

R-10.172

BVLLARIVM

SIVE COLLECTIO

CONSTITVTIONVM HVCVSQ. EDITARVM

A S. D. N. SIXTO QVINTO

PONT. OPT. MAX.

CVM

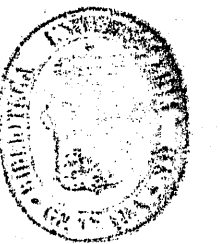
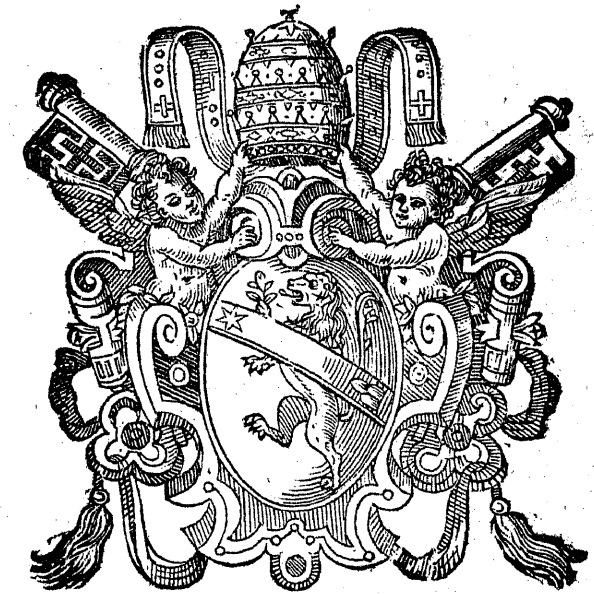
Rubricis, Summarijs, Lucubrationibus, & triplici Indice

D. Laertij Cherubini de Nursia Iureconsulti.

Editum

Opera & industria Hæredum Antonij Bladij Impressorum Cameralium.

CVM PRIVILEGIO.

ROMÆ

Apud eosdem Hæredes Typographarios Camerales.

M. D. LXXVIII.

0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

2 400 40 MADE IN SPAIN

R-10.172

BVLLARIVM

SIVE COLLECTIO

CONSTITVTIONVM HVCVSQ. EDITARVM

A S. D. N. SIXTO QVINTO

PONT. OPT. MAX.

CVM

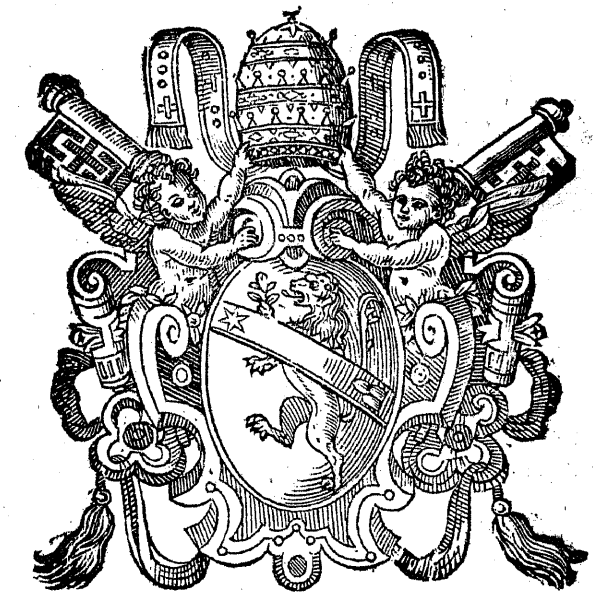
Rubricis, Summarijs, Lucubrationibus, & triplici Indice

D. Laertij Cherubini de Nursia Iureconsulti.

Editum

Opera & industria Hæredum Antonij Bladij Impressorum Cameralium.

CVM PRIVILEGIO.

ROMÆ

Apud eosdem Hæredes Typographarios Camerales.

M. D. LXXVIII.

SIXTO QVINTO

PONT. OPT. MAX.

Laertius Cherubinus.

ANNVS iam secundus agitur (Pater Beatissime) cum Bullarium variarum Constitutionum, a Gregorio Papa vij. usq. ad Sanctitatis Vestra Pontificatum, a me collectum, & quibusdam meis notis illustratum, operaq. & diligentia Heredum Antonij Bladij Impressorum Cameralium editum, sub felicibus tui nominis auspicijs, in lucem dedi. Quem sane laborem meum, qualiscumq. fuit, & Sanctitati Vestrae probatum fuisse cognoui, & publicè omnibus gratum: ijsq. maximè, qui aut sacris ordinibus initiati sunt, aut in huius Sanctae Sedis & Camera Apostolicae negotijs tractandis, quoquo modo versantur: Ad hos enim praecipue, eorum, qua Pontificijs Constitutionibus definiuntur, scientia & utilitas pertinet. Posteam ergo editionem, operapretium duxi, de nouo Bullario cogitare, in quo seorsum omnes Sanctitatis Vestrae Constitutiones, quas plurimas Christiano orbi maximè salutarès tulisti, colligerem: in quibus edendis, praedicti Bladij Typographi Camerales, apprime tuo Beatissimo nomini deuincti, egregiam operam & industriam nauarunt. Erit igitur alterum hoc Bullarium, velut speculum quoddam SIXTI QVINTI Pontificis Opt. Max. & immortalitate dignissimi illustrium actionum, in quo, & qui nunc viuunt, & posteri, tanquam in Imagine, omnis a te gesti Pontificatus gloriam contemplantur. Hinc etenim apparebit, inito quamprimum Petri solio, Praepotentis Dei opem & auxilium, ad bene regendam Rempub. Christianam, Sanctitatem Vestram implorasse, eiusq. aura aspirante, tot deinde, tamq. praecleara opera gessisse, quibus iam omnem superiorum temporum memoriam superatam, omnes facile cognoscent. Legentur etenim pijsima sanctiones, pro Populis, quos subleuasti; de Annona quam retulisti; de Captiuis quos infidelium iugo liberaasti, quorumq. in posterum redemptioni, annuos redditus assignasti; de Egenis, quibus vita producenda hospitium dedisti; de Virginibus, quarum cœnobium erexisti; de Fontibus, de Vijs publicis, de Obeliscis, de Aedificijs, de Artibus, de Officinis, de Moribus, quibus Urbem exornasti. Extabit etiam in earundem constitutionum lectione,

lectione, memoria Iustitia, aduersus Sicarios, quos supplicio affecisti; Seueritatis, in omnem improbitatem, quam iuste coercuisti; Clementia, in calamitosos, quos recreasti; Beneficentia, in litteras & ingenia, qua erexisti. Quis non summam tuam Religionem confitebitur, cum te Cœlitibus, dies anniuersarios sanxisse; B. Virginis adem Lauretanam decorasse; Tempia Roma, forisq; egregie illustrasse; Religiosos ordines, præcipueq; Seraphici Francisci, cuius alumnus es, priuilegijs & gratijs auxisse. Veterem sacrarum Stationum consuetudinem instaurasse, animaduertetur? Quis non in cœlum, providentiam tollet, cum à te locupletissimum ararium, ad pericula Christiana Reipub. sepositum; Ecclesiastica ditionis securitati & amplificationi, præclaris legibus consultum; Præfectis Iustitia, ad rectam gubernationem, ius facultatesq; præscriptas; Cardinalium, Episcoporum, aliorumq; Prælatorum munera, moresq; definitos, videbit? Non patitur Epistola modus, ut percurram singula, quæ à te innumerabilia plena laudis & gloria, acta sunt, quibus nulla finem allatura est obliuio. Sed hac tamen, ut nobilium Poetarum, Oratorum, Historicorumq; litteris celebrentur, si in hoc à me collecto volumine extabunt, & Sanctitati Vestra gloriosum futurum est, & ut spero posteris non ingratum. Hoc igitur Bullarium quasi amplissimum tuarum virtutum Theatrum (Beatissime Pater) sub tuo felici nomine, ut illud alterum, apparere, & quemadmodum aliorum Constitutiones Pontificum, benignè accepisti, ita tuas, imò verò te ipsum in his ad viuum expressum, complecti, meq; addictissimum, & humillimum Sanctitatis Vestra seruum, leta fronte aspicere, ne graueris. Ego autem perpetuis apud Deum Opt. Max. precibus agam, ut plurimos tibi annos largiatur: Ut sicut multa & magna, hætenus ad S. R. E. utilitatem & gloriam egisti, ita plura & maiora, indies perficere possis. Roma Die vigesima Decembris Anno Domini M D LXXXVII.

S. D. N. SIXTO. V.
PONT. OPT. MAX.

Felicitatem.

ONSTITVTIONES omnes Sanctitatis Vestrae, quæ in hunc vsque diem promulgatæ sunt, vno ac proprio volumine comprehensas, notis ac summis & indicibus Laertij Cherubini I. V. D. viriq; eruditissimi cumulas, quam diligentissimè typis nostris impressimus, nam & industriam sedulitatemq; nostram Sanctitati Vestrae probari, magnoperè cupimus, & quantum rerum nostrarum angustia ferunt, de communi vtilitate, pro nostra virili parte, benemereri studemus. Quòd si in magno illo Constitutionum Pontificalium Codice, à S. Gregorio Papa VI I. ad Sanctitatem Vestram, quem duobus ab hinc annis in eius Sanctissimo nomine edidimus, rem fecisse per gratam videmur, viris studiosis quamplurimis, qui & forenses causas tractant, & in Aulae negotijs versantur, quiq; rerum grauissimarum cognitione, ac notitia delectantur, profectò nouum hunc Librum Sanctitatis Vestrae Diplomatis & Bullis propriè dicatum, iucundissimum fore non dubitamus. Etenim Sanctitatis Vestrae Constitutiones & argumentorum pondere, & decretorum vtilitate, & ipso etiam orationis splendore, ac maiestate eiusmodi sunt, ut eas semper præ manibus, atque in promptu habere, planè oporteat. Constitutiones igitur Sanctitatis Vestrae, sigillatim antea, pro nostro Impresorum Cameralium officio, à nobis euulgatas, cum alijs multis adhuc non impressis, ab ipso Cherubino collectas & exornatas, iisdem S. V. auspicijs in lucem damus. Hilari igitur, ut solet, vultu, munusculum seruorum suorum accipiat, nostrisq; laboribus, & huic hæreditariæ industriæ, quam etiam supra vires conseruare enitimur, pro sua incredibili benignitate, paternè benedicat. Nos autem Deum oramus, ut Sanctitati Vestrae longissimam & felicissimam vitam largiatur; ut saluberrimis Decretis & Constitutionibus, Ecclesiam Dei in dies magis ornet, atque amplificet. Romæ.

Sanctitatis Vestrae

Humilissimi serui

Hæredes Antonij Bladij
 Typographi Camerales.

PIVS QVINTVS

Italus ex Familia Ghisleria Oppido-Boschen. Diacesis Tortonen, in Provincia Lombardia Coronatus Roma Die 17. Ianuarij. Anni 1566.

Confirmatio Iurisdictionis, & Facultatum, ac Priuilegiorum Curiae causarum Romanae Camerae Apostolicae Auditoris, eiusque Officialium, & Notariorum.

De materia, vide infra Greg. 13. conf. 55. Ad generis: vbi ponam concord.

PIVS Papa V. Motu proprio, &c. CVM sicut nobis innquit, se. re. Pius. Papa Quartus predecessor noster tunc humanis agens in dilecti filij Alexandri Riarij tunc dicti predecessoris, & Curiae nostrae causarum Camerae Apostolicae generalis Auditoris ad officium Auditoratus huiusmodi per ipsum predecessorem, tunc facta deputatione, quamplurima eidem Alexandro Auditori concesserit priuilegia, prerogationes, facultates, & indulta pro administranda ad Dei laudem iustitia obligationum, ac contractuum tam in forma Camerae Apostolicae, quam alias quomodocunque, & qualitercunque celebratorum, & celebrandorum executione, & alias prout in literis, & motibus proprijs ab eodem Pio predecessore nostro desuper emanatis, ac etiam in super quamplurima alia priuilegia, facultates, prerogatiua, libertates, indulta, & alia gratia pro tempore existentibus eiusdem Curiae causarum Cam. Apost. generalibus Auditoribus, & officialibus, atque Notarijs eiusdem Auditoratus tam forsitan per dictum Pium Quartum, quam Paulum Secundum, Sixtum Quartum, Iulium Secundum, Leonem Decimum, Clemetem Septimum, Paulum Tertium, Iulium etiam Tertium, Paulum Quartum, ac forsitan alios Rom. Pont. predecessores nostros, & pro tempore existentes sub diuersis formis, & tenoribus concessa fuerint, & sint, prout in motibus proprijs, supplicationibus, & alijs literis desuper confectis dicitur contineri. Nos igitur quorum mentis, & intentionis, ac enixae voluntatis existit, vt priuilegia praedicta perpetuo inconcussa, & illaesa remaneant, ac ab omnibus inuiolabiliter obseruentur, ea potius augendo, quam diminuendo, eorundem predecessorum nostrorum vestigijs inherentes, tam eundem Alexandrum Riarium modernum Auditorem nostrum, quam dilectos filios Officiales, ac Notarios specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine tenore praesentium omnia, & singula, & quaecunque priuilegia facultates prerogatiuas, libertates, & indulta, ac alias spuales, & temporales gratias tam praefato Alexandro per Pium Quartum etiam circa executionem contractuum, in quibus proceditur executiue, vel procedi solet, quam pro tempore existentibus generalibus Auditoribus, & tribunali ac Officialibus eiusdem Auditoratus tam coniunctim, quam diuisim per praenominatos predecessores, necnon Sedem Apostolicam, ac alios quomodolibet sub quibusuis formis, & tenoribus, ac etiam sub quibusuis rebus, ac materijs tam in genere, quam in specie, & tam per viam, & modum simplicis, vel nouae concessionis, quam confirmationis, & inuouationis, vel alias quomodolibet concessa perpetuo confirmamus, approbamus, ac etiam inuouamus, & quatenus opus sit, renouamus, illaque omnia, & singula ab omnibus perpetuo, & inuiolabiliter, ac ad vnguem obseruari volumus, decernimus, & mandamus. Et ita in praemissis omnibus, & singulis per quoscunque Iudices, & Commissarios ordinarios, & extraordinarios, delegatos, & subdelegatos, quauis auctoritate fungentes, & futuros, etiam sacri Palatii Apostolici causarum Auditores, &c. ac S. R. E. Cardinales, &c. sublati, &c. iudicari, & sententari, & diffiniri, ac obseruari debere, necnon quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Non obstantibus praemissis, ac quibusuis Apostolicis, necnon in vniuersalibus, prouincialibus, & synodalibus concilijs editis, & edendis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon etiam iuramento, &c. roboratis, statutis, consuetudinibus, vsibus, styliis etiam per dictum Pium Quartum editis, & factis, priuilegijs quoque, indultis, gratijs, prerogatiuis, rescriptis, & motibus proprijs, ac literis Apostolicis quibuscunque Iudicibus, & personis, ac tribunalibus, & locis etiam circa obligationem in forma Camerae, & contractuum, Iuramentorum etiam per nos, & seu dictos, & quoscunque alios predecessores nostros, ac Sedem, & Camerae Apostolicam, necnon alijs & quibuscunque etiam motu proprio, &c. ac concessionibus, constitutionibus, &c. ac alias sub quibusuis tenoribus, &c. forsitan concessis, &c. quomodolibet in posterum conceden. &c. quibus omnibus, & singulis & si de illis, &c. eorum omnium tenores, &c. pro expressis habentes, latissime hac vice specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse, & fore volumus, pariter & decernimus, necnon omnibus alijs quae supradicti predecessores nostri in gratijs per eos factis praedictis voluerunt non obstat, ceterisque contrarijs quibuscunque. Prouiso quod idem Auditor Camerae, nunc, & pro tempore existens obseruet contenta, & ordinata in sacrosancta Synodo Tridentina. Volumus autem praesentis nostri Motus propriij solam signaturam sufficere & vbi que fidem facere in iudicio & extra, regula contraria non obstat, etiam absque eo quod per Cursores praesentetur.

Pius 4. deputauit Alexandrum Riarium A. C. cu multis facultatibus, & priuilegijs, vt in eius constituto. 120. Ad eximae fol. 842. & conf. seq.

Aliique Pontifices Auditori Camerae, & Officialibus, ac Notarijs ipsius Auditoris concesserunt. De quibus vide infra in Grego. 13. conf. 55. Ad generis.

Hic autem Pontifex, omnia priuilegia, & facultates eorundem confirmat.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Sola signatura sufficit.

Placet Motu proprio. M.

Die Trigesima Ianuarij, millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Admissa est haec Cedula Motus propriij ex decreto Camerae collationata, & concordat.

Admissa in Camera apost.

A. Banniti

2 V T M I V O N V I I

Banniti a Regno Neapolis, in locis Sanctae Romanae Ecclesiae per Officiales non affecrentur, sed capti ad Proregem remittantur, & e conuerso.

Similem constit. fecit Pius IIII. quam habes supra fol. 828. nu. 111. Romanus Pontifex De materia autem Bannitorum, vide infra in Grego. 13. constit. 66. Tanta, & ibi notauit.

P I V S Papa V. Ad futuram rei memoriam. ROMANVS Pontifex in supremo iustitiae throno diuina disponente clementia constitutus inter multiplices sollicitudinis curas, quibus assidue premitur, sua vigilantiae studium circa ea adhibet potissimum, per quae statum, ac ditionem Ecclesiasticam facinorosis, ac sceleratis hominibus per gatum reddat: subditi quoque sui, ac Sanctae Romanae Ecclesiae, deuoti & peculiare filij ceterique omnes Christi, delectati pro tempore degentes pacifice, & quiete viuere possint. Idcirco animaduertentes quod si malefactores, scelerati, sicarii, alijque diuersorum capitalium criminum rei, tam vassalli, ac subditi nostri, & dictae Sedis Apostolicae, quam serenissimi Regis catholici iure Regni Neapolis tutum aliquod refugium non haberint, neque spem aliquam saluos conductus, fidantias aut affecutiones ab aliquo consequendi, aut se ipsos in aliquem locum tuto recipiendi, prout in praesentiarum (sicut accepimus) habent: tot, ac tam immania scelera, & delicta non perpetrarentur, nec tam magna esset sceleratorum hominum multitudo. Volentes propterea nos nostri pastoralis officij munere, & dilectis filiis nobilibus viris Pera famulus, Alex. dux, ac Prorex, & Locumtenens generalis suae Catholicae Maiestatis in Regno Neapolis opportune providere, ne a deo frequentia delicta tam a nostris, quam a dicti Regni hominibus, & incolis committantur, ac pro tempore commissa puniantur, debitisque poenis eorum auctores afficiantur, neque spem aliquam iustitiae laqueos effugiendi, aut ad aliquem locum tutum se ipsos recipiendi habeant, inhaerentes praecipue literis fel. rec. Pij IIII. praedecessoris nostri, sub plumbo alias expeditis sub datum Romae, octauo idus Ianuarij, Pontificatus sui anno secundo, & in forma breuis alias expeditis sub datum Romae, apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die decima Nouembris millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, Pontificatus sui anno quinto. Per has nostras in forma breuis litteras specialius, & expressius auctoritate apostolica prohibemus omnibus, & singulis nostris, & apostolicae sedis Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Locatenentibus, & alijs quocumque nomine nuncupatis Officialibus, & ministris, & praesertim moderato & pro tempore existenti Gubernatori ciuitatis nostrae Beneuentanae, ne ab eis vel eorum aliquo post ac in ciuitatibus, terris, & locis nostris, & dictae Sedis Apostolicae aliqui haeretici, rebelles, sacrilegi, falsarii, monetarij, raptores, pacis violatores, latrones, assassini, aut homicidae, a Regno Neapolitano banniti, & exules modo aliquo tacite, vel expresse recipiantur, affecrentur, vel tuti fiant. Quinimo si talia, vt praemittitur, crimina in dicto Regno Neapolis, & illius locis & terris patrantur ad nostram, & dictae Sedis Apostolicae loca, & praesertim ad dictam ciuitatem nostram Beneuenti, & eius comitatum peruenire contigerit, aut ibi eos reperiri, ab eisdem Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Locatenentibus, & alijs Officialibus, & ministris nostris, & eiusdem sedis, capi, detineri & carceribus mancipari volumus, & mandamus, ac eidem Proregi, vel officialibus, & ministris, seu ad omnem ipsius vel eorumdem ministrorum suorum requisitionem captiuos factos, libere & simpliciter remitti, non captos capi, detineri, & remitti quicumque illi fuerint, aut qualitercunque graduati, nobiles vel barones. Mandantes eisdem Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, & alijs officialibus quocumque nomine nuncupati, vt si quas fidantias, saluos conductus aut securitates hactenus fecerint, illos, & illas reuocent, & annullent prout nos praesentium tenore quas post decimum, a die publicationis earundem diem suum effectum sortiri volumus, reuocamus, & annullamus nulliusque effectus, roboris, vel momenti esse volumus, & mandamus. Decernentes insuper quod si contigerit aliquem ex terris, & locis nostris, & Apostolicae sedis oriundum vel incolam in praefato Regno Neapolitano vel illius terris, & locis delictum aliquod committere, illum ab officialibus, & ministris nostris puniri & plecti posse non secus ac si delictum ipsum in nostris, & eiusdem Romanae Ecclesiae terris, & locis immediate subiectis commississet. Et ne talia patrantur crimina iustitiae laqueos effugere possint, volumus, & decernimus quod officiales, & ministri eiusdem Proregis criminosos, & delinquentes praefatos, vt praefertur bannitos, & exules insequentes, & perquirentes intra fines & territorium status nostri ecclesiastici per spatium decem milliarum in villis, casalibus, & terris, quae tamen muris circumdatae non sint, & alijs locis campestribus non tamen ciuitatibus insequi, quærere, capere, & captiuos captos secum ducere libere, & secure valeant. Mandantes praeterea omnibus, & singulis magistratibus, officialibus, ac populis, & particularibus personis nobis, & dictae Ecclesiae subiectis vt ministris, & officialibus ipsius Proregis circa praemissa exequenda omnem fauorem, & auxilium praebent. Haec autem omnia eo libentius fecimus, & decreuimus, quia idem Prorex per suas litteras nobis per dilectum filium Ferdinandum de Torres Secretarium nostrum de numero participantium, & cui ipsius Regni negotiorum specialis cura imminet, significari fecit cuncta superius expressa viceuersa in dicto Regno a suis ministris, & officialibus pariter obseruari statuet, & decerneret. Quae cum statuta, & decreta fuerint haec illa inuolubiliter ab omnibus Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, & alijs vt praefertur officialibus, & ministris nostris obseruari volumus & mandamus sub nostrae indignationis poena. Non obstantibus praemissis ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutisque, & consuetudinibus ciuitatum, locorum, priuilegiisque, indultis, ac literis apostolicis quomodolibet in contrarium concessis, confirmatis, & innouatis: quibus omnibus eorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore perman-

Causa huius con- ditionis.

Hae constit. Pij 4. habetur sup. fol. 691. nu. 30. Idem ibi.

Banniti a Regno Neapolitano no affecrentur ab Officialibus status Ecclesiastici.

Quinimo capia- tur, & ad Prore- gem remittantur. Quod intellige- re maxsequitur.

Saluti conductus ab Officialibus concessi annul- lantur.

Oriundi ex locis S. R. E. vel inco- lae pro delictis in Regno Neapoli- tano commissis, carcerentur per Officiales status Eccles.

Ministri Prore- gis insequi pos- sunt eisdem ban- nitos etiam in- tra territorium status Ecclesiae p- x. milliatia, vt hic.

Prorex autem vi- ceuersa haec om- nia decernat, & obseruet.

Clausula dero- gatoria.

scripsit, haec vice duntaxat ad effectum praesentium specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die prima Februarij millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Pontificatus nostri Anno Primo.

Cz. Glorierius.

III.

Medici quae teneantur obseruare in curatione Infirmorum.

P I V S Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. SY P R A gregem Dominicum nostrae vigilantiae diuinitus creditum vigilis speculatoris, prout nobis desuper conceditur, exercentes officium, ad ea per quae animarum saluti cum diuini nominis gloria consului valeat, libenter intendimus, vt Christifideles post Baptismum in peccata lapsi, per sacramentum poenitentiae Deo reconcilientur. Sanè cum infirmitas corporalis nonnunquam ex peccato proueniat, dicente domino languido quem sanauerat, vade noli amplius peccare, ne quid deterius tibi contingat, ac propterea prouide fe. re. Innocentius Tertius, praedecessor noster Medicis praecerit, vt cum eos ad aegrotos vocari contigerit, ipsos ante omnia moneat, vt animarum Medicos vocent, ne cum eis hoc in extrema aegritudine constitutis suadetur, in desperationis articulum incidant. Nos igitur volentes hoc tam salutare praecipuum nulla temporis praescriptione aboleri, sed semper obseruari, constitutionem praefatam auctoritate Apostolica tenore praesentium innouamus, & hac nostra in perpetuum valitura constitutione statuimus, & decernimus, quod omnes Medici cui ad infirmos in lecto iacentes vocati fuerint, ipsos ante omnia moneant, vt idoneo confessori omnia peccata sua iuxta ritum S. R. E. confiteantur, neque tertio die ulterius eos visitent, nisi longius tempus infirmo Confessor ob aliquam rationabilem causam, super quo eius conscientiam oneramus, concesserit, & eis per fidem confessoris in scriptis factam constiterit, quod infirmi vt praemittitur peccata sua confessi fuerint. Coniunctos vero, ac omnes familiares, & domesticos infirmi in Domino rogamus & monemus, vt de infirmitate parochiae certiores faciant, ac tam parochus, quam coniuncti, & familiares praefati infirmum ad confessionem peccatorum suadeant, & inducant. Quod si qui Medicorum praemissa non obseruauerint, vltra poenas in dicta constitutione contentas, quas incurrere declaramus, perpetuo sint infames, & gradu medicinae, quo insigniti erant omnino priuentur, & a Collegio seu vniuersitate Medicorum eiiciantur, ac poena etiam pecuniaria arbitrio Ordinariorum, vbi deliquerint, multentur. Et vt haec omnia inuolubiliter obseruentur volumus, & eadem auctoritate praecipimus & mandamus, vt nullus posthac vbi que locorum in Medicina doctoretur, aut ei quomodolibet medendi facultas a quouis collegio, & vniuersitate concedatur, nisi omnia in praesenti nostra constitutione contenta medio eorum iuramento coram Notario publico, & Testibus obseruare in eorum manibus, vel Ordinarij iurauerint, & de huiusmodi iuramento in priuilegio seu licentia medendi specialis mentione fiat. Quod si collegia, & vniuersitates praefatae non recepto a promouendis iuramento huiusmodi, eisdem ad gradum praedictum promouerint, aut eisdem medendi licentiam praestiterint, poenam priuationis facultatis alios ulterius doctorandi incurrant. Mandantes in virtute sanctae obedientiae omnibus, & singulis venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & episcopis, quatenus in ciuitatibus, & dioecibus proprijs praesentes nostras litteras publicari faciant, ac iuramentum praedictum a medicis iam promotis, seu licentiam medendi habentibus, omnibus iuris remedijs exigant, neque aliquos ad medendum in ciuitatibus, & dioecibus praedictis admittant, nisi eis constiterit eisdem iuramentum huiusmodi praestitisse, & contumaces, & iurare, ac iuramentum huiusmodi iam praestitum exhibere recusantes, gradu Medicinae, & omnibus priuilegijs eisdem Medicis tam coniunctim quam diuisim eis, & eorum cuilibet concessis per quosuis etiã Romanos Pontifices priuent, ac ab ingressu Ecclesiae arceant, donec resipuerint. Non obstantibus praemissis, priuilegijs, indultis, literis Apostolicis, quibusuis personis collegio, & vniuersitati sub quibusuis verborum formis, & tenoribus concessis quae omnia, quo ad effectum validitatis constitutionis nostrae tantum reuocamus, cassamus, & annullamus, Et omnes Principes saeculares ac alios Dominos, & Magistratus temporales rogamus requirimus, & obsecramus per viscera misericordiae Iesu Christi eisdem in remissionem peccatorum nihilominus intuentes, quod in praemissis omnibus eisdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis assistant, & suum fauorem, & auxilium praestent, ac contrafacientes poenis etiam temporalibus afficiant. Volumus autem quod praesentes litterae in Cancellaria, & acie campi Florae publicentur, & inter constitutiones extrauagantes perpetuo valituras conscribantur. Et quia difficile foret praesentes ad singulas quaeque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis etiam impresis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Praelati munitis eadem proflus fides vbi cunque adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur si forent exhibita vel ostensa. Dat. Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die vii. Martij, millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Pontificatus Nostri Anno Primo.

Innocentij y es- rit. ista hic non habetur.

Medici sumdeant infirmis confessionem, & confiteri renitentes non visitent, alioquin poenas hic expressas incurrunt.

Medici omnes iurent contenta in hac constit.

Ordinarij exigant iuramentum a Medicis iam promotis vel licentiam medendi habentibus, & iurare renitentes conuectant.

Clausula derogat.

Cz. Glorierius.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Indictione nona, Die vero xi. Mensis Martij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papae Quinti, Anno Primo, retrospectae litterae, seu breue affixae, & publicatae fuerunt in valuis Cancellariae Apostolicae, & acie Campi Florae, per me Camillum Cherubinum Apostolicum Cursorem.

Publicatio.

Scipio de Octauianis Magister Curforum.

A 2 Reuocatio

Renocatio facultatum celebrandi Missas, vespertino tempore.

De materia celebrandi Missas, habes etiam infra in consti. 16. Prouidentia, et Concil. Trident. sess. 22. De beneficio Missar. cap. 8. et sequen. et sess. 25. De Reformat. cap. 4.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Pius diuina prouidentia Papa V. ad cuius noticiam peruenit, quod nonnulli Cathedralium etiam forsan Metropolitanarum, Collegiarum, & aliarum Ecclesiarum, nec non monasteriorum, conuentuum, domorum, & aliorum piorum locorum secularium, & diuersorum ordinum, ac Militiarum regularium Prælati, Capitula, Clerici, fratres, alijque superiores & personæ antiquum S. R. E. ritum in statutis Missarum celebrandarum temporibus peruertere satagentes, diuersas licentias, & facultates, Missas, quæ media nocte, & seu in aurora Natiuitatis, ac de mane Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi & forsan aliarum festiuitatum iuxta prædictum ritum celebrari consueuerant, de sero etiam forsan circa solis occasum vigiliæ festiuitatum earundem in suis ecclesijs, & cappellis celebrandi, seu celebrari faciendi, ab Apostolica sede, vel eius legatis, ac etiam maiori Pœnitentiario pro tempore existente varijs prætextibus impetrauerunt illisque iam pridem vtuntur, hoc ab antiquo catholicæ Ecclesiæ instituto, Sanctorumque patrum decretis deuiare considerans, ac propterea hunc ab usum ab Ecclesia submouere volens omnes, ac singulas licentias, & facultates huiusmodi hæctenus etiam motu proprio, vel quouis Imperatorum, Regum, & aliorum Principum contemplatione, & ex quibusuis causis quomodolibet concessas, ac apostolicas, & alias literas desuper confectas, illarum omnium tenores pro sufficienter expressis habens, apostolica auctoritate, ex certa scientia renocauit, ac omnino cassauit, & annullauit hac præsentis perpetuo valitura constitutione quibusuis Prelatis, Capitulis, Clericis, Fratribus, alijsque superioribus, & personis eorumdem ecclesiarum, monasteriorum, conuentuum, domorum, & aliorum piorum locorum in uirtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis suæ ac perpetuæ suspensionis a diuinis pœna districtius inhibens, ne deinceps Missas vespertino tempore, huiusmodi licentiarum, & facultatum huiusmodi, aut alio quouis prætextu celebrare, vel celebrari facere præsumant, ac mandans locorum ordinarijs, vt eandem præsentem constitutionem sub prædictis, & alijs sibi beneuolis pœnis per quoscunque Prælatos, Capitula, Clericos, Fratres, Superiores, & personas huiusmodi inuolabiliter obseruari faciant, contradictores quoslibet auctoritate Apostolica compescendo. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, conuentuum, domorum, & aliorum locorum prædictorum etiam iuramento confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis apostolicis eisdem ecclesijs, monasterijs, domibus & locis, illorumque capitulis, conuentibus, superioribus, & personis, ac ordinibus sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & infolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, et aliorum Principum instantiam, aut eorum contemplatione, etiam motu proprio, et ex certa scientia, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis quibus omnibus ipsa Sanctitas sua illorum tenores pro expressis habens, specialiter et expresse, derogauit, illaque quoad præmissa cassauit penitus, et annullauit, ceterisque contrarijs quibuscunque, Decernens præsentibus, earumque copias per aliquem ex suis cursoribus in Basilicæ principis Apostolorum de Vrbe, et Lateranen. ac Cancellariæ apostolicæ ualuis affixas, omnes, cum primum earum noticiam habuerint, perinde afficere, ac si illis personaliter intimatæ fuissent.

Placet et ita mandamus. M.

Anno a natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, indictione nona, die vero vigesima nona, mensis Martij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, et D. N. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno Primo superscriptæ literæ lectæ affixæ. et publicatæ fuerunt in locis superscriptis, vt moris est, per me Bernarpinum Andreutium apostolicum Cursorem.

Scipio de Octauianis Magister cursorum.

V.

Ordinationes circa diuini cultus obseruantiam, Et Pauperum tempore diuinorum officiorum mendicantium, cadauerumq. super terram depositorum amotionem, ac Feltorum uenerationem, & prohibitionis, ac pœnæ Simoniacorum, Blasphematorum, Concubinariorum & Sodomit.

De materia Simonia, Blasphemia, & Concubinitus, & Sodomia vide etiam Concilium Tridentinum, & Pontificum constitutiones indicatas hic in rubrica.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. CVM primum apostolatus officium diuina nobis dispositione commissum suscepimus, statim omnem curam, et cogitationem nostram in dominici gregis fidei nostræ crediti salute defiximus, et Christi fideles Deo iuuante ita dirigere statuimus, ut a vitijs, et peccatis abstinentes, iter, quod ad vitam æternam ducit, insistant. Cum autem ad omnia, quæ diuinam maiestatem aliquo modo possent offendere mouenda, mentis nostræ aciem intenderimus, ea primum, et sine mora emendare decreuimus, quæ Deo præter cætera displicerent, & iram eius prouocare cum diuinæ docent scripturæ, tum grauissima exempla decla-

rant,

rant, nempe diuini cultus neglectum, simoniae labem, blasphemiae crimen, & libidinis naturæ contrariæ uitium execrandum, propter quæ populi & nationes, bellorum, famis, & pestilentia calamitatibus, iuxta Dei ultione sæpe plebsuntur. Et si autem contra eos, qui tam graui crimina admiserint, multæ a Prædecessoribus nostris constitutiones editæ fuerunt, tamen quia parum est leges edere, nisi sint qui eas debitis temporibus exequantur. Idcirco ne qui forsan ex tolerantia sperare impunitatem audeant, scientes plerisque pœnarum grauitate magis quam Dei timore arceri solere a uoluntate peccandi, omnes & singulas sententias, censuras, & pœnas contra eos, qui talia deliquerint latas confirmamus, & apostolica auctoritate innouamus, nec de earum rigore quicquam relaxamus, admonemusque eos qui talia perpetrare ueriti non fuerint, non solum subituros eas pœnas, quæ sacris sunt Canonibus constitutæ, sed eas etiam quas leges ciuiles comminantur, & nostri quoque arbitrij discretio pro personarum qualitate constituet. Mandantes ciuitatum, & locorum status nostri Ecclesiastici pro tempore Ordinarijs, & Gubernatoribus, illis quidem sub pœna suspensionis a diuinis, his uero sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, vt quos debitum Deo cultum in Ecclesijs non tribuere, alijsque nefandis criminibus pollutos esse comperint, comprehendi curent pœnis afficiendos competentibus. Scituris etiam ipsis Iudicibus, quod si post hanc nostram constitutionem in castigandis huiusmodi delictis negligentes fuerint, primum quidem Dei omnipotentis iudicio obnoxij erunt, deinde nostram quoque incurrent indignationem. Vt autem pœnarum certitudo cunctis facilius innotescat, nonnullas hic duximus exprimendas, alijs nihilominus contra huiusmodi criminum reos a iure statutis in suo robore manentibus.

Vt igitur Deo optimo maximo, gloriosæ uirgini, & sanctis omnibus debitus honor deferatur, Gregorij Decimi prædecessoris nostri constitutionem innouantes, ac statuta in Tridentino Concilio obseruari uolentes, statuimus, & ordinamus, vt ad Ecclesias sit humilis, & deuotus ingressus, quieta conuersatio, deuotis orationibus insistant, & omnes genibus flexis sanctissimum Sacramentum adorent, ad nomen Iesu Christi domini nostri cum exhibitione reuerentiæ caput inclinent, nullus in dictis Ecclesijs seditionem faciat, tumultum excitet, clamores moueat, impetum committat, cessent uana, foeda, & profana colloquia, risus immoderati, & strepitus omnes iudiciorum, & alia quæcunque quæ diuino officium perturbare possunt. Nullus intra Ecclesias deambulare audeat, siue præsumat dum celebrantur sacra missarum mysteria, & alia diuina officia. Qui uero prædicta petulanti animo contempserint, præter diuinæ ultionis acrimoniam, nostri quoque arbitrij pœnas incurrent, quæ omnia locorum quoque Ordinarij in suis ecclesijs facient obseruari. Quicumque uero in Ecclesijs, dum ibi sacrificium Missæ, & diuina celebrantur officia, aut uerbum Dei prædicatur, deambulare, uociferari, aut uerso tergo ad sanctissimum sacramentum irreuerenter sedere, aut aliquid, quod scandalum generet, aut diuina perturbet officia, facere præsumpserit, pœnam uiginti quinque ducatorum incurret, præter alias arbitrio nostro imponendas, & moderandas pœnas, & qui non habebit in ære luet in corpore, aut exilio multabitur. Qui uero in Ecclesijs cum mulieribus impudicis, siue etiam honestis colloquium scurrile habuerit, aut alios inhonestos actus fecerit, uiginti quinque ducatorum pœnam incurrat, & carceris per mensem. Qui in Ecclesijs, ut supra, obscœnis, & inhonestis uerbis aut signis usus fuerit, aut alia foeda colloquia cum personis quibuscunque habuerit, decem aureorum pœna mulctetur, aut alias corporaliter puniatur. Mandamus præterea omnibus, & singulis Cathedralium, Collegiarum, & Parochialium Ecclesiarum Capitulis, Rectoribus, Vicarijs, Sacristis, Ostitarijs, & alijs ipsarum custodibus, quatenus præfatos omnes in Ecclesijs delinquentes admoneant, & ut in eis uetita fieri non permittant, vel saltem ipsis Ordinarijs, uel Officialibus nostris puniendos deferant, quod si facere neglexerint, pœnam duorum aureorum uice qualibet incurrent.

Pauperes quoque mendicantes, seu elemosynas petentes per Ecclesias tempore missarum, prædicationum, aliorumque diuinorum officiorum ire non sinant, sed eos ad ualuis Ecclesiarum stare faciant, sub pœna duorum aureorum Capitulis infligenda pro qualibet uice, nisi eos eijci curauerint, & parochis dimidij aurei. Religiosis etiam claustralibus, siue regularibus præcipimus in uirtute sanctæ obedientiæ, vt in Ecclesijs suis deputent aliquem, qui tales eijciat, & si negligentes fuerint, grauissime ab ordinario corripiantur, quod si illi parere recusauerint, grauissimas pœnas incurrent, & pro qualitate personarum etiam corporaliter punientur arbitrio nostro, siue superiorum.

Et ut in Ecclesijs nihil indecens relinquatur, iidem prouideant, vt capsæ omnes, & deposita, seu alia cadauerum conditoria super terram existentia omnino amoueantur, prout alias statutum fuit, & defunctorum corpora in tumbis profundis infra terram collocentur.

Cum uero dierum festorum obseruatio ad Dei cultum maxime pertineat, & in lege diuina præcipiatur, cupientes abusus prauos, qui ex eorum inobseruantia inualuerunt, omnino corrigere, & antiquorum canonum statuta renouantes mandamus, vt omnes Dies dominici, & præcipue in honorem Dei, Beatæ Mariæ uirginis, Sanctorum Apostolorum feriat, cum omni ueneratione obseruentur, & omnes in diebus præfatis ecclesias frequenter, diuinis officiis deuote intendant, ab omni illicito, & seruili opere abstineant, mercatus non fiant, profanæ negociationes & iudiciorum strepitus conuiescant. Qui uero in diebus præfatis opus aliquod illicitum fecisse deprehensus fuerit: præter diuinam ultionem, & amissionem animalium, quibus ad uicturam uteretur, etiam graues pœnas incurret arbitrio nostro, seu Vicarij nostri in vrbe. In alijs autem locis arbitrio ordinarij, uel aliorum magistratum, ita ut præuentioni locus sit. Quibus omnibus districte præcipimus, vt hæc diligenter obseruari procurent; illas etiam festiuitates, quæ iuxta consuetudinem locorum solemniter celebrari consueuerunt, iuxta laudabilem consuetudinem debita cum reuerentia obseruari faciant, sub pœnis arbitrio ipsorum imponendis, & moderandis.

Et ut Simoniacæ prauitatis, & labes prorsus aboleatur, constitutiones antecessorum nostrorum contra Simoniacos editas, & præsertim Pauli I. inuolabiliter obseruari mandamus, & delinquentes tam in sacrorum ordinum receptione, quam in beneficiorum affectu, statutis etiam inferius pœnis nostra auctoritate affici uolumus. Quicumque igitur detestabile crimen Simoniacæ prauitatis commississe conuictus fuerit in consequendis ordinibus, eo ipso sit ab illorum executione pro decennio sine spe dispensationis suspensus, & per annum carceribus mactetur. Qui dignitates Ecclesiasticas simoniace acquisierit, illis sit ipso iure priuatus, & in futurum inhabilis ad eas, & quascunque alias obtinendas. Qui beneficium, aut officium Ecclesiasticum simoniace adeptus

Renocatio facultatum celebrandi Missas vespertino tempore.

Contrauenientia pœnæ.

Clausula derogatoria.

Forma & effectus publ.

Publicatio.

Diuini cultus obseruantia ab omnibus tenetur, & contrauenientes pœnis hic de scriptis afficiantur.

Pauperes in Ecclesijs elemosynas petere nõ permittuntur, dum diuina celebrantur officia.

Cadauerum deposita siue capsæ in Ecclesijs super terram existentia, amoueantur.

Festis, uenerent.

Simoniacorum pœnæ. Ad quod uide et Jul. 2. consti. 2. fol. 149. & Concil. Trid. sess. 24. cap. 14. de Reformat.

adeptus fuerit, illis similiter sit ipso iure privatus, & ad fructuum omnium, quos perciperit, restitutionem teneatur, & perpetuo sit inhabilis ad ea, & quaeunque alia beneficia ecclesiastica obtinenda. Si quis autem tale crimen pluries commisisse conuictus fuerit, praeter supradictas penas etiam corporaliter puniatur, & ab ordinibus ecclesiasticis degradatus a fidelium consortio eiciatur. Qui vero ordines, & beneficia simoniace contulerint, poenis a iure statutis puniantur, cuiuscunque gradus, conditionis, & dignitatis, etiam si Episcopi, Archiepiscopi, vel maiores fuerint. Caueant praeterea quicumque, ne in sacramentorum exhibitiones Simoniacum aliquid faciant, alioquin grauissime puniantur per locorum ordinarios, qui huiusmodi criminis reos cum maxima seueritate coercere procurent, iuxta Concilij Tridentini statuta.

Blasphemantium poena. Ad quod vide etiam Leon. X. const. 1a. fol. 194 & Jul. 3. const. 43 fol. 249.

Ad abolendum vero nefarium, & execrabile blasphemiae scelus, quod in antiqua lege Deus morte puniri mandauit, & imperialibus quoque legibus receptum est, nunc autem propter nimiam Iudicum in puniendo segnitiam, vel potius desuetudinem, supra modum inualuit, Leonis X. praedecessoris nostri in nouissimo Lateranen. Concilio statuta inuouantes, Decernimus ut quicumque laicus Deum, & dominum nostrum Iesum Christum, vel gloriosam Virginem Mariam eius genitricem expresse blasphemauerit, pro prima vice poenam viginti quaque ducatorum incurrat, pro secunda, poena duplicabitur, pro tertia autem centum ducatos soluet, & ignominia notatus exilio mulctabitur. Qui vero plebeius fuerit, nec erit soluendo, pro prima vice manibus post tergum ligatus ante fores ecclesiae constituetur per diem integrum, pro secunda fustigabitur per Urbem, pro tertia lingua ei perforabitur, & mittetur ad triremes. Quicumque clericus in hoc blasphemiae crimen incurrit, pro prima vice fructibus unius anni omnium & quorumcunque beneficiorum suorum, pro secunda beneficiis ipsis priuetur, pro tertia omnibus etiam dignitatibus exutus deponatur, & in exilium mittatur. Quod si clericus nullum obtinuerit beneficium, poena pecuniaria, vel corporali pro prima vice puniatur, pro secunda carceribus mancipetur, pro tertia verbaliter degradetur, & ad triremes mittatur. Qui reliquos sanctos blasphemauerit, pro qualitate blasphemiae, atque personae arbitrio Iudicis puniatur.

Sodomiae poena. Quae a Platone dicitur in 1a. 7. const. 70. Horrendum.

Si quis crimen nefandum contra naturam, propter quod ira Dei venit in filios diffidentiae, perpetraverit, Curiae seculari puniendus tradatur, & si clericus fuerit omnibus ordinibus degradatus simili poena subijciatur. Monemus praeterea omnes locorum ordinarios, & in virtute sanctae obedientiae eis praecipimus, ut statuta Tridentini Concilij contra concubinariorum tam clericos, quam laicos edita, districte faciant obseruari, reddituri Deo, ac nobis, si id omiserint, rationem.

Concubinariorum poena. Ad quod vide et Nic. V. const. 3. sup. fol. 71. & Concil. Trid. sess. 24. cap. 8. De reformatione. 26. cap. 14. De reformatione. Falorum accusatorum poena. Poenatum applicatio.

Et ut praemissorum delictorum simoniae, blasphemiae, ac stupri nefandi notitia facilius habeatur, volumus quod in singulis casibus non solum per accusationem, & inquisitionem, sed etiam ad simplicem, & secretam denunciationem procedatur per quoscunque iudices, alias tamen de iure competentes, tam ratione delicti, quam personarum, ita quod inter eos locus sit praeventioni.

Principes & Barones faciant obseruari hanc const.

Monemus praeterea omnes, & singulos, ut solum Dei timorem praeculis habentes, & non alia animi praua affectione ducti, culpabiles tantum deferant, innocentes non vexent. Quod si aliqui ex calumnia aliquos denunciaste comperti fuerint, eos ad poenam rationis teneri volumus, & mandamus.

Clausula derog.

Mulctae autem pecuniariae applicabuntur pro duabus partibus locis piis arbitrio nostro in Vrbe, extra vero, ordinariis, pro tertia accusatori, qui delinquentes detulerit.

Mandamus autem Principibus, Comitibus, & Baronibus omnibus, Sanctae Romanae Ecclesiae feudatariis, sub poena priuationis feudorum, quae ab ipsa Ecclesia Romana obtinent. Reliquos vero Principes Christianos, & Terrarum Dominos hortamur in domino, & in virtute sanctae obedientiae mandamus, ut pro diuini nominis reuerentia, & honore, praemissa omnia in suis dominiis, ac Terris exactissime seruari faciant, vberriam ab ipso Deo mercedem tam bonis operis recepturi.

Non obstantibus quibusvis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac exemptionibus, privilegiis, indultis, facultatibus, & literis Apostolicis quibusvis capitalis, conuentibus, militibus ordinibus, & personis cuiuscunque qualitatis, & conditionis existentibus, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam Motu proprio alias quomodolibet, concessis, approbatis, & innouatis, quibus, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque.

Volumus autem quod praesentium transumptis etiam in praesentibus manu alicuius notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius praelati munitis eadem prorsus fides vbique adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae innouationis, relationis, admonitionis, confirmationis, mandati, statuti, decreti, ordinationis, praeccepti, monitionis, voluntatis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, kal. Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Primo.

Antonius Florellus Lauellinus.

Visa de Curia Io. Riuetius.

H. Cumyn.

V I.

Confirmatio constitutionis Pauli IIII. editae circa Iudaeorum viuendi modum, Quam const. habes sup. fol. 575. nu. 5. Cum nimis absurdum & ibi notati.

Paulus 4. multa statuit circa Iudaeorum viuendi modum vt in di. const. 5.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ROMANVS Pontifex Christi Vicarius in terris nonnunquam ea quae pro zelo religionis a ceteris Romanis Pontificibus praedecessoribus suis concessa dicuntur, vt illibata persistant approbat, & confirmat prout in domino conspicit salubriter expedire. Dudum fel. rec. Paulus Papa IIII. praedecessor noster zelo fidei christianae motus certum modum viuendi, & habitandi Iudaeis praescripserit prout in quadam eius

eius constitutione, cuius tenor sequitur, & est talis videlicet. Paulus Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Cum nimis absurdum, & cat.

Omittitur tenor istius Const. quia habes supra fol. 575.

Nos igitur cupientes, vt constitutio statuta & ordinationes huiusmodi, perpetuis futuris temporibus obseruentur, Motu proprio & ex certa nostra scientia, & non ad alicuius alterius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex mera nostra deliberatione, constitutionem statuta & ordinationes huiusmodi, & prout illa concernunt, omnia & singula in dicti praedecessoris literis contenta, & inde secuta quaecunque, auctoritate Apostolica praesentium tenore approbamus, inuouamus & confirmamus, & robur perpetuae firmitatis obtinere decernimus, volumus, & sub interminatione diuini iudicij praecipimus & mandamus, & omnia in posterum obseruari firmiter, non solum in terris & dominiis nobis subiectis, sed etiam vbique locorum. Et ad omnem circa colorem birreti per mafculos, & signi per feminas deferendorum huiusmodi submouendam haesitationem, declarans dictum colorem esse qui vulgo giallo dicitur. Mandantes in virtute sanctae obedientiae omnibus, & singulis venerabilibus fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, quatenus in ciuitatibus, & diocesis proprijs praesentes nostras literas publicari, & obseruari faciant. Et omnes Principes seculares, & alios dominos, & magistratus temporales rogamus, requirimus, & obsecramus per viscera misericordiae Iesu Christi, eisdem in remissione peccatorum nihilominus iniungentes, quod in praemissis omnibus eisdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis assistant & suum fauorem, & auxilium praestent, ac contrafacientis poenis, etiam temporalibus afficiant. Non obstantibus omnibus quae idem Paulus praedecessor in supradictis literis voluit non obistere, privilegijs quoque, indultis, & literis apostolicis per recolendam memoriam Pium III. Romanum Pontificem praedecessorem nostrum, & Sedem apostolicam, etiam forsitan consistorialiter, ac per viam generalis legis, & statuti, ac in vim stipulati contractus, ex quauis, etiam vrgentissima, & onerosa causa, ac Motu proprio, & ex certa scientia, & de apostolica potestate plenitudine, etiam cum quibusvis, etiam derogatorijs derogatorijs, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis, & in eis disponeretur, & caueretur expresse quod ad delationem birreti glauci coloris hmoi in itinere, ac quod non vt praemittitur in loco clausulo habitare tenerentur, & quod bona stabilia vsque ad certam summam acquirere, ac societatem cum Christianis super rebus ad annonam spectantibus inire, ac conuersationem cum eisdem Christianis habere, ac pignora alias qua praescripto modo distrahere, ac plures Synagogas retinere possent indulserit, aut alias quomodolibet eis dictas literas Pauli praedecessoris in fauorem Hebraeorum praedictorum limitauerit. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma seruanda foret, & in eis caueatur quod nullatenus derogari possit illorum omnium tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, necnon modos, & formas ad id seruandas pro indiuiduo seruatis habentes, harum serie specialiter, & expresse derogamus. Et literas eiusdem Pauli praedecessoris, & omnia in eis contenta obseruari in omnibus & per omnia mandamus perinde ac si literae Pij similiter praedecessoris nostri non emanassent, aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quod praesentes literae in Cancellaria, & acie Campi Florae publicentur, & inter constitutiones extrauagantes perpetuo valituras conscribantur. Et quia difficile foret praesentes ad singula quaeque loca deferri, volumus, & etiam declaramus quod earum transumptis etiam in praesentibus manu alicuius Notarii subscriptis, ac sigillo alicuius praelati munitis eadem prorsus fides vbicumque adhibeatur quae praesentibus adhiberetur si forent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, innouationis, confirmationis, decreti, praeccepti, mandati, requisitionis, obsecrationis, iniunctionis, derogationis, declarationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, tertio decimo Kal. Maij, Pontificatus nostri Anno Primo.

Confirmatio const. Pauli 4.

Signum defera dum a Iudaeis.

Publicetur & obseruetur hae const. vbique.

Derogatio const. Pij 4. quam habes sup. fol. 734. nu. 63. Dudum.

Clausula derogatoria.

Forma publicandi hanc constitutionem qua publ. habes hic infra.

Visa de Curia Io. Riuetius.

H. Cumyn.

Cz. Glorierius.

Anno a Natiuitate D. N. Iesu Christi Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Indictione nona, die vero prima mensis Maij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papae V. Anno Primo, retroscriptae literae affixae, & publicatae fuerunt in locis retroscriptis per nos Scipionem de Octavianis, & Io. Andream Panizzam Apostolicos Curfres.

Publicatio

Camillus Cherubinus Mag. Curf.

V I I.

De poenis impediendum Nautas & alios naufragium patientes, vel occupantium bona naufragata, Et de facultatibus Consulibus subditorum Regis Hispaniarum in Vrbe, circa illorum recuperationem. Ac de poenis Communitatum & Dominorum loci secuti Naufragij, non capientium ipsos latrones & occupatores, & iurisdictione Camerarij S.R.E. in causis Naufragiorum.

Similem constitutionem fecit Jul. 3. vt sup. fol. 575. nu. 49. & ibi notati.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. C V M nobis nuper ex parte dilecti filij Martini de Ayala Romae commorantis, Consulibus protectoris & defensoris ac generalis procuratoris, in rebus Maritimis & Mercantilibus, Nation. Hispanorum, Neapolitanorum & Siculorum, Mediolanensium ceterorumque subditorum Charissimi in Christo filij nostri Philippi Hispaniarum ac vtriusque Siciliae &c. Regis Catholici in alma Vrbe nostra ac Ripis, & Portibus, Terrarum

Terrarum & locorum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ subiectorum expositum fuerit non sine maxima nostra displicentia, quod retroactis temporibus cum maximo damno, & periculo miserorum nauarum, & mercium conductorum naues & nauilia diuersis mercibus onusta, propter Maris infortunium, & in dictis portibus, fugamq; ab infidelibus, & aliis inimicis arreptam, alioſue inopinatos casus ob quos nonnulli naues, & nauilia deseruerunt, & ab eorundem inimicorum conatibus euasi fuerunt, eorumque personas nauibus, & mercibus in eis conductis omiſis, in terra aliq; periti in mari, saluas effecerunt, naufragia passi fuerint in portibus, plagis, & ripis locoru maritimarum prædictæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ non sine maximo damno patronorum nauilium, & nauium prædictarum ac mercium conductorum, & detrimeto Terrarum & locorum dictæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ad quæ prædictæ naues & nauilia cum suis mercibus sæpissime tendebant, ibidem in beneficio, & abundantia ipsarum terrarum exponenda erant, & quod occurrentibus ad loca prædicta nauis, & conductoribus mercium præfatarum pro salute eorum necnon nauium & mercium ipsarum nanciscenda, extimantes se securos esse expectant, inter Christianos & amicos consequi opem & fauorem fratrum amicabilem, prout ratio & æquitas id postulant, & prout in aliis locis in similibus infortuniis fit, per dictorum locorum Maritimarum incolas & habitatores, ac officiales, nõ solum penes eos non reperierunt auxilium præfatum, quinimo maius impedimentum, quia contra omne ius diuinum & humanum addendo talibus naufragium patientibus damnum damno, & afflictis afflictionem, cum maxima Dei, & nostra, ac proximi offensa, ab eisdem habitatoribus, & officialibus terrarum præfatarum damnum & tribulatio illata fuit etiam cum minis, & comminationibus, & illi naufragantes ab eisdem eorum bonis, & mercibus, quas domino permittente a tali infortunio liberarunt, & liberabant, animo diabolico, & peruerso priuati fuerunt, dicta bona, & merces occupando, & detinendo ac si essent infidelium, Barones dominique temporales & ecclesiastici officiales talium locorum sub prætextu naufragij, & specie prætenſionis, ac directi iuris illa ad se spectare, & pertinere asseriebant, vsurpando dictas naues, & nauilia, mercesque quas auferunt a propriis patronis in scandalosum, peruersum, & iniquum exemplum, quod non solum repugnat religioni Christianæ præsertim in Terris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ huiusmodi, quæ omnes ad se venientes benigne amplectitur, verum etiam contra omnem humanam & ciuilem legem, & iuris æquitatem, mentemque nostram, quæ est vt omnes Christi fideles qui in dictis Terris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ contractabant sint patroni suorum bonorum, de illisque possint libere disponere, sintque bene, & amicabiliter tractati. & nõ debeant modo aliquo vexari nec moleſtari. Quæ propter nos prædecessorum nostrorum vestigiis inhærendo, volentes præmissis occurrere, damnisque & scandalis ne veniant quantum possumus obuiare, Motu simili &c. Auctoritate Apostolica, & de certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine ad perpetuam rei memoriam statuimus, & ordinamus, firmiterque & inuolubiliter obseruari mandamus in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis, necnon decem millium ducatorum auri largorum Cameræ Apostolicæ applicandorum poenis, quatenus in Vrbe Roma suisque portibus & ripis, ac Ciuitate Anconitana, aliisque omnibus, & singulis ciuitatibus terris castris, ripis, portibus, & plagis tam versus Adriaticum quam Mediterraneum Mare dictæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ mediate vel immediate subiectis, & etiam prælatorum, dominorumque temporalium & Baronum dictarum terrarum, in quibus est commercium Maritimum, persona aliqua cuiuscunque gradus ecclesiastici, vel sæcularis communiter vel diuini officialis, aut priuatus, & præsertim Ostien. & Portuen. Episcoporum, & quorumcunque aliorum Cardinalatus honore fulgen. desuper non audeat vel præsumat aut permittat præbere impedimentum, aut genus aliquod moleſtiæ præstare dictis nauis, & mercium conductoribus subditis prædicto Regi Catholico, & aliis quibuscunque, & cuiuscunque nationis, qui cum bono, & iniquo tempore infortunium aut naufragium patientur in dictis Ripis vel prope Ripas, aut intra mare seu in aliqua parte illius, aut portibus, seu plagis (quod Deus auertat) aut quouis alio voluntario, necessitato, infortunato, aut pacifico modo eorum inibi applicare contingat in quacunque Ripam, portum aut plagiam dictarum Terrarum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ huiusmodi, quinimmo illi fauere, & ope gratiose recipiantur, & benigne tractentur, restituendo, & restitui faciendos res, & bona eorum in talibus nauibus conducta, si ea per aliquam, vel aliquos detineri, & occupari contingat, & in posterum occupabuntur, & detinebuntur, libere absq; eo quod eos ad soluendum iura aut aliquid aliud cogant & compellant, ad effectum vt stante huiusmodi bona comportatione eorum querela cessent, & illi libentiori animo conducant ad loca præfata se, & eorum merces. Et licet alias fel. rec. Paulus Papa I I I. & Iulius etiam Tertius prædecessores nostri per eorum Motus proprios & literas in forma breuis, vel alias concesserant dicto Martino Consuli auctoritatem recuperandi, & libere recipiendi nauilia, naues, & merces naufragium passas, ac dictis subditis nostris, & illas propriis patronis restituendi, & restitui faciendi ab illis personis illa occupantibus, propterea approbando, & confirmando dictum breue, & Motus proprios, omnesq; alias patentes, & concessiones tam Apostolicas quam Regias quomodolibet emanatas & concessas, ac in illis contenta & inde secuta quæcunque, illis in suo robore permanentibus, & quæ sub dictis poenis inuolubiliter obseruari mandamus, ipsum Martinum in naufragijs commissarium generalem deputamus, non obstant. quacunque concessione, ordinatione, decreto in contrarium forsan emanato, quacunque via & modo & ad instantiam quauis personæ aut personarum cuiuscunque status, gradus, & conditionis existen. quarum tenores pro plene & sufficienter expressis haberi volumus, ac si de verbo ad verbum inserti essent, quibus expresse derogamus, per presentes concedimus, & impartimus facultatem, & auctoritatē dicto Martino Consuli, vt ipse tanquam talis Consul, & protector ac generalis procurator, & defensor nationum præfatarum representando personas interesse habentes in talibus nauibus, nauibus, & mercibus, & tanquam persona legitima possit pro se suosque ministros in societate dictorum patronorum præsentibus aut illis absentibus etiã ipsi patroni in absentia dicti Martini Consulis suorumque ministrorum & deputatorum coniunctim, vel diuim possint exigere, recuperare nauilia, naues, ac merces præfatas naufragij passas, siue derelictas in mari aut extra mare aut in aliqua illius parte, portibusq; & plagis atq; Ripis, alioque quouis loco vbi reperientur. Et quia euenire solet quod tales naues & nauilia ac merces in eis conductæ non sunt propriæ aut patronorum talia nauilia conductorum, seu patronantium, aut ea affectantes interessati sunt, volumus etiam quod si patroni & nauis seu alia personæ saluas effecerint aut recuperauerint dictas merces vel earum partem seu nauilia præfata, nõ possint modo aliquo de eis disponere absq; nutu, & voluntate dicti Martini Consulis, qui solerte inquirere debeat de mercibus saluis, & perditis, vsque quo veritatem omnino cõperiat, ad hoc ne sub prætextu naufragij aut projectionis mercium in mare interesse habentes modo

Nauorum bona naufragata diriiebantur ab inſolis locoru Maritimarum in quibus naufragia eueniebant. Tu vide infra in const. 169. quod pro eorum securitate turres constructæ fuerunt in litore maris.

Prædecessorum const. habes sup. fol. 443. & 470. & 551.

Ideo hic Pontifex poenas imponit impediendis naufragium patientibus, aut occupantibus bona naufragata. Alias poenas vide in bulla cæne Domini infra in Greg. 13. const. 22. consueuerunt.

Et Martino consuli subditorum Regis Hispaniarum in Vrbe, dat facultatē bona naufragata a quocunque recuperandi, & patronis restituendi. Consul nũc est. d. Alexander boncore.

Saluantibus aut recuperantibus bona naufragata præcipitur ne de eis disponant inſcio ipſo Consule.

tes modo aliquo damnificati aut defraudati seu suis priuati existant. Et insuper quod omnes, & singuli quarumcumque nauium cuiuscunque generis patroni debeant & teneantur cum omni diligentia saluare, & custodire bona quæcunque per eos conducta & naufragantia, neque illa tamquam perita dimittere, sed ipsam Consulem pro opportuno remedio certiorare in beneficium, & saluationem ipsorum bonorum naufragantium, ita quod ipsi patronis siue nauis deficientibus in aliquo præmissorum naufragia huiusmodi & damna quæcunque, & exinde prouenientia ipsorum patronorum culpæ imputentur, & ad interesse ac damna teneantur, Ac si contingat ab aliqua persona seu personis cuiuscunque status, gradus, ordinis, & conditionis existen. & nostram monitionem huiusmodi ignoran. in toto, uel in parte detinere merces, res, & bona aliqua in eis conducta, furtiue, & coacte uel prætextu prætenſionis naufragij vel alio quocunque modo, eadem nihilominus dictus Martini Consul recipere, exigere, & recuperare, & a detinentibus personis illa dictis patronis ad quos ea de iure spectant, & pertinent restitui facere absque aliqua exactione seu detractione prætextu dictæ prætenſionis aut alio quocunque colore, seu solutione aliquibus personis ecclesiasticis vel sæcularibus, Baronibus, Comitibus, aut Triremium Capitaneis, Castellanis, Gubernatoribus, Commissarijs, seu cuiuscunque alteri cuiuscunque conditionis præminentis, & status sit, faciendæ, Cui Consuli compellendi, & restitui, ac castigari faciendæ tales vsurpatores, & detentores, plenam & liberam facultatem, & auctoritatē concedimus. Quibus personis expresse in virtute sanctæ obedientiæ, & sub poenis præfatis mandamus, quatenus dimittant, & sinant præfatos patronos nauium, & nauilium nationum præfatarum, & quorumcunque aliarum, dictumque eorum Consulem, & Ministrum seu Ministros illa omnia recuperare, & alias de eorum nauibus, nauilijs, mercibus, & bonis conductis etiam derelictis, & ijs tam per mare vagantibus quam prope terram, & in Ripa consistentibus libere disponere absque aliqua moleſtia, vel impedimento illis directe vel indirecte præstari, nec debeant se intromittere in dictis rebus naufragatis, nec naufragio præfato, nisi in eo ad quod per dictos patronos, Consulem, & Ministrum erunt requisiti, & uocati pro eorum ope, & fauore, nec sub aliquo prætextu, uel colore dicto Martino Consuli, aut eius Ministris seu deputatis præfatis in libero exercitio sui officij generalis consulatus, & commissariatus huiusmodi, & ad illud spectan. alijsque supradictis aliquod impedimentum, moleſtiam, aut perturbationem præstent, seu præstari permittant, quinimmo ei, & eis omne auxilium, & fauorem in præmissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna ad quæ præfati nostri subditi quociescunque pro parte dictorum Consulis ac Ministrorum in licitis, & honestis erunt requisiti præstare teneantur, quibus eis videlicet, qui a dicto Martino Consule, & Ministris uocati erunt ad recuperationem adiuuauerint, per dictum Consulem expensis rerum liberatarum in quarum beneficium, & elaborauerint in laboribus subsidium dabitur quod iustum, & honestum erit, & eidem Consuli videbitur, quod erit iuxta meritum illorum qui in saluandis huiusmodi rebus, & bonis interuenerint, licet fraternitatis charitas in talibus calamitosis euentibus eos ad id obliget atque cogat. Et vt Christi fideles ad præmissa alliciantur, aut naufragium huiusmodi patientibus ab eis propiora subsidia præbeantur, omnibus & singulis vtriusque sexus Christi fidelibus, qui auxilium, consilium, & fauorem naufragium patientibus in reparatione, & conseruatione suorum bonorum præstiterint, decem annos & totidem quadragenas de iniunctis eis poenitentis in Domino relaxamus, Mandantes dictis nostris subditis tam Ciuitatis Vetus, & Ostiæ, Porti, & Neptuni, ac Pilotis illarum, ac etiam Anconæ, ac habitatoribus omnium Terrarum Riparum, portuum, & plagiarum, necnon patronis, & nauis nauium, nauiliorum, Triremium, biremiumque Capitaneis, & Barcharum conductoribus, & piscatoribus, ac alijs quibuscunque personis existentibus, & habitantibus in aut prope, vel vbi talia naufragia accidere contingat, sub poena solutionis tanti quanti bona naufragata valuerint, & quæ ob defectum adiutorij amitterentur quatenus illico postquam a patrono Consule aut deputatis uocati fuerint, occurrant, & festinanter accedant eum eorum Barchis ac Triremibus, & biremibus, ad adiuuandum, & saluandum ea omni, cum diligentia, ac si eorum propria essent, solentis tamen eis pro eorum labore expensis mercium conductorum, & rerum saluatorum his quæ Consuli videbitur prout labor eorum exegerit, & non possint petere nec petant aliquid aliud, nec quarum nec partem, nec ius aliquod rerum saluatorum præter supradicta, Concessione, statuto, consuetudine, ordinatione, vsu, & quibusvis alijs minime obstantibus penitus cassamus, & suffragari nolumus. Volumus autem quod in locis seu territorijs vbi naufragium præfatum euenit, Dominus, vel Domini, aut Communitas talis loci teneantur consignare in manibus nostris iustitiæ, & Ministrorum illius largonem, seu latrones, vsurpatorem, seu vsurpatores, detentorem, seu detentores huiusmodi rerum naufragatarum, alias teneantur soluere totum damnum, & expensas in tali naufragio aut illius dependens, passas, & seu patiendas, ac passas, & seu patiendas, Et si aliquid forsan occurrerit super præmissis quod dictus Consul non possit accommodare, & concludere, recurratur ad nos, & seu dilectum filium Vitellotium Camerarium nostrum, & S. R. E. quem & nullum alium illud decidere, & finire posse volumus, etiam cum facultate, & auctoritate amplissime puniendi, & castigandi quoscunque latrones & prædatores, etiam vsque ad poenam capitalem, Volentes etiam per presentes præfatum Cardinalem Camerarium merum, & verum iudicem, & executorem in causis Maritimis naufragiorum, & etiam quorumcunque assessorum super quibus lis & controuersia aliqua inter quoscunque euenire poterit, ex causa tamen dictorum naufragiorum, qui opportuna auocatione a quibuscunque iudicibus, non tamen Romanæ Curie fore, & esse debere, Necnon auctoritate præfata concedendo dicto Consuli eiusque deputatis prout concedimus eisdem, vt pro ipsorum securitate, & defensione cuiuscunque generis arma tam offensiuæ, quam defensiuæ, in toto Dominio, & per totum Dominium Ecclesiasticum scilicet in omnibus terris, & locis Maritimis, & mari conuizis per quinquedecim milliaria a terra distantibus libere, & licite portare possint, & valeant quibuscunque; bannis editis seu edendis, & alijs quibuscunque Apostolicis constitutionibus & ordinationibus non obstant. Et nihilominus pro obseruatione præmissorum motu, & scientia nostris præfatis præcipiendo, mandamus Dilecto filio Vitellotio Vitellio, Camerario nostro, necnon Clericis præfatis, Cameræ Apostolicæ, ac præfatis, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, necnon vniuersis, & singulis tam Almie Urbis quam aliarum quarumcunque S. R. E. mediate, vel immediate subiectarum Prouinciarum, Terrarum, & locorum, Vicelegatis, Gubernatoribus, Locaten. Potestatibus, Iudicibus, & alijs quouis nomine nuncupatis iudicentibus, & iustitijs ministris, necnon Illustribus & Mag. viris Dominis Ducibus, Marchionibus, & Baronibus, Domicellis, Nobilibus, Castellanis, Triremiumque Ducibus, & Capitaneis, ac quorumcunque locorum Communitatibus seu vniuersitatibus

Baronibus, & Gubernatoribus ac alijs præcipitur vt in præmissis eidem Consuli auxilium præstent. Hoc idem fecit Jul. 3. in d. eius const. 49.

Et auxilium danibus indulgentias concedit. Hoc idem fecit Jul. 3. ibidem.

Omnibusq; commorantibus prope loca naufragiorum iubeo vt vocati auxilium præstent.

Communitates etiam & Domini locorum fecerunt naufragij latrones & occupatores capere debere decernis.

Camerariumque S. R. E. Iudicem & executorem deputat.

Consuli quoque & eius deputatis facultatem detendi arma concedit.

Executores deputatio & facultatem.

tatibus omnibusque & singulis aliis particularibus personis, ad quos quomodolibet spectat seu in futurum spectabit, seu spectare poterit, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ prædictæ mediate, vel immediate subiectis, quatenus præmissa omnia, & singula inuolubiliter obseruent, & obseruari faciant, & sub poenis, & censuris antedictis, necnon rebellionis, & priuationis omnium, & singulorum bonorum, seu officiorum, ac confiscationis, & publicationis quorumcunque bonorum per eos, & ipsorum quemlibet obtentorum, incurrendique in crimine læsæ maiestatis. Contradictores &c. cum amplissima facultate, & auctoritate dictos raptos, grassatores, & depredatores & latrones, in fragranti crimine, seu delicto repositos puniendi, & castigandi, ad effectum, vt huiusmodi iustis querelis cessantibus, dicti mercatores, & nautæ eo libentius cum suis nauigijs, nauibus, & mercibus ad Urbem ipsam locaque prædicta, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ prædictæ securius, & tutius accedant. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus, etiam municipalibus quarumcunque terrarum, & locorum in contrarium forsan editis, ac priuilegijs, indultis, & literis Apostolicis quibusuis personis, necnon ciuitatibus, oppidis, locis, castris, ac portibus Maritimis, sub quibuscunque verborum formis, & tenoribus, ac cum quibuscunque clausulis, & decretis, & contractibus, & Motu proprio &c. ac alias concessis, quibus omnibus &c. illorum tenores &c. pro expressis habentes, hac vice latissime derogare placeat, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem quod præsentis nostri Motus proprii sola signaturæ sufficiat, & vbiq; fidem faciat in iudicio, & extra, regula contraria non obstante, seu si videbitur literæ in forma Breuis expediri possint.

Placet Motu proprio. M.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Octauo Kal. Maij; Anno Primo.

V I I I.

De Clausura Monialium cuiuscunque ordinis & Religionis.

Declarationem vide infra const. 100. Decori & Greg. 13. const. 12. Deo sacris.

De Monialium exemptionibus vide sup. fol. 679. Pij III. const. 40. De statu, cum ibi notatis.

De facultatibus ingrediendi Monasteria vide infra Greg. 13. const. 36. Vbi gratia; & const. 75. Dubijs.

De Electione Abbatissarum & ceteris habes infra Greg. 13. const. 84. Expolcit debitum.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. CIRCULARIS pastoralis officij nobis meritis licet imparibus, desuper commissi curam quantum nobis ex alto permittitur inuigilantes, assidue ad ea per quæ singulis erroribus, & excessibus obuiatur, ac personis quibuslibet, præsertim femine sexus virginitatem suam altissimo vouentibus, sub religionis iugo Christo Saluatori in æditatis holocausto familiariter affectantibus, femina iustitiae, & honestatis declinantibus, ne quicquam in eis reperitur incongruum, quod in regularis ponat honestatis gloria maculam, & diuinam merito possit offendere maiestatem, opportune succurritur, libenter intendimus, ac in his nostræ vigilantie partes propensius impartimur, prout id in domino salubriter expedire conspiciamus. Hac igitur perpetuo valitura constitutione, in hærentes etiam constitutioni fel. rec. Bonifacij Papæ VII. prædecessoris nostri, quæ incipit Periculoso, & decretis Concilij Tridentini super clausura monialium æditis, auctoritate apostolica tenore præsentium statuimus atque perpetuo decernimus, vniuersas, & singulas moniales præsentis atque futuras cuiuscunque religionis, ordinis, vel militarium etiam Hierosolymitan. sint, quæ vel iam receptæ sint vel in posterum in quibusuis monasterijs siue domibus recipientur, & tacite, vel expresse religionem professæ, etiam si conuersæ, aut quocunque alio nomine appellentur etiam si ex institutis, vel foundationibus earum regulæ ad clausuram non teneantur, nec vnquam in earum monasterijs, seu domibus etiam ab immemorabili tempore ea seruata non fuerit, sub perpetua in suis monasterijs, seu domibus debere de cætero permanere clausura, iuxta formam dictæ constitutionis fel. rec. Bonifacij Papæ VII. prædecessoris nostri, quæ incipit Periculoso, in sacro Concilio Tridentino approbatam, & innouatam, quam nos auctoritate præfata etiam approbamus, & innouamus in omnibus, & per omnia, ac illam districte obseruari mandamus. Quod si aliqua moniales forsan reperiantur quæ consuetudine etiam immemorabili aut instituto, vel fundacione regulæ suæ fretæ, animo obstinato huic clausuræ resistant, aut quocummodo resistentur, Ordinarij vna cum superioribus earum, omnibus iuris, & facti remedijs compellant easdem tanquam rebelles, & incorrigibiles ad præfate subeundum dictam clausuram, & perpetuo obseruandum. Mulieres quoque quæ tertiariæ, seu de penitentia dicuntur cuiuscunque fuerint ordinis in Congregatione viuentes, si & ipsæ professæ fuerint, ita vt solemne votum emisissent, ad clausuram præfate, vt præmittitur, & ipsæ repeantur, quod si votum solemne non emisissent, Ordinarij vna cum superioribus earum hortentur, & persudare studeant, vt illud emittant, & profiteantur, ac post emissionem, & professionem eidem clausuræ se subiciant: quod si recusauerint, & aliqua ex eis inuentæ fuerint scandalose viuere, seuertissime puniatur. Cæteris autem omnibus sic absque emissionem professionis, & clausura viuere omnino volentibus interdiciamus, & perpetuo prohibemus ne in futurum vllam aliam prorsus in suum ordinem, religionem, congregationemve recipiant. Quod si contra hmoi hanc nostram prohibitionem, & decretum aliquas receperint, eas ad sic viuendum omnino inhabiles reddimus, ac illarum quaslibet professiones, & receptiones irritas decernimus, & nullas, prout etiam præfate decreto irritas facimus, & annullamus. Porro ne moniales, vel tertiariæ prædictæ propter hanc clausuram detrimentum, aut incommodum aliquod in earum necessitatibus, maxime in pertinentibus ad illarum

Clausula derogatoria.

Sola signatura sufficit.

Bonif. 8. const. hic non habes, sed habes in tit. de Statu Regul. in sexto. Et Concilij Tridentini decretum habes in sess. 25. cap. 5. Moniales tæcite vel expresse Religionem professæ clausuræ seruati.

Inobedientes coercerantur per ordinarios.

Tertiariæ quocumque si solemne votum emisissent, clausuræ subiciantur, si autem per ordinarios eis clausura persuadatur.

Et volentes sine clausura, & professione viuere non recipiantur in aliqua Religione.

vicium patientur, sed vt eis opportune consulatur, auctoritate apostolica præfata statuimus, decernimus, præcipimus atque mandamus Ordinarijs, & Superioribus earum, vt curent colligi fidelium elemosynas per conuersas quæ non sint professæ, vel si professæ fuerint, sint tamen ætatis annorum quadraginta, & in domibus conuiculis, extra tamen monasterium, degant, & non ingrediantur clausuram ædiarum monialium nisi in casibus ex earum constitutionibus præmissis, & de earum domibus exire non possint pro huiusmodi elemosynis colligendis nisi de licentia Ordinarij, vel earum Superiorum. Et de cætero nullæ aliz conuersæ professæ recipi amplius etiam de consensu suorum Superiorum, vel prælatorum possint: quod si aduersus hanc nostram prohibitionem receptæ fuerint, illarum receptio nulla, irrita & inanis sit, prout ex nunc nullam, irritam facimus, & annullamus. Quod si prædicto modo necessitatibus monialium, & mulierum tertiariarum prædictarum succurri sufficienter non poterit, mandamus ipsis Ordinarijs, & Superioribus earum, vt ipsi prouideant de alijs personis pijs, & Deo deuotis, quæ fidelium elemosynas colligant, vel alias eo meliori, & commodiori modo quo fieri poterit etiam ex opere manuum ipsarum monialium, & mulierum prædictarum, arbitrio Ordinarij & Superiorum earundem, & pro vt eis congruentius expedire videbitur, prouideatur, & succurratur. Et ne propterea monialium numerum excessiuum clausuræ obseruatio violetur, in hærentes etiam similiter dispositioni dictæ constitutionis Bonifacij, & Concilij Tridentini decreto, monialibus prædictis, & illarum Superioribus, & Ordinarijs districte inhibendo præcipimus, & mandamus, ne plures in earum monasterijs recipient, & admittant, siue recipi, & admitti permittant, quam ex proprijs redditibus ipsorum monasteriorum, vel consuetis elemosynis commode sustentari possint. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ sub obsecratione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ vniuersis venerabilibus fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, quatenus in ciuitatibus, & diocesis proprijs præsentis nostras literas publicari faciant, ac in monasterijs monialium sibi ordinario iure subiectis, in ijs vero quæ ad Romanam mediate vel immediate spectant Ecclesiam Sedis apostolicæ auctoritate vna cum Superioribus eorundem monasteriorum clausuram (vt præmittitur) quamprimum poterint seruari procurent. Contradictores atque rebelles per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, inuocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Ac vt hoc tam salutare decretum facilius obseruetur, omnes Principes seculares, & alios dominos, & magistratus temporales rogamus, requirimus, & obsecramus per viscera misericordie Domini nostri Iesu Christi eidem in remissionem peccatorum iniungentes, quod in præmissis omnibus eidem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, & alijs monialium Superioribus assistant, ac suum fauorem, & auxilium præstent, ac impediendes poenis etiam temporalibus assiciant, Præmissis constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiam per Sedem apostolicam approbatis, & confirmatis, priuilegijs quoque indultis, & literis apostolicis etiam in fundacione, & institutione eidem monasterijs, vel domibus, & monialibus sub quibuscunque verborum formis, & clausulis, irritantibus, & alijs decretis quibuslibet concessis, confirmatis ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, speculata, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quouis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc seruanda foret tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inferrentur, pro sufficienter expressis habentes, quo ad effectum validitatis nostræ constitutionis tantum derogamus, contrariis quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quoad interdicti, aut suspendi non possint per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Per hoc autem in monasterijs exemptis Ordinarij locorum quoad alia nullam sibi credant iurisdictionem, vel potestatem aliqua tenus eis attributam. Volumus autem quod præsentis literæ ad valuas basilicæ beati Petri Apostolorum Principis, & in Cancellaria nostra, ac acie Campi Floræ publicentur, & inter constitutiones extrauagantes perpetuo valituras conscribantur. Et quia difficile foret præsentis ad singula quæcunque loca deferri, volumus, & etiam declaramus quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius prælati munitis eadem prorsus fides vbi- cunque adhibeatur quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, innouationis, statuti, decreti, mandati, interdicti, prohibitionis, annulationis, præcepti, inhibitionis, requisitionis, obsecrationis, iniunctionis, derogationis, declarationis, & vniuersalis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, quarto Kal. Iunij, Pontificatus nostri Anno Primo.

Elemosina pro monialibus colligantur per conuersas, aut per Professas habitas prope monasteria, & ætatis ann. 40. Conuersæ de cetero non recipiuntur.

Monialium recipientiarum numerus regulæ iuxta redditus monasteriorum.

Executorum deputatio & facultates.

Clausula derogatoria.

Ordinarij non habeant iurisdictiones in locis exemptis nisi circa hic expressa.

Forma publ. hæc const.

Quæ est hic in fine.

Visa de Curia Io. Riuerius. ff.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Indictione nona, die vero nona mensis Iunij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno Primo, retroscriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas basilicæ Principis Apostolorum Sancti Petri de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ dimissis copijs eorundem in retroscriptis locis affixis per nos, Io. Guerardi, & Nicolaum de Mattheis Cursores.

Publicatio

Antonius Clerici Mag. Curf.

Reuocatio

Renouatio quarumcunque exemptionum præterquam ex causa vere onerosa concessarum, super solutione subsidij triennalis, Quatreni carnis, Taxarum equorum, & aliarum impositionum Cameralium: Et facultates S. R. E. Camerarij circa huiusmodi impositionum exactionem, ac Taxarum moderationem, &c.

Renouationes similes habes sup. in Pauli III. const. 38. Ex debito, fol. 434. & Iul. III. const. 21. licet, fol. 521. & Pauli III. const. 44. Cupientes, fol. 633. & infra in const. xj. Sedes.

Subsidij Triennalis impositionem vide sup. in Pauli III. const. 55. Nouit ille, fol. 466.

Quatreni carnis Gabellæ impositionem habes sup. in Iul. III. const. 31. Nuper, fol. 533. & ibi notauit.

Taxarum equorum impositionem vide sup. in Pij III. const. 7. Volentes, fol. 653.

Exemptiones autem post hanc reuocationem concessit Pius V. Mendicantibus vt infra in const. 14. Dum ad vberes, Et etiam Militibus Hierosolymitanis vt in const. 76. Et si cuncta & militibus S. Lazari vt in const. 28. Sicut bonus, & Collegio Germanico de Vrbe concessit Greg. 13. vt infra in eius const. 26. Vt ceteri, & Collegio Græcorum vt in const. 45. In Apostolicæ fol.

P I V S Papa V. Ad futuram rei memoriam. E T si ea sit mentis nostræ erga subditos nostros pietas, vt eos ab oneribus omnibus liberos videre cupiamus, tam ea & propter temporum difficultates, & multiplices de prouentibus Cameræ Apostolicæ per prædecesores nostros factas alienationes, exhaustumque ærarium, ea premimur necessitate ad sustinenda sedis Apostolicæ onera, vt sine subditorum auxilio ea omnino sufferre nequeamus. Cumque firmissimum nobis sit propositum ab omnibus impositionibus abstinere, cogimur saltem vsquequo diuina fauente clementia ab imminenti, grauissimisque necessitatibus subleuemur, curare, vt hæcenus impostæ fideliter diligenterque exigantur. Itaque ex his rationabilibus causis, & etiam ne alter alterius onera, quod minime æquum esse videtur, perferre cogatur, sed onus quicquid suum facilius, ac commodius sustinere valeat, opportune prouidere volentes, & aliorum prædecessorum nostrorum vestigijs inhærentes, omnes, & quascunque exemptiones, concessiones, gratias, & immunitates super solutione Subsidij Triennalis Quatreni carnis, Taxarum equorum, ac aliarum exactionum, & impositionum Cameralium, tam à quibusuis prædecessoribus nostris, quàm etiam à nobis ipsis, sub quibusuis verborum formis, & clausulis quomodolibet (præterquam ex causa vere onerosa, scilicet effectualis, & congruæ exurbationis pecuniarum) emanatas cassamus, reuocamus, irritamus, viribusque caruissæ, & carere quoad concessa per prædecesores à die eorū respectiue obitus; quo vero per nos à data præsentis decernimus, & declaramus, gratiasque hmoi nulli penitus, nec in petitorio, nec in possessorio suffragari posse statuimus, omnesque & singulas communitates, & vniuersitates Ciuitatum, Terrarum, & locorū status nostri Ecclesiastici, ac etiã quoscunq; Feudatarios, Censuarios, Dominos locorum, & Barones quocunq; nomine nuncupatos, & quacunq; dignitate & auctoritate, etiã Cardinalatus honore, aut ducali dignitate fulgentes, ac Comites, qui castra, & iurisdictiones infra limites ditonis Ecclesiæ possident, etiam quod nihil ratione Castro- rum, & iurisdictionis hmoi. Sedi apostolicæ annuatim, seu alias persoluant, ad solutionem Subsidij, Quatreni carnis, taxarum equorum, & aliarum impositionum præfatarum teneri, & obligatos esse volumus, atq; mandamus, nullis eis, & eorum cuilibet exemptionibus, & gratis, vt præfertur, nisi ex causa vere tantum onerosa præfata penitus suffragantibus, omnesque constitutiones à quibuscunq; Rom. Pont. prædecessoribus nostris super præmissorum reuocatione quomodolibet factas, & quibusuis formis emanatas, confirmamus, approbamus, & eis perpetuæ firmitatis robur adijcimus, & quatenus opus sit, illas innouamus, sicque per quoscunq; Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam dictæ Cameræ Clericos, & causarum Palatij Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales diffiniri, sententiarum, & iudicari debere, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & sententiandi facultate, & auctoritate, irritum quoque, & inane quicquid secus super his à quoquã quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Quo circa dilecto filio Vitellotio Sanctæ Mariæ in Via lata Diacono Cardinali Vitellio S. R. E. Camerario tenore præsentium committimus, & mandamus, vt præter amplissimam, & ordinariam sui officij Camerariatus iurisdictionem, omnes & quoscunque ex causis prædictis Cameræ Apostolicæ debitores cuiusuis sint status, gradus, ordinis, vel conditionis, etiam si Cardinalatus honore, aut Ducali dignitate præfulgeant, per censuras Ecclesiasticas, & pœnas pecuniarias, etiam priuationis feudorum, & inhabilitatis ad illa, & alias sibi beneuifas, aliaque iuris, & facti remedia opportuna, ad realem, & actualem solutionem cuiusuis summæ, tam hæcenus debite, quàm in futurum debende, tam per seipsum, quàm alium, seu alios ab eo deputan. iuxta Taxas hæcenus impostas cogat, & compellat, & pro faciliore exactione, & satisfactione consequenda plenariam eidem Vitellotio Cardinali Camerario concedimus facultatem, liberumque arbitrium super hæcenus debitis componendi, ac quascunq; compositiones faciendi, & etiam in toto, vel in parte, prout sibi videbitur remittendi, præsertim erga eos qui se diligentes in solutione præstiterunt, Taxas, si quæ excessiuæ apparuerint, vel propter communitatum locorum paupertatem, impossibilitatem, seu aliam quamcunque iustam causam sibi beneuifam moderandi, & reducendi, alienationes dictorum, & aliorum prouentuum præfatarum Cameræ minus legitimo pretio factas rescinden. dubia si qua emerferint, declarandi, & quoscunq; opus fuerit citandi, & monendi, etiam ad personaliter comparandum, etiam per edictū publicum constituto summarie, & extrajudicialiter de non tuto accessu, & quouis inobedientes, & rebelles censu-

Renouatio exemptionum.

Confirmatio constitutionum Apostolicarum super reuocatione huiusmodi exemptionum editarum.

Decretum irritans.

Camerarij facultates circa exactionem impositionum, & moderationem taxarum.

les censuras, & pœnas comminatas incidisse, & incurrisse declarandi, aggrauandi, reaggrauandi, interdicens, auxilium brachij secus laris inuocandi, & relaxandi, a censuris absoluedi, & quoties opus fuerit, remittendi, aliaque omnia, & singula faciendi, quæ pro effectuali satisfactione consequenda, & Cameræ nostræ subleuatione sibi necessaria visa fuerint, seu alias quomodolibet opportuna. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis: necnon concessionibus, & exemptionibus sub quibusuis verborum formis, & quouis colore concessis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Datum Romæ apud sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die viij. Iunii, millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Pontificatus Nostri Anno Primo.

Clausula decretoria.

Cæ. Glorierius.

X.

Reformatio constitutionis Pij Quarti circa allegationem nouæ causæ, in causis treugæ & pacis fractæ, & præuentionem inter Iudices Ecclesiasticos, & sæculares, ac terminum sex mensium ad faciendas defensiones.

Hæc constitutio intelligitur de sponte comparentibus, & non captis infra annum, vt infra in constit. 137. Dudum postquam.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. C V M ob innumeras Rom. Pon. occupationes, ac particularium rerum quarumlibet status ignorantiam contingat ab eo quandoque literas emanare, quæ in magnum aliquorum præiudicium redundare noscuntur, minime reprehendendum esse videtur, si tandem præiudicio cognito literas hmoi, etiam si per eius prædecesorem emanauerint, tanquam per inaduertentia editas reuocant, & limitat, aliaque desuper disponit prout rerum, & temporum qualitate pensata conspicit in Domino salubriter expedire. Dudum siquidē fe. re. Pius Papa III. Prædecessor noster cupiens criminibus, & excessibus qui in dies oriebantur prouidere, per quasdam suas in forma Motus proprii editas literas inter alia statuit, quod in causis treugarū, & pacis fractæ ipsi fractores vel eorum fideiussores allegare non possent quod offensa ex noua causa processisset, nec allegata cuiquam suffragarentur. Et etiam quod in causis mixtis inter Iudices ecclesiasticos, & laicum locus sit præuentioni, ita tamen quod Iudex ecclesiasticus in casu præuentionis non possit procedere contra laicum, sed illum debeat remittere ad Iudicem laicum, & alias prout in eisdem litteris plenius continetur. Nos considerantes, a ratione & iuris debito alienum esse eos qui criminis innoxij fuerint eorumque fideiussores, si treugæ pax seu fideiussiones de non offendendo postea ex noua emergente occasione fractæ fuerint, earum occasione grauari debere, cum præcipue paces, treugæ seu fideiussionis huiusmodi de non offendendo non ad offensionem ex futuris causis sed ex præteritis tantum orientur, literas præfatas quo ad præmissa reuocantes, cassantes, & moderantes, effectumque suum sortiri in præmissis non posse decernentes: Motu simili, &c. nouam causam in pacis, treugarum, seu fideiussionum huiusmodi fractione principales tantum videlicet qui fuerint causa pacis, treugarum, seu fideiussionum de non offendendo huiusmodi factarum, seu faciendarum præfatarum, seu præstandarum, si ipsi aliquo modo, seu aliquis eorum in dictis fractionibus interuenerint seu interuenerit, videlicet si aliquis ex dictis principalibus aliquem ex comprehensis in pace, treuga, seu fideiussione de non offendendo offenderit, vel ipse ab aliquo ex ipsis comprehensis offenderit, non excusare. Si vero supradicti principales, seu aliquis eorum in fractione pacis, treugæ, seu fideiussionis huiusmodi vt supra non interuenerint, seu interuenerint, ipsos eorumque consanguineos, & fideiussores ceterosque in pace, treuga, seu fideiussione de non offendendo comprehensos, & quemlibet eorum nouam causam huiusmodi allegare posse, & ea probata excusari debere, & quoquo modo grauari, perturbari, aut inquietari non posse neque debere, idque tam in causis motis, & indecisus pendentibus, quam etiam finitis, & in quibus etiam pronunciatum fuit (dummodo sententiæ desuper lata totaliter non sint executioni demandatæ) locum sibi vindicare posse, & debere declaramus. Cumque etiam sæpe contingat partes ipsas contra quas in contumaciam procedi consuevit, vel ita negotiorum mole grauari, vel ita longe abesse, vt ipsorum contumaciam sex mensium spatij huiusmodi expurgare minime queant, terminum sex mensium huiusmodi ad annum prorogamus, ac contumacibus huiusmodi defensiones non nisi post anni elapsi terminum denegari debere, ac quascunque aliter quam vt præmittitur ferendas sententias nullas, inanes, nulliusque roboris, & momenti fore & esse, prout nos eas exnunc tanquam contra iuris debitum, & de facto latas annullamus, cassamus, & irritamus. Quo vero ad præuentionem inter Iudicem ecclesiasticum, & laicum, declaramus illam habere locum in terminis, & statu, prout ante dictum Motum proprium erat, ac ipsum ad terminos iuris in hoc reducimus, & volumus, vt in præuentionibus procedatur iuxta formam iuris, & sacrorum decretorum Concilij Tridentini, & non alias aliter nec alio modo, Sicque & non aliter per quoscunque Iudices, &c. etiam S. R. E. Cardinales, ac causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata &c. iudicari debere, irritum quoque, &c. auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, & decernimus. Et nihilominus pro potiori præmissorum validitate omnibus, & singulis iudicibus tam ordinarijs, quàm delegatis, & subdelegatis, ac eorum Locatenentibus, & Notarijs, sub excommunicationis maioris, ac indignationis nostræ, officiorumque suorum priuationis pœnis, & Notarijs, sub excommunicationis maioris, ac indignationis nostræ, officiorumque suorum priuationis pœnis, nec contra præmissa aut illorum aliqua facere, & attentare præsumant, districtius inhibemus. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac quarumcunque ciuitatum, prouinciarum, & locorum etiam iuramento, &c. roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis apostolicis vniuersitatibus, communitatibus, & hominibus prouinciarum, ciuitatum, & locorum prædictorum quomodolibet concessis, &c. Quibus omnibus, &c. etiam si de illis, &c. illorum tenores, &c. hac vice latissime derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque, cum clausulis opportuis.

Pius prohibuit allegari posse nouam causam in causis treugæ, & pacis fractæ, vt in eius const. 128. Licet dudum.

Præuentionisque terminos declarauit inter Iudices Ecclesiasticos, & sæculares, vt ibidem.

Hic autem Pius moderatur illius consti. vt hic circa allegationem nouæ causæ.

Cōtuncas infra annum ad defensiones admitti posse decernit. Quod declaratur infra in const. 137. dudum postquam.

Sententiasque aliter latas nullas esse declarat.

Præuentionē reducit ad terminos iuris, & Concil. Trid.

Decretū irritans

Cōtrauentiū pœnis.

Clausula decretoria.

Fiat Motu proprio. M.

Et de reuocatione, cassatione, declaratione, reductione, voluntate, prorogatione, annulatione, irritatione, &c.

ne, statuto, & decreto, inhibitione, derogatione, & alijs praeiudicijs, quae hic pro simul, vel ad partem repetiri habeantur latissime extenden. Et quod praemissorum omnium, & singulorum, & praeterim praesentibus contrariariorum pro sufficienter expressis habeantur. Et quod praesentis Motus proprii etiam absque data, & registratura sola signatura sufficiat, & vbiq; fidem faciat in iudicio, & extra, regula contraria non obstante, eiusq; transumptis manu alicuius Notari publici subscriptis, & sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensa. Quodque Camerae, & Cancellariae Apostolicae, ac audientiae causarum Palatii Apostolici valuis & in acie Campi Florae dimissis copijs affixis, post mensem affixionis huiusmodi computandum, omnes ita afficiant, & arctent, ac si illis personaliter intimatae fuissent.

Fiat. M.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, indictione nona, die vero vigesima, mensis Iunii Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papae V. Anno primo supradictus Motus proprius affixus, & publicatus fuit ad valuas Principis Apostolorum de Vrbe, Camerae, ac Cancellariae Apostolicarum, necnon in audientia literarum contradicatarum, ac in acie Campi Florae dimissis mibi copijs affixis per me Ioannem Guerardi praefati S. D. N. Papae Cursorem.

Ant. Clerici Magister Cursorum.

X I.

Exempti omnes in Prouincia Marchiae, contribuere debeant subsidijs, et impositionibus.

De materia exemptionum, vide supra prox. in constitu. 9. Et si ea.

P I V S Papa V. Ad perpetuum rei memoriam. S E D E S Apostolica, quae consuevit se liberalem exhibere, plerumque nonnulla rationabiliter consultatione praehabita ordinat, quaeque alias per occupationem, & importunam petentium instantiam contra iuris dispositionem, aut populorum sibi subditorum commoditates concedit, eorundem subditorum suadente utilitate postmodum consultius, ac rationabilius reuocat, declarat, in meliusve commutat, ac in statum redigit rationis, maxime cum rerum, & temporum qualitate pensatis id in domino conspicit salubriter expedire. Cum itaque pro urgentibus dictae Sedis, ac praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum necessitatibus, ac illorum, & forsitan nostra subuentione in Prouincia Marchiae, & singulis Ciuitatib. Terris, Castris, & locis ipsius quemadmodum etiam in alijs locis Sanctae Romanae Ecclesiae subiectis forsitan factum exitit, nonnulla subsidia, impositiones, seu onera, videlicet census, tales, sicut, custodiae, subsidium tam triennale, quam subsidium ordinarium, & charitativum, impositionem equorum, tam viuorum, quam mortuorum nuncupatoriu, quatereni carnis, portus Anconitani, tertiariarum vnius scuti & medij respectiue pro centenarij, ac donatiui, & aliarum rerum sub diuersis causis, & nominibus, necnon certis modo & forma tunc expressis, ac etiam certis nominibus, certisque temporibus persoluenda tam per nos, & praedecessores nostros, & Sedem praefatam, seu Camerae nostrae Apostolicam, vel dicta auctoritate per omnes & singulas Ciuitates, Terras, loca, Castra, illorumque Communitates ex causis praedictis, ac pro occurrentibus necessitatibus, & negocijs, ac ipsorum hominum subuentione imponi necesse fuerit, & sub diuersis, seu eiusdem nominibus, formis, & causis nominandis in posterum per nos, vel Sedem, aut Camerae praedictam, seu successores nostros, ac quarumcunque Ciuitatum, Terrarum, locorum, & Castrorum exigi conueniat, ac saepenumero (sicuti graui cum querela alias audiuimus fieri) contingat, vt qui in dictis Ciuitatibus, Terris, & locis eorumque Territorijs, Comitatus, & districtibus plus possident, seu maiores facultates habent, etiam extranei, & forenses, & Ciuitatis nostrae Maceratae, ipsiusque Prouinciae curiales, Officiales, & Notarij etiam actu exercentes, Necnon clerici, & vtriusque sexus cuiusvis ordinis religiosi, bona patrimonialia, aut quomodolibet per eos acquisita bona immobilia possidentes, praetextu quarundam immunitatum, seu exemptionum ipsis Apostolica auctoritate forsitan concessarum, seu ob alias causas per eos praetensas huiusmodi oneribus per eorum rata pro dictis bonis patrimonialibus, contribuere, & subsidia, impositiones, & onera praedicta persolvere recusent, etiam dictas Communitates, illorumque homines quamplurimis & diuersis litibus, & inhibitionibus, alijsque diuersis modis coram diuersis tribunalibus & iudicibus tam in Rom. Curia, quam extra eam super praemissis inuoluendo, & defatigando, in graue ceterorum praedictorum, ac notabile damnum, vt executionibus, & executorum mercenibus, ac Commissariorum vaticis, necnon repraesentis, alijsque varijs incommodis, damnis, & expensis vniuersitates & homines, necnon Ciuitates, Terrae, & loca dictae Prouinciae quotidie vexentur, & quod peius est pro renitentibus soluere & satisfacere vt plurimum cogantur, in grauissimum tam ipsorum Communitatum & hominum, quam Camerae nostrae praedictae, maxime cum vel huic impositiones, & onera praedicta per dictas Communitates & homines, maxima cum tarditate, difficultate, & dilationibus soluuntur. Nos aequum esse censentes, vt qui Territorijs, & bonorum commodum sentiunt, illorum quoque sentiant incommodum, Motu proprio ex certa nostra scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine, omnes & singulas, si quae sunt & praetendi possunt, exemptiones, priuilegia, gratias, immunitates a quibusuis, subsidijs, oneribus, & alijs impositionibus praedictis, & quibusuis alijs personis, militibus, officialibus praedictis, aut alias quomodolibet priuilegiatis per nos, & quoscunque Romanos Pontifices, & Sedem praedictam, & eius Legatos, haec tenus etiam Motu proprio, aut alias quomodolibet ex quauis causa, etiam in recompensam damnorum concessas, etiam si tales existant de quibus hic expressa, & specifica, ac de verbo ad verbum mentio fieri deberet, Apostolica auctoritate, quatenus opus sit, reuocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, nulliusque roboris fore, & esse, neque cuiquam in aliquo suffragari posse, vel debere, aut potuisse vel debuisse declaramus, praeterquam quod exemptiones personales tantum, quas saluas esse volumus. Necnon ad omnia dubium, ac difficultates tollendas, statuimus, ordinamus, decernimus, & declaramus, quod tam Ciues, & nobiles illustres Barones, ac Domi-

Sola signatura sufficit.

Forma, & effectus publ.

Publicatio.

Causa constituta mentum.

Reuocatio exemptionum, a subsidijs, & impositionibus Prouinciae Marchiae quibusque concessis.

celli, necnon milites sanctorum Petri & Pauli, Georgij de Lilio, Lauretanensis, sancti Iacobi de Spata, & Pij, vel alio nomine nominati, seu nominandi dictae Prouinciae, ac singularum illius Ciuitatum, Terrarum, locorum, seu aliunde oriundi, ac dictae Prouinciae incolae, quam extranei forenses, & Curiae generalis dictae Prouinciae, & Ciuitatis Maceratae Curiales, etiam actu exercentes, bona stabilia, seu mobilia, vel se mouentia in dicta Prouincia, & singulis illius Ciuitatibus, Terris, Locis, & Castris, illorumque Territorijs, districtibus, Comitatus habentes, tenentes, possidentes, cuiuscunque dignitatis, qualitatis, gradus, ordinis, & praeminentiae fuerint, et quacunque nobilitate praefalgeant, bona praedicta, eorum animalia cuiuscunque generis, qualitatis, quantitatit fuerint, & alia quaecunque per praefatos, & eorum quemlibet habita, tenta, & possessa, in libris, seu caestis nuncupatis omnium, & singularum Ciuitatum, Terrarum, & locorum dictae Prouinciae, ad hoc vt ipsi praedictis bonis mobilibus, stabilibus, se mouentibus, in solutione onerum, & impositionum praefatarum pro rata ipsos tangente in posterum decurrenda, a nobis, vel successoribus nostris, seu sede, vel Camera praefata vel alijs a nobis vel praedecessoribus & successoribus nostris, ac sede & Camera praefatis auctoritatem vel facultatem habentibus haec tenus impositorum, & in posterum imponendorum per nos & libram, aut alias iuxta distributionem, ordinem, & modum per dictas Communitates, & earum quamlibet factam, & fiendam, moderandam, & ampliandam contribuere habeant, cum effectu contribuant, ac catastrari, & allibrari, describi, seu annotari, & affidari facere teneantur, & quod illos qui praetextu exemptionum suarum ad solutionem census talliaru, sicuti, custodiae, subsidij triennalis, quatereni carnis, subsidij charitatiui ordinarij, taxae equorum mortuorum & viuorum vt supra nuncupatorum, portus Anconitani, tertiariarum vnius scuti, & medij respectiue pro centenarij, & donatiui, & aliorum onerum Cameralium collectarum, ac praebendae, & ponderis molendini, focularum, pascuorum herbatici, pecudum, & aliorum animalium, gabellarum, & vectigalium, aliarumque similibus vel dissimilibus impositionum, per nos, & Sedem praefatam, ac Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Commissarios, aut alios a nobis, vel praedecessoribus, seu successoribus nostris, ac Sede & Camera praefatis (vt praenotatur) auctoritatem habentibus, in quibusuis rebus, & ex quauis causa, tam Camerae Apostolicae, quam etiam singularum ciuitatum, terrarum, & locorum dictae Prouinciae publicam utilitatem, & commoditatem concernente, etiam pro aliquo pietatis Monte ad pauperum subuentionem, vel loco pio, seu pia causa, auctoritate praedicta impositorum, & exigi ordinatum, ac in posterum exigendorum, & vt supra imponendorum, se non teneri praetendunt, omnes & singulos praefatos, etiam illustres, domicellos, nobiles, barones, & milites praefatos, ac quoscunque alios, exemptionum huiusmodi, vel quod ad fidem conuersi, vel quod familiares alicuius Cardinalis, Theaurarij, vel cariatores salariae sint, vel alias quomodolibet (praeterquam propter numerum duodecim filiorum) praetendentes, ne onus eorum alijs accrescat, ad eorundem onerum, ac subsidiorum, seu impositionum solutionem in futurum cogi, & compelli debere, praeterquam quoad onera personalia tantum, & illis dumtaxat exceptis pecunia numerata, vel aliqua aequivalenti recompensa data a Sede & Camera praefatis, exemptionem ipsarum particulariter obtinuerint. Siquae per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, etiam de Latere Legatos, vel eorum Vicelegatos, ac Palatii Apostolici causarum Auditores, vel quosuis alios Iudices quauis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuiuslibet alij iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere, & si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Necnon Confalonarijs, Antjanis, & Prioribus Ecclesiarum, Ciuitatum, Terrarum, & locorum Territorij, districtum, & Ciuitatum earundem pro tempore existentibus, ac Communitatibus, & hominibus praefatis quod bona huiusmodi annotare, & describere, ac catastrare, seu allibrari, necnon extraneos, forenses, ciues, & incolae dictarum Ciuitatum, Terrarum, & locorum, territoriorum, districtuum, & Comitatum eorundem, ac Clericos, & alias personas Ecclesiasticas, dictosque milites, & alios supranominatos, necnon Ecclesias, Monasteria, & alia pia loca praefata, ratione bonorum, vt supra translatorum, pro ipsorum rata ad omnium, & singulorum onerum praedictorum solutionem, toties quoties opus fuerit cogere, & compellere libere, & licite valeant, plenam & liberam Apostolica auctoritate tenore praesentium concedimus facultatem. Decernentes has praesentes literas ad probandam plene intentionem nostram huiusmodi, vbiq; sufficere, nec ad id alterius probationis adminiculum requiri debere. Mandantes modernis, & pro tempore existentibus nostro, & Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario, Praesidentibus, clericis Camerae Apostolicae, Theaurario, & auditoribus generalibus, ac Gubernatoribus, Legatis, Vicelegatis dictae nostrae Prouinciae, necnon quarumcunque Ciuitatum, Terrarum, Locorum, & Castrorum Gubernatoribus, Vicarijs, Potestatibus, caeterisque officialibus, & ministris, quatenus per se, vel alium, seu alios eorum nomine deputatos, vel deputandos, vniuersitatibus, & hominibus dictae Prouinciae, ac singularum eiusdem Prouinciae Ciuitatum, Terrarum, & locorum Communitatibus, in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, omnibus iuris, & facti remedijs, magis opportunis, ac etiam manu regia, omni mora, appellatione, & exceptione remotis, faciant, praecipiant, & mandent praemissa omnia, & singula firmiter, & inuolabiliter obseruari, ac literis desuper in forma Breuis conficiendis, per quascunque nostras, & quoruncunque nostrorum successorum literas, cum quibusuis clausulis etiam derogatorijs, derogatorijs, necnon irritantibus, & alijs decretis emanatas, & emanandas ad quorumuis instantiam, & ex quacunque causa etiam probabilis, derogari, aut derogatum censeri non posse, decernant, & declarent, neque permittant eosdem vniuersitates, & homines per quoscunque quomodolibet gratificatos, & qualificados molestari, perturbari, seu inquietari, cum facultatum potestate eiusdem Legato, Vicelegato, Gubernatori, seu eorum Locumtenenti plenissime collata, per se, vel alium, seu alios, vel eorum alterum breuiter, & summarie, & sine strepitu, & figura iudicij, sola facti veritate inspecta, omnes, & quascunque differentias, & contentiones si quas praemissorum occasione quomodolibet oriri contigerit, audiendi, cognoscendi, decidendi, sineque debito terminandi, secundum praesentes, & non alias: Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras ecclesiasticas, & pecuniarias poenas auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo. Necnon etiam super his habendis seruatis processibus, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggrauando, Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachij saecularis, Praemissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Bonifacij VIII. de vna, & Concilij generalis de duabus, dummodo non vltra tres dietas, ac quibusuis immunitatibus, exemptionibus, alijsque praemissis, ac aliqua possessione, vel forsan usurpatione de

Declaratio & limitatio dictae reuocationis.

Decretum irritans.

Executorum deputatio, & facultates.

Clausula derogatoria.

non soluendo, & contribuendo, necnon nostra de non tollendo iure quaesito, ac alijs Cancellaria Apostolica regulis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis praefatis militibus, officialibus, curialibus, ac quibuslibet alijs personis etiam acti officia sua exercentibus, ecclesiasticis, & alijs priuilegiatis personis, in genere vel in specie sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuslibet clausulis etiam derogatorijs derogatorijs, etiam per viam legis, sententiae, statuti siue contractus pacti, & transactionis, etiam tempore Reverendissimi Mignanelli, tunc dictae Prouinciae Gubernatoris, & Vicelegati factorum, & initorum, irritantibusque, & alijs decretis quoruncumque exemptionum praetextu, etiam si illae tales, & eius generis sint, de quibus expressa, & specifica ac de verbo ad verbum mentio, siue insertio fieri deberet, ac sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, etiam in forma Breuis, vel sub plumbo tam per nos quam praedecessores nostros, ac sedem, ac eiusdem Legatos, etiam Motu proprio, ac alias quomodolibet in contrarium concessis, approbatis, & innouatis, necnon quacumque inhibitione dictae Prouinciae, illiusque Communitatis, & locorum ministris, & deputatis de & super praemissis omnibus specialiter loquente, ac etiam quacumque lite, & causa quantumuis instructa, ac causam, & causas huiusmodi, ac lites omnes super praemissis quomodolibet moras, vel mouendas ad nos auctoritate apostolica, & ex certa scientia aduocantes, illaque ex nunc penitus extinguentes, & annullantes, ac pro extinctis, & annullatis haberi volentes, etiam si per appellationem, & in quauis instantia, coram quibusvis, etiam camerario nostro, ac Camerae Apostolicae clericis, & praesidentibus, vel sacro Rotae auditorio pendentes, caeterisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscumque, statum, & merita causae, & causarum, si quae sint, necnon priuilegijs, indulgentiarum, immunitatum, concessionum, gratiarum, aliorumque praefatorum, et hic de necessitate exprimendorum tenores, et compendia, ac si de verbo ad verbum, et non per clausulas generales idem importantes, nominaque, et cognomina iudicum, et colligantiam pro plene, et sufficienter expressis habentes, illis Motu, scientia, et potestate praemissis, derogamus specialiter, et expresse, aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sedem indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, et expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Datum Romae apud sanctum Petrum sub anno Io Piscatoris, die vigesima octaua Iunij, millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Pontificatus Nostri Anno Primo.

Cesar Glorierius obmisso sigillo.

X I I.

Contra Dominos, & Communitates non custodientes eorum Territoria a Furibus, Bannitis, &c.

Ad quod vide conf. seq. Cum ibi notatis.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. EXIGIT Apostolica seruitutis officium, quo fungimur, vt ea quae haecenus a praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus, maxime pro venientium ad hanc Almam Urbem, et ab ea recedentium securitate sancita sunt, confirmantur, seu quatenus expediat innouentur, et extendantur, prout diuersis occasionibus conspiciunt salubriter expedire. Dudum si quidem a se. re. Iulio Papa II. et Leone X. praedecessoribus nostris emanarunt literae huiusmodi sub tenore, videlicet. Leo Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Romani Pontificis prouidentia circumspecta, etc.

Omittitur tenor harum conf. quia habet supra fol. 148. & 227.

Praesertim litteras pro venientium ad hanc Almam Urbem, quae caput est totius orbis, et ab ea recedentium securitate, et commodo inuolabiliter obseruari, Motu proprio, et ex certa nostra scientia, ac de Apost. potestatis plenitudine litteras praedictas auctoritate Apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, ac perpetuae firmitatis robur adijcimus, seu quatenus opus sit innouamus, ac praesentis scripti patrocinio communitimus, illasque perpetuis futuris temporibus inuolabiliter obseruari debere decernimus. Et insuper vt Barones, Domini, locorum, et Communitates praedictae diligentius eorum territoria, et loca a praedictis latronibus expurgata praeseruent volumus, statuimus, et ordinamus, quod quotiescunque alicui, seu aliquibus aliquid derobatum, et furto substractum fuerit in eorundem territorijs, et confinibus, vltra refectionem damnorum, et rerum derobatarum, vt praefertur, teneantur, et quilibet eorum, seu earum communitatum teneatur ad tantundem Camerae Apostolicae loco posita, tam a iure, quam a quibuscumque Rom. Pont. praedecessoribus nostris quomodolibet inflictas, quantum a dilecto filio nostro Vitellotio S. Mariae in via lata Diacono Cardin. Vitellio S. R. E. Camerario, ac praesidentibus, et Clericis ipsius Camerae, et non alij parti derobatae restituendi fore declaratum fuerit, ad cuius declarationis executionem statim absque aliqua appellatione contra Barones, Dominos locorum, & Communitates praedictas deueniri debere mandamus. Sicque per eundem Cardinalem Camerarium, ac quoscunque alios Iudices, & Commissarios, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, & Sacri Palatii Apostolici causarum Auditores iudicari, ac defini, & exequi debere, sublaeta eis, & eorum cuiuslibet aliter iudicandi, & interpretandi facultate decernimus, summarie, & absque alia rela iudiciaria. Mandantes propterea eidem Vitellotio Cardinali Camerario, vt praemissa omnia, & singula ab omnibus inuolabiliter obseruari faciat, & contrafacientes ad illorum obseruationem sub poenis praedictis quoquo modo, ac omnibus iuris, & facti remedijs agat, & compellat. Contrarijs non obstantibus quibuscumque. Volumus autem quod praesentis motus proprii sola signatura sufficiat, & vbiq; fidem faciat in iudicio, & extra, regula quacunque, seu constitutione Apostolica in contrarium facientibus non obstantibus.

Placet Motu proprio M.

Vitellotius Sanctae Mariae in Via Lata Diaconus Cardinalis Vitellius Sanctae Rom. Ecclesiae Camerarius.

Vniuersis

Vniuersis & singulis praesentes literas inspecturis, visuris, lecturis pariter, & auditoris salutem in Domino sempiternam. Noueritis nos nuper vidisse, & recepisse literas Sanctiss. in Christo patris, & Domini Nostri Domini Pij diuina prouidentia Papae V. nobis directas in forma Motus proprii expeditas contra Dominos locorum, & Communitates non custodientes eorum territoria, ne venientes, & recedentes ab ea derobentur, ac constitutiones Iulij secundi, & Leonis Decimi Romanorum Pontificum suae Sanctitatis praedecessorum factas, & in eisdem literis insertas, innouatas, & approbatas, sanas siquidem, & integras, omni prorsus vicio, & suspicione carentes, quarum tenores supra insertis existunt. Quibus quidem literis visis, & diligenter inspectis, vt ad omnium notitiam perducantur, de mandato praelibati Sanctiss. D. N. Papae viuz vocis oraculo super hoc nobis facto, & auctoritate nostri Camerariatus officij eisdem literas imprimi, & per loca Urbis publicari affigi, & ad omnium notitiam deduci fecimus, ne illi, de quorum interesse agitur, ignorantiam aliquam vlllo vnquam tempore praetendere, siue quomodolibet allegare possint. Quarum transumptis sigillo nostro sigillatis, & manu infrascripti nostri Notarij subscriptis eandem fidem adhiberi volumus ac si originales ipsae literae exhiberentur. Contrarijs non obstantibus quibuscumque. Datum Romae in Camera Apostolica, die octaua Iunij. M. D. L. X. VI. Indictione nona. Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papae quinti Anno primo.

Publicatio.

X I I I.

Contra Homicidas, & Bannitos, illorumque complices, receptatores, & fautores.

Confirmatur, & ampliatur haec constit. infra in constit. 15. Indefessa, & Grego. 13. constit. 66. Tanta.

De hac materia posui concord. sup. in Pij IIII. constit. 30. In eminenti fol. 692. & ponam infra in dicta constit. 66. Grego. 13.

Constitutiones autem contra Bannitos editas singulis annis per Communitates publice legi, & in Archiujs custodiri iussit hic Pont. inf. in constit. 16. Cum nos nuper.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. EX SVPERNAE dispositionis arbitrio gregis Domini curae praesidentes inter varias animi sollicitudines, quae ex pastoralis officij ministerio nobis incumbunt, illam a nobis potissime amplectendam esse puramus, per qua inter singulos gregis eiusdem fideles, praesertim vero nobis, & Romanae Ecclesiae suaditos pax, & concordia conseruentur, seditiones sedantur, scandala obuiantur, & animarum salus procuratur. Vnde ea quae sedula meditatione haecenus a diuersis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris praemissio ratione gesta fuisse ac ordinata comperimus, quod saepius fideles ipsi illa perspiciant innouari, eo feruentius, ac promptius ad illorum obseruationem excitentur, confirmanda, innouanda, nostraeque auctoritatis munimine roboranda esse censemus, aliasque desuper disponimus prout in domino conspiciamus expedire. Sane alias postquam se. re. Pius Papa II. praedecessor noster, per eum accepto, quod a certis tunc elapsis annis citra in terris, & locis, & tenentis dictae Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectis, quaeplura etiam ex leuibus causis commissa esse reperiebantur homicidia, idem praedecessor attendens crimen huiusmodi inter alia perniciosum esse, & detestabile, & iuxta canonicas sanctiones debere graui animaduersione puniri, & tantum seuerius puniendum, & extirpandum fore quantum manifestius cognoscebat quod ex eo scandala, & plurima mala subsequebantur, ac cupiens quod eiusdem Ecclesiae mediate, vel immediate subiecti, pacifici forent & modesti, ac terras, & loca praedicta scarijs expurgare, inter alia per suas literas statuerat, & decreuerat, quod oes illi qui pro delicto huiusmodi forent condemnati, aut alias de ciuitate aliqua, seu districtu ipsius banniti, non possent ad ciuitatum seu districtuum huiusmodi quocunque tempore, seu in eis vel eorum altero moram trahere, etiam habita pace ab haeredibus, & consanguineis, seu filijs ipsius occisi, nec Legatus etiam de Latere aut Gubernator qui pro tempore foret vel quiuis alius posset auctoritate Apostolica seu ex officio suae legationis aliquem homicidam, seu bannitum rebannire, & reducere, seu reuocare ad ciuitatem vel districtum aut eorum alterum, seu ei licentiam vel saluum conductum concedere, seu moram in eis, vel eorum altero in perpetuum, vel ad tempus modicum siue magnum, nec etiam ad diem vnum, siue noctem. Quod si secus per quemcunque ex praedictis factum foret, ipso facto poenam excommunicationis sine vltioris sententiae declaratione, a qua per alium, quam per summum Pontificem, & tunc facta de hoc speciali expressione, non posset absolui, ac licentia, reductio, reuocatio, saluus conductus, & castatio processus, & banni huiusmodi essent ipso iure nulla, nulliusque roboris vel momenti, incideretque etiam in poenam ducatorum mille auri Camerae Apostolicae applicandorum, quam Thesaurarius, cui hoc secrete, vel publice foret relatum, & denunciatum retineri faceret, & mandaret, nullo super hoc expectato seu requisito superioris mandato. Quod si non faceret ipse Thesaurarius, eandem sententiam excommunicationis ipso facto cum eisdem qualitatibus incurreret, ipseque rebannitus, reductus, siue quocunque alio modo reuersus posset deberetque capi, detineri, & incarcerari, ac de ipso secundum sententiam contra eum latam, iustitia fieri per Gubernatorem, Potestatem, vel alios Officiales ad quos spectaret, & pertineret incontinenti, sine vltiori sententiae notificatione, requisitione superioris vel alterius, sub poena ducatorum ducatorum auri Camerae praefata applicandorum, quam Thesaurarius praefatus simili modo, & forma, ac sub similibus censuris faceret retineri, & quod quacunque appellationes interpositae, vel interponendae ab huiusmodi vel alijs sententijs, siue grauaminibus contra homicidas latis, vel a processu contra eos facto, & si

Pius 2. in eius constit. 3. fol. 86. decreuit homicidas non posse remitti, nec affectari ab Officijs libus.

Appellareq; ab eorum cōdenationibus non possit itaui, vt ibidē.

si lis vel instantia super eis penderet, & inhibitiones vigore ipsarum emissæ forent per Auditorem Camera vel alium quemcumque ordinatum, vel delegatum essent nullæ, & inualidæ, nec ad vltiora super his, & ipsarum vigore procedi posset, aut deberet. Quinimmo appellaciones, lites, & causæ huiusmodi censerentur auocata, extinctæ, & inualidæ, nec Potestates seu Officiales, quibus inhibuitum foret, mandatis, inhibitionibus, litis pendentijs, censuris, & pœnis in eis contentis attingerentur, imo tenerentur, & deberent ad executionem sententiarum latarum procedere, posset tam in casibus a iure vel statuto præmissis appellari ad Gubernatorem Ciuitatis, Prouinciæ, qui infra mensem causam diffinire tenerentur, quo elapso inhibuitio, & instantia super eis essent nullæ, & libere sine impedimento posse fieri executio sententiæ, vel banni, ac si non fuisset inhibuitum

Exulareq; iustitiam a locis circumuicinis vsque ad milliaria 50. vt ibid. Imo Clem. 7. & Pius 4. iusserunt exulare ab omnibus locis S. R. E. vt hic infra.

Pœnaq; hic expressas homicidij imposuit, vt ibidem. Quæ ampliatæ sunt, vt hic infra.

Paul. 2. in eius const. 5. fo. 90. cõtra Sementes in dicta in propinquo offenditur, & homicium eol lectam ad id facientes &c. impositæ sunt multas pœnas. Quæ ampliatæ sunt hic infra.

Quodque banniti, & condemnati propter huiusmodi crimen homicidij censerentur banniti ab omnibus circumuicinis locis vsque ad milliaria quinquaginta, infra quæ si reperti forent, possent & deberent capitalis sententiæ, siue condemnationis pecuniariæ executiones fieri contra eos per Potestates, & alios Officiales, ciuitatibus, districtui, & loco præidentes, sub pœnis pecuniarijs simili forma incurrendis, ita quod omnes, & singuli homicidæ quorum delictum notorium foret, vel de homicidio infamati, seu condemnati, etiã si de delicto huiusmodi ex forma statuti non posset inquiri, vel aliqua pœna imponi, vel etiam si ipsius delicti vel pœnæ pro eo impositæ auctoritate Apostolica vel alterius ab ea vel a Romano Pontifice potestatem habente, esset facta remissio, cassatio processus, & sententiæ annullata, vel alias quomodolibet dispositum per viam gratiæ vel iustitiæ remissionis in toto vel in parte, non posset habere, officia vel dignitates in quibuscunq; locis, ciuitatibus, & terris, a quibus banniti forent, & in quibus domicilium eorum originemque haberent, seu alias moram traherent, vel residerent, etiam si forent absoluti, rebanniti, vel alias eorum sententiæ seu condemnatio siue processus irritati, vel alias pro infectis habitis, sed perpetuo essent infames, & omni officio, & dignitate priuati, nec possent ferre testimonium, nec tabellionatus officium exercere, neque admitterentur ad iudicandum seu aliud officium exercendum, & ab omnibus actibus legitimis essent perpetuo suspensi, quinimo si huiusmodi officia acceptarent, exercerent, seu alias ad ea exercenda admissi forent, tam ipsi quàm Gubernator, Legatus, aut superior qui eum eligere, vocare, aut ipsum officium exercere seu ei præesse pateretur, pœnam quingentorum ducatorum auri ipso facto incurrerent, & sua gubernatione priuarentur, nec gesta in iudicio, vel extra iudicium tam per eum qui admissus foret ad officium, quàm per eum qui illud exercere passus foret de cætero valida essent, & robur obtinerent, quinimo essent nullius roboris, vel momenti, & si ecclesiasticæ personæ forent, sententiam excommunicationis ipso facto incurrerent sine vltiori declaratione, a qua pœna non possent præterquam a Rom. Pont. cum speciali delicti, seu homicidij huiusmodi expressiõne absolui. Et Thesaurarius Camera sine vltiori requisitione, seu notificatione, aut inhibitione, vel monitione salarium eiusdem, vel alteri debitum retinere debere, si ab eo deberetur, si vero non deberetur, Potestati, Gubernatori, vel alteri ad quem spectaret, ab eis vel eorum altero exigere, & satisfieri sub eisdem censuris in eisdem literis quas idem prædecessor per omnes ciuitates Ecclesiæ publico præconio publicari mandauerat.

Cum sæpius contingeret, quod offensiois signarus, aut ob huiusmodi excessus plurimùm cõdolens, horribili immanitate, & furiosa dementia in vindictam iniuriæ vulneretur, & interdum occideretur, aut aliquis propinquo suo offensus ad vltionem iniuriæ propinqui sui, vt præmittitur, propinquum offendentis vulneraret, vel occideret, seu vulnerari, vel occidi faceret inde quoque iuxta damnabilem abusum ciuitatis vtraque pars se domicilium priuatis includeret, quàm in contemptum summi Pontificis videlicet Principis, ac etiam Magistratuum Ciuitatis, armatis complebant, & interdum fores domorum, ac porticus, stercatibus, vbi tanquam ad officinas, ac asyllum scelerum perditum homines, & scelesti ab vtraque parte conueniebant, illic inuidia, factio coniungeretur atrocissima sceleris immanitate concordans, illic dementia, & furia esset venalis iniuria dum hi qui nulla erant iniuria læsissimi, ad vindictam offendorum insana mente, & seruili crudelitate coniurarent, hi essent quorum pedes veloces erant ad effundendum sanguinem, qui viam pacis non cognouerant, inter quos foeda, & obscœna commercia, alearum lusus, pecuniarum effusio, patrimoniorum dissipatio, diræ blasphemie, & obscœni agebantur incestus, ex his oriretur regentium Rempublicam, & Magistratuum contemptus, ac seditiones nonnunquam suscitarentur. Et si quando huiusmodi rixæ, & dissensiones intercederent, non solum propinqui, atque coniuncti, sed etiam extranei vtrique parti se offerrent, quod vulgo Apuleos, & materno vocabulo (fare di bene) nuncupabatur, ex quo plerunq; totius ciuitatis studia diuidebantur, & non sine graui nota regentium atque discriminae reipublicæ armarentur aduersus proximos miseri spiritu diaboli repleti omne ius humanæ societatis, omnem charitatem, omnem ciuilem concordiam damnabili abusu subuerterent Pæ memorie Paulus Papa I. I. etiam prædecessor noster per tuas literas perpetuo statuerat, & ordinauerat, vt quicumque extunc deinceps Baro, aut Domicellus, ac ciuis Romanus vel quæuis alia ecclesiastica, secularisque persona cuiuscunq; conditionis, & qualitatis existeret, quacunque etiam atroci iniuria læsisset pro sua, vel amici, aut propinqui iniuria vindicanda, patrem, aut filium, fratrem, aut propinquum, vel alias amicum, vel domesticum offendentis vulnerare, mutilare, occidere, vel quocunque modo realiter, vel personaliter offendere præsumeret, aut talia fieri faceret, vel mandaret, similiter qui in Vrbe Roma, vel eius districtu occasione rixæ vel brigæ domum communire, armatos receptare, aut tenere, vel adhærentes, & complices, ac fautores brigæ accersere, siue quacunque conuentionem, congregationem, & collectam hominum ad vltionem iniuriæ inuocare, excitare, inuitare, vel receptare præsumeret per se, vel alium, crimen læsæ Maiestatis, rebellionis, & seditionis in Vrbe concitatus reus censeretur, & haberetur, ac veluti talis a competentibus Iudicibus seuerissime puniretur, ecclesiastici vero talia perpetrantes omni dignitate, honore, ordine, officio, & beneficio essent ipso iure priuati, & perpetuo manciparentur, ac beneficia eorum libere per illos ad quos collatio pertinebat eorum conferrentur. Omnemque præterea talia committentes tanquam Christianæ Religionis alieni publicæ pacis æmuli, ab omni populo, ciuitate, loco, & terra dictæ Ecclesiæ mediate vel immediate subiecta essent, perpetuo diffidati, eorum bona tam mobilia, quàm immobilia essent ipso iure Camera Apost. confiscata; Nulli præterea talium alicuius aperiretur ianua dignitatis, aut honoris Ecclesiastici vel mundani, seu ad alicuius loci regimen esset assensus. Et vt magis esset famosa eorum infamia, factio testameti actiue & passiuæ esset eis interdicta, ad actus legitimos nullus eis pateret aditus, nulla porta paderetur, omni spe, gratia, aut dispensationis exempta.

Et præ-

Et præter prædictas pœnas sententiam excommunicationis, & perpetuæ maledictionis incurrerent, a qua absolui non possent nisi per Romanos Pontifices, præterquam in mortis articulo constituti. Illi vero qui ipsi offensis, vel offendentibus, seu brigosis adhærere, fauorem, opem auxiliumque promittere, aut in domibus, vel castris, locis, seu fortalitijs suis receptare, aut qui iuxta vulgare (fare di bene) extunc deinceps præsumerent tanquam fautores scelerum, & conspiratores aduersus publicam pacem omnino similis rebellionis, cõfiscationis depositionis, priuationis, inhabilitatis, ac excommunicationis, & anathematis pœnas incurrerent. Et præterea vt domus, & habitationes principalium offendentium, qui vindictam in alios, vt præmittitur, sumere, & exercere, aut etiam qui ex vtraque parte domos ipsas munire, aut congregationes, occasione brigæ, aut collectas hominum adunare, vel armis, aut armatis, seu steccatis, aut propugnaculis communire ausi forent, in derelationem tanti facinoris demolirentur, & vsque ad solum ad perpetuam infamiam prosternerentur, per hoc quoque secularibus, aut alijs iudicibus suis competentibus non ademerat facultatem vtendi statutis, & legibus aduersus tales editis, & edendis.

Fautores eorum eisdem pœnis impleantur, vt ibid.

Et successiue recolendæ memoriæ Sixtus Papa III. similiter prædecessor noster accepto per eum quod contenta in literis Pij prædecessoris huiusmodi a certis annis tunc elapsis citra non fuerant obseruata, & ex illorum non obseruantia subditi præfatæ Ecclesiæ procliuiosiores erant ad homicidia committenda, ac fere passim quotidie perpetrabantur, & homicidæ præfati ideo ad illa committenda promptiores existerant, quia sperabant latere, & suorum excessuum remissionem consequi facile posse, ac detestabilem, & horrendam sicariorum nequitiam talium ad aliorum cautelam iuris remedijs prosequi studio cupiens indefesso, habita super ijs cum fratribus suis præfatæ Ecclesiæ Cardinalibus deliberatione matura, de illorum consilio per suas literas, statuta, decretaque Pij prædecessoris huiusmodi, ac prout illa concernebant omnia & singula in dictis literis Pij prædecessoris præfati contenta approbauerat, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreuerat, ac voluerat & de eorum fratrum consilio statuerat, & ordinauerat, quod condemnatis eatenus, & quos in posterum condemnari contingeret vbilibet in ciuitatibus, terris, & locis prædictis pro homicidio, siue vt principales, siue vt auxilium, consilium, vel fauorem præstantes, suarum condemnationum remissionem, aut contra illas saluum conductum, & licentiam secure in loco patrati criminis, vel infra quinquaginta milliaria (vt præfertur) propinquo nullatenus obtinere possent ab alio quàm a Rom. Pont. qui pro tempore esset, & alicuius alterius etiam Legati de Latere remissio nemini suffragare tur, & si forsitan contingeret eundem Rom. Pont. ad remissiones siue saluum conductum huiusmodi procedere, talis remissio per præoccupationem processisse censeretur, & nemini prodesse posset, nisi in illa verus literarum Sixti prædecessoris huiusmodi tenor de verbo ad verbum, nõ autem per clausulas generales idem importantes inferius insertus foret, ac specifica, & determinata causa exprimeretur, quæ eundem Rom. Pont. induceret ad derogandum eisdem literis Sixti prædecessoris, quæ cum tam matura deliberatione ab eodem Sixto prædecessore emanauerant.

Sixtus 4. in eius const. x. fol. 103. confirmauit dictam const. editam contra homicidas a Pio 2.

Imo in eius const. 7. fol. 99. confirmauit etiam dictam const. Paul. 2. editam contra famescens vindictam in propinquo offendens.

Et subsequenter sanctæ mem. Iulius Papa II. etiam prædecessor noster habita super ijs cum fratribus suis tunc & dictæ Ecclesiæ Cardinalibus deliberatione matura, & de illorum consilio literas Pij, & Sixti prædecessorum huiusmodi prout illas concernebant, omniaque & singula in eisdem literis contenta per quasdam approbauerat, & innouauerat, ac robur firmitatis perpetuo obtinere debere decreuerat, ac illas ad bannitos, sediciosos, & rebelles, aut alios pro quocunque alio crimine capitali, a quibusuis officialibus tam in dicta vrbe, quàm extra eam, & in terris eidem Rom. Eccle. mediate, vel immediate subiectis iudicentibus, pro tempore condemnatos, & brigosos nuncupatos pacem iuxta ordinationes dictæ vrbs Apostolica auctoritate approbatas facere recusantes: Necnon ius sibi met contra alios dicentes, aut caualcatis, sine Romani Pontificis, aut Officialium suorum speciali licentia facientes, vel mouentes, præfata auctoritate de eorum fratrum consilio extenderat, ac vniuersis & singulis, tam laicis, quàm ecclesiasticis cuiuscunq; status, gradus, ordinis, excellentiæ, & dignitatis, Ducibus quoque, Comitibus, Baronibus, Domicellis, necnon communitatibus, vniuersitatibus ciuitatum, terrarum, castrorum, & aliorum quorumcunq; locorum dictæ Ecclesiæ mediate, vel immediate subiectorum, districte præcipiendo mandauerat, & inhibuerat, ne aliquis eorum homicidas, bannitos, exitiosos, & rebelles, dicentes, aut caualcatus facientes, vel mouentes in eorum ciuitatibus, castris, seu locis alijs quibuscunq; reciperet, & retineret, seu auxilium, consilium, vel fauorem directe vel indirecte, publice vel occulte per se vel alium præstare, aut in eorum domibus, seu castris, vel locis recipere, & receptare præsumerent, & si aliquis contra inhibitionem, & mandatum huiusmodi quouis modo directe vel indirecte de cætero venire præsumeret, idem Iulius prædecessor omnes, & singulos sic contrauenientes excommunicationis maioris, & anathematis sententiam, a qua non nisi ab ipso Iulio prædecessore, & eisdem successoribus (præterquam in mortis articulo constituti, & debita satisfactiõne præmissa) absolui possent, incurrere, eosque omnibus, & singulis priuilegijs, gratijs, libertatibus, indultis, exemptionibusque, immunitatibus realibus, & personalibus, ac ciuitatibus, castris, terris, locis, & dominijs eorum dignitatibus, & honoribus, iuribus, & officijs, ac etiam feudis, & concessionibus quibuscunq; quæ a Romana præfata, & quibuscunq; alijs Ecclesijs obtinere noscebantur, sub quacunque, verborum forma, & tenore, ac cū quibusuis efficacissimis, & insolitis clausulis etiam præseruatiuis ab incurfu pœnæ priuationis eo ipso priuatos, & inhabiles, ac indignos ad illa & quælibet alia in posterum obtinenda, & quoscunque actus legitimos exercendos fore nunciauerat, & illa per ipsum Iulium prædecessorem, & successores suos absque aliqua declaratione super incurfu pœnæ priuationis huiusmodi, aut citatione eorum qui priuationis pœnam incurrerent faciendam, alijs personis in feudum seu vicarium, aut alias, ac si per elapsum temporis concessiois, aut finitam lineam ad dictam Cameram reuerfa essent, libere concedere, ac alias de illis disponere posse decreuerat, & declarauerat. Necnon ciuitates, terras, castra, & loca prædicta Camera præfata confiscauerat, incorporauerat, applicauerat, & appropriauerat, ac confiscata, incorporata, & appropriata esse, sicque contrauenientes pro rebellibus eiusdem Ecclesiæ haberi, & censi debere voluerat, eorum subditos, ac vasallos, & arcium, ciuitatum, terrarum, castrorum, & locorum prædictorum Castellanos a quocunque fidelitatis iuramento quo ipsi essent quomodolibet astricti penitus absoluens, ciuitates quoque terras, castra, & loca prædicta, si ad eisdem Ecclesiæ obedientiam se non reducerent, seu in præmissis quomodolibet delinquerent, & etiam quorumcunq; eis auxilium, consilium vel fauorem quouis modo directe vel indirecte, publice vel occulte præstantium, etiam quacunque ecclesiastica vel mundana, & re-

Iul. 2. in eius const. 5. fol. 152. cõfirmavit const. a Pio 2. & Six. 4. editas contra homicidas, & eas extendit ad condemnatos, & bannitos pro quocunque delicto capitali, & etiam contra brigosos, &c.

Fautoresq; eorum pœnas multas imposuit, vt ibidem.

regali præfulgerent dignitate, & excellentia, vt præferatur, & ad quem eos declinare contingeret, ecclesiastico subijciens interdicto tandiu firmiter obseruando, donec ibidem foret etiam per triduum post inde discessum. Illos quoque qui aliquem scirent culpabilem in prædictis, & eidem Iulio prædecessori, vel successoribus suis intra trium dierum spatium non referrent, vel alicui per quem ad eum fideliter referretur similes poenas incurere voluerat. Et insuper per eundem Iulium prædecessorem accepto quod cum nonnulli ciuitatum, castrorum, & locorum tam Regni nostri tunc sui Siciliae citra Pharus, quam aliarum partium dictæ Ecclesiæ subiectarum etiam Vrbi prædictæ adiacentium, quàm propter homicidia, aliqua nefanda per eos perpetrata excessus, crimina, & delicta, & alias eorum demeritis id exigentibus a ciuitatibus, terris, castris, & locis eorum, seu in quibus tunc morabantur exules, rebelles, & banniti, quod in illis propterea secure morari nequiverent, alij de ciuitatibus, terris, castris, & locis dictæ Ecclesiæ subiectis ad Regnum, et alias adiacentes huiusmodi, alij autem ex Regno, & adiacentibus partibus prædictis, ad ciuitates, terras, castra, & loca eidem Ecclesiæ subiecta prædicta etiam dictæ vrbi adiacentia se transferrent, nonnulli Barones, Proceres, & Domini, seu Vicarij in temporalibus ciuitatum, terrarum, castrorum, & locorum, ac regni, & partium adiacentium prædictorum, eorumque Officiales, & subditi dictos homicidas, bannitos, criminosos, atque rebelles homines scienter receptare, & quod grauius erat protegere, & defendere non formidabant se reos tantorum scelerum per homicidas, & alios bannitos prædictos perpetratorum apud Deum constituentes, & tam ipsis homicidis, & malefactoribus, quàm alijs similia, vel grauius delicta perpetrandi, & committendi audaciam, & scelerum huiusmodi impunitatem tribuentes in animarum suarum periculum, iustitiæ conculcationem, ac dictæ sedis auctoritatis contemptum, & scandalum plurimorum: Idem Iulius prædecessor Motu proprio omnes, & singulos Barones, Proceres, Milites, ac Dominos, & Vicarios in temporalibus ciuitatum, terrarum, castrorum, & locorum eorundem, necnon nostros, & eorundem Baronum, Procerum Militum, & Dominorum Vicarios, Officiales, & subditos per suas literas requisierat, & monuerat, eisque, & eorum cuilibet in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis lætæ sententiæ poena, quam c onerantes eo ipso incurrerent, districtius inhiuerat, ne homicidas, bannitos, criminosos, rebelles, aliosque infames homines præfatos, qui propter eorum delicta banniti in locis originis suæ, seu alijs regnorum, ciuitatum, terrarum, castrorum, & aliorum locorum prædictorum propter eorum malam vitam commorari non poterant, extunc de cætero nullatenus receptare, aut eis consilium, auxilium, vel fauorem quouis quæsito colore præstare præsumerent. Quinimo tales ad eorum dominia declinantes, seu in eis commorantes capi, & ad forum seu iustitias, vel Officiales ad quos punitio, & castigatio criminum, & excessuum per eos perpetratorum, vt præferatur, de iure, vel consuetudine pertinebant, & spectabant destinare, aut si partibus lætis, & offensis vtilius foret, illos iuxta criminum, & excessuum per eos perpetratorum qualitatem ad poenas a iure statutas in locis vbi deprehensi forent procedere procurarent.

Præterea felix memoriz Leo Papa X. etiam prædecessor noster similiter per eum accepto quod nequissimi Sicarij eo ad perpetranda homicidia, & mala omnia committenda procliuius reddebatur, quò in opprobrium iustitiæ, & animi sui indignationem non solum in ciuitatibus, terris, castris, & locis ipsius Ecclesiæ domini o subiectis, & non subiectis dictæ Vrbi conuicinis, sed etiam in Vrbe ipsa intra aedes, & Palatia retinebantur, & recipiebantur, aut ob fauorem Ducum, Marchionum, Comitum, Baronum, Domicellorum, Dominorum temporalium, armorum Capitaneorum, Ducorumque, & aliorum Magnatum auxilium confouebantur, iudicum quoque, & Officialium animaduersione in eos sæpe, & sæpius omisa fuerat, idem Leo prædecessor Motu simili, & ex certa scientia priores literas Iulij prædecessoris huiusmodi, ac omnia, & singula in eis contenta per suas literas approbauerat, & innouauerat. Adijciens, & de Apostolicæ potestatis plenitudine statuens quod si Duces, Barones, Marchiones, Comites, Domini temporales, Vicarij, Feudatarij, armorum Capitanei, Ductores, Magnates, Principes, Communitates, & Officiales Ciuitatum, Terrarum, & locorum dictæ Ecclesiæ mediate vel immediate subiectorum, homicidas, bannitos, exititios, rebelles, aut pro quocunque crimine capitali poena damnatos, necnon brigosos pacem facere recalcantes, treguarum siue induciarum violatores, seu fractores, ius sibi met contra alium dicentes, caualcatas aut armatas, vel vltra numerum decem hominum coadunatas facientes propria auctoritate, vel mouentes, ad eorum terras, ciuitates, castra, loca, territoria, & dominia declinantes non solum reciperent, retinerent, vel eis auxilium, consilium, opem, fauorem tacite, vel occulte, directe, vel indirecte præstarent, aut contra mandata, & inhibitiones in eiusdem Iulij prædecessoris literis contentas deuenirent, sed etiam si eosdem manu forti non acciperent, apprehenderentque, & captos ad mandatum Romani Pontificis pro tempore existentis, aut suorum Officialium exhiberent, traderentque, non solum omnes, & singulas sententias, ac etiam priuationis poenas in eisdem literis expressas, verù etiã lætæ maiestatis reatu, & verù ac nulla iuris aut hominis fictione confectum crimen eo ipso incurrerent, & in eos sic contrafacientes modo & forma quibus in veros criminis lætæ Maiestatis reos a iure procedi debere statutum erat, procederetur, & tam ad præfatos quàm huiusmodi lætæ Maiestatis criminis a iure inflictas poenas executiue deueniretur. Et insuper omnia, & singula per Iulium prædecessorem, & vt præferatur per Leonem huiusmodi innouata, & de nouo statuta, & illis adiecta perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuolabiliter obseruari debere decreuerat.

Porrò ad notitiam similis memoriz Clementis Papæ VII pariter prædecessoris nostri perueto plures Vrbi, ciuitatum, terrarum castrorum, locorum, & tenimentorum, ac regni, & partium prædictorum cõtra literas prædecessorum huiusmodi elata ceruice deuenire. & se aduersus iustitiæ clypeum, & tutelam rebelles constituere præsumant, ac censuras, & poenas præfatas in eisdem literis contentas sensu reprobo paruipendere non verebatur in animarum suarum perniciem, diuinæ Maiestatis offensam, & reipublicæ læsionem, idem Clemens prædecessor ne literæ præfate quæ prouida deliberatione ab ipsis prædecessoribus manauerant, contemptibiles redderentur, sed excessuum perpetratores debita animaduersione punirentur, opportunis remedijs prouidere volens, Motu proprio non ad aliquorum eorum super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de sua mera liberalitate, et ex certa scientia, singulas Pij, Pauli, Sixti, Iulij, et Leonis prædecessorum literas huiusmodi, cum statuti, ordinationis, extensionis, additionis, inhibitionis, decreti, declarationis, confiscationis, incorporationis, applicationis, voluntatis, et mandati, ac cum omnibus, et singulis alijs in eis respectiue contentis clausulis, auctoritate Apost.

Leo X. in eius cõstiti. 3. fol. 235. cõfirmavit dictam cõst. Iul. 2.

Et Baronibus, Cõmunitatibus, & Officialibus bannitos non capientibus, poenas imposuit, vt ibidem Ad quod vide infra.

Clem. 7. in eius cõstiti. 6 fol. 287. cõfirmavit dictas cõst. Pij 2. Pau. 2. Sixti 4. Iulij 2. Leon. X.

per suas literas approbauerat, & innouauerat, ac perpetua roboris firmitate subsistere, et per singulos, quos literæ ipse concernerent, sub excommunicationis, anathematis, maledictionis, infamiæ, suspensionis, diffidationis, criminis lætæ Maiestatis, seditionis, rebellionis, confiscationis, depositionis, priuationis, inhabilitatis, & interdicti, & alijs censuris, & poenis ecclesiasticis, & temporalibus in eisdem literis contentis, quas contrauenientes eo ipso incurrerent, perpetuo inuolabiliter obseruari debere decreuerat, illasque etiam ad hoc vt homicidæ, ficarij, exititij, criminosi, rebelles, alique infames propter homicidia, aut alia nefanda per eos perpetrata, excessus, crimina, & delicta in ciuitatibus, terris, castris, vel locis eorum, seu in quibus tunc morabantur banniti, & condemnati etiam habita pace ab hæredibus, filiis, seu consanguineis occisorum, ac partium læsarum, non solum à locis circumuicinis vsque ad quinquaginta milliaria, sed etiam ab omnibus & singulis ciuitatibus, terris, castris, & locis, etiam regni, & partium prædictarum nobis & dictæ Romanæ Ecclesiæ quomodolibet mediate vel immediate subiectis banniti & exules essent & esse censerentur, nec in illis seu eorum aliquo etiam prætextu cuiusuis licentiæ, saluconductus, remissionis, reductionis, reuocationis, vel alterius gratiæ per eos desuper quomodolibet pro tempore obtentæ moram trahere possent: Et si in eis residerent, vel reperti forent, capi, detineri, & incarcerari, ac iuxta criminum, & excessuum per eos perpetratorum qualitatem, vel literarum Pij prædecessoris huiusmodi tenorem, sub poenis in eisdem literis contentis, per Officiales ciuitatis, terræ castris, vel loci, in qua vel in quo deprehensi forent, debitis poenis plesti, seu inde educi, & ad forum seu Officiales, ad quos criminum & excessuum eorundem punitio, vel de iure, vel consuetudine pertineret, remitti deberent, extenderat & ampliauerat. Et nihilominus præmissa omnia, & singula prout per Pium, Paulum, Sixtum, Iulium, & Leonem prædecessores præfatos statuta, & ordinata, inhiibita, decreta, & declarata fuerant, ita vt Duces, Barones, Marchiones, Comites, Domini temporales, Vicarij, Feudatarij, Capitanei, Magnates, Principes, Communitates, Ciues, Officiales, & personæ, ac alij quos prædictæ literæ concernebant, ac ipsorum singuli literas & in eis contenta huiusmodi non obseruantes, & illis quomodolibet directe, vel indirecte contrauenientes, ac eis ad hærentes, eorumque fautores, & complices, singulas censuras, & poenas prædictas eo ipso, absque alia declaratione incurrerent, & incurrere censerentur. Quodque Duces, Barones, Marchiones, Comites, in temporalibus Vicarij, & Feudatarij, ciuitatum, terrarum, castrorum, & locorum, etiam regni, & partium prædictarum sibi & eidem Ecclesiæ mediate vel immediate subiectarum, aliquos suos & dictæ Ecclesiæ hostes, & inimicos, aut subditos, exules, bannitos, & facinorosos cuiuscunque status, vel conditionis essent, publice, vel occulte villo vnquam tempore recipere, & acceptare nullatenus præsumerent: Et si aliquos ad eorum dominia, & territoria confugere contingeret, illos ex eorum dominijs vel territorijs huiusmodi expellere, seu ad simplicem iurisdictionem suam, vel successorum suorum quò voluissent, seu successores ipsi voluissent, tutè conduci facere. Ad quod præmissa à suis subditis inuolabiliter obseruarentur omni excusatione cessante cum effectu curare, sub similibus priuationis, & rebellionis, ac criminis lætæ Maiestatis poenis si contrafacerent eo ipso incurrendis. Necnon vt homicidæ, fautores, & complices præfati facilius capi & puniri possent, quod Communitates ciuitatum, & vniuersitates terrarum, castrorum, & locorum in quibus seu quorum territorio, districtu, & ditione dicta homicida perpetrarentur, sub interdicti ecclesiastici, & duorum millium per Communitates, ac mille ducatorum per vniuersitates, necnon ciuitatum, terrarum, & locorum eorundem Domicelli, Barones, Vicarij, ac alij in temporalibus domini, sub maioris excommunicationis lætæ sententiæ, & quinque millium ducatorum auri Cameræ apostolicæ irremissibiliter applicandum eo ipso absque alia declaratione incurrendis poenis, eosdem homicidas, complices, fautores statim capere, & omnem exactissimam diligentiam, de qua per publica documenta fidem facere tenerentur, capi facere nequirent, statim commissum homicidium vniuersitatibus, seu incolis, & habitatoribus oppidorum, & locorum circumuicinarum ad quæ declinarent, aut declinare possent notificari. Communitates vero, & domini in temporalibus prædicti, ad quorum ditionem tales declinassent, cum primum id ad eorum notitiam deuenissent, eos apprehendere, seu apprehendi facere, quod si non possent, similiter id vniuersitatibus, seu incolis, & habitatoribus vicinorum oppidorum, & locorum ad quæ declinarent, aut verisimiliter declinare possent, insinuare, & captos ad eorum Iudices ordinarios tradere, & tradere sub similibus poenis tenerentur, & deberent, statuerat, ordinauerat, inhiibuerat, & declarauerat. Et ne facilitas veniæ incentiuum præbeat delinquendi, quibusuis dictæ sedis Legatis etiam de Latere, ac Nunciis, & prouinciarum Rectoribus, necnon nostris, & dictæ Romanæ Ecclesiæ Vicariis in temporalibus pro tempore existentibus, & præfatis Communitatibus, omnem super absolutionibus homicidiorum huiusmodi per nos, & prædecessores nostros Romanos Pontifices, & sedem eandem, sub quauis forma, & verborum expressione concessam, approbatam, & innouatam, auctoritatem, & facultatem reuocauerat, cassauerat, irritauerat, & annullauerat. Et si quando similes absolutiones per eum, & successores suos Romanos Pontifices, ac sedem præfatam concedi contingeret, illa per Iudices, & Officiales ad quos pertineret, nisi trinæ literæ apostolicæ sub interuallo vnus mensis pro singulis literis huiusmodi cum expressa derogatione præsentium desuper emanarent, nullatenus admitti vel obseruari voluerat.

Pis memoriz Pius Papa III. similiter prædecessor noster singulas Pij II. Pauli, Sixti, Iulij, Leonis, & Clementis prædecessorum literas huiusmodi, cum statutorum, ordinationum, extensionum, ampliationum, reuocationum, cassationum, irritationum, annullationum, decretorum, confiscationum, incorporationum, applicationum, voluntatum, hortationum, requisitionum, & mandatorum, ac omnibus & singulis alijs in eis respectiue contentis clausulis dicta auctoritate apostolicas per suas literas approbavit, & innouavit, ac perpetua roboris firmitate subsistere, & per singulos quos, literæ ipse concernebant, & concernerent in futurum, sub excommunicationis, anathematis, maledictionis, infamiæ, suspensionis, diffidationis, criminis lætæ Maiestatis, seditionis, rebellionis, confiscationis, depositionis, priuationis, inhabilitatis, & interdicti, ac alijs censuris, & poenis ecclesiasticis, & temporalibus, ac corporis afflictiujs in eisdem literis contentis, quas contrauenientes eo ipso incurrerent, perpetuo inuolabiliter obseruari, illasque etiam ad homicidas, ficarios, exititios, criminosos, rebelles, aliosque infames, propter homicidia & alia nefanda per eos perpetrata excessus crimina & delicta, etiam ad hoc vt ipsi in ciuitatibus, terris, castris, vel locis eorum, seu in quibus tunc morabantur banniti, & condemnati, etiam habita pace ab hæredibus, filiis, seu consanguineis occisorum, aut partium læsarum, non solum à locis circumuicinis vsq; ad quinquaginta milliaria, sed etiam ab omnibus & singulis ciuitatibus, terris, castris, & locis, etiam regni, & partim prædictorum nobis, & dictæ Romanæ Ecclesiæ mediate vel immediate, quomodolibet subiectis banniti, &

Bannitosq; exulare iussit ab omnibus locis S. R. E. mediate vel immediate subiectis, etiam habita pace, vt ibid. Et idem habet hic in fine.

Baronibus etiam eos receptan. poenas imposuit vt ibid. Quæ ampliata fuerunt à Greg. 13. in cõst. 66.

Cõmunitatesq; & Barones locorum in quibus homicidia comittuntur, decernit eos & eorum cõplices persequi & capere debere vt ibidem. Imo cõitates eos nõ capientes tenentur ad retentionem damnorum vt hic infra.

Et facultates ab soluen. ab hñmicijs quibusque que concessas reuocauit vt ibid. Quod fecit etiam Pius 4. vt in eius cõst. 30.

Pius 4. in eius cõst. 30. fol. 692. cõfirmavit dictas cõst. Pij 2. Pauli 2. Sixti 4. Iulij 2. Leon. X. & Clem. 7.

Bannitosq; iussit discedere à locis S. R. E. mediate & immediate subiectis vt ibid. Quod voluit etiam Clem. 7. in dicta eius cõst. 6.

nitii, & exules essent, & esse censerentur, nec in illis seu eorum aliquo etiam prætextu cuiusvis licentiæ, saluiconductus, remissionis, reductionis, reuocationis, vel alterius gratiæ per eos desuper quomodolibet pro tempore obtentæ moram trahere possent. Et si in eis residerent, vel reperti essent, capi, & detineri, & incarcerari, ac iuxta criminum & excessuum per eos perpetratorum qualitatem, & literarum Pij I. & Clementis prædecessorum huiusmodi tenorem, sub pœnis in eisdem literis contentis per Officiales ciuitatis, terræ, castri, vel loci, in qua, vel quo deprehensi forent, debitis pœnis plecti, seu inde educi, & ad forum seu Officiales, ac quos criminum, seu excessuum eorundem punitio de iure vel consuetudine pertineret, remitti deberent, extendi, & ampliari debere, & in eis locum habere decreuit. Et nihilominus præmissa omnia, & singula prout per Pium I. Paulum, Sixtum, Iulium, Leonem, & Clementem prædecessores præfatos statuta, ordinata, extensa, ampliata, reuocata, cassata, annullata, inhibita, decreta, & declarata fuerant, etiam ad hoc, vt Duces, Barones, Marchiones, Comites, Domini temporales, Vicarij, Feudatarij, Capitanei, Magnates, Principes, Communitates, Ciues, Officiales, & personæ, ac alij quos prædictæ, & præfentes literæ, concernunt, ac ipsorum singuli literas, & in eis contenta huiusmodi non obseruantes, & illis directe, vel indirecte quomodolibet contrauenientes, ac eis adhærentes, eorumque fautores, & complices, singulas censuras, & pœnas prædictas eo ipso absque aliqua declaratione incurrerent, & incurrisse censerentur. Ipsique Duces, Barones, Marchiones, Comites, domini in temporalibus, Vicarij, & Feudatarij, ciuitatum, terrarum, castrorum, & locorum, etiam regni, & partium prædictorum sibi & eidem Ecclesiæ immediate subiectorum aliquos suos, & dictæ Ecclesiæ hostes, & inimicos, aut subditos exules, bannitos, & facinorosos cuiuscunque status, vel conditionis essent, publice, vel occulte vllò vnquam tempore recipere, vel acceptare nullatenus præsumerent. Et si aliquos ad eorum dominia, & territoria confugere contingeret, illos ex eorum dominiis, vel territoriis huiusmodi expellere, seu ad simplicem iurisdictionem, vel requisitionem suam, & successorum suorum quò vellet, & successores ipsi vellent, tute cõduci facere, ac quod præmissa ab eius subditis inuolabiliter obseruentur omni excusatione cessante cum effectu curare, sub similibus priuationis, & rebellionis, ac criminis læsæ Maiestatis pœnis si contra fecissent eo ipso incurrendis: Necnon vt homicidæ, fautores, & complices præfati facilius capi & puniri possent, quod Communitates ciuitatum, & vniuersitates terrarum, castrorum, & locorum, in quibus seu quorum territorio, districtu, & ditione dicta homicidia perpetrarentur, sub paribus interdicti ecclesiastici, & duorum millium per Communitates, ac mille ducatorum per vniuersitates, necnon ciuitatum, terrarum, & locorum eorundem Domicelli, Barones, Vicarij, & alij in temporalibus domini sub maioris excommunicationis læsæ sententiæ, & quinque millium ducatorum auri præfata Cameræ irremissibiliter applicandorum eo ipso, absque alia declaratione incurrendis pœnis, eosdem homicidas, cõplices, & fautores statim capere, ac omnem exactissimam diligentiam, de qua per publica documenta fidem etiam facere tenerentur, capi facere, et si eos capere non possent, statim commissum homicidium vniuersitatibus, seu incolis, & habitatoribus oppidorum, & locorum circumuicinarum ad quæ declinabunt, seu declinare poterunt notificari. Communitates vero, & domini in temporalibus prædicti ad quorum ditiones tales declinabunt, cum primum id ad eorum notitiam deuenit, eos apprehendere, seu apprehendi facere, quod si non potuerint, similiter id vniuersitatibus seu incolis, & habitatoribus vicinorum locorum ad quæ declinabunt, aut verisimiliter declinare poterunt, insinuare, & captos ad eorum Iudices ordinarios traducere, & tradere, sub similibus pœnis tenerentur, & deberent, de nouo statuit, ordinauit, inhibuit, & declarauit. Et similiter quibusvis dictæ sedis Legatis etiam de Latere, ac Nunciis, & Prouinciarum Rectoribus, necnon suis, & dictæ Romanæ Ecclesiæ Vicariis in temporalibus pro tempore existentibus, & præfatis Communitatibus omnem super absolutionis homicidiorum huiusmodi per eum, & prædecessores suos ac sedem eandem, sub quauis forma, & verborum expressione concessam, approbatam, & innouatam auctoritatem, & facultatem reuocauit, cassauit, irritauit, & annullauit. Et si quando similes absolutiones per eum, & successores suos Romanos Pontifices, & sedem præfatam concedi contingeret, illas per iudices, & Officiales, ad quos pertineret, nisi trinæ literæ apostolicæ sub interuallo vnus mensis pro singulis literis huiusmodi cum expressa derogatione præfatarum desuper emanarent, nullatenus admitti, vel obseruari voluit, prout in singulis literis prædictis plenius continetur.

Et Baronibus eos se episcopus pœnas imposuit vt ibid. Quas ampliat Pius V. in const. 15. & Greg. 13. in eius const. 66.

Communitates que & Barones locorum in quibus homicidia comitantur decernit eos & eorum complices persequi & capere debere vt ibidem. Ino Communitates eos non capientes tenentur ad refectionem damnorum vt hic infra.

Facultates quoque quibuscunque concessas reuocauit circa absolutionem homicid. vt ibid.

Hic autem Pontificatus omnes prædictas const. Pij 2. Pauli 2. Sixti 4. Iulij 2. Leonis X. Clementis 7. & Pij 4.

Communitates que locorum in quibus banniti damnus alicui dederint & capti non fuerint decernit teneantur ad reuocandam dampni. Ad quod vide const. & præcedentem Greg. 13. const. 66.

Romano

Romano Pontifici beneuolis pœnis, eosdem sicarios, & bannitos in eorum ciuitatibus, terris, castris, & locis commorantes, seu per eas & ea transeuntes capere & ad populum conuocandum, & coadunandum campanas pulsare, eosque sic captos ad carceres conducere, aut curiæ temporali consignare omnino teneantur. Quocirca dilectis filiis Vitellotio S. Mariæ in via lata Romanæ Ecclesiæ, Camerario, & Cameræ præfata Theaurario, Præsidentibus, Clericis, ac vniuersis, & singulis Legatis, & Vicelegatis Prouinciarum nostrarum, & aliis Rectoribus, ac Officialibus ciuitatum, terrarum, & partium prædictarum nobis, & dictæ sedi mediate, vel immediate subiectarum districtè præcipiendo mandamus, quatenus præfentes literas solenniter in singulis prouinciis, ciuitatibus, terris, & locis prædictis publicari, necnon omnia & singula in eis contenta inuolabiliter obseruari faciant & mandent. Contradictores quoslibet & rebelles, cuiuscunque status, gradus, & præminentie fuerint, sententias, censuras, & pœnas præfatas damnabiliter incurrisse declarent, & declarationem huiusmodi per eos faciendam in libris maleficiorum conscribi, & annotari mandent, & faciant: Necnon capitales præfatas sententias à miniltris iustitiæ absque alicuius incurfu irregularitatis exequi procurent, ac realiter & irremissibiliter exigat, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Necnon pro exactiōe pœnarum pecuniarum huiusmodi contra communitates, & vniuersitates, ac in eorundem inobedientiū in temporalibus dominorum vassallos propter eorum huiusmodi inobedientiam repræfalsas concedant, necnon & cum effectu exequi faciant. Attentius hortantes, & requirētes in domino Barones, & Domicellos, ac in temporalibus dominos dicti regni, necnon illius Prouinciarum, ciuitatum, & locorum Gubernatores, & Officiales pro tempore existentes, vt præfatos homicidas, & fautores, & complices capiant, & capi procurent, captosque ad præfides nostrarum Prouinciarum vnde ipsi homicidæ, fautores, & complices originem traxerunt, conduci, & eis realiter cõsignari similiter cum effectu faciant. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac omnibus illis quæ dicti prædecessores in præfatis eorum literis voluerunt non obtinere, ceterisque; contrariis quibuscunque: Aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari nõ possint per literas apostolicas nõ facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hmoi mentionem, & quibuscunque aliis priuilegiis, indulgentiis, & literis apostolicis generalibus, vel specialibus super recipiendis bannitis, homicidis, & brigosis, ac aliis prædictis quorumcunque tenorum existant, per quæ præfentibus non expressa vel totaliter non inserta effectus earum impediendi valeat quomodolibet vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, quæ quo ad hoc cuiquam nolumus vllatenus suffragari. Volumus autem quod præfentes literæ nostræ postquam in valuis basilicæ Principis Apostolorum, & in Campo Floræ de Vrbe affixæ fuerint, omnes & singulos ciues Romanos, & alios in Vrbe commorantes effluxis quindecim diebus, alias vero Duces, Comites, Marchiones, Domicellos, Barones, & alios temporales Dominos, & Vicarios, Communitates, & vniuersitates ciuitatum, terrarum, & locorum sedi præfata mediate & immediate subiectorum huiusmodi decurso mense ardeant, & contrafacientes pœnas præfatas incurrant in omnibus & per omnia, perinde ac si eis omnibus, & singulis cõtrafacientibus personaliter, & particulariter intimatæ fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, innouationis, adfectionis, decreti, extensionis, ampliationis, mandati, hortationis, requisitionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, tertio Nonas Iulij, Pontificatus nostri Anno Primo.

Executorum deputatio & facultates.

Clausula decretoria.

Forma, & effectus publici. Quam habes hic in 6.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

- Io. Card. Moronus Episcopus Portuenfis.
Ego Io. Mi. Card. Saracenus.
Ego Io. Cardinalis Politianus.
Ego Io. B. Cicada Card. S. Clementis.
Ego B. Card. Tranen.
Ego Io. Card. Capisuccus.
Ego Ia. Card. Sabellus.
Ego M. Ant. Card. Columna.
Ego Ptolemæus Card. Comen.
Ego Aloysius Card. de Pad.
Ego Zacharias Card. Delphinus.
Ego Marcus Antonius Card. Bobba.
Ego Franc. Ab. Card. Const.

- Ego Io. Antonius Card. S. Georgij.
Ego Aloysius Card. Cornelius.
Ego Lu. Card. Simonera.
Ego Ant. Card. Granuelanus.
Ego F. Cardinalis Paciocco de Toledo.
Ego Io. Fran. Card. de Gamba.
Ego Innicus Auaus Card. Arag.
Ego Guido Card. Vercellen.
Ego Benedictus Lomellinus.
Ego G. Card. Sirletus.
Ego Hier. Card. Simoncellus.
Ego F. Card. Alciatus.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Indictione nona, die decima septima mensis Augusti, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno Primo, superscriptæ literæ apostolicæ lectæ, affixæ, & publicatæ fuerunt ad valvas basilicæ Principis Apostolorum, de Vrbe, & in acie Campi Floræ dimissis illarum copiis affixis per nos Bernardium Andreutium, & Io. Andream Rogerium Apostolicos Cursores.

Publicatio.

Iulius Parinus Magister Curf.

Exemptiones

Exemptiones & Priuilegia Ordinum Mendicantium.

Alia Priuilegia concessit hic idem Pontifex infra in const. 38. Et si mendicantium & const. 45. Romanus, Quæ postea reducta fuerunt ad terminos iuris communis per Greg. 13. infra in const. 15. In tanta.

De Materia Mendicantium habes etiam sup. fol. 56. Mart. 7. const. 2. Viam & fol. 117. Leon. X. const. 17. Dum intra & infra in Greg. 13. const. 84. Expofcit, & in aliis constitutionibus infra citan.

De Materia autem Fratrum Minorum Conuentualium ordinis S. Francisci, omitto hic ponere concord. (licet promiserim in P. 3. const. 61.) quia habes infra in const. 67. Illa nos cura.

De Materia Fratrum de Obseruantia ponam concord. in Greg. 13. const. 35. Ex benigna.

PIVS Papæ V. Ad perpetuam rei memoriam. DV M ad vberes, quos sacri mendicantium ordines in agro dominico quotidie faciunt fructus attente respicimus, & attente considerationis indagine perscrutamur ipsorum religionis sinceritatem, & voluntariæ paupertatis habitum, in quibus sub humilitatis spiritu deuotum altissimo præstant famulatum, dignum quin potius debitum reputamus, vt illis ea libenter concedamus, per quæ semotis quibuslibet grauinibus promptiores eiusdem altissimi inhæreant seruitiis. Hinc est quod nos volentes eisdem mendicantium ordines, & dilectos filios eorum fratres, & monachos, ceterasque personas, ac etiam moniales quaslibet eiusdem ordinis sub illorum cura degentes specialibus fauoribus, & gratiis prosequi, Motu proprio non ad aliquis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia ac de apostolicæ potestatis plenitudine, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus omnes & singuli mendicantium ordinum huiusmodi fratres, monachi, & dilectæ filiæ in Christo moniales seu sorores, ac aliæ vtriusque sexus personæ regulares vbiilibet per totum Christianum orbem diffusæ, & constituti, illorumque monasteria, cœnobîa, domus, conuentus, Ecclesiæ, capellæ, oratoria, & alia loca etiam vnitæ, ac membra, & dependentia, necnon terræ cultæ, & in altæ, possessiones, prædia, agri, & alia omnia & singula mobilia, & immobilia, ac se mouentia, & vbiilibet, ac in quibuscunque rebus consistentia bona, necnon eorum in dictis bonis laboratores, coloni, arrendatarij, locatarij, & affictuarij, negotiorumque suorum gestores vniuersi quomodolibet nuncupati, nunc & pro tempore existentes in perpetuum, ab omnibus, & singulis exactionibus tam vrbanis, quàm rusticis, necnon datis, gabellis, pedagijs, vectigalibus, collectis, impositionibus, & oneribus ordinarijs, & extraordinarijs, ac tã realibus, quàm personalibus meris, & mixtis, etiam subsidio triennali, & augmento, ac focalibus, equorum taxis, militumque hospitij, ac alias quibuscunque nominibus nuncupatis quauis auctoritate quomodolibet impostis, & imponendis, & quæ laicis ac alijs quibusuis quomodolibet imponi consueuerunt, & in futurum imponentur, ac ratione quarumcunque mercium, & rerum cuiuscunque generis, vel qualitatis existentium, tam per mare, & aquam dulcem quàm per terram vndeque & quomodocunque pro tempore delatarum, necnon animalium quorumcunque mortuorum & viuorum, & quæ alias quomodolibet & ex quauis causa ac super quibuscunque rebus tam in alma Vrbe nostra quàm extra eam vbiilibet locorum exiguntur, & in futurum exigentur, necnon à contributionibus, & solutionibus in illis faciendis, ac tam pro victu & vestitu, quàm quocunque alio vfu suo tantum, ac tam emendo, quàm vendendo, & alias quomodolibet negociando, necnon etiam à solutione quadrantis pro singulis liberis carnium de animalibus, quæ nunc & pro tempore ex armentis occidi contigerit, necnon etiam quæ in suis ædibus prædijs & possessionibus priuatim detinent, & nutriunt, ac à contributione sumptuum, & expensarum quæ aliquando pro pontibus, vijs, aquaductibus, muris, mœnibus, alijsue machinis struendis, & reparandis, seu reficiendis, ac ciuitatum, terrarum, & locorum quorumcunque fortificationibus, necnon etiam alias in omnibus, & per omnia, ac tam in dicta Vrbe, quàm extra eam vbiilibet penitus, & omnino liberi, immunes, & exempti, ac libera, & exempta, liberaque immunia & exempta sint, & esse censeantur, ac pro talibus teneantur, & reputentur. Quodque terræ, agri, possessiones & loca aratiua, vt præfertur in illis quæ aliquando pro pascuis animalium ad certum tempus referuantur, nullatenus vnquam comprehendantur, nec comprehendenda censeantur, ac etiam monasteria, cœnobîa, aliæque omnia regularia loca prædicta, pro quorumcunque militum tam equitum quàm peditum hospitij, quemadmodum magno cum nostro dolore hucusque in plerisque locis factum comperimus, nequaquam assignentur, nec assignari debeant. Et insuper quod fructus, redditus, prouentus, introitus, & alia quecunque bona monasteriorum, cœnobiorum, & aliorum locorum regularium præfatorum ab alijs quam à Syndicis, & Procuratoribus religiosi fratribus, monachis, & monialibus, alijsque personis præfatis exigantur, illa duntaxat in beneficium loci, vel sustentationem ipsorum religiosorum fratrum, & monialium expendantur, nec per alios quoscunque quouis nomine censeantur, nec in alium quam præmissum vsum conuertantur, seu expendi possint neque debeant, nisi de consensu superiorum illius loci, cui data, vel consignata, aut donata fuerint, sed da quem alias spectabunt, nec etiã soli tutores, aut curatores, seu protectores, & alio nomine Sanctissij, aut alias nuncupari, de eisdem bonis vilo modo disponere possint. Quodque id ipsum etiam de elemosynis, oblationibus, & quibuscunque alijs donatiuis intelligi, & obseruari debeat, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo statuimus, ordinamus, volumus, & declaramus. Necnon fratres, monachos, moniales, ac alias regulares personas,

Exemptio à datis collectis, iusticijs, & hospitij Militum. Ista exemptio locum habet etiam si mendicantes bona immobilia in communi possideant vt infra in const. 45. Romanus.

De istis exemptio nibus & solutione impositionum pro fortificationibus habes infra const. 166. & ea quæ. De exemptionibus ab hospitij Militum habes infra const. 122. Cum sicut non,

sonas, eorumque monasteria, cœnobîa, conuentus, ecclesijs, capellas, oratoria, & alia loca, ac terras, possessiones, prædia, agros, & bona, necnon laboratores, colonos, arrendatarios, locatarios, affictuarios, ac gestores, prædicta, vt præfertur libera, immunia, & exempta eisdem auctoritate, & tenore facimus, ac fore & esse decernimus. Mandantes propterea dilectis filijs modernis, & pro tempore existentibus Camera Apostolicæ Camerario, Præfidentibus, & Clericis, ac Commissarijs agentibus, & officialibus quibuscunque, vt omnibus & singulis tam virorum, quàm mulierum monasterijs mendicantium ordinum huiusmodi existentibus sub ditone nostra temporali mediate vel immediate constitutis, tantum sal quantum pro eorum vfu suffecerit singulis annis omni dilatione cessante, & contradictione remora contribuere, & assignare, ac cõtribui, & assignari facere debeant realiter, & cum effectu. Distinctius etiam in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ, ac excommunicationis maioris late sententiæ, ac duorum millium ducatorum auri de Camera pro vna basilicâ sancti Petri de Vrbe, & pro altera medietatibus singulis monasterijs, & locis præfatis quæ molestari, seu perturbari contigerit, irremissibiliter applicandorum pœnis eo ipso si & quoties contra factum fuerit incurrendis, inhibentes tam illis, quàm dilectis filijs Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Potestatibus, Dationum, Gabellarum, onerum, & aliorum præmissorum exactoribus, conductoribus, appaltatoribus, necnon quibusuis communitatibus, & vniuersitatibus illarumque officialibus, & personis alijsque quibuscunque ad quos spectat, & quomodolibet spectabit in futurum, quatenus præmissa omnia & singula inuolabiliter & perpetuo obseruent, ac ab omnibus obseruari faciant, neque fratres, monachos, moniales, & alias religiosas personas alioque supradictos super præmissis quomodolibet molestant, & perturbent, neque permittant per quoscunque quomodolibet molestari, seu perturbari. Et si quis contradicere, aut quouis modo contrauenire præsumperit, per mandatum executiuum contra ipsum cuiuscunque dignitatis, status, ordinis, vel præminentie fuerit, ipso facto procedi: Et sic per quoscunque iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentibus, sub iacta eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decernimus. Quocirca venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, huc eorum Vicariis in spiritualibus generalibus, necnon dilectis filijs Curie causarum Camera Apostolicæ generali Auditori, ac Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Canonis, & capitulis, ac alijs quarumcunque Ecclesiarum Prælatibus, & personis, vbiilibet, & in quibuscunque regionibus terris, & locis existentibus, ac alijs ad quos quomodolibet spectat & spectabit, per præsentem Motu simili mandamus, quatenus ipsi, & eorum quilibet per se, vel alium, seu alios præsentem literas, & in eis contenta quæcunque vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte fratrum, monachorum, monialium, aliarumque religiosarum personarum præfatorum fuerint requisiti solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciunt auctoritate nostra illos, & eorum singulos statuto, ordinatione, voluntate, declaratione, constitutione, deputatione, mandato, inhibitione, decreto, alijsque præmissis pacifice frui & gaudere, non permittentes eos desuper per Camerarium, Præsidentes, Clericos, & Commissarios Camera huiusmodi, necnon Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Collectores, Gabellarios, & Exactores prædictos, aut quoscunque alios ad aliquam solutionem, contributionem, vel præstationem præmissorum occasione quomodolibet faciendam quouis modo cogi, & compelli, aut alias contra præsentium tenorem quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles per prædictas aliasque opportunas censuras, & pœnas appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus censuras, & pœnas huiusmodi incurrisse declarando, interdictum Ecclesiasticum apponendo, inuocato etiam ad hoc si opus sit auxilio brachij secularis. Non obstant. fel. rec. Bonifacij Papæ VII. prædecessoris nostri de vna, & concilij generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium non extrahatur, ac omnibus illis quæ in contrarium per quoscunque officiales, & quosuis alios, ac præsertim per officiales ciuitatis nostræ Bonon. & quosuis alios adducta sunt hæcenus, & deducuntur in posterum, ac adduci, & allegari possent, necnon quibuscunque litibus, & causis, tam in Rom. Cu. quàm extra eam vbiilibet, ac coram quibuscunque iudicibus etiam palatij nostri causarum Auditoribus, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardin. super præmissis inter quoscunque quomodolibet pendentibus ac etiam instructis, & ad sententiam deductis, vel etiam à sententia terminatis, nisi in fauorem Ecclesiæ fuerint, Et præsertim quadam lite inter huiusmodi regulares, ac ciues, & communitatem dictæ Ciuitatis Bonon. in Romana Curia pendente, quas & quam, ac omnes processus, & scripturas productas, & producendas, ac Registra, & sententias vbiuis comparentes, & latas, ac ferendas ad nos auocamus, & penitus extinguimus, cassamus, annullamus, & delemus, perpetuumque desuper silentium imponimus, Necnon quibusuis apostolicis, ac in prouincialibus, & synodalibus concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus etiã contra exemptos quomodolibet editis, & edendis, ac etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis illis & eorum singulis, sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus efficacissimis ac insolitis clausulis irritantibusque & alijs decretis in genere & specie, etiam Motu simili & ex certa scientia etiam consistorialiter, & alias quomodolibet etiam iteratis vbiuis in contrarium concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Dat. Romæ apud sanctum Marcum sub annulo piscatoris, die vigesima nona Iulij, Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Pontificatus Nostri Anno Primo.

Sal Mendicanti- bus pro eorū vfu detur gratis per Ministros R. Camera.

Contrauentiū pœna.

Decretum irritans.

Executorum deputatio & facultates.

Clausula derogatoria.

F. de Torres.

Ad quod vide hic supra const. 13. Ex superna fol. 937. Cum ibi not.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

INDEFFESSA pastoralis nostrae providentiae sollicitudo, ad ea potissimum diligenter intendit, per quae omnes Christiani fideles, praesertim subditi, & S. R. E. deuoti, & peculiare filij, quiete, & pacifice uiuere valeant. Vnde nos in his nostris prouisionibus remedium libenter adhibemus, ac poenas adijcimus, ut, si non pacis cupidine, saltem formidine poenae, mandata Apostolica ad ipsorum subditorum nostrorum tranquillitatem spectantia, debite seruentur, & alias desuper disponimus, prout in domino conspiciamus salubriter expedire. Cum itaque (sicut non sine graui animi nostri molestia nuper accepimus) diuersa status ecclesiastici, & dominij nostri temporalis personae, posthabitis & neglectis constitutionibus, & mandatis, tam a nobis, quam etiam aliis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris emanatis, homicidas, rebelles, latrones publicos, grassatores, viarum, ac in poenam capitis bannitos, & alios facinorosos homines, in suis locis receptare, ac tenere, eisq; diuersimode fauere, consiliumq; & auxilium praestare non reformidens, in non modicum apostolicorum mandatorum contemptum plurimamq; eorundem subditorum nostrorum perturbationem, & offensionem: Nos igitur, ad quos pro vniuersalis nostrae administrationis munere, praecipue pertinet in conuenientibus hmoi, & scandalis, quae exinde quotidie proueniunt, omni diligentia nostra obuiare, in praemissis, quantum cum Deo possumus, oportune, matureq; providere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, maturaq; deliberatione nostra, ac de apostolica potestate plenitudine, praeter alias contra talia perpetrantes a nobis iam factas constitutiones, hac nostra perpetuo valitura sanctione, & constitutione statuimus, ordinamus, volumus, decernimus, & declaramus: Quod quicumq; subditi nostri, & ipsius Romanae Ecclesiae, cuiusuis status, gradus, ordinis, conditionis, nobilitatis, & praeminentiae existens, etiam si Barones, Domicelli, & Feudatarij nostri fuerint, aliquos homicidas, rebelles, publicos latrones, grassatores viarum, ac in poenam capitis bannitos, & quoslibet alios facinorosos homines, illorumq; adherentes, fautores, & complices, de cetero in suis locis receptauerint aut tenuerint, poenis confiscationis omnium bonorum, ac demolitionis domorum suarum, & exilij perpetui vna cum totis eorum familiis, vltra alias poenas tam in nostris, quam eorundem praedecessorum nostrorum desuper confectis literis contentas (quas contrafacientes eo ipso incurrere volumus) per dilectos filios Gubernatores, Officiales, ac Iustitiae ministros Prouinciarum, ciuitatum, terrarum, & locorum nobis, & dictae Romanae Ecclesiae subiectorum (quibus ut praesentes nostras literas omnino exequantur, sub indignationis nostrae poena, districte praecipimus) irremissibili liter afficiantur, plestantur, & puniantur, afficiq; & puniri debeant. Qui vero praefatos homicidas, rebelles, publicos latrones, viarum grassatores, in poenam capitis bannitos, & facinorosos homines, hucusq; in locis suis receptauerint, aut tenuerint, in exilium vna cum ipsorum familiis, ad varia loca per ipsos Gubernatores, Officiales ac Iustitiae ministros declaranda, & statuenda (data per eos idonea cautione de hmoi exilio seruando) mittantur, & relegentur. Decernentes praeterea, super praemissis procedi posse per accusationem, delationem, inquisitionem, & alio quouis modo, Sicq; per quoscuq; Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, in quauis causa, & instantia (sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate) iudicari, & diffiniri debere, necnon irritum, & inane quidquid secus a quoqua quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus, constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, & etiã iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis, quibusuis in genere, vel in specie quomodolibet coeclsis, confirmatis, & saepius innouatis (quibus omnibus etiã si de illis, eorumq; totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua mentio habenda esset, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice duntaxat, ad effectum praesentium, specialiter, & expresse derogamus) ceterisq; contrariis quibuscunq;. Caterum quia difficile foret praesentes literas ad singula quaeq; loca, in quibus opus fuerit, deferri, volumus etiã ac decernimus, quod earum transumptis eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae ordinationis, declarationis, statuti, praeccepti, decreti, voluntatis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, decimo octauo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Cz. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata Apud Caesarem Secretarium.

X V I.

Constitutiones editae contra Homicidas, & Bannitos, eorumque receptatores, complices, & fautores, singulis annis in publico Consilio legi & in Archiuo custodiri debent a Communitatibus locorum S. R. E. mediate vel immediate subiectorum.

Has const. indicauit sup. fol. 937. nu. 13. Ex superna.

PIUS Papa V. ad perpetuam rei memoriam.

CVM nos nuper pronostri Pastoralis officij sollicitudine ad pacem, & quietem in vniuerso statu nostro ecclesiastico inducendam, & conseruandam, mala extirpanda, ac ciuitates, terras, & loca nostra ficariis & aliis nefariis hominibus expurganda quaedam nostras sub plumbo desuper confectas literas contra

contra homicidas, bannitos, & alios facinorosos, eorumque receptatores, adherentes, & fautores publicari fecerimus, volentesque literas huiusmodi ab omnibus, quos ipsae concernunt, inuolabiliter obseruari, nec inobedientes vilo modo se se excusare possint. Motu proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberatione nostra auctoritate apostolica tenore praesentium statuimus, ordinamus, ac sub indignationis nostrae, & mille ducatorum Camerae apostolicae applicandorum per contrafacientes eo ipso incurrendis poenis districte praecipimus, & mandamus, Quod quaelibet Communitas, Vniuersitas, & populus quatumcunq; ciuitatum, oppidorum, terrarum, castrorum, & locorum nobis & Sanctae Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectorum, statim cum dictae nostrae literae, siue earum transumptum impressum ad eos peruenerint, conuocato eorum publico consilio in praesentia officialium, iudicorum, & curam maleficiorum habetium, eas ibi alta, & intelligibili voce etiam vulgariter sermone illas declarando, ut melius, & facilius ab omnibus percipi possint, legi facere, & deinde in eorum Archiuo publico diligenter custodiri curare omnino debeant: Ac successiue singulis annis in principio cuiuslibet anni perpetuis futuris temporibus similiter, ut praesertur, eisdem literas in eorum publico consilio legendo reiterare teneantur. Quod si (quod non credimus) ab aliquibus praetermissum, vel contrauentum fuerit, volumus, & sub excommunicationis, & aliis arbitrij nostri poenis etiam mandamus, quod loci Gubernator, Rector, & quilibet alius Iustitiae minister quocunq; nomine nuncupatus, contra statutum, & ordinationem nostram huiusmodi non obseruantes ad executionem poenarum praedictarum sine mora irremissibiliter procedat, ut quos obedientiae bonum ad mandatis nostris parendum non adducit, poenarum saltem metus a contraueniendo absterreat. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunq;. Praeterea volumus praesentium literarum transumptis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis plenam, & indubiam fidem aequae ac originalibus ipsis adhiberi debere. Datum Romae apud sanctum Marcum sub annulo Piscatoris, Die quarta Septembris, Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Pontificatus Nostri Anno Primo.

Cz. Glorierius.

X V I I.

Reuocatio facultatum concessorum Graecis, latino more & Latinis, graeco ritu celebrandi Missas & alia diuina officia.

De Materia celebrandi Missas habes sup. in const. 4. Sanctissimus fol. 924. vbi notauit.

De Materia Graecorum vide infra in Greg. 13. const. 48. In Apostolica.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

PROVIDENTIA Romani Pontificis plurimum circumspicere nonnunquam ea quae certis fradem tibus causis per eius praedecessores gesta sunt, ex aliis non minus rationabilibus causis alterat, & ad pristinum statum reducit, prout aequitas suadet, & in domino conspiciat expedire. Sane cum ad notitiam nostram peruenerit, quod nonnulli presbyteri tam Graeci, quam Latini antiquum S. R. E. ritum tam in celebratione Missarum, quam aliorum diuinorum officiorum peruertere satagentes, diuersas licentias, & facultates missas, & alia diuina officia Graeci Latino more, ac Latini Graeco ritu celebrandi ab apostolica Sede, vel eius Legatis, ac etiam maiore Poenitentiario pro tempore existente variis praetextibus impetrarunt, illisque iam pridem vtuntur, hoc ab antiquo catholicae Ecclesiae instituto, sanctorumque patrum decretis deuere considerantes, propterea hunc abusum ab Ecclesia Dei extirpare, & submouere volentes, omnes, & singulas licentias, & facultates huiusmodi hactenus etiam Motu proprio vel quorumuis etiam Imperatorum, Regum, & aliorum Principum contemplatione, & ex quibusuis causis quomodolibet concessas, ac Apostolicas & alias literas desuper confectas, illarum omnium tenores pro sufficienter expressis habentes, Apostolica auctoritate ex certa scientia hac praesenti nostra perpetuo valitura constitutione reuocamus, cassamus, annullamus, & irritamus, quibusuis presbyteris tam Graecis, quam Latinis in virtute sanctae obedientiae, & sub indignationis nostrae, ac perpetuae suspensionis a diuinis poenis districtius inhibentes, ne deinceps presbyteri Graeci praecipue vxorati Latino more, & Latini Graeco ritu, huiusmodi licentiarum, & facultatum, aut alio quouis praetextu Missas, & alia diuina officia celebrare, vel celebrari facere praesumant. Mandantes in virtute sanctae obedientiae omnibus & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis quatenus in ciuitatibus, & dioecibus propriis praesentes nostras literas publicari, & sub praedictis, & aliis sibi beneuolentibus poenis per quoscuque Praelatos, Capitula, Clericos, Fratres, Superiores, & personas quoslibet inuolabiliter obseruari faciant. Contradictores quoslibet auctoritate Apostolica compescendo. Non obstantibus praemissis, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, conuentuum, domorum, & aliorum locorum quorumcunq; etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & literis apostolicis eidem ecclesijs, monasterijs, domibus & locis, illorumque capitulis, conuentibus, superioribus, & personis, ac ordinibus sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriis derogatorijs, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis etiam ad Imperatorum, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum instantiam, aut eorum contemplatione, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, illorum tenores pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, illaque quoad praemissa cassamus penitus, & annullamus, ceterisque contrariis quibuscunq;. Volumus autem quod praesentes literae ad valuas beati Petri Apostolorum Principis, & Cancellariae nostrae, ac in acie Campi Florae publicentur, & inter constitutiones extrauagantes perpetuo valituras conscribantur. Et quia difficile foret praesentes ad singula quaeque loca deferri, volumus, & etiam declaramus quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius praelati munitis eadem prorsus fides vbi- cunq; adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Nulli ergo omnino hominum

D 2 liceat

Multa constitutio, adiz fuerunt contra homicidas & bannitos, eorumque receptatores vt habes hic supra prox. in const. 13. Ex superna fol. 937.

Hic Pont. modo alias poenas imponit eis qui deinceps bannitos eorumq; complices receptabunt. Ad quod vide et Greg. 13. const. 66.

Et eos qui hucusque illas receptauerunt in exilio cum eorum familiis mitti iubet. Et cetera eos procedi ab officialibus etiam per inquisitionem &c. Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Hic Pont. edidit const. contra bannitos eorumque fautores &c. qua habes sup. fol. 937. n. 13. & ibi not.

Communitates legant in consilio dictas const. anno quolibet & in Archiuo custodiant.

Contrauentum poena.

Reuocatio facultatum concessorum Graecis celebrandi ritu latino, & latinis ritu Graeco.

Episcopi & alij faciant in eisdem dioecesi publicari & obseruari hanc const.

Clausula derogatoria.

Forma, & effectus publ. Quam habes hic in ff.

liceat hanc paginam nostræ reuocationis, cassationis, annullationis, irritationis, mandati, inhibitionis, derogationis, & voluntatis, infringere, vel ei ausa temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ Millefimo quingentesimo sexagesimo sexto, tertio decimo kal. Septembris, Pontificatus Nostri Anno Primo.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini Millefimo quingentesimo sexagesimo sexto, Indictione nona, die vero veneris vigesima mensis Septembris, Pontificatus autem Sanctiss. in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti anno eius primo præsentis retrospectæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt ad ualvas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ per nos Bartholomæum Sottocasa, & Io. Andream Rogerium præfati S. D. N. Papæ Curf. Nicolaus de Matthæis Mag. Curforum.

Publicatio.

XVIIII.

Serui, siue sclauu baptizati ad Senatus Cameræ Urbis officium & Conseruatores pro libertate confugientes, consequuntur libertatem, ac ciues Romani efficiuntur.

Hoc idem uoluit Paul. 3. sup. in const. 2. Nouimus fol. 377. Sed postea reuocauit in const. 56. Cum sicut fol. 469.

PIVS Papa V. Motu proprio &c. **D**IGNVM, & rationi congruum esse uidetur, ut ea quæ ex veteri instituto Officium Senatus Cameræ Urbis, & ipsius Conseruatores consueuerunt, vel alias illis concessa existunt, munimine apostolicæ superioritatis in posterum roborentur, & in usum, si adhuc non existant, reducantur. Nos siquidē, qui etiam in minoribus constituti semper, & continue Romanum Populum paterno dilectionis amore persecuti sumus, & ipsius priuilegia, ea maxime, quæ Christiano Populo necessaria, & utilia esse uidentur confirmare desideramus, fæ. l. rec. Pauli Papæ III. prædecessoris nostri, qui per suas in forma breuis literas, ipsos Conseruatores & Populum in facultate & priuilegio mancipia quæque sclauos uulgariter nuncupata, qui Baptizati, & Christiani prius facti fuerint, ad Senatus Cameræ Urbis officium, ac illius Conseruatores pro eorum libertate confugientia, prout ex veteri consuetudine hæcenus, ut ipse prædecessor narrauerat, Conseruatores præfati tū ex speciali priuilegio Pontificali, tū imperiali potestate ab aspero seruitutis iugo liberandi facultatē habuerant, etiam si lapsu temporis deperdita fuissent, reintegrauit, uestigii in hærendo, Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, eosdem Conseruatores pro tempore existentes speciali fauore prosequentes, ac literas apostolicas Pauli prædecessoris, ac si de uerbo ad uerbum insererentur pro expressis habentes, illasque in totum iuxta illarum tenorem confirmantes, ipsos Conseruatores, ac officium Senatus Cameræ Urbis in iurisdictionem, facultatem, & potestatem mancipia quæcunque sub iugo seruitutis quomodolibet alligata ad huiusmodi senatus Cameræ Urbis officium pro tempore existen. ac ipsius Urbis Conseruatores confugientia, ac libertatem acclamationia, pro eisdem Conseruatores libertate donare, & Romani Ciues, liberiq; homines effici possint, prout ipse Paulus prædecessor reintegrauerat, reintegramus, ac pro potiori cautela de nouo damus, concedimus, & gratiose impartimur. Itaque mancipia seu sclauos eadem, quæ ab eisdem in posterum liberabuntur, pro liberis hominibus, & Romanis ciuibus in omnibus, & per omnia ubique haberi, teneri, & reputari debere, Dantes & concedentes eisdem mancipiis sic ut præfertur ab eisdem Conseruatoribus liberatis facultatem in iudiciis contra quascunque personas standi, contrahendi, testandi, & alia faciendi, quæ ceteri ciues Romani liberi homines facere consueuerunt, & faciunt, & ea in omnibus, & per omnia habere, & libera esse decernimus, volumus, & mandamus, ac ex nunc prout ex tunc, & econtra omni iuri cuiuslibet statutorum, consuetudinum, & aliorum contrariorum rigore penitus reiectis liberamus, Et sic in premisis omnibus per quoscunque tam ordinarios, quam delegatos etiam quacunque iurisdictione fungentes iudices, & personas, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, sententiandi, & diffiniendi facultate, potestate, & auctoritate, iudicari, sententiari, & diffiniri debere, ac quicquid fecus scienter, vel ignoranter contra præsentium tenorem fieri, & attentari contigerit, irritum, & inane decernentes. Non obstantibus Motu proprio & seu literis forsan desuper per uiam decreti uel alias per dictum Paulum prædecessorē sub Dat. Romæ apud sanctum Petrum Quinto Idus Nouembris, Anno Pontificatus sui Quinto decimo, supradictarum suarum literarum in forma breuis etiam forsan ad instantiam dicti Populi Romani decretis, derogatorijs, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon dictæ Urbis etiam iuramento, confirmatione apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, reformationibus, & decretis, ac quibusuis priuilegijs, indultis, & literis apostolicis in genere uel in specie per quoscunque alios Rom. Pontifices prædecessores nostros tam sub plumbo, quam in forma breuis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis etiam irritantibus, & alijs in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, tenores illorum, ac si de uerbo ad uerbum nihil penitus omisso insererentur præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac uice dytaxat specialiter, & expresse derogamus, ac omnibus illis, quæ dictus prædecessor uoluit non obstat, ceterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod sola signaturâ præsentium sufficiat, & ubique in iudicio, & extra fidem faciat, regula contraria non obstat, seu si uidebitur, literæ desuper per breue nostrum seu sub plumbo, aut alias prout melius uidebitur expediri possint. Et quo ad illos seruos dytaxat, qui antea ut præfertur sacro baptismatis lauacro mediante, Christiani facti fuerint, & non de alijs: Datum Romæ apud Sanctum Marcum Quinto Idus Septembris Anno Primo.

Paul. 3. reintegrauit facultatē conseruatorū Urbis, libertate donandi, sclauos ad eos pro libertate confugientes ut in eius const. 2. fol. 357.

Hic Pont. eandē facultatem confirmat.

Et ita iudicari mandat.

Derogato, alteri const. Pauli 3. quam habes supra nu. 56. fol. 469. Clausulæ derogatoriæ.

Sola signaturâ sufficit.

Declaratio cōstitutionis ut pro ciat quoad sclauos antea baptizatos.

Confirmatio

XIX.

Confirmatio Statutorum, & Priuilegiorum nobilis artis agriculturæ Urbis, & iurisdictionis Dominorum Consulium.

Priuilegia autem exccentium huiusmodi artem in districtu Urbis, uide supra in Clem. 7. consti. 4. Ad sacram fol. 283. & infra proxime in consti. 21. Cupientes.

PIVS Papa V. Motu proprio, &c. **P**IA deuotio, & assidua cura, & diligentia, quas dilecti in Christo filij Consules, & Collegium nobilis, & antiquæ artis Agriculturæ Urbis, erga nos, & sanctam Sedem Apostolicam Almamque Urbem nostram indefinenter exhibent, nos inducunt, ut quæ ad dicti Collegij conseruationem, & augmentum fore dignoscimus liberaliter, & proprio motu concedamus. Cum igitur dilecti filij prædicti nuper antiquissima eorum statuta id usu exigente emendauerint, & suppleuerint, multa que etiam de nouo, quæ ad necessariam dicti Collegij, ac iurisdictionis Consulium ipsius Collegij conseruationem, & augmentum necessaria uisa fuerunt, statuerint, & addiderint, quæ omnia diligenter inspici, & emendari mandauimus, prout inspecta, & emendata fuerunt. Nos igitur attendentes quod opera, cura, diligentia, & impensa prædictorum dilectorum filiorum, Deo Optimo Maximo fauente factum est, ut Ciuitas nostra, quæ retroactis temporibus mari inuecto, & undique perquisito frumento indigebat, nostris felicissimis temporibus non solum frumento abundet, sed etiam quod plus est uicinis, & exteris terra, marique iam agri Romani frumentum subministrari possit prout sæpissime subministratum fuit, & quod non minus est aer nostræ Almæ Urbis ex assidua agrorum cultura siluarum, & nemorum extirpationem palustriumque locorum exiccatione factus est tutior, clementior, & salubrior, & considerantes quod qui agrorum culturæ incumbunt non debent litibus, & per diuersa Tribunalia trahi ne forte a cultura propter literas, dum eorum prosequi cupiunt retrahantur, ac etiam attendentes, quod de rebus spectantibus ad artem nullus magis, quam ipsi de arte cognoscere, & terminare ualent: cupientesque dictum Collegium, illiusque Consules, & eorundem iurisdictionem amplioribus gratijs, & fauoribus prosequi, eosdem dilectos filios a quibuscunque censuris ad effectum ualiditatis præsentium absolutes, & absolutos fore censentes. Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine statuta prædicta sicut prædictum est reformatâ, & emendata, & suppleta tenore præsentium approbamus, confirmamus, & emologamus, eisdemque nostrum, et Sedis Apostolicæ robur adijcimus, eaque auctoritate prædictis inter homines de arte prædicta, deque rebus spectantibus ad artem, iuxta eorundem statutorum declarationem cuiuscunque status, gradus, et conditionis existant etiam si clerici et curiales Romæ Curie sequentes, aut quocunque alio priuilegio muniti existant seruari uolumus, & mandamus, eosdemque dictis Consulibus, eorumque iurisdictioni pro rebus spectantibus ad artem suppetimus, subijcimus, & submittimus. Et sic per quoscunque Iudices tam ordinarios, quam delegatos iudicari, decerni, & diffiniri uolumus, & mandamus, sublata aliter iudicandi, & interpretandi facultate. Irritum quoque, & inane decernentes, quicquid in contrarium contigerit attentari. Volumus autem quod de subreptione, & obreptione, aut intencionis defectu, præsentis nostri Motus proprii quouis modo opponi non possit, attento quod Motu proprio. Non obstant. præmissis, ac quibuscunque priuilegijs, & indultis etiam quibusuis personis, ac iudicibus ordinarijs, siue delegatis etiam Dohanerijs Almæ Urbis respectu affidatorum damnium dantium in segetibus, & casalibus Urbis per nos, & quoscunque Romanos Pontifices editis, quorum omnium priuilegiorum, & indultorum tenores hic pro sufficienter expressis, perinde ac si de uerbo ad uerbum inserta, & expressa forent, haberi uolumus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Et quod præsentium sola signaturâ sufficiat, & ubique fidem faciat, attento quod in Vrbe.

Comendatio nobilis artis Agriculturæ Urbis.

Confirmatio statutorum eiusdem artis.

Iurisdicatio Dominorum Consulium eiusdem artis.

Decretum irritans.

Clausulæ derogatoriæ.

Sola signaturâ sufficit.

Fiat Motu proprio. M.

Datum Romæ apud sanctum Marcum quinto id. Septembris Anno primo.

XX.

Facultates Vicarij Papæ circa executionem obligationes in forma Cameræ, ac Ripæ, & Ripettæ, quo ad personas Ecclesiasticas, & pia loca, & eorum bona, non obstantibus facultatibus a Pio IIII. concessis Auditori Cameræ.

De materia Iurisdictionis Vicarij, uide sup. Clem. 7. consti. 23. Licet Ecclesiarum. fol. 322. Vbi notauit.

De materia autem Iurisdictionis Auditoris Cameræ, ponam infra in Greg. 13. consti. 55. Ad generis.

PIVS Papa V. Motu proprio, &c. **C**ONSIDERANTES varia dispendia, & incommoda quæ ecclesijs, monasterijs, & alijs pijs locis illorumque Reçtoribus, Abbatibus, Archibresbyteris, Prioribus, Præpositis, & alijs beneficiatis in alma Vrbe cōsisten. inferuntur, si ad diuersa Tribunalia Urbis euocari, & proprii Vicarij nostri in dicta Vrbe Tribunal deserere cogantur, & ob id sæpæ iurâ, & instrumenta, munimeta, & scripturæ bonorum eisdem ecclesijs, monasterijs, & locis pijs deperduntur in detrimentum eorundem: Idcirco in demeriti eorū consulere prout tene-

Causa huius conseruationis.

mur

Facultates A. C. per Pium 4. in eius constit. 120. fol. 42. non impediunt Vicarij iurisdictionem circa executionem obli. in forma Camera, quo ad personas Ecclesiasticas, & loca pia.

Decret. irritans. sola signatura sufficit. Clausula derogatoria.

mur, & occurrere volentes, per facultate, & potestate dilecto filio Alexandro Riario caufaru Camera apostolicæ Auditori per fel. rec. Pium Papam IIII. prædecessore nostru sub varijs concessionibus concessam, & attributam quarum omnium tenores hic pro sufficienter expressis etiam cum illarum Dat. haberi seu inferi posse volumus, & decernimus potestati, & iurisdictione Dilecti filij nostri Iacobi tituli Sanctæ Mariæ in Cosmedin presbyteri Cardinalis nostri in alma Vrbe eiusque districtu Vicarij Generalis circa personas Ecclesiasticas, loca pia, illorumque bona quæ iurisdictioni præfati Vicarij subsistunt, etiam si inter contractus cum solita obligatione in forma Camera, seu Ripæ, & Ripetæ interuenerint, aliquod præiudicium factum non fuisse, sed quod idem Vicarius Cardinalis in omnibus, & per omnia procedere possit quo ad personas, & bona præfata prout antecum ceteri Vicarij tempore quondam Franciscus Albericus, & alij eiusdem Camera Auditores prædecessores in dicto Auditoriatus officio tunc fungebantur procedebant, tenore præsentium auctoritate Apostolica declaramus, & sic per quoscunque, &c. sublata, &c. irritum quoque, &c. Solamque præsentis nostri Motus proprii signaturam in iudicio, & extra etiam absque illius registratura fidem facere, regula contraria non obstat. decernimus. Non obstat. constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, & facultatibus, & indulcis eidem Auditori Camera concessis, cæterisque contrarijs nequaquam obstantibus.

Placet Motu proprio. M. Dat. Romæ apud Sanctum Marcum pridie Idus Septembris Anno primo.

X X I.

Priuilegia exercentium nobilem artem Agriculturæ in districtu Almæ Urbis, bladaque ad Urbem deferentium, & poenæ eos impediendum, vel frumenta vltra vsu familiæ, & absque licentia ementium, ad effectum ea carius vendendi.

Ad quod vide etiam Clemen. 7. constit. 4. Ad sacram fol. 283. & Grego. 13. constit. 53. Volentes.

Priuilegiorum, & Statutorum artis Agriculturæ & DD. Consulium Iurisdictionis confirmationem habes supra prox. in const. 19. Pia deuotio f. 949.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. C V P I E N T E S pro commissio nobis Apostolico munere omnibus regimini, ac curæ nostræ subiectis populis non modo spiritualia fideliter, vt debemus, dispensare, sed in temporalibus etiam quantum cum Deo possumus salubriter providere, nullam prætermittimus diligentiam pro pauperum qui sub hoc nostro temporali gubernio viuunt subleuandis necessitatibus, ac potentiorum oppressioibus propulsandis. Hinc est quod quum ad rei frumentariæ negocium, quod præcipua pro eorundem pauperum sustentatione & victu cura eger, animum nostrum intendimus, summopere nobis laborandû cognoscimus, vt fraudibus quæ in dies Annonæ à ditioribus fiunt, quo carius eam vendant, omni studio, & diligenter provideatur. Intelligentes itaque non sine animi nostri molestia diuites ipsos, ac potentes non modo propria ipsorum frumenta, bladaque quæ ex prædijs suis, propriaque Agricultura colligunt in horreis recondere, ac conclusa suppressere, & donec illorum pretium pro eorum avaritia adausu conspiciant, ab omni prorsus venditione abstinere, veru etiam a laboratoribus, operarijsque proprijs, ac etiam subditis (si Barones sint) illud vili pretio comparare donec tantâ vndique tritici copiam cumularint, vt pauperes, qui aliunde frumentum venale non reperiunt, necessitate ducti ab eisdem diuitibus, & Baronibus eo pretio emere cogantur, quod venditorum ipsorum avaritia affectauerit. Quinimo eos etiam qui ad Urbem hanc nostram quo vndique ex omnibus mundi partibus Christi fideles confluunt, frumenta, bladaque prædicta importare cupiant, omni via, & ratione impedire, ac retardare præsumunt contra summorum Pontificum prædecessorum nostrorum decreta ordinationisque, & in maximum etiam animarum suarum periculum. Nos præmissis remedium aliquod opportunum adhibere omnino volentes, in primis diuites prædictos omnes, ac Barones hortamur in domino, & monemus, vt dei largitatem in se ipsos agnoscentes, pauperibus benigniores in posterum sese præbeant, atque huiusmodi detestabili frumentario quæstu prorsus ablineant, memores scriptum esse, quod qui abscondit frumenta maledicetur in populis benedictio autem super caput vendentium. Quod si propria frumenta, quæ ipsis vltra vsu eorum supersunt debitis temporibus, prout certe deberent, vendere detrectant, at saltem ab alienorum emptione, & illicita negociatione abstineant, & quam Dei benignitas populis fertilitatem anni concedere dignatur, eam ipsi inuidiose perturbare non præsumant. Quod si tam à prædictis emptionibus frumentorum, quàm ab impediendo subditos eorum, aliosque ad Urbem Romam frumenta, bladaque omnia deferentes imposterum non abstinuerint, sciant se poenas in constitutionibus Romanorum Pontificu prædecessorum nostrorum, præcipueque Clamentis VII. pro abundantia rei frumentariæ, & Agriculturæ exercendæ, anno a natiuitate Domini nostri Milleesimo quingentesimo vigesimotertio, decimo Kal. Martij, editis incursum, quas quidem prædecessorum nostrorum dispositiones præsentis nostra perpetuo duratura constitutione in hac parte innouamus: Declarantes insuper omnes cuiuscunque generis, qualitatibus, & conditionibus fuerint, qui frumentum, aliaque blada vltra vsu familiæ suæ animo, & intentione illa carius vendendi emunt sine licentia in scriptis ab ordinario Annonæ pro tempore obtenta, quam tamen rationabili de causa tantum, & gratis omnino concedi volumus, non modo poenas amissionis ipsius frumenti, & bladorum, & alias pecuniarias ab ipso ordinario pro tempore impositas incursum: sed etiam Dei omnipotentis maiestatem summopere læsurus, grauiterque in eo peccaturos. Barones vero, & alios dominos, terrarumque vniuersitates omnesque alios nobis, & Sanctæ Sedi Apostolicæ mediate, vel immediate subiectos cuiuscunque status, aut conditionis extiterint, etiam si Episcopali, Metropolitanâ, Patriarchali, & Cardinalatus etiam dignitate præfulgeant qui subditorum suorum frumenta, aliaque blada, vltra vsu, & necessitatem suam, & familiæ suæ emerint, quique accedentes ad Urbem cum frumentis alijsque

Causa hanc constit.

Prohibito impediendi defectentes ad Urbem frumenta, & blada, & ex emendi vltra vsu familiæ & absque licentia animo carius vendendi. Ampliatione, & declaratione, vide infra Grego. 13. const. 53. Volentes.

alijsque rebus ad victum necessarijs directis, vel indirectis impediunt, vel remorantur, poenas in dicta Clementis Septimi prædecessoris nostri constitutione expressas incursum, videlicet priuationis feudorum, suspensionis, excommunicationis, & interdicti iuxta tenorem, & formam prædictæ constitutionis aliorumque in ea expressarum quas in hac parte per præfatos nostras innouamus, & earum tenores hic pro sufficienter expressis haberi volumus. Vt vero facilius, commodiusque omnes possint ad Urbem hanc nostram frumenta, bladaque libere conuohere, eos vt præfertur dicta de causa ad Urbem accedentes, ab omni pedagio, gabela aut onere quocunque pro dictis frumentis, bladorumque transportatione eximimus: ac liberamus, immunesque, & exemptos esse, ac fore perpetuo declaramus. Mandantes omnibus tam vniuersitatibus terrarum quàm Gubernatoribus, Rectoribus, alijsque dominis nobis, ac Sanctæ Sedi Apostolicæ mediate, vel immediate subiectis quocunque titulo, vel dignitate præfulgeant, etiam si S. R. E. Cardi. existant, de prædictorum frumentorum, aliorumque bladorum ad Urbem venientium occasione quicquam solui ab ipsis vectoribus faciant, aut quoquomodo in Ciuitatibus, Terris, ac Locis regimini eorum subiectis dicta de causa solui permittant, aut patiantur, sub poenis supradictis, alijsque arbitrio nostro declarandis. Volumus etiam quod venientes, ea de causa ad Urbem venientes ad frumenta, bladaque prædicta conuohenda, tui omnino sint ab omnibus cuiuslibet executionibus, tam pro eorum debitis, quàm pro Camera libus quibuscunque exactionibus, & repræfalijs quacunque de causa, & contra quoscunque decretis, seu decremendis: irritum, & inane decernentes quicquid contra, & aduersus prædictos, seu eorum animalia, & res quas secum prædicta de causa detulerint, tam in accedendo ad Urbem, ibique commorando per biduum ad effectum vendendi ea, quæ attulerint, quàm etiam in redeundo ad eorum solitam habitationem, executionem, vel quoquomodo attentatum fuerit. Inhiben. omnibus cuiuscunque generis executoribus, seu curiæ ministris, ne prædictos dicta de causa ad Urbem accedentes ibique, vt præfertur commorantes, seu inde discedentes molestare præsumant sub poenis arbitrio Præfecti Annonæ pro tempore intelligendis. Eos etiam qui agriculturam ipsam pro communi bono laudabiliter intra XL. ab Vrbe miliarium exercent dignis fauoribus, & priuilegijs proficere volentes, tam messium quàm seminum tempore, dum scilicet colligendo, vel seminando erit, verisimiliter occupantur, ab omni supradicta executione, etiam si ex obligatione in forma Camera processerit, tutos omnino, ac saluos fore, & esse declaramus, dummodo aliunde quàm ex agricultura fructibus soluere non possint. Boves vero aratorios, omniaque instrumenta ad agriculturam necessaria non supradictis temporibus tantum, sed perpetuo pro quavis ciuili obligatione aufert, aut alia ratione impediendi prohibemus. Declarantes insuper in tacitis quibuscunque hypothecis a quacunque quavis de causa inductis prædictos boues aliaque instrumenta prædicta minime comprehensa fore. Et in summa prædictis rebus Agriculturæ inseruientibus, tamquam commoditatis imo necessitatis publicæ instrumentis omnia priuilegia concedentes, quæ bonis dotalibus de iure concessa esse reperiuntur, Sicque per quoscunque iudices, &c. irritum, & inane, &c. Quæ omnia, quo fidelius ab omnibus obseruentur, volumus Dilectos filios nostros Ludouicum Simonetam, Marcum Antonium Amulium, & Vitellorium Vitellium Camerarium S. R. E. Card. ea quam ipsorum grauitatem, & virtutem decet diligentia curare. Dantes eis in præmissis plenam, & omnimodam facultatem, & eam quam nos ipsi habemus potestatem pro præmissorum executione, obseruantiaque, cum potestate declarandi, & decidendi si quid in præsentis nostra constitutione, declaratione, aut definitione egeri videbitur. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon vrbis, Terrarum, Oppidorum, & villarum quarumcunque iuramento confirmatione apostolica, vel quavis firmitate, alia robôratis statutis consuetudinibus, reformationibus & decretis, priuilegijs quoque, & indulcis apostolicis communitatibus, vniuersitatibus, baronibus, ac alijs præfatis a dicta Sedi Apostolica, vel a nobis forsan concessis, quæ eis quo ad præmissa nolumus suffragari, Nec non pactis, & conditionibus, ac omnibus alijs quæ dicti prædecessores voluerunt non obstat contrarijs quibuscunque. Cæterum ne de præmissis quemquam dubitare contingat, volumus quod præsentium literarum tenor per omnia loca publicari debeat, ipsaque literæ sic publicatæ perinde ardeant omnes quos concernunt, ac si singulis eorum personaliter intimatæ fuissent. Volumus autem quod præsentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & vbique fidem faciat in iudicio, & extra, quacunque regula seu constitutione Apostolica contraria non obstat.

Exemptio deferentium blada ad Urbem a solutio ne Gabellarum, & aliorum onerum.

Priuilegium eorumdem ne molestentur pro eorum debitis.

Priuilegium exercentium Agriculturam: ne molestentur pro debitis, dum colunt, vel seminant frumenta.

Boues aratorij, &c. pro debitis capi non debent, & in tacitis hypothecis non comprehenduntur, & gaudent priuilegijs bonorum dotalium.

Clausula derogatoria.

Sola signatura sufficit.

Placet Motu proprio. M.

Die vndecima Octobris Milleesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Admissa est hæc cedula Motus proprii ex decreto Camera, & registrata libro secundo signaturarum Sanctissimi Domini Nostri Papæ apud me Notarium. fol. 113.

Admissio in Camera apost.

Hier. de Tarano.

Anno a Natiuitate Domini milleesimo quingentesimo sexagesimo sexto, indictione nona, die vero vigesima, mensis Octobris, Pontificatus Sanctissimi Domini Nostri Pij Papæ Quinti Anno primo, Infra scriptæ literæ Apostolicæ affixæ fuerunt, ac publicatæ in acie Campi Floræ ac valis Cancellariæ Apostolicæ, vt moris est per nos Franciscum Sortocasa, & Nicolaum de Mattheis Curforum.

Publicatio.

Philibertus Chapius Magister Curforum.

Renouatio

Renocatio licentiarum quibuscunque Mulieribus concessarum, ingrediendi Monasteria & loca, quorumcunque ordinum Regularium.

Aliam reuocationem similibus licentiarum ingrediendi loca Monialium, & etiam viro- rum, cuiuscunque ordinis, habes infra, in Grego. 13. consti. 36. Vbi gratia.

De Clausura Monialium, vide etiam Concil. Trident. sess. 25. cap. 5. De Regul. & Mon. Et sup. const. 8. Circa. fol. 930. Cum ibi not.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. REGVLARIVM personarum, quæ relicto sæculo Dei se obsequio dedicarunt, pro commisso nobis officio, quieti consulere cupientes, ad ea remouenda, quæ religiosum earum propositum impediri possunt, curam nostram libenter intendimus, vt nulla re, quæ eas a diuino cultu, auocet, præpediat, secundum ordinem suorum regularia instituta, & decretum sacri Tridentini Concilij, tranquillis mentibus gratè altissimo impendere possint famulatum. Quia igitur, & Carthusientium ordinis, & aliorum regularium vitam professorum quies non parum solet, sicut accepimus, perturbari, propterea quod mulieres modestæ matronalis oblitæ, domos, ac monasteria eorum, contra ipsorum instituta, prætextu confessionalium, aut aliarum literarum Apostolicarum ingredi audeant, ipsi etiam Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & alijs Præfidentibus aliquando recusantibus, & renitentibus, non sine magna eorum molestia, nec sine graui laicorum etiam offensione, ac scandalo, si quando admitti nimis facile videantur huic rei prouidere volentes Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulas facultates, ac licentias ingrediendi monasteria, ac domos Carthusientium, & aliorum quorumcunque regularium ordinum, etiam mendicantium, mulieribus, cuiuscunque status, gradus, ordinis, conditionis, & quacunque dignitate, ac præminentia prædictis, etiam Comitissis, Marchionissis, Ducissis, sub quibuscunque verborum tenoribus, & formis, & cum quibuscunque etiam derogatorijs, alijsq; fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, decretis ab Apost. Sede quomodocunque concessas, quarum tenores perinde ac si de verbo ad verbum præsentibus infererentur, haberi volumus pro expressis, tenore præsentium reuocamus, & cassas, irritas, & inanes esse decernimus: Districte prohibentes mulieribus quidem prædictas facultates, & licentias prætertentibus, sub excommunicationis lætæ sententiæ poena, postquàm harum literarum nouitiâ habuerint, a qua non possint nisi a nobis, aut a Romano Pontifice, qui pro tempore fuerit, absolui, præterquam in mortis articulo: ne dictas domos, & monasteria ingredi audeant. Ipsi vero monasteriorum, & conuentuum Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & alijs Præfidentibus quocunque nomine vocentur; & eorum Monachis, Canonicijs, & Fratribus, siue mendicantibus, siue non mendicantibus, sub priuationis officiorum, quæ in præsentia obtinent, & inhabilitatis in posterum ad illa, & alia omnia, & suspensionis a diuinis, ipso facto, sine alia declaratione, incurrisse poenis, nec eas introducere, admittere, vel presumant. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem, & mandamus; vt hæc literæ ad valuas Basilicæ beati Petri Apostolorum Principis, & in Cancellaria nostra, atque in acie Campi Floræ de more publicentur. Quia vero difficile foret has literas ad omnia loca deferri; volumus, & declaramus, vt earum exemplis, & transcriptis manu scriptis, vel impressis, & manu alicuius notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis, par vbique fides habeatur, ac si præsentibus exhiberentur, vel ostensa.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die xxiii. Octobris millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Pontificatus nostri Anno Primo.

Ant. Florellus Lauellinus.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo sexto indictione nona, die vigesima octaua, mensis Octobris, Pontificatus S. D. N. Pij Papæ V. Anno Primo superscriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt in locis superscriptis; per nos Bernardinum Andreutium, & Ioannem Andream Rogerium Apostolicos Curf. Philibertus Chappuis Magister Curforum.

Declaratio Const. Pij IIII. Super expressione gradus propinquois in dispensationibus matrimonialibus, pro coniunctis in diuersis gradibus.

SANCTISSIMVS in Christo pater, & Dominus noster Dominus Pius diuina prouidentia Papa V. Attendens per quandam constitutionem dudum per sel. recordat. Pium Papam IIII. Sanctitatis suæ prædecessorem editam, qua cauetur, quod in dispensationibus matrimonialibus, pro diuersis consanguinitatis, seu affinitatis ex eodem stipite proueniens gradibus coniunctis non remotioris solum, prout olim fieri solebat, sed etiam propinquois graduum expressa mētio fieri debeat, alioquin dispensationes, ac desuper confectæ literæ nullius sint roboris vel momenti, prout in dicta constitutione plenius continetur, a dispositione iuris communis, & laudabili, ac antiquo Rom. Cu. stylo. nimium recedi, ac fauorem matrimonij debitum restringi: Volensque propterea iuri & stylo prædictis, necnon pax me. Gregorij XI. & Clementis VI. Rom. Pont. etiam Sanctitatis suæ prædecessorum vestigijs inherendo, sacramento & libertati matrimonij, quantum cum Deo potest fauere, statuit, & ordinauit quod de cætero in quibuscunque dispensationibus quas pro matrimonijs contractis, aut contrahendis inter viros & mulieres, inuicem diuersis prohibitis consanguinitatis, seu affinitatis, aut mixtis ex communi, seu ab eodem stipite surgentibus, quicunque illi sint, dummodo primū quoquomodo non attingant, cum in eo Sanctitas sua nunquam dispensare intendat, gradibus coniunctos, ab eadem

Concil. Trid. de-cretum istud habes I sess. 25. c. 5. De Reg. & Mon.

Causa huius con- ditionis.

Renocatio licen- tiarum.

Prohibitio & pe- na mulierum in- gredientium.

Pœna Religio- rum cas admit- tentium.

Clausula déro- gatorie.

Forma public. Quæ mox se- quitur.

Publicatio.

Pius 4. decreuit in dispensationi- b. exprimen. esse gradus propinquo- ris, vt sup. I eius scilicet 137. Sacristi- mos fol. 882.

eadem Sanctitate sua & pro tempore existente Romano Pontifice, aut Sede Apostolica impetrari, vel alias concedi contigerit, ac literis commissiõibusque desuper etiam locorum ordinarijs faciendis gradus remo- tor attendatur, trahatque secum propinquois, ac ob id sufficiat remotiorem tantum gradum exprimere, obrentis tamen postea super propinquois literis declaratorijs iuxta Gregorij & Clementis prædecessoris hu- iusmodi constitutiones, quas quo ad hoc innouauit, & inuolabiliter obseruari mandauit, dispensationesque seu dispensandi commissiões, ac desuper confectas literas, & processus habitos per eandem dispensatis, seu his cum quibus dispensari mandatur propter proximioris gradus huiusmodi non expressiõem, de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis defectu notari non posse, sed in omnibus, & per omnia suffragari, perinde ac si in literis seu commissiõibus huiusmodi de proximioris, seu vtroque gradu, specialis & expressa mentio facta fuisset: Sicque per quoscunque Iudices & Commissarios, etiam S. R. E. Cardinales sublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid secus super his a quocunque quauis auctoritate scienter vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decreuit; Constitutione Pij prædecessoris huiusmodi cæterisque contrarijs non obstantibus quibuscunque.

Hic vero Pont. declarat. & anno uat d. c. 68. Pij 4.

Decretum irritans.

Clausula déro- gatorie.

Placet, publicetur & describatur. M.

Lecta & publicata fuit superscripta regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, die vero Martis vigesima Mensis Augusti, Pontificatus præfati Sanctissimi D. N. Papæ Anno Primo.

Publicatio.

A. Lomellinus Custos.

Declarationes Concilij Tridentini, circa impedimenta cognationis spiritualis, & affinitatis ex fornicatione, quo ad matrimonia post confirmationem Concilij contracta, & de cætero contrahenda.

Confirmationem istam habes sup. in conti. 96. Benedictus, fol. 799.

SANCTISSIMVS in Christo Pater & Domin. Nost. Dom. Pius diuina prouidentia Papa V. AD cuius notitiam peruenit, quod cum in decretis sacri Concilij Tridentini certæ tantum personæ enu- merentur, inter quas dumtaxat cognatio spiritualis deinceps contrahatur ab aliquibus reuocatur in du- bium, an qui ultra personas in dictis decretis enumeratas quoquomodo cognatione spirituali ante con- firmationem dicti Concilij coniuncti erant, absque dispensatione Apostolica matrimonium post dictam confirma- tionem contrahere potuerint, ac hodie, & de cætero contrahere possint, cum ante prædictam confirmationem id facere de iure minime liceret.

Dubij primum circa 2. cap. Con- cil. Trid. sess. 24. de Refor. Matr. quo ad impedi- menta cognati- onis. Aliud dubij or- tum fuit, quod mox infra decla- ratur.

Et insuper cum in eisdem decretis statuatur affinitatem, quæ ex fornicatione contrahitur, in illis solummodo attendi debere qui primo vel secundo affinitatis gradu coniunguntur, ab aliquibus pariter dubitetur, An matrimonia inter personas, quæ ante confirmationem dicti Concilij tertio vel vltiori huiusmodi affinitatis gradu coniunctæ erant, post confirmationem eiusdem Concilij absque dispensatione Apostolica contracta & quæ deinceps contrahi contingerit, dirimi debeant.

Dubij primum circa eiusdem Con- cil. cap. 4. quo ad impedimenta affi- nitatis ex forni- catione. Aliud oris fuit dubium qd mox infra declaratur. Declaratio pri- mi dubij, circa dictum cap. 2. Declaratio pri- mi dubij circa caput 4.

Sanctitas sua ad tollendum omne dubium, eos qui ante confirmationem prædicti Concilij cognationem spiri- tualem contraxerunt, dummodo non sint ex personis in dictis decretis enumeratis, & inter quas tantum Con- cilium voluit deinceps contrahi, hanc cognationem spiritualem matrimonij vinculo inter se absque dispensatio- ne aliqua libere, & licite copulari posse, ac matrimonia etiam post confirmationem huiusmodi, absque dispensatione sedis Apostolicæ inter eas iam contracta valere, plenamque roboris firmitatem obtinere.

Et similiter matrimonia post confirmationem Concilij absque dispensatione Apostolica sequuta, & quæ de cætero sequentur, inter personas quæ ante dictam confirmationem, affinitatem (infra tamen secundum gradum ex fornicatione prouenientem) contraxerant, propter huiusmodi affinitatem dirimi non debere, sed valida, & efficacia existere declarauit.

Decretum irri- tans.

Sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios, etiam S. R. E. Cardinales, sublata eis quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter attentari contigerit irritum & inane decreuit.

Placet publicetur & describatur. M.

Lecta, & publicata fuit superscripta regula Romæ in Cancellaria Apostolica anno incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, die vero Martis vigesima mensis Augusti, Pontificatus præfati Sanctissimi D. N. Papæ Anno primo.

Publicatio.

A. Lomellinus Custos.

Sequitur alia declaratio circa impedimenta cognationis spiritualis.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Cum illius vicem licet minime suffragantibus meritis, geramus in terris, de cuius vultu prodit iudicium, & vident oculi æquitatem, officij nostri debitam prosequimur actionem, sic obscuros sacrorum canonum sensus ita aperire studemus, vt pijs Christianis mentibus nulla dubitandi occasio relinquatur.

Sane licet ex eo quod in Cõcilio Tridentino decretum fuerit cognationem spiritualem inter eos tantum con- trahi

Dubium fecerit circa dictam c.

trahi, qui suscipiunt baptizatum de baptismo, ac baptizatum ipsum, & illius patrem & matrem, necnon baptizantem, & baptizatum, baptizatique patrem & matrem, in reliquis personis, quæ per antiquos canones occasione cognationis huiusmodi contrahere prohibeantur, omne impedimentum sublatum esse videatur, adhuc tamen ab aliquibus dubitari accepimus, an saltem impedimentum cognationis spiritualis huiusmodi inter maritum vel uxorem suscipientis, & baptizatum, necnon inter maritum vel uxorem suscipientis, & patrem ac matrem baptizati vigeat, propterea quod prohibitum de vno coniuge, de altero etiam prohibitum esse videatur.

Declaratio eiusdem quibus.

Nos piarum mentium quieti, & matrimoniorum fauori (quantum ex alto nobis permittitur) consulere volentes, a præcis verbis Concilij minime discedendum in præmissis esse censuimus. Et propterea nullum amplius impedimentum ratione cognationis huiusmodi subesse decernimus, & declaramus, quominus inter dictos maritum vel uxorem suscipientis, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem, & quascunque alias personas tam ex parte suscipientis quam baptizantis, & baptizati, in dicto Concilio nominatim non expressas, matrimonium libere & licite contrahi possit, & ita ab omnibus iudicari debere mandamus atque statuimus.

Decretum irritans.

Decernentes irritum & inane, si quid secus a quoquam quacunque dignitate, auctoritate, & potestate prædico contigerit iudicari.

Clausula de rogat. Forma publicæ quæ mox sequitur.

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, alijsque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod præsentis literæ in Cancellaria nostra Apostol. & acie campi Floræ de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valituras describantur: Et quia difficile foret præsentis ad singula quæque loca deferri, quod earum transumptis, etiã impresis, manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, decreti, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Patrum, anno incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, quarto Calendæ Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo. Vifas de curia Io. Barenus.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

Publicatio.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, indictione nona, die vero nona mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. anno eius primo, retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Antonium Clerici, & Io. Andream Rogerium præfati Sanctissimi D. N. D. Papæ Curfores. Stephanus de Olea Mag. Curf.

Sequitur alia declaratio circa impedimentum affinitatis ex fornicatione.

Dubium fecerit circa d. c. 4. Con. 61. Trad.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Ad Romanum Pontificem spectat canonicas sanctiones, quæ expressiorem sensum postulare videntur, re diligenter perspecta ita declarare, & alias prouidere, vt omnis dubietas de pijs Christianifidelium mentibus euellatur. Sane postquam ex eo quod Tridentina Synodus impedimentum affinitatis ex fornicatione proueniens, per quod non solum matrimonium contrahi prohibetur, sed etiam postea factum dirimitur, ad eos tantum restrinxit, qui primo & secundo gradu coniunguntur, in vltioribus vero gradibus statuit matrimonium postea factum non dirimi, a pluribus christi fidelibus, vt accepimus, est dubitatum, an licet in vltioribus gradibus huiusmodi matrimonium contractum non dirimatur, adhuc tamen iuxta antiquos canones contrahi prohibeatur.

Declaratio eiusdem dubij.

Et propterea nos omnem ambiguitatem tollere, & animarum tranquillitati, ac matrimonij libertati quantum Deo possumus consulere volentes, Declaramus, & Apostolica auctoritate decernimus, nullum hodie impedimentum remanere quominus in vltioribus gradibus hmoi libere, & licite matrimonium contrahi possit.

Decretum irritans.

Et ita ab omnibus iudicari debere mandamus atque statuimus, decernentes irritum & inane si quid secus a quoquam quacunque dignitate, auctoritate, & potestate prædico contigerit iudicari, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, alijsque contrarijs quibuscunque.

Forma publicæ quæ mox sequitur.

Volumus autem quod præsentis literæ in Cancellaria nostra apostolica, & in acie Campi Floræ de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valituras describantur, & quia difficile foret eas ad singula quæque loca deferri, quod earum transumptis etiam impresis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, decreti, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, quarto Calen. Decembris, Pontificatus Nostri Anno Primo.

Vifa de Curia Io. Barenus.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Cæ. Glorierius.

Publicatio.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, indictione nona, die vero decimano-na, mensis Decemb. Pontificatus S. D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius primo retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt Romæ in valuis Cancellariæ Apost. & in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Ioannem Andream Rogerium, & Camillum Cherub. Curf.

Stephanus de Olea Mag. Curf.

Translatio

X X V.

Translatio Neophitarum Monialium, ad Ecclesiam Sancti Basilij in Regione Montium Vrbis.

De istis Monialibus habes supra in Pij IIII. constitutio. 60. Cum inter cæteras. fol. 729.

De materia autem Neophitorum, & Catechumenorum notauit supra in Pauli III. constit. 29. Cupientes Iudæos, fol. 415. & habes etiam inf. in Grego. 13. consti. 106. Sancta mater.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. SACROSANCTAE Catholicæ Ecclesie extra quam constitutis nulla æternæ salutis spes ostenditur diuino consilio residentes inter cæteras gentes, quas cum maximo animi nostri dolore a vera religione alienas, & in erroribus suis obflinatas in æternum exitium præcipites ferre videmus Hebræorum gens, & acerbissimum nobis dolorem inurit, & misericordiam commouet singularem, dum recolimus populum hunc, quem sibi Dominus præ cæteris elegerat tunc a Domino pertinacissime dissidere, & in erroribus suis sibi damnationem perpetuam incredulitatis merito comparasse, neque sane quicquam præmittimus quantum quidem in nobis situm est, quod ad eos ab erroris semita in rectam æternæ salutis viam reducidos pertinere ardeamus, itaque & alias, & maxime postquam ad summum Apostolatus officium proeucti sumus numquam destitimus, docendo, hortando, monendo, confisi, vt eorum quamplurimos ad Christi fidem adduceremus, neque omnino irriti Dei benignitate labores nostri fuerunt quando, & satis multi vtriusque sexus sacro fonte regenerati, nonnulli etiam ex primarijs a nobis ipsis salutari aqua perfusi Christianam Religionem susceperunt, & alij quamplures eorum exemplum secuti ad tantam multitudinem peruenerunt, vt iam amplissimum Hospitalale quod se. re. Paulus Papa III. Prædecessor noster apud Ecclesiam S. Ioan. de Mercato Regionis Campitelli de Vrbe pro excipiendis, & in Catholica Religione instituendis Catechumenis, & Neophitis erexit fere compleat parumque inde remocum Neophitarum, & Virginum Monasterium Beatæ Mariæ Annunciatæ ordinis fratrum Prædicatorum sub reg. S. Augustini angustū nimis reddatur. Quare nos postquam in hanc cogitationē incumbimus qua ratione, & Monialibus ipsis, & alijs Virginitibus quæ annuente Deo ex eo genere conuertentur religionemque huiusmodi profitebuntur, quarum nos magnum in dies numerum conflururū speramus de idoneo loco, vbi omnes habitare valeant prouideri possit cogitauimus, & tandem diuersarum ædium capacitate atque positiones nobis præpositas, sed minus idoneas etiam per nos ipsos vidimus. Deinde venerabili fratri nostro Ioanni Michaeli Episcopo Sabinen. Saraceno Hospitalis, & Monasterij prædictorum, necnon Archiconfraternitatis ibidem institutæ Protectori, & dilecto filio nostro Ioanni, tituli S. Mariæ Transiberim Presbytero de Monte Politiano nuncupatis Cardinalibus, & alijs rerum vsu peritis hanc curam delegauimus, omnibus Vrbis partibus magna cura perlustratis nobis denique Ecclesiam & vetustā ædificia Præceptorie S. Basilij Regionis Montium Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, & de Vrbe inuenisse quæ in dictarum sanctarum Monialium vsus commode aptari possint. Hac igitur nobis opportuno oblata occasione Motu proprio & ex certa scientia deque Apostolicæ potestatis plenitudine vnionem, annexionem, & incorporationem, seu quamcunque aliam appropriationem, vel concessionem de dicta Præceptorie, & Ecclesia Sancti Basilij Prioratui eiusdem Vrbis Hospitalis prædicti Sancti Ioannis Hierosolymitani, & vigore stabilimentorum eiusdem Hospitalis, ac priuilegiarum & indultorum Apostolicorum illi concessorum, vel alias quacunque auctoritate, & ex quauis causa perpetuo, vel ad tempus factas, Dilecti filij nostri Bernardi, tituli Sanctæ Priscæ, presbyteri Cardinalis de Saluatiis nuncupati, qui dictum Prioratum in titulum, vel commendam ex dispensatione apostolica obtinet expresso ad hoc accedente consensu harum serie dissoluimus, ac eandem Præceptoriam, siue illa magistralis, siue Camera, siue membrum dicti Prioratus, siue etiam, vt principale cum dicto Prioratu coniunctum, ac per Priorem huiusmodi pro tempore existentem obtineri, & prouideri solitam cum Ecclesia, siue sacello eiusdem S. Basilij, necnon Palatio ædibus viridarijs, hortis, tabernis, & domiculis circumpositis, necnon granarijs, emphyteuticis, apothecis, cæterisque ædificijs iuribus etiam litigijs, deuolutis iurisdictionibus, actionibus, & pertinentijs suis ab ipsis Prioratu, & Hospitali S. Ioannis Hierosolymitani dismembramus, diuidimus, & separamus, ac in eadem Præceptorie, seu Camera, necnon Ecclesia S. Basilij ordinem, statum, & essentiam, cæterasque insignia dicti Hospitalis S. Io. Hierosolymita. nomenque titulum, & nominationem Præceptorie ac Magistralis, seu alterius Camere, vel membro perpetuo supprimimus, extinguimus, & abolemus, eademque Præceptoriam cuius & illi forsan annexorum fructus redditus, & proventus centum ducatorum auri de Camera, secundum communem estimationem valorem annum, vt accepimus non excedunt, siue per dissolutionem huiusmodi, siue alio quouis modo, & ex cuiuscunque persona vacet vna cum dicta Ecclesia Sancti Basilij, necnon palatio ab idibus viridarijs, tabernis, domunculis, granarijs, iurisdictionibus, actionibus, rebus & bonis, ac omnibus iuribus ad hærentijs, iuribus, & pertinentijs suis Archiconfraternitatis prædictæ ad dictarum Virginum vsum, & commodum perpetuo concedimus, & assignamus, ita quod liceat ex nunc Ioan. Michaeli Episcopo, & protectori prædicto, necnon administratoribus Archiconfraternitatis prædictæ corporalem possessionem Ecclesie S. Basilij, necnon palatij, ædium, hortorum viridariorum, aliarumque proprietatum bonorum rerum, & iurium prædictorum per se, vel alium, seu alios propterea auctoritate libere apprehendere, & perpetuo detinere, illorumque fructus redditus, & proventus in prædicti Monasterij vsus & vtilitatem conuertere cuiusvis licentia desuper minime requisita, & nihilominus in dictis palatio, & ædibus aliud Monasterium huiusmodi Virginum sub dicta in-

Iudæorum mul- ti ad fidem con- uersi sunt tempo- re istius Pont. & ad eius monitio- nē ita vt Hospi- tale Catechume- norum, & Mona- sterium Neophi- tarū repleta erāt. Hospital. erectio- nem, vide sup. in Pau. 3. consti. 34. Illius qui f. 428. Monasterij cre- ctionē habes su- pra in Pij 3. cōst. 60. Cum inter cæ- teras. fol.

Pōt. igitur inue- nit factis cōmodā esse pro Monaste- rio Neophitarū Ecclesiam S. Bas- ilij viā in regio- ne Montium Vr- bis.

Ideo d. Ecclesia a Prioratu Vrbis & Hospit. S. Ioa. Hierosolym. dis- soluit, & illam vnam cum om- nibus iuribus & cæ. Archiconfra- ternitati Cathec. & Neophit. assi- gnat pro d. Mo- nasterio.

Inhibetq. Magistro Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, & Priori prioratus Urbis ne effectum presentium au deant impedire.

Clausula præfer naturæ.

Executorum deputatio.

Clausula derogatorie.

uocatione Beatæ Mariæ Annunciata, & eiusdem ordinis prædicatorum, cum omnibus ad id requisitis perpetuo erigimus, & instituiamus, & ad illud Moniales primo dicti Monasterij cum sacra & communi suppellectile, cæterisque rebus, & bonis, necnon priuilegijs, indulgentijs, gratijs, concessionibus, & indultis Apostolicis eis & eorum singulis quomodolibet concessis, ita vt eadem illa habeant, illisque ipsis potiantur, quæ in primo dicto Monasterio obtinebant dicta auctoritate transferimus, illisque dictam Ecclesiam Sancti Basilij pro Ecclesia secundo dicti Monasterij concedimus, & assignamus. Districtius inhibentes in virtute sanctæ obedientiæ dilectis filijs Magistro, & Conuentui dicti Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani, & pro tempore existenti Priori Prioratus, Urbisue etiam quorumcunque statutorum, rem, stabilitamentorum, ac priuilegiorum prætextu, vel alias quomodocunque diuisionem, & alia præmissa directe, vel indirecte, quouis quæsitio colore audeant impugnare, seu eorum effectum, alias quoquomodo impedire. Decernentesque singula præmissa nullo tempore de surreptionis, obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quopiam defectu argui notari, nec sub illis reuocationibus, restitutionibus, aut alijs contrarijs dispositionibus etiam ad Magistrum, & Conuentum, seu Prioris prædictorum instantia, aut motu, & scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac consistorialibus consistorialiter, ex quibusuis causis pro tempore factis comprehendendi, sed semper ab illis, excepta & quoties emanabunt toties in pristinum statum restituta, & plenarie reintegrata esse cæseri, nec ipsos magistrum Conuentum, aut Priorem etiam prætextu enormissimæ læsionis, aut damni, & incommodi sui Hospitalis, & Prioratus rescissionem præmissorum, aut restitutionem in integrum, vel reductionem ad terminos iuris, seu quodcunque aliud iuris, vel gratiæ remedium contra illa impetrare, seu etiam ab alio, seu alijs impetratis, vel etiam motu, & scientia similibus concessis vti posse, sicq; in eisdem præmissis omnibus & singulis per quoscunq; iudices ordinarios, & delegatos etiam causarum palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales in quauis causa, & instantia sublata eis, & eorum, cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate vbiq; iudicari, & diffiniri debere, necnon irritum, & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scilicet, vel ignoranter contigerit attemptari. Quocirca venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopo Theatin. Amerin. & Narnien. Episcopis per Apostolicâ scripta Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios præsentis literas, & in eis contenta quæcunque vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Ioannis Michaelis Episcopi, & protectoris, necnon administratorum, & Archiconfraternitatis prædictorum, vel alicuius eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præfatio assilentes faciant auctoritate nostra præmissa omnia & singula firmiter obseruari ipsiq; omnes, quos eadem literæ concernunt, & concernent in futurum illis pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eorum quempiam per quoscunque, quauis auctoritate fungentes desuper quomodolibet indebite molestanti. Contradictores quoscunq; & rebelles per censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias eorum arbitrio moderandas, aliaque opportuna iuris remedii appellatione postposita compescendo, legitimisque super his habendis seruatis processibus, censuras, & poenas ipsas iteratis etiam vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus nostra per quam dudum inter alia voluimus quod semper in vnionibus commissis fieret ad partes vocatis quorum interesset, ac Lateranen. Concilij nouissime celebrati vniones perpetuas, nisi in casibus a iure præmissis fieri prohibentes, necnon piæ memoriæ Bonifacij Papæ Octauij, etiam prædecessoris nostri, quibus cauetur ne mendicantes ad noua loca transire, aut illa recipere præsumant, quoquomodo sine speciali dictæ Sedis licentia de prohibitione huiusmodi mentionem faciente, & ne quis extra suam Ciuitatem, vel Diocesim, nisi in certis, exceptis casibus, & dictas aliquis auctoritate præfatum ad iudicium non trahatur, alijsque Apostolicis constitutionibus, ac Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani, & Prioratus prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, stabilitamentis, vsibus, & naturis, & naturis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis illis, necnon prædicto Magistro Conuentui, & Priori, ac quibusuis alijs Superioribus personis, & locis, per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, qui ab ipsius Hospitalis institutione hucusque fuerint ad nos, & Sedem Apostolicam contra huiusmodi alienationes, & dismembrationes, etiam cum decreto quod illæ ex quauis causa factæ nullis temporibus subsistere possint, sed res, & bona semper vnita, vt prius censeantur, & suam pristinam naturam fortiantur, nec vnquam alijs consolidari, aut in aliorum vsus conuerti, sed ad ius, & proprietatem quocunque tempore reuocari valeant, & alias sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, necnon consistorialiter, ac consideratione, intuitu, contemplatione, vel ad instantiam Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum Principum, aut etiam nullius instantiam, ac pro conseruatione Religionis Christianæ, quotiescunque concessis, confirmatis, & innouatis etiam si in eis, ac prædictis stabilitamentis cauetur expresse, quod illis etiam per quascunque literas Apostolicas, etiam quauis clausulas generales, vel speciales, etiam derogatorijs derogatorias districtiores, & insolitas, & etiam irritantia decreta sub quacunq; verborum expressione in se continentes nullatenus derogari posse, nec derogatum censi nisi tenor illarum de verbo ad verbum nihil omisso insertus, ac huiusmodi derogationes consistorialiter factæ, & per trinas distinctas literas eundem tenorem continentes tribus similibus distinctis vicibus Magistro, & Conuentui prædictis legitime intimatæ, & insinuatæ fuerint, & ipsorum Magistro, & Conuentui ad id expressus accesserit assensus, & aliter factæ minime suffragentur. Nec Magister, & Conuentus prædicti ad parendum literis derogatorijs huiusmodi, & decretis super illis processibus ac illorum executoribus, & subexecutoribus eorumque mandatis & monitionibus tenentur ad literarum huiusmodi executionem omnino impedire, nec ratione resistente hmoi censuris Ecclesiasticis per eosdem executores, & subexecutores latis innodari possint, quibus omnibus etiam si pro sufficienti illarum derogatione de ipsis eorumq; totis tenoribus, specialibus, specificis, expressis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non aut per clausulas generales idè importantes mentio, seu quauis alia expressio habeda, aut alia ad hoc exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores hmoi, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanfuris hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus, cæteris contrarijs quibuscunque, aut si aliquis super prouisionibus sibi faciendis de præceptoribus huiusmodi

modi speciales, vel alijs beneficijs ecclesiasticis in dicta Vrbe generalis dictæ sedis vel legatorum eius literas impetrant, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum vel alias quomodolibet sit processum: quas quidem literas, processus habitos per eadem, & inde secuta quæcunque ad dictam præceptoriam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quo ad executionem beneficiorum aliorum præiudicium generari, seu si Magistro, & conuentui præfatis, vel quibusuis alijs communiter vel diuifim ab eadem sit indultum, quod interdici, suspendi, & excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs priuilegijs, indultis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existentibus, per quæ præsentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus earum impediiri valeat vel differri, & de quibus quorum totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nulli ergo, &c. Si quis autem, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, tertio Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

P. Episcopus Narnien. Summissa.

H. Cumyn.

Cæ. Glorierius.

X X V I.

De veritate exprimenda à Procuratoribus Pœnitentiariæ, & ext. in dispensationibus matrimonialibus, & alijs gratijs Apostolicis, sub pœna falsi.

Alias pœnas habes infra in const. 85. In omnibus.

De Materia autem dispensationum vide infra in const. 62. Ad Romanum, vbi not.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. C V M sicut accepimus nonnulli suæ conscientiæ prodigi, ac propriæ salutis immemores, vt facilius à nobis, & Sede Apostolica dispensationes matrimoniales, & alias gratias, & concessionis obtineant, gradus consanguinitatis vel affinitatis aut cognationis spiritualis, ac scientiâ illorum aliter quam eis à principio ab ipsis partibus significatū vel narratum fuerit exponunt, & si matrimonia huiusmodi adhuc contracta non fuerint, pro contractis narrat, ac alias diuersimode veram facti speciem, tam in ipsis dispensationibus matrimonialibus, quàm pro alijs quibuscunq; gratijs, & concessionibus obtinendis immutent, ac propterea cum non solum in impetrationibus huiusmodi falsitas narretur, verum etiam in partibus plerumque pro verificatione gratiarum huiusmodi veritas immutetur, & falsitas committatur: Nos igitur huiusmodi abusus, & erroribus obuiare cupientes, Motu proprio, &c. omnes, & singulos Procuratores tam officij sacre Pœnitentiariæ, seu Contradictarum, quàm alios quoscunque Sollicitatores & Scriptores quos Copistas vocant, qui veritatem facti à narratione quam ab ipsis partibus habuerunt, quod substantialia, & qualitates necessaria exprimentas diuersam faciunt, seu quoquomodo inuertunt, aut immutant, deprauantur, & per surreptionem, & obreptionem gratias à nobis extorquent, pœnam falsi incurrere, & ea puniri omnino debere decernimus, & declaramus, Mandantes propterea almæ Urbis Gubernatori, Cameræ Apostolicæ Auditori, & Vicario, quatenus in præmissis reos, & culpabiles repertos pœna falsi vt præmittitur puniant, cum potestate citandi etiam per editum constituto summarie de non tuto accessu, aliaque dicendi, & faciendi in præmissis necessaria seu quomodolibet opportuna. Non obstantibus præmissis, constitutionibus & ordinationibus apostolicis, cæterisque contrarijs nequaquam obstantibus, irritum quoque, & inane &c. dicitur, &c. iudicari, & diffiniri debere, sublata, &c. decernentibus. Et quod præsentis Motus proprii, & absque data, & registratura sola signatura sufficiat, & vbiq; fidem faciat in iudicio, & extra, regula contraria non obstante, eiusque transumptis manu alicuius notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Quodque Cameræ, & Cancellariæ Apostolicæ, ac æquidantiæ causarum Palatii apostolici valuis, & in acie Campi Floræ dimissis inibi copiis affixis omnes ita afficiant, & arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent.

Causa constitutionis.

Veritas exprimitur sub pœna falsi.

Executorum deputatio.

Clausula derogatorie. Decretum irritans. Sola signatura sufficit.

Forma, & effectus publici. Quæ hic seq.

Placet Motu proprio. M.

Die quinta Decembris Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, supra scriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in locis supra scriptis dimissis in eisdem locis copiis affixis, per me Nicolaum de Matthæis Cursorem.

Publicatio.

Io. Guerardi Magister Curf.

Declaratio, quod sententia in fauorem reorum Inquisitorum a quibuscunque Iudicibus contra stylum vel dispositionem iurisdictionis Officij sanctissimae Inquisitionis latae & ferendae, non transferantur nec transeant in rem iudicatam, Et iurisdictione generalium Inquisitorum ipsas causas reuidentur. Et confirmatio constitutionis Pauli 4. editae contra Haereticos.

Alias facultates Inquisitorum vide supra in Pij IIII. constit. 88. Romanus fol. 784. Cum ibi not.

Hanc const. Pauli 4. Contra Haereticos habes sup. f. 630. n. 42. Cum ex Apostolatus, & ibi not.

PIVS Papa V. Motu proprio &c. INTER multiplices curas quae animum nostrum assidue pulsant, illa in primis est, prout esse debet, ut Ecclesia Dei nobis ex alto commissa purgatis immo quantum fieri potest procul exterminatis omnibus haeresibus, & prauis erronearum opinionum dogmatibus tuto militare, & tanquam nauis in tranquillo mari, sedatis omnibus tempestatum fluctibus & procellis, secure navigare, & ad opus salutis portum peruenire possit. Cum itaque nos dum in minoribus constituti sanctissimi officij Romanae, & vniuersalis contra haereticam prauitatem Inquisitionis negocia pertractarem, tandem ex longo vsu atque experientia rerum magistra cognouerimus, quod multi rei delati, & in praedicto sanctissimo officio, seu alibi coram locorum ordinariis, & haereticam prauitatis Inquisitoribus processati ac de haeretica prauitate inquisiti falsos testes ad eorum defensionem examinari faciendo, ac compurgatorum de eorum vita, & doctrina minime informatum opera, & testimonio se iurantibus, ac diuersis aliis illicitis modis, excogitatisque dolosis excusationibus, & malitiis praedictum sacrum officium sanctissimae Inquisitionis, ceterosque iudices, & etiam Romanos Pontifices deludendo, & decipiendo, plures etiam veluti innocentes diffinitivas a praedictis processibus, & Inquisitionibus absolutorias, & praecedente canonica purgatione eorum assertae bonae, & catholicae fidei vitae, & doctrinae declaratorias sententias, seu decreta ab eodem sanctissimo officio, aliisque locorum ordinariis sine delegatis, & Inquisitoribus, ac etiam Rom. Pont. praedecessoribus nostris obtinuerunt, seu extorserunt, quas sententias, & decreta praefati Romani Pont. etiam cum perpetui silentij impositione, ac inhibitione, ne dictum sanctissimum officium, aut alij Inquisitores ad vltiora procedere possent seu deberent, necnon etiam cum causarum auocatione ad solum Romanum Pontificem sub cuius protectione submittebantur, aliisque derogatoriis derogatoriis, & efficacissimis clausulis, ac etiam irritantibus, & aliis decretis etiam in forma gratiosa ampliando, per varios, & varias eorum Mutus proprios, ac etiam sub plumbo, vel annulo piscatoris expeditas literas etiam in consistorio, seu consistorialiter emanatas confirmauerunt. Vnde eueniebat quod praedicti rei inquisiti sub velamine, & tutamine, praedictarum sententiarum declaratoriarum, & literarum Apostolicarum, & praesertim vigore clausulae inhibitoriae contra Inquisitores factae confidentes, clam, & etiam aliquando palam in antiquis eorum erroribus contra fidem catholicam perseverando, nunquam ad gremium Ecclesiae vere redibant, immo cum aliis secure, & tanquam Catholici conuersando, eorundem aliorum animos corrumpere, & inficere, ac in suas haereticas opiniones trahere de facili potuerunt, in totius reipublicae Christianae non modicum scandalum & prauiudicium, praedictorumque delatorum animarum perniciem, & iacturam. Nos huic scandalo adeo periculoso, & contagioso obuiare, dictarumque animarum salutem consulere, & prouidere, omnemque iurisperitorum dubietatem, & altercationem, ac quaecumque impedimenta & obstacula, propter quae sancta Inquisitio haereticam prauitatem quomodocumque, & qualitercumque impediretur, vel retardaretur, tollere volentes, Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, in primis omnes, & singulas, ac quascumque literas Apostolicas sub quacumque verborum forma etiam in praedictis, ac quibusuis aliis causis Haeresis etiam Motu proprio &c. ac etiam consistorialiter &c. & alias quomodolibet emanatas, necnon etiam desuper signatas motuum propriorum & alias cedulas quaslibet, ad ius, & iustitiam, ac iuris terminos reducentes, necnon fisco praedicti sancti officij Inquisitionis, & aliorum ordinariarum, & delegatarum iudicum aduersus praedictas literas inhibitiones, ac etiam derogatarum derogatorias, aliasque clausulas quaslibet os aperientes, & quatenus iurisdictionis dispositioni, vel stylo dicti officij sint contraria, illas penitus, & perpetuo reuocantes, hac nostra perpetua perpetuoque valitura vniuersali constitutione omnes, & singulas, & quascumque etiam ex capite assertae innocentiae absolutorias, vel etiam praecedente canonica purgatione sub quacumque verborum forma declaratorias sententias etiam diffinitivas, & decreta in eorundem reorum inquisitorum & delatorum fauorem per praedictum sanctissimum officium, aliosque iudices ordinarios, & delegatos, ac etiam Roman. Pontifices lates, & lates, aut in futurum per nos etiam & successores nostros Rom. Pontifices pro tempore existentes ferendas, & ferenda, nunquam fecisse, nec in futurum posse facere transeant in rem iudicatam, Apostolica auctoritate declaramus decernimus, statuimus & ordinamus, praefatisque sententijs, & decretis, & quantumcunque per literas Apostolicas etiam in forma gratiosa etiam iteratis vicibus, ac etiam a pluribus Romanis Pontificibus emanatis, confirmatis, vel confirmandis, cum praedictis, vel aliis quibuscunque etiam derogatoriis derogatoriis, ac etiam irritantibus, aliisque clausulis, & decretis, necnon inhibitionibus, ac et canonice sanctionibus, quorum omnium, & singulorum aliorumque praemissorum, & inde sequutorum tenores, ac si de verbo ad verbum inferrentur praesentibus, haberi volumus pro expressis, ac totaliter insertis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque non obstant. per praedictum sanctum officium sanctae Inquisitionis ac dilectos filios modernos, & pro tempore existentes Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis haereticam prauitatis Inquisitores, & super dicto officio nunc & pro tempore deputatos, contra eosdem & reos delatos, & inquisitos etiam si fuerint, & sint Episcopi, Archiepiscopi, Patriarchae, Primates,

Hic Pont. in minoribus existens Inquisitor fuit.

Causae huius constitutionis.

Reductio ad terminos iuris quae quocumque literarum Apostolicarum in causis Haeresis emanatarum, & reuocatio earundem quatenus sint contraria dispositioni iurisdictionis, ac stylo Inquisitionis.

Declaratio quod sententiae in reorum Inquisitorum fauorem contra dictum stylum & dispositionem latae & ferendae nunquam transeant in iudicatum.

Primates, eiusdem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, Legati, etiam de latere, Comites, Barones, Marchiones, Duces, Reges, & Imperatores, tam de antiquis, quam nouiter etiam super eisdem articulis receptis, vel recipiendis testibus, aliisque argumentis, probationibus, & iudiciis iuxta facultates eiusdem Cardinalibus Inquisitoribus per nos & quoscumque praedecessores, & successores nostros Roman. Pontifices pro tempore existentes, ac Sedem Apostolicam quomodolibet concessas, & datas, ac in futurum respectiue dandas & concedendas denuo inquiri, & procedi posse, & debere etiam in omnibus, & per omnia perinde ac si praedictae sententiae, decreta, & litterae Apostolicae, ac etiam canonicae purgationes in praedictorum reorum delatorum, & Inquisitorum, etiam Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, Primatum, Cardinalium, Legatorum, Comitum, Baronum, Marchionum, Ducum, Regum, & Imperatorum fauorem non emanassent, nouis praesertim superuenientibus iudiciis eiusdem, vel alterius speciei haeresis tempus praeteritum etiam respiciens, vel ubi appareret per aliqua indicia quod illicitis modis prius ipse delatus, vel inquisitus fuisset absolutus, eadem Apostolica auctoritate volumus pariter, & mandamus: Concedentes eidem Cardinalibus Inquisitoribus, & super dicto Sacro Sanctissimo Inquisitionis officio nunc & pro tempore deputatis plenam, liberam, amplam, & omnimodam facultatem, potestatem & auctoritatem causas huiusmodi etiam auctoritate oecumenici vniuersalis Concilij Tridentini decisas reuidentur, ac in statu & terminis in quibus ante praedictas sententias, & decreta, ac etiam canonicas purgationes quomodolibet reperiebantur, reassumendi, sine quo debito terminandi, prout in aliis causis pendentibus indecisus per eosdem Cardinales Inquisitores iuxta eorum facultates fit, fierique potest, & consuevit: Et insuper vestigijs sac. rec. Pauli Papae IIII. praedecessoris nostri inhærendo, Constitutionem alias contra haereticos & schismaticos per eundem Paulum praedecessorem, sub data videlicet Romae apud Sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae Milleesimo quingentesimo quinquagesimo octauo, quintodecimo kal. Martij, Pontifica. us sui Anno Quarto editam, tenore praesentium renouamus, & etiam confirmamus, illamque inuolubiliter, & ad vnguem obseruari volumus, & mandamus iuxta illius seriem atque tenorem, Et sic in omnibus, & singulis supradictis censerit, ac ita per praedictos, & quoscumque iudices &c. sublata &c. iudicari &c. debere. Irritum &c. perpetuo decernimus, & declaramus. Non obstant. praemissis, ac regula nostra de non tollendo iure quaesito, & quibusuis aliis Apostolicis vniuersalibus prouincialibus & synodalibus constitutionibus, ordinationibus, necnon etiam iuramento &c. roboratis statutis &c. priuilegijs quoque, indultis, & praedictis, ac aliis literis, & etiam Motibus propriis quibuslibet, etiam praefatis reis, & inquisitis etiam Episcopis &c. ac Imperatoribus etiam absolutis, & quibusuis aliis personis in genere, vel in specie sub quibuscunque tenoribus &c. ac cum quibusuis etiam derogatoriis derogatoriis aliisque clausulis, ac etiam irritantibus, & aliis decretis, ac etiam poenalis inhibitionibus, etiam Motu proprio &c. ac consistorialiter &c. & aliis in contrarium quomodolibet concessis &c. in posterumque concedendis &c. Quibus omnibus etiam si de illis &c. eorum tenores &c. latissime hac vice derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque, cum clausulis opportunis.

Facultates inquisitorum Generalium reuidentur diuersas causas, dictae sententiae etiam a Sede Ap. confirmari non obstant.

Confirmatio constit. editae contra Haereticos a Paulo 4. quae est sup. fol. 630. nu. 42.

Decretum irritans.

Clausulae derogatorias.

Fiat Motu proprio. M.

Et cum absolute a cen. ad effectum &c. & de reductione &c. reuocatione singulis declaratione, decretis, statuto, ordinatione, voluntatibus, mandatis, concessione, reuocatione, confirmatione, derogatione, aliisque praemissis ut supra in forma gratiosa perpetuo, & ad perpetuum rei memoria. Et quod postquam praesentes, seu desuper forsan conficiendae litterae per aliquem vel aliquos ex Cursoribus nostris in basilica Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariae Apostolicae valuis, ac acie Campi Florae affixae, & publicatae fuerint, omnes praedictos etiam Episcopos &c. ac Imperatores, & alios quorum interest afficiant, & ardeant, perinde ac si eis personaliter intimatae, & insinuatae fuissent, ac vim & efficaciam solemnem, personalem, validam, & peremptoriam monitionis, & citationis habere, omnemque ligare habeant. Et quod praesentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat in iudicio & extra, regula contraria non obstant. Et nihilominus si videbitur litterae desuper etiam per breue nostrum, aut officium contradictarum simul, vel ad partem expediri possint. Et quod praesentium, seu desuper conficiendarum literarum transumptis etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae, aut curiae ecclesiasticae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur si exhibitae forent, vel ostensa.

Forma & effectus publ. Quae mox sequitur.

Sola signatura sufficit.

Fiat. M.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Duodecimo Kal. Ianuarij, Anno Primo.

Anno a Natiuitate Domini Milleesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Indictione decima, die vero Lunae trigesima mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papae Quinti Anno Primo, superscriptus Motus proprius affixus, & publicatus fuit ad valuas Principis Apostolorum beati Petri de Vrbe, Cancellariae Apostolicae, ac in acie Campi Florae dimissis ibidem eiusdem copis affixis, ut moris est, per nos Ioannem Gerardi, & Christianum de Monte praebati Sanctiss. D. N. Papae Cursos.

Publicatio

Stephanus de Olea Magister Cursi.

Registrata in lib. 1. Secretorum fol. 51. G. S. Sarde.

Moderatio

Moderatio & reuocatio priuilegiorum indultorum, & facultatum Militiæ & Hospitalis leproforum S. Lazari Hierosolymitani.

Alias limitationes & reuocationes habes infra in const. 43. Graues ad nos, & const. 71. Sacrosanctum, & const. 120. Quæ ordini.

De Materia autem posui concord. supra in Pij 4. const. 13. Pastoris æterni, fol. 662.

Muldi prædecessores, varia indulta Militiæ & Hospitali S. Lazari Hierosolymitani concesserunt, ut supra in Pij 4. const. 13. fol. 662 & const. 126 fol. 852.

Concessit etiam alias multas gratias easque extenfit ad Hospitalis Capuan. & cæ. ut ibidem.

Et Pontifex iste ea omnia confirmauit quibusdam modificationibus adiectis, sed constit. istam hinc non habes.

Nunc autem idem Pontifex reuocata, confirmat, limitat, & declarat ut infra.

Confirmatio Erektionis translationis & approbationis Hospitalis & Militiæ de quibus in dicta Pij 4. const. 126.

Declaratio quod priuilegia concessa per Pij 4. in dicta eius constit. 126. inualida sint oia præterquam infra scripta & cæ. moderatationibus hic expressis.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. SICVT bonus agricola, qui largiorem ex agro quem colit, prouentum colligere cupit, temporum vices sollicitus obseruat, & positus in eo plantis, non semper irriguos riuos, aut pinguem limum admodum, sed collectum quandoque humore deducit, ac nimiam ramorum lætitiã cohibet, & ne vires frustra effusæ euanescent, ferro comprimit. Ita nos agri Dei nostri culturæ (ipso fauente) fidelibus studiis incumbentes Hospitalis Sancti Lazari Hierosolymitani, eiusque Militiam, feracem sane, ut speramus, inter cæteras, huius agri plantam pridem à compluribus prædecessoribus nostris ac nobis metipsis indulgentiis excultam, ne fortè inutili frondium sylua luxuriet, resectis ac veluti putatis ramis sterilibus, intra ordinem ponere, atque ad meliorem, & vtiliorem cultum (habita horum temporum ratione) reducere cupimus: ut tandem suis in se collectis viribus, & tanquam radicibus solo altius adactis, firmiter persistens, suaues atque vberes fructus domino perferat. Dudum etenim, postquam felicis recordationis Pius Papa quartus prædecessor noster, institutionem, & erectionem, necnon translationem Hospitalis, & Militiæ hmoi, ac quamplurima priuilegia, indulta, facultates, licentias, exemptiones, libertates indulgentias, gratias, & alia à diuersis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, tunc suis, dicto Hospitali, eiusque magno Magistro, & conuentui, ac fratribus, etiam per modum communicationis, & extensionis, in genere, & in specie concessa, necnon statuta, vsus, & consuetudines in eisdem Hospitali, & militia edita, & introducta, Apostolica auctoritate, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica auctoritate plenitudine confirmauerat, & approbauerat, ac etiam innouauerat: & insuper alia multa concesserat, eaque omnia ad Hospitalis Sancti Lazari, quod in ciuitate Capuana, etiam tunc consistebat, extenderat: ipsumque Hospitalis, & eius membra, & pertinentias, aduersus suppressiones, extinctiones, vniones, & alias dispositiones quasunque, de illis per recolendæ memoriæ Innocentium octauum, & Pium secundum, ac forsã alios Romanos Pontifices, etiam consistorialiter factas, in pristinum quo ante illas erant statum restituerat, ac plenarie reintegrauerat: decernens inter alia, ea tanquam ex causa onerosa concessa, restituta, & facta, reuocari, limitari, vel alterari, ac sub reuocationibus, limitationibus, alterationibus generalibus vel specialibus, si forte fierent, comprehendi non posse. Nos quoque in ipso statim Pontificatus (ad quem, diuino afflante Spiritu, vocanti sumus) initio, eadem omnia, ipsiusque Pij quarti prædecessoris literas super eis expeditas, paribus motu, scientia, plenitudine, & auctoritate confirmauimus, approbauimus, & innouauimus, ac similibus clausulis, & decretis muniuimus, quibusdam tamen limitationibus & restrictionibus adiectis, quas hic quoque pro repetitis esse volumus, prout in prædictis literis, ac quadam cedula, Motu proprio, & manu nostra signata plenius continetur. Verum postea experti tam multa sic concessa, non tantum ipsis Hospitali, & Militiæ incrementum, quantum aliis cupiditatem afferre: illorum verò vsum, & dispensationem tum periculo ipsi ipsi, quibus concessa sunt, tum oneri nobis fore. Ac propterea volentes illis modum, & normam, ac certos demum limites statuere, illorumque omnium, necnon prædictarum, & quarumcunque præterea literarum, & cedularum similibus scripturarum, quæ inde confecta sunt, tenores, continentias, & formas, pro plene & sufficienter expressis, habentes: Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, ad Dei gloriam, & publicam vtilitatem, manentibus erectione, institutione, ac translatione, necnon restitutione, & reintegracione dictorum Hospitalis, & Militiæ, ac illarum approbatione prædictis, quas prout hætenus factæ sunt, prout tamen iuris fuerit ratas habemus in præmissis (ut præfertur) concessis, confirmatis, & innouatis: tenore præsentium sic perpetuò statuimus, & ordinamus, omnia, & singula dictis Hospitali, Magistro, conuentui, & Militibus, à prædictis, & aliis quibuscunque Romanis Pontificibus ante ipsum Pium quartum prædecessorem concessa, eatenus dumtaxat confirmata esse, & ceteri, quatenus temporibus eiusdem Pij quarti ante factam ab eo illorum confirmationem prædicta obseruabantur, & in vsu erant: atque alienis iuribus, siue ex præscriptione siue alias quocunque titulo legitime quæsitis, detrimentum aut præiudicium non inferant. Ex his vero, quæ ab ipso Pio quarto concessa sunt, atque ex statutis, ordinatis, & decretis ab eodem erga illa quibuscunque, non alia vlla, neque aliter omnino valida esse, aut ipsis Hospitali, Magistro, conuentui, & Militiæ licere, quàm infra scripta: & cum moderacionibus, reductionibus, limitationibus, & imitationibus tam in prædicta cedula, Motu proprio, & manu nostra signata positis, quàm infra scriptis. Reliqua autem omnia, & singula, necnon illa concernentia confirmationes, literas, & alia supra dicta, & inde secuta quæcunque reuocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, ac viribus omnino euacuamus, ac reuocata, cassata, irrita, & nulla, ac sine viribus semper fore, neque in iudicio aut extra iudicium attendi, vel etiam allegari, neque cuiquam suffragari, neque pro eis, aut secundum ea quicquam statui aut iudicari. Neque præsentis de intentionis nostræ aut alio defectu impugnari, neque earum reuocationem, moderacionem, vel reductionem, vel restrictionem aut aduersus ea restitutionem, aliaue iustitiæ aut gratiæ remedia impetrari, aut etiam motu, scientia, & plenitudine similibus (etiam consistorialiter) concedi, aut concessis quenquam vti posse, Et ita per quoscunque iudices, etiam ad id specialiter delegatos, etiã causarum palatii Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eorum cuiuslibet quauis aliter interpretandi & iudicandi auctoritate, interpretari & iudicari debere, ac quicquid fecus quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Non obstantibus præmissis, ac quibuslibet clausulis, & decretis, etiam mentes dictorum prædecessorum attestantibus, & quantumuis validis, & firmis in

firmis in dictis concessionibus, confirmationibus, & literis, sub quauis exquisita verborum formula appositis, necnon de iure quæsto non tollendo, aliisque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictique Hospitalis etiam iuramento simili, confirmatione, aut quauis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, naturis, vsibus, stabilimentis, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quòd Magister, & conuentus ac milites præfati, nobis & successoribus nostris Romanis Pontificibus, ac Sedi Apostolicæ, vbi, ac quoties vocati aut requisiti fuerint, contra quoscunque Romanæ Ecclesiæ hostes, vel rebelles armati inferuire, atque opem & auxilium præstare suis impensis teneantur.

Quòd dilecto filio Ioannotto Castilioneo moderno, & pro tempore existente magno Magistro, cedente, vel etiam apud eandem Sedem decedente, seu magnum Magistratum alias quomodolibet etiam per liberam resignacionem in nostris, vel nostrorum successorum pro tempore existentium Romanorum Pontificum manibus, dimittente, vel amittente, & illo quouis modo vacante, Conuentus eiusdem militiæ (si tamen tunc firmam Sedem in aliquo certo loco, ibi auctoritate, & de licentia dictæ Sedis, ante vacationem huiusmodi, constitutam habuerint, & illic resederint) in simul ibidem congregati, alium magnum Magistrum, iuxta eiusdem religionis, & militiæ stabilimenta, de consensu sui protectoris edita, vel edenda, quæ Concilio Tridentino minime sint contraria, eligant: ita tamen quòd eiusdem electionis confirmationem intra tres menses à die quo facta fuerit, ab eadem sede petere omnino debeant, alioquin electio ipsa nulla sit, & electio aliquid ius non tribuat, sed Magistratus ipsius omnimoda dispositio ad dictam Sedem eo ipso deuoluatur. Quòdque idem Magister pro tempore existens, & Conuentus, principalem ipsius militiæ sedem, ad quemcunque locum, etiam maritimum, eis visum, consulta prius sede Apostolica, & ab ea licentia, & facultate obrenta, transferre, habitumque suum Regularem, ac etiam Crucem, etiam si de suis antiquis habitu, Cruceque appareat, vel non appareat, in eum meliorem, qui sibi videbitur modum (citra tamen aliarum militiarum, & religionum præiudicium) reformare, in toto, vel in parte immutare, vel stabilire, ac innouare: regulamque, stabilimenta, & statuta dictæ religionis, & militiæ, de consensu sui protectoris & aliorum Fratrum, vel diffinitorum instituire, & reformare, seu de nouo condere, edere, & illas, ac illa corrigere, & immutare (dummodo licita, & honesta, nec eidem Concilio contraria existant) toties quoties voluerint. Necnon idem Ioannottus, & pro tempore existens magnus Magister, quæcunque, quòdque, & qualiacunque; simplicia dumtaxat beneficia Ecclesiastica de iure patronatus laicorum ex fundacione, & dotacione existentia, & personale seruitium in cathedralibus, & collegiatis non requirentia (accedente tamen consensu patronorum, de quorum iuribus eis (ut præfertur) ex fundacione, & dotacione competentibus, per publica documenta, non autem alia probationum genera, coram pro tempore existentibus Vicario nostro in Vrbe in spiritualibus generali, & Auditore curiæ causarum Cameræ Apostolicæ vocatis, quorum interest, legitime constet, & sine præiudicio ea obtinentium, & ipsis cedentibus, vel decedentibus) in præceptorias, commendas, capellas, aut Ecclesias ipsorum Hospitalis, & militiæ, perpetuo erigere, & instituire, dictaque suæ militiæ perpetuo incorporare, applicare, & appropriare: ac illarum fundatoribus, & dotatoribus, ius patronatus, & presentandi dictis Magistro, & conuentui, vel eorum deputato personas idoneas, ad præceptorias, domos, capellas, seu Ecclesias, & Hospitalia huiusmodi pro tempore vacantia, perpetuo præseruare, seu etiam referuare, & concedere, & sic à patronis presentatos, iuxta stabilimenta dictæ religionis, ordinariorum locorum, & quorumuis aliorum consensu minime requisito, in illis instituire, ac alias illa conferre, & de eis prouidere possint: ita tamen, quòd debitus diuinus cultus per personas idoneas, etiam si dicti ordinis fuerint, ab ordinario approbandas, in eisdem exercentur. Quòdque confirmatio erectionis, & institutionis præceptoriarum, commendarum, capellarum, aut Ecclesiarum pro tempore sic erectarum, ac illarum incorporationis, applicationis, & appropriationis, nec non ius patronatus ad illas referuacionis & concessionis huiusmodi, si citra infra quatuor, si verò ultra montes beneficia huiusmodi consistant, infra sex menses à die quo factæ fuerint, à Sede Apostolica impetrari debeat, aliàs illæ, & inde secuta quæcunque, nulla & irrita, nulliusque roboris vel momenti existant: ac beneficia huiusmodi in eorum pristinam naturam restituta esse censeantur & ab eadem Sede impetrari possint. Necnon quòd Hospitalia, leprosarum, & alia loca quæcunque, tam in alma Vrbe, quàm in aliis quibuscunque terris, dominijs, & locis sub inuocatione Sancti Lazari leproforum hætenus fundata, constructa, erecta, & instituta, & quæ in posterum fundari, construere, erigi, & institui contigerit, etiam si per Magistrum, conuentum, & fratres huiusmodi recepta aut possessa non sint, vbi vllò vnquam tempore fuerit, sit, vel erit Hospitalitas leproforu seu infirmorum Sancti Lazari nuncupatorum, de qua legitime coram locorum ordinarijs constet, etiam si ius patronatus laicorum sint, cum omnibus vnionibus, annexionibus, incorporationibus, & applicationibus, illis pro tempore factis, militiæ & Hospitali Sancti Lazari huiusmodi subiecta, & incorporata, & ad ius, & proprietatem, ac omnimodam dispositionem, institutionem, & collationem modernam & pro tempore existentium magni Magistri & conuentus eorundem, iuxta ipsius militiæ seu religionis stabilimenta (saluo tamen iure patronatus) pertinere censeantur, prout alia etiam dictæ religionis seu militiæ Hospitalia, cappellæ, oratoria, beneficia, & loca spectant & pertinent: illaque per dictæ militiæ fratres (non autem per alias ecclesiasticas aut seculares personas, etiam ciuitatum, terrarum, oppidorum, & villarum Communitates, vel vniuersitates) regi & gubernari, & in signum recognicionis superioritatis dicti Hospitalis de aliquo rationabili canone seu censu per Magistrum, & conuentum ac diffinitores generalis capituli dicti Hospitalis imponendo, singulis annis respondere debeant, sine aliquis præiudicio, & dummodo in illis hospitalitas debita seruetur, & cultus diuinus nullatenus diminuatur, ac in illorū fundacione, vel dotacione secus nõ fuerit ordinatū: saluis tamen legitimis titulis, & præscriptionibus & salua iurisdictione ordinariorū, tam ea quæ de iure communi eis competit, quàm quæ ex decretis dicti Concilij Tridentini eisdem est attributa: præterquam in ijs casibus, in quibus Concilij prædicti expresse exemit & exceptit religionem S. Ioannis Hierosolymitani, in quibus & hæc S. Lazari religio, postquam tamen in aliquo certo loco firmam sedem conuentualē habere cœperit, & ibi Magister, & conuentus præfati resederint: pariter excepta, & exēpta sit: & esse censeatur, excepta taxatione pro Seminarijs instituedis. Et insuper milites, ac præbyteri, & cappellani Hospitalis, & militiæ S. Lazari hmoi nunc, & pro tempore existētes, ac eorū singuli etiã coniugati, qui cum

Militia S. Lazari Sedi Apost. contra eius hostes, suis expensis defendere teneatur.

Electi Mag. Magistri spectant ad Conuentum & Milites.

Electus petere debet confirmationem à Sede Apostolica. Sed Pius 4. in d. eius const. 126. volebat quòd eo ipso confirmatus censeatur.

Facultas Magni Magistri & Conuentus transferre di sedem militiæ ad quemcunque locum eis bene visum habita licentia sedis Apostolicæ. Quæ licentia nõ requirebatur in dicta const. Pij 4. Irigendique in Commēdas &c. beneficia de iure patronatus laicorum ut hic.

Hæc facultas erat maior ex indulto Pij 4. ut ibi dem. Sed hic Pont. reuocauit ut infra in eius const. 71.

Ius patronatus & presentandi fundacionibus vel dotacionibus, referuati, & presentandi beneficia conferendi.

Tu vide reuocationē infra in const. 71. Erectionum prædictarum confirmatio peti debet à Sede Apostolica.

Hæc autem non requirebatur in const. Pij 4. Nec hodie est necessaria cum abrogata fuerit, ut in d. const. 71.

Quæcunque loca sub inuocatione S. Lazari in quibus fuerit vel erit Hospitalitas infirmorum, incorporata censeantur Hospitali S. Lazari.

Hoc priuilegiū & quæcunque concessiones per Magistru & Conuentu factas hic Pont. postea reuocauit ut habes infra in eius const. 43. Graues ad nos.

Facultas Militiæ
obtinendi pen-
siones.

Ad quod vide li-
mitationem in-
fra in const. 71.

Hospitalis eiusque
personæ, & bona
(non tamen pa-
trimonialia) sub
protectione sedis
Apost. suscipiuntur
(iuxta decre-
ta Concilij Tri-
dentini).
Hoc idē indistin-
cte concesserat
Pius 4. in dicta
eius const.
126.

Exemptio eorum
dem à solutione
decimarum gabell-
arum &c.
Hoc idē concess-
erat Pius 4. ibi
dem, absque illa
limitatione, ra-
tione beneficiorum
Hospitalis.
Exemptio à iu-
risdictione ordi-
nariarum proce-
dat eisdem ratione
delicti, contractus
& rei cū tribus
limitationibus
seu declarationi-
bus positis hic &
mox infra.

Hoc autem sim-
pliciter concessit
Pius 4. ibid.
Militæ & aliæ
personæ Hospita-
lis coram Magno
Magistro vel de-
putato tantum
do super præmis-
sis conveniri pos-
sint, postquam reli-
gio sedem firma-
verit, & interim
coram ordinariis
tanquam sedis
Apost. delegatis.
Hoc concesserat
simpliciter Pius
4. in eius const.
49. c. 6. §. 126.

Exemptio eorum
dem à solutione
decimarum & col-
lectarum pro cul-
turis beneficiorum
Hospitalis, vi-
delicet eorum que
alij milites talia
privilegia habere
sunt, non solvantur.
Hoc concesserat
P. 4. v. simplici-
ter in dicta eius
const. 126.

qui cum vnica tantum, & virgine matrimonium contraxerint, vnam vel plures pensiones annuas vsq; ad summam quingentorum ducatorum auri de Camera nouorum super quoruus Cathedralium etiam Metropolitanam, & aliarum Ecclesiarum, ac etiam Mensarum, etiam Patriarchalium, Archiepiscopalium, & Episcopalium, necnon etiam Monasteriorum, etiam Consistorialium, Prioratum, Canoniatum, & Præbendam, Dignitatum, Personatum, Administrationum, & Officiorum, aliorumque beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura & sine curia secularium & quorumuis ordinum regularium, qualitercunque qualificarum fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, obuentibus, & emolumentis, ac distributionibus quotidianis, aliis canonicè sibi assignatas, vel assignandas: vel loco pensionum annuarum, omnes & singulos, ac quoscunque similes fructus, redditus, & prouentus, iura, obuentiones, & emolumenta quæcunque, ac etiam distributiones quotidianas, vsque ad dictam summam sibi reseruatos, & reseruandos, etiam si post illarum, vel illorum reseruacionem, vxorem, vnicam tamen, eamque virginem (vt præfertur) duxerint, ad vitam percipere, exigere, ac leuare, ac in suos vsus, & vtilitatem conuertere libere, & licite valeant: & quoad hoc, atque etiam pensiones, & fructus assignandos, & reseruandos, vna cum prioratibus, præceptoris, & aliis beneficiis Hospitalis Sancti Lazari huiusmodi percipere. Et insuper idem Hospitalis Sancti Lazari, ac illius prioratus, præceptoris, domus, camera, Hospitalia, & loca quæcunque, necnon intra regularia dictorum Hospitalis, & militiæ loca degentes, Magister, priores, præceptores, milites, & personæ, ac eorum subditi, vassalli, coloni, & seruitores nunc, & pro tempore existentes, etiam presbyteri curam animarum exercentes, (seruatis tamen decretis Concilij Tridentini) quandiu illa exercuerint, & in illorum obsequiis fuerint: ac illorum ratione beneficiorum dicti Hospitalis Sancti Lazari tantum (non autem patrimonialia) res, animalia, prædia, domus, molendina, & bona quæcunque quæ obtinent & possident, ac in futurum canonicè obtinebunt, & possidebunt, sub beati Petri & dictæ Sedis & nostra protectione: ab omni iurisdictione, correctione, onere, statutis, banis, dominio, superioritate, & potestate (iuxta tamen terminos Concilij Tridentini, & saluis eius decretis) quorumcunque Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, & Prælatorum, etiam locorum ordinariorum, cum primum sedem conuentualem propriam habere cœperint, vt præfertur: Necnon ex nunc quorumcunque temporalium dominorum, quauis potestate, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fungentium, ac Vniuersitatum, & illarum Regentium, etiam (præterquam dicti Hospitalis) ordinariorum temporalium, vbicunque tam citra, quam vltra Montes, & Mare constitutorum, cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentium, illorumque Vicariorum, & Officialium, Locatenentium, & Iudicum nunc & pro tempore existentium quorumlibet: Necnon à solutione & exactione passagij, arrearagij, gabellæ, dationis, tractæ, collectæ, procuracionis, iocundi aduentus, iurium, etiam Synodaliū, censuum, & decimarum etiam noualium, etiam hortorum, pratorum, piscacionum, & molendinorum (ad quæ cuilibet accessus, nullatenus directe vel indirecte prohiberi possit) & terrarum, quas per seipsos, vel alios eorum nominibus, etiam colonos, arrendatarios, & emphyteotas excolunt, & de quibus fructus percipient ratione beneficiorum Hospitalis Sancti Lazari huiusmodi: & cuiuscunque alterius oneris personalis, realis, seu mixti, ordinarij, vel extraordinarij, vbicunque, & ex quacunque causa impositi, vel imponendi pro tempore, liberi, & exempti, ac nobis & dictæ Sedi immediate subiecti existant: Ita quod Archiepiscopi, episcopi, Prælati, Ordinarij, Vicarij, Officiales, Locatenentes, & Iudices in spiritualibus, etiam ratione delicti (dummodo illud non sit de atrocioribus) vel contractus, seu rei de qua ageretur, vbicunque committatur delictum, iniatur contractus, aut res ipsa consistat, si personæ ipsæ intra regularia loca prædicta degent, & ibi aliquis à dictis Magistro, & conuentu ad id specialiter cum iurisdictione deputatus fuerit, postquam conuentus Hospitalis huiusmodi dictam Sedem habuerint: temporales verò Iudices & Domini præfati, etiam ex nunc, nullam in eos vel eas iurisdictionem, correctionem, seu potestatem (saluis tamen decretis Concilij Tridentini) exercere, aut excommunicationis, aliaque sententias, censuras, & pœnas promulgare; aut etiam ratione personarum, vel rerum, animalium, ac bonorum (non tamen patrimonialium) ad aliquam solutionem pontium, fontium, furnorum, murorum, seu etiam aliarum Ecclesiarum, quam dictæ religionis, etiam si forsitan haftenus per abusum, seu alterius priuilegium, aut negligentiam, etiam per longissimum tempus taliter obseruatum non fuerit: Quæ omnia, etiam præscriptiones, nullo pacto, saltem in posterum obstant, quo minus exemptionibus, quibus alij regulares cuiuscunque militiæ milites vtuntur, & eodem modo quo illi vti possint, eos coarctare, aut alij quicunque cuiuscunque Ecclesiasticæ vel mundanæ dignitatis aut præminentia, status vel conditionis existant, etiam in locis & Terris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, etiam immediate subiectis, & ad instantiam cuiuscunque Principis seu Communitatis sub excommunicationis læ sententiæ, seu quadrupli, vltra damna, & expensas, restitutionis pœnis per contrafacientes eo ipso incurrendis, eos in iudicio vel extra super præmissis, vel eorum vsu, seu possessione, vel quasi directe vel indirecte quouis quæsto colore, vel ingenio molestare, impedire, vexare, aut aliis quomodolibet impetere præsumant, debeant, seu etiam valeant. Sed priores, milites, & aliæ personæ Hospitalis & militiæ Sancti Lazari, huiusmodi sic degentes, post firmatam dictam Sedem, de Iustitia coram solo Magno Magistro, & conuentu, vel eorum deputato (alioquin, & interim, donec ipsam sedem habuerint, coram ordinariis locorum tanquam Sedis Apostolicæ delegatis) responderè debeant. Et quicunque processus contra illos, vel eorum aliquem, per ipsos locorum ordinarios vel eorum Vicarios, aliis quam, vt præmittitur, seu quous alios pro tempore facti, & quælibet, etiam excommunicationis, vel suspensionis, aliaque sententiæ promulgatæ, nulli & inualidi nulliusque roboris & momenti sint. In delictis autem atrocioribus, inter Magnum Magistrum seu deputatos ab eo, ac locorum tam in spiritualibus, quam in temporalibus ordinarios, ita seruetur: vt qui ex eis præuenierit, eius sit in delinquentes iurisdictione. Nec aliqui ex Hospitalis & militiæ Sancti Lazari, Fratribus, Donatis, Seruitoribus, Vassallis, & Colonis in Prioratibus, Commendis, domibus, Hospitalibus, leprofariis, membris, aut aliis quibusuis beneficiis, prædiis, siue Grangiis quomodocunque à dicto Hospitali dependentibus, in quibuscunque locis sub quorumcunque Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Vniuersitatum, Hospitalium, Rectorum, Ecclesiarum, limitibus, & iurisdictione constituti, decimas, aut canonicam portionem, seu charitativum subsidium, aut quartas nuncupatas, seu alias quascunque collectas, seu contributiones tam ex antiquis Hospitalis S. Lazari & beneficiorum huiusmodi culturis, quam ex recenter cultis noualibus

nonalibus, alicui quouis modo soluere teneantur, nisi prout alij regulares cuiuscunque militiæ milites, generalibus vel specialibus circa hoc priuilegiis pacifice gaudentes, soluere tenentur: à quibus omnibus exactiōibus, atque etiam nouo subsidio, charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Regi in suis Regnis per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros concessio, & Canonica portione seu quarta nuncupata in Franciæ Regnis imposita: necnon à quibuscunque aliis facultatibus, Regibus huiusmodi, & aliis Principibus concessis, vel concedendis in futurum, omnia dicti Hospitalis loca, necnon Ecclesiarum quomodocunque à dicto Hospitali dependentium fabricæ, ad exemplum aliarum regularium militiarum locorum, sint libera & exempta. Et insuper, quod præfati Magister, & conuentus, priores, præceptores, etiam quicunque alij ex dicto Hospitalis fratribus, per quoscunque locorum aut terrarum Dominos tam spirituales, aut temporales, etiam si Regali dignitate præfulgeant, etiam in Terris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ab extractiōe frumenti, ordeï, vini, olei, leguminum, & quorumcunque fructuum, atque etiam pecuniarum ex prioratibus, commendis, membris, domibus, grangiis, aliisue præfati Hospitalis locis prouentium; nullo vnquam modo impediri possint, quo minus præfata omnia, pro sua possessorum voluntate, in quacunque fidelium loca, ab omni pedagio, datio, seu tracta (vt præfertur) libera, & exempta valeant asportare. Et bona Magistri, priorum, præceptorum, & fratrum, ac aliarum personarum huiusmodi, tam acquisita, quam in posterum acquirenda, ex concessione Apostolica, vel Magistrali, ex die emissæ per eosdem priores, præceptores, fratres, & personas professionis, ab omnibus decimis, & aliis oneribus similiter, ad exemplum bonorum aliarum regularium militiarum, libera, immunita, & exempta existant. Et quod quælibet querelæ, quæstiones, lites, causæ, & controuersie quas ex nunc inter fratres & subditos Hospitalis & militiæ Sancti Lazari, præfatos, & futuras, ex quibusuis occasione oriri & moueri contigerit, quouis modo, cum omnibus suis incidentibus, emergentibus, connexis, & annexis, ac omnium cuiuscunque appellacionis (præterquam in defectu, aut denegata iustitiæ, vel illati perperam contra stabilimenta & consuetudines dicti Hospitalis grauaminis casibus (remoto obstaculo) per pro tempore Magistrum, & conuentum dicti Hospitalis, seu illos ex fratribus, quibus ipsi Magister & conuentus id commiserint, etiam vsque ad tertiam diffinitiuam sententiam inclusiue audiantur, nec non (iuxta laudabiles consuetudines & stabilimenta Hospitalis huiusmodi, & aliis prout iuris fuerit) debito fine decendantur: Omnesque & singuli priores, præceptores, milites & fratres Hospitalis præfati (postquam de mandato seu auctoritate Magistri, seu conuentus præfatorum, in quibusuis ex prædictis contra eos intentandis causis, ad comparandum coram ipsis, & commissariis per eos (vt præfertur) deputatis, in locis quantumcunque ab eo Hospitali remotis, citati fuerint) coram eisdem Magistro, conuentu, & commissariis, prout contigerit, legitime comparere debeant, & teneantur, iuri, & iustitiæ (secundum stabilimenta, approbationes, vsus, & laudabiles consuetudines præfati Hospitalis) parituri: Quodque illi ex prioribus, præceptoribus, fratribus, & subditis præfatis, qui contra eorum aliquid super quibusuis querelis, rebus, vel negocijs (præterquam in casibus præfatis) coram alio quam præfatis Magistro, & conuentu, ac per eos pro tempore datis commissariis, in causam traxerint, & ad alium quam ad eosdem appellaciones quascunque interposuerint, causas huiusmodi prorsus perdant, reque, super qua contenderint, priuati existant eo ipso. Necnon modernus, & pro tempore existens Magister, & conuentus Hospitalis huiusmodi (iuxta illius stabilimenta, & laudabiles consuetudines, ac mores) in prioratus, & præceptorias, domos, Hospitalia, membra, bona, & loca quæcunque, necnon quoscunque priores, præceptores, fratres, & personas Hospitalis & religionis huiusmodi, ac illorum vassallos, subditos, & seruitores, vbicunque, tam citra, quam vltra montes, nunc & pro tempore constitutos, & commorantes (qui omnes Magistro, & subdelegatis ab eo, firmiter, tam personaliter, quam realiter, omni exceptione cessante, & quocunque à nobis vel sede prædicta obtento vel obtinendo indulto non obstante, parere, & obedire seque Magister contra rebelles, & suis mandatis non obedientes, etiam vigore literarum Apostolicarum, ad docendum se paruisse, & satisfecisse in loco conuentus Hospitalis huiusmodi, post legitime executam priuacionem habitus, & beneficiorum, doctorum, & prædiorum per eos obtentorum procedendi, & vel etiam ad (si magis expedire videbitur) beneficia, domos, & prædia ipsa ad manus suas seu receptorum dicti Hospitalis reducendi, & (donec ipsi inobedientes contumaciam purgauerint, & debita onera persoluerint) pro suo arbitrio retinendi, illorum fructus, redditus, & prouentus arrendandi, & pendentes) super quibusuis singulas causas, lites, & querelas (nondum tamen coram aliis iudicibus motas, & pendentes) coram quibusuis dicti Hospitalis beneficiis, ac bonis, rebus, & pecuniis ærarij, & fratrum quorumcunque, in quibus inter se ipsos inuicem realiter siue personaliter conuenient, seu conuenientur, atque etiam in quibus ab aliis etiam clericis secularibus vel regularibus aut laicis similiter conuenientur, etiam per deputatos ab eis in locis, in quibus causæ ipsæ cognoscuntur, audiendi, & decidendi, eosque citandi, & quoties opus fuerit inhibendi, etiam sub censuris, & pœnis Ecclesiasticis, tam in curia prædicta, quam extra eam, facultatem habeant: Necnon illorum sententiæ, & res iudicata per priorem Ecclesiæ dicti conuentus, etiam sub censuris & pœnis Ecclesiasticis contra condemnatos, tam realiter, quam personaliter executioni mandentur: ita quod alibi quàm in dicto Hospitali, aut extra illud ex Magistri & conuentus cõmissione cognosci, & terminari nequeant: Nec à sententiis, per iudices dicti Hospitalis pro tempore latis, ad alium, quam Magistrum, & conuentum prædictos, seu Iudices ab eis deputatos, in quouis instantia, neque à sententiis per ipsum Magistrum, & conuentum latis aliò, quam ad generale capitulum, siue per ipsius Hospitalis fratres, siue per ipsos subditos, & vassallos, quoquo modo appellari possit: quinimmo illi vsque ad tertiam sententiam in eodem conuentu procedere teneantur. Et similiter, quod omnes sententiæ per eosdem Magistrum & conuentum latis, omnes item subditorum ac reliquorum, etiam quorum intererit, causas, lites, seu querelas coram ipsis pertractandas, & exequi, & à nullis locorū, & terrarū Dominis, etiā Regali aut Ducali dignitate fulgentibus, aliqua ratione expectandi cõsensu, seu alio quouis quæsto colore in eorundem executione impediri possint, seruato tamen

Exemptio à solu-
tione subsidij p
Regi Hispaniarum,
& quæque
impositæ per Re-
ges Franciæ, &
aliam imposi-
tionum.

Facultas ex-
trahendi frum-
tum, & alios
fructus, & pecu-
nias ex locis mi-
litiæ & Hospita-
lis Sancti Lazari
& ad quæcun-
que fidelium lo-
ca, sine datio, &
gabellâ, asportan-
di.

Tu vide reuoca-
tione infra in cõ-
stit. 176.

Iurisdictione ma-
gni Magistri &
conuentus, seu
eorum delegato-
rum, inter perso-
nas religionis &
militiæ.

Citati coram ma-
gno Magistro, &
conuentu seu eo-
rum delegatis,
comparere tenean-
tur.

Militæ & aliæ
personæ religio-
nis prohibentur
coram aliis, quâ
religionis iudici-
bus inter se liti-
gare.

Iurisdictione Ma-
gistri & Cõuen-
tus super perso-
nis & rebus religio-
nis.

Facultas magis
Magistri procedendi
contra inobe-
dientes, etiam ad
priuacionem be-
nificiorum.

Facultas eiusdem
aduocandi singu-
las causas lites, &
querelas, perso-
narum religionis
(nondum tamen
coram aliis iudici-
bus motas & pē-
dentes)

Hoc Pius 4. sim-
pliciter concessit
in dicta eius
const. 126.

Et exequendi sen-
tentias & rem iu-
dicatam.

Appellaciones à
sententiis iudicij
Hospitalis ad Ma-
gistrum & Cõuen-
tum, & ab eis ad
Capitulum gene-
rale permittuntur.

Expeditiones &
executoriales Ma-
gistri & conuentus
exequantur absque
alicuius licentiæ,
nec à quopis pos-
sint impediri.

Facultas Magni Mag. & conuentus procedendi contra occupantes bona religionis, seu non solentes habitas reservationes, quando illi actores sunt, quando autem sunt reus, conueniunt de hoc eorum Ordine, sed Pius 4. ibidem indistincte hoc concesserat. **Facultas Magni Magistri & conuentus eligendi** conservatores religionis. **He facultas concessa** fuerat omnibus Militibus per Pium 4. ibidem. **In causis Hospitalis**, Militis & alij admittuntur ad probandum, aliis deficientibus, probationibus. **Obtinentes beneficia Hospitalis** tenentur soluere iura mortuorum & cetera. **Ad hoc vide reuocationem** infra in eodem. **Præter istos ordines**, extra tempora ordines sacros sumere, & in quibusque Ecclesijs celebrare possunt, ut hic. **Magister Conuentus**, prioresque & preceptores intra limites suarum iurisdictionum, ubi ordinarij existunt. **Magister & Conuentus** priores & commendatores possunt suorum locorum milites, ac alios delinquentes, ubique præterquam in Vrbe capere, & in carcerare. **Pius 4. ibidem** concesserat id iure etiam in Vrbe. **Annulatio** qua rædiquæ expectantiarum, & aliarum gratiarum præuentiuarum super locis Religionis abque consensu Magistri & Conuentus concessarum, dummodo non sint sortitæ effectum. **Et facultas Magni Magistri** de eis providendi, illis non obstantibus. **Pius vero 4. concesserat** sine ista limitatione.

in eis exequendis data ordine, ita quod eorum vltimæ primis anteferri nequeant: Ac quod contra clericos seculares, seu laicos, Prioratus, Præceptorias, Domos, Cameras Magistralis nuncupatas, & alia beneficia Hospitalis huiusmodi, eorumque res & bona quocunque titulo, sine tamen consensu & expressa licentia Magistri & conuentus præfatorum, indebite occupantes, seu illi, aut eius communi ærario, seu fratribus, occasione responsonum annuarum, vacantium, mortuorum, annatarum, passagiorum, areragiorum, seu alijs quomodolibet & ex quacunque alia causa debentes, siquidem illi actores sint, & in quavis instantia ad causam venient: Magister, & conuentus præfati, modo & forma, quibus contra ipsius Hospitalis fratres procedi consueuerit, pro illorum recuperatione libere procedere, & eos prioratibus, præceptorias, domibus, & alijs beneficijs huiusmodi, seruata forma iuris, & alijs iuxta formam priuilegiorum prædictorum priuare: si verò rei fuerint, coram ipsorum competentibus Iudicibus ad recuperationem, & alia prædicta agere, & omnia iuris remedia tentare, ac demum priuatione huiusmodi legitime facta, de prioratibus, aliisque beneficijs prædictis, per priuationem eandem vacantibus, libere disponere valeant. Necnon personæ in dignitate Ecclesiastica vbi libet constitutæ, & quicunque locorum ordinarij, ac eorum Vicarij, & officiales, per eisdem Magistrum & conuentum, postquam dictam sedem habuerint pro tempore eligendam, seruata tamen forma Concilij Tridentini, in eorum & quorumcunque priorum, præceptorum, & fratrum Hospitalis huiusmodi, Conservatores, qui, quando exercuerint dictum officium, a nemine quominus illud exerceant sub aliquo prætextu impediri, vel molestari possint, deputati sint: ita quod ipsi electi, sub excommunicationis pœna eisdem priores, præceptores, & fratres, ac eorum singulos, non tamen extra regularia dicti Hospitalis loca degentes, aduersus inferentes eis, aut eorum seruitoribus, & familiaribus iniurias, seu grauamina, vel damna in personis, rebus, & bonis, seu exigentes ab eis contra ac scriptum est vestigalia, datia, pedagia, gabellas, collectas, aut alia onera, defendere, & præseruare, ac omnem eorum iurisdictionem exercere: necnon vbi executio realis, vel personalis aduersus reos fieri non poterit, & reorum contumacia id exegerit, præcedentibus legitimis monitionibus, aliisque seruandis ritè seruatis, sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas contra rebelles & inobedientes, cum effectu promulgare, ac priuilegia prioribus, præceptoribus, & fratribus præfatis pro tempore concessa, eis obseruari facere debeant, & teneantur: **In causis autem Hospitalis, & militiæ huiusmodi, eorumque bonorum, & personarum, vbi alij probationes non existent, eorum Magister priores, præceptores, milites, fratres, vassalli, subditi, seruitores, & alij personæ in testes adhiberi & recipi possint.** Ac iura mortuorum, & vacantium, necnon areragiorum, passagiorum, & aliorum quorumcunque, ita ut quæuis personæ cuiuscunque Ecclesiasticæ dignitatis existentes, beneficia Hospitalis huiusmodi pro tempore obtinentes, illa soluere omnino teneantur, & astricti sint: ac ad id etiam sub sententijs, censuris, & pœnis Ecclesiasticis, ac alijs iuxta eorundem priuilegia, priuationis, & apprehensionis bonorum ad manus suas remedijs cogi possint, soluatur: Necnon quod Magister, priores, præceptores, & dicti Hospitalis fratres, capellani ab ordinarijs, intra quorum dioc. fines, eorum prioratus, præceptorias, & alia loca, in quibus eos residere oportuerit, existent, vel si ab ordinarijs præfatis legitime impeditis non poterint, ab eis nihilominus examinari, atque idonei secundum canonicas sanctiones reperti, & approbati, habitisque ab eis dimissorialibus litteris, & a suis superioribus licentia, & seruata in omnibus forma Concilij Tridentini, a quocunque catholico Antistite sub Romanæ Sedis obedientia constituto, in propria diocesi residente, aut in aliena pro diocesano Pontificalia exercente, diligenti præuio examine, sacros ordines, etiam (si id pro vtilitate aut necessitate Hospitalis, prioratum, præceptoriarum, & aliorum locorum huiusmodi respectiue eidem ordinarijs & superioribus videbitur expedire) extra tempora à iure statuta, tribus nec paucioribus diebus Festiuis suscipere, & in quibusvis tam secularium quam regularium Ecclesijs, cum commendatitij sui superioris litteris, absque alicuius licentia celebrare possint. Et ipsi Magister, & conuentus, necnon prior Ecclesiæ, alijque priores, & præceptores, intra limites suarum iurisdictionum, & administrationum, veri ordinarij (iuxta formam stabilimentorum & priuilegiorum prædictorum) existant, & esse censeantur. Necnon Magister & conuentus quocunque & singulos priores, & commendatores, suorum prioratum & commendarum fratres seu religiosos delinquentes vel inobedientes cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis & præminentie existentes, etiam si quavis, etiam Apostolica exemptione fungantur, in quocunque loco quantumuis priuilegiato, & quauis etiam Imperatoris, Regum, seu aliorum principum, etiam Ecclesiasticorum Curia (præterquam Romana) per se, aut suos Officiales, & Ministros capere, & incarcerare, ac captos à se vel eorum nomine liberare, & ad Hospitaliale præfatam per Magistrum & conuentum præfatos (iuxta eorum constitutiones, & stabilimenta) puniendos sub debita custodia transmittere, & transmitti facere libere & licite possint: Ac tam Ecclesiastici, quam seculares officiales, & locorum potestates ad eisdem Magistro, & conuentui, prioribus, commendatoribus, aliisque in præmissis assistendum, ac auxilium, consilium, fauorem, & iuuamen præstandum, sub excommunicationis & alijs censuris & pœnis Ecclesiasticis, teneantur, & obligati sint: Ac omnia, & singula (quæ tamen suum nondum sortita sunt effectum) speciales & generales, etiam mentales reservationes, expectatiuæ, Mandata de prouidendo, Antianitates, sine consensu coadiutoris, necnon præuentiuæ quæcunque gratiæ de & super prioratibus, præceptorias, rectorias, domibus, cameris Magistralibus, locis, & membris, ac alijs beneficijs Ecclesiasticis dicti Hospitalis quouis modo nuncupentur, etiam in Angliæ, Castellæ, Legionis, ac Valentie Regnis, ac Principatu Cathalonie, & Comitatu Flandriæ, quomodocunque & qualitercunque, absque Magistri & conuentus præfatorum consensu, etiam cum quibusvis fortissimis & insolitis, etiam derogatorijs derogatorijs clausulis, irritantibusque, & alijs decretis, & inhibitionibus etiam motu & scientia similibus, quibusvis etiam alijs quàm dicti Hospitalis personis cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel præminentie fuerint, etiam Cardinalatus honore fungentibus & functuris, etiam per nos & Sedem præfatam tam in genere, quam in specie concessa & facta, & qualis etiam præuentiuas, & relictorias, ac præseruatiuas, necnon derogatorias iuribus dictorum Magistri, & conuentus etiam quoad annuam responsonem illis faciendam, clausulas in se continentia, eorumque vires, & effectus, reuocata, cassa, & nulla, nulliusque roboris, vel momenti sint, ac nemini suffragari possint, neque debeant, nec per ea cuiquam in prioratibus, præceptorias, dignitatibus, domibus, locis, & membris, ac alijs beneficijs Hospitalis huiusmodi, ius acquiri possit, neque coloratus titulus possidendi tribui: sed illis, effectum suum (ut præfertur) nondum sortitis, nequaquam obstantibus, Magister & conuentus

uentus præfati coniunctim vel diuisim, iuxta consuetudines & stabilimenta huiusmodi Hospitalis, de Prioratibus, Præceptorias, Domibus, Cameris, Locis, & Membris ac alijs Hospitalis Beneficijs huiusmodi, libere disponere, & interim (donec de illis disposuerint) per se, vel procuratores suos possessionem eorundem vacantem propria auctoritate libere apprehendere, ac illorum Fructus, redditus, & prouetus percipere, ac in suos & Magistralis & Conuentualis Mensarum vsus & vtilitatem conuertere, & retinere possint, cuiusvis licentia super his minime requisita. Præterea, quod prioratus, præceptorias, & Membra, ac Beneficia quæcunque dicti Hospitalis, reservationibus Apostolicis factis, & quas fieri contigerit de Beneficijs ecclesiasticis pro tempore vacantibus, utpote ad Hospitalitatem, & fidei tuitionem ordinata, nullatenus includantur, nec reseruata, vel affecta existant, sed Hospitalium pauperum, quæ sub reservationibus ipsis non includuntur, quo ad id fortiantur naturam: Debeatque de illis per pro tempore existentem Magistrum, & Conuentum prædictos duxat, & non alium, iuxta stabilimenta prædicta, Fratribus dicti Hospitalis prouideri: Resignationes vero, seu cessiones de illis a pro tempore illa obtinentibus, etiam si obtinentes de dicta Militia non sint in fauorem quarumcunque personarum fieri nequeant, nisi personæ ipsæ professionem per Fratres dicti Hospitalis emitti solitam iam emisserint, aut illam ex tunc intra duos menses expresse emittent, & habitum per eisdem gestari solitum suscipere, & gellare paratæ existant, alioquin resignationes, & cessiones ipsæ & quas aliter fieri contigerit, per Nos, aut successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, ac dictam Sedem, vel eius, aut alia quacunque autoritate de Prioratibus, Præceptorias, Membris, & Beneficijs huiusmodi reservationes, prouisiones, collationes, cõmẽdæ, vniones & quæcunque alij similes vel dissimiles dispositiones: & exemptiones, Priorum, Præceptorum, & Fratrum, & Magistri & Conuentus præfatorum obedientia, & superioritate, aut debitis per eos præfatos ærario responsonibus, etiam cum expressa derogatione posteriorum literarum quarumcunque, quæ etiam per nos in contrarium fortasse fieri contigerit, nullius penitus sint roboris, vel momenti, & habeantur prorsus pro infectis: Nec censeatur in hac parte vnquam derogatum per quacunque clausulas, etiam derogatorias derogatorias fortiores, & efficaciores, nisi dum & quoties ipsarum posteriorum literarum de verbo ad verbum verè, & non per clausulas id importantes, inserto tenore de ipsorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio derogari contigerit, nec etiam tunc nisi ad id Magistri, & Conuentus præfatorum expressus accedat assensus, & non aliter, nec alio modo: & semper in huiusmodi, quæ sic fiunt de consilio præfatos, derogationibus, censeatur apposta clausula, quod effectum fortiantur de consensu Magistri, & Conuentus præfatorum, & non aliter, nec alio modo. Quodque Collationes, Prouisiones, Commendæ, Vniones, Reservationes, & alij dispositiones quilibet, quas de eisdem Prioratibus, Præceptorias, & membris pro tempore per cessum vel decessum, seu quamuis aliam dimissionem (præterquam apud Sedem) vacantibus, alias quàm in huiusmodi personis & modo prædicto fieri contigerit, etiam si per nos, & pro tempore existentem Romanum Pontificem fiunt, illis, quibus sic fiunt nullum ius, nullumque coloratum titulum tribuant possidendi: Alienationes censuum, reddituum, iurium, iurisdictionum, & bonorum quorumcunque ad Prioratus, Præceptorias, Domos, Hospitalia, Beneficia, & loca Hospitalis huiusmodi pertinentium, sub excommunicationis latæ sententiæ, & priuationis beneficiorum obtentorum pœnis, per contrafacientes eo ipso absque aliqua declaratione incurrendis, de cætero ne fiant, & si fiant, vmbus omnino careat. Et insuper, quod Iurapatronatus, & presentandi personas idoneas ad Prioratus, Præceptorias, Hospitalia, Membra, aliaque beneficia, & loca Hospitalis huiusmodi, & quadraginta annis citra acquisita, & in futurum acquirenda, ex quavis causa, præterquam ratione fundationis, & iuxta dispositionem Concilij Tridentini, nisi præuia diligenti cognitione per locorum Ordinarios habenda, reperta fuerint ob maxime evidentem beneficiorum, & locorum huiusmodi necessitatem constituta esse, ab eisdem Ordinarijs in totum reuocentur, & restitutorum patronis, eo quod ab ipsis propterea datum fuerit in pristinam libertatem reducantur, & ex tunc (si ne rament damno illa canonicè possidentium) liceat Magistro, & Conuentui præfatis, Prioratus, Præceptorias, Commendæ, vel alterius Beneficij Militiæ huiusmodi fructibus, etiam ex resignatione in manibus Romani Pontificis, aut alia quavis probabili causa nisi in personam dictæ Religionis & Militiæ, etiam per ipsum Pontificem reseruati, neque Commendæ, & alia Beneficia dictæ Religionis personis huiusmodi aliter, quam ut præfertur onerari possint, & si pensiones desuper aliter assignari contingat, assignationes ipse nullius sint roboris vel momenti, nec titulares beneficiorum huiusmodi ad illarum solutiones teneantur, neque ad id censuris Ecclesiasticis, alijsue pœnis compelli possint. Et quod liceat Magistro, singulisque Prioribus, præceptoribus, Militibus, & fratribus Hospitalis huiusmodi, Parochiales, ac etiã sine cura Ecclesijs, vel eorundem Vicarijs, seu Cappellanis perpetuas, aut Cappellas, vel Altaria, seu alia Beneficia simplicia ad eorundem collationem prouisionem, presentationem, electionem, seu quamuis aliam dispositionem ratione Prioratum, Præceptoriarum & Camerarum Magistralium nuncupatarum, Domorum, & aliorum Beneficiorum dicti Hospitalis per eos pro tempore obtentorum, de iure, statuto, consuetudine, fundatione, aut priuilegio, seu alias quomodolibet spectantia & pertinentia, & ab ipsis Prioratibus, Præceptorias, Domibus, Hospitalibus, & alijs Beneficijs dependentia, seu illis annexa, & quæ dudum Fratribus saltem Cappellanis eiusdem Hospitalis ab eisdem Magistro, Prioribus, & Præceptoribus, & alijs præfatis conferebantur, à longo tamen & forsan longissimo tempore citra de cuiusvis initio memoria hominum forsitan non exiit, per ipsos Magistrum, Priores, Præceptores, Milites, & Fratres per abusum, aut ex defectu Fratrum, Cappellanorum, vel aliarum personarum eiusdem Hospitalis ad id idonearum Clericis, seu Presbyteris, secularibus collata, aut conferris, & per ipsos presbyteros, vel clericos seculares obtineri solita, cum primum per quamcunque dimissionem illa nunc obtinentium vacauerint, ea scilicet quibus presbyteratus ordo annexus est, non alijs quàm Fratribus Hospitalis huiusmodi Capellanis nuncupatis, qui a militibus presbyteris, seu clericis, nisi quo ad gestionem Crucis, vel habitus dicti Hospitalis ad pectus non differunt, dummodo si presbyteri, aut in ea ætate constituti, vt ad ordinem presbyteratus promoueri possint, & ad id alias etiam iuxta dispositionem Concilij Tridentini, idonei, & habiles sint: reliqua vero cæteris Fratribus Militibus conferre, ac alijs de illis prouidere, & disponere; Ipsique Fratres, quibus beneficia huiusmodi conferris contigerit, illa, si sibi canonice ab eis conferantur, aut eligantur, præsententur, vel alias assumantur ad illa & instituantur in eis, recipere, & in ritulum

Loca Religionis non comprehenduntur sub reservationibus. Apost. & per M. Mag. & Conuentum duxat, & cõferri debent per omnes Religionis Resignationes, seu cessiones Beneficiorum Religionis fieri nequeant nisi in personis in d. Religionis professis, habitum solitum gestantibus.

Exemptiones cõcessæ Prioribus, & Militibus non suffragantur aduersus debita per ipsos communi ærario Hospit. & obedientiam Magni Mag. & Conuentus.

Loca Religionis quolibet præter quas apud Sedem vacantia, non sicut in Religionis professis, ac habitum gestantibus conferri possunt. Pius aut 4. ibidem hoc concesserat indistincte. Alienationes bonorum Hospitalis nullæ sunt. Iura patronatus, & presentandi ad beneficia Hospitalis reuocentur, & M. Mag. & Conuentus duxat, & cõferri debent de illis, restitutorum patronis quicquid propterea datum fuerit. Ad hoc aut vide infra in eodem. Prohibitio reservationis personarum super beneficijs d. Hospitalis, nisi in fauorem Fratrum eiusdem ordinis. Ad parochiales, & alias dicti ordinis ecclesijs de parari sibi Præcapellani eiusdem ordinis non obstantes quod alias presbyteris facultatis fuerit collatæ, aut cõferri consuetæ. Vt quæ vacauerit per dimissionem illa obtinentium.

In Ecclesijs huius Religionis de servatur per Capellanos ordinis. & in eorum defensione per presbyteros non profertur, v. h. i. d.

Priilegijs Religionis dumtaxat gaudeat, qui habitum susceperint, & infra certum tempus professionem emiserint.

Vagabundi, dictis priilegijs non gaudeant. Coniugentes ad Ecclesijs huius Religionis, non molestentur.

Facultas M. Magistris, & Conuentus deputandi Vicarios in locis Hospitalium cum auctoritate conferendi beneficia resp. sicut exigunt, &c. Ad quod vide ff. de off. 43. Graues.

Facultas M. Magistris, & Conuentus, deputandi Procuratorem generalem in Roma. cu facultate conferendi beneficia etiam referuntur, &c.

Ad quod vide inf. conf. 71. Sacrosanctum Cimiteriumque in eorum Eccle. habendi, ac mortuos sepeliendi.

Legata quecumque exigendi. Fratres, & aliz personae Religionis sacros ordines a quo voluit Antistes recipere valeant, v. h. i. c.

Quod Pius 4. in d. eius conf. 126. simpliciter concesserat.

Capellani Hospitalium possint audire confessiones Militum, & aliorum, ac eis sacramenta ministrare, ac tempore interdicti celebrare.

Facultas erigendi domos, & Hospitalia, sub dependetia huius Hospitalium.

Facultas Militum, & aliorum testandi de oib. h. i. de fructu, b. beneficio r. a. acquisitis, r. l. i. a. Hospitalium. 3. par.

etiam quoad vixerint retinere: Et quod presbyteri, qui in dicta Religione professionem non emisserint, nisi de expressa licentia, vel consensu Magistri, seu Priorum, Præceptorum, vel Fratrum, quos id tangeret, ad deseruendum Parochialibus, & alijs Ecclesijs, ac Cappellis Hospitalibus huiusmodi, Cappellani eiusdem Religionis, vel in defectum eorum presbyteri in ea non proferti, dummodo tam hi, quam illi (vt præfertur) idonei sint, & iuxta decreta Concilij Tridentini huiusmodi, per locorum ordinariorum ad requisitionem, seu præsentationem dictorum Priorum, Præceptorum, & Fratrum ad quos id pertinere compertum fuerit, absque aliqua exactione, & oneris impositione recipi & admitti debeant: Quodque illi dumtaxat priilegijs dicto Hospitali concessis gaudeant, qui a præfato Magistro, seu de eius licentia habitum susceperint, & professionem emisserint, seu de habitu suscipiendo & professione huiusmodi emittenda infra certum tempus arctati fuerint: Nullusque priorum, Præceptorum, & Fratrum præfatorum absque mandato, seu licentia præfati Magistri, aut saltem sui prioris, seu procuratoris ipsius Hospitalis in Romana Curia existentis, priilegijs prædictis in eadem Curia vti valeat, nec illa absque huiusmodi licentia vagantibus suffragentur. Ac manus violentæ in eos, qui ad Ecclesijs, seu Domos eiusdem Religionis pro sua salute confugerint, per quempiam iniici nequeant, sub excommunicationis lætæ sententiæ poena. Liceat etiam Ioannotto, & pro tempore existenti Magistro, & Conuentui præfatis, in singulis prioratibus ipsius Hospitalis vnum Vicarium cum facultate conferendi præceptorias, & domos Hospitalis huiusmodi, deputare, ac pensiones, seu respoñsiones, & onera super domibus, præceptoribus, leprosaribus, & alijs beneficijs Hospitalis huiusmodi imponi solita, a quibuscunque etiam clericis secularibus illa in commendam obtinentibus, eorumque colonis, & inquilinis, etiam laicis, eo modo, quo a fratribus ipsius Hospitalis exiguntur, exigere: ac in Romana Curia procuratorem generalem cum generali, vel speciali, aut limitata potestate, & facultate constituit, seu deputat, & in eadem Curia per se, seu dictum procuratorem quæcumque eiusdem Hospitalis beneficicia, cuiuscunque qualitatis existentia quomodolibet, præterquam per resignationem in manibus nostris, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum pro tempore, aut per obitum, seu alias quomodocunque apud Sedem vacantia, iuxta ipsius Hospitalis, & militiæ stabilimenta, libere conferre, & de illis, de quibus iam dispositum fuit de nouo, de alijs vero beneficijs huiusmodi, siue illa tanquam priuata prædia in titulum perpetui beneficii Ecclesiastici, seu etiam ad nutum, aut amouibiliber vni, vel diuersis personis assignari solita sint, iuxta solitum huiusmodi, pro beneficio eorundem natura, aut etiam si expediuerit per viam perpetuæ vnionis, libere disponere: ita tamen, quod beneficia presbyteris destinata, nullatenus militibus, seu fratribus capellanis in presbyteratus ordine, aut tali ætate qua ad illum canonicè promoueri possint, constitutis, dumtaxat conferantur: Necnon antianitates tam generales quam speciales super eisdem beneficijs Fratrum eiusdem Hospitalis, quæ eo ipso apostolica auctoritate confirmantur, & approbatæ censentur, concedere: ac resignationes dictorum beneficiorum recipere, & admittere. Necnon Cimiteria in eorum parochialibus Ecclesijs habere, & quoruncunque Christianidelium cadauera, etiam si interdicti forent (dummodo interdictio causam non dederint) saluo iure, si quo Cathedrali Ecclesiæ, aut alteri parochiali ratione Quartæ funeralis debitum fuerit, absque alio onere, & solutione Episcopo faciendi, recipere & sepelire. Legata, & donata tam inter viuos, quam qualibet vltima voluntate exigere, & percipere. Necnon prioribus, præceptoribus, militibus Fratribus, & personis præfatis intræ regularia dicti Hospitalis loca degenitibus (de suorum superiorum licentia, alijs vero quoad confirmationem sine Diocesani, quoad alia vero sine parochialium ecclesiarum, intra quorum limites eos degere contigerit, præiudicio, & seruatis decretis Concilij Tridentini) liceat quæcumque ecclesiastica sacramenta à quocunque maluerint catholico ministrare, siue alio illa licite ministrare, gratiam & coionem dictæ sedis habere, nihil oblatum vel soluto recipere. Et tam ipsi, quam eorum familiaribus arma quæcumque & vbicunq; locorum pro sua defensione, & hostium dictæ sedis offensione gestare. Liceat similiter cappellanis eiusdem Hospitalis, priorum, præceptorum, Militum, Fratrum, personarum, Vassallorum, Subditorum, & Familiarium præfatorum intra huiusmodi loca degenitum, confessiones audire, & poenitentiam salutarè eis iniungere, ac Eucharistiæ, & alia sacramenta Ecclesiastica ministrare, necnò tempore interdicti, dummodo illi cam nõ dederint, excõicatis, & interdictis exclusis, clausis ianuis, & sumissa voce, Missas & alia diuina officia celebrare. Quilibet aut Christianus in quibusuis ciuitatibus, locis, diocesis, præceptorias, domos, & Hospitalia sub dependentia, & subiectione d. Hospitalis & militiæ, per eius Fratres & milites obtinenda, quæ iisdem priilegijs, immunitatibus, indulgentijs, concessionibus, & indultis, quibus aliz dicti Hospitalis præceptorias, domos, & Hospitalia vtentur, fruuntur, & gaudent, vtantur, potiuntur, & gaudeant, assignata illis congrua dote, ordinariorum locorum, & quorundam aliorum licentia minime requisita: & nulla præterea (nisi vsquequo Magister, & Conuentus Hospitalis huiusmodi propriam Sedem Conuentualem in aliquo certo loco habuerint) in illis ordinarijs ipsis iurisdictione, aut oneris imponendi facultate referuata, constitui, & erigi faciendi, plenam & liberam facultatem, & auctoritatem habeant. Ac quod prater liceat omnibus prioribus, præceptoribus, cæterisque Militibus, ac Fratribus, & ministris etiam presbyteris, & beneficijs eiusdem Religionis, & Militiæ, de quibuscunque tā stabilibus, quam mobilibus bonis, pecuniarum summis, gemmis, & lapidibus pretiosis, alijsque rebus cuiuscunque qualitatis, & quantitatis, ac valoris existant, per eos etiam ratione beneficiorum Ecclesiasticorum dicti Hospitalis dumtaxat per eos obtentorum, ac alijs vn decunque, & quomodolibet acquisitis, & ad illos quouis modo spectantibus (dummodo quintam illorū partem Conuentui præfato relinquunt) inter quoscunque, consanguineos, filios etiam spurios, & alios illegitimos, aliasque quantumuis incapaces personas testari, ac alias etiam per Codicillos, donatione inter viuos, causa mortis, & alia quacunque via, prout sibi videbitur, disponere, ac illa in pias, & non pias, alias tamen licitas causas erogare. Priori autem ecclesiæ dicti conuentus pro tempore existenti, quoties sibi placuerit, missam & alia diuina officia in præfata alijsque dictæ religionis Ecclesijs, in habitu Pontificali cum mitra & baculo pastorali celebrare: ac post missarum solemniam (dummodo non sit præfens aliquis catholicus antistes, vel de illius consensu) ibi benedictionem Christi populo impartiri. Et insuper, quod nullus ex Magistro, & militibus, ac fratribus pro tempore existentibus, alijsque personis dictæ militiæ, & Religionis, propter eius regulam, capitula, ac statuta nunc & pro tempore edita, non obseruata, vel minus rite adimpleta, in peccatum mortale incidat, præterquam propter inobedientiam, & contumaciam pluries commissam, & continuatam, & ab ipsa Religione rebellionem, & excommunicationis poenæ sibi impositæ, ac alios casus, peccatum huiusmodi ex diuinis præceptis, sacrifque Canonibus generantur. Et quod ipsi Milites, & aliz eiusdem militiæ personæ, qui tempore sumptionis habi-

tus, & professionis eorum regularium emisionis, atque in articulo mortis constituti, de peccatis suis corde contriti, & ore confessi fuerint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam & remissionem, cum facultate etiam eligendi sibi dicto tempore professionis, & mortis confessorum ad ordinario tamen approbatum. Ac tam milites & personæ præfatae, quam quouis alij vtriusque sexus, qui Ecclesijs domorum, & aliorum locorum Hospitalis huiusmodi, vbicunque existentes, singulis diebus festiuitatum, quæ in honorem Domini Nostrri Iesu Christi, & Beatissimæ Mariæ Virginis eius matris, annuatim celebrantur, a primis vespere vsque ad occasum Solis festiuitatum huiusmodi, deuote visitauerint, & pro pace inter Principes Christianos conseruanda ter-orationem Dominicam, & totidem Angelicam Salutationem recitauerint. Septem annorum, & totidem quadragenarum de iniunctis eis poenitentis relaxationem consequantur. Necnon quod Notarij, qui rogati fuerint de testamentis, vel alijs vltimis voluntatibus, in quibus aliquid disponi contigerit, in fauorem, & commodum Hospitalis, & militiæ, sub excommunicationis poena dispositionem huiusmodi, quanto citius comode poterint, Magistro & Conuentui dicti Hospitalis, vel alteri, per quem id poterit ad ipsorum Magistri & Conuentus notitiam peruenire, intimare curent. Necnon quod priores, & præceptores quoruncunque Hospitalium, & domorum a dicto Hospitali S. Lazari dependentium, & illud in caput suum recognoscentium, in die festo Domine Palmæ, & per eius octauam, si in sacerdotio constituti fuerint, per se in suis Hospitalibus, ac domibus præfatis tantum, confessiones quoruncunque de consensu ordinariorum locorum audire, & cum huiusmodi contentibus quibuscunque facultatibus, & indulgentijs, ad peccatorum remissionem, eis auctoritate Apost. concessis, vti, ac easdem illis (de licentia tamen expressa Magistri pro tempore existentis, & Conuentus Hospitalis, singulis annis renouanda) impartiri, iisdemq; aut etiam si in presbyteratus ordine constituti nõ sint, alij, vel alios probos, & idoneos presbyteros seculares, vel cuiuscunque ordinis regulares per locorum ordinariorum approbationem, ad id deputatæ plenè & liberè possint, alijs vero temporibus sint sicut alij sacerdotes nulla a fede prædicta facultate habentes. Possint etiam Nollas, seu Campanas porcis seu alijs quibusuis animalibus, quæ eidem S. Lazaro offerri contigerit, appendere, seu aliqua nota subsignare. Necnon quod durante, quacunque suspensione temporali indulgentiarum, gratiarum concessarum, vel imposterum concedendarum, indulgentiæ prædictæ, ac omnes facultates & gratiæ eidem Hospitali, illiusque Magistro, Conuentui, fratribus, & membrs per sedem præfatum concessa non intelligantur suspendæ, sed in suo pristino & vero valore & firmitate existant & permaneant. Necnon vt liceat ipsis Fratribus in eorum Ecclesijs Missas, & alia quæcumque diuina officia legere, vel etiam alta voce celebrare, vel per alios presbyteros idoneos celebrari facere: ac omnibus & singulis Christianidelibus & leprosis pauperibus infirmis in dictis Hospitalibus pro tempore degenitibus ecclesiastica sacramenta ministrare, ac eorum, & (sine tamen cuiuscunque præiudicio) aliorum quoruncunque fidelium corpora mortuorum id eligentium, & petentium in Cœmeterijs & Ecclesijs dictorum Fratrum Ecclesiasticæ tradere sepulturæ: Ac Verbum Dei debitum & congruis temporibus in parochialibus quidem parochianis, & populo, in alijs vero ecclesijs ipsorum pauperibus ipsis ac leprosis huiusmodi per se ipsos, si suorum Superiorum licentiam habuerint, atque ab ipsis de vita, moribus, & scientia examinati & approbati fuerint, petita ab episcopis, intra quorum dioc. fines ecclesiæ ipsæ constitutæ fuerint, benedictione, proponere, & si legitime impediti fuerint, per alios idoneos, superiorum suorum, & eorundem Episcoporum licentiam habentes, & in omnibus iuxta formam Concilij Tridentini, proponi facere. Et insuper, quod modernus & pro tempore existens Magnus Magister, & conuentus, ac singuli Milites, & aliz personæ Hospitalis, & militiæ huiusmodi postquam præfata Sedem Conuentualem firmauerint, vt præmissum est, omnibus & singulis priilegijs, Immunitatibus, iurisdictionibus, exemptionibus, etiam per viam ex- gratijs, libertatibus, fauoribus, antelationibus, restitutionibus, reintegracionibus, & alijs quibusuis gratijs huiusmodi, eorum Magni Magistri, Conuentus, & fratres milites vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter, absque vlla penitus differentia (circa Indulgentias quæstuaris) vti potiri, & gaudere in omnibus & per omnia libere ac licite valeant, perinde ac si ea omnia & singula, prout illis concessa fuerint, eorumque omnium & quoruncunque literarum desuper quomodolibet confectarum tenores hic de uerbo ad uerbum infererentur: ita quod super illis, vel eorum occasione per ipsos Ordinarios, aut quous alios molestari, perturbari, vel inquietari non possint, dummodo moderationibus, & limitationibus supra scriptis, Concilio Tridentino prædicto non repugnet: & per hoc dictis Hospitalibus, & militijs, ac iuribus cuiuslibet alterius tertij non præiudicetur, ac (quoad exemptiones) Iurisdictione Ordinariorum, tam ea quæ de Iure communi eis competit, quam quæ ex decretis dicti Concilij Tridentini eisdem est attributa, semper salua exsistat: Præterquam in ijs casibus, in quibus Concilium præfatum expressè excepit, & exemit Religionem S. Ioannis Hierosolymitanam, in quibus hæc S. Lazari Religio, & militia (præterquam quoad Seminarij contributione excepta & exempta pariter intelligatur. Præterea quod tam præsentium, quam aliarum quarumcunque literarum Apostolicarum seu earum tranfumptorum, ac mandatorum Magistri, & Conuentus præfatorum publicatio, & affixio in singulis prioratibus, præceptorijs, membrs, & beneficijs Religionis huiusmodi facta, perinde ardeat, ac si contra contentos sub eisdem personaliter facta essent, facta tamen in præmissis diligentia, de illis personaliter rependiendis in dictis locis. Quodque uerbis, in ipsorum Magistri & Conuentus literis, circa singulorum præstationem, plena fides adhibeatur. Et nihilominus quod si quisquam priorum, præceptorum, militum, & fratrum dicti Hospitalis, ac quicumque alius, qui professionem per fratres dicti Hospitalis emitti solitam emisserit, quandoque pro seruitijs Religionis, aut alias euocatus, seu in solutione iurium communis aerarij morosus fuerit, & citatus coram dictis Magistro, & Conuentu personaliter non comparuerit, ac illis obedientiam, aliaque iura debita non præstiterit, tempore sibi ad id præfigendo, elapso, canonico impedimento cessante, habi-tu, dignitate, administratione, & beneficio, ac quocunque honore, & officio alias iuxta formam stabilimenta-

Milites, & aliz personæ Religio- nis possint elige- re confessorè cõ- sequantur plenè Indulgentijs, & con- fessis, tempore pro- fessionis, ac mor- tis.

Indulgentia pro- uificanti. Eccle- sias Religionis, i- festiuitatib. D. N. & eius matris Virginis Mariæ. Notarij teneantur sub poena excõ- ciationis notari- care legata facta Hospitali & Mi- litiæ.

Priores, & præ- ceptores, in festo Dñicæ Palmæ, & eius oct. possit per seipos, si sa- cerdotes sint, vel per alios, de con- sensu ordinario- rum, confessiones audire, &c. in eo- rum Ecclesijs.

Facultas appèdè di campanas, vel aliqua nota sub signa di porcos, & alia animalia S. Lazaro oblati. Facultas Fratru ordinis celebra- di in eorū Eccl. Infirmisq; sacra- menta ministrâ di, & mortuos se- peliendi. Et uerbu Dei præ- d candi, vt hic.

Cõcessio Militijs, & Hospitalijs post- quam Sedem for- mauerint omni- um priilegijs & gratiarum cõ- cessarum. Militib. Hierosy- mitanis, de quib. h. i. in Pij 4. con- st. 14. (circumspè- da sup. fol. 663. Militib. S. Iacobi de quib. hic non habes.

Hospitalijs; S. An- tonij, de quo ha- bes sup. in Pij 4. con- st. 136. f. 88. Hospitalijs; S. Spi- ritus, de quo ha- bes sup. in Leo. X. con- st. 5. Salua- tor fol 172. Militibusque S. Stephani, de qui- bus habes supra in Pij 4. cõst. 64. Altitudo f. 36.

rum, & privilegiorum prædictorum, per Magistrum & Conuentum præfatos priuari possit. Nec vlla derogatio, aut exemptio realis vel personalis seu alia gratia præseruatiua, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus quomodolibet pro tempore facta, seu concessa, contra præmissa valeat: nec Magister & Conuentus præfati illis parere teneantur: sed illis non obstantibus, de Prioratu, Præceptoris, dignitate, officio, vel Beneficio sic per priuationem huiusmodi vacante, iuxta stabilimenta & alia præmissa, libere disponi, aut illa alias per eum vel eos, ad quem seu quos Antiamtatis, vel alio iure pertinet, acceptari possit. Necnon quod præmissis etiam per quaslibet literas Apostolicas, etiam qualis clausulas generales, vel speciales, etiam derogatoriarum derogatorias, efficacioresque, & insolitas, ac etiam irritantia decreta; sub quacunque verborum expressione in se continentes, nullatenus derogari possit, nec quoad illa derogatum censeatur, nisi tenor illarum de verbo ad verbum nihil penitus omisso inferatur: & huiusmodi derogationes Consistorialiter factæ, & per trinas distinctas literas eundem tenorem continentes, tribus distinctis similibus vicibus Magno Magistro, & Conuentui præfatis intimata, & insinuatæ fuerint: ac ipsorum Magistri & Conuentus ad id expressus accedat assensus: & aliter factæ derogationes, nemini suffragentur, ac Magister & Conuentus præfati ad parendum literis derogatorijs huiusmodi, & decretis super illis processibus, ac illorum executoribus, & subexecutoribus, eorumque mandatis, & monitionibus minime teneantur: sed literarum huiusmodi executionem omnino impedire, nec ratione resistentiæ censuris ecclesiasticis per eosdem executores vel subexecutores latis innodari possint. Et sic in præmissis omnibus & singulis per quoscunque Iudices & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & cuilibet eorum quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari & diffiniri debeat: Et quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane sit. Et quoad præmissa non obstat ea omnia, quæ dictus Pius Quartus prædecessor in dictis literis voluit non obstat. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam nostrorum ratihibitionis, statutorum, ordinationum, reuocationis, cassationis, irritationis, annullationis, euacuationis, & decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Septimo Kal. Feb. Pontificatus nostri Anno Secundo.

Cæ. Glorierius.
H. Cumyn.

F. Episcopus Narnien. Summissa.

X X I X.

Reseruatō Beneficiorum propter crimina hæresis vacantium, & declaratio quod hæc beneficia non comprehenduntur in impetrationibus, in quibus, modus vacationis propter crimen hæresis, non sit expressus, nisi in casibus hic nominatis.

Similem reseruationem fecit etiam Greg. 13. infra in const. 69. In Ecclesijs, vbi annuauit quascunque beneficiorum dispositiones, quæ sunt personis prohibitis propter hæresim, &c.

Hæreticorum eorum poenas, vide sup. in Honor. 4. const. 2. fol. 32. & Pau. 4. const. 42. Cum ex Apostolatus fol. 630. Cum ibi not.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. C V M ex Apostolatus officio nobis (meritis licet imparibus) credito, cura dominici gregis nobis immineat generalis, & exinde teneamur, more vigilias pastoris, vigilare, & attentius providere vt ecclesijs, monasterijs, & quibuslibet alijs beneficijs ecclesiasticis nunc & pro tempore, propter crimen hæresis vacantibus, & vacaturis, tales viri eis præficiantur idonei qui detestandas, ac nefarias hæreses diabolo diffeminante contra veræ, & orthodoxæ fidei puritatem exortas, de agro Domini extirpare, & populos sibi commissos ad catholicæ Ecclesiæ veritatem reducere, doctrina, verbo, & boni operis exemplo valeant: Præmissorum itaque consideratione inducti, & alijs ad id suadentibus rationabilibus causis, nonnullis etiã prædecessorum nostrorum vestigijs inhaerendo, Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera nostra voluntate, & deliberatione omnia & singula beneficia ecclesiastica cū cura, & sine cura, secularia, & quorumuis ordinum etiam sancti Ioannis Hierosolymitani & aliarum quorumuis militiarum regularia quæcumque & qualiacunque sint etiam, si secularia, canonicatus & præbendæ, dignitates, personatus, administrationes, vel officia in cathedralibus etiam metropolitanis, vel collegiatis, & dignitates ipsæ in cathedralibus etiã metropolitanis post pontificales maiores seu collegiatis Ecclesijs huiusmodi principales, Regularia vero beneficia huiusmodi, monasteria etiam consistorialia, prioratus, præposituræ, præpositus, dignitates etiam conuenticuales, personatus, administrationes, vel officia etiam claustralia, ac hospitalia & præceptoris, & alias quomodocunque qualificata fuerint, ordinationi & dispensationi nostræ, & sedis apostolicæ hac perpetuo constitutione valitura auctoritate Apost. tenore præsentium reseruamus. Declarantes omnes & quascunque impetrationes de beneficijs vt præfertur, quomodocunque qualificatis certo modo in futurum faciendas, & obtinendas, beneficia huiusmodi propter hæresim vacantia, & in futurum vacatura non comprehendere, nisi specialiter, & dispositiue vacationis modus propter crimen hæresis expressus fuerit, & illum nullo modo sub quibuslibet clausulis, & decretis comprehendendi quantumcunque generalibus in quibuslibet gratijs & concessionibus per nos & Romanos Pontifices successores nostros faciendis, etiam per fiat signatis & concessis, ac decernentes omnes & quascunque impetrationes de quibuslibet beneficijs, vt præfertur qualificatis hætenus factas & obtentas nihil eorum vigore in iudicio perimpetrantes crimen huiusmodi deductum fuerit, & super eo sententiam fauorabilem

Clausula præseruatiua.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Causa huiusmodi constit.

Reseruatō omnium beneficiorum propter crimen hæresis vacantium.

Declaratio quod in impetrationibus beneficiorum, non comprehendunt beneficia propter hæresim vacantia, nisi specialiter sit expressum. Ad quod vide et c. 68. Greg. 13.

bilem obtinuerint, vel dictorum beneficiorum possessionem assequuti fuerint, ad vacationem huiusmodi propter crimen hæresis se non extendere, & illum neminem comprehendere, sicque per quoscunque Iudices, & commissarios quauis auctoritate fungentes etiam S. R. E. Cardinales iudicari & interpretari debere, iritum quoque & inane si secus per quoscunque quauis dignitate & auctoritate præditos, iudicatum fuerit, decernimus. Volumus autem quod præsentibus literæ in Cancellaria nostra Apostolica, & in acie Campi Floræ de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret præsentibus ad singula quæque loca deferri, volumus & etiam declaramus quod earum transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reservationis, declarationis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu, temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romæ apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, sexto Cal. Februarij, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Exceptio dictæ declarationis.

Decretum irritans.

Forma publicæ. Quæ mox sequitur.

Cæ. Glorierius.
H. Cumyn.

Visa de Curia Io. Rouetius R.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, indictione decima, Pontificatus Sæcissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij Papæ V. Anno Secundo, die vero decimaseptima, mensis Febr. retranscriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ per nos Antonium Clerici, & Io. Andream Rogerium prædicti Sanctiss. D. N. Papæ Cursores.

Scipio de Octauianis Magister Curs.

X X X.

Reuocatio Indulgentiarum continentium facultatem quæstuanadi, ac pro quibus consequendis porrigen. sunt manus adiutrices, & prohibitio quæstuanadi pro Indulgentiis concessis

De materia Indulgentiarum, habes etiam sup. in Pii Quarti const. 82. Decet fol. 770. & const. 119. in Principis fol. 841. Cum ibi not. & infra in const. 99. Quam plenum.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. E T S I Dominici gregis salutem semper intenti, singulis cū humilitate poscentibus ea benigne cōcedere nos & prædecessores nostri studuerint, per quæ peccatorum mole deposita salus ipsis succedat, & hostis humani generis seruitute ereptas animas lucrifaciant Altissimo, qui eas nobis sua bonitate committit: id tamen propensiori studio nos præcauendum esse censemus, ne cuiuslibet Indulgentiæ, remissionis, vel facultatis obtentu Christiani fideles proliuiores ad illicita in posterum committenda reddantur, aut facilitas veniæ eis peccandi tribuat incētium, & exinde clauium auctoritas deducatur in contemptum, & Christiani fideles quam plurimum scandalizentur. Sane cum ad auditum nostrum ex diuersis mundi partibus quamplurimæ querelæ perlatæ fuerint, quod vigore diuersarum Indulgentiarum, & facultatum per prædecessores nostros, ac etiam nos vel auctoritate nostra tam fabricæ nostræ basilicæ Principis Apostolorum, ac S. Spiritus in Saxia, & S. Ioannis Lateranen. ac S. Iacobī Incurabilium, de eadem Vrbe, necnon S. Elmi, & S. Bouis, ac S. Gothardi, & Sanctissimi Crucifixi Siracusan. ac S. Mariæ de Monte Serrato, hospitalibus, ac etiam S. Sebastiani prope, & Neapoli instituto monasterijs, illorumque, ac diuersis alijs Ecclesijs, Monasterijs, Hospitalibus, Militijs, confraternitatibus, Societatibus, & pijs locis concessarum multi quæstores ex eisdem indulgentijs, lucrum temporale tantum quærentes nominibus fabricæ Ecclesiarum, Hospitalium, Monasteriorum, Militiarum, Confraternitatum, societatum, & piorum locorum prædictorum in diuersis ciuitatibus, & diocesis quæstas factas gradibus a iure prohibitis dispensare, ac plura etiam concedere, quam, eis vigore facultatum prædictarum licitum sit, ipsiq; lucro intenti, pecuniasq; potius quæ Christiani fidelium salutem quærentes, ac eisdem indulgentijs sic abutentes, quæstum ex illis particularem facere conantur, varioq; & diuersos Quæstores, Commissarios, Procuratores, Receptores, Theaurarios, Factores, Nuncios, & alios ministros constituere, qui non solum supradicta, sed etiam plura alia eis nunquam concessa facere, & concedere, necnon locorum ordinarios, illorumque in spiritualibus Vicarios generales, & Officiales, ac Ministros, ecclesiarumque & ordinum Prælatos, Superiores & dentes, in diuinæ maiestatis offensam, ac suarum, & christi fidelium animarum perniciem, ac ordinariorum per insufficientibus curam gerimus, & illum spiritualis Theauri elargitione cupimus ipsi Deo reddere acceptabilem, ex præmissis, & alijs rationabilibus causis animi nostrum mouentibus, felicitatis recordationis Calixti Quarti, Clementis VII. Pauli III. Iulij similiter III. & diuersorum aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum vestigijs inhaerentes, Motu proprio nō ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiã, sed de mera nostra voluntate, & deliberatione omnes, & singulas indulgentias etiam perpetuas, & peccatorum remissiones fabricæ & Ecclesiæ huiusmodi, necnon S. Ioannis Hierosolymitani etiam pro constructione, & ædificatione

Causa huiusmodi constit.

De facultatibus erigen. Cappellæ, & Ecclesiæ, vide Pij 4. const. 75. Regimini, fol. 1107. & ibi no.

G ædificatione

ædificatione illius nouæ ciuitatis prædictis, in quibusuis alijs hospitalibus, monasterijs, ecclesijs, domibus militijs, ordinibus etiam mendicantium, congregationibus, confraternitatibus, & vniuersitatibus, & pijs locis illorumque ordinibus, capitulis, conuentibus, magistris, superioribus, & tam secularibus, quam quorumuis etiam mendicantium ordinum regularibus personis, tam singulariter, quam vniuersaliter per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac ex quibusuis etiam vrgentissimis causis, etiam causa redemptionis captiuorum, & alias quomodolibet concessis: pro quibus consequendis manus sunt porrigendæ adiutrices, & quæ quæstiuandi facultatem quomodolibet continent, illarum omnium tenores, formas, derogationes & decreta præsentibus pro expressis habentes auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo reuocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, ac viribus vacuumus. Et insuper perpetuo hac nostra valitura constitutione decernimus, quod exnunc de cætero sub indignationis nostræ poena prætextu indulgentiarum, & facultatum per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & sedem Apostolicam etiam Motu simili, ac sedis apostolicæ Legatos, & alias quomodolibet concessarum, & quas a nobis & sede prædicta in posterum verbo literis aut quauis alia scriptura etiam manu nostra signata etiam cum clausula quod sola signatura sufficiat, etiam in fauorem fidei, aut cruciatæ sanctæ, vel cuiuscunque alterius piæ causæ etiam priuilegiatæ concedi quomodolibet contigerit, nullus quauis etiam Episcopali, Archiepiscopali, & patriarchali aut maiori dignitate etiam Cardinalatus honore, seu etiam regali, vel temporali excellenti præfulgeat, audeat vel præsumat quæstas facere, aut nuncios, quætores, Commissarios, Thesaurarios, Receptores pro illis recipiendis in dictis hospitalibus, ecclesijs, domibus, monasterijs, militijs, & alijs supranominatis vel pro eis aut illorum nominibus alibi constituere, & deputare nisi ex speciali licentia, & ex certa scientia nostris & Romani Pontificis pro tempore existentis, de qua per literas nostras, & eiusdem Romani Pontificis pro tempore existentis locorum ordinarijs, vel eorum in spiritualibus Vicarijs, seu Officialibus derogationem præsentis nostræ constitutionis illius tenore de verbo aduerbum inserto expressè continentis, Nos enim ex nunc irritam decernimus, & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari) constare debeat. Mandantes in virtute sanctæ obedientiæ omnibus, & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, quatenus in Ciuitatibus, & diocesis suis præsentibus nostras literas publicare, & obseruare debeant, rogantesque omnes, & singulos Principes seculares, & alios Dominos, & Magistratus temporales, eisque per viscera misericordiæ Domini nostri Iesu Christi in remissionem peccatorum suorum iniungentes, quatenus in præmissis eisdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis assistant, & suum auxilium, & fauorem præstent cum auxilio, brachij secularis. Non obtineantibus præmissis, ac quibusuis apostolicis necnon in prouincialibus, & synodalibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon fabricæ Ecclesiæ, Hospitalium, Monasteriorum, militiarum confraternitatum, ordinum, capitulorum, conuentuum aliorumque locorum prædictorum, & quorumuis illorum membrorum, Ecclesiarum etiam Cathedralium, & Metropolitanarum etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus stabilimentis vsibus & naturis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis illis, & præsertim S. Ioannis, & S. Lazari, ac S. Spiritus in Saxia, hospitalibus, necnon S. Antonij de S. Antonio, & sanctorum Nicolai, & Bernardi Montis Louij monasterijs ipsorumque monasteriorum, hospitalibus, singulorumque eorum Conuentibus, Superioribus, & personis præfatis, per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores, ac nos, & sedem apostolicam sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriis derogatorijs, alijsque efficacioribus, & infolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, etiam motu simili, & ex certa scientia, ac quauis etiam Imperiali, vel Regali consideratione, vel instantia, & alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis specifica, indiuidua, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quauis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent præsentibus pro sufficienter habentem esse volumus contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quod præsentibus literæ in Cancellaria nostra Apostolica, & acie Campi Floræ de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret easdem præsentibus ad singula quæque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur, si originaliter forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, cassationis, irritationis, annulationis, vacationis, decreti, mandati, iniunctionis, derogationis, voluntatis, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, sexto idibus Febr. Pontificatus nostri Anno Secundo.

Cæ. Glorierius.
H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno a natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, indictione decima, die uero decima septima mensis Februarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Pij Papæ V. Anno Secundo, retrospectæ literæ apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ per nos Antonium Clerici & Io. Andræam Rogerium præfati S. D. N. Papæ Cursores.

Scipio de Octauianis Magister Curforum.
Facultates,

XXXI.

Facultates, & iurisdicção DD. Consulum Artis Lanæ Almæ Urbis.

Confirmationem huiusmodi facultatum habes infra in Grego. 13. consti. 80. Alman.

PIUS Papa V. Motu proprio, &c.
V T ad Artis Lanæ quæ tanquam nobilis Mediolani, Neapoli, Florentiæ, alijsque insignibus Ciuitatibus, in illarum decus, & ornamentum ac Ciuium, & populi vtilitatem & sustentationem, quàm maxime quotidie exercitatur, exercitium etiam in hac Alma Vrbe nostra temporum iniuria iam pene colapsam restaurandum, & suo pristino splendori restituendum, dilecti filij Collegium, seu Societas Mercatorum artis Lanæ Urbis nostræ eò efficacius excitentur, illique alacrius intendant, quò vberiori Sedis Apostolicæ munificentia noverint se confoueri, Collegium, seu Societatem prædictam specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, omnia & singula ipsius Collegij, seu Societatis capitula, ordinationes, statuta, priuilegia, indulta, immunitates, exemptiones, aliasque gratias a quibuscunque Roman. Pontificibus prædecessoribus nostris quomodolibet concessa approbata, & innouata, etiam si illa in vsu esse deserint, illorum omnium, necnon literarum & instrumentorum desuper confectorum tenores pro expressis & insertis habentes, ac prout illa concernunt in dictis literis, seu instrumentis contenta, & inde secuta quæcunque licita & honesta, ac sacris canonibus non contraria, apostolica auctoritate perpetuò confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adiicimus, omnesque, & singulos iuris, & facti defectus, si qui forsitan interuenerint in eisdem supplemus, quoad omnes, & singulas personas dictam artem exercentes in perpetuum; Nec non quod moderni, & pro tempore existentis ipsius Collegij seu Societatis Consules de omnibus, & singulis causis tam ciuilibus, quàm criminalibus, seu mixtis etiam ratione præteritorum (quatenus instructæ non sint) Lanæ artem concernentibus iuxta præfata statuta, & ordinationes in futurum cognoscere, easque decidere, & terminare libere & licite valeant, ita quod causæ præfate per modernos, & pro tempore existentes Urbis præfate Gubernatorem, & Senatorem, & Conseruatores aliosque Capitulos iudices, & cæteros etiam maiores magistratus quouis prætextu, vel colore reassumi non possint, ipsos Consules in ordinarios, & idoneos iudices constituendo, & deputando perpetuò statuimus, & ordinamus, Ac confirmationem, approbationem, adiectionem, suppletionem, exemptionem, liberationem, constitutionem, deputationem, statutum, & ordinationem præfata suos plenarios, & integros effectus fortiri, & inuiolabiliter obseruari, ac eisdem exercentiibus, & Collegio suffragari, & illos ad omnimodam suorum statutorum obseruationem teneri, & efficaciter obligatos fore, Ac literas super præsentibus consciendas in libris Cameræ, & Capitolij si videbitur registrari, & nullo vnquam tempore quouis quæsto colore, vel ingenio de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ defectu notarij, vel impugnari, nec sub quibusuis reuocationibus, suspensionibus, derogationibus, vel limitationibus similibus vel dissimilibus gratiarum a nobis, vel dicta sede pro tempore emanatarum comprehendendi, sed semper ab illis exemptas, & quoties illæ emanabunt toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, & de nouo etiam sub data per eisdem Collegium, seu Societatem eligenda concessas, ac validas, & efficaces esse, & ceteri. Et sic per quoscunque iudices, &c. etiam S. R. E. Cardinales sublata, &c. iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, &c. decernimus. Nec non modernis, & pro tempore existentibus Camerario, præsentibus, & Clericis Cameræ apostolicæ, ac Senatori, Conseruatoribus, Gubernatori, alijsque Urbis prædictæ Magistratibus, Dohanerijs, Commissarijs, & alijs personis, ne Collegium, seu Societatem illiusque singulas personas prædictas super præmissis in aliquo molestare, perturbare, vel impedire quouis quæsto colore, vel ingenio audeant, seu præsumant, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ, ac mille ducatorum auri de Camera per contrafacientes eo ipso toties quoties, &c. incurreda partim Collegio seu Societati huiusmodi, partim Hospitali Sancti Iacobi Incurabilium de Vrbe applicanda, penis districtius inhihemus, quinimo Collegio illiusque personis præfatis quoad præmissa eorumque executionem quantum in eis fuerit, ac prout ad illos communiter, vel diuisim pertinebit faueant, & assistant, ac eadem præmissa integre obseruari faciant præcipimus, & mandamus. Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac præscriptione etiam longissimi temporis, necnon dictæ Urbis, etiam iuramento, &c. roboratis statutis, consuetudinibus, inhibitionibus, declarationibus & decretis, etiam per nos, & quouis Roman. Pontifices prædecessores nostros etiam Motu simili, &c. hæctenus factis, & in posterum faciendis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis etiam Populo Rom. Senatori, Conseruatoribus, Gubernatori, prædictis, ac Clericis, & Gabellarijs, Dohanerijs, Commissarijs, alijsque deputatis, & personis quocunque nomine nuncupatis sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis in genere, vel in specie etiam motu, & scientia similibus concessis, &c. quibus omnibus in literis latissime extenden. illorum tenores, &c. hac vice latissime derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque, cum clausulis opportunis.

Fiat vt petitur M.

Et cum absolutione a cen. ad effectum, &c. & quod instrumenta literarum, statutorum, priuilegiorum, exemptionum, aliorumque prædictorum tenores habeantur pro expressis, seu in toto, vel parte exprimi, aut de verbo ad verbum inseri possint & cum confirmatione, approbatione, adiectione, suppletionem, exemptionem, liberationem, statuto, ordinatione, decreto, inhibitione, præcepto, mandato, & derogatione præfatis, quæ hic pro singulariter repetitis habeantur in forma gratiosa ad perpetuam rei memoriam latissime extenden. & cum opportuna si videbitur executorum deputatione, qui assistant etiam sub cen. &c. cum potestate aggrauandi, &c. interdictum ecclesiasticum apponendi, inuocato etiam ad hoc si opus sit auxilio brachij secularis, cum derogatione constitutionum de vna, & duabus diebus non tamen ultra tres, & quod sola præsentis motus proprii sufficiat signatura, & vbique etiam in iudicio fidem faciat regula contraria non obstan. super qua literæ etiam per

G 2 Breuè

Reuocatio Indulgentiarum contentium facultatem quæstiuandi, & pro quibus consequendis portio gende sunt manus adiutrices.

Prohibitio deputandi quæstus, aut faciendi quæstus pro Indulgentijs concessis, vel concedendis, nisi de speciali licentia Papæ.

Decretum irritans.

Executorum deputatio.

Clausulæ derogator 662.

De indultis S. Ioannis Hierosol. habes sup. in Pij 4. cõst. 14. f. 663.
De indultis S. Iacobi habes sup. in Pij 4. cõst. 13. fol. 662.
De indultis S. Spiritus, vide infra Grego. 13. const. 47. si in te.
De indultis S. Antonij habes sup. in Pij 4. const. 136. Ex debito. fol. 887.

Forma, & effectus publi. Quam habes hic in fine.

Publicatio.

Causa constitutionis.

Confirmatio priuilegiorum, & Statutorum Artis Lanæ Urbis.

Iurisdicção, & Facultates Consulum eiusdem artis cognoscendi causas artem ipsam concernen.

Clausulæ præferuatiuæ.

Decretum irritans.

Inhibitio contra iudices Urbis, ne Consules, & alios desuper impediant.

Clausulæ derogator.

Repetitis clausularum.

Sola signatura sufficit.

Breue nostrum cum maiori, & veriori præmissorum expressione expediri possit. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Non. Septembris, Anno Secundo.

Fiat. M.

X X X I I.

De Collatione Ecclesiarum Parochialium.

Ad quod habes etiam supra Pij Quarti, const. 87. Inter multiplices fol. 783. vbi notauit etiam de materia Residentiæ.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. IN conferendis beneficijs ecclesiasticis, & præsertim Parochialibus Ecclesijs personis dignis & habilibus, quæ in loco residere, & per se ipsos curam exercere valeant, quantam diligentiam adhiberi oporteat, Alexander III. Lateranen. & Gregorij X. Lugdunen. generalibus concilijs, ac Innocentij similiter III. & aliorum Romanorum Pont. prædecessorum nostrorum editæ constitutiones testantur. Quod vt diligentius, ac rectius perficiatur, statuit etiam Synodus Tridentina, vt occurrente vacatione parochialis Ecclesiæ etiam generaliter, vel specialiter, etiam vigore indulti in fauorem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, aut alias quomodolibet reseruatæ, vel affectæ, debeat Episcopus habita notitia vacationis Ecclesiæ, si opus fuerit, idoneum in ea Vicarium cum congrua eius arbitrio fructuum portionis assignatione constituere, qui onera ipsius Ecclesiæ sustineat, donec ei de Rectore prouideatur. Et deinde Episcopus, & qui ius patronatus habet, intra decem dies, aut aliud tempus ab Episcopo præscribendum aliquos clericos ad regendum Ecclesiam idoneos Examinatoribus iuxta formam eiusdem Synodi deputatis, nominet, & non nisi ab eisdem Examinatoribus per concursum aliorum Examinatorum, etiam tanquam magis idoneo ab Episcopo iudicato & electo de Ecclesia prouideatur: alias prouisiones, seu institutiones omnes præter formam prædictam factæ, surreptitiæ censeantur. Sed quoniam res humanæ semper in deterius prolabantur, nisi sit qui eas retineat, ac debitæ executioni demandet, & verendum sit ne propter constitutionum huiusmodi transgressionem maximi abusus oriantur: Nos, ad quorum notitiam non sine graui nostra molestia peruenit nonnullos ex venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis & Episcopis occurrente vacatione Parochialium ecclesiarum eas nullo aut minus rite seruato examine, præsertim illo quod per concursum fieri debet ex Concilio Tridentino, vel etiam examine rite seruato, personis minus dignis, carnalitatibus aut alium humanæ passionis affectum non rationis iudicium sequentes contulisse, & de eis prouidisse, volentes quantum cum Deo possumus huiusmodi ac etiam futuris periculis occurrere, eorundem prædecessorum nostrorum constitutiones præfatas, etiam innouando, auctoritate Apostolica tenore præsentium omnes & singulas collationes, prouisiones, institutiones, & qualuis dispositiones Parochialium Ecclesiarum ab eisdem Episcopis, & Archiepiscopis, ac quibusuis alijs collatoribus tam ordinarijs, quam delegatis etiam S. R. E. Cardinalibus, ac sedis apostolicæ Legatis, vel Nuncijs præter & contra formam ab eodem Concilio Tridentino, præsertim in examine per concursum faciendam præscriptam factas aut in futurum faciendas, nullas, irritas, ac nullius roboris, vel momenti fore, & esse, nullumque prouisis ius, aut titulum etiam coloratum possidendi præbere, & parochiales Ecclesias huiusmodi, vt prius ante collationes huiusmodi vacabant, ex hunc vacare statuimus, decernimus, & declaramus, easque omnes pro tempore sic vacantes nostræ & sedis apostolicæ, seu eorum quibus ius conferendi eas præterquam Episcopis, & Archiepiscopis, qui curam dicti examinis iuxta decretum Concilij habere debent competet, dispositioni reseruamus. Insuper ne parochiales Ecclesiæ diu in suspensio maneat in maximum animarum periculum quarumcunque parochialium Ecclesiarum, quarum dum pro tempore vacant, ad Episcopos, Archiepiscopos, Primates, & Patriarchas & quosuis alios ordinarios collatores in mensibus ordinarijs collatoribus etiam per nostras regulas assignatis prouiso & collatio spectat & pertinet, de quibus idem Episcopi & Ordinarij prædicti intra sex mensium spatium a die vacationis eorundem perfecto examine iuxta formam Concilij Tridentini præfati non prouiderint, ac illarum etiam quarum collationes nobis, & dictæ sedi generaliter vel specialiter & ex quavis causa reseruatæ, seu affectæ existunt, aut alias ex indulto sedis apostolicæ competunt, ad quas occurrente illarum vacatione Episcopi & Archiepiscopi præfati personas per examen concursu mutuo habito iuxta dicti Concilij Tridentini formam approbatas & magis idoneas non elegerint, aut electas nobis, vel successoribus nostris, aut ijs ad quos collatio spectabit, pro collatione obtinenda intra quatuor mensium spatium a die illius vacationis non significauerint, necnon Parochialium ecclesiarum similibus, quæ Iurispatronatus ecclesiastici, vel aliorum seu clericorum & laicorum simul fuerint, si præsentatus intra tempus eisdem patronis a iure præfixum præuio examine iuxta formam dicti Concilij approbatus petatur institui, institutioque ipsa per duos menses a die præsentationis dilata fuerit, collationem, prouisionem, institutionem, ac omnimodam dispositionem nobis & ipsi Sedi, ac personis indulgæ huiusmodi conferendi, prouidendi, seu instituendi obtinentibus respectiue reseruamus, data tamen in Parochialibus Iurispatronatus optione ipsi patronis, vt si institutio ad ordinarios spectabit, ipsi ordinarijs illam facere negligentibus, & ultra dictos duos menses deferentibus, possint pro huiusmodi institutione obtinenda habere recursum ad Metropolitanum, vel viciniorum Ordinarium, aut ad sedem apostolicam. Prohibentes etiam eisdem ordinarijs ne tempus decem dierum eisdem ordinarijs & patronis ab eodem Concilio Tridentino ad nominandum idoneos clericos coram deputatis Examinatoribus præfixum, vltra alios decem dies prorogare audeant, vel præsumant. Districteque prohibentes ne quis præter Romanos Pontifices, aut alios indulta huiusmodi obtinentes, vt præfertur quacunque sit super hoc auctoritate munitus, de huiusmodi beneficijs sic reseruatatis (vt præfertur) disponere, vel circa illa etiam per viam permutationis, vel alias innouare quoquo modo præsumat. Vt autem non solum dignis, sed magis idoneis repertis iuxta eiusdem Concilij decretum Parochiales ecclesiæ conferantur, volumus & eadem auctoritate decernimus, quod si Episcopus minus habilem posthabetis magis idoneis elegerit, possint qui reiecti fuerint a mala electione huiusmodi ad Metropolitanum, vel si ipse eligens Metropolita-

Cõcil. Trid. sess. 7. c. 13. & sess. 24. c. 18. de Reform. tradite formam conferendi Parochiales Ecclesiæ.

Quidam vero Episcopi de huiusmodi Ecclesijs prouiderunt, nõ seruata dicta forma.

Ideo hic Põr. collationes factas, ac siendas cõtra formam d. Concilij annullat. & beneficia vacare decernit.

Imò collationes Parochialium spectare ad Sedem Apostolicam, si de eis seruata forma dicti Concilij Ordinarij nõ prouiderint, in tempore, & modo hic expressis.

Appellatiq; posse voluit a mala electio Ordinarij, ad Metropolitanum vel viciniorum Ordinarium.

nus, aut exemptus fuerit, ad viciniorum ordinarium vt nostrum, & sedis huiusmodi delegatum, aut alias ad ipsam sedem Apostolicam appellare, ac præelectum ad nouum examen coram ipso appellationis Iudice & eius examinatore prouocare, & confito de prioris eligentis irrationabili iudicio, eoq; reuocato, Parochialis, magis idoneo per eundem iudicem appellationis auctoritate nostra (quatenus collatio ad Episcopum a quo appellatum fuit spectaret) conferatur, alias eidem magis idoneo per iudicem appellationis approbato conferenda remittatur ad eum ad quem collatio, prouisio, vel institutio spectabit. Hæc tamen appellatio interposita interim non impediatur aut suspendatur, quominus electio per ordinarium primo loco facta interim debitæ demædetur executioni, & prouisus ab eadem Ecclesia causa appellationis huiusmodi dependente non amoueat. Et si quis a sententia per Iudicem appellationis lata duxerit appellandum, is tunc ad sedem ipsam Apostolicam appellabit. Si secus in præmissis omnibus & singulis actum aut attentatum fuerit, irritum decernimus & inane. Volumus autem quod præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ, quodque literæ ipsæ Camera & Cancellariæ Apostolicarum, & Audienciæ causarum Palatii Apostolici valuis, & in acie Campi Floræ dimissis inibi copiis publicatæ & affixæ, omnes ita afficiant & arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, statuti, decreti, reseruationis, prohibitionis, inhibitionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Milleesimo quingentesimo sexagesimo sexto, quintodecimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Appellatio autem nõ suspendit executionem electionis. Et a Iudice appellationis ad Sedem Apostolicam appellatur. Decretum irritans. Forma, & effectus publici.

Cz. Glorierius.

H. Cumyn.

Visa de Curia M. de Enciso.

Anno à Natiuitate Domini Milleesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Indictione decima, die vero decimasexta mensis Maij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno eius Secundo, retroscriptæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt in retroscriptis locis, vt moris est per nos Alexandrum Astancollum & Ioannem Guerardum prælibati Sanctissimi D. N. Papæ Cursores. Antonius Clerici Magister Curs.

Publicatio

X X X I I I.

Ordo seruandus in satisfaciendis creditoribus Prælatorum in Romana Curia decedentium, & Declaratio circa mercedem familiarium.

De huiusmodi mercede familiarium habes sup. in Pauli 3. const. 43. Cum sicut nobis, f. 443.

De consignatione annuli & ornamentorum Cardinalium de qua hic, habes supra in Iul. 3. const. 9. Cum sicut nobis, fol. 504.

De prælatione creditorum occasione cibariorum, habes declarationem circa Aromatorios Vrbs infra in const. 105. Quia sicut. Et quo ad miserabiles personas vide infra const. 190. Accepimus, Et quo ad Furnarios Vrbs pro pretio panis vide Greg. 13. const. 77. Cum sicut accepimus.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. C V P I E N T E S litium anfractibus, qui post obitum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, & aliorum quorumcunque prælatorum in Rom. Cur. decedentium inter eorum creditores oriuntur, dum se vnusquisque altero potiorum contendit, dum aliqui prætextu mercedis & regalarum, alios creditores præcedere conantur, quo fit vt sæpe numero pauperrimi, qui eorum substantiam bona fide crediderunt, non tantum debita satisfactio defraudentur, sed etiam longis, & periculosis litibus grauissimum eorum impendio defatigetur, hac perpetuo valitura constitutione sancimus, vt defunctis in Rom. Cur. tam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, quam Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Camera Apostolicæ Clericis, Sacri Palatii Apostolici Auditoribus, Referendariis, maioris præfidentibus Abbreviatoribus, & alijs quibusuis Prælatibus, nullus super eorum bonis mercedem petere possit in præiudicium creditorum, nisi euidenter appareat, quod sub certa constituta mercede, ad seruitium huiusmodi accesserit: Et vt etiam seruetur forma constitutionis sæl. recor. Pauli Tertij super hoc concessa, quam (quatenus opus sit) innouamus, Similiter eorundem Cardinalium, & prælatorum familiares abstineant a petitione regalarum cuiuscunque generis, iuxta formam decreti de fratru consilio de mense Septembris, proxime præteriti super hoc editi. Porro in satisfactioe creditorum dictorum Cardinalium, & prælatorum in Rom. Cur. decedentium, nisi ordo seruetur, vt post consignationem annuli, & ornamentorum Cappellæ dilecto filio Camera Comissario (respectu Cardinalium) in primis & ante omnia faciendam, prior causa sit eorum, qui pro vsu dictorum Cardinalium, & prælatorum, eorumque familiares cibarias dederint, Secunda eorum, qui res vestiarias, & ad vsu corporis ipsorum, non autem ad ornatum, vel ad pompam necessarias, subministraverint, quandoquidem ex causis huiusmodi creditores, vt plurimum sint pauperes, vel mercatores, qui pro illis aduehendis innumera pericula subeunt, & sine illis præfati Cardinales, & prælati statum eorum dignitatis, vsque ad obitum minime sustentare potuissent, & requisiti, vtique verisimiliter omnem honestam obligationem, etiam cum iuramento, & in forma Camera contraxissent. Tertia vero causa sit prælatorum mercenariorum, quibus certa constituta merces appareat, quibus satisfactis in ceteris seruetur ius commune. Quod non tantum in futuris, sed etiam in pendentibus negocijs locum habere decernimus, etiam si ex alia

Causa constitutionis.

Declaratio circa mercedem familiarium, ipsorum Prælatorum.

Ordo seruandus in satisfaciendis creditoribus eorundem Prælatorum.

Ad quod vide infra const. 105. & 190. & Greg. 13. const. 77.

si ex alia

Hæc const. proce- dit etiam in ne- gociis pendentibus. Executoris de- putatio. Clausula de- rogatoria.

si ex alia causa creditores instrumenta, & obligationes etiam in forma Camere habeant. Quo circa dilecto filio Curie causarum Camere Apostolicæ Auditori nunc & pro tempore existenti, tenore præsentium committimus & mandamus, quatenus præmissa omnia & singula per hæredes & testamentorum executores & cæteros ad quos pro tempore spectabit, etiam per censuras Ecclesiasticas, & poenas etiam pecuniarias, & alia iuris & facti remedia opportuna, inuolubiliter obseruari faciat. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis priuilegiis, obligationibus in forma Camere concessis, cæterisque contrariis non obstantibus quibuscunque.

Placet Motu proprio. M.

Præsentetur B. Amerin. Regens.

Collationata fuit præfens copia cum originali in actis præsentata, Notarij infra scripti sub die vigesima secunda Martij, Milleesimo quingentesimo sexagesimo septimo.

Antonius Guidottus est Notarius.

X X X I I I.

Moderatio & Reuocatio indultorum S. R. E. Cardinalibus concessorum, circa beneficiorum collationes, ac declaratio, & limitatio, super futura illorum concessione.

Ad hoc tu vide regulas Cancellariæ Sanctissimi D. N. Papæ Six. V. quas habes infra in si. Voluminis.

Hæc indulta habes sup. in Clem. 7. const. 38. Sanctissimus, fol. 342. & Iul. 3. const. 37. Sanctissimus, fol. 338.

SANCTISSIMVS in Christo pater, & dominus noster dominus Pius diuina prouidentia Papa V. Ex tam multis S. R. E. Cardinalium super beneficiorum Ecclesiasticorum dispositione indultis, & multiplicatione aliarum super alijs facultatum quæ quotidie literis dictorum indultorum diffusue inferuntur, sæpenumero impeditus, quo minus solitam ante hac Sedis huius benignitatem erga pauperes, & bene- meritos liberaliter exercere possit, Idcirco rationem capere volens, vt tanta dehinc eiufcemodi indultorum, & facultatum largitione præcisâ, dictis personis cõmodius beneficiandi via sibi libera recludatur: Omnia & quæcunque indulta, concessiones, facultates, & alia priuilegia, cõferendi quæcunque beneficia Ecclesiastica, cum cura & sine cura secularia, & quorumuis ordinũ regularia qualitercunque qualificata, ad collationem, prouisionem, præsentationem, electionem, & quamcunque aliam dispositionem dictorum Cardinalium, ratione Patriarchalium, Metropolitan. & aliarum Cathedralium Ecclesiarum, necnon monasteriorum, prioratum, dignitatum & aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, quæ quomodolibet obtinent, & in posterum obtinebunt, ac etiam quorum collatio, prouiso, & quæuis alia dispositio, illis ex causa facta per eos cõfessionis, regiminis, & administrationis, seu commendæ, aut resignationis, ecclesiarum, monasteriorũ, & aliorum beneficiorũ huiusmodi Apostolica auctoritate reseruata existit, vel in posterum reseruabitur, necnon quorumcunque inferiorum collatorum, & collatricum, de iure, priuilegio, consuetudine, ac alias quomodolibet pertinentia, & etiam illa commendandi, ac alias de eis disponendi, omnibus & singulis Cardinalibus prædictis etiam de dictorum inferiorum collatorum consensu per quoscunque Rom. Pont. ac sanctitatem suam, & dictam sedem, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, & etiam ex pactis inter dictos Pontifices, & Cardinales diuersis temporibus factis, firmatis, & iuratis, ac quibusuis onerosis, & aliis causis concessa; & etiam iteratis vicibus innouata atque extensa, quibuscunque concepta formulis, ac etiam restitutiuis, mentis attestatiuis, præseruatiuis, derogatorijs, & alijsque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon vim contractus inducentibus, & alijs decretis suffulta, quorum omnium tenores Sanctitas sua haberi voluit pro expressis, specialiter & expresse reuocauit, literasque Apostolicas desuper confectas, & quo ad ea in quibus illa nondũ erant fortita effectum, & inde secuta quæcunque cassauit, & annullauit, viresque & effectum de cætero non habere decreuit. Præterea voluit, & ordinauit quod omnes deinceps literæ Apostolicæ facultatum, & indultorũ huiusmodi pro singulis Cardinalibus prædictis, præsentibus, & futuris ad vnã tantum cathedralem vel maiore Ecclesiam, seu illius loco vnũ, vel duo monasterium seu monasteria, aut vnũ aliud vel duo alia beneficium seu beneficia in dictis literis exprimentã seu exprimentum vel exprimentam, quam seu quod vel quæ ipsi Cardinales vltra illas sex Episcopales, ac presbyterales, & diaconales Cardinalium Ecclesias tunc temporis obtinebunt, seu cuius vel quorum collatio eis reseruata fuerit (vt præfertur) Ac etiam sublata omnino altera huiusmodi indultorum parte super consensu ipsorum Cardinalium requirendo in prouisione beneficiorum apud sedem prædictam, pro tempore vacantium, alias sub dictis indultis comprehensorum, de quibus omnibus Sanctitas sua posthac libere disponere intendit, & etiam citra facultates commendandi monasteria, aliaque beneficia ecclesiastica, & regularia, necnon disponendi de monasteriis, etiam cura & conuentu carentibus, & de dignitatibus, conuentualibus, & in Metropolitan. aliisque cathedralibus post Pontificales maioribus, & in collegiatis ecclesijs principalibus, Ac etiam disponendi de beneficijs Referendariorum, causarum palatij Apostolici Auditorum, Protonotariorum, & aliorum officialium dictæ Sedis, necnon familiarium cæterorumque omnium, qui constitutionibus declaratorijs sæl. rec. Pauli Papæ I I I. ad perpetuam rei memoriam æditis continentur. Denique cum moderatione facultatum disponendi de beneficijs familiarium ipsorũ Cardinalium ac concessionum eis etiam per regulas Cancellariæ Apostolicæ factarum, de consensu per ipsos in prouisionibus Apostolicis præstando ad eos solos familiares continuos commensales eorundem, qui vera, & actuali familiaritate continua commensalitate huiusmodi durante extra Romanam Curiam, vel Cardinalibus ipsis in dicta Curia existentibus, apud dictam sedem decesserint, & ad ea sola beneficia quæ ipsi familiares continui commensales viuentes, ad collationem dictorum Cardinalium pertinentia obtinebant, seu quæ ex collatione sibi ab eisdem Cardinalibus facta affecti fuerant, expediuntur. Aliiter vero etiam motu scientia, & potestate similibus ac etiam

Causa constitutionis.

Reuocatio in dultorũ S. R. E. Cardinaliũ circa beneficiorũ collationem.

Declaratio & limitatio circa futuram illarum concessionem.

etiam cum præsentium speciali, & expressa derogatione expedita, nullius sint prorsus roboris vel momenti, Et nihilominus huiusmodi constitutiones, & regulas super beneficijs familiarium Cardinalium æditas, etiam quoad Cardinales indulta huiusmodi non habentes ad familiares, & beneficia prædicta dumtaxat restrinxit, & moderatus fuit. Decernens sic in ijs cæterisque omnibus præmissis per quoscunque & c. etiam causarum dicti palatij Auditores, ac etiam ipsos Cardinales sublata & c. necnon irritum, & inane quicquid fecus per quoscunque etiam prætextu indultorum, facultatum, & concessionum huiusmodi, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Statuto ordinatione, decreto, & declaratione suæ Sanctitatis in crastinum eius assumptionis ad summi apostolatus apicem æditis, quod Cardinales in constitutionibus, & regulis per eam post priorum suorum constitutionum, & regularum æditionem, & publicationem in posterum faciendis, non includantur, nisi illa eorundem Cardinalium fauorem concernant, vel ipsa ædenda constitutiones de illorum, seu maioris partis eorum consilio æditæ fuerint, cæterisque contrariis non obstantibus quibuscunque.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Placet publicetur, & describatur. M.

Lectæ, & publicata fuit superscripta regula Romæ in Cancellaria Apostolica Anno Incarnationis Dominicæ Milleesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Die vero Mercurij vltima Mensis Aprilis, Pontificatus præfati Sanctiss. D. N. Papæ Anno Secundo.

Publicatio in Cancellaria Apo.

A. Lomellinus Custos.

X X X V.

Prohibitio alienandi & infeudandi Ciuitates & loca S. R. E. & etiam tractandi vel suadendi alienationes & infeudationes, etiam ex causa permutationis, aut sub prætextu necessitatis vel euidens necessitatis Sedis Apostolicæ.

Hæc constitutio confirmata fuit à Greg. 13. infra in eius const. 1. Inter cætera, & à Sanctiss. D. N. Sixto V. in eius const. 1.

Prohibitiones autem alienandi bona Ecclesiastica habes supra fol. 3. in Greg. 9. const. 1. Rex excelsus, & fol. 34. in Ioannis 22. const. 1. Inter cætera, & fol. 9. in Pauli 2. const. 6. Ambitiosæ.

Reuocationes autem & rescissiones bonorum Eccles. male alienatorum vide sup. fol. 39. in Clem. 6. const. 1. & fol. 525. in Iul. 3. const. 25. Cum sicut accepimus, & fol. 570. in Pauli 4. const. 2. Iniunctum, & fol. 850. in Pij 4. const. 125. Apostolicæ, & infra in const. 98. Et si de singulis.

Permissiones autem alienationum alijs concessas, ob necessitates Sedis Apostolicæ, habes sup. fol. 317. in Clem. 7. const. 18. Si pro pauperum, vbi notauit concord. & infra in Pij V. const. 144. Etsi benedictus.

De commissionibus autem alienationum in forma Si in euidens, vide infra in const. 68. Volentes, cum ibi not.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ADMONE T nos suscepti cura regiminis vniuersalis Ecclesiæ, cui auctore domino præsidemus, vt Ciuitates, Terræ, Oppida, & Loca nobis, & Sedi Apostolicæ in temporalibus mediate, & immediate subiecta perpetuo in iure, dominio, & proprietate ac possessione dictæ Sedis conferuerent. Sanè licet nonnulli Romani Pontifices prædecessores nostri per eorum constitutiones rerum ecclesiasticarum alienationes prohibuerint, & iam factas reuocauerint, & annullauerint: nihilominus cum retro actis temporibus nonnulli nimium ambitiosi, & dominandi cupidi sub varijs prætextibus coloribus & causis sæpe etiam falsis (quod non sine maximo animi nostri moerore referimus) aliquibus Romanis Pontificibus suggestionibus & insinuationibus suis conati sint ostendere, & persuadere magis vtile, & expediens Sanctæ Romanæ Ecclesiæ & Sedi præfatæ fore, si aliquæ Ciuitates, Terræ, Oppida, Castra, Arces, & Loca ad ius, & proprietatem eiusdem Sedis pertinentia, in feudum, gubernium, vicarium, ducatum, aut quemuis alium titulum perpetuum, vel ad tertiam generationem, seu ad vitam, aut aliàs ad longum tempus concederentur, vel etiam ex eo, quod alias in feudum data aut quouis alio titulo huiusmodi alienata fuerint, & propterea tanquam ad Sedem prædictam deuoluta, vel deuoluenda posse & debere de iure iterum infeudari, & alienari, atque inde nonnullas alienationes, infeudationes, & concessiones à Sede Apostolica emanasse, ex quibus illa non mediocrem diminutionem non solum patrimonij, sed etiam extirpationis recepisse dignoscitur. Hinc est quod nos cõsiderantes omnium Ciuitatum, & locorum prædictorum singularem fidem, & promptam deuotionem eidem Sedi exhibitam, omni tempore valde vtilem, & salutarem fuisse, & esse; ac volentes non solum alienationes huiusmodi (quas tempore nostro omnino exulare intendimus) de medio tollere, & quod nobis licere non patimur, nostris successoribus indicamus, quos non immemores fore speramus ante Domini nostri Iesu Christi in examine diei magni aduentus tribunal, villicationis nostræ rationem reddituros nos esse, sed vt omnis alienationum huiusmodi fiendarum occasio penitus aboleatur, quantum cum Deo possumus, per amplius prouidere, constitutionibus prædecessorum nostrorum huiusmodi etiam inhærendo, illasque innouando, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, non ad alium super hoc nobis oblatam petitionis instantiam, sed ex mera animi nostri deliberatione, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, habita etiam super his cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus in Consistorio

Prædecessorum constitutiones iudicauit hic in rubr.

Causæ istius constitutionis.

istorio nostro secreto consultatione matura, de eorum consilio, & vnanimi assensu (qui etiam iurauerunt presentium constitutioni non contravenire, nec Pontificibus alienationes contra tenorem presentium attentantibus consentire, & absolutiones a iuramento huiusmodi non petere, nec acceptare) hac nostra perpetuo valitura constitutione decernimus & declaramus Ciuitates, & loca predicta etiam hactenus in feudum, aut quemuis alienationis titulum dari solita, vel consueta, ad nos & Sedem prefatam quomodolibet deuoluta, & pro tempore deuoluenda, absque alia vltiori declaratione, & illorum possessionis apprehensione eo ipso Sedi, & Camere Apostolicæ incorporata, ac ad ius, & proprietatem, & dominium pristinum, ad possessionem redijisse censei, perinde ac si per quadraginta annos, & vltra Ciuitates, & Loca prefata a nobis, & Sede prefata immediate possessa, & nunquam in feudum, aut alium titulum concessa fuissent. Statuimusque, & decernimus, quod omnes, & singulæ tam Communitates, & Vniuersitates, quàm Ciues, & incolæ Ciuitatum, Terrarum, & Locorum predictorum, aliarque quæcunque personæ, tam ecclesiasticæ, quàm seculares cuiusuis dignitatis & ordinis etiam Episcopalis, vel maioris existentes, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, tam publice in consiliis Ciuitatum, & Locorum prefatorum, quàm priuatim alibi in quibusuis locis, etiam si Ciuitatum, & Terrarum earundem Gubernatores, aut nostri & Sedis Apostolicæ Legati, vel Prolegati existant, tractantes, consulentes, aut alias verba facientes de infestationibus, aut alienationibus de ciuitatibus, & locis prefatis immediare ad nos, & Sedem prefatam spectantibus, & pertinentibus, etiam deuolutis, etiam in feudum communiter, & pluries dari solitis, etiam ex causa permutationis, vel sub annuo censu, aut canone, aut alias quomodolibet, etiam contemplatione meritorum erga Sedem prefatam, aut sub pretextu necessitatis, vel euidentis utilitatis faciendis, seu de postulandis a nobis, & Sede prefata quibusuis personis cuiusuis dignitatis, status, gradus, etiam nobis, & successoribus nostris secundum carnem coniunctis, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, aut quauis alias temporali, vel ecclesiastica dignitate fungentibus, in Duces, Vicarios, Gubernatores, seu quemuis alium titulum ad vitam, vel in perpetuum, vel longum tempus, aut etiam Sedis Apostolicæ beneplacitum, Ciuitatum & Locorum prefatorum, ac propterea de eligendis oratoribus ad nos, & successores nostros super præmissis, vel illorum occasione mittendis proponentes, tam ipsi quàm Oratores munus huiusmodi recipientes, aut alij quicunque alienationes huiusmodi Romano Pontifici pro tempore existenti per se, vel alium, seu alios insinuantes vel suadentes, eo ipso sententiam excommunicationis incurrant, à qua nisi ab ipso Pontifice, præterquam in mortis articulo, absolui nequeant, & in super Sanctæ Romanæ Ecclesiæ & Sedis Apostolicæ prefatæ rebelles, etiam in primo capite læsæ maiestatis, & proditores Ciuitatum, & Locorum prefatorum, ac bona eorum fisco, & Cameræ nostræ Apostolicæ ipso iure deuoluta, & incorporata sint, & esse censeantur, omnibusque ecclesijs, monasterijs, & alijs per eos quomodolibet obtentis beneficijs ecclesiasticis eo ipso priuati existant, neque ad Ciuitates, & Loca prefata vlllo vnquam tempore remitti possint: Et si aliquando eos reintegrari contigerit, nihilominus infames remaneant, illisque honorum, & dignitatum portæ perpetuo claudantur. Et quoniam intelleximus aliquos etiam Cardinales, Ciuitates, Terras, Oppida, Castra, Arces, & Loca ad vitam, seu tertiam, vel aliam generationem, aut alias à dicta Sede, etiam ex causa onerosa, obtinere, habere, & possidere, cum facultatem faciendi in illis melioramenta, ita quòd ab eis amoueri non possint, nisi restituis sibi prius pecunijs in melioramenta huiusmodi expensis, omnes, & singulas facultates faciendi melioramenta prefata quibusuis personis etiam Cardinalibus per eosdem prædecessores nostros aut alios ad id facultatem habentes quomodolibet concessas harum serie reuocamus, & annullamus, & nemini deinceps suffragari posse, neque debere, ac cuiuscunque facultatem faciendi melioramenta huiusmodi habenti illa, etiam pro munitione, & tuitione, nisi ex causa necessariæ conseruationis Locorum eorundem facta fuerint, post publicationem presentium facere omnino interdiciamus, ac prohibemus, & si secus à quoquam factum, attentatumue fuerit, melioramenta quæcunque per eos contra tenorem presentium facta locis ipsis cedere, & Cameram ad illorum satisfactionem minime teneri, & obligatam esse volumus, & declaramus. Decernentes presentes literas sub quibusuis reuocationibus, cassationibus, derogationibus, & alijs contrarijs dispositionibus sub quibusuis tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis pro tempore quomodolibet factis minime comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, totiens in pristinum statum restitutas, & de nouo concessas esse, & censei debere. Irritum quoque, & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac Ciuitatum, & Locorum predictorum iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Sic igitur deuotionis, & fidei constantia Ciuitatum, & Locorum prefatorum erga nos, & successores nostros, & eandem Romanam Ecclesiam perseueret, vt merito integritatis virtus maiora beneficia ab eadem sede consequi mereatur. Volumus autem quod sicut omnes, & singuli Cardinales presentes constitutionem huiusmodi, quantum in eis erit, obseruare, illique non contravenire, nec Pontificibus contrafacientibus consentire, aut absolutionem à iuramento præstito non petere, nec oblatam, aut concessam acceptare in Consistorio nostro secreto promiserunt, & iurarunt, idem per absentes Cardinales à consistorio, in habitatione eorundem, & à Romana Cu. vt quodcunque ad eandem Curiam se contulerint, ac per futuros pro tempore Cardinales in assumptione pilei promitti, & iurari debeat, ac promissionem, & iuramentum huiusmodi in formula iuramenti per eosdem Cardinales præstari soliti adiungi, & inferi debere, ac contrafacientes poenam periurij, & perpetuæ infamiæ iuris, & facti eo ipso incurrere decernimus. Præterea quod ipsi Cardinales, occurrente Apostolicæ Sedis vacatione in Conclauis quando de obseruandis literis Iulij Papæ II. prædecessoris nostri super electione Romani Pontificis, & alijs constitutionibus iuramentum præstare solent, etiam de inuiolabiliter obseruanda presenti constitutione nostra per quemlibet eorum, qui in Romanum Pontificem electus fuerit, & post modum idem ad summi Pontificatus fastigium assumptus, post eius assumptionem hoc ipsum promittere, ac iurare, & deinde post coronationem suam promissionem, & iuramentum huiusmodi per literas suas speciales harum confirmatorias reiterare debeat. Quod si illud à Pontifice (quod credendum non est) recusabitur, aut differetur, tunc dicti Cardinales in primo Consistorio secreto, & præcipue eorum Decanus, & capita ordinum apud eum omni cum instantia, & instantissime pro presentium obseruatione petere, & rogare, ac obtestari non cessent, idque vt omnino efficiat, diligentissime curare studeant, statuimus, & ordinamus. Quodque presentes literæ in libellum redigantur, & post predictas Iulij literas, quæ in dicto Conclauis legi solent, inter alias constitutiones nostras adiungantur, & etiam in quinter

Declaratio, quæ Ciuitates & loca Sedis Apostolicæ alienata vel infestata, tam deuoluta, quàm deuoluenda, ipso facta censetur sedi Apost. incorporata.

Prohibitio de cetero alienari, & infestandi aut eas tractandi vel suadendi.

Limitatio & reuocatio privilegiorum Cardinalium & aliorum faciendi melioramenta in locis à Sede Apost. eis concessis, & ea restitendi vsque ad illorum refectionem. Clausula præferuntur. Decretum irritans. Clausula derog.

Iuramentum à Cardinalibus præstandum pro obseruantia istius constitutionis.

Pontifex electus obseruanti istius const. promittere & curare debet, & per eius literas confirmare.

Quod fecerunt Greg. 13. & Six. 5. vt hic in rub.

in quintatno Cancellariæ Apostolicæ cum alijs extrauagantibus nostris describantur, ac ad valuas basilicæ Beati Petri Principis Apostolorum, & in Cancellaria nostra Apostolica, ac acie Campi Floræ publicentur. Et quia difficile foret presentes ad singula quæque loca deferri, decernimus etiam & declaramus, quod earum transsum ptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo alicuius prælati munitis eadem prorsus fides vbique in iudicio, & extra, adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibere, vel ostense. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, reuocationis, decreti, statuti, interdicti, prohibitionis, ordinationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentate præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domini Milleesimo quingentesimo sexagesimo sexto, quarto Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Forma publicandi hanc confit. Quam habes hic in fi.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus. Locus signi.

Vtinam dirigantur viæ meæ ad custodiendas iustificationes tuas.

- Ego F. Card. Pisanus Episcopus Ostien.
- Ego Io. Card. Moronus Episcopus Portuenfis.
- Ego Christophorus Card. Madrucius Episc. Præ.
- Ego A. Card. Farnesius Episc. Tuscul. Viceçan.
- Ego Io. Mi. Card. Saracenus.
- Ego Ful. Card. Perus.
- Io. Card. Politianus.
- Io. B. Cicala Card. S. Clementis.
- B. Card. Tranen.
- Scipio Card. Pisarum.
- Io. Card. Capisuccus.
- Ego Clemens Card. Araceli.
- Ego Ia. Card. Sabellus.
- Ego Io. Antonius Card. S. Georgij.
- Aloysius Card. Cornelius.
- Ber. Card. Saluatus.
- Ego Phi. Card. a Burdesia.
- Ego Lud. Card. Simoneta.
- Ego Ant. Card. Granuelanus.
- Ego F. Card. Paciecco.

- Ego Marcus Antonius Card. Amulius.
- Ego Hieronymus Card. de Corrigio.
- Ego Io. Franciscus Card. de Gambarà.
- Ego N. Card. de Sermonea.
- Ego Hipp. Card. Ferrarien.
- Ego Innicus Aualos Card. Arag.
- Ego Marcus Antonius Card. Columna.
- Ego Io. Franciscus Card. Comendonus.
- Ego Marcus Antonius Card. Bobba.
- Ego Hugo Boncompagnus Card. S. Sixti.
- Ego Alexander Card. Sfortia.
- Ego Alexander Card. Cribellus.
- Ego Franciscus Abundius Card. Castilio.
- Ego Benedictus Card. Lomellino.
- Ego Gulielmus Card. Sirlētus.
- Ego F. M. Card. Alexandrinus.
- Ego Hieronymus Card. Simoncellus.
- Ego Vitellorius Card. Vitellius S. R. E. Cam.
- Ego Franciscus Card. Aleciatus.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata Apud Cæsarem Secretarium.

Anno à Natiuitate D. N. Iesu Christi Milleesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Indictione decima, die vero vigesima tertia mensis Maij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno eius Secundo, retroscriptæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ per nos Io. Andream Rogerium, & Nicolaum de Matthæis Sanctissimi D. N. Papæ Curiores.

Publicatio

Antonius Clerici Magister Curf.

X X X V I.

De celebratione Festiuitatis S. Thomæ de Aquino, die 7. mensis Martij, Et indulgentijs concessis, ea die visitantibus eius sacella.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. MIRABILIS Deus in Sanctis suis, qui se daturus illos in laudem & gloriam & honorem prophetæ ore promissit: vt quos sicut sol in conspectu suo fulgentes, ob merita sanctitatis coronat in celo, admirabiliter etiam honoraret in seculo, & in eo, quod illis tribui iubet laudis & venerationis officio, debitum quoque Maiestati suæ honorem, & gloriam agnosceret. Quorum non modo vitam, sed mortem, sepulchra, monumenta, reliquias, & imagines, ad Catholicæ fidei confirmationem, & ad confusionem hæreticæ prauitatis, vt felicis etiam, quam in presenti vita, doceret viuere mortuos, qui in domino moriantur, lapsis in prauitatis, dignatus est decorare & illustrare miraculis. Ex quo sanctorum laudabili numero, qui catholicam veritatem, corde, opere, & ore roborarunt, angelici doctoris S. Thomæ de Aquino. Ordinis Fratrum Predicatorum in cœli, assumptio, multis ante annis, orbi terrarum, & diuinis, & proprijs est comprobata testimonijs. Nam & miraculorum signis, quibus serui sui Thomæ perpetuam veritatis operam nobilitate voluit in exhausta Dei benignitas, & certissima Christiana regula doctrinæ, qua S. Doctor Apostolicam Ecclesiam insignis confutatis hæresibus illustrauit, adductus felicis recordationis Ioannes XXVI. prædecessor noster, illo in sancto quum numero rala, eius diem festum Nonis Martij quo die nunc etiam coitur, æniuersario honore celebrari iussit. Sed quoniam omnipotentis Dei prouidentia factum est vt Angelici Doctoris vi, & veritate doctrinæ, ex eo tempore, quo coestibus Ciuibus ascriptus fuit, multæ, quæ deinceps exortæ sunt hæreses, coluæ & conuictæ dissiparentur, quod

Ioannes 22. ex euis hic expressis. Fe. S. Thomæ de Aquino singulis annis celebrari iussit die 7. Martij.

H. & antea

& antea sæpe, & liquido nuper in sacris Tridentini Concilij decretis apparuit; eiusdem memoriam, cuius meritis orbis terrarum à pestiferis quotidie erroribus liberatur, maiore etiam quam antea grati & Pij animi affectu colendam statuimus. Quod officium nostrum præter beneficia ex illius salutari disciplina in diem magis profecta in sacrosanctæ Ecclesiæ filios, ad quorum pastorem paternamque curam Dei benignitati humilitatem nostram placuit euocare, postulat etiam aliqua ex parte eiusdem Ordinis Prædicatorum communitio, & societas vnde, licet imparibus meritis nos etiam, tanquam ex fonte profluximus. Itaque primum vt in Ciuitate & Regno Neapolitano, quod in eam Prouinciam, quæ ad salutarem omnium gentium institutionem, ex nobilissima familia Aquinate, clarissimum hoc edidit Ecclesiæ Dei lumen, tantum inde laudis, decorisque diuina bonitas redundare uoluerit, de venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio atque vnanimi assensu ipsa die nonarum Martij, qua præstantissimus Doctor migravit in cœlum, posthac semper vniuersi vtriusque sexus ab omnibus vetitis ac seruilibus operibus laboribusque abstinentes, festum diuini Thomæ solemniter sub duplici maiori officio sicut cæteras eius generis solennes festiuitates, quæ de ipsius Ecclesiæ præcepto seruantur in alijs autem orbis terræ partibus, quemadmodum sanctorum quatuor Ecclesiæ Doctorum festiuitates piæ memoriæ Bonifacij Papæ VII. etiam prædecessoris nostri præcepto celebrantur, sic eundem festum diem S. Thomæ in perpétuum posthac omnes item vtriusque sexus Christianifideles celebrent & venerentur, Apostolica auctoritate statuimus, ac sancimus. Vt vero etiam memoriæ S. Doctoris maiori studio ac pietate cultus & debita veneratio adhibeatur, de omnipotentis Dei ac beatorum Apostolorum Petri & Pauli auctoritate consili, omnibus vtriusque sexus Christianifidelibus verè pœnitentibus, & confessis, qui in ipso S. Thomæ festiuitatis die facellum, vel altare in Ecclesia S. Dominici Neapolitan. situm, in quo scriptoris angelici doctrina, Saluatoris Crucifixi ore (sicuti pia testatur historia) mirabiliter probata fuit, à primis eius diei vespere vsq; ad occasum solis deuote visitauerint, septem annos & totidem quadragenas, in cæteris autem orbis terræ partibus iis, qui eundem festum diem, vt præfertur, solemniter celebrauerint, & ad Ecclesiam, quæ apud eos fuerit, vel facellum, aut altare sub eiusdem S. Thomæ inuocatione, pie, ac deuote accesserint, quoties id fecerint, toties centum dies de iniuncta ipsis pœnitentia per præsentem literas in perpetuum valituras, quas sub alijs cuiuscunq; generis indulgentiarum concessionibus & illarum reuocationibus nullo modo comprehendere volumus, misericorditer in Domino relaxamus. Et quia difficile esset has ipsas literas ad singula orbis terrarum loca peruenire, volumus & auctoritate apostolica decernimus, vt earum exemplis etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius prælati munitis, vbique locorum & gentium in iudicio, & extra eadem profusus fides adhibeatur, quæ ijs ipsis, si exhibitæ essent, iure ab omnibus adhiberetur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ sanctionis, voluntatis, relaxationis, statuti, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, tertio Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Idem autem Pontifex ex alijs causis idem festum solemnius celebrari iubet vt hic.

Indulgentiasq; eius altaria tunc visitantibus concedit.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.
Locus signi.

Vtinam dirigantur viæ meæ ad custodiendas iustificationes tuas.

- Ego F. Card. Pisanus Episcopus Ostien.
- Ego Io. Card. Moronus Episcopus Portuenfis.
- Ego Christoforus Card. Madrucius Episc. Præ.
- Ego A. Card. Farnesius Episc. Tuscul. Vicecan.
- Ego Io. Mi. Card. Saracenus.
- Io. Card. Politianus.
- Io. B. Cicada Card. S. Clementis.
- B. Card. Trauen.
- Scipio Card. Pisarum.
- Io. Card. Capisuccus.
- Ego Clemens Card. Aræceli.
- Ego Ia. Card. Sabellus.
- Ego Io. Antonius Card. S. Georgij.
- Ego Aloysius Card. Cornelius.
- Ber. Card. Saluiatus.
- Ego Phi. Card. a Burdesia.
- Ego Lud. Card. Simoneta.
- Ego Ant. Card. Granuelanus.

- Ego F. Card. Paciocco.
- Ego Marcus Antonius Card. Amulius.
- Ego Hieronymus Card. de Corrigio.
- Ego Io. Franciscus Card. de Gambara.
- Ego Hipp. Card. Ferrarien.
- Ego Innocentius Aualos Card. Arag.
- Ego Io. Franciscus Card. Commendonus.
- Ego Marcus Antonius Card. Bobba.
- Ego Hugo Boncompagnus Card. S. Sixti.
- Ego Alexander Card. Sfortia.
- Ego Alexander Card. Cribellus.
- Ego Benedictus Card. Lomellinus.
- Ego Gulielmus Card. Sirletus.
- Ego F. M. Card. Alexandrinus.
- Ego Hieronymus Card. Simoncellus.
- Ego Vitellotius Card. Vitellius S. R. E. Cam.
- Ego Franciscus Card. Alciatus.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata Apud Cæsarem Secretarium.

Anno à Natiuitate D. N. Iesu Christi Millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Indictione decima, die vero trigesima mensis Iunij, Pontificatus Sanctiss. in Christo patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno Secundo, retrospectæ literæ lectæ publicatæ & affixæ fuerunt in valuis sancti Petri de Vrbe, & S. Io. Lateran. Cancellariæ Apostolicæ, per nos Io. Andræam Rogerium, & Christianum de Monte prælati Sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

Camillus Cherubinus Magister Cursorum.

Reformatio

XXXVII.

Reformatio Ordinis Fratrum Humiliatorum Regulæ S. Benedicti.

Extinctio autem eiusdem Ordinis habetur infra in const. 122. Quemadmodum.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. QVANTVM vtilitatis Reipublicæ Christianæ afferunt bene institutæ, & institutis suis conuenienter viuentes Religiosorum Congregationes, tantum illa detrimenti, & offensionis capere videtur ex his, cum quos alijs in sæculo viuentibus honestate morum & sanctimonia excellere, salutisque æternæ viam præire oportebat, ipsimet ab optimis disciplinis desciscentes, in cupiditates & vitia prouoluuntur. Hæc considerantes ex quo nos diuina Maiestas ad huius præcellæ dignitatis fastigium euexit, omnia, quantum in nobis est, superno auxilio freti, facere conamur, vt illæ quidem sodalitates, quæ in obseruatione institutorum suorum religiose persistunt, magis quotidie in illo suo sancto proposito confirmantur: illæ autem, quæ relicta vetere disciplina in deterius lapsæ sunt, opportuna animaduersione adhibita, ad honestum vitæ genus feliciter reuocentur.

Cum igitur inter eas Religiones, quas graui cum nostra sollicitudine à veteribus institutis defecisse videmus, Fratrum Humiliatorum relaxata iam pridem disciplina, non animo tantum, sed nostris etiam oculis in primis obseruetur, quæ postulet, vt ad illam quamprimum emendam præcipua nostra studia conferamus. Horum etenim Regula pluribus iam sæculis ab Humilibus quidem, sed maxime pijs & deuotis profecta inuitis, inde optima illius disciplina in immensum augete, sic sensim coaluisse fertur, vt radices suas longe lateque feliciter propagarit. Sed humani generis hostis, qui bonis semper operibus aduersatur, captato inter affluentes opes tempore, frugiferam hanc plantam, suis adeo turbinibus agitauit, vt plerique Præpositi, & alij dicti Ordinis, quos par erat ieiunijs, orationibus, & sacra lectioni in claustro sine intermissione incumbere, credito sibi gregi docendo, monendo, & increpando inuigilare, propria salutis oblitæ, contra regulam, & instituta prædicta, proprium sibi vendicantes, bonam magnamque partem reddituum dictæ religionis, quorum priuatus vsus ne ipsis quidem præpositis ex instituto permittitur, in amplissimis ædibus sumptuose exornandis, in conuiujs, in copioso famulicio sæculari, & alijs huiusmodi voluptatibus mundanis temere disperdant, hinc fidelibus scandalum obijciunt, hinc hæreticis maledicendi suppeditatur occasio, hinc multi infirmi & incauti in diaboli laqueos incidunt, dum quorum mores integros non vident, eorum ne doctrinam quidem integram opinantur.

Quibus malis Dilectus filius noster Carolus tt. Sanctæ Prædix presbyter Cardinalis Borromæus nuncupatus dicti Ordinis Præceptor, & Apostolicæ Sedis delegatus, nuper mederi cupiens, adhibitis Generali, & aliquot alijs Præpositis dicti Ordinis, multa vtilia de ratione cultus diuini, de modo recipiendorum, & educandorum religiosorum, de correctione morum, de obedientia, castitate, paupertate, & vita, vt antea communi, bene & prouidenter condidit.

Veruntamen quia propter improbas multorum Præpositorum, & aliorum prædictorum cupiditates, nullus hucusque vel certe rarus inde fructus consequitur, & sicut ex diuersis literis apostolicis, ac etiam ipsismet Ordinis constitutionibus compertum habemus, prædictus Ordo regulæ D. Benedicti, proprium cuius expresse prohibenti, adstringitur, ac illius Præpositi siue prælati, nullos ex sua administratione prouentus, cum nulli ibi, nisi communes sint, percipere possunt, sed in communi, quemadmodum cæteri Fratres viuere debent: Visitatores vero inter cætera fideliter inquirere tenentur, Num Præpositi cum cæteris Fratribus comedant, Num aliqui proprietarij in vlla domo reperiantur, & an ratiocinia facultatum atque expensarum domus inter præpositos & officiales suos habeantur: Denique procurare, vt numerus Fratrum in singulis præposituris pro ratione facultatum augeatur. Propterea ex eisdem constitutionibus etiam deprehendimus, quod præpositi prædicti olim annales, interdum biennales pro nutu præpositi Generalis, & ad electionem suorum Conuentuum assumi debeant. Nos supradicta discrimina ex perpetua rerum administrandarum facultate, quam dicti præpositi habere noscuntur, in primis prouenire rati, prædictis periculis validiore manu occurrere volentes, Moru proprio, & ex certa scientia nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & quascunque tam apostolicas, quam ordinarias collationes, prouisiones, commendas, & alias dispositiones de generalibus, prouincialibus, conuentualibus & alijs præposituris, necnon prioratibus, cæterisque beneficijs ecclesiasticis cum cura, & sine cura dicti ordinis, & etiam super illorum fructibus, quarumcunque pensionum annuarum, aut aliarum rerum, vel etiam ipsorum fructuum, vel partis eorum reservationes Fratribus supradictis perpetuo, siue ad certum, & qualescunque tempus, necnon omnia & quæcunque regressus, accessus, & ingressus, & regrediendi, accedendi, & ingrediendi facultates, & indulta, coadiutorum quoq; deputationes ad illas, illos, & illa, etiam de consensu, ac ex resignationis seu cessionis iuris, ac etiam litis & causæ aut concordia Apostolica auctoritate confirmata, aliaue causa, quantumcunque onerosa & considerabili tam eisdem Fratribus, quam quibuscunque alijs, etiam S. R. E. Cardinalibus, per quoscunq; Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem prædictam, etiã motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, necnon consideratione, intuitu, contemplatione, vel ad instantiam Imperatoris, Regum, Ducum, aliorumque Principum facta, & concessa, quibuscunque concepta formulis, ac etiam re institutis, præseruatijs, derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus efficacissimis & insolitis clausulis, necnon vim contractus inducentibus, & alijs decretis suffulta (quorum omnium tenores præsentibus haberi volumus pro expressis) dicta auctoritate Apostolica, tenore præsentium specialiter & expresse reuocamus, & apostolicas & quascunque alias literas, necnon processus habitos per eandem & inde secuta quæcunque cassamus & annullamus, ac volumus illa omnia vires & effectum de cætero non habere.

Et nihilominus omnes & singulos Præpositos & cæteros Fratres illas, illos, & illa obtinentes prædictos, etiam quarumcunque longissimo tempore possessores eisdem omnibus ex nunc priuamus, & ab illorum possessione amouemus, amotoque denunciamus. Mandantes vniuersis & singulis, vt quam primum præsentibus illis intimatæ fuerint, ab omnimoda administratione abstineant, ac possessionem huiusmodi vacuam realiter dimittant.

Humiliatorum Fratres, ita dissoluti erant, vt reformatione indigerent.

Ideo Card. Borromeus Præceptor, vna cum Generali, & alijs Præpositis, multa statuit pro eorum reformatione, sed nihil profecit. Immo quidam Fratres postea, ipsum Card. interficere tentarunt vt infra in const. 122.

Propterea hic Pontifex pro eorum dem emendatione annullat collationes ipsius Fratrum factas de beneficijs huius ordinis, & reuocat indulta defu per quibuscunq; concessa.

Inhibetq; eisdem, vt ab illorum administratione omnino abstinant.

Quod si horum quisquam secus quoquomodo contenderit, illum talem excommunicationis sententia innodamus, ac dignitatibus, administrationibus, & officiis dicti ordinis perpetuo indignum decernimus eo ipso. Ipsi tamen sic dimittentes, titulum, nomen, & insignia omnia Præpositi ita retineant, ut, quoad vixerint, & in unitate fidei, atque obedientia, & obseruatione præsentium perfliterint, nec quicquam, quod eos merito reddat indignos, admiserint, vocem & suffragium actiue, & passiuæ, etiam quoad electionem Præpositi Generalis habeat, & tam in proximo, quam cæteris deinceps Capitulis generalibus ad curam, & regimen aliarum præpositurarum & prioratum, tertio quoque anno commutentur, & ad tempus dumtaxat eligi debeant.

Firmiter autem pollicemur præposituras, prioratus, & cætera beneficia dicti Ordinis, quæ nunc aliis extra illum collata seu commendata reperiuntur, cum vacabunt, ad eundem statum reducturos, si interim eos, quos ex præsentibus nostris reformatione futuros speramus, fructus vere nouerimus prouenisse.

Cæterum ex his quæ pro salubri dictæ Religionis statu, & felici directione alioqui instituta hucusque reperiuntur, quæque nec præsentibus contraria sunt, nec effectum earundem impediunt, nihil omnino detrahere, sed illa omnia omnino immota custodiri.

Rursus ea quæ ad perfectam regulæ disciplinam vel deesse, vel obesse possunt, præsentibus pagina supplere vel emendare intendentes, Motu, scientia, & potestatis plenitudine prædictis statuimus, & ordinamus.

Quod futuris temporibus in perpetuum Præpositus Generalis dicti ordinis tertio quoque anno in capitulo generali singulis trienniis celebrando, per suffragia secreta, iuxta Concilij Tridentini dispositionem, & alias secundum regularia dicti ordinis instituta, laudabilesque consuetudines eligatur: sed hoc officium lapso triennio illi deinceps nequeat prorogari.

Simili quoque modo prædicti, cæterique omnes præpositurarum, domorum, & locorum omnium dicti ordinis Præpositi & priores quocumque nomine vocati, & ad triennium, & in ipso capitulo generali dumtaxat instituantur, qui debitam in suis præposituris domibus vel locis, residentiam faciant.

Et, si horum quempiam eo durante triennio decedere vel priuari contigerit, prædictus Præpositus Generalis, Vicarium ex eadem illa idoneum, si non autem ex alia præpositura, domo, siue Conuentu, in demortui, vel priuari locum pro reliquo triennij tempore, usque ad futurum generale Capitulum surrogabit.

Cæterum huiusmodi præpositi & priores futuri suo rite defuncti officio trienniali, rursus poterunt in futuro Capitulo generali ibidem, ut antea, præpositi & priores in aliis præposituris, & domibus dicti ordinis, si rursus idonei iudicati fuerint, ad aliud triennium, & sic deinceps deputari.

Ad hæc nullus omnino præpositorum seu priorum, curam, aut administrationem bonorum & aliarum rerum temporalium, dispensationemque reddituum suarum præpositurarum seu domus, etiam nomine sui Conuentus, habere, siue exercere, vel se in ijs interponere possit: Sed vniuersum id onus tribus Religiosis in vnoquoque Capitulo generali ita demandetur, ut primus rerum, & bonorum mensæ tam præpositi, quam præposituræ seu domus, inferendumque in eam reddituum curam habeat. Alter tanquam depositarius pecunias, & cætera ab illo importata, fideliter asseruet. Reliquus de pecuniis, & rebus à depositario captis Præposito, Priori, Fratribus, & domui vniuersæ de necessariis, veluti dispensator provideat, officiorum huiusmodi inuicem confusione penitus interdicta. Sed hi tres tam accepti, quam impensi singulis mensibus præposito suo, adhibitis etiam duobus, vel tribus Fratribus eiusdem præposituræ, seu domus probatoribus, rerumque vsu peritis: Deinde ipsimet rursus præsentibus ipsis Præposito, & peritis Præposito generale, vel visitatoribus, quotiescunque visitationis officium fecerint: Denique generalis præpositus semper in proxime sequenti capitulo generali, & coram tribus iudicibus ab ipso Capitulo deputatis suæ administrationis rationem reddere teneatur.

Omnes vero præpositi, & priores vitam cum suis Fratribus communem ducant, nec proprium quicquam habeant. Omnibus diuinis officiis diurnis & nocturnis in Ecclesia, & choro semper adesse debeant: In refectorio semper comedant, ubi silentium perpetuum agatur, & lectura sacra ab initio ad finem de more habeatur. Aedes separatas neque in claustris, neque alibi vsquam habeant, sed vnica cella, aut, si necessitas postulauerit, duabus dumtaxat, eisdemque cum cæteris aliorum Fratribus coniunctis, ac omnino sine ornatu, velis, aulis, aut tapetis, sed nudo pariete, ac lectulo, & mensa humilibus, sicuti religiosos humiles decet, utque signum humilitatis non differat à signato, contenti esse debeant.

Pari quoque ratione cæteri Fratres nihil sibi proprium vendicantes, necessarium victum, & vestitum, à suo quisque conuentu siue domo, ac per eius ministros, prout cuique opus erit, capiant, pecuniæ vsu, veluti olim ad libitum abutebantur, deinceps omnibus penitus interdicto.

Eam tamen diligentiam Præpositus adhibere debet, ut singulorum, maxime infirmorum, & senum necessitatibus iuxta cuiusque exigentiam consulatur.

Vestitus etiam omnis omnino conformis, nulla exquisita arte elaboratus, sed purus, & honestus in vniuersum habeatur.

Vsu tamen bireti, cæterisque præpositorum & prælatorum insignibus à reliquis Fratribus hucusque distinctis minime propterea sublati.

Nullus insuper siue præpositus, siue simplex religiosus intra septa domus suæ, neque omnino alibi mulieres, quantumcumque prouectas, seu matres, seu sorores, seu alias propinquas, etiam infimitatis tempore, admittat, neque famulos laicos, etiam tanquam communes habeat, sed præpositum fratres affectentur.

Fratres vero, etiam equitantes, vna bini semper incedant.

Vbi tamen communis præposituræ, seu domus necessitas vsum equorum postulauerit, famulus laicus, honesto tamen habitu indutus, ad curationem illorum, necnon associationem præpositi, & fratrum equitantium, equique custodiam dumtaxat poterit adhiberi.

Postremo, ut in præposituris & domibus prædictis, iustus ministrorum numerus perpetuo constet, nunquam pauciores, quam duodecim Fratres in singulis educantur. Illæ vero, in quibus tot commode ali nequiverint, aliis Præposituris, siue domibus eiusdem Ordinis per dictum Capitulum generale, seu si id commode tunc fieri nequiverit, à dicto Carolo Cardinali, & Protectore vna cum præposito generali, & Promotoribus, ac seu diffinitoribus perpetuo vniantur, seu de opulentiorum præpositurarum & locorum redditibus cæteris angustioribus prouentibus præposituris, & locis, commodis rationibus prospiciatur, ita tamen quod præpositi, præpositurarum & locorum

locorum sic vniendorum deinceps earum præpositurarum, quibus vniones huiusmodi fient, Priores, seu vicarij deputentur, ac decedentibus alijs Præpositis ante ac perpetuis, si sint idonei, omnium primi post eos Præpositi in eisdem capitulis generalibus ordine præscripto seruatò eligantur.

Districtius inhiibentes in virtute sanctæ obedientiæ quibuscumque Collatoribus, & etiam ius eligendi, aut præsentandi habentibus, ne de Præposituris, Prioratibus & beneficijs sub ipsa reuocatione nostra comprehensis, prædictis disponere, aut aliquem vel aliquos ad illas præsentare, vel eligere seu instituire audeant quoquomodo, vel præsumant.

Ac decernentes ex nunc quascunque huiusmodi præsentationes, electiones, collationes, prouisiones, Commendas, & alias dispositiones, etiam a sede Apostolica prædicta, Motuque scientia & potestatis plenitudine similibus, ac cum præsentium speciali, & expressa derogatione pro tempore factas, tanquam in læsionem & detrimentum reformatæ Religionis surreptas & extortas, nullius prorsus momenti fore, nec per eas ius aliquod cuiquam acquiri. Rursus nullum ex his, quorum collationes, prouisiones, & commendæ Præpositurarum, Prioratum, & beneficiorum prædictorum personam, cæteraque referuaciones, necnon regressus, accessus, ingressus, & coadiutorum deputationes ad illa reuocata sunt, ut præfertur quocumque tempore, quauis causa, quantumlibet rationabili, restitutionem in integrum, reductionem ad terminos iuris, aut aliud quoduis gratiæ, aut iustitiæ remedium impetrare, vel etiam ab alio, vel alijs impetrato, aut Motu simili concessio, uti nec præsentibus literas sub vllis reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus similium, vel dissimilium ordinationum ab ipsa sede quocumque, & quomodocumque emanandis comprehendere, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validum statum restitutas, & plenariæ reintegratas esse, et ceteri. Sicque per quoscunque Iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales in quauis causa & instantia, sublata eis, & eorum cuiilibet quauis aliter interpretandi, & iudicandi facultate, & auctoritate, vbique interpretari, iudicari, et diffiniri debeant, necnon irritum, et inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Insuper prædicto Carolo Cardinali Protectori præcipimus, ut ipse easdem præsentibus, & quicquid eo Præsidente in proximo generali Capitulo rite ordinabitur, vel etiam pro præmissorum omnium, & singulorum obseruatione, ab eo extra dictum Capitulo, etiam sine interuentu alicuius dicti Ordinis statuatur, in omnibus Præposituris, Conuentibus, & Locis, ac ab omnibus, & singulis Præpositis, & fratribus prædictis inuiolate faciat per se, vel alium seu alios obseruari. Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac etiã Præpositurarum, dignitatum, & administrationum priuatorias, cæteraque iuris, & facti remedia opportuna, appellatione postposita compescendo. Quin etiam contententes prædictos in censuras, & poenas supradictas incidisse declarando, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Et nihilominus vsquequaque quantum in nobis est, præcauere volentes, ne quisquam ab instituto declinet, Ordinaris locorum districtius iniungimus, ut quoscunque Præpositos, & Fratres vagantes, aut quicquid contra præscriptam Regulam extra claustrum admittentes, illos reiecto quocumque exemptionis priuilegio, adhibito etiã brachio prædicto, si necessitas id postulet, cohibeat, & pro grauitate delicti in carcerem coijciant, aliasque in eos iuxta Canonicas sanctiones, & Regulæ disciplinam seuerè animaduertere procurent, si diuina, dictæque Sedis vltionem voluerint euitare. Non obstantibus nostra de non tollendo iure quaesito, ac pia mem. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & in Concilio generali ædita de duabus dietis, alijsque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon ordinis prædicti iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, alijsque similibus, vel dissimilibus reductionibus, etiam ad illud idem vel aliud tempus, aut etiam præpositurarum, prioratum, & beneficiorum præfatorum perpetuacionibus per Sedem prædictam quomodolibet factis, Priuilegijs quoque, exemptionibus, & indultis Apostolicis eidem ordini, eiusque superioribus & personis, ac ipsorum singulis per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & eandem Sedem, etiam per modum statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus, & alias sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis in genere, & in specie concessis, confirmatis, ac etiam alijs reformationibus, quotiescunque & quocumque tempore factis, & promulgatis, ac qui bullis alijs indulgentijs, & literis Apostolicis specialibus et generalibus, quorumcumque tenoribus existant, per quæ præsentibus non expressa vel totaliter non inserta effectus earum, seu dictorum ordinariorum iurisdictionis, vel executionis impediri valeat quomodolibet vel differri, et de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, quæ omnia contra earundem præsentium tenorem nolumus cuiquam in aliquo suffragari.

Denique etiam volumus, quod ipsarum præsentium exempla, etiam impressa dictique Carolo Cardinalis, et pro tempore existentis Protectoris, aut Capituli generalis Sigillo, & alterutrius Secretarij manu obfirmata eandem illam fidem vbique locorum in iudicio, et extra illud faciãt, quam ipsæ præsentibus si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, cassationis, annullationis, priuationis, amotionis, denunciationis, mandati, decreti, innodationis, pollicitationis, statuti, ordinationis, præcepti, inhibitionis, iniunctionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millefimo quingentesimo sexagesimo septimo, Kal. Maij, Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Cæ. Glorierius,

Promittit etiam beneficia aliis extra personas Ordinis collata, ad eundem statum cui vacauerit reducere.

Institutaque eiusdem Ordinis huius reformationi non contraria consistant.

Ordinationesque hic expressas pro reformatione huius Religionis decernit, & obseruari præcipit.

Prohibitio conferendi beneficia in hac reuocatione comprehensa, aut ad illa aliquem præsentandi.

Decretum irritans.

Executores deputatio, & facultates.

Ordinariorum facultates coercendi Fratres huius reformationi controueniens.

Clausula derogatoria.

XXXVIII.

Confirmatio, & innouatio priuilegiorum Ordin. Mendicantium, & declaratio
Concil. Trident. circa ea, Et extensio eorundem ad alios
Ordines Regulares.

Hæc constitutio reducta fuit ad terminos iuris, & Concilij Tridentini, ab isto
met Pontifice vt infra in eius const. 135. Romani, & Greg. 13.
const. 15. In tanta rerum.

Priuilegia autem Mendicantium, vide supra in constitu. 14. Dum ad
Vrbes, fol. 944. vbi notauit.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.
E T S I Mendicantium ordines, qui sedulum in vinea Domini quotidie exhibere non cessant famula-
tum summo semper studio, etiam dum in minoribus essemus, amplexi sumus, ad summi tamen Aposto-
latus apicem, meritis licet imparibus, diuina fauente clementia assumpri, dum id mente recolimus, fa-
cere non possumus, quin eos propensiori charitate, & paterno affectu amplectamur, ac exinde pro suis san-
ctis studijs, honestisque laboribus, proque salute animarum, ab Apostolica Sede, cuius continue pacem &
dignitatem ordines ipsi fortiter tutati sunt, tam spiritalia, quam temporalia subsidia, ornamentaque ac-
ceperint, & accipiant, quibus & sancta sua officia, ac vitam suam regularem facilius atque expeditius exe-
qui, & transigere possint, & cæteræ religiose personæ, ordinesque alij, exemplo ipsorum promptiores, ala-
crioresque ad sua officia persequenda reddantur: Hinc est quod nos attendentes plerisque ex venera-
bilibus fratribus nostris Archiepiscopis, & Episcopis, qui eisdem ordines præcipue tanquam fructiferos
in agro Domini palmites, & colere & adiuuare deberent, non solum id exequi negligere, verum etiam Cõ-
cilij Tridentini decretis in prauum sensum retortis, eos & eorum quemlibet varijs afficere incommodis
& perturbationibus, eorumque priuilegijs non modicum auferre grauamen conantur.

- 1 Quidam enim Episcopi, vt accepimus, nolunt admittere quosdam regulares ad prædicationem, etiam in suis
Ecclesijs faciendam, quamuis de eorum habilitate ad huiusmodi opus exercendum, habeant bonum testi-
monium a suis superioribus: Alij vero volunt, vt nedum semel, sed etiam pluries in anno coram ipsis, vel
eorum Vicarijs prædicatores præsententur, ac pro licentia prædicandi, quam non nisi in scriptis dare
volunt, aliquid quandoque exigunt. Alij etiam Episcopi maximam regularibus iniuriam irrogare videtur,
dum præter ordinem & veterem consuetudinem absque vlla ratione quosdam reiiciunt, & quosdam, pro
eorum libito, admittunt ad prædicationem huiusmodi habendam in locis suæ diocesis.
- 2 Quorundam etiam locorum Ordinarij, quosdam religiosos probos viros, & idoneos, etiam a suis Superio-
ribus approbatos, ad confessiones audiendas admittere nullo modo volunt. Quidam ex eis volunt, non
solum singulis annis, sed etiam pluries in anno, in aliquibus partibus eisdem confessores sibi præsentari. In
aliquibus vero oppidis, tam Episcopi, seu eorum Vicarij, quam presbyteri Curati nolunt, vt fratres mendi-
cantes vocati ad audiendas confessiones infirmorum, maxime si infirmitas est grauis, aut etiam sanorum, in
priuatis illorum domibus, vel alibi præterquam in suis Ecclesijs, aut monasterijs possint accedere.
- 3 Nonnulli etiam audent confessores monialium, qui pleno iure subsunt regularibus, examinare, cum tamen
id minime per concilium decernatur, sicut & de fratribus, qui sunt audituri confessiones aliorum fra-
trum.
- 4 Quidam etiam in aliquibus partibus nituntur asserere, seu facere ne quisquam infra annum possit sacram
Eucharistiam in Ecclesijs mendicantium recipere, neque etiam moniales tertiarias nuncupatas suorum
ordinum, vt aliqui asserunt, in aliquibus partibus fieri, cum tamen solum in Paschate, quo ad seculares dum
taxat, iuxta priuilegia summorum Pontificum prædecessorum nostrorum eisdem ordinibus concessa, id
obseruari debeat.
- 5 Alij vero Episcopi, seu eorum Vicarij audent ad eorum libitum dare licentiam quibuscunque, quæcunque mo-
nasteria monialium etiam sanctæ Claræ ingrediendi, etiam si regularium curæ subdita sunt.
- 6 Quidam vero sub prætextu exquirendi voluntates puellarum, ante professionem eorum volūt eas extrahere
a monasterijs, & per longum tēpus alibi detinere, ipsasque puellas, seu nouitias de plerisque rebus interro-
gāt, neque necessarijs, neque in decreto Concilij Tridentini desuper contentis: ex quibus nō modica potest
oriri occasio scandali.
- 7 Alii vero plerique noluerūt quosdam regulares aliarum dioecesium sacris ordinibus initiare: ac etiam a suis
ordinis Prælati approbatos admittere nolunt.
- 8 Aliqui vero singulis dominicis diebus in suos Parochianos ad sonum campanæ excommunicationem pro-
mulgāt vt non possint interesse missis, concionibus, & diuinis officijs, nisi in propria Parochia. Alij vero in
aliquibus partibus in eorum Ecclesijs conciones sacræ scripturæ, & sermones pro mortuis haberi nolunt,
& si aliquid ipsis relictum fuerit, vt ab ipsis missæ dicantur, vel alia officia pro mortuis celebrentur
ipsis sibi ea vsurpant, dicentes quod ipsi ea exequi non possunt, quia ipsi sunt pastores. Alij vero sub excom-
municationis latæ sententiæ, & exilij per decennium a dioecesi, poena inhiuerunt, ne missæ in eorum Ec-
clesijs celebrentur in diebus festiuis, antequam Rector Parochialis Ecclesiæ celebrauerit. Alij etiam nolunt
vt dum prædicatio in Ecclesia Cathedrali habetur, alibi prædicetur.
- 9 Ac insuper in quibusdam omnem ordinem & quietem perturbant, dum controuersias iamdiu sopitas & ex-
tractas super præcedentia excitant, & vbi nullæ erant perpererunt, dum pro arbitrio & voluntate eorū
his illis præferre noluerunt.
- 10 Quidam etiam Episcopi volunt regulares a cura animarum excludi, & illam solis presbyteris secularibus
committi.

Causa huius
contit.

Ordinarij loco-
rū molestabant
Mendicantes, su-
per infra scriptis.

Ideo Pont. iste
hæc oia declarat,
vt infra.
Quas declaratio-
nes quære iuxta
numeros hic de-
signatos.

- 11 Quidam vero quartam funeralium extendere volunt etiam ad missas, legata & alia quæcunque, quæ domi-
bus regularium relinquuntur.
- 12 Alij autem volunt quartam partem omnium, eorumque etiam pro ornamento Ecclesiæ palliorum, plane-
tarum, cortinarum, pannorum, & eorum etiam quæ pro victu fratrum relinquuntur.
- 13 Aliqui etiam in quibusdam partibus etiam volunt, vt non solum ius sepulturæ solui conseruetur, quod sem-
per soluitur, neque denegatur, sed etiam omne illud, quod Ecclesijs ordinum ad eorum libitum partes dant
quando sepeliuntur ibidem defunctorum corpora, id totum curatis etiam de nouo soluat instantanter con-
nantur impediētes ne aliter corpora defunctorum ad monasteria fratrum deferatur, vnde in hoc maxime
tam partes, quam ipsos fratres grauari contingit.
- 14 Aliqui vero etiam ex locis mendicantium, qui curam habent animarum, volunt pro seminario decimas exi-
gere, ac in casu renitentia etiam pignus exigunt. Alii autem præfatos fratres, ac moniales sub eorum cura
degentes subsidium regium perfoluere cogunt, cum multæ earundem monialium vix habeant pro earum
victu & vestitu necessaria vitæ.
- 15 Alii etiam in quibusdam partibus pauperes mendicantes elemosinas petere prohibent pro eorum dum-
taxat sustentatione, & si inuenerint eos panem vel aliquid aliud simile amore Dei sibi collati portantes
quandoque ab eis auferre minantur, afficientes eos graui iniuria, & contumelia. Nonnulli vero Epi-
scopi, vel capitula canonicorum pauperes mendicantes, tam fratres, quam moniales suorum ordinum tam
de redditibus bonorum si quæ habent, quam de possessionibus, vineis, agris, & alijs suis bonis quibuscunque
non solum largitione fidelium sibi concessis, sed etiam alias iustis de causis ab eis acquisitis ac pecunijs em-
ptis, sibi decimas, ac primitias alijs respectiue soluere cogunt.
- 16 Alii autem ausi sunt inquirere, & processus facere contra aliquos regulares, intra claustra delinquentes, vel
de quorum delictis aliqua erat suspicio non expectata suorum superiorum censura. Alij vero Episcopi mo-
nialium monasteria ingredi, & illa ingrediendi licentias alijs concedere: & aduersus illas processus forma-
re ipsorum ordinum superioribus irrequisitis, præsumunt. Aliqui etiam dominium temporale super monia
les habere prætendunt. Nonnulli vero frequentissime regulares citant, & iurisdictioni suæ subijcere ten-
tant, ac eorum conuentum occupant, ipsos expellendo, ac in ipsos iurisdictionem vel potestatem exer-
cent. Aliqui vero ipsos carceribus (absque causæ cognitione) mancipant, ac manibus, pedibusque laborant,
vt regulares mendicantes suæ dictioni subijciant, & vique adeo se intromiserunt in gubernatione conuen-
tuum, & in correctionibus fratrum, vt prouincialibus & generalibus nullus amplius videatur relictus lo-
cus, aut vlla iurisdictione.
- 17 Aliqui autem conuentuum Priores, & Guardianos rationes & computa facere cum syndicis conuentuum
huiusmodi prohibent.
- 18 Fratres quoque qui ad Episcopos huiusmodi recursum habent, a Prioribus, & Guardianis præfatis castigari
& puniri interduntur. Inhibent quoque superioribus ordinum, ne faciant processus contra fratres, ac in
ipsos imperium, & brachium sæculare exercent.
- 19 Alij vero ipsos extra claustra degentes sub eorum protectione recipiunt, eosque sic permanere permittunt,
eosque etiam inuitis suis superioribus detinent.
- 20 Aliqui vero bonorum ipsorum fratrum tanquam ad eos (si extra claustra defuncti fuerint) spectantium pos-
sessionem occupare præsumunt, & ad habitum religionis reuersis, sua bona consignare nolunt.
- 21 Ac etiam vniones a Sede prædicta, aut alias rite factas de beneficijs Ecclesiasticis impediunt, & sibi relaxari
debere volunt, & contradictores excommunicationis gladio feriunt.
- 22 Alij vero regulares campanas diebus festiuis pulsare, vel eodem tempore, quo ipsi celebrant, missas celebra-
re nolunt.
- 23 Aliqui etiam pro licentia danda ædificandi quandam domum regularem, triginta, vel quadraginta ducatos
exigere non erubuerunt.
- 24 Alij vero eos mortuorum corpora associare, alij autem illos cum Parocho similia munera subire non per-
mittunt, nisi maior canonicorum pars interuenerit.
- 25 Alij vero mortuorum officia in regularium Ecclesijs peragi nolunt, nisi cum ipsorum præsentia, & ipsorum
moniales, vel alias personas, etiam si in earum funere Parochus interuenire non deberet, sepelire prohi-
bent, nisi ipsi Parocho prius certum quid solutum fuerit, & si aliquem ipsi sciuerint in regularium Ecclesijs
sepulturam elegisse, eum (vt dicitur) non ante ad illas deferre sinunt, quam ad Parochi Ecclesiam delatum,
inibique officium peractum fuerit.
- 26 Postremo vero testamenta sine presbyterorum præsentia fieri prohibēt, & si quid ipsis regularibus relictum
fuerit, id asserentes contra Concilij Tridentini canones esse, reuocare omnino procurant.
Ac propterea volentes præmissis, ac alijs similibus excessibus, & grauaminibus, ex nostri pastoralis officij de-
bito providere, attendentes etiam illos, qui onus dei, & æstus, tam in prædicationibus, quam in cæteris spi-
ritualibus muneribus quotidie sustinent, nisi etiam aliquantisper subleuentur, facile fore, vt oppressi, a suis
officijs omnino desistant, ne in posterum eis aliquid inferatur grauamen: Concilij Tridentini huiusmodi de-
creta, quorum falsa, seu minus vera intelligentia præmissa irrepserunt, quorumque declaratio non nisi ad
nos spectat, modo & forma infra scriptis declaranda censuimus.
- 1 Nos igitur Motu proprio, non ad alicuius instantiam, sed de mera deliberatione, & ex certa scientia nostris,
ac de Apostolicæ potestatis plenitudine declaramus Canonem Sessiois 24. cap. 4. per quem omnibus regu-
laribus, etiam in suorum ordinum Ecclesijs contradicente Episcopo prædicationis officium interdicitur,
Mendicantium ordinum fratres huiusmodi, quando a suis Generalibus, vel eorum Ministris Prouinciali-
bus ad id deputati fuerint, non comprehendere, neque eos afficere posse, imo volumus, quod in suis Eccle-
sijs quando eis placuerit, licite, & absque villo impedimento, vel contradictione etiam Episcopi (nisi ipse
prædicauerit) prædicari possint.
- 2 Quod vero in sessio. 23. cap. 15. circa confessiones a regularibus non audiendas statuitur, hoc etiam dicto-
rum

Ideo hic Pont.
istis molestatio-
nibus sit en im
pont vt hic.

rum ordinum fratres, a præfatis suis Generalibus, vel Ministris Prouincialibus ad audiendas confessiones, vtriusque sexus Christianorum approbatos (vt præmittitur) minime comprehendant: ita vt a confessionibus audiendis, tam infra eorum Ecclesias, & domos, quam extra minime prohibeantur, super hoc literas fel. rec. Pauli Papæ III. etiam prædecessoris nostri, concedentes eisdem fratribus mendicantibus regularis obedientiæ posse confessiones secularium personarum, etiam infirmarum, etiam extra domos & monasteria sua & vbi libet audire, approbando, & de nouo concedendo. Statuimus etiam quod ille qui semel in vna diocesi acquisit, si per Episcopum fuerit, semper in eadem diocesi habeatur pro admisso, nec amplius examinari, vel præsentari in dicta diocesi debeat, tam quo ad prædicationes faciendas, quam quo ad confessiones audiendas, nec aliquid pro prædictis exigi, vel recipi debeat.

Confessores vero monialium quæ degunt sub curâ regularium ab ordinario examinari volumus, quemadmodum neque etiam fratres si debeant audire confessiones aliorum fratrum examinari debent. Lectores insuper ex eisdem fratribus, & in theologia graduati, qui cum licentia suorum superiorum ad gradum admisi fuerint, cum de ipsorum doctrina ambigendum non sit, tam confessiones audituri, quam prædicationis munus habituri, ab Episcopis minime examinentur.

Cumque inhonestum sit, quemlibet in alienam messem salcem injicere, cumque monialium monasteria non nisi de Episcopis vel Superioris licentia, & in casibus necessarijs, aliquis ingredi præsumat in sess. 25. cap. 5. prohibetur hoc tantum in illis monasterijs locum habere volumus, quæ ordinarijs ipsis pleno iure subsunt in quibus, in casibus necessarijs ipsi dare licentiam possunt, & non in alijs monasterijs.

Ita vt in præfatis monasterijs quæ ordinarijs ipsis pleno iure non subsunt, ipsi ingredi non possint, prout in regulis earum, seu de iure statuitur & eis aliquos processus aduersus moniales ipsas, seu fratres huiusmodi propterea, seu alias ipsorum ordinum superioribus requisitis, quoquomodo formare, aut facere posse omnino prohibemus, ita vt aliquam iurisdictionem, seu aliud quodcumque dominium in moniales & fratres huiusmodi respectiue habere, exercere, aut exequi nullatenus possint aut debeant, imo ipsas & illos omnes ab eorum superioritate, dominio, & iurisdictione, & potestate eximimus, & liberamus, prout eis concessum est per sua priuilegia a sede præfata obtenta, & ita præfata moniales, ac fratres sint excommunicati a superioritate, & iurisdictione ordinariorum respectiue huiusmodi, vt etiam in illarum, vel illorum Syndicis, aut procuratoribus deputandis, vel indispõnendis illorum facultatibus, vel alia sibi non competente facienda, vllatenus non se intromittant, nec etiam ordinarij ipsos regulares præfatos citare, & iurisdictioni suæ subijcere, ac eorum conuentus occupare, ipsos ab eis expellendo, ac in ipsos iurisdictionem aliquam & potestatem exercere, vt præmittitur, aut ipsos carceribus mancipare, & contra eos aliud facere possint vt suæ ditioni subijciantur.

Neque etiam se intromittant vlllo pacto, aut aliqua ratione in gubernatione conuentuum tam fratrum, quam monialium huiusmodi, & illorum correctionibus, sed omnia ista, & alia necessaria ad correctionem, & gubernationem fratrum, aut monialium huiusmodi, & eorum Generalibus, ac Ministris, seu Prouincialibus, vel alijs eorum aut earum respectiue superioribus, etiam ratione computa faciendi cum Syndicis conuentuum huiusmodi, omnino relinquatur, nec vlllo modo in prædictis per se, vel alios se intromittant.

Fratres quoque si contigerit eos ab huiusmodi ordinarijs recursum habere a præfatis Generalibus, Ministris, seu Prouincialibus, Prioribus, Guardianis, & alijs superioribus castigari & puniri posse, & debere, neque ipsos ordinarios præfatos superioribus ordinum huiusmodi vllatenus inhibere. Quinimo præfatos superiores processus contra fratres suos, & moniales huiusmodi, quando opus fuerit, circa delictorum inquisitionem, vel castigationem facere posse decernimus, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

Inhibemus etiam ipsis ordinarijs, ne fratres extra claustra degentes, sub eorum protectione recipiant, eoque inuitis suis superioribus detineant.

Prohibemus quoque eisdem ordinarijs, ne aliquo modo se intromittant in bonis dictorum fratrum extra claustra suorum monasteriorum pro tempore degentium, siue decedentium, & quamuis in habitu, siue absque habitu moriantur, volumus quod eorum bona mobilia, & immobilia ad ordinem, quem professi sunt pertineant, disponenda iuxta constitutiones, seu ordinationes præfatorum ordinum, neque illa ordinarij præfati occupare præsumant, imo huiusmodi, & ad habitum Religionis reuertentium bona omnia monasterijs ipsis, cum ea quæ acquirunt monachus de iure monasterio acquirantur, pertinere etiam decernimus.

Ac ipsis ordinarijs, ne quacumque vniones etiam perpetuas a Sede prædicta, vel alias, vt præfertur hætenus factas, & pro tempore faciendas de beneficijs ecclesiasticis, seu illorum fructibus, quin suum sortiatur effectum impediunt, omnino etiam prohibemus, & censuras ecclesiasticas, & alias poenas per eos in contradictores pro tempore latas, nullius esse roboris, vel momenti, similiter decernimus, & declaramus. Insuper volumus quod præfati regulares, quibus curâ animarum est, possint per se ipsos iuxta suorum Superiorum ordinationem, aut alios Vicarios, seu Capellanos seculares ipsorum regularium nutu amouibiles, ab eis deputatos, & ab ordinario pro idoneis nominatos, & approbatos, præfata curam exercere: neque in eorum deputatione, vel amotione, neque aliquis partis fructuum consignatione pro præfatis Capellanis, seu Vicarijs secularibus, si per tales curam exerceri contigerit, Episcopi vlllo pacto se intromittant.

Prohibemus insuper eisdem ordinarijs, ac alijs quibuscumque personis, ne impediunt ipsos fratres, quando eis placuerit, tam in diebus dominicis, seu festiuis, aut alijs totius anni temporibus, campanas pullare, & etiam tempore quo ipsi celebrauerint, missas celebrare, nec non mortuorum corpora associare, & illa per fratres ipsos quando in Ecclesijs suis præfatis delata fuerint, absque præsentia rectorum ecclesiarum huiusmodi sepeliri facere, ac officia mortuorum huiusmodi peragi posse, necessariamque præsentiam rectorum, aut aliorum clericorum, quin infirmi libere sua possint condere testamenta minime esse, ac ipsos regulares legata aut quæuis alia sibi in testamentis relicta exigere & obtinere posse, neque aliquis ius in contrarium esse decernimus, & declaramus.

6 Volumus etiam, quod puellarum Deo dicandarum, an scilicet coactæ vel seductæ fuerint, examen faciendum, non nisi infra quindecim dies, postquam iuxta Concilium Tridentinum Episcopi, vel eorum Vicarij requisiti fuerint fieri possit, quibus elapsis amplius in hoc illis se intromittere non liceat: cuius occasione nec Episcopus, nec eius Vicarius intra septa monasteriorum ingrediantur, sed stent ante cratem ferream, & interrogationes alias, quam eas quæ præfatum Concilium Tridentinum iubet, eis fieri omnino prohibemus, ac similiter volumus, quod puellæ, seu nouitiæ ipsæ ad alias interrogationes respondere minime teneantur.

7 Sess. vero 23. cap. 8. neminem nisi a proprio Episcopo ordinari posse statuens, in regularibus locum non habere omnino declaramus, ita quod fratres huiusmodi præfatos etiam sacros ordines a quolibet Antistite gratiam & communionem apostolicæ sedis habente, ordinarij loci minime requisita licentia, in locis, seu domibus fratrum huiusmodi, aut alibi recipere possint.

8 Et insuper sess. 22. decretum, per quod populum sæpe ad suas Ecclesias, factem dominicis, & maioribus festiuis diebus, conuenire debere monet, in sequendo, volumus quod fratribus mendicantibus huiusmodi non solum prohiberi non possit, ne missas, & alia diuina officia faciant in eorum Ecclesijs, verum etiam in quibuscumque alijs vbi celebrari missas solitum est, etiam ipsis non vacatis, seu ad id requisitis, celebrare valeant: ac etiam quod conciones, & lectiones sacræ Scripturæ, & sermones pro mortuis, etiam in Ecclesijs facere, ac eleemosynas pro celebrandis huiusmodi missis, & alijs diuinis officijs peragendis, si eis illas donari, seu relinqui contingat, recipere nec non missas, & diuina officia huiusmodi, etiam in diebus dominicis, vel festiuis, etiam antequam rector Parochialis Ecclesiæ celebrauerit, celebrare, & facere, & quando eis videbitur, etiam si tunc in Ecclesia Cathedrali prædicetur, prædicare, ac etiam quicumque vtriusque sexus Christiani, totius anni tempore illas & illa in Ecclesijs fratrum huiusmodi audire possint, ipsi Christiani deus vllatenus desuper molestari, aut impediri per locorum ordinarios, seu rectores parochialium Ecclesiarum, aut alios quoscumque vlllo pacto, causa vel occasione non valeant seu debeant, sed præfati Christiani deus audiendo missas, & alia diuina officia in Ecclesia fratrum huiusmodi diebus dominicis, aut festiuis, præcepto Ecclesiæ de illis audiendis satisfecisse censentur.

4 Ipsique Christiani sacramentum Eucharistiæ (Resurrectionis Dominica festiuitate dumtaxat excepta) sumere eisque illud per fratres huiusmodi administrari valeat, nec ad illud faciendum per locorum ordinarios, aut Ecclesiarum Rectores præfatos, seu alios quoscumque (illorum licentia minime requisita) etiam sub censuris ecclesiasticis, & alijs poenis cogi vel compelli possint, seu debeant, etiam decernimus, & declaramus.

Et licet in Sessione 25. cap. 12. caueatur, quod censura, & interdicta ecclesiastica etiam a locorum ordinarijs promulgata mandante Episcopo, a regularibus in eorum Ecclesijs publicari debeant, tamen si tempore celebrationis alicuius ex festis sanctorum, ordinum eorundem, ac alijs festiuitatibus iuxta eorundem ordinum priuilegia Apostolica, interdictum huiusmodi emanauerit, illud in præfatis festiuitatibus, & earum octauis suspendimus.

9 Controversias autem omnes de præcedentia quæ eadem Sessione 25. cap. vero 13. per Episcopum terminari mandantur, non nisi durantes per illum dirimi, finitas autem nullo pacto innouari posse statuimus.

10 Cumque licet cap. 11. Sessionis 25. statuatur, quod in domibus virorum, seu mulierum, quibus animarum periculum secularium cura imminet, nulli etiam ad nutum amouibiles, inibi deputentur, nisi de ordinarij consensu, ac prævio examine huiusmodi præcedente, ad curam huiusmodi admitti posse omnino volumus præfatos regulares.

11 Quartam autem funeralium, de qua Sess. 25. cap. 13. nequaquam soluere teneantur monasteria, quæ a quadraginta annis citra fundata existunt, postquam Concilium ipsum loquitur tantum de monasterijs ante annos quadraginta fundatis, quæ ipsam quartam soluere consueuerunt, & vbi soli consueuerunt, id tantum ceræ, & aliorum quæ in aliquibus partibus deferri contigerit, tempore quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur, non autem de missis, seu legatis, vel alijs, fratribus ipsis, seu monialibus huiusmodi relictis, aut alias quomodolibet donatis, solui debet, sicque intelligi Concilij decretum, quo ad quartam huiusmodi soluendam debere decernimus. Vbi vero non est consuetudo soluendi quartam huiusmodi, de nullo supra scriptorum solui debere declaramus.

12 Nec ad quartam, seu aliam partem omnium eorum, quæ etiam pro ornamento Ecclesiæ palliorum, planetarum, cortinarum, pânorum, & aliorum quæ dictis Ecclesijs relinqui vel dari cõtingerit, etiam si pro victu fratrum, aut alias relinquuntur, aliquid contribuere teneantur.

13 Ac etiam ius sepulturæ solui tantum consuetum curatis, & non aliquid aliud eis solui debeat, quamuis partes ad earum libitum Ecclesijs ordinum huiusmodi, seu eorum fratribus, alia quæcumque tribuant, seu eleemosynas elargiantur quando sepeliuntur ibidem corpora mortuorum huiusmodi, nec propterea impediri debeant, quin possint defunctorum corpora præfata ad eorum Ecclesias tumulanda deferri facere.

14 Inhonestum quoque esse censentes, Mendicantium ordines ad aliquorum onerum contributionem teneri, illos, illorumque loca, etiam si curam animarum habeant, ac quæcumque beneficia illis vnita, ad contributionem pro seminario, aut decimarum aliquarum solutionem, imò illos & eorum domos, monasteria, beneficia, & loca quæcumque, & ab illis quomodolibet dependentia, eorumque possessiones, vineas, agros, & prata, ac alia bona quæcumque, tam ad ipsos, quam ad moniales præfatos etiam largitione fidelium, seu alias iustis de causis ab eis acquisita, ac pecunijs empta, vel alias quomodolibet pertinentia minime teneri, illosque & illas, a quibuscumque decimis, primitijs, quartis, medijs, & alijs fructuum partibus, nec non subsidijs charitatiuis, etiam per nos concessis, ad quorumcumque etiam Regum, Principum, & dominorum temporalium instantiam, quacumque etiam vrgentissima, & de necessitate exprimenda causa, ac etiam alijs quibuscumque oneribus, tam ordinarijs, quam extraordinarijs, etiam ratione fructuum, olerum, virgultorum, lignorum, beneficiorum, & aliarum quarumcumque rerum, tam pro victu, quam vestitu, aut alias sibi necessarium

fariarum quomodolibet, etiam auctoritate Apostolica, nunc & pro tempore impositis, ita ut penitus, & omnino ad alicuius rei contributionem minime teneantur, omnino eximimus, & liberamus, illosque & illas, ad illos & illa, etiam si seculares, & alia personarum quacunque in eas exigendi possessione fuerint, minime teneri debere volumus: nec sub capite 12. Sessionis 25. comprehendi posse, vel debere decernimus.

- 15 Quod vero de usu quæstorum eleemosynarum auferendo loquitur Sessionis 21. capit. 8. id ad Mendicantium ordines nullo modo referri posse vel debere etiam decernimus, quin potius cum eleemosynis huiusmodi viuere cogantur, eis id facere liberum omnino esse declaramus.
- 16 Quoniam vero ex nimia Episcoporum sibi irrogata auctoritate, ipsi personas regulares suæ iurisdictioni subijcere omnino student, ac decreto Concilij præfati, Sessionis 25. capit. 14. edito, quo cæuetur, quod si regularis intra claustra existens, & extra ea, ita notorie deliquerit, ut populo scandalosus sit, termino ab Episcopo præfigendo, a suo superiore omnino puniantur, sin minus ab ordinario delinquens puniri possit, confisi, varijs indebitisq; grauaminibus regulares afficiant ordinarios præfatos aliquid contra regulares in claustris degentes huiusmodi quouis prætextu, occasione, vel causa innouare non posse vel debere, nec aliquos processus contra ipsas personas regulares formare aut facere posse volumus; nisi propter manifestum scandalum, & suorum ordinum superioribus prius consultis, & negligentibus: alioquin omnia & singula contra præmissa facta, & gesta, ac facienda in futurum, pro nullis, & infectis habeantur.
- 23 Licentias vero pro construendis domibus regularibus, quæ 4. cap. 25. Sessionis, nisi de ordinarij licentia construi prohibentur, gratis omnino dari, & non nisi legitima subsistente causa, superioribus explicanda illas reculari posse.
- 24 Necnon fratres præfatos, etiam solos, mortuorum corpora associare, ac Mandatum in die Coenæ domini fieri solitum in ecclesijs seu domibus fratrum cuiuslibet ordinis prædictorum, solemniter facere, & prædicta die prædicare hora qua eis videbitur; nec per locorum ordinarios, aut rectores ecclesiarum, seu alios quoscunque prohiberi posse etiam decernimus, & declaramus.
- 25 Mandates etiã vniuersis locorum ordinarijs, ne mortuorum officia agere rectores parochialium in ecclesijs ipsorum fratrum, contra illorum voluntatem permittant. Ac moniales dictis fratribus subditas, vel personas sepulturam in eorum ecclesijs eligentes, nulla soluta parochia portione, sepelire, vel si fratres ad mortuorum corpora associanda vocati fuerint, illa absque fratrum huiusmodi præsentia sepeliri facere audeant vel præsumant.
- 26 Cumque maxime deceat liberam esse cuiusvis testatis voluntatē, prauum illū vsum, paruo adhuc tempore (ut præfertur) introductum, per quem testamenta absque presbyterorum præsentia fieri interduntur, omnino abrogamus.

Postremo, quod cap. 13. Sess. 25. cautum fuit, quod omnes scilicet tam clerici, quàm regulares quicunque ad publicas Processiones vocati, accedere compellantur id quo ad fratres præfatos de illis tantum processionibus intelligi volumus, ad quas secundum consuetudinem antiquam locorum soliti sunt accedere, vel quæ pro bono pacis ecclesiæ, vel pro victoria contra infideles indicuntur; quod etiam de illis conuentibus (qui collegia nuncupantur) minime intelligi volumus, in quibus fratres sub arctiori clausura degunt, ita ut nec in choro contenti, nec ad mortuos accedant, sed tantum studijs, & lectionibus vacent.

Præterea si forte inter Episcopos, vel collegia, aut capitula, vel alias quascunque personas, & præfatos fratres, seu moniales, aut eorum aliquos, super præmissis vel aliquo eorum, coram quocunque seu quibuscunque iudicibus, etiam causarum palatij Apostolici Auditoribus, ac sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, tam in Romana Curia, quàm extra eam, vbi libet lis, seu lites respectiue pendeant, nos item seu lites, & causas vel causas huiusmodi ad nos aduocamus, ac illam & illas, quarum statum ac nomina, & cognomina, iudicium, & colligantium, præsentibus haberi volumus pro sufficienter expressis, cassamus, & extinguimus, ac partibus ipsis perpetuum silentium desuper imponimus.

Ac insuper ut facilius præmissa omnia illibata persistant, omnia & singula priuilegia, immunitates, indulgentias, facultates, libertates, indulta, dispensationes, fauores & gratias, quæ decretis Concilij Tridentini alias quam ut superius est dictum, concessum, & declaratum, non contrariantur expresse, eisdem fratribus, nec non monialibus quibuscunque, & sororibus tertij ordinis prædictorum ordinum respectiue ordinibus, ac illorum ecclesijs, domibus, & personis, etiam viuæ vocis oraculo in genere vel in specie, tam per rec. mem. Eugenium III. Sixtum III. Leonem X. Paulum III. ac dictum Paulum III. & Pium etiam III. quam alios quoscunque Romanos Pontifices etiam prædecessores nostros, ac nos, & Sedem eandem quomodolibet concessa, confirmata, & innouata, necnon nostras, & prædecessorum nostrorum, ac alias quascunque desuper confectas literas, quarum omnium tenores, ac eorundem prædecessorum nostrorum nomina, & alia de necessitate exprimenda, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, etiam præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus illisque perpetuæ & inuolabilis firmitatis robur adijcimus, eaque perpetuis futuris temporibus inuolabiliter obseruari debere, ac fratribus, superioribus, & personis ordinum huiusmodi, necnon alijs quibuscunque quos illa concernunt, suffragari debere, seu posse volumus. Necnon priuilegia, immunitates, facultates, libertates, indulta, dispensationes, exemptiones, fauores, & gratias, tam spirituales, quàm temporales modo & forma quibus concessa sunt etiam per viam communicationis, & extensionis, actiue & passiue inter se, & alios quoscunque ordines respectiue, de nouo concedimus; illaque omnia & singula ad domos & loca quacunque dictorum Mendicantium ordinum, & monialium quarumcunque, ac eorum de tertio ordine nuncupatarum in congregatione viuientium dictorum ordinum (ut præfertur) hæcenus recepta, & imposterum recipienda. Necnon eorum personas, & bona etiam si priuilegiarum & aliarum gratiarum præfatorum authentica originalia, propter temporis antiquitatem vel varias Vrbs ruinas deperdita existant, dummodo de eis alias legitime constet, extendimus & ampliamus.

Et sic

Et sic in præmissis omnibus & singulis per quoscunque iudices & personas quauis auctoritate fungentes, etiã Cardinales, & Auditores præfatos, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, necnon quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decreuimus.

Quocirca dilectis filijs nostris Prædicatorum Cardinali Protectori, & sancti Hieronymi Generali ordinum, ac curiæ causarum Camere Apostolicæ etiam generali Auditori, nunc & pro tempore existentibus per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios præfatos literas, & in eis contenta quacunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem fratrum, aut monialium, vel alicuius eorum fuerint desuper requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præfatos & in eis contenta huiusmodi firmiter obseruari, ac singulos quos literæ ipsæ concernunt, pacifice frui & gaudere: non permittentes eos vel aliquem eorum desuper contra præsentium tenorem per quoscunque, etiam locorum ordinarios, quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet & rebelles per censuras & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris remedia appellatione postposita compescendo, legitimisq; super his habendis seruatis processibus censuras & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggrauando, & interdictum ecclesiasticum apponendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

Non obstantibus præmissis, & alijs Apostolicis, necnon in prouincialibus & synodalibus Concilijs editis generalibus vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Episcopis, vel quibusvis alijs personis sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibusque, & alijs decretis in genere vel in specie, etiam Motu simili, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales id importantes, mentio seu quauis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum, nil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus: necnon, omnibus illis quæ in literis confirmationis, & innouationis priuilegiarum eorundem, alias per eisdem Paulum III. & Pium etiam III. prædecessores nostros prædictos, ordini fratrum Minorum huiusmodi concessorum, concessum est non obitare, contrarijs quibuscunque: aut si locorum ordinarijs, vel quibusvis alijs communiter vel diuisim ab Apostolica Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Et quia difficile foret earundem præsentium literarum notitiam ad quascunque personas peruenire; & vbiq; illas præsentare, etiã motu & scientia similibus volumus, & decernimus, quod transumptis earundem præsentium literarum, etiam per impressionem factis, manu alicuius notarij publici subscriptis, aut sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigillatis quemadmodum adhiberetur præsentibus literis originalibus, si præsentarentur (vbiq; adhibeatur tam in iudicio, quàm extra illud plena, & indubitata fides. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, prohibitionis, exemptionis, liberationis, inhibitionis, aduocationis, cassationis, extinctionis, impositionis, approbationis, confirmationis, adiectionis, concessionis, extensionis, ampliationis, voluntatis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, decimo septimo Kal. Iunij, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Sequitur extensio librorum Priuilegiarum Mendicantium, ad alios ordines.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Ex supernæ dispositionis arbitrio gregi dominico præfatos, inter curas multiplices, quas ex ministerio nostri pastoralis officij nobis incumbere censuimus, illam per quam personarum quarumlibet, earum præfertim, quas sub suauis Religionis iugo sedulum in dies altissimo famulatum exhibere conspiciamus, statui, & quieti rite consulitur, libenter amplectimur, ac ut personæ ipsæ idem exoptantes a nobis gratias & fauores reportasse lætentur, grato intendimus animo, ac in his nostri pastoralis officij partes fauorabiliter impartimur, prout temporum qualitate pensata, id perspicimus in Domino salubriter expedire. Nuper siquidem a nobis emanarunt literæ tenoris subsequentis. Et si Mendicantium, &c.

Omittitur tenor, quia est hic supra insertus.

Et deinde pro parte dilectorum filiorum Canonicorum regularium Ordinis sancti Augustini Congregationum Lateranen. & sancti Saluatoris ac sanctæ Crucis Ombrien. & Monachorum sancti Benedicti Congregationis, & ordinum Casinen. Montis Oliueti, Vallis Umbrosæ, necnon etiam Congregationum Cisterciens. & Chartusien. necnon sancti Hieronymi Hispaniarum, ac Camaldulen. & fratrum Militiæ Iesu Christi reformatorem nuncupatorum Regni Portugalliæ nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ipsi etiam iuxta eorum cuiuslibet regularia instituta tum vita eorum exemplari, tum doctrina, ac verbi Dei prædicatione, aliaque summis eorum laboribus, & studijs animarum salutem, ac sanctæ Sedis Apostolicæ dignitatis, & auctoritatis augmentum hæcenus semper procurauerunt, & in dies circa hoc tam laudabile ministerium magis, ac magis versari non cessantes, sibi fauente superni numinis auxilio suauissimum cunctisque fidelibus gratissimum suæ probitatis, & diligentia latius diffundunt odorem, pariterque in vinea Domini laborare non desinunt, ac proinde eos aliqua ratione indignos censerent non posse, quin ipsi quoque gratiarum, facultatum, priuilegiarum, & aliorum præfatis fratribus Mendicantibus concessorum participes fieri, necnon Monasteria etiam Monialium, & alia loca quacunque ad gratias, facultates, priuilegia, ac alia in eisdem præfatis literis contenta quacunque extendi, ac illis gaudere debeant. Quare pro eorundem Ca-

I 2 nonicorum,

Decretum Irri-
tans.

Executorum de
Pacatio, & facul-
tates.

Clausulæ dero-
gatoriarum.

Extinctio licitum
super præmissis
vbiq; ver-
tentium.

Confirmatio quo-
rumcunque priuile-
giorum ordinis
Mendicantium.

Causa huius ex-
tensionis Priuile-
giorum.
Quæ extensio re-
ferta fuit ab
isto Pontifice, vt
habes in Grego.
13. const. 15. In
tanta.

XXXIX.

Moderatio Dotium in Vrbe constituendarum, Munerumque & Ornamentorum.

PIVS Papa V. Motu proprio, &c.
QUONIAM nos pluries iustis causis moti, cohortati sumus dilectos filios nostros Conseruatores Camerae almæ Vrbe & Pop. Rom. vt vellent in modum publici Statuti moderari ac limitare quantitatem, vsq; ad quam in futurum ascendere possent dotes mulieribus in ipsa Vrbe inter Romanos seu inter eos & exteros aliosque suprascriptos constituendæ ac dandæ, ipsiusque propterea in diuersis eorum etiam publicis Consilijs negotio tractato prius, curam faciendi moderationem, & limitationem prædictam, illamque cum poenis capitulis & clausulis opportunis in scriptis redigendam, Conseruatoribus & alijs superius descriptis demandauerint, & præinserta scriptura sic vt supra exemplata est in eodem publico Consilio lecta & mature discussa fuerit, per ipsum Consilium approbata & in modum publici statuti publicata. Nos cupientes vt inuolabiliter obseruetur, Motu simili statutum ipsum subscriptum prout iacet, cum omnibus suprascriptis ordinationibus in omnibus & per omnia, etiam apostolica nostra auctoritate ex certa nostra scientia perpetuo laudamus, & approbamus & confirmamus omnesque & singulos tam iuris quam facti & solemnitate etiam verbalium forsitan amissarum defectus si qui in præmissis interuenerunt, eadem auctoritate Apostolica supplemus, Et pro abundantiori cautela maiorique ipsius Statuti, omniumque suprascriptorum efficacia, etiam nos per eadem verba, statutum ipsum, ac suprascriptas omnes ordinationes de nouo facimus atq; inuolabiliter perpetuo obseruari & ad executionem per illos ad quos spectat inconcussa demandari, volumus & mandamus. Volentes quod huius nostræ cedulæ sola signatura sufficiat, & clausula contraria non obstante in iudicio & extra fidem faciat. Et quod præmissis ac præinserto statuto & huic nostræ cedulæ ac dispositioni per nos & successores nostros nunquam sufficienter derogatum esse censeatur, nisi in publica signatura proposita supplicatione cum huius nostræ cedulæ insertione, derogatio fuerit concessa. Decernentes irritum & inane si quid in contrarium fieri contingat. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus apostolicis, aliisque dictæ Vrbe statutis reformationibus & consuetudinibus etiam iuramento & cat. roboratis, cæterisque in contrarium facientibus quibuscunque.

Placet Motu proprio. M.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Nono Kal. Iunii, Anno Secundo.

Sequitur tenor ipsius Statuti.

STATVMO & ordinamo che nessuna persona Romana di qualunque stato, grado, o preeminencia si sia, etiandio clerico, ardisca ne presuma, costituire, promettere, pagare, riceuere, tanto in danari contanti quanto in argento, oro, gioie, prouentioni, o altre cose, etiandio mobili e se mouenti, ragioni, & attioni, dote & accancio in vna, o piu volte che passì, o ecceda, & computata etiandio cassa bianca, bacile, e boccale, la summa e quantità de ducati quattro milia e cinquecento de Carlini, à ragione di dieci carlini per ducato, Ne sia licito à questo contrauenire, per alcun patto, o consentimento etiam giurato da farsi per li contrascritti & altre terze persone, per causa, o occasione di accrescere somma dotale, costituire pegno, o in qualunque modo far fraude à questo statuto, ad effetto ch'il marito, o la donna, o altri per essi vengano ad hauer piu della detta somma de ducati quattro milia e cinquecento in alcun modo, o via diretta, o indiretta alla pena di mille ducati simili da incorrersi per ciascuno che contrasfarà, e da applicarsi per la quarta parte all'accusatore qual sera tenuto secreto, l'altra quarta all'esecutore, e per lo resto alla fabrica, del palazzo de gli magnifici Signori Conseruatori della Camera di questa alma Città di Roma, e nientedimeno volem, che pagata, o non pagata la detta pena tutto quello che oltre la detta somma si desse, o vero ancora con interuento di terze persone sotto quale color si sia di donatione, paraferno, o altro titolo etiam in persona della donna, qual similmente prohibimo sotto la pena predetta ipso facto sia applicato alla fabrica del palazzo delli prefati magnifici Signori Conseruatori, Et ancora volem, che colui che constituise, dà, ouero promette in alcun modo oltre la somma predetta, o suo herede, o successore, ouero la donna per laqual fosse data per verun tempo venendo il caso della restitutione, possa ridimandare il sopra piu & habbi perduta ogni attione che in ciò & sopra ciò li competesse, e detta sopra più s'applichi ipso iure alla fabrica predetta come di sopra, ordinando che tutti simili contratti, o priuate scritture quali sopra ciò si facessero siano quãto alla detta quantità eccessa ipso iure nulli & inuvalidi, e per vigore di essi nulla esequutione se ne possa fare quanto alla quantità eccedente di ducati quattro milia e cinquecento. Ancora prohibimo à tutti simili Notarij, che non ardiscino ne presumino rogarsi d'alcun instrumento qual sia contra la prohibitione soprascritta, ne far scrittura che sia incerta, o che se referisca à quella cedula priuata, o qualunque altra scrittura, o arbitrio di huomo, sotto la pena del falso, e di scudi ducento per ciaschedun di loro che contrasfarà, e de applicarsi come di sopra, e detti contratti non inuvalidi ipso iure & nullius fidei & essi notarij s'intendano nondimeno priuati in perpetuo di loro officij. Et similmente prohibimo che nessuna persona possa in ciò come mezzano intrauenire o altrimenti presumere far cedula priuata, ouero esser testimonio in contratto, o cedula che fosse contra la prohibitione predetta, alla detta pena da incorrersi & applicarsi come di sopra. Vogliamo ancora che nelle soprascritte prohibitioni & pene, siano compresi, Baroni, Cortigiani, o Forastieri etiandio Clerici che apparenteranno con Romani, tanto originarij, come fatti cittadini & incolti di Roma, e tanto dando e promettendo quanto receuendo e stipulando, ouero come Mezzano, Notario, testimonio, Fideiussore, & promissore, o in qualunque altro modo se intramettono, pur che vno delli consorti, cioè, o sposa o marito, o sposo, o moglie sia Romano originario, ouero fatto cittadino, o pur incola di Roma, Ne sia licito alla sposa poi che se ne sarà gita à marito, o prima, mostrare o far mostrare à pompa, o altramente tanto in publico, come in priuato, in presenza di persone, che non siano di casa, le robbe che faranno nelle casse e sponfalitio, quali yogliamo non possano eccedere in numero di dua, alla pena di ducati cinquecento da incorrersi & applicarsi come

Populus Romanus ad cohortationem huius Pontificis super moderatione doris condidit statutum (cuius tenor mox sequitur) Confirmat Pontifex dictum Statutum.

Sola signatura sufficit. Clausula præferuat. Decretum irritans. Clausula derog.

Moderatio dotis ad scuta 4500. de carlonis.

Notariis contra hanc prohibitionem instrumenta conseruentur pena.

Mediatorum, & aliorum scripturis huic prohibitioni contrariis interuenientium pena.

Ha prohibito quos comprehendat.

Sponsa non potest ad pompam ostendere paraphernalia.

nonicorum, Monachorum, & fratrum parte nobis fuit humiliter supplicatum, vt eorum statui, & tranquillitati consulentes, eos & eorum singulos, necnon suorum ordinum & Congregationum Monasteria, etiam Monialium, ac domos, & loca alia quæcunque ad declarationes, statuta, exemptiones, voluntates, prohibitiones, approbationes, extensiones, & decreta, ac alias gratias, facultates, & priuilegia quæcunque prædictis fratribus Mendicantibus concessa prædicta, ita vt illis omnibus, & singulis æque, & pariformiter absque vlla penitus differentia frui, & gaudere possint & debeant, extendere, & quatenus opus sit illa eis de nouo concedere, aliasque sibi desuper opportune prouidere de benignitate Apostolica dignarentur.

Nos igitur qui omni qua fieri potest ratione commodiori personarum quarumlibet, præsertim Deo dicatarum animi quiete sinceris exoptamus affectibus, singulos Canonicos, Monachos, & fratres prædictos a quibusuis censuris, & poenis ecclesiasticis quauis occasione latis, si quibus innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati Canonicos, Monachos, & fratres prædictos, si professionem regularem iuxta eorum statuta, & ludabiles consuetudines, ac priuilegia, & indulta eis concessa emiserint respectiue illorumque Monasteria, etiam Monialium, necnon domos, & loca alia quæcunque ad singula declarationes, statuta, & immunitates (a contributione ratione Seminariorum pauperum clericorum iuxta ordinationem dicti Concilij Tridentini erigendorum, & instituendorum, necnon subsidiarum Apostolica auctoritate pro tempore impositorum, ac quæstione elemosynarum dumtaxat exceptis) exemptiones, voluntates, prohibitiones, approbationes, extensiones, decreta & alia quæcunque gratias, facultates, & priuilegia eisdem fratribus Mendicantibus, vt præfertur concessa, & facta, ac alia in præinsertis literis contenta, & inde secuta quæcunque dicta auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo extendimus, & ampliamus, illosque declarationibus, statutis, exemptionibus, voluntatibus, prohibitionibus, approbationibus, extensionibus, decretis, & alijs gratijs, facultatibus, & priuilegijs huiusmodi pariformiter, & absque vlla penitus differentia, prout dicti fratres Mendicantes vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti potiri, & gaudere poterunt, liberè, & licite vti, potiri, & gaudere posse, atque debere; illaq; omnia, & singula sibi eorundem Monasterijs, domibus, & locis huiusmodi eorumque superioribus, & personis quibuscunque, quas illa concernunt, & pro tempore concernent, suffragari, necnon modo & forma quibus prædictis fratribus Mendicantibus concessa & facta sunt, concessa factaque esse; necnon ad singula Monasteria, domos, & loca quæcunque dictorum Canonicorum, Monachorum, & fratrum, necnon Monialium, Congregationum, & ordinum prædictorum in congregatione viuentium extensa, & ampliata censi.

Sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscunque Iudices, & personas, & S. R. E. Cardinales, ac causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, necnon quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

Quocirca venerabilibus fratribus, & dilectis filijs eiusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus dictorum ordinum, & congregationum huiusmodi respectiue nunc, & pro tempore Protectoribus per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi vel duo aut unus eorum per se, vel alium, seu alios præsentis literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem Canonicorum, Monachorum, & fratrum, aut Monialium huiusmodi, vel alicuius eorum fuerint desuper requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præsentis & in eis contenta huiusmodi firmiter obseruari, ac singulos quos literæ ipsæ concernunt, pacifice frui, & gaudere; non permittentes eos, vel aliquem eorum desuper, tam contra præsentium literarum, quam præinsertarum tenorem per quoscunque, etiam locorum ordinarios quomodolibet indebite molestari: Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris remedia appellatione postposita compescendo, legitimisque super his habendis seruatis processibus, censuras & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, & interdictum Ecclesiasticum apponendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Non obstantibus præmissis, & alijs Apostolicis, necnon in provincialibus, & synodalibus Concilij editis generalibus vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac etiam iuramento, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apost. eisdem Episcopis, aut quibusuis alijs personis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere vel in specie etiam Motu proprio, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque. Aut si locorum ordinarijs vel quibusuis alijs comuniter vel diuisim a prædicta sit Sede indultum, quod interdicti suspendi vel excommunicari non possint per literas Apost. non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Et quia difficile foret eorundem præsentium notitiam ad quoscunque personas peruenire, & vbiq; illas præsentia, etiam dicta auctoritate nostra volumus, & decernimus, quod transumptis illarum etiam per impressionem factis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, siue sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillatis, prout eisdem præsentibus adhibetur si presentantur, vbiq; adhibeatur tam in iudicio quam extra illud plena & indubitata fides. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ abolitionis, extensionis, ampliacionis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, decimo septimo Kal. Septemb. Pontificatus Nost. i, Anno Secundo. D. Balbus.

Moderatio

Extensio Priuilegiorum.

Limitatio extensionis.

Decretum irritans.

Executorum deputatio, & facultates.

Clausula de rogat.

Moderatio munerum inter cōiuges & affines.

carfi come di sopra, Non fia medefimamente lecito al fpofo, donare piú d'vna vefte alla fpofo, laquale fia conforme alli habiti liciti per le vltime reformationi sopra ciò fatte, alla pena predetta, E non fia lecito à Padre, o Madre, o altra congiunta perfona della fpofo, donar al fpofo, o ad altri per lui, dirette, ouero indirette nel tēpo della subarratione, o prima, o poi alcun vafio, bacile, bocale, coppa, nappo, catena, o altro dōno, tātō d'oro, come d'argento, denari, gioie, perle, drappi, o altre cofe etiandio non fimili alla pena predetta de ducati 500. & perdita delle robbe d'applicarfi come di sopra. Non fia lecito alli parēti dello fpofo nell'atto della subarratione donare alla fpofo alcun dono, eccetto che Padre, Madre, Fratelli, e Sorelle carnali, e confobrini del fpofo alla detta pena. Non fia lecito alla fpofo e fuoi, al tempo della subarratione, dar fazzoletti, o cofa fimile ad altre perfone, che à coloro, che li è permeffo di donare, & che donaranno come di sopra alla pena predetta.

Nomina deputatorum.

Deputati super præmiffis per populum Romanum in publico confilio Illuftriffimi Domini Conferuatores Cameræ Almæ Urbis D. Ant. Vellius I. V. D. Aduocatus confiftorialis D. Domitius Caualerius D. Vincētius Nobilius, Magnificus D. Angelus Prior Dominorum Capium Regionum D. Marcus Antonius Burghefius Aduocatus confiftorialis D. Marius Gabrielius aduocatus cōfiftorialis D. Pirrhus Tharus I. V. D. Vincentius parentius I. V. D. Galeatius Pogius I. V. D. Dominus Antonius Maffa, I. V. D. Dominus Lucas petus I. V. D. Dominus Marius Frangipanus D. Cincius Frangipanus Do. Hector Mutinus D. Horatius Narus D. Pet. Paulus Fabius D. Thomas Caualerius Do. Hierōnimus Picus.

X L.

Reuocatio quorumcunque Commiffariorum (præterquam ad Iuftitiæ cognitionem & executionem) deputatorum, pro rebus & negociis Sedis & Cameræ Apoftolicæ interesse concernentibus: Et prohibitio eos de cætero deputandi, abfque fcientia & mandato Pontificis,

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. C V M ficut nobis innotuit tam super fubfidij Triennalis, quatreni carnis, & fpoliorum, ac confiftorium, & aliorum Cameræ Apoftolicæ iurium, necnon etiā Gabellarum, vectigalium, datiorum, & aliorum ab eadem camera & fâncta fede Apoftolica feu illarum intuitu, pro tempore impofitorum onerū exactionibus, quam etiam super viarum, pontium, trāfituū, paffagiorum, aquæductuū, & murorum reparatione, & manutione, ac ciuitatum, oppidorum, caftroium, ferrarum, & locorum noftri Status Ecclefiaftici fabrica & fortificatione, necnon super fraudibus annonæ, & vfuraria prauitate, aliisque rebus, & negociis publicis, aut alias Cameram & Sedem Apoftolicas prædictas, vel aliquod illarum interesse faltem aliqua ex parte tangentibus, vel concernentibus, multi, ac diuerfi Commiffarij à prædecefforibus noftis Romanis Pontificibus pro tempore exiftentibus, ipfiusque Sedis etiam de latere Legatis, ac Prouinciariū Ciuitatum etiam almæ Urbis Gubernatoribus, & etiam à noftro & Sanctæ Romanæ Ecclefie Camerario, Cameræ Apoftolicæ Clericis, Thefaurario, Præfidentibus, dictæ Cameræ fpoliorum & aliorum iurium ipfius Cameræ Collectore generale, Depositorio, Præfecto Annonæ, reddituum dictæ Cameræ conductoribus, & appaltatoribus, aliisque perfonis ad id forfan facultatem habentibus, partim ad vitam, partim ad beneplacitum, & partim ad aliud etiam forfan perpetuum tempus, ac alias diuerfimode in noftro ftatu & dominio ecclefiaftico, ac alibi paffim deputati exiftant, & reperiantur, & ex huiusmodi Commiffariorum deputationibus, qui & onera fibi iniuncta acerbius quam par fit exercendo, & etiam proprio commodo & peculiari lucro, præter & vltra modū inhiare dicuntur, multa, & gratia variaque damna, iniuriæ, vexationes, extorfiones, & grauamina prouincialibus & aliis fubditis noftis aliisque perfonis quotidie inferri audiantur, eorumque prouincialium, & fubditorum, ac aliarum perfonarum huiusmodi oneri, atque labori succumbentium, & ad nos vti pium patrem afsidue & diem clamantium, & recurrentiū voces, & querelæ noftis in dies auribus refonare non ceffent; Nos quorum intentionis, ac mentis femper fuit & est, vt probi & fideri quique & timorata illibataque confcientiæ homines ab huiusmodi Commiffariatuum officia deftinarentur & deftinentur, ipfiusque Commiffarij fubditos noftros, & quoscunque alios cum ea qua fieri poteft lenitate, clementia, benignitate, & beneuolentia tractent atque profequantur, & nihil ab eis præter iuris, & æquitatis debitum exigant, vel extorqueant; & fânctæ piæque matris Ecclefie iugum fuaue & onus leue fentiant, memores quoque quod propter improbos officiales, Princeps quantumlibet bonus & integer male audire confuevit, Volentes probitate & integritate præditos viros ad huiusmodi munera deinceps deputare, & propterea in præmiffis pro noftro pastoralis officij debito opportune prouidere, Motu fimili, & ex certa fcientia maturationeque animi noftri deliberatione, ac de Apoftolicæ poteftatis plenitudine, tenore præfentium, omnes & fingulos, ac quoscunque Commiffarios quouis nomine nuncupatos tam super fubfidij triennalis, quatreni carnis, & fpoliorum, ac confiftorium & aliorum Cameræ Apoftolicæ iurium, necnon etiam gabellarum, vectigalium, datiorum, & aliorum quorumcunque ab eadem Camera & dicta Sede Apoftolica, feu alias illarum intuitu nunc & pro tempore impofitorum onerum exactionibus, quam etiam super viarum, pontium, portarum, tranfituum, paffagiorum, aquæductuum, & murorum reparatione & manutione, ac ciuitatum, terrarum, oppidorum, arcium, caftroium, & quorumuis aliorum locorum noftri Status ecclefiaftici fabrica, & fortificatione, necnon super fraudibus annonæ, & vfuraria prauitate, aliisque omnibus & fingulis, ac quibuscunque rebus & negociis publicis, aut alias Cameram & Sedem prædictas, vel aliquod earum interesse quomodolibet tangentibus, vel concernentibus (exceptis tamen Commiffariis ad reddendum ius & ad iuftitiæ cognitionem, & executionem deputatis, qui tamen non poffint, nec debeant, niſi vnum fcutum ad plus pro quolibet die recipere) tam à quibuscunque Romanis Pontificibus prædecefforibus noftis, quam alias à Sede & Camera prædictis, ipfiusque Sedis etiam de latere Legatis, Gubernatoribus, Camerario, Cameræque Apoftolicæ Præfidentibus & Clericis, Thefaurario, Collectore fpoliorum, & iurium eiusdem Cameræ deponitorio, præfecto annonæ, Conductoribus & appaltatoribus præfatis, ac quibuscunque aliis perfonis quauis dignitate fulgentibus & fungentibus nomine Sedis, vel Cameræ prædictarum, & alias quomodolibet in vniuerfo noftro ftatu ecclefiaftico præfatis, ac alibi vbilibet tam ad vitam, quam ad beneplacitū & quoduis aliud etiā perpetuum tēpus, necnon tam per Apoftolicas etiā in forma Breuis, aut sub plumbo expeditas, quam patentes, & et Camerales, ac facri venerabiliū fratrum noftroium

Causa status Reuocationis.

Reuocatio commiffariorum.

Declaratio dictæ Reuocationis, & taxatio falarij Commiffariorum ad cognitionem & executionem iuftitiæ deputatorum.

noftroium S. R. E. Cardinalium Collegij, & quascunque alias literas, vel etiam per publica inftrumēta, ac alias quomodocunque & qualitercunque hætenus deputatos, deftinatos & etiam tranfmiffos, ac illorum deputaciones &c. huiusmodi fub quibuscunque verborum formis & tenoribus, ac cum quibuluis etiam derogatorijs derogatorijs, aliisque efficacioribus & in folitis claufulis, ac irritantibus, & aliis etiam vim fupulati, & iurati contraclus inducentibus, ac etiam cum exprefione quod reuocari &c. non poffint, etiam motu fcientia & poteftatis plenitudine fimilibus, ac etiam confiftorialiter & de dictorum Cardinalium confenfu, ac alias quomodolibet factas, necnon literas & inftrumēta defuper, vt præmittitur, ac alias quomodolibet confectas, Motufque proprios & fupplicationes defuper etiam dictorum noftroium prædecefforum manibus fignatos, & fignatas, ac in eis contenta quæcunque, illarum & illorum omnium tenores, ac fi de verbo ad verbum infererentur præfentibus pro plene & fufficienter exprefis, ac infertis habentes, etiam fi illæ, & illa ex quauis caufa legitima etiam onerofa emanauerint, Apoftolica auctoritate ex nunc perpetuo reuocamus, caffamus, irritamus, annullamus, & abolemus, ac ex nunc reuocatos &c. reuocatasque &c. ac reuocata &c. fore & effe nulliusque roboris, vel momenti, feu auctoritatis amplius exiftere decernimus & declaramus. Et nihilominus, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus nulli fimiles, vel diffimiles commiffarij, niſi per fpeciales & exprefas noftas & eorundem fucefforum in forma breuis expeditas, aut Cameræ Apoftolicæ patentes literas, quæ fi manu dilecti filij moderni, vel pro tempore exiftentis Præfidentis Cameræ prædictæ fignata fuerint, noftis mandato & intentione emanaffe intelliguntur, deputari & deftinari poffint, ac aliter deputari, & tranfmiffi eo ipfo à nobis reuocati fint & effe ceſantur, perpetuo ftatuimus & ordinamus. Diftrictius inhiabentes eifdem Camerario, Præfidentibus, & Clericis, necnon Legatis & aliis omnibus fupranominatis, & quibuscunque aliis perfonis cuiuscunque dignitatis &c. exiftentibus, & quacunque auctoritate fungentibus ne ex nunc in pofterū villos huiusmodi Commiffarios, niſi de exprefis ordine & mandato, ac certa fcientia noftis & dictorum fucefforum noftroium, ac alias, vt præfertur, deputare, deftinare, vel tranfmittere audeant, feu præfument, Decernentes quacunque Commiffariorum huiusmodi deputationes &c. alias quam, vt præfertur, deinceps pro tempore factas, nullas, & inanes exiftere, ac fore, & pro infectis omnino haberi. Sicque in præmiffis omnibus & fingulis ab omnibus cenſeri, ac ita per præfatos & quoscunque alios iudices &c. fublata &c. iudicari &c. debere, irritum quoque & inane quicquid fecus super his &c. contigerit attentari. Mandantes nihilominus Camerario, Præfidentibus, Clericis, Legatis &c. & aliis quibuscunque fupradictis cæterisque; ad quos fpectat & pertinet, ac fpectabit & pertinebit, quatenus præfentem noftro Motum proprium perpetuo obferuent & obferuari faciant inuiolabiliter & ad vnguem, Contradictores &c. compescendo, inuocato etiam, feu adhibito auxilio brachij feularis. Et nihilominus omnes & fingulas Communitates & Vniuerſitates, ac alios quoscunque Ciuitatum, Caftroium, Terrarum, Oppidorum, Villarum, & locorum nobis & S. R. E. mediate, vel immediate fubiectorum habitatores & incolas, necnon illorum Rectores, Præfectos, Poteftates, Officiales & negociorum geftores alioſque illorum deputatos & deputandos, cæteroſque ad quos fpectat & fpectabit in Domino hortamur & paterne monemus, eifque fub indignationis noftre & pecuniariis aliisque nobis & pro tempore exiftenti Romano Pontifici bene uifis pœnis arbitrio noftro & illius declarandis & exigendis, præcipimus & mandamus, vt omnia & fingula onera, impofitiones, & alia quæcunque iura Cameralia nobis & pro tempore exiftenti Romano Pontifici, ac Sedi Apoftolicæ quomodolibet pro tempore debita abfque vlla mora & contradictione loco & tempore debitis integre perfoluant realiter & cū effectu, nec fe prætextu præfentis noftre cōftitutionis à facienda folutione hmoi excuſent aut difficiles reddant, ne alias defuper opportuna remedia adhibere cogamur. Nō obftantibus præmiffis, ac conftitutionibus & ordinationibus Apoftolicis, prouincialibusque; fynodalibus & municipalibus, necnon etiam iuramento &c. roboratis, ftatutis, &c. etiam Cameræ Apoftolicæ &c. priuilegiis quoque indultis & literis apoftolicis &c. fub quibuscunque tenoribus &c. etiam motu proprio &c. ac confiftorialiter &c. & alias in contrarium quomodolibet conceffis &c. ac concedendis &c. quibus omnibus etiam fi de illis &c. eorum tenores &c. latiffime hac vice derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque cum claufulis opportunis. Volumus autem præfentis noftri Motus proprii folam fignaturam fufficere & vbique fidem facere in iudicio & extra regula contraria non obftante, Et nihilominus literas defuper etiam per Breue noftroium fimul, vel ad partem expediti poffe latiffime extendendas.

Prohibitio deputandi Commiffarios abfque fcientia & mandato Pontificis

Decretum irritans.

Executorum deputationis & facultates.

Monitio communitatum & aliorum, vt de cætero onera Cameralia abfque mora perfoluant.

Claufula derog.

Sola fignatura fufficit.

Placet Motu proprio. M.

Die vigefimanona Maij, Millefimo quingentefimo ſexageſimo ſeptimo, admiſſa & registrata fuit hæc cedula Motus proprii libro primo fignaturarum S. D. N. D. Papæ apud me infcriptum Cameræ Apoftolicæ Notariū folio quinto ex decreto Illuftriffimi & Reuerendiſſi. D. mei Vitellorij Cardinalis Camerarij. Andreas Martini.

Admiſſio & registratio in Camera Apoll.

X L I.

Declarantur conſt. Pij 4. de condemnatis & bannitis non audien. niſi in carceribus conſtitutis & defuncti hæredibus citatis, vt procedant etiam contra condemnatos in contumaciam, & in quacunque inſtantia.

Quas conſt. Pij 4. habes ſup. fol. 742. nu. 68. Et ſi cuncta, & fol. 766. nu. 80. Cum nos dudum, & ibi vide etiam de Materia.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. L I C E T alias fæl. rec. Pius Papa I I I I. prædeceffor noſter Motu proprio, & ex eius certa fcientia fua perpetuo valitura conſtitutione fanciuerit nullum ab homicidio, feu alio quouis crimine pro quo pœna corporaliter veniret imponenda ex aliqua caufa, vel quia bannitum occidiſſet, feu ab alio banniti occidore iuxta formam proclamatum, & bannimentorum id promittentium, vel conſtitutionum defuper editarum nomi

Pius 4. hanc, eos cuiuscunq; criminis pro quo poena corporalis est imponenda, non audit, nisi ipfis in carceribus, & hereditibus defuncti citatis vt in eius const. 69. fo. 742. & const. 80. fol. 766.

Hi autem Pont. declarat didam const. Pij 4. comprehendere etiam condemnatos in contumaciam, Et in quacunq; instantia id proferre decreuit.

Clausula praesentium.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Sola signaturae sufficit.

ritum nominatus fuisset, siue etiam quia ab ipso occisus bannitus, & condemnatus extitisset, & impune ex dispositione dictorum proclamatum, & bannimentorum, seu constitutionum occidi potuisset, se absolui debere praetendens, seu pro homicidio, aut alio crimine per eum commisso bannitus, & condemnatus foret, siue nondum bannitus, & condemnatus, nec inquisitus existeret, per se vel aliam personam pro eo quomodolibet comparentem ad absolutionem petendum admitti, vel audiri posse, nisi se prius in carceribus constituisset, & defuncti haeredes ab ipso citati fuissent. Et in euentum quod quis ab homicidio per eum commisso ex eo quod alium bannitum occidisset, vel ab alio banniti occisore nominatus foret, se absolui obtineret, eum nihilominus ad locum in quo occisi haeredes commorantur, quousque ab illis pacem obtinuisset exulare debere, neque ad eum locum aliter nisi pace ab illis habita remitti posse, perpetuo statuerit, & ordinauerit; Inhibens nihilominus omnibus, & singulis iudicibus tam saecularibus, quam ecclesiasticis etiam nostris de Latere Legatis sub indignationis sententiae poena, ne contra constitutionis huiusmodi tenorem de caetero quempiam sic vt praemittitur se absolui petentem, nisi in carcere constitutum quoquo modo audeant, vel praesumant, & ubi secus fecerint, taliter per eos habitos processus, & sententias desuper latas nullius fore momenti, ac nullitatis vitio subiacere, & illis non obstantibus reos sic absolutos poenis debitis puniri, seu de nouo inquiri posse, Sicque per quoscunq; Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi facultate, & auctoritate, iudicari debere decreuerit, aliaque forsan fecerit prout in ipsis Pij literis desuper in forma Motus proprii signatis plenius continetur. Cum tamen a nonnullis in dubium reuocetur, an in literis Pij praedeccessoris huiusmodi, comprehendantur etiam illi qui ex aliqua criminali causa pro qua poena corporis afflictiua imponenda foret, in eorum contumaciam condemnati fuerint, ita vt ad purgandum contumaciam, & condemnationem huiusmodi admitti, vel audiri non debuerint, nec debeant, nisi prius se in carceribus constituerint: Nos omnem circa praemissa ambiguitatem e medio tollere, & penitus amputare volentes, necnon literarum huiusmodi tenores praesentibus pro expressis habentes, illisque nihil addentes, vel minuentes, Motu simili ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine decernimus, & declaramus eos omnes & singulos qui ex huiusmodi causis, licet in eorum meram contumaciam haecenus condemnati fuerint, & in futurum condemnabuntur, sub eisdem literis omnino comprehensos fuisse, & esse, ac fore, ita vt non aliter ad purgandum dictas eorum contumaciam, & condemnationem admitti debuerint, vel debeant, nisi sese prius in carceribus constituerint vel constituant. Decernentes quod in quacunq; instantia, casu, & causa se absolui perant, licet forsan in aliqua se constituerint, nullo modo audiantur nisi se prius in carceribus seruatis seruandis de nouo constituerint & nouae constitutioni huiusmodi ad plenum satisfecerint, ac omnes, & singulas absolutiones, remissiones, & quauis alias gratias contra praesentium tenorem quomodolibet pro tempore impetratas, & a quibuscunq; iudicibus cuiuscunq; dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existant, quouis praetextu, vel causa emanatas nullatenus attendi debere, minusque cuiquam prodesse modo posse, sed tanquam nullas, & inualidas, nulliusque roboris, vel momenti reiiciendas esse, licereque praefatis, & aliis iudicibus, quibuscunq; illis non obstantibus, processus huiusmodi reassumere, & prout iuris fuerit terminare, Praesentemque nostrum Motum proprium nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, aut seu intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari nullatenus posse, sed illum semper validum, & efficacem existere, suosque plenarios effectus omnimode sortiri. Sicque in praemissis omnibus etiam per S. R. E. Cardinales, ac causarum Palatii Auditores, aliosque Iudices &c. sublata eis &c. iudicari debere, irritum quoque, & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentatum forsan est haecenus vel in futurum contigerit attentari, fuisse, esse, & fore, & vitio nullitatis penitus subiacere decernimus. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus & ordinationibus apostolicis, necnon omnibus illis quae idem praedeccessor in eisdem literis voluit non obstare, caeterisque contrariis quibuscunq;. Volumus autem quod praesentis motus proprii sola signaturae sufficiat, & vbique fidem faciat in iudicio, & extra, regula quacumque contraria non obstante, cum decreto quod praesentium transumptis manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis originalibus adhibetur si forent exhibitae, vel ostensa.

Placet Motu proprio. M.

Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Indictione decima, die vero duodecima mensis Iulij, Pontificatus Sanctiss. in Christo patris & D. N. Pij Papae V. Anno eius Secundo, retrospectae litterae affixae & publicatae fuerunt ad valuas Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, vt moris est, per nos Iulium Parinum, & Alexandrum Astancollum praefati Sanctissimi D. N. Papae Cursores.

Camillus Cherubinus Magister Cursozum.

X L I I.

Suspensio facultatis Episcoporum & aliorum, admittendi resignationes vel permutationes beneficiorum, seu de illis sic vacantibus disponere, vsque quo per Pontificem dabitur forma illas admittendi.

Quam formam tradidit hic Pontifex infra in eius const. 8. Quanta, & ibi notabo.

P I V S Papa V. Ad futuram rei memoriam. OFFICIUM creditae nobis administrationis exposcit, vt non solum corrigamus ea, quae perperam attentantur, verum etiam ne in futurum illa contra ecclesiasticam puritatem attentari possint, debita animaduersione prouideamus. Sane cum, sicut accepimus, in resignationibus & permutationibus quae tam apud Sedem Apostolicam, quam in partibus in Ordinariis manibus fiunt, quamplurimi abusus irrepserint: Nos volentes huiusmodi abusus ab Ecclesia Dei tollere, & futuris resignationum, & permutationum admisionibus eam normam praescribere, qua sanctuarium Dei hominum pacationibus tradi non possit, ac vt omnis simoniae

simoniae labes, & fraudis suspicio, in beneficiorum Ecclesiasticorum prouisionibus absit, decernimus supplicationes beneficiorum quorumcunq; resignationem, seu permutationem continentes, donec per nos illarum admittendarum modus praescriptus fuerit, vterius non per modernos, & pro tempore existentes Cardinales, & alios signaturae nostrae gratiae praefectos, vt antea, sed per nos tantum, manu nostra signari debere. Et ne, dum praemissis occurrere intendimus, & a signaturae nostrae praefectis ab illis abstinendum censuimus, locorum Ordinarij, caeterique beneficiorum Ecclesiasticorum inferiores Collatores praefati, vt antea plerisque eorum factam esse, audiuimus, ita se fiducialiter cum ijs, qui in eorum manibus beneficia Ecclesiastica resignant, gerant, vt non nisi illis quos ipsi nominauerint, aut pro quibus intercesserint ea conferant, & de eis prouideant, vel disponant, ac quos Ecclesiae plus prodesse posse cognoscunt, negligant, & contemnant, Apostolica auctoritate, ac de Apostolica potestate plenitudine, hac nostra constitutione omnibus, & singulis dilectis filijs nostris, & sedis Apostolicae Legatis, Nuncijs, ac venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, ac quorumuis Cathedralium, & collegiarum Ecclesiarum Capitulis, Abbatibus, caeterisque alijs quorumuis beneficiorum Ecclesiasticorum quomodocunq; qualificatorum inferioribus collatoribus, ad quos de iure, vel consuetudine eorundem beneficiorum resignationes, seu permutationes admittendi facultas spectat, & pertinet, quacunque dignitatis praerogatiua etiam Cardinalatu honore fulgentibus, prohibemus, ne posthac, donec debitus modus, vt praemittitur, statuatur, ac decernatur, quorumuis beneficiorum Ecclesiasticorum, tam saecularium quam quorumuis ordinum regularium, qualitercunq; qualificatorum, etiam si iuris patronatus, & ad quorumuis praesentationem, nominationem, electionem, & quamuis aliam dispositionem pertineant, resignationes, seu permutationes recipiant, vel admittant, neque beneficia eadem tanquam per resignationem vacantia, quibusuis personis conferant, vel de eis prouideant, aut quomodolibet disponant. Nos enim beneficiorum praefatorum collationes, prouisiones, aut quauis alias dispositiones per eosdem factas, nullas, irritas, & inanes, nullumque ius, aut titulum etiam coloratum, tam in petitorio, quam possessorio prouisis tribuere, ac ipsos sic prouisos ad eadem beneficia Ecclesiastica obtinenda perpetuo inhabiles fore, & esse: Ac omnes, & singulos collatores praefatos, in collatione, prouisione, & dispensatione beneficiorum, in eorum manibus sic resignatorum, quouis praetextu etiam deuolutionis vacantium, se intromittere nullatenus posse, beneficiaque praefata tanquam vere vacantia, per nos, & Sedem Apostolicam, & quousuis eorundem Collatorum in quorum manibus, contra huiusmodi nostram prohibitionem, resignationes, seu permutationes factae fuerint, Superiores, nullo alio deuolutionis ordine seruato, sed quod locus sit praerogationi, conferri, & de ijs prouideri, ac disponi liberè, & licitè posse: Et sic per quoscunq; iudices, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere, ac irritum & inane si secus super ijs a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, statuimus, atque decernimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, quibusuis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, & saepius innouatis, quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua mentio habenda esset, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur praesentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, caeterisque contrarijs quibuscunq;, Caeterum quia difficile foret praesentes literas ad singula quaeque loca, in quibus opus fuerit, deferri, Volumus etiam, ac decernimus, quod praesentium transumptis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa, Quodque litterae ipsae in Cancellaria Apostolica publicentur, ac omnes ita afficiant, & arceant, ac si illis personaliter intimatae fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae prohibitionis, statuti, derogationis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, sexto Idus Augusti, Pontificatus nostri anno secundo.

B. Cyrillus.

H. Cumyn.

Registrata in Cancellaria Apostolica.

Leetae, & publicatae fuerunt retrospectae litterae Romae in Cancellaria Apostolica, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, die vero Luna, decimo octaua mensis Augusti, Pontificatus Sanctissimi D. N. D. Pij diuina prouidentia Papae V. anno secundo.

X L I I I.

Reuocatio quorundam Priuilegiorum Militum, & Hospitalis S. Lazari Hierosolymitani.

De istorum priuilegijs, eorumque declarationibus, limitationibus, & reuocationibus vide supra in const. 28. Sicut bonus pastor, fol. 960. Cum ibi notatis.

P I V S Papa V. Graues ad nos quotidie querelae deferuntur, de Magistro, Conuentu, & fratribus Hospitalis S. Lazari Hierosolymitani, qui obtentu priuilegiorum suorum, multa secus quam par esset fidentius conati, praestudio dum habeant quod ambiunt, neque modum pietatis vilius, neque benignitatis erga se nostrae ponderatae, varijs artibus moliuntur quae admodum disturbant, atq; deiciant omnes alios a regimine

K cura

Episcopi & alij interm, non admittant permutationes, & resignationes, & de beneficiis sic vacantibus non disponant.

Decretum irritans.

Clausula derog.

Forma publ hio const. Quae publ. habet hic in fi.

Publicatio.

Pius 4. in eius
const. 126. fol.
832. & iste Pont.
in eod. 23. f. 960.
Privilegiu a con
cesserit Militiis
& hospitali S. La
zari, vt quacun
que loca sub in
uocatione S. La
zari instituta, cõ
seruentur incorpo
rata huic Hospi
tali, & ad liberã
dispositione ma
gri Magistri, &
Conuentus spe
ctaret, & per Fra
tres huius ordi
nis, & non alios
regerentur, & ali
qua annua respõ
sione grauarietur

Vigore istorum
privilegorũ mul
tae lites per ordi
nem S. Lazari in
troducã fuerũt.

Ideo hic Pont.
illas ad se aduo
cet & extinguit.
Privilegiaque
huiusmodi reuo
cat & dispositio
nes eorum vigo
re factas de supra
dictis locis anul
lat.
Ad quod vide
etiã infra const.
71. Sacrosanctũ.

Inhibet quoque
Magno Magistro
& Conuentui, &
alijs de dictis lo
cis prouisi, ne vi
gore privilegio
rum de cetero a
liquem molestet

Inobedienciã pe
nã.
Decretũ irritã.

Cura, & possessione illorũ hospitaliũ, & religiosorũ locorũ, quã sub inuocatione S. Lazari leproforũ aliquãdo
fundata, constructa, & instituta, deinde, aut Ecclesijs, Monasterijs, xenodochijs, collegijs, vniuersitatibus,
etiam studiorũ generalium, diuersisque alijs sacris, & religiosis locis vnita, aut in eorum commodum suppres
sa fuerunt, seu quorum curam, seu bonorum administratione, seu fructuum, dispensatione, vel ipsã Ecclesiã, vel
conuentus, vel venerabilium locorum sodalitates, vel honesti ciues, vel etiam priuatim alij spectatã probita
tis viri habent, & aut in illis, aut ex illis prædictis Ecclesijs, Monasterijs, xenodochijs, collegijs, Vniuersita
tibus, pijs locis, & pauperibus suarum quisque Ciuitatum, & locorum, vti diuersã, & multiformes charitatis,
& misericordiã species suadere videntur variã item egestatem, necessitateque experunt, piẽ sancteque suppe
ditant. Quin etiam Magister, & Conuentus in vniuersum, singulatum vero quidam fratres, iam aliquot huius
modi administratores, & possessores, imo vero primarias quasdam Italiz Vrbes litibus, & controuersijs multi
fariam concitatis, grauius infestant. Quo circa nos indignum rati, tot tantãque piorum operum rationes,
iam pridem accommodas, dictorum priuilegorum causa impediri, volentesque, sicut officij nostri munus, pie
tatisque causa postulat, sedulo prouidere, vt Hospitalium, & locorum huiusmodi optimus status, rerumque
dispositio commoda, & vtilis perpetuo constet, hoc quoque sacrosanctum Iesu Christi patrimonium pijs, ho
nestisque vrbibus perpetuo illibatum conferretur, ac simul Magistro, Conuentui, & Fratribus prædictis omnis
omnino molestandi via præcidatur, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, deque Apostolicã potestatis ple
nitudine, omnes, & singulas causas in Romana Cu. & extra eam, coram quibuscunque iudicibus ordinarijs,
& delegatis, etiam causarum Palatii Apostolici Auditoribus, ac S. R. E. Cardinalibus inter Magistrum, Conuen
tum, & Fratres prædictos etiam collationem, commendam, aut aliam concessionem à dictis Magistro, & Con
uentu habentes, ac quoscunque alios curam, regimen, & administrationem, ac possessionem Hospitalium, lo
corum, & bonorum prædictorum per viam vnionis, suppressionis, commissionis, prouisionis, commendã,
administrationis, alteriusue concessionis, aut etiam priuilegio, fundatione, consuetudine, permissione, vel
alio quocunque modo habentes super eisdem Hospitalibus, locis, & bonis, eorumque regimine, administra
tione, possessione, spolio, rebusque alijs latius deductis, & illorum occasione, tam coniunctim, quam diuisim,
in quacunque instantia pendentes, quarum singularum merita, necnon iudicium, & aliorum colligantium no
mina, cognomina, gradus, & nobilitates, litisque & litium huiusmodi statum, præsentibus haberi volumus
pro expressis, in statu & terminis in quibus reperiuntur, harum serie ad nos aduocamus, ac litem, & lites hu
iusmodi penitus extinguimus, dictisque Magistro, Conuentui, & Fratribus, ac quibuscunque alijs, etiam in
quorum fauorem de dictis Hospitalibus, & locis S. Lazari leproforum, prætextu huiusmodi priuilegorum dispo
situm est vt præfertur, perpetuum silentium imponimus. Præterea omnes, & quascunque collationes, prouis
iones, commendas, concessiones, commissiones, & alias dispositiones de ipsis Hospitalibus, & locis, ab eis
dem Magistro, & Conuentu quibuscunque factas, indefectasque a nobis, & Apostolica sede etiam Motu si
mili confirmationes, vel nouas prouisiones, ac etiam concessiones, facultates, & licentias, quod Hospitalia,
leproforã, & alia loca quocunque, tam in Vrbe, quam quibuscunque Terris, Dominijs, & locis, sub inuoca
tione S. Lazari leproforum huiusmodi fundata, constructa, erecta, & instituta, & quã fundari, constru
i, erigi,
& institui contingeret, etiam si per Magistrum, Conuentum, & Fratres huiusmodi recepta, aut possessa non sint,
vbi vllò vnquam tempore fuit, est, vel erit Hospitalitas leproforum, seu infirmorum S. Lazari nuncupatorum,
de qua legitime coram locorum ordinarijs constat, etiam si iurispatronatus laicorum essent, cum omnibus vnio
nibus, annexionibus, incorporationibus, & applicationibus, illis pro tempore factis, Hospitali S. Lazari præ
dicto subiecta, & incorporata, & ad ius, proprietatemque, & omnimodam dispositionem, institutionem, &
collationem Magistri pro tempore existentis, & Conuentus prædictorum, iuxta ipsius Hospitalis stabilimenta
pertinere censentur, prout alia eius hospitalia, cappellã, oratoria, beneficia, & loca spectabant, illaque per
fratres prædictos, non autem per alias Ecclesiasticas, aut seculares personas, etiam Ciuitatum, & Terrarum,
oppidorum, & villarum communitates, vel vniuersitates regi, & gubernari, & in signum recognitionis supe
rioritatis dicti Hospitalis, aliquo rationabili canone, seu censu per Magistrum, & Conuentum, ac Diffinito
res generalis capituli dicti Hospitalis imponendo, singulis annis respondere, præterea hospitalia, & loca huius
modi obtinentes, cuiuscunque dignitatis, ordinis, & conditionis fuerint, responiones, & iura annatarum, va
cantium mortuuariorum, arreariorum, & passagiorum Hospitali S. Lazari, & illius Aerario communi soluere
reneantur, & ad id etiam per Magistrum & conuentum prædictos compelli, & non soluente censuris, & pœ
nis Ecclesiasticis innodari, Hospitalibusque priuari possint. Necnon quocunque alia priuilegia, concessiones,
facultates, & indulta, dictis Magistro, Conuentui, Fratribus, & personis, super reuocatione huiusmodi hospi
taliũ ad pristinam Hospitalis S. Lazari Hierosolymitani naturam, ac regimen, & administrationem etiam per
modificationes, & reformationes nostras illis concessa, & confirmata, quibuscunque concepta formulis, ac etiã
restitutiuis, præseruatiuis, derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis
clausulis, necnon vim contractus inducentibus, & alijs decretis suffulta (quorum omnium tenores, etiam præ
sentibus haberi volumus pro expressis) auctoritate Apostolica tenore præsentium specialiter, & expresse re
uocamus, & Apostolicas ac alias literas necnon processus, & inde secuta quocunque cassamus, & annullamus,
volumusque illa omnia vires & effectum de cetero non habere, ipsaque hospitalis, & loca eorumque res, &
bona, deinceps vt antea regi & gubernari, ac de illis disponi, nec vllò annuo censu, canone, subsidio, vel
alio onere, per Magistrum, Conuentum, & Diffinitores prædictos grauari, nec ad aliam responionem, aut
iura aliqua eis præstanda vllò vnquam tempore teneri, nec sub aliquo alio iure Magistri, Conuentus, & hospi
talis S. Lazari huiusmodi consistere debere. Distinctius inhibentes eisdem Magistro, & Conuentui, ac quibus
cunque alijs etiam in quorum fauorem de dictis hospitalibus seu locis prætextu huiusmodi priuilegorum dispo
situm est, vt præfertur, ne illorum occasione, seu prætextu vel alias quocunque modo sese præmissis inter
ponere, aut quẽpiã vltèrius super illis vexare, impedire, vel turbare quoquomodo præsumant. Quod si fecus fe
cerint, eos & eorũ singulos excommunicationis sententiã innodamus, ac magistratu, dignitatibus, officijs, beneficijs
iuribus, priuilegijs, & indultis quibuscunque, eorũque vfu & cõmodo priuamus, inhabilesque ad omnia esse volu
mus, eo ipso. Ac decernentes sic per quoscunq; iudices ordinarios, & delegatos etiam causarũ Palatii Apostolici
Auditores, ac S. R. E. Cardinales in quauis causa, & instãtia sublata & c. iudicari, & c. debere, ac irritũ, & c. cõtãrari.

Et ni-

Et nihilominus vniuersis, & singulis locorum ordinarijs tenore præsentium mandamus, vt ipsi per se, vel alium,
seu alios Ecclesijs, Monasterijs, Xenodochijs Hospitalibus, Collegijs, Vniuersitatibus, Sodalitatibus, Re
ctoribus, Commendatarijs, Administratores, & personis prædictis eorumque singulis quocunque requi
siti fuerint, aut molestiam aliquam ab ipsis Magistro, Conuentu, & fratribus coniunctim, vel diuisim irrogari
intellerint, in præmissis efficacis defensionis præsidio assidentes procurent auctoritate nostra illos omnes in
suis possessione, & iuribus pacifice conseruare, non permittentes eorum quempiam per ipsos Magistrum Con
uentum, & Fratres, aut alios quoscunque super ijs quomodolibet molestari, contradictores quoslibet, & re
belles per prædictas aliasque grauiore censuras, & pœnas ceteraque iuris, & facti remedia appellatione post
posita compescendo, censurasque & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc si
opus fuerit auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus præmissis, & nostra de non tollendo iure quæsito, ac alijs
constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Hospitalis S. Lazari Hierosolymitani, & conuentus
prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudi
nibus, stabilimentis, vrbibus, naturis, alijsque priuilegijs, & indultis Apostolicis illis, ac eisdem Magistro, Con
uentui, & Fratribus à quibuscunque Ro. Pont. & nouissime tam à re. me. Pio Papa III. prædecessore nostro in
ipsis Hospitalis S. Lazari Hierosolymitani, & regulã restitutione, & ampliatione, quam etiam à nobis in il
lius modificatione etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus concessis, confirmatis, & exten
dis, quibus inter cetera cauetur expresse, quod vniones, annexiones, & incorporationes similes, vel dissimi
les, ac quocunque aliz distractiones huiusmodi Hospitalium, & locorum quacunque ratione, vel causa, etiam
motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, & etiam cum expressa huiusmodi priuilegorum, & stab
limentorum derogatione, nullius penitus sint roboris, vel momenti, & habeantur prorsus pro infectis, nec cen
seatur in hac parte vnquam derogatum per quascunque clausulas, & etiam derogatorijs derogatorias for
tiores, & efficaciores, nisi dum & quoties de illorum, ac etiam certarum in specie desuper consecrarum lite
rarum de verbo ad verbum vere, & non per clausulas idem importantes inserto tenore de ipsorum S. R. E. Car
dinalium consilio derogetur, nec etiam tunc, nisi ad id Magistri, & Conuentus prædictorum expressus acce
dat assensus, & semper in huiusmodi quã sic sicut de consilio prædicto derogationibus censetur apposta clau
sula, quod tunc demum effectum sortiantur, cum consensus Magistri, & Conuentus prædictorum accesserit, &
non aliter, nec alio modo, quodque priuilegijs, statutis, stabilimentis, alijsque præmissis etiam per quascun
que literas Apostolicas, etiam quasuis clausulas generales, vel speciales, etiam derogatorijs derogatorias,
efficacioribus, & insolitis, ac etiam irritatis decreta, sub quacunque verborum expressione in se continen
tes, nullatenus derogari possit, nec quo ad illa derogatum censetur, nisi tenor illarum de verbo ad verbum
nihil penitus omisso insertus, & huiusmodi derogationes consistorialiter factã, & per trinas distinctas literas
eundem tenorem continentes, tribus distinctis similibus vicibus, Magistro, & Conuentui prædictis intimatã,
& insinuatã fuerint, ac ipsorum Magistri, & Conuentus ad id expressus accedat assensus, & aliter factã deroga
tiones nemini suffragentur, ac Magister, & Conuentus prædicti ad parendum literis derogatorijs huiusmodi
& decretis super illis processibus, ac illorum executoribus, eorumque mandatis, & monitionibus minime te
neantur, sed literarum huiusmodi executionem omnino impedire, nec ratione resistentiã censuris Ecclesiasti
cis per eosdem executores latis innodari possint. Quibus omnibus etiam si de eis, & c. tenores, & c. in genere, &
in specie ad effectum sufficientis derogationis eorum pro plene, & sufficienter expressis habentes, harum se
rie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Ceterum iubemus præsentibus consue
tis Vrbs locis publicari, & exempla de more applicari, easque sic publicatas Magistro, Conuentum, &
Fratres prædictos, ceterosque omnes, & singulos quorum interest, æque obligare volumus, ac si ipsã præsen
tes (quibus sola nostra signatura sufficiat, & vbi que tam in iudicio, quam extra illud fidem faciat) essent om
nibus singulatum, ac personaliter intimatã.

Deputatio, & fa
cultates execu
rum illius cõf.

Clausula de
rogatoriã.

Forma publi. hic
const.
Quam publi. ha
bes hic.

Publicatio.

Placet Motu proprio. M.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, indictione decima, die vero vn
decima mensis Augusti, pontificatus Sanctissimi D. N. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno eius secundo, re
troscriptã literã affixã & publicatã fuerunt Romã in acie Campi Florã & valuis Cancellariã Apostolicã, vt
moris est per nos Io. Andreã Rogerium, & Scipionem de Octauianis S. D. N. Papæ Curf.

Io. Andreas Panizza Mag. Curf.

X L I I I.

Declaratio circa bona quã non veniunt sub nomine spoliõrum R. Camerã Apostolicã.

Sub nomine spoliõrum, veniunt bona personarum Ecclesiasticarum decedentium sine testamento,
siue licentia testandi, vt sup. in Pauli 3. const. 31. Romani, fol. 420.

Bona etiam acquisita ex illicita negociatione vt sup. in Pij 4. const. 23. Decens, fol. 685.

Bonaque non residentium in eorum Ecclesijs, vt sup. in Pij 4. 833. In const. in suprrema fol. 115.
Bona quoque Religiosorum extra claustra degentium, vt infra in Greg. 13. const. 44. Officij nostri.

Prouentus etiam Mensarum Ecclesiarum, & Monasteriorum pro tempore quo vacant, vt infra in
Greg. 13. const. 72. Cum sicut accepimus. Et ibi notabo.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.
R O M A N I Pontificis prouidentia circumspicã ad ea sollicitudinis suã parres potissimum conser
uit, per quã singulis Ecclesijs debita obsequia, & opportuna subventionis auxilia minime subtrahatur,
Cum itaque, sicut accepimus, nonnulli Patriarchã, Archiepiscopi, Episcopi, & Abbates seu Commen
datarij, ac alij beneficia ecclesiastica obtinentes, proprij honoris, & salutis imemores, etiam prætextu facultã
K 2 Num testan

Causa istius constitutionis.

Ornamenta & paramenta, ac res sacrae, & alia bona ad usum & cultum diuinum spectantia, non veniunt sub nomine spoliatorum pertinentium Camerae Apostolicae sed spectant ad Ecclesias, tempore obitus illas obtinentium.

Successores propria auctoritate illa apprehendere possunt.

Et de illis etiam ad pias causas disponi prohibetur.

Derentoresque illorum honorum ad restitutionem compelli debent.

Suppellectilia presbyterorum & Clericorum non veniunt sub nomine spoliatorum.

Spolium non potest praecendi per obitum obtinentis beneficia vel pensiones non excedentes 30. ducatos.

Inhibitio contra spoliatorum collectores, ne defuere se intromittant.

Decretum irritans.

Executorum deputatio & facultates.

um testandi eis per Sedem apostolicam concessarum, in eorum ultimis voluntatibus res sacras ac vasa, ornamenta, & paramenta ecclesiastica, aliaque cultui diuino dicata quandoque ex fructibus ecclesiasticis per eos acquisita, non ecclesijs, & monasterijs, ac beneficijs, quibus praefuerunt, seu a quibus prouentus ecclesiasticos, & stipendia acceperunt, prout rationi, & honestati consentaneum foret, sed alijs locis, etiam aliquando non pijs, ac interdum eorum consanguineis, & affinis relinquere, ac Camerae Apostolicae Collectores, praetextu quod illa sub appellatione spoliatorum veniant, tanquam eiusdem Camerae spolia exigere, & percipere non erubescant, in maximum religionis dedecus, ac ecclesiarum, monasteriorum, & beneficiorum eorundem detrimentum, ac relinquendum animarum periculum, scandalumque plurimorum: Nos abusus, scandalisque huiusmodi prouidere, ac singularum ecclesiarum, & monasteriorum, ac beneficiorum indemnitati, animarumque quorumlibet saluti consulere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de apostolicae potestatis plenitudine hac nostra perpetua valitura constitutione statuimus, ordinamus, decernimus, & declaramus, quod de caetero omnia & singula ornamenta, & paramenta, ac vasa, necnon Missalia, & Gradualia, ac cantus firmi, & musicae alique quomodolibet nuncupati libri, & aliae res sacrae, etiam auri, & argenti, ac quaecunque alia bona per quoscunque Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, seu Commendatarios, & alios quoscunque, quaecunque, & quaecunque beneficia ecclesiastica, cum cura & sine cura, secularia, & quorumuis ordinum regularia in titulum, vel commendam, aut alias quomodolibet obtinentes, quocunque nomine vel titulo censeantur, etiam si de illis, & eorum qualitatibus specialis, & expressa mentio habenda foret, ad usum, & cultum diuinum etiam in eorum priuatis aedibus, & cappellis, vel oratorijs destinata, tempore eorum obitus ex testamento, vel ab intestato relicta sub quibusuis facultatibus, testandi, & alias disponendi de bonis per eos ex altari, vel alias quomodolibet acquisitis, per quoscunque Romanos Pontifices praedecessores, & successores nostros, ac nos sub quibusuis tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, & alias quomodolibet concessis, & concedendis, minime comprehendantur: Nec sub appellatione spoliatorum veniant, sed ad singulas ecclesias, monasteria, etiam conuentu carentia, & beneficia huiusmodi in quibus resederint, aut quibus praefuerint, seu quae alias obtinuerint omnino spectent, & pertineant, ac spectare & pertinere, Illaque post eorum obitum eisdem ecclesijs, monasterijs, & beneficijs, etiam si in Romana Curia, & procul ab illis decesserint, vel ad illa nunquam accesserint, etiam si antea ecclesiarum, & monasteriorum regimini cesserint, vel beneficia huiusmodi renunciauerint, eo ipso applicata, & incorporata sint, & esse censeantur. Ita quod liceat illis defunctis in eisdem ecclesijs, monasterijs, & beneficijs successoribus, ac ecclesiarum, & monasteriorum huiusmodi capitulis, & conuentibus respectiue, illa propria auctoritate libere apprehendere, ac eorum ecclesijs & sacristijs applicare, & incorporare, ac quaecunque donationes, ac relicta, & legata, testameta, & codicilli, & aliae ultimae voluntates, seu spolia desuper contra praesentis constitutionis nostrae tenorem quomodolibet pro tempore facta, quoad praemissa, nulla, & inualida, nulliusque roboris & momenti existant, & personis, etiam ecclesiasticis, seu locis, etiam pijs, aut ecclesiasticis, alijs quibuscunque, in quarum seu quorum fauorem pro tempore facta fuerint, minime suffragentur nec per ea eisdem personis, seu locis, vel alijs ecclesijs huiusmodi aliquid ius in rebus praedictis, vel ad illas acquiri possit. Quinimo res sacras, ac alia bona praedicta quocunque nomine, vel titulo pro tempore detinentes, ad illa ecclesijs, & monasterijs, ac beneficijs per defunctos quomodolibet acquisitis, vt praefertur, iuxta praesentium tenorem realiter, & cum effectu restituendum, & consignandum, quibusuis dispositionibus de illis in contrarium quomodolibet factis minime attentis, omnino teneantur, & ad id per censuras & poenas, etiam furti, & sacrilegij, ac alia iuris, & facti remedia opportuna cogi & compelli possint, & debeant. Insuper ne deinceps contingat insolentia spoliatorum Camerae Apostolicae collectorum, vel subcollectorum aliquas ecclesias, nec hominum quemquam damno, & iniuria affici, nec cuiquam de caetero vertatur in dubium, quae res habenda sint nomine spoliij, simili modo statuimus, decernimus, & declaramus, quod quaecunque scamna, cathedrae, arcae, & etiam lignae, vel lapideae, etiam marmoreae, mensae, & tabulae, ac quaecunque dolia, seu vasa vinaria vacua, & alia similia suppellectilia domestica per quosuis presbyteros, seu clericos ab humanis pro tempore decedentes, tempore eorum obitus in ecclesijs, seu eorum domibus ecclesiarum earundem, vel alibi vbiuis locorum relicta, etiam si ex fructibus, & prouentibus beneficiorum quae dum viuerent obtinebant acquisita fuerint, sub spoliatorum appellatione minime veniant, nec pro spolijs villo modo reputari possint. Praeterea quod nullum spolium Camerae praefata fieri, nec quicquam a quibusuis spoliatorum Camerae huiusmodi collectoribus, vel subcollectoribus exigi possit per obitum illius, qui dum viueret, vnum vel plura beneficia ecclesiastica obtinuerit, cuius vel quorum insimul fructus, redditus, & prouentus, triginta ducatorum auri de Camera secundum communem estimationem valorem annum non exceperint, aut qui pensiones annuas super quibusuis fructibus ecclesiasticis vsque ad dictum valorem annuatim perceperit, dummodo tamen is se ab omni illicita negotiatione, & a sacris canonibus prohibita abstinerit. Ita quod si quis dictorum Collectorum aliquid ex bonis quorumuis defunctorum qui similia beneficia obtinuerint, seu similes pensiones perceperint, praetextu spoliatorum eiusdem Camerae percipere, aut alias contra praesentes nostras literas attentare praesumpserint, ad totalem honorum per eum perceptorum restitutionem teneatur, ac ad viam iuris, etiam per similes censuras, & poenas cogi & compelli possit, & debeat. Distinctus inhibentes quibusuis Camerae praefata spoliatorum Collectoribus nunc & pro tempore existentibus sub indignationis nostrae, & priuationis eorum officiorum poena, ne in ornamentis, & paramentis, ac vasis, & libris praefato cultui diuino dicatis, ac alias in rebus sacris, necnon suppellectilibus praefatis quomodolibet se intromittant, nec in eorum inuentarijs tanquam spolia redigant seu describant, sed ornamenta, & paramenta, necnon vasa, & libros, aliaque diuino cultui dicata huiusmodi ecclesijs, & monasterijs, cappellis, & alijs beneficijs huiusmodi, eorumque Rectoribus, & alijs praefatis libere admittant, & consignent, ac consignari faciant cum effectu, ac suppellectilia praedicta in locis vbi constiterint, relinquunt. Ad decedentes sic in praemissis omnibus & singulis per quoscunque Iudices & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, subacta eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari & diffiniri debere, ac irritum & inane, quicquid secus super ijs a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca dilectis filijs Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, & singulis locorum ordinarijs, ac maiorem dignitatem post Pontificalem in vniuersis ecclesijs Cathedralibus, & Metropolitanis, pro tempore obtinentibus, per apostolica scripta Motu simili mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut vnus eorum praesentes literas,

literas, & in eis contenta quaecunque vbi & quando opus fuerit, quotiens pro parte quorumcunque in praemissis interesse habentium, vt praefertur, fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praedictae assistentes faciant auctoritate nostra praesentes literas, & in eis contenta quaecunque firmiter obseruari, ac singulos quos literae ipsae concernunt, illis pacifice gaudere, non permittentes eos desuper quomodolibet indebite molestari. Contradictores auctoritate nostra appellatione postposita compescendo. Non obstantibus apostolicis, ac in prouincialibus, & synodalibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon ecclesiarum, & monasteriorum huiusmodi iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, facultatibus testandi, alijsque priuilegijs, indulgentijs, & literis apostolicis, quibusuis concessis, approbatis, & innouatis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, & expressa mentio facienda esset, illorum tenores pro sufficienter expressis habentes. illis in reliquis in suo robore permanentibus, caeterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod si aliquis ex Patriarchis, Episcopis, Abbatibus, seu Commendatarijs, & alijs beneficijs praefatis pluribus ecclesijs, seu monasterijs, pro tempore simul, vel successiue praefuerit, seu plura beneficia obtinuerit, ornamenta, & paramenta, ac res, & bona praedicta ad illa omnia, habita ratione fructuum, & temporis quo eadem beneficia possedit, omnino pertineant, & proportionabiliter inter ea diuidatur. Quodque praesentes literae in Cancellaria nostra apostolica, & acie Campi Florae, de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret praesentes ad singula quaeque loca deferri, volumus, & etiam declaramus earum transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Praelati, vel aliter personae in dignitate ecclesiastica constitutae sigillatis eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae ordinationis, statuti, decreti, declarationis, inhibitionis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Clausula derog.

Diuisio ornamentorum, &c. quando beneficiatus obtinebat plura beneficia.

Forma publ. hae. const. Quam publ. habes in h.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, tertio Kal. Septemb. Pontificatus Nostri, Anno Secundo.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Pro Domino Summissa, Ludouicus Ripa.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

Anno a natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, indictione decima, die uero decima octaua mensis Septembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papae V. Anno Secundo, retrospectae literae apostolicae affixae, & publicatae fuerunt in Cancellaria Apostolica, & in acie Campi Florae, vt est moris, dimissis ibidem praesentibus literis per aliquantulum temporis spatium affixis, & deinde amotis per me Iulium Parinum, & Bartholomaeum Sottocasam praebati Sanctissimi D. N. Christianus de Monte Magister Curforum.

Publicatio.

X X X V.

Declaratio quod Ordines S. Dominici, & S. Francisci, ac Eremitarum S. Augustini, & Carmelitarum, seu uorumque B. Mariae, sunt propriae Mendicantes, & eorum priuilegijs gaudent, etiam si in communi bona stabilia possideant.

Imo ordo Minimorum S. Francisci de Paula, & ordo Congregationis Fratrum S. Hieronymi Iesuatorum, inter ordines Mendicantium comprehendi uoluit, hic idem Pont. infra in const. 48. Apostolicae, & const. 49. Romanus.

Priuilegia autem Mendicantium, vide sup. in const. 38. Et si Mendicantium fol. 992. vbi not.

PIUS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. ROMANVS Pontifex, tam vniuersalis Christianae, quam singulae eius Religionum praecipuus defensor omnibus illarum incommodis pro sui pastoralis officij debito libenter occurrit, & eorum indemnitati salubriter iuxta temporum morumque exigentiam, declarationibus, & alijs remedijs consulere solet opportunis. Sane licet dilecti filij omnium Mendicantium Ordinum Fratres, a contributione Seminarij Clericorum, in qualibet Ciuitate iuxta eiusdem Concilij formam erigendi, per Tridentini Concilij decreta eximantur. Nosque inter alia eisdem Mendicantium Ordinum Fratribus concessa priuilegia eos, & eorum quemlibet, tam a Seminarij huiusmodi contributione, quam subsidio, quomodolibet, necnon decimis quibuscunque, & certis alijs oneribus Apostolica auctoritate similiter exemerimus, & liberauerimus, eosque ad illorum omnium contributionem nullo vnquam tempore cogi, & compelli posse decreuimus: Cum tamen, sicut non sine animi nostri molestia nuper accepimus, nonnulli locorum ordinarij, & forsitan in Prouincialibus Concilijs, eo forsitan sub praetextu, quod ordinum Mendicantium fratres huiusmodi bona stabilia ex indulto seu dispensatione apostolica retinere possunt, & propterea Mendicantes re vera non sint, eos ad Seminarij subsidij, Decimarum, & aliorum onerum huiusmodi contributionem cogere forsitan praesumpserunt, & in dies praesumunt, in graue ipsorum ordinum grauamen, & praedictum non modicum; Nos animo reuoluentes eos ex fructibus bonorum huiusmodi varias Reipublicae Christianae utilitates afferre, cum ex ipsis varios Magistros & Doctores manu teneant, ex quorum doctrina ipsorum fratres nouitij eruditi postmodum

Mendicantes ex parte sumra contributione Seminarij, per Concil. Trident. sess. 23. cap. 18. De Reforma.

Et etiam a decimis, & alijs oneribus, vt sup. in const. 38. fol. 992.

Ordinarij tamē desuper Molestabant Mendicantes ex indulto Apost. immobilia possidentes.

modum effecti, gregem dominicum prædicationibus suis, consilijs, confessionibus, orationibus, alijsque innumeris pietatis operibus iuvent, & pascant, eorumque domos non minus, imo magis, quam ea quæ per Ordinarios erecta sunt, Seminaria, vocari posse: & propterea Mendicantium nomen amittere nullo modo debere. Volentes ideo omnem dubitandi materiam amputare, omnes & singulos Mendicantium ordinum fratres huiusmodi, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis a iure, vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon quarumcunque litium, & causarum coram quibusvis iudicibus, & vbiunque quomodolibet pendentium status, & merita, nominaque, & cognomina iudicum, & collitigantium, necnon quorumcunque privilegiorum, indultorum, exemptionum, & immunitatum eorundem ordinum Mendicantium fratribus hæcenus quomodolibet concessorum, tenores præsentibus pro expressis habentes, lites quoque, & causas præfatas, vt præfertur, pendentes, ad nos harum serie auocantes, illasque penitus extinguentes, & collitigantibus huiusmodi perpetuum super præmissis silentium imponentes, Motu proprio non ad ipsorum fratrum, vel alicuius eorum nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & singulos Quatuor mendicantium Ordinum, videlicet, Sancti Dominici, & Sancti Francisci, ac Eremitarum Sancti Agutini, necnon Carmelitarum, & quos etiam recenseri volumus Seruorum Beatæ Mariæ nominibus comprehensos fratres, eorumque domus, monasteria, & loca etiam si in communi propria bona tam mobilia, quam immobilia, & stabilia, ac alia quæcunque possederint, Mendicantium vocabulo, & omnibus, & singulis Mendicantium privilegijs eis quomodolibet concessis, vti posse, & debere, nec super præmissis vilo vnquam tempore molestari posse auctoritate apostolica per præsentem, statuimus, & declaramus, ac tam Concilij Tridentini, quam omnia, & singula alia decreta, statuta, ordinationes, priuilegia, & iura de Mendicantibus loquentia ad omnes & singulos ordines præfatos, eorumque domos, & loca, etiam propria bona in communi tamen retinentes extendimus, & ampliamus, illaque de illis loqui etiam auctoritate præfata per eandem præsentem declaramus. Ac insuper eisdem Ordinarijs, & quibusvis alijs tam ecclesiasticis, quam secularibus, quauis auctoritate fungentibus, in virtute sanctæ obedientiæ, & alijs arbitrio nostro moderandis pœnis similiter per præsentem mandamus, vt si quid per eos tam nostro, quam prædecessoris nostri temporibus, tam ratione Seminarij, subsidij, & decimarum, quam aliorum onerum huiusmodi exactum fuit, id totum eisdem fratribus, omni mora, & dilatione postpositis restituant, districtius inhibentes eisdem locorum Ordinarijs, cæterisque personis tam ecclesiasticis, quam secularibus, quauis auctoritate fungentibus, & cuiusvis dignitatis, gradus, & conditionis existentibus, nec eosdem Mendicantium ordinum fratres præfatos, bona huiusmodi retinentes quouis prætextu super Seminarij, subsidij, & decimarum contributione molestare, inquietare, vel perturbare audeant, vel præsumant. Decernentes quoque præsentem literas nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari nullatenus posse, minusve sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, modificationibus, limitationibus, restrictionibus, & alijs contrarijs dispositionibus tam per nos, quam etiam successores nostros quomodolibet, ac cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque decretis pro tempore factis, & faciendis, quorumcunque tenoribus existant includi, sed illis non obstantibus, in suis robore, & efficacia persistere, & quotiens illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, etiam sub Data, etiam per ipsos eligenda de nouo concessas esse, & ita incommutabilis voluntatis, & intentionis nostræ esse: & ad hoc, vt perpetua firmitate subsistant, vim validi, & efficacis contractus inter Sedem Apostolicam, & præfactorum ordinum Mendicantium huiusmodi fratres habere debere. Sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Card. sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari debere: irritum quoque, & inane, quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca dilectis filijs Curie causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, necnon quarumcunque tam Cathedralium, quam Collegiarum Ecclesiarum Decanis, Præpositis, Archipresbyteris, Archidiaconis, Thesaurarijs, & quibusvis alijs in eisdem Ecclesijs dignitates obtinentibus, vbi libet, & in quibuscunque Regionibus, terris, & locis existentibus per præsentem Motu simili mandamus, quatenus ipsi & eorum quilibet per se, vel alium seu alios præsentem literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum fratrum, vel alicuius eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in præmissis omnibus pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, vel eorum quempiam super illis quomodolibet indebitè molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia appellatione postposita compescendo. Et nihilominus legitimis super his habendis seruatis processibus, sententijs, censuris, & pœnis ipsas etiam aggravando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus se. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas quis vigore præsentium ad iudicium non extrahatur, & alijs Apostolicis, necnon in Prouincialibus, & Synodalibus Concilij editis specialibus vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere vel in specie, etiam motu simili, & ex certa scientia ac Apostolicæ potestatis plenitudine, ac alias quomodolibet, etiam consistorialiter concessis, approbatis, confirmatis, & sæpius innovatis, quibus omnibus etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, & specificæ, & expressa mentio, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret (tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permaneris) hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel diuim ab apostolica sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac si

Ideo hic Pont. declarat Mendicantes mobilia in communi possidentes, exemptionibus, & privilegijs gaudere debere.

Inhibetque Ordinarijs, & alijs ne desuper eos molestent, & si quid exactum est restituant.

Clausula præfata.

Decretum irritant.

Executorum deputatio, & facultates.

Clausula decreti.

ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quod præsentium transumptis manu alicuius notarij publici subscriptis, aut alicuius prælati, vel in dignitate ecclesiastica constituti, sigillo munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Quodque eadem præsentem in valuis Cancellariæ apostolicæ, & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, necnon in acie Campi Floræ per aliquem ex Curforibus nostris publicentur, & inter Extrauagantes constitutiones perpetuo valituras conscribantur: ac postquam publicatæ fuerint, plenam, & indubiam fidem faciant: necnon omnes & singulos illas concernentes perinde ligent, ac si essent personaliter intimate. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, Die Prima Octobris, millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Forma, & effectus publici. Quæ max se quitur.

Io. Alf. Naldi.
A. Calorius.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, indictione decima, die vero decima sexta mensis Octobris Pontificatus Sanctiss. in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno eius Secundo, retroscriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt in retroscriptis locis, vt moris est, per me Alexandrum Astanconum præfati Sanctissimi D. N. Papæ Curforem.
Philippus Chappius Magister Curforum.

Publicatio.

X L V I.

Declaratio portionum assignan. Vicarijs perpetuis Parochialium pijs locis perpetuo vnitarum.

De huiusmodi portionibus habes in Concil. Triden Sess. 7. cap. 5. & sequentibus. De Reformat.

De vnionibus autem habes ibidem. & etiam in Sessione 14. cap. 9. & Sess. 24. cap. 13. De Reformat.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. AD exequendum Pastoralis officij debitum, vigilantibus studiis intendentes, ad ea, per quæ Cathedralium aliarumue ecclesiarum, necnon monasteriorum, beneficiorum, seu collegiorum, ac aliorum piorum parochialium ecclesiarum eisdem vnitarum statui feliciter dirigendo, & personarum in illis curam animarum exercitium vtilitati recta ratione, & prouida moderatione consuli, & salubriter prouideri valeat, libenter interponimus nostræ sollicitudinis partes. Hinc est quod nos, ad quorū aures (quod nō sine animi nostri molestia referimus) peruenit nonnullos ex venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, in deputatis Vicarijs, ac in assignatione portionū Vicarijs perpetuis parochialium dictis ecclesijs, monasterijs, beneficijs, collegijs, vel locis pijs perpetuo vnitarum ex Concilio Tridentino faciendā, ita modum excessisse, vt parum aut nihil ex fructibus, redditibus, & prouentibus parochialium ecclesiarum sic vnitarum ecclesijs, monasterijs, beneficijs, collegijs, alijsue locis pijs remanserit, ob idque multæ ortæ sint super hoc controversiæ circa interpretationes decreti dicti Concilij. Nos ad eas tollendas animū intendentes, considerantesque vniones ipsas ideo a prædecessoribus nostris factas esse, vt ex redditibus, & emolumentis beneficiorū vnitorū, ecclesijs, monasterijs, collegijs, beneficijs, & locis pijs, quibus illa vniantur, facilius onera eisdem incubentia supponerentur, & promptius a ministris ecclesiasticis, in eisdem diuina officia celebrentur, hospitalitas seruetur, aliaque charitatis opera exercerentur, ac etiam vt nihilominus cura animarum dictarum parochialium laudabiliter exerceretur: Motu proprio, & ex certa nostra scientia auctoritate apostolica hac nostra perpetuo valitura constitutione statuimus, & ordinamus, ac declaramus, quemadmodum etiam de ipsius Concilij mente fuisse colligimus, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos præfatos in assignatione portionis ipsius Vicarijs perpetuis ex prædicto Concilio ipsorum Prælatorum arbitrio faciendā ita se continere & arbitrari debere, vt non maior centum, nec minor quinquaginta scutorum annuorum summa computatis omnibus etiam incertis emolumentis & alijs obuentibus communiter percipi solitis eis omnino assignetur, nisi Vicariis temporarijs solitum fuisse plus assignari, siue in quantitate, aut quota fructuum, pecuniæque numerata, fundo, seu alia re stabili portio huiusmodi constituatur, cuiuscunque valoris parochialis ecclesia vnita fuerit, & habita etiam ratione reddituum, & onerum loci, cui parochialis ipsa vnita fuerit, ita quod portiones vltra, vel infra dictas summas scutorum centum, & scutorum quinquaginta hæcenus assignatæ, vel imposterum forsā assignandæ, quo ad excessum, & defectum huiusmodi nullius roboris, & momenti existant, & ad summas prædictas reductæ & auctæ respectiue censeantur, nisi tamen valor annuus ipsius parochialis vnitæ habita ratione (vt præfertur) minor sit quinquaginta scutis, quo casu portio assignata, vel assignanda Vicario perpetuo non debeat excedere summam annuorum valoris dictæ parochialis, sed sufficiat quod omnes fructus eius dumtaxat attribuantur ipsi Vicario perpetuo. Et quoniam iniquum esset, eos qui commodis priuantur, eadem onera quæ prius sustinebant debere sufferre, volumus, & statuimus, quod ecclesiæ, monasteria, collegia, beneficia, & pia loca huiusmodi, in quorum parochialibus Ecclesijs vnitis continget Vicarias prædictas erigi, pro quantitatibus fructuum ipsius vicariis perpetuis assignatorum, ad solutionem quinquenniorum, quam nobis & Cameræ Apostol. soluunt, vterius non teneantur sed eis detractio fiat ad ratam certorum, quæ de fructibus dictarum parochialium percipiuntur. Ita tamen quod Vicarij perpetui, qui pro tempore deputabuntur, teneantur accipere a Sede apostol. nouam prouisionem suæ deputationis, & soluere annatam pro portione fructuum, reddituum, & prouentuum certorum sibi assignata, & expedire literas apostolicas, nec alias ad possessionem dictarum Vicariarum perpetuarum, & seruitium eorundem parochialium admitti possint, nisi soluta Annata, & expeditis literis Apostolicis nouæ prouisionis, vt præfertur: alioquin integrum quinquennium solui debere, nec Vicarij prædicti antea tuta conscientia fructus percipere

Ordinarij exee debant mentem Concilij Trid. in assignatione portionum Vicarijs perpetuis faciendā.

Declarat ideo Pont. iste quantitatē ipsarum portionum.

Et ad quos spectet onus soluedi quinquennium pro ipsi portio vnibus.

Religiosique vi percipere possint. Volumus insuper, & ita mandamus, quod dicti Vicarij perpetui non ad liberam ordinario-
curum ordinem rum electionem, sed ad nominationem illorum, in quorum Ecclesijs vultis ponentur, cum ipsorum ordinario-
positi. rum, seu eorum Vicariorum prout ex nunc approbatione deputentur. Et si dictae parochiales vultis erunt mo-
 nasterijs regularium mendicantium, possint a superioribus dictorum monasteriorum nominari ex ipsis mendi-
 cantibus, quos si ordinarii prout examine per se, aut eorum Vicarios faciendo idoneos ad curam animarum exer-
 cendam inuenerint, & ita pro idoneis approbauerint, teneantur in Vicarios, ad curam tamen Superiorum suo-
 rum amovibiles, deputare. Itemque etiam seruetur in regularibus monachis tantum, dum modo in ea parochia-
 li, in qua vnus ex eis monachis fuerit, seruata forma predicta, Vicarius deputatus, habitent cum eo saltem qua-
 tuor alij ex dictis monachis. Sicque per quoscunque iudices quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum
 cuiuslibet quavis aliter iudicandi; & interpretandi potestate iudicari, & interpretari debere: Necnon irritum,
 & inane decernimus quicquid secus a quoquam quavis auctoritate attentatum forsan est haecenus, vel in po-
 sterum conrigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ceterisque con-
 trarijs quibuscunque. Volumus autem quod praesentes literae in Cancellaria nostra apostolica, & ad varias
 Principis Apostolorum de Vrbe de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valituras describantur.
 Et quia difficile foret eas ad singula quaeque loca deferri, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius
 Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Praeati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesen-
 tibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae
 ordinationis, declarationis, statuti, mandati, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire.
 Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apo-
 stolorum eius se noverit incursum.

Decretum
irritans.
Clausula de
rogat.
Forma public.
quae mox sequi-
tur.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Cal. Nouembris, Pontificatus Nostri Anno Secundo.

C. Glorierius.
H. Cumyn.

Anno a Natiuitate Domini nostri Iesu Christi millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Indictione de-
 cima, die vero decima quinta Mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina
 prouidentia Papae Quinti Anno eius secundo, Retroscriptae literae apostolicae affixae & publicatae fuerunt ad
 valuas Basilicae Principis Apostolorum de vrbe, & Cancellariae Apostolicae, ibidem dimissis copijs affixis per
 nos Io. Andream Rogerium, & Antonium Clerici Cursores Apostolicos.

Publicatio.

Ioannes Guerardi Magister Curs.
Registrata apud Caesarem Secretarium.

X L V I I.

**Prohibitio agitationis Taurorum, & aliarum bestiarum, & annullatio votorum,
 & iuramentorum de huiusmodi agitatione factorum.**

Consensat const. Greg. 13. quae est infra nume. 103.
 Inter Apostolicas.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.
 DE salute gregis Domini nostri Iesu Christi cura diuina dispensatione crediti, prout ex debito pastoralis of-
 ficii, astringimur, solite cogitantes, fideles cunctos gregis eiusdem ab imminentibus corporum peri-
 culis etiam animarum pernicie perpetuo arcere studemus. Sane licet detestabilis Duellorum vsus a
 diabolo introductus, vt cruenta corporum morte animarum etiam pernicie lucretur, ex decreto Concilij Tri-
 dentini prohibitus fuerit, nihilominus adhuc in plerisque Ciuitatibus, & alijs locis, quamplurimi ad osten-
 dationem virium suarum & audaciae, in publicis priuatisque spectaculis, cum Tauris, & alijs feris bestijs congre-
 di non cessant, vnde etiam hominum mortes, membrorum mutilationes, animarumque pericula frequenter
 oriuntur. Nos igitur considerantes haec spectacula, vbi Tauri, & Ferae in circo vel foro agitantur, a pietate
 & charitate Christiana aliena esse, ac volentes haec cruenta turpiaque demonum, & non hominum spectacula
 aboleri, & animarum saluti quantum cum Deo possumus prouidere, Omnibus & singulis Principibus Chri-
 stianis quacunque tam ecclesiastica, quam mundana etiam Imperiali, Regia, vel quavis alia dignitate fulgenti-
 bus, quouis nomine nuncupentur, vel quibusvis Communitatibus & Rebus publicis, hac perpetuo nostra Con-
 stitutione valitura sub excommunicationis & anathematis poenis ipso facto incurrendis, prohibemus & inrer-
 dicimus, ne in suis Prouincijs, Ciuitatibus, Terris, Oppidis & locis, huiusmodi spectacula, vbi Taurorum alia-
 rumque Ferarum bestiarum agitationes exercentur, fieri permittant. Militibus quoque ceterisque alijs perso-
 nis, ne cum Tauris & alijs bestijs in praefatis spectaculis, ipsi tam pedestres, quam equestres congregari audeant,
 interdiciamus. Quod si quis eorum ibi mortuus fuerit, ecclesiastica careat sepultura. Clericis quoque tam
 regularibus, quam saecularibus beneficia ecclesiastica obtinentibus, vel in sacris ordinibus constitutis sub ex-
 communicationis poena ne eisdem spectaculis intersint, similiter prohibemus. Omnesque obligationes, iur-
 amenta & vota, a quibusvis personis, vniuersitate vel Collegio de huiusmodi Taurorum agitatione, etiam vt
 ipsi falso arbitrantur, in honorem Sanctorum, seu quarumvis ecclesiasticarum solennitatum, & festiuitatum,
 quae diuinis laudibus, spiritibus gaudijs, pijsque operibus, non huiusmodi ludis celebrari, & honorari debent
 haecenus factas, & factas, seu in futurum fienda, quae, & quas omnino prohibemus, cassamus & annullamus, ac
 pro cassis, nullis, & irritis haberi perpetuo decernimus atque declaramus. Mandamus autem omnibus Prin-
 cipibus, Comitibus, & Baronibus, Sanctae Romanae Ecclesiae feudatarijs, sub poena priuationis feudorum, quae
 ab ipsa ecclesia Romana obtinent, Reliquos vero Principes Christianos, & Terrarum dominos praedictos hor-
 tamur in Domino, & in virtute sanctae obedientiae mandamus, vt pro diuini nominis reuerentia & honore
 praemissa

Duellorum vsus
a Conc. Triden-
tino prohibitus fuit, vt
in sess. 25. c. 19.

Taurus, & alia
rum bestiarum
agitatio hac pro-
hibetur.

Contrauenientibus
que poena im-
ponuntur.

Vota quoque, &
obligationes de
super facta annullantur.

praemissa omnia in suis dominijs, ac terris huiusmodi exactissime seruari faciant, vberimam ab ipso Deo mer-
 cedem tam boni operis recepturi; Ac vniuersis venerabilibus fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepisco-
 pis, & Episcopis, alijsque locorum ordinarijs in virtute sanctae obedientiae, sub obtestatione diuini iudicij, & in-
 terminatione maledictionis aeternae, quatenus in Ciuitatibus, & dioec. proprijs praesentes nostras literas suffi-
 cienter publicari faciant, & praemissa etiam sub poenis, & censuris ecclesiasticis obseruari procurent. Non ob-
 stantibus quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac exemptionibus, priuilegijs, indultis,
 facultatibus, & literis Apostolicis, quibusvis personis cuiuscunque qualitatis, & conditionis existentibus, sub
 quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficaciori-
 bus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, ac
 alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus illorum tenores praesentibus pro expressis ha-
 bentes, specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod praesen-
 tes literae in Cancellaria nostra apostolica, & acie Campi Florae de more publicentur, & inter constitutio-
 nes perpetuo valituras describantur, & earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscri-
 ptis, & sigillo alicuius Praeati munitis eadem prorsus fides vbiq; adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhibere-
 tur, si forent exhibitae, vel ostensae. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae prohibitionis,
 interdicti, cassationis, annulationis, decreti, declarationis, mandati, hortationis, derogationis, & voluntatis
 infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omni-
 potentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Barones omnes
seruent consti-
tutam.

Ordinarij facie
publ. hanc consti-
tam.

Clausula dero-
gator.

Forma public.
Quae mox sequi-
tur.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Cal. Nouembris, Pontificatus Nostri Anno Secundo.

C. Glorierius.
H. Cumyn.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Indictione decima, die vero de-
 cima quinta Mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi D. N. D. Pij diuina prouidentia Papae Quinti, Anno
 eius secundo, Retroscriptae literae apostolicae affixae & publicatae fuerunt ad valuas Cancellariae Apostolicae, Publicatae,
 & in acie Campi Florae ibidem dimissis copijs affixis per nos Antonium Clerici, & Ioannem Andream Roge-
 rium praefati S. D. N. Papae Cursores.

Ioannes Guerardus Magister Curs.
Registrata apud Caesarem Secretarium.

X L V I I I.

**Declaratio, quod ordo Minorum S. Francisci de Paula, inter ordines Mendicantium
 comprehenditur, & eorum gaudet priuilegijs.**

Priuilegia ista habes supra in constituto 4. Dum ad vberes, fol. 994. Et const. 38.
 Et si Mendicantium, fol. 982.

P I V S Papa V. Ad perpetuam rei memoriam.
 APOSTOLICAE Sedis benignitas sicut ex debito pastoralis officij erga omnes fideles generali-
 ter affectum charitatis extendit, sic eos quos sub regularis obseruantiae iugo diuino cultui emancipa-
 tos esse cognoscit specialiter tenetur patrocinio conseruare. Exponi sane nobis nuper fecerunt dilecti fi-
 lij fratres Ordinis Minorum S. Francisci de Paula iam dudum apost. auctoritate approbati, quod licet inter alia
 eis concessa priuilegia & indulta omnia & singula quatuor Mendicantiu ordinu priuilegia ad Ordinem Minimo-
 ru hmoi, ac illius professores, & domos, eorumque Ecclesias per Sedem Apostolicam extensa, & ampliata fuerint,
 & propterea fratres Ordinis huiusmodi etiam sub Mendicantium nomine comprehendi debeant, nec super pra-
 misis a quoquam molestari possint, cum tamen (sicut eadem expositio subiungebat) ex eo quod nos nuper in
 quadam declaratione per nos sub Mendicantiu fratrum ordinib. certis tunc expressis de causis facta praeter S. Do-
 minici, & S. Francisci, ac Eremitaru S. August. necnon Carmelitaru Mendicantiu Ordines, etiam in illis B. Mariae Ser-
 uoru inferi voluerimus, ac propterea facile a quibusda dubitari merito posset, quod si Ordinis Minorum frs
 hmoi sub illis comprehendi voluissimus, Nos spale etiam de illis mentione oino fecissimus, Quare ne super praemis-
 sis de benignitate Apostolica dignemur. Nos attendentes, eos (cum actu mendicent) non nisi honesta de causa in
 Mendicantium Ordinem esse adscriptos, ac propterea sua priuilegia illa seruare volentes, eosque & eoru
 quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris,
 & poenis a iure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad
 effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, necnon
 quarumcunque litium, & causarum status, ac merita, nomina, & cognomina iudicum coram quibus ipse pen-
 dent, ac colligantium, aliorumque, necnon quorumcunque priuilegijs, indultorum, exemptionum, & im-
 munitatum eis concessorum praesentibus pro expressis habentes, causasque huiusmodi ad nos harum serie auo-
 cantes, illasque penitus, & omnino extinguentes, ac illiusmodi hmoi perpetuum super praemis-
 sis impo-
 nentes, hmoi supplicationibus inclinati, omnia & singula priuilegia, immunitates, exemptiones, facultates, gra-
 tias, libertates, indulta, & alias gratias, tam per nos nuper, quam quoscunque Romanos Pontifices praedecessores
 nostros, & Sedem eandem quomodolibet Mendicantibus Ordinibus concessa, ad praefatum Minorum Ordine-
 nem de nouo extendimus, & ampliamus, ipsosque vere Mendicantes esse, & sub Mendicantium Ordinibus esse, &
 comprehendendi debere, Necnon omnia, & singula Concilij Tridentini decreta pro Mendicantibus Ordinibus de-
 clarata, & modificata, etiam pro ordine Minorum huiusmodi declaramus, & modificamus. Districtus in virtute
 te S. obedientiae, ac alijs arbitrio nostro infligendis poenis inhibentes quibusvis locorum ordinarijs, ac alijs quibus-
 cunque

Hae declaratio
huius Pont. ha-
betur sup. in coa
sti. 45. Romanus
fol. 997.

Causa huius se-
quentis declara-
tionis.

Declaratio quod
ordo Minorum
S. Francisci in-
ter Mendican-
tes vere compre-
henditur, & eoru
priuilegijs gau-
dere debet.

Clausula p[re]servatiua.

Decretum irritans.

Executorum deputatio, & facultates.

Clausula derogatoria.

cunque ne eosdem fratres ordinis Minimorum contra eos sic concessa priuilegia molestare, inquietare, vel perturbare audeant, vel presumant. Decernentes quoque presentes literas villo vnquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari nullatenus posse, minusue sub quibusuis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, modificationibus, limitationibus, restitutionibus, & alijs contrarijs dispositionibus tam per nos, quam etiam successores nostros quomodolibet, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque decretis pro tempore factis, & faciendis quorūcunque tenorū existant, includi, sed illis non obstantibus in suis robore & efficacia persistere, & quoties illae emanabūt toties in pristinū statū, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, etiam sub data per ipsos fr̄es ordinis Minimorū eligēda de nouo concessas esse, & ita incommutabilis voluntatis & intentionis nostrae esse, et ad hoc vt perpetua firmitate subsistat, vim validi & efficacis contractus inter dictam sedem, & praefatorum ordinum Mendicantium fratres huiusmodi habere. Sicque per quoscunq; Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici Auditores, ac S. R. E. Card. sublata eis & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, irritū quoque & inane si secus super his a quoquā quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca venerabilibus fratribus Archiepiscopo Theatino, & Episcopo Amerino, ac dilecto filio Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori per praesentes committimus; & mandamus quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se vel alij, seu alios praesentes literas & in eis cōtēta quacūq; vbi, & quādo opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem fratrum ordinis Minimorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra ipsos fratres ordinis Minimorum huiusmodi voluntate statuto, declaratione, & alijs praemissis omnibus, & singulis pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos per quoscunque quomodolibet indebite molestari. Contra dictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris & facti remedia appellatione postposita competendo. Et nihilominus legitimis super his habendis seruatis processibus, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij saecularis. Non obstantibus praemissis, ac fe. re. Bonifacij PP. viii. praedecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas, quis vigore praesentium ad iudicium nō extrahatur, & alijs necnon in prouincialibus, & synodalibus Concilij editis specialibus, vel generalibus, Constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusuis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus priuilegijs quoque indultis, & literis apostolicis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibus quoque & alijs decretis in genere, vel in specie, & quomodolibet per quoscunque Romanos Pontifices praedecessores nostros praefatos, ac nos, & Sedem praefatam, etiam motu proprio, & ex certa scientia, etiam consistorialiter, & de fratrum nostrorum consilio, necnon Apostolica potestatis plenitudine concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae, apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, Die nona Nouembris M. D. LXXVII. Pont. nostri anno secundo.

B. Cyrillus
Da Haniery.

X L I X.

Declaratio quod Congregatio Fratrum Sancti Hieronymi Iesuatorum inter Ordines Mendicantium comprehendatur, & illorum gaudet priuilegijs.

Priuilegia ista Mendic. habes supra in constitu. 14. Dum ad vberes fol. 944. Et const. 38. Et si Mendicantium, fol. 982.

Confirmationem Priuilegiorum Iesuatorum habes infra in Greg. 13. const. 4. Spectatus.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. ROMANVS Pontifex priuilegia Religiosis Altissimo famulantibus a Sede Apostolica concessa, illis nedum conferuare; sed alijs etiam Religiosis concessa ad eos quandoque extendere, & ampliare consequit, prout in Domino conspicit salubriter expediē. Sane sicut accepimus, licet inter alia priuilegia dilectis filijs Congregationi Fratrum Sancti Hieronymi Iesuatorum nuncupatum, cuius fratres illam pro tempore ingredientis professionem per Religiosos Ordinis Sancti Augustini emitti solitam, expresse emittē, & in communi viuere soliti sunt, concessa priuilegia, etiam omnia, & singula priuilegia, exemptiones, immunitates, gratias, & indulta ordini Eremitarum eiusdem Sancti Augustini, & illius professoribus, ac forsitan alijs ordinibus Mendicantium concessa, ad ipsam Congregationem, & illius fratres, eorumque domos, & Ecclesias per Sedem Apostolicam extensa, & ampliata fuissent. Et propterea Congregatio huiusmodi, & illius fratres dictis priuilegijs gaudere, & sub Mendicantium numero comprehendi debeant, nec super praemissis a quoquam molestari possint. Cumque nos nuper in quadam declaratione per nos super Mendicantium fratrum ordinibus

ordinibus certis tunc expressis de causis facta vltra S. Dominici, & S. Francisci, ac Eremitarum Sancti Augustini necnō Carmelitarum mendi cantium ordines, solum in illis Ordinem beatæ Mariæ Seruorum inseri voluerimus. Et propterea facile a quibusdam dubitari merito posset, quod si dictam Congregationem, & illius fratres sub illis comprehendi voluissēmus. Nos specialem etiam de illis omnino fecissēmus mentionem. Nos itaque attendentes, eos cum actu meridicent, non nisi honesta de causa in Mendicantium ordinibus huiusmodi esse adscriptos, ac propterea sua priuilegia huiusmodi illis conferuare volentes, ac quarumcunque litium, & causarum status & merita, ac nomina, & cognomina iudicum coram quibus illae pendent, & colligantium, aliorumque, necnon quorumcunque priuilegiorum, indultorum, exemptionum, & immunitatum ipsi Congregationi concessorum, tenores praesentibus pro expressis habentes, Motu proprio non ad ipsius Congregationis, vel illius fratrum aut alius cuius ex eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiā, sed de nostra mera liberalitate, ac ex certa scientia, & de eiusdem sedis potestatis plenitudine, omnia, & singula priuilegia, immunitates, exemptiones, facultates, gratias, libertates, indulta, & alias gratias tam per nos nuper, quam quoscunque Rom. Pont. praedecessores nostros, & Sedem eandem quomodolibet Mendicantium ordinibus concessa, eorum omnium ac desuper, & tam sub plūmbo, quam in forma Breuis confectarum literarum tenore, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro expressis, & insertis habentes, ad ipsam Congregationem Iesuatorum, illiusque fratres, domos, ecclesias, & loca quacunque de nouo quoad ea quae eorum regula, & modo viuendi non repugnant tantum, auctoritate apostolica tenore praesentium extendimus, & ampliamus ipsosque vere Medicantes, & sub Mendicantium ordinibus esse, & comprehendendi debere. Necnon omnia, & singula Concilij Tridentini decreta pro Mendicantibus huiusmodi declarata, & modificata, etiam pro Congregatione huiusmodi, eiusque fratribus declaramus, & modificamus. Distinctius inhibentes quibusuis locorum ordinarijs, ne dictam Congregationem, illiusque fratres contra eis sic concessa priuilegia molestare, inquietare, vel perturbare audeant, vel praesumant. Decernentes quoque presentes literas villo vnquam tempore de subreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari nullatenus posse, minusue sub quibusuis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, modificationibus, limitationibus, restitutionibus, & alijs contrarijs dispositionibus tam per Nos, quam etiam successores nostros, quomodolibet, ac etiam cū quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibus decretis pro tempore factis, & faciendis, quorumcunque tenorū existant, includi, sed illis non obstantibus in suis robore, & efficacia persistere: & quoties illae emanabunt, toties in pristinū statū restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, & sub data etiam per ipsos eligēda de nouo concessas esse, & ita incommutabilis voluntatis, & intentionis nostrae esse. Et ad hoc, vt perpetua roboris firmitate subsistant, vim validi & efficacis contractus inter sedem apostolicam, & praefatos ordines Mendicantium, & Congregationē huiusmodi illiusque fratres habere debere. Sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios, etiam causarū palatii apostolici Auditores, ac S. R. E. Card. sublata eis & eorū cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari debere: irritū quoque, & inane, si secus super his a quoquā quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca venerabilibus fratribus Amerin. & Maceraten. Episcopis, ac dilecto filio Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, per praesentes Motu simili committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quacunque admodum, & quando ac quoties opus fuerit, & pro parte Congregationis vel illius fratrum huiusmodi, aut alicuius eorū fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra eos & eorum quemlibet dictis priuilegijs, exemptionibus, facultatibus, gratijs, & indultis, dictis ordinibus mendicantibus concessis, pacifice frui & gaudere, ac praesentes literas obseruari: non permittentes eos desuper per quoscunque quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari: Contradictores quoslibet et rebelles per censuras ecclesiasticas appellatione postposita cōpescendo: ipsa sique censuras etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato et ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij saecularis. Nō obstantibus praemissis, & fe. re. Bonifacij PP. viii. praedecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium nō trahatur, ac quibusuis litis pendentibus, quas nos harū serie ad nos auocamus, illasque extinguimus, & litigantibus huiusmodi perpetuum silentiū imponimus, ac apostolicis, necnon in Prouincialibus, & synodalibus Concilij editis specialibus vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusuis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis apostolicis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, irritantibusque & alijs decretis ac clausulis, etiam motu proprio, etiam consistorialiter, & de fratrum nostrorum consilio concessis, confirmatis, & pluries innouatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque, totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autē per clausulas generales idē importantes, mentio, seu quauis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum infererentur: praesentibus pro plene & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus. Ceterisque contrarijs quibuscunque: Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sedem indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, Die decimanona Nouembris, millesimo quingentesimo sexagesimo septimo Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Cz. Glorierius.
A. Calorius.

Hae declaratio huius Pont. h[ab]et sup. prox. in eon. fol. 45. Romanus fol. 997.

Causa huius de clarationis seq.

Declaratio quod Congregatio Iesuatorum inter ordines Mendicantium comprehenditur, & illorum gaudet priuilegijs.

Inhibitio contra ordinarios, & alios, ne eos desuper molestant.

Clausula praeservatiua.

Decretum irritans.

Executorum deputatio, & facultates.

Clausula derogatoria.

L.

Facultas concessa duodecim Congregationibus Regularibus imponendi censu super eorum bonis, & ea respectu alienandi, ob solutionem subsidij, & largitionis triginta millium scutorum Pontifici præstan. pro subuentione Regis Francorum, & præsidio contra classem Turcarum.

Aliam impositionem fecit, idem Pont. infra in const. 104. Christiana.

PIVS Papa V. Ad futuram rei memoriam. CVM nuper, postquam nos tumultibus in Regno Franciæ per nonnullos iniquitatis pariter, & impietatis filios, dicti Regni Proceres, & alios hæreticos excitatis, & potissimum conspiratione etiã in charissimè in Christo filij nostri Caroli Francorum Regis Christianissimè eiusque familiæ exitium facta, simul & numerosa classe, quam immanissimus Turcarum Tyrannus contra Christiani nominis Principes, eorūque regna, & dominia in ver proximum moliri dicitur, vt eidem Regi in tanto discrimine, quod illi imminere liquido constat, subsidium aliquod mittere, & aduersus dictam classem loca maritima status nostri ecclesiasticæ opportunis præsidij firmare possemus, pecuniã in eos sumptus necessarios diligenter conquiri mandauerimus, dilecti filij Præsidentes, visitatores, Abbates, & Prælati Congregationum Casinensis, Carthusiensis, Lateranensis, Montis Oliueti, Camaldulensis, Sancti Saluatoris, Vallis Umbrosæ, Sancti Georgij in Alga, Cœlestinorum, Cisterciensis, in Longobardia Sancti Hieronymi, Cruciferorum, & Siuestrinorum intra Italiam consistentium, vt vberè suæ dictarumque Congregationum erga Romanam Ecclesiam, & apostolicam sedem, ac nos deuotionis affectum vsque magis nobis clarum facerent, in partem sumptuum huiusmodi nobis seu Cameræ nostræ apostolicæ aut cui vel quibus nos seu ipsa Camera mandauerimus summam triginta millium scutorum auri in auro donationis, & largitionis nomine se soluturos vltro obtulerint; Nos eam animorum præfatarum Congregationum in nos promptitudinem grata accipientes mente, volentesque eis, qui, sicut accepimus, sic nobis oblatam pecuniã nunc in promptu, aut modum illam cogendi infra scripto minus damnosum, aut minus difficile non habent quàm illa citius iuxta rei exigentiã cogere possint, opportune providere, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine eidem Præsidentibus, visitatoribus, Abbatibus, & Prælatibus Congregationum præfatarum, & cuiuslibet earum tenore præsentium, vt in & super quibusuis bonis immobilibus monasteriorum, Prioratuum, & locorum Congregationum eorundem pro solutione dictorum triginta millium scutorum quosuis annuos census, quorum tamè pretia dicta triginta millium scutorum summã in simul non excedat, prout melius inuenire poterunt in perpetuum imponere, & sic impositos quibusuis personis etiam secularibus communicatibusque, & collegijs vel alijs communibus locis vendere, & venditionis titulo constituere, & assignare, ipsisque personis dictos census ementibus, vt census ipsos in fortem minime computandos ab eisdem Congregationibus in singulos annos percipere, & exigere, in suosque, vel alios sibi beneuolus vsus, & vtilitatem conuertere. Ac ex omnibus Congregationibus præfatis Casinensis, Carthusiensis, Lateranensis & montis Oliueti, earumque & cuiuslibet earum Præsidentibus, Visitatoribus, Abbatibus, & Prælatibus, quippe quibus ex præfatis triginta millibus scutis summas cæteris maiores soluendi onus incumbit, vt pro portionum ipsas quatuor Congregationes, & vnam quanquam ex eis de dicta triginta millium scutorum summa tangentium solutione, seu pro censuum, vt præfertur, venditorum redemptione quæuis stabilia monasteriorum, Prioratuum, & aliorum earundem Congregationum locorum bona (quorum tamen singula pretia singulas portiones vna quaque ex eisdem Congregationibus, vt præfertur, tangentes non excedant) similiter quibusuis etiam secularibus personis, & locis pariter in perpetuum vendere, & alienare, indeque respectu prouenientia pretia, & pecuniarum summas exigere, & recipere, ac de exactis, & receptis in forma de iure valida quietare, emptoribus autem ipsis, vt dicta stabilia bona emere, & acquirere libere, licite, & impune, & absque aliquo conscientie onere, seu scrupulo respectu possint, & valeant gratiose concedimus, & indulgemus. Præterea iniquum rati eandem Congregationes pro vna eademque re dupliciter grauari, & propterea volentes earum indemnitati opportunè providere, Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus Congregationes ipsas, & quamlibet earum, singulaque ipsarum monasteria, & loca ab alterius tanti quantum subsidij nomine quotannis eidem Cameræ soluere consueuerunt, per nos nuper eis per nostras in forma breuis literas die tertia mensis Nouembris proxime elapsi expeditas impositis; & quorumuis aliorum subditorum, seu onerum ex hac præfatorum sumptuum causa per nos factan impostorum, seu imponendorum præstatione, seu solutione, ita quod de illa, aut ex eis aliqua soluendum, seu in illa cum laicis etiam communicatibus, seu vniuersitatibus, aut clericis regularibus, seu secularibus concurrendum, seu contribuendum inuiti, cogi, aut eo prætextu molestari nullatenus possint, prorsus eximimus, & liberamus, ac liberos, & exemptos facimus, esse volumus, & declaramus, Præsentesque nostras de obreptionis, vel subreptionis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quouis defectu notari, argui, vel impugnari, aut reuocari, restringi, reduci, vel limitari nullatenus posse, & si secus fiat, quoties id fiet, toties illas in pristinum statum restituas, & plenarie reintegratas, validasque & efficaces etiam perinde ac si consistorialiter, & de venerabilium fratrum nostrorum dictæ Romanæ Ecclesiæ Card. consilio, & assensu emanassent, fore, & esse ac censi, vimque validi contractus inter nos, & Congregationes præfatas, & quamlibet ex eis iniri habere debere, ac de præmissa omnia, & singula plene proban. eademque præfates omnino sufficere, nec ad id alterius probationis adminiculum requiri, sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices, & Commissarios, etiam eiusdem Romanæ Ecclesiæ Card. & Palatii nostri causarum Auditores, necnon Clericos præfate Cameræ præfates in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Mandantes propterea dilectis filijs Camerario,

Causa impositionis subsidij.

Oblatio Congregationum soluedi scuta 30. millia Pontifici.

Facultas datur Congregationibus imponendi census pro ea summa super bonis earum eaque respectu alienandi.

Clausula præferacius.

Decretum irritans.

merario, ac Thesaurario generali nostris, necnon dictis Clericis, Præsidentibus, præsentibus & futuris, ceterisque ad quos spectat, & in futurum spectabit, vt easdem præfates in præfata Camera admittant, & in illius libris describi, & registrari faciant, ac inuolubiliter obseruent, & obseruari mandent, desuperque parentes, literas, mandata, & alias scripturas opportunas expediant, & expediri curent. Non obstantibus se. re. Symacchi, & Pauli II. ac Pauli III. & aliorum prædecessorum nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienandis, & quibusuis alijs Apostolicis, ac in generalibus, necnon prouincialibus, & synodalibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon Congregationum prædictarum, & illarum ordinum etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, & indultis, ac literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis eisdem Congregationibus, vel alicui ex eis, earumque Monasterijs, prioratibus, membris, locis, & personis quomodolibet concessis, quodque clausulis, cautelis, & decretis huiusmodi nullatenus, aut non nisi sub certis iuribus expressis modo, & forma derogari posset, necnon prædesignatis in forma Breuis literis a nobis super præfata eisdem Congregationibus facta impositione emanatis: Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda foret, eorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus. Dictas vero prædesignatas in forma Breuis literas quo ad prædictas Congregationes expresse reuocamus, cassamus, & annullamus, ac pro infectis, cassis, & nullis haberi volumus, cæterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem quod præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ eisdem originalibus adhibetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die prima Decembris millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Pontificatus nostri anno secundo.

Executori deputatio & facultates.

Clausula derogatoria.

L.

C. Glorierius.

Milites, & alij Beneficia Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani obtinentes, infra sex menses personaliter se conferre ad defensionem Insulæ Meliten. & pensionarij huic præsidio pro rata contribuere, & debitores communis ararij debita iura soluere teneantur.

De materia vide sup. in Pij 4. const. 14. Circumspecta, fol. 663.

PIVS Papa V. Dilecti filij salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum, & multis multorum hominum fide dignorum literis, & crebris nuntijs ad nos quotidie afferatur, immanissimum Turcarum Tyrannum, validiorem, quam vnquam antea ab vno Christiani nominis hoste factum classem comparare, qua ille statuto tempore genuinam feritatem suam in perniciem Republicæ Christianæ exercent, vestraque potissimum Insulæ, vnde abhinc fere triennio classis aliã Turcica maxima cum ignominia, grauissimaque iactura Dei Omnipotentis in primis auxilio, vestraque virtute, repulsa fuit, ferocissime munitur, nonnulli asserant: Idcirco cupientes securitati vestræ, Insulæque vestræ, quæ omnium prima tanquam Christianorum propugnaculum illius conatibus, obijcitur, omnibus, quibus possimus, rationibus consulere. Cum audiamus complures ex fratribus Hospitalis vestri, qui illius præsidio adesse tenentur, non solum prætextu impedimentorum per eos confictorum, aut indultorum Apostolicorum eis desuper concessorum per Curias Principum vagari, seu in Prioratibus, Baiulatiis, Castellania Empostæ, Præceptorij, & alijs dicti Hospitalis beneficijs, seu proprijs domibus torpentes, & defensionem Insulæ non curantes residere, verum etiam solutionem iurium per eos communi eiusdem Hospitalis arario debitorum in infinitum protrahere, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine omnes, & singulos Priores, Baiulios, Castellani Empostæ, Præceptores, & Fratres dicti Hospitalis, & quoscumque alios beneficia per Fratres ipsius Hospitalis teneri solita in titulum, vel temporalem, aut perpetuam commendam obtinentes, ac fructus, redditus, & prouentus Prioratuum, Baiuliatuum, Castellaniæ, Præceptoriarum, & aliorum beneficiorum huiusmodi loco pensionis annuæ, aut pensiones annuas super illis sibi reseruatas, & assignatas percipientes cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, & præminentia existant, qui à dicta Insula de præfatis absent, etiam si in Romana, vel quibusuis Curijs alijs degant, & nostris, seu Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, aut Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, seu aliorum Principum, vel Prælatorum obsequijs insistant, Apostolica auctoritate tenore præsentium monemus, & in Domino requirimus, quatenus infra tres menses à die publicationis præsentium modo, & forma infra scriptis faciendæ computandos, quorum trium mensium vnum pro primo, alium pro secundo, & reliquum pro tertio, & peremptorio termino, ac monitione canonica eis, & eorum cuiuslibet harum serie assignamus, sub excommunicationis lata sententia, & priuationis omnium & singulorum Prioratuum, Baiuliatuum, Castellaniæ, Præceptoriarum, & aliorum beneficiorum dicti Hospitalis per eos (vt præfertur) obtentorum, necnon amissionis, habitus per Fratres prædicti Hospitalis gestari soliti, & extinctionis reseruacionis fructuum, reddituum, prouentuum, ac pensionum huiusmodi, necnon inhabilitatis ad quæuis beneficia Ecclesiastica obtinenda poenis, quas præsentibus literis non parentes incurrere volumus eo ipso, debeant Priores videlicet Baiulij, Castellani, Præceptores, & Fratres, ac beneficia ipsius Hospitalis (vt præfertur) obtinentes personæ se (nisi in seruitijs vestris de mandato vestro occupentur) ad dictam Insulam cum armis offensiujs, & defensiujs, ac continua iuxta eorum facultates decenti personaliter contulisse, & inibi, aut alibi, prout per vos ordinatum fuerit, defensionem, & præsidio ipsius Insulæ altissime. Alij vero fructus, redditus, & prouentus Prioratuum, Baiuliatuum, Castellaniæ, Præceptoriarum, & aliorum beneficiorum huiusmodi, aut super illis pensiones annuas (vt præfertur) percipientes ad huiusmodi defensionem pro rata fructuum, reddituum, & prouentuum, aut pensionum annuarum

Turcarum Tyrannus præparabat, maximam classem in Insulam Melitem S. Ioannis Hierosolymitani expugnaret.

Ideo hic Pont. pro defensione Insulæ, monet Fratres & alios beneficia Hospitalis, possidentes vbiunque commorantes, vt infra sex menses personaliter se conferant ad defensionem Insulæ.

Pensionariosque & alios eorundem beneficiorum fructus percipientes similiter monet vt pro rata fructuum, & pensionum contribuere debeant præsidio eiusdem Insulæ, & debitores soluunt iura debita communicatione.

eis,

eis, vt pramittitur, reseruatorum, & assignatorum contribuiffe; Et tam ipsi, qui dicti communis ararij debi-
tores existunt, quam omnes alij etiam seculares clerici fructus, redditus, & prouentus Prioratum, Baiulatum,
Castellania, Præceptoriarum, & aliorum beneficiorum huiusmodi; seu super eis pensiones annuas (vt præter-
tur) percipientes pro rata fructuum, & pensionum huiusmodi de omnibus, & singulis areragijs, passagijs,
spolijs, responsionibus, vacantibus, mortuarijs, & alijs quibuscunque iuribus per eos dicto arario quomodo-
libet debitis receptoribus per vos in partibus, in quibus beneficia debitorum huiusmodi consistunt deputatis,
seu eorum vices gerentibus plenè, & integrè satisfecisse. Et nihilominus vobis, & moderno, ac pro tempore
existenti vestro in dicta Curia Romana Procuratori generali, omnibusque alijs, quibus vos vices vestras super
hoc specialiter committetis, & illorum cuilibet contra quoscunque ex Prioribus, Baiulijs, Castellano, Præ-
ceptoribus, & fratribus alijsque personis, & clericis secularibus, sub præsentibus comprehensis, qui monitioni,
& requisitioni nostris prædictis parere contempserint, seruatis quatuor terminis ad docendum eisdem mo-
nitioni, & requisitioni paruiffe, per affixionem citationum in loco vestro Capitulari, aut in albergijs, seu alijs
locis consuetis, vel in eadem Romana Curia, in valuis Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ ad de-
clarationem incurfus poenarum huiusmodi quoad omnia, & singula supradicta omnis reliquis omnibus solè-
nitatibus, & sola facti veritate inspecta procedendi, & de Prioratibus, Baiulatus, Castellania, præcepto-
rijs, & alijs beneficijs prædictis per priuationem huiusmodi tunc vacantibus quibusvis personis idoneis, prout
vobis videbitur liberè prouidendi, ac ipsas personas in eorundem Prioratum, Baiulatum, Castellania, Præ-
ceptoriarum, & aliorum beneficiorum corporalem, realem, & actuaalem possessionem inducendi, & priua-
tos ab illis realiter, & cum effectu amouendi; inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis,
Et dictis receptoribus, seu eorum vices gerentibus, interim vice, & nomine dicti communis ararij, eorundem
Prioratum, Baiulatum, Castellania, Præceptoriarum, & aliorum beneficiorum per priuationem
huiusmodi vacantium, possessionem propria auctoritate absque aliquo spolijs vitio apprehendendi, & penes se
retinendi, atque ex fructibus exinde prouenientibus dicto communi arario plenè, & integrè satisfaciendi, &
de illis, ac dicta possessione, pro vestro arbitrio disponendi, & alia quæcunque in præmissis, & circa ea ne-
cessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi plenam, & liberam auctoritate, & tenore præ-
dictis concedimus facultatem, & potestatem. Decernentes ex nunc de Apostolicæ potestatis plenitudine omnes,
& singulos processus per vos, vel Procuratorem vestrum præfatum, aut alios a vobis, vt præmittitur, pro
tempore deputatos, in eadem Romana Curia, vel extra eam pro tempore factos validos, firmos, & efficaces
fore, nec vilo vnquam tempore de nullitate, aut inualiditate vitio, seu defectu ex quauis causa quantumcun-
que necessaria, etiam si ad eius supplementationem, aut satisfactionem plenitudo Apostolicæ potestatis huiusmodi re-
quireretur, & necessaria foret, in iudicio, vel extra impugnari posse, Et sic per quoscunque iudices, & Com-
missarios quauis etiam dicta auctoritate fungentes, etiam præfatos Cardinales, & Causarum Palatij Aposto-
lici Auditores in quauis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi
auctoritate, & facultate iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque & inane si secus super his a quo-
quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et insuper vniuersis & singulis mo-
dernis, & pro tempore existentibus Vassallis, Colonis, partiaris, agricolis, & censuarijs singulorum Prio-
ratum, Baiulatum, Castellania, Præceptoriarum, & beneficiorum in quibus poenam priuationis huius-
modi locum sibi quomodolibet vendicare contigerit, sub poena excommunicationis latæ sententiæ (vt præfer-
tur) a qua nisi satisfactione præuia abolutionem nequeant obtinere, mandamus, vt de fructibus, redditibus,
prouentibus, censibus, & alijs iuribus Prioribus, Baiulijs, Castellano, Præceptoribus, fratribus, personis, &
clericis præfatis tunc debitis, & ex tunc in posterum debendis, non nisi dictis receptoribus, vel pro eis agen-
tibus vsque ad integram creditorum communis ararij huiusmodi solutionem, & dictæ possessionis per eos ad
mandatum vestrum faciendam dimissionem respondeant, scituri quicquid secus egerint fore nullum, eoque,
quod aliter soluerint, amissuros esse. Postremo quibusvis iudicibus secularibus, contra eos, qui poenam amif-
sionis habitus huiusmodi, vigore præsentium, pro tempore incurrerint, si clericali caractere insigniti non fue-
rint, tanquam omni exemptionis priuilegio quod ipsis ratione dicti Hospitalis competeat prorsus exutos, &
membra ab eodem Hospitali perpetuo abscessa, in quibuscunque causis, & super quibusvis criminibus, excessi-
bus, & delictis per eos tam eatenus commissis, quam ex tunc in posterum committendis realiter, & perso-
naliter, ac criminaliter, perinde ac si ipsius Hospitalis Fratres nunquam fuissent, procedendi plenam, & liberam
auctoritate, & tenore præmissis concedimus facultatem, & potestatem. Non obstantibus constitutionibus Apo-
stolicis, ac ipsorum Prioratum, Baiulatum, & Castellania etiam iuramento, confirmatione Apostolica,
vel quauis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, stabilimentis, vsibus, & naturis; priuilegijs quo-
que indultis, & literis Apostolicis eisdem Prioribus, Baiulijs, Castellano, præceptoribus, & Fratribus alijsque
prædictis etiam nostris, & dictorum Cardinalium, atque aliorum familiaribus continuis commensalibus sub
quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacis-
simis, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis per quoscunque Romanos Pontifices præde-
cessores nostros, ac nos, & Sedem prædictam etiam ad Imperatoris, seu Regum, vel aliorum Principum in-
stantiam, seu eorum intuitu, aut motu simili, seu alias quomodolibet concessis, & etiam iteratis vicibus ap-
probatis, & innouatis, etiam si in eis caueatur expresse, quod ipsi ad tempus, vel forsan etiam perpetuo vi-
gore quarumvis literarum etiam Apostolicarum, aut vestra ordinaria auctoritate ex quacunque quantumvis ma-
xima, & vrgentissima causa ad eandem Insulam accedere non teneantur, nec ad id a quoquam quauis aucto-
ritate cogi possint, nullusque propterea aliquas sententias, censuras, aut poenas incurrat. Quibus omnibus,
etiam si pro eorum sufficienti derogatione de eis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & in-
diuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, sed quæuis alia
expressio habenda, aut aliqua exquisita forma seruanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum
nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent præsentibus, pro sufficienter expressis,
habentes, illis alias in suo robore permanens; hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, con-
trarijs quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdicti,
suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de
verbo

Et Magno Magistro Iurisdictionem concedit, procedendi contra inobedientes eius ad priuationem Beneficiorum &c.

Receptoribusque communis ararij dat facultate apprehendendi possessiones Beneficiorum huiusmodi per priuationem vacantium.

Confirmatio processuum fieri contra eos inobedientes, per magnum Mag. & eius deputatos.

Decretis irritis.

Coloni Beneficiorum sic vacantium Receptoribus Communis ararij respondeant de illorum fructibus, vsque ad integram ararij satisfactionem.

Iudicesque seculares, contra tales inobedientes ad insignitos caractere clericali, tanquam priuos omni priuilegio huius ordinis procedere possint.

Clausula derog.

verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Ceterum quia difficile foret presentes literas ad singula
quæque loca, in quibus de eis fides facienda erit, deferri, volumus quod earum transumptis manu Notarij pu-
blici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis ea prorsus fides in iu-
dicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si realiter exhiberentur, & ostenderentur. Et
vt præmissa omnia ad noticiam eorum, quorum interest, deducantur, nec aliqui eorum ignorantiam, aut excu-
sationem aliquam prætere valem, etiam volumus, & dicta auctoritate Apostolica statuimus, & decernimus,
quod literæ huiusmodi, seu earum transumptum in acie Campi Floræ, & Cancellariæ huiusmodi, ac Basilicæ
Principis Apostolorum valuas, necnon in loco Capitulari vestri Prioratus Urbis, & singulis Prioratibus,
Baiulatus, Castellania, & Præceptorijs prædictis more solito publicentur, earumque exemplum cum præsen-
tibus auctoritatem inibi affixum dimittatur. Quodque publicatio, & dimissio exempli huiusmodi omnes, & sin-
gulos, sub eisdem præsentibus comprehensos arcent, & afficiant in omnibus, & per omnia perinde, ac si eis
personaliter intimatæ, & notificatæ, seu intimatum & notificatum fuisset, cum non sit verisimile eis remanere
incognitum, quod tam patenter omnibus erit publicatum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Pi-
scatoris, die duodecima Decembris, millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Pontificatus nostri Anno
secundo.

Forma & esse Aus publicat.

Cæ. Glorierius.

L I I.

Causas confidentiarum beneficiorum ad se auocat, & eandem cognitionem sibi ac successoribus suis reseruat.

Imo postea alteri cognoscen. commisit, vt infra in const. 158. Cum sicut, & const. seq.

De materia autem confidentiarum, vide infra in const. 87. Intolerabilis, vbi notabo.

PIUS Papa V. Motu proprio, &c.
Licet fel. record. Pius Papa Quartus prædecessor noster postquam certam simoniacæ prauitatis spe-
ciem beneficiorum confidentiam vocatam, etiam in Romana Curia, atque adeo in sacrum venerabi-
lium Fratrum nostrorum, tunc suorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, Collegium quasi per
uniculos irrepererat, ac nonnullos ex ipsis fratribus nimia quadam facultate, seu potius importunis amicorum fa-
miliariumque precibus adductos, beneficia in confidentiam huiusmodi recepisse, & tunc frequenter recipere
intellexerat, hancque illicitam beneficentiæ exercendæ, seu amicitia colendæ viam a tanto saltem Collegio
prorsus eliminare cupiens, eosdem fratres in suo Consistorio secreto non semel admonuerat huic aliena benefi-
cia custodiendo modo ne assuescerent, ne ve illa hoc pacto reciperent, sed sic recepta dimitterent. Cumque ad
aures suas peruenisset eorum aliquos monitionis huiusmodi immo potius suimet oblitos ea quæ custodienda re-
ceperant beneficia nondum tamen dimisisse, & insuper illos & nonnullos alios etiam Patriarchas, Archiepiscopos,
& alios Episcopos, Ecclesias, Monasteria, dignitates, & alia beneficia in eorum fauorem resignata, cessa,
vel alias dimissa acceptasse, illaque in titulum, commendam, vel administrationem, aut alias auctoritate
Apostolica concessa quandoque in resignantium, vel cedentium, seu etiam aliorum fauorem cepisse, vel alias
dimisisse, ac sibi propterea fructus Ecclesiarum, Monasteriorum, dignitatum, & aliorum beneficiorum huius-
modi in toto, vel in parte, ac regressus, siue accessus, & ingressus ad Ecclesias, Monasteria, & beneficia hu-
iusmodi sibi reseruati procurasse, & obtinuisse, ad hoc videlicet, vt confidentes sic de eorum Apostolicarum,
vel communis dicti Collegij, & annatæ, aliorumque iurium dictæ Camera debitorum solutionem eluderent,
& alia tunc expressa fecisse in animarum suarum periculum, & perniciosum exemplum. His & alijs tunc expres-
sis occurrere volens, per suas sub plumbo expeditas literas, Ecclesias, & Monasteria, ac beneficia huiusmodi
ipso iure a die receptionis eorum vacauisse, & vacare, ac fructuum reseruationes, vt præmittitur factas, ac re-
gressus, siue accessus, & ingressus concessos huiusmodi cessasse, & cessare, ac extractos esse, & alia similiter
tunc expressa decreuerit, & declarauerit, cum prohibitionis, & decreti, ac alijs clausulis etiam tunc expres-
sis, prout in ipsis literis plenius continetur. Tamen pro eo, quod ipse Pius prædecessor sibi ipsi, & successoribus
suis præmissorum, & in eisdem literis contentorum cognitionem, & dictarum literarum executionem prout
debebat non reseruauit, cum vt plurimum, istæ confidentiæ inter S. R. E. Cardinales, & Archiepiscopos, Epi-
scopos, & alios potentes viros sint, & inferiores iudices ad eos pro eorum dignitatibus, gradibus, vel officijs,
aut potentia respectum habentes, ac etiam quia nullus est, qui contra eos se instigatorem, aut accusatorem
ostendere, aut propalare velit in iustitia desuper exhibenda, & ministranda, ac præfatis Pij prædecessoris li-
teris exequendis se negligentes, aut morosos reddunt. Quo fit, vt ad aures nostras non sine animi nostri dis-
plinentia peruenit, vt nonnulli sacros canones, seu literas Pij prædecessoris huiusmodi parupedentes non verean-
tur in animarum suarum perniciem Ecclesias etiam Cathedrales, & Metropolitanas, Monasteria, prioratus,
& alia beneficia secularia, & regularia in confidentiam, quam simoniacam prauitatem sapere non ignorant,
acceptare, & retinere, seu illa in vim assertorum regressuum, siue accessuum, & ingressuum sic, vt præfertur,
eis concessorum, & effectum, vt aiunt, fortiosem consequi & habere velle: Nos, qui post nostram ad summum
apostolatus apicem diuina fauente elementia assumptionem inter alias nobis imminentes curas hoc præcipue,
& maxime cordi habuimus, prout habemus, huiusmodi confidentias de medio tollere, & in sua pertinacia circa
huiusmodi Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum detentionem, seu affectuionem, persistentes nisi
respiciant debitis nobis visis poenis plecti, ac vnicuique prout ex nostro vniuersali, & pastoralis officio tene-
mur, in his iustitiam ministrare, & ne abusus, vel potius delictum huiusmodi ulterius fidelium animas illaquea-
tas tenendo progrediatur, omni debito, & celeri remedio prouidere volentes: Motu simili, &c. ac ex nostra
certa scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine præmissorum omnium cognitionem, & literarum præ-
dictarum executionem nobis, & successoribus nostris Romanis Pontificibus canonice intrantibus reseruantes,
prout

Pius 4. contra recipientes beneficia in confidentiam &c. edi dit constitutio quam habes sup. fol. 820. nu. 109. Romanum.

Quia tamen huiusmodi confidentiæ sunt inter potentes viros, & iudices contra eos negligenter procedunt.

Ideo hic Pont. causas confidentiarum ad se auocat, & sibi ac successoribus suis earum cognitionem reseruat. Immo iudici causa postea deputauit vt infra in const. 158. & seq.

Prout harum serie referuimus, omnes, & singulas confidentiarum huiusmodi contra quoscuque etiam eiusdem S. R. E. Cardinales Archiepiscopos, Episcopos, & alios quoscuque coram quibuscuque iudicibus, etiam ad hoc specialiter delegatis, etiam sacri Palatii Apostolici causarum Auditoribus, ac S. R. E. Cardinalibus motas, & pendentes, in eisdem statu, & terminis, in quibus reperiuntur, ac etiam alias quascunque similibus confidentiarum causas contra supradictos, & alios quoscuque de cetero mouendas, seu ad nos quomodolibet deferendas per nos summarie, simpliciter, & de plano sine strepitu, & figura iudicij sola facti veritate inspecta, etiam per viam inquisitionis, seu ex nostro officio, aut alias nobis expedire videbitur procedendo, audiendas, cognoscendas, decidendas, sineque debito terminandas, & totaliter exequendas ad nos auocamus, decisionique, & terminationi per nos super illis faciendae appellatione quacunque etiam alias de iure admissibili reiecta, & postposita standum; ac acquiescendum, & omnino parendum, & obediendum fore statuimus, & ordinamus, sicque mentis, & voluntatis nostrae incommutabilis esse dicimus, decernimus, & declaramus. Certificantes prout certificamus, & attestamus omnibus, & singulis supradictis in ipsis causis eos in eorum praetentis iuribus, & alijs, quae coram nobis dicere, & allegare, seu praetendere voluerint audiendi, iustitiam, vt par est, nos ministrare paratos existere. Non obstantibus praemissis, & quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Cancellariae Apostolicae regulis in contrarium quomodolibet editis, ceterisque contrarijs quibuscuque; Volentes solum nostram, per Placet, signaturam sufficere, & vbique in iudicio fidem facere, quacunque regula contraria non obstante. Et vt praemissa ad supradictorum, & aliorum quorum interest, notitiam deuenire possint, praesentem nostrum Motu proprio per vnum ex nostris Curatoribus in Basilica Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariae Apostolicae valuis illius copia inibi affixa, vt moris est, publicari mandamus, Quae omnes supradictos perinde ardeant, ac si eis ipse Motus proprius personaliter intimatus fuisset.

Appellatiue nō quōq; decernit.

Clausula derog.

Sola signatura sufficit.

Forma & effectus publ.

Placet Motu proprio. M.

Publicatio. Anno à Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Indictione vndecima, die vero quinta mensis Ianuarij, Pontificatus Sanctiss. in Christo patris & D. N. Pij Papae V. Anno eius Secundo, retrospectiuae litterae affixae & publicatae fuerunt in locis suprascriptis per me Stephanum de Olea S. D. N. Papae Cursores.

Franciscus Sottocasa Mag. Curf.

Andreas de Graffis Not. à S. D. N. specialiter deputatus.

L I I I.

Applicatio R. Camerae Apost. fructuum beneficiorum Regni Neapolis Sedi Apost. referuatorum, pro tempore vacantium, à die vacationis, vsque ad diem, quo à Rom. Pontifice prouisi, possessionem coeperint de manu Nuncij Apost. in eod. Regno.

Haec eandem applicationem fecit Pius 4. vt habes sup. in eius const. 29. Cupiens malitjs, fol. 968.

Applicationem verò generales fructuum omnium beneficiorum referuatorum, habes in Pij 4. const. 36. Cupientes, fol. 700. vbi not.

P I V S Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. Cupientes malitjs nonnullorum qui fructus Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum dispositioni Apostolicae referuatorum vsurpare non verentur, occurrere, & Camerae nostrae Apostolicae indemnitati, quantum cum Deo possumus, consulere, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicae potestatis plenitudine omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus, ac iura, obuentiones, & emolumenta quaecunque quomodolibet, & qualitercunque nuncupata omnium & singulorum beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura, secularium, & quorumuis ordinum regularium, & Monasteriorum etiam Consistorialium nobis, & Sedi Apostolicae, tam per constitutiones Apostolicas, quam Cancellariae Apostolicae regulas editas, & edendas, seu alias quomodolibet, & ex quouis causa generaliter, vel specialiter referuatorum, seu affectorum in Regno Neapolis, & quibusuis illius Prouincijs, Ciuitatibus, Terris, oppidis, & locis consistentium per obitum & alias quouis modo, praeterquam per cessum illa obtinentium pro tempore vacantium, à die ipsorum beneficiorum, & Monasteriorum vacationis, pro rata temporis, vsque ad diem, quo prouisi per nos de eisdem beneficijs, & Monasterijs vigore litterarum nostrarum sub plumbio illorum possessionem de manu dilecti filij Magistri Pauli Odescalchi Notarij, & in dicto Regno Nuncij, & collectoris nostri, quem per alias nostras litteras Commissarium ad capiendum possessionem beneficiorum, & Monasteriorum huiusmodi deputauimus, habuerint, & acceperint, & aliter capta possessione nullius sit roboris, vel momenti, ac prouisi ipsis nulli ius per eam acquiri, neque eis ullatenus suffragari possint, eidem Camerae Apostolicae auctoritate Apostolica tenore praesentium applicamus, incorporamus, & appropriamus, illaque applicata, incorporata, & appropriata esse, & fore, & ad illam spectare, & pertinere, nullumque praeter nos, & dictam Camerae, aut ipsum Paulum Nuntium, & Collectorem, aut ab ipso deputatos subcollectores ea percipere, exigere, aut alias se in illis intromittere posse, aut debere, statuimus, & ordinamus; Et nihilominus ne aliquod impedimentum huic nostrae ordinationi occurrat, quibusuis Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum ordinarijs in virtute sanctae obedientiae, ac sub suspensionis à diuinis, & interdicti ingressus Ecclesiae quoad Archiepiscopos, & Episcopos, quoad vero alios inferiores, etiam sub excommunicationis, & alijs arbitrij nostri, & quoad omnes, sub priuationis facultatis conferendi beneficia in eorum mensibus pro tempore vacantis poenis, districtè praecipimus, & inhibemus, ne beneficia dispositioni Apostolicae referuata, seu affecta praedicta quouis praetextu, causa, aut quouis colore cuiquam conferre, seu de illis prouidere

Applicatio R. Camerae Apost. omnium fructuum beneficiorum se di Apostolicae in Regno Neapolis referuatorum à die vacationis vsque ad diem, quo prouisi à Pontifice, possessionem egerint de manu Nuncij Apostolici in dicto Regno. Inhibitio eorum

Episcopos, & alios, ne se intromittant in collatione huiusmodi beneficiorum.

uidere quoquo modo audeant, vel praesumant; Sicque in praemissis omnibus & singulis per quoscuque quauis auctoritate fungentes iudices, Commissarios, & personas, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate sciēter vel ignorāter contigerit attentari decernimus. Mandantes eidē Paulo Nuntio, & collectori, vt nostro, & dictae Camerae nomine fructus, redditus, proventus, iura, obuentiones, & emolumenta huiusmodi exigat, percipiat, & leuet, sibi que consignari, & tradi ab omnibus, ad quorum manus peruenerint pro rata praedicta per censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac alia opportuna iuris & facti remedia quacunque appellatione postposita faciat, & curet, inuocato etiā, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Super quibus omnibus, & singulis plenam, & liberā illi per praesentes concedimus facultatem, & potestatem. Nō obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum & illorum ordinum, ac beneficiorum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, & quibusuis alijs personis sub quibuscuque tenoribus, & formis, ac cū quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque & alijsque decretis etiam motu, & scientia similibus concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficere derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specificae, expressae, & indiuiduae, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes metio, seu quouis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alijs in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, illaque aduersus praemissa nullatenus suffragari posse, siue debere decernimus, ceterisque contrarijs quibuscuque volumus autem, quod praesentium manu Notarij publici subscriptis transumptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae, seu Curiae Ecclesiasticae munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Anulo Piscatoris, die 8. Ianuarij. 1568. Pontificatus nostri anno secundo.

Decretum irritans.

Cz. Glorierius.

L I I I I.

Vnio Fratrum Amadæorum, & Clarenorum sub ordine Fratrum Minorum Sancti Francisci de obseruantia.

De materia vide infra in Greg. 13. const. 35. Ex benigna, & ibi not.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. BEATVS Christi Saluatoris Confessor Franciscus dum adhuc mortalis huius vitae spatia decurre ret, ardentissimo caelestium amore captus, nec sibi tantum illa, sed quamplurimis hominum fieri potest, quae sita cupiens, totusque in idipsum incumbens, quae ordinis minorum initia fuerunt, confluentes ad se veluti ad meliorem frugem vadit; fratres suos in vnam familiam collegit, collectosque ipsorum omnium vitam & mores ad vnam eandemque regulam dirigens, ijs praecipis instituit, ea disciplina formauit, quae ad coniunctionem atque adeo vniōem inter illos conciliandam ac tuendam maxime pertinerent, humilitate illis praecipue amplectendam proponens, qua humana haec omnia, & fluxa, quod eiusdem Saluatoris consiliū fuerat, alpernati, solidam ac permanentem à Deo felicitatem expectarent. Itaque hac ipsa familia suas operas ad praescriptam rationem grauius conferente, Domini Dei nostri ager egregie cultus vberimos & praestantissimos fructus continuo protulit & subinde profert, atque, vt speramus, profert in dies suauiores & largiores. Verum quoniam eadem familia, quae vna ab vno constituta fuerat, in quasdam quasi partes paulatim ita concessit, vt iam non vna, ne ipso quidem, quo à patre suo vocata est, nomine consistat, sed varijs agnominibus, cum de illa, vel illa parte agitur sit distinguendum. Propterea nos, ne animorum quidem, aut mentis inter eos, quos exterius ita rebus seiunctos cernimus, interiorē coniunctionem sperare tuto valeamus, quin etiam quando in eam de qua supra diximus, spem erecti ab eiusdem ordinis fratribus optima quaque, & maxima ad Dei gloriam, & militantis Ecclesiae utilitate & optamus, & sanè pro ea, quam in hoc praecellae dignitatis fastigio collocati, nostro muneri debemus, diligentia exigimus, non sinimus carere cura, ne forte rebus ita neglectis, quod Deus Opt. Max. auertat, magna inde sensim incommoda subeamus. Id igitur qua possumus ope post petitiū à Deo auxiliū cauere volentes, atque hinc potissimū incipientes, Motu proprio atque ex certa scientia & matura deliberatione nostra Apostolica auctoritate, deque Apostolicae potestatis plenitudine, Amadæorum, & Clarenorum, etiā della Becca nuncupatorū S. Petri in Mōte Aureo, & S. Hieronymi, siue S. Bartholomaei in Insula de Vrbe, aliarumque quarūlibet prouinciarū respectiue fratrum ordinis S. Francisci eorundem institutiones, congregaciones, conuentus, denominationes, nomina, & vocabula quaecunque, necnō quatenus regularibus institutis fratrum dicti S. Francisci ordinis familiarum, minorū de obseruantia vocatorum, discrepat eorum regula, instituta, constitutiones, statuta, consuetudines, & ritus, modumque & normam viuendi interdicens & prohibemus, illaque necnō illorum promissiones, confirmationes, & approbaciones Apostolica auctoritate factas, & illorū causa priuilegia, indulta, gratias, & literas, etiā à sede Apostolica, & forsā occasione cōcordiarum inter ipsos fratres initarum confirmatorias, ac motu, scientia, potestatisque plenitudine similibus, vel etiā cōsideratione, vel ad instantiā Imperatoris, Regū, & aliorum Principū cōcessa, & quibuscuque cōcepta formulis, ac suffulta decretis, quorū omnium tenores ijs literis haberi volumus pro expressis, extinguimus, supprimimus, reuocamus, cassamus, & in perpetuū penitus & omnino omnia tollimus. Eos autē omnes, & singulos fratres, qui eiusmodi segregationū, & denominationū erant, cum eorū omnibus domibus, Ecclesijs, Oratorijs, & locis quibuscuque vbicūque consistant, fratribus ord. minorum familiae de obseruantia vocatis, eorūque Cōgregationi aggregamus, atque vnimus. Et sic in posterū ex nūc perpetuo aggregatos, & vnitos esse dictis de obseruantia adherere, & eisdē, quibus illi vtrūque, regula, regularibus institutis professione

S. Franciscus in humanis existens multos fratres sub vnica Regula collegit.

Sed dicta regula in plures congregationes diuersorum cognominū segregata fuit.

Ideo hic Pontifex iter dicit, omnes congregationes discrepantes ab institutis regule fratrum Minorum de obseruantia.

Omnesque illas congregationes venit sub ordine dictorum Minorū de obseruantia.

M fessione

fessione moribus, habitu, ac viuendi forma, ac agnominibus, & denominationibus vti, ac vnam familiam tantu de cetero esse, eisdemque Generalibus, seu Prouincialibus Ministris, ceterisque superioribus, aut officialibus, quibus illi subfunt, aut pro tempore subierunt, subiectos esse, & in eadem immediate cum illis obedientia Deo seruire, pure, ordinarie, & vniuersaliter, nullaque prorsus re, nulloque discrimine seiunctos, aut dissimiles habere decernimus. Quinimo vt hac puriore conscientia ac tranquilliore animo prestare valeant, debeantque, & non aliter, eosdem priorum iustitiorum, rituumque, & aliorum supradictorum, ijs scilicet dumtaxat, quibus ab institutis, & ritibus fratrum de obseruantia differrebat, necnon si quibus quauis ratione, aut modo, iure, aut facto ijs tenebantur, vel etiam tenentur, aut teneri se opinantur, promissione, professione, iuramento, aut voto, quorum obseruatio scandalum, aut perturbacionem iudicio superioris ceteris allatura esset, abfoluimus, & liberamus: mandantes ipsorum vniuersis, & singulis, vt premissa non impediant, neque eis vlla ex parte vlla ratione, villoque modo resistent, vel auerfentur, ac nihil faciant, vel experiantur, aut tentent, quominus plenè, aut celeriter, aut facile suos effectus consequantur. Neque vt ea vitent, secularium habitu latent, vel tanquam Clerici seculares ad aliquos ordines minores, vel maiores promoueri presument. Neque vero ad alias religiones, aliosque ordines etiam paris vel arctioris regulæ, regularisque obseruantia transeant, sine licentia Sedis Apostolicæ speciali, sed prefatis fratribus de obseruantia, eorumque congregationi, & obedientiæ adhaerant, & omnibus alijs supradictis quamprimum pareant, & obsequantur re ipsa. Quod si eorum quilibet fecerit, omnes illasmet sententias, censuras, & poenas eo ipso incurrat, & patitur, quæ mere Apostolice ipsi tam iuxta canonicas sanctiones, quam dicti ordinis regularia instituta incurrant, & patiantur: ac perinde contra illum, siue ab ordinarijs locorum, siue ab ipsis superioribus fratrum de obseruantia ad quos pertinet, procedatur, & seuerè animaduertatur, atque contra vere Apostatam procederetur, & animaduertetur. Et si quando ad obedientiam reuersus in aliorum consortium receptus fuerit, vocis tam actiue quam passiuæ, suorumque ordinum omnium perpetuo careat. Ceterum vt vniuersa Congregatio fratrum huiusmodi de obseruantia hoc addicamento quasi nouis colonis aucta placida simul, perpetuaque pace fruatur, & conquiescant: neque vno tantum nomine, sed vna etiam mente consistant, nullaque ibi altercandi occasio surrepat, eisdem Motu scilicet, & potestatis plenitudine statuimus, & ordinamus, vt nullus ex veteribus fratribus de obseruantia quæquam sic nouiter aggregatorum recordatione priorum nominum, aut vitæ, vel alias quocunque modo irritare, aut Amadum, vel Clarenum, seu alia, quam de obseruantia nuncupatione appellare audeant. Qui contra ausus fuerit, à suo superiore grauiter puniatur, ipsi quin etiam sic aggregati fratres suos gradus, & quæ ratione suorum graduum priuatiu habent, priuilegia, facultates, & auctoritates, instituta tamè regularibus de obseruantia expresse non contraria, vt prius retineant: Vniuersi vero iisdem priuilegijs, facultatibus, immunitatibus, prerogatiuis, indultis, & gratijs indistinctè fruatur, & potiatur, quibus & ipsi veteres, ac quoties prouincialia, vel generalia Capitula habebunt, ita horum quicque pro ea in qua ipse fuerit, prouincia, si tamè alias vocem in Capitulo habiturus fuisset, illis intersit, quemadmodum & veterum quilibet intersit vel interesse poterit, & pariter vt illi tam in eisdem capitulis ipsorum capitulorum electione, quam extra capitula, superiorum, ad quos pro tempore pertinebit, dispositione, ad quoscunque gradus, & quacunque officia, in quibuslibet prouinciarum, sub quibus deget, Conuentibus, & domibus regularibus, tam antiquis, quam nouiter vnitis de obseruantia promoueri & assumi valeat. Denique ita vtrique semper inter se agant, vt ceteris pares, sola antiquitate alteri alteris preferantur, ita scilicet, vt inter gerentes pares gradus vel pares ordines, suscepti gradus, vel ordinis, inter alios vero emissæ professionis tempora inspiciantur, & prout quisque antecedit tempore, siue sit ex veteribus, siue ex nouiter aggregatis loco in Choro, & Capitulo, processione, ac quibuslibet alijs prerogatiuis antecedit, seruata interim graduum, & ordinum maioriata. Præterea nulla omnino domus, quamuis parua, & exigua, nullusque locus regularis, vbi dicti fratres hæctenus ante aggregationem de ipsis, vt supra factam habitare soliti sunt, ad ipsos quacunque ratione pertinens, relinquatur absque permissione nostra expressa, sed tot fratribus vnaquæque continuo habitetur, quot ibi commode esse, & alij poterunt, & quæ eisdem domibus elemosynæ, vel alio nomine pia hominum largitione offeruntur, subsidia pariter si quæ ad restauraciones, fulcimenta, vel alium vsum fabricarum, necnon ad Ecclesiarum lumina, & ornatum, vasorumque, ac cetera suppellestilij comparationem tradita, legata, relicta, aut quocunque nomine donata sunt, etiam consideratione prioris institutionis, quæ ibi tunc vigeat, ac contemplatione Congregationum, quarum tunc temporis erant, illarumque nomine expresse eadè omnia, & alia insuper quacunque, quauis aliter donantium huiusmodi dispositione absumenda, no uis habitatoribus, in supradictis tantum, neque alios vllos conuertenda vsus, omni prorsus quantum ad vnionem præfatam pertinet, caducitate eiusue præfatione seclusa, integre debeantur. Gubernatio quoque & cura quoruncunque Monasteriorum Monialium, quæ antea Cõuentibus, aut superioribus huiusmodi domorum, & locorum demandata erat, ad illos pertineat, qui ibi erant, in posterum: Proinde possit Generalis Minister in omnibus quarumcumque Prouinciarum domibus, sicut supra vnitis, donec Generalis, vel in ipsa Prouincia, in qua illæ sitæ fuerint, Prouinciale Capitulum celebretur, officiales & fratres siue ex veteribus, siue ex nunc aggregatis, siue etiã ex vtrisque, quo & qui sibi visi fuerint arbitrio suo liberè deputare, & ad illarum regimen & directionem mittere, interea vero temporis ipsi fratres sic nouiter aggregati, si citramontani fuerint, in illius, in qua nati sunt, si vero vtramontani, in illius, cuius maluerint Prouinciarum domibus regularibus sint, & maneat, vsquequo aliter constituantur, & ipsos ad aliam domum, aliumue locum mitteri siue Capituli, siue Generalis Ministri huiusmodi ordinatione cõtingat. Porro in Capitulo Prouinciali Mediol. fratrum de obseruatia, quod Mediolani proxime celebrabitur, omnibus Prouinciæ Mediol. regularibus domibus de obseruatia tã antiquis, quam nunc vnitis, vt præfertur, de Guardianis alijsque officialibus, & superioribus, ac fratribus, qui illas regere, & in illis esse debeant, ex vtrorumque fratrum veterum scilicet, & nunc aggregatorum numero indifferenter, alias tamè ex more inter fratres de obseruatia prius obseruato provideatur, idè deinceps in cæteris, quæ per Prouincias subinde celebrabuntur capitulis, quoad ipsarum Prouinciarum domos, obseruetur, ac in Prouinciis numero, terminis, & denominationibus ea ratio atque distinctio habeatur, quæ inter fratres de obseruatia ante has ipsas literas habebatur. Nuper autè aggregatæ domus in eã Prouinciã transeant, & in ea numerentur, intra cuius fines quæque consistit, & cù pro tempore Prouinciale Capitulum celebrandum erit, ij tantu ad illud cõueniant, qui ex illa Prouincia fuerint, in qua tunc capitulum celebrabitur. In ipso vero Mediolanensi, quod primu omnium post has literas propediè celebrandum est, quicunque ex fratribus ne aggregatis

Et iuramenta, vota, & promissiones, quæ eos impedire possunt, remittit.

Fratribusque premissa adimplere recusantibus poenas hic desertas imponit.

Et fratres sic aggregatos alio, quã de obseruantia nomine appellari prohibet, & eorũ antiqua priuilegia regularis de obseruatia non contraria retinere posse decernit. Vniuersi autem priuilegia & præcedentiam declarant.

Loca regularia non deserantur absque permissione Pontificis.

Gubernatio Monialium ad quos spectet.

Ministri Generalis facultas circa deputatione Officialium & fratrum, vsque ad celebratione Capituli.

Loca aggregata sint eius Prouincie intra cuius fines existant.

gregatis, qui ante aggregationem à nobis vt supra factam, vbicunque locorum degentes erant, & Prouincia S. Petri in Monte Aureo de Vrbe, & in illa comprehendebantur, & idcirco vocem in Capitulo habeant, quoniam literarum ignari illuc forte omnes se conferrent, possint quidem liberè omnes hac vice celebrationi adesse, sed ij tantum ex eis iam nunc ibi vocem habeant, & suffragia ferant, qui sunt ex illis domibus, quæ iuxta aggregationem prædictam intra antiquos limites & fines Prouinciæ Mediolanensis fratrum de obseruatia sunt sitæ: has porro literas, & his literis contenta decreta, statuta, ordinationes & alia omnia vsque adeo firma, & valida, atque obseruanda esse volumus, vt nunquam reuocari, aut infringi, vel suspendi, nunquam de voluntatis, aut metus nostre defectu oppugnari possint, nunquam aduersus & restitutionem in integrum, reductionem ad terminos iuris, aut aliud quodcunque gratiæ vel iustitiæ remedium quisque impetrare, vel etiam ab alijs impetrato, aut motu simili concessio vti valeat ex quauis causa quantumlibet rationabili, & ita de his omnibus & singulis, ac simul quod hæc eadem aliquibus eiusmodi statutorum, & ordinationum reuocationibus, suspensionibus, & alijs contrarijs dispositionibus, generalibus vel specialibus, ab eadem sede Apostolica pro tempore factis, non comprehendantur, sed ab alijs semper excepta sit, sicque à quibuscunque iudicibus ordinarijs, & delegatis, & causarum Pælatij Apostolice Auditoribus, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, etiam de latere Legatis, in quauis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter interpretandi, & iudicandi facultate & auctoritate, interpretari, & iudicari debeat: necnon quicquid secus à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter conigerit attentari irritum & inane decernimus. Propterea dilectis filijs Carolo tit. S. Praxedis presbytero Cardinali Borromæo nuncupato, dicti ordinis Protectori, & correctori, necnon pro tempore existenti eiusdem ordinis generalis Ministro mandamus, vt ambo, vel ipsorum alter has literas, & quicquid in proximæ Prouinciali Capitulo Mediolanensi vtroque, vel altero ipsorum præsidere pro supradictorum omnium executione, & obseruatione ordinabitur, faciant per se, vel alium, seu alios ab omnibus, & singulis fratribus præfatis exactissime obseruari. Contradiutores quoslibet, & non parentes, ac rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac etiam graduum officiorum, & vocis tam actiue quam passiuæ priuationem, ac cetera, quæ sibi videbuntur opportuna iuris & facti remedia, quacunque prorsus appellatione postposita, & etiam reiecta, compellendo, atque eosdem in sententias, censuras, & poenas prædictas incidisse declarando, easque sapius aggravando, adhibita etiam si opus fuerit manu militari, & inuocato auxilio brachij secularis. Non obstantibus præmissis, ac nostræ de non tollendo iure quæsito, ac piæ memoriæ Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, alijsque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon ordinis, & congregationum huiusmodi iuramento, confirmatione Apostolica, & quauis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, & indultis Apostolicis illis per quoscunque Romanos Pontifices, ac sedem Apostolicam, ac etiam nos sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cù quibusuis clausulis & decretis in genere & in specie concessis, & quotiescunque cõfirmatis & innouatis, & Mare Magnum nuncupatis, ac quibuslibet alijs indulgentijs, & literis Apostolicis, per quæ his literis non expressa, vel etiam non inserta harum effectus & executio impediri valeret, vel tardari, & de quibus quoruncunque tenore tenoribus habenda esset mentio specialis. Volumus etiam quod harum literarum exempla, etiam impressa dicti Caroli Cardinalis, & protectoris, aut Generalis, seu alicuius Prouincialis Ministri fratrum sigillo, & eiusdem Caroli Cardinalis secretarij, vel ipsiusmet Generalis, aut Prouincialis Ministri manu ob signata, eandem fidem in iudicio, & extra iudicium vbique locorum faciant, quam hæc literæ ipse facerent, si ostenderentur, vel exhiberentur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre prohibitionis, extensionis, suppressionis, reuocationis, cassationis, ablationis, aggregationis, vnionis, absolutionis, liberationis, ordinationis, interdictionis, mandati, statuti, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, decimo Kalen. Februarij, Pontificatus nostri anno tertio.

Clausula præfationis.

Decretum irritans.

Executorum deputatio, & facultates.

Clausula derog.

Cz. Gl. rierius. H. Cumyn.

I. V.

De notificandis relictis Ecclesiæ S. Mariæ de Laureto, & facultate Deputatorum fabricæ S. Petri de Vrbe, exigendi legata ista, si Ministri dictæ Ecclesiæ, in illis exigendis negligentes fuerint.

Ad hoc vltimum, vide infra const. 96. Exigit incumbentis.

P I V S Papa V. ad perpetuam rei memoriam. AD Romani Pontificis spectat officium opportunis providere remedijs, ne Ecclesiæ, & alia pia loca, præsertim Rom. Ecclesiæ immediate subiecta, & in honorem Gloriosissimæ Dei genitricis dedicata, suis tam spiritualibus quam temporalibus bonis, aliquorum malitia, vel negligentia fraudentur. Sane nuper ad aures nostras non sine dolore peruenit, complures Christiane persone, diuersarum Ciuitatum, & locorum, tam in Italia, quam extra eam, multas variatque pecuniarum summas, & res ac bona Ecclesiæ Beatæ Mariæ Virginis de Laureto nuncupatæ, nullius diocesis, deuotionis causa reliquisse, donasse, aut alias concessisse, de quibus certa noticia propter iniuriam, & negligentiam Notariorum, qui in dictis Ciuitatibus, & locis de relictis, donationibus, & concessionibus huiusmodi rogati fuerunt, aut aliarum personarum, quæ de illis scripturas confecerunt, hæctenus haberi non potuit, nec potest in præfenti, vnde dicta Ecclesia non modicum sentit detrimentum. Nos igitur nec Ecclesiæ præfata, pecunijs, rebus, ac bonis huiusmodi defraudetur, atque immodicis sumptibus per Commissarios pro eorum exactione fieri solitis exoneretur, ipsasque pecunias, res, & bona eadem Ecclesiæ facilius consequatur, de aliquo opportuno remedio providere, ipsiusque Ecclesiæ indemnitati, quantum cum Deo possumus, prout tenemur, consulere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnibus, & singulis Ciuitatum, Terrarum,

Causa constitutionis.

M 2 rarum,

rarum, Castrorum, & aliorum locorum quorumcunque Notarijs, alijsque personis, ex quorum tam publicis, quam priuatis scripturis constare quouismodo potest, aut poterit in futurum de aliquibus pecuniarum summis rebus, ac bonis cuiuscunque quantitatis, qualitatis, generis, ac valoris extiterint, quæ Ecclesiæ præfatæ purè, vel conditionaliter, aut alias quomodocunque, saltem à triginta annis citra, in aliqua vltima voluntate relicta, vel inter viuos donata, vel quomodolibet concessa, aut promissa fuerint, aut in posterum relinquuntur, donabuntur, concedentur, aut promittentur, in virtute sanctæ obedientiæ districtè præcipiendo, & sub priuationis suorum officiorum, ac solutionis dupli pecuniarum, rerum, ac bonorum præfatorum, pro vna videlicet ipsi Ecclesiæ, & altera medietatibus solutionis dicti dupli accusatori, & executori æqualiter inter eos diuidendis, & applicandis poenis præcipimus & mandamus, & insuper hac nostra in perpetuum valitura ordinatione, & constitutione sub eisdem poenis statuimus, & ordinamus, vt de cætero perpetuis futuris temporibus, Notarij & personæ præfatæ, omnes & singulas dispositiones in fauorem dictæ Ecclesiæ à quocunque, & quomodocunque faciendas, de quibus, tam per suas proprias, quam per aliorum etiam defunctorum scripturas penes ipsos existentes, quomodocunque constare potest, in Italia intra trium, extra vero eam infra octo mensium spacium, si eas per viam vltimæ voluntatis fieri contigerit, à die mortis disponentium, si vero inter viuos à die solutionis faciendæ computandum, dispositiones autem iam factas infra simile spacium, à die tamen intimationis præsentium, sibi etiam per earundem præsentium, vel earum transumptorum, vt infra subscriben, ac sigillandorum affixionem ad vltimas Cathedralium Ecclesiarum in Ciuitatibus, & insigniarum Ecclesiarum in terris, castris, & locis præfatis facien, computan. Gubernatori pro tempore existenti ipsius Ecclesiæ, seu personis ab eo pro maiori commoditate eorundem Notariorum, & aliarum personarum in certis præcipuis Ciuitatibus, seu locis eius arbitrio ad hoc deputari, reuelare, ac notificare. Præfati vero deputandi ipsam Gubernatorem notificationem, & denunciationem sibi per Notarios factarum huiusmodi singulis quibusque mensibus certiore facere, & easdem notificationes, ac denunciations in libris suis, etiam ad hoc specialiter confectis, vel conficiendis manu propria annotare, eosdemque libros ad Gubernatorem præfatum, quoties ab eo super hoc requisiti fuerint, mittere, aut deferre, necnon vt idem Gubernator denunciations, & notificationes non solum Notariorum, & aliarum personarum, sed etiam deputandorum prædictorum annotare, seu manu Cancellarij ipsius Ecclesiæ annotari facere in libro ad hoc etiam specialiter confecto, vel conficiendo, dictosque libros in fine sui officij, suo in officio Gubernatoris immediato successori coram Notario ad hoc specialiter vocato, & rogato consignare respectiue teneantur & debeant, & vnusquisque eorum teneatur & debeat. Quoniam vero Commissarij fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe vigore nonnullorum priuilegiorum à diuersis Romanis Põtificibus, eidem Fabricæ super exactione certorum legatorum concessorum quintam partem legatorum ipsi Ecclesiæ de Laureto relictorum exigendi facultatem habere prætendunt, volumus, & eisdem Fabricæ prædictæ Commissarijs nunc, & pro tempore existentibus, Motu & scientia, ac potestate similibus etiam districtè præcipiendo mandamus, ne in posterum vigore præfatorum, aut quorumcunque aliorum priuilegiorum quintam partem præfatam, nisi postquam de Ministrorum ipsius Ecclesiæ in exigendis dictis legatis negligentia constiterit, exigere possint, audeant, aut præsumant; Quodque negligentiam prædicti Ministri non aliter quam si infra annum in Italia, vel infra biennium extra eam, à die quo denunciations, & notificationes Gubernatori, vel deputandis prædictis factæ fuerint, vel si denunciations & notificationes prædictæ factæ non fuerint, infra biennium in Italia, & quinque annis extra eam à die mortis testatorum, seu alias disponentium computan. legata huiusmodi non exegerint, aut desuper litem contra hæredes, seu alios eorundem legatorum debitores non mouerint, in currisse censentur. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac priuilegijs dictæ Fabricæ concessis, quorum omnium tenores haberi volumus pro sufficienter expressis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Et quia difficile esset earundem præsentium notitiam, ad singulos Notarios, aliaque personas Ciuitatum, Terrarum, Castrorum, & locorum huiusmodi peruenire, & vbiq; illas affigi, vel intimari, etiam motu & scientia similibus volumus, & decernimus, quod illarum transumptis, etiam per impressionem factis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo dictæ Ecclesiæ, aut alicuius Prælati, vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillatis ea prorsus fides indubia in iudicio & extra, ac alias vbiilibet adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die decima Martij, millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Pont. nostri anno tertio

LVI

Cæ. Glorierius.

Christiani apud Turcas serui reperti, liberè cum bonis suis abire permittantur.

P I V S Papa V. Motu proprio, & cæc. LICET omnibus notissimum sit, bellum, hoc, quod cum impio Turcarum tyranno geritur, non ea tantum de causa geri, vt imminens ab illius viribus nobis periculum dimoueamus, sed vt etiam plurimam Christianorum millia, quæ sub dira illius tyrannide seruilem, ac miserabilem vitam ducunt, in libertatem, ac ad Christi nomen liberè conuertantur, ac excolendum vindicemus; non desuerunt tamen qui Christianæ fraternitatis obliuisti, loca Turcarum hostium nostrorum inuadentes, Christianos ibidem repertos in seruitutem redegerunt, bonis ac fortunis spoliarunt, nostris alligarunt, ac taleam imposuerunt, quo fit, vt Christi sanguine redempti, qui cum vltimis votis Christianorum aduentum, & victoriam exoptauerunt, ea à victoribus fratribus suis patiantur, quibus paulo peiora à Turcis expectare potuissent. Nos igitur eius locum, licet immerito tenentes in terris, qui de Cælo ad liberandum nos venit, vt de manu inimicorum nostrorum liberati deinceps sine timore seruamus illi, verentes ne si iniunctæ nobis ab eo erga filios nostros charitatis, & dilectionis immemores simus, ipsius omnipotentis Dei contra nos, classemque nostram iram prouocemus, malis huiusmodi obuiare cupientes, tenore præsentium decernimus, & mandamus, vt nullus deinceps sue sacri foederis miles, siue alius, Christianos capiat, aut præter eorum voluntatem, etiam data mercede remigare cogat, taleam imponat, aut eius bona diripiat, quinimo fraternè, & amicabiliter vt Christianam pietatem de-

cct,

Deputari à Gubernatore ad notare debet dictas notificationes in eorū libris, successoribus in officio consignandis.

Idem S. Petri de Vrbe. relicta huius Ecclesiæ exigere non potest nisi confiteatur de negligentia ministrorum illius in illis existenti.

De facultatibus fabricæ vide infra in conf. 97. Decret. & cõst. scq.

Clausula derog.

Hic Pontifex bellum gessit contra Turcas, & victoriam reportauit vt sup. in conf. 130. & 142. In quo multi Christiani reperti sunt serui apud Turcas, qui tamen non permittentur liberè abire.

get, tractet, ac libere cum liberis suis, coniugibus, & bonis abire permittat. Illos aut omnes, & singulos, qui huic constitutioni contraire præsumperint, declaramus ipso facto in poenam excoicationis latæ sententiæ incidisse, à qua nõ possint nisi a nobis, aut a successoribus nostris, præterquã in mortis articulo, absolui: & vltimus volumus eos a superioribus suis ad quos spectabit, seuere, & grauiter iuxta cõtrauentionis qualitatem puniri. Mandantes omnibus, & singulis tã ipsius classis, quam locorū ipsorū superioribus quibus spectat, & in futurum spectabit, vt pro quanto student diuinam gratiam, nostramque beneuolentiam promereri, hoc nostrum, immo vero potius dominicum præceptum, & mandatum in locis suæ iurisdictionis, siue ijs ad quæ Christiani Principum foederatorum præfectos tam generales, quam particulares appellere contigerit, ea lingua, cuius eius loci habitatores intelligentes fuerint, & in ipsa etiam classe, publicè editæ, affigi, & sub poenis sibi bene visis faciant ab omnibus inuiolabiliter obseruari, vt a Deo Opt. Max. præmia æterna, & a nobis de re diligenter gesta laudem reportare mereantur. Volumus autem, vt præsentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & vbiq; fidem faciat, in iudicio & extra, quacunque regula seu constitutione apostolica contraria non obstante: quodque illius exempla etiam impressa edantur, eaque Notarij publici manu, & cuiuscunque curiæ ecclesiasticæ, aut prælati sigillo obsignata eandem prorsus fidem vbiq; faciant, quam ipse præfatus Motus proprius faceret, si esset exhibitus, vel ostensus. Contrarijs non obstantibus quibuscunque.

Placet Motu proprio. M.

LVI

Fructus beneficiorum lite pendente, deponi debent apud personam à Iudice eligendam, non obstantibus quibuscunque statutis, disponentibus, quod Capitula & Canonici percipiant.

De sequestris autem a Iudicibus decernendis super fructibus beneficiorum, vide sup. in Pij Quarti. conf. 142. Sanctissimus. fol. 896.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. CORDI nobis est lites minuere, & a laboribus subditos, maxime personas Ecclesiasticas diuino cultui deditas, releuare. Sane cũ (sicut accepimus) in plerisque Cathedralibus, & Collegiatis Ecclesijs earum constitutionibus, & statutis etiam a Sede Apost. approbatis & confirmatis, cautum sit, quod occurrentibus litibus, & controuersijs inter prouisos de dignitatibus, officijs, canonicatibus, & præbendis, portionibus, & præstimonijs, cæterisque beneficijs Ecclesiasticis qualitercunque qualificatis, tam ordinaria, quam Apostolica auctoritate, tam super illorum prouisione, seu institutione, aut possessione, quam illorum idoneitate, & habilitate, aut alias ex quauis causa, & eorundem ad dignitates, canonicatus, & præbendas, cæteraque beneficia Ecclesiastica prædicta admisione, & receptione, & capitulum, & canonicos, cæterasque capitulares personas ad quos admissio, & receptio, tam de iure, quam ex consuetudine spectat, & pertinet, aut etiam alias personas Ecclesiasticas afferentes beneficia prædicta ad se de iure spectare, ipsi sic prouisi interim beneficiorum hmoi fructus, ac distributiones non percipiant, sed capitulum, & canonicos illas, vel in suos vsus, & vtilitatem cõuertendas, seu restituendas ei, cui de iure restituendæ erunt, recipiant, prout in dictis constitutionibus, & statutis, seu consuetudinibus continetur, quò factum est, vt lites huiusmodi immortales efficiantur, nec earum optatus finis videri possit. Hinc est quod nos hac nostra perpetuo valitura constitutione auctoritate apostolica statuimus, atque decernimus, quod fructus, redditus, & prouentus, ac distributiones, cæteraque emolumenta, quæ vigore constitutionum, consuetudinum, & statutorum prædictorum à capitulo, & canonicis recipienda (vt præmittitur) erant, amplius non ab eisdem capitulo, & canonicis recipiantur, sed penes personam fide, & facultatibus idoneam per Iudicem, coram quo causæ huiusmodi pendere repertæ fuerint, eligendam & nominandam deponantur, restituenda ei, cui de iure postea restituenda fuerint. Sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes in quauis instantia iudicari debere, sublata eis, & eorum cuiilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate. Irritum quoque, & inane decernimus, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis apostolicis necnon in prouincialibus, & synodalibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, & quarumuis Ecclesiarum prædictarum etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus, & priuilegijs quoque indultis & litteris Apostolicis illis, eorumque capitulis, & superioribus per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & sedem apostolicam sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac quauis etiam Imperiali, vel Regali consideratione, vel instantia, & alijs quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus (etiam si pro illorum sufficienti derogatione specialis, specifica, indiuidua, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, perinde ac si tenores huiusmodi de verbo ad verbum nihil penitus omisso inserti, & forma in illis tradita obseruata foret, pro sufficienter expressis habentes) specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Quodque litteræ ipsæ Cameræ, & Cancellariæ Apostolicarum, & audientiarum causarum Palatii apostolici valuis, & in acie Campi Floræ dimissis inibi copijs, publicatæ, & affixæ omnes ita efficiant, & arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statutorum, decretorum, derogationis, voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Ideo hic Pontifex eos impediens igno-

Beneficiorum litigiosorum fructus lite pendente percipiuntur a Capitulis, & Canonicis, vigore eorum statutorum, unde lites efficiantur immortales.

Hic Pontifex modo decernit eos deponi debere penes personam à Iudice eligendam.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Forma publicæ, quæ mox sequitur.

Datum

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo octavo, tertio Kal. Aprilis, Pontificatus Nostri, Anno Tertio.

P. Episcopus Narnien. Summist.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno a natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octavo, iudictione vndecima; die vero secunda mensis Iunii, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno Tertio, retroscriptæ literæ apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Camerae, & Cancellariæ Apostolicarum, & audientia causarum Palatii Apostolici, ac acie Campi Floræ, dimissis in omnibus locis præfatis earundem retroscriptarum literarum copijs affixis, per nos Iulium Parinum, & Io. Bornaotum prælibati Sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

Io. Freile Magister Curforum.

L V I I I.

Quæ Resignationes beneficiorum per Episcopos, & alios Collatores admitti possint.

De forma publicandi Resignationes, vide infra in Greg. 13. confi. 87. Humano, vbi ponam concord. Materiam.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Q V A N T A Ecclesie Dei incommoda omni tempore attulerit, & nunc quotidie magis afferat ministrorum in eam ingressio vitiosa, iam late perspiciant, & cum mœrore expendant Præsules omnes & pastores, quando hæc perniciës cæterarum omnium maxima, tam multas orbis Ecclesias impie violant. Quia vero hoc malum cum in cæteris frequens tum maxime in beneficiorum, & officiorum ecclesiasticorum dimissione admittitur, nemini molestum esse debet, quod perinde de reprimendis quotidianis fraudibus quæ hæc in re frequentiores internoscuntur, certam aliquam rationem tandem inuituri, officij nostri partes in prohibenda omnibus interim resignationum huiusmodi receptione paulò seuerius interposuerimus, omnesque beneficiorum interim resignandorum dispositiones quæ fierent, in irritum reuocauerimus, ac etiam decreuerimus nullum per eas in illis ius, neque titulum, vel coloratum tam in petitorio, quam in possessorio ipsis prouisis tribuere, quin etiam eos ad illa deinceps obtinenda perpetuò inhabiles fore: Collatores vero alios in illorum dispositione etiam tanquam deuolutionis iure sese interponere non posse, sed de eis vt vere vacantibus siue per Romanos Pontifices siue alios collatorum eorundem superiores, vti præuentum esset, libere prouideri. Nunc autem intendentes institutum hoc nostrum, quo sanctuarium Domini cupimus illibatum auctore Domino persequi, ac simul quantum in nobis est cauere, ne resignationes ipsæ dehinc pro cuiusque arbitrio, nullisque vel certe leuibus causis passim, & temere admittantur, prohibitionem, & alia prædicta ac cætera omnia nostris super his literis contenta eatenus relaxamus, vt posthac Episcopi, & alij facultatem habentes eorum dumtaxat resignationes recipere & admittere possint, qui aut senio confecti, aut valetudinarij, aut corpore impediti, vel vitiat, aut criminati obnoxij, censurisque ecclesiasticis irretiti, aut nequeunt, aut non debent Ecclesie, vel beneficio inseruire, seu qui vnum aliud vel plura beneficia obtinuerint, vel quos ad aliud contigerit promoueri; religionem quoque ingressuri, vel matrimonium contracturi, si statim postea id re ipsa exequantur, denique cum quis ex alijs casibus acciderit, qui constitutione felicis recordationis Innocentij Papæ III. de dimittendis cathedralibus ecclesijs, edita continentur. Qui etiam ob capitales inimicitias nequeunt vel non audent in loco beneficii residere securi. Sed nec horum vllus sacro ordini mancipatus, nisi religionem ingressurus valeat vllò modo beneficium, vel officium, ecclesiasticum resignare, nisi aliunde ei sit quo in vita possit commode sustentari. Ad hæc beneficiorum, & officiorum permutationes admittere, quæ Canonicis sanctionibus, & apostolicis constitutionibus permittuntur. Caueant autem Episcopi, & alij prædicti, itemque omnes electores, præsentatores, & patroni tam ecclesiastici, quam laici quicumque sint, ne verbo quidem aut nutu, vel signo futuri in huiusmodi beneficijs, & officijs successores, ab ipsis resignantibus, aut alijs eorum significatione vel hortatu designentur, aut de his assumendis promissio inter eos, vel etiam intentio qualiscunque intercedat. Cæterum præcipimus, atque interdiciamus, ne ipsi Episcopi, aut alij collatores de beneficijs, & officijs resignandis prædictis, aut suis, aut admittentium consanguineis, affinibus, vel familiaribus, etiam per fallacem circuitum multiplicatarum in extraneos collationum audeant prouidere, quod si secus, ac etiam quicquid præter vel contra formam prædictorum fuerit a quocunque temere attentatum, id totum ex nunc vires, & effectum decernimus non habere. Qui vero contrafecerint, vt in eo quo deliquerint puniantur, a beneficiorum, & officiorum collatione, necnon electione, præsentatione, confirmatione, & institutione, prout cuique competierit, tandiu suspensi remaneant, donec remissionem a Romano Pontifice meruerint obtinere, & qui talia beneficia seu officia receperint, eos prædictis poenis volumus subiicere. Et nihilominus in eos, qui sic suspensi conferre, eligere, præsentare, confirmare, vel instituere ausi fuerint, excommunicationis quo ad personas, quo vero ad capitula, & conuentus a diuinis suspensionis sententias ipso facto promulgamus: quibus etiam nullus alius quam ipse Romanus Pontifex siue abolitionis, siue relaxationis gratiam (excepta mortis articulo) valeat impertire. Prohibitione & literis nostris prædictis nihilominus in cæteris omnibus perpetuo valituris. Non obstantibus quibuscunque priuilegijs, indulgentijs, & literis apostolicis generalibus, & specialibus quibuscunque, Episcopis, & alijs superioribus, ac inferioribus ecclesiarum prælatis, necnon ecclesijs, monasterijs, & capitulis, conuentibus, collegijs, & vniuersitatibus, eorumque, & alijs personis etiam Regia & Imperiali maiestate præditis, sub quacunque verborum forma, & conceptione concessis, per quæ effectus præsentium impediri posset quomodocunque vel differri, etiam si de eis ipsorumque totis tenoribus ad verbum,

Pont. Iste alias suspendit facultates admittendi resignationes & permutatōs beneficiorum, & de illis sic vacantibus disponendi, vt habes sup. in confi. 42. Officiū credit, fol. 92.

Declarat autem modo, quæ resignationes de cætero admitti, & recipi possunt.

Innos. 8. constitutionem de hac materia habes sup. fol. 130. nu. 13.

Basilica resignanda, non conferatur consanguineis, collateralibus, vel resignantibus.

Contrauentum poenæ.

Clausula derogatoria.

bum, ac de proprijs nominibus eorum, necnon ecclesijs, monasterijs, locis, ordinibus, & dignitatibus de quibus, necnon causis propter quas illa concessa sunt, specialem & expressam præsentibus fieri oporteret mentionem. Cæterum iubemus easdem præsentibus ad valuas basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ publicari, & earum exempla affigi. Volumusque eas sic publicatas omnes & singulos perinde afficere, & obligare, ac si illis ipsis fuissent singulariter intimatæ, exemplis quoque prædictis etiam impressis, manūque Notarij publici, & sigillo prælati ecclesiasticæ, vel eius curiæ ob signatis, eandem prorsus fidem adhiberi quæ ipsis præsentibus si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ relaxationis, præcepti, interdicti, decreti, promulgationis, iussionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo octavo Cal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

L I X.

Reuocatio facultatis Comitum Palatinorum, & aliorum, promouendi ad gradum Doctoratus, Licentiatuæ, & Magisterij. Et declaratio quod ab illis promoti non gaudeant, quo ad dignitates, & cætera alia beneficia Ecclesiastica, aliqua gradus prærogatiua. De qua in Concil. Trident. Sess. 22. cap. 2. De Reform. & Sess. 24. cap. 12. De Refor.

De promotione autem Doctorum, & aliorum cuiuscunque facultatis professorum, vide supra Iul. 3. constit. 20. Cum sicut, fol. 520. & Pij Quarti confi. 112. In sacrosancta, cum ibi not. 829.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Q V A M V I S a sede Apostolica ad quam negotiorum multitudo vndique confluit, curis omnino plena innumeris nonnulla interdum ex iustis causis concedantur, quæ successiuis temporibus in publicum detrimentum, & alieni iuris præiudicium tendere noscuntur, non debet reprehensibile videri, si Romanus Pontifex, ad cuius prouidentiam pro debito pastoralis officij spectat super ijs debite prouidere, illa rationabilibus & iuridicis superuenientibus causis deinde cognitis quandoque reuocat, & annullat, ac in statum redigit rationis. Sane cum fide digna plurimorum relatione non sine animi nostri molestia intellexerimus, nonnullos Comites Palatinos, & diuersos alios prætextu facultatum sibi a Romanis Pontificibus & sede Apostolica concessarum quamplurimos, tam Laicos quam Clericos, tam iure Ciuili, quam Canonico, & Theologia, nullo, aut non debito examine præuio indoctos & inhabiles, Doctores, Licentiatos, & magistros creasse, & promouisse, vti ad dignitates cæteraque beneficia ecclesiastica facilius assumerentur, & de eis prouiderentur in animarum suarum iacturam, & quamplurimorum scandalum. Nos huiusmodi scandalis quantum in nobis est obuiare, & alias ne de cætero inhabiles ad huiusmodi gradus admittantur prouidere volentes. Motu proprio, non ad alicuius super hoc nobis oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, & ex certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine hac nostra perpetuo valitura Constitutione omnia & singula facultates, & indulta eisdem Comitibus, ac etiam quibusuis Officialium Romanæ Curie Collegijs, singulisque alijs personis cuiuscunque status, gradus, ordinis, & præminentie existentibus, ad Doctoratus, Licentiatuæ, & magisterij gradum prououendi per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, & sedem apostolicam, ac etiam nos etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus quomodolibet concessa, confirmata, & innouata illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo reuocamus, cassamus, & annullamus: Ac decretis Concilij Tridentini inhærentes decernimus & declaramus, eos, qui a Comitibus & alijs præfatis promoti fuerunt quo ad dignitates, cæteraque beneficia ecclesiastica, nulla gradus prærogatiua frui & gaudere posse vel debere. Et sic in præmissis omnibus & singulis per quoscunque Iudices etiam causarum Palatii apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuiilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, interpretari, iudicari, & diffiniri debere, Necnon irritum & inane quicquid secus super ijs a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac præfatis, & quibusuis alijs facultatibus, priuilegijs, & indultis & literis Apostolicis, eisdem Comitibus, & Collegijs, necnon quibusuis alijs etiam ex quauis causa, etiam vrgentissima, aut in vim contractus inter eos, & Sedem prædictam initi, vel ex causa onerosa, etiam Motu proprio, ac consistorialiter, & alias quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis, quibus omnibus, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus, pro sufficienter expressis habentes, quo ad hunc effectum specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem præsentibus literæ ad omnium notitiam deducantur, volumus quod in Cancellaria nostra apostolica, & acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret eas ad singula quæque loca deferri, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, cassationis, annulationis, decreti, declarationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Forma & effectus publ. Quam habes hic in fine.

Causa huius confit.

Reuocatio facultatis Comitum Palatinorum, & aliorum Doctorandi, &c.

Doctorati, & promoti ab illis, nō gaudent prærogatiua, quo ad dignitates, & alia beneficia Ecclesiastica. Ad quod habes Concil. Trident. indicatum hic in rubr.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Forma publ. quæ habes hic in fi.

Datum

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo octavo, Cal. Iunij Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cz. Glorierius. H. Cumyna.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

Publicatio.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octavo, indictione vndecima, die vero vigesima octava Iunij Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papae Quinti Anno Tertio, Retroscriptae literae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt ad valuas Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, vt moris est, dimissis ibidem praesentibus literis per aliquantulum temporis spatium affixis, & deinde amotis per nos Iulium Parinum, & Philibertum Chappuis praefati Sanctissimi D. N. Papae Cursores.

L. X.

Confirmatio Indultorum, & Priuilegiorum, ac Iurisdictionum Tribunalis Curiae Ripae Almae Urbis, & illius Mercatorum.

De istis Priuilegijs, & Iurisdictionibus, posui concord. supra in Pij Quarti, const. 72. Cupientes, fol. 752.

PIVS Episcopus, &c. Motu proprio, &c. ROMANVM Pontificem decet, ea quae viderit esse Vrbi necessaria, absque eo etiam quod ab ipso petatur, renouare, & sub grauisimis poenis quod obseruentur facere, & contra contumaces, & contrauentores praedictas poenas exequi mandare. Cum igitur nouerimus, Mercatoribus, & alijs negociantibus in Ripa nostra Urbis, eorumque mercimonijs, & bonis quibuscunque varia priuilegia ab antecessoribus nostris fuisse concessa, illa vero quandoq; non obseruari a Magistratibus Urbis, & ab alijs in maximum prauiudicium ipsorum Mercatorum, & negociantium, necnon Urbis praefatae, ac quorumcunque illius Civium incolarum, & Curialium. Cum propterea dicti Mercatores, & negociatores, viliores reddantur ad tenendum dictam Urbem repletam alimonia, & alijs necessarijs, pro eius manutatione, & conseruatione. Nos propterea volentes huic rei aliquod opportunum remedium adhibere. Motu simili, ac ex certa scientia nostra, & de Apostolica potestate plenitudine omnia, & quaecunque priuilegia, & indulta Tribunali dictae Ripae eiusque causis, Camerario, Praefidentibus, & alijs Iudicibus, necnon Mercatoribus, ceterisque in dicta Ripa negociantibus & personis, eorumque mercimonijs, & bonis quomodolibet, per quoslibet Romanos Pont. praedecessores nostros concessa, hic pro sufficienter, & de verbo ad verbum insertis habentes, illa omnia & singula, & quaecunque in illis consueta innovamus, & pro potiori cautela et obseruatione, ea omnia et singula perpetuo, & inuolabiliter obseruari mandamus, illisque omnibus et singulis, nostrum et sedis Apostolicae inuolabilis firmitatis robur adijcimus. Mandantes propterea dilectis filijs S. R. E. Camerario, necnon Camerae Apostolicae Praesidentibus & Clericis eiusque Auditori, Gubernatori, Vicario, ceterisque Urbis Magistratibus, & Officialibus praesentibus, & futuris, sub indignationis nostrae, necnon mille scutorum poena toties incurrenda, & Camerae Apostolicae soluenda, quoties contrauentum fuerit, ne sub quouis praetextu causa, & occasione, ac facultate, etiam ipsis, & eorum Tribunalibus, vel causis in eis pertractari, seu exequi solitis, per Sedem Apostolicam per nos, seu praedecessores nostros, quomodocunque, & qualitercunque concessa aliquid in prauiudicium dictorum priuilegiorum, & concessorum, attingant, vel faciant, seu attingi vel fieri sinant, vel permittant. Quinimo vbi pro parte praefatorum, seu alicuius eorum, aliquis ex praedictis fuerit requisitus, omni eorum auxilio & fauore, quod nihil fiat in contrarium, praemissis, quinimo quod praedicti Camerarius, Praesidens, Iudices, Mercatores, & negociatores, ceteraque personae & bona, praesentes, & qui pro tempore erunt, praedictis priuilegijs, & indultis plenarie fruantur, & gaudeant, sub censuris, & poenis eius arbitrio imponendis, & applicandis, debeant asserere, & in euentum contrauentionis, contrauentores in dictis censuris incurrisse declarare, praedictas poenas exigere, ac omnia in pristinum reponere. Sublato aliter iudicandi, & fiendi, cuiuslibet etiam S. R. E. Cardinali, & Legato de latere, &c. Irritum nihilominus decernendi quicquid in contrarium fiat, seu fieri tentabitur. Non obstantibus praemissis ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis stylo Palatii, quibuscunque indultis, priuilegijs dictis Magistratibus, Officialibus, ceterisque Iustitiae ministris, eorumque Tribunalibus & causis communiter, seu separatim sub quibuscunque derogatorijs derogatorijs, & alijs fortissimis clausulis & decretis, etiam reconuallatorijs concessis, & quod de illis hic specialis mentio, & indiuidua, ac de verbo ad verbum facienda esset, & quod illis aliter non censeretur derogatum nisi in illorum derogatione aliqua forma seruanda esset, ceterisque contrarijs quibuscunque, & de quibus hic specialis mentio facienda esset. Statum & merito, tenores, formas, ac compendia quorumcunque praemissorum, & aliorum hic forsitan de necessitate exprimen. pro plene, et sufficienter expressis habentes. Volumus autem quod praesentis sola signatura sufficiat, et vbique in iudicio & extra fidem faciat, regula & constitutione quacunque in contrarium facien. non obstat. Quodque describi debeat in volumine statutorum dictae Ripae, & illis sic descriptis, & ab aliquo Notario subscriptis, ea prorsus fides adhibeatur, ac si originales ipsae exhiberetur, seu literae per breue nostrum cum maiori specificatione, & expressione praemissorum omnium, & aliorum quorumcunque oportuorum, & necessariorum expediri possint. Placet Motu proprio M.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum quinto Cal. Aprilis Anno Tertio.

Multi praedecessores concesserunt varia indulta Tribunali & Mercatoribus Ripae Urbis. Quos indidit supra in const. 72. Cupientes, fol. 752. Hic Pont. illa confirmat, & obsequari mandat.

Mandatque omnibus Iudicibus vt praedicta obseruent, ac obseruari faciant.

Decretum irritans.

Clausula de rogata.

Sola signatura sufficit.

Registratur in libro statutorum Ripae. Et ego Laercius vici ibi registrata, fol. 44.

L. X. I.

Fratres Ordinis Minorum Conuentualium S. Francisci, nihil proprium, aut priuatim habere possint, & ab officiorum ambitu se abstinere debent.

Hoc idem habes infra in constit. 67. Illa nos cura, vbi posita etiam concord. materiae.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. AD extirpandos cupitae proprietatis abusus, summum bonum in frugifera religione fratrum minorum Conuentualium nuncupatorum peruerentes, simulque frangendam pessimam corruptelam, quae de administrationibus, & officijs huius ordinis, per gratiam, & sordes consequendis, perperam inoleuit, De nobis attributa potestatis plenitudine, omnes & singulos fratres praedictos, etiam si Magistri Generales, Prouinciales, Custodes, & alij quicunque sint, priuato rerum, bonorumque omnium immobilium, mobiliu, & se mouentium dominio, vsu, vsufructu, possessione, & proprietate, quocunque per eos modo acquisitis, & ad ipsos obuentis, perpetuo priuamus, a dictaque possessione amouemus, & amotos nunciamus, illaque omnia & singula in communes suarum domorum, & praedictae Religionis vsus conuertenda concedimus, Ac omnia, & quaecunque priuilegia, dispensationes, licentias, permissiones, & indulta, eis, & ipsorum singulis, super his, ac domibus, cellis, hortis, pecunijs, alijsque rebus, etiam causa senij infirmitatis parentum subuentio nis, congerendae sororibus dotis, & cuiuscunque alterius pij officij intuitu habendis, retinendis, & fruendis, etiam per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos & sedem, apostolicam, etiam motu proprio, & ex certa scientia concessa, confirmata, & innovata, quibuscunque concepta formulis, ac clausulis, & decretis suffulta (quorum omnium tenores praesentibus habemus pro expressis) specialiter & expresse reuocamus, volumusque illa omnia, & singula vires, & effectum de cetero non habere. Et nihilominus mandamus Magistris, & Superioribus omnibus in virtute sanctae obedientiae, vt rerum, & bonorum omnium praedictorum possessionem nomine domorum, & locorum suorum capiant, vt illa illorumque fructus in communes omnium vsus conuertantur, Statuentes vt deinceps nullus omnino fratrum dicti ordinis, siue priuatus, siue Custos, siue Prouincialis, siue Generalis Magistri officio fungens, etiam praetextu huiusmodi priuilegiorum, dispensationum, permissionum, & indultorum, seu inueteratae consuetudinis voto repugnantis, aut quacunque alia causa, proprium quicquam, aut priuatum habeat, sed omnia vbique communia, & indiuisa omnibus religiosis esse, Quin etiam Magistri, Custodes, & Guardiani vitam cum fratribus suis communem ducere debeant, in Refectorio semper comedant, nullas edes separatas, siue in Claustro, siue alibi habeant, sed vnica cella, eademque cum ceteris aliorum fratrum coniuncta, contenti esse debeant, Pari quoque ratione ceteri fratres, nil sibi proprii vendicantes, necessarium victum & vestitum a sua quisque domo, & per eius Ministros capiant. Pecuniae vero & quaecunque aliae res, quae cuique priuatim, etiam intuitu personae, vnde cumque donatae & relictae fuerint, Superiori horarum viginti quatuor interuallo exhibeantur, qui illas statim deposito committat, & inde tantum exhibitori, ministrari iubeat, quantum praesens rei conuenientis necessitas videbitur postulare. Eam praeterea diligentiam Superior adhibere debet, vt singulorum maxime infirmorum necessitatibus, iuxta cuiusque exigentiam debite consulatur, Ad haec nullus omnino Magistrorum, Custodum, & Guardianorum, administrationem praedictorum bonorum, & aliarum rerum temporalium, dispensationemque pecuniarum, & reddituum suae custodiae, vel domus, etiam nomine Conuentus habere, siue exercere, vel lese in eis interponere possit, sed vniuersum id onus tribus religiosis a Magistro Generali ita demanetur, vt primus rerum, & bonorum custodiae, siue domus, inferendorumque in eam reddituum curam habeat, Alter tanquam depositarius pecunias, & caetera ab illo importata fideliter asseruet, Reliquos de pecunijs, & rebus a depositario captis, Custodi, & Guardiano, & fratribus, ac domui vniuersae de necessarijs veluti dispensator, cum ipsius Custodis, seu Guardiani auctoritate prouideat, Officiorum huiusmodi inuicem confusione penitus interdicta. Sed & ij tres, tam accepti, quam impensi, singulis mensibus, suo Custodi, vel Guardiano, adhibitis etiam duobus, vel tribus fratribus eiusdem domus probatoribus, rerumque vsu peritis, deinde ipsimet, rursus praesentibus Custode, Guardiano, & peritis, Magistro generali, & Visitatoribus, quotiescunque visitationis officium fecerint, Denique ipse Magister generalis, in proxime sequenti Capitulo generali, coram tribus Iudicibus ab ipso Capitulo deputatis, illorum omnium & etiam vniuersae administrationis suae publicae & priuatae rationem reddere teneatur. Ceterum praecipimus, atque interdiciamus omnibus & singulis, ne pro Magistratibus & Officijs praedictis, quaecunque sint, vlli ambitus fiant, aut pecuniae, etiam pro confirmationibus, sigillo, vel scriptura, aut quacunque alia re, vel causa soluantur aliaeue pactiones, seu promissiones intercedant, seu munera, aut xenia quocunque modo mittantur, neue quisquam etiam in officio existens, pecunias, aut aliud quicquam de domo, vel custodia sibi commissa, vel aliunde Generali, seu alij cuiusque conferat, vel remittat, Quicunque secus fecerint, in poenam priuationis Magistratum, & officiorum suorum incidunt, & ad futura inhabiles, & infames reputentur, & proculpis, etiam tanquam fures puniantur, prout nos illos priuatos, inhabiles, & infames declaramus eo ipso. Decernentes irritum, & inane, quicquid secus in praemissis, per quoscumque, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Procuracionibus tamen Generali ex vniuerso ordine, ac Prouincialibus Magistris ex sua cuique Prouincia, & Visitatoribus ex domibus, & locis visitandis debitis & necessarijs, nequaquam per praesentes sublatis. Non obstantibus praedictis, & nostra de non tollendo iure quaesito, alijsque constitutionibus & ordinationibus apostolicis, ac dicti ordinis iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, Necnon Bulla aurea, & Mare magnum nuncupatis, & quibuslibet alijs priuilegijs, indulgentijs, & literis apostolicis generalibus & specialibus, quorumcunque tenorem existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, quae omnia, contra praedicta nolumus cuiquam in aliquo suffragari. Ceterum quia difficile valde esset easdem praesentes ad singula loca, vbi illis opus erit transferre, volumus

Fratres Conuentuales nihil proprium habere posse decernit.

Et dispensationes quaecunque de super obsequijs, re vocat, & annullat.

Et bona quaecunque in coem omnium vsus obsequijs mandant.

Officia comedet ubi cu alijs fratribus in tinello Quod ampliat in tra in, const. 67.

Bona quae priuatim alicui donata, vel relicta fuerint, Superioribus, assignari praecipitur.

Superior, admittit & ceteris, ac dispensationibus, & rationis reddenda formam ponit, vt hic. Ad quod vide infra const. 67.

Officiumque amicitibus prohibet.

Contrauentionum poena.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

re volumus vt earum exemplis, etiam impressis manuque Notarij publici, & sigillo Prælati ecclesiastici, vel eius curiæ ob signatis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ priuationis, amotionis, nunciacionis, concessionis, reuocationis, declarationis, mandati, statuti, præcepti, interdicti, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, sexto idus Iunii Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius, H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, indictione vndecima, die vero decima mensis Iunii, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Retroscriptæ literæ Apostolicæ lectæ, & publicatæ fuerunt in generali retrospectorum fratrum Conuentualiū, videlicet Magistri Generalis & Prouincialium Cōgregatione habita in Conuentu SS. Apostolorum de Vrbe per me Robertum Fontanum Clericum Mutinensem Archiuij Romanæ Curie scriptorem, præsentibus ibidem Illustrissimo & Reuerendissimo Domino Alexandro Cardinale Cribello Viceprotectore, & Reuerendissimo Patre Domino Episcopo Sanctæ Agathæ testibus, &c. In quorum fide hic me subscripsi.

Robertus Fontanus Archiuij Romanæ Curie scriptor.

L X I I.

Declaratio Concilij Tridentini cap. 3. sefs. 24. De Reformat. matrimo. super impedimento publicæ honestatis. circa sponsalia, siue matrimonia.

De materia autem dispensationum matrimonialium, habes supra Pauli Quarti constituto. 16. Ab ea ipsa, fol. 589. & Pij Quarti consti. 137. Sanctissimus, fol. 888. & supra prox. in constituto. 23. Sanctissimus, fol. 952. & constit. seq. cum ibi not. & etiam in const. 26. Cum sicut, fol. 957. & infra in const. 85. In omnibus.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. A D Romanum spectat Pontificem sua sollicitudine diligenter prouidere, vt sacrorum Conciliorum decreta ita suæ declarationis adminiculo dilucidentur, quod nulla desuper dubitandi occasio cuiquam relinquatur.

Sane ad aures nostras peruenit, multos esse, qui dubitent, an decretum œcumenici Concilij Tridentini Sessio ne vigesimaquarta de reformatione matrimonij capitulo tertio, quo cauetur impedimentum publicæ honestatis, vbi sponsalia valida non fuerint, prorsus tolli; vbi vero valida fuerint, non excedere primum gradum cum in vltioribus gradibus non possit huiusmodi prohibitio seruari, de sponsalibus per verba (vt aiunt) de futuro tantum conceptis intelligatur, vel etiam matrimonia per verba de præsentibus contracta, non tamen consummata, quæ interdum sponsalia appellantur, comprehendat, ita vt etiam eo casu impedimentum inde proueniens sublatur fuerit.

Nos itaque vt omnis difficultas, dubitatioq; tollatur, attendentes, quod sponsaliorum appellatione, qua dictū Concilium vtitur, non nisi improprie matrimonium verbis de præsentibus contractū continetur, quod, que agitur de correctione iuris veteris, quo casu secundum proprietatem verborum dumtaxat procedendum est, præsertim cum longe maiorem rationem prohibitionis in matrimonio per verba de præsentibus contracto, quam in sponsalibus de futuro vigere a nemine dubitetur: idcirco Motu proprio auctoritate Apostolica tenore præsentium declaramus, & diffinimus decretum Concilij huiusmodi omnino intelligendum esse, & procedere in sponsalibus de futuro dumtaxat, non autem in matrimonio sic (vt præfertur) contracto, sed in eo durare adhuc impedimentum in omnibus illis casibus, & gradibus, quibus de iure veteri ante prædictum decretum Concilij introductum erat. Et ita ab omnibus iudicari debere, mandamus, atque statuimus.

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, alijsque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod præsentibus literæ in Cancellaria nostra, & acie Campi Floræ de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret præsentibus ad singula quæque loca deferri, volumus, & etiā declaramus, quod earū transumptis etiā impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides vbicunque adhibeatur si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, diffinitionis, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domini cæ millesimo quingentesimo sexagesimo octauo Cal. Iulij Pontificatus nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius, H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno

Anno a natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, indictione vndecima; die vero vigesima prima mensis Iunii, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Anno Tertio, retrospectæ literæ apostolicæ lectæ, & affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est dimissis ibidem præsentibus literis per aliquantulum temporis spatium affixis, & deinde amoris, per nos Iulium Parium Clericum Terdonen. & Ioannem Bornoctum prælibati Sanctissimi D. N. Papæ Curiores.

Publicatio

Camillus Cherubinus Magister Curforum.

L X I I I.

Reformatio Tertij Ordinis S. Francisci de Poenitentia, & eius subiectio sub Generali, & Prouincialibus Ministris Fratrum Minorum de Obseruantia.

De materia vide supra in Pauli Quarti, const. 4. Ex clementi. fol. 572. & infra in Grego. 13. constituto. 35. Ex benigna, & ibi not.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. E A est officij nostri rô, vt cum de cæteris Ecclesiæ nobis commissæ Ordinibus, vel in sua integritate, cōtinēdis, vel ad institutū reuocandis, curā perpetuam capiamus, maiore tamen sollicitudine e ad illa in religiosorum sodalitatibus requirimus, quos ideo Altissimus in suum sibi sanctuarium segregauit, vt cæteros fideles viâ doceant, qua & ipsi æternæ salutis beatitudinem consequantur. Itaque inter cæteras religiones fratrum quoque Tertij ordinis Sancti Francisci de poenitentia nuncupati in Congregatione viuentium, ac tribus votis substantialibus astrictorum status nos commouet, vt ad illum reformandum studia nostra conferamus, quando vel ex tam multis quæ bonæ memoriæ Rodolphus Episcopus Ostiensis Cardinalis Carpenfis nūcupatus dicti ordinis Protector, sedis apostolicæ auctoritate fretus in reparanda horum disciplina præclare, & salubriter edidit, religionem hanc parum admodum profecisse agnouimus.

Causa huius reformat.

Proinde nos hæc præcipua morbi causa ex propria Præsidentium, & aliorum Ministrorum negligentia, vel in scitia comperta in communem dicti ordinis salutem alia ratione intenti, De nobis attributæ Potestatis plenitudine officia Ministrorum & visitatoris generalis dicti ordinis perpetuo extinguimus, & abolemus, ac ministrum Visitatorem, & Vicarium generalem eiusdem ordinis officio, vlu, & exercitio omnimodè interdiciamus, edicto, que prohibemus ne vllus posthac Minister, Vicarius, ac Visitator generalis de dicto ordine habeatur.

Extinctio officij Visitatoris, Ministri, & Vicarij Tertij Ordinis.

Cæterum vt deinceps Ordo ipse vtiliorum Rectorem consilio, & opera dirigatur, nos diuersorum etiam Prædecessorum nostrorū ordinationes sequentes, vniuersos, & singulos fratres, sorores, professos, & conuersos, necnon domos, monasteria, & loca virorum, & mulierum ac custodias, & prouincias per vniuersum orbem constitutas, gregemque ipsum vniuersum Tertij ordinis vtriusque sexus Generali, & Prouincialibus Ministris ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia nuncupatorum prout in eorū prouincijs consistunt, ita perpetuo supponimus, vt Minister generalis in vniuerso ordine, Prouinciales vero ordinis Minorum de obseruantia in suis quisque prouincijs plenius liberamque auctoritatem, ac in spiritalibus, & temporalibus iurisdictionem omnimodè habeant, domos omnes ac monasteria, & loca quæcunque, necnon personas vtriusque sexus, tam in capite, quam in membris visitandi, & corrigendi, vagantes, & quoscumque alios puniendi, carcerandi, mutandi, transferendi ordinibus officijs, & administrationibus deponēdi, excommunicandi, suspendēdi, interdiciendi, & restituendi, ac etiam super ijs & cæteris, omnibus ordinem ipsum, illiusque domos, & personas vtriusque sexus quomodolibet concernentibus, eorum tamen regulæ prædictæ, & sacris canonibus, ac præsentibus literis non contrarijs statuēdi, mutandi, innouandi, & exequendi, quemadmodum illis est in suo proprio ordine attributum.

Subiectio eiusdē Ordinis Generali, & Prouincialibus Ministris Fratrum Minorum de Obseruantia.

Præcipimus igitur in virtute sanctæ obediētæ vniuersis, & singulis Fratribus, & Sororibus Tertij Ordinis prædicti vbilibet constitutis, vt Generalem, & Prouinciales ministros Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia, tanquam patres, & Superiores suos, eorumque monita & mandata humiliter & deuote recipiāt, & re ipsa adimplere procurent, alioquin contradictores quoslibet, & rebelles, sententiæ, censuræ, & poenæ quos quisque ipsorum rite tulerint in eisdem ipso facto volumus subiacere. Pari quoque ratione eis Cardinalem protectore Fratrum de Obseruantia in protectorem tribuimus, qui eā in eisdem omnes curam, & auctoritatem obtineat, quam alius quisque plenissime hucusque comperitur habuisse.

Fratres, & sorores Tertij Ordinis recipiunt in Superiores, Præses de Obseruantia eorumque Protectorem.

Statuentes præterea quod futuris omnibus Capitulis prouincialibus Fratrum Tertij Ordinis huiusmodi prouincialium, & aliorum officiorum electione, fratrum diuisione, & salubri cuiusque Prouinciæ directione annis singulis celebrandis, aut Generalis, aut eius Commissarius, aut in cuius Prouincia capitulū illorum habebitur, Prouincialis minister Ordinis Minorum de Obseruantia huiusmodi semper præsideat, aliter vero celebrata, ac omnia in eis decreta pro irritis habeantur.

In Capitulis huius Ordinis, interueniat Generalis, Prouincialis, vel Capitularis, vel Capitularis de Obseruantia Electiones Visitatorum Prouincialium.

In ipsis autem Capitulis Prouincialibus Visitatorum Prouincialium electio de idoneis fratribus Tertij Ordinis huiusmodi per secreta suffragia, & alias eo modo, quo de fratrum Minorum de Obseruantia prouincialibus celebratur, celebrata per ministrum generalem prædictum ante omnia confirmetur.

Hæc vero officia Annalia duraxat esse, & in singulis Capitulis prouincialibus prædictis resignari debeant, ita vt lapsò primo anno illa vacare celesantur.

Officia sancta annalia.

Poterunt tamen ipsimet Visitatores prouinciales rursus in sequentem annum, & eo finito, etiam in tertium, si

N 2 idonei

Publicatio

Dubium

Declaratio Pontificis

Clausula derogatoria

Forma publicæ. Quæ mox sequitur.

idonei reperientur, eodem modo eligi & confirmari, sed omnes suis huiusmodi officijs quancumque perfun-

cti, denuo ad illa nisi transacto Sexennio nequeant reuocari.

Ceterum omnes & singuli fratres & sorores Tertij Ordinis huiusmodi in sua quisque provincia Visitatori suo tanquam Superiori in omnibus quae suis regularibus institutis non aduersantur, obediunt.

Omnes vero Visitatores prouinciales huiusmodi sic electi tanquam vices gerentes Ministrorum prouincialium ordinis fratrum minorum de obseruantia, & illis subditi praedicandi, & docendi munus in singulis vtriusque sexus domibus, conuentibus, & locis suae cuiusque prouinciae obire, eamque in sibi subditos fratres & sorores iurisdictionem, quam ipsi Ministeri prouinciales ordinis Minorum de obseruantia obtinent, in omnibus, & per omnia exercere, ac quancumque opus erit confessiones omnium & singulorum fratrum, & sororum tertij ordinis huiusmodi per se vel alios suae regulae sacerdotes idoneos audire, illosque ab omnibus & singulis sententijs excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque censuris, & poenis ecclesiasticis, necnon peccatis criminibus & delictis, dummodo talia non sint propter quae Sedes Apostolica merito consulenda foret, in foro conscientiae dumtaxat absolueret, & pro commissis poenitentiam salutarem iniungere, ac cum Clericis, & Presbyteris eius ordinis super irregularitate si quam sententijs & censuris huiusmodi illaqueati missas, & alia diuina officia, non tamen in contemptum clauium celebrauerint, vel alias sese illis immiscendo cotraixerint, dispensare, libere, & licite valeant.

Ad haec nullus omnino fratrum, & sororum Tertij Ordinis huiusmodi, qui praedicta tria vota substantialia fecerint, etiam praeteruoluntate quoruncumque priuilegiorum, dispensationum, indulgentiarum, permissionum Apostolicarum, aut etiam inueteratae consuetudinis voto repugnantis seu quacumque alia causa proprium quicquam, aut priuatum liceat obtinere, sed omnia etiam priuatum, ac intuitu cuiuscumque personae donata, oblata, & concessa vbi que communia, & indiuisa omnibus Religiosis esse debeant. Quicumque vero pecuniam, aut aliam rem qualemcumque sibi quacumque causa concessam praelato suo celauerit, furti reus censeatur, & tanquam fur puniatur, eam tamen diligentiam superior cuiusque domus adhibeat, ut de communi ipsius domus singulis iuxta exigentiam consulatur.

Praeterea sorores dicti Tertij Ordinis in communi in domibus, monasterijs, vel hospitalibus, aut alia Congregatione viuentes, & dicta tria vota substantialia Religionis emittentes sub perpetua clausura maneat, nullusque frater, aut confessor earum, vel quicumque Praelatus ad domos, monasteria, vel alia loca sororum huiusmodi in communi, & collegialiter viuentium, nisi quibus ex officio incumbit, & in casibus necessarijs a iure permissis, & tunc cum vino, vel duobus socijs prouectis, & honestis ingredi audeat, qui secus fecerit carceribus mancipetur, omnibusque administrationibus, & officijs deponatur.

Ipsarum vero sororum, & omnes alij Confessores, & sacri Concionatores, per Generalem vel Prouincialem Ministrum approbentur.

In caeteris autem omnibus quae ad religiosam vitam pertinent illa praedicti fratres, & sorores Tertij Ordinis obseruare teneantur, quae a praedicto Rodulpho Episcopo, & Protectore, vigesima octaua Aprilis, Anno Domini millesimo quingentesimo quadragesimo nono fuerunt ordinata, substantiam totius huiusmodi regulae maxime continentia, quam se. rec. Nicolaus Papa Quartus praedecessor noster ad incrementum fidei catholicae approbavit, ita tamen ut praesentibus nullatenus aduersentur.

Quaecumque vero dubia in eis contigerit exoriri, illa omnia Generalis, & Prouinciales Ministri Ordinis Minorum huiusmodi debeant declarare, quorum declarationi & determinationi eorum regulae, & praesentibus non contrariae stari debeat.

Ac decernentes praesentes literas de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae defectu nullo unquam tempore notari, seu impugnari posse, aut debere, nec aduersus eas, & in eis contenta quaecumque restitutionem in integrum, aut reductionem ad terminos iuris, vel aliud quodcumque gratiae, seu iustitiae remedium quiscumque impetrare, vel etiam ab alijs impetrato, aut Motu proprio concessio uti valeat ex quavis causa quantumlibet rationabili, ac omnia & singula praemissa aliquibus eiusmodi ordinis statutorum, aut quibuslibet alijs reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, & alijs contrarijs dispositionibus generalibus, vel specialibus per quoscumque Rom. Pont. successores nostros pro tempore factis non comprehendantur, sed semper ab illis excepta sint.

Sicque per quoscumque Iudices quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii apost. Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardines, etiam de Latera Legatos, in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debeat, Necnon irritum, & inane quicquid secus super ijs per quoscumque quauis auctoritate etiam praetextu priuilegiorum, facultatum, dispensationum, & indulgentiarum apostolicorum, quae quoad hoc penitus abolemus, aut quouis alio quaesito colore scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Insuper vniuersis, & singulis fratribus, & sororibus Tertij Ordinis huiusmodi, eorumque domibus, monasterijs, & locis omnia & singula priuilegia, indulgentias, dispensationes, & indulta apostolica fratribus, & sororibus dicti ordinis Minorum de obseruantia, etiam quoad Sacramentorum Ecclesiasticorum administrationem, & receptionem quomodolibet concessa, & concedenda quaecumque sint, & fuerint, praesentibus tamen non repugnantia ita ut illis omnibus & singulis pariformiter, & aequae principaliter uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant concedimus, & indulgemus. Caeterum omnibus, & singulis fratribus, & sororibus Tertij Ordinis huiusmodi districtius iniungimus, ut praesentes nostras literas humiliter recipient, & quaecumque in eis expressa, ac per eas statuta, decreta, & mandata sunt, alia desuper a nobis non expectata iustione, aut mentis nostrae declaratione firmiter custodiant, & in omnibus studiose obedire procurent.

Quia etiam dilectis filijs nostris Carolo tt. Sanctae Praxedis Presbytero Cardinali Borromaeo nuncupato di. et ordinis protectori, & illius Ministro generali per apostolica scripta mandamus, ut ipsi vel eorum alter eandem praesentes, ac quicquid pro earum executione & obseruatione in dictis futuris capitulis prouincialibus, vel etiam extra illa ab generali, & prouincialibus ministris ordinis fratrum minorum de obseruantia huiusmodi statueret, ordinabitur, & decerneretur in omnibus, domibus, monasterijs, & locis virorum, & mulierum, ac ab omnibus, & singulis fratribus, & sororibus tertij ordinis huiusmodi inuiolate faciant per se, vel alium, seu alios obseruari.

Contrafactores

Visitatorum Prouincialium facultates.

Fratres & Sorores huius Tertij Ordinis professi, nihil priuatum habere possunt.

Sorores eiusdem Ordinis in communi & sub clausura viuere debent.

Confessores & concionatores earundem debent a Ministro Gen. vel Prou.

Dubia desuper petita, a generali & Prou. declarantur. Clausula praesentium.

Decretum irritans.

Priuilegia Minorum de obseruantia, concessa huius Tertij Ordini.

Executorum deputatio, & facultates.

Contrafactores quoslibet & rebelles, ac etiam protestantes, & reclamantes, eisque auxilium, consilium, vel fauorem publicum, vel occultum, directum, vel indirectum quouis quaesito colore vel ingenio praestantes tam Ecclesiasticos, quam Laicos cuiuscumque dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas caeteraque iuris, & facti remedia opportuna appellatione postposita compescendo, legitimisque super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & poenas praedictas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus nostra de non tollendo iure quaesito, & pia memoriae Bonifacii Papae VIII. etiam praedecessoris nostri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Necnon tertij ordinis, illiusque domorum, & etiam mulierum Monasteriorum praedictorum iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis illis, eorumque superioribus, & personis, ac eorum singulis per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam, etiam per modum statuti perpetui, ac iniuri, & stipulati contractus, ac alias sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibuslibet clausulis, & decretis in genere, & in specie concessis, confirmatis, ac etiam alijs reformationibus quoriscumque, ac quocumque tempore factis, & promulgatis, etiam Mare magnum, & Bulla aurea nuncupatis, ac quibuslibet alijs indulgentijs, & exemptionibus Apostolicis specialibus, & generalibus quoruncumque tenoribus existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio. Quae omnia contra earundem praesentium tenorem nolumus cuiquam in aliquo suffragari.

Per praedicta tamen non intendimus reformationi fratrum, & sororum tertij ordinis huiusmodi in Hispaniarum Regnis constitutis in aliquo praedudicare, quo minus literae nostrae desuper editae, & quaecumque illarum vigore pro rerum, locorum, & personarum qualitate, & exigentia facta sunt, praesentibus non conformia possint quoquo modo impediri, vel retractari.

Denique volumus quod ipsarum praesentium exempla etiam impressa, dictique pro tempore existentis Protectoris, aut Ministri generalis, vel Prouincialis sigillo, & Secretarij cuiusvis eorum, vel Notarij publici manu ob signata eandem illam fidem vbi que locorum in iudicio & extra illud faciant, quam ipsae praesentes si fuerint exhibita, vel ostensa.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae extinctionis, abolitionis, prohibitionis, suppositionis, tributionis, concessionis, interdicti, statuti, indulti, praecipii, decreti, mandati, iniunctionis, intentionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Quinto Non. Iulij, Pontificatus nostri anno tertio.

Cz. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

L X I I I.

De residentia Rectorum Ecclesiarum Parochialium.

Ad hoc vide etiam Concil. Trid. sess. 23. cap. 1. & sess. 24. cap. 12. De reformatione, & sup. Pij 4. const. 17. De salute, fol. 678. & const. 115. In suprema, fol. 833.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. CVPIENTES pro nostri pastoralis officij munere Christi fidelium animarum saluti quantum cum Deo possumus salubriter consulere, & parochialibus Ecclesijs ab earum parochis, prout tenentur, in diuinis debite & laudabiliter deserui, inhaerendo etiam decretis sacri Concilij Tridentini, Motu proprio, & ex mera deliberatione certa que scientia nostra, ac de Apostolica potestatis plenitudine hac nostra perpetuo valitura constitutione, omnes, & singulos Rectores parochialium Ecclesiarum cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, & praeminentiae fuerint, in quibuscumque Regnis, Prouincijs, Ciuitatibus, diocesis, ac alijs Christiani Orbis partibus consistentes, qui parochialem Ecclesiam, ac canonicatum, aut dignitatem, etiam post Pontificalem maiorem, seu principalem in quibusvis Patriarchalibus, aut Metropolitanis vel Cathedralibus, seu collegiatis Ecclesijs, seu aliud quodcumque beneficium Ecclesiasticum, etiam quomodolibet impetratarum, ac literarum Apostolicarum desuper expeditarum titulo, quas omnes hac praesenti constitutione abolemus, & reuocamus, seu quocumque alio praetextu obtinent, cum prima, & praecipua debeat esse cura animarum, eos ad residendum in Ecclesia parochiali, & ibi in diuinis deseruiendum, debitoque eorum officio fungendum omnino teneri, & obligatos esse, ac ad id per Episcopos, & aliorum locorum ordinarios, etiam tanquam Apostolicae sedis delegatos, sub sententijs, & censuris Ecclesiasticis, ac pecuniarijs arbitrio eorum declarandis, ac etiam priuationis dictarum parochialium, & aliorum quoruncumque beneficiorum poenis, quacumque appellatione remota, cogi, & compelli posse, & debere auctoritate Apostolica tenore praesentium statuimus, praecipimus, & ordinamus. Eos tamen sic residentes in Ecclesijs parochialibus omnes, & singulos fructus, redditus, & prouentus, etiam canonicatus sui, vel dignitatis, seu alterius cuiuscumque beneficij, exceptis dumtaxat quotidianis distributionibus, & alijs quae ex iusta causa absentes percipere non solent, lucrari volumus. Sicque per quoscumque iudices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi,

Clausula derog.

Declaratio quod non intelligatur praedictum Reformationi Tertij Ordinis in Regnis Hispan.

Causa istius constitutionis.

Rectores parochialium obpelantur ad residendum per Ordines suos ut hic.

Decretum irritans.

Decretis irritis

Clausula derog.

pretandi facultate, interpretari, iudicari, & diffiniri debere: Necnon irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentatum forsitan est hactenus, vel in posterum contigerit attentari, decernimus, & declaramus. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis dispensationibus, & exemptionibus, literisque Apostolicis desuper confectis, necnon Apostolicis in Prouincialibusque, & synodalibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, & etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis quibusvis personis in genere, vel in specie, & alijs quomodolibet concessis, & approbatis, in posterumque concedendis, & approbandis, quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alijs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat ad effectum præsentium specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod harum literarum transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ abolitionis, reuocationis, statuti, præcepti, ordinationis, decreti, declarationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, octauo, Idus Iulij, Pontificatus nostri anno tertio.

Cæ. Glorierius.
H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, indictione vndecima, die vero decimaquinta mensis Iunij, pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno eius tertio, retrospectæ literæ Apostolicæ lectæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, dimissis ibidem præsentibus literis per aliquantulum temporis spatium, vt est moris, affixis, & deinde amotis per nos Ioannem Bornotum, & Iulium Parinum prælibati S. D. N. Papæ Cursores.

Publicatio.

L X V.

Io. Andreas Panizza Mag. Curl.

Contra Notarios, & alios Reorum responsiones, aut dicta testium, propalantes aut Reis vel testibus in secretis carceribus detentis ambasciatas deferentes, absque Iudicis, & Fiscis licentia.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c.
L I C E T contra Notarios qui in causis, tam criminalibus, quam civilibus dicta testium, aut reorum responsiones absque Iudicis decreto partibus patefaciunt, multæ constitutiones editæ sint, eosque tanquam falsi reos, & infames, ac periuros puniri debere statutum sit, nihilominus quia magis timeatur quod sæpius cauetur, & vt infuturum timore poenæ, si non Dei timore arceantur, omnes & singulas censuras, & poenas contra eos, qui talia deliquerint latas auctoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, confirmamus, & innouamus, nec de earum rigore, propter illarum forsitan inobseruantiam, aut prædecessorum nostrorum, & etiam nostram, ac officialium, & ministrorum eorundem, & nostrorum tolerantiam quicquam relaxatum, aut remissum esse, ac easdem in suo pristino robore, & vigore permanere decernimus, & declaramus. Et vt poenarum certitudo omnibus hic in Alma Vrbe nostra innotescat, statuimus, decernimus, & declaramus omnes, & singulos Notarios, tam principales, quam substitutos, executores quoque, ac carcerum custodes, cæterosque, quibus tam vigore sui officij, quam alias quomodocunque reos, dum in carceribus secretis detinentur, facultas alloquendi conceditur, qui reorum responsiones, ac testium in dictis causis depositiones propalare in totum, vel in parte, dicto, aut facto, quibusvis personis cuiuscunque conditionis, prærogatiuæ, & dignitatis, tam mundanæ, quam Ecclesiasticæ existant, absque Iudicis coram quo causa vertitur, & Procuratoris Fiscalis licentia ausi fuerint, aut eisdem reis, & testibus, donec in secretis retinentur, etiam quarumvis personarum, vt supra quomodolibet qualificatarum, vel nomine eorundem reorum, & testium, vel alijs etiam extra carceres existentium nomine eorundem carceratorum nuntium, epistolam, literas, vel (vt vulgo dicitur) ambasciatas ferre absque eiusdem Iudicis, & Procuratoris Fiscalis licentia, vltra poenas eis à iure, vel statuto inflictas, poenam relegationis in perpetuum, vel ad tempus ad triremes, & si qualitas facti id exegerit, & Iudici videbitur, etiam vltimi supplicij incurrere, & puniri debere præcipimus, & mandamus, sicque per quoscunque Iudices quavis auctoritate fungentes puniri, & condemnari, & non aliter declaramus. Irritum quoque, & inane &c. decernimus. Non obstantibus præmissis, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, stylo, & consuetudine, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus quod præsentis statuti, decreti, & constitutionis cedula in acie Campi Floræ, & Cancellaria nostra Apostolica de more publicetur, & ita omnes quos tangit afficiat, quodque illius nostra signatura sufficiat, & vbique fidem faciat, regula contraria non obstante, &c.

Poenarum impositio.

Decretum irritans. Clausula derog.

Placet Motu proprio. M.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Indictione vndecima, die vero vigesima tertio mensis Iulij, Pontificatus Sanctissimi Domini Nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno tertio supradictæ literæ publicatæ & affixæ fuerunt in locis supradictis, per me Io. Andream Rogerium prælibati Sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

Publicatio.

Camillus Cherubinus Mag. Curforum.
Transla-

L X V I.

Translatio curæ Monialium à Fratribus ordinis Humiliatorum, ad ordinarios locorum.

Extinctus postea fuit ordo Fratrum Humiliatorum, vt infra in const. 122. Quemadmodum.

Exemptiones autem, & clausuram Monialium, vide sup. in Pij 4. const. 10. De statu, & ibi not. f. 659.

P I V S Papa V. Ad perpetuam rei memoriam.
C V M (sicut accepimus) diuersa Monialium Monasteria, curæ, & regimini dilectorum filiorum Fratrum ordinis Humiliatorum subiecta esse reperiantur: Nos volentes pro nostri pastoralis officij sollicitudine eosdem Fratres, vt commodius, & liberius diuinis officijs, sacrarumque literarum studijs incumbere valeant, ab onere, & impedimento gubernij Monialium huiusmodi liberos esse: Motu proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberatione nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine Fratres ordinis Humiliatorum huiusmodi vbicumque existentes ab omni cura, gubernio, regimine, & administratione quorumcunque Monasteriorum Monialium cuiuscunque ordinis existentium claustraliter viuentium eis quomodolibet commissorum, & per eos hactenus regi, & gubernari solitorum, ex nunc in perpetuum auctoritate Apostolica tenore præsentium penitus absoluiimus, ac totaliter liberamus, eosque ab huiusmodi onere absolutos, & liberos, & immunes fore, & esse, nec deinceps in illis quouis prætextu, aut quæsito colore se vllatenus intrmittere posse, neque debere decernimus, ac ipsorum Monasteriorum Monialium curam, & gubernium eisdem Fratribus de cætero omnino interdiciamus, Ne autem ipsa Monialium Monasteria propterea in spiritualibus, aut temporalibus detrimentum aliquod patiantur, nostræ prouidentia diligentia opportune prospicere cupientes, eadem Monialium Monasteria omnia, & singula locorum Ordinarijs, in quorum Ciuitatibus, aut diocesisbus respectiue consistunt, per eos feliciter regenda, & prosperè dirigenda, auctoritate, & tenore præfatis motu simili subiicimus, atque supponimus, eaque ab ipsis ordinarijs in perpetuum regi, & gubernari, illisque de idoneis confessoribus prouideri debere volumus, ac mandamus. Et vt id prompte, libenterque suscipiant, & exequantur, eis in virtute sanctæ obedientiæ iubemus, curamque Monasteriorum huiusmodi benè, ac diligenter gerere, & exercere districte præcipimus. Mandantes eisdem ordinarijs, vt contradictores quoslibet, & rebelles, præsentibusque nostris literis parere recusantes, seu differentes, etiam si dicti Fratres fuerint, per poenas sibi beneuolas, etiam pecuniarias, ac demum per excommunicationis, & alias sententias, & censuras Ecclesiasticas, cæteraque opportuna iuris, & facti remedia, & omni & quacunque appellatione postposita, ac prorsus remota, auctoritate nostra comprimant, & compescant, eosque ad parendum, & cum effectu statim obediendum præsentibus literis cogant, & compellant, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Super quibus dictis ordinarijs plenam, & liberam harum serie facultatem concedimus, & potestatem. Non obstantibus præmissis, ac contitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasteriorum, & ordinum huiusmodi etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam cum quibusvis clausulis derogatorijs derogatorijs, irritantibusque, & alijs decretis quomodolibet concessis, confirmatis, & sæpius innouatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & indiuidua mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, obseruata infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alijs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat ad effectum præsentium specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Aut si fratribus, vel Monialibus præfatis, vel quibusvis alijs communiter, vel diuisim ab Apostolica sit sede indultum, quod interdici suspensio, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus insuper, quod præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die vigesima tertia Iulij, millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Pontificatus nostri anno tertio.

Causæ huius constitutionis.

Humiliatos à cura Monialium liberat.

Et Moniales subiecti ordinarijs locorum.

Executorum deputatio, & facultates.

Clausula derog.

Cæ. Glorierius.

L X V I I.

De Reformatione Ordinis Minorum Conuentualium S. Francisci editarum.

De materia autem habes sup. fol. 221. Leon. x. const. 20. Ite & vos, & const. seq. ac fol. 369. Clem. 7. const. 10. Cupientes, & sup. in const. 61. Ad estirpandos, & infra Greg. 13. const. 74. Sedis Apostolicæ.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.
I L L A nos cura inter cæteras sollicitat, vt optimæ disciplinæ cultus in omnibus religiosorum Soldalitatibus nutriatur, & confirmetur. Quod quidem nos pridem in amplissimo ordine Fratrum minorum Conuentualium nuncupatorum magnopere experientes, rerum omnium proprietatem illis ademptis, multaque præterea de ratione viuendi, & officijs eorundem didimus, literasque nostras super ijs confectas in eorum Capitulo generali, apud Basilicam duodecim Apostolorum de Vrbe proximè celebrato palam omnibus iussim promulgari. Qui illis ea qua decuit obedientia receptis, ad tollenda, & corrigenda alia præterea intenti, quæ ad huius religionis statum in sua integritate continendum maxime obesse intellegebamus, nonnulla inter sese statuere cogitarunt. Verum instante iam ipsius Capituli conclusionem, cum temporis angustia id

Hic Pontifex pro reformatione minorum Conuentualium edidit. const. quæ habes sup. nume. 61. Ad estirpandos quæ in Capitulo generali Romæ celebrato recepta sunt.

Ita id minus pateretur, negotium vniuersum ad arbitrium, & auctoritatem Generalis, & Prouincialium Magistrorum, necnon Diffinitorum dicti ordinis ex voluntate nostra demandatum est, qui diuersas alias praesentibus subiectas constitutiones, ab ipso Magistro Generali subscriptas ordinarunt, quas omnes, saluis alias literis nostris praedictis, praesentium auctoritate approbamus, & confirmamus, Supplentes omnes, & quoscumque siue solemnitate ommissarum, siue alios iuris, & facti defectus, qui interuenerint in eisdem. Quin etiam illas omnes prout conscriptae sunt facimus, & ordinamus, iubemusque ipsas aequae atque nostras in omnibus Prouincijs, custodijs, domibus, & locis, necnon ab omnibus, & singulis fratribus dicti ordinis firmiter obseruari, ac quoscumque qui illis non paruerint, censuris, & poenis omnibus, quae literis praedictis continentur, eo ipso volumus subiacere. Et nihilominus dilecto filio nostro Carolo tit. Sanctae Praxedis presbytero Cardinali Borromeo nuncupato moderno, & pro tempore existenti protectori, ac etiam Magistro Generali dicti ordinis per Apostolica scripta mandamus, vt ipsi, vel eorum alter per se, vel alium seu alios, vbi, & quando opus fuerit, tam supra dictas, quam praesentes literas, & eisdem insertas Constitutiones omnes in omnibus, & singulis Prouincijs, Custodijs, domibus, & locis praedictis, ac ab omnibus & singulis Magistris, Guardianis, Fratribus, & personis in eis expressis, iuxta singularum literarum, & constitutionum huiusmodi tenorem, inuiolate obseruari, Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & poenas alijs nostris literis contentas praedictas, caeteraque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo, censurisque, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio braehij secularis. Non obstantibus praemissis, & felicis recordationis Bonifacii Papae octauae praedecessoris nostri, de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, alijsque Apostolicis Constitutionibus, ac etiam dicti ordinis statutis, & consuetudinibus iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, contrarijs quibuscumque. Aut si Magistris, Guardianis, & Fratribus praedictis, vel quibuslibet alijs communiter, vel diuim ab Apostolica sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, Necnon Mare magnum, & Bulla aurea nuncupatis, ac quibuslibet alijs priuilegijs, exemptionibus, indulgentijs, & literis Apostolicis, generalibus, & specialibus, quorumcumque tenorem existant, per quos praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, quae omnia contra ipsarum praesentium, & constitutionum huiusmodi tenorem, & effectum, nolumus cuiquam in aliquo suffragari. Quin etiam ex nunc irritum decernimus, & inane, quicquid secus super his per quoscumque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Ita igitur Constitutiones praedictae scriptae sunt.

Cum Pontifex confirmet, & legari mandet.

Executorum deputatio, & facultates.

Clauisula derog.

Decretum irritans.

Nouitij apte 18. suae aetatis annu non recipiantur, & recepti dimittantur, nisi expleuerint ann. 15.

Laici minores 25. non recipiantur, & recepti dimittantur. Nouitij educentur in Conuentibus insignibus. Prouinciales eligantur ex aliena Prouincia.

Guardianatus officium duret quantum. Paternitatis titulo, non gaudet qui non obtinent officij Prouincia latus, vel 40. an. agant.

Frates in eodem Conuentu ultra biennium manere non possunt, nisi vbi hic.

In quolibet Conuentu maneant duodecim Frates ad minus, exceptis Conuentibus retinendis pro communitate Fratrum iter faciendum. In studijs lectio nes de quibus hic legantur. Fratres proprijs nihil habeant & in tinello commedant exceptis infirmis. Quod iussit etiam P. V. sup. in c. 61. Ad estipan. Res sacrae, & p. phanae custodia tur, v. hic.

Nouitij, etiam oblati, ante decimum octauum aetatis suae annum completum ne recipiantur, neque ante decimum nonum item completum ad professionem admittantur. Qui haec tenore recepti etiam oblati, quintum decimum annum non expleuerint, detracto habitu Religionis, domum ad parentes, vel necessarios, etiam inuiti remittantur, vel alias omnino emittantur, nec postea in edibus vnde exierint, aut in alijs eiusdem ordinis domibus versari vilo modo possint.

Laici qui vigesimum quintum annum non attingerunt, ad seruiendum ne recipiantur, & qui recepti etiam nunc ea aetate minores sunt, eijsdantur.

Nouitij ne recipiantur, aut educantur, nisi in Conuentibus insignioribus, in quibus Dormitorium, & Capitulum habeant seorsum ab alijs fratribus.

Nullus deinceps Prouinciae praeficiatur, qui eiusdem Prouinciae sit, sed Prouinciales ex aliena Prouincia semper assumantur, qui tamen idonei sint ad id officium, & cultores regularis obseruantiae.

Guardianatus insigniores, & priuilegiati, vt Roman. Alsifien. & huiusmodi triennio, non priuilegiati, biennio diuturniores ne sint, in quo tamen habenda est ratio Prouinciarum externarum. In illis enim locis haec officia iusta de causa in longius tempus arbitrio Superioris protrahi poterunt.

In Paternitatibus haec tenore concessis, & post haec concedendis, ea moderatio adhibeatur, vt nemo Paternitatis titulo, vel priuilegio fruatur, nisi qui Prouincialatus officium obtineat, vel obtinuerit, vel quadragesimum annum agat, & alias, etiam eo titulo, & priuilegio dignus existat.

Nulli in eodem Conuentu plus biennium manere liceat, exceptis sexagenario maioribus, quibus aliquid ex causa Superioris arbitrio honeste condonari poterit.

In Conuentu, vel domo, pauciores ne sint duodecim fratribus. Si qua autem domus hunc familiae numerum alere non possit, vel tota Prouincia victum, & quae praeterea necessaria sunt suppediet, vel fratres cum bonis ex ea domo, in aliam transferantur, prouisione tamen adhibita, ne Ecclesiae destruantur, sed ad eius populi commoditatem conseruentur. Permittimus tamen, vt in Conuentibus, qui fratribus iter facientibus commodi sint, saltem quatuor fratres, non minores quinquaginta annis, constanti, & probata vita maneant, si plures ea domus alere non possit.

In maioribus studijs Regentes duas lectiones Theologicas interpretentur, alteram practicum, veluti de Sacramentis, vel de vita recte sancteque instituenda, ex Magistro sententiarum, ac Sancto Bonauentura, alteram speculatiuam ex Scoto, in minoribus vero studijs, vna lectione ex Theologia practica contenti sint. Curent autem Superiores, vt in singulis Conuentibus, Fratres maxime in conscientiae casibus, & reliquis, quae ad audiendas confessiones pertinent, ob rei grauitatem, & necessitatem, summo studio, ac diligentia exerceantur.

Frates etiam si Superiores sint, nihil proprium habere possint, sed omnia in commune conferantur, distribuenda singulis, vt unicuique opus fuerit, ita vt ex communibus cuiusque Conuentus facultatibus, & eleemosynis, pro viribus domus, unicuique fratri quae sunt necessaria praebantur.

Frates omnes, & Superiores, & quomodocumque priuilegiati, aegrotis tantum exceptis, in Refectorio cibum capiant, & communi mensa vrentes, communibus epulis vescantur. In primis autem aegrotorum, & senum cura habeatur. Quod si propriae facultates domui non suppetant, ad subueniendum necessitati aegrotantium vicini Conuentus ditiores suppleant, aut etiam tota Prouincia contribuat.

In omnibus Conuentibus, vel domibus, locus communis Thesauri, vel capsula sit tribus clauibus clausa, quarum vnam habeat Guardianus, alteram Procurator, tertiam Depositarius, quo in loco, vel capsula, vasa aurea, argen-

argentea, iocalia, & quaeque preciosa, pecunia item Conuentus, cum inuentario earundem rerum, condita custodiantur, seruata tamen distinctione sacrarum, & profanarum rerum.

Nullus ex fratribus, quamuis Magistratus, & Superioris titulo fungantur, priuatas aedes aut in claustris, aut alibi vsquam habeat, sed singuli vnica Cella, in communi Dormitorio, nullo ornatu, nudis omnino parietibus, ac lectulo, & mensa humilibus contenti sint, quemadmodum pauperes Religiosos decet. Camerae, siue aedulae, quae extra Dormitorium separatim sunt, ad officinas, vel alios vsus, toto Conuentui communes redigantur, vel si Cellae communis dormitorij pro fratrum numero non sufficiant, & illae Camerae, vel aedulae, quas diximus, ad formam communis dormitorij redigi possint, in dormitorium commune redigantur, sin minus destruantur, ac materia, & caementa ad reparandam fabricam Conuentus, si opus fuerit, conuertantur, vel vendantur, & precium ad communem vsus Conuentus conferatur.

Superiores omnes vnica cella et lecto ac mensa humilibus contenti sint.

Nullus ex fratribus priuatum Hortum habeat, sed horti sint totius Conuentus communes, verumtamen Nouitij, & infirmaria, horum, seu viridarium a communi viridario seiunctum, habere poterunt, quo caeteris ingredi nullo modo liceat.

Horti sint Communes omnium, exceptis hortis nouitiorum. Vestes, & alia repta penes fratres decedentes, per dimidio Conuentui natiuo, & Conuentui, in quo decessit assignentur.

Vestis, libri, & reliqua, a Superioribus cuiquam fratri ad vsus, & necessitatem concessa quaecumque apud eos mortis tempore reperta fuerint, nulli fratri priuatum assignentur, sed ita distribuuntur, vt dimidia pars sit natiui Conuentus, altera eius, vbi mortuus fuerit.

Pro officialium deputatione nihil exigitur. In promotionibus, nihil a promotione etiam oblatu recipiatur.

Generalis a Prouincialibus, Custodibus, & alijs Religionis Ministri quouis illi nomine appellentur, Prouinciales item a Guardianis, alijsue officialibus, ob eorum deputationem, vel confirmationem, nihil omnino, neque magnum, neque paruum exigant, ac ne sponte quidem oblatum accipiant, neque Cancellario, aut scribae, pro sigillo, siue scriptura, quicquam detur, sed omnia gratis fiant ac dentur. Neque Generalis, neque Prouincialis minister, neque Custos, neque Guardianus, a quouis fratre sui ordinis, aliquid etiam sponte oblatum, siue dono datum acceptet, vel recipiat. Pro communibus autem impensis, quas necessario ad commodum totius ordinis, vel alicuius priuatae domus, fieri contigerit, Generali, Prouinciali, & alijs eo modo consulatur, quo in literis Sanctissimi Domini Nostri Pij V. proximè editis, cautum esse constat.

Quod vero ad promotiones, & gradus atinet id omnino seruetur, quod Alexandrinis Constitutionibus sancitum est, vt nihil a promotione exigatur, aut quouismodo sponte oblatum accipiat. Quod si promotione facta Conuentus promotorum, aliquid Religioni donare voluerit, quicquid id sit, Procuratori detur, vt ad leuationem onerum, & communium sumptuum Religionis conferatur, ac Procurator omnium acceptorum, & expensorum rationem reddat.

Frates vranque camisis laneis, & reliquo vestitu paupere, & humili.

Frates omnes quocumque gradu, & honore sint, camisis laneis, & reliquo vestitu, honesto, ac Religioso, omnique suppellectile, & instrumento paupere, atque humili, quemadmodum alijs etiam Constitutionibus cautum est, vtantur.

Reliquum est, vt Constitutiones omnes, ad disciplinam regularem restituendam, conseruandam, & augendam, (quae tamen ijs contrariae non sint) praecipue vero ea quae a Sanctissimo Domino Nostro Pio Papa V. ad reformationem huius ordinis proximè sunt editae, ab omnibus sancte inuiolateque seruentur.

Forma publ. hac const. Quam publ. habet hic inf.

Caeterum vt praesentes literae omnibus plenius innotescant, madamus illas ad valuas Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Florae, publicari, & earum exempla de more affigi. Volumusque, & Apostolica auctoritate decernimus, quod huiusmodi exempla, etiam impressa, manuque Notarij publici, & sigillo dicti Magistri Generalis, vel Praelati Ecclesiastici aut illius Curiae ob signata, eandem illa vbique locorum fidem faciant, quam ipsae praesentes, si forent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, confirmationis, suppletionis, ordinationis, iunctionis, mandati, decreti, praeccepti, & voluuntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romae, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, decimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri anno tertio.

C. Gloricius.

H. Cumyn.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, in diectione vndecima, die vero secunda mensis Augusti, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D.N. D. Pij diuina prouidentia Papae V. Anno tertio retrospectae literae Apostolicae lectae, affixae, & publicatae fuerunt ad valuas Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Florae, dimissis ibidem eorundem retrospectarum copijs, vt moris est affixis, per nos Iulium Parinum, & Philibertum Cappium Praelatos Sanctissimi D. N. Papae Curfores.

Publicatio.

Camillus Cherubinus Magister Curforum.

LXVIII.

Reuocatio facultatum Camerarij, Clericorum, & aliorum officialium R. Camerae Apost. concedendi commissiones in forma si in euidentem, super alienationibus bonorum Ecclesiarum.

De materia, vide Pauli 1. const. 1. fol. 88. & ibi not.

PIUS Papa V. Motu proprio, &c. VOLENTES indenitati Ecclesiarum aliorumque priorum locorum quantum est Deo possumus, consulere, ac prouidere, ne illorum bona sine nostra, aut successoris nostri scientia, & licentia alienentur, aut perpetuo, vel ad longum tempus, aut vniam vel plures illa conducere volentes, vitam locetur, aut de his alio titulo dispo-

Reuocatio facultatis Camerarij...

Decretum irritans.

Clausula de rogat.

Publicatio.

Causa huius declarationis.

disponatur. Omnes, & singulas facultates, & licentias concedendi commisiones alienationum vel permutationum...

Placet Motu proprio. M.

Lectus, & publicatus fuit supradictus Motus proprius Romae in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicae...

A. Lomellinus Custos.

L X I X.

Declaratio, quod fratres Praedicatorum praecedant ceteris Ordinibus Mendicantium.

Reuocata fuit hae constitutio, a Greg. 13. vt infra in eius const. 86. Exposit pastoralis.

Priuilegia autem Mendicantium, vide sup. in const. 14. Dum ad vberes, fol. 944. & priuilegia Praedicatorum in specie habes infra in const. 140. Ad hoc nos Deus.

P I V S Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. DIVINA disponente clementia omnium mortalium Iudices in terris constituti, nos id potissimum curare decet...

libet in Romana Curia, vel extra eam, etiam in nostro caesarum Palatii Apostolici Auditorio in quacunq; instantia, inter quoscunq; quomodolibet pendeant, illarum statum, & merita, & non aliqua sententia, etiam in contradictorio iudicio...

Extinctio, litium venturum inter fratres Praedicatorum...

Declaratio, quod fratres Praedicatorum, praecedant ceteris Mendicantibus.

Reuocata autem fuit hae declaratio infra in Greg. 13. const. 86. Exposit pastoralis.

Inhibitio contra impedientes ipsos fratres Praedicatorum super tali praecedentia.

Clausula praefata uatum.

Decretum irritans.

Executorum de putatio, & facultates.

Clausula derog.

Cz. Glorierius. O. Cle.

LXX

Clericorum nefandi criminis reorum poenæ.

Ad hoc habes etiam Leon. 10. const. 11. Supernæ, fol. 194. & supra proximè in const. 5. Cum primum, fol. 924.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. HORRENDVM illud scelus, quo polluta fueratque Ciuitates à tremendo Dei iudicio cõfla garunt, acerbissimum nobis dolorem inurit, grauiusque animum nostrum commouet, vt ad illud quam tum potest comprimendum, studia nostra conferamus. Sane Lateranensi Concilio dignoscitur constitutum, vt quicumque Clerici, illa in continentia quæ contra naturam est, propter quam ira Dei venit in filios diffidentia, deprehensi fuerint laborare, à Clero deiciantur, vel ad agendas in Monasterijs poenitentiam detrudantur. Verum ne tanti flagitij contagium, impunitatis spe, quæ maxima peccandi illecebra est, fidentius inualecat, Clericos huius nefarij criminis reos, grauius vlciscendos deliberauimus, vt qui animæ interitum non horrescunt, hos certe deterreat ciuiliū legum vindex gladius secularis. Itaque quod nos iā in ipso Pontificatus nostri principio, hac de re decreuimus, plenius nunc, fortiusque persequi intendentes, omnes & quoscunque Presbyteros, & alios Clericos seculares, & regulares, cuiuscunque gradus, & dignitatis tam dirum nefas exercentes, omni priuilegio clericali, omni officio, dignitate, & beneficio Ecclesiastico presentis Canonis auctoritate priuamus. Ita quod per Iudicem Ecclesiasticum degradati, potestati statim seculari tradantur, qui de eis illud idem capiat supplicium, quod in laicos hoc in exitio deuolutos, legitimis reperitur sanctionibus constitutum. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ priuationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millefimo quingentesimo sexagesimo octauo, tertio Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno tertio.

Ad hoc vide. Leo. 10. const. 11. fol. 191.

Hoc decretum habes sup. in const. 5. fol. 924.

Sodomit. clericorum poenæ.

Cæ. Glorierius. H. Cumryn.

Anno à Natiuitate Domini millefimo quingentesimo sexagesimo octauo, indictione vndecima, die vero tertia mensis Septembris, pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Pij Papæ V. Anno tertio, retrospectæ literæ Apostolicæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, per nos Antonium Clerici, & Christianum de Monte prælibati Sanctissimi Domini Nostri Papæ Cursores.

Io. Andreas Panizza Magister Curforum.

Publicatio.

LXXI

Moderatio, & reuocatio priuilegiorum, Officij Romanæ Curia, ac Militijs concessorum, circa pensiones obtinendas, & transferendas, & expectatiuas concedendas, vnionelque, & suppressiones beneficiorum, ac facultatem testandi de bonis Ecclesiasticis.

De vnionibus habes etiam in Concil. Trid. sess. 7. cap. 6. & sess. 14. cap. 9. & sess. 24. cap. 13. & 15.

De facultatibus testandi habes etiam infra in const. 120. Quæ ordini, & const. 152. Ad Romanum.

P I V S Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. SACROSANCTVM Ecclesia Dei statum integrum, & incolumem præstare officij nostri cura sit, quæcumque illi detrimentum afferre noscuntur, nostra nos decet consideratione mouere. Sane tantæ ræque immoderatæ de rebus dominicis, etiam extra ordinem Ecclesiasticum largitiones, ijs nouissimis temporibus succreuisse perhibentur, vt iam opima quæque alieni sensum exhauriant, & quod in fouendis multiplicandisque Ministris Ecclesiasticis, fundandis Seminarijs, alendis pauperibus, recreandis infirmis, inistaurandis Ecclesijs, fulciendis ædibus vetustate consumptis, educendis viris religione & doctrina claris, quibus Ecclesia ipsa tantopere dignoscitur indigere, id fere vniversum multitudo præripiat laicorū. Hinc manifesta nos impellit necessitas, vt hac indomita cupiditate repressâ de cõmuni Ecclesiæ salute consulamus. At quia omnia incommoda statim vbique facile subducere non valemus, ea saltem quæ nobis proxima sunt, & ante oculos frequentius obseruantur, in primis tollere curabimus, vt ceteri omnes cum venerit vlus, æquiore animo similia patiantur. Itaque de nobis attributæ potestatis plenitudine reuocamus, & abolemus omnia, & quæcumque priuilegia, facultates, dispensationes, & indulta Militum Sancti Petri, S. Pauli, Sancti Georgij, Pij, de Laureto, & de Lilio, necnon Secretariorum, Cubiculariorum, & Scutiferorum Apostolicorū, ac quibuscunque alijs Romanæ Curia, & Apostolicæ Sedis collegijs, & officijs, tam in dicta Curia, quam extra eam constitutis ipsorumque personis, necnon Conclaustris, de pensionibus, fructibus, & alijs rebus Ecclesiasticis, etiam ad certam, & determinatam summam, & quantitatem constitutis, per Clericos coniugatos, Bigamos, & alios Laicos obtinendis, & eisdem per ipsos, ac alijs similibus per alios Clericos in alium, vel alios transferendis, per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & prædictam Sedem, tam in ipsorum officiorum institutione, quam deinceps quandocunque, & quotiescunque, etiam per modum statuti perpetui, ac iniuncti, & stipulari

Causa istius constitutionis.

Reuocatio priuilegiorum de obtinendis, vel trasferendis pensionibus.

De priuilegio Militum de Alcantara, hies sup. in Leo X. const. 40. fol. 263. De Militi S. Stephanij, habes supra in Pij 4. constit. 64. His quæ fol. 736. De Militi S. Lazari, habes supra in Pij 4. constit. 14. fol. 663.

Reuocatio facultatum Militiarum concedendi expectatiuas, & reservationes ad beneficia, & vnionem, incorporandi, vel suppressendi beneficia.

Reuocatio expectatiuarum, & vnionum, & suppressio iam factarum, & concessarum.

Reuocatio facultatum testandi, aut aliter disponendi de bonis Ecclesiasticis. Ad quod vide in inf. const. 120. Quæ ordini, & supra Pij 4. constit. 11. Graue, l. 660.

Clausula præseruatiua.

contractus, & alias sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibuscunque restitutionibus, præseruationibus, mentis attestationibus, derogatorijs, alisque fortioribus efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, etiam motu proprio, & ex certa sciētia, deque simili prætitulendine, etiam pro defensione fidei Catholicæ, aut dictæ Sedis, & quibuslibet alijs causis quauilibet grauibz vrgentibus necessarijs & onerosis, ac etiam consideratione intuitu contemplatione, vel ad instantiam Imperatoris, Regum, Ducum, aliorumque Principum, necnon Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, deque illorum consilio, & matura deliberatione prius desuper habita, concessa, confirmata, ac etiam multiplicatis vicibus innouata, extensa, & moderata. Ita quod deinceps illorum sic reuocatorū prætextu, Laici etiam extra cõiugium, & in cõlatu vi ueres, ac Bigami, & Clerici cõiugati nullas nouas pensiones, aut fructus, aut omnino alias res Ecclesiasticas habeant, nec ipsi, etiam qui coniugati non sunt, si ad primas, aut alias nuptias transferant, antiquas deinceps percipere, Clerici vero, & alij matrimonium etiā cum vnicâ & virgine contracturi, postquam illud contraxerint, nec antiquas retinere, nec nouas assequi possint. Sed nec vlli Laici, nec Clerici priuilegio trasferendi pensiones, fructus, aut alias res huiusmodi de cetero potiantur. Decerentes omnes transferendi facultates ex nunc, Antiquas vero pensiones, & alias reservationes tam Laicis, quàm clericis concessas, & quas ipsos Clericos habere contigerit, per futurum contractum matrimonium huiusmodi extinctas esse. Ac etiam reuocamus, & abolemus omnia, & quæcumque priuilegia, facultates, dispensationes, & indulta obtinendi, & transferendi similes pensiones, fructus, & alias res Ecclesiasticas, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorū, secularium, & regularium Sancti Iacobi de Spata, de Calatrua, de Alcantara, Iesu Christi, & Sancti Stephani, ceterisque Militijs, necnon Sancti Lazari Hierosolymitani, ac omnibus, & singulis alijs Hospitalibus, eorumque Militibus, fratribus, & personis, tam clericis, quàm coniugatis, etiam modo, & forma prædictis, & ex eisdem, ac quibuscunque alijs fortioribus causis concessa, approbata, & etiam a nobis moderata, & restituta, ita quod ipsi siue coniugati, siue bigami, siue clerici, siue etiam presbyteri nullas de cetero recipiant, sed eas solas quas nunc habent sine facultate ipsas transferendi retineant, & ex quoque per futurum contractum Matrimonij extinctæ censentur. Omnes vero priuilegiatæ dispensationes, & gratias habendi, & retinendi pensiones, fructus, & alias res Ecclesiasticas Militibus, & fratribus quibuscunque Militiarum, & Hospitalium prædictorum, tam a nobis, quàm a prædecessoribus nostris, & dicta Sede hucusque singulatim concessas, ita moderamus, & restringimus, vt illarum vigore soli milites, & fratres non coniugati, nec bigami, nouas deinceps pensiones, aut fructus aliasque res Ecclesiasticas recipiant, & in cõlatu viuentes illas, & alias iam receptas dumtaxat percipiant. Alij vero, etiam cum vnicâ, & virgine coniugati, si rursus matrimonium contraxerint, eas omnes quas nunc habent per huiusmodi contractum amittant, nec illæ ipsi vlterius debeantur, simili facultate transferendi, tam antiquas, quàm futuras pensiones, fructus, & res huiusmodi omnibus prædictis, etiam non coniugatis ex nunc penitus interdita, & suppressa. Sed nec vlli milites, aut fratres, etiam simplices clerici, vel presbyteri prætextu huiusmodi dispensationum, & gratiarū aliqua simplicia, aut alia beneficia Ecclesiastica secularia, aut aliorum ordinū regularia, etiam nullum omnino onus, aut seruitiū habentia, vt præsumptiona deinceps recipere, & retinere possint. Ad hæc quoque reuocamus, & abolemus omnia, & quæcumque priuilegia, facultates, licentias, & indulta Magistris, & Conuentibus, alijsque personis, & locis Militiarum, & Hospitalium prædictorum, eorumque personis, etiam vt prædictum est concessa, confirmata, extensa, & moderata concedendi expectatiuas, reservationes, & alias gratias præuentiuas ad Prioratus, Præceptorias, Hospitalia, & alia beneficia, & officia Militiarum, & Hospitalium prædictorum. Itemque vnionem, & incorporandi perpetuo, vel ad tempus, & suppressendi beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura secularia, & quorumuis ordinum regularia, necnon Præmonstratiuam, Eremiticam, & Hospitalia, etiam de iure patronatus Laicorum ex fundatione, & dotatione exitentia, ac etiam nullum penitus seruitiū, aut ordinem annexum, seu aliud onus quæcunque habentia, etiam ruinosa, & deserta, ac etiam sponte a Patronis oblata, vel donata, illorumque fructus, res, & proprietates applicandi, & appropriandi Militijs, & Hospitalibus prædictis: seu beneficia ipsa in Monasteria, prioratus, præceptorias, beneficia, hospitalia, & alia loca Militiarum, & Hospitalium eorumdem erigendi, & instituendi, ac alias commutandi, & reformandi. Ac etiam omnes & singulas expectatiuas, reservationes, & alias gratias præuentiuas, speciales, & generales, necnon vniones, annexiones, & incorporaciones perpetuas, & temporales, suppressiones, applicationes, appropriationes, & alias dispositiones huiusmodi beneficiorum, & fructuum per Magistros, Conuentus, & alios prædictos hucusque factas, & concessas, ac etiam dicta Apostolica auctoritate, & ex certa sciētia confirmatas, quæ penarium nondum sunt suum sortitæ effectum. Prætereā omnes, & quæcumque licentias, & facultates testandi, & alias quomodocunque disponendi, etiam ad certam, & quantumuis modicam summam, & quantitatē, de rebus, fructibus, & bonis immobilibus, mobilibus, & se mouentibus ad Magistros, Priores, Præceptores, Milites, Fratres, & personas Militiarum, & Hospitalium prædictorum ratione illorum, necnon Præceptoriarum, Hospitalium, & beneficiorum Ecclesiasticorum, etiam secularium, & aliorum ordinum regularium, ac pensionum, & fructuum quorumcumque prouenerientes, necnon facta hucusque, non tamen effectum sortita vigore licentiarum, & facultatum prædictarum testamenta, & alias dispositiones huiusmodi, etiam si per easdem licentias, & facultates disponatur, quod dimidia, vel alia pars rerum & bonorum prædictorum Militijs, Hospitalibus, Domibus, & locis, vnde illa prouenerint, aut alijs pijs locis reliquantur. Decerentes omnes, & singulas reservationes, assignationes, translationes, vniones, annexiones, incorporaciones, suppressiones, applicationes, appropriationes, testamenta, donationes, & alias dispositiones quæcumque, quas prætextu priuilegiorum, facultatum, dispensationum, & indultorum prædictorum sic reuocatorum, ac contra præsentium tenorem per quoscunque, etiam dicta Apostolica auctoritate fieri, vel factas persequi contigerit, tanquam surreptas, & extortas nullius prorsus roboris, & momenti esse, nec per eas ius, titulum etiam coloratum cuiquam acquiri, nec quenquam quocunque tempore quauisq; causa restitutionem in integrum, reductionem ad terminos iuris, aut quoduis aliud gratæ, vel iustitiæ remedium impetrare, aut etiam ab alio, vel alijs impertratis, aut motu simili concessis vti, nec præsentibus literas de surreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quopiam defectu notari, vel impugnari, nec sub vllis reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus similibus, vel dissimilibus reuocationum, & ordinationum ab ipsa Sede quandocunque emanandis comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validum statum restitutas,

Decretum irritum.

Clausula derogatorie.

Forma publ. hęc cpnst. quę publ. habes hic in fi.

Publicatio.

restitutas, & plenarie reintegratas esse & censerī: Sicque in ijs, ac omnibus, & singulis alijs supradictis per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii apostolici Auditores, ac Sanctę Romanę Ecclesię Cardinales in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter interpretandi, & iudicandi facultate, & auctoritate, vbiq; interpretari, iudicari, & diffinire debere, necnon irritum, & inane quicquid secus per quoscunque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Volumus autem similibus privilegiorum, dispensationum, facultatum, & indulgentiarum concessionem nostris explodi temporibus, & quod nobis licere non patimur, nostris successoribus indicamus. Non obstantibus præmissis, & nostra de non tollendo iure quæsito, alijsque constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac collegiorum, officiorum, Militiarum, Hospitalium, consuetuum, necnon Sancti Benedicti Cisterciensis, Sancti Augustini, & aliorum ordinum & regularum quorum Militia, & Hospitalia prædicta sunt iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, stabilimentis, vñibus, & naturis quocumque tempore observatis: necnon foundationibus eorundem, alijs quoque privilegijs, indultis exemptionibus, & literis apostolicis illis omnibus ipsarumque Militiarum, & Hospitalium Magistris, Conuentibus, Prioribus, Præceptoribus, Militibus, Fratribus, & personis per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros; ac nos, & prædictam Sedem, etiam per modum statuti perpetui, ac iniiti, & stipulati contractus, seu quasi, nec non motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiam consideratione, intuitu, contemplatione, vel ad instantiam Imperatoris, Regum, Ducum, aliorumque Principum, Sanctę Romanę Ecclesię Cardinalium, ac de eorum consilio, & assensu etiam consistorialiter habito, tam pro Militiarum, Hospitalium, & regularum huiusmodi restitutione, & ampliacione, quam alias quomodocunque, ac sub quibuscunque tenoribus & formis, necnon cum quibusvis restitutijs, præferutijs, annullatijs, derogatorijs, derogatorijs, alijsque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis quotiescunque concessis, confirmatis, & etiam iteratis vicibus extensis, & moderatis: etiam si in eis, ac statutis, stabilimentis, & fundatione prædictis caueatur expresse, quod nunquam prædicta reuocata, vel moderata, aut immutata intelligantur, nec illis in toto, vel in parte derogatum censeatur, per quascunque literas, etiam derogatorijs derogatorias, ac alias fortiores, & efficaciores clausulas in se continentes, nisi dum & quoties de illorum, ac etiam certarum specialium literarum apostolicarum inde confectarum vere, non autem per clausulas generales vel speciales idem importantes inserto tenore, ac de simili Cardinalium consilio, & semper in huiusmodi quę sic fierent de consilio prædicto derogationes, & alię dispositiones censeretur apposita clausula, quod tunc demum, nec aliter, nec alio modo effectum fortiantur, cum Magistrorum, & Conuentuum prædictorum ad id accederet assensus, quodque derogationes, & alię dispositiones huiusmodi aliter effectum non habeant, nisi huiusmodi derogationes, & alię dispositiones consistorialiter factę, & per trinas distinctas literas eundem tenorem continentes, tribus distinctis vicibus Magistris, & Conuentibus prædictis fuerint intimatę, eorumque pariter ad id expressus accederet assensus, aliter vero factę viribus & effectu omnino careant, ac Magistri, & Conuentus prædicti ad parendum illis, & decretis desuper processibus, eorumque executoribus, & subexecutoribus, ac ipsorum mandatis et monitionibus minime teneantur: sed literarum huiusmodi executionem omnino impedire, nec ratione resistentię censuris ecclesiasticis etiam per ipsos executores vel subexecutores latis innodari possint. Quibus omnibus etiam si alias de eis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, harum serie specialiter & expresse derogamus: Et quatenus, effectum præsentium quoquomodo impedire, vel retardare, vel illis obesse possent, omnino tollimus, & abrogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Ut autem præsentibus literis omnibus plenius innotescant, mandamus illas Basilicę Principis Apostolorum de Vrbe, & in Cancellaria Apostolica, necnon in acie Campi Florę publicari, earumque exempla de more affigi, & in dictę Cancellarię libro Quinterno nuncupato describi. Volumusque & decernimus ipsarum præsentium exempla etiam impressa, manaque Notarij publici, & sigillo Prælati Ecclesiastici, aut illius Curię ob signata eandem illam vbiq; locorum fidem faciant, quam ipsę præsentibus facerent si essent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę reuocationis, abolitionis, moderationis, restrictionis, derogationis, mandati, decreti, sublationis, abrogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Quinto idus Septembris, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cę. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, die vero decimatertia mensis Septembris, indictione vndecima, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papę Quinti, Anno Tertio, Retroscriptę literę Apostolicę affixę, & publicatę fuerunt, ad vsus Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellarię Apostolicę, ac acie Campi Florę, ibique dimissis copijs affixis per nos Ioannem Andream Rogerium, & Ioannem Andream Panizzam prælibati Sanctissimi Domini Nostri Papę, ac Sanctę Sedis Apostolicę Cursores.

Iulius Parinus Magister Curforum.

Breuiarij

LXXII

Breuiarij Romani ex decreto Concilij Tridentini restituti approbatio, & aliorum abolitio.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. QVO D a nobis postulat ratio pastoralis officij, in earum curam incumbimus, vt omnes, quantum Deo adiutore fieri poterit, sacri Tridentini Concilij decreta exequantur, ac multo id etiam impensius faciendum intelligimus, cum ea, quę in mores inducenda sunt, maxime Dei gloriam, ac debitum ecclesiasticarum personarum officium complectuntur. Quo in genere existimamus in primis numerandas esse sacras preces, laudes, & gratias Deo persoluendas, quę Romano Breuiario continentur. Quę diuini officij formula, pie olim, ac sapienter a summis Pontificibus, præsertim Gelasio, ac Gregorio primis constituta, a Gregorio autem septimo reformata, cum diuturnitate temporis ab antiqua institutione deflexisset, necessaria videretur, quę ad pristinum orandi regulam cõformata reuocaretur. Alij enim præclaram veteris Breuiarij constitutionem, multis locis mutilatam, alibi incertis, & aduenis quibusdam commutatam deformarunt. Plurimi, specie officij commodioris allecti, ad breuitatem noui Breuiarij a Francisco Quignonio et. S. Crucis in Hierusalem Presbytero Cardinale compositi, cõfugerunt. Quin etiam in prouincias paulatim irrepserat praua illa consuetudo vt Episcopi in ecclesijs, quę ab initio cõmuniter cū cæteris veteri Romano more Horas canonicas dicere, ac psallere consueuissent priuatim sibi quisque Breuiarium conficerent, & illam communionem, vni Deo, vna & eadē formula, preces, & laudes adhibendi, dissimillimo inter se, ac pene cuiusque Episcopatus proprio officio discerperet. Hinc illa tā multis in locis diuini cultus perturbatio: hinc summa in clero ignoratio cæremoniarię, ac rituum ecclesiasticorum, vt innumerabiles Ecclesiarum ministri in suo müncre indecore, non sine magna piorum offensione versarentur. Hanc nimirum orandi varietatem grauissime ferens fe. re. Paulus Papa III. emendare constituerat, itaque prouisione adhibita, ne vlla in posterum noui Breuiarij licentia permitteretur, totam hanc rationem dicendi, ac psallendi Horas canonicas, ad pristinum morem, & institutum redigendam suscepit. Sed eo postea nondum ijs, quę egregie incohauerat, perfectis, de vita decedente, cum a pię mem. Pio Papa III. Tridentinum Concilium, antea varię intermissum reuocatum esset, Patres in illa salutari reformatione eodem Concilio constituta, Breuiarium ex ipsius Pauli Papę ratione restituere cogitarunt. Itaque quicquid ab eo in sacro opere collectum, elaboratumque fuerat, Concilij Patribus Tridentum a prædicto Pio Papa missum est. Vbi cum doctis quibusdam, & pijs viris a Concilio datum esset negotium, vt ad reliquam cogitationem, Breuiarij quoque curam adiungerent, instante iam conclusione Concilij, tota res ad auctoritatem, iudiciumque Romanæ Pontificis, ex decreto eiusdem Concilij relata est, qui illis ipsis Patribus ad id munus delectis, Romam vocatis, nonnullisque in Vrbe idoneis viris ad eum numerum adiunctis, rem perficiendam curauit. Verum eo etiam in viam vniuersę carnis ingresso, Nos, ita diuina disponente clementia, licet immerito, ad Apostolatus apicem assumpti, cum sacrum opus, adhibitis etiam ad illud alijs peritis viris, maxime vrgemus, magna in nos Dei benignitate, (sic enim accepimus) Romanum hoc Breuiarium vidimus abolitum. Cuius ratione dispositionis ab illis ipsis, qui negotio præpositi fuerant, non semel cognita, cum intelligeremus, eos in rei consecutione ab antiquis Breuiarijs nobilium Vrbis Ecclesiarum, ac nostrę Vaticanę bibliothecę, non discessisse, grauēque præterea aliquot eo in genere scriptores secutos esse, ac denique remota ijs, quę aliena, & incerta essent, de propria summa veteris diuini officij nihil omisisse, opus probauimus, & Romę imprimi, impressumque diuulgari iussimus. Itaque vt diuini huius operis effectus re ipsa consequatur, auctoritate præsentium tollimus in primis, & abolemus Breuiarium nouum a Francisco Cardinale prædicto editum, & in quacunq; ecclesia, monasterio, conuentu, ordine, militia, & loco, virorum, & mulierum, etiam exempto, tam a primæua institutione, quam aliter ab hac sede permissum. Ac etiam abolemus quacunq; alia Breuiaria, vel antiquiora, vel quouis privilegio munita, vel ab Episcopis in suis diocesisbus permulgata, omnemque illorum vñum de omnibus orbis Ecclesijs, monasterijs, conuentibus, militijs, ordinibus, & locis virorum, & mulierum, etiam exemptis, in quibus alias Officium diuinum Romanę Ecclesię ritu dici consueuit, aut debet, illis tamen exceptis, quę ab ipsa prima institutione a Sede Apostolica approbata, vel consuetudine, quę vel ipsa institutio ducentos annos antecedit, alijs certis Breuiarijs vsu fuisse constituerit, quibus vt inueteratum illud ius dicendi, & psallendi suum officium non adimimus, sic eisdem, si forte hoc nostrum, quod modum permulgatum est, magis placet, dummodo Episcopus, & vniuersum Capitulum in eo contentiant, vt id in choro dicere, & psallere possint, permittimus. Omnes vero, & quascunque Apostolicas, & alias per missiones, ac consuetudines, & statuta, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel alia firmitate munita, necnon privilegia, licentias, & indulta prædicandi, & psallendi, tam in choro, quam extra illud, more, & ritu Breuiariorum sic suppressorum, prædictis ecclesijs, monasterijs, conuentibus, militijs, ordinibus, & locis, necnon S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & alijs ecclesiarum Prælatis, cæterisque omnibus, & singulis personis Ecclesiasticis, secularibus, & regularibus, vtriusque sexus, quacunq; causa concessa, approbata, & innouata, quibuscunque concepta formulis, ac decretis, & clausulis roborata, omnino reuocamus, volumusque illa omnia vim & effectum de cætero non habere. Omnia itaque alio vsu, quibuslibet, vt dictum est, interdicto, hoc nostrum Breuiarium, ac precandi, psallendique formulam in omnibus vniuersi orbis Ecclesijs, monasterijs, ordinibus, & locis, etiam exemptis, in quibus officium ex more & ritu dictę Romanę Ecclesię dici debet, aut consueuit, salua prædicta institutione, vel consuetudine prædictos ducentos annos superante, præcipimus obseruari. Statuentes Breuiarium ipsum nullo vnquam tempore, vel in totum, vel ex parte mutandum, vel ei aliquid addendum, vel omnino detrahendum esse, ac quoscunque, qui Horas Canonicas ex more & ritu ipsius Romanę Ecclesię, iure, vel consuetudine dicere, vel psallere debent, propositis pœnis per Canonicas sanctiones constitutis, in eos qui diuinum officium quotidie non dixerint, ad dicendum, & psallendum posthac in perpetuū Horas ipsas diurnas, & nocturnas ex huius Romani Breuiarij præscripto, & ratione omnino teneri, neminemque ex ijs, quibus hoc dicendi, psallendique munus necessario impositum est, nisi hac sola formula

Diuini officij formula a Gelasio 1° & Greg. 7. instituta, & a Greg. 7. reformata, sed tamen postea multis modis immutata fuit.

Ex qua varietate orandi, mala hic expressa oratiõ sũt. Iosef. Pau. 4. id. 6. n. 6. a. e. tentauit, sed morte præuenit non perfecit.

Pius 4. perfectio nē huius operis commisit Patribus Conci. Trid.

Sed Cõcilium id remissit Pontifici, vt hęc in C. n. l. pag. pen. sed Pius 4. nō perfecit morte præuenit.

Hic veto Pont. p. fecit Breuiarium & approbavit.

Et modo prohibet aliud Breuiarium alias editum a Fran. Card. omniaque alia Breuiaria, nō approbata in primæua institutione, vel consuetudine excedere annos ducentum.

Reuocat etiã quęcunque statuta, & facultates orandi, iuxta formam antiquiorum Breuiariorum.

Breuiarij, si nō nouum recipi, & iuxta eius formam orati p. recipi.

fatisfacere posse. Iubemus igitur omnes, & singulos Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, & ceteros ecclesiarum Prælatos, ut omnis quæ sic suppressimus & aboleuimus, cæteris omnibus etiã priuatim per eos constitutis, Breuiarium ipsum in suis quisque ecclesijs, monasterijs, conuentibus, ordinibus, militijs, dicecesibus, & locis prædictis introducant, & tam ipsi, quàm cæteri omnes presbyteri, & clerici, seculares, & regulares vtriusque sexus, necnon milites, & exempti, quibus officium dicendi, & psallendi quomodocunq; sicut prædicatur, iniunctum est, ut ex huius nostri Breuiarij formula, tam in choro, quàm extra illum, dicere, & psallere procurent. Quod vero in rubricis nostri huius officij præscribitur, quibus diebus officium beatæ Mariæ semper virginis, & Defunctorum, item Septem Psalmos pœnitentiales, & Graduales dici, ac psalli oporteat nos propter varia huius vitæ negotia, multorum occupationibus indulgentes, peccati quidem periculum ab ea præscriptione remouendum duximus, verum debito prouidentia pastoralis admoniti, omnes vehementer in domino cohortamur, ut remissionem nostram, quantum fieri poterit, sua deuotione ac diligentia præcurrentes, illis etiã precibus, suffragijs, & laudibus, suæ & aliorum saluti consulere studeant. Atque ut fidelium voluntas, ac studium magis etiã ad salutarem hanc consuetudinem incitetur, de omnipotentis Dei misericordia, beatorumque Petri & Pauli apostolorum eius auctoritate consili, omnibus, qui illis ipsis diebus, in rubricis præfinitis, beatæ Mariæ, vel defunctorum officium dixerint, toties centum dies, qui vero Septem Psalmos, vel Graduales quinquaginta, de iniuncta ipsis pœnitentia relaxamus. Cæterum ut præsentis literæ omnibus plenius innotescant, mandamus illas ad valuas basilicæ Principis apostolorum de vrbe, & Cancellariæ apostolicæ, & in acie Campi Floræ publicari, earumque exempla de more affigi. Volumusque & apostolica auctoritate decernimus, quod post huiusmodi publicationem qui in Romana Curia sunt præsentis, statim lapso mense, reliqui vero, qui intra montes, tribus, & qui ultra vbique locorum degunt sex mensibus excurfis, vel cum primum venialium huius Breuiarij voluminum facultatem habuerint, ad precandum, & psallendum iuxta illius ritum, tam in choro, quàm extra illum, maneant obligati: ipsarum autem literarum exempla manu Notarij publici, & sigillo Prælati ecclesiastici, aut illius curiæ obsignata, vel etiã ipsis voluminibus absque prædicto, vel alio quopiam adminiculo Romæ impressa, eandem illam vbique locorum fidem faciant, quam ipsæ præsentis, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Sed ut Breuiarium ipsum vbique inuiolatum, & incorruptum habeatur, prohibemus ne alibi vsquam, in toto orbe, sine nostra, vel specialis ad id Commissarij Apostolici, in singulis Christiani orbis regnis, & prouincijs deputandi, expressa licentia, imprimatur, proponatur, vel recipiatur: Quoscunque vero, qui illud secus imprefserint, proposuerint, vel receperint, excommunicationis sententia eo ipso innodamus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ ablationis, abolitionis, permissionis, reuocationis, iusionis, præcepti, statuti, indulti, mandati, decreti, relaxationis, cohortationis, prohibitionis, innodationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, septimo idus Iulij, Pontificatus nostri Anno Tertio.

M. Datarius.

Cz. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno a natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, indictione vndecima; die vero decima quinta mensis Iunij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Anno Tertio, retrospectæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, dimissis ibidem præsentibus literis per aliquantulum temporis spatium, ut moris est affixis, & deinde amotis, per nos Iulium Parinum, & Ioannem Bornoium prælibati Sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Curforum.

L X X I I I.

De dignitatibus, & præbendis Ecclesiarum Insulæ Sardinæ, alijs Ecclesijs vnitarum, earumque suppressione, & Parochialium ad primæuum statum reductione, ac Vicariorum in Parochialibus, quæ sunt annexæ dignitatibus, & cæt. deputatione.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. QUANTVM animarum cura, cæteras omnes superat & excellit, tanto nos impensius providere necesse est, ut id officij genus, omni vbique adhibita industria excolatur. Ex multis enim offensionibus, quæ ad nostram quotidie notitiã perferuntur, illam quoque grauissimã intelligimus, quod Canonici, & alij habentes dignitates, personatus, & officia earum Insulæ Sardinæ Ecclesiarum, quas partim rerum inopia depressas, partim etiã aeris inclementia desertas, iam pridem Apostolica Sedes proximis Metropolitanis, & alijs Cathedralibus Ecclesijs prouidenter adiunxit, quamquam personali in ipsis obsequio soluti residentiam detrectant atque refugiunt, apud parochiales Ecclesias, quæ sunt vel in præbendis suorum huiusmodi canonicatum institutæ, vel prædictis dignitatibus, beneficijs, & officijs applicatæ, nullum habentes perpetuum Vicarium, vel alium proprium sacerdotem, qui curam exerceat animarum: Rursus multæ parochiales Ecclesiæ, siue pro præbendis habitæ, siue dignitatibus, beneficijs, & officijs non vnitarum, nec suppressarum Ecclesiarum incorporatæ reperiuntur, quæ sunt huiusmodi Vicariorum solatio destitutæ: Nos aduersus periculosam hanc negligentiam, volentes iuris prosecutione cauere, de nobis attributæ potestatis plenitudine extinguimus, & abolemus omnes dignitates,

Monet quoq; Ecclesiarum Prælatos, ut hoc Breuiarium inuodant.

Indulgentiæ pro diebus, Psal. per nite vel grad. vel Offi. R. Ma. & Defunctorum diebus in eis præscriptis.

Forma publicæ. Quæ non sequitur.

Breuiarium Romæ tantum, & non alibi, sine licentia Pæt. imprimi potest.

Publicatio.

Causa constituta.

Extinctio beneficiorum Ecclesiasticorum Insulæ Sardinie, alijs vnitarum, vel suppressarum, quæ habent parochiales, & cæt.

Reductio parochialium ad primæuum statum.

Pœnarum impositarum contra non residentes in parochialibus.

Deputatio Vicariorum in parochialibus, quæ sunt annexæ dignitatibus, & cæt.

Executorum deputatio, & facultates.

Clausula decretorum.

Decretum irritans.

nes dignitates, etiã maiores, & principales, necnon canonicatus, præbendas, personatus, administrationes officia, cæteraque beneficia omnium, & singularum dictæ Insulæ Ecclesiarum alijs vnitarum, vel etiã suppressarum, quæ parochiales Ecclesias ad primæuum statum simplicem & liberum reuocamus ita, ut in earum collatione de hinc ab Ordinarijs locorum faciendâ, Concilij Tridentini forma, quæ de parochialibus Ecclesijs super hoc præscripta est, omnino debeat obseruari. Statuentes, ut quicumque dignitates, canonicatus, præbendas, beneficia, & officia prædicta sic extincta, etiã plura, & diuersis huiusmodi Ecclesijs ex dispensatione apostolica, aut alias obtinebant, ex quo iam amplius non sunt, nullum in dictis principalibus Ecclesijs locum habere contendat, sed singulas prædictas parochiales Ecclesias, ut simplices earum rectores retinentes, debeant ibi præsentis perpetuo reside- re, ac debita parochialia officia per se ipsos, ut congruit, exercere: nec ulli omnino id effugere, aut consuetudine immemorabili, aliaue prætextu iuris cautione defendi possint, etiã si eam curam ad solos Episcopos obijciant pertinere, sed eos qui canonica monitione præmissa in dictis parochialibus Ecclesijs præsentis residere neglexerint, censuris, & pœnis omnibus contra non residentes, tam a dicto Concilio, quàm etiã nostris, & alijs canonicis sanctionibus impositis, volumus subiacere. Verum, si de pluribus etiã diuersarum dicecesum parochialibus vnica dumtaxat præbenda constiterit, aut vnio de illis vni tantum dignitati, beneficio, vel officio sic suppressio facta fuerit, singuli possessores, etiã qui plura ex suppressis præfatis obtinebant, ut præfertur, in vna parochiali Ecclesia dumtaxat perpetuo residentes, quam intra sex menses post publicationem præsentium eligere debeant, si censuras & pœnas prædictas effugere voluerint, potuerunt, vita eis comite, in cæteris omnibus tolerari, dummodo reliquis Vicarij idonei ab Ordinarijs locorum cum debito stipendio assignentur. Illis vero cedentibus, & vel decedentibus singuli rectores in singulis ordinentur, nisi forte loci propinquitas, rerum angustia, aliaue legitima causa connexionem pariat. Porro Ecclesijs parochialibus, vel in præbendis canonicatum erectis, vel dignitatibus, officijs, & beneficijs non vnitarum, nec suppressarum Metropolitanarum, Cathedralium, & aliarum dictæ Insulæ Ecclesiarum perpetuo annexis, in quibus nullæ sunt vicariæ hucusque perpetuè institutæ, quoniam canonici, & alij dignitates, officia, & beneficia huiusmodi obtinentes in ipsis Metro politanis, Cathedralibus, & alijs Ecclesijs deseruire tenentur, prædicti Ordinarij locorum illas quamprimum ordinare, vel alias prouidere debeant, quemadmodum in generalibus, & prædicto Tridentino Concilijs, dignoscitur ordinatum, portione fructuum, etiã super certa re assignanda, ac per Vicarios propria auctoritate percipiendâ, quæ tamen centum annue non transcendat, inferior vero quam quinquaginta scutorum esse possit, quando sine notabili principalis incommodo nequeat esse pluris, & ea sit annonæ utilitas, ut sacerdos queat ex minori commode sustentari. Præcipimus igitur vniuersis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs per dictam Insulam constitutis in virtute sanctæ obedientiæ, ut prædicta omnia, & singula in suis quisque ciuitatibus, dicecesibus, & locis quamprimum exequantur, & inuiolate faciant ab omnibus obseruari. Contradictores quoslibet, & rebelles per prædictas, & alias, quas viderint ipsi censuras, & pœnas, cæteraque remedia opportuna, appellatione quacunque postposita compescendo, inuocato etiã ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus prædictis & nostris de non tollendo iure quæsito, ac de Vicarijs huiusmodi aliter institutis, alijsque constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon Ecclesiarum, in quibus canonicatus, & præbendæ, ac dignitates, beneficia, & officia prædicta consistunt, iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque, seu quod aliquibus communiter, vel diuisim à dicta sit sede indultum, quod interdicti, suspensi, vel excommunicari, aut contra huiusmodi statuta, & consuetudines, ac priuilegia eis concessa ad residentiam, & alia prædicta compelli non possint per literas apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de statutis, & consuetudinibus, necnon ecclesiarum, locorum, & personarum huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs priuilegijs, indulgentijs, & literis apostolicis generalibus vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, quæ omnia contra prædicta nolumus cuiquam in aliquo suffragari. Quin etiã ex nunc irritum decernimus, & inane quicquid secus per quoscunque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Cæterum mandamus easdem præsentis ad valuas basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ publicari, earumque exempla de more applicari, volumusque & apostolica auctoritate decernimus, quod literæ ipsæ sic publicatæ omnes, & singulos absentes, & vbique extra dictam Insulam degentes, ac etiã monitiones, citationes, & inhibitiones per quemcunque Ordinarium edicto publico valuis suæ Cathedralis Ecclesiæ affigendo, vigore præsentium faciendæ, monitos, citatos, & inhibitos perinde ardeant, ac si eis personaliter factæ fuissent. Quia vero difficile, & incommodum valde esset, easdem præsentis ad singula loca, vbi illis opus fuerit, transferre, similiter volumus, ut earum exemplis, etiã impressis, manaque Notarij publici, & sigillo Prælati ecclesiastici, vel eius curiæ obsignatis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ extinctionis, abolitionis, reuocationis, statuti, præcepti, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Calendis Octobris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

M. Datarius.

Cz. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno a natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, indictione vndecima; die vero vigesima tertia mensis Octobris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Anno Tertio, retrospectæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Prin-

Publicatio.

cipis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ, dimissis ibidem earumdem retroscriptarum literarum co-
pijs affixis pernos Iulium Parinum, & Ioannem Bornotum prælibati Sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

L X X I I I I.

Decretum Concilij Tridentini de Clericorum secularium ad sacros ordines
promotione, extenditur ad Clericos Regulares
non professos.

Circa istorum professione, vide consti. seq.

P I V S Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.
R O M A N V S Pontifex sacrorum Conciliorum auctor & interpres, illa quæ in huiusmodi Concilij
a prudentibus patribus in Spiritu Sancto legitime congregatis salubriter sancita sunt, pro sui pastorali
officij debito dum æquitas, honestas, & decus suadet sicuti declarare, & moderari, ita etiã ad alios
casus extendere consuevit. Sane cum non deceat diuino ministerio ascriptos cum ordinis dedecore mendicare,
aut sordidum aliquem quæstum exercere, sacro Tridentino Concilio inter alia decretum fuit, ne quis deinceps
Clericus secularis, quamuis alijs moribus, scientia, & ætate esset idoneus, ad sacros ordines promoueretur, nisi
prius legitime constaret eum beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste sufficeret, pacifice posside-
re, vel alijs ordinari non posset nisi iuxta decreti ab ipso Concilio desuper editi formam, & tenorem. Cum
autem nulla in huiusmodi decreto religiosorum Clericorum mentio facta fuerit, ac propterea nonnulli (vti mo-
lestè accepimus) certorum ordinum Religiosi seu Canonici, vel Clerici, intra claustra monasteriorum, seu do-
morum more regularium in communi viuentes, qui nunquam, seu non nisi ad certum tempus professionem emittunt,
& ex claustro exire, vel dimitti, ad sæculum redire libere, & licite possunt, Religionis prætextu absque titulo
sufficiens beneficij, nec iuxta dicti decreti tenorem, ad sacros ordines se promoueri prætentunt, & a non-
nullis Episcopis passim promouentur, atque inde plerunq; illud inconueniens eueniat, vt sic promoti, & è clau-
stro exeuntes, & per sæculum vacantes, vel mendicare, vel sordidum quæstum exercere, non sine ipsorum dede-
core, ac ordinis vilipendio, & quam plurimorum Christianidelium scandalo cogantur. Nos igitur qui singulorum
Dei ministrorum honorem, & dedecus quantum in nobis est) sinceris exoptamus affectibus, Motu proprio, &
ex certa nostra scientia, deque apostolicæ potestatis plenitudine, hac perpetuo valitura sanctione, decretum præ-
dictum de Clericis secularibus loquens ad omnes & singulos etiam cuiuscunque ordinis Clericos religiosos, si
ue seculares more religiosorum viuentes in communi non professos harum serie extendimus, & ampliamus, ac re-
ligiosis, & alijs prædictis non professis, vt ad sacros ordines promoueri, necnon omnibus & singulis venerabili-
bus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, gratiam, & communionem Sedis Apostolicæ ha-
bentibus, vt ordines ipso huiusmodi Religiosis personis impendere, nisi obseruata forma dicti decreti nos virtu-
te sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ pœna interdiciamus, & prohibemus, ac contrafacientes per an-
num a præstatione talium ordinum ipso iure suspendimus. Statuentes, & decernentes promotiones quarumlibet
religiosarum personarum prædictarum ad ordines huiusmodi contra ipsius decreti Concilij Tridentini for-
mam, etiam cuiuslibet licentiæ illis ab Apostolica Sede, vel illarum Superioribus cuiuscunque dignitatis, status,
gradus, & præminentia existant, etiam si Pontificali dignitate fungantur, vel Cardinalatus honore præfulgeant
concessas, prætextu factas, executione prædictorum ordinum omnino carere, nullasque profusus, & irritas existe-
re, sicque promotas personas in altaris ministerio ministrare non posse. Quinimo ministrantes, priuilegijs ex-
ceptionibus, immunitatibus, & alijs gratijs Clericis concessis omnino priuari, & irregularitatis, aliasque in dicto
decreto contentas pœnas eo ipso incurrere, a quibus nisi a Romano Põtifice, vel in mortis articulo minime ab-
solui possint. Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quorumuis mona-
steriorum, & ordinum, etiam iuramento, & confirmatione Apostolica, vel quasi firmitate alia roboratis, statutis,
& consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, illis, illorumque superioribus, & personis
sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatorijs, alijsque efficacioribus, efficacissimis,
restitutiujs, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie, ac
alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam si alias pro-
illorum sufficienti derogatione de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, & indiuidua,
non autem per clausulas generales, idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia
exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores, formas datas, & decreta in illis imposita, ac si de verbo
ad verbum infererentur præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore per-
manuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Et vt præ-
sentes literæ ad omnium notitiam perueniant, neque illarum ignorantia excusari possit, volumus, & Aposto-
lica auctoritate decernimus præsentibus literas ad valuas Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Aposto-
licæ, ac in acie Campi Floræ publicari & earum exempla affigi, & imprimi, illarumque exemplis etiam impressis
manu alicuius Notarij publici, & sigillo prælati Ecclesiastici, vel eius curiæ ob signatis, eandem prorsus fidem
adhiberi, quæ ipsis præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat
hanc paginam nostræ extensionis, ampliationis, interdicti, prohibitionis, suppositionis, statuti, decreti, derogatio-
nis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indi-
gnationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo
octauo, pridie idus Octobris, Pontificatus Nostri, Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno

Publicatio.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, indictione vñdecima, die vero duo-
decima mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini Nostri, Domini Pij diuina pro-
uidentia Papæ Quinti, Anno Tertio, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basi-
licæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, dimissis in superius ex-
pressis locis præsentibus literis per aliquantulum temporis spatium affixis, & deinde, vt moris est, a motis per
nos Thomam Gallarum, & Iulium Parinum prælibati Sanctissimi Domini Nostri, Domini Pij Papæ Quinti, ac
sanctæ Apostolicæ Sedis Cursores.

Christianus de Monte Magister Curf.

L X X V.

De trium votorum professione emittenda ab illis, qui in diuersis Congregatio-
nibus, sub obedientia voluntaria, & extra solemne votum Religionis
viuunt, & habitus à secularibus presbyteris di-
stinctos habent.

De promotione autem non professorum, vide in consti. præced.

P I V S Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.
L V B R I C V M vitæ genus eorum veriti, qui regularium formam præ se ferentes, nec proprijs re-
nunciant, nec vllam profitentur ex regulis approbatis, quando horum plerique proprio instinctui ob-
sequentes, alij odio incensæ, alij, dum quod ambiunt minus consequuntur, alij vel dilapidatis, vel in-
teruersis rebus, & ad sese, vel propinquos translatis, vt ratiocinia effugiant, quidã etiam in suos ipsorum mores
inquisitum iri præsentientes, quasi impunitatè adepturi, e sodalicio suo, vt lubet, exiliunt, eiectione illius insti-
gnibus, vestem recipiunt secularem. Hinc graues & periculosæ quotidie offensiones in populos concitantur,
dum quos disciplinæ regulari perpetuo mancipatos credunt, rursus eos, etiam vbi consueuerint, contemptro
post tot annos, & relicto, indignis sæpe modis, eius cui sese dederant vitæ instituto, liberos vident, & solutos
in sæculum euagari. Cum igitur conueniat, vt cuius arma induit eam, miles militiam persequatur, hanc de præ-
dictis rationem capere institimus, vt vel permanendi, vel abscedendi facultate semel singulis proposita cer-
tus deinceps, & immobilis disciplinæ regularis cultus debeat in ipsis sodalitatibus perpetuo obseruari. Itaque
de nobis attributæ potestatis plenitudine, statuimus, vt omnes & singuli Priores, Præpositi, & alij Præsidentes
Generales, Prouinciales, & Conuenticales, necnon Canonici, & Fratres Sancti Georgij in Alga Venetiæ, &
ac Eremitarum Sancti Hieronymi, alias beati Petri Pifarum, & omnium, ac quarumcunque aliarum Congre-
gationum, necnon Ecclesiarum, domorum, & conuentuum in communi, & sub obedientia voluntaria, & extra
votum solemne Religionis viuentes, quorum habitus a secularibus presbyteris est distinctus, qui religionem
amplecti, & professionem regularem solemnem emittere voluerint, id in suis quisque conuentibus, & domi-
bus, intra viginti quatuor horarum spatium, postquam Delegatus noster præsentibus literis eis significauerit, pa-
lam & sponte deliberent, & declarent inde conuocato quamprimum per singulas huiusmodi Congregationes
Generales vel alio supremo iuxta morem cuiusque Congregationis, Capitulo, ibique electa vna sub qua degant
ex regulis approbatis, in quam maior pars vocum ipsius Capituli consenserit trium votorum substantialem
professionem regularem, intra mensẽ solemnitè emittant, & in ea tam ipsi, quam illam deinceps ingressuri
atque professuri, perpetuum ferant altissimo famulatum, Sicque professi vel in suis quisque prioratibus, præpo-
situris, præsentibus, administrationibus, & officijs conferuntur, vel ad alia transferantur, prout cuique Con-
gregationi, & Superioribus suis videbitur vtilius expedire. Qui vero excursu iam anni spatio in ipsa Congre-
gatione morati, refugerint intra tempus prædictum profiteri, detracto Religionis habitu, ac redditis etiam in
vinculis si opus sit, receptorum, & administratorum omnium rationibus, eiciantur, nec deinceps patiantur in
vllis eiusdem Congregationis domibus, seu conuentibus amplius conuersari. Quocirca mandamus vniuersis
& singulis Prioribus, Præpositis, Generalibus, Prouincialibus, & Conuenticibus, ac alijs cuiuscunque digni-
tatis, & nominis Ministris, necnon Conuentibus, Canonicis, Fratribus, & personis Congregationum huiusmo-
di, vt statutum nostrum prædictum, non expectata alia iussione, aut mentis nostræ declaratione, humiliter re-
cipiant, & studiose obseruare procurent. Quod si forte aliqui in eo, quo nunc, sunt statu (quem omnino tolli-
mus & abolemus) contra nostrum hoc statutum perflitè contenderint, singulos omni dignitate, officio, admi-
nistratione, & beneficio priuamus, & ad futura perpetuo indignos decernimus, excommunicationis quoque
sententia innodamus eo ipso. Non obstantibus foundationibus, & institutionibus, ac statutis, & consuetudinibus
congregationum, domorum, & conuentuum prædictorum, iuramento, confirmatione Apostolica, vel qua-
uis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque exemptionibus, & indultis Apostolicis, illis eorumque superio-
ribus & personis, ac eorum singulis per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem
Apostolicam, etiam per modum statuti perpetui, ac iniiti & stipulati contractus, ac alias sub quibuscunque
tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis in genere, & in specie concessis, & confirmatis, ac
etiam alijs reformationibus, quotiescunque, ac quocumque tempore factis, & promulgatis, & quibuslibet
alijs indulgentijs, & literis apostolicis, specialibus, & generalibus, quorumcunque tenorem existant, per qua
præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri,
& de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, quæ omnia tanquam ab-
rogata, contra earundem præsentium tenorem nolumus cuiquam in aliquo suffragari. Cæterum mandamus
præsentes ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi
Floræ publicari, & earum exempla de more applicari. Ac etiam volumus, quod ipsarum præsentium exempla,
etiam impressa, & Prælati Ecclesiastici, vel eius Curia sigillo, & Notarij publici manu ob signata eandem illam
fidem vbi que locorum, in iudicio, & extra illud faciant, quam ipsæ præsentibus facerent, si ibi ostenderentur,
P aut

Causa huius con-
stitutionis.

Viuentes sub obe-
dientia voluntaria,
& extra solem-
ne votum Reli-
gionis, debet pro-
fessionem trium
votorum emisse
re.

Clausula dero-
gatorie.

Forma publicæ.
Quam habet
hic in fine.

aut exhiberentur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae sublationis, abolitionis, priuilegii, statuti, mandati, innodationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Quintodecimo Cal. Decembris, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Cz. Glorierius. H. Cumyn.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, indictione vndecima, die vero quarta mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papae Quinti, Anno Tertio, Retroscriptae litterae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt ad valuas Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariae Apostolice, ac in acie Campi Florae, dimissis in omnibus supradictis locis earumdem retroscriptarum litterarum copijs affixis, vt est moris per nos Ioannem Freile, & Iulium Parinum praesentibus Sanctissimi Domini Nostri Papae Cursores.

Publicatio.

L X X V I.

Confirmatio, & declaratio Priuilegiorum, & exemptionum Hospitalis, & Militiae Sancti Ioannis Hierosolymitani.

Aliam confirmationem habes infra in Grego. 13. constituto. 62. Quo magis.

Priuilegia autem, & indulta huiusmodi, habes sup. in Pij Quarti, consti. 14. Circumspecta, fol. 663. & ibi not.

P I V S Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. **P** E T si cuncta, quae ex multa Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum prouidentia in fauorem Militiarum quarumlibet in fidei Catholicae defensionem salubriter institutarum processerunt, executioni debitae demandata esse censemus, illa tamen praecipue quae ad illarum statum prospere dirigendum per eosdem Romanos Pontifices prudenter concessa comperimus, vt illibata firmaque perpetuo subsistant libenter approbationis nostrae munimine roboramus. Cum itaque, sicut accepimus, licet alias felicis recordationis Leo X. Clemens VII. Paulus III. & Pius III. Romani Pontifices praedecessores nostri, inter alia priuilegia & indulta dilectis filijs Magistro & Conuentui Hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani a Sede apostolica concessa, eundem & pro tempore existentem Magistrum, Baiuliuos, Castellanos, Priores, Praeceptores, Milites, aliasque personas hospitalis huiusmodi, necnon eorum subditos, vassallos, colonos, & seruitores, ac alios in eorum obsequijs, & dicti Hospitalis beneficijs quomodolibet nuncupatis existentes, etiam presbyteros curam animarum exercentes, quamdiu illam exercerent, & in illorum obsequijs forent, illorumque animalia, praedia, domos, molendaria, & bona quaecumque, quae obtinebant, ac in posterum obtinerent, & possiderent, a solutione, & exactione decimarum, censuum, iurium etiam synodaliu & canonicarum portionum, seu charitatiui subsidij, aut iucundi aduentus, seu quartae, aut alias quomodolibet, aut aliorum quoruncumque onerum sub certis modo & forma exemerint, & liberauerint, & prout in diuersis ipsorum Praedecessorum desuper confectis litteris plenius continetur: & licet priuilegia, exemptiones, libertates, & indulta praefata, si vnquam a primaeua erectione dicti Hospitalis, nunc praecipue fauore & complemento digna sint, cum ipsi pro fide Catholica defendenda non modo facultates & fortunas, verum etiam eorum vitam & sanguinem perdere non dubitauerint: nihilominus diuersi locorum Ordinarij, & parochialium Ecclesiarum rectores, ac multae capitulares personae id sibi omnino, iuxta sacri Concilij Tridentini decreta, licere asserentes, eosdem Magistrum, Baiuliuos, Castellanos, Priores, Praeceptores, Milites, & personas, diuersis oneribus contra eorum priuilegia pergrauare, illosque ad decimas, census, subsidia etiam charitatiua, congruas portiones, iucundum aduentum, pastor bonus, aut alias nuncupata onera, etiam iura synodalia cogere praesumant, in graue ipsius Hospitalis detrimentum & grauamen: Nosque attendentes quod nuper inter alia Mendicantium ordinum fratribus concessa priuilegia, eos & eorum quemlibet tam a seminarij clericorum in qualibet ciuitate, iuxta eiusdem Concilij Tridentini decreta erecti, seu erigendi, quam decimarum, subsidij, & aliorum onerum contributione totaliter exemptis, & liberaffe, praefatoque Magistro, Baiuliuos, Priores, Castellanos, Priores, Praeceptores, Milites, & personas non minus dignos esse, vt eos paribus fauoribus & gratijs prosequamur, illisque & eorum singulos ac singulares dicti Hospitalis personas a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijque ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis a iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluetes, & absolutos fore censentes, necnon omnium & singulorum priuilegiorum, indultorum, facultatum, exemptionum, immunitatum, libertatum, & gratiarum per praefatos, & alios quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac Sedem Apostolicam Hospitali, illiusque Magistro, Conuentui, & Fratribus Militibus, aliisque quibusuis personis praefatis haecenus concessorum, ac literarum desuper confectarum tenores praesentibus pro expressis habentes, Motu proprio, non ad Magistrum, & Conuentum Hospitalis huiusmodi, aut alicuius alterius super hoc pro eis nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & de mera nostra liberalitate, ac Apostolice potestatis plenitudine, omnia & singula priuilegia, indulta, facultates, exemptiones, immunitates, libertates, & alias gratias, eisdem Magistro, & Conuentui quomodolibet concessa, Apostolica auctoritate tenore praesentium confirmamus, & approbamus, illisque perpetuae, & inuiolabilis firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & singulos tam iuris, quam facti

Leo X. Clem. 7. Paul. 1. & Pius 4. inter alia priuilegia Hospitali, & Militie S. Io. Hierosolymitani concessa, concesserunt etiam exemptionem a solutione decimarum, & aliorum onerum, vt habes in Pij 4. consti. 14. Circumspecta, fol. 663.

Ordinarij tamen locorum, eos desuper molestabant vigore Conc. Tri.

De istis Mendicantijs, vt desuper in const. 8. Et si mendicantium, fol. 982.

Ideo hic Pont. ex causis hic expressis, dictum priuilegium exemptionis, ac alia quae eunusque per praedecessores concessa, approbat. sup. plene omnes de factis. Ad hoc vide de arationem, de qua hic in fi.

facti defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem, supplemus. Decernentes praesentes litteras nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu, etiam ex eo quod locorum ordinarij vocati non fuerint, notari, impugnari, vel inualidari minime posse, minusque sub quibuscunque similibus vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, limitationibus, restrictionibus, & derogationibus comprehendi posse, sed semper ab illis exceptas, & quories illae emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas esse, sicque ab omnibus censerent. Et ita per quoscuoque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolice Auditorum, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, ac irritum & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca dilectis filijs in Regnis Hispaniarum, & Neapolitan. nostris, & Sedis Apostolicae pro tempore existentibus Nuncijs, aut Curiae earum Camerae Apostolicae generalis Auditori per praesentes motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes litteras, & in eis contenta quaecumque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem Magistrum, & Conuentus fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio adsistentes, faciant auctoritate nostra eosdem Magistrum, & Conuentum, confirmatione, approbatione, adiectione, suppletione, decreto, & alijs praemissis pacifice vti, frui, & gaudere non permittere eos per ordinarios praefatos, aut quoscumque alios contra praesentium tenorem quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari, contradictores quoslibet & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus, sententijs, censuras, & poenas huiusmodi incurrisse declarando, illasque etiam iteratis vicibus aggrauando, interdictum Ecclesiasticum apponendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstante praememoratae Bonifacij Papae VIII. etiam praedecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non extrahatur, ac alijs quibusuis Apostolicis, necnon in Prouincialibus, & synodalibus concilij editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusuis personis, etiam praefatis locorum ordinarijs, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque & alijs decretis, etiam Motu & scientia similibus, etiam Concistorialibus, & de fratrum nostrorum consilio, in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specificae, expressae, & indiuiduae mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut aliqua alia forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent; praesentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contra rursus quibuscunque, aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quod praesentes litterae non comprehendant neque Ecclesias, neque personas in his quae ad curam animarum pertinent, in quibus decreta Concilij Tridentini huiusmodi omnino seruari debeant. Dat. Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die vigesima nona Nouembris, millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Pontificatus nostri anno tertio.

Clausula praesentium.

Decretum irritans.

Deputatio, & facultates executorum istius constitutionis.

Clausula derog.

Limitatio istius constitutionis. Ad cuius declarationem, vide infra const. 139.

P. Ximenez.

L X X V I I.

Montis Nouennalis extensio, & illius fractuum reductio ad septem pro centenariis.

Erectionem istius Montis habes sup. in Pauli 4. const. 12. Superioribus, fol. 582. & prorationem habes in Pij 4. const. 76. Inter multiplices, f. 759.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. **P** C V M alias se. re. Paulus Papa III. Montem Nouennalem nuncupatum summae scutorum centum octuaginta septem millium de iulij decem pro scuto ad rationem octo pro centenariis non vacabile, & elapso primo anno quodcumque sibi, seu successoribus suis, & argentibus Camerae Apostolicae videbitur, facta intimatione per mensem ante, personis, de quorum interesse tractabitur, & restitutis (eodem mense transacto) personis ipsi pecunijs, quas in eodem Monte habuerint vna cum emolumentis eis debitis extingubilem, de Venerabilium fratrum suorum S. R. E. Cardinalium consilio, & assensu ad nouennium tantum erexerit, & pro fructibus dicti Montis scuta quatuordecim millia noningenta sexaginta annuatim ex scutis triginta millibus subsidij partis fructuum Congregationum regularium Italiae, ac residuum dictorum scutorum triginta millium pro extinctione dicti Montis assignauerit, & infra dictum Nouennium extingui debere, nec vterius reuiuiscere, aut propagari posse declarauerit, prout in literis sub dat. Romae anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo quinquagesimo quinto, decimo Kal. Nouembris, Pontificatus sui anno primo latius continetur. Et successiue etiam se. re. Pius Papa III. praedecessor noster de eorundem Cardinalium consilio & consensu residuum subsidij praefati pro extinctione dicti Montis Nouennalis destinatum, Monti Pio recuperationum nuncupato per ipsum erecto, assignauit & ordinauit, quod occurrente pro tempore locorum dicti Montis recuperationum vacatione, per obitum, aut alias, praeterquam per resignationem, quicquid pecuniarum ex illorum sic vacantium locorum venditione prouenerit, in totidem locorum eiusdem Montis Nouennalis primo, & deinde certorum aliorum Montium redemptionem vna cum fructibus ex eodem Monte Nouennali, ac alijs Montibus redemptis prouenerit, & non in alios vsus conuerterentur. Voluitque quod cum primum omnium aliorum Montium loca redempta fuerint, loca dicti Montis Pij recuperationum vacantia per

Papae 4. Montem Nouennalem non vacabile ad octo pro centenariis, super redditibus subsidij quartae partis fructuum Congregationum regularium, erexit vt habes sup. in eius const. 12. Superioribus, fol. 582.

Pius 4. Montem Pium recuperationum erexit super residuo redditus eiusdem subsidij quod destinatum fuerat pro extinctione Montis Nouennalis, vt habes sup. in eius const. 76. f. 759.

tia per ipsum, aut Romanos Pontifices pro tempore existentes alijs concedi non possint. Sed tam illa illorum vacationibus occurrentibus, quam loca redempta huiusmodi eorum redemptione facta, ut pramittitur, eo ipso extinguerentur & expirarent, prout in alijs eiusdem Pij literis sub dat. anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, pridie nonas Iulij, Pontificatus sui anno tertio continetur. Et successiue erectis per eundem Pium prædecessorem tam primo, quã secundo succursus Auinionen. nuncupatis Montibus loca per obitum post certum tunc expressum tempus, aut alias, præterquam per resignationem vacantia similiter in extinctionem dicti Nouennalis Montis conueri mandauerit, prout in suis sub dat. xv. Calendas Septembris, anno quarto, Et pridie nonas Nouembris, anno quinto, respectiue expeditis literis continetur. Quarum vigore ad redemptionem scutorum trium millium dicti Montis Nouennalis vsque nunc processum extitit. Et quia pro defensione Catholicæ fidei Christianæ notabilem pecuniarum summam carissimo in Christo filio nostro Carolo Francorum Regi Christianissimo ab armis hæreticorum oppresso transmiffimus, ac etiã transmittere paterna charitate coacti sumus, & modum non habentes, dictas pecunias ex redditibus Cameræ Apostolicæ extrahere, viamque faciliorem, aut meliorem quam infra scriptam non inuenientes, licet nos ipsi possemus omnia dicti Montis Nouennalis loca redimere, & deinde eadem cum participatione fructuum ad rationem septem pro centenariio vendere, & assignare, attento maxime quod hodie plerique alij Montes non vacabiles ultra septem pro centenariio non respondent, & quod propter pecuniarum in hac Ciuitate confluentium abundantiam emptores plures ad rationem septem pro centenariio inuenirentur, & quod attempta facultate redimendi nulli iniuria fit, nec damnum. Nihilominus volentes modernos dicti Montis Montistas fauorabiliter prosequi, ac dictarum literarum tenores etiam veniores præsentibus, ac si de verbo ad verbum infererentur pro plene, & sufficienter expressis, ac insertis habentes, habito per dilectum filium Bartholomæum Bussottum Thesaurarium nostrum generalem cum dicti Collegij officialibus longo tractatu, secumque super infra dicendis verbo, seu in scriptis concordato, Nos eorundem officialium erga sedem Apostolicam beneuolentiam, promptumque in illius notorijs necessitatibus animum succurrendi plurimum in Domino collaudantes, Decretum prout auctoritate Apostolica, & de plenitudine potestatis decernimus, & de eorundem etiam Montistarum vt præfertur consensu, fructus Montis Nouennalis huiusmodi ad rationem octo pro centenariio, & anno vt præmittitur assignatos, ad rationem septem pro centenariio, & anno reducere, Montemque præfatum nunc summæ scutorum centum octoginta quatuor millium existentem vsque ad summam scutorum ducentorum quatuor millium centum quadraginta extendere & ampliare prout fructus huiusmodi reducimus, ac Montem præfatum extendimus, & ampliamus, dictaque scuta quatuordecim mille noningenta sexaginta, seu verius quatuordecim mille ducenta octoginta nouem, & bai. 90. nunc integra remanentia annuatim præfato Monti sic extento, & ampliatio pro illius fructibus annuis ad rationem septem pro centenariio, & anno à Kal. præsentis mensis Ianuarij inchoando pro centenariio eisdem hypothecis, & obligationibus i. Cameræ Apostolicæ, & illius bonorum in genere, & in specie, & auctoritatibus, facultatibus, priuilegijs, exemptionibus, & immunitatibus, prorsus & omnino potantur, & gaudeant, prout prius Montistæ huiusmodi habebant, potiebantur, & gaudebant. Ita quod omnia, & singula in fauorem, & securitatem Montistarum præfatorum vsque nunc per Sedem, & Cameram Apostolicam concessa, etiam in vim præsentium concessa censeantur, etiam perinde ac si ab initio Mons huiusmodi ad rationem septem pro centenariio, & pro summa scutorum ducentorum quatuor millium centum quadraginta erectus fuisset. Ita quod nulla prorsus differentia per præsentibus nostras quoad nos Sedem, & Cameram Apostolicam intelligatur esse in præmissis, nisi dumtaxat ratione, & respectu perceptionis fructuum de octo ad septem pro centenariio reductorum. Vt autem dilecti filij Collegium Montistarum præfatorum, ex sua erga nos prompta voluntate, & hilari animo super præmissis consensu præfatis aliquem fructum reportent, concedimus, & indulgemus, vt ex quinque iulij, qui ante hac pro admissione ad vnum quemque dicti Montis locum ad Cameræ commodum percipi solebant, duo cum dimidio tantum pro Camera per dilectum filium Tullium Festum de Aspra laicum Sabinesem, quem sicut accepimus prædictus Thesaurarius noster generalis, vigore facultatis sibi desuper attributæ in præfati Montis Nouennalis Secretarium constituit, & deputauit, quasque constitutionem, & deputationem illarum, tenorem præsentibus pro expressis habentes harum serie confirmamus, & approbamus, Illasque ad hoc vt idem Tullius eiusdem Montis quandiu durauerit. Secretarius, permaneat, extendimus, & ampliamus, percipiantur, reliqui vero duo cum dimidio ad dicti Collegij commodum, quo facilius præmium eorum Congregationibus interessentibus præstare valeant, seu pro alijs ipsius Collegij commoditatibus conuertantur, & persoluantur, eosdem Montistas, qui loca ex huiusmodi reductione facta super excrementa emere voluerint, exponendo scuta centum moneræ in tanto auro pro quolibet loco iuxta distributionem inter ipsos per modernos dicti Collegij defensores factam, seu faciendam, alijs omnibus extraneis, etiam plus offerentibus præferantur, ita vt etiam pro hac prima vice nil ex dictis quinque iulij pro expeditione literarum patentium (salua tamen semper mercede, & prouisione solita dicti Secretarij) persolvere teneantur. Mandantes dilecto filio nostro Fratri Michaeli tituli Sanctæ Mariæ supra Mineruam præbytero Cardinali Camerario, Cameræ Apostolicæ præsentibus Clericis, quatenus præsentibus, & etiam literas desuper expediendas admittant, ac in libris Cameræ describi, ac quasunque patentes literas expedire, præmissaque omnia, & singula semper obseruari, ac Montistas tam præsentibus quam futuris assistere, & de dictis emolumentis ad rationem septem pro centenariio responderi faciant, ac pro eorundem fructuum solutione, ac præmissorum obseruatione, ad cautelam etiam denuo absque hypothecarum, & obligationum in fauorem dicti Montis factarum præiudicio, & nouatione, subsidium dictarum Congregationum in genere, & in specie, ita tamen quod per speciem generi non derogetur, nec è contra, & ita quod nulla quoad nos, & Cameram Apostolicam quoad cautelas & obligationes dictæ Cameræ, erga dictos Montistas censeatur facta nouatio, sed iura iuribus, & cautelas cautelis addendo obligent, prout & nos etiam si aliqua Cameræ Apostolicæ obligatio non succedat, ex nunc obligamus, & hypothecamus, ac subsidium dictarum Congregationum iuxta formam literarum se. re. prædicti Pij Papæ quarti, tam in erectione Montis recuperationum, quam primi, & secundi Auinionen. donec Mons huiusmodi durauerit, & extinctus fuerit, prorogamus, dictaque Congregationes ad illud omnino dictis Montistas soluere. Monte huiusmodi durante teneri, & obligatos esse volumus, & eorum obligationem de triennio in triennium (vt moris est) Depositario dicti Montis per ipsos Montistas

Hinc autem pontifex vt Regi Frãcorum, ab hæreticis oppresso subuenire possit motem Nouennalẽ, ad maiorem summã extendit, sed fructus ad septẽ pro centenariio reducit.

Pro admissione soluitur quinq; iulij, videlicet medietas Cameræ Apost. & altera medietas Collegio Montistarũ

Montistæ ementes loca super addita alijs præferantur vt hic.

Executores istius const.

Prorogatio dicti subdij Cong.

tistas ad eorum nutum ponendo, & amouendo ante finem cuiuslibet triennij fiendam promittimus, & ad hæc omnia nos, successores nostros, & dictas Congregation. de supremæ plenitudine potestatis obligamus. Dicto vero Thesaurario nostro generali, vt pecunias ex huiusmodi reductione, & extensione respectiue redigendas à personis loca extensa, & ampliata ementibus recipiendi, & solitas patentes literas in earundem personarum fauorem pro locis emendis expediendi, ipsasque pecunias postmodum ad venerabilem fratrem Carolum Caiacen. nostrum, & Sedis Apostolicæ apud charissimum in Christo filium Carolum Francorum Regem Nuncium ad effectum dicto Regi persoluen. & subuenien. transmittat, nec tamen propterea Montistas ipsos vllò vnquã tempore ad transmissionem huiusmodi probandum teneri, & obligatos esse, ac fructus in fortem computari nõ posse, sed libere illos, tam veteres, quam novos Montistas ad dictam rationem septem pro centenariio liberè percipere posse decernimus, ac nouorum locorum iuxta reductionem, & extensionem, ac ampliationem huiusmodi per dictum Thesaurarium nostrum faciendas venditiones, ac si à nobismet, & in Concistorio nostro secreto, ac de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio factæ fuissent, ex nunc motu simili, ac ex certa nostra scientia approbamus, & confirmamus, ac omnes, & singulos etiam dictorum Montistarum consensus forsã non rite receptos, ab omnibus, vel maiori parte præfatis, ac alios quosunque iuris, & facti, ac solemnitatũ, quarumcunque quomodolibet omiffarum, defectus, si qui forsã in præmissis interuenierint supplentes, & præmissa omnia vim validi efficacis contractus, inter nos, & Cameram prædictam, ex vna, & veteres, ac novos Montistas prædictos, inter quos nullã penitus differentiam esse volumus, sed omnes ad inuicẽ in omnibus, & per omnia adæquamus, iniri, & stipulari habere, & valere, ac efficacia existere. Sicq; in præmissis omnibus, & singulis per quosunque Iudices, &c. etiam S. R. E. Cardinales Palatii Apostolici Auditores iudicari, &c. sublata &c. ac irritum, &c. si secus, &c. decernimus, & declaramus. Non obstantibus omnibus, quæ in singulis dictorum prædecessorum nostrorum literis prædecessores prædicti voluerunt non obstare, quæ hic sigillatim pro repetitis habeantur, quibuscunque specialiter, & expresse derogamus, necnon alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod per præmissa contenta in Bulla Montis recuperationum prædicti, ac primi & secundi Auinionen. quo ad futuram extinctionem dicti Montis, sic per nos, reducti, & respectiue extensi, nullum censeatur in futurum factum præiudicium. Quodque Mons huiusmodi scutorum 204140. semper & quoadcunque post triennium à Kal. Ianuarij inchoandum tam ex dicti Montis recuperation. quam alijs quibuscunque Cameræ Apostolicæ pecunijs restituto precio prædicto in totum vel in partem per Cameram Apostolicam redimi, & extingui possit, & debeat facta intimatione per mensem ante, etiam prout antea licitum erat. Et quod præsentium, quas ac si concistorialiter expeditæ fuissent, valere, ac publici etiam contractus iniri inter nos, & sedem prædictam, ac Montistas, vim, & robur obtinere, & habere decernimus, sola signatura etiam absque signatura sufficiat, & vbi que fidem faciat, in iudicio, & extra, quacunque regula non obstante. Et nihilominus etiam sub plumbo per Secretariam nostram etiam cum insertionem tenorum dictarum literarum Apostolicarum, seu illarum narratiua, & cum amplissima derogatione, ac alijs clausulis necessarijs, & opportunis latissimè, & amplissimè extendendis etiam super vnoquoque præmissorum, etiam separatim expediri possint in forma gratiosa.

Administratio huius Montis datur Thesaurario generali. Quid fecit et Pau 19 4. in eius cõst. 13. Cupientes, vt Mons, fol. 584

Decretum irritans.

Mons extingui possit, vt hic.

Placet Motu proprio. M.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, quarto Idus Ianuarij, anno tertio.

Die decima Ianuarij, Millesimo quingentesimo sexagesimo nono, admissa fuit retrospectiva Motus proprii cedula in Camera Apostolica ex eiusdem Cameræ decreto, & registrata apud me infra scriptum libro dierum dicti anni, folijs 14.

Cæ. Capellus Cameræ Apost. Notarius.

LXXVII.

Iurisdicctio, & facultates Protectoris, & Iudicis, ac Deputatorum Monasterij Sanctæ Catharinæ della Rosa de Vrbe.

Protector nunc est Illustris, & Reuerendis. Petrus Donatus Cæsius Romanus Card. tit. S. Anastasiæ.

Prælatum autem & Iudex deputatus est Reuerendis. Adrianus Fusconus de Nursia Episcopus Aquinaten. & vtriusque signaturæ Romani Pontificis Referendarius.

PIUS Papa V. Motu proprio, &c. CUPIENTES, vt Monasterium Beatæ Catharinæ della Rosa nuncupat. de Vrbe, iam dudum pro receptandis, & aduocandis miserabilibus puellis, quæ in periculo pudicitie subuertendæ, in dicta Vrbe reperiantur erederi, & Confraternitas ibidem pro gubernio dicti Monasterij canonice instituta, non solum manuteneatur, verum etiam indies incrementum suscipiant, Monasteriumque, & Confraternitatem huiusmodi specialibus gratijs, & fauoribus prosequi volentes, motu simili ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, dilecto filio nostro Hippolyto tit. S. Mariæ nouæ præbytero Card. Ferrar. nuncupato nunc, & pro tempore Monasterij & Confraternitatis huiusmodi existen. Protectori, seu Confraternitati prædictæ, illiusque administratoribus, gubernatoribus, & deputatis, quod quasunque puellas in periculo pudicitie existen. amittendæ, & si benè viscera fuerit propria auctoritate, etiam inuitis parentibus capere, & in dictum Monasterium introducere, illasque tam dum in dicto Monasterio manserint, quam etiam, inde egressæ siue nuptæ, siue viduæ fuerint, necnon occultantes, & latitare facientes, carcerare, punire, corrigere, & castigare, eorũ arbitrio, seu alijs iuxta eorum statuta, & prouidas ordinationes possint, & valeant concedimus, statuimus, decernimus, & mandamus. Nec non pro ipsius Monasterij Confraternitatisque Monasterium,

Facultas Protectoris, & deputatorum, puellas in periculo amittendæ pudicitie existentes inuitis parentibus capere, illasque, & alios eas occultantes, &c. coeetedi.

lium, & puellarum minori dispendio, ne cogantur per diuersa tribunalia litigare, omnes, & singulas causas, lites, quæstiones, & controuersias ciuiles criminales, profanas, spirituales meras, & mixtas inter Confraternitatem, seu eius administratores, gubernatores, & deputatos huiusmodi, Moniales, seu puellas in dicto Monasterio degentes, seu quæ inde egressæ, & nuptui traditæ sunt ex vna, & quascunq; alias personas cuiuscunq; dignitatis, gradus, ordinis, conditionis, & prææminentie existentes, Vniuersitates, Societates, Congregationes, & Monasteria, aut alia loca pia, ex altera partibus, etiam si coram S. R. E. Camerario, Clericis, & Præsidentibus Camere Apostolicæ, & eiusdem Camere generali Auditore, necnon Vicario, Gubernatore, & Senatore dictæ Vrbs, illorum locatentibus, collateralibus, & Iudicibus, ac dictæ Vrbs causarum appellationum, Capitaneo, & Sacri Palatii Apostolici Auditoribus, & eiusdem S. R. E. Cardinalibus, alijsque Iudicibus ordinarijs, seu delegatis, huiusmodi motas, & pendentes, & de super statu, & bonis, tam Monialium, quam puellarum, necnon quibuscunq; locationibus, venditionibus, legatis fideicommissis testamentis, hereditatibus, atque illorum discussionibus, atque quarumcunq; iurium, & actionum celsionibus, alijsque inter viuos contractibus, etiam vigore obligationis in forma Camere executionibus, reuocationibus, bonis rebus, iuribus, & actionibus ad Confraternitatem prædictam, eiusque Gubernatores, Administratores, & deputatos, Moniales, & puellas prædictas, tam coniunctim, ac tam actiue, quam passiuè spectantibus, & pertinentibus in quacunque instantia, (quarum omnium, & singulorum statum, & merita, necnon iudicium, & colligant nomina, & cognomina, ac qualitates cæteraque de necessitate exprimenda pro expressis habent.) in statu, & terminis, in quibus nunc reperiuntur, harum serie ad nos aduocantes, illasque omnes & singulas motas, & pendentes, ac quam, & quas Confraternitas Gubernatores, Administratores, & deputati, necnon Moniales, & puellæ ibi degentes, & illi quæ exinde egressæ, & nuptui traditæ sunt, & pro tempore fuerint, habere volent contra easdem personas Vniuersitates, & collegia, Congregationes, Confraternitates, Monasteria, & alia huiusmodi pia loca, pro rebus, bonis, hereditatibus, iuribus, & actionibus huiusmodi nunc, & pro tempore Monasterij Confraternitatis præfatarum existenti Protectori præfato, vna cum illarum emergentibus dependentibus incidentibus annexis, & connexis, summarie, simpliciter, & de plano, & sola facti veritate inspecta, ac sine strepitu, & figura iudicij per seipsum, seu alios à se deputandos, in quacunque instantia vsque ad finem audien. cognoscen. & sine debito terminandum auctoritate Apostolica tenore præsentium committimus, & mandamus: Ipsumque Protectorem nunc, & pro tempore existen. in dictis causis motis pendentibus, & in futurum mouendis, in iudicem ordinarium cum facultate easdem causas, in quacunque instantia vsque ad finem perseipsum, vel alium seu alios eius Auditores, illas cognoscen. deciden. & terminan. & alijs facultatibus prædictis, facimus, constituimus, & deputamus, Necnon cum potestate citan. & inhibendi, quas, quibus, & quoties in Curia, & extra eam, etiam per edictum publicum confitto etiam de non tuto accessu eisdemq; quæ, & quibusuis alijs eiusdem Vrbs iudicibus, & personis tam Ecclesiasticis, quam secularibus, quibus, & quoties opus sit, & sub sententijs, censuris, & poenis Ecclesiasticis, & pecuniarijs, quibus sibi, seu ab eo pro tempore deputando Auditori videbitur inhibendi, & in euentum non paritionis contra inobedientes, contumaces, & rebelles ad declarationem incursum censurarum, & poenarum huiusmodi, illarumq; aggravationes, & reaggravationes, & aliàs iuxta morem, & stylum Curiarum Vrbs in similibus seruari solitum, & prout sibi videbitur proceden. sententiaque suas debite executione demandare sive demandare facie. auxiliumque brachij secularis ad hoc si opus fuerit inuocandi, omniaque, & singula alia in præmissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna faciendi, gerendi, & exercendi, ac in omnibus, & singulis eis prædictis ad dictam Societatem, Moniales, & puellas, vt præmittitur spectantes, singulis diebus, & horis feriatis, & non feriatis, præterquam in honore Dei, etiam tempore feriarum ob necessitatum hominum indictarum, & indicendarum procedere, ac quemcunq; Notarium, sibi bene visum in causis huiusmodi deputare possit, & valeat. Quodque citationes, & inhibitiones, quæ in eis fieri oportuerit, etiam per Curiam Capitolij, & quoscunq; alios Mandatarios fieri possint, Et quicunque executores Vrbs possint, & debeant effectualiter executioni demandare omnes, & singulas sententias, decreta, & mandata prædicti Cardinalis Protectoris sue: b eo deputatorum, quæ non obstan. regula Cancellariæ sub eius paruo sigillo expediri possint, ac in super Confraternitatem prædictam, eiusque Administratores, Gubernatores, & Deputatos, necnon Moniales, aut puellas ibidem degentes, & inde egressas nuptas, seu viduas huiusmodi ex nunc deinceps occasione præmissorum alibi, quam coram prædicto Protectore conuenire aut ad alios conuenientibus constringi non posse; ac processus, sententias, & decreta per alium, seu alios tam ordinarios quæ delegatos Iudices in omnibus prædictis quomodolibet pro tempore formatos latas, & facta cum inde sequutis, quibuscunq; nulla, irrita, & inania nulliusque roboris, vel momenti fore. Præsentemque cedulam sub quibusuis reuocationibus, suspen. limitation. seu renouationibus similibus, vel dissimilibus concessionum, & gratiarum, etiam per nos, & successores nostros Romanos Pontifices, & sedem prædictam, vel eius legatos, etiam per Regulas Cancellariæ Apostolicæ pro tempore factas, nullatenus comprehendî, sed semper ab illis penitus & omnino exceptas, & quoties illæ emanabunt præsentem cedulam in pristinum statum restitutam esse, & censi debere, nec eidem cedulæ per quascunq; literas, etiam quasuis clausulas generales, vel speciales, etiam derogatorias derogatorias, irritantiaque, & alia decreta sub quocunq; verborum expressione continentes, derogari posse, etiam si illi vilo vnquam tempore ex aliqua etiam quantumuis necessaria, & vrgenti causa derogari contingat, nisi tenor eiusdem cedulæ de verbo ad verbum, nihil penitus omisso insertus, & huiusmodi derogatio per trinas distinctas literas eundem tenorem continentes tribus similibus distinctis vicibus, Administratoribus, Gubernatoribus, Deputatis, & Confratrum huiusmodi omnibus, & singulis legitime insinuata, & intimata fuerit, eorumque expressus ad id accesserit assensus derogationem huiusmodi nemini suffragare, nullius esse roboris, vel valoris, & eis per quoscunq; Iudices quauis auctoritate fungen. etiam prædictæ Ecclesiæ Cardinalis, & causarum Palatii Apostolici Auditores sublata, &c. ac irritum, &c. iudicari, & diffiniri debere. Non obstan. præmissis, ac se. re. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & in concilio generali edita de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis vigore præsentium ad iudicium non trahatur, alijsque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis. Necnon Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, ac Hospitalium Ecclesiarum Monasteriorum, & aliorum quorumcunq; locorum, & ordinum iuramento, &c. roboratis, statutis, & consuetudinibus priuilegijs

Facultas Prote
toris & Iudicis
causas ciuiles, &
criminales, mo
nasterijs. Cæte
ring eiusque Cõ
fraternitatis. Mo
nialium, & Puel
larum etiã Mo
nasterio egressa
sũ, & nuptui tra
ditarum, in qua
cunq; instantia
summarie, &c.
cognoscenti.
Inhibendique
in Curia, & extra
& inobediens
cohercendi.

Et singulis die
bus, & horis pro
cedendi.
Notariumque in
huiusmodi cau
sis eorũ arbitrio
deputandi.
Mandatarij om
nes citare possit
in his causis.
Executores om
nes exequi de
beant decreta Pro
tectoris, & depu
tatorum.

Confraternitas
Moniales Puellæ
& Administrato
res coram Prote
tore dumtaxat
conuenire, & cõ
ueniri possunt.

Processus & sen
tentia ab alijs iu
dicibus desuper
formate nullæ
sunt.
Clausulæ præ
feruatiuæ.

Decretũ irritũ.

Clausulæ derog.

legijs quoque indultis Conferuatoribus exemptionibus, & literis Apostolicis eisdem, ac dilectis filijs Populo Romano, necnon Iudicibus Curijs, & Tribunalibus, eorumque personis per quoscunq; Ro. Pontifices prædecessores nostros, & nos ad dictam sedem, etiam motu, & scientia similibus concessis, approbatis, & innouatis, etiam disponentibus, & causæ huiusmodi ad forum, seu Curiam Capitolij reasumi debeant, quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione aliàs de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma illius contenta, obseruata inferri foret præsentibus pro sufficienter expressis habentes illis aliàs in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunq; aut si præfatis, aut quibusuis alijs communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, aut excommunicari, vel extra, aut vltra certa loca Curias, & Tribunalis ad iudicium trahi non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs priuilegijs indultis Apostolicis, generalibus, vel specialibus quorumcunq; tenorum existen. per quem præsentibus non expressa, aut totaliter non inserta iurisdictionis ipsius Protectoris explicatio impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumcunq; totis tenoribus de verbo ad verbum habeda sit in præsentibus mentio specialis. Volumus autem præsentium solam signaturam sufficere, & vbique fidem facere in iudicio, & extra regula contraria non obstan. & earundem transumptis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo Protectoris, seu Confraternitatis huiusmodi munitis eandem prorsus fidem adhiberi, quæ adhiberetur præsentibus manu nostra subscriptis. Placet M. Romæ, apud S. Petrum, quarto Idus Februarij, anno tertio.

Clausula derog.

Sola signaturam sufficere.

LXXIX.

Reformatio Procuratorum, & Solicitorum Romanæ Curie.

Alias reformationes habes sup. in Benedi. 12. const. 1. Decens. fol. 38. & Greg. 11. const. 3. Quamuis, fol. 44. & Mart. 5. const. 3. In Apostolicæ, fol. 57. & Leon. 10. const. 24. Cum perceperimus, fol. 227.

Procuratoris autem, & Aduocati pauperum officium, vide sup. in Pij 4. const. 85. Cum ab ipso, fol. 776.

P I V S - Papa V. Motu proprio, &c.
N V P E R volen. errores, & abusus qui in Tribunalibus Vrbs temporum malitia irreperant, corrigere, venerabilibus fratribus Baldo Amerin. Almæ Vrbs Gubernatori, & Carolo de Crafsis Montis Flascionen. Camere Apostolicæ Clerico Episcopis, & dilectis filijs Alexandro Riario Curie eiusdem Camere generali Auditori, Blasio Busetto eiusdem Vrbs Senatori, Francisco Sarmiento causarum Palatii Apostolici Auditori, Alphonso Binarino nostro in spiritualibus Vicarij generalis Vicegerenti, necnon Nicolao Ormanetto. Notario nostro, & Honophrio Camaiano Camere Apostolicæ Præsiden. negotium reformationis officiorum, & Tribunalium commissum perferunt. & nobis referen. ac successiue terminan. Quia autem res huiusmodi longè lateque diffusa multa habet capita, non ab re visum est ex illis vnum præcipuum, & maxime necessarium, dum cetera maturius digeruntur, præsentem nostram constitutionem terminare, quod sic præciso, facilius ad vniuersi operis cepti consummationem valeat deueniri. Sanè licet Procuratorum vsus vtilis, & necessarius vbique locorum existat, tamen in hac Alma Vrbe nostra propter multitudinem negotiorum, quæ ad hanc sanctam Sedem Apostolicam ex vniuersis Christianorum partibus deferuntur, maximè vtilis, & necessarius existat, & quamuis in Romana Curia multi probi, & periti viri reperiantur ex his qui alienas causas agunt, & defendunt, nihilominus eorumdem Deputatorum, & aliorum relatione percepimus in hac Alma Vrbe nostra ita Procuratorum, & Solicitorum numerum, & multitudinem excreuisse, & eo vsque inoleuisse, vt quibus Imperitus, & Romanæ Curie praxi, rerumque agendarum experientia insufficientis, calumniosus, calumniosusque, & litium protelationibus deditus, Procuratoris, seu Solicitoris officio fungi, absque aliqua approbatione, & facultate sibi commissa, audeat. Quo fit, vt non modo nullitates innumeræ eorum imperitia, & calumnia, ac cauillatione oriantur, attentataque committantur, Iudicesque periti in eorum imperitia intruenda, & calumnijs refellendis intolerabili molestia afficiantur, quin etiam amplius eorum principalium etiam bonum ius fouentium causæ, & in quibus aliàs victoriam eorum principales reportare possent, in perditionem prolabantur, ac etiam propter eorum calumnias, tergiuersationes, & subterfugia, quibus nonnulli ex eis maximè dediti reperiuntur, lites in infinitum protrahantur adeo, vt sæpenumero, etiam iustitiam fontes litium dilatione affecti, & quandoque etiam præuaricationibus hominum huiusmodi perterriti, lites, & causas ipsas deserere cogantur, in graue ipsarum partium præiudicium, ac ipsum Procuratorum, & Solicitorum animarum periculum, & damnationem, vnde etiam sæpe accidit, vt de iudicibus iniuste deferantur querelæ. Nos igitur etiam vestigijs se. re. Leonis X. & Pauli III. Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum inhærendo, volentes partium in eadem Romana Curia colligantium indemnitati consulere, & erroribus huiusmodi de aliquo opportuno remedio occurrere, & mandamus, ne de cætero perpetuis futuris temporibus quibus modernus causarum Procurator, seu Solicitor (exceptis in Collegio Procuratorum hætenus descriptis, & matriculatis, & alijs ab eisdem Reformatioribus approbatis) coram quibuscunq; Iudicibus Romanæ Curie comparere, & processus instruere, ac Procuratoris, seu Solicitoris officium exercere, nisi præuio examine super eius doctrina, qualitate, & moribus à supra dictis, quibus negocium reformationis huiusmodi commissum, probatus, & ad huiusmodi munus procuratoris, ac sollicitationis admissus fuerit, cuius nomen sit annotatum in cedula eorumdem Deputatorum manu sub-

In Romana Curia, quilibet etiã imperitus, & calumniosus, Procuratoris, vel Solicitoris officium exercebat.

Vnde mala hic expressa oriebantur.

Ideo hic Pont. eos tantum Procuratores, & Solicitatores recipi iubet, qui iã matriculati sunt in Collegio, vel de cætero admissi fuerint à Deputatis.

Q manu sub-

manu subscripta, & indicibus quorumcumque Tribunalium Urbis per Curforem intimata. Alij vero qui de cetero perpetuis futuris temporibus Procuratores, & Solicitatores causarum fieri, illorumque officium exercere voluerint, illud nulla tenus exercere valeant, nisi etiam cum licentia praeuio examine, vt supra inscriptis habita a praesentibus, & pro tempore existen. Almae Urbis Gubernatore, Curiae causarum Camerae Apostolicae Auditore nostro in spiritualibus in hac Alma Vrbe Vicario, seu Vicegerente, & Almae Urbis Senatore, Collegij Auditorum Rotae, & Clericorum Camerae Apostolicae Decanis, Romanae Curiae Iudicibus, & de tali licentia in causis in quibus comparuerint fidem faciant. Facultatem dantes, ac etiam praecipientes, quatenus saltem bis in annos Procuratores, & Solicitatores praefatos nunc, & pro tempore, vt praefertur, existen. vltra eorum primum examen iterum semel, vel pluries quolibet anno pro eorum arbitrio examinandi, licentiasque per eos concessas seu concedendas, vel approbationem illorum iam dictam ex causa reuocandi, eis ac quibus, & quotiens ipsis videbitur, & placuerit, officium, & exercitium pro curae, & sollicitationis huiusmodi sub praedictis, vel alijs per eos imponen. moderan. & applican. poenis perpetuo, vel ad tempus inhibendi, & interdicendi, appellatione quacunque remota, Quorum quidem Procuratorum, & Solicitatorum approbatorum nomina describantur in tabula, quae retineatur publice in quibuscunque Tribunalibus Urbis, vt ab omnibus cognosci possint, seu aliquo loco eidem DD. Gubernatori, Auditori Camerae, Vicario, & alijs praedictis beneuolito. Mandantes insuper praedictis omnibus, ceterisque quibuscunque Romanae Curiae Iudicibus, quatenus sub inobedientiae, ac indignationis nostrae incurfu, Procuratoribus, & Solicitatoribus causarum nunc, & pro tempore existen. publico per eos vigore praesentis Motus proprii decernen. & in locis publicis Almae Urbis affigendo edito sub perpetui ab Vrbe ex, exercitijque pro curae, & sollicitationis huiusmodi officij priuatione, inhabilitatisque ad illud exercendum, carceration. ac pecuniarijs, alijsque eorum arbitrio imponen. moderan. & applican. poenis inhibere debeant, ne ipsi nunc, & pro tempore existen. causarum Procuratores, seu Solicitatores, & alij quicunque officium huiusmodi exercentes, & exercere volen. audeant alienas causas agere, in eis comparere, & officium procurae, vel sollicitationis exercere, nisi prius de licentia, & facultate inscriptis obtenta a dictis nostris reformatibus, & alijs praedictis etiam eorum propria manu subscripta fidem fecerint, inobedientesque, & contrafacien. quascunque poenas praedictas incurrisse declarent, carerent, priuent, ac ad exilium, & praedictas, & alias quascunque imponen. moderan. & applican. poenas condemnent, ac suas declarationes, & condemnationes effectualiter exequantur, & plenarie ab his ad quos pertinet exequi faciant. Praemissis, & quibuscunque constitutionibus, ac ordinationibus Apostolicis in contrarium forsan. facien. non obstantibus, quibus omnibus, etiam si illorum tenores, &c. latissimè derogamus, cum clausulis opportunis, & consuetis, Volumus etiam quod praesentis Motus proprii sola signatura sufficiat, & vbique in iudicio, & extra fidem facias absque alia registratura, seu literarum expeditione.

Placet Motu proprio. M.

Praesentetur B. Amerinus Regens.

Die decimatertia mensis Ianuarij, millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, retrospectus Motus proprius affixus, & publicatus fuit in acie Campi Florae, & ad valuas Cancellariae Apostolicae dimissis ibidem copijs affixis per me Iulium Parinum S. D. N. Papae Curf.

Franciscus Sottocasa Magister Curf.

L X X X.

Forma contrahendi census.

In materia censuum, habes sup. fol. 72. Nicolai 5. const. 4. Sollicitudo, & fol. 441. Pauli 3. const. 41. Dilectus.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. CVM onus Apostolicae seruitutis obeuntes, cognouerimus innumeris celebratos fuisse, & indes celebrari censuum contractus, qui nedum non continentur intra limites a nostris antecessoribus eisdem contractibus statutos, verumetiam quod deterius est, contrarijs omnino pactioibus, propterea ardentem auaritia stimulum, legum etiam diuinarum manifestum contemptum praesferunt, non potuimus animarum, prout tenemus saluti consulentes, ac piarum mentium petitionibus etiam satisfacientes, tam graui morbo, latiferoque veneno salutari antidoto non mederi.

Hac igitur nostra constitutione statuimus, censum seu annum redditum creari, constituiue nullo modo posse, nisi in re immobili, aut quae pro immobili habeatur, de sui natura fructifera, & quae nominatim certis finibus designata sit.

Rursus nisi vere in pecunia numerata, praesentibus testibus, ac Notario, & in actu celebrationis instrumenti, non autem prius recepto integro, iustoque pretio.

Solutiones quas vulgo anticipatas appellant, fieri, aut in pactum deduci prohibemus.

Conuentiones directae, aut indirectae obligantes ad casus fortuitos eum, qui alias ex natura contractus, non tenetur, nullo modo valere volumus.

Quemadmodum nec pactum auferens, aut restringens facultatem alienandi rem censui suppositam, quia volumus rem ipsam semper, & liberè, ac sine solutione laudemij, seu quinquagesimae, aut alterius quantitatis, vel rei, tam inter viuos, quam in vltima voluntate alienari.

Vbi autem vendenda sit, volumus Dominum census alijs omnibus praeferrì, eique denuntiari conditiones quibus vendenda sit, & per mensem expectari.

Pacta continentia morosum census debitorem teneri ad interesse lucri cessantis, vel ad cambium, seu certas expensas, aut certa salaria, aut ad salaria, seu expensas medio iuramento creditoris liquidandas, aut

Deputatorum facultates.

Procuratorum approbatorum nomina describenda sunt in tabula retinenda in Tribunalibus Urbis.

Iudicium facultates coercen. procuratores non approbates.

Clausula derog.

Sola signatura sufficit.

Publicatio.

Census imponi debet supra re immobili fructifera, & certis finibus designata. Et in pecunia numerata in actu celebrationis iustitiam. Soluunturque in sine, & non anticipata. Obligaciones ad casus fortuitos extra naturam contractus nullae snt. Pacta impediencia facultatem alienandi rem censuatam, snt illi cta. In re censuali vendenda, Dominus census praefertur, ad quod vide Greg. 13. const. 25. Pacta, quod debitor census ob morositatem aliquam dampnum incursum nulla fiat.

aut rem censui subiectam, siue aliquam eius partem amittere, aut aliud ius ex eodem contractu, siue aliunde acquisitum perdere, aut in aliquam poenam cadere, ex toto irrita sint, & nulla.

Imo & census augeri, & nouum creari super eadem, vel alia re in fauorem eiusdem, aut personae per eum suppositae pro censibus temporis vel praeteriti, vel futuri, omnino prohibemus.

Sicuti etiam annullamus pacta continentia solutiones onerum ad eum spectare, ad quem alias de iure, & ex natura contractus non spectarent.

Postremo census omnes in futurum creandos non solum re in totum vel pro parte perempta, aut infructuosa in totum, vel pro parte effecta, volumus ad ratam perire, sed etiam posse pro eodem pretio extingui, Non obstante longissimi etiam temporis, ac immemorabili, immo centu, & pluriu annoru praescriptione, non obstantibus aliquibus pactis directis, aut indirectis talis facultate auferentibus, quibuscuq; verbis, aut clausulis coepta sint.

Cum vero traditione pretij redditus extinguendus erit, volumus per bimestre ante id denuntiari ei, cui pretium dandum erit, & post denuntiam, intra annum tamen, etiam ab inuito pretium reperi posse, & vbi pretium nec volens intra bimestre soluat, nec ab inuito intra annum exigatur, volumus nihilominus quancumque redditum extingui posse, praesertim tamen semper denuntia de qua supra, & non obstantibus his, de quibus supra, idque obseruari mandamus etiam quod pluries ac pluries denunciatum fuisset, nec vnquam effectus lectus fuisset.

Pacta etiam continentia precium census extra casum praedictum, ab inuito, aut ob poenam, aut ob aliam causam repeti posse, omnino prohibemus.

Contra istaque sub alia forma posthac celebrandos conuentiones iudicamus.

Et ita illis propterea non obstantibus, quicquid vel expresse, vel tacite contra haec nostra mandata dari, remitti, aut dimitti contingat, a Fisco volumus posse vendicari. Hanc autem salutiferam sanctionem nedum in censu nouiter creando, verumetiam in creato quocunque tempore aliquando, modo post publicationem constitutionis creatus sit, perpetuo, & in omnibus seruari volumus.

Declarantes precium semel censui constitutum nunquam posse ob temporum, aut contrahentium qualitates, seu aliud accidens, nec quo ad vltimo contrahentes minui vel augeri.

Et licet legem ipsam ad contractus iam celebratos non extendamus, illos tamen omnes in quos sub alia forma peruenerunt census, hortamur in Domino, vt singulos contractus, censuraz bonorum religiosorum subiiciat, & animarum saluti consulant.

Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis, & consuetudinibus, nec non priuilegijs, & literis etiam per quoscunq; Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac etiam nos sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis etiam derogatorijs, nec non irritantibus decretis, ex quauis causa, etiam per modum legis vniuersalis, aut alias quomodolibet editis, siue in fauorem vniuersitatum, Communitatum, Collegiorum, Congregationum, Ciuitatum, & locorum concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, & singulis, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, quatenus directè, vel indirectè praesenti nostrae constitutioni in toto, vel in parte contrariantur, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque.

Volumus autem quod praesentes in Cancellaria, & acie Campi Florae publicentur, & inter constitutiones extrauagantes perpetuo valituras conscribantur.

Et quia difficile foret praesentes ad singula quaque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius Praelati munitis, eade prorsus fides vbique adhibeatur, quae praesentibus adhibetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae prohibitionis, annullationis, statuti, mandati, iudicij, hortationis, derogationis, declarationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romae apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, quartodecimo Kalendas Februarij, Pontificatus nostri anno quarto. Ca. Glo.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

H. Cumyn.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo nono, indictione duodecima, die vero vigesima nona mensis Ianuarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Pij diuinae prouidentia Papae V. Anno eius quarto, retrospectae literae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt Romae in locis retrospectis, videlicet ad valuas Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Florae, per nos Camillum Cherubinum, & Christianum de Monte, praebatari Sanctissimi D. N. Papae Curfores, Io. Guer. Mag. Cur, Lectae, & publicatae fuerunt retrospectae literae Romae in Cancellaria Apostolica, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo nono, die vero Sabbati vigesima nona mensis Ianuarij, Pontificatus Sanctissimi D. N. D. Pij Papae V. anno quarto. A. Lomellinus Custos.

L X X X I.

De Iudaeorum exterminatione, ab omnibus locis Dominij S. R. E. & eius Subditorum, praeterquam ab Vrbe Roma, & Ancona.

De materia Iudaeorum, notati concord. sup. in Pauli 3. const. 29. Cupientes, f. 415. & habes etiam infra in Greg. 13. const. 106. Sancta mater.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. HEBRAEORVM gens sola quondam a Domino electa, quae diuinis eloquijs infusa, caelestium mysteriorum particeps esset, quantum ceteris omnibus gratia, & dignitate excelluit, tantum postea incredulitatis suae merito contemta, & neglecta in praecipuum meruit deturbari, quod adueniente teporis plenitudine perfida

Census augeri, vel creari non possunt super fructibus census. Pacta continentia solutiones onerum, ad quae aliquis non tenetur inuolida sint. Censui perit pro rata rei peremptae, vel infructuosae effectus. Extingui potest, quancumque pro eodem pretio facta intimatio ne per duos menses ante. Reperit tamen ab inuito non potest.

Census perit pro rata rei peremptae, vel infructuosae effectus.

Contra istaque aliter celebrandos conuentiones iudicamus.

Precium census semel constitutum minui, & augeri non debet. Hec constitutio ligat quoad census contrahentes. Clausula derog.

Forma publicationis, quae consequetur.

Publicatio in Vrbe.

Publicatio in Cancellaria Apo.

Causa huius ob-
fcuritatis.

Iudæi omnes di-
scedant de locis
Dominij S. R. E.
Roma, & Anco-
na exceptis infra
tres menses à die
publicationis.
Quæ eû huc inf-
fuit.

Inobedientium
pœnâ.

Barones, Guber-
natores, & alij,
consequantur hæc
contâ.

Clausulæ de
rogat.

& ingrata suū Redēptorem indigna morte perēptū impie reprobarit. Amisso nāq; sacerdotio, legis auctoritate adēpta, proprijs desecta sedibus, quas tamquā lac, & mel fluentes, clementissimus, & benignissimus Deus iam inde à prima ipsius gētis origine illi præparauerat, terrarū Orbē tot iam sæculis pererrans, inuisa, probris contumelijsque omnibus obiecta, foedas, & infames quasque artes, quibus famem tolerare possit, haud secus quam vilissima mancipia, cogitur atrectare. Sed Christiana pietas hunc ineluctabilem casum in primis commiserans, illam humanius satis apud se passa est diuersari, vt scilicet crebro illius intuitu passionis Dominicæ memoria fidelium oculis frequentius obuerferetur, simulque ea exemplis, doctrina, monitis, ad conuersionem, & salutem (quæ reliquijs Israel, Prophetæ oraculo futura est) amplius inuirtetur: à qua, si Christianorum sedibus explosa, ad eas gentes quæ Christum non norunt diuerteret, magis magisque aliena reddetur. Verum tamen illorum impietas pessimis omnibus artibus instructa, vsque eo processit, vt iam pro communi nostrorum salute expediat tanti morbi vim celeri remedio prohibere. Nam vt tam multa vsurarum genera omittamus, quibus Hebræi egentium Christianorum substantiam vsquequaque exmanuerunt, perspicuum satis putamus eos furum, & latronum receptores, atque participes, qui quasque res ab ijs surreptas, & interuertas non modo profanas, sed etiam diuino cultui seruientes ne interoscantur, aut ad tempus suppressere, aut alio transferre, aut omnino transformare conantur, plerique etiam specie tractandæ rei proprio exercitio conuenientis, honestarum mulierum domos ambientes, multas turpissimis lenocinijs præcipitant, quodque omnium perniciosissimum est, sortilegijs, incantationibus, magicisque superstitionibus, & maleficijs dediti, quamplurimos incautos, atque infirmos Satanæ præstigijs inducunt, qui credant euentura prænuñciari, furta, thesauros, res abditas reuelari, multaque præterea cognosci posse quorum ne inuestigandi quidem facultas vlli omnino mortalium est permissa. Postremo cognitum latis, & exploratum habemus, quam indigne Christi nomen hæc peruersa progenies ferat, quam infesta omnibus sit, qui hoc nomine censentur, quibus denique dolis illorum vitæ infidetur. His, alijsque grauissimis rebus adducti, & augefcntium quotidie ad Ciuitatum nostrarum perniciem scelerum grauitate permoti, cogitantes præterea supradictam gentem præter mediocres ex oriente commeatus nulli Reipublicæ nostræ vlui esse, nostris vero populis qui præsertim à nobis aliquanto remotiores sunt, conducibilis fore illius nomen flagitia miserias aliunde ad se relatas audire, quam vllò charitatis stimulo eam in suo deinceps situ vt antehac confouere: auctoritate præsentium præcipimus, vt omnes & singuli vtriusque sexus Hebræi in omni ditione nostra temporalis, & sub ea consistentium Ciuitatum, Terrarum, & locorum domicellorum, Baroaurum, aliorumque dominorum temporalium, etiam merum, & mistum Imperium, ac vitæ necessitate potestatem, & quamcunque aliam iurisdictionem, atque exemptionem habentium, de ipsis omnino finibus intra trium mensium spatium postquam præsentis literæ hic fuerint publicatæ, omnino excedant. Quibus præteritis quicumque siue incolæ, siue peregrini, siue præsentis, siue futuri in quacunque dictæ ditionis Ciuitate, Terra, vel loco, etiam Domicellorum, Baronum, Dominorum, & aliorum exemptorum prædictorum quandocunque inuenti fuerint rebus omnibus spoliatur, & Fisci iuribus applicentur, mancipia Romana Ecclesiæ fiant, & in perpetuam seruitutem asserantur, dictaque Ecclesiæ illud idem ius in eos quod ceteri Domini in seruos, & mancipia, sibi debeat vendicare (Vrbe Roma, & Ancona dumtaxat exceptis) vbi eo solos Hebræos, qui nunc eas habitant, ad prædictam memoriam amplius excitandam, persequendaque cum orientabilibus negotiationes, mutuosque commeatus cum eisdem permittimus tolerandos, cum eo tamen, vt nostras, & prædecessorum nostrorum, aliasque canonicas de eis constitutiones studeant obseruare, sin minus, in pœnas omnes quæ dictis constitutionibus continentur, quasque ad hoc innouamus, eo ipso incidant. Futurum enim speramus eos qui præsertim nostro, & huius sedis conspectui proximi sunt, noxæ metu à maleficijs temperatos, & interdum aliquos (vt antehac nostro quoque hortatu satis multis contigit) lumen veritatis cum gaudio agnituos. Sed neutri ad alteros, nec in alium dictæ ditionis locum vllò tempore demigrent, nec proficiantur, neque quempiam ex proscripitis ad se recipiant, si seruitutis iugum, & supplicia voluerint euitare. Iubemus igitur omnium Prouinciæ, Ciuitatum, & locorum dictæ ditionis Legatos, Gubernatores, Præsidentes, Prætores, & Magistratus, ac etiam locorum ordinarios, necnon Domicellos, Barones, Dominos, & exemptos supradictos, ac quoscunque alios ad quos id pertinet, vt quisque pro se, nulla alia à nobis expectata iussione, aut mentis declaratione omnia prædicta quamprimum exequantur, & caueant diligenter vlli posthac Hebræi ad ipsas Prouincias, Ciuitates, & loca etiam Domicellorum, Baronum, & aliorum prædictorum ex quacunque causa amplius accedant. Quicumque vero etiam de ijs qui Romæ, & Anconæ nunc sunt, ex curso trimestri proximo inuenti in quacunque dictæ ditionis parte, etiam quæ Dominij temporaliter eorundem Domicellorum, Baronum, Dominorum, & exemptorum sit, statim Ecclesiæ prædictæ mancipati in seruitutem perpetuam conijciantur, quorum etiam cruciibus grauiores poenas impendere significamus, vt ceteri eorum exemplo discant quanti fuerit hanc nostram prohibitionem temere neglexisse. Non obstantibus prædictis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, legibus, Communibus, & municipalibus Prouinciæ, Ciuitatum, & locorum prædictorum, necnon Camera Apostolicæ iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, & conuentionibus cum Hebræorum prædictorum vnuerfitate etiâ sub fide publica pactis, priuilegijs quoque, indultis, exemptionibus, & literis Apostolicis illis omnibus, ac etiam prædictis Domicellis, Baronibus, & Dominis, ipsorumque Ciuitatibus, Terris, locis, & populis per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & sedem prædictam, etiam Motuproprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ac alias quomodocunque, & sub quibuscunque tenoribus, & formis, & ex quibusvis causis, etiam onerosis, ac cum restitutionibus, præseruationibus, derogationibus, derogationibus, alijsque fortioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis in genere, & in specie quociescunque concessis, confirmatis, & sæpius iteratis vicibus innouatis. Quæ omnia & singula etiam si de eis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales mentio, seu quavis alia expressio habeada foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus pro expressis habentes, quatenus prædicta impedire, vel differre, aut alias illis obesse possent, harum serie de simili potestatis plenitudine specialiter & expresse reuocamus, & abolemus, viribusque, & effectu prorsus carere, ac quicquid secus per quoscunque scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem vt præsentium exempla

exempla etiam impressa edantur, eaque Notarij publici manu, & cuiuscunque curiæ ecclesiasticæ, aut Prælati sigillo obsignata eandem illam prorsus fidem vbique locorum faciant, quam ipsæ præsentis facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ permissionis, præcepti, innovationis, iussionis, significationis, reuocationis, abolitionis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Quarto Cal. Martij, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Ca. Glorierius.
H. Cumyn.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo nono, indictione duodecima, die vero Sab-
bati vigesima sexta mensis Februarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini Nostri, Domini Pij
diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius Quarto præsentis retrospectæ literæ Apostolicæ affixæ, & publica-
tæ fuerunt ad valvas Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Bartholomæum Sot-
tocasa, & Ioannem Andræam Rogerium Apostolicos Cursores.

Publicatio

Christianus de Monte Magister Curforum.

L X X X I I.

De locis assignandis Fratribus Reformatis ordinis Minorum de Obseruantia
in Prouincijs ipsius Ordinis.

De his Reformatis, vide infra in Grego. 13. constitu. 56. Cum illius
vicem, vbi not.

De materia autem Fratrum de Obseruantia ponam concord. infra in Greg. 13.
consti. 35. Ex benigna.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam.
IN VNCTVM nobis desuper Apostolicæ seruitutis officium crebro vos admonet, & inducit, vt
personis quibuslibet Regularibus vigilantæ nostræ partes efficacius exhibentes eos in institutorum
suorum regularium condere salubriter manuteneamus. Accepimus sane nuper quod in ordine S. Frã-
cis de Obseruantia nonnulla sunt domus, & loca recollecta nuncupata, in quibus dicti ordinis fratres arctio-
rem quam in cæteris vitam degunt, & propterea eidem ordini commodum, & opportunum esse censentes, vt
in singulis dicti ordinis Prouincijs duæ domus, & loca recollecta huiusmodi existant, auctoritate Apostolica te-
nere præsentium perpetuo decernimus, atque statuimus, quod in qualibet Prouincia dicti ordinis duæ ad minus
domus, & loca recollecta esse debeant; Et præfata monasteria Recollecta nullatenus ab huiusmodi recollectione
separari possint: & fratres in illis degentes etiam si velint (nisi de Ministri Generalis ipsius ordinis, vel Prouin-
cialis, & Discretorum conuentuum dictorum locorum Recollectorum pro tempore existentium consilio) ad alia
loca non Recollecta transferri nequeant, nisi eisdem superioribus vt aliter fiat, visum fuerit expedire. Decer-
nentes præsentis literas nullo vnquam tempore de surreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ,
vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari, aut inuvalidari nullatenus posse; minutque sub quibusvis simi-
lium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositio-
nibus comprehendi nullatenus possent, sicque ab omnibus censeri, & ita per quoscunque Iudices, & Commissarios,
quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate,
iudicari debere: irritum quoque, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel
ignoranter contigerit attentari. Et nihilominus pro maiori præmissorum occasione venerabili fratri Episcopo
Conchen. & dilectis filijs causarum Curie Camera Apostolicæ generali Auditori, ac Officiali Toletan. per præ-
sentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios præsentis
literas, & in eis contenta quæcunque solemniter publicantes, faciant illas ab omnibus, quos illæ concernunt, in-
uiolabiliter obseruari, non permitcentes aliquid cõtra præmissa quomodolibet innouari: Contradictores quos-
libet & rebelles per easdem pœnas, aliasque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, cõpescendo.
Non obstantibus præmissis quibusvis Apostolicis, necnon in prouincialibus, & synodalibus concilij editis spãli-
bus, vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis etiam iuramento, & confirmatione Aposto-
lica vel quasi firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus contrarijs quibuscunque, aut si aliquibus com-
muniter, vel diuim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti suspendi, vel excommunicari non possint
per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi men-
tionem. Cæterum, quia difficile foret præsentis literas ad singula quæque loca, vbi expediens foret, deferre, vo-
lumus quod illarum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in digni-
tate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus
literis adhibetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Fratrib. reforma-
tis in qualibet
Prouincia loca
assignentur.

Clausulæ præ-
seruatiuæ.

Decretum irri-
tans.

Ex istius consti.

Clausulæ déro-
gator.

Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die ix. Martij M D L X I X. Pontificatus nostri
Anno Quarto.

Ca. Glorierius.

De impe-

De impediendis & offendendis personis, ac diripientibus bona, & frangendis carceres officij Inquisitionis, eorumque, & filiorum, & complicum poenis,

Consonat. 3. constitutio Greg. 9. fol. 4. & const. 3. Innocen. 4. fol. 7. & const. 8. fol. 10. & Alexan. 4. const. 10. fol. 19. & Jul. 3. const. 12. fol. 509.

Facultates autem & priuilegia Inquisitorum, vide supra fol. 336. in Clem. 7. const. 33. Cum sicut.

Causa huius constitutionis. Offendentes, seu impediendes personis Inquisitionis. Bonaque diripientes. Et carceres frangentes. Forumque complices, & fautores. Penas hic desertas incurunt. Forumque filij penis hic expressis. Delinquentes prefati, claras tanquam modo probationis in contrarium adducere possunt. Episcoporum tamen causa, Rom. Pon. referuatur. Intercedentes pro prefatis delinquentibus, hæreticis poenis incurunt. Reuelantes huiusmodi delicta, impunitatem consequuntur. Forma seruanda in abolitionibus huiusmodi criminum, a Pont. concedent. Executorum deputatio, & facultates. Clausula derogatoria.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. **S**I de protegendis cæteris omnibus ecclesiæ ministris, quos in fidem & clîetelam nostram à Domino recepimus, cura nobis quotidiana insidet, quanto maiore studio eam nos sollicitudinem capessere necesse est, ut qui in sacro Inquisitionis hæreticæ prauitatis officio versantur, sub tutela inuiolatæ auctoritatis huius sedis periculum omnium expertes, quæque munera ad exaltationem fidei catholicæ exequantur? Cum itaque eius generis impiorum vis quotidie magis inualescat, qui omnibus malis artibus prædictum officium subvertere, ministrosque functionibus disturbare moliantur, eo iam nos detruisit necessitas, ut nefariam, & scelestam illorum audaciam acerbiorè castigationis verberare reprimamus. Hac igitur generali constitutione de fratrum nostrorum consilio sancimus, ut quicumque siue priuatus, siue cuncta ciuitas, siue populus, siue dominus, Comes, Marchio, Dux, vel potiore titulo illustris, quemuis ex Inquisitoribus, Aduocatis, Procuratoribus, Notarijs, alijsue ministris prædicti officij, vel Episcoporum id munus in sua diocesi, vel prouincia obeun- tum, seu accusatorè, denunciarorè, aut testè in cã fidei quocunq; producti, vel euocati occiderit, verberauerit, deiecerit, seu per terrefecerit, quie ecclesias, ædes, aliaque res, siue publicas, siue priuatas officij aut ministrorù expugnauerit, inuasit, incendit, expulauerit, aut libros, literas, auctoritates, exemplaria, regesta, protocolla, exempla, scripturas, aliaue instrumenta siue publica, siue priuata vbicunq; posita cõbuserit, diripuerit, seu inter- uerterit, seu ex incendio, aut direptione, aut alio quocunq; modo illa exportauerit, seu qui in conflagratione, expugnatione, aut direptione etiã inermis, siue capiendi, siue comburendi, siue suppressi causa fuerit, siue res, aut personas seruari, defendiue prohibuerit, quie carcerè, aut aliam custodiam, seu publicam, seu priuatã effre- gerit, vinculum extraxerit, seu emiserit, capiendum prohibuerit, captumue eripuerit, receperit, occuluerit, seu facultatem effugiendi dederit, seu iusserit id fieri, qui cõtum, concursumue fecerit, siue ut aliquid prædictorum fieret omnes accommodauerit, siue alia auxilium, consilium, aut fauorem publice, vel occulte in quolibet præ- dictorum scienter præstiterit, licet nemo occisus, nemo verberatus, nemo extractus, emissus, vel ereptus, nihil expugnatum, nihil effractum, successum, direptumue, nullum denique damnum re ipsa sit secutum: nihilominus is sit anathemate præsentis canonis auctoritate ligatus, idem quoque læsæ maiestatis reus, dominio, dignita- te, honore, feudo, ac quocunq; alio beneficio temporalis, & perpetuo eo ipso priuatus, secularis iudicis arbitrio relinquatur, qui de eo illas ipsas poenas exigat, quæ damnatis primo capite dictæ legis per constitutiones legiti- mas irrogantur, bonis, rebusque omnibus sibi iuribus applicatis, uti etiam est de damnatis hæreticis per sanctio- nes canonicas constitutum: eius filij paterna infamia subiecti, omnis, & cuiuscunq; hæreditatis, successionis, donationis, & legati siue propinquorum; siue extraneorum omnino sint expertes, eisdem præterea portæ nun- quam pateant dignitatum. Nemo autem expurgationem habere, aut causam vllam proponere, vel pretendere possit, qui tantum nefas in contemptum, & odium huius officij admiserit, nisi contrarium per claras probatio- nes doerit se fecisse. Quod porro de prædictis eorumque filijs statutum illud idem de omnibus clericis, & pre- sbyteris secularibus, & quorumuis ordinum, etiam exemptorum regularibus, & quacunq; etiã Episcopali, & ma- iori dignitate præditis, ac etiã priuilegio quomodocunq; suffultis, decernimus exequendum, ita ut ipsi benefi- cii & officijs omnibus ecclesiasticis, præsentium auctoritate priuati, per iudicem ecclesiasticum, hæreticorum more degradentur, demum potestati seculari traditi, poenis prædictis laicorum instar subijciantur: Pontificum tamen causis nobis, & successoribus nostris reseruatis, ut re quaesita, & nobis renunciata contra eos ad depõsiti- onem, & alias poenas prædictas procedamus, uti criminis atrocitas videbitur postulare. Quicumque autem pro- talibus veniam petere, aut alias intercedere tentauerint, in easdem illas poenas, quæ in hæreticorum fautores a sacris constitutionibus inferuntur, ipso facto se nouerint incidisse. Verum si quis etiam huiusmodi criminum conscius vel affinis, siue religionis studio, siue poenitentia ductus rem adhuc incognitam retexerit, supplicio li- beretur. Cæterum eam omnium, & quarumcunq; abolitionum rationem à prædictis criminibus, necnon habi- litationum, & restitutionum etiam ad famam, & honores, ita deinceps habendam optamus, ut successores nos- tri nullas nisi saltem semestri post cuiusque assumptionem ad huius dignitatis fastigium excursio, ac precibus apud supremum officium inquisitionis hic institutum verificatis, concedant. Decernentes omnes, & quacunq; huiusmodi abolitiones, habilitationes, & restitutiones, quæ precibus sic non verificatis de cætero fient, nemini prorsus prodesse, sed nec presentibus, nisi toto ipsarum tenore ad verbum inserto, & gratia ex certa Romani Põ- tificis scientia facta, & propria manu subsignata, vlla in parte derogari, nec derogatum censi debere, & si illis ex quacumque causa aliter derogari contigerit, derogationes huiusmodi nullius prorsus fore roboris, & momẽ- ti. Subemus igitur vniuersos, & singulos Patriarchas Primates, Archiepiscopos, Episcopos, & cæteros ecclesia- rum prælatos pro vniuersum orbem constitutos ut per se, vel alium, seu alios presentes literas, aut earum exem- pla in suis quisque prouincijs, ciuitatibus, diocesis, & locis solènter publicare, & quantum in se est, firmiter obseruari procurent, contraditores quocunq; per censuras, & poenas ecclesiasticas appellatione postposita compescendo, ipsaque censuras, & poenas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, cæterisque contrarijs

contrarijs quibuscunq; unque. Volumus autem vt presentium exempla etiam impressa edantur, eaque Notarij pu- blici manu, & cuiuscunq; curiæ Ecclesiasticæ, vel prælati sigillo obsignata, eandem illam prorsus fidem vbique locorum faciant, quam ipsæ presentes facereat, si essent exhibitæ vel ostensæ. Cæterum omnes orbis terrarum Principes, quibus gladij secularis potestas ad malorum vindictam est præmissa, per eam quam se tueri promisse- rūt si dem, obtestamur, ita suas quisque partes siue in præstando ministris prædictis auxilio, siue in criminum post Ecclesiæ sententiam animaduersione, interponere, vt eorum quoque præsidij ministri ipsi tati officij munus pro Dei æterni gloria, & religionis incremento feliciter exequantur, amplissimum a Domino præmium recepturi, quod si dei prædictæ assertoribus in æternæ beatitudinis consortio præparauit. Nulli ergo omaino hominum liceat hanc paginam nostræ sanctionis, legationis, statuti, decreti, iulsionis, obtestationis & voluntatis infrin- gere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipo- tentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, Cal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Ego Pius Quintus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Locus signi.

Vtiam dirigantur viæ meæ ad custodiendas iustificationes tuas.

Br. Cardinalis Pisanus Episcopus Hostien. Io. Card. Moronus Episcopus Portuen. Christophorus Madrucius Episcopus Prænestin. Otto Card. Truchises Episcopus Albanen. A. Card. Farne. Vicecan. Episcopus Tusc. Io. Bapt. Cicada Episcopus Sab. Card. S. Clem. Ego Ph. Cardinalis a Burdisera. Ego Antonius Card. Granuelianus. Ego Franciscus Card. Pacecus

Ego Iulius Cardinalis Vrbinus. Ego Fuluius Cardinalis Perusinus. Ego Io. Riccius Card. Politianus. Ego Scipio Cardinalis Pisarum. Ego Iacobus Cardinalis Sabellus. Ego Aloysius Cardinalis Cornelius. Ego Alexander Card. Cribellus. Ego Guido Card. Vercellus. Ego Guilelmus Cardinalis Sirletus. Ego F. Michael B. Card. Alex. Camer. Ego Hieronymus Card. de Claraualle. Ego Ludouicus Card. Madrucius. Ego Innocentius Card. de Monte. Ego Hieronymus Cardin. Simoncellus.

Ego Hieronymus Card. de Corrigio. Ego Io. Franciscus Card. de Gambarà. Ego Nicolaus Card. de Sermoneta. Ego Ind. de Aualos Card. Aragona. Ego M. Antonius Card. Columna. Ego Ptolemæus Card. Comensis. Ego P. Card. de Sancta Cruce. Ego Z. Card. Delphinus. Ego Hu. Card. S. Sixti.

Ego Ferd. Card. de Medicis. F. Cardinalis Alciatus. Io. Paulus Cardinalis ab Ecclesia. A. Cardinalis Caraffa.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo nono, indictione duodecima, die vero se- cunda mensis Maij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini Nostri, Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno Quarto, retrospectæ literæ Apostolicæ, lectæ, affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basi- licæ principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, dimissis in lo- cis prefatis presentibus literis per aliquantulum temporis spatium affixis, & deinde amotis per nos Iulium Pa- rianum, & Ioannem Bornotum prælibati Sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Curforum.

Reuocatio facultatum Poenitentiaræ Apostolicæ vsque modo concessarum.

Scias autem quod hic idem Pont. nouum statum Poenitentiaræ induxit, vt inseq. const.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. **T**EMPVS & necessitas, & instituti nostri ratio postulat, vt in multis curiæ nostræ rebus nouam de- inceps formam proponamus, cura vero hæc nos impensius sollicitat ijs in primis incumbere, quæ salu- tem, & periculum respiciunt animarum. Quare ab officio nostro Poenitentiaræ initiu capere, nouam- que illi pro futuris facultatem statuere volentes, de apostolicæ potestatis plenitudine omnem, & quacunq; officij prædicti, & maioris Poenitentiarij nostri auctoritatem, iurisdictionem, & potestatem ordinariam, & delegatam, ac omnia & quæcunq; priuilegia, facultates, & indulta, illis cæterisque omnibus dictæ Poeniten- tiaræ Collegijs, & personis, ab ipsius officij institutione per quoscunq; Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & sedem apostolicam, etiam Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deque prædictæ potestatis plenitudine, tam in genere, quam in specie, ac de mandato speciali, & expresso, etiam viuz vocis oraculo emisso, & ex quibuscunq; causis concessa, confirmata, & etiam nouissime a felicis recordationis Pio Papa IV. prædecessore nostro reformata, restricta, & moderata quibuscunq; concepta formulis, ac etiam restitutijs, præseruatijs, derogatorijs, alijsque fortioribus, & efficacioribus, etiam vim contractus

Publicato.

Reuocatio facul- tatum Poeniten- tiaræ Apostolicæ.

contractus inducentibus clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis suffulta, quorum omnium tenores presentibus haberi volumus pro expressis, quæcumque sint (potestate minorum Pœnitentiariorum nostrorum & ordinationibus de illis, eorumque statu etiam nouissime editis, saluis & integris remanentibus) tenore presentium reuocamus, supprimimus, & abolemus, literasque omnes desuper confectas, & inde statuta quæcumque cassamus, & annullamus, ac volumus illa omnia, etiam quoad datas hucusque captas, vires & effectum de cætero non habere. Præcipimus quoque, & interdiciamus prædictis maiori Pœnitentiario, Collegijs, & personis, ne deinceps vllis vtantur, neue illorum prætextu, aut alias quomodocunque quicquam etiam inceptum audeant expedire, sed qui ibi delecti fuerint noua dumtaxat, quam a nobis recipient, facultate, deinceps in perpetuum vtantur. Quod si secus fecerint, aut quicquam præter, vel contra nouam huiusmodi facultatem nostram, etiam prætextu antiquarum sic extinctarum facultatum, ac priuilegiorum, & indultorum, aut alias quomodocunque expedire contenderint, eos & eorum singulos ipso facto officijs omnibus priuamus, & ad illa quæcumque inhabiles decernimus, præterea excommunicationis sententia innodamus. Decernentes etiam irritum, & inane quicquid secus per eosdem, aut alios quoscunque, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Cæterum iubemus presentes in ipso Pœnitentiariæ officio, ac consuetis Romanæ Curie, & Urbis locis publicari, & exempla de more applicari. Volentes, & dicta auctoritate statuentes, illas sic publicatas omnes & singulos æque obligare, ac si illis ipsis singulatim notificata fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, suppressionis, abolitionis, cassationis, annullationis, voluntatis, præcepti, interdicti, priuationis, innodationis, decreti, iussionis, & statuti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Decretum irritans.

Forma public.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo nono, Quarto Cal. Maij. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Cz. Glorierius.
H. Cumyn.

L X X X V.

Reformatio Pœnitentiariæ Apostolicæ, & eius Officialium.

Alia reformatio habetur supra in Pij Quarti, constit. 69. In sublimi, fol. 744.

De materia autem Pœnitentiariæ, habes etiam sup. in Mart. V. const. 3. In Apostolicæ, fol. 57. in Jul. 3. const. 1. Rationi, fol. 491. & mox sup. in const. 26. Cum sicut accepimus, fol. 957. & infra in const. sequen.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. IN omnibus rebus humanis nihil tam perfecte institui, nihil vllis legibus, sanctionibusque tam diligenter muniri potest, quia id lubrica, & præceps, malorumque omnium effectrix cupiditas nouis quotidie artibus peruertere atque corrumpere molitur. Quocirca omnes ad huius præcellæ dignitatis fastigium euecti, perpetua quadam necessitate coguntur, nusquam oculos a commisso sibi grege auertere, sed continenter vigilantes circumferre, vt quandoocunque vias poscit, nouis modo legibus ferendis, modo veteribus corrigendis, vel ad vsum reuocandis, ea quæ paulatim deprauata sunt, in melius reformatur. Quod quidem nos iam inde ab ipso pontificatus nostri principio, & libenter fecimus, & quantum in nobis est, illud idem statutum vrgere, & persequi, annuente Deo, conamur: neque quicquam nobis est vel præclarius, vel optabilis, quâ vt collapsos à veterè disciplina mores ad pristinam suam integritatem denuo erectos, & in agro Domini a prauarum consuetudinum sentibus omnia diligenter perpurgata videamus. Sed ne dum ea quæ ad communem totius corporis salutem pertinent, tantopere procurantur, quicquid nos accuset, quod eam partem, quæ nobis proxima est, negligamus, neque illius vlcibus necessarium salutis remediū applicemus, diuino auxilio freti, Curie nostræ vniuersæ reformationem iadudum oculis nostris obuersantē aggredi decreuimus: pro qua & si antehac nonnulli prædecessores nostri multa sancte & salutariter ordinarunt, hominum tamen fragilitate non ita multo post, aut neglecta, aut corrupta sunt, alijs atque alijs aliena suo sibi officio vsurpantibus, & dictæ Curie expeditiones inuicem confundentibus, quarum singulis sagax illa veritas proprium, & distinctum, pro cuiusque diuersitate, & materis genere officium, tanto studio assignauit. Vnde nos operæpretium fore arbitrati illud in primis conari, vt quod cuique ordini, quod cuique officio congruit, ad illud idem reuocetur, demum sapienter prouidēre, & prouidenter statuerē per quos viros, quibusque modis Curie prædictæ negocia pro rerum, temporum, & locorum qualitate deinceps dirigantur. At quia cæteris omnibus illa anteponere necesse est, ex quibus pendere dignoscitur periculum animarum: Nos huiusce reformationis exordium a Pœnitentiariæ nostræ officio capere instituimus eiusque rei causa omnem auctoritatem ordinariam, & delegatam, omniaque priuilegia, facultates, & indulta ideo duximus reuocanda, vt habitata de ministrorum qualitate numero, functionibus, & officijs ratione explicata, nouam futuris formam de integro præscribere valeamus; qua ipsum Pœnitentiariæ officium certis quibusdam facultatibus, quæ alijs officijs magis conueniunt, exoneratum atque expeditum dehinc ea quæ animarum salutem præcipue concernunt, attentiore studio prosequatur.

Officia Correctorum, Reuiforis, Scriptorum, & Procuratorum Pœnitentiariæ. Pont. iste subdit a Pœnitentiariæ, exceptis duobus officijs, Scriptorum, & Procuratorum.

Primū igitur omnium de huiusmodi officio, ministris, & functionibus rationem proderē volentes, De apostolicæ potestatis plenitudine omnia & singula loca, seu officia Referendariorum, Correctorum, & Reuiforis, necnon functiones, & exercitia Scriptorum, qui viginti septem, & Procuratorum, qui viginti quatuor sunt, quorumque Procuratorum octo officia ad dispensationem pro tempore existentis maioris Pœnitentiarij pertinere noscuntur, in eodem pœnitentiariæ officio perpetuo supprimimus, & abolemus: eorumque Scriptorum, & Procuratorum rationem aliorum habituri, illos omnes iam nunc ab ipso Pœnitentiariæ officio amouemus.

Ac

Ac dictum officium dehinc maiore Pœnitentiario, Regente, Datario, vno Correctore, vno Magistro in Theologia, vno Doctore in Decretis, duobus Procuratoribus, duobus Scriptoribus, & vno Sigillatore (quos pro futuris rebus, & negocijs illius satis esse duximus) perpetuo constare volumus.

Illorumque omnium officiorum in ipso Pœnitentiariæ officio constitutorum venditionem, aut quamuis aliam ad voluntatem tacitam, vel expressam ea dimittentium dispositionem, expresse prohibemus: sed illa omnia pro bis, & peritis gratis omnino, & sine aliqua dimittentium, aut aliorum quorumcunque acceptione concedantur, quod si secus factum fuerit, quæcumque cōcessiones de illis pro tempore factæ, nullius sint roboris, vel momenti.

Præterea statuimus, & ordinamus, vt deinceps in perpetuum maior Pœnitentiarius officium suum per seipsum exerceat: quare sit presbyter, magister in theologia, seu decretorum doctor: & si causa legitima a Romano Pontifice admilla, absens, seu impeditus fuerit, vnum alium ex sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus prædictis qualitatibus insignitum sibi Pro pœnitentiariū surroget: qui interim hoc munus etiam per seipsum prosequatur: literasque non Pœnitentiarij delegantis, sed suo proprio nomine iubeat expediri.

Similiter Regens, Darius, Magister in Theologia, & decretorum Doctor viri eximia doctrina præstantes, casuumque conscientiarum periti.

Item Corrector in decretis, stylo, cæterisque Pœnitentiariæ rebus diligenter versatus, & instructus.

Ac etiam Sigillator probatæ vitæ, & vt id munus postulat omnium officij expeditionum peritus.

Qui omnes maioris Pœnitentiarij cura & sollicitudine delecti, & a Romano Pontifice confirmati, ad suum quisque officium admittantur.

Procuratores quoque, & Scriptores prædicti vita, moribusque integris ornatī ad suum quisque officium exercendum idonei.

Ad hæc omnes prædicti officij ministri, etiam Procuratores, & Scriptores sint presbyteri, vel certe in aliquo ex sacris ordinibus constituti, huiusmodi arcanorum continentissimi: quorum etiam iuramento de fidelitate præstando adscribatur, quod nec occultus casus huiusmodi, nec personas unquam cuiquam extra officium reuelabunt: qui secus fecerint, non leuius quam presbyteri peccatorum confessiones prodere audentes, puniatur. Procuratoriæ autem, & Scriptoriæ officia ita demum à maiore Pœnitentiario illis concedantur, qui prius a Regente, & Correctore super vita, moribus, ætate, scientia, & alijs qualitatibus requisitis diligenter, ac propolis edictis, & mora sex dierum præcedente per concursum examinati, & idonei comprobati fuerint: alioquin omnes concessiones, etiam si a Rom. Pont. ex aliqua causa pro tempore factæ fuerint, pro irritis habeantur.

Omnes vero supradicti officia sua per se ipsos cum diligentia, tum etiā fideliter exerceant, soli que præstantes & actu exercentes, nisi legitime impediti, fructus & emolumenta percipiant: quorum singulis certum, statumque aliunde stipendium cuique conueniens assignare intendimus: quo solo contenti esse debeant, nihilque aliud etiā sponte oblatum, a partibus, aut alias siue pro expeditionis celeritate, siue pro alio extraordinario labore, tam procurando, quam scribendo, aut recognoscendo, & examinando, capere possint: quicumque secus fecerint officio suo huiusmodi priuati, excommunicationis quoque sententia innodati ex ipso censeantur: cuius absolutio nis beneficium ab alio quam Romano Pontifice (excepto mortis articulo) nequeant obtinere.

Vt autem negocia vniuersa qua decet puritate, & diligentia dirigantur, prædictus Regens petitiones, causasque omnes ad prædictum officium deductas in primis examinet diligenter: quæque perspicua, & secundum communem in eodem officio cursum absque difficultate expediri conuenerunt, eadem expediri iubeat: nihilque omnino vel ordinarium, aut clarum, nisi prius ab ipso recognitum & probatum, Procuratores expedire incipiant: Dubia vero, vel obscura, vel difficultate obstructa, Regens ipse ad maiorem Pœnitentiarium referat, vt diligentius examineatur: demum in eius signatura proposita, cum maturo omnium iudicio decidantur.

Cæterum materis omnes siue conficiendæ, siue scribendæ inter Procuratores, & Scriptores, cura Sigillatoris æqualiter diuidantur.

Sed vt literæ prædictæ stylo suo conscriptæ, sana & incorruptæ emittantur, Corrector prædictus, ante quam illæ scribantur, schedulas siue minutas earum a prædictis Procuratoribus conficiendas, cum supplicatione expedita diligenter recognoscat, examinet, & corrigat: vt inde literæ ipsæ mundæ, & integræ, rarisque prorsus carentes expediantur. Itemque super omnibus materijs tam ordinarijs, quam extraordinarijs supplicationes, vbi illis opus erit, in totum expediri debeant, prius quam ad expeditionē literarū super illis quoquo pacto procedatur.

Denique Sigillator prædictus literas omnes eatenus recognoscat, vt manus requisita illis apposita sint: & eorum datæ cum libello supplicationis concordet: deinde ipsius sigillo Pœnitentiariæ obfignet: obfignatas, & in totum gratis vbique expeditas, tunc demum eas procurantibus resignet.

Illud autē sancte & inuiolate apud officium prædictum volumus obseruari: vt nihil prorsus pro literarum confessione, & expeditione, nec alijs, etiam pro charta, atramento, cera, capsula, cordulis, alijsque rebus ad ipsam expeditionem pertinentibus exsoluantur: rationem aliunde habituri, vnde hæc omnia, simulque ministrorum omnium stipendia debeant comparari.

Sed ne quid rerū dictæ Pœnitentiariæ lapsu temporis pereat, neglectumue iaceat: Sigillator ipse omnia exemplaria, literas, scripturas, & instrumenta quorumcunque priuilegiorum, facultatum, concessionum, prohibitionum, reformationum, & cæterorum omnium dictum officium Pœnitentiariæ in vniuersum, & priuatim concernentium, fideliter, ac cum periculo suo asseruet: deque his omnibus authenticum inuentarium, ac registrum conficiat: cui quicquid postea additum, statutum, concessum, vel vetitum erit, illud totum qualecunque quamprimum adscribatur: & sic deinceps hæc omnia in futurorum Sigillatorum fidem cum eisdem conditionibus, & periculis deponantur.

Ad retinendam vero in dicto officio puritatem, & confirmandam singulorum fidem, districtè præcipimus ut iuramenta, quæ in admissione officialium requiruntur, ad præsentem nostram reformationem accomodata quotannis in manibus dicti maioris Pœnitentiarij debeant iterari.

Monemus super omnes & singulos supradictos, vt caueant diligenter, ne in officiorum suorum exercitio fraus, vel dolus quoquo pacto admittatur, vel captio inducatur: neue ipsi partibus quidquam dolose, & fraudulenter suggerant, quò facilius optata impetrare possint: sed solum petitiones iustas, rationabiles, & honestas recipiant, & proponant. Quod si dolum, vel fraudem fecisse, aut quidquam vel minimum pro labore, aut alijs recipiant, & proponant. Quod si dolum, vel fraudem fecisse, aut quidquam vel minimum pro labore, aut alijs recipiant, & proponant.

Aliosque officiales hic descriptos deputat.

Officiorumque dispositionem fieri prohibet ad vultatem illa dimittentium.

Pœnitentiarius exerceat officium per seipsum, & si absens, vel impeditus fuerit, surrogetur Cardinalis qui nomine suo proprio expeditiones faciat.

Reges, Darius, & Mag. in Theologia, quales esse debeant.

Corrector qualis esse debeat.

Sigillator qualis esse debeat.

Scriptores, & Procuratores quales esse debeant.

Officiales isti in sacris ordinibus constituti, & arcanorum continentissimi esse debeant.

Pœnitentiarij, & Scriptorij officia conferuntur à Pœnitentiario.

Officiales per se ipsos officia exercere debeant, & actu exercentes, tantū emolumenta capiant.

Contentique sint eorum stipendijs, & nihil ultra & a sponte dantibus, capiant sub penis hic expressis.

Regentis Pœnitentiariæ officium.

Correctoris officium.

Sigillatoris officium. Et vide etiam in const. seq.

Pro expeditione literarum nihil soluantur.

Sigillator custodiat omnes scripturas Pœnitentiariæ officium concernent.

Officialium iuramenta.

Inobedientium pena. Quas habes etiā in const. seq.

R quoquo

quoquo modo accepisse conuicti fuerint, præter illas censuras, & poenas, quæ contra talia admittentes quomodocunque propositæ sunt, in poenam priuationis officiorum suorum incurrant, & ad futura inhabiles, infamisque reputentur: prout nos illos priuatos, inhabiles & infames declaramus eo ipso.

Decretum irritans.

Decernentes ex nunc irritum, & inane, quidquid secus super prædictis, aut eorum aliquo a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

Non obstantibus nostræ de non tollendo iure quaesito, & alijs Apostolicis constitutionibus, ac de certo officiorum prædictorum numero etiam pluries a Romanis Pontificibus reducto, necnon officij Pœnitentiariæ huiusmodi iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, veteri stylo, & consuetudinibus quantocunque tempore obseruatis, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Depulsa igitur omnis auaritiæ fæditate, pro se quisque piam, castamque mentem ad impositum sibi munus pro Dei æterni gloria, & Christiani salutem acriter intendat: & pro virili parte conetur, vt cuncta prospera, & hoc tanto officio digna succedant: sedesque apostolica pro bene gestis condignæ laudis præconio in singulis Christiani orbis partibus plenius celebretur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ suppressionis, abolitionis, amotionis, prohibitionis, statuti, ordinationis, intentionis, præcepti, monitionis decreti, declarationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo nono, quintodecimo Cal. Iunii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

Anno a natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo nono, indictione duodecima: die vero prima mensis Iunii, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Anno Quarto, retrospectæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per me Ioannem Guerardum Curf. Camillus Cherubinus Magister Curforum.

Publicatio.

L X X X V I.

Scriptores, & Procuratores Pœnitentiariæ Apost. ad Cancellariam Apostolicam transferuntur, & Scriptores, & Procuratores literarum minoris gratiæ instituuntur.

De materia Pœnitentiariæ, vide in const. præced.

De materia vero Cancellariæ, vide supra in Pij Quarti constit. 71. Vniuersi gregis, fol. 753.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. IN earum rerum commutatione, quam magnis suadentibus causis facere compellimur, hoc quoque a nobis sedulo curandum est, vt ille ministrorum numerus, qui nouo ordine composito vno in loco vsui esse desijt, in alium magis convenientem commodis rationibus elocetur. Cum igitur in generali reformatione officij nostri Pœnitentiariæ, & quam nuper edidimus, inter alia multa, duo officia Correctorum, itemque functiones, & exercitia omnium, & singulorum Scriptorum, qui viginti septem, & Procuratorum literarum dictæ Pœnitentiariæ, qui viginti quatuor sunt, in prædicto Pœnitentiariæ officio de apostolice potestatis plenitudine extinxerimus, & aboleuerimus, ac eorundem Scriptorum, & Procuratorum, qui tunc literarum Pœnitentiariæ erant, rationem aliorum habituri, eos omnes ab ipso Pœnitentiariæ officio subduxerimus, quemadmodum literis nostris desuper confectis plenius continetur: Nos dictis officijs Scriptorum & Procuratorum, eorumque Collegijs nouum statum inducere, & quantum in nobis est singulorum ea obtinentium indemnitati consulere volentes, De simili potestatis plenitudine omnia, & singula officia, & loca Scriptorum, & Procuratorum prædictorum, ipsorumque personas, & collegia (nouo nomine, & titulo vtriusque indito, ac libera concessione, & omnimoda alia dispositione octo officiorum huiusmodi Procuratorum maiori Pœnitentiario eodem quo antea iure perpetuo remanente) ad Cancellariam apostolicam transferimus, & cum ea perpetuo coniungimus, ita vt quondam Scriptores literarum Pœnitentiariæ dehinc Scriptores literarum apostolicarum minoris gratiæ; alteri vero Procuratores literarum earundem minoris gratiæ appellentur, & inscribantur. Quibus concedimus, & assignamus mensam, seu bancum vtriusque commune, in eadem Cancellaria post milites sanctorum Petri & Pauli, aut alio ibi loco a dilecto filio nostro S. R. E. Vicecancellario constituendo, ad quod literæ omnes hoc dehinc officio literarum minoris gratiæ expediendæ, in primis deferantur. Satuentes, vt materiæ, quæ in dicto Pœnitentiariæ officio proximis ante dictam reformationem temporibus communiter habebantur, & ex ordinatione nostra in summam redactæ sunt, deinceps per nostram, ac Romani Pontificis pro tempore existentis, deputatorumue signaturam fiant. Harum omnium libellos supplices, & item literarum super eis conficiendarum schedulas siue minutas, soli Procuratores ad dictæ Cancellariæ stylum conscribant. Conscriptas minutas Abbreuiatores literarum Apostolicarum de maiori præsentia in primis examinent, & corrigant. Correctas soli Scriptores huiusmodi literarum minoris gratiæ describant, vt inde literæ ipsæ ad Cancellariam prædictam, & Defensores, aliosque Præfidentes in banco prædicto deferantur, ibique secundum regulam ad ritum dicti officij Pœnitentiariæ moderandam taxentur. Mox ab Abbreuiatoribus prædictis, instar aliarum in eadem Cancellaria recognitæ, & ad supplicationem collatæ, ad Bullariam mittantur, subiectoque plumbo protinus a sigillatore prædicti officij Pœnitentiariæ capiantur, qui

In const. præced. hic, Pont. subduxit a Pœnitentiaria officia Correctorum, Scriptorum, & Procuratorum, exceptis duobus officijs Scriptorum, & Procuratorum.

Et nunc dicta officia script. & Procuratorum ad Cancellariam transferret.

Et locum illis in eâ assignat.

Formamque statuit expeditioni literarum.

taxa

taxa ad præscriptum nostrum recepta, eas per descriptores ad id assumendos iuxta nostras super hoc ordinationes regestari, & regestatas ad exemplum, vt in alijs moris est, conferre, denique singulis literis prædictis omnem impensam per verbum Exposuit, vt literis officij Pœnitentiariæ prædictæ moris erat, subscribere, idque etiam regesto prædicto adnotare procuret. Percipiendorum autem a quoque fructuum, & emolumentorum suorum ea ratio esse debeat, vt finito mense in primis salaria eorum omnium, qui ad mensam prædictam defensores, & alio officij munere ex Scriptoribus, & Procuratoribus literarum minoris gratiæ huiusmodi constituentur, & soluantur, demum Procuratores, & Scriptores suam quisque portionem viritim per sua collegia, vt antea distribuendam, capiant. Regens vero dictæ Cancellariæ, & Abbreuiatores prædicti pro laboribus illud idem de singulis expeditionibus, quod olim prædicti duo Correctores, & stipendium, & emolumentum libere & licite percipiant. Cætera item salaria, & emolumenta in plumbo, & vtroque regesto, videlicet supplicationum, & literarum prædictarum, & alibi necessaria, iuxta ordinationes nostras prædictas capiantur. De taxa vero a dicto Sigillatore capienda, stipendia Regentis, Datarij, Correctorij, Theologi, Doctoris, Procuratorum, Scriptorum, Sigillatoris, cæterorumque ministrorum officij Pœnitentiariæ, item impensæ omnes etiam pro charta, atramento, cera, capsula, cordulis, & alias quomodocunque ad expeditionem literarum dictæ Pœnitentiariæ necessaria, quas gratis vbique fieri, & concedi iam præcepimus, ante omnia defumantur, & singulis perfoluantur, quod vero his omnibus omnino deductis, & perfolutis reliquum erit, maioris Pœnitentiarij prædicti esse debeat. Ad hæc quoque prædictus Sigillator curam habeat prædictas supplicationes à manu Datarij recipiendi, & per alios ad id ordinandos describendi, in regestrum ab altero distinctum referendi, & vtrumque fideliter custodiendi. Cæterum nullæ omnino supplicationes super huiusmodi materijs signandæ inter Abbreuiatores prædictos distribuuntur, neque cupiam relinquuntur, neque super ijs sumpta, aliaue exempla ex regestis describantur, etiam postquam literæ apostolicæ super illis expeditæ, & partibus eas prosequentibus redditæ fuerint, sed supplicationes ipsæ apud regestrum prædictum sub cura dicti Sigillatoris, qui pariter ipsi regesto præfectus sit, fideliter custodiantur. Præcipimus igitur atque interdiximus Abbreuiatoribus, Scriptoribus, Procuratoribus, cæterisque prædictis tam coniunctim quam diuisim, ne quid vel minimum etiam sponte oblatum a partibus, siue pro expeditionis maturatione, siue alio extraordinario labore capiant, aut a famulis alijsue personis capere permittant, sed suis quisque taxis & stipendijs vti constituta sunt, contenti esse debeant. Quicunque secus fecerint, præter illas censuras, & poenas quæ in talia perpetrantes impositæ sunt, suorum officiorum priuationem incurrant, & ad futura inhabiles, ac etiam infames censeantur, vt nos illos priuatos, inhabiles, & infames declaramus eo ipso. Et nihilominus mandamus prædictis Vicecancellario, & Abbreuiatoribus, necnon Rescribendario, & Scriptoribus apostolicis, cæterisque ad quos pertinet tam coniunctim quam diuisim, vt Scriptores, & Procuratores prædictos, eorumque singulos sic cum vniuerso corpore prædicto coniunctos fraterna charitate prosequantur, & ad huiusmodi officia, & ipsorum liberum exercitium, necnon honores, onera, & emolumenta omnia recipiant, & admittant, ac faciant prædicta omnia & singula inuiolabiliter obseruari, Non permittentes quemquam contra præsentium tenorem quomodolibet impediri. Rursus eisdem Scriptoribus, & Procuratoribus sic cooptatis, & adscriptis, vt prædicto Vicecancellario tantquam capiti aliorum dictæ Cameræ collegiorum instar, obediant, & obsequantur. Non obstantibus de certo Scriptorum literarum Apostolicarum numero, & alijs eorum ac dictæ Cancellariæ statutis, stylo, institutione, consuetudinibus, stabilimentis, & reformationibus quantocunque tempore obseruatis, ac etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ translationis, coniunctionis, concessione, assignationis, statuti, præcepti, interditi, declarationis, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Emolumenta officialib. assignat.

Sigillatoris officium.

Inhibicio autem officialibus, ne aliqd accipiant pro quocunque extra ordinario habere, sub poenis hic expressis.

Clausula derogatoria.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo nono, Quartodecimo Kal. Iunii, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

L X X X V I I.

De confidentijs beneficalibus, earumque casibus, præsumptionibus, & probationibus, & de poenis retinentium beneficia in confidentiam.

Ad quod vide etiam supra Pij Quarti const. 109. Romanum, fol. 820.

De facultatibus autem Iudicis ad cognoscendam huiusmodi causas deputati, vide sup. in const. 52. licet, fol. 1007. & infra in const. 158. Cum sicur, & const. seq.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. INTOLERABILIS multorum peruersitas, qui sacrosanctas constitutiones nouis quotidie fraudibus eludere nituntur, sæpe illarum auctores in necessitate adducit cautius prouidendi, quo pertinacium animi ab improbis conatibus grauiore sanctione proposita reprimantur. Bene quidem & prouidenter felicis recordationis Pius Papa Quartus prædecessor noster ad tollendam fiduciarie mancipationis beneficiorum Ecclesiasticorum corruptelam, statuit, & decreuit, vt ipso iure vacarent Ecclesiæ, Monasteria, cæteraque beneficia Ecclesiastica in confidentiam a quibuscunque, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, cuiusvis personæ contemplatione, vel intuitu recepta, liberam illorum dispositionem sibi, & Apostolicæ Sedi referuando; Nec valerent ipsorum collationes, seu concessiones, nec fructuum, nec pensionum referuationes, nec facultates illas transferendi, nec regrediendi, seu accedendi ad Ecclesias, Monasteria, beneficia supradicta, illaque recipientes, fructus, pensiones, & alias res eorundem indebite percipient, R. 2 Prohibens,

Pius 4. decreuit beneficia in confidentiam recepta vacare a die receptionis, & eorum dispensatione Se di Apost. referuauit, &c. vt sup. in eius cõst. 109. Romanum, fol. 820.

Prohibens quibuscumque etiam sub censuris Ecclesiasticis, ne quid huiusmodi amplius auderent. Ac etiam decreuit omnes & quascunque prouisiones, præfectiones, collationes, commendas, & alias dispositiones de Ecclesijs, Monasterijs, & beneficijs, necnon reservationes fructuum, pensionum, rerum, & iurium, ac etiam transferendi, regrediendi, accedendi, & ingrediendi, aliasque facultates, siue per se, siue futuros Romanos Pontifices, etiam Motu proprio, ac consistorialiter, siue etiam per ordinarios collatores, etiam ad patronorum præsentationem, cum interuentu confidentiæ huiusmodi, siue expresse, siue occulte, ac de iure præsumpto, & alias contra prædicta pro tempore factas, nullius momenti fore, nec cuiquam suffragari, sed Ecclesias, Monasteria, & beneficia huiusmodi ipso iure vacare, ac prædictæ dispositioni reserua esse, sicque per quoscunque etiam per præsumptiones, & coniecturas legitimas, & alias eorum arbitrio procedendo cum alioqui confidentias huiusmodi in lucem erui, & probari non posse constaret) iudicari & diffiniri debere. Necnon irritum & inane quicquid secus contingeret attentari, quemadmodum confectis super his literis suis plenius continetur. Verutamen propter improbas multorum cupiditates, prædicta, quæ ad purgandam hac pernicie Ecclesiam, & animarum salutem ab ipso prædecesore edita sunt, in multis deprehendimus viam aperuisse grauius delinquendi. Si quidem cum frequentibus plurimque querelis pridem concitati, quod iudices in causis huiusmodi confidentiarum expediendis remissiores essent, omnes & singulas causas ipsas vbicunque, & inter quoscunque mortas ad nos aduocauissemus, ac omnimodam huiusmodi causarum præsentium, & futurarum, rerumque omnium, ex ipsis resultantium cognitionem nobis & successoribus nostris reseruauissemus, & super quibusdam coram nobis processum fuisset, varijs inde, nec leuibus coniecturis intelleximus vitium quidem confidentiæ occulte irrepisse, sed plerisque causis præsumptiones, & coniecturas, quæ ad illud probandum deducuntur, minime sufficere, eiusque rei causa plurimos qui ante literarum prædictarum editionem huiusmodi confidentias exercebant, ubi cognouerunt obstrictam veritatem propter difficultates probandi in iudicijs confidentias ipsas contempta constitutione prædicta, Ecclesias, Monasteria, & beneficia sic recepta, vt prius retinere, alios, fructus, pensiones, & alias res accipere, alias eorum exemplo ad similia & grauiora fidentius commoueri. Multi enim ipsa beneficia iure retinere nequeutes, alij ne cogantur ad sacros ordines, ad residentiam, ad incedendum in habitu clericali, vt ad bellum proficiscantur, vt inimicos occidant, alij vt alieno nomine lites agant, aut defendant, alij propter crimina incapaces, quidam vt purgato delicto, vel absolutione consecuta illa repetant, eadem in alios deponunt, & in plerisque fructus ipsorum aut eis ministrantur, aut quibus ipsi statuunt, sæpe laicis, & inhabilibus, plerique vel senes, vel infirmi, vt beneficia in domibus suis perpetuent, illa renunciant & renunciant in alios, qui vel profanam familiam cedentium de fructibus ecclesiasticis alant, vel illa etiam infantibus, aut nascituris asseruent, facto interdum circuitu retrocessionis, cum reservatione fructuum, & aliarum rerum, aut accessu, præsertim ab illis qui præstandorum iurium Camera Apostolicæ sunt immunes alij, aut incapaces, aut alijs beneficijs Ecclesiasticis onusti, aut Ecclesiastico ordini sese mancipare refugientes, aut mere laici beneficia Ecclesiastica alijs conferenda procurant, vt de illis postmodum ad libitum suum disponatur, fructus etiam percipientes illorum. Adhæc plerique ordinarij, & alij collatores, ac etiam patroni laici curant deponenda beneficia, vt fructus, seu pensiones capiant eorundem, alijsue faciunt ministrari. Alia item per multa eiusmodi admittuntur, quibus immaculata rerum diuinarum puritas impie violatur, disciplina ecclesiasticæ neruus dirumpitur, & imminens patrat exitium animarum. Quare nos volentes periculofam talium audaciam noui iuris subsidio cohibere, præsentium auctoritate statuimus, vt siquis quacunque auctoritate ecclesiam, vel monasterium, aut aliud beneficium ecclesiasticum qualecunque ex resignatione, vel cessione cuiuscunque personæ simpliciter, aut cum circuitu retrocessionis, cum regressu, vel accessu, etiam sola dimittentis intentione receperit, vt illa vel illud etiam in euentum regressus, vel accessus, eidem dimittenti vel alteri postea conferatur, aut illius fructus, vel eorum pars alij vel alijs concedantur, vel pensiones soluantur, ex eisdem hæc confidentia censeatur. Itidem si ordinarij, vel alij collator contulerit ante hæc, ac conferat in futurum beneficium ecclesiasticum quouis modo vacans, et conditione tacita, vel expressa, vel postea in alterum pro arbitrio Collatoris, seu alterius cuiuscunque contra iuris communis ordinationem disponatur, siue vt de eo prouisus, fructus illius, vel partem ad utilitatem vel libitum conferentis vel decedentis, aut alterius reliquat, & remittat, seu pensionem illi vel illis, quem vel quos idem collator, aut cedens, vel alius per se vel alium scripto, aut verbo iusserit seu significauerit, persoluat, & pariter si a patrono etiam laico, vel alteri præsentatori, seu electori contigerit, aut contingat id fieri. Adhæc si clericus prædictæ Camera, aut Cardinalis, aut alius a solutione iurium ipsius Camera, vel etiam Cancellariæ Apostolicæ exemptus, post resignationem vel cessionem alicuius extranei, de ecclesia, monasterio, vel alio beneficio ecclesiastico in se, apostolica vel alia auctoritate factam & admissam, illam vel illud etiam confectis literis Apostolicis, & possessione apprehensa, in eundem resignantem vel cedentem, modico spatio interiecto, veluti duorum aut trium mensium retrocesserit, aut retrocedat in futurum, & ex illa retrocessione fructus ecclesie, seu monasterij, aut beneficij, vel eorum pars, seu pensio, seu quid aliud super illis reseruatum, aut regressus, seu accessus, & ingressus ad illam vel illud, ipsi clerico, vel Cardinali, aut alij exempto sit fuerit concessus. Postremo si quis crimine aliquo absolutus, aut cum quo super irregularitate dispensatum est, deuo receperit quacunque auctoritate ecclesiam monasterium, vel aliud beneficium ecclesiasticum, quod ante, vel post commissum delictum, aut contractam irregularitatem dimiserit, in quibus horum casuum confidentiæ prauitas sit contracta, casusque huiusmodi literis prædictis comprehendantur, ac si illis speciatim expressi fuissent, licet ipsum confidentiæ crimen alterius tantum partis conscientia sit admissum. Ad probandum verò plenè confidentiarum abusum, inter alias etiam hæc præsumptiones, & coniecturæ habeantur legitimæ. Videlicet, Si quis post cessam ab se ecclesiam, vel monasterium, aut beneficium, & publicatam resignationem, seu cessionem, capramque a successore possessionem sese in illa, vel illo, seu rebus illius, per se vel alium, seu alios de facto ingesserit, aut fructus perceperit, aut quicunque successor illi, vel eius propinquis ipsos, aut partem aliquam remiserit eorundem. Si recipiens beneficium constituerit dimittentem vel eius parentes, aut propinquos procuratores ad percipiendum, vel locandum fructus beneficij dimissi, & illi vel illis de fructibus perceptis, aut percipiendis donationem fecerit. Si vel sola procuratoris depositione, vel libris rationalibus mensuriorum ex parte dimittentis, expeditio quæ personam recipientis concernit, prolecuta sit, simulque expensæ pro ea necessariæ ab illo factæ fuerint. Denique

Et in illis per eos
lecturas, & præ
sumptiones iudi
cari voluit, vt ibi.

Sed quia Iudices
negligenter pro
cedebat ideo Pp.
didas causas,
& illorum cogni
tionem sibi, & suc
cessoribus, reserua
uit sup. in const.
52. licet f. 1007.

Nunc autem de
clarat casus con
fidentiarum, &
præsumptiones, &
coniecturas defu
per attendendas.

ni que si quis pro concessione alicui facta, quacunque auctoritate de beneficio Ecclesiastico per se, vel alium, seu alios intercesserit, vel alias in negotio concessionis sese immiscuerit quoquo modo, deinde aliquid de fructibus talis beneficij de facto, etiam per manus possessoris, ac etiam simplicis donationis titulo perceperit, seu de illo postmodum ad voluntatem intercessoris fuerit dispositum quodocunque. Testes autem de quaque re singulares singulas probare valeant præsumptiones, & coniecturas, pluresque huiusmodi præsumptiones, & coniecturæ plenam probationem faciant in prædictis. Ceterum criminosi, & cæteri omnes, qui ad prohibendum in casibus simoniæ testimonium recipi possunt, ad prædicta omnia admittantur. Sed ne quisquam etiam vana fiducia fretus, non intendendi contra se iudicij, in crimine perseueret, vtque hoc malum grauioris censuræ stimulo vsquequaque prohibeatur, omnes & singulos, qui hucusque Ecclesias, Monasteria, beneficia, fructus, pensiones, aliasque res, intercedente hoc confidentiæ vitio receperunt, ac retinent, nisi statim ad se reuerfi, & respicientes celeri dimissione sibi prospexerit, & qui quid tale admiserint in futurum, etiam omnibus & singulis alijs Ecclesijs, Monasterijs, dignitatibus, administrationibus, officijs, & beneficijs obtentis, quæ pariter sub dicta reservatione comprehendi volumus, necnon fructibus, pensionibus, & alijs rebus Ecclesiasticis, ac etiam Romanæ Curie, & alijs officijs temporalibus præsentium auctoritate priuamus, & ad futura inhabiles decernimus, & in iuris subsidium excommunicationis sententia innodamus, à qua nullus, nisi in mortis articulo constitutus, ab alio quàm à Romano Pontifice, absolutionis beneficium valeat obtinere. Nos enim aduocatione causarum huiusmodi, & reservatione cognitionis illarum, rerumque omnium inde emergentium, nobis, & prædictis successoribus, vt prædictum est facta (causis illis dumtaxat exceptis, quæ iam coram nobis pendere noscuntur, ac etiam ijs quas ratione Ecclesiarum, & Monasteriorum, quorum dispositio in Consistorio fieri consuevit, aut debet, itemque contra ordinarios, collatores, Episcopos, & alios Superiores prælatos, etiam Cardinales haberi contigerit, vt iam alijs nostris literis statutum est audiendis, decidendis, & terminandis, harum serie prorsus relaxata, decernimus ita deinceps quoscunque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac prædictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & ipsorum cuiuscunque quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, interpretari, & diffiniri debere, necnon irritum & inane quicquid secus in prædictis per quoscunque, quauis auctoritate, scienter, vel iguoranter contigerit attentari. Quocirca omnibus locorum ordinarijs districtius iniungimus, vt in suis quisque Ecclesijs, Ciuitatibus, Diocesis, & locis etiam exemptis, ad prædicta studiosè attendant, & quatenus illis relaxauimus, in delinquentes seuerè animaduertant, si diuinæ Maiestatis iudicio, dictæque Sedis censuram voluerint equitare. In ceteris vero causis, & negocijs (nobis, & prædictis successoribus exceptis) eosdem locorum ordinarios præsentium auctoritate delegamus, vt gratia, & fauore postpositis, pro se quisque, cum venerit vsus, contra prædictos omnes sub ipsa exceptione comprehensos diligenter inquirent, suoque inquisitiones omnes sigillo obfirmatas ad prædictam Sedem quamprimum transferant, vt nos & prædicti successores in causis huiusmodi procedentes, quod iustum fuerit decernamus. Nos enim singulis ordinarijs ipsis prædictos omnes, & quoscunque alios, etiam exemptos, etiam per edictum publicum, consilio prius summarie, & extrajudicialiter de non tuto ad illos accessu, citandi, & monendi, eisque ac Iudicibus ordinarijs, & delegatis, alijsque personis quibuscumque, ne prædictorum executionem quoquo modo impediant, vel alias in illis sese interponant, etiam per simile edictum inhibendi, eosdemque, ac alios contradicentes, & rebelles quoscunque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac omnia alia iuris, & facti remedia opportuna compellendi, auxilium brachij secularis, quodocunque opus erit inuocandi, cæteraque in prædictis omnibus, & singulis necessaria faciendi, & exequendi, plenam, & liberam tenore præsentium concedimus facultatem. Non obstantibus foel. recor. Bonifacij Papæ Octauj prædecessoris nostri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, alijsque Apostolicis constitutionibus, & ordinationibus, quodque Episcopis, Collatoribus, & Prælatibus prædictis, etiam Cardinalibus, vel quibusuis alijs communiter, vel diuisim à prædicta sit sede indultum, vel in posterum indulgeri contingat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut contra indulta huiusmodi ad iudicium trahi non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, & ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs priuilegijs, indulgentijs, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorem existant, per quæ præsentibus non expressa, aut in totum non inserta effectus præsentium, aut attributæ prædictis ordinarijs iurisdictionis explicatio, seu exercitium vel executio impediri valeat quomodocunque vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, cæterisque contrarijs quibuscumque. Literis prædecessoris huiusmodi nihilominus in suo robore duraturis. Volumus autem, vt præsentium exempla, etiam impressa edantur, eaque Notarij publici manu, & cuiuscunque Curie Ecclesiasticæ, eiusque Prælati sigillo obfirmata, eandem illam prorsus fidem in iudicio, & extra vbique locorum faciant, quam ipse præsentibus facerent, si essent exhibitæ, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ priuationis, statuti, decreti, innodationis, iniunctionis, delegationis, concessionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo sexagesimo nono. Kal. Iunij, Pontificatus nostri anno quarto.

Et confidentiam
criminis recu
nis hic expressis
afficit. Ad quod
vide etiam dicta
c. 68. Pij 4. n. 109.
Romanum f. 820
Causas confiden
tiam corâ eo
penden. circa
beneficia con
sistorialia ac cetera
storialia ac cetera
ferant, & alias
per alios Iudices
cognosci decer
nit.
Immo cognosci
de sunt per Iudi
cem specialiter
deputatum, vt in
fra in const. 52.
& seq.

Classulus derog.

Constitutio dicti
Pij 4. in suo ro
bore remanet.

H. Cumyn.

Publicatio.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo nono, indictione duodecima, die vero Sabati sextæ Augusti, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno eius quarto, retrospectæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum Lateranen. & Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, dimissis in omnibus supra dictis locis earundem retrospectarum literarum copijs affixis per nos Iulium Parinum, & Ioannem Andream Panizzam prædicti Sanctissimi D. N. Pij Papæ Quinti Cursores.

Christianus de Monte Magister Cursum.
De cre-

De erectione Capellarum Rosarij Beatae Mariae Virginis, & facultate Confratrum Societas accedendi ad Processiones, & eorum indulgentijs.

De Rosarij autem institutione, & alijs indulgentijs, vide etiam infra const. 90. Consueverunt, & ibi not.

PIUS Papa Quintus. Ad perpetuam rei memoriam.

IN TER desiderabilia cordis nostri, illud intensis desiderijs affectamus, vt singulorum Christianidelium quorum nobis ex commissi Pastoralis officij debito cura imminet, generalis animarum salus proueniat, vnde pia & salubria fidelium vota ad hoc tendentia, & alias ex quibus diuini cultus prouenit augmentum, pij patris affectione prosequimur, ac plenis fauoribus conuocemus, & vt opratum consequatur affectum, Christianideles ipsos ad illa indulgentijs videlicet & peccatorum remissionibus, libenter inuicemus. Exhibita sane nobis nuper pro parte dilecti filij Magistri Prouincialis ordinis Praedicatorum Prouinciae Neapolitan. petitio continebat: Quod cum dilectus filius Frater Ambrosius Saluus loci de Balneolo Nuteano. siue alterius dioec. ad erigendum Societas Sanctissimi Rosarij in quibuslibet locis de Balneolo Nuteano. Apostolicam specialiter deputatus fuerit, si alijs huiusmodi facultas, praeterquam eiusdem ordinis Magistro Generali interdicatur, ex hoc profecto diuersis abusus, qui in illarum erectione interuenire possent, satis consultum foret. Quare nobis pro parte eiusdem Prouincialis fuit supplicatum, vt sibi in praemissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos qui honestis quorumlibet votis libenter annuimus, eaque sa uoribus prosequimur opportunis, eundem Prouincialem à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdictionis, alijsque Ecclesiasticis sententijs censuris, & poenis à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati auctoritate Apostolica praesentes statuimus, quod nulli licitum existat, minusque aliquis Capellam Sanctissimi Rosarij in quauis Ecclesia siue loco erigere, praeter dictum Generalem, aut ab eo de puratos, ac praefatum Ambrosium, minusque aliquis Confrater, seu vir siue mulier, aliquid eidem Societati pro illius ingressu, vel alia quauis de causa persolvere, ac singuli Confratres ad quauis processiones accedere, & in quibus corpora Defunctorum ad sepeliendum deferuntur, cum eorum insignijs cuiusuis etiam Superioris licentia desuper minime requisita, etiam absque aliquo conscientiae scrupulo, & censurarum Ecclesiasticarum incurfu possint, & valeant, seu eorum quilibet possit & valeat, Districtius inhibentes quibusuis, ne eosdem Generalem, seu deputandos, & Ambrosium, super erectione, & institutione Societatum huiusmodi in quibuslibet Ciuitatibus, Terris, & locis factis, & faciendis, neque eosdem Confratres super exercitio piorum operum, & profectu ad processiones, seu incessum cum signo eorum, aut dicti signi delatione molestare, perturbare, aut inquietare audeant nec debeant, quinimo Generali, deputatis, & Ambrosio praefatis in praemissis auxilium, consilium, vel fauorem praestent. Nos enim omnes praemissis contravenientes Indulgentijs, & peccatorum remissionibus eis concessis priuamus, & priuatos esse, ac indignos effici, & quicquid fecerit super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel igno rante contigerit attentari irritum, & inane decernimus. Postremo vero, vt animarum Christianidelium praesertim ex aliqua Societate huiusmodi erectarum, seu per eundem Ambrosium erigendarum existentium, & eandem Societatem ingredi volentium, quieti, & spirituali consolationi salubrius consulatur, & ad illam vbicun que erectam Christianideles ipsi accedentes eo feruentiores, & promptiores reddantur, quo se dono caelestis gratiae decoratos senserint, De omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum aucto ritate confisi, Christianidelibus praefatis de dicta Societate, vt praesertur instituta, vel instituenda existentibus, vt omnes, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones tam per nos, quam quoscunque alios Romanos Pontifices, & praesertim Leonem Papam decimum praedecessores nostros concessas consequantur, & consequi possint, auctoritate, & tenore praedictis misericorditer in Domino concedimus, & indulgemus, illaque non nisi in Ecclesijs, in quibus, vt praesertur eadem Societas instituta erit, praeterquam in casu summae necessitatis, & infirmitate grandi, seu detentione carcerum, in quibus, & alio in loco consequi possint, obseruando tamen illa omnia, quae in dictis Indulgentijs continentur, consequi posse decernimus, Omnesque, & singulas per eundem Ambrosium, siue Generalem, aut deputandos praefatos auctoritate nostra modo tamen supra dicto concessas confirmamus, & approbamus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Dat. Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 29. Iunii. 1569. Pontificatus nostri anno quarto.

Confirmatio Erectionis, & priuilegijs Collegij Scriptorum Archiuij Romanae Curiae.

Hanc erectionem, & priuilegia, vide sup. in Leon. 10. const. 6. Ex Ministerij, fol. 176. ac Pauli 3. const. 18. Romani, fol. 382.

Taxam vero eiusdem Archiuij habes infra in Greg. 13. const. 91. Alias cupientes.

Quem autem locum Scriptorum habeant in Processione Papae, pro Festo Corporis Christi, vide in eiusdem Greg. 13. const. 90. Omnibus.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam.

PR IDEM nos anxio sollicitoque animo cogitantes, quemadmodum in hac, qua nunc versamur rerum inopia, tot concurrentibus vno vndique tempore oneribus subueniri posset, quodque omnium maximum, & praesentaneum erat, exercitui, quem Christianissimo Francorum Regi contra Haereticos nuper missimus necessaria, stipendia sine cuiusque iniuria comparemus: Denique cum ex scriptu-

Causa, constitutio.

Erectio Capellarum Rosarij per mittitur Magistro Generali ordinis Praedicatorum dumtaxat.

Confratres Societas Rosarij ad processiones accedere possint.

Confirmatio Indulgentiarum concessarum à Leon. x. de quibus, vide sup. in Pauli 3. const. 1. fol. 356.

Clausula derog.

ris regeffis, & instrumentis causarum, quae in Rom. Cu. per Sedem Apostolicam delegantur, quarum soli scriptores Archiuij Rom. Cu. ex ipsa institutione Notarij esse debent: Itemque ex vestigali siue gabella equorum, & iumentorum Urbis eiusdem districtus, & plani Collegio scriptorum praedicti Archiuij in ipsius institutione applicato, si Camera Apostolica restituerentur, & perfoluto Collegio ordinario earum rerum prouentu quae stus non mediocris fieri posset, vnde copijs praefatis possemus commodius subuenire: Nos ad id maxima vigentem necessitate conuersi, de Apostolica potestatis plenitudine omnes, & quascunque locationes, & locationum innouationes, ad quodcunque tempus, etiam cum beneplacito, sed. Apost. factas, & ab ipsa Sede, etiam ex certa scientia confirmatas de scripturis, & vestigali siue gabella praefatis & quoscunque super his inter Collegium, & alium, seu alios celebratos contractus, ac etiam omnes, & quascunque concessiones, siue facultates scribendi in quibuscunque causis Commissarijs, retinendi quoque, seu asseruandi scripturas authenticas regesta, & alia iura ad huiusmodi causas pertinentia, & quaecunque alia in his, & alijs omnibus etiam praeter vel contra formam institutionis dicti Collegij quibuscunque illius Scriptoribus alijsque Notarijs, & personis per quoscunque Rom. Pont. praedecessores nostros, ac nos, & Sedem praefatam, etiam per modum statuti perpetui ini, & stipulati contractus, seu quasi, & pro refectione damnorum, aut iurium cessorum, vel ablato rum, remuneratione laborum, & obsequiorum nobis, & dictae Sedi impensorum, & ex quibuscunque alijs gra uibus, grauissimis, vrgentissimis, & necessarijs, & quantumuis onerosis causis perpetuo, vel ad tempus, ac alias quomodocunque facta statuta, innouata, extensa, & moderata, specialiter, & expresse reuocauimus, & aboleuimus, & Apostolicas, & quascunque alias literas, necnon processus scripturas, & instrumenta super praefatis omnibus, & singulis confecta, & inde sequuta quaecunque cassauimus, & annullauimus, ac volumus omnia, & singula vires, & effectum de caetero non habere, quin etiam praefatos omnes, & singulos, vt quem que, siue conuictim, siue diuisim tangit, vsu possessione, exercitio, & commodo, ac quocunque alio iure priuauimus, reque ipsa amouimus ab eisdem, ac gabellam praefatam, iusque scripturarum, registorum, & instrumentorum huiusmodi libera, vacua, & expedita ad ius, & proprietatem dictae Camerae cum onere soluendi in perpetuum dicto Collegio omnes redditus, qui de illis omnibus de praesenti ab eo percipiuntur, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus reuocauimus, Cameraeque ipsam, quoad omnia illa, & singula in integrum restituiimus, & in illorum possessionem realem absque spolijs, seu attentatorum vitio posui mus, & induximus, rationem illius, & scripturarum huiusmodi aliorum habituri. Mandantes Dilecto filio Thesaurario nostro generali, & alijs ad quos spectat, vt vestigal. seu gabellam huiusmodi equorum, & iumen torum liberam, & expeditam factis licitationibus quamprimum locandam curarent, aut alio quocunque modo meliori super ea statuereat, sub qua omnes, & singulos cuiuscunque dignitatis, & c. etiam S. R. E. Card. necnon Sancti Ioannis Lateranen. & alias Ecclesias, & S. Spiritus in Saxia, caeteraque Hospitalia, & pia loca Urbis, & extra eam quantumcunque exempta, necnon omne Urbis planum, ac quaecunque oppida Ciuitates, & loca circa eam posita, & vbicunque dictum Collegium in possessione, vel quasi erat integre percipi, & exigi statuimus. Districtius inhibentes, & c. ac decernentes, & c. necnon irritum, & c. attentari. Cum autem ad totalem executionem praefatorum nondum processu dilecti filij Magistri correctores, & scriptores dicti Archi uij, vt necessitatibus praefatis subueniant, summam viginti millium scutorum auri in auro, quoquo pacto conficere, confectamque nobis dicto Thesaurario numerare proposuerint, Nos, & si praefatis causis impulsu animo iam instituiimus gabellae, & scripturarum praefatarum nouam rationem capere, propositionem tamen praefa tam qua insigniter inuabimur, libentiori animo acceptauimus, praoptantes vtilem dicti Collegij statum conseruare, quam nouum quiddam de praefatis experiri, de simili potestatis plenitudine, scripturas, & gabellam praefatas liberam, vacuas, & expeditas cum omnibus iuribus pertinentijs & emolumentis suis ab ipsa Camera, & ceteris eius proprietatibus perpetuo diuisimus, & separauimus, illaque rursus dicto Collegio, & eius personis perpetuo concedimus, & assignamus, ac eosdem Collegium in eo quo prius erant iure, conditione, & statu solido, & integro, plenaque scripturarum gabellae, & exercitij, iuriumque, & pertinentiarum omnium possessione, ac fructuum, & emolumentorum quorumcunque perceptione, ceterisque omnibus, & singulis ad officium, Collegium, personas, & iura eorumdem quomodocunque pertinentibus, perinde, ac si reuocatio, priuatio, restitutio, mandatum, & alia praefata non emanassent, omnino reponimus, & restituiimus, ac in nostrum, & dictae Camerae locum, ius, possessionem, titulum, & actionem omnimodam substituimus, & surrogamus, repositaque, & restituta, ac substituta, surrogata, etiam quo ad cuiusque titulum, ius, & possessionem, etiam absque nouae possessionis apprehensione, aut alio a iu in ijs requirendo, vel solemnitate seruanda, vt prius esse, illaque, vt prius possidere, ac quascunque alias de eis locationes facere, liberè, & licite posse, & debere decernimus. Insuper dicti Collegij erectionem, & institutionem à fel. rec. Iulio Papa II. Kal. Septembris, Pontificatus sui anno v. factam, necnon omnia, & quaecunque priuilegia, facultates, exemp tiones, praerogatiuas, dispensationes, gratias, & indulta ab eadem dicta die, & Idibus Decembris dicti anni, necnon à Leone X. pridie no. Octobris, Pontificatus sui anno primo, aut alio veriori tempore, necnon alio rum omnium inde vsque Roman. Pont. concessiones eidem Collegio, & personis in genere, & in specie tam conuictim, quam diuisim factas, & super his omnibus, & singulis confectas literas, scripturas, & instrumen ta, ac inde secuta quaecunque cum prohibition. clausulis, & decretis in eis conten. quae omnia, & singula atque ad verbum praesentibus inserta, expressa, & repetita habemus, literisque super praesentibus conficiendis in totum, vel in partem exprimi, totosque tenores singulorum inseri posse volumus, etiam si talia, & multa sint, quae speciali expressione indigeant (decreto extinctionis Collegij per restitutionem septuaginta sex mil lium duc. auri de Camera in institutione huiusmodi apposito, & per alias literas praefatas pluries repetito penitus sublato, & extincto) motu scientia, & potestatis plenitudine similibus renouamus, approbamus, & confir mamos, effectumque plenarium, & integrum profus fortiri volumus, ac omnes, & singulos iuris, & facti defectus si qui interuenerint in eisdem supplementis. Decernentes illa omnia perpetuum, & inuolabile robur ob tinere, ac irritum, & c. attentari. Quin etiam in perpetuum applicamus, & appropriamus, ac etiam annecti mus, vnimus, & incorporamus dicto Collegio scripturas praefatas, ac omnia, & quaecunque iura, fructus, & emolumenta ratione officiorum Notariatum eorum omnium Iudicum ordinariorum, & Commissariorum Curiae & Urbis in praefata institutione expressorum, quibus etià Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales adiungimus, & simi-

Archiuij Romae Curiae institutionem, hic Poca. ex causis hic ex praesentibus reuocatis Sed talem reuocatum hic non habes.

Nunc autem ex rationibus hic assignatis, Archiuij reintegrat.

Archiuijque institutionem à Iulio factam, ac priuilegia, & facultates Scriptorum per eundem Iul. & Leon. x. & alios concessas, cõ firmat, & defessus supplet. Hanc institutionem, & priuilegia, vide sup. in Leon. x. const. 6. Ex Ministerij, f. 176. & Pauli 3. const. 18. Romani. fol. 382. Scriptorumque Archiuij declarat esse notarios carum verum. eorum Iudicibus, & Commissarijs, & ordinaris, videlicet non habentibus notarios proprios.

Et addit etiam de Notariis cau-
farum verè, co-
lâ Cardinalib.

Collegium Ar-
chiuici deputet
Notarios, ad feri-
bendum in dictis
causis, & adia per
alios scribenda
nulla sint.

Curamque om-
nium scriptura-
rum, & omnia e-
molumenta per-
cipiat.

Gabella quoque
equorum ad di-
ctum Collegium
liberè pertineat.

Cardinales, & lo-
ca Religiosa non
sint exempta à so-
lutione dictæ ga-
bellæ.

Facultas Colle-
gij erigendi Mò-
tem, vel creandi
census, super ip-
sius proprietati-
bus, vchic.
Hic autem Mòs
& census extin-
gui debent à Col-
legio infra xi. an-
nos, vt hic in fi.

Obligatio om-
nium bonorum
Cameræ Apost. i
favorem Colleg.

Clausula præ-
scripta.

Decretum irri-
gans.

& similes etiam si ordinarij dicantur comprehendere volumus. Vt vero in habendo proborum peritorumque No-
tariorum defectu melior deinceps ratio capiatur, statuimus, vt posthac in omnibus, & quibuscunque causis
coram præfatis Iudicibus etiam Cardinalibus quomodocunque habendis, & agitandis Collegium ipsum No-
tarios idoneos qui in eiusmodi causis scribât constituere debeat, nullique omnino ipsorum Iudicum etiam Car-
dinalium alios Notarios, etiam dicti Archiuici, scriptores in causis huiusmodi pro arbitrio constituere possint,
sed eos dumtaxat assumere teneantur, quos Collegium præfatum suo ex gremio in genere, vel in specie duxe-
rit eligendos. Decernentes alias quascunque constitutiones, ordinationes, & assumptiones Notariorum, etiam
de dicti Collegij scriptoribus siue in genere, siue in specie, tam per Iudices etiam Cardinales, quam etiam Se-
dem Apostolicam ex quibuscunque causis, etiam motu simili, & potestatis plenitudine similibus, necnon pro-
cessibus, & acta quacunque coram eisdem Iudicibus, etiam Cardinalibus aliter faciendâ irrita, & inania esse,
viribusque, & effectu carere Notariosque tanquam falsi reos puniri debere. Cæterum Collegium præfatum ra-
tiones, & curas omnes huiusmodi processuum scripturarum, & instrumentorum, etiam præteritorum omni tem-
pore habeat, omnia, & quacunque emolumenta ordinaria, & extraordinaria inde quomodocunque proue-
nientia ad communem vsum percipiat, & delegandis siue substituendis Notarijs suis stipendia constituat, vel
alias super hoc conueniat cum eisdem. Præterea superscriptum vectigal, siue gabellam equorum, & cuiuscun-
que generis iumentorum, vt prædictum est vacuum liberum, & expeditum per Collegium præfatum, etiam
à Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, Ecclesijs, Hospitalibus, & Religiosis locis præfatis nullis prorsus ex-
ceptis tam in Vrbe, & districtu, quam etiam reliquo eius plano, & Ciuitatibus, locis, & casalibus supradictis
liberè, & licitè percipien. & exigen. ac cuiuscunque, seu quibuscunque voluerint locan. ad hæc officium iniqui-
tationis, annatarum, ac etiam collectorum, & subcollectorum, iurium, & prouentuum Cameræ Apostolicæ of-
ficijs, & Collegijs dictæ Curie debitorum cum omnibus, & singulis illius honoribus, oneribus, & emolumen-
tis consuets per se, vel alium, seu alios perpetuis futuris temporibus exercen. Ita quod ceden. vel deceden.
dilecto filio Honophrio Camiano Cameræ Apostolicæ præfidente, aut ipsum eiusue exercitium alias quomodo-
libet dimittere, vel amittente illud vterius non vacet, nec cuiquam alteri, etiam per Sedem præfatam ad vi-
tam, aut alias concedi possit, sed futuris deinceps temporibus Collegium ipsum illud habeat, & retineat, li-
ceatque eidem quemcunque voluerint solo nutu reuocabilem ad eius exercitium eligere, & absque alia confir-
matione dictæ Sedis liberè instituere, ac corporalem realem, & actualement possessionem ipsius officij iurium-
que, & pertinentiarum suorum iam nunc etiam viuente dicto Honophrio, sine tamen eius præiudicio propriæ
auctoritate liberè apprehendere, & perpetuo retinere, ita vt possessio sic apprehensa vera & non ficta, ac conti-
nuata non autem momentanea habeatur, & censetur, necnon Collegium ad aliam vterius apprehenden-
teneatur, regulisque nostris de non tollendo iure quæfito, ac de annali, & triennali possessore alijsque benefi-
cij omnibus in fauorem possessorum editis gaudere debeat. Vt autè Collegium ipsum dictam summam vigin-
ti millium scutorum auri in auro promptius commodiusque conficere possit, concedimus illi, & eius perso-
nis, vt super proprietatibus bonis, & rebus eiusdem census quoscunque siue vnum Montem non vacabilem,
cuius singulæ portiones centum scutorum monetæ minores non sint, ad aliorum Montium Urbis non vacabi-
lium instar, ac cum omnibus, & quibuscunque priuilegijs, facultatibus, exemptionibus, gratijs, & indultis a-
lijs montibus præfatis in genere, & in specie quomodolibet concessis, & quæ in genere, & in specie extendi
possent, vsque ad dictam summam dumtaxat, cum omnibus, & singulis conditionibus, obligationibus, clau-
sulis, decretis, & cautelis in similibus consuets, & alias necessarijs ad effectum solutionis præfatæ eidem The-
saurario nomine ipsius Cameræ facien. dumtaxat creare, & constituere, bonaque, & proprietates, ac iura om-
nia præfata ad id obligare liberè, & licitè valeant, concedimus. Decernentes omnes, & quascunque conces-
siones, & Collegium præfatum eiusque officia, & loca nullo tempore ex quacunque causa quantumuis vrgen-
ti, & necessaria vterius supprimi, & extingui, nec illius proprietates fructus, & emolumenta, etiam dictæ
gabellæ, & alia quacunque sint, & fuerint ab ipso Collegio eiusque officijs, etiam propter notabilem illorum
supercrecentiam minui, aut diuidi, & separari posse, sed firma illis perpetuo consistere. Et nihilominus si con-
tingat suppressionem, & extinctionem, seu diminutionem, vel separationem huiusmodi, aut quamuis aliam
immutationem rerum, & bonorum, & status dicti Collegij ex aliqua necessaria causa fieri, eam nisi expressus
ad id omnium dicti Collegij accesserit assensus, viribus, & effectu omni tempore carere, sed etiam nec acce-
dente consensu ipso effectu sortiri debere, nisi prius restituito precio integro emptionis singularium huiusmo-
di officiorum, siue apud Datarium, siue illis, qui ea resignauerint, siue alijs soluto, vel tam illis si eis utilius
sit, & id maluerint, quam etiam ijs, qui huiusmodi officia non emerint, aut alias nulla intercedente pecunia
habuerant, valore cuiusque officij tunc currente, vna cum compositione cum dicto Datario facta, cæterisque
impensis omnino resectis, Pro quibus cæterisque omnibus, & singulis supradictis non solum præfata omnia,
sed etiam quacunque alia dictæ Cameræ bona res, & iura mobilia, & immobilia, præsentia, & futura eisdem
Collegio Correctoribus, scriptoribus, & personis tam coniunctim, quam diuisim, motu, scientia, & pote-
statis plenitudine similibus obligamus, & hypothecamus, ac obligata, & hypothecata perpetuè esse volumus.
Cæterum præfata omnia, & singula vim validi, & inuolati contractus perpetui tam inter nos, & successores
nostros, ac Sedem, & Cameram, necnon Collegium, & illius personas habere, nec vilo tempore, etiam pro
eo, quod de Fratrum nostrorum, & Cameræ præfatæ consilio, & assensu facta non sint, aut ex quacunque alia
causa, vel occasione, seu prætextu damni notabilis, & euidentis, maximi que momenti, ac enormis, & enor-
missimæ læsionis, aut quacunque alia causa quantumuis iusta, & rationabili reuocari, moderari, immutari,
aut illorum officijs impediri, seu eis in aliquo derogari, neque de subreptionis, vel obreptionis, seu nullita-
tis vitio, aut intentionis nostræ, seu alio quopiam defectu notari, neque aduersus ea rescissionem, restitutionem,
nem in integrum, reductionem ad terminos iuris, aut quoduis aliud remedium impetrari, vel etiam motu scienti-
tia, & potestatis plenitudine similibus concedi, nec illa sub vllis specialibus, vel generalibus reuocationibus,
modificationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, etiam cum præsentium insertione, ac quocunque alio
modo faciendis, comprehendere, sed semper ab illis excepta, & quoties illa emanabunt toties, &c. ac de no-
uo, & sub quacunque data per Collegium eligenda concessa, nostramque in his voluntatem immutabilem ef-
se & cenferi, Sicque in his, & alijs præfatis omnibus, & singulis per quoscunque, etiam causarum Palatii Apo-
stolici

solle Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ac Cameram ipsam in quavis causa, & instantia, su-
blata, &c. iudicari, &c. debere, &c. necnon irritum, &c. attentari. Non obstant. præmissis, & Pauli II.
III. & IIII. aliorumque Romanorum Pontificum, ac nostris de rebus Ecclesiæ non alienandis, & alienatis,
reuocandis, ac alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, etiam de gratijs ad instar non conceden.
Cancellariæ Apostolicæ regulis edictis, & edendis, eiusque, & dictæ Cameræ earumque Collegiorum, & etiam
Vrbis Romæ iuramento, &c. roboratis, statutis, &c. necnon institutione, & fundatione, ac veteri stylo quanto
cunque tempore obseruato, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, illis eorumque personis omni-
bus, & singulis, etiam per modum statuti perpetui, ac iniri, & stipulari contractus, & alias sub quibuscunque
tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatorijs, derogatorijs, alijsque efficacioribus, effica-
cissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis per præfatos, & quoscunque alios Romanos
Pontifices, ac nos, & dictam Sedem, ex quibuscunque causis, etiam Motu, & scientia, & potestatis plenu-
dine similibus, ac etiam Concistorialiter concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus, approbatis, qui-
bus omnibus, etiam si de illis, &c. tenores, &c. in genere, & in specie ad effectum sufficientis derogationis
eorum latissime exten. Motu scientia, & potestatis plenitudine similibus derogamus, necnon omnibus illis,
quæ in singulis literis præfatis concessum est non obtare, cæterisque contrarijs, quibuscunque, cum clau-
sulis opportunis.

Clausula derog.

Fiat Motu proprio. M.

ET cum absolute à censuris ad effectum, &c. & quod erectionis, institutionis, fundationis, & dotatio-
nis huiusmodi, aut præfatorum, & quorumcunque aliorum priuilegijs, indulgentiarum, dispensationum, gratiarum con-
cessionum, facultatum, licentiarum, promissionum literarum, scripturarum processuum, & instrumentorum super
præfatis quomodolibet concessorum tenores, necnon præfatorum, & quorumcunque aliorum iurium vecti-
galium proprietatum bonorum censuum, & rerum qualitates, quantitates, situationes, verique etiam annui
valores ceteraque omnia de necessitate exprimen. habeantur pro expressis, seu in toto, vel in parte exprimi,
ac etiam institution. fundation. & dotation. augmenti, & alia literæ, & scripturæ præfatæ ad verbum inserti
possint, & de restitution. reposition. substitution. subrogation. renouation. approbation. confirmation. supple-
tion. application. appropriation. vnione. annexione, incorporation. licentia, statuto, concessione decreto,
voluntate, derogatione, & omnibus, & singulis alijs præfatis, vt supra latissimè exten. perpetuo, & ad per-
petuam rei memoriam, & cum opportuna si videbitur iudicium, & executorum deputation. qui assistant, &c.
Cum potestate citari, etiam per edictum, &c. inhiberi, etiam sub cen. &c. aggrauari, etiam iteratis vicibus, in-
terdicen. Inuocato, &c. secularis, & cum derogation. de dietis, dummodo non vltra tres latiss. exten. & cum
derogation. præfatorum, & aliorum quorumcunque statutorum, &c. priuilegijs, & indulgentiarum, necnon
de annali, & triennali, ac non tollendo iure quæfito, cæterarumque Cancellariæ Apostolicæ regularum, &
aliorum incontrarium quomodolibet concessorum, quorum omnium tenores in genere, & in specie ad effe-
ctum sufficientis derogation. eorum latissimè exprimi possint, & quod literarum super præsentibus conficien.
Transumptis Notarij publici manu, & Prælati Ecclesiastici, eiusue Curie sigillo obsignatis eadem prorsus fi-
des in iudicio, & extra vbique locorum adhibeatur, quæ ipsis literis si essent exhibitæ, vel ostensæ, & quod so-
la præsen. signatura sufficiat, & vbique tam in iudicio, quam extra illud fidem faciat, regula contraria, non
obstant. seu quod præmissorum omnium, etiam nominum, cognominum, qualitatum, quantitatum, situationum,
aliorumque hic de necessitate exprimen. maior, & verior specificatio, & expressio fieri possit in literis, quas
simul, vel separatim gratis vbique, etiam in plumbo, & regesto, ac per viam secretam, absque officialium
Cancellariæ præfatæ, sed folijs Datarij, aut Summatoris manu, dictique Thesaurarij cura expediri, manda-
mus, stylo, & alijs contrarijs. Non obstant. quibuscunque. Et quod Mons, seu census intra vndecim annos
per Collegium omnino extingui debeat.

Repetitio clausu-
larum.

Sola signaturæ
sufficiat.

Fiat M.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, quintodecimo Kal. Augusti, anno quarto.

X C.

De Rosario Beatæ Mariæ Virginis, & eius Indulgentijs.

De quo habes etiam sup. in Six. 4. const. 9. Ea quæ, fol. 102. & Pauli 3. const. 1. Rationi,
fol. 356. & Iul. 3. const. 17. Sincerè, fol. 517. ac Pij 4. const. 32.
Dum præclara, fol. 697. & sup. in const. 88. Inter
desiderabilia, fol. 1054.

PIUS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam.
CONSERVAVNT Romani Pontifices, & alij Sancti patres prædecessores nostri cum bellis
corporalibus, vel spiritualibus premerentur, aut alijs tentationibus vexarentur, quo facilius ab illis
euaderent, & tranquillitatem aderi, Deo quietius, & feruentius inferuient, & vacarent, diuinam o-
pem implorare, & Sanctorum suffragia per supplicationes, seu per Litanias deposcere, ac oculos cum Dau-
de in Montes leuare, certa spe confidentes, inde illis auxilia affutura. Quorum exemplo adductus, & Spiritu
sancto, vt piè creditur, afflatus Beatus Dominicus ordinis Fratrum Prædicatorum auctor, (cuius institutū, & reg-
ulam cum in minoribus essemus, expresse professi sumus) simili, qua nunc temporis occasione, quo Albigen-
sibus hæresis partes Galliarū, & Italiæ misere vexabantur, & tā multos excæcauerat sæculares, vt in Domini facer-
S
dotes

Rosarium insti-
tuit S. Dñicus fra-
tus Ordinis fra-
ter, hic Pbr. fuit.

Roma, apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die decimaseptima Septembris, millesimo quingentesimo sexagesimo nono, Pontificatus nostri anno quarto.

Cz. Glorierius.

XCI.

Renocatio indultorum, præter iuris communis dispositionem concessorum recipiendi, vel retinendi Religiosos alterius ordinis, etiam laxioris.

De materia autem extra claustra vagantium, Apostatarum, & Translatorum posui, sup. in Pauli 4. const. 29. Postquam. fol. 610.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. QUAE CVNQVE sacrarum Religionum statum offendere noscuntur, nostrum nos incitat officium de medio remouere. Quamquam enim de cohibendis regularibus ad alium ordinem translatis Sancta Synodus Tridentina salubri consilio decreuit, vt nemo cuiuscunque ordinis Prælatas, vel Superior vigore cuiusuis facultatis, illorum quempiam ad habitum, & professionem admittere possit, nisi, vt de ordine, ad quem transfertur, sub sui Superioris obedientia in claustris perpetuo maneat, multi tamen Superiores, & Prælati, obtentu priuilegiorum, quamplurimos Apostatas, & alios diuersorum ordinum ad se ob iurgiam, contentiones, leuitatem, & malefacta, vt maxime fugientes, eo etiam consilio, receptare non desinant, vt illorum opera in euitandis infirmis, gerendis que eorum locorum rebus, & negocijs vtantur, ex quare plerique solutiones effecti, & quasi impunitatem assecuti, non personas tantum eorum ordinum, vnde animaduersionis metu forte exierant, sed & ipsorum ordinum ritus, moreque maledictis insequuntur. Quocirca cum eiusmodi priuilegia veniant abroganda, quodcumque insigniter comperiunt nocere, vel etiã scandala generare, Nos his, alijsque rationabilibus causis adducti, & vt quibuslibet huiusmodi effugia præcludamus, de nobis attributa potestatis plenitudine reuocamus, & abolemus omnia, & quæcumque priuilegia, facultates, dispensationes, & indulta præter iuris communis dispositionem emanata, recipiendi, vel retinendi Fratres, Monachos, Canonicos, & alios etiam laxiorum ordinum professores, quibuscunque ordinibus, Monasterijs, Hospitalibus, Militijs, & pijs locis, etiam Sancti Antonij Viennes. Sancti Spiritus in Saxia de Vrbe, Sancti Ioannis Hierosolymitani, Iesu Christi, Sancti Iacobi de Spatha, Sancti Lazari Hierosolymitani, eorumque Ecclesijs, membris, Superioribus, & personis, per quoscunque Rom. Pont. prædecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam tam in ipsorum Monasteriorum, Hospitalium, & locorum institutione, quam deinceps quomodocunque, ac quotiescunque, etiam per modum statuti perpetui, ac iniiti, & stipulati contractus, & alias sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis restitutionibus, præseruationibus, mentis attentionibus, derogationum derogatorijs, alijsque fortioribus, effica cioribus, effica cissimis, & in solitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, etiam Motuproprio, & ex certa scientia, deque simili potestatis plenitudine, etiam pauperum infirmorum miserabilium, & cuiuscunque alterius pij operis intuitu, ac etiam ex quibuscunque alijs causis, quantumuis grauibus, charitatiuis, & necessarijs, etiam consideratione, vel ad supplicationem Imperatorum, Regum, aliorumque Principum, necnon Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, deque illorum consilio, & matura deliberatione prius habita, concessa, confirmata, ac etiam multiplicatis vicibus inuoluta, extensa, vel etiam moderata. Cassamus quoque, & annullamus, quoad illa, omnes Apostolicas, & alias literas super ijs confectas, ac processas, & alia indesequuta quæcumque. Ac volumus ea omnia vires, & effectum de cætero non habere, ita, vt posthac illorum sic reuocatorum præter Prælati, & Superiores prædicti, aut alij quicunque nullum prorsus alterius, etiam laxioris ordinis, vel obseruantie regularem, etiam specialem transeundi ad ipsos licentiam (iuxta huiusmodi priuilegia dumtaxa) ferentem ad habitum, & professionem regularem in suis quibuscunque Monasterijs, domibus, locis, vel ordinibus, etiam, vt in claustris perpetuo maneat, admittant, nec omnino quemquam recipiant, vel retineant. Eos vero, quos in aliquo ex casibus supradictis (vigore huiusmodi priuilegiorum tantum, ac præter iuris communis dispositionem) iam habent translatos, ad eorum Superiores, & loca eius ordinis, vnde erant profecti, quam primum remittant. Decernentes admissiones, receptiones, & retentiones huiusmodi nulla firmitate subsistere, neminemque prorsus vlli voto, vllue regulæ, vel obseruantie, etiam iuramento, aliaue solemnitate promissa obligare, necnon irritum, & inane quicquid secus per prædictos, aut quoscunque alios quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quicunque vero aliquem contra huius nostræ reuocationis tenorem admitterint, aut receperint, aut illos, aut quos iam habent (modo prædicto) translatos, aut receptos retinuerint, ipsos omnibus, & singulis dignitatibus, administrationibus, beneficijs, officijs, fructibus, & pensionibus Ecclesiasticis præsentium auctoritate priuamus, & ad futura inhabiles esse volumus eo ipso. Quocirca omnibus locorum ordinarijs, in quorum diocesis loca prædicta consistunt, per Apostolica scripta mandamus, vt per se, vel aliu, seu alios de translatis prædictis auctoritate nostra cognoscentes, in eos, quos contra hoc præscriptum nostrum degere inuenerint, ac etiam recipientes, vel retinentes, reiecto quocunque exemptionis priuilegio animaduertant, ipsosque præterea translatos, vel retentos, ad Priores ordines, & disciplinam remittere procurent. Contradictores quoscunque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, cætera que iuris, & facti remedia opportuna, quacunque appellatione postposita, compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis, Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, Hospitalium, Militiarum, ordinum, & locorum prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, stabilimentis, vsibus, & naturis, quodque Prælati, & Superioribus prædictis, vel quibusuis alijs communiter, vel diuisim à prædicta sit Sede indultum, quod literis reuocatorijs sub quacunque formula editis nullatenus, vel nisi modis, & formis in huiusmodi indultis contentis parere, & ob non partionem

Cõcilij Tridentini decretũ, istud habes in sess. 14. c. 11.

Renocatio facultatum præter iuris communis dispositionem concessarum, recipiendi, vel retinendi Religiosos alterius ordinis etiam laxioris. Tu vide facultatem penitentiarum circa licentias transeundi ad alios ordines in Pii 4. const. 69. Annullatio literarum Apostolicarum desuper confectarum, ac processuum, &c. Contrauentiu poenæ. De purgatio, & facultates executorum.

Ex tali Rosarij institutione fructus hic describitur, orti fuerunt.

Ideo hic Põr. ad excitandam maiorem Christi delium deuotionem, Rosarij indulgentias, & in dulta omnia confirmat. De quibus vide in constitutionibus in dicitis, hic in Rubrica.

Et Cõfratres Rosarij oblationes & legata quæcumque recipere possent, vt cõuertantur in pios vsus Cõfraternitatum.

Indulgentias que hic describitur concedit eisdem Cõfratribus.

Clausula præferuntur.

Decretum irritans.

Clausula derog.

notes, & clericos sæuisime furent: leuās in Cælũ oculos, & Montē illum Gloriosa Virginis Mariæ Almæ Dei Genitricis, quæ germine suo tortuosi serpētis caput obtriuuit, & cūctas hæreses sola interemit, ac benedicto fructu eius ventris Mundum primi parentis lapsu damnatum saluauit, & de quo sine humanis manibus abscessus est lapis ille, qui ligno percussus gratiarum aquas affluenter produxit, respiciens modum facilem, & omnibus peruium, ac admodum pium orandi, & precandi Deum Rosarium, seu Psalterium eiusdem Beatæ Mariæ Virginis nuncupatum, quo eadem Beatissima Virgo salutatione angelica centies, & quinquagesies, ad numerum Dauidici Psalterij repetita, & oratione Dominica ad quamlibet decimam cum certis meditationibus totam eiusdem Domini Nostri Iesu Christi vitam demonstrantibus, interposita, veneratur, excogitauit, excogitatum per S. R. E. patres propagauit, orandique modo prædicto per asseclas Beati Dominici fratres, videlicet ordinis prædicti diuulgato, & à nonnullis accepto, cõeperunt Christifideles ijs meditationibus accenssi, ijs precibus inflammati in alios viros repente mutari, hæresum tenebræ remitti, & lux Catholicæ fidei aperiri, & ad hanc orandi formam pro locorum diuersitate Sodalitates per fratres eiusdem ordinis ad hoc à suis Superioribus legitime deputatos institui, & Confratres in eis describi. Nos quoque illorum prædecessorum vestigia sequentes, militantem hanc Ecclesiam diuinitus nobis commissam his temporibus tot hæresibus agitata tot bellis, prauisque hominum moribus atrociter vexatam, & afflictam cernentes, lacrymabundos, sed spei plenos oculos in montem illum, vnde omne auxilium prouenit, leuamus, & singulos Christifideles ad simile faciendum benigne in Domino hortamur, & monemus. Vtque facilius modus ille ab omnibus cum ea, quæ decet, deuotione, & mentis Religionisque Christianæ sinceritate amplectatur, auctoritatis nostræ partes, quantum nobis ex alto conceditur, fauorabiliter impartientes, modum orandi & precandi prædictum, omniaque, & singula indulta, indulgentias, peccatorum remissiones, relaxationes, immunitates, priuilegia, & alias gratias per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, & dictæ Sedis, etiam de latere Legatos, ac alios Apostolica ad id auctoritate suffultos, iusta præcandi modum prædictum orantibus, & Confraternitatibus, seu Sodalitatibus, sub dicto Rosario institutis, & illarum Ecclesijs, seu Altarijs, vel Cappellanij, vel Confratribus, ac Sodalibus, tam Motuproprio, & ex certa scientia, siue in genere, aut in specie, quam alias quomodolibet, etiam pluries concessa, confirmata, & innouata, quorum omnium, & singulorum tenores, & compendia, præsentibus haberi volumus pro expressis, & insertis, eadem auctoritate harum serie perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inuolabilis firmitatis robur adijcimus. Necnon potiori pro cautela, præmissa omnia eisdem modo, & forma, quibus concessa reperiuntur, etiam perpetuo innouamus, Ac omnibus, & singulis Christifidelibus vtriusque sexus Confratribus per dilectos filios modernos, & pro tempore existentes, fratres ordinis prædicti in suis, & tam per eos, quam per alios Sacerdotes, etiã in alijs Ecclesijs à dilecto filio, etiam moderno, & pro tempore existēte ipsius ordinis Generali Magistro, vel eius Vicario dumtaxat deputatos, in huiusmodi Sodalitatem, seu Cõfraternitatem Rosarij receptis, & descriptis, Ecclesijs, Altaria, & Cappellas huiusmodi visitatibus, necnon Deo preces iusta Rosarij modum prædictum effundentibus, quod omnibus, & singulis indultis, indulgentijs, peccatorum remissionibus, relaxationibus, priuilegijs, & alijs gratijs præfatis frui, vti, potiri, & gaudere, necnon eisdem Confraternitatibus, seu Sodalitatibus, quod illarum ad id deputati Confratres omnia, & singula oblationes, & legata, seu donationes, aut alias quouismodo, siue in testamento, siue codicillis, aut alia vltima, vel inter viuos voluntate illis relicta, & erogata, quæcumque quotcumque, & qualiacunque, etiam si speciali nota digna sint, percipere, exigere, leuare, & in Confraternitatum huiusmodi pios vsus conuertere, etiam ordinarij loci, aut cuiusuis alterius licentia desuper minime petita, liberè, & licitè possint. Et insuper quod quisque ad se numero Confratrum præfatorum aggregandum promptior, & alacrior fiat, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus, & singulis Confratribus prædictis per deputatos prædictos descriptis, verè poenitentias, & confelsis, qui prima vice, qua descripti fuerint, sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum in aliqua Ecclesia, aut Cappella dictæ Confraternitatis perceperint, & vnam saltem quinquagenam Rosarij recitauerint, & pro tranquillitate Sanctæ Mariæ Ecclesiæ orauerint, necnon qui in mortis articulo constituti salutaris poenitentia, & viatici Sacramento muniti fuerint, plenariam omnium, & singulorum peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Qui vero in Resurrectionis Domini Nostri Iesu Christi, & Annunciationis, ac Assumptionis eiusdem Beatæ Mariæ præfati Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, & partē Rosarij, vt præfertur, recitauerint, decē annos, & totidem quadragenas eisdē autem Cõfratribus, qui in reliquis Domini Nostri Iesu Christi, & Beatæ Mariæ Virginis præfatorum festis diebus, in quibus sacra ipsius Rosarij mytheria recensentur, vnam saltem Rosarij quinquagenā recitauerint, necnon alijs omnibus, & singulis vtriusque sexus Christifidelibus, etiam non Confratribus, qui in eiusdem Rosarij Processione, quæ mense quolibet fieri consuevit, deuote interfuerint, & pariter Confratribus præfatis qui ipsam Rosarij integrum qualibet hebdomada deuote recitauerint, septem annos, & totidem quadragenas de iniunctis sibi poenitentijs, etiã misericorditer in Domino relaxamus. Decernētes Confratres, & alios præfatos à quocumque desuper molestari, Præsentisque literas de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, alioque vitio, aut intentionis nostræ defectu notari, argui, vel impugnari, & sub quibusuis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, alterationibus, limitationibus, suspensionibus, aut alijs contrarijs dispositionibus comprehendendi non posse, sed quoties illæ emanauerint, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, de nouo, etiam sub posteriore data per ipsos deputatos Confratres eligenda concessas, ac perpetuo validas, & efficaces esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri debere; Et ita per quoscunque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, ac ex nunc irritum, & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus quibusuis Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus concilijs æditis generalibus, vel specialibus, constitutionibus, & ordinationibus, ac Cancellariæ Apostolicæ regulis editis, & edendis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem, quod præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis eadē prorsus fides tã in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ præsentibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Dat.

aliquas censuras, & poenas incurrere, aut alias interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, necnon Monasterijs, Hospitalibus, Militijs, & ordinibus huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs priuilegijs, exemptionibus, indulgentijs, & literis Apostolicis generalibus, & specialibus, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine predictis, concessis, cuiuscunque tenoris existant, perque presentibus non expressa, vel omnino non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, quae omnia nolumus cuiquam contra predicta in aliquo suffragari, ceterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem, vt ipsarum presentium exempla edantur, eademque etiam impressa, Notarij publici manu, & Praelati Ecclesiastici, eiusue Curiae sigillo ob signata, eandem illam vbi que locorum fidem in iudicio, & extra illud faciant, quam ipsae praesentes facerent, si essent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae reuocationis, abolitionis, cassationis, annulationis, priuationis, voluntatis, mandati, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romae, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo sexagesimo nono, Pridae Idus Octobris, Pontificatus nostri anno quarto.

Cz. Glorierius.

H. Cumya.

Publicatio.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo nono, indictione duodecima, die vero prima mensis Decēbris, Pontificatus Sanctissimi D. in Christo patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papae V. Anno quarto, retrospectae literae Apostolicae lectae, affixae, & publicatae fuerunt ad valvas Basilicarum Lateranen. Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariae Apostolicae, ac in acie Campi Florae, dimissis in omnibus supradictis locis earundem retrospectarum literarum copijs affixis per nos Iulium Parinum, & Ioannem Bornotum praedicti S. D. N. Papae Cursores.

Scipio de Octauianis Mag. Curs.

X C I I.

Cosmus Medices Reipublicae Florentinae Dux, eiusque successores Magni Duces Prouinciae Etruriae creantur.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ROMANVS Pontifex in excelso militantis Ecclesiae throno disponente Domino super gentes, & Regna constitutus, post perlustratas suae indefessae mentis acie Orbis Christiani Prouincias, circumspecta sua prouidentia praecellosos, ac Principes viros, qui de Sancta Sede Apostolica, fideque Catholica benemereri videntur, singulari suae benignitatis clementia, quantum sibi ex alto conceditur, augere, eosque insignibus, ornamentis, ac speciosis honorum titulis decorare, atque illustrare consuevit, necnon alias disponit, prout temporum, locorum, & personarum qualitate pensata, conspiciat in Domino salubriter expedire. Sanè cum nos his nostris luctuosissimae tempestatis diebus animo nostro diu multumque grauissimo cum dolore verfaremus, quor, & quantae pestiferarum haeresum sectae, quotidie vndique erumperent, diraque, & exitiosa perditorum hominum à fide Catholica aberrantium semina passim serperent, & vsquequaque propagarentur, omnia Italicae loca circumspicientes, Etruria Prouincia nobilitatis decore, & antiquitatis nomine à maioribus celebrata, cuius maxima pars, quae nobis, & ipsi Apostolicae Sedi subiecta non est, ab omnibus ferè lateribus ditioni nostrae Ecclesiasticae conterminata, atque coniuncta existit, nobis praecipue occurrit, quam diuinae primū bonitatis gratia, sollicitudineque, ac vigilantia nostra, deinde praestantissimi, ac Religiosissimi eius Principis virtute, consilio, diligentia, praeteris intactam, & incorruptam, ab huiusmodique pernicioso labe, & contagione sanctam tectam conseruatam esse conspiciamus. Huc accedit, quod profecto magnopere nos mouet, Sedem Apostolicam, cum ob regionis vicinitatem, tum propter loci opportunitatem gratissima plerumque obsequia atque etiam commoda subministratis ab Etruscis auxilijs à multis iam ante saeculis recepisse, idque complures Romanos Pontifices praedecessores nostros, & praesertim se. re. Innocentium IV. Clementem etiam IV. Gregorium X. Benedictum XI. Martinum V. & Leonem X. Iuculenter testatos fuisse, adeo, vt tam eandem Prouinciam, quam eius Rectores, & Magistratus ob peculiarem eorum erga Romanam Ecclesiam deuotionem, & obseruantiam propenso, paternoque affectu, varijs gratijs, honoribus, ac priuilegijs iure cohonestandos, atque ornandos esse dixerit. Quibus rebus debita meditatione maturè consideratis, attendentes quoque in primis, quod dilectus filius nobilis vir Cosmus Medices Reipublicae Florentinae Dux maiorem, in dies eximiae virtutis splendorem, feruentioremque Catholicam Religionis cultum, & in administranda iustitia praecellens studium, ex eo tempore, quo imperare coepit, nusquam praetermissum, laudabiliter praeferre non cessat. Quod omnibus in occasionibus, nobis, ac praedecessoribus nostris, & Apostolicae Sedi prompto, ac libenti animo obsequi semper studuerit. Quod nos, & eandem Sedem ab ipso nostri Pontificatus initio continuato debita reuerentia, honore coluerit, mandatis nostris filiali obedientia paruerit, honestis nostris petitionibus obsequens morem gesserit. Quod à nobis requisitus, coepit nostra pecunijs, peditatu, equitatuque alacriter iuuerit, praesertim pro ferendo auxilio Charissimo in Christo filio nostro Carolo Francorū Regi Christianissimo, aduersus eius rebelles, & haereticos, centum etiam aureorum millia, ultra alia, illi mutuado, hortatu nostro id fecerit. Quod maiora, si visus venerit, ad Catholicam fidei defensionem, & incrementum se praestaturum vitro pollicetur. Quod pro Inclita eius in Deum pietate, Superioribus annis, Militiam Sancti Stephani

Etruriae Prou. cie commendatio.

Laudes Cosmi Medices.

phani ad sanctae fidei exaltationem, ac propagationem instituerit, bonis ditauerit, & amplauerit, Quod vniuersa prope prouincia Etrurica imperscrutabili Dei iudicio ad summam dignitatis potestatem ciuium Florentinorum assensu vocatus felicissime praesit ac dominetur, Quod delatum sibi admirabiliter Principatum admirabilium regat, & moderetur, illumque incomparabili prudentia ac sapientia in pacis ac iustitiae amonitate ab ineunte eius aetate diligentissime contineat, & conseruet, Quod terra marique praepotens existat, Quod Piratis, facinorosis, sicarijs, quietis, & ocij turbatoribus, necnon nostris, & huius sanctae Sedis rebellibus, & aduersarijs hostis acerrimus, scelerumque & delictorum seuerus vindex sit, Quod numerosa ac frequenti populorum ei subditorum Deo benedicente multitudine, copiosis grandibusque redditibus, & amplissimis prouentibus gaudeat, & fruatur, Quod validus peditum, & equitum numerus in omnes vsus ei praesto semper esse possit, Quod quamplures florentissimas Vrbes, tam Cathedralium, quam earum nonnullas Metropolitanarum Ecclesiarum dignitate insignes, ac studiorum generalium vniuersitatibus ornatas, munitissimos portus, validissimas arces, loca tutissima, triremium classem paratam, & instructam tam ad Tyrrheni sui maris, quam etiam ad nostrae orae maritimae tutelam habeat, Quod rerum omnium copia, ditionis amplitudine, locorum vberitate, continua vitae felicitate, demumque gentis celeberrima admodum, & opulentae viribus firmissime vigeat, Quod cuncta haec ipsa bona per immensam Dei omnipotentis benignitatem sibi elargita ad diuinum honorem & gloriae paratissima semper fore profiteatur, Quod absoluta potestate ratione liberi, & directi dominij Florentini nemini sit subiectus, ita vt iuxta distinctionem pie memoriae Pelagij similiter Rom. Pont. praedecessoris nostri vti Rex & Magnus Dux ac Princeps merito existat, & inter ceteros Magnos Duces, ac Principes re ipsa esse, censeri, & connumerari possit, & debeat. Nos igitur tot ac tantis rationabilibus, dignisque de causis, clarissimis quoque ipsius Cosmi Ducis erga nos, & Sedem eandem meritorum, & officiorum monumentis inducti, firmaque spe freti, quod is, & eius successores collati nostri in eos beneficij memores debitam nobis, futurisque Romanis Pontificibus grato animo fidei ac deuotionis sinceritatem, perpetuo exhibere, conseruareque studebunt, Attendentes etiam, quod sane plurimi facimus, dictum Cosmum Ducem, ac dilectum filium nobilem virum Franciscum eius filium primogenitum artus admodum affinitatis, sanguinis, & necessitudinis vinculis cum charissimo in Christo filio nostro Maximiliano in Imperatorem electo, & maximis christianis nominis Regibus coniunctos esse, eosque a nobilissima stirpe Medicea multis honoribus & titulis decorata, & ex qua tot illustres proceres, ac tres Romani Pontifices prodierunt, ortum habere, Propterea eundem Cosmum Ducem spe cialibus fauoribus, & gratijs paterne benigneque prosequi volentes, ipsiusque a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis a iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes, Motu proprio, non ad ipsius Cosmi Ducis, seu alterius pro eo nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, maturaque deliberatione, & mera liberalitate nostris, ac de supremæ nostrae apostolicae potestatis plenitudine tam dictorum praedecessorum, quam etiam Alexandri III. & Innocentij pariter III. ac Pauli IV. similiter praedecessorum nostrorum, Qui Portugalliae, & Bulgarorum, ac Blanchorum, necnon Hiberniae Reges, & vt tunc Dux Bohemae Rex in suis literis nominari possit, respectiue crearunt, constituerunt, & concesserunt, aliorumque Romanorum Pontificum erga diuersos Principes exempla sequentes, vestigijsque inherentes, vt potissimum ceteri Principes hoc exemplo inuitati ad bene de sancta hac Sede promerendum incitentur, eundem Cosmum Ducem, eiusque successores pro tempore existentes Duces perpetuis futuris temporibus in Magnos Duces, & Principes prouinciae Etruriae sibi pro maxima illius parte subiectae, & in ipsa prouincia respectiue auctoritate Apostolica tenore presentium creamus, constituimus, pronunciamus, & declaramus, Magnorumque Ducum Etruriae prouinciae vt praefertur eius subiectae nomine, titulo, & denominatione extollimus, & amplificamus, Necnon eos dictae Etruriae prouinciae eis subiectae Magnos Duces, & Principes ab omnibus nominari, appellari, inscribi, dici, haberi, censeri, & tractari debere volumus, praecipimus, ac mandamus, atque Cosmum Magnum Ducem, eiusque successores praefatos omnibus & singulis exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, fauoribus, praerogatiuis, prerogatiuis, iudicis, priuilegijs, alijsque quibuslibet gratijs, & honoribus quibus alij vere liberi, & directi Domini, ac Magni Duces, & principes etiam Ducali, aut alia quauis etiam maiori dignitate praefulgentes, ac quacunque libera, & absoluta potestate fungentes, in genere vel specie, in quibuscunque locis, pompis, selsionibus, celebritatibus, caeremonijs, & actibus publicis vel priuatis, tam de iure, quam de consuetudine etiam in Aula nostra vaticana, & vbi que terrarum, etiam si aliqui alij Magni & similes Duces & Principes praesentes fuerint, quoquo modo vtantur, fruuntur, potiuntur & gaudent, seu vti, frui, potiri, & gaudere in futurum quomodolibet poterunt, & soliti sunt, non quidem ad illorum instar, sed pariformiter, & absque vlla prorsus differentia vti, frui, potiri, & gaudere posse, ac debere: Et insuper in euident clarumque propensae nostrae voluntatis erga dictum Cosmum Magnum Ducem testimonium, certamque dilectionis significationem eum amplioris quoque gratiae, & fauoris praerogatiua, maxime dignum censentes, vt iuxta sententiam Clementis Quarti praedecessoris nostri praedicti, ex maiori decore ornatuū, maioritas appareat dignitatis, ipsum Cosmum Magnum Ducem, & eius Successores huiusmodi Regali Corona, vt inferius depingi mandauimus, qua super eorum gentilibus insignibus ad illustrius, nobilisque ipsorum decus, & ornamentum vti, eamque portare, ferre, & gestare, depingique & insculpi facere libere & licite possint, & valeant, motu, scientia, ac potestatis plenitudine similibus decoramus, exornamus, & insignimus, decoratosque, exornatos, & insignitos fore, & esse, Praesentisque literas de surreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, seu quocunque alio defectu ex quauis etiam quantumlibet iustissima, & vrgentissima, rationabilique causa nullo vnquam tempore a quoquam notari, vel impugnari posse, sed illas validas & efficaces perpetuo fore, & esse, suosque plenarios, totales, & omnimodos effectus sortiri posse ac debere in omnibus, & per omnia ac si consistorialiter, & de fratrum nostrorum consilio factae, & in ipso Consistorio nostro secreto lectae fuissent, sicque per quoscunque Iudices etiam Imperiales, Regia, Ducali, vel quauis alia ex cellentia, ac dignitate praeditos, & alios Commissarios qualibet auctoritate fungentes, etiam causarum Sacri Palatii nostri Auditores, & Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, sententiandi, diffiniendi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, diffiniri, & interpretari debere, ac quicquid fecus su-

De erectione huius militiae S. Stephani, vide supra Pij 4. constit. 64. His que pro fol. 714.

Creatio Cosmi Medices, & eius successorum in Magnos Duces Etruriae. Quam intellige, vt hic in fine.

Coronae Regalis donatio.

Claufula praeseruatou.

Decretum irritans.

per his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attēari, irritum & inane decernimus, & declaramus. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac prouinciarum, ciuitatum, & locorum quorumlibet statutis, & consuetudinibus etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis illis, & quibusvis alijs personis etiam Ducibus, quibus forsitan per Sedem Apostolicam concessum sit, quod priuilegijs, præminentijs, fauoribus, indultis, & gratijs ad instar Magnorum Ducum, perinde ac si ipsi Magni Duces realiter, & cum effectu essent, uti, & gaudere possint in genere vel in specie, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatorijs, & quantumcunque efficacissimis clausulis, & decretis quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis (Quibus omnibus etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum mentio seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc seruanda esset, eorum omnium tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat ad effectum præsentium specialiter, & expresse derogamus, totaliterque, & latissime derogatum esse volumus, & decernimus) cæterisque contrarijs quibuscunque. Salua nihilominus in nostris dictæ Prouincijs, Ciuitatibus, & locis nostra, & Romanæ Ecclesiæ auctoritate, iurisdictione, & potestate necnon Imperatoris, & Regum superioritate, iurisdictione, ac quibusvis iuribus respectiue in locis mediate, vel immediate eis subiectis, ac citra aliquod præiudicium Ciuitatum, Terrarum, & locorum in eadem Hetruricæ Prouincia consistentium, quæ non sunt ditones dicti Cosmi Ducis, nec ei quomodolibet subiecta sunt, neque aliquo modo obediunt. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum absolutionis, creationis, constitutionis, pronuntiationis, declarationum, amplificationis, voluntatum, præcepti, mandati, decorationis, exornationis, insignitionis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo nono, sexto Cal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Cæ. Glorierius.

X C I I I.

Constitutio Bonifacij Octaui edita contra offendentes S. R. E. Cardinales, extenditur ad scientes, & non reuelantes.

De materia Cardinalium habes supra Eug. 4. const. 1. fol. 64. & Leonis 10. const. 11. fol. 191. & const. 18. fol. 218. & Iul. 3. const. 9. fol. 504. & const. 37. fol. 538. & Pauli Quarti const. 8. fol. 578. & const. 48. fol. 637. & Pij Quarti const. 3. fol. 646. & const. 81. fol. 767. & supra proxime in const. 33. fol. 973. & const. 34. fol. 974.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. INFELICIS sæculi pericula miserati, dolorem comprimere non ualemus, quod nefarij homines, iustorum sanguinem sitientes, ad illorum quoque perniciem infestiore animo incumbant, quos Spiritus sanctus membra constituit præcipua Ecclesiæ Dei, quam suo sibi sanguine acquisiuit. Magna igitur ratione post alios felicitis recordationis Bonifacij Papa Octaui de fratrum suorum consilio perpetua constitutione sancit, ut si quis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem fuerit hostiliter insecutus, aut percussit, aut ceperit, aut mandauerit id fieri, sociusque fuerit facientis, factumue ratum habuerit, seu dederit consilium, vel fauorem, aut receptauerit, aut defenderit scienter eundem, tanquam læsæ maiestatis reus, perpetuo sit infamis: & præterea diffidatus, bannitus, & interstabilis. Omnia eius ædificia ruina perpetua subiaceant, nullus ei debita reddere, nullus ei in iudicio respondere teneatur, bonis omnibus fisco, vel reipublicæ applicatis. Idem etiam feudis, beneficijs, & officijs spiritualibus, & temporalibus sit ipso iure priuatus, sed & ipse infectans excommunicationis sententiam incurrat, quam solus Ro. Pont. excepto mortis articulo, valeat relaxare, sed ne hæc quidem constitutio, propter abdita consueuatorum consilia, omnino satis esse noscitur ad huiusmodi sacrilegia amplius prohibenda. Qui enim alicui vim inferre sibi proponunt, id secreto, in occulto ut maxime machinantur ueluti impium illud facinus indicat in personam dilecti filij nostri Caroli tituli sanctæ Præxedis presbyteri, Cardinalis Borromæi, Ecclesiam Mediolanensem sanctissimis institutis studiose informantis proxime attentatum, Quæ res nos grauius commouet, uehementiusque excitat omnia exquirere ut nobilissimæ corporis nostri partes undique protegantur. Quibus enim præsidio erimus, quibus suppetias afferemus, quos denique tutabimur, si templi Dei bases, si clarissima Ecclesiæ lumina, si speciales filios, qui pro animabus populorum, pro fide, pro iustitia, pro unitate peruegilant, inultos deseramus? Itaque sanctioni prædictæ de simili fratrum nostrorum consilio adijcientes, Statuimus, ut quisquis, etiam a nudo consilio, aut simplici fauore, aut omnino a cæteris prædictis alienus, quempiam authorum, administrorum, vel consociorum consurationis, siue conspirationis, aut commissi, committendique criminis in personam Cardinalis, illorumue fauorum, receptorum, vel occultatorum, siue ex renuntiatione sibi protinus vel per interpositam personam aut literas facta, cognouerit, siue ex scripturis, coetu, conatu, concursu, insidijs, alijsue signis, & indicijs quælemancunque scientiam habuerit, vel etiam coniecerit, quæ horum quicquam intellexerit, quantumcunque res alias occulta sit quamprimùm id Ro. Pont. si in Curia fuerit, sin autem ordinario loci, vel si Cardinalis ipse ordinarius extiterit, propinquiori Episcopo, & si crimen nondum commissum fuerit, etiam ipsi Cardinali prope- ret reuelare. Quicumque uero etiam non subditus, & omnino extraneus defecerit, cuiuscunque dignitatis fuerit, prædicto sit excommunicationis laqueo innodatus, pariterque maiestatis reus infamiam, & omnes penas prædictas eo ipso incurrat. Eadem nihilominus constitutione quoad reliquas eius partes, ac cæteris omnibus sanctionibus canonicis, & ciuilibus, ad talium coercionem editis, in suo robore duraturis. Porro si quis ad sa-

Clausula derogatoria.

Declaratio quod talis creatio non præiudicat iurisdictioni S. R. E. nec Imperatoris, Regum, &c.

Bonif. 8. scilicet conit. hinc non habet 3. offendentes Cardinales, illorumque iustitiam, specias hic descriptas imponit.

Hic autem Pont. et. eadem penas imponit scilicet et. & non in. tantibus.

ad sanitatem reuertes, rem adhuc incognitam retexerit, omni noxa penitus liberetur. Cæterum loci Ordinarius secreto cur casum ad se delatum, prædicto Pontifici primo quoque tempore nuntiare, & interim rem omnem ab stirpe exquirere, & si necessitas tunc postulet, seculare quoque brachium adhibere. Sed ne quis quam horum ignorationem valeat excusare, iubemus præsentibus ualuis Ecclesiæ sancti Ioannis Lateranensis, & Basilicæ Principis apostolorum de vrbe, ubi publicabuntur appendi, eisque detractis earum exempla eo in loco relinquere, & ea pariter ab omnibus locorum ordinarijs in suis ecclesijs, locisque insignibus promulgari. Quia uero difficile nimis esset ipsas præsentibus, quod cunque illas opus erit perferre, Volumus earum exempla etiam impressa, Notarij publici manu, & Prælati ecclesiastici, eiusue curiæ sigillo obsignata, eandem illam prorsus fidem in iudicio, & extra illud ubique gentium facere, quam ipsæmet præsentibus facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ adiectionis, statuti, iurisdictionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo nono, Quartodecimo Kal. Ianuarij, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Locus signi.

Vtinam dirigantur viæ meæ ad custodiendas iustificationes tuas.

Io. Card. Moronus Episcopus Portuen.
Christophorus Card. Madrucius Episc. Præn.
Ocho Truchses de Valdb. Episc. Card. Alb.
Ego A. Card. Farn. Episc. Tuscul. Vicecancell.
Ego Io. B. Cicada Episc. Sabin. Card. S. Clem.
Ego Iu. Card. Vrbinus.
Ego Io. Card. Politianus.
Ego Scipio Card. Pisarum.
Ego Ia. Card. Sabellus.
Ego Io. Ant. Card. S. Georgij.
Ego Phi. Card. Burdesius.
Ego Hugo Boncompag Card. S. Sixti.
Ego Alexander Card. Sfortia.
Ego Flauius Card. Vrbinus.
Ego A. Card. Cribellus.
Ego Guido Card. Vercellen.
Ego B. Card. Lomellinus.
Ego Guilelmus Card. Sirlerus.

Ego A. Card. Granuelanus.
Ego F. Card. Paccico de Tolledo.
Ego M. Ant. Card. Amulius.
Ego Hier. Card. de Corrigio.
Franciscus Card. de Gambara.
Ego Hip. Card. Ferraricus.
Ego Inn. Aualus Card. Arag.
Ego P. Card. de S. Cruce.
Ego Z. Card. Delphinus.
Ego Io. Fran. Card. Commendonus.
Ego Marcus Ant. Card. Bobba.
Ego F. M. Bonellus Card. Alex. Camer.
Ego F. Card. Alciatus.
Ego Hier. Card. Simoncellus.
Ego Ferd. Card. de Medicis.
Ego Io. P. Card. ab Ecclesia.
A. Card. Carafa.

Cæ. Glorierius.
H. Cumyn.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo, indictione tertiadecima, die quinta Ianuarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad ualvas Ecclesiæ S. Io. Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, ut moris est per nos Ioannem Freile, & Iulium Parinum, & Io. Bornotum Sanctissimi Domini Nostri Papæ Cursores dimissis in omnibus suprascriptis locis earundem literarum copijs impressis affixis.

Io. Gerardi Magister Curforum.

X C I I I.

Confirmatio constitutionis Greg. XI. ac sententiæ latorum in Rota, ad fauorem Basilicæ Sancti Ioannis Lateranen. de Vrbe, circa eius præminentiam, & superioritatem, & præcedentiam, supra omnes Vrbes & Orbis Ecclesias, ac Basilicam S. Petri de Vrbe.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. INFIRMA qui conditio, sæpe officit, ut res vel maxime perspicuæ, & immemorabiles, perplexi erroris caligine, sensim obductæ, in graui discrimen prolabantur. Quo genere incomodi affecta sacrosancta Ecclesia nostra Lateranen. post tot insignes ruinas, quæ ei tenebrosis illis sæculis acciderat, quibus plerique omnes Rom. Pont. aut Religionis studio, aut componendæ pacis gratia, aut bellorum periculo, luge ab Vrbe, sæpe enim in Galliis agebant, de summa quoque iuris sui, & honoris prærogatiua perperâ laborauit. Etenim longo post interuallo, quam fel. rec. Leo Papa IIII. parta de Saracenis spectabili victoria, Urbem sui nominis, præsidiumque ad Vaticanum statuerat, cum reduces deinceps Pont. in alijs, atque alijs Vrbes Ecclesijs uti cuique tutum aut commodum erat consideret prædicta Ecclesia, ex tam multis direptionibus, quasi solitudine facta Sacerdotes Basilicæ Principis Apostolorum cum parilis uetustatis gloria, rum nomine & dignitate illustres & insignes ab ea rerum commutatione, prædictum sibi ius nixi sunt vindicare. Quam rem non festus Gregorius Papa XI. qui etiam tunc Auinioni sedebat, ut omnem dubitationem eximeret, declarauit, & definiuit.

Forma publicæ. Quam habet hic in fine.

Publicand.

Sacerdotes Basilicæ S. Petri contendebant de præcedentia cum Sacerdotibus S. Ioannis Lateranen.

Ideo Grego. xi. declarauit Basilicam S. Ioan. esse maiorem ceteris Urbibus & Orbis Pontificum domicilio, elatiores quocumque res tulit audentius intriterunt, donec Pius Papa Quartus antecessor noster merito commotus quod in cleri conuentu & supplicationibus res turbæ intercederent, molestasq; diffensiones fierent, huic tamen controuersia finem constituere uolens, causam vniuersam dilecto filio Magistro Francisco Seruenteo caufarum Palatii Apostolici Auditori commisit audiendam, et omni appellacione præcisa penitus terminan. qui vocatis vtrinque Capitulis, in ipsa causa rite procedens, definitiua sententia ex communi aliorum dicti Palatii Auditorum consilio nuper prolata declarauit ius præcedendi, & prærogatiuam honoris, locique nobilitatis ac supremæ etiam supra canonicos beneficiatos clerum, & personas prædictæ Basilicæ in processibus solemnibus, & decretis, cæterisque omnibus actibus publicis, & priuatis ad Canonicos beneficiatos, & clerum dictæ Ecclesiæ Lateranen. omnino pertinere. Quin etiam perpetuo silentio his rebus imposito, res iudicata ita executioni mandata est, vt habitis postea Cleri conuentibus ac supplicationibus, sacerdotes omnes prædictæ Ecclesiæ Lateranen. supremi ibi locum etiã supra omnem clerum dictæ Basilicæ re ipsa obtinuerint. Quo circa nos tuendi iuris studio, hanc sententiam atque declarationem, & definitionem, & literas prædicti Gregorij Papæ, & quæcumque in literis ipsis continentur, Motu proprio certa que quam habemus prædictorum omnium scientia, & auctoritate Apostolica approbamus, & confirmamus, deque Apostolicæ potestatis plenitudine supplemus omnes, & quoscunque iuris & facti defectus, si qui in processu & actibus reperiantur inesse, & vti ipse Gregorius Papa optimo iure fecit itidem definimus, iubemusq; Capitulum & Sacerdotes personasque omnes dictæ Basilicæ vbique semper sententiæ, & definitionis parere. Statuentes vt nulla omnino ipsorum prouocatio, & testificatio, vel reclamatio. siue in iudicium producta, siue clam interiecta, præterita & futura noceat, nec prorsus vim habeat materiamue denuo tribuat litigandi. Præcipimus igitur atque interdiciamus eisdemne posthac quicquam audeant suscitare quicumque siue vniuersi, siue singuli cõtrafaciant, vel nitentur eos canonicatu præbenda dignitate beneficiis, & officio priuatisque ad futura inhabiles declaramus, eo ipso. Decernentes sic in his, & alijs omnibus prædictis per eosdem Iudices, & quosuis alios omni & quacunque aliter iudicandi, & interpretandi facultate penitus adempta vbique iudicari debere, ac irritum & inane quicquid secus per quoscunque scienter, vel ignoranter contigerit attentari, non obstantibus contrarijs quibuscunque. Volumus autem, vt præsentibus in Cancellariæ Apostolicæ libro appellato quinto describatur, ipsorumq; exëpla notarij publici manu, & Prælati Ecclesiastici eiusus Curie sigillo obsignata eandem illam omnino fidem in iudicio, & extra illud, vbique locorum faciant, quod ipsemet præsentibus facerent si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis confirmat. supplet. definit. iurisdictionis, statuti, præcepti interdicti decreti priuati. declarat. & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ apud sanctum Petrum xij. Cal. Ianuarij, Anno Domini M D L X I X. Pontificatus nostri Anno Quarto. Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

X C V.

Facultas Collegij, & Deputatorum Fabricæ S. Petri de Vrbe exequendi legata pia in Vrbe executioni demandanda, & quintam partem inde retinendi, si Vicarius Papæ non præuenerit, infra quindecim menses a die obitus testatorum.

De huiusmodi facultatibus habes etiam supra in Clem. 7. constit. 8. Admonet, fol. 292. & in Pij Quarti constit. 58. Et si per fol. 728. Et infra in constit. seq.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. DE CET nos qui omnium ecclesiarum specialem in Domino curam gerimus, Basilicæ nostræ sancti Petri ita intendere, vt ei omnia quæ possumus auxilia præbeamus. Sane sicut accepimus, licet alias diuersi Romani Pontifices prædecessores nostri cupentes perfectioni Fabricæ Basilicæ huiusmodi, quæ omnium ecclesiarum totius orbis mater est, & magistra, et admodum crescit structura, de necessarijs expensarum pecunijs opportune prouidere, pro tempore existentibus eiusdem Fabricæ Collegio Deputatis, eorumque ministris diuersas facultates, priuilegia, & indulta per eorum literas concesserint, quibus inter cætera quod omnia & singula legata pia eatenus & pro tempore executioni non demandata exequi facere, & pro huiusmodi executione ipsorum legatorum quintam partem pro ipsa fabrica sub certis modo & forma retinere possint expresse cauetur. Ipsique Collegium tam in multis ciuitatibus iurisdictioni nostræ subiectis, quam dominijs Regni Neapolitani & dilecti filij nobilis viri Cosmi Medices Florentinæ & Senarum Ducis partim huiusmodi pia legata exequi faciant, ex quorum quinta parte maximis expensarum oneribus Fabricæ præfatæ in magna parte succurratur, dilectus filius noster in alma Vrbe & eius districtu Vicarius in spiritualibus generalis. vigore specialis super hoc a Sede Apostolica licentiæ & facultatis concessæ in huiusmodi legatis in dicta Vrbe executioni demandandis a certis annis se introuiserit in graue ipsius Fabricæ præiudicium. Nos qui intimis cordis desiderijs exoptamus, vt dicta Fabrica quanto citius fieri poterit ad debitum finem perducatur, ipsaque Fabrica attenda mala temporum qualitate ob pecuniarum defectum magna parte subsisterit, verendumque sit, ne si in totum deferatur, etiam quod iam factum est corruat in diuinæ maiestatis offensam & Reipublicæ Christianæ dedecus, ac propterea omnibus quibus possumus fauoribus succurrere cupientes, eosdemque Collegium & Deputatos eorumque Ministros a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis a iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes & absolu-

Fabricæ Collegium habet facultatem exequendi legata pia, & ex eis quintam partem pro Fabrica retinendi. Ad quod vide et constit. sup. quia imo habet medietatem, vt ibi. Vicarius autem Pape vigor: similis facultatis concessæ a Sede Apostolica in executione se introuiserit in totum Legatorum in Vrbe executioni demandandam.

Appellatiq; posse prohibet. Et contrauentibus pœnam imponit.

Decretum irritans.

Et hic Pont. confirmat sententiam dictam & Greg. xi. eod. prædictam.

Ideo Pius 4. causa hmoi in Roma commisit & ad fauorem Basilicæ S. Ioan. pronunciaum fuit.

Ideo Grego. xi. declarauit Basilicam S. Ioan. esse maiorem ceteris Urbibus & Orbis Pontificum domicilio, elatiores quocumque res tulit audentius intriterunt, donec Pius Papa Quartus antecessor noster merito commotus quod in cleri conuentu & supplicationibus res turbæ intercederent, molestasq; diffensiones fierent, huic tamen controuersia finem constituere uolens, causam vniuersam dilecto filio Magistro Francisco Seruenteo caufarum Palatii Apostolici Auditori commisit audiendam, et omni appellacione præcisa penitus terminan. qui vocatis vtrinque Capitulis, in ipsa causa rite procedens, definitiua sententia ex communi aliorum dicti Palatii Auditorum consilio nuper prolata declarauit ius præcedendi, & prærogatiuam honoris, locique nobilitatis ac supremæ etiam supra canonicos beneficiatos clerum, & personas prædictæ Basilicæ in processibus solemnibus, & decretis, cæterisque omnibus actibus publicis, & priuatis ad Canonicos beneficiatos, & clerum dictæ Ecclesiæ Lateranen. omnino pertinere. Quin etiam perpetuo silentio his rebus imposito, res iudicata ita executioni mandata est, vt habitis postea Cleri conuentibus ac supplicationibus, sacerdotes omnes prædictæ Ecclesiæ Lateranen. supremi ibi locum etiã supra omnem clerum dictæ Basilicæ re ipsa obtinuerint. Quo circa nos tuendi iuris studio, hanc sententiam atque declarationem, & definitionem, & literas prædicti Gregorij Papæ, & quæcumque in literis ipsis continentur, Motu proprio certa que quam habemus prædictorum omnium scientia, & auctoritate Apostolica approbamus, & confirmamus, deque Apostolicæ potestatis plenitudine supplemus omnes, & quoscunque iuris & facti defectus, si qui in processu & actibus reperiantur inesse, & vti ipse Gregorius Papa optimo iure fecit itidem definimus, iubemusq; Capitulum & Sacerdotes personasque omnes dictæ Basilicæ vbique semper sententiæ, & definitionis parere. Statuentes vt nulla omnino ipsorum prouocatio, & testificatio, vel reclamatio. siue in iudicium producta, siue clam interiecta, præterita & futura noceat, nec prorsus vim habeat materiamue denuo tribuat litigandi. Præcipimus igitur atque interdiciamus eisdemne posthac quicquam audeant suscitare quicumque siue vniuersi, siue singuli cõtrafaciant, vel nitentur eos canonicatu præbenda dignitate beneficiis, & officio priuatisque ad futura inhabiles declaramus, eo ipso. Decernentes sic in his, & alijs omnibus prædictis per eosdem Iudices, & quosuis alios omni & quacunque aliter iudicandi, & interpretandi facultate penitus adempta vbique iudicari debere, ac irritum & inane quicquid secus per quoscunque scienter, vel ignoranter contigerit attentari, non obstantibus contrarijs quibuscunque. Volumus autem, vt præsentibus in Cancellariæ Apostolicæ libro appellato quinto describatur, ipsorumq; exëpla notarij publici manu, & Prælati Ecclesiastici eiusus Curie sigillo obsignata eandem illam omnino fidem in iudicio, & extra illud, vbique locorum faciant, quod ipsemet præsentibus facerent si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis confirmat. supplet. definit. iurisdictionis, statuti, præcepti interdicti decreti priuati. declarat. & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

ros fote censentes, Necnon facultatis eidem Vicario concessæ tenores præsentibus pro expressis habentes: Motu proprio non ad ipsorum Deputatorum & Collegij vel Ministrorum huiusmodi vel alicuius eorum nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera liberalitate & certa scientia nostris eisdem Deputatis & Collegio Fabricæ huiusmodi facultatem eidem Vicario concessam ad hoc vt elapsis quindecim mensibus a die obitus testatorum & quomodolibet per vltimam voluntatem disponentium computandis Collegium & Deputati Fabricæ huiusmodi legata, in quibus ipse Vicarius non præuenerit, iuxta formam facultatû præfato Vicario & aliarum ipsi Fabricæ concessarum exequi facere possit, per præsentibus concedimus, & impartimur, illamque ad eosdem Deputatos extendimus, & ampliamus, illosque desuper a quoquam impediri minime debere: Necnon præsentibus literas nullo vnquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari aut inuaditari, etiam ex eo capite quod interesse habentes vocati non fuerint, aut ad iuris terminos reduci, minusque in ius vel controuersiam vocari posse, sed semper validas & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri, minusque sub quibusuis similibus vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, & derogationibus comprehendí vllatenus posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas esse & ceteri. Sicque per quoscunque Iudices & Commissarios quauis auctoritate fungentes etiam caufarum palatii Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultate, iudicari debere, ac quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus. Non obstantibus præmissis ac quibusuis apostolicis necnon in prouincialibus & synodalibus Concilijs editis specialibus vel generalibus constitutionibus & ordinationibus, ac quibusuis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis & literis apostolicis quibusuis personis in genere vel in specie quomodolibet concessis confirmatis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si de illis illorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio seu quælibet alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod præsentium transumptis etiam impressis manu Secretarij, & sigillo Collegij dictæ Fabricæ subscriptis & munitis eadē prorsus in iudicio & extra fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, concessionis, impartitionis, extensionis, ampliationis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo nono, vndecimo Cal. Ianuarij, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

P. Episcopus Narnien. Summisita.

Cz. Glorierius. C. Rouyer.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

X C V I.

Applicatur Fabricæ S. Petri de Vrbe, medietas piorum Legatorum infra triennium a die mortis testatorum non executorum, si Deputati ipsius Fabricæ illa exequi fecerint.

Ad quod vide const. præceden. & subsequenter cum ibi notatis.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. EXIGIT incumbens nobis Apostolicæ seruitutis officium, vt Fabricæ nostræ Basilicæ sancti Petri vtilitati prospicere satagentes, ac libenter ipsi concedamus, quæ eius vtilitati credimus expedire. Hinc est quod nos qui nuper accepimus quod tam in alma Vrbe nostra quam alijs Ciuitatibus, Terris, Dominijs, locis, & regnis, reperiuntur multa legata a pijs testatoribus facta ad effectum celebrationis Missarum & recitationis diuinorum Officiorum, necnon erogationis eleemosynarum diuersis ecclesijs, monasterijs, hospitalibus, & alijs pijs locis, ipsaque legata hæredum auaritia seu alias per triennium retroactum executioni debitæ demandata non fuerint, volentesque tam super præmissis ea quæ conueniunt adhibere remedia, quam Fabricæ præfatæ vtilitatem aliqua ex parte procurare, ac dilectos filios Deputatos, & Collegium Fabricæ huiusmodi, eorumque singulares personas a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis a iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutos fore censentes, Motu proprio, non ad ipsorum Deputatorum, & Collegij, vel alicuius eorum, aut pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine Deputatis, & Collegio huiusmodi si & postquam iuxta tenorem priuilegiorum, & facultatum sibi concessorum legata huiusmodi executioni debitæ demandari fecerint, vnâ illorum medietatem, reliquam vero loco cui legata fuerint applicamus, & appropriamus, Decernentes præsentibus literas nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, aut inuaditari, etiam ex eo capite quod interesse habentes vocati non fuerint, aut ad iuris terminos reduci minusque in ius vel controuersiam vocari posse, sed semper validas & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri, minusque sub quibusuis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, & derogationibus comprehendí vllatenus posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas esse, & ceteri. Sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes etiam caufarum palatii apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultate iudicari debere, Irritum quoque, & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter

Ideo Pon. declarat Fabricæ Collegium posse exequi legata ista, dummodo in illis Vicarius non præuenerit, infra 15. menses a die obitus testatorum.

Claufulæ præseruatiuæ.

Decretum irritans.

Claufulæ derogatoriæ.

Ampliatu Fabricæ S. Petri, medietas piorum legatorum per triennium, a die mortis testatorum non executorum, si Deputati Fabricæ illa exequi fecerint.

Claufulæ præseruatiuæ.

T scienter

scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, & quibusvis apostolicis, necnon in provincialibus & synodalibus concilijs editis specialibus vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis & literis apostolicis quibusvis personis in genere vel in specie, quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua mentio habenda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Volamus autem quod præsentium transumptis etiam impressis, manu Secretarij, & sigillo collegij præfatæ Fabricæ subscriptis, & munitis, eadem prorsus in iudicio, & extra fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, applicationis, appropriationis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Clausula derog.

Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ M. D. E. X. I. X. xj. Cal. Ianuarij, Pontificatus nostri Anno Quarto.

P. Episcopus Narnien. Summissa.

Ex. Glorierius.

C. Rouyr.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

XCVII.

Dux sententiæ diffinitivæ in causis Fabricæ Sancti Petri faciunt rem iudicatam, in ea parte in qua sunt conformes: & commissiones appellationum quæ concederentur, intelliguntur cum clausula, sine præiudicio executionis duarum conformium.

De materia autem Fabricæ, habes etiam supra in Clemen. 7. const. 8. Admonet, fol. 292. & in Pauli 3. const. 5. Sanctissimus, fol. 462. & const. 68. Extraordinarias, fol. 480. & const. 69. Cum diebus, fol. 481. & const. 72. Inter alias, fol. 484. & const. 73. Ut Fabrica, fol. 485. & in Pij III. const. 37. Cum nos nuper, fol. 701. & const. 58. Et si per diuersos, fol. 728. & const. 78. De commissio, fol. 764. & const. 119. In Principis, fol. 841. Et supra proxime in const. 30. Et si Dominici, fol. 669. & const. 55. Ad Romani, fol. 1011. Et in duabus constitut. hic præceden. & infra const. 113. Exigit, & const. 121. Ex debito.

Causa huius const.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. **P**ET si omnium litium suæ ea qua possumus celeritate procuramus, eas tamen quæ Fabrica nostra S. Petri pro executione legatorum ad pias causas relictorum, recuperatione bonorum Ecclesiasticorum, male alienatorum, & aliorum iurium, suorum agitatur, ne in nimis longum cum ipsius Fabricæ detrimento protrahatur libet accelerare satagimus, & ad eas operarias manus fauorabiliter impartimur. Accipimus sane nuper, quod tenores bonorum, & pecuniarum ad pias causas relictorum, ac bonorum ecclesiasticorum male alienatorum & aliorum quorumcumque iurium ad Fabricam ipsam spectantium in consignationibus huiusmodi bonorum, & solutionibus faciendis adeo sunt morosi, ut illa quam possunt subterfugere nitantur, Fabricam proinde expensis, & laboribus frustrando. Nos præmissis opportuna remedia adhibere volentes, ac dilectos filios Deputatos & collegium Fabricæ huiusmodi, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis a iure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, Motu proprio, non ad ipsorum Deputatorum, & Collegij, vel alicuius eorum, aut pro eis nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex mera liberalitate, & ex certa scientia nostris, eidem Deputatis, & Collegio, illorumque Ministris, ut in huiusmodi causis duabus pro se reportatis sententijs conformibus, in ea parte in qua erunt huiusmodi sententiæ conformes, executionem paratam habeant, atque huiusmodi sententiæ executioni debite demandentur, partesque proinde appellantes minime audiri, nec eorum appellationes admitti, minusque illarum virtute, commissiones, preces, aut rescripta, villo modo impetrari, aut concedi, neque etiam quoquo modo impetratis, aut concessis uti, aut se illis iuuari vllatenus possint, vel præsumant, & si quæ etiam per nos, aut successores nostros Romanos Pontifices, & manu nostra propria, vel Cardinalem Signaturæ nostræ Iustitiæ præfectum pro tempore existentem, aut officium Contradictarum sub quibusvis verborum formis concepta & signata, etiam si Motu simili concedi contigerit, illa semper intelligantur esse cum clausula (sine præiudicio executionis duarum conformium) decreto irritantem etiam appposito, nec iudicibus ad quos directæ erunt aliquam facultatem tribuant inhibitionesque, & censuras earum vigore emanatas nullas, & nullius esse valoris, & momenti, volumus atque decernimus. Decernentes præsentibus literas nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vicio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel inualidari, etiam ex eo capite quod interesse habentes vocati non fuerint, aut ad iuris terminos reduci, minusque in ius vel controuersiam vocari posse, sed semper validas, & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri, minusque sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, & derogationibus comprehendi vllatenus posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas esse, & ceteri. Sicque per Motu

In causis Fabricæ S. Petri dux sententiæ faciunt rem iudicatam in ea parte, in qua sunt conformes, & non datur appellatio.

Commissiones appellationum concedendæ nullam tribuunt iurisdictionem, & intelligantur sine præiudicio executionis trium conformium.

Clausula præfationum.

quoscunque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes etiam causarum palatii apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi facultate iudicari debere. Irritum quoque, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis apostolicis necnon in provincialibus & synodalibus Concilijs editis specialibus vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis & literis apostolicis quibusvis personis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, indiuidua, & expressa mentio, seu quavis alia expressio habenda foret tenores huiusmodi præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Volamus autem quod præsentium transumptis etiam impressis manu Secretarij, & sigillo Collegij dictæ Fabricæ subscriptis, & munitis, eadem prorsus in iudicio, & extra fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, voluntatum, decretorum, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Decernimus tunc.

Clausula derogatoria.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo nono, Vndecimo Kal. Ianuarij, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Ex. Glorierius. C. Rouyer.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

XCVIII.

Facultas Collegij, & Deputatorum Fabricæ Sancti Petri, reuidenti, & rescindendi alienationes, & concessiones bonorum Ecclesiasticorum, factas absque licentia Sedis Apostolicæ, aut non seruatis solemnitatibus, siue in damnatum Ecclesiarum.

Hæc facultas declaratur & ampliatur infra in const. 113. Exigit incumbentes, & const. 121. Ex debito pastoralis.

De materia Fabricæ, vide notata in const. præcedenti.

De materia autem rescissionum bonorum Ecclesiasticorum, vide supra in Pauli Quarti, const. 2. Iniunctum fol. 570. & supra proxime in const. 33. Admonet, fol. 975.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. **P**ET si de singulis pastoralis officij cura nos admonet esse sollicitos, Fabricam tamen Sancti Petri, quam speciali quadam cura nobis cognoscimus esse commissam, specialis intentionis fauore protequi mur, eamque gratis attollimus opportunis. Accipimus sane nuper quod diuersæ personæ tam Ecclesiasticæ, quam seculares quamplura bona, possessiones, & terras ad Ecclesias etiam Metropolitanas, Monasteria, beneficia, domos, & alia regularia, ac alia pia loca, necnon Hospitalia pertinentia, & spectantia, prætextu diuersarum alienationum eis contra tenorem literarum felicis recordationis Symmachi, & Pauli II. ac aliorum Rom. Pontificum prædecessorum nostrorum, aut sine Apostolicæ Sedis licentia, seu illarum forma non seruata, aut alias in euidentem damnum, & præiudicium ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum, & piorum locorum huiusmodi factorum occupauerunt, & detinuerunt, ac de præsentibus occupent, & detineant. Nos præmissa conuenientibus oculis pertransire nequentes, ut pote, quæ in diuinæ maiestatis offensam, ac ecclesiarum, & ordinis clericalis detrimentum tendant, utque Fabricæ præfatæ maximis necessitatibus succurramus, dilectos filios Collegium, & Deputatos Fabricæ præfatæ, eorumque pro tempore Auditores, & Ministros, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis a iure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes & absolutos fore censentes, Motu proprio, non ad ipsorum deputatorum, & Collegij, ac Auditorum, & ministrorum præfatorum, vel alicuius eorum, aut pro eis nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac de mera nostra liberalitate & apostolicæ potestatis plenitudine eidem Collegio, & deputatis, eorumque pro tempore Auditoribus & ministris præfatis, ut omnes, & singulas alienationes in emphyteosim, seu censum perpetuum, aut tertiam, vel aliam generationem, seu hominis vitam, aut aliud tempus ultra triennium locationes, vel concessiones, seu permutationes, aut occupationes, de quibusvis terris, possessionibus, aut alijs bonis immobilibus seu rebus & iuribus tam spiritualibus, quam temporalibus Ecclesiarum, Monasteriorum, domorum, beneficiorum, hospitalium, & aliorum piorum locorum quorumlibet sine Sedis Apostolicæ licentia, aut illius forma non seruata in damnum ecclesiarum, seu solemnitatibus iure requisitis, aut constitutionibus ipsorum Monasteriorum seu domorum minime seruatis, aut alias nulliter hæctenus factas reuiderere, & constituto sibi quantum sufficere videbitur de præmissis, illas, & contractus superinde sub quibusvis formis, & verborum expressionibus habitos, & celebratos etiam si iuramento vallati existant, eorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum præsentibus insererentur pro expressis habentes, auctoritate apostolica ad solius præfatæ Fabricæ procuratoris instantiam, infererentur inuita, & contradicente, facta sibi prius intimatione per tres menses tenore præsentium rescindere, irritare, cassare, & annullare, ipsosque detenores, & occupatores ad terras, possessiones, & bona, res, & iura præfata, ut

Causa constitutionis.

Symmachi const. istam hic non habet.

Pauli 2. const. habes sup. fol. 91. numero. 6. Ambrosio.

Fabricæ S. Petri Deputatis datur facultas reuidentem, ac rescindendi alienationes bonorum Eccl. absque licentia Sedis Apostolicæ, aut non seruatis solemnitatibus, aut in damnum eorum factas.

Occupatoresque cogendi ad relaxationem bona cum fructibus. Imo poterint illa de nouo concedere, & super fructibus componere, ut inf. in cō. 117. exigit.

De tertia parte honorum fructuum recuperandorum applicandi Fabricæ.

Clausula præservatiua.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

ta, vt præferatur detenta, & occupata relaxandum, & de fructibus tam hæcenus perceptis, & qui percipi poterunt, quam in posterum percipiendis, realiter satisfaciendum cogere, & compellere. Bonorumque, & fructuum recuperandorum huiusmodi tertiam partem ipsi Fabricæ, reliquis duabus partibus ecclesijs, monasterijs, beneficijs, domibus, hospitalibus, & pijs locis ad quæ bona ipsa spectabunt, cum effectu consignatis, vendicare, & applicare possint & valeant, facultatem, & auctoritatem concedimus, & impartimur. Ita vt eisdem Collegio, deputatis, eorumque auditoribus, & ministris liceat dictæ tertiæ partis huiusmodi bonorum præfata Fabricæ, vt præmittitur, applicatorum corporalem possessionem propria auctoritate libere apprehendere, illamque in dictæ Fabricæ usus, & utilitatem absque alia Sedis Apostolicæ, & superiorum ecclesiarum, monasteriorum, domorum, beneficiorum, hospitalium, & aliorum piorum locorum, ad quæ bona ipsa & fructus spectabunt, licentia alienare, vendere, & conuertere, diocesani loci, vel cuiusvis alterius licentia, desuper minime requisita, Decernentes præsentibus literis nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, aut invalidari, etiam ex eo capite quod interest se habentes vocati non fuerint, aut ad iuris terminos reduci, minusque in controuersiam vocari posse, sed semper validas & efficaces existere, suisque plenarios effectus sortiri, minusque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, & derogationibus comprehendere, vllatenus posse, sed ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas esse, & ceteri: Sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi facultate, iudicari debere, Irritum quoque, & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Apostolicis, necnon in prouincialibus & synodalibus Concilijs editis specialibus vel generalibus, constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis etiam in iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegijs quoque indultis & literis Apostolicis quibusvis personis in genere, vel in speciè quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hæc vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod præsentium transumptis etiam impressis manu Secretarij, & sigillo Collegij dictæ Fabricæ subscriptis, & munitis, eadem prorsus in iudicio, & extra fides adhibeatur quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ abolitionis, concessionis, impartitionis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo. quin. gentesimo sexagesimo nono, Cal. Ianuarij, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Cæ. Glorierius. C. Rouyr.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

X C I X.

Prohibitio publicandi ad quæstum Indulgentias, ac facultates eligendi confessores, &c.

Ad quod habes etiam Concil. Trident. sess. 21. cap. 9. de Reforma. & sess. 25. de Indulgen. & huius Pontificis const. 30. Et si Dominici, fol. 971. Et ibi not.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. QVAM plenum sit periculi noxia populis ingerere, nimium his temporibus afflicta religio testatur, quod malum cum in cæteris ministris, tum præcipue in Ecclesiarum Prælatibus animaduertendum est, quod ab his temere profecta longe maxima Ecclesiæ Dei conferant detrimenta. Rem sane indignam audiuimus, quod non solum quondam Gomerius Tello Giron temporarius administrator ecclesiæ Tolernæ, sed etiam quidam Hispaniæ ecclesiarum Præsules officij paterni prætextu facultates sibi a sacris canonibus concessas excedentes, literas suas in ipsorum ciuitatibus ac diocesis ausi sunt publicare, quibus inter cætera periculosa deprehenditur, quod cuiuscunque illas accipienti certa soluta pecunia licitum sit quem voluerit sibi sumere sacerdotem, qui confessione audita ipsum absolueri valeat, non in eis tantum casibus, in quibus simplex sacerdos absolueri potest, sed etiam in ijs quæ solis Episcopis reseruata reperiuntur, aliquo præterea casu admisso veluti Simonia reatu, qui ad examen huius sanctæ sedis esset referendus. Non animaduertentes ipsi Præsules, & Administratores quam periculosum sit ea passim in ceteris personis committere, quæ ad Episcoporum iudicium, arbitriumque idcirco deferuntur, vt qui melius lepram a lepra discernere norint, causas, & circumstantijs subtili indagine exploratis, salutaria cuique morbo remedia valeant adhibere. Ad hæc ipsi in dispensandis cælestis gratiæ donis nimium prodigi, ijs sic litteras prædictas accipientibus, indulgentias, & poenitentiarum iniunctarum remissiones nulla cum re temporali conferendas, profusus & indiscrete largiuntur, quibus & alijs licentijs prædictis non pauci fluctuantibus & infirmis, veniæ facilitate inducti, ad peccandum procliuiores fiunt, quando tot & tantorum delictorum remissionem certo & vilissimo pretio acquirere posse confidunt. Indicem præterea casuum & indulgentiarum ædibus sacris appendi iusserunt, quo palam significatur soluentibus supra scripta concedi, & inter alia absoluendi facultatem ab esu prohibitorum tribui, Itemque indulgeri Missæ sacrificium, & sepulturam tempore interdicti, assumptionem duarum pluriumque compatrium ad sacrum Baptisma, præter eos qui synodalibus (vt dicunt) constitutionibus a seiscuntur, Reparationem ecclesiarum,

Quidam Præsules ecclesiæ Hispaniæ, publicas bancas quid soluentibus, Indulgentias, & facultates eligendi confessores, &c.

rum, erectionem Confraternitatum, & alias pias causas prætextendo. Cum igitur inter cætera scandala, etiam Simonia prauitas redoleat, ex prædictis Sacri Tridentini Concilij decretis, & alijs sanctionibus Canonicis, nostræ præterea constitutioni de indulgentijs ad quæstum non emittendis, aduersetur, clauium auctoritas euilescat, & poenitentialis satisfactio eneruetur, Nos his malis celeri remedio occurrendum, eademque opera futuris præcauendum fore censentes, De Apostolicæ potestatis plenitudine supradicta omnia, quæ in ipsa Tolernæ, & quibuscunque alijs Ciuitatibus, diocesis, & locis, tam Hispaniæ, quam aliarum quarumcunque Prouinciarum, & Regionum quocunque prætextu hucusque emanarunt, perpetuo abolemus, ac nulla, & irrita nunciamus; Iubemusque literas, & indices, necnon scripturas, & monumenta quæcunque publica, & priuata, per ipsos locorum ordinarios, & alios Ecclesiarum Rectores vbicunque reperientur dilacerari penitusque deleri; Et ne talia de cætero à quoquam fiant, publicentur, vel concedantur, districtius prohibemus. Quicunque secus egerint, seu attentauerint, Antistites etiam si Cardinalatus honore præfulgeant, ab ingressu, & perceptione fructuum suarum Ecclesiarum tandiu suspensi iaceant, donec satisfactione præuia illis per Sedem prædictam suspensio relaxetur. Inferiores vero ab Episcopis sententiam excommunicationis incurrant, à qua nisi in mortis articulo constituti, ab alio quam Romano Pontifice absolutionis beneficium nequeant obtinere. Decernentes etiam irritum & inane quicquid secus per quoscunque quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Volumus autem, vt præsentium exempla, etiam impressa, Notarij publici manu, & Prælati Ecclesiastici sigillo obsignata, eandem illam prorsus fidem in iudicio, & extra illud vbique locorum faciant, quam ipsæmet præsentibus facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ abolitionis, nunciacionis, iusionis, prohibitionis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius noverit incursum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo sexagesimo nono, quarto non. Ianuarij, Pontificatus nostri anno quarto.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo, indictione decimatertia, die vero vigesimatertia mensis Ianuarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno quarto, retrospectæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Ecclesiæ Sancti Ioannis Lateranen. & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, dimissis in supradictis locis præsentibus literis per aliquantulum temporis spacium affixis, & deinde amotis per me Iulium Parinum, Sanctissimi D. N. Papæ Curforem.

Ideo idem Pon gesta per illos an nullat, & publicationes huiusmodi indulgentiarum prohibet. Cetera uenientibus q; per has hic descriptas imponit

Publicatio.

Io. Guerardi Mag. Curforum.

C.

Contra Moniales exeuntes à clausura; absque licentia ex causa magni incendij, aut infirmitatis lepræ, vel epidimiæ, tantummodo concedenda, & contra easq; concomitantes, aut receptantes, Superioresque aliter exeundi licentiam concedentes.

His licentijs in necessitatibus tantummodo vrgentibus vti licere declarauit Greg. 13. infra in const. 36. Vbi gratiæ.

De clausura Monialium habes etiam sup. in const. 8. Circa pastoralis. fol. 930. & const. 22. Regularium, fol. 952. cum ibi not.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. DECORI, & honestati omnium sanctimonialium, quarum Iesus Christus Dominus noster sponsus est, vt in puritate, & castitate superædificantur, in ipso foeliciter inhabitare valeant, consulentes, ea quæ illarum existimationi detrudere possent, decet nos consulto summouere. Sanè periculo, & scandalo plena res est, ac regulari obseruantia vehementer aduersatur, sanctimoniales, aliquando parentes, fratres, sorores, aut alios agnatos, vel cognatos necnon Monasteria, & alia filiationes nuncupata, etiã eis subiecta visitadi, aut infirmitatis causa, alioque prætextu à Monasterijs, exire, & per secularium personarum domus discurrere, & vagari, quo veluti colore eximium quoque honestatis, & pudicitia decus in discrimen committunt. Vnde nos malo huic pro nostro Pastoralis officij debito salubriter occurrere volentes, inhærentes etiam decreto sacri Concilij Tridentini, de clausura Monialium disponenti, ac alijs nostris literis super huiusmodi clausura editis adijcientes, volumus, sancimus, & ordinamus nulli Abbatisarum, Priorissarum, aliarumque Monialium, etiam Chartusensium, Cisterciensium, Sancti Benedicti, & Mendicantium, & quorumcunque aliorum ordinum, etiam Militiarum, ac statuum, graduum, conditionum, dignitatum, ac præminentiarum existentium, etiam à Regia, vel Illustri prosapia ortarum, de cætero etiam infirmitatis, seu aliorum Monasteriorum, etiam eis subiectorum, aut domorum, parentum, aliorumque consanguineorum visitandorum, aliaue occasione, & prætextu, nisi ex causa magni incendij, vel infirmitatis lepræ, aut epidimiæ, quæ tamen infirmitas, præter alios ordinum Superiores, quibus cura Monasteriorum incumbere, etiam per Episcopum, seu aliam loci ordinariam, etiam si prædicta Monasteria ab Episcoporum, & ordinariarum iurisdictione exempta esse reperiantur, cognita, & expresse in scriptis approbata sit, à Monasterijs præfatis exire, sed nec in prædictis casibus extra illa, nisi ad necessarium tempus stare licere; Aliter autem, quam, vt præfertur, egredientes,

Causa obstitio nis.

Concilij Tridentini decretum istud habes in test. 25. cap. 5. de Reg. Alnus literas huius Pont. habes sup. in const. 8. fol. Monialiū à clausura executionis panti.

licentias aliter concedendi, vel eas receptantibus, aut concionibus pœna.

Renouatio licentiarum quomolibet concessarum.

Decretum irritans.

Deputatio, & facultates executionis huius editi, & Concilii Tridentini prædicti.

Clausula derog.

Publicatio.

Causa huius reformationis.

tes, seu licentiam exeundi quomodocunque concedentes, necnon comitantes, ac illarum receptatrices personas, siue laicas, aut seculares, vel Ecclesiasticas consanguineas, vel non, excommunicationis maioris latæ sententiæ vinculo statim eo ipso absque aliqua declaratione subiacerent, à quo præterquam à Romano Pontifice, nisi in morris articulo absoluti nequeant. Et insuper tam egressas, quam præfidentes, & alios Superiores prædictos eis licentiam huiusmodi concedentes, dignitatibus, officijs, & administrationibus per eas, & eos, tunc obtentis priuamus, & illas, & illos ad obtenta, & alia in posterum obrinenda inhabiles, necnon licentias, & facultates, seu indulta, & priuilegia exeundi à Monasterijs, & extra illa standi à nobis, seu alio Romano Pontifice prædecessore nostro, ac Sedis Apostolicæ Nuncijs, & Legatis, etiam de latere, ac maiore pœnitentiario, aut ordinum prædictorum Superioribus, alijsue personis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis restitutiujs, præseruatiuis, mentis attestatiuis, etiam nouam gratiam, & datam concedentibus, alijsque efficacioribus, & efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum Principum, necnon S. R. E. Cardinalium intuitu, & contemplatione, ac instantia, vel alias quomodolibet concessa (quæ prorsus abolemus) ac literas desuper confectas, & in posterum concedendas, & conscribendas nullas, & inualidas, nulliusque roboris, ac momenti fore, nec illas habentibus, & habituris suffragari posse, & ita per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuiuslibet aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus: Mandantes vniuersis, & singulis Venerabilibus fratribus nostris; Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum ordinarijs in virtute sanctæ obedientiæ, & sub obtestatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ, quatenus per se, vel alium, seu alios præfentes literas in Ciuitatibus, & diocæsijs proprijs quolibet anno publicent, omniaque in illis contenta, necnon præfatum decretum ipsius Concilij, quod incipit Bonifacij VIII. Diligenter, & inuiolabiliter sub censuris Ecclesiasticis, alijsque præfatis pœnis, & in eodem decreto contentis, obseruent, & obseruari faciant, & procurent, Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes, etiam alijs pœnis auctoritate nostra, appellatione postposita compescendo: Necnon legitimis super his habendis seruatis processibus pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggrauando, interdictum Ecclesiasticum apponendo. Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrarijs quibuscunque: Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Alijs Apostolicis constitutionibus, & iuribus, de huiusmodi clausura disponentibus, nihilominus in suo robore duraturis. Cæterum volumus quod præsentium transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides vbique Terrarum, tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ sanctionis, ordinationis, priuationis, abolitionis, decreti, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo sexagesimo nono, Kal. Februarij, Pontificatus nostri anno quinto.

Cz. Glorierius. H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini Millefimo quingentesimo septuagesimo, Indictione decimatertia, die vero vige simaleptima mensis Februarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini Nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno eius quinto, retrospectæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt Romæ ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est per nos Ioannem Guererum, & Christinum de Monte prælibati S. D. N. Papæ Curfores.

Antonius Clerici Magister Curs. C I.

Reformatio officij Correctoris literarum Contradictarum.
Alia reformatio habetur sup. in Pij 4. const. 71. Vniuersi, fol. & ibi notauit.
Declaratio autem habetur infra, in const. 171. Nuper certis.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.
R O M A N I Pontificis circumspècta prouidentia nonnunquam gesta per Romanos Pontifices prædecessores reuocat, & moderatur, prout in Domino salubriter expedire conspicit. Hinc est, quod ad reformationem literarum officij Correctoris minoris iustitiæ contradictarum nuncupatarum Cameræ nostræ Apostolicæ attendentes, licet à te. re. Pio Papa III. prædecessore nostro quamplura salubria, statuta, & ordinata fuerunt, tamè quia experientia compertum est propter nimias subtilitates adhuc sæpe ex dicto officio rescrypta contra mentem nostram in graue partium præiudicium emanasse, quibus, prout ex debito officij nostri tenemur prouide consulere volentes, hac nostra constitutione perpetua statuimus, decernimus, atque prohibemus.
Ne Corrector, & Procuratores Collegij officij literarum præfatarum ex officio, vt antea commissiones

causarum sub quacunque forma, surrogationes, & iudicum mutationes concedant, minusque Iudicibus ordinarijs, aut alijs delegatis aliquos illi adiungant, aut quorumuis testium, etiam ad perpetuam rei memoriam examen ipsi delegent, neque literas ad effectum reuelationis, aut aliquid restituendi, aut deponendi, seu testimonium veritatis perhibendi contra occultas personas in forma significauit, concedi solitas, aut literas, quas iuris declaratorias super Religionis validitate, aut quibusuis alijs quæstionibus, causis, & negocijs, & quas conseruatorias appellant, expediant, sed omnes ad nos, & futurum Rom. Pont. referantur, per signaturam nostram, aut eiusdem Rom. futuri Pont. expediendas, & decidendas, prout negotiorum, & personarum qualitas, ac rei grauitas, & necessitas postulauerit. Literas vero commissionum secundum supplicationes huiusmodi super negocijs, causis, & quæstionibus præfatis signandas, Corrector, & Collegium huiusmodi per illius officium expediat.

Possit tamen idem Corrector, vt antea, ex officio literas super confirmatione contractuum ad supplicationem partium, & sine alterius præiudicio, ac sententiarum, & laudorum de consensu partium cum solitis clausulis in forma communi expedire.

Regulas Cancellariæ non nisi de consensu S. R. E. Vicecancellarij, aut illius Regentis concedat. Abtineat vero Corrector, & Collegium præfatum, quibus iustitiæ maioris literarum expeditio commissa fuit, ab omnibus materijs beneficalibus, tam principalibus, quam accessorijs, & materijs perpetuis, necnon à concessione, abolitionis à censuris, seu commissionibus illarum.

Licentias testandi nisi pro summa centum ducatorum, iuxta formam in quinterno Cancellariæ nostræ traditam, concedat, & dummodo aliam similem non obtinuerint, & quod in omnibus licentijs præfatis hæc clausula (Dummodo similem antea non obtinuerint) apponatur.

In confirmationibus statutorum, constitutionum, ordinationum, & priuilegiorum se non intromittat. Licentias alienandi bona Ecclesiastica, seu ad loca pia pertinentia, confirmationes alienationum huiusmodi bonorum cuiuscunque, etiam modicæ quantitatis existant, ipse non attingat, nec expediat.

Literæ vero per Correctorem, & officium præfatum expediendæ ad Bullariam non mittantur, nisi præuio examine, & censura Vicecancellarij, aut Regentis, & in eadem Cancellaria nostra de maiori præfidentia assistentium probatæ fuerint; post cuius iudicium neque Corrector, aut quouis alius manus eas immutando, sub pœna falsi apponat.

Abtineat quoque ab omnibus materijs concernentibus statum, & personas regulares vtriusque sexus, cuiuscunque ordinis.

Constituant præterea Procuratores præfati Archiuum in Palatio nostro Apostolico in loco per nos designando, & literas omnes extensæ, & integrè registrent, & ad minus singulo quoque trimestri ad dictum Archiuum custodiendas deferant.

Inhibentes Collegio, & Correctori præfatis sub pœna priuationis officiorum ne contra declarationem, ordinationem, & decretum præfatum aliquid innouare præsumant, Cæteris omnibus alijs, quæ à Pio præfato, & alijs Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris statuta, & decreta sunt firmis manentibus.

Sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscunque Iudices, & Commissarios, etiam ipsius Ecclesiæ Romanæ Cardinales, sublata eis quauis aliter interpretandi, & iudicandi facultate, iudicari, & diffiniri debere, Et quidquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane similiter decernimus.

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, priuilegijs quoque, & indultis eisdem Correctori, & Procuratoribus, eorumque Collegio sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac forsan nos concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis specifica, & expressa, ac indiuidua, & de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro sufficienter expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque.

Volumus autem quod liberum sit omnibus supplicationes commissionum causarum in præsentia nostra, & Romani Pontificis pro tempore existentis signatas non solum per officium contradictarum, vt præfertur, sed etiam, vt antea per literas in forma Breuis expediendas obrinere, dummodo per extensum, & non supplicatione introclusa, literæ præfate expediantur.

Inhibentes Secretarijs, & Scriptoribus dicti Collegij sub pœnis indignationis nostræ, & priuationis officiorum, ne propter extensionem huiusmodi, taxam, & impensam, etiam occasione scripturæ, aut laboris, vel celerioris expeditionis, augeant.

Mandantesque Collegio, & Scriptoribus, quod literæ præfate per eosdem registrentur, & in palatio nostro ad Archiuum, in loco similiter per nos designando singulo quoque trimestri ad minus, vt supra deferantur.

Vt autem præfentes literæ ad omnium notitiam deducantur, & eos quorum interest, vel interesse poterit, omnino afficiant, volumus, & mandamus illas in Palatij nostri Apostolici, ac audientiæ literarum contradictarum valuis, & acie Campi Floræ per aliquos ex Curatoribus nostris affigi, & per aliquod temporis spaciū relicta ibidem earum copia affixa detineri, vt ij, quos literæ ipsæ concernunt, seu concernere poterunt quomodolibet in futurum, nullam possint excusationem prætere, vel allegare, quod ad ipsorum notitiam non peruenerint, Cum non sit verisimile apud eos incognitum remanere, quod tam patenter publicatum fuerit. Et quod in quinterno Cancellariæ præfate describantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ prohibitionis, statuti, decreti, mandati, inhibitionis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo sexagesimo nono, duodecimo Kal. Nouembris, Pont. nostri anno quarto.

M. Dat. Cz. Glorierius. H. Cumyn.

Correctores & Procuratores ab honestate commissionibus causarum &c. Ad quod vide de declarationem, inf. in const. 171.

Corrector concedere possit confirmationes contractuum, & sententiarum, & sententiam, vt hic.

Regulas Cancellariæ non concedat sine licentia. Beneficiales materias non expediat. Licentias testandi concedat, vt hic.

Statutorum ordinum, & priuilegiorum confirmationes non expediat. Bonorum Ecclesiæ alienationum confirmationes non dec.

Literæ per officia les istos expeditæ examinentur vt hic.

Regularium personarum materias non expediat. Procuratoris isti fuerit Collegij, & literæ regie sua c.

Contra reforma

tionem istam, nihil expediat. Decretis irritis, Clausula derog. Supplicationes commissionum causarum expediti possint per offic. contradictarum, quam per literas in forma breuis. Secretarij, & scrip. tores eorum taxam occasione aliqua non augeant.

Literæ registrantur, & ad Archiuum Pont. pot. ter.

Forma, & effectus public. quam ad inuencit

Elisabeth prætenfa Regina Angliæ, hæretica cum suis adherentibus declaratur, ac omni iure Regni, & dignitate priuatur; Eiusque Subditi ab omni fidelitatis, & obsequij debito liberantur, & ei de cætero obedientes anathematizantur.

Collegium Anglicum, ad tollendas Hæreses Angliæ, erexit Greg. 13. in Vrbe, vt infra in eius const. 100. Quoniam.

Hæreticorum autem poenas vide sup. in Pauli 4. const. 42. Cum ex Apostolatus, fol. 630.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. R E G N A N S in excelsis, cui data est omnis in Cælo, & in Terra potestas, vnam sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam, extra quam nulla est salus, vni soli in Terris videlicet Apostolorum Principi Petro, Petrique successori Romano Pontifici, in potestatis plenitudine tradidit gubernandam. Hunc vnum super omnes gentes, & omnia Regna Principem constituit, qui euellat, destruat, dissipet, disperdat, plantet, & ædificet: vt fidelem Populum mutæ charitatis nexu constrictum, in vnitatem Spiritus contineat; saluumque, & incolumem suo exhibeat Saluatori. Quo quidem in munere obeundo, nos ad prædictæ Ecclesiæ gubernacula Dei benignitate vocati, nullum laborem intermitimus, omni opera contententes, vt ipsa vnitatis, & Catholice Religio (quam illius auctor ad probandam suorum fidem, & correctionem nostram, tantis procellis consistari permisit) integra conseruetur. Sed impiorum numerus tantum potentia inualuit, vt nullus iam in Orbe locus sit relictus, quem illi pessimis doctrinis corrumpere non tentarint, adnitente inter cæteros flagitiorum serua Elisabeth prætenfa Angliæ Regina, ad quam veluti ad asylum omnium infestissimi profugium inuenerunt. Hæc eadem Regno occupato supremi Ecclesiæ capitis locum in omni Anglia, eiusque præcipuam auctoritatem atque iurisdictionem monstruose sibi vsurpans, Regnum ipsum iam tum ad fidem Catholicam, & bonam frugem reductum, rursus in miserum exitum reuocauit. Vsu namque veræ Religionis, quam ab illius desertore Henrico octauo olim euerfam, claræ memoriæ Mariæ Regina legitima, huius sedis præsidio reparauerat; potenti manu inhibito, secutisque, & amplexis Hæreticorum erroribus, Regium consilium ex Anglica nobilitate confectum diremit; illudque obscuris hominibus Hæreticis compleuit, Catholicæ fidei cultores oppressit, Improbos concionatores, atque impietatum ad ministros reposuit. Missæ sacrificium Preces, Ieiunia, ciborum delectum, Celibatum, ritusque Catholicos aboleuit: Libros manifestam hæresim continentes, toto Regno proponi: impia mysteria, & instituta ad Caluini præscriptam à se suscepta, & obseruata; etiam à subditis seruari mandauit: Episcopos Ecclesiarum, Rectores, & alios Sacerdotes Catholicos, suis Ecclesijs, & beneficijs eijcere, ac de illis, & alijs rebus Ecclesiasticis, in Hæreticos homines disponere, deque Ecclesiæ causis decernere ausa; Prælati, Clero, & Populo, ne Romanam Ecclesiam agnoscerent, neque eius præceptis; sanctionibusque Canonicis obtemperarent, interdixit; plerosque in nefarias leges suas venire, & Romani Pontificis auctoritatem atque obedientiam abiurare, seque solum in temporalibus, & spiritualibus dominam agnoscere, iureiurando eogit; poenas, & supplicia in eos, qui dicto non essent audientes, imposuit, easdemque ab ijs, qui in vnitatem fidei, & prædictæ obedientiam perseverarunt, exegit: Catholicos Antiquitates, & Ecclesiarum Rectores in vincula coniecit: vbi multi diuturno languore, & tristitia confecti, extremum vitam miserè finiuerunt. Quæ omnia cum apud omnes nationes perspicua, & notoria sint, & grauissimo quam plurimorum testimonio ita comprobata, vt nullus omnino locus excusationis, defensionis, aut tergiversationis relinquatur: Nos multiplicatibus alijs, atque alijs super alias impietatibus, & facinoribus, & præterea fidelium persecutione, Religionisque afflictione, impulsu, & opera dictæ Elisabeth quotidie magis ingrauescente; quoniam illius animum ita obfirmatum atque induratum intelligimus, vt non modo pias Catholicorum Principum de sanitate, & conuersione preces, monitionesque contempserit, sed ne huius quidem Sedis ad ipsam, hac de causa Nuncios, in Angliam trajicere permiserit, ad arma iustitiæ contra eam de necessitate conuersi, dolorem lenire non possumus, quod adducamur in vnam animaduertere, cuius maiores de Rep. Christiana tantopere meruere. Illius itaque auctoritate suffulti, qui nos in hoc supremo Iustitiæ throno, licet tanto oneri, impares, voluit collocare, de Apostolicæ potestatis plenitudine, declaramus prædictam Elisabeth Hæreticam, & Hæreticorum fauoricem, eique adherentes in prædictis, anathematis sententiam incurrisse, esseque à Christi corporis vnitatem præciosos: Quinetiam ipsam prætenso Regni prædicti iure, necnon omni, & quocunque dominio, dignitate, priuilegioque priuatam, & item proceres, subditos, & populos dicti Regni, ac cæteros omnes, qui illi quomodocunque iurauerunt, à iuramento huiusmodi, ac omni prorsus dominio fidelitatis, & obsequij debito, perpetuo absolutos, prout nos illos præsentium auctoritate absolui-mus, & priuamus eandem Elisabeth prætenso Regni, alijsque omnibus supra dictis; Præcipimusque, & interdici-mus vniuersis, & singulis proceribus, subditis populis, & alijs prædictis, ne illi eiusque monitis, mandatis, & legibus audeant obedire: Qui secus egerint, eos simili anathematis sententia innodamus. Quia vero difficile nimis esset, præsentibus quocunque illis opus erit perferre, volumus, vt earum exempla, Notarij publici manu, & prælati Ecclesiastici, eiusque Curie sigillo obsignata, eandem illam prorsus fidem in iudicio, & extra illud vbique gentium faciant, quam ipsæ præsentibus facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo sexagesimo nono: quinto Kal. Martij, Pontificatus nostri anno quinto.

Cx. Glorierius.

H. Curya.

Con-

Hæreticus octauus Rex Angliæ, hæresim introduxit in illo Regno, vt sup. in Pauli 3. const. 20. fol. 385. Elisabeth Regina Hæretica, cuius fuit & obsequio intendendo multos errores, hic expressit.

Ideo hic prætenfa, & ei adherentes hæreticos declaratur, & Regno & alijs omnibus priuatur. Subditosque ab illius obsequio liberat. Et ei de cætero obedientiam poenam anathematis imponit.

Congregationis Fratrum seruorum Beatæ Mariæ suppressio, & eius sub ordine Generali subiectio, ipsiusque Ordinis Reformatio.

Ordinem istum inter Mendicantes comprehendere, & Mendicantium priuilegijs gaudere decreuit, hic idem Pontifex sup. in const. 45. Romanus, fol. 997.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. P R O nostri muneris officio, & charitate paterna, qua omnes Religiosorum ordines prosequimur, quæcunque ad illorum statum, salutaremque tranquillitatem pertinere arbitramur, ea provide-re, & adiuuante Domino rectè constituere conamur. Inter eos autem ordinem Beatæ Mariæ Seruorum animaduertimus, cuius professores, ex quo ipse primum institutus est, per complures annos eisdem legibus, & institutis omnes viuentes, vna tantum familia contenti, ab vnoquoque Priore Generali regebantur. Postea vero ijs (vt in rebus humanis euenire solet) paulatim ab instituto regularis obseruantie defluentibus, quidam ex his cupientes primi instituti disciplinam colere, arctioremque vitam ducere, se à reliquis eiusdem ordinis segregarunt, & Sedis Apostolicæ indulto suffulti, creato sibi Vicario generali, cui subessent, nouam familiam constituerunt, eamque Congregationem Beatæ Mariæ Seruorum nominauerunt. Sed (proh dolor) successu temporis hæc ipsa Congregatio vsque adeo à regulari obseruantia prolapsa est, vt ab illis ipsis, qui ordinis Seruorum primi instituti nomen retinuerunt, parum vel nihil differre videantur. Quamobrem, vt omnes, & singuli tam ordinis quam Congregationis professores ad regularem obseruantiam reuocentur, & quasi reuocentur, commodiusque insuper gubernentur, vtque qui vnum Religionis induunt habitum, hi sub vna eademque regula, vniuersique professionis voto viuentes, in obseruantiam canonicæ Religionis vniformes reperiantur, Nosque ab vno tantum Generali Superiore, non autem à duobus, de morum reformatione, rationem facilius exigere valeamus: quæ omnia commodius fieri posse arbitrati sumus, si eos ab iniuicem disinctos, in vnum idemque corpus coniungentes, in vnam eandemque familiam, sub eadem disciplina, regularique obseruantia, & vno dumtaxat capite viuentem redigeremus. Quare de Apostolicæ potestatis plenitudine prædictum Congregationis nomen, & Vicariatus officium supprimimus, extinguimus, & penitus abolemus, ac modernum Vicarium generalem ab eius officio absoluimus, omnesque & singulas dictæ Congregationis domos, Conuentus, & fratres vni Priori Generali ordinis, veluti supremo ipsius Religionis, & ordinis capiti, supremamque in eodem ordine potestatem, & auctoritatem habenti, prout regularia ipsius ordinis instituta sibi concedunt, perpetuo subesse, & ei in omnibus parere volumus, & mandamus, ac etiam Prioribus cuiuslibet Prouinciæ, in qua ipsæ domus, & Conuentus consistunt, subijcimus, & subiecta esse decernimus, prout alia domus, & Conuentus dicti ordinis siue Religionis subijciuntur, ita vt vna deinceps vniuersi obediencia, obseruantia, & disciplina regularis, vnum nomen ordinis Beatæ Mariæ Seruorum omnibus commune sit, omnes vni Generali, & Prouincialibus pareant, omnes, ad quos id pertinet, simul ad Capitula generalia, & Prouincialia conueniant, vocemque actiuam, & passiuam habeant in eisdem. Proinde reuocamus, & deinceps inuolida censemus omnia, & quæcunque statuta, consuetudines, conuentiones, concordias, & alia pacta etiam iuramento, confirmatione Apostolica, & quauis alia firmitate munita, necnon omnia, & quæcunque priuilegia, exemptiones, dispensationes, & indulta Congregationis huiusmodi, etiam pro bono pacis, & conseruatione Religionis edita, & concessa, ac etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine confirmata, multiplicatissime vicibus innouata, extensa, & moderata, quatenus præsentium effectum, & executionem differre possent, vel quomodolibet impedire, quorum omnium resores, æque atque ad verbum insererentur præsentibus, haberi volumus pro expressis. Decernentes prædicta omnia firma, & inuolata fore, necnon irritum, & inane quicquid secus per quoscunque, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca Priori Generali, ac vniuersis, & singulis dictæ Congregationis, cæterisque fratribus prædicti ordinis Beatæ Mariæ Seruorum, per Apostolica scripta mandamus, vt præsentibus literas humiliter recipiant, & quæcunque in ipsis continentur, alia desuper à nobis non expectata iussione, mentisue nostræ declaratione, firmiter custodiant, & in omnibus studiosè obedire procurent. Quinetiam ipsi Priori generali præcipimus, vt easdem præsentibus, ac quicquid pro earum executione statuerit, & decernerit, in omnibus domibus, & locis virorum, & mulierum, necnon ab omnibus fratribus, & sororibus inuolatè faciat per se, vel alium, seu alios obseruari. Quoscunque contraditores, & rebelles, ac etiam protestantes, & reclamantes, eisque auxilium, consilium, & fauorem publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, quouis quæsito colore, vel ingenio, præstantes, tam Ecclesiasticos quam laicos, cuiuscunque dignitatis, gradus, ordinis, & conditionis fuerint, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, cæteraque iuris, & facti remedia opportuna, appellatione postposita, compescendo, censurasque, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc auxilio brachij secularis. Non obstantibus piæ memoriæ Bonifacij Papæ octauis prædecessoris nostri, de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, alijsque Apostolicis constitutionibus, quodque aliquibus communiter, vel diuisim ab Apostolica sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem, vt præsentium exempla, etiam impressa, dicti Prioris, vel Prælati Ecclesiastici, eiusque Curie sigillo, & Notarij publici manu obsignata eandem illam prorsus fidem vbique locorum in iudicio, & extra illud faciant, quam ipsæ præsentibus facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Causa. conuicte.

Extinctio Congregationis, & eius subiectio Priori Generali ac Prioribus Prouinciæ libus ordinis.

Reuocatio priuilegiorum Congregationis impedientium executionem huius const.

Decretum irritans. Fratres omnes pareant, & omnino obediatur huic constit.

Priori Generali executor.

Clausula derog.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae suppressionis, extinctionis, abolitionis, absolu- tionis, voluntatis, mandati, subiectionis, decreti, reuocationis, & praeccepti infringere, vel ei ausu temera- rio contraire.

Siquis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romae, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domi- nicae, millesimo quingentesimo septuagesimo, tertio nonas Maij, Pontificatus nostri Anno quinto.

Cz. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

Publicatio in ca- pitulo, & execu- tio. Publicata iussu Sanctissimi D. N. per Reuerendiss. Dominum Odoardum Episcopum Casanatensem, in Ca- pitulo Generali, in Monasterio Casenae, Die tridecima mensis Maij, celebrato, & executioni mandata per Reuerendiss. Patrem Generalem, Fratrem Stephanum Bonuccium de Aretio sacrae Theologiae professorem.

Sequitur reformatio ipsius ordinis.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Postquam nos Deo auctore ordinem fratrum Beatae Mariae Seruorum, Antehac in duas familias diuisum, antiquato Congregationis nomine, quod altera sibi ascuerat, in vnum idemque corpus, ac in vnam eandemque familiam vni dumtaxat capiti subie- ctum sub eadem Regulari disciplina reduximus, expedit certa quaedam incommoda, quae bonum omne in Re- ligione peruertunt, excidere, vt deinceps omnes communibus institutis, & legibus suae professioni magis con- uenientibus viuentes, salubrius dirigantur.

Quocirca cum omnis Religio priuatae proprietatis vsu labefactetur, & corruat, nos ad illam ex dicta fami- lia exterminandam, ac simul emendandos eos qui de officijs, & muneribus ambitiose obtinendis iam pridem inoleuerunt, & alios nocentes eius mores, nouosque inducendos ante omnia intenci, De nobis attributa po- testatis plenitudine reuocamus, & abolemus omnia, & quaecunq; priuilegia, dispensationes, licentias, per- missiones, & indulta habendi, & retinendi priuatum Dominium, vsufructum, possessionem, & proprietatem quorumcunque bonorum immobilium, mobilium, & se mouentium, necnon domorum, cellarum, hortorum, pecuniarum, & aliarum rerum, Generali, Prouincialibus, Conuentualibus, Prioribus, ac alijs fratribus, etiam causa senij, infirmitatis, vel cuiuscunque pij operis praetextu, vel intuitu per quoscunque Romanos Pontifi- ces praedecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam, eiusue Legatos, vel etiam dicti ordinis Superio- res, etiam Moru proprio, & ex certa scientia concessa, confirmata, & innouata, quibuscunque concepta for- mulis, ac clausulis, & decretis suffulta, quorum omnium tenores habemus praesentibus pro expressis, volu- musque illa omnia, & singula vires, & effectum de cetero non habere. Quin etiam fratres praedictos, quicun- que sint, priuato, & bonorum, & rerum omnium praedictorum quomodocunque acquiritorum, & ad eos obe- uentorum dominio, vsu, vsufructu, proprietate, titulo & possessione priuata, dicta possessione amoue- mus, & amotos nunciamus, resque, & bona ipsa omnia in communes suarum cuiusque domorum, & praedi- cti ordinis vsu conuertenda concedimus. Mandantes in virtute sanctae obedientiae Generali, Prouincialibus, & Conuentualibus, Prioribus supra dictis, vt rerum & bonorum omnium praedictorum possessionem nomine domorum, & locorum suorum capiant. Et illa illorumque fructus in communes Conuentuum vsus conuertantur.

Ceterum praecipimus atque interdicens, ne deinceps ullus omnino fratrum praedictorum, siue priuatus, siue Prioris, Conuentualis, siue Prouincialis, aut Generalis officio fungens, etiam praetextu huiusmodi pri- uilegiorum, dispensationum, permissionum, & indulgentiarum, seu inueneratae consuetudinis, aut quacunque alia causa proprium quicquam, aut priuatum, neque aedes siue in claustro, siue alibi separatas habeat, sed om- nia vbique communia sint, & quisque vnica cella eademque cum caeteris aliorum fratrum coniuncta, nudis om- nino parietibus, ac lectulo, & mensa humilibus, quemadmodum pauperes Religiosos decet, contentus esse debeat.

Proinde Camerae, siue aedulae, quae extra dormitorium separatim sunt, ad officinas, aut alias ad commu- nem vsum, & commoditatem cuiusque Conuentus redigantur, vel si cellae communis dormitorij pro fratrum numero non sufficient, & illae Camerae, vel aedulae, ad formam communis dormitorij aptari possint, in dor- mitorium commune redigantur, sin minus destruantur, ac materia, & cements ad fabricam Conuentus, si opus fuerit, conuertantur, vel vendantur, & precium ad communem vsum Conuentus conferatur.

Sed nec vlli omnino ambitus fiant, aut pecuniae etiam pro confirmationibus, sigillo, vel scriptura, aut qua- cunque alia re, vel causa soluantur, alixue actiones, seu promissiones, intercedant, seu munera, aut xenia quocunque modo mittantur, neue quisquam etiam in officio existens, pecunias, aut quicquam aliud de Pro- uincia, seu domo sibi commissa, vel aliunde Priori Generali, seu alij cuiuscunque conferat, vel remittat. Quicun- que secus fecerint, in poenam priuationis Prioratum, & officiorum omnium incidant, & ad futura inhabiles habeantur, & pro culpis etiam tanquam fures puniantur, prout nos illos priuatos, & inhabiles declaramus eo ipso, procuratoribus tamen Generali, ex vniuerso ordine, ac Prouincialibus, Prioribus, ex sua cuique Pro- uincia, & Visitatoribus ex domibus, & locis visitandis debitis nequaquam per praesentes sublatis.

Ad reformandos autem alios dicti ordinis mores ulterius progrediendo, ex ijs, quae pro salubri huius Religio- nis statu, & felici directione alioquin instituta hucusque reperiuntur, quae nec praesentibus contraria sunt, nec illorum esse- ctu impedire possunt, nihil omnino derrahere, sed illa immota custodiri volentes, De simili potestatis plenitudine statuimus, & ordinamus, vt fratres omnes etiam Superiores, & quicunque priuilegiati, nisi tempore Quadragesimae, & Aduetus Domini praedicationis manus obierint, omnibus diuinis officijs, diurnis, & nocturnis intersint, alijs ve- ro temporibus cum ipsis Praedicatoribus, & Lectoribus ijs diebus, quibus praedicant, & legunt, Superiores pro arbi- trio dispensare possint. Ipsi etiam Superioribus, & alijs officialibus, eo tantum tempore quo actu in negotijs Con-

Causa reformatio- nis.

Reuocatio priu- ilegiorum, aliquid priuatum retine- di sub quouis praetextu.

Prohibitio ali- quid priuatum habendi.

Camerae redigan- tur in commune dormitorium. Ambitus recedat & manera, vt hic.

Superiores disp- sare v. leantur, circa omissiones praedicationum, & diuorum of- fitorum.

conuentus, & ordinis occupati sunt aliquid remittatur.

Missae, Matutinum, & aliae horarum canonicarum preces, Processiones item, anniuersaria, & Defunctorum memoriae integre suo debito tempore attentè cum cantu solemnè in diebus, quibus conuenit iuxta regularia di- ctorum fratrum instituta celebrentur, nec satis habeat quaeque domus, Missas siue fundatione, siue statuto, si- ue consuetudine debitas, vel praescripto Superioris Conuentus designatas dumtaxat celebrasse, sed Fratres om- nes Sacerdotes Missam etiam non astricti frequentissime celebrent.

Clerici, & conuersi semel in hebdomada peccata sua confiteantur, & singulis saltem mensibus sacram Eu- charistiam sumant. Ieiunia iuxta suam regulam, & constitutiones omnino seruent.

In quaque domo pauciores fratres non sint duodecim. Si quae autem domus hunc familiae numerum alere no- potest, fratres cum bonis ex ea domo in aliam transferantur, prouisione adhibita ne Ecclesiae destruantur, sed ad eius populi commoditatem conferentur. Permittimus tamen, vt in domibus quae iter facientibus fratribus commode sunt, saltem quatuor fratres non minores quinquaginta annis, constanti, & probata vita maneant, si plures ea domus alere non potest, nullae porro domus supra vires onerentur.

In singulis domibus omnibus Dominicis, & festis diebus praedicationes verbi Dei habeantur.

In maioribus studijs Regentes duas lectiones Theologicas interpretentur, alteram praeticam veluti de Sa- cramentis, vel de vita sancte recteque instituenda, alteram vero speculatiuam ex Catholicis, & approbatis Doctoribus, Superioris arbitrio statuendis, in minoribus vero vna lectione, ex Theologia practica contenti sint.

Ceterum curent Superiores, vt in singulis Conuentibus fratres maxime in conscientiae casibus, & reliquis, quae ad audiendas confessiones pertinent, ob rei grauitatem, & necessitatem summo studio, ac diligentia exerceantur.

Singulis item diebus festis Romanus Catechismus ad parochos in singulis Conuentibus legatur.

Si qui Regentes, & lectores, aut alij fratres, libros prohibitos habere sine speciali Sedis Apostolicae licen- tia fuerint deprehensi, ultra poenas iuris communis, & quae a Sancto officio Inquisitionis haereticae prauitatis talibus imponuntur, perpetuo munere legendi, praedicandi, & confessiones audiendi priuati existant, ad om- nia item officia inhabiles actiua voce careant, & passiua.

Nullus ad aliquem gradum promoueatur, nisi aetate, vitae probitate, & literatura praestans, & in eis proba- tus per examen diligens a Priore Generali, seu ab alijs qui per eum huic muneri ordinabuntur faciendum, dein de in Capitulo generali publice iterandum. Aetas autem, & tempus studij, ac cursus exprimat, & praeterea probetur quod promouendus nulla vnquam infamia, seu sinistra opinione fuerit maculatus. A promouendis ad gradus huiusmodi nihil omnino exigatur, nec etiam sponte oblatum accipiatur, veruntamen si promotio- ne facta Conuentus promotorum aliquid religioni donare voluerit, id quicquid sit Procuratori generali ordinis tribuatur, vt ad leuationem onerum, & omnium sumptuum Religionis conferatur, eodem Procuratore, acceptorum, & expensorum rationem Priori generali, & diffinitoribus reddituro. Ceterum omnes a decem annis promoti rursus per probos, & idoneos viros a Priore generali in quaque Prouincia constituendos exa- minentur, & qui saltem mediocri scientia in Theologia praediti reperti non fuerint, vsu, & exercitio gradus suscipiant, nec debeant priuilegio gradus huiusmodi gaudere. Caueant praeterea Superiores licentiam vlli fratri concedere, vt ad aliquos ordines sacros, siue maiores, siue minores promoueri possit, nisi ille in aetate legitima constitutus, & literatura ad eos requisita praeditus sit, habeatque omnia, quae a sacris canonibus regularibusque institutis requiruntur, aliter promotus ab suorum ordinum executione suspendatur, & licen- tiam concedens officio deponatur, & per sexennium inhabilis ad omnia officia habeatur. Sed, & nostra con- sultatio, qua cauetur, ne quis regularis ante emissam a se expressam professionem regularem, ad sacros ordi- nes promoueri possit, inuiolabiliter obseruetur.

Sacerdotes ad audiendas peccatorum confessiones ordinandi vita, moribus, & literatura probati, & quoad mulieres aetatis prouectae habeantur. In omni domo huiusmodi Sacerdotes ex praedicto ordine constituantur, quibus, & non alijs fratres omnes peccata sua debeant confiteri.

Priores omnes nunquam ultra biennium durent, sed biennio sancto ipsorum officium vacet, nec ad illud- met in eodem Conuentu in sequens protinus biennium rursus constitui possint.

Nulli ite fratri in eodem Conuentu plus biennio manere liceat, exceptis sexagenario maioribus, quibus ali- quid ex causa Superioris arbitrio poterit condonari.

Adhaec nullus Priorum administrationem bonorum, & aliarum rerum, dispensationemque pecu- niarum, & reddituum suae domus, etiam nomine Conuentus, per seipsum habere siue exercere, vel sese in eis interponere possit, sed vniuersum id onus tribus Religiosis a Priori generali ita demandetur, vt primus rerum & bonorum inferendorumque in eam reddituum curam habeat, alter tanquam depositarius pecunias, ac cae- tera ab illo importata fideliter asseruet, reliquis de pecunijs, & rebus a Depositario captis Priori, & fratri- bus, ac domui vniuersae de necessarijs veluti dispensator prouideat, mandante tamen ipso Priore, qui vnici- que non secundum proprium affectum, sed charitatis regulam prouideri curabit, officiorum huiusmodi inuicè confusione penitus interdicta.

Ceterum ij tres tam impensi, quam accepti singulis mensibus suo Priori, adhibitis etiam duobus, vel tribus fratribus eiusdem domus probatoribus, rerumque vsu peritis, deinde ipsemet rursus praesentibus Priore, & pe- ritis praedictis, Priori generali, vel Prouinciali, vel Visitatoribus, quociescunque visitationis officium fecerint.

Denique ipse Prior generalis in omni proximo capitulo generali saltem coram tribus Iudicibus ab ipso ca- pitulo constitutis illorum omnium, & etiam vniuersae administrationis suae, tam publicè, quam priuatè ratio- nem reddere teneatur.

Pecuniae omnes, & quaecunque aliae res cuiuscunque priuatim, etiam intuitu personae vnde decunq; donatae, siue relictae fuerint, Superiori, horarum vigintiquatuor interuallo exhibeantur, qui illas statim Depositario com- mittat, & inde tamè exhibitori ministrari iubeat, quantum rei conuenientis praesens necessitas videbitur postulare.

Fratres omnes, etiam Superiores, & quomodocumque priuilegiati (aegrotis tantum exceptis) in Refecto- rio cibum capiant, & communi mensa veteres comunibus epulis vescantur. In primis autem senum, & aegrotum, nec- no Praedicatorum, & locorum cura habeatur, ita vt nihil eorum necessitati, & comoditati desit. Omnes praedi-

Confessiones, & ieiunia, & ieiunia feruentur, vt hic.

In quolibet Con- uentu ad sin fra- tres saltem duo decim, exceptis Conuentibus ob- modis pro iter fa- cientibus.

Praedicationes habeantur singu- lis diebus festis. In studiis genera- libus duae lectio- nis legantur, & in minoribus, vna.

Catechismus ad parochos singu- lis festis legatur. Habentes libros prohibitos poe- nas hic expressae incurant. Forma promouendi ad gradus, & promouendorum qualitates.

Hec constitutio habetur supra n. 74 fol. 1034.

Confessorum qualitates.

Priorum officij non durent ultra triennium. Fratres in eodem Conuentu manere non possint nisi senes, sup. annu 60.

Forma admini- strandi bona Co- uentuum.

Forma reddendi rationes.

Donata, & relicta debeant fratres ob- signare Superioribus vt hic.

Fratres omnes Refectorio com- muni epulis ves- cantur.

Et quocunque gradu, & honore sint, camisijs laneis, & reliquo vestitu vnusmodi, eodemque honesto, & professione conuenienti, omni prater ea supellestili, & instrumento pauperi, atque humili vtantur. Nullus priuatum hortum habeat, sed omnes omnibus domus sint communes, praterquam quoad infirmariam, & nouitios, qui hortum suae viridarum setuntum habere possint, in quo ceteri nullatenus ingrediantur.

Nouitij ante annum 18. non recipiantur.

Nouitij etiam oblari ante decimum octauum aetatis suae annum completum non recipiantur, neque ante decimum nonum completum ad professionem admittantur.

Recepti qui non sint dimittantur

Qui haecenus recepti, etiam oblari, decimum quintum annum non compleuerint, dimisso habitu Religionis domum ad parentes, & necessarios etiam inuiti remittantur, vel alias omnino emittantur, nec postea in aedibus vnde exierint, aut in alijs eiusdem ordinis domibus, vilo modo debeant conuersari.

Laici minores 25. non recipiantur, & recepti dimittantur.

Laici, qui vigesimum quintum annum non attigerint, ad seruiendum non accipiantur, & qui recepti, etiam nunc ea aetate minores sunt, reijciantur.

Nouitij recipiantur, & educantur in Conuentibus insignioribus tatum.

Nouitij non admittantur, aut educantur nisi in Conuentibus insignioribus, in quibus dormitorium, & capitulum habeant omnino separatum, cuius ingressus alijs fratribus sit poenitus interdictus.

Magistrorum Nouitiorum qualitates, Nouitiorum instituendi forma.

In eisdem domibus sit vnus Magister aetatis prouectioris, moribus, & doctrina praeditus, qui diligentem habeat praedictorum Nouitiorum curam, & illis praesit.

Ipsi autem in Grammatica, cantu, caeremonijs, & ijs quae ad Christianam disciplinam faciunt, instruantur, nec e loco nouitiatum nisi ad Ecclesiam, refectorium, & ad publicas processiones, & interdiu ad aliquam honestam recreationem, cum fida custodia exire debeant.

Vestium Fratrum qualitates, Forma seruandi scripturas, & res Ecclesiae.

In quaque domo sit vnus vestiarum commune, in quo omnia omnium fratrum vestimenta conferantur, quae vnusmodi sint, eademque nulla exquisita arte laborata, sed simplicia, & honesta, ita, vt neq vnus ab altero distinguatur. Cui vestuario Custos praeficiatur, qui munditiae refectionis, & distributionis eorundem vestimentorum curam gerat.

In omni domo, locus tutus cum armarijs, seu capsis habeatur, in quibus scripturae priuilegia, contractus, & omnia iura ad domum pertinentia, itemque res preciosae Ecclesiarum, etiam sacrae, cum suo inuentario, seu repositoario autentico asseruentur, praeter eas, quae quotidiano sunt Ecclesiae vsui necessariae quae in Sacristia, & per Sacristam custodiantur, ita tamen, vt res sacrae a profanis distinguantur. Huius autem loci tres sint claues, quarum vnam Prior, alteram Depositarius, tertiam Procurator domus habeat. Simili quoque modo inuentarium bonorum mobilium cuiusque Ecclesiae, & domus, necnon immobilium, & quorumcunque iurium ad Conuentum pertinentium, in forma probanti conscribatur, deque eo exemplum authenticum fiat duplicatum, vt alterum in propria domo remaneat, alterum vero in Archiuo insignioris, seu principalis domus eius Praeuenturae reponatur.

Infirmaria in quocunque Conuentu instituat.

In omni domo infirmaria commodo loco constituatur pro Fratribus infirmis, cui infirmarius ordinetur, per quem domus ipsa de illis omnibus, quae ad animae, & corporis infirmorum salutem commoda, & necessaria sunt, charitatiue prouideatur.

Prioris officium circa Ecclesiam & eorum ornamenta, Res Sacristiae nullatenus alienentur.

Postremo Prior cuiusque domus praecipuam curam gerat, vt Ecclesiae in suis structuris conseruentur, & reparentur, munda praeter ea, & expurgata, vti decet, contineantur, atque illis de libris, vasis, ornamentis, & alijs ad Altaris ministerium, & diuinum cultum pertinentibus prouideatur, quae pariter munda, & nitida conseruentur.

Decretum irritans.

Res Sacristiae, cuiusvis generis sint, nullo modo alienentur, nec pignori opponantur, nec vilo modo alicui ac commodentur, sed solum Ecclesiae propriae seruiant.

Frates omnes feruent hanc reformationem.

Decernentes irritum, & inane quicquid secus per quoscunque scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca Priori generali, ac omnibus fratribus praedictis per Apostolica scripta mandamus, vt quisque pro se praesentes literas humiliter recipiant, & quocunque in eis statuta, decreta, & mandata sunt, alia desuper a nobis non expectata insione, aut mentis nostrae declaratione, firmiter custodiant, & in omnibus studiosè obedire procurent.

Prior generalis deputatur executor huius constitutionis.

Quinetiam eidem Priori generali committimus, vt ipse easdem praesentes in proximo, & deinceps futuris generalibus, & Prouincialibus Capitulis, & frequenter in omnibus domibus, publice legere, ac eas, & quicquid pro earum executione, & obseruatione, tam in ipsis Capitulis generalibus, vel etiam extra illa ab ipso adhibitis aliquot ex alijs Prioribus, vel Diffinitoribus praedictis, quos duxerit eligendos, statuetur, ordinabitur, & decernetur, in omnibus Prioratibus, ac ab omnibus, & singulis Prioribus, fratribus, & personis praedictis inuoluntate faciat per se, vel alium, seu alios obseruari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac etiam protestantes, & reclamantes, eiusque auxilium, consilium, vel fauorem publice, vel occultè, directè, vel indirectè, quouis quaesito colore, vel ingenio praestantes, tam Ecclesiasticos, quam laicos cuiuscunque dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac etiam Prioratum, dignitatum, & administrationum priuatoriarum, caeteraque iuris, & facti remedia opportuna, appellatione postposita compescendo. Quinetiam contentendentes praedictos in censuras, & poenas supra scriptas, incidisse declarado, inuocato etiam ad hoc etiam opus fuerit auxilio brachij saecularis.

Clausula derogatoria.

Non obstantibus nostris de non tollendo iure quaesito, & de annali, ac trienniali possessore, alijsque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon ordinis praedicti iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, exemptionibus, & indultis Apostolicis illis eiusque superioribus, & personis, eorumque singulis per quoscunque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam, etiam per modum statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus, ac alias sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in genere, & in specie concessis, confirmatis, ac etiam alijs reformationibus, quotiescunque, ac quocunque tempore factis, & promulgatis, ac quibuslibet alijs indulgentijs, & literis Apostolicis, specialibus, & generalibus quorumcunque tenorum existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum, seu dictorum ordinariorum iurisdictio, seu executio impediri valeat quomolibet, vel differrì, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis metio specialis. Quae omnia contra earundem praesentium tenorem nolumus cuiquam in aliquo suffragari.

Denique etiam volumus, vt ipsarum praesentium exempla, etiam impressa, & Capituli, vel Prioris generalis, seu

lis, seu alterius personae in dignitate ecclesiastica constituta, aut eius curiae sigillo, & Secretarij cuiusvis eorum, vel Notarij publici manu obfignata, eandem illam prorsus fidem vbique locorum in iudicio, & extra illud faciant, quam ipsae praesentes facerent, si forent exhibitae, vel ostensa.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae reuocationis, abolitionis, voluntatis, priuationis, amotionis, nunciacionis, concessionis, mandati, praeccepti, interdicti, declarationis, statuti, ordinationis, permissionis, decreti, & commissiois infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo septuagesimo tertio Cal. Iunij, Pontificatus nostri Anno Quinto.

C. Glorierius. H. Cumyn.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo, indictione tertiadecima, die vero vigesima mensis Septembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papae Quinti, Anno Quinto, Retroscriptae literae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt ad valuas Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, vt moris est per nos Scipione de Ostauianis, & Ioannem Andream Rogerium praefati Sanctissimi Domini Nostri Papae Cursores. Antonius Clerici Magister Curforum.

Publicatio.

C I I I I.

Impositio sex decimarum super fructibus, & pensionibus Beneficiorum totius Italiae praeterquam Dominij Venetorum, pro praesidio contra Turcas. Collectorisque deputatio, & facultates.

Similem impositionem fecit Grego. 13. vt infra in eius const. 31. Quo in statu, & ibi notabo.

Moderatio, & Reductio istarum decimarum pro Ordinibus Mendicantium habetur infra prox. in const. 110. Ex superna. Et pro Congregationibus Regularibus infra in const. 111. Licet nos.

Declaratio vero circa soluentes decimas in terminis constitutis, vt scilicet soluant iuxta antiquam taxam, habetur infra prox. in d. const. 111.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. CHRISTIANA Respub. quo redacta sit, quantisque incommodis confligetur, omnibus perspicuum esse non ambigimus: quando inter maximos amplissimorum Regnorum tumultus, ab impijs hominibus contra proprios Principes iam diu (peccatis nostris facientibus) concitatos, cruentaesque pallsim caedes, sauisissimus Turcarum Tyrannus, intelligens summos Reges intellino bello implicatos, atque confectos, ingentes exercitus cogit, potentissimam classem instruit, vt quas sibi in arcano instituit Christianorum partes, improuiso adoriatur, insitamque expleat feritatem: Nam etsi opprimedi Cypri causa fama vagatur, & id Venetis indixerit, ipsique alioqui hoc conijcientes ad defendendum bellum Cyprium egregias numerosaesq; eo militum manus classe trajcere maturat, quibus & nos iam pecunia succurrimus, & quibus possumus rebus necessarijs subuenire conamur, certam tamen non scimus eiusne sit ille consilij propius accedere, atque inuisa sibi Italiae portus idoneos opprimere, vt itinere patefacto in reliquam Italiam, & alias fidelium prouincias pro libito irrumpere possit. Quare prouisa quoquo versus omnia sint necesse habentes, vt quacunque illius furor irruerit, potentibus armis reprimatur. Hoc cum vbique factum iri vehementer expetimus, & quae possumus auxilia cuius egenti impertimur, tum etiam a nobis illud sedulo curandum est, vt omnes ora maritimae muniantur, praesidia disponantur, noui equitum, peditumque delectus primo quoque tempore habeantur. Sed immensi sumptus quos Principibus Christianis pro sua & fidei defensione laborantibus, vbi res tulit, suggestimus, & pro exercitu quem superiore anno in Gallia contra haereticos misimus, ac pro tutela Aunionis, comitatusque nostri Venusini, tandem suppeditauimus, & nunc ad tenendas ibi alias nouas, quas imminentibus quotidie magis dictorum haereticorum periculis proxime decreuimus, militum copias, amplius facere compellimur. Aliae item diuersorum generum calamitates vsque eò temporalem Rom. Ecclesiarum affixerunt, ita Cameram Apostolicam ordinario prouentu exinanierunt, vt si repente vis aliqua irruerit, ad eam propulsandam necessaria manifesto sint defutura. His nimiru angustijs, & difficultatibus circueunti & obsessi, omnia prius conari decreuimus, quam subditos nostros alijs oneribus & miserijs nimium affectos, grauioris ponderis accessione vexare.

Causa impositio nis decimarum.

Quare habita pro rei grauitate cum fratribus nostris deliberatione matura, ad peculium Ecclesiae (cuius causa vt maxime agitur) de necessitate conuersi, Indicimus & imponimus sex integras Decimas omnium & quorumcunque fructuum, reddituum, prouentuum, iurium, obuentionum, distributionum, quotidianarum, & emolumentorum ordinariorum, & extraordinariorum, omnium & quorumcunque ecclesiarum, Patriarchalium, Metropolitanarum Cathedralium, Collegiatarum, & Parochialium, necnon Monasteriorum, & Conuentuum, ac etiam Menfaru Patriarchalium, Archiepiscopalium, Episcopaliu, Abbatialiu, Capitularium, & Conuentualium, Prioratum quoque, Praepositarum, Praepositoriarum, Canoniarum, Praebendarum, dignitatum, Personatum, Administrationum, & Officiorum, caeterorumque beneficiorum ecclesiasticorum cum cura & sine cura, secularium, ac sancti Benedicti, S. Augustini, Cluniacensis, Cisterciensis, Pramonstratensis, S. Basilij, Humiliatorum,

Impositio sex decimarum super fructibus beneficiorum Italiae, non tamen Dominij Venetorum.

Simile impositio nem fecit Leo X. vt sup. fol. 219. in eius const. 19. Excipitur Hospitalis S. Ioan. Hierosolymitani, cuius privilegia habet sup. prox. in const. 28. fol. 960.

Impositio alia sex Decimarum sup. pensionibus.

Tempora solutio num.

Pena non soluentium decimas in tempore, aut non integre, &c.

Conductores, possessores, &c. debent solvere decimas nomine Dominorum, & Pensionarium.

Decime super fructibus soluantur iuxta communem estimationem, & super pensionibus ad rationem pro centenariis. Exemptiones, & pacta quaecunque a solutione Decimarum non exsistent.

Quietantia Ministeriorum Camerae de Decimis valet pro & si essent principalium.

Conductorum prorogatio vsq; ad satisfactionem Decimarum. Decretum irritans.

Collectoris deputatio, & facultas.

rum, Syluestrinorum, & (qui proprietates, redditusque certos ex privilegio, vel alias possident) Mendicantium, ac quorumcunque aliorum ordinum vtriusque sexus, necnon Congregationum regularium, & praeterea Hospitalium, etiam pauperum hospitalitatem non exercentium, seu bona & redditus ultra infirmorum necessitates, & alia pro quibus instituta sunt, pia officia exercenda possidentium, necnon Beatae Mariae Theutonico-rum, sancti Lazari de Altopassu, Templi Dominici, & aliarum Militiarum (Hospitalis Sancti Io. Hierosolymitani, quae pro sui tutela contra dictos Turcas, & alios infideles alienis auxilijs continuo eget, dumtaxat excepta) in omni Italia, praeter dominium praedictorum Venetorum (cuius clerum vniuersum causa huiusmodi expeditio nis in Turcas iam onerauimus) consistentium, secundum verum annum valor em fructuum, reddituum, prouentuum, & aliorum praedictorum.

Ac etiam indicimus, & imponimus sex alias Decimas omnium & quarumcunque pensionum annuarum super fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, obuentionibus, emolumentis, & distributionibus supra dictis assignatarum & assignatarum percipiendas, exigendas, & leuandas ab omnibus & quibuscunque Episcopis, Archiepiscopis, Primatibus, Patriarchis, & alijs Ecclesiarum Praelatis, ac ceteris cuiuscunque dignitatis, status, & conditionis personis praedicta quocunque iure, & titulo obrinentibus, & obtenturis, necnon Oeconomis, & administratoribus perpetuis & temporalibus, usufructuarijs, ac fructus, pensiones, res & alia huiusmodi iura ex quacunque causa sibi apostolica auctoritate in toto, vel in parte reseruata habentibus, & habituris, secularibus, & regularibus Ordinum, Congregationum, Militiarum, & Hospitalium praedictorum, Necnon ab ipsis ecclesijs, capitulis, conuentibus, ordinibus, congregationibus, collegijs, hospitalibus, militiis, mensis, massis, & locis, quocunque privilegio, & exemptione reali, personali, & mixta, antiqua, & immemorabili, pacifica, & continua suffultis.

Quos omnes ad hoc efficaciter obligatos pro vna intra proximum diem festum Sancti Michaelis Archangeli, qui mense Septembri incidit, & pro alia intra eundem festum Anni proxime futuri, & pro tertia partibus aequalibus intra illum ipsum diem festum consequentis protinus Anni, Camerae praedictae, & illius procuratoribus ad id constituendis omnino volumus persoluisse.

Quicunque vero decimas huiusmodi nullo modo, vel non integre scienter, aut non secundum verum annum valorem fructuum, reddituum, prouentuum, iurium, obuentionum, distributionum, & emolumentorum, siue non in terminis constituendis exhibuerint, seu in illorum exhibitione malitiam commiserint, siue fraudem, Ecclesiarum Antistites suspendimus a diuinis, Capitula vero, Conuentus, & Collegia quaecunque Ecclesiae interdicto supponimus, ac singulares personas Antistites inferiores excommunicationis sententia innodamus.

Ceterum ad praedictas Decimas consequendas, praecipimus etiam omnibus conductoribus, censuarijs, & locatoribus proprietatum, fructuum, rerum, & iurium praedictorum, etiam huiusmodi pensionibus oneratorum, vt vtraque Decima nomine Dominorum, & pensionarium ad computum suae quilibet locationis, omnibus vero possessoribus, usufructuarijs, & alijs pensiones soluere debentibus, vt ipsi etiam Decimas pensionum huiusmodi nomine pensionarium Camerae, & Procuratoribus praedictis integre persoluant.

Decernentes Decimas fructuum, reddituum, prouentuum, & aliorum iurium praedictorum secundum communem illorum estimationem arbitrandas, alias vero pensionum Decimas ad rationem Decem pro Centenario praestari debere, & secundum ea praedictos omnes in solidum cogendos esse, ipsarumque Decimarum procuratores a quibus liberet integre exigendi optionem, facultatemque habere.

Neque vllas omnino immunitates, & exemptiones, etiam ex causa resignationis, cessionis, iuris, concordiae, conuentionis, aut quacunque alia graui & onerosa occasione, quocunque modo concessas, & interim concedendas, integram solutionem huiusmodi minuire, vel impedire, neque possessores, usufructuarios, aut alios pensiones huiusmodi soluere debentes, etiam si ipsi iuri & actioni petendae vel retinendae portionis, & ratae partis pensionarios contingenti iureiurando renuntiauerint, & illam libere donauerint, & facultati repetendi renuntiauerint, atque ex forma dictae Camerae amplissima cauerint, modo aliquo obligari, nec ad id pro dicto tempore constringi posse.

Omnis vero confessiones, & quietantias receptionis Decimarum a Procuratoribus, & ministris Camerae praedictae tam conductoribus, censuarijs, & locatoribus nomine suorum principalium, quam etiam ipsis, necnon possessoribus usufructuarijs, & alijs pensiones soluere debentibus, nomine pensionarium faciendas, perinde valere, atque in iudicio & extra illud vbique locorum fidem facere, ac si ipsi essent principalibus, & pensionarijs praesentibus, & soluentibus factae, & exhibitae fuissent.

Conductores autem, qui pretium locationis dominis legitime anticipauerint locationem suam huiusmodi, quam ad hoc prorogamus vsque ad integram satisfactionem, vt prius etiam adueniente successore continuare debere.

Sicque per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales in quauis causa & instantia, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, vbique iudicari & diffiniri debere, Necnon irritum & inane quicquid seorsum per quoscunque scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Vt autem omnia supra dicta, sicut causa vrgens postulat, diligenter & fideliter exequantur, Dilectum filium nostrum Aloysium tituli Sancti Clementis Presbyterum Cardinalem Cornelium nuncupatum, Camerarium nostrum, cuius integritas & experientia iam pridem nobis perspecta est, Generalem omnium Decimarum praedictarum Collectorem in vniuersa Italia, cum omnibus, & quibuscunque privilegijs, iurisdictionibus, & iuribus, quae omnes alij ante hac huiusmodi Collectores habuerunt, auctoritate praedicta tenore praesentium constituimus, & ordinamus, eique plenam, liberam, & absolutam potestatem, facultatem, & auctoritatem tribuimus, omnes ipsas Decimas Camerae praedictae nomine vbique procurandi, praedictos omnes tam coniunctim, quam diuisim ad integram illarum solutionem, vt praedictum est, faciendam, etiam per edictum locis publicis assignandum, monendi, & requirendi, non parentes, fraudulentos, & ceteros contumaces in censuras & poenas praedictas incidisse declarandi, proprietates, res, fructus, & alia bona ipsorum etiam manu regia apprehendendi, & vsque ad condignam satisfactionem retinendi, contraditores, & perturbatores, molestatores, & rebelles quoscunque, eisque auxilium, consilium, vel fauorem, publice vel occulte quouis quacunque colore praestantes, cuiuscunque dignita-

tis, gradus, ordinis fuerint, praedictis alijsque censuris & poenis Ecclesiasticis, necnon pecuniarijs, ceterisque iuris & facti remedijs opportunis compellendi, illasque etiam iteratis vicibus aggrauandi, dignitatibus, beneficijs, & officijs omnibus priuandi & amouendi, & ad futura inhabiles faciendi, interdictum ecclesiasticum apponendi, auxiliumque brachij secularis quandocunque opus fuerit inuocandi, Ad sanitatem vero reuerfos, qui debite satisfecerint, ab omnibus censuris & poenis supra dictis in forma ecclesiae consueta absoluendi, super irregularitate forsan incurfa dispensandi, & ad pristinum statum omnino restituendi. Praeterea collectores, & subcollectores fide & facultatibus idoneos in omnibus ciuitatibus, terris, & prouincijs, Italiae praedictae quotquot viderit expedire, cum simili aut limitata, non tamen absoluendi potestate constituendi, eumque vel eos arbitrio suo reuocandi, negligentes & morosos remouendi, ac alium seu alios surrogandi, quotiescunque ei videbitur: In delinquentes & suspectos per se vel alium seu alios, etiam simpliciter & de plano, ac sine strepitu & figura iudicij inquirendi & meritis poenis puniendi, modos & formas in praedictis seruandis praescribendi, dubia quaecunque in praemissis forte oritura declarandi, & prorsus omnia, & quaecunque circa ea necessaria, & opportuna faciendi, statuendi, & exequendi, etiam si talia forent quae mandatum exigent magis speciale, quam praesentibus est expressum.

Non obstantibus fel. recor. Bonifacij Papae VIII. de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, ac alijs Apostolicis constitutionibus, necnon Ecclesiarum, monasteriorum, ordinum, congregationum, hospitalium, militiarum, & locorum praedictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, visibus, & naturis. Quodque praelatis & personis praedictis, eorumque Ecclesijs & locis, vel quibusuis alijs communiter vel diuisim a praedicta sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto, necnon personis; earumque nominibus & cognominibus, Ecclesijs, monasterijs, ordinibus, & locis huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs privilegijs, exemptionibus, immunitatibus illis in genere & in specie quomodocunque concessis, confirmatis, & innouatis, etiam solutiones decimarum aliter quam secundum antiquam taxam, & nisi in vniuersali decimarum per orbem impositione fieri prohibentibus, necnon promissionibus, donationibus, obligationibus, iuramentis, renunciationibus, vinculis, & cautelis in assignatione praedictarum pensionum factis, quibus per impositionem decimarum huiusmodi pensionum neminem teneri, neque eas quoad praemissa contra quemquam locum habere declaramus, alijsque indulgentijs, & literis Apostolicis, generalibus, & specialibus, cuiuscunque tenoris existat, per quae praesentibus non expressa, aut omnino non inferra, effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, quae omnia contra praemissa nolumus cuiquam in aliquo infringari, necnon alijs huiusmodi impositionibus & concessionibus ad tempus nondum elapsum per nos factis, ceterisque contrarijs quibuscunque.

In percipiendis autem decimis praedictis constitutione patris me. Clementis Papae V. in Concilio Viennen. editam, quod decimae ad monetam currentem communiter leuari, nec calices, libri, ceteraque ecclesiarum ornamenta diuino cultui dicata, ex causa pignoris capi, recipi, vel distrahi, aut alias quomodolibet occupari debeant, vbique volumus obseruari.

Quin etiam praecipimus, ne quisquam etiam plura quantuncunque valoris beneficia ecclesiastica, seu plures pensiones, aut fructus, seu talia mixtim obtinens, pro litera & sigillo quietantiae vniuersalis, si illam habere voluerit, ultra vnum carlenum confidentem quatenus triginta septem huius monetae soluere teneatur, nec ad aliud onus etiam praetextu Cambij vsquam compellatur.

Quia vero difficile nimis esset praesentis literas quocunque illis opus erit perferre, etiam volumus vt illarum exemplis etiam impresis, & notarij publici manu, ac Aloysij Cardinalis & Camerarij praedicti, aut alterius collectoris seu praelati ecclesiastici, eiusue curiae sigillo obsignatis eadem prorsus fides in iudicio & extra illud vbique locorum adhibeatur, quae illis ipsis adhiberetur si essent exhibitae, vel ostensa.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae indictionis, impositionis, voluntatis, suspensionis, suppositionis, innodationis, praeccepti, decreti, prorogationis, constitutionis, ordinationis, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominae milleesimo quingentesimo septuagesimo pridie idus Maij, Pontificatus Nostri Anno Quinto.

C. Glorierius. H. Cumyn.

C V.

Aromatarij an sint praeferendi alijs creditoribus Praelatorum in Romana Curia decedentium.

De ordine seruando inter huiusmodi creditores, vide sup. f. 977. const. 33. Cupientes litium.

De Aromatariorum autem privilegijs habes supra in Iulio III. consti. 51. Beatissime, fol. 54.

PIVS Papa V. Motu proprio, &c. QVIA sicut accepimus, a nonnullis dubitari contingit, An praemissis Motus proprius in ea parte quae extendatur vel contineat Aromatarios, qui occasione suorum aromatum, & aliarum mercium ad exercitium eorum spectantium creditores existunt: Nos dubitationem huiusmodi tollere cupientes, animaduertentes quod

Clausula derogatoria.

Decimae soluantur ad monetam currentem.

Carlinus vnus soluat pro quietantia quantumcunque generaliter.

Hic motus proprius est sup. num. 33. fol.

Causa huius declarationis.

ter quod illorum merces ad victum quotidianum necessaria non existunt, sed potius pro delicijs inseruiunt, aut pro medicamentis, quorum occasione magnum sibi quæstum parant, & nihilominus speciali priuilegio sunt muniti, cuius vigore concernunt, cum obligatione in forma Cameræ. Propterea declaramus, dispositionem supra dictam, Aromatarios quo ad medicinalia, & expensas funerum non comprehendere, nec eos qui fuerunt de eorum credito satisfacti, præfinito iuramento de restitutione prioribus, & potioribus, cum non teneantur illud seruare, ex quo non vergit in dispendium salutis æternæ.

Fiat Motu proprio. M.

C V I.

Reuocatio Priuilegiorum, & consuetudinum Ecclesiarum, aliquid recipiendi in collatione aut alia prouisione seu admisione ad possessionem Beneficiorum.

Ad quod habes Concil. Ind. Sess. 24. cap. 14. De Reform.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. DV R V M nimis, & incommodum arbitramur, quod ecclesiarum ministri in ijs quæ ad ipsorum sustentationem subpeditant, dispendia patiantur. Quocirca cū hanc ad rem, simulque prohibenda ab Ecclesia Dei auaritiæ prauitatem, editas ante hac sanctiones minime satis esse intelligimus, nouæ constitutionis subsidio cogimur prouidere. Cum itaque alias ex plurium Ecclesiarum Cathedralium & Collegiatarum constitutionibus, aut ex praua consuetudine obseruari intelligeretur, vt in electione, præsentatione, nominatione, institutione, confirmatione, collatione, vel alia prouisione, siue admisione ad possessionem alicuius Cathedralis Ecclesiæ, vel beneficii, canonicatum, aut præbendarum vel partem prouentuum, seu ad distributiones quotidianas certæ conditiones, seu deductiones ex fructibus, solutiones, promissiones, compensationes siue illicitæ, aut etiam quæ in aliquibus Ecclesijs dicuntur Turnorum lucra, interponerentur, licet Sancta Synodus Tridentina hæc detestata mandauerit Episcopis, vt quæcunque huiusmodi quæ in vsus pios non cōuerterentur, atq; ingressus eos qui simoniacæ labis, aut sordidæ auaritiæ suspicionē haberent, fieri non permitterent, ipsique diligenter de eorum constitutionibus, siue consuetudinibus super prædictis cognoscerent, & illis tantum quæ probarent exceptis, reliquis vt prauas & scandalosas rejicerent, eos vero qui aduersus prædicta quauis ratione commisissent, poenis contra simoniacos editis teneri decreuerit: multorum tamen indomita cupiditate tam prædicta, quam alia ad beneficium, & commodum ipsorum ministrorum edita, aut omnino cōtemnuntur, aut in varios sensus traducta perperam eluduntur. Quare nos pro diuini cultus exercitio, simulque euocatorum ad illum auxilio plenius, euidentiusque consulendum fore, rati, reuocamus, & abolemus omnia & quæcunque priuilegia, consuetudines, & statuta quarumcunque Ecclesiarum Cathedralium & Metropolitanarum, ac maiorum, nec non collegiatarum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, aut alio quouis præfidio munita, ac etiam supra hominum memoriam, & longissimo ac quantocunque tempore etiam continuo obseruata, siue pro soluendis Ecclesiarum, vel Prælatorum debitis, siue pro supportandis illorum oneribus, siue alijs etiam maioribus, maximis, & urgentissimis causis concessa, & approbata, ac etiam multiplicatis vicibus innouata, extensa, & moderata, quod vacantibus ipsarum Ecclesiarum dignitatibus, canonicatibus, præbendis, portionibus, beneficijs, & officijs, fructus, ac etiam quotidianæ distributiones ex eis primo ab ipsa vacatione Anno, aut longiore, vel etiā breuiore tempore prouenturi, mensæ Episcopali, seu capitulari, aliove loco integre, vel partim remaneant, seu applicentur, aut in communes vsus cedant, seu inter alios canonicos, & personas Ecclesiæ, seu Capituli diuidantur. Quodque nullus etiam Apostolica auctoritate prouisus in canonicum recipi, aut ad dignitatem, seu portionem, beneficium vel officium admitti, vel alias in eius possessionem induci possit, nisi prius de obseruandis huiusmodi priuilegijs, consuetudinibus, & statutis iuramentum præstiterit, & obtentæ illorum derogationi, ac fructuum, & distributionum perceptioni renunciauerit, seu capitulo, & personis prædictis cesserit, seu (vt appellat) dulciaria, aut quid aliud præstiterit. Quorum omnium tenores, causas, & effectus habemus præsentibus pro expressis, quibuscunque illa concepta sint formulis, necnon irritantibus, & alijs decretis roborata: Volentes ea omnia vires & effectus de cætero non habere. Præcipimus igitur & interdiciamus omnibus Episcopis, Capitulis, Collegijs, & personis ad quos id pertinet, ne posthac fructus, aut distributiones huiusmodi, nec prorsus vllam eorum partem retineant, neue ipsorum cessionem, vel renunciationem, aut dulciaria, vel alia quomodocunque petant, vel exigant, aut quemquam suis ordinaria, siue apostolica auctoritate prouisum, ad præstandum huiusmodi iuramentum inducant, aut illi prædicta non facienti possessionem impediunt, vel remouentur. Quicunque contrafecerint, si Ecclesiarum Antistes, tam diu a Pontificali officii exercitio sint suspensi, donec satisfactione prouia illis per sedem apostolicam suspensio relaxetur: capitula vero, & collegia quæcunque ecclesiastico subiacent interdictioni, ac singulæ personæ in excommunicationis sententiam incurrant, a qua, nisi in mortis articulo constituti, ab alio quam a Ro. Pont. absolutionis beneficium nequeant obtinere, Decernentes huiusmodi præstita iuramenta non tenere, nec quemquam illis obligari, quinimo iurantes in huiusmodi censuram incidere: Necnon irritum, & inane quicquid secus super his per quoscunque scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et nihilominus statuimus, vt ubicunque huiusmodi fructus, & distributiones fabricæ, vel sacristiæ, aut alterius pij loci vsibus vltra semeltempus reperiuntur concessi, horum dumtaxat dimidia pars ipsi sacristiæ, vel fabricæ, aut pio loco deinceps tribuatur, alteram vero beneficiati prædicti, integre percipiant. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis contrarijs quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel diuifim ab apostolica sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, decreto prædictæ synodi, ac etiam constitutionem se. re. Ioannis Papæ XXII. quæ incipit, Suscepti, & alijs iuribus hac de re disponentibus nihilominus alias in suo robore duraturis. Cæterum per prædicta non intendimus illis præiudicare capitulis, collegijs, mensis, aut personis fructus & distributiones inter vacationem be-

Cōcll. Trid. Sess. 24. cap. 14. De Reform. præ. mandauit Episcopis, vt prauas consuetudines Ecclesiarum, Collegiatarum, & Cathedralium, aliquid recipiendi in prouisionibus Beneficiorum.

Hic Pontifex modo reuocat consuetudines & constitutiones huiusmodi.

Et contrarietibus prauas imponit.

Clausulæ derogatoriz.

Declaratio huius, cōstitutionis

nem beneficiorum, & eorum collationem, siue possessionis apprehensionem prouenientes ex statuto, consuetudine, vel priuilegio huiusmodi percipientibus, vel retinentibus, quo minus ipsi interim vt antea exigere valeant & habere. Postremo volumus, vt præsentium exempla etiam impressa, Notarij publici manu, & Pralati Ecclesiastici, eiusue Curie sigillo obfignata eandem illam prorsus fidem vbique loeorum in iudicio & extra illud faciant, quam facerent ipsæmet præsentibus, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, abolitionis, præcepti, interdicti, decreti, statuti, intentionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo septuagesimo pridie Cal. Iunij, Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyna.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo, indictione tertiadecima, die vero tertiadecima Iulij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno Quinto, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Principis Apostolorum de Vrbe, ac valuas Ecclesiæ Sancti Ioannis Lateranensis, & ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, per nos Scipionem de Octauianis, & Antonium Clerici, Cursores Apostolicos. Stephanus de Olea Magister Curforum.

Publicatio.

C V I I.

Facultas concessa Cardinali Camerario, & Gubernatori Urbis, ac Thesaurario generali absoluendi, & remittendi Bannitos, & componendi, &c. cum interuentu Procuratoris Fiscalis.

Aliam similem constitutionem fecit idem Pon. infra nu. 146. Dum mente, & Greg. 13. nu. 97. Cum regis.

De materia autem Bannitorum, vide infra in Grego. 13. constitutione. 66. In tanta.

P I V S Papa V. Ad futuram rei memoriam. P L I C E T primum, & præcipuum Ecclesiæ fundamentum existat vnigenitus Dei filius, referēte etiam Apostolo, quia fundamentum positum est, præter quod aliud poni non potest, quod est Christus Iesus, secundum tamen, & secundarium Ecclesiæ fundamentum existit beatissimus Apostolus Petrus, ad quem veritas ait, Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, qui sicut a Christo petra dictus est Petrus, ita etiam a Christo capite vocatus est caput, ipso sibi dicente, Tu vocaberis Cephas, vt per hoc vniuersi fideles agnoscerent, quod ipsi tanquam fundamento & capiti, vniuersalis est Ecclesiæ cura specialiter demandata. Mirum ergo nemini videri debet, si nos, qui meritis licet imparibus, locum eius in Apostolica Sede tenemus, de singulis Christi fidelibus, qui sub Ecclesiæ nomine referuntur, ita solliciti, & anxie cogitamus, vt dum illos aliquibus premi angustijs conspicimus pro illarum releuatione spiritualia sapissime, quandoque vero & temporalia requirimus auxilia. Ac quoniam, vt in temporalibus plurimum solet, in illis humani fallitur incertitudo iudicij, aliqua salubriora censentes, ea quæ prius probaueramus, rejicimus, idque et si semper a nobis, tamen præcipue his temporibus agnoscimus incessanter esse faciendum, dum in omnibus tenebrarum harum partibus diabolicæ præuaricationis ministros in ipsius Petri nauicula videmus insurrexisse, inconsultemque Christi tunicam scindere moliri, ac iuxta prophetæ sententiam, sicut cauponem aquam vino commiscentes tendere arcus, ac parare sagittas in pharetra, vt sagittent in obscuro rectos corde, adeo vt intrepide asserere possimus Apostoli adimpletam esse sententiam dicentem: Nouissimis temporibus discedent quidam a fide attendentes spiritibus erroris, & doctrinis dæmoniorum in hypocrisis loquentium mendacium, & cauteriatam retinentes conscientiam, habentes quidem speciem pietatis, virtutem autem eius penitus abnegantes, & hos deuota. Huc accedit ingens ille Turcarum impetus, qui præterea Insula Meliuitana facta persecutione, ac in Pannonia nouissimis diebus depopulatis agris, ingentique vtrobique Christianorum cæde habitata non contentus, ingentem adhuc Triremium classem præparare auditur, qua Christianorum fines inuadat, eosque calamitatibus innumeris affligat. Quibus quidem nos incommodis prout tenemur occurrere satagentes, necnon post a Deo optimo maximo imploratum præfidium ad humanum quoque auxilium deuenire volentes, considerantesque ad hoc bellum peragendum plus maritimum quam terrestre nobis esse comparandum exercitum, qui etiam haberi nullo modo poterat, nisi multorum Remigum opera, qui illum nauigijs, quo opus esset, adueheret, nobis præsto esset, vt facilius Remiges huiusmodi haberi possent, diuersis bannimentis & proclamationibus in prouincijs, & ciuitatibus, nobis & apostolicæ sedi subiectis per dilectos filios earum Gubernatores, & Præfides factis, omnibus bannitis, & capitaliter condemnatis, significandum duximus, Quod si quis ipsorum bannitorum vnum vel plures iuxta eorum facultatem Remiges, qui inseruirent classi Triremium Christianorum, exhiberet, a sententijs & condemnationibus contra eos liberati, & absoluti censerentur, seu absolui, & liberari possent, sub certis modo, & forma, prout latius in dictis proclamationibus continetur. Attendentes nihilominus id eo pacto non facile expediri posse, tum ex eo quia prædicti banniti & condemnati homines ad id aptos minime præstare valent, tum etiam quia, si opus, esset, non vsquequaque nobis cautum foret, quod prædictis Remiges ad id pro anno sequenti inseruirent, pro faciliiori præmissorum executione magis expedire duximus sententias & condemnationes ipsas in pecuniarias poenas siue multas commutare, quibus pecunijs homines aptos ad remigandum in locis maritimis, etiā extra statum nostrum cōducere valeremus. Nos igitur bannimentorum & proclamationum, ac indultorum nuper per nos in fauorem ipsorum bannitorum

Hic Pont. concesserat remissionem Bannitis qui iuxta eorum facultatem præstare Remiges inseruirentes classi triremium cōtra Turcas.

Sed modo eam reuocat ex causis hic expressis.

(vt præmittitur) editorum & concessorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illaque exprimi & inferri posse decernentes, Motu proprio, ac ex certa nostra scientia, & de apostolica potestate plenitudine, bannimenta, & proclamationes ac indulta, aliaque præmissa harum serie penitus, & omnino cassamus, & annullamus, nullaque & inualida, ac nullius roboris, & efficaciam fore declaramus: Necnon dilecto filio nostro Aloysio tituli Sancti Clementis presbitero Cardinali Cornelio nuncupato Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario, ac dilectis filijs Magistro Mōti de Valētibz notario nostro, ac alma Urbis Governatori, & Vicecamerario, ac Bartholomæo Bufforto nostro & Cameræ apostolicæ Thesaurario generali, vt cum interuentu dilecti etiam filij Herculis Seueroli Filici nostri procuratoris, pœnas & condemnationes etiam capitales pro quibusvis homicidijs, & alijs enormibus, & quantumuis grauibz delictis & criminibus etiam reiteratis, etiam si plura banna in vnus, vel plurium personis illata fuerint (Hæresis, læsæ maiestatis diuinæ, vel humanæ, Iassassinij, & delictis in Ecclesijs perpetratis, falsæ monetæ, ac Patricidij dumtaxat exceptis) latas, & inflictas, in pœnas & multas pecuniarias pro delictorum, & personarum qualitate moderandas pro his, qui infra tres menses a data præsentium concordauerint, Aloysius Cardinalis & Camerarius, & alij prænominati possint & valeant ipsos condemnatos, & quo ad clericos, & alios in sacris ordinibus constitutos homicidas videlicet, eos tantum, qui non ex proposito, sed casu, vel vim vi repellendo vt se a morte defenderent, ab excommunicationis, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis etiam corporis afflictiujs, & vltimi supplicij, in vtroque foro absoluerent & liberare, omnemque inhabilitatis, & infamæ maculam, siue notam, contra ipsos præmissorum occasione quomodolibet insurgentem ab eis penitus abolere, ipsosque in pristinum, ac eum, in quo ante præmissa erant statum honores, famam, & dignitates, singulaque priuilegia, quibus ante fruebantur, & gaudebant, ad patriam (si pacem ab hæredibus interfectorum, seu alias a partibus offensis reportauerint) illos vero, qui pacem, vt præmittitur, non habuerint, seruato exilio a loco seu locis perpetrati delicti, per quinqueaginta milliaria, aut minus ad Aloysij Cardinalis, & aliorum prædictorum arbitrium, donec pacem habuerint, ac ad bona quæcunque restituere, reponere, & plenarie reintegrare: Necnon cum eis, qui clericali charactere alias rite insigniti fuerint, & ad sacros ordines promoti, quod præmissis non obstantibus charactere, & ordinibus prædictis vti, aut qui ad illos promoueri voluerint, promoueri possint, necnon quæcunque, quotcunque, & qualiacunque beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura, etiam si Canonicatus, & præbendæ ac dignitates, etiam post pontificales maiores in Cathedralibus, seu Metropolitanis, aut principales in Collegiatis Ecclesijs, & electi sibi in posterum conferenda recipere, & quoad vixerint retinere, libere & licite possint, & valeant, dispensare, ac quibusvis iudicijs, & personis cuiuscunque status, gradus, & præminentie existant, ne ipsos Bannitos, seu eorum aliquem ratione delictorum, de quibus concordauerint, directè vel indirectè quouis quæsito colore, vel ingenio in persona, vel rebus molestare, perturbare, vel inquietare presamant, districtius inhibere, plenam, liberam, ac omnimodam potestatem, & facultatem, per præsentem concedimus, & elargimur. Necnon absolutiones, liberationes, aliaque præmissa, & quicquid per dictum Aloysium Cardinalem, aliosque præfatos super præmissis actum, gestumue fuerit, rata, grata, & firma perpetuo habemus, illaque apostolice manum firmitate subsistere, literisque patentibus manu Aloysij Cardinalis, & aliorum supranominatorum, & sigillo prædicti Cardinalis Camerarij subsignatis, & absque præsentium insertione plenam fidem adhiberi, ipsique Bannitis, & condemnatis, ac si essent literæ sub plumbo, vel sub annulo piscatoris, vel manu nostra signatæ, suffragari decernimus. Sicque per quoscunque Iudices & Commissarios quauis auctoritate fungentes fablata eis, & eorum cuiilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac ecclesiarum in quibus beneficia, seu Canonicatus, & præbendæ, aut dignitates huiusmodi erunt, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, necnon quibusvis literis apostolicis, & præsertim fel. rec. Pauli IV. & Pij etiam IV. ac etiam nostris & quoruscunque aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum contra homicidas, & bannitos huiusmodi sub quibusvis tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis in contrarium quomodolibet concessis, quibus omnibus; & singulis (illorum tenores præsentibus pro plene & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus) hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod pecuniæ per prædictos bannitos ex dicta causa soluendæ penes depositarium per ipsam Thesaurarium deputandum ad effectum præmissum deponantur.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo piscatoris, die secunda Iunii millesimo quingentesimo septuagesimo: Pontificatus nostri Anno Quinto.

Cæ. Glorierius.

Die septima Iunii millesimo quingentesimo septuagesimo, hæc literæ apostolicæ admittæ & registratæ fuerunt de mandato supradictorum Illustriss. & Reuerendiss. D. mei. Aloysij Cardinalis Camerarij, & Reuerendorum Dominorum Montis de Valentibus almæ Urbis Governatoris Vicecamerarij, & Bartholomæi Bufforti Thesaurarij apostolice generalis Iudicum, vt præfertur, specialiter deputatorum, libro primo signaturarum eiusdem S. D. N. Papæ apud me infra scriptum Cameræ apostolicæ Notarium. fol. 44.

Andreas Martini.

Moderatio

Facultatesque concedit Camera, Governatori, & Thesaurario generali, remittendi bannitos infra tres menses.

Decretum irritans.

Clausula de rogatorie.

Pecuniæ deponantur penes Deputatum.

Admissio, & registratio in Camera Apostolica.

CVIII.

Moderatio facultatum nominandi Bannitos.

De materia Bannitorum, vide supra in const. 13. Ex supernæ fol. 937. Et ibi nota.

PIUS Papa V. Motu proprio, &c. **P**ALIAS cupientes facinorosorum hominum & bannitorum, quorum numerus in ditione Ecclesiastica in infinitum propemodum excreuerat, improbitatem coercere, & tantum malum de medio tollere, ac quieti & tranquillitati bonorum prospicere, inter cætera per nos, seu de mandato nostro prodita desuper remedia, aliquorum prædecessorum nostrorum vestigijs inherentes tolerauimus, & obseruari permisimus bannimenta, & proclamata diuersorum Rectorum prouinciarum, ac Gubernatorum nobis subiectarum ciuitatum, per quæ indulgebatur & concedebatur, vt quicumque aliquem capitaliter bannitum curiæ traderet seu interficeret, si ipse tradens seu interficiens bannitus etiã reperiretur, rebannitione alias non modo facti impunitatem, sed etiam ius alium pro æquali vel minori delicto bannitum nominandi & rebanniendi consequeretur. Cum autem tam ex hoc quàm ex solerti cura, & diligentia ministrorum nostrorum in facinorosis huiusmodi persequendis & puniendis adhibita, tot iam debito supplicio affecti fuerint, vt ditio præfata si non integre, at certe ex maxima illius parte huiusmodi malis hominibus expurgata dici possit, adeo vt verisimiliter sperandum sit remedium ordinarium Rectorum prouinciarum, ac ciuitatum ad eos qui supersunt satis futurum: Et insuper prospicientes ex huiusmodi indulto multos iam sub spe alicuius nominationis consequendæ occasione maleficij perpetrandi aucupatos, atque ita quod ab initio, & ipsa experientia salutare, & legitimum remedium comperit fuerat, modo hominum malitia in aliorum perniciem tendere, atque ex alijs rationabilibus causis animi nostrum mouentibus, indulti præfati obseruatiam duximus moderandam. Quapropter (saluis ijs quæ de bannitis huiusmodi per communitates, ac locorum dominos persequendis, & de ipsis bannitis impune offendendis, per nos & alios prædecessores nostros, ac quoscunque Rectores, & Gubernatores prouide statuta sunt, quinimo illa quatenus opus sit inuouantes) ius, & facultatem occasione traditi, vel interfecti banniti, alium bannitum rebanniendi, tam vigore constitutionum prouincialium, quàm bannimentorum quoruscunque Rectorum prouinciarum, seu ciuitatum nobis, & S. R. E. quomodolibet subiectarum Gubernatorum, quàm etiam apostolica rum constitutionum, si quæ forte desuper emanasse reperiantur, competentia, ac ipsas constitutiones, & bannimenta ius, & facultatem huiusmodi concedentia, in ea parte tantum tollimus & abrogamus. Ita tamen quod si tradens, vel interficiens bannitum ipse pro æquali, vel minori delicto bannitus reperiat, possit quidem seipsum via prædicta (seruatis nihilominus ijs quæ alias desuper seruari debere præceptum fuit) rebannire & liberare, sed si ipse tradens vel interficiens minime sit bannitus, tantummodo facti huiusmodi impunitatem, non autem amplius præmium, & ius nominandi consequatur. Quocirca dilecto filio Aloysio tituli Sancti Clementis S. R. E. Cardinali Camerario, ac quibusvis prouinciarum, ciuitatum, terrarum, & locorum in ditione Ecclesiastica constituentium, legatis, vicelegatis, gubernatoribus, ac ius dicentibus quibuscunque tenore præsentium committimus, & mandamus, ne postquam præsentis nostri Motus proprii cedula in Camera Apostolica admittæ fuerit, quempiam de cætero ad beneficium huiusmodi iuris nominandi & rebanniendi, contra præsentium tenorem admittat, sed illas inuolubiter, & sine fraude obseruent & obseruari faciant. Irritum ex nunc decernentes & inane, si secus a quoquam quauis auctoritate contigerit attentari. Non obstantibus quibusvis prouincialibus, ac etiam apostolicis etiam reiteratis constitutionibus, & ordinationibus, ac illarum vigore emanatis bannis, proclamationibus, & promissionibus, quæ omnia, quatenus præfati voluntati nostræ aduersantur, euacuamus, reuocamus, cassamus, irritamus, ac pro reuocatis, cassis, & irritis haberi debere decernimus, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Placet Motu proprio M.

Die duodecima Iunii millesimo quingentesimo septuagesimo, Ex decreto in Camera apostolica mature facto, admittæ & registratæ fuit hæc Motus proprii cedula libro primo signaturarum eiusdem Sanctissimi D. N. Papæ apud me infra scriptum Cameræ Apost. Notarium, fol. 46.

Andreas Martini.

CIX.

Facultates R. P. D. Monti de Valentibus Almæ Urbis Governatori concessæ.

Istæ facultates concessæ etiam fuerunt cæteris alijs Gubernatoribus, & Reuerendiss. D. Io. Francisco Sangeorgio Casalensi ad præfens Governatori, cuius ego Laertius sum in Ciuilibus Locumtenens, vt habes infra in Greg. 13. const. 85. Sperantes, vbi ponam concord. Facultatum Gubernatoris.

PIUS Papa V. Motu proprio, &c. **P**CVI Apostolica Sedes quasi lucerna super candelabrum sit constituta, ne ciuitas quæ supra montem posita est, abscondi possit: nos qui ei liceat immeriti præsidemus, diligenti debemus cura fatagere, vt non solum ita luceat lux nostra coram hominibus, vt videntes opera nostra glorificent patrem luminis a quo bona cuncta procedunt, verum etiam cæteri Christifideles curæ nostræ diuinitus commisi vbi que locorum, sed præcipue in alma vrbe nostra existentes, quos domini timor ad virtutes non allicit, iuris rigore perterriti gressus suos in eiusdem domini mandatorum via dirigendos impellantur. Quod vt magis votiuè nobis succedat, cum conditionis humanæ defectu omnia per nos ipsos exequi nequeamus, vicēs nostras alijs committimus qui sciant, velint, & valeant amdata nostra fideliter, & prudenter exequi: quod profecto in dilecto filio magistro

Causa constitutionis.

Moderatio facultatum nominandi bannitos.

Officiales seruè hanc consti. post illius admittionem in Camera Apost.

Decretum irritans.

Clausula de rogata.

Admissio & registratio in Camera Apost.

Causa concessio- nis facultatum.

Facultates r. p. d. Montis de Valen- tibus Gubernato- ris Urbis.

Clausula pre- servativa.

Decretum irri- tans.

Clausula derog.

Repetitio clausu- larum.

Sola signatura sufficit.

Monte de Valentibus vrbis prædictæ Gubernatore, notario, & familiari nostro, nos comperisse fateri aude- mus. Hac sane ratione allecti & adducti, facere nullo modo possumus, quin continue ei gravissima pera- genda imponamus negotia, ad quorum executionem ipsi procedenti si prout negotiorum gravitas exi- git, pro illorum singulis peculiare esse assignandum voluntatis nostræ testimonium, facile foret, vt volun- tas nostra non ea qua volumus celeritate executioni demandaretur. Volentes itaque præmissis ea adhi- bere remedia, ne vilo vnquam tempore ipsius Montis Gubernatoris auctoritati, & iurisdictioni, in quo- rum calumnijs derogari contingat, aut ipse Montes Gubernator voluntati nostræ exequendæ anhelans, il- lius occasione molesteretur, salubriter providere: Motu simili, &c. & ex certa nostra scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine volumus, & declaramus omnes, & singulas sententias, decreta, bannimenta, proclamatio- nes, aliaque ipsius hæctenus gesta, & in posterum gerenda, & tam in scriptis quam alias, etiã ex sui officij merâ auctoritate, in quibus ipse Montes Gubernator ex ordine nostro hæctenus processe attestatus fuerit, vel in po- sterum procedere attestabitur, eam prorsus vim, & efficaciam, idemque robur obtinere, & ab omnibus inuolabili- ter obseruari, omnesque quos illa concernunt, ita & perinde afficere, ac si ea omnia de speciali, & expressa com- missione nostra, de qua etiam per cedula manu nostra etiam motu proprio signatam constaret, emanassent, ip- siusque Montis Gubernatoris assertioni absque aliqua per ipsum exhibenda probatione stari, eumque merum mentis, & voluntatis nostræ executorem super sic per eum vt præmittitur gestis, tã in iudicio quam extra, etiam per nos, & successores nostros Romanos Pontifices, seu de eorum mandato per quoscunque molestari, inquietari, aut perturbari ex quavis causa non posse. Interdicentes quibusvis personis cuiuscunque dignitatis, status, gra- dus, & conditionis, ac ordinis existentibus, & quacunque dignitate, facultate, & auctoritate fulgentibus, & in præmissis, tam de nostro, quam successorum prædictorum mandato proceden. eundem Montem Gubernatorem super præmissis, vel eorum aliquo molestandi, inquietandi, aut perturbandi, facultatem. Decernentes quoque prædictas, & desuper cõficiendas literas nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vicio, seu intẽ- tionis nostræ, aut quopiam alio defectu notari, impugnari, inuolidari, ad terminos iuris reduci, in ius vel contro- versiam vocari nullatenus posse, minusque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus suspensionibus, limitationibus, & alijs contrarijs dispositionibus comprehendendi nullatenus posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illa emanabant, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie etiam sub quacunque data per ipsum Montem eligenda reintegratas esse, vimque validi, & efficacis cõtractus inter nos & sedem apostolicam ac eundem Montem Gubernatorem initi fortiri, Sicque ab omnibus censerî, & ita per quo- scunque Iudices, &c. etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, fablata, &c. iudicari debere, irritum quoque, &c. decernimus. Non obstantibus quibusvis apostolicis, necnon synodalibus, & provincialibus editis constitutionibus, & ordinationibus, ac legibus, etiam municipalibus, & im- perialibus, etiam in corpore iuris clausis, ac dictæ vrbis, & quibusvis alijs etiam iuramento vallatis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, &c. quibus omnibus, &c. etiam si de illis, &c. illorum tenores, &c. hac vice latissime derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque, cum clausulis opportunis, & consuetis.

Fiat Motu proprio. M.

Et cum absolute a censuris ad effectum, &c. & de declaratione, statuto, mandato, decreto, reductione, at- testatione, interdicto, & alijs præmissis, quæ hic pro repetitis habeantur, & ad partem in forma gratiosa latissi- me exten. & cum opportuna, si videbitur, iudicum, & executorum deputatione, qui assint, & præmissa ob- seruari faciant sub censuris, &c. cum potestate citandi, &c. inhibendi, &c. aggrauandi, &c. inuocato, &c. sæcu- laris, &c. & cum derogatione Bonifacianæ latissime exten. & quod prædicti Motus proprii sola signatura suffi- ciat, & vbiq; fidem faciat in iudicio, & extra, regula quacunque contraria non obstat. seu si videbitur literæ desuper cum maiori præmissorum expressione expediri possint.

Fiat M.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Quinto Id. Augusti, Anno Quinto.

C X.

Reductio sex decimarum super fructibus, & pensionibus Beneficiorum Italix impostarum, ad tres de- cimas, & ad antiquam taxam pro Ordinibus Mendicantium. Et declaratio, quod in im- positione huiusmodi decimarum, non comprehenduntur loca Men- dicantium, qui alias Decimas antea impostas soluere non consueverunt.

Impositionem istam habes supra proxime in const. 104. Christiana, fol. 1077. Et similem impositionem fecit etiam Greg. 13. vt infra in eius const. 31. Quo in statu.

PIUS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. PEX SVPERNO dispõnis arbitrio, Romanus Pontifex, in supremo militantis Ecclesiæ culmine col- locatus, ad hoc potissimum sollicitudinis suæ neruos intendit, vt religionem omnium præsertim ordinum Fratrum Mendicantium, qui sub regulari obseruantia, in eorum monasterijs, seu domibus gratum altissimo famulatum reddere intendunt, dispendijs occurrat, & profectibus salubriter intendat, exem- ptionesque & alias gratias, illis suarum virtutum, & laborum intuitu per Sedem Apostolicam concessas a nô- xijs præferuet, ac alias officij sui partes solerter impendat, statuat, & ordinat, prout temporum necessitate, per- sonarumque & rerum qualitate pensatis, conspiciat in Domino salubriter expedire. Nuper si quidem, vt im- minentibus necessitatibus, ad reprimendas vires, & impetû sçuissimi Turcarum Tyranni subuenire possemus, &

Sex

Sex decimas integras omnium, & quorumcunque fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obuentionum, & emolumentorum ordinariarum, & extraordinariarum, omnium, & quarumcunque Ecclesiarum, Patriar- chalium, Cathedralium, & Metropolitanarum, necnon Monasteriorum, & Conuentuum, cæterorumque be- neficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, sæcularium, ac Sancti Benedicti, Sancti Augustini Ci- sterciensis, Cluniacensis, Præmostrantensis, & qui proprietates, redditusque certos, ex priuilegio, vel alias possident, Mendicantium, ac quorumcunque aliorum ordinum, vtriusque sexus, necnon Congregationum regularium, & Militiarum, secundum verum annum valorem fructuum, reddituum, proventuum, & alio- rum prædictorum, ac etiam sex alias decimas, omnium, & quarumcunque pensionum annuarum, super fru- ctibus, redditibus, proventibus, iuribus, & emolumentis supradictis assignatarum, percipiendas, exigen- dis, & leuandas, ab omnibus, & quibuscunque personis, sæcularibus ordinum, & Congregationum prædi- ctarum in certis temporibus, & terminis, ac expressis solutionibus, soluendas, per quasdam nostras literas sub datum Pridie idus Maij, Pontificatus nostri Anno quinto. Indiximus, & imposuimus, Decernentes deci- mas huiusmodi non secundum antiquam taxam, sed secundum communem æstimationem fructuum, reddituum, & proventuum, & aliorum prædictorum: Alias vero pensionum decimas, ad rationem decem pro centenario, arbitrandas, soluendas, & præstandas; Et secundum ea prædictos omnes in solidum cogendos esse, nec villas, omnino immunitates, & exemptiones, ex causa resignationis, & quacunque alia graui, & onerosa occasio- ne, quocunque modo concessas, & interim concedendas illis suffragari, siue dictarum integram solutionem, minuere, vel impedire debere, prout in dictis literis plenius continetur. Nos autem considerantes indictionem, & impositionem sex decimarum huiusmodi, aliaque in dictis literis nostris contenta, omnes fratres Reli- giosos, & Moniales ordinum Mendicantium, illorumque domos, Monasteria, Conuentus, Ecclesias, loca, & bona quæcunque amplecti, quorum tamen alij nullos, aut admodum modicos, & paucos fructus retinent, siue habent, alij vero ex retroactis calamitosi temporibus ita ære alieno grauati, ac in tali necessitate consti- tuti existunt, vt eisdem Religiosis, siue fratribus, & Monialibus, solutio dictarum sex decimarum impossi- bilis foret, cogitantesque quod fratres Religiosi, & Moniales prædictæ, continuis orationibus quotidie pro fi- dei Catholicæ, & illius vniuersi Populi Christiani conseruatione, tuitioe, & defensione, apud Dominum no- strum Saluatorem Iesum Christum insistunt, & orant, vt non minus orationibus, quam alij factis, & armis, contra dictum sçuissimum Turcarum Tyrannum, & illius vires, & impetus immanes, pugnare videntur, ita vt merito aliquialiter, in alijs oneribus subleuandos esse videantur. Quapropter ipsos fratres Religiosos, & Moniales, eorumque singulos, specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, illosque a quibusvis ex- communicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, a iure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, (si quibus quomodolibet innodati existunt) ad effectum præ- sentium dumtaxat consequendum harum serie absolutes, & absolutos fore censentes, necnon viresiores li- terarum aliarumque scripturarum desuper confectarum tenores præsentibus pro expressis habentes, Motu pro- prio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, veltigij, etiam prædecessorum no- strorum Romanorum Pontificum inhærendo, indictionem, & impositionem sex decimarum huiusmodi per nos vt præferret factam, ad illarum medietatem videlicet, tres decimas tantum, (quas non secundum commu- nem æstimationem fructuum, reddituum, & proventuum, vel ad rationem decem pro centenario, sed iuxta antiquam illorum taxam arbitrandas esse volumus) quoad dictorum ordinum Mendicantium fratres, Religio- sos, & Moniales, eorumque domos, Conuentus, Monasteria, Ecclesias, loca, & bona quæcunque tantum Apostolica auctoritate tenore præsentium reducimus, & moderamus, ipsasque tres decimas iuxta dictam an- tiquam taxam, non autem secundum communem æstimationem præstari debere, nec fratres, Religiosos, & Moniales ipsos, vltra tres decimas huiusmodi soluere teneri, eisdem auctoritate, & tenore statuimus, & or- dinamus: Et intuper volumus, quod Monasteria, domus, Conuentus, aliaque loca, & bona eorundem ordi- num Mendicantium, necnon illorum fratres, Religiosi, Moniales, & personæ quæcunque, qui alias decimas in præteritum impositas soluere non consueverunt, sub indictione, & impositione sex decimarum huiusmodi, nec præsentibus reductione, & moderatione, comprehendantur: Quinimo ipsos, & illa omnia ab onere solu- tionis, & impositionis sex decimarum huiusmodi auctoritate & tenore prædictis, penitus eximimus, & libera- mus, ac illos, & illa immunes, & liberos, ac immunia, & libera respectiue esse, nec ad solutionem dictarum sex decimarum teneri, neque fratres, Religiosos, Moniales, aliaque personas prædictas ad illas soluendum vi- latenus compelli posse: Sicq; per dilectum filium modernum, & pro tẽpore existẽtẽ Camerarium nostrum, nec- non Collectores quoscunque ad dictas decimas colligendas deputatos, & deputandos, & quosuis alios qua- uis auctoritate fungentes (sublata, eis, & eorum cuiuslibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi, facultate, & auctoritate) iudicari, & diffiniri debere, ac ex nunc quicquid secus super his a quoquam quavis aucto- ritate, scienter, vel ignoranter, attentari contigerit, irritum, & inane decernimus: Eisdemque Camerario, & Collectoribus, ac alijs quibusvis, ad quos spectat, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis latæ sententiæ poena, per contrafacientes eo ipso incurrenda, districtius inhibentes, ne quandiu dicta im- positio sex decimarum durauerit, vltra tres partes illarum ab eisdem Mendicantium ordinum fratribus, Reli- giosis, Monialibus, & personis, exigere, & ab ipsis fratribus, Monialibus, & personis aliarum decimarum (sic vt præferret illas soluere non consuetis) quicquam petere, vel eos, aut aliquem eorum huiusmodi prætextu molestare, perturbare, vel inquietare præsumant. Ac tam illis quam receptoribus decimarum huiusmodi, alijsque super his deputatis districtè præcipiendo mandantes, quatenus, si quid hæctenus ab eisdem fratribus, Religiosis, & Monialibus, siue eorundem aliquo, vltra dictas tres decimarum partes, receperint, illud inte- gram eis quamprimum restituant, ac per eos, ad quos spectat, realiter restitui faciant. Ac reductionem, moderationem, statutum, ordinationem, voluntatem, exemptionem, liberationem, decretum, inhibiti- onem, aliaque omnia præmissa, necnon præsentibus literas, nullo vnquam tempore, quouis quæsito colore, vel ingenio, de subreptionis, aut nullitatis vicio, seu intentionis nostræ defectu, notari, vel in pugari, neque aliquatenus, etiam ad eorundem collectorum, & aliorum deputatorum instantiam, reuocari, assari, annul- lari, reduci, vel retractari posse, sed illas semper validas, & efficaces fore, suosque plenarios, & integros ef- fectus sortiri, & inuolabiliter obseruari, distiq; fratribus, Religiosis, Monialibus, & personis, ac eorum

Mon-

Hic Pontifex in- posuit sex deci- mas super fructi- bus, & pensioni- bus beneficiorum vt sup. proximi Tecl. 104. f. 177.

Insuper eas sol- ui iuxta commu- nẽ estimationem, & ad decem pro centi respectiue, vt ibidem.

Exemptionesq; neminẽ releuare ab eoru solutio- ne, vt ibid.

Sed modo ex cau- sis hic expressis, reducit illas sex decimas ad tres, & ad antiquam ta- xam pro Mendicanti- bus.

Declarat etiam ad solutionem de- cimarum non te- neri Mendican- tes, qui alias sol- uere non consue- uerunt.

Decretum irritans.

Inhibitio cõtra exigentes a Men- dicantibus vltra tres decimas, & præceptum de re- stituendo quic- quid vltra exactũ fuit.

Clausula pre- servativa.

Executorum de purato, & facul.

Monasterijs, domibus, & locis suffragari debere, similiter decernimus, & declaramus. Et nihilominus Venerabilibus fratribus Balneoregensi, & Amerino Episcopis, necnon dilecto filio Curie caesariae Camerae Apostolicae generali Auditori, per praesentes, Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum, per se, vel alium, seu alios; easdem praesentes, & in eis contenta quaecunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro fratrum Religiosorum, & Monialium, aliorumque praedictorum, aut alicuius eorum parte super hoc fuerint requisiti, solemniter publicantes, sibi in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra reductionem, moderationem, statutum, ordinationem, voluntatem, inhibitionem, mandatum, exemptionem, liberationem, & alia praemissa, inuolabiliter obseruari; Non permittentes eos, aut eorum quempiam desuper, contra earundem praesentium tenorem, per quoscunque quomodolibet molestari, perturbari, vel impediri, Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque iuris, & facti remedia, auctoritate nostra, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus, illos censuras, & poenas huiusmodi incurrisse declarando, ac censuras huiusmodi etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus praemissis, ac fel. rec. Bonifacij Papae VIII. praedecessoris nostri, de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate praesentium non extrahatur, alijsque quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus alijs, quae in dictis Prioribus nostris literis voluimus non obstare, ac etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ac similibus exemptionum, reuocationibus, priuilegijs quoque, indulgentijs, & literis Apostolicis eidem Camerario, Collectoribus, deputatis, & quibusuis alijs, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & efficacissimis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis, etiam Motu simili, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus (illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris) hac vice dumtaxat, specialiter, & expressa derogamus, contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes, plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quod transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personae indignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, & adhiberi debeat, quae literis ipsis originalibus adhiberetur, si exhibere forent, vel ostensa. Datum Romae, apud Sanctum Petrum sub Annulo piscatoris, Die vigesima nona Augusti, millesimo quingentesimo septuagesimo. Pontificatus nostri Anno quinto.

Clausula derogatoria.

Io. Alf. Naldus.

V. Macharanus.

CXI.

Declaratio, quod soluentes in terminis constitutis decimas super fructibus, & pensionibus beneficiorum Italiae impositas, soluant iuxta taxam antiquam, morosi vero secundum verum valorem. Et quod Congregationes Regulares quae Camerae Apostolicae singulis annis quartam partem suorum reddituum, non teneantur ad solutionem istarum decimarum.

Impositionem earum, habes supra prox. in const. 104. Christiana, fol. 1077. Et reductionem habes in const. praeced.

P I V S Papa V. Ad futuram rei memoriam. **L** I C E T nos nuper ex rationabilibus, & vrgentissimis causis sex decimas omnium fructuum Ecclesiasticorum, & pensionum super illis reseruatarum in omni Italia, praeter Dominium Venetorum constituentium, secundum verum valorem in terminis tunc expressis persoluentibus per nostras literas imposuerimus, prout in illis plenius continetur, nihilominus volentes pro nostra erga Ecclesiasticas, & alias personas dictas decimas soluere habentes benignitate, ac mansuetudine cum ipsis more Pij patris liberaliter agere, Motu proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberatione nostra sex decimas tam fructuum Ecclesiasticorum, quam pensionum huiusmodi ab illis personis, quae ipsas decimas in terminis per easdem nostras literas constitutis, siue per dilectum filium Aloysium Cardinalem Cornelium nostrum, & S. R. E. Camerarium, quem generalem huiusmodi decimarum Collectorem constituimus, aut Collectores, seu subcollectores ab eo deputandos constituendis, sine vlla mora persoluerint, non secundum verum valorem, vt dictum est, sed iuxta antiquam earundem decimarum taxam persolui debere: morosos vero in eis persoluentibus, & illas soluere recusantes, vel differentes ad dictas decimas secundum praefatum verum valorem integre persoluentibus, iuxta dictarum literarum nostrarum tenorem omnino compellendos esse, tenore praesentium declaramus. Necnon Congregationes omnes regulares Fratrum, & Monachorum, quae singulis annis quartam partem omnium reddituum suorum Camerae Apostolicae soluere concordauerunt, & eam cum effectu soluunt, ad decimarum huiusmodi solutionem minimè teneri, nec ad eas soluen. cogi, neque propterea vllatenus molestari posse. Sicque ab omnibus etiam Camerario praedicto, ac Praesidentibus Clericis dictae Camerae nunc, & pro tempore existentibus iudicari debere, per easdem praesentes decernimus atque mandamus. Non obstantibus literis nostris praefatis, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictae Camerae statutis, & consuetudinibus, caeterisque contrarijs quibuscunque. Dat. Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo piscatoris, die prima Septembris, Pontificatus nostri Anno quinto.

Declaratio circa morosos, & non morosos in soluentibus. Decimis.

Declaratio pro Congregationibus Regularibus. Quod habeatur etiam in Gre. 13. const. 31.

Decretum irritans.

Clausula derog.

Depu-

CXII.

Deputatio, & facultates duorum Cardinalium, ac Magistrorum viarum, & Conservatorum Urbis, siue à Populo Romano deputandorum, distribuendi in varios Fontes per Urbem, aquam Virginem, ad Fontem Triuij Urbis conductam, & contributiones taxandi, etc.

Deputatorum vero facultates, circa restorationem Fluviorum, & portuum, habes infra in const. 168. Cum Urbes.

Magistrorumque viarum Urbis facultates, super iure congrui, vide infra in Greg. 13. const. 25. Quae publicè.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. **E** X I G I T nostri Pastoralis officij debitum, vt circa ea quae publicè, praesertim Almae Urbis nostrae Sacerdotalis, & Regiae, vbi Beatus Petrus Apostolorum Princeps sibi, & successoribus suis Romanis Pontificibus sedem collocauit, vtilitati, ac venustati cedunt, & in futurum cessura sunt, intendentes, illa personis maximè dignitate, & auctoritate pollebentibus committamus, quarum studio, diligentia, & industria res ipsae optimè dirigantur, & manuteneantur. Sanè cum Fons Aquae virginis, iam octingentis annis elapsis ipsius aqueductu vetustate, ac propter dictae Urbis varias euersiones multis in partibus diruto, & in alijs occulto, primo fe. re. Pij Papae IIII. praedecessoris nostri, & deinde nostra sollicitudine, nonnullorum peritorum opera, & consilio adhibitis, maxima cum impensa Camerae Apostolicae, & totius Curiae purgato, & in pristinum vsum restituto, ad dictam Urbem, & ad fistulas Fontis Triuij, cum maximo totius populi gaudio, & applausu ad publicam vtilitatem, & ipsius Urbis ornatum Deo Optimo Maximo fauente perductus fuerit: Nos igitur, qui rem adeo vtilem, & dictae Urbis proficua ad optatum finem perducere, & augere, conseruari, & manuteneri, & aquam huiusmodi per vniuersam Urbem ipsam, & diuersos fontes istructis non vulgaribus construendos, & erigendos distribuere summopere desideramus, vt id facilius amotis quibuslibet impedimentis expediatur, freti prudentia, diligentia, & in rebus agendis experientia venerabilis fratris Ioannis Episcopi Albanensis Politiani, & dilecti filij nostrorum Flauij tr. Sanctorum Petri, & Marcellini presbyteri Vrfini, S. R. E. Cardinalium, Motu simili ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, omnes, & quascunque fistulas salientes, & quas vulgo appellant caulas, ex dicto aqueductu, quibus priuatim quauis personae quocunque titulo, iure, priuilegio, facultate, auctoritate, etiam longo, & immemorabili tempore praescripta, donec de iuribus priuilegiorum, & facultatum huiusmodi per eosdem Iudices cognoscatur, etiam in vim contractus, & ex titulo oneroso penitus, & omnino tollentes, & amouentes, ac tolli, & amoueri, sigillarique mandantes, Ioanni Episcopo, & Flauio Cardinalibus praefatis, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, cum interuentu dictae Urbis Camerae Conservatorum, aut trium Nobilium virorum per Populum Romanum eligendorum, aquam praefatam per ipsam Urbem ad loca sibi beneuifa per varios aqueductus pro fontibus ad publicum vsum erigendos ducant, & distribuant, necnon de iuribus, priuilegijs, & facultatibus priuatorum, quo ad dictas fistulas, quibus aquam ex dicto aqueductu haurire solebant, cognoscant, & prout sibi beneuifum fuerit decidant, quacunque appellatione, etiam non friuola remota, & quatenus opus sit, dictas fistulas priuatorum tollant, claudant, & sigillent. aut duci, distribuere, claudi, & sigillari faciant, & mandent. Nos enim Ioanni Episcopo, & Flauio Cardinalibus praedictis quoscunque quauis auctoritate, honore, & praeminentia fungentes, citandi, illisque etiam sub sententijs, censuris Ecclesiasticis, alijsque arbitrio eorum moderandis, & applicandis poenis inhibendi, contradictores, & rebelles quoscunque, quacunque appellatione, etiam non friuola remota auctoritate nostra compescendi, aggrauandi, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis, aquam huiusmodi per Urbem, etiam sub vltimo priuatorum domibus, & aedificijs ducendi fontes in plateis, & alijs locis publicis sibi beneuifis constituendi, cum particularibus personis, Collegijs, Vniuersitatibus, & Societatibus, volentibus ex aqueductibus publicis aliquam dictae aquae particulam pro vltimo priuatis sibi concedi, concordandi, & componendi, preciumque inde proueniens in vsum aqueductus, vel fontium, eorum libero arbitrio conuertendi, ac omnes & singulos incolas Urbis, & domorum, seu aliorum aedificiorum Dominos, & possessores cuiuscunque status, gradus, dignitatis, & praeminentiae existentes, & quacunque auctoritate, etiam Cardinalatus honore fungentes, ad contribuendum pro portione per ipsos deputatos taxanda, & declaranda pro impensa aqueductus, & fontium construendorum huiusmodi, iuris, remedijs opportunis cogendi, constitutiones, ordinationes, & statuta quaecunque circa distributionem, modulus, manutentionem, & vsum aquae praefatae condendi, aliaque faciendi, gerendi, & exequendi in praemissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna, plenam, omnimodam, & liberam auctoritatem, potestatem, & facultatem earundem tenore praesentium concedimus, constitutionesque ordinationes, & statuta per praefatos deputatos condenda huiusmodi pro legibus seruari de caetero volumus, & mandamus. Sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios, etiam S. R. E. praedictae Cardinales, & sacri Palatii Apostolici Auditores, sub auctoritate, &c. ac irritum, &c. iudicari, & diffiniri debere decernimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Cancellariae nostrae regulis, etiam de iure quaesito non tollendo, ac legibus Imperialibus, necnon iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus dictae Urbis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis quibusuis quomodolibet concessis, innouatis, & iteratis vicibus approbatis, quorum tenores, &c. quibus omnibus, etiam si de eis specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem praesentis cedulae solam signaturam sufficere,

Fons aquae virginis, ad fistulas fistulis Triuij de Vrbe conductus fuit. Pio 4. & Pio 5. mandantibus.

Idem Pius 5. modo iubet aquam ipsam distribuere in varios fontes per Urbem, & ad id deputat duos Cardinales, vna cum Conser. vel à populo Romano deputandis. Immo interuenti re debent, etiam Magistri viarum vt mox sequitur.

Deputatorum facultates.

Decretum irritans.

Clausula derog.

Sola signatura sufficit.

facere,

ficere, & vbiq; fidem facere, & vltra regula quacunq; contraria non obstante.

Placet Motu proprio. M.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, tertio decimo Kal. Octobris, Anno quinto.

Sequitur declaratio ipsius constitutionis.

P I V S Papa V. Cum sicut accepimus, Magistris Stratarum Urbis pro tempore existen. vigore priuilegiorum Apostolicorum illis concessorum facultas et super aquarum conductibus, ac fontium reparationibus, fistularum priuatorum aquarum in Vrbe conductarum visitationibus attributa existat, Nos propterea non intendentes per preinsertum nostrum Motu proprio preiudici aliquid eidem Magistris inferre, motu simili, & ex certa nostra scientia, & de Apostolica potestate plenitudine volumus, statuimus, & ordinamus, quod Magistri predicti omnium, & singularum facultatum, & auctoritatum per dictum Motu proprio, Monti Politiano, & Vrino Cardinalibus, ac alijs in preinserto nostro Motu proprio nominatis per ipsum Motu proprio attributarum ita participes fiant, ipsaque facultates, & auctoritates eidem Magistris communicentur, ac si ipsi in eodem preinserto Motu proprio nominati fuissent, facultatesque, & auctoritates ipsarum, eis coniunctim cum Conseruatoribus, seu a Populo deputatis predictis attributa fuissent, ita quod ipsi in nullo per dictum Motu proprio illis concessum se intromittere possint nisi cum interuentu eorundem Magistrorum Stratarum, Et ita per quoscuq; Iudices, &c. iudicari, &c. debere, &c. irritumque, &c. decernimus. Non obstantibus premissis, ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus, quæ in dicto preinserto Motu proprio volumus non obstat, ceterisque contrarijs quibuscunq;.

Placet Motu simili M.

CXIII.

Ampliatio facultatum Collegio, & Deputatis Fabricæ S. Petri de Vrbe concessarum, circa reuisiones, & rescisiones, alienationum bonorum Ecclesiasticorum, absque licentia Sedis Apostolicæ, aut non seruatis solemnitatibus, vel aliter in damnum Eccles. factarum.

Quas facultates habes supra in const. 98. Et si de singulis, fol. 1067.

Hæc autem constitutio circa applicationem factam Fabricæ tertiarum partis bonorum recuperandorum, declaratur infra in const. 121. Ex debito Pastoralis.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. EXIGIT incumbens nobis Apostolicæ seruitutis officium, vt Fabricam Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, tanquam peculiari nostræ curæ commissam, specialiori cura amplectentes, non modo ea quæ illi concessa reperimus, conferuamus, verumetiam nouis semper concessioibus decoremus, vt exinde maioribus sustulata præsidijs celerius ad finem debitum perducatur. Sanè licet alias nos ex certis tunc expressis causis, per alias nostras, Motu proprio confectas literas, dilectis filijs Collegio, & Fabricæ præfate deputatis, eorumque pro tempore Auditoribus, & Ministris, vt omnes, & singulas alienationes in emphiteusim, seu censum perpetuum, aut ad tertiam, vel aliam generationem, seu hominis vitam, vel aliud tempus, vltra triennium locationes, vel concessiones, seu permutationes, aut occupationes, de quibusvis Terris, possessionibus, aut alijs bonis immobilibus, seu rebus, & iuribus, tam spiritualibus, quam temporalibus, Ecclesiarum, Monasteriorum, & domorum Hospitalium, & aliorum Piorum locorum quorumlibet sine Sedis Apostolicæ licentia, aut illius forma non seruata, vel in damnum Ecclesiarum, seu solemnitatibus à iure requisitis, aut constitutionibus ipsorum Monasteriorum, seu domorum minimè seruatis, aut alias nulliter eatenus factas reuiderere, & constituto sibi quantum sufficere videretur de aliquo ex premissis, illas, & contractus superinde sub quibusvis formis, & verborum expressionibus factos, & celebratos, etiam si iuramento, & confirmatione Apostolica vallati existerent, ac alias sub certis modo, & forma Apostolica auctoritate, ad solius ipsius Fabricæ procuratoris instantiam, etiam parte inuita, & contradicente, facta sibi prius intimatione per tres menses, rescindere, irritare, cassare, & annullare; ipsosque dententores, & occupatores ad Terras, possessiones, & bona, necnon res, & iura præfata, vt præfertur, detenta, & occupata relaxandum, & de fructibus tam eatenus perceptis, & qui percipi potuissent, quam in posterum percipiendis realiter satisfaciendum cogere, & compellere; Bonorumque, & fructuum huiusmodi tertiam partem ipsi Fabricæ, reliquis duabus partibus Ecclesijs, Monasterijs, beneficijs, domibus, Hospitalibus, & pijs locis, ad quæ bona ipsa spectarent, cum effectu consignatis, vendicare, & applicare possent, & valerent, facultatem, & auctoritatem concesserimus, prout in dictis literis plenius continetur. Nuper tamen, sicut nos accepimus, in prosecutione literarum huiusmodi hac Alma Vrbe, & multis alijs Ciuitatibus, & locis Collegium præfatum, & eius Ministri inuenerint nonnullas causas super recuperatione huiusmodi Terrarum, possessionum, & aliorum bonorum immobilium, rerum, & iurisdictionum diuersis iudicibus, etiam causarum Palatii Apostolici Auditoribus commissas, & delegatas, vel ordinaria auctoritate agitas, in quibus à multo tempore citra Abbatum, Priorum, & Commendatariorum, Rectorum, Administratorum, Canonicorum, Capitulum, & aliorum beneficiariorum negligentia, seu impotentia, aut alia ex causa, aliquis iudicialiter actus releuans seruatus non extitit, & interim Monasteria, Ecclesiæ, domus, Hospitalia, & alia loca præfata detrimentum non modicum sustineant, Nos singularum causarum præfatarum status, & merita, nominaque, & cognomina Iudicum, & colligantium præsentibus pro expressis habentes, Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis

Declaratio, quod etiam Mag. Viarum interuenire debeant cum de peratis in ipsa cõstit.

Decretum irritas.

Clausula derog.

Hic Pont. facultatum dedit Collegio Fabricæ S. Petri, reuocandi & rescindendi alienationes bonorum Eccles. factas absque licentia Sedis Apost. aut non seruatis solemnitatibus, vel in damnum Eccles. vt hic, & sup. in const. 98. Et si de singulis, f. 1067.

tionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, eidem deputatis, & Collegio, eorumque Commissarijs, Auditoribus, & Ministris, vt omnes, & singulas causas huiusmodi, in quibus saltem per biennium aliquis iudicialiter releuans a his vltra fatalium prorogationes seruatus non fuerit, in eisdem statu, & terminis, in quibus reperiuntur, à quibuscuq; Iudicibus, tam ordinarijs, quam delegatis, etiam si causarum Palatii huiusmodi Auditores fuerint, ad solius præfate Fabricæ Procuratoris instantiam, etiam Abbatibus, Prioribus, Commendatarijs, Administratoribus, Rectoribus, Capellanis, Hospitalarijs, & alijs beneficijs inuitis reassumere, & auocare, illaque postquam vt præfertur, reassumptæ, & auocatæ fuerint, iuxta præuilegia, & facultates eidem Collegio concessas, & indultas, & prout procedere possunt contra eisdem Fabricæ debitores, & in causis relictorum ad pias causas cognoscere, decidere, ac sine debito terminare, facultatem concedimus. Insuper cum sicut accepimus etiam apud Ciuitate nostra Bononiensi, venerabilis frater noster Episcopus Bononiensis, Concilij Tridentini, & Rauennatis, nonnullos ex clero ad locationes bonorum Ecclesiasticorum reuidentas, & rescindendas deputasset, & ipsi admodum paucas sine debito terminassent, tamen post emanatas dictarum facultatum nostrarum in dicta Fabrica fauorem literas, sub nomine ipsorum deputatorum certum edictum publicatum fuerit, per quod inter cetera omnes, & singula personæ Ecclesiasticæ, necnon Rectoribus, & Administratoribus Ecclesiarum, Monasteriorum, & piorum locorum moniti fuerunt, vt pro adimplemento sacrorum canonum, & constitutionum factarum, tam à nobis quam prædecessoribus nostris omni adhibita diligentia curarent recuperationem bonorum Ecclesiasticorum per triginta annos ante Concilium Tridentinum quocunq; titulo male alienatorum, eidem iubendo, vt omni studio, & diligentia in officio præfatorum deputatorum, & posse eorum Notarij infra certum statutum terminum omnium bonorum à triginta annis, vt præfertur, computandis occupatorum, eorumque occupatorum cum ipsorum nominibus, & cognominibus, & ipsorum bonorum descriptionibus, & confinijs notitiam dare, ac quacunq; instrumenta, & scripturas tales causas concernentia exhibere deberent, ad hoc, vt ipsi facilius in huiusmodi causis procedere possent, Et successiue postquam Commissarius præfate Fabricæ suum edictum iuxta tenorem præfatarum literarum literarum publicari fecerat, idem Episcopus à nobis quasdam literas in forma Breuis obtinuerit, per quas eidem, & pro tempore existenti Episcopo præfati, seu Administratori, aut eius, vel illius Vicario in spiritualibus generali, necnon dilectis filijs Iudicibus, & Reuisoribus, ac Syndicis ad id ab eodem Episcopo in synodo diocesana deputatis, & pro tempore deputandis concessimus, & indulgimus, vt omnes, & singulas, ac quacunq; alienationes, & concessiones quorumcuq; bonorum Ecclesiasticorum factas, & faciendas Ciuitatis, & diocesis Bononiensis, & illarum caulam, & causas reuiderent, & cognoscerent summarie, simpliciter, & de plano, ac sola facti veritate inspecta, & in illis quæ constitutiones sœ. rec. Symmachi secundi, & Pauli etiam secundi Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, & in damnum Ecclesiarum, Monasteriorum, & piorum locorum facta fuisse comperissent, præhabita superinde congrua reuisione, adhibitisque legitimis probationibus procederent, & prout iuris foret deciderent, & alia facerent, prout in edicto, & literis præfatis plenius continetur, quarum literarum vigore aliud edictum super similibus publicatum extitit, quibus ipsa personæ Ecclesiasticæ, vt decet, obtemperantes dictas denunciations in eorum officio detulerunt, & vt Commissarium præfatum deluderent, præfati deputati ab edicto per eundem Commissarium facto appellarunt, & ipsi ferè in omnibus causis præfatis præuenerunt. Nos attendentes præmissa prout in Ciuitate Bononiensi, hæcenus occurserunt, etiam in multis alijs Ciuitatibus, & diocesis simili vel alio modo occurrere posse, & si præfata Fabrica sic impediretur, hoc non sine graui ipsius detrimento succedere posse, volentesque propterea eiusdem Fabricæ utilitati consulere, ac edictorum, & literarum nostrarum præfatarum tenores similiter præsentibus pro expressis habentes, Motu, & scientia similibus Collegio, deputatis, Auditoribus, Commissarijs, & Ministris Fabricæ præfate, vt ipsi in omnibus, & singulis causis Monasteriorum, Abbatiarum, Prioratum, domorum, & aliorum exemptorum sub iurisdictione ordinaria non comprehensorum, necnon alijs, in quibus processus nondum est instructus, etiam si in eis ordinarius virtute literarum nostrarum, vel ipsa ordinaria auctoritate præuenerit, modo, & forma, quibus per præfatas literas, vel alias concessum extitit procedendi, easque cognoscendi, & sine debito terminandi liberam, & amplam facultatem concedimus per præsentis. Præterea cum per literas nostras præfatas eidem Collegio, & deputatis concesserimus facultatem cogendi quaslibet personas ad restituendum bona, proprietates, & redditus Monasteriorum, Ecclesiarum, beneficiariorum, domorum, & piorum locorum, vt præmittitur alienata, siue detenta, & occupata, vna cum eorum fructibus per possessores, & alios perceptis, & de facili euenire possent, vt plurimæ personæ, quæ per multos annos ipsa bona possederunt, & in eis plurima melioramenta fecerunt, ne bonis ipsis priuentur, canones, census, redditus, quæ pro bonis ipsis soluunt, cuperent augere, ita vt cederent in euidentem utilitatem ipsorum Monasteriorum, Ecclesiarum, beneficiariorum, domorum, Hospitalium, & locorum piorum: Alijque tanta præterentur necessitate, vt ipsis, de fructibus per eos, & eorum antecessores, & alias personas perceptis, integrè satisfaciendi nulla sufficere facultas, onerosumque eis omnino videatur, cum ipsi forsitan bona fidei possessores fuerint, talem summam soluere. Nos super premissis paterna pietate prouideri cupientes, Volumus Collegium, & deputatos præfatos eiusque Commissarios, Auditores, & Ministros, postquam bonorum partem debitam huiusmodi iuxta formam literarum nostrarum Monasterijs, Ecclesijs, domibus, capitulis, Capellanis, beneficijs, & pijs locis ad ius, & proprietatem Monasteriorum, Ecclesiarum, domorum, capitulum, Rectorum, capellanorum, beneficiariorum, & piorum locorum, quorum antea erant, reducerint, posse, & valere eidem possessores, aut alijs personis, de consensu eorum quorum intererit, sub honesto canone, siue censu, aut alias prout iustum eis videbitur, in euidentem tamen utilitatem ipsorum Monasteriorum, Ecclesiarum, domorum, capitulum, parochialium, Ecclesiarum, Capellaniarum, & beneficiariorum, ac locorum piorum de nouo in Emphyteosim seu censum perpetuum, aut ad tertiam, vel aliam generationem, seu hominis vitam, aut aliud tempus eorum arbitrio locare, & concedere, ac super fructibus male perceptis huiusmodi, si beneficiariorum eorundem ad id accesserit assensus, componere: Deque tertia parte bonorum, & fructuum huiusmodi ipsi Fabrica, per dictas nostras literas assignata arbitrio suo, etiam siue pro tempore existentium, Abbatum, Priorum, Commendatariorum, Administratorum, Canonicorum, Capitulum, Rectorum, & beneficiariorum eorundem consensu, & eis, etiam inuitis disponere, & componere, ipsosque possessores, & alias personas cum eis contrahentes quietare, & absolueri possent.

Quia tam multæ causæ coram diuersis Iudicibus pendebant super premissis, & non expediebatur, ideo facta facultate illas ad fauorem di, vt hic, & cõgruè dicitur terminandi.

Item, quia Episcopus Bononiensis, Concilij Tridentini, & Rauennatis tenet ac facultatis ab eodem Pontifice habita, in causis alienationum huiusmodi sua diocesi procedebat, & ideo facultates Fabricæ impediebantur.

Propterea præfate Fabricæ deputatos cognosce posse omnes causas Ecclesiarum, & locorum exemptorum à iurisdictione ordinariariorum, & etiam omnes alias causas ordinariariorum non instantis.

Facultatemque eidem deputatis concedi, bona sic pro locis pijs recuperata, denovo in euidentem illorum utilitatem dare in Emphyteosim, vel ad tertiam generationem, aut aliter, & super fructibus componere de consensu in eorum habentium.

Y que

Et circa tertiam partem Fabricæ applicatæ, & fructus, arbitrio suo componere, aut aliter de eis disponere, oportet, & bñcio. Imo loco, tertie partis bonorum applicatæ sunt fructus, de quibus infra dicitur. Possideteque bonorum, in vtilitatem Ecclesiæ, sed non seruatis solemnitatibus alienationum, & nisi pecuniarum fabricæ applicatæ, pro tali exactione, & fructibus percipitis, & certum terminum prefigere, ad obtinendum confirmationem à Sede Apostolica, & cetera. Possidentibus quoque monete, vt instrumenta cõcessionum huiusmodi, ac pacificam possessionem, & canonis solutionem ostendant, alioquin eos bonis ipsius priuare &c. Fructus bonorum pro quibus prima sententia pro Fabrica lata fuit, deponi faciet, vt penes idoneum depositarium, vsque ad sine litis. Nota autem duas sententias, pro Fabrica, scilicet vt gerem iudicari vt habes, sup. in const. 97. Notarios etiam rogatos de scripturis bonorum ecclesiasticorum, & alios informatos cogere, ad illas notificandas. Causaque huiusmodi cognoscere, & terminare, & procedere, si cut in causis debitorum Fabricæ De quo habes supra in Clem. 7. const. 8. Admo. huiusmodi. 294.

quæ, vt similiter accepimus inueniantur multa bona in euidentem vtilitatem Monasteriorum, Ecclesiarum, & piorum locorum huiusmodi, sed consuetis solemnitatibus, vel alijs de iure, vel ex forma ordinum, & constitutionum Monasteriorum, capitulorum, Ecclesiarum, domorum, Hospitalium, & piorum locorum requisitis non obseruatis, ac sine licentia, vel confirmatione Apostolica alienata, Collegium, & deputatos, & eorum Commissarios, ac Ministros præfatos, possessores ipsos, pro excessibus, & temerario ausu, ac fructibus perceptis indebitè huiusmodi, eorundem Collegij deputatorum, Commissariorum, & Ministrorum arbitrio, pœnis pecuniarijs, omni, & quacunquè appellatione remota, in ipsius Fabricæ vtilitatem conuertendis punire, & multare, eisdemque possessoribus, & detentoribus competentem terminum sub præfatis pœnis, ad obtinendum debitam confirmationem à nobis, & Sede Apostolica præfigere, quod si neglexerint ipso termino elapso, ad incursum pœnarum huiusmodi, & ipsorum bonorum priuationem, omni appellatione postposita, procedere, etiam posse volumus, & declaramus. Vtèrius quoque cum plurima reperiantur Monasteria, Ecclesie, beneficia, Hospitalia, & pia loca, quæ instrumenta alienationum bonorum suorum penes se non retineant, sed solum eis canones, seu census illarum ratione persoluantur, licetque, qui ea possident forsitan penes se talia instrumenta habeant, illa tamen ostendere minime volunt, seque tuentur, quod per multum temporis spatium in bonorum eorundem solutione existunt, eisdem Collegio, deputatis, Commissarijs, & Ministris, vt omnes, & singulas personas bona Ecclesiastica, vt præfertur retinentes, possidentes, vel detinentes, nisi legitimam causam habuerint se excusandi, ad exhibendum per documenta, & instrumenta publica titulos suos, quorum vigore bona huiusmodi possident, intra terminum eis præfigendum sub pœnis, & censuris, sibi beneuolentius monere, quod facere reculantibus, aut non curantibus, eisdem Collegio, & deputatis in ijs, in quibus dicti possidentes à quadraginta annis citra non ostenderint dicta instrumenta, & ab inde pacificè possedisse, & soluisse, ac de canone solito ipsis beneficiatis respondisse, ad pœnarum, & censurarum huiusmodi incursum, ac ipsorum bonorum priuationem, fructuumque eorundem solutionem procedere possint concedimus, & indulgemus. Et quoniam indignum videtur, quod Monasteria, Ecclesie, & loca pia, ac Fabrica ipsa, dum per litium infractus circueundati contigit, fructibus bonorum, pro quibus primam sententiam in eorum fauore obtulerunt, priuentur, volumus, quod Collegium, & deputati præfati, necnon eorum Commissarij, Auditores, & Ministri, post primam latam sententiam, si ab ea appellari, & causa prosequi contingeret, fructus bonorum super quibus hæc verba contigerit, sub arcto sequestro, aut penes idoneum Depositarium per ipsum Collegium, & eorum Ministros eligendum vsque ad eius cognitum in secunda sententia, deductis tamen his, quæ alias ex forma locationum præcedentium Rectores, Administratores, Monasterijs, & pijs locis fuerint persoluenti, quæ minime retardari debeant, & sine litis, ac iurium Monasteriorum, Ecclesiarum, & piorum locorum ac partium præiudicio ponant, dent, & deponant. At quoniam Ecclesiarum bona, confinia, canones, census, redditus, & proventus, iura, instrumenta, scripturæ à diuersis auaritia obcaecatis occultantur, adeo, quod à multis Abbatibus, Prioribus, Commendatarijs, Capitulis, Canonicis, Rectoribus, Capellanis, Guardianis, & alijs beneficiatis beneficiorum tuorum bona, & illorum confinia, & instrumenta ignorentur, eisdem Collegio, & deputatis eorumque Commissarijs, Auditoribus, ac subdelegatis substitutis, & Ministris, vt sub pecuniarijs, & in illarum subsidium Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, ac alijs iuris, & facti remedijs opportunis, omnes, & singulos vtriusque sexus Christianos fideles, de præmissis informatos, ac Notarios, & Tabelliones, ac alios quoscunquè de instrumentis, & scripturis, ac documentis in præmissis, & circa ea necessarijs rogatos, in Ecclesijs dum diuina celebrantur, vel alias, etiam per edictum publicum, vel simplicem citationem, vt ea omnia ipsi Monasterijs, Ecclesijs, beneficiatis, & pijs locis denuncient, propalent, notificent, exhibeant, & consignent, citare, & mouere, ac contra contumaces, & inobedientes ad incursum pœnarum, & censurarum huiusmodi declarationem vsque ad illam effectuale obedientiam omnibus, & singulis iuris, & facti remedijs opportunis procedere possint, & valeant concedimus, & indulgemus. Et quoniam iustum esse censemus, vt causæ, quæ per ipsos Collegium deputatos, eorumque Auditores, Commissarios, & Ministros cognoscuntur, tractantur, & decidentur, celeberrimè, & optatum finem accipiant: Volumus quod Collegium, & deputati, eorumque Auditores, Commissarij, & Ministri in omnibus causis, quas ipsos, & eorum quemlibet pro tempore auocare, agere, cognoscere, & decidere, & sine debito terminare contingerit, illas iuxta priuilegia, & facultates eidem Collegio concessas, & indultas, ac prout procedere possunt contra eiusdem Fabricæ debitores, & in causis legatorum piorum vna cum illarum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, procedere, cognoscere, decidere, & si militer sine debito terminare, necnon partes in illis interesse habentes citare, & si absentes, aut sui copiam non facientes, aut alias non reperibiles fuerint, dummodo prima vice personaliter citati fuerint, facta prius diligentia de eos reperiendo per vnum ex Curforibus nostris, vel Mandatarijs præfata Fabricæ, domi, vbi alias resederint dimissa copia, vel per edictum in valuis Basilicæ Sancti Petri huiusmodi, & in acie Campi Floræ assignendis, vel alias, prout in obligationibus in forma Camere fieri solet, arbitrio suo simili modo citare, necnon viduis, pupillis, & alijs personis de iure curatore indigentibus curatores ipsos ex officio deputare, ac quibusvis tam Apostolica, quam ordinaria auctoritate deputatis, etiam S. R. E. Cardinalibus, vel causarum Palatii Apostolici Auditoribus, aliisque Iudicibus, necnon quibus, & quoties opus fuerit sub pœnis pecuniarijs arbitrio suo imponendis, ac censuris Ecclesiasticis inhibere, aliaque in præmissis, & circa ea necessaria, & opportuna facere possint, & valeant. Districtius inhibentes quibusvis locorum ordinarijs, etiam S. R. E. Cardinalibus, & alijs personis, quauis auctoritate etiam Apostolica fungentibus, etiam cuiuscunquè dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existens in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub suspensionis à diuinis, & excommunicationis latæ sententiæ, aliisque nostro arbitrio moderandis, in ligendis pœnis, ne eosdem Collegium, & deputatos molestare, aut præmissorum executionem quoquomodo impedire, vel in eis se directè, vel per indirectam ingerere, vel intromittere possint, seu audeant, vel præsumant. Decernentes quoque præfatas literas vilo vnquam tempore de subreptione, vel obreptione vicio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu, etiam ex eo, quod interesse habentes vocati non fuerint, notari, in ius, vel controuerfam, seu alias reuocari non posse, nec per subreptionem, vel obreptionem obtentas præsumi, & ob id viribus carere, minusque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, & alijs contrariis dispositionibus quantumuis generalibus, ac fortissimis clausulis, & decretis irritatibus roboratis comprehendendi, sed sèper ab illis exceptas, & quoties illæ eman-

emanabunt toties in pristinum, & eum, in quo ante præmissa quomodolibet erant statum, etiam sub data per Collegium, & deputatos huiusmodi eligenda plenarie restitutas esse. Sicque ab omnibus ceteris, & ita per quoscunquè Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam Auditores, & Cardinales præfatos, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi facultate iudicari debere, irritum quoque & inane si secus super his à quouam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, ac nostra de non tollendo iure quæsito, & quibusvis Apostolicis, etiam per nos, necnon in Prouincialibus, & synodalibus Concilij editis specialibus, vel generalibus, constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis etiam Collegij Cardinalium, & Auditorum eorundem, ac aliorum tribunalium, necnon quorumcunquè Monasteriorum, Ecclesiarum, domorum, beneficiorum, ordinum, capitulorum, & piorum locorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis etiam ipsis Auditoribus, & alijs Iudicibus sub quibuscunquè tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & in solitis clausulis irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiam Motu simili, & ex certa scientia, concessis, confirmatis, approbatis, & innouatis: quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunquè. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quod dicti Deputati retenta tertia parte bonorum, per eos pro tempore recuperatorum huiusmodi, reliquis duas partes suis quibusvis Ecclesijs pro rata consignare debeant, & teneantur. Quodque præsentium transumptis, etiam impressis manu Secretarij Fabricæ huiusmodi subscriptis, & sigillo eiusdem Fabricæ sigillatis eadè prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum concessioem, declarationis, indulti, & voluntatum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attestare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo, tertio Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno quinto.

Decretis irritans.

Clausula derogatoria.

Dux partes bonorum recuperatorum consignatur Ecclesijs, ad quas spectant.

Cz. Glorierius.

C. Rouyer. ff.

CXIII.

Confirmatio institutionis, & Priuilegiorum Societatis Crucesignatorum.

De hac institutione, & priuilegijs habes sup. Innoc. 4. const. 11. Malitia, fol. 13. & Clem. 7. const. 33. Cum sicut fol. 336.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. SACROSANCTAE Romanæ, & vniuersali Ecclesiæ diuina disponente clementia, meritis licet insufficientibus præsidentes, omnem pastoralis nostri officij curam, atque vigilantiam in id potissimum adhibere debemus, vt fides Catholica vbique Terrarum, quantum in nobis est, integra, inuiolataque conseruetur, & impij, ac deridendi Hæreticorum conatus, ipsam vnam fidem violare satagentium omnibus rationibus comprimentur. Vnde si quæ ad iuuandum huiusmodi nostrum propositum, ac debitum, alias piè instituta, ac concessa fuisse à prædecessoribus nostris comperimus, libenter approbamus, & alias desuper disponimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Cum itaque inter cæteras, quæ in Ecclesia Dei hætenus institutæ sunt Christianidelium Societates, illa satis vberes, Christianæ Religionis fructus afferre videatur, quæ sub Cruce signatorum vocabulo ad assidendum Hæreticæ prauitatis Inquisitoribus, auxiliiumque, quando, & quoties opus sit, in Catholice fidei negocijs aduersus Hæreticos, etiam vita ipsa præstandum, instituta existit, vt non immerito diuersis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris specialibus gratijs, & priuilegijs fuerit decorata. Nos attendentes, quod ea maiorem obtinent roboris firmitatem, quæ pluries Apostolicæ confirmationis præsidio sint communita, vtque paternum nostrum erga ipsam societatem eharitatis affectum ostendamus, eiusdem Societatis Cruce signatorum creationem, & institutionem, ac priuilegia, quæ sunt in vsu, necnon indulgentias, prærogatiuas, facultates, gratias, & indulta quæcunquè, eidem societati, & illius vtriusque sexus Confratribus Crucesignatis pro tempore existentes, tam per Innocentium III. Innocentium VIII. Iulium II. Leonem X. Clementem VII. quam quoscunquè alios Romanos Pontifices prædecessores nostros sub quibuscunquè tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis hætenus quomodolibet concessa, & confirmata, decretis tamen Concilij Tridentini non repugnantia, necnon literas desuper emanatas, illorum omnium, & singulorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, approbamus, & innouamus, illisque perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, omnesque, & singulos iuris, & facti defectus, si qui forsitan interuenerint in eisdem, supplemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunquè. Volumus autem quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem vbique fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Societas Cruce signatorum instituta fuit, pro Inquisitorum præsidio in causis fidei, & à prædecessoribus variis priuilegia ei concessa fuerunt, sed hic habes const. Inno. & Cle. in rub. indicatas eam.

Et hic Pontifex dicitur in illis Societatis ac priuilegia, quæ sunt in vsu, & ob eilio Titid. nõ repugnantia cõfirmat.

Clausula derogatoria.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die tercio decimo Octobris, millesimo quingentesimo septuagesimo, Pontificatus nostri Anno quinto.

Cz. Glorierius.

CXV.

Tonfores Monetæ, tam aureæ, quam argenteæ, vltimi supplicij poenam incurrunr.

P I V S - Papa V. Motu proprio, &c. C V M - nil magis humanæ vitæ commercio sit necessarium, quam pecuniarum vsus, quæ hominibus cuncta humano victui necessaria præbent, decet Romanum Pontificem ad ea libenter intendere, per quæ pecuniæ ipsæ non solum non adulterentur, verumetiam imprimis illarum statu ab omnibus illecebre conseruentur, Quod, & si cunctis in locis, præcipue tamen in hac Alma Vrbe nostra, quam gloriosi Apollolorum Principes martyrio suo consecrarant, & ad quam veluti communem omnium matrem gentes vndeque concurrunt, singulisque alijs dominij, Terris, & locis, nobis, & Sedi Apostolicæ mediate, vel immediate subiectis, curandum est, vt & ad illam venientibus vitiorum exempla non proponantur, & quibusuis id peccandi materies succidatur. Attendentes itaque quod licet monetarum aurarum, tonforibus vltimi supplicij de iure sit inflicta poena, argenteas tamen monetas eodem modo, scilicet minor poena, imposita sit. Ac animo reuoluentes, quam par sit vtriusque delictum, cum ij qui argenteas mutant, nulla alia de causa ab aurearum mutilatione, nisi ob earum defectum subsistant, ac propterea eodem iuris rigore, in vtroque sciendum esse, æquum reputantes, Motu simili, &c. hac nostra perpetuo valitura constitutione statuimus, eos qui argenteas todent monetas, vltimij supplicij, & ea qua aureorum tonfores hactenus puniri sunt, & de iure puniri debent, poena puniendos esse, & ita ab omnibus, quibus Iudicis officium tam in Alma Vrbe nostra, quam alibi in toto statu Ecclesiastico commissum est, quouis nomine censeantur, & quavis auctoritate præfulgeant, iniunctum est; puniri volumus, & mandamus. Districtius inhibentes singulis Terrarum, locorum, & Ciuitatum dominis in temporalibus, ne Iudices præfatos in præmissis hoc modo sciuentes, sub excommunicationis, &c. impedire, molestare, vel inquietare audeant, vel præsumant. Decernentes quoque sic, & non aliter per præfatos, & quoscunque alios Iudices, &c. etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata, &c. iudicari debere. Irritum quoque, &c. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis Apostolicis, necnon in Prouincialibus, & synodalibus Concilij editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac legibus, etiam Imperialibus, etiam in corpore iuris clausis, ac tam municipalibus, & particularibus, quam quibusuis alijs etiam iuramento, &c. roboratis, statutis, &c. priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, etiam Motu simili, &c. etiam Concistorialiter, &c. concessis, &c. quibus omnibus, illorum tenores, &c. hac vice latissimè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque, cum clausulis opportunis, & consuetis.

Tonfores monetæ aureæ, de iure puniri, vltimo supplicij poena, quocunque modo de fals.

Monetas aureas, & argenteas, quocunque modo de fals. Pontifex tam enim eadem poena puniri supplicij, & puniri mandantes, & non monetam argenteam.

Pontifex tam enim eadem poena puniri supplicij, & puniri mandantes, & non monetam argenteam.

De reatum irritant.

Clausula derog.

Executorum deputatio, forma, & effectus publicationis. Quam publicis, & inf.

Sola signatura iustit.

Publicatio.

Fiat Motu proprio M.

Et quod quorumcunque priuilegiorum, stabilimentorum, poenarum, statutorum, legum, & aliorum necessarium tenores habeantur pro expressis, seu in toto, vel in parte exprimi, ac de verbo ad verbum inferri possint. Et de declaratione, sanctione, mandato, inhibitione, decreto, & alijs præmissis, quæ hic pro repetitis habeantur, & ad partem perpetuo in forma gratiosa, Et cum deputatione, quatenus opus sit, iudicium, qui assistant, &c. iuuocato, &c. secularis. Cum derogatione dietarum latissimè extenden. Et cum decreto opportuno, quod vt præfentes ad omnium, quorum interest notitiam deducantur, nullusque deinceps aduersus eas aliquam excusationem præterdere, aut ignorantiam allegare queat, quod illæ imprimantur, & in valuis Basilicæ Principis Apollolorum, & Sancti Ioannis Lateranensis, ac Cancellariæ Apostolicæ, necnon acie Campi Floræ affigantur, & inibi earum copiarum dimittantur, quodque affixio huiusmodi omnes perinde efficiat, ac si fuissent personaliter exhibitæ, intimatæ, & ostensæ. Quodque earum transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Et quod præfentis Motus proprii sola signatura sufficiat, & vbiq; fidem faciat in iudicio, & extra, regula quacunque contraria, non obstante, seu literæ super illis cum maiori præmissorum expressione, per Breue expediri possint.

Fiat M.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, octauo Kal. Nouembris, Anno quinto.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo septuagesimo, Indictione decimatertia, die vero tertia mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini Nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno quinto, retrospectus Motus proprius affixus, & publicatus fuit ad valuas Principis Apollolorum de Vrbe, & Sancti Ioannis Lateranensis, & Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, per nos Ioannem Guerardi, & Io. Freile, S. D. N. Papæ Cursores.

Ioannes Bornotus Magister Curforum.

Contra

C. X V I.

Contra fraudulentos, & dolosos Decoctores.

De materia autem cessionis bonorum & dilationum, habes concord. supra in Pij Quarti, consilij 2. Cupientes mercatoribus, fol. 722.

P I V S - Papa V. Motu proprio, &c. C O N S I D E R A N S - quomodo humana processit intemperantia, vt Christi fideles qui in sacri baptismatis susceptioe diabolo, ad omnibus vanitatibus eius sponte ac solemniter renunciarunt, diabolica fraude seducti, ita mundi huius illecebras expectant, vt pro illis assequendis, non modo filij prodigi in Euangelio per Dominum demonstrati exempla sequentes, sua luxuriose viuendo profundant, verum etiam illis absumptis, aliena appetant, grande æs alienum a proximis suis, qui id eis, prout mutuum fert hominum commercium, sub varijs instrumentorum obligationibus liberaliter mutuunt, extorquendo, ac deinde dum id eis sub paupertatis specie restituere negligunt, proximos suos vna cum tota familia aliquando mendicare cogunt, fakere nullo modo possumus, quin & Pastoralis officij debito, cui disponente domino præsidemus, moniti, & ea qua Christus prior dilexit nos charitate impulsit, clementiæ, & misericordiæ reiectis vijs, iustitiam & iudicium in tales acriter infurgendo assumamus, iurisque rigorem acriorem reddamus, vt saltem per hoc eos quos timor domini a malo non retrahit, vltimij supplicij poena extorqueat, sicque vniuersas Domini gregis oves, ad ouile ad quod, dante domino, omnes dirigi cupimus, salubre perducamus. Sane licet alias, fe. re. Paulus, Papa III. prædecessor noster inter cætera dilectis filijs Populo Romano concessa priuilegia per quædam suas literas voluerat, quod dilationes quæcunque nisi iuxta dispositionem iuris ac formam statutorum almar Vrbe concedi nullatenus possent, & qui illas obtinerent, semper biterum viride portare tenerentur, ac alias prout in dictis literis expressè continetur. Nihilominus diuersi iniquitatis filij, præmissis non attentis, propriaque temeritate conuicti, postquam proprijs eorum bonis non aduersa fortuna, aut fortuitis casibus, siue hostium incurfu, vel nequæ humana prouidentia, sed sua ipsorum metus incuria, negligentia, prodigalitate, atque luxu in explendis proprijs voluptatibus, penitus dilapidatis, proximos suos ad varia eorum bona sibi mutuanda sub spe restitutionis compulerunt, illis similiter profusis, creditores suos, cessione bonorum deludentes, ac tam literas præfatas quam alia per nos contra huiusmodi decoctores, falsitos nuncupatos, edicta statuta deridere audent, in graue Apostolicæ auctoritatis vilipendium, proximorum suorum detrimentum & grauamen, ac animæ suæ periculum non modicum. Nos præmissa conuientibus oculis pertransire nequeantes, & attente considerantes nulla alia de causa in fures vltimij supplicij poenam esse impositam, nisi vt talia perpetrandi hominibus via interclusa, liberum esset vnicuique sua absque periculo possidere & vti, hos autem adeo furibus & latronibus similes esse, vt ab illis in nihilo differant, nisi vt quod eis nisi cum vitæ suæ periculo agitur, hoc decoctoribus impune liceat, volentesque propterea vt par immo grauius delictum, parem etiam sortiatur poenam, iurisque rigorem in hos grauiorem reddere, ac genus hoc hominum tanquam humano generi infestum, e cæterorum certu fegregandum merito esse dijudicantes, omnium & singularum legum & constitutionum tam imperialium quam Apostolicarum, etiam in corpore iuris descriptarum tenores & formas, ac si de verbo ad verbum inferri forent præfentibus pro expressis habentes, sine illarum aliquo præiudicio, quinimo illas reualidantes & confirmantes, Motu proprio hac nostra perpetuo valitura constitutione sancimus, statuimus & declaramus, quod deinceps perpetuis futuris temporibus quæcunque persona, tam secularis, quam Ecclesiastica, etiam si clericali & Ecclesiastico foro gaudeat, cuiuscunque status, gradus, ordinis, & conditionis existat, & quacunque dignitate tam mundana, etiam si Domicellus, Comes, aut aliter Nobilis aliquando fuerit, quam ecclesiastica, non tamen Episcopali, præfulgeat, qui omnem eorum substantiam non præmissis de casibus fortuitis, sed incuria, negligentia, prodigalitate, & luxu suis, proprias voluptates explendo, & cupiditatibus non mediocri intemperantia seruientes subuerterint & dilapidauerint, necnon qui se bona sua decoxisse simulantes, illa in fraude creditorum suorum occultant, & eorum pecuniam totam in eorum vitiatem forsitan conuerterint, vt eorum creditores ad secum componendum facilius alliciant, vltimij supplicij, & ea qua fures ipsi de iure v. l. consuetudine, aut particulari vel municipali statuto plecti solent, puniri debeat. Mandantes tam vrbe præfatæ Gubernatori, & Curie causarum Cameræ Apostolicæ Generali Auditori, quam omnibus & singulis nostris & sedis Apostolicæ in quibuscunque prouincijs legatis & vicelegatis, necnon quarumcunque ciuitatum, terrarum, oppidorum, & locorum, nobis & eidem Sedi tam mediate quam immediate subiectarum Gubernatoribus, Prætoribus, Capitaneis, Commissarijs, & alijs quibuscunque iudicibus quavis etiam subdelegata potestate fungentibus, vt præfentes nostras inuolabiliter in eorum iudicijs obseruent, nec contra tales, nisi illarum forma seruata, procedere audeant vel præsumant. Districtius quoque inhibentes quibuscunque terrarum, oppidorum & locorum dominis in temporalibus in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis, &c. poenis, ne sic in præmissis iudicantes, eorum seculari auctoritate molestare, inquietare, perturbare, vel impedire audeant vel præsumant. Decernentes postremo præfentes, & desuper conficiendas literas nullo vnquam tempore desubreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ defectu notari, minusque sub quibusuis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus comprehendendi, vel illis derogari nullo modo tacite vel expresse posse, nisi de illis eorumque totis tenoribus, ac eorum Datum de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio & expressio facta fuerit, aliterque factas derogationes nullius roboris vel momenti fore, & tanquam tales a nemine attendi, nec vlli suffragari posse. Sicque per quoscunque Iudices, &c. etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, eorumque Collegium, sublata, &c. Irritum quoque, &c. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis apostolicis, necnon in prouincialibus & synodalibus Concilijs editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, ac legibus etiam imperialibus, etiam in corpore iuris, vt præfertur, clausis, ac quibusuis etiam municipalibus & particularibus etiam iuramento, &c. roboratis statutis, &

Causa constitutionis.

Pa. 4. Statuit de bitores obtinentes alternatius, vel dilationes, teneri deferre biterum viride, vt in eius consilij. 15. Sincera, fol. 587. Quod declarauit & ampliauit Pius 4. in eius consilij. 2. Cupientes. f. 722

Multi autem eorum bona, prodi galitate & luxu, dilapidabant, & debita contrahebant, & tandem cessione bonorum, creditores dolose deludebant.

Hic igitur Pontifex decernit huiusmodi personas, nedum ad cessionem bonorum non esse admittendos sed vltimo supplicio plecti debere

Executorum deputatio.

Inhibicio contra impedientes eos, eos qui ita super præmissis iudicauerunt.

Clausula præseruatiua.

Decretum irritant.

Clausula derogatoriæ.

utis & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, &c. sub quibuscunque tenoribus, &c. etiā Motu simili, &c. etiam consistorialiter, &c. ac sub quibusuis verborum formis concessis, &c. Quibus omnibus etiam si de illis, &c. illorum tenores, &c. illis alias, &c. latissime specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque, cum clausulis opportunis, & consuetis.

Fiat Motu proprio M.

Et quod quorumcunque statutorum, constitutionum, & legum, &c. tenores habeantur pro expressis, seu in toto vel in parte exprimi, ac de verbo ad verbum inferi possint. Et de sanctione, statuto, declaratione, decreto, inhibitione, mandato, & alijs præmissis, quæ hic pro repetitis habeantur, & ad partem perpetuo in forma gratiosa, & cum opportuna, si videbitur iudicum deputacione qui assistant, &c. inuocato, &c. sacralis. Et cum opportuno decreto quod vt præsentis ad omnium quorum interest notitiam deducantur, nullusque deinceps aduersus eas aliquam excusacionem prætere, aut ignorantiam allegare queat, quod illæ imprimantur, & in valuis Basilicæ Principis Apostolorum, & S. Ioannis Lateranen. ac Cancellariæ Apostolicæ, necnon in acie Campi Floræ affigantur, & inibi earum copiarum dimittantur. Quodque affixio huiusmodi omnes perinde afficiat, ac si fuissent personaliter exhibita, intimata, & ostensa. Quodque earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibita vel ostensa. Et quod præsentis Motus proprii sola signatura sufficiat, & vbi que fidem faciat in iudicio & extra, regula quacunque contraria non obstante, seu literæ super illis cum maiori præmissorum expressione per Breue expediri possint.

Fiat M.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Kal. Nouembris, Anno Quinto.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo, Indictione tertiadecima, Die vero tertia Mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Anno Quinto, Retroscriptus Motus proprius affixus, & publicatus fuit ad valuis Principis Apostolorum de Vrbe, Sancti Ioannis Lateranenensis, & Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Ioannem Guerardi, & Ioannem Freile prælibati Sanctiss. Domini nostri Papæ Cursores.

C X V I I .

Reformatio Tribunalis Auditoris Cameræ, & taxa Expeditionum, emolumentorumque diuisio.

Aliam Reformationem habes supra in Pij Quarti, const. 74. Inter multiplices, fol. 775.

Aliamque taxam circa causas criminales, habes in eiusdem Pij Quarti, constitutu. Cum nuper. 149. fol. 903.

De materia autem Iurisdictionis A. C. vide infra in Grego. 13. const. 55. Ad generis, vbi notabo.

De materia Notariorum Curie Auditoris, habes supra in Pauli I I. const. 7. Tunc præcipuas fol. 92. & Leon. X. const. 39. Inter curas, fol. 262. & Clem. 7. const. 47. Cum alias, fol. 355. & Pij Quarti const. 54. Cum sicut accepimus in causis, fol. 723. & const. 74. Inter multiplices, fol. 775. & const. 105. Decret Romanum, fol. 881. & const. 149. Cum nuper generali, fol. 903.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c.

I N T E R illa, quæ in singulis in Vrbe curijs, & officijs emendanda, seu rectius disponenda decreuimus, hæc de curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generalis Auditoris officio, ac tribunali seorsum ab vniuersali reformatione Apostolica auctoritate perpetuo statuimus, & ordinamus, quæ & ab Auditore, & ab eius Locumtenentibus, Curieque ipsius Iudicibus, & Notarijs exactissimæ seruari præcipimus.

In primis, ne quisquam ex confessione debita procuratore suo ad id in ipsamet obligatione in posterum constituto in iudicio, vel alibi facta condemnatur, nisi idem etiam procurator ad defendendum in iudicio fuerit constitutus, & ipse cum constitueretur, defendendi onus huiusmodi sponte præsens acceptauerit.

Neue quisquam ratione sui consensus in contractu, seu quasi contractu, aut alias in iudicio vel extra iudicium per se, vel alium quocunque modo, etiam in susceptione, quam vocant, censurarum, de cætero præstici, pure, aut sub conditione, aut in diem censuris ecclesiasticis innodetur, aut innodatus declaretur.

Quinimo nec procuratoris, ad confitendum debitum, constitutio, in ipsa debiti obligatione, nisi & ad defendendum vna constituantur, & ipse defendendi onus acceptet, vt præfertur, nec censurarum consensus, aut susceptio huiusmodi vsquam recipiatur vel admittatur, siue etiam describatur, neque de his quisquam rogetur etiam in Cameralis obligationis formula, siue principaliter, siue incidenter: neque iudicium vllum, aut vlla executio inde fiat, aut decernatur.

Excipimus autem ab his, quæ de confessione debiti, & procuratoris, ad id constitutione, supra statuimus, obligationes, quæ de rebus ac iuribus ad Cameram Apostolicam pertinentibus factæ iam sunt, aut in posterum fieri

Forma & effectus publ.

Sola signatura sufficit.

Publicatio.

Debitor non condemnatur ex confessione P. procura toris ad id in obligatione constitutu, nisi vi hic.

Neque censuris Ecclesiasticis innodetur, ex consensu ipsius quo modolibet præstato.

Procuratoris constitutio ad confitendum debitum, nec susceptio in obligationibus apponatur.

est oportuerit, in quibus quo ad huiusmodi confessionem, & constitutionem, liceat illud idem fieri, quod hætenus est obseruatum.

Quod si quando aliqui seipfos in vrbe efficacius obligare voluerint, vt in exactionibus laborandum non sit, quas pro commodiori hominum commercio faciles esse expedit, poterit Iudex parti præsentis, & se obliganti præcipere, vt die certa tunc statuenda soluat; moneat, quod si ea die sponte non soluerit, nulla exinde facta personali citatione, sed breuia tantum vnica dilacione, quæ per affixionem locis consuetis intimabitur, ad executionem contra ipsum procedet, & in subsidium, vbi executio realis, personalisue facile fieri non poterit, ipsum tanquam contumacem, contemporemque sui præcepti, excommunicationem decernet. Hæc tamen, quæ ad excommunicationem monito, vbi que facili futura esset, executio non adhibeatur.

Cum autem præscripta dies cesserit, ea distinctio seruetur, vt si obligatio, vel in vrbe erit contracta, vel in vrbe sit soluenda, tota intimationis affixio prædicta sufficiat: Si vero extra vrbe & obligatio contracta, & solutio destinata fuerit, non aliter ad executionem procedatur, nisi facta legitime debitori intimatione dilacionis huiusmodi.

Rursus, vbi in obligatione extra vrbe facta, pariter solutio extra vrbe destinata fuerit, præter dictam dilacionem, detur etiam alia, pro loci distantia, intra quem docere possit, & debeat debitor se soluisse.

Quod si parti præsentis, ac debitori ignoscens, danda videbitur aliquando longior aliqua dilatio ad solendum (intra quam nullo omnino mandatum, aliumque executionis generis relaxari poterit) ea erit dierum triginta, aut saltem viginti arbitrio Iudicis, qui pro debitoris qualitate, & debiti summa, vtrum voluerit de prædictis terminis eliger.

Qua in re illud obseruetur, vt si forte post decretum, & relaxatum, atque etiam actori a Notario traditum mandatum executiuum, visum fuerit Iudici dilacionem hanc concedere non alio posse iudicio, aut etiam mandato, opus sit ad id, si res facta dilacionem ipsam non soluerit, sed eodem illo, quod antea traditum, aut relaxatum, siue decretum fuerat, executionem suam prosequatur.

Sed & in omnibus, quæ aliter quam cum supradictis præcepto, & monitione vbi que locorum factæ fuerint obligationibus, & alias semper, illud omnino seruetur, vt ad excommunicationem cuiusquam non deueniatur, nisi cuius fuerit iura Iudicem contumacia, ipso etiam, nec tantum procuratore suo, quamuis specialiter constituto, prius legitime citato.

Verum sicut in rebus, quæ in forma Cameræ erant obligationum, ita & hæc, quæ fuerunt, pro illis iudicium, siue cognitio, & executio in Vrbe ad Auditorem Cameræ solum spectet in vniuersum, iuxta suas facultates. Romanos tamen debitores laicos, liceat creditoribus etiam in Curia Capitolij conuenire iuxta priuilegia Populo Romano concessa.

Quo vero ad Clericos, ratione originis, vel beneficij, Romanos, locus sit præuentioni inter ipsum Auditorem, & nostrorum in Vrbe Vicarium.

Cæterum idem Auditor appellationes non aliter audiat, siue admittat, quæ si exhibita fuerit Notario in actis ab appellante fides publica, seu publicum instrumentum sententiæ, a qua exitit appellatum, ea que sit diffinitua, vel vim habeat diffinitiuæ, neque aliter earum ratione inhabeat, quam inserto in literis inhibitionis toto fidei, seu instrumenti huiusmodi tenore.

Quare Iudices a quibus appellari continger, eorumque Notarij, fidei seu instrumentum huiusmodi partibus petentibus, & debitam Notarijs mercedem soluentibus tradent in tempore, alioquin Iudices officio iudicandi, Notarij exercitio notariatus tandiu suspensi sunt, donec appellati omnia damna, & interest propterea passæ ab ipso Auditore extrajudicialiter æstimanda, reseruerint. Et nihilominus facta ab appellante fide de sua petitione, & Iudicis, siue Notarij derogatione, idem Auditor inhibere, & in causa procedere possit.

Literas apostolicas, quibus certus, qui per se ipsum procedat, executor præscriptus est, nullo modo exequatur, sed & omnes præterea, in quarum executione pars vocanda fuerit, non aliter exequatur, quam seruatis, pro rerum contingentiis, constitutionibus se. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri, de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, nisi ipsis constitutionibus derogatum fuerit, expresse in literis, quæ fuerint exequenda, sed & tunc, ne quemquam extra diocesim ultra tot dietas euocet quor in ipsis literis expressum erit, neue alij vices suas committat, vel subdeleget, quam constitutis in dignitate Ecclesiastica, aut Cathedralium Ecclesiarum Canonicis. Exceptis literis pensionum, quarum solutio in Romana Curia destinatur, & his omnibus, quibus ipse nominatim executor præscriptus fuerit, his enim casibus possit ad se vnde cunque, & quocunque partes euocare.

Monitoria generalia, vulgo, significauit, appellata, quæ scilicet, vt aliquid reueletur, seu restituatur, vel probeatur, cum censuris Ecclesiasticis publicari solent, nullo modo decernat, siue expediat.

Similiter nihil sine speciali nostra commissione decernat, aut faciat, aut mandet, quod Episcopos, aut alios locorum ordinarios impedire possit, ne ad executionem decretorum sacri Concilij Tridentini, correctionemque eorum libere procedant.

Ab omnibus autem & singulis ijs, quæ ad eius iurisdictionem secundum præmissa pertinere nolumus, vsque adeo abstinere, vt neque monitoria, neque citationes, neque inhibitiones, neque sequestra, neque mandata de manutendo, neque aliud quicquam quocunque sub pretextu, super ijs aut ipse decernat, aut ab alijs decreta reuocet, & pariter eius Notarij nihil omnino expediant, aut etiam scribant, sub poena amissionis officij.

In causis vero sui fori ciuilibus, etiam in quibus summarie, & ad instar beneficiorum procedendi ei concessa est facultas, nunquam omnino ad poenas contumaciales deueniat, sed potius receptis probationibus ad negocium principale spectantibus, datoque competenti termino parti absentis, de munus super his seruatis seruandis diffinitiuè pronunciet, etiam sine liti contestatione.

Mandata de manutendo, nunquam nisi parte legitime citata, & compendiosa, ac summaria causa cognitione adhibita, decernat.

Idem & in sequestris seruetur, nisi aliqua ratione timendum sit, Iudicis arbitrio, de suspicione fugæ, vel bonorum dilapidatione.

Ne autem contingat, vt absentes, & in remotis simis ab Vrbe patribus degentes, si ob præsum ali quod crimen

Nisi de rebus Camere Apostolicæ.

Forma obligandi strictiori vinculo, scilicet vnica tantum citatione procedente.

Citatio erit facienda in partibus, si ibi contracta sit obligatio, si autem fiat in Curia per affixionem in locis consuetis.

Dilatio ad probandum solutio nem in partibus destinata, dan da est petenti.

Dilatio 20. vel 30. dierum ad sol uendum data est contenti debiti.

Dilacione finita, mandatum antea relaxatum exequi debet.

Excitatio quando fit concedenda contra obligatos, Romani laici et in Curia Capitolij pro obligacionibus in forma Camere conueniri possunt.

Ad quod vide Pij 4. const. 73. Dilectos, fol. 753.

Romani Clerici etiam coram Vicario Vrbs conueniri possunt.

Ad hoc vide sup. const. 20. Considerantes.

Appellationes a sententijs extra Curiam latis, quæ & quomodo recipi debeant.

Literas Apost. quæ & quæ exequi possit A. C.

Monitoria I forma significauit non expediet. De quibus vide infra in const. 183. Sanctissimus.

Nihil decernat absque Papæ commissione quod or dinarios impediat in executione Concilij Tridentini, aut eorum correct.

Nihil expediat extra ea que non pertinent ad eius iurisdictionem.

In causis ciuilibus non procedat ad poenas contumaciales, sed super negotio principali seruatis seruandis pronunciet.

Mandata de manutendo parte citata, & causa cognita relaxet.

Sequestra parti modo relaxet, nisi timetur de fugæ, vel bonorum dilapidatione.

crimen moneantur ad personaliter comparandum, deinde inculpabiles reperti, maxima itineris incommoda, & dispendia nulla sua culpa pasci sint, neminem posthac extra Italiam existentem ad comparandum persona-

liter moneat, nisi facto verbo nobiscum, de quo verbo habito fiat mentio in literis monitorijs.

Postremo Notarij nihil vnquam cuiusvis generis scripturæ ad iudicium pertinentis, quod extra curiam mit- tendum sit, expediant, & parti tradant, nisi cum subscriptione Auditoris, vel eius Locumtenentis.

Circa impensas autem, quæ a partibus pro scripturis, & expeditionibus, faciendæ sunt, vltra ea, quæ in vniuer- sum in omnibus curijs obseruari volumus, infra scripta specialiter in eadem Curia Auditoris, etiam in causis pen- dentibus obseruentur.

In causis quæ ordinariè secundum Auditoris facultates in eius tribunali, introductæ fuerint, vel introduci po- tuerint, siue post cœptam causam superueniat commissio, siue ante impetrata sit, siue in prima, siue in vltiori instantia, nulla in re augeat impensam, sed quo ad hoc habeatur semper causa pro ordinariâ, ita vt etiam ratio- ne sententiæ, neque Notarij, neque Iudices, quicquam propterea accipiant, vltra id, quod accipere potuissent, si commissio non adesset.

Siue igitur ad sit commissio, siue non, in causis ordinariè ad hunc forum pertinentibus exigatur vt infra, & non amplius.

Sit itaq; precium perfectæ expeditionis taxa, & alijs omnibus comprehensis.

- Pro monitorio speciali ad partes iul. nouem.
- Pro monitorio speciali per edictum iul. duodecim.
- Pro monitorio in vim bullæ Eugenianæ iul. duodecim.
- Pro Eugeniâ per edictum iul. quindecim.
- Pro monitorio in vim bullæ Cœnæ Domini iul. duodecim.
- Pro citatione cum inhibitione, vigore appellationis extra Curiam, cum insertione instrumenti sententiæ a qua appellatur iul. decem.
- Pro instrumento remissoriæ iul. nouem.
- Pro instrumento litis pendentiæ extra curiam iul. nouem.
- Pro transumpto simplici vnus bullæ, seu instrumenti, aut cedulæ, vel etiam plurium similium, vel aliorum iurium in eodem transumpto descriptorum, si fuerint in forma probanti iul. duodecim.
- Si vero in forma. Videmus iul. nouem, habita tamen ratione excessus scripturarum arbitrio Iudicis, quo ad la- borem Notarij.
- Pro sequestro extra curiam iul. nouem.
- Pro literis superuientis, quæ non taxentur iul. quatuor vna cum sigillo.
- Pro fide legalitatis apponendæ in instrumentis Notariorum in totum vna cum sigillo iul. duo.
- Pro mandato de exequendo iul. nouem.
- Pro nota sententiæ nihil exigatur.
- Pro sportulis etiam nihil.
- At in causis quæ per commissionem introducuntur, & ab initio sunt commissariæ, neque alias ad huius fori co- gnitionem spectant soluantur vt sequitur.
- Pro citatione vigore commissionis absque inhibitione extra curiam iul. nouem.
- Pro citatione cum inhibitione simplici iul. vndecim.
- Pro citatione cum inhibitione sub censuris iul. quatuordecim.
- Pro citatione cum inhibitione sub censuris per edictum, etiam pro necessario examine iul. decem & octo.
- Pro inhibitione simplici extra curiam iul. nouem.
- Pro inhibitione extra curiam sub censuris iul. duodecim.
- Pro inhibitione in curia iul. tres cum dimidio.
- Pro monitorio speciali iul. quindecim.
- Pro notis sententiarum diffinitiuarum, quæ in scriptis proferuntur in prima instantia iul. quadraginta, in se- cunda iul. triginta, in tertiâ iul. viginti.
- Pro nota absolutoriæ ab obseruatione iudicij iul. quindecim.
- Pro nota interlocutoriæ iul. quindecim.
- Pro nota declaratoriæ iul. octo.
- Pro mandato de exequendo iul. quindecim.
- Pro sequestro iul. quindecim.
- Pro sportulis iudicum pro sententijs diffinitiujs ex scripto proferendis non vltra id, quod in alijs curiæ Tribu- nalibus ordinarijs a se. re. Pio Papa I V. præscriptum est.
- De cæteris vero actis, scripturis, & expeditionibus infra scriptis, siue causæ sint ordinariæ, siue comisariæ, sol- uantur tantum modo infra scriptum precium, videlicet.
- Pro compulsorialibus generalibus, siue specialibus iul. duodecim.
- Pro palmo rotuli remissoriæ iul. tres. Sit autem palmus linearum triginta, & linea syllabarum decem & octo.
- Pro instrumento remissoriæ iul. duodecim.
- Pro instrumento litis pendentiæ in curia iul. quatuor cum dimidio.
- Pro interdicto speciali iul. quindecim.
- Pro instrumento relaxationis interdicti iul. quindecim.
- Pro executorialibus iul. triginta sex.
- Pro mandato de immitendo in possessionem vigore literarum apostolicarum, seu in forma breuis iul. decem.
- Pro absoluteione, siue absoluteionis commissione pro vno, iul. nouem.
- Pro duobus litis consortibus iul. quatuordecim.
- Pro tribus litis consortibus iul. decem & octo.
- Pro quatuor litis consortibus iul. viginti tres.
- Vltra quatuor quotcunque addantur personæ litis consortes, nihil augeatur pretium expeditionis.

Pro capitulo

Causæ ordinariæ non efficiuntur commissariæ, per superuenientem commissionem.

Taxa expeditio- num in causis ci- uilibus Tribuna- li A. C.

Taxa expeditio- num in causis Co- misarijs Curia A. C.

Taxa expeditio- num actorum, ac scripturarum in causis Ordinarijs & Comissarijs Curia A. C.

Pro capitulo, collegio, confraternitate, aut vniuersitate iul. quinquaginta.

Pro instrumento absoluteionis iul. duodecim.

Pro decretis a Iudice prolatis nõ ex scripto, etiã vim diffinitiuæ habentibus, eorumue nota, & sportulis, nihil.

Pro simplici fide etiam plurium actorum iul. duo.

Pro examine testium cum articulis, & interrogatorijs in causa, quæ sit æstimationis a quinquaginta scutis su- pra, vsque ad quacunque summam, si articuli non excedant numerum vigintiquinque, interrogatoria nume- rum trigintaquinque, in domo, vel officio Notarij, iul. quatuor. Extra vero officium, non vltra duplum.

In causa æstimationis a quinquaginta scutis infra, soluatur tantum pro dimidia: Quod si articuli excedant nu- merum vigintiquinque, & Interrogatoria trigintaquinque, soluatur merces Notarij arbitrio Iudicis.

Pro instrumento sententiæ, si extra hatur, iul. quindecim.

Pro instrumento declaratoriæ, non tamen vigore obligationis in forma Cameræ, iul. duodecim.

Pro brachio seculari ob non partitionem monitorij, aut literarum Apost. vel exequutorialium, iul. triginta.

Pro mandato suspicionis fugæ, vsque ad quamcunque summam, etiam in vim obligationis Cameralis decre- to, iul. quatuor cum dimidio.

Pro mandato de consignando, vigore sequestri, etiam vbi pro illius verificatione, debitor prius fuisset cõuen- tus, via executiua, vigore obligationis Cameralis, iul. quatuor cum dimidio.

Pro mandato de consignandis pignoribus subhastandis, aut deliberandis, iul. quatuor cum dimidio.

Pro mandato de relaxando pro debito ciuili, iul. quatuor cum dimidio.

Pro mandato in causis ciuilibus loco literarum, pro parua summa, iul. quatuor cum dimidio.

Computato in his omnibus mandatis, iulio sigilli.

De precio autem sic præscripto, in omnibus supradictis expeditionibus, siue ordinarijs, siue commissarijs, den- titur Auditori, & Massæ Notariorum, item (quoad ordinarias) Camerario eadem portiones, quæ & prout antea pro eisdem expeditionibus dabantur, nulla ex parte diminuta. Reliquum quod ijs portionibus detractis super- erit, sit Notarij expeditionis, præterquam in expeditione absoluteionis, siue commissionis absoluteionis, in qua sin- gulis detrahatur pro rata, ita vt non tantum portio Notarij, sed cuiusque aliorum minuatur ad eam rationem, vt tantum vnicuique portioni pro eius modo decrescat, quantum omnibus in vniuersum detraximus.

Pro mandato exequutiuo, siue brachio, vbi inuocatione opus fuerit seculari, per omnia expedito, omnibusque comprehensis, precium sit vt infra, videlicet.

Ab vno scuto, vsque ad quindecim, iul. quatuor cum dimidio.

A scutis quindecim vsque ad vigintiquinque, iul. viginti duo.

A scutis viginti quinque, vsque ad quingentos, iul. triginta tres.

A scutis quingentis vsque ad mille, iul. sexaginta sex.

A scutis mille, vsque ad quamcunque summam, iul. centum & decem.

Hoc autem precium ita diuidatur, vt ex iulijs vigintiduoibus, Auditor habeat iulios sex, Camerarius pro sigil- lo habeat iulios quatuor cum dimidio, Massa Notariorum habeat, iul. quatuor cum dimidio. Reliquum habeat Notarius expeditionis.

Ex iulijs triginta tribus, Auditor habeat iulios octo & baiochos duos cum dimidio. Sigillum iulios quinque cum dimidio, Massa habeat iul. octo, & baiochos duos, cum dimidio. Residuum Notarius.

Ex iulijs sexaginta sex, Auditor habeat iulios sexdecim cum dimidio, Sigillum, Iulios vndecim Massa Iulios sexdecim cum dimidio, Notarius quod superest.

Ex iulijs centum & decem, Auditor habeat iulios viginti quatuor, & baiochos septem cum dimidio, Sigil- lum iulios sexdecim cum dimidio, Massa iulios viginti duos, Notarius reliquum.

Ad constituendas autem supradictas summas, computentur iulij vndecim pro singulo scuto, quilibet vero iu- lius sit decem baiochorum.

Censurarum Ecclesiasticarum nomine, nihil accipiatur, vel in expeditione mādati executiui, seu brachij se- cularis, vel seorsum ab eo, neque vsquam alias, nisi vbi ad illas rite processum fuerit re ipsa.

Cum vero ad illas procedi contingerit, tunc pro declaratoria, aggrauatoria, & reaggrauatoria simul iunctis, & totali earum omnium expeditione, tantumdem exigatur, quantum pro mandato, seu brachio seculari, habita ra- tione prædictæ distinctionis summarum, ita vt omnis impensa vtriusque expeditionis, mandati scilicet vel bra- chij secularis, & censurarum simul collecta, duplum non excedat eius precij, quod mandato, seu brachio secula- ri, supra taxatum est, pro qualibet supradictarum summarum. Excepta vltima maiori summa, videlicet a mille supra. In ea enim summa etiam si contingat vltra, vel post mandatum executiuum, seu brachium seculare, cen- suras quoque relaxari, nihil tamen earum nomine exigatur, sed tantum præter id precium, quo pro solo man- dato, seu brachio seculari supra taxatum est, accipi possit iusta merces pro scriptura.

Nunquam tamen cogantur partes inuitæ, vna cum mandato executiuo, seu brachio seculari, censurarum quo que expeditionem accipere, aut earum expeditionis precium soluere, etiam si ad censuras ipsas in subsidij con- tra contumacem, Iudex comminando rite processerit: & extra loca temporali Domino Sanctæ Romanæ Eccle- siæ subiecta, vel etiam extra Italiam expeditio mittenda foret.

Quod si forte quisquam legitime seruatis processibus vtraque expeditionem mandati scilicet seu brachij se- cularis, & censurarum eodem tempore habere voluerit: tunc apponatur verbis expressis in ipsa expeditione, quo ad censuras, ne is precium, quod illarum ratione expedit, vilo modo repetere possit ab ijs, contra quos decreta, & prolata fuerunt, nisi aduersus eosdem, vigore mandati executiui, seu brachij secularis non satisficientes, aut alias non parentes, censuris ipsis necesse fuerit vti.

Ipsius vero expeditionis censurarum precium prædictum eadem ratione, & eisdem portionibus diuidatur qui- bus precium mandati executiui, seu brachij secularis, vt supra dictum est.

Pro duplicatis etiam post quodcunque tempus expeditis, nihil exigatur præter scripturæ mercedem.

Pro sigillo paruo appenso in qualibet expeditione soluatur iulius vnus tantum, vbi non adest minor taxa.

Pro mandatis executiuis, vel alijs quibuscunque expeditionibus, Notarij nihil recipiant, nisi illis effectuali- ter partibus consignatis.

Diuisio pretij di- ctarum expeditio- num.

Taxa mādatorū executiuorum.

Diuisio pretij mā- datorum executi- uorum.

Taxa expeditio- num, censurarum Ecclesiasticarum.

Diuisio pretij ex- peditio num cen- surarum Ecclesia- sticarum.

Duplicata den- tur soluta rātur mercede scriptu- ræ. Hoc idem ha- bes sup. in Pau. 2. conf. 7. Inter pte- cipuas, fol. 92.

Pro expeditionib. paribus no con signatis nihil est soluendum.

Pauperibus concedantur expeditiones in forma pauperum, & miserabilibus denur gratis.

Pro terminis seruandis, &c. nihil exigatur.

Taxa expeditionu in causis criminalibus, &c.

Cum nuper, fol.

Præmium expeditionu adnotetur in calce, & libro expeditionum.

Tabulâ istius taxæ teneat quilibet Notarius in eius officio.

Confirmatio aliarum Reformationu huic non contrariarum.

Inhibitio, & pœne contra tenentium.

Decretum irritans.

Clausulæ de rogat.

Forma publicæ hanc constitit. Quam habes hic in fine.

Sola signatura sufficit.

Publicatio.

Præsentatio, & inhibitio.

Nec partes ipsæ cogantur accipere aliquam expeditionem, nisi eam quam voluerint. Pauperibus item expeditiones in forma pauperum, miserabilibus vero gratis omnino tradant etiam scripturæ mercedem, distinctio vero istarum personarum Iudicis arbitrio remittitur.

Pro terminis coram iudice seruandis, iudicibus informandis, scripturis ad eos deferendis, seu etiam in officio perquirendis, regeffis, seu extractibus transportandis, & alijs huiusmodi, Notarij vel eorum substituti & in eorum officijs scribæ, & copistæ, etiam nomine regalium, seu bibaliorum, nihil prorsus etiam a sponte dantibus accipiant.

In causis criminalibus expeditionum, quæ erunt eiusdem generis, seu nominis, cuius sunt superscriptæ, præmium augeri non possit ultra tertiam partem eius, quod supra in ciuilibus præscriptum est.

In regeffis, extractibus, copijs iudiciorum, & alterius, quam supradicti generis, seu nominis, expeditionibus criminalibus, seruetur taxa ab eodem Pio prædecesore alijs tribunalibus ordinarijs vrbs præscripta.

In omnibus expeditionibus ima earum parte Notarius apponat integrâ summâ eius, quod vere expositum fuit sub his verbis, videlicet, Expositum in totum tantum idemque etiam in libro expeditionu ipsius Notarij describitur.

Et vt præmissa omnibus pateant, sciatque quilibet quid, & quantum in præmissis exponere debeat: quilibet Notarius Auditoris teneatur posthac tabulam supradictorum pretiorum expeditionum literis maiusculis, ordinatè, & distinctè scriptam, in eius officio palam loco eminenti, & cognito proponere, & semper retinere.

Constitutiones item, quæ tam a nobis, quàm ab alijs Romanis Pontificibus prædecesoribus nostris, ad reformationem huius Curia pertinentes emanarunt, & in futurum emanabunt, modo his contrariæ non sint, omnino in eadem Curia obseruentur.

Districtius inhihentibus Auditori sub indignationis nostræ, & Locumtenentibus, siue Iudicibus, ac Notarijs prædictis, sub priuationis officiorum suorum huiusmodi, & alijs etiam grauioribus, nostro & pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrio infligendis, & applicandis poenis, ne de expeditionibus, & alijs sibi per præsentem interdictis, ac contra præsentis formam, & tenorem, etiam quorumuis priuilegiorum & indultorum, ac literarum eis quomodolibet concessarum, aut consuetudinibus, & styli immemorabiliter obseruari, vel alio quouis prætextu se intromittere quoquo modo audeant seu præsumant.

Decernentes quæcunque decreta, & acta, ab eisdem Auditore, Iudicibus, & Notarijs pro tempore contra præsentis formam, & tenorem emanata & facta, nulla & inualida, ac extorta, & subreptitia, nulliusque roboris vel momenti fore, & ceteri, neminique propterea suffragari posse vel debere. Et ita per quoscunque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, & causarum Palatij Apostolici Auditores, in quauis causa, & instantia, sublata eis & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque & inane quicquid secus super his a quopiam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac stylo, consuetudine, ac quocunque temporis cursu, etiam immemorabili roboratis, priuilegijs quoque, indultis, eidem tribunalibus, ac illius Auditoriaris officio, & Auditori etiam in eiusdem officij erectione, & institutione, ac Iudicibus, & Notarijs ipsis, illorumque collegio, etiam simili motu, etiam consistorialiter, &c. sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cū quibusuis clausulis, & decretis, in genere vel in specie, & alias quomodolibet, etiam per nos concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialibus, & expressis, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc seruanda foret: tenores huiusmodi præsentis, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque, & quibuslibet alijs priuilegijs, indultis, & literis apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant: per quæ præsentem non expressa, vel totaliter inserta, effectus præsentis impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumcunque totis tenoribus specialibus, & expressis, ac de verbo ad verbum habenda esset mentio specialis.

Vt autem præfens Motus proprius ad omnium notitiam deducatur, ac omnes quorū interest, vel interesse poterit afficiat, volumus, & mandamus, illius copiam in Palatij nostri apostolici, ac domus, seu curia prædicti Auditoris valuis, necnon acie Campi Floræ affigi, & ibidem relicta eius copia aliquandiu detineri.

Volumus item quod præfens Motus proprius sola signatura sufficiat, & vbiq; fidem faciat in iudicio, & extra, regula contraria non obstante. Quodque eius transumptis Notarij publici manu subscriptis, & personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ sigillo signatis, plena, & indubia fides, eaque prorsus adhibeatur in iudicio, & extra, quæ præfenti adhiberetur, si foret exhibitus, vel ostensus.

Placet, & ita Motu proprio statuimus & mandamus. M.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, duodecimo Kal. Decembris, Anno Quinto.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo, Indictione decimatercia, Die vero quarta Mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Anno eius Quinto, Retroscriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt in locis retroscriptis, Necnon præsentatæ, intimatæ, & notificatæ fuerunt Illustris, & Reuerendis. Patri D. Alexandro Riario Curia causarum Camera Apostolicæ, generali Auditori, eidemque data copia, & etiam R. P. D. Vincentio Fuschero in ciuilibus, & Mag. D. Vincentio Bellutio in criminalibus eiusdem Illustris, & Reuerendis. P. D. Auditoris Camera Locumtenentibus, & D. Ioanni Antonio Curto Notario & Mensario dominorum Notariorum eiusdem R. P. D. Auditoris Camera, videlicet data copia per me Ioannem Andream Rogerium præfati S. D. Papæ Curforem.

Missalis

C X V I I I.

Missalis Romani, ex decreto Concilij Tridentini restituti approbato, & aliorum abolitio.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Q V O primū tēpore ad Apostolatus apicem assumpti fuimus, ad ea libenter animum, viresque nostras intendimus, & cogitationes omnes direximus, quæ ad Ecclesiasticum purum retinendum cultum pertinerent, eaque parare, & Deo ipso adiuuante, omni adhibito studio efficere contendimus. Cumque inter alia sacri Tridentini Concilij decreta, nobis statuendum esset de sacris libris, Catechismo, Missali, & Breuiario edendis atque emendandis: edito iam, Deo ipso annuente ad populi eruditionem, Catechismo, & ad debitas Deo persoluendas laudes Breuiario castigato: omnino, vt Breuiario Missale responderet, vt congruum est, & conueniens (cum vnum in Ecclesia Dei psallendi modum, vnum missæ celebrandæ ritum esse maxime deceat) necesse iam videbatur, vt quod reliquum in hac parte esset, de ipso nempe Missali edendo, quamprimum cogitaremus. Quare eruditissimis viris onus hoc mandandum duximus: qui quidem diligenter collatis omnibus cum vetustissimis nostræ Vaticanæ bibliothecæ, aliisque vndique conquisitis, emendatis, atque incorruptis codicibus, necnon veterum consultis ac probatorum auctorum scriptis, qui de sacro eorundem rituum instituto monumēta nobis reliquerunt, ad pristinam Missale ipsum Sanctorum Patrum normam ac ritum restituerunt. Quod recognitum iam, & castigatum mature adhibita consideratione, vt ex hoc instituto, ceptoque labore fructus, omnes percipiant, Romæ quamprimum imprimi, atque impressum edi mandauimus: nempe vt Sacerdotes intelligant, quibus precibus vti, quos ritus, quasue cæremomas in Missarum celebratione retinere posthac debeant. Vt autem a Sacrosancta Romana Ecclesia cæterarum Ecclesiarum matre & magistra, tradita vbiq; amplectantur omnes, & obseruent: ne in posterum perpetuis futuris temporibus in omnibus Christiani orbis prouinciarum Patriarchalibus, Cathedralibus, Collegiatis, & Parochialibus, Sæcularibus, & quorumuis ordinum Monasteriorum, tam virorum quàm mulierum, etiam militiarum regularibus, ac sine cura Ecclesijs vel Cappellis, in quibus Missa Conuentalis alta voce in Choro, aut demissa celebrari iuxta Romanæ Ecclesiæ ritum consuevit, vel debet, alias, quam iuxta Missalis a nobis editi formulam decantetur, aut recitetur, etiam si eadem Ecclesiæ quouis modo exemptæ apostolicæ sedis indulto, consuetudine, priuilegio, etiam iuramento confirmatione apostolica, vel alijs quibusuis facultatibus munitæ sint; nisi ab ipsa prima institutione a sede apostolica approbata, vel consuetudine quæ vel ipsa institutio super ducentos annos missarum celebrandarum in eisdem Ecclesijs assidue obseruata sit: a quibus, vt præfaram celebrandi constitutionem vel consuetudinem, nequaquam auferimus, sic si Missale hoc, quod nunc in lucem edi curauimus, iuxta illud Missæ celebrare possint permittimus, ex alijs vero omnibus Ecclesijs præfatis eorundem Missalium vsum tollendo, illaque penitus, & omnino reiciendo, ac huic Missali nostro nuper edito, nihil vnquam addendum, detrahendum, aut immutandum esse decernendo, sub indignationis nostræ poena, hac nostra perpetuo valitura constitutione statuimus, & ordinamus. Mandantes, ac districtè, omnibus, & singulis Ecclesiarum prædictarum Patriarchis, Administratoribus, aliisque personis quacunque Ecclesiastica dignitate fulgentibus, etiam si sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, aut cuiusuis alterius gradus, & præminentia fuerint, illis in virtute sanctæ obedientia præcipientes, vt cæteris omnibus rationibus, & ritibus ex alijs Missalibus quantumuis vetustis hætenus obseruari consuetis, in posterum penitus omisiss, ac plane reiectis, Missam iuxta ritum, modum ac normam, quæ per Missale hoc a nobis nunc traditur, decantent, ac legant, neque in Missæ celebratione alias cæremomas vel preces, quam quæ hoc Missali continentur, addere vel recitare præsumant. Atque vt hoc ipsum Missale in Missa decantanda, aut recitanda in quibusuis Ecclesijs absque vilo consuetudine scrupulo aut aliquarum poenarum, sententiarum, & censurarum incurfu posthac omnino sequantur; eoque libere, & licite vti possint & valeant, auctoritate apostolica, tenore præsentium etiam perpetuo concedimus, & indulgemus. Neve Præfules, Administratores, Canonici, Cappellani, & alij quocunque nomine nuncupati Presbyteri, Sæculares, aut cuiusuis ordinis regulares, ad Missam aliter, quam a nobis statutum est, celebrandam teneantur, neque ad Missale hoc immutandum a quolibet cogi, & compelli, præsentisue literæ vilo vnquam tempore reuocari, aut moderari possint, sed firmæ semper & validæ in suo existant robore, similiter statuimus & declaramus: Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac in prouincialibus, & synodalibus concilij editis, generalibus vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus: necnon Ecclesiarum prædictarum in vsu longissima & immemorabili præscriptione, non tamen supra ducentos annos roborata, statuta, & consuetudinibus contrarijs quibuscunque. Volumus autem, & eadem auctoritate decernimus, vt post huius nostræ constitutionis, ac Missalis editionem, qui in Romana adsunt Curia presbyteri, post mensem: qui vero intra montes, post tres: & qui ultra montes incolunt, post sex menses, aut cum primum illis Missale hoc venale propositum fuerit, iuxta illud Missam decantare vel legere teneantur. Quod vt vbiq; terrarum incorruptum ac mendis, & erroribus purgatum præseruetur, omnibus in nostro & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Dominio mediate, vel immediate subiecto commorantibus impressoribus, sub amissionis librorum ac centum ducatorum auri Camera Apostolicæ ipso facto applicandorum, alijs vero in quacunque orbis parte consistentibus sub excommunicationis latæ sententiæ, & alijs arbitrij nostri poenis: ne sine nostra, vel specialis ad id Apostolici Commissarij in eisdem partibus a nobis constituendi, ac nisi per eundem Commissarium eidem impressori Missalis exemplum, ex quo aliorum imprimendorum ab ipso impressore erit accipienda norma, cum Missali in Vrbe secundum magnam impressionem impresso collatum fuisse, & concordare, nec in nullo penitus discrepare, prius plena fides facta fuerit, imprimere, vel proponere, vel recipere vilo modo audeant, vel præsumant, auctoritate apostolica, & tenore præsentium similibus inhihemus: Verum quia difficile esset præfentes literas ad quæque Christiani orbis loca deferri, ac primo quoque tempore

Ex decreto Concilij Trid. quod habetur sol penale. Catechismus, Missale, & Breuiarium emendanda erant, & Breuiarium iam fuit emendatum, & ab isto Pont. confirmatum. vt habes sup. in cons. 72. f. 101 r.

Et mox emendari fecit Missale, quod nunc confirmatum, ac recipi, & iuxta illud vbiq; celebrari iubet, nisi alia in situo, a Sede Apostolice approbata, vel consuetudo supra ducentum annos obseruata sit.

Clausulæ præferuatiuæ.

Clausulæ de rogatoriæ.

Hæc constitutio quando incipiat ligare.

Missale imprimi aut vendi nõ potest, absque Põr. licentia.

in omnium notitiam perferri, illas ad Basilicæ Principis Apostolorum, ac Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Foræ, de more publicari, & affigi, ac earundem literarum exemplis etiam impressis, manu alicuius puplici tabellionis subscriptis, necnon sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eandem prorsus indubitatam fidem vbique gentium, & locorum haberi præcipimus, quæ præsentibus haberetur si ostenderentur, vel exhiberentur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ permissionis, statuti, ordinationis, mandati, præcepti, concessionis, indulti, declarationis, voluntatis, decreti, & inhibitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis dominicæ millesimo quingentesimo septuagesimo. Pridie idus Iulij, Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo, indictione decimatercia, die vero vigesima nona mensis Iulij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri, Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius Quinto, Retroscriptæ literæ publicatæ & affixæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum, ac Cancellariæ Apostolicæ, & acie Campi Foræ, vt moris est, per nos Ioannem Andream Rogerium, & Philibertum Cappuis Cursores.

Scipio de Octauianis Magister Curforum.

C X I X.

Prohibitio disputandi in publicis Prædicationibus de Conceptione Beatæ Mariæ Virginis, aut de ea vulgari sermone scribendi, vel distandi.

De Prædicatorum officio, & approbatione, vide supra in Leon. X. constit. 15. Supernæ, fol. 205.

De Conceptione autem Beatæ Mariæ, habes in Concil. Trident. sess. 5. De peccato orig. in fi.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. SVPER speculam Domini, viribus licet exiguis, constituti prophete sollicitudinem imitantes, Die, noctuque ad diuersos Ecclesiæ status nostræ mentis aciem intendimus, studiose prouidentes, vt cõmuni Domino ab omnibus gradibus fideliter seruiatur ac illis maxime, quibus digniora ministeria diuini Spiritus fauore credita sunt, inter quos diuini verbi prædicatores adnumerãdõ esse nemo dubitare poterit, qui eorum munus ab ipso Domino consecratum, Apostolis præcipue iniunctum fuisse animaduertit, qui si ad apte gradu digne fungerentur, euangelizantes pacem, annunciantes bona, prædicantes salutem, non solum vox eorum dulcis, verum & speciosi pedes viderentur, & fraternæ salutis vberes fructus referentes, multam fiduciam haberent in die Domini: Verum quod neque sine animi dolore accepimus, nec referre possumus) quidam diuersorum ordinum Regulares, Clericique sæculares omnis quæ diuinæ maiestatis gloriam, & sanctissimæ Dei genitricis aliorumque diuinorum venerationem, atque fidelium pietatem, promouere poterant quod Apostolus in quibusdam arguit, languent circa quæstiones, & pugnas verborum, ex quibus oriuntur inuidiæ, & contentiones cæteraque vitiorum monstra, potissimum vero cum de gloriosæ Virginis Mariæ Conceptione sermo incidit, tam pertinaciter pro alterutra parte contendunt, ac si de illis dogmatibus esset, quæ corde credere ad iustitiam, ore confiteri ad salutem necessarium est. Quibus illud prophete conuenire videtur, dicunt, ait Dominus cum ego non sim locutus, cum S. R. E. omnium Ecclesiarum magistra, & doctrix disciplina de ea re hucusque nõ definerit, nemo absque temeritate, præiudicare, vel alterius partis sententiam damnare potest, & quasi desint præclarissima inuetricis gratiæ merita, quæ nec angelica quidem lingua satis digne referri possunt, & cū ex illo yberissimo fonte, puteoque aquarum viuientium non possint saluberrimas haurire aquas, quibus fidelis populus, magna cum vtilitate, atque dulcedine, reficeretur; ad dispersas cisternas occurrunt, stultas scilicet, & sine disciplina quæstiones, quæ generant lites, quas nec frequens multitudo intelligere, nec viri sapientes, qui capiunt, vti liter percipere valeant, præsertim quoniam, vt experimento didicimus ipsorum concionatorum, qui ad quæstiones huiusmodi proponendas facilius erumpere solent maior numerus materiæ difficultatem prorsus ignorantes, neque intelligentes, quæ loquuntur, aut de quibus affirmant, simplicium animos, indiscretæ deuotionis obtentu, vel potius loquacitatis, & ostentationis effectu, ad tumultus & simultates concitant, quos tumultuantes atque dissidentes componere, sedareque potius oportebat. Cumque paruulis in Christo lac infundere, prouentis solidum cibum apponere deberent, dum in huiusmodi controuersijs interminatis versantur, omnibus vbera proferunt arentia, quod non absque maledictionis nota legimus in propheta. Nos igitur qui prædecessorum nostrorum saluberrima decreta pro viribus salua esse cupimus, potissimum illa quæ a sacrosancta synodo Tridentina denuo sunt confirmata, liberam cuique facultatem refingentes opinandi huius controuersie quilibet partem prout, vel magis pium, vel magis probabilem esse iudicauerit. Prædictorum igitur, concionatorum, aliorumque contentioni, atque temeritati populorũque scandalis occurrere studentes, Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, statutum fe. re. Sixti I V. prædecessoris nostri, super ea re, quod a præfata synodo innouatum est (illud præsentibus, ac si de verbo ad verbum esset insertum, pro plene & sufficienter expresse, & inserto habentes) apostolica auctoritate tenore præsentium, confirmamus, & approbamus, Atque vt deinceps efficacius a cunctis obseruetur perpetuo statuimus, & ordinamus, ac per apostolica scripta mandamus, quatenus nemo cuiuscunq; ordinis, gradus, conditionis, vel dignitatis existat, in popularibus concionibus, vel vbicunq; promiscua vitorum, & mulieram multitudo conuenire solet, de huius controuersie alterutra parte disputare rationibus, vel doctorum auctoritate afferendo propriam sententiam, & contrariam refellendo, aut impugnando, vel de hac ipsa quæstione, cuiusuis pietatis, aut necessitatis prætextu vulgari sermone scribere, vel dicere præsumant. Qui contrafecerit suspensionis pœnam à diuinis absque noua declaratione ipso facto incurrat, si modo fuerit in sacris constitutus, & quocunq; præterea gradu, siue dignitate, vel administratione fungatur, illis omnibus sit ipso iure priuatus, & ad eadem, vel similia munera obtinenda, vel obeunda perpetuè inhabilitatis censuræ ipso etiam facto sit obnoxius, super quibus nisi à Romano Pontifice pro tempore existente dispensari, siue absolui non possit. Et nihilominus alijs pœnis, si opus fuerit à proprio Prælato pro delicti mensura infligendis subiiciatur, prout subiicimus. Ceterum quamdiu per Apostolicam Sedem, altera pars diffinita non fuerit, oppositaque sententia condemnata liceat vix doctis, in publicis Academicis disputationibus, siue generalium, aut Prouincialium Capitulorum, vel vbi alias interfunt, qui rem capere possunt, nec scandali vlla subest occasio, de illa quæstione differere, & argumentis vtramlibet partem, vel asserere, vel impugnare, dum tamen neutra, veluti erronea prædicetur, serueturque illa omnia, quæ à dicto Syxto prædecessore nostro statuta sunt, quorum singula, vt præfertur, etiam quantum ad alias pœnas, duximus innouanda, & innouamus per præsentem. Vt autem hæc nostra constitutio, & præmissa omnia, ad eorum omnium, quorum interest, notitiam congruentius peruenire possint, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna suspensionis ab ingressu Ecclesiæ, etiam eo ipso incurrenda, si in his, quæ mandamus exequendis se negligentes, exhiberint, præcipimus, & mandamus, omnibus, & singulis locorum ordinarijs, ac eorundem Vicarijs suffraganeis, & officialibus quibuscunq; & alijs singulis ad quos quomodolibet spectat, & pertinet, quatenus huiusmodi nostram constitutionem singulis suæ diocesis, vel districtus Prædicatoribus, & alijs quibus expedire iudicauerit, opportune inueniant, & publicent, ac insinuari, & publicari faciant. Et ne quis in posterum quoquomodo ignorantiam de præmissis possit prætere, aut se contra præmissa, valeat excusare, Volumus, & firmiter eadem auctoritate decernimus, & mandamus, quod præsentem literæ per aliquos ex nostris Curforibus in Basilicarum Sancti Ioannis Lateranenensis, ac Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ, valuis, ac in acie Campi Foræ de Vrbe de more publicentur, & affigantur, & illis inde, amotis remaneant in eisdem locis earundem exempla affixa, quæ publicatio, & affixio ita omnes, ad quos spectat afficiat, & arctet, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusuis indultis, & literis Apostolicis, quibusuis personis, etiam quantumcunq; qualificatis, & in quacunque etiam Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, & quauis alia dignitate, & honore constitutis, etiam quod interdici, suspendi, vel excommunicari nequeant quomodolibet concessis, quæ eis contra præmissa in aliquo suffragari non posse decernimus cæterisque contrarijs quibuscunq;. Volumus insuper, & decernimus, quod præsentem vim perpetuè, & irrefragabilis constitutionis obtineant, & quod illarum transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur quæ præsentibus literis adhiberetur, si ostensa, vel exhibitæ forent, Regula Cancellariæ nostræ Apostolicæ quæ eunq; in contrarium disponente, non obstante. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, statuti, ordinationis, mandati, subiectionis, innouationis, præcepti, voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo prid. Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno quinto.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno a Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, Millesimo quingentesimo septuagesimo, Indictione decimatercia, die vero septima mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini Nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno quinto, retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in Basilicarum Sancti Ioannis Lateranenensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ valuis & acie Campi Foræ, dimissis illarum copijs affixis per nos Ioannem Andream Panizzam, & Petrum Aloysium Gaytam, prælibati S. D. N. Papæ Cursores.

Camillus Cherubinus Magister Curforum.

Pro-

doctorum auctoritate afferendo propriam sententiam, & contrariam refellendo, aut impugnando, vel de hac ipsa quæstione, cuiusuis pietatis, aut necessitatis prætextu vulgari sermone scribere, vel dicere præsumant. Qui contrafecerit suspensionis pœnam à diuinis absque noua declaratione ipso facto incurrat, si modo fuerit in sacris constitutus, & quocunq; præterea gradu, siue dignitate, vel administratione fungatur, illis omnibus sit ipso iure priuatus, & ad eadem, vel similia munera obtinenda, vel obeunda perpetuè inhabilitatis censuræ ipso etiam facto sit obnoxius, super quibus nisi à Romano Pontifice pro tempore existente dispensari, siue absolui non possit. Et nihilominus alijs pœnis, si opus fuerit à proprio Prælato pro delicti mensura infligendis subiiciatur, prout subiicimus. Ceterum quamdiu per Apostolicam Sedem, altera pars diffinita non fuerit, oppositaque sententia condemnata liceat vix doctis, in publicis Academicis disputationibus, siue generalium, aut Prouincialium Capitulorum, vel vbi alias interfunt, qui rem capere possunt, nec scandali vlla subest occasio, de illa quæstione differere, & argumentis vtramlibet partem, vel asserere, vel impugnare, dum tamen neutra, veluti erronea prædicetur, serueturque illa omnia, quæ à dicto Syxto prædecessore nostro statuta sunt, quorum singula, vt præfertur, etiam quantum ad alias pœnas, duximus innouanda, & innouamus per præsentem. Vt autem hæc nostra constitutio, & præmissa omnia, ad eorum omnium, quorum interest, notitiam congruentius peruenire possint, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna suspensionis ab ingressu Ecclesiæ, etiam eo ipso incurrenda, si in his, quæ mandamus exequendis se negligentes, exhiberint, præcipimus, & mandamus, omnibus, & singulis locorum ordinarijs, ac eorundem Vicarijs suffraganeis, & officialibus quibuscunq; & alijs singulis ad quos quomodolibet spectat, & pertinet, quatenus huiusmodi nostram constitutionem singulis suæ diocesis, vel districtus Prædicatoribus, & alijs quibus expedire iudicauerit, opportune inueniant, & publicent, ac insinuari, & publicari faciant. Et ne quis in posterum quoquomodo ignorantiam de præmissis possit prætere, aut se contra præmissa, valeat excusare, Volumus, & firmiter eadem auctoritate decernimus, & mandamus, quod præsentem literæ per aliquos ex nostris Curforibus in Basilicarum Sancti Ioannis Lateranenensis, ac Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ, valuis, ac in acie Campi Foræ de Vrbe de more publicentur, & affigantur, & illis inde, amotis remaneant in eisdem locis earundem exempla affixa, quæ publicatio, & affixio ita omnes, ad quos spectat afficiat, & arctet, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusuis indultis, & literis Apostolicis, quibusuis personis, etiam quantumcunq; qualificatis, & in quacunque etiam Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, & quauis alia dignitate, & honore constitutis, etiam quod interdici, suspendi, vel excommunicari nequeant quomodolibet concessis, quæ eis contra præmissa in aliquo suffragari non posse decernimus cæterisque contrarijs quibuscunq;. Volumus insuper, & decernimus, quod præsentem vim perpetuè, & irrefragabilis constitutionis obtineant, & quod illarum transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur quæ præsentibus literis adhiberetur, si ostensa, vel exhibitæ forent, Regula Cancellariæ nostræ Apostolicæ quæ eunq; in contrarium disponente, non obstante. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, statuti, ordinationis, mandati, subiectionis, innouationis, præcepti, voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo prid. Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno quinto.

Prohibitio disputandi in publicis Prædicationibus de Conceptione Beatæ Mariæ Virginis, aut de ea vulgari sermone scribendi, vel distandi.

De Prædicatorum officio, & approbatione, vide supra in Leon. X. constit. 15. Supernæ, fol. 205.

De Conceptione autem Beatæ Mariæ, habes in Concil. Trident. sess. 5. De peccato orig. in fi.

Forma & effectus publ.

Clausulæ præscripti.

Forma public. Quæ mox sequitur.

Publicatio.

Causa huius constit.

Confirmatio decreti Sixti 4. approbati a Cõc. Tri dent. Sess. 5. De peccato Orig. in fia.

Applicantur Fabricæ S. Petri de Vrbe fructus indebitè percepti ex bonis Ecclesiasticis male alienatis, recuperandis loco tertiæ partis eorundem bonorum, alias eidem Fabricæ applicatæ.

Quam applicationem habes supra in const. 113. Exigit incumbentis, fol. 1088. & ibi not.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. EX debito Pastoralis officij, cui disponente Domino præsidemus, ad ea libenter intendimus, per quæ quarumlibet Ecclesiarum, Fabricæ præsertim Basilicæ nostræ Principis Apostolorum de Vrbe, cuius cura nobis peculiaris est attributa, congruam suscipiant sustentationem, vtque id felicitus subsequatur, nonnunquam ea quæ per nos ad ipsarum fauorem ordinata sunt, quæque non ita foelicem successum habitura credimus, ad aliam formam reducimus, prout locorum, & temporum qualitate pensata conspiciamus in Domino salubriter expedire. Sanè licet alias nos cum accepissemus, quòd diuersæ personæ tam Ecclesiasticæ, quàm sæculares, quamplurima bona, possessiones, & Terras, etiam ad Ecclesias, etiam Cathedralis, & Metropolitan. Monasteria, beneficia, domos, & alia regularia, necnon Hospitalia, & pia loca pertinentia, & spectantia prætextu diuersarum alienationum eis contra tenorem foel. rec. Symmachi, & Pauli secundi, ac aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, aut sine Apostolicæ Sedis licentia, seu illarum forma non seruata, aut alias in euident damnum, & præiudicium Ecclesiarum, Monasteriorum, beneficiorum, & piorum locorum huiusmodi factarum occupauerant, & detinuerant, ac detinebant: Nos præmissis occurrere volentes, vtque necessitatibus Fabricæ dictæ Basilicæ curæ nostræ commissæ subueniremus, certis tunc expressis modo, & forma Motuproprio dilectis filijs Collegio, & deputatis præfatæ Fabricæ, eorumque pro tempore Auditoribus, & Ministris inter cætera, vt omnes, & singulas alienationes in emphyteosim, seu centum perpetuum, aut ad tertiam, vel aliam generationem, seu hominis vitam, aut aliud tempus vltra triennium locationes, vel concessiones, seu permutationes, aut occupationes de quibusvis Terris, possessionibus, aut alijs bonis immobilibus, seu rebus, & iuribus, tam spiritualibus, quàm temporalibus Ecclesiarum, Monasteriorum, domorum, beneficiorum, Hospitalium, & aliorum piorum locorum quorumlibet sine Sedis Apostolicæ licentia, aut illius forma non seruata in damnum Ecclesiarum, seu solemnitatibus à iure requisitis, aut constitutionibus ipsorum Monasteriorum, seu domorum minimè seruatis, aut alias nulliter eatenus factas retinere, & constito sibi quantum sufficere videretur de præmissis, illas, & contractus superinde sub quibusvis formis, & verborum expressioibus habitos, etiam si iuramento vallati existerent, ad solius ipsius Fabricæ procuratoris instantiam, etiam parte inuita, & contradicente, facta sibi prius intimatione per tres menses, rescindere, irritare, cassare, & annullare. Ipsosque detentores, & occupatores ad Terras, possessiones, bona, res, & iura præfata, vt præfertur detenta, & occupata relaxandum, & de fructibus eatenus perceptis, & qui percipi potuerant, necnon in posterum percipiendis realiter satisfaciendum cogere, & compellere. Bonorumque, & fructuum recuperandorum huiusmodi tertiam partem ipsi Fabricæ, reliquis duabus partibus Ecclesijs, Monasterijs, beneficijs, domibus, Hospitalibus, & pijs locis, ad quæ bona ipsa spectabant, cum effectu signatis vendicare, & applicare possent, & valerent: ita, vt eisdem Collegio deputatis, eorumque Auditoribus, & Ministris liceret dictæ tertiæ partis huiusmodi bonorum præfatæ Fabricæ, vt præfertur, applicatorum, corporalem possessionem propria auctoritate liberè apprehendere, illamque in dictæ Fabricæ vsum, & vtilitatem absque alia Sedis Apostolicæ, & superiorum Ecclesiarum, Monasteriorum, domorum, beneficiorum, Hospitalium, & aliorum piorum locorum, ad quæ bona ipsa spectabant, licentia, alienare, vendere, & conuètere diocesani loci, vel cuiusvis licentia desuper minimè requisita, facultatem, & auctoritatem concesserimus, prout in nostris desuper confectis literis plenius continetur. Verum quia, vt accepimus, dictæ Fabricæ difficile foret tertiam partem proprietatis bonorum eidem Fabricæ, vt præfertur, assignatam vendere, & in vsum dictæ Fabricæ conuètere, cum non de facili emptores reperirentur, & plurima bona non ita commodam diuisionem patiantur, vt tertia ab ipsis pars sine duarum partium detrimento dismembrari, & separari possit. Cupientes indemnitati dictæ Fabricæ consulere, arbitrantisque, quòd si loco dictæ tertiæ partis proprietatis bonorum recuperandorum, vt præfertur, dictæ Fabricæ assignatæ, omnes fructus contra leges, & canones, ac constitutiones antecessorum nostrorum, per quosvis conductores, & successores vniuersales, vel singulares, quomodolibet indebitè ex dictis bonis percepti, & qui percipi potuerunt, & non sine animæ eorum periculo retineri possunt, quatenus exigibiles sint, & in alienationibus, in quibus pauci, aut nulli fructus indebitè percepti fuerunt, vel ex inopia debitorum, vel ex quauis causa, vel occasione per ipsos deputatos arbitranda, nullum vel modicum emolumentum reportare posset (cum non sit conueniens, quòd ex eius bono opere detrimentum sentiat) omnes fructus, redditus, & prouentus integros vnus anni ex huiusmodi bonis recuperatis exigendi, & percipiendi dictæ Fabricæ assignarentur, & appropriarentur, celeriore vtilitate tam dictæ Fabricæ, quàm Ecclesiæ ipsæ consequerentur. Eosdem itaque Collegium, & deputatos, ac Auditores, & Ministros, eorumque quoslibet à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & abso utos fore censentes, necnon literarum præfatarum tenores præsentibus pro expressis habentes, Motuproprio, non ad alicuius super hoc nobis oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulos fructus, redditus, prouentus, canones, census, & afficta, seu alias responsiones quocunque nomine nuncupentur, quomodolibet, tam per conductores bonorum Ecclesiasticorum, quàm eorum successores quoscumque vniuersales, vel singulares, aut particulares, ac alios detentores, occupatores, & debitores, sub quouis prætextu, & inualido contractu, contra leges, canones, extrauagantes, & constitutiones antecessorum nostrorum, aut alias indebitè, nulliter, & inualide perceptos, & ob insectam radi-

Hic Pontifex de dicit facultate collegio Fabricæ S. Petri, rescindendi alienationes honorum Ecclesiasticorum factas, absque licentia Sedis Apostolicæ, ac non seruatis solemnitatibus, vel alias in damnum Ecclesie, vt habes sup. in const. 98. Et si de singulis fol. 1067. cum ibino.

Occupatoresque cogendi ad relaxanda bona cũ fructibus perceptis vt ibidem. Bonorumque recuperandorum, tertiam partem Fabricæ applicandi vt ibidem.

Modo autè idem Pont. ex causis, hic expressis, loco dictæ tertiæ partis bonorum recuperandorum, applicat Fabricæ omnes fructus ex illis bonis, à conductores, vel a alijs occupatoribus indebitè perceptos, siue fructus vnus anni percipiendos.

tem primi contractus inualidi, aut alias nulliter cum Ecclesia celebrati, vel occupationis, detentionis, & usurpationis factæ indebitè dictorum bonorum. Si vero, vel quia modici, aut nulli admodum fructus sint exacti, vel ex debitorum inopia, vel quauis alia causa per ipsos deputatos arbitranda, fructus prædicti non essent exigibiles, tunc fructus, redditus, prouentus, census, & canones integros vnus anni ex dictis bonis recuperatis percipiendos, loco dictæ tertiæ partis plenarie, & integrè dictæ Fabricæ assignamus, & applicari mandamus. Ita quòd eisdem Collegio, & pro tempore existentibus deputatis, Auditoribus, & Ministris prædictis liceat illos propria auctoritate recuperare, exigere, & leuare, illosque locare, vendere, & alienare, ac in vsum, & vtilitatem dictæ Fabricæ conuètere, Sedis Apostolicæ, vel Superiorum Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum eorundem, vel ordinarij, aut cuiusvis alterius licentia desuper minimè requisita. Et vt facilius Ecclesiæ integram proprietatem, & Fabricæ fructus, vt præmittitur, sibi assignatos consequi possit sine litium cursu, eisdem Collegio, & deputatis concedimus, & elargimur, vt quoties eis videbitur opportunum, per seipso tantum in causis prædictarum alienationum, siue detentionum bonorum Ecclesiasticorum, in quibus ius Ecclesiarum, Monasteriorum, domorum, Hospitalium, beneficiorum, & piorum locorum præfatarum non adeo clarum existit, vt de facili bona, & fructus, pro Ecclesijs, Monasterijs, domibus, beneficijs, præfatis, & Fabricæ vendicari possint, aut ius ipsum debitum sit cum dictis detentoribus, possessoribus, & successoribus vniuersalibus, vel particularibus sub beneplacito Sedis Apostolicæ transigere, & componere de consensu Rectorum eorundem arbitrio possint, & valeant. Quodque aucta & soluta parte, in qua conuenerint, seu pro qua composuerint, occupatores, possessores, vel successores prædictos absoluere, & liberare, ita, vt de cætero à nemine sub prætextu quarumcunque constitutionum, canonum, legum, extrauagantium, ac bullarum per antecessores nostros prædictos, & per nos super rescissione, & recuperatione bonorum, & fructuum Ecclesiasticorum editarum quomodolibet molestari, inquietari, vel perturbari possint, & valeant, sed facta solutione prædicta sint, & esse intelligantur, etiam liberati à ab omni anime periculo, oquam ab omnibus pœnis, & multis, quas occasione dictorum fructuum indebitè perceptorum incurrisserint, & contractus necessarios conficere, qui postquam celebrati fuerint idem robur obtineant, ac si à Sede Apostolica confirmati fuissent, & super præmissis omnibus, & singulis perpetuum silentium impositum sit, & esse censeatur. Distinctius inhiibentes quibusvis cuiuscunque status, gradus, & conditionis existentibus, & quacunque auctoritate fungentibus in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis alijsque nostro arbitrio moderandis, & imponendis pœnis, ne eosdem Collegium, & deputatos eorumque Auditores, & Ministros præfatos in præmissis molestare, perturbare, vel inquietare audeant, vel præsumant. Ac decernentes præfatas literas nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, vel intentionis nostræ, aut quopiam alio defectu notari, impugnari, aut inualidari, etiam ex eo capite, quòd interesse habentes vocati non fuerint, aut ad iuris terminos reduci, minusque in ius, vel controuersiam vocari quouis modo posse, sed semper validas, & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri, nec sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, limitationibus, & derogationibus comprehendì nullatenus posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum, etiam sub quacunque data per ipsos eligenda restitutas esse, & censi. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere. Irritum quoque, & inane quicquid fecus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et nihilominus venerabilibus fratribus nostris Amerin. & Maceraten. ac Aquinaten. Episcopis, Motu simili per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios præfatos literas, & in eis contenta quacunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Collegij deputatorum, Auditorum, & Ministrorum præfatarum fuerint requisiti solemniter publicantes, sibi in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant præfatas literas, & in eis contenta quacunque ab omnibus, quos illa concernunt, inuoluntate obseruari, non permittentes eos, vel eorum aliquem desuper quomodolibet indebitè molestari: Cōtradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, legitimisque super ijs, habendis seruatis processibus sententias, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus foel. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas, quis vigore præsentium ad iudicium non extrahatur, ac alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit, nostris de non tollendo iure quæsito, ac vnionibus committendis ad partes vocatis, quorum interest, & exprimendo valore, necnon Lateranensis Concilij nouissimè celebrati vniones perpetuas nisi in casibus à iure permissis fieri prohibentis, & quibusvis alijs Apostolicis, necnon in Prouincialibus, & synodalibus concilij editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & cōsuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatorijs, derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiam Motuproprio, & scientia similibus, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innouatis (quibus omnibus, etiam si de illis, ac totis eorum tenoribus specialis, specifica, indiuidua, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma seruanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus) ceterisque contrarijs quibuscunque, seu si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quòd interdicti, suspensi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas nõ faciètes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem, per præfatas autem literas derogatum non esse, nec intelligi volumus, in parte, vel toto primis, & secundis cedulis, Motuproprio confectis, & in fauorem dictæ Fabricæ, super bonis Ecclesiæ alienatis, nisi tantum, quoad dictos integros fructus, etiam facultatem percipiendi fructus vnus anni, vt præfertur, in omnibus vero alijs, & singulis in dictis cedulis, & literis concessis omnia stent, & esse intelligantur, firma, & in suo robore valida, ac si præfates à nobis non essent emanatæ. Insuper quoque statuimus, vt earundem præsentium transumptis ma-

Fabricæque deputatis facultate concedit componendi, & transigendi in casibus duobus, ita, vt qui sic transigerint, amplius molestari nequeant.

Inhibitiō contra molestantes Fabricæ Ministros super præmissis.

Clausula præseruatiua.

Decretum irritans.

Executorum de puratio & facultates.

Clausula derogatoriæ.

In alijs autem firma remanent, const. 98. & 113.

In Secretarij, & sigillo dictae Fabricae subscriptis, & munitis eandem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae abolitionis, assignationis, concessionis, elargitionis, inhibitionis, decreti, mandati, derogationis, voluntatis, statuti, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romae, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo, Kal. Februarij, Pontificatus nostri anno sexto.

Cz. Glorierius.

C. Rouyer.

CXXII.

Extinctio ordinis Fratrum Humiliatorum Regulae S. Benedicti.

Ampliat, & declaratur infra in const. seq. & in const. 132. Cum sicur.

Reformationes vero eiusdem ordinis, ante hanc extinctionem fecit hic Pontifex, ut supra in const. 37. Quantum utilitatis, fol. 779.

PIUS Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. QVEM ADMODUM sollicitus pater quem vnicè charum educauit filium, via salutis ingressum reuocare cupiens primum hortatur, indulget, praetermittit, increpat, alia praeterea, atque alia tentare non desinit, dum quod expetit, modo aliquo consequatur, omnia denique expertus, cum nihil iam proficere intelligit, desperata prorsus salute, omnem de illo parentis animum eijcit, domo expellit, indignum existimans, qui parta haereditate fruatur. Sic Romanus Pontifex, quem diuina Maiestas patrem, & pastorem omnium Ecclesiae suae ordinum constituit, sicubi quampiam sacrarum Congregationum à Regula, & vitae praescripto aberrare percipit, modo admonendo, modo concedendo, modo corripiendo, conuincitur, eam, vel primis institutis restituere, vel certe, quo pacto emendatam in aliquo statu illis magis cohaerenti continere, omnibus tandem ad illius sanitatem conquisitis, vbi salutaria remedia fastidire, & viam iniquitatis obstinatius procedere, atque adeo in prauum indurescere animaduertit, ut potius confringi, quam corrigi possit, omni curatione reiecta, de ipsa remouenda decernit, ne inueterati atque indomiti mali vis, in alias insurgat, eiusque exitio sit futura. Quod (ut nostrum hac in re studium flagrat) cum in plurimis, tum maxime in fratrum Humiliatorum familia enixe curauimus, nihil in expertum relinquentes, quin illa multis iampridem modis affecta, & si non protinus, certe accommodata rerum moderatione directa ad pristinum institutum paulatim regrederetur. Etenim postquam dilectus filius noster Carolus, tituli Sanctae Praxedis, Praesbyter Cardinalis Borromaeus, huius ordinis Protector, & Apostolicae Sedis delegatus, animaduertens dictos Fratres in luxum iam pridem effusos esse, multa de ratione cultus diuini, de obedientia, & vita, ut antea communi, deque modo recipiendorum, & educandorum Religiosorum, prouidenter statuerat, cum intelligeremus eos illa caeteraque omnia Regulae suae instituta, omnino aspernari, vitamque omnium voluptatum varietate confertam ducere, ac praepositos, & qui ex eo ordine rerum administrationem habebant, bonam magnamque fructuum partem veluti propriam in vanitatibus mundanis, turpitudinibusque flagitiosè profundere, innumeraeque scelera committere, Nos vias omnes, quae illos in aperta huiusmodi pericula atque incommoda coniecerant, excindere conati, pleraque alia de ipsorum vita, moribus, & proprietate Regulae inimica, deque modo, & tempore gubernandae cuiusque praepositorum, necnon ratione administrationis bonorum, & dispensatione prouentuum, aliisque muneribus, & officijs, ad prolapsi huius status, & disciplinae regularis reparationem maxime conferentibus, edidimus, sperantes illa prospero tandem successu dicto ordini allatura. Sed obstinate bonarum rerum perturbatore, plerique omnes (quoniam otio, & desidia nimium affluuerant) regulae instituta, & emendationem abhorrentes, etsi statuta, & praepcepta nostra communi consensu palam, acceptarunt, clam tamen quibus illa modis supprimerent commincentes, nefarias protestationes in occulto fecerunt, necessarios suos, & alios potentiores laicos ad intestinas seditiones concitarunt, suasores praeterea, & impulsores ad intimos summorum Principum Ministros dimiserunt, qui magnis praemijs, & pollicitationibus eos pellicerent, in animos praedictorum Principum inducere, ut nos ad illam rescindendam inclinarent, multaque alia de ea tollenda prauis artibus sunt conati, ut turpem illam, & flagitiosam vitam suam retinerent, letalesque mundi voluptates sequerentur, inter quos non desuit, qui altius praecipitatus, etiam à Catholica fide ad Haereticos, & impia illorum dogmata declinavit. Quibus cognitis, omnium grauissimum impoenitentiae peccatum in eis animaduertimus, qui toties frustra correpti, in eadem obstinatione perdurare contendunt, non satis habentes talia attentare, nisi, & ij, qui inter ipsos qui posse putant, illis in primis qui saluti eorum sedulo inuigilant, exitium machinentur, illius stimulis concitati, qui scelus, iudam in funestum avaritiae morbum incidisse non contentus, etiam ad prodendum Dominum suum pecunia impulit. Huius nimirum spiritus nequissimi ductu, quondam Hieronymus Lignanus Praepositor praepositorum Sancti Christophori Vercellen. & plures alij conscelerati huius ordinis, in necem dicti Caroli Cardinalis propitiatoris sui conspirantes, ut pecuniam ad tantum nefas expetitam conficerent, de trucidando in primis dilecto filio, Fabio Simoneta Fratre dicti ordinis, prouentuum praepositorum Braxae Mediolanensis depositario, apud quem nummos inuenire credebant, secreto conueniunt, inde ad Ecclesiam dictae praepositorum, in qua ipsum orantem laqueo suffocare decreuerant, profecti, sed inter se de modo aggrediendi misericordia Saluatoris nostri, discordes, hoc conatu destiterunt, mutatoque consilio sacra aurea, & argentea furati sunt. Quibus clam venditis, seu pignori datis, praedictus Hieronymus quondam Donatum Farinam comprofessorem suum, apostatam, pacta pecunia induxit, ut ipsum Carolum Cardinale occideret, qui nocte loci, & temporis opportunitate, in eum vesperi de more in saeculo cum familia praecate, ut

Causa huius extinctionis.

Cardinalis Borromaeus, multa sauit pro emendatione fratrum Humiliatorum.

Et hic Pontifex alia decreuit pro eorundem reformatione, ut supra in const. 37. Quae sum, fol. 979.

Sed tamen iidem Fratres flagitiosam vitam retinuerunt, & multo excessus commiserunt. Hieronymusque Lignanus, & quidam alij Fratres, necnon necem rix dicti ordinis, Card. Borromaei Protectoris procurarunt & ca.

trans-

transuerberaret, scilicet glandibus confertum, igne admoto exoneravit, sed telorum parte ad vestes orantis exinanita, alijs vtrinque in proximo violentia ictus defixis, innocentem diuina pietas saluum, & incolumem conseruauit. Quare ambo, & quidam alij huius nefandis criminis participes, postea capti poenas debitas persoluerunt. Quando igitur familiam praedictam, nulli studio ad Ecclesiae Dei utilitatem proficenti incumbentem, nulli disciplinae Ecclesasticae deditam, nullum omnino futuram virtutis specimen ostendentem, tam detestandis facinoribus infectam, tam atroci sacrilegio contaminatam, & praeterea impoenitentem, atque incorrigibilem agnosimus, omni de illa spe prorsus exclusa, ipsam tandem tollere constituimus, tanquam malam arborem fructus pessimos proferentem. Habita itaque cum fratribus nostris deliberatione matura de illorum consilio, & nobis attributae potestatis plenitudine, extingui, & abolemus ordinem praedictorum fratrum Humiliatorum, & officium Praepositi Generalis, ac Prouincialium, & quaecunque alia ministeria ordinis, sic suppressi, necnon omnia, & quaecunque statuta, consuetudines, & decreta eiusdem, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel alia quacunque firmitate munita, & pariter priuilegia, & indulta generalia, & specialia, quorum omnium tenores, ac si ad verbum infererentur, praesentibus habemus pro expressis, quibuscunque illa concepta sint formulis, necnon irritantibus alijs decretis, & vinculis roborata. Priuamusque Generalem, ac caeteros omnes Praepositos, & fratres, omnibus praepositorum, dignitatibus, administrationibus, officijs, & beneficijs Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, necnon domibus, Conuentibus, locis, & bonis immobilibus, mobilibus, & se mouentibus, in Italia, & vbiunque gentium constitutis, sacra quoque, & communi supellectile, ac ipsorum omnium vsu, vsufructu, administratione, ac possessione spiritali, & temporalis, ac etiam iure, & actione, siue per statuta nostra, siue alias quomodolibet pertinente. Ac tollimus eis omnimodam facultatem, vsus, & auctoritatem, generalia, Prouincialia, & alia capitula de caetero celebrandi. Volumus tamen, ut omnes fratres qui nunc sunt, qui professionem regularem emisserunt, deinceps in domibus, & locis, quos eis cum vsu, & alijs necessarijs proximè assignandos curabimus, omnino redigantur, ut ibi vitam ducant regularem, suae professioni conformem, sub cura, & visitatione ordinariorum locorum, aut alterius, vel aliorum, quos eis duxerimus delegandos, vel iuxta iuris communis dispositionem transeant ad pares, vel strictiores ordines approbatos. Nouitij vero, & alij quicumque non professi, detracto Religionis habitibus, ex professorum consortio, & domibus expellantur. Quibus professoribus nominatim praecipimus, atque interdiciamus, ne posthac quemquam expulsum, aut omnino alium, etiam uolentem, ad professionem, vel habitum admittant, nec nouas domos, vel loca recipiant, vel acquirant, quod si secus fiat, professio sit inanis, neminemque obliget, neque in specie, neque in genere, sic professum. Nouarum domorum, seu locorum receptiones, vel acquisitiones, viribus, & effectu careant, & contrafacientes, excommunicationis sint sententia eo ipso innodati, à qua nullus, nisi in mortis articulo constitutus absolui possit, absque Romani Pontificis licentia speciali. Caeterum intendentes, & cultui diuino, & Ecclesiae Ministris, quamprimum prospicere, omnes praepositorum, dignitates, personatus, administrationes, officia, caeteraque beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, quae deinceps saecularia sint, per priuationem praedictam, apud Sedem Apostolicam vacantia, necnon domos, Conuentus, loca, supellectilem, bona, fructus, res, actiones, & iura supradicta eorumque proprietatem, & dominium nostrae, & dictae Sedis liberae dispositioni, specialiter, & expresse reseruamus. Decernentes irritum, & inane quicquid secus per praedictos, aut quoscumque alios scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Volumus autem ut praesentium exempla Notarij publici manu, & personae in dignitate Ecclesiastica constitutae, sigillo obsignata, eandem illam prorsus fidem in iudicio, & extra illud, vbi que locorum faciant, quam ipsemet praesentes facerent, si essent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae extinctionis, abolitionis, priuationis, ablationis, praepcepti, interdicti, inhibitionis, reservationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romae, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo, septimo Id. Februarij, Pontificatus nostri Anno sexto.

Ideo hic Pontifex ordinem Fratrum Humiliatorum extinguit.

Priuatque Generalem, & alios omnibus officijs & beneficijs, & Conuentibus, & bonis.

Et Eratres profectos in locis eis assignandis regularem vitam ducere, aut ad pares vel strictiores ordines transire debere praecipit. Nunciosque, & profectos omnino expelli mandata. Aliosque ad hunc ordinem recipi, & alia loca acquiri prohibet. Referuatque Sedem Apostolicam beneficia saecularia ob huiusmodi priuationem vacantia, & loca, & bona huius ordinis. Decretum irritum.

Ego Pius V. Catholicae Ecclesiae Episcopus.

Locus Signi.

Vtinam dirigantur viae meae ad custodiendas iustificationes tuas.

- Ioan. Card. Moronus Episcopus Ostien.
Ego Otho Card. Augustanus Episc. Praenestin.
Ego A. Card. Farnesius Vicecancell. Episc. Tuscul.
Ego Io. Card. Politianus Episc. Albanen.
Ego Ful. Car. Perusinus;
Ego S. Card. Pifarum.
Ego I. Card. Sabellus.
I. Franciscus Card. de Gambara.
Ego In. Aualus Card. Arag.
Ego M. Antonius Car. Columna.
Ego P. Cardinalis de Sancta Cruce.
Ego Io. Franc. Card. Comendonus.
Ego M. Ant. Car. Bobba.
Ego Hu. Boncompagnus Card. S. Syxti.
Ego Fla. Card. Vrsinus.
Ego Alexander Card. Cribellus.
Ego Benedictus Card. Lomellinus.

- Ego Gul. Card. Sirletus.
Frater Michael B. Card. Alexandrinus.
Frater Hieronymus Card. de Claraualle.
F. Cardinalis Alciatus.
Io. Paulus Card. ab Ecclesia.
Ego Io. Ant. Card. S. Georgij.
Ego Aloy. Card. Camerarius.
Ant. Card. Granuelanus.
Stan. Card. Vuarminen.
Ego F. Card. Pacioccus.
Ego M. Ant. Card. Amulius.
Hier. Car. de Corrigio.
Ego M. Ant. Card. Maffaeus.
Ego Iul. Ant. Card. S. Seuerinae.
Ego C. Card. de Grafsis.
Ego C. Card. Rambullietus.
Ego F. A. Card. Theanen.

Ego F. Foelix Card. de Montealto.
Ego P. Card. Placentin.
Ego I. Card. Aldobrandin.
Ego F. Vincentius Card. Iustinianus.
Ego Hier. Card. Rusticucci.

Ego Io. Hier. Card. Albanus.
Ego Hier. Card. Simoncellus.
Fer. Card. de Medicis.
Iul. Card. de Aquaviva.

Publicatio.

Anno Incarnationis Dominicae, Millesimo quingentesimo septuagesimo primo, Indictione decimaquarta, die vero secunda mensis Martij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini Nostri Domini Pij diuinae prouidentia Papae V. Anno sexto, retroscriptae litterae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt ad ualvas Basilicarum Sancti Iohannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, dimissaeque fuerunt in eisdem locis per aliquod temporis spatium, per nos Marcum Antonium Clericum, S. D. N. Papae Cursores.

Scipio de Octauianis Magister Curforum.

CXXIII.

Præpositurarum extincti ordinis Fratrum Humiliatorum applicatio, & distributio, & ipsorum Fratrum diuisio, & locorum, ac alimentorum assignatio.

Extinctionem istam habes sup. in const. 37. Quantum utilitatis, fol. 979.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.
Q V O N I A M per extinctionem ordinis Fratrum Humiliatorum, & priuationem Generalis, ac cæterorum omnium Præpositorum, & Fratrum illius, omnibus præposituris, dignitatibus, officijs, & beneficijs Ecclesiasticis cum cura, & sine cura nuper à nobis de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine factas, intendentes, & cultui diuino, & Ministris Ecclesiasticis quam primum prospicere, Præposituras, dignitates, officia, & beneficia prædicta, quæ deinceps secularia essent, necnon bona, domos, redditus, res, actiones, & iura ordinis sic suppressi nostræ, & Apostolicæ Sedis dispositioni specialiter, & expresse reseruauimus. Præterea uoluimus, ut omnes Fratres qui professionem emiserant regularem, deinceps in domibus, & locis, quæ eis cum victu, & alijs necessarijs assignandos curaremus, omnino redigerentur, ut ibi vitam ducerent regularem suæ professioni conformem, sub cura, & uisitatione ordinariorum locorum, aut alterius, vel aliorum, quos eis delegaremus, vel iuxta iuris communis dispositionem transirent ad pares, vel arctiores ordines approbatos. Nunc autem ad inducendum nouum in dictis præposituris, & locis; statum cuique quantum potest conuenientem, & item subueniendum alijs Ecclesijs, Conuentibus, pijs locis, officijs, & Ministris ad Religionis cultum, & fidei Catholicæ propagationem, & tutelam utilibus, & necessarijs, simulque ad prædictorum Fratrum distributionem, & diuini officij celebrationem paternam charitate intenti, ut ea quæ facere instituimus, omni impedimento soluta plenarium consequantur effectum, De simili potestatis plenitudine, dissoluimus omnes, & quascunque uniones, annexiones, & incorporationes perpetuas, & temporales, præpositurarum Sanctæ Mariæ Elisabethæ de Busto paruo Mediolanensis diocesis, & Sanctæ Catharinæ Cremonensis, ac forsitan aliarum quæ nominatim præsentibus exprimentur, siue ut aliæ alijs, siue ut inuicem, aut alias quacunque causa ante hac factas, restituentes eas in liberum, & solutum statum quâtoctuncque ipsæ tempore, ut uinitæ pacificè sint possessæ. Rursus uerò annuam ualorem fructuum, reddituum, & prouentuum singularum præpositurarum, necnon Ecclesiarum, capitulorum, domorum, Conuentuum, Collegiorum, Hospitalium, & aliorum locorum omnium præsentibus comprehensorum secundum communem illorum æstimationem, & quancuncque sint, necnon fructuum reservationes, & pensionum assignationes, quos, & quas perpetuo, vel ad tempus seorsum facere intendimus, præsentibus pro expensis habentes perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, præposituram Sancti Petri Bergomensis cum omnibus rebus, & iuribus suis, & quæ ei competunt actionibus præposituræ Sanctorum Simonis, & Iudæ; Ac simili modo præpositurarum Sanctæ Mariæ Ticini Nouariensis diuersis præposituræ Sanctæ Crucis Nouariensis; Et præpositurarum Sancti Iacobi Moncalerij, præposituræ Sanctissimæ Trinitatis Auilliani Taurinens. diocesis; Et præpositurarum Sancti Iohannis Baptistæ de Domaso, præposituræ Sanctæ Ursulæ de Surrigo; Et præposituras Sancti Michaelis de Paganica, & Sancti Corpetis præposituræ Sanctæ Mariæ Cigoli; Et præposituram Sancti Bartholomæi Aquis, mensæ Episcopali Aquis; Et præposituram Sancti Georgij Canturij mensæ Capitulari Ecclesiæ Sancti Vincentij plebis Galliani ad Canturium; Et præposituram Sancti Syri Alexandrin. cui cura parochianorum imminet animarum, Hospitali pauperum Sanctorum Blasij, & Antonij, cura, & parochianis omnibus ad uiciniorum parochialem Ecclesiam quam ordinarius loci aptiorem commodioremque uiderit translatis; Et præposituram Sancti Bartholomæi Veronensis, officio Inquisitionis Hæreticæ prauitatis Apostolica auctoritate ibi statuto. Adhuc in singulis domibus, de Canonica, & Sancti Iohannis Euangelistæ, & Sanctissimæ Trinitatis Mediolanensis, & Sancti Bartholomæi Bergomensis, & Sancti Francisci Paduan. & S. Marci Terdonæ, & S. Odorici, & omnium Sanctorum Papien. & etiam omnium Sanctorum Madoetia suppressimus perpetuo, & extinguimus nomē titulum, dignitatem, & essentiam præposituræ, omniaque insignia ueteris instituti diuidimus, & separamus, omnia harum sic suppressarum præpositurarum bona, res, actiones, & iura à sua quaque Ecclesia, & dōmo, necnon hortis, uiridarijs, & pertinentijs intra clausuram cuiusque domus consistentibus in hos qui sequuntur usus perpetuo assignatis. Siquidem concedimus Ecclesias, ædes, hortos, uiridaria, & pertinentias intra prædictam clausuram existentes ipsarum suppressarum præpositurarum, uidelicet de canonica Sancti Iohannis Euangelistæ & Sanctissimæ Trinitatis Mediol. ad usum Seminarij, seu aliorum Collegiorum Congregationum, & Hospitalium, prout dilecto filio Carolo Cardinali Borromæo Ecclesiæ Mediol. præfati uidebitur uilius expedire

Extinctio ista habetur sup. l. coll. 37. fol. 979.

Dissolutio unionum Præpositurarum hic expressarum.

Præpositurarum extincti ordinis Humiliatorum distributio, & applicatio.

expedire, Sancti Francisci uero Paduan. ad eundem usum Seminarij arbitrio Episcopi statuendi, & omnium Sanctorum Papien. Ordini, & Fratribus Carthusien. necnon Sancti Odorici Collegio Ghisleriorum, quod in uniuersitate studij generalis Papien. nuper institutum, & Sancti Bartholomæi Bergomensis tam cum hortis, uiridarijs, & pertinentijs intra suam clausuram existentibus, quàm etiam ei contigujs terrenis, pratis, & uineis suis, fratribus ordinis prædicatorum regularis obseruantia prouincia Lombardiae iuxta morem eius ordinis, qui illam ad mores suos reformant, & Sancti Marci Terdonen. fratribus domus Sancti Francisci ordinis minorum, qui ac sua domo & eius ecclesia Episcopo, & capitulo Terdonen. pro illorum futura loco occupata cathedrali relicta in dictam ecclesiam Sancti Marci debeant demigrare, ac etiam concedimus congregationi regularium Sancti Pauli decollati Barnabiorum nuncupata, ecclesiam, & domum præposituræ suppressæ omnium Sanctorum Madoetia cum omnibus bonis, rebus, iuribus, & actionibus suis ubicunque constitutis, ut illas habeant, & instituant quemadmodum alia suæ congregationis diriguntur. De præposituris autem Lugani, Lucarni, Sancti Laurentij de Canobio, & Sanctæ Catharinæ de Pallenza, earumque bonis, rebus, iuribus, & actionibus hac vice disponendis prædicto Carolo Cardinali, qui in ipsarum Lugani, & Lucarni ereptione, & restitutione qualicunque, laboriosam operam præstitit, delegamus uices nostras, ut vel ipsas societati Iesu, vel alteri congregationi, aut ordini approbato, vel seminario ad usum collegiorum, seu etiam hospitalium, aut aliorum piorum operum tribuat, siue illas uinat, appropriet, & applicet, vel alias de illis eorumque bonis & proprietatibus prædictis alijsue modis libere disponat, uti temporis, rerum, & temporum qualitate, conditione, & necessitate perspecta nouerit commodius conuenire. Postremo applicamus, & appropriamus perpetuo omnia, & quacunque alia bona, res, actiones, & iura diuisa, & separata prædicatarum præpositurarum suppressarum, uidelicet de Canonica Sancti Iohannis Euangelistæ, & Sanctissimæ Trinitatis, præposituræ Sanctorum Bredæ Mediolanen. & alia Sancti Bartholomæi Bergomensis: præposituræ Sanctorum Simonis, & Iudæ; & alia Sancti Francisci domui, & Fratribus Beatæ Mariæ Paduan. dicti Ordinis Prædicatorum: & alia Sancti Odorici, & omnium Sanctorum etiam domui, & Fratribus Sancti Thomæ Papien. super quibus, uidelicet Sancti Odorici, & omnium Sanctorum pensionem annuam omnino liberam, & exemptam centum ducatorum auri in auro de Camera infirmariæ domus a nobis constitutæ Sanctæ Crucis, & omnium Sanctorum ad oppidum Boschi ipsius ordinis annis singulis integrè persoluendam, seu per priorem, & fratres dictæ domus ad Boschum si & quoties maluerint, super pinguioribus, & liquidioribus prouentibus illorum propria auctoritate exigendam, & in prædictæ infirmariæ usum penitus conuertendam perpetuo reseruamus: & alia Sancti Marci pro dimidia in dōm unius archidiaconatus, & unius cantoria dignitatum prædictæ Ecclesiæ Terdonen. & pro alia dimidia parte domui Sancti Martini Terdonæ, constitutæ ad usum fratrum dicti ordinis prædicatorum in ea superioribus annis introductorum. Ita ut liceat tam futuris omnibus principalium præpositurarum præpositis, necnon Aquis capitulo ecclesiæ Canturij rectoribus hospitalis Sanctorum Blasij, & Antonij, ac ministris officij inquisitionis Veronen. uitarum præpositurarum, prout cuique tangit, quam etiam alijs omnibus quibus ecclesiæ, & domus aliarum suppressarum præpositurarum conceduntur, quorumque præposituris, domibus collegijs, & locis bona, res, proprietates, actiones, & iura prædicta appropriantur per se, vel alium, seu alios corporale possessione illorum, necnon iurium, & pertinentiarum suorum omnium propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac fructus, redditus, & prouentus, iura, obuentiones, & emolumenta omnia eorundem in suos, necnon præpositurarum, domorum, mensarum, collegiorum, hospitalium, officij, & locorum prædicatarum usus, & utilitatem conuertere, diocesanorum locorum, aut quorumuis aliorum licentia super his minime requirita. Hanc autem de distributione, & alimentis fratrum extincti ordinis prædicti rationem futuram esse uolentes, statuimus, ut de ijs qui nunc sunt ecclesia Bredæ viginti octo presbyteros, & septem seruientes, alia uero sequentes ecclesiæ, uidelicet Sancti Abundij Cremonensis sexdecim presbyteros, & quatuor seruientes: beatæ Mariæ de Glarea Veronen. octo presbyteros, & duos seruientes, Sanctæ Catharinæ Cremonen. tres presbyteros, & unum seruientem: Sanctæ Mariæ de Ronderario, cum Ecclesia Sancti Martini in suburbij Comen. alios tres, & unum seruientem: Sanctorum Petri, & Pauli cum ecclesia Sanctæ Mariæ Caruagij quatuor presbyteros, & unum seruientem: Sanctæ Agathæ de Vrbe duos presbyteros, & unum seruientem: Sanctorum Simonis, & Iudæ Bergomensis tres presbyteros: Sanctissimæ Trinitatis Auilliani alios tres: Sanctæ Crucis Nauarien. duos: Sanctæ Ursulæ de Surrigo cum illi uita prædicta duos: singulæ ecclesiæ Sanctæ Mariæ Veteris Varisij, Sanctorum Iacobi, & Philippi Brixienfis, Sancti Nicolai Ballani, Sancti Iohannis Euangelistæ Appiani, Sanctæ Elisabeth de Busto, Sancti Pauli Conilliani, Sancti Pauli Soncini, Sancti Marini Cremæ, Sanctæ Mariæ Cigoli, & Sancti Thomæ Senen. singulos presbyteros recipiant, & retineant ad deferuendum ibidem in diuinis, quibus, ut ibi plures assignantur, in commune uiuant, pro suis alimentis prædictis reseruamus, constituimus, & assignamus pensiones annuas prorsus liberas & exemptas, uidelicet trigintaquinque personis, ecclesiæ Bredæ mille & quadringentorum scutorum auri, & viginti, Sancti Abundij, octingentorum, & decem beatæ Mariæ de Glarea, quadringentorum & quinque, Sanctorum Petri & Pauli, ac Sanctæ Mariæ Caruagij ducentorum: & ubi quatuor personæ, centum sexaginta, ubi tres, centum viginti, ubi duo, octoginta: & denique ubi singuli destinati sunt, quadraginta scutorum similia super earum præpositurarum, & ipsarum annexorum fructibus, redditibus & prouentibus, etiam si super illis alia pensiones annuæ alijs assignata, aut illorum reservationes factæ sint, eorumque dimidiam partem longe excedant, per omnes deinceps præpositos suos, quos, & etiam suarum præpositurarum fructus, & bona omnia ad id efficaciter obligamus, annis singulis pro una, uidelicet in beati Iohannis Baptistæ a proxime futura incipiendo pro rata temporis, & altera medietate tibus singularum pensionum huiusmodi in domini nostri Iesu Christi natiuitatem festiuitatibus integrè persolueudas, ita tamen, ut dictis triginta quinque personis ecclesiæ Bredæ siue singulis siue simul pluribus decedentibus, aut ad alios ordines transeuntibus pariter rata dictæ pensionis mille & quadringentorum scutorum eo ipso extincta sit, propositoque a crescat, donec hi omnes ad numerum viginti, & inter eos omnes sexdecim Sacerdotes deueniant, ac tunc demum eis octingenta dumtaxat scuta similia quorannis modo prædicto persoluantur, quibus ad dictum numerum redactis, postea diminuentibus, ac etiam alijs aliarum Ecclesiarum prædictarum dehinc quandocunque deficientibus, statim alius vel alij, eiusue vel eorum usque ad præscriptum in quaque Ecclesia numerum, ac totidem Sacerdotes siue regulares, siue seculares surrogentur, donec omnibus de medio sublati,

Distributio Fratrum Humiliatorum, & alimentorum taxatio locorum assignatio.

sublatis, vel alio translatis, Ecclesie ipsa de alijs ad eundem numerum presbyteris huiusmodi regularibus, vel ibi perpetuis beneficiatis secularibus idoneis a suo quoque Præposito libere assumendis, & instituendis illico reformentur, qui cum suis vbi statuuntur seruentibus deinceps loco suæ pensionis annum eiusdem quantitatē reddunt de bonis præposituræ pro mensa communi, vbi quantitas, & numerus personarū id postulauerit, cōficiendum, sin autem in singulis statuendum, futuris deinceps temporibus perpetuis habeant, & ex eo foueantur. Volentes suprædicta omnia omni tempore inuiolata fore, & ab omnibus firmiter custodiri. Quocirca omnibus locorum ordinarijs, præsertim in quorum ciuitatibus, & diocessibus præposituræ distributos fratres prædictos habentes consistunt, per apostolica scripta mandamus, vt quisque per se vel alium seu alios, vbi, & quando-cunque opus fuerit, prædictis omnibus efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra numerum præfinitum presbyterorum, & aliorum prædictorum in singulis ecclesijs, & locis in quibus sic a nobis disponuntur, integrum conseruari, & omnes pensiones suprædictas omnibus illis quibus assignantur integre per solui, res, quibus ecclesie domus, ædes, bona, res, iura, actiones, & alia prædicta conceduntur, ac prorsus vniuersos & singulos alios quos præsentis literæ concernunt, illis, & earum effectu pacifice frui, & gaudere mensas, & redditus annuos institui, & assignari, cæteraque omnia eisdem præsentibus contenta semper & vbiq; obseruari, non permittentes quemquam contra ipsarum tenorem per quoscunq; molestari, vel alias quomodolibet impediri. Contradictores quoslibet, ac prædictis non parentes, per censuras, & pœnas ecclesiasticas, cæteraque iuris, & facti remedia opportuna appellatione postposita compescendo, censurasque & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc auxilio brachij secularis. Non obstantibus nostris de vnionibus ad partes committendis, & valore fructuum vtrinque exprimendo, ac etiam de fructibus beneficiorum in omnibus gratijs etiam motu proprio factis, secundum verum annum valorem exprimendis, alioquin gratiæ ipsæ non valeant, & de non tollendo iure quæsito, necnon Lateranensis Concilij nouissime celebrati vniones perpetuas nisi in casibus a iure præmissis fieri prohibentis, ac etiam de vnionibus beneficiorum in diuersis diocessibus constituentium non faciendis, alijsque constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiarum ordinarum, & locorum prædictorum iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ac quod causæ propter quas prædictas vniones, & applicationes facimus prius coram locorum ordinarijs examinatas, & approbatas non fuerint, quæ propterea per subreptionem obtentæ nunquam intelligantur, & quibuslibet alijs priuilegijs, indulgentijs, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunq; tenorem existant, per quæ præsentibus non expressa, vel omnino non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, quæ omnia, & quæcunq; alia prædictis impedimentum præstantia, aut præstare valentia omnino tollimus, & abrogamus, ac nemini contra ipsas præsentis, & earum executionum atque effectum suffragari posse decernimus, cæterisque contrarijs quibuscunq;. Cum autem alias pro necessitatibus huius Sedis quædam bona, seu census, vel liuelli nonnullarum præpositurarum prædictarum vsque ad valorem decem millium scutorum auri in auro diuersis personis cum pacto illos reluendi intra certum tempus tunc expressum, & nondum elapsum, auctoritate nostra venditi fuerint, Nos nouæ fabricæ Ecclesie prædictæ Terdonen. suadente iam pridem illius Ciuitatis tutela occupatæ, quantum in nobis est subuentione cupientes, ius reluendi, siue redimendi omnia bona, seu census, aut liuelli prædictos omnemque actionem olim dicto extincto Ordini, & illius præpositis competentia, pro vsu, & commodo dictæ fabricæ, vti postea statuemus, & declarabimus, nobis, & dictæ Sedi retinemus. Demum pio studio inducti, vt sancta, & salubris huius noui status ratio per peculiarem sollicitudinem omni tempore capiatur, tam prædictas quam omnes alias præposituras, ac cætera beneficia ecclesiastica, cum cura, & sine cura suppressi ordinis prædicti, extra Romanam curiam quibusuis modis, & ex quorumcunq; personis vacantia, & deinceps quancunq; ac quotiescunq; vacatura, nostræ, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum, ac dictæ sedis dumtaxat collationi, & dispositioni specialiter, & expresse in perpetuum reseruamus. Decernentes irritum, & inane quicquid secus super his, ac alijs suprædictis per quoscunq; etiam S. R. E. Cardinales, & de Latere Legatos, etiam prætextu facultatum, priuilegiorum, & indultorum, ac alias quomodocunq; scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quia vero difficile nimis esset præsentis in quinterno Cancellariæ Apostolicæ describendas quocunq; illis opus erit perferre, volumus, vt eorum exempla pro singulis quorū interest edantur, eaque prælati Ecclesiastici, eiusue curiæ sigillo, & Notarij publici manu ob signata eadem illam prorsus fidem vbiq; locorum in iudicio, & extra illud faciant, quam ipsæmet præsentis facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ vnionis, annexionis, incorporationis, suppressionis, extinctionis, diuisionis, separationis, concessionis, delegationis, applicationis, appropriationis, statuti, reservationis, concessionis, assignationis, mandati, ablationis, abrogationis, decreti, retentionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis dominicæ millesimo quingentesimo septuagesimo, sexto idus Februarij, Pontificatus Nostri Anno Sexto.

Executorum deputatio, & facultas.

Clausula de rogatoria.

Concedit Fabricæ Ecclesie Terdonen. ius redimendi nonnulla bona dictorū Præpositorum vendita vsque ad valorem decem mill. scutorum pro necessitatibus Sedis Apost.

Reseruatque Sedi Apost. beneficia dicti Ordinis vacantia, & vacantia. Decretum irritans.

A. Dat.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Episcopi

CXXIII.

Episcopi Regni Siciliae quotannis inuentarium actorum criminalium conficere, & custodire tenentur.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

MVNERIS nostri est aditum prohibere, per quem salubris delictorum animaduersio perperam disturbatur. Nefarium etenim facinus in plerisque Episcopatibus Regni Siciliae citra & ultra Farum a diuimus exoriri, quod Cathedralibus Ecclesijs præfule viduatis, Vicarij a capitulis constituti, gratia, timore, odio, vel sordibus, quas volunt inquisitiones & testimonia rerum, & causarum criminalium violant, surripunt, & lacerant, ne delictorum cognitio, vel vindicta vsquam consequatur. Nos ad hoc malum, qua potest industria, coercendum, pro nostro officio intenti, præcipimus omnibus Archiepiscopis, & Episcopis dicti Regni, præsentibus, & futuris, vt deinceps inuentarium authenticum omnium, & quarumcunq; suæ Curie querelarum, accusationum, inquisitionum, denuntiationum, testimoniarum, instrumentorum, processuum, cæterorumq; actuum causarum & negotiorum criminalium, etiam mixtorum, quæ apud Curie suæ Notariū fuerint, quotannis in perpetuum conficiant, confectum, & dicti Notarij manu subscriptum, penes se custodiant, donec super ijs fuerit iudicatum. Et si eos de vita decedere interim contigerit, illud vniuersum sigillo suo ob signatum, fidei Sacerdotis cui peccata continentur, morte impendente committant, qui ea secuta protinus ipsum Prælato, ac domui, seu Conuentui digniori regularium illius Ciuitatis, debeat resignare, vt ab eis tute & fideliter asseruetur, donec futurus aduenerit Præsul, cui illud itidem clausum, & integrum tribuatur: quod ipsimet per se faciant, si quando necesse habuerint peregre proficisci, ita vt illud ipsum statim cum præsentibus redierint, recipiant ab eisdem. Quicunque autem testimonia, processus, scripturas, & instrumenta huiusmodi quocunq; modo euoluauerit, corruerit, subtraxerit, combusserit, suppresserit, ac iusserit id fieri, seu auxilium, consilium, vel fauorem præstiterit, omni sit dignitate, officio, & beneficio præsentium auctoritate priuatus, & ad futura inhabilis eo ipso. Idem quoque & pariter Notarius, cui quid prædictorum defuerit, aut alias deliquerit in prædictis, tanquam falsi reus declaratur, pœnaque omnes subeat, quæ sunt in huiusmodi rerum falsarios per sanctiones canonicas, & constitutiones legitimas irrogatæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ præcepti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo septuagesimo, Cal. Martij, Pontificatus Nostri Anno Sexto.

Causa huiusmodi.

Præceptum quod Episcopi conficiant inuentarium actuum criminalium quolibet anno, & confectum custodiant.

Pœnam impositionis contra subtrahentes, aut corrumptores ipsa acta, & scripturas.

Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo septuagesimo primo, indictione decima-quarta die vero vltima mensis Martij, Pontificatus Sanctissimi Domini nostri, Domini Pij Papæ Quinti, Anno eius Sexto, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum Ecclesiarum Sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, dimissis illis in eisdem locis affixis per multum temporis spatium per nos Scipionem de Octauianis, & Ioannem de Soya Apostolicos Cursores.

Publicatio.

Petrus Aloysius Gayta Magister Cursorum.

CXXV.

Officij Beatæ Mariæ nuper reformati approbatio, & aliorum abolitio.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

SVPERNI omnipotentis Dei prouidentia, ac benignitatis exemplo excitati, qui vt humanum genus ab errorum tenebris vindicaret, & in veritatis semitam perduceret, suæ gloriæ splendorem e cælis in terram demittere, lucisque æternæ radijs bonos pariter & malos pertundere dignatus est, meditatio cordis nostri ad id potissimū tendit, vt fides catholica non solum vbiq; augeatur, & floreat, sed etiam ne errorum tenebræ, atque superstitionum abusus pijs Christianis mentibus inducantur. & si quæ irreperunt protinus euellantur. Cum itaque in executionem decretorum sacri Concilij Tridentini gratia diuina assistente Catechismo ad populi eruditionem edito, Breuiario ad sacras preces, laudes, & gratias Deo optimo maximo ab vtriusque sexus ecclesiasticis persoluendas reformato, atque Missali, vt sacerdotes intelligerent quibus precibus vti, qui ritus, quæque cæremoniæ in Missarum celebratione obseruandæ sint, ad pristinam Sanctorum patrum normam restituito, eandem curam & operam adhiberi mandauerimus in emanando ac corrigendo gloriosissimæ Dei genitricis beatæ Mariæ Virginis officio, cuius recitatio sicut pusillis, & rudibus Christianis peculiaris esse dignoscitur, ita multis superfluis non sine legentium etiam scandalo, & quæ ad varias superstitiones facile rudes ipsos inducere possunt, auaritia impressorum fuit reformatum, qui vt Christiani ad emendum eiusdem officij libros a se impressos facile allicerent, multa sub colore pietatis, & animarum spiritualis consolationis, ex eorum capite addiderunt, iamque ad antedicti Breuiarij vniformitatem eiusdem Dei genitricis, vt credimus, intercessione, eruditorum & piorum virorum, quos ad hoc delegimus, studio officium ipsum, reformatis quæ aliena & incerta erant, correctum fuerit, & a nobis probatum, Romæ imprimi, & impressum diulgari iusserimus, vt inde spiritualibus quam optamus Christianis animabus proueniat consolatio, Motu proprio, &c. & ex certa scientia nostris, ac de apostolicæ potestatis plenitudine officia quæcumque, in primis Italico, seu quouis alio vulgari idiomate & sermone quomodolibet composita, atque officium anno proximo præterito millesimo quingentesimo septuagesimo Venetijs apud Iunctas impressum his verbis, licet falso, inscriptum.

Concil. Trid. (prope fin. pag. penul.) emendari iussit Catechismū, Breuiarium, & Missale, & emendata sunt, vt habes supra in consil. 72. f. 103. & consil. 118. fol. 1099.

Hic Pont. emendari iussit officium B. Mariæ vti hic.

Et modo illud re-
cipi, & obseruari
Præcipit ab om-
nibus obligatis re-
citare officii B.
Mariæ.

Aliæq; officia tol-
lit, & abolet, nisi
in primæua insti-
tutione, vel a con-
suetudine supra
300. annos appro-
bata fuerint, &
non sint vulgari
sermone compo-
sita.

Hortatur omnes
alios non obliga-
tos recitare offi-
cium B. Mariæ,
vt officio isto re-
formato vti ve-
riant.

Officiaque anti-
qua Inquisitori-
bus assignari cæ-
det.

Officium vero re-
formatum, immu-
tari nõ posse sta-
tuit.

Indulgentias il-
lud recitantibus
concedit.

Prælati etiã præ-
cipit, vt illud in-
troducant.

Scriptum, Officium Beatæ Mariæ Virginis per Concilium Tridentinum Pio V. Pontifice maximo reformatum, denique omnia & singula alia officia huiusmodi etiam Latino sermone sub Hortuli animæ, seu Thesauri spiritua-
lis compendij, aut quouis alio titulo & nomine quomodolibet peruulgata, omnemque illorum vsum approba-
tione apostolicâ ac consuetudine & institutione (in ueteratis infra dicendis semper saluis) harum nostrarum
serie perpetuo ab omnibus & singulis vtriusque sexus Christianis fidelibus secularibus vel ecclesiasticis, etiam quo-
rumvis ordinum regularium & militiarum religiosi, qui de iure, consuetudine, vsu, statuto, institutione, ac
constitutionibus etiam eorundem ordinum militiarum & regulæ, seu alias quomodolibet ad recitationem of-
ficij Beatæ Mariæ tenentur, & obligati sunt, tollimus & abolemus, ipsisque in virtute sanctæ obedientiæ inter-
dicimus, ne aliud quàm in hoc de mandato nostro emendatum beatæ Mariæ Virginis officium, & in impressoria
officina Populi Romani pro fideliter, & incorrupte imprimendis libris sacris in alma Vrbe nostra erecta im-
pressam, quouis prætextu dicere, legere, seu tenere quoquo modo audeant vel præsumant, omni
vero alio vsu ipsis (vt vniuniformiter ab omnibus sic astrictis & obligatis recitetur, nec inter eos diuersitas illud
recitandi vllò vnquam tempore oriatur) interdicto, præfatum hoc nostrum officium, ac præcandi psallendiq;
formulam per vniuersum orbem in priuatis domibus, ac ecclesijs, monasterijs, conuentibus, cappellis, oratorijs,
ordinibus, militijs, & locis etiam exemptis tam virorum quam mulierum, in quibus officium ipsum beatæ Ma-
riæ Virginis recitari (vt præmittitur quomodolibet debet, præcipimus legi, dici, & obseruari, illis tamen of-
ficij exceptis (dummodo vulgari sermone, vt præfertur, non sint composita) quæ ab ipsa prima eorum insti-
tutione a sede apostolica expresse approbata fuerunt, vel quorum officiorum certum vltim consuetudine, aut
ipsa institutione (supra tamen ducentos annos) assidue in ecclesijs, monasterijs, domibus, & locis vtriusque
sexus ecclesiasticorum obseruatum fuisse constiterit. Quibus sic astrictis, & obligatis, vt in ueteratum illum
ritum dicendi & psallendi suum officium (dummodo vt præmittitur, vulgari sermone non sit compositum)
non adimimus, sic eisdem si forte hoc nostrum, quod modo peruulgatum est, magis placet (dummodo Epif-
copus, vel Prælati, & vniuersum capitulum in eo consentiant) vt illud etiam in choro dicere, & psallere
possint permittimus. Ab eis vero qui ad eisdem officij Beatæ Mariæ Virginis recitationem non aliqua obliga-
tione tenentur, omnem eorundem officiorum vulgari sermone quomodolibet compositorum, atque similibus
idiomatis vulgaris orationibus, etiam alijs officijs Latini sermonis insertarum, vsum penitus etiam auferimus,
illos nihilominus, ne vanis inuoluantur superstitionum erroribus, quibus alia fere omnia huiusmodi officia
etiam Latino sermone referat esse deprehensum fuit, in Domino hortantes, vt ab aliorum Beatæ Mariæ quàm
huius nostri officij lectione, ac vsu abstineant, firmiterque credant eisdem alijs officijs multas sub falsis & con-
fictis Sanctorum nominibus confictas orationes fuisse insertas, de quibus, sicut de indulgentijs, peccatorumque
remissionibus, quæ recitantibus plerasque ex orationibus alijs officijs huiusmodi insertis, prout rubricis ibidem
appositis designatur, conceduntur, nullam certam extare apud Ecclesiam rationem: propterea ritui & ordi-
nationi in huius officij recitatione sic a nobis in vniuersali Ecclesia institutis se conformantes, aliud eisdem
Beatæ Mariæ quam hoc nostrum officium non perlegant vel recitent. Ac vt ipsorum officiorum vulgaris idio-
matis & sermonis abusus re ipsa penitus aboleatur, eadem omnia per omnes & singulos seculares vel Eccle-
siasticos etiam ad recitationem antedictam nequaquam astrictos, Inquisitoribus hæreticæ prauitatis absque spe
illorum vnquam recuperationis, alia vero Latino sermone, & alijs libris inserta, ad effectum emendandi, &
a maculis, seu erroribus expurgandi, sibi postmodum, cum sic per eosdem Inquisitores expurgata fuerint, re-
stituenda consignari quam primum iubemus. Statuentes huic nostro Officio nuper edito nihil vllò vnquam tem-
pore per quemcunq; quouis auctoritate fungentem quouis prætextu addi, detrahi, vel immutari debere; Ac
omnes & singulos, qui ipsum Beatæ Mariæ Officium (vt præfertur) dicere, psallere, & recitare tenentur, ex
huius nostri Romani Officij præscripto & ratione ad id omnino obligatos esse, & neminem muneris suo nisi hac
formula satisfacere posse. Ac vt fidelium omnium voluntas & studij magis ad salutarem huius nostri Officij
Beatæ Mariæ Virginis, & orationum in eo reductarum lectionem & suum inuiteretur, de omnipotentis Dei mi-
sericordia, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus & singulis qui ad recita-
tionem huiusmodi non teneantur, quoties illud sic de mandato nostro reformatum, quinquaginta dies, qui vero
Defunctorum officium, eodem volumine insertum, alios quinquaginta, qui septem Psalmos, aut Graduales, etiã
eodem volumine insertos, alios quadraginta, & qui aliquam ex orationibus ibidem pariter insertis deuote rei-
citauerint, alios quindecim dies de iniunctis sibi poenitentijs misericorditer in domino relaxamus: obligatis,
vero eas dumtaxat indulgentias concedimus, quæ literis nostris super reformatione noui Breuiarij editis desig-
nantur, & huiusmodi Beatæ Mariæ Virginis, aut defunctorum officium, vel septem psalmos, aut graduales
recitantibus conceduntur. Mandantes omnibus & singulis venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Archie-
piscopis, Episcopis, & dilectis filijs Abbatibus, Prioribus, & cæteris Ecclesiarum Prælati, vt reliqua omnia
Beatæ Mariæ Virginis etiam per nos priuatim constituta, ab omnibus ad recitationem huiusmodi quomodoli-
bet astrictis, ipsa vero vulgaris idiomaticæ & sermonis officia etiam ab his qui nullo pacto ad id astricti sunt, pe-
nitentia omitti, reijci, atque vulgari, sic & pariter alia etiam Latino sermone composita, etiam alijs libris inserta,
Inquisitoribus prædictis ad effectum antedictum tradi, & consignari, iuris opportunis remedijs curent. Offi-
cium vero istud nostrum Beatæ Mariæ Virginis in omnibus & singulis suarum ciuitatû, & diocesium Ecclesijs,
Monasterijs, Conuentibus, ordinibus, militijs, oratoribus, domibus, & locis etiam laicorum introducant, & tam
ipsis, quàm cæteris omnibus presbyteris, clericis, & alijs vtriusque sexus secularibus, & regularibus personis Ec-
clesiasticis, necnon militibus etiam exemptis, quibus dicendi, recitandi, psallendique officium huiusmodi quo-
modolibet (vt præfertur) iniunctum est, vt ex huiusmodi formula vbique illud recitare & psallere procurent,
prædicta institutione vel consuetudine ducentos annos superante (non tamen quod ad vulgari sermone officia)
semper salua. Concionatoribus quoque verbi Dei, atque confessoribus, vt in eorum prædicationibus,
atque confessionibus omnibus vtriusque sexus Christianis fidelibus prohibitionem, & abolitionem dictorum Of-
ficiorum vulgari idiomaticæ, & sermone compositorum, quodque Inquisitoribus hæreticæ prauitatis quam primû
consignari debeant, insuper alterius quàm huius nostri officij vsum & lectionem periculo superstitionum non
carere, ac illud & alia eo inserta (vt præfertur) recitantibus supradictam de iniunctis sibi poenitentijs relaxa-
tionem nostram significare, & eos ad conformandum se in hoc prompta deuotione, ritui, & ordinationi a no-
bis instituta-

bis institutis excitare, ad vltimumque & recitationem huiusmodi nostri officij pietatis zelo hortari studeant. Cæ-
terum hæreticæ prauitatis Inquisitorum, quibus officia hæc, & libros tradi & consignari contingeret, munus &
officium præcipuum erit omnia superstitiones & errores in fide catholica redolentia omnino delere. Quod
nostrum Beatæ Mariæ Virginis Officium, vt vbique terrarum incorruptum, ac mendis, & erroribus purgatum
præseruetur, omnibus in nostro & S. R. E. dominio mediate vel immediate subiecto commorantibus, vel ad
illud quouis prætextu aduentibus impressoribus, & alijs quibuslibet sub amissionis librorum, ac quingen-
torum ducatorum auri de Camera ipso facto quoties cõtrauerint officio Sanctissimæ Inquisitionis applican-
relisquis vero in quacunque orbis parte consisten. sub excommunicationis latæ sententiæ, & alijs arbitrij nostri
pœnis inhihemus, ne illud infra sex annos proximis separatim, vel alijs libris insertum, sub prædictis Hortuli
animæ, Thesauri spiritualis compendij, vel alijs quibuslibet nominibus, & titulis imprimere, aut alibi quam in
alma vrbe nostra, & antedicta Po. Romani officina impressum tenere, recipere, donare, aut venumdare pu-
blice vel occulte audeant vel præsumant. Dicitis vero sex annis elapsis, id etiam aliter non liceat, nisi cum no-
stra, & Romani Pontificis pro tempore, vel specialis ad id Commissarij apostolici in singulis Christiani orbis Re-
gnis, & Prouincijs deputandi, expressa licentia. Quas quidem nostras perpetua roboris firmitate subsistere, &
nullo vnquam tempore reuocari, alterari, suspendi, limitari, aut moderari posse, in valuisque principis Apo-
stolorum de Vrbe, necnon Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ de more publicari & affigi, per hu-
iusmodique publicationem & affixionem, omnes & singulos in eis comprehensos, videlicet qui in Roma. Cur.
ad sunt lapsa mense, qui vero alia loca intra montes, post tres, qui vltra incolunt, post sex menses, aut cum
primum sibi officium hoc nostrum venale propositum fuerit, ita volumus obligatos esse, & astrictos, ac si ipsi-
met illæ coram lectæ, & intimatæ essent, ipsarum quoque exempla manu notarij publici, & sigillo Prælati eccle-
siastici, aut illius curiæ ob signata, vel etiam dicti Officij nostri Beatæ Mariæ Virginis voluminibus absque prædi-
cto vel alio quopiam adminiculo, Romæ tamen, & in Officina antedicta impressa, eandem prorsus vbique fidem
facere, quæ præsentibus adhiberetur si essent ostensæ vel exhibitæ. Et sic in præmissis omnibus & singulis per
quoscuq; iudices, & Commissarios etiam S. R. E. Cardinales, & caularum palatii apostolici Auditores in
quouis causa & instantia, sublata eis & eorum cuiuslibet quouis aliter iudicandi & interpretandi facultate & au-
thoritate, iudicari & interpretari debere, necnon irritum, & inane decernimus quicquid secus super ijs a quo-
quâ quouis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, ac in quibusuis
synodalibus, prouincialibus, vel generalibus, ac vniuersalibus concilijs editis, alijsque etiam Apostolicis con-
stitutionibus, & ordinationibus, necnon ecclesiarum, militiarum, & ordinum quorumcunq; statutis, vsibus,
naturis, & consuetudinibus etiam iuramento roboratis, quibus omnibus & singulis, etiam si de illis eorumque
totis tenoribus specialis, expressa, & indiuidua mentio habenda esset, illis alias in suo robore permanens, spe-
cialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunq;. Nulli ergo omnino hominum liceat
hanc paginam nostræ abolitionis, interdictionis, præcepti, permissionis, ablationis, iusionis, statuti, mandati,
voluntatis, decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attenta-
re præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit
incursurum.

Illudque Romæ
tantum impium
posse declarat.

Clausula præ-
seruatiua.

Forma publicæ
hanc conlitt.
Quam habet
hic in fine.

Decretum irri-
tanti.

Clausula de-
rogatoriæ.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis dominicæ millesimo quingentesimo septuage-
simo, quinto idus Martij, Pontificatus Nostri Anno Sexto.
Ferd. Car. de Medicis Summator.

Cæ. Glorierius.

Octa. de Auila.

Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo septuagesimo primo, indictione decimaquarta, die
vero quinta mensis Aprilis, Pontificatus Sanctissimi Domini nostri, Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quin-
ti, Anno Sexto, Retroscriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt, & per aliquod temporis spatium dimissæ
in valuis, seu portis Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, necnon acie Cam-
pi Floræ, per nos Ioannem Freyle, & Scipionem de Octauianis, prælibati eiusdem Sanctissimi Domini nostri
Papæ Cursores.
Petrus Aloysius Gayta Magister Curforum.

Publicæ.

C X X V I.

- Impositio subsidij 400. millium scutorum, super bonis duodecim Congregationum Regularium, pro bello contra Turcas.
- Facultas autem postea concessa fuit, eisdem Congregationibus alienandi earum bona, aut census desuper imponendi, Montisque erigendi, pro solutione huius subsidij vt in const. seq.
- Reductionem autem huius subsidij, habes infra in const. 130. Sacro huic.
- Alias impositionis fecit ob eandem causam, hic Pontifex, vt supra in const. 50. Cum nuper, fol. 104. & const. 104. Christiana, fol. 1077.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam.
IN his extremis Reipublicæ afflictionibus, quibus impius Turcarum Tyrannus Christianorum sangui-
nem sitiens, Nicosia misere expugnata, Cypro Vastata, crebris iam excursionibus in ditionem Veneto-
rum factis, se se ad reliquarum partium excidia comparat, iamque nostris ceruicibus imminet, omnia
omni cõp. enitimus, vt ad prohibendam illius feritatem, ac simul defendendos prædictos Venetos quammaximi
possunt a bellum apparatus præpropere fiat, vt obuiam tempori prodeatur, eiusq; rei causa dum clasis nostra
Bb sedulo

Causa impositio
nis huius sub-
sidij.

Impositio sub-
sidij 400. millium
scutorum super
bonis Congrega-
tionum Regula-
riarum.

Executio depu-
tatio, & facultas
eius.

Clausula de
rogat.

sedulo instruitur, & copia conscribuntur, nos eadem opera cum charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Rege Catholico, & ipsi Venetis foedus inire atq; firmare contendimus, quo singulorum viribus in vnum collatis sua furentis hostis rabies, improbique conatus, Christo Iesu populo propitio quem redemit, fortiter reprimatur. Quae, & alia multa pro nostra, rei que publicae tutela etiam aduersus alias ei impeditas calamitates, cui subire necesse sit, acerbis, & assiduis vexatur curis, qua ope, quibus neruis tot tamque onera sustententur. Ita enim alia super alia subsidia, quae Principibus Christianis cum rebus suis, tum pro fide periclitantibus subministravimus, gravissimi inter sumptus quos in bello Gallico contra haereticos, pro defensione Avinionis, pro tutela orae maritimae caeterarumque munitio- num nostrarum, & proxime pro classe nostra ad Cyprum missa, alijsq; multis causis fecimus, Cameram nostram comminuerunt, ita res Cleri, & ditionis nostrae attriuerunt, ut nullus iam locus videatur relictus, qui noua nunc tributa conferre possit. His sollicitudinibus vehementer contristi, post alias atque alias cogitationes, denique institimus ut in hoc communi omnium periculo de opulentioribus religionum societatibus praesens quaecumque auxilium conquiratur. Habita itaque super his cum fratribus nostris deliberatione matura, de illorum consilio, & assensu, deque nobis attributa potestatis plenitudine iudicamus atque imponimus hac vna sola vice tantum, subsidium quadringentorum millium scutorum auri in auro super omnibus bonis, proprietatibus, fructibus, redditibus, decimis, censibus, & alijs iuribus congregationum Casinen. alias sanctae Iustinae de Padua, Lateranen. Montis Oliueti, Camaldulen. etiam quoad Eremitas Camaldulen. & Montis Coronae, Carthusien. Sancti Saluatoris, Vallis Umbrosae, Sancti Georgij in Alga, Coelestinorum, Cisterciens. Lombardiae Cruciferorum, & Sancti Hieronymi, eorumque monasteriorum, prioratuum, praepositarum, beneficiorum, & officiorum cum cura, & sine cura, necnon mensarum, membrorum, grangiarum, & locorum omnium illis annexorum ubicunque existentium, per ipsarum congregationum Superiores, Abbates, Priores, Praepositos, conuentus, capitula, & personas, aequata inter ipsos instar quartae partis quam soluunt fructuum suorum collatione, Thesaurario nostro generali Romae illorum periculis, & impensis, & alias quemadmodum inter dilectum filium nostrum (quem ad hoc Commissarium, & Procuratorem nostrum cum omnibus, & quibuscunque priuilegijs, iurisdictionibus, & iuribus, quae omnes alij antehac Commissarij, & procuratores huiusmodi habuerunt, quibusque uti, & gaudere poterunt constitimus) & illos siue illorum procuratores conueniet, integre persoluendum. Decernentes eos omnes ad praestationem, & solutionem subsidij praedicti secundum collationem huiusmodi faciendam esse efficaciter obligatos tametsi bona, proprietates, fructus, & alia omnia supra scripta, quarta ipsa, necnon decimis, subsidijs, & alijs multis & maximis oneribus sint grauata. Quocirca praedicto Aloysio Cardinali Camerario, & Commissario nostro plenam, liberam, omnimodam, & absolutam potestatem, facultatem, & auctoritatem tribuimus, congregationes, necnon Superiores, Abbates, Priores, Praepositos, & alios praedictos tam coniunctim quam diuisim ad integram praestationem, & solutionem subsidij praedicti iuxta formam indictionis, & impositionis huiusmodi faciendam, etiam per edictum locis publicis affigendum monendi, & requirendi, cum illis, eorumque procuratoribus conueniendi, deque modis, & cautionibus solutionis praedictae, & alijs hoc negotium concernentibus paciscendi, obligationes, promissiones, & fideiussiones exigendi, & vicissim praestandi, contractus super his necessarios etiam nostro, & Camerae praedictae nomine stipulandi, & celebrandi, & secundum illa, necnon praesentes subsidium ipsum procurandi, contumaces non respondentes, aut deficientes conuentus, & congregationes interdicto Ecclesiastico supponendi, & singulares personas excommunicationis sententia feriendi, proprietates, res, fructus, & alia bona ipsorum etiam manu regia apprehendendi, & usque ad condignam satisfactionem retinendi, redeuntes, & obediens absoluedi, super irregularitate propterea contracta dispensandi, & ad pristinum statum restituendi, vices suas siue totas, siue in parte alij, vel alijs idoneis citra absolutionem, dispensationem, & restitutionem delegandi, caeteraque in praedictis, & circa ea necessaria, & opportuna faciendi, & exequendi, etiam si talia forent, quae mandatum exigerent magis speciale, quam praesentibus est expressum. Non obstantibus fe. re. Bonifacij Papae VIII. de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, ac alijs Apostolicis constitutionibus, necnon congregationum, monasteriorum, prioratuum, praepositarum conuentuum, & ordinum praedictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, seu quod Superioribus, Abbatibus, Prioribus, Praepositis, Conuentibus, & personis praedictis vel quibuslibet alijs communiter vel diuisim a praedicta sit Sede indultum, quod ad praestationem, vel solutionem cuiuslibet subsidij, aut alterius oneris quacunque causa impositi, minime teneantur, & ad id compelli, aut quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, & ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs priuilegijs exemptionibus, & indultis Apostolicis supra dictis Congregationibus, Superioribus, Abbatibus, Prioribus, Praepositis, Monasterijs, Conuentibus, & ordinibus per quoscuque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos & sedem praedictam etiam per modum statuti perpetui, ac in initio, & stipulati contractus, ac alias sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibuslibet, restitutiujs, annullatiuis, derogatorijs, alijque fortioribus fortissimis & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque simili potestatis plenitudine, necnon consideratione, intuitu contemplatione, vel ad instantiam Imperatoris, Regum, & aliorum Principum, maturoque Consilio super his in Consistorio habito, ac pro conseruatione status religionum, & alias tam in genere, quam in specie quomodolibet concessis, & saepius confirmatis, approbatis, extensis, & moderatis, per quae praesentibus non expressa, aut omnino non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda esset in nostris literis mentio specialis, quae omnia in quantum praemissis obesse, aut illorum executionem, & effectum retardare possent, omnino tollimus, & abrogamus, quodque bona, res, & iura supra dicta vniuersa, & singula quarta, decimis, & alijs notabilibus grauaminibus onerata sint, caeterisque contrarijs quibuscunque. Caeterum quia difficile nimis esset praesentes quocunque illis opus erit perferre, volumus ut earum exemplis etiam impressis, Notarij publici manu, & praedicti Aloysij Cardinalis Camerarij, & Commissarij sigillo obfirmatis, eadem illa prorsus fides in iudicio, & extra illud ubicunque locorum adhibeatur, quae adhiberetur eidem praesentibus si essent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae institutionis, indictionis, impositionis, constitutionis, decreti, tributionis, ablationis, abrogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu te-

su temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.
Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo septuagesimo, Quartodecimo Kal. Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Sexto.

Ego Pius Catholicae Ecclesiae Episcopus.

Locus Signi.

Vtinam dirigantur viae meae ad custodiendas iustificationes tuas.

Ioan. Card. Moronus Episcopus Ostiensis.
Ego Christ. Madr. Card. Trid. Episc. Port.
Ego Otho Truchses Card. Episc. Praenestin.
Ego Io. Card. Politianus Episc. Albanen.
S. Cardinalis Pisarum.
Ego Io. Ant. Cardin. S. Georgij.
Ego Aloy. Cor. Card. Camerarius.
Ant. Card. Granuelanus.
Stan. Card. Varmien.
F. Card. Pacieccus.
M. Ant. Card. Amulius.
Ego A. Card. Gefualdus.
Ego N. Car. de Sermoneta.
Ego In. Aualus Card. Arag.
Ego Ptol. Card. Comensis.
P. Cardinalis de Sancta Cruce.
Ego M. Ant. Card. Bobba.
Hu. Boncompagnus Card. S. Sixti.
Ego Fla. Cardinalis Vrsinus.

Alex. Card. Cribellus.
Gu. Cardinalis Sirletus.
Frater Hieronymus Cord. de Claraualle.
Io. Paulus Card. ab Ecclesia.
Ego M. Ant. Card. Maffaeus.
Ego Iul. Ant. Card. S. Seuerinae.
P. Card. Caeus.
C. Card. Rambullietus.
F. A. Card. Theanen.
Ego F. Felix Card. de Montealto.
Ego P. Card. Placentin.
Ego I. Card. Aldobrandin.
Ego F. Vincentius Card. Iustinianus.
Ego Hier. Card. Rusticuccijs.
Ego Io. Hier. Card. Albanus.
Ego Hier. Card. Simoncellus.
Ego Ferd. Card. de Medicis.
Iul. Card. de Aquauia.

Ca. Glorierius.
A. de Alexijs

C X X V I I.

Facultas concessa duodecim Congregationibus Regularibus, alienandi eorum bona, & desuper census creandi, Montesque erigendi, ob solutionem subsidij CCC. millium scutorum impositi, vt supra in praeced. const.

Alia facultas Congregationi Casinen. alienandi vsque ad summam scutorum quinquaginta millium concessa fuit, vt infra in const. 141.
Decet ex benigno.

Reductionem vero huius subsidij CCC. millium scutorum, habes infra in consti. 130. Sacro huic.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam.
DECE T, & expedit opportune providere, vt ij quos ad praestanda nobis praesentanea auxilia in hac Reipublica Christianae pressura, & conflictatione compellimus, illa quo potest minori incommodo conficere possint. Cum itaque nos hodie multis, maximisque difficultatibus oppressi, quemadmodum elassis, & copia, quas ad defendendos Venetos contra Turcas instruimus, in tam graui rerum penuria sustententur, simulque multis alijs imminentibus periculis occurratur, arctissima necessitate cogente, de Fratrum nostrorum consilio indixerimus, & imposuerimus, hac vna sola vice tantum, subsidium quadringentorum millium scutorum auri in auro super omnibus bonis, proprietatibus, fructibus, redditibus, decimis, censibus, & alijs rebus, ac iuribus Congregationum Casinen. alias Sanctae Iustinae de Padua, Lateranen. Montis Oliueti, Camaldulen. etiam quoad Eremitas Camaldulen. & Montis Coronae, Carthusien. Sancti Saluatoris, Vallis Umbrosae, Sancti Georgij in Alga, Coelestinorum, Cisterciens. Lombardiae, Cruciferorum, & Sancti Hieronymi, eorumque Monasteriorum, Prioratuum, Praepositarum, beneficiorum, & officiorum cum cura, & sine cura, necnon mensarum, membrorum, grangiarum, & locorum omnium illis annexorum ubicunque existentium, per ipsarum Congregationum Superiores, Abbates, Priores, Praepositos, Conuentus, Capitula, & personas, aequata inter ipsos, instar quartae partis quam soluunt, fructuum suorum collatione, Thesaurario nostro generali Romae illorum periculis & impensis, & alias quemadmodum inter dilectum filium nostrum Aloysium tituli Sancti Marci Presbyterum Cardinalem Camerarium nostrum, quem ad hoc Commissarium & procuratorem nostrum constituimus, & illius siue illorum procuratores conueniret, integre persoluendum, eiusque rei causa praedicto Aloysio Cardinali Camerario, & Commissario nostro liberam, & omnimodam facultatem, & potestatem tribuerimus collationes & distributiones in singulas Congregationes faciendi, cum illis eorumque superioribus, & procuratoribus tam coniunctim quam diuisim conueniendi, deque modis, & cautionibus solutionis praedictae & alijs hoc negotium concernentibus paciscendi, obligationes, promissiones, & fideiussiones exigendi, & vicissim praestandi, contractus super his necessarios etiam nostro, & Camerae praedictae nomine stipulandi, & celebrandi, & secundum illa, & literas nostras desuper concessas subsidium

Impositio hic P5
tifer subsidium
400. millium scu-
torum, super bo-
nis duodecim Co-
gregationum, vt
in const. praeced.

prædictum procurandi, cæteraque alia necessaria, & opportuna faciendi, & exequendi, etiam si mandatum exigent magis speciale, quam expressum est literis supradictis. Nos considerantes dictam summam nulla ratione congeri, nec congestam debito tempore numerari posse, nisi de rebus, & proprietatibus prædictarum Congregationum, & ipsarum locorum aliqua distraherentur: proinde omnibus modis quantum in nobis est Congregationes subleuare, & superiores prædictos opportuna facultate munire volentes, qua freti vias, & conditiones vtiliores conquirere, rationesque commoiores capere possint; vt leuiora dispendia consequantur, De consilio, & potestatis plenitudine similibus statuimus, vt singuli Superiores prædicti ratam subsidij huiusmodi sibi contingentem per sua quisque Monasteria, Prioratus, Præposituras, Beneficia, membra, grangias, annexa, conuentus, & loca distribuunt, & assignent, distributam, & assignatam ab Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Monasterijs, Conuentibus, locis, & personis suis, etiam per subtractionem rerum, & prouentuum, & alias vt viderint, omni & quacunque exceptione sublata, vel impedimento cessante exigant. Sed quia de vniuerso dictarum Congregationum, & locorum suorum prouentu supradicta summa neuiquam poterit corrigari, Nos de dictorum Superiorum fide & probitate confisi plenam, liberam, & absolutam facultatem mandatum, & potestatem tribuimus singulis Congregationibus, & pro eis suis Superioribus, vt nullius consensu requisito, at etiam inuito, reclamantibus particularibus Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Conuentibus, & personis etiam vniuersorum Monasteriorum, & locorum, de omni & quacunque proprietate, & dominio temporali cuiusque Congregationis, & eius Monasteriorum, prioratum, præpositurarum, beneficiorum, officiorum, mensarum, membrorum, grangiarum, annexorum, conuentuum, & locorum prædictorum vbicunque existentium bona, census, feuda, liuellos, & alia cuiuscunque qualitatis, & naturæ iura pro confectioe quantitatis, quæ ad complementum supradictæ summæ quadringentorum millium scutorum necessaria erit dumtaxat, tam coniunctim quam diuisim possessa ad longum, & longissimum tempus repræsentata etiam pecunia locare, siue in emphyteosim, siue alias ad vnam, duas, vel plures generationes, & seu nominationes, siue etiam in perpetuum concedere, siue cum alijs permutare, ac etiam libere, vel cum pacto redimendi, & etiam de bonis, & rebus vnius, seu plurium monasteriorum, & locorum etiam eiusdem Ciuitatis, vel Prouinciæ, etiam si castra, iurisdictiones, & alia huiusmodi minus vtilia existant, prout superioribus cuiusque Congregationis magis expediens videbitur, vendere, ac quocunque alio modo, & titulo alienare, & præterea omnia, & quacunque bona feudalia emphyteotica, vel alias censibus, pensionibus, & recognitionibus erga se obnoxia pretio liberare, & extinguere, Et si ipsi, siue vniuersi, siue prout cuique tangit singulis Superioribus vtilius videbitur, seu placuerit, vnum vel plures Montes ab alijs grauaminibus omnino liberos, immunes, & exemptos dictam summam quadringentorum millium scutorum nullum non excedentes, cuius seu quorum portiones, seu loca vacabilia non sint, & alias aliorum vrbis Montium instar cum omnibus, & quibuscunque priuilegijs, exemptionibus, gratijs, facultatibus, & indultis singulis Montibus prædictis, & eorum personis in genere, & in specie concessis, & quæ, ac si ad verbum præsentibus infererentur, & per eas spectatim concederentur latissime extendi, & concedi possint, de & super omnibus bonis, rebus, & iuribus prædictis etiam in solidum in dicta vrbe, vel alia quacunque ciuitate, prouincia, vel loco ipsi commodiore, perpetuo, vel ad tempus, etiam cum facultate seu pacto redimendi erigere, & instituere, ac eis pro ipsorum dote fructus, redditus, prouentus, & iura bonorum, rerum, & irium assignare, illaque vendere, seu etiam obligare, & hypothecare, vel pignori tradere, seu super ipsis rebus, & bonis census aut redditus annuos creare, & constituere, conuentiones, & pacta super his cum cautionibus, vinculis, obligationibus etiam alias res vniuersas, & singulas cuiusque Congregationis pro ea parte sibi & suis locis contingente complectentibus, necnon clausulis, & decretis requisitis, & opportunis inire, contractus, instrumenta, cæteraque necessaria facere, & has concessiones, permutationes, venditiones, liberationes, erectiones, & creationes, vnam videlicet vel plures etiam ad effectum creationis, vel extinctionis, seu venditionis, vel recuperationis aliarum huiusmodi rerum inuicem, ac semel & pluries facere, & quoties eis placuerit variare, nulla alia super eis a dicta Sede petenda licentia vel processu in forma, si in euidenter, aut alias formando, & habendo, aut consensu, vel auctoritate generalis Capituli requirendo, etiam pro prædictorum omnium effectu, per se vel alium seu alios singulos Abbates Præpositos, Priores, Conuentus, & personas etiam Monasteriorum, & locorum vniuersorum tam coniunctim quam diuisim ad locationes, concessiones, permutationes, venditiones, alienationes, liberationes, extinctiones, & alia prædicta omnia etiam manu regia compellere, Contradictores, impeditentes, vel reclamantes, monasterijs, præpositatibus, dignitatibus, administrationibus, & officijs prout sibi videbitur, deponere, ad futura inhabiles efficere, excommunicationis alijsque censuris & poenis innodare, interdictum Ecclesiasticum apponere, auxiliumque brachij secularis inuocare, cæteraque in prædictis, & circa ea necessaria & opportuna facere & exequi valeant, etiam si talia contigerint, quæ licentiam, facultatem, aut mandatum exigant magis speciale, quam præsentibus est expressum. Verum quia congregationum prædictarum procuratores qui hic sunt, mandatum ad prædicta speciale non habent, quin etiam nonnullarum procuratores vel hinc absunt, vel omnino non sunt, & præsens necessitas vrget hæc quam primum faciendi, Nos defectum huiusmodi nostra auctoritate supplere volentes, supradictis procuratoribus etiam nomine illarum Congregationum, quarum procuratores hic desunt, & pro ea parte illas tangente dumtaxat, vocatis tamen eorum loco aliquo vel aliquibus abbatibus, seu prioribus aut alijs præsentibus suorum locorum, qui hic sunt, tam coniunctim quam diuisim Montes erigendi, fructus assignandi, loca siue portiones vendendi, vel pignori opponendi, res & bona vsque ad prædictam summam, & pro cuiusque rata dumtaxat obligandi, cæteraque prædicta ad hunc effectum faciendi, & exequendi liberam & absolutam licentiam & auctoritatem tribuimus, eaque si sicut postquam facta fuerint illud idem robur habere, ac vniuersis & singulis ad quos res pertinebit, perinde suffragari debere volumus, ac si in suis capitulis generalibus, & alias seruatis omnibus, quæ de iure, & iuxta statuta, consuetudines, priuilegia, & indulta singularum congregationum prædictarum seruari deberent, omnino seruarentur. Supplentes ex nunc prædictos, & quoscunque alios iuris, & facti defectus, si qui interuenerint in eisdem. Cæterum vt Congregationes prædictæ tanto ponderi subiectæ, alijs futuris aliquo pacto alleuentur, motu & scientia similibus earum singularum, & ipsarum Superiorum Abbatibus, Priores, Fratres, Capitula, Conuentus, & bona omnia supra scripta præsentia, & futura cuiuscunque qualitatis, quantitatis, valoris, & naturæ, & vbicunque existentia ab omnibus, & quibuscunque

Et modo cõcedit facultatē eisdem Congregationib. alienandi eorum bona, pro dicta summa.

Montesque erigendi ad imitar aliorum Montium Vrbes.

Census quoque erigendi super caruadem bonis.

Et suppleat defectus mandati Procuratorum ipsarum Congregationum & aliorum.

Exemptionesque concedit a solutione decimarum imponendarum, & a contributione pro Seminaris.

decimis

decimis vniuersalibus, & particularibus, etiam ad Imperatoris, Regum, Dominij Venetorum, & aliorum instantiam, & ex quibuscunque causis, etiam prædicta longè maioribus, vrgentioribus, & necessarijs de cætero imponendis, & præterea ab omni contributione, collatione, & taxa pro Collegijs Seminariorum Ecclesiasticorum tam ordinaria, quam Apostolica auctoritate in quocunque loco facta, & imposita hucusque, & deinceps quandocunque faciendæ, & imponendæ eximimus, & liberamus, & si quocunque modo ad illa de facto cogentur, dictam Cameram eos defendere, causamque vniuersam in se suscipere, iudicatum soluere, & ad ea omnino teneri edicimus. Volumusque prædicta omnia, necnon locationes, concessiones, permutationes, venditiones, alienationes, liberationes, erectiones, creationes, constitutiones, & quacunque alia præsentium auctoritate sicut, perpetuo consistere, & quoscunque illa concernunt, & concernent in futurum, omni, & quocunque ipsorum effectu, & commodo pacificè gaudere, singulasque super periculis locationibus, & alijs prædictis literas, seu earum confirmatione, & alias dispositiones singulis illas perituris gratis vbique concedi, & etiam in forma Breuis per Secretariam nostram secretam expediri debere. Decernentes eadem præmissa, & quacunque in vim prædictarum literarum sicut, nullis vnquam temporibus, siue ex similibus, siue alijs quibuscunque causis, etiam ad prædictorum instantiam, aut motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, necnon Concistorialiter reuocari, suspendi, alterari, immutari, aut alias illis in aliquo derogari, nec sub vllis reuocationibus, suspensionibus, alterationibus, alijsue contrarijs dispositionibus comprehendi, sed semper ab illis excepta, & quociescunque emanabunt, toties in pristinum statum restituta, & de nouo concessa esse, ac quibuscunque interesse habentibus suffragari, Sicque per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales in quauis causa, & instantia, sublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere, necnon irritum, & inane quicquid secus siue per eosdem, siue per quoscunque alios scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et nihilominus omnibus locorum ordinarijs, quos siue plures, siue singulos vniuersi vel singuli Superiores prædicti duxerint, eligendos, per Apostolica scripta Motu simili mandamus, vt quoties pro parte Superiorum prædictorum, aut alicuius ipsorum, tam coniunctim, quam diuisim fuerint requisiti, quisque videlicet per se, vel alium seu alios præsentibus, vbi & quando opus fuerit solemniter publicantes, eisque in prædictis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illas, & earum vigore faciendas distributiones, assignationes, alienationes, concessiones, venditiones, liberationes, erectiones, creationes, constitutiones, & exemptiones, liberationes, ac alia omnia prædicta cum omnibus inde sequuturis firmiter obseruari, ac singulos, quos illa concernunt, & concernent in futurum, eis pacificè frui, & gaudere: Non permittentes quemquam contra eas quomodolibet impediri, vel molestari, Contradictores quoslibet per censuras, & poenas prædictas, cæteraque iuris, & facti remedia opportuna, omni, & quacunque appellatione postposita compescendo, inuocato etiam supra scripto auxilio brachij secularis. Non obstantibus fœ. rec. Bonifacii octauis de vna, & in Concilio generali ædita de duabus dietis, & Symmachii, Pauli II. Pauli III. aliorumque Rom. Pont. & nostris alijsque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Congregationum, Monasteriorum, Conuentuum, & ordinum prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, necnon testamentis, donationibus, legatis, fidei commissis, alijsque dispositionibus, & contractibus de bonis, rebus, & iuribus supra dictis in fauorem ipsarum Congregationum, Monasteriorum, locorum, & ordinum quomodocunque factis, illorum alienationes, immutationes, aut alias conditiones fieri specialiter, & expresse prohibentibus, ac in euentum alienationis, immutationis, aut alterius dispositionis pia, aut alia loca, etiam plura ordine successiuo ipso facto substituentibus, vel illa ad hæredes redire omnino volentibus, ac alias in contrarium quomodolibet conditis, ac quocunque vinculo firmitatis, quodque aliquibus communiter, vel diuisim a prædicta sit sede indultum, quod ad præstationem, & solutionem aliquam minimè teneantur, nec ad id vllatenus, aut nisi per capitula generalia, & causas in eis prius propositis, matureque discussis compelli, aut quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, & ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs priuilegijs, exemptionibus, indulgentijs, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorem existant, per quæ præsentibus non expressa, vel omnino inserta, earum, & per ipsas attributæ facultatis, & auctoritatis effectus, & executio impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus ad verbum habenda esset in nostris literis mentio specialis, quæ omnia, & alia quæcunque effectum prædictum impediunt, aut impedire valentia omnino tollimus, & abrogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Quia vero difficile nimis esset præsentibus quocunque illis opus erit perferre, volumus vt earum exemplis, etiam impressis, manu Notarij publici, & personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ eiusque Curie sigillo obsignatis, eadem illa prorsus fides in iudicio, & extra illud vbique locorum adhibeatur, quæ illis ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ voluntatis, statuti, tributionum, suppletionis, exemptionis, liberationis, edictionis, decreti, mandati, ablationis, & abrogationis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo, quartodecimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno sexto.

Clausula præsentium.

Decretis irritatis.

Ego Pius Catholice Ecclesiæ Episcopus.

Locus Signi.

Vtinam dirigantur viæ meæ ad custodiendas iustificationes tuas.

Ioan. Card. Moronus Episcopus Ostien.
Ego Ocho Truchses Epif. Card. Prænestin. August.
Ego Io. Card. Politianus Episc. Albanen.

Ego S. Card. Pisarum.
Ego Io. Ant. Card. S. Georgij.
Ego Aloy. Card. Camerarius.

Ant.

Ant. Card. Granuelanus. Ego M. Ant. Card. Amulius. Ego A. Card. Gesualdus. Ego N. Card. de Sermoneta. Ego In. Aualus Card. Arag. Ego Prol. Card. Comensis. Ego M. Ant. Car. Bobba. Ego Hu. Boncompagnus Card. S. Syxti. Ego Fla. Card. Vrsinus. Alexander Card. Cribellus. Ego Gul. Card. Sirletus. Frater Hieronymus Card. de Claraualle. Io. Paulus Card. ab Ecclesia.

Ego Iul. Ant. Card. S. Seuerina. P. Card. Casius. C. Card. Rambullietus. F. A. Card. Theanen. Ego F. Foelix Card. de Montealto. Ego P. Card. Placentin. Ego I. Card. Aldobrandinus. Ego F. Vincentius Card. Iustinianus. Ego Hier. Card. Rusticucius. Ego Hier. Card. Albanus. Ego Hier. Card. Simoncellus. Ego Fer. Card. de Medicis. Iul. Card. de Acquauina.

Cz. Glorierius.

H. Cumyn.

CXXVIII.

Reductio ad terminos iuris communis, & declaratio constitutionum a Six. 4. Leone 10. & Pio 4. ac alijs Pontificibus editarum, super iure congrui.

Has constitutiones, & concordantias Materie iuris Congruu notabo infra in Grego. 13. const. 25. Quæ publicæ.

Hanc reductionem extensit hic idem Pontifex, etiam ad Inquilinos, vt scilicet eis non requisitis, Domini de eorum bonis disponere liberè possint, vt infra in const. 134. Tanta est.

P I V S Papa V. Motu proprio. &c.

AD hoc nos Deus militanti Ecclesie præficere dignatus est, vt singulorum prædecessorū nostrorum gesta (eo inspirante qui dat spiritum bonum petentibus se) reuoluentes, ea quæ certis tunc suadentibus rationabilibus causis emanarunt, ex alijs non minus attendendis rationibus ad rationis tramitem reducamus, prout rerum, & temporū qualitate digesta salubriter in Domino conspiciamus expedire. Sane licet alias scilicet rec. Syxtus Papa III. Motu proprio, & ex eius certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine statuerit, & ordinauerit, quod tunc, & pro tempore existentis Romanæ Ecclesie Camerarius, & Magistri ædificiorum, & stratarum dictæ Vrbs ad requisitionem Dominorum quorumcunque domorum, & aliorum bonorum tenerentur in certis expressis casibus compellere vicinos ad domos, & alia bona expressa vendendum, pro precio per peritos estimando, quodque vicini vendere volentes non nisi vicinis emere volentibus vendere possent, & alias ac latius prout in dicti prædecessoris literis continetur sub dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quadringentesimo septuagesimo, pridie Kalen. Iulij, Pontificatus sui Anno nono, Et successiue Leo decimus sub dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis prædictæ, millesimo quingentesimo decimo sexto, quarto nonas Nouembris, Pontificatus sui anno quarto, Ac Pius III. sub dat. Romæ, apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis prædictæ, millesimo quingentesimo sexagesimo quinto, decimo Kal. Septembris, Pontificatus sui anno sexto, & alij Romani Pontifices prædecessores nostri literas prædictas Syxti confirmauerint, innouauerint, declarauerint, ampliauerint, & extenderint, & alias prout latius in dictis literis continetur: Cum tamen, sicut accepimus, occasione literarum prædictarum diuersæ lites, quæstiones, & controuersie ortæ, ac diuersa grauamina, læsiones, perturbationes, & incommoda diuersis personis generata, & illata, ac literæ huiusmodi quæ correctoriæ iuris communis existunt, & secundum propriam significationem strictè interpretari deberent, rigorosæ executioni, etiam in casibus in illis forsan non expressis demandata fuerint, & in dies demandentur, in earundem personarum animorum molestiam non modicam, ac propterea plurimorum ad nos querelæ delatæ fuerint, & in dies deferantur, conuentionum potissimum de rigore, vel potius iniustitia literarum prædictarum, Nos attendentes quod ea quæ iuri communi, & sacris Canonibus contrariantur, & ex certis necessitatibus imminuentibus, & ita forsan requirentibus statuta, & admissa sunt, perpetua esse non debent, & quod si legi ciuili multa rigorosa admittenti grauis visa est iniuria quæ inani honestatis colore velatur, vt homines de rebus suis facere aliquid cogantur inuiti, neque suo arbitratu vendenda distrahere possint, & propterea constitutiones cassauerit, quæ liberum arbitrium distrahendi res proprias impedirent, multo grauior nobis esse videtur, qui Sanctorum patrum decretis inhaerentes nitimur, vt non nisi ea quæ ad pietatem, & æquitatem, ac liberam disponendi de rebus suis facultatem, & ad quietem, & tranquillitatem subditorum nostrorum, & quærelam, ac litium præfatarum amputationem tendunt, admittamus: Literarum omnium præfatarum veriores, necnon processuum desuper formatorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, necnon quarumcunque litium desuper forsan motarum, & in quacunque instantia, etiam super iustitiæ, vel iniustitiæ reuisione pendens status, merita, ac nomina, & cognomina iudicum, & colligantium præsentibus pro expressis habent, illasque ad nos harum ferie aduocantes, & extinguentes, perpetuumque super præmissis silentium imponentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, non ad alicuius super hoc nobis oblata petitionis instantiam, sed ex mera animi nostri deliberatione, & de Apostolicæ potestatis plenitudine literas, & constitutiones Sixti, Leonis, Pij, & aliorum prædecessorum nostrorum huiusmodi, quo ad pendentes in quacunque instantia, relictis tamen expensis illis qui sub prætextu dictarum Bullarum iustam hucusque habuerunt causam litigandi,

Six. 4. in eius const. 11. f. 113. statuit, vicinos debere eorū vicinis eorū domos vendere in certis casibus, vt ibi.

Leo x. in eius cōst. 13. fol. 197. & Pius 4. in eius const. 134. f. 876. ampliatunt dictam constitutionem. Syxti 4.

Hi vero Pontifices ad terminos iuris communis dictas constit. Syx. 4. Leon. 10. & Pij 4.

litigandi, & futuras causas, ac si nunquam emanassent, ac ius commune, & terminos, & viam iuris communis omnino reducimus, reuocamusque, cassamus, & annullamus, ac viribus vacuumus. Ita quod in causis huiusmodi secundum iuris communis dispositionem, post habitis literis præfatis, procedi, sententiarum, & diffiniri debeat. Excipimus tamen à præfatis nostra reductione, & cassatione, quod si pro vna, vel pluribus ædibus sacris, ædificijs, vijs, & plateis publicis construendis, ampliandis, vel dirigendis, aliquæ domus, vel alia ædificia, & bona essent in totum, vel in parte incorporanda, demolienda, vel restringenda, quod in casibus præfatis, & non in alijs possint vicini, & habentes domos, sedimina, plateolas, & alia quæcunque bona, etiam si aliter vendituri non essent, compelli ad ea vendendum. Ita tamen quod compulsi præfati ultra æstimationem domus, sediminis, plateolæ, & aliorum bonorum prædictorum faciendam per duos peritos communiter eligendos, & in casu discordiæ per Magistros viarum loco tertij, quartam partem pretij ultra valorem, vt supra æstimandum consequantur. Districtius inhibentes quibusuis, &c. ne aliter quam vt præmittitur iudicare, vel contra præmissa sententiarum, aut lites prædictas prosequi quouis quæsito colore audeant, vel præsumant. Decernentes quoque omnes, & singulas aliter quam vt præfertur ferendas sententias nullas, irritas, inanes, nulliusque roboris vel momenti, & tanquam tales nemini suffragari, nec à quoquam exequi quouis prætextu debent. Præsentibus vero vim perpetuæ constitutionis, & legis habere, & inter extrauagantes constitutiones nostras registrari, ac publicari debere: nec vllò vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio notari, impugnari, inuaditari, ad terminos iuris reduci, in ius, vel controuersiam vocari quacunque occasione, vel causa minimè posse, minisque sub quibusuis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, suspensionibus, & limitationibus comprehendendi nullatenus posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & eum, in quo ante præmissa quomodolibet erant statum, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas esse. Sicque ab omnibus censerit, & ita per quoscunque Iudices quacunque auctoritate fungentibus, etiam causarum sacri Palatii Apostolice Auditorum, ac Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinales, sublata eis, aliter iudicandi potestate, iudicari, & diffiniri debere, Irritum quoque, & inane si secus à quoquam quauis auctoritate contigerit attentari. Mandamusque propterea dilectis filijs Aloysio tituli Sancti Marci presbytero Cardinali Cornelio nuncupato, moderno, ac pro tempore existenti Camerario, & Magistris viarum in virtute sanctæ obedientiæ, ac excommunicationis poenis, vt præsentibus nostras inuicibiliter, & ad vnguem in omnibus, & per omnia perpetuo obseruent, & ab omnibus, & singulis realiter, & cum effectu obseruari faciant. Non obstantibus literis, Syxti, Leonis, & Pij præfatis, & alijs Apostolicis, necnon in Prouincialibus, & synodalibus Concilijs editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, ac quibusuis etiam iuramentis, &c. statutis, ac legibus, etiam municipalibus, ac quibusuis clausulis etiam præseruatiuis in dictis literis appositis, necnon regula nostra, & aliorum Romanorum Pontificum de non tollendo iure quæsito, quibus omnibus etiam si de illis, &c. illorum tenores, &c. hac vice latissimè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque, cum clausulis opportunis, & consuētis. Et quod literarum præfatarum tenores, ac litium status, & merita habeantur pro expressis, &c. seu, &c. & de auocatione illarum, & extensione, necnon reductione, reuocatione, cassatione, annullatione, & viribus euacuatione, exceptione, inhibitione, decreto, & alijs præfatis, quæ hic pro repetitis habeantur, & ad partem perpetuo in forma gratiosa, & cum alia si videbitur deputatione iudicum, &c. qui assistant, & præmissa obseruari faciant, &c. & sub censuris, &c. cum potestate citandi, &c. inhibendi, &c. inuocato, &c. seculari, &c. cum derogatione quorumcunque contrariorum, quorum omnium tenores, &c. latissimè exprimi possint, Et cum decreto quod literæ, vt ad omnium notitiam deducantur, imprimi debeant per Impressorem nostrum Cameralem, quæ sic impressæ in valuis Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac acie Campi Floræ affigantur, ipsæque sic affixæ perinde afficiant, ac si essent omnibus personaliter intimatæ. Et nihilominus earundem transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius in dignitate Ecclesiastica constituti munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Et quod præsentis Motus proprii sola signatura sufficiat, & vbique fidem faciat tam in iudicio, quam extra, attento, quod in Vrbe, seu, si videbitur, literæ desuper cum maiori præmissorum expressioe, etiam per Breue expediri possint. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, quarto Idus Aprilis anno sexto.

Quæ reductio, & placet infra in const. 134.

Excipit tamen, & declarat, vt hic.

Clausula præfatarum.

Decretum irritis.

Executoriū de putatio, & facultates.

Clausula derog.

Forma & effectus publicationis. Quæ mox sequatur.

Placet Motu proprio M.

Anno à Natiuitate Domini, Millesimo quingentesimo septuagesimo primo, Indictione decimaquarta, die vero vigesima prima Aprilis Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij Papæ V. Anno sexto, supradictæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, dimissis in locis supradictis copijs affixis, per me Alexandrum Astancollum Curf.

Publicatio.

Antonius Clerici Mag. Cur.

CXXIX.

Iurisdicchio, & facultates Protectoris, & Iudicis Societatis, siue Archiconfraternitatis S. Trinitatis de Vrbe.

Protector nunc est, Illustriss. & Reuerendiss. Ferdinandus Medices Card. tit. S. Eustachij.

Iudex autem deputatus r. p. d. Alexander iustus Florentinus, vtriusque signaturæ Romani Pont. Referendarius.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c.

CVM sicut accepimus, Archiconfraternitas, seu Societas sub inuocatione Sanctissimæ Trinitatis Cõuaescentium, & Peregrinorum Regionis Arenulæ de Vrbe, eiusque Custodes, & Confratres, ob lites, quæstiones, controuersias ciuiles, criminales, prophæas, spirituales meras, & annexas, inter Archi-

Causa huius ob
Rituus.

Commendatio
Confraternitatis
Sanctissimæ Tri-
nitatis de Vrbe.

Facultas Prote-
ctoris, & Iudicis
Archiconfrater-
nitatis cõhõcẽ
di quascunq̃
causas illius inte-
resse concernen-
tes, & ab alijs iu-
dicijs reassumẽ
dis.

Summatieque &
est procedendi.

In Curia, & ex-
tra inhihendi.

Et singulis die-
bus, & horis præ-
terquam in ho-
norem Dei feria-
tis procedendi.

Notariumque
eius arbitrio in
causis huiusmo-
di deputandi.
Mandatarij cu-
iuscunq̃ Cur-
iæ Vrbe possũt
exequi citatio-
nes, &c. in his
causis.
Executores om-
nes madata Pro-
tektoris exequi
debent.

Claufulæ præter
uatius.

Archiconfraternitatem, seu Societatem, eiusque Administratores, Gubernatores, & deputatos huiusmodi, per diuersa Vrbe Tribunalia litigan. occasione locationum censuum, donationum, hereditarij, Legatorum donum, & diuersarum aliarum rerum tam agendo, quam defendendo, pro ipsius Archiconfraternitatis, seu Societatis iuribus defenden. & consequen. iugiter implicita existat, ex quo sepiusimẽ, quam plurima damna, & interesse patiatur, ac impensa litis valorem rei, de qua ex tempore agitur sæpenumero exuperet. Nos Archiconfraternitatem, seu Societatem prædictam, in qua pijsima charitatis, & misericordiæ opera, tam pauperes, & alias quasuis personas vtriusque sexus Christianifideles, ex quibusuis mundi partibus ad Vrbe peregrinantes ad Hospitalia huiusmodi deuotionis causa confluentes recipiendo, & eos tribus, ac quocumque pluribus diebus hospitando, & nutriendo, ac charitatiue tractando, quàm pauperes Conualescentes, qui dum ab infirmitate liberi, sed debiles, ex alijs Hospitalibus emissi, quo se recipiant, non habentes in eodem suo Hospitali similiter excipiendo, ac eos non solum corporaliter donec robustiores euadant pie alendo, verum etiam rudes, & ignaros interim dum ibidem morantur, in mandatis Domini audiendo, in diuini nominis obsequium, & S. R. E. exaltationem exercere noscuntur, quantum cum Deo possumus subleuare volentes Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine; Venerabili Fratri nostro Othomi S. R. E. Cardinali Augustano nuncupato, nunc, & pro tempore Archiconfraternitatis, seu Societatis huiusmodi existenti, & ab eadem Confraternitate eligendo Protectori, omnes, & singulas causas, quæstiones, lites, & controuersias inter dictam Archiconfraternitatem, seu Societatem, seu eiusdem dilectos filios Custodes, Officiales, & Ministros, & quascunq̃ alias personas laicas, seu Ecclesiasticas cuiuscunq̃ gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, & præminentie existentes, etiam Cardinalatus dignitate fulgentes, Vniuersitates, Societates, Congregationes, Monasteria, & alia loca pia huiusmodi, etiam si coram S. R. E. Camerario, Clericis, & Præsidentibus Cameræ Apostolicæ, & eiusdem Cameræ causarum Auditori generali, necnon Vicario, Gubernatore, ac Senatore Vrbe prædictæ, eorumque Locumtenentibus, Collateralibus, & Iudicibus, ac dictæ Vrbe causarum appellationum. Capitaneo, & Sacri Palatij, etiam causarum Auditoribus, & eiusdem S. R. E. Cardinalibus alijsque Iudicibus ordinarijs, seu delegatis hucusque motas penden. & quomodolibet mouendas, de, & super quibuscunq̃ locationibus, venditionibus, Legatis, fideicommissis, testamentis, hereditatibus, ac illarum distributionibus, ac quorumcunq̃ iurium, & actionum certioribus, alijsque quibuscunq̃ inter viuos, & causa mortis, & quasi contractibus, etiam vigore obligationis in forma Cameræ execution. reuocationibus, bonis rebusque iuribus, & actionibus ad Archiconfraternitatem, seu Societatem prædictam eiusque Custodes, Administratores, Officiales, & deputatos Ministros eorumque lites consortes, tam coniunctim, quam diuisim, ac tam actiue, quam passiuæ, tam secundario, quam principaliter interesse concernentes spectantibus, & pertinentibus ad Archiconfraternitatem, seu Societatem ipsam in quacunque instantia (quorum omnium, & singulorum statum, & merita, necnon Iudicium, & colligantium, nomina, & cognomina, & qualitates, cæteraque etiam de necessitate exprimenda pro expressis habentes) in statu, & terminis, in quibus reperiantur nunc harum serie ad nos auocantes. illasque omnes, & singulas motas, & penden. ac quàm, & quas Archiconfraternitas, seu Societas, Gubernatores, officiales, Administratores, & deputati, necnon pauperes ibi degentes, habere velint contra easdem personas, Vniuersitates, Monasteria, & alia huiusmodi pia loca, pro rebus bonis hæreditarijs, iuribus, actionibus huiusmodi nunc, & pro tempore Archiconfraternitatis, seu Societatis prædictæ existenti Protectori, vna cum illarum dependen. emergen. inciden. annexis summarie, simpliciter, & de plano, & sola facti veritate inspecta, ac sine strepitu, & figura iudicij, per seipsum, seu alios à se deputan. in quacunque instantia, vsque ad finem, audien. cognoscen. & sine debito terminan. ac etiam alibi introducen. seu comitten. reassumen. auctoritate Apostolica tenore præsentium committimus, & mandamus. Ipsumque Protectorem nunc, & pro tempore existẽtem in dictis causis motis penden. ac in futurum mouendis in Iudicem ordinarium cum facultate easdem causas in quacunque instantia, vsque ad finem, & per seipsum, seu alium, vel alios eius Auditores deciden. & terminan. & alijs facultatibus prædictis facimus, constituimus, & deputamus. Necnon cum potestate citan. & inhihendi, quos, quibus, & quoties opus fuerit in Curia, & extra eam, etiam per edictum publicum constituto summarie, & extraiudicialiter de non tuto accessu, eisdemque, ac quibusuis alijs eiusdem Vrbe Iudicibus, ac personis, tam Ecclesiasticis, quam secularibus, quibus, & quoties opus fuerit etiam sub senrentijs, censuris, & poenis Ecclesiasticis, & pecuniarijs, quibus sibi, seu ab eo pro tempore deputando Auditori videbitur inhihendi. & in euentum non paritionis contra inobedientes, contumaces, & rebelles ad declarationem incursum poenarum, & censurarum huiusmodi exactionem, illarumque aggrauationes, & reaggrauationes, & alias iuxta morem, & stylum Curiarum Vrbe in similibus seruari solitum, & prout sibi videbitur procedendi, sententiasque suas debite executioni demandandi, siue demandari faciendi, auxiliumque brachij secularis ad hoc si opus fuerit inuocan. omniaque alia, & singula in præmissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna facien. geren. & exequen. Ac in omnibus, & singulis causis prædictis singulis diebus, & locis feriatis, & non feriatis, præterquam in honorem Dei, etiam tempore feriarum ob necessitatem hominum in dictarum, & in dictarum procedendi. Ac quemcunq̃ Notarium sibi bene visum in causis huiusmodi deputandi. Volumus etiam, quod citationes, monitiones, & intimationes, quæ in dictis causis fieri oportuerit, etiam per Curia Almæ Vrbe Vicarij, & quoscunq̃ alios mandatarios fieri possint, & quicumque executores Vrbe possint, & debeant effectualiter executioni demandare omnes, & singulas sententias, decreta, & mandata prædicti Cardinalis Protectoris, siue ab eo deputatorum; quique non obstantẽ regula Cancellariæ sub eius paruo sigillo expediri possint. Et insuper Archiconfraternitatem, seu Societatem prædictam eiusque Priores, Administratores, & Gubernatores, ac deputatos huiusmodi ex nunc deinceps occasione præmissorum principaliter, seu secundario alibi, quam coram prædicto Cardinali Protectore conuenit, aut ad alios conuenien. constringi non posse; ac processus, sententias, & decreta per alium, seu alios tam ordinarios, quàm delegatos Iudices in causis prædictis, quomodolibet pro tempore formata, lata, & facta, cum inde secutis, quibuscunq̃ nulla irrita, & inania, nulliusque roboris, vel momenti fore; Præsentemque cedulam sub quibusuis reuocationibus, suspensionibus, & exemptionibus, limitationibus, seu renouationibus similibus, vel dissimilibus concessorum, & gratiarum, etiam per nos, & successores nostros Romanos Pontifices, & Sedem

dem prædictam, vel eius Legatos, etiam per regulas Cancellariæ Apostolicæ pro tempore factas, nullatenus comprehendendi, sed semper ab illis poenitus, & omnino exceptas, ac quoties illæ emanabunt præsentem cedulam in pristinum robur restitutam esse, & cenferi debere, nec eidem cedulæ per quascunq̃ literas, etiam quasuis regulas generales, & speciales, etiam derogatorias, derogatorias, irritantiaque, & alia decreta, sub quacunque verborum expressione continentes posse, & si illi vllò vnquam tempore, ex aliqua etiam quantumuis necessaria, & vrgenti causa derogari contingat, nisi tenor cedulæ de verbo ad verbum nihil poenitus omisso insertus, & huiusmodi derogatio per trinas distinctas literas eundem tenorem continentes tribus similibus distinctis vicibus, Administratoribus, Primicerijs, Gubernatoribus, deputatis, & Cõfratribus huiusmodi omnibus, & singulis legitime intimata, & insinuata fuerit, eorumque ad id accesserit assensus, derogationem huiusmodi nemini suffragari, & nullius esse roboris, vel valoris, Et sic per quoscunq̃ Iudices quauis auctoritate fungentem etiam S. R. E. Cardinales, ac causarum Palatij Apostolici Auditores sublata, ac irritum iudicari, & diffiniri debere. Non obstant. foel. record. Bonifacij Papæ XIII. prædecessoris nostri de vna, & concilij generalis de duabus dietis, dummodo non vltra tres dies aliquis vigore præsentium ad iudicium non trahatur, a lijsque constitutionibus, & ordinibus Apostolicis, necnon Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, ac Hospitalium, Ecclesiarum Monasteriorum, & aliorum quorumcunq̃ piorum locorum, & ordinum, iuramento, & corroboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis Conservatorijs, exemptionibus, & literis Apostolicis eisdem, ac dilectis filijs Populo Romano, eorum Iudicibus, Notarijs, & Tribunalibus, eorumque personis, per quoscunq̃ etiam Romanos Pontifices prædecessores nostros, & nos, ac dictam Sedem, etiam mouet scientia, similibus concessis, approbat. & innouat. etiam disponen. quod causæ huiusmodi ad forum, seu Curiam Capitolij realium debeant quibus omnibus singulis expressis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum nihil poenitus omisso, & forma in illis tradita, obseruata, inserti forent præsentibus pro sufficienter expressis haberi. illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus. contrarijs quibuscunq̃, etiam in vim contractus concessi, & concedendi, vel si prædictis, aut quibusuis alijs communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel vltra certa loca, Curias, & Tribunalia, ad iudicium trahi non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs priuilegijs indultis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunq̃ tenorem existant, proque præsentibus non expressa, aut totaliter non inserta iurisdictionis ipsius Protectoris, explicatio impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus eorūque totis tenoribus specialis specificata expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per regulas generales idem importantes, mentio seu quauis alia expeditio habenda sit, in præsentibus literis mentio specialis. Volumus autem præsentium solam signaturam sufficere, & vbiq̃ fidem facere in iudicio, & extra regula contraria, non obstante, & earundem transumptis, etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo Protectoris, seu Archiconfraternitatis, seu Societatis huiusmodi munitis, eandem prorsus fidem adhiberi, quam adhiberetur præsentibus manu nostra subscriptis, ac etiam literas ad partem expediri posse. Placet Motu proprio M. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum xij. Kal. Aprilis. Anno sexto.

Decretis irritant.

Claufulæ derogatorias.

Indultum istud
Cu capit. habes
sup. in consil. 73.
fol. 753.

CXXX.

Montis Religionis non vacabilis erectio, cum emolumentis scutorum septem cum dimidio pro centenariis.

P IUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. SACRO huic loco à Domino præpositi, grauiorem quotidie sollicitudinem concipimus, quod Religio Catholica fidei nostræ demandata tot ferentium vndique hostium obsidio ne præmatur. Cuius rei in primis causa nos pridem intelligentes quemadmodum immanissimus Turcarum tyrannus post cruentissimam classem numerososque exercitus ad Christianorum perniciem conficiebat, Fœdus cum carissimo in Christo filio Philippo Hispaniarum Rege Catholico, & præfatis Venetis ad bellum Turcicum sancire omni opera curauimus, itemque alijs Reipublicæ nostræ imminentijs periculis occurrere decreuimus. Sed quoniã omnibus Cameræ Apostolicæ rebus, iam pridem comminutis, & depressis, tam multis præterea contributionibus, & nostris prædecessoribus pro temporis necessitate erogatis, ad prædicta onera sustinenda modus nobis idoneus, atque commodus aliter quam imponendis nouis populo nostro tributis nevtiquam accidebat, quo expeditioni huic alijsque multis, & maximis oneribus omnino perficiendis subueniri posset. Certum autem nobis erat omnia prius conari, quam subditos nostros nouorum onerum accessione vexare. Id nos in tantis angustijs coegit ab illis Religionum, Conuentibus, quorum peculiarem curam gerimus, auxilium aliquod expetere consentaneum arbitrati, vt filij matri egentij subueniant, & membra capiti obsequantur, cum illorum maxime intersit Religionem vniuersam, & hanc Sanctam Sedem contra quoscunq̃ factam teçtam perpetuo conseruari. Quare habita, cum fratribus nostris deliberatione matura de illorum consilio, & assensu, deque attributæ nobis potestatis plenitudine indiximus, atque imposuimus ea vna sola vice tantum subsidium quadringentorum millium scutorum auri in auro super omnibus bonis proprietatibus, fructibus, redditibus, decimis, censibus, & alijs iuribus Congregationum Casinen. alias Sanctæ Iustine de Padua, Lateranensem Montis Oliueti, Camaldulen. etiam quoad Eremitas Camaldulen. & Montis Coronæ Carthusien. Sancti Saluatoris, Vallis vmbrosæ, Sancti Georgij in Alga, Cœlestino, Cisterciensem Lombardiæ Cruciferorum, & Sancti Hieronymi, eorumque Monasteriorum, Prioratum, Præpositurarum, beneficiorum, & officiorum cum cura, & sine cura, necnon mensurarum, membrorum, grangiarum, & locorum omnium illis annexorum vbiunq̃ existentium, per ipsarum Congregationum Superiores, Abbates, Priores, Præpositos, Conuentus, Capitula, & personas, quæta inter ipsos in quartæ partis, quam soluunt fructuum suorum collatione, Thesaurario nostro Generali Romano

Hic Pont. fœdus
con. rax. cõ Re-
ge Hispaniarum
& Venetis cõtra
Turcas.
Immo reportauit
victoriam, vt
inf. in consil. 142.

Et pro impensis
propterea facien-
dis imposuit.
Congregationibus
regularibus
subsidium quatuor
millium scutorum

C C

ma illo-

Concessit etiam
eisdem Congre-
gationibus facul-
tatem alienandi
earum bona pro
dicta summa.

ma illorum periculis, & impensis, & alias quemadmodum inter dilectum filium nostrum Aloysium tituli Sancti-Marci Presbyterum Cardinalem Camerarium, & ad hoc Commissarium nostrum, & illos siue illorum procuratores conueniret integrè persoluendum. At considerantes dictam summam de vniuerso dictarum Congregationum, & locorum suorum prouentu debito tempore corrogari non posse, De consilio, & potestatis plenitudine similibus singulis Congregationibus, & pro eis Superioribus predictis facultatem tribuimus, vt nullus consensu requisito, ac etiam inuitis, & reclamantibus particularibus Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Conuentibus, & personis etiam cunctorum Monasteriorum, & locorum de omni, & quacunque proprietate, & Dominio temporali, cuiusque Congregationis, & eius Monasteriorum, Prioratum, Præpositurarum, beneficiorum, officiorum, mensarum, membrorum, grangiarum, annexorum, Conuentuum, & locorum predictorum vbiunque existentium bona census, feuda, & alia cuiuscunque qualitatis, & naturæ, iura pro confessione quantitatis, quæ ad complementum dictæ summæ quadringentorum millium scutorum necessaria foret dumtaxat, tam coniunctim, quam diuisim possessa representata etiam pecunia locare in emphyteosim, etiam perpetuam concedere cum alijs permutare, vendere, ac quocunque alio modo, & titulo alienare, & si ipsis, siue vniuersis, siue prout cuique tangit singulis Superioribus vtilius videretur vnum, vel plures Montes liberos, & exemptos dictam summam non excedentes ad aliorum Urbis Montium instar, de, & super omnibus bonis rebus, & iuribus supradictis perpetuo, vel ad tempus exigere, ac eis pro ipsorum dote fructus, redditus, prouentus, iura rerum, & bonorum predictorum assignare, seu illa vendere, seu obligare, aut pignori tradere, seu super illis census creare cum quibuscunque conuenire, & pacifici cæteraque in predictis necessaria, & opportuna facere, & exequi valerent. Sed quoniam Congregationum predictarum Procuratores, qui hic erant madatum ad prædicta speciale non habebant, quinetiam nonnullarum Procuratores, vel hinc aberant, vel omnino non erant præsentis necessitas urgebat, prædicta, quam primum facien. Nos defectum huiusmodi supplere volentes, supradictis Procuratoribus etiam nomine illarum Congregationum, quarum Procuratores hic deerant, & pro ea parte illas tangente dumtaxat vocatis tamen eorum loco aliquo, vel aliquibus Abbatibus, aut alijs præsentibus suorum locorum, qui hic sunt, tam coniunctim, quam diuisim Montes erigendi, & alia prædicta ad hunc effectum faciendæ plenam, & liberam auctoritatem concessimus. Demum nobis non ferentibus Montis institutionem, quam prædicti Procuratores, vel certe illi quorum Congregationibus bona magna que subsidij prædicti pars obtingebat in vim dictæ facultatis hic facere Montemque ipsum quibusdam mercatoribus omnem pecuniam dictæ Cameræ præstare in tempore pollicentibus, magno cum detrimento assignare intendebant, Rursus inter Aloysium Cardinalem, & Camerarium nostrum, & ipsius Cameræ nomine, ac prædictos Procuratores de rato pro suis quemque Congregationibus, promittentes, conuenit, quod Congregationes ipsi loco subsidij prædicti quadringentorum millium scutorum, aliud subsidium, & perpetuum, redemptioni tamen per Congregationes faciendæ obnoxium, triginta duorum millium scutorum auri in auro, Congregatio Casinen. videlicet decem millium septingentorum sex, & bolendinorum sexdecim, Lateranen. vero quinque millium triginta octo, bolendinorum octo, Carthusien. sex millium septingentorum septem decem bolendinorum quadraginta quatuor, Montis Oliueti quinque millium triginta octo bolendinorum octo, Sancti Saluatoris mille quingentorum quadraginta vnus bolendinorum duodecim, Camaldulen. tam pro Eremitis Camaldulen. quam etiam Montis Coronæ prædictis mille quadringentorum sexaginta sex bolendinorum octuaginta octo, Vallis vmbrosæ nonningentorum decem, & nouem bolendinorum quatuor, Sancti Georgij tricerentorum octuaginta septem bolendinorum viginti, Cælestinorum trecentorum triginta sex, Cisterciè. centum sexaginta octo bolendinorum nonaginta sex, Cruciferorum centum quinquaginta quinque bolendinorum quinquaginta duorum, ac Sancti Hieronymi reliquorum centum quinquaginta quinque auri in auro, & bolendinorum quinquaginta duorum auri, dilecto filio Bartholomæo Bassotto nostro, & dictæ Cameræ Thesaurario generali Romæ, annis singulis alterius mensibus æquisque pro rata portione, ac primo soluti termino ad finem proximi mensis Iunij incipiente, & sic deinceps per singula bimestria continuando in perpetuum, ac alias supradictæ quartæ partis fructuum instar integrè persoluerent, vel in dotem erigendi à nobis Môtis assignaretur, vel alias de eo arbitrio nostro disponderetur. Postea vero Procuratores prædicti qui tunc præsentis erant suorum Superiorum nominibus iuri, & facultati redimendi Montem, sic à nobis erigendum dictæ quippe Cameræ incommo- do specialiter, & expresse renunciarunt, & vt Mons ipse perpetuus, & irreuocabilis fieret consenserunt. Nos vero pro ipsius Cameræ commodis predictorum rationem, ad ea quæ instituitus, ex integro capiendam fore censentes, Habita denuo cum dictis fratribus deliberatione matura, de consilio assensu, & potestatis plenitudine similibus indicimus, atque imponimus loco subsidij prædicti quadringentorum millium scutorum, aliud subsidium annuum perpetuum, & irreuocabile ab omni prorsus decimaquarta, & alio, ac quacunque onere ordinario, & extraordinario præsentis, & futuro, siue pro expeditione contra Turchas defensione fidei, status Romanæ Ecclesiæ, & Urbis Romæ, siue alia quantumcunque grauiori, & inexcusabili causa, etiam de simili consilio imposito liberum immune, & exemptum triginta duorum millium scutorum auri in auro super omnibus, & quibuscunque proprietatibus fructibus, redditibus, decimis, censibus, bonis rebus, & iuribus omnium Congregationum, & ipsarum Monasteriorum, Prioratum, Præpositurarum, beneficiorum, officiorum, mensarum, membrorum, grangiarum, & locorum omnium supradictorum, etiam vnitorum, & annexorum, vbiunque existentium, etiam si illa de præsentis vltra prædictam quartam alijs multis, & maximis grauaminibus onerata sint, & illa in futurum quomodocunque, & ex quacunque causa grauari contigerit per Superiores, Abbates, Præpositos, Priores, Conuentus, Capitula, & alios prædictos depositario ad id constituendo annis singulis Romæ alternis mensibus pro rata vnumquemque tangentem, & alias, vt prædictum est, integrè persoluendum. De cetero nos illos vniuersos, & singulos ad subsidium ipsum annuum triginta duorum millium scutorum auri in auro annis singulis Romæ suis periculis, & impen. ac alias modo, & forma prædictis soluendum etiam per subtractionem fructuum, priuationem dignitatum, administrationum beneficiorum, & officiorum, & crescente contumacia per censuras, & pœnas Ecclesiasticas apprehensionem bonorum, & personarum, cæteraque omnia iuris, & facti remedia opportuna omni, & quacunque appellacione reiecta, etiam manu Regia procedendum fore, ac procedi, & ipsos ad hoc omni tempore coarctari debere. Cæterum augetentibus in dies necessitatibus, & periculis, quam maximas possimus summas concipere coacti. De eisdem consilio assensu

Sed postea dictæ
Congregationes
composuerunt,
cum Camera A-
post. de soluen.
quolibet anno,
scilicet 32. millia.

Idem hic Pont.
eisdem Congre-
gationibus impo-
nit dictum an-
nuum subsidium
32. millium scu-
torum, loco sub-
sidij ecc. millium.

assensu, & potestatis plenitudine erigimus, & instituitus in dicta Vrbe vnum Montem Religionis nuncupandum, eundemque perpetuum, & irreuocabilem, cuius portiones, siue loca nec vacabilia, nec centum scuti auri in auro inferiora sint, alias instar fidei, & aliorum dictæ Urbis Montium loca non vacabilia habentium dirigendum, & exercendum pro omnibus vtriusque sexus laicis, necnon presbyteris, & alijs Clericis Ecclesiarum Prælati, etiam S.R.E. Cardinalibus, ac cæteris cuiuscunque dignitatis, status, & conditionis secularibus, & quorumcunque ordinum, etiam Mendicantium, ac Militiarum regularibus, etiam quacunque, quocunque, & quacunque beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura obtinentibus, & expectantibus, & alijs quibuscunque personis omnis ætatis, etiam illegitimis, incapacibus, & inhabilibus, necnon Ecclesijs, Capitulis, Cõgregationibus, Cõuentibus, Societatibus, Hospitalibus, Capellis, & locis Ecclesiasticis Religiosis, & profanis qui pecunias etiã de fructibus, pensionibus, & alijs rebus Ecclesiasticis qualibuscunque consecras in ipsum Montem vsque ad eã summam quam pro ratione fructuum, & emolumentorum dotis eiusdem concipere potuerit, Mendicantes videlicet, & alij regulares prædicti proprium non habentes in communi posuerint; Quæ quidem personæ Collegium inter se cum sigillo, & cæteris insignibus constituere, Defensores aliosque Ministros, & officiales idoneos ordinare, & destituere, stipendia præscribere, statuta condere, condita reformare, pœnas decernere, delinquentes, & contumaces multare, ac quacunque alia facere, & exequi possint ad stabilitum, directionem, & conseruationem dicti Montis necessaria, & etiam opportuna. Ipsi autem Monti sic erecto, & instituto applicamus, & appropriamus, eique titulo venditionis, & alienationis perpetuo cõcedimus, & assignamus, & in ipsum transferimus prædictum subsidium annuum triginta duorum millium scutorum auri in auro à prædictis omnibus orneribus, necnon collationibus, tributis, indictionibus, & prorsus omnibus, & quibuscunque alijs grauaminibus ordinarijs, & extraordinarijs præsentibus, & futuris, etiam pro ædificatione, vel instauracione pontium portarum, moenium, viarum, artium Urbium, & locorum refectione stratarum, & quibusuis alijs causis quantumcunque necessarijs, & urgentibus perpetuo exemptum, immune, liberum, & expeditum. Ponimusque, ac substituimus, & surrogamus in nostrum, & Cameræ prædictæ locum, ius, & actionem, quoad subsidium ipsum, eiusque liberã exactionem, & perceptionem eundem Montem, Collegium, loca, & personas ipsius, quæ illud sic liberum, & expeditum perpetuo habeant, & de eo omni fructus, & emolumenta omnium locorum predictorum ad rationem septuaginta septem iuliorum annuatim pro singulis locis Romæ in singula bimestria, pro rata temporum, & locorum absque conscientia scrupulo absque restitutionis, aut in sortem principalem deductionis onere, liberè, & integrè percipiant, & in quos voluerint, vsus conuertere, & prorsus de illis dispondere, & ordinare, liberè, & licitè valeant, ac si ex bonis hæreditarijs ab initio profecta fuissent. Ad hæc illorum omnium securitati plenius consulere volentes omnia, & quacunque huius Sedis, & Cameræ, ac etiam omnium Congregationum, Monasteriorum, Prioratum, Præpositurarum, grangiarum, & locorum supradictorum bona immobilia mobilia, & semouentia, necnon fructus regalia, res, actiones, & iura præsentia, & futura vbiunque existentia prædicto Monti Religionis eiusque personis in solidum specialiter, & expresse obligamus. Volumusque dictam Cameram illos ab omni, & quocunque damno, detrimento, incommodo, & molestia omni tempore liberare debere. Vt autem Môtis ipse Religionis commodis facultatibus instructus, promptiores effectus sortiri, foelicioresque successus consequi possit, perpetuo concedimus, vt quicunque prædictorum loca ipsius Montis, siue ex prædictis, siue ex alijs, & quibuscunque fructibus, ac pecunijs consecra vnum, vel plura, & quantumcunque habuerint, illa tanquam bona patrimonialia paterna auita, & profana obtineat, & in eis eorumque fructibus, & emolumentis ipsorum filij, & hæredes vtriusque sexus quicunque fuerint, etiam illegitimi, & alias quomodocunque inhabiles, tã ex testamento, quam ab intestato succedere, deque eis simul, & successiue, ac quotiescunque siue donationis inter viuos, vel causa mortis, siue legati, celsionis, venditionis, siue alio quocunque titulo iure, & modo, ac etiam simplici scriptura manu sua scripta, vel subscripta, nullisque adhibitis testibus, etiam in fauorem suorum, vel aliorum illegitimos prohibitorum, & incapacium, etiam si illa in plures illegitimos, incapaces, & prohibitos ordine successiuo transferint, ac alias vti cuique liberit dispondere. Quinetiam loca prædicta quocunque modo obtinentes, si illa in alios cedere, aut transferre, ac etiam illi, qui loca huiusmodi alijs acquirere voluerint, tales in huiusmodi celsionibus, translationibus, vel acquisitionibus sibi ipsis, vel alijs etiam quoad vixerint, omnimodam dictorum locorum sic cessorum, vel acquiritorum administrationem, eorumque fructus, & emolumentorum perceptionem, necnon plenam, liberam, & absolutam potestatem illa quandocunque voluerint, nulla etiã subsistete causa ad se recipiendi, & reuocandi, seu alij, vel alijs vendendi, alienandi, donandi, relinquendi, obligandi, & pignori apponendi, super eis paciscendi, & contrahendi, & prorsus omnem aliam ipsorum dispositionem ius, & facultatè (nullo obtinentium consensu desuper requisito, aut alia solemnitate seruata, ac etiam cõ prohibitione huiusmodi administrationis fructuum perceptionis, celsionis, venditionis, obligationis, fideiussionis, aut alterius cuiuscunque dispositionis per ipsos obtinentes faciendæ, necnon decreto irritan. quacunque secus facta fuerint ab eisdem) referuare, & obtinere liberè, & licitè valeant nulla alia licentia à nobis, aut alio Romano Pontifice pro tempore existente impetrata, aut compositione, pro his cum Datario, vel quoquam alio facta, vel soluta, seu confirmatione, aliaue solemnitate, aut scriptura desuper requisita, Ita tamen quod illegitimi in eis locis nullo modo succedant, quæ de fructibus, seu pensionibus, alijsue rebus Ecclesiasticis fuerint comparata. Cæterum nulla omnino loca prædicta, nulliue eorum fructus, & emolumenta, etiam causa rebellionis, prodicionis, assasinij, sacrilegij, læsæ Maiestatis, aut aliorum criminum quantumcunque grauium, & enormium per loca ipsa obtinentes (non tamen in personam Romani Pontificis, aut Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis) commissorum, etiam Confessorum, & probatorum vsquam publicari, nec alias Fisco applicari, aut publicata Fisco applicata, declarari, seu deliberari, nec sub vllis generalibus, vel specialibus omnium bonorum, rerum, & iurium confiscacionibus, proscriptioibus, aut alijs adiudicationibus propterea factis, & decretis, seu alijs etiam ipso iure deuolutionibus, etiam si sententia capitalis, & mors secuta esset, comprehendantur, sed semper ab illis excepta sint, & esse censeantur, eisque non obstantibus talium delinquentium filij, & hæredes in huiusmodi locis, & fructibus, vt præfertur succedere, & illa ad eos deuenire omnino debeant, seu ipsimet delinquentes de eisde perinde dispondere modis omnibus supradictis valeat ac si criminij huiusmodi expertes, & infontes existeret. Cõcedimus quoque Môtis, & futuro Collegio Religionis, omnibusque illius personis supradictis, tã conuictis, quã diuisis, & in perpetuum, vt omnibus & quibuscunque alijs priuilegijs

Erigitque super
ipso subsidio
montem Religio-
nis non vacabi-
lem, emolumentis
ad septem
cũ dimidio pro
centenario.
Et personas etiã
Ecclesiasticas in
eo pecunias, po-
nere posse declara-
rat.

Et obligat omnia
bona Sedis,
& Cam. Ap. ipsa-
rumque Congre-
gationum pro se-
curitate dicti Môtis.

Facultatemque
Montis conce-
dit dispondendi
de locis, & fructibus
Môtis ad eorum
arbitrium.

Non tamen
ad fauorem il-
legitimos de
bonis Ecclesiasticis
sed quod
vide etiam inf.
in cons. 112. Ad
Romanum.

Loca, &
emolumenta cõ-
fiscari nõ possint.

De Mōte fidei habes sup in Clem. 7. cont. 17 f 314 De alijs vero, queras in Indice qua longum est fecerom hie po nre.

exemptionibus, facultaribus, gratijs, fauoribus, & indultis fidei prædicto, & cæteris Vrbs, & ditio- nis noſtræ temporalis Menſibus eorumque Collegijs, & perſonis in genere, & in ſpecie, ac communiter, & diuiſim, tam in ipſorum Montium inſtitutione, quam inde vſque per Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem prædictam ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis conceſſis, confirmatis, extenſis, & moderatis (quæ ac ſi ad verbū infereretur, habemus præſentibus pro expreſſis) quibuſq; Mōtes, Collegia, perſonæ huiusmodi vtiſur, potiſtur, & gaudet, ac vti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum itidem vti, potiri, & gaudere, Vtque ipſi vnum duo, vel plures S.R.E. Card. vel aliū ſeu alios Montis Collegij perſonarum, rerum & iurium omnium prædictorum Proteſtores, Conſeruatores, & defenſores, ac etiam Congregationum Superiorū, Abbatū, Priorum, & aliorum omnium prædictorum tam con- iunctim, quā diuiſim compulſores, & denique Montis Iudices cōtra illos, & quoscuſque alios cū omnibus ſupra dictis, & quibuſcunque alijs facultatibus, & iurisdictionibus ordinarijs, & delegatis ad id requiſitis neceſſarijs, & opportunitis quotieſcunque ipſis videbitur, aſſumere, cæteraque omnia ad ſubſidij prædicti triginta duorum millium ſcutorum exactiōnem, & ſalubrem Montis, & Collegij directionem, illiuſque perſonarum commodum & fauorem opportuna gerere, & exercere liberè, & licitè valeant, etiam ſi talia ſint quæ facultatē, aut mādātū ſpecialius requirant, quā præſentibus ſit expreſſum. Volentes ſimilique conſilio, aſſenſu, & poteſtatis plenitudi- ne ſtatuentes Montem Religionis ſubſidium triginta duorum millium ſcutorum auri in auro, Collegij conſtitu- nes, & loca omnia ſupradicta nullis omnino reuocationibus, extinctionibus, reductionibus, diminutionibus, mu- tationibus, aut alijs contrarijs diſpoſitionibus, etiam occaſione, ſeu prætextu enormis, & enormiſſimæ læſionis vr- gentis neceſſitatis, ſeu etiam euidentis vtilitatis, aut alia, & quacunque cauſa ſiue in ſpecie, ſiue in genere fa- ciendis obnoxia eſſe, ſed firma perpetuo, & inuiolata conſiſtere, nec quēquā prædictorum, aut filiorum hæredū, & ſucceſſorū ſuorū, & ab eis cauſam habentiū ſuper his, ſeu etiam fructibus, & emolumentis prædictis quocum- que modo turbari, vel impediri, neque ad probandum ſeu docendum in iudicio, vel extra illud erogationē pec- uniarum in ipſo Monte poſitarū, aut partis earum in prædictas, aut alias ſedis, & Cameræ prædictæ neceſſi- tates vlllo tēpore teneri, nec ad id à quoquam cōpelli poſſe. Ac decernentes præſentes vim validi, & irreuoca- bilis contractus inter nos, & omnes deinceps ſucceſſores noſtros, & ipſas ſedem, & Cameram necnon ſingulas Congregationes, ac Montē Religionis Collegium, & perſonas eiudem, ipſarumque perſonarum filios ſucceſſo- res, & cauſam habentes ſupradictos ſolemniter iniri, & ſtipulati perpetuo obtinere, eundēq; ab omnibus, & vbi- que ſemper cuſtodiri, nec ab eo in aliquo reſiliri poſſe, nec præſentes, ſiue ob non præſtitum à Cōgregationibus & Superioribus conſenſum ſiue non ſeruatas iuxta ſtatuta, & priuilegia ſua ſolemnitates, ſiue alio quopiā defe- ctu notari, ſeu in ius, aut controuerſiā reuocari vlllo vnquā tempore poſſe, ſed his, & alijs quibuſcunq; excep- tionibus, & oppoſitionibus, non obſtantibus ad præſtationem perpetui ſubſidij prædicti liberi, & expediti triginta duorum millium ſcutorum auri in auro Montis Religionis Collegio, & perſonis eiudem modis prædictis facien- dam perpetuis temporibus teneri, & ad id tam coniunctim, quam diuiſim, & alias vijs, & remedijs omnibus op- portunitis compelli, Sicque in his cæteriſque omnibus ſupradictis per quoscuſque Iudices ordinarios, & delega- tos, etiam S.R.E. Card. in quauis cauſa, & inſtantiā ſublata cuique aliter iudicādi, & interpretandi facultate v- bique iudicari, & diſſiniri debere, necnon irritum, & inane quidquid ſecus per quoscuſque ſcienter, vel igno- ranteſcōtigerit attentari. Poſtremo vt in Montis prædicti Religionis exercitio, quæ illius præcipua ſunt iā nūc à probis, & peritis fidelij, & cautius exequantur prædictum Bartholomæum, & pro tēpore exiſtentem Came- ræ prædictæ Theſaurarium præſidentem, & dilectos filios Hieronymum Ceulum Piſan. depoſitarium pecunia- rum, Alexandrum Thomam Senen. Notarium, & Secretarium, ac Vincentiū Rentium Florentinum Cōputato- rem dicti Collegij quoad ipſi vixerint cum omnibus, & quibuſcunque priuilegijs, honoribus, oneri- bus, & emolumentis debitis, & cōſuetis, conſtituimus, & ordinamus, Ad hoc vt ipſi, Bartholomæus videlicet, ac futurus omnis Theſaurarius, & Præſidens noſtro, & Cameræ prædictæ nomine, omnia loca prædicta vendere, & precia recipere, & præterea ipſæ, vel eo abſente Clericorum dictæ Cameræ antiquiſſimus, qui præſens fuerit ipſorum locorum reſignationes, & ceſſiones coram dicto Secretario, & alias in forma ſolita admittere, & illa ſiue per reſignationem, ſiue per obitum, aut alijs quibuſuis modis, & ex quorumcunque perſonis pro tēpore va- cantia alij, vel alijs concedere eumque, vel eos in cedentium, vel decedentium, aut alias loca ipſa dimittentium locum, & ius ſubſtituere, & ſurrogare, ac aliorum Portionariorum numero, & conſortio aſcribere, ipſiſq; de fru- ctibus, & emolumentis locorum huiusmodi integrè reſponderi facere literas ſuper his neceſſarias nomine ſuo ſub dicti Collegij ſigillo conſicere, & cætera omnia ad hæc neceſſaria, & opportuna exequi, Hieronymus vero Ceulus depoſitarius ſubſidium prædictum triginta duorum millium ſcutorum auri i auro ad ſe recipere, ac fru- ctus, & omnia portionum, & locorum prædictorum temporibus præſcriptis adhibita etiam dicti Vincentij com- putatoris opera perſoluere, & Alexander Secretarius expediendarum huiusmodi literarum curam habere illi- que ſubſcribere ſigillum Collegij cuſtodire in ſurrogationibus hæredum, & ſucceſſorum priuſquam ipſi ad lo- ca ſuorum admittantur legitimas de morte, & quod veri hæredes ſint, & alias requiſitas probationes petere, & re- cognoscere, Inuentarium literarum, librorum, auctoritatum, & inſtrumentorum omnium dicti Montis præ- ſentium, & futurorum conſicere, & fideliter aſſeruare, ac in primitiuis locorum omnium prædictorum cōceſſio- nibus, pro ſingulis locis iulios duos dumtaxat, deinceps vero in perpetuum quinque capere poſſit, nihilque vlt- ra ſiue pro eiſdē, ſiue pro ſigillo regiltratura, ſiue alia cauſa ratione totalis huiusmodi expeditionis, & admis- ſionis à quoquam exigatur. In cæteris vero horum quicquid pro ſe facere, & exequi in prædictis valeat, quemad- modum in alijs huiusmodi Montibus, & Collegijs conſueuit, & ab eis obſeruatur. Non obſtantibus præmiſſis & ſælicis recordationis Bonifacij Papæ VII. de vna, & in Cōcilio generali edita de duabus dietis, necnō Sym- machi, Alexandri VI. Pauli II. Pauli III. aliorumque Romanorum Pontificum, & noſtris de rebus Eccleſiæ, & huius ſedis, ac Cameræ non alienandis alijsque Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & in Concilijs generalibus editis prædicta fieri ſpecialiter, & expreſſe prohibentibus, & facta irrita decernentibus, necnon Ca- meræ Congregationum, ordinum, Monafteriorum, Conuentuum, Mōcium, Collegiorum, Hoſpitalium, & locorū prædictorum iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, conſuetudinibus vſibus, & naturis, priuilegijs quoque indultis exemptionibus, & literis Apoſtolicis eiſdem Cam. Cōgregatio- nibus, Monafterijs, Conuentibus, ordinibus, Hoſpitalibus, Montibus, Collegijs, & locis per quoscuq; Rom. Pōt.

Clauiſula præ- ſeruatōis.

Decretū irritans.

Præſidentis, Depo- ſitarij, Secre- tarij & cōputa- toris officium.

Theſaurarij fa- cultates.

Depoſitarij, & computatoris of- ficium.

Secretarij offi- cium.

Clauiſula de ro- gatorijs.

prædeceſſores noſtros ac nos, & ſedem Apoſtolicam etiam per viam generalis legis, & ſtatuti perpetui ac iniri, & ſtipulati contractus ſeu quilibet, & alias ſub quibuſcunque tenoribus & formis, ac cum quibuſuis reuocatiuis de rogatorijs derogatorijs alijsq; fortioribus efficacioribus, & inſolitis clauſulis necnon irritantibus & alijs de- cretis etiam motu proprio, & ex certa ſcientia deque conſilio, aſſenſu & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac pro conſeruatione ſtatus, dignitatis & exiſtimationis Sanctæ Romanæ Eccleſiæ ac dictarum Religionum, etiam con- ſideratione intuitu, contemplatione, vel ad inſtantiā Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum Principum quan- docunque & quotieſcunque conceſſis, confirmatis & etiā iteratis vicibus innouatis, extenſis, & moderatis ſupra que hominum memoria continue, & pacifice obſeruatis etiam diſponentibus quod ſimiles vel diſſimiles impo- ſitiones perpetue vel tēporales nullatenus aut iuſtis cauſis, in Capitulis generalibus propoſitis diſcuſſis, & veri- ficatis & concordibus ſuffragijs admitti, necnon vnanimi patrum omnium conſeſu & alias certis modis & formis ſeruatis fieri poſſint, & ſi alias ſiāt impoſitiones huiusmodi, & literæ deſuper conſectæ ac omnia inde ſecuta nul- lius proſus ſint roboris vel momenti, quodque ſtatutis, ſtabilitatis, vſibus, naturis, priuilegijs, indultis, & alijs ſupradictis in aliquo quantumcunque modico nequeat derogari, & ſi illis quocunque modo derogetur, deroga- tiones huiusmodi, & quæcunque illarū prætextu ſient viribus proſus & effectu carere ceſſent ac Cōgrega- tiones ſuperiores, Abbates & alij ſupradicti mandatis & literis Apoſtolicis ſub quibuſuis verborum formis con- ceptis parere, quodque eiſdem vel aliquibus alijs communiter vel diuiſim a prædicta ſit ſede indultum, vel dein- cept indulgeri contingat quod ad præſtationem vel ſolutionem aliquam minime teneantur, nec ad id vllatenus compelli aut quod interdici ſuſpendi vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes ple- nam & expreſſam, & ad verbum de indultis huiusmodi mentionem, & quibuſlibet alijs priuilegijs, Indulgentijs & literis Apoſtolicis generalibus & ſpecialibus cuiuſcunque tenoris exiſtāt per quæ præſentibus non expreſſa, aut omnino non inſerta effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus ad verbum habenda ſit in noſtris literis mētio ſpecialis, quæ omnia, & alia quæcunque effectum prædi- ctum impediētia vel impedire valentia omnino tollimus, & abrogamus, cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Quia vero præſentes non poterunt ab illis omnibus quibus ipſis opus erit haberi, Volumus vt earum exemplis etiam impreſſis ſecretarij prædicti vel alterius publici Notarij manu et ipſius montis Religionis ſeu Camerarij aut alterius in dignitate Eccleſiaſtica conſtituti eiſue curiæ ſigillo obſignatis eadē illa proſus fides in iudicio & extra illud vbiq; locorū adhibeatur, quæ adhiberetur eiſdē præſentibus ſi forent exhibitæ vel oſtēſæ. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā noſtræ indiſtionis, impoſitionis, ereſtionis, inſtitutionis, applicationis, appropriationis, cōceſſionis, aſſignationis, translationis, poſitionis, ſubſtitutionis, ſurrogationis, obligationis, ſtatuti, decretorum, conſtitutionis, ordinis, ſublationis, obſignationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu teme- rario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Perri & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.

Clauiſula de rogatorijs.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo quingentefimo ſeptuageſimo primo, duodecimo Kal. Iunij, Pontificatus Noſtri Anno Sexto.

Ego Pius Catholicæ Eccleſiæ Episcopos.

Locus Signi.

Vtinam dirigantur viæ meæ ad cuſtodendas iuſtificationes tuas.

- † Ego Chriſt. Mad. Cardin. Episcopos. Portuen. † Ego I. Fran. Card. de Gambara.
† Ego Otho Truchſes Card. Epif. Præneſtin. Auguſtanus. † M. Siticus Card. Altaemps.
† Ego A. Card. Farne, Epif. Tuſcul. Vicecan. † Ego A. Card. Geſualduſ.
† Ego Io. Card. Politianus Epif. Albanen. † Ego N. Car. de Sermoneta.
† Ego Hip. Card. Ferrarienſis.
† S. Cardinalis Piſarum. † Ego In. Aualus Card. Arag.
† Ego I. Card. Sabellus. † Ego Ptol. Card. Comenſis.
† Ego Io. Ant. Cardin. S. Georgij. † P. Cardinalis de Sancta Cruce.
† Aloy. Cor. Card. Camerariuſ. † Hu. Boncompagnus Card. S. Sixti.
† Stan. Card. Varmien. † Ego Fla. Cardinalis Vrſinus.
† E. Card. Pacioccus.
† M. Ant. Card. Amuliuſ. † Ego Benedictus Card. Lomellinus.
† Ego Hier. Card. de Corrigio. † Gu. Cardinalis Sirletus.
† Frater Hieronymus Card. de Claraualle. † Fra. M. B. Card. Alexandrinus.
† Io. Paulus Card. ab Eccleſia. † Ego P. Card. Placentin.
† Ego M. Ant. Card. Maſſuſ. † Ego F. Vincentius Card. Iuſtinianus.
† Ego Iul. Ant. Card. S. Seuerinæ. † Ego Hier. Card. Ruſticucciuſ.
† P. Card. Cæſiuſ. † Ego Io. Hier. Card. Albanus.
† C. Card. Rambulliettuſ. † Ego Hier. Card. Simoncelluſ.
† F. A. Card. Theanen. † Ferd. Card. de Medicis.
† Ego F. Felix Cardin. de Monte Alto. † Iul. Card. de Aquauiuſ.

Cæ. Glorierius, A. de Alexijs.

De electione, & officio Ministri generalis, & aliorum Superiorum Ordinis Minorum Sancti Francisci de Obseruantia.

De materia habes in Concilio Trident. sessio. 25. cap. 6. de Regul. & Monial. & notauit concor. infra in Grego. 13. constitutio. 35. Ex benigna.

P I V S Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. P A S T O R A L I S officij nobis diuinitus inuncti assidua sollicitudo nos admonet, vt omni cura ac vigilantia ad ea semper intendamus, per quæ omnes personæ regulares sub suauis Religionis iugo altissimo famulantes, in regularium, ac salutarium institutorum obseruatione non modo conferuentur, sed ad alia obseruanda modis & rationibus congruentibus admoneantur & impellantur. Considerantes autem quam vberes fructus Ordo Fratrum Minorum Sancti Francisci de Obseruantia, qui in humilitate & patientia potissimum fundatus existit, hæcenus in agro Domini attulerit, & in dies magis cooperante eo, a quo bona cuncta procedunt, afferre non cesserit, nonnulla ordinanda, & a fratribus prædictis obseruanda censuimus, per quæ Deo omnipotente authore, dictus Ordo per nostræ prouidentia ministerium, felicia in Domino suscipere possit incrementa. Motu igitur proprio non ad alicuius nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia maturaque deliberatione nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine hac nostra perpetuo valitura sanctione statuimus, & ordinamus.

Quod illi Fratres eiusdem Ordinis posthac in generalem Ministrum, & reliquos superiores solum eligantur qui regulam ipsius beati patris Seraphici bene obseruare, & qui in choro, victu & vestitu, quantum officij necessitas concesserit, cum alijs se conformare soleant, ac debeant, super quo Barchinonenses constitutiones harum serie innouamus, omnesque tam superiorum quorumcunque, quam diffinitorum Custodum, & Discretorum electiones, per vota secreta fiant, iuxta sacri Concilij Tridentini decreta, aliter electiones factæ pro tempore nullæ, & penitus irritæ sint, & inanes, electique pœnas in dictis decretis contentas incurrant, eo ipso.

Quodque Minister generalis, Commissarius, seu Procurator generales, & prouinciales, in eo capitulo quo absolui debent diffinitores non sint, neque vocem habeant, sed facta successoris electione discedant, vt si quis eos ac cusare velit, libere agat.

Quod prouincialium Ministrorum electio libere per vota secreta, vt supra, fiat, ita vt Commissarius generalis vel qui electioni præfuerit, si formam prædictam transgredi, seu electores quo minus libere eligant, quouis modo impedire conuictus fuerit, officio priuatus existat.

Qui vero in electionibus omnibus vel ante eas per se vel pro alio subornauerit, excommunicationis sententiam ipso facto incurrat, a qua nisi a Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in mortis articulo absolui non possit, ac voce actiua & passiua perpetuo careat, subornatus, vel alius, etiam pro quo subornatio fiet, qui subornantem non detulerit, eandem pœnam incurrere censetur.

Qui autem ad officium obtinendum quorumuis fauorem extra Religionem procurauerit, vltra prædictas pœnas per mensem carceri mancipetur.

Quod officium generalis Ministri octo annos duret, Commissarij, & Procuratores generales, ac Prouincialis quatuor, ipsique semel officio functi, ad idem eligi non possint, nisi post sexdecim annos, nec Minister generalis in Commissarium vel Procuratorem generales, nec Commissarius generalis in Ministrum, seu Procuratorem generales, nec Procurator generalis in Ministrum, vel Commissarium generales nisi post dictos sexdecim annos vt munus sibi iniunctum cum maiori fructu exercere valeat; Possit tamen Minister prouincialis in alia prouincia prouincialis esse. Et capitulum quod dicitur inter medijs, post quatuor annos ab electione Generalis celebrari debeat.

Quod generalis Minister habeat duos Discretos secum vnum ex qualibet familia, quorum consilio vti debeat in grauioribus, sintque immediate subditi Ministro generali, ac in generali & prouincialibus Capitulis habeat vocem, & præcedant omnes alios tam in loco quam in voce, nisi illos dumtaxat qui Ministri generalis munus obierint. Vnaquæque autem familia suam eligat post electionem Ministri generalis, & diffinitorum. Si moriantur aut occupentur a nobis seu Romano Pontifice pro tempore existente occupatione longa, arbitrio Ministri generalis, vel ab ipso Ministro generali legitime priuentur: alium seu alios eligat Minister generalis præcedente voto Prouincialium eiusdem familiae, eorumque officium cum ipso Ministro generali expiret, tamen in capitulis generalibus officio Discretorum huiusmodi functi vocem habere possint.

Quod generalis Minister duos Secretarios habeat, alterum videlicet ex altera familia, quo cum negotia cuiuslibet familiae expediat, eisque arbitrio suo vti possit.

Quod sacre Theologiae lector qui quatuor cursus absoluerit, actiua & passiua voce vtatur in prouinciali capitulo.

Quod Magister generalis, Commissarius, Prouinciales, & alij Visitatores, & domi & foris ita parce, & modeste in expensis se gerant, vt sanctæ paupertatis memores tam Cœuentus releuare, quam proximos edificare procurent.

Qui tamen hoc non seruabit, si Generalis fuerit, a Diffinitoribus Capituli generalis, reliqui a Superioribus condigne puniantur.

Postremo quod in Nouitijs recipiendis fiat inquisitio de moribus & vita eorum iuxta regulam eiusdem beati Francisci quæ ait, Diligenter examinent eos de fide catholica, & de ecclesiasticis sacramentis, &c. Et fiat inquisitio de progenitorum suorum defectu: volentes quod ipsi, qui ex Maumethanorum, vel Iudæorum genere descendunt, cum post susceptum ab eis sacrum baptismum, Græci & Iudæi distinctio esse non debeat, nullatenus defectus generis huiusmodi quo minus in Ordinem prædictum recipiantur, & ad consequendas in dicto Ordine dignitates, gradus & officia religionis, vel cuiquam alteri nocere possit, vel debeat; Et quo ad descendentes ex hæreticis

Qui & quomodo eligi possint in Superioribus huius ordinis.

Minister & Commissarius, siue Procurator generales non habeat vocem in Capitulo in quo abioluuntur.

Ministrorum Prouincialium electio fiat per vota secreta.

Subornantes in electionibus hæc pœnas incurrunt.

Fauoresque extra Religionem procurantes, & ceterantus, vt hic.

Ministri, Commissarij, & Procuratores generales, & Ministri Prouincialis officium quanto tempore duret. Discretorum officium, & præcedentia.

Secretarij officium.

Theologiae lector quando habeat vocem in Capitulo. Officiales seruent paupertatem.

Nouitorum reuocandorum forma.

icis videlicet conuersis pariter minime circa præmissa quicquam obstet. Quoad vero illos qui ex hæreticis damnatis & non conuersis, vel quorum statum combustæ fuerunt, originem ducunt, per lineam paternam vsque ad secundam generationem, per lineam autem maternam vsque ad primam tantum in præmissis obesse decernimus, & idem seruetur in fratribus, qui ad sacros etiam presbyteratus ordines admittuntur.

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & quibusvis dicti ordinis, statutis, & consuetudinibus etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, indulgijs, & literis Apostolicis ordini & superioribus huiusmodi per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos, & Sedem Apostolicam etiam motu, scientia, ac potestatis plenitudine similibus, ac cum quibusvis etiam derogatorijs, alijque fortioribus, & efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, & sæpius innouatis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum mentio habenda foret, eorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis dominicæ millesimo quingentesimo septuagesimo primo, Pontificatus Nostri Anno Sexto.

Cæ. Glorierius.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo primo, Indictione decimatertia, Die vero vltima Mensis Maij, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Patris Quinti Anno Sexto, Retroscriptæ literæ Apostolicæ lectæ, & publicatæ fuerunt in generali retrospectorum fratrum Minorum de obseruantia videlicet ministrorum generalis & prouincialium, ac vocalium congregatione habita in conuentu Sanctæ Mariæ de Araceli de Vrbe, per me Robertum Fontanum Archiuij Cur. scriptorem Clericum Matinen. præsentibus Illustrissimo & Reuerendissimo D. Alexandro Card. Cribello Viceprotectore, & R. P. D. Hieronymo Albornoz electo Tucumanen. Episcopo testibus, &c. In quorum fidem hic me subscripsi.

Robertus Fontanus Archiuij Roma. Cur. scriptor.

Declaratio, quod Præpositi extincti Ordinis Fratrum Humiliatorum, vestimentis denominatione, & præminentijs Præpositilibus vtique nequeant, & locationes de bonis ipsius Ordinis factæ, tempore dictæ extinctionis, annullatæ fuerunt, & nullæ sunt.

Extinctio nem huius Ordinis habes supra in constituto. 122. Quemadmodum fol. 1106.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. C V M, sicut accepimus, postquam nos olim Ordinem Fratrum Humiliatorum extinximus, & aboleuimus, ac præposituras, ceteraque beneficia eiusdem, secularia effecta, ac nostræ, & Sedis Apostolicæ liberæ dispositioni referuata partim S. R. E. Cardinalibus, & alijs personis commendauimus, & applicauimus, aliaque & alia fecimus, & disposuimus, prout in nostris superinde respectiue confectis literis plenius continetur, tam olim generalis, quam ceteri Præpositi dicti olim ordinis birretum quadrangulare, ceteraque præpositalia insignia, & ornamenta perferre, ac denominatione alijsque præminentijs præpositilibus vtique, perindeque alias forsan sese gerere, ac si adhuc præpositi essent, cum amplius non sint, non erubescant, neque seu eorum aliqui quibus dicti olim generales, vel alij præpositi etiam cum consensu, & interuentu Capituli etiam generalis, seu ipsius olim Protectoris subdelegati, seu subdelegati, & tam simul, quam diuisim, etiam vigore facultatis, seu facultatum eius, vel eorum alicui per nos alias ante præfati olim Ordinis suppressionem concessarum, præposituras eiusmodi, seu earum, aut alicuius earum bona, & iura in toto vel parte ad nouennium vel aliud tempus adhuc non finitum locarunt, tenutam & possessionem corporalem honorum eis, & cuiuslibet eorum vt prætendunt locatorum, nouis nostris commendatarijs, & præpositis seu prouisis, & beneficiatis huiusmodi respectiue vacuam dimittere, & expeditam recusarint, prætendentes quod commendatarij vel prouisi nostri huiusmodi locationibus per dictos olim præpositos administratores protectorem ac generalem, vel deputatos eis ante extinctionem, &c. per nos facta eiusmodi, ac virtute nostrarum literarum factis seu approbatis & ratificatis, stare teneantur, ex his præsertim videlicet, quod locationes eis vt prætendunt factæ, nomine eorum, & successorum, & cum expressa etiam bonorum hypotheca, constituto possessorio, & iuramento, & tunc generali dicti olim Ordinis etiam cum consensu Capituli etiam forsan generalis, vel ab ipso tunc Ordinis Protectore simul cum Generali vel diuisim etiam vigore facultatis, seu facultatum per nos & literas nostras concessarum, vel alias, seu ab alijs etiam eiusdem olim Ordinis Protectoris vel aliorum delegatis, seu subdelegatis aut deputatis vel subdeputatis factæ, & ab ipso olim generali seu Protectore etiam vigore literarum nostrarum, etiam in generali vel alio capitulo ratificatæ, approbatæ, & confirmatæ fuerint: Vnde etiam nonnullæ lites, causæ, disferentia, & controuersia coram ordinarijs vel delegatis seu alijs etiam secularibus Iudicibus, per & inter præfatos nostros commendatarios & prouisos seu aliquos ex eis ex vna, ac dictos prætensores, colonos, seu conductores ex altera respectiue, & tam in curia, quam extra eam in partibus ortæ sunt, seu ne oriatur, dubitatur, ac præfatis nostris Commendatarijs, & vt præmittitur prouisis non modica damna euentura sunt. Nos igitur volentes, quod extinctio, & abolitio dicti olim Ordinis, ac Præpositorum priuatio, aliaque per nos facta eiusmodi ad quæ ex vrgentissimis sane causis deuenire coacti sumus, suum debitum & plenarium sortiuntur effectum, Motu proprio, ex certaque scientia nostris, & de Apostolicæ potestatis plenitudine omnibus, & singulis alias & dicti olim Ordinis Præpositis in virtute sanctæ obedientia, ac sub excommunicationis latæ sententia, quæ ex nunc

Clausula de rogat.

Publicatio in generali Congregatione.

Has literas habes supra nu. 37. fol. 979. & 122. & seq. fol. 1103.

Causa huius constit.

nunc prout ex tunc, & econtra cum primum de presenti nostro motu proprio notitiam quomodolibet habuerint, in omnes & singulos inobedientes, & rebelles proferimus in his scriptis, a qua nisi per nos vel successores nostros canonice intransentes praterquam in mortis articulo absolui posse nolumus, alijsque etiam carceris, & alijs corporalibus, ac arbitrio nostro imponendis poenis, districte percipiendos mandamus, ne bireto quadrangulari, alijsue vestimentis, ornamentis, & praementiis, ac insignibus vel denominatione praepositalibus quomodolibet uti audeant, vel praesumant vel eorum aliquis audeat vel praesumat, sed eo habitu utantur in eoque incendant, quo fratres simplices & priuati, ac nulla praelatura dignitate vel praesentia fungentes in ipso olim ordine dum adhuc vigeret utebantur, ac uti soliti erant, & debebant. Considerantesque praeterea quod extinctione, abolitione, priuatione, ac bonorum ad secularitatem reductione & reservatione nostris praefatis stantibus, stare non debent locationes a dicto olim Ordinis ministris, & personis de bonis, ut de bonis ipsius olim Ordinis seu ipsius membrorum factae, a iureque non dissonare quod successor non teneatur stare colonos, & is praesertim qui successit per extinctionem seu priuationem iuris locatoris, ac aequum quoque esse quod extincto, & abolito Ordine noua sint omnia, scientesque nostrae intentionis nunquam fuisse quod nec etiam vigore quarumcunque nostrarum literarum Dilecto filio nostro Carolo Cardinali Borromaeo nuncupati dicti olim Ordinis Protectori, ac alij vel alijs directarum, minusque vigore cuiusvis facultatis per eas eisdem vel eisdem concessae, bona praepositarum, & beneficiorum dicti olim Ordinis vel alicuius eorum, praesertim ad nouennium, vel ad aliud breuius, & breuissimum tempus locarentur, & ita saltem ut suppressio & extinctio ipso olim Ordine ipsae quoque non extinctae intelligerentur, alijsque iustis rationibus & causis animum nostrum mouentibus, in praemissis opportune prouideret, ac ambiguitates omnes de medio tollere volentes, singularum literarum, locationum, & earum ac ipsarum approbationum, & ratificationum aliorumque instrumentorum, scripturarumque & actuum omnium superinde confectorum huiusmodi, ac quorumcunque, propterea gestorum tenores, & c. pro expressis habentes, Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus omnes & singulas lites, causas, quaestiones, controuersias, & differentias huiusmodi, eas & earum singulas harum serie ad nos aduocantes, quaecumque & ubicumque sint, ac in quacumque etiam instantia vertantur, quarumque status, & merita, ac nomina, & cognomina iudicium, & colligantium praesentibus haberi volumus pro expressis, necnon & inde secuta quaecumque penitus extinguimus, omnibusque & singulis conductoribus seu fiscalibus, colonis, massarijs, vel alias nuncupatis eiusmodi perpetuum silentium imponimus. Declarantes omnes & singulas locationes per dictos olim Praepositos vel alios dicti extincti Ordinis ministros aut officiales, etiam Protectorem, ac Generalem & alios, ac tam simul quam diuisim, etiam vigore literarum nostrarum, de quibuscunque bonis dictarum praepositarum vel alicuius earum vel eorum parte, ad nouennium praesertim, ac ad aliud quantumcunque tempus factas, tempore extinctionis, abolitionis, ac priuationis praefatarum pariter & ipsas, praesertim in intentione nostra, extinctas, & abolitas fuisse & esse, ac pro extinctis & abolitis cenferi debuisse, & debere, eisque aut alicui earum commendatarios, & prouisos nostros praefatos stare obligatos non fuisse, nec esse, quinimo alijs, quibus eis libuit aut libuerit, locare potuisse, & posse. Quocirca motu simili, & c. mandamus locorum Ordinarijs, seu eorum in spiritualibus Vicarijs generalibus, ac Dilecto filio nostro curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, & eorum cuiilibet, quatenus praemissa nostra mandatum, extinctionem, perpetui silentij impositionem, & etiam mentis & intentionis, seu literarum nostrarum declarationem omnibus iuris & facti remedijs opportunis exequantur, & obseruent, ac etiam sub sententijs, censuris, & poenis ecclesiasticis, etiam pecuniarijs eorum arbitrio, ac toties quoties opus fuerit imponendis, moderandis, & applicandis, ab omnibus exequi & firmiter obseruari faciant, dictosque Fratres olim Praepositos praefati extincti Ordinis Humiliatorum etiam in praepositis commendatis ac in locis omnino exemptis degentes omnia & singula insignia praepositalia omnino dimittere, etiam per eorum incarcerationem, & alia eis et eorum cuiilibet opportuniore remedia, auctoritate nostra cogant & compellant, Contradictores, & c. quacumque & quauis appellatione, & c. remota & penitus reiecta, etiam per censuras & ut supra, compescendo. Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij saecularis. Decernentes praesentem nostrum motum proprium ac in eo contenta, literasque superinde si videbitur consuecundas nullo vnquam tempore ratione vel causa de subreptionis vel obreptionis, & c. posse. Sicque per quoscumque iudices, & c. sublata, & c. iudicari & diffiniri debere. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, etiam de bonis ad modicum tempus locandis, vel alias contra praemissa disponentibus, caeterisque in contrarium quomodolibet facientibus quibuscunque cum alijs omnibus, & singulis clausulis opportunis.

Eiat Motu proprio M.

Et cum absolute a censuris ad effectum, & c. Et quod praemissorum omnium & singulorum etiam S. R. E. Cardinalium, aut aliorum commendatariorum, & prouisorum, etiam domorum, conuentuum, monasteriorum, vel aliorum locorum, collegiorum, & vniuersitatum, ac eorum & cuiuslibet ipsorum praepositarum, beneficiorum & locorum, bonorumque & rerum nomina, & cognomina, tituli, denominationes, nuncupationes, siuationes, & confinia, singularum literarum, instrumentorum, locationum, aliorumque quorumcunque documentorum & scripturarum desuper confectorum, ac processuum, seu processuum, sententiarumque vel sententiarum desuper factae & forsitan secuta tenores, ac litem & causarum, & c. huiusmodi status & merita nominaque & cognomina iudicium & colligantium, seu contrauertentium, caeteraque ac omnia & singula de necessitate forsitan ac plenius narranda & specificanda habeantur pro expressis & specificatis, seu exprimi, & specificari, & de verbo ad verbum inseri possint. Et de auocatione, extinctione, silentij perpetui impositione, voluntate, declaratione, mandato, sententijs, censuris, decretis, derogatione, alijsque praemissis qua hic, & ad partem pro repetitis habeantur. Et quod praesentis nostri motus proprii sola signatura sufficiat & vbiq; fidem faciat in iudicio, & extra, regula quaecumque contraria non obstante. Et quia satis incommodo esset, quod commendatarij, & prouisi nostri huiusmodi alijque ad quos spectat, sumptum huius nostri motus proprii quisque suis expediri facere deberent, cum decreto, quod praesentis nostri motus proprii exemplis etiam impressis, & cuiuscumque praelati manu, ac sigillo obfignatis, & per quemlibet notarium subscriptis eadem vbiq; locorum

fides

Præpositi extincti ordinis Humiliatorum, bireto quadrangulari, denominationeque & alijs praementiis praepositalibus, de caetero non videntur.

Locationes per eisdem Praepositos, vel alios eiusdem ordinis Ministros, & Generales, & Procuratorem factae de bonis ipsarum Praepositarum nulla fuerunt a tempore dictae extinctionis.

Executorum deputatio, & facultates.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Clausularum repetitio.

Sola signatura sufficiat.

fides in iudicio & extra adhibeatur, quam praesenti nostro motu proprio adhiberi volumus si ipsius signatura nostra ostenderetur & exhiberetur. Fiat M.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, decimosexto Cal. Iulij, Anno Sexto.

CXXXIII.

Confraternitates Sanctissimi Nominis Dei, siue Iuramentorum institui debent in Ecclesijs Ordinis Fratrum Praedicatorum tantum, si ibi existant, sin autem, possunt erigi in alijs Ecclesijs, cum licentia Prioris eiusdem Ordinis.

Hec constit. confirmatur infra per Grego. 13. in constit. 79. Alias per felicis, vbi vide etiam de Indulgentijs istarum Confraternitatum.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. DE CET Romanum Pontificem aequi, & boni supremum assertorem, ita cuncta prouido suo iudicio discutere, ut & scandalis quibuslibet obuietur, & ea quae in diuini nominis gloriam sunt stabilita, votium suscipiant incrementum, Accepimus sane nuper, quod Societas nominis Dei, siue iuramentorum originem, & ortum habuerit ab Ordine Praedicatorum, eo quod ab eiusdem Ordinis professore fuerit instituta & aucta, necnon interuentu dilectorum filiorum Fratrum dicti Ordinis multae Indulgentiae, aliaque priuilegia, & fauores dictae Societati ab Apostolica Sede fuerunt concessa, tamen multi Clerici, & Parochi in suis Ecclesijs dictam Societatem erigere student, ita ut aliquando sint plures in eadem Ciuitate Societates, seu Confraternitates dictae inuocationis Nominis Dei, seu Iuramentorum, in diminutionem obseruantiae, & deuotionis, quae ex frequentia conuenientiam oriri solet, & non sine aliqua confusione, quae ob praefatam causam in die Circumcisionis Domini, quando festum praedictae Societatis, seu Confraternitatis celebrari debet, accedere consuevit. Nos in praemissis pro nostri Pastoralis officij debito opportune prouidere volentes, Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatam petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, & certa scientia nostris, ac de Apostolica potestate plenitudine, Quod in Ciuitatibus, oppidis, & locis totius orbis Christiani, in quibus fuerint Ecclesiae Ordinis Praedicatorum, ibi tantum, vel in huiusmodi Ciuitatibus, oppidis, & locis, & in dictis Ecclesijs Praedicatorum dicitur, dicta Societas, seu Confraternitas huiusmodi instituantur in ciuitatibus oppidis, aut locis, in quibus non fuerit dicti Ordinis domus, aut in finitimis Ecclesijs absque licentia Prioris Prouincialis, seu Conuentualis dicti Ordinis, in cuius districtu sita fuerit Ecclesia in qua dicta Confraternitas, seu Societas est, vel erigenda. Quod si fecus factum fuerit, Confratres taliter admissi dictae Confraternitatis, seu Societatis indulgentias non consequantur, nec fauoribus, aut priuilegijs gaudeant, quae Confratribus legitime adscriptis per Sedem praefatam conceduntur, apostolica auctoritate, tenore praesentium perpetuo statuimus, & ordinamus, ac etiam districtius inhibemus, sicque volumus, & praecipimus. Et nihilominus dilectis filijs Conservatoribus dicti Ordinis per praesentes Motu simili mandamus, ut contradictores, seu attentantes auctoritate nostra prohibeant, ac etiam per censuras ecclesiasticas aliasque poenas etiam pecuniarias, ac caetera iuris, & facti remedia opportuna, appellatione postposita compescant, & reprimant, super quibus illis facultatem, potestatem, & auctoritatem ipsius auctoritatis, & tenore concedimus, & impartimur. Decernentes praesentes literas de surreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari, seu alias quomodolibet infringi, vel retrahari nullatenus vnquam posse, sed eas semper validas, & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri, & obtinere, necnon ab omnibus quos illae concernunt inuolabiliter perpetuo obseruari, sicque in praemissis ab omnibus cenferi, & ita per quoscumque Iudices, & Commissarios, etiam S. R. E. Cardinales, ac Palatij nostri Apostolici causarum Auditores, sublata eis & eorum cuiilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere. Irritum quoque & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac fe. re. Bonifacij Papae VIII. praedecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo non ultra tres ad iudicium vigore praesentium non trahatur, & alijs apostolicis constitutionibus & ordinationibus, necnon dicti ordinis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis apostolicis sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogationum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, etiam motu, & scientia similibus etiam consistorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, indiuidua, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata infererentur praesentibus, pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel diuisim a praedicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Caeterum quia difficile foret praesentes literas ad singula quaeque loca vbi necessarium fuerit deferre, volumus quod illarum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur si forent exhibitae, vel ostensa. Datum Romae, Apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die vigesima prima Iunii, Pontificatus Nostri Anno Sexto.

B. Melchiorius. B. de Castro. DD Reductio

Societates Nominis Dei institutae fuerunt ab Ordine Fratrum Praedicatorum.

Ideo hic Pont. mandat huiusmodi Societates etigi in Ecclesijs eiusdem Ordinis tantum, si ibi existant, sin autem, ea in alijs Ecclesijs cum licentia Prioris.

Confratresque aliter admissos Indulgentias non consequi decernit.

Et controuentores coarctari mandata per Conservatores eiusdem Ordinis.

Clausula praesentium.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Reductio ad terminos iuris constitutionum Apostolicarum super iure congrui editarum Extenditur etiam ad Inquilinos.

Hanc reductionem habes supra in const. 128. Ad hoc nos, fol. 1118. Et ibi notati remissive concord. Materie iuris congrui.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c.

TANTA est presentis seculi deprauata malitia, vt dum vni inconuenienti nos occurriffe credimus, aliud statim de nouo insurgat. Vnde mirum nemini videri debet, si dum omnibus prospicere volumus, assidua mentis agitatione perstringimur. Hinc est quod nos qui dudum ex certis expressis causis, quarum ex precipua erat, ne homines de rebus suis inuiti aliquid facere cogentur, neue suo arbitratu vendenda distrahere possent, literas Sixti IV. Leonis X. & Pij IV. Roman. Pontifici. predecessorum nostrorum, quae disponebant, quod tunc, & pro tempore existentes Camerarius, & Magistri viarum Urbis ad requisitionem Dominorum quarundam domorum, & aliarum bonorum tenerentur in certis expressis casibus compellere vicinos ad domos, & alia bona expressa vendendum pro pretio per peritos aestimando, quodque vicini vendere volentes non nisi vicinis emere volentibus vendere possent, quoad pendentes in quacunque instantia resectis expensis, illis qui sub praetextu dictarum literarum iustam hucusque habuissent causam litigandi, ad futuras vero causas, ac si nunquam emanassent, ad ius commune, & ad terminos, & viam iuris communis omnino reduximus, reuocauimusque, & annullauimus viribusque euacuauimus, prout in cedula Motus proprii manu nostra signata, cuius tenorem, &c. plenius continetur. Cum tamen nuper ad notitiam nostram deueniret, alias in Camera Apostolica inter alia decretum fuisse, quod exinde in posterum nullae venditiones de domibus alijs locatis per earundem domorum Dominos, siue illi Romani essent, siue curiales, etiam si pupilli, vel viginti quinque annis iuniores, vel mulieres, laici, vel clerici, seu etiam Religiosi, seu alias quarumcunque Ecclesiarum Rectores, siue earundem domorum iure, quorumuis beneficiorum per eos obtentorum ius aut dominium habentes, etiam pro eorum quauis necessitate, vel causa, etiam si cum iuramento, & quauis etiam obligatione in ampliori forma Camerae Apostolicae, seu alias quibuscunque excogitari possent cautelis, & modis contractae essent, valeret, seu alicuius roboris, vel momenti existerent, nisi primitus & ante omnia iisdem domorum Domini earundem inquilinis per authentica instrumenta, & in praesentia Notarij publici, & testium fide dignorum bis, & cum interuallo decem dierum requisitis, si pro iustis conditionibus, & eisdem precijs, pactis, & conuentionibus easdem domos in eandem emptionem habere vellent, alias dictae venditiones exinde nullius essent roboris vel momenti, ac alias prout in dicto decreto Camerari plenius dicitur contineri. Quod si profecto remaneret, eadem inconuenientia sequerentur, quae ex dictis predecessorum nostrorum literis orta fuerunt. Licetque non immerito censeri posset in dictarum literarum reuocatione etiam decretum Camerale praefatum saltem ex identitate rationis, ne quis de rebus suis disponere arbitrio suo prohibitus videatur, comprehensum fuisse & esse, vt tamen scrupulosis omnibus, quae varia lictium femina subministrare non cessant, cauillandi materiam succidamus, decreti praefati tenorem praesentibus pro plene & sufficienter expresso habentes, Motu simili, &c. declaramus atque decernimus, decretum praefatum sub eadem cedula nostra comprehensum fuisse, & comprehendere quoad liberas domorum venditiones earundem inquilinis irrequisitis per earum Dominos factas (dummodo super earum retractatione lis mota per inquilinos, & plenarie hucusque finita non fuerit) & in futurum contrahendas, perinde ac si de dicto decreto specialis, specifica, & expressa mentio facta fuisset. Et nihilominus pro praemissorum maiori cautela & firmitate omnia & singula, quae in dicta cedula contra predecessorum literas praefatas statuimus & ordinauimus & obseruari volumus, eadem omnia cum omnibus & singulis clausulis & derogationibus in dicta nostra cedula contentis, ac si de verbo ad verbum hic expressa esset, quoad huiusmodi decretum & liberam vendendi facultatem inquilinis domorum non requisitis, statuimus & ordinamus, & obseruari volumus & mandamus. Sicque per quoscunque Iudices & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, &c. iudicari debere, irritum quoque, &c. decernimus. Non obstantibus dicto decreto Camerari huiusmodi etiam pluries confirmato, ac alijs praemissis, ac quatenus opus sit, nostra de non tollendo iure quaesito, etiam quibus alijs constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon iuramento, &c. roboratis, statutis, consuetudinibus, necnon legibus etiam municipalibus, priuilegijs quoque, &c. sub quibuscunque tenoribus, &c. concessis, &c. ceterisque contrarijs non obstantibus quibuscunque, statum & merita causarum praesentibus pro plene & sufficienter expressis habentes.

Placet Motu proprio M.

Datum Romae, Apud Sanctum Petrum, Quinto Nonas Iulij, Anno Sexto.

Hic Pont. ad terminos iuris reduxit, constitutiones Sixti IV. Leonis X. & Pij IV. quarum vigore vicini tenebantur domos vicinis vendere in certis casibus. vt sup. in const. 28. fol. 1118. Adnotat tamen de cretum Camerae Apost. quod in quibus domibus vendendari requiri debeant.

Quod decretum valde restringit, hanc dictam reuocationem huius Pont.

Ideo Pont. declarat, eius reuocationem collere etiam dictum de cretum Camerae, & illam procedere etiam contra Inquilinos.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Regulares cuiuscunque Ordinis, etiam Mendicantes, Lectores, aut in Theologia graduati, non possint saecularium confessiones audire, nisi fuerint ab Ordinarijs approbati.

Hoc idem habes in Concilio Tridentino, sessio. 23. cap. 15. De Reformatio. & Grego. 13. constitu. 15. In tanta, licet contrarium hic Pontifex statuisset supra in constitu. 38. Et si Mendicantium, fol. 982.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ROMANI Pontificis prouidentia circumspecta nonnunquam gesta per eum rationabilibus & honestis suadentibus causis moderatur & commutat in melius, prout in domino conspicit salubriter expedire. Nuper siquidem quasdam declarationes & moderationes circa nonnulla Concilij Tridentini decreta regulares personas ordinum Mendicantium eorumque instituta concernentia edidimus & promulgauimus: Et quia vt accepimus illarum vigore sacerdotes regulares praedictorum Ordinum quandoque minus idonei, & inhabiles confessionibus saecularium audiendis ab eorum superioribus praepositi absque aliqua Episcoporum, sed sola Magistri Ordinis Generalis, aut Prouincialium ministrorum approbatione admittuntur. Nos super his pro debito pastoralis officij prout tenemur salubriter prouidere volentes, tenore praesentium hanc nostra constitutione perpetua sancimus, decernimus, & declaramus, decretum Concilij Tridentini de approbatione Regularium audiendis confessionibus saecularium praepositorum ab Episcopis facienda obseruari debere, etiam in omnibus Regularibus, quorumuis Ordinum etiam Mendicantium, etiam sub regulari disciplina uiuentibus, etiam si sint lectores, aut in Theologia etiam de superiorum suorum licentia, graduati, vel promoti vel a suis Magistris Generalibus, vel Prouincialibus, Ministris, saecularium confessionibus audiendis expositi. Volumus tamen eos qui semel ab Episcopo in ciuitate & dioecesis suis praui examine approbati fuerint, ab eodem Episcopo iterum non examinari. Ab Episcopo autem successore pro maiori conscientiae suae quiete examinari de nouo poterunt. Inhibentes quibuscunque Regularibus quorumuis Ordinum, etiam Mendicantium vt praefertur, ne vigore deputationis, & approbationis ab eisdem Magistris, & Ministris, prouincialibus, etiam quod illarum occasione ab Ordinarijs huc vsque tolerati fuerint, absque speciali in posterum licentia, & approbatione ab Ordinarijs obtinenda saecularium confessiones audire praesumant, Decernentes irritum, & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac nostris literis praedictis, & alijs postea quibuscunque regularibus concessis, & forsitan extensis, quas quo ad ea quae praesentibus aduersantur & contrariantur, penitus, & omnino reuocamus, cassamus, & irritamus, necnon monasteriorum, & aliorum regularium locorum, ac ordinum quorumcunque, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis apostolicis, etiam Mari magno, seu bulla aurea, aut alias nuncupatis, quibusuis monasterijs, & regularibus locis, sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus & alijs decretis, etiam Motu proprio & ex certa scientia, ac de apostolica potestate plenitudine, aut alias quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis & innouatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quauis alia expressio habeda, aut aliqua exquisita forma seruanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso & forma in illis tradita obseruata inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque. Vt autem praesentes literae ad omnium quorum interest notitiam deducantur, nec aliquis earum ignorantiam praetendere, aut contra eas se excusare valeat, dicta auctoritate statuimus & decernimus, vt ipsaemet literae, vel earum transumptum in basilica Principis Apostolorum de Vrbe, sancti Ioannis Lateranensis, ac Cancellariae apostolicae valuis, ac in acie Campi Florae per aliquos ex Curforibus nostris publicentur, earum exemplo in singulis valuis & acie praedictis affixo & dimisso. Verum quia difficile foret praesentes literas ad singula quaeque loca in quibus de eis fides facienda erit, deferri, volumus & dicta auctoritate decernimus, quod earundem literarum transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Praelati, seu personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio & extra illud, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae sanctionis, decreti, declarationis inhibitionis, reuocationis, cassationis, irritationis, statuti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo septuagesimo primo, octauo id. Augusti, Pontificatus nostri Anno Sexto.

C. Glorierius. H. Cumyn.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo primo, Indictione decimaquarta, Die vero vigesima secunda mensis Augusti, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papae Quinti Anno eius Sexto, Retroscriptae literae affixae, & publicatae fuerunt in locis retroscriptis, per nos Ioannem Guerardum, & Alamanum de Alamanis Curfores.

Philibertus Chapius Magister Curforum.

D d 2 Reuocatio

Hae declaratio Concilij, habet supra in consti. 38. fol. 982.

Regulares non debent confessiones saecularium, nisi ab ordinarijs sint approbati.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Forma publicae. Quae mox sequitur.

Publicatio.

Reuocatio regressuum, accessuum, & coadiutoriarum quibuscunque ad beneficia Ecclesiastica concessarum.

Aliam reuocationem habes supra in Pauli Quarti. constit. 36. Ad Romani Pontificis auctoritatem fol. 622.

Prohibitionem vero de cetero illos concedendi, extendendi, aut transferendi, habes in Conc. Triden. sess. 25. De Reformatione cap. 7.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ROMANI Pontificis prouidentia circumspecta nonnunquam gesta per predecessores suos rationabilibus & honestis suadentibus causis moderatur & reuocat, prout id Ecclesiarum indemnitati conspicit in domino expedire. Hinc est quod nos, volentes omnem hereditariam beneficiorum Ecclesiasticorum successionem de Ecclesia Dei tollere, ac libertati beneficiorum huiusmodi prouidere, & vt de persona magis vtili & idonea, prout requiritur, facilius prouidere valeat, Omnes & singulos regressus, accessus, & ingressus, etiam euentuales, aut poenales, ac coadiutorias etiam, de consensu, aut alias quomodolibet sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis efficacissimis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, clausulis irritantibus, & alijs decretis quomodolibet per quosuis Romanos Pontifices predecessores nostros ad beneficia ecclesiastica, cum cura & sine cura, secularia, & quorumuis ordinum regularia, etiam si secularia, Canonicatus, & prebenda, dignitates, personatus, administrationes, vel officia in cathedralibus etiam Metropolitanis aut collegiatis ecclesijs, & dignitates ipsa in cathedralibus etiam metropolitanis post pontificales maiores, seu collegiatis ecclesijs huiusmodi principales, Regularia vero beneficia huiusmodi, monasteria etiam consistorialia, prioratus, prepositura, dignitates etiam conuentuales, personatus, administrationes, vel officia etiam claustralia, ac hospitalia & preceptorias etiam hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani, etiam quarumuis aliarum militiaru quibusuis personis cuiuscunque status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, etiam Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali dignitate, aut Cardinalatus honore pollentibus concessos, super quibus litera apostolica integraliter actenus expedita non fuerunt, etiam si in Plumbaria nostra aut penes Summatorem nostrum reperiantur, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine auctoritate Apostolica tenore presentium reuocamus, cassamus, & abolemus. Mandantes dilectis filijs nostris Vicecancellario, & dicto Summatori, ceterisque officialibus tam Cancellaria Apostolica, quam Camerae nostrae ad quos spectat, in virtute sanctae obedientiae, & sub indignationis nostrae poena, ne in futurum super dictis gratis regressus, accessus, & ingressus, necnon coadiutoriarum literas expediant aut relaxent. Decernentes ex nunc irritum & inane quicquid illorum prae textu contra praemissa scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac etiam nostra de non tollendo iure quaesito regula, ceterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem praesentes literae ad omnium, quorum interest, notitiam deducantur, nec aliquis earum ignorantiam praetendere, aut contra eas se excusare valeat, dicta auctoritate statuimus & decernimus quod earundem literarum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius praelati seu personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra illud quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae reuocationis, cassationis, abolitionis, mandati, decreti, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo septuagesimo primo, pridie Id. Septembris, Pontificatus Nostri Anno Sexto.

A. Dat.

Cz. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini nostri Iesu Christi millesimo quingentesimo septuagesimo primo, indictione decimaquarta, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri, Domini Nij Papae Quinti Anno Sexto, die vero mercurij decimanona mensis Septembris, Retroscripta litera Apostolica affixa, & publicatae fuerunt ad valuas Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, sancti Ioannis Lateranensis, Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, dimissis, illarum copijs in supradictis locis affixis per nos Ioannem de Soya, & Petrum Sprengerium Sanctissimi Domini nostri Papae Cursores.

Antonius Clerici pro domino Magistro Cursorum.

Condemnati

Condemnati in contumaciam, sponte infra annum comparentes tantum, ad faciendas defensiones admittantur, & sententia contra, interim captos late executioni demandentur.

PIVS Papa V. Motu proprio, &c. DV DVM postquam fce. rec. Pius Papa III. predecessor noster, cupiens subterfugijs delinquentium obuiare, per quasdam suas in forma Motus proprii editas literas, sub dat. Romae apud Sanctum Petrum, duodecimo Kal. Iunij, Anno sexto, inter alia statuisse, quod rei in contumaciam condemnati ad suas defensiones faciendas admitti non possint, nisi infra sex menses, quo ad faciendas, videlicet a die condemnationis, quo vero ad iam factas condemnationes a die publicationis earundem literarum computandos, per alias nostras, etiam in forma Motus proprii emanatas literas, die vigesima mensis Iunij, Pontificatus nostri anno primo publicatas, terminum sex mensium huiusmodi ad annum prorogauimus, ac contumacibus huiusmodi defensiones non nisi post anni elapsi terminum denegari debere decreuimus. Cumque, sicut accepimus, a nonnullis ordinationem, & dispositionem huiusmodi, nostramque, & dicti predecessoris in illis edendis intentionem varijs calumnijs eludere, & super earum finistris interpretationibus agentes pro Fisco, & Camera Apostolica fatigare, & causas in longum protrahere, & illas intricare, sententiarumque executionem euitare satagentibus, saepe in dubium verti contingat (licet ex verborum proprietate res clara sit) an scilicet tam sponte comparentes, de quibus loquitur Motus proprius praefati predecessoris, quam etiam capti intra dictum tempus, indistincte admitti debeant ad faciendum suas defensiones, maxime stantibus in eodem nostro Motu proprio appositis supra relatis verbis videlicet. Ac contumacibus huiusmodi defensiones non nisi post anni elapsi terminum denegari debere, quae indistincte prolatae sunt, & videntur posse comprehendere, tam sponte comparentes, quam captos nihilominus considerantes, quod verba ipsa nihil aliud disponunt quam prorogationem termini, his quibus ex forma Motus proprii praedicti predecessoris denegati non poterat. Nos igitur ad tollendum omne dubium, & absurdum euitandum, quod capti, & sponte comparentes pariter essent conditionis, necnon calumnijs, & alijs incohuenientibus huiusmodi quantum cum Deo possumus obuiare, omnemque disputandi materiam tollere, & in his opportune prouidere volentes, necnon singularum literarum praedictarum, ac indiciorum inquisitorum processuum condemnationum, & sententiarum desuper formatarum, & litarum, ac formatarum, & promulgandarum huiusmodi, aliorumque forsan latius exprimentes. tenores, continentias, formas, & compendia, ac reorum delictorum, criminum, & excessuum, ac poenarum huiusmodi, & iudicium nomina, cognomina, gradus, & qualitates, ac quantitates, & loca, pro plene, & sufficienter expressis habentes, & decernentes, necnon singulas praenarratas literas confirmantes, & innouantes, Motu simili, &c. quod banniti, & in contumaciam condemnati in poenam capitis, & ultimi supplicij, si capti ad manus Curiae deuenerint, per Iudices ad nouas, siue alias defensiones faciendas, etiam intra dictum tempus non admittantur, nisi habita a nobis, vel signatura nostra desuper gratia speciali, nec litera ipse, quae in eorum ordinem editae sunt, eis in aliquo suffragentur, aut illis se iuuare, siue defendere possint. Quinimmo, quod Iudices praefati sententias ipsas condemnatorias, tam in Vrbe, quam extra eam latas, & ferendas, si tamen legitimis praecedentibus indicijs ad inquirendum promulgatae fuerint, executioni realiter, & corporaliter suis loco, & tempore congruis respectiue totaliter, & integre contra sic captos demandent, & demandari faciant, hac nostra perpetuo valitura declaratione declaramus, & decernimus, & quatenus opus sit, de nouo statuimus, & ordinamus, & ita mentis, & intentionis nostrae fuisse, & esse attestamur. Praeterea Almae Urbis nostrae generali Gubernatori, ceterisque Iudicibus ordinarijs, vel delegatis in Romana Curia, vel extra eam residentibus quibuscunque, in virtute sanctae obedientiae, & sub indignationis nostrae poenae committimus, & mandamus districte praecipiendo per praesentes, quatenus huiusmodi nostram declarationem, seu nouam constitutionem, & ordinationem, necnon ipsas praesentes, & in eis contenta omnia, & singula in causis criminalibus, seu mixtis, ac alijs Fiscum, & Camerae Apostolicam illiusque interesse quomodolibet concernentes, nunc, & pro tempore pendentes quibuscunque, etiam si forsan aliqui capti nunc in carceribus detineantur, perpetuo inuolubiliter obseruari mandent, & faciant, & illi obseruent. Et ita, & non aliter in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices, & Commissarios, &c. etiam S. R. E. Cardinales, ac Palatii Apostolici causarum Auditores, sublata, &c. iudicari, interpretari, & diffiniri debere, irritum quoque, &c. decernimus. Non obstantibus praemissis, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutisque, ac consuetudinibus Prouinciarum, Ciuitatum, oppidorum, & locorum quorumcunque etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis, & locorum quorumcunque etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, Vniuersitatibus, Communitatibus, & hominibus Prouinciarum, Ciuitatum, & locorum praedictorum, ac etiam singulis praenominatis, & alijs quibuscunque Iudicibus, &c. per nos, & predecessores nostros concessis, ac stylo Palatii, ceterisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Volumus autem, quod praesentis Motus proprii, etiam absque data, & registratura sola signatura sufficiat, & vbique fidei faciat, in iudicio, & extra, regula contraria non obstante, eiusque transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsi originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa, seu litera desuper per breue nostrum expediri possint, & si videbitur, cum omnium, & singulorum, praenarratorum, & expressorum, aliorumque necessariorum specificatione, & insertione, & cum alijs clausulis opportunis, & consuetis.

Placet Motu proprio M.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Id. Septembris, Anno sexto.

Anno

Reuocatio regressuum, & coadiutoriarum ad beneficia concessarum, super quibus litera Apostolica integraliter expedita non fuerunt.

Cancellariae, & Camerae Apostolicae officiales, literas desuper non expediant.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Forma publicae hanc constituit, quam habes hic in fine.

Publicatio.

Pius 4. statuit condemnatos in contumaciam, infra sex menses ante ad defensiones admitti, vt eius constit. 128. licet dudum fol. 689.

Hic vero Pontificis terminum sex mensium, ad annum prorogauit vt sup. in constit. 128. licet numeras, f. 93.

Et modo declaratur huiusmodi constitutiones intelligi debere, quoad sponte comparentes tantum.

Captos vero infra annum non admittit ad defensiones, sed contra eos sententias legitimis praecedentibus iudicij ad inquirendum latas exequi debere decernit.

Decretum irritans. Clausula derogatoria.

Sola signatura sufficit.

Publicatio. Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, Milleſimo quingentefimo feptuageſimo primo, Indictione decimaquarta, die vero decimaſeptima menſis Septembris, Pontificatus autem Sanctiſſimi in Chriſto patris, & Domini Nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno ſexto, retroſcriptus Motus proprius affixus, & publicatus fuit in acie Campi Floræ, & ad valuas Cancellariæ Apoſtolicæ dimiſiſs copijs affixis, per me Io. Andream Panizzam præfati Sanctiſſimi Domini Papæ Curſ.

Io. Guerardi Magiſter Cur.

CXXXVII.

Contra non recitantes horas Canonicas.

PIVS Epicoſopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. EX proximo Lateranen. Concilio, & ſalubris ſanctio emanauit, vt quicunque habens beneficium Eccleſiaſticum, cum cura, & ſine cura, ſi poſt ſex meſes, quam illud obtinuerit, diuinum officium, legitimo ceſſante impedimento non dixerit, beneficiorum ſuorum fructus, pro rata omiſſionis officij, & temporis, ſuos non faciat, ſed eos tanquam iniuſte perceptos, in fabricas ipſorum beneficiorum, vel pauperum eleemoſynas erogare teneatur.

Concilium Lateranen. decreuit non recitantes horas Canonicas, ſi mittere fructus beneficij, pro rata omiſſionis officij.

Hinc Pont. modo declarat dicta ratam.

Veruntamen multorum animi ſuſpenſione tenentur, cuiuſmodi rata prædictæ ratio ſit habenda. Nos huic rei euidentius atque expreſſius prouidere volentes, ſtatuiſmus, vt qui horas omnes Canonicas vno, vel pluribus diebus intermiſerit, omnes beneficij, ſeu beneficiorum ſuorum fructus, qui illi, vel illis diebus reſponderent, ſi quotidie diuiderentur, qui vero Matutinum tantum, dimidiam, qui cæteras omnes horas, aliam dimidiam, qui harum ſingulas, ſextam partem fructuum euſdem diei amittat; tamenſi aliquis choro additus non recitans omnibus horis Canonicis cum alijs præſens adſit, fructusque, & diſtributiones forte aliter aſſignatas, ſola præſentia iuxta ſtatuta, conſuetudinem, fundationem, vel alias ſibi lucrificiſſe præſentatis etiam præter fructuum, & diſtributionum amiſſione.

Item ille, qui primi ſex meſibus officium non dixerit, niſi legitimum impedimentum ipſum excuſauerit, graue peccatum intelligat admiſiſſe.

Declarantes præſtimonia, præſtimoniales, portiones, & qualiacunque alia beneficia, etiam nullum omnino ſeruitium habentia obtinentes, cum prædictis pariter conuenit.

Clericos autem penſiones habentes, officium B. Mariæ tantummodo recitare; debet decernit.

At quicunque penſionem, fructus, aut alias res Eccleſiaſticas, vt Clericus percipit, eum modo prædicto ad dicendum officium paruorum Beatæ Mariæ Virginis decernimus obligatum, & penſionum, fructuum, rerumque ipſarum amiſſioni obnoxium.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum ſtatuti, declarationis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingentefimo ſeptuageſimo primo, duodecimo Kal. Octob. Pontificatus noſtri Anno ſexto.

Cz. Glorierius, H. Cumyn.

CXXXIX.

Declaratio facultatis Ordinariorum viſitandi, & corrigendi loca, & perſonas Militiæ, & Hospitalis Sancti Ioannis Hieroſolymitani, in his dumtaxat, quæ concernunt curam animarum, & adminiſtrationem Sacramentorum.

Similem declarationem fecit Greg. 13. in eius conſt. 88. Conſueuit ſedes, & vide etiam Greg. conſt. 67. Circumſpecta in omnibus.

De materia autem Priuilegiorum iſtius Militiæ, & Hospitalis poſui concord. ſup. in Pij 4. conſt. 14. Circumſpecta, fol. 663.]

PIVS Papa quintus, Ad futuram rei memoriam. EXPOSCIT paſtoralis officij debitum, cui diſponente Domino præſidemus, vt ad ea ſollicite intendamus, per quæ diſcordiarum, & litium, ac controuerſiarum quarumlibet materia tollatur. Sanè cum nonnulli ex Venerabilibus fratribus Epicoſpis dilectos filios Magiſtrum, Baliuos, Caſtellanum, Empoſte, Priores, Donatos, Capellanos, Fratres, Milites, & alias quacunque perſonas, Hospitalis S. Ioannis Hieroſolymitani ratione Eccleſiarum curam animarum habentium, illarumque Rectores, & Miniſtros ad ipſum Magiſtrum ſpectant, & pertinen. iuxta Sacri oecumenici Concilij Tridentini viſitare, dictus vero Magiſter, & alij prædicti ipſos, illorumque Eccleſias, capellanos, & Miniſtros dictis decretis minimè comprehendendi, ſed ab illis exemptos eſſe prætenderent, materia quaſtionis orta. Nos igitur eorum paci, & quieti conſulere volentes omnes lites, & controuerſias huiuſmodi tam in Romana Curia, quam alibi coram quibuſcunque Iudicibus in quacunque iſtancia penden. illarumque ſtatus, & merita pro ſufficienter expreſſis habè. ad nos auocantes, eas caſſamus, extinguiſmus, & ſuper illis perpetuum ſilentium imponimus, ac omnes dictæ Militiæ abſoluimus: Et ne in futurum aliqua amplius controuerſia oriri poſſit decernimus, declaramus, ſtatuiſmus, omnes, & ſingulos locorum Epicoſpos, & alios Superiores tanquam Apoſtolicæ Sedis delegatos omnes, & quacunque Parochiales Eccleſias, cæteraque beneficia Eccleſiaſtica ſuarum Ciuitatum, & diœceſ. quibus animarum cura imminet, ad dictam Religionem, euſque Milites, Capellanos, Miniſtros, Rectores quomodolibet

Ortae erant lites inter Epicoſpos multos, & Militiam iſtâ, ſuper iure viſitandi Eccleſias, & Militiæ perſonas, quod illi habere prætendebat vigore Cœc. Trid. ſeſſ. 21. cap. 6. de reformat.

Pont. ideo lites omnes extinguit.

modolibet pertinen. etiam quod in eis Epicoſpalem, & temporalem iuriſdictionem Religio, & Milites prædicti haberent, eorumque Eccleſias, Rectores, Vicarios, & Miniſtros quocunque (in hiſtamen dumtaxat, quæ animarum curam illiuſque exercitium, & Sacramentorum adminiſtrationem reſpiciunt) viſitare, omneſque actus viſitationem concernentes exercere poſſe, & debere, ac Rectores, cæteroſque huiuſmodi Miniſtros curam animarum exercentes minus idoneos reſertos, ſiquidem ad nutum amouibiles ſint ſtatim amouere, ſi vero titulares ſint illico ſuſpendere, ac Superiores eorum monere, vt intra aliquem breuem terminum in locum amotorum ſubrogent alios idoneos, prius tamen per ipſos Epicoſpos, & alios Superiores examinatos, & approbatos, titularibus vero ſuſpenſis deputent alios idoneos pariter examinatos, & approbatos, vt ſupra in coadiutores, ſeu Vicarios iuxta decretum Concilij, ſeſſione vigefimaprima, capite ſexto. Interea vero dum hæc ſubrogatio, ſeu deputatio fiat, ipſi Epicoſpi, & alij Superiores pro neceſſitate curæ animarum prouideant arbitrio ſuo: quod ſi Superiores dictorum Rectorum, & Miniſtrorum intra tempus præfixum non ſubrogauerint, aut deputauerint vt ſupra, tunc dicto termino elapſo ipſi Epicoſpi, & alij Superiores alios præuio examine iuxta euſdem Concilij formam idoneos reſertos in locum amotorum ſubrogent. Titularibus vero ſuſpenſis coadiutores deputent iuxta dictum capitulum ſextum, ſeſſione vigefimaprima, qui tamen in dictis parochialibus perinde inſeruiant, ac ſi ſubrogati, aut deputati ab ipſis Superioribus Religionis, & Militum prædictorum fuiſſent. Volumus autem, quod Epicoſpi, & alij Superiores prædicti viſitationem huiuſmodi, & prædicta omnia ſolum tanquam delegati Apoſtolicæ Sedis, & gratis, & abſque vllis dictæ Religionis Rectorum, & Miniſtrorum impenſa, & onere faciant, in collatione item ordinum, necnon ſanctificatione Eccleſiarum, & ſacrorum vaſorum, ac benedictionibus, & alijs actibus ſpiritualitatem concernentibus, ac inſtitutione præſentatorum ab eiſdem Militibus ad beneficia, aut approbatione, ſeu confirmatione, ſeu confirmatione, quas ab eiſdem fieri harum præſentium vigore contigerit, gratis omnia faciant, & diligenter attendant, vt nullos admittant, qui qualitates à Concilio requiſitas non habeant, ac præuio examine iuxta euſdem Concilij decreta idonei non exiſtant. Nolumus autem Epicoſpi, & alios Superiores locorum ſupraſcripta facultate viſitandi vti, qui tum eadem Religionem, & Militibus ſuper iuriſdictione Epicoſpali in locis viſitan. coram quibuſcunque Iudicibus litigant, niſi ipſi Epicoſpi, & alij Superiores in quaſi poſſeſſione antiqua exercitij iuriſdictionis huiuſmodi exiſterent, ſaluo tunc iure vtrique illaſo in petitorio, ſed quod Epicoſpi, & alij Superiores viciniore ius aliquod in iuriſdictione huiuſmodi non habentes nullumque intereſſe præſentantes, facultate prædicta vtantur. Nolumus item per præſentes vllum afferri præiudicium iuri viſitandi dictas parochiales Eccleſias, & alia beneficia curam animarum habentia, quoad antea Religionis, & Militibus prædictis competeſſe, Inhibemusque expreſſe dictis Epicoſpis, & alijs Superioribus ne hac facultate viſitan. eis per præſentes conceſſa alio vtantur modo, quam præſcripto. Sicque per quocunque Iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate ſungen. ſublata eis, & eorum cuiuſlibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diſſiniri debere, irritum quoque, & inane ſi ſecus ſuper hiſ à quoquam quauis auctoritate ſcianter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Non obſtan. præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis in Prouincialibusque, & ſynodalibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus, necnon quibuſuis ſtatutis, & conſuetudinibus, ſtabilimentis, vſibus, & naturis etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, & confirmatis, quibus omnibus, eorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur præſentibus pro ſufficienter expreſſis habent. illis alias in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat ad effectum præſentium ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prout ſides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum ſub Anulo piſcatoris, die vigefimoſecundo Septembris, milleſimo quingentefimo ſeptuageſimo primo, Pontificatus noſtri Anno ſexto.

Declaratque iuriſdictionem Epicoſporum, & aliorum Superiorum ſuper iure viſitandi.

CXXXX.

Declaratio Priuilegiorum Fratrum ordinis Prædicatorum.

Hæc conſtitutio reducta fuit ad terminos iuris, & Concilij Trid. vt infra in Greg. 13 conſt. 15. In tanta.

PIVS PP.V. vniuerſis, & ſingulis Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepicoſpis, & Epicoſpis, ac dilectis filijs Abbatibus, & alijs perſonis in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, necnon Metropolitan. & aliarum Cathedralium Eccleſiarum, Canonicis, ac eorumdem Patriarcharum, Archiepicoſporum, & Epicoſporum, officialibus, ſeu Vicarijs, in ſpiritualibus, generalibus, vbilibet conſtitutis, ſalutem & Apoſtolicam benedictionem. AD HOC NOS DEVS prætulit in familiâ domus ſuæ, vt ſingulis opportuna prouiſionis auxilia fidelis ſeruitutis, iniuncta prouidentia, pro tempore diſpenſantes Religioſorum, quorumlibet, præſertim Fratrum ordinis Prædicatorum, in humilitatis ſpiritu, ſub Religionis iugo, Deo ſeruientium, neceſſitatibus intendamus, diſpendijs, & oppreſſionibus, diuina cooperante clementia ſalubriter occurramus. Sanè licet, Nos, & quamplures Romani Pontifices prædeceſſores noſtri, propter vberes fructus, quos dictus ordo fratrum Prædicatorum, multa præfulgens gloria meritorum, & gratia ſanctitatis in agro militantis Eccleſiæ in propagationem fidei Orthodoxæ, eatenus produxerat, ac in futurum producturum fore, firma ſpe ſperabatur, & vt Fratres ipſi quietius eorum ſanctis officijs, vitæque regulari, ac verbî Dei prædicationibus libentius, & alacrius ad ipſius fidei Chriſtianæ propagationem incumbere valerent, & incumbere, cum effectu, quamplura priuilegia, indulta, gratias, exemptiones, & immunitates eis conceſſerint. Et inter cætera, per quasdam alias noſtras literas declarauerimus, Canonem, ſeſſione 24. cap. 4. Tridentini Concilij, per quem omnibus regularibus, etiam in ſuorum ordinum Eccleſijs, contradicente Epicoſpo,

Hic Pont. & prædeceſſores conceſſerunt multa priuilegia, ordini prædicatorum, vt habes ſup. in conſt. 14. Dum ad vberes, fol. 944.

po, prædicationis officium interdicitur, fratres huiusmodi. Quando à suis Generalibus, vel eorum Ministris, Prouincialibus, ad id deputati fuerint, non comprehendere, neque eos afficere; immo voluerimus, quòd in eorum Ecclesijs, quando eis placeret licetè, etiam absque vllò impedimento, vel contradictione, etiam Episcopi, nisi ipsæ prædicaret, licet in Cathedrali Ecclesia, tunc prædicaretur, prædicare possent.

Et in Conc. Trid. sess. 25. cap. 13. circa Quartam funeralium vt d. c. 38.

Circa autem quartam funeralium, de qua in session. 25. cap. 13. eiusdem Concilij, Nequaquam domos, seu Conuentus, & Monasteria, quæ à quadraginta annis citra, tunc fundata existebant, postquam Concilium ipsum loquitur tantum de Monasterijs, seu domibus ante quadraginta annos fundatis, & quæ ipsam quartam soluere consueuerunt, & tantum ceræ, & aliorum, quæ tempore, quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur, non autem de Missis, seu Legatis, vel alijs fratribus ipsis, seu Monialibus relictis, aut alias quomodolibet donatis solui debere, sicque decretum Concilij huiusmodi, quoad dictam quartam funeralium soluendum intelligendum esse decreuerimus. Vbi vero non est consuetudo soluendi quartam funeralium huiusmodi, de nullo suprascriptorum solui debere declarauerimus. Nec ad quartam, seu aliam partem eorum, quæ etiam pro ornamento Ecclesiæ palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & aliorum, quæ dictis Ecclesijs, seu fratribus, etiam pro eorum victu, aut alijs relinqui, vel dari contingeret, aliquid contribuere tenerentur, ac curatis, seu parochialium Ecclesiarum Rectoribus ius tantum sepulturæ eis solui consuetum, nec aliquid aliud, quamuis partes ad earum libitum Ecclesijs ipsorum fratrum, seu eisdemmet Fratribus alia quæcunque tribuissent, seu elargiti fuissent, quando in eorum Ecclesijs corpora mortuorum sepeliuntur eis solui, seu ad aliquorum onerum contributionem eisdem curatis faciendam teneri, nec propterea impediri posse fratres ipsos, quin possent defunctorum corpora præfata, ad eorum Ecclesias tumulanda deferri facere.

Exemptionesq; à contributione pro Seminaris, & decimis ac iurisdictione Ordinarij vt in d. c. 68. Et ab omni iurisdictione, & Superioritate Ordinarij.

Neque dictos fratres, illorumque loca, etiam si curam animarum haberent, aut quæcunque beneficia eis vnita ad aliquam contributionem pro Seminaris, aut decimarum aliquarum solutionem pariter teneri, nec cogi posse, immo illos, & eorum domos, Monasteria, beneficia, & loca ab illis quomodolibet dependentia, eorumque bona quæcunque, tam ad eos, quam ad Moniales præfatas quomodolibet pertinentia, à quibuscunque decimis, primitijs, quartis, medijs, & alijs fructuum partibus, necnon subsidijs charitatijs, etiam per nos, ex quacunque causa concessis, ac alijs quibuscunque oneribus, tam ordinarijs, quam extraordinarijs. Necnon ab omni iurisdictione, & superioritate ordinarij locorum, ita vt ordinarij ipsi aliquam iurisdictionem, siue potestatem in eos exercere, siue eos eorum iurisdictioni subijcere, vel aliquid contra eos facere minime possent eximerimus, & liberauerimus.

Nihilominus, sicut accepimus, nonnulli Episcopi, siue alij locorum ordinarij, alijque Ecclesiarum Prælati, necnon Canonici, siue capitulares personæ, ac parochialium Ecclesiarum, Rectores, & alia tam Ecclesiastica, quam secularia personæ, qui non cessant dictos fratres, & Moniales, eorumque personas, siue œconomos, & procuratores, super præmissis diuersimode molestare, & ipsos in eorundem quiete, & spiritibus muneribus turbare.

Nonnulli tamè Episcopi & alij molestabant fratres, & Moniales super præmissis ex causis hic expressis.

Alij enim prætendentes quòd cum Canon Concilij huiusmodi super quo, vt præfertur, nostra emanauit declaratio, loquatur nisi de vna quarta Cathedrali, seu parochiali Ecclesiæ solui consueta, nec dictum Concilium, nec nos cogitauerimus de duabus quartis, scilicet vbi consueuit solui, & Cathedrali, ac parochiali Ecclesijs, & ideo dictis in locis cessare dispositionem dictæ declarationis nostræ, & Canonis Concilij.

Alij vero etiam prætendentes (quod dictis nostris declarationibus non obstantibus) fratres prædictos quantumcunque ab eorundem Superioribus approbatos in eorum Ecclesijs, & locis prædicare non posse, nisi primo se coram ordinarijs ipsis, siue eorum Vicarijs, & licentiam suorum Superiorum muneris dictæ prædicationis præsentauerint, & ab eisdem ordinarijs, seu dictis eorum Vicarijs benedictionem obtinuerint.

Alii etiam locorum ordinarij, necnon Canonici, & capitulares personæ tam Metropolitanarum, & Cathedralium, quam Collegiarum, necnon parochialium Ecclesiarum Rectores, siue aliæ personæ Ecclesiasticæ etiam prætendentes dictos fratres alienas parochias cum eorum Cruce eleuata ad leuanda cadauera eorum, qui in Ecclesijs domorum, & locorum eorundem fratrum elegerint sepulturam, intrare, & dicta cadauera ad ipsorum fratrum Ecclesias pro eis inibi tumulandis, recusante ipso loci ordinario, siue capitulo, vel Rectore, deferre, seu deferri facere non posse.

Alii autem ex consuetudine prætendentes, quod fratres ipsi cum eorum Cruce non possint leuare cadauera defunctorum ex eorundem domibus, & eorum funus exequi, sed capitulis, siue capitularibus personis, seu Rectoribus ipsis id tantum licere, & primo ad ipsorum Capitulum, siue presbyterorum Ecclesias dicta corpora deferri debere, & in eisdem Ecclesijs funus, siue funeris officium peragi, postea vero per ipsos presbyteros retentis funeralibus vniuersis, siue soluris sibi certis pecunijs per hæredes defuncti pro funere, & exequijs, siue missis in eorundem Ecclesijs celebrandis, tunc, & non alijs licere Fratribus corpus, siue cadauer defuncti ad eorum Ecclesiam deferre.

Alii etiam prætextu diuersarum consuetudinum, & concordatorum, etiam cum dictis fratribus initorum, prætendentes à dictis fratribus, & Monialibus velle habere, & sibi exigere licere, quartam, seu aliam portionem, etiam quoruncunque Legatorum, & seu aliarum piarum largitionum, ipsis Fratribus, & Monialibus, siue eorundem domibus, Ecclesijs, & locis quoquomodo factarum.

Alij etiam prætendentes iurisdictionem, & superioritatem in dictos fratres, & Moniales, eorundemque domos, Conuentus, Monasteria, & loca exercere posse, & propterea ipsos fratres, & Moniales ad solutionem diuersorum onerum, & impositionum, dictorumque subsidij, & decimarum cogunt, & compellunt.

Alijque in erectione, siue institutione, & acquisitione nouorum locorum, siue domorum, Conuentuum, & Ecclesiarum dicti ordinis, & alijs præmissorum occasione eosdem fratres, & Moniales molestant, & perturbant, contra nostrarum, & dictorum prædecessorum nostrorum literarum formam, & tenorem.

Nos præmissis, & alijs similibus grauaminibus, perturbationibus, & molestijs fratribus, & Monialibus præfatis illatis eorundemque fratrum, & Monialium quieti, & tranquillitati consulere, & vt fratres ipsi facilius & promptius eorundem officia, & vitam regularem, ac munus prædicationis eis iniunctum, ad summi Dei laudem, & fidei Catholice propagationem, exequi, & adimplere, illisque incumbere possint, & ad illa promptiores reddantur, opportune prouidere, ac omnem ambiguitatem, etiam nostræ amplioris declarationis ministerio

ministerio remouere volentes; Ipsosque fratres, & Moniales, & eorum singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis, sententijs, censuris, & poenis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, & ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolutes, & absolutos fore censentes, Necnon literarum præfatarum, ac cuiusuis litis, & causæ, desuper inter quoscunque, & in quauis instantia pendens. status, & merita, nominaque, & cognomina Iudicum, & collitigantium, eorumque iura, & titulos, ac sententiarum desuper forsan latorum, Necnon transactionum, siue conuentionum inter eos initarum, ac instrumentorum, aliarumque scripturarum desuper quomodolibet confectorum, & inde secutorum quoruncunque tenores, presentibus pro expressis habentes. Motu proprio, non ad alicuius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & ex certa scientia nostris, omnes lites, causas, controuersias, & quæstionum materias, super præmissis, & eorum occasione, inter fratres, & seu etiam Moniales præfatos ex vna, Necnon Episcopos, & locorum ordinarios, ac Canonicos, siue capitulares personas, parochialium Ecclesiarum, Rectores, & alias quascunque personas Ecclesiasticas, & sæculares præfatas, partibus ex altera, coram quocunque Iudice, seu quibusuis Iudicibus Ecclesiasticis, & sæcularibus, etiam Sedis Apostolicæ de Latere legatis, ac Vicelegatis, ac etiam ab eadem sede delegatis, & subdelegatis, ac alijs quibusuis, etiam S. R. E. Cardinalibus, & Sacri Palatii Apostolici causarum Auditoribus, quomodolibet in prima, seu alia quacunque etiam forsan vltiori instantia introductas, & adhuc forsan pendentes, etiam forsan si super illis, etiam contra dictos fratres, & Moniales, per vnam, vel plures sententias iudicatum, & inter ipsas partes concordatum, siue transactionum desuper fuerit, Apostolica auctoritate, tenore presentium ad nos auocamus, eaque omnia, & singula cassamus, & extinguimus, ac pro casis, & penitus extinctis haberi volumus, & declaramus, eisdemque Episcopis, locorum ordinarijs, Vicarijs, Canonicis, Capitularibus personis, necnon parochialium Ecclesiarum Rectoribus, & cæteris personis Ecclesiasticis, & sæcularibus, desuper perpetuum silentium imponimus.

Ideo hic Pont. ad se aducat & nes controuersias ipsi Fratribus desuper illatas.

Necnon omnia, & singula priuilegia, indulta, concessiones, suppressiones, extinctiones, vniones, incorporationes, applicationes, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, communicationes, indulgentias, & alias quascunque gratias dicto ordini fratrum Prædicatorum, & eiusdem pro tempore existentibus Magistro Generali, Prouincialibus, Superioribus, fratribus, & Monialibus præfatis eorundemque domibus, Conuentibus, Monasterijs, Ecclesijs, & locis, ac menbris, colonis, seruitoribus, Procuratoribus, œconomis, ac alijs personis quibuscunque dicti ordinis regulam profitentibus, etiam oblati, & tertij habitus Monialibus nuncupatis, per quoscunque Romanos Pontifices, prædecessores nostros, ac nos, & Sedem præfata, ac dictæ Sedis Legatos, Vicelegatos, Episcopos, locorum ordinarios, & quascunque alias personas, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque quibusuis clausulis, statutis, & etiam irritantibus, decretis, hæctenus quomodolibet concessa, approbata, & innouata, literasque desuper, tam sub plumbo, quam in forma Breuis, & alijs quomodolibet confectas, & expeditas, ac prout ea omnia, & singula per eosdem prædecessores, ac nos, & Sedem præfata, aliosque prædictos concessa, approbata, & innouata fuerunt. Quorum omnium, & singulorum tenores, formas, & datas, ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus haberi volumus pro expressis, eisdem auctoritate, & tenore approbamus, confirmamus, & innouamus, illaque omnia, & singula efficacia existere, & perpetuum roboris firmitatem obtinere, ac suos plenarios, & integros effectus fortiri: Necnon ab omnibus, & singulis, quauis etiam de Latere legati, Vicelegati, Necnon Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, & quauis alia Ecclesiastica, siue sæculari, & temporali præfulgeant dignitate, & præminentia, etiam sub sententijs, censuris, & poenis in eisdem contentis, perpetuo inuiolabiliter obseruari debere decernimus.

Confirmatque omnia priuilegia eiusdem Fratibus concessa.

Et insuper quod fratres dicti ordinis (ab eorum Superioribus tamen approbati) in eorum Ecclesijs, quòd eis placuerit, etiam quod in Cathedrali Ecclesia (non tamen ab Episcopomet) prædicetur, liberè, & licitè absque aliquo impedimento, siue etiam ipsius Episcopi contradictione, & absque eo, quòd coram dicto Episcopo, se non præsentauerint, nec eidem licentiam muneris prædicationis huiusmodi exhibuerint, & ab eodem Episcopo benedictionem, vt præfertur, non obtinuerint prædicare, & munus prædicationis huiusmodi exequi.

Declarat etiam eorundem priuilegia circa prædicationes.

Necnon fratres ipsi quæcunque corpora defunctorum, qui se in eorum Ecclesijs sepeliri ordinauerint, vel si à defunctorum hæredibus, siue curam funeris habentibus, vocati fuerint, ipsorum fratrum Cruce eleuata, etiam sine dictorum Canonicorum, ac Capitularium personarum, necnon curatorum, vel aliorum presbyterorum interuentu ex ipsorum defunctorum domibus leuare, eaque accipere, & associare, ac ad ipsorum fratrum Ecclesias directè deferri, & in eorum Ecclesijs (non tamen tempore interdicti) sepeliri facere, saluo dumtaxat iure parochiali, Nec fratres ipsi ad alterius cuiusuis contrariæ consuetudinis, vsus, siue moris, obseruationem teneri, vel super præmissis à quoquam quauis auctoritate, molestari, seu perturbari possint, vel debeant.

Mortuosque sepeliendos.

Quartam autem funeralium, quoad domos, seu Conuentus, & Monasteria ipsius ordinis, tempore dicti Concilij Tridentini, ante quadraginta annos fundata, & erecta, & ratione illorum vbi consuetudo illam soluendi tantum extitit, ac de ceris, & alijs, quæ deferuntur iuxta cadauer, dum ad sepulturam deferuntur, non autem de alijs quibusuis eisdem fratribus, seu Monialibus, aut eorum domibus, Conuentibus, Monasterijs, Ecclesijs, & locis, etiam pro funeris, siue anniuersarij, aut Missarum celebratione donatis, legatis, siue alijs quomodolibet largitis, & vbi duæ quartæ forsan solui consueuerint, vna scilicet parochiali Ecclesiæ, alia vero Episcopo, siue Cathedrali, aut Collegiatæ Ecclesiæ, siue Canonicis, & Capitulo eiusdem, vna tantum, scilicet Episcopo, vbi vero consuetudo illam soluendi non fuit, siue domus, Conuentus, & Monasteria dictorum fratrum, & Monialium, post quadraginta annos erecta, siue fundata fuerint, nequaquam nec vllò modo soluere, seu tradere, omnem aliam præmissis contrariam consuetudinem, siue morem, harum serie cassantes, & extinguentes, ac omnibus, & singulis quorum interest desuper perpetuum silentium imponentes.

Et quartam funeralium.

Minusque fratres, & Moniales ipsi, ad aliquorum onerum Realium, vel personalium, etiã ratione eorundem domorum, seu Conuentuum, Monasteriorum, Ecclesiarum, & locorum, ac quoruscunque beneficiorum, eisdem vnitorum, etiã si, vt præfertur

Et circa exemptionem à decimis, & constitutionibus tur cu.

tur curam animarum habeant contributionem, siue solutionem etiam pro Seminario, & decimarum, quarumcunque, aut cuiuscunque subsidii, etiam charitatiui, & Triennalis nuncupati, nunc, & pro tempore per nos, & quoscunque Romanos Pontifices, aut Sedem præfatam impositorum, & imponendorum ex quauis causa, quantumcunque vrgentissima teneantur, vel desuper aliter molestari possint, seu debeant.

Edificatio quorum locorum

Quodque fratres, & Moniales præfati, vbique locorum nouas domos, siue Conuentus, & Monasteria, ac Ecclesias, dictorum ordinis, cum claustris, cellulis, refectuariis, dormitorijs, aliisque officijs necessarijs, ordinarii loci, siue cuiuscuis alterius licentia, desuper minimè requisita, construere, ædificare, erigere, & instituere, nec pariter super his molestare possint, siue debeant, eisdem auctoritate, & tenore, etiam perpetuo, statuimus, ordi namus, & declaramus, eisque fratribus, & Monialibus, super præmissis omnibus, & singulis licentiam, & facultatem concedimus, & impartimur.

Exemptionem a iurisdictione ordinariarum.

Ac etiam ipsos fratres, & Moniales, eorumque domos, Monasteria, beneficia, & ab illis quomodolibet dependentia loca, ac bona quæcunque cuiuscunque qualitatis, & quantitatis existant, dictorumque bonorum colonos, laboratores, & conductores, ac oblatos, & tertij habitus Moniales, aliasque personas præfatas, a quibusuis decimis, etiam prædialibus, & primitijs, quartis, medijs, & alijs partibus fructuum, ac subsidijs, etiam charitatiuis præfatis, ac ab omni iurisdictione, & Superioritate quorumcunque locorum ordinariarum, etiam de nouo, quatenus opus sit auctoritate, & tenore similibus eximimus, & liberamus, ac exemptos, liberos, & immunes penitus esse volumus, Necnon, quatenus opus sit, illos eorumque singulos, in ius, & proprietatem Beati Petri, & Sedis Apostolicæ, ac sub eorum speciali, & immediata protectione suscipimus, ac eos solum, & dumtaxat immediate Sedi præfatæ, & nobis, ac pro tempore existenti Romano Pontifici, subiacere decernimus, & declaramus.

Facultatem etiam eisdem fratribus & Monialibus ecclesiasticis, eligendi quoscunque personas, in Ecclesiasticis dignitate constitutas, in eorum cõseruatores, & Iudices, qui hoc munus reculare non possint.

Et ut fratres & Moniales a præmissis molestijs, & perturbationibus subleuari, quietius Altissimo famulari, & vberiores fructus quotidie in agro Domini, pro Christianæ Religionis defensione, & ampliacione perferre possint, tam vos omnes & singulos supradictos, quam quascunque alias personas in dignitate Ecclesiastica vbilibet, & in quibusuis Mundi partibus constitutas, & quoscunque locorum ordinarios, ac eorum Vicarios, & officiales, Necnon Canonicos Metropolitanarum, & altorum Cathedralium Ecclesiarum, per eosdem fratres, & seu Moniales, ac dicti ordinis Fratrum Prædicatorum, Superiores, & domorum Priores, ac eorum singulos pro tempore eligendos, in eorum, & dictorum eorundem priuilegiarum, indultorum, concessionum, & gratiarum, & singulorum aliorum præmissorum Conseruatores, & Iudices vnicos, qui, quamdiu dictum officium exercueritis, & ipsi exercuerint, à nemine, quo minus illud exerceatis, & exerceant, sub aliquo prætextu, ac sub excommunicationis, siue suspensionis à diuinis latæ sententiæ, quam eo ipso incurrere volumus, & declaramus respectiue poena impediri, vel molestari possitis, & possint, dicta auctoritate deputamus. Ita quòd vos, seu alij quicunque sic electi, sub excommunicationis, & seu suspensionis latæ sententiæ poena huiusmodi, quam statim, quod munus, siue officium Conseruatoris huiusmodi acceptare, & debite ac plenariè exequi neglexeritis, & neglexerint, absque alterius declarationis ministerio incurrere volumus, Nec ab aliquo quam à nobis, & pro tempore existente Romano Pontifice (præterquam in mortis articulo) absolui posse, eosdem Priores, Superiores, & fratres, ac Moniales, etiam tertij habitus oblatos & alios præfatos, ac eorum singulos, aduersus inferentes eis, aut eorum Procuratoribus, Agentibus Seruitoribus, & familiaribus in præmissis, & eorundem aliquos, molestias, siue perturbationes aliquas, seu iniurias, grauamina, vel damna, in personis, rebus, & bonis, seu exigendo ab eis vestigalia, datia, pedagia, gabellas, collectas, aut alia onera defendere, perseverare, ac omnem eorum iurisdictionem exercere, Necnon sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, contra rebelles, & inobedientes cum effectu promulgare, ac omnibus facultatibus Conseruatoribus dicti ordinis fratrum Prædicatorum, illiusque fratribus, & personis per quascunque literas Apostolicas quomodolibet concessis uti, ac priuilegia Superioribus, Prioribus, & fratribus, ac Monialibus præfatis pro tempore concessa, eis obseruari facere debeatis, & debeant.

Declarat etiam eosdem fratres, & alias personas eiusdem ord. alibi quam loca eorum Conseruatoribus conuenire nec conueniri posse.

Neque Superiores, Priores, Moniales, oblati, & cæteræ personæ ordinis huiusmodi, & ab eis dependen. præfata coram alijs quam vobis, & dictis Conseruatoribus, etiam vigore, seu prætextu quarumcunque constitutionum, & ordinationum, aliorum Regnorum, etiam quòd non habentes Superiorem in illis Regnis, coram secularibus Iudicibus respondere debeant, ac teneantur in iudicium vocari, vel aliàs molestari, quauis occasione, vel causa, possint, vel debeant. Quodque ipsi fratres, & Moniales oblati, & aliæ personæ præfate, siue actores, siue rei existant, coram aliquo alio Iudice ordinario, vel delegato, quam prædicto suo Conseruatore (coram quo primo vnã sententiam diffinitiuam, antequam ipsi ad aliud iudicium euocentur, seu causa cõmittatur, vel transferatur, obtinere debeant, & teneantur) ut præfertur, etiam quauis occasione, vel causa molestari, vel in iudicium trahi, siue ad iudicium euocari, vel agere minimè possint, siue debeant eisdem auctoritate, & tenore, etiam statuimus, ordinamus, & decernimus.

Conseruatori iurisdictione, & facultate.

Et insuper aduersus molestatores, inquietatores, & alios iniuriatores huiusmodi, volentes eisdem ordini, Magistro Generali, Prioribus, Superioribus, fratribus, Monialibus, oblati, seruitoribus, & economis, Procuratoribus, & alijs eorum personis præfatis illo remedio prouidere, per quod ipsorum compescatur temeritas, & alijs aditus, & voluntas committendi similia præcludatur. Discretionem vestrã per præsentem mandamus, Quatenus vos, vel duo, aut vnus vestrum, per uos, vel alium, seu alios, etiam si sint extra loca, in quibus estis deputati Conseruatores, & Iudices ordini fratrum Prædicatorum, ac illius pro tempore existentibus Magistro Generali, Prioribus, Superioribus, fratribus, Monialibus, oblati, & futuris, quibusuis alijs personis præfatis, efficacis defensionis præsidio assistentes, non permittatis eos super ijs, ac eorum priuilegijs, immunitatibus, gratijs, concessionibus, facultatibus, exemptionibus, indultis, ac alijs quibusuis eisdem concessis per quoscunque Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, aliosque Ecclesiarum Prælatos, necnon eorum Vicarios, officiales, Capitula, Collegia, & Clericos, ac Ecclesiasticas personas, tam seculares, quam Sancti Benedicti, Sancti Augustini Cisterciensium, Carthusien. Cluniacens. Præmonstratensium, & aliorum quorumcunque ordinum, & Congregationum, ac Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, & S. Iacobi de Spata, ac Iesu Christi, & quarumcunque aliarum Militiarum Religiosos, & Milites, exemptos, & non exemptos, necnon Duces, Marchiones, Comites, Barones, Milites, & laicos, Cõmunitates, Ciuitatum, Vniuersitates, Oppidorum, Castrorum, Villa-

Villarum, & aliorum locorum, ac alias singulares personas, Ciuitatum, & diocesium, ac quarumcunque aliarum partium, super præmissis, & eorum aliquo, quouis prætextu, & quæsito colore, & contra præmissorum singulorum tenorem, & formam indebitè molestari, aut eis, vel eorum alicui, molestias grauamina, damna, seu iniurias, & iacturas, irrogari, facturi dictis Prioribus, Superioribus, Fratribus, Monialibus, oblati, alijsque personis prædictis, cum ab eis, aut eorum aliquo fueritis requisiti, super dictorum priuilegiarum, indultorum, exemptionum, libertatum, facultatum, & aliarum, gratiarum, præfatarum obseruatione. Necnon super quibusuis molestijs, damnis, iniurijs, atque iacturis sibi pro tempore illatis, seu inferri cõminatis, in illis videlicet, quæ iudicialem requirunt indaginem summarie, simpliciter, & de plano sine strepitu, & figura iudicij, sola facti veritate inspecta, in alijs vero, prout qualitas eorum exegerit iustitiæ complementum, Molestatores, & iniuriatores huiusmodi, Necnon contradictores, quoslibet, & rebelles, cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis extiterint, quandocunque, & quotiescunque expedierit, auctoritate nostra, per censuram Ecclesiasticam, appellacione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis: & nihilominus legitimis super his, per vos habendis seruatis processibus, illos, quos censuras, & poenas præfatas, ac aliàs per vos pro tempore latas incurrisse vobis constiterit, eas incurrisse declaretis, ac censuris, & poenis prædictis, quoties opus fuerit, etiam iteratis vicibus aggravare curetis. Caterum si per summariam informationem, per vos super ijs habendam, etiam vobis constiterit, quòd ad loca, in quibus molestatores, & iniuriatores huiusmodi, Necnon cæteros, quos præsentis literæ concernunt, pro tẽpore morari contigerit, pro monitionibus, requisitionibus, & inhibitionibus ipsis, ac citationibus de eis faciendis tutus non pateat accessus. Nos vobis, monitiones, requisitiones, & citationes, ac inhibitiones quaslibet, tam contra in iudicio præsentem, quam alios quoscunque sua quomodolibet interesse putantes, & quacunque auctoritate, siue dignitate præfulgentes, in decreto, siue executione dictæ citationis, siue inhibitionis nominandos, etiam sub eisdem censuris, ac alijs arbitrio vestro imponendis, & applicandis poenis, etiam pecuniarijs, etiam per edicta publica locis affigenda publicis, & partibus illis vicinis, de quibus sit verisimilis coniectura, quo ad ipsorum monitorum, requisitorum, & citatorum notitiam peruenire valeat, faciendi, & decernendi, eosque citandi, ac eisdem molestatoribus, iniuriatoribus, contradictoribus, & rebellibus, ac alijs quibus opus fuerit, etiam sub censuris Ecclesiasticis, ac alijs poenis, etiam pecuniarijs, suo arbitrio moderandis, inhibendi, easque incurrisse modo præmissis declarandi, aggravandi, & auxilium brachij secularis inuocandi: Necnon causas, & controuersias quascunque dictorum fratrum Monialium, & dicti ordinis Superiorum oblatorum, ac aliarum personarum præfatarum, super quibusuis rebus, & negocijs, motas, & mouendas, actiue, & passiuè, cum omnibus, & singulis earum incidentibus, dependentibus, & emergentibus, annexis, & connexis, modo præmissis, & tam coniunctim, quam diuisim, arbitrio vestro, audiendi, cognoscendi, decidendi, & in suis statu, & terminis reassumendi, & sine debito finiendi, & terminandi, & eorundem. Necnon sententias per uos ferendas postquam transfuerint in rem iudicatam, vel alias de iure executioni locus fuerit, debite exequendi, & executioni demandandi, plenam, & liberam, earundem tenore præsentium concedimus facultatem, & potestatem. Ac volumus, & eadem Apostolica auctoritate decernimus. Quòd monitiones, requisitiones, citationes, & inhibitiones, sic factæ huiusmodi, ipsos monitos, requisitos, citatos, & inhibitos recte, perinde, ac si eis factæ, insinuata, & intimata personaliter extitissent.

Clausula derogatoria.

Sicque in præmissis omnibus, & singulis, per quoscunque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere. Ac irritum, & inane, quicquid secus super his, à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Decretum irritans.

Non obstantibus tam fec. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri, qua cauetur, ne quis extra suam Ciuitatem, vel diocesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis, vltra vnã dietam, à fine suæ diocesis ad iudicium euocetur, seu ne Iudices à Sede prædicta deputati extra Ciuitatem, & diocesim in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alij, vel alijs vices suas committere præsumant, & de duabus dietis in cõcilio generali ædita, dummodo vltra tres dietas aliquis vigore Præsentiũ ad iudicium non trahatur. Seu quòd de alijs quam manifestis iniurijs, & violentijs, ac alijs, quæ iudicialem non requirunt indaginem, poenis in eos, qui secus egerint, & in id procurantes adiectis, Conseruatores, se nullatenus intromittant, quam alijs quibuscunque constitutionibus à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, tam de iudicibus delegatis, quam personis vltra certum numerum ad iudicium non vocandis, aut aliàs æditis, quæ vestræ in hac parte possent iurisdictioni, aut potestati, eiusque libero exercitio quomodolibet obuiare. Quodque vos filij Canonici officiales, & Vicarij non sitis de personis quæ deputari possunt in Conseruatores. Priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, ac exemptionibus, facultatibus, & alijs cõseruatorijs, per nos, ante eosdem prædecessores nostros Romanos Pontifices, quibusuis Ecclesijs, Monasterijs, Hospitalibus, & alijs pijs locis. Necnon ordinibus, Congregationibus Militijs, Communitatibus, & alijs Collegijs, ac vniuersitatibus etiam studiorum generalium, Ciuitatibus, Castris, Terris, & locis, ac personis tam Ecclesiasticis, quam secularibus, cuiuscunque dignitatis, etiam Patriarchali, Episcopali, Archiepiscopali, & alia maiori dignitate, seu auctoritate fungentibus, ac Capitulis, Conuentibus, Ducibus, & alijs Dominis temporalibus, etiam per modum statuti perpetui, etiam Motu, & scientia similibus, ac quibusuis alijs personis, cuiuscunque qualitatis, conditionis, gradus, præminentia, seu dignitatis, ac Vniuersitatibus, etiam studiorum generalium, seu Collegijs, etiam exemptis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, aliisque efficacioribus, & insolentibus clausulis, etiam de non trahendis, irritantibusque, & alijs decretis, etiam Maremagnum, seu Bulla aurea nuncupatis, aut aliàs quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo, ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressa habenda, aut aliqua alia exquisita forma, ad hoc seruanda foret tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse pari motu derogamus, contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab Apostolica sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari, seu extra, vel vltra certa loca ad iudicium euocari,

ari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, & eorum personis, locis, ordinibus, & nominibus proprijs mentionem, & qualibet alia dictæ Sedis indulgentia generali, vel speciali, cuiuscunque tenoris existat, per quam præsentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus huiusmodi gratiæ impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua eiusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis.

Cæterum etiam volumus, & dicta Apostolica auctoritate decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum, etiam per alium inchoatum, quavis idem inchoans nullo fuerit impedimento Canonico impeditus.

Quodque à data præsentium sit vobis, & unicuique vestrum in præmissis, & eorum singulis cœptis, & non cœptis præsentibus, & futuris perpetuata potestas, & iurisdictio attributa, ut eo vigore, eaque firmitate possitis in præmissis omnibus cœptis, & non cœptis, præsentibus, & futuris, & pro prædictis procedere, ac si prædicta omnia, & singula coram vobis cœpta fuissent, & iurisdictio vestra, & cuiuslibet vestrum in prædictis omnibus, & singulis per citationem, vel modum alium legitimum perpetuata extitisset, constitutione prædicta super Conseruatoribus, & alia qualibet in contrarium edita non obstante.

Et quia difficile foret præsentibus literas ad singula, in quibus de eis fides forsan facienda fuerit loca deferre, etiam volumus, & eadem auctoritate Apostolica decernimus.

Quod præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, aut Curie Ecclesiasticæ munitis, in iudicio, & alibi, ubi opus fuerit, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Præsentibus perpetuis futuris duraturis. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die xxij. Septembris. 1571. Pontificatus nostri Anno sexto.

Declaratio facultatum, & iurisditionis dictorum Conseruatorum.

CXXXI.

Facultas concessa Congregationi Casinen. alienandi eius bona vsque ad summam quinquaginta millium scutorum.

Alias facultates alienandi pro summa cccc. millium scutorum, habes sup. in const. Decet, & expedit, fol. 1115.

PIVS Papa V. Ad futuram rei memoriam.

DE CET ex benigno Apostolicæ Sedis prouenire subsidio, ut personæ regulares, ac sub Religio- nis iugo Christo Salvatore in castitatis holocausto famulantes, in suis necessitatibus aliquid suscipiant releuamen. Cum itaque sicut nobis nuper exponi fecit dilectus filius modernus Præfident Generalis Congregationis Casinensis, alias Sanctæ Iustinæ de Padua, ordinis Sancti Benedicti, ob malas temporum conditiones, atque plura, & diuersa subsidia, quæ pro subleuandis oneribus Sedi præfatæ, & alijs Catholicis, etiam secularibus principibus, incumbentibus, à certis annis per nos, & alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, Congregationibus ordinum regularium Italicæ imposita fuerunt, Dilecti filij Congregatio Casinen. præfata, seu illius particulares Abbates, Monasteria, & Conuentus, adeo ære alieno grauata sint, ut nequaquam ad illud debito tempore persoluendum ordinarij Congregationis, Monasteriorumque, & Conuentuum huiusmodi redditus sufficiant, dictus modernus Præfident generalis nobis humiliter supplicari fecit, quatenus sibi dictæque Congregationi, de alicuius subuentionis auxilio succurrere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos qui fidelium quorumcunque, & præsertim Religiosarum personarum votis libenter annuimus, Præfidentem, ac Congregationem huiusmodi specialibus fauoribus, & gratijs prosequi, ac eorum indigentijs paterna pietate consulere volentes, ipsosque, & dictæ Congregationis singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum ferie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eidem moderno, ac pro tempore existenti eiusdem Congregationis Præsidenti generali, ac cuiunque alteri, vel alijs quem, seu quos dictus modernus, & pro tempore existens Præfident generalis, etiam solus absque aliquorum aliorum consilio, interuentu, vel consensu, sed pro eorum cuiuslibet libito voluntatis, & totiens, quotiens duxerit constituendos, & remouendos, quod vltra summas, quantitates, pretia, & valorem, ad quæ vigore, quorumcunque priuilegiorum, & indultorum Apostolicorum in specie, vel genere ipsi Congregationi, illiusque pro tempore Præsidenti generali, Diffinitoribus, Visitatoribus, Abbatibus, Conuentibus, Prælati, alijsque Superioribus, & præsertim literarum nostrarum pro faciliiori præstatione subsidij vltimo per nos ipsis Congregationibus indicti editarum licentia, & facultas similes, vel dissimiles infra dicendas alienationes faciendi concessa reperitur, super quibusuis, etiam immobilibus bonis, & rebus ad eandem Congregationem Casinen. seu vnum, duo, plura, vel omnia, & singula illius particularia Monasteria, Prioratus, mensas, tam Abbaticas, quam Conuentuales, & alia regularia loca, etiam ære alieno huiusmodi nequaquam grauata, quocunque iure, vel titulo spectantibus, & pertinentibus, vbiunque consistentibus, & cuiusuis naturæ, & qualitatis existentibus, coniunctim, vel diuisim, ac in vna pluribus, & diuersis vicibus, ac temporibus, nulla alia in id nostra, & Sedis Apostolicæ, seu ordinariorum locorum, aut capituli generalis, Visitatorum, Diffinitorum, vel aliorum Prælatorum, & Superiorum dictæ Congregationis, aut Abbatum, Conuentuum, Monasteriorum, Prioratum, & aliorum locorum regularium huiusmodi requisita licentia, aut consensu, immo illis expresse contradicentibus, & inuitis, etiam absque tractatibus, omnibusque solennitatibus, & alijs de iure, vsu, consuetudine, priuilegio, seu iuxta statuta, & ordinationes dictæ Cōgregationis & regulæ B. patris Benedicti, illiusue particularium, Monasteriorum, Prioratum, & aliorum locorum, etiam in illorum fundatione, vel à testatoribus, & alijs pijs benefactoribus Imperiali, Regali, Ducali, aut alia maiori dignitate, & præminencia, dum in humanis fuerunt pollentibus, à quibus bona ipsa peruenerunt, in eorum vltimis voluntatibus

Causa huius oblationis.

luntatibus, seu alijs dispositionibus requisitis & appositis, in similibus quomodolibet necessarijs, penitus omnis quoscunque annuos etiam perpetuos census, redditus, canones, liuellos, fictus, vsus, feuda, & alias responsiones vsque ad summam quinquaginta millium scutorum auri in auro imponere, & constituere, illosque & illa immo ipsa quoque bona & res etiam si caltra, vassallagia, & iurisditiones existant, quibusuis personis ecclesiasticis vel secularibus communitatibus, & vniuersitatibus, collegijs, capitulis, conuentibus, vel alijs locis in emphyteosim, liuellum, vsu, censum, precariam, locationem, aliove quouismodo, titulo & causa similibus aut dissimilibus ad vnam vel plures generationes, seu perpetuo vel ad tempus quantumuis diuturnum, etiam ad meram, nudam, omnimodam & perpetuam hæreditatem, ac proprietatem pro se hæredibusque & successoribus quibuscunque pro pretio seu pretijs reperibilibus, quod dictam quinquaginta millium scutorum auri in auro summam non excedat concedere, vendere, distrahere, locare, pignorare, atque alienationis vocabulo latissime sumpto, etiam nullo penitus vsu, iure, vel actione desuper ipsis congregationi, vel monasterijs, prioratibus, conuentibus, mensis, & alijs regularibus locis ad quæ spectant, illorumue pro tempore Abbatibus, Prioribus, Conuentibus, Prælati, aut alijs Superioribus & personis reseruatim alienare, necnon bona & res huiusmodi si quæ in feudum, emphyteosim, liuellum, censum, vsu, precariam, locationem, seu alias perpetuo, vel ad tempus, ac ad vnam vel plures generationes, aut nominationes iam concessa sint, & annui canonis, liuelli, pensionis, fictus, vsus, census, responsionis, alteriusue recognitionis perpetua vel temporali solutione vel præstatione etiam per modum tituli honorarij ipsi Congregationi Casinen. aut alicui ex eius monasterijs, prioratibus, conuentibus, & mensis, ac alijs regularibus locis, quomodolibet obnoxia sint plurium annorum pensione, seu alia quavis præstatione pro illis anticipata, aut alterius pretij quâtitate propterea recepta, liberare, & affrancare, francaque, & libera perpetuo apud illos feudatarios emphyteotas, liuellarios, censuarios, vsuarios, precarios, conductores, omnesque alios & singulos illa pro tempore obtinentes quocunque modo nuncupatos, ac eorum hæredes & successores quoscunque dimittere, necnon pretium & pretia ex concessionibus, locationibus, distractionibus, alienationibus, alijsque omnibus & singulis supra scriptis prouenientia exigere, recipere, seu recepisse cõfiteri, de exactis, receptis seu confessatis in forma iuris valida quietare, & absoluere, & liberare, ac prouisione atque legitima defensione impositionis, & constitutionis, censuum, canonum, liuellorum, fictuum, vsuum, feudorum, & aliarum responsionum bonorumque, & rerum huiusmodi etiam perpetuo ut præfertur locandorum, vendendorum, alienandorum, seu liberandorum euictione & legitima defensione, necnon fructuum, & emolumentorum inter modernum præfatum & Præsidentem generalem pro tempore eiusdem Congregationis, seu illum vel illos quem seu quos ad id ut præfertur constituet, ex vna, atque præmissorum emptores partibus altera conueniendorum solutione, loco, & tempore congruis faciendâ, ac perpetua, & inuiolabili obseruatione omnium, & singulorum aliorum in instrumento, seu instrumentis desuper conficiendis promittendorum dictæ Congregationis, ac singulorum etiam omnium illius monasteriorum, prioratum, conuentuum, mensarum, & aliorum quorumcunque locorum regularium vbi libet existentium bona quæcunque præsentia, & futura, particularia, & vniuersalia vbicunque existentia, necnon ipsam Congregationem ac illius pro tempore Præsidentem generalem, Visitatores, Diffinitores, Abbates, Priores, Conuentus aliosque prælatos, superiores, & personas etiam in ampliori forma Camere Apostolicæ cum iuramento procuratorum, constitutionibus, renunciationibus, & alijs de stylo Notariorum, vsu & consuetudine Rom. Cur. in similibus apponi solitis & necessarijs obligare, & solènter hypotecare: personis vero ipsis, Cõitatus, vniuersitatibus, Collegijs, Capitulis, Cõuentibus, locis & alijs supra dictis ut census ipsos etiam à quibusuis grauaminibus & oneribus, liberos, & penitus immunes, aliaque omnia & singula supra dicta etiam in perpetuum emere, acquirere, liberare, affrancare, fructusque & emolumenta quæcunque inde præsertim ex censuum, fructuum, vsuum & liuellorum huiusmodi constitutione, & impositione, in fortem principalem nequaquam computando, ut est moris exigere, percipere, ac in suos & alios sibi bene visos vsus & vtilitatem conuertere, ac de illis quæ sic acquisuerint, emerint, & affrancauerint, prout de alijs eorum bonis proprijs liberis, franchis, & allodialibus disponere, necnon scripturas & quæcunque instrumenta publica, vel priuata desuper opportuna cautelis, pactis, promissionibus, renunciationibus, iuramento & alijs in id necessarijs, vallata & firmata celebrare, libere, ac licite possint, & valeant, licentiam, facultatem, & auctoritatem omnimoda Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, & indulgemus, constitutionesque, impositiones, concessiones, locationes, venditiones, etiam perpetuas liberationes, promissiones, obligationes, hypothecas, renunciationes, ac alia præmissa, & quicquid vigore præsentium fiet, & inde pro tempore sequetur, ex nunc prout ex tunc, & contra auctoritate, & tenore præmissis approbamus, & confirmamus, illique perpetuæ, ac inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, omnesque & singulos tam iuris quàm facti & omnifariam quorumcunque solemnitate etiam substantialium defectus, si qui in illis interuenient, etiam si tales fuerint, qui non generali sermone comprehendantur, sed nota & expressione speciali indigeant, supplementum, necnon restitutionis in integrum, aut enormis, aut enormissimæ læsionis siue alio quouis remedio, beneficio, aut prætex tu nullo vnquam tempore in toto vel in parte rescindi, reuocari, annullari, infringi, limitari, moderari, ac terminis iuris reduci posse, sed valida & efficacia fore & esse, & perpetuo subsistere, eosdemque prorsus operari effectus, ac vniuersam congregationem antedictam atque illius pro tempore Præsidentem generalem, Visitatores, Diffinitores, Abbates, Priores, Prælatos, Superiores, Monasteria, & Conuentus ad illorum inuiolabilem obseruantiam perpetuo teneri, & obligatos esse; ad idque etiam censuris, & alijs pœnis Ecclesiasticis cogi & compelli posse, necnon eam, eos & illa ac illorum, & cuiuslibet eorum vniuersalia, & particularia loca, & bona quæcunque præsentia & futura, æque afficere, ac illis omnibus, & singulis cum quibus contraxerint eorumque hæredibus & successoribus quibuscunque perpetuo suffragari, & suos plenarios & integros effectus sortiri debere, perinde ac si iusta vrgens & a iure approbata, præmissaque alienandi causa vere subesset, & in capitulo generali eiusdem Congregationis cum interuentu, ac de consensu non solum pro tempore illius Præsidentis generalis, Visitatorum, Diffinitorum, necnon omnium & singulorum aliorum in eodem Capitulo quomodolibet de iure, priuilegio, consuetudine, seu alias vocem habentium, sed singulorum Abbatum, Priorum, & Conuentuum, Monasteriorum, Prioratum, & aliorum locorum regularium, Congregationis huiusmodi capitulariter præuia licentia apostolica ac debitis tractatibus, alijsque solemnitatibus in id de iure & iuxta formam Statutorum seu constitutionum eiusdem Congregationis & ordinis aut alias requisitis seruatis & adhibitis peracta fuissent

Facultas Congregationis Casin. alienandi bona vsque ad 50. milia curi vltra alias alienandi facultates eidem concessas, vt sup. i cõst. 127. f. 1115

Confirmatio Põtificis huius alienationum a Congregatione huius.

Montis Sacri Foederis vacabilis erectio, cum emolumentis scutorum decem cum dimidio pro centenariorum.

P I V S Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. C V M perturbatissima Pontificatus nostri tempora, in quibus perniciosus de Religione discordijs, atque disidijs, per cunctas ferè Christiani Orbis Prouincias excitatis, perditissimorum hæreticorum nefaria conspiratione teterrimum ac periculosissimum bellum exarsit, nostrum exhaustissent ærarium; eo bello nondum sublato atque extincto, nouus repente calamitatis cumulus accessit; Cum immanissimus Turcarum tyrannus maxima parata classe, ac Cypro opulentissimo Christianorum Regno iam in suam potestatem redacto, Christianum nomen si posset delere contendeat: Cuius tollendæ Christianæ Religionis horribiles scelerososque impetus, dum pro iniuncto nobis summi Pontificatus munere ab eo, cuius est terra, & plenitudo eius orbis terrarum, & vniuersi qui habitant in eo, reprimere, ac frangere contendimus; eoque propterea adiuuante foedus cum charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Rege Catholico, & dilectis filijs nobilibus viris Duce & Republica Venetiarum a nobis ictum fuisset, nouos alios maximosque sumptus in paranda, instituendaque fortissimorum Militum qua Christiana Respublica staret classe, Ducibus ad pugnandum excitandis principibus foedere coniunctis in amicitia conseruandis, & alijs ad hoc bellum impellendis, facere coacti fuimus. Dumque tot, tantisque difficultatibus affecti nobis & Christianæ Religionis afflictis rebus antequam malum longius serperet, vtque imminere conspiciantur pericula, ne propius appropinquarent consulere studebamus, intereaque ille ferus atque arrogans, passim toto mari, cum ingentibus minis, & barbaro atque immani terrore vagaretur erectus, repete Dominus Deus exercituum, ac Pater misericordiarum nobis, & Christiano orbi, quæ ab eo multis precibus efflagitabamus, naualem victoriam diuinitus concessit, eo Duce cuius adolescentia, atque inuentus ad scientiam rei militaris, non alienis præceptis, sed suis imperijs, non offensionibus belli, sed victorijs aduersus Christianæ Religionis hostes est traducta: quæ victoria etsi necessaria fuit, atque adeo gloriosa est, vt lætitia atque alacritate, vniuersos Christianos cumulatisse impleuerit, atque illius memoriam, & iocunditatem, nulla vnquam æras tollere, aut delere possit; non tamen stipendiorum finem facit, cum immanis ille communitis hostis, non penitus, sed classe & nauali prælio victus sit: & propterea vt in illius possessione permanere, ac diuturna victoria Christiana Respublica, vt possit, ne ve ita nostri cum eo contendisse Imperatores dicatur, vt ab illo insignia victoriæ non victoriæ reportasse videantur; nunc magis atque magis admittendum sit, cum præsertim talis sit hostis, quo cum nec fida, nec vlla pax alicui Christianorum esse possit, eo quod Dei inimicus est, & quo minus a nobis laesitatus fuerit, eo maiora vulnera Respublicæ Christianæ infligere, atque imponere consueuerit. Ne igitur pecunijs exhausti tantam, ac tam necessariam Christiani gregis susceptam defensionem deserere cogemur: Considerantes quod Romano Pontifici, qui ad gubernacula Christianæ Religionis sedet, & clauum Imperij tenet, rerum temporalium administratio diuino consilio idcirco commissa fuit, vt quæ sibi pro cõmuni Ecclesiæ vtilitate, onera a Domino imposita sunt ferre, & sustinere possit, ac Respublicam Christianam, non solum a calamitate defendere, verum etiam feliciter regere, atque illius fines propagare valeat; quando ratio alia æquior non succurrit, ad prouentus & emolumenta quædam, ad nos sedemque prædictam spectantia cõfugiendum, & per prouidam eorum dispensationem, Christianæ Religionis rebus consulendum esse duximus; vt si tandè nobis, ac Christianis Principibus illa iam diu ab omnibus bonis optata felicitas dabitur a Domino, possemus antiquissimos Christianorum populos, ac nobilissimam illorum Regna, in quibus Dominus & Deus noster Iesus Christus natus est, & pro nobis pretiosissimum eius sanguinem profudit, innumerabilesque alios Christianos in seruitutem adductos, a tam acerbissimo seruitutis iugo in libertatem vindicare. Cum itaque nuper ex contractu inter Cameram Apostolicam & dilectum filium Galielem Dei mercatorem Florentinum, de mandato nostro inito, cuius tenorem, ac si de verbo ad verbum insertus foret, præsentibus haberi volumus pro expresso & quem, quatenus opus sit, harum serie confirmamus & approbamus, suppletes omnes & singulos tam iuris quam facti defectus, si qui forsitan interuenerint in eodem redditus annuos Cameræ nostræ apostolicæ ad summam viginti millium scutorum, iulij decem pro quolibet scuto computatis, auxerimus: Et insuper ex reductione mensibus superioribus Montis pij non vacabilis, qui antea in redditibus annuis scuta septem cum dimidio pro quolibet centenariorum habebat, ad septem pro eodem centenariorum facta, annum etiam redditum similium scutorum quorum millium trecentorum quinquaginta acquisuerimus: Attendentes quod si ex huiusmodi redditibus actis & acquisitis, vnus Mons ducentorum millium scutorum similium modo tamen infra scripto erigeretur, ex receptione ducentorum millium scutorum huiusmodi satis opportune necessitatibus prædictis aliqua ex parte conluleretur. Hac itaque consideratione moti, Habita super his cum Venerabilibus fratribus nostris sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus matura deliberatione, de fratrum eorundem consilio, vnanimiq; assensu erigimus, & instituimus in alma Vrbe nostra vnum Montem per obitum vacabilem, quem merito Sacri Foederis appellari volumus, cum præcipue pro adimplendis his, quæ in percussione dicti foederis sunt promissa, erigatur, cuius loca seu portiones resignabilia seu resignabiles, ad instar Romanæ Curie officiorum, & aliorum Montium vacabilium, nec centum scutis similibus inferiores, seu inferiora existant; pro omnibus vtriusque sexus laicis, necnon presbyteris, & alijs clericis, & ecclesiarum prælatis, ac sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, ac cæteris cuiuscunq; dignitatis, status, & conditionis secularibus, etiam quæcunq; quocunq; & qualiacunq; beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura obtinentibus, & expectantibus, & alijs quibuscunq; personis omnis ætatis, etiã illegitimis, incapacibus, & inhabilibus qui pecunias etiam de fructibus, pensionibus & alijs redditibus ecclesiasticis, qualitercunq; consecras in ipsum Montem vsq; ad summam ducetorum millium scutorum huiusmodi posuerint, Quæ quidem personæ Collegium inter se, cum sigillo, & cæteris insignibus constituere defensores idoneos ordinare, & destituere stipendia præscribere; statuta condere; condita reformare, pœnas decernere; delinquentes & contumaces mulctare, & quæcunq; alia facere & exequi possint ad stabilimentum directionem, & conseruationem dicti Montis necessaria, & etiam opportuna. Ipsi autem Montis sic erecto, & instituto pro eius perpetua dote applicamus, & appropriamus

sent statuimus. Ad hæc Præsentem pro tempore generalem dictæ Congregationis ac illum vel illos quem seu quos ad præmissa deputabunt & constituent eosue cum quibus contraxerint ac illorum hæredes & successores quoscunq; nullo vnquam tempore teneri aut obligatos esse ad docendum seu aliquo pacto iustificandum: quod æs alienum & necessitas huiusmodi vel alia causa probabiles alienandi subint vel adfuerint aut pretium & pecunias inde pro tempore redigendas in extinctionem dicti æris alieni conuerfas seu vsque ad summam & quantitatem supradictorum quinquaginta millium scutorum auri in auro dantaxat, & non vltra de bonis & rebus suprascriptis alienatum fuisse, præsentiumque solam narratiuam ad plenam omnium & singulorum præmissorum, in iudicio & extra probationem ita vt nulla alia in contrarium probatio admitti possit vel debeat, sufficere; quoniam etiam quod de contrario quouis modo vnquam appareret, præmissaque superius narrata veritate non subsisterent, vel plus aut minus earundem præsentium vigore de bonis & rebus vnus tantum seu duorum vel plurium ac aliorum omnium eiusdem Congregationis monasteriorum & locorum regularium etiam ære alieno non grauatorum, æqualiter vel inæqualiter quæ fieri debuissent, videatur alienatum & distractum fuisse constaret præsentibus literis & quicquid illarum vigore pro tempore sequetur & fiet de surreptionis vel obreptionis vitio aut intentionis nostræ seu alio nullitatis defectu notari argui & impugnari non posse: Sicque in præmissis omnibus & singulis per quoscunq; Iudices & Commissarios quavis auctoritate fugientes, sublata eis, & eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & distitari debere & si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Irritum & inane decernimus. Quocirca venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis ac dilectis filijs eorundem Vicarijs in spiritualibus generalibus, & Curie causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, necnon Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis alijsque quocunq; Ecclesiarum Prælati. & personis vbi libet existant: ac alijs ad quos id quomodolibet spectat & spectabit per præsentibus committimus & mandamus quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum per se, vel alium seu alios præsentibus literas, & in eis contenta quæcunq; vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte nunc & pro tempore existentis Præsentis generalis dictæ Congregationis, & ab eo deputandorum, aut personarum cum illis contrahentium vel alicuius eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, ac illis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra eadem præsentibus & omnia in eis contenta ab omnibus quos illa concernunt integre & inuiolabiliter obseruari, ac Præsentem præfatam illosque ab eo deputandos, & personas prædictas & eorum quemlibet præmissis omnibus iuxta præsentium continentiam & tenorem pacifice frui & gaudere, Non permittentes illum seu illos, aut eorum aliquem desuper a quoquam quomodolibet indebite molestari, perturbari, & inquietari, contradictores quoslibet & rebelles ac præmissis non parentes per censuras & pœnas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris remedia appellatione postposita compescendo, necnon legitimis super his habendis seruatis processibus illos censuras, & pœnas ipsas incurrisse declarando, necnon eas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus, præmissis, ac fe. re. Symmachi, quæ incipit Nõ liceat Papæ, & Pauli Secundi, ac Pauli Quarti, & aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, ac etiam nostris de rebus Ecclesiæ non alienandis & male alienatis recuperandis, necnon quatenus opus sit, alia nostra de non tollendo iure quæsito, ac alijs Apostolicis, & in quibusuis generalibus, prouincialibus, vel Synodalibus Concilijs editis generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus, ac Congregationis & ordinis prædictorum & illius particularium Monasteriorum, Prioratum, & aliorum locorum etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, necnon testamentis, codicillis, donationibus, legatis, fidei commissis, alijsque dispositionibus, & contractibus etiam laicorum causa mortis seu inter viuos de bonis & rebus supradictis in fauorem dictæ Congregationis, & ordinis eiusque Monasteriorum, Prioratum, mensarum, & aliorum regularium locorum quomodocunq; factis, illorumque alienationis, immutationes, aut alias condiciones fieri specialiter & expresse prohibentibus, & in euentum alienationis, immutationis, aut alterius dispositionis, pia aut alia loca etiam plura ordine successiuo ipso facto substituendis, vel illa ad hæredes redire omnino volentibus, ac alias in contrarium quomodolibet conditis supradictisque iuramentis & confirmationis Apostolicæ, seu quocunq; alio vinculo roboratis, & firmatis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet per quoscunq; Roman. Pontifices prædecessores nostros, ac etiam per nos Motu proprio, consistorialiter, seu alias etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, & innouatis quibus omnibus & singulis etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis specifica, & expressa non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quouis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorumque tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, contrarijs quibuscunq;. Aut si aliquibus communiter vel diuinius ab eadem sit sede indultum quod interdicti suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quod earundem præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, aut Curie Ecclesiasticæ ob signatis eadẽ illis prorsus fides in iudicio & extra illud vbi que adhibeatur quæ ipsi præsentibus adhiberetur si essent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, Die quinta Octob. millesimo quingentesimo septuagesimo primo, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Contrahentes eundem Congregatione, non censuræ probare aliquid modum factis fuisse vtgeret aliqua necessitate, vel causa, &c.

Decernimus irritans.

Executorum deputatio, & facultates.

Clausulæ derogatorie.

Hic Pont. foedus contraxit cum Rege Hispaniarum, ac Venetis, contra Turcas.

Victoriæ reportauit.

Et modo interdicti vltimus contra Turcas procedit ex causis his expressis, & propterea pecunias exquirere.

Et ideo erigit Montem Sacri Foederis vacabilem scutorum ducentorum millium.

Et Montis auctoritatem concedit, erigendi Collegium cum facultatibus hic expressis.

Montique assignat, annuū redditum 21. millium scutorum,

Exemptionesque hic expressas concedit.

Montis emolumenta ad decem eū dimidio esse declarat.

Obligata sunt omnia bona Sedis & Cameræ Apostolice pro asservatione Montis.

Loca Montis & emolumenta non commiscari decernit.

Nec sequestrari posse declarat.

Resignarij posse statui in manibus Præfidentis.

Privilegiaque aliorum Montium vocabiliū, huic Montis concedit. Quæ requiritur in Iudice in V. Mōtis, quia longum est omnia hic indicare.

Depositarij deputatio.

Secretarij deputatio.

mus eiq; titulo venditionis perpetuo concedimus, & assignamus, & in ipsum transferimus, redditum annuum vigintiunius millium scutorum, iulij decem pro quolibet scuto, computatis ex dictis vigintiduo millibus ex trecentis quinquaginta, vigore contractus inter dictum Gulielmum & dictam Cameram ut præfertur in initio, ac ex reductione prædicta ad Cameram Apostolicam spectantibus, ipsumque redditum prædictorum scutorum viginti unius millium ab omnibus & singulis decimis, impositionibus, & oneribus etiam Mesata nuncupata, & alijs impositionibus per nos, & pro tempore existentem Romanum Pontificem, ac pro defensione fidei, & augmento cultus diuini, necnon pauperum subuentione, & seminarij, seu Collegij pauperum Clericorum, & Scholæ in institutione, ac eiusdem sanctæ Rom. Ecclesiæ status conseruatione, ac reparatione, seu ædificatione Pontium, Portarum, Menium, Viarum, Arcium, Vrbium, & locorum refectione, aut alias quomodolibet impostis liberum, immunitem, & exemptum, nec super annuis redditibus, summis, & emolumentis eis quomodolibet assignatis, illorumque libera perceptione, & exactioe etiam per nos, & successores nostros Rom. Pont. seu Sedem prædictam quouismodo perturbari, molestari, vexari, impediri, vel inquietari, seu aliquo grauamine vel onere, etiam si euidens utilitas, & vigens & vrgens necessitas, etiam pro eiusdem fidei tuitione pauperum sustentatione, seminarij institutione, & expeditione contra infideles, id suaferant, onerari; seu grauari nequeant, minusque ad probandū quod pecuniz, in Monte per præfentes erecto posita, vel aliqua earum in expeditione contra Turcas, vel alias in nostram & sedis præfatæ utilitatem conuerfa fuerint, minime teneantur. Quodque præfentes literæ vim, & robur veri & validi contractus, & obligationis inter Nos & Sedem prædictam, & qui pecunias posterint legitime iniiti obtineant, statumque, ponimus; & substituimus, ac surrogamus, in nostrū & Cameræ prædictæ locum ius, & actionem, quo ad redditum huiusmodi, eiusque liberam exactioem & perceptionem, eundem Montem, Collegiū, loca, & personas ipsius, quæ illum sic liberum & expeditum perpetuo habeant, & de eo omni fructus, & emolumenta omnium locorum prædictorum, ad rationem decem scutorum cū dimidio alterius similis scuti annuatim pro singulis locis, Romæ, in singula bimestria pro rata temporum, & locorum absque conscientia scrupulo, absque deductione, aut in fortem principalem deductione onere, libere, & integre percipiant, & in quos voluerint vsus conuertere, ac prorsus de illis disponere, & ordinare libere & licite valeant, ac si ex bonis hereditarijs ab initio profecta fuissent. Insuper quoque illorum omnium securitati plenius consulere volentes, ultra redditum prædictum vigintiunius millium scutorum assignatum, omnia & singula alia eiusdem Sedis & Cameræ prædictarum bona mobilia & immobilia, Ecclesiastica & temporalia, præsentia & futura vbi libet consistentia, etiam si regalia vel alias talia sint, quæ in obligatione generali bonorum non comprehendantur, & signatè annuum redditum scutorum mille & trecentorum quinquaginta, qui ex suprascripta reductione ad Cameram spectat, & alia assignamēta in dicto contractu expressa, dicto Monti, ac personis in eo pecunias ponentibus, tam generaliter, quàm spāliter, & expresse ac in solidum obligamus, & hypothecam, obligatam; & hypothecata esse decernimus. Ut autē Mons ipse Sacri Fœderis comodis facultatibus, instructus promptior effectus sortiatur, nulla omnino loca prædicta, nullius eorum fructus & emolumenta, etiam causa rebellionis, proditiōis, assasinij, sacrilegij, læsæ maiestatis, aut aliorum criminum quantumcunque grauium & enormium per loca ipsa obtinentes, non tamen in personam Rom. Pont. aut S. R. E. Cardin. commissorum, etiam confessorum & probatorum vsq; publicari, nec alijs fisco applicari, aut publicata, fisco applicata declarari, seu deliberari, nec sub vllis generalibus, vel specialibus omnium bonorum, rerum, & iurium confiscationibus, proscriptioibus, & alijs adiudicationibus, pro tempore factis & decretis, seu alijs etiam ipso iure deuolutionibus, etiam si sententia capitalis, & mors secuta esset, comprehendantur; sed semper ab illis excepta sint, & esse censeantur, minus ad instantiam quorumcunque creditorum suorum, vel alijs modo aliquo sequestrari, aut impediri posse, sed illa omni prorsus impedimento cessante per eos haberi, & retineri posse. Ac loca, seu portiones, aut pecunias huiusmodi, corpore tamen sano, & alias prout in resignationibus officiorum Romanæ Curie huiusmodi obseruatur, in unius, vel plurium prout eis placuerit, etiam suorum filiorum illegitimos, & alias quomodocunque inhabilium & incapacium personarū ut præfertur fauorem, in manibus dilecti filij nostri Honorij Camerani moderni, & pro tempore existentis Cameræ Apostolicæ Præfidentis resignare: ac de locis seu portionibus ipsis (dummodo in personam vnus de minori quàm centum scutorum similium summa, ac in fauorem illegitimos, de acquisitis ex bonis ecclesiasticis non disponatur) nulla alia desuper obtenta dispensatione in toto vel in parte simul, vel successiue, aut separatim per viam resignationis huiusmodi libere disponere possint: ita ut ipsi resignatarij in pecunijs per eos, vel a quibus eam habuerint positis, ac locis seu portionibus, & fructibus, ac emolumentis prædictis per eandem resignationem succedere, & ad illa admitti debeant. Concedimus quoque Mōti & futuro Collegio Sacri Fœderis oibus; illius personis suprascriptis tam coniunctim, quàm diuisim, & in perpetuū, ut omnibus & singulis alijs priuilegijs, exemptionibus, facultatibus, gratijs, fauoribus, & indultis, quibus cætera quorumcunque Vrbis prædictæ Montium vocabiliū Collegia vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti potiri & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, itidē vti potiri & gaudere. Pro faciliiori quoque Montis sacri fœderis huiusmodi, effectu præfatum Gulielmum fide omnibus probatum, & facultatibus idoneum, qui totam & integrā dictorum ducentorum millium scutorum summam nobis, & Cameræ apostolicæ infra certos conuentos terminos, mediante traditione & assignatione dicti Montis sub certis pactis & conuentionibus in instrumento desuper celebrato latius contentis soluere etiā cum præstatione cedulæ bancariæ se obligauit: qui etiam Collegiorum Montis, & Militum Piorum Depositarius existit, & dictas Depositarias laudabiliter, & fideliter per plures annos exercuit; annuorū reddituū & introituū & emolumentorum ipsi Monti ut præfertur applicatorum, ac eiusdem Montis & illius Collegij Depositariū irrevocabilem, quoad vixerit facimus, constituimus, creamus, & deputamus: qui redditus & introitus & emolumenta quæcunque dicti Montis, ac summam prædictam eidem & emptoribus eiusdem applicatam exigere & recuperare, necnon emptoribus illius pro tempore existentibus soluere, ac redditum & summam huiusmodi inter personas ipsius Montis pro rata pecuniarum, & locorū, seu portionum quas personæ ipsæ in illo pro tempore habuerint pro quolibet bimestri distribuere, & diuidere, prout aliorum Montium Depositarij facere consueuerunt, possit, valeat, & debeat. Eiusdem vero montis & Collegij secretarium dilectum filium Ioannem Antonium Piscinam clericum Romanū, dilecti filij Ioannis Bernardini piscinæ Cameræ apostolicæ Commissarij natū, similiter quoad vixerit adscribimus, facimus, constituimus, & deputamus: ipsique adscripto, constituto, & deputato, dicto officio Secretariatus per substitutū ad eiusdem Ioannis Antonij seu patris sui nutum amouibilem, deseruatiōe facultatē concedimus:

concedimus: Necnon eidem Ioanni Antonio tam per se, quàm per substitutū ut præfertur personis pecunias suas in hoc Monte, tam à primæua eius erectione huiusmodi, quàm alias ponentibus, ut præfertur, pro earum securitate literas patentes concessionum, & resignationum locorum, seu portionum huiusmodi, sub eiusdem Præfidentis pro tempore existentis nomine, & quæ illius manu subscriptæ, ac sigillo eiusdem Montis munitæ sint, ita hac prima vice quam quoties loca seu portiones huiusmodi per resignationem, vel obitu, aut alias vacare contigerit, solutis tamen eidem secretario per easdem personas pro quolibet locorum seu portionum in ipsis parentibus literis comprehensarum, quinque iulij: ex quibus etiā merces dicti montis Computatoris, cuius pro tempore electionem ipsi Gulielmo eiusdem vitæ duranti committimus, iuxta conuentionem inter eos faciendam decahi debeat, absque alia mercede, vel impensa conficiendi, & tradendi curam iniungimus. Decernentes literis prædictis sic expeditis Collegium Mōtis huiusmodi, seu illius officiales, & ministros qui pro tempore fuerint, ac ad quos id spectabit, statim personas ipsas, pro quibus literæ patentes huiusmodi emanauerint, nulla alia ab eis ratione admissionis earum, vel alterius cuiuscunque repetita, vel recepta solutione, in numerum participantium personarum dicti Collegij recipere, ac ad fructum, & emolumentorum pro rata locorum, seu portionum huiusmodi eis debitorum perceptionem admittere teneant, ac computatorem prædictum emolumenta sua prædicta non nisi a dicto secretario percipere debere: Eidemque insuper Gulielmo computatorem prædictum & capellanum ad eius libitum voluntatis deputandi, & constituendi, ac ipsi capellano salariū solitum, & consuetum constituendi facultatem concedimus. Ac ex nunc propterea eidem Præfidenti curam præcipuam venditionis locorum seu portionum Montis huiusmodi, cum illa, vel illas per obitu, aut alijs quàm per resignationem vacare contigerit, quæ nullatenus pignori seu sine periculo vacationis vendi, sed iterum ita ut per obitu, ac alias, ut præfertur vacent vendi, & concedi omnino debeant, imponimus. Præterea ut personæ pecunias suas in huiusmodi Monte in illius primæua erectione & institutione huiusmodi ponentes, vberius ex liberalitate nostrâ commodū consequantur, volumus, & dicto auctoritate statuimus, eidemque indulgemus, quod loca seu portiones ipsius Montis quæ personæ ipsæ emerint, per triginta menses à Kal. Ianuarij proxime venturi computandos, per obitu personarum ipsarum, vel ab eis causam eidem triginta mensibus durantiibus habentium non vacent, sed illa ad heredes decedentium deueniant, ipsiq; heredes loca, seu portiones huiusmodi retinere, vel resignare, ac pretium exiade proueniens recipere libere possint, & resignationes sic per eos factæ admitti debeant. Necnon personæ ipsæ quascunque alias personas sub quarum nominibus loca, seu portiones huiusmodi sint, & esse debeant nominare, & sub ipsis quoad ipsæ personæ nominatae vixerint, tam locorum, seu portionum, quàm eorum fructuum & emolumentorum omnimodam dispositionem, illa interim personis sic nominatis penitus interdicta, ac cum alijs sibi beneuolis, alias tamen licitis & honestis pactis, & conditionibus reseruare possint, ita tamen quod per obitu sic nominatarum personarum post dictos triginta menses, nisi prius resignauerint, omnino vacent. Decernentes præmissa omnia & singula inuolubiliter obseruari: Ac in euentum in quem diligentia ministrorū aliquos appaltus augeri, seu alios de nouo prouentus Cameræ prædictæ quauis occasione acquiri contingat, in huius Montis augmentum transferri, ita quod singulorum reddituum noua superueniente auctione, etiam pro illa ratione ipsius Montis loca absque alia erectione constituta esse intelligantur, & ita in præmissis omnibus per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Auditores, seu eorum locatenentes, ac eiusdem Sanctæ Rom. Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cui libet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere irritum quoque & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis ac fe. re. Synmachij Papæ, & Pauli I. de rebus Ecclesiæ non alienandis, ac Pauli Quarti Romanorum Pont. prædecessorū nostrorum de alienatis recuperandis, necnon Capitulis in Cōclauis, in quo nos diuina fauere clementia ad summi apostolatus apicem assumpti fuimus editis, & per nos post coronationem nostram confirmatis, ac alijs constitutionibus & ordinationibus apostolicis, necnon dictæ Cameræ etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis apostolicis Camerario, Thesaurario, Clericis, Præfidentibus, ac personis alijs & ministris dictæ Cameræ, ac alijs quibusvis tam per nos quàm per præfatos, ac alios quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros etiam consistorialiter, ac apostolicæ potestatis plenitudine, & scientia, necnon auctoritate similibus, ac alias quomodolibet etiā per viam generalis legis, & statuti perpetui, necnon cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis cōcessis, approbatis, & innuatis. Quibus omnibus (etiam si pro illorū sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, indiuidua & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idē importantes mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi pro sufficienter expressis habere, illis alias in suo robore permaneris) hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod præsentium literarum transumptis manu secretarij eiusdem Montis seu illius substituti subscriptis, & sigillo Collegij Montis per easdem præfates erecti huiusmodi munitis ea prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ eidem præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ. Ac ut illa ad omnium, quorum interest, intererit, aut interesse poterit quomodolibet in futurum, notitiā perueniant, per aliquem ex nostris Curforibus in acie Campi Floræ affigatur, ac alias more solito publicetur, quarū affixio & publicatio eos quos illæ concernunt ita ardeat, ac si literæ ipsæ eidem personaliter intimatæ forent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, obligationis, hypothecæ, suppletionis, erectionis, institutionis, applicationis, appropriationis, assignationis, translationis, statuti, positionis, substitutionis, surrogationis, facti, constitutionum, creationis, deputationum, adscriptionis, concessio-nis, commissio-nis, imunctionis, impositionis, indulti, decretorum, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis dominicæ millesimo quingentesimo septuagesimo primo, sextodecimo Kal. Ianuarij, Pontificatus Nostri Anno Sexto.

Facultas Præfidentis Cameræ concedendi loca vacantia per obitu & resignationem.

Indultus, quod loca ponentibus pecunias in hac prima erectione Mōtis per obitu non vacent, per triginta menses.

Clausula derogatoriæ.

Ego Pius V. Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Vtinam dirigantur viæ meæ ad custodiendas iustificationes tuas.

Locus Signi.

Ioan. Card. Moronus Episc. Ostiensis.

Otho Card. Augustanus Episc. Præn estin. Ego A. Card. Farnesius Episc. Tusc. Vicecancel. Ego Iu. Card. Vrbin. Episc. Sabinen. Io. Card. Politianus Episc. Albanen. Scipio Card. Pifarum. Ego I. Card. Sabellus. Ego Io. Ant. Card. S. Georgij. Stan. Card. Vuarminen. Ego F. Card. Pacecco. Ego M. Ant. Card. Amulius.

Franciscus Card. de Gambara. M. S. Cardinalis ab Altaemps. Ego A. Card. Gesualdus.

Ego M. Ant. Card. Columna. Ego Pt. Cardinalis Comensis. E. Cardinalis de sancta Cruce. Ego Hu. Boncompagnus Card. S. Sixti. Ego Fla. Cardinalis Vrsinus.

Ego Alexander Card. Cribellus. Ego Benedictus Card. Lomellinus. Ego Gul. Cardinalis Sirletus. Ego Ludouicus Card. Madrucius. F. Cardinalis Alciatus. Ego Io. Paulus Card. ab Ecclesia. Ego M. Ant. Card. Massæus.

Ego Iul. Ant. Card. S. Seuerinæ. Ego P. Donatus Card. Cæsius.

Ego F. Card. Theanen. Ego F. Felix Card. de Montealto. Ego Paulus Card. Placentinus.

Ego F. Vincentius Card. Iustinianus. Ego Hier. Card. Rusticuccius. Ego Io. Hier. Card. Albanus. Ego Hiero. Card. Simoncellus. Ego Ferd. de Medicis. Ego Ant. Card. Caraffa. Iul. Card. de Aquauia.

Cæ. Glorierius. A. de Alexis.

Publicatio.

Anno a Natiuitate Domini nostri Iesu Christi millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, Indictione decima quinta, Die vero secunda mensis Ianuarij, Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Anno Sexto, Supra scriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Ioannem Andream Panizzam, & Ioannem Guerardi Cursores Apostolicos.

Alexan. Astancollus Magister Curs.

CXLIII.

Appellationum causæ in criminalibus infra sex menses expediri debeant per appellantes, alioquin Iudex a quo sententia exequi debet.

De materia huiusmodi appellationum, vide supra Pij Quarti, const. 68. Et si cuncta, fol. 742. & const. 80. Cum nos dudum, 766. cum ibi notatis.

Causa constitutionis.

Appellationum iurisdictionis in criminalibus, infra sex menses expediri debet, alioquin Iudex a quo exequi potest.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. LICET iuri maxime consentaneum, nobisque præcipue cordi sit, vt delinquentes condignis poenis afficiantur, tamen re ipsa experiendoq; cognouimus quamplures subterfugijs & cauillationibus ægri disciplinam euitare. Siquidem compertum est eos, qui tam in alma Vrbe nostra, quam in prouincijs ditionis Ecclesiæ in poenis pecuniarijs condemnantur, clypeo appellationum suffultos, ab alijs Iudicibus inhibitiones obtinere. Cumq; tam dicti Iudices appellationum, quam qui coram eis iura Fiscæ & Camera sunt promoturi, de rei & causæ qualitate minus informati existant, ac ipsi appellantes non modo appellationem suam prosecutione non curant, quinimmo illius expeditionem totis viribus satagunt retardare, quo fit, vt modo officialium mutatione, quæ interim contingit, modo alio quouis prætextu. condemnatio obliuioni tradatur, & sic delictum impunitatem, & exinde ditionis nostræ tranquillitas perturbationem, ac ipsa etiam Camera apostolica detrimentum non modicum consequatur. Quibus malis prouidere volentes cum remedio appellationis contra Iudicum iniuriam a legibus introductum minime tollere intendamus, saltem cum eo homines abuti, & illud in calumniam versus prospiciamus, illius tempus limitandum & restringendum duximus, vt eo magis hominum malitijs occurratur, & bene viuere volentium quieti & securitati consulatur. Hac igitur perpetuo valitura constitutione decernimus, vt lata in causis criminalibus sententia continentè poenam pecuniariam Fisco nostro applicandam, appellantes ab ea (in casibus tamen, quibus aliàs de iure communi permissa est appellatio, & seruatis ijs, quæ ex forma constitutionum apostolicarum circa depositum facien. seu cautionem præstan. sunt seruanda) teneantur infra sex menses a die ipsius interpositæ appellationis computandos, ita coram Iudice appellationis causam suam prosecutione, vt etiam expeditionem reportent, quibus elapsis

elapsis & expeditione coram Iudice a quo, non reproducta, teneatur præfatus Iudex a quo, ad quamcunque Fiscæ instantiam, etiam si acta fuerint transportata, sententiam præfatam debitæ executioni omni mora postposita demandare, ita vt effectualis incameratio subsequatur. Verum ne malicia Iudicis ius litigatorum efficiatur deterius, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub indignationis nostræ ac priuationis officiorum, etiam si illa ex causa onerosa obtineant, ac refectionis omnium damnorum & interesse, quibuscunque Iudicibus totius status nostri ecclesiastici quacunque dignitate & præminetia fulgentibus, etiam si Legati, Vicelegati, ac prouinciarum Gubernatores existant, committimus & mandamus, vt appellantis sine mora acta & processus quoscunque effectualiter tradi curent & faciant, & ipsi Iudices ad quos respectiue, bona fide & omni verfuita semota ad causarum legitimam expeditionem procedant, scituri nos acriter vindicatos, si per eorum quempiam in præmissis fuerit appellantis ipsi præiudicium generatum. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus apostolicis, ac quibusuis legibus, & statutis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque.

Iudices tradi faciant acta appellantis.

Clausulæ derogatorie.

Placet Motu proprio M.

Anno a Natiuitate Domini nostri Iesu Christi millesimo quingentesimo septuagesimo primo, indictione decima quarta, die vero decima sexta mensis Octobris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri, Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Anno Sexto, Supra scriptæ literæ affixæ fuerunt ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, per me Ioannem de Soya Cursores.

Publicatio.

Antonius Clerici Magister Curforum.

CXLIII.

Facultates ad annum duraturæ Cardinalium deputatorum, super affrancationibus, & liberationibus bonorum Ecclesiasticorum in Italia consistentium.

Hoc tempus pluries prorogatum fuit, vt infra in Greg. 13. const. 57. Cum ab initio.

Similes constitutiones fecerunt alij Pontifices, vt in Clemen. 7. constit. 18. Si pro pauperum, fol. 317.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Venerabilibus fratribus Ioanni Hostien. Morono, & Ioan. Albanen. Episcopis de Montepolitiano, & dilectis filijs Aloyfio Sancti Marci Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario Cornelio, F. Michaeli. Sanctæ Mariæ supra Mineruam Alexandrino, Ioanni Paulo S. Pancratij ab Ecclesia, Marcoantonio S. Callisti Massæo, Petro Donato S. Vitalis Cæfio, Hieronymo S. Sufannæ, Rusticuccio, & Ioanni Hieronymo S. Ioannis ante portam Latinam titulorum Albano nuncupatis presbyteris Cardinalibus, seu maiori parti vestrum in curia nunc & pro tempore existentium salutem & apostolicam benedictionem.

E T S I Benedictus DEVS & Dominus Pater misericordiarum, & totius consolationis, qui seruos suos sperantes in se non derelinquit, nos misericorditer est consolatus, tradendo partem inimicorum suorum in manus seruorum suorum dum tamen de gregis Dominici salute ita exactam curam gerimus, vt illius non solum presentibus, verum etiam futuris periculis occurrendum esse iudicemus, animaduertimus plane nobis omnino necesse esse, hanc victoriam ea qua possumus ratione prosecutione, cum si perfido Christiani nominis hosti, quiescendi, & vires instaurandi, nouamque classem instruendi, terrestremq; exercitum comparandi spatium dederimus, fructus qui ex nuper parta victoria vberissimi sperantur inanes & vacui profusus redderentur, quod ne fiat omni profusus ope nitendum est, ut nouis copijs terra mariq; instructis qui nuper nobis ipsis timebamus, & ipsius hostis terrestres, quos maximos, vt accepimus, parat, impetus reprimere, & eiusdem loca inuadere, & durum seruitutis iugum quam pluribus Christi fidelibus impositum excutere, & Christi nomen propagare studeamus. Verum cum in hoc opere adimplendo multa, ac ea, quam ærarium nostrum retroactis subsidijs labefactatum non habet pecuniarum summa sit expedienda, mirum nemini videri debet, si pecunias vndequaque licite tamen exquirimus, quibus præmissa exequi valeamus. Habita igitur super ijs cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus in Consistorio nostro secreto discussione, & deliberatione matura, de ipsorum fratrum consilio, & vnanimi assensu ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, aliorum Rom. Pont. prædecessorum nostrorum, qui similibus vel alijs tunc vrgentibus necessitatibus nonnulla bona ecclesiastica vendiderunt vestigijs inherendo: Circumspectioni vestra quorum integritas, in rebus gerendis dexteritas, necnon fides & prudentia, ac cum rerum experientia coniuncta solertia, nobis iam dudum perceptæ & cognitæ sunt, quosque propterea ad infra scripta omnia nostros & Apostol. Sedis Commissarios & executores facimus & deputamus, quod infra annum a die publicationis presentium computandum, per vos vel alium seu alios a vobis per vestras patentes literas deputandos, quoscunque canones, liuellos, responfiones, recognitiones, & census perpetuos vel temporales precariæ perpetuæ, seu emphyteosis vel vsus, & quocunque alio etiam feudi (iurisdictione tamen temporali carentis) nomine nuncupatos sub quibusuis caducitatibus, & alijs pactis & cõuentionibus, ac obligationibus, necnon modis etiam in recognitionem directi domini & proprietatis seu etiam causa honoris, aliove iure occasione vel aliter quolibet constitutos, super quibusuis Casalibus, possessionibus, terris, vineis, domibus, prædijs, pratis, nemoribus, syluis, vallibus, paludibus, tenementis, & alijs bonis immobilibus, cuiuscunque quantitatibus, valoris ac extimationis etiam speciali nota dignis, existentibus, & quorum omnium & singulorum bonorum corpora pro expressis hic haberi volumus, perinde ac si singula ipsa corpora, cum suis coheredijs & qualitibus descripta essent: quarumcunque Ecclesiarum etiam Cathedralium, & metropolitanarum, ac Patriarchalium, necnon basilicarum, & monasteriorum, congregationum, ordinum, Hospitalium, etiã actu hospitalitatem seruatiuum, militiarum, & aliorum religiosorum, & piorum locorum etiam quantumcunque priuilegiatorum, & ex am

Hic Pont. fædus contraxit cu Rege Hispaniarum, & Venetis, contra Turcas, vt supra prox. in const. 142.

Et propterea magnas fecit expensas, vt ibidem, & in const. 130.

Nunc autem pro veteri personatione Turcharum, pecunias exquirunt, & id. deputat Card. ad alienandum infra annum, & c. impositos super bonis Ecclesiasticis Ita leg. n. t. men su per Casus & for tatijs.

Prorum, ac habentium quod in speciali vel generali expresse nisi certis modo & forma seruatis non veniant, neque comprehendantur, in vrbe primum, necnon extra illius muros ac quibuscumque Ciuitatibus, terris, & locis per totam Italiam constitutis consentientium, exceptis tamen dumtaxat Canonibus, liuellis, responcionibus, recognitionibus, & censibus super castris, fortelitijs, villis & oppidis constitutis, & assignatis, ad quacunque loca supradicta spectant, per quoscunque tam collegia, capitula, conuentus, communitates, vniuersitates quauicunque que Ciuitatum, oppidorum, terrarum, castrorum, villarum, & locorum, quam particulares personas etiam Episcopali, vel alia maiori Ecclesiastica vel mundana dignitate & excellentia prarditos soluent, seu debitos vel debendos pro pretio, seu pretijs quod seu qua vobis, vel maiori parti vestrum, videbitur, seu videbuntur etiam per interpellatas vices, vobis & Camera Apostolica in actu extinctionis, seu liberationis infra scriptarum, seu infra tempus per vos statuen, persoluendo, seu persoluedis: etiam sine aliqua causa cognitione, & nullis tractatibus, nullisue sollempnitatibus desuper habitis, & seruatis, & sine requisitione, & consensu eorum qui de iure vel aliter requiri deberent: ac illis etiam inuitis & reclamantibus extinguere, necnon & cum quibuscumque dictorum Canonum, liuellorum, responcionum, & quouis alio nomine nuncupatorum censuum debitoribus transigere. & Casalia, possessiones, vineas, domos, prardia, prata, ac terras, nemora, syluas, valles, paludes, tenimenta, & alia bona prardicta etiam si minus legitime, aut alias nulliter a principio alienata fuerint, illaue, seu illorum aliqua adueniente sine certarum linearum, & generationum, quibus, seu temporis ad quod concessa sint, vel concedi consueuerunt, ex forma & pactis in inuestituris desuper factis expresse appositis, seu ob canones, census, & responciones, debitos ac locos & tempore consuets non solutos, aut inuestituras legitimo tempore non acceptas, alienationesue de rebus ipsis tam iure proprio, quam etiam ratione vtilis dominij, Ecclesia tamē in requisita, aut etiam contradicente factas, aliaue quauis occasione & causa etiam speciali mentione digna, ad Ecclesias, Monasteria, Prioratus, Plebanias, Archipresbyteratus, Præceptorias, Domos, Collegia, Capitula, Conuentus, Congregationes, Hospitalia, Militias, illorumque mensas quascunque, necnon cetera alia cum cura vel sine cura secularia, & quorū uis ordinū regularia Ecclesiastica qualitercūq; qualificata, & alia loca religiosa & pia huiusmodi spectent, aut eo ipso & pleno iure reuerti & deuolui deberent, tanquam forsā propterea, seu alias quomodolibet inter quoscunque in quauis instantia litigiosa existerent, & pro tempore fuerint, aut inuestituræ & concessiones de casualibus, possessionibus, vineis, domibus, prardijs, pratis, nemoribus, syluis, uallibus, paludibus, tenimentis, & alijs bonis huiusmodi etiam ab antiquissimo tempore factæ, pactæque, conuentiones & promissiones inter dantes & recipientes in id etiam iteratis & multiplicatis vicibus appositæ, iurata, & iurata aliquo modo tacite vel expresse repugnarent, seu obstarent, illorumque feudatarios, vsuarios, emphyteotas, precarios, censuarios, liuellarios, locatarios, conductores, ac vtilis dominos (à feudi ut præfertur a iurisdictione vacui) vsuum, censuum, canonum, liuellorum, precariæ, responcionum, & recognitionum huiusmodi, ac etiam laudem, iorū, seu capitoliorum in pecunia numerata, vel alia specie debitorum præstatione, onereque nexu & obligatione, reuersione, & deuolutione prædictis, ac renouatione inuestiturarum, consensu directorum dominorū in alienationibus, & translationibus de illis in quoscunque etiā penitus extraneos pro tempore factis adhibendo, necnon omni superioritate & iure ecclesiastico atq; vexatione litium quaruicunque, quæ forsā superinde etiā inter ipsos directos dominos ex vna, & possessores bonorum hmoi parte altera nunc & in futurum motæ extiterint, & indecisa quolibet in quacunque instantia pendeant, quarum statum & merita, nominaq; & cognomina Iudicum & Commissariorum & delegatorum eorum quibus, & collitigantium inter quos forsā sic indecisa pendens simulque eorum titulos & iura, etiam nulla, & infecta pro expressis hic haberi volumus, perpetuo in toto vel parte affrancare & liberare: illisque possessiones, & alia bona huiusmodi etiam si in commissum, quia directum dominium & proprietatem eorum quorum iuris sunt aut esse prædicitur in iudicio vel extra, expresse etiā & pluries negauerint recognitionemue de directis dominio, & proprietate huiusmodi etiam requisiti facere neglexerint, seu recuserint: vel ob canonis non solutionem, aut extinctam lineam aut alienationes ut supra factas, siue quouis alio prætextu ceciderint, ad ecclesiasticos Monasteria, Prioratus, Præposituras, Præpositatus, Plebanias, Archipresbyteratus, Præceptorias, Domos, Collegia, Capitula, Conuentus, Congregationes, Hospitalia, Militias, Mensas, ceteraque beneficia & loca prædicta quomodolibet deuoluta & pleno iure iam reuersa essent: ab omni & quacunque etiā caducitatis, deuolutionis, reuersionis, renouationis, consensuque adhibitionis huiusmodi molestia libera & franca dimittere & perpetuo concedere: necnon quacunque instrumenta & scripturas, pactis, promissionibus, cautelis, & alijs in similibus apponi solitis & necessarijs vallata & firmata conficere & celebrare: ac quemcunque seu quoscunque Commissarios tam speciales quam generales, qui præmissa aut eorū aliqua vice nostra suppleant, cum simili vel limitata, ac vobis beneuola potestate deputare, & subdelegare, ceteraque in id quomodolibet necessaria, & opportuna facere & exequi libere & licite possitis & valeatis plenam & liberam licentiam, & facultatem, ac auctoritatem Apostolica auctoritate tenore presentium concedimus. Necnon secuta liberatione hac lites & causas huiusmodi, & tam pendentes, quam inchoandas ex nunc prout ex tunc & contra harum serie auocamus, & penitus extinguimus, atque perpetuum silentium super illis, alijsque præmissis, Præsulibus, Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Plebanis, Archipresbyteris, Præceptoribus, Commendatarijs, Collegijs, Capitulis, Conuentibus, Congregationibus, Rectoribus, Administratoribusque supradictis, & alijs quibuscumque cuiusvis status, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, & præminentie existentibus, quorum id quomodolibet directe, vel indirecte interest, vel in futurum interesse poterit imponimus. Insuper ne vilo vnquam tempore dubitari contingat, si liberatione, & affrancatione huiusmodi secutis, priuilegia, immunitates, libertates, & exemptiones, quæ tam Ecclesia ipsa quam possessiones, & alia bona supradicta, illasque sic pro tempore titulo feudi, vsus, emphyteosis, liuelli, precariæ seu alias quomodolibet obtinentes habuerunt, & habebit perierint & expirauerint: quod eatenus quatenus vobis visum fuerit exemptiones, immunitates, priuilegia, libertates de quibus supra, & præsertim quod in publicatione & cōsacratione bonorum, particulari vel vniuersali etiam ob quodcunque delictum & crimen pro tempore commissæ, Casalia, possessiones, terras, vineas, domos, prardia, prata, nemora, syluas, valles, paludes, tenimenta, & alia quacunque bona feudalia, emphyteotica, liuellaria præcariata, censualia, seu alias quomodolibet Ecclesijs, Monasterijs, Prioratibus, Præposituris, Præpositatibus, plebanijs, archipresbyteratibus, præceptorijs, domibus, collegijs, capitulis, conuentibus, congregationibus, hospitalibus, militijs illorū ne mens ceterisque beneficijs & locis pijs hmoi obnoxia nequaquam veniant, aut cōprehendantur, aut vilo

Bona hic libera
& affrancata,
gaudere possunt
priuilegijs hic
expressis arbitrio
ipsorum Depu-
tatorum.

aut ullo modo publicari, seu Curie cuiusvis Domini Ecclesiastici, vel temporalis confiscari possint, vel debeant, quæ tam Ecclesiæ, quam eisdem possessionibus, Terris, vineis, domibus, prardijs, pratis, nemoribus, siluis, vallibus, paludibus, tenimentis, & alijs huiusmodi bonis, illisque sic ea in feudum, liuellum, emphyteosim, precariam, vsuum, censum, aut alias quomodolibet pro tempore obtinentibus retroactis temporibus de iure, priuilegio, consuetudine, seu alias concessa fuerint, & competere dignoscuntur; ac durante Superioritate, nexu, obligatione, & onere præstationis canonis liuelli, census, precarie, responcionis, reuersionis, deuolutionis, directieque dominij, & proprietatis supradictorum vtebantur, potiebantur, & gaudebant; vtiue, potiri, & gaudere poterant, & debeant nequaquam ob liberationem, & affrancationem huiusmodi aliaue harum nostrarum vigore quomodolibet pro tempore secuta expirent, aut cessent, sed in suo pristino robore, & vigore permaneant, eisque obtinentibus pro tempore Terras, Vineas, Domos, Prardia, Prata, nemora, siluas, valles, paludes, tenimenta, & alia bona huiusmodi, etiam, ut præfertur affrancata, & liberata, ut prius non solum pariformiter, sed æque principaliter, & absque vlla prorup differentia, ac vere, & non per fictionem perpetuo gaudeant, potiantur, & fruantur in omnibus, & per omnia, sibi que suffragentur, & suffragari debeant, perinde, ac si Superioritas, onera, nexu, & obligationes canonum, feudi vsuum emphyteosis, liuellorum, precariæ, censuum, responcionum, reuersionum, deuolutionum, inuestiturarum, directi dominij, ac proprietatis huiusmodi durarent, & nullatenus extincta essent, si & prout vobis concedere videbitur concedimus, statuimus, & indulgemus. Ita tamen, ut priuilegia, & exemptiones huiusmodi per vos concedi, & referuari nequeant reis criminum læsæ Maiestatis diuinæ, vel humanæ, & assassinijs, & offensionis Cardinalium, vel Episcoporum, his enim casibus si alias de iure locus futurus sit confiscationi, priuilegia huiusmodi concedi, aut suffragari nullo modo posse volumus. Decernentes affrancationes, liberationes, inuestituras, & concessiones, ac alia præmissa per vos, seu maiorem partem vestrum, aut à vobis respectiue deputandum, vel deputandos ab eis, & singulo eorum, ut præfertur faciendæ, & exequendæ perpetuæ firmitatis robur obtinere debere, ac Feudatarios, vsuarios, Emphyteotas, liuellarios, precarios, censuarios, & vtilis dominos, ac alios prædictos eorumque hæredes, & successores quoscunque, ac alios quorum interest, vel interesse poterit modo aliquo contra presentium tenorem, desuper molestari, inquietari, vel impediri non posse: sed illos, ac possessiones, vineas, domos, prardia, prata, nemora, siluas, valles, paludes, tenimenta, bona, ac iura huiusmodi franca, libera, & allodialia perpetuo fore, & esse: & ut talia, ac prout alia bona mere laicalia, & prophana in quoscunque etiam penitus extraneos, & incapaces tam ex dispositione inter vivos, quam causa mortis, & ab intestato transferre, ac transferri, & alienari liberè, & licite possit, & debeant. Et insuper non modo Ecclesias, Monasteria, Prioratus, Præposituras, Præpositatus, Plebanias, Præceptorias, Archipresbyteratus, domos, Collegia, Capitula, Conuentus, Congregationes, Hospitalia, Militias, mensas, ceteraque beneficia, & loca prædicta eorumque præfules, Abbates, Priores, Præpositos, Plebanos, Archipresbyteros, Præceptores, Commendatarios, Rectores, & Administratores quocunque nomine nuncupatos, sed neque nos, aut successores nostros Romanos Pontifices, aut Camera Apostolicam vilo vnquam tempore præmissis se opponere, aut ab illis reclamare, vel beneficium restitutionis in integrum sub læsionis etiam enormis inuicem, aut etiam totalis, aut alio quocunque prætextu petere, vel impetrare, aut ab alio impetratis, seu etiam motu simili concessis vti. Minusque presentes literas sub quibusvis similibus, vel dissimilibus alienationum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, & alijs contrarijs dispositionibus comprehendere nullatenus possit: sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum repositas, & plenarie etiam sub quacunque data per ipsos eligenda concessas: vimque validi, & efficacis, ac onerosi contractus inter nos, & Sedem Apostolicam, & dictos liberatos, etiam cum iuramento initi, & stipulati fortiri; & ita ab omnibus censerit, atque incommutabilis voluntatis, & inentionis nostræ esse: sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, & locorum ordinarios, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales vbique decedi, cognosci, & iudicari debere. Irritum quoque si secus super ijs à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Ceterum, ut indemnitati Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, Præpositurarum, Præpositatuum, Plebaniarum, Archipresbyteratuum, Præceptoriarum, domorum, Collegiorum, Capitulorum, Conuentuum, Congregationum, Hospitalium, Militiarum, illorumque Mensarum ceterorumque beneficiorum, & locorum huiusmodi aliqua saltem ex parte consulatur, volumus quod eisdem Ecclesijs, Monasterijs, Prioratibus, Præposituris, Præpositatibus, plebanijs, Archipresbyteratibus, Præceptorijs, domibus, Collegijs, Capitulis, Conuentibus, Congregationibus, Hospitalibus, Militijs illarumque mensis ceterisque beneficijs, & locis prædictis, quorum canones, liellos, responciones, recognitiones, census, & precarias, emphyteoses, seu alia quacunque iura per vos, seu maiorem partem vestrum liberari, affrancari, alienari, & transigi contigerit, aliqua recompensa non quidem fundo super quo canones impositi sunt correspondentiua: sed respectu annui redditus, per ipsas Ecclesias, Monasteria, Prioratus, Præposituras, Præpositatus, plebanias, Archipresbyteratus, Præceptorias, domos, Collegia, Capitula, Conuentus, Congregationes, Hospitalia, Militias, illorumque mensas ceteraque beneficia, & loca huiusmodi percipi soliti æqui valens, aut minor, si vobis aliquando visum fuerit, super alijs bonis stabilibus, seu tot locis Montium non vacabilium, etiam Pictatis nuncupatorum, & per singulas Vniuersitates, Ciuitatum, oppidorum, Terrarum, & locorum huiusmodi pro tempore erectorum, & institutorum: vel factis partis pecuniarum, ex dicta affrancatione, liberatione, & transactione redigendarum vobis beneuola actuali deposito, ad effectum illam ad Ecclesiarum, & locorum prædictorum commodum inuestiendi assignetur; ipsaque assignata recompensa perpetuo pro euictione iurium affrancatorum huiusmodi remaneat, & exinde amoueri nullatenus possit. Atque ut eo magis securitate eorum, qui vobiscum, aut deputandis à vobis sunt contractari prouideatur, statuimus, quoad ipsos affrancantes, & liberantes, facultatem hanc affrancandi, liberandi, & transigendi, & alienandi vobis concessam, nullatenus conditionalem, aut ad certam formam, & modum restrictam, sed quoad validitatem contractuum celebrandorum ipsorumque affrancantium, & acquirentium securitatem puram, & liberam censerit, nullamque recompensam assignandam rationem haberi; affrancationesque, & liberationes faciendas sic valere, ac tenere, ac si prædicta omnia sine aliqua recompensæ mentione concessa essent: Ac insuper affrancationes, liberationes, & transactiones præ-

Affrancationes
feude, ex nō ab
illo Pont. confi-
mantur.

Et de bonis affra-
candis liberè di-
spōsi posse con-
ceditur, prout de
bonis profanis.

Clausula præfer-
uatiua.

Decreti irritans;
Recōpēsa detur
locis pijs, quorū
bona alienabuntur.

Recompensa assi-
gnanda, obligata
remaneat pro
euictione bonorū
affrancatorum.

Affrancationes sic
de validè rema-
neant, etiam si re-
compensæ cuius
cantur.

Affrancantes, nō tenentur probare pecunias, erogatas fuisse veras in vilitate Sedis Apost.

Executorum de puratio & facultates.

Clausula derogatoria.

Forma & effectus publ.

nes præfatas perpetuo effectum sortiri; ipsosque affrancantes, liberantes, & transigentes securos esse, etiam si contingeret recompensationes per vos eisdem Ecclesijs, Monasterijs, Prioratibus, Præposituris, præpositibus, plebanijs, Archipresbyteratibus, Præceptorijs, domibus, Collegijs, Capitulis, Conuentibus, Congregationibus, Hospitalibus, Militijs, illorumque mensis ceterisque beneficijs, & locis huiusmodi, vel nullo modo dari, vel dandas, & assignandas ab eisdem de facto, vel de iure, in totum, vel pro parte euinci. Eodemque affrancantes, liberantes, & transigentes nullo vnquam tempore in perpetuum teneri ad probandum actualem pecuniarum numerationem, aut pecunias per eos erogatas in Sedis Apostolicæ vtilitatem veras, minus recompenfam esse assignatam; cum pro eorum perpetua securitate sufficere velimus exhibitionem vestrarum literarum patentium, quibus affrancatio huiusmodi concedatur, etiam si contingeret, vilo vnquam tempore contrarium probari, Et nihilominus vniuersis, & singulis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis in dictis locis consistentibus, Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios præsentis literas, & in eis contenta quæcunque vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte alicuius fuerint requisiti faciant auctoritate nostra extinctiones, affrancationes, liberationes, & alia præsentium vigore facienda ab omnibus, quos illa concernunt inuolubiliter observari, illisque, ac bonis affrancatis, & liberatis huiusmodi dominos, & possessores, ac omnes, & singulos, quos quomodolibet concernunt, eorumque hæredes, & successores quoscunque pacifice frui, & gaudere, nec permittant quemquam contra præsentium, aut ipsorum instrumentorum, seu literarum patentium tenores modo aliquo molestari, impediri, aut inquietari: Contradictores, quoslibet, & rebelles per sententias censuras, & pœnas Ecclesiasticas aliaque opportuna iuris, & facti remedia appellatione postposita compescendo; legitimisque super his habendis seruatis processibus, sententijs, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus foel. rec. Bonifacij VIII. de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, & Symmachi, quæ incipit, Non liceat Papæ: necnon Benedicti XII. & Pauli II. & Pauli III. Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, necnon de non tollendo cuiquam ius quæsitum, ac alijs Apostolicis, necnon in quibusuis generalibus, Prouincialibus, & synodalibus Concilijs editis, specialibus, vel generalibus, Constitutionibus, & ordinationibus, ac quarumuis Ecclesiarum, Monasteriorum, ordinumque Militiarum, Hospitalium, & locorum præfatorum, ac aliorum quorumcunque etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, vsibus, naturis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, per præfatos, & quoscunque alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam, etiam per viam Generalis legis, & statuti perpetui, necnon Motu proprio, ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam Concistorialiter, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, etiam in vim contractus, & pluries concessis, confirmatis, & innouatis; quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, seu quæuis alia exquisita forma, ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque: aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Et ne vilo vnquam tempore de viribus in huiusmodi negotio per vos gerendorum dubitari contingat, ex eo quod ab initio non omnes in vnum conueneritis, aut ex vobis præsentibus aliqui recesserint, & ex absentibus negotio iam inchoato, alij redierint, decernimus in spiciendum numerum maioris partis vestrum præsentium in Curia tempore conclusionis, ita, vt quod aliqui ex vobis coeperint, alij liberè illud prosequi valeant, & finire; totiens quotiens redierint, reasumere, & quod circa præfatum numerum maioris partis præsentium in Curia stetur plenè assertioni Secretarij, vel Notarij vestri, sic in literis, patentibus, vel instrumentis asserentis. Vt autem eo facilius præsentibus nostræ literæ ad omnium noticiam deducantur, illas in Basilicâ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ valuis, ac in acie Campi Floræ per vnum ex Curforibus nostris, vt moris est publicari, & affigi volumus, & mandamus, Quodque harum exemplis, etiam impressis, ac insertis manu Secretarij vestræ Congregationis subscriptis, & sigillo paruo alicuius ex vobis munitis eadem prorsus fides in iudicio, & extra vbi que locorum adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum facti, deputationis, concessionum, auocationis, extinctionis, impositionis, statutorum, indulti, voluntatum, decretorum, mandatorum, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo primo. Tertio Non. Decembris, Pontificatus nostri Anno sexto.

Ego Pius V. Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Vtinam dirigantur viæ meæ ad custodiendas iustificationes tuas.

Ego Io. Card. Moronus Episcopus Ostien.

Ego Otho Card. Augustanus Epif. Prænestin.
Ego A. Card. Varnesius Epif. Tuscul. Vicecancel.
Ego Iu. Card. Vrbin. Epif. Sabinen.
Ego Io. Card. Politianus Epif. Albanen.
Ego S. Card. Pisarum.

Ego Io. Ant. Card. S. Georgij.

Ego Stan. Card. Vuarmien.
Ego F. Card. Pacecho.
Ego M. Ant. Card. Amulius.
Ego I. Franciscus Card. de Gambara.
Ego M. S. Cardinalis ab Altaemps.
Ego A. Card. Gesualdus.
Ego N. Card. de Sermoneta.
Ego M. Antonius Car. Columna.
Ego P. Car. Comensis.

Ego

Ego P. Cardinalis de Sancta Cruce.

Ego Fla. Cardinalis Vrsinus.
Ego Alexander Card. Cribellus.

Ego Gul. Cardinalis Sirletus.

F. Cardinalis Alciatus.
Ego Io. Paulus Card. ab Ecclesia.
Ego M. Ant. Card. Maffzus.

Iul. Ant. Card. S. Seuerinz.

Ego P. Donatus Card. Cæsius.

Ego F. A. Card. Theanen.
Ego F. Foelix Card. de Montealto.
Ego Paulus Card. Placentinus.
Ego Ioannes Cardinalis Aldobrandinus.
E. Vincentius Card. Iustinianus.
Hieronymus Card. Rusticuccius.
Ego Io. Hier. Card. Albanus.
Ego Fer. Card. de Medicis.
Ego Ant. Card. Caraffa.
Iul. Card. de Aquauina.

Cæ. Glorierius.
A. de Alexijs.

Anno à Natiuitate Domini, Millesimo quingentesimo septuagesimo primo, Indictione decimaquarta, die vero Martis decimoctaua mensis Decembris, Pontificatus autem Sanctissimi in Christo patris & Domini Nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno eius sexto, superscriptæ literæ Apostolicæ, affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ & in acie Campi Floræ, per nos Scipionem de Ostauianis, & Ioan. de Soya Apostolicos Curf.

Io. Andreas Panizza Magister Curf.

CXXXXV.

De ambientibus dignitates, & officia iurisdictionis administrationem habentia, eaque pretio, seu promissione, procurantibus, vel assequeantibus, aut affecta manutinentibus.

Hæc constitutio declaratur, & ampliatur infra in const. 150. Cum nuper, ne ordo.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c.

ET si Romani Pontificis continua, indefessaque meditatio circa subditorum suorum commodum, & vtilitatem continue implicatur, ac quæ ipsi, quos vt filios tenere diligit, obesse posse credit, de medio tollit; negociorum tamen multitudine pressa singula indies singulos considerans illorum executionem, etiam diem disponit, vt & negocia ipsa salubrius dirigantur, ac ipsi subditi paulatim suis in eos amoris cognoscant indicia. Sanè licet alijs ne ordo iustitiæ præuenteretur, & ex certis alijs imbi expressis causis per ciuiles constitutiones salubriter fuerit statutum, vt Iudices, & alij iustitiæ Administratores sine quoquo suffragio fieri debeant, grauissimis etiam iniunctis pœnis, qui præmissam constitutionem transgredi ausi quoquomodo fuissent: accepimus tamen nuper, non sine animi nostri displicentia, nonnullos pro consequendis officijs, & dignitatibus iurisdictionis exercitium habentibus pecunias, & alias res soluere, & promittere aliquibus Curialibus, quorum intercessionibus, & fauoribus talia officia, & dignitates obtinent. Licetque nos pro nostri Pastoralis officij debito præmissa conuidentibus oculis pertransire nequeantes, omnem adhibuerimus diligentiam, vt tam ambitiosi huiusmodi, quàm pecuniarum huiusmodi receptores, & stipulatores, tam publice, quàm secretè reperirentur; nihilominus exinde nihil certi expiscari hæcenus potuimus. Cupientes igitur præmissis modum aliquem imponere, ac eos, quos ciuiliu pœnarum timor à similibus non coercet, per Canonicas sanctiones auctoritate Apostolica omnino deterreri, & avaritiæ huiusmodi genus iuri, & iustitiæ huiusmodi tam obnoxium de medio tollere, constitutionis ciuilis, ac pœnarum per illas statutarum tenorem, & formam præsentibus pro expressis habentes, Motu simili, &c. & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulas leges, constitutiones, statuta, & decreta contra delinquentes huiusmodi, tam à iure ciuili; quàm à sacris Canonibus facta, ac in illis conteata, punitiones, & pœnas quascunque in tales inflictas harum serie innouamus; easque idem robur, eandemque vim obtinere volumus, atque statuimus, quod, & quam habuissent, & haberent, si hæcenus ad vnguem obseruata fuissent, vel à nobis per præfatos emanarent. Insuper quoque, vt earum vltus pœnarum multiplicatione stabilius efficiatur, hæc nostra perpetuo valitura constitutione, quamque vim legis, etiam inuolubiliter habere sancimus, legibus, constitutionibus, statutis, & decretis prædictis præiudicium non inferendo, quinimo illis addendo, decernimus, & ordinamus, quod de cætero perpetuis futuris temporibus nemini cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis fuerit, liceat mediante pecunia, vel solutione, & traditione, ac promissione aliarum rerum, etiam per interpositas personas, aut alias quouis modo faciendas, aliquas dignitates, & officia, exercitium, & administrationem iurisdictionis habentia procurare, assequi, vel obtinere, ac si quis his præsentibus contravenisse quoquomodo dicit; aut censerit potuerit, ipsum contrauenientem, eo ipso confiscationis omnium bonorum, degradationis, & amissionis, tam priuilegij doctoratus, quàm quorumcunque per eum obtentorum officiorum, tam secularium, quàm Ecclesiasticorum, ac demum vltimi supplicij pœnas irremissibiliter incurrare volumus. Cæterum; vt fraudibus, quæ circa præmissa exoriri possent facilius occurratur, pari modo statuimus, quod vbiunque, & quandoque compertum fuerit per interpositam personam aliquas pecunias, seu alias res traditas, seu promissas fuisse alicui Curiali familiari, vel cuiunque alteri personæ pro officijs, & dignitatibus iurisdictionis administrationem habentibus, is qui officium huiusmodi obtinuerit se à præmissis, atque interpositione personæ huiusmodi nullatenus excusare queat: quinimo nulla admissa ignorantia excusatione ipso iure præsumatur solutionem, & promissionem huiusmodi de eorum qui officia, & dignitates similia

Iure ciuili causetar, Iudices, & alios iustitiæ ministris, sine quoquam suffragio debere, vt in auct. vt Iudices sine; &c.

Hic autem Pontif. pœnas omnes in transgressores istas innouat, & confirmat.

Quinimo alias pœnas hic expressis imponit procurantibus, vel obtinentibus mediante pecunia &c. dignitates, & officia.

Et executionem ignoratur, non admitti decernit.

lia obtinuerunt consensu, & mandato penitus esse facta, iisdemque propterea pœnis subiacerent omnino intel- ligatur. Postremo ne ij qui in præteritum talia officia, seu dignitates solutionibus, seu promissionibus median- tibus impetrauerint, credant se per præsentibus absolutos esse; eisdem Motu, scientia, & potestatis plenitudi- ne perpetuo declaramus eos pœnas in tales à iure communi infligis incurrisse, & contra eos ad pœnarum huius- modi prosecutionem procedi posse. Eos vero qui similibus medijs aliqua officia, & dignitates similiter iurisdictionis administrationem habentia obtinent; si in futurum quippiam vnquam vigore præcedentium pro- missionum in affecutione officij huiusmodi factarum soluerint, ipso iure, & facto pœnas in hac nostra consti- tutione contentas incurrere, præsentibus nostras, tam eos qui in futurum officia similia; & dignitates solu- tionibus, & promissionibus præcedentibus obtinebunt, quam eos qui iam obtinuerunt, si in futurum aliquid manutentionis in eis, aut alia causa soluerint ligare volumus. Decernentes contra præmissa quoduis pactum, etiam iuramento vallatum, ac instrumenta, & alias forsan desuper editas scripturas minimè in causa esse posse quominus solvere habentes, si pro præmissis soluerint, pœnas præsentibus contentas incurrant. Nos enim pacta, conuentiones, promissiones, & scripturas, ac alia quæcunque quomodolibet vt præferuntur inita exinde cas- samus, irritamus, & annullamus, eosque à iuramentis, & alijs nexibus prædictis absoluiimus, necnon præsen- tes, & desuper forsan conficiendas literas perpetuis futuris temporibus durare, ac omnes, & singulos à data præsentium irremissibiliter ligare volumus, illasque nullo vnquam tempore de surreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, aut sub quibusuis reuocationibus, & derogatio- nibus comprehendendi nullatenus posse, Sicque per quoscunque iudices, &c. & causarum Palatij Apostolici Audi- tores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata, &c. iudicari debere, irritum quoque, &c. decer- nimus. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis etiam Almæ Urbis, & aliarum Ciuitatum, Oppidorum, Terrarum, & locorum, etiam iuramento, &c. ro- boratis, ac Prouincialibus, municipalibus, & particularibus statutis, ac legibus, etiam Imperialibus, & in corpore iuris scriptis, priuilegijs quoque, &c. sub quibusuis tenoribus, &c. etiam motu simili, &c. etiam Consistorialiter, &c. quibus omnibus illorum tenores, &c. hac vice latissime derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem præsentium tenor omnibus innotescat, nullusque earum ignorantia allegare queat, eas in valuis Basilicæ Principis Apostolorum, ac Sancti Ioannis Lateranenensis, & in acie Campi Floræ de Vrbe publicari mandamus, ipsasque sic publicatas, omnes, & singulos quos illæ concernunt ita afficere volumus, ac si essent omnibus personaliter intimatæ. Decernentes quoque præsentium earundem solam signaturam suffi- cere, & vbiq; fidem facere in iudicio, & extra, regula quacunque contraria non obitante, ac illarum tran- sumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo Almæ Urbis Gubernatoris, aut alicuius alterius iu- dicis munitis, eandem prorsus fidem adhiberi, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Placet Motu proprio M.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Non. Decembris Anno sexto.

Publicatio. Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, millesimo quingentesimo septuagesimo primo, indictione de- cimaquarta, Pontificatus vero Sanctissimi in Christo patris & D.N.D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno sexto, die vero octaua mensis Decembris, supradictæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum Prin- cipis Apostolorum de Vrbe, Sancti Ioannis Lateranen. & in acie Campi Floræ, per nos Scipionem de Octauia- nis, & Almanum de Alamannis prælibati Sanctissimi S.D.N. Papæ Cursores.

Io. And. Panizza Magister Curforum.

CXLVI.

Facultates concessæ ad sex menses Cardinalibus Sanctæ Crucis, & Aldobrandino, ac Vr- bis Gubernatori, & Thesaurario generali, absoluedi bannitos, &c. cum interuentu Procuratoris Fiscalis.

Aliam similem const. huius Pont. habes sup. fol. 1081. num. 107. Licet primum, & aliam fecit Greg. 13. infra nu. 97. Cui Regis.

De materia autem Bannitorum, vide infra in Greg. 13. const. 66. Tanta; cum ibi not.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. D V M mente indefessa recolimus, quantam nobiscum Deus operari dignatus sit misericordiam tra- dendo in manus seruorum suorum inimicum nostrum, facere nullo modo possumus, quin dum Chri- stifideles Deo debitas agere cupimus gratias, vt id purius per eos fiat, eorum conscientiarum securitati, etiam quantum in nobis est prospiciamus, & ad id eo promptius impellimur, quando exinde etiam aliqua no- bis prouenire posse cernimus subsidia, per quæ subsequentis anni necessarias expensas perferre facilius valea- mus. Animaduertentes itaque facile esse posse, vt multi peccatis inuoluti, dum de remissionis, & absolutionis beneficio diffidunt; in eisdem peccatis perseuerent, non sine eorum salutis tam hoc, quam futuro sæculo in- genti periculo, quodque deterius est, Omnipotentis Dei iram, eorum sic promerentibus peccatis, in vnuer- sum Christianum Populum prouocent, ac commoueant: sique eis absolutionis, & remissionis beneficium con- cederetur, facile esse posset, quod veteri fermento abolito, de somno surgerent, & nouum hominem induerent, sperantes etiam id ad Dei Clementiam nobis conciliandam, maioremque ab infidelibus victoriam reportan- dam proficuum foret. Ac propterea volentes, tam præmissis opportune occurrere, quam fidelium salutem pro- spicere, necnon æriarum nostrarum penuriam qua in ijs nostris necessitatibus præmimur, dum hoc graue, & diuturnum bellum

Soluentibusque aliquid ex causa manutentionis, officiorum iam obtentorum, eas dem pœnas infligit.

Promissionesq; desuper factas an nullat.

Clausulæ præfer- uatiua.

Decretum irritans.

Clausulæ derog.

Forma publ. hæc const. Quam publ. hic habes in h.

Publicatio.

Causa huius ob- stitutiua.

Causa huius ob- stitutiua.

bellum pro Catholicæ fidei defensione sustinere cogimur, prospicere, Motu simili, &c. Dilectis filijs nostris Prospero de Sancta Cruce, & Ioanni Aldobrandino nuncupatis S. R. E. Cardinalibus Magistro Monti de Va- lentibus, Almæ Urbis Gubernatori, Notario, & Prælo nostro domestico, ac dilecto filio Bartholomæo Buf- ferto Thesaurario nostro generali, de quorum probitate morum, vitæ integritate, intentionis probitate, alijs- que virtutum donis, plurimum in Domino confidimus, quosque hac nostra facultate non nisi cum ea qua de- cet modestia, ac lætæ partis satisfactione, necnon delinquentium conscientiarum securitate, ac æriarum nostrarum respectu functuros, certo scimus, cum assistentia tamen etiam delicti filij nostri Procuratoris Fiscalis, harum serie committimus, & mandamus, vt habita consideratione ad præmissa omnia, necnon delictorum grauita- tem, & perhorrescentiam, omnes, & singulas vtriusque sexus personas, tam in hac Alma Vrbe nostra, quam alijs quibuscunque Ciuitatibus, Terris, Oppidis, & locis, nobis, & Sedi Apostolicæ, tam mediate, quam im- mediate subiectis consistentes, etiam si eorum incolæ non sint, & ab illa quoquomodo declinauerint, qui id humiliter tam præsentibus, quam per Procuratorem infra sex menses à præsentium dat. computandos petierint, iniuncta sibi pro modo culpæ eorum arbitrio penitentia salutari, à quibuscunque criminibus, excessibus, & de- lictis, tam publicis, quam occultis, etiam si talia forent, quæ sub generali delictorum nomine non venirent, sed speciali expressione indigerent, ac ad Fiscum nostrum delata fuerint, & in illis processus formati extite- rit, etiam quod super eis iam pronunciatum fuerit, & huiusmodi delinquentes iam carceribus ad præsens detine- antur (dummodo hæresis, & lætæ Maiestatis crimina non fuerint) in vtroque foro misericorditer absolue- antur, & totaliter liberare, ac eos, & eorum singulos ad patriam, honores, bona, & eum, in quo ante præmissa quomodolibet erant statum, restituere, reponere, & plenarie reintegrare, omnemque inhabilitatis, & in- famiæ maculam, siue notam abolere, omnemque pœnam, etiam corporalem, ac bonorum confiscationis eis ratione delictorum suorum occasione prouenientem, seu debitam condonare, & remittere, necnon processus quoscunque contra eos in contumaciam, aut alijs quomodolibet formatos (non tamen executioni hæcenus de- mandatos) cassare, annullare, & abolere, ac ab omnibus, quos illa concernunt, aboleri, cassari, & annul- lari facere: Cum ijs vero qui Clerici, aut alias ad ordines, etiam sacros promoti fuerint, aut beneficia Eccle- siastica quomodocunque obtinuerint, vt præmissis, & irregularitate per eos exinde quomodolibet contracta non obstante, suis Clericali charactere, & illius priuilegijs vt, necnon in suis ordinibus remanere, ac in il- lis etiam in Altaris ministerio ministrare, ac quæcunque per eos obtenta, & in posterum obtinenda beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura quomodocunque, & qualitercunque qualificata, etiam si Ecclesiæ, etiam Cathedralis, & Metropolitanæ, Monasteria, Prioratus, & Præposituræ, etiam Conuentuales, ac dignitates, etiam maiores, & principales fuerint, recipere, & retinere, ac quoscunque fructus, & loco pensionum an- nuarum, necnon pensiones annuas super similibus fructibus, &c. impositas, vt prius percipere, exigere, & le- uare, libere, & licitè possint, & valeant dispensare auctoritate nostra curent. Nos enim eis præmissa omnia, & singula, ac alia quæcunque, quæ in præmissis, & circa ea necessaria quomodolibet, & opportuna duxerint, agendi, faciendi, & gerendi, necnon omnibus, & singulis iudicibus, tam ordinarijs, quam extraordinarijs, & quarumcunque Prouinciarum, Ciuitatum, Terrarum, locorum, & Oppidorum, Legatis, Vicelegatis, Gu- bernatoribus, Potestatibus, Capitaneis, Prætoribus, & alijs personis cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, & quacunque auctoritate fungentibus in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis, &c. pœnis districtius inhibendi, nec sic absolutos huiusmodi quouis quæsto colore mole- stare, inquietare, vel perturbare audeant, vel præsumant, illisque sub eisdem pœnis mandandi quatenus pro- cessus, & alias scripturas præfatas superinde confectas cassent, & annullent, perpetuumque super præmissis si- lentium imponendi plenam, & liberam per præsentibus facultatem concedimus, & auctoritatem. Decernentes omnes, & singulas absolutiones, & alia per eos vigore præsentium facienda nullo vnquam tempore de surre- ptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ defectu notari, impugnari, inualidari, ad terminos iuris reduci, in ius, vel controuersiam vocari nullatenus posse, minisque sub quibusuis similibus, & dissimili- bus gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, & alijs contrarijs dispositionibus comprehendendi nul- latenus posse: Sicque ab omnibus ceteris, & ita per quoscunque iudices, &c. etiam causarum Palatij Aposto- lici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, &c. iudicari debere, irritum quoque, &c. Non obstanti- bus præmissis, ac quibusuis Apostolicis, necnon in Prouincialibus, & synodalibus Concilijs editis specialibus vel generalibus constitutionibus, ac quibusuis etiam Ecclesijs, & Monasteriorum, etiam forsan in quibus beneficia ipsa extiterint iuramento, &c. roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, &c. sub quibuscunque tenoribus, &c. etiam Motu simili, &c. etiam Consistorialiter, &c. concessis, &c. quibus om- nibus, etiam si de illis, &c. illorum tenores, &c. hac vice latissime derogamus, ceterisque contrarijs quibus- cunque. Volumus autem præsentium solam signaturam sufficere, & vbiq; fidem facere in iudicio, & extra, regula quacunque contraria non obstante. Ac quoniam difficile foret præsentibus nostras ad singula quæquæ loca deferri, præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ indi- gnitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis origina- libus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Placet Motu proprio M.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Non. Decembris, Anno sexto.

CXLVII.

Captiui effecti in bello contra Turcas, non relaxentur per Christianos durante bello, sed Pontifici, siue officialibus notificentur.

P I V S Papa V. Motu proprio. POSTQVAM nuper inter nos, & Sedem Apostolicam, ac charissimum in Christo filium nostrum Philippum Hispaniarum Regem Catholicum, necno dilectum filium nobilem virum Aloysium Mocenicum Vene. Ducem, & eius Reip. dominum inuito foedere, & classe comunibus viribus comparata, dilecto filio nobili viro Io. ab Aust. eius gene- rali

Facultas Card. de Sancta Cruce, & Card. Aldobran- dini, & Guberna- toris Urbis, ac Thesaurarij gene- ral. absoluedi bannitos, &c.

Officiales nō mo- lestent sic absol- uos.

Clausulæ præfer- uatiua.

Decretum irritans.

Clausulæ deroga- toria.

Sola signaturæ sufficit.

Pont. istæ, cō Phi- lippo Rege His- paniarum, & Re- publica Venera- rum bellum se- cit contra Tur- cas, & victoriam reportauit, & ex- classe Turcarum captiui multi ef- facti sunt.

Tali Praefecto, & ductore, commissum fuit praelium omni posteritati commemorandum, initio illud quidem quatenus poteramus nobis ab humanis viribus polliceri periculosissimum, ipso autem exitu foelicissimum, hostibus maximam partem caesis, fugatis, reliquis captiuis factis, causam nimirum suam Domino Deo nostro iuante, proque suo Israele pugnante, perlatum fuit ad nos plerosque Christianorum partim captiuos illos sibi ipsis retinuisse, partim vendidisse, alios donasse; nonnullos etiam pacta pecunia in spem redemptionis adduxisse. Quod sane grauitate, vt debuimus, accepimus: ab ipsa enim Superiorum temporum experientia edocti sumus, quanto semper haec cum Christianorum damna facta fuerint: plerosque enim ipsorum captiuorum esse nauigandi periculosissimos, ad classem adornandam, instruendam, ducendam, propter multam Maris tempestatum orarumque periclitam, atque ad bellandum vtilissimos, & si vnquam alias, certe hoc tempore caeteris suis similibus caesis esse hostibus pernecessarios, ex quorum missione, vt magna decessio, cum etiam ab omni ratione, & iure belli alienissimum sit, vt ipso bello durante mittantur illi qui possunt aliquando ipsis mittentibus bellum instaurare; & contra eos venire: Quod quidem malum tamen si filium nobilem virum Ioannem ab Austria pro eius singulari prudentia prauidisse, eique prouidisse non dubitamus, tamen, vt ad eius cautionem Apostolicam etiam auctoritatis robur accedat, praecipimus, & mandamus omnibus, & singulis quocunque sint gradu, conditione, statu, nomine, honore, apud quos capituli aliqui ex classe Turcarum, vel nunc sunt, vel in posterum erunt, siue ipsi eos receperint, siue ab alijs emptione, donatione, permutatione, vel alia quacunque ratione acceperint, ne illos hoc foedere, & bello durante quocunque nomine, ratione, colore, mittere, alienare, liberare, fugere, atque abire permittere audeant, sed eos debeant omni cura, & diligentia custodire, & eorum numerum, nomina, patriam, parentes, aetatem, dignitatem, siue conditionem, & alias si quae extant magis certae, & particulares demonstrationes, nobis, aut nostris Nuncijs si ibi praesentes fuerint, si vero absentes, ipsarum Ciuitatum, & locorum in quibus dictos captiuos habentes reperierint, Recto-ribus, Gubernatoribus, Iudicibus, Locatenentibus, aut alio nomine nuncupatis, in ipsa vero classe existentes nostris, aut nostrorum foederatorum ductoribus, praefectis, Iudicibus, quamprimum a publicatione praesentium iudicare. Ii autem quibus captiuus praedicti fuerint indicati, debeant similiter eorum numerum, & caeteras omnes circumstantias supradictas, prout eas acceperint nobis, quantocius significare. Si qui vero ex praedictis contrauerint, eos excommunicationis maioris latae sententiae, a qua nisi a nobis, ac successoribus nostris Canonice intrantibus absolui nequeant, necno amissionis omnium, & singulorum feudorum dominiorum, & aliorum quorumcunque bonorum, tam mobilium, quam immobilium, quoad eos qui Ecclesiasticae iurisdictionis fuerint, nobis, & Fisco nostro, qui vero aliarum ditionum suae cuiusque ditionis Fisco applicandorum, & laesa etiam Maestatis criminis poenas eo ipso incurrisse declaramus: sperantes etiam quod dicti nostri foederati huiusmodi nostrum praecipuum in suis quibusque locis inuolabiliter obseruari curabunt. Et propterea omnibus, & singulis locorum ordinarijs illorumque Vicarijs in spiritualibus generalibus, ac Gubernatoribus, Iudicibus, Locatenentibus, Barifellis, & alijs executoribus quarumcunque Ciuitatum, Oppidorum, Terrarum, & locorum contra praecipuum, & mandati nostri huiusmodi transgressores ad executionem poenarum praedictarum irremissibiliter, etiam executiue, & sine figura iudicij, ac absque alio a nobis vel confederatis nostris expressato mandato procedendi, plenam, & liberam licentiam auctoritatem, & facultatem concedimus, & impartimur, Volumus autem vt praesentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & vbique fidem faciat in iudicio, & extra; quacunque regula, seu constitutione Apostolica contraria non obstant; quodque illius exemplum, etiam impressum edantur, eaque Notarij publici manu, & cuiuscunque Curiae Ecclesiasticae, aut Praelati sigillo obfirmata eandem prorsus fidem vbique faciant, quam ipse praesens Motus proprius faceret si esset exhibitus vel ostensus: Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis, & consuetudinibus, etiam confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ac etiam legibus, etiam Caesensibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis quibusuis Communitatibus, Vniuersitatibus, alijsque particularibus personis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, &c. & alias quomodolibet coeactis, quibus omnibus, & singulis illorum tenores praesentibus pro expressis habentes specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrarijs quibuscunque. Fiat Motu proprio M.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, duodecimo Kal. Ianuarij, Anno sexto.

Publicatio. Anno a Natiuitate Domini, millesimo quingentesimo septuagesimo primo, indictione quarta, die vero vigesima secunda Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D.N.D. Pij diuina prouidentia Papae V. Anno sexto, supradictae literae affixae, & publicatae fuerunt in valuis Principis Apostolorum de Vrbe, necnon in valuis Cancellariae Apostolicae, & acie Campi Florae, vt moris est; per nos Camillum Cherubinum, & Ioannem Sprengerium praebati S.D. N. Papae Cursores.

CXLVIII

Cambiorum illicitorum declaratio, & prohibitio.

Mercatorum autem cambia illicita contrahentium poenas vide etiam sup. in Pij 4. const. 154. Cum siue, f. 910.

Mercatorum exactiones, sub praetextu usurariae prauitatis, ad instantiam Fisci retardari non posse decreuit, Pius 4. in eius const. 74. Inter multiplices, fol. 755.

Mercatorum causa circa cambia coram A.C. cognosci voluit Greg. 13. infra in eius const. 55. Ad generis.

P I V S Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. IN eam pro nostro Pastoralis officio curam diligenter incumbimus, vt Domini. Nostri ouibus opportuna pro animarum salute remedia adhibere minime differamus. Cum itaque ad aures nostras perueniret, legitimum cambiorum usum, quem necessitas, publicaue utilitas induxit, & penumero ob

Idem Pont. modo prohibet captiuos huiusmodi relaxari durate bello, & mandatur officialibus notificari. Officialesque sibi nunciare debere decernit.

Et contrauentibus poenas hic descriptas imponit.

Executori de putatio, & facultate.

Sola signatura sufficit. Clausula derog.

ro ob illiciti quastus cupiditatem sic deprauari, vt sub illius praetextu, usuraria prauitas a nonnullis exerceatur: Nos petitionibus, quae super his nuper nobis factae sunt, hac perpetuo valitura decretali respondendum esse duximus, vt neque dolosis sua fraus suffragetur, neque ignaros perdat inscitia: sic enim Pastoris officium exequimur, dum gregem nobis commissum ab aeternae damnationis periculo eripere modis omnibus studemus. Primum igitur damnamus ea omnia cambia, quae sicca nominantur, & ita confinguntur, vt contrahentes ad certas nundinas, seu ad alia loca cambia celebrare simulant, ad quae loca ij, qui pecuniam recipiunt, literas, quidem suas cambij tradunt, sed non mittuntur, vel ita mittuntur, vt transacto tempore vnde proceferant, inanes referantur, aut etiam nullis huiusmodi literis traditis pecunia ibi denique cum interesse reposcitur, vbi contractus fuerat celebraturus, nam inter dantes, & recipientes vsque a principio ita conuenerat, vel certe talis intentio erat, neque quisquam est, qui in nundinis, aut locis supradictis huiusmodi literis receptis solutionem faciat. Cui malo simile etiam illud est, cum pecuniae, siue depositi, siue alio nomine ficti cambij traduntur, vt postea eodem in loco, vel alibi cum lucro restituantur. Sed, & in ipsis cambijs, quae realia appellantur, vt ad nos perfertur) Campsores praestitutum solutionis terminum lucro ex tacita, vel expressa conuentione recepto, seu etiam tantummodo promisso, differunt. Quae omnia nos usuraria esse declaramus, & ne fiant districtius prohibemus. Porro ad tollendas quoque in cambijs, quantum cum Deo possumus, occasiones peccandi, fraudesque foeneratorum, statuimus, ne deinceps quisquam audeat siue a principio, siue alias certum, & determinatum interesse, etiam in casum non solutionis pacisci, neque Realia cambia aliter quam pro primis nundinis, vbi illae celebrantur, vbi vero non celebrantur, pro primis terminis iuxta receptum locorum usum exercere, abusu illo prorsus reiecto, cambia pro secundis, & deinceps nundinis, siue terminis exercendi. Curandum autem erit in terminis, vt ratio habeatur longinquitatis, & vicinitatis locorum, in quibus solutio destinatur, ne dum longiores praestiguntur, quam loca destinatae solutionis desiderant, foenerandi detur occasio. Quicunque contra hanc nostram constitutionem commiserit, poenis a sacris Canonibus contra usurarios inflictis, se nouerit subiicere. Eos vero, qui conspirationes fecerint, vel congeffam, vndique pecuniam ita ad se redegerint, vt quasi monopolium pecuniae facere videantur poenis, quae a iure contra exercentes monopolia, constitutae sunt, teneri sancimus. Volumus autem quod praesentes literae in Camera Apostolica, & ad valuas Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariae, etiam Apostolicae publicentur, & in ipsa Camera describantur. Et quia difficile foret eas ad singula quaque loca deferri, quod earum transumptis, etiam impressis, manu alicuius eiusdem Camerae, vel alterius Notarij subscriptis, & sigillo dictae Camerae, vel Praelati Ecclesiastici munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae damnationis, declarationis, prohibitionis, statuti, sanctionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo, quinto Kal. Februarij, Pontificatus nostri Anno sexto.

Ferd. Card. de Medicis Summator.

Ca. Gloricius. H. Cumyn.

Publicatio. Anno a Natiuitate Domini, Millesimo quingentesimo septuagesimo primo, Indictione decimaquarta, die vero septima Februarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & Domini Nostri Domini Pij diuina prouidentia Papae V. Anno sexto, Retroscriptae literae affixae, & publicatae fuerunt ad valuas Camerae Apostolicae, Principis Apostolorum Basilicae de Vrbe, ac Cancellariae Apostolicae, vt moris est per nos Bartholomaeum Sotocasa, & M. Ant. Brutum, praefati S. D. Papae Curf.

Scipio de Octauianis Mag. Curforum.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

CXLIX.

Facultates Prosperi de Sancta Cruce, & Ioannis Aldobrandini Cardinalium deputatorum, vna cum Urbis Gubernatore, Thesaurario, & Procuratore Fiscali, super absolutione eorum, qui pro venia delictorum commissorum contra Turcas militabant, aut stipendia militantis subministrabant.

Indulgentiae etiam concessae fuerunt eisdem, vt infra in const. 154. Cum nos pro Pastoralis.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. Q V O N I A M pro paternae nostrae ergo subditos nostros charitatis affectu, nihil sane iam inde a Pot. nostri initio potius, aut antiquius habuimus, quam subditos nostros, a nouis, & extraordinarijs oneribus liberare seper, & imunes coferuare. Idcirco cum in laudabili hoc animi proposito firmiter nobis insistendum esse statuerimus, mirum certe nemini videri debet, si dum impendentibus, & vrgentibus Christiani populi periculis, & necessitatibus, & ijs, per quae conuentionibus sacris foederis, per nos cum charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Rege Catholico, & dilectis filijs nobilibus viris, Duce, & Senatu Venetorum inuitti, satisfacere

Causa constitutionis.

Cambiorum illi- citorum declaratio, & prohibitio.

Contrauentibus poenas.

Forma publicae. Que est hic in f.

Publicatio.

Hic Pont. foedus contraxit, cum Rege Hisp. & Venetis contra Turcas, & victoriam reportauit, vt supra in const. 143 fol. 1143.

tenemur, occurrere studemus (quandoquidem ærarium nostrum antea actarum impensarum mole penitus sic exhaustum) belli, quod contra perfidissimos Turcas gerimus, subsidia ab illis personis, qui corporalibus pœnis, ob patrata per eos delicta, essent submittendi licite tamen, & honeste recipienda esse censemus, in hoc præsertim foelicissimæ victoriæ contra eosdem perfidissimos Turcas admirabili Dei beneficio nobis concessæ, tempore quo ij qui nostra clementia egent, illam à nobis quasi quodam publicæ lætitiæ iure expetere videntur. Quod etiam facilius efficitur, dum cupimus, & Deum enixe rogamus, vt qui de præsentibus delictis irretiti, ac forsitan de absolutiois beneficio dissidentes in eisdem perseuerant, hoc nostræ indulgentiæ munere allecli, veteri fermento abolito, nouum induant hominem. Motu igitur simili, & de Apostolicæ potestatis plenitudine dilectis filiis nostris, Prospero de Sancta Cruce, & Ioanni Aldobrandino nuncupatis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, de quorum integritate, circumspicione, probitate, & intentionis sinceritate, alijsque virtutum donis, plurimum in Domino confidimus, quosque in præmissis non nisi delictorum circumstantijs rectè examinatis, & læsarum partium habita ratione, & in omnibus iuxta mentis nostræ intentionem processuros esse certo scimus, facultatem per præsentem concedimus, & impartimur, vt cum interuentu dilectorum filiorum Magistri Montis de Valentibus, Almæ Urbis Gubernatoris, Notarij, & Prælati nostri domestici, ac Bartholomæi Bussotti Thesaurarij nostri generalis, necnon Procuratoris Fiscalis, de quorum etiam experientia, & in commissis fide, & diligentia plurimum in Domino confidimus, habitoque ad delictorum grauitatem debito respectu, cum omnibus, & singulis vtriusque sexus personis, tam laicis, quam Ecclesiasticis secularibus, vel regularibus, nobis ratione loci, vel personæ in temporalibus, vel spiritualibus mediate, vel immediate subiectis vbique locorum existentibus, in expeditione contra dictos Turcas pro instruenda classe nostra, aduersus Sanctæ fidei hostes, in auxilium Religionis, & Reipublicæ Christianæ pro suorum delictorum venia militare, vel remigare, aut alios pro eis ad militandum, seu remigandum mittere, seu pro modo culpæ, & facultate de bonis sibi à Deo collatis stipendia subministrare volentibus, dicta stipendia, & belli subsidia taxare, ac omnes, & singulas supradictas personas vbicunque existentes, tam præsentem, quam absentes, infra annum à præsentium data computandum, à quibuscunque criminibus, excessibus, & delictis, etiam reiteratis, tam publicis, quam occultis, nomine etiam si videbitur absoluendi tacito, ante nonas mensis Decembris proxime elapsi commissis, etiam si talia forent, quæ sub generali delictorum nomine non venirent, sed speciali expressione indigerent, & ad Fiscum nostrum delata fuerint, & in illis processus formati, ac desuper pronunciatum fuerit, & huiusmodi delinquentes in carceribus ad præsentem detineantur (dummodo hæresis, & læsæ Maiestatis crimina non fuerint) in foro fori absoluerent, & totaliter liberare, ac eos, & eorum singulos ad patriam, honores, bona, & eum, in quo ante præmissa quomodolibet erant, statum restituere, reponere, & plenarie reintegrare, omnemque infamiæ maculam, & inhabilitatis notam abolere, omnemque pœnam, etiam corporalem, ac bonorum confiscationis eis ratione delictorum suorum occasione prouenientem, seu debitam condonare, & remittere, necnon processus quoscunque contra eos in contumaciam, aut aliâs quomodolibet formatos, non tamen executioni hæcenus demandatos, cassare, annullare, & abolere, ac omnibus, quos illa concernunt, aboleri, cassari, & annullari facere. Necnon, si ita delictorum qualitas suaserit, & eisdem Cardinalibus videbitur, ipsi soli delinquentes prædictos sic absolutos, etiam in vtroque foro absoluerent, ac cum ijs, qui Clerici, aut aliâs ad ordines etiam sacros promoti fuerint, aut beneficia Ecclesiastica quomodocunque obtinuerint, super irregularitate per eos exinde quomodolibet contracta, quodque illa, & alijs præmissis non obstantibus, suis Clericali charactere, & illius priuilegijs vti, necnon in suis ordinibus remanere, ac in illis, etiam in Altaris ministerio ministrare, ac quæcunque per eos obtenta, & in posterum obtinenda beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura quomodocunque, & qualitercunque qualificata, etiam si Ecclesiastica, etiam Cathedralis, & Metropolitanæ, Monasteria, Prioratus, Præposituræ, etiam Conuentuales, ac dignitates, etiam maiores, & principales fuerint, recipere, & retinere, ac quoscunque fructus, &c. loco pensionum annuarum, necnon pensiones, annuas super similibus fructibus, &c. impositis, vt prius percipere, exigere, & leuare libere, & licite possint, & valeant, dispensare: Necnon omnibus, & singulis Iudicibus, tam ordinarijs, quam extraordinarijs, & quarumcunque Prouinciarum, Ciuitatum, Terrarum, locorum, & Oppidorum Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Potestatibus, Capitaneis, Prætoribus, & alijs personis cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, & quacunque auctoritate fungentibus, in virtute sanctæ obedienciæ, ac sub excommunicationis, &c. pœnis districtius inhibere, ne sic absolutos huiusmodi quouis quæsto colore molestare, inquietare, vel perturbare audeant, vel præsumant, illisque sub eisdem pœnis mandare, quatenus processus, & alias scripturas prædictas superinde confectas cassent, & annullent, perpetuumque super præmissis silentium imponere, & quæcunque alia in præmissis, & circa ea quomodolibet necessaria, vel opportuna facere, exequi, & exercere, libere, & licite possint, & valeant Decernentes omnes, & singulas absolutiones, & alia per eos vigore præsentium faciendâ nullo vnquam tempore de surreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ defectu notari, impugnari, inualidari, ad terminos iuris reduci, in ius, vel controuersiam vocari nullatenus posse, minusque sub quibusuis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, & alijs contrarijs dispositionibus comprehendendi nullatenus posse, Sicque ab omnibus censerit, & ita per quoscunque Iudices, &c. etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, &c. iudicari debere, irritum quoque, &c. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis Apostolicis, necnon in Prouincialibus, & synodalibus Concilijs editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, ac quibusuis etiam Ecclesiarum, & Monasteriorum, etiam forsitan, in quibus beneficia ipsa extiterint iuramento, &c. roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, &c. sub quibuscunque tenoribus, &c. etiam Consistorialiter, &c. concessis, &c. Quibus omnibus, etiam si de illis, &c. illorum tenores, &c. hac vice latissimè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem præsentium solam signaturam sufficere, & vbique fidem facere in iudicio, & extra, regula quacunque contraria non obstante: Ac quoniam difficile foret præsentem has nostras ad singula quæque loca deferri, præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Cæterum delinquentes huiusmodi, quos præsentium vigore absolui contigerit,

Et modo dat facultatem duobus Cardinalibus, & alijs deputatis absoluendi delinquentes, qui contra Turcas militare, ac militantibus stipendia subministrare vo- luerint.

facultates deputatorum.

Clausula præseruatiuæ.

Decretum irritans.

Clausula derogatoriæ.

tigerit, hortamur, & monemus in Domino, vt sciant hac gratia nostra ita in eorum conscientiam vtilitatem vti, vt deinceps viam veritatis agnoscant, sique aliquando eorum peccatis iram Dei prouocarunt, in futurum misericordiam illius sibi, & alijs propitiâ facere studeant.

Placet Motu proprio. M.

Datum Romæ, Apud Sanctum Petrum, tertio Kal. Februarij, Anno Septimo.

C L.

Declaratio, & Ampliatio constitutionis editæ contra ambientes, & pretio vel promissione impetrantes officia Iurisdictionis administrationem habentia, vt liget etiam pretium, & promissionem recipientes, & mediatores.

Quam constitutionem habes supra, fol. 1151. nume. 145. Et si Rom. Pontificis.

PIUS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. CVM nuper ne ordo iustitiæ peruerteretur, & ex certis alijs causis animum nostrum mouentibus fuerint confirmatæ omnes & singulæ leges, constitutiones, statuta, & decreta contra ambientes officia iurisdictionis administrationem habentia, eaque pretio, seu promissionibus acquirendi tam a iure civili, quam a sacris canonibus facta, ac in illis contenta punitiones & pœnas quascunque in tales inflictas innouauerimus, easque idem robur eandemque vim obtinere voluerimus atque statuerimus, quod & quam habuissent & haberent si hæcenus ad vnguem obseruatæ fuissent, vel a nobis emanassent: Insuperque vt earum vsus pœnarum multiplicatione stabilius efficeretur, per nostram cõstitutionem perpetuo valituram; quam vim legis etiam inuolabilis habere voluimus, decreuerimus inter cætera, quod perpetuis futuris temporibus nemini cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis fuerit, liceat mediante pecunia, vel solutione, & traditione, ac promissione aliarum rerum etiam per interpositas personas, aut alias quouis modo faciendis, aliquas dignitates, & officia exercitum & administrationem iurisdictionis habentia procurare, assequi, vel obtinere sub grauisimis pœnis in dicta nostra constitutione, quam hic de verbo ad verbum pro expressa haberi volumus, & mandamus, expressis: Attendentesque quod forte probabiliter dubitari contingat, an dicta nostra constitutio comprehendat recipientes huiusmodi pecunias, ac res, ac promissiones sibi factas stipulantes vt officia prædicta exereitum ac iurisdictionis administrationem habentia conferri faciant, ac mediatores & interpositas personas: Propterea nos motu simili & ex certa scientia & de potestatis plenitudine hac nostra perpetuo valitura constitutione declaramus, & quatenus opus sit addendo prædictæ nostræ constitutioni decernimus, quod dicta nostra constitutio, ac omnes & singulæ pœnæ in ea expressæ perinde ligent & afficiant omnes & quoscunque cuiuscunque dignitatis, gradus, conditionis, ac præeuentiæ existant qui pro huiusmodi officijs iurisdictionis administrationem habentibus conferendis, ac mediatores & interpositas personas quascunque pecunias vel alias res vt supra receperint, ac si supradicti in dicta nostra constitutione comprehensi essent, & de illis in ea expressa mentio facta esset. Necnon præsentem, & desuper conficiendas forsitan literas perpetuis futuris temporibus durare, ac omnes & singulos a data præsentium irremissibiliter ligare volumus, illasque nullo vnquam tempore de surreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, aut sub quibusuis reuocationibus & derogationibus comprehendendi nullatenus posse: Sicque per quoscunque Iudices, &c. & causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardin. sublata, &c. iudicari debere, irritum quoque, &c. decernimus. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis constitutionibus & ordinationibus apostolicis, ac quibusuis etiam almæ Urbis, & aliarum Ciuitatum, oppidorum, terrarum, & locorum etiam iuramento, &c. roboratis, ac prouincialibus, municipalibus, ac particularibus statutis, ac legibus, etiam imperialibus, & in corpore iuris scriptis, priuilegijs quoque, &c. etiam motu simili, &c. etiam consistorialiter, &c. quibus omnibus illorum tenores, &c. hac vice latissimè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem præsentium tenor omnibus innotescat, nullisque earum ignorantiam allegare queat. eas in valuis Basilicæ Principis Apostolorum, ac sancti Ioannis Lateranen. & in acie Campi Floræ de Vrbe publicari mandamus, ipsasque sic publicatas omnes & singulos quos illæ concernunt ita afficere volumus, ac si essent omnibus personaliter intimatæ. Decernentes quoque præsentium earundem solam signaturam sufficere, & vbique fidem facere in iudicio & extra, regula quacunque contraria non obstante, Ac illarum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo almæ Urbis Gubernatoris, aut alterius alij Iudicis sigillatis eandem prorsus fidem adhiberi, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Placet Motu proprio M.

Datum Romæ apud sanctum Petrum pridie idus Februarij Anno Septimo.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, indictione decimaquinta, die vero decimatertia mensis Februarij, Pontificatus Sanctissimi D. N. D. Pij Papæ Quinti Anno Septimo, retrospectiua literæ apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt Romæ in locis retrospectis per me P. Paulum de Mattheis præfati Sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

Philibertus Magister Cursorum.

Prohibitio

Tenor cõst. 145. quam habes supra. fol. 1151.

Declaratio, quod dicta cõst. 145. liget etiam recipientes pecunias, pro impetratore officiorum, ac mediatores.

Clausula præseruatiuæ.

Decretum irritans.

Clausula derogatoriæ.

Forma publicæ hanc constit. quam habes hic in fine.

Publicatio.

Prohibitio deferendi pugiones, cultellos, & aliud genus armorum breuius mensuræ trium palmorum. Et contrauentium poenæ.

PIVS Papa V. Motu proprio, &c. CVM vices eius licet immeriti geramus in terris, qui de coelo ad ima descendens, pro salute humani generis seipsum ad crucis patibulum obtulit, omni quo possumus studio inuigilare debemus, vt omnis prorsus occasio homicidia tanquam in eiusdem humani generis perniciem tendentia committendi, quantum in nobis est, submoueat. Et quia experientia cognouimus quamplura ex armis breuioribus, quæ occulto deferri possint, & ad necem inferendam aptiora, & fere inuitabilia esse videntur, in dies committi, & perpetrari, in hærentes vestigijs se. me. Pij Papæ IV. prædecessoris nostri, qui volens proditorium, & abominabile, & detestandum armorum generis huiusmodi penitus & omnino destruere, & ab Alma Vrbe, alijsque terris status nostri ecclesiastici in totum eliminare, Motu suo proprio, & in perpetuū valitura constitutione sancit, nemini cuiuscunque dignitatis, gradus, ordinis, conditionis, aut præminentia licere tormenta ignea archibus, & vulgari nuncupata breuioris mensuræ duorum palmorum, modo & forma, & sub grauissimis poenis etiā quæ pro crimine læsæ maiestatis a iure inflictæ sunt, & prout latius in dicta constitutione edita pridie nonas Martij, Anno incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo primo, quam, & eius totum tenorē hic pro inserto haberi volumus, & contineri. Nos propterea attendentes quod eadem ratio militat etiam in alijs armis veluti pugionibus, & alijs armorum generibus, quæ occulte deferri possunt: cupientes quod metu eiusdem poenæ a similibus armorum delatione, & eorum vsu quilibet absterneat, Motu nostro proprio, & ex certa nostra scientia & potestatis plenitudine, dictæ constitutioni se. me. Pij Papæ IV. prædecessoris nostri addentes, hac nostra in perpetuum valitura constitutione sancimus, nemini cuiuscunque dignitatis, gradus, ordinis, conditionis, aut præminentia existat, licere pugiones, cultellos, nec aliud quoduis genus armorum breuioris mensuræ trium palmorum, exceptis tamen cultellis aptis ad incidendum panem, qui tamen esse non possint maioris longitudinis vnius palmi, & sine cuspidē, & vt vulgo dicitur spōtati, in Vrbe nostra, Ciuitatib. & locis Status nostri ecclesiastici, & suburbij quouis modo, aut etiam quouis militiæ, aut executionis iustitiæ prætextu deferre. Qui vero contra fecerint, dictumque genus armorum detulerint, poenas in constitutione prædicta expressas incurrant. Inhibentes prout tenore præsentium inhihemus omnibus & singulis, etiam de Latere nostro Legatis, ne sub indignationis nostræ & quibuscunque Vicelegatis, Gubernatoribus, Rectoribus, Præfidentibus, ac alijs ministris, & sedis apostolicæ, seu ciuitatum, & terrarum præfatarum officialibus, ne sub suspensionis a diuinis, ac excommunicationis læsententiæ, alijsque arbitrio nostro poenis cuiquam tale genus armorum sub quouis colore deferendi licentiam, & facultatem ad quodcumque etiam breuissimum tempus concedere audeant, vel præsumant. Decernentes nihilominus licentias, ac facultates sic concedendas, nullas penitus & inualidas existere, ac illis non obstantibus, eos qui sub illarum clypeo dictum genus armorum detulerint, poenam præfatā omnino incurfuros illosque irremissibiliter puniendos fore, & contra omnes, & singulos huic nostræ constitutioni contrauentientes ad fisci nostri instantiam, & etiam ex officio procedi, & inquiri posse, ac ad poenarum præfatarum executionem deueniri omnino debere. Vt autem præmissa ad omnium notitiā deducantur, nec aliquis prætextu ignorantia excusari possit, volumus quod præsentis nostræ per aliquos nostros curiæ nostræ Cursores ad basilicā Principis Apostolorū de Vrbe, & Ecclesiæ Lateranensis, necnon Cancellariæ apostolicæ valuas, ac in acie Campi Floræ affigantur, & publicentur, quodque earum transumptis manu Notarij publici, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, certa & indubitata fides adhibeatur, prout ipsis literis originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ: Et transumpta huiusmodi Legati, Vicelegati, Rectores, vel Præfidentes, aut Gubernatores, seu alii superiores prouinciarum, ciuitatum, terrarum, oppidorum, locorum prædictorum per publicum præconem publicari, & valuis cathedralis seu matricis ecclesiæ, loci, ac palatij eorum residenti affigi faciāt, publicationemque, & affixionem præfatas lapsis viginti diebus perinde omnes arcere, ac si personaliter intimatæ forent. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, priuilegijs quoque & indultis quibuscunque personis forsan concessis, & innouatis, assertis consuetudinibus, quas si quæ forent per præsentis improbamur, nullasque, & inualidas esse declaramus, & quæ omnia, illorū tenores pro sufficienter expressis habentes reuocamus, & annullamus, nullasque & irrita esse decernimus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ sanctionis, inhibitionis, decreti, voluntatis, improbationis, declarationis, reuocationis, & annulationis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Placet Motu proprio M.

Datum Romæ apud sanctum Petrum, pridie Idus Februarij Anno Septimo.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, indictione decimaquinta, die vero decimatercia mensis Februarij, Pontificatus Sanctissimi Domini nostri, Domini Pij Papæ Quinti Anno Septimo, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt Romæ in locis retroscriptis per me Petrum Paulum de Mattheis præfati Sanctissimi Domini nostri Papæ Cursorem.

Philibertus Magister Cursorem.

Declaratio

Declaratio Constitutionis editæ, circa Illegitimos inhabilitatem, ad succeden. in bonis acquisitis ex rebus Ecclesiasticis, & in alijs bonis. Quam constit. edidit istemet Pont. & habes supra fol. 1102. nu. 120. Quæ ordini, & ibi notauit de materia.

PIVS Papa Quintus, Ad futuram rei memoriam. AD Roman. spectat Pont. sua sollicitudine indefessa, diligenter prouidere, vt ea quæ ab eo emanata sunt, ita suæ declarationis adminiculo dilucidetur, quod nulla desuper dubitandi occasio cuiquam relinquatur. Licet etenim nos alias postquam fel. re. Pius Papa Quartus prædecessor noster per eum accepto, nonnullos Romanos Pontifices prædecess. nostros tunc suos, ac prætextu quarundam sibi concessarum facultatum Comites Palatinos, & alios multos spurios naturales, & forsan incestuosos etiam in præiudicium venientium ab intestato, & vocatos ex testamento ad fideicommissa, ac hæreditates, & legata, vel donationes, ita legitime, vt in huiusmodi fideicommissis, hæreditatibus, aut legatis, vel donationibus, nõ obstan. testatorum voluntatibus, succederent, vnde variæ contentiones, & scandala in graue multorum præiudicium exorta erant, & tunc exoriebantur, illa vt pote contra ius, & æquum existens de cætero ne fieret, opportune prouidere, necnon eorum, quos hoc ipsum tangebatur, vel tangere posset quomodolibet in futurum indemnitati cõsultere volens, per quasdam sub Dat. Cal. Ianuarij Pont. sui Anno Tertio, omnes & singulas legitimaciones de quibuscunque naturalibus spurij per Romanos Pont. prædecessores prædictos, & Comites Palatinos huiusmodi, & quoscunque alios ad id facultatem habentes in præiudicium vocatorum ex fideicommissis, aut testamento, vel quouis alia valida dispositione sub quibusvis tenoribus & formis, & alias quomodolibet factas (nonadum tamen adhuc viuentibus vltimis bonorum huiusmodi possessoribus, per quorum obitum ad prædictos deuolui deberent; effectum fortitas, nec ius in re consecutas.) Necnon eorundem Comitum Palatinorum, & aliorum facultates legitimandi habentium ad hoc tantum, vt deinceps tales legitimaciones, in præiudicium fideicommissorum, & aliarum dispositionem huiusmodi facere non possent, Apostolica auctoritate perpetuo reuocauerat, cassauerat, & annullauerat. Nos deinde per quasdam nostras sub Dat. sexto Calen. Februarij, Pontificatus nostri anno sexto consecutas in forma Motus proprii literas, de nobis attributæ potestatis plenitudine. reuocauerimus, & aboleuerimus omnia & quæcūq; priuilegia, licentias, dispensationes, & indulta, faciendi testamta, donationes siue inter viuos, siue causa mortis, legata, & quascunque alias dispositiones, de dominij, terris, castris, domibus, & quibuscunque alijs bonis, & rebus immobilibus, mobilibus, & se mouentibus, necnon pecunijs iuribus & actionibus, ex beneficij, fructibus, pensionibus, & alijs rebus Ecclesiasticis quibuscunque consecutis acquisitis, & alijs quomodocunque prouenientibus, necnon de pæculio, & alijs etiam sola industria labore muneribus, ac quocunque alio modo partis, cuiuscunque qualitatis, & quantitatē speciei naturæ, & valoris existentibus, in quoscunque illegitimos siue suos, siue extraneos etiam legitimatos, eisdemque in toto vel in parte hæredes instituen. vel substituen. seu quod ipsi in prædictis ab intestato succederent, ceterasque huiusmodi facultates & permissiones, ac etiam habilitaciones & capacitates succedendi, in bonis & rebus feudalibus emphyteoticis ab Ecclesijs, Monasterijs, & pijs locis, profectis, quibuscunque personis secularibus, & regularibus tam per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, quam etiam nos ipsos, & Sedem Apost. eiusque Legatos etiam de latere Nuncios, Notarios, Comites, Collegia, Officia, & loca, etiam per modum statuti perpetui, generalis legis, finiti & stipulati contractus, & alias sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio & potestate similibus, & alias quomodolibet concessa, & multiplicatis vicibus confirmata, innouata, extensa, & moderata, & quancocunque tempore pacifice obseruata, quo ad eam partem, quæ omnes prædictos tangebatur dumtaxat: ac pariter substituerimus, & abrogauerimus, omnes & quascunque facultates similia conceden. Legatis, Nuncijs, Notarijs, Collegijs, Officijs, & alijs supradictis, ita vt priuilegiarum dispensationum, facultatum, habilitationum, capacitarum, indultorum, & aliorum supradictorum sic reuocatorum, aut etiam literarum legitimacionis prætextu, nullus de huiusmodi bonis rebus pertinentijs iuribus iurisdictionibus, & actionibus, in commodum & fauorem illegitimos vtriusque sexus, siue eorum filiorum, siue consanguineorum, affinijque, siue extraneorum etiam in statu seculari procreatorum, ac legitimati quacunque auctoritate donatorum, & ad huiusmodi res & bona eorumque successione idoneorum & capacium effectorum, siue testamento, donatione, legato, elemosina, siue alio quocunque titulo, & pia opera. (exceptis in communi, ac omni fraude, cõuentione, seu compositione cessante Hospitalibus expositorum, & orphanorum) discedere, aut illa alias ad eos etiā per quemcunque circuitum multiplicatarum in alios capaces successione, vltimo tempore deuenire possent. Ac insuper nulla esse, ac pro infectis haberi volumus, omnia & quæcunque facta eo vsque testamta, legata, donationes, & alia disposita huiusmodi, quæ viuentibus adhuc testatoribus, aut alias locum non habuerint, & pariter ab intestato successiones non tamen litigiosas, quæ plenarium non erant effectum sortitæ. Deinde vero districtius prohibuerimus, ne talia in prædictos illegitimos vtriuslibet sexus, siue illorum coniuges, siue ipsorum parentes, filios, descendentes, ascendentes, vel alios cognatos, siue viuentibus, siue defunctis ipsis illegitimis, etiam paupertatis, dotis, aut alterius cuiuscunque pij operis intuitu fierent. Ne ve ipsi vquam in rebus bonis, pecunijs, iuribus, iurisdictionibus, & actionibus prædictis, siue in toto, siue in parte succederent, vel illa ad ipsos quouis dispensatione suffultos, & per prædictum circuitum deuenirent, ne ve de eis vlla in alium, seu alios concessio, donatio, aliaue dispositio fieret, vt alia bona familia, vel dissimilia illegitimis, aut alijs supradictis concederentur, & alias prout in dicti Pij prædecessoris, & nostris literis prædictis continetur. Quia tamen sicut postea accepimus, lite & causa in partibus coram dilecto filio Guber. Ciuitatis nostræ Faentinae inter dilectum filium Bartholomæum de Lanzonibus laicum Faentinum ex vna, & quendam Sanctum filium spurium q. Barnabæ etiam de Lanzonibus presbyteri, ipsius Bartholomæi proximioris, de & super hæreditate, & bonis dicti Barnabæ presbyteri defuncti, quam & quæ Bartholomæus tanquam proximior, seu alias quomodolibet

Pius 4. prohibuit delationem, & retentionem Archibutorum breuioribus mensuræ duorum palmorum, & eisdem poenas imponit. Inhibetque officialibus ne defectu licentias cedat.

Hic Pont. extendit eandem consuetudinem ad pugiones cultellos, &c. breuioribus mensuræ duorum palmorum, & eisdem poenas imponit. Inhibetque officialibus ne defectu licentias cedat.

Licentias autem dadas annullat.

Forma & effectus publicæ. Quæ mox seq.

Clausula de rogat.

Pius 4. annullauit legitimaciones de naturalibus spurij factas in præiudicium vocatorum ex testamento. &c. d. modo non sint sortitæ effectum, vt sup. in eius cons. 86. Quæuis, f. 78r

Reuocauitq; facultatem legitimandi in præiudicium vocatorum ex testamento, &c. vt ibidem.

Hic Pont. reuocauit etiā facultates testandi, & disponendi de acquisitis ex bonis & redditibus Ecclesiasticis, & alijs rebus, in fauore illegitimum (non tamen Hospitalibus expositorum & Orphanorum) vt supra in cons. 120. Quæ ordi. f. 78r.

Reuocauit etiā quoscunque illegitimos habilitaciones, ad eas bona succedendi vt ibidem.

Reuocauitq; Legatorum, Nunciorum, & aliorum facultates, similia concessa, vt ibidem.

Et testamta, ac alias disposita in cõtrarium factas, & effectum non sortitas, ac si miles ab intestato successiones, vt ibidem.

Prohibuit etiam modo aliquo dispo. aut etiam cum alijs contra hi, ad effectum. vt aliquid ad illegitimos deueniat, vt ibidem.

Dubitatum po-
stea fuit, an ipsa
constitutio intel-
ligatur etiā quo
ad bona patri-
monialia.

Declarat modo
idem Pont. can-
dem constitutio-
nem procedere
etiā quo ad bo-
na patrimonialia.

Decretum
iuricans.

Clausula dero-
gatoria.

dolibet de iure, Sanctus vero præfatus tanquam assertus hæres testamentarius, & prius legitimatus eiusdē Bar-
nabæ, ad se spectare respectiue contendunt, ac dictus Sanctus de eodem Barnaba tunc presbytero illegitime na-
tus fuit, & defectum natalium patitur, rebusque alijs in actis causæ, & causarum huiusmodi deductis, & illorum
occasione deducendis, in Rom. Curia pendencibus, partibus ex altera, contingit dubitari, an contra tales illegi-
timos dictæ nostræ literæ editæ, loquantur, & intelligantur etiam de bonis patrimonialibus, ipsæque Bartholo-
mæus sit pauper, & eius facultates ad sustinendum litem non suppetat, ac propterea dictus Bartholomæus cu-
piat mentem, & intentionem nostram super præmissis expresse declarari. Nos huiusmodi dubium elucidare &
voluntatem nostram patefacere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apost. potestatis ple-
nitudine, tenore præsentium, declaramus, dictas literas nostras loqui, & intelligi, etiam de quibuscunque bonis
patrimonialibus, tam mobilibus, quam immobilibus, & se mouëtibus, iuribus, & actionibus quibuscunque, sicque
etiā ab initio intentionis, & incommutabilis mentis nostræ fuisse, & esse, attestamur. Ac ita in præmissis ab
omnibus censi, ac per præfatos, & quoscunque alios Iudices etiā Curie, & Palatii Apost. Auditores, & S. R. E.
Cardinales, & de latere Legatos, sublati ipsi, & eorum cuiuslibet, quauis aliter iudican. & interpretandi facultate,
& auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, & si secus super ijs a quoquam quauis auctoritate sciēter, vel igno-
ranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus. Non obstantibus præmissis, & quacunque alia litis pē-
dencia, necnon constitutionibus, & ordinationibus Apost. ac regula nostra de non tollendo iure quæsito in Can-
cell. Apost. edita, ac legibus, & statutis, iuramento, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis, pri-
uilegijs quoque, indulcijs, & literis Apost. in contrarium quomodolibet concessis, necnon omnibus alijs, quæ in
dictis literis nostris voluimus non obstare, cæterisque contrarijs non obstant. quibuscunque.

Dat. Romæ apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die v. Martij 1572. Pont. nostri Anno Septimo.

CLIII.

Hortatur Christianifideles ad subueniendum Hospitali Corcyrensi, in quo curabun-
tur infirmi clasiss Christianæ durante bello contra Turcas.

Hoc idem fecit Grego. 13. vt infra in eius const. 4. Cum sicut. Sed finito bello
elemosynas applicauit Hospitali Hierosolymitano, vt in eiusdem
const. 16. Cum dilecti.

Hic Pont. fœdus
contractum cū Re-
ge Hispaniarum
& Venetijs contra
Turcas, & maximè
bellum gessit, vt su-
pra in c. 111. fol. 142.
fol. 144.

Et modo horta-
tur omnes, vt sub-
ueniant Hospitali
infirmorum
Christianæ clas-
sis.

Executorum &
Collegiorum de
mosynarum de-
putatio.

Clausula de-
rogatoria.

P I V S Papa V. Vniuersis & singulis Christianifidelibus præfentes literas inspecturis salutem, & Apostoli-
cam benedictionem.
CVM præfenti anno clasiss, quæ maxima & instructissima a fœderatis Principibus Christianis contra
immanissimum Turcarum Tyrannum fauente Domino sit emittenda, euenireque vt plurimum soleat
quod multi ex classe tum ob morbos, in quos incidunt, tum ob vulnera, quibus in prælijs afficiuntur, hospitali,
domo, vbi curari, sanarique possint, non parum indigeant: Nos pro nostri pastoralis officij sollicitudine volentes
quantum cum Deo possumus in præmissis opportune providere, attendētesq; si hospitale in ciuitate Corcyrēsi
existens augetur & ampliaretur, subsidia quæ illi necessaria subministrarētur, profecto infirmis & faucijs ipsis
magnopere consuleretur: quod quidem nos libenter præstaremus, nisi ob graues expensas, quas assidue in susti-
nenda belli parte facimus, ærarium nostrum vehementer esset exhaustum. Itaque non valentes per nos ipsos tā
pio operi succurrere, Christianifideli auxilia cogimur implorare. Omnes igitur & singulos vtriusq; sexus Christiani-
fideles, ad quos præfentes, seu earum transumpta peruenerint, hortamur, & per viscera misericordiæ Dei nostri
qui ad centuplum pias elargitiones remunerat, requirimus, vt pro ampliatione, & subuentione hospitalis Corcy-
rensis prædicti, in quo totius Christianæ clasiss infirmi, & vulnerati recipiuntur, & curabuntur, aliquod subsidium
de bonis sibi a Deo collatis, iuxta vniuersiusque deuotionem prompte & libenter erogare velint, statutū habitu-
ri, se copiosum a Redemptore nostro, retributionis præmiū consequuturos. Mandantes omnibus & singulis pa-
triarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, alijsque locorū ordinarijs, vt præfentes literas in suis quisque ciuitatibus
& diocesis statim publicari faciant, personaque ecclesiasticas fide & facultatibus idoneas ad colligendum &
recipiendum elemosynas in manibus Metropolitanorum consignandas, deputent. Qui quidem Metropolita-
ni videlicet in Regno Neapolitano existentes ad Archiepiscopum Hydruntinum, alij vero ad Patriarcham Veneti-
arum, vel ad nostrum in eodem Dominio Nuncium, seu ad Patriarcham Hierosolymitanum in alma Vr-
be nostra commorantem, prout vnicuique magis commodum fuerit, easdem elemosynas perferri curabunt,
vt ad Bailum pro Repub. Veneta Corcyræ existentem, qui pecunias huiusmodi in ampliationem, aliasque di-
cti Hospitalis & infirmorum necessitates, & non in alios vsus bona fide expendere omnino debeat, quampri-
mum transmitti possint. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus apostolicis, cæterisque contrarijs
quibuscunque. Præsentibus (quarum transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigil-
lo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem fidem adhiberi volumus, quæ ip-
sis originalibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ) donec clasiss sacri fœderis circa illa maria fue-
rit, duraturis.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, die duodecima Martij, millesimo quingentesimo septuagesimo secun-
do, Anno Septimo.

Cz. Glorierius.

CLIIII.

Indulgentiæ, & gratiæ pro adiuantibus bellum contra Turcas.

Ad quod habes etiam supra const. 149. Quoniam pro paternæ.

P I V S Papa V. Vniuersis, & singulis Christianifidelibus præfentes literas inspecturis, salutem, & apostoli-
cam benedictionem.

CVM nos pro pastoralis officij diuinitus nobis iniuncti cura, ac sollicitudine diuino auxilio adiuti pro
vniuersæ Christianæ Reipublicæ bono, ac tutela, cum charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispa-
niarum Rege Catholico, ac dilectis filijs nobile viro Duce, & Senatu Venetorum aduersus perfidissimū, importu-
nissimumque Turcarum Tyrannum efferata rabie cuncta Christianæ ditionis regna, prouincias, & alia loca incē-
dijs, ferro, cædibus expugnantem, atque vastantem, non minus salutare, quam necessariū fœdus iniuerimus, iāque
admirabili Dei clementia, & beneficio naualem gloriosissimamque victoriam felicissime consecuti fuerimus, modoque a nobis Principibus fœderatis copiæ tam maritimæ, quam terrestres, vt cœptam contra terriberrimum
hostem expeditionem monstrante Deo, persequamur, summo studio, summa diligentia comparē-
tur, atque iustuantur: Attamen considerantes immanem Turcarum potentiam, infinitamque multitudinem,
qua potissimum res Christianorū omni tempore miserabiliter perculisse, atque afflixisse nō ignoramus, magno-
pere idoneum & opportunum esse censemus, si Christiani maiori quo fieri poterit militum numero, bellicoque
apparatu contra hostilem ferociam insurgere conabuntur, sic enim facilius sperandum est felicia nostra cœpra
adiuante Domino fore in dies feliciora, atque optatum exitum graui cū hostiū formidine, ac perniciæ habitura.

Itaq; decreuimus omnes, & singulos fideles ad pijsimum, iustissimumque bellum, vbi de Iesu Christi Domini, &
Saluatoris nostri causa, & gloria, Christianique nominis salute (sicut omnes aperte vident) in primis agitur,
monere, requirere, & enixe hortari, prout monemus, requirimus, & hortamur per præfentes, vt vnusquisque
sanctissimum hoc bellum vel personis, vel facultatibus adiuuare velit. Negabit enim seruus Domino opes tem-
porales largiter exhibere, cum Dominus seruum viuere faciat, & habere, ipsique demum diuitias largiatur
æternas; & si Deus subijt mortem pro homine, quibabit homo mortem subire pro Deo? Quod vt eo liben-
tius, & alacrius cuncti facere studeant, quo ex hoc spiritualibus muneribus, & temporalibus quoque gratijs a
nobis se resectos pariter & munitos esse cogouerint: De omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Apo-
stolorum Petri & Pauli auctoritate confisi, ex illa, quam nobis Deus licet indignis ligandi, & soluendi contulit
potestate, omnibus, qui ad subueniendum huic sacro bello in personis proprijs, & expensis se se contulerint:
Necnon eis, qui non in personis proprijs illuc accesserint, sed suis tantum expensis iuxta facultatem, & quali-
tatem suam viros idoneos destinauerint, donec milites nostri ibi fuerint, commorantur: Et illis similiter, qui de
bonis sibi a Deo collatis congruam ad id portionem benigne erogauerint, plenissimam, & amplissimam om-
nium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, & eandemmet, quam Romani
Pontifices prædecessores nostri Crucesignatis proficiscentibus ad subsidium Terræ Sanctæ concedere soliti
fuerunt, veniam, remissionem, & absolutionem tenore præsentium indulgemus, & elargimur. Bona insuper
proficiscentium ad bellum huiusmodi, ex quo profecti fuerint, sub beati Petri, & nostra protectione suscipi-
mus, necnon vt talia sub Archiepiscoporum, & omnium Prælatorum Ecclesiæ Dei tutela consistant, & nullam
de ijs, quæ dum fuerint in dicto bello quiete possident, sustineant quæstionem, sed integra maneant, & quæta.
Quinimmo in quibusuis eorum causis, & litibus a iudicibus, coram quibus vertuntur, omnino superferedi de-
bere, donec de eorum obitu, vel reditu certissime cognoscatur, statuimus, & mandamus. Ad vsuras quoque
si iuramento teneantur alicui, non cogantur, verum absoluti maneant, & quieti. Quod si quisquā contra at-
tentare præsumperit, per censuram ecclesiasticam appellatione postposita comescatur. Si quis autem cre-
ditorum contra tenorem præsentium ipsos ad solutionem coegerit vsurarum, eum ad illarum restitutionem,
appellatione etiam remota simili censura compelli volumus. Iudæos vero ad remittendas ipsis vt præfertur
vsuras etiam per Principes, & sæcularem compelli præcipimus potestatem, & donec eis remiserint, tam in
mercimonijs, quam alijs rebus, & commercijs sub excommunicationis sententia per ordinarios promulganda
vniuersis Christianifidelibus iubemus communionem omnimodam ipsis hebræis denegari. Mandantes quibus-
cunque locorum Ordinarijs in virtute sanctæ obedientiæ, vt statim præfentes literas, vel earum transumpta
per suas quisque dioceses publicari, & etiam per Prædicatores ad populi noticiam absque vlllo quæstu deue-
nire quam primum curent, & faciant. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apo-
stolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod præsentium transumptis etiam impressis
manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus
fides adhibetur, quæ adhiberetur originalibus literis, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die duodecima Martij, millesimo quingentesi-
mo septuagesimo secundo, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Cz. Glorierius.

Hic Pont. fœdus
contractum cū Re-
ge Hispaniarum
& Venetijs contra
Turcas, & victo-
riam reportauit,
vt supra in const.
149.

Et modo pro fe-
liciori præcutio-
ne hortat oēs, vt
hoc sanctissimū
bellum i perso-
nis vel facultati-
bus adiuuent.

Plenissimam que
peccatorum in-
dulgentiam con-
cedit.

Super vsurariis
que etiam conce-
dit in corū cau-
sis.

Et ab vsurarum
soluitōe liberat.

Clausula dero-
gatoria.

Contra scribentes, dictantes, retinentes, & non lacérantes libellos famofos, & literas nuncupatas de Auifi, continentes alicuius famæ læfionem, futurorumque fucceffuum, & eorum quæ pro regimine ftatus Ecclefiastici fecrete tractantur reuelationem.

Confonat Gregorij 13. conf. 7. Ea eft rerum.

P I V S Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. ROMANI Pontificis prouidentia circumfpecta ad ea folicitudinis fuæ partis potiffimum conuertit, per quæ inter fingulos gregis eiusdem fideles, præfertim uero nobis, & Romanæ Ecclefiæ fubditos pax, & concordia confouentur, feditiones euitantur, fcandalis obuiatur, & animarum falus procuratur. Cum itaque iracundia fic perturbatio immanis, affectione dura, uolenta potentia, cædium caufa, calamitatis focia, iacturam concilians & dedecus, pecuniarum pernicijs, atque perditionis origo, ea que potiffimum ex iniurijs uerbo, uel fcriptis, uel facto illatis nafcatur: Nos qui non fine maxima mentis noftræ perturbatione fæpenumero accepimus, quod licet tam per Sacras Leges, quam Canonicas Sanctiones, fub certis etiam grauiffimis pœnis prohibitum fuerit, ne quis famofum libellum componere audeat, & reuertum fidei domi, fide in publico, uel in quocunq; loco, aut corrumpere, uel igne conſumere teneatur prius quam alter inueniat, & nulli fateatur inuentum, & qui fecus fecerit quafi auctor huiusmodi delicti eifdem pœnis fubiaceat: Nihilominus confiderantes, quod in dies, crefcente malitia, quam plures iniquitate filij, perditionis alumni, & pœnas prædictas paruipendentes eaſque varijs fraudibus euitare fatagentes, auſu temerario non erubefcunt varijs modis nonnullos Principes, Prælatos, nobiles, publicas & priuatas perſonas varijs iniurijs, & conuictijs afficere, eorumque famæ, & honori detrahere, fub quodam ficto colore quarundam literarum incerto auctore ſcriptarum, nedum ab Vrbe noſtra, fed etiam ex diuerſis prouincijs in quibus nedum ea quæ in vnaquaque regione fuſceſſerunt narrantur, fed ea etiam quæ in futurum quodam eorum temerario iudicio fore opinantur, adeo ut plerumque odia, inimicitiz, feditiones, rixæ, & homicidia permulta oriantur, in diuinæ maieltatis offenfam, animarum periculum, & pernicioſum quoque exemplum, & fcandalum plurimorum. Volentes præmiſſis quantum poſſumus obuiare, confiderantes attentius quod plures pœnarum grauitas quam Dei timor arcere ſolet a uoluntate delinquendi, & propterea tanto periculo occurrere uolentes, ac tam nefarios præſumptores, & facinorolos homines atrocibus pœnis torpeſcere, ut metus pœnæ meta huiusmodi præſumptionis exiſtat: huius perpetuæ, & irrefragabilis conſtitutionis edicto pœnas omnes tam temporales, quam Eccleſiaticas in talia præſumentes per Sacras Leges, & Canonicas Sanctiones latas, & promulgatas auctoritate Apoſtolica approbantes & innouantes, ac ad omnes, & ſingulos prædictos, qui forſan ſub illis comprehenſi non eſſent, extendentes & ampliantes, ſtatuiſſimus & ordinamus, quod deinceps perpetuis futuris temporibus nemo cuiuſſis qualitatibus, dignitatis etiam Eccleſiaticæ, ſtatus, gradus, ordinis, & præmiæntiæ fuerit, audeat, nec præſumat libellos famoſos, nec literas monitorum uulgo appellatas Lettere d' Auifi, continentes conuictia, iniurias, uel famæ & honoris alicuius læſionem, nec aliquam ſcripturam in qua de futuris ſucceſſibus diſſeratur, uel ea quæ coram nobis, uel alijs ad vniuerſalis Eccleſiæ ſtatus regimen deputatis ſecreto tractantur, reuelentur, componere, dictare, ſcribere, exemplari, retinere, nec ad aliquem tranſmittere, etiam ſi aliunde ab alijs prouincijs, ciuitatibus, terris, & locis, ad eorum manus peruenerint, fed ita ut quod aliqui ſimiles libelli, literæ, ſue ſcripturæ, alicui delatæ fuerint, ſtatim quod illos, ſeu illas habuerit, aut æquam vim earum manifeſtauerit, corrumpere, ſeu igni tradere, uel dilecto filio noſtro Cardinali Ruſticuccio cõſignare teneatur, ſub pœnis prædictis quas hic pro expreſſis haberi uolumus, ac alijs etiam grauioribus, etiam ultimi ſupplicij, & conſiſcationis bonorum, ſecundum uoluntatem facti, & perſonarum, arbitrio noſtro irremiſſibiliter inſigendis, quibus pœnis etiam eos ligari uolumus, qui in huiusmodi libellis literis ſeu ſcripturis de aliquo oblocuti fuerint, alicuiusque famæ & honori, uera etiam exprimendo, detraxerint, ac ea quæ coram nobis, uel alijs ut ſupra ſecreto tractantur, reuelauerint: ex hoc equidem animus deprehenditur prauus iniuriandi, & nocendi, atque ideo eos eadem pœna teneri conuenit. Necnon præſentes, & deſuper conſciendas forſan literas perpetuis futuris temporibus durare, ac omnes, & ſingulos a data præſentium irremiſſibiliter ligari uolumus, illaſque nullo vnquam tempore de ſubreptionis uel obreptionis uitio aut intentionis noſtræ, uel quopiam alio defectu notari, aut ſub quibusuis reuocationibus, & derogationibus cõprehendi nullatenus poſſe, Sicque per quofcunq; iudices, &c. etiam cauſarum palatij apoſtolici Auditores, ac ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales ſublata, &c. iudicari debere, &c. irritum quoque, &c. decernimus. Non obſtantibus præmiſſis ac quibusuis conſtitutionibus, & ordinationibus apoſtolice, ac quibusuis etiam almæ Urbis, & illarum ciuitatum, oppidorum, terrarum, & locorum etiam iuramento, &c. roboratis, ac prouincialibus, municipalibus, ac particularibus ſtatutis, ac legibus etiam imperialibus, & in corpore iuris ſcriptis, priuilegijs quoque, &c. etiam Motu ſimili, &c. etiam conſiſtorialiter, &c. quibus omnibus illorum tenores, &c. hac uice latiſſime derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunq;. Ut autem præſentium tenor omnibus innotefcat, nulluſque earum ignoſtantiam allegare queat, eas in ualuis Principis apoſtolice, ac ſancti Ioannis Lateranenſis, & in acie Campi Floræ de Vrbe publicari mandamus, ipſaſque ſic publicatas omnes, & ſingulos quos illæ concernunt ita afficere uolumus, ac ſi eſſent omnibus perſonaliter intimatæ. Decernentes quoque præſentium earundem ſolam ſignaturam ſufficere, & ubique fidem facere in iudicio & extra, regula quacunq; contraria non obſtante, Ac illarum tranſumptis manu alicuius notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo almæ Urbis Gubernatoris, aut alterius alij

Imperatores in l. l. C. de libel. fam. impoſuerat pœnam capitis componenti. libellos famoſos, & ſacri Canonice eofdem flagellari, & excomunicari decreuerunt ut in cauſa v. q. x. C. qui in alio xius, & ſeq.

Et hic Pont. eafdem pœnas conſirmauit, & extendit ad ſcribentes, &c. literas nuncupatas d' Auifi.

Allaſque pœnas hic expreſſas imponit.

Cauſula præſentium.

Decretum irritans.

Cauſula derogatoria.

Forma & effectus publicæ. Quæ mox ſeq.

alij iudicis ſigillatis eandem prorfus fidem adhiberi, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ, uel oſtenſæ.

Placet Motu proprio M.

Datum Romæ apud ſanctum Petrum, ſextodecimo Kalen. Aprilis, Anno Septimo.

Anno a Natiuitate Domini milleſimo quingentefimo ſeptuageſimo ſecundo, indiſtione decimaquinta, die uero decimanoſa, menſis Martij, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Anno Septimo, Retroſcriptæ literæ Apoſtolice affixæ, & publicatæ fuerunt ad ualvas Baſilicarum Principis Apoſtolorum, ac ſancti Ioannis Lateranenſis & in acie Campi Floræ de Vrbe, per me Antonium Clerici Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ Curſorem.

Michaelangelus Piraurus Magiſter Curſorum.

C I V I.

De Confraternitatibus Doctrinæ Chriſtianæ in ſingulis Ciuitatibus, & Dioceſibus erigendis, & earum Indulgentijs.

Indulgentias iſtas ampliavit, & alias conceſſit Grego. 13. ut infra in eius conf. 11. Illius qui, & conf. ſeq.

P I V S Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. EX debito paſtoralis officij, nobis, meritis licet imparibus, ex alto commiſſi, ad ea liberè intendimus, per quæ diuinus cultus fideliumque deuotio ubique ſuſcipiat incrementum, ac ipſos fideles ad id indulgentijs, & remiſſionibus inuitamus, ut Chriſtifideles ipſi per temporalia quæ egerint cõſequi ualeant præmia felicitatis æternæ. Nos igitur attendentes, quod infantes & pueri bonis moribus & exercitijs educati quaſi ſemper vitam pudicam, honeſtam, & exemplarem ac aliquando ſanctam agunt, è conuerſo autè qui parentum carentia, ſeu paupertate, aut incuria, uel ignauia, non ſic educati, perſæpe ducuntur in exitiũ, & quod peius eſt, ſecum ducunt plures in interitũ, unde ſi diligenter educati, & in doctrina Chriſtiana inſtructi fuerint, a uitijs, & multis alijs erroribus retraherentur: Confiderantes etiam, prout ex fide dignis relatibus intelleximus, quod nonnulli approbatæ uitæ Chriſtifideles, charitate omnium ſuprema uirtute, circa hoc tam pium, tamq; Reipublicæ ſaluberrimum opus accerſiti, in ſingulis feſtiuitatibus & Dominicis diebus in diuerſis Eccleſijs & locis hoc opus ſanctiſſimum amplexi ſunt, & ibi eofdem infantes & pueros, ac alias miſerabiles perſonas Chriſtiane ueritatis ignaras congregari faciunt, & eos bonis moribus, & ſana doctrina inſtruunt, ac diligenter in uia mandatorum Domini dirigunt, ex quo ſalutiſeri fructus hætenus prouenerunt, & in dies magis auxiliante Domino prouenire ſperamus: Et quod ſi ad hoc opus ſanctiſſimum ubique locorum exercendum, præfatos Chriſtifideles paternis fauoribus & indulgentiarum muneribus inuitaremus, proculdubio non ſolum eorundem infantium, & puerorum ac perſonarum aliarum ſaluti conſuleretur, uerum etiam deuotio Chriſtifi delium omnium ad præfatum opus amplectendum multo magis augetur: Cupientes igitur tam pio tamque laudabili operi uiribus totis fauere, & animas lucrifacere Creatori, ex certa noſtra ſcientia uniuerſos & ſingulos Patriarchas, Archiepiſcopos, Epifcopos, cæteroque eccleſiarum Prælatos, & locorum quorumcunq; ordinarios, ubilibet conſtitutos præſentes & futuros rogamus & hortamur attente, eis ac eorum in ſpiritualibus & temporalibus vicarijs ſeu Officialibus generalibus per Apoſtolica ſcripta mandantes, quatenus hoc opus ſanctiſſimum toto peſtore amplectentes, aliquas eccleſias in ſuis ciuitatibus, & dioceſibus reſpectiue, ſeu loca honeſta, in quibus præfati infantes & pueri ad audiendum doctrinam Chriſtianam conuenire poſſint, deputent, & uiros ad id idoneos uita & moribus approbatos, qui diebus ſaltem Dominicis eofdem infantes & pueros ac alias perſonas diuinæ legis expertes in articulis fidei, & præceptis ſanctæ matris Eccleſiæ inſtruant, conſirmet, & eligant atque tot ſocietates, ſeu confraternitates quoc ad hoc tam ſanctiſſimum opus exercendum eis opportuna uidebuntur, inibi auctoritate noſtra erigant & inſtituant. Nos enim ut promptius & alacrius ad hanc curam ſubueandam omnes Chriſtifideles alliciantur, & eo libentius curam ipſam ſuſcipiant, quo ex hoc dono cæleſtis gratiæ conſpexerint ſe uerius reſectos: De omnipotentis Dei miſericordia, ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate conſiſi, omnibus & ſingulis utriuſque ſexus Chriſtifi delibus uere pœnitentibus & conſeſſis, ſeu ſtatutis a iure temporibus firmum conſtitendi propoſitum habentibus, qui in aliqua dictarum Societatum, ſeu Confraternitatum ubilibet conſtitutarum intrauerint, & adſcripti fuerint, illis uidelicet tam qui alios docuerint, quã qui ab alijs in articulis fidei & præceptis Eccleſiæ huiusmodi inſtructi fuerint, quotieſcunq; in præfato ſanctiſſimo exercitio ſe occupauerint, quadraginta dies de iniunctis eis pœnitentijs auctoritate Apoſtolice tenore præſentium miſericorditer in domino relaxamus præſentibus perpetuis futuris temporibus ualituris. Cæterum quia difficile foret præſentes literas ad ſingula quæque loca, in quibus de eis fides forſan facienda foret deſerri, uolumus quod ipſarum tranſumptis manu publici Notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiastica conſtitutæ munitis, in iudicio & extra ubi opus fuerit eadem prorfus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur ſi forent exhibitæ uel oſtenſæ.

Datum Romæ apud ſanctum Petrum ſub annulo piſcatoris, die ſexta Octobris, milleſimo quingentefimo ſeptuageſimo ſecundo, Pontificatus Noſtri Anno Sexto.

Cz. Glorierius.

Publicatio.

Cauſa huius conſtit.

Confraternitates doctrinæ Chriſtianæ inſtituantur ab ordinarijs in eorũ Dioceſibus.

Indulgentiæ pro confratrib. tam i doctrina alios inſtruentibus, quam inſtruentibus.

Reductio emolumentorum Montis Iulij, ad decem pro centenario.

PIVS Papa V. Motu proprio, &c.
 AD pastoralis officij curam nobis licet immeritis diuina prouidentia demandatam, in primis pertinere censemus, vt charissimo in Christo filio nostro Carolo Francorum Regi Christianissimo aduersus eius rebelles, & hæreticos, in tantis tamque periculosis tumultibus in Regno suo excitatis, quibus possumus modis, ac rationibus auxilium feramus, & licet magnum pecuniarium numerum antea in eius subsidium miserimus, tamen nunc etiam copias militares pro vrgenti rei necessitate in Galliam in eiusdem Regis, Regniq; defensionem mittere decernimus. Verum cum ad stipendia militibus ipsis persoluenda non exiguo auri, argentiue pondere opus sit, & ab impositionibus onerum subditis nostris faciendis quantum possibile fuerit abstinere decreuerimus, videamusque omnes Sanctæ Romanæ Ecclesiæ redditus aut alienatos, aut pignoratos esse, ira vt ærarium nostrum Apostolicum penitus attritum sit & exhaustum, cogimur maxime huic necessitati leuiori quo fieri potest remedio, aliquem opem afferre. Itaque cum se. rec. Iulius Papa III. prædecessor noster vnum Montem vacabilem, Iulium nuncupatum, de scutis ducentis millibus in alma Vrbe nostra erexerit, & Montistis montis huiusmodi fructus super introitibus Dohanarum eiusdem Urbis ad rationem duodecim pro centenario assignauerit, & omnia loca per obitum Montistarum huiusmodi exinde pro tempore vacantia extinxerit, prout in literis ipsius Iulij prædecessoris sub plumbo de anno millesimo quingentesimo quinquagesimo desuper confectis, & eius motu proprio eodem anno expedito plenius continetur: cumque Camera Apostolicæ ministri, qui pro tempore deinceps fuerunt circa Montis præfati extinctionem nullam, vel saltem modicam curam habuerint, ita vt in literis, & motu proprio dicti Iulij contenta nequaquam obseruata fuisse, quinimo loca quæ ex tunc de cætero vacauerunt pignorata fuisse reperiantur: Nos superioribus diebus considerantes minori quo fieri potest dictorum Montistarum incommodo, ac detrimento, & honesta quoque ratione aliquod subsidium vrgentissimis præsentibus ærarij nostri necessitatibus afferre, Dilecto filio nostro Michaeli Cardinali Alexandrino Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario, ac secundum carnem pronepoti nostro dedimus in mandatis, vt per edictum publicum Montistis præfatis notum faceret, statuisset nos fructus dicti Montis Iulij de Vrbe vacabilis eis vt præfertur assignatos de duodecim ad decem cum dimidio pro cetera ratio quolibet anno reducere, quodque si qui eorundem Montistarum nollent sic reductis huiusmodi fructibus in ipso monte remanere, scuta centum pro quolibet loco dicti Montis eis restituerentur, & propterea in Banco dilecti filij Bartholomæi Bonamici collegij Montistarum huiusmodi depositarij, pecuniæ ad hunc effectum deponerentur, deinde edictum hoc publicari, & per urbem affigi, pecuniarumque depositum per ministros nostros fieri iussimus. Volentes igitur reductionem huiusmodi suum debitam, & totalem effectum, prout necessitas postulat, quamprimum habere, & executioni per nos designatæ realiter, & omnino demandari, Motu proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberatione habita, & de Apostolicæ potestatis plenitudine fructus, & redditus quoscunque omnium locorum dicti Montis Iulij, qui hodie vacabiles reperiantur, de duodecim ad rationem decem cum dimidio pro vnoquoque loco Scutorum centum quolibet anno (saluis tamen firmis, & inuolatis in cæteris remanentibus, & in suo robore persistentibus dicti Iulij prædecessoris literis, & motu proprio præfatis, quibus per nos in nullo alio præiudicatum, innouatum, seu alteratum, aut immutatum existere, sed in illis contenta quæcunque profusus intacta & illibata permanere, & prout hætenus etiam in posterum perpetuo obseruari debere declaramus) auctoritate Apostolica, per præfentes reducimus atque reductos nunc & in perpetuum fore, & esse, & reductionem huiusmodi ab omnibus, quos illa concernunt, inconcusse, & inuolabiliter seruari, sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam Præsidentes, & Cameræ Apostolicæ Clericos, ac eius Camerarium, & alios S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, interpretandi, & diffiniendi facultate, & auctoritate, iudicari, interpretari, & decidi debere, irritum quoque & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Mandantes propterea dicto Michaeli Cardinali Camerario, & dilecto Bartholomæo Thesaurario generali nostro, modernis, & pro tempore existentibus, vt deinceps loca Montis Iulij huiusmodi vacabilia, quæ posthac vacauerint, nullatenus pignorare seu vendere debeant, nec audeant, neque etiam possint sine speciali rescripto manu nostra propria signato. Volumus autem quod omnia loca quæ occasione reductionis huiusmodi supererunt, cum effectu tradantur, & consignentur dicto Bartholomæo Bonamico, pro eo seu illo vel illis qui ab ipso nominatus seu nominati fuerint, ita vt pro quolibet loco centum scuta monetæ in manibus personæ per nos ad hoc deputandæ soluere debeat, & teneatur. Patentes vero concessionem eorundem locorum per ipsum Michaeli Cardinalem Camerarium subscribi, & dictorum locorum distributionem ab eo in dies, & non aliter fieri mandamus, ipsique super his plenam, & liberam facultatem concedimus. Non obstantibus dicti Iulij prædecessoris literis, & motu proprio huiusmodi, ac regula nostra de non tollendo Iure quæsito, & quibusuis alijs constitutionibus apostolicis, necnon quibusuis indultis & literis Apostolicis Montis Iulij præfati, & illius Montistis sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis & etiam irritantibus, & alijs decretis, etiam quod fructus eiusdem Montis ad minorem summam reduci nullo modo possint, & alias quomodolibet concessis, confirmatis & innouatis. Quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua mentio, seu quæuis expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, eorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & totaliter de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat ad effectum præfentium specialiter & expresse ac latissime derogamus, totaliterque derogatum esse volumus, & decernimus,

Hic Pont. volens pecuniarum præsidium dare Regi Francorum.

Reduget emolumenta Montis Iulij ad decem pro centenario.

Decretum sextane.

Clausula de rogat.

cernimus, cæteri que contrarijs quibuscunque. Et cum alijs clausulis necessarijs, & opportunis, & præfentis sola signatura sufficiat, seu si videbitur, literæ sub plumbo, seu in forma Breuis desuper expediri possint.

Placet Motu proprio, & ita reducimus M.

Registrata in Camera Apost.

Die septima Martij, millesimo quingentesimo sexagesimo nono, supra scripta cedula Motus proprii registrata fuit in Camera Apostolica.

CLVIII.

Deputatio Iudicis causarum confidentiarum beneficialium, & eius facultates.

Declaratio, & extensio facultatum habetur in const. seq.

PIVS Papa V. Motu proprio, &c.
 CVM sicut accepimus, postquam nuper omnes confidentiarum Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum quorumcunque beneficiorum causas coram quibusuis Iudicibus, etiam sacri Palatii Apostolicarum à foe. rec. Pio quarto prædecessore nostro super eiusmodi confidentijs emanatarum executione nobis, & successoribus nostris reseruando per nos cognoscendas, decidendas, & sine debito terminandas, ac totaliter exequendas ad nos auocauimus, decisioni, & terminationi per nos fiendæ appellatione remota stari debere decernendo, & statuendo, & alijs prout in nostris literis manu nostra signatis, quarum tenorem hic pro expresso haberi volumus plenius continetur, quam plurimi Prælati, & alia personæ de iuribus sibi respectiue ex capite earundem confidentiarum iuxta, & secundum dictarum nostrarum literarum formam agere, & experiri intendant, nosque attendamus ea quæ causarum huiusmodi instructionem concernunt coram nobis hisce turbulentis præcipue temporibus, quibus grauissimis arduissimisque totius Reipublicæ Christianæ negocijs assidue intenti sumus, fieri, vel seruari non ita commode posse, nonnullos ad instructionem huiusmodi sumendum processusque causarum confidentiarum earundem formandum, & fabricandum delegare, & deputare decreuimus. Idcirco, vt superfluis laboribus obuietur, & partium indemnitati, atque commoditatibus consulatur de dilecti filij Honaphrij Cameræ nostræ Apostolicæ præfidentis prudentia, integritate, legû, & literarum scientia, necnon rerum agendarum experientia, & dexteritate, ac Andreæ de Grassis Clerici Montis Regalis causarum præfatarum Notarij, seu scribæ nuper à nobis deputati fide, & legalitate confisi, Motu simili, &c. Honaphrium præfatum ad omnes, & singulas dictarum confidentiarum causas, vna cum earum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, audiendum, cognoscendum, deque eis plenam, & sufficientem instructionem sumendum, & pro earundem causarum instructione quascunque literas, scripturas, instrumenta, seu documenta publica, vel priuata, positiones, articulos, interrogatoria, testes, ad perhibendum testimonium veritatis, & alijs cuiusuis generis probationes hinc inde inter quoscunque personas, & colligentes coniunctim, vel diuisim faciendas, omniaque alia acta, & actitata necessaria, & requisita, etiam singulis diebus, & horis, ac manu Regia, ac terminis substantialibus de stylo Palatii nostri seruari solitis penitus ommissis quibusuis etiam appellationibus, nullitatibus, & alijs diffugijs profusus semotis procedendo admittendum, & recipiendum delegamus. Andream vero per nos, vt præmittitur, deputatum ad eadem acta, & actitanda similiter recipiendum, illaque in scriptis redigendum, & publicandum, seu per eius substitutum, vel substitutos ipsius arbitrio assumendum, vel assumendos recipi, conscribi in scriptis redigi, & publicari faciendum confirmamus, Præfateque sic delegato omnes, & singulas dictarum confidentiarum auctores, machinatores, conscios, complices, & alios quos opus fuerit, ac sua quomodolibet interesse putantes, & in decretis, vel executionibus, citationum præfentium vigore decernendum citandi, ac confitto quantum ipsi sufficere videbitur de iudicijs, ad personaliter comparandum sub excommunicationis, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & priuationis omnium, & singulorum beneficiorum, & officiorum per eos obtentorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia quæcunque in posterum obtinenda, necnon pecuniarijs, alijsque eius arbitrio, etiam iuxta demeritorum exigentiam corporum afflictiujs poenis monendi, eisdemque, ac quibusuis Iudic. tam ordinarijs, quam Commissarijs, & quacunque auctoritate fungentibus, & functionibus sub similibus sententijs, censuris, & respectiue poenis inhihibendi, detinentes quoscunque libros, scripturas, computa, instrumenta, & alia documenta publica, vel priuata dictarum confidentiarum causas quomodolibet concernentes, & concernentia ad illa exhibendum, necnon quoscunque testes ad se examini subiiciendum, ac veritatis testimonium perhibendum, etiam ex officio, vel alijs prout ei videbitur per similes censuras, & poenas cogendi, & compellendi, contradicentes, &c. censuras, & poenas, & priuationis huiusmodi incidisse declarandi, aggrauandi, reaggrauandi, auxiliumque brachij sæcularis inuocandi, & exerceri faciendi, præmissaque omnia, & singula, ac alia in præmissis, & circa præmissa quomodolibet necessaria, & opportuna tam in Romana Curia, quam extra eam vsque ad sententias diffinitas exclusiue, quarum sententiarum prolationes nobis reseruamus, dicendi, gerendi, & exercendi, & exequendi, ac exequi mandandi, & faciendi auctoritate, & omnimodam facultatem damus, & concedimus. Volumus autem quod sola præfentium signatura sufficiat, & vbi que fidem faciat in iudicio, & extra. Non obstantibus præmissis, stylo Palatii, quibusuis Cancellariæ nostræ regulis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & præfentim foe. rec. Bonifacij Papæ octauij, etiam prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo non vitra tres, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis scriptorum Archiuij Romanæ Curie Collegio, etiam quod nullus nisi scriptor Archiuij in causis Commissarijs scribere possit, ac iuramento de non scribendo, vel se intromittendo per Andream præfatum forsan præfatio, quod ei ad effectum præfentium relaxamus, & alijs quibuscunque, etiam iteratis vicibus, ac Motu simili, &c. etiam in vim

Hic Pont. auctore se omnes causas confidentiarum beneficialium, & earum cognitione sibi, & successoribus suis reseruauit sup. in const. seq. licet.

Modo autem ad easdem causas ad di. vsque ad diffinitum sententijs exclusiue Honaphrium Canarium delegato. Immo inclusiue vt in seq. const.

Et Andream de Grassis Notarium deputatum cõfirmat. Nunc autem Notarius est Propter Vacca.

Facultatesque hic expressas et dem Honaphrio delegato cõcedit. Ad quod vide const. seq.

Sola signatura sufficiat.

Clausula derog.

in vim contractus per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam per nos concessis, & quibus omnibus, & singulis, etiam si de ipsis, &c. tenores, &c. latissime derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Placet Motuproprio M.

Andreas de Grassis Not.

CLIX.

Declaratio, & ampliatio facultatum Iudicis causarum Confidentiarum beneficalium.

De facultatibus istis, vide in const. præced. & etiam sup. in const. 87. Vbi not. fol. 1051.

PIUS Papa V. Motuproprio, &c.

CVM aliis omnes, & singulas causas confidentiarum beneficalium, tam motas, quam in futurum mouendas ad nos auocauerimus, ipsarumque causarum cognitionem, & earundem processuum formationem, citra tamen sententiarum diffinituarum prolationem, quam nobis reseruauimus, Dilectis filiis Honophrio Camaiano Camera nostræ præfidi, & saccessiue Petrosancti Humano in solidum comiserimus, prout in nostris desuper confectis in forma Motusproprij literis plenius continetur; Nunc autem cum tot, & tam arduis urgeamur negocijs, vt difficulter causarum ipsarum expeditioni vacare valeamus, Ne propterea partes ipsas causas agentes dispendia patiantur, Motu simili, &c. eidem Honophrio, & Petrosancti dictas omnes, & singulas causas confidentiarum beneficalium, tam nunc pendentes, quam in futurum quomodolibet mouendas, vna cum omnibus, & singulis earum incidentibus, dependens, emergens, annexis, & connexis, inter, & contra quasuis personas (præterquam Cardinalatus honore, ac Patriarchali, Archiepiscopali, & Episcopali dignitatibus fungentes, circa quorum causas per præsentem nihil innouatum censetur) summarie simpliciter, & de plano, sola facti veritate inspecta, manu regia, quacunque appellatione remota, & cuilibet earum in solidum audien. & cognoscent. coniunctim vero decidendas, & sine debito terminandas, ipsarumque sententiarum per eos ferendarum finalem, & totalem executionem committimus, & mandamus. Cum potestate citan. & inhiben, etiam sub censuris, & poenis, & alijs facultatibus, tam in dictis alijs nostris desuper confectis literis contentis, quam alijs desuper quomodolibet necessarijs, & opportunis, & mandata executiua quæcunque desuper necessaria & opportuna, simili appellatione remota, decernen. & relaxan. & lux debite executioni demandandi, & demandari faciendi. Volumus autem quod sola præsentium signatura sufficiat, & vbique fidem faciat in iudicio, & extra. Non obstantibus omnibus, quæ in prænarratis literis volumus non obtare, quibus omnibus & singulis, etiam si de ipsis, &c. tenores, &c. latissime derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Placet Motuproprio M.

CLX.

Eleemosynæ pro Carceratis in Vrbe colligendæ, exponantur pro soluendis debitis pauperum Carceratorum. Et pro debito mere ciuili, & infra septem aureos, nemo carceretur.

De materia istorum Carceratorum vide infra in const. vltima.

PIUS Papa V.

VOLVMVS, vt omnes eleemosynæ Carceratorum, tam quæ per Quæstores colliguntur, quam quæ in capis reponuntur, expendantur pro soluendis debitis pauperum Carceratorum arbitrio R. D. Cardinalis Moroni, quem confidimus præ oculis habiturum miserabiliores personas, & iustiores causas.

Eundem rogamus, vt in carceribus Turris Nonæ erigi faciat Hospitale aliquod sumptibus Charitatis, in quo curentur pauperes infirmi, donec adhibeatur diligentia, quam celerem esse volumus, pro illis liberandis, iuxta Motuproprium foel. rec. Pauli Papæ III. quem seruari prorsus volumus.

Insuper iubemus, ne infra septem aureos carcerari quis possit pro debito, præterquam cum debitum habet annexam criminalem causam.

Placet, & ita mandamus M.

Hic Pont. causas confidentiarum vsque ad sententias exclusiue audivendas commisit Camaiano, vt in const. præced. & etiam Petrosancti Humano. Nunc autem extendit eorundem facultates, ad terminand. causas huiusmodi eoniam etiam vsque ad sententias inclusiue non tamen contra Card. Patriarchas, Archiep. & Episcopos. Sola signatura sufficit. Clausula derog.

Profecto Societatis Charitatis est Illustris. Car. S. Scuerina in loc. Illust. Card. Moroni defun. &c.

CLXI.

Reservatio beneficiorum vacantium, Sede Episcopali vacante.

Alias reservationes, vide infra in vlt. const. Sanctissimi Domini Nostri Syxti V.

De materia beneficiorum reseruatorum, vide sup. Pauli 2. const. 4. Ad Romani, fol. 89.

& Pij 4. const. 36. Cupientes, fol. 700. & const. 142. Sanctissimus, fol. 896. & habes etiam sup. in huius Pont. const. 29.

Cum ex Apostolatus, fol. 968.

SANCTISSIMVS in Christo pater, & Dominus noster, Dominus Pius diuina prouidètia Papa Quintus, Cupiens pauperibus Clericis, & alijs benemeritis personis, de beneficijs Ecclesiasticis prouidere, omnia & singula beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, sæcularia, & quorumuis ordinum regularia qualitercunque qualificata, & vbilibet existentia, Sede Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, & primitiuali quarumcunque Ecclesiarum Cathedralium, etiam Metropolitanarum, Patriarchalium, & Primitiualium, pro tempore Pastoribus destitutarum vacante, quomodolibet vacantia, & vacatura, tam in prædictis, quam alijs Ecclesijs, necnon Ciuitatibus, & diocesis quibuscunque, ad eorundem Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, & Primatum collationem, prouisionem, præsentationem, electionem, seu quamuis aliam dispositionem quomodolibet pertinentia, dispositioni suæ reseruauit. Sicque in præmissis per quoscunque, &c. sublata, &c. iudicari debere, irritum quoque, &c. decreuit.

Reservatio beneficiorum vacantium Episcopali sede vacante.

Decretum irritans.

Placet publicetur, & describatur M.

Lecta, & publicata fuit suprascripta regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Domini, millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Die vero nona Mensis Martij, Pontificatus prælibati Sanctissimi Domini Nostri Papæ Anno tertio.

Publicatio in Cancellaria Apo.

A. Lomellinus Custos.

CLXII.

Forma obseruanda in confectione, & expeditione literarum Apostolicarum super gratijs resignat. beneficiorum.

PIUS Papa V. Motuproprio, &c.

COGIT nos necessitas, vt nouam futuris aliquot huius Curie negocijs formam imponere curemus. Quocirca dilectis filijs S. R. E. Vicecancellario, literarum Apostolicarum Abbreviatoribus, & in illarum expeditione dicto Vicecancellario assistentibus, Summatori, cæterisque omnibus id expeditionis munus in Curia, & Camera Apostolica, & vbicunque gerentibus, tenore præsentium auctoritate Apostolica mandamus, vt deinceps super omnibus gratijs, & concessionibus Apostolicis de quibusuis beneficijs cum cura, & sine cura, sæcularibus, & quorumuis ordinum regularibus, etiam apud Sedem Apostolicam vacantibus, & dispositioni Apostolicæ reseruatis, in quibus ad dita fuerit clausula. Et in forma dignum, literas Apostolicas expediât in eadem forma quæ aut ad Episcopum diocesenum, aut ad Vicarium generalem, aut ad officiales eiusdem Episcopi disunctiue, ad electionem impetrantis dirigantur, cum limitationibus, & clausulis infrascriptis, videlicet de parochialibus Ecclesijs, vel earum parochialibus Ecclesijs duntaxat, & per resignationem vacantibus in dictis literis post verbum mandamus, vt si sibi constiterit, quod dictus N. resignans, si in sacris ordinibus constitutus exiit aliunde commode viuere possit, ac per diligentem examinationem per te adhibitis examinadoribus ad hoc à Concilio Tridentino designatis, si isthic sint ubi esse debent in diocæsana synodo deputati, sin autem absque illis faciendam dictum I. resignarium ad hoc idoneum esse repereris, super quorum conscientiam oneramus, Ecclesiam prædictam, cuius, &c. & inferius post verba. Cum omnibus iuribus, & pertinentijs suis eidem Ioanni, quibuscunque alijs sese ad examen prædictum, etiam per mutuum concursu admitti, & sibi de dicta Ecclesia prouideri petentibus penitus exclusis, infra triginta dies postquam præsentem literam tibi præsentatæ fuerint, auctoritate nostra conferas, & assignes, &c.

In cæteris vero literis de quibusuis alijs beneficijs per eandem resignationem vacantibus similiter post verbum mandamus, inseratur, vt si sibi constiterit, quod si dictus N. quatenus in sacris ordinibus constitutus exiit, aliunde commode viuere possit, ac per diligentem examinationem dictum I. idoneum esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Canonicatum, & præbendam prædictam, quorum, &c. Et inferius post verbum, pertinentijs suis, eidem I. intra 30. dies postquam præsentem literam tibi præsentatæ fuerint, auctoritate nostra conferas, &c.

Propterea in omnibus mandatis prouisionum, seu commendis de quibuscunque beneficijs, & Monasterijs per similem resignationem, seu cessum vacantibus, ad finem ante clausulam decreti irritantis, addatur hæc clausula, videlicet. Cæterum ne dum prodesse studemus, aliqua forte irrepat iniquitas in exitum animarum, tu attente his circumspectas, an ex prædictæ N. & I. prædictorum super dicta resignatione, vel cessione, vt fuerit, quam nos nullo hucusque vitio laborare deprehendimus, intercesserit simoniæ labes, aut alia illicita pactio, vel etiam corruptela, nos eum, &c.

In reliquis autem prouisionibus, & commendis quarumcunque curatorum, & simplicium beneficiorum sæcularium, & regularium prædictorum, etiam reseruatorum aliter quam per resignationem quouis modo vacantibus, videlicet quoad parochiales Ecclesias, vel earum perpetuas vicarias dumtaxat, post verbum mandamus,

Reservatio

damus, vt si per diligentem examinationem per te adhibitis examinadoribus ad hoc, vt supra vsque oneramus, Ecclesiam prædictam cum omnibus iuribus, & pertinentijs suis eidem Io. intra triginta dies, &c. conferas.

Et similiter in omnibus alijs eadem forma seruetur omnia clausula adhibitis examinadoribus.

Et deinde super omnibus huiusmodi literis, etiam alia litera executoria dari debeant directè, vel ad Metropolitanum, vel vni ex propinquieribus Episcopis, siue eorum Vicario, vel officiali distinctue, aut nomine dignitatis Episcopi expresse quando alij executores super hoc à nobis dati pro tempore adfuerint, videlicet pro parochialibus Ecclesijs per resignationem vacantibus in hunc modum, videlicet, Fratri Archiepiscopo N. salutem, &c. Hodie cum dilectus filius N. nuper parochialis Ecclesie Rector de N. & N. diocesis dictam Ecclesiam quam tunc obtinebat, per certum Procuratorem suum ad id ab eo specialiter constitutum, in manibus nostris sponte, & libere resignasset, nosque resignationem huiusmodi duxissemus admittendam, venerabili fratri nostro Episcopo N. per alias nostras literas dedimus in mandatis, vt si constaret, quod N. in sacris ordinibus constitutus existeret aliunde commode viuere posset, ac per diligentem examinationem per eundem Episcopum adhibitis examinadoribus ad id à Concilio Tridentino designatis, si isthic sint, vt esse debent in diocesana synodo deputati, sin autem sine illis faciendam dilectum filium N. Clericum dictæ diocesis ad id idoneum esse reperiret, clausulam prædictam per resignationem eandem tunc vacantem, & antea dispositioni Apostolicæ reseruatam, etiam si illa alias quouismodo, aut ex alterius cuiuscunque personæ vacaret cum illis forsan annexis, ac omnibus iuribus, & pertinentijs suis prædicto Io. quibuscunque alijs sese ad examen prædictum, & per mutuum concursum admitti, & sibi de dicta Ecclesia prouideri petentibus penitus exclusis, intra triginta dies postquam dicta litera præsentata fuerint, auctoritate nostra conferret, & assignaret, prout in dictis literis plenius continetur. Quocirca fraternitati tuæ, &c. mandamus, vt si dictus Episcopus eandem Ecclesiam intra prædictos 30. dies ipsi Io. non contulerit, & assignauerit, tu illis elapsis postquam tibi constiterit, quod dicto Io. si in sacris ordinibus constitutus existit, aliunde commode viuere possit, vt præfertur, ac solertem examinationem à te etiam adhibitis tribus, vel pluribus alijs probis, & peritis viris quam primum facien. prædictum N. idoneum esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, prædictam Ecclesiam cum annexis, ac iuribus, & pertinentijs supradictis eidem N. quibuscunque alijs huiusmodi concurrentibus prorsus exclusis, dicta auctoritate conferre, & de illa etiam prouidere procures, inducens per te, vel alium, seu alios ipsam N. vel Procuratorem suum eius nomine in corporalem possessionem Ecclesie, ac annexorum iurium, & pertinentiarum prædictarum, & defendens inductum amoro exinde quolibet detentore, ac faciens illi de Ecclesia & annexorum eorundem fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, & obuentionibus vniuersis integre responderi, contradictores, &c. Non obstantibus omnibus, quæ in dictis literis volumus non obstare, aut si pro tempore existenti Episcopo N. vel quibusuis alijs communiter, vel diuisim Apostolica sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possit per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Cæterum tu attentè isthic circumspicias, an ex parte N. & I. prædictorum supradictæ resignationi, vt fieret intercesserit simoniæ labes, aut alia illicita pactio, vel alia corruptela. Dat. &c.

In cæteris vero beneficijs prædictis per similem resignationem vacantibus, vt supra. Venerabili Archiep. N. salutem, Hodie cum dilectus filius F. nuper Canonicus B. Canonicatum, & præbendam Ecclesie B. quos tunc obtinebat per certum Procuratorem suum, &c. vt supra duxissemus admittendum, venerabili fratri nostro Episcopo N. per alias nostras literas dedimus in mandatis, vt si ei constaret, quod dictus F. si in sacris ordinibus constitutus esset, aliunde commode viuere posset, ac per diligentem examinationem dilectum filium N. Clericum N. diocesis ad id idoneum esse reperiret, Canonicatum, & præbendam præfatos per resignationem eandem tunc vacantes, & antea Apostolicæ dispositioni reseruatos, etiam si illi alio quouis modo, aut ex alterius cuiuscunque personæ vacaret, cum illis forsan annexis, & plenitudine iuris canonici, & omnibus iuribus, & pertinentijs suis prædicto Io. intra triginta dies postquam dictæ literæ deputatæ forent auctoritate nostra conferret, & assignaret, prout in dictis literis plenius continetur. Quocirca fraternitati tuæ, &c. mandamus, vt si dictus Episcopus eosdem Canonicatum, & præbendam intra prædictos triginta dies ipsi Io. non contulerit, & assignauerit, tu illis elapsis postquam tibi constiterit, quod dictus F. si in sacris ordinibus constitutus sit, aliunde commode viuere possit, vt præfertur, & per similem examinationem quam primum faciendam præfatum Io. idoneum esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Canonicatum, & præbendam prædictos cum omnibus annexis de plenitudine iuris Canonici, ac omnibus iuribus, & pertinentijs prædictis eidem Io. conferre, & de illis, etiam prouidere dicta auctoritate procures, vel inducens per te, alium, seu alios ipsam Io. vel Procuratorem suum eius nomine in corporalem possessionem Canonici, & præbendæ, ac annexorum, iuriumque, & pertinentiarum prædictarum, & defendens inductum amoro exinde quolibet detentore, ac faciens illum, vel pro eo Procuratorem prædictum ad præbendam huiusmodi in dicta Ecclesia in Canonicum recipi, & in fratrem stalli in Choro, & loco, in Capitulo dictæ Ecclesie cum iuris Canonici plenitudine assignatis, sibi que de Canonici, & præbendæ, ac annexorum eorundem fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, & obuentionibus vniuersis integre responderi. Contradictores, &c. Non obstantibus omnibus, quæ in dictis literis volumus non obstare, cæterisque contrarijs quibuscunque, aut si pro tempore existenti Episcopo, & dilectis filijs Capitulo B. vel quibusuis, &c. mentionem. Cæterum tu attentè isthic circumspicias, &c. Dat. &c.

Alijs autem prouisionibus, seu commendis huiusmodi beneficiorum alias vacantibus, alia forma executoria concipiatur, quæ literæ congruunt principali.

Similiter quando Vicario, vel officiali prædicto huiusmodi literas, tam pro principali, quam pro executoria dirigi contigerit communi eis formula seruetur alijs omnibus supradictis ordinetur.

Cæterum omnibus mandatis de præbendis, vel commendæ Monasteriorum, etiam reseruata, tam virorum, quæ extra Consistorium expediuntur, quam etiam mulierum, vetus forma commissaria sibi desuevit, restituantur, ac literæ desuper expediuntur cum clausula, quod delegatus de meritis, & idoneitate promouendi se informer, & si eum ad regimen, & administrationem Monasterij repererit idoneum conscientiam illius onerando prouideat, vel commendet intra triginta dies, vt supra, & desuper forma executorialium, etiam concipiatur.

piatur, quæ suis prouisionibus correspondeant, Denique in ipsis commendis post verbum idoneum repereris, interferantur verba ad Monasterium, vel beneficium in commendam obtinendum.

Volentes præfentes tam in dicto Cancellaria libro quinterno nuncupato, quam etiam Camera prædicta registrarari, & ab omnibus inuolabiliter custodiri.

Ac decernentes irritum, &c. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, stylo Cancellariæ, & Camere Apostolicæ quantocunque temporum seruato, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Placet, & ita Motuproprio mandamus M.

CLXIII.

Facultas Iudicum Curie Capitolij restituenti in integrum litigantes, ad fatalia decursa à die Sedis vacantis Pij 4. vsque ad diem Coronationis huius Pont. Pij 5.

Similem constitutionem fecit Iul. 3. quam habes sup. fol. 524. num. 23. & Greg. 13. infra in const. 17.

PIVS Papa V. Motuproprio, &c. CVPIENTES litium compendijs, litigatorumque dispendijs quantum possumus, salubriter consulere, scientes per obitum fr. rec. Pij iij. prædecessoris nostri, iustitium in Curia Capitolij à die obitus præfati Pij, vsque in crastinum nostræ coronationis indictum fuisse, & durasse, propterea que de lapsu, & cursu instantiarum, & fatalium quæstiones, & dubia exoriri posse: Motuproprio, &c. committimus, & mandamus Senatori, & Collateralibus, alijsque Iudicibus dictæ Curie tam ordinarijs, quam delegatis, & subdelegatis, vt in causis coram eis pendentibus indecis, partes ipsas ad prosequendum causas huiusmodi ad tantundem temporis spacium, quantum superscriptum durauit impedimentum eorum arbitrio in integrum restituant. Non obstant. præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, stylo Palatii, & Curie prædictæ, statutisque, & nouis reformationibus Urbis in contrarium quomodo libet disponen. quibus pro hac vice dumtaxat, & ad huiusmodi effectum, & non alias derogamus, &c. cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem, quod præfentes nostri Motusproprijs sola signatura sufficiat, & vbique fidem faciat in iudicio, & extra, & quod copis impressæ subscriptæ uanu alterius ex dictæ Curie correctoris, in iudicio fides adhibeatur, Cancellariæ regula contraria non obstante.

Placet M.

CLXIII.

Reseruatio mensium Apostolicorum, & alternatiua pro Episcopis residentibus.

Alia similis constitutio est, quæ sequitur, & alia in Greg. 13. nu. 6. Sanctissimus, & alia in Six. V. in fi.

Alia vero priuilegia Episcoporum residentium, vide sup. in Pij 4. const. 17. De salute, fol. 678.

SANCTISSIMVS in Christo pater, & Dominus Noster, Dominus Pius diuina prouidentia Papa V. (qui antea quascunque gratias præuentiuas ad vacatura beneficia, à prædecessoribus suis emanatas, certis tunc expressis modo, & forma, reuocauerat) Cupiens pauperibus Clericis, & alijs benemeritis personis, de beneficijs Ecclesiasticis prouidere: Omnia, & singula beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, secularia, & quorumuis ordinum regularia, qualitercunque qualificata, & vbilibet existentia, in antea vsque ad quinquennium à die præfentis constitutionis computandum, in singulis, Ianuarij, Februarij, Aprilis, Maij, Iulij, Augusti, Octobris, & Nouembris mensibus, alijs quam per resignationem, extra Romanam Curiam quomodolibet vacatura, ad collationem, prouisionem, præsentationem, electionem, seu quamuis aliam dispositionem quorumcunque Collatorum, & Collatricum, secularium, & regularium (non tamen Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinalium, aut aliorum, sub concordatis inter Sedem Apostolicam, & quoscunque alios intis, & per eos, qui illa acceptare, & obseruare debuerunt, acceptatis, & obseruatis, quæ ledere non intendit, comprehensorum) quomodolibet pertinentia, dispositioni suæ generaliter reseruauit. Et voluit, quod in applicationibus, seu concessionibus gratiarum, quæ de dictis beneficijs tunc vacantibus, etiam Motuproprio fient, de mense, in quo vacauerint, dispositiue mentio fiat: Alioquin gratiæ prædictæ sint nullæ. Et quod priuilegia, & indulta Apostolica de disponendo de huiusmodi beneficijs, etiam cum clausulis derogatoriarum derogatorijs, ac fortioribus, efficacioribus, & insolitis, irritantibusque, & alijs decretis, quibusuis personis, & Collegijs, cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, quomodolibet concessa, aduersus reseruationem huiusmodi nullatenus suffragentur: Sicque in præmissis per quoscunque &c. iudicari debere, ac irritum, &c. decreuit.

Et insuper Sanctitas sua volens Episcopis, Archiepiscopis, & Patriarchis apud eorum Ecclesiam, seu in illorum diocesi pro tempore residentibus gratificari eis, quod quotiescunque, & quando apud eorum Ecclesias, seu in eorum dioc. resederint dumtaxat, de quibusuis dignitatibus, personatibus, Administrationibus, officijs,

II Canonis

Decretum irritans. Clausula derogatoria.

Facultas Iudicij Capit.

Clausula derog.

Sola signatura sufficit.

Reseruatio mensium Apost.

Alternatiua pro Episcopis resid.

Canonicatibus, & præbendis, ac alijs beneficijs Ecclesiasticis cum cura, & sine cura secularibus, & quorumvis ordinum regularibus, ad eorum collationem, prouisionem, præsentationem, electionem, seu quamuis aliam dispositionem (non tamen simplicem institutionem) pertinentibus, quæ in antea in singulis Februarij, Aprilis, Iunij Augusti, Octobris, & Decembris mensibus vacare contigerit, dummodo alias dispositioni Apostolicæ generaliter reseruata, vel ex generali reseruatione Apostolica affecta non fuerint, liberè disponendi facultatem concessit. Ac etiam voluit, quod dicti Episcopi, Archiepiscopi, & Patriarchæ de collatione, & prouisione, seu alia dispositione beneficiorum, in reliquis mensibus videlicet, Ianuarij, Martij, Maij, Iulij, Septembris, & Nouembris, pro tempore vacantium, quæ ex tunc, prout ex ea die, & è contra dispositioni suæ (vt præfertur) reseruauit, se non intromittant: Et si quomodolibet se intromiserint, collationes, & prouisiones, ac aliæ dispositiones beneficiorum per eos in vim præsentis concessionis pro tempore faciendæ, nullæ, & inanes, nulliusque roboris, vel momenti, ipsique beneficio alternatiua huiusmodi eo ipso priuati existant, Ac Episcopi, Archiepiscopi, & Patriarchæ præfati infra tres menses à die publicationis præsentis constitutionis computant, se alternatiuam huiusmodi acceptare, vel recusare coram Norario publico, & testibus declarare teneantur, alioquin lapso trimestri, alternatiua huiusmodi illis nullatenus suffragetur. Decernens irritum, &c.

Placet, publicetur, & describatur M.

Publicatio in Cancellaria Apost. In cuius quinto no ego Laetius videtis registratam.

LECTA, & publicata fuit superscripta regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Domini, millesimo quingentesimo sexagesimo quinto, Die vero Iouis vigesimaquarta mensis Ianuarij, Pontificatus Sanctissimi Domini Nostri Papæ, Anno primo.

CLXV.

Reseruatio mensium Apostolicorum, & alternatiua pro Episcopis residentibus.

Ad quod vide const. præced. cum ibi notatis.

SANCTISSIMVS in Christo pater, & Dominus noster, Dominus Pius diuina prouidentia Papa Quintus, Excurso pridem quinquennij tempore, quo Sanctitas sua, vt pauperibus Clericis, & alijs benemeritis prouideret, constitutionem suam omnium beneficiorum Ecclesiasticorum in octo mensibus, & quo ad Episcopos, & alios Superiores, Prælatos, residentes in sex dumtaxat alternatis, tunc expressis extra Romanam Curiam aliàs quam per resignationem, prædicto durante tempore vacaturorum, reseruatorum ediderat. Rursus eadem causa omnia beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, secularia, & quorumuis ordinum regularia qualitercunque qualificata, & vbiunque existentia, in mensibus, Aprilis, Maij, Iulij, Augusti, Octobris, Nouembris, Ianuarij, & Februarij, vsque ad aliud quinquennium à die publicationis præsentis constitutionis computandum, extra dictam Curiam, aliàs quam per resignationem quoquo modo vacatura, ad collationem, prouisionem, præsentationem, electionem, & quamuis aliam dispositionem, quorumcunque collatorum, & collatricum, secularium, & regularium, (non tamen S. R. E. Cardinalium) aut aliorum sub concordatis, inter Sedem Apostolicam, & quoscunque alios initis, & per eos qui ea acceptare, & obseruare debuerunt, acceptatis, & obseruatis, quæ lædere non intendit, comprehensorum, quomodolibet pertinentia, dispositioni suæ generaliter reseruauit. Volens in supplicationibus, seu concessionibus gratiarum, quæ de dictis beneficijs tunc vacantibus, etiam Motuproprio fieri, de mense in quo vacauerint dispositionem fieri, alioquin gratias nullas esse, Ac priuilegia, & indulta disponendi de huiusmodi beneficijs, aut quod illa sub huiusmodi reseruationibus nunquam comprehendantur, etiam cum quibusuis derogatorijs derogatorijs, ac fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, quibusuis personis, & Collegijs cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus quomodolibet concessa, aduersus reuocationem, huiusmodi minime suffragari.

Reseruatio mensium Apost.

Alternatiua pro Episcopis resident.

Insuper Sanctitas ipsa ad gratificandum suprascriptis Prælatibus denuo intenta, omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis apud Ecclesias, aut dioc. suas iuxta Concilij Tridentini dispositionem residentibus dumtaxat, de omnibus, & quibuscunque beneficijs Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, secularibus, & regularibus, ad liberam ipsorum dispositionem, seu præsentationem, vel electionem pertinentibus, quæ in antea in mensibus Aprilis, Iunij, Augusti, Octobris, Decembris, & Februarij, extra Curiam ipsam vacare contigerit (dummodo alias dispositioni Apostolicæ reseruata, vel affecta non fuerint) liberè disponendi facultatem concessit, Ac etiam voluit, vt ipsi in collatione, aut alia dispositione beneficiorum, in alijs sex mensibus videlicet Martij, Maij, Iulij, Septembris, Nouembris, & Ianuarij vacaturorum, quæ etiam dispositioni suæ (vt præfertur) reseruauit, se non intromiserint, aut quo minus prouisiones, & gratiæ Sanctitatis suæ, de illis debitum effectum consequantur, impedimentum quocunque modo præstiterint, seu qui à residentia prædicta nisi in casibus à dicto Concilio permissis defecerint, vsu, & beneficio prædictæ facultatis, eo ipso priuati existant, & Collationes, & aliæ dispositiones de beneficijs illius prætextu deinceps faciendæ, nullius sint roboris, vel momenti. Illi vero qui gratiam alternatiuæ prædictæ acceptare voluerint, acceptationem huiusmodi per patentes literas suo sigillo munitas, declarare, & literas ipsas, hic ad Datarium Sanctitatis suæ transmittere teneantur, quibus ab eo receptis, & recognitis, tunc demum, & non antea vti incipiant gratia suprascripta. Decernens in prædictis omnibus per quoscunque, &c. iudicari debere, ac irritum, &c.

Placet publicetur, & describatur M.

Publicatio in Cancell. Apostolica. In cuius quinto no ego Laetius videtis registratam.

LECTA, & publicata fuit suprascripta regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Domini, millesimo quingentesimo septuagesimo, Die vero Iouis prima mensis Martij, Pontificatus præfati Sanctissimi Domini Nostri Anno sexto.

Io. Lomellinus Custos.

Declaratio,

CLXVI.

Declaratio, quod omnes Ciuitates, & loca teneantur soluere taxas impositionum, pro fortificatione, & munimine cuiuscunque loci S. R. E. subiecti, non obstantibus exemptionibus, etiam ex causa onerosa concessis.

Tu vide, quoad exemptionem Mendicantium sup. const. 14. Dudum ad vberes, fol. 944.

P I V S Papa V. Motuproprio, &c. E T si ea quæ ob communem populorum vtilitatem, defensionem, & securitatem conficiuntur, ab omnibus deberent summo studio confoueri, sunt tamen aliqui quærentes tantum quæ sua sunt, qui non attendentes, etiam ipsorum causa huiusmodi publicas defensiones præparari, ab eis debita, & sibi assignata contributione se subtrahere conantur. Sanè fœ. rec. Pius Papa IV. prædecessor noster prouideret prospiciens, quantum Prouincijs, Marchiæ, & patrimonij, Vrbi, ac toti denique statui Ecclesiastico expediret Anconam, Ciuitatem vetulam, & illarum arces, & portus munitissimos ab omnibus infidelium incurfibus reddere, quo propugnaculis huiusmodi, & antemuralibus omnia finitima loca in pace, & tranquillitate quiescerent, certum subsidium pro opere huiusmodi prosequendo, in ipsis Prouincijs Marchiæ, & Patrimonij, ac forsitan alijs circumuicinis Prouincijs, & locis imposuit, quod si alacriter, vt par erat, ab omnibus persolutum fuisset, facile iam forsitan operi huiusmodi satis necessario suprema manus imposita foret. Cupientes igitur ad illius consumationem deueniri, & ne his qui maiora à Sede Apostolica beneficia reportarunt, se à contributione ex tam pia, & rationabili causa imposta excusare valeant, ad omne dubium tollendum, Declaramus vsque ab initio nostri Pontificatus intentionis nostræ semper fuisse, vt omnes Ciuitates, Terræ, ac loca, tam pro contributione huiusmodi, quam omnia alia pro alicuius loci nobis subiecti munimine taxata, & in futurum taxanda intra situs dictarum Prouinciarum, & aliàs vbilibet consistentia nullo penitus colore se ab illa excusare valeant. Quocirca dilectis filijs Vitellotio S. R. E. Diacono Cardinali Camerario, ac Bartholomæo Buffotto Thesaurario Apostolico generali, & eorum cuiilibet, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub indignationis nostræ poenæ tenore præsentium committimus, & mandamus, vt quoscunque, tam homines, quam Ciuitates, Terras, & loca iuxta taxas sibi tam pro prædictis, quas enixe confouere cupimus, quam alijs quibusuis fortificationibus impositas, omni penitus tergiversatione remota, etiam sub prætextu cuiuscunque exemptionis quantumlibet ex causa onerosa concessæ, cuiuscunque status, gradus, ordinis, & conditionis existant, etiam si Ducali dignitate, vel Cardinalatus honore præfulgeant, ad integram solutionem taxæ huiusmodi pro tempore tam à die nostræ assumptionis decursæ, quam in futurum vsque ad operis consumationem decurrendam iuris, & facti remedijs oportunitis, etiam per censuras Ecclesiasticas, ac interdicti appositione omni mora postposita cogat, & compellat, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, exemptionibus à quibuscunque contributionibus sub quibusuis verborum formis, etiam in vim contractus, ac etiam alia ex quauis causa onerosa concessis, cæterisque contrarijs, illorum tenores pro sufficienter expressis habentes, non obstantibus quibuscunque.

Declaratio, quod impositionibus fortificationibus locorum S. R. E. ab omnibus solui debeant.

Executorum deputatio, & fœ.

Clausulæ derog.

Placet Motuproprio M.

CLXVII.

Deputatio Cardinalium Hæreticæ prauitatis generalium Inquisitorum, & declaratio, quod, quæ maior pars eorundem in Congregatione interuenientium facit valeat, ac si omnes interuenirent.

Similem constitutionem habes sup. in Pij 4. const. 147. Cum nos, fol. 900. & ibi notauit.

P I V S Papa V. Motuproprio, &c. C V M fœ. rec. Pius IV. prædecessor noster per suum specialem Motuproprium sub data Romæ apud Sanctum Marcum, quarto nonas Augusti, Anno quinto sui Pontificatus, Ioannem Michaelem Sanctæ Anastasiæ Saracenum, & Ioannem Baptistam Sancti Clementis Cicadam, ac Ioannem Sanctæ Priscæ Reomanum, necnon Clementem Sanctæ Mariæ in Araceli monelium, & Ludouicum Sancti Cyriaci in Thermis Simonetam, & Carolum Sancti Martini in Montibus Borromæum presbyteros, ac Vitellotium Vitellium Sanctæ Mariæ in Porticu Diaconum, & successiue per aliàs literas in forma breuis, Franciscum Alciatum Sanctæ Sufannæ titulum miseratione diuina Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, cum facultatibus, iurisdictionibus, & auctoritatibus, prout in eisdem literis in forma Motusproprij, & forsitan alijs antea, vel postea concessis latius continetur, in officio supremo in Alma Vrbe, & Curia Romana, ac tota Reipublica Christiana Sanctæ Inquisitionis hæreticæ prauitatis Inquisitores, eiusque causarum audientia cognitioni, expeditioni, & terminationi præfecit, & deputauit: Nos postquam diuina prouidentia ad summi Apostolatus apicem assumpti fuimus, considerantes eosdem præfectos Cardinales in varijs, ac diuersis publicis negocijs ob eorum experientiam, & doctrinam implicitos, & occupatos esse, vt dictum officium concernentes eo celerius expediri possint, quo illi præpositi alijs negocijs fuerint minus impliciti, loco ipsorum, quibus etiam aliorum quorundam negociorum ad Sedem Apostolicam spectantium curam dedimus, in eodem sacro officio Inquisitionis hæreticæ prauitatis deputauimus Inquisitores dilectos filios nostros Bernardinum Scorum tituli Sancti Matthæi, Scipionem tituli Sanctæ Anastasiæ Rebibam, Franciscum tituli Sanctæ Crucis in Hierusalem Paciechum, Ioan-

Pius 4. deputauit Cardinales hic nominatos.

Inquisitores. Hic Pont. alios deputauit, vt hic

nem Franciscum de Gamba... iurisdictione hantari contingat...

Et modo talis deputationem confirmat.

Facultatesque hic expressas eidem concedit.

Decretum irritis. Clausulae derogatorias.

Placet Motu proprio M.

CLXVIII.

Deputatio, & facultates quatuor Cardinalium, & vnus Clerici Cameræ Apost. ac Magistrorum viarum...

Tu ad hoc vide noua Statuta Vrbs lib. 3. cap. 39.

Deputatorum autem facultates, circa fontes Vrbs, vide sup. in const. 112. Exigit, fol. 1087.

Magistrorumque viarum, & Camerarij facultates super Iurecongrui, vide infra in Greg. 13. const. 25. Quæ publicæ.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c.

C V M Vrbes, & oppida frequentia incolarum insignia annona fere semper laborare contingat, nisi vltra camporum fertilitatem...

Causa const.

Deputatio, & facultates deputatorum.

De istorum Nobilium Romano rû deputatione vide sup. p. 114. const. 156. f. 917.

De taxâ huiusmodi impositione, vide sup. Pauli 1. const. 16. f. 478. & Statutum iudicatum hic in rub.

Decretum irritans

& sub indignationis nostræ poena Magistris viarum, & alijs quibuscunque cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus...

Clausulae derogat.

Pactis Romanis gratis interueniant.

Sola signatura sufficit.

Placet Motu proprio M.

CLXIX.

De ædificandis Turribus in oris maritimis Vrbs, pro securitate Nauigantium, ac de ædificanda Turre in ore Tiberis pro securitate ingressus, & egressus barcarum...

P I V S Papa V. Motu proprio, &c.

C V M nostræ intentionis, & mentis semper fuerit, & sit publicæ quieti, & securitati quantum cum Deo possumus consulere, & ea, quæ male, & perperam reformare, quæ vero bene ordinata sunt conseruare...

Pius 4. cuius est stilitam hic non habes) in officio adificari in oris maritimis Vrbs Turris pro securitate nauigantium.

Hic Pontifex idem fieri præcipit, expensis dominorû locorum, ac conuicinorum.

Et aliam Turrim fabricari mdat I ore Tiberis pro securitate ingressus, & egressus barcarum.

bus prout in noua tabula desuper per nos ordinanda latius apparebit, præterea omnes; & singulæ naues, siue barchæ vino onustæ pro foglietta bol. viginti quinque, vt vel hoc pacto vasa vini remanerent intacta, & integra soluere consueuerunt, ac modo stante huiusmodi ruptura, & noua via iam per Tiberim proci a dicta Roccha Hostiæ intentata Arcem huiusmodi omnino inutilem reddi nec in aliquo Nautis seruire, ac propterea vni, & alterum emolumentum huiusmodi nouæ huic Turri, siue Rocchæ pro ipsius fabricæ munitione, & præsidio merito, & de iure attribui debere prout ipse prædecessor, etiam compererat, comperimus, & simili motu, ac ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, ac præfatis, ac alijs legitimis, & vrgentissimis causis animum nostrum ad id mouentibus modernum, & pro tempore existentem Castellani Arcis Hostiæ destituimus, & priuamus singulis præfatis iuribus sibi per Nautas, & naues, vt supra solui consuetis, ac volumus, & declaramus eundem a die præsentationis præsentium non posse, neque debere a dictis Nautis, & nauibus Ancoragium, neque fogliettam exigere, aut exigi facere, Mandantes eidem Castellano, & alijs quibuscunque, etiam Cardinalatus honore fungentibus sub infra scriptis poenis ne dictos Nautas, & mercium conductores in exactiõibus huiusmodi hinc in posterum molestant, perturbent, seu impediunt, sed modeste, absque strepitu, & violentia quantum pro dicta Rocchæ vsu sufficere videbitur pro pretio, quo in dicta nostra Vrbe deducta gabella a qua eundem Castellani liberum, & immunem esse volumus, & declaramus habere, & petere libere possint, & valeant, Dicta vero Ancoragium, & fogliettam, & iura per Nautas, & iura per Mercium Conductores, vt supra solui solita, damus, cedimus, concedimus, transferimus, & appropriamus dictæ nouæ Turri, cuius pro tempore Castellani deputationem nobis, & Roman. Pont. pro tempore existenti referuamus. Et cum æquum, & honestum sit, vt quando beneficium vniuersale sit, omnes sub vna, & eadem lege consistent, volumus, & declaramus omnes, & singulæ naues, siue barchæ cuiuscunque nationis, & tam alijs mercibus quam vino onustæ, quæ capiant, seu habeant bottas, seu vegetes quindecim in vltra Ancoragium expen. patroni nauis. & noliti, foglietta vero expensis mercium cuiuscunque personæ in quocunque, gradu, statu, conditione, & dignitate constitutæ cuius illæ fuerint, & quod fregatæ, seu leuiore naues, seu barchæ, quæ quindecim vegetes, & infra habeant, vnum iulium pro Ancoragio, & alium iulium expensis mercium pro foglietta soluant, etiam si vini portent, nec debeant seu teneantur aliud quidpiam soluere, neque in bonis, neque in pecunijs. Et quia accepimus bo. me. Cardinalis Tranen. Episcopus dum viueret Hostien. tractu Nauium Via bubalorum ab Hostia vsque ad Urbem indebite, ac violenter sibi vsurpabat, & appropriabat in non modicam dictæ Sedis offensam, ac graue damnum ipsorum contractantium, & præiudicium libertatis publicæ, maxime cum primo liber & communis esset huiusmodi tractus, nec possit, aut debeat quicquam in sui priuati commodi, & particularis interesse conuertere liberum transitum fluminis præsertim illis ad Urbem abundantiam conducentibus præcludere. Idcirco nos huiusmodi incommoditatibus opportuno remedio obuiare volentes, modernum, & pro tempore existen. Episcopum Hostien. tractu siue tirata nauium, siue barcarum modo, & forma, vt præmittitur, vsurpato, in perpetuum priuamus, spoliamus, & destituimus, ac priuatum, spoliatum & destitutum fore, & esse decernimus, & pronunciamus, ac illum, vel illam nobis, & Cameræ Apostolicæ referuamus, & applicamus. Et quia in maximum ipsorum nauigantium, & contractantium, ac totius Curie, necnon Populi Romani beneficium, & vtilitatem tendit ex huiusmodi, & alijs iustissimis causis animum nostrum mouentibus fructus ex dicta tracta quomodolibet prouenientes dictæ nouæ Turri ad os Tiberis constructioni, & ædificationi, ac iam constructæ, & ædificatæ præsidio, & custodiæ appropriamus, & attribuiamus. Volentes ac expresse declarantes, quod tam Ancoragium, & fogliettam, quam fructus ex dicta tirata prouenientes, Romæ in Dohana Ripæ per Cameram Apostolicam deputant, seu deputant, siue Thesaurarium generalem, & non alijs pro conseruatione publicæ quietis, & ad euitandum scandala, rixas, & differentia, quæ inter Castellani nouæ Rocchæ, siue Turris, ac inter ipsos nauigantes occasione exactiõnum huiusmodi verisimiliter exoriri possint exigi debeant ex quibus dicta Turris construatur, & muniri, ac præsidium in eadem sustentari, ac debita stipendia per solui debeant. Decernentes tamen quod de dictis fructibus moderno, & pro tempore existenti Episcopo Hostien. præfato id quod iustum, & honestum foret singulis annis pro herbaticis, & pasculis bubalorum per nos, & Cameram præfatum ad effectum tiratæ nauium, siue barcarum deputanda. dari debeat, & consignari, ita tamen quod dictus, & pro tempore existens Episcopus teneatur, & obligatus sit propterea dare herbatica, & pascuæ sufficientia bubalis pro dicta tirata, vt præmittitur deputandis, Et ne bonum publicum maxime circa negociationes, & contractationes huiusmodi in aliqua parte lædatur deputatus, seu deputandus per Cameram præfatum teneatur, & obligatus sit, prout teneri, & obligari, ac obligatum fore, & esse per præfatos decernimus, & declaramus, habere tot bubalos, vt quam primum naues appulerint, illæ statim ex ordine attrahantur, & bubalis deficientibus, & infra vigintiquatuor horarum spatium ex quo iam flumen intrarint non trahentibus, liberum sit, & licitum dictis nauigantibus expensis ipsius deputati, seu deputandi aliunde bubalos, siue equos, vel homines, qui naues, siue barchas huiusmodi ad Urbem omni mora, & dilatione cessantibus trahant, conducere, ita quod vsque ad Ripam dictæ Urbis in loco, ac modo, & forma quibus naues sale, & lignis onustæ trahuntur trahi debeant, nec possit, aut debeat dictus deputatus, aut deputandus eas in via relinquere sub poena damni & interesse propterea quomodolibet passorum per ipsum deputatum, seu deputant. incurren. Et ne aliquod obstaculum, siue impedimentum vel periculum foret in trahendis nauibus, siue barchis, mandamus omnibus, & singulis patronis locorum Tiberi circumuicinorum, per quæ dictæ naues debent, & veniunt trahendæ quatenus pontes necessarios faciant, & viam accommodent, & impedimentis euacuent etiam vsque ad arborum viam impediendum sectionem, seu amputationem, vt commodius, & securius merces, & abundantia ad Ripam dictæ Urbis conducantur. Mandantes omnibus, & singulis Castellanis præfatis & futuris tam Hostiæ Portus Ciuitatis Vetulæ, Asturæ, & aliorum locorum circumuicinorum quam Turris nouæ, & quibuscunque alijs officialibus, & priuatis personis, ne dictis Nautis, & contractantibus dent molestiam, siue impedimentum, neue illos ad vltiorem solutionem quouis prætextu, & colore cogant, seu constringant, immo illis efficacis defensionis præsidio assistant, quo ex hoc suas merces, ad Almam Urbem conducendas reddantur promptiores, & securiores. Et quia ipse Consul, & Protector nauigantium in construendarum Turrium in plagis Romanis introducendo modo cum magna satisfactione nostra, ac non solum in contractantium, & nauigantium, ac in locis vicinis maris habitantium, ac agricolarum, pastorum, & piscatorum beneficium, & securitatem, sed vniuersorum,

Fabricæ dictæ Turris applicat emolumenta solui solita Castellano Hostiæ.

Emolumenta & tractæ siue Tiratæ Nauium, & Barcarum eidem Turri applicat.

Pontesque a domini locorum Tiberi vicinorum fieri, & viam accommodari mandat.

nerforum, & singulorum maritimorum vtilitatem primus inuentor extitit, propterea volentes dictum consulem in hac parte de tam bona, ac laudabili opera, quam præstitit, & adhuc præstare intendit nauigantibus, & contractantibus valde gratam recognoscere, damus, & concedimus curam sollicitandi, et suprandi fabricæ dictæ nouæ Turris ad os Tiberis, ac facinus, et constituimus ipsum Custodem Turris donec et quibusque ad bonum, et laudabilem ordinem reducta fuerit, sperantes quod ea quæ sibi committenda duxerimus diligenter exequetur in beneficium maximum nautarum, et nauigantium, quibus promptiori animo, quam quispiam alius in ipsis contractationibus, et rebus assistet, et talem ordinem in vsu ponet, quo seruato nunquam cuiquam erit causa iusta lamentandi, assignantes eidem Martino Consuli pro premio suorum laborum, id quod per dictos Thesaurarium generalem, et Episcopum declarabitur, concedentes etiam potestatem, et facultatem in territorijs, et districtibus Hostiæ, et Portus, ac in alijs locis circumuicinis lapides cuiuscunque generis effodiendi, siue cauandi, et quæcunque lignamina faciendi prout dictæ nouæ Turris constructioni, et manutentioni necessarium fuerit absque aliqua molestia, impedimento, siue contradictione. Et nihilominus dilectis filijs Vitellio Vitellio S. R. E. Camerario, ac dictæ Cameræ Præfidentibus, et clericis, necnon Almæ Urbis Gubernatori, & quibuscunque alijs Commissarijs, Iudicibus, officialibus, & quibuscunque alijs personis in quacunque dignitate constitutis, etiam Cardinalatus honore fungentibus, & quibuscunque alijs ad quos spectat, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis alijsque etiam excommunicationis in subsidium iuris, decem millium ducatorum auri de Camera ipso facto Cameræ nostræ applicandis, poenis districtè præcipiendo mandamus, quatenus in præmissis fauorabiliter assistentes faciant, & quilibet eorum faciat præsentem hunc nostrum Motum proprium, ac in eo contenta quæcunque suum plenum effectum sortiri, ac iniuolabiliter obseruari, nec permittant, aut aliquis eorum permittat dicto nostro Motu proprio, & in eo contentis, & desuper conficiendis literis per quascunque personas quacunque dignitate, & præminentia, ac honore fungentes in toto vel in parte vigore quaruicunque literarum Apostolicarum contraueniri, quo minus debite executioni demandetur, contradictores, &c. compescendo. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, & quibuscunque priuilegijs indultis, & literis Apostolicis præfate Rocchæ, & illius pro tempore Castellano, necnon Episcopo Hostien. & quibuscunque alijs quomodolibet concessis, &c. necnon regula de non tollen. iure quæsito, quibus omnibus, &c. illorum tenores, &c. pro expressis habentes, hac vice tantum derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque, quodque sola præsentis nostri Motus proprii signatura sufficiat, & vbiq; fidem faciat in Iudicio, & extra, regula contraria non obstat, seu si videbitur literæ desuper per Breue nostrum, aut aliàs expediri possint.

Deputat etiam Custodem eidem Turris, cum facultate effodiendi lapides, & faciendi lignamina in locis conuicinis pro constructione, & manutentione eiusdem Turris.

Executorum deputatio.

Clausulæ derogatoria.

Placet Motu Proprio. M.

Registrata in libris Cam. Apost. die 9. Maij. M. D. LXXII.

Andreas Martini Not.

C L X X.

Reductio fructuum Montis Gabellæ Farinæ Urbis ad septem pro centenario, & forma extinguendi dictum Montem, & Gabellam.

Hanc Gabellam duorum carlenorum pro molitura cuiuslibet rubij frumenti imposuit Iulius 3. & extinxit Grego. 13. vt infra in eius consti. 81. Dilectos.

P IUS Papa V. Motu proprio, &c. CVM alias (sicut accepimus) Pius papa IV. prædecessor noster per suas desuper confectas literas inter cetera statuerit, ac declarauerit, quod Mons Farinæ huius almæ urbis, & eius Collegium nullo vnquam tempore quocunque prætextu quæsitoue colore ratione vestigialis duorum carlenorum, qui pro singulo rubio persoluantur, augetur, reducatur aut extinguatur, vel alias quomodolibet alterabitur, vel illius personæ a possessione administrationis eiusdem Montis quomodolibet amouebuntur, nisi illis precio 213. milliū 333. cum vno tertio, ac decem millibus scutis pro fructibus ex antiquis emolumentis deficientibus, & illis per Cameram debitæ, primitus, & ante omnia restitutus, prout in eisdem literis sub datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo primo Cal. Aprilis, Pontificatus sui Anno Secundo latius continetur, Quas literas, & earum seriem, & tenorem hic pro sufficienter expressis, & insertis, ac si de verbo ad verbum expressæ essent, haberi volumus. Nosque vestigial huiusmodi tanquam publicæ vtilitati, & præsertim pauperibus damnosum delere, ac extinguere pluries cogitauerimus, idque tum propter rariorum nostrorum iam pridem pro vrgentissimis notorijsque Sedis Apost. necessitatibus exhausti tenuitatem, tum propter ingentem pecuniarum summam præfatum, quæ Collegio, & Montistis præfatis esset idcirco restituenda, exequi, & ad effectum perducere hæcenus nequieuerimus: nunc autem dilecti filij Populus Romanus eandem vestigialis huiusmodi adeo damnosi extinctionem, & abolitionem, ad publicam, & præsertim pauperum vtilitatem si militer cupientes, re sapius tractata ac in publicis Consilijs inter eos discussa, modum tamen inierit, viamque inuenit, qua & Montistis ipsis suæ ipsorum pecuniæ absque vlla diminutione restituerentur, & intra certum temporis spatium vestigial penitus aboleretur, nobisque proposuerit id fieri posse, si idem Populus Romanus qui prædictam summam pecuniarum Collegio, & Montistis ipsis restituendam paratam habet, & vult restituere, ac nostro nomine Montem ipsum redimere, in eorundem Montistarum, & Collegij ius, ac locum in omnibus, & per omnia substitueretur, ac subrogaretur, fructusque Montis prædicti ad minorem summam videlicet septem tantum pro quolibet centenario annis singulis reduceretur: ac etiam depositaria venderetur, & impensæ quæ sunt pro congragationibus Montistarum, & pro salarijs Casserij, & Capellani, ac prouisionibus Defensorum tanquam

Pius 4. cuius est fil. istam hic non habes) de iure Montem Farinæ nec extingui, nec alterari, neque ab administratione amoueri posse Montistas, & fructus Montis ad septem cum dimidio carlenorum.

tanquam inutiles, & superflua tollerentur atque annihilarentur: & quicquid tam ex fructibus eiusdem vectigalis, seu gabellae ac poenis illam fraudantium (solutis fructibus Montis, & Gabellae huiusmodi necessarijs expensis, quam etiam ex venditione dictae depositariae, necnon annullatione dictarum expensarum, congregationum,) prouisionum, & salariorum praemissorum, ut praefertur, sublatarum redigeretur, ac superesset, id totum in dicti Montis extinctionem conuerteretur. Nosque propositionem huiusmodi publicae utilitati summopere consulentem libenti animo exceperimus, ipsumque Populum Romanum nobis, ac sanctae Sedi Apostolicae semper deuotam merito propterea laudauerimus, & per ipsum proposita ad effectum perducere omnino deliberauerimus, Motu simili ac ex certa nostra scientia, & de Apostolica potestatis plenitudine tenore praesentium ex nunc praedictos veteres Montistas eorumque Collegium ab administratione, & gubernio Montis huiusmodi, & illius fructuum amotos esse declaramus, ac per praesentes penitus amouemus, ipsumque Populum Romanum dicti Montis Farinae, & illius fructuum Administratorem, & Gubernatorem, cum interuentu tamen vnus ex Clericis nostrae Camerae Apostolicae, in omnibus, & per omnia facimus, confirmamus, & depuramus, eidemque Populo cum interuentu praedicto plenam, & omnimodam administrationem, & gubernium Montis huiusmodi, & illius fructuum concedimus, ac in vniuersum ius, & locum dictorum veterum Montistarum eorumque Collegii eundem Populum substituiimus, ac omnino subrogamus, restituitis tamen praedictis veteribus Montistis, & eorum Collegio supra dictis scutis 113. millibus 333. cum vno tertio ac alijs scutis decem millibus de quibus in literis praedictis apostolicis. Quodque ex nunc, & deinceps fructus eiusdem Montis ad rationem septem dumtaxat pro quolibet centenario annis singulis, quae tamen septem omnino libera existant, perfoluenda singulis Montistis futuris tantum pro scutis videlicet 113. millibus 333. cum vno tertio solummodo de bimestri in bimestre, & in fine cuiuslibet bimestris quamdiu Mons praedictus durauerit, per dictum Populum Romanum ex fructibus dictae Gabellae, seu vectigalis persoluaatur, & persolui debeat (ad quam quidem summam septem pro centenario annis singulis, ut praefertur, persolueendam, eosdem fructus dicti Montis ex nunc in posterum omnino reducimus & moderamus) quodque in fine cuiuslibet bimestris computa, & rationes fructuum dictae Gabellae omnino fiant, Et quicquid solutis fructibus Montis praefati ad rationem praefatam septem pro centenario, ac impensis pro regimine, & gubernio eiusdem Gabellae, videlicet pro vno Computista, vno Computorum collatore recontra nuncupato, item pro exploratoribus fraudium in Vrbe quatuor, & vno extra Urbem, necnon pro pensione domus, & carta pro scriptura, quae omnia non excedant summam annuam quadringentorum scutorum monetae, tam ex fructibus eiusdem vectigalis ac poenis illud fraudantium, necnon venditione depositariae annullatione praefatarum expensarum inutilium, & non necessariarum, congregationum, salarij Casserij, Capellani, prouisionumque defensorum, sic ut supra sublatarum, redactum fuerit atque supererit, in eiusdem Gabellae, & dicti Montis extinctionem prorsus conuertatur. Quae extinctio sorte fieri debeat per extractionem ex bullula prout in Monte vel censu Gabellae quaterni carnis obseruari consuevit. Qui quidem Montista sicut supra sorte extracti pro vno quoque loco dicti Montis recipere debeant tantummodo scuta centum, quamuis locum illum emerint ad rationem scut. 104. b. 70. Atque ut extinctio Gabellae huiusmodi tutior sit, & celerius ad effectum perducatur, Volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod libera, & omnimoda administratio, ac liberum regimen dictae Gabellae sit esseque debeat eiusdem Populi Romani, cum interuentu Clerici praefati, ut praefertur, cuius Populi praecipue interest a vectigalis praedicti onere quanto citius fieri poterit sese liberare. Utque deinceps nec Montista ipsi, neque quisquam alius praeter dictum Populum Romanum cum Clerici interuentu, & ab eis deputandos in eiusdem Gabellae regimine, gubernio, vel administratione nullo modo se intromittere vel ingerere possint nec debeant. Ne autem extractio Montis, & Gabellae huiusmodi quomodolibet differri, aut impediri valeat, quod pecuniae omnes, quae solutis dictis fructibus ipsius Montis ad rationem praefatam septem pro centenario, ac solutis impensis Gabellae necessarijs ut supra quomodolibet supererunt, in nullum alium etiam quantumcunque necessarium vsu praeterquam, in extinctionem vectigalis praefati, nec a nobis ipsis, nec etiam a successoribus nostris Rom. Pont. pro tempore existentibus, nec etiam a Sede vel Camera praefatis, quomodolibet conuerti possint, neque nos, & successores nostri praefati de Gabellae huiusmodi nec de illius fructibus disponere valeamus. Et restituitis dictis scutis 113. millibus 333. cum vno tertio, siue praemisso seu alio quouis modo in totum vel in parte Vectigal, & Gabellae huiusmodi illico, & tunc, & eo ipso pro quantitate portionis sic ut supra quomodolibet restituta extinctum, & deletum, ac extincta, & deleta sit & esse censetur Apostolica auctoritate statuimus, & ordinamus, ac praesentes validi & efficaci, ac rite & recte & legitime stipulati, necnon etiam iurati contractus inter nos, & successores nostros, ac sedem & Camera praefatas ex vna, & Populum Romanum, & Collegium Montis huiusmodi omnesque & singulas eius personas ex alia omnino habere, & obtinere, ac concernere possent inuolabiliter & praecise obseruari. Et ita etiam per quoscunque Iudices etiam Palatii Apostolici causarum Auditores Sanctaeque Romanae Ecclesiae Cardinales sublata, &c. iudicari, &c. Debere irritumque, &c. etiam decernimus, sique incommutabilis voluntatis nostrae existere, & esse declaramus. Non obstantibus praemissis, ac quibuslibet constitut. & ordin. Apostolicis, necnon etiam dictorum Montis, & Collegij, ac Camerae statutis, &c. etiam iuramento, &c. roboratis, &c. praemissis literis respectiue, & his quae in eis praecedentes nostri praefati voluerunt non ob stare, ceterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem praesentium solam signaturam sufficere, & vbique tam in iudicio, quam extra fidem facere. regula contraria non obstant.

Placet Motu proprio M.

Declaratio

Hic vero Pont. ad effectum extinguendi dictam Gabellam conce. dit Populo Romano admini. strationem dicti Montis, & fructus illius reducit ad septem pro centenario.

Formamque exting. uendi dictum Montem, & Gabellam hic tradit. Extinctio ista facta fuit tempore Greg. 13. ut infra in eius cõstit. 81. dilectos.

Decretum irritans.

Clausula de rogatorijs.

Reformatio officij Correctoris Contradictarum, habetur sup. in cõstit. 101. fol. 1071.

Declaratio dictae Reformationis, & facultatis Correctoris, & Procuratorum.

Sola signatura sufficit.

Clausula de rogatorijs.

C L X X I.

Declaratio facultatum Correctoris, & Procuratorum literarum Contradictarum.

Reformationes Officij Contradictarum, habes supra in Pij Quarti, cõstit. 71. Vniuersi, fol. 750. Et Pij Quinti cõstit. 101. Romani, fol. 1070.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. N V P E R certis rationabilibus causis tunc suadentibus circa officium Correctoris literarum Cancellariae nostrae contra dictarum nuncupatarum statuimus, ut nihil omnino eorum, quae tunc expressa sunt, quae antea ex dicto officio concedi consueuerant, deinceps absque signatura nostra, & in literarum Apostolicarum expeditione S. R. E. Vicecancellario assistentium recognitione & censura a praedicto Correctore expediretur. Nos causis praedictis postea plenius cognitis cupientes promptiori eorum expeditioni quae iustitiam concernunt, minori que partium dispendio consulere, Motu simili, & certa quae scientia volumus, ac dilectis filijs Correctori & Procuratoribus huiusmodi literarum Contradictarum concedimus, ut rescripta & commissiones omnium causarum tam civilium quam criminalium, necnon Iudicum subrogationes, mutationes, adiutorum dationes siue ordinarijs siue delegatis faciendas, testium ad futuram rei memoriam examinandorum concessiones, & reliquas materias maiorem vel minorem nuncupatam iustitiam more concernentes, super quibus omnibus supplicationes nostras seu Romani Pontificis pro tempore existentis, aut signaturae nostrae iustitiae praefatae prius signatae, & non alias, absque assistentium praedictorum recognitione vel censura valeant expedire. Et simili modo super supplicationibus manu nostra signatis literas ad effectum reuelandi, aut aliquid restituendi, aut testimonium veritatis perhibendi, contra occultas personas in forma significauit, etiam priuatiue quoad omnes, quibus id (excepto dumtaxat nostro in spiritualibus Vicario Vrbis, qui in Vrbe ipsa & suburbijs tantum illa expedire possit) omnino inhibemus: Et eos ac etiam Notarios Vrbis, qui in Vrbe ipsa & suburbijs omnibus suorum officiorum per annum integrum priuamus, locis pijs applicandis, & praeterea quingentorum ducatorum auri de Camera, ac alijs poenis arbitrarijs afficiendos decernimus. Quae omnia (donec aliter per nos aut Sedem Apostolicam reformando fuerit constitutum) omnino volumus obseruari, reliquis omnibus in reformatione nostra super hoc edita contentis saluis remanentibus: ita tamen quod nullus alius quam praedictus vicecancellarius seu eius locum tenens literas praedictas ad bullariam transmittere possit. Ceterum volumus solam signaturam praesentibus sufficere, atque in iudicio & extra fidem facere, Regulis nostris in contrarium editis, & de non tollendo iure quaesito, & alijs constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, & in reformatione praedicta contentis, etiam specialem & expressam derogationem & mentionem requirentibus, & clausulas derogatorias continentibus, ceterisque contrarijs non obstantibus quibuscunque.

Placet Motu proprio. M.

C L X X I I.

Prorogatio expeditionis literarum quoad concessa per se. recor. Paulum Papam Quartum.

S A N C T I S S I M V S in Christo pater, & Dominus Noster, Dominus Pius diuina prouidentia Papa V. Qui in crastino suae assumptionis ad summi apostolatus apicem per certam constitutionem suam voluerat quod concessa per se. re. Pium Quartum praedecessorem suum, & de eius mandato expedirentur in forma Rationi congrua, sub die Coronationis suae (ut moris est) & idem quo ad concessa per praem. Paulum Papam Quartum etiam praedecessorem suum ad sex menses dumtaxat ab ipsa die Coronationis incipiendos obseruari voluerat. Volens ipsorum qui literas super concessis per eundem Paulum Quartum praedecessorem nondum expediuerint indemnitati consulere, dictos sex menses ad alios sex menses a fine primordiorum sex mensium computandos prorogauit.

Placet publicetur, & describatur. M.

Acta & publicata fuit superscripta Regula Romae in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Domini: Milleesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Die vero Martis 16. mensis Iulij Pontificatus praelati Sanctissimi Domini nostri Papae Anno primo.

C L X X I I I.

Alia prorogatio expeditionum Pauli Papae Quarti.

S A N C T I S S I M V S in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Pius diuina prouidentia Papa V. Qui in crastino suae assumptionis ad summi apostolatus apicem, per certam const. voluerat quod concessa per se. re. Pium Papam Quartum praedecessorem suum, & de eius mandato expedirentur in forma Rationi congrua, sub die Coronationis suae (ut moris est) & idem quo ad concessa per praem. Paulum Papam Quartum etiam praedecessorem suum ad sex menses dumtaxat ab ipsa die Coronationis incipiendo obseruari voluerat: & deinde per aliam constitutionem suam in Cancellaria Apostolica successiue publicatas, dictos sex menses ad alios sex menses a fine primordiorum sex mensium computandos prorogauerat. Volens eorum qui

KK qui

qui literas super concessis per eundem Paulum prædecessorem nondum expediuerint commoditati pariter, & indemnitati per amplius consulere ultimo dictorum sex menses ad alios sex menses a fine ultimo dictorum sex mensium huiusmodi computandos absque spe ulteriori prorogationis prorogauit.

Placet publicetur, & describatur. M.

Publicatio in Cancellaria Ap. Læta & publicata fuit suprascripta Regula in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, die vero Iouis sexta mensis Februarij, Pontificatus præfati Sanctissimæ Domini nostri Papæ, Anno Secundo.

C L X I I I I.

Monasteria quorum fructus reperiuntur taxati in libris R. Cameræ Apost. & quæcunque beneficia pijs locis unita de cætero nõ vacantia, Quindennia, & alia iura eidem R. Cameræ soluere tenentur. Et Capitula Congregationes, & alia pia loca, indicare debent beneficia quæ possident, & titulum possessionis, & annuos redditus.

Hæc voluit etiam Paulus Quartus in eius const. 41. Decens esse, fol. 627. & const. 43. Apostolicæ, fol. 632. & ibi notauit.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c.

A P O S T O L I C A E sedis poscit auctoritas, vt quæ provide per Ro. Pont. statuta fuerunt, debita executioni demandentur. Cum autem, sicut accepimus, vt annatarum communium, & aliorum iurium semel tantum vel de xv. in xv. annos ob perpetuas beneficiorum Ecclesiasticorum vniones persoluentium, quæ alias se. re. Iulius III. & Paulus III. Rom. Pont. prædecessores nostri per eorum literas in forma motus proprii desuper editas ex præterito duxerunt applicauerunt, eo celerius quo poterit exactio & executio fiat, plurimum interstet: & necessarium existat vt tam Iulij iij. & Pauli iij. prædecessorum literas prædictas, quàm alias quascunq; constitutiones, statuta, decreta & declarationes per recol. me. Pii ij. Pauli etiam ij. Innocentium viij. Iulium similiter ij. ac Iulium, & Paulum præfatos, aliosq; diuersos Rom. Pont. prædecessores nostros cõtra pro tempore in Camera Apostolica aut alias ratione annatarum, communium, & aliorum iurium prædictorum semel tantum aut de xv. in xv. annos soluere obligatos, aut alios quoscunq; beneficia ecclesiastica, absq; eo quod annatas, cõmunia, & quindennia prædicta soluisent pro tempore possidentes editas & factas per nos innoquentur, approbentur, & confirmentur. Nos igitur singularum literarum, & cuiuslibet motus proprii a prædictis Romanis Pont. prædecessoribus nostris, vt præfertur, quam etiam forsitan a nobis hætenus emanati veriores tenores, ac si de verbo ad verbum hic inserti essent pro plene & sufficienter expressis & insertis haberi volentes, illas & illos, necnon omnia & quæcunque per quoscunq; iudices, executores & commissarios in illis deputatos, & ab eis subdelegatos, ac alios ministros in præmissis & circa ea quomodolibet gesta & executata reperiuntur, ac inde sequuta quæcunque ex certa sciẽtia ac de Apostolicæ potestatis plenitudine approbamus & confirmamus, ac rata & grata habemus, necnon illis perpetuæ & irrefragabilis firmitatis robur adijcimus, illaque inconcussa obseruari debere decernimus & declaramus, omnesq; & singulos tam iuris quàm facti & solemnitate forsitan omittarum, & alios quoscunq; defectus si qui forsitan interuenierint in eisde & qui necessario exprimi debent, motu sciẽtia, & potestatis plenitudine similiter supplemus, illasq; & illa, quatenus opus sit, innovamus. Et insuper quoniam sicut etiam nobis innotuit, a nonnullis nimium scrupulosis & plusquam oporteat sapere contententibus hesitatur, An monasteria quorum fructus, &c. in libris Cameræ Apostolicæ taxati reperiuntur, necnon Prioratus quorumuis ordinis regularia & regularis, ceteraque beneficia ecclesiastica quocunq; titulo nuncupata, quorum fructus redditus & proventus in distributiones quotidianas conuertuntur, sub literis Pauli ij. & aliorum prædecessorum huiusmodi comprehendantur. Nos considerantes quod annatarum cõmuniu & aliorum iurium prædictorum exactio in recognitionem vniuersalis dominij introducta est antiquissima, Quindenniorumq; vsus & solutio ideo adiuuenti sunt, ne Camera prædicta ex monasteriorum, prioratuum & aliorum beneficiorum ecclesiasticorum vnionibus quæ amplius vacare non sperabatur, detrimentum aliquod pateretur: Volentes Cameræ nostræ Apostolicæ, ac venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, necnon dil. filiorum Romanæ Curie officialium participatium iure præferuare, illorumq; indemnitati cõsulere ad omne dubium omnemq; disputandi & excipiendi occasionem tollendam, Motu simili, &c. omnia & singula monasteria tam secularia quàm quorumuis ordinis regularia dummodo in libris eiusdem Cameræ taxata reperiuntur, reliqua vero monasteria, prioratus, præposituras, præposituras tã seculares quàm quorumuis ordinis regulares, necnon dignitates, personatus, administrationes, officia, & alia quæcunq; beneficia ecclesiastica etiã si manualia & de iure patronatus existant, quorũ fructus, &c. summã xxiiii. ducatorũ auri de Cam. se. co. æst. val. annuũ excedunt, a quocunq; tẽpore citra etiam ante fel. re. Martinum Papam V. similiter prædecessorẽ nostrum, & per nos & successores nostros quibuscunq; Cathedralibus, etiã Metropolitanis, seu Collegiatis Ecclesijs, aut capitularibus mensis, etiam pro quotidianis distributionibus, aut alias vsibus, necnon Collegijs, vniuersitatibus, congregationibus quorumuis ordinis monasterijs, domibus hospitalibus, fabricis, ac vtriusq; sexus personarũ pijs locis quantumuis priuilegiatis, & exemptis sub quibuscunq; tenoribus & formis apost. auctoritate unita, seu alias quomodolibet. & quouis titulo obrenta, & possessa sub literis Pauli II. & aliorum prædecessorũ huiusmodi comprehendẽdi, & includi: Et propterea omnia & singula Cathedralium etiam Metropolitanarum, Ecclesiarumq; collegiatarum capitula, cõgregationes, vniuersitates, collegia, hospitalia & pia loca, & quouis alij in quorũ factione vniones, annexiones, incorporaciones, applicaciones, & submissiones huiusmodi factæ reperiuntur, quatuorq; vt præfertur exceptæ & priuilegiatæ existant, etiam si se superinde in Cam. Apost. non obligauerint, dummodo monasteria & beneficia ipsa possideant, ad solutionem cõmunium annatarum & aliorum iurium prædictorum

Iul. 3. & aliorum Pont. cõstitutiones circa materiam Annatarum, &c. indicauit supra in Pauli 4. const. 25. in eadem sententiã, fol.

Confirmat hic Pont. const. Prædecessorum, & defectus supplet.

Declarat etiam quod Monasteria quorum fructus in libris Cameræ Apost. taxati reperiuntur, & quæcunque beneficia perpetua unita de cætero nõ vacantia, quin denuntia, & alia iura soluere tenentur.

Ideo habentes dicta beneficia unita debet se obligari ad solutionem quindenniorum, & aliorum iurium.

ru m

rum eidem Cameræ pro tempore præterito (saluis collegij & officialium iuribus quoad futura remanentibus) ratione vnionum, annexionum, incorporationũ, applicacionũ, & submissionũ prædictorũ singulis xv. annis a die qua illæ suum sortitæ fuerunt effectum, & alias iuxta tenorem literarũ in forma Motus proprii a Iulio iij. prædecessore prædicto super applicatione quindenniorum prædictorum eidem Cameræ facta desuper emanatarum faciendam teneri, & obligatos esse & ad id per sententiã, cõsentas, & penas in singulis Pauli iij. & aliorũ prædecessorum huiusmodi literis contentas, cogi & cõpelli posse, Sicq; & nõ aliter in præmissis omnibus & singulis per quoscunq; Iudices & Cõmissarios quauis apostolica auctoritate fungen. etiã palatij nostri apostolici causarũ Auditorios, necnon S. R. E. Cardinales, ac venerabilem fratrem nostrum Hieronymũ Episcopum Maceraten. præfata Cameræ clericum, cui omnes & singulas causas occasione præmissorũ pendentes commissimus in quauis instantia sublata eis et eorũ quilibet aliter iudicandi facultate iudicari & diffiniri debere, irritiq; &c. decernimus & declaramus. Mandantes eidem Hieronymo episcopo vt omnes & singulas causas coram eo inter dil. filiũ eiusdem Cameræ Collectorem ex vna, & quacunq; Cõgregationes, Capitula, Collegia, & quauis alias personas ex altera partibus super solutione annatarum communium & aliorum iurium quindenniorum eorundem vel eorum occasione nunc, & pro tempore pendentes iuxta præsentium tenorem terminet & decidat. Et pro faciliiori indagatione vnionum prædictarum omnia, & singula Cathedralium etiam Metropolitanarum & collegiatarum ecclesiarum Capitula, Collegia, necnon tã virorum quàm mulierum seculares, & quorumuis ordinũ regularis cõgregationes seu collegia & pia loca, eorundeq; Prælatos & procuratores ad indicandum & profitendũ medio iuramento omnia & singula monasteria, prioratus, præposituras, præposituras, parochiales Ecclesias & alia quæcunque beneficia ecclesiastica, quæ ipsa Capitula, Congregationes & alia pia loca prædicta possideant, & quo titulo illa possideant, illorumq; annuos valores sub priuationis, & alijs in literis in forma Motus proprii Pauli iij. prædecessoris huiusmodi cõtentis sententijs, censuris, & pœnis in Romana Curia & extra eam moneat & requirar. Nõ obstant. constitution. & ordinationibus apost. necnon priuilegijs exceptionibus, indultis & literis apost. congregation. capitulis & alijs pijs locis prædictis sub quibuscunq; tenoribus & formis, ac cõ quibusuis derogatorijs derogatorijs, alijsq; efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantibus & alijs decretis etiã motu & scientia similibus, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, aut alijs quomodolibet cõcessis ac iteratis vicibus approbatis, & innouatis, quibus omnibus etiam si pro illorũ sufficienti derogatione de illis eorũq; totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, nõ autem per clausulas generales idem importantes mētio, seu quæuis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma seruanda esset, tenores, &c. pro expressis habent. hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, necnon omnibus illis quæ prædecessores prædicti in singulis eorum literis voluerunt nõ obstat, ceterisq; contrarijs quibuscunq;. Volentes præsentis motus proprii solam signaturam sufficere, & vbiq; in iudicio & extra, regula contraria non obstante fidem facere. Et nihilominus illius transumpto manu publici notarij Cameræ Apostolicæ subscripto vbiq; locorum tam in iudicio quàm extra fidẽ adhiberi, ac si præsentis exhibitæ foret & ostensæ.

Placet Motu proprio M.

C L X X V.

De præminentia Inquisitorum Generalium hæreticæ prauitatis, ac obedientia eiusdem ab omnibus præstanda.

Alias autem facultates istorum, vide sup. in Pij Quarti, const. 67. Pastoris æterni, fol. 741. & const. 88. Romanus Pontifex, fol. 784. cum ibi notatis.

S ANCTISS. D. N. D. Pius diuina prouidentia Papa Quintus. statuit, decreuit, & ordinauit, ac mandauit vt, negocia fidei omnibus, & singulis alijs præferantur, cum fides sit substantia & fundamentum Christianæ religionis. Idcirco omnib. & singulis almæ Urbis eiusq; districtus Gubernatori, Senatori, Vicario, Cameræ Apostolicæ Auditori, & quibuscunq; alijs Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus prouinciarũ, & terrarum suæ Sanctitati, & S. R. E. mediate, & immediate subiectarum, ac eorum Locatenen. officialibus, baronibus, & alijs ministris, necnon alijs locorum ordinarijs ceterisq; magistratibus, & officialibus, ac cuiusuis conditionis, & status hominibus in omnibus, & singulis terris, oppidis, & ciuitatibus, ac in tota republica Christiana existen. sub excommunicationis latæ sententiæ, ac indignationis suæ Sanctitatis & alijs arbitrio suæ Sanctitatis, & Illustrissimorum, & Reuerendissimorum dominorum Cardinalium inquisitorum generalium imponendis, & exequendis pœnis, vt eidem Cardinalibus Inquisitoribus, ac eorum præceptis, & mandatis in quibuscunq; officium Sanctæ Inquisitionis huiusmodi concernen. pareant & obediant. Reges vero Duces, Comites, Barones, & quous alios Principes seculares in Dei nomine rogauit, vt eidẽ Cardinalibus Inquisitoribus, eorũque officialibus faueant, auxiliũq; præbeant, & à suis magistratibus subditis auxilium præberi faciant in negotijs ad dictũ officium spectan. Necnon carceratos quoscunq; pro quibusuis delictis, & debitis etiam atrocibus apud dictũ inquisitionis officium quomodolibet delatos, vel denunciatos, suspensa aliorum criminum inferiorum cognitione, ad eosdem Cardinales, & Inquisitionis carceres, ibidemque ad criminis hæresis totaliter cognitionem, & expeditionem retinendos, & postea ad eosdem officiales pro aliorum criminum expeditione remittendos, sine mora transmittant.

Decretum iuratum.

Episcopus Maceraten. Iudex causarum vertent. u super solutione Annatarum, &c. procedat iuxta formã huius cõstit.

Capitula Ecclesiarum Cathedralium, &c. indica re debeant beneficia quæ possident, & titulum possessionis, ac annuos valores.

Clausula de rogau.

Sola signatura sufficit.

Tubet omnibus, vt obediant Inquisitoribus generalibus.

Horatũque Reges & Principes, vt faueant eisde.

Carcerati pro alij delictis, si de hæresi in uirantur, transmittantur ad Inquisitores.

Confirmatio, & ampliatio Constitutionis Pij Quarti, circa reuocationem licentiarum præterquam ex causa verè onerosa concessarum extrahendi frumenta, &c. ex Prouincijs & locis ditionis Ecclesiasticæ.

Reuocauit autem licentias, etiam ex causa onerosa concessas Greg. 13. infra in eius const. 3. in fine.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. ROMANI Pontificis prouidentia circumspecta prædecessorum suorum gesta, quæ præcipue pro annona, & ad vsum viuendi necessaria facta sunt, penfatis opportunis occasionibus confirmat, inuouat, atque extendit prout conspicit in domino salubriter expedire. Dudum siquidem a fe. re. Pio Papa IIII. prædecessore nostro emanarunt literæ tenoris subsequentes, videlicet Pius Papa IIII. Motu proprio, &c. Inter multiplices curas, &c.

Omittitur t. no. huius constitutionis quia habes supra in Pij Quarti, const. 133. fo.

Nos præmissa firmiter obseruare perpetuæque roboris firmitate subititer sinceris desiderantes affectibus, reuocationem, cassationem, annullationem, decretum, declarationem, innouationem, voluntatem, & inhibitionem præfata, ex certa nostra sciëntia, ac de eiusdem potestatis plenitudine auctoritate apostolica tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuæ, & inuolabilis firmitatis robur adijcimus, dictamque motus proprii cedulam innouamus, ac illam ad licentias, & facultates quodcunque genus gratiæ etiam in carnibus, ouibus, agnis, & alijs animalibus, necnon oleo, ac rebus alijs quibuscunque consistentis quomodocunque, & qualitercunque nuncupatis concernentes, quibuscunque (præterquam ex causa onerosa præfata) quomodocunque concessas, ita vt illæ similiter reuocata, cassæ, & irritæ sint, & esse censeantur, auctoritate, potestatis plenitudine, & motu similibus extendimus, & ampliamus, necnon eidem Vitelloio Cardinali præter ordinariam sui facultatem quoad extensionem; & ampliacionem huiusmodi, eandem exequendi, publicandi, & notificandi, ac declarandi potestatem, facultatem; & auctoritatem, quæ illi quoad contenta in præinserta Motus proprii cedula ab eodem prædecessore concessa, data, & attributa extitit, damus, concedimus, & impartimur. Non obstantibus omnibus quæ dictus prædecessor voluit non ob stare, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem vt deinceps perpetuis futuris temporibus nulli quarumcunque licentiarum etiã ex causa onerosa, etiam si propria auctoritate extractio illis permilla sit, concessarum, & concedendarum vigore extractions granorum, bladorum, & leguminum, necnon carniũ, olei, & aliorum vt supra specificatorum etiam cuiuscunque alterius generis, etiam vt præfertur specificata gratiæ huiusmodi absque eiusdem Camerarij Cardinalis petentibus desuper concedendis literis, aliquo pacto in toto statu Ecclesiastico facere possint aut valeant. Necnon quoscunque contrafacientes in præfatas pœnas incidisse, & incurrisse declaramus, & ab eodem Camerario declarandos esse decernimus, &c. Quodque sola præsentis motus proprii signatura sufficiat, & vbi que fidem faciat in iudicio, & extra, quacunque regula, seu constitutione Apostolica contraria non obstante.

Placet Motu Proprio. M.

Facultates Deputatorum super executione Reformationum Officiorum, & Tribunalium Romanæ Curie.

Has Reformationes huius Pontificis. indicaui hic in Apostilla.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. POSTQVAM fauente domino id, quod de reformatione Officiorum, ac Tribunalium Romanæ Curie, & Urbis iamdiu meditatur nauantibus egregie operam viris ijs, per quos singula, quæ emendatione indigent recognosci, nobisque referri mandauimus, vique eo processit, vt multa illuc pertinentia iam ediderimus, plura etiam propediem edituri simus, ipsa re admonemur, vt quorum industria in condendis ijs vti sumus, eorundem vtamur in retinendis, ne quæ sunt longo studio, & labore a malo vendicata vsu, & ad æquitatis, & iustitiæ normam reducta, si quid de pristina sollicitudine remissum fuerit, in deterius relabatur: Idcirco dilecto filio nostro Carolo tit. S. Agnetis in Agone presbytero Cardinali, & venerabili fratri Alexandro Riario Patriarchæ Alexandrino Cameræ Apostolicæ Auditori, necnon dilectis filijs Blasio Buxeto Comiti Urbis Senatori, Francisco Sarmiento, & Alfonso Binarino Palatij Apostolici Auditoribus, Alexandro Frumento nostro in Vrbe Vicarij generalis Vicegerenti, Honophrio Camaiano. eiusdem Cameræ Præsidentij, ac Bernardo Carniliæ Notario nostro, qui nunc sũt ad huiusmodi reformationis opus a nobis deputati, præter cætera (quas saluas esse volumus) facultates eis & alijs, qui eidem operi hætenus incubuerunt attributas, per præsentem mandamus, quatenus ipsi, vel maior pars ipsorum omnia & singula, quæ vel hætenus edita sunt, vel in posterũ edentur statuta, ordinationes, & decreta ad huiusmodi reformationem Curie, Urbisque Officiorum, & Tribunalium, S. R. E. Camerarij, necnon Vicarij nostri, Gubernatoris, & Senatoris Urbis, & generalis Curie causarum Cameræ Apost. necnon Rotæ, & Contradictarum Auditorum, ac Cameræ Apost. Clericorum, & Præsidentis, necnon vtriusque signaturæ Referendariorum, dictarumque Urbis Conferuatorum, Magistrorum Stratarũ, Magistrorum iusticia-

Pij 4. const. istam habes sup. f. 375

Confirmatio dictæ const. Pij 4.

Ex. effio ad quodcunque genus gratiæ.

Clausula derogatoria.

Licentiam habet, eis vti non possunt absque Camerarij patentijs.

Sola signatura sufficit.

Hic Põne. deputant Reformationis officiorum Rom Curie, & edidit Reformationem P. neura. totum. vt sup. in. const. 79. to 1041. & Penitent. 1. 12. vt sup. i. const. 85. fo. 1048. & Contradictarum. vt sup. in. const. 85. fo. 107. & Auditoris Cameræ. vt sup. in. const. 117. fo. 1094.

riortũ, & Boateriorum, Consulũ artium, aliorumque Populi Romani, & Curie Capitolinæ Officialium, & Magistratuum carcerum visitatorum, & custodum, aliorumque Tribunalium ius in dicta Vrbe dicentium, eorumque notariorum, & aliorum officialium, & magistratuum pertinentia ab omnibus, & singulis ad quos spectat vsu recipi, & admitti, atque exacte, & inuolabiliter obseruari curent, & faciant, manu regia, atque omni prorsus, & quacunque appellatione, reclamacione, supplicatione, & recursus petitione postpositis, & etiam remotis, ac reiectis. Dantes eisdem plenam, liberam, & expeditam facultatem, potestatem, & auctoritatem prænominos omnes, & singulos ad præmissa sic recipiendum, & admittendum, ac obseruandum cogendi, & compellendi omnibus modis, & vijs etiam facti, quæ necessaria, seu opportuna ipsis videbuntur, ac propterea ipsos citandi, vocandi, & monendi, eisque inhihendis, præcipiendis, & mandandi, etiam si visum fuerit expedire, per edicta locis publicis affigenda, quæ perinde ardeant, ac si personaliter intimata forent, etiam sub sententijs, & censuris ecclesiasticis, & etiam pecuniarijs, & corpori infligendis pœnis: contumaces, aut non parentes sententias, & censuras, ac pœnas huiusmodi, & alias in reformationum literis contentas incidisse declarandi; easque etiam sæpius aggravandi, brachium quoque seculare si opus fuerit inuocadi, seu manum militarem adhibendi: Præterea supradictorum omnium tribunalia curias, & officia quoties ipsis visum fuerit, & tam in capite, quam in membris visitandi: Ac quicquid quauis ratione corruptum deprauatum, aut deformatum animaduertent reformandi, emendandi, & corrigendi, atque ad iuris, & æqui reformationumque huiusmodi edictarum normam, & regulam dirigendi, dubia quoque, & ambigua, si quæ in huiusmodi reformationis literis quodocunque occurrerint, declarandi, & interpretandi, aliaque omnia faciendi, gerendi, decernendi, statuendi, & ordinandi; quæ erunt quocunque modo, vel eis videbuntur pro præmissis apta, vel opportuna; Ac quicquid declarauerint, decreuerint, statuerint, & ordinauerint, debitæ, ac celeri executioni demandandi, in præmissisque omnibus, & singulis summarie, simpliciter, & de plano, sine ordine, & solemnitate. strepituque, & figura iudicij, ac etiam extraiudicialiter manu regia, omnique, & quacunque (vt supra dictum est) appellatione &c. reiectis, sola veritate, ac publica utilitate inspecta procedendi. Nos enim processus huiusmodi, ac quacunque per ipsos decreta, vel facta fuerint, rata, & valida esse, & ceteri debere; Neque a quoquam impugnari, neque de iurisdictionis defectu, aut quod præter nostram intentionem facta sint, vel alijs etiam prætextu subreptionis, vel obreptionis, alteriusve vitij præsentium norari posse, sed sine aliqua exceptione, aut excusatione ab omnibus firmiter obseruanda: Et ita ab omnibus &c. etiam Auditoribus prædictis, & Cardinalibus etiam Legatis &c. sublata &c. iudicandum esse, irritum quoque &c. decernimus. Non obstantibus nostris de non tollendo iure quæsito, alijsque constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon etiam Vbis, & Tribunalium; ac Curiarum, & officiorum præfatorum, eorumque collegiorum statutis, consuetudinibus, styllis, vsibus, & naturis etiam iuramento &c. roboratis, ac præscriptiõibus etiam immemorabilibus, priuilegijs quoque exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, indultis, & literis apostolicis, eis eorumque superioribus, & personis ex quacunque causa etiam onerosa, & in vim contractus, & ad Imperatorum &c. instantiam, seu contemplationem sub quibuscunque tenoribus &c. etiam Motu proprio &c. & consistorialiter concessis &c. & quibuslibet alijs indulgentijs &c. per quæ &c. non inserta &c. concessæ per præsentem iurisdictionis, & facultatis &c. exercitium, vel explicatio possit quomodolibet impediri, vel tardari. Quibus omnibus, etiam si de illis &c. eorum tenores &c. latissime motu simili &c. hac vice derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Facultatum &c. alias circa reformationem ipsam prosequendam concessarum, aliorumque necessariorum continentias &c. pro expressis latissimè habentes præsentibus, quarum solam signaturam, etiam si non regitrentur, & darentur, sufficere, & vbi que fidem facere, volumus, regula contraria non obstante.

Et modo deputat eisdem super executione dictarum reformationum, cum facultatibus hinc exceptis.

Decretum irritans.

Clausula derog.

Placet Motu proprio M.

Confirmatio facultatis Auditoris Cameræ procedendi contra Prælatos, & alios in eorum Ecclesijs non residentes.

De istorum pœnis, habes sup. in Pij 4. const. 17. De salute, fol. 678.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. CVM alijs per fel. rec. Pium IIII. prædecessorem nostrum, iuxta formam Concilij Tridentini, & aliarum Bullarum emanatarum, tam ab ipso Pio prædecessore nostro, quam alijs Rom. Pont. Motu proprio, cuius tenores pro expressis haberi volumus, ex ipsius certa sciëntia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine fuerit mandatum dilecto filio Alexandro Riario nostro, & Curie causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, vt omnes Episcopos, Archiepiscopos, Patriarchas, & alias Ecclesiasticas personas curam animarum habentes non residentes pœnas in dicto Concilio, & bullis contentas incurrisse declarat, & ad illarum effectum executioni demandentur per eundem Alexandrum Auditorem nostrum, & vt ne de eius iurisdictione in posterum dubitari contingat, denuo eidem Auditori nostro auctoritate nostra committimus, & mandamus, quatenus statim tam contra Episcopos, quam Archiepiscopos, & alios quoscunque Prælatos, tam in Vrbe, quam alibi, & vbi que locorum existen. & in proprijs diocesis non residen. confito sibi quantum sufficere videbitur, summarie simpliciter, & de plano, sola veritate inspecta, & manuregia de inobedientia propria vsque ad sententiam exclusiue procedat, & deinde notis referat, vt nos in Consistorio nostro secreto, de fiatrum nostrorum Consilio, vt meris est, ad sententiam priuationis, & depositionis Prælatorum inobedientium huiusmodi procedere valeamus, prout procedere intendimus, quo vero ad alios curam animarum habentes vsque ad sententiam inclusiue procedat, & exequatur iuxta formam, & tenorem dicti Concilij, & literarum nostrarum præfatarum, cum eisdem facultatibus, vt supra, & alia faciat. & exequatur, prout in dictis literis, siue bullis continetur, cum potestate citandi, inhihendis, excommunicandi, suspendendi a diuinis, declarandi, interdicens, aggravandi, reaggravandi, carcerandi, & brachium seculare decernendi, relaxandi, &

Pius 4. facultatis dedit A. C. procedend. non residentibus, vt habes sup. in eius const. 127. Cum tam pro to 848.

Hic autem Põr. d. d. am facultatē conham. t.

Sola signatura
sufficit.

di, & exequendi, aliaque faciendi necessaria quomodolibet, & opportuna, contrarijs quibuscunque non obstantibus. Et quod presentis nostri Motusproprij sola signatura sufficiat, ac vbique fidem faciat in iudicio, & extra regula contraria, & alijs quibuscunque, quibus omnibus expresse derogamus, non obstantibus. Die 10. Iunij. 1566.

Placet Motuproprio M.

CLXXIX.

Reuocatio facultatum concessarum Legatis, & Nuncijs Apostolicis.

Similem reuocationem vide in Pij 4. const. 66. f. 741. cum ibi not.

Reuocatio facultatum
Nuncijs.

SANCTISSIMVS in Christo pater, & Dominus noster, Dominus Pius diuina providentia PP. Quintus, qui nuper in Consistorio suo secreto, quoscunque suos, & Sedis Apostolicæ Legatos in Italia per prædecessores suos constitutos, de fratrum suorum S. R. E. Cardinalium consilio reuocauerat, cuique inuocauit diuersos suos, & eiusdem Sedis Legatos, etiam de Latere, ac Nuncios per eosdem prædecessores creatos, & deputatos prætextu facultatum eis concessarum forsan ob Prouinciarum, & locorum, in quibus Legati, & Nuncijs munere funguntur à Romana Curia distantiam, & exinde ignoram eis Sanctitatis suæ mentem ea aliquando concedunt à quibus eadem Sanctitas sua obtinet, & obtinere decreuit, volens præmissis occurrere, ac intendens ipsorum Legatorum, & Nuncijs facultates reformare, omnia, & singula facultates, & indulta, quibusuis sint, & dictæ Sedis Legatis, & de Latere Nuncijs in quibusuis Regni, Prouincijs, Ducatibus, Dominijs, Ciuitatibus, & locis, tam citra, quam ultra montes per quoscunque Rom. Pont. prædecessores suos ac Sedem Apostolicam, & Consistorialiter creatis, etiam deputatis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis declarationibus, attestationibus, & reuocationibus, præseruatiuis, ac derogatorijs, derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis, etiam Motuproprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, & ex quibusuis, etiam vrgentissimis causis, ac quavis consideratione, etiam Consistorialiter concessa, quorum omnium tenores, & formas, ac decreta in illis apposta Sanctitas sua haberi voluit, pro expressis, quoad ea, in quibus nondum sunt effectum sortita, reuocauit, cassauit, & annullauit. Ac quicquid prætextu facultatum, & indultorum reuocatorum huiusmodi post publicationem presentis Constitutionis contigerit attentari, irritum, & inane decreuit, statuto, ordinatione, & declaratione suis in crastinum assumptionis suæ editis, quibus voluit ipsos Cardinales in Constitutionibus per eandem Sanctitatem suam in posterum edendis, & publicandis non comprehendi, nisi illæ eorum fauorem concernerent, vel ipsæ Constitutiones de eorundem Cardinalium, vel maioris partis eorum Consilio editæ forent, nequaquam obstantibus.

Placet, publicetur, & describatur M.

Publica Cancellaria.

Lectæ, & publicata fuit superscripta regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo sexagesimo quinto, Die vero Martis decimanona mensis Februarij, Pontificatus prælibati Sanctissimi Domini Nostri Papæ, Anno primo.

CLXXX.

Reformatio constitutionum à Pio 4. & alijs Pont. editarum, de appellationibus non recipiendis nisi prius facto deposito. Et declaratio, quod confessus appellare non potest.

De materia istarum appellationum, vide sup. Pij 4. const. 68. Et si cuncta: cum ibi notatis fol. 742. & const. 80. Cum nos dudum, fol. 766. & const. 128. Licet dudum, fol. 869. & sup. in const. 143. Licet iuri. f. 1146.

Pius 4. statuit non recipi appellationes, &c. in causis criminalibus nisi prius facto deposito, vt in eius cõst. 128. licet dudum, f. 869.

PIVS-Papa V. Motuproprio, &c. CVM (sicut accepimus à dilecto filio Alexandro Riario Auditore nostro, & appellationum Iudice ordinario) ex diuersis literis in forma Motusproprij, per se. rec. Pium IIII. & alios Pontifices prædecessores nostros, & præsertim sub dat. Romæ, apud Sanctum Petrum, xij. Kal. Iunij, Anno sexto (quorum omnium tenores hic volumus pro expressis haberi) emanato, de non admittendis appellationibus, neque decernendis inhibitionibus, Monitorijs, & citationibus in causis criminalibus Fiscum nostrum quomodolibet concernentibus, in quibus reos contigerit condemnari, nisi prius facto actuali deposito poenarum, in quibus ex delicto delinquentes ipsi, aut illi qui pro eisdem fideiussissent, vel ex contractu quoquomodo condemnandi venirent, aut eatenus condemnati fuissent, contingat, quod alij, etiam optimum ius fontes, interdum ob nimiam eorum paupertatem modum talia deposita faciendi non habentes, & sic secluso eis, ob non factum depositum, remedio appellationis, eorum bonum ius, quod prætentunt deducere in appellatione, remanet incognitum, & deperditum, & præsertim ad illos, qui non sunt confessi crimen: Nos igitur more pij Pastoris, præmissis omnibus obuiare volentes, ne appellationis remedium, eiusque prosecutio pauperibus tolli videatur: Motu simili, & ex certa nostra scientia, dictas literas mitigantes, & reformantes, tenore præsentium statuimus, decernimus, & ordinamus, ac perpetuo obseruari mandamus, quod in similibus causis Fiscalibus, & alijs de quibus in literis, & Motuproprio huiusmodi fit mentio, omnes, & singulæ appellationes, ac quacunque desuper pro tempore præsentatæ, ac præsentandæ commissiones, per dictum Alexandrum modernum, & pro tempore existentem Curie causarum Cameræ Apostolicæ Auditorem tanquam Iudicem talium appellationum, necnon per quemcunque alium Iudicem huiusmodi iurisdictionem habentem admittant, ac recipiant, & admittant.

Hic autem Põs. declarat illas recipi data cautione in forma depositi, si pars nõ sit diues.

mitti, ac recipi liberè, & licitè possint, valeant, ac debeant, illarumque vigore quascunque inhibitiones, citationes, seu monitoria decernentes, & alia facientes in præmissis necessaria, eisdem Auditori nostro, & Iudicibus præfatis, ad id iurisdictionem habeantibus, auctoritatem damus, ac licentiam impartimur, præfata tamen prius cautione idonea per partem, seu partes appellantes, non tamen confessos, in forma depositi, pro poena, in qua condemnatus extitit, & seu respectiue de se constituendo in carcere, & ibidem remanendo in quacunque parte iudicij, & quatenus pars esset diues facto prius actuali deposito, arbitrio Iudicis ad quem: Quo vero ad confessos, liceat Iudici, à quo, non obstantibus huiusmodi appellationibus, & inhibitionibus, & alijs aliquarum poenarum incurfu, ad vltiorem executionem pro poenæ huiusmodi consecutione procedere, & neque tam ipsi, quam partes ad literarum, seu Motusproprij præfati obseruantiam, quo ad hæc, & illa quoquomodo concernentia, nisi iuxta præsentem limitationem, & moderationem, vllatenus teneantur, Et ita in præmissis omnibus, & singulis, per quoscunque Iudices, etiam Cameræ Apostolicæ Camerarium, Præsidentem, Clericos, Thesaurarios, ac Procuratores Fiscales, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, &c. sublata, &c. debere, irritum, &c. perpetuo decernimus. Non obstantibus præmissis, cæterisque contrarijs quibuscunque, Volumus autem presentis nostri Motusproprij solam signaturam sufficere, & fidem facere in iudicio, & extra, regula contraria non obstante, etiam absque eo quod per Cursos præsentetur.

Confessor que appellare non potest decernit.

Decretum irritans.

Clausula derog. Sola signatura sufficit.

Placet Motuproprio M.

CLXXXI.

Restitutio, & reintegratio Officiorum antiquorum Proxenetarum Ripæ Almæ Urbis, & Montis non vacabilis erectio super massa emolumentorum Collegijs ipsorum Proxenetarum.

De Proxenetis istis habes, etiam in Pauli 3. const. 52. Cum postquam, fol. 463. & Pij 4. const. 57. Decet Romanum, fol. 727.

PIVS Papa V. Motuproprio, &c. CVM sicut accepimus alias postquam se. rec. Paulus prædecessor noster, tunc Proxenetarum Ripæ Almæ Urbis nostræ, statuta, eorumque exercitio vtilis, & necessaria ordinationes, per Præsidentes Ripæ, & Cameræ Apostolicæ Clericos approbata, & Apostolicæ Sedis auctoritate confirmata, quæ propter direptionem Urbis vix reperiri poterant, supplicationibus inclinatis, per eius in forma breuis literas antiquum dictorum Proxenetarum numerum ad quadraginta reductum erigendo in Collegium cum omnibus facultatibus similibus Collegijs dari solitis, ordinationes, & statuta per tunc bo. me. Guidonem Alcanium Sfortiam S. R. E. Cardinalem Camerarium subscripta Apostolica auctoritate approbando, in perpetuum obseruari mandauerat, exinde Proxenetæ dicto eorum exercitio vacantes rexerint se statutis, & ordinationibus antedictis: Postmodum recolendæ me. Pius Quarrus prædecessor noster, audito per eum, quod multi ex Proxenetis male versabantur, eorum propterea statum in meliorem conditionem reducere, abusus fraudibus, & periculis obuiare, ac indemnitati, & securitati nauarum, & aliorum consulere volens, de fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Consilio, & assensu, & ex certa scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, per eius literas, etiam maioris partis dictorum fratrum subscriptione roboratas, omnes dictorum Proxenetarum deputaciones, & concessiones, & quascunque dispositiones officiorum huiusmodi eis quomodolibet factas reuocando, & dictos Proxenetæ sine vitio spolij, & attentatorum amoueri decernendo, vnum Collegium quadraginta, Proxenetarum bonæ vitæ, laudabilis conditionis, & famæ, computorumque faciendorum bene peritorum perpetuo erexit, cum capsâ, sigillo, Iuribus, alijsque Collegialibus insignijs, quorum officia ad instar aliorum Romanæ Curie officiorum resignabilia, & excepto primo triennio, vacabilia forent, triginta quatuor, videlicet per ipsum Pium eiusque successores, & reliquorum sex per supranominatum Camerarium pro tempore existentem eidem Camerario pro omni eius in dictis officijs iure competente concessorum, tam ab omni primæua erectione, quam pro tempore vacantium concedendorum, ita quod singuli Proxenetæ scuta quingenta monetæ pro quolibet officio Sedi Apostolicæ, & dicto Camerario pro tempore existenti respectiue soluere deberent, certamque solitam dictis Proxenetis, & Collegio mercedem videlicet pro medietate illi Proxenetæ, quo mediante venditio vinorum, & aliarum rerum Ripalium facta fuerit, & pro altera medietate Collegio inter ipsos quadraginta Proxenetæ æqualiter in fine cuiuslibet mensis per Depositarium dicti Collegij pro tempore deputatum recipendam, & successiue distribuendam constituerit, & assignauerit, dictasque literas nullo tempore impugnari posse, immo illas vim, & robur validi contractus, & efficacis obligationis inter ipsum Pium prædecessorem, ac Sedem, & Cameram ex vna, & Proxenetas, illorumque in dictis officijs successores, ex altera partibus initi, & in forma Cameræ obtinere, ac seipsum successoresque suos, & Cameram, eiusdemque Cameræ bona omnia pro obseruatione omnium in dictis literis contentorum specialiter, & expresse obligauit, sicque, & non aliàs, &c. irritum, &c. decernendo, cum deputatione præfati bo. me. Guidonis Alcanij, & pro tempore existentis Camerarij, vt eidem Collegio, & Proxenetis in præmissis omnibus, & singulis efficacis defensionis præsidio assistent eosdem Proxenetas, & Collegium redditibus prædictis integraliter, ac omnibus alijs præmissis potiri frui, & gaudere faceret, Successive Cardinalis Camerarius antedictus nomine suo proprio, & in eius Camerariatus officio successorum pro suo iure, & interesse dicta sex officia sibi assignata, & insuper tam ipse Camerarius, quam Donatus Mattheus Minalis, tunc eiusdem Pij prædecessoris nostri Thesaurarius generalis eiusdem prædecessoris, & Cameræ Apostolicæ nominibus respectiue, alia viginti septem officia totidem alijs ex antiquis Proxenetis, item alia septem officia à dicta erectione, tunc vacantia alijs personis in locum totidem antiquorum Proxenetarum suffestis vendiderint pro supradicto pretio, cum pactis, modis, & formis contentis, in publico instrumento manu dilecti filij Hieronymi Ceccoli nostræ Cameræ Apostolicæ Notarij celebrato, quod instrumentum cum pactis, & capitulis in eo contentis, item quædam alia capitula per dictum Camerarium, & Notarium subscripta erectionemque, & alia ab ipso Pio prædecessore facta congestas.

Paul. 3. erecto Collegium 40. Proxenetarum Ripæ, cum ordinationibus eorum exercitio necessarijs, sed cõst. ista hic non habes.

Pius 4. extinxisse, postea dictum Collegium antiquorum Proxenetarum, & a iud. Collegium erecto 40. nonorum Proxenetarum, quarum officia resignabilia, & vacabilia essent excepto primo triennio, & pro tali officio soluere quilibet Proxenetæ scuta 500.

fectas literas, & instrumenta quæcunque idem prædecessor confirmavit, & forsan ad quædam alia extendendo ea omnia, & singula etiam de nouo concessit, & ordinavit, & alias decreuit cum mandato, & alijs claufulis modo, & forma tunc expressis, prout in ipsorum Pauli III. sub Annulo Piscatoris, die vigesima quinta Martij, millesimo quingentesimo quadagesimo primo; Anno septimo, & Pij prædecessorum sub datum decimatertia Kal. Maij, tertio sui Pontificatus Anno signato plenius continetur, ad quorum omnium originalia relatio habeatur, Dictique antiqui Proxenetæ post dictam nouam erectionem ad effectum soluendi pretium antedictum ultra plures pecuniarum summas in Societatem officij; & sub alijs contractibus particularibus nominibus acceptas Collegialiter scuta decem millia sub grauibus interuersijs ad triennium acceperunt, sed ingruente sine triennij non habentes pecunias restituendi, neque nisi forsan cum maxima difficultate inueniendi modum, Ideoque plerique ex eis dicta officia in dicti Pij prædecessoris, & Camerarij nouos Proxenetæ admittentium manibus pro eodem pretio, de quo creditoribus satisfactum fuit resignarunt, & tesserunt, ipsi vero noui emptores exercitij præfati expertes, & aliqui exercere nolentes, substitutis appositis, medietatem laboris, & mercedis aliorum pauperum Proxenetarum actu exercentium, & aliquorum ex eisdem antiquis Proxenetis, substitutorum sudore lucrum perceperunt, & percipiunt. Vnde accidit, vt præter dicti nostri prædecessoris intentionem non solum Proxenetarum conditio, ad meliorem statum reducta, vel melioris vitæ, aut periti Proxenetæ deputati fuerint, vel mercatoribus nautis, & alijs negotiantibus, magis consultum extiterit, sed immo deterior omnium ferme conditio facta fuit, cum dicta officia paucis exceptis ad imperitos exercitij præfati, & exercere nolentes deuenierint, & dicta exercitatio per substitutos potius in publicum, & priuatum damnum resultauerit, & resulter, ac re ipsa numerus Proxenetarum propter substitutos huiusmodi auctus fuerit, contra antiquas ordinationes, & dictorum Pauli III. & Pij prædecessorum literas, dictique antiqui Proxenetæ non solum eorum quæsito iure priuati, & spoliati remanserunt, verumetiam, quod grauius est, nonnulli ex eis, vt audimus inuili familia, & præsertim filiarum, & quidem nubiliū grauati, & senio confecti nullum aliud exercitium habentes vnde viuunt, ad maximam calamitatem miseriam, & egestatem redacti sunt. Qua propter nos volentes in primis dictorum omnium antiquorum Proxenetarum, & successorum suorum indemnitari paterne consulere, ac eos, quia per tot annos notabile damnum passi fuerunt, condigna nostra Sedisque Apostolicæ munificentiâ, & prouisione amplecti, specialibusque gratijs prosequi, & in aliquo compensare volentes, & vt Camera Apostolica summam pecuniarum infradicendarum consequatur pro vrgentissimis, & notorijs necessitatibus Apostolicæ Sedis, his præsertim temporibus quibus nos, & Sedem præfatam ingentes pecuniarum summas erogare oportet pro defensione S.R.E. atque Catholicorum non solum Regni Franciæ, verumetiam aliarum Prouinciarum contra tot immanes hæreticos, & sacrilegos, & pro totius Christianæ Reipublicæ munimine, Motu simili non ad ipsorum antiquorum Proxenetarum nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed maturâ super præmissis, & infradicendis, etiam cum aliquibus ex fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus deliberatione præhabita, & ex rationabilibus causis animorum nostrorum mouentibus, & ex certa nostra scientia, & de Apostolicæ nostræ potestatis plenitudine, pro reintegratione dictorum antiquorum Proxenetarum omnes, & singulos modernos Proxenetæ, qui post dictam nouam erectionem officia prædicta habuerunt, & in præsentiarum obtinent, ab omni administratione, exercitio, emolumentorum perceptione, & ab ipsis officijs, & Collegio, & facultatibus eis competentibus, & accessorijs eorundem officiorum in perpetuum amouemus, & penitus amotos esse declaramus, & decernimus. Item omnia, & singula officia prædicta, eisdem modernis Proxenetis xx. millium scutorum summa restituta, videlicet singulis eorum, & pro singulo officio scutis quingentis monetæ, vel ipsis modernis Proxenetis vniuersaliter, vel quibuscunque eorum coniunctim, aut diuim differtentibus, aut recusantibus dicta pretia recipere, tunc eisdem pretijs penes mercatorem, aut camporem facultatibus idoneis, sed periculo, & fortuna ipsorum modernorum Proxenetarum depositis, ex nunc, prout ex tunc, & de contra eo ipso hârum vigore vacare decernimus. Quæ quidem omnia, & singula officia quadraginta Proxenetarum per decretum huiusmodi, & aliâs quomodolibet vacantia, omnibus, & singulis dictis antiquis Proxenetis, & loco antiquorum qui defuncti sunt personis infra scribendis, donec vixerint per eos habenda tenenda, & possidenda cum omnibus, & singulis dictorum officiorum, & Collegij honoribus, oneribus, salarijs, & emolumentis consuetis, ac omnibus priuilegijs, iuribus, iurisdictionibus, & alijs in dictis literis Pij prædecessoris nostri contentis, etiam cum officio assignationis nuncupato empto per Collegium a dilecto filio Prospero Casarello, & cum omni vtilitate, & onere debiti restantis Collegio causa emptionis eiusdem officij, quæ omnia, & singula, etiam ipsis antiquis Proxenetis, & alijs infra scribendis, eorumque in eodem Collegio perpetuis futuris temporibus successorum (excepta facultate per substitutos exercendi) concedimus, & assignamus, & eosdem antiquos Proxenetæ admittimus, aggregamus, atque admittimus, & aggregatos censeri, & esse volumus, in eodem Collegio vigore præsentium literarum sine alicuius ministerio, & absque vlla penitus faciendâ solutione. Reliquos vero vsque ad numerum quadraginta in locum antiquorum Proxenetarum qui defuncti sunt admittendos, & inferius describendos ex nunc admissos censeri, cum fuerint ab ipsis antiquis approbati, & literas patentes Camerarij S. R. E. habuerint, vel expediuerint. Cui Camerario in recognitionem pro Regalijs, & pro omni eius iure sui Camerariatus officij scuta viginti quinque auri in auro, & Camera nostræ Apostolicæ sex ducatos auri Camera singuli dicti noui Proxenetæ admittendi persolvere teneantur. Quibus etiam antiquis, & infra dicendis proxenetis, & eorum vnicique, ac successiue omnibus, & singulis alijs proxenetis pro tempore existentibus de dicto numero quadraginta perpetuis futuris temporibus, liberam facultatem ad omne ipsorum placitum dicta officia resignandi, & cedendi coram quocunque Notario, & in omni loco, duobus saltem testibus adhibitis, in fauorem cuiuscunque personæ, aut personarum pro idoneis à Collegio ipso approbatarum, vel approbandarum, quæ literas patentes S. R. E. Camerarij successiue in Camera Apostolica registrandas expedire, sed nihil aliud, quàm Regalia præfata Camerario pro tempore existentis, & Camera Apostolicæ respectiue, vt supra soluere teneantur, absque aliqua nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum signatura, decreto, admissione, & absque alio ministerio adhibendo, & absque compositione, atque solutione faciendâ concedimus. Et insuper eosdem antiquos, & infra scribendos proxenetæ realem, seu quasi possessionem eorundem officiorum atque exercitationis, perceptionis, emolumentorum, & aliarum facultatum,

Hic autem Pater...
 Proxenetæ de...
 Resignareq; pos...

salutem, amotis dictis modernis Proxenetis a dictis officijs, & eorū exercitio, et eorū substitutis, omni etiâ eorū & quacunque appellatione, reclamatione, & oppositione omnino reiectis, prout reijcimus, etiâ libere propria auctoritate de facto, & absque spolijs, attentatorum, nullitatis, & alio vitio apprehendere, apprehensamque continere, emolumenta percipere, & officia exercere posse, Dictos autem modernos Proxenetæ nec se propterea spoliatos esse neque actione spolijs, attentatorum, nullitatis, aut vnde ui, seu canonem reintegranda, vel aliam legem aut iuris remedium intentare aut desuper quouis modo titulo & ratione agere posse, neque concessione eis facta de dictis officijs ius ad coloyandum spoliū tribuere, vel eis aliter prodesse, nec dictos antiquos Proxenetæ, eorumque in dictis officijs successores in perpetuum a quoquam molestari, vel perturbari posse decernimus. Item potiori pro cautela ad effectum maioris firmitatis omnium contentorum in his literis, omnes, & singulas dictis modernis Proxenetis de dictis officijs hæctenus quomodolibet factas concessiones, Motu &c. similibus, restituitis, & solutis per dictos antiquos Proxenetæ dictis modernis vel, vt supra dictum est, depositatis viginti millibus scutis monetæ, reuocamus, irritamus, & annullamus, ita quod nullatenus suffragentur, attento, etiam quod dilecta creatura Michael Bonellus S. R. E. Cardinalis Camerarius, etiam pro omni suo, & sui Camerariatus officij iure, & actione, etiam quoad dispositionem dictorum sex officiorum, & aliâs quomodolibet sibi competente, tam suo quam suorum in officio Camerariatus successorum nominibus consentit. Et tam eundem Camerarium, quam alios futuros Camerarios, item Præsidentes, & Clericos dictæ Camerariæ nunc, & pro tempore existentes præfati nostræ dispositioni, & ordinationi omnino stare debere in perpetuum, ac illis nunquam controuenire neque ab eis resiliere posse decernimus, & declaramus, perpetuisque futuris temporibus dictorum officiorum Proxenetarum pro tempore vacantium venditiones, alienationes, & concessiones, per successores nostros Romanos Pontifices, Camera Apostolicam, & alios quoscunque fieri posse omnino prohibemus. Sed quia, etiam publico interest, vt dicta officia personis idoneis conferantur, ideo salua, & reseruata dictis Proxenetis facultate resignandi, vt supra concessiones, & collationes officiorum huiusmodi pro tempore vacantium personis idoneis, & pro talibus à Collegio Proxenetarum approbatis, ad Camerarium S. R. E. pro tempore existentem spectent, & pertineant, ac fieri debeant cum literarum patentiū expeditione opportuna, quæ debeant in Camera Apostolica registrari, soluto eidem Camera pro recognitione vno iocali, videlicet ducatorum sex auri Camera, ac solutis ducatus eidem Camerario scutis viginti quinque auri, & per eum nihil ultra talem summam accepto pro singulo officio in recognitionem, & pro regalijs sui Camerariatus officij, attento quod antiquitus dicta officia Camerariatus conferre, seu concedere solebat. Collationes autem, & concessiones dictorum officiorum si fiant personis non approbatis, vel approbandis à Collegio Proxenetarum, irritæ sint, & nullius roboris, vel momenti. Declaramus insuper statuta, & ordinationes, ac declarationes, & capitula quæcunque per dictos antiquos Proxenetæ inferius describendos eorumque successores, & eorum Collegium sub quibuscunque modis, & formis faciendâ, seu factâ innouandâ, seu etiam antiqua, vel moderna statuta ampliandâ, seu limitandâ, & declarandâ, dummodo præfati Michaelis Camerarij pro tempore existentis auctoritate, & approbatione firmentur, vel cum eis auctoritate, & consensu fiant, perpetuo ab omnibus inuolubiliter obseruari mandamus, & ex nunc talia statuta, & ordinationes approbamus, & confirmamus. Omni tamen exercitatio per substitutos, & quoscunque alios, quàm per ipsosmet Proxenetæ de dicto numero quadraginta (quem numerum, etiam confirmamus) penitus, & omnino interdicta, ac penitus alijs, & quibuscunque officialibus, etiam Dohanarum Ripæ cuiuscunque Proxenetici, & mercedis bonorum Ripalium, & sine interuentu Proxenetarum, & quomodolibet vendendorum, permutandorum, & quouis alio titulo alienandorum, præter Depositarium dicti Collegij, vel alium, seu alios per ipsum Collegium, pro tempore deputandos, exactio, & consecutio interdicta, sub poena furti, & alijs arbitrio dicti nostri Camerarij pro tempore existentis imponendis, & applicandis poenis. Et quamuis nostræ intentionis existat, vt antiqui Proxenetæ, ita in omnibus reintegrati sint ad officia prædicta, vt nullum dispendium, nec aliud omnino damnum, si fieri possit patiantur, nihilominus ærario nostro exhausto, & nobis propter iam dictas vrgentissimas, ac notorias Apostolicæ Sedis necessitates, pro subuentione Christianifidelium his præsertim temporibus, ingentem pecuniam parare curâtibz, intentionem præfatam exequi non valeamus, ideo mature considerato, quod per erectionem, & venditionem Montis non vacabilis redimibilis tamen, & extinguibilis super communi massa emolumentorum dicti Collegij faciendâ satis opportune restitutioni pretij, modernis Proxenetis, vt supra amotis faciendæ, item commoditati antiquorum Proxenetarum, pro minori eorum dispendio, & in aliqua parte subuentioni nostræ, ac Sedis Apostolicæ prouidere posset, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, accedente ad hoc dictorum Proxenetarum antiquorum expresso consensu, pro maiori Montistarum infra scriptorum securitate, dictum Montem, quem Proxenetarum Ripæ nuncupamus, scutorum viginti sex millium, & quingentorum monetæ, ad iulios decem pro scuto, constituentium loca ducentum sexaginta quinque, pro tot personis, quot eorum pecunias vsque ad summam præfatam in emptionem dictorum locorum exponant, quæ resignabilia sint, & nunquam vacent ad instar aliorum Montium non vacabilium, & præfatis Montis Farinæ Almæ Urbis, super massa communi omnium emolumentorum, & prouentuum dicti Collegij Proxenetarum Ripæ, videlicet super medietate, quæ ad ipsum Collegium secundum formam erectionis, & bullæ prædicti Pij prædecessoris nostri spectat, & pertinet erigimus, & instituiamus; Et ex dictis prouentibus, & emolumentis dictæ communis massæ summam scutorum mille octingentorum viginti monetæ finitimum annuatim separamus, & distrambramus, ac dictam summam liberam, & integram annuatim eidem Monti, & Collegio Montis huiusmodi, ac dilectis filijs emptoribus dicti Montis, pro se ipsis, & quibuscunque ab eisdem emptoribus quocunque nominandis, etiam vtriusque sexus, quos pro nominatis haberi volumus, & habebimus, applicamus, appropriamus, vendimus, concedimus, & assignamus pro dicta summa, & pretio scutorum viginti sex millium quingentorum monetæ ad rationem septem scutorum similium pro centenario in anno, & de bimestre in bimestre pro rata dictis Montistis, & Collegio soluendorum, & per ipsos Montistas percipiendorum, quos Montistas, & Collegiū eorū, quoad annuū redditū, vt supra assignatū, & venditū, & illius proprietatē subrogamus, ponimus, & substituimus in vniuersū ius, & locum nostrum, & successorū nostrorum Summorum Pontificum Camera Apostolicæ, & dictorum Proxenetarum, & Collegij. Dictam autem summam scutorum viginti sex millium quingentorum monetæ pro integro pretio dicti Montis, & annui redditus, vt supra

Collationes offi...
 Statuta per Col...
 Exercitatio per...
 Proxenetici exa...
 Mons non vac...
 Montistis assigna...

venditi, & assignati declaramus, & volumus per emptores dicti Montis in manibus Depositarii per dictos antiquos Proxenetes, aut eorum Collegium deputandum, solui debere, & successiue de eadem summa per ipsum Depositarium soluta, seu restituta prius iuxta mandata Collegij pretijs officiorum modernis Proxenetis, deinde scuta quinque millium auri pro nostra Sedisque Apostolicæ subuentione præfata nostro nomine Dilecto filio Ioanni Baptistæ Altouito Depositario nostro, & Cameræ Apostolicæ generali, soluere debeant, quas solutiones cum factæ fuerint ratas habemus, & ex nunc pro quando dicta scuta viginti sex millia, & quingenta dicto Depositario antiquorum Proxenetarum soluta fuerint, dictos emptores prædicti Montis, & eorum Collegium, & quodlibet eorum in particulari, & successiue cum ex illis scuta quinque millia auri in auro in manibus dicti nostri Depositarii generalis soluta sint, eosdem, & antiquos Proxenetes, quorum ad hoc expressus accedit assensus, etiam intuitu nostræ concessionis huiusmodi, & aliorum in his literis contentorum, & omnes alios, tam nostro, quam successorum nostrorum atque Cameræ Apostolicæ nominibus quietamus, absoluiamus, & liberamus in perpetuum, in qua summa scutorum quinque millium declaramus, ita quod dicta Collegia Montistarum, & antiquorum Proxenetarum, & vtriusque illorum personas ad probandum in iudicio, vel extra, quod dictæ pecuniæ S. R. E. & Cameræ prædictarum utilitatem, & necessitatem conuersæ sint minime obligatos esse, seu ad id teneri, nec per quoscunque, etiam successores nostros, & Cameram præfata quouis prætextu compelli posse volumus, & decernimus, Et pro faciliiori huius negotij expeditione, Collegium Proxenetarum dictis Montistis videlicet personis vtriusque sexus, & cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis, etiam incapacibus existentibus pecunias in dicto Monte ponentibus, tam vniuersaliter, quam particulariter earum singulis patentes literas, vel instrumenta publica in hac primæua erectione, prout desuper conuenierint, pro securitate, & admissione ipsorum Montistarum facere, & condere possit, & debeat, & nihil aliud requiratur, sed abinde in posterum ipsi Montistæ eorumque Collegium ad instar aliorum Collegiorum Montium Almx Vrbs, patentes literas, & aia peragere possint. Quibus etiam Montistis eorumque hæredibus, & successoribus quibuscunque vniuersalibus, & particularibus, tam respectu personarum, quam respectu ipsius Montis, & annui redditus, vt supra assignati, ac liberæ perceptionis, & depositionis, tam inter vivos, quam in vltima voluntate, & omnium aliorum ipsos Montistas, & successores præfatos concernentium, omnes, & singulas, ac similes immunitates, libertates, prærogatiuas, priuilegia, honores, & facultates, quæ per summos Pontifices Ro. prædecessores nostros, & nos respectiue Montistis, & Collegio Montis farinæ Vrbs, tam vniuersaliter, quam particulariter concessa, & assignata fuerunt, & alias quomodolibet competat, pariter, & nos concedimus, & assignamus, hac lege adiecta, quod Montistæ retrouendere teneantur. Dictum autem Collegium Proxenetarum ex restantibus prouentibus dictæ communis massæ, qui singulis annis de dicta summa pro fructibus dicti Montis assignata super sint, annuatim, & in fine cuiuslibet anni Montem prædictam, & redditum assignatum redimere, & extinguere possit, & debeat pro pari pretio, videlicet scutorum centum similium pro quolibet loco, quæ extinctio forte fieri debeat per extractionem ex bussula, prout in dicto Monte Farinæ fieri mandauimus, donec præfatus Mons Proxenetarum in totum redemptus, & extinctus existat. Quibus etiam Proxenetis in præmissis quascunque conventiones, declarationes, & capitula sub quibuscunque alijs modis, & formis de quibus infimal concordauerint, & instrumenta quæcunque faciendi, & celebrandi liberam facultatem concedimus: quæ omnia ex nunc pro quando facta fuerint, Apostolica auctoritate plenissime confirmamus, Dicto autem Monte taliter extincto, iidem antiqui Proxenetæ, ac in eorum officijs, & Collegio successores, omnibus, & singulis Proxenetis, & emolumentis tam communis massæ, quam particularibus solitijs, & consuetis in dicta bulla Pij prædecessoris nostri stabilitis, libere, & integre, ac in perpetuum possint, & gaudeant, & eorum officia, & Collegium numeri quadraginta prædicti secundum eorum statuta, & ordinationes regant, & exercent. Item volentes etiam providere indemnitati Montistarum dicti Montis per nos, vt præfertur erecti, attento, quod primæua pretium in ipsa erectione ad Cameram Apostolicam, & Camerarium peruenit, & successiue nunc ad Sedem ipsam dicta scuta quinque millia peruentura sunt, propterea in euentum in quem annuus redditus assignatus diminueretur, cessaret, aut quouis modo in totum, vel pro quavis parte libera eius perceptio impediretur (salua tamen redemptione, & extinctione, vt supra facienda) tunc, Nos, & successores nostros, & Cameram prædictam, bonaque omnia ad persoluendum, & restituendum eidem Montistis pretium per eos solutum, & in dicto Monte positum efficaciter teneri, & obligata esse decernimus, & ordinamus, modis, & formis prout creditoribus dicti Montis Farinæ obligati, & obligata existunt, Et præmissa omnia, & singula vim, ac robur validi, & stipulati contractus, & obligationis Cameralis inrer nos, & Sedem, ac Cameram præfatas ex vna, & personas atque Collegium dicti Montis erecti, atque Proxenetes antiquos, vt supra restitutos, & reintegratos, & eorum Collegium ex altera partibus legitime factæ, in perpetuum obtinere. Nec præmissis in prædictorum præiudicium Collegiorum derogari posse statuimus, & in perpetuum decernimus, & ordinamus, Sicque per quoscunque, & c. iudicari, & c. sublata, & c. si fecus, & c. decernimus, & declaramus, & de gratia speciali. Non obstantibus præmissis, ac fe. rec. Symmachi incipiente. Non liceat, Papæ Pauli II. de non alienandis, & Pauli III. de male alienatis recuperandis Ecclesiæ rebus, ac etiam nostra de non tollendo iure quæsito in quibusvis Apostolicis, ac Prouincialibus, & synodalibus constitutionibus, ordinationibus, ac statutis, & c. etiam iuramento, & c. roboratis dicti Collegij, priuilegijs quoque indultis, & præfatis, ac alijs literis Apostolicis in præiudicium, seu contrarium præmissorum, ac aliter quomodolibet factis, editis, & concessis. Quibus omnibus, etiam si de eis, & c. illorum tenores, & c. hac vice latissime derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque, cum clausulis opportunis, & consuetis.

Fiat Motu proprio M.

Et cum absolutione à censuris ad effectum, & c. & quod tenores singularum literarum Pauli, & Pij aliorumque prædecessorum, necnon patentium literarum Guidonis Afcanij Cardinalis Camerarij prædictorum, & cedularum, in forma Motu proprio signatarum, eiusdem Pij prædecessoris, & instrumentorum, ac scripturarum prædictarum tenores, aliaque hic etiam de necessitate latius exprimendo habeantur pro expressis, seu in toto, vel in parte exprimi possint, & cum extensione, ampliatione, concelsione, assignatione, voluntate, declaratione, decreto

Montistæ, & Proxenetæ non tenentur inquam probare, tales pecunias veritas esse in utilitatem Sedis Apost. vel Cam. Apost.

Montistis, & eorum hæredibus concessuntur, priuilegia concessa Montistis, & Collegio Montis farinæ Vrbs.

De hoc Monte hæc habet, quæ mox extinguitur.

Proxenetarum Collegij, debeat quolibet anno, partem Montis extinguere, vbi hæc.

Monte extincto omnia emolumenta remanentia in bona vno ipsius proxenetis.

Obligatio omnium honorum Sedis, & Cameræ Apost. pro restitutione Montistarum, in casu quolibet exacte annui, etiam assignati impediuntur.

Clausula derog.

decretorum reuocatione, irritatione, annullatione. Item erectione, extinctione, aliisque præmissis omnibus, & singulis supradictis, quæ hic pro sigillatim, & ad partem repetitis habeantur in forma gratiosa latissime quantum opus fuerit extendenda; Et cum deputatione modernis nostris, & pro tempore existentis Camerarij S. R. E. qui in præmissis omnibus, & singulis eisdem Proxenetis antiquis, & alijs in locum antiquorum, qui defuncti sunt inferius describendis, eorumque in dicto Collegio, & officijs successoribus, & Montistis præfatis eorumque Collegio, & successoribus efficacis defensionis, & auxiliij præsidio assistens faciat ipsos, & eorum singulos, & singula dicta Collegia Proxenetarum, & Montistarum respectiue, præmissis, & præfatis nostro Motu proprio, ac in eo contentis quibuscunque pacifice frui, & gaudere, non permittens ipsos, & ipsa Collegia desuper etiam per modernos Proxenetes, aut per alios quoscunque, contra præsentium tenorem, quomodolibet molestari, inquietari, vel perturbari, omnes, & alios contradictores, & c. etiam omni, & quacunque penitus appellacione remota; per eas quæ sibi videbuntur excommunicationis, & alias Ecclesiasticas sententias, censuras, & poenas etiam pecuniarias arbitrarias compellendo, cum facultate illos, & quos opus erit citandi, eisque, & quibus, & quoties opus fuerit, etiam sub dictis censuris, & poenis inhibendi, declarandi, aggrauandi, reaggrauandi, & interdicens, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis latissime extendendi. Et quod præfatis nostri Motu proprio sola signatura sufficiat: Et tam in præfata Cameræ vbi per modernum Camerarium nostrum, ac Præsidentes, & Clericos prædictos, & alios ad quos spectat, illum debere admitti, & recipi, in ipsius Cameræ libris fideliter annotari, & registrar; & desuper eisdem Proxenetis antiquis, & alijs infra scribendis, & Montistis præfatis eorumque successoribus, si eos ad hoc duxerint requiringendos, quacunque patentes literas desuper necessarias, & opportunas in forma debita expeditas contendi, ac eos illis liberè vti posse volumus, & mandamus, quod alias vbi que fidem faciat, etiam in iudicio, & extra, etiam absque aliqua alia desuper literarum expeditione, regula, & constitutione quacunque in contrarium edita, & edenda, non obstante, seu si ipsis antiquis Proxenetis, & alijs describendis, vel dictis Montistis, vel cuiuscunque ex dictis Collegijs coniunctim, vel diuisim placuerit, & desuper literæ per breue nostrum, & cum præmissorum omnium, & singulorum aliorumque necessariorum maiori, & veriori specificatione, & expressione expedire possint.

Nomina vero, & cognomina dictorum antiquorum Proxenetarum sunt quæ sequuntur, videlicet:

Angelus Riccius, Frandinus de Elba, Dominicus del Dominio, Aloysius Scossa, Laurentius Albanese, Lictius Maracone, Petrus de Florio, Hieronymus Fiorelli, Simeon Argentina detto il Pisa, Octavianus Tagliacarne, Stephanus Rouasto alias detto Saona, Clemens Augustini, Ioannes Maria Riccius, Anselmus Spicolini, Cæsar Albinus, Iacobus Tagliacarne, Maurus Tenaglinus, Alphonus de Zamora Hispanus, Vincentius Agnolli, Ioannes Baptista Papinus, Laurentius Peninus, Horatius Gasparrini, Cosmus Fiorelli, Lazarus de Goglielmi, Hieronymus Visconte, Ioannes Iacobus Visconte, Iacobus Morelli, Marcus Antonius Gasparrinus, Octavianus Riccius, Ioannes Vaça, Cola Barbera, Io. Baptista de Bonis, Ioannes Antonius Seruadei.

Nomina vero, & cognomina Proxenetarum, quos in locum in quo iam defunctorum Proxenetarum subrogamus, & primus, ut supra hæc sunt videlicet: Marcus Montanus in locum Bernardini Mosca, Nicolaus della Compotta in locum Petri della Compotta. Io. Baptista Vitellone in locum Pauli Vitellone. Io. Baptista Gasparrinus in locum Iulij Gasparrini. Troianus Moschetta in locum Io. Bernardini de Rosa. Cæsar Plautius in locum Io. Baptiste del Belo. Marius de Regoli in locum Vincentij Ceruellone. Et quo ad Proxenetes in locum defunctorum Proxenetarum Collegio aggregandos solutis xxv. aureis pro quolibet, Camerario, & vno iocali pro Cameræ Apostolicæ, Et quod dicta vndecim scuta auri in auro in manibus Datarij nostri solui debeant, non autem in manibus dicti Io. Baptistæ Depositarij.

Fiat M. & c.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum pridie non. Martij, Anno quarto.

Registrat. lib. I. secret. fol. 147.

Die 14. Martij 1569. pro antiquis Proxenetis contra modernos Proxenetes admitti Motu proprio ad relationem D. de Grassis. Admittatur.

Iacobus Antonius Riccobonus Cameræ Apost. Notarius.

CLXXXII.

De modo, & forma publicandi beneficiorum resignationes, & iurium celsiones, & extendendi consensus resignantis, vel cedentis.

Hæc constitutio innouata fuit per Greg. 13. in eius const. 87. Humano vbi ponam concord. materiz.

SANCTISSIMVS in Christo pater, & Dominus Noster, Dominus Pius diuina prouidentia Papa V. Animo repetens, quæ, & quam grauius inconuenientia, & absurda ex occultis beneficiorum Ecclesiasticorum resignationibus, & celsionibus in dies oriantur. Cum sæpe contingat, quod occulte resignantes, vel cedentes huiusmodi, etiam post resignationem, vel celsionem per eos factas, non solum fructus ex beneficijs sic celsis, vel resignatis prouenientes, indebite percipiunt, sed etiam (quod grauius est dolendum) tanquam veri Prælati, vel beneficiarij, Sacramenta ministrant, ordines conferunt, & Indulgentias Christi fidelibus concedunt, in maximum animarum periculum, & scandalum plurimorum, Nonnunquam, etiam cum eisdem resignantibus, vel cedentibus tanquam cum veris Prælati, aut beneficiarijs contrahentes, illisque decimas, census, oblationes, & alia iura Ecclesiastica persoluentes, illa postmodum veris Prælati, seu beneficia-

Executor deputatur Camera ritis cum facultatibus hic expressis.

Sola signatura sufficit.

Nomina antiquorum Proxenetarum.

Nomina Proxenetarum subrogatorum.

Causa huius constitutionis.

eis iterum soluere, & ab illis intrusis non sine maximo ipsorum soluentium damno, & incommodo repetere coguntur, Plerumque etiam ordinarij Collatores, ac etiam Ro. Pontifices pro tempore existentes, beneficia huiusmodi occulte resignata, vel cessa per obitum ipsorum resignantium, vel cedentium vacare existimantes, illaque tanquam per obitum vacatione conferentes, detecta postea resignatione, vel cessione predicta, simul cum personis prouisis grauer deludantur, & fraudantur: Ac etiam considerans quantum in beneficijs Ecclesiasticis ea que hereditaria successione imaginem referunt, Canonis sanctionibus sint odiosa, ac Sanctorum patrum decretis contraria, Quodque propter varias, & diuersas fraudes, & malicias, quae in dictorum beneficiorum resignationibus, seu iurium in illis, vel ad illa competentium cessionibus (quas maxime puritas simplicitateque decet) quotidie excogitantur, & adhibentur, plerumque beneficia huiusmodi, quasi iure hereditario occupata detinentur. Et propterea ne absurda, & inconuenientia predicta de cetero oriatur, prouidere, illaque a templo, & Sanctuario Dei, quam longissime submouere, ac animarum periculis, necnon fraudibus, & malitijs huiusmodi occurrere cupiens, praesenti sua perpetuo ualitura constitutione uoluit, statuit, & ordinauit, Quod quaecumque dictorum beneficiorum resignationes, aut iurium cessiones, tam in manibus suae Sanctitatis quam cuiuscumque Romani Pontificis sui praedecessoris, aut successoris, aut cuiusuis alterius, etiam loci ordinarij, ysiue in diem publicationis praesentis constitutionis factae, & quas in posterum fieri contigerit sub infra scriptis modo, & forma, & non aliter publicari, ac ad eorum ad quos spectat notitiam deduci debeant. Vide licet resignationes, & cessiones iam factae (si illarum vigore possessio non dum fuerit per resignatarium, vel cessionarium apprehensa, etiam si super illis consensus praestiti fuerint) necnon ea, quas infra tempus inferius designatum, a quo praesens constitutio obtinere incipiet, si quidem extra Romanam Curiam factae extiterint infra unum, si vero in eadem Curia infra sex menses a die, qua eadem constitutio sic, ut praefertur obtinebit, numerandis, reliquae uero, quas post dictam diem fieri contigerit, si quidem extra Curiam, similiter infra unum, si vero in ipsa Curia, hanc infra sex menses a die datae supplicationis resignationum, seu cessionum earundem, non autem a die praestiti, seu praestandi consensus computari. In Ecclesia ipsius beneficij, ac etiam in Cathedrali, vel Metropolitana, vel alia Superiori Ecclesia, cui beneficium ipsum resignatum, vel cessum immediate subest, si quidem beneficium extra Cathedrali Ecclesia situm est, vel fuerit, si vero beneficium huiusmodi in Cathedrali, vel alia Superiori Ecclesia extiterit, in ipsa sola dum inibi populi multitudo ad diuina audienda conuenit, publice, ac alta, & intelligibili uoce, ita quod ad omnium in eadem Ecclesia praesentium notitiam uerisimiliter peruenire possit, per ipsos resignantes, vel cedentes, aut resignarios, vel cessionarios, vel alium, seu alios eorum nomine publicentur. Ipsique resignarij, vel cessionarij, realem, & actualem possessionem beneficiorum huiusmodi realiter, & cum effectu apprehendere, vel saltem illam infra praedictum unius, vel sex mensium terminum ab his, ad quos illius traditio de iure, vel de consuetudine spectat, uere, & non ficta, seu perfunctorie congruo loco, & tempore petere debeant. Et si beneficia ipsa, etiam quoad possessionem tantum litigiosa, & per alios possessa fuerint, vel eorum possessio, ex quauis causa capi, seu apprehendi non possit, si litem huiusmodi in dicta Curia nunc, aut in futurum tendere contigerit, ultra praemissa, literas desuper expeditas, vel saltem instrumentum consensus cum data supplicationis, ac etiam cum designatione libri, & folij, in quibus supplicatio huiusmodi registrata fuerit, infra mensem a die eiusdem datae, non autem a die praestiti consensus numerandum, in actis Notarij caueat, & litem huiusmodi realiter, & cum effectu praesentare, illumque in eisdem actis annotari facere: Et in super quod in omnibus, & singulis casibus praedictis resignarij, seu cessionarij, eorumque successores, vel causam ab eo quomodolibet habentes consentum ante obitum resignantis, vel cedentis, etiam si supplicatio per eundem resignantem, vel cedentem, seu eius Procuratorem portata fuerit, in libris Camerae, vel Cancellariae (si quidem resignatio, vel cessio huiusmodi in ipsa Curia, alia, si extra Curiam facta fuerit, vel fiat) in actis Episcopalis, seu Archiepiscopalis, vel alterius Superioris Curiae cui beneficium ipsum immediate subest, extensum fuisse legitime docere, seu probare teneantur. Alioquin resignationes, & cessiones, ac extensiones consensus huiusmodi aliter quam, ut praefertur publicatae, seu factae, cum omnibus iade secutis, & sequendis, etiam nouis prouisionibus, ac alijs cessionibus, & retrocessionibus, ceterisque quibusuis gratijs, nullas, & inualidas e nulliusque roboris, vel momenti fore, ac fuisse, & esse statuit, & ordinauit. Et praemissa omnia, & singula etiam in quibuslibet beneficijs Consistorialibus, & ut praefertur litigiosis, etiam si resignantes, vel cedentes extra possessionem earundem beneficiorum civiliter, vel naturaliter decesserint, ac etiam si resignationes, & cessiones praefatae ex causa permutationis, vel cum reservatione omnium, & singulorum fructuum, reddituum, & prouentuum, ac quotidianarum distributionum propria auctoritate, vel alijs percipien, & cum reservatione tituli, administrationis seruitij, ac stalli, & alijs quomodocumque, & qualitercumque, etiam in fauorem alicuius ex scriptoribus Apostolicis, aut alijs Romanae Curiae officialibus, ac etiam in fauorem alicuius ex S. R. E. Cardinalibus haecenus factae extiterint, aut etiam in futurum fieri, & resignarios, vel cessionarios ipsos infra dictum unius, vel sex mensium spatium cedere, vel retrocedere contingat, locum habere, & suum locum obtinere uoluit, & expresse declarauit: Sicque, & non aliter per quoscumque Iudices, & Commissarios, quauis etiam Apostolica auctoritate fungentes, etiam causa eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, &c. decreuit. Ceterum, ut praesens constitutio facilius omnibus innotescat, Sanctitas sua uoluit, & mandauit, quod eadem constitutio non solum in Cancellaria Apostolica (ut moris est) sed etiam ad ualvas Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Florae publicetur, illiusque exempla in eisdem locis affixa dimittantur, & inter constitutiones perpetuas describatur, & annotetur. Quodque omnes, & singulos, quos illa concernit, praesentes quidem in Curia statim lapso mense a die dictae publicationis numerando, ceteros uero intra menses decem, tribus, ultra uero ipsos menses commorantes, sex mensibus decursis perinde ac si eisdem personaliter intimata fuisset, cum non sit uerisimile apud eos manere incognitum, quod tam patenter fuerit publicatum.

Forma publ. beneficiorum resignational, & iurium cessiones.
 Aliam uero formam tradidit Greg. 17. in eius const. 87. Humano.

Forma & cedendi consensus resignationis, vel cessionis.
 De hoc habet etiam Clem. 7. const. 19. sup. f. 318.

Resignationes, & cessiones, & consensus extensiones aliter publicatae, vel factae nullae sunt.

Hec const. praecedit, etiam in beneficijs Consistorialibus, &c.

Decretum irritans.

Forma publ. hanc const.

Quam publ. hic habet in si. Effectus publ.

Placet describatur, & publicetur M.

lecta

Lecta & publicata fuit supradicta constitutio & ordinatio Romae in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, die uero Iouis secunda mensis Septembris, Pontificatus praefati S. D. N. Pij Papae V. Anno Tertio.

Publ. in Cancellaria Apost.

A Lomellinus Custos.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, indictione undecima, die uero Iouis secunda mensis Septembris, Pontificatus Sanctiss. D. N. Pij diuina prouidentia Papae V. Anno Tertio supradicta sanctio, & constitutio apostolica affixa, & publicata fuit ad ualvas Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Florae dimissis in supradictis locis illius copijs affixis per nos Io. Frelli, & Iulium Pagninum praebatos Sanctiss. D. N. Papae Cursores.

Publicatio in Vrbe.

Io. Andreas Panizza Magister Curforum.

C L X X X I I I.

Forma expediendi mandata siue excommunicationes, pro rerum subtractarum restitutione, siue reuelatione.

De materia habes sup. Pauli 3. consti. 64. licet, fol. 476. & Concil. Trid. sess. 25. cap. 3. de Reformatione, & supra proxime in const. 117. Inter illa fol. 1094. & const. 171. Nuper certis, fol. 1181.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Pius diuina prouidentia Papa V. Volens super expeditione mandatorum, quae sunt in forma Significauit, pro rerum subtractarum aut deperditarum restitutione, seu illarum, & illas subtractarum reuelatione, modum & formam statuere (manete in alijs reformatione officij Correctoris literarum eodictarum a sanctitate sua edita) praesentibus, quod perpetuo obseruari uult scripto ordinat, ut mandata pro restitutione, seu reuelatione huiusmodi, dentur (modo super illis supplicationes in praesentia sua Sanctitatis signatae fuerint) ad eorum duntaxat instantiam, quorum cuiuslibet interest. Quae supplicationes rem ipsam de qua agitur, reique ualorem, nominatim & specificae expriment, nisi forte sint pro ecclesijs, locis pijs, communitatibus, vniuersitatibus, collegijs, aut vniuersalibus successoribus, quos uerisimile est certam rerum notitiam non habere, tunc etenim hac ipsa personarum qualitate expressa, ita demum ferri poterit quaedam in genere designatio rerum, si designatio neque nimis uaga, & incerta, atque adeo inuenerisimilis sit, & tamen ostendat res ipsas (id quod praecipue in omnibus attendendum est) minime uulgares existere. Committantur autem Episcopo ordinario loci, vel eius Vicario in spiritualibus generali sub hac forma uerborum, quae est ex Concilio Tridentino, uidelicet: Si causa diligenter & magna maturitate per ipsum examinata, pro, rei, loci, temporis, & personae qualitatibus, sibi pro sua conscientia videbitur expedire. Decernes irritum, &c.

Excommunicationes expediuntur ad instantiam quorum cuiuslibet interest.

Specificentur ea deperdita.

Committantur ordinarijs.

Decretum irritans.

Placet publicetur, & describatur. M.

Lecta & publicata fuit suprascripta Regula Romae in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo septuagesimo, die uero Martis 27. mensis Iunij, Pontificatus praebatos Sanctississimi Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papae V. Anno V.

Publicatio in Cancell. Apost.

In cuius Quinto ego Laertius uidi registra tam.

Io. Lomellinus Custos.

C L X X X I I I.

Declaratio facultatum Visitatorum carcerum Urbis, circa relaxationes carceratorum ex criminali causa.

Consonat const. Pauli Quarti 50. Licet ex iuris, fol. 639.

De alijs facultatibus autem Visitatorum notabo infra in const. 191. Reuerendi.

PIUS Papa V. Motu proprio, &c. CVM sicut accepimus, Visitatores carcerum Almae Urbis nostrae homicidij, aliorumque capitalium criminum reos carceratos ad illorum absolutionem, & liberationem nimia humanitate prouocati, & proclius saepe a carceribus liberari faciunt sub cautione de se praesentando, aut alijs sub alijs obligationibus, & conditionibus eis bene uis, & ita processus debilitantur, & causarum expeditiones differuntur, vel (quod molestius ferimus) eos quadoque liberant aut leuiori poena quam iustitia exposcit, afficiunt, ac propterea delicta impunita remanent contra ius, & utilitatem publicam. Nos considerantes impunitatem scelerum esse incentiuum malorum, nolentesque in futurum reos homicidij, ac aliorum delictorum capitalium, nisi in casibus a iure expressis a carceribus liberari, & extra carceres audiri, ac leuius puniri, tenore praesentium eisdem Visitatoribus sub poena indignationis nostrae inhibemus, atque interdiciamus, ne posthac reos carceratos, ut praemittitur, arbitrio suo relaxent, & liberent: In leuioribus autem delictis reos confessos, aut conuictos non relaxent, neque liberent, nisi prius sententiae, aut condemnationi quam eis infligendam, & imponendam duxerint; paruerint, & illius executione facta fuerit. Voluimus autem quotiescunque uiderint aequitate iuris rigori attendenti facti qualitate praefendam

Causa huius const.

Declaratio facultatum Visitatorum, circa relaxatione, carceratorum ex causa criminali.

ferendam

serendam esse, eum ad solum principem ius decernendi inter ius, & æquitatem non scriptam spectet, & per...

Placet Motu proprio M.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Indictione vndecima, die vero vi...

Camillus Cherubinus Magister Curs.

C. L. X. X. V.

Reformatio Collegij Capranicensis, & Collegij Nardini Scholarium Studen...

Præuilegia autem Doctorum, & Scholarium Urbis, vide supra in Boni...

P I V S Papa V. Motu proprio, & C A C C E P I M V S quod postquam piæ memoriæ Dominicus, & Angelus Cardinalis de nobili familia...

Cumq; prædicta ad notiã felicis recordationis Pauli Papæ iij. prædecessoris nostri peruenissent, idem præ...

Et quod qui è Scholaribus secundum statuta Conclusiones infra tempus constitutum sustinere cessarent, ipso...

Et successiue sãctæ memoriæ Paulus Papa quartus prædecessor noster de præmissis certioratus prædicta om...

Nos igitur cupientes non solum quæ piæ, & sãctæ constituta sunt obseruari, sed etiam prolapsa ad viam salu...

Ac motu simili, & simili potestate ad augmentum quietis dicti Collegij, salutem animarum Scholarium præ...

Iudices eandem non concedunt...

Clausula de rogati...

Publicatio...

Cardinalis de Capranica instituit...

Scholares autem doctorum Gubernatorum...

Idco Paulus de clarauit dictos Gubernatores...

Et Scholares non substituentur, conclusiones...

Paulus prædicta omnia confirmauit...

Hic Pontifex similiter confirmat...

Armorum usum & retentionem ipsi Scholaribus prohibetur...

mandato nostro nuper facta reperta fuerunt, illa omnia per præfatos custodes vendi mandamus, & pretium ex...

Non minus etiam quia non solum in Scholaribus, & uiris togatis, quam in omnibus hominibus ludum alex...

Insuper quia ex habitu mens, & animus ut plurimum, & cognoscitur, & demonstratur. in hæres piæ menti testa...

Et quia nonnunquam contrauersum accepimus circa studia, & professiones ipsorum Scholasticorum declara...

Cassantes, & irritantes, ac annullantes oëm licentiã etiam per felicis recordationis Pium Papã Quartũ eisdẽ...

Et quãuis constitutiones Collegiorum prædictorum arctent Scholasticos ad se promoueri faciendum post tri...

Mandates propterea dilectis filiis Custodibus hospitalis prædicti, ut prædicta diligẽter attendant, & totis viri...

Contrarijs non obstantibus quibuscũq; Irritum quoq; & inane decernentes quicquid in contrarium a quoquã...

Placet Motu proprio. M.

C. L. X. X. V. I.

Confirmatio gratiarum, & præuilegiorum a Pio Quarto Societati Misericordie de Vrbe concessorum.

Erectionem vero eiusdem Societatis, & alia præuilegia ab alijs Pontificibus ei concessa, vide in const. seq.

P I V S Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. P A E Q V V M censuimus, & rationi congruũ, ut ea quæ de Romani Pontificis gratia processerunt, licet...

Ludum quoque aliarum, & taxillorum eidẽ prohibetur.

Habitu quoque & capucium huiusmodi gestare debere præcipitur.

Et Logice, Philosophiæ, ac iuri civili operam dare posse declarat.

Licentiã quoque a Pio 4. concessas renouat.

Constitutiones quoque Collegiorum circa promotionem ad sacros ordines declarat.

Executores deputat ipsos Gubernatores.

Clausula de rogatori.

Decretum irritum.

Confratres Societatis Misericordiae de Vrbe perierunt a Pio 4. facultatem celebrari facienda ab eorum presbytero Missam ante diem, & Sacramentum Eucharistiae ministrari carceratis, & ante diem meritur.

Hic vero Pontificatus Pij Quinti valeat decerni, perinde, ac si litterae desuper essent expedita fuisset.

Confratres Societatis Misericordiae de Vrbe, solitam suam erga condemnatos, & ante diem morituros huiusmodi charitatem atque misericordiam exercentes, ut illorum animarum saluti consulere, eosque ad contritionem, & poenitentiam facilius adducere valerent, Missam in carceribus ante lucem celebrari, & sacrosanctum Eucharistiae Sacramentum illis confectis & contritis, ministrari facere posse desiderabant. Idcirco pro parte dictorum Confratrum eidem Pio praedecessori humiliter supplicato, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaretur, idem Pius praedecessor eorundem condemnatorum animarum saluti consulere volens, huiusmodi supplicationibus inclinatus, sub Dat. Videlicet sextodecimo Kal. Decembris Pont. sui Anno Sexto, eidem Confratribus ut quando & quoties aliquis ante diem sic moriturus foret, ipsi per suum proprium, vel alium presbyterum pro tempore existentem, per dictae Urbis Vicarium, seu ab eo pro tempore deputatum, approbandum, missam ante diem (post tamen mediam noctem) & per duas horas ante auroram, super altari portatili cum debitis reuerentia, & honore celebrari, ipsisque condemnatis confectis, id peccentibus, sacrosanctum Eucharistiae Sacramentum ministrari facere, & nihilominus ut ipsi condemnati cum animo tranquilliori, maioriq[ue] spe veniam delictorum suorum consequendi, debitum supplicium subirent, eidem presbytero per eosdem Confratres ad id pro tempore (ut praefertur) deputando, ut eosdem, & alios quoscunque condemnatos, confessionibus eorum diligenter auditis, a quibusvis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis quantumcunque grauib[us], & enormibus, etiam Se di Apostolicae reseruat[is], & in Bulla in die Coenae Domini legi consueta contentis, iniuncta inde eis pro modo culpa poenitentia saluari, Apostolica auctoritate absoluerent, necnon vota & iuramenta quaecunque relaxare, libere, & licite valeret, concessit & indulxit, Necnon eisdem condemnatis ita confectis, plenariam omnium & singulorum peccatorum suorum indulgentiam & remissionem in forma Iubilei, eadem auctoritate misericorditer in Domino similiter concessit, & elargitus est. Ac concessione, indulgentiam, & indulgentiam huiusmodi sub quibusvis similib[us], vel dissimilib[us] indulgentiarum, & gratiarum suspensionibus, & reuocationibus, vel derogationibus, etiam in fauore Fabricae Basilicae Principis Apostolorum de eadem Vrbe, seu Cruciatu Sanctae, vel redemptionis captiuorum, aut alias quomodolibet sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, etiam Motu proprio factis & faciendis, nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanarent, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & de nouo concessas existere, ipsisque Christianis fidelibus condemnatis suffragari debere, decreuit. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Ne autem de concessione indulto, ac elargitione & decreto dicti Pij Praedecessoris, pro eo quod super illis, ipsius Pij praedecessoris eius superueniente obitu, litterae confectae non fuerint, valeat quomodolibet haeritari, dictique Confratres illarum frustrantur effectu, volumus & similiter Apostolica auctoritate decernimus, quod concessio, indultum, elargitio, & decretum praedecessoris huiusmodi perinde a dicta die sextodecimo Kal. Decembris, suum sortiantur effectum, ac si super illis praedecessoris litterae sub eiusdem die data confectae fuissent, prout superius enarratur. Quodque praesentes litterae, ad probandum plene concessione, indultum, elargitionem, & decretum dicti praedecessoris vbiq[ue] sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Non obstantibus omnibus supra dictis.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die decima septima Ianuarij 1566. Pontificatus nostri Anno Primo.

F. de Torres. V. Macharanus.

CLXXXVII.

Confirmatio Priuilegiorum gratiarum, & Indulgentiarum Societati Misericordiae de Vrbe a multis Romanis Pontificibus concessarum.

Ad quod vide etiam constitutionem praecedentem.

P I V S Papa V. Motu proprio, &c. C V M sicut accepimus postquam alias fel. rec. Innocentius Papa Octauus praedecessor noster, Venerabilem Societatem, seu Confraternitatem Misericordiae nuncupatam nationis Florentinorum de Vrbe exererat & instituerat, ac Confratribus ipsius Confraternitatis quandam locum intra Urbem, in quo vnam Ecclesiam aedificare, & construere, in qua vnum Capellanum presbyterum saecularem, qui inibi Missas, & alia diuina officia celebrare, & omnes qui via Iustitiae, vltimo supplicio afficiendi essent, confortare, & eorum confessionibus audire, Ecclesiastica Sacramenta eis ministrare, ac eos in sinceritate fidei Catholicae manutene-re haberet, ad eorum dispositionem deputare, & tenere, ac inibi eorundem vltimo supplicio afficiendorum corpora, Ecclesiastica sepulturae absque aliqua particulari licentia tradere & humare libere valeret, donauerat. Quodque Confratres Confraternitatis huiusmodi pro tempore existentes, quaecunque statuta, & ordinationes secundum misericordiam, & charitatem, conuenientiam, & expedientiam, condere & facere. Atque vnum confessorum idoneum, & saecularem, ac cuiusvis ordinis regularem, qui eos in certis casibus tunc expressis absolueret, & eorum vota etiam certis casibus tunc expressis exceptis in alia pietatis opera commutare; Eisdemque Confratribus vere poenitentibus & confectis plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam semel in vita, & in mortis articulo impendere posset, eligere valeret. Et quod in omnibus causis ciuilibus non tamen criminalibus concernentibus bona ipsius Societatis, non nisi coram Auditore Camerae conueniri posset. Et quod casu quo aliquis vltimo supplicio afficiendus vellet dictam Confraternitatem instituere haeridem omnium vel partis bonorum suorum, Confratres dictae Confraternitatis pro tempore existentes, posset absque fisci prauidicio & nomine dictae Confraternitatis exigere & recuperare in iudicio & extra illud, ac vbiq[ue] locorum bona praedicta sibi relicta ab omnibus illa habentibus, licet iuris solemnitates sanatae non essent, dummodo per instrumentum, vel relationem duorum, aut trium testium, siue alias legitime constaret, & appareret, talem fuisse voluntatem, & loquutionem vltimo supplicio afficiendi. Et vltimo omnibus vtriusque sexus personis vere poenitentibus & confectis, quae dictam eorum Ecclesiam a primis vespere vsque ad secundas vespere festiuitatis Decollationis

Inno 8. exeret Societatem Misericordiae in Vrbe. Et Confratribus dedit facultatem habendi in eor[um] Ecclesia Capellanum, ad administrationem Sacramentorum, & confortationem condemnatorum. Confessoris quoque eligendi cum potestate commutandi vota, & concessit Confratribus indulgentiam. Casq[ue] ciuilib[us] Societatis cora[m] A. C. ista cognosci decreuit. Et Confratres co sequi posse voluit bona eis relicta ab ipsis condemnatis. Quod ampliat vltima.

collationis Sancti Iohannis Baptistae deuote visitarent, & pro subuentione dictae Confraternitatis manus porrexerint adiutrices, viginti vnus anni, & totidem quadragenarum indulgentiam & remissionem concesserat, & indulserat.

Pius mem. Leo X. etiam praedecessor noster donationem, concessione, & indultum Innocen. praedicti, ac alia praemissa confirmavit, & approbavit. Ac ordinavit quod Confratres praedicti aliquem voluntarie acceptare, nec ab aliquibus ad acceptandum in eadem Confraternitate aliquem qui nationis Florentinae non esset compelli cogi non possent. Et vterius omnibus qui dictam Ecclesiam in dicta festiuitate singulis annis, aliorum viginti, & qui omnibus diebus Dominicis eandem Ecclesiam visitarent, ac manus porrigerent adiutrices, ut supra, aliorum decem, & qui vltimo supplicio dictos condemnatos associarent, & confortarent aliorum septem annorum, & qui eorundem vltimo supplicio affectorum corpora ad sepulturam associarent, aliorum septem annorum, & totidem quadragenas, de iniunctis eis poenitentijs indulgentiam & remissionem concessit.

Quae omnia per recol. mem. Clem. VI. etiam praedecessorem nostrum approbata, & confirmata fuerunt, qui etiam eidem Confraternitati, quod illius Capellani in die Paschatis Resurrectionis, sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, omnibus vtriusque sexus dictae Confraternitatis Confratribus in dicta eorum Ecclesia, absque prauidicio Rectorum in quarum parochijs degerent, ministrare, atque Missas in praesentia vltimo supplicio condemnatorum etiam ante diem, dummodo circa auroram celebrare possent. Necnon omnibus vere poenitentibus & confectis, aut firmum temporibus debitis confitendi propositum habentibus, qui dictam Ecclesiam in Paschatis Resurrectionis, & Decollationis S. Iean. Baptistae festiuitatibus & diebus a primis vespere vsque ad occasum Solis, eorundem festiuitatum & dierum singulis annis deuote visitarent, & pro mantentione dictae Confraternitatis manus porrigerent adiutrices, quoties id fecerint, indulgentiam plenariam, & omnium peccatorum suorum remissione, eidem Confratribus quod in quocunque legato summam sex ducatorum non excedenti per quemlibet condemnatum eis verbo vel in scriptis relicto, licet esset in prauidicio fisci, & in eius damnum, satisfactis prius executore, & capitaneo carceris de expensis pro victu condemnati factis, liberare succedere, & omnia indumenta, & vestimenta dictorum condemnatorum cum quibus carcerari, aut ad vltimum supplicium conducti forent, a quorumcunque etiam illa auctoritate Iudicis detinentur manibus propria auctoritate, & absque alicuius personae licentia accipere, aut accipi facere, & libere reinere, & in opera pia, aut alia sustentationi, & oneri dictae Confraternitatis conuertere valerent, & possent similiter concessit.

Quodque clar. mem. Paulus Papa III. pariter praedecessor noster donationes, concessiones, ampliationes, ordinationes, gratias, & indulgentias praedecessorum confirmando, & approbando, & renouando Confratribus praedictis, quod etiam cum prauidicio fisci, in legatis sibi, ut supra vsque ad summam decem ducatorum pro quolibet legato relicto, executore & capitaneo carceris, ut supra satisfactis per manus dictorum Confratrum, de his quae habere deberent, etiam libere succedere, atque in die Decollationis S. Iohannis Baptistae, vnum carceratum ad mortem pro quocunque excessu condemnatum, ad eorum electionem singulis annis, liberare, Omnibusque priuilegijs, quibus aliae Confraternitates in die S. Mariae de mense Augusti gaudeat, perpetuo gaudere possent, pariformiter concessit.

Quae omnia per eiusdem clar. mem. Iulium Tertium etiam praedecessorem nostrum confirmata, & approbata fuerunt. Qui etiam voluit, quod dictus carceratus liberandus ut praefertur, absque aliquibus expensis tam suis quam dictae Confraternitatis siue Societatis tam ratione capturae, quam carcerationis liberari deberet. Et quilibet condemnatus ad mortem, per viam testameti, siue donationis, aut alio quocunque modo vsque ad summam vigintiquinque ducatorum, eidem Confraternitati libere relinquere valeret. Quodque Confratres dictae Confraternitatis, omnia priuilegia, gratias, & indulgentias sibi concessa & concedenda, omnibus Confratribus & Societatibus mundi erectis, aut erigendis, quae condemnatorum vltimo supplicio morti interueniunt, & in similibus operibus misericordiae exercitantur, ac si pari modo, priuilegia, gratiae, & indulgentiae praedictae eisdem proprijs Confraternitatibus, illorumque Confratribus, concessa fuissent, communicare & concedere possent. Atque quod ad processiones ire seu accedere nisi ad eorum commoditatem, non tenerentur, nec ad id compelli possent, omnibus in contrarium facientibus, derogando.

Et vltimo beatae memoriae Pius Papa Quartus praedecessor noster, donationes, concessiones, ampliationes, gratias, & indulgentias, & alia praemissa per praedictos praedecessores dictae Confraternitatis illiusque Confratribus concessas, & concessa approbando & confirmando, eisdemque Confratribus quod ipsi infirmis existentibus in eorum domibus Missam per presbyterum saecularem vel regularem ad eorum beneplacitum eligendum, singulis diebus, dum eorum infirmitas duraret, etiam ante diem in casu necessitatis, & circa diurnam lucem celebrari facere libere possent, Necnon quod si Capellano dictae Confraternitatis constaret, & sibi videretur dictos condemnandos ad vltimum supplicium esse dispositos ad recipiendum sacrosanctum Eucharistiae Sacramentum, posset in eorum praesentia etiam de nocte in casu necessitatis Missam celebrare, & absolutionem, ac indulgentiam plenariam in forma Iubilei impendere, & dictum Eucharistiae Sacramentum eis ministrare similiter concessit & indulxit, prout in singulis praedecessorum supplicationibus desuper signatis, seu literis desuper forsan expeditis latius & plenius contineri dicitur.

Nos igitur qui ea quae a praedecessor nostris ita pie & charitatiue concessa, & ordinata esse noscuntur, ut firma perpetuo & inlibata persistant, Apostolica confirmationis munimine libenter roboramus, eorum vestigijs inhaerentes motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, donationem concessiones, ampliationes, priuilegia, indulta, gratias, indulgentias, & peccatorum remissiones, ac alia praemissa Confraternitati Misericordiae illiusque Confratribus praedictis per dictos praedecessores nostros quomodolibet concessas & concessa, cum omnibus inde secutis, ac omnium & singulorum tam facti quam qui in praemissis interuenierunt defectuum, ac solemnitatum etiam de iure requisitarum forsan omissarum supplementationem approbamus, confirmamus, & innouamus, illisque perpetuae firmitatis robur adieciimus, & ab omnibus quos concernit, & in futurum concernet inuiolabiliter obseruari debere. Irritum quoque, &c. decernimus. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, &c. etiam iuramentis

Leo X. praedicta approbavit. Confratres cogi non posse de creuit ad reiciendum in Societatem, eos quoniam sunt nationis Florentinae. Indulgentias hic expressas concessit.

Clem. 7. praemissa confirmavit. Capellanoq[ue] dedit facultatem ministrandi Sacramentum in die Resurrectionis, & die Paschatis. Indulgentias concessit visitantibus dictam Ecclesiam. Confratribus dedit facultatem conferendi legati legationem ad condemnatos relicta. Ad quod vide quae mox sequuntur. Paulus praedicta omnia approbavit. Et Confratrum facultates concedendi legata a condemnatis relicta ampliauit. Liberandique vnum eorum tum iustitiam concessit. Ad quod vide uocationes Pij 4. in eius cost. 116. Iul. 3. praedicta approbavit. Confratrumque facultates concedendi bona eorum demontato ampliauit.

Pius 4. praedicta omnia confirmavit. Confratribusq[ue] dedit facultatem celebrandi in eorum domibus, dum in infirmitate. Ad quod nota quod dicitur hic in fi.

Hic Pont. mem. confirmat praedicta priuilegia gratias & Indulgentias & defectus supplet.

to, &c. roboratis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscunque, cum clausulis oportunis & consuetis.

Fiat Motu proprio M.

Et cum absolute a censuris ad effectum, &c. pro omnibus, & quod donationum, concessionum, indulgentiarum, gratiarum, indulgentiarum, & peccatorum remissionum, & aliorum premissorum, per dictos predecesores nostros, dictae Confraternitati, & illius Confratribus concessorum veriores tenores, &c. habeantur pro expressis, seu in totum vel in partem exprimi possint in literis. Et de approbatione, confirmatione, inuocatione, suppletionem, adiectione, indulto, extensione, prorogatione predictis, de & pro omnibus et singulis supradictis quae hic pro repetitis ad partem habeantur, Motu proprio, etc. ac perpetuo in forma gratiosa. Et cum oportuna si opus sit iudicium executorum deputatione, qui assistant, etc. cum plena et libera facultate citandi etiam per edictum publicum, confitro summarie, etc. de non tuto accessu, ac inhibendi, et sub sententijs, et censuris Ecclesiasticis, ac etiam pecuniarijs eorum arbitrio moderan. et applican. poenis ac grauandi, etc. contradictores, etc. per quascunque eis videbitur censuras et poenas compescen. inuocato, etc. brachij secularis, cum derogatione constitutionum de vna, et duabus, non tamen tribus dietis, si opus fuerit latissime extenden. Et quod praesentis Motus proprii sola signatura sufficiat, et vbiq; fidem faciat in iudicio, et extra illud, quacunque regula contraria non obstat, seu si videbitur litera cum omnium & singulorum praemissorum etiam nominum, cognominum, modernorum Confratrum dictae Confraternitatis inuocationum signatur. denominat. qualitatibus, & aliorum circa praemissa quomodolibet necessariorum, maiori & veriori specificatione, & expressione simul vel ad partem super quolibet articulo, prout vilius videbitur expediri possint, & quo ad indultum celebrandi Missas in domibus, in Oratorio ad id a Vicario Vrbs designato, & per presbyterum per dictum Vicarium approbandum tantum. Volumus autem quod dicta Confraternitas dictum condemnatum liberandum nobis, & Rom. Pont. pro tempore existenti, denominari debeat, & teneatur.

Fiat M.

H. Cumin.

CLXXXVIII.

Emptio monasteriorum, piorumque locorum, ab onere hospitandi Milites.

Hanc exemptionem pro Mendicantibus eorumque laboratoribus, habes etiam supra in constitutu. 14. Dum ad vberes, fol.

P I V S apa. V. Motu proprio, &c.

C V M, sicut non sine graui dolore nobis innotuit, omnia, et singula, seu quamplurima huius almae Vrbs, ac etiam status nostri ecclesiastici conuentus, & monasteria, & alia ecclesiastica, & pia loca tam secularia, quam regularia, & a personis religiosi quomodolibet inhabitata, eo tempore, quo equites, & milites eiusdem Vrbs ac status ecclesiastici praefati pro defensione ipsius vrbs, & status aduersus infestissimum Turcarum tyrannum, vel ob alias, quae pro tempore sese offerunt causas expediri, & ad diuersa eiusdem status loca transmitti contingit, ab eisdem equitibus, & militibus perturbentur, & molestentur, ipsique conuentus, monasteria, & alia ecclesiastica, & pia loca in eorundem equitum, seu militum distributione nonnullis eorundem equitum, & militum intra eorum domos, & monasteria hospitio excipere, & recipere cogantur, in maximum eorum detrimentum, diuini cultus perturbationem, grauisimum religionis dedecus, Dei optimi offensam, & non solum praeter omnem nostram intentionem, verum etiam intolerabilem animi nostri amaritudinem. Quia propter nos in praemissis quantum cum Deo possumus de optimo remedio celeri manu prouidere, ac monasteriorum, & aliorum ecclesiasticorum, & piorum locorum huiusmodi personarum Deo altissimo die noctuque famulantiu quieti, integritati, & decori consulere volentes, Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine vniuersis, & singulis tam dictae almae Vrbs, quam totius status praefati Gubernatoribus, Potestatibus, Ducibus, & Capitaneis, Communitatibusque, & Vniuersitatibus, & alijs ad quos spectat, & pertinet, ac spectabit, & pertinebit quomodolibet in futurum, ne deinceps perpetuis futuris temporibus in eorundem militum, & equorum distributione, tam in transeundo, quam in ibi commorando, Communitatibus, & vniuersitatibus videlicet ne dictos equites, ac milites in eisdem monasterijs, coenobijs, domibus, & alijs ecclesiasticis, & pijs locis sub duorum millium ducatorum auri Camerae Apostolicae ipso facto applicandi & alijs arbitrij nostri poenis quouis quae sit colore causa, ingenio, siue praetextu distribuere siue assignare, vel ad illos recipiendum, & hospitio excipiendum cogere, ipsi vero Capitaneis, & Ducibus ne eosdem suos equites, & milites sub indignationis nostrae, ac priuationis officiorum suorum alijsque etiam arbitrij nostri poenis in dictis monasterijs, coenobijs, domibus, & alijs ecclesiasticis, & pijs locis, et si Communitates, & vniuersitates ipsae eadem loca eisdem assignassent, distribuunt. Gubernatoribus vero, & ipsarum ciuitatum, & locorum Praetoribus, ac alijs officialibus quibuscunque quo minus praemissa ab ipsis Communitatibus, & vniuersitatibus, ac Capitaneis, & Ducibus fiant, sub eiusdem indignationis nostrae, ac etiam priuationis officiorum suorum praefatorum respectiue poenis auctoritate Apostolica finant, vel permittant, inhibemus, praecipimus, committimus, & mandamus. Et insuper tam illis, quam equitibus, & militibus praefatis, ne monasteria, coenobia, & loca pia huiusmodi in personis, rebus, & bonis, aut alijs desuper quomodolibet molestare, perturbare, impedire, et inquietare, seu molestari, perturbari, vel alias inquietari facere audeant, seu praesumant, in virtute sanctae obedientiae, & sub iam dictis poenis eadem auctoritate inhibemus,

Clausularum repetitio.

Sola signatura sufficit.

Declaratio facta in his liberandi coenobiacas.

Causa huius constit.

Impositio poenae contra assignantes Milites in Monasterijs, & pijs locis.

Et contra Capitaneos, & alios distribuentes ibi Milites.

Et Gubernatores locorum, & alios officiales hae fieri permittentes.

hibemus, praecipimus, committimus, & mandamus, ipsa monasteria, coenobia, domos, & alia ecclesiastica, & pia loca ex nunc ab eisdem militibus, & equitibus, ac onere illos hospitio excipiendi, Motu, & auctoritate similibus eximendo, & totaliter liberando, ac libera & immunia faciendi. Necnon dilectis filijs nostris Vitellio Cardinali Vitellio nuncupato, & pro tempore existenti S. R. E. Camerario, & praesidentibus & clericis Camerae Apostolicae vt eisdem monasterijs, & pijs locis in praemissis efficaciae defensionis praesidij assistentes, non permittant illa, seu eorum personas, a praedictis militibus, & equitibus, illorumque hospitio grauari contra praesentium tenorem, sed literas & exemptiones huiusmodi eis desuper concedant, ac fauorabiliter defendant, etiam praecipimus, & mandamus: Et sic per quoscunque Iudices sublata, &c. iudicari, &c. debere: Irritum quoque, &c. decernimus. Non obstantibus quibuscunque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis statutis, etiam iuramento, &c. roboratis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis quibuscunque etiam praedictis, ac alijs quibuscunque personis sub quibuscunque tenoribus, ac alijs in contrarium quomodolibet concessis & concedendis. Quibus omnibus illorum tenores, &c. latissime derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque cum, clausulis oportunis.

Et cum absolute a censuris ad effectum, &c. de commissione, mandato, inhibitione, praeepto, exemptione, liberatione, decreto, derogatione, alijsque praemissis extendendis perpetuo in forma gratiosa, & si videbitur cum opportuna executorum deputatione qui assistant, ac sub censuris, & poenis etiam pecuniarijs, &c. cum facultate grauandi, &c. inuocato, &c. secularis, cum opportuna dictarum derogatione latissime extendenda, & quod praemissorum omnium, & singulorum etiam maior, et verior specificatio, et expressio fieri possit in literis etiam ad partem pro quolibet monasterio, et pio loco si videbitur per breue nostrum expediendis, seu si videbitur praesentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, et vbiq; fidem faciat in iudicio extraque, regula contraria non obstante.

Placet Motu Proprio, et ita mandamus. M.

CLXXXIX.

Facultates Visitationum carcerum Vrbs.

Statuta autem a Visitationibus obseruanda vide sup. in Paul. 3. const. 58. Ad onus fol. 471.

Dilationes a Visitationibus concedendas principalibus debitoribus, non prodesse fideiussoribus decreuit Iul. 3. in eius const. 53. Cum nuper. fol. 557.

Carceratos pro debitis Ripalibus an Visitationes ex carcerare possint, vide sup. in Pauli 3. const. 8. Cum nobis fol. 368.

Visitationes quando fieri debeant, vide sup. in Pij 4. const. 85. Ad onus. fol. 471.

REVERENDI DD. Visitationes Carcerum possint relaxare debitores a carceribus ex causis infra scriptis.

Et primo concedendo dilationem, data cautione de soluendo infra tempus assignatum, & hoc praesertim, quando Visitationes considerant retentionem debitoris cedere non solum in ipsius praedictum, verum etiam creditoris, cum debitor in carceribus existens efficiatur deterioris conditionis, & in dies minus soluendo vbi extra carceres facilius infra tempus assignatum, modum satisfaciendi reperitur sit, & hoc, dummodo creditores sint ditiores, & aere alieno non onusti.

Secundo, Relaxare possint debitorem, qui licet non habeat pecunias in promptu, habet tamen tot bona, ex quorum venditione potest creditoribus satisfieri, & ex tunc ipse consentit eorundem bonorum subhaestationi. Et Visitationes hoc faciant, data cautione de se representando in eisdem statu, & terminis, in quibus carceratus reperitur: ne contingat creditorem decipi ex aliquo impedimento praestito venditioni bonorum. Et si bona non sufficiant, deferant biretum viride. Et si bona non sufficiant, nec bonis cedere velit, nec biretum viride deferre, non nisi de omnium creditorum consensu, quoniam relaxare possint.

Idemque seruetur etiam si clarum debitores nullum prorsus habere modum satisfaciendi creditoribus suis, nisi ex sudore vultus sui.

Tertio, Relaxare possint, quando creditor executionem habet realem, & est in bonis captis per executionem sibi bene cautum.

Quarto, In casu infirmitatis creditores eorum sumptibus debitoribus alimenta, & medicamenta ministrent in carceribus, quibus creditoribus recusantibus, relaxentur, habita fide a medicis deputatis, & recepta cautione, si illam habent, sin autem, recepta iuratoria cautione.

Quinto, Relaxentur debitores, quando cognita eorum paupertate, ac pertinacia creditoris, ei mandatum fuit, vt carcerato debitori subministraret alimenta, et ipse hoc facere recusat.

Sexto, Relaxentur a carceribus mulieres pro debito ciuili retentae, quando sunt honestae, etiam si captae sint pro debito publico.

Septimo, Relaxare possint debitores, qui ex natura debiti non tenentur de iure vltra id quod facere possunt, quia tunc nec carcerari poterant, et propterea contra bona est dirigenda executio.

Octauo, Relaxentur debitores capti, vt suspecti de fuga, data cautione de se repraesentando sub poena debiti.

Nono, Relaxentur debitores, facta cessione bonorum prout de iure, et seruata forma Motus proprii.

Decimo, Relaxentur debitores nulliter, et indebite capti, de qua nullitate manifeste constar. In quibus omnibus relaxationibus sint praesentes Iudices, qui mandata relaxarunt, et vti edocti et instructi, de meritis causae rationem reddant.

Et in praemissis habetur ratio paupertatis creditoris, et an debitor calumiose litem diu sustinuerit, fatigando creditorem expensis, et laboribus, et an aliam dilationem habuerit, et creditori non satisfecit, non confitendo legitimum impedimento. Et in his omnibus DD. Visitationes arbitrio vtantur, qui pensatis qualitatibus tam creditoris, quam debitoris, ac facultatibus, et natura debiti, decernant ea, quae iuri, et aequitati, et vtilitati etiam creditorum conueniant.

Ita est. M.

MM a Miserabiles

Executorum deputatione, & facultates.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Repetitio clausularum.

Sola signatura sufficit.

Miserabiles personæ in causis discussionum, cæteris alijs creditoribus præferuntur, pro eorum creditis, vsque ad summam scutorum quinquaginta.

De causis discussionum, vide supra in Clem. 7. const. 31. Cum ex multorum. fol. 335. & infra in Greg. 13. const. 77. Cum sicut accepimus.

De prælatione creditorum in bonis Prælatorum decedentium in Romana Curia, vide supra const. 33. Cupientes litium, fol. 977.

PIVS Papa V. Motu proprio, &c. ACCPEPIMVS multos pauperes, & personas miserabiles reperiri, qui cum alicuius sint creditores, de eorum credito volentes sibi satisfieri, comparent in causis discussionum bonorum eorum debitoris, iura sua producentes: verum ipsi aut quia non priores, potioresve, aut quia ut priores, nec potiores sunt, propterea euenit, quod dum eorum creditum in maximum ipsorum præiudicium consequi non valent, sæpissime fiat quod eorum pauperrimæ familiæ in non modicum ipsorum earumque dedecus mendicare cogantur. Nos itaque huiusmodi personarum miserijs compatientes, eisdemque in præmissis subuenire volentes, Motu simili, & non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera voluntate & deliberatione, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine auctoritate volumus, ac perpetuo statuimus & ordinamus, quod si in causis huiusmodi in Tribunali dilecti filij Alexandri Riarij nostri & Cameræ Apostolicæ Auditoris tam motis, quam mouendis in futurum, comparuerint creditores vsque ad summam scutorum quinquaginta inclusiue, pro quolibet, qui vere sint miserabiles personæ, ijs de eorum credito, etiam quod non sint priores aut potiores, satisfieri possit & debeat: Mandantes propterea præfato dilecto filio Alexandro Riario Auditori nostro, quatenus constituto sibi prius etiam summarie, & extrajudicialiter, ac quantum sibi sufficere videbitur, de præmissis paupertate & miseria, dictos pauperes ad satisfactionem eorum crediti admittat, eisque satisfieri mandet, & faciat realiter & cum effectu: plenamque & liberam ac omnimodam sibi in & super præmissis eadem Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus facultatem, Cum potestate quos, quibus, vbi, quando, & quoties opus fuerit, etiam per edictum publicum, constituto summarie & extrajudicialiter de non tuto accessu, ac etiam sub ecclesiasticis sententijs, censuris, & etiam pecuniarijs poenis, alijsque arbitrio suo imponendis, moderandis, & applicandis, citandi, monendi, & inhibendi, & in euentum non partitionis declarandi, aggrauandi, reaggrauandi, & excommunicandi, interdicendi, auxilijsque brachij sæcularijs, si opus fuerit, inuocandi seu adhibendi, necnon perpetuum desuper silentium omni & quacunque appellacione & recurfu remotis, imponendi, omniaque & singula alia faciendi, dicendi, gerendi, mandandi, & exequendi in præmissis & circa ea necessaria seu quomodolibet opportuna, Sicque etiam in præmissis ab omnibus censi, ac ita etiam per quoscunque alios iudices, &c. sublata, &c. iudicari, &c. debere, irritumque, &c. decernimus & declaramus de gratia speciali. Non obstantibus præmissis, ac dicta nostra de non tollendo iure quaesito, & quibusuis alijs Apostolicis, vniuersalibus, provincialibusque, & synodalibus, ac municipalibus constitutionibus, & ordinationibus, specialibus, & generalibus, necnon etiam Virbis & Curie Romanæ etiam iuramento, &c. roboratis statutis, &c. vsibus, naturis, stylis, & etiam nouis reformationibus, priuilegijs in genere vel in specie sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis, &c. etiam Motu proprio & consistorialiter, &c. ac alias in contrarium quomodolibet concessis, &c. in posterumque concedendis, necnon legibus etiam pontificijs, & imperialibus, &c. editis & edendis, quibus omnibus etiam si de eis, &c. eorum tenores, &c. pro plene & sufficienter expressis habentes, latissime hac vice derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque; statum, &c. & merita causarum huiusmodi, ac præmissorum omnium & aliorum necessariorum tenores, &c. etiam pro plene & sufficienter expressis habentes. Volumus autem præsentem nostrum Motum proprium perpetuis temporibus durare, ac illius solam signaturam sufficere, & vbiq; in iudicio & extra fidem facere, regula contraria non obstante.

Placet Motu proprio M.

Pontifex suprascriptus obiit Roma Kal. Maij. 1572. & sepultus fuit in Basilica S. Petri.

GREGORIVS

Romaniensis ex Familia Boncompagna, Coronatus Roma viij. Kal. Iunij 1572.

I.

Confirmatio constitutionis Pij V. de non alienandis, & infeudandis Terris, & locis S. R. E.

Hanc const. Pij V. habes sup. fol. 975. nu. 35. Admonet, & ibi posui concord. materiæ.

Similem confirmationem fecit etiam Sanctiss. D. N. Six. V. vt infra in eius const. r.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. INTER cætera, quæ ad Romani Pontificis curam, ac sollicitudinem pertinent, illud quoque non mediocri studio prouidendum est, vt res Ecclesiastica sacra tecta vsquequaque conseruetur, quod cum de alijs omnibus, tum præcipue de ijs, quæ specialis iurisdictionis Romanæ Ecclesiæ sunt, curare debet, ne vlla vsquam illorum imminutio fiat. Cuius rei causa se. record. Pius Papa V. prædecessor noster vt talium distractionibus omnem viam, quantum in ipso erat, in perpetuum præcluderet, literas edidit in hæc verba: Pius Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Admonet nos suscepti.

Omnis iur. tenor, quia habes sup. in Pij V. const. 35. fol. 975.

Cum autem ex literæ ad retinendam Sedis Apostolicæ dignitatē valde pertineat, nobis nihil optabilius fuit cum primum ad Summi Apostolatus apicem diuina nos clementia euocauit, quam vt ipsis primo quoque tempore præsentium nostrarum robur adiungeremus. Quocirca prædictas literas, & omnia in eis contenta auctoritate Apostolica tenore præsentium comprobamus, confirmamus, & innouamus, volumusque eas perpetuo obseruari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ comprobationis, confirmationis, innouationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, Sexto Kal. Iunij, Pontificatus nostri Anno primo.

M. Dat.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

II.

Prohibitio depingendi siue miniandi, &c. aut venales proponendi Agnusdei à Romano Pontifice benedictos.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. OMNI certe studio, & opera à nobis procurandum est, vt ea tollantur, quæ non conueniunt, ac nostrum, & aliorum bonorum piorumque Christianorum animos offendunt. Itaque prouide considerantes certas formas innocentissimi Agni imagine figuratas, & per Romanos Pontifices statutis temporibus consecrari solitas, sicut Agni puri & mundi à summo Pontifice benedicuntur, ita ab omnibus postmodum immaculatas, non autem auro, & coloribus vllis depictas, sed in sua albedinis mundicie sanctificatas congruenti cum reuerentia teneri, & conseruari debere. Statuimus, & ordinamus, ac sub excommunicationis poena ipso facto incurrenda prohibemus, & interdiciamus ne quisquam siue vir, siue mulier, sæcularis, aut Ecclesiastici etiam regularis ordinis ille sit, & quocunque gradu, conditione, statu, nomine, dignitate, & honore præcellat, posthac in perpetuum Agnusdei per Romanum Pontificem pro tempore existentem benedictos depingere, inficere, minio notare, vel aurum, aut colorem aliquem illis imponere, aut quidquam aliud superinducere, neque depingi, aut miniari facere, nec illos venales proponere, seu tenere quouis prætextu, qualibetue de causa audeat. Verum eos albos, & mundos Agnam illum purum, & innocentem representantes, qui occisus pretiosissimo sanguine suo nos redemit, decenter, ac reuerenter à cunctis haberi, deferri, & custodiri præcipimus: & ita ab omnibus fieri, & censi debere decernimus. Mandantes omnibus, & singulis locorum ordinarijs per vniuersum Christianum Orbem constitutis, eorūque Vicarijs in spiritualibus generalibus, vt præsentem nostram constitutionem, & prohibitionem in suis quilibet Ciuitatibus, & diocesisibus statim publicare procurent, ita vt ad omnium noticiam quamprimum peruenire possit. Quicunque vero inobedientes fuerint, præter excommunicationis poenam, quam, vt præfertur, incurrent, etiam alijs poenis ipsorum ordinariorum seu Vicariariorum lectis, & multari volumus, & iubemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus etiam quod præsentium literarum exemplis, etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati Ecclesiastici ob signatis plena eademque prorsus fides vbiq; adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo secundo. Octavo Kal. Iunij, Pontificatus nostri Anno primo.

M. Dat.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno

Causa constitutionis.

Miserabiles personæ in causis discussionum præferendi sunt pro summa scutorum 50.

Decretum irritans.

Clausula derogat.

Sola signatura sufficit.

Pius V. prohibuit alienari, vel in feudari loca S. R. E. vt in eius const. 35. fol. 975.

Hic Pont. modo confirmat eius constitutionem.

Causa huius prohibitionis.

Prohibitio depingendi, aut miniandi seu venales habendi Agnusdei à Pont. benedictos.

Conuenientium poena.

Clausula derogat.

Publicatio.

Anno à Natiuitate Domini, millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, indictione decima quinta, die vero vndecima mensis Iunij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno primo, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ, per nos Scipionem de Octauianis, & Antonium Clerici Curf.

Camillus Cherubinus Magister Curf.

II.

Reualidatio decimarum, subsidiorum, & aliorum onerum à Pio V. impostorum.

Impositiones istas habes sup. in Pij V. const. 104. Christiana, fol. 1077. & const. 126. In his extremis, fol. 1113. & infra in const. 31. Quo in statu.

Ad hoc vide reg. 58. Cancellariæ Six. V. Quas ponam in fine voluminis.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. E T S I in crastinū Assumptionis nostræ ad summi Apostolatus apicem nostrorum prædecessorum more quascunque decimarum, subsidiorum, vigesima, & aliorum onerum impositiones, quæ a felicis recordationis Pio Papa V. prædecessore nostro ex quavis causa etiam in subsidium expeditionis contra Turcas, & Orthodoxæ fidei hostes emanauerant, & quascunque facultates super decimarum, vigesima, & onerum huiusmodi exactione quibusuis fructuum, & prouentuum Cameræ Apostolicæ debitorum Collectoribus, & Apostolicæ Sedis Nuntijs ab eodem prædecessore concessas inter alia reuocauimus: In hoc tamen, in quo versamur grauissimo contra Turcas bello, cui de pecunijs, & alijs rebus propere subueniendum est, & præterea in multis impendentibus necessitatibus incommodum nobis, & Cameræ nostræ fore rati, nouas ad id rationes conquirere, quæ negotium hoc, vel difficilius redderent, vel certe in longius protraherent; de nobis attributæ potestatis plenitudine, omnes, & quascunque huiusmodi impositiones, à prædicto prædecessore quomodocunque, vbicunque, & ex quibusuis causis factas, & facultates propterea concessas, necnon Collectorum, subcollectorum, & aliorum ministrorum constitutiones, literasque desuper confectas, & processus habitos per eandem, ac inde secuta quæcunque aduersus reuocationem nostram prædictam, editamque desuper constitutionem reualidamus, & in pristinum robur, eundemque vigorem in omnibus, & per omnia restituimus, reponimus, & reintegramus, perinde, ac si constitutio nostra prædicta minime emanasset. Decernentes exactiones, solutiones, & quæcunque alia hucusque facultatum, & literarum prædictarum vigore gesta, & deinceps quomodocunque faciendæ valere, suosque plenarios effectus sortiri, & ab omnibus obseruari, sicque per quoscunque iudicari debere, necnon irritum, & inane quicquid secus per quoscunque scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quin etiam decimas, subsidia, & onera omnia prædicta rursus modo, quo prius indicimus, & imponimus. Non obstantibus constitutione prædicta, quam quo ad hoc penitus abrogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volentes præsentium exemplis, etiam impressis manu Notarij publici, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ ob signatis, eadem illam prorsus fidem adhiberi, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Domini, millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, Idibus Iunij, Pontificatus nostri Anno primo.

M. Dat.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata Apud Cæsarem Secretarium.

Publicatio.

Anno à Natiuitate Domini, Millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, Indictione decima quinta, die vero vigesimo quinto Iunij, Pontificatus vero Sanctissimi in Christo patris & Domini Nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ per nos Scipionem de Octauianis, & Ioannem Guerard. præfati S. D. N. Papæ Curf.

Io. Freile Magister Curf.

III.

Hortatur Christianifideles ad subueniendum Hospitali Corciren. in quo curantur infirmi Christianæ Classis militantes contra Turcas.

Hoc idem fecit Pius V. vt supra in eius const. 153. Cum præsentibus, fol. 1160. Sed finito bello idem Greg. has elemosynas applicauit Hospitali Hierosolymitano, vt infra in const. 16. Cum dilecti.

REGORIVS. Papa XIII. Vniuersis, & singulis Christianifidelibus, ad quos præsentibus nostræ literæ peruenerint, salutem, & Apostolicam benedictionem. C V M sicut accepimus, se. rec. Pius Papa V. prædecessor noster, cupiens, vt omnes milites, & alii personæ Classis confoederatorum Principum Christianorum contra Turcas instruendæ, ob morbos, & vulnera curatione indigentes, commode iuuarentur, ac sanarentur, opportune prouidere, per suas in forma breuis literas omnes Christianifideles hortatus fuerit, vt pro subuentione Hospitalis Corciren. in quo eiusdem

Pius 5. hortatus fuit omnes Ghrifideles ad subueniendum Hospitali Corciren. ubi infirmi classis Christianæ recipiuntur durante bello contra Turcas, vt in eius const. 153. f. 1160.

dem classis infirmi, & vulnerati benigne, & charitatiue recipiantur, & curabuntur, aliquod subsidium de bonis sibi à Deo collatis, prompte erogare uellent, aliaque tunc expressa ad hoc pertinentia fecerit, & ordinauerit, prout in dictis literis plenius continetur. Nos pro nostri Pastoralis officij nobis diuinitus iniuncti sollicitudine pro animi a fectu considerantes, quam necessarium sit, ad dictorum infirmorum, & fauciorum subuentionem liberale dicto Hospitali benefaciendi Christianifidelium studiorum, sperantesque bonos, & pios homines id libenter, ac alacriter, esse facturos, præsertim animaduertentes, quicquid per eos ad tam sanctum opus erogatum fuerit, id omne, vel propinquorum, vel conteraneorum suorum, vel aliorum, saltem Christianorum commodum, qui in ipsa classe sunt facile esse redundaturum. Idcirco dicti Pij prædecessoris vestigijs inherentes, nos quoque omnes, & singulos Christianifideles, tam in Italia & Sicilia, quam alibi vbicunque locorum Christiani Orbis existentes, per immensam, & ineffabilem D. N. Iesu Christi pietatem, ac misericordiam, paternè, & ex animo, quantum possumus, hortamur, monemus, & enixè requirimus, vt prædicti Hospitalis Corciren. subuentione, pia subsidia large, & benigna manu, quamprimum præstare, & conferre uelint, confidentes in eo, qui hilares dantes diligit, & remunerat ab ipso centuplum accepturos. Quocirca in virtute Sanctæ obedientiæ mandamus omnibus, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, cæterisque locorum ordinarijs, vt has nostras literas in eorum Ciuitatibus, & diocesis diligenter publicari curent, & faciant, personarumque primarias sæculares, vel Ecclesiasticas, vel facultatibus idoneas, ad petendas, quærendas, & colligendas pro præmissis elemosynas constituent, & circumspiciant, quæ in manibus Metropolitanorum statim tradi, & consignari debeant, vt illi eas, quam primum, prout unicuique magis commodum fuerit, ad Bailum Reipublicæ Venetæ, & Corciriæ existentem transmittere possint, qui ipsas in Hospitalis subuentionem, & infirmorum prædicti subuentionem, & non alios usus exponere omnino teneatur, in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque præsentibus, quorum transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eandem fidem adhiberi volumus, quæ ipsi originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ, ad triennium proxime futurum duraturis. Datum Romæ, apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris, die xvij. Iunij. 1572. Pont. nostri Anno primo.

Hic Pont. eandem facit exhortationem.

Executoresque, & collectores elemosynarum deputat.

C. Glorierius

V.

Prorogatio expeditionum Pij 4.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & Dominus noster, Dominus Gregorius diuina prouidentia Papa xij. Qui in crastinum suæ assumptionis ad summi Apostolatus apicem per certam constitutionem suam voluerat, quod concessa per sel. rec. Pium Papam V. prædecessorem suum, & de eius mandato expedirentur in forma rationi congruit sub die coronationis suæ (vt moris est), & idem quo ad concessa per piæ me. Pium Papam Quartum, etiam prædecessorem suum ad sex menses dumtaxat ab ipsa die Coronationis incipiendos, obseruari uoluerat. Volens ipsorum qui literas super concessis per eundem Pium Quartum prædecessorem nondum expedierint, indemnitati consulere, dictos sex menses ad alios sex menses à fine primo dictorum sex mensium computandos, prorogauit.

Prorogatio.

Placet publicetur, & describatur V.

Acta, & publicata fuit supra scripta Regula, Romæ in Cancellaria Apostolica, anno Incarnationis Domini millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, die vero Sabbati octaua mensis Nouembris, Pontificatus præfati Sanctissimi D. N. Papæ anno primo.

Publ. in Cancell.

Claudius Cicholinus Custos.

VI.

Reseruatio mensium Apostolicorum, & alternatiua pro Episcopis residentibus.

Similes const. fuerunt Pius V. & Six. V. vt sup. fol. 1169. et ibi notauit.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & Dominus noster, Dominus Gregorius diuina prouidentia Papa xij. Cupiens pauperibus Clericis, & alijs benemeritis personis prouidere, omnia beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura secularia, & quorumuis ordinum regularia, qualitercunque qualificata, & vbicunque existentia, in mensibus Iulij, Augusti, Octobris, Nouembris, Ianuarij, Februarij, Aprilis, & Maij usque ad quinquennium à die publicationis præsentis constitutionis computandum extra Romanam Curiam, alias, quam per resignationem quocumque modo vacatura, ad collationem, prouisionem, præsentationem, electionem, & quamuis aliam dispositionem quorumcunque collatorum, & collatricum secularium, & quorumuis ordinum regularium, (non tamen S. R. E. Cardinalium, aut illorum sub concordatis inter Sedem Apostolicam, & quoscunque alios initis, & per eos, qui illa acceptare, & obseruare debuerunt acceptatis, & obseruatis, quæ lædere non intendit comprehensorum quomodolibet pertinentia) dispositioni suæ generaliter reseruauit. Volens in supplicationibus, seu concessionibus gratiarum, quæ in dictis beneficijs tunc vacantibus etiam Motu proprio sient de mense, in quo vacauerint dispositione mentionem fieri, alioquin gratias nullas esse, ac priuilegia, & indulta Apostolica disponendi de huiusmodi beneficijs, aut quod illa sub huiusmodi reseruatiõibus nunquam comprehendantur, etiam cum quibusuis derogatorijs derogatorijs, ac fortioribus efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, quibusuis personis, & Collegijs, cuiuscunque dignitatis, gradus, ordinis, & conditionis existentibus quomodolibet concessa aduersus reseruatiõnem huiusmodi interim suffragari.

Reseruatio mensium Apost.

Insuper Sanctitas sua ad gratificandum Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis intenta ipsis quandiu apud Ecclesias,

Alternatiua pro Episc. reseruat.

Ecclesias, aut dioceses suas personaliter refederint, dumtaxat de omnibus, & quibuscunque beneficijs Ecclesiasticis cum cura, & sine cura secularibus, & regularibus ad liberam ipsorum dumtaxat, non autem aliorum eorumque dispositionem, seu presentationem, vel electionem pertinentibus, quae in antea mensibus Iunij, Augusti, Octobris, Decembris, Februarij, & Aprilis extra Curiam ipsam vacare contigerit (dummodo alias dispositioni Apostolicae reseruat, vel affecta non fuerint) liberè disponendae facultatem concessit, ac etiam voluit, quod si ipsi in collatione, aut alia dispositione beneficiorum in alijs sex mensibus videlicet, Iulij, Septembris, Nouembris, Ianuarij, Martij, & Maij vacaturorum (quae etiam dispositioni suae, vt praefertur referunt) seu etiam aliorum dispositioni suae, & dictae Sedis alias quomodolibet reseruatorum, vel affectorum sese intromiserint, aut quominus provisiones, & gratiae Sanctitatis suae de illis debitum effectum, consequantur impedimentum quoquomodo praestiterint, vsu & beneficio praedictae facultatis eo ipso priuati existant, ac collationes, & aliae dispositiones de beneficijs illius praetextu deinceps faciendae nullius sint roboris, vel momenti. Illi vero qui gratiam alternatiuè praedictae acceptare voluerint acceptationem huiusmodi per patentes literas suo sigillo munitas declarare, & literas ipsas huc ad Datarium Sanctitatis suae transmittere teneantur, quibus ab eo receptis, & recognitis, tunc demum, & non antea vti incipiant supra dicta. Decernens in praedictis omnibus per quoscunque, & c. iudicari debere, ac irritum, & c.

Placet, & publicetur V.

Acta, & publica fuit supra dicta regula Romae in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, die vero Iouis xxvi. mensis Iunij, Pont. S. D. N. Gregorij diuina prouidentia Papae xij. Anno primo.

Publ. in Cancell. Apost.

Cla. Ceccholinus Cancellariae Apostolicae Custos.

VII.

Contra Famigeratos nuncupatos Menantes, eorumque scripta recipientes & famosos libellos scribentes, & mittentes.

Consonat alia constitutio Pij v. nu. 155. Romani, quae est supra. fol. 1162.

Ci. huiusmodi.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. EA est rerum humanarum infelicitas, vt non uetera tantum vitia pertinaciter aduersus omnem legum latorum solertiam iustentur, & quamuis acribus compressa supplicij renascantur, sed noua etiam indies, & Superioribus saeculis ignota succrescant. Quo nos pro inuicem nobis diuinitus munere auertentius adiuti, par est, vt, & illa coerceamus, & horum, quae se nunc primum offerunt, antequam se corroborent, radices ipsas, si qua ratione possumus, amputemus. Cum igitur haud ita pridem in Vrbe nostrae secula quaedam emerferit hominum improbe curiosorum, qui quoscunque de publicis priuatisque negotijs, vel aliunde rimari possunt, vel ipsi etiam pro sua libidine comminiscuntur, domi, forisque facta infecta, vera, falsa, nullo discrimine proponunt, recipiunt, & scriptitant; ita, vt huius rei, iam artem quasi quandam instituerint, ac plerique eorum, etiam vili mercedula conducti, haram rerum commentarios, ex falsis plerumque vulgi rumoribus, incerto auctore collectos, huc illuc misissent, aut etiam tanquam primum ex Vrbe ad diuersa loca missos, deinde iisdem illis ex locis in Urbem remissos circumferant, ac venditent, quibus non tantum de praeteritis arbitrati suo nugantur, sed etiam quid ex hac, aut illa re, euenturum sit, stolidè vaticinantur. Nos qui, & facile prospicimus, & rerum experimentis edocti sumus, quae quantaque mala ex eo proueniant, cum & saepius sparguntur falsa pro veris, seu directe, seu oblique, ac quodam quasi colore quae sita, multorum existimatio, & fama violatur, his ac talibus incommodis occurrere cupientes, huius constitutionis auctoritate prohibemus, ne quis in posterum, tales commentarios conficere, neue ab alijs confectos, recipere, describere, spargere, aut ad alios mittere audeat. Qui horum quid fecerit, ipso facto perpetua ignominiae nota affectus, sine ulla spe veniae, ad triremes, aut perpetuo, aut ad tempus pro admisi qualitate damnatur. Qui vero huiusmodi commentariorum, aut scriptorum quicumque vndeunque, & à quocunque receperit, id quam primum Vrbi nostrae Gubernatori significare, & eidem omnia consignare debeat. Quod si non fecerit, ipsum poenis praedictis decernimus subiacere. Antiquis iuribus contra scribentes, aut mittentes libellos famosos editis, nihilominus in suo robore duraturis. Volentes praesentium exemplis, etiam non impressis Notarij publici manu, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae obsignatis, eandem illam ubique fidem in iudicio, & extra adhiberi, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae, vel ostensa. Dat. Romae apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo secundo. Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno primo.

Confirmatio per na um edictarum contra scribentes vel mittentes libellos famosos, Quas poenas habet supra in dicta Pij 5. const. 155.

Cz. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, Indictione xv. Die vero Sabbati sexta mensis Septembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Parris, & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papae xij. Anno primo, affixae, & publicatae fuerunt Romae, ad valuas S. Ioannis Lateranensem, & S. Petri, ac Cancellariae Apost. & in acie Campi Florae, vt moris est, per nos Ioannem della Guardia, & Scipionem de Octauianis praedicti Sanctissimi D. N. Papae Curf.

Publicatio.

Philibertus Mag. Curforum.

De ve

V III.

De vestigali Camerae Apostolicae soluendo, pro extractione Frumentorum, & bladorum, & leguminum de Prouincia ad Prouinciam, siue de loco ad locum eiusdem Prouinciae status Ecclesiae de poenis contrauenientium.

De prohibitione autem extrahendi blada extra statum Ecclesiasticum, vide infra in const. 53. Volentes, & ibi not.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. INTER VARIAS, & multiplices curas, quae animo nostro infixae haerere debent, ea non parum est momenti, vt Ciuitatum, & locorum, quae nostrae, & S. R. E. temporali ditioni subiecta sunt, defensionem, populorumque salutem, & seruitutem diligenter prospiciamus. Proinde attendentes Ciuitatem nostram Antiochiam propter maris, & portus commoditatem, atque hostium propinquitatem praecipua cura, & vigilantia custodiendam esse, illius munitionem optimo consilio a praedecessoribus nostris coepit abfoluere, & validis eam Militum praesidijs firmare decernimus. Sed cum, & huius rei causa, & tuenda totius orae nostrae maritimae ingentes necessitates sumptus facere in dies cogamur, aliqua nobis conficienda pecuniae ratio ineunda fuit, vnde aliqua ex parte subleuari possumus. Nihil autem in praesens commodius esse censuimus, quam si vestigal, quod ante id tempus exigi consuevit in certis status nostrae Ecclesiasticae locis, ac praesertim in Prouincijs Marchiae, & Romandiolae, pro extractione frumenti, in reliquis eiusdem status locis aequa omnium conditione soluatur. Quare, volumus, & auctoritate praesentium statuimus, vt quicumque posthac de Prouincia ad Prouinciam intra fines ditionis nostrae temporalis in omnibus locis, & Terris nobis, & Romanae Ecclesiae mediate, vel immediate subiectis, frumentum, & alia grana minuta extrahere, & importare voluerint, pro singulis Frumenti, & Grani quinque iulios argenteos monetae Romanae, aliorum vero Bladorum, seu leguminum salmis, siue rubris iulios duos cum dimidio similes, qui vero de loco ad locum intra eandem Prouinciam a sportabit, pro quolibet Grani iuliam vnum, & dimidium pro aliorum bladorum, & leguminum rubro Camerae nostrae Apostolicae soluere teneantur. Quocirca dilecto filio Thesaurario nostro generali mandamus, vt ipse, per se, vel alium, seu alios per ipsum deputandos ultra facultatem, quam habet concedendi licentiam extrahendi huiusmodi bladorum genera extra statum Ecclesiasticum, concordato cum ipso de eo, quod extractionis nomine soluendum fuerit, specialem, & praecipuam in praemissis curam habens, praesentes nostras literas, ac in eis contenta quamprimum exequatur, contra dictores per censuras, & poenas Ecclesiasticas, & cetera quae iuris, & facti remedia opportuna appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Et vt praemissa omnia idem Thesaurarius discretè, & absque locorum dispendio, & incommodo exequi possit, eorundem locorum necessitatibus consulendo, plenam eidem facultatem, & auctoritatem tribuimus in quibuscunque locis nobis, & S. R. E. mediate, vel immediate subiectis Frumenta, & legumina cuiuscumque qualitatis, & quantitatis adnotandi, & describendi, adnotarique, & describi facienda, & quascunque personas, tam Ecclesiasticas, quam seculares quauis munitas, vel Ecclesiastica dignitate fulgentes ad veram frumentorum, & leguminum, quae ipsos habere contigerit, etiam in scriptis medio iuramento, etiam per edicta, & bannimenta, sub censuris, & pecuniarijs, etiam corporalibus eius arbitrio imponendis, & infligendis poenis mouendi, & inquirendi, inobedientes, seu contrauenientes quoscunque puniendi, & coercedi. Necnon omnes quacunque dignitate praeditos, & cuiuscumque ordinis, gradus, & conditionis existant, qui absque solutione dicti vestigalis Frumenta, & blada huiusmodi, tam extra statum Ecclesiasticum, quam de Prouincia ad Prouinciam, & de loco ad locum extrahere ausi fuerint, simpliciter, & de plano, necnon manuregia, & sine strepitu, & figura iudicij sola facti veritate inspecta inquirendi, & procedendi, & ad poenas contra extrahentes inflictas, tam per literas felicis recordationis Pij iij. & Pij v. aliorumque Rom. Pontificum praedecessorum nostrorum, quam per proclamata ipsius Thesaurarij, seu Annonae praefecti edita, & edenda condemnandi, ac in eas incidisse declarandi, & etiam dictas poenas quoties, & quando iuxta facti qualitatem ei videbitur remittendi, seu componendi, ceteraque opportuna, & necessaria gerendi, Commissariosque cum simili, vel limitata potestate constituendi, & destinandi, ceteraque omnia faciendi, & exequendi in praemissis, & circa ea necessaria, & opportuna. Inhibentes propterea omnibus Legatis, etiam de latere, eorumque Vicelegatis, ac tam Almae Vrbi nostrae, quam aliarum Prouinciarum, Ciuitatum, & locorum nobis, & Sanctae Romanae Ecclesiae mediate, vel immediate subiectorum Gubernatoribus, ceterisque officialibus per ditionem nostram Ecclesiasticam constitutis, ne posthac super praemissis omnibus, & singulis absque dicti nostri Thesaurarij licentia sese ingerere, seu interponere debeant, nec eundem Thesaurarium nostrum, seu deputandos ab ipso Ministros, & Commissarios circa praemissa impediunt, vlloue modo, vel obtentu, remorentur, vel molestant, immo eius, & eorum nomine requisiti, illi, & illis desuper opportune faueant, & assistant, eiusque, & eorum mandata, aut alias ordinationes seruari, & ad effectum perducere procurent. Ac decernentes irritum, & inane quicquid seorsum super his per quoscunque scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus, regulisque Apostolicis, ac Prouinciarum Ciuitatum, & locorum praedictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, exemptionibus, & indultis Apostolicis illis eorumque personis per quoscunque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac ex causis quantumuis grauibus, & onerosis, ac cum quibusvis irritantibus, & alijs decretis quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis (quibus omnibus, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus) ceterisque contrarijs quibuscunque: aut si aliquibus communiter, vel diuim a praedicta sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam,

Vestigalis impositio.

Thesaurarius deputatur exec.

Immo hodie est Camerae, vt infra in const. 109

Thesaurarij facultates describendi blada, & contrauenientes coercedi, & c.

Officiales status Ecclesiae non intro mittant se in praemissis, sed requiriti, & assistant Thesaurario, & eius ministris.

Decretum irritum.

Clausula derogatoria.

N N

& ex

& expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, vt presentium trad...

M. Datarus.

Ca. Glorierus. A. de Alexijs.

Registrata apud Casarem Secretarium.

IX

Facultates Prioris generalis, ac Fratrum, & Monialium Ordinis Eremitarum...

Privilegia autem istorum Fratrum, & aliorum Mendicantium vide sup. in Pij v. conf. 14.

Exemptionem vero Monialium ab istis Fratribus Congregationis Lombardiz, habes infra in conf. 61.

REGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. DVM ad vberes salutiferosque fructus, quos benedicente Domino sacer dilectorum filiorum fra...

Cl. huius ord.

Facultas datur Praeribus, & Monialibus ordinis S. Aug. bona etia...

tractus, seruatis supra narratis, pro tempore facti, & per dictum Priorem generalem ratificati fuerint, vt praesertur, seu consensus eiusdem Prioris generalis interuenerint, easdem locationes, concessiones, venditiones, alienationes, & contractus, ac indefecuta quaecunque, Necnon instrumenta, & scripturas desuper pro tempore confecta approbamus, & confirmamus, ac perpetuae firmitatis robur obtinere debere statuimus, omnesque, & singulos, tam iuris, quam facti defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem quomodolibet supplementis. Decernentes quoad utilitatem, seu commoditatem Monasteriorum, Domorum, & locorum praefatorum assertioni duarum partium ex tribus partibus Frater, vel Monialium illius loci, cuius bona erunt, postquam ratificatio facta fuerit, illasque, & illa, necnon praesentes, & in eis contenta validas, & efficaces, ac valida & efficacia perpetuo fore, necnon ab omnibus obseruari debere, ipsosque, & cum eis contrahentes praefatos, super praemissis, & indefecutis quibuscunque per quoscunque quauis auctoritate quomodolibet molestari, vel impediri non posse: Necnon irritum, & inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Ioanni Episcopo Albanen. Cardinali de Montepolitano nuncupato, ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini Protectori, & Alexandro Patriarcha Alexandrin. Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, ac Bartholomaeo Episcopo Amerin. Cancellario Apostolicae Regenti, nunc, & pro tempore existentibus per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecunque vbi, & quando opus fuerit requisiti, solemniter publicantes, eisque, & eorum cuilibet in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant easdem praesentes, & in eis contenta quaecunque ab omnibus, quos illa concernunt, integre, & inuiolabiliter obseruari: Non permittentes eos, aut eorum aliquem desuper contra earundem praesentium tenorem quomodolibet indebite molestari; Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia (appellatione postposita) compescendo, legitimisque super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus fel. rec. Bonifacii Papae viij. praedecessoris nostri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas, quis vigore praesentium ad iudicium non trahatur, & alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis; necnon quibusuis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmiter alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis quibusuis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiam Motuproprio, ac alijs quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innouatis: quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, ac totis eorum tenoribus specialis, specifica, indiuidua, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dum taxat, specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrarijs quibuscunque, seu si aliquibus communiter, vel diuim ab eadem sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris, die quinta Septembris, millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, Pontificatus nostri Anno primo.

Confirmatio alienationum huiusmodi, seruatis praemissis.

Decretum iterans.

Executorum deputatio, & fac.

Clausula derog.

F. de Torres. A. Stephanellius.

X

Facultates quinque Cardinalium Deputatorum, super recognitione Indicis, & expurgatione librorum prohibitorum.

De hoc Indice habes sup. in Pij 4. conf. 99. Dominici gregis, fol. 803. Et ibi notauimus de materia.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Dilectis filijs Gulielmo Sancti Laurentij in Panisperna Sirlato, Gabrieli S. Martini in Motibus Paleoto, Archangelo S. Casarei Theanen. Felici S. Hieronymi Illyricorum de Montealto, & Vincentio S. Nicolai Iustiniano nuncupatis, presbyteris Cardinalibus salutem, & Apostolicam benedictionem. VT Peltiferarum opinionum disseminandarum omnis tollatur occasio, & conscientiarum tranquillitati, quantum in nobis est, consulatur, vehementer cupimus Indicem librorum prohibitorum in eam formam primo quoque tempore redigi, vt Christiane fideles intelligant, quos libros tuto legere possint, & a quibus abstinere debeant, neque vllus cuiquam super ea re scrupulus, aut dubitatio relinquatur. Cuius rei quoniam vobis cura ab hac sancta Sede mandata est, vt in suscepto munere maiori cum auctoritate versari, idque liberius atque expeditius ad finem, Deo fauente, perducere valeatis, & praeterea hoc opus remotis aliorum expurgationibus, quae diuersitate afferre possent, in publicum vniformiter prodeat, omnes, & quascunque facultates ad omnia in praescripta cuiuscunque status, ordinis, & conditionis personis a praedecessoribus nostris, & praedicta Sede ex quibusuis causis, ac sub quibuscunque tenoribus, & formis concessas reuocantes, & abolentes, neminique posthac quocunque modo suffragari debere, necnon irritum, & inane quicquid secus super his per quoscunque scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernentes, vobis, quorum fides, prudentia, & experientia satis perspecta est, seu maiori vestru parti, vt etiam adhibitis spectatae fidei viris sacre Theologiae, & Canonum peritis secularibus, & regularibus, quibus solis, & adhuc durat effectus librorum prohibitos tenendi, & legendi licentia tribuere possitis, omnes, & quascunque obscuritates, & difficultates in ipso Indice, & eius regulis exortas, & ipsemerges declarare, aperire, & definire, libros hereticorum aut suspectorum, aut quoquo improborum scriptorum expurgare, quos lib...

Index librorum prohibitorum confectus fuit per patres a synodo Tridentina deputatos, & confirmatus a Pio 4. vti eius censu, 99.

Hic autem Pbr. ad recognoscendum, & declarandum talem Indicem, & expurgandum libros prohibitos, deputatus est facultatibus hic expressis, quae Card. n. les, hic numeratas.

bro prohibendos prohibere, quos permittendos esse censebitis permittere, in eo Indice non comprehensos reponere, permisos tollere, venales qui videbuntur vbiq; locorum, etiam prohibere, prohibitos, ac peritiorum opera expurgatos, & a vobis probatos, legendos, & tenendos permittere, quæ videbuntur adtere, mutare, supplere, & emendare. Vtque res ipsa facilius, vtiliusq; peragatur, vniuersis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, cæterisque locorum ordinarijs, & præterea doctoribus, Magistris, Bibliopolis, Impressoribus, Librarijs, Mercatoribus, Gabellarijs, alijsque omnibus cuiuscunque gradus, ordinis, aut dignitatis, vt in omnibus, quæ ad dicti Indici explicationem, reformationem, & directionem pertinere videbuntur, vobis prorsus obtemperent, vestramque sine vlla refragatione iurisdictionem, & auctoritatem sequantur, sub poenis, & censuris arbitrio vestro imponendis præcipere, cæteraque omnia eodem pertinentia, & alijs super ijs necessaria, & opportuna, prout vobis in Domino animarum saluti, & tranquillitati videbitur expedire facere, & exequi valeatis, plenam, & liberam auctoritatem, & facultatem concedimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem harum literarum exemplis, manu Notarij publici, aut Secretarij vestri subscriptis, & sigillo alicuius vestrum munitis eandem prorsus vbiq; fidei adhiberi, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, abolitionis, decreti, concessionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ, apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo secundo. Idibus Septembris, Pontificatus nostri Anno primo.

M. Dat.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

Registrata Apud Cæsarem Secretarium.

XI.

Ampliatio Indulgentiarum à Pio V. Confraternitatibus Doctrinæ Christianæ concessarum.

Hanc concessioem habes in Pij 5. const. 156. Ex debito Pastoralis, fol. 1163.

Alias autem Indulgentias istæ Pont. concessit, vt in const. seq.

REGORIVS Papa xij. Vniuersis Christianis presentes literas inspecturis salutem, & Apostolicam benedictionem.

ILLIVS qui pro gregis Domini Saluationem in ara Crucis immolari non abnuat, vices licet immeriti gerentes in Terris omni studio circa salubrem Reip. Christianæ directionem, & augmentum intendimus, & vt ad ea Christiani vora facilius concurrant, ipsos Christianos spiritualibus muneribus inuitamus, Cum itaque sicuti nuper accepimus. Dudum fel. record. Pius Papa V. prædecessor noster per suas literas omnibus, & singulis vtriusque sexus Christianis tunc expressis, qui essent descripti in Societatibus, seu Confraternitatibus, ad pueros, & alios Christianos in bonis moribus, & doctrina Christiana erudiendos, in quocunque loco deputatis, seu deputandis, ac pueros, & Christianos rudes huiusmodi in præmissis bene instruerent, & qui ab eis instruerentur, in eisdem certis diebus, & temporibus tunc expressis, quadraginta dies de iniunctis eis poenitentijs Apostolica auctoritate relaxauerit, prout in dictis literis quas idem prædecessor perpetuo valere decreuit, plenius continetur. Nos tam piæ, & nunquam satis laudandum opus amplioribus, etiam gratijs, & spiritualibus muneribus prosequi volentes, dictos quadraginta dies, ad centum dies, auctoritate Apostolica tenore præsentium extendimus, & ampliamus, ita quod personæ prædictæ, præmissa adimplendo non solum dictos quadraginta dies, sed centum dies Indulgentiæ præfatis rudes, & temporibus, vt præfertur in totum consequantur, & cõsequi possint. Præsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Volumus autem, vt præsentium transumptis, manu alicuius publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius in dignitate Ecclesiastica constituti munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si foris exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Romæ, apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die xxi. Octobris. 1572.

Pontificatus nostri Anno primo.

Cæ. Glorierius.

XII.

Indulgentiæ pro Confratribus Societatum Doctrinæ Christianæ.

Ad quod vide const. præcedentem.

SANCTISSIMVS D. N. Gregorius Papa XIII. per literas suas sub dat. Tusculi Anno Domini, millesimo quingentesimo septuagesimo sexto, vj. Kal. Iunij, Anno quinto. Concessit omnibus, & singulis vtriusque sexus Christianis, qui in dictam Confraternitatem, Doctrinæ Christianæ, ex nunc deinceps intrauerit, in eorum ingressu huiusmodi, quotiescunque peccata sua confessi fuerint, & sacram Communionem receperint, decem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis poenitentijs.

Item

Item concessit dictis Confratribus vtriusque sexus si confessi fuerint, & receperint sacram Communionem, decem annos, & totidem quadragenas bis in anno.

Item concessit dictis Confratribus descriptis, & describendis centum annos Indulgentiæ quotiescunque in huiusmodi sancto exercitio se occupauerint.

Item dictis Confratribus quotiescunque se in vnum congregauerint, & de rebus ad promotionem & felicem successum institutionis puerorum in doctrina pertractauerint, centum dies de iniunctis eis, seu alias quomodolibet debitis poenitentijs in Domino misericorditer relaxauit.

Item dictis Confratribus qui singulis annis semel iuxta determinationem & prouidam ordinationem suorum Superiorum vere poenitentes, & confessi sacram Communionem receperint, necnon eisdem similiter contritis & poenitentibus pro tempore decedentibus, in cuiuslibet eorum mortis articulo plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam & remissionem misericorditer in Domino concessit & elargitus est. Dictis literis perpetuis futuris temporibus duraturis.

Cæ. Glorierius.

XIII.

De clausura Monialium, & eleemosynis eis præstandis.

Ad quod vide etiam Concil. Trid. sess. 25. cap. 5. de Reg. & Mon. & supra Pij. V. const. 8. circa fol. 930. & const. 22. Regularium, fol. 952. & ibi notauit.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. DEO sacris virginibus, quæ contemptis illecebris sæculi, diuini se obsequijs manciparunt, æquissimum est præcipua quadam a nobis ac singulari sollicitudine prouideri, tum vt ab eis omnia, quæ sanctum ipsarum propositum impedire possent, remoueantur tum etiam vt eis in cultu Dei castè ac religiose permanentibus, quæ ad victum necessaria sunt, subministrentur.

Et quidem post sacri Concilij Trid. decretum quo constitutio fel. re. Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri quæ incipit, Periculoso, renouatur, prohibens ne aut ipsis monialibus ex monasterijs suis egredi, aut vlli cuiuscunque sexus, aut ordinis personæ ad eas ingredi liceat, Et præterea vniuersis Episcopis præcipitur, vt in omnibus monasterijs sibi subiectis, in alijs vero sedibus Apostolicæ auctoritate clausuram sanctimonialium, vbi violata diligenter restitui, vbi vero inuiolata, conseruari maximè procurent, Pæ memorie Pius Papa V. etiam prædecessor noster victui quoque & necessitatibus ipsarum prospicere cupiens, cum superiora illa approbasset, atque innouasset, eademque omnia etiam in monialibus quacumcunque militiarum etiam Hierosolymitanæ, omnibusque alijs tacite vel expresse religionem professis, quocumque nomine censerentur locum habere decreuisset, ne illæ quicquam detrimenti in necessitatibus suis hac occasione paterentur, etiam præcepit locorum ordinarijs, & superioribus earum, vt fidelium eleemosynas per conuersas non professas, vel professas quidem, sed ætatis saltem quadraginta annorum, & iam pridem conuersas, quæ in domibus contiguis, extra tamen monasterium degerent, colligendas curarent, ita tamen vt prædictæ conuersæ neque clausuram aliarum monialium, nisi in casibus permisis ingredierentur, nec ex illis ipsis habitationibus suis ad tales eleemosynas colligendas sine permisso ordinarij, aut superiorum suorum exire possent. Quod si ne hoc quidem sufficere videretur, idem Pius prædecessor mandauit ipsis ordinarijs & superioribus vt negocium darent aliquibus personis pijs tales eleemosynas colligendi, aliaque arbitrato suo prospicerent quæ ad subleuandam monialium inopiam expedire iudicaret.

Cum autem, sicut accepimus, multæ Moniales, etiam quæ tertiarie vocantur, sub solèni Religionis voto, perpetuaque clausura degentes, aliaque talibus literis comprehensæ, & in ipsa clausura permanentes multis præterea ad se sustentandas, necessarijs egeant, neque vsque ad hoc tempus vilo sufficienti remedio earum necessitatibus subuentum sit. Quin etiam alie tertiarie citra vllum solemne hucusque votum viuant, quæ ad suas, suorumue domos neutiquam rediturae essent, sed sub solemni religionis voto, & clausura prædictis permanerent, si earum congrue sustentationi prouideretur, nos, qui illas necessarijs rebus destitui nolumus, certioresque facti sumus in multis ciuitatibus, oppidis, villis, aut alijs locis tam in ecclesijs, & monasterijs, quàm hospitalibus, collegijs, confraternitatibus, & alijs locis pijs, etiam quæ a priuatis hominibus, tum ecclesiasticis, tum laicis multas ac diuersas eleemosynas Christi pauperibus erogari: considerantes in eiusmodi personas vel in primis exercendâ esse charitatem, quæ voluntaria paupertate suscepta ab omni hominum commercio segregatæ Deo seruiunt, & assiduis precibus iram ipsius ob peccata conceptam, a Christiano populo deprecantur, illud quoque cogitantes, si eis ad tales eleemosynas petendas ad loca prædicta conferre se liceret, vix fore, vt prædicta monasteria, ecclesie, loca, ac personæ eis singulis non tantum saltem tribuerent, quantum singulis alijs pauperibus eodem concurrentibus solent, vniuerso illi Deo deuotarum mulierum generi de opportuna ac sufficienti subuentionis auxilio prouidere cupientes.

De nobis attributæ potestatis plenitudine statuimus, & ordinamus, vt omnes, & quicunque Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, Episcopi, & alij Ecclesiarum Prælati, necnon Abbates, Priores, Præpositi, & alij Ecclesiarum Patriarchales, Primaticales, Metropolitanas, cathedrales, & alias ecclesias, necnon monasteria, prioratus, præposituras, canonicatus, præbendas, dignitates, personatus, administrationes officia, cæteraque beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura, secularia & sancti Benedicti, sancti Augustini, Cisterciensium, Cluniacensium, Præmonstratensium, Cartusien. Camaldulensium, sancti Basilij, Casinensium, alia sanctæ Iustiniæ, Montis Oliueti, sancti Saluatoris, ac Lateranen. & Cruciferorum, seu fratrum sancti Hieronymi, necnon prædicatorum Minorum, Minimatorum, & Carmelitarum, Eremitarum eiusdem sancti Augustini, Seruorum beatæ Mariæ sanctæ Claræ, & quoruncunque aliorum tam virorum, quàm mulierum etiam mendicantium ordinum, & congregationum, & militiarum regularia, etiam de iure patronatus laicorum etiam Nobilium Ducum, Regum, & aliorum Principum existentia in

Confessionisque & communionis.

Exercitij doctrinæ Christianæ.

Et Congregationis Confratrum.

Et in articulo mortis.

Concil. Trid. decretum istud habes i. sess. 25. c. 5. de Reg. & Mon.

Pij v. const. ista habes sub. f. 930. nu. 8.

Causa huius est.

Clausula derogatoria.

Pius 5. Concessit Indulgentiam 40 dierum Confratribus instruendis in doctrina Christiana, vt sup. eius const. 156.

Hic vero Pont. ampliat ipsas in du, ad centum dies.

Indulgentiæ concessæ Confratribus tempore ingressus in societatem.

Applicatur Monialibus clausuram seruanti- bus, medicas eleemosynas, pro Christi pauperu victu, & vestitu destinatarum, & erogandarum.

titulum, commendam, administratioem, & alias quomodocunque obtinentes, necnon rectores, gubernatores, confratres, administratores, ceterique omnes, qui ratione illorum, necnon capitulorum, conuentuum, mensarum, hospitalium etiam laicorum, & per laicos administrari solitorum, Christianidelium confraternitatum, scholarum, collegiorum, ac aliorum piorum locorum quocunque nomine nuncupatorum, & in quibusvis mundi partibus consistentium, quae singulis annis, mensibus, hebdomadis, vel diebus ex ecclesiarum, monasteriorum, prioratum, officiorum, dignitatum, & beneficiorum, ac congregationum, hospitalium, confraternitatum, scholarum, collegiorum, piorum & aliorum locorum praedictorum fructibus, redditibus, & prouentibus, pauperibus Christi aliquas eleemosynas in pane, frumeto, farina, vino, eduljijs, pecunia, seu alijs ad victum vel vestitum pertinentibus, etiam ad supplicationem & preces, & per cedulas & bolettina, aut alias distribuere, & elargiri ab immemorabili tempore consueuerunt, aut alio quocunque iure tenentur ex dictis fructibus, redditibus, & prouentibus, & quoad hospitalia praedicta ex ijs, quae seruata in illis actuali hospitalitate supersunt, seu supererint, necnon quacunque personae particulares etiam laicae, vel vniuersitates etiam laicorum, quae testamento, vltima voluntate, vel alia dispositione, etiam inter viuos, aliquas tales eleemosynas facere tenentur, dimidiam partem omnium, & quarumcunque eleemosynarum, & largitionum huiusmodi quocunque nomine nuncupatarum, quocunque tempore, & modo distribui solitarum, etiam si speciali nota dignae, & secundum pias defunctorum, aut aliorum voluntates sub certa forma ab eis in testamento, vel alia quacunque dispositione distribuendae sint (dum modo non in certas personas, nec ad certos vsus pios alios quam victus, & alimenta pauperu distribuuntur) qui buslibet praedictarum Monialium etiam Tertiariarum sub soleni religionis voto, & perpetua clausura de caetero viuentibus, & in terris & locis quorum pauperibus huiusmodi eleemosynae distribuuntur, consistentibus, vere, realiter, et cum effectu, et absque vlla eleemosynarum et largitionum huiusmodi petitione, exactione, et co-quisitione, aut alia desuper a nobis expectata iussione, aut mentis nostrae declaratione, ac quibusvis mora, subterfugio, ac exceptione cessantibus, et eiectis, dare atque distribuere omnino teneantur, et quam dimidiam partem nos illis applicamus:

Ordinarij locorum exigant, & applicent, & distribuunt hmoi eleemosynas.

Ve autem praemissa omnia cum charitate, & pietate procedant, & efficaciter suum effectum sortiantur, vniuersis & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis & alijs locorum Ordinarijs per Apostolica scripta mandamus ut quique per se vel alium seu alios ad praesentium executionem in suis ciuitatibus, & diocesis procedens, ab Ecclesijs, Monasterijs, Hospitalibus, Confraternitatibus, Scholis, Collegijs, locis, & ecclesiasticis ac laicis personis praedictis, etiam quomodolibet exemptis, dimidium eleemosynarum huiusmodi exigant, ac pro portione, vt ordinarijs ipsis locorum aequum esse videbitur, singulis pauperum Monialium etiam Tertiariarum monasterijs huiusmodi suarum ciuitatum, & diocesium, etiam si alijs superioribus subiectae sint, cum effectu distribuatur. Nos enim eisdem locorum ordinarijs etiam tanquam Apostolicae sedis delegatis, ac cuiuslibet illorum tam per se quam alium vel alios praemissa faciendi, ac etiam contradictores quoslibet & rebelles per poenas pecuniarias eorumdem Ordinariarum, & cuiuslibet illorum arbitrio infligendas & applicandas, ac in subsidium sententias, censuras & poenas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris & facti remedia quacunque appellatione postposita respectiue compescendi, auxiliumque brachij saecularis inuocandi, aliaque in praemissis & circa ea necessaria & opportuna faciendi, gerendi, mandandi, & exequendi, plenam & liberam facultatem, & auctoritatem concedimus, & impartimur.

Con sanguineofque Monialium & alios horrentur, vt eisdem Monialibus charitatie subueniant.

Insuper, quia valde rationi consonum est, vt etiam ij, qui ipsis Monialibus etiam tertiarijs indigentibus praefatis consanguinitate aliqua sunt coniuncti, aliquid in praemissis subsidium conferant, cum ratio sanguinis, & debitum charitatis & honestatis id postulet, singulis locorum Ordinarijs committimus, vt omni eos officio & diligentia monere, eisque persuadere studeant, parentes vero & fratres ac alios, ad quos illas, si in saeculo permanissent, dotare pertineat, vel ad quos bona & successiones deuenierunt, & qui si eas nuptui tradidissent, multo amplius, quam ingredientibus monasterium dedissent, vel qui si eas nunc domi retinerent, vel si ad illorum domos redirent, eas alere tenerentur, quibuscunque vijs ipsis beneficijs inducant, vt Monialibus etiam tertiarijs praedictis iuxta eorum facultates charitatie subueniant, scituri id sibi etiam ad animarum salutem plurimum profuturum.

Declaratio constitutionis Pij v. editae circa conuersas profesas & no profesas. Quam habes supra fol. 930. n. 8.

Ceterum quod attinet ad Conuersas profesas, quas praedictus Pius praedecessor per praedictas litteras sub certis conditionibus ibi contentis permittit posse manere extra monasteria pro colligendis eleemosynis, eisdem locorum Ordinarijs iniungimus, vt quibus monasterijs praedictarum monialium quotidianis laboribus computatis, supra dicta, vel alia qualibet ratione de sufficienti subuentione, & sustentatione prouisum esse cognouerint, easdem Conuersas sub eadem clausura cum alijs Monialibus reducant, neque a suis monasterijs amplius exire permittant: Conuersas vero non profesas, & profiteri nolentes dimisso habitu domum remittant, neque alias in futurum, nisi professionem suo tempore emissuras, atque sub perpetua clausura mansuras in monasteria huiusmodi recipi permittantur. Quod autem idem Pius praedecessor statuit de caetero nullas alias Conuersas profesas recipi amplius etiam de consensu suorum Superiorum posse, ita esse intelligendum declaramus, praeter illas Conuersas, quae extra monasterium in domibus contigujs degerent. Eleemosynarum vero praedictarum contributionem, & applicationem durare, & valere decernimus, ac suos effectus ad plenum sortiri debere, donec numerus Monialium etiam tertiariarum huiusmodi (quem per ipsos locorum ordinarios etiam in monasterijs ab eorum cura, & regimine quomodocunque exemptis, cum illarum Superiorum interuentu stabiliri, & ordinari, neque supra illum numerum alias recipi posse, etiam de consensu Superiorum suorum, volumus, & mandamus) ita imminutus fuerit, vt reliquae Moniales & tertiariae ex proprijs redditibus monasteriorum ipsorum, vel consuetis eleemosynis se commode sustentare queant: super quo eorundem ordinariarum conscientiam oneramus: ita tamen, vt decedentibus singulis ex tribus earundem Monialium partibus, tertia quoque earundem eleemosynarum partis distributio, & sic successiue in totum extinguatur, atque in pristinum statum sub debitis aut solitis oneribus reuertantur, & remaneant. Declaramus praeterea nullis Monialibus etiam tertiarijs licere habere ostium, per quod ex monasterio introiri possit ipsarum Monialium Ecclesiam exteriorem, in quam saecularibus ad Missas & diuina officia patere solet accessus, sed omnino muro ostruendum: neque eidem licere Monialibus etiam tertiarijs egredi a ianua monasterij, quae est pro clausura ipsius monasterij etiam ad claudendum aliam vltiorem ianua, qua patere solet aditus saecularibus venientibus vel ad

rotam

nam, vel ad crates, seu loca colloquijs destinata, quae vulgo parlatoria vocantur, vel ad pulsandum ipsam inuicem clausura: quae loca, cum saltem pro causis praedictis patere soleant saecularibus, extra clausuram censerit debet, etiam quo tempore clausa sunt. Insuper quoscumque dominos & magistratus temporales in Domino honoramus, monemus, & requirimus, vt ad omnem ipsorum ordinariarum, aut alicuius ipsorum petitionem, vel simplicem requisitionem illis in praemissis assistentes omnem opportunum fauorem, & auxilium praestent, & exhibeant. Ipsi denique Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum ordinarijs praecipimus & mandamus vt has praesentes nostras litteras (quarum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis & sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis eandem vbique fidem in iudicio et extra adhiberi debere volumus, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensa) singuli in sua ciuitate & diocesi publicent, ac publicari, easque iuxta earum continentiam, & tenorem vna cum praedictis ac alijs praedicti Pij v. & aliorum praedecessorum nostrorum litteris, & constitutionibus, & iussionibus pro integra clausura & instauratione, custodia, & firmitate editis inuolabiliter obseruent, & obseruari faciant. Non obstantibus tenentur, & aliorum voluntatibus, ac fundationibus, & Bonifacij praedicti de vna, & concilij generalis de duabus non tamen tribus dietis, ac quibusvis alijs Apostolicis, necnon in prouincialibus & synodalibus concilijs editis specialibus vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis ecclesiarum, monasteriorum & illorum ordinum hospitalium, militiarum, confraternitatum, collegiorum, & aliorum, piorum locorum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, priuilegijs quoque indultis, exemptionibus, libertatibus, gratijs & litteris Apostolicis ecclesijs, monasterijs, & ordinibus, hospitalibus, confraternitatibus collegijs, & pijs locis, ac eorum superioribus, & personis sub quibuscunque tenoribus, & formis ac cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere vel in specie, ac alias quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & pluries innouatis, etiam si in eis caueatur expresse quod illis nisi sub certa inibi expressa forma, aut alias derogari non possit: quibus omnibus & singulis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quouis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum inferrentur, praesentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, haec vice duntaxat specialiter & expresse derogamus contrarijs quibuscunque: aut si supra dictis vel quibusvis alijs ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat haec paginam nostrae ordinationis, statuti, applicationis, concessionis, impartitionis, commissionis, inunctionis declarationum, decreti, voluntatis, onerationis, horrationis, monationis, requisitionis, praeccepti, mandatorum, & derogationis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationis omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Dominus tempore praesentis, ordinarijs. Ordinarij facite publicari & obseruari hanc clausuram.

Clausula derog.

Datum Romae apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, Tertio Kalendas Ianuarij, Pontificatus nostri Anno Primo.

M. Datarius.

C. Glorierius.

A. de Alexis.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo tertio, Indictione prima, die vero vigesima prima mensis Ianuarij, Pontificatus sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papae XIII. Anno Primo, Retroscriptae litterae Apostolicae affixa, & publicatae fuerunt in valuis Principis Avstoloru de Vibe, sancti Ioannis Lateranensis, Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, vt moris est, per nos Scipionem de Odauianis, & Alexandrum Astancollum Cursores Apostolicos, Petrus Sprengerius Magister Cursum.

Publicatio.

XIII.

Vestigal Quareni quinquaginta librarum carnis Suinae, a Pio V. pro bello contra Turcas impositum, reducit hic Pontifex ad scuta triginta millia, illudque vna cum subsidio Triennali a Communitatibus exigi mandat, Et immunitates pro eisdem quinquaginta carnis Suinae, a Pio V. reuocatas, omnibus restituit.

Pro extinctione autem istius Vestigalis erexit Montem Prouinciarum vt infra in const. 41. Pro paterna.

Vestigal Quareni carnis fuit generaliter introductam a Iul. 3. vt supra in eius const. 37. Nuper fol. 33. & ibi notauit.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. SI Praesentis temporis, & reru huius sedis conditio pateretur, libentissime facturi fuimus & naturae & consilij nostri ductu, vt non modo nullis nouis impositionibus nostris, & sanctae Romanae Ecclesiae subditos grauaremus, sed vetera potius & ab alijs imposita onera demeremus. Quonia vero propter grauisimas eiusdem sedis necessitates id agere nobis non licet, illud saltem attente volumus opportuna ratione prouidere, vt quae imposita sunt onera leuiora, & minora reddantur, & ita aequaliter sint inter omnes distributa: vt ne plures pauperes grauarentur, quos in primis oportet omni industria subleuare. Proinde felicis recordationis Pius papa v. praedecessor noster cogitans pro conseruatione, & progressu sacri foederis Deo

Pius v. auxit vestigal quareni carnis, reuocando immunitates cuiuslibet coefferis pro lib. 50 carnis suinae, & hoc vestigal ab omnibus exigi mandauit.

ris Deo auctore contra Turcas iniungentes sumptus faciendos esse, ut aliquam ad eum usum pecunia firmam conficeret, immunitatem quinquaginta librarum carnis suinæ ante cultibet personæ in statu ecclesiastico concedi solitam cassauerit, & reuocauerit: decernens tam pro huiusmodi quinquaginta libris, quam pro alijs omnibus animalibus (hæc duntaxat exceptis) vestigial quaterni carnis solui in posterum debere: Et deinde dictum vestigial quaterni carnis, simul cum augmento ex ea reuocatione immunitatis proueniente, quibusdam mercatoribus, sub certis modo, & forma concesserit, & locauerit, ea tamen conditione, quod anno primo locationis elapso Camera Apostolica posset dictum augmentum per seipsam recuperare, ac alias prout in instructo contractus in Camera Apostolica desuper confecto latius continetur. Nos dicto iam anno elapso considerantes si augmentum prædictum eo modo quo impositum fuit remaneat exigendum, in hoc rusticos, & alios pauperes valde grauatum iri, qui eiusmodi carnis ut plurimum sustentantur: deinde vero eosdem conductorum, commissariorum, & aliorum huiusmodi exactorum non paruis expensis, ac molestijs assidue subiacerent nullum opportunum ei rei remedium adhiberi posse censuimus, quam si prædictum augmentum quadraginta millium scutorum excedens ad minorem summam reducatur, & sic reductum, cum trienniali subsidio coniungatur. Itaque de nobis attributa potestatis plenitudine augmentum ipsum ratione librarum quinquaginta carnis, ad triginta millia scutorum monetæ auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo reducimus, & in subsidium triennale transfundimus, eique perpetuo applicamus, & incorporamus. Ita ut simul cum ipso subsidio trienniali ab ijs a quibus debetur iuxta taxam in eadem Camera Apostolica factam, vel faciendam, post hac per eiusdem subsidij exactores exigatur. Volentes ac præsentium auctoritate iubentes, immunitatem carnis suinæ, quoad quinquaginta libras prædictas omnibus in integrum restitui debere: necnon irritum & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca mandamus dilecto filio nostro S. R. E. Camerario, ac eiusdem Camere Apostolicæ Clericis, & Præsentibus ut has nostras literas in acta, & libros eorum referri, & describi, ac omnia in eis contenta obseruari inuoluntate faciant, taxamque omnibus ad quos pertinet ad modum triennialis subsidij, constituant, & adscribant: contra dictores quoslibet, & rebelles, ac solvere recusantes per ecclesiasticas sententias, censuras, & poenas, ac alia iuris & facti remedia in similibus adhiberi solita, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus præmissis ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon quibuscunque etiam dictæ Camere iuramento confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis & literis apostolicis quibusvis personis sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibusque, & alijs decretis in genere vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & in nouatis (quibus omnibus etiam si de illis eorumque totis tenoribus, specialis, & inuoluntate expressa, & inuoluntate mentio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus) hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hac paginam nostræ reductionis, transfusionis, applicationis, incorporationis, voluntatis, iustitiam, mandati & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Dat. Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millefimo quingentesimo septuagesimo secundo Kal. Februarij. Pontificatus Nostri Anno Primo.

M. Datarius.

Cz. Glorierius.

Al. de Alexijs.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Admissio, & registratio in Camera Apoll.

Die 30. Martij 1573. Ex decreto Camere Apostolicæ hæc literæ apostolicæ admittæ, & registratæ fuerunt. bpo primo signaturarum Sanctiss. D. N. Papæ apud me inscriptum eiusdem Camere Notarium. fol. 144. Andreas Martini.

X V.

Reductio constitutionum a Pio V. pro Mendicantibus, & alijs Regularibus contra locorum Ordinarios, &c. editarum, ad terminos iuris, & Concilij Tridentini.

Has constitutiones habes sup. fol. 982. nu. 38. Et si Mendicantium, & fol. 999. nu. 46. Ad exequendum, & fol. 133. const. 140. Ad hoc nos decus.

Pius V. priuilegia multa Mendicantibus concessit, ut sup. in not. 32. f. 982.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei; Ad perpetuam rei memoriam. IN ANTA RERVM, & negociorum mole, qua Rom. Pont. ex omnibus mundi partibus assidue præmitur, vix vitari potest, ne aliqua interdum exiliant, quibus postea recognitis necesse est moderatiohis remedium adhibere. Cum itaque alias fec. rec. Pius Papa V. prædecessor noster, auditis grauaminibus, quæ fratribus Ordinum Mendicantium ab Ordinarijs locorum, & parochialium Ecclesiarum Rectoribus, multis modis inferri dicebantur, super sacris concionibus, & lectionibus habendis, confessionibus audiendis, poenitentijs iniungendis, fratribus ad ordines promouendis, celebratione Missarum, cura animarum, sacramentorum ministracione, sepulchris, quarta funeralium, legatis, donationibus, elemosynis, collectionibus, alijsque huiusmodi iuribus, necnon decimis, & diuersis oneribus, ac etiam super statu & regimine sanctimonialium in ipsis fratribus subiectarum; formationem processuum, censurarum publicatione, processionibus, præcedentijs, locorum acquisitione, cæterisque alijs rebus tunc expressis, multa per quasdam suas literas pro dictis fratribus

fratribus non modo statuerit, sed & quæ iam in Concilio Tridentino decreta fuerant ad hæc pertinentia declarauerit, multaque præterea priuilegia eisdem decimo septimo Kalen. Iunij, Pontificatus sui anno secundo, Et de inde ea omnia diuersis alijs ordinibus, & Congregationibus regularium non mendicantium, etiam per modum communicationis, concesserit: Postea per quandam suam constitutionem de Vicarijs perpetuis in parochialibus Ecclesijs vnitis per ordinarios locorum instituendis, & portione illarum Vicarijs assignanda editam, alia super constitutione Fratrum eorundem ad exercitium curæ animarum in eis parochialibus ecclesijs quæ domibus, & locis suis vnita sunt, decreuerit: Demum animaduertens quod ea omnia multis dubitationibus, inuoluta, magnisque difficultatibus obiecta multas magnasque dissensiones, altercationes, & lites inter prædictos locorum Ordinarios, & fratrum ipsorum ordines, non sine graui diuini cultus, & animarum detrimento, ac populorum scandalo concitauerant, contra ac ipse sperabat, & præter suam expectationem, ut qui interdum conquereretur multa aliter alioque sensu a se prolata fuisse, quam literis expressa essent: Cupiens his mederi incommodis primum illa omnia quæ Regularibus aliorum ordinum, quam Mendicantium communicauerat, & secundum præmissa concesserat, motu proprio restrinxerit: Deinde plenius prouidere volens, prioribus literis a se quoad ipsos Medicantes magna in parte moderatis, omnes, & quascunque alias literas, quæ de alijs ordinibus, & congregationibus extra Mendicantium ordines de obseruantia nuncupatos emanauerant, omnino aboleuerit, causas omnes iam de his etiam in Romana Curia pendentes ad se aduocando, lites extinguendo, ac formatos super illis processus latafque sententias annullando, quemadmodum alijs suis literis in registro proxime compertis, nunquam tamen publicatis, plenius continetur. Postremo circa cõsulariorum regularium etiam Mendicantium approbationem iuxta Concilij prædicti decretum faciendam, etiam lectores in Theologia graduatos, & certos alios tunc expressos comprehendere debere declarauerit: Nos hac tanta varietate cognita, quæ etiam ex multiplici literarum, & cõstitutionum editione procedi, præsentibus & futuris discrimibus occurrere volentes, De nobis attributa potestatis plenitudine statuimus, & ordinamus de prædictis, & alijs omnibus literis, & constitutionibus, quæ ab eodem prædecessore eisdem de rebus pro quorumcunque regularium, etiam Mendicantium Ordinibus, & Congregationibus quomodolibet emanarunt, ac omnibus, & quibuscunque in eis contentis, ea deinceps dispositionem atque decisionem pro subiecta materia futuram esse, quæ siue ex iure veteri, siue ex sacris dicti Concilij decretis, siue alijs legitime ante dictarum literarum, & constitutionum editionem erat, et si ipsa non emanassent futura fuisset, ad quam dispositionem & decisionem, suamque pristinum & integrum statum, ac terminum illa omnia reducimus. Quin etiam tollimus, & abrogamus omnia irritantia, & alia decreta, necnon prohibitiones, declarationes, mandata, & quæcunque alia ipsis literis, & constitutionibus apposita, & alias eorum occasione vel causa factis, his nostris statuto, ordinationi, & reductioni aduersantia, quibuscunque illa sint concepta formulis, ac præseruationibus, declarationibus, modificationibus, restitutionibus, mentis attestationibus, derogatorijs, alijsque fortissimis, efficacissimis, & inuoluntate clausulis, etiam motu & potestatis plenitudine similib. & ex certa scientia, etiã pro conseruatione status regularis, & ex quibuscunque alijs vrgentissimis causis quotiescunque roborata. Decernentes illa omnia pro nullis, & infectis haberi, omnesque supradictos illarum visu commodo, & effectu carere. Ac omnes lites, & controuersas, quæ coram quibusvis iudicibus siue ordinarijs, siue commissarijs, etiam causarum Palatii Apostolici Auditoribus, & S. R. E. Cardinalibus, etiam de latere Legatis prædictarum literarum & constitutionum occasione super præmissis iam motæ sunt, necdum decise, aut finite, vel etiam quæ iam decise sunt, si modo tractum habeat successuum easque rursus, & inter quoscunque excitari in posterum contingat, secundum prædictam dispositionem, nec aliter decidendas: Futura vero dubia, & difficultates quocumque, & vbicumque orientur, ad nos & sedem apostolicam vbi & cetera quæ ad decreta dicti Concilij pertinent, quotidie declaratur, omnino referenda esse; Necnon irritum & inane quicquid secus super his per quoscunque scienter vel ignoranter contigerit attentari. Mandamus itaque in virtute sanctæ obedienciæ præsentibus ab omnibus vbique Episcopis, & locorum ordinarijs, necnon ecclesiarum Prælatibus, rectoribus, fratribusque prædictis ac cæteris, ad quos pertinet, semper inuoluntate obseruari. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, conuentuum, domorum, locorum, & ordinum quorumcunque iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam Maremagnum, & Bulla aurea nuncupatis, dictis ecclesijs ordinibus, & congregationibus quomodolibet concessis & confirmatis: quibus omnibus, etiã si de illis eorumque totis tenoribus specialis, expressa, & inuoluntate, & ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur præsentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque cõtrarijs quibuscunque, Vt autem præsentibus omnibus plenius innotescant, volumus earum exempla fieri, & etiam imprimi, illisque Notarij publici manu, & Curie ecclesiasticæ, vel Prælati, aut personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigillo obsignatis, eandem illam prorsus fidem in iudicio, & extra illud vbique locorum adhiberi, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si essent exhibitæ vel ostenæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ ordinationis, statuti, reductionis, oblationis, abrogationis, decreti, mandati, derogationis, & voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Dat. Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millefimo quingentesimo septuagesimo secundo Kal. Martij. Pontificatus Nostri Anno Primo.

M. Datarius.

Cz. Glorierius.

A. de Alexijs.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini nostri Iesu Christi, millefimo quingentesimo septuagesimo tertio, indictione prima, die vero vigesima tertia mensis Martij, Pontificatus Sanctissimi Domini nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno Primo, Retroscriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum Principis Apostolorum, & Sancti Ioannis Lateranenensis de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi

Flora,

Et illa excedit ad alios ordines regulares, ut sup. ibidem in fi.

Et alia ordinavit circa deputacionem Mendicantium in Parochialibus, ut supra in eius cõf. 46. f. 999

Sed postea alia decreuit, ut hic. & in illius constit. 135. fol. 113. & const. 140. f. 115

Hic autem Pontificatus omnes prædictas constitutiones Pij v. reducit ad terminos iuris, & Concilij Tridentini.

Dubiorumque futurorum declarationes Sedi Apostolicæ referuat.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Publicatio.

Flora, per nos Ioannem de Soya, & Marcum Antonium Brutum, eiusdem Sanctissimi Domini Nostri Patris Curiores.

Antonius Ludouicus Magister Curforum.

XVI.

Applicantur Hospitali Hierosolymitano, elemosynae erogatae, & erogandae, pro Hospitali Corcyren, olim deputato pro curandis infirmis Christianae classis contra Turcas, vt supra in const. 4. fol. 1198.

Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. CVM dilecti filij Magnus Magister, & Conuentus Hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani, qui insulam Melitam Italiae propugnaculum aduersus Turcas defendendam susceperunt, eamque haecenus strenue & constanter, vt omnibus notum est, tutati sunt, maximis necessitatibus premantur, & grauisimis periculis, quae ab ipsis Turcis eis imminere videntur, expositi sint, decreuimus eos, quibus postumus modis, & rationibus adiuuare. Itaque cum dux & Dominium Venetorum cum Turca pacem inierint, nec amplius Hospitali Corcyrensi pro Christianorum militum subuentione opem & auxilium ferre opus sit: Motu proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberatione nostra quascunque elemosynas, suffragia & subsidia, quae a Christianis fidelibus pro dicto Hospitali Corcyrensi haecenus sunt erogata, & impofteru erogaui contigerit, dictis magno Magistro & Conuentui Hierosolymitano in eorum necessitates exponenda, auctoritate Apostolica tenore praesentium donamus, concedimus, & elargimur: Ac dilectum Hieronymum de Gaette dictae Religionis Conservatorem, & ad nos Oratorem destinatum Collectorem generalem omnium pecuniarum, quae ex elemosynis praedicto Hospitali Corcyrensi iam factis aut faciendis haecenus prouenerunt, & prouenient in futurum cum facultate deputandi per ciuitates, terras, & loca quascunque subcollectores sibi beneuolos tam ordinis sui Hierosolymitani, quam alias personas ecclesiasticas vel seculares, cum facultate ad hoc opportuna, de qua sibi videbitur, harum serie constituimus, & deputamus: Mandantes in virtute sanctae obedientiae omnibus locorum ordinarijs quibus curam colligendi elemosynas pro dicto Hospitali Corcyrensi dedimus, vt visis praesentibus seu earum transumptis authenticis pecunias, & elemosynas praedictas subcollectoribus ipsis religionis Hierosolymitanae sub debita quietantia cum effectu tradant, & consignent, seu tradi & consignari mandent, & faciant, quas sic traditas bene solutas esse volumus, & mandamus. Non obstantibus literis in fauorem dicti Hospitalis Corcyrensis per se. re. Pium V. praedecessorem nostrum, ac nos, vt praefertur, emanatis, caeterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem, quod praesentium transumptis etiam impressis, manu Notari publici subscriptis, & sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae originalibus ipsis adhibetur, si forent exhibitae vel ostensa.

Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die vndecima Aprilis, millesimo quingentesimo septuagesimo tertio, Pontificatus nostri Anno Primo.

Cz. Glorietius.

XVII.

Facultas Iudicum Curiae Capitolij restituendi in integrum litigantes, ad Fatalia decursa, a die Sedis Vacantis Pij V. vsque ad diem Coronationis huius Pontif.

Similem constitutionem fecit Iul. III. quam habes supra fol. 24. nu. 23. & Pius V. fol. 1169. nu. 163.

Gregorius XIII. Motu proprio, &c. CVPIENTES litium compendijs, litigatorumque dispendijs, quantum possumus salubriter consulere, scientes per obitum fel. rec. Pij Quinti praedecessoris nostri Iustitium in Curia Capitolij a die obitus praefati Pij, vsque ad crastinum nostrae Coronationis indictum fuisse, & durasse: proptereaque de lapsu, & cursu instantiarum & fatalium quaestiones & dubia exoriri posse. Motu proprio, &c. Commitimus, & mandamus Senatori, & Collateralibus, alijsque Iudicibus dictae Curiae tam ordinarijs, quam delegatis, & subdelegatis, vt in causis coram eis pendentibus indecisjs, partes ipsas ad prosequendum causas huiusmodi ad tantumdem temporis spatium, quantum superscriptum durauit impedimentum, eorum arbitrio in integrum restituant. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, stilo Palatii, & Curiae praedictae, statutisque, & nouis reformationibus Urbis in contrarium quomodolibet disponen. quibus pro hac vice dumtaxat, & ad huiusmodi effectum, & non alias derogamus, &c. caeterisque contrarijs non obstantibus quibuscunque. Volumus autem quod praesentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & vbique fidei dem faciat in iudicio & extra, & quod copiae impressae subscriptae manu alterius ex dictae Curiae Correctoribus, in iudicio fides adhibeatur, Cancellariae regula contraria non obstante.

Placet. V.

Causa applicatio nis.

Applicatio elemosynarum.

Collectores elemosynarum deputatio.

Clausula derogatoria.

Facultas Iudicij Capit.

Clausula derogatoria.

Sola signatura sufficit.

XVIII.

De electione Syndicorum Senatoris, & Iudicum Curiae Capitolij, ac extractione & mercede Notarij eorundem Syndicorum.

Hoc idem habes in Nou. Stat. Urbis lib. 1. cap. 13. quae Statuta confirmauit hic Pontifex infra in const. 63. Urbem.

Gregorius Papa XIII. Motu proprio, &c. ET si summa ratione per Urbem nostrae antiqua Statuta cautum fuisset, vt Syndici ad Senatorem & Iudices alios Capitolinos, eorumque familiam de gestis & administratis per eos in eorum officio syndicanum, non antea eligerentur quam eorundem Senatoris & Iudicum officium esse expleti eo tamen res progressa est, vt no solum Syndici huiusmodi in initio officij cuiusque Senatoris per summos Rom. Pontifices electi fuerint, sed etiam cum nullum ab eisdem statutis dictis Syndicis salarium fuisset constitutum & recte, quia iudicia pretio carere debent, cerum sibi salarium per ipsos Romanos Pontifices statui, seu constitui, & assignari obtinuerunt, & salarium praedictum eis ab eodem Senatore solui debere extorserunt, & non modo pro eo anno quo Senatorem & alios praefatos de gestis per eos syndicabant, verum etiam si per plures annos ex Romani Pontificis indulgentia siue prorogatione officij Senatoris illius durasset, quamuis ipsi Syndici non nisi semel & in ultimo anno syndicandi munere fungerentur, salaria huiusmodi pro singulis praeteritis annis sibi solui faciebant seu potius extorquebant, in graue Reipublicae detrimentum. Nos igitur attendentes praedicta, quae non solum contra eorundem statutorum laudabilem formam, sed etiam contra bonos mores esse dignoscuntur, nostris temporibus indigna esse, Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine omnia, & singula praedicta vt pote ex praua consuetudine, seu potius ex bonorum morum corruptela orta, de medio tollentes, omnes, & quascunque concessiones, seu electiones deputationes Syndicorum huiusmodi, ac Iudicij, & Notarij etiam per nos & Rom. Pont. praedecessores nostros etiam Motu proprio haecenus quibusuis personis, & ad quodcunque tempus, sub quibuscunque verborum formulis, & derogationibus, & cum irrita. alijs decretis & clausulis, & ex quacunque causa factas earum tenores, ac si de verbo ad verbum praesentibus inserti forent, pro expressis, & insertis habentes, reuocamus, cassamus, & annullamus, & pro reuocatis, cassis, irritis & nullis de caetero haberi volumus & mandamus, ac ab eisdem Syndicis Iudice, & Notario omnem & quacunque auctoritatem, facultatem, salarium, & emolumentum perinde ac si nunquam ad huiusmodi officia electi aut deputati fuissent, penitus & omnino auferimus. Necnon hac in perpetuum valtura constitutione sancimus, statuimus, & ordinamus quod de caetero Syndici Senatoris & Iudicum Capitolinorum, & familiae eorundem non antea de Buffola (quae iuxta morem Buffolae aliorum officialium Ro. Po. & eodem quo illa tempore fieri debet) extrahantur, quam cum Senatoris, aut Iudicum praedictorum, seu alicuius eorum, cum effectu vacauerint, & non amplius Iudex & Syndici, sicut haecenus fieri consuevit, sed duo tantum Syndici quorum alter sit legum Doctor, quique eorum manus absque alio salario, sed pure & sincere vt viros bonos decet implere debeant, in futurum eligantur, quibus Notarius vnus legalis & fidelis similiter ex Buffola extrahendus inseruiat, qui consuetam tantum caeteris Notarijs Tribunalium Curiae Capitolinae mercedem pro actis conficiendis ad iuris tribunal. & non ultra recipiat, & scripturas huiusmodi syndicatus officio suo finito in Archiuio Capitolino consignare teneatur. Qui Syndici si quid omnino, & Notarius si ultra praedictam ipsi Notario praefinitam mercedem receperint, aut eorum aliquis receperit, etiam si modicum sit, in corruptelam illis impuretur, & repetundarum poena puniantur. Quod si forte ante vacationem officij Senatoris & Iudicum praefati Syndici & Notarius quoquo modo etiam per nos & successores nostros fuerint electi, seu deputati, eorum electio & deputatio subreptitia & obreptitia sit, & esse censeatur, sententiaque ab eisdem forte ferenda nullius sit roboris vel momenti nec per eam Senator & Iudices quoquo modo a Syndicatu liberentur, aut liberati esse censeantur, sed alij omnino iuxta superscriptam formam eligantur. Decernentes praemissa omnia perpetuo obseruari debere, & illa sub quibusuis generalibus derogationibus, & alijs contrarijs dispositionibus, & per nos & successores nostros Romanos Pontifices, etiam Motu proprio facien. nullatenus comprehensa existere, sed ab eis omnino excepta, & quoties illas fieri contigerit, toties haec in pristinum & validissimum statum restituta, & de nouo concessa esse & censi, sicque in praemissis omnibus & singulis per quoscunque etiam Romanae Curiae Iudices, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, ac alios quosuis iudicari, &c. debere, sublata, &c. ac irritum, &c. si secus fieri vel attentari contigerit. Non obstantibus praemissis, ac Urbis, & Capitolij eiusdem status & consuetudinibus etiam iuramento & auctoritate Apostolica roboratis, priuilegijsque indultis, & literis Apostolicis, etiam Motu proprio in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & emanatis, ac regula nostra de iure quaesito non tollendo, quibus omnibus & singulis eorum omnium tenores pro plene & sufficienter expressis habentes, hac vice ad effectum praesentium derogamus, & ad plenum derogatum esse volumus, caeterisque contrarijs quibuscunque.

Placet, & ita volumus, & mandamus. Motu Proprio. V.

Statutum Urbis antiquum lib. 1. cap. 23. & lib. 4. cap. 14. dispone. bar Syndicos, & Iudicum Capit. eligen. esse post exitu officialiu, & Syndicis nullum constituebatur salarium. Contrarium tamen saepe obseruabatur, vt hic.

Ideo Pont. huius obseruantias, & electionis annullat.

Syndicosq; duos absq; salario eligi iubet, postquam Iudicum officia vacauerint. Et hoc idem habetur in Nou. Stat. lib. 1. c. 13.

Notariumque vnum ex buffolae extrahi iubet.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Erectio Collegij Germanici in Vrbe, sub regimine quinque Cardinalium Pro-
rectorum, ac Presbyterorum Societatis Iesu: Annuique redditus
decem millium aureorum applicatio, & exemptionis a
Pedagijs, & Decimis concessio.

Facultates autem eorumdem Prorectorum circa cognitionem causarum
Collegij, & exemptionis ampliaciones, habes infra in
const. 26. Vt ceteri.

REGORIVS Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.
POSTQVAM Deo placuit omnipotenti, qui ex summa misericordia, & bonitate sua, vocat ea,
quæ non sunt tanquam ea quæ sunt, humilitatem nostram ad vniuersalis Ecclesiæ regimen vocare,
ex eo tempore nos, eiusdem adiuuante gratia, ea cogitare, & vrgere non destitimus, quæ, sicut offi-
cij nostri ratio postulat, ad diuinum vbique cultum & ecclesiasticam disciplinam restaurandam, & augendam,
animarumque salutem procurandam maxime cognouimus pertinere. In primis vero animo recolentes am-
plissimam Germaniæ Prouinciã, quæ perpetuis superioribus sæculis inter cæteras fortissimæ ipsius nationis
laudes, atque virtutes, tanto synceræ fidei, & Christianæ religionis cultu eminere solebat, vt reliquis Christia-
næ Reipublicæ partibus non minori exemplo, quàm ornamento, atque decori esset, nunc tot tantisque in ea in-
stipcty Satanæ excitatis de religione disidijs ita miserandum in modum afflictam & deformatam esse, vt nemo
vel mediocri pietate præditus sine lachrymis tam grauem animarum iacturam recordari, ne dum intueri queat,
eam præcipue curâ suscepimus, vt quibuscunq; possumus modis, nullis laboribus, nullisue sumptibus parcentes
apta sanandis illius vulneribus remedia adhibeamus. Ac præter alia, quæ, & literis scribendis, & Nuncijs in qua-
dam Germaniæ partes hac ipsa de causa mittendis, agere aggressi sumus, considerantes se. recordationis Iulij
Papam iij. prædecessorem nostrum optimo quidem consilio Collegiũ in Vrbe alendorũ, & latinis, græcis, hebrai-
cisque literis, Logica, Physica, alijsque liberalibus disciplinis, & sacra demum Theologia, ac pijs, & Christiano-
homine dignis moribus instituendorum Germanicæ nationis puerorum causa erexisse, vt ij non per se solum
boni, doctiq; euaderent, sed ad patriã remeantes, habendis concionibus, ac disputationibus, refellendis hæresibus
fideique orthodoxæ veritati dilucidandæ, ac præterea exercendæ animarũ curæ, alijsque pijs, & sanctis operibus
apeti, & idonei essent, & quam maximum in Ecclesia Dei fructum ex se proferent; tamen id, eius coeptum at-
que conatum, tum propter obitum ipsius, tum ob varias quæ postea sequutæ sunt temporũ & rerum diffi-
cultates, parum processisse, nullumque incrementum suscepisse, quo potius quasi destitutum, ac prætermis-
sum esse, quoniam nec redditus vllus, nec quicquam fere certi attributum ei Collegio fuerat, & ob id exiguum admo-
dum puerorum huiusmodi numerum præ magnitudine Prouinciæ & mæsis quæ in ea est, hoc tempore ali & in-
stitui. Nos propterea ad opus hoc eidem nationi adeo vtile, & salutare totis viribus promouendum, animũ
& mentem nostram conuertimus. Quocirca ad Dei omnipotentis laudem sanctæque ipsius Ecclesiæ incremen-
tum, præcipuamque Germanicæ nationis salutem, & commodam, Motu proprio, & ex certa scientia nostra au-
toritate Apostolica Collegium prædictum Germanicum appellandum renouantes illud, rursus de integro, in al-
ma Vrbe nostra erigimus & instituiimus, Volumusque in eo posthac nõ minus quam centum pueros ex vniuersa
Germaniæ, Septentrionalibusque illi adiacentibus regionibus colligendos, dictis scientijs ac disciplinis, necnon
sacris canonibus institui atque erudiri. Ad quorum sustentatione redditus annuos decem millium aureorum ipsi
Collegio atribuimus, quos ex Cameræ nostræ Apost. pecunijs quot annis volumus numerari, distributa in men-
sibus singulis pro rata solutione, quo ad de totidem reddituum summa in bonis stabilibus eidem Collegio a no-
bis fuerit prouisum. Cæterum cum Societatis presbyterorum Iesu in hoc educandorum instituendorumq; pu-
rorum munere diligentia fides integritas, & in alijs huiusmodi Collegijs, & in hoc ipso satis cognita sit, atque
perspecta, volumus idem Collegium atque scholares sub ipsorum sicut adhuc fuit regimine institutione doctri-
na atque obedientia esse: Necnon Collegium ipsum illiusque Rectores, Gubernatores, Magistrũs, Præceptores,
atq; Scholares pro tempore in eo existentes, eorumq; bona mobilia, & immobilia cuiuscunq; qualitatis & quan-
titatis, in dicta Vrbe vel extra ac alias vbique locorum consistentia, ab omni iurisdictione, correctione, visitatio-
ne, dominio, superioritate, & potestate pro tempore existentis Senatoris & Consulũ, ac Conferuatorum, & Re-
formatorum dictæ Urbis, necnon Rectoris studij generalis, aliorumque quorumcunq; Iudicium & Officialium
in ipsa Vrbe, vel alias vbilibet constitutorum, Illaque ac in proprijs eorum rebus & bonis cum eis contrahen-
tes ordinarij quàm extraordinarij oneris, ex quacunque causa impositorum, & imponendorum eximimus & pror-
sus liberamus, ac sub beati Petri, & Sedis Apostolicæ, atque nostræ protectione suscipimus, nobisque, & dictæ Se-
di immediate subijcimus, ac liberos immunes & exemptos declaramus. Atque insuper eidem Collegio, & Scho-
laribus, Rectoribus, & Gubernatoribus, vt omnibus & quibuscunq; priuilegijs, exemptionibus, libertati-
bus, facultatibus, & indultis, quibus Studium generale almæ Urbis, & illius Rector, Doctoresque, & in eo legen-
tes quouis modo vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum nõ
solum ad eorum instar, sed æqualiter & pariter vti, potiri, & gaudere valeant in omnibus, & per omnia con-
cedimus, & indulgemus, illaque eis communicamus. Necnon Senatori, Consulibus, Conferuatoribus, Reform-
atoribus, Rectori, & alijs Iudicibus, Officialibus, & personis prædictis, ac pro tempore existentibus Sanctæ
Romanæ Ecclesiæ Camerario, Præsidentibusque, & Clericis Cameræ Apostolicæ, ac quibusuis Commissarijs ad
exactionem onerum præfatorum pro tempore deputatis, ne quarumcunq; literarum eis sub quibuscunq; te-
noribus, & formis cõcessarum prætextu, Collegium, Scholares, Rectores, & Gubernatores prædictos, seu eorum
aliquem in præmissis quouis modo libet molestant, seu molestari permittant, districtius inhibemus. Et præterea
Regea-

Iul. 3. erexit in
Vrbe Collegium
Germanicum, ad
alendum, & in-
struendum pue-
ros nationis Ger-
manicæ, sed qua
si destitutum re-
manit.

Hic igitur Pon-
de nouo illud re-
gigit.

Et pro illius sub-
stitutione, app-
licat annuos
decem mille.

Eiusque guberni-
um concedit præ-
sbyteris Societa-
tis Iesu.

De istorum Re-
gione habes in
fra in const. 202.

Exemptio-
nemque a deci-
mis, & gabellis
concedit.

Quod melius de-
clarat infra in
const. 26. Vt cæ-
teri.

Priuilegia quo-
que studio Urbis
eiusque Doctori-
bus, & concessa,
eisdem largitur.
Hæc priuilegia
vide sup. in Bo-
nis 8. const. 2.
fol. 33. & ibi not.
Inhibetq; omni-
bus officialibus
ne Collegium de-
stip. molestent.

Regentibus, ac Superioribus dicti Collegij, cum assistentia tamen Cardinalium Prorectorum, qui pro tem-
pore constituti fuerint, seu alicuius eorum, vel de ipsorum consilio, & expresso consensu, illos quos in dicto
Collegio, & alibi per debitum tempus studuisse, ac scientia, & moribus idoneos esse repererint, in prædictis
facultatibus ad Baccalaureatus, Licentiaturæ, Doctoratusque, & Magisterij gradus, seruata forma Concilij
Viennens. iuxta vniuersitatis eiusdem Urbis consuetudinem, seu alias promouendi, & ipsorum graduum solita
insignia eis exhibendi: Quodque in facultatibus supradictis sic promoti illas legere, & interpretari, ac de eis
disputare, & quoscunq; gradui, seu gradibus huiusmodi conuenientes actus exercere, ac omnibus, & singu-
lis priuilegijs, gratijs, fauoribus, prærogatiuis, & indultis, quibus alij in prædicta, seu alijs vniuersitatibus,
& alibi iuxta illius, & aliorum Vniuersitatum huiusmodi constitutiones, & mores, ad gradus prædictos pro-
moti de iure, vel consuetudine vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poterunt quomodo-
libet in futurum, vti, potiri, & gaudere possint, ac debeant, perinde, ac si gradus prædictos in ipsa vniuer-
sitate iuxta consuetudines, & mores prædictos suscepissent, concedendi, & indulgendi, liberam eadem aucto-
ritate damus facultatem, & potestatem. Præterea, vt eiusdem Collegij conseruationi, bonoque regimini, tam
in his, quæ ad scholarium institutionem, & disciplinam, quàm quæ ad victum, vestitum, aliaque huiusmodi
necessaria pertinent, opportunius consulatur, & promptum eis paratumque auxilium sit, Venerabiles fratres
nostros Ioannem Moronum Ofsien. & Alexandrum Farnesium Prænetinens. Episcopos, ac dilectos filios Marcum
Sancti Georgij ab Altaemps, Ptolemæum Comen. Sanctæ Agathæ, ac Ludouicum Madruccium Sancti Honu-
phrij titulum S. R. E. presbyteros Cardinales, eiusdem Collegij Prorectores, & defensores constituimus, &
deputamus, quorum consilio, & ope, tam supradicta, quàm quæcunque alia ad eosdem in Collegio admit-
tendos scholares, retinendosue, atque de beneficijs Ecclesiasticis prouidendos spectantia agantur, statuantur,
& ordinentur: Dantes eisdem, & pro tempore existentibus Prorectoribus plenam, & liberam facultatem, &
auctoritatem pro salubri directione, & conseruatione dicti Collegij, illiusque honorum, & rerum, ac iurium
tam temporalium, quàm spiritualium, Oeconomos, Adlocatos, Procuratores, aliosque Ministros, & officia-
les in eo deputandi, amouendi, & alios eorum loco suffiendi: ordinationes præterea, & statuta (æqua
tamen, & honesta, sacrisque Canonibus, & Concilio Tridentino non repugnantia) faciendi, & edendi, eaque
cum opus visum fuerit; reuocandi, immutandi, corrigendi, aliaque de nouo condendi, quæ postquam facta,
edita, reuocata, immutata, & correctæ fuerint, perinde haberi volumus, ac si auctoritate Apostolica approba-
ta, & confirmata essent, illaque ab omnibus Rectoribus, Magistris, scholaribus, alijsue personis in Collegio
seruientibus, & ministrantibus inuolabiliter obseruari, ac iuxta eorundem dispositionem à quibusuis Iudici-
bus, sablata quouis aliter iudicandi facultate, iudicari, & diffiniri debere: & si secus super his à quoquam qua-
uis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Non obstantibus
constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & dictæ Urbis iuramento, confirmatione Apostolica, vel qua-
uis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis eisdem
Senatori, Consulibus, Conseruatoribus, Reformatoribus, Camerario, Vniuersitatibus, ac earum Col-
legijs, Rectoribus, & personis, alijsque prædictis, necnon prædictæ Urbis, & Populo Romano sub quibuscun-
que tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis,
& innouatis, quibus omnibus, illorum tenores præsentibus pro sufficenter expressis habentes, illis alias in suo
robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscun-
que. Vt vero etiam temporalibus commodis spiritualia munera addamus, quibus fidelium deuotio, & meri-
ta crescere magis, & augeri possint: De omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Aposto-
lorum eius auctoritate, nostraque consensu, omnibus, & singulis scholaribus, qui in id Collegium recepti fue-
rint, in ipso ingressu, ac deinde in exitu, si quidem confessi, & contriti sacram Communionem deuote perce-
perint, atque etiam si in eodem Collegio decedere eos ab humanis contigerit, in mortis articulo plenariam om-
nium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem concedimus, & elargimur. Volumus insuper, vt
præsentium transumptis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo communi dicti Collegij, aut alicuius Cur-
riæ Ecclesiasticæ, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, &
extra, ac alias vbicunq; opus fuerit, habeatur, quæ haberetur eisdem præsentibus, si exhibite forent, vel osten-
sæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hæc paginam nostræ reuocationis, erectionis, institutionis, attribu-
tionis, exemptionum, dationum, constitutionis, deputationis, derogationis, elargitionis, decretorum, &
voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignatio-
nem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ apud
Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo tertio, Octauo Id.
Augusti, Pontificatus nostri Anno secundo. M. Dat.

Regibus, & Su-
perioribus Colle-
gij concedit fa-
cultatem, vt vna-
cum Prorectori-
bus, possit schola-
res ad gradus pro-
mouere.

Deputatio Card.
Prorectorum
Collegij.

Facul. eorundem

Clausulæ derog.

Indulg. pro scho-
laribus eiusdem
Collegij.

Cz. Glorierius.
A. de Alexijs.

XX.

Confirmatio constitutionis Pij Quarti, contrz acclamantes, aut habentes Franchisias in
Vrbe, vel sub illarum prætextu, Iustitiæ ministros impediētes.

Quam constitutionem Pij 4. habes sup. fol. 733. nu. 62. Inter cæteras.

REGORIVS Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.
ET ipsa ratio, & vsus docet, nihil perniciosius in Ciuitate contingere posse, quàm legum, iudi-
ciorumque impedimentum. Quod malum satis opportune prohibere volens fel. rec. Pius Papa III.
prædecessor noster, cui post alias hæc de re præsertim à piæ memoriæ Iulio Papa Tertio promulga-
tas constitutiones, innotuerat, quamplurimos adhuc esse in Vrbe, qui vel ob commissa crimina, vel ob æs a-
liennam contractum, sibi à Ministris, Iustitiæque executiuis timentes, ad ædes primatum, etiam S. R. E. Car-
dinalium

Iul. 3. Prædictis
in Vrbe probi-
bit, vt in eius
const. 26. Cõ inũ
das, fol. 526.

Pius 4. approba-
uit const. Jul. 3.
& contra Franchi-
tas tenentes, aut
acclamantes, vel
Iustitiam mini-
stros impedientes
multas penas in-
posuit, vt hic, &
in eius const. 62.
fol. 733.

Hic vero Pont.
mandat const. Pij
4. ab omnibus
obseruari.

Publicatio

dinalium, ac Oratorum Principum vti loca tuta, quas franchitias appellabant, confugerent, eaque ratione im-
puniti euaderent, & creditores eluderent, aliam edidit constitutionem, qua etiam sub arbitrarijs poenis san-
xit, ne vllus post id tempus cuiuscunque dignitatis, ac praerogatiuae foret, aedes praedictas, aut alia quacun-
que loca franchitias appellare audeat: neue Cardinales, Oratores, ac Primates praedicti, etiam si sui, & Ro-
mani Pontificis pro tempore existentis nepotes, aut alio consanguinitatis, vel affinitatis vinculo coniuncti es-
sent, eorumque familiares, aut in ipsorum domibus commorantes, in eisdem domibus, seu locis circumuici-
nis maleficus quousis etiam indemnatos, aut aere alieno obstrictos (contra quos tamen mandata executiua in-
stantibus creditoribus iam decreta, & relaxata essent) vt e potestate Curiae saecularis sic eximerentur, recepta-
re, vel praetextu franchitiae securos reddere, aut Iustitiae executores, quo minus libere officio suo contra eos-
dem fungi possent, quocunque modo impedire audent: alioquin receptantes huiusmodi, aut securitatem praer-
stantes, seu executores Iustitiae impediens, vel excitatis clamoribus, Cardinalium, Oratorum, seu Prima-
tum quorumlibet nomen, auxilij causa inuocantes, aut quoscunque alios in ipsos Iustitiae Ministros concitan-
tes, velut criminis laesa Maiestatis rei dignis poenis afficerentur: contra quos etiam ad alias poenas, quibus ma-
lefici ipsi puniti fuissent, vel quas promeruisse, necnon ad satisfactionem creditorum, etiam ex officio, &
ad Fisci, partiumque instantiam inquiri, procedi, & condemnari debere, voluit atque decreuit. Sed cum haec
ipsa Pij praedecessoris constitutio propter nimiam corruptelam, minime postea sit eum quem decuit effectum co-
secuta, Nos volentes omnino in Alma Vrbe nostra, ita Iustitiae debito ab omnibus satisfieri, vt perpetua sub-
ditis nostris quies, & salus inde pariat, & ceteris praebatur exemplum, constitutionem praedictam exacte
ab omnibus, & omni tempore praecipimus obseruari. Mandantes Gubernatori, Magistratibus, Iudicibus, &
executoribus dictae Urbis, ac ceteris omnibus ad quos spectat, vt gratia, & fauore postpositis, illam, & con-
tenta in ea quocunque omnino exequantur, ac poenis in ipsa propositis supradictos, & quousis inobedientes,
& contrafacientes, iuxta illius tenorem afficiant: & alioqui in prohibendis vsquequaque his incommodis in-
uigilent, si nostram, & Apostolicam Sedis vltionem voluerint euitare. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc
paginam nostrorum praeccepti; & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc atten-
tare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romae apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo tertio, Non. Septembris, Pontificatus nostri Anno secundo.

Cæ. Glorierius.
A. de Alexijs.

Anno à Natiuitate Domini, millesimo quingentesimo septuagesimo tertio, Indictione prima, Die vero
vigesima quarta mensis Septembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papae xiiij. Anno secundo, Retroscriptae litterae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt ad valuas Basi-
licarum Sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Florae, vt moris est
per nos Ioannem Guerardum, & Ioannem de Soya Apost. Curfores.

Alexander Astancollus Magister Curforum.

XXI.

Confirmatio prohibitionum Apostolicarum, contra asportantes Alumina infidelium
ad partes Christianorum eorumque complices, &
fauores editarum.

Prohibitiones istas fecerunt Jul. 2. vt sup. fol. 248. in Leon. 10. const. 36.
Sicut, & Paul. 3. in const. 48. Et si ea, fol. 452. ac Iulius 3.
in const. 42. Et si ea, fol. 543. ac Pius 4. in const.
43. Ex Apostolicis, fol. 711.

Jul. 2. & aliorum
Pont. const. istas
indicauit, hic in
rubrica.

Confirmatio di-
earum constitu-
tionu Apost.

Clausula derog.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.
M. V. N. E. R. I. S. nostri debito incumbit, vt quae à Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris
pro Christianae Reipublicae vtilitate statuta, & decreta fuerunt, ea rata, & firma manere, atque ab
omnibus diligenter obseruari curemus. Quocirca cum fel. rec. Julius Secundus, Paulus Tertius, Iu-
lius etiam Tertius, & Pius Quartus praedecessores nostri prohibuerint, ne infidelium Alumina ad Christiano-
rum regiones, & loca adueherentur, & importarentur, grauisimis censurarum anathematis, amissionis bo-
norum, aliisque contra inobedientes eorumue focios, fautores, & auxiliatores propositis poenis, idque pro-
pter iustas rationes, & causas fecerint: Nos volentes quae ab ipsis antecessoribus ita sancita fuerunt, ad debitum
effectum perducere, omnes eorum hac de re editas litteras, & constitutiones tenore praesentium approbamus, &
innouamus, cum eisdem censuris & poenis, ac omnibus Christianis infidelibus cuiuscunque status, gradus, & condi-
tionibus existentibus praecipimus, & interdiciamus, ne aduersus praedicta agendo, Alumina ipsa infidelium ad
Christianorum partes quouis modo audeant importare, aut importantibus praebere consilium, auxilium, vel fa-
uorem, Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutisque, & consuetudinibus, etiam
municipalibus, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque
indultis, & literis Apostolicis, quibusuis personis publice, vel priuatum sub quibuscunque tenentibus, & for-
mis concessis, approbatis, & innouatis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem praesentes litterae in
omnium notitiam facilius perueniant, volumus earum exemplis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo
alicuius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eandem prorsus fidem haberi in iudicio, & ex-
tra illud, quae ipsis originalibus literis haberetur, si essent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo omnino homi-
num liceat hanc paginam nostrae approbationis, innouationis, praeccepti, interdicti, & voluntatis infringere,
vel

vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei,
ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romae apud Sanctum Marcum,
Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo quarto, Id. Septembris, Pontificatus
nostri anno tertio.

M. Dat.

Cæ. Glorierius.
A. de Alexijs.

Anno à Natiuitate D. N. Iesu Christi, millesimo quingentesimo septuagesimo quarto, indictione secunda, die quar-
to mensis Octobris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papae
XIII. Retroscriptae litterae Apostolicae publicatae, & affixae fuerunt valuis Ecclesiae Sancti Ioannis Lateranensis,
& Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariae Apostolicae, ac in acie Campi Florae, per nos Sci-
pionem de Octauianis, & Camillum Cherubinum Curf.

XXII

Indictio Sancti Iubilei, pro visitantibus Basilicas SS. Petri, & Pauli, ac Sancti Ioannis
Lateranensis, & B. Mariae Maioris de Vrbe, Anni 1575.

De institutione huius Iubilei, & eius reductione ad annum 25. vide sup. in
Pauli 2. const. 9. Ineffabilis, fol. 94.

De concessione autem eiusdem Iubilei, pro Catholicis Anglis Romam venire
impeditis, habes infra in const. 33. Saluator.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam
DOMINVS, ac Redemptor noster Iesus Christus, qui pro ineffabili charitate sua serui formam
accipiens, acerbissimam Crucis mortem subire dignatus est, vt Deo patri genus humanum reconci-
liaret, atque in sortem hereditatis aeternae vocaret, volens nostrae plenius succurrere imbecillitati, &
donum hoc preciosissimo ipsius sanguine acquisitum copiosius communicare, ne elapsis post regenerationis la-
uacrum opportunum eiusdem diuinae misericordiae deesse subsidium, Beato Petro Apostolorum Principi, eius-
que deinceps successoribus suis in Terris Vicarijs Sanctae Catholicae Romanae Ecclesiae (quae ceterarum omnium
caput, mater, & magistra est) potestatem dimittendi peccata plenissimam reliquit, ac thesauro praeterea im-
mensio meritorum eiusdem passionis (cui etiam Gloriosissima semper Virginis Mariae, omniumque Sanctorum
merita accedunt) idcirco ditauit Ecclesiam sponsam suam, eumque praedictis Beato Petro, & successoribus dis-
pensandū commisit, vt eo ceteri fideles pro temporalibus poenis ex remissis culpis saepius remanentibus ad sa-
tisfaciendum adiuti, ad percipiendos coelestis gratiae fructus expeditiores redderentur. Quarum rerum consi-
deratione adducti, diuinaeque bonitatis exuberantia confisi Romani Pontifices praedecessores nostri, animarum-
que salutis toto animi sensu prospicientes, pro facultate dispensandi thesaurum praedictum illis credita, Sanctum
Iubileum statutis annis, Priores quidem longioribus interuallis, alij vero breuioribus, & posteriores vigesimo
quinto quoque anno celebrandum decreuerunt, quo scilicet tempore idem Ecclesiae thesaurus ad salutarem eor-
um laetitiam depromeretur, qui ea causa Almam inuiserent Urbem, quam praedictus Princeps Apostolorum,
& doctor gentium, totque deinceps Christi Martyres suo sanguine consecrarunt. Quocirca nos dictorum praer-
decessorum piur. saluberrimumque institutum secuti, de fratrum nostrorum assensu, Iubilei celebrationem pro-
xime sequenti anno, millesimo quingentesimo septuagesimo quinto, à primis vespere, quae vigilia est diei Fe-
sti proxime futuri Natiuitatis Domini Nostri Iesu Christi, incipiendam, & per totum annum ipsum finiendam,
vniuerso Christiano populo quanto maiore possumus animi gaudio indicimus. Quo quidem anno durante, qui
vere poenitentes & confessi, Beatorum Petri & Pauli Apostolorum Basilicas, & Sancti Ioannis Lateranensis,
ac Sanctae Mariae Maioris in Vrbe Ecclesias triginta continuis, vel intermissis diebus semel saltem in die, si Ro-
mani, vel Urbis incolae fuerint, si vero peregrini, quindecim diebus deuote eodem modo visitauerint, ac pro
ipsorum totiusque Christiani populi salute pias ad Deum preces fuderint, plenissimam omnium peccatorum
suorum Indulgentiam, & remissionem, quemadmodum etiam praedecessores nostri concesserunt, consequen-
tur. Et qui post iter ad Urbem huius deuotionis causa susceptum, illud perficere ob aliquod legitimum impedi-
mentum non potuerint, aut in morbum inciderint, & siue in via, siue in Vrbe ipsa ab humanis excefferint vere
poenitentes, & confessi, hos quoque pro eorum pia, ac prompta voluntate ipsius Indulgentiae, ac doni partici-
pes fieri volumus. Monemus itaque, & hortamur omnes Christifideles, qui sacro huic coetui interesse pote-
runt, vt humanae vitae miseriae, saeculi huius vanitatem, dierumque paucitatem, qua ad mortem, & districti
examinis diem assidue properamus, contra vero immensa coelestis vitae gaudia, summam felicitatem, perpe-
tuam aeternamque beatitudinem attente considerantes, & animo reuoluentes, ita conscientias suas examina-
re, & ab omnium peccatorum vitiorumque maculis, & sordibus purgare studeant, simulque bonis, & sanctis
operibus, atque Orationi adeo intenti sint, vt tanti huius gaudij, & Ecclesiasticorum munerum largitionis ve-
re participes fieri, & in altero postea saeculo praemium vberimum consequi mereantur. Quare mandamus om-
nibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ceterisque Ecclesiarum Praelatis, vt suos quisque populos dili-
genter curent ea omnia edocendos, quae ad remissionem, & Indulgentiae praedictae adipiscendae praeparationem
fuerint opportuna, debita in eos pietatis, & misericordiae opera exercendo. Rogamus quoque in Domino cha-
rissimum in Christo filium nostrum Maximilianum Rom. Regem in Imperatorum electum, ac Reges, & Prin-
cipes omnes Christianos, quo magis merita ipsorum in fouenda hac peregrinantium pietate apud Deum cre-
scaant, & tanti tamque boni operis participes efficiantur, vt viarum peregrinatio ad eorundem peregrinorum com-
modum prospicere, egentibusque beneficentia, & elemosynis succurrere velint. Vt autem praesentes litterae
in om-

Indictio Iubilei.

Monet Christi-
deles vt se prepa-
rent ad consequen-
dū Iubileum.

Hortatur Princi-
pes vt Peregrinus
sanciant & subue-
niant.

In omnium notitiam facilius perferantur, volumus earum exemplis, etiam impressis manu Notarij publici sub-

M. Dararius.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

XXIII.

Confirmatio, & ampliatio Priuilegiorum, & gratiarum ordinis Cistercien. & Reformatio eiusdem Ordinis.

De materia Priuilegiorum huius Ordinis, habes etiam sup. in Leon. 10. const. 40. In Apostolica, fol. 263. & Pij 4. const. 92. In eminenti, fol. 791. ac Pij 5. const. 38. Et si mendicantium, fol. 982.

De Monialium vero exemptione, à Ministris huius Ordinis, & earundem subiectione iurisdictioni Ordinariorum, vide infra in const. 60. Vniuersi & ibi notauit de materia.

Gregorius Tertiusdecimus Episcopus seruus seruorum Dei. Ad futuram rei memoriam. SUPERNA dispositione, cuius inscrutabili prouidentia ordinacione suscipiunt vniuersa in superemi...

Pius 4. ex causis hic expressis confirmavit...

Pius 5. eadem confirmavit, & quæ dicitur de nouo concessit...

Coelestia nuncupata Venetiarum, aliisque Monialium Monasterijs, ac Prioratibus, & alijs regularibus locis dicti ordinis, ac dilectis filijs Abbatibus, & Prioribus, dilectisque in Christo filiabus Abbatissis, & Priorissis, necnon Conuentibus, Capitulis, & personis eorundem, tam in Gallia, Italia, Hispania, Portugallia, Germania, Anglia, & Scotia, quam alibi vbi libet consistentibus, ita quod immunitatibus, libertatibus, & exemptionibus huiusmodi non obstantibus...

Indulta Apostolica Episcopis, & alijs concessa visitandi eadem loca, limitantur, ita vt Abbas præfatus, & Superiores illa etiam visitare possint. Hoc idem statuit, Pius 4. ibid.

Inhibitio contra Episcopos, & alios impedientes illos in visitationibus. Hoc idem voluit Pius 4. ibidem.

Monachi, & Moniales omnes, admittant Abb. & alios Superiores visitari. sub pœnis hic expressis. Immo Moniales hodie sunt exemptæ ab eorum iurisdictione. v. inf. const. 60. Vniuersi.

Confirmatio quatuor emunctæ gratiarum, & exemptionum ipsius ordinis.

Hoc idem fecit Pius 4. ibidem.

Confirmatio statutorum eiusdem ordinis.

Commendatarij teneantur ad contributiones faciend. Abbatibus, & Capitulis. Hoc idem statuit Pius 4. ibidem.

In Monasterijs commendantis alijs personis, quæ ipsius ord. institui debet mensa Conuentualis, distincta ab Abbatia, & sufficiens pro Monachis, & cat. De materia commendandi Monasteria, habes sup. in Leon. 10. const. 11. Superius dispositio, fol. 191.

Religiosi alterius ord. intrusi in locis huius ord. aut inde eiciantur, aut eiusdem ord. professionem faciant.

Moniales alie
rius ordinis quib
do recipi possit
Abbatibus Mo
nialium huius
ordinis.

Monasteria om
nia tenentur ad
contribuciones
soluendas Abba
ti, & Capitulo.
Tu scias Monia
les exeres fuisse
ab eorum super
rioritate, vt inf.
in capit. 60. Vni
uersi.

Monasteria om
nia etiam eodem
data. & de iure
patre natus iaco
eum, quod delictu
ta sunt reficiant
tur, & reductur
ad clausuram.
In Ecclesiis pro
uinciant omnia
necessaria ad vsu
Monachoru, &
cultum diuinu.
Missæ & alia offi
cia in eisdem quo
tidie celebrantur.

Nouitij ordi
nati, & instituti
in duobus Mo
nasterijs cuiuscū
que Prouincie.

Conuentus clau
dantur, & nullo
modo impediatur
à Commendata
rijs, vel alijs.
Mulieribus iter
dictus sine gress
us ad loca hu
ius ordinis.
Item hoc gene
raliter statuit
Præf. sup. i. c. 68.
fol. 952.

Inuentariū fiat
in quolibet Mo
nasterio omnium
iurium, & bono
rum.

Monasteria exi
scentia in locis
non tuis, trasfe
ratur ad loca vi
cina.

Visitationes sit
sollicite, & pru
dent.

Visitatores hospi
tari debent à co
mendatarijs.

que Monachi in Monasterijs, & Prioratibus eiusdem ordinis, alijs pijs locis pro tempore vnitis, annexis, & in
corporatis degentes sint, & remaneant sub obedientia, & correctione Abbatis generalis, aliorumque Superio
rum ordinis Cisterciens. præfatorum, & suorum Vicariorum in omnibus & per omnia, perinde ac si vniones, an
nexiones, & incorporationes huiusmodi non emanassent, etiam si in illis aliter caueretur, & vsus, non tamen
à tempore immemorabili, vt præfertur, contrarium obtineat, quæ contra statuti huiusmodi tenorem nemini
suffragentur: Quod nullæ alterius ordinis Moniales nisi causa legitima subsistente in Abbatibus Monasteriorum
Monialium dicti ordinis assumi, vel si assumatur in eisdem Monasterijs recipi possint, nisi illorum immediato
Patre Superiore præsentem, qui habitum illis exhibeat, & ab eis tria substantialia vora, necnon iuramenta ob
seruandi statuta dicti ordinis, ac secundum ea viuere recipiat: Quodque omnia, & singula Monasteria ordinis
huiusmodi, tam virorum, quam mulierum vbicunque existant seu eorum Abbates, vel Priores, etiam Commen
datarij, Abbatissæque, vel Priorissæ in signum obedientiæ, & superioritatis solita regalia, videlicet, contri
buciones solutas Abbati Monasterij Cistercij, & Capitulo generali prædictis, omnibus exceptione, recusatione,
præscriptione, & alia excusatione penitus cessant. annuatim soluere teneantur, & ad id compelli possint sub ex
communicationis latæ sententiæ pœna, eadem auctoritate statuimus, & ordinamus. Et insuper, vt Monasteria
Cisterciens. ordinis huiusmodi, quorum quamplurima, vt accepimus præsertim in vtraque Sicilia consistentia,
aut debitis officijs destituta, aut Monachis ob non præstitam alimoniam deserta, aut omnino collapsa resecta,
reclusa patentia reperiuntur, & vt prophana habentur, ad Conuentum, disciplinam, & bonam frugem reuo
centur, de Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam statuimus, & ordinamus, vt omnia Monasteria, & loca dic
ti ordinis, tam in vtraque Sicilia, quam cæteris omnibus Orbis partibus constituta, etiam commendata, ac
etiam de iure patronatus laicorum quocunque modo existant, quæ conuulsa, diruta, & extenuata existunt, resi
ciantur, & ad debitam clausuram reducantur, ac pro faciliori præmissorum executione conueniens pecunia sta
tuatur, & quotannis in id opus donec absolutum fuerit, erogetur, ac in eisdem, & cæteris locis, quemadmo
dum eorum facultates ad id fuerint sufficientes, competens Monachorum, & Ministrorum numerus restituatur,
Ipsorum quoque Ecclesiæ, Sacristiæ, Dormitoria, & officinæ vasis, vestimentis, libris, sacra, & commu
ni suppellectile, ac cæteris omnibus ad diuinum cultum, & Monasticum vsum necessarijs conuenienter instruan
tur. Missæ præterea sacrificium, & alia omnia diuina officia nocturna, & diurna quotidie in choro psallendo
iuxta ritum dicti ordinis sine intermissione celebrentur Insuper vbi sacra lectio iuxta Concilij Tridentini dispo
sitionem haberi non poterit, præter eos libros, qui ad diuini officij, & chori vsum necessarij sunt, saltem Bi
blia, & Catechismus ad Parochos ante aliquot annos editus. Item opera Sancti Bernardi, & si qui alij ad ho
nestam Monachorum occupationem haberi poterunt, habeantur, nisi de illis in assignatione mensæ Conuen
tuali iam prospectum reperiatur, ita tamen, vt de his omnibus, necnon vasibus, vestimentis, & cætera supelle
ctile præfata semel receptis omnes Conuentus rationem reddere debeant: Et vt Nouitij ea, qua decet discipli
na informetur, vnus, aut duo Monasteria in quacunque Prouincia, vbi commode fieri poterit, ordinentur,
in quibus Magistri, etiam cæterorum Monasteriorum Nouitios diuini officij rationem, & regularis obseruan
tiæ instituta doceant, ita vt quodlibet Monasterium suis necessaria suppeditet, & si nullos habuerit, alij pro eo
eiusque impensis recipiantur, & instruantur: Omnia edificia Conuentus quoquo versus claudantur; portæ non
necessariæ obstruantur; clathri fenestris, vbique opus fuerit infigantur, Templi, Sacristiæ, Capitula, Dormito
ria, Refectoria, Infirmariæ, & omnino aliæ claustrales partes nihil prophani patiantur, nec Conuentus horreum,
penu, præsepia, nec prorsus vlla promeritalia Abbatum Commendatariorum conductorum, aut aliorum recipi
ant, nec illa à Commendatarijs, Pensionarijs, alijsue de claustro non existant. occupentur, sed illis solum pro
prij claustrales vtantur, prout ad diuini officij celebrationem, regularemque obseruantiam fuerunt constituta;
Mulieribus omnibus cuiuscunque qualitatibus, dignitatibus, & ætatis ingressus claustris, & aliorum locorum regula
rium, etiam ædium partis, quæ ab Abbatibus, Commendatarijs, Prioribus, alijsue ministris, etiam diuisim pos
sidentur, sit penitus interdictus, & si secus factum erit, tam ingredientes, quam recipientes excommunicatio
nis sententiam incurrant: carcer quoque ad correctionem Monachorum, vbi non est, constituatur, & in om
nibus Monasterijs inuentarium omnium præfatorum, necnon instrumentorum foundationum, dotationum, au
thoritatum, exemplarium, omniumque monumentorum conscribatur, & in formam authenticam redigatur, il
ludque, & cætera omnia præfata fideliter asseruentur, sicubi vero locorum quicquam producendum erit exem
plum ab Archetypo desumatur, & transmittatur, nisi talis contigerit necessitas, vt ipsum exemplar produc
endum sit, quod tunc in fidem alicuius probati deponatur, qui idonee caueat illud ipsum, quamprimum reportan
dum: Illa quoque Monasteria locis patentibus constituta, quæ propter Turcarum, seu Prædonum, vel hæreti
corum incurfiones tute seruari non poterunt, facta de ipsorum iuribus literis, auctoritatibus, tabulis, monumen
tis, atque omni prorsus suppellectile mobilibusque bonis iocalibus, & rebus fidelis inuentario, & si opus erit ear
um omnium depositio fiat apud personam fide, & facultatibus idoneam, ita vt nihil omnino inde sine consen
su expresso, & speciali mandato Conuentus moueri valeat, in Ciuitates, oppidaue vicina transferantur. Cæ
terum ad restituendam Monasticam disciplinam, & restitutam conseruandam, Cistercij, & cæteri patres, Ab
bates in Capitulo generali prouideant diligenter, vt omnes visitationes sollicitè, & prudenter, ac cum pie
tate fiant, salutem animarum, Religionis zelum, perpetuum cultum diuinum, clausuram, obedientiam,
& cætera omnia, quæ ad mores, correctionem, & Religiosorum ædificationem pertinent, procurando: Qui
bus in rebus vbicunque non sunt mensæ Conuentuali assignati redditus, qui hoc onus ferre possint, Abbates,
& Commendatarij, ac alij quicunque administrationem spiritualium, & temporalium visitandorum Monaste
riorum habentes, necessaria omnia ministrare, ac contribuciones & sumptus pro gerendis alijs communibus ne
gocijs dictæ Sedis auctoritate impositas, ac etiam ad brachij secularis adhibitionem præstare; Visitatores, ac
solutos, & necessarios ipsorum famulos, & iumenta debita Hospitalitate recipere, & eisdem in omnibus auxi
liari omnino debeant, & ad id etiam censuris, & pœnis Ecclesiasticis per Capitulum, ac etiam per ipsos Visita
tores compellantur. Ne porro deferendi Monasterij occasio Monachis præbeat, quod ex vagandi libertate il
lis à Commendatarijs oblata, vt expensis parcant, plerumque euenit, præcipimus, & interdiximus, ne vlli om
nino Commendatarij quicquam, vel minimum de mensa, & alijs necessarijs detrahant, neque villo modo dimi
nuant, aut quempiam quicumque propter delictum eijciant, sed quotiescunque Monachi quid admiserint, quod qui
dem

dem animaduersione dignum sit, id quam primum Priori Claustrali, vel si grauius sit delictum Visitatori signi
ficent, qui correctionem iuxta Ecclesiæ, & dicti ordinis statuta faciat: qui si vltra sex menses distulerit, eo ipso
fit ab officio depositus, & ad illud, cæteraque omnia ordinis eiusdem officia triennio inhabilis censetur, statim
que Præsidentes correctionem huiusmodi alijs committere teneantur. Ad hæc volumus, & mandamus, vt apud
dictum Monasterium Cistercij constituatur, constitutumue restituatur Archiuum, in quo Index ordine compo
situs omnium aliorum Monasteriorum, Prioratum, Ecclesiarum, & beneficiorum dicti ordinis in omni parte
Orbis constitutorum, etiam in commendam obtentorum, vel vnitorum habeatur, & item distinctum cuiusque
inuentarium siue repertorium bonorum, proprietatum, rerum, iurium, & actionum omnium, necnon exem
plum authenticum instrumentorum priuilegiarum, foundationum, donationum, literarum, auctoritatum, & moni
mentorum quorumcunque conficiatur, confectumque fideliter asseruetur. Reuocamus, quoque, & abolemus
omnia, & quæcunque priuilegia, auctoritates, licentias, dispensationes, & indulta cuiusque priuati rerum, &
bonorum vsus proprietatis, possessionis, & Dominij omnibus cuiuscunque gradus, & dignitatis Monachis dic
ti ordinis per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & dictam Sedem, eiuque Le
gatos ex quibuscunque causis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia concessa, confirmata, & innouata, qui
buscunque concepta formulis, ac clausulis, & decretis suffulta, quorum omnium tenores præsentibus haberi
volumus pro expressis, ac volumus illa omnia vires, & effectum de cætero non habere, quin etiam Visitatores,
& cæteros omnes, qui in huiusmodi proprietarios seuere non animaduersionem ad officia huiusmodi, & alia ip
sorum ordinis ministeria perpetuo inhabiles esse. Cæterum, vt vicina plebs egea pro Religionis consuetudine,
& instituto conseruari, ac cæteri piam, & fidelem rerum administrationem collaudare possint, eisdem Com
mendatarijs præcipimus, vt in suis Monasterijs pauperes elemosynis pro modo facultatum prosequantur.
Quia vero nihil æque dissolute, & indiscipline viuendi licentiam adfert, quam impunitatis spes, eamque non
ita pridem tam nonnulla eiusdem ordinis Monasteria, quam illorum personæ ex eo nancisci cœperint, quod à
sententijs, & decretis per ipsius ordinis generalem, aut eius Vicarios in Prouincijs deputatos, contra se latis,
ad nostros, & dictæ Sedis Legatos, & Nuncios prouocando pœnas in se constitutas eludere satagunt, in anti
quorum statutorum, consuetudinum, rituum, & priuilegiarum præfatorum præiudicium, & ipsius ordinis Su
periorum contemptum: ideo ne abusus, & incommoda huiusmodi tractu temporis altius irrepant, prouidere
volentes, Motu, scientia, & potestate similibus statuimus, & ordinamus, ac districte præcipimus, & interdix
imus, ne vlli omnino dictæ Sedis Legati, vel Nuncij appellationes à sententijs, & decretis per Abbatem ge
neralem, vel eius Vicarios, aut Superiores præfatos latis, vel promulgatis, vt præfertur, pro tempore inter
positas, villo modo recipiant, aut admittant, neque de illis cognoscant, seu illarum, vel quocunque alio præ
textu Monasteria, Prioratus, aut alia loca eiusdem ordinis visitent, sed quotiescunque ad illos aliquid in Mo
nachos, aut personas huiusmodi animaduersione dignum deferri contigerit, iuxta formam Commendatarijs
circa delicta Monachorum, & personarum earundem per nos, vt præfertur, præscriptam, Vicarium ipsius ordi
nis in illa Prouincia institutum monendum cureat, qui delinquentes sub pœna superius ad id constituta ex
emplariter corrigere, & punire teneatur: Decernentes appellationes, prouocationes, aut quascunque alias recla
mationes à Monachis, & personis huiusmodi ad dictos Legatos, seu Nuncios, vel locorum ordinarios, vt præ
fertur, pro tempore interpositas, ac interponendas, ac processus desuper habitos, vel habendos, necnon in
defectua, vel sequenda quæcunque nullius fore roboris, vel momenti, ac generalem Abbatem, & Vicarios,
necnon Superiores præfatos ad correctionem, & punitionem delinquentium Monachorum, & personarum ordi
nis huiusmodi, appellationibus, prouocationibus, & reclamationibus huiusmodi nequaquam obstan. pro
cedere posse, & debere: Præsentes quoque literas de surreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu in
tentionis nostræ defectu quouis prætextu, quæsitone colore, vel ingenio nullatenus notari, argui, vel impu
gnari posse, neminemque illa quauis de causa etiam iustissima impugnantem in iudicio, vel extra audiendum
esse, nec illa sub quibusuis similibus, vel dissimilibus concessionibus, gratiarumque reuocationibus, suspensio
nibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, etiam per nos,
& successores nostros Romanos Pontifices, ac Sedem prædictam, etiam Imperatoris, Regum, Reginarum, Du
cum, & aliorum Principum intuitu, & contemplatione, ac in eorum, vel etiam nullius fauorem sub quibus
cunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, ac etiam vim contractus, aut legis, seu statuti perpe
tui inducentibus decretis, & alias quomodolibet concessis, & conceden. ac quibusuis constitutionibus, & ordi
nationibus Apostolicis desuper quomodolibet editis, & eden. aliquatenus comprehendi, neque illis aliquo vn
quam tempore, etiam per Sedem præfata derogari posse, nec derogatum censeri nisi de toto tenore, & dat.
præsentium expressa mentio habita, & derogatio, suspensio, reuocatio, limitatio, modificatio, aliaque præmissa
de Cistercij, aliorumque quatuor primorum nuncupatorum Abbatum prædictorum expresso consensu facta fue
rint, & si aliter derogari, reuocari, suspendi, limitari, aut emendari contigerit, huiusmodi derogationem, reuo
cationem, suspensionem, limitationem, correctionem, & emendationem nullius esse roboris, vel momenti,
& quoties illæ, vel illa emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restituta, & de nouo, etiam sub
quacunque. Dat. per ipsum Abbatem Monasterij Cistercij pro tempore existens. eligen. concessa esse, & cen
seri. Sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungen. etiam S. R. E. Cardinales, aut
causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicæ, & interpretæ facultate,
& auctoritate iudicari, & diffiniri debere, irritu quoque, & inane, si secus super his à quoquæ quauis auctoritate
scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et nihilominus omnibus nostris, & dictæ Sedis Legatis, & Nun
cijs vbicunque existant, ac locorum ordinarijs, necnon ordinis præfati Conseruatoribus, ipsorumque singulis per
Apostolica scripta mandamus, quatenus præfatas literas, & in eis contenta quæcunque vbi, & quando opus
fuerit, ac quoties pro parte Abbatum, Vicariorum, Visitatorum, & aliorum præfatorum, seu alicuius eorum
desuper fuerint requisiti solemniter publican. ipsique efficacis defensionis præsidio assisten. faciant auctoritate
nostra Abbates, Vicarios, Visitatores, & alios præfatos confirmatione, approbatione, adiectione, supple
tione, concessione, statuto, ordinatione, inuouatione, præcepto, interdicto, reuocatione, abolitione, ac
sui generalis voluntatis mandatis, decretis nostris, alijsque præmissis pacifice frui, & gaudere, ac præfatas li
teras ab omnibus, quos illæ concernunt inuicibiliter, & inconcusse obseruari, non permitrentes Abbates, Vi
carios,

Commendatarij
nihil detrahant
de mensa, & alijs
necessarijs mona
chorum, & eos
propter delicta
non eijciant sed
ad Superiores de
ferant.
Archiuum fiat
in Monasterio
Cistercij & fiat
Index cuiuscūq;
Monast. & be
nificioru, ac bo
norum, & iurū
corum.

Reuocatio indel
torum, & licen
tiarum habendi
aliquid propriū.

Elemosynas pau
peribus submini
strent Commēd.
Appellatio non
datur ad legatos
vel Nuncios Apo
stol. à senten. Ab
batibus, & aliorum
Super. huius ord.
Consonat cons.
Præf. sup. fol.
678. vbi probi
bita est appell.
quādo agitur de
corre. morum.

Claustr. præ
seruatiū.

Decretum irri
tans.

Executorum de
putatio, & fac.

carios, Visitatores, Superiores, ac alios præfatos desuper contra earundem præsentium tenorem quomodolibet indebite molestari, contraditores quoslibet, & rebelles per præfatas, ac alias sententias, cen. & poenas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia appellacione postposita compescen. ac legitimis super his habent. seruatis processibus sententias, cen. & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstant. præmissis, & Sanctæ memoriæ Bonifacij Papæ octauæ pariter prædecessoris nostri de vna, & Concilio generali edita de duabus dietis, aliisque Apostolicis, ac in Prouincialibus, & synodalibus Concilij editis generalibus, vel specialibus, constitutionibus, & ordinationibus, nec non quibuslibet etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, declarationibus, inhibitionibus, & decretis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis Legatis, Nuncijs, & ordinarijs præfatis, ac alijs quibusuis personis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiam Motu simili etiam Consistorialiter, aut alias quomodolibet concessis, & etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importan. mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma, ad hoc seruanda foret illorum veriores tenores, formas, Dat. & decreta in eis apposita, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent præsentibus pro sufficienter expressis habent. illis alias in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus, necnon omnibus illis, quæ in literis Pij III. & Pij V. ac aliorum prædecessorum præfatorum expressum fuit non obitare, contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel diuissim ab eadem sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facien. plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Cæterum quia difficile foret easdem præsentibus ad diuersa loca Prouincialique circumferre. Volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod illarum transumptis, seu exemplis, etiam formis impressis manu alicuius publici Notarij subscriptis, & sigillo Abbatis generalis, aut alicuius, ex alijs Superioribus ordinis huiusmodi munitis plena, & indubia, ac ea prorsus fides vbique etiam in iudicio adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die xij. Iunij. 1574. Pontificatus nostri Anno tertio.

Clausula derog.

Registrata Apud Cæsarem Glorierum Secr.

Cæ. Glorierius.

XXIII.

De executione literarum Apostolicarum, & declaratione Concilij Trident. Sess. 24. cap. 20. De Reformat.

Pœnas autem impediendum executionem literarum Apost. habes sup. in Innoc. 8. const. 14. fol. 131. & Leon. X. const. 26. fol. 229. & Clem. 7. const. 42. fol. 347.

GREGORIVS Episcopus, &c. Ad futuram rei memoriam. AD ROMANI Pontificis prouidentiam circumspectam pertinere dignoscitur, dubia super sacrorum Conciliorum decretis pro tempore insurgentia, sic suæ declarationis oraculo dilucidare, & interpretari, vt exinde litium dispendia inter fideles quoslibet valeant submoueri. Accepimus sane nuper quodlibet multoties Romanus Pontifex, vt prouisiones, & gratias per eum de beneficijs pro tempore vacantibus, ac suæ, & Sedis Apostolicæ dispositioni, & ordinationi reseruat, in fauorem diuersarum personarum sibi gratarum, & acceptarum factæ, executioni debitæ demandentur, & ne (dum literæ Apostolicæ sub plumbo desuper expediuntur) beneficia ipsa ab aliquibus indebite occupentur, aut aliqua in spiritualibus, & temporalibus detrimenta sustineant, nonnunquam corporalem possessionem ipsorum beneficiorum, & illis annexorum, iuriumque, & pertinentiarum quomodocunque Sedis, & Cameræ Apostolicarum nominibus apprehendi, ac omnes, & quoscunque fructus, redditus, & prouentus beneficiorum, & annexorum eorundem percipi, exigi, eosque integros personis prædictis, postquam ipsæ literas sub plumbo expeditas haberent, vna cum dicta possessione consignari, quandoque vero, dum literæ sub plumbo huiusmodi expeditæ existunt, vt ius suum vnique illorum conferretur, & temerarium audacia debita castigatione compescatur, ac ipsæ literæ Apostolicæ facilius debitæ executioni, vt par est, demandentur, prouisos de beneficijs in corporalem reallem, & actualem possessionem beneficiorum, & annexorum, iuriumque, & pertinentiarum prædictorum induci, & inductos in ea manuteneri amotis quibuslibet intrusis detentoribus ab eisdem, aliaque fieri, & exequi per diuersas suas in forma breuis, & sub Annulo Piscatoris confectas literas mandat, & percipiat certis inihi modo, & forma tunc præscriptis, dilecto filio causarij Curie Cameræ Apostolicæ generali Auditori, seu alijs executoribus desuper deputatis, quibus omnino parendum esset. Nihilominus, nonnulli beneficijs prædictis inhiantes, ac gratias prædictas eludere, eorumque intrusiones, & detentiones improbe tueri satagentes, executionem literarum in forma breuis huiusmodi, & facultatem per eas ipsis executoribus attributam diuersis dubijs, & cauillationibus remouentur, & processus per eosdem executores desuper habitos, & formatos, ac inde secuta quæcunque nulla, & inualida, nulliusque roboris, vel momenti esse, neque attendi debere contendunt, sub prætextu, quod in decreto sacri Concilij Tridentini, sessione vigesimaquarta, capitulo vigesimo, dispositum fuerit, quod causæ omnes ad forum Ecclesiasticum, quomodolibet pertinentes, etiam si beneficiales, sint in prima instantia coram ordinarijs locorum dumtaxat cognoscantur, exceptis his, quæ iuxta Canonicas sanctiones apud Sedem prædictam sunt tractandæ, vel quas ex vrgenti rationabilique causa iudicauerit Summus Pontifex Romanus, per speciale rescriptum signaturæ suæ eius manu propria subscribendam committere, ac auocare.

Romanus Pontifex solent quandoque præc. que, vt possit & fructus beneficiorum Sedis Apost. reseruat. nomina etiam Sedis apprehenduntur, donec literæ Apost. expeditur, & quandoque etiã mandatur, prouisos ipsos in possessionem induci &c. Multi tamen ad impediend. executione dictarum literarum Apost. dicebant eas non in prima instantia scilicet ad Ordinatios, exceptis causis à Pontifex per spale rescriptum committendis.

care. Verum cum decretum huiusmodi Concilij concessionem prædictarum literarum in forma breuis, & illarum executionem nihil efficiat, neque per illos causa, seu instantia introducat, sed mere executive procedi mandetur, literæ quoque in forma breuis Annulo Piscatoris munitæ non minoris sint efficacitæ, & auctoritatis quam rescripta signaturæ Rom. Pont. eius manu propria subscriptas; Nos in his nostræ debitæ declarationis cautelam adhibentes, ac prouisorum prædictorum ius aduersus dubia & cauillationes huiusmodi, æquitate & iustitia suadentibus perseverare volentes, necnon prædictarum, & quarumcunque literarum in forma breuis super capienda possessione nomine Cameræ huiusmodi, aut in fauorem literarum sub plumbo expeditarum tam a prædecessoribus nostris quam a nobis, & dicta Sede hæctenus concessarum, tenores ac litis, & causæ si quæ desuper executæ sint statum & merita, nominaque & cognomina iudicum executorum, & collicigantium præsentibus profuscienter expressis habentes, Motu proprio, non ad ipsorum prouisorum aut aliorum nobis pro eis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia ac de mera nostra deliberatione decernimus, & declaramus per concessionem literarum in forma breuis, & sub Annulo Piscatoris super capienda possessione quarumcunque beneficiorum dispositioni Apostolicæ reseruatorum seu affectorum Sedis, & Cameræ Apostolicarum nominibus apprehendenda, & eiusdem possessionis in fauorem prouisorum ab ipsa Sede de eisdem beneficijs postquam literas sub plumbo super prouisionibus huiusmodi habuerunt expeditas relaxatione, nec non assistentia ipsis prouisis literas desuper sub plumbo expeditas habentibus præstanda, & aliorum inibi expressorum executione faciendæ quæ mandata executiua sunt, et summariam dumtaxat causarum propter quas illæ emanarunt cognitionem requirunt, decretis Concilij huiusmodi non contrahentur, nihilque præiudicij illis inferri vel eorum formam in aliquo violari, neque id dici aut censi, vel executionem literarum earundem propterea in aliquo suspendi siue remorari, aut facultatem literarum executoribus concessam impediri, sed executores ipsos et ab eis deputatos sub executoribus facultate sibi per easdem literas, vt præfertur concessas, vt, si ui, gaudere, & contra illis non contentis ad declarationem incursum pœnarum, & censurarum in eisdem literis in forma breuis contentarum ac inuocationem brachij secularis procedere, ac alia omnia et singula in eisdem literis contenta (illarum tamē forma seruata) facere et exequi libere et licite potuisse, & posse, necnon processus desuper habitos, & formatos habendosque, & formandos, ac inde secuta, & sequenda quacunque firma, valida, & efficacitæ fuisse, & esse & fore, suosque integros, & plenarios effectus sortiri debere in omnibus, & per omnia. Præsentibus quoque literas de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel inualidari nullatenus posse. Sicque in præmissis omnibus et singulis per quoscunque Iudices, & Commissarios quacunque auctoritate fungentes, etiam Palatij Apostolici Auditores, et S. R. E. Cardinales (sublata eis, & eorum cui libet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate) iudicari, & diffiniri debere, necnon irritum, & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Dicitur inhiabentes in virtute sanctæ obedientiæ omnibus, & singulis cuiuscunque status, gradus, ordinis, conditionis, & præeminentiæ existētibus, & quauis etiã Episcopali, Archiepiscopali, vel alia maiori dignitate, & Ecclesiastica etiã Cardinalatus honore fulgentibus, & quauis seculari potestate fungentibus ne decreto, & declarationi nostris prædictis, quouis quæsitō colore directe vel indirecte contrahere audeant, vel præsumant, Et nihilominus vnuerfis, & singulis nostris, et dictæ Sedis Nuncijs, ac locorum ordinarijs, eorumque officialibus, quatenus ipsi, & eorum singuli per se, vel alium, seu alios præsentibus literas, & in eis contenta quæcunque vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte prouisorum et executorum et subexecutorum prædictorum seu quarumcunque aliarum personarum in præmissis interesse habentium vel alicuius ex eis fuerint requisiti solēnter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra prædictos prouisos, et executores, & subexecutores, seu alios in præmissis interesse habentes, eorumque singulos, decreto, declaratione, inhibitione, & alijs præmissis pacifice, frui, & gaudere, ac præsentibus literas, & in eis contenta huiusmodi ab omnibus quos illa concernunt, & concernent quomodolibet in futurum inuiolabiliter obseruari. Non permittentes aliquem desuper contra illarum tenorem quomodolibet indebite molestare. Contraditores quoslibet, & rebelles per sententias, cēsuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia appellacione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus, inias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus se. re. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis (dummodo non vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad Iudicium non trahatur) aliisque Apostolicis, nec non in prouincialibus, & synodalibus Concilij editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus communiter vel diuissim ab eadem sit Sede inducen. quod inter suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Cæterum quia difficile foret præsentibus literas ad singula loca vbi opus fuerit deferre, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis et sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud sanctum Marcum sub annulo Piscatoris, die decima Iulij. millesimo quingentesimo septuagesimo quarto, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

Ideo hic Pontifex declarat executionem huiusmodi literarum Apostolicarum non posse impediri non potest ex prædictis, &c.

Clausula præferuntur.

Decretum irritans.

Contrahentium pœna.

Executorum deputatio, & facultates.

Clausula derogatoria.

De Aedificijs, & Iure congrui, ac iurisdictione, & facultatibus S. R. E. Camerarij, & Magistrorum Viarum Urbis.

De materia habes supra Mart. 5. const. 4. Et si in cunctarum, fol. 61. & Six. 4. const. 11. Etsi de cunctarum, fol. 103. & Alex. 6. const. 2. Ea quæ, fol. 135. cum const. seq. Et Leo. 10. const. 13. Inter curas, fol. 197. & const. 25. Cum sicut, fol. 228. & Pau. 3. const. 65. Inter alias, fol. 477. & Pij 4. const. 134. Inter multiplices, fol. 876. & const. 156. Pastoralis, fol. 913. ac Pij 5. const. 80. Cum onus, fol. 1042. & const. 128. Ad hoc nos Deus, fol. 1118. & const. 134. Tanta est, fol. 1130. & Noua Urbis Statuta lib. 3. cap. 39.

De taxis autem imponen. pro Iectitis domorum, expurgatione Viarum, & alijs causis. habes sup. in Pau. 3. const. 66. Et si per, fol. 478. & Pij 4. const. 156. Pastoralis, fol. 913. & Pij 5. const. 112. Exigit, fol. 1087. & const. 168. Cum Vrbes, fol. 1172. & Statutum Urbis præcitatum.

De materia autem construendarum Fontium per Urbem, ac restauratione Pontium fluminum, & portuum Tyberis, vide supra d. Pij V. const. 112. fol. 1087. & const. 168. Cum Vrbes, fol. 1172. & dict. Stat. Urbis lib. 3. cap. 39.

REGORIVS Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. QVAE PVBLICE vtilia, & decora esse huic Almæ Vrbi ratio ipsa atq; vsus docuit, ea priuatius cupiditatibus, ac commodis præferenda censemus. Cum itaque se. mem. Pius Papa V. prædecessor noster nonnullas per se. record. Sixtū I I I. Leonem X. & Pium etiam I I I. similiter prædecessores nostros ad ornatum Urbis editas constitutiones, vna cum decreto Cameræ Apostolicæ de Inquilinis in emptionibus domorum præferendis, tamquã iuris communis correctorias, & quæ nimis late a Iudicibus inter prætata causam iniuriæ quàm plurimis pauperibus inferendæ præberent, duobus editis scriptis, quorum solam signaturam sufficere voluit, motu proprio abrogasset, & ad viam iuris communis reduxisset: Dilecti filij Senatus Populusque Romanus abrogatione & reductionem huiusmodi ægre ferentes, initio Pontificatus nostri, & alias per sepe publico decreto a nobis enixe postularunt supplices, vt literas præfatas Pij V. vt decori publico, ac multorum ciuium comoditati infensas tollere pro nostro erga hanc almam Urbem paterno amore dignaremur. Quã rem dum nos diutius differimus, plurimorum eandem ob causam querimonias exostulantium subitiniuius: quin etiam intelleximus publicum ipsius Urbis ornatum deserui, & magnifica ædificia iam pridem inchoata, propter nimiam quorundam cupiditatem interrupta pendere, plurimosque ea de causa ædificandi consilium abiicisse. Quibus malis, quod minimo Ciuium nostrorum, ac Curialium detrimento fieri possit, mederi cupientes cum etia in literis Sixti, ac Leonis, ac Pij quarti huiusmodi multa addenda, & minuenda, ac alias animaduersione digna apparerent, opportunum abritrati sumus, omnibus prædictis Sixti Leonis, & Piorum literis antiquatis, & abrogatis, quæ ab illis ad publicum Urbis illiusq; districtus ornatum, aeris salubritatem, ac priuatorum etiam commoditatem prouide tunc ordinata fuerant, ea magis commoda his temporibus, ratione moderata, simulq; ea quæ nos de nouo statuenda duximus, vna constitutione complecti omnia, ne publicum bonum ac decus iacere diutius pateremur.

Itaque dictas ac quasunque alias prædecessorum literas, quatenus ad aliquod eorum, quæ his nostris literis continebantur, pertinent, deque aliquo eorum statuunt, aut disponunt, antiquantes & abrogantes, atque penitus reuocantes & tollentes: de potestatis nobis tributa plenitudine statuimus, quod qui pro tempore fuerint Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarius, atque ædificiorum, & viarum Urbis Magistris, quacunque Urbis parte necessarium atque vtile fore cognouerint, possint pro vijs, areis, plateis, alijsque locis publicis siue veteribus dirigendis, & ampliandis, siue nouis ducendis, & constituendis, cogere dominos domorum, & locorum quorumlibet, tam ecclesiasticos quàm seculares quacunque dignitate præditos, vt vendant Conseruatoribus, aut Syndico eiusdẽ Urbis domos & loca, quæ Camerarius & magistris prædicti ad id necessaria duxerint, siue illa domini ipsi habitent, siue alijs locare soliti sint, pretio a Magistris prædictis statuendo.

Vbi vero aliquas ruinas esse perceperint, locaue aperta vijs publicis hærentia, ne laceræ atque inhabitatæ domus, interruptaque spacijs interiacentibus viarum septa, Vrbi deformitatem atque incommoditatem afferant, curent ipsi Camerarius, & Magistris eas celeriter sarciri, itaque quoscunque dominos, siue directos, siue vtilis domorum dirutarum, vel arearum aliorumque locorum vacuum secus vias publicas iacentium, grauib; pœnis propositis, breuicue ipsorum arbitrio præfinito tempore, cogant domos dirutas, vel areas aliaue loca huiusmodi ab eis possessa, muro saltem claudere, murumque ipsum ad eam altitudinem, quæ proximæ ædificia proximisque muros æquet, vel ad aliam, quã ipsi præscriperint, attollere. Eamq; ob causam idem Camerarius, & Magistris, si ipsi visum fuerit, interdican interim inde dominis exactionem, ac conductorem, si qui forte fuerint, solutionem pensionum, seu canonum, aut censuum, eaque faciant in huiusmodi opus ipsosmet conductores impendere, quas cum conductores ita impenderint, domini acceptas ferre debeant: cum vero impendere iussu neglexerint, opus quod in tempore iuxta huiusmodi præscriptum factum non fuerit, sua ipsi impensa perficiant. Quod si vel nulli sint conductores, vel pensiones interea temporis debitæ satis operi non sint, neque tamen domini possidentes domos dirutas aut areas locaue aperta huiusmodi clauserint,

Pij v. const. ista habetur supra, fol. nu.

Causa huius const.

Abrogatio con- stitutiõ Apo- stolicarum circa disposita in hac const.

Facultas Camera- rij & Magistro- rum cogendi do- mos locorum, ad ea vendendum pro vijs & locis publicis dirigen- dis.

Domosque diru- tas, areas, alijsq; loca vacua iuxta stituta penes vias publicas clau- dena.

clauserint, ex tunc præfinito tempore elapso, si vtilis tãtum domini sint, ab vtili eorum dominio, omnique iure, quod inde eis competebar, cecidisse intelligantur, locaq; ipsa ad directos dominos libere, cum onere tamen illa, ita claudendi, deuoluta sint eo ipso. Si vero etiã directum dominium, siue per proxime dictam deuolutionem, siue aliàs habeat, liceat prædictis Camerario, & Magistris, postquam sic præfinitum ipsi dominis tempus affluxe- rit, cum exigendis propositis pœnis, tum alijs crescente contumacia etiam grauioribus, & sæpius incuriẽdis eos plectere, tum vero etiam captis ex alijs illorum bonis pignoribus, eisq; per subhastationem de more distractis, pecuniam cogere, vnde murus, & præscriptum opus omnino perficiatur. Vel si hac quoque ratione non profecerint, loca eadem, modo domini ipsi illa non incolant, propositis ad hoc semel vel pluries editis, quibuscunque personis illa nouis ædificijs instaurare, vel saltem sic claudere volentibus locare, aut in emphiteosim etiam ad longum tẽpus, vel ad vnius, aut plurium personarũ siue successurarum, siue nominandarũ vitas, atque etiã perpetuo concedere, vel etiam vendere, aut aliàs alienare pro pensione, aut canone, aut pretio quod reperiri poterit, ita quidem vt ex pluribus, hoc casu, oblatoribus, si quis rei particeps, aut consors fuerit, is præ omnibus obtineat, nisi forsan, & ipse in claudendo negligens fuerit: præter hunc autem, vicini ceteris, & inter vicinos qui magis indiget, vel qui vicinus est à pluribus partibus: inter ceteros vero qui plus, quique ad maiorem Urbis ornatum ædificare voluerit, præferatur, iudicio eorundem Camerarij, & Magistrorum.

Pro priuatis autem ædificijs similiter, aut nouis construendis, aut veteribus ampliandis, liceat cuicunque quouis muro sibi propinquo libere vti, eique tigna, lapides, aliamque materiam ædificij sui, totumque ipsum ædificiũ iniungere, & annectere, etiam si murus is ad vicinum suum totum pertineat, perfoluto tamen eiusdem muri dimidio pretio, ad eam æstimationem, quam duo periti, quorum singulos singulæ partes elegerint, vel illis discor- dibus, ipsi viarum Magistris declarauerint.

Et si inter duas domos viculus forte siue intercapedo trium circiter, vt solet palmorum intersit, liceat ei qui primus in altera earundem domorum ædificare cœperit, habita tamen ab ipsis Magistris licentia, totum sibi viculum nullo perfoluto pretio occupare, ac domui suæ adiungere, domumque ad vicini murum producere, muro que, vt supra dictum est, communiter vti.

At si quis domum, fundum, solumue habens, ibi ædificare voluerit, illi Camerarius, & Magistris præfati cogant vendi domos, aliaque loca eidem domui, fundo, solo vicina, quæ eorum domini non incolunt, sed locare solent, quæque idem Camerarius & Magistris huiusmodi ædificio vtilia, & necessaria putauerint, pretio tamen aucto duodecima eius parte, vltra æstimationem modo prædicta faciendam. Et nihilominus si ædificium ipsum insignne futurum sit, eique perficiendo aliqua domus etiam a domino habitata, vel hortus, aliusue locus muris clausus opportunus cohæreat, eo casu (dummodo ædificium iam cœptum sit, idque a duobus saltem lateribus cohæreat domui, horto, vel loco huiusmodi, illiusque æstimationem quadruplo sit excessurum) cogant dominum etiam sic habitantem, vt domum, hortum, vel locum vendat, aucto tamen dicto pretio ad quintam eius partem: dataque ipsi domino sex mensium dilatione post factam venditionem, quo interim ibidem permanens aliam sibi habitationem parare possit.

Præterea cum obducendam siue dirigendam viam, vel ob aliud opus publicum, aliqua pars alicuius domus quam dominus sine vlla fraude tunc habitaret, mandato dictorum Magistrorum diruta fuerit, vnde domus habitationi domini incommoda efficiatur, vt familiam non capiat, si iuxta illam fuerit alia domus annua pensione vel alias locari solita, cuius coniunctione huiusmodi incommoditati subueniri possit, vt id fiat, cogant eam domino domus dirutæ, si ibi deinceps habitaturus sit, vendi pretio, quod supradicto modo æstimatum fuerit. Quod si diuerforam dominorum domus huiusmodi iacturam passæ locari solebant, non autem habitari, alio ipsorum dominorum petente, cogatur alius domum suam sic dirutam vel excisam vendere, constituto pretio ad æstimationem prædictam, hac tamen distinctione habita, vt detur optio illi, qui maiorem iacturam in sua passus fuerit an ipse velit aliam emere. Quin etiam, si quis post huiusmodi ruinas propter publicum aliquod opus factas propriam domum ea de causa aliqua parte dirutam, vel excisam, quam ipse habitare solebat, sarserit, eique alia domus similera passa iacturam contigua sit, quam dominus similiter habitans intra tempus a Magistris præfinitum neque sarserit, neque muro clauserit, sed deformẽ reliquerit, velitque is, qui suam sarserit, truncam illam sibi contiguam suæ coniungere, & ædificare, ac propterea pretio, vt supra dictum est, æstimando, & amplius addita eiusdem pretij quinta parte emere, cogatur eius dominus, licet habitans, ita vendere.

Sed, & cum aliqua domus, siue fundus, aut solũ volente sua sponte domino vendendum erit, teneatur venditor perquirere a vicinis, quotquot erunt, qui rem aliquam immobilẽ illi contiguam habuerint (etiam si se emptoros nullo modo antea professi sint) an aliquis eorum velit rem vendendam emere, eisq; pretium atque omnia pacta & condiciones, quibus cum alio vere, omnique procul fictione contraxit, intimare: perquisitio autem & intimatio fiat per vnum ex Gutforibus, seu mandatarijs personaliter quidem si reperti fuerint: sin autem duorum Curforum, seu mandatariorum diligentia reperiri commode non poterint, sicut domi dimissa copia: absentibus autẽ ab Vrbe, docto extraiudicialiter, & summarie coram eisdem Camerario, & Magistris eos abesse, sicut per publicum edictum locis, quibus in Vrbe consuetum est, affigendum. Quibus ita factis, iurent tam venditor, quàm emptor apud acta Notarij dictorum Magistrorum, venditionem de huiusmodi re iam factam & intimatam esse veram, & in ea eiusque pretio non intercessisse dolum, fraudem, simulationemue aliquam.

Posthæc si vicini prædicti se eisdem pretio, ac pactis, & conditionibus emptoros non declarauerint, & ibi ædificaturos nõ promiserint præfentes scilicet intra quindecim dies, absentes vero intra triginta, a die præfitorum hmoi iuramentorum: Rursus si tam præfentes quàm absentes intra alios quindecim dies ab huiusmodi declaratione, & promissione (si fiat) omnia iuxta ea quæ in venditione intimata continebuntur, non præfiterint, pretiumque si quod in illa solutum, fuerat non persoluerint, & de ædificando ibi ad certam summam, certumque tempus, ac sub certa pœna, prout ab eisdem Magistris præscriptum fuerit, se non obligauerint illis posthabitis, venditio cuicunque alij facta maneat & rata sit. Qui vero intra vtrumque dictorum terminorum prædicta impleuerit ei ceteris exclusis venditio sic fieri debeat. At si perquisitio, & intimatio ita factæ iuramenta que ita præfita nõ fuerint, quæcunque venditio de ea domo, siue solo cuicunque alij facta nullum ius emptori tribuat, & quo ad illum pro infecta sit, quamdiu vicini intra annum a die quo illam rescierint, se opposuerint. Siquidem aliquo ipsorum intra dictum annum petente, seque, vt prædictum est, obligante ad ædificandum, & pretium emptori (si is illud

Aedificantes possunt muro propinquo vti, solu- to pretio.

Viculusq; inter medios, abque pretij solutione, eorum domibus adiungere.

Vicinos quoque cogere ad vendẽ- loca eis vicina au- cto pretio, vt hic. Domini habitatores domorum ob opus publicũ dirutarum, cogere possunt vicini nos ad vendendũ eis domos contiguas locari solitas aucto pretio.

Ad quod vide Stat lib. 3. c. 39. Domini autem non habitatores eandem domo rũ si plures sint, idem inter se facere possunt, sed electio est eius, qui maiorem ia- cturã passus est.

Inter plures ve- ro Dominos ha- bitatores, electio est eius, qui do- mum suam sar- serit, in termino a Magistris p̄fixo. Vdẽre volentes domos, aut fun- dos, debent vicini intimare, & ipsi ac emptores iurare venditio- nem esse veram, alioquin vicini recuabere possũt quãdocunq; in- fra annum a die scientiæ.

Imo debent inti- mare etiã Inqui- lino rei venden- dæ, vt mox sequi- tur.

Vicini autẽ, quĩ bus venditiones intimare fuerint, si emere volue- rint, debent hoc declarare, & cetera. Imo Inquilini præferuntur vicini nolentibus ædificare, vt mox sequitur.

is illud accipere, & emptioni suae renunciare, ac ratione illius, prout Camerarius & Magistri madauerint, cauere uoluerit) restituentem, alioqui pretium ipsum deponente, ueditio ei facta censetur, & perinde ex illa in rei possessione inducatur, expulso inde dicto primo emptore, ac si cum eo, & ad eius commodum celebrata esset, Rescuisse autem, quo ad hoc attinet, intelligatur quocumque modo perceperint, vel hoc solum, rem scilicet, fuisse venditam, licet neque pretium neque alias condiciones aut qualitates perceperint. Post dictum vero annum maneat prima uenditio, neque hac de causa a quoquam amplius impetatur. Ceterum eo casu quo perquisitio, & intimatio praedicta fuerint, si in illa uenditione aliqua simulatio praesertim circa pretium augendum admissa fuerit, tum uenditio nulla sit, tum simulatores ipsi alter re, alter pretio priuati sint, ipsumque pretium ipsaque res Camerari Apostolicae applicentur eo ipso. Et praeterea iidem simulatores poenis falsi, & si iurauerint, etiam periurij puniantur.

Simulatoresque hmoi ueditiois, poenas hic expressas incurrunr.

Inquilinis etiam inuimatio praefata fieri debet, & ipsi praestare tenentur contenta in uentione non autem adificari. Vicini autem eis praestantur, si adificare uelint.

Vicini quoque pluribus concurrentibus, quis praestari debeat.

Adificare uolentes in re stabili in emphiteusim, & concessi obtineant a Camerario, & Magistris eorum liberatio, praestata alia re stabili eiusdem pretij & redditus cum oneribus, quae erunt in re sic liberata.

Vinea autem cannae intra miliaria tria ab Vrbe existant, & loca solita, uendenda sunt vicinis, habentibus ibi vineas & caetera.

Prædiola decem cubitorum intra miliaria ab Vrbe existentia, & maioribus prædijs contigua, uel ea intersecantia, vicinis uendenda sunt.

Declaratio, quod dispositio circa praedictas uenditione sponte, uel coacte stendas, locum habent etiam in bonis ad Pia loca spectantibus, aut fideicommissis, si subiectis.

Facultas Camerarij, & Magistrorum, & forma procedendi in casibus in quibus recusat quis uendere alia bona, iuxta formam huius consuetudinis.

Eadem omnia & cum inquilino, locum habeant, cum domus uolente domino uenalis erit, uidelicet ut etiam ipsius domus inquilino (si quis erit) perquisitio & intimatio fiant modo praedicto, impleque, si emere uoluerit, tñ intra eosdem terminos, tum deinceps eadem faciat, quae vicini facere debent, excepta dumtaxat oblatione, & obligatione de adificando. Etenim inter inquilinum & uicinos ea sit distinctio, ut uolentibus adificare uicinis, inquilini nulla ratio habeatur, sed tantum uicinorum. At illis non promittentibus adificare, inquilino, etiam si adificaturus non sit, idem ius in emptione competat, quod uicinis, si adificare uellent, secundum praedicta competeret.

Veruntamen quando in singulis casibus praedictis siue coactae, siue spontaneae uenditionis duo uicini fuerint, quorum adificijs uendenda res opportuna existat, & propterea illam sibi quisque ex hac constitutione uendi postulet, is obtineat qui magis illa indiguerit. Aut si uterque aequè indigeat, inter utrumque diuidatur, quatenus utriusque commoda portio tribuatur. At si huiusmodi portiones utriusque forent inutiles, tota illi detur, cuius adificatio a pluribus partibus uel alias magis adhaerit. Si uero alteri tantum diuisio inutilis futura sit, nihil illi, sed tota alteri detur. Quod si nulla fuerit adificantium indigentia, is praefatur, qui magis fuerit uicinus, uel in uicinitate pariter, is qui plus, quique ad maiorem Urbis ornatum iudicio eorundem Camerarij, & Magistrorum adificare uoluerit.

Praeter supra dictos autem uicinas casus, si quis domum, aliumue fundum, aut solum in emphiteosim aliumue titulum, perpetuo, uel ad unius, aut plurium personarum uitam pro annuo canone, aliaue responsione concessum habeat, ibique adificare uelit, liceat eidem Camerario & Magistris, eo petente, domum, fundum, aut solum huiusmodi ab eius directi domini, licet nolentis, proprietate, dominio, ac iure, necnon a canonis seu responsionis praestatione eximere, & liberare, alia re stabili prius constituta, pretij, commoditatis, redditus, ac bonitatis saltem pariter, quae loco illius liberatae sit quoad omnia, & ad eundem directum dominum ratione proprietatis, dominij, deuolutionis, & alias cuiusque iuris, & oneris eidem modo, & forma pertineat, quibus illa pertinebat, translato quoque ad istam huiusmodi canone siue responsione, cum augmento quintae illius partis, & insuper praestata idonea cautione, & etiam facta per illum qui adificaturus est, obligatione omnium suorum bonorum, tum quod res in quam facta est huiusmodi translatio libera est, tum etiam de euictione in ea forma, qua in Vrbe praestari solet.

In rusticis quoque praedijs, ut & illorum nitiori ad honestam in illis hominum commoditatem, salutaremque sine animi, siue corporis refectionem, aliqua ratione consulatur, illud obseruetur, ut qui uinetas, aut cannae intra tria ab Vrbe miliaria, siue partiaris colonis aliqua parte fructuum, siue alijs pecunia solent locare, cogi possint eadem uendere pretio aestimando, ut supra dictum est, & amplius duodecima ipsius pretij parte ijs, qui prope illa vineas possident, quas colunt sua impensa, dummodo emptorum vineae sint non solum maioris pretij, & mensurae, sed magis etiam & cultae, & adificiorum structuris conspicuae, hisque omnibus illa tantopere superent, ut magna inter utraque adsit inaequalitas, iudicio eorundem Camerarij, & Magistrorum. Non possint autem cogi, ut partem tantummodo earum uendant.

Ij uero qui usque ad duodecim ab Vrbe miliaria habent praediola mensurae decem dumtaxat, uel pauciorum rubrorum (quas linguas seu pedicas dicunt) contigua maioribus aliorum praedijs, quae casalia appellantur; Item ij quoque ex quorum casalibus similes linguarum, seu pediculae eiusdem mensurae, in aliorum intra idem spatium duodecim miliarium constituta casalia excurrunt, eaque interfecant, ut a duobus, uel minus, lateribus linguarum ipsa a uicinis casalibus circundentur, cogi possint (siue ipsi colant, siue alijs locent) illas uendere, constituto pretio ad aestimationem, de qua supra dictum est, adiectaque eiusdem pretij quinta parte.

Quaecumque autem supra statuta sunt, tum de Urbanis, tum de Rusticis praedijs, aut sponte, aut coacte uendendis, uel etiam a directis dominis liberandis, ea locum habeant omnino, siue praedia ipsa sint Ecclesiastica, & ad quascumque Ecclesias, & basilicas, etiam dictae Urbis etiam Patriarchales, aut cuiusuis ordinis monasteria, & etiam mendicantium domos, aliaque loca religiosa, necnon hospitalia etiam nationum, aut regularium, militarium sodalitatesque aut confraternitates, caeteraque pia loca pertinentia, dummodo neque contigua Ecclesijs, monasterijs, hospitalibus, religiosisque, ac pijs locis huiusmodi, neque intra illorum septa consistant: siue sint priuatarum personarum capellae, & oratoria, uel domus, aut loca seruandae hospitalitati destinata, modo hospitalitas inibi iam neque exerceatur actu, neque amplius exerceri debeat siue sint laicalia, & cuiusque fideicommissis, substitutionibus, successioni uel dispositioni obnoxia; & tam haec laicalia, quam illa Ecclesiastica, eorum qui illa reliquerunt seu dederunt uel alia uoluntate alienari prohibita, ac quocumque onere grauata.

Sed quoties casus euenerit, quo res aliqua hac constitutione uendi debeat, si is ad quem pertinet eam uendere bis monitus a Camerario & Magistris, cum assignatione conuenientis termini ad uendendum, id recusauerit, uel malitiose distulerit, tunc Camerarius & Magistri uice ac nomine recusantis, uel differentis rem ipsam uendant cum promissionibus, obligationibus, renunciationibus, pactis etiam poenalibus, & clausulis consuetis, pretiumque quod inde cum eius augmento proueniet apud eadem sacram, uel personam fidei, & facultatibus idoneam deponant. Deinde si res Ecclesiastica erat, uel etiam si laicalis, sed (quod sciatur) fideicommissis, similiue dispositioni subiecta, alienariue prohibita, aut onera grauata, antequam emptor eius possessionem assequatur, pretium ipsum totum in aliquorum bonorum immobilium emptione uiliter conuertatur, cauente de euictione etiam ipso emptore, & ad id omnia bona obligantur, denturque bona inde empta domino rei uenditae. Quo facto, uenditio rei illius

illius nequaquam rescindi, aut etiam impugnari possit, praetextu quarumuis obstantium dispositionum, siue etiam inutilitatis Ecclesiae, aut locis, uel personae cuiusquam. Et insuper res illa uendita libera sit & exempta ab omnibus huiusmodi dispositionibus, prohibitionibus, & oneribus, eaque ad bona, in qua illius pretium conuersum est, sint translata. Et exinde bona ipsa dictae uenditae rei loco maneat, eidemque profus dispositionibus, prohibitionibus, & oneribus subiaceant, quibus illa subiacebat: sintque nihilominus de euictione illius emptori obligata eo ipso. Sin autem res uendita neque Ecclesiastica erat atque eiusmodi uinculis obnoxia habeatur, & qui eius dominus fuerat, uenditioni ita factae consentire uelit, ac fideiussores de euictione praestare, pretium illi soluatur. Quod si huiusmodi fideiussores praestare noluierit, uel etiam non potuerit, emanatur ex ipso pretio arbitrio eorundem Camerarij, & Magistrorum, uel loca montium non uocabilium, uel alia bona immobilia de quorum euictione idoneis fideiussoribus sit cautum, eaque dicto domino tradita sint loco similis cautionis pro re uendita, donec aliter emptor idonee caueatur, & interim uendi, aut alias alienari nullo modo possint. Verum usquequo pretium, uel ex pretio alia res empta ut praefertur, domino tradatur pensio, quae ex ipsius rei uenditae locationi percipi solebat, uel percipi uerisimiliter potuisset, eidem ab emptore persoluatur.

Curent autem Camerarius, & Magistri, ut quisque per causam adificandi huius constitutionis fauore uti uoluerit, ei ante omnia, consideratis, tum ipsius, tum loci qualitibus, summam quam adificando, ut minimum, impendere, ac tempus quo inchoasse, quoque perfecisse debeat, propositis, quas uoluerint poenis praescribant. Iste ad praescriptum huiusmodi promittat, & se bonaque sua omnia arctissime obliget, subiturus omnino poenas ipsas nisi promissa praestiterit, omni purgatione morae ex quocumque iure, & etiam canonica aequitate competenti penitus sublata. Et nihilominus compellendus ab eisdem Camerario & Magistris uel promissa perficere, uel quae propterea emit, & etiam illis uicina, quorum occasione emit, & in quibus se adificaturum proposuerat, loca & domos alijs adificare uolentibus, iusto pretio, sicut supra dictum est, aestimando, abique ullo augmento uendere.

Sed ne aliquorum impunitas, qui (ut accepimus) beneficio literarum Sixti, & Leonis, ac Pij Quarti dum illa uigenerent abusi, domos, & loca ex illarum dispositione acquisita infabricata adhuc retinent, alijs admittendi similia audaciam praebent, iidem Camerarius & Magistri illos omnes qui a uiginti annis citra loca aliqua ex dictarum literarum dispositione emerunt, seque in illis adificaturos promiserunt, nec praestiterunt, cogant ea omnia quae tunc facere debebant, intra spatium sex mensium a die praeccepti eis hac de re faciendi implere, alioqui poenas praemissas ab ijs exigant omnino. Et praeter illas, loca eadem dominis quibus ablata fuerunt, si ipsi uelint, eodem pretio quod tunc solum fuit restitui, uel illis nolentibus, alijs qui ibi adificaturi sint pretio, ut supra dictum est, aestimando, uendi compellant.

Ceterum poenae omnes quas incurrent qui aduersus constitutionem hanc, seu Camerarij & Magistrorum pro ipsis constitutionis executione mandata, uel decreta admiserint, locis pijs dictae Urbis ita applicatae sint, ut illi ex locis ipsis irreuocabiliter debeatur, pro quo primum poenae ipsae post illarum incursum petita fuerint, ad qua petitionem, lapsis ab huiusmodi incursum triginta diebus, (nisi dicti Camerarius, & Magistri illas iam pro eorum debito exegerint) quilibet in dicta Vrbe, uel in Romana Curia iudex ad illarum executionem indefinenter procedat, donec eidem loco uere & integre persoluta fuerint. Nullo autem dictorum locorum petente, noster in Vrbe Vicarius eas de manu dictorum Camerarij, & Magistrorum acceptas, uel eis ab ipso interpellatis negligentibus, ab eorum debitoribus exactas, inter dicta loca, iuxta eorum indigentiam, arbitrio suo distribuatur.

Nos enim ad supra dicta omnia, & singula faciendum, & exequendum, inque illis, & pro illis summariz, simpliciter, & de plano, solaque ueritate inspecta, ac manu regia, etiam ex officio procedendum plenam, expeditam, liberamque auctoritatem, & potestatem, Camerario scilicet in ecclesiasticas, eidemque & Magistris uiarum praedictis in laicas, ac quoad poenas praedictas Vicario, ac singularis Urbis, uel Curiae Iudicibus huiusmodi, in quacumque personas, de eadem potestatis plenitudine praesentis constitutionis auctoritate tribuimus, & demandamus.

Decernentes eadem omnia, & singula quae supra statuta sunt, si quando in aliquo casu de eorum sensu controuersia contingerit, in eam partem interpretanda esse, quae ad Urbis ornatum magis facere uidebitur. Ac semper & ubique siue in iudicio siue extra iudicium fauorabilia censeantur. Et ita ab omnibus iudicibus etiam Palatii Apostolici Auditoribus & Cardinalibus, sublata quauis aliter interpretandi, & iudicandi potestate, interpretari, & iudicari debere. Et si secus fiat, fore irritum & inane.

Non obstantibus praemissis, ac felicis recor. Symonachi, & Pauli II. de rebus Ecclesiae non alienandis, alijsque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, legibus etiam Imperialibus, dictaeque Urbis, atque ecclesiarum monasteriorum, & locorum religiosorum, siue piorum, ordinumque, quorum bona huiusmodi fuerint statutis & consuetudinibus, necnon testantium uoluntatibus, alijsque dispositionibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis priuilegijs quoque & literis Apostolicis eidem Ecclesijs, Monasterijs, & locis eorumque superioribus, capitulis, & conuentibus, seu Populo Romano, alijsque quibuscunque concessis, & quibusuis alijs Sedis Apostolicae indulgentijs, per quae praesentium executio, & per eas tributa iurisdictionis explicatio posset quomodolibet impediri, uel tardari, quibus omnibus, eorum tenores pro plene, & integre expressis habentes, de potestatis plenitudine praedicta derogamus, caeterisque contrarijs quibuscunque.

Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrae antiquationis, abrogationis, reuocationis, sublationis, statuti, tribuionis, demandationis, decreti, & derogationis infringere, uel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo quarto. Kal. Octobris, Pontificatus nostri, Anno Tertio.

M. Datarius.

C. Glorierius.

A. de Alexijs.

Anno

Et procedendi esse quando quis eo sentit uendere iuxta hanc dispositionem.

Facultas earundem praescribendi tempus ad adificandum, & summam ibi exponendam a uolentibus uel fauore huius constitutionis ex causa adificandi.

Qui emerunt bona uigore dictarum literarum Sixti, Leo. x. ac Pij 4. & adificare promiserunt, debeat ea adimplere infra sex menses.

Applicatio locis pijs, poenarum incurrendarum ob contumaciam.

Facultas Camerarij, & Magistrorum procedendi summariz, &c. pro executione praedictorum. Facultas eadem Iudicum Urbis pro executione dictarum poenarum.

Decretum irritans.

Clausula derog.

Anno a Natiuitate Domini nostri Iesu Christi millesimo quingentesimo septuagesimo quarto, Indictione secunda, die vero decima quinta mensis Octobris, Pontificatus sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Gregorii diuina prouidentia Papae XIII. Anno eius tertio, Retroscriptae litterae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt ad valuas Basilicarum Lateranen. & Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariae Apostolicae, & acie Campi Florae, vt moris est, per nos Petrum Aloysium Gaytam, & Io. Guerardi Curs. Alexander Altancollus Magister Curs.

XXVI.

Exemptiones Collegij Germanici de Vrbe, eiusque Scholarium & aliorum in eo degentium a Subsidijs, Gabellis, & Impositionibus. Ac Facultates & Iurisdictione Protectorum ipsius Collegij.

Erectionem huius Collegij, vide supra proxime in const. 19. fol. 1212.

Exemptionum materiam, vide supra in Pij V. const. 9. Et si ea fit, fol. 932.

Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. VT CAETERI de Rep. benemeriti immunitate interdum iuuandi sunt, ita maxime eorum ratio hac in re habenda est quos ad fidei catholicae incrementum in sinu nostro conseruamus. Quocirca vt Collegium Germanicum pridem a nobis in Vrbe nostra de integro institutum, in quo non minus quam centum pueros ex vniuersa Germania Septentrionalibusq; illi adiacentibus regionibus colligendos liberalibus scientijs ac disciplinis necnon sacris Canonibus & Theologia institui atque erudiri volumus & ad illorum sustentationem redditus annuos decem millium aureorum ipsi Collegio perpetuo attribuimus, speciali priuilegio prosequi volentes. Motu proprio deq; nostra mera liberalitate, Collegium praefatum eiusq; res et bona quacunque praesentia & futura, ac ipsius Collegij Scholares, & alios in eo degentes ab omnibus & singulis Portarum Molendinorum Farinae trium pro centenariis, ac quatuor Iuliorum pro quolibet vegete vini solui solutorum alijsq; Dantijs, Vectigalibus, Angarijs, ac Terrae Marisq; Gabellis & Dohanis ordinarijs & extraordinarijs haec tenus quodolibet impositis & imposturis quandocumq; quauis occasione vel causa etiam de necessitate exprimenda imponenda, etiam ad instar exemptionis dilectorum filiorum Camerae Apostolicae Clericorum, etiam ratione Ripae & Ripetiae Dohanarum Terrae, ac etiam Graeciae nuncupatae Urbis praedictae, necnon Carnium, vinorum, pannorum lini, lanae ferici, & quarumcunque aliarum rerum ad humanum vscum & vestitum necessarium ex toto statu nostro Ecclesiastico & quibuscunque alijs locis extra dictum statum consistentibus ad Collegium praefatum, tam per Terram, quam per Mare & aquam dulcem ac alias quomodolibet conducendorum, ac etiam iam ad dictam Urbem quomodolibet conductorum ac in ea existentium & pro eodem Collegio in magna seu parua quantitate tam in Barchis quam in Magazenis, & alijs vbi libet emendorum auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo eximimus & liberamus, liberaq; immunita & exempta esse volumus. Distinctis inhibentes omnibus & singulis tam Urbis quam in statu praedictorum Gabellarum, Dationum, & Vectigalium eorundem Dantijs, Coductoribus, seu Appaltatoribus, caeterisque ad quos spectat & spectare poterit quomodolibet in futurum, ne Collegium praefatum illiusq; Scholares & personas vel pro eis agentes & eorum bona quacunque aut eorum quemlibet directe vel indirecte quouis quaesito colore vel ingenio molestare, impedire, vel perturbare audeat seu praesumat. Quia immo eis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant ipsos, et eorum quemlibet immunitate, exemptione, & alijs praemissis pacifice frui, & gaudere. Ac decernentes irritum, & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus praemissis ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dictae Urbis & Dohanarum praedictarum ac quorumcunque Tribunalium & Curiarum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis eidem Tribunalibus & Curijs, illorumq; Iudicibus, necnon Appaltatoribus & Dohanarijs praedictis, ac quibuscunque alijs personis sub quibuscunque tenoribus & formis ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsq; efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantibus & alijs decretis in genere vel in specie, etiam Motu & scientia similibus ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam si pro sufficienti eorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa indiuidua ac de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, caeterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod praesentium transumptis etiam impressis manu Notarij publici eiusdem Collegij Secretarij subscriptis & sigillo communi eiusdem Collegij munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra, ac alias vbi cunq; opus fuerit adhibeatur, quae adhiberetur eidem praesentibus si forent exhibitae vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat haec paginam nostrae exemptionis, inhibitionis, & derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae apud sanctam Marcum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo quarto, Idibus Iulij, Pontificatus nostri, Anno Tertio.

Cx. Glorierius.

M. Datarius.

Sequitur concessio Inhibitionis, & Facultatum Protectorum dicti Collegij Germanici.

Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Pro nostri muneris, officio aequum est prouidere, vt qui in scholis bonarum disciplinarum operam dant a perturbacionibus,

turbacionibus quantum potest liberentur. Quocirca Collegium Germanicum pridem a nobis in Vrbe nostra institutum, in quo non minus quam centum pueros ex vniuersa Germania Septentrionalibusq; illi adiacentibus Regionibus colligendos, liberalibus scientijs, ac disciplinis, necnon sacris Canonibus, & Theologia instrui, atque erudiri volumus, & ad illorum sustentationem redditus annuos decem millium aureorum ipsi Collegio perpetuo attribuimus, speciali priuilegio prosequi volentes, Motu proprio Venerabilibus Fratribus nostris Ioanni Ostien. Morono, & Alexandro Praenestini. Episcopis Farnesio, ac dilectis filijs nostris Marco Sancti Georgij ab Altaemps, & Ptolomaeo Sanctae Agathae Comen. ac Ludouico Sancti Honuphrj titularum Madrutio nuncupatis, Presbyteris Cardinalibus, eiusdem Collegij Protectoribus, & Defensoribus, a nobis constitutis, ac eorum cuilibet, omnes & singulas causas ciuiles, criminales, & mixtas dicti Collegij, illiusque Collegialium, Scholarium, Rectorum, Magistrorum, Oeconomorum, Aduocatorum, Procuratorum, aliorumque Ministrorum, & Officialium pro tempore existentium, Collegium praedictum, illiusque res iura actiones, & bona concernentes dumtaxat, tam actiue, quam passiuue per seipsos, aut quemlibet ipsorum, vel eorum, aut cuiuslibet ipsorum Auditorum, seu Auditores, aut alium, vel alios qui eis videbuntur, etiam summarie simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura Iudicij, necnon manu Regia, nullasq; tela iudiciaria seruata, sed sola facti veritate inspecta, atq; etiam omni, & quacunque appellatione, remota audiendi, cognoscendi, decidendi, & sine debito terminandi, vel etiam delegandi, & ad hunc effectum quoscunque citandi, ac quibus, & quoties inhibendum fuerit, etiam sub poenis pecuniarijs, & alijs eorum arbitrio, ac in subsidium iuris, censuris Ecclesiasticis, inhibendi. Caeteraque omnia in praemissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna faciendi, & exequendi, liberam auctoritate Apostolica tenore praesentium concedimus facultatem. Decernentes irritum & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac stylo Palatii & Romanae Curiae, necnon quorumcunque Tribunalium Urbis praedictae iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, eidem Tribunalibus, & Curijs, illorumque Iudicibus etiam eiusdem Palatii Auditoribus, ac quibusuis alijs personis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, in genere vel in specie, etiam Motu & scientia similibus, aut alias quomodolibet in genere vel in specie, ac alias concessis, approbatis, & innouatis, Quibus omnibus etiam si pro sufficienti eorum derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso & forma in illis tradita, obseruata, inserti forent, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque, aut si aliquibus communiter vel diuissim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quod praesentium transumptis, etiam impressis manu Notarij publici, dictique Collegij Secretarij subscriptis, & sigillo communi eiusdem Collegij munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud, ac alias vbi cunq; opus fuerit adhibeatur, quae adhiberetur eidem praesentibus si exhibitae forent, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrae concessionis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursurum.

Datum Romae apud sanctum Marcum, anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo quarto. Idibus Iulij Pontificatus nostri, Anno Tertio.

XXVII.

Doctores Romani admittantur ad legendum in Studio almae Urbis, cum salario viginti quinque scutorum pro quolibet anno ex prouentibus Gabellae ipsius studij.

Doctorum autem, & Studentium almae Urbis priuilegia, vide supra in Bonif. 8. const. 2. In supremis, fol. 33. cum ibi not.

Gregorius Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. CVPIENTES vniuersos almae Urbis nostrae origine Ciuium filios ad bonarum literarum cognitionem, & doctrinam pro communi, & publica vtilitate, dictaeque Urbis ornamento, & honore paterna charitate, & Sedis Apostolicae munificentia, atque liberalitate allicere, vt ipsis, & etiam caeteris ad virtutem calcare honorificum & fructuosum addatur: Motu proprio non ad alicuius super hoc nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de mera nostra liberalitate dilectis filijs Senatui, & Populo Romano, quod ex nunc deinceps, & perpetuis futuris temporibus omnes, & singulos adolescentes, & iuuenes Doctores ex patre, & auro Romae natis Romanis, excedentes vigesimum secundum suae aetatis annum, qui in Studio, seu Gymnasio publico dictae Urbis in quacunque facultate pro tempore legere voluerint, ad lecturam huiusmodi, facta tamen prius per eos coram dilectis filijs nostris S. R. E. Cardinalibus super eodem Studio, seu

Facultates Cardinalium, Protectorum dicti Collegij, cognoscendi causas quacunque concernentes dicti Collegij.

Facultas procedendi summarie, & manu regia, &c.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Quilibet Doctor Romanus admittatur ad legendum in publico Gymnasio cum salario 25. scutorum pro quolibet anno ex redditibus ipsius Gymnasij.

QQ 2 Gymnasio

De ipse redditi- b. assignatis pro salarijs. Lectori, vide Pij 4. const. 122. fol. 846.

Executorum de- putatio & facul- tates.

Clausula derog.

Gymnasio deputatis, ac illius Rectores, & Reformatores pro tempore existentibus, vna lectione, admitti de- beant cum salario viginti quinque scutorum quolibet anno pro vnoquoque, qui vt præfertur legere voluerit, Apo- stolica auctoritate tenore præsentium perpetuo concedimus, & elargimur. Necnon eiusdem Doctoribus, vt præfertur, qui in eodem Gymnasio munus legendi subibunt, dictum salariam annum viginti quinque scutorum ipsis, & eorum cuilibet debitis, & consuetis in eodem Studio seu Gymnasio temporibus, ac de, & ex eiusdem Studij, seu Gymnasij redditibus, prouentibus, vestigialibus, & alijs emolumentis vniuersis per eos, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, persoluendum, Motu, & auctoritate similibus constituimus, & assignamus, ipsosq; ad lecturam huiusmodi recipi, & admitti, ad salariam eis, & eorum singulis persolui debere, vt præfertur, decernimus. Mandates propterea dilectis filijs Cõseruatoribus Camerae dictae Urbis, ac Rectori, & Reformatorebus dicti Stu- dij, seu Gymnasij, præsentibus, & futuris, alijsq; omnibus, & singulis, ad quos id quolibet spectat, & pro tempore spectabit, quatenus præsentibus nostras literas recipiant, & admittant, ac inuolabiliter obseruent, & ab omnibus quos ea quomodolibet concernunt, & concernent, obseruari mandent, & faciant; necnon Doctoribus legentibus, huiusmodi de dicto salario, debitis vt præfertur temporibus annuatim respondeant, & etiam faciant ab alijs re- sponderi, realiter, & cum effecta. Et si secus super his a quoquam quauis auctoritate sciẽter vel ignorãter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostol. ac Studij, seu Gymnasij, necnon Urbis huiusmodi iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis quibusuis superioribus, & per- sonis in genere, vel in specie sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis etiam motu simili, ac consistorialiter, & alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas ge- nerales idem importantes, mentio seu quauis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc ser- uanda foret, illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunq;.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris die 12. Octobris 1574. Pontificatus nostri An- no Tertio.

Cx. Glorierius.

XXVII.

Confirmatio, & extensio constitutionis Bonifacij 8. editae, contra dantes, vel re- cipientes, siue promittentes, vel promissionem recipientes, pro obtinenda aliqua gratia, vel iustitia apud Sedem Apostolicam.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. AB IPSO Pontificatus nostri principio quam maxime possumus enititur atque contendimus, vt domus & curia nostra a sordibus expurgeretur. Cui salubri consilio incumbens fel. recor. Bonifacius Papa viij excommunicauit & anathematizauit omnes Clericos, religiosos, & laicos vtriusque sexus, siue familiares Curiae, siue vndeunque alios, qui aliquod pactum facerent, seu quid paruum vel magnum promit- terent, vel promissionem reciperent, aut ex pacto vel promissione occulta vel manifesta, siue sub verbis gene- ralibus & plene non expressis, siue specialibus & aperte expressis facta, quicquam darent aut reciperent pro iustitia, siue gratia, siue pro se, siue pro alio, in causis vel iudicijs, seu alias per literas Apostolicas, & quibuscunq; alijs modis apud Sedem Apostolicam obtinenda, & eam sententiam ad promittentes, & acceptan- tes, dantesque & recipientes duxit extendendam: Illos etiam qui sibi intra triduum non renunciarent eum, quem in culpa esse scirent, vel alicui per quem ad se fideliter referretur, simili voluit sententiae subiace- re: Ac decreuit, vt nullus hanc incurrens excommunicationis sententiam, absque speciali mandato suo abso- lutionis beneficium valeret obtinere, nisi in mortis articulo constitutus: Sed nec quisquam admitteretur ad abolitionis gratiam, nisi prius erogatum esset pauperibus quantum ille dedisset, vel etiam recepisset. Iu- stitiae vero, siue gratiae expeditiones sic obtentae nullius prorsus essent roboris, vel momenti: & scienter il- lis vtentes simili sententia innodauit: ac reseruans sibi absolutionem eorum cum praedictis, ad poenas similes in omnibus obligauit. Sed hoc scelus ita hodie in mores inductum est, vt plerique cupiditate improbi quæstus potentiorum suffragationibus adnixi, huiusmodi negotiorum expeditiones hac illac conquirentes, turpissime nun- dinentur. Alij alios, quos gratia præstare arbitrantur, donis pollicitationibus, ambiant. Quidam etiam se talium operam atque industriam pretio & muneribus quæsisse affingant. Quæ cum pessima sint, & Curiae praedictae exi- stimationem grauissimè offendant: in eos qui talia agunt animaduertendum fore arbitrati, Constitutionem praedictam cum suis censuris & poenis omnibus innouamus: eademque omnes extendimus ad audentes quale- cunq; horum facinorum quæ adscripsimus, dantesque illis & alijs supra dictis auxilium, cõsiliu, vel fauorem. Quin etiam eos omnes omni beneficio, & officio ecclesiastico & seculari, siue temporali siue perpetuo ipso iure priuamus, ac priuatos esse declaramus, & præterea infamia subiectos perpetuo, ac inhabiles ad illa & alia esse volumus. A quibus etiam, prout quæque res, erit, tales poenae exigantur, quæ ceteris sint exemplo. Illis tamen qui rem adhuc incognitam, complicesque fautores, & socios retexerint, impunitas concedatur.

Datum Romae apud sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo quarto. Nonis Nouembris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Cx. Glorierius.

M. Datarius.

A. de Alexijs.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

Anno.

Bonif. excom- municauit aliqd dantes vel recipi- en. siue promitte- tes, aut promissio- nem recipientes, pro obtinenda gra- tia, vel iustitia Sedem Apost.

Expeditionesque obtinendas nul- las esse declara- uit.

Hic igitur Pont. constitutione ip- sius Bonif. confir- mat, & ad praedi- ctorum fautores extendit.

Aliaque poenas imponit.

Reuelantib. quo- que dictos delin- quentes impuni- tatem concedit.

Anno à Natiuitate Domini, millesimo quingentesimo septuagesimo quarto, Indictione secunda, Die vero Octaua mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papae xiiij. Anno tertio, Retroscriptae literae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt [ad valuas Basilicarum Sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, necnon Cancellariae Apostolicae, & in acie Cam- pi Florae, per nos Alexandrum Astancollum, & Antonium Clerici S. D. N. Papae Cursores.

Publicatio.

Petrus Aloysius Gayta Mag. Curf.

XXIX.

Suspensio Indulgentiarum plenariarum quibuscunq; concessarum, durante anno Sancti Iubilei. 1575.

De materia huius Iubilei notauit supra in const. 22. Dominus, fol. 1215.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. QUONIAM Sancti Iubilei celebrationem proximo anno, millesimo quingentesimo septua- gesimo quinto à primis vespere, quæ vigilia est diei festi proxime futuri Natiuitatis Domini Nostri Iesu Christi, incipiendam, & per totum illum annum finiendam, vniuerso populo Christiano de Fratrum nostrorum assensu indiximus, quemadmodum literis nostris desuper confectis plenius continetur: Nos pro consequenda eo anno Indulgentia, quæ dictis literis expressa est, multorum Rom. Pont. morem secuti, De Apostolicae potestatis plenitudine suspendimus ad nostrum, & Sedis Apostolicae beneplacitum omnes, & qua- scunq; Indulgentias plenarias, etiam ad instar Iubilei, & earum causa facultates, concessiones, & indulta quæcunq; a nobis, & dicta sede eiusque auctoritate quibuscunq; Ecclesijs, locis, necnon ordinibus, etiam Mendicantibus, ac Militiarum, necnon Confraternitatibus, & Vniuersitatibus, earumque & alijs cuiuscunq; di- gnitatis, gradus, & conditionis personis Ecclesiasticis, & secularibus per vniuersum orbem constitutis, etiam per modum communicationis, extensionis, & alias quomodocunq; perpetuo, vel ad tempus quibusuis modis, & ex quibusuis causis concessas & concessa, quibuscunq; illa sint concepta formulis, ac restitutionibus, reuo- cationibus, mentis attestationibus, alijsque clausulis, & decretis communita. Decernentes interim illa, & li- teras desuper confectas nulli prorsus suffragari debere: Necnon irritum, & inane quicquid secus per quoscun- que contigerit attentari; Indulgentijs Basilicarum, & aliarum Ecclesiarum Urbis nihilominus in suo robore duraturis. Praecipimus igitur atque interdicens, ne vllæ aliæ, quam praedicti à nobis indicti Iubilei Indulgentiæ, siue publicæ, siue priuatim vbique locorum, & gentium interim publicentur, praedicentur, vel nuncien- tur, aut in vltum demandentur: qui secus fecerint, in excommunicationis sententiam eo ipso incurrant, & ab ordinarijs locorum pro cuiusque arbitrio puniantur. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, & ordi- nationibus Apostolicis, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, Conuentuum, ordinum, Congregationum, & Hospitalium, & locorum praedictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia robo- ratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, exemptionibus, & indultis Apostolicis, illis eorumque Superioribus, & personis, ac quibuscunq; alijs per quoscunq; Rom. Pont. praedecessores nostros, ac nos, & dictam Sedem, eiusque Legatos, & alios sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausu- lis, & decretis ex quibusuis causis concessis, confirmatis, extensis, restrictis, & innouatis, quibus omnibus, eorum tenores, ac si ad verbum infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscun- que. Et quia difficile nimis esset praesentes quocunq; illis opus erit perferri, volumus earum exemplis, etiam impressis Notarij publici manu, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiasticae constitutæ ob signatis eandem pror- sus fidem in iudicio, & extra vbique locorum adhiberi, quæ adhiberetur praesentibus, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ suspensionis, decreti, praeccepti, inter- dicti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, in- dignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo quarto, Idibus Nouembris, Pontificatus nostri Anno tertio.

Hic Pont. indi- cit Iubileum an- ni 1575. vt sup. 1668. 22. 6. 155.

Et modo suspen- ditur dicitur dicto anno, quatenus plenarias Indul- gentias quaha- scunq; concess- as. Decretum irritans.

Prohibitio inre- rim publicandi &c. alias indulg.

Clausula derog.

M. Datarius.

Cx. Glorierius.

A. de Alexijs.

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, Millesimo quingentesimo septuagesimo quarto, Indictione secunda, die vero Martis decima septima mensis Nouembris, Pontificatus autem Sanctissimi in Christo patris, & Domini Nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papae XIII. Anno tertio, Retroscriptae literae Apostoli- cae publicatae, & affixae fuerunt in valuis Ecclesiarum Sancti Ioannis Lateranensis, Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariae Apostolicae, vt moris est, per nos Scipionem de Octauianis, & Ioannem Freyle praedicti S. D. N. Papae Cursores.

Publicatio.

Petrus Sprengerius Magister Curforum.

Registrata Apud Caesarem Secr.

XXX.

Reformatio Curiae de Sabellis.

De Marecalli ac Iudicis eiusdem Curiae Officio & Iurisdictione habes etiam sup. in Six. 4. const. V. Sanctissimus 1598. Et Iul. 2. const. 13. Decet fol. 159. & Pij 4. const. 85. Cum ab ipsis fol. 776.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. DVM recte administrandæ vbique iustitiae rationes omnes bene constitutas, & cupimus, & pro nostro munere veterique studio, quo possumus enititur, haud postrema esse debet minorum huius Urbis Tribunalium cura, in quibus quicquid delinquitur, eo deterius contingit, quo pauperio- res afficit, quibus in re tenui, & acrius ex iniuria damnum, & difficultius remedium afferri solet. Cum igitur

tur nuper officium Marescallatus Sedis Apostolicæ dilecto filio nobili viro Bernardino de Sabellis Marescallo dictæ Sedis concesserimus, volentes eidem officio non minus de legum præstantia, quam de viri solertia esse prospectum, vt in illius Curia de Sabellis nuncupata, tum iudicia, tum cætera ad id munus pertinentia, ad iusti, & recti normam directa sine sordè peragantur, infra scripta hæc, quorum aliqua pridem à Julio II. & à Pio I III. fel. rec. prædecessoribus nostris, licet prudenter constituta, iam in vsu non erant, ibi deinceps inuolante seruanda perpetuo statuimus, & ordinamus, atque etiam innouamus.

Iudex ibi ius dicitur gratuito à Marescallo deputetur, adeo, vt neque Iudici dare, neque Marescallo accipere propter hoc quidquam liceat, etiam mutui alioque nomine, quauis de causa, vel ante, vel post deputationem, etiam auctoritate, siue prætextu cuiuscunque consuetudinis, aut etiam indulti à Sede Apostolica concessi, illam enim improbamus, hoc autem reuocamus expresse.

Deputatio vero fiat ad annum dumtaxat, quo finito, finitum etiam sit eius Iudicis officium, nisi propter aliquam rationabilem causam prorogandum visum fuerit, sed prorogatio alium annum omnino non excedat, semel tantum fieri possit.

Antequam incipiat exercere officium, caueat idoneis fideiussoribus de stando indicatui, finito officio, etiam si nec querelatus, nec requisitus fuerit, offerat se indicatui coram Governatore Vrbs, & Auditore Cameræ, illi vero quadraginta diebus indicatum absoluant, Iudicemque, prout iure faciendum erit, vel liberent, vel condemnent, & puniant, quod si intra dictorum dierum numerum non fecerint, Camerarius S. R. E. qui tunc erit, duos viros deputet, qui intra alios viginti dies huiusmodi indicatum peragant. Lapsis autem dictis terminis pro absoluto habeatur.

Commentariensis, & Capitanei, necnon executoris eiusdem Curie munia per idoneos, & fidos ministros gerantur, & neque vendantur, neque locentur villo modo, neque quidquam pro illis habendis, aut exercendis quouis nomine, & prætextu soluantur, siue respondeatur, qui aliquid soluerint, siue responderint, officio priuati sint, & publice sustinentur.

Notariorum officia ibi duo tantummodo habeantur, quodque soli Notarij sint, neque his numerus aliquo prætextu augeri vnquam possit.

Cæterum de causis criminum capitalium, item de illis criminibus pro quibus poena corporis afflictiua, vel iure, vel statutis, vel bannimentis à maioribus magistratibus promulgatis est imposta, neque Marescallus, neque Iudex ab eo deputatus cognoscant.

Sed de alijs minoribus delictis, nisi iam in alio Tribunali iudicium de illis finitum, aut prius coeptum fuerit, cognoscere possint.

Nunquam tamen saluum conductum, aut significationem, vt vocant, vel in leuissimis delictis, & prætextu cuiusvis dependentiæ concedant, nisi forte reus data fideiussione relaxatus esset: aliter concessum, vel concessam ceteri Iudices non seruent.

In quacunque autem causa criminali, quæ in hac Curia coepta fuerit, citetur Procurator Fisci in omnibus illis terminis, & actis in quibus solet in alijs Curijs Vrbs citari.

Præterea in quacunque causa ibi coepta proferatur omnino sententia, siue absoluendo, siue condemnando. Et si quæ solutiones poenarum in eadem Curia recipiuntur, scribantur in libro ad hoc ordinato, singulisque solutionibus subscribat ipsemet reus, vel si his rescuerit, ipsius Procurator, vel alius in causa defensor.

In ciuilibus vero causis, à grauaminibus in dicta Curia illatis, appelletur ad Auditorem. Postremo exactiones illas, quæ à mulieribus inhonestis singulis annis singulisque sex mensibus, aut alijs sub nomine tributi fieri solebant, omnino prohibemus, proposita Marescallo illas attentanti poena priuationis officij ipso facto incurrenda.

Non obstantibus dictæ Curie, etiam longissimi, & immemorabilis temporis obseruantia, ac confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, & stylo, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis illi vel pro tempore existenti Marescallo ex quauis causa concessis, & etiam sæpius confirmatis, quibus omnibus, illorum tenores hic pro integre expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, innouationis, improbatæ, reuocationis, prohibitionis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire.

Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo quarto, sexto Kalend. Februarij, Pontificatus nostri anno tertio.

M. Dat.

Cz. Glorierius.

A. de Alexijs.

Anno à Natiuitate Domini, millesimo quingentesimo septuagesimo quinto, Indictione tertia, die veto vltima mensis Ianuarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. anno tertio, Retroscriptæ literæ Apostolicæ originaliter affixæ, & publicatæ fuerunt in valuis Ecclesiæ Sancti Ioannis Lateranen. Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Camillum Cherubium, & Guglielmum Marchs Curf.

M. Antonius Brutus Magister Curforum.

XXXI.

Impositio sex decimarum super fructibus, & pensionibus beneficiorum Ecclesiasticorum totius Italix, præterquam Domini Venetorum, & Collectoris deputatio, & facultates.

Ad hoc vide etiam infra const. 50. Plurimis.

Similem decimarum impositionem fecit Pius v. vt sup. in eius const. 104. Christiana, fol. 1077. cum ibi not.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. QVO in statu Respublica christiana sit hoc tempore, quot quatiq; calamitatibus oppressa, adeo aperte res ipsa testatur, vt nihil magis certum magisque perspicuum esse possit. Nemo enim fere Christianorum est, cui non aut dolendum de proprijs damnis, aut non de vicinorum ærumnis sit commiserescendum. Gallix Regnum quondam opulentissimum per multos annos intestinis bellis exagitatum, & atristis nouis nunc discordijs (antiquo humani generis hoste faciente) in maximum discrimen adductum est: Belgium adhuc bello flagrat, nec finis malorum cernitur: Polonia Regno, propter exorta inter nobiles de electione Regis disidia, & studia in diuersas partes diuisa, non parua pericula impendere timentur; Sed ad hæc interna & grauissima Christiani populi vulnera accedunt externæ crudelissimi hostis nostri Turcarum tyranni, nunc qui ingentem comparare & ornare dicitur classem, ad inuadenda & oppugnanda quæcunque ipsi liberit ditionis Christianæ loca. Itaque cum harum rerum causa ad Auenionensem Ciuitatem & comitatû Venaysinum contra hæreticos defendendum, ad munienda oppida nostra maritima & validis præsidijs aduersus Turcarû impetus firmanda, ad subueniendum Principibus Christianis, qui in rerum suarum periculis opem & auxilium nostrum implorant, ingentes hucusque sumptus fecerimus, & maiores posthac faciendi sint, nec Fisci nostri angustia tot necessitatibus supplere possit: Et si statueramus nullus Populum aut Clerum nouis exactionibus impositionibusue grauare, idque in hoc vsque tempus præstitimus, tamen multitudo impensarum & onerum alijs super alia crescentibus ab huiusmodi proposito & instituto aliquantulum recedere non coegit. Quod vt nos iniuri videmus, ita speramus eam æquitarem animorum fore, vt quod in publicam vtilitatem necessario impendendum videtur haud grauate etiam conferant.

Habita igitur super his omnibus cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione maturata, de eorum consilio & assensu ad peculium Ecclesiarum quarum in primis salus agitur, conuersi iudicimus & imponimus sex integras decimas omnium, & quorumcunque fructuum, reddituum, prouentuum, iurium, obuentionum, distributionum quotidianarum, & emolumentorum ordinariorum, & extraordinariorum, omnium, & quarumcunque Ecclesiarum Patriarchalium, Metropolitanarum, Cathedralium, Collegiatarum, & Parochialium, necnon Monasteriorum, & Conuentuum, ac etiam mensurarum Patriarchalium, Archiepiscopali, Episcopali, Abbatiali, Capitularium, & Conuentualium, Prioratum quoque, Præpositurarum, Præceptoriarum, Canonatarum, Præbendarum, dignitatum, personatum, administrationum, & officiorum, cæterorumque beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, secularium, ac Sancti Benedicti, Sancti Augustini, Cluniacensium, Cisterciensium, Præmonstratensium, Sancti Basilij, Siluestrinorum, & qui proprietates, redditusque certos ex priuilegio, vel alijs possident, mendicantium, ac quorumcunque aliorum ordinum vtriusque sexus, necnon Congregationum regularium, (exceptis duodecim illis Congregationibus, quæ cum Camera Apostolica tempore fel. rec. Pij Papæ V. prædecessoris nostri de subsidio ordinario concordarunt, ac etiam exceptis prædictis S. R. E. Cardinalibus ob assiduos magnosque labores, quos ipsi Ecclesiæ vniuersali impendunt, & grauissima quæ tuenda dignitatis causa sustinent onera) Et præterea Hospitalium, etiam pauperum, Hospitalitatem non exercentium, seu bona, & redditus ultra infirmorum necessitates, & alia pro quibus instituta sunt, pia officia exercenda possidentium, necnon Beatæ Mariæ Theutoniarum, Sancti Lazari de Altopassa, Templi Dominici, & aliarum militiarum (Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani, quæ pro sui tutela contra dictos Turcas, & alios infideles alienis auxilijs continuo eget, dumtaxat excepta) in omni Italia (præter Dominium Venetorum, cuius Clerum vniuersum pro contributione in treremium classem, & præsidia, quæ varijs in locis ipsius Domini magna cum impensa custodiæ, & defensionis causa sustentari necesse est, iam onerauimus) censitensium, secundum verum annum valorem fructuum, reddituum, prouentuum, & aliorum prædictorum.

Ac etiam iudicimus, & imponimus sex alias decimas omnium, & quarumcunque pensionum annuarum, super fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, obuentionibus, emolumentis, & distributionibus supra dictis assignatarum, & assignandarum percipiendas, exigendas, & leuandas ab omnibus, & quibuscunque. Episcopis, Archiepiscopis, & Primatibus, Patriarchis, & alijs Ecclesiasticis Prælatibus, ac cæteris cuiuscunque dignitatis, status, & conditionis personis prædicta quocunque iure, & titulo obtinentibus, & obtenturis, Necnon Oeconomis, & Administratoribus perpetuis, & temporalibus, usufructuarijs, ac fructus, pensiones, res, & alia huiusmodi iura, ex quacunque causa sibi Apostolica auctoritate in toto, vel in parte reseruata habentibus, & habitarijs, & regularibus, ordinum, Congregationum, militiarum, & Hospitalium prædictorum, necnon ab ipsis Ecclesijs, Capellanis, Conuentibus, ordinibus, Congregationibus, Collegijs, Hospitalibus, Militijs, Mensis, Malsis, & locis quocunque priuilegio, & exemptione reali, personali, & mixta

Index gratuito deputetur. Hoc idem voluit Pius 4. in eius const. 85. l. 776.

Iudex deputetur ad annum & ex rationabili causa ad biennium.

Sindicatui, ita te debet vt hic.

Comentariensis, & Capitanei ac Executoris, officia non vendantur, nec locentur. Hoc idem statuit Pius 4. ibidem.

Notarij sint duo tantum. Hoc idem decreuit idem P. 4.

Iudex non cognoscat eas pro quibus statuta & poena corporalis neq; alias si alibi sit præsentium. Significationesq; non concedat.

Fiscus citeatur in causis criminalibus eiusdem Curie.

Pœnarum solutiones adnotentur vt hic.

App. detur in Ciuilibus causis ad A. C. Immo stylus seruat dari reclusi ad Gubern. Tributis non extigatur ab inhonestis mulieribus.

Clausula derogatoria.

Publicatio.

Causa huius impositionis.

Impositio sex decimarum super fructibus beneficiorum.

Excipiuntur Congregationes Regularis, & Card. Consonat Pij v. const. 111.

Excipitur Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani, cuius priuilegia habet scripta in Pij 4. const. 28. fol. 960.

Impositio earundem decimarum super pensionibus.

& mixta antiqua, & immemorabili, pacifica, & continua suffultis.

Quos omnes ad hoc efficaciter obligatos, pro vna intra proximum diem festum Sancti Michaelis Archangeli, qui mense Septembri incidit, & pro alia intra eundem festum anni proximi futuri, & pro tertia partibus aequalibus intra illum ipsum diem festum consequentis protinus anni, Camerae praedictae, & illius Procuratoribus ad id constituendis omnino volumus persoluisse.

Quicumque vero decimas huiusmodi nullo modo, vel non integre, scienter, aut non secundum verum annum valorem fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum, distributionum, & emolumentorum, siue non terminis constituendis exhibuerint, seu in illorum exhibitione malitiam commiserint, siue fraudem, Ecclesiarum Antistites suspendimus a diuinis: Capitula vero, Conuentus, & Collegia quaecunque Ecclesiae interdicto supponimus, ac singulares personas Antistite inferiores, excommunicationis sententia innotamus.

Ceterum ad praedictas decimas consequendas praecipimus etiam omnibus conductoribus, censuarijs, & locatoribus proprietatum, fructuum, rerum, & iurium praedictorum, etiam huiusmodi pensionibus oneratorum, vt vtraque decimas nomine dominorum, & pensionariorum ad computum suae quisque locationis omnibus vero possessoribus, usufructuarijs, & alijs pensiones soluere debentibus, vt ipsi etiam decimas pensionum huiusmodi nomine pensionariorum, Camerae, & Procuratoribus praedictis integre persoluant.

Decerpentes decimas fructuum, reddituum, proventuum, & aliorum iurium praedictorum secundum communem illorum extimationem constituendas, alias vero pensionum decimas ad rationem decem pro centenario praestari debere, & secundum ea praedictos omnes in solidum cogendos esse, ipsarumque decimarum Procuratores a quibus libuerit integre exigendi optionem, facultatemque habere, Neque villas omnino immunitates, & exemptiones, etiam ex causa resignationis, celsionis, iuris, concordiae, conuentionis, aut quacunque alia graui, & onerosa occasione quocunque modo concessas, & interim concedendas, integram solutionem huiusmodi minuire, vel impedire, neque possessores, usufructuarios, aut alios pensiones huiusmodi soluere debentes, etiam si ipsi iuri, & actioni petenda, vel detrahenda, vel retinenda portionis, & ratae partis pensionarios contingenti iureiurando renunciauerint, & illam libere donauerint, & facultati repetendi renunciauerint, atque ex forma dictae Camerae amplissima cauerint, modo aliquo obligari, nec ad id pro dicto tempore constringi posse.

Omnes vero confessiones, & quietantias receptionis decimarum a Procuratoribus, & Ministris Camerae praedictae tam conductoribus, censuarijs, & locatoribus nomine suorum principalium, quam etiam ipsis, necnon possessoribus, usufructuarijs, & alijs pensiones soluere debentibus, nomine pensionariorum faciendas perinde valere, atque in iudicio, & extra illud vbique locorum fidem facere, ac si ipsismet principalibus, & pensionarijs praesentibus, & soluentibus factae, & exhibitae fuissent.

Conductores autem qui precium locationis dominis legitime anticipauerint, locationem suam huiusmodi, quam ad hoc prorogamus, vsque ad integram satisfactionem, vt prius, etiam adueniente successore continuare debere.

Sicque per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, in quauis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere: necnon irritum, & inane quicquid secus per quoscunque scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Vt autem omnia supradicta, sicut causa vrgens postulat, diligenter, & fideliter executioni demandentur Dilectum filium nostrum Aloysium tituli Sancti Marci Presbyterum Cardinalem Cornelium nuncupatum, Camerarium nostrum, cuius integritas, & experientia iam pridem nobis perspecta est, generalem omnium decimarum praedictarum Collectorem in vniuersa Italia, cum omnibus, & quibuscunque priuilegijs, iurisdictionibus, & iuribus, quae omnes alij ante hac huiusmodi Collectores habuerunt, auctoritate praedicta tenore praesentium constituimus, & ordinamus, eique plenam, liberam, & absolutam potestatem, facultatem, & auctoritatem tribuimus, omnes ipsas decimas Camerae praedictae nomine vbique procurandi, praedictos omnes, tam coniunctim, quam diuisim ad integram illarum solutionem, vt praedictum est, faciendam, etiam per edictum locis publicis affigendum, monendi, & requirendi: non parentes, fraudulentos, & ceteros contumaces in censuras, & poenas praedictas incidisse declarandi, proprietates, res, fructus, & alia bona ipsorum, etiam maneria apprehendendi, & vsque ad condignam satisfactionem retinendi: Contradictores, & perturbatores, molestatores, & rebelles quoscunque, eisque auxilium, consilium, vel fauorem, publice, vel occulte, quouis quaesito colore praestantes, cuiuscunque dignitatis, gradus, & ordinis fuerint, praedictis alijsque censuris, & poenis Ecclesiasticis, necnon pecuniarijs, ceterisque iuris, & facti remedijs opportunis compellendi, illasque etiam iteratis vicibus aggravandi, dignitatibus, beneficijs, & officijs omnibus priuandi, & amouendi, & ad futura inhabiles faciendi, interdictum Ecclesiasticum apponendi, auxiliumque brachij saecularis quodcumque opus fuerit inuocandi, ad sanitatem vero reuersos, qui debite satisfecerint, ab omnibus censuris, & poenis supradictis in forma Ecclesiae consueta absoluedi, super irregularitate forsan incurfa absoluedi, super irregularitate forsan incurfa dispensandi, & ad pristinum statum omnino restituendi. Praeterea collectores, & subcollectores fide, & facultatibus idoneos in omnibus Ciuitatibus, Terris, & Prouincijs Italiae praedictae quotquot viderit expedire, cum simili, aut limitata (non tamen absoluedi) potestate constituendi, eumque, vel eos arbitrio suo reuocandi, negligentes, & morosos remouendi, ac alium, seu alios surrogandi quotiescunque ei videbitur, in delinquentes, & suspectos se, vel alium, seu alios, etiam simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura iudicij inquirendi, & meritis poenis puniendi, modos, & formas in praedictis seruandos praescribendi, dubia quaecunque in praemissis forte oritura declarandi, & prorsus omnia, & quaecunque circa ea necessaria, & opportuna faciendi, statuendi, & exequendi, etiam si talia forent, quae mandatum exigent magis speciale, quam praesentibus est expressum. Non obstantibus praeter me. Bonifacij Papae viij. etiam praedecessoris nostri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, ac alijs Apostolicis constitutionibus, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, ordinum, Congregationum, Hospitalium, Militiarum, & locorum Praedictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus,

Tempora solutionum.

Poenae decimas non soluendum integre, aut si terminis constitutis, &c.

Conductores, possessores, &c. debent soluere decimas nomine Dominorum, & pensionariorum

Decimae super fructibus soluantur iuxta communem extimationem & super pensionibus ad rationem x. pro cente. Exemptiones, & pacta quaecunque a solutione decimarum non excusant.

Quietantiae Ministrorum Camerae de receptione decimarum valent ac si essent principalium.

Conductio non prorogatio vsque ad integram decimarum solutionem.

Decretum irritum.

Collectoris decimarum Deputatio, & facultates.

suetudinibus, stabilimentis, vsibus, & naturis, quodque Praelatis, & personis praedictis, eorumque Ecclesijs, & locis, vel quibusuis alijs communiter, vel diuisim a praedicta sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto, necnon personis earumque nominibus, & cognominibus, Ecclesijs, Monasterijs, ordinibus, & locis huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs priuilegijs, exemptionibus, immunitatibus in genere, & in specie quomodocunque concessis, confirmatis, & innouatis, etiam solutiones decimarum aliter quam secundum antiquam taxam, & nisi in vniuersali decimarum per Orbem impositione fieri prohibentibus, necnon promissionibus, donationibus, obligationibus, iuramentis, renunciationibus vinculis, & cautelis in assignatione praedictarum pensionum factis, quibus per impositionem decimarum huiusmodi pensionum neminem teneri, neque eas, quoad praemissa contra quenquam locum habere declaramus, alijsque indultis, & literis Apostolicis generalibus, & specialibus cuiuscunque tenoris existant, per quae praesentibus non expressa, aut omnino non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in literis nostris mentio specialis, quae omnia contra praemissa nolumus cuiquam in aliquo suffragari, necnon alijs huiusmodi impositionibus, & concessionibus ad tempus nondum elapsis per nos factis, ceterisque contrarijs quibuscunque.

In percipiendis autem decimis praedictis constitutionem recor. mem. Clementis Papae V. Similiter praedecessoris nostri in Concilio Viennen. editam, quod decimae ad monetam currentem communiter leuari, nec Calices, libri, ceteraque Ecclesiarum ornamenta diuino cultui dicata ex causa pignoris capi, percipi, vel distrahi, aut alijs quomodolibet occupari debeant vbique volumus obseruari.

Quinetiam praecipimus, nec quisquam etiam plura quancunque valoris beneficia Ecclesiastica, seu plures pensiones, aut fructus, seu talia mistim obtinens pro litera, & sigillo quietantiae vniuersalis, si illam habere voluerit vltra vnum carlenum conficientem quatenus triginta septem huius monetae soluere teneatur, nec ad aliud onus, etiam praetextu cambij vsipiam compellatur.

Quia vero difficile nimis esset praesentes literas quocunque illis opus erit perferri, volumus quoque, vt illarum exemplis, etiam impressis, & Notarij publici manu, ac Aloysij Cardinalis, & Camerarij praedicti, aut alterius Collectoris, seu Praelati Ecclesiastici, eiusque Curiae sigillo obfignatis eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud vbique locorum adhibeatur, ac si essent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae indictionis, impositionis, voluntatis, suspensionis, suppositionis, innotationis, praeccepti, decreti, prorogationis, constitutionis, ordinationis, & declarationis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae, Millesimo quingentesimo septuagesimo quinto, quintodecimo Kalendas Martij, Pontificatus nostri anno quarto.

Ego Gregorius Catholicae Ecclesiae Episcopus.

Locus signi.

Confirma hoc Deus quod operatus es in nobis.

- Ego Christophorus Madrutius Episc. Przn.
- Ego A. Cardinalis Farnesius Vicecancell. Ep.
- Ego S. Episc. Sabinen. Card. Pisanus.
- Ego Ful. Card. Perus. Episcopus Alba.
- Ego Iacobus Card. Sabellus.
- Ego Io. Ant. Card. S. Georgij.
- Ego Aloysius Card. Camerarius.
- Antonius Card. Granuelanus.
- Scan. Card. Vuar. M. P.
- Ego Io. Franc. Card. de Gambara.
- Ego A. Card. Iesualdus.
- Ego N. Card. Sermoneta.
- Ego In. Aualos Card. de Aragona.
- Ego M. Antonius Card. Columana.
- Ego Pto. Card. Comensis.
- Ego Zacharias Card. Delphinus.
- Ego Io. Franciscus Card. Comendonus.
- Ego A. Card. Sfortia.

- Ego Fla. Card. Vrsinus.
- Ego Benedictus Card. Lomellinus.
- Ego Gul. Card. Sirletus.
- Ego Ludouicus Card. Madrutius.
- Ego F. Card. Alciatus.
- Ego M. Antonius Card. Maffeus.
- Ego N. Card. de Pelue.
- Iul. Ant. Card. Sanctae feuerinz.
- P. Card. Caesius.
- C. Card. Rambouilletus.
- A. Cardinalis Theanensis.
- F. Foelix Card. de Montealto.
- F. Vinc. Card. Iustin.
- Ego Io. Hier. Card. Albanus.
- Ego Ph. Boncompagnus Card. S. Syxti.
- Ego Hier. Card. Simoncellus.
- Ego In. Card. de Monte.
- Ego Fer. Card. de Medicis.
- Phi. Card. Vastauillanus.

Anno a Natiuitate Domini, millesimo quingentesimo septuagesimo quarto, Indictione quarta, die veto nona mensis Martij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. Domini Gregorij diuina prouidentia Papae XIII. anno quarto, Retroscriptae literae affixae, & publicatae fuerunt ad valuas Ecclesiae Sancti Ioannis Lateranen. & Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, necnon Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, per nos Antonium Ludouicum, & Petrum Aloysium Gaytam Sanctissimi Domini Nostri Papae Cursores.

Alamannus de Alamanis Mag. Curs.

Clausula derog.

Decimae soluantur ad monetam currentem.

Carolenus vnus soluitur pro quatuordecim quauis generis.

Publicatio.

Deputatio, & facultates Andreæ Spinolæ Ianuensis Præfeti Annonæ Almæ Urbis, & totius status Ecclesiastici.

Similem deputationem fecit Pius 4. supra fol. 908. in const. 152. Inter multiples.

Tractas autem frumentorum Camerarium tantum concedere instituit Greg. 13. in eius const. 109. Quæ à Romanis. Et vestigial pro eis soluendum imposuit, vt in eiusdem const. 8. Inter varias.

Agriculturæ autem, & deferentium blada ad Urbem priuilegia, vide sup. in Pij v. const. 21. Cupientes, fol. 950.

REGORIVS Papa XIII. Motuproprio, &c. INTER cæteras Pastoralis officij nostri curas, quibus assidue præmimur, libenti illam fouemus animo, per quam in statu nostro Ecclesiastico Annoua, & abunde inueniri, & communi haberi præcio possit, nostrique ex hoc subditi, quoad fieri possit subleuentur. Quare cupientes insignem probitate, & experientia virum, qui prout res expositulat ipsa, nos adire quotidie cuncta ad Annonam huiusmodi pertinentia collaturus commode possit, de dilectorum tamen filiorum Cameræ nostræ Apostolicæ Clericorum Præfiden. numero iuxta antiquam hætenus obseruatam consuetudinem præficere, ac de fide, probitate, integritate, prudentia, & multiplici rerum gerendarum experientia, Dilecti filij Andreæ Spinolæ in vtraque signatura nostra Referendarij dictæ Cameræ Clerici Præfiden. nobis assatim perspectis plurimum in Domino confisi, sperantesque ea quæ eius curæ demandauerimus, omni cum laude gesturum, & executurum fore. Motu simili, &c. eundem Andream frumentariæ Annonæ Almæ Urbis, & reliqui status nostri Ecclesiastici generalem Præfectum, ad nostrum, & dictæ Sedis beneplacitum cum honoribus oneribus, facultatibus, & auctoritatibus iurisdictione priuilegijs exemptionibus, & prerogatiuis solitis, & consuetis, ac dilecto filio nostro Cæsari Brumano tunc eiusdem Cameræ Clerico Præfiden. & dictæ Annonæ nuper præfecto, & quibuslibet alijs ad huiusmodi Præfecturæ officium Annonæ hætenus deputatis quomodolibet in hunc vsque diem concessis Apostolica auctoritate harum serie approbantes, & ratificantes omnia, & quæcunque per eum hætenus gesta, facta, & ordinata hucusque de nouo constituimus, facimus, & deputamus. Dantes illi in præmissis omnibus, & singulis plenam facultatem, & auctoritatem, tam in præfata Alma Vrbe, quam quibuslibet alijs nobis, & S. R. E. mediate, vel immediate subiectis Prouincijs, Ciuitatibus, oppidis, & locis frumenta, ac legumina cuiusvis generis, seu speciei annotandi, & describendi, seu annotari, & describi faciendi, ac vniuersis & singulis vtriusque sexus personas cuiusvis status, gradus, ordinis, dignitatis, & præminentie existentes eidem S. R. E. mediate, vel immediate subiectas, tam Ecclesiasticas, quam seculares, etiam si personæ huiusmodi Ducali, Marchionali, & Comitibus, vel alia maiori, Ecclesiastica vero Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, Primitiali, vel alia maiori dignitate, seu dignitatibus præfulgeant, ac etiam si Cardinalatus fungantur honore, vel etiam maiores existant, ad veram frumentorum, & leguminum, quæ ipsos tempore desuper publicandorum edictorum, seu bannimentorum habere contingeret quantitatem, etiam in scriptis medio iuramento denunciandi, quarum denunciationum notulam etiam ad dilectum filium Aloysium Card. Cornelium, necnon, & pro tempore Camerarium nostrum deferri volumus, sub censuris Ecclesiasticis, ac pecuniarijs, necnon manifestæ rebe lionis læsæque Maiestatis, ac Dominiorum, & aliorum bonorum suorum confiscationis, alijsque eius arbitrio imponendis, & applicandis, cæterisque poenis, & quibuslibet eidem Andreæ videbitur, etiam per publicum edictum in locis sibi beneuolentis assignandum, vel alias publicandum monendi, & requirendi. Eisque ne frumenta, & legumina huiusmodi extra dictum statum Ecclesiasticum, neque de loco ad locum, etiam loca eiusdem status sine eiusdem Andreæ licentia asportare villo modo audeant, sub similibus poenis inhihent. inobedientes, seu contrauenientes quoslibet censuras, & poenas prædictas incidisse, & incurrisse declarandi, aggrauandi, & reaggrauandi, inuocato etiam auxilio brachij secularis, necnon executiones quaslibet, tam reales, quam personales fieri mandandi, præterea quoslibet in præmissis fraudes committentes, vel alias noxios, & delinquentes multandi, ac quibuslibet etiam vltimi supplicij, vel alijs corporis afflictiujs poenis condemnandi, & seu ipsos, ac prædictos inobedientes, seu non parentes à quibuslibet censuris, & multis ac vt præfertur afflictiujs etiam vltimi supplicij poenis absoluedi, & liberari. desuperque cum eis concordandi, & accordandi, componendi, & transigendi, ac quascunque sibi beneuolentis concordias, compositiones, & transactiones faciendi. Item quascunque frumentorum, & leguminum huiusmodi quantitates cogendi, ac emptio nis, & mutui, vel alio quouis titulo pro præcijs, & modis de quibus sibi videbitur acquirendi, propterea quæ quæuis pecuniarum summas mutuo, vel aliter capiendi, ac super præmissis omnibus, & singulis cum quibuslibet Mercatoribus, & alijs personis quibuslibet conuentiones, & paritas quascunque etiam cum quorumuis donatiuo, cum mutuantibus dandorum promissione, & donatione faciendi, ac desuper contractus, & instrumenta quælibet cum pactis, conditionibus, capitulis, & clausulis sibi beneuolentis celebrandi, & inuendi, ac præillorum obseruatione præfata Cameram, & omnia illius bona præsentia, & futura in quauis etiam pleniori ipsius Cameræ forma obligandi, necnon quoslibet Commisarios, officiales, & Ministros opportunos, aut alias sibi beneuolentis deputandi, & hætenus quomodolibet deputatos reuocandi, & remouendi, prout nos harum serie quoslibet Commiss. officiales, & Ministros super huiusmodi frumentorum negotio hætenus etiam per nos quomodolibet deputatos reuocamus, & remouemus, eorūque prouisiones, & salaria declarandi, eisquillas, & illa, ac alijs, quibus opus fuerit quauis

Deputatio Andreæ Spinolæ Ianuensis Præfeti Annonæ, cum facultatibus, & priuilegijs, consuetis, & maxime in scriptis.

Facultas cogendi quoscunque ad notificandum, eorum frumenta & legumina.

Et prohibendi ne illa asportentur de loco ad locum, sine eius licentia. Ad quod vide infra const. 109.

Fraudesque de super committentes coercendi.

Frumenta quoque, & legumina vndique cogendi, & emendi pro præcijs sibi beneuolentis.

quauis pecuniarum summas, & quantitates ex frumentorum, & leguminum huiusmodi venditione conuentionibusque, seu partitis inuendis, vel alias huiusmodi rei frumentariæ negotio quomodolibet prouenientes solui, & exbursari mandandi, omnesque, & singulos quarumuis Ciuitatum Annonæ Præfectorum à nobis hætenus quomodolibet deputatorum ministros quouis nomine nuncupatos, quos circa huiusmodi Annonæ negotium se quomodolibet ingressisse constabit, ad sibi, seu à se deputandis de a se gestis, & administratis rationes, & computa reddend. & reliqua si quæ sint restituendi per similes censuras & poenas, aliaque iuris, & facti remedia opportuna cogendi, & compellendi, cogique, & compelli faciendi, Ac denique cætera omnia & singula ad huiusmodi rei frumentariæ negotium quomodolibet pertinentia gerendi, exercendi, & exequendi, ac edicendi, seu edici, & proclamari faciendi necessaria, & opportuna, quæque omnes Clerici præfiden. Cameræ huiusmodi, dum simul coadunati, & congregati ipsam Cameram faciunt, & repræsentant, facere, gerere, exercere, & exequi, ac edicere, seu edici, & proclamari facere possint, & valeant: Vnumque, vel plures loco sui cum simili, vel limitata potestate substituend. & eius arbitrio remouendi. Mandantes propterea dilectis filijs Camerario, & Thesaurario generali nostris, necnon Clericis præfidentibus dictæ Cameræ, cæterisque ad quos spectat, & in futurum spectabit, vt has nostras in præfata Camera admittant, & in illius libris describi, & registrari faciant, desuperque patentes literas, & alias scripturas opportunas expediant, & expediri mandent, auctoritate nostra, & Sedis Apostolicæ, & Legatis de Latere, eorumque Vicelegatis, ac tã dictæ Urbis, quã aliarum Prouinciarum, Ciuitatum, & locorum nobis, & S. R. E. mediate, vel immediate subiectorum quorumcunque Gubernatoribus, Locatenen. Prætoribus, Vicarijs, & alijs quouis nomine nuncupatis officialibus, & iustitijs Ministris, necnon Communitatibus, & Vniuersitatibus, eorumque Magistratibus, & personis publicis, & priuatis in virtute Sanctæ obedientie, & sub indignationis nostræ poena, etiam strictius inhiendo ne eundem Andream, aut eius pro tempore Ministros in præmissis, vel alijs ad dictum rei frumentariæ negotium pertinentibus villo modo, vel obtempore impediunt, vel remouentur, aut molestant, immo eius, & eorum nomine requisiti illi, & illis desuper opportune faueant, & assistant; eiusque & eorum mandata edicta, seu proclamationes aut alias ordinationes exequi mandent, & faciant realiter, & cum effectu. Non obstant præmissis, ac quibuslibet constitutionibus, & ordinationibus, etiam Apostolicis, necnon statutis, & reformationibus, etiam iuramento, &c. roboratis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, etiam eisdem personis, & earundem Urbis, Ciuitatum, Prouinciarum, oppidorum, & locorum, Populis, Communitatibus, seu Vniuersitatibus, necnon tam Ecclesiasticis, quã secularibus, cæterisque supra designatis, & alijs quibuslibet personis, etiam super extractione frumentorum, & leguminum, etiam per Sedem Apostolicam, & Cameram præfata in genere, vel in specie, etiam ex causa onerosa, ac sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac alias quomodolibet concessis, concedendis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, &c. eorum tenores, &c. illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse harum serie latissime derogamus, illaque aduersus præmissa nullatenus suffragari posse, seu debere decernimus. cæterisque contrarijs quibuscunque. Decernentes præsentium nostram solam signaturam sufficere, & vbi que in iudicio, & extra in Romana Curia, & extra plenam fidem facere, regula contraria non obstant seu si eidem Andreæ videbitur desuper literas, etiam per breue nostrum, etiam cum omniam, & singulorum præmissorum pleniori, specificatione, & expressione, ac quarumcunque scripturarum desuper necessariarum ad verbum si videbitur insertione, alijsque clausulis, & cautelis necessarijs, & opportunis, adeo quod contraria quæcunque prorsus tollantur, & non obstant, simul, vel separatim expediri posse, ipsarumque præsentium, & etiam dictarum literarum transumptis, etiam imprelsis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Curie Ecclesiasticæ, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eandem prorsus fidem adhiberi, quæ eisdem præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Placet Motuproprio V.

Die 7. Maij 1576. Admissa fuit in Camera Apost. & per RR. PP. DD. Clericos registrari mandata, quam ego Not. infrascriptus in lib. diuers. fol. 38. registraui. A. Cammellus.

Concessio Iubilei Anni Sancti 1575. pro Catholicis Anglis Romam venire impeditis.

De materia huius Sancti Iubilei, notauit sup. in const. 22. Dominus, fol. 1215.

REGORIVS Papa XIII. Vniuersis Christianis presentes literas inspecturis salutem, & Apostolicam benedictionem. SALVATOR Dominus noster Iesus Christus Dei filius, qui sui præciosissimi sanguinis effusione de manibus aduersarij nostri, quærentis quem deuoret, nos eripere dignatus est, ad hoc nobis licet inuenerit vices suas committere, ac ligandi, & soluendi potestatem tradere voluit, vt pro gregis Domini ci salute, hoc potissimum accepto remissionis tempore, & Anno Iubilei Apostolicos cogitatus plenius effundamus. Hinc est, quod cum, sicut accepimus, Christiani Angli, rum existentes in Anglia, tum extra Angliam per varias regiones dispersi, ad percipiendos præsentis Anni Iubilei fructus Romam venire nequeant, illi, quia non habent liberam ex Anglia egrediendi potestatem hi quia pro fide Catholica exules, & bonis priuati, non possunt, tam longi itineris impensas, & labores sustinere, vel alia habent, eaque iusta impedita: Propterea nos pro vniuersalis Pastoris officij debito, paternaque erga Christianos omnes charitate illorum animarum saluti prospicere volentes, omnibus vtriusque sexus Anglis Catholicis prædictis vere poenitentibus, & confessis, quod in locis, vbi eos esse contigerit, quatuor Ecclesias si tot aduerint, sin minus tres, vel duas, & earum singulas, vel vnam tantum, vbi plures non fuerint, quindecim vicibus Religio è visita- uerint, ac Omnipotenti Deo preces deuote effuderint, & alia in literis nostris indictione Anni Iubilei contenta

Ministros defa per deputadi cõ salarijs ab eo de clarandi.

Cæteraque omnia necessaria, & opportuna faciendi.

Officiales status & alij omnes obediunt Præfecto.

Clausula derog.

Sola signatura sufficit.

Admissio, & registratio in C.A.

Causa huius concessiois.

Catholicis Angli Romam veni. nequeantibus Iubilei fructus percipiendi causa huiusmodi.

adimpleuerint: qui vero in Anglia, vbi in nulla Ecclesia, vt accepimus, publice permittitur Catholico more Deum adorari, vel alibi, vbicunque fuerint, quouis legitimo impedimento detenti, iuxta praescriptum prudentis Confessoris pro cuiuslibet statu, & conditione, ac loci, & temporis ratione habita faciendo, & operando, vel si Confessoris copia haberi non poterit, cum vera cordis contritione, Rosarium, seu Coronam quindecim Beatae Mariae Virginis deuote recitando, omnes, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones, etiam plenarias consequantur, & eorum quilibet consequatur, quas consequerentur, & consequi possent, si in hoc praesenti anno Iubilei, diebus ad id statutis quatuor ad id deputatas Basilicas, & Ecclesias Almae Urbis, & extra illius muros, pro quibus visitandis Iubileum, & Indulgentiae praedictae concessae sunt, personaliter visitarent, & eorum cuiuslibet visitaret, Et ad effectum huiusmodi Confessores, Presbyteros saeculares, vel cuiusvis ordinis regulares, qui confessionibus eorum diligenter auditis eos, & eorum quemlibet a quibusvis peccatis, criminibus, & delictis quantumcunque grauibus, & enormibus, etiam Apostolicae Sedi reseruatis, etiam in Bulla coenae Domini contentis, iniuncta eis poenitentia salutari, absoluerent, eligere valeant, auctoritate Apostolica tenore praesentium concedimus, & indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, caeterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod praesentium literarum exemplaribus, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem vbique fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die xxx. Martij. 1575. Pontificatus nostri anno tertio.

Ca. Glorierius.

XXIII.

Prohibitio appellandi per Religiosos Ordinis S. Francisci de Obseruantia, a Praelatis eiusdem Ordinis ad Tribunalia saecularia Permissioque habendi recursum ad Ministrum Generalem, vel Protectorem, aut Rom. Pont. Ac prohibitio resistendi Commissarijs eiusdem Ministri Generalis.

De materia huius Religionis, habes inf. in const. 35. Ex benigna cum ibi not.

REGORIVS Papa XIII. Ad futuram rei memoriam. QUONIAM nostro Pastoralis potissimum incumbit officio, vt ea, quae ausu temerario ab Ecclesiasticis praesertim regularibus personis plerumque attentantur, quantum nobis ex alto conceditur, opportunis remedijs compescamus, & remoueamus. Idcirco cum referente dilecto filio fratre Christophoro de Capite fontium Fratrum minorum de obseruantia ordinis S. Francisci Generali Ministro, non sine animi nostri molestia, nuper intellexerimus nonnullam quosdam Religiosos, & Religiosas ordinis sui huiusmodi, Dei timore postposito, & suae professionis immemores, vt in eorum malefactis, & inobedientia se diutius confoueat ab ijs, quae per Praelatos eiusdem ordinis, etiam Guardianos, siue Prouinciales, vel Commissarios ab ipso Generali Ministro pro tempore deputatos acta sunt, & decreta, ad Tribunalia saecularia appellare, & ad ea temere confugere. Auctoritate Apostolica, tenore praesentium praecipimus, & inhibemus sub excommunicationis latae sententiae poena, a qua non nisi a nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo absolui possint, necnon priuationis perpetuae officiorum per eos obtentorum, & inhabilitatis ad illa, & alia quaecunque dicti ordinis officia exercenda, ac vocis, tam actiue, quam passiuae eo ipso incurrendis poenis, ne quis Prouincialis, aut alius cuiuscunque dignitatis, status, gradus, & conditionis ordinis huiusmodi Religiosus, aut Religiosa ad ipsa Tribunalia saecularia quouis praetextu, aut quaesito colore, vt praefertur, appellare, vel illa propterea quoquo modo adire audeant, vel praesumant, sed si se a Praelatis suis grauari pretendunt, ad Generalem Ministrum ipsius ordinis, seu illius Protectorem, aut Viceprotectorem in Romana Curia, vel ad nos, siue Romanum Pontificem successorem nostrum, supremum in Ecclesia Dei Iudicem, sicut antiquitus semper consuetum fuit, recursum habeant, vnde illis breui manu Iustitia ministrabitur. Declarantes nihilominus non modo eorundem Religiosos, & Religiosas contrafacientes in dictas poenas incidere, verum etiam eorum quomodolibet directe, vel indirecte fautores, & consultores, illas quoque incurrrere. Praeterea sub poenis praedictis prohibemus, ne quis Prouincialis, aut Guardianus, vel cuiuscunque alterius gradus Religiosus, aut Religiosa eiusdem ordinis ab ipso Ministro generali missis pro visitandis Prouincijs, Commissarijs resistere, nec eis se opponere, aut contradicere, seu se rebellem exhibere, ipsos quoque de causa, vel quaesito colore non recipiendo, audeat, neque debeat. Volentes eundem Ministrum generalem quotiescunque sibi expedire videbitur, quos voluerit Commissarios ad quascunque sui ordinis vtriusque familiae Prouincias quibusvis consuetudinibus, ac statutis per quaslibet personas in contrarium factis, non obstant, libere mittere posse. Insuper, quia, vt etiam accepimus, aliquando nonnulli Ministri ex visitatis Prouincijs, per Commissarios ad hoc ab ipso Generali Ministro deputatos, quae a dictis Commissarijs recte, & salubriter ordinata, & gesta fuerunt, rescindere, mutare, aut contemnere solent, sub omnibus, & singulis poenis supradictis expressis prohibemus, ne quisquam ab eisdem Commissarijs facta, & ordinata, mutare, alterare, aut peruertere sine expressa licentia, & permissione ipsius Ministri generalis, qui solus ea mutare valeat, villo modo praesumant. Decernentes irritum, & inane quicquid fecerit super his a quoquam quauis auctoritate sciōter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, & confirmatis, quibus omnibus eorum tenores praesentibus, ac si de verbo ad verbum infererentur pro sufficienter expressis haberes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat ad effectum praesentium specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrarijs quibuscunque. Datum Romae apud S. Petrum, &c. die octaua Aprilis, millesimo quingentesimo septuagesimo quinto, Pontificatus nostri anno tertio.

Ca. Glorierius.

Constit.

XXV.

Confirmatio Priuilegiōrum, Indultorum, & Exemptionum Fratrum Minorum, & Monialium Sancti Francisci de Obseruantia, ac Sanctae Clarae, & Tertij Ordinis de Poenitentia.

Aliam confirmationem habes supra in Pauli Quarti, constit. 4. Ex clementi, fol. 572.

De Reformatione autem dicti Tertij Ordinis, habes supra Pij Quinti, constit. 63. Ea est officij, ro 19.

De Fratribus Discalciatis autem vide infra in constitutio: 99. Ad hoc nos Deus.

De Reformatis etiam ipsorum Minorum habes infra constitutio: 56. Cum illius vicem, & ibi notabo.

De materia autem Minorum de Obseruantia, habes etiam supra in Leo. X. const. 20. Ita & nos, fol. 221. & Clem. 7. const. 41. In suprema, fol. 346. & const. 43. Sedis, fol. 350. & Pauli Tertij const. 10. Cupientes, fol. 369. & const. 26. Romani, f. 411. & Jul. 3. const. 10. Officij, f. 506. & Pauli Quarti const. 4. Ex clementi, f. 572. & Pij V. const. 14. Dum ad verberes 944. & const. 54. Beatus Christi, f. 1009. & const. 82. Iniunctum, fol. 1043. & const. 131. Pastoralis Officij, fol. 1126. & sup. proxime in constit. praeced. & infra in const. 70. Ex quo nos.

REGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. EX BENIGNA Sedis Apostolicae prouisione prouenire dignum est, vt personae Deo deuote sub regulari castimonia Domino militantes pia deuotione proficiant, vnde Romanus Pontifex quandoque per praedecessores suos pro religionis conseruatione, & augmento, ac personarum earundem quiete, & commodo concessa approbat, & innouat, ac approbata & innouata Apostolica auctoritate communit. Sane pro parte dilecti filij Christophori de Capite Fontium moderni Generalis ministri ordinis Fratrum Minorum de obseruantia nobis nuper expositum fuit, quod cum inter operarios, qui ad excolendam vineam Domini Sabaoth Dei gratia ordo ipse fratrum minorum magnos probitatis, & doctrinae, ac animarum salutis fructus semper olim attulerit, & quotidie afferre conetur, & exinde pro suis sanctis studijs, honestisque laboribus, proque salute animarum, ab Apostolica Sede, cuius continuae pacem, & dignitatem ordo idē fortiter tutatus est, tam spiritualia quam temporalia subsidia, ornamentaque accepit, & accipiat, quibus & sua sancta officia, ac vitam suam regularem facilius, atque magis expedite transigere possint, & caetera religiose personae, ordinesque alij exemplo ipsorum promptiores, alacrioresque ad sua officia perfoluendam reddantur, cumque etiam ex ipsius sedis prouisione, ac benigna dignatione prouenire dignoscatur, vt Romanus Pontifex quandoque praedecessorū suorum Romanorum Pontificum gesta innouet, ac Apostolica auctoritate innouata, & restaurata muniat, & fultiat, & in pristinum statū reponat, ac reducat, necnon propterea nonnulli Romani Pontifices praedecessores nostri nonnullas gratias, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, absolutiones etiam plenarias, libertates, praerogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, ac omnia & singula priuilegia, & indulta tam spiritualia, quam temporalia, etiam per solam signaturam, aut per oracula viuae vocis tam pro foro conscientiae, quam foro fori tā praedictis fratrum minorum, quam Sanctae Clarae, ac tertio de poenitentia nuncupato ordinibus, illorumque superioribus fratribus, monialibus, & sororibus, ac vtriusque sexus personis, & Monasterijs, Domibus, ecclesijs, & locis quibuscunque dictorum ordinū nunc, & pro tempore existentibus in genere vel in specie, etiam per modum communicationis siue extensionis priuilegiōrum inter se, ac etiam cum alijs quibuscumque ordinibus mendicantibus, & non mendicantibus concesso, aut iam concessa confirmarunt, & approbarunt: prout in singulis concessionibus, & literis eorundem praedecessorum de super confectis plenius dicitur contineri, Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, illa quae saepius apostolica auctoritate praefata munita existunt, maiorem obtineant roboris firmitatem, dictusque Christophorus Minister Generalis cupiat priuilegia, facultates, concessiones, indulta, dispensationes, & singulas alias gratias huiusmodi etiam per nos approbari, innouari, & confirmari, pro parte eiusdem Christophori nobis fuit humiliter supplicatum, vt eisdem priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, fauoribus, conseruatorijs, declarationibus, facultatibus, dispensationibus, gratijs, concessionibus, indulgentijs, & indultis pro illorū obseruantia nostrae approbationis robur adijcere, aliaque in praemis opportuna prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui omnium votis praesertim illis, quibus sub suauis religionis iugo diuini laudibus, & Christianae religionis augmento incumbentem personarum tranquillitati, & commoditati consulitur, libenter annuimus, eaque fauoribus prolequimur opportunis, huiusmodi supplicationibus inclinati, praemissa ac omnia, & singula alia priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, praerogatiuas, fauores, conseruatorias declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessiones, indulgentias, & indulta spiritualia, & temporalia etiam per modum communicationis & extensionis inter se, & cum alijs ordinibus mendicantibus, & non mendicantibus, eidem fratrum Minorum regulari obseruantia, ac Sanctae Clarae, & de poenitentia tertio ordinibus etiam in congregatione

Christophorus de Capite Fontium Minister Generalis, petit a Papa confirmationem priuilegiōrum a praedecessoribus concessarum.

Facultatemque dāt eligendi Confessorum, qui possit absoluerē etiam a referuatīs i Bulla Coenae D. Quam Bullā habes inf. n. 92.

Clausula derog.

Causa huius publicationis.

Prohibitio appellandi a Praelatis huius ordinis ad saecularia Tribunalia.

Contrauentionem eorumque fautorum poena.

Prohibitio resistendi Commissarijs missis pro visitandis Prouincijs sub eisdem poenis.

Facultas Ministri generalis mittendi Commis.

Ministri Prouinciales nō immutent ordinata ab ipsis Commis.

Decretū irritās.

Clausula derog.

congregatione sub eorum votorum substantialium professione, & eorundem superiorum ordinis minorum regularis obseruantie huiusmodi obedientia degentibus, ipsorumque Superiorum fratribus, monialibus, sororibus ac vtriusque sexus etiam singularibus personis, necnon monasterijs, Domibus, Ecclesijs, & locis quibuscunque in genere, & in specie, etiam per solam signaturam, etiam viuz vocis oraculo, vt prefertur, aut alias tam prefatos, ac quoscunque alios Romanos Pontifices predecessores nostros, ac nos, & Sedem predictam, quam Imperatores, Reges, & alios Principes sub quacunque forma, & expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, decretis, & declarationibus singulas desuper confectas literas, & in eis contenta, & inde secuta quacunque illorum omnium tenores, & formas datas effectus, & decreta in illis apposta ac si de verbo ad verbum infererentur presentibus pro sufficienter expressis habentes, dicta auctoritate Apostolica tenore presentium ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, quatenus sint in usu, & sacris canonibus, & decretis sacri Concilij Tridentini non aduersentur, approbamus, & confirmamus, & innouamus, perpetuamque roboris firmitatem obtinere & firmiter obseruari, nec non ordinibus fratrum minorum regularis obseruantie, & Sancte Clara, ac tertio de Poenitentia nuncupato etiam in congregatione sub obedientia fratrum minorum, de obseruantia, huiusmodi degentibus Superioribus, fratribus monialibus etiam terciarijs nuncupatis, Sororibus, Personis, Monasterijs, Domibus, Ecclesijs, & locis prefatis, etiam per modum communicationis, & extensionis huiusmodi suffragari, illisque frui, vti, & gaudere quando & quoties opus fuerit, & posse, & debere in iudicio & extra, ac etiam in foro conscientie in omnibus, & per omnia, perinde ac si specialiter & expresse eidem fratrum minorum, ac Sancte Clara, & tertio de poenitentia nuncupato ordinibus concessa fuissent, decernimus, suppletes omnes & singulos iuris, & facti, ac solemnitarum etiam de iuris, necessitate, ac alias quomodolibet requisitarum forsitan ommissarum & alios quoscunque defectus, si qui forsitan interuenerint in eisdem. Quocirca venerabilibus fratribus Cordubensibus, & Laodien. Episcopis, ac dilecto filio Curie caesarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori per eandem presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium seu alios faciant auctoritate nostra presentes literas, & in eis contenta quacunque plenum eorum effectum sortiri, illisque omnes quos concernunt, pacifice frui, & gaudere. Non permittentes quemquam desuper per quoscunque quomodolibet indebitè molestari, contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quascunque, de quibus eis videbitur, censuras, & poenas ecclesiasticas, ac alia opportuna iuris remedia, appellatione postposita cõpescendo, ac legitimas super his habendis seruatis processibus, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiã ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, Super Cathedram, Bonifacij, & Dudum Viennen. concilij, ac Clementinæ, Religiosi, de priuilegijs, & Dudum de sepulchris, ac etiam ex frequentibus de sententia excommunicationis, ac extrauagante, Ad conditorem Ioannis vigesimi secundi, cum alijs constitutionibus eandem predictam materiam extrauagantis tangentibus, seu concernentibus, ac regulis cancellariæ Apostolicæ editis, & in futurum edendis ac prius memoris Bonifacij Papæ Octauij etiam predecessoris nostri de vna, & in concilio generalis de duabus dietis editis, dummodo non vltra tres dietas aliquis, presentium vigore ad iudicium extrahatur, alijsque Apostolicis constitutionibus, ac prouincialibus, capitularibus, generalibus, & specialibus constitutionibus, & ordinationibus etiam in vltimo generali Lateranen. concilio celebrato alijsque concilij editis, necnon statutis, & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam in forma breuis per Leonem decimum, Clementem septimum, Paulum tertium, Iulium etiam tertium, Paulum Quartum, Pium etiam Quartum predictos, ac etiam Pium Quintum, & quoscunque alios Romanos Pontifices predecessores nostros, ac etiam nos, & Sedem eandem, etiam Motu proprio, ac scientia & potestatis plenitudine similibus, ac cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, cassatiuis, etiam priuilegiarum eorundem reuocatiuis, restrictiuis, referuatiuis, exceptiuis, restitutiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatoriis derogatorijs, alijsque efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis, & innouatis: Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, etiam quod in eis caueatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma derogari possit, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, obseruata, inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis etiam in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus: Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, ceterisque contrarijs quibuscunque. Verum quia difficile foret presentes literas ad singula quæque loca, in quibus fortè opus esset, deferri volumus, & pariter Apostolica auctoritate decernimus, quod illarum transumptis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, seu curiæ Ecclesiasticæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra illud adhibeatur, quæ presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die 21. Martij 1575. Pontificatus nostri Anno Tertio.

Cæ. Glorierius.

XXXVI.

Reuocatio quarumcunque licentiarum ingrediendi Monasteria, & loca Monialium, & virorum cuiuscunque Ordinis, & prohibitio vtendi licentijs concessis pro casibus necessarijs, nisi ipsis necessitatibus vrgentibus.

Aliam reuocationem, habes supra in Pij Quinti constitutio. 22. Regularium, fol. 952.

De clausura autem Monialium, vide Concil. Triden. sess. 25. cap. 5. De Reg. & supra Pij Quinti const. 100. Decor. fol. 169. vbi not.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. **V**BI GRATIAE & indulta ab hac Sede concessa, successu tēporis incommo- dum afferre noscuntur, expedit illa salubri præsentis consilio submoueri. Proinde Sanctimonialium quieti, & tranquillitati confulere, ac omnia quæ illa a spiritualium rerum cogitatione, & exercitio auocant, impedimenta tollere periculaque, & scandala ab eis remouere cupientes, auctoritate præsentium reuocamus, & abolemus omnes & quascunque licentias, ac facultates ingrediendi Monasteria, Domos, & loca Monialium, ac etiam virorum quorumvis Ordinum quibusuis etiam Comitibus, Marchionibus Ducibus, & alijs cuiuscunque status & conditionis mulieribus, ac etiam omnes, & quascunque licentias ingrediendi monasteria, Domos, & loco ipsarum Sanctimonialium, quibuscunque viris etiam eiusdem status & dignitatis tam a predecessoribus nostris, quam etiam a nobis, & sedis Apostolicæ Legatis, aut alijs ex quibusuis quantumcunque vrgentibus causis sub quibuscunque tenoribus, & etiam derogatorijs derogatorijs, reuocatorum restitutorijs, alijsque efficacioribus clausulis, irritantibusque, & alijs decretis etiam motu proprio & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, atque ad Imperatoris, Regum, Reginarum, aliorumque Principum cõtemplationem, vel supplicationem concessas, confirmatas, ac etiam iteratis vicibus renouatas. Cassamusque, & annullamus literas desuper confectas & processas habitos per easdem. Inhibentes eisdem qui illas obtinuerunt, sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda, super qua a nemine nisi a Romano Pontifice (præterquam in mortis articulo) absolutionis beneficium possit impertiri, ne ipsarum licentiarum prætextu Monasteria huiusmodi quouis modo ingredi audeant. Abbatibus vero necnon Abbatibus, Conuentibus, ac alijs Monasteriorum vtriusque sexus superioribus, & personis quocunque nomine vocentur, districte præcipimus sub eadē excommunicationis pœna, necnon priuationis dignitatum, beneficiorum, & officiorum suorum, ac inhabilitatis ad illa & alia in posterum obtinenda ne in Monasteria, Domos, & loca, sua quenquam prætextu huiusmodi licentiarum & facultatum ingredi faciant vel permittant. Quin etiam sub eisdem pœnis ipso facto incurrendis prohibemus atque interdici omnes & quibuscunque personis Ecclesiasticis & secularibus, ac etiam ordinum quorumcunque etiam Mendicantium regularibus, ne prætextu licentiarum ab Episcopis, vel Superioribus, quibus illas concedendi in casibus necessarijs tantum ex decreto Concilij Tridentini tribuitur ne Monasteria ipsa Monialium pro libito, sed necessitatibus vrgentibus dumtaxat ingredi, neue Moniales sub eisdem pœnis illos aliter admittere præsumant. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Monasteriorumque & ordinum predictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, exemptionibus, & indultis Apostolicis illis eorumque superioribus prædictis, ac alijs quibuscunque per quoscunque Romanos Pontifices predecessores nostros, ac nos, & dictam Sedem sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis concessis, & confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innouatis, quibus omnibus, eorū tenores, perinde ac si de verbo ad verbum infererentur presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Quoniam autem difficile esset presentes ad omnia loca perferri, volumus earum exemplis etiam impressis manu notarij publici, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eandē fidem in iudicio & extra illud vbi que locorum adhiberi, quæ adhiberetur presentibus, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ reuocationis, abolitionis, cassationis, annullationis, inhibitionis, præcepti, prohibitionis, interdictionis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei aulu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum.

Datum Romæ apud sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo quinto, idibus Iunij, Pontificatus nostri Anno Quarto.

M. Datarius.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo quinto, Indictione tertia, die vero vigesimo quarto mensis Iunij, Pontificatus autē sanctiss. in Christo patris & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ XIIII. Anno quarto, Retroscriptæ literæ Apostolicæ publicæ affixæ fuerunt in valuis Ecclesiæ S. Ioannis Lateranen. ac Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac acie Campi Floræ, per nos Scipionem de Octauianis, & Io. Andream Panizzam Apost. Cursores.

Ioannes Freile Magister Cursum.

Pontifex ideo est firmat cum clausula, quatenus sint in usu, & Canonibus, vel Concilio Tridentino non contraria.

Executorum de putatio.

Clausula derogatoria.

Horum Pontificum constituciones indicaui supra, folio 974. in Pij v. constit. 14. Dum ad vberes.

Reuocatio licentiarum in reuocatio di Monasteria Monialium, & virorum cuiuscunque ordinis.

Prohibitio, & pœna Monasteria ingrediendi vrgente necessitate.

Pœna Religiosorum eos admittentium.

Prohibitio vtendi licentijs in casibus necessarijs condendis, nisi ipse necessitates vrgent.

Clausula derogatoria.

XXXVII.

Confirmatio Gratiarum, & Priuilegiorum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum.

Ad quod vide etiam Pij Quarti, const. 119. In principis, fol. 84r.

Facultates autem captiuos ab infidelibus redimendi, hic idem Pont. concessit, Archiconfraternitati Confalonis de Vrbe, vt infra in const. 65. Christianæ.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. REGIMINI MILITANTIS Ecclesie, disponente Domino, prædentes, circa statum fidelium quorumlibet, præsertim religiosorum, studio piæ vitæ vacantium, prospere dirigendum attentius cogitamus, & eos, vt quietius vota sua Domino persolvere possint, eorumque loca, & domos benignis fauoribus consolemur, ac his, quæ propterea per prædecesores nostros prouide cõcessa fuisse dignoscuntur, vt firmiora persistant, cum a nobis petitur, Apostolici muniminis præsidium propensius impartimur. Dudum si quidem, sicut accepimus, felicis recordationis Innocentius iij. Honorius etiam iij. Gregorius ix. Celestinus iv. Innocentius etiam iv. Alexander iij. Urbanus iv. Clemens iv. Gregorius x. Clemens v. Clemens vi. Innocentius etiam vi. Urbanus v. Gregorius xi. Urbanus vj. Alexander v. Eugenius iv. Sixtus iv. Innocentius viij. Alexander vi. Iulius ij. Leo x. Adrianus vi. Clemens vij. Paulus iij. Iulius etiam iij. Paulus iv. Pius etiam iv. ac Pius v. prædecesores nostri ordini Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum ministro Generali, & alijs Fratribus, eorumque Ecclesijs, domibus, & conuentibus, nonnullas gratias, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, absolutiones etiam plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, diuersaque alia priuilegia, & indulta tam spiritualia, quam temporalia, etiam per solam signaturam, aut viux vocis oraculo, tam pro foro conscientie, quam foro fori, in genere, & specie, etiam per modum communicationis, siue extensionis priuilegiorum, etiam cum alijs quibuscunque ordinibus, mendicantibus, & non mendicantibus concesserunt, aut iam concessa confirmarunt, & approbarunt, prout in singulis concessionibus, & literis ipsorum prædecesorum desuper confectis plenius continetur. Cum autem, sicut dilectus filius Bernardus, modernus Minister Generalis præfati Ordinis Sanctissimæ Trinitatis, Redemptionis captiuorum, nobis nuper exponi fecit, ea firmiora censeret, quæ Sedis Apostolicæ confirmatione sæpius roborantur, ideo nobis ipse Minister Generalis humiliter supplicari fecit, vt prædictis gratijs, concessionibus, & priuilegijs, alijsque præmissis, & in dictis prædecesorum literis contentis, nostræ approbationis robur adijcere, aliasque in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur ad vberes fructus, quos ordo Sanctissimæ Trinitatis, Redemptionis captiuorum huiusmodi, in agro militantis Ecclesie producere non cessat, debitum respectum habentes huiusmodi supplicationibus inclinati, præmissa, ac omnia & singula alia priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conseruationes, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessiones, indulgentias, & indulta spualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extensionis inter se, & cum alijs ordinibus Mendicantibus, & non mendicantibus, eisdem ministro Generali, ac alijs fratribus, ecclesijs, domibus, conuentibus, & locis dicti Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum, eiusdemque Ordinis Monialium, seu Sororum monasterijs, seu domibus, & ecclesijs, ac ipsis monialibus, seu sororibus, & locis eorum quibuscunque, in genere & specie, etiam per solam signaturam, etiam viux vocis oraculo, vt præfertur, aut alias tam per præfatos, & alios quoscunque Romanos Pontifices prædecesores nostros, ac nos, & sedem præfata, quam Imperatores, Reges, & alios Principes, sub quacunque forma, & expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon cum omnibus & singulis in eis contentis clausulis, decretis, & declarationibus singulas desuper confectas literas, & in eis contenta, & inde secuta quæcunque, illorum omnium tenores, & formas, datas, effectus, & decreta in illis clausulis, decretis, & declarationibus, singulas desuper confectas literas, & in eis contenta, & inde secuta quæcunque, illorum omnium tenores, & formas, datas, effectus, & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, dicta auctoritate Apostolica ac potestatis plenitudine (quatenus sint in vsu, & sacris canonibus, & decretis sacri Concilij Tridentini nõ aduersentur) approbamus, & confirmamus, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, & firmiter obseruari, necnon in ipsis Ministro Generali, & fratribus, monialibus, sororibus eorumque ecclesijs, domibus, monasterijs, & locis præfatis, vt illis omnibus (& præcipue Castellæ, ac Legionis prouinciarum specialiter) ac etiam per modum communicationis, & extensionis huiusmodi, ac alias quomodolibet cõcessis, suffragari, illisque frui, vt & gaude re, quando, ac quories opus fuerit posse, & debere, in iudicio & extra, ac etiã in foro conscientie, in omnibus & per omnia, perinde ac si specialiter, & expresse eisdem ministro Generali, fratribus, monialibus, siue sororibus, ecclesijs, domibus, seu monasterijs, conuentibus, & locis præfatis concessa fuissent, decernimus, necnon priuilegia, immunitates, indulgentias, facultates, libertates, indulta, exemptiones, fauores, & gratias huiusmodi modo & forma, quibus confirmata a nobis sunt, ad domos & loca quæcunque dicti Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum, hæcenus recepta, & in posterum recipienda, extendimus, & ampliamus. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, etiam Generalis Concilij Lateranensis ultimo celebratis, ac ordinum prædictorum iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, necnon omnibus illis, quæ singuli prædecesores prædicti in suis literis prædictis voluerunt non ob stare, ceterisque contrarijs quibuscunque. Ceterum quia difficile foret præfatas literas ad quæcunque loca, vbi illæ necessarie fuerint, deferre; volumus, & prædicta auctoritate apost. decernimus, quod earundem literarum transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati ecclesiastici, seu curie ecclesiasticæ munitis, ea prorsus in iudicio, & extra fides adhibeatur plenaria, ac illis

Multi pbr. (quo rum cõst. hic nõ habes) concesserunt multas gratias, & priuilegia Ordini S. Trinitatis Redemptionis Captiuorum.

Hic Pont. modo ne dum illa priuilegia, se alia quæcunque dicto Ordini concessa confirmat, dum modo sint in vsu & non aduersentur factis Canonibus, & Concilio Trident. Ad quon vide et Pij 4. cõst. 119. sup. fol. 84r.

Clausulæ derog.

Retur

Retur in omnibus, & per omnia, sicut originalibus literis adhiberetur, & staretur, si foret exhibitæ, vel ostensa. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 19. Nouembris 1575. Pontificatus nostri, Anno Quarto.

XXXVIII.

Deputatio, & facultates Theaurarij Generalis in Collectorem, & Iudicem Spoliorum totius Italie.

Aliam similem constitutionem habes infra nu. 72. & ibi notabo concord. materie Spoliorum.

GREGORIVS Papa XIII. Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem. CVM SICVT Accepimus nonnulli, res, & bona mobilia, & immobilia, ac se mouentia ex fructibus beneficiorum Ecclesiasticorum acquisita, per obitum Prælatorum, & aliarum quarumcunque personarum ecclesiasticarum, secularium, & quorumuis ordinum regularium, quæ extra hanc almam Urbem decesserunt, remanentia, & relicta, quæ tanquam spolia alias fel. rec. Paulus Papa III. prædecessor noster ad Cameram apost. spectare, & pertinere decreuit, & declarauit, necnon fructus, redditus, & prouentus mensurarum Patriarchalium, Metropolitanarum & aliarum Cathedralium Ecclesiarum, & Monasteriorum in tota Italia consistentium, & per obitum illorum prælatorum vacantium indebite occupare, & spolijs, ac fructibus, redditibus, & prouentibus huiusmodi dictam Cameram defraudare, necnon diuersas res, & bona vacantia, tam in alma Vrbe, & eius districta, quam in toto statu Ecclesiastico ad eandem Cameram spectantia, occupare, occultare, & retinere præsumperint, & præsumant in animarum suarum periculum, ipsiusque Cameræ præiudicium non paruum: Nos pro nostri pastoralis officij debito talium personarum ausus temerarios reprimere, & ne spolia, ac fructus, & bona vacantia huiusmodi in posterum dissipentur, & occupentur, oportune prouidere volentes, ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine omnes, & quoscunque dictorum spoliorum, & fructuum per totam Italiam ad hunc usque diem quomodolibet deputatos collectores, & subcollectores, ac bonorum vacantium commissarios, & officiales primum, & ante omnia reuocantes, omnemque illis desuper attributam potestatem, & auctoritatem abdicantes, Te, de cuius fide, & integritate, & diligentia plurimum in Domino confidimus, nostrum, & dictæ Cameræ in vniuersa Italia spoliorum ad ipsam Cameram pertinentium, necnon fructuum, reddituum, & prouentuum mensurarum huiusmodi Collectorem, ac bonorum vacantium in Vrbe, eiusque districtu, & toto statu Ecclesiastico Commissarium, & Iudicem generalem auctoritate Apostolica tenore præsentium, quoad vberis, & quantum Theaurariatus nostri generalis officium obtinueris, constituimus, & deputamus. Dantes tibi plenam, & omnimodam potestatem, & auctoritatem omnes, & singulas res, & bona quæcunque mobilia, & immobilia, ac se mouentia, spolia nuncupata, & bona vacantia huiusmodi, ac etiam illa quæ ex fructibus, redditibus, & prouentibus Ecclesiasticis erupta, ædificata, resecta, & restaurata fuerint, seu alias ex eisdem fructibus, redditibus, & prouentibus quomodolibet prouenerint per obitum quarumcunque personarum Ecclesiasticarum beneficiorum Ecclesiastica, tam simplicia, quam administrationem habentia obtinentium, nisi quoad simplicia de fructibus huiusmodi dispositum fuerit, vel ex priuilegio Apostolico, vel ex consuetudine legitime præscripta, tam secularium, quam quorumuis ordinum regularium quauis etiam pontificali dignitate fulgentium in vniuersa Italia, extra tamen dictam Urbem pro tempore decedentium, remansura, & relicta cuiuscunque qualitatis, generis, & speciei fuerint, etiam gemmas, & alia præfiosa, & pecuniarum summas, necnon etiam fructus, redditus, & prouentus mensurarum huiusmodi a die Ecclesiarum, & Monasteriorum vacationis huiusmodi usque ad diem præfectionis, ac prouisionis, seu commendæ de illis faciendi, quos omnes, & singulos fructus, redditus, & prouentus ad nos & dictam Cameram spectare, & pertinere volumus, & decernimus, & eidem Cameræ appropriamus, & applicamus: Necnon omnia, & singula bona vacantia, cuiuscunque qualitatis, & quantitatis in Vrbe, districtu, & statu prædictis, nostræ, & prædictæ Cameræ Apostolicæ nomine colligendi, percipiendi, exigendi, & recuperandi, ac tam super illis, quam alijs quibuscunque spolijs, quæ hæcenus in ipsa Italia de bonis vacantibus huiusmodi per similia personarum obitum, aut alias remanserunt, & indebite usurpantur, omnibus vijs, & modis inquirendi, & inuestigandi, & pro faciliiori inquisitione quæcunque personas cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & præminentie fuerint, etiam exemptas, ac præteritos collectores, subcollectores, & officiales coram te, vel alio, seu alijs a te deputandis comparandum, necnon de administratis, exactis, & receptis per eos computandis, & rationem reddendum, illosque quorum testimonio te indigere cognoueris, ad se examini subiendum, ac spoliorum, necnon fructuum, reddituum, & prouentuum, ac bonorum vacantium huiusmodi occupatores, & detentores, ad spolia, fructus, redditus, & prouentus, ac bona vacantia eidem relaxandum, & tibi consignandum, & soluendum, sub censuris & poenis Ecclesiasticis per te insignendis, ac etiam pecuniarijs tuo arbitrio moderandis, & applicandis monendi, & compellendi, ac contradicentes quoslibet, & rebelles, ac tenentes, censuras, & poenas prædictis incidisse declarandi, & illas aggravandi, & reaggravandi, auxiliumque brachij secularis ad hoc si opus fuerit inuocandi: & super iisdem spolijs, & fructibus, redditibus, et prouentibus, ac bonis vacantibus pro dicta Camera, prout tibi videbitur, componendi, & concordandi, soluenteque de compositis, & solutis per eos, ac receptis absoluedi, & liberandi, necnon ad eos reuersos, si id humiliter petierint, a censuris, & poenis, si quas incurrerint, præuia satisfactioe absoluedi, & liberandi, ac in præmissis omnibus, & singulis summarie, simpliciter, & de plano, & sine strepitu, & figurâ iudicij, sola facti veritate inspecta procedendi: vnum quoque vel plures loco tui, cum simili, vel limitata potestate videbitur tibi reuocandi, ceteraque; omnia, & singula faciendi, gerendi, & exequendi, quæ in præmissis, & circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna: Et insuper ex exactio spoliorum, ac fructuum, reddituum, & prouentuum, necnon bonorum vacantium huiusmodi celerius, & facilius fiat, quod de cætero omnes, & singulas

Pau. 3. const. 119. habetur sup. fol. 420. nu. 31.

Deputatio Theaurarij in collectorem spoliorum ac bonorum vacantium in Italia.

Facultas eiusdem Theaurarij.

SS lites,

Causa spoliatorum...

Appellatio super...

Decretum irritans...

Clausula derogatoria...

lites, causa, & controuersa super quibusvis ipsorum spoliatorum, ac fructuum, reddituum, & prouentuum, necnon bonorum vacantium negocijs nunc & pro tempore pendentibus, a nullo alio quam a te, seu alijs super dictis spolijs, & fructibus, redditibus, & prouentibus, ac bonis vacantibus pro tempore deputatis collectoribus, aut subcollectoribus, & officialibus, aut particularibus delegatis, cognosci, nec alteri nisi per commissionem manu nostra signatam, vel per nostras literas committi, aut delegari possint, & citato moderno, & pro tempore existente dictae Camerae Apostolicae Commissario generali: Quodque lites, & inhibitiones, vel mandata, quae alias quam ex commissionibus, ut praefertur manu nostra signatis, eodemque Commissario citato, vel literis nostris emanauerint, quoad earumdem causarum introductionem, & lites pendentiam seu tuorum ministrorum, per te ad id deputandorum iurisdictionis, & processuum impedimentum, vel retardationem, nullius sint roboris, vel momenti: Quodque a sententijs per te, seu tuos ministros praefatos super praemissis pro tempore latis nullatenus appellari, seu earum executio differri, aut suspendi nullatenus possit, aut debeat, nisi data prius bancaria cautione in forma depositi, dicta auctoritate, per easdem praesentes statuimus, & ordinamus, ac quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, et ordinum praedictorum, vel locorum, ubi bona vacantia huiusmodi sita fuerint, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, et literis Apostolicis, Ecclesijs, monasterijs, & ordinibus, & locis praedictis, eorumque superioribus, praelatis, & personis, ac quibusvis alijs sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, alijque efficacioribus, et insolitis clausulis, irritantibusque, et alijs decretis etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specificae, indiuiduae, et expressae, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur praesentibus pro sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice duntaxat ad effectum praesentium specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque: aut si aliquibus communiter, vel diuissim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, et expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub anno Piscatoris die quarta Decembris millesimo quingentesimo septuagesimo sexto, Pontificatus nostri, Anno Quinto.

XXXIX.

Declaratio, quod in causis Spoliatorum appellari debeat ad Thesaurarium generalem, a sententijs Subcollectorum, & Ministrorum ab eo in Italia deputatorum.

Ad quod vide const. praecedentem, & ibi not.

Gregorius Papa XIII. ad futuram rei memoriam. COGNOSCENTES quam frequenter contingat, quod nonnulli, qui bona per Ecclesiasticas personas relicta, spolia nuncupata, quae ad nostram Camerae Apostolicam pertinent occupata detinent varijs praetextibus, & calumnijs dilaciones, & subterfugia quaerentes, ad illorum satisfacionem, & consignationem effugiendam friuolas appellationes, & prouocationes a subcollectorum, & Ministrorum per nostrum Thesaurarium generalem, cui in vniuersa Italia dictorum spoliatorum praecipuam curam dedimus, deputatorum processibus, decretis, seu sententijs interponentes, causas ipsas diuersis iudicijs non informatas, & ubi non est, qui huiusmodi expeditioni vacet, modo per signaturam nostram, seu per Cancellariam, modo per Camerae Apostolicam committent, procurant, & quandoque inhibitiones summa cum malitia extorquentur Tribunali dicti nostri Thesaurarij, cui haec iurisdicatio peculiaris hic demandata est subterfugientes, quo fit, ut spoliatorum exactio, quae quam celerius fieri deberet, diutius retardetur in magnam Camerae praefatae laesionem. Nos attendentes, quod per quamplures Rom. Pont. praedecessores nostros, & nos statutum fuit, quod omnes, & singulae causa, lites, & controuersae super quibusvis ipsorum spoliatorum negocijs a nullo alio, quam a Thesaurarijs, & pro tempore deputatis generalibus Collectoribus, seu ab eisdem deputatis subcollectoribus cognosci, nec alteri nisi per commissionem manu nostra signatas committi, & delegari possint, citato etiam pro tempore existente eiusdem Camerae Commissario generali: Et quod licet pro spolijs exigendis dictus Thesaurarius, & generalis Collector in varijs locis subcollectores deputet, eos tamen quotiens ei videtur reuocandi facultatem habet, & propterea in huiusmodi negocijs semper remanet Iudex, & ad ipsum a sententijs, & grauaminibus subcollectorum praefatorum est appellandum: Nihilominus volentes huiusce incommodis prouidere, & malitijs hominum obuiare, Motu proprio, &c. decernimus, & declaramus, quod de cetero a processibus decretis, & sententijs, etiam diffinitiujs subcollectorum, & Ministrorum a dicto nostro Thesaurario, & pro tempore existente spoliatorum, & iurium Camerae generali Collectore deputatorum, non ad nos, nec ad Camerae Apostolicam, sed ipsum tantum nunc, & pro tempore existentem Thesaurarium, & Collectorem appellari possit, & debeat. Quodque appellationes, prouocationes, & recursus aliter, & contra praesentium tenorem interpositae nullius sint roboris, & momenti, nullumque effectum, nec deuolutiuum, nec suspensiuum habeant. Quocirca dilectis filijs Aloyso S. R. E. Camerario, & Camerae Apostolicae Clericis, & Praesentibus, ac omnibus Ro. Cu. iudicibus, tam ordinarijs, quam delegatis cuiuscunque gradus, &c. in virtute sanctae obedientiae, & sub indignationis nostrae poena praecipimus, & mandamus, ne quibusvis causis, & negocijs spoliatorum, illicitarum negotiationum, ac fructuum vacationis tempore obuentionum ad Camerae nostram spectant. aut ab ipsis quomodolibet dependentibus, incidentibus, emergentibus, annexis, & conne-

Declaratio, quod a sententijs subcollectorum, & Ministrorum circa spolia in Italia deputatorum...

Inhibitio contra Cameraarios...

stantia aliquo modo ingerant, & intromittant. Nos enim dictas appellationes, prouocationes, recursus, causarum commissiones, inhibitiones, ac alia quaecunque inde secuta decernimus, ex nunc irritas, & inanes. Et nihilominus volumus, & mandamus, quod tam Thesaurarius, & generalis collector, quam subcollectores, & Ministri praefati abique aliquo scrupulo, & poenarum ineursu illis reiectis ad vltiora in causis procedere possint, & debeant, paribus alias iusta facultates ei concessas iustitiam ministrando. Et si quando ad Camerae, seu alios praefatos super causis antedictis recurri contigerit, volumus quod statim, & absque circuitu per Camerae, & alios dictae Camerae ad eundem Thesaurarium, & collectorem directe dimittantur, Sicque per quoscunque, &c. etiam in pendentibus causis iudicari, & diffiniri debere, sublata, &c. irritum, etc. Non obstantibus, etc. Volumus insuper, quod praesentis Motus proprii sola signatura sufficiat, etiam absque data, et registratione, et vbiq; fidem faciat, regula in contrarium non obstant. etc.

Placet Motu proprio V.

XXX.

De erectione Collegij sex Secretariorum, Prouincialium, eorumque Officijs, Priuilegijs, et Emolumentis.

Gregorius Episcopus, &c. Ad futuram rei memoriam. ROMANI Pontificis prouidentia circumspecta nonnumquam ea quae certis suadentibus causis per eius praedecessores circa debitum status Ecclesiastici officiorum exercitium, ac suam, & Camerae Apostolicae, cui pro eius status conseruatione diuersa onera indies incumbunt utilitatem gesta sunt, ex alijs non minus rationabilibus causis alterat, & innouat, aliaque desuper disponit, prout aequitas suadet, & id in Domino conspicit salubriter expedire. Dudum siquidem felicis recordationis Pius Papa V. praedecessor noster, ut Cancellariae Marchiae Anconitanae, & Secretariae generales Romandiolae nostrarum tunc ipsius praedecessoris Prouinciarum officia, quae eatenus per Camerae Apostolicam certis personis ad nutum amouibilibus concedebantur, diligenter, & fideliter exercerentur, ac dictae Camerae utilitati consulere, Motu proprio, & ex eius certa scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine Cancellariae, & Secretariae officia praedicta in quatuor officia perpetua, & venalia Secretariatus nuncupanda ad instar aliorum Romanae Curiae Officiorum pro quatuor personis, Secretarijs Prouincialibus nominandis, qui Collegium inter se ad instar aliorum Romanae Curiae officiorum venalium facerent, & constituerent, quique illa per se, vel subditos suos ad eorum nutum ponendos, & amouendos fideliter exercere tenerentur perpetuo erexit, & instituit. Illisque sic erectis, & institutis, ac illa pro tempore obtinentibus omnia & singula priuilegia, exemptiones immunitates, gratias, honores, fructus, redditus, & prouentus, iura, obuentiones, & emolumenta, necnon domicilia seu domos aut Camerae, ac suppellectilia, & commoditates vbique locorum Superiores commorari contigerit, necnon equos, prout moris erat gratis, seu dictae Camerae expensis in itineribus comprehensis, etiam emolumentis in expeditionibus in quibusvis locis quoad Romandiolae, & Marchiae Prouincias, seu Legationes huiusmodi iuxta constitutiones, stylum aut consuetudinem, quae de iure & consuetudine percipi consueuerant seu debuerant, ac decimis & vigesimis, (reseruatis tamen eidem praedecessori, & pro tempore existentis Romano Pontifici, ac dictae Camerae vno bolendino monetae illarum partium pro quolibet sextario tritici, & dimidio bolendino pro quolibet sextario aliorum bladorum ex dicta Prouincia Romandiolae pro tempore extrahendorum, absque tamen praedictis emolumentorum ad eosdem Secretarios ratione sigilli, & scripturarum spectantium) etiam perpetuo concessit & assignauit. Et easdem personas, quibus Officia huiusmodi concessa forent, quod ex tunc prout ex ea die, & contra vestes & insignia per alios dictae Sedis Secretarios Apostolicos de numero participantium nuncupatos deferri solita in processionibus, & disputationibus, ac alijs actibus publicis, etiam in Capella nostra, ac sua, & pro tempore existentis Romani Pontificis praesentia deferre, ac locum eis per Palatij Apostolici ceremoniarum Magistrum pro tempore existentem in processionibus & actibus publicis praedictis designandum habere, omnibusque & singulis priuilegijs, gratijs, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, fauoribus, & indultis, quibus dicti Secretarij de numero participantium vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, sine tamen eorumdem Secretariorum de numero participantium praedictis, absque vlla penitus differentia, etiam quoad literarum expeditionem in Cancellaria, & Camera Apostolica super quibusvis prouisionibus, & commendis, ac alijs gratijs & dispensationibus eis pro tempore concedendis vti, frui, & gaudere posse voluit, & mandauit, & alias prout in cedula Motus proprii manu ipsius praedecessoris signata, cuius, solam signaturam sufficere voluit, plenius continetur. Cum autem sicut accepimus, vnum ex quatuor officijs praefatis per obitum quodam Matthaei Parthegei, dum viueret Secretarij Prouincialis extra Romanam Curiam defuncti vacauerit, & propterea Collegium dictorum Secretariorum ad numerum trium personarum nunc uiuentium reddendum sit, expeditaque, ut diligentius eadem officia exercerent, ipsum Collegium augeri, & ampliari, idque dilecti filij Vincentijs dicti filij Vincentijs Marchesanus, & Marcus Antonius Scarlattus ac Franciscus de Lippis moderni Secretarij Prouinciales, qui reliqua tria officia praedicta obtinent, ut onera eisdem officijs incumbentia facilius per plures supportari, illaque decentius exerceri valeant, summo pere desiderant, & ob eam causam Venerabilis Frater noster Antimus Episcopus Cuiuitatis Castellae, ad quem illius, quod Vincentius, necnon Franciscus etiam Scarlattus dicti Marcianonij genitor, ad quem illius, quod Marcus Antonius, ac Baccius de Baccijs Florentin. & Aretin. laici mercatores Romanam Curiam sequentes dilecti filij, ad quem etiam illius, quod Franciscus de Lippis praedicti obtinent, officiorum praedictorum omnimoda dispositio vigore indulti Apostolici eis concessi, ut etiam accepimus spectat & pertinet, summam trium millium scutorum monete ad rationem talium tribus personis per eisdem Antimum Episcopum, ac Franciscum Scarlattum & Bac-

Pius V. Officia Cancellariae Marchiae, & Secretariae Romandiolae erexit in quatuor officia venalia ad instar aliorum officiorum Rom. Curiae.

Priuilegia, & emolumenta hic expressa concessit.

Exemptionesque & honores Secretarijs Apostolicis concessis, eis dem condonant. De Secr. Apost. habes sup. in in noc. 8. const. fol 106.

eium nominandis per nos, modo & forma infrascriptis concedentur, & assignabuntur, & quæ per cessum vel decessum illa pro tempore obtinentur, & non alias iuxta prioris erectionis Collegij huiusmodi formam vacare cessantur, in nostram & dictæ Cameræ subuentionem erogauerint. Nos Felicio Collegij Secretariorum huiusmodi regimini, & illorum diligentiori exercitio prospicientes, ac dignum censentes, ut cum eadem Camera contrahentium indemnitati & securitati consulatur, veriores erectionis, & institutionis Collegij huiusmodi tenores, ac si de verbo ad verbum infererent præsentibus pro expressis habentes, Necnon omnes fructus hæcenus decursos) demptis tamen ex illis centum & viginti quinque scutis monetæ huiusmodi pro dilecto filio Antonio Vgolino clerico. Camerinen. dilecti filij nostri Philippi tituli sancti Sixti presbyteri Cardinalis Boncompagni nuncupati Secretario, & familiari continuo commensali nostro (eisdem Secretarijs harum serie condonantes, Motu simili non ad ipsorum Antimi Episcopi, & Francisci Scarlati, ac Baccij prædictorum, seu alicuius eorum nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex scientia, ac potestatis plenitudine similibus officium Secretariatibus per obitum dicti Matthæi vacans apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo extinguimus & abolemus, adeo ut illud etiam vna cum illius fructibus, redditibus, prouentibus, & emolumentis vniuersis a die obitus eiusdem Matthæi hæcenus decursis in augmento & numero sex Secretariorum infrascriptorum incorporatum & consulum intelligatur. Ac insuper prædictis, & alijs de causis animum nostrum mouentibus Collegium prædictum ad numerum sex Secretariorum Prouincialium huiusmodi dicta auctoritate etiam perpetuo augemus, ipsumque Collegium pro sex Secretarijs, ita quod deinceps tres alij viri per nos, & pro tempore existentes Romanorum Pontificem eidem Collegio Secretariorum describendi & deputandi, vna cum ad præsens existentibus Secretarijs prædictis, vnum corpus, & Collegium integrum, & indistinctum efficiant, ac lex officia pro sex Secretarijs dictarum Prouinciarum omni prorsus sublata inter eos differentia penitus similia paria & æqualia in omnibus, & per omnia eiusdem iuris & auctoritatis existant, ipsumque Collegium sic auctum, erectum, & institutum in vnum prorsus corpus reductum, & sex Secretarij prædicti pro tempore existentes eidem priuilegijs familiaritatibus, etiam quoad vestes & insignia per ipsos Secretarios deferenda in processionibus, & alijs publicis actibus, ac etiam locum eis desuper assignandum exemptionibus facultatibus, prærogatiuis, & gratijs quibuscumque vbique indifferenter potiuntur, viantur, & gaudent, quibus antea ipsum Collegium, & quatuor illius Secretarij quouismodo coniunctim vel separatim potiebantur, vtebantur, & gaudebant, ac uti potiri, & gaudere poterant, & alijs iuxta eiusdem prædecessoris voluntatem, & dispositionem, necnon redditus, prouentus, & emolumenta, ac omnia alia, & singula, tam ex communi massa, quam idem Collegium forsitan habet, quam alibi quocumque tempore debita, & debenda ordinaria, & extraordinaria, æqualiter percipiant, ac munera functiones, & officia, tam publica quam priuata sortiuntur obtineant, & assequantur, prout etiam ante auctiõnem huiusmodi Collegij idemmet Collegium, & illius quatuor secretarij habebant, percipiebant, & obtinebant, perinde, ac si à principio Collegium præfatum pro sex secretarijs per prædecessorem prædictum institutum fuisset, eisdem auctoritate, & tenore pariter perpetuo erigimus, & instituimus. Præterea eidem Antimo Episcopo, ac Francico Scarlati, & Baccio alias tres personas in Secretariis, quibus per nos eadem tria officia secretariorum huiusmodi concedantur, & assignentur (vt præfertur) nominandi, & eligendi facultatem, & auctoritatem concedimus, & impartimur. Et nihilominus omnes lex officiorum secretariorum huiusmodi prouisiones de nouo per supplicationes manu nostra signandas, & literas Apostolicas super illis conficiendas absque aliqua compoitione, aut quacunque alia facienda solutione, nunc per dilectum filium Datarium nostrum, ceterosque ad quos illorum expeditio spectat, & in futurum spectabit, de nouo expediri, ac in postero vbicumque eorundem officiorum vacatio per cessum, vel decessum (vt præfertur) occurrerit, quindecim scuta similia Collegio eorundem Secretariorum pro admissione noui Secretarij realiter, & cum effectu perfolui debere mandamus. Statuentes, quod perpetuis futuris temporibus sex officia Secretariorum huiusmodi sint inter se promiscua, & consula. Ita quod tres Secretarij eidem Collegio de nouo ascribendi cum alijs tribus ad præsens existentibus omnino pares, & æquales existant, & nul um inter eos discrimen Prioritatis, & antiquitatis ad sit, quo posteriores à Prioribus, vel alter ab altero quouis modo discernantur. Et sic adueniente vacatione, siue auctorum Secretariorum semper mentio fiat, quod vnus ex sex Secretariatibus præfatis vacat. Alioquin alij Secretarij illos admittere nequaquam teneantur, neque ad hoc quouismodo cogi possint. Quodque assignamenta, & iura etiam decimarum, & vigesimarum eidem Collegio per prædecessorem prædictum (vt præfertur) data, & assignata ab eisdem Secretarijs, etiam per nos, vel dictam Sedem, aut successores nostros Roman. Pontifices pro tempore existentes, modo aliquo auferri, vel impediri, aut super eis aliqua onera, seu grauamina imponi non possint. Necnon pro potiori cautela Collegij Secretariorum huiusmodi, & officia prædicta pro tempore obtinentiū perpetua securitate vltra alias cautelas in cedula Motu proprio eiusdem prædecessoris super erectione Collegij huiusmodi contentas, quas nullatenus annullari, aut alterari, sed in suo robore permanere, & infrascripta illis addi, & accumulari volumus, emolumenta prouentus, & iura, iam per prædecessorem præfatum eidem Collegio concessa, & assignata, necnon quacunque alia earundem Cameræ, & Sedis bona mobilia, & immobilia, etiam si talia sint, quæ in generali obligatione non comprehendantur, specialiter, & expresse obligamus, & hypothecam, perpetuoque obligata, & hypothecata esse, & censi, ac aliquem ad probandum, quod summa præfata trium millium scutorum, aut precium eorundem officiorum, siue antiqui, siue nuper aucti Collegij iam percepta, siue in postero percipienda, vel aliqua illius, seu illorum pars in vtilitatem siue necessitatem Cameræ, vel Sedis huiusmodi conuersa fuerint, minime teneri, aut obligatos esse, iusque iuri accumulando omnia, & singula, quæ in dicta cedula ab eodem prædecessore emanata continentur, eisdem auctoritate, & tenore, etiam perpetuo approbamus, & confirmamus, illaque, & alia præmissa omnia suum plenarium, & integrum effectum sortiri debere volumus, eisque perpetuæ, & inuolabilis firmitatis robur adijcimus, necnon omnes, & singulos, tam iuris, quam facti defectus, si qui interuenerint in eisdem supplementis, ac etiam præsentibus literas vim validi, & efficacis contractus inter Sedem, & Cameram præfatas, ac nos, & successores nostros Rom. Pontifices, ex vna, & Collegium Secretariorum, & singulos sex Secretarios, & ipsius Collegij sex Secretariorum officia obtinentes, & in futurum habituros, illorumque successores, vel causam ab eis habentes, ex altera partibus solemniter, & legitime iniiti perpetuo obtinere, dictamque Cameram ad eosdem

Hic Pater mo... Secretariorum Prouincialium ad sex, et eisdem priuilegijs & exemptionibus &c.

Obligati offi... Sedis Ap... Cameræ Ap... huiusmodi officiorum esse curatiõne.

dem Secretarios omnes, & singulos in iuribus prædictis tuendos, & ab omni incommodo damno, & læsione lre, causa, & controuersa immunes, indemnes, & exemptos conseruandos teneri, & obligatos esse, Sicque per quoscumque Indices ordinarios, & delegatos, etiam Camerarium nostrum & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, necnon causarum Palatij Apostolici Auditores, ac dictarum Prouinciarum Legatos, etiam de latere, & Vicelegatos, vel Gubernatores, in quibusuis causis, & instantijs, etiã forsitan pendens, sublata eis, & eorum cuilibet quouis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, ac ex nunc quicquid secus super his a quoquam quouis auctoritate scienter vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decernimus. Mandantes propterea Motu simili in virtute sanctæ obedientiæ nunc & pro tempore existenti sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario, & dilectis filijs eiusdem Cameræ clericis, necnon Commissario & Thesaurario nostris, ac earundem Prouinciarum Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, eorumque singulis ne dictos sex Secretarios super omnibus & singulis præmissis, aut aliquo præmissorum, a quoquam quouis occasione causa quæsitoue colore molestare, aut perturbare audeant, seu præsumant: sed dictos sex Secretarios eorumque Collegium omnia & singulis concessionibus, priuilegijs, gratijs, & facultatibus quibus per dictum prædecessorem, ac nos frui & gaudere posse concessum fuit, aut alias de iure, vel consuetudine uti fruique possunt, gaudere faciant & permittant, & contra quoscumque perturbatores subsententijs, censuris, & pœnis eidem Collegio, & illius particularibus personis assistant. Non obstantibus præmissis, ac Pauli II. Pauli III. & Pauli III. ac dicti Pij V. Romanorū Pontificum prædecessorum nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienandis, & alienatis recuperandis, alijsque quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quouis firmitate, alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie, ac alias, quomodolibet concessis ac etiam pluribus approbatis & innouatis (quibus omnibus, etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quouis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma seruanda foret, illorum omnium & singulorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permaneris, hac vice duntaxat hæc serie, Motu & potestatis plenitudine similibus specialiter, & expresse derogamus) ceterisque contrarijs quibuscumque Per præmissa autem omnia iuribus antiquorum Secretariorum, & illorum erectioni, etiam quoad lites, quæ nunc in Vrbe, vel alibi vbicumque indecise, etiam inter dictum Collegium ex vna, & dilectum filium Sillam Gratianum Laicum Maceraten. partibus ex altera coram eodem Camerario nostro pendent, nullo modo præiudicare intendimus. Cæterum quia difficile foret præsentibus ad singula loca transportare. Volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod illarum transumptis, seu exemplis etiã impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, vel eiusdem Collegij munitis plena & indubia, ac ea prorsus fides vbique etiam in iudicio adhibeatur, quæ ipsis originalibus, literis adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ condonationis, extinctionis, abolitionis, auctiõnis, erectionis, institutionis, concessionis, impartitionis, statuti, obligationis, hypothecationis, approbationis, confirmationis, adiectionis, suppletionis, decreti, mandatorum, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Decretis irritis.

Inhibicio ceteros desuper molestantes.

Clausula derogatoria.

Declaratio quod hec constit. non præiudicat antiquis Secretarijs.

Datum Romæ apud sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo quinto, idibus Ianuarij, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Pro Reuerendissimo D. Summatore A. Lanfredinus.

Cæ. Glorierius. A. de Alexijs.

Anno incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo septuagesimo quinto. Die xij. Ianua. Retroscripti Reuerendus P. D. Antimus Episcopus per Franciscum Scarlatum, ac idem Franciscus & Baccius præsentibus extinctioni, & abolitioni, necnon auctiõni, & erectioni, & institutioni, ac concessionibus, & alijs retroscriptis, literarum que expeditioni consenserunt.

Consensus Antimi, Francisci, & Bacci supradictorum.

Pro Octauiano Doria Io. Baptista Zianus.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

XXXXI.

Erectio Montis Prouinciarum cum emolumentis ad sex cum dimidio pro centenariõ, pro extinctione Vestigialis quatereni quinquaginta librarum carnis Suinæ impositi.

Hoc vestigial imposuit Pius V. pro bello contra Turcas gerendo, & hic Pontifex taxauit ad scuta 30. millia, vt habes sup. in constit. 14. Si præsentis, fol. 1207.

Gregorius Tertiusdecimus Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. PRO paterna erga populos temporali ditioni Sanctæ Romanæ Ecclesiæ subiectos charitate, libentissimo animo ea amplectimur consilia, quæ communibus ipsorum vtilitatibus, & commodis, onerumque ob varias temporum necessitates inuectorum subleuationi fore cernimus opportuna. Sane te. re. Pius Papa V. prædecessor noster cogitans pro conseruatione, & progressu sacri foederis Deo auctore contra Turcas tunc iniiti, ingentes sumptus faciendos esse, vt aliquam ad id onus sustinendum pecuniæ summam conficeret, immunitatem quinquaginta librarum carnis suinæ, antea cuilibet personæ in statu Ecclesiastico concedi solitam cassauit, & reuocauit, decernens, tam pro huiusmodi quinquaginta libris, quam pro alijs omnibus

Pius V. pro bello contra Turcas gerendo, auxit vestigial quatereni carnis, reuocãdo immunitatẽ concessã pro libris 50. carnis suinæ, illudque ab omnibus extincti mandauit.

Hic autem Pontificatus...

Communitate...

Ideo hic Pontificatus...

Montem Provinciarum...

Fructusque ad...

Residuum vel...

Et pro securitate...

bus animalibus (hoedis dumtaxat exceptis) vestigal quateni carnis solui in posterum debere. Nos vero ab ini...

is, aut alicuius eiusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinalis commiserint) & propterea, siue in eorum non compa...

Ac de pecuniis...

Ad quod vide...

Eademque pecunias...

Montis facultatem...

Privilegiaque...

Qua vide sup...

Montis non tenentur...

Claufulæ præfer...

Decretis irritis...

Theaurarii de...

Theaurarii fa...

Mōstariū Priui legiū nominan di alio ad loca dicti Montis re- sernatis sibi fru- ctibus, & locorū dispositione.

Præsidentis R. Cameræ facultas, absente The- saurario.

Executorum de potestate, & facul- tates.

Clausula derog.

Forma extingue- ni Montem.

Extincto Monte, cessat impositio dictorū 30. mil- lium scutorum.

Durante Monte, vnaquæque Ter- ra, teneatur secu- dum taxam in Camera consti- tutam dicta im- positionem solu- ere.

Summa dictorum 30. millium scu- torum exponat- ur in redditum nem prouentū Sedis Apost. alic- natorum.

les literas patentes expediendi, & expediendi, cæteraque necessaria, & opportuna faciendi, & exequenda, plenam, & omnimodam facultatem concedimus. Præterea, ut futuræ Montis huiusmodi personarum commoditati quantum possumus con- sulamus, etiam harum serie volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, atque indulgemus, quod perpe- tuis futuris temporibus quæcumque personæ tam eiusdem Montis pro tempore creditrices, quam etiam aliqua ex illius locis per cessionem, vel aliter etiam per primariam pecuniarum in illo impositionem acquirentes, ad loca ipsius Montis quasuis personas, sub quarum nominibus loca ipsa quæ sita sint, nominare, et sibi ipsis quoad vixerint tam ipsorum locorum, quam etiam fructuum illorum omnimodam dispositionem, illa interim personis nominatis huiusmodi penitus interdicta, ac cum alijs sibi beneuolis alias tamen licitis, et honestis pactis, et con- ditionibus, dummodo in literis patentibus prædictis id exprimat, referuare possint. Quodque quotiescunque contigerit ipsius Cameræ Thesaurarium à Romana Curia abesse, durante absentia huiusmodi pro tempore exi- stens eiusdem Cameræ Præsidentis in eius locum surrogatus sit, & esse censeatur, prout nos ex nunc illum in euen- tui absentie Thesaurarij huiusmodi cum paribus facultate, potestate, & auctoritate surrogamus, ac decernimus, & insuper iniungimus Camerario, necnon Præsiden. & Clericis dictæ Cameræ Apostolicæ nunc & pro tempore existentibus, ut eisdem Collegio, & Montis de redditibus prædictis eis assignatis integre satisfieri faciant ipsiq; Camerarius per se, vel alium, seu alios Collegio, & Montis prædictis in præmissis efficacis defensionis præsi- dio assisat, faciatque auctoritate nostra eisdem, quoties pro eorum parte fuerit requisitus, omnibus, & singu- lis prædictis pacifice frui, & gaudere, non permittens eos per quoscunque desuper quomodolibet molestari, im- pediri, aut inquietari, contraditores quoscunque, & rebelles, cuiuscunque status, gradus, ordinis, dignitatis, vel præminentie fuerint, per censuras Ecclesiasticas, & alias pecuniarias poenas, aliaque iuris, & facti quæuis op- portuna remedia, appellatione qualibet omnino postposita, compescendo. Non obstant. Lateran. Concilij no- uissimè celebrati, ac etiam recol. me. Symmachi, Non liceat Papæ incipienti, & Pauli II. ac etiam Pauli III. aliorumque Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, necnon alijs constitutionibus & ordinationi- bus Apostolicis, ac dictæ Cameræ, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia robo- ratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem eandem, etiam per viam generalis legis, & statuti perpetui, ac Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, ac cum quibusuis derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon irritatibus, & alijs decretis quo- modolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & indiuidua, ac de verbo ad verbū, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda esset, & in eis caueretur expressè, quòd illis nullatenus derogari possit, illorum omnium, necnon quorumcunque instrumentorum, conventionum, præmissorum occasione quomodolibet con- fectorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbū insertis, necnon modos, & formas ad id obseruandos pro seruatis habentes, hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permanentibus, spaliter, & ex- presse derogamus, & sufficienter derogatū esse decernimus, cæterisq; contrarijs quibuscunque, seu si aliquibus cõter, vel diuissim ab eadē sit Sede indultū quod interdici, suspendi, vel excõicari non possint per literas Apost. non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbū de indulto hmoi mentionē. Volumus autē & auctoritate Apost. prædicta decernimus, quod solutis integre fructibus dicti Montis, residuū iuxta formam dictæ conuentio- nis conuertatur in eiusdem Montis extinctionem, prout etiam ad huiusmodi extinctionem faciendam idem Ber- nardus Olgiatus in Camera Apostolica se obligauit. Quodq; cum Mons huiusmodi redimi, & extingui poterit id per extractionem coram prædicto Thesaurario & Decano, vel eo absente aut impedito antiquiori Clerico di- ctæ Cameræ faciendam, & alias prout in extinctione Montis carnis Populi Romani seruatur, factaq; dicta extrac- tione, ac restitutis nomine ipsius Cameræ centum scutis pro quolibet loco, vel facto reali deposito vna cū emo- lumentis propterea debitis, loca illa libere extinguantur, nec amplius vendi, pignori, aut hypothecari possint, sed statim facta redemptione, Mons prædictus pro ea parte, quæ redempta fuerit, eo ipso extinctus censeatur, præsentisque literæ, quoad loca sic extincta, securo illarum effectu, expirent, nulliusq; sint roboris, perinde ac si- nunquam emanassent. Ac præterea, ut extincto dicto Monte, impositio subsidij scutorum triginta millium præ- dictorum, & illius incorporatio, prorsus extincta, & abolita sit, nec amplius à Prouincijs, communitatibus, & locis eiusdem status exigi possit, neq; populos, particularesue personas ex causa dictarum quinquaginta librarū carnis suinæ salitæ antea concessarum, vel vnusquis pro familia, per nos successoresq; nostros Romanos Ponti- fices, aut Cameram prædictam, ipsiusue Commissarios & quatuordecim carnis exactores quouis modo molestari, aut inquietari posse, vel debere. Quodq; vnaquæque Ciuitas, Terra, & locus status prædicti durante ipso Monte iustā portionem suam secundum taxam in Camera Apostolica constituendam soluere teneatur, vbi eorum qui exem- ptione gaudere debet, congrua habeatur ratio iuxta formam impositionis dictæ Gabellæ, literæque Apostolicæ in contrarium exhibitæ nemini suffragentur. Transumptis quoq; præsentium manu alicuius notarij publici sub- scriptis, & sigillo collegij Montis huiusmodi, seu alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, ut eadem si des in iudicio, & extra habeatur, quæ eisdem præsentibus haberetur si forent exhibitæ vel ostensæ. Volumus autē vt integra summa prædicta trecentorum millium scutorum à prædicto Bernardo soluenda in redem- ptionē iurium, & prouentū ab ipsa Camera distractorū aut pignoratōrū quāprimū conuertatur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ erectionis, institutionis, venditionis, assignationis, applicationis, approbationis, positionis, substitutionis, constitutionis, deputationis, promissionis, obligationis, hypothecationis, statutorum, ordinationis, mandati, concessionum, indultis, surrogationū, extinctionis, suppressionis, derogationis, voluntatum, & decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumple- rit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apitolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romæ apud sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo sexto, Pride Kal. Septembris, Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Ego Gregorius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus. sub.

Locus signi.

Ego Scipio Episcopus Sabin. Cardinalis Pisarum.
Ego Iacobus Card. Sabellus.
Ego Io. Antonius Card. S. Georgij.
Ego Aloysius Cardinalis Camerarius.
Ego Ant. Cardinalis Grauellanus.
Ego Alphonfus Cardinalis Gesualdus.
Ego Ptolemæus Card. Comensis.
Zacharias Cardinalis Delphinus.
Io. Franciscus Card. Commendonus.
Alexander Card. Sfortia.
Flauius Card. Vrsinus.
Gulielmus Card. Sirletus.
Fr. Michael B. Card. Alexandrinus.

Ego Franciscus Card. Alciarius.
Ego Marcus Antonius Card. Maffæus.
Ego Nicolaus Card. de Pelleue.
Ego Iulius Antonius Sanctorius Card. S. Severinæ.
Ego Petrus Cardinalis Cæsius.
Ego Carolus Card. Rambouilletus.
Ego Fr. Archangelus Cardinalis Theanenfis.
Ego Fr. Vincentius Cardinalis Iustinianus.
Ego Io. Hieronymus Card. Albanus.
Ego Philippus Boncompagnus Card. S. Syxti.
Ego Innocentius Cardinalis de Monte.
Ego Ferdinandus Card. de Medicis.
Ego Philippus Card. Vastauillanus.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini, Millesimo quingentesimo septuagesimo sexto, Indictione quarta, die vero se- pta mensis Septembris, Pontificatus Sanctissimi D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ xiiij. Anno quinto, præsentibus literæ erectionis Montis Prouinciarum affixæ, lectæ, & publicatæ fuerunt in valuis Cancellariæ A- postolicæ, & in acie Campi Floræ per me Io. Freile S. D. N. Papæ Curforem.

P. Aloysius Gayta Magister Curforum.

Suprascriptæ literæ Apostolicæ die septima Septembris, 1576. Admissæ fuerunt in plena Camera Apostoli- ca, & ex illius decreto registratæ in eadem Camera libro 3. signaturarum per me eiusdem Cameræ Notarium, fol. 66.

Registratio in Camera Apost.

Tydeus de Marchis.

XLII.

Declaratio constitutionis à Nicolao v. editæ circa collationes beneficiorum vacantium in mensibus Sedi Apostolicæ referuatis iuxta formam Concordato- rum cum Natione Germanica.

Hanc const. Nicolai v. habes sup. fol. 69. nu. 1.

Pœnas autem impediendum, siue vsurpantium collationes ad Sedem Apost. ex forma concordatorum cum Natione Germanica spectantes, habes sup. in Clem. 7. const. 46. fol. 353.

Germanici autem Collegij in Vrbe erectionem habes sup. prox. in const. 19. Postquam, fol. 1212.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. QV AE in Ecclesiam Dei incommoda inferunt, nostra nos expedit animaduersione remouere, cum itaque per literas fel. record. Nicolai Papæ V. nationi Germaniæ pro illius virtute, & concor- dia cum Sede Apostolica inter alia concedatur, vt quoties aliquo vacante beneficio Ecclesiastico, in mensibus Ianuarij, Martij, Maij, Iulij, Septembris, & Nouembris in quibus vacantium Germaniæ beneficio- rum Ecclesiasticorum dispositio dictæ Sedi specialiter referuata est, non apparuerit intra tres menses à die notæ vacationis, in loco beneficij, quod alicui de illo Apostolica auctoritate prouisum fuerit, ex tunc, & non antea ordinarius, vel alius ad quem illius dispositio pertinet, de illo disponere possit, & xpenumero contingat, vt antequam inquisitio, quam plerumque etiam in concursu plurium, siue in partibus, siue apud dictam Sedem fieri oportet in vitam, mores, & doctrinam eorum, quibus de dictis beneficijs per Sedem eandem prouidendum est, compleri possit, aut antequam de ipsis prouisionibus, seu de mandatis, quæ ad inquisitiones, & prouisiones huiusmodi faciendas ab eadem Sede impetrantur, vel Motu proprio procedunt literæ Apostolicæ conficiantur, vel etiam antequam mandata ipsa à Iudicibus, ad quos directa sunt, recipiantur, vel recepta expediantur, interdum quoque literis Apostolicis expeditis, & gratia purificata, seu mandatis prædictis receptis, & inquisitione completa, antequam omnimoda executio perficiatur, propter diuersa impedimenta, quæ frequenter succedunt, tempus trium mensium, ex quo vacatio beneficij in loco ipsius nota est, expiret, ac proinde ordinarij locorum, aut alij ad quos talium beneficiorum dispositio, cessantibus Apostolicis reservationibus, pertinet, ab ipso tempore prædi-

Nicolaus v. sta- nit Ordinarios posse disponere de beneficijs va- cantibus in me- sibus Sedi Apost. referuatis, nisi fuerit à dicta Se- de prouisum, vt sup. in eius cõst. 1. fol. 62.

Et licet priusquam illud laberetur, provisionis siue alterius dispositionis de illis à dicta Sede iam gratia facta fuerit (quod ipsum ad tribuendum, & querendum ius satis superque esse certa iuris interpretatione frequenter declaratum est) illa tamen conferre contendant: Qua de causa multis Religionibus, & pietate insignibus, quando ij post ostensum virtutis, & doctrinae suae specimen, atque inde emensos labores, & sumptus beneficijs potiri deberent, alij praecupatores obtentu ordinariae collationis huiusmodi contra aduersantur: Nos indignum rati, quod temporis mora; quam ad perscrutandum accuratius talium probitatem, industriam, & alia requisita intercedere pro utilitate Ecclesiae necesse est, locum iniurijs aperiat, attendentesque verba praedicta (in loco beneficii) cum verbis (notae vacationis) quae protinus antecedunt coniungi, & ad illa dumtaxat referri, ac voluntatem concedentis, sensumque concessionis, & literarum praedictarum sic esse, ut dispositio beneficii intra tres menses à die notae vacationis à Sede praedicta fieri, deque gratia facta alicubi apparere debeat, quemadmodum re inter iuris interpretes iam pridem controuersa summa ratione iudicatum apparet: vix enim est, ut itineribus non modo infestis, aut prohibitis, quod fere semper aliquo contingit, sed etiam expeditis quis ex tam longinquis regionibus ad dictam Sedem profectus, & in ea ad expediendum negotium, vel paulisper moratus, in eadem se recipere tanta temporis angustia possit. Quocirca equitate, & iustitia suadentibus, praesentium auctoritate declaramus concessionem Nicolai Papae, & literas praedictas locum omnino non habere, quod ordinarij, aut alij collatores praedicti, post lapsum trium mensium ex die notae vacationis in loco beneficii disponere possint de vllis beneficijs praedictis, alijs sub concessione, vel vacatione, de quibus intra dictum tempus trium mensium per Romanum Pontificem, ac dictam Sedem qualiscunque gratia, vel dispositio, aut concessio facta fuerit: Ne tamen cuiquam licitum sit factam à Sede praedicta dispositionem huiusmodi in longum obtegere: illi quibus deinceps gratia huiusmodi concedentur, earum concessionum, fidem, & testimonium, intra tres menses à die notae vacationis in loco beneficii huiusmodi, vel dictis collatoribus significare, vel in ipso beneficii loco publicare quoquomodo teneantur. Decernentes omnes, & quascunque dispositiones de dictis beneficijs ab eisdem collatoribus post significationem, seu publicationem huiusmodi pro tempore factas, nullas, & inualidas, nulliusque roboris, vel momenti fore. Sicque in quibuslibet causis pendentibus, & futuris iudicari debere. Necnon irritas, & inane quicquid secus super his ab eisdem collatoribus, aut quibuscunque alijs scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quod si forte quisquam collatorum praedictorum fuerit praesentium violator, eum à beneficijs, & officiorum collatione tandiu suspendimus, donec ipse veniam petens restitutionis gratiam à Sede praedicta meruerit obtinere. Caeterum volumus, ut praesentium transumptis, etiam impresis Notarij publici manu, & sigillo personarum in dignitate Ecclesiastica constitutarum obsequatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud vbique locorum adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si essent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae declarationis, decreti, suspensionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo sexto, Kal. Nouembris, Pontificatus nostri anno quinto.

Hic Pont. modo declarat dictam const. Nicol. v.

Decretis irritis

Collatorum ino bediennum pona.

M. Dat.

Cz. Glorierius. A. de Alexijs.

Publicatio.

Anno à Natiuitate Domini, millesimo quingentesimo septuagesimo sexto, Indictione quarta, die vero vigesima nona mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D.N.D. Gregorij diuina prouidentia Papae xiiij. Anno quinto, Retroscriptae literae affixae, lectae, & publicatae fuerunt, & per aliquod temporis spatium dimissae in valuis S. Ioannis Lateranensis de Vrbe, & Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Florae, per nos Ioannem Freyle, & Claudium Mongeat eiusdem S.D.N. Papae Curf. Anr. Ludouicus Mag. Curf.

XXXXIII.

Confirmatio Capitulorum per Camerarium Sedis Apostolicae editorum circa reformationem Bancheriorum Hebraeorum Urbis; Et iurisdictio ipsius Camerarij circa causas concernentes dicta Capitula.

Alia Capitula habes supra in Pij 4. const. 139. Cum sicut accepimus alias fol. 891. Et ibi notauimus in apostillis differentias inter illa, & ista Capitula.

Hebraeorum vero materiam, indicaui supra in Pauli 3. const. 29. Cupientes, fol. 415. & in Iul. 3. const. 59. Cum sicut accepimus Vniuersitatem, fol. 562.

GREGORIVS Papa XIII. Motu proprio, &c. CVM sicut accepimus alias bo. mem. Guido Ascanius Sfortia, dum viueret noster, & Camerarius Apostolicae Camerarius, eiusque praecessores diuersa Capitula prout temporum necessitas exigebat Bancherijs, Hebraeis in Vrbe nostra commorantibus super modo, & forma eorum exercitium concernen. concesserit, prout in diuersis voluminibus eorundem continetur, quorum Capitulorum cognitio ob illorum diuersitatem, ac limitationes, & reformationes factas iuxta temporum exigentiam difficile ad Christianorum veram notitiam deuenire potuit, quare dilectus filius noster Aloysius Cornelius tituli Sancti Marci praesbyter Cardinalis noster, & S. R. E. Camerarius, Cupiens normam dictis Bancherijs Hebraeis dare, quodque ea, quae dictis Bancherijs permisa, & tolerata sunt quibuscunque personis innotescant, omniaque eorum Capitula, limi-

la limitationes, & reformationes in vno volumine consistant, idcirco de nostra speciali commissione eidem Aloysio Camerario viua vocis oraculo super hoc facto, ac sui Camerariatus officij vigore idem Camerarius reducendo, & moderando omnia Capitula vsque in hodiernum diem facta eosdem Bancherios, Hebraeos reformando fecit, & condidit Capitula infra scripta, & sequentia inuolubiliter obseruanda sub poenis, per contravenientes incurrendis, nisi de expressa licentia eiusdem Camerarij, seu illius Vicegerentis in infra scriptis Capitulis coteris, quorum quidem capitulorum illorumque exordij vulgari sermone descriptorum tenor loquitur, & est talis.

Aloysius Cornelius tituli Sancti Marci Praesbyter Card. S. R. E. Camerarius; Essendo stato concesso dalli Camerlenghi passati nostri antecessori alli Banchieri, Hebrei in Roma diuersi Capitoli, secondo ha portato la diuersità de tempi, come si contiene in diuersi volumi di essi, per laqual diuersità difficilmente se ne ha da Christiani vera notitia, & massimamente delle loro limitationi, & reformationi fatte di tempo in tempo, Percio desiderando noi, che quanto è permesso, & tollerato alli detti Hebrei Banchieri sia chiaro ad ogni persona, & tutto consista in vn solo volume, di commissione della Santità di N. S. Gregorio per diuina prouidentia Papa XIII. fattane à bocca, & per autorità del nostro officio del Camerlengato riducendo, & moderando tutti l'altri Capitoli fatti fino al presente giorno, & reformando li detti Hebrei Banchieri habbiamo fatti li seguenti Capitoli da esser offeruati inuolubilmente, quali contrauenendo ad essi senza expressa licentia nostra, o del nostro Vicegerente incorrino in le pene infra scritte.

Aloysius Cornelius Sedis Apost. Camerarius, Capitula iuxta per Bancherios, Hebraeos obseruanda in vno collegit.

1 Et prima che nessuno Hebreo di qualunque sorte senza licentia nostra, ouero del nostro Vicegerente possi prestar à interesse, o tener banco publico, o priuato, sotto pena di scudi trecento d'oro in oro, ouero altre pene ad arbitrio nostro, eccetto li Banchieri ordinarij tollerati.

2 Item prohibimo espressamente, che nessuno di detti Hebrei, Banchieri possa prestare à ragione di più di 18. per cento l'anno di già concessoli, ne possino dimandare, ne riscotere in modo alcuno interesse de interesse, dichiarandosi, che tutti danari, che saranno pagati à buon conto dall'impegnante, s'intendino esser pagati à conto dell'interesse decorso, & sopra avanzando si difalchino, dal capitale, dichiarando che l'interesse se habbia da pagare secondo la moneta che sarà data, secondo il libro, è contrauenendo incorra in pena di scudi 25. da raddoppiarsi, ogni volta che rasecondasse.

3 Item che non possino pigliar 15. giorni per mese intero saluo, che il primo mese, nel quale ancor che fosse vn solo giorno possino pigliare per mezzo mese, & da 15. giorni in su per tanto tempo quanto terranno il pegno, pigliano à ragione del numero delli di, contando di per di. Et questo se intenda da sei scudi in su, ma da sei scudi in giu acciò li poveri Christiani siano seruiti, & per torre la difficoltà del calcolare, à giorno per giorno, possino pigliare da mezzo mese ancor che non fosse finito il mezzo mese fino che si riscoterà il pegno & passato il mezzo mese corra per mese intero, sotto pena di scudi 20. per ciasche volta che contrauenissero.

4 Item che in modo alcuno non possino vendere li pegni, che haueranno hauiri da Christiani se non quando dal giorno che li haueranno hauiri saranno passati 18. mesi interi, Eccetto se fusino d'accordo altramente co li patroni delli pegni, o hauessero fatto particolar patto, che si douessero riscuotere auanti detto tempo, sotto pena di scudi 10. per ciasche volta che contrauenissero, & satisfatione del danno della parte.

5 Item che siano tenuti à fare generale venditione di tuti li pegni che haueranno tenuti per detto tempo di 18. mesi quattro volte l'anno, cioè ordinariamente ogni tre mesi, & quelli pegni de quali saranno passati 18. mesi, se all'hora non sarà giunto il tempo di alcuna di dette quattro generali venditioni li debbiano tener fino al primo tempo che si farà la più prossima delle dette quattro venditioni, nel qual tempo debbiano in ogni modo venderli, se già non conuenissero con li patroni di perseverare più, o di venderli prima, che in questo si segua la volunta de patroni delli pegni. Et passati li 18. mesi non corra l'interesse, nella qual pena non incorrino essendo impediti per legitimo impedimento. Et quando si haueranno da fare le dette vendite sene debba proporre editto nel luogo dell'audienza del Vicario del Papa, & in Campo di Fiore, & in Piazza Giudea, & stampato, affisso, & tenuto in detti luoghi per otto giorni innanzi, à ciascheduna di dette vendite. Et prima che li pegni si vendino, si debba metter all'incanto in presenza dell'officiale da esser sopra di ciò deputato da noi, & seguendo la detta vendita si possino del prezzo ritenere la somma del loro credito, & il resto se ci sarà, siano tenuti restituiri alli patroni, o deponerlo nelle mani del sopradetto ufficiale, o di altra persona da diputarli da noi. Dichiarandosi, che le spese vadino à danno del patrone del pegno.

6 Item che tutti quelli che compreranno li pegni, diano vno giulio per scudo per caparra, & fra dieci di sieno tenuti à riscuotere, & pagare il resto, Et passato il detto tempo, & non lo riscotendo, habbiano perso l'arra, & il pegno si possa vendere ad arbitrio del banchiero, e quelli che offeriranno e non daranno arra, o si petissero, non siano più ammessi à offerta per vn'anno, e che il pegno si debba rimettere all'incanto.

7 Item che se in mettere in pratica la venditione, & subhastatione da farsi come di sopra seguisse qualche dubbio, o difficoltà, sia lecito al Vicegerente nostro dichiarare, accommodare, & ordinare il modo della detta subhastatione col salario del Officiale secondo il decreto già fatto, & ogn'altra cosa che li parebbe espediente.

8 Item che ciascuno delli detti Hebrei, Banchieri quando imprestano sopra pegni debbino dare al Christiano che impegnerà nell'istesso atto dell'impegnare vna poliza, o bolettino di esso prestato scritto in volgare Italiano, nel quale sia scritto il nome di colui che impugna col numero delli danari, cioè quatrini, ouero argento, che si prestano, & il tempo che se impugna, & la cosa impegnata, con vna qualità sustantiale, & questo bolettino si dia à tutti, notandolo al libro al quale si debbia dar fede, & oltre à queste cose che il Banchiero sia tenuto, & debbia scriuere nel libro grosso, nome, cognome, patre, patria, & habitatione di colui che impugna, o in luogo del cognome l'effercitij, & il dinaro, sotto pena de scudi 2. per ciasche volta che contrauenisse d'applicarsi ad arbitrio nostro.

9 Item che quado restituirà il pegno à chi portarà la detta poliza, se intenda esse bene restituito, ma se tornasse per riscotere il pegno senza bolettino allegado di hauerlo perso, ouero altra causa ancorche fosse quello medesimo che lo ha impegnato non se l'habbia à restituire se non mostra per testimonij sufficienti esser il vero patrone del pegno ouero dia vna scurtà idonea al nostro Not. che il pegno sia ben restituito, & doppo l'Hebreo no sia tenuto ad altro.

10 Item si debbia dar fede à quelli libri de Banchieri, quali saranno tenuti secondo la forma che

- à loro sarà data, & scritta in lingua Italiana, & che saranno approbati dal nostro Vicegerente, & da persona perite da esser ellette da lui, alquale diamo piena facultà di poter per Natale ogn'anno eleggere, & dar loro il modo, & forma secondo laquale habbino à tener detti libri, & caschino in pena de scudi 10. per ciascuna volta dichiarandosi che detta approbatione si debbia fare prima si cominci à scriuere il libro.
- 11 Item che trouandosi in detti libri qualche partita differente dalla poliza da darli come di sopra, si dia fede alla poliza, ouero al libro secondo tornerà più utile à quello che hauerà impegnato.
  - 12 Item che circa la restititione del pegno non se le dia fede, restandò la poliza nelle mani del Christiano, & anche se il Banchiero non farà memoria nel libro grosso, à piedi della partita del giorno, che sarà stato riscosso, & restituito detto pegno, eccetto se il Banchiero potesse prouare altrimenti hauerlo restituito, & quando si allegasse la perdita della poliza, ouero non essendo quel medesimo che l'ha impegnato dia scurtà, & si debba offeruare come di sopra.
  - 13 Itē che siano obligati scriuer al libro la qualità del pegno piu essenziali come fino è grosso, nuouo è vecchio, & il colore, & volendo il Christiano metterli sigillo, ouero il contrasegno l'Hebreo nol possi recusare, & nel libro, ne habbia à far mentione sotto pena di scudi quattro per ciascuna volta, & essendo il pegno d'oro, d'argento, d'gioie, d'altra materia pretiosa oltre l'altre qualità, & circostantie sopradette, vi si debbia scriuere il peso, & il numero loro, sotto pena di scudi 10. per ciascuna volta contrauenisse, contra liquali non si possa procedere se non quando il patrone ne facesse querela.
  - 14 Item si ordina ancora che ogni Banchiero debbia tenere vn libro grosso, secondo la forma presente, cioè legato almeno con tre legami, le cui carte sieno numerate, & di tutto numero sia fatta mentione nel principio del libro, & tante partite debbiano esser scritte in ciascuna carta quante seranno nella prima, & che non debbia esser scritto se non d'una sola mano, & mancando il Scrittore, il Banchiero non scriuendo esso è suo figliuolo, sia tenuto à prouedere di altro Scrittore, quale sia approbato dal nostro Vicegerente purchè per tale approbatione non se innoui, ne facci alcuna noua grauezza non solita, sotto pena di scudi venti per ciascuna volta.
  - 15 Item che non possino far piu che vn libro in vn medesimo tempo, & facèdo giornale, debba essere esso giornale come il detto libro grosso scritto in lingua Italiana. Ne facci fede alcuna, ma solo serua à reportare le partite al detto libro grosso, & fra termine di sei mesi debbiano hauerle riportate al detto libro, sotto pena de scudi dieci per ciascuna volta, d'applicarsi à lochi pij. Et perche qualche personaggio d'importanza, come Prelati, e Signori di qualità, non vole alle volte esser visto al libro, sia lecito al Banchiero scriuerli per poliza sua, & contrapoliza dell'impegnante senza scriuerli altrimenti al libro, sotto pena di perdere la facultà del imprestare.
  - 16 Item che se l'Hebreo, Banchiero ignorantemente prestasse sopra pegno che fusse robbaro, in tal caso sia tenuto il vero padrone restituire al Banchiero la sorte principale senza vsura, purchè il Christiano habbi fatto diligenza tra li Hebrei di ritrouare il furto fra vn mese, & subito trouato riscuotere la cosa furata, & non rescotendola sia tenuto non solo alla restititione della sorte principale, ma ancora dell'interesse da correre dal giorno che fusse ritrouato il furto, ma non hauendo fatto diligenza di trouarlo fra vn mese da li di che fu impegnato sia tenuto alla restititione della sorte principale, & interesse, però tutto questo se intenda purchè il Banchiero, Hebreo non sia in fraude, & consapevole del furto, che in questo caso sia castigato oltre all'esser tenuto alla restititione del pegno senza sorte principale, & interesse.
  - 17 Item se prohibisce espressamente che in modo alcuno ardischino imprestare sopra argenti, e oro doue sia arma, per laquale si conosca il vero patrone senza licentia del vero patrone, ouero del suo mastro di casa, ne meno sopra robbe dedicate all'uso del culto diuino per uso perpetuo di Chiesa, d' Sacrestia, d' Altare, ne sopra Croce che sia sola da per se, d' posta in cosa doue si possi leuar facilmente. Non se intendendo per pendenti fatti per ornamenti di donne, Croce di Cavalieri, d'gioie, ancora che siano fatti in modo di Croce, che questi sia lecito à torli, purchè in dette Croci non vi sia alcuna figura, sotto pena di scudi venti. Et possino pigliar Croci che sieno in arme, tapezzarie, d'argenti.
  - 18 Item se concede alli sopradetti Banchieri, & à loro successori che possino chiamare per compagni altri Hebrei, purchè deputino vno della Compagnia specialmente à scriuer il libro approbato dal nostro Vicegerente, & che quello solo, & non altri scriua detto libro, sotto pena di scudi 25. dichiarandosi che per delitto che commettesse il compagno, non se intenda che il principale padrone caschi in pena alcuna, ma sia tenuto solo all'interesse che ci fusse della parte.
  - 19 Item che sia lecito à detti Hebrei rinunciare, d' altrimenti alienare il luogo, & facultà di puotere imprestare à chi loro piacerà, & tal successore sia obligato à tutto quello che si contiene nelli presenti Capitoli, purchè le dette Compagnie, d' alienationi, d' altre forti di contratto, non si faccino senza il decreto, & approbatione del nostro Vicegerente, sotto pena di perdere detta facultà d'imprestare.
  - 20 Itē si ordina che quando si cercasse qualche pegno che si pretendesse esser stato impegnato senza cōsenso del li veri patroni, sia tenuto il Banchiero à vsarci la sua diligenza, laquale diligenza sia de mostrare il libro di quel tempo che si domandasse al Mandatario, ouero altri per nostra commissione, sotto pena de vno scudo per ciascuna volta, la qual diligenza vsata se si trouasse poi il Banchiero in fraude di hauere hauto detto pegno senza scriuerlo al libro incorra in pena della perdita del pegno, & di vinticinque scudi per ciascuna volta.
  - 21 Item si dichiara che tutti instrumenti in forma Camera, & tutte altre scritture publiche, d' priuate de mutuo fatti, d' da farli da essi Banchieri à ogn'altra persona ancorche dichino in forma de puro deposito gratis, & amore, d' che diceffero mutuo gratis, & amore, s'intendino corrceri l'interessi soliti à 18. per cento l'anno dal di che gionge il tempo del pagamento, dichiarato in qualsiuoglia delle dette scritture sin che saranno interamente pagati, & satisfatti.
  - 22 Item si ordina, & commanda espressamente à tutti li Banchieri, cōpagni, & fattori, che nissuno di essi in materia di pegni, vsure, & interessi, Compagnia di offitij presuma in virtù di qual si voglia instrumento ancora che fusse obligatione in forma Camera, & ancora che l'instrumento diceffe gratis, fare citare, d' conuenire persona alcuna dinanti ad altro Tribunale che al nostro, & essendo citato, d' conuenuto, non debbia in modo al-

- do alcuno comparire, ma subito procurare le inhibitioni si in causa ciuile, come criminale, & quando fusse preso per qualche delitto appartenente al detto esercizio, debbia al primo esame opponere l'eccectione dell'incompetentia, & domandare di esser rimesso al Tribunal nostro, sotto pena di scudi venti per ciascuna volta che contrauenisse.
- 23 Item si prohibisce sotto pena di priuatione della facultà di fare il banco, che dopo sonate le 24. hore, & la mattina prima che sia vn' hora di giorno alcuno delli Banchieri, ne per se, ne per altri ardisca prestare à persona alcuna, & prestando contra al detto ordine, & trouandosi poi che il pegno sia rubbato, sia tenuto à restituirlo al vero patrone senza sorte, & senza vsura.
  - 24 Item che se il pegno fusse rubbato, o si perdesse, dando l'Hebreo sufficienti inditij della perdita, o del furto l'habbia à pagar quanto fosse prouato che ualesse, ouero se piu piacerà al Christiano doi terzi di piu di quella somma di danari che gli hauerà prestato sopra, & in caso che per li sudetti inditij non si prouasse sufficientemente il detto furto, o perdita, lo paghi quello che il Christiano giurerà che ualesse dalla somma che il nostro Vicegerente tassarà in giu. Et se il pegno fusse d'oro, d' argento basti pagare il suo peso, & per la manifattura quello che giurerà il Christiano, similmente dalla somma che il nostro Vicegerente tassarà in giu.
  - 25 Item che non siano tenuti li predetti Hebrei banchieri, à restituire pegni, ne far altra cosa appartenente al loro esercizio del banco in giorno di fabbrica, ne di loro altre feste.
  - 26 Item che non siano tenuti di accetar sequestro che si facesse sopra pegni a essi impegnati, saluo che dal nostro tribunale, sotto pena di scudi cinque.
  - 27 Item che i detti Banchieri per conseruatione delli panni, & massimamente acciò non siano offesi dalle tar-me, oltre la diligenza, che per loro secondo la ragione commune si deue, siano tenuti à sbattere la poluere delli panni almeno due volte l'anno, & tenere ordinariamente gatti, perche non siano offesi dalli forci. Et non vlando tal diligenza, & di poi accadendo che qualche pegno fosse tarmato, macchiato, ouero rosigato, d' forci siano obligati à pagare quello che per ciò tali pegni faranno di peggio, secondo saranno stimati da periti da essere deputati dal nostro Vicegerente. Ma fatte le dette diligenze non siano tenuti à tal peggioramento.
  - 28 Item che tutte le cause, e differenze che nasceranno sopra il sudetto officio, & esercizio del banco, ouero contratti vsurarij, & altri contratti loro, tanto fra li prefati Hebrei, & l'impegnante, quanto tra essi Hebrei, & qual si voglia altra persona, debbiano esser conosciute & giudicate, & decise con la mano regia, attesa sola la verità del fatto per la corte nostra, & ne gli atti del nostro Notario, sotto detta pena di scudi dieci, offeruando quanto al processo il solito.
  - 29 Item si dichiara ancora che nessuno delli predetti Hebrei possa vsare ne permettere, che altri vsi in qual si voglia modo le cose impegnate, che si costumano con l'vso senza licentia delli patroni, sotto pena di scudi 25. per ogni volta contrauenisse, & satisfatione del danno della parte, contra li quali si possa procedere solo alla querela della parte come di sopra.
  - 30 Item che le cause ciuili restino decise senza rimedio di qual si voglia appellatione, ne anche si dia rimedio di appellatione nelle cause criminali, ma possino hauer ricorso da noi, che comettiamo la causa à vn nostro Auditore quando ci parerà che giustamente si graui.
  - 31 Item si dichiara, che venendo caso, nel quale si habbia da citare, o intimare qual si voglia Prelato, o altro Signor grande, basti citare, o intimare il suo Mastro di casa.
  - 32 Item si ordina che li sopradetti Banchieri tenghino li presenti capitoli stampati, & attaccati al banco, cioè dentro in la bottega del banco, imperò in luogo tale, che i Christiani li possino commodamente vedere, & leggere, sotto pena di perdere la facultà di imprestare, & di scudi cinque per ogni volta, che si cōtrafacesse.
  - 33 Item si ordina, che non sia lecito fare alcun patto, o altra conuentione contra la forma de i presenti capitoli, sotto pena di venti scudi per ogni volta, che si contrauenisse.
  - 34 Item si dichiara, che per conto di questi nuoui capitoli non s'intenda in modo alcuno derogato à gli antichi Capitoli, Motu proprij, & Bolle de' Pontefici in quella parte, che toccasse l'autorità, giurisdittione, & cōmodo dell'vficio nostro, & facultà di poter ad ogni arbitrio nostro mutare, & renouare detti capitoli, ne mō s'intenda derogato à Bolle, Priuilegij, & indulti concessi à gli Hebrei, se non in quella parte che repugnassero à i presenti capitoli.
  - 35 Item che nissuno de i detti Banchieri possi, ne habbi ad essere accusato per alcuna causa criminale appartenente al detto esercizio, se non nel nostro tribunale, & dalla parte accusatrice scoperta in actis.
  - 36 Item che contrauenendo i detti Banchieri à qual si voglia de i sudetti Capitoli, nel qual non sia specificata pena, incorrino in pena, o di perdere la facultà del poter imprestare, o altre pene da imponsi ad arbitrio nostro, riseruando ancora in noi di poter moderare, disporre, & applicare le sopradette pene à nostro arbitrio, & secondo ci parerà.
- Cum autem sicut etiam accepimus dictus Aloysius Camerarius Bancherijque prefati cupiant omnia & singula Capitula premissa, & preinserta pro eorum subsistentia firmiori per nos confirmari, & approbari: Nos igitur eisdem Camerarium, & Bancherios specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes Motu simili, & ex certa scientia maturaque deliberatione nostra, & de Apostolicę potestatis plenitudine omnia, & singula Capitula limitationes & reformationes premissa, & preinserta, & prout illa concernunt omnia, & singula in singulis literis instrumentis volumine, & documentis desuper conficiendis contenta confirmamus, & approbamus, illisq; Apostolicę firmitatis robur adjicimus, ac illa perpetua roboris firmitate subsistere, suosq; plenarios effectus sortiri, & per Camerarium, & Bancherios prefatos, & quoscunque alios quod quomodolibet concernunt, & concernent in futurum inuolabiliter obseruari debere decernimus, omnesq; & singulos tam iuris quam facti defectus si qui forsan in premissis interuenerint supplemus. Necnon premissa capitula limitationes & desuper forsan conficiendas literas de surreptionis vel obreptionis vitio aut intentionis nostre defectu notari, seu impugnari non posse neq; debere. Sicque in premissis omnibus, & singulis per quoscunque iudices, &c. etiã S. R. E. Cardinales ac Palatij Apostolice causarum Auditores sublati, &c. iudicari, &c. debere, irritumque, &c. decernimus. Nec nõ

Confirmatio d' eorum Capitulorum.

Decretum istud. Almaz

Inhibicio extra Iudices. ne in causis, obrennibus hęc capitula, se inmittant. Scias autē quod Index ordinatus erat Vicarius in causis Iudiciorum, vt in sul. 3. can. 59. f. 562.

Clausula derog.

Almę Urbis nostrę Curię Causarum Camera Apostolicę Generalis, Auditori, Gubernatori, Vicario, Senatori, Conferuatoribus, Gabellarijs alijsque Ro. Cu. iudicibus eorumque locatenentibus ne eosdę Bancherios Hebręos super premisis ac dictorum capitulorum cognitione seu causis, tam ciuilibus, quę criminalibus dicta capitula seu eorum aliqua concernentibus se introrittere, aut eosdem Bancherios occasione dictorum capitulorū, & ab illis dependen. in persona rebus vel bonis suis directe vel indirecte quouis quęsito colore, vel ingenio, Sub excommunicationis, & indignationis nostrę ac mille ducatorum auri de Camera pro medietate Camerae nostrę Apostolicę, & altera medietate eisdę Bancherijs irremissibiliter applicā. & pœnis molestare perturbare vel inquietare audeant vel pręsumant districtius inhihemus, decernentes irritū, &c. Non obstant. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis ac Urbis nostrę statutis & consuetudinibus ac legibus imperialibus & municipalibus etiam iuramento, &c. roboratis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis etiam Auditori, Gubernatori, Vicario, Senatori, Conferuatoribus prædictis, ac Populo Romano, ac eius districtus incolis, & habitatoribus & quibusuis alijs etiam Ro. Cu. iudicibus & personis etiam cum quibusuis derogatorijs derogatorijs Clausulis irritantibusque & alijs decretis etiam motu simili etiam per nos seu quoscuque Romanos Pontifices prædecessores nostros, & Sedem Apostolicę super transgressionibus Hebręorum aut alias in contrarium concessis, confirmatis, & innouatis etiā iteratis vicibus quibus omnibus, & singulis in literis latissime extenden. hac vice latissime derogamus cęterisque contrarijs quibuscunque, cum clausulis opportunis, & consuetis.

Fiat Motu proprio.

Camerarius executor, & Index deputatur.

Et Cum absolute cen. ad effectum, &c. Et de cōfirmatione approbatione adiectione defectuum suppletionē singulis decretis inhibitionē derogatione & alijs in premisis vt supra, quę hic pro sigillatim, & ad partem repetitis & expressis habentur, vt supra latissime extenden. Et cum dēputatione eiusdem Cardinalis Camerarij pro præmissorū Capitulorū obseruatione iudicis executoris qui assistat, & præmissa omnia obseruari faciat. casalamque & causas occasione præmissorum Capitulorum ortas & oriendas cum eorum incidentibus dependentibus emergentibus, annexis & connexis, audiat, videat, cognoscat, & decida etiam sub censuris Ecclesiasticis, & pœnis etiam pecuniariis suo arbitrio imponen. moderat. & applican. Cum facultate citandi, & inhihendi, &c. aggrauan. contradictores, &c. per easdem cęsuras, & pœnas compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Et quod præfatis Motu proprio sola signatura sufficiat, & vbique fidem faciat in iudicio & extra, quacunque regula contraria non obstant. seu videbitur literę per breue nostrum cum nominum cognominum qualitates aliorumque necessariorum maiori, & veriori specificatione & expressione expediti possint.

Sola signatura sufficit.

Data in Camera Apostolica sotto il di primo di Febraro. 1577. Anno Quinto.

Datum Romę apud Santum Petrum duodecim Kl. Decembris.

Registrat. libro secundo Secretorum. fol. 117.

X L I I I.

Bona Regularium extra claustra degentium, veniunt sub nomine spoliurum, & spectant ad Reuerendam Cameram Apostolicam.

Confirmatur hæc const. infra in const. 72. Cum sicut accepimus.

De materia Spoliurum, vide in d. const. 72.

De materia autem Apostatarum, & extra claustra degentium, habes sup. in Pauli Quarti const. 29. Postquam, fol. 610.

Plin. 4. in eius ed. 8. Sedis Apo. stolicę, fol. ad terminos iuris, & sacrarū cōstitutionum red. duxit const. Pauli 4. quam habes supra, fol. 610. numero 23. in qua inter cętera applicauerat bona regulariū de gētiū extra claustra, Monasterijs in quibus illi pri. mo professi fuerant.

Sed ex cōstitutione Pauli 3. que est sup. fol. 420. nu. 31. illorū bona spe. stabat ad Camer. gant. Apost.

REGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. OFFICII NOSTRI partes sedulo præstare tenemur, vt dubia, quę ab aliquibus falso sub prætextu, vel nimis subtiliter excitata, in Camera nostrę Apost. præiudiciū tendunt, declaratione nostrā dilucidentur. Nuper accepimus quod et si se. re. Pius Papa iv. prædecessor noster constitutionem, & quęcunque in illa continerentur per pię memorię Paulum Papam iv. etiam prædecessorem nostrū contra Apost. statas, editam, per quam inter cętera decreuit bona quęcunque mobilia & immobilia, ac census redditus, & proventus, iura, & actiones per regularem ordinem professos extra claustra suorum regularium locorum, etiam de licentia suorum superiorum degentes, tempore quo extra claustra huiusmodi fuissent acquisita, etiam si acquisitiones huiusmodi ab ipsis professis ex redditibus beneficiorum ecclesiasticorum cum cura vel sine cura per eos obtentorum seu detentorum, aut ex propria industria, seu artificio, mercatura, vel ex testamento, siue successione ab intestato quorumuis consanguineorum, affiniorum, vel amicorum suorum, aut quorumcunque aliorum factę essent, non Fisco, aut Camera Apostolicę, sed religioni, aut monasterijs, in quo, seu quibus primo professi fuissent, eo ipso applicata esse & cęnari debere, ad iuris & sacrarum constitutionum forma reducerit: Nec non præfata bona regularium extra claustra, vt præfertur, degentium siue mendicantium siue non mendicantium, aut militiarum professorum, etiam si loca, & canonicas portiones, aut dignitates in cathedralibus, vel collegiatis Ecclesijs cuiusuis ordinis regularibus obtinerint, ac Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, Primitiali, vel quauis alia præfulserint dignitate, post eorum obitum ad eandem Cameram Apostolicam, & iuxta constitutionem se. re. Pauli Papę iij. super spolijs sub Dat. videlicet, tertio nonas Ianuarij, Pontificatus sui Anno Tertio promulgatam, legitime spectent & pertineant, idque per Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, dum Collector generalis ad recuperandum spolia regularium specificè deputatus fuit, aperte demonstratum extiterit, ac in possessione illa exigendi, ac recuperandi eadem Camera merito semper fuerit, nihilominus

nonnulli vno sub dictę constitutionis Pauli iv. prædecessoris præfati prætextu contrarium aliquando asserere non dubitarint: Nos omnem circa prædicta dubitandi occasionem dimouere, simulque æquitate & iustitia suaudentibus, eiusdę Camerae indemnitati, ne in dies molestijs & incommodis afficiatur, consulere volentes, præsentium auctoritate, declaramus res, & bona quęcunque per dictos regulares extra claustra ecclesiarum, monasteriorum, domorum, & quorumcunque regularium locorū degentes, quocunque iure, & actione, siue ex causa testati, siue intestati acquisita, & in posterum acquirenda, vel ad eos delata in quibusuis prouincijs, dominijs, regnis, & locis consistant, nisi iidem, ad quos illa spectauerint, sufficienti fuerint testandi, aut de illis disponendi facultate suffulti, eaque legitime vsi fuerint, ad eandem Camerā pleno iure pertinuisse & spectare, ac bona quęcunque eorundem sub spoliurum nomine comprehensa per ipsam Cameram, eiusque nomine a quibuscunque illa quandoque occupantibus & detinentibus recuperari, ac vindicari potuisse & posse, ac iuxta Pauli iij. & aliorum prædecessorū nostrorum literas eadem Camera Apostolica in huiusmodi bonis spolia nuncupatis vere vniuersaliter succedete. quod ipsa Camera quę cęteris hæreditibus, & successoribus ampliori est priuilegio munita, cuique merito magis fauendum est, dum in eam rerum, & bonorum dominium, ac possessio nulla traditione præcedente transeat, in quacunque bonorū & spoliurum siue ad regulares dum viuerent spectantium successione, quibuscunque in rebus, siue pecunijs illa consistant, etiā si nominatim, aut alia speciali nota illa designanda essent, quę ad eandem Camerā iure spoliurum pertinuerunt, & pertinebunt in posterum, omni prorsus fictione penitus cessante, ius & nomen veri hæredis in eisdem spolijs habere, illiusque naturam fortiri, ac veri hæredis priuilegijs, & iuribus in quibuscunque bonis, pecunijs, iuribus, & actionibus, vt antehac potuisse & nunc posse, idque eorundem prædecessorū, ac nostrę etiā intentionis semper fuisse & esse auctoritate præsentium declaramus. Sicque per quoscuque Iudices in quibusuis causis, etiam per appellationem aut alias pendentibus & futuris, ac in quacunque causa, vel instantia, sublata eis, & eorū cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari & diffiniri debere, necnon quicquid fecus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter attentatū forsā est hætenus, vel in posterū contigerit attentari, irritū, & inane decernimus. Mandantes dilecto filio Magistro Ludouico Tabernę Notario & Thesaurario, necnon spoliurum ad dictam Cameram pertinentium in vniuersa Italia Collectori generali nostro, eiusque in dictis officijs successoribus, quatenus præsentem nostrā declarationem, & in ea contenta quęcunque inuolubiliter obseruari curet, & faciat, non permittendo eandem Camerā contra illius seriem quacunque rōne vel causa, aut quouis quęsito colore vel ingenio, directis, vel indirecte molestari aut perturbari, contradictores quoslibet & rebelles per opportuna iuris & facti remedia ac demum per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas appellatione postposita compescendo, necnon legitimis super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggrauādo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apost. necnon ecclesiarum, & ordinum, vel militiarum cuius illę fuerint, monasteriorumque, vel regulariū locorum etiā iuramento, cōfirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis earundem ecclesiarum præfulibus, capitulis, ac monasteriorum, regulariumque locorum conuentibus, illorumque ordinibus, superioribus, & personis, necnon ciuitatibus, prouincijs, dominijs, & regnis, in quibus bona, vel pecunię collocata aut illarū redditus percipiendi forsā fuerint, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, & ad fauorem religionis concessis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus (etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut quauis alia expressio habenda esset, illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanturis) hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque, aut si aliquibus commaniter vel diuisim ab Apostolica sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non faciētes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet alijs priuilegijs & indulgentijs generalibus vel specialibus quorumcunque tenorū existant, per quę præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus præsentium impeditri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus quorūque totis tenoribus habēda sit in nostris literis mentio specialis, quę quoad hoc volumus eis nullatenus suffragari. Ceterum præcipimus præsentium exemplis etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & dicti Thesaurarij, seu alterius personę in dignitate ecclesiastica constitutę sigillo munitis, eandem prorsus fidem adhibendam in iudicio & extra, quę præsentibus adhiberetur, si exhiberentur vel ostenderentur.

Datum Romę apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris die 21. Ianuarij millesimo quingentesimo septuagesimo septimo.

Cz. Glorierius.

X L V.

Ereçtio Collegij Gręci in Vrbe, ac deputatio ac facultates Cardinalium illius Protectorum.

De materia Gręcorum, vide supra in Pij Quarti, const. 97. Romanus, fol. 801. & ibi notauit.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. IN APOSTOLICAE Sedis specula disponente Domino meritis licet imparibus constituti, ad vniuersarum gentium populorumque Christi fidem colentium salutem procurandā ita nos esse agnouimus debitores, vt non minus longe, quā iuxta positis charitatis & vigilantie nostrę studium impartient. s. quod expedire censemus, huculque pro uiribus exequamur. Itaque cum Christiani Orbis partes mentis nostrę oculis perlustramus, inter varias horum temporum æumnas animum nostrum iubet miseratio Gręcia Nationis, quę diu olim literarum scientiarumque erudit. p. zstant. & imp. erij floruit sublimitate, postea Turcarum

Multi tamen est tra. tum præten. dere voluerunt.

Ideo Pont. declara. rat bona corun. dem ad Cam. A. post. spectasse, & spectare plano. iure.

Decretū irritū.

Executor deputatur Thesaurarius generalis.

Clausula derogatoria.

Græci Imperio, & scientia erant sublimes, sed ad præsens in maxima sunt calamitate, & ignorantia, & a fide Catholica deuiarunt.

Hic igitur Pontifex volens eos ad salutem viam, & lucem reducere, statuit in Vrbe Collegium Græcorum institui.

Eræctio Collegij.

Assignatio reddituum.

Exemptio a superioritate ordinum, & aliorum.

Exemptio a solenne Gabellarum, & ceteris.

Concessio præfati legiorum studij Vrbi, eiusque Doctorum.

Quæ vide sup. in Bonif. 8. c. 1. & c. 33. & ibi no.

Concessio facultatis promovendi Scholares Collegij ad gradus, &c.

Turcarum subiecta Tirannidi, ad extremam fuit redacta calamitatem, & quod miserrimum est corporum servitutem sequuta est captivitas animorum, quia in tantam scientiarum omnium ignorantiam Græciæ populi devenerunt, ut vix vllus inter eos reperitur, qui illas profiteri, & alios docere possit, atque adeo omnes, qui Episcoporum, presbyterorum, alteriusque Ecclesiastici ordinis gradum inter eos obtinent fœdissimis ignorantia tenebris obvoluti, sacra Theologia rudes, Catholicorum dogmatum ignari, & orthodoxorum religionis semita, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ omnium matris & magistræ obedientia recedentes, in varios errores, & schismata prolapsi sunt, & laicos in eandem erroris foueam secum pertraxerunt. Quo circa cupientes antiquam & celeberrimam Nationem ab huiusmodi ignorantia, & eorum caligine ad veritatis lucem & salutis viam reuocare, nullum ad id aptius remedium a nobis existimauimus posse adhiberi, quam si in alma hac Vrbe nostra Collegium erigatur, in quo pueri & adulescentes Græci ex ipsa Græcia, & alijs Prouincijs, ac locis vbi commorantur conuocati, alantur, & Græcis literis, liberalibus disciplinis, ac scientijs, sacra præsertim Theologia, Ecclesiasticis præterea ritibus, a viris probata fidei & doctrinae sedulo instruantur, & postquam in Catholica fidei firmitate solidati fuerint, & in huiusmodi studijs profecerint, ad eorum Prouinciam & loca redeuntes alij, qui monasticam vitam maluerint profiteri, ceteros monachos, & religiosos Catholicè instruere, & ad monasticam disciplinam regularemque obseruationem a qua penitus declarare videntur, iuxta sanctorum Patrum instituta reuocare studeant. Alij aut qui in cleru ascribentur, Nationis suæ populis prodesse & præesse animarum curâ exercere, verbu Dei sincere prædicare, Populos ab erroribus & schismate remouere, & ad salutarem orthodoxæ fidei veritatem reducere possint: Reliqui vero, qui in laicali vicia permanerint, publice per Ciuitates aliorum Græcorum, filios eiusdem fidei rudimenta & veritatē, literasque & artes liberales edocere, ac similiter in orthodoxæ religionis cultu continere valeant. Atque ita diuina fauente gratia sperari possit, ut sana & integra fidei prædicatio & doctrina in ipsa Græcia, & totius præterea Orientis partibus, aliquando restituantur. Piscoporumque gentis eiusdem patrii lumina clarescant. Proinde ad omnipotentis Dei gloriam, sanctæ fidei Catholicæ exaltationem animarum eorumdem Græcorum salutem, ac perpetuam ipsorum cum Ecclesia Romana vniouem, Motu proprio, certa que scientia deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ynum Collegium Græcorum puerorum, & adulescentium in eadem Vrbe nostra, loco ad id statuendo auctoritate Apostolica, tenore præsentium erigimus & institui-mus, eique dotis nomine centum scuta auri ex nostris, & Camera Apostolicæ pecunijs, donec aliter opportune provideatur in singulos menses soluenda assignamus. Præterea cum Cathedralis Ecclesiæ Chisamen. insulæ Cretæ certo modo vacauerit, & vacet ad præsens. Nos considerantes Ecclesiam ipsam clero populoque Latino, exceptis paucis quibusdam Canonicis, qui tamen ab immemorabili tempore, siue ob tenuitatem præbendarum, siue alias ob causas ibi nunquam resederunt, sed Cydoniæ ibi propinquæ habitare soliti sunt. omnino care re conuenire iudicauimus, subsidium aliquod Collegij prædicti in sustentationem Scholarium ex huius Ecclesiæ fructibus applicare, donec Deo dante talis constitui possit Episcopus, qui etiam clero & populo Græco sacramenta, & quæ sunt pontificalis ordinis valeat ministrare, quare omnes dictæ Chisamen. Ecclesiæ fructus redditus & proventus, omniaque iura, obuentiones, & emolumenta, exceptis ducentis scutis annuè administratori, seu Vicario, qui a nobis eidem Ecclesiæ deputabitur persoluendis, & annua pensione centum scutorum auri similia, quam venerabili fratri nunc Episcopo Milouien. vt commodius sustentari possit, assignari decreuimus ipsi Græcorum Collegio a nobis erecto ad annos quindecim, eadem auctoritate Apostolica applicamus, attribui-mus, & assignamus, ita vt ab ipsius Collegij procuratoribus propria auctoritate ea omnia exigant, percipi, & leuari, prædicque domus & bona quæcunque locari, aliaque ad id opportuna & necessaria fieri possint. Volumus autem idem Collegium, illiusque Rectores, Oeconomos, Magistros, Præceptores, atque Scholares pro tempore in eo existentes, & eorum domesticos Officiales, & Ministros, ipsiusque Collegij bona mobilia & immobilia cuiuscunque qualitatis & quantitatis in dicta Vrbe & extra, ac alias vbique locorum consistentia, exempta esse ab omni iurisdictione, correctione, visitatione, dominio, superioritate, & potestate pro tempore existentis Senatoris Conservatorum Reformatorumque dictæ Vrbi, necnon Reitoris Studij Generalis, Vicarij Vrbi, & ordinariorum locorum, aliorumque quorumcunque Iudicum & Officialium in ipsa Vrbe, vel alias visibilibet constitutorum, Collegiumque ipsum etiam proprijs eius rebus, & bonis cum ipso, & eius nomine supradicta contrahentes a solutione & exactione omnis, & cuiuscunque pedagij, gabellæ, bulletini, decimarum, & cuiuscunque alterius tam ordinarij, quam extraordinarij oneris ex quacunque causa impositorum & imponendorum eximimus, & prorsus liberamus, ac sub Beati Petri, & Sedis Apostolicæ, atque nostra protectione suscipimus, Orbisque & dictæ Sedi immediate subiicimus, ac liberos immunes & exemptos declaramus, eidemque quoque Collegio, & Scholaribus, Reitoribusque, & Oeconomis omnibus & quibuscunque priuilegijs, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, & indultis, quibus Studium generale almæ Vrbi, & illius Reitor, Doctoresque in eo etiam actu legentes quouis modo vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere valeant, in omnibus & per omnia concedimus & indulgemus, illaque eis communicamus. Necnon Senatori, Conservatoribus, Reformatoribus, Reitorique, & alijs Iudicibus, officialibus, & personis prædictis, ac pro tempore existenti Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario, Præfidentibusque & Clericis Cameræ Apostolicæ, ac quibusuis Commissarijs ad exactionem decimarum, & aliorum onerum præfatorum pro tempore deputatis, ne quarumcunque literarum eis sub quibuscunque tenoribus, & formis concessarum prætextu, Collegium, Scholares, Rectores, Oeconomos, Officiales, & Ministros prædictos, seu eorum aliquem in præmissis quouis modo molestant, seu molestari permittant districtius inhibemus. Et præterea Regentibus, ac Superioribus dicti Collegij cum assistentia tamen Cardinalium protectorum, qui pro tempore fuerint, siue alicuius eorum, vel de ipsorum consilio, & expresso consensu illos, quos in dicto Collegio, & alibi per debitum tempus studuisse, ac scientia, & moribus idoneos esse repererint, ad Bacchalaris licentiarum, Doctoratusque Magisterij gradus, seruata forma Concilij Viennen. iuxta Vniuersitatis eiusdem Vrbi consuetudinem, seu alias promovendi, & ipsorum graduum solita insignia eis exhibendi: quodque sic promoti facultates, in quibus studuerunt legere & interpretari, & de eis disputare, & quoscunque gradari, seu gradibus huiusmodi concernentes actus exercere, ac omnibus & singulis gratijs, fauoribus, prærogatiuis, & indultis, quibus alij in prædicta, seu alijs Vniuersitatibus, & alibi iuxta illius, & aliarum Vniuersitatum huiusmodi constitutiones & mores, ad gradus prædictos promoti de iure, vel consuetudine vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum vti, potiri, & gaudere possint, & debeant.

debeant perinde, ac si gradus prædictos in ipsa Vniuersitate iuxta consuetudinem, & mores prædictos suscepissent concedendi, & indulgendi liberam eadem auctoritate tribuimus facultatem. Insuper vt ipsius Collegij conseruationi bonoque regimini, tam in his, quæ ad institutionem & disciplinam, quam quæ ad victum & vestitum, aliaque huiusmodi necessaria pertinent opportunius consulatur, Dilectos filios nostros Iacobum Sanctæ Mariæ in Transiberim Sabellum, & Guglielmum Sancti Laurentij in Panisperna Sirletum, ac Iulium Antonium Sancti Bartholomæi in Insula Sanctæ Seuerinæ titulum presbyteros, necnon Antonium Sanctæ Mariæ in Cosmedin Diaconum Carafam, nuncupatos Cardinales eiusdem Collegij Protectores, & Defensores constituimus & deputamus, quorum consilio & spe supradicta, & alia quæcunque ad eosdem in Collegio admittendos Scholares retinendos, ac admittendos spectantia agant, & ordinent. Dantes eisdem & pro tempore existentibus protectoribus plenam & liberam facultatem & auctoritatē pro salubri directione & conseruatione dicti Collegij, illisque bonorum & rerum ac iurium, tam spiritualium, quam temporalium Oeconomos Aduocatos, Procuratores, aliosque ministros & officiales in eo deputandi, amouendi, & alios eorum loco sufficiens ordinationesque, & statuta licita tamen & honesta sacrisque canonibus, & Concilio Tridentino non repugnantia faciendi, & edendi, eaque cum visum fuerit reuocandi, immutandi, corrigendi, aliaque de nouo condendi quæ postquam facta edita, reuocata, immutata, & correctæ fuerint, perinde haberi volumus, ac si auctoritate Apost. approbat, & confirmata essent, illaque ab omnibus Reitoribus, Magistris, Scholaribus, alijsue personis in Collegio feruentibus & ministrantibus inuolabiliter obseruari, ac iuxta eorundem dispositionem, & quibusuis Iudicibus sublata eis, quouis aliter iudicandi facultate iudicari, ac diffiniri debere: Et si se fecus super his a quoquam quouis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & dictæ Vrbi iuramento, confirmatione Apostolica, vel quouis alia firmitate, roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis eidem Senatori, Conservatoribus, Reformatoribus, Camerario, Vniuersitatibus, ac earum Collegijs, Reitoribus, & personis, alijsque prædictis, necnon præfata Vrbi, & Populo Romano sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis, etiam iteratis vicibus cõcessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dantaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ erectionis, institutionis, applicationis, attributionis, assignationum, voluntatis, exemptionis, liberationis, susceptionis, subiectionis, declarationis, concessionis, indulti, communicationis, inhibitionis, tributionis, constitutionis, deputationis, dationis, decreti & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domini 1576. Idibus Ianuarij, Pontificatus nostri, Anno Quinto.

M. Datarius. Cæ. Glorierius. A. de Alexijs.

Die vigesima octaua Martij millesimo quingentesimo septuagesimo septimo præsentis literæ Apostolicæ præsentate fuerunt in Camera Apostolica, & ex decreto in eo factæ admittæ & registræ fuerunt libro signaturæ summæ diuersorum Pontificum penes me infra scriptum dictæ Cameræ Notarium existentem, fol. 95. Tydeus de Marchis Notarius.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

X L V I.

Confirmatio, & ampliatio constitutionum Apostolicarum, & Decretorum Cameralium, contra impediētes Affidatos animalia in Dohanam Patrimonij conducentes, aut aliquid ab eis exigentes, vel Fidam Dohanæ soluere recusantes.

Quo ad impediētes Affidatos, habes supra Pij 2. const. 10. fol. 82. Pau. 2. const. 1. fol. 87. Leonis 10. constit. 28. f. 232. & Iul. 3. const. 57. fol. 560.

Quo vero ad recusantes soluere Fidam, habes supra Innocen. 8. constit. 15. fol. 133. & Alexan. 6. constit. 5. fol. 137. & Iul. 3. consti. 58. fol. 562.

Dohanæ autem limites, qui sint, declarantur infra in constit. 69. Romanum decet.

Gregorius Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. DECET ROMANVM Pontificem Cameræ Apostolicæ, ac cum ea contrahentium indemnitati consulere, & his quæ a Romanis Pontificibus ad eum finem statuta & ordinata fuerunt, approbationis suæ robur adijcere, vel alijs opportunis rationibus prouidete, vt & prædicta Camera indebitè non grauetur, & contrahentes cum ea perpetua possint præmissorum securitate lætari. Nuper siquidem non sine animi nostri displicentia accepimus, quod licet quamplurimi Romæ Pont. & præcipue fel. rec. Pius Secundus, Innocentius Octauus, Alexander Sextus, Leo Decimus, Paulus Tertius, & Iulius Tertius prædecessores nostri, &

Deputatio, & facultates Cardinalium Protectores ipsius Collegij.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Admissio, & registratio in Camera Apoll.

Pontifices isti (quorum const. Indici hic in rubrica) ex causis hic expressis, decreuerunt, & mandarunt Fida Dohanam quoscunque soluere debere.

Affidatosque eductentes animalia in Dohanam nullo pacto esse molestari, auct. liquid ab eis exigi possit.

Multi tamē obstruēbant cōstitutionib. præfatis.

Ideo hic Pont. præfatas const. confirmat, & innovat.

Declarat etiam quoscunque teneri ad solutionem fidæ.

stri, & ipsa quoque Camera Apostolica prouide considerantes vt fructus & introitus Camera prædictæ præferantur illis, & Camera prædicta quotidianas impensas, & onera grandia pro Romanæ Ecclesiæ statu, & illius populis conseruandis in dies incumbencia facilius tolerare valeret: Quoniam introitus & prouentus Camera prædictæ ex dohana pecudum pascuorum Urbis, Campaniæ, Maritimæ, & Patrimonij prouenientes, qui inter primarios haberi consueuerunt, per multas controuersias, lites, & tergiuersiones dohanerij dohanæ prædictæ in exigendo eorum Fida ab omnibus etiam Prouincialibus dictæ dohanæ cum eorum quibuslibet animalibus etiam porcinis in pascuis alienis quomodocunque, & quotiescunque pascentibus, ac per damna vexationes & impedimenta quamplurima, quæ conducentibus animalia diuersi generis ad pasculum in Dohanam prædictam per communitates, vniuersitates, comites, barones, dominos, castellanos, ac alias particulares personas in veniendo, & redeundo, in personis, animalibus, bonis, ac rebus eorum inferebantur, plurimum damni contingebat, ac plerumque in graue damnum & præiudicium ipsius Camera, timentes huiusmodi damna eorum animalia transmittere nolebant, inter cætera priuilegia, & capitula dictæ dohanæ & affidatis concessa, prospicientes quod dohanerij prædicti cum Camera bona fide contrahunt, quodque affidati sub fide publica & clypeo ipsius Camera ad dictam Dohanam vndique concurrunt, & debitum Dohanæ persoluunt, mandauerint, & ordinauerint omnibus & singulis communitatibus, populis, vniuersitatibus, comitibus, dominis, baronibus, nobilibus, particularibusque personis præsentibus & futuris S. R. E. mediate vel immediate subiectis, & tam intra dictam Dohanam prouincias, quàm extra eas existentibus, cuiuscunque status, gradus, ordinis, vel conditionis, aut dignitatis essent, clericis & laicis, etiam capitulis, collegijs, & quibuslibet alijs vniuersitatibus, quatenus ex tunc de cætero prætextu alicuius præsentis consuetudinis, præscriptionis, non vsus, seu quauis alia ratione vel cã dictis pro tẽpore dohanerij fidam pro quibuslibet eorum animalibus etiam prouincialibus & porcinis in alienis pascuis pascentibus minime soluere recusarent, sed illam soluere tenerentur omnino, & quatenus etiam ex tunc de cætero sub præsentis consuetudinis, vel alia quauis ratione, occasione, vel causa, directe vel indirecte, conducentibus huiusmodi animalia ad pasendum sub fide in Dohanam prædictam, damnum, molestiam, aut quoduis aliud impedimentum in personis, animalibus, rebus & bonis eorum in veniendo, stando, & redeundo, nullatenus inferre auderent, aut præsumerent, sed huiusmodi animalia conducentes benigne reciperent, & beneuole pertractarent, sineque iniuria, vel alio prorsus impedimento reali, personali, absque aliqua solutione alicuius gabellæ, passagij, oneris, & cortesiæ, per eorum loca & tenimenta libere transire, & immunes per triduum in quolibet territorio in ipso eorum itinere permanere, seu moram trahere permitterent, sub refectionis omnium & singulorum damnorum, expensarum, & interesse dictis Dohanerij, ac partibus levis respectiue rescindendis, ac excommunicationis, interdicti, & quingentorum ducatorum auri de Camera ipso facto incurrendis, & respectiue Camera Apostolicæ applicandis poenis, super præmissis etiam certum Commissarium deputandum cum facultate etiam per viam repræsentiarum contra delinquentes huiusmodi, & eorum Communitates procedendi, & poenas exigendi, Mandando omnibus & singulis legatis, gubernatoribus, potestatibus, cæterisque iustitiæ ministris, & executoribus, necnon baronibus, & ductoribus gentium armorum, quatenus prædictis Dohanerij, & Affidatis in præmissis omnibus oportune fauerent, ac executionem realiter & personaliter in recusantes & contrauenientes respectiue facerent, Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis etiam in prouincialibus, priuilegijs, indulgentiis, consuetudinibus, quomodocunque & qualitercunque introductis, cæterisque contrarijs non obstantibus quibuscunque. Et postremo etiam per Camera Apostolicam super huiusmodi indebitis molestijs, impedimentis, & angarijs contra formam eorum Fide eis illatis prouisum exiterit, & alias prout latius in literis singulis tam sub plumbo, quàm per Breue prælibatorum Pij Secundi, Pauli Secundi, Innocentij Octauij, Alexandri Sexti, Leonis Decimi, Pauli Tertij, & Iulij Tertij prædecessorum nostrorum, ac patentibus Cameralibus latius constat & apparet: Nihilominus quamplurimæ communitates, & particulares homines in prouincijs Dohanæ prædictæ subiectis, se ab huiusmodi solutione Fide eximere, illamque excutere anhelantes, ac varijs litibus, & tergiuersionibus Dohanam prædictam fatigare procurantes, etiam vsque in præsentem diem Fidam huiusmodi pro eorum quibuslibet animalibus in alienis pascuis pascentibus soluere recusant, & nonnulli alij iniquitatis filij adhuc varias molestias, angarias, & grauamina in prædictis affidatis inferre non cessant, ac adeo communitates, vniuersitates, duces, comites, barones, dominos, potestates, castellani, gabellarij, passuum custodes, & alia priuatæ personæ contra dictos affidatos insolescunt, prohibendo pasca, capiendo agnos, hædos, ciuarros, castratos, & pecudes, poenas pro præsentis damnis aliaque ab illis extorquendo licet indebite, ac animalia, res, & bona deprædando, & deprædata occultando, & diuersimode damnificando, personaque offendendo, vt ipsi Dohanerij in magna parte introitus Dohanæ prædictæ defraudentur, & ipsi affidati merito, nisi de opportuno remedio prouideatur, cum eorum animalibus ad ipsam Dohanam accedere pertimescant, sicque prædictæ Camera introitus diminuantur. Nos itaque attendentes æquum esse vt prædictis Dohanerij, & affidatis, qui propterea censum conuentum, ac debitum Dohanæ persoluunt, capitula, instrumenta, conuentiones, exigentia, priuilegia, & immunitates, ac eorum Fide respectiue obseruentur, & in contrarium tentantes si non virtutis amore, saltem metu poenæ coercean tur; cupientesque in præmissis oportune prouidere, prædecessorum nostrorum vestigijs inhærendo, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine Pij Secundi, Pauli Secundi, Innocentij Octauij, Alexandri, Leonis, Pauli Tertij, & Iulij Tertij literas Apostolicas, ac patentes, decreta, instrumenta, capitula, & declarationes Camerales, & in eis contenta quæcunque, & alia prædicta, de præmissis certâ notitiâ habentes, ac illorum omnium & singulorum tenores pro expressis & insertis habentes, Apost. auctoritate tenore præsentium approbamus, confirmamus, & nostræ Sedisq; Apost. auctoritatis munimine roboramus & innovamus, ac de nouo concedimus, supplētes, quatenus opus sit, omnes & singulos tam iuris quàm facti defectus, si qui forsitan in eisdem interuenissent. Declarantes quod non solū forenses, & qui extra prouincias Dohanæ prædictæ subiectas degunt, Fidam prædictam prælibatis Dohanerij soluere teneantur, & obligati sint, sed etiam oēs & singuli prouinciales in prædictis prouincijs pascuorum Urbis, cãpaniæ, maritimæ, & patrimonij quomodolibet subiectis tam intra stangam, quàm extra stangam & tam si bullectam sibi dari fecerint, quàm non, pro quibuslibet eorum animalibus etiam porcinis in pascuis alienis pascentibus, ita & taliter quod nemo siue sit Romanus, siue forēsis, siue districtualis, vel prouincialis ex prædictis prouincijs Dohanæ prædictæ subiectis, siue intra stangam, siue extra eam, ab huiusmodi solutione fidæ sub quouis prætextu cuiuscunque consuetudinis, præscriptionis, non vsus.

vsus, permissionis, seu quauis alia ratione, occasione, vel causa (exceptis his, qui eorum priuilegia, & immunitates in scriptis habent, & de illis in actis Camera Apostolicæ legitime docuerint) nullatenus liber & exēptus sit vel censeatur, sed ad illius solutionem, omni mora & appellatione remota, cogi & compelli valeat. Et nihilominus omnibus & singulis communitatibus, vniuersitatibus, ducibus, baronibus, comitibus, dominis, castellanis, vicarijs, potestatibus, commissarijs, locatenentibus, gabellarijs, passuum custodibus, barifelis, capitaneis, & alijs quibuslibet etiam priuatis personis, cuiuscunque status, gradus, conditionis, dignitatis, honoribus & præeminentiæ existant, etiam si Cardinalatus dignitate præfulgeant, tam clericis quàm laicis etiam capitulis, & alijs quibuscunque sub indignationis nostræ, ac excommunicationis, interdicti, & mille ducatorum auri Camera Apostolicæ applicandorum ipso facto inuolabiliter incurrēdis poenis districtius inhibendo, harum serie præcipimus & mandamus, ne de cætero audeant vel præsumant contra dictos affidatos, seu eorum aliquem, vel eorum pastores, famulos, animalia, res & bona, in veniendo ad ipsam dohanam, stando, toto tempore eorum fidæ, & redeundo, damnum, molestiam, aut quoduis aliud impedimentum, afferre, seu se quomodolibet opponere, & quominus iuxta præmissa pasca cum eorum animalibus, ac priuilegijs, immunitatibus, & alijs præmissis, alijsque in eorum fida contentis libere vti, frui & gaudere valeant, & præsertim ne hædulos, agnos, ciuarros, castratos, pecudes, pecuniam vel quidquam aliud ab eis prætextu vel ratione passagij, gabellæ, pedagij, cortesiæ, seu quauis alia causa, & occasione extorquere, petere, seu etiã ab vltro dantibus accipere, quinimo tute, libere & secure absque aliqua molestia, iniuria, vel impedimento pascare, transire, ire, & per triduum in quolibet territorio, quando sunt in itinere, stare, pernoctare, ac redire omnino faciant, & permittant, nec pro damnis per eos datis toto tempore eorum fidæ quibuslibet prouincijs, terris, & locis status ecclesiastici, etiam proprijs, ad aliquam poenam, sed tantum ad damni emendam teneantur, excepto quando in itinere per triduum in quolibet territorio pernoctari, & morari contigerit qui a tunc ad aliquam damni emendam, nisi in seminatis, vineis, & similibus damnum dederint, non tenentur. Et vt præmissa facilius exequantur, & ipsi dohanerij amplius litibus, & molestijs non fatigentur, & affidati sincero animo, & hilariter mente absque aliqua trepidatione vel timore ad ipsam dohanam accedere, & in illa stare valeant, Dilectis filijs præsentibus & clericis nostræ Camera, Apostolicæ tenore præsentium committimus & mandamus, vt præmissa obseruent, & ab alijs ad vnguem obseruari faciant, & præsertim Clerico dohanarum Præsidenti, qui vna cum moderno, & pro tẽpore existenti dohanerij de rebus ipsius dohanæ informato præmissa omnia & singula prædictis omnibus & singulis, ac quibus opus fuerit, & eis visum fuerit intiment, & intimari faciant, & quatenus aliqui culpabiles, existant, irremissibiliter ad executionem dictarum poenarum per dictum dohanerij, necnon Camera Apostolicam, & Clericum pro tempore præsentem deputatum seu deputandum ab ea, & alios quoscunque Sanctæ Romanæ Ecclesiæ officiales tam coniunctim quàm diuisim procedi volumus, etiam per viam repræsentiarum quas ex nunc etiam contra vniuersitates, communitates, & dominos locorum in quorum territorio damnum, molestiam, & impedimentum dari, & in præmissis delinquit, seu contra præmissa quidquam fieri, vel quomodolibet attentari contingat, decernimus & relaxamus. Statuentes conducentibus ipsa animalia, quoad damna illata, agnosque, seu alia animalia, pecuniarum summa, res, & bona eisdem siue eorum famulis, & pastoribus ablata, illorumque existimationem, & valorem, ac quantitatem & qualitatem, & loca damnorum sibi illatorum, & bonorum ablatorum, & nomina, personaque auferentium, & inferentium medio iuramento plenam fidem adhiberi in iudicio, & extra. Ac volumus quod intimatio de prædictis faciendâ facta in personam Dominorum locorum etiam domi dimissa copia, vel in persona alicuius ex Prioribus locorum, vel Potestatis, vel Massarij, aut Vicarij siue Castellani, Gabellarij, vel Custodis passuum, aut dimissa copia collationata ad valuas, loci seu locorum, Vbi homines congregari pro eorum negotijs publicis solent, perinde afficiat, ac si personaliter omnibus & quibuscunque, ac in pleno & generali consilio intimata forent. Mandantes in virtute sanctæ obedienciæ omnibus & singulis Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Locatenentibus, Auditoribus, Vicarijs, Potestatibus, cæterisque iustitiæ ministris quarumcunque ciuitatum, prouinciarum, terrarum, & locorum S. R. E. mediate vel immediate subiectis, vt præmissa omnia obseruent, & ab alijs obseruari faciant, prædictisque dohanerij & Affidatis, vel in præmissis deputandis ab eo, faueant & assistant, nec ab aliquo eisdem contraueniri impune permittant. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, etiam prouincialibus statutis iuramento, seu quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs, concessionibus, consuetudinibus, præscriptionibus, vsibus, promissionibus, immunitatibus, & indulgentiis, ac alijs, quæ etiam in dictis literis Pij, Pauli ij, Innocentij, Alexandri, Leonis, Pauli iij, & Iulij iij, prædecessorum nostrorum decreta fuerunt, non obstare, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 18. Februarij millesimo quingentesimo septuagesimo septimo, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Cæ. Glorierius.

Die 28. Martij, anno millesimo quingentesimo septuagesimo septimo, Supra scriptæ literæ Apostolicæ admittæ, & in eiusdem Camera libris registratæ fuerunt ex decreto in dicta Camera eadem die desuper facto, & in fidem, &c.

Rodulphus Cellesius.

vv Co. firmatio

Molestiantibusq; dictos Affidatos poenas hic expressas imponit.

Et quo ad damna illata decernit credi debere medio iuramento conducentibus animalia. Hoc idē voluit sul. 3. in d. eius constit. 57.

Intimationemque faciendam vni ex Dominis & Prioribus locorum, omnes ligate debere.

Executio Deputatio.

Clausulæ detogatoria.

Admissio, & registratio in Camera Apost.

X L V I I .

Confirmatio Indulgentiarum, Facultatum, & Priuilegiorum Archihospitali S. Spiritus in Saxia de Vrbe concessorum.

Priuilegia, & Indulg. huiusmodi, vide sup. in Innoc. 8. cōst. 4. fol. 109. & Leon. 10. const. 5. fol. 172. & Pij 4. const. 51. Cum sicut, f. 721.

Illorum vero moderationes, & reuocationes, habes sup. in Clem. 7. const. 34. fol. 338. Pauli 3. const. 51. fol. 462. Pij 4. const. 37. fol. 701. & const. 75. fol. 757. & const. 78. fol. 764. & const. 119. fol. 841. & Pij 5. const. 30. f. 669.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam.

SI INTER præcipuas virtutes, quas Theologicas dicimus, charitas principem locum obrinet, id est fidei, & spei fundamentis, vt cuius virtutis effectus, qui insignes nobis ante oculos obuersantur, ac præsertim in Archihospitali nostro Sancti Spiritus in Saxia de Vrbe elucet, dum in cuiusvis generis languentes, vulneratos, infirmosque curando, infantibus expositis alendis, puellis nubilibus in matrimonium collocandis, summo Christianæ pietatis studio officia exercentur, illa non solum in Archihospitali conseruari, verum etiam in dies augeri summa ope curandum nobis est, eamque ob causam facile induci patimur, vt quæ a prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, & ad eius Archihospitalis, & ab illo dependen. locorum decus & ornamentum, & pauperum subuentionem concessa sunt, Apostolicæ firmitatis robur adijciamus, aliaque desuper disponamus, prout in Domino conspicimus expedire. Dudum si quidem Innocentius Papa iij. qui dictum Archihospitale fundauit, & instituit, ac de inde successiue plerique Romani Pontifices prædecessores nostri, inter quos Sixtus Papa iij. idem Archihospitale maxime auxit, cupien. illud, ac eius bona & iura perpetuo conseruari, defendi, & protegi, idem Archihospitale, illiusque præceptoriam, quæ conuentualis, ac caput aliarum præceptoriarum Hospitalis & ordinis prædictorum existit & a qua omnes alia præceptoriarum per fratres eiusdem Archihospitalis teneri solite dependet, ac personas, quæ eius curam gerent ab eodem Archihospitali dependen. prædictas præceptorias, Prioratus, Oratoria, Ecclesias, Capellas, membra, Grangias, ac in eis respectiue institutas, & erectas Confraternitates, illarumque Confratres varijs indulgentijs etiam plenarijs, ac facultatibus, priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, & gratijs tam spiritualibus quam temporalibus, etiam per solam signaturam, aut viuz vocis oraculo in genere & in specie tam per viam communicationis, siue extensionis priuilegiorum tam mendicantium, quam non mendicantium, ordinibus concessorum ornarunt, & decorarunt, ac locupletarunt, illaque antea concessa confirmarunt, & approbarunt, ad omnia loca prædicta ab ipso Archihospitali dependentia extenderunt, & ampliarunt, & alias prout in singulis dictorum prædecessorum literas desuper confectis plenius continetur. Cum autem ea firmiter subsistere, ac maiorem vim & robur obtinere noscantur, quod sapius fuerint Apostolica auctoritate communita: Propterea dilectus filius Theseus Aldrouandus modernus eius Archihospitalis Præceptor nobis humiliter supplicari fecit, vt in præmissis eiusdem Thesei Præceptoris honesto desiderio satisfacere, aliaque in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur grauium onerum quæ dicto Archihospitali incumbunt, dum facultas, redditusque omnes in pauperum, miserabiliumque subuentionem erogantur, rationem haberi esse censeret, & propterea ne dum priuilegia & facultates, & alia eidem Archihospitali, & ab eo dependentibus locis illorumque personis, ac quibusvis intuitu dicti Archihospitalis concessa conferuanda, verum etiam quantum cum Deo nobis licet, augenda esse existimantes, ac quarumcunque indulgentiarum, priuilegiorum, facultatum, exemptionum, immunitatum, indulgentiarum, & cuiusvis generis gratiarum cum quibusvis clausulis & decretis, tam per dictos, quam quoscunque Romanos Pontifices quibusvis prædictis, ac alijs forsan rationibus concessarum tenores, & prout illa concernunt omnia & singula in eis contenta præsentibus pro expressis, ac de verbo ad verbum insertis habent. omnia & singula priuilegia, facultates, gratias, exemptiones, immunitates, libertates, indulgentias, peccatorum remissiones, cōcessiones, & indulta supradicta, & alia quæcunque siue dicto Archihospitali, siue eius Præceptoris, ac ab eodem Archihospitali dependen. Prioratibus, Præceptorijs, Oratorijs, Cappellanis Membris, Grangijs, & locis, necnon illorum respectiue ministris, & officialibus, ac tam in dicto Archihospitali, quam alibi institutis Confraternitatibus, & Confratribus quandocunque, & qualitercunque concessa, indulta, & approbata, quatenus sint in vsu, ac sacris canonibus, & Concilio Tridentino non contraria, ex certa nostra scientia denuo Apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, ac innouamus, illisque perpetuæ & inuolabilis firmitatis robur adijcimus, ac præsentis scripti patrocinio communitus, omnesque & singulos tam iuris, quam facti defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem, supplemus; eademque omnia & singula, quæ per dictos prædecessores concessa fuerunt, prout per illos concessa, indulta, & elargita extiterunt, quatenus vt præfertur sint in vsu, aduersus quasque contrarias dispositiones restituimus, reponimus, & plenariè reintegramus; illaque omnia & singula dicto Archihospitali, aut in eo instituta Confraternitati, aut quibusvis certis & designatis locis duntaxat forsan concessa vniuersis & singulis, quæ ab eodem Archihospitali dependent Prioratibus, Præceptorijs, Ecclesijs, Cappellanis, Hospitalibus, Oratorijs, Eremitarijs, Grangijs, membris, & locis, ac Confraternitatibus, illarumque Confratribus, & quæ illis in vim priuilegiorum prædictorum iam fuerunt, & in posterum vniri contigerit, illorumque ministris, ac seruientibus communicamus, concedimus, & impartimur eademque omnia ab illa extendimus, & ampliamus. Decernentes præsentis literas sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, suspensionibus, aut derogationibus similibus gratiarum, indulgentiarum, concessionum, & aliorum quorumcunque nullatenus comprehendi, sed semper ab illis exceptas esse, censerique debere, ac de surreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis defectu notari, aut impugnari non posse, sed validas esse, & efficaces existere, ac perpetuo suffragari: Sicque & non aliter in præmissis omnibus & singulis per quoscunque Iudices ordinarios & delegatos quauis auctoritate fungentes (sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate) vbique iudicari & diffiniri debere; Irritumque & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate

Inno. 3. exere in Vrbe Hospitali S. Spiritus, & Six. 4. illud ampliat, vt sup. in Leonis 10. const. 5. fol. 172. & multi Pont. concesserunt multa priuilegia & Indulg. vt hic in rub.

Confirmat Hic Pont. modo Indulgentias, & Priuilegia dicti Hospitalis, cum clausula quatenus sint in vsu, & sacris Canonibus, & Conc. Tridentino non contraria.

Clausula præferuam.

Decretis irritis.

auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Quo circa venerabilibus fratribus nostris sacri Concilij S. R. E. Cardinalium Decano, ac Cancellariæ Apostolicæ Regenti, & causarum Curie Cam. Apostolicæ Auditori generali nunc & pro tempore existentibus per apostolica scripta committimus & mandamus quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium seu alios præsentis literas, & in eis contenta quæcunque ubi & quando opus fuerit, & quoties pro parte dicti Thesei, & pro tempore dicti Archihospitalis Præceptoris, aut aliorum in præmissis ius & interesse quomodolibet habentium, vel dependentium, fuerint requisiti solemniter publicantes, illique in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra Theseum & pro tempore Præceptorem prædictum & alios quoscunque confirmatione, approbatione, alijque præmissis iuxta præsentium continentiam & tenorem pacificè frui, & gaudere, non permittentes illos de super per quoscunque quomodolibet indebitè molestari, perturbari, & inquietari; Contradictores quoslibet & rebelles, ac præmissis non parentes per sententias, censuras & poenas, aliaque opportuna iuris & facti remedia (appellatione postposita) compescendo; necnon legitimis super his habendis, seruatis processibus, illas sententias, censuras & poenas incurrisse declaran. necnon eos et iteratis vicibus aggrauando; Inuocato et ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus se. re. Bonifacij Papæ viij. de vna & concilij generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore præsentium ultra tres dietas ad iudicium non trahatur; ac præ memoriæ Pij Papæ V. etiam prædecessorum nostrorum reuocatione dictarum indulgentiarum cum clausula manus adiutrices porrigentibus, quas dempta ea clausula, nec alijs suffragari volumus; in prouincialibusque & synodalibus concilijs, editis generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus, necnon aliorum Hospitalium, Monasteriorum, Ecclesiarum etiam Cathedralium, vel Metropolitanarum, tam mendicantium, quam non mendicantium ordinum, Confraternitatum, piorumque locorum quorumcunque statutis, & consuetudinibus etiam Iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis stabilitatis, vfi bus, & naturis, priuilegijs quoque, indultis, & literis apostolicis eisdem vel alicui eorum, sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, etiam motu proprio, ac ex simili scientia, & de apostolicæ potestatis plenitudine etiam forsan consistorialiter concessis, confirmatis, & innouatis: Quibus omnibus etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, indiuidua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, siue quauis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alijs in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque, Aut si aliquibus communiter vel diuisim ab apostolica sit sede indultum, quod interdici, suspensionis vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Ceterum quia difficile foret præsentis literas ad quæcunque loca, ad quæ necesse fuerit deferri, Volumus præsentium transumptis etiam impressis manu Notarij, seu Secretarij prædicti Archihospitalis subscriptis, ac sigillo dicti & pro tempore Archihospitalis prædicti Præceptoris munitis, eandem fidem in iudicio & extra adhiberi, quæ præsentibus exhibitis vel ostensis vbique gentium & locorum haberetur. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die xv. Martij. M. D. LXXVII. Pontificatus Nostri Anno V.

Executorum de Putatio, & facultate.

Clausula derog.

Cz. Glorierius.

XXXXVIII.

Deputatio, facultates, & iurisdicctio Archipresbyteri, & iudicis Basilicæ Sancti Ioannis Lateran. de vrbe.

Archipresbyter nunc est Illustris, & Reuerendiss. Marcus Siticus presbyter Cardinalis de Altagmps Tit. S. Mariz in Transtiberim.

Iudex autem deputatus est R. P. D. Latus Saxus Episcopus Ripanus.

Hanc Basilicam Santi Ioannis Lateranen. Greg. XI. & Pius V. declararunt esse maiorem supra omnes Vrbes, & Orbis Ecclesias, & etiam Basilicam Petri de Vrbe, vt sup. in Pij V. const. 94. fol. 1063.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam.

CVM SICVT accepimus, sepe contingat dilectos filios Capitulum, Canonicos, Beneficiatos Clericos, Capellanos, Cantores, Sacristas, Ministros, & alias personas Ecclesie Lateranen. pro suis ratione Archipresbyteratus, & dictæ Ecclesie negotijs, rebus, & bonis per diuersa Tribunalia distrahi, & ex inde varijs sumptibus, & expensis, & molestijs defatigari. Nos cupientes eorum indemnitate hic in parte opportune providere, ac illorum intuitu personas ipsas à similibus sumptibus, expensis, & molestijs eximere, ac fauore prosequi gratiæ specialis, à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdici, alijque Ecclesiasticis Sententijs, censuris, & penis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis si quibus quomodolibet innodati existunt ad effectum præsentium duntaxat consequendum harum ferie absolutes, & absolutos fore censentes. Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine omnes, & singulas causas ciuiles, & beneficiales, spirituales, profanas, meras, & mixtas, ac etiam criminales inter ipsosmet Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, Clericos, Capellanos, Cantores, Sacristas, Ministros, & personas huiusmodi, earundemque litium consortes, seu quomodolibet ab eis causam habentes in Rom. Curia coram quibuscunque Iudicibus ordinarijs, vel delegatis, seu Executoribus quauis auctoritate fungent. etiam Almaz Vrbes Vicario, Gubernatore, Senatore, & Conseruatoribus, ac alijs Iudicibus, nec non Camera Apostolicæ Clericis causarum Curie eiusdem Camera, seu Palatij Apostolici Auditoribus

Causa huiusmodi.

Auocatio quarumcunque causarum iugen. Ecclesiam Capitulum, & S. Io. Lateran. coram quocunque Iudice Rom. Cur. vocem.

ditoribus, vel eorum locatenen. ac S. R. E. Cardinalibus, super quibuscunque bonis etiam emphyteoticis, censibus, Canonibus, responfionibus, fructibus redditibus, prouentibus, Iuribus, actionibus, creditis, debitis pecuniarum summis, & alijs rebus Capitulum, & Ecclesiam huiusmodi tangentibus, etiam in vim Cameralium & aliarum quarumcunque obligationum, etiam cum iuramento, & quibuscumque renunciationibus factarum in prima, vel secunda, aut alia vltiori instantia indecisas pendentes, in eisdem statu, & terminis in quibus reperiuntur, ab ipsis Iudicibus ad suos harum serie auocamus, illasque etiam, quatenus de nouo inchoandas & quascumque alias similes, vel dissimiles causas ciuiles, & beneficiales, seu spirituales, & prophanas, meas, & mixtas ac etiam criminales, citra tamen poenam sanguinis, & corporis afflictiuam, quas de cetero per petuis futuris temporibus inter Capitulum, Canonicos, & singulos alios predictos, ac eorum quemlibet litis consortes, & causam habentes predictos super bonis, Censibus, responfionibus, fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, actionibus, creditis, debitis, pecuniarum summis, obligationibus etiam Cameralibus, ceterisque rebus predictis etiam in actis causarum huiusmodi latius deductis, & deducen- cuiuscumque qualitate, quantitate, & annui valoris, & illorum occasione moueri, & exoriri contigerit, cum omnibus, & singulis suis incident. dependen. emergent. annexis, & connexis Dilecto filio Marco tituli Sancti Georgij in Velabro presbytero Cardinali Altaemps nuncupato, & alijs pro tempore existentibus Archipresbyteris dictae Ecclesiae tam coniunctim, quam diuisim, per se, seu Vicarium, seu Vicarios ad id ab eis deputatos seu deputandos summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura Iudicij, sed sola facti veritate inspecta, & quatenus opus sit executiue, & manu regia absque terminorum substantialium & alicuius telae iudicariae obseruatione sine confectione registri, seu extractus, etiam singulis diebus, & horis, ac etiam quarumcumque feriarum praeterquam in honorem Dei indicatarum, vel indicandarum temporibus audiendas, cognoscendas, decidendas, & sine debito terminandas committimus, & mandamus, sibi que dictas partes respectiue sua communiter, vel diuisim interesse putantes etiam in executione citationis, seu citationum desuper decernendarum nominandos, in dicta Curia, vel extra, docto tamen etiam extrajudicialiter de non tuto accessu citandi, ac quibus, & quoties oportuerit sub cen. Ecclesiasticis, & pecuniarijs poenis suo arbitrio moderan. & amplian. etiam per similem edictum inhibendi, & in euentum non partitionis poenas, & censuras predictas incurrisse declarando, aggravandi, reaggrauan. ac brachij secularis auxilium inuocandi, vel loco sententiae, seu sententiarum per eum ferendarum mandatum, seu mandata executiua in forma solita, & consueta decernendi, illudque, & illa, ac quicquid per eum iudicatum fuerit exequendi expensas quasque taxandi, & moderan. Nec non Capitulum, Canonicos, & alias dictae Ecclesiae personas ab excommunicationis alijsque sententijs, censuris, & poenis simpliciter, vel ad cautelam, prout iustum fuerit absoluedi. Nec non aduersus lapsum temporis, & fatalium si necesse fuerit restituendi, & quatenus lapsa non sint, eorum arbitrio prorogandi, Attentataque, & innouata quaecumque, pro vt Iuris fuerint, reuocandi, omniaque alia, & singula in praemissis necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, dicendi, gerendi, exercenda, & exequendi, Nec non Iudici, seu Iudicibus coram causis huiusmodi per viam appellationum a sententijs dictae Ecclesiae latis interpositarum introducti contigerit dictis ferijs indicendis, ac modo, & forma praemissis ad illarum totalem, & celerem expeditionem procedere possint, plenam, liberam, & omnimodam facultatem, & potestatem, & auctoritatem concedimus, & elargimur. Decernentes causas huiusmodi a dicto Cardinali & pro tempore Archipresbytero existente, vel eius Vicario predicto nullo vnquam tempore auocari posse, & quasque illarum auocationes nullius roboris, vel momenti fore, nisi illa per speciale rescriptum nostra, vel pro tempore existentis Rom. Pontificis manu signatum etiam cum praesentium literarum de verbo ad verbum facienda insertionem, Motu simili fuerint, Irritum quoque, & inane si secus super bis a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstant. ferijs, & alijs praemissis, ac regula Cancellariae Apostolicae prohibente mandata executiua alias quam sub plumbis expediri, nec non alijs constitutionibus, & ordinationibus apostolicis stylo Palatii, & aliarum dictae Urbis Curiarum, & Tribunalium, ac Vniuersitatum, Collegiorum, & locorum statutis, & consuetudinibus Iuramento roboratis, priuilegijs quoque indultis, & literis apostolicis, illis, illorumque Iudicibus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & in solitis clausulis, nec non irritantibus, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, vel alias quomodolibet concessis approbatis, & innouatis; Quibus omnibus etiam si de illis specialis specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quauis alia expressio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub anulo Piscatoris die 13. Iunii 1577. Pontificatus nostri anno Sexto.

XLIX.

De institutione, & professione, ac priuilegijs Monachorum & Monasteriorum Prouinciae Hispan. Ordinis S. Basilij, Ac de electione potestate & officio Visitatoris eiusdem Prouinciae, & Abbatis, seu Vicarij generalis ipsius Ordinis.

Ad haec vide etiam infra const. 59. Benedictus.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. COGIT MVNERIS apostolici ratio de omnium religiosorum statu nos esse sollicitos, atque eorum curam suscipere diligentem, qui reiectis mundi delitijs & illecebris antiquorum sanctorum Patrum exemplo in solitudines concesserunt, ieiunijs, orationibus, & caelestium contemplationi assidue insistentes, vt cum talium numerum alicubi auctum intelligimus, ipsorum vitam, & mores sub certa alicuius approbatae regulae norma ad Dei gloriam, & eorundem salutem prouide dirigamus.

Ad nostram

Ad nostram siquidem peruenit notitiam, quod cum viginti ab hinc, vel circiter annis quondam Matthaus de la Fuente de Halmirueze Toletan. dioec. dum soli Deo placere studeret, vna cum duobus, vel tribus socijs in Eremitum del Tardon Corduben. dioec. se recepisset, & in ea proprio labore victum parans pauperem vitam duceret, nonnulli alij eius exemplo, & religiose vitae fama commoti, saeculi curis posthabitis eandem viuendi rationem amplexi sunt, & se illis socios adiunxerunt, ipsum praeterea Matthaum per loci, ordinarium ad sacros, & presbyteratos ordines fuisse promotum.

Et licet Eremiti cultores inter se distinctas cellulas inhabitarent, eos tamen consueuisse ad eundem Matthaum tanquam eorum Patrem, & superiorem, a quo in via Domini instruerentur recurrere, statutisque horis in quodam Oratorio ad pie orandum simul conuenire, ac sub dicti Matthaui voluntaria obedientia degere, huncque viuendi morem eo vsque fuisse seruatum, donec ad eorum notitiam constitutio felicitis recordationis Pij Papae V. praedecessoris nostri deducta fuit, qua sancitum est, ab ijs, qui in Congregationibus sub obedientia voluntaria viuerent, quorum habitus a presbyteris saecularibus esset distinctus, prout ipsorum erat, professionem omnino esse emittendam, electa ab ipsis vna sub qua degerent ex Regulis approbatis.

Nam postquam idem Matthaus, & socij constitutionis huius certiores facti fuerunt, Regulam Sancti Basilij eorum viuendi instituto, vt censuerint magis accommodatam, ad cuius praescriptum Altissimo piium exhiberent in habitu humilitatis obsequium, delegerunt. Et deinde Matthaus professionem iuxta dictam Regulam emittere volens, presbyterum ex suis socijs Eremitis, in cuius manibus profiteretur, suo arbitrio elegit, & in eius manibus tria vota iuxta regulam praedictam quantum in se fuit, professus est. Reliqui vero omnes Eremitae in dicti Matthaui manibus similem professionem emiserunt, & derelicto cellularum vsu in domos apud Eremitum del Tardon, vt praefertur, & Vallis del Galleguillos Ispalen. dioec. proprijs eorum manibus ad Monasterij formam contractas, clausuraeque munitas numero quadraginta, & vltra demigrarunt, vbi religiosorum, & Monachorum more viuerent, prout de praesenti viuunt, horaque canonicas in Choro, & Missas conuenialiter quemadmodum in alijs Monasterijs fieri consuevit, iuxta Romanum vsu celebrarunt, necessariaeque ad vitam proprijs manuum laboribus iuxta eorum institutum parando, nec elemosynas petierunt, nec oblatas acceperunt.

Religiosisque in praedictis locis sic, vt praefertur, redactis, idem Matthaus in vtriusque domibus quasi illa in Monasteria iam erecta essent, nonnullorum qui periti habebantur consilium sequutus, Abbatis munere donec vixit sine canonica prouisione functus fuit, & post eius obitum credentes religiosi praedicti Monasteria veri, & legitimi Abbatis regimine esse destituta, alium Religiosum ex eorum numero, videlicet dilectum filium Didacum Vidal in eiusdem Matthaui locum elegerunt.

Cum autem iidem Eremitae praedictam professionem in manibus eius qui illam recipiendi facultatem non habebat emiserint, eademque possessio nulla, & inualida reddatur, ac del Tardon, & Vallis del Galleguillos Domus, & Eremitoria huiusmodi in Monasteria Ordinis Sancti Basilij adhuc canonice erecta non fuisse, nec esse constet.

Nos dictorum Eremitarum statui opportune consulendum esse existimantes, ipsosque, & eorum singulos a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis a iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, Ad omnipotentis Dei gloriam, & Religionis Christianae propagationem praedicta del Tardon, & Vallis de Galleguillos Eremitoria, seu Domos in Monasteria dicti Ordinis Sancti Basilij, cum suis ecclesijs, & Conuentibus, necnon Mensis, Sigillis, Arcis, alijsque omnibus insignibus ad id requisitis, & consuetis, ac in singulis dignitatem Abbatialem, administrationes, & officia, in alijs Monasterijs ipsius Ordinis haberi solita pro Abbatibus, & Monachis ad iustum numerum Conuentus, monasticum cultum, & regularem disciplinam ibidem obseruatis, perpetuo erigimus, & instituiamus. Ac illis sic erectis, eorumque Mensis, bona, census, actiones, & iura omnia suarum cuiusque domorum, seu Eremitiorum sic in Monasteria erectorum perpetuo applicamus, & appropriamus.

Ac ipsorum Monasteriorum sic erectorum, Abbatibus, Conuentibus in suis quisque ecclesijs praedictis sanctissimum Eucharisticae Sacramentum cum debitis honore, & reuerentia habendi, & retinendi. Missas, & alia diuina officia latina lingua secundum consuetudinem, seu ritum Roman. Ecclesiae, & iuxta Breuiarium, & Missalem Roman. ex decreto Concilij Tridentini nouissime restituta, & iussu praedicti Pij Papae edita, donec aliud sedi apostolicae expedire videbitur celebrandi, recitandi, & cantandi licentiam tribuimus.

Ipsoque sic erecta Monasteria del Tardon, & de Galleguillos, ac etiam Monasterium S. Mariae de Ouiedo eiusdem Ordinis Sancti Basilij Giennen. dioec. a felicitis recordationis Pio Papa III. erectum, & institutum, & a nobis per nostras litteras in forma Breuis Monachis eiusdem Ordinis in Italia existentibus, sub vnus Abbatis, seu Praedictis generalis in toto Ordine eligendi obedientia subiectum, ac perpetuo coniunctum, & quaecumque alia Monasteria eiusdem Ordinis Sancti Basilij in Hispaniarum Regnis in posterum construenda, & erigenda, dicto Ordini Sancti Basilij, sub obedientia futuri, & pro tempore existentis Abbatis, seu Vicarij generalis eiusdem Ordinis aggregamus, annectimus, & incorporamus, eademque sic erecta, & erigenda Monasteria, eorumque Abates, & Monachos sub immediata nostra, & sedis apostolicae protectione recipimus, illaque & illos ab omni Ordinarij iurisdictione, auctoritate, & potestate eximimus penitus, & liberamus.

Ita tamen, vt tam del Tardon, & Galleguillos, quam de Ouiedo, & alia in dictis Regnis sub eadem Regula in futurum construenda, & erigenda Monasteria, vt praefertur, postquam constructa, & erecta fuerint, vnam faciant, & inter se constituent Prouinciam Hispaniarum nuncupandam, in qua prouinciale Capitulum vnoquoque triennio per Abbates, & Monachos, a Conuentibus singulorum Monasteriorum suorum deputandos celebretur, & in eo vnus Visitator eligatur, qui cum primum electus fuerit, eo ipso apostolica auctoritate confirmatus conleatur nulla alia requisita confirmatione, nisi eidem Capitulo Abbatem, vel Vicarium eiusdem Ordinis generalem contigerit praesidere, vel esse praesentem, cuius auctoritate eo casu omnino debeat confirmari, dictaque Prouinciae Monachi secundum Regulam eiusdem Sancti Basilij quam profiterentur de cetero viuere.

Atque

Quidam Mattheus della Fuente in Eremito del Tardon pauperem ac religiosam vitam degere cepit, & multi eum secuti sunt.

Qui tandem necesse habuerunt const. Pij V. que est supra f. 1035. nu. 75. & propterea Regulam S. Basilij professi sunt.

Et quosdam domos in ipsos Eremitos del Tardon eorum manibus ad Monasterij formam fabricatas, habitare ceperunt, Monachorum more viuendo, & diuina officia conuenialiter recitantes, necessariosque ad vitam eorum proprijs laboribus parando.

Ipseque Mar. Abbas munere functus fuit. Eoq. mortuo Didacus Vidal. Abbas creatus fuit.

Quia tamen eorum professio nulliter emissam erat, & de Eremitoria canonice non erant erecta in Monasteria ipsius ordinis. Ideo hic Pont. dicta Eremitoria in Monasteria erigit, & in illis dignitate Abbatialem, & alia officia instituit.

Illisq. dat facultatem, in eor. Ecc. Eucharistia recitari Missas, & alia officia celebrandi, iuxta Missale, & Breuiarium nuper restituta. De Breuiarij reformatione habet sup. in Pij V. f. 1037. const. 72. De Missalis reformatione habet Pij V. const. 118. fol. 1099.

Monasteriaque praedicta del Tardon & Galleguillos, ac S. Mariae de Ouiedo, & alia in Regnis Hispaniarum construenda subiecit ordinis S. Basilij. Et sub protectione sedis Apost. recipit, & ab Ordinarij iuris dict. liberat.

Eadem Monasteria constituent inter se vnā Prouinciam nouam pandam Hispaniarum, in qua prouinciale capitulum fiat quolibet triennio.

Deputatio Cardinalis Altaemps, & pro tempore existentis Archipresbyteris eiusdem Ecclesiae, ad audiend. omnes causas ipsius Ecclesiae & Capituli summatim &c.

Facultas eiusdem Curiae, & inhibitiones, & inobedientes coercendi.

Canonicosque & alios ab excommunicatione absoluedi. Fataliaque pro rogan. & aduersus eorum lapsu in integrum restituen. Attentata quoque reuocan. Iudices causarum appellationum procedere possint non obstant. ferijs.

Causae ab Archipresbytero auocari non possint nisi a Pontifice illo citato.

Ductum irritum. Clausulae derog.

Habitu nigrum Monachi omnes de exero vtror forma autē habitus declaratur infr. Præterea eisdem, ac Prouinciæ Hispaniarum Monasterijs quibuscunque, ac alijs membris, & locis ab ea dependentibus, illorumque Abbatibus, Prælatibus, Monachis, & personis omnia priuilegia, indulta, immunitates prærogatiuas, exemptiones, libertates, gratias, & indulgentias Ordini Sancti Basilij prædicti, necnon congregationi Montis Calsinen. alijs Sanctæ Iustine de Padua Ordinis Sancti Benedicti, tam per nos, quam per alios Roman. Pontifices prædecessores nostros, sedemque prædictam alijs in genere, vel in specie quomodolibet concessa (quatenus vsu recepta sint, & Concilij Tridentini decretis alijsque sacris canonibus, & ipsius Ordinis Sancti Basilij institutis non aduersentur) concedimus, & communicamus.

Visitator prædictus conuenire debet in electionem Abbatis generalis, ac alijs rebus &c. Et in electione Abbatis habet vocem actiuam & passiuam. In Capitulo Prouinciali fieri possunt ordinationes Concilio Tridentini, & Ordinis constitutionibus, & sacris Canonibus non contrariis.

Degentes in Eremitarijs del Tardon & de Galleguillos, si professionem Ordinis S. Basilij emittente voluerit recipiantur in Monachos. Qui ve per annū sub voluntaria obedientia vixerunt professionem facere debeant. Exemptio a solutione Decimarū

Atque vt Monachi prædicti del Tardon, & Galleguillos in habitu cum reliquis dicti Ordinis Monachis etiam in Italia existentibus conueniant, loco habitus Grisei, seu Brunei coloris cuiusmodi in præsentiarum gerunt, monasticum habitum nigrum, prout etiam alijs Monachis dicti Monasterij de Ouiedo per dictas nostras literas concessimus deferre, & ita in posterum reliqui omnes eiusdem Ordinis, & Prouinciæ Monachi futuri eodem habitu regulari, vti debeant.

Præterea eisdem, ac Prouinciæ Hispaniarum Monasterijs quibuscunque, ac alijs membris, & locis ab ea dependentibus, illorumque Abbatibus, Prælatibus, Monachis, & personis omnia priuilegia, indulta, immunitates prærogatiuas, exemptiones, libertates, gratias, & indulgentias Ordini Sancti Basilij prædicti, necnon congregationi Montis Calsinen. alijs Sanctæ Iustine de Padua Ordinis Sancti Benedicti, tam per nos, quam per alios Roman. Pontifices prædecessores nostros, sedemque prædictam alijs in genere, vel in specie quomodolibet concessa (quatenus vsu recepta sint, & Concilij Tridentini decretis alijsque sacris canonibus, & ipsius Ordinis Sancti Basilij institutis non aduersentur) concedimus, & communicamus.

Ac insuper vt eadem Monasteria feliciter in via domini dirigantur, prædictorum omnium Monasteriorum dictæ Prouinciæ Conuentibus, & Monachis præcipimus, vt quamprimum prouinciale Capitulum eorundem Monasteriorum Prouinciæ Hispaniarum celebrent, in quo vsque ad numerum viginti eorum Abbates, & Conuentuum discreti, seu Procuratores, & Monachi habitu, vel professione in eisdem Monasterijs, tam de Ouiedo, quam del Tardon, & Galleguillos antiquiores, donec tot Monasteria dicti Ordinis Sancti Basilij in eadem Prouincia erecta fuerint, quod illorum Abbates, & Conuentuum discreti, seu Procuratores in eodem Capitulo congregandi eundem numerum viginti constituent, conueniant.

Atque in eo ex Monachis eiusdem Prouinciæ vnum quem magis ad id habilem, & idoneum duxerint eligendum, in eorum Visitatorem ad Triennij tempus, & eo completo successiue in prouinciali Capitulo tertio quoque anno, vt præmittitur, celebrando eligant.

Qui omnem in quibuscunque Monasterijs prædictæ Prouinciæ iurisdictionem habeat, & exerceat, ipsorumque Monasteriorum Monachis, tam in capite, quam in membris visitet, corrigat, & reformet, salua semper & reseruata dicti Abbatis, seu Vicarij eiusdem Ordinis generalis pro tempore existentis etiam in præmissis obedientia, auctoritate, & superioritate, ac Capitulis prouincialibus huiusmodi præsit, & electioni Abbatum, quorum munus etiam triennale erit, per Monachos singulorum Monasteriorum faciendæ assisat, vel ad assisendum electioni huiusmodi alium ex dictæ Prouinciæ Monachis specialiter deputet.

Prædictus autem Visitator Prouinciæ Hispaniarum huiusmodi Abbates, Monachi, & personæ dictæ prouinciæ Hispaniarum prædicto Abbati, seu Vicario generali vniuersi Ordinis Sancti Basilij in Italia, pro tempore eligendo constituendo, vel deputando subiecti existant, & ab eo dependeant. Ita vt idem Abbas, seu Vicarius generalis pro tempore existens, tam in dictum eiusdem Prouinciæ Hispaniarum pro tempore Visitatorem, quam in prædicta, & alia omnia eiusdem Prouinciæ erecta, & erigenda Monasteria, Abbates, Priores, & alios Prælatos, ac Monachos, & personas pro tempore existentes, plenam & omnimodam iurisdictionem, auctoritatem, & superioritatem habeat, dictumque Visitatorem, Monasteria, Abbates, Priores, & Prælatos, ac Monachos, & personas, tam in capite, quam in membris visitare, corrigere, & reformare simul, vel ad partem valeat, ipsique Visitator, Abbates, Priores, & Prælati, ac Monachi, & personæ dicto Abbati, seu vicario generali pro tempore existenti tanquam membra capiti subiaceant, eiusque monitis, & mandatis in præmissis, & alijs omnibus, omni prorsus appellatione, reclamatione, & recursu postpositis, parere & obedire, illumque, cum ad eos, vel dicta Monasteria diuertere, seu pro visitatione huiusmodi, aut alijs accedere contigerit, honorifice & benigne recipere, & pertractare teneantur.

Idemque Visitator Prouinciæ Hispaniarum in eiusdem Abbatis generalis electione pro tempore faciendâ, ac alijs rebus ad vniuersum Ordinem Sancti Basilij pertinentibus, pro quibus pertractandis aliarum Prouinciarum Visitatores, & Superiores euocabantur, conuenire debeat.

Ac in electione Abbatis generalis huiusmodi idem Visitator actiuam, & passiuam vocem habeat.

Necnon eidem Visitatori, & alijs in Capitulo prouinciali congregatis, tam hac prima vice, quam in posterum singulis Triennijs quæcunque statuta, & ordinationes licite, & honeste, sacris Canonibus, ac prædicto Concilio Tridentini, dictique Ordinis regularibus institutis, ac generalibus illius ordinationibus, & constitutionibus non contraria condendi, & postquam condita fuerint illa in toto, vel in parte iuxta rerum, & temporum qualitates mutandi, reformandi, illaque in toto, vel in parte tollendi, & abrogandi, aliaque de nouo statuendi, quæ tamen ab Abbate, seu Vicario dicti Ordinis generali, & in eius defectum a Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali eiusdem Ordinis Protectore, qui tunc erit, approbari debeant, licentiam, & facultatem concedimus.

Cæterum personis Eremitiorum, seu Domorum, del Tardon, & de Galleguillos sic in Monasteria erectorum. & earum statui quamprimum consulendum esse rati, Dilectis filijs prædicti Sanctæ Mariæ, & Sancti Benedicti Ispalen. Ordinis eiusdem Sancti Benedicti Monasteriorum Abbatibus, per Apostolica scripta mandamus, vt ipsi, vel aliter eorum illos singulos in Monachos, & in fratres suorum quemque Monasteriorum del Tardon, & Galleguillos admittant, & ab eis professionem regularem dicti Ordinis Sancti Basilij, si illam sponte emittere voluerint, recipiant: facientes eos sincera ibi in Domino charitate tractari.

Sed & eos qui in prædictis Domibus, seu Eremitarijs del Tardon, & de Galleguillos sub voluntaria obedientia per annum, & ultra iam permanferint, statim vbi præsentium notitiam habuerint, ad profitendum, vt præfertur, omnino teneantur, quod vt faciant præcipimus per præsentem.

Postremo animaduertentes eisdem del Tardon, & de Galleguillos post præsentem professionem in dicti Matthæi manibus sic vt præfertur emissam pro vere professis habitos fuisse, decernimus, & declaramus, illos iuxta exemptiones, ac priuilegia Ordinis Sancti Basilij, vel alijs concessa ad solutionem decimarum frugum, & animalium ac aliarum rerum, quæ ex suarum manuum labore a die professionis præsentis, huiusmodi vsque ad hæc tempora collegerunt, ac in posterum vsque ad nouæ professionis tempora colligent, vel administrabunt, minime teneri, nec obligatos fuisse, aut esse, nec ad id per locorum Ordinarios, aut alios quoscunque, ad quos decimarum earundem collectio spectat, cogi siue compelli posse.

Irntum

Irntumque, & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quinetiam eos vniuersos, & singulos a solutione prædicta absoluimus, & liberamus.

Quocirca venerabili fratri nostro Patriarchæ Alexandrin. & dilectis filijs Archidiacono Ecclesiæ Ispalen. ac Abbati Sanctæ Fidei in Ecclesia Granaten. per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios præsentem literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte prædictorum, & aliorum quorum interest, intererit, aut interesse poterit, aut præsentem literæ quomodolibet concernent, fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque, in præmissis efficacis defensionis præsidio assisentes faciant auctoritate nostra easdem literas, & quæcunque in illis continentur firmiter obseruari. Non permittentes eos, vel eorum aliquem desuper a quibuscunque indebite molestari, contra dictatores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes per iuris, & facti remedia opportuna, ac demum per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas appellatione postposita compescendo. Ac legitimis super his habendis seruatis seruandis processibus illos sententias, censuras, & poenas huiusmodi incurrisse declarando, illasque etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Non obstantibus præ memorie Bonifacij Papæ V I I I. prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres aliquis vigore præsentium ad iudicium non trahatur, & quibusuis alijs constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac Ordinis prædicti, illiusque Monasteriorum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis apostolicis cum quibusuis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, ac cum quibusuis derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis: quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus habenda esset mentio specialis, perinde ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus pro expressis, & incertis habentes, illis alijs in suo robore permanferis, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus communitur, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Volumus autem præsentium exemplis manu Notarij publici subscriptis, ac Sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eandem prorsus fidem in iudicio, & extra haberi, quæ eisdem præsentibus haberentur exhibitis, vel ostensis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, erectionis, institutionis, applicationis, appropriationis, tributionis, aggregationis, annexionis, incorporationis, receptionis, exemptionis, liberationis, concessionis, communicationis, præcepti, decreti, declarationis, liberationis, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo septuagesimo septimo, Octauo Kl. Iulij. Pontificatus Nostri Anno Sexto.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

M. Datarus.

L.

De solutione sex Decimarum super fructibus & pensionibus Beneficiorum Italiae impositarum.

Impositionem istam habes sup. prox. in const. 31. Quo in statu fol. 1231. & ibi not.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. P L V R I M I S grauisimisque causis adducti, quinto decimo Cal. Martij Pontificatus nostri anno quarto imposuimus & indiximus de fratrum nostrorum consilio sex integra, decimas omnium & quorumcumque fructuum, reddituum, proventuum Iurium, obuentuum, distributionum quotidianarum & emolumentorum ecclesiasticorum ordinariorum, & extraordinariorum, necnon pensionum annuarum super illis in omni Italia, eisdemque decimas tribus equis partibus soluendas duximus: primam partem videlicet intra tunc proximum diem festum Sancti Michaelis Mensis Septembris: alteram vero intra eundem festum anni tunc proxime futuri, & tertiam intra illum ipsum diem anni conseqentis, pro vt in literis nostris super hoc editis plenius continetur. Sed vt facultatibus ecclesiasticis parceremus, & vniuersum Clerum subleuaremus quoad eius fieri posset, res nostras quamuis grauisimis difficultatibus affectas, conquisitis aliunde subsidijs adhuc gestimus & sustinimus exactiorem decimarum quamdiu ipsæ res nostræ id potuerunt proferentes vt ab ea si licuisset omnino abstinere verum præsentis bello Gallico contra Hæreticos, alijsque nouis quotidie super alias calamitatibus atque incomodis obfessi, & circumuoliti grauitatemque tantorum onerum aliter sustinere nequeunt, ad executionem ditarum litterarum decreuimus procedendum, Quo circa volumus, statuimus, & mandamus, vt literæ ipsæ ad debitum, & integrum effectum perducantur. Et sex integræ decimæ prædictæ pro vna, intra proximum diem festum Sancti Michaelis Archangeli qui dicto mense Septembri celebratur, & pro alia intra eundem festum anni proxime futuri, ac pro reliqua partibus æqualibus, intra ipsum diem festum consequentis protinus anni: alias vero seruatis prorsus modis & formis litterarum earundem omnino exigantur. Non obstantibus omnibus quæ in ipsis literis voluimus nõ obstante, cæterisque cõtrarijs quibuscunque. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã nostræ voluntatis statuti, & mandati infringere, vel ei ausu temerario cõtraire. Si quis aut hoc attentare presumpserit, indignatione omnipotentis Dei ac beatorũ Petri, & Pauli Apostolorũ eius

Decretum irritans.

Executurũ dep. & facultates.

Clausulæ derog.

Imposuit hic Põc. sex decimas super Beneficijs Italiae vt sup. in eius cõst. 31. Exactiõne vero illorum distulit vsque modo. Nunc autem ex causis hic expressis easdem solui præcipit.

Clausulæ derog.

XX eius

eius se nouerit incursum Dat. Romæ apud Sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo septimo id. Iunij Pontificatus nostri anno sexto.

M. Datarius.

Cz. Glorierius.

A. de Alexijs.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo septimo, indictione quinta, die vero decima octaua mensis Iunij, Pontificatus autem Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ xij. Anno Sexto, retrospectæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt in ualuis Ecclesiæ S. Ioannis Lateranensis, ac Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, necnon Cancellariæ apostolicæ, & in acie Campi Florentinæ, per nos Scipionem de Octauianis, & Nicolaum Taglietum Apostolicos Cursores.

Petrus Aloysius Gayta Mag. Curf.

Prohibitio

L I.

Reductio sex Decimarum super fructibus & pensionibus Beneficiorum Italiæ impositarum ad tres Decimas pro Ordinibus Mendicantium.

Hæc impositio habetur sup. in const. 31. Q10 in statu fol. 1231. & ibi notauit.

Exemptiones autem & priuilegia Mendicantium uide sup. in Pij 4. const. 10. De statu fol. 659, & Pij v. const. 14. Dum ad uerbes fol. 944. cum ibi not.

Gregorius Papa XIII. Ad futuram rei memoriam. CVM NOS nuper uigentibus temporum conditionibus, & ex alijs causis tunc expressis, sex decimas super redditibus ecclesiasticis quibuscunque, etiam ordinum mendicantium professoribus bona stabilia ex priuilegio apostolico habentibus persoluendas, in uniuersa Italia, & locis tunc nominatis imposuerimus: Nos uestigij prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum inherentes, qui hoc ipsum dilectis filijs quorumuis ordinum Mendicantium Prælati, Superioribus, professoribus, & Monialibus concesserunt, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, non ad ipsorum superiorum, & professorum ordinum mendicantium huiusmodi, aut alicuius alterius pro eis super hoc nobis oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione ipsos, & eorum singulos a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis a iure, vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, eidem Prælati, Superioribus, Professoribus, & Monialibus ordinum Mendicantium, quod ratione dictarum sex decimarum per nos ut præfertur impositarum, nisi illarum medietatem uidelicet tres decimas tantum sicuti, ut asserunt, facere consueuerunt, soluere non teneantur, nec ad aliud per ipsarum decimarum Collectores, Subcollectores & Commissarios nunc, & pro tempore deputatos, seu quoscunque alios quauis auctoritate fungentes cogi, seu coartari, aut propterea aliquibus censuris, aut poenis ecclesiasticis innodari possint, auctoritate apostolica tenore præsentium concedimus, & indulgemus. Mandantes dilectis filijs modernis, ac pro tempore existentibus nostro, & S. R. E. Camerario, & Clericis præsentibus Cameræ apostolicæ, necnon quibusuis alijs decimarum huiusmodi hæcenus deputatis, & in posterum deputandis Collectoribus, subcollectoribus, & Commissarijs, & quauis auctoritate, dignitate, & prærogatiua fungentibus, quatenus prædictos Prælatos, Superiores, Professores, & Moniales ordinum Mendicantium occasione sex decimarum huiusmodi ratione domorum suorum ordinum & illarum fructuum ultra casualium medietatem quouis modo vel quæsito colore vel ingenio directe vel indirecte grauare molestare aut perturbare non audeant neque præsumant, sed exactione medietatis sex decimarum huiusmodi contenti illos, ab ipsis omnino quietent & liberent ac penitus absoluant in omnibus & per omnia, perinde ac si dictas decimas integre persoluissent. Non permittens eos aut eorum quempiam per eosdem collectores subcollectores & commissarios seu quoscunque alios quauis facultate munitos, quouis prætextu, contra præsentium tenorem vexari vel impediri. Non obstantibus præmissis ac quibusuis constitutionibus & ordinationibus ac literis apostolicis nec non facultatibus super impositione decimarum huiusmodi emanatis, etiam si per illas præsentibus aduerbum derogari uideretur quas aduersus præsentibus nullatenus suffragari posse volumus cæteris que contrarijs quibuscumque. Decernentes quod præsentium transumptis manu Notarij publici subscriptis & sigillo alicuius Curie Ecclesiasticæ seu personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur quæ ipsis originalibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die decima septima Septembris millesimo quingentesimo septuagesimo septimo Pontificatus nostri anno sexto.

Hæc impositio habetur sup. in const. 31. fol. 1231.

Reductio sex decimarum ad tres decimas pro Mendicantibus.

Inhibitio cetera collectores Decimarum ne Mendicantes super Decimis aliter molestent.

Clausula derog.

Cz. Glorierius.

Prohibitio

L II.

Prohibitio mercandi sal exterum in locis S. R. E.

Hæc Constitutio declaratur ut comprehendat non modo immediate sed etiam mediate subiectos sedi Apostolicæ ut infra in const. 93. Alias emanarunt.

Similem prohibitionem fecit etiam Iul. 3. in eius const. 35. Ex incumbenti fol. 536.

Gregorius Papa XIII. Ad futuram rei memoriam. EX INCUMBENTI nobis Apostolicæ seruitutis officij, ad ea libenter intendimus, per quæ subditorum nostrorum commoditas, & Cameræ Apostolicæ indemnitati opportune consulatur. Cum itaque, sicut accepimus, quantitas salis, quod in salinis Ciuitatis nostræ Ceruicæ ob necessarium dilectorum filiorum illius Ciuium, & incolarum sustentationem quotannis conficitur, & à Camera Apostolica certo conuento pretio emi consueuit, adeo aucta sit, ut non nisi congrui temporis spatio distrahi possit, & ex hoc nisi remedium opportunum adhibeatur, vel ipsos Ciues, & incolas ab ulteriori eiusdem salis fabrica non sine graui eorum dispendio cessare, vel ipsam Cameram pecuniarum recuperatione, quas pro dicto pretio erogat, frustrari oporteat: Nos cupientes, ut par est, non solum eorundem Ciuium & incolarum, quos paternæ beneuolentia prosequimur, uerumetiam indemnitati eiusdem Cameræ opportune prospicere, ac se. re. Iulij Papæ iij. prædecessoris nostri uestigij inherentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, quod de cætero in Ciuitatibus, Terris, & locis sanctæ sedi Apostolicæ immediate subiectis, nulli prorsus locorum Vniuersitati collegio, Communitati, vel priuatis personis quauis dignitate etiam Archiepiscopali, Cardinalatus, vel maiori Ecclesiastica vel laicali dignitate fulgentibus, sal exterum, & illud præsertim, quod ab oris Dalmatiæ, seu Orientalibus vel Meridionalibus, & alijs mundi regionibus aduehitur, in publicos, vel priuatos usus mercari liceat, sub excommunicationis latæ sententiæ, & quoad Communitates aut Vniuersitates mille, & quoad reliquas priuatas personas, & collegia personarum Ecclesiasticarum centum ducatorum auri de Camera, & amissionis salis exteri huiusmodi Cameræ præfatæ applican. ipso facto per quemlibet contrauentem, & pro qualibet contrauentione incurrendis poenis, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, & decernimus. Mandantes dilectis filijs Legatis, Præfidentibus, & Gubernatoribus Prouinciarum, & illorum Locatenentibus, ac locorum Gubernatoribus, & alijs officialibus ad quos pertinebit, in uirtute sanctæ obedientiæ, ut statutum & decretum nostra huiusmodi inuiolabiliter obseruari faciant, contemptores, & inobedientes per opportuna facti, & iuris remedia comescendo. Non obstant. præmissis, ac se. re. Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri de vna, & concilij generalis de duabus dietis, alijsque constitutionibus, & ordinationibus tam apostolicis generalibus, quam prouincialibus, necnon etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis quomodolibet concessis, cæterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem atque decernimus, quod præsentium transumptis manu alicuius Cameræ apostolicæ Notarij subscriptis, & sigillo dilecti filij nostri & sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarij munitis, ea prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris die xvij. Decembris, M. D. LXXVI. Pontificatus nostri anno sexto.

Causa huius const.

Iulij 3. est ista est sup. fol. 536. nu. 35.

Prohibitio mercandi sal exterum in locis S. R. E. Ad quod uide infra const. 93

Executio deputatio & facultates.

Clausula derog.

Cz. Glorierius.

Tydeus de Marchis.

L III.

Prohibitio extrahendi frumenta, blada & animalia extra Statum Ecclesiasticum, & impediendi illa afferentes ad Urbem, & facultas ordinariorum absoluendi à censuris incurfis ob extractions iam factas.

Licentiarum uero extrahendi frumenta reuocationem habes sup. in Pij 4. const. 133. Inter multiplices f. 875. & Pij V const. 176. Romani, Et tales licentias Camerarium tantum dare posse decreuit hic Pont. infra in const. 109. Quæ à Romanis, & Vectigal pro eis solui uoluit sup. in const. 8. Inter varias fol. 1201.

Agriculturas autem exercentium & Blada ad Urbem deferentium priuilegia uide sup. in Pij 5. const. 21. Cupientes fol. 950.

Gregorius Papa XIII. Ad futuram rei memoriam. VOLENTES pro nostra pastorali sollicitudine prouidere, ut ea quæ communem uitæ usum & sustentationem concernunt, in statu nostro ecclesiastico, honesto pretio habeantur, uestigij quoque felic. recor. Pij Papæ Quarti prædecessoris nostri inherentes, Motu proprio & ex certa scientia nostra omnibus & singulis Communitatibus, Vniuersitatibus, ac personis tam laicis quam ecclesiasticis etiam quorumuis ordinum regularibus, cuiusuis status, conditionis, & ordinis existentes, etiam Archiepiscopi & Episcopali, vel alia maiori dignitate fungentibus, ac etiam Baronibus, Domicellis & Dominis temporalibus Status nostri Ecclesiastici, ac sanctæ Sedi Apostolicæ immediate subiectis, in uirtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ, ac excommunicationis latæ sententiæ poenis, tenore præsentium inhibemus, ne quouis prætextu directe vel indirecte cuiusuis generis frumenta, blada, & leuina, atque animalia quæcumque extra statum ecclesiasticum extrahere, & alportare audeant seu præsumant.

Prohibitio extrahendi frumenta extra statum Eccles.

XX 2 Eos uero,

Pena controuentionium, Alias penas vide hic infra.

Executoriū dep. & facultates.

Claufula derog.

Eos vero, qui contra inhibitionem nostram huiusmodi commiserint, ultra praedictas, etiam amissionis frumentorum, bladorum, leguminum, & animalium praefatorum, necnon quinque scutorum pro qualibet salma frumenti, bladorum, & leguminum huiusmodi, & duorum scutorum pro quolibet capite animalis, poenas Fisco & Camerae nostrae apostolicae applicandas, ipso facto incurrere volumus ac decernimus. Mandantes dilectis filiis Aloysio tituli S. Marci presbytero Cardinali Cornelio nuncupato, nostro & Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario, necnon Magistro Andrea Spinolae dictae Camerae Clerico, & Annonae praefecto, quatenus ipsi praecipuum in praemissis curam habentes, praesentes nostras literas, & in eis contenta quaecunque ab omnibus, quos illa concernunt, firmiter obseruari, executionique debite demandari; necnon in Prouincijs, ciuitatibus, terris, & locis status ecclesiastici praefati, ubi opus fuerit publicari & notificari curent, ac ad executionem poenarum praedictarum, quacunque appellatione remota, quibuslibet opportunis iuris & facti remedijs procedant, & procedi faciant. Contradictores ac praemissorum executionem quomodolibet impeditores per praedictas alias pecuniarias, ac sibi visas poenas, etiam omni appellatione cessante, compescant. Super quibus omnibus, alijsque circa ea necessarijs & opportunis plenam & liberam per eandem praesentes ipsi concedimus facultatem. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus apostolicis, necnon statutis & consuetudinibus etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque indultis, & literis apostolicis communitatibus, vniuersitatibus, ac personis quibuscunque etiam ut praefertur qualificatis, etiam Motu simili, vel alias quomodocunque & qualitercunque concessis, confirmatis & innouatis, quibus omnibus, eorum tenores ac si ad verbum insererentur praesentibus pro sufficienter expressis habentes, ad effectum praesentium specialiter & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque: aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem praesentium transumptis etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis eandem prorsus fidem adhiberi, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensa. Datum Romae, apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die decima octaua Decembris, millesimo quingentesimo septuagesimo septimo, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Cz. Glorierius.

Sequitur Facultas Ordinationum absoluenti a censuris incursis ob extractiones iam factas.

Ordinationis facultas absoluenti a censuris incursis ob extractionem frumentorum recepto iuramento talia iura facium non committendi.

Gregorius Papa XIII. Ad futurae rei memoriam. Cum ad nostram perlatum fuerit notitiam, quamplures personas status nostri ecclesiastici, & etiam ciuitatis Senogalieni. ob extractionem, & asportationem frumenti, bladorum, & leguminum, ac etiam animalium extra statum ecclesiasticum hactenus factam contra prohibitionem fel. rec. Pij Papae Quarti, & forsan aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum excommunicationis latae sententiae poenam incurrisse: Nos pro paterna nostra erga fideles singulos caritate cum personis praefatis misericorditer agere, & illarum animarum saluti consulere cupientes, quibuslibet locorum Ordinaris personas quascunque suae dioecese, quae occasione praefata hactenus excommunicationis vinculo innodatae ad ipsos humiliter recurrerint, & absolutionem petierint, recepto ab eis iuramento quod talia deinceps non committent, ab excommunicatione huiusmodi, & alijs censuris propterea incursis absoluenti auctoritate apostolica tenore praesentium facultatem concedimus. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus & ordinationibus apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod praesentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem vbique fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensa. Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die decima octaua Decembris, millesimo quingentesimo septuagesimo septimo, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Cz. Glorierius.

Registrata in Camera Apostolica.

Tydeus de Marchis

Sequitur Prohibitio extrahendi frumenta extra statum Ecclesiasticum, & impediendi afferentes illa ad Urbem, & emendi ultra necessarium usum unius anni.

Causa const.

Gregorius Papa XII. Ad futuram rei memoriam. Inter multiples nobis ex alto commissi pastorilis officij curas, ad eam libenter intendimus, per quam in statu nostro ecclesiastico annonae abundantia habetur, & subditi nostri in rerum humano victui necessarium copiosa affluentia late viuunt, neque illarum penuria opprimantur. Quod ut fiat experientia rerum magistra docente, id maxime necessarium esse cognouimus, ut ne ipsa annona e statu nostro praedicto extrahatur, utque ad almam urbem nostram vndique libere feratur, neque afferentibus vllum impedimentum praestetur, neque aliqui proprijs commodis studentes, contra publicam vtilitatem de his rebus monopolia facere valeant, omni studio prouideamus. Idcirco nos pro nostri officij debito in praemissis opportune prouidere volentes, Motu proprio & ex certa nostra scientia, ac matura deliberatione, quod nulli nobis & S. R. E. mediate vel immediate subiecti cuiuscunque itus, gradus, ordinis, & conditionis existant, etiam si Barones, Domicelli, Comites, Marchiones, vel Dices, & Domini temporales, aut Episcopi, Archiepiscopi, Patriarchae, vel etiam S. R. E. Cardinales existant, sub excommunicationis maioris, ac laesae maiestatis criminis, dominiorum, & bonorum suorum confiscationis, feudorum amissionis & quorumvis priuilegiolorum suspensionis, & alijs etiam pecuniarijs arbitrio nostro inueniendis, & applicandis, ac etiam in publicis edictis, & proclamatibus per Praefatos Annonae pro tempore talem nus editis, & emisissis, quam in futurum edendis, & emittendis, quae nos ex nunc prout ex tunc Apostolica auctoritate approbamus, & confirmamus, contentis censuris, & poenis, triticum, ordeum, legumina, ac omnis generis frumenta, & fruges etiam ex bonis ecclesiasticis collecta, a terris, & locis dicti status nostri ecclesiastici abse expressa nostra, & a nobis obdenta & manu nostra signata licentia, extrahere, vel extrahi facere, nisi quae ex praedictis eorum subditos & vassallos, aut alias quascunque personas quominus triticum, ordeum, legumina, fru-

Praefati Annonae Urbis facultates. vide sup. in edict. 32. f. 234.

na, frumenta, & fruges praefata a quibuslibet locis eis subiectis, quouis praetextu, etiam moliturae, aut cuiuscunque aliterius oneris solutionis ad almam Urbem nostram afferant, prohibere, aut per se, vel alium, seu alios directe vel indirecte impedire audeant, quin potius illis sic afferentibus omnem opem, & fauorem praestent: Ac insuper nulli aliquam tritici, ordei, leguminum, omnisque generis frumentorum, & frugum quantitatem, nisi pro suo, suarumque familiarum vnus anni dumtaxat vsu emere valeat, & contrafacientes poenas praedictas incurrisse declaratur, & aggrauentur ipso facto, statuimus atque decernimus. Mandantes dilecto filio Aloysio tituli sancti Marci presbytero Cardinali Cornelio nuncupato nostro, & S. R. E. Camerario, ac dictae Annonae Praefectis, ut contra eos, qui statuto, & decreto nostro huiusmodi in aliquo contrauerint, manu regia, & nulla tela iudiciaria seruata procedant, ac eos poenas praedictas incurrisse declarent, aggrauent, reaggrauent, interdicant, & brachium facultare in eos adhibeant. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibuslibet statutis, & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, indultis, & literis, ac gratijs Apostolicis eidem personis, ac ciuitatibus, terris, & locis, ac quibuslibet alijs per Camerae, aut per nos, & praedecessores nostros in genere, vel in specie, etiam ex causa onerosa, ac sub quibuscunque tenoribus, & formis forsan concessis, confirmatis & saepius innouatis, quibus omnibus etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per claufulas generales idem importantes mentio, seu quouis alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat latissime derogamus, & ad effectum praedictum ad beneplacitum nostrum suspensa esse volumus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Et ut praemissa omnia ad notitiam omnium deducantur, ne aliquis de eis ignoratiam praetendere possit, volumus quod praesentes literae per aliquos Curiae nostrae Cursores ad Basilicam principis Apostolorum de Vrbe & Cancellariae Apostolicae valuas, & in acie Campi Florae affigantur, & cum inde amoueantur, earum exempla in eisdem locis affixa remaneant. Mandantes quoque Legatis, vicelegatis, Gubernatoribus & alijs dictorum locorum Officialibus, quatenus praesentes publicent, & publicari faciant: Et quod earum transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem fides adhibeatur quae adhiberetur eidem praesentibus, si forent exhibitae vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die prima Maij millesimo quingentesimo septuagesimo octauo, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Cz. Glorierius.

Die duodecima Maij millesimo quingentesimo septuagesimo octauo praesentes literae Apostolicae exhibitae & praesentatae in plena Camera Apostolica, instante magnifico D. Rodolpho Bonfio illius Commissario generali, & ex decreto in eadem Camera facto admixtae, & registratae fuerunt libro tertio Signaturarum Sanctissimi D. N. apud me infra scriptum dictae Camerae Notarium.

Admissio in Camera Apost.

Tydeus de Marchis.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo octauo, Indictione sexta, die vero septima mensis Maij, Pontificatus sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papae XII. Anno eius sexto, affixae & publicatae fuerunt ad valuas Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, dimissis ibidem copijs affixis eorum, per me Petrum Aloysium Gaytam eiusdem sanctiss. D. N. Papae Cursorem.

Publicatio.

Claudius Mengiat Magister Curforum.

L I I I I.

Confirmatio exemptionum Indulgentiarum, ac priuilegiolorum Congregationis S. Hieronymi Iesuatorum.

De his priuilegijs, vide sup. in Pij Quinti, consti. 48. Apostolicae. fol. 1001.

Gregorius Papa XIII. Dilecti filij salutem & Apostolicam benedictionem. SPECTATVS, QVI in castitatis, paupertatis, & obedientiae praecceptis, diligenter & exacte custodiendis, in vobis elucet, religionis zelus, quo duce, coelestis beatitudinis asidua contemplatione, siue corporis afflictione, siue orationis sanctae studio, contra humani generis aduersarium vos communitis, nos inducunt, ut his, quae a praedecessoribus nostris ad vestrae Congregationis decus, commodum, & ornamentum, ac animarum salutem concessa sunt, apostolicae firmitatis robur adijciamus, aliaque desuper disponamus, prout in Domino conspiciamus expedire. Dudum si quidem fe. re. Martinus Papa Quintus praedecessor noster vestrae congregationis, qui tunc esset, & in posterum forent personas, oratoria, domos, atque loca constructa, & construenda vbicunque forent constituta, cum personis, iuribus, & pertinentijs, necnon possessionibus, rebus, & bonis sub Sedis apostolicae protectione susceptis. Ac deinde pia memoriae Eugenius Papa Quartus, Nicolaus Quintus, Pius Secundus, Sixtus Quartus, Innocentius Octauus, Alexander Sextus, Iulius Secundus, Leo Decimus, Adrianus etiam Sextus, Clemens Septimus, Paulus Tertius, & Iulius etiam Tertius, ac Paulus Quartus, & Pius Quartus, & forsan alij Romani Pontifices praedecessores nostri Congregationis eiusdem vtriusque sexus personas varijs indulgentijs etiam plenarijs, ac peccatorum remissionibus, & facultatibus, priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, & gratijs, tam spiritualibus, quam temporalibus, etiam per solam signaturam, ac viuz vocis oraculo, ac alias per literas sub plumbo, & sub annulo Piscatoris concessas in genere, vel in specie, tam principaliter eidem Congregationi, quam per viam communicationis, siue extensionis priuilegiolum, tam in Mari magno nuncupatis, quam alijs literis quibuscunque, tam Mendicantium ordinibus concessoribus, tam in Mari magno nuncupatis, quam alijs literis quibuscunque, tam Mendicantium ordinibus concessoribus, & approbarunt, ac perpetua roboris firmitate consistere voluerunt. Necnon vltimo loco recolendae memoriae Pius Papa Quintus etiam praedecessor noster omnia & singula priuilegia, facultates, immunitates, exemptiones, gratias, libertates, indulgentias, & alia, tam

Causa huius est sit.

Mart. v. suscepti sub protectione Sedis Apoll Congregationem Iesuatorum.

Eug. 4. & alij priuilegia, immunitates, indulgentias, concessas eidem Congregationi.

Pius v. concessit eid. Cōg. omnia privilegia Mendicantiū & sub Mendicantiū ordinib. cōprehendi decreuit, vt sup. in eius confti. 45. Romanus fol. 997.

Hic vero Pont. privilegia omnia cōfirmat cō claufula quatenus fuerit in via, & facris Canonibus, & Conc. Trident. non contra ria.

Claufula præfer uatius.

Decretis irritis.

Executorum de putatione, & facultate.

Claufula derogatoria.

ta, tam tunc per ipsum, quam quoscunq; alios Rom. Pont. prædecesores nostros, & sedem apostol. quolibet Mendicantiū ordinib. concessa, ad vos vestraq; Congregationē, fratres, domos, ecclesias, & loca quacūque, quoad ea quæ vestra regulæ, & modo viuendi nō repugnarent, extēdit & ampliavit, vosq; vere mendicantes, & sub mendicantiū ordinib. esse, & cōprehendi debere; necnon omnia & singula Conc. Trident. decreta pro mendicantiū hmoi declarata & modificata, etiā pro vestra Congregatione huiusmodi declarauit & modificatus fuit, & alias prout in singulis prædictorum prædecesorum literis desuper confectis plenius continetur. Cum autem ea maiorem vim & robur obtinere noscantur, quæ sapius fuerint auctoritate nostra communita, ac pro parte vestra, qui prædicta auctoritate nostra communiri, & approbari mirum in modum desideratis, nobis fuit humiliter supplicatum, vt in præmissis petitiones vestras ad exauditionis nostræ gratiam admittere, vobisque satisfacere de benignitate apostolica dignemur: Nos igitur vos specialibus fauoribus & gratijs prosequi volentes, huiusmodi supplicationibus inclinari, priuilegiarum, facultatum, exemptionum, immunitatum, indulgentiarum, & cuiusuis generis gratiarum per dictos, & quoscunq; alios Romanos Pontifices, quibusuis etiam specialibus rationibus concessorum tenores, præsentibus pro expressis habentes, omnia & singula priuilegia, facultates, gratias, exemptiones, immunitates, libertates, indulgentias, ac peccatorum remisiones (citra tamen clausulam porrigendi manus adiutrices) & concessiones etiam per vos sufficienti ad id facultate suffultos, ad vestra Congregationis, aggregatos, infraternatos, nuncupatos, extensas, ac indulta supradicta quomodocunq; & qualitercunq; concessa & approbata (quatenus sint in vsu, ac facris canonibus, & Concilio Tridentino non contraria) ex certa nostra scientia denuo in perpetuum apostolica auctoritate tenore presentium approbamus & confirmamus: illisque perpetuæ & inuiolabilis firmitatis robur adiicimus, presentisque scripti patrocinio communi mus: omnesque & singulos, tam iuris quam facti defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem supplementis. Decernentes presentes literas sub quibusuis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, suspensionibus, aut derogationibus, similibus vel dissimilibus gratiarum, indulgentiarum, concessionum, & aliorum quorumcunq; nullatenus comprehendi; sed semper ab illis exceptas esse, censeri que debere: ac de subreptionis, vel obreptionis, vitio seu intentionis nostræ defectu notari, aut impugnari non posse, sed eadem validas semper & efficaces existere, ac vobis & vestra Congregationi, in perpetuum suffragari, nec ad probandum omnia & singula præmissa alterius probationis adminiculum requiriverunt eadem in iudicio, & extra abunde fidem facere: Sicque, & non aliter in præmissis omnibus & singulis per quoscunq; Iudices ordinarios, & delegatos quauis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Card. (sublata eis & eorū cui libet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari & diffiniri debere: Irritum quoque & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Quocirca Venerabilibus fratribus Patriarchæ Venetiarum, & Archiepiscopo Mediolan. ac Episcopo Bononiens. siue eorum in spiritualibus Vicarijs generalibus per presentes mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quacūque vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte vestra, aut alicuius ex vobis, & pro tempore dictæ Congregationis fratribus nunc & in futurum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra vos, & pro tempore dictæ Congregationis fratres, & alios quoscunq; confirmatione, approbatione, supplementatione, decreto, alijsque præmissis iuxta presentium continentiam & tenorem pacifice frui & gaudere: Non permittentes vos & vestra Congregationis pro tempore fratres per quoscunq; indebite molestari, perturbari, aut inquietari: Contradictores quoscunq; ac rebelles, & in ijs, quæ præmissa concernunt, non parentes per opportuna iuris & facti remedia, ac demum per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, appellatione postposita, cōpescendo: Nec nō legitimis super his habēdis, seruatis processibus, sententijs, cēsuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggrauado, inuocato etiā ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus præmissis, ac similis memoriæ Bonifacij Papæ Octauī prædecesoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore presentium vltra tres dietas ad iudicium non trahatur, ac qui busuis alijs Apostolicis, necnon in prouincialibus & synodalibus concilijs editis generalibus vel specialibus cōstitutionibus, & ordinationibus, necnon dictæ Congregationis, & ordinis sancti Hieronymi, ac regulæ Sancti Augustini, sub qua militatis, necnon aliorum, tam mendicantiū, quam non mendicantiū ordinum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quo que indultis, & literis apostolicis eisdem, vel alicui eorum sub quibuscunq; tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis etiam Motu proprio et ex simili scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine concessis, confirmatis, & innouatis: quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis specifica, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quæ dicti prædecesores in eorum literis voluerunt non ob stare, contrarijs quibuscunq;. Aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Cæterum quia difficile foret presentes literas ad quacūque loca, ad quæ necesse fuerit, deferri, volumus presentium exemplis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, ac dictæ Congregationis, aut alicuius eiusdem Congregationis superioris sigillo munitis, eandem fidem in iudicio, & extra adhiberi, quæ presentibus exhibitis, vel ostensis vbiq; gentium & locorum haberetur.

Datum Romæ, apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die prima Februarij 1578. Pontificatus Nostri Anno Sexto.

Cx. Glorierius

De iurisdictione

LV.

De iurisdictione & facultatibus Reuerendiss. D. Hieronymi Matthæi Romani, Curie causarum Camerae Apostolicæ Auditoris.

Locumtenens in ciuilibus A. G. est R. P. D. Hieronymus Gabutius Maceraten. vtriusque Sign. Referendarius, & in criminalibus est Magnificus D. Horatius Alauiolus I. C. Maceraten.

Hæc constitutio declaratur, & intelligitur iuxta Reformationem Pij 4. quam habes sup. in eius conft. 74. Inter multiplices, fol. 755. & iuxta aliā Reformationem Pij 5. quam habes supra in eius conft. 117. Inter illa quæ, fol. 1094.

De materia facultatum A. C. habes etiam sup. in Six. 4. conft. 5. Sanctissimus, fol. 98. & Iul. 2. conft. 13. Decet, fol. 159. & conft. 117. Ad eximiam, fol. 164. & Leo. 10. conft. 3. Iniunctum, fol. 170. & conft. 33. Ministerio, fol. 238. & Pauli 3. confti. 15. Grata, fol. 377. & conft. 17. Officij nostri, fol. 380. & Iul. 3. conft. 19. Ad eximiam, f. 518 & Pij 5. conft. 1. Cum sicut nobis, fol. 921. & conft. 20. Considerantes, fol. 949. & conft. 178. Cum alias, fol. 1181. & conft. 190. Accepimus multos, fol. 1196.

De Notariorum A. C. materia, vide supra in Pij Quinti confti. 117. Inter illa. fol. 1094.

GREGORIUS Episcopus seruus seruorum Dei, Dilecto filio magistro Hieronymo Matthæo Clerico Romano, vtriusque iuris doctore, Capellano nostro & causarum Curie Camerae Apostolicæ generali Auditori, salutem, & Apostolicam benedictionem.

AD GENERIS nobilitatem, eximiamq; doctrinā, ac in rebus gerendis experientiā & dexteritatē, necnon fidei, & iustitiæ zelum, ac integritatem, singularemque probitatem, necnon cæteras virtutes, quibus clarere dignolceris, nostræ dirigentes considerationis intuitum, ac indubie sperantes, quod ea quæ tibi duxerimus committenda, summa cum prouidentia, & exacta diligentia laudabiliter exequeris: dignum, quin potius debitum arbitramur, vt personam tuam condignis honoribus, & gratijs prosequamur. Cum itaque nuper officium generalis Auditoratus seu Audientie causarum Curie Camerae Apostolicæ, quod nuper dilectus filius noster Alexander, S. R. E. Cardinalis tit. S. Mariæ in Araceli Riarius nuncupatus, tempore assumptionis per nos de persona sua ad Cardinalatus honorem factæ, obtinebat, ex eo quod nos officium ipsum per assumptionem huiusmodi vacare decreuimus, vacet ad præsens. Nos post rogā super hoc habitam discussionem, & matu ram deliberationem in te oculos nostræ mentis conijcētes, & de supradictis tuis virtutibus specialem in Domino fiduciam habentes, ac sperantes quod tu, qui in vtraque signatura nostra Referendarius, & Prælati domesticus noster, ac de nobili genere vtroque parente procreatus existis, dextera Domini tibi assistente propitia, officium sciēs, volēs, & poteris ad laudem & vtilitatem fideliter exercere: Teque præmissorum meritorū tuorum intuitu specialis gratiæ fauore prosequi volentes, & a quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis a iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harū serie absolutes, & absolutum fore censentes. Necnon singulorum priuilegiarum, indulgentiarum, facultatum officio prædicto, ac quarumcunq; literarum, seu scripturarum illi concessorum, & literarum desuper confectarum tenores presentibus pro expressis habentes, Motu proprio, non ad tuam vel alterius pro te nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed mera deliberatione, & ex certa scientia nostra officij Auditoratus siue Audientie causarum Curie Camerae Apostolicæ huiusmodi, siue per huiusmodi assumptionem, seu alias quouis modo, quæ presentibus haberi volumus pro expresso, aut ex alterius cuiuscunq; personæ vacet, cum officio correctorie Archiuij Romanæ Curie, alijsque illi annexis, necnon omnibus, & singulis illius honoribus, priuilegijs, iuribus, regalibus, & emolumentis consuētis, ac facultatibus & indultis, necnon decretis etiam in ordine, & modo procedendi in causis eidē Alexandro Cardinali, & alijs qui pro tempore fuerunt causarum Curie huiusmodi generalibus Auditoribus, etiam per felicis recordationis Iulium II. Leonem X. Clementem VII. Paulum III. Iulium etiam III. & alios quoscunq; Romanos Pontifices prædecesores nostros, ac etiam nos & sedem Apostolicam sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis, tam sub plumbo, quam in forma breuis, & alias ex vsu, stylo, & consuetudine quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis, Apostolica tibi auctoritate concedimus, & assignamus: Teq; nostrum & dilecti filij nostri Aloysij tit. S. Marci presbyteri Cardinalis Cornelij nuncupati moderni, & pro tempore existentis Camerarij nostri, ac causarum Curie huiusmodi generalem Auditorem cum honoribus, oneribus, priuilegijs, iuribus, emolumentis, facultatibus, & decretis prædictis constituimus, & deputamus, ac in locū dicti Alexandri Cardinalis, quoad huiusmodi Auditoratus officium, eiusque liberum exercitium, quoad vixeris substituiamus, & surrogamus: Tibiq; vt per te, vel aliū seu alios idoneum, vel idoneos locumtenentem, seu locumtenentes tuos, vel vicegerentes, quos pro tempore duxeris assumptos, aut deputandos, & de omnibus, & singulis causis, modis & formis presentibus expressis cognoscendi, & decidendi facultatem concedimus. Ita quod tu tam in causis obligationum in forma Camerae celebratarum, quā in forma iuris gaurentiæ vel Ripæ, & Ripetæ celebratis, ac etiam in alijs obligationibus, in quibus, etiam absque obligatione in forma Camerae debitorum consentiunt in mandatum executium, vnica, vel sine citatione, & quarum

Officium A. C. vacauit ob promotionem Alexandri Riarii ad Cardinalatus honorem. De cuius facultatibus habes supra in Pij 4. confti. 120. Ad generis, fol. 942.

Et illud præsentibus modo Hieronymo Matthæo cōfessit cōfolius facultatibus.

Iul. 2. & aliorum Pont. conft. indi caui hic in rub.

Facultas cognoscendi causas per locumtenentis.

quarum obligationum, vel consensuum vigore in alijs tribunalibus executiue per relaxationem mandatorum proceditur, quous modo solus, præterquam inter Ciues Romanos, inter quos priuilegium, seu constitutionem vltimo loco per recolendæ memoriæ Pium Papam Quartum etiam prædecessorem nostrum desuper in fauorem Populi Romani, Motu proprio factam seruari volumus: Alij vero quicumque etiam Romanæ Curie Iudices in similibus causis nullatenus, nulloque modo procedere possint: Ac de omnibus, & singulis obligationibus in forma Camere, vbiuis locorum, & inter quascunque personas factis, & faciendis, his dumtaxat exceptis, quæ in dependentibus a litibus, & causis in eadem Camera, aut corâ alijs Iudicibus pro tempore introductis, factæ, seu receptæ fuerint, & tunc non per viam censurarum, sed per viam mandati executiui cognoscas: Ita ve quascunque causas, quæ de cætero perpetuis futuris temporibus in eadem Curia super ipsi obligationibus, alijsque omnibus prædictis, in alio quâ præfati Auditoris tribunali, præterquam in vim specialis commissionis nostræ, de dictis obligationibus speciale mentionem facientis, motæ fuerint, in illarum statu, gradu, & terminis in quibus reperientur, tua ordinaria auctoritate, exceptis causis Curie Capitoli contra dictos Ciues Romanos pro tempore iuxta formam dicti priuilegij motis reassumere: Inhibendo iudicibus, quibus sunt commissæ, ac coram quibus illæ pendebant, ne in eis, aut de illis quoquomodo, aut quouis quæsito colore, directe vel indirecte, se intromittere: Itidemque omnibus, & quibuscunque iudicibus, eorumque locumtenentibus, & auditoribus, tam ecclesiasticis, quàm secularibus, ne in executionibus, ac processibus prædictarum obligationum, & contractuum de cætero contra tenorem præsentium ad instantiam cuiusvis personæ, collegij, vniuersitatis, capitulorum, & quorumuis priuilegiatorum, sub excommunicationis latæ sententiæ, indignationisque nostræ pœnis, ac partibus ipsi, notarijs, procuratoribus, sollicitatoribus, executoribus, officialibus sub eisdem censuris, & pœnis, ac priuationis officiorum suorum, & inhabilitatis ad illa in posterû, & quingentorum ducatorum fisco, & Camere nostræ applicandorum, refectionisque expensarum partibus arbitrio tuo & nullitatis processuum, quouis modo directe vel indirecte, se intromittere præsumant, & quicquid secus super his contigerit attentari, irritum, & inane decernendo. Præterea solus vigore dictarum obligationum censuras ecclesiasticas promulgare, necnon omnes & singulas spirituales, ecclesiasticas & profanas, ac quorumuis eiusdem Rom. Eccl. Card. eorumque, & nostrorum familiarium, continuorum commensalium, necnon quorumcumque Prælatorum in ipsa Curia degentium, ac etiam Imperatoris, Regum, Principum, ac communiatum, & vniuersitatum, oratorum, necnon dictæ curie officialium eandem curiam sequentium, ac familiarium eorundem, & ipsius curie causarum huiusmodi Auditoris notariarum, & eorum familiarium, camporum quoque, & quorumuis mercatorum, ac pensionum annuarum super fructibus, redditibus, & prouentibus ecclesiasticis assignatarum, etiam si earum solutio non in ipsa curia, sed in partibus sit facienda: Et quascunque alias etiam commissarias causas, tam ciuiles, quàm criminales, & mixtas, cõiunctim, vel diuisim in eadem Curia quomodocunque, & qualitercunque motas, & mouendas, & inter quascunque partes etiam per viam inquisitionis, aut ex officio quomodolibet pendentes, ac quæ per appellationem a grauaminibus illatis, & inferri comminatis, seu sententijs diffinitiuis vel interlocutorijs a quibuslibet iudicibus ordinarijs, & arbitris, atque arbitratoribus in curia, & Vrbe prædictis (Vicario nostro, ac Gubernatore, & Senatore Vrbe prædictæ, & iudicibus capitolinis dumtaxat exceptis) & extra eas a quibuscunque iudicibus ordinarijs, vel delegatis, seu arbitris, vel arbitratoribus, ac etiam dictæ sedis legatis & eorum Vicelegatis in terris eidem Romanæ Ecclesiæ mediate, vel immediate subiectis, aut alijs earum Gubernatoribus, vel officialibus, & quibusuis, in feudum, seu vicariatum, aut alias quomodolibet concessis pro tempore latis, & promulgatis, interpositam, seu alias ad eandem sedem, etiam per viam reclamationis iudicialis, vel extra iudicialis, aut nullitatis, vel recursus a quibuscunque sententijs quorumcumque ordinariorum, etiam extra statum ecclesiæ hæcenus deuolutæ sunt, & in posterû deuoluentur, eas videlicet, in quibus non agatur vltra summam ducentorum ducatorum auri de Camera, aut de re verum prædictæ summæ valorem non excedente, seu quæ inter, & contra Mercatores dictæ Curie pro quibuscunque negocijs ad quamcunque summam ascendant, & pro Notarijs tuis, ac inter, & contra ipsos, & eorum familias pro tempore vertantur, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicij, sola veritate inspecta, etiam manu regia, absque obseruatione terminorum, qui de stylo, seu ordinatione Palatii Apostolici, aut alias obseruari consueuerunt, etiam priuatiue quoad alia Tribunalia, alias vero summam, aut illius valorem excedentes, & inter, ac contra alios, quàm mercatores vertentes, seruatis terminis, & alias summarie prout in beneficialibus, eisdemque terminis quomodocunque male, & nulliter, præpostere, ac confuse tentis, pro minore partium dispendio, etiam vnico contextu, citatione & audientia reiteratis, etiam per affixionem citationis pro tempore faciendæ ad valuas habitationis ipsorum citandorum, quoad obligatos in forma Camere, seu Guarentigiæ, Ripæ, & Ripetæ, ac alijs supradictis formis executiuis, et quoad alios aliter obligatos, vbi non ageretur de maiori, quàm de viginti ducatorum summa, audire, cognoscere, decidere, & sine debito terminare: Necnon de omnibus, & singulis quibuscunque, & quantumcunque enormibus criminibus, delictis, & excessibus, tam in Vrbe, & curia prædictis, quàm extra eas per quoscunque tam eiusdem Sedis officiales, quàm dictam Sedem sequentes, & alios etiam a iurisdictione ordinariorum exemptos, & prædictæ sedi immediate subiectos cuiuscunque ecclesiasticæ vel mundanæ dignitatis, etiam episcopalis vel maioris, & per quoscunque alios cuiuscunque status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint perpetratis vel perpetrands, tam ad procuratoris fiscalis denunciationem, & promotionem, quàm etiam partium accusacionem, vel etiam instigationem, seu ex mero officio, & quoad omnes priuatiue perpetratis per notarios tuos, ac substitutos, & alios in eorum officijs, & intus ea solum inquirere, & super illis, tam per viam inquisitionis, quàm accusacionis seu denunciacionis, & instigationis huiusmodi procedere, & culpabiles repertos iuxta suorum excessuum exigentiam, & qualitatem quouis modo punire: Dummodo monitoria contra episcopos, vel eorum superiores ad comparandum personaliter, nisi præuia commissione, manu nostra signata, non decernas: Necnon quascunque literas Apostolicas generales, aut particulares, tam sub pulumbo etiam per officium Audientie nostrarum literarum contradicatarum expeditas, quàm, in forma breuis, & quarum solam signaturam, sufficere concessum fuerit, supplicationes per nos, & pro tempore existentes Romanos Pontifices, aut in eis, seu nostri præsentia signatas: Nec non literas pro tempore existentes Camerarij, & Pœnitentiarij maioris nostrorum (dummodo in illis, & literis Apostolicis prædictis alijs executores deputati non fuerint) solus: in quibus vero deputati erunt ac cumulatiue cum illis exequi, & super illis processus debitos in forma solita, etiam cum promulgatione censurarum.

Motu proprio Pij 4. habes sup. fol. 753.

Facultas reassumendi causas dictarum obligationum a quibuscunque iudicibus, præterquam commissis vigore scripti speciæ mentionem de eis facientis.

Et vigore talium obligationum, censuras promulgandi. Causa scilicet cognoscendi, Prælatorum, & Officialium Curie, ac Notariorum ipsius Auditoris, ac illorum & Pape familiarium, Camporumque, & Mercatorum, ac Pensionum etiam alibi soludatarum.

Appellationumque quoque interpositarum a sententijs in Curia latis (præterquam a Vicario, Gubernatore, ac Iudicibus Capitulinis) & latis etiam extra Curiam a quibuscunque iudicibus ordinarijs, & arbitris, &c. in Terris, &c. subiectis.

Hoc vltimum intellige, vt in dicta Pij 4. constit. 74. & Pij 5. constit. 117.

Summarieque procedendi in causis non excedentibus valorem 200. ducatorum de Camera, & in causis Mercatorum Curie, ac Notariorum ipsius Auditoris.

Restitucionemque terminorum vnico contextu admittendi. Etiam delictorum in Curia vel extra per Officiales Sedis Apostolicæ, vel Sedis ipsam sequentes, & alios exceptos a iurisdictione Ordinarij cognoscendi.

ram in similibus promulgari solitarum decernere: Ac tuarum, per tuosque locumtenentes, seu quosuis alios, tam ecclesiasticos, quàm seculares iudices, & tam delegatos quàm subdelegatos, ac etiam causarum dicti palatii Apostolici auditores, vel nos, aut Ro. Pont. pro tempore existentes, tam in specie, quàm in genere, ac alias quolibet in eadē Curia pro tempore latorum sententiarum; necnon quorumcumque processuum generalium vel specialium, tam in die cænz Domini, quàm alias cum censurarum, & pœnarum ecclesiasticarum fulminatione fieri solitorum executionem, quas etiam si delegatis, vel subdelegatis prædictis, aut quibusuis alijs, etiam specialiter per nos, & sedem prædictam commissæ fuerint, dicto Auditori accumulatiue, & non priuatiue commissas esse volumus atque decernimus, seruatis terminis in Tribunali Auditoris huiusmodi seruati solitis, etiam singulis diebus & horis prout in ordinarijs, consuetum erat, facere, illamque, & illos debita executioni, etiam si opus fuerit cum auxilij brachij secularis inuocationi demandari: Et quascunque communitates, vniuersitates, collegia, capitula, necnon etiam extra dictam Curiam degentes personas, pro debitis per eos in eadem Curia contractis, aut salario, seu contractu in dicta Curia inuito degentes vero in eadem Curia seu curiales ecclesiasticos seculares, vel regulares, etiam ab ipsa Curia absentes cuiuscunque status, gradus, ordinis, dignitatis etiam Pontificalis, conditionis, vel præminentie existentes, pro quibusuis rebus, & pecuniarum summis, ad quorumuis etiam absentiam quorum intererit, pro tempore instantiam, quotiens expedierit, etiam per edictum publicum, confito summarie & extrajudicialiter de non tuto ad eos accessu, ad satisfaciendum de eorum debitis, & præstandum ea, ad quæ pro tempore tenebantur, monere, & citare; Ac literas quascunque remissoriales, & cõpulsoriales, tam generales, quàm speciales vbi, & quotiens opus fuerit arbitrio tuo decernere: Necnon etiam in vim constitutionis Eugenianæ, in fauorem Curialium emanatæ, ac Leoninæ, & cuiuscunque illius extensionis inhibere: Ac monitorias citationes, & inhibitiones ad partes etiam per simile edictum decernere, eos quoque arrestare, & carcerare, ac si tibi videbitur, quascunque pœnas, & multas simili arbitrio dimittere, & relaxare, ac pro delictorum, & excessuum, necnon criminum qualitate eis per te, tuosque locumtenentes infligere, & imponere: Necnon quoslibet inobedientes excommunicare, a diuinis suspendere, generaliter, vel specialiter interdicerere, ac sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas per te, & locumtenentes tuos pro tempore latis, etiam iteratis vicibus aggravare. Et quod a te, vel Locumtenentibus tuis pro tempore excommunicati, seu alias censurati ab alijs, quàm ab Auditore, vel Locumtenente prædictis, etiam de partium consensu, præterquam in mortis articulo constituti absolui non possint, ad euitandum collusiones statuere: & cum tibi visum fuerit expedire, Communitates, vniuersitates, collegia, capitula, & personas quascunque a quibusuis sententijs censuris & pœnis ac multis Ecclesiasticis, spiritualibus, vel temporalibus, per alios videlicet, quàm per te, & tuam Curiam inflictis, in diebus Paschalibus, & Natalitijs cum reincidentia absoluerere, necnon sententias, censuras, & pœnas, ac multas huiusmodi, & quascunque interdicta suspendere, tollere, & eis relaxare. Necnon obligationes in forma Camere, etiam post mortem debitoris, quo ad illius bona tantum, etiam semper viam confessionis debiti per aliquem ex procuratoribus in qualibet obligatione constitutis more solito faciendæ, & hæredibus legitime citatis, seu alias arbitrio tuo exequi; & executioni demandari facere: Et generaliter omnia, & singula quæ ad officium Auditoris causarum Curie huiusmodi de iure, vel ex priuilegio, aut vsu, seu literis, & consuetudine prædictis olim spectabant, & quæ illi, qui pro tempore fuerunt Curie huiusmodi Auditores ex concessis eis facultatibus facere, decernere, mandare, statuere, ordinare, & exequi quomodolibet poterant, seu consueuerant, facere, dicere, mandare, statuere, ordinare, & exequi habituri ratos, & gratos processus, & sententias quas tu, & locumtenentes tui præfati pro tempore habuerint, & tulerint, ac reliqua omnia quæ in præmissis, & circa ea, ac quodlibet eorum fecerint, dixerint, mandauerint, statuerint, & ordinauerint, ac facturi ea omnia auctore domino, ab omnibus vsque ad satisfactionem condignam inuolabiliter obseruari: Et insuper eidem auctoritate, & potestatis plenitudine tam Iulij Secundi, Leonis Decimi, aliorumque prædecessorum huiusmodi literas, quàm omnia, & singula priuilegia, indulta, facultates, iurisdictiones, & gratias officio Auditoratus, & Auditoribus prædictis quomodolibet concessa, ac cum omnibus, & singulis in eisdem contentis clausulis singulas desuper confectas literas, quarum omnium, & singularum literarum prædictarum huiusmodi tenores, ac si de verbo ad verbum intererentur presentibus, haberi volumus pro expressis, approbamus, confirmamus, & innouamus, ac perpetuè firmitatis robur obtinere, & inuolabiliter obseruari debere decernimus, illaque omnia ad officium Auditoratus, & Auditorum pro tempore, perinde ac si eis specialiter, & expresse concessa, & pro eis, seu in illorum fauorem statuta, & ordinata fuissent, extendimus, & ampliamus. Quodque constitutiones, quæ Odoardus, & Peruenit incipiunt, ac quæuis alternatiue, seu moratorie, & dilaciones etiam Salinarie per quoscunque, etiam eiusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinales, Clericos Camere, & illius Camerarium pro tempore decretæ quoad obligatos, vt supra, tam respectu bonorum, quàm personarum nullatenus profint, quinimo obligationes supradictæ debita executioni demandentur, etiam post mortem debitoris quoad bona, Et non obstant quacunque appellatione, & superinde obtenta commissione, de huiusmodi obligatione expressam mentionem non faciente, aut discussione hæreditatis vbi libet pendente, si per creditores data fuerit idonea cautio in forma depositi de restituendo id quod receperint, prioribus, & posterioribus, creditoribus in euentum succumbentibus. Quodque tu in Capella, & in reliquis actibus, tam publicis, quàm priuatis primum locum post eundem Gubernatorem, & Oratores Principum, si Prælati fuerint; habeas, indulgemus, statumus, volumus, & ordinamus. Contradictores, & rebelles, ubique in præmissis non parentes opportunis iuris remedijs compescendi, & ad id, si opus fuerit auxilium brachij secularis inuocandi, ceteraque in præmissis, & circa ea quomodolibet necessaria & opportuna, tam in dicta Vrbe nostra, quàm vbi que locorum faciendi, & exequendi; iuxta facultatem alias per piæ memoriæ Pium Papam Quintum similiter prædecessorem nostrum eidem Alexandro Cardinali attributam, plenam & liberam, auctoritate & tenore præmissis concedimus facultatem. Ac etiam statumus, & ordinamus, quod si in causis in tuo Tribunali tam motis, quàm in futurum mouendis comparuerint creditores vsque ad summam quinquaginta scutorum inclusiue

Sententiaque in Curia latis, executioni demandandi.

Et cognoscendi causas contra cõtractas & alios extra Curiam degentes, pro tempore latis, vel cõtractis in Curia, vel Curiales etiam absentes, pro quibusuis queribus.

Cõpulsoriales & remissoriales etiam arbitrio decernendi. Quod limitatur quo ad Filicem, vt in dicta Pij 4. constit. 74.

Et in vim Eugenianæ (quam habes sup. fol. 66.) & Leoninæ (quæ hic non habes) inhibendi tractibus, Curiale ext. Curiam.

Hoc intellige, vt in Pij 4. constit. 74.

Censurasque promulgandi a quibus excoicatu absolui per alium non possunt nisi in articulo mortis. Excoicatioque ab alijs absolueni in dieb. Paschalibus, & Natalitijs. Obligationesque in forma Camere exequendi & post mortem debitoris, & cæ. Ad quod vide de claracionem in dicta Pij 5. constit. 117.

Confirmatio cõstitutionis Io. a. & aliorum prædecessorum circa iurisdictiones.

Quas indicant sup. in sub.

Dilaciones, & alternatiue non profint obligatis in forma Camere. De materia autem alternatiuarum habes sup. in Clement. 7. constit. 38.

Præcedentia A. C. i. Cappella Pape & alibi.

Facultas preferendi miserabiles personas in causis...

pro quolibet, qui vere sunt miserabiles personae, ijs de eorum credito, etiam quod non sint priores...

Facultas cognoscendi causas cambiorum iuxta formam...

pro quolibet, qui vere sunt miserabiles personae, ijs de eorum credito, etiam quod non sint priores...

Iudices molestas A. C. super premissis...

pro quolibet, qui vere sunt miserabiles personae, ijs de eorum credito, etiam quod non sint priores...

Decretum irritans.

pro quolibet, qui vere sunt miserabiles personae, ijs de eorum credito, etiam quod non sint priores...

Camerarius immittat in possessionem officii A. C.

pro quolibet, qui vere sunt miserabiles personae, ijs de eorum credito, etiam quod non sint priores...

Clausula decreti.

pro quolibet, qui vere sunt miserabiles personae, ijs de eorum credito, etiam quod non sint priores...

Declaratio quod haec constitutio non praesudicat...

pro quolibet, qui vere sunt miserabiles personae, ijs de eorum credito, etiam quod non sint priores...

A. C. praestet solum iuramentum de fideliter exercendo officium.

tur, & adhiberi debeat, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensa...

Datum Romae apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1578. quintodecimo Kalen. Aprilis...

M. Datarus.

C. Glorierius.

T. Mandosius.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo octauo, Indictione sexta, Die vero decima...

Petrus del Bequez Magister Curs.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo octauo, Indictione sexta, Pontificatus Sanctissimorum...

Calistus Brunettus Magister Curs.

YY Declaratio

Declaratio Regulæ Fratrum Reformatorem Ordinis Minorum S. Francisci de Obseruantia, ac Superioritate, & Iurisdictione Ministri, & Commissarij generalis ipsius Ordinis.

Alias declarationes, vide infra in const. 70. Ex quo nos Deus, & const. 99. Ad hoc nos Deus.

De istis Reformatis, habes etiam supra in Clemen. 7. const. 41. In suprema, f. 346. & Pij 5. const. 82. In iunctum. 1045.

De materia autem Fratrum de Obseruantia posui concord. sup. in const. 35. Ex benigna, fol. 1237.

REGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. CVM ILLIVS vicē, meritis licet minime suffragantibus, geramus in terris, qui pacem in terris intulit, charitatemque ad inuicem præ cæteris omnibus eius fidelibus præcipit, officij nostri debi- tam prosequimur actionem, si regularium personarum, quæ relicto sæculo, sub suavi voluntaria paupertatis iugo, Dei obsequio se dedicarunt, pro commissio nobis officio, concordia, ac quieti consulere cupientes, pacem, & charitatem inter ipsos inducere, inductamque conseruare, & quæ ijs contraria sunt, false vigi- lantia pastoralis ad radicem posita, prout rerum & temporum qualitas requirit, quantum nobis ex alto conce- ditur, totis viribus curamus. Sanè licet alias per felicis recordationis Clementem Septimum prædecessorem nostrum multa ad quietum, & tranquillum statum pertinentia dilectorum filiorum professorum Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci de strictiori Obseruantia, Reformatorum nuncupatorum (vt qui Regu- lam ipsam beati Francisci pure, & plene iuxta illius literam, & declarationes Nicolai Tertij, ac Clementis Quinti Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, vt veri beati Francisci filij & alumni obseruare con- tendant) edita, & statuta fuerint, vt in literis Clementis Septimi sub Datum Romæ apud Sanctum Petrum deci- mo sexto Calendas Decembris, Pontificatus sui Anno Nono latius continetur: Nihilominus quidam ex Refor- matis supradictis nobis detulerunt, quod ipsis Reformatis, quàm plures perturbationes, damnaque non medio- crite a dilectis filijs Fratribus Minoribus de Obseruantia nuncupatis sub quibusdam prætextibus, etiam contra dictarum literarum Clementis Septimi formam, inferebantur. Nos igitur eorumdem Fratrum Reformatorum nuncupatorum quieti, & indemnitati, eiusdemque Ordinis prosperitati, ac propagationi consulere volentes, ve- nerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Ro. Eccl. Cardinalibus super causis Episcoporum, & regularium deputatis, acque etiam eiusdem Ordinis prædicti Protectori, causam huiusmodi audiendam, & cognoscendam commisi- mus: Qui re mature discussa, necnon quorum interest, aut intererat partibus auditis, literisque Clementis Sep- timi prædictis plene consideratis, nobis retulerunt, quæ reformationem huiusmodi magis prospere dirigere vi- lia sunt. Quare de eorumdem Cardinalium consilio, literis Clementis Septimi prædictis addenda quædam de- creuimus. Itaque volumus, & Apostolica auctoritate statuimus, & ordinamus, vt Nouitij Reformatorum præ- sentes, & futuri annum continuum inter dictos Reformatos agant, ad deliberandū an inter Reformatos prædi- ctos permanere velint a die ingressus in custodias, seu loca Reformatorum. Si vero in familia Fratrum de Ob- seruantia professionem emiserint, & ad Reformatos de strictiori Obseruantia transferant, vel in futurum tran- sere voluerint, habeant itidem annum continuum a die ingressus ad deliberandum, an remanere in hac strictio- ri Obseruantia voluerint. Post præsentium autem nostrarum publicationem, & dictum annum completum, de- claramus, prædictos professos extra Reformatos, haberi vt professos inter custodias Reformatorum: nec ipsos, sicut nec alios inter easdem custodias professos, ab ijs, sine speciali Apostolicæ Sedis licentia, recedere posse, sine apostolicæ nota: quæ etiam anno peracto, tam Nouitios in custodijs expresse professos, quàm professos in fami- lia, & in custodijs annuum continuum agentes, volumus, & plenam Regulæ Sancti Francisci Obseruan- tiam, iuxta ipsius literam, ac Nicolai Tertij, & Clementis Quinti Romanorum Pontificum declarationes, & Clementis Septimi literas prædictas teneri; nec ab ea, Reformatorumque ipsorum obedientia recedere, minus- que a Reformatis ipsis expelli valeant, nisi incorrigibiles, iuxta antiqua eorum instituta hactenus obseruata, & nisi qui ad Capucinos transeundi licentiam in scriptis, iuxta Pauli Tertij, & Iulij Tertij literas, a proprio Custo- de obtinuerint. Liberum vero sit eidem Custodi, etiam nullo Ministri Prouincialis, vel aliorum suorum Præ- latorum habito, vel requisito consensu, vel licentia, nulloque cum ipsidem verbo facto, per se, vel alium iuxta Tri- dentini Concilij formam, atque ordinis consuetudinem, Nouitios, necnon & fratres Ordinis prædicti de Ob- seruantia tam propriæ, quàm alienæ Prouinciæ reformandos, ad ordinem, ac professionem, & reformationem pro sua custodia, absque vilo penitus impedimento (de consilio tamen, & consensu Fratrum illius loci, pro quo recipiuntur) admittere. Teneantur autem Minister Prouincialis, vel illo absente Præsidens Capituli, vel Con- gregationis, & Diffinitores in Capitulis, & Congregationibus Prouincialibus, quando familiarum mutari solent, ad petitionem dictorum reformatorum alia etiam Prouinciæ loca, siue Monasteria alias Reformatorem locis, quàm fieri poterit contigua, vel comoda, iuxta eiusdem Clemētis Septimi literas, dare, & assignare, & Prioribus cor- rui locis addere; nec Fratrum Reformatorum paucitatem (dummodo ad decem Fratres recipiendos sint idonea, vel breui tēpore in ea illos introduci posse sperandū sit) nec aliā quāpiā excusationē quo minus id faciant, obijcere possint. Generalis Minister dictorum Fratrum de Obseruantia tantum, minime autem Prouincialis, siue alij dictorum Fratrum de Obseruantia Prælati, aut Commissarij in dictos Fratres Reformatos, siue illorum custodias iurisdic- tionem, visitandique, & corrigendi facultatem, siue per seipsum, siue per eiusdem Ordinis, etiam alienæ custo-

Clemens 7. Yelms const. 41. In su- prena quam ha- bes sup. fol. 346. nonnullis tradi- dit ordinatibus pro Regula Re- formatorum, & desuper a Fratri- bus de obseruan- tia non mouista- ri iussit. Et ni- hilominus mo- lestatur.

Pōtēfex ideo de- cerni Nouitios, & Fratres de Ob- seruantia, etiam professor, ad Re- formatos tran- seuntis, annum habere ad deli- berandum, an ve- lint inter Refor- matos manere.

Et professos, in- de recedentes Apo- stas esse decla- rat. De quarum po- tētia, vide supra, fol. in Pau. 4. cō- st. 29.

Reformatos non nisi ad Capuci- nos, habita prius licentia Custodis transtire permit- tit, iuxta formā constituti. Pau. 3. quam habes su- pra, fol. 411. nu- me. 26.

& Iulij, quam habes supra, fol. 306. sub nu. ro. officij.

Nouitij, & Frēs reformandi, per custodem recipi possunt, habito tamen consensu Fratrum eius loci.

Loca Reforma- tis assignentur. De quo habes et supra in Pa. V. const. 82.

diæ reformatos ipsos habeat; minime tamen possit aliquem ad Prælationem, vel officia, etiam in custodia pro- mouere; aut correctionis, vel quouis prætextu, statutis, censuris, casibus, reservationibus proprijs, vel or- dinis, reformatos subiugare; aut Custodiæ, Custodis, vel fratrum Reformatorum respectiue potestatem, fa- cultatem, immunitatem, concessiones, gratias, statuta, & pacem quouis prætextu, modo, & quæsito colo- re, directe, vel indirecte annullare, suspendere, arctare, alterare, immutare, impedire, contrafacere, aut inquietare; nec etiam de propria eorum Custodia, domibusque & locis (nisi pro aliarum custodiarum dicta vi- sitatione) dictos reformatos, vel eorum aliquem amouere, extrahere, mittere, vel transferre; nec illos ad quascunque alias partes, prouincias, vel custodias, & alia propriæ ipsorummet custodiæ loca etiam sub specie prædicationis mittere, collocare, vel retinere; nisi prout in singularum custodiarum Capitulis, vel ab ipso Custode fuerit ordinatum; locaque huiusmodi eidem Reformatis fuerint assignata; & multo minus ad reformato- rum, vel custodiarum loca non Reformatos, etiam Nouitios, vel monialium confessores, aut alios, quos- cunque etiam reformandos a reformatis non receptos mittere, aut in eisdem collocare, vel retinere; Nec etiam reformati ipsi aliquem prædictorum non reformandum recipere, vel ad conuiuendum, siue de familia in eorum locis retinere vilo modo possint, exceptis lectoribus a Prælato ipsorum licentiat, propriæ custodiæ necessarijs: Qui tamen in Custodia vocem actiuam, vel passiuam habere non possint, sed illa ad reformatos tantum in Custodia pertinet, exceptis quoque opportunis prædicatoribus similiter licentiat, vel impetra- tis; & hæc pro tempore tantum necessitatis, sed sine consensu Custodis in scriptis, non possint quicunque dic- ti ordinis Prælati, fratres non Reformatos in auditorijs ad ipsorum locorum confines, iuxta morem ordinis pertineatibus ad prædicandum; Nec in eisdem confinibus quoscunque fratres ad elemosynas colligen- destina- re: Pro necessarijs autem negotijs, & alijs pijs causis possint Custodes ad quæcunque ordinis, & aliorum lo- ca, etiam extra Reformatorum Custodias, maxime ad sedem Apostolicam, & ad totius ordinis Protectorem, & pro prædicatione ire, ac fratres suos mittere, sed causa manendi de familia in locis ordinis extra reformato- ros pro studio, vel alia causa nullo modo Custodes, vel Custodiæ mittere, vel licentiam dare; nec fratres ire, vel manere; nec Prælati ordinis eos recipere, vel retinere possint. Capitula Custodialia singulis annis in pro- prijs Custodiæ locis distincte, & non extra custodiam per Reformatos quando, & ubi per proprium Custodem, vel Custodiam fuerit constitutum, fiant: eant tamen & ipsi reformati ad Capitula etiam Prouincialia, vt in dictis litteris Clementis septimi statuitur, & in illis vocem non actiuam tantum, sed etiam passiuam post hac habeant. Huiusmodi autem custodiarum Capitulis solus custos, qui erit pro tempore, vel eo decedente com- missarius Custodiæ, vel ipse Generalis Minister, si personaliter tantum interesse voluerit, præsidere post hac valeat. In ijs autem Capitulis vnaquæque Reformatorum Custodia plenam, & absolutam habeat potestatem quæcunque statuta, & ordinationes (dummodo contra Deum, animam, ac regulam, & decreta Concilij Tri- dentini non sint) iuxta literas Clementis Septimi prædictas condendi, & statuendi: nec in eo per Ministros ge- nerales, vel prouinciales, vel eorum Commissarios, aut alios dicti ordinis Prælatos quomodolibet impediri valeat. Electione Custodum per reformatos ad triennium facta, custodes per se, vel per litteras in signum hu- militatis confirmationem tantum infra mensem petere teneantur a Ministro Prouinciali, quando cumque statim facto exhibendam. Possint autem Custodes, etiam dum expectatur, & antequam petatur confirmatio prædi- cta, cum plena auctoritate libere officio suo fungi: quod si confirmationem huiusmodi intra tres dies non ob- tinuerint: a sede Apostolica, ipso facto tenore præsentium confirmati censeantur. Guardiani vero in Capitu- lis electi, vel a Custodibus instituti, a Ministro, vel alio quopiam confirmari deinceps non egeant, sed eorum institutio in Capitulis, vel extra ab ipsis Custodibus facta sufficiat. Custos pro tempore electus, vel eligendus in suo officio a prima electione continuet ad triennium, videlicet vsque ad Capitulum Custodiale, siue citra, siue ultra triennium fiat, absque eo, quod singulis annis rursus eligatur. Custodis autem successoris electio a Custode prædecessore, Guardianis, & discretis locorum custodiæ fiat; si tamen etiam intra triennium in sin- gulis annualibus Capitulis vniuersitati lectorum videretur custodem minime idoneum esse, & vniuersitati Re- formatorum non vtilem, alium sibi custodem ex regulæ ipsius præscripto eligere possint, & teneantur. Ipse autem custode decedente, alius custos extra Capitulum post hac non eligatur; sed aliquis erit Custodiæ Com- missarius vsque ad proximum Capitulum Custodiale, prout Reformati in suis Capitulis ordinauerint. Potesta- tem vero eandem habeant singuli Custodes in suis Custodijs, & fratres, quam Ministri Prouinciales in suis Prouincijs, & fratres habent, tam ex vigore regulæ, quàm ex Romanorum Pontificum concessis gratijs, dum modo huiusmodi strictiori obseruantia reformatorum non sint contraria. Præsertim vero custodes possint lo- ca ipsa iuxta eorum exigentiam resarcire, & augere; locis, quæ Guardianum habere non solent, ipsum Guar- dianum in Capitulis Custodialibus constituere; & in eisdem Capitulis, siue prout in illis fuerit ordinatum, Prædicatores; & Confessarios secularium, seruata forma Concilij Tridentini examinare; & approbare, & il- lis officium prædicationis, & confessionum audiendarum concedere, & ad illa: promouere; atque a casibus, & censuris, Prælati ordinis reseruatis, & reseruandis per se absolueret, vel per alium absolui curare: eos quo- que, qui idonei sunt, pro suo arbitrio ad sacros ordines recipiendos approbare, & mittere. Volumus tamen, quod si in Capitulis generalibus constitutiones aliqua, vel decreta præsentibus litteris, & huic obseruantia stri- ctiori non contraria, sed quæ magis ei fauere videantur, ordinata fuerint, Reformati ea obseruare omnino te- neantur. Quo vero ad vestitum induantur prædicti reformati vilioribus indumentis, & despecto colore, & possint ea repetere secundum beati Francisci regulam. Litteras vero prædictas Clementis Septimi, quatenus supradictis non aduersentur, auctoritate apostolica tenore præsentium confirmamus, illisque perpetuæ firmi- tatis robur adijcimus: Decernentes præsentibus litteris nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostræ defectu, etiam ex eo, quod omnes interesse habentes, vel fratres de obseruantia prædicti, aut quicumque alij vocati non fuerint, notari, argui, seu impugnari, aut sub quibusuis reuocatio- nibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, etiam ab eadem sede Apostolica emanatis; & in posterum emanandis compræhendi posse; sed illas pro omnibus, & singulis prædictorum Re- formatorum Custodijs, Custodibus, & fratribus reformatis præsentibus, & futuris semper validas, & efficaces existere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri debere; sicque per quoscunque Iudices, & Commissa- rios quouis auctoritate surgentes, etiam causarum Palatii Apostolici auditores, ac S. R. E. Cardinales, sub- lata eis

Minister Genera- lis Fratrum de Ob- seruantia, & non alij, facultate ha- beret, vitandæ & corrigendæ Refor- matos vt hic.

Tu autem vide infra const. 70. ex quo nos Deus const. 99. Ad hoc nos Deus.

Reformati non retineant in eo- rum locis aliquæ non reformandū nisi Lectores & prædicatores cu- tuorum superio- rum licentia.

Custos potest mi- ttere fratres etia ad loca extra Re- forma orum cu- stodias pro nego- tijs necessarijs, & pijs causis. Capitula custo- dialia singulis annis in locis cus- todia ad electio- nem Custodis fie- ri debent.

Capitula præfæ- ta, Custos, vel eo mortuo Co- missarius, vel ip- se Minister Ge- neralis Fratrum de obseruantia. Custodes ad tri- ennium eligantur, & confirmati petant a Minis- tro Prouinciali.

Custode deceden- te, eligantur Co- missarius vsque ad Capitulum Custodiale.

Custodiam fiesit- tate.

Constitutiones fieri in Capitulis generalibus non contraria isti obseruantia ob- seruentur per Reformatos. Vestes eorum sint viliores, ac despec- ti coronis.

Claufulæ præse- natiæ.

De Reformatione Ordinis S. Basilij . ac Abbatis , & aliorum Officialium electione & officio , Priuilegiorumque , exemptionum , & Indultorum confirmatione .

Ad quod habes etiam sup. constit. 49. Cogit muneris fol. 1262.

Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. BENEDICTVS Dominus Deus noster, a quo sancti sui intelligentia Spiritu repleti, tanquam imbres sapientia suae eloquia emisserunt, eumque in oratione confelsi sunt. Quo gratia munere beatus Basilus cognomento magnus, a diuina benignitate locupletatus, omnis bonitatis tantaque in se beneficentia auctori, quod recepit fertilissimam agri more, cum centesimo reddidit incremento. Nam prae ea quae effudit Theologicae scientiae eloquentiaeque flumina, quaeque edidit continentiae abstinentiae, & susceptorum pro Christo laborum tolerantiae documenta, adoptatos sibi nouae sobolis fetus, in caenobioque procul a communi viuendi ratione segregatos in compositum Ordinem redegit, & salutaribus praeceptis instituit, vt perpetua futurorum temporu successione verbo & opere a se instructi Deum confiterentur, Catholicaeque Ecclesiae ornamento essent, atque in dubijs rebus adiumento.

Qui vitae sanctitate, & doctrina insignes toto terrarum orbe, maxime vero in Asia, Palestina, Thracia, Graecia, & Italia multis saeculis floruerunt. Postea vero (quod non sine maximo animi nostri merore recensemus) temporum iniuria, totiusque Orientis a dira Turcarum tyrannide oppressi calamitate, crebrisque, ita hominum e xigentibus culpis, exorientium schismatum dissensionibus, Ordo ille alibi penitus corruit, alibi ita fuit imminutus, vt disciplina regulari laxata, charitas illa pristina deseruerit, Monachique alij alio dispersi sine capite sicuti oves sine pastore errauerint, in aliquibus autem ne vestigium quidem Monastici remanserit instituti, monasteria euer- sa, & bona fuerint dispersa.

Cui incommodo (quod a nobis nostri Apostolatus ratio exposcit) prouidere, ipsumque Ordinem pristinae dignitati, regularique obseruantiae, quantum Domino adiuuante possumus, restituere volentes, vt quamprimum, in agro Domini vberes fructus maiorum suorum, & praecipue tanti Patris, & Magistri exemplo edere valeant maxime expedire duximus a Monasterijs, quae in Italia, & in vtriusque Siciliae Regnis consistunt, quorum plagas propius inspeximus, huiusmodi Ordinis instaurationem inchoare, ipsaque Monasteria in vnam Congregationem iuxta constitutionem felicitis recordationis Innocentij Papae III. Praedecessoris nostri in Concilio generali editam, quae incipit In singulis, ac Concilij Tridentini decreta redigere, & vt haec facilius optatum consequi possent effectum, primum Generale Capitulum dicti Ordinis celebrari mandauimus, in quo Abbas Generalis, qui in singula praedicta & alia eius Ordinis Monasteria Conuentus, & regularia loca vbicunque sub obedientia nostra; & Sanctae Romanae Ecclesiae illa fuerint illorumque personas absoluta sit auctoritate praeditus. Ac praeterea Visitatores, Procurator Generalis, & alij Officialis quorum electio in Capitulo generali faciendae esset in Monasterio sancti Philareti eiusdem Ordinis Militenfis dioec. in festo Petrecostes proxime praeterito eligerentur, illo prius de more indicto per Dilectum filium nostrum Guilelmum tit. sancti Laurentij in Panisperna Presbyterum Cardinalem Siretum nuncupatum dicti apud nos Ordinis sedemque Apostolicam Protectorem, Dilecto filio Paulo Abbate Monasterij Castrj Villarijs Ordinis sancti Benedicti Casinensis dioec. Congregationis Casinensis, eidem Capitulo eiusdem Guilelmi Cardinalis nomine praesidente, ac in eius manibus, antequam ad electionis negotium procederetur, per Priores, & alios Monachos Monasteriorum dicti Ordinis sancti Basilij praesentes, vocemque in Capitulo generali habere debentes, professione regulari, quae per Monachos eiusdem Ordinis sancti Basilij emitti debet, expresse emissa.

Et tandem cum pro electionibus, vt praefertur celebrandis iam in vnum conuenissent, vocatis omnibus, qui voluerunt, potuerunt, & debuerunt, electionibus huiusmodi commode interesse, die ad eligendum praestituta, vt mos est, dilectum filium Nicolaum Antonium Abbatem Monasterij sancti Nicolai de Butramo dicti ordinis sancti Basilij Hieracenfis dioec. in Abbatem Generalem, ac duos Visitatores, & vnum Procuratorem Generalem, aliosque Officialis per secreta suffragia elegerunt.

Nos autem reductionem eorumdem Monasteriorum, Priorum, & Monachorum in Congregationem & Capitulum dictique Capituli indictionem, & praesidentiam ac electiones huiusmodi ratas & gratas habentes, Motu proprio & ex certa scientia nostra, deque Apostolica potestatis plenitudine easdem tenore praesentium approbamus, & confirmamus, omnesque tam iuris, quam facti, ac omittarum solemnitate etiam substantia- lium, vel ex ordinis praedicti sancti Basilij statutis requisitarum defectus, si qui interuenierit, in eisdem sup- plemus.

Et nihilominus praedictum Nicolaum Antonium Abbatem eidem Congregationi vniuersae in Abbatem Gene- ralem praeficimus, curam illius vniuersam, & in spiritualibus, & temporalibus plenissime committendo, ita vt ipse, & Abbas Generalis pro tempore electus, aequae vt alij aliorum Ordinum in Congregationem reducto- rum Abbates Generales, & praesidentes in suisque Capitulis, Congregationibus, & ordinationibus de iure, priuilegio, & consuetudine habent, & exercent, habereque & exercere possint, plenam, & omnimodam su- perioritatem iurisdictionem, & auctoritatem habeat & exerceat, tam in ea omnia quae in Italia & Regnis praedictis sunt, quam etiam in sanctae Mariae de Ouedo Genuensis, & del Tardon Cordubensis, ac vallis del Gal- luguillos Ispalensis dioec. eiusdem Ordinis sancti Basilij Prouincia Hispaniae, dudum a nobis in Regnis Hispaniarum instituta, & prorsus in alia quacunque Monasteria, Domo & loca in eadem Prouincia sub regula san- cti Basilij haecenus erecta, & in posterum erigenda, eorumque Abbates, Conuentus, Monachos & personas, quae nos pridem cum Monachis eiusdem ordinis sancti Basilij in Italia existentibus, & eorum Congregationi praedictae sub obedientia inde futuri Abbatis seu Vicarijs Generalis eiusdem Congregationis perpetuo coniun- ximus; eaque, necnon Visitatorem eiusdem Prouincia Hispaniae Abbati, seu Vicario generali Congregatio- nis huiusmodi in Italia pro tempore eligendo subiecimus, & ab eo dependere decreuimus inter alia, quemad- modum nostris diuersis litteris prioribus, videlicet, cal. Maij secundo, posterioribus vero Oclauo cal. Iulij

Sexto

Sexto Pontificatus nostri annis dat. plenius continetur.

Iubemus itaque vniuersos, & singulos eiusdem Congregationis sancti Basilij Abbates, priores, & Praelatos, nec non Monachos, & alias quascunque personas, ipsi Abbati Generali, tanquam membra capiti, & eorum legitimo superiori, in omnibus, quae ad officium Abbatis Generalis pertinent, eorumque animae salutem, regularisque obseruantiae rationem concernunt, prompte & humiliter obedire.

Et vt habitus, qui exterius geritur, religiosi mentis affectibus pariter respondeat, statuimus, vt omnes Congregationis eiusdem professores eundem habitum a Nouitijs distinctum ex panno nigri coloris cum Caputio siue Cucula Monachali omnino deferant, veluti ex antiquo eiusdem Ordinis instituto praefici patres & Monachi gestare solebant.

Vtque omnes eiusdem ordinis sancti Basilij Monachi & Religiosi, qui in dicto Ordine iam admissi sunt, ad professionem regularem eiusdem Ordinis in manibus Abbatis, si ibi fuerit vel prioris Monasterij in quo reper- entur, expresse emittant. Deinceps vero nemo in dicto Ordine, illiusque Monasterijs ad eiusdem Ordinis habi- tum regularem, siue tacitam, siue expressam admittatur, nisi in aetate legitima constitutus, anno demum integro in probatione iuxta eiusdem Concilij Tridentini decreta perstiterit.

Generale autem Capitulum in quo de Ordinis praedicti reformatione, & regulari obseruantia agendum erit tertio quoque anno celebretur.

Eorundem, siue Abbatis Generalis, siue Visitatorum, siue Procuratoris, item Generalis munera, siue Officia Triennialia sint: licebit tamen in eodem Capitulo generali; vbi manifeste cognitum fuerit expedire, eosdem omnes, aut eorum aliquos ad aliud Triennium in eodem quod gesserint officio, nec vltra confirmare: qui tandem ab eisdem muneribus absoluti, saltem per aliud simile Triennij spatium officio vacent.

Ceterum si dicto Guilelmo Cardinali, & pro tempore dicti Ordinis Protectori videbitur opportunum, ac quouisque ille expedire censuerit, consilium, & auxilium alicuius Abbatis Congregationis Casinensis, in huiusmodi Capitulis celebrandis, ex longa consuetudine & experientia plenius instructi, ad ipsum Capitu- lum generale poterit adhiberi, qui eiusdem Protectoris auctoritate etiam eidem Capitulo praesideat Ge- nerali.

In singulis vero Capitulis Generalibus locus in quo proxime futurum Capitulum Generale celebrandum sit designetur.

Electio autem per suffragia secreta fiant prout Concilij Tridentini praedicti decretis est statutum.

Ad haec vt ipsi Monachi degentes in Monasterijs in quibus mensa Conuentualis non est ab Abbatiali separata, quaeque clericis secularibus, & alijs cuiuscunque gradus, & dignitatis, etiam si Cardinalatus honore praefulgeant, commendata sunt, obsequijs altissimi liberius vacare possint, mensam Conuentualem a mensa Abbatiali distin- guimus, & ab eisdem Monasterijs quousque illa commendata fuerint, eam bonorum stabilium proprietatum iu- riumque partem, quae tamen inter immobilia censentur, perpetuo dismembramus, atque diuidimus, quae ad alendi- solitum Monachorum, & Ministrorum numerum, ac vestitum, aliaque ad eorum sustentationem neces- saria comparanda sufficient, eosdemque Commendatarios ad assignandum totidem bona proprietates, & iura praedicta intra tempus per eundem Guilelmum Cardinalem protectorem praefigendum omnino teneri volumus. Haec autem bona stabilia, proprietates, & iura sic per nos dismembrata, necno omnia alia mobilia, & immobilia, que ex priorum fidelium testamentis, legatis, largitionibus, aut alias quomodocunque ipsis Conuentibus, & Monachis in posterum donata, concessa, & relicta fuerint, pro quorum consequitione Monachi Conuentu- eorumdem nomine etiam in iudicio agere, & experiri, ac in illo interuenire valeant, sed & oblationes at- que eleemosynas in eorumdem Monasteriorum Ecclesijs erogandas pro constituenda mensa Conuentuali in singulis Mo- nasterijs praedictis, ac pro augmento earundem mensaru Conuentualiu etiam perpetuo applicamus, & appropriamus. Nihilominus tamen Commendatarijs incumbat prout tenentur in eisdem Monasterijs quae Conuentum ha- bent, Monasteriorum, & Ecclesiarum eorumdem reparationi, ac alijs ad diuinum cultum necessarijs prou- idere quorum Monasteriorum Claustra, & aedificia pro vsu Monachorum constructa ad Monachos praedictos in eis permanere contigerit, eorum liberi atque absoluti iuri esse decernimus. Liceat porro Abbatibus, Pri- oribus, ceterisque dicti Ordinis Monachis, & Religiosis, corporalem possessionem bonorum sic dismembra- torum, & applicatorum, ac vt praefertur assignandorum cum primum illa per Commendatarios assignata fue- rint, & Claustrorum, ac aedificiorum, Monasteriorum praedictorum Conuentum habentium, per se vel alium seu alios propria auctoritate absque alicuius Iudicis ministerio libere apprehendere, & apprehensam retinere, ac eorumdem bonorum siue proprietatum & iurium fructus in communes eorumdem Monachorum & Ministro- rum vsus & vtilitatem conuertere, ipsorumque Claustrorum, & aedificiorum libero vsu pacifice frui, & gaude- re quorumuis licentia super his minime requisita.

Vt autem praedicta Monasteria Ordinis sancti Basilij sic in vnam Congregationem redacta, eliminatis om- nibus abusus, in via domini quotidie magis proficiant, Conuentus omnium Monasteriorum virorum Con- uentum habentium dicti Ordinis Sancti Basilij, quae iam in Italia, & praedictis Regnis erecta sunt, quae can- que, quocunque, & qualiacunque sint & per quoscunque etiam sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales in ti- tulum, comendam, vel administrationem, aut alias obtineantur, Dignitatibus Abbatialibus eorumdem sem- per saluis, ita vt de eis quotiescunque vacabunt per Roman. Pontificem & sedem praedictam omni tempore disponi libere debeat, & sine prauidio iurium eiusdem sedis, quae inuoluta permanere volumus, Ac etiam de Ouedo, & del Tardon, ac Vallis del Galleguillos praedictorum, necnon omnium, & quorumcunque aliorum, quae deinceps a Congregatione & Monachis praedictis Deo adiuuante erigentur & construentur in eisdem Ita- lia, & Regnis, ac Prouincia Hispaniae, ipsi Congregationi in perpetuum aggregamus.

Ac Monasterijs, Conuentibus, Prioribus, & Monachis praedictis, necnon Conuersis, & Oblatis, alijsque etiam dictorum Monasteriorum sancti Basilij Religiosis, & personis, vt de cetero omnibus & quibuscunque priuilegijs, praerogatiuis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, indulgentijs, fauoribus, gratijs, & in- dultis tam spiritualibus, quam temporalibus, Congregationi praedictae Casinensi, illiusque personis & locis per quoscunque Roman. Pontifices praedecessores nostros ac nos & dictam sedem in genere, & in specie conce-

ZZ.

sis,

S. Basilij Ma- gnus Monacho- rum Ordinem aeternis.

Cuius ordinis Monachi in San- ctitate & doctri- na olim florue- runt nunc autem quas deseruerunt.

Ideo hic Ponti- fex pro reforma- tione dicti Ordi- nis, praecipit fie- ri Capitulum eli- gique Abbatem generalem, & alios officiales.

In quo capitulo Abbas, Visitato- res, & alij Offici- ales electi fuerunt.

Et modo hic Pont. dicti capiti- celebratione, & dictorum officia- lium electiones confirmat.

Abbatemque ge- neralem in coele- stium, de nouo ipse Pont. eligit illique curam & administratione obediit, omnia Monachoru & Monasterioru ordinis S. Basilij.

Habitusque nigri coloris vt hic gestent

Professione quo- que emittant.

Capitulum gen- erale quousque celebratur quousque triennio. Abbatis & alio- rum officia. sint triennialia, & ad sa- rumdem confir- mari possint.

In Capitulis praes- esse poterit ali- quis Abbas Cong- Casin. si Protec- tori Ordinis vi- debitur oportu- num.

In quolibet Capi- culo designetur locus alterius su- euri cap. Electiones fiant per suffragia se- creta.

In monasterijs Commendatis clericis seculari- bus & alijs, Mensa Conuentualis sit distincta ab Ab- batiali, & Com- mendatarij assig- nentur bona, quae pro Mon- achorum subuen- tione sufficient.

Monasteria om- nia etiam com- mendata huic Co- gregationi aggre- gata censentur saluis remanenti- bus dignitatibus Abbatialibus de quibus sedes Ap- post. libere dis- ponere possit.

Priuilegijs & gratijs omnium Ordinis S. Basilij vel eog Casin- conuentuum, co- firmato.

sis, confirmatis, & innouatis, ac etiam per viam communicationis, ad eandem Congregationem Cassinensem, extendis, quibus illi videntur, potuerunt & gaudent, & uti potiri gaudere poterunt quomodolibet in futurum (que tamen vsu recepta sint, & sacris Canonibus, ac dicti Concilii Tridentini decretis, ipsiusque ordinis sancti Basilij institutis non aduersentur) uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant concedimus, & indulgemus.

Eandemque Congregationem sancti Basilij, illiusque Conuentus, Monachos & personas quascunque ab omni Ordinariis locorum, ac etiam eorum qui Monasteria dicti ordinis etiam Archimandritatus appellata in Comendam, vel alias quomodolibet obtinuerint, eundemque Ordinem sancti Basilij expresse professi non fuerint iurisdictione, auctoritate, & potestate penitus eximimus, & liberamus, ac sub nostra & Beati Petri protectione immediate suscipimus. Ita tamen ut omne sub dicta exceptione comprehensum, Abbatibus Generalibus, Visitatoribus, Abbatibus, Prioribus, & aliorum Officialium, tam in dicto generali Capitulo, quam extra illud canonice electorum, & aliorum, qui pro tempore eliguntur, iurisdictioni, visitationi, morumque correctioni iuxta eandem regulam sancti Basilij, ac eius Ordinis instituta omnino, prout eorum incumbit muneri sint subiecti.

Insuper Abbati generali, & Visitatoribus in Capitulo generali deputatis, ut Monasteria, Prioratus & alia loca, ac Abbates, Priores, Conuentus, & personas Congregationis predictae iuxta dicti Concilii decreta & regularia instituta predicta visitare, & tam in Capite, quam in membris reformati, delinquentes inobedientes & rebelles corrigere puniri & castigare, regularia dicti Ordinis sancti Basilij instituta in illis exacte custodienda introducere, ac in dicto Capitulo generali pro tempore congregatis eiusdem Congregationis Monachis quascunque statuta, & ordinationes ad salutem ipsius Congregationis regimen, & ad regularem obseruantiam pertinentia (licita tamen & honesta, ac sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis, necnon regulae sancti Basilij predictis minime contraria) ab ipso tamen Guilielmo Cardinale & pro tempore existente dictae Congregationis Protectore antequam promulgentur examinanda, & approbata condere valeant licentiam tribuimus.

Decernentes supra dicta omnia perpetuo inuiolata fore, sicque per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, in quavis causa & instantia, sublata cuique aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate vbique iudicari debere, necnon irritum & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Sed ne praesentium literarum effectus in longum protrahatur Guilielmo Cardinali predicto praecipimus, ut per se, vel alium, seu alios ipsas praesentes litteras, & quicquid in eis continetur ab vniuersis & singulis ordinis & Congregationis sancti Basilij predicti Abbatibus, Prioribus & Monachis aliisque predictis, & dictorum Monasteriorum & Archimandritatum predictorum Commendatariis etiam ut praefertur qualificatis inuiolate faciat obseruari, & ad assignandum & cum effectu tradendum pro monachorum & Ministrorum numero alendo, ac Mensa Conuentuali in his Monasterijs quibus eorum Conuentus existant partem bonorum & proprietatum ac iurium, Claustraque & aedificia predicta libere consignandum intra duos menses a die publicationis earundem literarum hic de more Constitutionum & literarum Apostolicarum faciendam numerandos, etiam per priuationem Monasteriorum & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum ab eis obtentorum, ceteraque omnia iuris & facti remedia opportuna compellat. Nos enim illi, & pro tempore existenti Protectori per se, vel alium seu alios contra Commendatarios omnes Monasteriorum & locorum Conuentuum predictorum sic in Congregationem reductorum, qui congruam assignationem bonorum, proprietatum, ac iurium dismembratorum predictorum praestituto tempore facere distulerint, recusauerint, negauerint, vel etiam quouis modo impediuerint, ceterosque omnes sua in praemissis quomodolibet interesse putantes etiam per edictum locis publicis affigendum citandi, & monendi, ac contra eos & prorsus contra quoscunque alios contradictiones & rebelles, eiusque auxilium consilium & fauorem publice vel occulte praestantes, etiam summarie simpliciter & de plano ac sine strepitu & figura iudicij, sed sola facti veritate inspecta, omni & quacunque appellatione remota, procedendi: & ad hunc aliorumque praemissorum omnium executionem & effectum, tam eisdem quam etiam quibuscunque Iudicibus & personis etiam sub censuris & penis ecclesiasticis, ac etiam per simile edictum, inhibendi, censuras & penas ipsas etiam saepius aggrauandi, interdictum ecclesiasticum apponendi, auxiliumque brachij secularis vbiqueque opus fuerit inuocandi, necnon partem proprietatum & possessionum Mensarum Abbatialium predictarum, quae ad redditum annuum pro victu & alijs ad vsum soliti Monachorum, & Ministrorum numeri satis sint arbitrio eiusdem Guilielmi Cardinalis & pro tempore Protectoris, vel eorum qui ab eo deputabuntur, eligendorum, pro Mensa Conuentuali etiam per subtractionem & alias prout ei visum erit, perpetuo constituedi & assignandi, ceteraque in praemissis & circa ea necessaria & opportuna faciendi & exequendi, etiam si talia fuerint quae mandatum requirant magis speciale quam praesentibus est expressum, plenam & liberam tenore praesentium concedimus facultatem.

Non obstantibus praemissis, ac nostris de vniuersis committendis ad partes, ac valore fructuum exprimentido, necnon de non tollendo iure quaesito, ac Generalis, & vniuersae perpetuas nisi in casibus a iure permisis fieri prohibentis nouissime celebrati Lateranen. Conciliorum, ac pia memoriae Innocentij iij. quae incipit Volentes, & Bonifacij viij. Roman. Pontificum de vna, & in eodem Concilio generali edita de duabus dietis, alijsque Apostolicis constitutionibus, necnon Monasteriorum & ordinum predictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis & literis Apostolicis eisdem Monasterijs, & ordinibus, eorumque Superioribus & personis, etiam Monasteria & Archimandritatus eiusdem ordinis in Commenda obtinentibus, per quoscuque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos, & eandem sedem, etiam per modum statuti perpetui, ac iniuncti & stipulati contractus, ac alias sub quibuscuque tenoribus & formis, ac cum quibuscuque etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis, irritatibusque & alijs decretis in genere & specie etiam ab immemorabili tempore quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, ac etiam vsu receptis, ac quocunque tempore factis & promulgatis, & quibuscuque alijs indulgentijs, & literis Apostolicis specialibus vel generalibus quorumcuque tenoribus existant, per quae praesentibus non expressa aut omnino non inserta effectus earum impediri valeant quomodolibet vel differri, & de quibus quorum que totis tenoribus habenda sic in nostris literis mentio specialis: quae omnia contra earundem praesentium tenore nolumus cuiquam in aliquo suffragari, contrarijs quibuscuque: aut si Commendatarijs & personis predictis, vel quibusuis alijs communiter vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non possint per literas apostolicas non facientes plenam & expressam & ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Postremo

Postremo volumus ut lapsis statim duobus mensibus a publicatione praedictae litterae praedictae ita vnumquemque supradictorum ardeat, ac si singulatum intimatae fuissent, earum quoque exempla etiam impressa, Notarij publici manu, & Praelati Ecclesiastici sigillo obsignata, eandem illam prorsus fidem vbique locorum in iudicio & extra illud faciant, quam ipsaemet praesentes facerent exhibita vel ostensa.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, confirmationis, suppletionis, praefectionis, commissionis, statuti, distinctionis, dismembrationis, diuisionis, applicationis, appropriationis, decretorum aggregationis, concessionum, indulti, exemptionis, liberationis, susceptionis, tributionis, praeccepti & voluntatum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno incarnationis Dominicae Millesimo Quingentesimo Septuagesimo Nono, XI. Nouembris, Pontificatus nostri anno Octauo.

M. Datarus.

Ia. Brohuc.

Cz. Glorierus.

Anno a Natiuitate Domini 1580. Indictione 8. die vero 8. Mensis Ianuarij, Pont. S.D.N.D. Greg. diuina pro uidentia Papae xij. anno 8. praesentes litterae apost. affixae & publicatae fuerunt in valuis principis apostolorum de Vrbe, & acie campi Florae, & cancellariae apost. & per aliquot temporis spatium dimissae per me. Io. Freile S. D. N. Papae Curforem.

Io. Andreas Panizza Magister Curforum,

L X.

Exemptio Monialium Ordinis Cistercien. a Superioritate & correctione Abbatum & Ministrorum eiusdem ordinis, & subiectio earundem iurisdictioni Ordinariorum.

De Materia Ordinis Cistercien. vide sup. in const. 23. Superna dispositione fol. 1216. vbi notau.

De Monialium vero clausura, & exemptionibus notau sup. in Pij 4. const. x. De statu fol. 659.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. VNIVERSI Dominici agriculturae praepositi eam operam in frugiferis religiosorum omnium plantationibus domino excolendis, & custodiendis, ita impendere debemus, ut minime timendum sit, constas plantas, vel suffocari, vel expectatos ex eis prouentus differri, aut quomodolibet impediri. Quod ne Cistercensium ordini, qui vniuersali semper ecclesiae, & ornatu fuit, & adiumento, ex diuersarum Sanctimonialium gubernatione eueniat, ne ve spes vberioris fructus, quae in eorum vita tranquillitate, solitudine, & spiritualibus exercitationibus posita esse debet, nos, atque ipsos frustretur, omnino studio cauere volentes: De traditis nobis a Domino potestatis plenitudine omnia, & quaecunque Monasteria, prioratus, loca, & Conuentus Monialium dicti Ordinis omnium prouinciarum, & locorum Italiae, etiam recens reformata, & restituta, vniuersasque, & singulas Abbatissas, & alias praesidentes, ac Moniales, profectas, Nouitias, & Conuersas predicti, & quorumcuque aliorum ordinum, nec non ecclesias, capellas, bona, & iura quaecunque earum spiritualia, & temporalia ab omni superioritate, visitatione, correctione, & quacunque alia subiectione, dominio, & potestate patris, & aliorum Abbatum, Diffinitorum, praesidentium, Monachorum, & aliorum Ministrorum dicti ordinis Cistercensium, eiusque congregationum omnium perpetuo eximimus, & liberamus; Eaque omnia Episcopis, Archiepiscopis, primatibus, vel Patriarchis suae quodque Ciuitatis, vel dioecesis, aut si nullius sint, vicinioribus, eorumque curae, iurisdictioni, visitationi, & correctioni omnino subijcimus, quibus singulis in virtute sanctae obedientiae mandamus, ut hoc manus quamprimum suscipiant, omnique studio, & vigilantia in eo se exercere procurent. Abbatibus vero, ac Diffinitoribus, Monachis, & alijs praedictis vniuersis, & singulis praecipimus atque interdiciamus, ne post hac in villo praedictorum, vel etiam in ordinatione Confessoriorum, aut alias se se interponere, vel mutua inter se colloquia protinus, vel per interpositas personas, aut scripta habere, vel mittere audeant. Decernentes irritum, & inane quicquid secus contra praemissa per quoscunque scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et nihilominus si quisquam contrafecerit, aut obedire neglexerit, eum excommunicationis sententia ipso facto innodamus, a qua nisi a Romano Pontifice (excepto mortis articulo) absolutionis beneficium nequeat obtinere. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac monasteriorum, ordinum, & congregationum huiusmodi iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis apostolicis, illis, nec non patri, & alijs Abbatibus, Diffinitoribus, Monachis, & personis praedictis per quoscunque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos, & sedem apostolicam, etiam per modum generalis legis, & statuti perpetui, ac iniuncti, & stipulati contractus, seu quasi, & alias sub quibuscuque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, nec non irritatibus, & alijs decretis quomodolibet, ac quocunque tempore concessis, confirmatis, & saepius innouatis, quibus omnibus eorum tenores, ac si ad verbum infererentur praesentibus pro expressis habentes. Specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscuque. Aut si Abbatibus, & ceteris, praedictis, vel quibusuis alijs communiter, vel diuisim ab Apost. sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, ac de verbo ad verbum expressam de indulto huiusmodi mentionem: Volumus insuper ut praesentium

Z Z 2 exemplis,

Hae const. hae post duos menses a die publicationis. Quae publ. mox sequitur.

Publicatio!

Causa huius constit.

Exemptio Monialium Ordinis Cistercien. a superioritate Ministrorum eiusdem ordinis.

Subiectio earundem Monialium iurisdictioni Ordinariorum.

Inhibicio contra Abbatem & alios ipsius ordinis superiores de cetero super praemissis se iromissantes. Decretum irritans.

Clausula derog.

Exemptio a iurisdictione Ordinariis, & Commendatariis qui reguntur a S. Basilij profectis non sunt.

Abbas & Visitator, visitent & reforment Monachos, & inobedientes corrigant & ca.

Decretum irritans.

Guilielmus 5-letus Cardinalis Protector, deputator executor huius const. cum facultatibus hinc expressis.

Clausula derog.

exemplis, etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica consti-
tuta munis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel osten-
sæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ exemptionis, liberationis, subiectionis, manda-
ti, præcepti, interditi, decreti, innodationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario
contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri,
& Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Do-
minicæ millesimo quingentesimo septuagesimo nono, Quinto decimo Kal. Martij, Pontificatus Nostri Anno
Octavo.

M. Datarus,

Cæ. Glorierius.

Publicatio.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo, octuagesimo, Indictione octaua, die vero decima quar-
ta mensis Martij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Gregorij Diuina prouidentia Papæ XIII.
Anno Octauo, retroscriptæ literæ apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas ecclesiæ Lateranen. necnon
Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Petrum
Aloysium Gaytam, & Nicolaum Tallietum eiusdem Sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

Ant. Ludouicus magister Curforum.

L X I.

Exemptio Monialium a Fratibus Eremitarum Ordinis S. Augustini de Obseruantia,
Congregationis Lombardiæ.

Facultates autem huic Ordini Ministris concessas circa alienationem bonorum
ipsius Ordinis, vide sup. proximè in const. 9. Dum ad uberes.

Priuilegiaque eiusdem Ordinis & aliorum Mendicantium habes sup. in Pij v. const. 14.
Dum ad uberes fol. 944.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.
PRO NOSTRI apostolatus munere spirituali religiosorum ordinum otio maxime consulere de-
bemus, illudque prouidere, vt ab ipsis tota alienorum negotiorum sollicitudine excussa, in sancti-
tatis seruire, & veræ pietatis obsequio, libere possit altissimo deserui: quod in Ordine fratrum
Eremitarum sancti Augustini de Obseruantia nuncupatorum; Congregationis Lombardiæ expetentes, ne Fra-
tres ipsi ob diuersa sanctimonialium monasteria regenda; & proprijs obeundis muneribus cum animarum suarum
& ecclesiæ vniuersalis, cui semper studiosa numerosæ familiæ opera profuit, detrimento auocentur, neue vber-
rimorum prouentus periculosa modicæ erogationis huiusmodi pensitatione minuantur: De nobis traditæ à
Domino potestatis plenitudine omnia, & quæcunque monasteria, prioratus, domos, conuentus, & loca monia-
lijum, & sororum dicti Ordinis, etiam recens reformata, & restituta, vniuersalque, & singulas Abbatisas, & alias
presidentes, ac moniales, & sorores professas, nouitias, & conuersas dicti, & aliorum Ordinum quorumcum-
que, nec non ecclesiæ, capellas bona, & iura quæcumque earum spiritualia, & temporalia ab omni superiorita-
te, visitatione, correctione, & quacumque alia subiectione, dominio, & potestate Vicarij generalis, ac Prouincia-
lijum, & aliorum Priorum, nec non Fratrum, & aliorum Ministrorum Ordinis, & Congregationis prædictorum
perpetuo eximimus, & liberamus: Eaque omnia Episcopis, Archiepiscopis, primatibus, vel Patriarchis suæ quod-
que ciuitatis, vel diocesis, aut si nullius sint vicinioribus, eorumque curæ, iurisdictioni, visitationi, & correctio-
ni omnino subiicimus: quibus singulis in virtute sanctæ obedientiæ mandamus, vt hoc munus quamprimum su-
scipiant, omnique studio, & vigiliantia in eo se exercere, procurent. Vicario veto, & alijs Prioribus, cæterisque Fra-
tribus, & Ministris, ac Congregationi prædictis vniuersis, & singulis præcipimus, atque interdiciamus, ne posthac
in villo prædictorum, vel etiam in ordinatione Confessariorum, aut alias sese interponere, vel mutua inter se col-
loquia protinus, vel per interpositas personas habere, aut scripta mittere audeant. Decernentes irritum, & ina-
ne, quicquid secus contra præmissa per quoscumque scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et nihilomi-
nus si quisquam contrafecerit, aut obedire neglexerit, eum excommunicationis sententia ipso facto innodamus,
à qua nisi à Romano Pontifice (excepto mortis articulo) absolutionis beneficium nequeat obtinere. Non ob-
stantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac monasteriorum, domorum, & locorum ordinis,
& congregationis prædictorum vtriusque sexus, iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate
alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, exemptionibus, & litteris apostoli-
cis, illis, nec non Prioribus, & alijs prædictis Patri, & alijs Abbatibus, Dissinctoribus, Monachis, & perso-
nis prædictis, per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & sedem apostolicam,
etiam per modum generalis legis, & statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus, seu quasi, & alias sub
quibuscumque temporibus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, nec non irritantibus, & alijs decretis quo-
modolibet, & quocumque concessis, confirmatis, ac sæpius innouatis, etiam Mare magnum, & Bulla
aurea nuncupatis, quibus omnibus, eorum tenores, ac si ad verbum infererentur, præsentibus, pro expres-
sis habentes, specialiter & expresse derogamus, contrarijs quibuscumque. Aut si Prioribus, domibus, con-
uentibus, & cæteris prædictis, vel quibusuis alijs, communiter, vel diuim ab apostolica sit sede indultum,
quod interditi, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras, apostolicas, non facientes plenam,
& expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus insuper vt præsentium
exemplis,

Causa const.

Exemptio Mon-
ialium a Fratibus
S. Augustini de
Obseruantia

Subiectio zano-
nem Ordinaris
locorum

Decretum irritum

Clausula derog.

exemplis, etiã impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica consti-
tuta munis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel osten-
sæ. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginam nostræ exemptionis, liberationis, subiectionis, mandati, decre-
ti, innodationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc atten-
tare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli apostolorum eius se noverit
incursum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo septuagesimo
nono, Kal. Martij, Pontificatus nostri Anno Octauo.

M. Datarus.

Cæ. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo, octuagesimo, Indictione octaua, die vero decima quinta
mensis Martij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII.
Anno Octauo, retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas ecclesiæ Lateranen. necnon
Principis Apostolorum de vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Petrum
Aloysium Gaytam, & Nicolaum Tallietum eiusdem Sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

Ant. Ludouicus magister Curforum.

L X I I.

Confirmatio priuilegiorum, Militiæ, & Hospitalis S. Ioannis
Hierosolymitani.

Alias confirmationes & declarationes priuilegiorum huius ordin. habes sup. in Pij V.
const. 76. Et si cuncta, fol. 1036. & in Pij 4. const. 14. Cir-
cumscripta, f. 663. vbi notauit concord.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam.
QVO MAGIS ac firmiter Hospitalis S. Ioan. Hierosolymitani ordini sanctæ Sedi Apostolicæ, &
nobis acceptissimo, ac de Christiano nomine, fideiq; Catholicæ defensione optime merito, illiusque
Magno Magistro, Præceptoribus, & Commendatarijs hæctenus per sedem Apostolicam concessa pri-
uilegia præseruentur, paterno, quo eundem ordinem complectimur, affectu, æquum est prouidere. Dudum siqui-
dem felicitis recordationis Pius Papa Quartus prædecessor noster, dum fauore eiusdem Hospitalis, & religio-
nis priuilegia eidem antea concessa confirmauit, atque approbauit, vel etiam ampliauit, animaduertens piæ me-
moriz Clemetem Papam Septimum etiam prædecessorem nostrum statuisse, quod omnes, & singuli Baiuliuarij,
Prioratum, Præceptoriarum, domorum, & beneficiorum in vim collationum eis factarum possessores sæculares,
aut alterius ordinis regulares, seu pensiones super illorũ fructibus, redditibus, & prouentibus huiusmodi, eatenus
etiam per Sedem eandem reseruatæ, percipientes, illas, & illa infra sex menses a die intimationis dictarum lite-
rarum in manibus Magistrj, & Conuentus prædictorum iuxta formam stabilimentorum dictæ religionis dimit-
tere, & transferre, seu illarum cassationi consentire tenerentur, alioquin beneficia, & pensiones huiusmodi, nisi
illa possidentes, & illas percipientes infra dictum tempus habitum susciperent, & professionem regularem ipsi-
us religionis emitterent, lapsis mēibus ipsis vacarent, ac cassæ, & extinctæ essent, & esse censerentur eo ipso. Ac
deinde recolendæ memoriæ Paulum Papam Tertium etiam prædecessorem nostrum, vt Magister, & singuli Prio-
res, Baiulij, Præceptores, Milites, & Fratres Hospitalis huiusmodi pro eorum libito parochiales, ac etiam sine
cura Ecclesiæ, vel earum Vicarias, seu Capellanias perpetuas, aut Capellas, vel Altaria, seu alia beneficia sim-
plicia ad eorum collationem, præsentationem, electionem, seu quamuis aliam dispositionem ratione Priora-
tuum, Baiuliuatum, Præceptoriarum, etiam Camerarum Magistratum nuncupatarum, Hospitalium, Domorum,
& aliorum beneficiorum dicti Hospitalis per eos pro tempore obtentorum, de iure, statuto, consuetudine, fun-
datione, aut priuilegio, vel alias quomodolibet spectantia, & pertinentia, ab ipsis Baiulij, Præceptorijs, Domi-
bus, Hospitalibus, & alijs beneficijs dependens. seu illis annexa, quæ dudum forsan fratribus saltem Capellanis
eiusdem Hospitalis, & ab eisdem Magistro, Prioribus, Baiulij, ac Præceptoribus, & alijs prædictis confereban-
tur, a longo tamen, & forsan longissimo tempore citra, de cuius initio memoria hominum forsan non existe-
bat, per ipsos Magistrum, Priores, Baiulios, Præceptores, Milites, & Fratres per abusum, aut ex defectu huiusmo-
di Capellanorum vel aliarum personarum eiusdem Hospitalis ad id idonearum, clericis, seu presbyteris sæcula-
ribus collata, aut conferri, & per ipsos presbyteros, vel clericos sæculares obrineri solita, etiam fratribus huius-
modi præsertim Capellanis nuncupatis, qui, vt asseritur, a presbyteris, seu clericis, nisi quo ad gestationem Cru-
cis, vel habitum dicti Hospitalis ad pectus non differerent, immo priuilegijs clericorum sæcularium, iuxta forsan
eorum priuilegia, & consuetudines gaudere solebant, si ad id alias idonei, & habiles reperirentur, conferre, ac
alijs de illis prouidere, & disponere, ipsique fratres, quibus beneficia huiusmodi conferri contingeret, illa si sibi
alias canonicè conferrentur, aut ipsi eligerentur, præsentarentur, vel alijs assumerentur ad illa, & instituerentur
in eis, recipere, & in titulum, etiam quoad viuere, retinere respectiue libere, & licite valerent, statuta, & ordi-
nationes extendisse, & ampliauisse, eisque desuper indulgisse, idem Pius III. cõcessiones, & priuilegia dictorum
prædecessorum intra limites suarum iurisdictionum, & administrationum veros ordinarios iuxta formam suorũ stabilimen-
torum, & priuilegiorum existerent, & esse censerent decreuit, ac beneficia ecclesiastica ad præsentationem, seu colla-
tionem Baiuliuorum, priorum, & præceptorum Hospitalis huiusmodi suffragari debere, ita quod presbyteri sæ-
culares illa tunc temporis in Commendam, seu alias quomodolibet obtinerent. Commendæ huiusmodi cedere,
aut illa alijs dimittere non possent, nisi de consensu eorum ad quos præsentario, seu collatio spectaret, & in fa-
uorẽ dicti Hospitalis, seu personarum, quæ habitum per fratres Capellanos eiusdem Hospitalis deferri solitum
susciperent, & professionem per eos emitti solitam emitterent, nec illa deinceps ipsi nisi infra sex menses à die
inti

Pius 4. confirma-
uit, & ampliauit
priuilegia Hospi-
talis Religio-
nis S. Ioan. Hiero-
solymitani, vt
sup. in eius epi-
st. 14. Circumspe-
cta, fol. 663.

Clemen. 7. decre-
uit possidentes be-
neficia Religio-
nis, & Pensiona-
rios infra sex me-
ses habitum sus-
cipere, & profes-
sionem emittere
debere, alias illa
vacarent, vt in
dicta Pij Quarti
constit. 14. circa
medium.

Pau. 3. declara-
uit Capellanos
huius Ordinis
de eius Ecclesijs
posse prouideri,
non obstante qd
presbyteris sæcu-
laribus conferri
solitum fuerit,
vt habes in eadẽ
4. const. 14. post
med.

Pius 4. decreuit
Magnum Mag.
Conuentũ, Prio-
res, & Præcepto-
res esse vere or-
dinarios infra
limites suarum
iurisdictionum,
& vt in eadem
const. 14. Post
med.

intimationis habitum ipsius religionis suscepissent, & regularem professionem infra alios sex menses emisissent possidere possent, & si secus fieret, aut cessione, seu resignationem hmoi, aut de dicti ordinis beneficijs, etiam in manibus suis in futurum fieri cotingeret, huiusmodi cessiones, & prouisiones nullius essent roboris vel momenti, nisi in illis expresse diceretur, & de consensu Magni Magistri, & de illis iuxta formam privilegiorum dictae religionis prouideretur; Inter statuta etiam eiusdem religionis per similes memoriae Paulum Papam Quartum similiter praedecessorem nostrum approbata, & confirmata, ita cautum reperitur, Priores in suis Cameris prioratibus, Baiuliu, & Commendatarij in suis commendis habent prouisionem, vel praesentationem beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura animarum vel sine a suis commendis dependere, nisi id privilegio, vel consuetudine ad alios pertineat. Item Frater Claudius de la Sengle Magister statuit, vt omnia beneficia Ecclesiastica eiusdem ordinis, quorum collatio, aut praesentatio ad dictum ordinem pertinet, nullis conferentur, aut nulli ad ea praesententur, nisi essent Fratres ipsum ordinem expresse professi, & alias prout in eiusdem Pij Quarti praedecessoris praefati literis, ac statutis, & stabilimentis, vel privilegijs dicti hospitalis plenius continetur. Quae omnia cum dispositione iuris communis maxime congruunt, tum auctoritati Sacrosancti Concilij Tridentini nituntur. Verum cum, sicut accepimus, clerici saeculares possessores cum cura, & sine cura beneficiorum eorundem ad collationem, prouisionem, praesentationem, electionem, seu quamuis aliam dispositionem priorum, Baiuliuorum, Commendatariorum, & possessorum aliorum dictae religionis bonorum iure eorundem prioratum, Baiuliuatum, Commendarum, & aliorum bonorum eiusdem religionis habitum suscipere, & professionem regularem, prout in eadem religione consuevit emittere, negligant, ac reculent in statutum eiusdem religionis contemptum, ac iuris Communis dispositioni, & Concilij praefati decretis, privilegijs quae ab hac sancta Sede Apostolica, vt praemittitur, concessis contraveniendo, ac praetendant eiusdem Pij Quarti praedecessoris nostri mentis, & intentionis non fuisse ad habitum susceptionem, & professionem eos teneri, qui post ab eodem praedecessore obtentam prouisionem confirmationem, & ampliationem de eisdem, siue similibus beneficijs concessionem fieri quomodocunque obtinuerunt, cum de illis, qui tunc temporis in Commendam, seu alias obtinerent, eundem Pium Quartum praedecessorem sub isto verbo ad praesens statuisse duntaxat praetendant, allegantes quod Commende, prouisiones, siue alias quomodocunque concessionem de similibus beneficijs eisdem facta post datam eiusdem Pij Quarti praedecessoris literarum siue mentio fiat, siue retineatur, beneficia esse dictae Religionis, sunt loco absolutionis, ac derogationis tacite statutorum, & privilegiorum eiusdem ordinis, ita vt ad suscipiendum illius habitum, ac professionem emittendam minime teneantur, cum susceptio habitus, & professio ab eis emittenda ex ipsarum literarum serie expresse iniuncta fuisse non appareant, ex quibus eidem ordini, illiusque Magistro, prioribus, Baiuliu, & Commendatarijs, maxima in dies exoriuntur incommoda, atque perturbationes, praesertim dum eorundem beneficiorum status ponitur in incerto. Quare Nos, vt par est, ex debito pastoralis officij omnium Christiani delium, praesertim vero eiusdem ordinis praetatarum regularium personarum pro Iesu Christi nomine, ac Catholicae fidei tuitione ad interitum vsque iugiter laborantium commodis, & indemnitati, quantum in nobis est, prospicere cupientes, simulque de Communi eiusdem ordinis, ac religionis bono vehementer solliciti, ne quid ei indebite detrahatur, sacrorum Canonum, ac decretorum dicti Concilij, eorundemque statutorum, & privilegiorum auctoritati, & tenoribus innitentes, eademque privilegia statuta, & ordinationes, ac dictorum praedecessorum nostrorum literarum tenores praesentibus pro expressis habentes, illaque omnia approbantes, & confirmantes, praesentisque nostri scripti patrocinio communientes, ac rata, & grata habentes, ac quatenus opus sit, innouantes, & de nouo concedentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia auctoritate praesentium declaramus, nunquam intentionis praedecessorum nostrorum, vel nostrae fuisse in prouisionibus, siue Commendis, aut quibusuis alijs concessionibus beneficiorum ordinis, & religionis huiusmodi, siue illa curata, siue sine cura sint, per eorundem praedecessores nostros, vel per nos, & eandem sedem sanctam etiam cum simplici derogatione privilegiorum, & stabilimentorum religionis praedictae, non tamen speciali, de non suscipiendo habitum, & non emittendo professionem mentione, seu per Magistrum, Conuentum, Priores, Baiuliuos, ac Commendatarios, vel alios quibuscunque personis cuiuscunque status, & dignitatis factis, & concessis tacite illis absoluedi, quominus iuxta eiusdem ordinis statuta, & privilegia infra tempus, praefixum habitum suscipere, & professionem per fratres eiusdem ordinis emitti solitam emittere debeant regularem, etiam si hoc expresse in eorundem praedecessorum, aut nostris literis adiectum vel iniunctum his, ad quorum fauorem huiusmodi beneficia concessa extiterint, nequaquam fuerit: Ac quod nostra haec intentio singulis apertius innotescat, statuimus, vt omnes, & singuli, qui vel per sedem praefatam, vel per nos, aut Romanos Pontifices praedecessores nostros, etiam cum simplici derogatione privilegiorum, seu per Priores, Baiuliuos, & Commendatarios fuerunt de beneficijs huiusmodi prouisi, siue hi, quibus eadem commendata, aut quomodolibet concessa extiterunt, etiam si super his in Curia, vel extra aliqua lis pendeat, ac de eisdem in posterum perpetuis futuris temporibus prouidebuntur, aut demum quibus eadem commendabuntur, vel concedentur, etiam per sedem Apostolicam, si post sex menses, a die quo id eis legitime indictum, atque denunciatum fuerit, illico numerados, professionem non emiserint, & habitum non susceperint ordinis praedicti, absque alia desuper facienda declaratione, & citatione, omni, & quocunque iure in dictis beneficijs, vel ad illa competente careant eo ipso, ipsiq; tanquam illiciti detentores, & occupatores, & intrusi ab eisdem amoueantur, deque illis tanquam de iure atque de facto vacantibus, Magistrum, ac Conuentum, Priores, Baiuliuos, & Commendatarios, & alios ad quos spectat, libere prouidere, ac de illis iuxta Magistrum, & Religionis praefatae stabilimenta, & consuetudines exequi posse, eorundemque possessores ab eorundem beneficiorum possessione, vel potius detentione, & occupatione amouendos esse, prout nos in dictum casum, & euentum amouemus, ac regulis de annali, & trienniali possessore, & alijs privilegijs, remedijsq; quibuscunque etiam in corpore iuris clausis, quibus diutini beneficiorum possessores vtuntur, potuntur, & gaudent, vti potiri, & gaudere non posse, quauis etiam longissimi temporis praescriptione minime obstante, verum eisdem pro amotis, & expulsis habendos esse, & ceteri, amotisq; & expulsis actionem spolijs nec vn de vi, vel aliud quoduis remedium possessorum, siue petitorum competere, seu desuper propterea agere non valere: Et quo facilius si qui ad praesens reperiuntur quomodolibet prouisi de beneficijs a Prioratibus Baiuliuatibus, & Comendis huiusmodi dependentibus, seu ad illorum collationem, prouisionem, praesentationem, seu quamuis aliam dispositionem spectantibus, etiam habitum dictae Religionis non susceperunt, ad habitum ipsius

Pau. 4. (cuius ob stissa hic no habet) confirmavit privilegium Prioris, & Commendatariorum prouidendi de beneficijs a suis Commendis dependentibus, & confirmavit decretum quod beneficia huius Ordinis, alijs quam Fratibus Ordinis professis non conferuntur.

Hic vero Pontifex dictas concessionis Praedecessorū confirmat.

Declarat etiam nunquam intentionis Praedecessorum fuisse, in concessionibus beneficiorum huius Religionis et cum simplici derogatione stabilimentorum, & privilegiorum Religionis factis, ab soluere a susceptione habitus, & professionis omissione.

Imo sic prouisos, & de cetero prouidendos decreuit infra sex menses professionem emittere, & habitum suscipere debere.

In obediencia pe nas expressas imponit.

ipsius susceptionem, & professionem inducatur, eisdem Prioribus, Baiuliu, & Commendatarijs licentiam, & facultatem concedimus, ipsis condonandi, & relaxandi eorum spolia, quae ad dictos Priores, Baiuliuos, & Commendatarios spectant, ita vt de illis disponere possint tam in vita, quam in mortis articulo, condonationemque, ac relaxationem huiusmodi eiusdem roboris, ac momenti esse, ac si ab eadem sede emanassent. Necnon felicitis recordationis Pij Papae Quinti etiam praedecessoris nostri literis inherentes, illaque approbantes, & confirmantes, omnes, & singulas personas in dicti ordinis beneficijs quomodolibet existentes; a seminarij clericorum in quilibet Ciuitate iuxta dicti Concilij decreta erecti, seu erigendi, ac decimarum subsidij, & aliorum onerum contributione totaliter eximimus, & liberamus, ac liberos, & exemptos esse volumus: Sicque in praemissis omnibus, & singulis per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac dicti ordinis apud nos, dictamque sedem Protectores, & alios sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales sublata eis & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate vbique iudicari & diffiniri debere, irritum quoque, & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus. Quocirca dilectis filijs in Regnis Hispaniarum, & Neapolitani nostris, & sedis Apostolicae pro tempore existentibus Nuntijs, aut Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, & quibuscunque Conservatoribus per eisdem Magistrum, Baiuliuos, Priores, & Commendatarios iuxta formam privilegiorum ordinis praedicti in dignitate Ecclesiastica constitutis, electis, & eligendis, per praesentes, Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vni eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecunque vbi, & quando opus fuerit, ac quoribus pro parte Magistri, & Conuentus, siue Priorum, Baiuliuorum, Praeceptorum, & Commendatariorum praefatorum, & aliarum personarum, & possessorum praefatorum fuerint requisiti solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra eos praemissis omnibus, & singulis iuxta praesentium continentiam, & tenorem pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quoquam quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscunque, ac rebelles, & praemissis non parentes per opportuna iuris, & facti remedia, ac demum per sententias, & exuras, & poenas Ecclesiasticas, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij saecularis. Non obstantibus Commendis, & prouisionibus, aliisque dispositionibus, vel concessionibus, quibuscunque verborum formulis illa concessa fuerint, ac felicitis recordationis Bonifacij Papae Octauo praedecessoris nostri de una, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo non ultra tres aliquis auctoritate praesentium ad iudicium trahatur, aliisque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrarijs quibuscunque: aut si aliquibus communiter vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Decernentes praesentibus; & in eis contentis omnibus per quauis literarum concessionem, prouisionem, & alias quascunque dispositiones, aliter quam vt praemittitur per nos, vel eandem Sedem factas, vel forte quomodolibet faciendas aut concedendas, etiam Motu proprio, & ex certa scientia derogari non posse, nec derogatum ceteri, cuiuscunque tenoris, & formae emanauerint, & cum quibuscunque decretis, & clausulis, etiam derogatorijs fortioribus, & insolitis, etiam si causas quascunque legitimas, & fauorabiles continerent, quinimo per praesentes illis omnibus expresse derogamus, earum tenores pro sufficienter expressis habentes, praesentibus semper in suo robore permanisuris, nisi harum tenor de verbo ad verbum in illis esset insertus, & Magistri, & Conuentus consensus accederet. Volumus autem quod praesentium transcriptis manu alicuius Notarij publice subscriptis & sigillo alicuius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus si des adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Inuiculae Piscatoris, die 23. Martij. 1580. Pontificatus Nostri Anno Octauo.

Ca. Glorierius.

L X I I I.

Confirmatio Statutorum Almae Urbis nuper editorum.

Derogatio autem Stat. lib. 3. cap. 42. circa iurisdictionem Consulium Artificum Urbis habetur infra in cons. 80. Almam, Et derogatio Statutorum quo ad causas criminales, & earum processus, habetur infra in cons. 111. Cum in Curia.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. VRBEM ROMAM, ex qua, veluti e capite, iuris ciuili prudentia defluxit, atque inde, in alias nationes, longè lateq; est diffusa, legibus semper, atque optimis abundare oportet institutis, vt quae tot donis, praerogatijsque excellit, seipsam in primis optimè regat, alijsque deinde Urbibus, exemplo Reipublice recta ratione administrandae antecedit. Quod cum nobis, pro eo, quo illam Principis Apostolorum, eius successorum, nostrisque, & Christianae religionis sedem, prosequimur, verè dilectionis affectu, debito qua nostrae seruitutis officio, maxime semper curae fuerit plurimum in Domino letati sumus, dilectos filios Populum Romanum, Iustitiae colendae studio, sollicitudini haec nostrae respondisse. Illi enim, cum Urbis mores, consuetudines & pleraque omnia negotia, ita viderent esse confusa, vt ius sibi, cum ab antiquis, tum a iunioribus traditum, & denique ipsamet canonicae sanctiones, in controuersijs, quae quotidie in iudicium vocantur, dirimendis, alijsque rebus explicandis, prout tempus, moresque postulant, non ita conueniant, nequid ab eis in concessa sibi facultate, desiderari contingat, priuatas leges, siue statuta, praesentibus temporibus, ac negocijs congruentia, sibi condere, nostris auctoritate & praesidijs freti, instituerunt. Id vero, dum serio agunt, nouiterque in iuris huiusmodi compositione, nobis annuentibus incumbunt, Statuta Urbis, quae sibi a maioribus suis, relicta habebant, satis perplexa & confusa inuenerunt; in quorum libris, ob temporum vetustatem, Magistratum fortasse negligenter, multiplicisque superiorum aetatum, editas reformationes scpe, quae adhuc vigeant, constitutiones, vna cum abrogatis

Obedientes aut scilicet in prouisi spolia, condonari possederat per Priores, & Commendatarios ad quos spectant. Confirmat etiam quo ad exemptionem a Decimis, & alijs oneribus concessionem Pij Quinti quae est sup. in eius cons. 76. Et si cuncta, fol. 1036. Decretum irritans. Deputatio, & facultates executionum huius constitutionis, & obseruationem huius Ordinis.

Clausula derogatoria.

Clausula praesentium.

Pop. Rom. instituit reformare antiqua Urbis, & noua condere.

abrogatis & obsoletis, aliaque alijs contraria, promiscue continebantur. Cupientes itaque ijdem Populus, ut ius proprium in certam formam, & quasi non dissentientium inter se Statutorum consonantiam redigeretur, ad presentiumque temporum mores, & negocia accommodaretur, prouinciam hanc dilecto filio Luca Pato vtriusque iuris doctore, nonnullisque alijs ciuibus Romanis demandandam curarunt: eorum vero aliquibus vita functis, alijs diuersorum negotiorum occupatione districtis, idem Lucas Statuta predicta in quinque libros prius distributa, superuacaneis amputatis, necnon iniuicem pugnantibus, & ijs quae vel defuetudine antiquata, vel contraria lege abrogata erant, sublatis, additisque nonnullis reformationibus, ad dilectorum filiorum Conseruatorum, Populique Romani Officialium Regimen, & directionem, spectantibus, quae nobis Populi eiusdem nomine obtulerant, in tres breues, admodum libros, certo distinctoque ordine redegit, nobisque superioribus annis exhibuit. Qui intelligentes multa in Populum Romanum praedictum commoda, ex noua huiusmodi Statutorum compilatione esse profectura, Dilecto filio nostro, Iulio Antonio Tituli Sancti Bartholomaei in Insula presbytero Cardinali, Sanctae Seuerinae nuncupato, mandauimus, vt conuocatis dilectis filijs Conseruatoribus Camerae Urbis, & Prioribus capitum Regionum, qui pro tempore fuissent, necnon Hortensio Frangipano Urbis Cancellario, Antonio Vellio, Fabricio Lazaro, & qui eiusdem Populi Rom. aduocatus est, Horatio Burghesio, & Vincentio Parentio Aulae nostrae Consistorij, necnon Bernardino Biscia, & Horatio de Arrigonibus in Romana Curia, Aduocatis, Stefano Crescenzio, Marcello Alberrino, Petropaulo Fabio, Hieronymo Alterino, Augustino Palonio, Valerio de Valle, Prospero Cafarelo, & Ricardo Mazzatofta, Romanis Ciuibus, a dicto Populo in suis Consilijs ad hanc rem diuersis, & successiuis temporibus, vna cum praedicto Luca dilectis, congregatis quoque dilectis filijs nostris, Alexandro T. Sanctae Mariae in Araceli Presbytero Cardinali Rjario nuncupato, tunc Camerae Apostolicae generali Auditore, deinde magistro Hieronymo Matthaeo in eiusdem Alexandri Cardinalis locum, ad munus Auditoris suffecto, necnon venerabili Fratre Hieronymo Episcopo Maceratenfi, locum vnus ex officijs Clericatus Camerae Apostolicae ex indulto Apostolico obtinente, ac dilectis item filijs, Magistris Alexandro Frumeto, & Pyrrho Tharo, Notarijs nostris in vtraque Signatura nostra Referendarijs, ac etiam Mario Gabrieli eiusdem Aulae nostrae Consistorij aduocato, a nobis ad hoc specialiter deputatis, Statuta huiusmodi, per dictum Luca compilata, diligenter excuterent, atque examinerent, & quae eis viderentur, supplerent, corrigerent, deleterent, & emendarent. Qui frequentissime per plures annos in vnum congregati, eisdemque Statutis diligenter visis, & sigillatim examinatis, matureque discussis, alia emendauerunt, alia explanauerunt, nonnulla addiderunt, nonnullaque etiam sustulerunt. Denique Iulius Antonius, & Alexander, Cardinales, ac Hieronymus Episcopus, necnon Marius Gabriellus, & Lucas Patus praedicti, eorundem Statutorum relectione, & recognitione, omni studio & diligentia ab ipsis, de mandato nostro facta, postremam illis manum adhibuerunt. Nos volentes ea, quae tanto labore, & maturitate ad Publicam vtilitatem digesta sunt, inuolabiliter obseruari, Motu proprio, & ex certa scientia nostra deque Apostolica potestatis plenitudine, omnia & quaecumque antiqua Urbis Statuta, etiam reformatata, & innouata, ac quibusuis approbationibus, & confirmationibus Apostolicis roborata, praesentium auctoritate abrogamus, tollimus, & penitus aboleamus, nemineque ad illa deinceps obligari volumus: nouissime vero compilata Statuta praedicta, etiam in eis expressis casibus, iuramenti validitatem restringentia, sicuti praedictis tribus libris digesta sunt, approbamus, & confirmamus. Et vt approbatio huiusmodi amplius innotescat, has praesentes, in principio omnium librorum eorundem voluminum, quae vel manu scribentur, vel imprimuntur, omnino describi volentes, statuimus, & Apostolica auctoritate decernimus, vt de caetero, post triginta dies a publicatione praesentium, nulla alia Statuta, quam haec noua ad futurarum causarum decisionem, ac negotiorum expeditionem allegari possint, nec quisquam illa allegans, audiri debeat, sed tantum, secundum praedicta noua, a nobis confirmata, in Curia Capitolina, & apud eam in futuris omnibus causis, in ipsa Curia Capitolina videlicet, etiam quo ad causarum processum, & quo ad alia vbique in ipsa Vrbe, illiusque districtu, vbi particularia Statuta, de eisdem causis, & earum casibus disponentia, non habentur, quauis alia sinistra, dolosa, vel captiosa interpretatione sublata, in quacumque instantia, inuolante, ac perpetuo obseruentur ac iuxta illa, lites & controuersae omnes in futurum iudicari, decidi, & diffiniri debeant; nec illis nisi per Signaturam nostram, & pro tempore existentis Romani Pontificis manu factam, nequeat derogari. Sitque irritum, & inane quicquid fecus, super his a quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, & ordinationibus, nec non priuilegijs, & indultis Apostolicis, sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis irritantibusque, & alijs decretis, concessis, confirmatis, & innouatis, quorundem tenorum existant, per quae praesentibus non expressa, aut omnino non inserta, effectus earum impediri valeat, quomodolibet vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus, ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis caeterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem vt praesentium exemplis etiam impressis, Notarij publici manu, & personae in dignitate ecclesiastica constitutae sigillo obfirmatis, ac etiam praedictis voluminibus descriptis, eandem prorsus fidem vbique in iudicio, & extra illud adhiberi, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si exhibita essent, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae abrogationis, sublationis, abolitionis, approbationis, confirmationis, statuti, decreti, & voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo octuagesimo octauo, octauo Kal. Iunij, Pontificatus nostri, Anno Nono.

M. Datarius.

C. Glorierius.

A. de Alexijs.

Ans.

Lucas Petrus Populo vna cum alijs deputatus, in tres libros Statuta redegit, & hinc P5 tunc exhibuit.

Pontifex autem deputauit Cardinalem S. Seuerinæ, & alios hic nominatos, ad illa examinanda, & corrigenda, pro ut emendarent, & correxerunt.

Antiqua igitur statuta abrogata hic Pontifex.

Nouaque statuta, vs supra condita confirmata.

Obseruari etiam praecipit in Curia Capit. generaliter, & in alijs Curijs Urbis, & districtus, quo ad decisa tauri.

Derogationeque statutorum ubi referuntur.

Derogant autem postea, vt indicantur hic in subr.

Decretis irritis. Clausula derogatoria.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo octuagesimo, Indictione octaua, die vero prima mensis Iulij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & Domini Nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papae XIII. Anno Nono, Retroscriptae literae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt ad valuas Ecclesiae Sancti Ioannis Lateranensis, & Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariae Apostolicae, & in aetate Campi Florae, necnon ad valuas Palatij Curiae Capitolij, & DD. Conseruatorum Urbis, per nos Petrum Aloysium Gaytam, & Nicolaum Tagliettum Cursores Apostolicos.

Publicatio.

Petrus Guerra Magister Curforum.

Illustrissimi Domini Camerae Almae Urbis Conseruatores, Laelius Suricus, Alphonsus Auila, & Marius Vellius, ac prior Caput Regionum, Prosper Buccapadulus, praesentes Apostolicas literas, confirmationis Statutorum Urbis, sub plumbo expeditas, regestandas, & in Archiuo eorum Palatij aseruandas, mihi Horatio Fusco, S. P. Q. R. Scribae, qui tum discussionibus, & resolutionibus, tum etiam reuisionibus, & recognitionibus eorundem Statutorum in Congregationibus frequenter habitis coram Illustrissimo, & Reuerendissimo Domino Iulio Antonio Sanctorio Cardinali Sanctae Seuerinae, assidue interfui & diligenter adnotavi, & cui imprimendi, corrigendique cura commissa extitit, tradiderunt atque consignarunt hodie, Die X V. Mensis Iulij M D L X X X.

Matarum Coss. registrandi hanc consil. in Archiuo.

Horatius Fuscus qui supra, ad fidem &c.

L X I I I I.

Contra detentores locorum & bonorum Sedis, & Camerae Apostolicae, & non soluentes census, & alia iura.

De Materia habes supra Innoc. 8. const. 16. Decret. fol. 133. & Alex. 6. const. 6. Cum ex relatione, fol. 139. & Pauli 4. const. 25. Incumbentia fol. 600. vbi notauit.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. AD ROMANI Pontificis spectat officium boni patrisfamilias exemplo, curae sedulo ac prouidere, ne Sedis & Camerae apostolicae dominia, proprietates, & iura depereant, ne ue contra ius factum ab alijs occupetur, ac si qua ex eis vel temporum iniuria, vel hominum malitia, & cupiditate, vel auquo alio casu detineri, & vsurpari contingat, illorum recuperationi decenter instare, quo & ipsius sedis ac aliorum Christianorum Principum, atque adeo vniuersae Christianae Reip. necessitatibus, & opportunitatibus, valeat subuenire. Hoc sane consilio & animo complures Romani Pontifices praedecessores nostri & in his praesertim me. Innocentius viij Sexto non. Maij Octauo, Alexander, vi. Quintodecimo Kal. Ianuarij Sexto, & Paulus iij. Octauo Kal. Nouembris secundo Pontificatum suorum Annis editis constitutionibus, & literis aduersus omnes & quoscumque S.R.E. et Camerae Apostolicae Feudatarios, Vicarios, Gubernatores, Censuarios, emphyteotas, & alios Camerae Apostolicae debitores, eisdem sedi & Camerae debitas solutiones certis die & loco statutis re ipsa non facientes, pactaque & conuentiones in eorum inuestituris & alijs concessionibus, nec non modos & formas aliaque omnia in eisdem praedecessorum literis contenta non adimplentes, sententias censuras & poenas tam Ecclesiasticas quam priuationis, & caudicatis Feudorum, Vicariatuum, Guberniorum, locationum, censuum & aliorum bonorum & iurium per eos a sede & Camera praedictis quomodolibet obtentorum imposuerunt, quarum deinde constitutionum & literarum vigore, ac etiam iuxta antiquam & laudabilem consuetudinem singulis annis in vigilia & festo beatorum Apostolorum Petri & Pauli haecenus in Camera Apostolica seruata coram eiusdem S.R.E. Camerario & Camerae praedictae praesidentibus, Clericis & alijs Camerae praedictae facientibus, & representantibus pro recipiendis censibus & alijs praedictis ibidem congregatis, eiusdem Camerae & Fisci Procurator pro tempore existens, acceptando prius omnes & quascumque dictarum concessionum & inuestiturarum caducitates, deuolutiones, & priuationes, nec non contractuum, & instrumentorum resolutiones, extinctionesque, & alias poenas legales, seu conuentionales, ac aliter per eos incurfas, eosdem non soluentes, seu non adimplentes promissa, ac in dictis inuestituris, & concessionibus contenta, seu alias per eos quolibet debita ab eorum Feudis, Vicariatibus, Gubernijs, locationibus, administrationibus, censibus, & bonis, ac concessionibus, & inuestituris cecidisse, & illis priuatos fuisse, nec per quamcunque receptionem in totum, seu in partem de eisdem censibus postea, tam in eadem Camera, quam extra eam, & tam per ipsum, quam alios quoscumque factam iuribus eiusdem Camerae praedictae, sed quod semper ad bonum computum, ac eosdem sic vt praefertur non soluentes, & non adimplentes morosos declarari per Camerae praedictam singulis annis petijt & instetit, ac morosos, & cotumaces vel alias decerni & declarari obtinuit. Itaque idem Paulus praedecessor protestationes, declarationes, sententias, & decreta praedicta per eandem suas literas confirmans & approbans perpetuo statuit, omnes occupatores & detentores feudorum & aliorum praedictorum ad illa eidem Camerae relaxandum, & restituendum infra certum terminum quod iam pridem praeterijt, quacumque praescriptione etiam centum annorum & forsitan ultra non obstante, obligatos esse cogij posse & debere, et alia prout in constitutionibus & literis, necnon protestationibus, interpellationibus, declarationibus, sententijs, & decretis praedictis latius continetur. Postea vero tam Pauli praedecessoris quam praedictarum & aliarum a totum praedecessorum nostrorum constitutionum & literarum huiusmodi vigore feudatarij & alij praedicti ad eiusdem Camerae Fiscique procuratoris instantiam solemniter singulis annis, in vigilia & festiuitate praedictis, vt moris est ad legitime in eadem Camera commendandum, ac dictis census, canones, recognitiones seu resolutiones, aliaque per eos promissa conuenta, & quomodolibet debita cum effecta adimplendam sub sententijs, censuris, & poenis, tam in eiusdem Pauli, quam dicto-

Innoc. 8. in const. 16. fol. 133. Alex. 6. in const. 6. fol. 139. Paul. 4. in const. 25. fol. 600. poenas imposuerunt non soluentes iura debita Camerae, & Sedi Apostolicae.

Fiscus Cam. Apostolicae quoties anno in vigilia & festo SS. Petri & Pauli, accepta vix quacumque caducitates, & deuolutiones, & non soluentes morosos, & cotumaces declarari a Camera: bus obtinuit.

Paul. 4. comprobauit dictas Fisci protestationes, & Camerae sententias, & decreta, vt habes in dicta eius const. 25.

Postea quo-
libet anno Feu-
datorij, & alij
Camerae debitor-
es, in vigilia, &
festo SS. Petri &
Pauli, citati fue-
runt, vt illa sol-
uerent, & nō sol-
uentes, censuris
& poenis, de qui-
bus hic innoda-
ti fuerunt.

Multi tamen ad
huc Terras, & ho-
na Sedis Apost.
deuenerunt & in
poenas prae-
dictas nō incurrisse
praetendunt, ex
causis hic narra-
tis.

Ideo hic Pōt. in-
nouat, & confir-
mat Praedecesso-
rum constitutio-
nes, & Filij pro-
testationes, & sen-
tentias, ac decre-
ta praedicta.

Et declarat quod
cunque Feudata-
rios, &c. compre-
hensos fuisse in
dispositiōib. di-
ctarum cōst. eius
Praedecessorum.
Et Cam. Apostol.
ad realem loco-
rū incorporatio-
nem potuisse de-
uenire.

rum & aliorum praedecessorum nostrorum literis, contentis, necnon priuationis & caducitatis Feudorum, Vicariatum, Guberniorum, locationum, censuum administrationum, bonorum, iurium, & aliorum in eorum concessionibus quomodolibet contentorum, saepe saepiusque citati & interpellati fuerunt, qui tamen praemisissis ac etiam literis quotannis die coenae Domini legi solitis, quibus detinentes loca & bona eisdem Sanctae Romanae Ecclesiae, & illa non restituentes, censuris quoque & poenis Ecclesiasticis innodantur minime attentis, non modo census, & alia per eos vt praefertur debita soluere, & adimplere cessarunt & cessant, sed etiam loca & bona ac alia praedicta temere atque indebite, & de facto occupata detinuerunt & detinent, sententias, censuras, & poenas ipsas, ac etiam priuationis & amissionis dictorum feudorum & aliorum, & alias in eisdem literis contentas damnabiliter incurrendo. Cum autem de mandato nostro, & ad instantiam dilecti filij Rodulphi Bonfoli dictae Camerae Commissarij contra omnes & singulos morosos occupatores & detentores huiusmodi non solum generatim in vigilia & festo praedictis proxime praeteritis, sed postea nominatim contra multos ex eis in eadem Camera, & coram diuersis illius Praesidentibus & clericis legitime, & cum protestatione ad deuolutiones caducitatesque & priuationes, necnon sententiarum, censurarum, & poenarum praedictarum incursum agi coeptum fuerit, & in dies agatur, & sicut accepimus nonnulli eorum ad se in occupatione, detentione, & intrusione Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, Castrorum, locorum, tenentiarum, arcium, fortalitiorum & aliorum bonorum & iurium huiusmodi, sic vt praefertur, ac alias ad sedem & Camerae praedictas deuolutorum confouendum, sub praetextu, quod tam Pauli praedicti quam aliorum Praedecessorum constitutiones, & literae praedictae non fuerint nec sint perpetuae, sed ad tempus, nec vim legis siue constitutionis perpetuae habuerint aut habeant sed feudatarios, Vicarios & alios praedictos, tunc scilicet tempore emanatarum, earundem constitutionum & literarum existentibus tantummodo comprehenderint, ac quod nunquam in vsu fuerint, seu esse desierint, & quod ipsi de illis scientiam etiam ex defectu nullitatis & publicationis earundem, seu alias non habuerint, quod quae ad concessiones & inuestituras ex causa onerosa, etiam in vim contractus, seu alias quomodolibet factas, pro quibus certa annua solutio parui pretij nempe in cera vel alia minima re non commodum seu utilitatem, sed potius recognitionem superioritatis sedis & Camerae huiusmodi concernente fiat, seu fieri debeat, se non extenderint seu extendant, & quod in eorum concessionibus seu inuestituris praedictis conuentiones, & pacta aliqua expressa inuenta fuerint, per quae cautum fuerit & sit, quod ob non factam censum, & aliorum praedictorum debito tempore solutionem, seu ob pacta non seruata, vel nisi sub certa qualitate, & nisi infra certum tempus, vel alias nisi in certis casibus deuolutionem seu caducitatem vel priuationem, & praedictas aliasque poenas non incurrant, vel saltem quod eis quacumque moram ob praemissa vel alias quomodolibet incursum & tunc incurrendam purgare, ac se se ab eisdem deuolutione, caducitate, priuatione, vel incursum, & alijs poenis a dictis constitutionibus & literis, ac a iure communi traditis, ex varijs & diuersis per eos allegatis praetextibus licuerit, & liceat excusari, & sic istis alijsque subterfugijs, & cauillationibus, lites, & causas de iure in eadem Camera, vt praefertur, motas seu mouendas in longum protrahere, & quotidie noua impedimenta obijcere conantur, in maximum Sedis & Camerae praedictarum praedictum, ac eorumdem animarum periculum. Nos cupientes, quantum cum Deo possumus, pro munere nobis ex alto commisso, Sedis & Camerae praedictarum indemnitati prouidere, ac oppositionibus, & alijs praemisissis opportunum remedium adhibere, de Apostolicae potestatis plenitudine, certa que scientia nostra etiam praedecessorum nostrorum praedictorum vestigijs inharendo, eisdem Innocentij, Alexandri, & Pauli, ac omnium aliorum Romanorum Pontificum constitutiones super praemisissis, & illorum occasione vel causa quomodolibet editas & emanatas, ac earum singulas, & desuper confectas literas ac in eis contenta quaecumque, necnon protestationes, & interpellationes, sententias & decreta in vigilia & festo praedictis, praefertim anno proxime praeterito in eadem Camera factas, illorum singulorum tenores ac si de verbo ad verbum insererentur praesentibus pro sufficienter expressis habentes, cum omnibus & singulis in eis contentis clausulis & decretis, tenore praesentium perpetuo confirmamus, approbamus, & quatenus opus est, innouamus, ac ab omnibus, & quibuscumque feudatarijs alijsque feudatarijs inuolabiliter obseruari debere volumus & mandamus. Declarantes illa omnia perpetuo fuisse esse & fore, vimque & robur perpetuarum legum obtinuisse, & obtinere, & sic omnes & singulos, praeteritos, praesentes & futuros Feudatarios, Vicarios, Gubernatores, Administratores, & alios censuum, recognitionum, ac iurium debitores, etiam antiquos & antiquissimos diu ante vel post dictas constitutiones, seu tempore illarum creatos, seu deputatos, ac futuris deinceps temporibus in perpetuum quomodolibet creandos & deputandos, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel praeminentiae Ecclesiasticae, vel laicalis fuerint, & sint, etiam si Cardinalatus honore, seu Regia, Ducali, vel alia etiam maiori dignitate & auctoritate praefulerint, & praefulgeant, singulis dictis Innocentij, Alexandri, & Pauli praedecessorum nostrorum constitutionibus & literis comprehensos fuisse, & esse, illaque ipsos omnes & singulos affecisse, & afficere: & propterea singulas literas, clausulas, & conditiones, ac alia praemissa tanquam talia habenda & censenda esse, itemque acceptationes, declarationes, protestationes, interpellationes per dictum Filium procuratorem, vt praefertur, factas, ac sententias & decreta per dictam Camerae singulis annis in vigilia & festo praedictis, vt praefertur, latae & factas, ac in futurum ferendas & faciendas, omnes & singulos Feudatarios, Vicarios, Gubernatores, Censuarios, & alios praedictos, tam praeteritos, quam praesentes & futuros, in ipsis generaliter, & alias specialiter, ac quomodolibet nominatos perinde affecisse & afficere, ac si in contradictorio iudicio, causa cognita, & seruatis de iure seruandis, facta & lata fuissent & essent, ac transgressores, & morosos caducitatis, deuolutionis, & priuationis quorumcumque Feudorum, Vicariatum, Guberniorum, & aliorum praedictorum eo ipso, & absque aliqua iudicis, declaratione, incurrisse, & incurere, dictosque Camerarium, & Praesidentes, ac clericos, & alios ad quos spectat, ad realem incorporationem Ciuitatum, Terrarum, Castrorum, locorum, bonorum, iurium, & aliorum praedictorum pro Sede & Camera praedictis omnibus praemisissis, necnon omni & quacumque appellatione, reclamatione, seu recursu penitus remotis, deuenire debuissent, & potuisse, ac teneri et obligatos fuisse et esse, Et nihilominus omne dubium remouere volentes, de potestate & scientia praedictis statuimus et ordinamus, vt omnes et quicunq; Feudatarij, Vicarij, Gubernatores, et alij praedicti superius, et etiam in eisdem praedecessorum literis comprehensi, qui vel quorum auctores, sub quibuscumque tenoribus & formis etiam quacumque

quacumque de causa gratuita, onerosa, vel mixta, etiam in vim cuiuscumque contractus, Regna, Ducatus, Ciuitates, Castra, oppida, terras, arcus, fortalitia, villas, agros, possessiones cultas & incultas, calalia, lacus, syluas, proprietates, bona & iura quacumque, ac cuiuscumque generis & conditionis fuerint & sint, in verum proprium vel improprium, feudum Regale, Ducale, vel alias quolibet nobile, & gentile seu ignobile, antiquum, seu nouum, vel in vicariatum gubernium, censum vel emphyteosim ad quamcumque agnationem, & nominationem, & in perpetuum vel ad tempus, aut alias quocumque, & qualitercumque a Sede & Camera praedictis sub conuentione vel prouisione iurata vel non iurata, ac sub praestatione census, canonis, pensionis, regalij & aliarum quarumcumque responsonum & recognicionum, cuiuscumque qualitatis & quantitatis, etiam parui vel minimi valoris superioritatem, praeminentiam, recognitionem dominij, commodum pecuniarum, aut alium quemcumque effectum & respectum denotantium receperint, & habuerint, ac habeant de praesenti, & huiusmodi census, canones, & responsones per se ipsos vel eorum legitimos procuratores iuxta formam dictarum literarum in vigilia & festiuitate praedictis singulis, quibusuis successibus, non autem intermissis annis in ipsa Camera vbicunque eam adesse contigerit, & non a libi, nec alio die, quibuscumque conuentionibus in contrarium quomodolibet factis & vsu receptis, ac consuetudinibus etiam immemorabilibus quomodolibet introductis, & alijs quibuscumque processionibus ipsis vel eorum auctoribus factis non obstantibus non soluerint & integre, non satisfecerint, ac pacta & conuentiones, & ad quae tam ex forma dictarum concessionum, quam interpellationum & requisitionum, alias de iure, vsu, & consuetudine tenentur, non adimpleuerint, & adimpleuisse ibidem docuerint, & ostenderint eo ipso absque alia monitione, requisitione, vel quauis alia iudicis declaratione desuper faciendae, Feudis, Vicariatibus, Gubernijs, & alijs praefatis omnibus, & singulis priuati, ipsaque Feuda, Vicariatus, Gubernia, & alia ad Sedem & Camerae praedictas deuoluta, vtileque dominij cum directo consolidatum, etiam absque illorum possessionis apprehensione ad ius, pro prietatem, dominium, & omnimodam possessionem eiusdem Camerae eo ipso redijisse censentur, & sint, etiam si feuda, vicariatus, gubernia, & alia huiusmodi antiqua & haereditaria formalia vel informalia, ac descendentibus, vel collateralibus, aut quibuscumque alijs hominis vel legis prouidentia eis ius aliquod ad illa competierit, vel competat, seu alias acquisitum foret, & esset, ac omni quantumuis longo tempore, & quacumque immemorabili praescriptione, etiam centum annorum, & ultra non obstantibus, sine spolij, aut attentatorum, vel alio quocumque vitio illorum possessionem actualem apprehendi, & ad illorum realem incorporationem pro Sede, & Camera praedictis deueniri possit, & solutiones aliter, ac alibi quam die & loco praefatis deinceps faciendae & recipiendae nullae, nulliusque roboris & momenti sint, & perinde habeantur, ac si factae, & receptae non fuissent, & quod mora etiam modici temporis non admittatur. Quodque solutiones omnesque in eadem plena Camera in vigilia seu festiuitate praedictis factae, & receptae fuerint, & in futurum perpetuis futuris temporibus fient, ac recipientur, semper cum clausula sine praedictis iurium ipsius Camerae receptae intelligantur, & sint, etiam quod clausula ista in aliquibus specialiter apposita, in alijs vero omissa fuerit, ac praeterea quod solutiones, quae ex aliquo legitimo impedimento in plena Camera post vigiliam, seu festiuitatem praedictas oblatae fuerint, etiam cum eadem clausula, & citato eodem procuratore Filij, seu Camerae Commissario, & non aliter, nec alio modo recipi debeant, alias eo ipso nullae, ac nullius efficaciae, & effectus habeantur. Volentes omnia in dictis & alijs praedecessorum nostrorum literis per nos vt praemittitur confirmatis, approbatis, & innouatis, contenta & narrata praesentibus non contraria perpetuis futuris temporibus a praedictis, & alijs quos praemissa, aut eorum aliqua quomodolibet concernunt, seu concernere poterunt quomodolibet in futurum, omnino seruari. Ac decernentes ita per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales in quauis causa, & instantia, sublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate vbique iudicari & diffiniri debere, necnon irritum & inane quicquid secus ab eisdem & quibuscumque alijs scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus praemisissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ac quacumque praescriptione etiam immemorabili, contractibus quoque inuestituris, concessionibus, pactis, & conuentionibus, necnon priuilegijs, indultis, & literis Apostolicis eisdem Vicarijs, Feudatarijs, Gubernatoribus, & alijs praedictis omnibus per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos & Sedem praedictam sub quibusuis verborum formis, ac etiam derogatoriis derogatorijs, alijsque fortioribus, efficacioribus, & insolicitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis quomodocumque, ac quotiescumque concessis, confirmatis, & innouatis, ac concedendis, confirmandis, & innouandis etiam si in eis caueretur expresse quod vicariatibus, feudis, gubernijs, & concessionibus, administrationibus, ac alijs praefatis ob non solutionem vel pacta non seruata, vel alia quacumque de causa, seu vt nisi infra certum tempus priuari non possint, quibus omnibus, ac stylo vsu, & alijs praemisissis, etiam si pro eorum sufficienti derogatione de eis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quauis alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si ad verbum, & forma in illis tradita obseruata, insererentur praesentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, de simili potestatis plenitudine specialiter & expresse derogamus, necnon omnibus alijs quae iidem praedecessores nostri in dictis eorum literis voluerunt non obitare, ceterisque contrarijs quibuscumque. Quae omnia nolumus cuiquam aduersus praemissa in aliquo suffragari, quo ad causas tamen nunc in Camera praedicta pendentes nulli per praesentes intendimus praedictum generari. Sed ne quisquam praesentium ignorantiam excusare possit, iubemus illas per vnum vel duos Cursores valuis Ecclesiae Sancti Ioannis Lateranensis, & Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariae apostolicae, ac Camerae praedictae, & in acie Campi Florae, vbi publicabuntur de more appendi, eisque detractis ipsarum exempla etiam impressa eis in locis relinqui, & praeterea in ipsa Camera dum die statuto illius praesidentis, & Ministri conuenient, alta, & intelligibili voce perlegi, & in libris ipsius Camerae ad perpetuam rei memoriam describi. Volentes etiam vt illae praesentes hic in Vrbe statim, extra vero eam vbicunque locorum praedictorum mediate vel immediate subiectorum ditionis praedictae post decem dies, quam in dicta Camera lectae & publicatae fuerint, quemcumque Feudatariorum, Vicariorum, Gubernatorum, Administratores, & aliorum censuum recognitionum & iurium debitorum praedictorum perinde ardeant, atque

Feudatariosq; & alios decernit an no quolibet in Camera Apostol. vbi eam adesse contigerit in vigilia, & festiuitate SS. Petri, & Pauli, debita iure Camerae Apostolice soluetur de bere.

Solutionesque factas, & hendas ad per intelligitur sine praedictis iurium R. Camerae.

Solutiones etiam oblatas post vigiliam, & festiuitatem SS. Petri & Pauli, non recipi decernit.

Decretum irritum.

Clausula derogatoria.

Forma publicae hanc constituit. Quam publicabes in fi.

Ligat praesente statim, absente vero post decem dies. quam hanc constituit in Camera lecta, & publicata fuerunt.

afficiant, ac si eis singulis presentibus, ac in proprijs eorum personis, & locis intimatae fuissent, utque ipsa...

Datum Romae apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1580. Kalen. Iunii, Pontificatus nostri, Anno Nono.

M. Dacarius.

Cz. Glorierius. A. de Alexijs.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

Die decima Iunii millesimo quingentesimo octuagesimo praesentes literae Apostolicae praesentatae fuerunt in Camera Apostolica, & ex decreto in eadem plena Camera facta admittae, & in illius libris registratae...

Reg. & admittio Camera Apof.

Tydeus de Marchis.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo, octuagesimo, Indictione octaua, die vero nona Iunii, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papae XIII. Anno Nono, retrospectae literae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt ad ualvas Ecclesiae Sancti Ioan. Lateranen. Basilicae...

Publicatio.

Petrus Guerra magister Curs.

L X V.

Facultates Archiconfraternitatis Beatae Mariae Virginis Consalonis de Vrbe, Captiuos ab infidelibus redimendi.

Similes facultates habent Fratres Ordinis Redemptionis captiuorum, ut sup. in const. 37 Regimini, fol. 1240.

Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Christianae nobiscum Religionis cōsortes graui captiuitatis & seruitutis iugo à Christiani nominis hostibus oppressos, durisque operibus quotidie vexatos immensa sanctae matris ecclesiae clementia pie miseratur, eorumque afflictiones, suis ad misericordiarum patrem & totius consolationis Deum deuotis precibus adiuuare, atque in aliorum Christianorum memoriam, in mysticis, maxime, & ad purificandas fidelium mentes sanctius institutis diebus reuocare non intermittit...

Causa huius est.

Hic Pontifex Redemptioni Captiuorum praescribit, Confratres Archiconfraternitatis Consalonis de Vrbe.

ac prouinciarij, Ciuitatum, Terrarum, & locorum nostrae & dictae Sedis temporali ditioni mediate & immediate subiectorum, ubique captos conquirant, ex infidelium seruitute redimant, eaque de causa in omni loco ditioni nostrae, ut praefertur, subiecto elemosynas & oblata quaecumque querant & accipiant, Collectores probos & ad charitatis officium exercendum propensos, ac alias ad id ab Ordinarijs locorum approbatos, quotquot necessarij fuerint, seruata forma Concilij Tridentini, constituant, qui elemosynas, oblationes, legata & quaecumque alia subsidia tam in dicta Vrbe, quam in quibusuis Prouincijs, Ciuitatibus, Oppidis, Castris, & locis ipsi ditioni, ut supra, subiectis, pro huiusmodi redemptione, & causis ad eam pertinentibus perquirant, pecuniaque inde congerendas penes publicum mercatorem fide & facultatibus idoneum deponant, donec illae in redemptionem captiuorum huiusmodi arbitrio ipsorum Custodum, & Confratrum erogentur, Ita tamen ut de alijs ipsius Archiconfraternitatis redditibus ad alios pios vsus, iuxta illius laudabilia instituta destinatis nihil omnino detrahatur...

Facultatemq; edidit colligandi elemosynas ad hunc effectum.

Hortatur etiam eosdem Confratres & alios ut Redemptionis curam suscipiant & faciant & car.

Monerq; omnes Religiosos, ut Christianis hunc denunciant, & ad succurrendum huic operi hortentur.

Decretum irritans.

Executurū dep. & facultates.

Clausula derog.

Datum

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae Millesimo Quingentesimo Octuagesimo primo Quinto Kal. Iulij.

M. Datarius.

C. Glorierius.

LXVI.

Contra Homicidas, & alios capitali crimine Bannitos, vel diffamatos, eorumque receptatores, & fautores.

De materia non pono concord. hic, quia notabo infra in sanctis. D. N. Six. V. constit. 6. Hoc nostri.

Gregorius Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. TANTA, TAMQUE horrenda quotidie succrescunt sanguinariorum, & sceleratorum hominum maleficia, ut nobis, qui subditos nostros charitatis potius vinculo, quam severitate poenarum in officio contineri semper optauimus, tandem necesse sit ad ipsos procul a societate humana submo-

Causa huius constit.

Innotatio constit. praedecessorum. Quas indicabo infra in Six. V. constit. 6.

Receptatores banniti, aut recipi permittentes.

Fautores quoque ipsorum, Et impedientes iustitiae Ministros in captura. Ad quod vide Six. v. constit. 6. Excommunicatur. Hanc excoicatio reuocatur ibidem Six. v. Criminosi, lege maiestatis poenas incurrunt. Bonisque & iuri bus priuantur. Ad dignitates, &c. inhabiles sunt vna cum filiis. Vasalli eorum ab soluentur a fidelitatis iuro, &c. Aedificia eorum de dituantur, vel Camerae applicentur. Dominia, & bona omnia Cam. Apost. applicentur. Priuilegia de recipiendis bannitis non proficiunt. Bona publica non comprehenduntur in constit. Pij v. quae constit. sup. f. 975. n. 35. Communitates non capientes bannitos, vel ei auxilia te: eidem poenis afficiuntur. Ad quod vide et Pij v. constit. 12. Exigit, & Six. v. constit. 6.

uendos, noua remedia adhibere, ac simul cogitare quomodo illos confouendi facultas tolli ab ijs possit, sine quorum auxilio impurisimi illi pleraque omnia a delicta neque perficere, neque poenas effugere possent. Quae fel. record. Pius II. Paulus item II. Sixtus IV. Iulius II. Leo X. Clemens VII. Pius IV. Pius V. & diuersi alij Romani Pontifices praedecessores nostri suo quisque tempore, prout necessitas tulit, bene & prouidenter respicientes, constitutiones suas in exitia hoc genus pro temporis, & criminum ratione ediderunt, quas nos cum suis censuris, & poenis omnibus, ac si ad verbum infererentur praesentibus, haberi volumus pro expressis, ex certa scientia nostra innouantes. ita, ut illae omnes praesentibus, & vicissim praesentes illis vniuersis, & singulis ad omnes earum omnium casus, & partes subsidio sint:

Hoc edicto perpetuo de Fratrum nostrorum consilio statuimus, ut quicumque etiam Ecclesiastica, & quaeuis dignitate praeditus sine Dux, aut Comes, Marchio, Vicarius-Feudatarius, Gubernator, sine alio cuiusvis conditionis & ordinis, huius status, & ditionis nostrae temporalis S. R. E. in eisdem temporalibus mediate, vel immediate subiectus, etiam dominia, iurisdictiones, & loca extra statum praedictum obtinens, ac etiam quicumque extraneus bona in eodem statu, habens, homicidas, latrones, grassatores, & alios quocumque crimine capitali bannitos, vel diffamatos in suis quisque dominijs, locis, seu domibus, tam in ipso statu, quam extra eum consistentibus receptauerit, seu quod in huiusmodi locis receptentur permiserit quocummodo.

Ac etiam quicumque, ne ij capiuntur impediuerit, captosque eripuerit, vel occultauerit, potestatem euenendi fecerit, vel carcerem, aut aliam quamcumque custodiam fregerit, conatus fuerit, siue ad hoc homines, arma, aliaue ministrauerit, seu alias auxilium, consilium, vel fauorem palam, vel in occulto, ac quocumque modo praestiterit.

Prout etiam quicumque, ne ij capiuntur impediuerit, captosque eripuerit, vel occultauerit, potestatem euenendi fecerit, vel carcerem, aut aliam quamcumque custodiam fregerit, conatus fuerit, siue ad hoc homines, arma, aliaue ministrauerit, seu alias auxilium, consilium, vel fauorem palam, vel in occulto, ac quocumque modo praestiterit.

Prout etiam quicumque iudices, ministros, vel executores iustitiae, in perquisitione, captura, seu abductione ac omnino in libera eorum officij executione impediuerit, verberauerit, insecutus fuerit, concusserit, perterrefecerit, arma conclamauerit, alioque concitauerit, seu mandauerit.

Cum praesentium auctoritate excommunicationis maioris sententia innodamus, a qua solus Romanus Pontifex absolueri possit, nisi in mortis articulo, & satisfactione debita praecedente.

Ac praeterea ipsum laesae maiestatis reum, & S. R. E. rebellem pronunciamus. Necnon ducatu, comitatu, marchionatu, terris, oppidis, castris, dominijs, vicariatus, gubernijs, feudis, & alijs, quae a Romana, & quibuscumque alijs Ecclesijs obtinet ac obtinebit in futurum, ceterisque omnibus bonis immobilibus, mobilibus, & se mouentibus rebus, & iuribus suis, necnon omni, & quacumque etiam Ecclesiastica dignitate, gratia, exemptione reali & personali, honore, priuilegio, & beneficio ecclesiastico, & temporali priuamus eo ipso.

Ac ipsum, & eius filios indignos decernimus ad illa, & alia in posterum obtinenda, & ad quoscumque actus legitimos exercendos, quibus etiam portae nunquam pateant vilius dignitatis Ecclesiasticae vel mundanae.

Sintque vasalli, custodes, & populi a fidelitatis iuramento, & quocumque alio iure absoluti. Omnia eius aedificia disijciantur, aut alijs Camerae Apostolicae iuribus adscribantur.

Ducatus vero, ac dominia, vicariatus, gubernia, feuda, caeteraque bona, & iura praedicta, eorumque fructus, & emolumenta, alijs Fisci nostri iuribus perpetuo applicamus. Et ita Camerae Apostolicae eo ipso absque declaratione super incurfu poenae priuationis huiusmodi, aut citatione eius, vel eorum, qui poenam huiusmodi incurrint, faciendam, aut iudicis sententia, vel decreto, vel alia iuris, & facti solemnitate habenda, perpetuo applicata, appropriata, & incorporata, & ad nostram, Romanique Pontificis pro tempore existentis liberam dispositionem pertinere volumus, ac si per lapsum temporis concessionis eorum, aut finitam lineam ad ipsam reuertissent.

Nec quisquam exemptionis, vel vetusti priuilegij de recipiendis, & non consignandis huiusmodi facinorosis, & bannitis, aut alio quocumque praetextu iuuari possit.

Declarantes, ducatus, dominia, vicariatus, gubernia, feuda, aliaque praedicta sub constitutione dicti Pij V. praedecessoris super huiusmodi dominijs, & iurisdictionibus in feudum, aut alias non concedendis edita, minime comprehendendi.

Comunitates, necnon vniuersitates omnium Ciuitatum, Terrarum, & locorum status praedicti cum primum de accessu, statione, vel transitu bannitorum, & aliorum praedictorum notitiam habuerint, si statim populos suos armatos pulsu campanarum, & alijs signis non conuocauerint, illosque non coeperint, & tute custodierint, vel si illos capere non potuerint, finitimas quasque Communitates, & vniuersitates, aut Dominos non commonefecerint, vel ipsi, aut eorum aliqui illos receptauerint, vel tolerauerint, vel cibis, com meatu, auxilio, consilio, vel fauore, aut quocumque alio modo etiam vt euadant, per se, vel alios iauerint, censuris, & poenis omnibus supradictis supponimus, earumque etiam res, & bona omnia, necnon fructus, & emolumenta Fisco praedicto modo, & forma praemisissis applicamus eo ipso.

Et nihilominus

Et nihilominus dilecto filio Camerario nostro, caeterisque omnibus singularum literarum praedictarum executoribus, & praeterea Gubernatori Urbis, ac causarum Curiae Camerae praedictae generali Auditori per Apostolica scripta mandamus, vt quisque pro se ad omnimodam illarum, & praesentium nostrarum, ac censurarum, & poenarum omnium in eis contentarum executionem omnino procedentes, faciant illas omnes, & in eis contenta quacumque, semper, & vbique per omnia loca praedicta, & ab omnibus sub illis comprehensis iuxta singularum literarum earundem continentiam, & tenorem inuolubiliter obseruari.

Executorum de putatio, & facultates.

Non obstantibus praemisissis, ac omnibus, quae in singulis literis praedictis concessum est non ob stare, caeterisque contrarijs quibuscumque.

Claufula derog.

Vt autem praesentes literae omnibus innotescant, & ne quisquam illarum ignoracionem excusare possit, iubemus illas valuis Ecclesiae Sancti Ioannis Lateranensis, & Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, ac in acie Campi Florae, de more appendi, eisque detractis, ipsarum exempla etiam impressa eisdem in locis affixa relinqui, factaque huiusmodi publicatione, volumus ipsas praesentes hic in Vrbe publicatas die sequenti, extra vero eam post decem dies, quoscumque perinde arctare, atque afficere, & contrafacientes poenas, & alia supra dicta omnino incurrere, ac si eis singulis praesentibus in proprijs eorum personis, & locis intimata fuissent.

Forma & effectus publicationis. Quam habes hic in fine.

Insuper earundem praesentium exempla etiam impressa, Notarij publici manu, & Camerarij praedicti, vel aliter personae in dignitate Ecclesiastica constitutae sigillo obsignata, eandem prorsus fidem vbique locorum in iudicijs, & extra illa facere, quae ipsaemet praesentes facerent, si exhiberentur, vel ostenderentur.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, innodacionis, pronuncacionis, priuationis, decreti, applicationis, declarationis, suppositionis, mandati, iusionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicae Millesimo quingentesimo, octuagesimo, Quinto idus Iulij, Pontificatus Nostri anno nono.

Ego Gregorius Catholicae Ecclesiae Episcopus sub.

Confirma hoc Deus quod operatus es in nobis.

Io. Card. Moronus Episcopus Ostien.

- Gul. Sir. Card. Fr. Michael B. Card. Alex. Lud. Card. Madrucius. Marcus Ant. Card. Maffaeus. N. Card. de Pelleue. Iulius Ant. Sanctorius Card. Sanctae Seuerinae. C. Card. Rambouilletus. Fr. Felix Card. de Montealto. Fr. Vincentius Card. Iustinianus. Hieron. Card. Rusticucius. Io. Hieronymus Card. Albanus. Ego Ph. Boncompagnus Card. Sancti Sixti.

Ego Iac. Card. Sabel. Episcopus Tusc. Ego Io. Antonius Car. S. Georgij Episc. Praenestini.

Ego Aloysius Card. Cornelius.

M. S. Card. de Altaemps. A. Card. Gesualdus.

Ego In. Aualus Card. de Aragon. Ego Ptol. Card. Comensis. Ego P. Card. Sanctacrucius. Zachar. Card. Delphinus.

Io. Fr. Card. Commendonus. A. Card. Sforzia. Fla. Card. Virsinus.

P. Card. de Deza.

Ego Fer. Card. de Medicis. Ego Antonius Card. Carafa. Ego Phil. Card. Vastauillanus.

Publicationis

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo octuagesimo, Indictione octaua, die vero decima septima mensis Iulij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & domini nostri, domini Gregorij diuina prouidentia Papae xiiij. Anno Nono, Retroscriptae literae apostolicae publicatae & affixae fuerunt ad valus Ecclesiae Sancti Ioannis Lateranensis, & Basilicae Principis apostolorum de Vrbe, ac in acie Campi Florae, dimissis ibidem earum exemplis impressis, affixis per nos Petrum Aloysium Gaytam & Nicolaum Tagliettum Cursores Apostolicos.

Iulius Fontana Magister Curforum.

LXVII.

Declaratio Priuilegiorum Militiae & Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, & Iurisdictionis Ordinariorum in puniendis Vicarijs, Ministris & Familiaribus Militum, de eorum excessibus.

Ad hoc autem vide Pij. v. constit. 139. Exposcit pastoralis fol. 134. cum ibi notatis.

Gregorius Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. CIRCUMSPECTA in omnibus actibus suis Romani Pontificis prouidentia, interdum ea, quae certis etiam rationalibus tunc suadentibus causis a sede Apostolica emanata reperiuntur, alia superueniente ratione, qua praesertim populorum offensionem occurrunt, & Episcoporum iurisdictioni rite consulitur, reducere, ac suam declarationem interponere consuevit, & alias desuper disponit, prout tem dilectos

porum, rerum, & personarum qualitate pensata, perspicit in Domino salubriter expedire. Cum itaque com-
 pertum sit, quamplurimos clericos seculares, nec non laicos gratijs, & priuilegijs, quibus sedes Apostolica
 dilectos filios Magistrum, Conuentum, & Milites hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani de Republica Chri-
 stiana optime semper meritos, ac eorum ecclesias, & loca liberaliter prosequuta est, abutenres, vnde sibi reli-
 giosius viuendi legem imponere deberent, inde laxioris vitæ occasionem arripere, dum varios, sæpe etiam va-
 nos exemptionis liberatque titulos prætexunt: alij quidem quod pro Vicarijs, capellanis, ministris, & inser-
 uientibus ecclesijs, dicti hospitalis quomodolibet ascripti sint, alij vero quod coloni procuratores, & familia-
 res ipsorum militum existant, quamuis in prorsus domibus licenter degant, nihilominus ex prædictorum Mili-
 tum priuilegijs, illorumque confirmatione etiam post Concilium Tridentinum à se. re. Pio Papa Quinto præ-
 decessore nostro obtenta, prætant se ab omni iurisdictione ordinariorum exemptos esse, nec ab illis inquiri,
 visitari, puniri, aut corrigi posse, eoque ipso delictorum suorum sibi impunitæ promissa, grauem in popu-
 lo offensionem præbere, & in Episcoporum iurisdictione perturbationem in dies maiorem excitare dignoscen-
 tur. Idcirco nos huic malo, quod a prædicto Concilio multò ante præuisum fuerat, salubriter prouidere vo-
 lentes, Motu proprio non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera nostra volun-
 tate, ac deliberatione, & certa scientia, deque apostolicæ potestatis plenitudine, omnia, & singula priuile-
 gia, exemptiones, gratias, & indulta Magistro, conuentui, Militibus, & Militiæ dicti Hospitalis per quoscun-
 que Romanos Pontifices prædecessores nostros, & sedem prædictam in genere vel in specie quomodolibet con-
 cessa, & confirmata, necnon dicti Pij Quinti literas super eorundem confirmatione emanatas sub Dat. Romæ
 apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die xxix, Nouembris. M. D. LXXII. Pontificatus sui Anno
 Tertio, ad prædicti Concilij decretorum terminos tenore præsentium reducimus, ac reducta esse, nihilque ex
 ipsis priuilegijs, exemptionibus, gratijs, & indultis Ordinarijs locorum detractum esse, quominus ipsorum
 Militum Vicarij, capellani, Ministri, seruientes, ascripti coloni, procuratores, & familiares Militum huius-
 modi, quibus ea iam concessa sunt, & in posterum concedi contigerit, ab ipsis Ordinarijs tanquam Apostoli-
 cæ Sedis delegatis, de eorum excessibus, criminibus, & delictis etiam extra visitationem, quando, & quo-
 ties opus fuerit, inquiri, visitari, puniri, & corrigi possint, ipsorumque Ordinariorum iurisdictioni plenè
 prædictis subiecti existant (exceptis tamen ijs, qui ecclesijs, alijsque locis dictorum Militum actu seruiunt, &
 intra eorum septa, & domos resident, ac sub eorum obedientia viuunt, quæ omnia debere simul concurrere
 intelligantur, siue ijs, qui legitime, & secundum regulam prædictæ Religionis professionem fecerint, de qua
 loci Ordinario constare debeat): Et ita in præmissis omnibus, & singulis per quoscunque iudices ordinariorum,
 & delegatos quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ
 Ecclesiæ Cardinales, sublata eis & eorum cuiilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & aucto-
 ritate in quauis causa, & instantia iudicari, & definiri debere, Præsentisque litteras de subreptionis, vel obre-
 ptionis vitio, seu intentionis nostræ defectu notari, vel impugnari non posse, sed illas semper validas, & ef-
 ficaces esse, ne per Magistrum, Conuentum, & milites prædictos quorumcunque priuilegiorum, statutorum,
 consuetudine, & stili prætextu vllatenus infringi, vel contra illas, & in eis contenta venire non posse, neque
 debere, irritumque quoque, & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel igno-
 ranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, &
 ordinationibus apostolicis, ac dicti hospitalis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate
 alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, visibus, & naturis, necnon declarationibus, sen-
 tentijs, iuramentis, concordijs, priuilegijs quoque, indultis, & literis apostolicis Magistro, & Conuentui,
 ac militibus prædictis, & eorum vicarijs, capellanis, colonis familiaribus, procuratoribus, & alijs quibusli-
 bet ipsorum militum intuitu, vel contemplatione per quoscunque Romanos Pontifices, & sedem prædictam
 quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis; Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro sufficienti eor-
 um derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem
 per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda fo-
 ret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inferri
 forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, ad effectum præsentium dumtaxat speciali-
 ter, & expresse motu simili derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Eisdem Pij Papæ V. litteris me-
 moratis quoad alia, & in eo maxime, quod voluit prædictorum militum priuilegia, illorumque confirmatio-
 nem non comprehendere, neque Ecclesias, neque personas in his, quæ ad curam animarum pertineant, sed in
 his dicti Concilij Tridentini decreta omnino seruari debere, in suo robore permanentibus. Volumus autem,
 quod præsentium transumptis etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate
 Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem vbique fides, tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ eisdem
 præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscato-
 ris, die xxv. Nouembris. M. D. LXXX. Pontificatus nostri Anno Nonno.

Causa huius
constit.

Reductio priuile-
giorum & exem-
ptionum ordina-
ris S. Ioannis, Hiero-
lymitani ad ter-
minos Concilij
Tridentini.

Declaratio iuri-
dictionis Ordina-
riorum, in pini-
endis Ministris
& familiaribus
Militum de eorū
excessibus, etiam
extra visitatio-
nem.

Decretum irri-
tans.

Clausula præfer-
uatue.

Clausula derog.

Confirmatio di-
ctæ constitutio-
nis Pij v. quoad
alia in ea con-
tenta.

Cæ. Glorierius.

Annulatio

LXVIII.

Annulatio dispositionum Beneficialium, quæ sunt personis prohibitis propter genus,
 aut hæresim, & à fide Apostasiam: Et declaratio quòd omnia beneficia eisdem
 quomodocunq; collata, ad nouam Romani Pontificis
 dispositionem pertinent.

Similem constitutionem fecit Pius v. quam vide sup. fol. 968. nu. 29. Cum ex Apostolatus.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.
 IN ECCLESIIS præsertim insignibus, hoc magnopere curandum est, vt Sacerdotes, & perso-
 næ salubribus earum institutis conuenientes ordinentur, quòd quantum in nobis est enititur, atque
 eos ab illis repellendos in primis contendimus, qui propter genus, aut hæresim, & à fide apostasiam
 siue proprio, siue stirpis, siue cognatorum vitio contaminati, per canonicas sanctiones, aut statuta ab hac
 sede firmata, aut Apostolica priuilegia prædictis ecclesijs prohibentur. Sed nobis negotiorum magnitudi-
 nis suæ prodigi, et si se ab illis expulsum iri sciant, spe tamen inconcessa præsumunt, se inde vel permuta-
 tione, vel quoquo pacto beneficium pensionem, aut quid aliud exacturos. Nos malum hoc, quo dictæ ecclesiæ sæ-
 pius diuexantur, penitus euellere volentes, præsentium auctoritate decernimus, omnes & quascunq; aposto-
 licas, necnon Legatorum dictæ Sedis, & aliorum omnium ab ea facultatem disponendi habentium, ac etiam
 ordinarias dispositiones dignitatum, præbendarum, beneficiorum, & officiorum eiusmodi ecclesiarum in quas-
 cunq; personas sic infectas, & per huiusmodi sanctiones, seu statuta, vel priuilegia, vt præfertur, inhabiles
 vires & effectum non habere, personarumque huiusmodi, illarum prorsus vsu & commodo carere, beneficiaque
 ipsa vt prius vacare, & quæ ex illis tempore dispositionis Apostolicæ prædictis personis, illi reseruata fuerint vel
 affecta, sub eadem reseruacione vel affectatione manere, Et tam illa quam etiam omnia alia non reseruata neque
 affecta, de quibus ab ipsa Sede, ac Legatis & alijs facultatem habentibus prædictis, in huiusmodi personas quo-
 modocunq; dispositum fuerit, ad nouam Romani Pontificis dispositionem dumtaxat pertinere, eaque ab alijs
 idoacis ab ipsa Sede dumtaxat, libere impetrari posse; Impetrationes tamen, ac etiam motu proprio concessio-
 nes, nisi modus vacationis, necnon casus ac decretum huiusmodi, non conditionaliter, aut per æquipol-
 lens, sed definitè, nominatim, ac dispositiue in illis exprimantur, omnino non valere, Ab ordinarijs vero,
 (cessantibus reseruacionibus vel affectationibus apostolicis) pro tempore collata, deuolutioni, iuxta Lateranen-
 sis statuta Concilij subiaccere, Necnon irritum & inane quicquid secus per quoscunq; scienter, vel ignoran-
 ter contigerit attentari. Reseruacionibus apostolicis fructuum, pensionum, & aliarum rerum huiusmodi be-
 neficiorum, in personas idoneas etiam de huiusmodi contaminatorum consensu factis, eisdemque ab illis inte-
 rim præstitis vel solutis nihilominus valituris. Nemo autem ignoracionem prætexens, valeat excusari, cum
 prædictæ prohibitiones satis manifestæ sint, & quisque ante petitionem vel acceptationem beneficiorum huius-
 modi, num illorum capax sit debeat se probare. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri de-
 creti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignacionem
 omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ apud
 Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domini, Milleesimo quingentesimo octuagesimo. Id. Nouembris, Pon-
 tificatus Nostri Anno Nonno.

Causa constituo-
tionis.

Annulatio dis-
positionū benefi-
cialium pro per-
sonis prohibitis.

Reseruatio om-
nium benefico-
rum eidem col-
latorum, & mo-
dus ea impetra-
di.

Decretū irritans.

Ignorantiæ allega-
tio prohibetur.

M. Datarius.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

Publicatio.

Anno à Natiuitate Domini, milleesimo quingentesimo octuagesimo, indictione octaua, die decima octaua
 Mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ
 XII. Anno Nonno, Retroscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in valuis Ecclesiæ S. Ioannis
 Lateranensis, basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, per
 nos Petrum Aloysium Gaytam, & Nicolaum Tagliettum, apostolicos Cursores.
 Alexander Parabiacus Magister Curforum.

LXIX.

Confirmatio, Declaratio, & Ampliatio Constitutionum Apostolicarum super Dohana,
 & Pascuis Patrimonij editarum.

Constitutiones istas indicaui supra in const. 46. Decret Romanum, fol. 1257. & habes etiam
 sup. in Pij 2. const. 7. Inter cæteras, fol. 80.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.
 ROMANVM decet Pontificè post multiples pastoralis muneris sui curas, ea minime negligere
 quæ ad proprietatē tuēda & reuocāda Cam. apost. iura pertinere noscuntur, eademq; opera præcaue-
 re, ne quid vel negligentia depereat, vel fraude occupetur; ac etiā consulere, vt tã Camera prædicta
 quã qui eam ea contrahunt, a noxijs quantum potest præseruentur. Cũ igitur inter alios eiusdē Cameræ redditus,
 diuersis et Rom. Curie Officialiũ Collegijs assignatos, illi sint qui ex nostra Dohana Patrimonij percipiuntur,
 nec solũ Officialiũ prædictorũ sed ipsius Cameræ, quæ illis obligata existit, magnopere intersit eadem cõseruari
 ac quantum honeste fieri possit augeri. Ac propterea fælicis recordationis Pius Secundus, Paulus etiam Secun-
 dus, Sixtus Quartus, Innocentius Octauus, Alexander Sextus, Iulius Tertius, & forsitan alij Romani Pon-
 tifices prædecessores nostri, ac ipsa quoque Camera editis constitutionibus & litteris multa & varia priuilegia,
 iurisdictiones

Illorum Pont. e-
stitutiones indi-
caui sup. in rub.
cõst. 46. fol. 1257. d

BBB

jurisdictiones, actiones, facultates, exemptiones, immunitates, & iura Dohanerij dictæ Dohanæ & affida-
 tis eiusdem, præteritis temporibus etiam in vim contractus & ex causa onerosa concefferint, & inter alia quod
 de cætero omnes & singuli Populi, Communitates, Vniuersitates, Domicelli, Comites, alijque Domini tempora-
 les, ac Nobiles, particularesque personæ, necnon Ecclesiæ, Monasteria, Hospitalia, Capitula, Collegia, aliaque
 religiosa & pia loca quæcunque, sub pœnis interdicti & excommunicationis ac mille ducatorum auri ipsi Ca-
 meræ applicandis, ne quidquam de pascuis, possessionibus, tenentis, bannitis, & herbaricis ad se pertinentibus &
 intra limites Dohanæ prædictæ consistentibus, alicui personæ, seu Communitati, vel Vniuersitati villo modo ven-
 dere vel alienare, neue in eisdem aut quouis eorum aliquod animalium genus introducere, locumue certum pas-
 scendi attribuire & assignare (quod fidare dicitur) nec etiam pascua, possessiones, tenentis, bannitas, & her-
 batica prædicta in toto vel in parte, per se vel alium quouis quæsito colore, ab alijs emere, aut animalia in eisdem
 habere auderent, sine Dohanerorum pro tempore existentium expressa licentia, sed sub eisdem pœnis om-
 nia & singula pascua, possessiones, tenentis, bannitas, & herbatia huiusmodi, Dohanerij pro eadem Camera,
 ac in vsum & vtilitatem Dohanæ pro precijs & conditionibus eisdem litteris expressis seu alijs iustis & æquali-
 bus vendere & concedere deberent. Et præterea idem Innocentius Papa animaduerso quod cum Dohana Pro-
 uincie Patrimonij huiusmodi superioribus temporibus ampla esset lateque pateret, acciderat vt vsurpationi-
 bus & præteritis concessionibus ac tolerantia, negligentia & incuria multorum ad angustiam exiguitatemque ef-
 fet redacta in non modicam præfatæ Cameræ iacturam. Idcirco volens illius indemnitati vt debebat consulere
 ac iura eiusdem recognosci & recuperari, quondam tunc Dohanerio dictæ provincie proprio nomine expresso
 dedit in mandatis, vt omnes & singulas tenentis, agros, siue territoria, quæ tempore piæ memorie Nicolai Papæ
 V. dictæ Dohana, debebat, eiusque dominio & iurisdictioni suberant, ac per Dohanerios illius temporis regi &
 gubernari siue de eis disponi consueuerat, in pristinum & eo in quo erant tunc statum restituere, & sub eius alio-
 rumque Dohanerorum pro tempore existentium regimine, dispositione, & gubernio pro eadem Camera intra
 spatium octo dierum a præsentatione suarum litterarum desuper consecratarum ipsi tunc Dohanerio faciendæ, cõ-
 putandorum, recipere & reducere curaret, amoto inde quolibet illegitimo detentore, Et si qui in præfatis tenentis,
 agris, & territorijs ius & interesse pretenderent, eos moneret, vt intra similem terminum octo dierum compare-
 rent cum suis iuribus coram Præsidentibus eiusdem Cameræ, recepturi desuper iustitiæ complementum. Cum-
 que deinde omnia priuilegia, statuta, iurisdictiones, iura, actiones, facultates, exemptiones, & immunitates, & lit-
 teras in fauorem dictæ Dohanæ illiusque conductorum & personarum antea factas, & emanatas, cum omnibus
 & singulis in eis contentis clausulis & decretis, sub dat. videlicet duodecimo Kal. Martij, Pontificatus Nostri
 anno Quinto, approbauerimus & confirmauerimus, Et nihilominus complures Communitates & alij ex præno-
 minatis ac particulares personæ, quæ intra limites & loca Dohanæ præfatæ pascua, possessiones, tenentis, banni-
 tas, & herbatia habens & possident vel detinent, se a præmissis Cameræ iuribus & priuilegijs Dohanæ prædictæ
 concessis, eximere & subtrahere quærentes, & eandem Cameram illiusque Dohanerios desuper diuersimode
 impediens & molestans, eo prætextu quod dictorum prædecessorum litterarum vim legis seu constitutionis per-
 pertua non habuerint nec habeant, seu quod nunquam in vso fuerint, aut iam esse desierint, quodque ipsi noti-
 tiam illarum nunquam habuerint, & quod expresse in eisdem, constitutionibus & litteris nominati non fuerint,
 sique his & alijs subterfugijs & cauillationibus, Cameram & illius Dohanerium præfatos, in dies litibus fatiga-
 re conati sunt & conantur, in maximam Cameræ præfatæ præiudicium. Idcirco nos quantū cum Deo possumus
 dohanæ præfatæ manutentioni, Officialiumque & Cameræ apostolicæ indemnitati prouidere & præmissa ac alia
 dubia quæcunque de medio tollere, & tam eorum qui nunc sunt, quam qui pro tempore erunt eiusdem Dohanæ
 Dohanerorum quieti consulere, alijsque præmissis opportunum remedium adhibere cupientes, grauissimis etiã
 rationibus moti, & inter alias quod dicta Camera dū animalia intra limites Dohanæ huiusmodi venientia fidei
 omni gabellæ passus & cuiuslibet alterius oneris solutione ea liberat, ac per totam Romanæ Ecclesiæ ditionem
 tuto venire stare, & redire facit, atque in priuatis & publicis locis vsum herbarum pro itineris necessitate secu-
 rum præstat, idque magna cum ipsius impensa & Ministrorum ei rei seruientium cura opera & labore, ac præte-
 rea quod triplo maior animalium numerus ad ipsos Dohanæ limites veniat quam veniret si hæc ipsa comoda de-
 essent, quo fit vt Domini longe maiores mercedes & precia ex suis possessionibus tenentis & pascuis accipiant.
 Quibus ac alijs rationibus & causis equum maxime videtur, vt qui ab ipsa Camera tot comoda consequuntur,
 eidem non nihil etiam vtilitatis & subsidij rependant, quo melius onera prædicta sustineri possint, tanto magis
 cum hæc omnia nõ solum ad ipsius Cameræ & Romanæ Curie Officialium sed etiã ad totius status ecclesiastici
 ac publicam omnium nationum in Vrbe degentium cedant vtilitatem. De apostolicæ potestatis plenitudine cer-
 taque scientia nostra, etiam prædecessorum nostrorum prædictorum vestigijs in hærendo, eisdem Pij, Pauli, Sixti
 Innocentij, Alexandri, & Iulij, cæterorumque omnium prædecessorum nostrorum necnon Cameræ prædictorum
 constitutiones super præmissis, & illorum occasione vel causa quomodolibet editas, ac earum singulas & desu-
 per consecratas litteras ac in eis contenta quæcunque, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur præ-
 sentibus pro sufficienter expressis habentes, cum omnibus & singulis in eis contentis clausulis & decretis teno-
 re præsentium approbamus, confirmamus, & innouamus, ac ab omnibus & quibuscunque Communitati-
 bus, Populis, Vniuersitatibus, Domicellis, Comitibus, Dominis, Nobilibus, & particularibus per-
 sonis cuiuscunque status, gradus, ordinis, vel præminentie Ecclesiasticæ vel laicalis fuerint, & sint, etiam si
 Cardinalatus honore seu Ducali, vel etiam maiori dignitate, & auctoritate præfulserint & præfulgeant, nec-
 non Ecclesiis, Monasterijs, Hospitalibus, Capitulis, Collegijs, religiosjs & pijs locis prædictis, nullis pro-
 fus exceptis, etiam quoad quascunque venditiones, alienationesue dictarum possessionum, tenentiarum, & alio-
 rum locorum prædictorum, aut alicuius partis illorum, tam respectu proprietatis, quam vtilis dominij inui-
 olabiliter obseruari debere, volumus & mandamus. Declarantes illa omnia perpetua fuisse, esse, & fore, vimque
 & robur perpetuarum legum obtinuisse & obtinere, & sic omnes & singulos præteritos, præsentis, & futuros
 quoslibet dominos pascuorum, possessionum, tenentiarum, casalium, bannitarum, & herbatiarum infra descri-
 ptorum, ac aliorum quorumcunque intra limites dictæ Dohanæ existentium, etiam si censuraria vel feudalia aut
 alias quomodolibet Camera prædictæ seu Romanæ vel alteri Ecclesiæ, Monasterio, Hospitali, vel alij cuiuscunque
 pio vel religioso loco subiecta & obligata fuerint & sint, in eisdem comprehesos fuisse, & esse ac fore omni & qua-
 cunque

Prohibitio ven-
 dendis pascuis exi-
 sten. Infra limi-
 tes Dohanæ al-
 teri quam Doha-
 nerio habeatur
 sup. in Pij 3.
 edit. 7. f. 80.
 Hec constitutio
 Innoc. 8. non est
 in Bullario, sed
 eam vidi ego La-
 terius apud Do-
 hanerium.

Confirmatio es-
 titutionum Apo-
 stolicarum edita-
 rum super Doha-
 næ & pascuis pa-
 trimonij.

conque appellations, reclamatione, seu recurſu penitus & omnino remotis. Et nihilominus omne prorsus du-
 bium ac lites, quæ oriri possent, extinguere volentes, de potestate & scientia prædictis perpetuo statuimus, de-
 cernimus & declaramus, omnia & singula pascua, possessiones, tenentis, Casalia, bannitas, & herbatia præ-
 dicta, & infra nominatim descripta, ac omnia & quæcunque alia intra dictos limites existentia, perpetuo fuisse
 & esse, ac fore de comprehensis intra limites dictæ Dohanæ, & sic vigore constitutionum & litterarum prædi-
 ctarum fuisse foreque & esse illi vt supra obnoxia & obligata, Nempe in Territorio Cornetano, tenentis dictas
 pian di san Mattheo, la Pietrara, Monteucchio, Bannitella, Montequagliere, li Bagnuoli, Fontana de la Tor-
 re, la Roccaccia, Forca di Palma, la Seluaccia, Bulignano, la Fucina, Montecampoli, pian di Spillo, Vica-
 rano, Partano, tenentis Alexandri de Attis, Doganella di qua dal Migone, il Terzuolo di Alexandro Vitelles-
 cho, sancta Maria del Migone, Montiscianella, sancta Anfinella: in Territorio vero Terræ Bledæ, tenentis vul-
 gariter nuncupatas il Terzuolo, il Pontone de le vigne, Pian gagliardo, li Piani; in Territorio autem Barba-
 rani, tenentis nuncupatas le Giunte, le Corqueta, le Casaline, le Cannucchie: In Territorio Terræ Capranicæ,
 le Prata di capranica: In Territorio Verrallæ, tenentis vulgariter nuncupatas, Capoaacqua, Montecaluo, Mon-
 te fogliano: In Territorio Ciuitellæ Cæsis, tenentis nuncupatas, le Riuersè del Mignone, la Vaccarocchia, la
 Bannitella, Montegrosso, Montecafella, Poggio de le Fratte, le Croquatera Chiuisa de chiuisa, Ciuitella Vgò
 lini, de Anguillaria de Sutrio, Tenentis Georgij de Sanctacruce vulgariter nuncupatas Valditroia, le Grete,
 Fronte alloro, il Quarto di san Pietro, le pantane; in Territorio Viterbien. tenentis vulgariter nuncupatas: il
 Piano di Magognano, Monteliano, Petrignano, Castell cardinale: In Territorio Suriani, la Selua di Suriano,
 Tenentis Hospitalis sancti Spiritus in Saxia de Vrbe, vulgariter nuncupatas, Campo maggiore, la Seluotta, Ban-
 nitella de le larghe, Santa pupa, Montelassano, Santa Marinella, Pian di san Lorenzo, Carcari, il Pian di
 fanta Seuera, fanta Anfinia, le Pietricelle, Laiola, Conuentus sanctæ Mariæ de Quercu Viterbien. le Prata,
 Terræ Bassiani de Sutrio nuncupata. In Territorio Sutrin, li Quattro quarti de la Comunità de Sutri nuncu-
 patai Casale, & Conuentus sanctæ Mariæ in Gradi Viterbien. Vnum Ciuitatis Castellane, vsum Burghetti, In
 Territorio Tuscanellæ, tenentis vulgariter nuncupatas, & ad commune receptaculum animalium venientium
 ad vtramque Dohanam, prout per litteras Pij Secundi, sub Dat. Romæ, Anno Millesimo quadringentesimo se-
 xagesimo primo, Non. Ianuarij Anno eius Quarto, & per litteras patentes Camerales sub Dat. Romæ Anno
 Millesimo quadringentesimo octuagesimo primo, tempore Pontificatus dicti Papæ Quarti, Anno eius Vodeci-
 mo, die vndecima Mensis Septembris, deputatas & obligatas, scilicet Campouillano, pian di San Lazaro, pian
 di san Giusto, Valle Guidone, Communella, Petrel'a, Pontone di pian di vico, Pantalla, Formicione nunc Sfor-
 tiz de Martha, Fonte de ficuna eiusdem Sfortiz, la Sugarella equitis Thomasi de Ancona, Sanctus Iulianus
 Mensæ episcopalis Tuscanen. Sanctus Petrus ruttus: In Territorio Montifalisci, tenentis, vulgariter nuncupa-
 tas, il Fuserbo, la Bannita de prati, la Riguardata, la Selua di San Giouanni: In Territorio Balneoregion. ten-
 entis vulgariter nuncupatas le Carbonare, Ficaale, Conatulla, Selua della rocca del vecchio, Selua di s al-
 leno, Selua di Castell di piero, Castell vecchio de Mugnano, Selua Bonmartij, pian de la colonna, pian de le
 troscie, pian de la naue di viano: In Territorio Montifalci tenentis dictæ Communitatis vulgariter nuncupatas,
 la Bannitella, la Macchia: In Territorio Vitorchiani, Bannitellam Vitorchiani, planum de la Colonna, Mon-
 taneam Suriani Siluam Canapinæ. In Territorio Tulphæ, tenentis dictæ Communitatis vulgariter nuncupatas
 il piano de le cisterne, le prata, il pian del santo, il poggio de la stella, necnon tenentis, Fabij de Sancta Cru-
 ce, vulgariter nuncupatas, il pereto, Rota poggio, Seccareccio, Radicata, Grotte salara, Campetto, pizzo-
 tulo de Monrarano: Item omnes tenentis Cameræ apostolicæ nunc per Dohanerium possessas vulgariter nuncu-
 patas Montebello, Monteromano, la Tarquinia, la Carcarella, San saluatore, Orchi San saluino, poggio
 martino, Mignattara, & paglietto, pian d' Arcione di sopra, & pian d' Arcione di sotto, nuper per nos &
 Cameram nostram ad lecto filio paride de philippensibus emptam, Campomorto, Terzo di mezo, San-
 to Agostino, pescia da pecore, pescia da vacche, San saluatore, Sancti Petri de Vrbe, vsum territorij Ciui-
 tatis vetula, Ferrara da vacche, Ferrara di pecore, Rocchette, Fontana auersa, il Quarticciolo, il Maragone,
 prato cinoloso, Ch'aruccia, Camporosso, Caltrica, Castell secco pietra arrotatoro, Motecupellaro, Casale fred-
 dara, & freddatoria, Valle cardosa, Monte santa Catharina, Fontana de la corte, Salciata Spaghioso, Campolon-
 go, le Granciale, Colle di mezzo, pantanelle, sconsita, Monte acquatoſta, Vallecionco a Valle accetra & Mon-
 teaccettina, li Maniconi: In Territorio Ciuitatis vetulæ tenentiam seu bannitam; vulgariter nuncupatam, Cer-
 quignani de li argenti, necnon totam integram tenentiam de Cincellis cum omnibus & singulis membris adia-
 centijs & pertinentijs suis, ac alias quascunque tenentis bannitas, casalia, pascua, herbatia infra limites præ-
 dictæ Dohanæ existentia: Ac etiam declarantes, quod si qui ex Dominis pascuorum, possessionum, tenentis,
 bannitarum, & herbatiarum prædictorum in eis per se vel alios sementem facere voluerint, id eis tantum
 liceat in proprijs tenentis, & pro quarta seu dimidia duntaxat parte cuiuslibet tenentis singulis annis & non vl-
 tra nisi cum expressa licentia Dohanerium pro tempore existentium in scriptis obtenta, Ac etiã quod si iidem
 Domini pascuorum & tenentiarum huiusmodi dominium ac proprietatem, iuraque sua vendere & alienare, &
 quouis modo a se abdicare voluerint, id prius eidem Cameræ notificare teneantur, quæ quidem omnibus
 alijs pari conditione debeat anteferri. Quodque tam venditiones & alienationes, quam quouis locationes si
 contra præsentium tenorem eas fieri contingat nullæ fiat & inualidæ, sed in fauorem Cameræ ipsa volente sem-
 per factæ & firmæ censentur. Volentes quoque omnia & singula in dictis & alijs prædecessorum nostrorum li-
 teris per nos, & alias vt præmittitur confirmatis, approbatis, & innouatis, & in eisdem nostris contenta, &
 narrata perpetuis futuris temporibus ab omnibus & singulis Dominis, & quolibet ipsorum, ac alijs quos præ-
 missa aut eorum aliqua quomodolibet concernunt, seu concernere poterunt in futurum, sub prædictis ipso fa-
 cto incurrendis, & applicandis pœnis omnino, & inuolabiliter obseruari, Ac decernentes ita per quoscunque
 Iudices & Commissarios quauis auctoritate munitos, etiam causarum palatii apostolici Auditores, ac
 Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales in quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, vbi que iu-
 dicari & diffiniri debere, necnon irritum & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctorita-
 te scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, & de iure quæsito non tol-
 lendo, alijsque constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon statutis & consuetudinibus
 quibuslibet

Declaratio liri-
 tum & confinis
 Dohanæ Patrimo-
 nij.

Declaratio circa
 sementes & alie-
 nationes posses-
 sionum existen-
 tium intra di-
 ctos limites Dohanæ.

Decretum irri-
 tans.

Clausule derog.

etiam immemorabilibus iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ac quacumque prescriptione etiam immemorabili, contractibus, quoque, inuestituris, concessionibus pactis & conventionibus, necnon priuilegijs indultis & litteris apostolicis quibusuis personis quacunque dignitate praeditis, Communitatibusque & Vniuersitatibus ac alijs praedictis per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac nos & sedem praedictam sub quibuscumque tenoribus & formis ac etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque fortioribus efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantibus & alijs decretis quomodocumque, ac quotiescunque etiam consistorialiter concessis confirmatis & innouatis ac concedendis confirmandis & innouandis. Quibus omnibus, ac stilo, vsu consuetudine, non vsu & alijs praemissis, etiam si pro eorum sufficienti derogatione de eis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & indiuidua ac de verbo ab verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quauis alia expressio & exquisita forma ad hoc seruanda foret tenores, huiusmodi ac si ad verbum & forma in illis tradita obseruata insererentur praesentibus pro plene & sufficienter expressis habentes de simili potestatis plenitudine specialiter & expresse derogamus, necnon omnibus alijs quae iisdem praedecessores nostri in dictis eorum litteris voluerunt non obstante, caeterisque contrarijs quibuscumque. Quae omnia nolumus cuiquam aduersus praemissa in aliquo suffragari. Volumus autem ne quisquam praesentium ignorantiam excusare possit, illas valuis Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariae, & Camerae apostolicae, & in acie Campi Florae vbi publicabuntur de more appendi, eisque detractis ipsarum exempla etiam impressa eis in locis relinqui, iubentes etiam vt illa statim hic in Vrbe, extra vero eam vbique locorum intra limites Dohanarum praedictarum ac totius Status Ecclesiastici intra quindecim dies postquam si publicatae, appensa, & relictae fuerint, quoscumque Dominos & loca religiosa ex praedictis & quemlibet ipsorum perinde arctent atque afficiant ac si eis singulis personaliter & legitime ac in proprijs locis intimatae fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, approbationis, confirmationis, innouationis, mandati, statuti, declarationis, decretorum, derogationis, voluntatis, & iustificationis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, Millesimo quingentesimo octuagesimo, Kal. Februarij, Pontificatus Nostri Anno Nono.

Forma & effectus publicationis Quam habes hic in fine.

M. Datarius.

Cz. Glorierius.

A. de Alexijs.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

Die xxvij. Februarij, M. D. LXXXI. Praesentes litterae apostolicae praesentatae fuerunt in Camera apostolica per Mag. D. Rodolphum Bonifolium illius generalem Commissarium, & ex dictae Camerae decreto admittuntur, ac in eiusdem libris registratae, scilicet lib. iij. signaturarum diuersi. Pont. fol. lvj. penes me infra scriptum dictae Camerae Notarium.

Admissio & registratio in Camera Apost.

Tydeus de Marchis.

Anno à Natiuitate Domini, millesimo quingentesimo octuagesimo primo, indictione nona die vero decima sexta Mensis Martij, Pontificatus Sanctissimi Domini Nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papae Decemtertij, Anno Nono, Retroscriptae litterae affixae, & publicatae fuerunt in valuis seu portis basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, Camerae Apostolicae necnon Cancellariae Apostolicae, & acie Campi Florae, & per aliquid quod temporis spatium dimissa, ac eidem dimissis copijs impressis affixis in eiusdem valuis auscultatis, & collationis cum eiusdem litteris originalibus per me Io. Freile Sanctissimi Domini Nostri Papae Curf. Petrus Stoch Magister Curf.

Publicatio.

LXX.

Declaratio Regulae & Regiminis Fratrum Reformatorum Ordinis Minorum S. Francisci de Obseruantia in Regnis Aragonae, & Valentiae, ac Principatu Cathaloniae, commorantium: Ac Iurisdictionis Ministri & Commissarii Generalis, & aliorum Officialium ipsius Ordinis.

Ad hoc vide supra const. 56. Cum illius vicem 1276. cum ibi notatis.

REGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. EX QVO nos Deus ad regendam ecclesiam suam constituit, pastoralis officij cura nos semper excitauit, & quotidie excitat, vt regularis obseruantiae professores, qui se totos Dei obsequio manciparunt, adiuuemus, & nihil, quod eorum sanctum pie in Christo viuendi institutum retardet, praetermittamus. Licet quidem arbitremur satis nos quieti, & status tranquillitati dilectorum filiorum professorum ordinis fratrum minorum Sancti Francisci de Obseruantia Reformatorum nuncupatorum super modo viuendi eorundem professorum Reformatorum, cum declaratione, ampliatione, & confirmatione aliarum litterarum se. re. Clementis Papae VII. praedecessoris nostri per alias nostras in forma breuis die tertia Iulij. 1579. Pontificatus Nostri Anno Octauo, confectas litteras iam prouidisse; Nihilominus nuper nonnulli praefatorum fratrum Reformatorum, recollectorum nuncupatorum, Prouinciae Cathaloniae, ad nos recursum habuerunt, ac conuesti sunt ad huc impedimenta quaedam, ac molestias sibi aliquas per fratres Minores de obseruantia eiusdem Prouinciae inferri, quibus fit, vt secundum eorum laudabile, & pium institutum, tranquillam, & quietam vitam minime traducere possint, etiam contra dictarum nostrarum litterarum seriem, ac tenorem. Quare pro parte eorundem fratrum Reformatorum dictae Prouinciae nobis fuit humiliter supplicatum, vt illis de sufficienti, & opportuno remedio benigne prouidere dignaremur. Nos praefatorum fratrum Reformatorum

Hic Pontifex edidit constitutionem obseruandam, a Fratribus de obseruantia, & eorum Reformatis circa eorum regulas quae habes sup. f. 1276 nu. 56. Et tamen Reformati contra formam dictae const. molestentur ab eis de obseruantia.

matorum tranquillitati, & quieti, eorumque propagationi, & profectui consulere cupientes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ac de consilio Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium super visitatione Apostolica, consultatione Episcoporum, & Regularium reformatione deputatorum, quibus hoc negotium examinandum mandauimus, omnia, & singula Monasteria, Domos, & loca eorundem Fratrum Reformatorum, seu Recollectorum dictae Prouinciae Cathaloniae, necnon Prouinciarum Aragoniae, et Valentiae nunc, et pro tempore existentia, seu haecenus recepta, erecta, et instituta, ac in posterum in eisdem tribus Prouincijs recipienda, erigenda, et instituenda ab eisdem tribus Prouincijs aliorum fratrum eiusdem ordinis Minorum de obseruantia nuncupatorum penitus, et omnino in perpetuum, apostolica auctoritate tenore praesentium separamus, seiungimus, et dismembramus, ac fratres Reformatos earundem trium Prouinciarum ab omni iurisdictione, visitatione, correctione, et superioritate Ministrorum Prouincialium, et aliorum Praelatorum, et superiorum fratrum dictarum Prouinciarum non Reformatorum, seu non recollectorum perpetuo eximimus, et liberamus. Verum eorundem fratrum Reformatorum, seu Recollectorum monasteria, domos, et loca quaecumque in Regnis Aragoniae, et Valentiae, ac Principatu Cathaloniae haecenus habita, seu recepta, erecta, et instituta, atque in posterum habenda, et recipienda, erigenda, et instituenda in vnam Prouinciam a praefatis alijs Prouincijs penitus distinctam eiusdem ordinis minorum fratrum Reformatorum de Obseruantia nuncupandam, per vnum Ministrum Prouincialem in capitulo dictae Prouinciae ex eisdem Reformatis eligendum, regenda, & gubernanda, Apostolica auctoritate tenore praesentium in perpetuum erigimus, & instituiamus, vt in Prouincia fratrum Reformatorum huiusmodi sic erecta, & instituta sub obedientia, & superioritate Ministri generalis totius ordinis praefati, ac illius Commissarii generalis in partibus vltimontanis existentis, sicut alia Prouinciae eiusdem ordinis ei subsunt, perpetuo subsit, atque subiecta remaneat, ipseque Minister, vel Commissarius generalis per ipsum, vel alium virum idoneum eiusdem, vel alterius Prouinciae, aut custodiam Reformatorum vel Discalciatorum, qui per septem saltem annos in eadem Reformatorum, aut Discalciatorum obseruantia existerit, iuxta eorum regulam & instituta regularia ab ipsis fratribus Reformatis obseruari solita, eos tam in capite quam in membris visitare, corrigere, & reformare, ac etiam punire possit, intra monasteria tamen eorundem fratrum Reformatorum, ac dictus Minister, seu Commissarius generalis nequaquam possit, aut debeat quouis praetextu aliquibus statutis eisdem Reformatos molestare, aut perturbare, vel etiam ipsius Ministri Prouincialis, vel alterius Praelati ipsorum fratrum Reformatorum potestatem, & facultatem, vel gratias, concessionem, & immunitates eisdem fratribus Reformatis concessas, seu illorum statuta quouis praetextu aut quocumque colore directe vel indirecte arctare, annullare, suspendere, alterare, immutare, impedire, contrafacere, aut inquietare, nec etiam eisdem fratres Reformatos, aut eorum aliquem extra dictam eorum Prouinciam, nisi pro aliarum Prouinciarum, aut Custodiaria visitatione, reformatione, vel correctione amouere, assignare, exstrahere, aut transferre, nec illos ad quascumque alias Prouincias mittere, aut retinere, nisi aliter in eorum capitulo Prouinciali fuerit ordinatum, & multo minus ad ipsorum Reformatorum loca non reformatos, etiam Nouitios, vel monialium confessores, aut alios quoscumque a Reformatis non receptos mittere, aut in eisdem collocare, vel retinere, nisi de eorum consensu, nec etiam Reformati ipsi aliquem praefatorum non reformandum recipere, vel ad conuiuendum, siue de familia in eorum locis admittere vilo modo cogi possint. Pro necessarijs autem negocijs suae Prouinciae possit Prouincialis Minister Reformatorum huiusmodi ad Sedem Apostolicam, vel ad totius Ordinis protectorem recurrere, vel mittere. Porro statuimus, & ordinamus, vt Capitulum prouinciale secundum Ordinis constitutiones in proprijs prouinciae locis per Reformatos fiat, quando, & vbi iuxta eandem Ordinis constitutiones fuerit ordinatum. Huiusmodi autem Capitulum prouinciale Minister, aut Commissarius generalis praefatus hic si voluerit, per seipsum praesidere possit. Si vero per alium, tunc non nisi per aliquem fratrem eiusdem, vel alterius prouinciae, vel Custodiae Reformatorum, aut Discalciatorum, qui praedictus sit eisdem qualitibus, quibus Visitator ad eos, vt supra mittendus, praesidere posthac valeat. Electione prouincialis Ministri per Reformatos in eorum Capitulo prouinciali canonice facta, idem prouincialis Minister sic electus officium suum exercere possit, absque alia confirmatione, quam tamen a Ministro, vel Commissario generali mox petere, idem vero Minister vel Commissarius generalis, nisi iusta, & rationabiliter cautus subsit, concedere teneatur. Praedictus vero nunc, & pro tempore existens Minister prouincialis Reformatorum eandem potestatem habeat in suam prouinciam & fratres, quam alij dicti Ordinis Ministri prouinciales in suas prouincias & fratres habent, tam vigore Regulae, quam priuilegiorum, & indultorum per Romanos Pontifices praedecessores nostros concessorum, quae tamen obseruantiae huiusmodi strictiori non repugnent, praesertim vero ipsos fratres Reformatos, illorumque domos, Monasteria, & loca quaecumque, illorumque personas visitandi, reformandi, corrigendi, puniendi, & castigandi, iuxta Ordinis instituta, ac Capitulum prouinciale suis loco, & tempore indicendi, conuocandi, & celebrandi, ac Custodes, Guardianos, & quoscumque Officiales necessarios vna cum eiusdem Capitulis diffinitoribus, & vocalibus eligendi, necnon quaecumque statuta, & ordinationes bonum regimen dictae prouinciae, ac Dei seruitium concernentia in eorum capitulo edendi, editaque corrigendi, mutandi, & in totum, si videbitur, abrogandi, ac de nouo edendi, dummodo sacris Canonibus, & decretis sacri generalis Tridentini Concilij, ac constitutionibus Apostolicis, ac eorum reformationi, atque obseruantiae non aduersentur, necnon abusus quoscumque tollendi, & emendandi, Monasteria, & Domos in quibuscumque locis dicti principatus Cathaloniae, & Regnorum Aragoniae, & Valentiae, cuiusuis licentiae desuper minime requisita, de consensu dicti eorum Capituli, ac obtemperata licentia ordinarij loci, & alias, iuxta decretum eiusdem Concilij Tridentini erigendi, construendi, & aedificandi. Praeterea, vt qui in familia fratrum de Obseruantia professionem emisierint, & ad Reformatos de huiusmodi Obseruantia Reformatorum in futurum transire voluerint, habeant annum probationis continuuum a die ingressus, sicut alij nouitij ad deliberandum, an in huiusmodi Obseruantia Reformatorum remanere velint. Post praesentium autem publicationem, & dictum annum completum, declaramus illos haberi pro professis inter Reformatos in monasterijs, & prouincia eorundem, nec ipsos ad eisdem fratres de familia, nisi de Apostolicae Sedis licentia speciali, sine apostolica nota amplius redire posse, quo etiam anno peracto, tam Nouitios in prouincia Reformatorum expresse professos, quam professos in familia, qui annum continuuum in dicta prouincia Reformatorum peregerunt, volumus ad Regulam fratrum minorum, iuxta fel. record. Nicolai III. & Clementis V. Romanorum Pontificum, etiam praedecessorum nostrorum declarationes, & Clementis VII. litteras

Ideo hic Pontifex eximit a iurisdictione Ministrorum Prouincialium, eos Reformatos commorantes in Regnis Aragoniae, & Valentiae, ac Principatu Cathaloniae.

Et omnia eorum loca in vna Prouincia redigi iubet, & ea per Ministrum Prouincialem ab eisdem Reformatis eligendum gubernari mandat.

Prouinciamque ipsam sub obedientia Ministri, vel Commissarii generalis remanere declarat.

Capitulum generale, Minister vel Commissarius generalis praesidere potest.

Minister Prouincialis confirmationem petere debet a Ministro, vel Commissario generali.

Ministri Prouincialis facultates.

Professi inter Minores de Obseruantia, & alij nouitij non professi, transeuntes ad Reformatos, habent annum probationis, & eo finito, inde recedere non possunt. Quod habes etiam sup. in const. 56. Cum illis, vbi notati.

preste derogamus, contrarijs quibuscunque. Seu si aliquibus communiter vel diuifim ab Apostolica fit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Et quia difficile foret easdem presentes ad singula quaque loca deferri, volumus, & declaramus, quod earum transumptis, etiam impressis, & manu alicuius Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides vbicunque habeatur, quae praesentibus haberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 30. Martij. 1581. Pontificatus Nostri Anno Nono.

Cæ. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo octuagesimo primo, Indictione Nona, die vero Quinta mensis Aprilis, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & Domini Nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ XII. I. Anno Nono, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, per me Petrum Aloysium Gaytam, eiusdem Sanctissimi Domini Nostri Papæ Curf.

Petrus Stoch Magister Curforum.

L X X I I.

Facultates Rodulphi Bonfoli Theaurarij generalis, Collectorem, & Iudicem spoliolum deputati.

De Materia spoliolum, & facultatum Theaurarij omitto notare hic, quia notabo infra in Sanctis. D. N. Six. V. const. 3. Cum hodie.

Gregorius Papa XIII. Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem. CVM SICVT accepimus, nonnulli res, & bona mobilia, & immobilia, ac se mouentia ex fructibus beneficiorum ecclesiasticorum acquisita per obitum Prælatorum, & aliarum quarumcunque personarum ecclesiasticarum secularium, & quorumuis ordinum regularium, quæ extra hanc almam Urbem decesserunt, remanentia, & relicta, quæ tanquam spolia alias se. re. Paulus Papa II. prædecessor noster ad Cameram Apostolicam spectare, & pertinere decreuit, & declarauit; necnon fructus, redditus, & prouentus mensurarum patriarchalium, Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum, & monasteriorum in tota Italia consistentium, & per obitum illorum Prælatorum vacantium indebite occupare, & spolijs, ac fructibus redditibus, & prouentibus huiusmodi dictam Cameram defraudare, necnon vacantia tã in alma Vrbe, & eius districtu, quàm in toto statu Ecclesiastico ad eandem Cameram spectantia occupare, occultare, & retinere præsumperint, & præsumant, in animarum suarum periculum, ipsiusque Cameræ præiudicium non paruum. Nos pro nostri pastoralis officij debito talium personarum ausus temerarios reprimere, & ne spolia, ac fructus, & bona vacantia huiusmodi in posterum dissipentur, & occupentur, opportune providere volentes, ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & quoscunque dictorum spoliolum, & fructuum per totam Italiam ad hunc usque diem quomodolibet deputatos Collectores, & Subcollectores ac bonorum vacantium Commissarios, & Officiales primos, & ante omnia reuocantes, omnemque illis desuper attributam potestatem & auctoritatem abdicantes. Te qui coniugatus existis, & de cuius fide, integritate, & diligentia nobis iamdiu nota plurimum in Domino confidimus, nostrum, & dictæ Cameræ in vniuersa Italia spoliolum ad ipsam Cameram pertinentium, necnon fructuum, reddituum, & prouentuum mensurarum huiusmodi Collectorem, ac bonorum vacantium in Vrbe, eiusque districtu, & toto statu Ecclesiastico Commissarium, & Iudicem generalem auctoritate apostolica tenore præsentium quoad vixeris, & quamdiu Theaurariatus nostri generalis officium obtinueris, constituimus, & deputamus, dantes tibi plenam, & omnimodam potestatem, & auctoritatem omnes, & singulas res, & bona quæcunque mobilia, & immobilia, ac se mouentia spolia quomodolibet nuncupata, & bona vacantia huiusmodi, etiam per obitum apostatarum iuxta formam literarum nostrarum desuper in forma breuis, sub die 21. Ianuarij, anni 1577. expeditarum, quas etiam per presentes approbamus, & quatenus opus sit per presentes etiam innouamus, ac etiam illa quæ ex fructibus, redditibus, & prouentibus ecclesiasticis profecta, & fiscata, & restituta fuerint, seu alias ex eisdem fructibus, redditibus, & prouentibus quomodolibet prouenerint, per obitum quarumcunque personarum ecclesiasticarum beneficia ecclesiastica tam simplicia, quàm administrationem habentia obtinentium, nisi quoad simplicia de fructibus huiusmodi dispositum fuerit, vel ex priuilegio apostolico, vel ex consuetudine legitime præscripta tam secularium, quàm quorumuis ordinum regularium quauis etiam Pontificali dignitate fulgentium in vniuersa Italia, extra tamen dictam urbem, pro tempore decedentium remanentia, cuiuscunque qualitatis, generis, & speciei fuerint, etiam gemmas, & alia pretiosa, & pecuniarum summas, necnon etiam fructus, redditus, & prouentus mensurarum huiusmodi a die ecclesiarum & monasteriorum vacationis huiusmodi usque ad diem præfectionis, ac prouisionis, seu commendæ de illis facien. quos omnes & singulos fructus, redditus, & prouentus ad nos, & dictam Cameram spectare, & pertinere volumus, & decernimus, & eidem Cameræ appropriamus, & applicamus, necnon omnia, & singula bona vacantia cuiuscunque qualitatis, & quantitatibus in vrbe, districtu, & statu præfatis nostro, & præfata Cameræ Apostolicæ nomine colligendi, percipiendi, exigendi, & recuperandi, ac tam super illis quàm alijs quibuscunque spolijs, quæ hæcenus in ipsa Italia ex bonis vacantibus, & alijs huiusmodi per similibus personarum obitum, aut alias vt præfertur, seu quomodolibet remanserunt, & indebite quocunque prætextu vsurpantur, omnibus vijs, & modis inquirendi, & inuestigandi, & pro faciliori inquisitione quascunque personas cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & præminentia fuerint, etiam exemptas, necnon præteritos collectores, subcollectores, officiales coram te, seu alio, vel alijs a te deputandis comparandum, & de administratis, exactis, & receptis

Pauli 3. constitutio ista habetur sup. fo. 430. n. 3.

Causa conuicta.

Deputatio Theaurarij in Collectorem, & Iudicem spoliolum & bonorum vacantium.

Hæc constit. de bonis Apostatarum est sup. fol. 1254. n. 44. Officij nostri.

Facultas Theaurarij.

receptis per eos computum, & rationem reddendum, illosque quorum testimonio te indigere cognoueris, ad se examini subiiciendum, ac spoliolum, necnon fructuum, reddituum, & prouentuum, ac bonorum vacantium huiusmodi occupatores, & detentores ad spolia, fructus, redditus, & prouentus, ac bona vacantia eadem restituendum, & relaxandum, & tibi consignandum, & soluendum, & quos in præmissis, & circa ea quomodolibet deliquerint, etiam ad personaliter coram te, seu a te deputando comparandum, sub confiscationis bonorum, ac priuationis beneficiorum, inhabilitatisque ad illa, & alia in posterum obtinenda, alijsque etiam pecuniarijs tibi beneuifis, & demum excommunicationis, alijsque ecclesiasticis sententijs censuris, & poenis tuo arbitrio per personam Ecclesiasticam per te eligendam infligen. moderandis, & applicandis, monendi, citandi, & compellendi, ac contraditores quoscunque, rebelles, ac renitentes, poenas & censuras præfatas incidisse declaran. & illas aggrauandi, & reaggrauandi, auxiliumque brachij secularis ad hoc, si opus fuerit, inuocandi, & super iisdem spolijs, & fructibus, redditibus, & prouentibus, ac bonis vacantibus, pro dicta Camera, prout tibi videbitur, componendi, & concordandi, soluentesque de compositis, & solutis per eos, ac receptis absoluedi, & liberandi, necnon ad cor reuersos, si id humiliter petierint, a censuris, & poenis, si quas incurrerint, præuia satisfactione absoluedi, & liberandi, ac in præmissis omnibus, & singulis, summarie simpliciter, de plano, & sine strepitu, & figura Iudicij, sola facti veritate inspecta, procedendi, vnum quoque vel plures loco tui cū simili aut limitata potestate substituendi & alia præmissa faciendi, Subcollectores, & Officiales Deputandi, & Subdelegandi, illosque, quoties tibi videbitur, reuocandi, cæteraque omnia & singula faciendi, gerendi, & exequendi, quæ in præmissis, & circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna. Et insuper, vt exactio omnium & singulorum spoliolum, ac fructuum, reddituum, & prouentuum, necnon bonorum vacantium huiusmodi celerius, & facilius fiat, Quod de cætero omnes, & singula lites, causæ, & controuersia super quibusuis fructibus, redditibus, & prouentibus, ac spolijs præfatis, necnon bonis vacantibus, & illorum occasione, ac alias quæ ab ipsis litibus, & causis quomodolibet dependentiam, seu cum illis connexitatem habuerint, nunc, & pro tempore penden. a nullo alio, quàm a te, seu alijs super dictis spolijs, & fructibus, redditibus, & prouentibus, ac bonis vacantibus pro tempore deputatis collectoribus, aut sub collectoribus, & officialibus aut particularibus delegatis cognosci, nec alteri nisi per commissionem manu nostra signatam, vel per nostras literas committi, aut delegari possint, & citato moderno, & pro tempore existenti dictæ Cameræ Apostolicæ Commissario generale. Quodque Monitoria, citationes, inhibitiones, processus, sententiæ, vel mandata, quæ alijs quæ ex commissionibus, vt præfertur, manu nostra signatis eodemque Commissario citato, vel literis nostris emanauerint quoad eorundem causarum introductionem, & lites pendentes, seu tuorum ministrorum per te ad id deputandorum iurisdictionis vt processum impedimentum, vel retardationem nullius sint roboris vel momenti. Quodque a sententijs per te, seu tuos ministros præfatos super præmissis pro tempore latis nullatenus appellari, seu earum executio differri, aut suspendi nullatenus possit, aut debeat, nisi data prius bancharia cautione in forma depositi, dicta auctoritate per eandem presentes statuerimus, & ordinamus, Ac quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, & ordinum præfatorum, vel locorum vbi bona vacantia huiusmodi sita fuerint, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis ecclesijs, monasterijs, & ordinibus & locis præfatis, eorumque superioribus, prælatis, & personis, ac quibusuis alijs sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque & alijs decretis, etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, & innouatis, Quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus spalis, specificis, indiuidua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem imporrantes mentio seu quæuis alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores hmoi, ac si de verbo ad verbum insereretur præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice damtaxat ad effectum præsentium specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel diuifim ab Apost. fit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari nõ possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Dat. Tusculi sub Annulo Piscatoris die 8. Aprilis 1581. Pontificatus Nostri Anno Nono.

Causæ spoliolum ac bonorum vacantium, aut cum eis connexitas habentes, coram Theaurario cognoscenda debent si alteri Pö. itex committatillo citatio

Appellatio super præmissis nõ conceditur, nisi data cautione bancharia in forma depositi.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Cæ. Glorierius.

Die decima Aprilis 1581. presentes literæ præsentatæ fuerunt in plena Cam. Apost. & ex decreto ibidem facto admittæ, & registratæ libro quarto signaturarum, fol. 59. penes me infra scriptum dictæ Cam. Notarium. Tydeus de Marchis.

L X X I I.

De Blasphemijs & flagitijs Iudæorum, pro quibus Inquisitores omnes hæreticæ prauitatis, contra eos procedere possint. De Inquisitorum autem facultatibus, vide sup. in Clem. 7. const. 33. Cum sicut, fol. 336. vbi notauimus.

Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ANTIQVA IVDÆORVM improbitas, qua diuinæ bonitati semper restiterunt, tanto exaceratior consistit in filijs, quanto ipsi ad cumulandam patrum suorum mensuram in Dei filio repudiando, eiusque in mortem nefarie conspirando grauius deliquerunt: qui propterea suis effecti maioribus nequiores, proprijs sedibus expulsi, atque in omnes dispersi orbis terrarum regiones seruitutiq; perpetuæ mancipati, non maiorem in cuiuscunque ditione clementiam, quàm in Christianorum Prouincijs, maxime vero in Apostolicæ pietatis gremio inueniunt, quæ pro eorum conuersione laborans, eos misericorditer excepit, atque in cohabitatione vna cum filijs suis sustinuit, ad veritatisque lumen allicere pio semper studio conata est, rebusque ad vitam necessarijs iuuat, iniurijs & contumelijs prohibuit, multis denique beneficiæ suæ priuilegijs circummuniuit, illi vero nullis beneficijs mansuefacti, nihilque de suo pristino scelere remittentes, Dominum nostrum Iesum Christum in cælo triumphantem adhuc in synagogis suis, & vbique persequuntur; Christi quoque

Iudæi qui pro eorum conuersione in gremio S.R.E. recipiuntur, au deant in religionem Christianam multa nefanda committere.

C C C que

Iudæus igitur, & quilibet infidelis, negans quæ cõmunia habet circa fidem cum Christianis.

Dæmones inuocans, & illis immolans.

Christianos nefaria ista docens.

Blasphemiasque circa Christum, & eius Matrem proferens.

Christianos a fide deiciens.

Infideles ad fidem Christi trahere impediens.

Hæreticos scienter receptans, vel auxilians. Cõgnat. Ian. 22. cõst. 4. f. 36.

Libros prohibitos retinens, vel defendens. Ad quod vide. Et. Iul. 3. cõstit. 46.

Hosiam Altaris despiciens, aut aliquid Crucis affigens desiderans, &c. Nutrices Christianas habens, siue eas cogens lac in laetinas effundere. Cõsonat. Inno. cen. 4. cõst. 1. f. 5.

Ab Inquisitione coercetur, ut hic

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Forma publicæ hanc cõstit. Quam publ. habes hic in fi.

que membris infensissimi nõ desinunt in Religionem Christianam horrenda facinora quotidie magis audere; quibus nos, ne pietatis nostræ puritas polluat, aut a foedis mancipijs Christo, Christianorumue nomini impune illudatur obuiare volentes, Statuimus, ac etiam declaramus, Inquisitores hæreticæ prauitatis libere procedere posse in omnibus causis, & casibus, qui sequuntur.

Si quis Iudæus, aut infidelis in ijs, quæ circa fidem cum illis nobis sunt communia, veluti Deum vnũ, & æternũ omnipotentem, creatorem omnium visibilium, & inuisibilium, & similia non esse asseruerit, prædicauerit, vel priuatim alicui insinauerit.

Si dæmones inuocauerit, cõsuluerit, aut eorũ responsa acceperit, ad illosue sacrificia, aut preces ob diuinationem, aliamue causam direxerit, aut quid eis immolauerit, vel thuris alteriusue rei fumigationes obtulerit, aut alia quæuis impietatis obsequia præstiterit.

Si Christianos verbo, facto, vel exẽplo, aut alio quouis modo nefaria huiusmodi docuerit, vel ad ea perpetranda perduxerit, aut perducere attentauerit.

Si saluatorem, & Dominum nostrum Iesum Christum purum hominem, vel etiam peccatorem fuisse, Matremue Dei non esse Virginem, & alias huiusmodi blasphemias, quæ per se hæreticæ dici solent, in Christianæ fidei ignominiam, contemptum, aut corruptionem impie protulerit.

Si cuiusuis eorum opera, auxilio, consilio, vel fauore aliquis Christianus a fide descuerit, quàmque semel suscepit, abnegauerit, vel ad Iudæorum seu aliorum infidelium ritus, cæremonias, superstitiones, vel impias festas transferat, vel redierit, seu in hæresim aliquam inciderit, aut qui, vt Christi fidem abneget, seu in hæresim incidat, opem, consilium, auxilium, vel fauorem quomodocunq; præstiterit.

Si quis Catechumenum, vel quemcunq; ex Iudæis, aut infidelibus Deo inspirante ad fidem Christianam venire volentem, post declaratam nuntio, verbo, facto, aut quocunq; alio modo eius voluntatem a fide, vel fidei instructione, aut a sacri baptismi susceptione, retrahere, auertere, vel dehortari, aut ne ad fidem veniat, neue regenerationis lauacro abluatur, quouis modo impediuerit.

Si quis apostatas, hæreticosue scienter domi suæ acceperit, aluerit, comætu inuerit, seu quouis modo eis cibaria vbicunq; præbuerit, aut dona, vel munera dederit, vel miserit, aut de loco ad locum deduxerit, seu associauerit, vel deducendos seu associandos curauerit, aut sumptus ministrauerit, duces, comitesue illis adiunxerit vel ne ab eis perpetrata deprehendi, aut inuestigari queant, fecerit. Quique dictos apostatas, aut hæreticos scienter aliquo modo receperit, occultauerit, defenderit, aut eis opem, consilium, auxilium, vel fauorem quomodolibet præstiterit.

Si libros hæreticos, vel thalmudicos, aut alios Iudaicos quomodolibet damnatos, aut alias prohibitos tenuerit, custodierit, vel divulgauerit, vel in quacunque loca detulerit, aut ad eam rem operam suam accomodauerit.

Si Christianos deriserit, redemptionisque nostræ hostiam salutarem in ara crucis immolatam, Christum dominum ludibrio, & despectui habens, quandocunq; maxime vero in sacro parasceues die agnum, siue ouem, aut quid aliud cruci affixerit, aut appenderit, in eamue conspuerit, seu quocunq; contra ipsam fecerit.

Si nutrices Christianas contra sacrorum Canonum statuta, diuerforumque Romanorum Pontificũ prædecessorum nostrorum sanctiones adhuc retinuerit, aut eas retinens die, qua sanctissimum eucharistia sacramentum sumpserint, lac vno, vel pluribus diebus in latrinas, cloacas, vel alia loca effundere coegerit.

In quibus casibus vniuersis, & singulis omnes prædictæ prauitatis Inquisitores omnium Regnorum, Prouinciarum, Ciuitatum, Dominiorum, & locorum vniuersi orbis Christiani Iudices in suis quenque locis perpetuo delegamus, vt super his contra Iudæos, atque infideles quoscunq; simul vel separatim, prout in causis fidei iuxta sacrorum canonum formam, necnon officij Inquisitionis huiusmodi constitutiones, diligenter inquirant, & procedant, & quos in aliquo vel aliquibus horum flagitiorum excessibus culpabiles repperint, in eos pro culpa modo, ac etiam pro criminum numero, vel multiplicatione, aut consuetudine delinquendi, flagra, remigia, etiã sceleratos illos deterreat ab huiusmodi flagitijs in posterum admittendis. Nos enim venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus Inquisitoribus generalibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum Prælati, ac etiam alijs prædictis Inquisitoribus in virtute sanctæ obedientiæ præcipimus districtè præcipimus, & mandamus, vt præsentis nostras literas in Ciuitatibus, & locis cuique subiectis publicare, & iuxta illarum tenorem procedere, ipsasque debita executioni mandare procurent.

Decernentes irritũ, & inane quicquid secus per quoscunq; scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon exemptionibus, priuilegijs immunitatibus, comæatibus, in fidem publicam receptionibus, & tolerantijs prædictis, Iudæis, & alijs infidelibus, Maranis, & Apostatis, tam in Dominijs, Terris, & locis nostris, & sedi apostolicæ mediate, vel immediate subiectis, quàm alibi vbicunq; Regnorum, Prouinciarum, & Dominiorum, gætium, & locorum commorantibus, vel in ea ex quibusuis Regnis, & partibus tam fidelium quàm infidelium confluentibus, eorumque Iudicibus, Aduocatis, & defensoribus quacunque auctoritate, potestate, & dignitate fungantur, etiam ad instantiã Imperatoris, Regum, Ducum, & quorumuis aliorum Principum tam per fel. reg. Paulum III. Decimo. Kal. Martij, & Iulium etiã III. Non. Decembris, Tertio anno sui cuiusque Pontificatus, quàm etiam, quoscunq; alios anteriores & posteriores Romanos Pontifices, ac nos, & sedem Apostolicam, eiusque legatos, ac etiam Cameram Apostolicam, sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, & alias quomodocunq; hætenus concessis, confirmatis, & innouatis, atque in posterum concedendis, confirmandis, & innouandis, quæ omnia, etiam si de illis, illorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua mentio, aut aliqua alia forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si ad verbum infererentur præsentibus pro plene expressis habentes, harum ferie specialiter, & expresse reuocamus, abrogamus, & omnino abolemus, cæterisque contrarijs quibuscunq;.

Volumus autem præsentibus in locis Vrbis consuetis de more publicari, & earum exemplis etiam impressis manu Notarij publici, & sigillo Sanctæ Romanæ, & vniuersalis Inquisitionis, vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eandem prorsus fidem vbique tam in iudicio, quàm extra illud adhiberi, quæ adhiberetur eisdem præsentibus si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum

rum statuti, declarationis, delegationis, præcepti, mandati, decreti, reuocationis, abrogationis, abolitionis, & vniuersalis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo octuagesimo primo, Kal. Iunij, Pontificatus nostri, Anno Decimo.

M. Datarius.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo octuagesimo primo, Indictione nona, die vero decima mensis Iunij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ XII. Anno Decimo, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Ecclesiæ sancti Ioannis Lateranensis, Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, ac etiam ad valuas septi Hebræorum, per nos Petrum Aloysium Gaytam, & Nicolaum Tagliettum Apostolicos Cursores.

Antonius Ludouicus Magister Curforum.

L X X I I I.

Facultas Magistri Generalis Ordinis Minorum Conuentualium, absoluendi quoscunq; censuris, & pœnis incurfis Fratres Clarenos, Amadeos, & alios, qui ad ipsum ordinem Conuentualium absque Sedis Apostolicæ dispensatione transierunt,

De materia istorum Conuentualium posui concord. sup. fol. 102. 4. in Pij V. cõstit. 67. Illa nos cura.

De materia vero transeundi ad alios Ordines, vel extra claustra Religionis degen. posui sup. in Pauli Quarti, cõst. 29. Postquam, fol. 610. & vide etiam Pij 4. cõst. 69. fol. 744.

REGORIVS Papa XIII. Dilecto Filio Magistro Minorum Conuentualium sancti Francisci. Dilecte Fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

SEDES APOSTOLICA pia mater, recurrentibus ad eam post excessum cum humilitatis filijs, præsertim sub suauis Religionis iugo altissimo famulantibus, libenter se propitiã exhibet, ac benignam. Cum itaque sicut exposuit nobis nuper dilectus filius Philippus Sanctæ Mariæ in Cosmedin Diaconus Cardinalis Vastauillanus nuncupatus, noster secundum carnem nepos, ac Protector ordinis Fratrum Minorum Conuentualium nuncupatorum Multi dicti Ordinis professores, Quorum nonnulli Amadei, alij Clarenis, alij Conuentuales nuncupati, in tuis prouincijs, qui per se. re. Pium Papam V. prædecessorem nostrum ordini Fratrum Minorum de obseruantia nuncupatorum aggregati, alij Capuccini reformati, reliqui vero de obseruantia absque Sedis Apost. dispensatione, ad dictum ordinem fratrum Conuentualium tradiderint, Apostasiz, aliaq; notas, ac censuras, & pœnas Ecclesiasticas incurrendo, pro dicti eiusdem Philippi Cardinalis, & protectoris aobis fuit humiliter supplicatum, quatenus eorundem fratrum statui in præmissis more pij patris consule re de benignitate Apost. dignarentur. Nos igitur attendentes, quod dictæ Sedis clementia, gremium suæ pietatis petentibus claudere non consuevit, eosdem Fratres, a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijq; Ecclesiasticis sententijs, cœsuris, & pœnis a iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dũtaxat consequendum, harum ferie absoluentes, & absolutos fore censentes hmõi supplicationibus inclinati, tibi, vt per te, vel si propter locorũ distantiam, aut alia quauis cã, id per te comode fieri non possit, per Prouinciales Magistros earum prouinciarum, in quibus Fræs, qui hmõi absolutiois beneficio indigent, comorari contigerit, quos ad hoc spãliter duxeris deputandos, oēs, & singulos dicti ordinis professores Amadeos, Clarenos, Capuccinos, Fræs Conuentuales in dictis prouincijs degentes, & Reformatos, ac Obseruantes, vt præfertur, nuncupatos, qui absq; dictæ Sedis dispensatione, ad eundẽ ordinem Fratrum Minorum Conuentualium nuncupatorum transierunt, & ad præsens dũtaxat, inter eos reperiuntur, si id a te, vel Prouincialib. præfatis per te deputatis humiliter petierint, & de comisso errore ab intimis doleant, ab Apostasiz nota, necnon excoicationis, alijq; sententijs, censuris, & pœnis Ecclesiasticis, si quas præmissorum occasione quolibet incurrerunt, auctoritate Apost. tenore præsentium absoluere, & liberare, iniuncta singulis pro modo culpæ pnia salutari, & ipsis ab Altaris ministerio, & sacrorum ordinum executione ad tẽpus, tuo, vel Prouincialium prædictorum arbitrio moderandum, suspensis, atq; vt cũ eisdem super irregularitate, si quæ censuris contra xerunt, quodq; in oibus etiam sacris, & presbyteratus ordinib. per eos alias tamen ritẽ susceptis, etiam in Altaris ministerio ministrare, & qui forsã dictos ordines nondum susceperunt, ad illos promoueri liberẽ, & licitẽ valeant, dispensare, oẽmq; inhabilitatis, & infamiz maculã, siue notam, si quæ præmissorum occasione contraxerunt, ab eisdem abolere, ipsosq; in pristinũ, & eum in quo ante præmissa quolibet erã, statum restituere, reponere, & plenariẽ reintegrare liberẽ, & licitẽ possis, plenam facultatẽ Apost. auctoritate, tenore præsentium concedimus, & indulgemus, Ipsiq; fratrib. & eorum singulis, qui a te, vel prouincialibus præfatis absolutiois gratiam impetrauerint, quod cum fratribus Conuentualibus, apud quod ad præsens reperiuntur, sub religionis iugo Altissimo famulari, ac oibus & singulis priuilegijs, immunitatibus, libertatibus, fauoribus, indulgentijs, prærogatiuis, antelationibus, & alijs gratijs dicto ordini fratrum Conuentualium, hætenus quocunq; quauis auctoritate concessis, confirmatis, & approbatis, & innouatis, vt, frui, potiri, & gaudere, liberẽ, & licitẽ possint, de spãli gratia indulgemus. Districtius inhibentes Generali, ac Prouincialibus Ministris, ac oibus, & singulis Superiorib.

Pius V. leius cõstit. 54 fol. 102. Clarenos, &c. Fratribus de Obseruantia aggregatis, illorum tamen multo, ad ordinem Conuentualium transierunt absque Sedis Apost. dispensatione.

Hic igitur Pont. facultatem cõcedit Magistro Generali dictos Tralatos a quibuscunq; censuris, & pœnis absoluen di.

Et illos sic abfol-
tos omnibus gra-
uis, & priuile-
gijs Ordini Con-
uentualium con-
cessis, sui possi-
deant.
Deuotum irri-
tans.
Clausula dero-
gatoria.

quauis auctoritate fungentibus, dicti ordinis Fratrum Minorum de obseruatiã in virtute sanctæ obedientiæ, ne d-
ctos Fratres, qui vt præfertur ad dictum ordinem Fratrum Conuentualium transferunt, præmissorũ, seu alia qua-
uis occasione, causa, prætextu, seu ingenio quolibet molestare, perturbare, aut inquietare audeant, seu præsumant,
sed permittant eos inter dictos Fratres Cõuentuales (apud quos ad præsens reperiuntur) sub suauis religionis iu-
go Altissimo famulari. Decernentes ex nunc irritũ, & inane, si secus super his a quoquã quauis auctoritate scien-
ter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus fe. re. Pij papæ V. prædecessoris nostri de fratribus Cõ-
uentualibus in Hispanijs degentibus, & alia eiusdem Pij de Amadeis, & Clarenis, ad obedientiam, & regula m
fratrum de obseruantia reducendis, & alijs quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac di
ordinis iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus,
Priuilegijs quoque, indulgis, & literis Apostolicis, in contrarium quom odolibet concessis, approbatis, & inno-
uatis: Quibus omnibus etiam si de illis specialis, specifica, expressa, & inuidua, non autem per clausulas
generales idem importantes mentio, seu quauis alia expressio habenda foret, illorum tenores præsentibus pro
expressis habentes, illis alias in suo robore permanuris, hac vice, & ad effectus præmissos dumtaxat specialiter
& expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem, quod præsentium transumptis, etiã
impresis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo tuo, seu alicuius personæ in dignitate ecclesiã-
stica constitutæ munitis, eadem prorsus fides vbique adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent
exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ, apud sanctum Marcum sub annulo Piscatoris die 20. Decembris 1581. Pontificatus nostri, An-
no Decimo,

L X X V.

Cæ. Glorierius.

Prælati, & alij Monasteriorum Monialium curam habentes, in casibus tantum-
modo necessarijs ea ingredi possint.

Ad hoc vide Concil. Trid. sess. 25, cap. 5, de Reg. & Mon. & sup. Pij V. const. 22. Re-
gularium, fol. 952. & supra proxime, in consti. 36.
Vbi gratiæ, fol. 1239.

De clausura autem Monialium, vide supra in Pij V. const. 100.
Decori, fol. 1069.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam.
DVBIIS, QUAE emergunt, declarationis remediũ expedit adhibere. Cũ igitur super eo quod
optima primum ratione Concilium sanxit Tridentinum, deinde in constitutione fe. re. Pij Papæ
V. prædecessoris nostri nonis Iulij Pontificatus sui anno tertio, atque item nostra idibus Iunij, Ponti-
ficatus nostri anno quarto editis, fuit pronũtum, ne cui in posterum, nisi in casibus necessarijs septa monasterio-
rum monialium ingrediendi concederetur licentia, a nonnullis dubitatum fuisse sciamus circa personas, quæ
alterius ad id licentia non indigent, sed sui auctoritate officij nituntur, an liceat eis pro libito suæ voluntatis
huiusmodi septa ingredi, vel potius seruare debeant ipsi quoque regulam à Concilio præscriptam. Nos omnem
hesitationis materiam tollere, & viam scandalis præcidere, ac sanctimonialium quieti consulere volentes, ha-
rum tenore auctoritate Apostolica declaramus Prælatos omnes tam seculares quam regulares, quibus cura &
regimen monasteriorum Monialium quouis modo incumbit, facultate sibi ex officio attributa ingrediendi mo-
nasteria prædicta ita demum vti posse, si id faciant in casibus necessarijs, & a paucis, ijsque senioribus, ac reli-
giosis personis comitati. Quocirca vniuersos, & singulos Episcopali, seu maiori, ac etiam Cardinalatus dignita-
tẽ præditos, necnon quorumuis ordinum Abbates, Priores, Ministros, & alios, quoscuque Superiores regulares
seruio monemus, vt facultate huiusmodi, qui eam habent, præterquam in casibus, vt præfertur, necessarijs neuti-
quam vtantur. Quod si contrafecerint, eadem auctoritate Apostolica statumus, atque decernimus, qui Pontifica-
lis dignitatis fuerint, eos pro prima vice, qua contrafecerint, ingressu Ecclesiæ interdictos, pro secunda a munere
Pontificali, & a diuinis suspensos, ac deinceps ipso facto absque alia declaratione excommunicatos existere, re-
gulares vero omni officio, ac ministerio priuatos excommunicationi similiter subiaccere. Non obstantibus Apo-
stolicis, ac in generalibus, & Prouincialibus concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordi-
nationibus, priuilegijs quoque, indulgis, & literis Apostolicis quibusuis Ecclesijs earumue Prælati, aut Ordini-
bus in genere, vel in specie sub quibuscũque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs dero-
gatorijs, alijsque fortioribus, & efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis quouis mo-
do concessis, approbatis, & inuouatis, etiam si illis caueretur expresse, quod nemo interdici, suspendi, vel exco-
municari possit per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam de indulto huiusmodi mentionem,
quibus, eorumque totis tenoribus, perinde ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus, specialiter, & ex-
presse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Quoniam vero difficile esset præsentibus ad singula loca
perferri, volumus, earum exemplis, etiam impresis, manuque Notarij publici, ac sigillo personæ in dignitate
ecclesiastica constitutæ munitis quæ haberetur ipsis præsentibus, si esset exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ, apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 23. Decembris 1581. Pontificatus Nostri,
Anno Decimo.

Cæ. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Octuagesimo secundo, indictione vndecima, Die vero
Sabbati trigesima Mensis Decembris, Pontificatus S. D. N. Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno deci-
mo, Retroscriptæ literæ in forma breuis publicatæ & affixæ fuerunt in acie Campi Floræ, vt moris est, per me
Scipionem de Octauianis Apostolicum Cursorem.

Calistus Brunetus Magister Cursum,

Calendarij

L X X V I.

Calendarij nuper restituti, pro festis celebrandis, diuinisque officijs recitandis, appro-
batio, veterisque Calendarij abolitio.

Huic Calendario addendus est dies festus S. Annæ matris B. Mariæ Virginis celebrandus
die 26. Iulij vt infra in const. 95. Sancta Et etiam dies festus Præsen-
tationis ipsius B. Mariæ celebrandus die 21. Nouem-
bris vt infra in Sixti v. const. 14 Intemeratæ.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.
INTER grauisimas pastoralis officij nostri curas, ea postrema non est, vt quæ a sacro Tridenti-
no Concilio Sedi Apostolicæ reseruata sunt, illa ad finem optatum, deo adiutore, perducantur.
Sane eiusdem Concilij Patres, cum ad reliquam cogitationem, Breuiarij quoque curam adiunge-
rent, tempore tamen exclusi, rem totam ex ipsius Concilij decreto ad auctoritatem & iudicium Romani Pon-
tificis retulerunt.

Duo autem Breuiario præcipue continentur, quorum vnum, preces laudesque diuinæ festis profestisque die-
bus perfoluendas complectitur, alterum pertinet ad annuos Paschæ, festorumque ex eo pendendum recursus,
solis & Lunæ motu metiendos.

Atque illud quidem felicis recordationis Pius V. Prædecessor noster absoluendum curauit, atque edidit.
Hoc vero, quod nimirum exigit legitimam Calendarij restitutionem, iamdiu à Romanis Pontificibus præde-
cessoribus nostris, & sæpius tentatum est, verum absolui, & ad exitum perducere ad hoc vsque tempus non po-
tuit, quod rationes emendandi Calendarij, quæ à cælestium motuum peritis proponebantur, propter magnas,
& fere inextricabiles difficultates, quas huiusmodi emendatio semper habuit, neque perennes erant, neque an-
tiquos Ecclesiasticos ritus incolumes (quod in primis hac in re curandum erat) seruabant.

Dum itaque nos quoque credita nobis, licet indignis, à Deo dispensatione freti, in hac cogitatione cura-
que versaremur, allatus est nobis liber a dilecto filio Antonio Lilio artium & medicinæ doctore, quem quon-
dam Aloysius eius germanus frater conscripserat, in quo per nouum quandam Epactarum Cyclum ab eo exco-
gitatum, & ad certam ipsius Aurei numeri normam directum, atque ad quæcũque anni solaris magnitudinem ac-
comodatam, omnia quæ in Calendario collapta sunt, constanti ratione, & sæculis omnibus duratura, sic re-
stitui posse ostendit, vt Calendarium ipsum nulli vnquam mutationi in posterum expositum esse videatur. No-
nam hanc restituendi Calendarij rationem exiguo volumine comprehensam ad Christianos Principes, celebris
reque vniuersitates paucos ante annos misimus, vt res quæ omnium communis est, communi etiam omnium
consilio perficeretur, illi cum, quæ maxime optabamus, concordēs respondissent, eorum nos omnium consen-
sione adducti, viros ad Calendarij emendationem adhibuimus in alma Vrbe harum rerum peritissimos, quos
longe ante ex primarijs Christiani orbis nationibus delegeramus: Ij cum multum temporis, & diligentia ad
eam lucubrationem adhibuissent, & Cyclos tam veterum, quam recentiorum vndique conquisitos, ac diligen-
tissime perpenfos inter se contulissent, suo, & doctorum hominum, qui de ea re scripserunt, iudicio hunc præ-
cæteris elegerunt Epactarum Cyclum, cui nonnulla etiam adiecerunt, quæ, ex accurata circumspectione visa
sunt ad Calendarij perfectionem maxime pertinere.

Considerantes igitur nos, ad rectam Paschalis festi celebrationem iuxta sanctorum Patrum, ac veterum Ro-
manorum Pontificum præsertim Pij & Victoris primorum, necnon magni illius œcumenici Concilij Nicæni,
& aliorum sanctiones, tria necessaria coniungenda, & statuenda esse, Primum certam Verni æquinoctij sedem;
Deinde rectam positionem xiiij. Lunæ primi mensis, quæ vel in ipsum æquinoctij diem incidit, vel ei proxime,
succedit. Postremo primum quemque diem Dominicum, qui eandem xiiij. Lunam sequitur, curauimus non so-
lum æquinoctium Vernum in pristinam sedem, a qua iam à Concilio Nicæno decem circiter diebus recessit,
restituendum, & xiiij. Paschalem suo in loco, à quo quatuor, & eo amplius dies hoc tempore distat, reponen-
dam, sed viam quoque tradendam & rationem, qua cauetur, vt in posterum æquinoctium, & xiiij. Luna à pro-
prijs sedibus nunquam dimoneantur.

Quo igitur verum æquinoctium quod à patribus Concilij Nicæni ad xij. Kalend. Aprilis fuit constitutum, ad
eandem sedem restituatur, Præcipimus, & mandamus, vt de mense Octobri anni 1582. decem dies inclusue
à tertia Nonarum vsque ad pridie Idus eximantur, & dies, qui festum S. Francisci iij. Nonas celebrari solitum
sequitur, dicatur Idus Octobris, atque in eo celebretur festum SS. Dionysij, Rustici, & Eleutherij martyrum,
cum commemoratione S. Marci Papæ & confessoris, & SS. Sergij, Bacchi, Marcelli, & Apulei martyrum. Se-
ptimodecimo vero Kal. Nouembris, qui dies proxime sequitur, celebretur festum S. Callisti Papæ & martyris
Deinde xvj. Kal. Nouemb. fiat officium & Missa de Dominica xvij. post Pentecosten, mutata litera Dominicali.
G. in C. Quintodecimo denique Kal. Nouemb. dies festus S. Lucæ Euangelistæ, a quo reliqui deinceps
agantur festi dies, prout sunt in Calendario descripti.

Ne vero ex hac nostra decem dierum subtractione alicui quod ad annuas vel mensuras præstationes perti-
net, præiudicium fiat, partes iudicium erunt in controuersijs, quæ super hoc exortæ fuerint, dictæ subtrac-
tionis rationem habere, addendo alios x. dies in fine cuiuslibet præstationis.

Deinde ne in posterum a xij. Kl. April. æquinoctium recedat, statuimus Bissextum quarto quoque anno (vti
mos est) continuari debere, præterquam in centesimis annis: qui quamuis Bissextiles antea semper fuerint,
qualem etiam esse volumus annum 1600. post eum tamen, qui deinceps consequentur centesimi, non omnes
Bissextiles sint, sed in quadringentis quibusque annis primi quique tres centesimi sine Bissextis transigantur,
quartus vero quique centesimus Bissextilis sit, ita vt Annus 1700. 1800. 1900. Bissextiles non sint. Anno vero
2000. more cõsueti dies Bissextus intercalatur, Februarii dies 29. continentur: idẽque ordo intermittendi, inter
calandique Bissextum,

Prælati Concilij
Trid. remiserunt
Pontifici curam
restituendi Bre-
uiarij vt in sess.
25. proposi.
Duo igitur hic
expressa exequen-
da erant.
Primum circa offi-
cium recitationis
executus est Pius
v. vsup. in eius
const. 72. f. 103.
Secundũ circa em-
endationem Calen-
darii non fuit
vsque modo exe-
cutum.
Hic igitur Põri-
fex dictæ emen-
dationi peritissi-
mos viros præ-
posuit.

Cognouitq; tria
hic expressa necesse
saria fore.

Primo igitur lo-
co teporũ Ver-
num æquinoctij
in sede sua 13. ad
12. cal. Aprilis.

Et ne inde rece-
dat, ordinem hic
seruandum pro
ponit.

Quo

Concilij Triden-
tini decretũ istud ha-
bes in sess. 25. c. 5.
de Reg. & Mon.
Pij V. consti. sub
hac data non ha-
bes, sed habes ali-
am sup. fol. 952.
nu. 22.
Huius Pont. con-
stit. habes sup. fol.
nu. 36. 1339.

Contrauentum
pena.

Publicata.

Cycli q; epactarū substituit in Kal. loco auri numeri.

Quo item xiiij. Paschalis recte inueniatur, itemq; dies Lunæ iuxta antiquum Ecclesiæ morem ex Martyrologio singulis diebus ediscendi fidei populo vere proponantur; statuiamus, vt amoto auro numero de Kalendario, in eius locum substituaturs Cycli Epactarum; qui ad certam (vt diximus) auri numeri normā directus efficit, vt nouilunium, & xiiij. Paschalis vera loca semper retineant. Idque manifeste apparet ex nostri explicatione Kalendarij, in quo descriptæ sunt etiam tabulæ Paschales secundum priscum Ecclesiæ ritum, quo certius & facilius sacrosanctum Pascha inueniri possit.

Et Cycli solarem antiquū ad nouā & quācūq; inter Kalandi rationē accommodatum.

Postremo quoniam partim ob decem dies de Mense Octobri anni 1582. (qui correctionis annus recte dici debet exemptos, partim ob ternos etiam dies quolibet quadringentorum annorum spatio minime intercalandos, interrumpatur, necesse est Cycli literarum Dominicalium 28. annorum ad hanc vsque diem vsitatus in Ecclesia Romana; Volumus in eius locum substitui eundem Cyclum 26. annorum ab eodem Lilio tum ad dictam intercalandi Bifsexi in ceteris annis rationem, tum ad quamcumque anni solaris magnitudinem accommodatum; ex quo litera Dominicalis beneficio Cycli solaris æque facile, ac prius, vt in proprio canone explicatur, reperiri potest in perpetuum.

Kalendarium sic restitutum a p. probat.

Nos igitur vt quod proprium Pont. Max. esse solet, exequamur, Kalendarium immensa Dei erga Ecclesiam suam benignitate iam correctum atque absolutum hoc nostro decreto probamus, & Romæ vna cum Martyrologio imprimi, impressumque diuulgari iussimus.

Illudq; imprimi prohibet singulicentia Pontificis. Hæc prohibitio fuit postea reuocata, licet hic nō sit posita.

Vt vero vtrūq; vbiq; terrarum incorruptum, ac mendis & erroribus purgatum seruetur, omnibus in nostro & sanctæ Romanæ Ecclesiæ dominio mediate vel immediate subiecto commorantibus impressoribus sub amissionis librorum, ac centum ducatorum auri Camera Apostolicæ ipso facto applicandorum: alijs vero in quacunque orbis parte consistentibus sub excommunicationis latæ sententiæ arbitrij nostri pœnis, ne sine nostra licentia Kalendarium aut Martyrologium simul vel separatim imprimere, vel proponere, aut recipere villo modo audeant vel præsumant, prohibemus.

Eodem quoque oēs vii præcipit post. diem x. Septembris 1582. & respectiue 1583. Ad quod vide de clarificatione quæ hic sequitur.

Tollimus autem, & abolemus omnino vetus Kalendarium, Volumusque, vt omnes Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, & cæteri Ecclesiarū præfides, nouū Kalendarium (ad quod etiam accommodata est ratio Martyrologij) pro diuinis officijs recitandis, & festis celebrandis in suas quisque Ecclesias, Monasteria, Conuentus, ordines, militias, & dioceses introducant, & eo solo vtantur tam ipsi, quam cæteri omnes presbyteri, & clerici sæculares, & regulares vtriusque sexus; necnon milites, & omnes Cristifideles, cuius vsus incipiet post decem illos dies ex mense Octobri anni 1582. exemptos. Ijs vero, qui adeo longinquas incolunt regiones, vt ante præscriptum a nobis tempus harum literarum notitiam habere non possint, liceat, eodem tamen Octobri mense insequentis anni 1583. vel alterius, cum primum scilicet ad eos hæc nostræ literæ peruenerint, modo a nobis paulo ante tradita eiusmodi mutationem facere, vt copiosius in nostro Kalen. anni correctionis explicabitur.

Hortaturq; Imperatorem & Principes vt Calendarium sic emendatum recipiant & seruari faciant.

Pro data autem nobis à Domino auctoritate hortamur, & rogamus carissimum in Christo filium nostrum Rodulphum Romanorum Regem Illustrum in Imperatorem electum, ceterosque Reges, Principes, ac Respublicas, iisdemque mandamus, vt quo studio illi à nobis contenderunt, vt hoc tam præclarum opus perficeremus; eodem, immo etiam maiore, ad conseruandam in celebrandis festiuitatibus inter Christianas nationes concordiam, nostrum hoc Kalendarium & ipsi suscipiant, & à cunctis sibi subiectis populis religiose suscipiendum, inuiolateque obseruandum curēt.

Forma publicandi hanc const. Quæ publ. mox sequitur.

Verum quia difficile foret præsentis literas ad vniuersa Christiani orbis loca deferri, illas ad Basilicæ Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ valuas, & in acie Campi Floræ publicari & affigi, & earundem literarum exemplis, etiam impressis, & voluminibus Kalendarij, & Martyrologij insertis & præpositis, siue manu tabellionis publici subscriptis, necnon sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ ob signatis, eandem prorsus indubitam fidem vbiq; gentium & locorum haberi præcipimus; quæ originalibus literis exhibitis omnino haberetur.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum præceptorum, mandatorum, statutorum, voluntatis, probationis, prohibitionis, sublationis, abolitionis, hortationis, & rogationis infringere, vel eius ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Tusculi Anno Incarnationis Dominicæ M. D. LXXXI. Sexto Kal. Martij. Pontificatus nostri Anno Decimo.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi millesimo quingentesimo octuagesimo secundo, indictione decima, Die vero Iouis prima Mensis Martij, Pontificatus vero Sanctissimi in Christo patris, & D. N. Gregorij diuina prouidentia Papæ XIIII. Anno eius decimo: Retroscriptæ literæ Apostolicæ publicatæ, & affixæ fuerunt in Valuis Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ, vtmoris est, per me Scipionem de Octauianis apostolicum Curforem.

Franciscus Barbon Magister Curforum.

Publicatio.

Sequitur

Sequitur Declaratio super obseruatione Calendarij nuper editi, pro illis qui de mense Septembris 1582. in ad seruare non ceperunt.

Cupientes pro Pastoralis officij nobis diuinitus iniuncti sollicitudine, Calendarium nuper cura, & iussu nostro correctum atque editum, vbiq; locorum ab omnibus, qui illud propter diuersa impedimenta, statuto die Mensis Octobris proxime præteriti, obseruare non ceperunt, quamprimum in vsu recipi, & prout maxime expediens est, diligenter & exacte seruari: Idcirco ne subsequens Mensis Octobris, quod quidem nimis longum esset, expectetur: volentes vigilantia nostræ prouidentia, opportuna remedia hisce difficultatibus celeriter adhibere: Motu proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberatione nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura sanctione statuimus, præcipimus, & mandamus, vt quicunque in quibusuis Regnis, Prouincijs, Ciuitatibus, & locis constituti, Calendarium emendatum prædictum hactenus non dum obseruare ceperunt, illud modo & formula infra scripta, semotis, cunctis excusationibus, & impedimentis, omnino seruent, videlicet. Cum peruentum fuerit ad diem decimum Februarij anni millesimi quingentesimi octuagesimi tertij, in quem cadit Dominica Quinquagesimæ secundum antiquum Calendarium, transitus statim fiat ad diem vigesimumprimum eiusdem mensis Februarij, omisis decem diebus inter diem decimum, & diem vigesimumprimum Februarij huiusmodi interpositis, quæ erit feria secunda post Dominicam Quinquagesimæ (mutata littera Dominicali F in B) in qua dicatur officium, & missa de Sancto Valentino presb. & martyre, cum com. SS. Faustini & Iouitæ martyrum, & Sancti Simeonis Episcopi & martyris, & Feria tertia de Cathedra, proxima autem Feria quarta erit dies Cinerum, atque hoc pacto nulla amplius erit discrepantia in Festorum tam mobilium, quam fixorum celebratione. Verum quia difficile foret præsentis litteras ad vniuersa Christiani orbis loca deferri: Volamus quod illarum transumptis etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ ob signatis, eadem prorsus indubitata fides vbiuis gentium & locorum habeatur, quæ originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die vij. Nouembris. M. D. LXXXII. Pontificatus nostri Anno vndecimo.

Causa huius de clarificationis.

Declaratio super obseruatione Calendarij pro ijs qui de mense Octobris 1582. obseruare non ceperunt.

Cæ. Glorierius.

L X X V I I

Furnarij Vrbs, pro pretio Panis, in causis discussionum, cæteris alijs creditoribus, præferantur, Et omnes Iudices Vrbs, in eorum causis, manu regia procedere possint.

Priuilegia eorundem, ac Iurisdictionem Consulium ipsorum vide sup. in Iul. 3. const. 28. Cum sicut nobis fol. 529. quæ confirmat his Pont. vt infra in const. 80. Almam.

De causis autem discussionum & prælationum vide sup. Clem. 7. const. 31. Cum ex multorum fol. 335. & Pij v. const. 33. Cupientes fol. 977. & const. 190. Accepimus multos fol. 198.

REGORIVS Papa XIIII. Ad perpetuam rei memoriam. CVM, Sicut accepimus, dilecti filij Pistores almæ Vrbs nostræ, vt plurimum panem, & furfur in eorum apothecis pro tempore existentia, diuersis personis dictæ Vrbs incolis ad credentiam, vt vocant, dare soliti sint, & pro illorum pecuniis inde recuperandis, tam ab ipsis personis, quam etiã defunctarum personarum huiusmodi hæredibus lites suscipere, & iudicia mouere non sine maximis eorum impensis, & laboribus cogantur, ac etiam sæpe contingat, vt ipsi personis decoctis, siue defunctis, eorum bonorum & hæreditatum discussione facta, bona, seu hæreditates ipsæ ad omnia eorum debita satisfaciendi minime sufficiant, ipsique pistores, quamuis eorum panes inter res cibarias fere præcipuum, & magis necessarium locum obtineant, & iuxta constitutionem fe. rec. Pii Papæ V. prædecessoris nostri super ordine in satisfactione creditorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, & aliorum Romanæ curiæ Prælatorum seruando editam in priori causa connumerati videantur, tamen sæpe tanquam vigore dictæ constitutionis in prima causa huiusmodi minime comprehendendi, sed vt posteriores eorundem bonorum, seu hæreditatum creditores eorum creditis frustrati remaneant, in maximum eorum, qui granam à Camera Apostolica per eos pro tempore accepti via executiua, & manu regia soluere coguntur damnum, & præiudicium. Vnde quamplures ex ipsis Pistoribus eorum creditis sic frustrati, & aliena fide decepti, & daterioris conditionis effecti, eorum Pistoris artem deserere, ac etiam aliquando ab eadem Vrbe ne pro debitis suis exoluendis in carcerem detrudantur, & in eorum marcescant, recedere coguntur. Nos igitur pro nostri pastoralis officij debito in præmissis opportune prouidere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, modernis, & pro tempore existentibus dictæ Vrbs Pistoribus, vt de cætero perpetuis futuris temporibus in omnibus, & singulis bonorum, & hæreditatum quarumuis personarum, etiam cuiuscūq; dignitatis, gradus, & conditionis existentium, coram quibusuis Iudicibus dictæ Vrbs tam ordinariis, quam delegatis, & subdelegatis pro tempore faciendis discussionibus, etsi earundem personarum potiores, & priores creditores non fuerint, in priori, & potiori loco, siue gradu, primaque causa in eadem constitutione contenta, nempe pro pane tantum haberi, & teneri debeant, cæterisque alijs personis ratione tantum pecuniarum eis occasione panis debitarum in similibus causis discussionis præferri possint, & debeant, Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus & indulgemus. Et insuper pro minori eorundem Pistorum dispendio in omnibus, & singulis eorum causis litibus controuersis, & differentiis occasione panis huiusmodi de cætero mouendis, illarum omnium Iudices quoscunque dictæ Vrbs, prout etiam in literis præme. Iulij Papæ III. etiam prædecessoris nostri confirmationis statutorum, ac ampliacionis, iurisdictionum, & priuilegiorum eiusdem artis, quas, quatenus opus sit, innouamus & confirmamus, cum facultate illas omnes, & singulas

Causa const.

Pij V. const. ista habetur sup. fol. 977. nu. 33. Cupientes.

Furnarij Vrbs in causis discussionum cæteris creditoribus præferri debent.

Omnisque Iudices Vrbs in eorū causis manu Regia procedere possunt.

& singulas summarie simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura iudicij, manuque Regia, ac sola facti veritate inspecta, & prout in exactione pecuniarum precij grani eisdem Pistoribus ab officialibus eiusdem Camera Apostolica pro tempore dati, contra eosdem Pistores procedi solet, audiendi, recognoscendi, decidendi, sineque debito terminandi, necnon citandi, & in forma inhibendi, omnibusque alijs facultatibus necessarijs & opportunis, similiter perpetuo constituimus, & deputamus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicta Urbis statutis, & consuetudinibus etiā iuramento, cōfirmatione Apost. vel quavis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apost. quibusuis dicta Urbis iudicibus ordinarijs, & extraordinarijs, ac delegatis, & quibusuis alijs personis, & locis etiā pijs sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac eum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis. irritantibusque & alijs decretis in genere, vel in specie etiam motu simili, & consistorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si de illis specialis mentio habenda foret, illorum tenores presentibus pro expressis habentes illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunq;. Volumus autem, quod presentium transumptis sigillo alicuius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, & manu alicuius Notarij publici subscriptis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur si praesentes literae ostensa forent.

Datum Romae, apud sanctum Marcum sub annulo Piscatoris, die 13. Nouembris 1581. Pontificatus nostri, Anno Decimo.

Ca. Glorierius.

L X X V I I I.

Declaratio quod quicumque obtinentes beneficia Militiae, & Hospitalis S. Iohannis Hierosolymitani, & super illis pensiones habentes, teneantur pro rata ad solutionem quorumcunq; onerum

De materia posui concord. supra in Pij 4. const. 14. Circumspecta, fol. 663.

GREGORIVS Papa XIII. Ad futuram rei memoriam.
 DVDDVM FEL. re. Pius Papa V. praedecessor noster motu proprio, & ex certa sua scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine decreuit, & declarauit, omnes, & singulos Prioratus, Baiuliuatus, Castellanas, Praeceptorias, & alia beneficia Hospitalis Sancti Iohannis Hierosolymitani, seu illorum membra, & ab illis dependentia obtinentes, & ad illa regressus, accessus, coadiutorias, & alias gratias tam a sede Apostolica, quam quavis auctoritate concessas habentes, necnon illorum fructus, redditus, prouentus, aut alia iura, loco pensionis annuae, seu pensiones ipsas super eorumdem fructibus, redditibus, & prouentibus quauis de causa impositas, & imponendas percipientes pro rata fructuum & pensionum earundem de omnibus & singulis annatis, vacatibus, mortuarijs, & alijs quibuscunq; iuribus per eos communi Thesauro dicti Hospitalis quomodolibet debitis, quacunque exemptione non obitante, satisfacere teneri, prout in cedula motu proprio manu eiusdem praedecessoris signata plenius continetur. Nuper autem cum acceperimus, quod quondam Ioannes Leuesque della Casiere Magister, & dilecti filij Baiulii, Priores, Commendatarij, & fratres dicti Hospitalis de Anno 1578. capitulum generale celebrantes decreuerant imponendum esse subsidium quadraginta millium scutorum auri in auro super fructibus, redditibus, & prouentibus Prioratum, Baiuliuatum, Castellaniarum, Praeceptoriarum, & aliorum quorumcunq; beneficiorum dicti Hospitalis soluendum annis sequentibus in pluribus terminis, atque imposuerant precium super omnibus, & singulis Prioratibus, Castellania, Emposte, Baiuliuatibus, Commendis, membris & bonis dicti Hospitalis, tam exemptis quam non exemptis, ubilibet constitutis duas dimidias annatas integre, & realiter exoluendas ad verum valorem, scilicet tanti, quanti Prioratus, Castellania, Emposte, Baiuliuatus, Commenda & membra tempore solutionis facien. locari & arrendari poterant & debebant, certis similiter terminis annis sequentibus peroluendas praeter & ultra responsionem ordinariam pro extinguendis multis debitis ipsius Hospitalis, prout in decreto per Magistrum, & Fratres praedictos desuper confecto latius continetur, quodque licet multi Praeceptorias, Prioratus, Baiuliuatus, Castellanas, & alia beneficia praedicta obtinentes impositionem, & annatam huiusmodi sine vlla contradictione soluerint, nihilominus nonnulli Praeceptorias, Prioratus, Baiuliuatus, Castellanas, & alia beneficia praedicta obtinentes, quauis ad hoc pluries desuper requisiti fuerint, impositionem, & annatam huiusmodi pro rata eos tangente varijs de causis, & praesertim prouisi a Sede Apostolica, sub praetextu, quod non teneantur ad solutionem impositionum extraordinariorum, haecenus soluere recusarunt, & recusant de presenti. Nos ne praemissa praetextu quauis exemptionum, vel aliarum gratiarum a Sede Apostolica pro tempore emanatarum, aut alias impediantur, vel remorentur, prouidere volentes, ac ipsius praedecessoris vestigijs inherentes, praemissis etiam de causis moti, litium quorumcunq; inter fratres eiusdem Religionis, Clericosque, & Presbyteros saeculares, seu alterius ordinis regulares, & Religionem praedictam pendendum statum, & merita, & in qua instantia pendeant pro expressis habentes, illas ad nos auocantes, & extinguentes, ac colligantibus perpetuum silentium desuper imponentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine decernimus, & declaramus, omnes, & singulos fratres, & personas eiusdem Religionis, ac Clericos, & Presbyteros saeculares, seu alterius ordinis regulares Prioratus, Baiuliuatus, Castellanas, Praeceptorias, & alia beneficia huiusmodi, etiam si de iure patronatus existant, seu illorum membra, & ab illis dependentia obtinentes, & ad illa regressus, accessus, coadiutorias, & alias gratias, tam a Sede Apostolica, quam quavis auctoritate concessas habentes, necnon illorum fructus, redditus, & prouentus, aut alia iura loco pensionis annuae, seu pensiones ipsas super eorumdem fructibus, redditibus, & prouentibus, quauis de causa impositas, & imponendas percipientes, pro rata fructuum, & pensionum earundem de omnibus, & singulis annatis vacatibus, & alijs quibuscunq; iuribus dicto communi thesauro quomodolibet spectantibus satisfacere, nec quascunq; literas statutorum, stabilimentorum, vltimum, priuilegiorum, & indultorum, etiam quod pensiones

Clausula derogatoria.

Pius V. declarat quoscuque obtinentes beneficia Religionis S. Ioh. Hierosolymitani, aut fructus vel pensiones percipientes, teneri pro rata soluere iura debita communitario, quacunque exemptione non obitante.

De anno 1578. in Capit. Generali fuit impositum subsidium 400. millium scutorum super fructibus Beneficiorum Hospic. &c.

Multi tamen maxime a Sede Apostolica prouisi, soluere recusarunt.

Ideo hic Pont. declarat omnes beneficia huius Religionis, etiam iuris patronatus & a Sede Apostolica obtinentes, aut pensiones habentes, qui vbi que exemptionibus obtinent, & obtinentis, non obstantibus, teneri ad solutionem quorumcunq; onerum.

fructus ipsa a quocunque onere mortuario, & passagio, vel alias quomodolibet nuncupato, quauis etiam Apostolica, seu Magistri dicti Hospitalis, vel pro tempore existentis auctoritate exempti sint, vel beneficiorum ratam partem ipsos pensionarios tangentem pro solutione pensionis huiusmodi sibi retinere possint, & ad solutionem ratae huiusmodi minime teneantur, ac literis huiusmodi titulares ipsi renunciauerint, onusque illam soluendi in se susceperint, in quibuscunq; gratijs, commendis, prouisionibus, ceterisque dispositionibus de Prioratibus, Baiuliuatibus, Castellanijs, Praeceptorijs, & alijs beneficijs huiusmodi quouis modo etiam apud sedem praedictam pro tempore vacantium, nec non fructuum, ac pensionum reservationibus per nos, & quoscuque Romanos Pontifices praedecessores nostros etiam Motu proprio, & ad quorumuis etiam Imperatoris vel Regum instantiam, ac etiam quibusuis personis eiusdem Religionis, ac clericis et presbyteris praedictis hucusque factis, et in posterum faciendis quomodolibet haecenus concessas, et in posterum concedendas derogatorias, necnon desuper pro tempore confectas literas Apostolicas etiam quascunq; generales, vel speciales, etiam derogatorijs derogatorias, et efficaciores, ac insolitas clausulas, necnon irritantia decreta sub quacunque expressione in se continentes personas praedictas, quibus Prioratus, Baiuliuatus, Castellania, Praeceptorias, seu ab illis dependentia beneficia praedicta, aut illorum membra collata, seu commendata fuerint, seu fructus, aut pensiones annuae referuatae, et assignatae fuerint, aut in quarum fauorem de illis dispositum extitit, vel illa commendabuntur, seu conferentur, aut fructus et pensiones referuabuntur, et assignabuntur, vel alias disponantur, a solutione, aut praestatione censuum, passagiorum, annatarum vacantium, et mortuuariorum, aut aliorum quorumcunq; iurium, seu responsionum aut ordinariorum, vel extraordinariorum impositionum vigore dictorum stabilimentorum, et priuilegiorum, aut alias debitorum in toto vel in parte eximere, vel liberare, aut alias communi thesauro Hospitalis huiusmodi, seu iuribus in aliquo praedictis, nec per illas praedictas, seu praedictum aliquod generatum fuisse, & esse, vel in posterum fore, sed derogationes ipsas ad effectum validitatis collationum commendarum, & aliarum dispositionum huiusmodi dumtaxat procedere, & suffragare debere, illasque in quantum communi Thesauro, & illius iuribus in aliquo praedictis, a nobis, & Sede Apostolica per praecipuam, et assignatam fuerint, & contra voluntatem nostram exortas, ac nullius roboris, vel momenti fuisse, esse, & in posterum fore, illisque non obstantibus omnes, & singulas personas praedictas huiusmodi derogationes nunc, & pro tempore habentes, & prosequentes, etiam si a iurisdictione Magistri, & Conuentus praedictorum, & aliorum quorumcunq; iudicium Apostolica auctoritate quomodolibet exempti, ac nobis, & Apostolicae Sedi mediate subiecti fuerint, ad exhibitio nem, & relaxationem fructuum, ac pensionum, ut praefertur, eidem communi Thesauro faciendo teneri, & astrictos fore in omnibus, & per omnia perinde, ac si prouisiones, commenda, regressus, seu accessus, coadiutorias, & alia dispositiones, necnon fructuum, & pensionum reservationes non a Sede Apostolica, sed a Magistro, & Conuentu praedictis emanassent, & ad id etiam per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia cogi, & compelli posse, praesertimq; literas, & in eis contenta quacunque nullo inquam tempore de subreptionis, & obreptionis vitio, aut intentionis nostrae defectu notari, vel impugnari posse, minusve sub quibusuis reuocationibus, suspensionibus, & limitationibus similibus, vel dissimilibus gratiarum comprehendi nullatenus posse, sed quoties illae emanarent, toties in pristinum & validissimum, & eum, in quo antequam illae emanarent statum restitutas, & plenarie reintegratas, & de nouo, etiam sub quacunque data per eosdem Magistrum, & Conuentum toties quoties opus fuerit, concessas esse, & vltius praedictas, & alias derogatorias clausulas in quibuscunq; literis personis praefatis concessis appositas, in quantum eidem communi Thesauro, quo ad praemissa praedicta viderentur, reuocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, ac toties quoties concessae fuerint, toties pro nullis, & infectis haberi, nullamque prorsus in iudicio, vel extra si de facere, vel effectum sortiri debere, & constitutionem nostram de non tollendo iure quae sit aduersus praesentes locum sibi vdicare non posse, ac illis minime suffragari volumus, Et sic per quoscunq; Iudices, & Commissarios quauis etiam dicta auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, & causarum sacri Palatii Apostolici Auditores in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari & diffiniri debere, irritum quoque, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scierint, vel ignoranter contrigerint attentari. Quocirca dilectis filijs nostris Philippo Sanctae Mariae in Cosmedin diacono Cardinali Vastauillano nuncupato dicti Hospitalis protectori, ac causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori, ac nostris, & Sedis Apostolicae Nuntijs in quibuscunq; Regnis, & Dominijs commorantibus motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quacunque vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Magistri, & Conuentus dicti Hospitalis fuerint requisiti solemniter publicantes, faciant auctoritate nostra eos praemissis omnibus, & singulis iuxta praesentium tenorem pacifice frui, & gaudere, ac personas praedictas praeceptorias, & alia beneficia praedicta, ac pensiones annuas obtinentes, ut praefertur ad solutionem impositionum, & onerum praedictorum cogant, & compellant, contra dictos quoslibet & rebelles, & praemissis non parentes per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac in statutis, & priuilegijs eiusdem Religionis contentas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij saecularis. Non obstante se. re. Bonifacij Papae VIII. praedecessoris nostri, de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo non ultra tres dietas aliquis vigore praesentium ad iudicium trahatur, ac alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac ipsorum Prioratum, Baiuliuatum, & Castellaniae iuramento, cōfirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, stabilimentis, vltibus, & naturis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis eisdem Prioribus, Baiuliujs, Castellanijs, Praeceptoribus, & fratribus, ac quibusuis personis praedictis sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacissimis & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis per quoscunq; Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos, & dictam Sedem, etiam ad Imperatoris, Regum, vel aliorum Principum instantiam, seu eorum intuitu, aut motu simili, vel alias quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam si pro eorū sufficienti derogatione de eis eorūq; totis tenoribus specialis, specifica, expressa & illiudua, ac de verbo ad verbum non aut per clausulas generales idē importates merito, seu quauis alia expressio habeda, aut aliqua exquisita forma seruanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso,

Decretis irritis.

Deputatio, & facult. Executorum istius const.

Clausula derogatoria.

& forma in illis tradita obseruata inserti forent presentibus pro sufficiter expressis habentes, illis alias i suo ro...

Forma & effectus publ. quam habet hic in fi.

Publicatio.

Anno a Natiuitate Domini, millesimo quingentesimo octuagesimo secundo, Indictione decima, die vero Iouis...

L X X I X.

Indulgentiæ Confraternitatis Sanctissimi Nominis Dei, & Iuramentorum.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ALIAS PER felicis recordationis Pium Papam quartum prædecessorem nostrum accepto...

Pius 4. concessit indulg. hic expressas Confraternitatis Nominis Dei, ut in eius constit. 101. fol. 804.

Confessoresque approbatos: hinc gendi eisdem facultatem concessit ut ibidem.

districtu sita foret Ecclesia, in qua dicta Confraternitas esset, vel foret erigenda, quod si secus factum fuisset, Confratres taliter admissi, dictæ Confraternitatis indulgentias non consequerentur, nec fauoribus, aut priuilegijs...

Pius V. decreuit Confraternitates istas instituendas esse in Ecclesijs ord. Præd. si ibi existant, sin vero alibi de consensu Prioris ut in eius constit. 137. Decret Romanu.

Hic Pont. prædictas constit. Pij 4. & Pij 5. confirmat.

Indulgentiamq; plenariam Confratribus penitentibus, confessis, & Communione resectis in die ingressus, ac factæ mortis concedit.

Claufulæ derogatoriæ.

Sequitur translatio celebrationis Missæ a prima, ad secundam Dominicam mensis. Et concessio indulgentiarum pro Confratribus in processibus...

AD perpetuam rei memoriam aliàs fe. rec. Pius Papa IIII. prædecessor noster, ut Confraternitas Nominis Dei nuncupata in maiori semper reuerentia haberetur, & Christiani fideles illam libentius ingrederentur...

Translatio celebrationis Missæ a prima, ad secundam Dominicam.

Indulgentiarum concessio pro Confratribus ingressis, ac factæ mortis concedit.

L X X X.

Reintegratio, & ampliatio facultatum iurisdictionis, & priuilegiorum, Vniuersitatibus Mercatorum, Merciariorum, Aromatariorum, & aliorum Urbis artificum, eorūq; Consulium, & Iudicum concessorum.

REGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. ALMAM VRBEM nostram, dilectosque filios illius Ciues, & incolas, eos præsertim, quorum laboribus, & industria bona, & merces ad vsum quotidianum necessaria, & vtilis ad Urbem ipsam...

Mart. 5. & Paul. 3. concesserunt iurisdictionem Consulibus Mercatorum, Urbis cognoscendæ causas ad artem spectant. ut sup. in Pauli 3. constit. 47. fol. 451.

Pius 4. idem concessit Consulibus Mercatorum, ut sup. in eius constit. 118. fol. 339. Iul. 3. idem concessit Consulibus Aromatariorum ut sup. in eius constit. 51. fol. 534. Et etiam Furnarijs, ut in eius constit. 28. fol. 529.

DDD 2

ditorum consecutione, ad diuersa Tribunalia, & quod peius est, ad Iudices de artificio, & minus pretio ipsarum artium omnino inexpertos, & ignaros distracti, propria eorum negotia, & artes ipsas deserere cogentur, artificibus ipsis Collegia habere, & Consules, Officiales, ac Iudices ex ipsorum corpore creare, & de mercibus, & mercedibus, aliisque rebus, causis, & negotijs, cuiusque artis, & ad artem quomodolibet respectiue spectantibus vsque ad certas, in singulis literis, & priuilegijs huiusmodi comprehensas, & expressas summas, agnoscere, & iudicare concesserunt, & indulsunt. Ac insuper ex antiqua consuetudine, quae vim legis habere dignoscitur, vt etiam Collegia specialibus priuilegijs non munita causas easdem de rebus ad artes ipsas spectantibus, etiam inter homines extra ipsa Collegia constitutos cognoscere, & decidere consueuerint, inductum, & obseruatum fuerit: eademque priuilegia, indulta, & consuetudo vsu ipso approbata, in ipsius Urbis, artificumque praedictorum utilitatem non paruam cedere comperta sunt. Quo factum est, vt Urbis ipsa ciuibus, & incolis, omnique generis artis excellentium virorum copia redundauerit, & redundet de praesenti. Cum autem elapsis mensibus antiqua statuta ipsius Urbis de mandato nostro reformata, & inuoluata, & inter caetera eorundem statutorum lib. 3. cap. 12. Statutum, & decretum fuerit, vt Consules artium huiusmodi causas tantummodo inter ipsos homines de arte, & de rebus spectantibus ad artem ipsam cognoscere, & iudicare possent, Ea propter a nonnullis nimium scrupulosi, priuilegijs, indultis, & consuetudine cuiuslibet artis, & Collegij circa cognitionem, & decisionem causarum, & negotiorum, quae licet de rebus ad artes ipsas spectantibus, contra homines extra artes, & Collegia degentes pro tempore oriuntur, & agitantur, maxima ex parte derogatum, & praedictatum exstitisse haeritatum fuerit, & haeritetur adhuc, Vnde aliqua ex ipsis Collegijs penes dissoluta, & dilapsa reperiuntur, Consulum iurisdictione penes, praeter, & contra mentem, & intentionem nostram subblata. Quapropter dilecti filij Angelus Clauarius, Franciscus Galuius, & Curtius Sergardius Camerae dictae Urbis Conseruatores, necnon Baldasar Cincius Prior Capitum regionum nobis ex dubietate, & haeritatione huiusmodi maximum ipsi Urbi, illisque incolis, & praecipue iurisdictioni ipsius Curiae Capitolij prouenisse, ac in futurum prouenire posse damnum, & incommodum, non sine animi nostri displicentia suggererunt. Malis igitur, & incommodis huiusmodi quanto citius occurrere, quantum cum Deo possumus satagentes. Motu proprio, non ad ipsorum Conseruatorum, & Prioris, nec Consulum, aut artificum praedictorum, seu alicuius eorum, vel pro eis, aut eorum aliquo, nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex nostra mera, & deliberata voluntate, ac de Apostolica potestatis plenitudine haeritationem, & dubitationem praedictam de medio tollentes, intentionis, & voluntatis nostrae minime fuisse, nec esse, priuilegijs, indultis, statutis, & consuetudinibus singularum artium, earumque Collegiorum, Consulum, & Iudicum, quorumcumque, circa cognitionem, & decisionem omnium, & singularum causarum de rebus, & bonis ad artes singulas respectiue spectantibus, etiam inter, & contra homines, qui de ipsis artificibus, & Collegijs non sunt, nec pro tempore erunt, vertentes, & quae futuris perpetuis temporibus verti contigerit, in aliquo derogare, aut derogatum fuisse declaramus, & attestamus, decernimus, & diffinimus praesentium per tenorem. Et nihilominus pro potiori eorundem corporum, & Collegiorum omnium, & singulorum ipsorumque, & cuiuslibet eorum priuilegiorum, indultorum, statutorum, & consuetudinum circa cognitionem, & decisionem causarum similium denuo, quatenus opus sit, priuilegia, indulta, & consuetudines Apostolica auctoritate eorundem, tenore praesentium confirmamus, & approbamus, illisque omnibus, & singulis perpetuae firmitatis robur adijcimus. Decernentes omnes, & singulos Consules, & alios quoscumque officiales, & Iudices omnium, & singularum artium, & Collegiorum huiusmodi de negotijs, & causis ad singulas quasque artes respectiue spectantibus, etiam inter, & contra homines, qui de corporibus, & Collegijs artium ipsarum pro tempore non sint, cognoscere, & iudicare potuisse, & debuisse posseque, & debere, prout & quemadmodum ipsi omnes, & singuli Consules, & Iudices singularum artium antedictorum statutorum publicationem, & confirmationem per nos, vt praefertur, editam, & promulgatam, & iuxta cuiusque ipsorum priuilegia, indulta, & consuetudines cognoscere, decidere, & iudicare poterant, & consueuerant, de rebus tamen ad singulas artes ipsas respectiue spectantibus cognoscere, & iudicare in prima instantia, dummodo in articulis iuris, Consultorem, seu Assessorem adhibeant, auctoritate, & tenore praemisissis concedimus, & indulgemus. Declarantes a sententijs, declarationibus, & decretis Consulum, & Iudicum praedictorum infra terminum octo dierum a die latae sententiae, seu facti decreti, ad Conseruatores, & non alios quoscumque Iudices appellari, & recurri posse, & debere, & aliter, seu ab alijs factae inhibitiones, & significationes praetextu appellationum, & recursuum, nemini suffragari praesentiumque literas de subreptionis, & obreptionis vitio, mentisque, aut intentionis nostrae defectu notari, aut impugnari nullatenus posse, Sicque per quoscumque Iudices, etiam S.R.E. Cardinales iudicari, & diffiniri debere. Irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus praemisissis statutis ipsius Urbis, vt praefertur, per nos editis, promulgatis, & confirmatis, ac constitutionibus, et ordinationibus Apostolicis, et Cancellariae nostrae regulis, etiam de non tollendo iure questio, priuilegijs, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, per nos, et praedecessores nostros quibusuis dictae Urbis Iudicibus, et Tribunalibus quomodolibet concessis, et innouatis, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, caeterisque contrarijs quibuscumque. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die prima Maij, M. D. LXXXI.

Annus a Natiuitate Domini, millesimo quingentesimo octuagesimo primo, Indictione nona, die vero vigesima secunda mensis Maij: tempore Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, et D.N.D. Gregorij diuina prouidentia Papae XIIII. Anno eius nono. Retroscriptae literae Apostolicae in forma Breuium affixae, et publicatae fuerunt in acie Campi Florae, Cancellariae Apostolicae, et Curiae Capitolij valuis; cum dimissione copiae illarum, vt moris est per me Alamannum de Alamanis S.D.N. Papae Curforem.

Die 23. eisdem mensis Maij. 1581. Illustrissimi Domini Conseruatores Camerae Almae Urbis existetes in Camera, eorum Palatij, dictum breue admiserunt, & mandauerunt registrari mihi scriptori infra scripto, prout regi stratum apparet libro rubeo, fol. 226. praesentibus etc. dd. Iacobo de Orlandis, & Nicolao Piroto testibus, etc. Petrus Paulus Mutianus Scriptor Illustrissimorum DD. Coufer. rogatus, etc.

Io. Andreas Panizza. Mag. Curforum.

Sequitur

Sequitur declaratio. quod constitutio praesentis non praedicit facultatibus Gubernatoris Urbis, & Capitanei Appellationum.

Motu proprio, &c. Ne per praesentem literas in forma Breuis nostri aliquod praedictum bono & pacifico regimini almae Urbis nostrae, & illius Gubernatori, ac alijs iudicibus ordinarijs ipsius Urbis inferatur.

Dicimus & declaramus intentionis nostrae minime fuisse nec esse, quod per praesentem literas in aliquo in iurisdictionibus & facultatibus, ac superintenduntiae eiusdem Moderni ac pro tempore existentis eiusdem Urbis nostrae Gubernatoris, ac aliorum Iudicum ordinariorum dictae Urbis, circa causarum cognitiones in praesentibus literis expressas, perinde, ac si praesentem litterae a nobis emanatae non fuissent, minime praedictetur; Nec vlllo vnquam tempore eisdem Gubernatori, & Iudicibus, ac eorum Locatenentibus, & eorum cuiuslibet, praedictatum esse intelligatur, prout praedictare nolumus, sed quod eorundem Gubernatoris, & Iudicum, & Capitanei Appellationum iurisdictiones & facultates, quas per prius habebant, saluas & illasas circa praemissa perpetuo maneant, & illis praesentem eis non obstat volumus, appellationesque & prouocationes omnes ad eos, ceterosque Urbis, & Curiae ordinarios, & eorum tribunalia, sicut prius videlicet ante dicta statuta, sine vlllo impedimento deferantur. Decernentes, &c. & sic per quoscumque etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, ac alios Iudices, &c. iudicari, &c. debere, sublata, &c. irritum quoque, &c. scienter contigerit attentari, &c. ac solam praesentium signaturam in iudicio, & extra sufficere, & plenam fidem facere, regula contraria non obstantem.

Placet Motu proprio V.

Datum Romae apud sanctum Petrum, Non. Iulij, Anno Decimo.

L X X X I.

Extinctio Montis & Gabellae Farinae, & erectio Montis augmenti Gabellae Studij almae Urbis.

De erectione autem & materia Montis Gabellae Studij, posui concord. sup. in Pij 4. conf. 122. Cum sicut, fol. 346.

REGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. DILECTOS FILIOS Senatam Populumque Romanum, aliamque Urbem nostram peculiari, vt par est, dilectione prosequentes, in ea libenter mentis nostrae aciem connectimus, quae eorum dem Senatui, & Populo, ac Urbis huiusmodi communitatibus fore conspicimus opportuna. Cum igitur sicut accepimus alias fel. rec. Iulius Papa Tertius praedecessor noster, suorum temporum necessitate coactus gabellam duorum carlenorum pro molitura cuiuslibet Rubri frumenti in eadem Urbe, illiusque districtu molendini, de expressis in eorum publico consilio accedente consensu, imposuisset; Et successiue super eiusdem gabellae redditibus Montem non vacabilem farinae nuncupatum instituisset, & loca eiusdem montis varijs & diuersis personis, quae vnum corpus, & collegium Montistarum constituerent, tradidisset, illisque annuos redditus decem scutorum pro quolibet loco assignasset, reseruata eidem facultate post quinquenium Montem ipsum in toto vel in parte extinguendi, restitutus eisdem Montis pecunijs in eo collocatis. Pater noster Pius Papa Quartus etiam praedecessor noster pro exsoluendis Camerae Apostolicae debitibus dicta facultate extinguendi, & redimendi uti volens, eisdem Montistis suas pecunias restitui mandauit, dictumque redditum annuum decem scutorum pro quolibet loco Montis ad septem cum dimidio reduxit: Postmodum autem recol. mem. Pius Papa Quintus similiter praedecessor noster receptis & approbatis modo & forma tunc sibi pro parte praedictorum Senatui, & Populo, suggestis, vt restitutus ipsis Montistis per Populum eundem pecunijs sibi debitis Mons huiusmodi extingueretur, & vestigal Populo, & praesertim pauperibus graue, de medio tolleretur, administrationem & gubernium eiusdem Montis ab eisdem Montistis sustulit, & remouit, illam praedictis Senatui Populoque Romano, & pro tempore existentibus dictae Urbis Conseruatoribus concessit; Et quod facilius Mons ipse extingui & vestigal de medio tolli valeret, annuos redditus eisdem ex septem cum dimidio, ad septem tantum reduxit, & moderatus fuit prout in singulis eorundem praedecessorum desuper confectis literis latius continetur: Et propterea iuxta dicti Pij V. praedecessoris votum, non parua eiusdem Montis pars extincta fuit. Nuper vero nobis Urbem ipsam, & pauperes onere gabellae farinae huiusmodi totaliter liberare cupientibus auctoritate nostra, praecipua vero cura & industria dilectorum filiorum Domitij de Caualerijs, Ricardi de Mazzatostis, & Honorij Trincij modernorum Camerae dictae Urbis Conseruatorum; necnon Alfonso Soderini Capitum Regionis Prioris, ac etiam Vincentij de Fonte, & Antonij Tronfarellae Capitum Regionum Montium, & Parionis, Hortensij Frangipani, & Io. Baptistae de Serlupis dictae Urbis Cancellariorum; Horatij Burghesi sacrae aulae nostrae, & Romani Populi aduocati Consistorialis; Dominici Nerutij curiae Capitolij nostri Procuratoris Fiscalis, Thomae Caualerij, Pauli & Murij de Mattheis, Dominici Iacobatij, Patritij de Patrijs, Andreae Vellij, Marij Capisucchi, Gometij de Quattrochijs, Curtij de Rubeis, Valerij de Valle, Vincentij Capocij, Hieronymi Ruys, Camilli Contreras, Hieronymi de Bulbalis, Fulvij de Amodeis, & Alexandri de Cardellis, ad id per ipsum Populum Deputatorum in publico, & generali consilio more maiorum soleniter congregato, per ipsos Senatam & Populum Romanum de ordine & mandato nostro decretum, & statutum fuit, vt gabella farinae penitus & omnino extincta, antiquata, & abolita, pro illius extinctione, & locorum Montis alias super eadem erecti redemptione, gabella Studij cum illius augmento reperibili liceretur, & plus offerenti quanto citius cum partibus, capitulis, & conditionibus veteribus locaretur, seu venderetur & super augmentis, & reliquijs dictae gabellae Studij saluis semper, integris, illas, & intactis remanentibus prouisionibus salarijs, emolumentis, exemptionibus, & immunitatibus civium Romanorum, officialium, & Montistarum super dicta gabella debitis, & assequendis, nouus Mons locorum mille centum & quinquaginta non vacabilium, sed tamen ex superextantibus; & pro tempore exuberantibus ipsius Montis fru-

Constitutio praesentis non praedicit facultatibus Gubernatoris, & Capitanei appellationum Urbis. Gubernator nunc est Episcopus Marturanus, cuius ego Laetius sum Locumtenens. Capitaneus est Magnus Hieronymus Nuccijs, C. Eugubinus.

Iul. 3. imposuit Gabellam Farinae carlenorum a pro molitura rubri grani, & Motem vacabilem desuper erexit cum emolumentis ad decem pro cent. sed non posui hac conf.

Pius 4. dicta emolumenta reduxit ad septem cum dimidio, sed neque posui hanc conf.

Pius 5. illa reduxit ad septem, & administrationem Montis concessit Pop. Rom. vt in eius conf. 170. fol. 1175.

Pop. Rom. auctoritate Papae Grego 13. extinxit Gabellam Farinae, & pro eius extinctione auxit Motem Gabellae Studij locorum 1180. non vacabilium cum fructibus, ad quinque pro centenario.

Et Consules vltiore huiusmodi facultatum causas de rebus ad artem spectantibus cognoscere etiam contra personas quae non erant de arte.

Id est natura nouiter edita, & per Hung. Pont. confirmata, vt sup. Conf. 63. talem Consulum iurisdictionem limitauit, quo ad homines de artibus, lib. 3. c. 42.

Ideo hic Pater noster declarat hac statu non praedictare facultatibus dictorum Consulum huiusmodi Urbis.

Facultatesque & priuilegia eorundem confirmat.

Appellarique posse decerni ab eorum sententijs ad Conf. item Hoc fuit correctum, & ideo, vel appellatur ad Capitaneum appell. vel ad Gubernatorem vltiore huiusmodi Clausula praefertur. Decretis irritis. Clausula derog. Publicatio.

tis fructibus extinguibilium, cum annuo reddito quinque scutorum pro quolibet loco de bimestri in bimestre, & in fine cuiuslibet bimestris pro rata soluen. pro pretio, seu pretijs reperibilibus quibuscumque illa emere volentibus venden. ac alias, & aliter decreuerunt, sanxerunt, & ordinauerunt, prout in decreto, seu Senatus consulto desuper factis, quod, ac omnia & singula in eo contenta presentibus pro plene & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus. Nos propterea decretum, & Senatus consultum huiusmodi vestigalium, que farinae praedictae extinctionem, dictique Montis augmenti Gabellae studij extinctionem, & venditionem auctoritate nostra, & in eorundem ciuium, & incolarum dictae Urbis, & praecipue pauperum vtilitatem, & leuamen, non modicum emanasse cognoscentes, non mediocri laetitia in tali Ciuium, & incolarum dictae Urbis communi gaudio affecti, onera omnia subiectorum nostrorum, praecipue vero dictae Urbis quantum cum Deo possumus, leuare satagentes, Motu proprio non ad ipsorum Senatus, vel Populi, aut Conseruatorum, & Prioris deputatorumque praedictorum, vel alicuius pro eis nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex nostra mera, & deliberata voluntate, ac ex certa nostra scientia, & de apostolicae potestatis plenitudine: Senatus consultum, seu decretum huiusmodi, dictaeque gabellae farinae, illiusque Montis extinctionem nouique Montis augmenti Gabellae Studij praedicti erectionem, & creationem praedictam confirmantes, & approbantes, omnesque & singulos tam iuris, quam facti defectus, si qui interuenerint in eisdem, suppletes, Gabellam farinae huiusmodi, Montemque desuper erectum, illiusque redditus, & prouentus, priuilegia, auctoritates, & potestates Montistis praedictis, illorumque Collegio, & particularibus personis penitus & omnino Apostolica auctoritate tenore praesentium cassamus, & abolemus, & de medio tollimus, ac pro cassis, abolitis, & sublatis haberi, dictamque gabellam farinae omnino cessare, & quiescere: ac dictam gabellam studij sic ut praefertur locari, seu vendi, & super ea, illiusque augmento, & emolumentis praedictis, dictis prouisionibus, salarijs, emolumentis ciuium Romanorum, Officialium, & Montistarum ratione eorum officiorum, tam ad vitam vnus, vel plurimarum personarum, tam per nos, quam praedecessores nostros in statu & terminis, in quibus reperiuntur, ex quauis causa, & occasione quomodolibet datis, assignatis, & constitutis, & alijs praedictis, semper saluis, intactis, illaesis, ac firmis remanentibus. Montemque augmenti gabellae studij nuncupatum locorum Mille Centum & Quinquaginta non vacabilem, sed tamen extinguibilem, cum dicto annuo reddito Quinque scutorum pro quolibet loco erigimus, & iuxta Capitulum formam, per dictum Populum editorum, instituiimus, eisdemque Conseruatoribus, & Deputatis loca huiusmodi quibusuis personis, illa emere volentibus, vendant, & vendere possint, & valeant, ac etiam pro eiusdem Montis, & locorum praedictorum, ac Montistarum dicta loca ementium securitate & cautela, augmentum gabellae Studij huiusmodi, ac alias dictae Urbis gabellas, quarum regimen, & administratio penes dictos Conseruatores, & Populum Romanum existit, & fructus ex eis prouenientes, necnon etiam omnia alia, & singula bona mobilia, & immobilia, & officia quaecumque eiusdem Senatus, Populiue Romani in quacumque meliori, & ampliori forma pro summa quinque Millium, & Septingentorum, ac quinquaginta scutorum pro fructibus ipsorum locorum, Mille & centum ac quinquaginta constituen. cum omnibus clausulis consuetis, etiam Iuramento valatis, obligare, & hypothecare, & personis, quae dicta loca emerint vt praefertur, redemptionis, seu extinctionis tempore suas pecunias videlicet Centum scuta similia pro quolibet loco in totum, vel in partem restituere: ac demum locis praedictis vt praefertur extinctis, & redemptis, Montem ipsum eo ipso ex nunc, prout ex tunc, & econtra, onere hmoi extinctum, liberatum, & solutum fore, ac censeri: ac volumus, statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli tam Ecclesiastici, quam laicales, qui dicta loca, & eorum singula vt praefertur emerint, & eient, ac eorum filij, & successores, & heredes ex testamento, vel ab intestato quicumque etiam ex titulo venditionis, donationis, resignationis, vel cuiusuis cessionis, aut alias ab eis super dictis locis habentes, etiam si personae inhabiles, & incapaces, etiam si de incapace in capacem plures transferint, ex quocumque Iure tam maris, quam foeminae, etiam Viros habentes, aut vitam vidualem ducentes cuiuscumque ordinis religiosi, & religiosae, fratrum, & militum cuiuscumque militiae fuerint, emolumenta, seu fructus ad rationem quinque pro quolibet loco, ex dictis residuis, & augmentis Gabellae studij huiusmodi prouenientes, quae rone cuiusuis, etiam laesae maiestatis, praeterquam in personam Romani Pontificis, & S. R. E. Cardinalium comisissis, minime confiscari sed talia perpetrantes etiam si ultimo fuerint supplicio affecti, tam illi, quam alij supradicti de pecunijs per eos in Monte praedicto dicti augmenti positis & eorum emolumentis, tanquam de alijs eorum bonis patrimonialibus vel alijs temporalibus ex testamento vel alias inter viuos, etiam coram Notario, & testibus fidedignis semper eorum cedulam manu propria scriptam vel subscriptam, dummodo ad notitiam infra scripti Secretarij ipsorum ad fraudes, & deceptiones vitandas, peruenerint, ad eorum libitum disponere, & supradicti, ac illi, in quorum fauorem ipsa loca, vel aliqua ex eis quomodolibet translata fuerint, omnibus & singulis priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, & indulgis ac gratijs, & concessionibus alijs Montistis dictae Urbis per praedecessores nostros erectis, & institutis, ac singulis Montistis per eosdem praedecessores concessis, & concedendis, ac si eis pariformiter, & absque vlla differentia ea concessa fuissent; prout harum serie earum tenores praesentibus pro expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, eis concedimus, & elargimur, Illisque vtantur, potiantur, & gaudeant, ac vti, potiri, & gaudere libere & licite possint & valeant; ac ad dictam rationem vide licet quinque pro quolibet loco fructus, & emolumenta absque aliquo conscientiae scrupulo atque infamiae nota, vel vlturarum suspitione exigij, & solui possint, & in sortem principalem computari non debeant: Quodque omnia & singula praemissa, & praesentibus contenta suum plenarium sortiantur effectum perinde ac si a Senatu Poquoque Romano, ac a nobis, & successoribus nostris, ac consistorialiter, & de fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio facta fuissent, obseruari debeant, Dictaque loca ementes, & eorum singula, quod dictae pecuniae per emptores singulorum locorum soluae, & in dictam causam couerterae fuerint, nullo vnquam tempore probare minime teneantur, sed praesentibus absque alia probatione steru in iudicio, & extra, volumus, statuimus, & ordinamus: Et sic, & no aliter in praemissis omnibus & singulis per quoscumque Indices iudicari & obseruari debere, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudican. & interpretan. facultate, & auctoritate, vbi que iudicari, ac diffiniri debere: irritum quoque, & inane decernimus, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Volumus autem quod emptores dictorum locorum dilecto filio Horatio Fusco Secretario dicti Montis, eiusque haeredibus, & successoribus quibuscumque Iulium vnum, dumtaxat pro singulo loco, vt praefertur emendo, siue resignando, dare teneantur, attento quod dictus Horatius praedictum

Hic idem Greg. 13 modo approbat extinctione Gabellae, & Montis Farinae, & erectionem augmenti Montis, Gabellae, & Studij Urbis.

Administratione que Pop. Rom. concedit.

Et Montistis indulta hic expressa elargitur.

Priuilegia etiam concessa, quae alijs Montistis concessa fuerunt.

Montistae non teneantur probare pecunias per eos solutas couertas esse in dicta causam.

Decretum irritans.

praedictum Secretariatus officium ex titulo oneroso, dictique Montis farinae iam sublata olim habebat, qui etiam listam diuisionum, & solutionum singulo bimestri conficere teneatur, earumque exemplis per Notarium Conseruatorum subscriptis, & populi praedicti sigillo impressis, sicut ipsis originalibus fides vbique debeat adhiberi. Non obstantibus praemissis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & legibus imperialibus, etiam certam formam alienationis rerum ad Ciuitates pertinentium statuentibus, ipsiusque Urbis, & Populi Romani, Gymnasij siue studij, dictique Montis farinae priuilegijs, & indulgis, statutis, reformationibus, & consuetudinibus etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, & tam praedictis, quam personis exemptis quomodocumque concessis renouatis, priuilegijs quoque, indulgis, & literis apostolicis per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos, & sedem praedictam in praedictum, seu contrarium praemissorum, & praesertim fel. recor. Bonifacium Octauum, Eugenium Quartum, Leonem Decimum, Iulium Secundum, Iulium Tertium, Pium Quartum, & Pium Quintum praedecessores nostros, in fauorem gymnasij, seu studij, illiusque gabellae, ac Rectoris, Reformatorem, Doctorem, & Scholarium, illis praesertim, quibus certa & exquisita forma in ipsarum pecuniarum ex gabella studij huiusmodi, ex illius cuiuscumque augmento exigendarum erogatione statuta, & determinata esse dicitur, cum decretis irritantibus, ne pecuniae ipsae in alios quam ibi expressos vsus conuerti possint, Montis farinae huiusmodi, seu illius Montistarum, & particularium personarum, & contra illegitimos, seu bastardos aeditis, & promulgatis; quibus omnibus, etiam si de illis specialis mentio habenda foret, eorum tenores praesentibus pro expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat ad effectum validitatis omnium praemissorum latissime derogamus, ac illis omnibus ad plenum derogatum esse volumus, caeterisque contrarijs quibuscumque.

Istorum Pont. est sti. indicauit, hic in rubr.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die primo Ianuarij. 1583. Pontificatus Nostri Anno Vndecimo.

LXXXII.

Duellum priuatim committentes, eorumque auxiliantes, &c. subiciuntur poenis a Concilio Tridentino indictis contra Duellum permittentes, eorumque Patrinos, & Fautores.

Hanc prohibitionem habes in Concil. Triden. ses. 25. cap. 19. De Reformat. & alias prohibitiones habes sup. in Iul. 2. constit. 9. Regis. fol. 155. & in Leo. x. const. 29. Quam Deo, fol. 232. & Clem. 7. const. 11. Consuevit, fol. 298. & Iul. 3. const. 56. Cum sicut accepimus, fol. 558. & Pij 4. const. 25. Ea quae, fol. 686.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. AD TOLLENDVM detestabilem Duellorum vsu, Concilium Tridentinum excommunicationem, & alias grauissimas poenas in concedentes locum ad Monomachiam, ac pariter impugnantem, necnon Patrinos, consulentes, suadentes, & spectatores salubriter quidem decreuit: sed crescentem hominum malitia facinorosi non desunt, qui quod publice prohibitum est, priuatim exequi non dubitent, dum se poenas praedictas hoc modo eludere posse arbitrantur. Nos ad haec coercenda plenius, euidentiisque prouidentum esse rati, considerantesque Duellum priuatim non minus cruentum, & animae, & corpori noxium esse, quam quod publice perpetratur: Auctoritate Apostolica statuimus omnes illos, qui ex condito statuto tempore & in loco couento Monomachiam commiserint, etiam si nulli Patrini, socijue ad id vocati fuerint, nec loci securitas habita, nullae prouocatoriae literae, aut denuntiationis chartulae praecesserint, censuris, & poenis omnibus a dicto Concilio propositis teneri perinde, ac si publico, & consueto abusu singulare certamen iniuissent, Volentes etiam locorum Dominos, si certamen ex condito huiusmodi permiserint, aut quantum in se fuerit, non prohibuerint, omnesque illud fieri mandantes, instigantes, auxilium, consilium, vel fauorem dantes, equos, arma, pecuniam, comitatum, & alia subsidia scienter subministrantes, aut ex composito spectatores, vel socios quouis modo se praebentes, eisdem censuris, & poenis subiicere, etiam si illi qui ad locum destinatum pugnaturo accesserunt, impediri pugnam non comiserint, si per ipsos non steterit, quominus illa committatur. Non obstantibus priuilegijs, immunitatibus, & exemptionibus, caeterisque contrarijs quibuscumque, Constitutionibus tamen, & alijs sanctionibus Apostolicis hac de re disponentibus in suo robore duraturis.

Concil. Trid. in ses. 25. cap. 19. De Reformatione, poenas imposuit permittentibus Duellum, ac duellantibus, eorumque Patrini ac fauoribus, & spectatoribus.

Hic Pont. extendit dictas poenas ad permittentes Duellum, etiam priuatim, ac suadentes, & fautores.

Clausula derogatoria.

Datum Romae apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1582. Non. Decem. Pontificatus nostri, Anno Vndecimo.

M. Darius.

C. Glorierius.

A. de Alexijs.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo octuagesimo secundo, Indictione decima, die vero Veneris 24. mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papae XIIII. Anno Vndecimo, Retroscriptae literae Apostolicae affixae & publicatae fuerunt ad valuas Ecclesiae sancti Ioannis Lateranensis, Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, per nos Petrum Aloysium Gaytam, & Nicolaum Tagliettum Apostolicos Cursores,

Pullicatio.

Petrus delbequez Magister Cursorum.

Erectio

LXXXIII.

Ereccio Ecclesie Bononien. in Metropolim, et Archiepiscopatum.

Similem erectionem fecit Pius Secundus de Ecclesia Senensi, vt supra in eius const. i. fol. 74.

GREGORIVS Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

VNIVERSI ORBIS Ecclesijs, eo disponente, qui cunctis imperat, & cui omnia obediunt, meritis licet imparibus presidentes, in omnes agri dominici partes oculos nostrae mentis vigilis merito pastoris intendimus, inspicientes, quid Ecclesiarum ipsarum, praesertim Cathedralium insignium, statui et decori maxime conueniat, atque hoc quidem tanto liberalius promptiusque curandum censemus, quanto magis ciuitatum celebritas, ac ciuium, et populorum suorum vota id exposcunt, ac diuino fulti praesidio illius, qui cuncta ex sua benignitate ad fidelis populi sui salutem disponit, ad ea, quae ad dignitatem, et statum Ecclesiarum huiusmodi augendum pertinent, officij nostri partes libenter conuertimus, prout cognoscimus in Domino salubriter expedire. Cum itaque Ecclesia Bononiensis sedi Apostolicae immediate subiecta, cui dilectus filius noster Gabriel Tit. S. Martini in Motibus Presbyter Cardinalis Palaeotus nuncupatus ex dispensatione Apostolica praestitit, & quae in primis Sancti Petronij Episcopi, & Protectoris Bononiae intercessionibus & meritis, omni quidem tempore diuinae pietatis abundantia magnis multisque ornamentis exulta, non modo diocesis magnitudine satis in omnem partem patens, sed cleri, populiue pietate, dignitate, & amplitudine florens, Episcoporum, quoque ordine succedentium, quos item multos ab initio ferè nascens religionis, saeuientibus adhuc in fidelium persecutionibus, fidei defensores, & in Sanctorum consortio adscriptos habet, numero affluens, sacrarum praeterea reliquiarum copia abundans, religiosissimis quoque templis, Basilicis, Monasterijs, locis pijs, & alijs quae ad omnem eiusdem cleri, populiue Bononiensis laudem insignia sunt, pietatis Christianae monumentis ornata, valde per se ipsa elucet. Cumque Ciuitas ipsa iam inde vsque à Theodosio Imper. amplissimis illustrata priuilegijs, et a diuersis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris ad Regum congressus, Imperatoris coronationem, Concilij Oecumenici translationem, aliasque maximas res gerendas delecta, eiusdemque Apostolicae sedis primogenita, et studiorum mater ab omnibus merito nuncupata, nobilissimo Gymnasio, Doctorumque, et Scholarium ex omnibus orbis Christiani partibus illuc confluentium frequentia, clarissimo, Quadragintauium, Senatu, et Magistratibus decorata; aliorum ite illustrium virorum, apud quos et verae Religionis cultus, et summa in Rom. Pont. ipsamque Sede obseruata, et studij semper enituit, copia quidem insignis, quippe quae in omnibus schismatibus partes veri Pontificis perpetuo sustinuerit, et viros dignitatibus Ecclesiasticis claros, Episcopos, Cardinales, Pontificesque de Ecclesia Dei optime meritos saepenumero tulerit, & discipulorum ite magnificetia, opibus, fertilitate, populi magnitudine, egregia erga externos hospitalitate, ac praecipua erga oes beneuolentia & charitate, omnique alia virtute illustris & sit, & habeatur; Nos aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, qui eodem honore patriam suam condecorarunt, morem exemplumque secuti, & eiusdem etiam Cardinalis Episcopi; Bononiensis, cuius non ignota est cura, & sollicitudo in gloria Dei, saluteque animarum procuranda pio studio adducti, & patriae ipsius nostrae Bononiensis, quam vnice in Christo diligimus, singularibus erga hanc sedem meritis commoti, paternoque desiderio, & ea spe, qua tenemur, id fore, vt patria ipsa Bononien. hoc singulari beneficio nostro excitata, sese in dies ad bene agendum magis magisque conformet, accessi necnon Ecclesiae ipsius, quam totis in Christo visceribus complectimur, meritis permoti, ad illam meritis honoribus augendam & promouendam adducti, pijs quoque supplicationibus dilectorum filiorum eiusdem Ciuitatis Quadragintauium, aliorumque Magistratum excitati, post habitam cum venerabilibus fratribus nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus maturam deliberationem, de illorum consilio, atque Apostolicae potestatis plenitudine ad laudem, gloriam & honorem omnipotentis Dei, ac Beatae Mariae semper Virginis, & Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, eiusdemque S. Petronij Episcopi, & Patroni Bononiensis, necnon ad vniuersalis Ecclesiae exaltationem, Ecclesiam ipsam Bononiensem in Metropolitanam Ecclesiam, & sedem Episcopalem Bononiensem in Archiepiscopalem, Archiepiscopalisque, & Metropolitanam Praesidis sedem, & prouinciae caput pro illius Archiepiscopo pro tempore existenti, qui pallij, & crucis vsum aliorum Archiepiscoporum more habeat, omnibusque alijs insignibus Archiepiscopalibus, necnon priuilegijs, honoribus, & praerogatiuis alijs Archiepiscopis debitis & concessis, gaudeat, tenore praesentium perpetuo erigimus, & instituiamus, ac nomine, titulo, & honore Archiepiscopali, & Metropolitanam decoramus. Nec non Placentin. Parmen. Regien. Mutinen. Imolen. Ceruinen. & Cremem. Ecclesias, earumque omnium, & singularum Ciuitates, & Dioceses cum omnibus & singulis earum Territorijs, & terminis, ac dilectos filios Clerum & Populum vniuersum cum suis Collegiatis, Parochialibus, & alijs Ecclesijs, necnon Monasterijs vtriusque sexus, ceterisque beneficijs, & officijs Ecclesiasticis cum cura, & sine cura, secularibus, & quorumuis ordinu regularibus, necnon hospitalibus, domibus, collegijs, & locis religiosi quibuscunque ab eiusdem sedis Apostolicae immediate siue alterius cuiuscunque etiam Metropolitanam subiectione etiam perpetuo diuidimus, & separamus, illasque & earum dioceses, ac Ciuitates posthac in prouincia Bononiensi esse, & consistere, neque in alia prouincia censendas, & numerandas esse decernimus, & declaramus, & quatenus alteri prouinciae Archiepiscopae etiam Mediolanensi, & Rauennatensi, tam autiquo iure, consuetudine, priuilegio, vel alterius Metropolis erectione siue institutione, quam iure electionis ex sacri Concilij Tridentini decreto factae, vel alia quauis ratione, & causa antea adiunctae, subiectaeque in toto, aut in parte essent, vel conferrentur, siue in illius possessione, vel quasi se esse praetenderent, ab omni illius siue alterius prouinciae, vel Archiepiscopae etiam Mediolanensis, & Rauennatensis, aut illorum Capitulorum iure Metropolitanico correctione, visitatione, subiectione, & omni quacunque alia iurisdictione, obedientia, & superioritate, si qua forsan quauis occasione illis competeret, siue competat, similiter perpetuo eximimus, & liberamus. Necnon diocesis Bononiensi Ecclesiae praedictas Placen. Parmen. Regien. Mutinen. Imolen. Ceruinen. & Cremem. Ciuitates, &

Ecclesie Bononiensis commendatio.

Ciuitatis Bonon. commendatio.

Ecclesie Bonon. erectio, in Ecclesiam Metropolitanam, & Archiepiscopalem, cum priuilegijs omnibus Archiepiscopalibus.

Ecclesiarum Placentin. Parmen. &c. subiectio Archiepisc. Bonon.

tes, & Dioceses pro sua Metropolitana prouincia, ac Placentin. Parmen. Regien. Mutinen. Imolen. Ceruinen. Episcoporum Suffraganeorum eid. Archiepisc. subiectio.

& Cremem. Ecclesias praefatas, modernosque, & pro tempore existentes illarum singularum Praesules pro suis & pro tempore existentis Archiepiscopi Bononiensis Suffraganeis, qui necnon earum singularum capitula etiam quocunque priuilegio suffulta, tamquam membra capiti eidem Archiepiscopo Bononiensi iure Metropolitanico sub sint, sibi que obedientiam, & reuerentiam tanquam proprio Metropolitanico prorsus exhibeant, pariter perpetuo subijcimus, eidemque Archiepiscopo Bononiensi praedictos suos suffraganeos consecrandi, ad prouinciales Synodos euocandi, ac cum eis etiam ecclesiastica negocia terminandi, eorum ecclesias disponendi, & causas quarumcunque appellationum, siue querelas alias iuxta sacrorum canonum statuta cognoscendi, omniaque alia & singula, quae de iure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet ad Archiepiscopos, & Archiepiscopale munus spectare & pertinere solent, & debent, gerendi & exercendi plenam, & omnimodam concedimus facultatem. Prouinciae quoque Bononiensi clerum, & populum vniuersum pro eorundem ecclesiae, & Archiepiscopi Bononiensis prouincialibus similiter perpetuo concedimus, & assignamus: Decernentes ex nunc irritum, et inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari: Non obstantibus regula nostra de iure quaesito non tollendo, ac quibusuis alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Placentin. Parmen. Mutinen. Regien. Ceruinen. Imolen. & Gremen. ac Rauennaten. & Mediolanen. ecclesiarum praedictarum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem ecclesijs illarumque praesulibus, & administratoribus, ac capitulis, & personis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis etiam moru proprio, & ex certa scientia, ac de simili Apostolica potestatis plenitudine & consistorialiter, & de simili consilio, ac alias quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso exprimerentur, & inferrentur praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice duntaxat harum serie de consilio, & potestatis plenitudine similibus specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hac paginam nostrae erectionis, institutionis, derogationis, diuisionis, separationis, declarationis, exemptionis, liberationis, subiectionis, concessionum, assignationum, decretorum & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Datum Romae apud sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicae Millesimo quingentesimo octuage simo secundo. Quarto Idus Decembris. Pontificatus nostri Anno Vndecimo.

Ferd. Car. de Med. Summ.

Cz. Glorierius. A. de Alexijs.

LXXXIII.

- Abbatissae & aliae Praefectae Monasteriorum Monialium in Italia consistentium, ad triennium tantummodo eligantur.
- De Monialium electione, habes in Concilio Tridentino, sessio. 25. cap. 6. & seq. De Regul. & Monial.
- De Monialium autem clausura, priuilegijs, & exemptionibus, ac prohibitione ingrediendi eorum Monasteria, vide sup. in Pij V. const. 8. Circa, fol. 930.

GREGORIVS Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

EXPOSCIT DEBITVM Pastoralis officij quod disponente Domino gerimus, vt ad ea solite intendamus, per quae Monasteria & alia religiosa loca, praesertim Deo dicatarum Sanctimonialium, secundum regularis disciplinae normam regantur, & gubernentur. Perpendentes igitur varia, & multiplicia damna, quibus plerumque afficiuntur Monasteria Monialium, quae per Abbatissas, vel alias Praefectas perpetuas reguntur, e contra vero Abbatissas, & alias Praefectas triennales scientes se lapsa triennio suae administrationis rationem esse reddituras, ac sperantes de bene gestis laudem promereri, poenam vero, si male gesserint, metuentes, maiori studio, ac diligentia regimen, & administrationem Monasteriorum sibi commissorum gerere. His, & alijs rationabilibus causis adductis, hac nostra perpetuo valitura constitutione statuimus, & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus in omnibus, & singulis Monasterijs Monialium Sancti Benedicti Cisterciens. Carthusien. & aliorum quorumcunque Ordinum in vniuersa Italia, & praesertim in vtriusque Siciliae Regnis consistentibus, quae nunc per Abbatissas, vel alias Praefectas perpetuas reguntur & gubernantur, cum primum Abbatissae, aut aliae Praefectae huiusmodi regimini, & administrationi ipsorum Monasteriorum cesserint, etiam apud Sedem Apostolicam, vel decesserint, eorum Abbatissatus, seu Praefecturae vacare contigerit, Abbatissae, aut aliae Praefectae non amplius perpetuae seu ad vitam (quarum nomen, ac titulum, ex nunc prout ex tunc Apostolica auctoritate ex certa nostra scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine, tenore praesentium perpetuo extinguimus, & abolemus) sed triennis tantum a Conuentu vniuersiuique Monasterij, & alias iuxta decreta sacri Concilij Tridentini, & regularia suorum Ordinum instituta eligantur, & praeficiantur, quae postmodum elapso triennio, suis officijs perfunctae, praesse desinant, &

Causa huius const.

Abbatissae, Monialium ad triennium tantummodo eligantur, iuxta suorum Ordinum instituta, & Concil. Trid.

EE omni que

LXXXVI.

Declaratio circa præcedentiam Fratrum Mendicantium, & Confraternitatum laicorum, in processionibus.

Aduertas autem quod Pius Quintus præcedentiam concesserit Fratribus Prædicatoribus, ut supra in eius constitutio. 69. Diuina, fol.

REGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. EXPOSCIT PASTORALIS officij munus, cui disponente Domino præsidemus, ut ad ea sollicite intendamus, per quæ discordiarum, & litium, ac controuersiarum quarumlibet præsertim inter personas ecclesiasticas materia tollatur. Sane nobis nuper innotuit, quod in multis ciuitatibus & diocesis diuersarum mundi partium nonnullæ lites, causæ, & controuersie inter fratres Mendicantes, alia etiam similes lites, & controuersie inter confratres Confraternitatum Christianidelium super præcedentia, vel iure præcedendi, ortæ iam sint, & oriri facile possint. Nos considerantes lites, causas, & controuersias huiusmodi in Ecclesia præsertim inter religiosas personas, quæ relictis mudi vanitatibus famulatum, & votum suum in humilitatis spiritu Domino & Deo nostro, qui se pro nobis vsque adeo humiliavit, ut formam serui acciperet, exhibere, & persoluere profitentur, non modicam illi præclaræ, Deoque præcipue dilectæ virtuti, quæ est humilitas, labem infundere, populoque scandalum generare, ac propterea illas omni ratione submouendas, publicæque religionis tranquillitati, ac ministrorum ecclesiasticorum reconciliationi, & mutua dilectioni quam primum consulendum esse rati, ac supremam huic negotio manum apponere volentes, necnon causas, lites, seu controuersias huiusmodi vbilibet & coram quibusuis Iudicibus motas, & in quibusuis instantijs indecitas pendentes ab eisdem Iudicibus harum seræ ad nos aduocantes, illasque penitus extinguentes, eisdemq; Fratribus Mendicantibus, ac confratribus super præmissis perpetuum silentium imponentes, De nobis attributæ potestatis plenitudine volumus, & apostolica auctoritate decernimus, quod quicumque ex dictis Fratribus mendicantibus inter se de præcedentia huiusmodi contendebit, aut Confratris Confraternitatum prædictarum inter quos lites & causæ præmissorum occasione ortæ iam sint, seu oriri contigerit in futurum, qui in quasi possessione Præcedentiæ, ac iuris præcedendi sunt, (quibuscumque reclamationibus, protestationibus, appellationibus, & alijs subterfugijs prorsus remotis, & cessantibus, & postpositis) in processionibus tam publicis, quam priuatis præcedere debeant: Quando vero non proberit, aut non constet de quasi possessione Præcedentiæ huiusmodi, inter fratres quidem Mendicantes, ij qui antiquiores in loco controuersie, Inter Confratres vero inter se litigantes ij, qui prius factis vsi sunt in processionibus tam publicis, quam priuatis præcedere debeant: Ita ut si contigerit noua monasteria, aut domus alicuius Ordinis Mendicantium, in loco, in quo alterius Ordinis ex dictis Mendicantibus Monasteria, aut domus prius erecta & instituta sint, ille ordo, qui prius Monasterium, seu domum in loco habuerit, præcedat. Præterea quia inter prædictos Ordines plerunque alia in Processionibus, & alia in Concilijs generalibus, & alijs actibus publicis siue priuatis, ratio circa modum præcedendi seruetur, nolimus per præsentis prærogatiuis dictorum Ordinum, quoad præcedentias huiusmodi quæ proprijs ordinibus, præterquam in processionibus prædictis debentur, aut fratribus Capucinis nuncupatis, qui in processionibus publicis sub Conuentualium sancti Francisci, aut Minorum de obseruantia Fratrum nuncupatorum, Cruce, ut solent, incedere possint, a liquod præiudicium generari, Sicque per quoscunque Iudices, & commissarios etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis & eorum cuiilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, ordinum, congregationum, domorum, ac confraternitatum quorumcumque etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis apostolicis illis, eorumque superioribus & personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere vel in specie etiam motu proprio, aut alias quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis: Quibus omnibus (illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus (ceterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem ut præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides tam in Iudicio quam extra adhibeatur, quæ præsentibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die xv. Iulij 1583. Pontificatus Nostri, Anno Duodecimo.

Cx. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo octuagesimo tertio, indictione vndecima, Die vero Dominico decima septima Mensis Iunii, Pontificatus vero Sanctissimi in Christo patris, & Domini Nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno Duodecimo: Retroscriptæ litteræ Apostolicæ in forma breuis expeditæ, affixæ & publicatæ fuerunt in acie Campi Floræ, ut moris est, per nos Petrum Guerram, & Melchiorum Riccium eiusdem Sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

Io. Baptista Bagni Magister Curforum.

De modo,

omnique prorsus careant auctoritate, ac à regimine, & administratione Monasterij per triennium à die finitæ administrationis inchoandum abstineant, quo elapso, seruata eadem forma Concilij Tridentini, iterum & pluries eligi possint. Districtius inhibentes omnibus, & singulis dictorum Monasteriorum Conuentibus, Superioribus, & personis, aliquam Abbatissam, aut aliam Præfectam perpetuam, seu ad vitam, sed triennalem tantum eligere, & præficere vilo modo audeant, vel præsumant. Quod si secus à quoquam quauis auctoritate fuerit attentatum; Electionem, & Præfectionem huiusmodi, ac omnia, & singula, quæ inde sequuntur, irrita, nulla, & inania, nulliusque roboris, vel momenti fore: Sicque per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuiilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quauis causa, & instantia iudicari, & diffiniri debere decernimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictorum Monasteriorum, & ordinum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis eisdem Monasterijs, eorumque Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis, Quibus omnibus, & singulis eorum tenores, ac si ad verbum infererentur præsentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Cæterum quia difficile foret præsentibus nostras ad singula quæque loca, vbi necessarium fuerit, deferre, volumus quod illarum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die prima Ianuarij 1583. Pontificatus Nostri Anno Vndecimo.

Cx. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo octuagesimo tertio, Indictione Vndecima, die vero Quarta, mensis Ianuarij, Pontificatus Sanctissimi Domini Nostri, Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno Vndecimo, Retroscriptæ litteræ affixæ, & publicatæ fuerunt in acie Campi Floræ, dimissa earum copia auscultata, & collationata cum dictis literis in valuis eiusdem aciei affixa per me Ioannem Freile, Curf. Sanctissimi Domini Nostri Papæ.

Petrus Delbequez Magister Curf.

LXXXV.

Iurisdicctio & facultates Reuerendissimi Domini Ioan. Francisci Sangeorgij Casalen. Episcopi Ayquen. almæ Urbis Gubernatoris, & Vicecamerarij.

De facultatibus Gubernatoris, notabo infra in Sanctis. D. N. Six. V. const. 13. Spectata.

REGORIVS Papa XIII. Dilectæ fili salutem, & Apostolicam benedictionem. SPERANTES TE: pro tua eximia probitate, virtute, doctrina, & in rebus gerendis experientia, ea quæ tibi commiserimus, recte integre & iuxta animi nostri desiderium esse administraturum. Te almæ Urbis nostræ Gubernatorem ac Vicecamerarium cum auctoritate facultatibus, iurisdictione, salarijs, & emolumentis, præterquam ex poenis malefactorum quomodolibet prouenientibus, quæ Cameræ nostræ Apostolicæ specialiter referuamus, ceterisque honoribus & oneribus solicis & consuetis, auctoritate Apostolica tenore præsentium ad nostrum, & Sedis Apostolicæ beneplacitum facimus & deputamus. Mandantes dilectis filijs nostro, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camera, ac Cameræ Apostolicæ Clericis Præsentibus, ceterisque ad quos spectat, ut te ad huiusmodi officium eiusque liberum exercitium, iuxta tenorem præsentium recipiant, & admittant, tibi que in omnibus officium huiusmodi concernentibus respectiue faueant, pareant, & assistant. Thesaurario vero ac Depositario generalibus nostris, ut tibi de salarijs & emolumentis prædictis, debito tempore cum effectu respondeant. Contrarijs non obstantibus quibuscumque. Volumus autem quod de eodem officio iuste & fideliter exercendo, ac de non recipiendo aliquod genus muneris præter esculenta, & poculenta, quæ triduo consumi possint, iuxta formam iuris communis, in manibus ipsius Camerarij debitum præstes in forma solita iuramentum.

Datum Romæ apud sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 27. Aprilis 1583. Pontificatus nostri, Anno Vndecimo.

Cx. Glorierius.

Die vigesima nona Aprilis millesimo quingentesimo octuagesimo tertio Illustrissimus & Reuerendissimus Ioannes Franciscus supradictus, exhibuit præsentibus literas in plena Camera Apostolica, & vigore decreti paulo ante in eadem Camera facti, & iuxta dictarum literarum formam, iurauit, & ad officium almæ Urbis Gubernatoris, & Vicecamerarij admissus fuit, & ibidem cappam recepit, & præsentibus literæ admixtæ, & successiue registratæ fuerunt, in libro Guberniorum, fol. 107. penes me infrascriptum dictæ Cameræ Notarium existente.

Tydeus de Marchis.

Declaratio

Decreti irrita.

Clausule derog.

Publicatio.

Deputatio Gubernatoris cum solis facultatibus, & emolumentis. Camerarius, & alij admittant Gubernatorem ad eius officium. Hæc admissio est hic in fi. Thesaurarius, & Depositarius solita eadem præsentibus emolumenta. Clausule derogat. Gubernator solitu præstet iuramentum in Camera

Causa constit.

Extinctio litium vertentium inter ordines Mendicantium, & Confraternitates laicorum super præcedentia.

Declaratio quod Ordines Mendicantium, & Confraternitates que sunt in possessione præcedentiæ, præcedere debeant in processionibus.

Et si de possessione præcedentiæ non constat, inter Mendicantes præcedat, inter Confraternitates præcedat an iquiores in loco controuersie.

Et inter Confraternitates præcedant que prius factis vsi sunt. Inter Mendicantes, præcedat Ordo, qui prius Monasterium habuit in loco differentie.

Declaratio, ut hæc constitutio procedat quoad præcedentiam in Processionibus, & non præiudicet Capucinis volentibus incedere sub Cruce Cœuentualium, vel de Obseruantia. Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Publicatio.

De modo, & forma Publicandi beneficiorum resignationes, & iurium cessiones.

De materia Publicationis, habes sup. Innoc. 8. const. 13. sicut bonus, fol. 30. Pij 4. const. 15. Sanctissimus, fol. 674. & Pij 5. const. 182. Sanctissimus, f. 1187. Et de materia Resignationum, habes sup. Clem. 7. const. 19. Sanctissimus, fol. 318. Pij 4. consti. 87. Inter multiples, f. 783. & Pij 5. colt. 42. Officium fol. 992. & const. 58. Quanta; Ecclesiaz, fol. 1014.

Gregorius Episcopus servus servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. HVMANO VIX iudicio ita bene quicquam, & providenter sanciri potest, quin vsus expe- periat, doceatque id quod salubre fore credebatur, minus experiundo prodesse: quod in illis con- stitutionibus, quas ad prohibendas simulatas occultasve beneficiorum Ecclesiasticorum resignatio- nes diuersi Romani Pontifices multifariam ediderunt, & fe. re. Pius Papa V. predecessor noster nouis- sime promulgauit, cognoscimus accidisse. Nos hoc malum, prout occasio necessitasque postulat, coercere vo- lentem, statuimus, vt posthac omnes, & quacunque resignationes, etiam causa permutationis, ac commendatuz, & etiam literis Apostolicis non confectis, & possessione non habita, necnon liti, & iurium quorumcunque cessiones, ac retrocessiones, quz deinceps de quibuscunque beneficijs Ecclesiasticis in nostris, seu Romani Pon- tificis pro tempore existentis manibus, ac etiam coram Notario publico, & testibus fient, & a nobis, vel illo, seu nostro, vel illius mandato admittentur, & super eis prouisiones, & quacunque aliz dispositiones, siue tem- porales, siue perpetuz, aut ad hoc mandata Apostolica sub quacunque forma, & quibuscunque etiam Sancte Romanz Ecclesiaz Cardinalibus, ac pijs locis quocunque privilegio suffultis, facta, publicari debeant cum li- teris Apostolicis desuper confectis intra sex menses, si beneficium citra montes fuerit, vltra vero intra nouem a data concessionis gratiz, non autem a die prelati super ea consensus numerandos, etiam si postea concessio gratiz huiusmodi ex quauis causa, diuersisque subsequens, ac quotiescunque, & quouis modo refor- mata, & valida reddita fuerit, pluresque, & quotquot in saluum, vel alios cessiones, ac etiam in ipsummet- primum resignantem, vel cedentem retrocessiones termino predicto nondum elapso intercesserint, ita vt vnicus dumtaxat terminus omnibus his successiuis cessionibus, ac retrocessionibus decurrat, vt qui postremus gratiam habuerit, publicationem huiusmodi facere, ceteraque omnia hic prescripta intra eundem ter- minum prestare teneatur. Ipsa autem publicatio in Cathedrali, & in beneficijs Ecclesia, vel Ecclesijs, si in plu- ribus illud sit, fiat vbique dum frequens populus ad Missarum solemniam conuenerit, palam omnibus literis A- postolicis predictis, earumque transumptum authenticum exhibeatur, claraque, & intelligibili voce resigna- tio, seu cessio huiusmodi, ac beneficij qualitas, & inuocatio, nominaque, & cognomina resignantis, seu cedentis, ac illius in cuius fauorem gratia huiusmodi facta est, pronuncientur ita, vt hec omnia possint ad no- titiam omnium ibi existentium verisimiliter peruenire, scriptoque de his omnibus exemplo collato valuis di- ctarum Ecclesiarum affixum relinquatur. Si vero Ecclesia beneficij ruralis sit, aut populo conuentuque careat, eo casu in Parochiali, intra cuius Parochiaz limites beneficium ipsum consistit, & in Cathedrali Ecclesia, vel si locus bello, seu peste, alijsue manifestis periculis subiacet, tunc in proxima parochiali, ac etiam in Cathed- rali Ecclesia, vel si aditus ad illas, aut vtramque minime sit securus, in alia Cathedrali, vel parochiali vicini- ori periculis immuni publicatio huiusmodi peragatur. Is quoque in quem disponi, vel mandari de bene- ficio etiam litigioso, vel a cedente non possesso sub quacunque forma contigerit, possessionem beneficij in- tra dictum tempus vigore literarum Apostolicarum desuper confectarum, nec alias apprehendere debeat, & si propter litem, aut aliud legitimum impedimentum nequiverit, saltem literas Apostolicas cum earum publica- tione si tunc facta erit, Iudici, seu executori illarum, vel alijs ad quos pertinet, per se, vel procuratorem suum legitimum, intra idem tempus presentare, & apud illum, vel illos pro ipsarum literarum executione instare, & possessionem huiusmodi instanter petere teneatur. Ceteram modus, & forma hic tradita semper, & vbique debeat obseruari, nec alia, vel equipollens villo modo admitti in omnibus huiusmodi resignationibus, cessionibus, & retrocessionibus, de quibuscunque Ecclesijs, Monasterijs, Prioratibus, tam virorum, quam mulie- rum dignitatibus, officijs, & beneficijs Ecclesiasticis, secularibus, & quorumuis ordinum, etiam militiarum re- gularibus, etiam electiuis, & manualibus, ac etiam de iure patronatus laicorum Illustrum, & alias quomo- docunque existentibus, siue pacificis, siue in petitorio, siue in possessorio litigiosis, etiam de quibus in Con- sistorio nostro disponi consuevit, seu debet, quz posthac ex quacunque causa fient, & per nos, ac predictos successores, extra tamen dictum Consistorium, admittentur, etiam cum reservationibus nominis, tituli, ad- ministrationis, possessionis, fructuum, etiam omnium, ac rerum, & iurium quorumcunque. Ad predictorum tamen obseruationem eum, in quem iuris fit cessio beneficij, quod tempore cessionis huiusmodi, & ante il- lam vigore literarum Apostolicarum, vt supra, si ad id tenebatur, publicatarum, realiter possidebat, nolimus obligari. Quod si quicquam predictorum omnium omisissum fuerit, dictis terminis, vt cuique prescripti sunt elapsis, omnes dispositiones, & gratiz resignatorum, & cessorum beneficiorum, aut iurium huiusmodi, cum omnibus inde secutis, siue de pacificis, siue de litigiosis, sint irritz, & inanes, nullaque alia gratia super hu- iusmodi beneficio, siue iure cesso, ijs quibus concessa fuerit, suffragetur, sed ipsi tales inhabiles, & incapaces sint ad huiusmodi beneficia sic resignata & cessa, quocumque obtinenda, illaque, siue iura ab ipsa sta- tim prima resignatione, seu cessione, etiam si illz alijs nullz, & inualidz essent, vacauisse, & vacare censentur eo ipso, nec resignantibus, seu cedentibus, si postea in sua possessione remanent, constitutiones de annua- li, & triennali possessore, nec presumptz, aut tacite retrocessiones, etiam propter diuturnam continuatam possessionem huiusmodi tolerantiam, nec omnino aliud ius, vel beneficium villo tempore suffragetur, sed ipsa beneficia, siue iura sic a principio vacantia a Sede Apostolica predicta dumtaxat impetrari valeant, ac concedi.

Illorum

Causa const. Omnes resigna- tiones, & iurij cessiones pu- blicari debent intra sex menses si beneficia sint citra montes, si vero vltra, intra nouem.

Forma publ. resi- gnationes, & ces- siones.

Forma predicta seruari debet in omnibus benefi- cijs specificis, & no per equipol- lens.

Illorum vero impetrationes, vel etiam Motu proprio concessiones, quibuscunque derogationibus suffultz nun- quam sub clausulis generalibus, aut vacationum, modis conditionalibus, vel implicitis comprehendatur, sed spe- cialiter & expresse ob non seruatum presentis constitutionis formam, ac cum declaratione nominum, & cogno- minum resignantis seu cedentis, & gratiam habentis dispositiue, & non conditionaliter fieri omnino debeant & quicunque sic impetrans, aut gratiam etiam motu simili habens praestitum cuique casui tempus predictum a data cessionis gratiz sibi factz huiusmodi, ea omnia quz cadens a iure predicto debebat, prestare teneatur, & si pluribus gratiam huiusmodi fieri contigerit, in prax omnibus obtineat, qui primus publicationem suz impe- rationis fecerit, & possessionem adeptus fuerit, aut petierit, omniaque requisita predicta adimpleuerit, quam- uis in data sit postremus, & possessio ab alio in publicando negligentiore prius apprehensa fuerit, vel petita. Reservationibus, omnibus nominis, administrationis fructuum etiam omnium, ac pensionum, & aliarum rerum quorumcunque, necnon facultatibus indultis, & alijs concessionibus tam ipis resignantibus, seu cedentibus, qui ta- men possessionem ab initio re ipsa dimiserint, quam alijs ex huiusmodi resignationibus seu cessionibus a Se- de Apostolica factis nihilominus validis, plenumque effectum sortituris. Sed ne in beneficijs super possessione vel proprietate litigiosis liti prosecutio turbari valeat, vel differri, in causis huiusmodi contra cedentem ad vltiora, etiam ad lententiam diffinitiuam, & rem iudicatam, ac illius executionem, quousque ille qui gratiam ex resignatione, seu cessione, aut ex omisi formz publicationis huiusmodi obtinuit, ad causam per se, vel pro- curatorem legitimum accesserit, litemque huiusmodi susceperit, eodem modo, & ordine procedi possit, quo potuisset legitime, si cessio huiusmodi facta non fuisset, ac quicquid interim sic procedendo decretum, & expe- ditum fuerit, siue non cedente, siue contra eum, etiam postquam ipse, vel quouis alius incumbentia sibi secundum predicta praestiterit, non solum circa fructus, sed etiam circa possessionem, & ipsum ius quod cessum est, va- leat omnino, & vim obtineat, illumque ipsum, cui gratia facta est, non minus afficiat, quam si ipso legitime citato contra eum decretum & expeditum fuisset, nec ipse aduersus hoc, praetextu non acceptataz gratiz, vel etiam alius ignorataz aut citationis, vel intimationis executioni contra ipsum minime demandataz, aliaue ratione valeat excusari. Possit tamen ipse etiam si in lite, & causa huiusmodi surrogatus non sit quoadocunque ad illius prosecutionem, & terminationem venire & a Iudice, coram quo causam ipsam etiam ex delegatione pendere contigerit, in illis ipsis statu, & terminis, in quibus tunc eam esse repererit, etiam absque rescripto speciali admit- ti. De beneficijs autem quz deinceps in manibus ordinariorum collatorum etiam Cardinalium etiam indulta & facultates ad hoc ab Apostolica Sede habentium, ac legatorum etiam de latere, & delegatorum etiam spe- cialium eiusdem sedis extra Romanam curiam resignari, etiam ex causa permutationis contigerit, ipsi intra me- sem negocium vniuersum admissionis, vel refectionis resignationis huiusmodi, & (si per eos facienda erit) pro- uisionis resignati beneficij iuxta Apostolicas, & alias canonicas sanctiones omnino absoluant. Et qui tunc proui- sus fuerit, intra tres menses a die sibi factz prouisionis illam publicet, & possessionem beneficij capiat modo & forma supradictis, alioquin illis elapsis nulla sit eius prouisio, & beneficium vacare censetur eo ipso. Ordinarij que, & alij predicti qui hanc, vt eis prescribatur, non perfecerint, eo casu potestate disponendi de ipsis benefi- cijs sint ea vice privati, eorumque dispositio eo ipso ad Sedem Apostolicam deuoluta existat aut alijs idoneis ab ipsa sede dumtaxat, modo & forma predictis concedantur. Decernentes sic per quoscumque iudicari debere, necnon irritum & inane quicquid secus super his per quoscumque scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus predictis Pij Quinti, & alijs omnibus aliorum predecessorum nostrorum constitutionibus de publicandi resignationibus huiusmodi haftenus editis, & reformatis, quas omnes omnino abrogamus. Ita ta- men quod in publicandis illis resignationibus, & cessionibus, quz in manibus nostris hucusque factz, & a nobis admittuntur, & tempus ad eas publicandas, iuxta dicti Pij predecessoris constitutionem nondum effluxit, con- stitutio ipsa, quo ad eas duraxat, integre obseruetur: Necnon resignantium, siue cedentium voluntatibus, con- ditionibus, protestationibus, & clausulis, in ipsismet resignationibus, & cessionibus, seu procuratorum constitu- tionibus, & madatis, ac alijs etiam ad preservationem suorum iurium, & significationem quod non aliter, nec alio modo resignant, seu cedunt, appositis, & quacunque verborum, vi, formula, & multiplicatione expressis, necnon indultis, privilegijs, & gratijs Apostolicis, etiam predictis Cardinalibus, ac eorum, & nostris familiaribus, continuis commensalibus, necnon literarum apostolicarum scriptoribus, abbreviatoribus, ceterisque Romanz Curiaz officialibus, & ex quibusuis causis quomodocunque concessis, & confirmatis: quz omnia etiam tollimus, & annullamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem presentes amplius innotescant, volumus vt ea- rum exemplis etiam impressis, Notarij publici manu subscriptis, & sigillo personz in dignitate Ecclesiastica con- stitutz munitis eadem prorsus fides vbique in iudicio, & extra illud adhibeatur, quz adhiberetur eidem pre- sentibus, si forent exhibitz, vel ostensz. Mandamusque illas in librum Quinternum appellatum Cancellariaz Apostolicaz ad perpetuam rei memoriam de more referri.

Datum Romz apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicz 1583. Non. Ianuarij, Pontificatus no- stri. Anno Duodecimo.

M. Prodat.

Ex. Glorierius.

A. de Alexijs.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo octuagesimo quarto, Indictione 12. die vero 19. men- sis Ianuarij, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & Domini Nostri D. Gregorij diuina prouidentia Papz XIII. Anno Duodecimo, Retroscripz literz Apostolicaz affixz & publicataz fuerunt in valais, seu portis Ecclesia- rum sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, necnon in valuis Cancellariaz Apostolicaz, & in acie Campi Florz, per nos Ioannem Freire, & Nicolaum Tagliettum Cursores.

Claudius Mongeat Magister Cursum.

Declaratio.

Cessio iuris facta post danti quan- do publican. fir.

Forma omisio qua liscunque fa- citur, inducit va- cationem, & in- habilitatem, nec potest resigna- ti possessio a se postea continua- ta.

Modus impetra- tionis, & concess- ionis beneficiorum, quz vacant ob no seruata for- ma publicandis.

Propter nullita- tem concessio- num non sunt irritz reservationes ni- si i causa, de quo infra.

Proceditur seu u- sa litigiosi contra cedentem, donec successores venerit ad cam.

Modus & forma, & empus admit- tendi, & publ. re- signationes, quz sunt in manib. ordinariorum, vel legatorum, etc.

Pena ordinarij rum & aliorum qui predicta no seruauit.

Decretis irritis.

Hec Pij 5. consti. habet sup. f. 1187 nu. 182.

Clausula derog.

Publicatio.

Declaratio facultatis Ordinariorum visitandi, & corrigendi loca, & personas Militiæ & Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, in his dumtaxat, quæ concernunt curam animarum, aut Sacramentorum ministracionem

Similem declarationem fecit Pius V. quam habes supra in eius const. 139. Exposcit Pastoralis, f. 1134. Et vide etiam huius Pont. const. 67. Circumspecta, f. 1295.

De materia autem Priuilegiorum huius Militiæ, & Hospitalis posui concord. sup. in Pij 4. const. 14. Circumspecta, fol. 663.

Gregorius Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. CONSUEVIT SEDES Apostolica specialem eorum tutelam suscipere, quos maior commendat copia meritorum. Quo in numero dilecti filij Magister, & Conuentus Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani in primis positi, nos excitant & hortantur providere, ut à perturbacionibus, & molestiis quantum potest liberentur. Cum enim Prioratus, Castellania, Emposta, Præceptoris, Baiuliuatus, aliaque beneficia dicti Hospitalis exempta sint ab omni ordinariorum locorum iurisdictione, visitatione, correctione, & superioritate per priuilegia, & indulta Apostolica eidem Hospitali concessa, approbata, & inuouata, illaque, & alia huiusmodi beneficia obtinentes nullum præter Romanum Pontificem, & eiusdem Hospitalis Magistrum pro tempore existentem recognoscant, nonnulli tamen locorum ordinarij dilectos filios Priores, Castellanos, Præceptores, Baiuliuos, & alios fratres dicti Hospitalis ratione prædictorum, & aliorum beneficiorum ab eis obtentorum visitare, & iurisdictionem in eos usurpare beneficia dicti Hospitalis conferre, & aliàs eos inquietare non dubitant in graue dicti Hospitalis præiudicium. Nos prædictorum fratrum, qui Christi Cruce suscepta nullis laboribus, aut periculis parcentes, vitam suam pro orthodoxa fide contra Christiani nominis hostes obijcere non recusant, indemnitati, & ne molestiæ illis contra sua priuilegia inferantur, providere volentes: Præcipimus atque interdici mus vniuersis & singulis Episcopis, Archiepiscopis, Patriarchis, aliisque Superioribus, & inferioribus Ecclesiarum Prælati, & locorum ordinarijs cuiuscunque dignitatis, status, ordinis, & conditionis existant, quauisq; auctoritate, & potestate fungantur, & functuri sint, ne posthac in prædictorum, aliorumque dicti Hospitalis fratrum visitatione, correctione, vel reformatione, præterquam in ijs, quæ animarum curam, & Sacramentorum ministracionem concernunt (in quibus Concilij Tridentini decreta, & Constitutionem fel. rec. Pij Papæ V. prædecessoris nostri xxij. Septembris, Pontificatus sui anno tertio editam seruari omnino volumus) se se interponere, aut Priores, Castellanos, Baiuliuos, Præceptores, fratres, & alios prædictos directe, vel indirecte quouis quæsito colore, vel ingenio contra suorum priuilegiorum, ac indultorum tenorem vexare, vel perturbare audeant quoquomodo, in eos grauius animaduersuri, qui prohibitioni nostræ huiusmodi præsumserint contraire. Et nihilominus Venerabilibus fratribus nostris Oltien. & Portuen. Episcopis, ac dilecto filio causarum Curie Cameræ Apostolicæ generali Auditori, per præsentem mandamus, ut ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios præsentem literas vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem Magistri, & Conuentus, ac Priorum, Præceptorum, Baiuliuorum, & fratrum Militum prædictorum, vel alicuius ipsorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisq; vniuersis, & singulis in præmissis efficacis defensionis auxilio assistentes, non permittant eos per Episcopos, Archiepiscopos, Patriarchas & alios prædictos, aut quoscumque alios contra præsentium tenorem quomodolibet molestari. Contradiutores quoslibet per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia appellacione postposita compescendo, inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiarum, & locorum quorumcunque iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, necnon priuilegijs, & indultis Apostolicis illis, ac prædictis ordinarijs, & Prælati sub quibuscunque tenoribus, & formis concessis, approbatis, & inuouatis contrarijs quibuscunque; Aut si aliquibus communitatibus, vel diuissim à prædicta sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Voluimus autem, ut præsentium transumptis Notarij publici manu subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides, in iudicio & extra illud vbiq; locorum adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die vij. Ianuarij. M. D. LXXXIII. Cz. Glorierius.

Causa huius ordinationis.

Ordinarij non se intromittant in visitatione, & correctione Militum, nisi in concernentibus ea animarum, & ad ministracionem Sacramentorum.

Deputatio, & facultates executorii istius const.

Clausula derogatoria.

Confirmatio annui subsidij quinquaginta millium scutorum, ad quadriennium impositi supra quibuscunque beneficijs, &c. Militiæ, & Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani.

De materia istius Militiæ, habes sup. in Pij 4. const. 14. Circumspecta, fol. 663. vbi notauimus.

Gregorius Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Dilecti filij salutem, & Apost. benedictionem. QVO IN vos, Conuentumque vestrum semper fuimus animo, eundem ostendimus in omnibus vestris incommodis, & difficultatibus subleuandis. Cum igitur sicut nobis exponi fecistis in vestro generali

generali capitulo de mandato nostro Melitæ nouissime celebrata habita fuerit diligens rerum vestrarum examinatio, subductisque rationibus pecuniarum, quæ in tabulas publici Aerarij vestri, tam accepti, quam impediti referri consueuerunt, compertum sit expensum redditus, & proventus annuos etiam extraordinarios longe superare. Proptereaque aerarium ipsum exhaustum esse, vosque omnino iudicaretis sedulo curandum, ac omnino prouidendum ne pecuniæ desint ad stipendia militibus, qui in trirētib; operam suam, vel in præsidijs fortiter præstant, aut trirētib; ipsis armis, tormentis, alijsq; instrumentis, omnique bellico apparatu, rebusq; ad victum necessarijs struendis, quibus Turcarum, & Piratarum à nostris oris maritimis impetus, depopulationes, & incendia arceantur, vtque domui Hospitali, quæ pro pauperibus, atque ægrotantibus excipiendis Melitæ construitur Ciuitatis Vallettæ, aliorumque publicorum operum ædificationibus sumptus necessarij suppeditentur, omnibusque necessitatibus consulatur, censuissetisq; ordinarias pensiones, videlicet duas tertias partes dimidiatæ annui redditus seculum antiquam extimatione à primo capitulo generali Melitæ habito impositas, necnon tributum quadraginta millium scutorum auri constitutum, & huiusque continuatum, quod suo tempore solui debere decreuistis, præsentibus, & quæ imminent necessitatibus non sufficere, aliam præterea annuam pensionem quinquaginta millium scutorum auri ex signo solis super omnibus, & quibuscunque Prioratibus, Castellania, Emposta, Baiuliuatibus, Præceptoribus, beneficijs, & bonis dicti Hospitalis etiam exemptis pro rata parte iuxta verum valorem, & nouam æstimationem imponendam decreuissetis, ac habita eorum persoluendorum ratione, vt quinquaginta millium scutorum huiusmodi prima solutio fiat, vna cum responsionibus ordinarijs, & impositione quadraginta millium scutorum in capitulis Prouincialibus, vel si ea celebrari non contigerit, in Festo Natiuitatis Sancti Ioannis Baptistæ anni, millesimi quingentesimi octuagesimi quarti, & singulis sequentibus anni continuetur, donec generale Concilium proxime futurum celebretur. Nos grauius Reipublicæ Christianæ calamitatibus prædictorumque incurSIONibus, ac pauperum, & ægrotantium angustijs, alijsq; dicti Hospitalis necessitatibus prospicere volentes, vosq; vniuersos, & singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq; Ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis; ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, De Apostolicæ potestatis plenitudine imponimus, atque indicimus huiusmodi subsidium annuum quinquaginta millium scutorum auri de Sole ex omnibus, & quibuscunque fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, decimis, censibus, proprietatibus, bonis, & rebus Prioratum, Castellaniæ, Emposta, Baiuliuatum, Præceptoriarum, cæterorumque beneficiorum, & locorum dicti Hospitalis, in quibuscunque Orbis partibus constituti per vos, & procuratores vestros ad hoc à vobis specialiter constitutos annis singulis integro durante quadriennio, nec vltra, in singulis capitulis Prouincialibus, vbi fuerint, alias in Festo Natiuitatis Sancti Ioannis Baptistæ huiusmodi, à proximo futuro incipiendo exigendum, & colligendum ab omnibus, & quibuscunque Prioribus, Castellanis, Baiuliuis, Præceptoribus, & alijs cuiuscunque dignitatis, gradus, & conditionis, illa, earumque membra, prædia, fructus, proprietates, & bona quocunque titulo, & iure obtinentibus, & percipientibus, & etiam quocunque priuilegio, & exemptione reali, personali, pacifica, & continua munitis, quos vniuersos, & singulos ad hoc vltra præmissa esse volumus efficaciter obligatos. Volentes, & Apostolicæ auctoritate stantes, quod illi, qui legitime moniti ratam subsidij huiusmodi intra tempus eis præfixum prædictum, vel saltem intra triginta dies illud protinus sequentes non persoluerint cum effectu, excommunicationis sententiam incurrant, & si rursus moniti solutionem huiusmodi distulerint quoquomodo suis Prioratibus, Castellanijs, Baiuliuatibus, Præceptoribus, beneficijs, membris, rebus, bonis, & fructibus prædictis perpetuo priuati sint eo ipso. Et nihilominus dilectis filijs nostris, & dictæ Sedis in Franciæ, & Hispaniæ Regnis, alijsq; Christiani Orbis Prouincijs, Nuntijs, ac causarum Curie Cameræ Apostolicæ generali Auditori per præsentem mandamus, ut quisque per se, vel alium, seu alios faciant auctoritate nostra subsidium ipsum quinquaginta millium scutorum per Priores, Castellanos, Baiuliuos, Præceptores, beneficiatos, usufructuarios, & quoscumque alios huiusmodi beneficia, loca, & bona habentes, eorumque fructus percipientes, iuxta ratam, & taxam cuique contingentem vobis, & Conuentui vestriq; Procuratoribus prædictis, etiam per subtractionem prouentuum huiusmodi integre persolui. Contradiutores quoscumque per prædictas excommunicationis, & priuationis poenas, aliaque iuris, & facti remedia opportuna, appellacione postposita, compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Nos enim ipsis illos, tam coniunctim, quam diuissim, etiam per editum locis publicis assignandum citandi, & monendi, proprietates, fructus, & alia bona ipsorum, etiam manu Regia apprehendendi, & vsque ad omnimodam satisfactionem retinendi, redeuntibus, & obediētes absoluentibus, super irregularitate propterea contracta dispensandi, & ad pristinum statum restituendi, vices suas, siue totas, siue in parte alij, vel alijs idoneis, citra tamen facultatem absoluentibus, dispensandi, & restituendi huiusmodi, delegandi, cæteraque in prædictis, & circa ea necessaria, & opportuna faciendi, & exequendi, etiam si talia fuerint, quæ mandatum exigant magis speciale, quam præsentibus est expressum. Non obstantibus se. re. Bonifacij Papæ viij. de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, ac alijs Apostolicis constitutionibus, necnon Hospitalis, & Conuentus prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, stabilimentis, vsibus, & naturis, priuilegijs quocunque indultis, & literis Apostolicis illis, ac etiam prædictis Prioribus, Baiuliuis, Præceptoribus, & fratribus per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, & nos, & Sedem prædictam, etiam per modum statutum perpetui, ac initi, & stipulati contractus, ac alias sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis restitutionibus, annullantibus, derogatorijs derogatorijs, alijsq; firmiter, & insolentibus, & insolentibus, necnon irritantibus, & alijs decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac alias, tam in genere, quam in specie quomodolibet concessis, approbatis, & inuouatis: Quibus omnibus, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Et quia difficile nimis foret præsentibus quocunque illis opus erit perferti, volumus, vt earum exemplis, etiam inquis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud vbiq; locorum adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die vij. Ianuarij. 1584. Pontificatus nostri anno duodecimo. Cz. Glorierius. Ordo

In capitulo mox celebrato subsidium annuum quinquaginta millium scutorum, super beneficijs, &c. Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani impositum fuit, vltra aliam impositionem factam in alio Capitulo, de qua habes sup. in const. 75 Dudum fol.

Pont. iste hanc impositionem confirmat.

Et non soluentibus poenas, de quibus hic imponit.

Deputatio, & facultates executorii istius const.

Clausula derogatoria.

LXXX.

Ordo seruandus in Processione Papali, in die Festiuitatis Sacratissimi Corporis Christi.

De huius Festiuitatis institutione, celebratione, & Indulgentiis, habes sup. in Mart. 5. const. 6. Ineffabile, fol. 63. &c. Eug. 4. const. 4. Excel- lentissimum, fol. 67.

Gregorius Papa XIII. Motu proprio, &c. OMNIBVS, ET singulis officialibus Romanæ Curie in infra scripto rotulo designatis, & de- scriptis in Processione Sanctissimi Corporis Christi, quæ erit die secunda mensis Iunii proxime fu- turi præsentis anni. M. D. LX XV. & alijs perpetuis futuris temporibus iuxta antiquum morem, & ritum Curie Rom. interesse debentibus, cum albis intortitijs pro debito eorum, & veneratione condigna tanti Sacramenti, & quiete nostra, ac celeri expeditione actus ante augmentum caloris, & sine contentione, sub pœna excommunicis eo ipso incurrenda, & suspensionis ab emolumentis officiorum suorum per duos con- tinuos menses proxime tunc futuros, quam ex nunc applicamus Hospitali Sanctissimæ Trinitatis Conualescen- tium Urbis si contrafecerint: Tenore præsentium mandamus, quatenus in dicta processione incedere debeant secundum ordinem descriptionis, & annotationis infra scripti rotuli, absque aliqua contradictione, aut repli- catione: Collectoribus etiam, ac Receptoribus dictorum officialium, sub comminatione satisfaciendi de pro- prijs pecunijs, si non retinuerint, vt præfertur: Notarijs vero Cameræ Apostolicæ, quod infra scriptis Car- dinalibus assistant, notantes nomina singulorum officialium contumacium, & inobedientium. Sicque omni- bus, & singulis officialium ordinibus super differentijs, & controuersijs huiusmodi procedendi, perpetuum si- lentium imponimus. Reseruato eisdem iure, si quod prætendunt in petitorio. Et ita per dilectos filios S.R.E. Camerarium, & Priorem Diaconorum Cardinalium, & Vicecamerarium, ac Clericos cæremoniarum, & alios, ad quos spectat, seruari & exequi debere decernimus & mandamus. Priuilegijs & literis Apostoli- cis, ac alijs in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque.

Placet, & ita Motu proprio mandamus V.

Præcedentibus Religiosis, & Clero ordine suo.

- 1 Proxenetæ Riparum. Portionarij Ripæ.
2 Notarius Turris Nonæ. Notarius Protonotariorum participantium. Notarij Vicarij Papæ. Notarij Vicecamerarij.
3 Scriptorum Archiuij.
4 Scriptorum Breuium.
5 Collectores Plumbi.
6 Sollicitatores Apostolici.
7 Notarij Auditoris Cameræ. Scriptorum, & Clerici Regesti supplicationum. Scriptorum Regesti Bullarum. Notarij Auditorum Rotæ.
8 Procuratores literarum Apostolicarum minoris gratiæ.
9 Procuratores Contradictarum.
10 Abbreuiatores de minori.
11 Scriptorum literarum Apostolicarum minoris gra- tiæ. Auditor Penitentiariæ. Regens Penitentiariæ. Notarius Cancellariæ. Ostiarius Cancellariæ. De consuetis.
12 Milites Pij.
13 Milites Liliij.
14 Milites S. Pauli.
15 Milites S. Petri, simul cum Scutiferis habitum non portantibus.
16 Scriptorum Apostolici togati.
17 Rescribendarius, cum duobus Defensoribus. Magistri vtriusque Regesti. Custos Cancellariæ. Regens Cancellariæ. Plumbatores. Magistri Plumbi.
18 Scutiferi Papæ portantes habitum, & Soldanus.

- Procuratores ordinum. Procuratores principum. procurator Fiscalis. Aduocati Consistoriale. Summissa. Secretarii. Cubicularii extra Cameram. Cubicularii Apostolici participantes. Clerici Sacri Collegii. Cubicularii secreti. Cubicularii, seu Capellani portantes mitras. Nobiles, qui sedent in gradibus folii. Conservatores Urbis. Oratores principum. Senator. Orator Cæsaris. Principes stantes in folio. Cantores Papæ. Abbreuiatores, & acoluthi cum cottis. Clerici Cameræ. Auditores Rotæ, cum Magistro Sacri palatii. Subdiaconi. Acoluthi, cum candelabris vii. Subdiaconus paratus portans Crucem, & ad eius la- tera duo Ostiarii cum virgis.

PRÆLATI PARATI

- Penitentiarii. Abbates. Episcopi, Archiepiscopi. Oratores prælati. Assistentes Papæ. Cardinales Diaconi. Presbyteri. Episcopi. Duo Diaconi assistentes. Scutiferi cum funalibus accensis. Milites aliquot D. Petri supplentes ad Baldachinũ. Acoluthus

- Acoluthus cum nauicula. Cæremoniarij. Acoluthi duo cum duobus thuribulis. Seruientes armorum quattuor. Papa sub Baldachino. Auditor de mitra, medius inter duos cubicularios. Seruientes armorum, & Cursores cum suis mazijs a porta Palatii per viam processionis, vsque ad portam Sancti Petri custodiant processionem, & hortentur ad procedendum. Ostiarij similiter cum suis virgis purpureis, & cum eis officiales de porta ferrea, & de catena a porta S. Pe- tri vsque ad altare similiter custodiant, & non permittant aliquos exire cum tortijs, nec eas extinguere, nisi re- posito Sacramento super altari per Pontificem. Cæremoniarum magister cum Reuerendissimo DD. Cardinalium Diaconorum priore, & Vicecamerario, præ- missum ordinem obseruari faciant, & exequantur.

LXXXI.

Taxa seruanda a Scriptoribus Archiuij Romanæ Curie.

Taxa autem seruandas per Notarios aliorum Tribunalium Urbis, vide sup. in Pij 4. const. 142. Cum nuper, fol. 901. & ibi not.

De materia autem Archiuij, vide sup. in Pij 5. const. 29. Pridem, fol. 1054. cum ibi notatis.

Gregorius Papa XIII. Motu proprio, &c. ALIAS CVPIENTES indemnitibus atque dispendijs partium litigantium in Vrbe, potis- simum vero in causis, in quibus per Archiuij Rom. Cu. Scriptorum, tam coram S.R.E. Cardinalibus, quam totius distri- ctus Curie Prælati, siue vigore specialis commissionis, siue viuz vocis oraculo, siue etiam vigore compromissi inter partes facti, & alijs quomodolibet introductis, & introducendis habentis scriptum est, & deinceps scribi contigerit, consulere, taxas quasdam Registorum, Notarum, sententiarum, & diuersorum aliorum actorum, & instrumentorum per eosdem Scriptorum in causis ipsius actorum, & in dies faciendorum pro congrua, & competenti Scriptorum eorundem mercede conficiend. dilecto filio nostro Alexã- dro eiusdem S.R.E. Cardinali Riario nuncupato, cuius circa hoc experientiam iam diu abunde cognouimus, verbosius commisimus: qui dum non minori studio, quam nos ipsi circa partium litigantium huiusmodi in- demnitatem versaretur, rem sibi commissam a nobis exequi desiderans, taxas Registorum, notarum, sententia- rum, & aliorum actorum in huiusmodi causa fieri solitarum condidit huiusmodi tenoris, videlicet. Pro quolibet folio copiarum bol. 6. Pro publicatione, seu summano Testium soluntur mo- do quo supra, & habeatur respectus ad excessum taxæ. Pro mandato de manuten. iul. decem. Et si fuerint vigore sententiæ, iul. quindecim. Pro simili de restituen. & reponen. iul. 15. Pro mandato de subhañan. extra Curiam, iul. septem cum dimidio. In Curia iul. quatuor cum dimidio. Pro alio de deliberan. in Curia, & extra tantundem. Pro citatione cum inhibitione in Curia, iul. quatuor cum dimidio. Pro simili extra Curiam absque censuris. iul. 10. Pro citatione cum inhibitione sub censuris extra Curiam iul. duodecim. Pro citatione simplici extra Curiam, iul. septem cum dimidio. pro compulsorialibus generalibus, iul. octo. pro compulsorialibus specialibus, iul. decem. pro monitorio pœnali vigore commissionis. iul. 8. pro sequestro extra Curiam, iul. octo. pro instrumento relaxationis illius, iul. sex. pro mandato de consign. pecunias, res, & bona postquam fuit relaxatum mandatum executium extra Curiam, iul. nouem. In Curia iul. sex. pro instrumento incriminationis, liti, cessionis, & simi- lium, iul. sex. pro mandato executiuo extra Curiam, iul. viginti- quinque. In Curia, iul. viginti duos. pro mandato de exequen. extra Curiam. iul. 8. pro fide Decreti, seu simili mandato in Curia, iul. quatuor.

Alex. Card. Ri- rius de mandato Pont. condidit huiusm. taxas.

FFF pro in-

Pro instrumento Remissoriz iul. quidecim. iul. 1. Item quod pro registratura quorumcumque mandatorum aut tantundem solvatur pro literis missiis cum articulis introclufis, qui si fuerint excessiui, habeatur respectus ad scripturam.

Pro instrumeto prorogationis termini Remissoriz, seu deputationis Iudicum iul. sex. iul. 6. In causis coram Cardinalibus solvatur duplum iuxta deputationem iudicum.

Pro quolibet palmo Rotuli Remissoriz iul. quinque. iul. 5. In causis Cardinalium videlicet pro Cardinalibus proprijs, & aliorum privilegiatorum servetur solitum eorundem privilegiorum.

Pro mandato de immitte. in possessionem solvatur tantum quantum pro mandato executivo in Curia, & extra. Pauperes presentes, & etiam absentes per Procuratores legitimos admittantur ad iuramentum paupertatis ab uno ex defensoribus Collegij, qui a tergo commissio- nis debeat annotare iuramentum paupertatis, & admitti solvatur pro medietate.

Pro deposito solvatur pro quolibet scuto. iul. 4. Pro deposito Censualium nihil solvatur, sed tantum pro restitutione iul. quatuor cum dimidio.

Pro restitutione cuiuscunque Scripturaz. iul. 4. Et si fuerint excessiuz habeatur respectus.

Pro duplicatis solvatur medietas omnium supradictorum.

Deposita vltra scuta quinque fieri debent apud Montem Pietatis, iuxta recentem Greg. xij, const. 104. Inter multi- plices animi.

Pontificis Confirmatio. Inhibito, & pe- nali impositio. Contra inobedi- tes.

Decretis irritis. Clausula derogatoria.

Admissio, & regi- stratio in C. Ap.

Heretici eorum que fautores, & libros prohibi- tos legentes, & ab obedientia R. P. recedentes.

Appellantes a Papa ad futura Cœlium, & eorum fautores.

Pirata, & eorum auxiliantes.

Naufragorum bona scienter rapta accipientes.

De mandato Sanctissimi A. Cardinalis Riarius, die xxix. Martij. M. D. LXXX.

Verum ne forte approbationis nostræ defectu Taxas ipsas temporis successu aliqua ratione minus observari, aut infringi contingat, illas prout sigillatim hic describuntur, perpetuo approbamus, & confirmamus, illisq; per- petuz, & iniolabilis firmitatis robor adijcimus, illasque, tam a Scripioribus, & eorum substitutis, quam parti- bus litigantibus prædictis penitus observari mandamus, Districtius inhibentes Scripioribus eisdem ne ipsi, & eo- rum substituti sub pœnis ipso facto sine intermissione incurrendis, videlicet suspensionis ab officij exercitio, & emolumentis omnibus prima transgressione per sex menses, secunda per annum, tertia vero perpetuo, ac pro- qualitate rei arbitrio Præsidem, Correctorem Collegij etiam privationis officij, a partibus litigantibus huiusmodi aliquid vltra, quam quod in taxis ipsis expressum est, pro eorum mercede exigant, contrarium vero facere eos ad restitutionem plus exacti paribus facien. teneri, ac pœnas prædictas incurrisse eo ipso statuimus, & decla- mus, siquæ per quoscunque Iudices sublata, &c. Irritum quoque, &c. decernimus. Non obstantibus constitutio- nibus, & ordinationibus Apostolicis per quoscunque Rom. Pont. prædecessores nostros desuper quomodolibet editis, & edendis, ac quatenus opus sit, Cameræ Apostolicæ novis reformationibus, ac Collegij Scripiorum eorundem statutis, etiam iuramentum roboratis, privilegijs quoque indultis, &c. Quibus omnibus illorum tenentes, & satissime, & specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque.

Placet V.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Kal. Iunij, Anno decimo. Die decimasexta Iunij, 1581. exhibita est hæc Cedula Motus proprii in Camera Apostolica, & ex decreto in eadem plenè camera facto admiffa, & successivè in ipsius Cameræ libris registrata, scilicet libro diversorum S. D. N. Gregorij xij. fol. 61. apud me infrascriptum dictæ Cameræ Notarium. A. Camellus.

XCII.

Bulla siue Constitutio lecta die Cœnz Domini, Anno 1584.

In nomine Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

GREGORIVS Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. **CONSERVAVNT ROMANI** Pontifices prædecessores nostri, ad retinendam puritatem Reli- gionis Christianæ, & ipsius unitatem, quæ in conjunctione membrorum ad unum caput, Christum videlicet, eiusque Vicarium principaliter consistit, & Sanctam fidelium Societatem ab offensione servan- dam, arma iustitiæ per ministerium Apostolatus in præfenti celebritate exercere.

Nos igitur verustum, & solemnem hunc morè sequentes, excommunicamus, & anathematizamus ex parte Dei Omnipotentis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti, auctoritate quoque Beatorum Apostol. Petri & Pauli, ac nostræ quoscunque Vistras, Viceritas, Lutheranos, Zuinglijanos, Caluinistas, Vgonortos Anabaptistas, Trinitarios, ac omnes, & singulos alios Hereticos, quocunque nomine nuncupentur, & cuiuscunque sectæ existant, & eorū cre- dentes, ipsorumque receptatores, & fautores, & generaliter quoslibet defensores, ac eorundem libros hæresim continentes, vel de Religione tractantes, sine auctoritate nostra, & Sedis Apostolicæ scienter legentes, aut tenentes imprimeutes, seu quolibet defedentes ex quavis causa publice, vel occultè, quovis ingenio, vel colore, nec nõ Schil- maticos, & eos, qui se a nostra, & Rom. Pont. pro tempore existè. obediencia, pertinaciter subtrahunt, vel recedunt.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos cuiuscunque status, gradus, seu conditionis fue- rint, & interdiciamus Vniuersitates, Collegia, & Capitula, quocunque nomine nuncupentur, ab ordinationibus, & tertijs, seu mandatis nostris, ac Rom. Pont. pro tempore existentium, ad vniuersale futurum Concilium appellan- tes, necnon eos quorum auxilio, vel favore appellatum fuerit.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes Piratas, Latrunculos maritimos, & illos præcipue, qui mare nostrum, a Mote argentario vsque ad Terracinam discurretes, eos, qui in illo nauigant deprædatur, mutilat, interficiunt, rebuque, & bonis suis spoliant, omnemq; receptatores eorundem, & eis auxiliu scieter dantes, vel favore.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos, qui Christianorum quorumcumque nau- ius tempestate in transuersum (vt dici solet) iactatis, naufragium passis, aut etiam submersis, siue in ipsis nauibus, siue eis delapsi, & in mari, vel litore inuenta, cuiuscunque generis bona; tam in nostris

nostris Tyrreni, & Adriatici, quæ in quibuscunque alijs cuiuscunque maris regionibus, & littoribus rapuerint, aut scienter ipsi sibi acceperint, aut ab alijs rapta, seu accepta scienter receperint: ita vt nec etiam ob quod- cunque priuilegium, consuetudinem, aut longissimi etiam immemorabilis temporis possessorem, seu alium quemcumque prætextum excusari possint.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes qui in Terris suis noua pedagia, seu gabellas ad id pote- statem non habentes imponunt, vel augent, aut imponi, vel augeri prohibita exigunt.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes falsarios literarum Apostolicarum, & in forma Breuijs, ac supplicationu gratiam, vel iustitiam concernentium, per Rom. Pont. vel S. R. E. Vicecancellariu, seu Gerentes, vi- ces eorū, aut de mandato eiusdem Rom. Pont. signataru, aut sub nomine eiusdem Rom. Pont. seu Vicecancellarij, seu Gerentiu vices prædictoru, signantes supplicationes easdè, ac etiã falso fabricates literas Apostolicas, & in forma breuis, ac supplicationes huiusmodi, extendentes constitutionem fel. re. Innocentij Papæ iij. quæ incipit. Ad falsari- riorum, cum omnibus pœnis in ea contentis, ad eosdem fabricantes, & etiam ad falsificantes, seu mutantes sup- plicationes per nos, seu de mandato nostro signatas, & datas, sine nostra, aut Datarij nostri licentia.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui equos, arma, ferrum, filum ferri, stannu, chaly- bem, omniaque alia metalloru genera, atq; bellioz instrumenta, lignamina, canapè, funes, tã ex ipso canape, quã ex quacunque alia materia, & ipsam materiam, aliaq; huiusmodi, quibus Christianos impugnant, deferunt Sara- cenis, Turcis, & alijs Christi nominis inimicis: Necnon illos qui per se, vel alium, seu alios de rebus Christianæ Reip. statum concernentibus, in Christianorum perniciem, & damnau ipsos Turcas, & Christianæ Religio- nis inimicos certiores faciunt, illisque ad id auxilium, consilium, vel fauorem quomodolibet præstant: Non ob- stantibus quibuscunque priuilegijs, & concessionibus quibuscunque Principibus, & Dominijs, siue priuatis per- sonis per nos, & Sedem prædictam hætenus concessis, impediunt eos, qui victualia, seu alia ad vsum Romanæ Curiz necessaria adducunt, ac etiam eos qui se ad Romanam Curiam adducunt, vel afferunt, impediunt, seu perturbant, vel pro eis aliquid exigunt, aut soluere faciunt, seu hæc facientes defendunt, per se, vel alium, seu alios cuiuscunque fuerint ordinis, præminentia, conditionis, & status, ac etiam si Pontificali, vel Regali, aut alia quavis Ecclesiastica, vel mundana præfulgeant dignitate.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes ex. propofito interficientes, mutilantes, vulnerantes, de- tinentes, capientes, seu depradantes Romipetas, seu Peregrinos ad Urbem, causa deuotionis, seu peregrinationis, & prorsus omnes alios ad Sedè Apost. accedentes, vel apud eam morantes, aut recedentes ab ipsa, & illis dan- tes auxilium, consilium, vel fauorem.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui non habentes in eadè Curia iurisdictione ordi- nariam, vel delegatam, eius prætextu capiunt, spoliant, detinent morantes in eadem, vel qui talia fieri madat.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, verberantes, per- cutientes, capientes, carcerantes, detinentes, vel hostiliter insequentes S. R. E. Cardinales, ac Patriarchas, Archie- piscopos, Episcopos, Sedisque Apostolicæ Legatos, vel Nuncios, aut eosdem eicientes a suis diocæsis, territo- rijs, Terris, seu Dominijs, eaque mandantes, vel rata habentes, seu præstantes eis auxilium, consilium, vel fauorem.

Item excommunicamus, & anathematizamus illos, qui per se, vel alium, seu alios, quascunque personas Ec- clesiasticas, vel seculares ad dictam Curiam super eorum causis, & negotijs recurrentes, illasque in eadem Curia prosequentes, aut procurantes, negotioruq; gestores, Aduocatos, Procuratores, & agentes ipsorum, seu etiã Aus- ditores, vel Iudices, super dictis causis, vel negotijs deputatos, occasione causarū, vel negotiorum huiusmodi, ver- berant, mutilant, occidunt, bonis spoliāt, seu qui per se, vel alium, seu alios directe, vel indirecte, prædicta exequi vel procurare, aut in eisdè consiliu, auxiliu, vel fauore præstare non veretur, cuiuscunque præminentia, & di- gnitatis fuerint: Ac etiam omnes, tam Ecclesiasticos, quam seculares, cuiuscunque dignitatis, qui prætextes fri- uolâ quâdã appellacione à grauamine, vel futura executione literarū Apostolicarū, & in forma breuis, tã gratiã quam iustitiam concernentium, necnon citationum, inhibitionu, sequestrorū, monitoriorum, processuum, execu- torialium, & aliorū decretorū à nobis, & à Sede prædicta, seu Legatis, Nuncijs, Præfidentibus, Cam. Apost. Audi- toribus, Commissarijs, alijsque Iudicibus, & delegatis Apostolicis emanatorum, & quæ pro tempore emanauerint, aut alias ad Curias seculares, & laicã potestatem recurrunt, & ab ea, inflatè etiã Fiscu procuratore, appella- tiones huiusmodi admittit, ac literas, citationes, inhibitiones, sequestra, monitoria, & alia prædicta capi, & retine- ri faciunt. Quiue illa simpliciter, vel sine eorū beneplacito, consensu, vel examine executioni commadari, aut ne ta- belliones, & Notarij super huiusmodi literarū, & processu executione instrumeta, vel acta cõficere, aut cõfecta parti, cuius intèress, tradere debeant, impediunt, vel prohibent: ac etiã partes, seu earum agentes, Notarios, executo- res, & subexecutores literarū, citationu, monitoriorū, & aliorū prædictoru capiunt, percutiunt, vulnerat, carcerat, detinet, ex Ciuitatibus, locis, & Regnis eiciunt, bonis spoliāt, perterrefaciunt, cocutiunt, & comminantur, per se, vel aliu, seu alios publice, vel occulte, seu capi, carcerari, detineri, percuti, vulnerari, minisque agitari faciunt. Qui- ue alijs quibuscunque personis in genere, vel in specie, ne pro quibusuis eorū negotijs prosequedis, seu gratijs, vel literis impetrandis ad Romanam Curiam accedant, aut recursum habeant, seu gratias ipsas, vel literas à di- cta Sede impetrent, seu impetratis, vtantur, directe, vel indirecte prohibere, statuerè, seu mandare, vel eos apud se, aut Notarios, seu tabelliones, vel alijs quomodolibet retinere præsumunt.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos Cancellarios, Vicecancell. & Cõsiliarios or- dinarios, & extraordinarios quorumcumque Regū, & Principu, ac Præsidentes Cancellariarū, Consiliorū, & par- lamentorum: necnõ Procuratores generales eorūdem, vel aliorum Principum secularium, etiã si Imperiali, Regali, Ducali, vel alia quacunque præfulgeat dignitate, quocunque nomine nuncupentur: aliosque Iudices, tã or- dinarios, quã delegatos, necnon Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, Cõmèdatarios, Vicarios, & officiales, qui per se, vel aliu, seu alios auctoritate propria, & de facto, quacunque: exepriou, vel aliarū gratiarū, & literarum Apostolicarū, prætextu beneficiales, & decimarū, ac alias causas spirituales, & spiritualibus annexas ab Auditoribus, & Cõmissarijs nostris, alijsq; Iudicibus Ecclesiasticis auocant, illarumue cursum, & auditiã, ac personas, ca- pitula, Conuentus, Collegia, causas ipsas prosequi volentes impediunt, ac se de illarum cognitione tanquam Iudices interponunt, quique partes actrices, quæ illas committi fecerunt, & faciunt ad reuocandum, & reuo-

Pedagia noua abfque potestate imponentes. Falsificantes lite- ras Apost. aut falso fabricates.

Arma, & alia quibus Christiani impugnantur ad Infideles defe- rentes, aut concernentia statum Reip. Christianæ eiusd. nũciates

Victualia, & alia ad Urbem deferentia, perturbatores, eorūq; fau- tores.

Releginos, & aliorum ad Sedem Apost. venientium, & ex pro- pofito offensores.

Cõmõrium in Curia, abfque iurisdictione, pertur- batores.

Cardinaliū, & aliorum Præla- torum offensores, eorumque auxi- liantes.

Offendentes eos qui ad Romanam Curiam recur- runt Procurato- res, vel eorū nec non, & impedi- tes executionem literarum Apost. & aliarum vel pro- hibitiones, aut quem recursum habere ad Sedè Apo. vel gratias impetrare.

Auocantes, & Ecclesiasticas iu- dicijs Apof. eo- rumq; fautores.

partem faciendum citationes, vel inhibitiones, aut alias literas in eis decretas, & ad faciendum, vel consentiendum eos, contra tales inhibitiones emanarunt, a celsis, & penis in illis contentis absolui per statutum, vel alias compellunt, vel executionem literarum Apostolicarum, seu executorialium, processuum, ac decretorum predictorum, quomodolibet impediunt, vel suum ad id fauorem, consilium, aut assensum praestant, etiam praetextu violentiae, & praebendae, vel aliarum praetensionum, seu etiam donec ipsi ad nos informandos (ut dicunt) supplicauerint, aut supplicari fecerint, nisi supplicationes huiusmodi coram nobis, & Sede Apostolica legitime prosequantur.

Quae ex eorum praetensionum officio, vel ad instantiam partis, aut aliorum quorumcumque personas Ecclesiasticas, Capitula, Conuentus, & Collegia Ecclesiarum quarumcumque coram se ad suum Tribunal, audientiam, Cancellariam, Consilium, vel parlamentum, praeter iuris Canonici dispositionem trahunt vel trahi faciunt, vel procurant directe, vel indirecte, quouis quae sita colore: Necnon qui statuta, ordinationes, constitutiones, pragmatias, seu quouis alia decreta in genere, vel in specie, ex quouis causa, & quouis quae sita colore, ac etiam praetextu literarum Apostolicarum vsu non receptorum, seu reuocatarum, vel cuiusvis consuetudinis, aut privilegia, vel alias quomodolibet fecerint, ordinauerint, & publicauerint, vel factis, & ordinatis vsu fuerint, unde libertas Ecclesiastica tollitur, seu in aliquo laeditur, vel deprimitur, aut alias quouis modo restringitur, seu nostris, & dictae Sedis, ac quarumcumque Ecclesiarum iuribus quomodolibet directe, vel indirecte, tacite vel expresse prauiudicare.

Necnon qui Archiepiscopus, Episcopus, aliosque Superiores, vel inferiores Praelatos, & omnes alios quoscumque Iudices Ecclesiasticos ordinarios quomodolibet impediunt, quo minus sua iurisdictione Ecclesiastica contra quoscumque ytantur, secundum quod Canones, & sacrae constitutiones Ecclesiasticae, & decreta Conciliorum generalium, & praesertim Tridentini, statuerunt. Ac etiam eos, qui ipso ipsorum ordinario, vel etiam delegatorum quorumcumque sententias, & decreta, aut alias fore Ecclesiastici iudicium eludentes, ad Cancellarias, & alias curas saeculares recurrunt, & ab illis prohibitiones, & mandata etiam poenalia ordinariis, aut delegatis praedictis decerni, & contra illos exequi procurant; eos quoque qui haec decernunt, & exequantur, seu dant auxilium, consilium, paetocinium, & fauorem in eisdem.

Quae iurisdictiones, seu fructus, redditus, & proventus, ad nos, & Sedem Apost. & quascumque Ecclesiasticas personas ratione Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum pertinentes usurpant, vel etiam quouis occasione, vel causa, sine Rom. Pont. vel eorum, ad quos iure pertinent, expressa licentia sequestrant.

Quae collectas, decimas, tales, praestantias, & alia onera Clericis, Praelatis, & alijs personis Ecclesiasticis, ac eorum, & Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum bonis, illorumque fructibus, redditibus, & proventibus huiusmodi absque simili Rom. Pont. speciali, & expressa licentia imponunt, & diuersis etiam exquisitis modis exigunt, aut sic imposita, etiam a sponte dantibus, & concedentibus recipiunt: Necnon qui per se, vel alium, seu alios directe, vel indirecte praedicta facere, exequi, vel procurare, aut in eisdem auxilium, consilium, vel fauorem, aut votum, seu suffragium praestant, vel occulte praestare non verentur, cuiuscumque sint praerogative, dignitatis, ordinis, conditionis, aut status, etiam si Imperialis, aut Regali praefulgeant dignitate, seu Principes, Duces, Comites, Barones, Respublicae, & alij Potentatus quicunque, etiam Regalis, Prouincijs, Ciuitatibus, & Terris quoquomodo praesidentes, aut quouis etiam Pontificali dignitate insigniti: Innouantes decreta super his per sacros Canones, tam in Lateranen. nouissime celebrato, quam alijs Concilijs generalibus edita, etiam cum censuris, & penis in eis contentis.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & quoscumque Magistratus, Senatores, Praesidentes, Auditores, & alios Iudices quocumque nomine vocentur, ac Cancellarios, Vicecancellarios, Notarios, Scribas, ac executores, & subexecutores, & alios quoquomodo se interponentes in causis capitalibus, seu criminalibus contra personas Ecclesiasticas, illas banniendo, capiendo, processando, seu sententias contra illas proferendo, vel exequendo, etiam praetextu quorumcumque privilegiorum a Sede Apostolica ex quibusvis causis, ac sub quibuscumque tenoribus, & formis, in genere, & specie concessorum quibuscumque Regibus, Ducibus, Principibus, Rebus publicis, Monarchis, Ciuitatibus, & alijs quibuscumque potentatibus, quocumque nomine censeantur, quae nolumus illis in aliquo suffragari, illa omnia ex nunc in irritum reuocando.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, vel alium, seu alios, directe, vel indirecte sub quocumque titulo, vel colore de facto occupant, vel hostiliter destrunt, vel inuadunt, aut occupare, detinere, vel destruere, aut inuadere hostiliter praesumpserint in totum, vel in partem Almam Urbem, Regnum Siciliae, Insulas Sardiniae & Corsicae, Terras citra Pharum, Patrimonium b. Petri in Tuscia, Ducatum Spoletanum, Comitatum Venetianum, Sabinensem, Marchiam Anconitanam, Massam Trebaricam, Romandiolam, Campaniam, & maritimas Prouincias, illarumque Terras, & loca, ac Terras specialis commissionis Arnulphorum, Ciuitatesque nostras Bononiam, Censam, Ariminum, Beneuentum, Perusium, Auinionem, Ciuitatem Castelli, Tuderum, & alias Ciuitates, Terras, & loca, vel iura ad ipsam Rom. Ecclesiam pertinentia, dictaque R. E. mediate, vel immediate subiecta: quae supremam iurisdictionem in illis nobis, & eidem R. E. competentem de facto usurpare, perturbare, retinere, & vexare varijs modis praesumunt: Necnon adhaerentes, fautores, & defensores eorum, seu illis auxilium, consilium, vel fauorem quomodolibet praestantes.

Necnon omnes, & singulos supellectilium, librorum, scripturarum, & bonorum Camerae, & Palatii Apostolici ex eodem palatio, infirmitatis Rom. Pont. ac Sedis Apostolicae vacationis tempore, ablatores, raptores, & illorum detentores, ac quoscumque alios, ad quorum manus bona praedicta quocumque titulo, & ex quouis causa scienter peruenierint.

Volentes praesentes nostros processus, ac omnia, & quaecumque his literis contenta, quousque alij huiusmodi processus a nobis, aut Rom. Pont. pro tempore existant, fieri, aut publicentur, durare, suosque effectus omnino sortiri.

Ceterum a praedictis sententijs nullus per alium, quam per Rom. Pont. nisi in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc, nisi de stado Eccl. mandatis, & satisfaciendo cautione praetita, absolui possit, etiam praetextu quarumvis facultatum, & indulgentiarum, quibuscumque personis Ecclesiasticis, saecularibus, & quorumvis ordinum, etiam mendicantium, & Militiarum regularibus, etiam Episcopali, vel alia maiori dignitate praeditis, ipsisque ordinibus, & eo.

Trahentes ad secularia Tribuna- lia praeter iuris dispositionem per- sonas Eccl. vel Ec- clesiastica libertatem tollentes, aut laedentes.

Impedientes iurisdictionem Iudicum Ecclesiasticorum quocumque fauore.

Usurpantes Sedes Apost. & quacumque Ecclesiasticas iuris, & fructus, vel ea sequestrantes.

Imponentes decimas et alia onera personis Eccl. absque licentia Pontificis.

Iudices seculares se interponentes in causis criminalibus contra personas Eccl.

Occupantes Terras & loca S. R. E. aut in illis supremam iurisdictionem usurp. corumque fautores.

Raptores supellectilium, & bonorum Ca. Apost. tempore infirmitatis Pont. aut vacationis Sedis Apost. Hec constitutio durat vique ad publicationem alterius similis constit. Reseruat ab solutionis.

& eorum Monasterijs, Conuentibus, & Domibus, ac Capitulis, Collegijs, Confraternitatibus, Congregationibus, Hospitalibus, & locis pijs, necnon laicis, etiam Imperiali, Regali, & alia mundana excellentia fulgentibus per nos, & dictam Sedem, ac cuiusvis Concilij decreta, verbo, literis, aut alia quacumque scriptura in genere, & in specie concessorum, & innovatorum, ac concedendorum, & innovandorum.

Quod si forte aliqui contra tenorem praesentium talibus excommunicatione, & anathemate laqueatis, vel eorum alicui absolutionis beneficium impedere de facto praesumpserint, eos excommunicationis sententia innodamus, grauius contra eos spiritualiter, & temporaliter, prout expedire noverimus, processuri.

Declarantes, ac protestantes quomocumque absolutionem etiam soleniter per nos faciendam, praedictos excommunicatos sub praesentibus comprehensos, nisi prius a praemissis, cum vero proposito ulterius similia non committendi, destiterint; Ac quo ad eos, qui contra libertatem, ut praemittitur, statuta fecerint, nisi prius statuta, ordinationes, constitutiones, pragmatias, & decreta huiusmodi publice reuocauerint, & ex Archiuis, seu Capitularibus locis, aut libris, in quibus apponata reperiantur, deleri, & cassari, ac nos de reuocatione huiusmodi certiores fecerint, eos non comprehendere, nec eis aliter suffragari. Quin etiam per huiusmodi absolutionem, aut quoscumque alios actus contrarios, tacitos, vel expressos, ac etiam per patientiam, & tolerantiam nostram, vel successorum nostrorum quancumque tempore continuata, in praemissis omnibus & singulis, ac quibuscumque iuribus Sedis Apostolicae, ac S. R. E. vnde cumque, & quomodocumque quae sita, vel quae tendis nullatenus prauiudicari posse, seu debere.

Non obstantibus privilegij, indulgentijs, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, supradictis, vel eorum alicui, seu aliquibus, & alijs cuiuscumque ordinis, status, vel conditionis, dignitatis, & praerogative fuerint, etiam si ut praemittitur, Pontificali, Imperiali, Regali, seu quouis ecclesiastica, & mundana praefulgeant dignitate, vel eorum, Regalis, Prouincijs, Ciuitatibus, seu locis, a praedicta Sede ex quouis causa etiam per viam contractus, aut remunerationis, & sub quouis alia forma, & tenore, ac cum quibusvis clausulis etiam derogatorijs derogatorijs concessis, etiam continentibus quod excommunicari, anathematizari, vel interdici non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi ac de ordinibus, locis, nominibus proprijs, cognominibus, & dignitatibus eorum mentionem: Necnon consuetudinibus etiam in memorabilibus, ac praescriptionibus quantumcumque longissimis, & alijs quibuslibet obseruantijs scriptis, vel non scriptis, per quos contra hos nostros processus, ac sententias, quo minus includantur in eis, se iuuare valeant, & vereri: quae omnia quoad hoc, earum omnium tenores, ac si ad verbum nihil penitus omisso infererentur praesentibus, pro expressis habentes, penitus tollimus, & omnino reuocamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Ut vero praesentes nostri processus ad eorum omnium notitiam facilius deducantur, chartas, seu membra nas processus ipsos continentes valis Ecclesiae S. Ioannis Lateranen. & Basilicae Principis apostolorum de vrbe appendi fecimus, quae processus ipsos quasi sonoro praetorio, & patulo iudicio publicabunt, ut ij, quos processus huiusmodi contingunt, quod ad ipsos non peruenerint, aut quod ipsos ignorauerint, nullam possint excusationem praetendere, aut ignorantiam allegare, cum non sit verisimile id remanere incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

Insuper, ut processus ipsi, ac praesentes literae ac omnia & singula in eis contenta eo fiant notiora, quo in plerisque ciuitatibus, & locis fuerint publicata vniuersis & singulis Patriarchis, primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & locorum Ordinarijs, Praelatis, & Rectoribus vbi libet constitutis per haec scripta committimus, & in virtute sanctae obedientiae districte praecipiendo mandamus, ut per se vel alium seu alios praesentes literas, postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiam, semel in anno, aut si expedire viderint, etiam pluries in ecclesijs suis, dum in eis maior populi multitudo ad diuina conuenerit, soleniter publicent, & ad Christi fidelium mentes reducant, nuncient, & declarent.

Ceterum hortamur eosdem vniuersos, & singulos Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, aliosque locorum ordinarios, & Ecclesiarum Praelatos, necnon Rectores, ceterosque curam animarum exercentes, ac presbyteros saeculares, & quorumvis ordinum regulares ad audiendum confessiones quouis auctoritate deputatos, ut transumptum harum literarum penes se habere, legere, & diligenter examinare procurent.

Volentes earundem praesentium transumptis, etiam impressis, Notarij publici manu subscriptis, & sigillo Iudicis ordinarij Rom. Curiae, vel alterius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eandem prorsus fidem in iudicio, & extra illud vbi que locorum adhibendam fore, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae, vel ostensa.

Nulli ergo omnino hominum liceat haec paginam nostrae excommunicationis, anathematizationis, interdicti, declarationis, protestationis, sublationis, reuocationis, commissionis, innodationis, mandati, hortationis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attetare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1584. Septimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri, Anno Duodecimo.

M. Card. S. Stephani.

C. Glorierius.

A. de Alexijs.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

Declaratio

Absolutes, alios in casibus hic re- seruatis excomu- nicantur.

Absolutio p- bificis quos com- prehendat.

Glorsia de- rogatorij.

Forma & ef- fectus publican- di hanc const- in Vrbe.

Ordinarij lo- corum debent quo- tannis hanc con- stitutionem in co- rum Ecclesijs fre- quenti populo pu- blicare.

Confessarij habeant tran- sumptum huius constitutionis.

Transumptis subscriptis deue- fides.

Hec const. no- viderat.

Declaratio, quod constitutio edita contra ementes, Sal exterum in locis Sanctae Romanae Ecclesiae, comprehendat non solum immediate, sed etiam mediate subiectos Sedi Apostolicae.

Quam constitutionem habes supra, fol. 1267. nu. 52. Ex incumbenti.

GREGORIVS Papa XI II. Ad futuram rei memoriam. ALIAS emanarunt a nobis literae tenoris subsequentis, videlicet Ex incumbenti.

Omittitur tenor, quia habet supra, fol. 1267. in cons. 52.

Cum autem mentis, ac voluntatis nostrae fuerit, non modo immediate, sed etiam mediate nobis, & Apost. sedis subiectos in praesentibus literis comprehendi, Idcirco. Motu proprio, & certa nostra scientia similibus tenore praesentium decernimus, & declaramus, etiam mediate nobis, & dictae sedi subiectos, in dictis literis fuisse comprehensos, easque etiam ad hoc validas, & efficaces fuisse, esse, & fore, ac illos, qui post earum datam hactenus quomodolibet eis contravenierunt, & ex nunc in futurum contravenient, poenas praedictas incurrisse & incurere in omnibus, & per omnia perinde ac si in eisdem literis de mediate & immediate subiectis specia-

Declaratio. Decretum. iuris. Clausula de rogat.

lis, specifica, & expressa mentio facta fuisset. Sicque ab omnibus censerit, & iudicari debere, necnon irritum, & inane quicquid secus a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari: Non obstantibus omnibus, quae in dictis literis voluimus non obstat, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus etiam quod praesentium transumptis manu Notarii Camerae Apostolicae subscriptis, & sigillo nostri, & Sanctae Romanae Ecclesiae Camerarii munitis, plena ubique fides adhibeatur, ac si originales literae exhiberetur.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 3. Decembris 1582. Pontificatus Nostri Anno Undecimo.

X C I I I.

Cz. Gloriosius.

Montis Pij non vacabilis noua erectio, ac eius emolumentorum reductio ad scuta sex pro centenario.

Hunc Montem vacabilem, cum emolumentis ad scuta duodecim pro centenario, crexerat Pius 4. vt supra in eius cons. 76. Inter multiplices, fol. 759.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. AD APOSTOLICAE dignitatis apicem diuina dispositione vocati ex suscepta seruitutis officio circa ea nos potissimum studere ac versari debere putamus, per quae personarum quarumlibet ac Ecclesiarum & Hospitalium aliorumque piorum locorum statui & indemnitati opportune prouideatur. Sane nuper nos Montem Pium non vacabilem dudum a felicis recordationis Pio Papa iij. praedecessore nostro, constitutus in eo locis seu portionibus non vacabilibus, quatuor millibus & quingentis ac quinquaginta cum annuo reddito trigintaquatuor millium, ac centum & viginti quinque scutorum, monetae super certis tunc expressis. Camerae nostrae Apostolicae fructibus, & iuribus erectum & institutum, ac postmodum alij centum & quinquaginta locis seu portionibus similibus cum alio annuo reddito mille & centum, ac viginti quinque scutorum similibus ab eodem praedecessore actum, atque ita ad quatuor millia & septingenta loca ad summam quadringentorum & septuaginta millium scutorum similibus ampliatum, cuius fructus tandem a pia memoriae Pio papa V. etiam praedecessore nostro moderati, & ad septem scuta similia pro quolibet centenario annuatim reducti fuerunt, pro subleuatione tanti oneris, quo Camera ipsa in dies premebatur, facultatem superinde nobis antea reseruatam insequentibus, illiusque forma seruata cum eiusdem Montis Collegio essentia vsu exercitio insignibus locis seu portionibus atque officijs omnibus penitus extinximus suppressimus & aboleuimus, ac dilecto filio Thesaurario nostro generali mandauimus, vt in Kal. Iulij. proxime praeteritis, summam quadringentorum & septuaginta millium scutorum huiusmodi singulis qui tunc erant eiusdem Montis Montistis ad rationem scutorum centum monetae pro quolibet loco seu portione a Depositario nostro generali nacterari restituiq; curaret; & interim de fructibus singulorum locorum eorundem vsque ad eandem. Kal. decursis pro rata responderi faceret, ita vt dicto die elapso nulli amplius fructus locorum huiusmodi ratione quibusuis cedere aut ipsi alias de illis disponere possent.

Pius 4. crexit Montem Pium non vacabilem ad emolumentis ad duo decim pro centenario, vt sup. in eius cons. 76. fol. 759. Pius V. reuocauit eius fructus ad septem pro centenario, sed eius constit. non posui in Bull.

Animaduertentes tamen quaeplura loca Montis ipsius diuersis Hospitalibus, ecclesijs & alijs locis ijs ascripta, atq; etiam mulierum dotium, fideicommissorum, & euictionum nomine varijs personis hypothecata fuisse, quorum pecunia non ita breui ac tuto alibi collocari posset, eorum hac in re comodis consulentes, longiorem terminum, nempe ad finem vsq; praesentis Mensis Octobris, ita quod interea eorundem locorum fructus, & usq; decursos atq; debitos pro rata illis currere & persolui deberent, assignauimus atq; praefiximus. Necnon ipsius Montis redditus annuos trigintaduorum millium & noningentorum scutorum praeter illa duomillia trecenta & quinquaginta ex dicta reductione eidem Camerae antea iam incorporata super Quatreni Carnis & alijs gabellis, ac Thesaurarijs ipsius Camerae constitutos, & dicto Monti assignatos ad ius & proprietatem eiusdem Camerae reuocauimus, alijq; illius proprietatibus & iuribus consolidauimus, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Quoniam vero summa ducentorum nonagintatium millium septingentorum & quinquaginta scutorum etiam similibus vel circa in tot ipsius Montis locorum extinctionem illius personis ab eodem Depositario iam pro maiori parte persoluta esse reperitur, ac in praesentiarum tot ecclesiarum & hospitalium, ac aliorum piorum locorum, necnon personarum quarundam, ac tam dotium fideicommissorum quam euictionum loca huiusmodi summam

Hic vero Pont. dictum Montem extinxit, & pecunias restitui mandauit.

summam centum septuaginta sex millium ducentorum & quinquaginta scutorum similibus constituentia, dumtaxat remanent, quae in fine praesentis mensis erant persoluenda sed perspicentes ecclesiarum Hospitalium & aliorum piorum locorum, necnon personarum ac dotium & fideicommissorum, ac euictionum loca nondum redempta huiusmodi sive illorum pecunias nisi maximo cum illorum dispendio & iactura alibi collocari non posse: Proinde si loca ipsa nondum redempta in eodem Monte vt prius ad rationem tamen sex scutorum monetae similibus pro quolibet centenario reducta perpetuo remanerent, ita quod deinceps Mons ipse quoad eadem loca nondum redempta extingui vel redimi non posset Ecclesijs, Hospitalibus ac alijs pijs locis necnon personis etiam illis quibus dotium fideicommissorum & euictionum huiusmodi nomine loca ipsa hypothecata vt praefertur sunt, non mediocriter consulere tur. Quare nos Ecclesiarum & Hospitalium ac aliorum piorum locorum, necnon personarum etiam dotium & fideicommissorum & euictionum huiusmodi ratione loca ipsa nondum redempta possidentium commodis atque indemnitatibus pij patris more prouidere volentes, praedictum Montem Pium non vacabilem quoad ea loca dumtaxat quorum solutio per totum praesentem mesem reseruata fuerat, ac ecclesijs, Hospitalibus, & alijs pijs locis ascripta atq; etiam dotium fideicommissorum & euictionum nomine alijs personis hypothecata sunt vt praefertur ad summam centum septuaginta sex millium ducentorum & quinquaginta scutorum monetae ascendentia, quorum omnium nomina summe & loca praesentibus subiiciuntur, vna cum illius Collegio essentia vsu exercitio, insignibus, Officialibus, & Ministris ad dicti Collegij nutum toties quoties ponendis & amouendis, necnon obligationibus ac cautionum etiam banchariarum praestationibus, cautelis, declarationibus, decretis, facultatibus, indultis, exemptionibus, priuilegijs, gratijs, concessionibus, ordinationibus, & consuetudinibus, & alijs omnibus quibus antea dicti Montis personae, vtuebantur, fruebantur, & gaudebant aduersus nostram illius reuocationem, ita vt deinceps perpetuis futuris temporibus Mons Pius centum septuaginta sex millium ducentorum & quinquaginta scutorum monetae sit esseque censeatur, & nuncupetur pro tot personis quot pecunias suas in eodem Monte Pio vsque ad dictam summam centum septuaginta sex millium ducentorum & quinquaginta scutorum huiusmodi in vao vel pluribus, locis quorum quisque non minus centum scutorum similibus existat, iam habent seu habuerint in futurum, apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo restituumus & reponimus ac reintegramus. Necnon, quatenus opus sit, Montem ipsum pro eadem summa centum septuaginta sex millium ducentorum & quinquaginta similibus scutorum dumtaxat, pro tot locis quot summa ipsa capax fuerit, eisdemque locis ad scuta sex similia pro fructibus annuatim reductis & moderatis, in reliquis vero in omnibus & per omnia vt prius erectus fuerat, pro infra scriptis personis, & alijs Hospitalibus, & alijs pijs locis de nouo perpetuo erigimus & instituumus.

Nunc adit supra dictum Montem non vacabilem ex causis hic expressis reuocat pro summa centum septuaginta sex millium ducentorum & quinquaginta scutorum tantum.

Ac vt Camera ipsa etiam aliquid suscipiat releuamen, singula Montis loca huiusmodi ad rationem sex scutorum similibus pro quolibet centenario reducimus & moderauimus. Pro quorum quidem locorum solutione de bimestri in bimestre faciendae tot ex quatreni Carnis status Ecclesiastici gabella, & in illius defectum super alijs ipsius Camerae gabellis, & Thesaurarijs in ipsius Montis erectione expressis, fructus & redditus qui ad summam decem millium quingentorum & septuaginta quinque scutorum similibus annuatim ascendunt, iam ad Camerae ipsius ius & proprietatem vt praefertur restitutos & consolidatos ab ipsa Camera dismembramus & separamus, illosque sic dismembratos & separatos eidem Monti perpetuo appropriamus, incorporamus, & assignamus.

Eiusque fructus ad sex pro centenario reducti.

Volentes & apostolica auctoritate statuentes ac decernentes Montem ipsum deinceps a nobis aut Rom. Pontifice pro tempore existente aliqua ratione vel praetextu, aut quouis qualis colore vel ingenio nullo tempore redimendum aut extinguendum, sed perpetuo duraturum, ac inextinguibilem & irredimibilem esse, ac quoties illum extingui vel redimi contigerit, toties illum in pristinum suum statum restitutum plenarieque reintegratum ac de nouo erectum & institutum esse & censerit.

Montem; extingui non posse de carnit.

Necnon ecclesias, hospitalia, & alia pia loca ac personas etiam dotium vel fideicommissorum, aut euictionum nomine loca ipsius Montis possidentibus fideicommissis vel dotibus lucratis, vel etiam non resolutis, sed ipsis stantibus, dummodo illa super tot bonis stabilibus quo locorum huiusmodi capacia fuerint & sufficientia, ac alias tuto assignentur in fauorem quarumcunque personarum qualitercunque qualificatarum ac alias modo & forma quibus in primi erectione Montis huiusmodi poterant in omnibus & per omnia disponere, eosque in eisdem locis successores eiusdem Montis perpetuitate pariformiter atque ipsi disponentes sine ulla prorsus differentia vt, frui, & gaudere libere & licite posse, ac neminem ex eis propter nostram Montis huiusmodi reuocationem, vt praefertur, aut alias quouis praetextu, causa, ratione, seu quouis colore ab ipsius Camerae Officialibus & ministris etiam Cardinalibus honore fungentibus nunc & pro tempore existentibus super praemissis molestari perturbari aut inquietare seu quominus ipsi locorum suorum fructus ad rationem sex scutorum similibus pro quolibet centenario libere percipere valeant impediri nullatenus posse seu debere.

Ac de Montib. libere disponi posse declarat pro ut in eius Montis erectione concessum fuit.

Sicque per quoscumque Iudices & Commissarios dictae Camerae Ministros & Officiales ac alios quoscumque etiam causarum Palatii Apostolici Auditores seu eorum Locatentes ac etiam sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, ac irritum & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Decreti irritum.

Ac mandantes in virtute sanctae obedientiae dilecto filio nostro Aloysio et sancti Marci presbytero Cardinali Gornelio nuncupato sanctae Romanae Ecclesiae Camerario eiusque in officio camerariatus huiusmodi successoribus, necnon Praesidentibus, Clericis, Officialibus & Ministris nunc & pro tempore existentibus dictae Camerae, quatenus eiusdem Montis personis earumque Collegio de redditibus eis, vt praefertur, assignatis integre satisfieri procurent, non permittentes eas per quoscuque desuper quomodolibet molestari, perturbari vel inquietari.

Executores deputatio.

Et nihilominus vt dicti Montis personae & loca tutiora sint & a molestijs quibuscunque liberentur & praefertur, concedimus eis vt ipsi vnum, duos vel plures etiam eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales in suos & dicti Montis rerumque suarum protectores, conseruatores, defensores, iudices, atque compulsores contra quoscuque eligere possint, qui eos ratione eorum & negotiorum Montis huiusmodi molestare praesumpserint, quom omnibus facultatibus & iurisdictionibus ordinarijs & delegatis ad id requisitis necessarijs & opportunis quotiescunque eis videbitur assumere, ceteraque salubrem Montis huiusmodi statum & directionem concernentia fa-

Facultates Montiarum et gendi Cardinales in Protectores huius Montis.

Clausula de rogatoris

tia facere & exercere libere & licite valeant, etiam si talia forent quae magis specificam exigent facultatem quam praesentibus sit expressum.

Non obstantibus Pij Quarti praedecessoris, Montis huiusmodi erectionis, & nostrae illius revocationis literarum, ac tam in eis contentis, quam alijs quibuscunque capitulis, constitutionibus, decretis, privilegijs, statutis, indulgentijs, & concessionibus quibuscunque, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque apostolica potestate plenitudine ac etiam consistorialiter, & cum quibuscunque derogatorijs alijsque efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantibus & alijs decretis quomodolibet concessis, & etiam iteratis vicibus approbatis & innouatis, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, no autem per clausulas generales idem importantes metio seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia ex quavis forma ad hoc servanda foret, & in eis causetur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, illorum omnium, necnon quoruncunque instrumentorum conventionum praemissorum occasione quomodolibet confectorum & conficiendorum tenores praesentibus sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modis & formis pro individuo servatis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque.

Ceterum ad vniuersorum & singulorum commoditatem volumus, vt praesentium transumptis manu Notarii publici seu Secretarii dicti Montis subscriptis, & persona in dignitate ecclesiastica constituta vel etiam ipsius Collegij sigillo munitis eadem prorsus fides in iudicio & extra illud vbique locorum adhibeatur, quae adhibetur praesentibus si exhibitae essent vel ostensa.

Nomina vero personarum ecclesiarum, hospitalium, & aliorum primum locorum praefatorum ac locorum pecuniarum summae ad eorum singulos spectantia sunt haec videlicet.

Nomina Montistarum.

Angelus Petronius, pro quatuor millibus scutis: Altare sancti Antonij in ecclesia sancti Laurentij in Lucina, pro ducentis scutis: Alfonso Gonzaga, pro quatuor millibus & sexcentis scutis: Antonius Troncarellus, pro quingentis scutis: Alexander Manlius, pro quingentis scutis: Alexander de Vanninis, pro ducentis scutis: Aloysius Bertetta, pro trecentis scutis: Aloysius Gabriel, Fabritius sororesque de Berretta, pro septingentis scutis: Antonius de Nartellis, seu de Mareschalchis, pro septingentis scutis: Adrianus Alemanus, pro quingentis scutis: Aeneas & Fratres de Vicecomitibus, pro quadringentis scutis: Antonina, Fulvia & Claudia olim Iacobi Marthae, pro quatuor millibus scutis: Abbatia sancti Vincentij in Prato Mediolani, pro duobus millibus & sexcentis scutis: Archiconfraternitas Charitatis, pro duobus millibus & septingentis scutis: Abbatia sancti Siluestri Nonantulae, pro centum scutis: Ars Merciariorum vrbis, pro ducentis scutis: Carolus Mazzeus, pro quatuor millibus scutis: Capitulum sanctae Mariae Cremae pro ducentis scutis: Carolus & alij de Grassis, pro octingentis scutis: Canonici Lateranen. de Pace, pro mille & ducentis scutis: Catechumini vrbis, pro octingentis scutis: Collegium Beneficiorum sancti Ioannis Lateranen. pro centum scutis: Caesar de Iudicibus, pro quadringentis scutis: Caesar Corcilutus, pro quingentis scutis: Camillus, Iulius & Luna olim nobilis Iulij Viterbien. pro trecentis scutis: Collegium Germanicum vrbis, pro quingentis scutis: Camilla Petruccia de Cabbalutijs, pro quingentis scutis: Capella Assumptionis in ecclesia sancti Iacobi Hispanorum vrbis, pro mille & centum scutis: Capella sancti Pauli in ecclesia sancti Iacobi Hispanorum vrbis, pro mille & centum scutis: Claudia Ioannis Galli, pro ducentis scutis: Catharina Cocceana, pro centum scutis: Constantia Cocceana, pro quinque millibus & trecentis scutis: Constantia Carcana, pro centum scutis: Donatus Closius, pro sex millibus & trecentis scutis: Dominicus, Bernardinus & Ioannesmaria de Paradisijs, pro centum scutis: Diana Cherubini, pro trecentis scutis: Helena, Faustina, Pelotia, pro ducentis scutis: Ecclesia sanctae Mariae de Anima, pro mille & septingentis scutis: Euangelista Ragonessa, pro ducentis scutis: Ecclesia sanctae Mariae de Ragusa, pro quingentis scutis: Ermenegilda Francisci de Petrazolis, pro centum scutis: Elisabetta Lazari de bello de Mosepolitano, pro centum scutis: Elisabetta Philippi Romuli, pro centum scutis: Ecclesia & Hospitale S. Iacobi Hispanorum, pro mille & quadringentis scutis: Ecclesia parochialis S. Stephani in Pisciuola, pro ducentis scutis: Ecclesia S. Iacobi Hispanorum, pro sexcentis scutis: Fratres S. Ioannis & Pauli, pro trecentis scutis: Fratres sanctiss. Trinitatis vrbis pro sexcentis scutis: Fratres iidem proprietarij, Dionysius vero Ludouici usufructuarios, pro trecentis scutis: Fratres sancti Augustini Perusini, pro trecentis scutis: Flaminij & Fratres de Petronijs, pro quinque millibus scutis: Franciscus & Valerius de Cancellottis, pro mille & octingentis scutis: Felix Ioannis Dominici de Antifossis, pro trecentis scutis: Ferdinandus de Rubeis, pro quatuor millibus & quingentis scutis: Franciscus Cinus, pro trecentis scutis: Fulvius, Marcusantonijs & Ioannesbaptista de Baccis, pro tribus millibus scutis: Franciscus Seuecinus, pro ducentis scutis: Felix de Gentileschis, pro trecentis scutis: Fabritius de Fortibus, pro ducentis scutis: Fratres Carthusien. sanctae Mariae de Angelis, pro trecentis scutis, Fraternitas Misericordiae Aretij, pro centum scutis; Francisca Gasparis Martini Pilearij, pro centum scutis: Faustina & Catharina Pauli Turchetti, pro sexcentis scutis: Guido Ferrerius Cardinalis Vercellen. pro noningentis scutis: Hieronymus Theodolus Episcopus Gadicens. pro quatuor millibus scutis: Horatius Parus pro sexcentis scutis: Hieronymus Ruiz, pro duobus millibus & quingentis scutis: Hospitale sanctae Mariae de Anima, pro quadringentis scutis; Hospitale domus Christi Ragusij, pro mille & trecentis scutis: Hospitale Consolationis vrbis, pro noningentis scutis: Hospitale sancti Iacobi Incurabilium pro centum scutis: Hospitale Dementium vrbis, pro quadringentis scutis: Hospitale Conualescientium vrbis, pro quadringentis scutis: Hospitale sancti Antonij Patavij Lusitanorum de Vrbe, pro quadringentis scutis: Horatius Alexandri Rondinelli, pro ducentis scutis: Hieronymus Manlius, pro quingentis scutis: Heredes Nicolai Zamboni pro centum & quinquaginta scutis: Heredes & coniunx quondam Thomae aui Montij, pro septem millibus & quadringentis scutis: Hieronyma Oldrada, pro centum scutis: Hortensia de Bonamicis, pro ducentis scutis: Ioannes Thomas Buldrinus pro centum & quinquaginta scutis: Ioannes Baptista, Octavianus, & Angelus de Nobilibus, pro sexcentis scutis: Ioannes Franciscus Gratiolus pro octingentis scutis: Ioannes Dominicus Guelfus, pro quingentis scutis: Ioannes & Lucas Antonius Barratta, pro mille & quingentis scutis: Ioannes Antonius & Garzia de Landa pro Mille & quingentis scutis: Iulius & Vincentius Vitellius pro duodecim millibus quadringentis & quinquaginta scutis: Ioannes Vincentius Vitellius, pro quinque millibus & noningentis scutis: Ioannes de Prato pro quingentis scutis: Ioannes Maria Roppolus pro tre-

pro trecentis scutis: Ioannes Miruengue pro centum scutis: Ioannes Thomas Cappociettus, pro ducentis scutis: Iosephus Carpanus pro duobus millibus, & noningentis scutis: Ioannina Gratiana & Petrus Closius, pro quinque millibus & ducentis scutis: Isabella Gianetta, pro ducentis scutis: Iulia de Lippis monialis, pro centum scutis: Laurentius Angelus, Ioannes Baptista & Bartholomaeus de Brancuccijs, pro quingentis scutis: Lucretia & Flaminia de Leopardis, pro centum scutis: Lucretia Portiana pro sexcentis scutis: Lucretia Treuifia, pro sexcentis scutis: Lucretia de Bencis, pro centum scutis: Lucretia, Ioana, & Armellina de Bencis, pro ducentis scutis: Lucretia Perrileonis, pro duobus millibus & septingentis scutis: Ludouica de Ragazzonibus pro trecentis scutis: Michael Ruiz, pro mille sexcentis scutis: Michael Cordella pro septingentis scutis: Marcius de Martijs, pro ducentis scutis: Ministri & confratres sancti Ioseph Nouare, pro sexcentis scutis: Mutius Ceolus vti Capellanus in ecclesia beatae Mariae Campi Carlei, pro ducentis scutis: Marcus & Adrianus Alemani, pro Quadringentis scutis: Michael, Ioannes, Bernardinus, Ioannes Georgius, & Latina Francisci de Statijs, pro trecentis scutis: Marius Horatius Balzes pro quadringentis scutis: Michaelangelus & Octavianus Manlius pro quingentis scutis: Moniales sancti Marci Ragusij pro sexcentis scutis: Moniales sanctae Marthae vrbis pro quingentis scutis: Moniales sanctae Mariae de Ragusio pro trecentis scutis: Moniales sancti Laurentij Panispermæ pro mille & centum scutis: Moniales sanctae Mariae in Portuladouica Mediolani pro noningentis scutis: Mariamagdalena Cefaris Cani pro centum scutis: Margarita Christophori de Monteferrato pro ducentis scutis: Mariana, Ioana, & Isabella de Landa pro mille & centum scutis: Mercuria Ioannis Dominici de Comitibus pro ducentis scutis: Margarita Bouina pro trecentis scutis: Magdalena Vannina pro ducentis scutis: Mariana Gabrielis Pilearij pro centum scutis: Maria Petri Lande pro sexcentis scutis: Margarita & Iulia de Constantijs pro trecentis scutis: Nicolaus Gaetanus Cardinalis Sermoneta pro ducentis scutis: Octavianus Clementinus pro duobus millibus & ducentis scutis: Octavianus de Amicis pro trecentis scutis: Octavianus Maurus & alij de Aguzzinis pro quadringentis scutis: Octavianus & Antonius Diaz pro mille scutis: Olympia Balthassar Langui pro quingentis scutis: Priores & Capitulum Sacerdotum sanctae Mariae Ragusij pro duobus millibus & quingentis scutis; Petrus Macharus pro duobus millibus scutis: Pirrus de Baccis pro ducentis scutis: Paula Gadda de Bellis hominibus pro tribus millibus & quingentis scutis: Prudentia Angelutia pro quingentis scutis: Paula, Horatius, Scipio, & alij de Manilij pro mille & sexcentis scutis: Portia Ioannis Dominici Magistri postarum Montisfalisci pro centum scutis: Religio Equitum sancti Stephani pro mille & sexcentis scutis: Societas Misericordiae pro ducentis scutis: Societas Pietatis pro centum scutis: Societas Orphanorum pro mille scutis: Societas sanctae Apolloniae pro sexcentis scutis: Societas Annunciatæ pro ducentis scutis: Societas Corporis domini sancti Iacobi Scoffacaualli, pro ducentis scutis: Societas Misericordiae vrbis vterius pro sexcentis scutis: Societas Corporis domini in sancto Petro pro trecentis scutis: Societas Conceptionis sancti Laurentij pro septingentis scutis: Societas sanctae Mariae de Poggietto pro sexcentis scutis: Seminarium Reate pro mille & quingentis scutis: Siluius de Sancta Cruce vti Capellanus Capellae sancti Ioannisbaptistae sanctae Barbarae pro scutis ducentis: Stephanus Potenzanus & Margarita vxor pro ducentis scutis: Seraphina Aragonia monialis pro centum scutis: Thomas Sanchez pro trecentis scutis: Theaurarij Ragusij pro Tredecim millibus & quadringentis scutis: Theophila de Mancinis pro centum scutis: Vgolinus Mazzingus pro centum scutis: Vincentius Ansuinus pro centum scutis.

Hae estis cadit sub anno 6. sed tunc haberi non potuit.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae restitutionis, repositionis, reintegrationis, erectionis, institutionis, reductionis, moderationis, dismembrationis, separationis, approbationis, incorporationis, assignationis, voluntatis, statuti, decreti, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae apud sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo septimo, sexto Kal. Nouembris, Pontificatus nostri Anno sexto.

M. Datarus. C. Glorierius. A. de Alexijs.

Anno a Natiuitate Domini, Millesimo quingentesimo septuagesimo septimo, Indictione quinta, Die vero vltima mensis Octobris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papae XIIII anno sexto, retrospectae literae publicatae & affixae fuere in valuis Basilicarum Sancti Ioannis Lateranen. & Principis Apostolorum de Vrbe, necnon Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, per nos Scipione de Octavianis & Franciscum Baron. eiusdem Sanctissimi Domini nostri Pape Cursores.

Publicatio.

Registrata apud Caesarem Secretarium.

Die Quarta Nouembris M. D. LXXVII. Praesentes Literae Apostolicae exhibitae & praesentatae fuerunt in plena Camera Apostolica instante Magnifico D. Rodulpho Bonifolio Sanctissimi D. N. Papae & dictae Camerae generali Commissario, & ex decreto in eadem Camera factae admittae & registratae Libro tertio Signaturarum diuerforum Pontificum folio CXXII. apud me infra scriptum eiusdem Camerae Notarium.

Admissio, & registratio in Camera Apost.

Tydeus de Marchis.

GGG Sanctae

S. Annæ Festum, singulis annis die 26. Iulij, duplici officio, vbiq; celebretur.

REGORIVS Episcopus servus servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. SANCTA MATER Ecclesia, quæ salutaribus nos semper instruit documentis, annuas fidei filijs venerandas proponit Sanctorum celebritates, qui in terris non solum exempla ad salutem reliquerunt, sed in Cælo beati fidelium patrocinium suscipere, eorumque Orationes, & vota suis precibus adiuuare non cessant. Quam nobis opem apud misericordem Deum credimus Beatam Annam assidue impendere, quæ tanta in humanum genus præstitit beneficia, ex ea enim nata est Beata Maria semper Virgo digna à Deo effecta, quæ nobis Iesum Christum pareret Saluatorem. Et licet eius nomini sanctis obsequijs honorando humana par esse non queat infirmitas; ne tamen quod potest omittatur: Nos ad eius merita pro cultu decoranda, vniuersalemque Ecclesiam iucundissima illius recordatione lætificandam, necnon ad antiquam in illa deuotionem, quam vsque ab exordio nascentis Ecclesiæ insignia quoque templa, & religiosa loca in eius honore toto Orbe constructa testantur, in Christianorum cordibus excitandam. Præcipimus, vt perpetuis futuris temporibus Beatæ Annæ dies festus septimo Kal. Augusti per totius Orbis Ecclesias duplici Officio, de Sancta videlicet, nec Virgine, nec Martire, quod est in communi, quotannis recolatur, diesque prædictus imprimendis Romanis, & aliarum Ecclesiarum Calendarijs addatur, & duplex ei adscribatur. Sicubi vero festus Beatæ Annæ dies prædictus ex fidelium deuotione, seu consuetudine, præcepto, aut indulto Apostolico maiore aliqua celebrari consueuerit obseruantia, ea omnino ibidem retineatur. Mandantes omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & ceteris Ecclesiarum Prælati per vniuersum orbem constitutis, vt faciant præsentis literas in suis quisque Ecclesijs, prouincijs, ciuitatibus, & diocesisbus solemniter publicari, & ab omnibus Ecclesiasticis personis tam secularibus, quam quorumuis Ordinum regularibus inuiolate obseruari: etiã si in recentibus Breuiarijs, & Missalis reformationibus prædicta solenitas fuerit prætermissa. Volumus autem vt præsentium exemplis etiã impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides vbiq; gentium, & locorum adhibeatur, quæ ipsi præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1584. Kal. Maij, Pontificatus nostri, Anno Duodecimo.

M. Card. S. Stephani.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo octuagesimo quarto, indictione Duodecima, Die vero Mercurij nona Mensis Maij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini Nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ XII I. Anno Duodecimo: Retroscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Ecclesiæ Sancti Ioannis Lateranen. & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, per nos Alexandrum Parabiacum, & Nicolaum Tagliettum Apostolicos Cursores.

Franciscus Baron Magister Curforum.

X C V I.

Presbyteri approbati per Ordinarios ad confessiones audiendas possint infra annum a die publicationis præsen. absolueri a sententia excommunicationis eos, qui cum Bannitis conuersati sunt, aut qui illis comeatu, & alia prohibita præstiterunt, aut alijs quomodocunque contrauerunt constitutioni desuper editæ, quam habes sup. fol. 1294. nu. 66.

Tanta.

REGORIVS Episcopus servus servorum Dei, Vniuersis præsentis literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam benedictionem. AD FACINOROSOS homines, statuque Ecclesiastico bannitos ab eo longe summouendos auxiliaque eis tollenda, quibus freti delicta perficiunt, & poenas sæpe effugiunt per editam nostram constitutionem præter alias poenas quas in eorum fautores, receptatores & auxilium præbentes infliximus etiam tales excommunicationis sententia eo ipso innodari volumus, à qua nullus ab alio quam à Romano Põtificæ præterquam in mortis articulo constitutus, & etiam præcedente satisfactione, absolutionis beneficium nequiret obtinere, prout in nostris literis desuper confectis latius continetur. Cum autem nobis postea relatum sit alios ex prædictis subditis cõsanguinitatis seu affinitatis, alios familiaritatis vel amicitie occasione, alios etiam sua sponte aut alias dictos bannitos receptasse, cibis & alijs rebus iuuissè & cum eisdem versatos fuisse aliaque contra dictam constitutionem fecisse, quibus si ad consequendam absolutionem à censura huiusmodi via facilis præberetur ipsi eam sibi impendi submissè curarent. Nos verum pastorem Dominum nostrum Iesum Christum, quantum eius gratia adiuti possumus, imitari volentes qui venit animas hominum saluare non perdere, seque etiã vltro sua ope ad salutem indigentibus offerre: Omnibus presbyteris sæcularibus & regularibus à locorum ordinarijs ad confessiones audiendas approbatis facultatem concedimus, omnes & quascunque vtriusque sexus tam laicos quam clericos etiam presbyteros sæculares, & quorumuis ordinu etiam Mendicantium

Causa con-
fir.

Festum S. Annæ
celebratur anno
quotlibet sub du-
plici officio die
26 Iulij.

Episcopi, &c. fa-
ciant in eorum
Diocesisbus publi-
cari, & obserua-
ri hanc const.

Publicatio.

Hic Pont. edidit
constitutionem
contra banni-
tos, eorumque
fautores, &c. &
põnam excommu-
nicationis, & ali-
a. multas impo-
suit sup. fol. 1294.
nu. 66. Tanta.

Facultates modo
concedit Presby-
teris approban-
tis ad audien. cõ-
fessiones absolue-
di eos qui contra-
uerunt, a senten-
tia excommu-
nicationis.

tantum regulares ditionis nostræ temporalis prædictæ, non tamen Ecclesiarum Prælatos, qui cum bannitis & facinorosis conuersati sunt, receptarunt, comeatu, pecunias, equos, arma, cibaria, & alia eisdem præstiterunt, & alias ac quomodocunque contra constitutionem prædictam per se vel alium seu alios fecerunt, si dolentes de admissis & à similibus abstinere proponentes id humiliter petierint, ab excommunicationis sententia, quam propterea incurrerunt, etiam si in ea vltra annum inforduerunt in forma Ecclesiæ consueta absoluendi iuncta inde illis pro culpæ modo poenitentia saluari, & alijs quæ de iure fuerint iniungenda, præstitoque ab eis iuramento, quod talia deinceps non committent, nec committentibus præstabant auxilium, cõsilium, vel fauore eosdemque ad gremium Sæctæ Matris Ecclesiæ restituendi. Non obstantibus præmissis ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis cæterisque contrarijs quibuscunque. Præsentibus post annum ab earum publicatione hic facienda numerandum minime valituris. Volumus autem vt præsentium exemplis etiam impressis manu Notarij publici subscriptis & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur ipsi præsentibus si essent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ, apud sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo octuagesimo quarto. Quarto Idus Maij. Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

M. Card. S. Stephani.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo octuagesimo quarto, Indictione 12. die vero Martis, decima quinta mensis Maij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ XII I. Anno Decimotertio, Retroscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Ecclesiæ sancti Ioannis Lateranen. Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, per nos Alexandrum Parabiacum, & Nicolaum Tagliettum Curiores. Ioannes Gauce Magister Curforum.

X C V I I.

Facultates absoluendi & remittendi Bannitos, &c. concessæ ad sex menses Quatuor Illustris. DD. Cardinalibus.

Similes constitutiones fecit Pius Quintus, quas habes supra, fol. 1081. Licet primum, & fol. 1152. nu. 146. Dum mente.

De materia autem Bannitorum, vide supra in const. 66. Tanta, fol. 1294. & ibi not.

REGORIVS Papa XII I. Dilectis filijs nostris Philippo sancti Sixti, & Io. Antonio SS. Quatuor Coronatorum, ac Ioanni Baptista S. Marcelli titulorũ presbyteris, necnon Philippo S. Angeli in Piscina Diacono, Cardinalibus. Dilecti filij salutem, & Apostolicam benedictionem. CUI REGIS æterni potentia populos tuos regendos commisit, illius sunt partes prouidere, ne quos iustitia peccantes coerces, eos à malo se conuertentes, & ad misericordiam confugientes repellat. Horum vtrunque toto Pontificatus nostri tempore spectantes, dudum contra homicidas, bannitos, & ob alia crimina capitali poena damnatos, qui nostru & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ statum temporalem perturbabant, receptatoresque eorũdem constitutionem aliarum similium contra id hominum genus Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum renouatoriam grauioribus poenis propositis edidimus, quoniam vero remedia tunc adhibita res ipsa demonstrauit non satis esse ad quietem inter subditos nostros retinendam, ideo vos consilio, prudentia, & rerum vsu præditos cum nonnullis alijs deputauimus, qui de rebus ad hæc necessarijs consulendi, & prouidendi curam, & potestatem haberetis. Cumque audiamus complures dicti status exules, & bannitos aduersarij instinctu criminibus inuolutos, ad poenitentiam & bonam frugem facile reuocari posse, si supplicij veniam inuenirent. Nos qui paternum in subditos nostros animum omni seueritate deposita clementer suscipimus, dolemusque si quando ad facinora perpetranda quemquam eorum impelli sentimus, ad pacem in populos conferendam, nec gratiam illis omnino denegare, nec etiam temere, largiri volentes, prudentiæ vestræ plenam, & liberam, facultatem, auctoritatem, & potestatem tribuimus omnes, & quoscunque vtriusque sexus homicidas grassatores, sanguinarios, bannitos, exules, & facinorosos, eorumque fautores, & receptatores, tam laicos, quam clericos, & presbyteros seculares, & quorumuis ordinum etiam mendicantium regulares, non tamen Ecclesiarum prælatos, nec Duces, Comites, & Barones nobis, & Ecclesiæ prædictæ mediate, vel immediate subiectos cuiuscunque dignitatis, gradus, & conditionis fuerint, qui de admissis dolentes ab intimis, & à similibus abstinere proponentes, intra sex menses a publicatione præsentium hic facienda inchoandos per se, vel procuratorem si id humiliter petierint, ab homicidij etiam voluntarij, ac etiam multiplicati, & alijs quibuscunque atrocibus grauisimis, & enormissimis criminibus, excessibus, & delictis ab eis commissis, etiam si talia essent, quæ maiori, magisque speciali expressione indigerent, necnon excommunicationis, alijsque censuris, & poenis Ecclesiasticis, quas propterea incurrerunt (hæresis, & læsæ in primo capite Maiestatis criminibus dumtaxat exceptis) in vtroque foro absoluendi, & liberandi, capitique, & vltimi supplicij, exilij etiam perpetui, confiscationis bonorum, non tamen Fisco incorporatorum, aliasque poenas temporales, corporales, & pecuniarias, tam per nostras, quam etiam dictorum prædecessorum nostrorum constitutiones, ac alias aduersus talia perpetrantes quomodolibet iustitias arbitrio vestro remittendi, commutandi, & moderandi, ac desuper cõponendi, eosdemque si, aut postquã pacem ab hæredibus, vel propinquis occisorum habuerint, vel alias partibus læsis satisfecerint, & alias prout vobis visum erit, ad patriam, famam, honores, & bona, non tamen Fisco vt præfertur incorporata, necnon in pristinum, & eum in quo ante commissa delicta erant statum plenissime restituendi, omnemque inhabilitatis, & infamie maculam, seu notam ab eis omnino abolendi, Processus

Clausula de
rogatoria.

Facultates durat
per annum a die
Publ.

Publicatio.

Hic Pont. edidit
constitutionem cõ-
tra Bannitos eo-
rumque recepta-
tores, &c. quam
sup. fol. 1294. n.
66. Tanta.

Nunc autẽ depu-
tat quatuor Car-
dinales cum fa-
cultate eos absol-
uendi. &c.

ri, nisi aliter in eorum capitulo Prouinciali fuerit ordinatum. Ipsi vero dictæ Prouinciæ Discalceatorum fra-

Necnon Priori Prouinciali eiusdem Prouinciæ fratrum Discalceatorum ipsos fratres, & Moniales Discalceatos, illorumque domos, Monasteria, & loca quæcunque regendi, gubernandi, visitandi, reformandi, corrigendi, puniendi, & castigandi, ac capitulum Prouinciale suis loco, & tempore indicendi, conuocandi, congregandi, & celebrandi, & quoscunque officiales necessarios, vnâ cum capitularibus eligendi, ac quæcunque statuta, & ordinationes bonum regimen dictæ Prouinciæ ad Dei seruitium concernentia in eodem capitulo cõ-

Et insuper omnibus, & singulis dictæ Prouinciæ personis vtriusque sexus, nunc, & pro tempore existentibus, quod omnibus, & singulis dictæ Prouinciæ gratijs, & indulgentijs, exemptionibus, immunitatibus, prærogatiuis, fauoribus, & indultis, tam spiritualibus, quàm temporalibus, quibus fratres, seu Moniales, vel So-

Ne autem instituta dictæ Prouinciæ relaxentur, fratribus, & Monialibus Discalceatis prædictis secundum dictam primitiuam Regulam professis, ne ad suum fratrum mitigatorum, vel alium ordinem, præterquam Car-

Inhibentes dicto Angelo de Salzar, & Priori generali, ac Prouincialibus, & Commissarijs, alijsque dictorum fratrum mitigatorum prælati, Ministris, & officialibus; ne eosdem fratres Discalceatos, seu Moniales, aut sorores huiusmodi super præmissis quoquomodo molestare; perturbare, vexare, seu inquietare audeant, vel præsumant. Quod si fecerint, eos, & eorum singulos, excommunicationis sententia innodamus. D-

Liceatque tam priori prouinciali dictæ prouinciæ fratrum Discalceatorum, quàm alijs eiusdem prouinciæ fratribus de licentia tamen ipsius prioris prouincialis ad Sedem Apostolicam, & totius ordinis protectorem liberum habere recursum.

Et si alicui, vel aliquibus ex dictis fratribus mitigatis sit concessa facultas visitandi, aut gubernandi, seu puniendi dictos fratres, siue Moniales Discalceatos, etiam à nobis, aut nostro, & dictæ Sedis in partibus illis commoranti Nuntio, aut quocunque alio, facultatem huiusmodi ex nunc cassamus, reuocamus, & annullamus.

Decernentes præsentis literas nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ defectu, etiam ex eo quod omnes interesse habentes forsan vocati non fuerint, notari, argui, seu impugnari, aut sub quibusuis reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, etiam ab eadem Sede emanatis, & in posterum emanandis comprehendi posse: sed illas semper validas, & efficaces existere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri debere.

Sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuiilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, ac definiri debere. Necnon irritum, & inane, si secus super his à quocunque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Quo circa Venerabilibus fratribus Toletano, & Hispalensi Archiepiscopis, & Episcopo Palentino, ac dilecto filio caularum Curie Cameræ Apostolicæ generali Auditori, necnon vniuersis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs Ecclesiarum Prælati, ac quibuscunque in dignitate Ecclesiastica cõstitutis per præsentis mandamus quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios præsentis literas, & in eis contenta, quæcunque vbi, & quando opus fuerit, aut quoties pro parte fratrum Discalceatorum prædictorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra eos præmissis omnibus, & singulis, iuxta præsentium continentiam, & tenorem pacifice frui, & gaudere. Non permittent eos desuper per priorem generalem, aliosque prædictos quoquomolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, ac rebelles, & præmissis non parentes, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, Necnon legitimis super his habendis seruatis processibus, illos sententias, censuras, & poenas prædictas incurrisse declarando, illasque etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Non obstantibus præmissis, ac alijs Apostolicis, necnon in prouincialibus, & synodalibus Concilij editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, eisdem mitigatis, vel quibusuis alijs personis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis, in genere vel in specie, etiam Motu proprio, ac alijs quoquomolibet concessis, approbatis, & in-

Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, &

Prioris Prouincialis Hispan. Di. spali. facultates.

Concessio ofum gratiarũ & priuileg. Ordinis pro Religiosis dictæ Prouin. Hæc priuilegia habes in constit. indicatis hic in subr.

Discalceati ad Mitigatos, vel alium ord. quam Carthusien. tran. sine prohibetur. Officiales Mitigatorum, nō molestent ipsos Discalce. super præmissis.

Discalce. possunt habere recursum ad Sedē Apol. vel Ordinis Protec.

Facultates Mitigatis concessæ visitandi, & gubern. Discalce. reuocantur.

Clausula præseruatiuæ.

Decretis irritatis.

Executorum deput. & facult.

Clausula derogatoriæ.

specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque, aut si aliquibus commuiter vel diuisim ab eadem sit Sede indultũ, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Cæterum quia difficile foret earundem præsentium literarum notitiam ad quascunque personas peruenire, & vbique illas præsentare, eadem auctoritate volumus, & decernimus, quod transumptis earundem præsentium literarum manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillatis, eadem fides vbique tam in iudicio, quàm extra illud adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die xxij. Iunij. 1580. Pontificatus nostri anno nono.

Clausula derogatoriæ.

Cz. Glorierius.

X C I X.

Declaratio Regulæ, & regiminis Fratrum Discalceatorum Congregationis, siue Prouinciæ S. Iosephi, in Regnis Hispaniarum, Ordinis Minorum S. Francisci de Obseruantia, ac iurisdictionis, & Superioritatis Ministri generalis eiusdem Ordinis.

Ad hoc vide supra const. 1256. Cum illius vicem, vbi notauit.

REGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam.

AD HOC nos Deus, licet immeritis, militantis Ecclesiæ regi mini prætulit, vt quid cuique conueniat, necessariumque sit, & opportunum, prouideamus, & præsertim dilectis filijs professoribus Ordinis fratrum minorum Discalceatis nuncupatis Prouinciæ Sancti Iosephi in Regnis Hispaniarum, quos tanto rerum cælestium, & æternarum studio allectos esse intelligimus, vt pro sempiterna earum fructuone quamlibet vitæ austeritatem voluntarie, libenterque amplectantur, vt ab externis curis, & molestijs, quibus ab instituto, & præscripto regulæ suæ distrahi possunt, liberati, illis soluti liberio rem bona cælestia, & æterna contemplant, & consequendæ facultatem habeant. Ad aures itaque nostras prædicti Discalceati nuncupati nonnullas quærimonias perduxerunt, quibus se quampluribus molestijs, ac perturbationibus, à dilectis filijs fratribus S. Francisci de obseruantia nuncupatis non parum sub minime iustis prætextibus vexari conquerebantur. Ea propter nos illorum quieti, & indemnitati consulere volentes, Congregationi Venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, super negotijs Episcoporum, & Regularium deputatorum, negotium huiusmodi audiendum, & cognoscendum commisimus, coram quibus re diu, ac mature discussa, iisdemque fratribus Discalceatis ex vna, & Procuratore generali prædictorum fratrum de obseruantia partibus ex altera, semel, ac pluries auditis, habita super hoc matura deliberatione, de eorundem Cardinalium consilio, Congregationem, siue vt vocant Prouinciam Sancti Iosephi prædictam, iam pridem in dictis Regnis erectam, & ordinatam, ac laudabilia instituta eorundem fratrum Discalceatorum, cum omnibus, & singulis eorum custodijs, domibus, seu Monasterijs, & locis, quæ nunc obtinent, & in posterum obtinebunt, præsentibus, & futuris, Apostolica auctoritate, tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inuolabilis firmitatis robur adijcimus: Præcipientes in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis late sententiæ, & alijs arbitrio infra scriptorum iudicium infligendis censuris, & poenis, Generali, & alijs Ministris, Commissarijs, Prouincialibus, diffinitoribus, Vicarijs, Custodibus, & Guardianijs nunc, & pro tempore existentibus dicti ordinis fratrum minorum de obseruantia nuncupatorum, ac illorum Generali proxime, & alijs in futurum celebrandis capitulis, & personis in eo congregandis, necnon omnibus, & singulis alijs quacunque dignitate, auctoritate, & potestate fungentibus, ne prædictorum custodias, Monasteria, seu domos, aut loca prædicta nullatenus directe, vel indirecte, seu quouis quæsito colore, vel ingenio dismembrare, aut separare, seu dismembrari, vel separari, aut alijs quoquomolibet inquietare, vel molestare audeant, seu permittant; nec eorundem fratrum Discalceatorum viuendi modum, aut rigorem strictæ eorum obseruantie, habitus utilitatem, ac paupertatem contemnere, immutare, seu retardare, aut in eis aliquid inouare, seu attentare præsumant; quinimo Generalis Minister, Commissarij, & alij prædicti, fratribus dictæ Prouinciæ Sancti Iosephi, ac eorum custodijs, domibus, Monasterijs, seu locis, quibus poterunt modis, auxiliium, consilium, & fauorem præstent. Præterea nos fratribus dictæ Prouinciæ quæcunque loca, tam in Regnis Hispaniarum, quàm in omnibus Indijs, & alibi existentia, ipsi pro tempore concedenda, interuentie Sedis Apostolicæ auctoritate, seu seruata forma Concilij Tridentini, necnon fratres prædictos de obseruantia ad eos transeuntes recipiendi licentiam, & facultatem impartimur. Insuper, cum dicti fratres Discalceati perpetuum aliquod onus missarum, per ipsos celebrandum ex instituto suscipere prohibeantur; ac ex officio, & debito charitatis, pro suis benefactoribus viujs, atque defunctis sacras Missas celebrare, & alia diuina officia peragere habeant; seu sæpius in illis celebrandis, & peragendis plurimum occupentur, Statuimus, vt nullum Superiorum prædicti ordinis fratrum minorum de obseruantia ipsi fratribus Discalceatis aliquod onus Missarum perpetuum, vel temporale iniungere, seu eos ad aliquas Missas pro alijs particularibus personis, seu animabus aliquorum fidelium defunctorum, etiam si illi sint patroni, vel fundatores quorundam Monasteriorum, aut domorum eorundem fratrum de obseruantia, seu in quibus memorati fratres de obseruantia commorantur, celebrandas, vel alias ad satisfaciendum in Missis huiusmodi pro eisdem fratribus de obseruantia cogere, seu astringere possit. Præterea quod nulli Commissarij fratrum de obseruantia prædictorum, nec ipse Generalis minister pro tempore existens possit aliquos ex dictis fratribus Discalceatis de prædicta eorum Prouincia Sancti Iosephi, seu de eorundem domibus, vel locis extrahere, vel transferre, aut illos mittere ad quascunque alias partes

Quidam Fratres ordinis minorum de obseruantia, strictiorem vitam degentes, in Regnis Hispaniarum Discalceati Congregationis S. Iosephi nuncupantur, & à Fratribus de obser. de super molestatur Pont. ideo cõfirmat ipsam Congregationem Discalceatorum.

Inhibetque officialibus Fratrum de obseruantia ne eos circa eorũ viuendi modũ, molestent, aut in eis aliquid inouent.

Et ei dicit Discalceatis, & ceteris facultatibus recipientibus, fratres de obser. ad eos transeuntes, ac retinendi alia loca eis concedenda. De facultatibus retinendi fratres alientes ordinis, habes Pij 5. const. 91. Quæcunque sacra, fol. 109.

Fratres de obseruantia nullum onus, ipsi Discalceatis imponere possunt.

partes, vel Prouincias, etiam Indiarum, etiam pro custodia Sancti Gregorij in Indijs Philippinis, & vbi domus, seu Monasteria ipsorum fratrum Discalceatorum in potterum canonice recepta fuerint, nisi eos, qui a patribus in capitulo eiusdem Prouinciae Sancti Ioseph specialiter assignati fuerint, vel alius in eodem capitulo fuerit ordinatum; quodque custodia Sancti Gregorij praedicta eidem Prouinciae Sancti Ioseph subiecta, & incorporata existat, prout nos illam harum serie subiicimus, & incorporamus, donec ea in Prouinciam, iuxta ordinis institutionem, fuerit erecta; ac quod prouincialis dictae prouinciae Sancti Ioseph possit, & valeat, fratres eiusdem Prouinciae ad custodiam praedictam transmittere, ac Commissarium ad illam visitandam, ibique capitula habendum iuxta ordinis institutum, vbi, & quando opus fuerit, & si videbitur, destinare. Volentes nihilominus, vt saluis supradictis, in reliquis dicti fratres Discalceati subiecti remaneant iurisdictioni, visitationi, & correctioni Ministri eorundem fratrum de obseruantia Generalis, adeo quod ipsi Ministri per se ipsum, vel alium, seu alios eiusdem ordinis Discalceatorum tantum possint ipsum fratres Discalceatos corrigere, visitare, ac in eos iurisdictionem exercere. Decernentes praesentes literas nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae defectu, etiam ex eo quod omnes interesse habentes, vel fratres de obseruantia praedicti, aut quicumque alij vocati non fuerint, notari, argui, seu impugnari, aut sub quibuslibet reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, etiam ab eadem Sede Apostolica emanatis, & in posterum emanandis comprehendi non posse, sed illa semper validas, & efficaces existere, suosque plenarios, & integros effectus fortiri debere; Sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate vique iudicari, & diffiniri debere, necnon irritum, & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca venerabilibus fratribus Toletan. & Mexican. Archiepiscopis, & Episcopo Abulen. necnon dilectis filijs Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, ac Decano Ecclesiae Mexican. per praesentes mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte fratrum Discalceatorum praedictorum desuper fuerint requisiti solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra eos praemissis omnibus, & singulis, iuxta praesentium continentiam, & tenorem pacifice frui, & gaudere, Non permittentes eos desuper per Ministrum generalem, aliosque praedictos quomodolibet indebite molestari: contraditores quoslibet, ac rebelles, & praemissis non parentes per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, necnon legitimis super his habendis seruatis processibus illos sententias, censuras, & poenas praedictas incurrisse declarando, illasque etiam iteratis vicibus aggravando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij saecularis. Non obstantibus se. re. Bonifacij Papae viij. praedecessoris nostri, per quam cauetur expresse, ne professores ordinum mendicantium loca ad habitandum, absque dictae Sedis licentia speciali de prohibitione huiusmodi expressam mentionem faciente, ac de vna, & Concilio generali de duabus dietis, dummodo quis vigore praesentium ad iudicium ultra tres dietas non trahatur, alijsque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac ordinis huiusmodi iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quaque, indultis, & litteris Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alijs in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, caeterisque contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Caeterum, quia difficile foret praesentes literas ad singula quaeque loca, vbi necesse fuerit, deferri; volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod transumpto praesentium literarum, etiam impresso, sigillo alicuius in dignitate Ecclesiastica constituti munito, & manu Notarij publici subscripto, eadem fides tam in iudicio, quam extra illud vbi que adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberet, si forent exhibitae, vel ostensa. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die duodecima Nouembris, 1578. Pontificatus nostri anno septimo.

Custodia S. Gregorij incorporatur, Prouincia S. Ioseph.

Discalceati remaneant sub iurisdictione Ministri generalis ipsius ordinis.

Clausula praeser.

Decretum irritis.

Executorum dep. & facult.

Clausula derog.

Cadit hec const. sub ann. 7. postea est hic quia antea eam habere non potuit.

Cz. Glorierius.

C.

Collegij Anglici in Vrbe, erectio exemptiones & priuilegia, eiusque Protectoris iurisdictione, & facultates.

De Hæresis autem in Anglia suscitatione, habes sup. in Pauli 3. const. 20. Cum Redemptor f. 385. & Pij 5. const. 102. Regnans, f. 1073.

REGORIVS Papa decimus tertius, Ad perpetuam rei memoriam. QUONIAM DIVINAE bonitati visum est, humilitatem nostram turbulentissimis Christiana Reip. temporibus, ad excellum vniuersalis Ecclesiae culmen subleuare, haereditatisque, quam pretioso sanguine suo quaesuit administrationem curae nostrae commendare, ea nostrum perpetua sollicitudo exacuit animum ad pia meditando, quo patre, & Dei misericordiae, a qua tantum accepimus nos gratos exhibeamus, & nostram Ecclesiae suae operam, quantum diuina benignitate adiuti possumus, non inuitile faciamus.

Quare cum quotidie, non sine graui animi nostri dolore, Sanctam D. N. Iesu Christi Sponsam, diuersorum eius Hostium conspiratione, & violento ex multis partibus incurso oppugnari cernamus, antiquisque hostibus infidelibus Turcis, ludæis, nouisque Hæreticos, & Schismaticos accessisse, qui omni impietate, & scelere imbuti, ac veluti aduersarij nostri furij exagitati, in pia Matris exitium feruntur, quod officij nostri ratio a no-

Causa huius ere. tionis.

ratio a nobis expostulat ad hominum impetus, quo maxime opus esse videmus vires nobis a Damino traditas opponimus, populoseq; imbecillitati nostrae a diuina benignitate conceditis praesidijs contra hostium oppugnationes paratis communiimus; Cuius nullum firmiter praesidium, aut remedium certius inueniri possit, quam vt Regionum ab hac peste oppressarum iuuetus, cui tenores animos facile est ad virtutem fl. flere Cath. Relig. imbua, ab initio vsq; si pot. opera dedim, vt diuersarum nationum Collegia, veluti Cath. Relig. & sinceræ, ad ea institutionis semina, nris suprib; i Vrbe erigerentur. Quae iterea du sedulo agim, ad Anglia Regni magnis quoda opib; & Catholice fidei studio florētissimū, nūc vero a terribim Hæresis labe, quae oēs fere eius partes cōprehēdit, deuastatū pietatis oculos dirigentes, eiusq; calamitatē, vt saepe alios, miseriter reperim, Anglorū nationē ad Christi fidē a B. Greg. Pōr. cōuersā, ex eo tpe singularē fidē reuerentiā, acq; obediētiā cōtra Rō. Pōt. Sāctāq; Sedē Apōst. praestitisse, quae et i tāta nostrorū tēporū caligine, i aliquibus insignib; illis quidē, & Illustrib; viris resurre, qui pro hūius Sedis dignitate, & Orthodoxae fidei veritate, vitas suas, cū sāguine ponere nō dubitarūt, versaturq; quorūdie ante oculos nros, iuuenes, ex illo miserrimo Regno huc profugientes, qui diuino spiritu ducti, patria, parētib; & bonis reliētis, sese nobis ad Catholicæ Religionis, in qua nati sūt institutionē lascipiendā miserabiliter offerūt, eo aīo, vt salutē sibi primū cōparēt, deinde vero, vt post adeptā diuinā rerū sciētā i Angliā ad alios, q; ad via veritatis declinarūt. erudiēdos reuertātur. Nos igitur Gregorij eius nominis primi pia in Anglos officia, eiusq; erga illos bonitatē imitari cupiētes, vt quēadmodū ipsi cōcessionis, sic, & nobis ab errore reuocatiōis beneficiū accepisse i Domino latētur, ac ppēsā eorū erga Sedē pdictā deuotionē adolecentiū, itē Catholicæ doctrinæ adipsēdā studiū apsectēs, Motuprop. & ex certa sciētā nra, deq; Apōstolicæ potestatis plenitudine ad omnipotētis Dei laudē, & fidei Catholicæ incremētū, dilectaq; nobis nationis Anglicanæ cōmodū, & salutē in x̄dib; Hospitalis Anglorū de Vrbe, vnū Collegiū Anglicanū nūcpādū ppetuo erigim, & institum, i quo nō min; q; quinquaginta Scolastici, ex oī natione, & lingua, idiomate Regni Angliæ cū suo Rectore, & ministris necessarijs alatur, q; inibi, i Philosophia, ac Theologia se exerceāt, Graecis itē, Hæbraicisq; literis p captu, cuiusq; operā dēt, i eiq; tātū pficere studeāt, quātū satis esse videatur. His porro oēs huj studijs operā nauabūt, ad quae, a Superiorib; dirigētur, seq; pteā i pietate, & deuotione Cātib; Ecclesiast. Caeremonijs, & sacris officijs, vt meli; ipis Superiorib; visū fuerit exercebūt, ad eorū aīo sustētationē nos aīo, redditus triū milliū scutorum annū in auro ex Apōst. Cam. seu Dazariat; rationibus sigulis mēsb; p rata, donec eis aliāde nobis, aut successorib; nris de simili aīo redditu, pspētū fuerit, libere, & itegre p̄tādōs cōstitum, Et pteā eis perpetuo cōcedim, & assignam, p eorū habitatiōē, & vsū, & ad p̄dictas, i qb; Cappellani Angli habitabāt, nūc vero dicti Scolastici iussu nostro habitāt, cū duab; domib; dicto Hospitalis cōtiguis ad sinistrā partē vers; Ecclesiā S. Brigidæ Suetiorū, & quacūq; illis cōcedēt. Ac pro diuini cult; exercitio Ecclesiā Sāctissimā Trinitatis, & S. Thomæ martyris Anglorum, necnō p dote dicti Collegij, ac Rectoris, Scolasticorū, & ministrorū praedictorū sustētatione, omnes, & quascūque alias domos, tabernas, siue apothecas stabula, hospitia, hortos, areas, proprietates, cēs, fruct; & caeteraq; oīa bona mobilia, imobilia, & se mouētia, necnō res, actiones, & iura dicti Hospitalis, tā i Vrbe, q; extra eā vbiq; existētia, cuiuscūq; qualitatis speciei, naturæ, praxij, quātū, ac et annui valoris exiētia, quae oīa, eorūq; situationes, nū cupationes, cōsina, & latera, ac si nominati, & i specie describerētur, praesētib; pro expressis haberi, & ad ea, ac caetera, quae signari possunt, vt a caeteris iternoscatur, q; primū armis, & signis dicti Collegij forinfecus notari volum; & ea q; omnia a dicto Hospitali omnino separam, & ad ipsū Collegiū trāserim, ita, vt Protector, & Scolastici pdicti corporalē illorū oīū possessionē per se, vel alij, seu alios, p̄ria auctoritate libere apprehēdere, & ppetuo retinere, illorumque fructus, redditus, & proq; iura, obuetiones, ac emolūcēta omnia percipere, exigere, & leuare, ac suos dicti Collegij cōmunes vī, & vtilitatē cōuētere libere, & licite valeāt, Vic. Vr. aut cuiusuis alteri; licētia desuper minime requisita. Oeconom; vero, & alij Ministri, ac seruieres dicti Collegij, ipsi; Rectori subit, & ad ei; praescriptū, & mādātū omnino obsequātur, nihilq; cōtra illi; vōlūtātē faciāt, vel attētēt ipseq; Oeconom; Protectori dicti Collegij p tēpore existētē, vel et ipsi protectori volētē, & requirētē, aut ab eorū quo liber deputatis, bis in anno, vel quocūq; ei, vel eius vīlam fuerit, rōnē reddere teneātur; Cū eo tamē, q; si aliquo tēpore praedictū Collegiū, ex quacūq; causā dissolui cōtigat, & des Ecclesia, dom; cēs, caeteraq; oīa praedicta p̄ride praedicti Hospitalis sint, ac si erectio Collegij, & alia praescripta, nō emanasset, prout nos, ex nūc i eū eētū Hospitali ipsū, quoad illa omnia in integrū restitum, & ipso districtus inhibētes Capellani praedictis, necnon dicti Hospitalis Gubernatorib; & Administratorib; cuiuscūq; nominis, & dignitatis, ac deinceps i edib; Ecclesia, domibus, apothecis, cēsis, fructib; alijsq; rebus, iurib; & action. praedictis directē, vel indirectē, quouis quaesito colore sese itēppere, aut Collegiū Rectorē, Scolasticos, & ministros praesētes, & futuros molestare audeāt, vel perturbare. Ac decernēs ex nunc irritum, & inane quidquid cōtra praemissa, & etiā praesentibus cōtētra per eosdē, aut quosuis alios sciētē, vel ignoranter cōtigerit attentari. Praeterea Collegium, eiusq; Rectorē, scolasticos, & ministros in perpetuum, ac praedicta, caeteraq; omnia eorum bona mobilia, & imobilia, cuiuscūque qualitatis, & quantitatis in dicta Vrbe, & extra, & alios vbiq; locorum consistētia, sub nostra, beatiq; Petri, & huius Sedis protectione suscipientes, ac vobis, & eidem Sedē protinus subicentes, illa omnia in vniuersum & singularim ab omni iurisdictione, correctione, visitatione, dominio, superioritate, & potestate pro tēpore existētis Vicarij, Gubernatoris, Senatoris, Consulium, Conservatorum, & Refarmatorū dictae Vrbe, causarum Curiae Camerae Apostolicae generalis Auditoris, necnon Rectoris studij generalis, & aliorum quorumcūque Tribunalium, Iudicium, & officialium, necnon ordinariorū locorum Rectorum, parochialium Ecclesiarum, & quorumcūque aliorum in dicta Vrbe, vel alibi constitutorum. Illoque, ac etiam in proprijs eorum rebus, & bonis, cum eis cōtrahentes a solutione, & exactiōe, quorumcūque pedagij, gabellae, bollettini, etiam ratione vini Ripae, & Ripetae, necnon Grani, Olei, pannorum cuiuscūque generis, & quarumcūque aliarum rerum, necnon decimarum, & cuiusuis, tam ordinarij, quam extraordinarij oneris ex quacūque causā impositorum, & imponendorum perpetuo eximimus, & prorsus liberamus.

Insuper eidem Collegio, & scholasticis, Rectoribus, & Gubernatoribus, vt omnibus, & quibuscūque priuilegijs, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, & indultis, quibus studium generale dictae Vrbe, & illius Rectoris, Doctoresque in eo exegerint quomodocūque vtuntur, potiuntur, & gaudent, aut vti potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed pariformiter, & aequae principaliter, vti potiri, & gaudere valeant in omnibus & per omnia concedimus, illaque eis communicamus.

Greg. i. induxit Anglorum nationem ad fidē Catholicam.

Angli vero, qui tunc erga Rom. Pont. obediētes & Cath. fuerunt, in haerēsim posse prolapsi sūt.

Hic igitur Pont. ad imitationem dicti Greg. i. proditorum Anglorum ab haerēsi reuocatione Collegium Anglicum in Vrbe erigit.

Et i eo quinquaginta scolasticos Anglicos cū suo Rectore, & Ministris alijs, & in illud instrui decernit. Annuaeque redditus scutorum milliū dicto Collegio assignat. Hospitalis Anglorum, & Eccl. Sancti Trinit. & S. Tho. mart. ac omnia bona eiusdem Hospitalis, & eorūdem Collegio applicat, & cōcedit Ministris dicti Collegij obediēt in omnibus prote. & rectori eiusdē Collegij. Si vero Colle. dissoluatur, bona omnia remaneant dicto Hospit.

Inhibē cōtra ministros dicti Hosp. ne molestent Collegiū & eius personas sues praedictis.

Exemptio Collegij i iurisd. ordinariorū, & quorumcūque iud.

Exemptio eiusq; Collegij, & eū q; contrahē. a sol. pedag. gabellarū

H H H Preci-

Inhibito extra omnes officiales nec Collegii, & eius personas su per pram istis molestent.

Facul. Superiori Collegii, promouendi cum consensu Protectores scholares ad gradus, &c.

Scolares, & alii eiusdem Collegii promoueri possunt extra tempora, & absque ordinariorum literis dimissorialibus, & sine titulo, & nou obstan. defc du natal um.

Protectoris deputa. & facult.

Protectoris in- rudi. dno.

Forma recipiendi alumnorum Collegij.

Forma probatio nis. Non ab ipis alnis, antequam pro talibus admittantur, & for ma iuram. prest. post admisionem Rect. Coll. Facultas absoluen. ipsos alu nos a quibusuis excessibus, e iam reter. in bulla cae n. D. vt hic. Hac bulla habe tur su. i. c. d. 92. Decretu iustitias.

Clausula derog.

Præcipimusque, & interdicius Vicario Gubernatori, Auditori, Senatori, Consulibus, Conseruatoribus, re- formatoribus, Rectoribus, Iudicibus, officialibus, & alijs prædictis, necnon S. R. E. Came. Præsidibus, & Clericis Cam. Apost. ac quibusuis Camerarijs ad exactiorem vestigialiu portoriu decimarū, & aliorū onerū prædictorū Pro tēpore deputatis vniuersæ, & singularim, ne quaruq; facultatū priuilegiarū, & literarū eis sub quibuscun que tenoribus, & formis concessarū occasione, vel prætextu, Collegiū scolasticos, Rectorē, Ministros, & Guber. prædictos, seu eorū aliquē, etiā super vlu, & perceptiōe prædictorū, & alijs præmissis impediāt, vel molestēt, nec impediri, vel molestari permittāt. Ad hæc Superioribus dicti Collegij cū consensu tamen Protectoris prædicti il- los, quos in dicto Collegio, & alibi per debitū tēpus studuisse, ac scientia, & moribus idoneos esse repererint, in prædictis facultatibus artiū, & Theologiæ Baccalariatus, licentiarū, doctoratus, & magisterij gradus seruata forma Cōcilij Viennen. & alijs iuxta vniuersitatis studij eiusdē Urbis consuetudinē promouendi, & ipsorū gra- duū solita insignia eis exhibendā, vtque in facultatibus supradictis sic promoti illas publice, & priuatiim, etiā in omnibus vniuersitatibus studiorum generalū interpretari, & alios docere, ac de eis disputare gradui, seu gradi- bus huiusmodi conuenientes actus exercere, ac omnibus priuilegijs, gratijs, fauoribus, prærogatiuis, & idultis, qui bus alij in prædicta, seu alijs vniuersitatibus, & alibi iuxta illius, & aliarū vniuersitatū huiusmodi constitutiones & mores ad gradus prædictos promoti de iure, vel consuetudine vtantur, potiuntur, & gaudent, ac vti potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum vti potiri, & gaudere possint, & debeat, perinde, ac si gradus præ- dictos in ipsa vniuersitate iuxta statuta consuetudines, & mores prædictos suscepissent cōcedendi licentiā tri- buimus. Postremo cum eosdē scholares huius Collegij alumnos post longos studiorū, vel coeptorū, vel cōsumma- totum labores, sacerdotali Militiæ pro tēporis, vel loci necessitate ascribere conducatur, vt ministerijs, & pensio- nibus sacris affuecāt dictæ Ecclesiæ Sanctissimæ Trinitatis officia præstēt, seu, vt operarij mittantur, eisdē Aluminis vt de licentijs Protectoris, ac dicti Collegij Rectoris consensu, & examine præcedētē etiā extra tēpora a iure sta- tuta interitijq; tēporū a Cōc. Trid. præstitutis nō expectās, & etiā abiq; suorū ordinariorū literis dimissoriali- bus, ac sine aliquo beneficij, vel patrimonij titulo, & nō obstatē quouis nataliū defectu, super quo cū talibus per eandē præsetes dispensamus, ad omnes etiā sacros, & presbyteratus ordines promoueri, postquā promoti fuerint, in illis etiā in altaribus ministrari ministrare, ac etiam tam ipsi, quam ceteri omnes in dicto Collegio degētēs, vt pœnitentiæ, ac Eucharistiæ, etiā die Paschatis, & extremæ vnctiōis Sacramēta a Cōfessario, aut alio sacerdote ip- sius Collegij a Rectorē, vel illius cōstituendo suscipere libere, & licite valeāt indulgemus; Vt vero eiusdem Col- legij cōseruatiōi, bonoq; regimini, tam ijs, quā ad alumnorū ipsorum institutiōē, & disciplinā, quā ad victū & vestitū, aliāq; huiusmodi necessaria pertinent opportunius consulatur, vtq; promptum, & paratumq; sic eis auxilium venerabilem fratrem nostrum Ioannem Episcopum Ostiensem Cardinālē Moronū nuncupatū, eiusdē Collegij Protectorem, & defensorē constituimus, & deputamus, cuius consilio, & opera, tam supradicta, quā quæcunq; alia ad scholasticos in eodē Collegio admittendos, & retinendos, & ab eo amittentes spectatiā agā- tur, statuatur, & ordinentur, dantes eidem, & pro tempore Protectori existenti prædicti Collegij pro salubri il- lius cōseruatiōe, & directione scholasticorum, bonorum & rerum, ac iurium temporalium, & spiritaliū eius- dem plenā, & liberam facultatem, & auctoritatem, Oeconomos, Aduocatos, & Procuratores in eo deputandos, & amouendos, & alios eorum loco sufficiens, differentias, lites, & controuersias inter quascunq; personas, tam alumnorum, quā Ministrantium Clericorum, & Laicorum, non tamen presbyterorum ipsius Societatis exor- tas summarie simpliciter, & de plano sine figurā, aut strepitu iudicij, appellatiōe quacunq; remota decidendi, definiendi, terminandi, & exequendi, statutaq; ordinationes sacrisq; Canonibus, & Conc. Trid. prædicto nō con- traria faciendi, & accedendi, eaq; cū opus fuerit reuocandi, immutandi, & corrigendi, aliāq; de nouo condendi, quæ postquam facta edita, reuocata, immutata, & correctā fuerint, perinde habeantur, & obseruentur, ac si aucto- ritate Apostolica approbata, & cōfirmata esēt, prout eos illa ab omnibus dicti Collegij alnis, ita haberi, & in uiolabiliter obseruari mādamus. Quod autē ad dictorū alnorum admisionis modū, & formā, deinceps habēdā at- tinet, statuimus, & ordinamus, eos qui admittēdi erūt, prius ab examinatore per dictū Protectorē in Gallia, etiā Belgia, aut alibi, prout illi cōuenientius videbitur designatis, & designandis iuxta formā ab ipso Protectorē præscriptā examinare, & præhabito huiusmodi examine, si cōstiterit, ipsi Protectori prædictorū examinatorum significatiōe sibi verbo, vel scripto faciēda, eos ingenio aptos, & moribus probatos, & tales, qui recipi debeant cum illos admittā; Postquā vero in Collegio recepti fuerint, nō statim Collegij alni cōferantur, sed per quatuor, & sex mēses plus, vel minus, prout Superioribus, & Collegij moderatoribus visum fuerit eorū cōseruatio probe- tur, deinde si Collegio digni videbūtur, iuramentū præstetur se virā Ecclesiasticā perducturos, seque omni tēpore ad iussum Superiorū in patriā reuertendū, et ad animas quantū in Domino potuerit adiuuadas paratos fore. Cæ- terū Rectori presbytero dicti Collegij pro tēpore existen. vt per se, vel Cōfessarium idoneū, quē duxerit eligen- dū singulos alnōs prædictos a quibusuis excommunicationis, suspēnsionis, interdicti, alijsq; sētentijs, cēsuris, et pœ- nis Eccl. quouis occasione, vel causā latis, quas ipsi pro tēpore quolibet incurerūt, et a quibusuis peccatis, excessi- bus, et delictis, quātūcūq; grauibus, et enormibus, etiā i casibus in literis die Cōe. Domini legi solitis, contētis, cōspiratiōis, in personā, vel statū Ro. Pōt. falsitatis scripturarū, et literarū Apost. delationis armorū, vel aliorum prohibitorū ad partes infidelū inuersionis manuū violētā in Prælatos dūtaxat exceptis dispēfare, libere, et licite valeat liberā tribuimus facultatē Decernētis prædicta oīa perpetuo subsistere, sicq; in illis vniuersis, et singulis per quoscūq; iudices ordinarios. et deleg. etiā causarū Palatij Apost. Auditoris, ac S. R. E. Card. in quauis causā, et inflātia, subiata eis, et eorū cuiuslibet quauis alia iudicā. et interpretā. facult. et auctoritate vbiq; iudicari, et diffiniri debere, necnō irritū, et inane quidquid fecerit super his per quoscūq; quauis auctoritate sciētē, vel ignorātē cōtēge- rit attēari. Nō obstan. nōstris de nō tollēdo iure quæsito, et de vero valore fructuū exprimebdo, ac de cōmissiōe. I huiusmodi vniuersis faciēda, et vocādis, quorū interest, necnō Lateran. Cōc. nouissimē celebrati, vniones per- petuas, nisi in casibus a iure permisissis fieri prohibētis, alijsq; Apost. constit. ac Hospit. Urbis, et Cam. prædictorum iuramento cōfirmatiōe Apost. vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, cōsuetudinibus, priuilegijs quoq; indul- tis, et literis Apost. illis, et eisdē Senatori, Consul. Reformat. Cam. vniuersitatibus, ac eorū Collegijs, Rectoribus, et personis, alijsq; prædictis, necnō P. P. R. v. s. galibus, Redemptoribus, et alijs sub quibuscūq; tenoribus, et for- mis, ac cum quibusuis clausulis, et decretis, etiā iteratis vicibus, aut etiā i fauorē Hospitaliū cōcessis, approbatis, et innovatis, quibus omnibus illorū reuocatis prædictis pro sufficiēter expressis habētes, illis alijs in suo robore per-

permissuris, hac vice dūtaxat specialiter, et expresse derog. ceterisq; cōtrarijs quibuscūq; Vt vero tēporalibus cō- modis spiritualia quoq; munera coniugamus, quibus fidelium deuotio eis munita crescere magis, et augeri possit, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorū auctoritate confisi omnibus Sco- lasticis, Rectoribus, & Ministris, qui in hoc Collegio recepti fuerint in ipso ingressu, ac etiam quos in eodem Collegio decedere ab humanis contigerit, si pœnitentes, & confessi vere ipsi fuerint, in mortis articulo plenissi- mam omnium peccatorum suorum Indulgētiā, & remissionem in perpetuum concedimus. Nulli ergo omni- no hominum liceat hanc paginam nostræ erectiōis, instinctiōis, assignatiōis, voluntatis, separatiōis, trans- lationis, restitutiōis, inhibitionis, susceptiōis, subiectiōis, exemptionis, liberationis, communicatiōis, præ- cepti, interdicti, dispensatiōis, indulti, constitutionum, depurationis, dationis, mandati, statuti, ordinatio- nis, tributiōis, decretorum, concessiōis, & derogatiōis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apo- stolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnatiōis Dominicæ, Millelimo quingentesimo septuagesimo nono, nono Kal. Maij, Pontificatus nostri anno septimo.

M. Dararius. Cz. Glorierius. A. de Alexijs. Die 9. Ianuarij 1580. presentes literæ Apostolicæ præsentate fuerunt in Camera Apostolica, & ex decreto in eadem facto admittæ; & illius libris resignatæ in libro quarto signaturarum diuersi. Pont. fol. 44. penes me infra scriptum dictæ Cameræ Notarium. Admissio, & pu bl. in Cam. Ap. Tydeus de Marchis Notarius.

De augmento Montis Alumeriarum, & illius fructuum reductione ad quinque pro centenario. De erectiōe autem istius Montis, vide sup. in Pauli 4. conf. 46. Ea fuit Superiorum, fol. 634.

REGORIVS Papa XIII. CVM ALIAS felicis recordationis Paulus Papa iiii. prædecessor noster, ex certis causis ani- mum suum mouentibus Montē alumeriarum vacabilem erexisset, eique dotis nomine assignasset red- ditus alumeriarum Tulphæ veteris, vt ex eis annuo fructus ad rationem duodecim pro quolibet cen- tenario, & loco caperentur, ac deinde ipsū Montem ex auctu pretij ab Augustino Saulio tunc alumeriarum conductore oblato ampliasset, accidissetque, vt dicta dos, & augmentum propter temporum iniuriam, aliasque causas deficerent, nec esset, vnde personis Montis huiusmodi, & alijs loca eiusdem habentibus dicto modo satisfieret, recolendæ memoriæ Pius Papa V. etiam prædecessor noster ei rei opportunum remedium adhibere cupiens, præter alia multa quæ egerat tandem statuit, vt quæcunq; loca ipsius Montis post id tempus vaca- rent non venderentur amplius, sed eorum fructus pro rata diuiderentur personis Montis prædicti, & alijs lo- ca eiusdem habentibus in supplementum deficientis dotis, & assignatiōis huiusmodi, quodquidem paulopost de vigintinouem locis, quæ vacarunt executioni demandatum fuit. Cum tamen deinde comperum esset, neque id satis esse ad solutionem integram fructuum prædictorum, ac illi conquererentur, idem Pius prædecessor, quia alia commodior ratio in promptu non erat, Montem ipsum de vacabili nō vacabilem, & perpetuum effecit, ius- sitque ad hæredes transire, & fructus annuos illius ad septem pro centenario reduxit, donec aliter provideretur, & Mons non vacabilis permaneret, Cum ea tamen conditione, vt ipse, ac successores sui quotiescunq; libuif- set Montem redimere, vel pristinæ vacationi restituere possent, data tamen illi prius debita assignatiōe, prout plenius in singulis dictorum prædecessorum literis continetur. Cumque postea nobis constitisset, etiam prædi- cta omnia non sufficere, tandem nonnullis remedijs in vanum tentatis, & expertis, id nos tunc Consilij reperi- mus ad demendam nobis, & alijs hac in re molestiam, vt quod ex pacto, & decreto prædicto in nostra esset potestare Montem redimeremus, pecuniamque illis singulis restitueremus. Qua re audita personæ ac loca habē- tes huiusmodi cū nobis exponi fecissent cupere se potius, ac supplicare, vt Mons sicuti erat relinqueretur, & cō- tentos esse fructibus ad rationem quinque cum dimidio pro quolibet centenario, dummodo certis, & securi red- derentur, quod Mons perpetuus remaneret, nec vllō vnquam tempore redimi posset. Nos præces ipsorum beni- gne admittentes, matura super his deliberatiōe præhabita, ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestā- tis plenitudine, necnon de voluntate, & consensu omnium prædictorum loca habentium, ex tunc dictum Montē Alumeriarū, ac tā vigintinouem, quā reliquā omnia eiusdem Montis loca prædicta perpetuū illius, ac perpet- uum, & perpetua, firma, stabilia, inextinguibilia, & nōquā redimibilia, nec vacabilia, sed semper duratura feci- mus, constituimus, & deputauimus, ac esse, & fore volumus, pactumque, & conditionē de reduceredo, seu extin- guendo Montē, vel loca huiusmodi in literis erectiōis ipsius Montis, vel alibi apposita omnino sustulimus, & cā- sauimus, ac dicti Montis loca, tāquā bona stabilia, & patrimonialia cēseri, atq; per personas, & loca Montis habētes, tūc, & pro tēpore existen. & cuiuslibet eorū hæredes & successores, causāq; ab eis habētes, etiā perpetuo habe- ri, teneri, & possideri volumus, decreuimus, & declarauimus. Ita, vt etiā loca Montis huiusmodi cū aliquē ex eius dē Montis personis, & loca habētib; tūc præsentibus, & futuris pro tēpore decedere cōtingeret ad hæredes, & alios legitimos successores illius, & causā ab eis habētes, nō autē ad Camerā nostrā prædictā, nec ad quēuis aliū perpetuis futuris tēporibus omnino spectatē pertinerēt, & deciderēt, ipsis vero personis, & loca habētib; dicti Montis sic perpetui, & nō vacabiles effecti ad rationē quinq; scutorū cū dimidio pro quolibet loco, & nō vltra, nec etiā minus pro fructibus, & emolumentis cuiuslibet loci Montis huiusmodi annuatim, alijs, vt prius solui, & respon- deri deberent. Ad quā quidē rationē quinq; scutorū cū dimidio, pro quolibet loco fructus, & emolumenta omnia, & singulorū locorū prædictorū Montis alumeriarū perpetuatorū, & nō vacabiliū effectorū huiusmodi, etiā per- petuo reduximus, moderauimus, restitimus, & limitauimus. Porro, vt Mōs ipse perpetua stabilitate munitur, & illius personæ, & loca habētes certi essēt, & securi de dictis quinq; scutis cū dimidio, pro quolibet loco annua- tim indubitātē percipiēdis, ac sciriēt vnde illa perciperent, ac ius suū cōsequi possēt, sciētia, & potestatis plenitu- dine prædictis pro dictis fructibus, & emolumentis ipsorū locorū ad rationē quinq; cū dimidio, vt præfertur sumā annuam octomillium quadringentorum septuaginta septem scutorum monetæ, & baiochorum triginta duo-

Indulgentiarum concessio pro ico lar. Rectoribus, & ministris Col- legij.

Admissio, & pu bl. in Cam. Ap.

Paul. 4. erexit Montē Alumeria rū vac. & Mōti assignauit fruct. ad rationē duo- decim pro cent. ut in eius const. 46. fol. 634. Pius 5. dictum Montem nō va- cabilem effecit, & illius fructus ad septem pro centi reduxit, ex causā hic expressā.

Et Pont. iste, eun- dem Montē per- petuum, & non vacabile esse sta- tuit, & illius fructus ad quinque pro cent. reduxit.

rum ab omnibus, & singulis restauris, defalcationibus, remissionibus, recompensationibus, retentionibus, restitutionibus, ac quibuscunque ordinarijs, & extraordinarijs oneribus, & impositionibus, necnon quibusvis casibus, etiam fortuitis solitis, vel insolitis, ac ex quacunque etiam inexcogitabili causa, & alias in omnibus, & per omnia penitus, & omnino, ac perpetuo liberam, immunem, & exemptam in, & super dictis Alumerijs, & tã presentibus, quam futuris ipsarum locationibus, & appaltibus, ac quibusvis illarum cõcessionibus, & dispositionibus ab earundem Alumeriarum deputatis, seu conductoribus, ac alijs, ad quos spectabat, & pro tempore spectaret, ac etiã ab ipsamet Camera Apostolica per Montem Alumeriarum, illiusque Collegium, ac personas, & loca prædicta perpetuo habendam, percipiendam, & leuandam in perpetuum, constituit, & assignauimus, applicauimus, ac plene incorporauimus, prout Montibus fidei, & Religionis nuncupatis eiusdem Urbis illorumque Collegijs, & personis per literas Apostolicas in eorum erectionibus, institutionibus, augmentis, & assignationibus concessum reperiebatur, Quam quidem summam octomillium quadringentorum septuaginta septem scutorum, & baiochorum triginta duorum similium, necnõ reliqua Alumina, ac omnia, & singula alia nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum, ac dictæ Cameræ Apostolicæ bonaliura, prouetus, vectigalia redditus, actiones, & alias res vniuersas Monti Alumeriarum illiusque Collegij personis, & loca habentibus prædictis pro dictæ assignationis ad rationem quinque cum dimidio securitate, ac perpetuitate, ita vt ipsi tunc præsentibus, & futuri nullam diminutionem, aut damnum vllõ vnquam tempore paterentur, nec pati deberent, præmissis omnibus, & singulis, etiam in eadem ampliori ipsius Cameræ Apostolicæ forma cum omnibus clausulis solitis, & consuetis, ac etiam iuramento vallatis in perpetuum valide, & efficaciter obligauimus, nonnullaque alia fecimus, cõcessimus, referuauimus, indulgimus, excedimus, ampliaimus, decretauimus, declarauimus, mandauimus, & voluimus, prout in nostris inde sub Dat. Kal. Nouembris. Pontificatus nostri anno septimo, etiam confectis literis plenius continetur. Cum autem sicut accepimus inter loca in supradictis literis contenta, centum, & quadraginta nouem loca pro centum & quinquaginta scutis, pro quolibet loco huiusmodi forsã diuersis personis vel locis pignorata, obligata reperiantur: Et insuper, super dicto Monte Alumeriarum pridem constitutus existat vnus annuus census mille & quadringentorum triginta scutorum monetæ de iulijs decem pro quolibet scuto, pro cuius solutione tempore prædecessorum nostrorum dictæ Cameræ Apostolicæ pro tempore agentes, & Ministri eandem Cameram Apostolicam erga dilectum Cæsarem Mormillum Laicum Neapolitanum, occasione clausuræ Alumeriarum, quas idem Cæsar in Regno Neapolitano habebat, obligauerunt, & hypothecauerunt, quorum quidem locorum pignorum, obligatorum, & hypothecatorum, necnõ ipsius census emolumenta, ac fructus per Conductores, & appaltatores Alumeriarum Tulphæ solui, & ob hanc causam in tabula dictarum Alumeriarum describi consueuerant. Nos ipsius Montis felici successui, & commodiori regimini prouidere volentes, Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, Montem ipsum quoad dicta centum & quadraginta nouem loca sic obligata & hypothecata, seu pignorata, necnon censum annuum mille quadringentorum triginta scutorum similium, quod per nos, seu Cameram nostram, dictus annuus census, mediante certa pecuniarum solutione, seu promissione eidem Cæsari, seu eius hæredibus facti emptus, & dictæ Cameræ Apostolicæ applicatus fuit, ipsaque centum, & quadraginta nouem loca, ac dictum annuum censum mille, & quadringentorum triginta scutorum, etiam perpetuo supprimimus, & extinguimus. Et nihilominus ex fructibus, & emolumentis locorum, & census sic per præsentibus suppressorum, & extinctorum alia quadringenta octuaginta tria loca cum dimidio dicti Montis Alumeriarum, itaque quod ceteris eiusdem Montis locis, & portionibus adiungantur, & incorporentur, quibus similiter ad rationem quinque cum dimidio pro emolumentis, & fructibus præfatis ab eadem Camera respondeatur, & responderi debeat, ac persoluatur, ac in libris, & alijs scripturis dicti Montis describantur, auctoritate, & tenore præfatis similiter perpetuo constituit, & erigimus: Ac pro eorundem locorum, sic per easdem præsentibus constitutorum, & erectorum solutione ad dictam rationem quinque cum dimidio pro quolibet centenariõ & anno, personis eadem loca habentibus, seu habituris, seu supradicta octomillia quadringenta septuaginta septem scuta, ac baiochos triginta duos, quam reliqua omnia nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum dictæque Cameræ bona, alumina, iura prouetus vectigalia redditus actiones, & alias res vniuersas, modo & forma, quibus erga cætera alia loca supradicta obligata fuerunt & sunt, etiam obligamus, & hypothecamus, & eisdem in locis per præsentibus sic erectis pro illorum dote damus, & assignamus emolumenta, quæ soluebantur pro dictis centum, & quadraginta nouem locis impignoratis, necnon illa mille, & quadringenta triginta scuta, quæ soluebantur, quondam Cæsari Mormillo eiusque hæredibus adeo, quod his omnibus, & singulis locis dicti præsentis Montis, in vnum corpus redactis idem Mons habeat, & habere debeat nouem millia noningenta septem scuta, & baiochos triginta duos, quam summam moderni, & pro tempore existentes appaltatores aluminum teneantur soluere quolibet anno, & quolibet bimestri ratam, & pro huiusmodi summa apponantur in tabula appaltus dictorum aluminum, ipsaque loca, sic per præsentibus constituta, & erecta perpetua firma, stabilia, inextinguibilia, & nunquam reducibilia, nec vacabilia, sed semper duratura, ac tanquam bona stabilia, & patrimonialia ceteri fore, & esse. Quodque inter ea, & alia loca prædicta prius erecta, nulla penitus sit differentia, sed omnia in simul vnum corpus efficiant, & esse censeantur, eaque etiã per dilectum filium, nunc, & pro tempore existentem Thesaurarium nostrum generalem vendantur. Idemque Thesaurarius illis, qui dicta loca pignorata habent, si de huiusmodi Monti pro pretio currenti accipere noluerint pro concurrenti quantitate eis debita, centum, & quinquaginta scuta monetæ pro quolibet loco per dilectum etiam filium Depositarium dictæ Cameræ Apostolicæ solui mandet, & faciat; omniaque. & singula loca prædicta, ac quoscunque illa pro tempore quomodolibet obtinentes omnibus & singulis priuilegijs, facultatibus, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, indulgitijs, concessionibus, fauoribus, præminentis, antelationibus, & alijs vniuersis gratijs, specialibus, & generalibus, quibus cætera alia loca prædicta, & ea habentes de vsu, statuto, consuetudine concessione, vel alias quomodolibet vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter vti frui potiri, & gaudere; Necnon illa, & illos, sic constituta, & obtinẽtes per dicti Montis alumeriarum Collegij defensores, officiales, Ministros, & personas quas scunque, vel Cameram prædictam, aut per conductores, seu administratores alumeriarum, aut quoscunque alios quauis auctoritate fungentes molestari, inquietari, impediri, vel perturbari, Præsentibus quoque de

subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut quouis alio defectu notari vel impugnari, aut alias quomodo libet infringi, seu retractari, vel annullari nequaquam posse, sed easdem præsentibus, & in eis contenta quæcunque semper, ac perpetuo valida, & efficacia, perinde ac si in nostro secreto Consistorio, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio pariter, & assensu facta fuissent, fore & esse, suoque plenarios effectus fortiri & obtinere, ac ab omnibus, & singulis, quos præmissa quomodolibet concernunt, & in futurum concernent, necnon à successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus, vt a Camera Apostolica inuolabiliter obseruari debere, minimeque ea infringi, reuocari, vel annullari, etiam ex iustissima causa posse, ac præsentibus vim validi, & efficacis contractus inter nos, & Sedem, ac Cameram Apostolicam, & successores nostros ex vna, ac Montem Alumeriarum & illius collegium, ac personas & alios prædictos rite & recte initi, & stipulati habere & obtinere, necnon Collegium dicti Montis Alumeriarum, alioque defensores deputatos, & Ministros loca sic euer erecta habentes, & habituros, quoscunque ad ostendendam literas Apostolicas aliaque Pontificia decreta præsentibus concernentia, & illa probanda, ac verificanda nullo vnquam tempore in iudicio vel extra teneri, sed præsentibus literis, & in eis contentis, absque alia præmissorum ostensione, verificatione, & probatione faciendis standum esse, ac in omnibus, & per omnia stari debere, Sicque in præmissis omnibus, & singulis ab omnibus ceteri, ac ita, & non aliter, per prædictos, & quoscunque alios iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Sacri Palatii nostri Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere legatos dictæque Cameræ clericos Præfidentes, & etiam S. R. E. Camerarium, sublata eis, & eorum, & c. Iudicari, & diffiniri debere. Irritum quoque, & c. decernimus, & declaramus. Mandantes propterea dilectis filijs nostro, & successorum nostrorum Camera rio, & Præfidentibus, & clericis Cameræ Apostolicæ huiusmodi, nunc & pro tempore existentibus, quatenus præsentibus nostras in eadem Camera recipiant, & admittant, ac etiam, in ipsa Camera registrari faciant, necnon tam illis, quam Thesaurario, ac Depositario nostris, & successorum nostrorum, etiam generalibus, nunc & pro tempore existentibus, alijsque supradictis, ac ceteris omnibus & singulis ad quos spectat, & pro tempore spectabit quomodolibet in futurum quatenus easdem præsentibus nostras inuolabiliter perpetuo obseruent, & ab omnibus obseruari mandent, & faciant realiter, & cum effectu, quantum in eis est, vel fuerit, literasque, & mandata desuper opportuna expediant, decernant, tradant, & relaxent, ac debere exequatur, seu exequi faciat. Non obstantibus præmissis, ac nostris de nõ tollendo iure quæsito, necnon bo. me. Symmachi, & Pauli ij. ac Pauli iij. Pij. etiam iij. & Pij V. ac quorumcunque aliorum Rom. Põn. prædecessorum nostrorum, & etiam nostris de rebus, & iurib. Ecclesiæ, & Cam. Apost. nõ alienandis, nec cõcedendis, ac etiã eiusdẽ Pij iij. de similib. gratijs, & c. in Cam. Apost. infra tres menses præsentandis, & et registrandis, & c. si opus sit, & quibusvis alijs Apost. necnon et in vniuersalibus provincialibus, & synodalibus Cõcilijs editis specialibus vel generalibus cõstitutionibus, & ordinationibus, etiam iuramento, & c. roboratis, statutis & consuetudinibus, stabilimentis, antiquitatibus, stylis, vsibus, naturis, & etiam nouis reformationibus, ac decretis, & proclamationibus, etiam Cameræ Apostolicæ, & Collegiorum, aliorumque locorum, & tribunalium prædictorum, priuilegijs quoque indultis, & litteris Apostolicis prædictis, & quibusvis alijs Superioribus, & personis, & c. sub quibuscunque tenoribus, & c. etiam motu pari, & c. & consistorialiter, & c. ac alias in contrariũ quomodolibet concessis, & c. quibus omnibus, etiam si de illis, & c. & eorum tenores, & c. latissime, hac vice derogamus. Cæterisque contrarijs quibuscunque, cum clausulis opportunis.

Fiat Motu Proprio. V.

Et cum absolute a censuris ad effectum, & c. Et quod singularum literarum prædecessorum nostrorum, ac etiam nostrarum prædictarum, necnon præmissorum omnium, & aliorum necessariorum, quorumcunque tenores, ac dat. cum indefectis habeantur pro expressis, & insertis, seu in toto vel in parte exprimi, ac etiam de verbo ad verbum inferi possint. Et de redemptione, suppressione, extinctione, constitutione, erectione, obligatione, hypothecatione, decreto, mandato, derogatione, alijsque prædictis, vt supra perpetuo latissime exten. Et quod præmissorum omnium, & singulorum etiam nominum, cognominum, qualitatum nuncupationum, denominationum, graduum circumstantiarum, aliorumque necessariorum maior & verior specificatio, & expressio fieri possit in literis etiam per Breue nostrum expediendis. Et quod iisdem præsentibus, seu super illis conficiendarum literarum transumptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis ea prorsus fides in iudicio, & extra illud habeatur, quæ haberetur ipsis præsentibus, seu literis originibus huiusmodi, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Fiat V.

Datum Romæ, apud sanctum Marcum, quarto Idus Iulij, anno tertio decimo.

Die vigesima tertia Iulij millesimo quingentesimo octuagesimo quarto in plena Camera Apostolica præsentata fuit præfens motus proprii Cedula, & ex decreto in ea facto per R. D. Vicecamerarium Thesaurarium & Clericos præfidentes admissa, & successiue in eiusdem Cameræ libris, scilicet libro quarto signaturarum prælibati Sanctissimi Domini Nostri Papæ, fol. clxxxiiij. penes me infra scriptum dictæ Cameræ Notarium registrata.

Tydeus de Marchis.

Confirmatio.

Pro cõsuetudine Montistarum assignauit, annuã summã octomillium quadringentorum, & septuaginta septem scutorum ex redditibus Alumeriarum Et obligauit omnia bona Ca. A.

Has literas hic non habes.

Deinde idẽ Põr. sciuit nonnulla loca eiusdẽ montis diuersis personis pignorata, & quendam annuum censum super eodem Monte constitutum fuisse.

Ideo idẽ Põr. loca illa supposita, & censum illum extinguunt.

Additque eidem Montium eisdem emolumentis alia loca.

Pro quorum assignatione obligauimus, omnia bona Ca. Apost.

Quæ loca sic ad ea eisdẽ indulgitijs, & gratijs gaudente decernit, quibus alia loca potiuntur, & gau.

Clausulæ præfationis.

Decretum irritans.

Hęc constit. admittatur & describatur in Cam. Apost. Quidam admissionem, & registrationem habes hic in fin.

Clausulæ derog.

Has constit. indicauit sup. in Pij v. conf. 35. Admonet. fol. 975.

Pij 4. constit. ista habetur sup. f. 873. nu. 131. In vna.

Admissio & registratio in Camera Apost.

Confirmatio, & declaratio Institutionis gratiarum, & Priuilegiornm Societatis Iesu.

De Institutione, & confirmatione huius Societatis habes etiam supra in Pauli 3. const. 2. i. Regimine, fol. 390. vbi hæc const. non fuit a me indicata, quia tunc publicata non erat.

Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ASCENDENTE DOMINO, & Salvatore nostro in nauiculam, ecce motus magnus factus est in mari, ipse autem a discipulis rogatus ventis imperauit, & facta est tranquillitas, quam nos in Petri nauicula collocati, turbinibus excitatis ab eodem Domino, assiduis precibus postulantes nostram interea operam, & laborem in frangendis procellosis fluctibus impendere non desistimus: cumque tanti laboris socios, & validos remiges diuina nobis prouidentia præparauerit, eorum opera in superandis sæuentis pelagi tempestatibus nos maxime subleuat, qui pro communi fluctuantium animarum salute propria commoda nihil pendunt, sed; ad omnia discrimina exponunt, in quo cum aliarum Religionum studia, tum Societatis Iesu assiduis pro Christo labor, nec non vsque ad finem perseverantia promptam se ostendit: cumque prolem catholicæ Religionis valde proficuum, & ad omnia pericula pro vniuersali Ecclesia subeunda paratam procreauerit aliam, atque aliam à prima non degenerem præstante gratia Dei quotidie substituit, vt nobis eorum alumni per multiplices probationum gradus altius prouecti, semper præsto sint, quos in rebus arduis suscipiendis fructuosos operarios asciscamus; eos autem vt firmiorem nobis opem ad prædicta nauare possint, ab omni non modo iniuria, sed etiam calumnia studemus intactos conseruare. Quod, vt à nobis efficiatur, ipsius instituta tanquam fundamenta eius præsidij, quod catholicæ Religionis impendunt immota, atque inconcussa, aliorum etiam Romanorum Pontificum exemplo, debemus Apostolica auctoritate tueri.

Quorum felicitatis recordationis Paulus III. & Iulius etiam III. Constitutiones, & laudabile dictæ Societatis institutum confirmantur.

Paulusque idem eam ipsam ab omni quorumcunque ordinariorum iurisdictione exemit. Quo instituto per Paulum III. examinato, & à Synodo Tridentina commendato, Pius V. item prædecessor noster Societatem ipsam ordinem esse mendicantem declarauit.

Quæ omnia non immerito ab eis sunt concessa, ob egregias virtutes, & dona Societati antedictæ diuinitus elargita, cuius præcipuus finis catholicæ est Religionis defensio ac propagatio, animarumque in christiana vita & doctrina profectus, gratiæ quoque eius uocationis est proprii diuersa orbis terrarum loca ex Romani Pontificis, seu Præpositi Generalis eiusdem Societatis directione peragere, vitamque in quauis mundi parte agere vbi saluandarum suarum operam animarum copiosior prouentus ad Dei gloriam speretur. Ad quem finem Spiritus Sanctus bo. me. Ignatij Loyolæ Societatis ipsius Institutoris, eiusque sociorum excitator, media quoque prædicatio nam ac cuiuscunque ministerij verbi Dei doctrinæque Christianæ, & spiritualium exercitiorum, aliorum item charitatis operum, & sacramentorum administrationis, ac præcipue Pœnitentiæ, & Eucharistiæ horumque frequentioris vsus accommodauit. Ad quæ sufficienter, & pro dignitate præstanda, difficultates superandas, periculaque adeunda, quibus dictæ Societatis religiosi in huiusmodi discurfionibus, & ministerijs exponitur, necesse est, vt ipsi talia obituri, magno virtutis, & deuotionis præsidio muniantur, quod illis gratia in primis omnipotentis Dei simulque educatio ipsa, longa item in Societate probatio, nec non regularum, & Constitutionum obseruantia præstare uolentur.

Quibus constitutionibus, vt tantæ ponant rudimenta virtutis ad quam aluntur, statutum est, vt Nouitij in Societate biennio probentur, quo expleto si ipsi perseverare uoluerint, & Societati fuerit ab eis satisfactum (quoniam Societas ipsa non solis Nouitijs, & Professis, vt reliqui regulares ordines constat), tria substantialia vota simplicia (nisi quis interdum ad professionem, vel gradum coadiutorum formatorum admittendus uideretur Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ in eadem Societate ex Apostolico indulto, ac iuxta uouendi formulam in eisdem Constitutionibus expressam emittunt, ac secundum illas promittunt se eandem Societatem ingressuros, hoc est ulteriores aliquem illius gradum, prout Præposito uidebitur Generali.

Quibus votis emisis Nouitij esse desinunt, & in Societatis corpus, qui literis operam dederint, vel daturi sunt, vt Scholares approbati, alij vero vt coadiutores temporales nondum formati cooptantur, ac quantum est ex parte ipsorum perpetuo, ex parte vero Societatis, iuxta Apostolica indulta, & constitutiones prædictas tantum obligati sunt, quandiu Præpositus Generalis eos in Societate retinendos esse censuerit. Quod ad Societatis conseruationem maxime est necessarium, idque ab illius exordio prouisum, & post experimento comprobatum est, idque initio ingressus illis explicite manifestatur, atque ipsi conditionem hanc amplectuntur, quæ eis (si quos dimittere oporteat) multo est commodior, vt liberi potius, quam votis obligati dimittantur, alijsque iustis & rationabilibus de causis.

Coadiutores temporales non formati, qui non ad studia litterarum, sed ad domestica munia curanda destinantur, post aliquos annos, quibus Generali Præposito, & Societati satisfecerint, per tria item Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ vota licet publica, & in manibus Superioris emissa, non tamen solennia, sed tum ex Constitutionum præscripto, tum ex uouentis, & admittentis intentione simplicia existunt, in adiutorum temporarium formatorum gradum admittuntur.

Scholares uero studijs in Societate absolutis, antequam professi, vel adiutores spirituales formati fiant, non solum tertium adhuc ulterius probationis annum, in deuotionis & humilitatis exercitijs impendunt, vt, si qua fortasse in re harum uirtutum secus per litterarum occupationem intepuerit, per earundem uirtutum frequentio rem excitationem, ardentiorumque diuini auxiliij inuocationem recalescat, sed etiam in uerbi Dei sacrarum & scholasticarum lectionum, pœnitentiæque, & Eucharistiæ Sacramentorum Societatis ministerij tandum probantur.

Antequam ipsi Præposito sint plane perspecti, eique in omnibus satisfecerint, ad huiusmodi gradus promoueantur.

Qui enim ad professionem quatuor uotorum admittendi sunt, eos iuxta Constitutiones easdem, & Apostolica decreta, & Indulta viros omnino humiles ac prudentes in Christo, & in uitæ puritate ac literis conspicuos diuturnisque ac diligentissimis experimentis probatos, atque Sacerdotes, et in ministerijs huiusmodi prius diu multumque uersatos uocatio hæc requirit, vt pote quos ardua maneant ministeria. Quo fit vt non omnes ad eandem professionem idonei esse, nec tales sine longa exercitatione atque experimento fieri, aut etiam cognosci possint. Quia propter Societatis corpus in sua mèbra & gradus idem Ignatius diuino instinctu ita duxit disponendū vt præter eos, quos Præpositus Generalis ad professionem quatuor uotorum idoneos esse censuerit, & nonnullos, quos interdum ad professionem trium admittere potest, reliqui etiam Sacerdotes, quorum uita & doctrina in Societate diu probata esset ac Præposito Generali perspecta, & de ipsius licentia in Coadiutorum spirituum formatorum gradum, per tria illa uota similiter publica, sed simplicia in superioris manibus emissa admitterentur.

Quibus emisis tam hi qui spirituales, quam qui temporales Coadiutores formati fuerint, certum in Societate gradum habent. suntque omnes hæreditariæ successione incapaces, nihilque omnino proprii iuxta Constitutiones easdem habere possunt. Nec propter emissa huiusmodi uota publica aut per mortem ab intestato in illorum sicuti nec in Professorum bonis domus, uilla, aut Ecclesia vel Collegium dictæ Societatis succedere potest.

Qui uero quatuor uotorum Professus futuri sunt, ij tribus illis solemnibus substantialibus uotis quartum similiter solemnè addunt specialis Summo Pontifici obedientiæ circa missiones præstandæ ob certiores Spiritus sancti in missionibus ipsi directionem, ac maiorem ipsorum mittendorum Sedi Apostolicæ Obedientiæ, maioremque deuotionem, humilitatem, mortificationem, ac uoluntatum abnegationem.

Post emissam uero professionem siue quatuor, siue trium uotorum, Professus ad Paupertatis, quæ regularis instituti murus est et propugnaculum, perfectionem tuendam, omnemque ambitionis occasionem excludendam nonnulla alia simplicia uota emittunt quibus promittunt se nunquam quacunque ratione acturos vel consensuros, vt quæ in Constitutionibus Societatis circa paupertatem ordinata sunt, immutentur nisi quando ex iustis et exigentium causa paupertas magis restringenda uideretur, neque præsentatos ne indirecte quidem, vt quam prælationem vel dignitatem intra vel extra Societatem eligantur, nec extra Societatem in sui electionem quantum in eis fuerit, consensuros, nisi coacti obedientiæ eius, qui id ipsi possit sub prætextu peccati præcipere: Item Societati vel eius Præposito manifestatos, si quem sciant aliquid huiusmodi moliri.

Porro non solum Professus, & Coadiutores formati, sed et alijs, quicumque absoluto probationis biennio prædicta tria substantialia uota etiam simplicia emiserint, si absque expressa licentia à Societate discedant, etiam si prætextu melioris frugis, & transitus ad alium quemcunque ordinem (Cartusienum dumtaxat excepto) id faciant, apostasiæ & excommunicationis ex Apostolicæ sedis decreto pœnas incurrun, a quibus non nisi à Summo Pontifice, vel à Generali Præposito absolui possunt. Inique enim cum Societate ipsa ageretur si uiris multo labore ad ardua ministeria eruditus cum religionis catholicæ & huius sedis detrimento priuaretur præsertim cum Societatis Constitutiones, & priuilegia, quæ supra dicta continet, in separata, antequam ad Nouitiorum conuictum admittantur, habitatione eis maturius consideranda tradantur.

Biennio Nouitatus completo, & emisis uotis simplicibus, vna est omnibus omnino uiuendi & obediendi ratio: debent enim omnes in omnibus obedire, & in communi uiuere non secus alij, atque ipsi Professus & Coadiutores formati, idque in Domibus quidem Probationum & Collegij ex redditibus, in Domibus uero Professorum, quæ nullos omnino redditus habere possunt, ex elemosynis tantum.

Et licet, qui ad gradus Professorum, & Coadiutorum formatorum nōdum peruenerunt, bonorum suorum ius atque dominium tum alias ob iustas causas, tum etiam vt maiorem Societas habeat libertatem illos, si opus fuerit, cum minori offensione dimittendi, ad tempus Generalis Præpositi iudicio præscribendum valeant retinere, vt in pauperes tandem seu alios pios vsus pro ipsorum deuotione distribuant iuxta Euangelicum consilium ac promissionem, quam initio Nouitatus faciunt, interim tamen, quantum ad illorum usum religiosam paupertatem seruant, nec uilla re tanquam propria, & sine Superioris facultate uti possunt.

Et quauis ij omnes, qui post biennium Nouitatus dicta tria uota simplicia, vt præferunt, emiserint, ac in corpore Societatis cooptati, illiusque meritum, & priuilegium, non secus atque ipsi Professus participes effecti, quique quantum in eis est, & professionem emittunt parati, si ipse Præpositus Generalis id prædictæ Societatis instituto congruere iudicauerit, & in perpetuum Dei seruitio uotis simplicibus consecrati, ac sua sorte, prout laudabile Societatis institutum exigit, contenti, vere, & proprie religiosi existant, & si à Societate deficiant, excommunicationis & alijs Apostatarum pœnis sint subiecti, tamen cum non ita pridem intellexissemus nonnullorum animos, qui pij alioqui & uiles operarij existerant, sollicitari interdum & affligi, quasi non essent religiosi, eo quod non essent Professus; nec etiam deesse qui Religionis prætextu, transfigurante se in angelum lucis Satana, non solum ea occasione inquieti existerent, sed etiam aliorum pacem & uocationem disturbare, eosque in fraudem, & defectionem deducere conarentur, unde fructuosa hæc religio grauissima potuisset accipere detrimenta; Idcirco cum diuina prouidentia pro temporum necessitate uaria & salutaria Ordinum instituta in Ecclesia sua produxerit, nouisque subinde in ea nascentibus morbis, noua remedia nouisque emergentibus hostium impugnationibus, noua regularium ordinum auxilia excitari; & cuique illorum, iuxta cuiuslibet peculiaris gratiæ uocationem peculiare quædam notas, propria insignia, ac opportuna ad finem quem intendit, media suggererit, & nunc maxime (vt felicissimi toto orbe successus testantur) mirificos in agro Dominico fructus prædictæ Societatis Iesu instituto proferat: quæ Societas (quemadmodum & alia nascentium regularium ordinum exordia) a spiritu contradictionis impugnatur; cumque ipsi Ordines Romanorum Pontificum propterea constitutionibus circummuniri consueuerint; cuius rei sanctorum Dominici & Francisci præclarissimi Ordines exempla abunde suppeditauerunt: ita nos, licet alias institutum prædictum, priuilegia & Constitutiones ipsius Societatis confirmauerimus, & declarauerimus, Motu proprio: statuentes eos, qui biennio Nouitatus peracto, tria uota, tametsi simplicia emiserint, esse uerè & proprie Religiosos; cum præcepto, ne quis hæc in dubium reuocare audeat, ac cum irritante, & alijs decretis, prout in nostris super hoc consecratis,

Qualitates ad mittendorum ad professionem quatuor uotorum.

Admissi sunt incapaces hæreditariæ successione, & loca Societatis non succedunt bonis eorum ob eorūdē mortem, aut professionem.

Professi quatuor uotorum, emittunt uota simplicia, nec uota obedientiæ eiga Pontificem, uita alia solemnia, & substantialia uota.

Professi omnes debent alia duo simplicia uota emittere, uidebunt non immutandi constitutiones circa paupertatem, nec precuandam aliquam dignitatem.

Probatorum vna est in Societate uiuendi ratio.

Qui tamen ad gradus Professorum, & Coadiutorum formatum non peruenerunt, retinent dominium suorum bonorum ad beneplacitū Præpositi Generalis.

Mali autem contra Societatis præmissa statuta, obijcere non sunt ueluti, vt hic.

Societas Iesu affertur pro Christo labores impendit.

Paulus, & Iulius, Societatis institutionem approbarunt.

Paulus, exemptionem a iurisdictione ordinariæ concessit. Pius V. Societatem in re ordinis Mendicantium posuit.

Societatis, eiusque Institutionis commendatio.

Nouitiorum probatio.

Nouitiorum probatorum admissio, inter Scholares approbatos, vel inter Coadiutores repositos nondum formatos.

Coadiutorum prædictorum admissio in gradum Coadiutorum temporarium formatorum.

confectis literis plenius continetur. Quia tamen non defuit temeraria quorundam audacia, qui post declarationem, decretum, preceptum, & interdictum nostrum huiusmodi non solum multa ex predictis, & fortasse alia ad Societatis institutum, ac viuendi formam spectantia, labefactare, sed & ipsa Apostolica decreta, ac precepta, publice, & ex cathedra, ausu temerario impugnare, mentemque nostram peruersis interpretari non erubescunt, disputantes, & predicta in dubium reuocantes; omniaque ex aliorum regularium ordinum communibus rationibus, formis, ac statutis metientes Societatis Institutum, peculiare Constitutiones, ac vim votorum simplicium illius, a sede Apostolica, in eadem Societatis Religione probata, admissorum penitus ignorantes, ac nonnulla iure antiquo, quae post illud successu temporum huius sedis auctoritate, approbatione, & confirmatione, ac peculiaribus priuilegijs sancita & roborata esse dignoscuntur, perperam interpretantes, conuolere nituntur, quin etiam nos supradicta, Motu simili, & ex certa scientia de Apostolica potestate plenitudine decernentes, ac precipientes priuato sensu loquutos fuisse ac tanquam doctores errare potuisse, immo vere, & de facto ob falsam supradictorum informationem errasse: Ideoque preceptum nostrum nullam ad obligandum vim habere. Neminem praeterea eorum, qui solemnem professionem in dicta Societate non emisserunt, de illius corpore, aut vere, & proprie religiosum esse posse, sed eos mere seculares, ac ordinariorum iurisdictioni subditos existere; nec Societatem ipsam, aut illius superiores, immo nec nos ius in eos vllum ex vi votorum huiusmodi habere, vel acquirere, aut superioribus ipsis conferre posse, non considerantes voti solemnitate sola Ecclesiae constitutione inuentam esse, triaque huiusmodi Societatis vota tametsi simplicia, vt substantialia Religionis vota ab hac se de fuisse admitti; illaque emittentes in statu Religionis vere constitui quippe qui per ea ipsa se Societati dedicant, atque acta tradunt, seque diuino seruitio in ea mancipant. In quibus votis nullus praeter Romanum Pontificem potest manum apponere; alijque atque alijs modis Societatem ipsam impetunt vniuersali Ecclesiae per vtilem, quae diuersis functionibus, & personarum gradibus distributa, a Romanis Pontificibus Presbyterorum, a Tridentina Synodo clericorum Religio appellatur habitu, nomine, plerisque personarum gradibus, votorumque differentijs ab alijs Regularibus ordinibus distinguitur. Quibus etiam adiungunt licere iidem non professis, etiam inuitis dictae Societatis Superioribus, ad quosuis alios regulares ordines se transferre: Transgressoresque horum votorum, ac inobedientes, aut etiam vxorem ducentes, nullam ipsi Societati iniuriam facere, immo posse Episcopos cum eis dispensare, vt inuitis etiam superioribus eisdem vxorem ducant. Quibus, cum glossatores, & obrectatores huiusmodi sua falsa doctrina fauere pergunt, horum votorum naturam, & poenarum vim vel non intelligentes, vel eludere conantes, eo sunt progressi, vt eorum vi facultatum quae literis indulgentiarum Cruciatum sanctae nuncupatarum continentur, omnes transfugas, & ab ipsa Societate deficientes non professos, quoties ab ea defecerint, ab excommunicationis latae sententiae poena a quocunque confessario absolui posse, nullamque ipsi Societati suis operarijs priuata iniuriam fieri, aut prauidicium generari existiment, sed & votorum substantialium Religionis praedictae, ac decretorum contra eosdem Apostatas Sedis huius auctoritate editorum vim, quantum in eis est, eneruare contendant. Insuper asserunt non posse vota aliqua in seculo emissa in tria haec substantialia Societatis commutari (cum tamen haec vota sint status, vt praefertur religiosi adeo vtilis, & perfecti, vt illa in haec possint, haec vero in aliorum ordinum etiam solemnia vota commutari, sit ab hac sede iustis de causis interdictum.) Nec etiam defunt alia, quae in animarum suarum prauidicium Societatis perturbationem, & scandalum plurimorum comminiscantur.

Ideo Pont. declarata & decernit. v. hic.

Confirmatio in Aluiri, gratiarum, & priuilegiorum Societatis.

Hae declaratio quod tria vota, & si simplicia vere tamen sunt Religionis substantia vota.

Omniaque vota, & si simplicia, emittentes vere, & proprie sunt Religiosi, & a iurisdictione Ordinariorum excepti.

Et discedentes a Societate incurunt poenas apostatarum, & sunt inhabiles ad contrahendum matrimonium ante abolitionem Pontificis, vel Generalis Praepositi.

Nos vniuersalis Ecclesiae vtilitati, quam ex inuoluto, & inconcusso dictae Societatis instituto, & religiosae sobolis educatione sentimus, & maiorem in dies speramus, prospicientes, & praeterea eiusdem Societatis indemnitati, paci, quieti, & incremento consulere volentes, Motu simili, & ex certa scientia nostra, deque Apostolica potestate plenitudine laudabile ipsius Societatis institutum, & quae illud concernunt, praemissa omnia & singula, praedictaque illius, ac quaecunque alia priuilegia, facultates, exemptiones, immunitates, gratias, & indulta a praedictis praedecessoribus nostris, & a nobis etiam per communicationem concessa: Constitutiones quoque, ac decreta quaecunque, ac si ad verbum praesentibus infererentur, pro expressis habentes, tenore praesentium approbamus, & confirmamus, suppletentes omnes Iuris, & facti defectus, si qui interuenierint in praedictis Constitutionibus, & statutis.

Ad haec dictam Societatem firmo sedis huius praesidio communire volentes, hac nostra perpetua Constitutione, motu, scientia, & potestate plenitudine simplicibus, statuimus, atque decernimus tria vota huiusmodi & si simplicia, ex huius sedis institutione, ac nostra etiam declaratione, & confirmatione esse vere substantialia Religionis vota, ac in dicta Societate tanquam in religione approbata per sedem eandem admissa fuisse, & esse, ac per nos admitti, nec in illis a quoquam, praeter nos, & sedem huiusmodi dispensari, nec ea villo alio modo quam per legitimam dimissionem a Societate cessare posse.

Et non modo eos, qui in coadiutorum formatorum, siue spiritualium, siue temporalium gradus, & ministeria, vt praefertur, admittuntur, sed & Scholares ipsos, ac supradictos alios omnes, & quoscumque qui in ipsam Societatem admitti, biennio probationis a quolibet eorum peracto, tria vota substantialia praedicta, tametsi simplicia emisserint, aut emittent in futurum, vere & proprie religiosos fuisse, & esse, ac fore, & vbiq; semper, & ab omnibus censeri & nominari debere, non secus atque ipsos tum Societatis, tum quorumuis aliorum Regularium ordinum Professos, siueque praepositos, in omnibus, & per omnia obedire, & huic Sedi immediate subiectos, & a quorumuis Ordinariorum & delegatorum, seu aliorum iudicum iurisdictione omnino exemptos, pro ut nos etiam vigore praesentium eximimus.

Denique vt omnium Societatis priuilegiorum iuxta Generalis Praepositi dispositionem sunt participes, ita quoque excommunicationis maioris latae sententiae, & alijs Apostatarum poenis si qui a Societate deficiant, subiacere, ac tanquam veros Apostatas puniri posse, nec a quoquam, nisi per nos, & sedem praedictam, aut Generalem Praepositum ab eisdem poenis absolui, nec ante huiusmodi abolitionem, & a Societate dimissionem matrimonium contrahere, quin immo eos omnes ad contrahendum inhabiles, ac contractus huiusmodi nullos, & irritos esse, pro vt irritos facimus, & annullamus.

Et vt contradicentium audacia coerceatur, praemissas omnes, & quasuis alias illis similes assertiones contra dictae Societatis institutum, vel quomodolibet in illius prauidicium pronuntiatas, aut scriptas, falsas omnino & temerarias esse & censeri debere.

Praecipimus.

Praecipimus igitur in virtute Sanctae Obedientiae ac sub poenis excommunicationis latae sententiae, necnon inhabilitatis ad quauis officia, & beneficia secularia, & quorumuis Ordinum regularia, eo ipso absque alia declaratione incurrendis, quarum abolitionem nobis, & successoribus nostris reueruamus, ne quis cuiuscumque status, gradus, & praeminentiae existat, dictae Societatis institutum, Constitutiones, vel etiam praesentes, aut quouis earum, vel supradictorum omnium articulum, vel aliud, quid supradicta concernens, quouis disputandi, vel etiam veritatis indagandae quae sit colore, directe, vel indirecte impugnare, vel eis contradicere audeant distinctius inhibentes, ne quis siue extra, siue intra dictam Societatem, nisi de illius Generalis aut inferioris Praepositorum licetia, notationes, declarationes, glossas, vel scholia vlla super praemissis facere, vel ea, nisi quantum verba ipsa sonant, interpretari, aut de eis disceptare, seu scrupulum quicquam iniicere, vel in controuersiam aut dubium reuocare audeat quomodolibet, nec glossas, aut interpretationes siue impressas, seu scriptas, ad id pertinentes legere, docere, alijque tradere, vendere, vel apud se retinere praesumat.

Si quid vero dubij de eisdem oriri contigerit, ad sedem praedictam vel ad Generalem Praepositum dictae Societatis, aut ad eos quibus id ipse commiserint, referatur.

Sicque in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices, & Commissarios etiam causarum Palatii Apostolici auditores, ac S. R. E. Cardinales in quauis causa & instantia sublata eis & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, necnon irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Mandantes vniuersis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis & ceteris Ecclesiarum, & locorum etiam regularium Praelatis per vniuersum orbem constitutis, vt praesentes literas in suis quisque Ecclesijs, Prouincijs, Ciuitatibus, diocesis, & iurisdictionibus ab omnibus inuoluate obseruari, quin etiam Praepositum ac personas Societatis huiusmodi defendant, eosque praemissis omnibus & singulis pacifice frui faciant, & gaudere, non permittentes ipsos per quoscumque quomodolibet molestari: Contradictores per censuras Ecclesiasticas, & alia Iuris & facti remedia opportuna, appellatione postposita compescendo. Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Non obstantibus recol. mem. Bonifacii Papae viij, quae incipit. Quod vorum, & alijs Apostolicis constitutionibus, ac etiam aliorum ordinum, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, Indultis, & literis Apostolicis quibuscumque huiusmodi ordinibus, vniuersitatibus, locis vel personis per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos, & sedem praedictam etiam motu proprio & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, & cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, cassatiuis, reuocatiuis, modificatiuis, praeseruariuis, exceptiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis Clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus & singulis, etiam si in eis caueatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma in illis expressis derogari possit, pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret tenores huiusmodi praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus Contrarijs quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto huiusmodi mentionem.

Praesentes autem Constitutionis & gratiae communicatione omnibus alijs, qui sua priuilegia cum ipsa Societate copiose participant, participareque poterunt quomodolibet in futurum fieri, omnino prohibemus.

Ceterum volumus, vt praesentium transumptis etiam impressis manu Secretarij dictae Societatis vel notarij publici subscriptis, & sigillo Praepositi Generalis eiusdem Societatis, vel alterius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem omnino fides adhibeatur in iudicio, & extra illud, quae literis ipsis originalibus haberetur, si essent exhibitae vel ostensa.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, confirmationis, supplementationis, decretorum, statuti, praepositi, interdicti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Siquis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae apud sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae 1584. octauo Kal. Iunij, anno Pontificatus Nostri tertiodecimo.

M. Card. S. Stephani.

C. Glorierius.

A. de Alexijs.

Anno a Natiuitate Domini millesimo quingentesimo octuagesimo quarto, Indictione 12. die vero Lunae decimafexta mensis Iunij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papae XIII. Anno Decimotertio; Retroscriptae literae Apostolicae affixae lectae, & publicatae fuerunt, & per aliquod temporis spatium dimissa in valis Basilicarum Principis Apostolorum de Vrbe, & sancti Ioannis Lateranensis, necnon Cancellariae Apostolicae, & acie Campi Florae, per nos Ioannem Freil & Nicolaum Tagliettum Sanctissimi Domini Nostri Papae Cursores.

Et non liceat impugnare instituta Societatis nec contenta in hac constit. interpreta. h. &c.

Dubiaque defuper oriunda ad Sedem Apost. vel Generalem Praepo. Societatis referri debere.

Decretis irritis.

Executorum deputatio, & facultates.

Clausula derogatoria.

Indulta huiusmodi non communiatur alijs, qui cum Societate participant.

Publicatio.

C I I I.

Innuatio constitutionis Nicolai Tertij, & aliarum sanctionum, contra iurantes, & iurare facientes, illicita, impossibilia damnosa, & Ecclesiastica libertati, ac decretis Concilij Tridentini aduersantia.

De materia huius Concilij, habes supra in Pij Quarti, constitutio. 96. Benedictus Deus, fol. 799. cum ibi notatis.

Conseruando erat vt Prælati & Canonici, in eorum Ecclesijs non admitterentur. & Ciuitatum officiales, ad officia non reciperentur, nisi præstito prius iuramento obsecrandi statuta, illicitam, Ecclesiarum, vel Ciuitatum.

Nicolaus 3. declarauit, talia iuramenta, non ligantur ad obsecrandum illicita, impossibilia, ac libertati Ecclesiastica contra.

Hic Augustus P. innotat Nicolai, & aliarum canonice constitutiones editas, circa reprobationem huiusmodi iuramentorum.

Et exigentibus de cetero iuramenta illicita penam hinc expressis imponit.

Iurantibus quoque infligit penas, de quibus hic.

Decretum irritans.

Clausula de rogat.

Gregorius Tertiusdecimus Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. INTER APOSTOLICAS & alias canonicas sanctiones, quæ de iurandi religione varijs temporibus prodierunt, fel. recorda. Nicolaus Papa Tertius, intelligens in nonnullis Ecclesijs de earum consuetudine obseruari vt, cum earum Prælati ad Ecclesias ipsas primo accedunt, vel cum de recipiendis ibidem nouis canonicis agitur, nec Prælatos admitti, nec canonicos aliter recipi in dētis Ecclesijs nisi iurato ab eis, statuta, & consuetudines ipsarum Ecclesiarum scriptas, & non scripta inuolubiliter obseruare, inter laicos etiam multarum Ciuitatum, Castrorum, & Terrarum eum consuetudinis morbum in assumendis Potestatibus, Rectoribus, vel Officialibus suis irrepsisse, vt ipsi Potestates, Rectores, & Officiales ad huiusmodi potestarias, rectorias, & officia, nullo modo admittantur, nisi prius se statuta ipsorum locorum clausa iurauerint seruaturos. Et quia in statutis, consuetudinibusque supradictis interdum aliqua reperiebantur illicita, seu impossibilia, vel obuiantia Ecclesiastica libertati, iccirco ne sub tali generalitate iurandi, sic iurantibus, peccandi occasio præberetur, cum iuramentum non fuerit institutum, vt vinculum esset iniquitatis, prædictus Nicolaus Papa animarum periculis obsistere cupiens, frugifera & salubri constitutione præcepit quibuscunque scientibus contineri in prædictis consuetudinibus, & statutis illicita, impossibilia, vel libertati Ecclesiastica obuiantia huiusmodi iuramenta ab eis nullo modo præstari, & iuramenta ea intentione faciendâ, vel facta vt etiam illicita, vel impossibilia, seu libertati Ecclesiastica obuiantia obseruentur, cum etiam sub tali intentione præstari non possent absque diuinæ Maiestatis offensa, decreuit in huiusmodi illicitis, impossibilibus, seu libertati Ecclesiastica obuiantibus non seruanda, quin potius pro animarum salute si sub forma prædicta vel simili aliquos ignorantes prædicta illicita seu impossibilia, vel libertati Ecclesiastica obuiantia iurare contingeret, ad obseruanda dumtaxat licita, possibilia, & libertati Ecclesiastica non obuiantia iuramentorum intentio referri deberet, declarans iuramenta sub huiusmodi generalitate qualitercumque, & sub quacumque verborum forma præstita vel præstata ad licita possibilia, ac Ecclesiastica libertati non obuiantia dumtaxat extendi, ipsosque iurantes ad alia per præstationem iuramenti huiusmodi non teneri. Veruntamen multi infirmi, cupidique sensus sese in huiusmodi iuramenta cum animarum suarum periculo præcipitant. Nos quoniam hæc sanctorum quoque Patrum instituta, & salubri rerum Ecclesiasticarum directioni aduersantur, & tanquam de radice ambitionis procedentia omne bonum in Ecclesijs rebusque publicis peruertunt, ea nouæ prouisionis subsidio prohibere volentes, præsentium auctoritate innouamus prædictam constitutionem Nicolai Papæ, itidemque alias omnes canonicas sanctiones de abusu, & reprobatione huiusmodi iuramentorum promulgatas, volumusque eas vbique ab omnibus etiam quoad præterita inuolubiliter obseruari, ac etiam præcipimus, & interdiciimus Prælati, Canonicis, & alijs supradictis, necnon Ecclesiarum Capitulis, & Monasteriorum, cæterisque Conuentibus, Ciuitatum quoque Castrorum, & Terrarum Communitatibus, & personis quacunque dignitate præditis, ne vlla omnino iuramenta illicita, impossibilia, damnosa, vel libertati Ecclesiastica, aut decretis Concilij Tridentini obuiantia, siue ante, siue post electiones, confirmationes, prouisiones, receptiones, admissiones, aut alios actus, vbicumque, ac quocumque tempore etiam prætextu cuiusuis consuetudinis quantocumque tempore obseruata, quæ potius corruptela est censenda, siue in genere, siue in specie præstare, reddere, vel exigere, neue super præstitis, redditis, vel exactis hucusque quemquam in iudicio, vel extra inquirere audeant quoquo modo, vel turbare, illos enim qui iuramenta illicita, impossibilia, damnosa, vel Ecclesiastica libertati, aut decretis dicti Concilij obuiantia, exigere contenderint, Episcopos videlicet, & alios quoscuque Pontificali dignitate præditos suspendimus à diuinis, Capitula vero, & Conuentus, eorumque Ecclesias & loca omnia interdicto Ecclesiastico supponimus, ac singulares personas excommunicationis sententia innodamus, inhabilesque facimus ad obrenta, & alia obtinenda eo ipso, nobisque & Romano Pontifici pro tempore existenti relaxationem suspensionis, & interdicti, necnon absolutionem ab excommunicationis sententia huiusmodi perpetuo referuamus. Decernentes eos, qui talia iuramenta scienter præstiterint, vsu, & commodo rei, & gratiæ cuius causa iurauerint, eo ipso priuatos esse: alios vero ignorantes ad præstatorum iuramentorum huiusmodi obseruationem minime teneri: Necnon irritum, & inane quicquid factus per quoscunque scienter, vel ignoranter attentatum est hætenus, & deinceps contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, seu quod Prælati, Capitulis, Conuentibus, & personis prædictis, vel quibusuis alijs communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, vel in posterum indulgeri contingat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, & ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, cæterisque contrarijs quibuscunque. Et quoniam difficile nimis esset, præsentibus ad omnia loca, quibus illis opus erit, perferri, volumus vt earum exemplis

plis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo Prælati, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides vbique adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ, apud sanctum Marcum anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo octuagesimo quarto, Nonis Septembris, Pontificatus nostri Anno Tertiodécimo.

M. Card. S. Stepha.

Ca. Glorierius. A. de Alexijs.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo octuagesimo quarto, indictione Duodecima, Die vero decima quarta mensis Septembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini Nostri Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno Decimotertio: Retroscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in valuis, seu portis Ecclesiarum Sancti Ioannis Lateranensis, ac Principis Apostolorum de Vrbe, necnon Cancellariæ Apostolicæ, & aciei Campi Floræ, ibidemque per aliquod temporis spatium dimissæ per nos Calistum Brunettum, & Nicolaum Tagliettum eiusdem Sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

Publicatio.

Ioannes Freile Magister Curforum.

C I I I I.

Deposita actualia quæ supra summam scutorum quinque in causis in Vrbe vertentibus fieri contigerit penes Montem Pietatis de Vrbe fieri debeant.

Gregorius Tertiusdecimus Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. INTER MULTIPLES animi nostri curas, quæ pro pastoralis officio nobis incumbunt illa præcipue pectus nostrum pulsant, vt quilibet sibi legitime debitum facile cõsequatur, & vt pietatis opera, quæ in Vrbe nostra exercentur, continuum suscipiant incrementum. Sane rerum experientia edocti comperimus sæpissime in causis, quæ in vniuersis Romanæ Curia, & Tribunalibus, atque etiam in ipso Rotæ Auditorio ventilantur, fieri actualia deposita pecuniarum penes Notarios actuarios, quorum cõsignationis cum tandem dies aduenit nouum ipsis creditoribus inchoandum esse iudicium pro ipsius depositi cõsignatione, cum vel ex morte Notarij, vel alia quauis occasione difficultates innumeræ oriuntur. Conspectimus etiã liquido quandoque debitores cum alia via solutionem vltierius effugere non valeant, curare vt in eorum manibus pecuniæ sequestrentur, vt creditor quandoque non ita subito cauere valeat, aut controuersiam patiens diutius iure suo frustretur, & noua lis exoriat, cuius periculo id sit cessurum, ac etiam cauillationibus impediunt, quominus sibi debitam pecuniam cõsequantur. Sæpe etiam pecuniæ discussionum occasione ociosæ iacēt, quas in pauperum vtilitatem interim mutuare longe præstaret. Conspectimus quoque magnum commodum quod ex Mōte Pietatis omnibus Vrbs incolis resultat, cū sub minima mercede, & ea necessaria quidem in sumptus operi incumbentibus omnibus succurratur. Verum propter ipsius Montis tenues facultates non posse ea largitate omnibus subueniri, quæ in tam magna Ciuitate, & pauperum multitudine expediret, & considerantes, quàm tute in eo Monte pecuniæ collocentur, cum ibidem non nisi pignorum credantur optimum fore censuimus, si eodem tempore, & abusus ac difficultates, quæ circa ipsa deposita, & illarum cõsignationes exoritur tolleremus, & vt pecuniæ abundantiores in eodem Monte confluerent, quo largius, & amplius necessitatem patientibus succurratur, & vsurarum occasio arceatur, cõsuleremus. Itaque his, & alijs animum nostrum digne mouentibus rationabilibus causis moti, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, omnibus, & singulis Romanæ Curia iudicibus tam ecclesiasticis, quàm secularibus, etiam sacri Palatii Apostolici auditoribus, ac etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus in virtute sanctæ obedientiæ præcipimus, & mandamus, vt in quibusuis causis etiam criminalibus coram eis pendentes in quauis instantia, & quas in futurum perpetuo pendere contigerit, vbi actualis pecuniarum depositio supra summam scutorum quinque, alias locus sit, iuxta decreta per ipsos iudices faciendâ, illud non amplius penes Notarios, vt hætenus, sed sine ipsorum Notariorum præiudicio, penes ipsum Montem Pietatis, seu illius pro tempore Depositarium, qui fide, & facultatibus insignis sit fieri, & deponi mandent, cuius depositi cõsignatio fiat per mandatum iudicis absque alia expensa, quæ ea quæ regulariter, iuxta stylum cuiusque tribunalis pro illius cõsignatione hætenus penes Notarium fieri consueuerat, eidem Notario tantum soluenda. Sane vsu, & consuetudinem cedularum bancariorum, & cautionum, ac pignorum, dum res est dubia, & super ea lis pendet, nequaquam tollimus. Porro vbi super pecunijs sequestratis, vel pensionibus domorum, casualis, aut aliarum quarumcunque rerum litigiosarum, tam profanarum, quàm ecclesiasticarum lis inter alios pendet, verus debitor interim penes ipsum Montem pecunias deponere, nedum ad cuiusuis partis instantiam, sed etiam ex officio compellatur. Insuper ad euitandum moram, & omnem poenam exiade iuridice prouenientem; licet vnicuique debitori, qui creditoris sui copiam non habuerit, pecunias in eodem Monte actualiter deponere, quæ creditori venienti possint liberè cõsignari, quod si etiam ipse debitor velit moræ litem effugere, & prætentat non esse locum cõsignationi, & desuper audiri, id ipsum factum prius in ipso Montis pecuniario Deposito, tam in futurum, quàm in presentibus negotijs, & præcipue in quibuscumque discussionibus pro loco tuto ipsum Montem eorum arbitrio eligere possint: Iudices vero quacunque præfulgeant dignitate aliter decernentes indignationis nostræ poenam incurrant, partes vero aliter deponentes periculo omni subiaceant, nec à creditoribus se propterea liberarum iri intelligant, ac ipsius Montis Prouisores, & Ministri ita sint in cõsequatione fideles, & cõsignatione celeres, vt cæteri etiam non litigantes ad deponendum penes eos alliciantur. Vtique magis sic deponentibus sit cõsultum, volumus non solum ipsius Montis, sed, & Depositarij ab eo pro tempore

Causa cõstitutionis.

Deposita actualia supra summam scutorum quinque, penes Montem Pietatis.

eligendi bona fore, & intelligi pro dictorum depositorum restitutione efficaciter obligata, perinde ac si cum vnoquoque a me talis obligatio intercessisset, eaque in euentum discussionis, tanquam publico Camerali instrumento munita, ceteris preferri, sicque per quoscunque iudices ordinarios, & delegatos, etiam carum Palatii Apost. Auditores, sublata eis, & eorum cuiilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate vbiq; iudicari, & diffiniri debere, irritum, quoque & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & quod Notarij, & iudices contra premissa venientes, Notarij videlicet oib. eorum lumetis suorum officiorum vnus anni dicto Monti applicandis, prima vice, deinde ipsis officijs priuati sint, & preterea excommunicationis sententiam prima vice predicta incurrant eo ipso. Itidemque iudices etiam si Archiepiscopi, Episcopi, seu alij Praelati fuerint, poena quingentorum duc. auri de Camera eidem Monti pariter applicandorum sine remissionis spe mulcentur, earundem presentium auctoritate statuimus. Quocirca dilecto filio nostro Philippo sancti Angeli in foro piscium Diacono Cardinali Vastauillaao nuncupato S. R. E. Camerario presenti, ac pro tempore existenti dicti Montis protectori, tenore presentium precipimus, & mandamus, vt Monti prefato, ac illius reuisoribus, & ministris in premissis efficacis defensionis auxilio assilens, faciat omnia & singula premissa, etiam sub censuris ecclesiasticis, & pecuniarijs eius arbitrio moderandis poenis per eos ad quos spectat inuolubiliter obseruari, etiam vbi super premissis tempore procedente dubium aliquod emergerit, illud auctoritate nostra declaret, & interpretetur, & in casibus dubijs semper depositum in ipso Monte faciendum esse decernat. Premissis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, stylo palatii, ceterisque contrarijs non obstantibus quibuscunque.

Datum Romae apud sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die primo Octobris 1584. Pontificatus nostri, Anno Tertio decimo.

Cz. Glorierius.

C V.

Declaratio constitutionis Pauli 3. circa privilegium Mercatoribus Ripae Urbis concessum, vt eorum libri concordantes cum libris Proxenetarum, plene probent, & executionem habeant, sicut obligationes Camerales, etiam contra mulieres.

Hanc Pauli 3. constitutionem habes sup. fol. 463. nume. 52. Cum postquam, Et eam confirmarunt Pius Quartus, & Pius Quintus, vt hic in Apofilla.

REGORIVS Papa XIII. Ad futuram rei memoriam. CVM ALIAS fel. recor. Paulus Papa Tertius Praeceptor noster quadam sua perpetuo valitura constitutione etiam per rec. mem. Pium Quartum, & Pium Quintum Romanos Pontifices etiam Praeceptores nostros confirmata, inter alia statuerit & ordinauerit, quod ad probandum credita dilectorum filiorum Mercatorum Ripae Almae Urbis nostrae sufficerent libri eorundem Mercatorum, cum libris dilectorum filiorum Proxenetarum concordantes, qui haberent eandem executionem, ac si essent obligationes in forma Camerae Apostolicae, contra omnes personas, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, cum decreto etiam irritanti, ac sublata quauis aliter iudicandi facultate, & alias prout in dicta constitutione plenius continetur. Cumque tractu temporis plures difficultates ortae fuerint, an dicta constitutio etiam contra mulieres in eisdem libris descriptas, tam cum earum viris, quam viduas locum habeat, vnde datur anfa debitoribus altercandi, & sic solutiones effugiendi, vel in longum protrahendi, in graue ipsorum Mercatorum damnum & praedictum. Nos pro pastoralis officij nostri debito omnes huiusmodi litium & controuersiarum occasiones & ambages de medio tollere, omnemque in posterum super premissis haeritandi, vel dubitandi materiam succedere, aliaque super premissis opportunis prouidere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolica potestate plenitudine, oes & singulas, ac quascunque lites & causas, seu controuersias, tam iudiciales, quam extraiudiciales inter praedictos Mercatores dictae Ripae, & quemcunque vel quoscunque ipsorum ex vna, & quascunque mulieres, & coniugatas, ac etiam absque vel cum earum viris agentes, ac etiam eosdem viros, necnon etiam viduas, & quascunque alias personas ex altera partibus super premissis hactenus quomodolibet ortas, ac etiam coram quibuscunque iudicibus & tribunalibus ordinarijs, & extraordinarijs delegatis, & subdelegatis, ac alias quomodolibet & vbi libet, indecisas, pendentes, in statu, & terminis, in quibus reperiuntur, illarum statum, seu status, & merita, nominaque & cognomina, & gradus, & qualitates iudicum, et colligantur, iuraque & titulos illorum, praesentibus pro plene & sufficienter expressis habentes, ad vos harum serie auocamus, illasque sic auocatas, perpetuo extinguimus, cassamus, & abolemus. Dicitamque constitutionem ipsius Pauli praedeceptoris, etiam contra quascunque mulieres, tam liberarum, quam coniugatarum, & etiam tam per se, quam cum earum viris, aut absque illis in dictis libris debitoribus descriptas, etiam viduas, & quascunque alias personas, etiam perinde, ac si ita expresse in eadem constitutione cautum, specifica tum, & dictum fuisset, omnino comprehendendi, & locum habere, Apostolica auctoritate tenore praesentium declaramus, sicque tam in praeteritis, quam in praesentibus & futuris perpetuo statuimus, & ordinamus. Ac ita per praedictos, & quoscunque alios Iudices, & Commissarios etiam nostri sacri Palatii causarum Auditores, & Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, etiam de latere Legatos sublata eis, & eorum cuiilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque & inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contingerit attentari, decernimus, Ac etiam ipsis partibus colligantibus, & quibusuis alijs personis perpetuum in & super premissis silentium imponimus, necnon tam illis, quam ipsis iudicibus, Commissarijs, Auditoribus, Cardinalibus, & Legatis, ne contra praesentium tenorem

Decretum irritans.

Iudicium, & Notarij contra scientiam poena.

Deputatio Protectoris Montis.

In dubio si de poena poena M6 tam.

Clausula de rogata.

Paul. 3. deeseuit si bros Mercatoru Ripae concordantes cu libris Proxenetarum plene probare, & executione habere paratam vti obligationes Camerales vt in eius const. 52. fo. 463. Quod confirmauit Pius 4. in const. 72. fol. 75. & Pius 5. in const. 60. fol. 1026.

Fuit autem dubitarum an dicta const. Pauli 3. procederet etiam contra mulieres.

Ideo hic Pont. auocat ad se omnes causas desuper vertentes, & eas extinguit.

Et declarat praedictam const. Pauli 3. procedere etiam contra mulieres, tam in debitis contractis, quam obseruandis.

Decretum irritans.

Impositio perpetui silentij.

tenore quicquam facere, & attentare audeant districtius, & expresse inhibemus, Non obstantibus quibusuis litis praesentibus, & alijs praesentibus, ac aliorum praedeceptorum & nostra de non tollendo iure quaesito, si opus sit, necnon etiam quadam eiusdem Pij iij. praedeceptoris de similibus, vel dissimilibus gratijs in Cam. Apost. intra tres menses praesentandis, & registrandis, si opus sit, alijsque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon etiam Almae Urbis, & Curiae Romanae, ac etiam ipsius Ripae, & quorumcunque aliorum Tribunalium, etiam Camerae Apostolicae, necnon Gubernatoris, ac Vicarij, & Auditoris dictae Camerae, ac etiam Senatoris, & Curiae Capitolij, etiam iuramento, & confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alias reboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, etiam illis, & illorum, ac praedictis, necnon quibusuis alijs Iudicibus, & personis, in genere, vel in specie, sub quibuscunque tenoribus, & formis, etiam Metu scientia, & potestatis plenitudine similibus, & etiam Consistorialiter, ac alias in contrarium, quomodolibet concessis, & confirmatis, quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, indiuidua, & expressa mentio habenda esset, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis alijs, quae Paulus III. ac Pius III. & Pius V. praedeceptores praedicti in constitutionibus, & illius confirmat. huiusmodi voluerunt, non obstante, ceterisque contrarijs quibuscunque. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die tertia Maij. 1584. Pont. nostri anno xij.

Cz. Glorierius.

Die xxvi. Nouembris, 1584. praesentes supradictae litterae Apostolicae in plena Camera Apostolica praesentatae, & die 3. Decembris subsequens per eandem Camerae referente Reuerendissimo D. Ludouico de Torres dictae Camerae Decano, & Iudice, ex eiusdem Camerae Decreto, dicta die 26. Nouembris facta specialiter deputato citato Magnifico D. Antonio Bonfiolo dictae Camerae generali Commissario vigore specialis Chirographi manu Suae Sanctitatis signati, & eidem Camerae transmissi, admissi, & per me, & c. collationati concordat.

Clausula derogatoria.

Const. Pij 4. de registr. in Cam. huiusmodi gratia habetur sup. fol. 873. nu. 13. Sed nihilominus registratio habetur hic. ff.

Admissio & registratio in Camera Apost.

Tydeus de Marchis Not.

C VI.

De Praedicatione semel in hebdomada facienda Iudaeis, pro eorum conuersione, in omnibus locis, in quibus sit eorum Synagoga.

De materia autem Iudaeorum, & Neophytorum, habes sup. in Pauli 3. const. 29. Cupientes, fol. 415. vbi notauit.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. SANCTA MATER Ecclesia, cuius Christus caput est, ingenitam suam charitatem ad omnes late diffundens, antiquae Israeliticae gentis, populique Dei peculiare reliquias, pio nunquam desinit affectu miserari, grauiusque contristatur Iudaeorum quondam nationem praecipuis auctam muneribus, & gratijs, cuius erat adoptio filiorum, gloria, testamentum, legislatio, obsequium, & promissa, vnde etiam Christus Saluator noster secundum carnem nasci dignatus est, per diuersas Orbis partes tot iam saccula dispersam, ac contagioli gressu more per inuia, & iniquoia misere vagantem, verbi Dei fame, & aqua refectionis siti perire, longeque non a terrena tantum, super quam Dominus fleuit, sed, quod grauius est, a caelesti quoque Hierusalem, nisi Christus quem negauit, confiteatur, exturbari, qua miseratione, & moerore nos quoque non leuiter commoti in dies semper aliquid excogitamus, vnde eorum conuersioni, & saluti opportunius prouideatur, ipsique ad intelligentiam viam, quam sibi pracluserunt, valeant Deo propitio peruenire. Quare sollicito hac animo meditantes, ac felicis recordationis Nicolai Papae Quinti, nonnullorumque Romanorum Pontificum praedeceptorum nostrorum veltigijs inhaerentes, praesenti constitutione generali precipimus, omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs Ecclesiarum Praelatis, etiam Cardinalatus honore praeditis, vt in suis quisque Ciuitatibus, Terris, & locis, in quibus competens aliquis numerus Iudaeorum, qui Synagogam constituat, commoratur, curent Sabbati, vel alio cuiuscunque hebdomadis statuto die, ad Iudaeos ipsos in locum praestitutum, non tamen sacrum, nec vbi sacra confici solent, conuocatos, per aliquem magistrum in Theologia, aliumue idoneum virum ab eis eligendum cum mercede congrua illi ex ipsorum Hebraeorum collatione, aut alias, prout commodius eis videbitur, Hebraica (si fieri poterit) lingua peritum sermones, vel lectiones haberi, in quibus illis exponantur scripturae veteris testamenti, Moysis scilicet, & Prophetarum, praesertim vero, quae eo Sabbato leguntur, seu lectae in eorum sunt Synagogis, iuxta Sanctorum tamen Patrum interpretationes, & verum Catholicae Ecclesiae sensum, ac in eis differatur de veritate Christianae fidei, de certo Aduentu, & Incarnatione Filii Dei, illiusque Natiuitate, vita, miraculis, passione, morte, sepultura, descensu ad Inferos, Resurrectione, in Coelum ascensione, de eius Euangelio in toto Terrarum Orbe per Apostolos eius, & alios Sanctos praedicato, innumeris atque clarissimis virtutibus, & illustrium miraculorum gloria confirmato, ac de eius spiritali, & vero Regno, & de impio idololorum cultu sublato, & gentium vocatione, de perpetua tum Hierusalem, & Terrae eorundem Iudaeorum desolatione, tum ipsorum vbi que Terrarum dispersione, & captiuitate, & de alijs similis argumenti dogmatibus, & articulis ex lege, & Prophetis, de diuina praeterea, & irrita Iudaeorum Aduentu Messiae, & carnalis illius Regni expectatione, de vana eorum, quae saepe, quinimo quotidie eos frustrata est spe reditus in terram promissionis, & restorationis tertii templi, & demum de multiplicibus, & varijs erroribus, & haeresibus eorum, in quas miserime se demerferunt postquam Christum Dominum in carne venientem agnoscere noluerunt, & de falsa per eorum Rabbinos tradita sacrarum scripturarum interpretatione, quarum litteram, & sensum fabulis, mendacijs, & varijs dolis, & modis detorquen-

Causa constitutio.

Episcopi, & alij curent qualibet hebdomada praedicari Iudaeis, in Terris vbi sunt Synagoga.

torquentes corruerunt, & deprauerunt, & haecenus corrumpere, & deprauare non desinunt, deque omnibus aliis, quae eos possint ad agnitionem fidei, ad errorum correctionem, ad Orthodoxamque fidem conuertere, pro loci, temporis, sumptique argumenti ratione prudenter agant, veris, & ex sacra scriptura depromptis demonstrationibus, nulla cum obreptatione, aut iracundia, sed magna cum charitate & modestia, veritatis lumen illis aperire conentur...

Indei maiores anni 12. vniuersaeque sexus praedicationibus inter sint, sub poenis hic expressis.

Christiani autem Iudeos ab huiusmodi praedicationibus, & poenis, puniatur, ut hic.

Principes fauere Ordinariis in praemissis.

M. Card. S. Stephani.

Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

Publicatio.

Anno à Natiuitate Domini, millesimo quingentesimo octuagesimo quarto, indictione duodecima, die vero decimaquarta mensis Septembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ decimitertij, anno decimotertio, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in valuis Ecclesiarum Sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, necnon Cancellariæ Apostolicæ, & aciei Campi Floræ, & ibi per aliquod spatium temporis dimissæ per nos Calistum Brunetum, & Nicolaum Tallietum eiusdem Sanctissimi Domini Nostri Papæ Cursores.

Io. Freile Magister Curforum.

CVII.

Reseruatio Sedi Apostolicæ omnium beneficiorum Monasterij S. Crucis, Fontis Auellanen. ordinis Camaldulen. diocesis Eugubinae.

Gregorius Tertiusdecimus Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. VT APOSTOLICA Sedes omnium parens, & alumna confluentibus ad se quotidie iuris, scientia, & probitate insignibus, pro cuiusque meritis commodius prospicere possit, æquum est ipsum, ea quæ ad illos pro solita benignitate sua iuandos, ac promouendos, accommodata sunt, & sine cuiusque detrimento haberi possunt, tanquam ius sibi proprium libere retinere. Cum enim nos hodie Abbatiam secularem in Ecclesia Monasterij Sanctæ Crucis Fontis Auellan. Camaldulen. ordinis Eugubinae diocesis, certo tunc expresso modo vacantem, Collegio Germanico pridem à nobis in Vrbe instituto perpetuo coniuerimus; Nos causis prædictis adducti, de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes Prioratus, Præposituras, Præpositatus, dignitates, personatus, administrationes & officia, cæteraque beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, alias ad collationem, prouisionem, præsentationem, electionem, institutionem, & quamcunque aliam dispositionem Abbatibus pro tempore existentis dictæ abbatia, quandoocunque pertinentia, in quibuscunque Ciuitatibus, diocesis, & locis existentia, quibusuis modis, & ex quorumcunque personis vacantia, & deinceps vacatura, vbicunque, & quotiescunque nostræ, & successorum nostrorum Rom. Pont. & dictæ Sedis liberæ dispositioni, dumtaxat, specialiter, & expresse in perpetuum reseruamus: Decernentes ex nunc irritum, & inane quicquid secus super his per quoscunque, etiam S. R. E. Cardinales, ac dictæ Sedis Legatos, etiam de Laterane, etiam prætextu quarumcunque facultatum, concessionum, & aliarum reseruationum, & alias, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, etiam in corpore iuris clausis, ac etiam irritatis, & alijs decretis munitis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem, & mandamus, ut præsentibus in Cancellaria Apostolica publicentur, & in eius libro quaternario appellato, ad perpetuam rei memoriam describantur. Et præterea ipsarum exemplis, etiam impressis, Notarij publici manu, & personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillo obfirmatis, eadem prorsus fides vbique locorum, in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ adhiberetur ipsi præsentibus, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reseruationis, decreti, & voluntatis infringere, aut ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo octauo, Non. Septembris. Pontificatus nostri anno septimo.

Causa huius reseruationis.

Reseruatio beneficiorum Monasterij S. Crucis Fontis Auellan.

Decretum irritatis.

Clausula derog.

Publicatio in Cancellaria Apost.

Lectæ, & publicatæ fuerunt hæc literæ Romæ in Cancellaria Apostolica, anno Incarnationis Dominicæ, 1578. die vero Veneris vltima mensis Octobris. Pont. S. D. N. Gregorij diuina prouidentia Papæ xij. anno septimo.

Claudius Cicolinus Custos.

Con-

CVIII.

Concessio officij Camerariatus S. R. E. Illustrissimo, & Reuerendissimo Philippo Vastauillano Bononiensi, huius Pontificis ex sorore Nepoti.

Facultates Camerarij, habes sup. in Iul. 3. const. 41. Cum nos, fol. 543. & Pij 4. const. 130. Solita fol. 872. & const. 139. Cum sicut accepimus, fol. 891. & const. 158. Romanum, fol. 914. & const. seq. & Pij 5. const. 9. Et si ea, fol. 932. & const. 7. Cum nobis, fol. 927. & hic Pont in const. hic seq. & alijs infra scriptis.

De materia autem Cameræ Apostolicæ, habes sup. in Clem. 7. const. 1. Cogitur, fol. 281. & Pauli 3. const. 22. Cum sicut, fol. 392. & const. 35. solēt, fol. 431. const. 46. Cum sicut, fol. 450. & const. 77. Non sine, fol. 489. Et Iul. 3. const. 9. Cum sicut, fol. 504. Et Pauli 4. const. 25. Incumbentia, fol. 600. & const. 32. Cum omnibus, fol. 614. & Pij 4. const. 18. Cum in alienationibus, fol. 650. & const. 23. Decens, fol. 685. & const. seq. & const. 29. Cupientes, fol. 691. & const. 36. Cupientes, fol. 700. & const. 85. Cum ab ipso, fol. 776. & const. 102. Cupientes, fol. 806. & const. 107. Superna, fol. 813. & const. 131. Ingens, fol. 873. & const. seq. & const. 155. Quia licet, fol. 912. & in alijs const. hic allegatis.

Reformationes vero eiusdem Cameræ, habes sup. in Pij 4. const. 70. Romanus, fol. 747. & const. 110. Cum inter, fol. 822.

Gregorius Tertiusdecimus Episcopus seruus seruorum Dei, dilecto filio Philippo Sancti Angeli in foro pisci Diacono Cardinali Vastauillano nuncupato salutem, & Apostolicam benedictionem. IN CONFERENCE muneribus, & officijs, quæ præsertim graua, & nobis proxima sint, ita æquum est prospicere, ut illi in primis ad ea assumantur, quorum multis, & Illustribus exemplis testata virtus, iucundam nobis spem facit, eos tales futuros esse, qui opera, & consilij fructus quotidie proferrant in nostra Republica ampliores. Cum itaque officium Camerariatus nostri, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, quod bonæ memoriæ Aloysij tituli Sancti Marci, presbyter Cardinalis Cornelius nuncupatus, dum viuere obtinebat, per obitum dicti Aloysij Cardinalis, & Camerarij, apud sedem Apostolicam vita functi vacauerit, & vacet ad præsens, nos attendentes huius officij magnitudinem, Cupientesque hoc præclarum munus tali viro demandari, qui auctoritate, & prudentia fretus Reipublicæ nostræ adiumento esse possit, post habitam de hac re maturam cum fratribus nostris deliberationem, ad te egregijs virtutibus prædicti conuersi te sororis quodam nostræ filium, virum ex ordine duximus desumendum, cuius fidei, & solertiz tantum onus delegemus. Itaque de ipsorum fratrum consilio, & assensu, officium prædictum, siue præmissum, siue alio quouis modo, aut ex alterius cuiuscunque persona vacans, cum omnibus, & singulis illius honoribus, oneribus, iuribus, iurisdictionibus, & emolumentis, Apostolica tibi auctoritate concedimus, & assignamus, ac te in locum dicti Aloysij Cardinalis, & Camerarij, quoad huiusmodi officium substituiamus, & ordinamus, tibi que plenam, liberam, & absolutam potestatem, auctoritatem, & facultatem tribuimus, ut corporalem, realem, & actualem possessionem officij exercitij, honorum, iurium, iurisdictionum, & emolumentorum omnium prædictorum, per te, vel alium, seu alios propria auctoritate libere apprehendere, prædictæ Cameræ, & vbique dicti officij ratione præsidere: prouentus, pecunias, res, & cætera omnia iura eiusdem Cameræ procurare, rationes acceptorum, & impensorum habere, credita exigere debita soluere, Arcibus, præsidij, & munitionibus omnibus præse: Ministris quoscunque in omnibus Prouincijs, Ciuitatibus, & locis constituere, & reuocare, alios surrogare, Militiam pro vsu, status, & Reipublicæ nostræ, vbicunque opus erit instruere, milites conscribere, stipendia, assignare statuta condere, condita immutare, vices tuas, vel tota, vel ex parte idoneis delegare, & pro libito reuocare, ac prorsus omnia, & quæcunque alia facere, ordinare, & exequi, eandemque, & omnimodam iurisdictionem in omnibus causis, & negotijs ad ipsum officium quomodolibet pertinentibus habere, & exercere libere, & licite valeas, quæ prædictus Aloysius Cardinalis, & omnes alij ante eum, Camerarij, de iure, statuto, consuetudine, priuilegio, fundatione, & alias quomodocunque facere, ordinare, & exequi potuerunt, seu etiam debuerunt, etiam si talia forent, quæ facultatem, & mandatum exigent magis speciale, quam præsentibus est expressum. Decernentes te ex nunc ad officium eiusdem liberum exercitum, necnon honores, onera, iura, iurisdictiones, & emolumenta prædicta in locum eiusdem Aloysij Cardinalis recipiendum, & admittendum fore, ac recipi, & admitti; tibi que de emolumentis, & iuribus prædictis, etiam ex die obitus dicti Aloysij Cardinalis, & Camerarij, integre responderi debere: Ac volentes, & tibi concedentes, ut omnibus, & quibuscunque priuilegijs, facultatibus, prærogatiuis, exemptionibus, immunitatibus, iuribus, iurisdictionibus, & indultis, omnibus alijs Camerarijs, qui hucusque fuerunt in genere, & in specie concessis, confirmatis, & extendis, & innouatis quibuscunque iure statuto, priuilegio, consuetudine, & alias quomodolibet vsi, potiri, & gausi sunt, ac uti potiri, & gaudere potuerunt, uti potiri, & gaudere: necnon omnia, & quæcunque Regalia, prouentus, & iura, etiam antiqua, tam ex sigillo, custodijs, præfecturis, officijs, exactionibus, taxis, & quibuscunque alijs rebus obuenientia (Regalibus tamen, & emolumentis vnus pro centenario, ex impositionibus Congregationum regularium, & dimidio pro centenario ex vigesima Hebræorum, ac etiam dimidio pro centenario ex subsidio triennali, necnon iuribus regalibus, & emolumentis omnibus ex Collectoria in Regnis Hispaniarum exceptis) integre percipere, exigere, & leuare, etiam libere, & licite possis, & debeas, quemadmodum Camerariorum quique illa est plenissime consecutus. Cæterum cum fel. rec. Pius Papa V. prædecessor noster, qui officium ipsum ex cessione dilecti filij nostri Michaelis tituli

Camerariatus officium vacauit, per obitum Cardinalis Cornelii

Et modo offert Cardinali Vast. qui soluit Cam. Apost. scura.

tituli Sanctæ Mariæ supra Mineruam presbyteri Cardinalis, antea in locum bo. memo. Vitellotij Sanctæ Mariæ in via lata Diaconi Cardinalis, quoad huiusmodi officij surrogati, prædicto Aloysio Cardinali concesserat, providere volens, & ipsæ Aloysius Cardinalis, qui septuaginta millia scutorum dicto prædecessori numerauerat, erogaanda in defendendum bellum contra Turcas, & alias urgentes causas, eiusque hæredes, & cæteri omnes, ad quos res ab ipso pertineret omnis damni, & incommodi immunes atque exemptes redderentur in causa, quæ inter dictum Michaellem Cardinalem actorem, & prædicti Vitellotij Cardinalis hæredes, prætendentes officium ipsum ex persona eiusdem Vitellotij Cardinalis, iuxta præsentam gratiam illi à piæ memoriæ Pio Papa III. concessam, cuius causa similem illi summam septuaginta millium scutorum numerauerat, quod officium ipsum intra certum tunc expressum tempus non vacaret, sed illud eiusque fructus, & emolumenta omnia ad eosdem hæredes interim pertinerent, ipsique illud vendere, & alias de eo disponere possent, ac forsitan alios in Romana Curia coram certo Palatii Apostolici Auditore super dicto officio, eiusque pretio, & emolumentis, rebusque aliis in prima, seu alia instantia pendebat indecisa. Vniuersis, & singulis hæredibus, successoribus, creditoribus, fideiussoribus dicti Vitellotij Cardinalis, ac quibuscunque alijs interesse putantibus, quoad Aloysium Cardinalem, & officium, ab eoque præcipienda illius emolumenta, necnon hæredes, & causam habentes de simili consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine, perpetuum silentium imposuerit, & ne quisquam contra attentare auderet districtius, prohibuerit, Cameramque prædictam in locum ipsius Michaelis Cardinalis, qui etiam tunc liti, & causæ huiusmodi in eius manibus sponte, & libere cesserat. Cuiusque cessionem ipse duxerat admittendam, quoad omnem litem ipsam surrogauerit, Ita vt Camera ipsa Aloysium Cardinalem, eiusque hæredes, & causam ab eo habentes non à prædicta solum, sed etiam à quacunque alia lite, & causa per hæredes, creditores, & fideiussores Vitellotij Cardinalis huiusmodi, aliisque interesse putantes, in præmissis, & illorum occasione mota, & quando cunque mouenda; necnon ab omni, & quacunque alia iactatione, & molestia tutari, & liberare causæ, & rei vniuersæ patrocinium, cum omni onere, & periculo suscipere proprijs impensis, agere, & defendere eius euentum, recipere, & præstare de omni, & quacunque pretij euictione, fructuum, & emolumentorum restitutione, damnorum, expensarum, & interesse solutione, denique ipsos omnes aduersus prædictos, & quoscunque alios ab his, & prorsus ab omni debito, damno, dispendio, & incommodo eximere teneretur, prout ipse prædecessor eam ad hæc omnia, etiam vi validi & efficacis contractus inter ipsam & se, successoresque suos Romanos Pontifices, ex vna, & dictos Aloysium Cardinalem, eiusque hæredes, & causam habentes ex altera partibus, soleniter stipulati omni tempore teneri voluerit, ipsamque Cameram, ac omnia, & quæcunque eius bona mobilia, & immobilia, præsentia, & futura cuiuscunque qualitatis existentia, ac etiam seipsum, & dictos successores, specialiter, & expresse obligauerit, atque hypothecæ supposuerit. Decernens Aloysium Cardinalem, eiusque hæredes, & causam habentes ratione officij, seu pretij fructuum, emolumentorum, aut omnino aliarum rerum ex prædictis pendentium, vel emergentium, nullo vnquam tempore in ius, seu contouersiam à quoquam vocari, vel alijs turbari posse, neque ad respondendum in iudicio, vel extra illud vsquam teneri; sed omnes prætendentes prædictos ad dictam Cameram, quæ pretium prædictum receperat, & in vsum supradictos impenderat sese conuertere, & contra eam omnia præsentia iura sua, omnesque actiones dirigere debere; cum irritanti, & alijs decretis, obligationibus, & cautelis tunc expressis, prout in eis, quorum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, plenius continetur, tuq; nobis rerum angustia in tanta præsentium perturbationum grauitate laborantibus, summam quinquaginta millium scutorum auri in auro sponte obtuleris. Nos tunc quoque, ac hæredum, & successorum tuorum, ac ab eis causam habentium securitati, atque indemnitati prospicere volentes, de consilio, assensu, & potestatis plenitudine, similibus vos vniuersos, & singulos à prædicta, & quacunque alia lite, & molestia, cæterisque omnibus incommodis eximimus, & liberamus, statuiimusque, & decernimus Cameram ipsam ad causam prædictam, vt præfertur suscipiendam, & defendendam, præstandumque de omni, & quacunque euictione fructuum, aliorumque prædictorum restitutione, damnorum, expen. & interesse solutione, vsque ab omnibus alijs supradictis præseruandam, & prorsus ad omnia, & quæcunque alia, ad quæ ipsa pro Aloysio Cardinale eiusque hæredibus, & alijs prædictis, vt supra, & alijs tenebatur, etiam contractu solemnii, & stipulato omni tempore teneri, & obligatum esse, Sicque per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardines in quavis instantia iudicari, & diffiniri debere; Necnon irritum, & inane quicquid secus per quoscunque; scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus litis pendentia, & alijs præmissis, ac piæ memoriæ Leonis X. & aliorum Rom. Pont. etiam cum Collegio Cardinalium, pro illorum vniione, & charitate factis, & contractu inuolabili, seu quasi, à quo nullo tempore resilire, nec illis villo modo, aut nisi certis modis, & formis tunc expressis derogari possit: Necnon iuramentis, renunciationibus, alijsque cautelis firmitatis de dicti officij dispositione non perpetuo, sed ad triennium, aut aliud tempus, & in fauorem Cardinalium ipsorum, vniuersiq; iuris doctorum, ac de consensu omnium Cardinalium, seu maioris partis eorum cum decreto irritanti, quicquid secus fieri contigerit; ita quod de nullitate concessionis omni tempore absque inobedientia culpa, aut alterius censura, & poenæ incursum dici valeat; & alijs certis modo, & forma, etiam tunc expressis, deinceps in perpetuum faciendâ, alijsque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dictæ Cameræ iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, vsibus, & naturis, quantocunque tempore pacifice obseruatis: priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, Collegio Cardinalium, & Cameræ, illiusque Præsidentibus, & Clericis, per prædictos, & quoscunque alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & dictam Sedem, etiam per modum statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus, seu quasi, ac alijs sub quibuscunque tenoribus, & formis; ac cum quibusuis efficacissimis, & in solitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, necnon Consistorialiter, ac alijs quomodocunque, & quotiescunque concessis, confirmatis, innouatis, extensis, & moderatis: quibus omnibus, etiã si talia, & multa sint, quæ sub Conceptionibus generalibus non veniant, sed specialibus omnino indigeat expressionibus, & clausulæ implicite extendi nequeant, nihilominus præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alijs in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, Quodque tu iuxta omnia prædicta qualificatus non sis. Cæterisque contrarijs quibuscunque. Tu igitur benedictione nostra fretus eam in demandato tibi à nobis hoc munere, operam præsta, vt ij, quos iam animo percipimus fructus, industria tua quotidie magis augeant. Nosque, & prædicta Sedes per te optime, publice con-

Pius 4. concesserat hoc off. Cardin. Vitell. cum priuilegijs, quæ in inf. años octo non vacaret, vt habes sup. in eius cõf. 145. f. 899. Sed Pius 5. illud concessit Ca. Alex. & deinde Car. Cor. (quia Alex. cessit) & orta fuit lis inter eum & hæredes Car. Vitellotij, sed ipse Pius 5. perpetuum silentium desuper imposuit. Et pro aspectu. Camerarij omnia bona sedis Apostol. obligauit.

Et hic Pon. istud Camerarij Vast. simili modo affectat.

Decretum irritans.

Clausulæ derogatoriæ.

fuluisse latemur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ delectionis, concessionis, assignationis, substitutionis, ordinationis, tributionis, decreti, voluntatis, exemptionis, liberationis, statuti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo octuagesimo quarto. Pridie Idus Maij, Pontificatus nostri anno duodecimo.

M. pro dat. Registrata apud Cæsarem Secretarium. Cæ. Glorierius.

Die Mercurij quarta Iulij, 1584. Ex decreto Cameræ Apostolicæ admittæ, & registratæ fuerunt præinsertæ literæ Apostolicæ, & collatæ concordant.

Admissio, & registratio in Ca. A. Martini.

CIX.

Confirmatio, & innouatio facultatum S.R.E. Camerario concessarum.

De Materia non pono hic concord. quia habes sup. in const. præcedenti.

REGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. QVAB Rom. Pontificibus optima ratione sunt decreta, ac roborata, ea ne sensim labefactentur, & pereant nostrum in primis est officium providere.

Olim igitur fel. rec. Paulus Papa III. prædecessor noster, propositis poenis grauisimis officiorum, & beneficiorum priuatiuis, atque excommunicationis latæ sententiæ ipso facto incurrendis, perpetua constitutione prohibuit Decano, & Clericis Cameræ Apostolicæ, qui omnia, quæ in eadem Camera agunt, S.R.E. Camerarij nomine agunt, ne res Camerales inscio ipso Camerario cui rerum, & iurium Camera cura est specialiter commissa, quique viuz vocis oraculum habet, & in suo officio personam Põtificis representat, villo modo expedit, neue vllas expeditiones Camerales gratiam, vel Iustitiam concernentes, seu mixtas, aut ab illis dependentes aliter, quam sub nomine Camerarij, & sub sigillis penes ipsum existentibus, facere, aut expedire possent.

Paul. 4. prohibuit Clericis, ne expedirent Camerales expeditiones aliter quam sub nomine, & sigillo Camerarij.

Iul. 3. Confirmauit hanc const. Pauli 3.

Postea vero piæ mem. Iulius Papa III. dictam Pauli prædecessoris constitutionem cum omnibus suis clausulis approbauit, & innouauit, decreuitque, quod Camerarius solus posset officij sui sigillum tenere, Clerici vero, & Decanus dictæ Cameræ sigillum nullum habere possent.

Sed tamen Clerici absque nomine, & sigillo Camerarij expeditiones nouis cum clausulis hic expressis dabant.

Et quamuis decreta huiusmodi, & propter suam ipsorum æquitatem, & propter Romanorum Pontificum auctoritatem, & propter poenarum in eis propositarum grauitatem, debuissent diligentissime seruari, quemadmodum antea fuerant seruati, Tamen accepimus nonnullis abhinc annis violari cœpta esse, ac multas recentes Camerales expeditiones, tam gratiam, quàm Iustitiam, aliaque negotia concernentes sine debito, ac vilitate nominis Camerarij, & eius sigillo, sine solita subscriptione, Visa, &c. priuatim autem, & singulariter sub ipsorum Clericorum, etiam prætextu rescriptorum, & commissionum ipsis singulis, seu etiam ipsis omnibus Clericis directarum nominibus, & sigillis factas, totidemque in Camera sigilla, quot in ea sunt Clerici irrepsisse, nouumque expediendi genus, tam in Curia, quam extra introductum esse, sub præsentis titulis Præfecturæ Annonæ, præfidentaturum viarum, Dohanarum, Grafcia, Zecchæ, Riparum, Carcerum, superintendentiæ Collis Scipionis, alijfque nouiter reperiis Salariz, & Gabellæ carnis, priuatis, etiam singulorum Secretarijs quandoque ad huiusmodi expeditiones adhibitis, sicque tam vigore commissionum, & rescriptorum, in causis Cameralibus, & alijs infra scriptis, quam etiam auctoritate ordinaria, ac ex decreto Cameræ, monitoria, decreta, citationes, mandata executiua, brachia læcularia, aliasque expeditiones, Annonam, vias, Ripas, Dohanas, Grafciam, Carceres, Zeccham, superintendentiæ Collis Scipionis, Salarium, Gabellam carniū, Annatam, Quindennia Spoliã, ac Commissariorum deputationes omnes plerumque fideiussoribus, & iuramentis præstari cõsuerit expedita esse nouis cum clausulis Camerario tantum, & non supradictis Clericis permisis, ac conuenientibus, dum alij ita scribunt. *Expositum fuit nobis in Camera Apostolica; Alii, auctoritate, qua fungimur in hac parte; Alii iuxta mandatum Sanctissimi nobis oretenus factum; Alii, Datum Romæ in Camera Apostolica; Alii, Datum Romæ in palatio nostro*, & hæc nonnunquam sola cum subscriptione Auditorum, aut Secretariorum dictorum Clericorum, talibus etiam expeditionibus in Camera quandoque minime registratis, magna cum summi Camerariatus Tribunalis indignitate, & rerum tum priuatarum, tum publicarum incommodo, & iactura, etiam aliquando Clericos causas à Camerario ad se aduocasse, Camerarioque inhibuisse.

His igitur omnibus intellectis, perspectaque inanitate causarum huius tantæ rerum perturbationis à dictis clericis ad exculationem propositarum, indignum iudicantes, iuxta, ac legitima Rom. Pontificum decreta perfrangi priuata licentia, neque suum Camerario, ius, atque honorem ab his præsertim, quorum ipse est caput, retinque, & conseruari, istumque clericorum expediendi modum contra antiquas expeditiones, & constitutiones Apostolicas esse intelligentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetua constitutione, supradicta, Rom. Pont. prædecessorum nostrorum constitutiones, declarationes, et decreta, omnia auctoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, et cõfirmamus, et quatenus opus sit, eadem omnia de nouo decernimus, dictaq; clericorum expeditiones omnes, necnon banna, edicta, causarum à Camerario auocationes, et inhibitiones de cætero faciendas nullas, irritas, et inualidas ex nunc esse declaramus, omnesq; à dictis clericis ita, vt dictum est, ad quæuis officia, exercitia, curationes, administrationes deputatos reuocamus, neue te in eis amplius ingerere possint sub poenis nostro, et Rom. Pontificis pro tempore existentis arbitrio statuendis prohibemus.

Ideo hic Pont. innouat, & confirmat dictas const. Pauli 3. & Iulij 3. & inualidas esse decernit prædictas exped. à Clericis faciendas.

Eisdem quoq; Decano, et Clericis vniuersis, et singulis, nunc, et pro tempore existentibus, sub omnibus poenis quæ per supradictas constitutiones irrogantur, ipso facto incurrendis præcipimus, et mandamus, ne villo vnquam tempore, siue vniuersæ, siue priuatim, et singulariter, quicquid et vigore quoruscunq; officiorum, præfidentaturum, et præfidenturum, seu rescriptorum, et commissionum, etiã manu nostra, vel successorum nostrorum signatarum ipsis clericis, et cuiuscunq;

Præcipit. ei. de Clericis, vt omnes expeditiones sub nomine, & sigillo Camerarij signet, & cum sola subscriptione, visa, &c. exceptis C. l. et. hic expressis.

KKK que

que eorum directarum expedire possint, nec quascunque patentes literas, ac supradictas, aliasque eiusmodi expeditiones, aliter, quam sub nomine, & sigillo Camerarij facere, aut subscribere audeant, neque alia subscriptione vti, quam visa, &c. neque expeditiones alibi quam in Camera registrari patiantur. Hæcque in omnibus expeditionibus per Clericos supradictos faciendis diligenter seruari volumus, & mandamus, exceptis dütaxat, & re seruatis Gubernijs, Ciuitatis Veteris, Tulphæ, Cæsarij, & Terrarū Arnulphorū, i quib⁹ de more expedire possint.

Inhibet quoque Notariis n: expeditiones aliter scribant.

Inbet etiam Clericorum Auditoribus, &c. ne expeditiones super rebus ad Cameram pertinentibus subscribant.

Camer. expeditiones, & tractat tritici, & segetum spectant ad dictam Camerarium.

Decretū irritās.

Camerarij facultas inobed.

Clausula derog.

Sub eisdē quoq; pœnis omnibus eiusdē Cameræ Notarijs inhibemus, ne in posterum prædictas, nec vllas alias expeditiones quocunq; nomine appellatas, gratiam, vel Iustitiam concernentes, aut mixtas, tam in Rom. Curia, quam extra eam aliter, quam sub nomine, & sigillis pro tempore existentis Camerarij scribere, subscribere, aut expedire audeant.

Idem quoque, & sub eisdem pœnis, simili modo incurrendis inhibemus dictorum Clericorum, Secretarijs, & Auditoribus, & alijs, quibuscunque extra Cameram existentibus, ne vllas omnino expeditiones, ex supradictis, nec alijs quascunque super rebus ad dictam Cameram pertinentibus, vel ab eis dependentibus facere, aut subscribere, seu in eis se ingerere quocunq; prætextu, seu colore audeant.

Omnes autem supradictas, & alias Camerales expeditiones, necnon tractas tritici, & aliarū segetum, etiā extra statum Ecclesiasticū, earūq; expeditiones ad Camerariū solū, & nō ad aliū spectare, & pertinere decernim⁹. Et quas contra formam huius nostræ constitutionis in totum, vel in partem in futurum fieri contigerit, omnino nullas, atque irritas esse declaramus. Sicque per quoscunque Iudices, ordinarios, & delegatos, etiam causarū Palatij Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & decidi debere mandamus: Decernentes irritū, & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Ac mandantes dilecto filio nostro Philippo S. Angeli in foro Piscium Diacono Cardinali Vastauillano moderano, ac pro tempore existenti nostro, & S. R. E. Camerario, vt pro præmissorum obseruatione, executione, & implemento omnibus, & singulis præfatis, & quibus opus fuerit præcipiat, mādet, & inhibeat, illiſque ciret, cogat, & compellat, & alias, prout sibi videbitur, contra eos procedat, cæteraque alia faciat, & exequatur, quæ in præmissis, & circa ea necessaria fuerint, & sibi videbuntur quomodolibet opportuna. Nos enim motu, & potestatis plenitudine similibus eidem Philippo Cardinali, & Camerario vltra eius potestatem, & auctoritatem, in præmissis plenissimam licentiam, & facultatem concedimus.

Nō obstantibus præmissis, & nostrā de nō tollēdo iure quæſito, ac alijs Apostolicis cōſtōnibus, dictaq; Cameræ iurō, cōfirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & cōsuetudinibus, necnon priuilegijs, indultis, & literis Apostolicis illi, ac prædictis Præfatis, & Clericis quocūq; cōcessis, cōfirmatis, & innouatis, quibus oibus illorū tenores perinde, ac si ad uerbū infereretur præſertim, pro sufficiēter expressis habētes, harū serie ad effectū omniū præmissorū specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscūq; aut si Decano Clericis, cæterisque prædictis, ac quibusuis alijs communiter, vel diuim ab Apostolica sic sede indultam, quodā interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, declarationis, reuocationis, prohibitionis, præcepti, voluntatis, mandatorum, inhibitionis, decretorum, concessionis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud S. Petrū, anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo octuagesimo quarto, Non. Decembris, Pontificatus nostri anno tertio decimo. M. Car. S. Stephani.

A. de Alexijs.

Registrata apud Io. Baptistam Secretarium.

Admissio, & registratio i Cam.

Die xvij. Decembris, 1584. Ex decreto Cameræ Apostolicæ admittæ, & registratæ fuerunt præinfertæ literæ Apostolicæ, & collationatæ concordant.

A. Martini.

CX.

Contra diripientes in statu Ecclesiastico animalia, & alia bona, ac illa ementes, permutantes, recipientes, &c.

Ad hoc vide etiam supra Pij 5. const. 13. Ex supernæ, fol. 937. cum ibi notatis.

Causa const.

Gregorius Papa XIII. Vniuersis, & singulis præſentes literas inspecturis salutem, & Apostolicam benedictionem. NON SINE graui animi nostri molestia nuper accepimus, quod licet nos iam pridem per nostras constitutiones, & ministri nostri per proclamata, & ordinationes, ac etiam cohortibus armatis exulim, ac per duellium flagitiosorumque hominum audaciam in statu nostro Ecclesiastico reprimere, latrociniaque, & delicta prohibere, ac delinquentes ad aliorū terrorem grauius punire omnibus modis conati fuerimus, nihilominus complures exules, & latrones huiusmodi adhuc supersunt, qui propriæ salutis immemores, pœnasque impositas paruifacientes assidua furta, & latrocinia in animalibus, & iumentis in statu, & ditione nostra existentibus committere non verentur, nec desunt, alij tam nobis, quam temporalibus Dominis circumuicinis subditi, qui animalia, & iumenta illa, ita surrepta sine timore ab ipsismet latronibus emere, & quoquo uersum abigere, & distrahere non dubitent, quo fit, vt illis maior præbeatur occasio, & materia delinquendi, & affidati Cameræ Apostolicæ, ipseque Dohanerius Dohanæ nostræ Patrimonij, ac alij pecuarij, & aratores, animalia huiusmodi habentes maximum inde patiantur detrimentum. Quare nos huic malo obuiam ire, & quieti, ac indemnitati publicæ, quantum in nobis est, prospicere volentes, ac, vt quos legum, pœnæque corporalis timor non retinet, saltem gladij spiritualis fulgor à malo deterreant, præſertim cum non solum pium, & meritorem, sed etiam iustum, ac necessariū sit, tales continuos, ac notorie criminosos, ac ab eis ementes res furtiuas utroque gladio, seueritate opportuna, corrigi, atque puniri, Perpetuo hoc edicto statuimus, omnes, & quoscun-

quoscunque tam huiusmodi animalia, & iumenta, aliasque res, & bona cuiuscunque generis, & speciei in statu nostro temporalit. diripientes, abducentes, & furto subtrahentes, quam ementes, permutantes, seu ab eis illa quouis modo recipientes, & cum eisdem contrahentes, seu quouis titulo, colore, causa, vel prætextu penes se habentes, & retinentes, cuiuscunque status, gradus, conditionis, sexus, qualitatis, dignitatis, aut præminentie fuerint, tam laici, quam Clerici, & Presbyteri, etiam regulares, & seculares, & non solum in dicto statu nostro Ecclesiastico, sed etiam in quouis Regno, statu, Dominio, territorio, Ciuitatibus, Terris, & locis vniuersæ Italiae commorantes vltra alias pœnas iuris, constitutionum, & proclamatum prædictorum excommunicationis maioris latae sententiæ pœnam ipso facto incurrere, à qua nullus ab alio, quam à Romano Pontifice, aut de eius speciali mandato, præterquam in mortis articulo cōnstitutus, factaque, aut mandata restitutione, vel satisfactio- ne, dictorum animalium, iumentorum, rerum, & bonorum huiusmodi dictis affidatis, Dohanerio, & alijs, vt præmittitur, pro tempore supreptorum, absolutiois beneficium valeat obſtinere, ipsamque excommunicationis pœnam ex nunc, prout ex tunc, & è contra aduersus inobedientes, & rebelles quoscunque, & ipsorum quolibet promulgamus, per præſentes. Ac mandamus vniuersis, & singulis Archiepiscopis, Episcopis, & alijs Ecclesiarum prælatis, eorumq; Vicarijs in spiritualibus generalibus totius nostri status prædicti, ac etiā in Regno Neapolitan. ac statu Magni Hetruriz, ac Ferrariæ, & Urbini Ducum i virtute sanctæ obedienciæ, vt cum harum exemplaria, etiā impressa manu Notarij publici subscripta, sigilloque personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munita, exhibita eis fuerint in omnibus Ciuitatibus, Terris, oppidis, locis, Castris, ac diocesis, præſertim statui nostro prædicto circumuicinis ad valus Ecclesiæ Matricis Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, Castrorum, & locorum suæ diocesis quamprimum affigi, & publicari faciant, quæ quidem exemplaria, seu transumpta sic affixa, & publicata vbique in iudicio, & extra illud fidem faciant, omnesque supradictos, ac alios præſentibus literis nominatos, vel quomodolibet comprehensos taliter ligent, arctent, afficiant, & obligent, ac si vnicuique personaliter intrinsecus fuissent. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon priuilegijs, indultis, exemptionibus, & literis Apostolicis quibuscunque personis quacunque dignitate Ecclesiastica, vel temporalit. prædictis coniunctim, vel separatim concessis: etiam quibus caueatur expresse, quod excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam: & expressam & ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, cæterisque contrarijs quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris. Die vij. Decembris. 1584. Pontificatus nostri anno tertio decimo.

Executantur di- ripien. animalia & alia bona i sta- tu Eccl. vel illa ementes, &c.

Episcopi, &c. sta- tus Eccl. & Re- gni Neap. ac Du- catus Hetruriz, Ferrariæ, & Ur- bini. faciant pu- blicari hanc cōst. quæ sic publica- ta omnes afficiat.

Clausula derogatoria.

Admissio, & reg- istratio i Cam. Apost.

Die x. Decembris, 1584. Suprascriptæ literæ in forma breuis ex decreto in plena Camera Apostolica factæ, admittæ: & registratæ fuerunt in actis meis, & libro diuersorum, fol. 99. Scipio Penellus Cam. Apost. Not. Io. Baptista Canobius.

CXI.

Facultates Iulio Cæsari Segnio Bononien. Almae Urbis Senatori concessæ procedendi, & iudicandi in causis criminalibus, non seruata forma Statutorum nuper editorum & confirmatorum, & etiam iuxta facultates Gubernatoris Urbis.

Facultates eadem concessæ, et fuerunt ab ipso met. Pont. Horatio Benedicto de Caglio huius Senatoris successori, & etiam Io. Pellicano Macerat. ad præſens Senatori à S. D. N. Six. V. vt infra in eius cont. x. Cū in Curia.

Gregorius Papa XIIII. Motu proprio, &c. CVM IN Curia Capitolij Almae Urbis nostræ multi delinquentes prauique, & facinorosi homines quotidie carceribus mancipantur, qui propter, seriosam dictæ Urbis statutorum in proceden. obseruantiam, leuissimamque per eadem statuta impositas, & inflictas, sceleriq; grauitate non condignas pœnas in iudicando, quodammodo impuniti euadere solēt, nec etiā per eadē statuta, cautionibus de non offendendo inter partes dādis, quādoq; per eiusdē Urbis Senatorem pro tempore existētē prouideri valeat, vnde faci- norosi homines ad grauisima scelere frequenter perpetrāda audaciores reddūtur, Nos qui iter cætera cordis no- stri desiderabilia, à tempore, quo diuina fauente Clemētia ad sūmi Apostolatus apicē assūpti fuimus, illud sine- ris sēper exoptauimus desiderijs, vt i toto nostro statu Ecclesiastico, & præcipue Alma Vrbe nostra prædicta neu- tiquā delicta impunita remanerēt, quin potius, vt aliquādo temerarij flagitiosorū ausus hominū, si nō virtutis amo- re, saltē formidine pœnæ, arctius reprimerētur, ac cæsti delinquentes, vt cæteris in exēplū trāsirēt condignis suo- rū scelerū plecterētur pœnis, in præmissis pro nostri Pastoralis officij debito opportune prouideri volētes, mo- tu simili, & ex certa nostra sciētia, ac de Apostol. potestatis plenitudine. Dilecto filio Iulio Cæsari Segnio nob. Bononien. per nos creato, & deputato Moderno Urbis Senatori, de cuius fide, & probitate in similibus exequen- multū cōfidimus, vt in casibus quibuscūq; criminalibus, tā in præcedēdo, quā iudicando, statutorū eorū dē forma aliter nō seruata cōtra quoscūq; delinquentes in ipsius Curie carceribus nūc, & pro tēpore detētos, etiā cuiuscū- que status, gradus, cōditionis, & præminentie existen. prout sibi beneuisū fuerit, ac etiā iuxta facultates in simi- libus moderno, & pro tēpore existen. Urbis prædictæ Gubernatori hæctenus quomodolibet concessas, proceden- di, & iudicandi, pœnasq; statutarias secundum delictorū, & personarū qualitates eius arbitrio augēdi, plenā, ampliā, liberā, & omnimodā facultatē, atq; auctoritatē, & potestātē, præſentiu tenore cōcedimus. Omnēq; & singu- los processus, acta, sērentias, & decreta desuper forma statutorum huiusmodi, & vt præmittitur minime seruata per Senatorē prædictū in posterū formata, facta, lata, & habita in omnibus, & per omnia perinde, ac si eadē sta- tutorū forma huiusmodi in eis, & eorum quemlibet seruata foret, valida, & efficacia perpetuo existere, suosque plenarios effectus sortiri. Et sic per quoscūq; Iudices, &c. sublata, &c. iudicandi, &c. debere, irritū quoq; &c. de- cernimus. Non obstantibus dictæ Urbis statutis, etiam iuramento, roboratis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis per quoscūq; Rom. Pōt. prædecessores nostros, ac etiā nos pro illorū corroboracione hæctenus quo- modolibet concessis, cōfirmatis, & innouatis, ac cōceden. quibus omnibus, etiā si de illis, &c. illorū tenores, &c. latissime, hac vice, & ad effectum præmissorum dumtaxat, derogamus, illisq; sufficiēter derogatum esse, & cen- seri similiter decernimus, cæteriſq; quibuscūq;. Placet V.

Causa cōcessiois iuram. facult.

Concessio facult. procedendi & iudicandi in causis crim. non seruata forma statutorum, & iuxta facultates Gubernatoris quas vi de su. i Leon. 10 const. 7. fol. 157.

Decretū irritās.

Clausula derog.

Pontifex supradictus obiit Romæ, die x. Aprilis. 1585. & sepultus fuit in Basilica S. Petri.

Italus ex Familia Peretta, & Provincia Marchie, ac Oppido Montalii, diacesis Ripana, Coronatus Rome Kal. Maij, anni 1585.

I.

Erectio officij Thesaurariatus generalis, & Collectorie Spoliorum, & aliorum iurium Camere Apo- sto. in Officium perpetuum vacabile. Et facultates, ac priuilegia Reuerendissimi D. Benedicti Iustiniani Ianuen. generalis Thesaurarij, & Collectoris, administratorisque prouentuum Communitatis Terracin. pro construenda noua Ciuitate, & etiam Montis Iulij, Montisque primi, & montis secundi succursus Auinionen.

Alias facultates Thesaurarij circa Cancellarias status Ecclesiastici, vide sup. in Pij 4. const. 127. Continua, fol. 867. Et circa administrationem aliorum Mon- tium, vide in indice materierum in ver. Thesaurarius.

De Spoliorum vero materia, habes etiam sup. in Pauli 3. const. 31. Romani, fol. 420. & const. 53. Romanus, fol. 464. & const. seq. & Iul. 3. const. 9. Cum sicut nobis, fol. 504. & Pauli 4. const. 26. Cum sicut accepimus, fol. 603. & Pij 4. const. 115. In suprema, fol. 333 & Greg. 13. const. 38. Cum sicut, f. 1241. & const. 44. Officij, fol. 1254. & const. 72. Cum sicut, fol. 1304.

IXTVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. DE STATV nostri, & Camere Apostolicæ grarij, ex incubenti nobis Apostolice sollicitudinis officio solliciti, circa ea libeter intendimus, per quæ illius salubri directioni, & foelici successui cõsulitur, & illius curã talibus personis cõmitti volumus, quarum opera, studio, & virtute, res, & bona eiusdem Camere sedulo, & fideliter conferuentur.

Cum itaq; officij Thesaurariatus generalis dictæ Camere, per liberã resignatio- nem dilecti filij Rodulphi Bonfoli nuper ipsius Camere Thesaurarij generalis, de illo, quod tunc vnã cõ Collectorie, etiã generalis spoliorum, ac fructuum, & prouentuum, quoruẽcũq; beneficiorum Ecclesiasticorum, necnõ Ecclesiarum, & Monasteriorum in vni- uersa Italia, necnõ bonorum in Vrbe, & toto statu Ecclesiast. vacatiũ, officio, ad eius vitam obtinebat, in manibus nostris sponte factã, & per nos admittam vacauerit, & vacet ad presens.

Et sicut accepimus idẽ officij Thesaurariatus, quod ex primarijs Camere, & Ro. Curie officijs existit, cuique grarij, & prouentuum, reruq; & iurium ipsius Camere præcipua cura incubit, in incerto statu versetur, & præteritis temporibus varietati maxime obnoxium, & ex inde summa negociorum, reruq; & iurium dictæ Camere ignorantio, & interdum neglectus in nõ modicum eiusdem Camere præiudicium, & grauamen secuti fuerint. Nos congruã formã eidẽ officio Thesaurariatus pro nobis iniuncto munere cõstituere volentes, Motu proprio, & ex certa scien- tia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & quascũque cõcessiones officiorum Thesaurariatus & Collectorie huiusmodi, tã dicto Rodulpho, quã quibusuis personis, quomodolibet factas, harũ serie cassãtes pe- nitus, & reuocãtes, dictum officij Thesaurariatus in officij perpetuũ, ac aliã ad instar eiusdẽ Camere Clerica- tuũ, & aliorum Rom. Curie officiorum perpetuo Apostolica auctoritate tenore presentiu erigimus, & institui- mus.

Ac eidẽ officio Thesaurariatus generalis officium Collectorie huiusmodi dicta auctoritate, etiam perpetuo vnimus, annectimus, & incorporamus.

Necnõ pro eius, sic erecti congrua dote omnia, & singula iura, prouentus, obuentiones, salaria, regalia spoliorum, etiam cum diuersis capitulis, & Clericis secularibus imposterũ componendorũ decimas, taxas, & emolumenta ordi- naria, & extraordinaria, vñdecunq; & quomodocunq; prouenientia, quocunq; nomine nuncupata, quæ per pro tempore existentes generales Thesaurarios Camere, & Collectores spoliorum, ac fructuum, & bonorum ad dictã Cameram spectãtũ consequi, exigi, & leuari, quomodolibet, & quocunq; titulo, vel causa cõsueuerũt, seu etiã potuerũt, & debuerũt, Dep̄tis tamẽ, & exceptis ijs, quæ per pro tẽpore existẽtes nostros, & Sedis Apostolicæ in Regno Neapolitano, tã citra, quã vltra Pharũ Nuncios, hætenus percipi, & colligi cõsueuerunt, necnon prouen- tibus quatuor Cancellarijs annatarum per fel. re. Gregorium PP. XIII. prædecessorem nostrum constitutis, & assignatis ad quamcunq; summam ascendant applicamus, & appropriamus.

Necnon, quod de cetero officij Thesaurariatus huiusmodi obtinens pro tempore in Camera præfata, alijsq; actõnibus Cameralibus in loco solito, videlicet, post Camerariũ si præses fuerit, eo vero absẽte post Vicecama- rarium immediate, in Capella autem nostra, & quibuscunq; sessionibus, processionibus, equitationibus, alijsq;

Theaurarius, & Collectorie Spoliorum officium obtinebat Rodolphus Bonfolius sup. i. Gr. 23. cõ 72. f. 1304. Illudque vacauit ob reũg. præfati Rodulphi. Ideo hic Pont. officij The. erigit in officium perpetuum ad instar Clericatus.

Illique annectit officium Collectorie spo.

Emolumenta q; hic descripta eidẽ offõ cõcedit.

Locũ & in Cam. & Capella & alijs actõnibus Theaurario absõgnat.

que actibus, tam publicis, quã privatis in nostro, & pro tempore existentis Romani Pontificis præsentia, & conspectu, vel etiam absentia faciendis, ante omnes Episcopos, Archiepiscopos, Primate, & Patriarchas immẽdiate tamen post Auditorem dictæ Camere sedere, & incedere, Ac in nostra, & pro tempore existentis Rom. Pontificis signatura, quoties contigerit, Referendarium huiusmodi officium Theaurariatus generalis obtinere continue interuenire, & assistere.

Necnõ vltra ædes pro tempore existentibus dictæ Cam. Theaurariis generalibus in Vrbe pro eorũ vsu, & habitatione expensis dictæ Camere con duci solitas pro quibus eidẽ Theaurario ducenta scuta monerã annuatim præstari cõsueuerunt, prout præstari volumus, victum quotidianum ex Palatio Apostolico ad instar aliorum nostrorum, & Rom. Pontificis pro tempore existentis Prælatorum domesticorum, & familiarium continuorum commentalium pro se, & octo suis familiaribus, & duobus equis habere, & consequi debeat.

Necnon omnibus, & quibuscunq; facultatibus, iurisdictionibus, priuilegijs, exemptionibus, immunitatibus, præminentijs, antelationibus, prærogatiuis, fauoribus, indultis, & gratijs, tam dicto Rodulpho, quã cæteris omnibus ante eum generalibus Theaurarijs, & Collectoribus præfatis, tam per prædictum Gregorium, quã alios quoscunq; Romanos Pontifices prædecessores nostros in genere, & in specie concessis, confirmatis, extensis, & innouatis, ac aliã ad generalis Theaurariatus, & Collectorie huiusmodi officia de iure, fundatione, priuilegio, cõsuetudine, ac quocunq; alio modo, & titulo pertinentibus, cæterisque omnibus, & singulis specialiter nõ reuocatis, quibus Theaurarij, & Collectores generales prædicti, etiam ante dictum Rodulphum tam antiquis, quã modernis temporibus vsi, potiti, & gausi fuerunt, ac vti, potiri, & gaudere potuerunt, seu etiam debuerunt, siue de illis per literas Apostolicas, siue patentes, aut scripturas, & libros Camerales, aut quæcunq; alia publica, aut priuata documenta, fidem tamen faciẽtia appareat, vti, potiri, & gaudere libere, & libere valeant in omnibus, & per omnia, ac pariformiter, & absq; vlla prorsus differentia perinde, ac si per præ- sentes specialiter, & expresse concessa fuissent auctoritate, & tenore prædictis statuimus, & ordinamus, ac desu per licentiam, & facultatem concedimus.

Vt autem quã primũ officium prædictum viro idoneo, qui rebus eiusdem Camere assidue inuigilet, ac omnia ad dictum officium spectantia exequatur, cuiusque virtus, & industria nobis præcipue cognita atque per- specta sit committatur, De dilecti filij magistri Benedicti Iustiniani Clerici Ianuen. vtriusque Iuris Doctoris No- rarij, & Prælati nostri domestici, ac in vtraque signatura nostra Referendarij, de nobili genere ex vtroque pa- rente procreati, summa fide, integritate, & diligentia plurimum in Domino confisi, ipsumque Benedictum a qui- busuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis a iure, vel ab homine quouis occasione, vel causa latis, si quibus, quomodolibet innodatus existit, ad effectum præ- sentium dumtaxat, consequendum harum serie absoluentis, & absolutum fore censentes, eidem Benedicto offi- cium prædictum siue, vt permittitur, siue a primã erectione huiusmodi, vel aliã quouis modo, aut ex cuius- cunq; persona vacans, cum officio Collectorie, & alijs illi forsã annexis, necnon omnibus, & singulis iuri- bus, regalibus, iocalibus, taxis, prouentibus, obuentionibus, honoribus, emolumentis, priuilegijs, exemptionibus, immunitatibus, præminentijs, antelationibus, prærogatiuis, facultatibus, iurisdictionibus, fauoribus, gratijs, & indultis superscriptis, auctoritate & tenore similibus, concedimus, & assignamus, ipsumque Benedictum ad The- saurariatus, & Collectorie huiusmodi officium, illiusque liberum exercitium, ac omnia, & singula alia supradic- ta ex nunc admittimus, & recipimus, Ac per dilectos filios Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarium, dictæque Camere Præsidentes, Clericos, cæterosque ad quos spectat, tam in Camera, quã extra recipi, & admitti, sibi- que de Iuribus, regalibus, iocalibus, taxis, prouentibus, obuentionibus, & emolumentis, ac alijs supradictis inte- gre responderi mandamus, necnon eidem Benedicto, vt quoad vixerit officium Theaurariatus huiusmodi cum illi annexis prædictis ad instar aliorum Romanæ Curie, & dictæ Camere officiorum tenere, regere, & gubernare, nec ab eo inuitus amoueri possit de speciali gratia indulgemus.

Et insuper securitati eiusdem Benedicti Theaurarij, qui in nostram, Sedisque Apostolicæ subuentionem ob- uergentes quibus præximur necessitates, summam quinquaginta millium scutorum monerã, decem Iulijs pro quolibet scuto huiusmodi computatis, nomine precij dicti officij comprehensis in eis quindecim millibus scutis auri in auro prædicto Rodulpho ratione similis summæ per eundem Rodulphum aliã Camere prædictæ, & pro ea ipsius Rodulphi in eodem officio Theaurariatus antecessori solutæ restituendis soluere promisit, consulere volentes, pro omnibus, & singulorum præmiorum obseruatione, & executione, etiam nomine, & loco damno- rum, & interesse quæ ipsum Benedictum pati posse contigerit, omnia, & singula eiusdem Camere, iura, res, & bona, & quæcunq; tam præsentia, quã futura nedum generaliter, verum etiam specialiter, & expresse, ac amplissime obligamus, & hypothecamus. Necnon etiam si pro consequendo dicto officio Theaurariatus ab alijs maius precium dicta summa quinquaginta millium scutorum reperit, vel reperiri contigerit, illud omne, & totum siue in parua, siue in magna summa eidem Benedicto, etiam titulo donationis inter viuos gra- tiose remittimus, & condonamus. Præsentesque ad probandum plene quò leadem summa in nostram, & Se- dis, ac Camere prædictarum subuentionem conuersa fuerit, aliãque præmissa vbiq; tam in iudicio, quã extra sufficere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri, nec ipsum Benedictum, eiusque in dicto officio Theaurariatus successores, vel quemcunq; alium eius nomine ad registrari faciendum, aut aliã quomodolibet insinuandum præsentem literas in dicta Camera, etiam iuxta formam constitutionis piæ memoriæ, Pij Papæ Quarti, etiam prædecessoris nostri octauo Idus Augusti, Pontificatus sui anno sexto editæ, inter alia disponen- tis, quòd impetrantes gratias, & indulta interesse dictæ Camere quomodolibet concernentia, illa in eadem Ca- mera infra certum ibi expressum tempus præsentare, seu registrarì facere debeant, teneri, neque ad id vlla vn- quam necessitate cogi, nec propterea easdem præsentem literas viribus carere, sed Benedicto Theaurario, eius- que successoribus prædictis in omnibus, & per omnia perinde, ac si iuxta constitutionem prædictam præsentatæ, seu registratæ, & insinuatæ, ac omnia alia ad id necessaria adimpleta fuissent, suffragari.

Nulloque vnquam tempore de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel quouis alio defectu, etiam ex eo quòd forsã interesse habentes ad id vocati non fuerint, vel ex quacunq; alia causa quantumuis legitima, & iuridica, ac etiam necessario exprimentaria, notari, impugnari, inualidari, ad ter- minos iuris reduci, seu in ius, vel controuersiam vocari, aut aduersus eas quodcunq; iuris, facti, vel gratiæ re- medium

Illiq; annua seu ta ducenta pro conducenda do mo, ac victum pro se, & familia ex Palatio Apo stolico præstari decernit.

Priuilegia etiam & exemptiones a lijs Theaurariis & Collectoribus concessas, specia luer nõ reuoca tas, eidem Thef. concedit.

Officiumq; The saurariatus sic e- rectum vna cum officio Collectorie, & alijs ei an nexis, R. D. Bene dicto Iustiniano cõfirt, cum emo lumentis faculta tibus, & priuile gijs prædictis. Istarum facultatum explicatio, circa Collectõnẽ spolioru mox infra sequitur.

Et pro assicura- tione ipsius The saurari qui R. Camere Apostol. soluit seuta quin quaginta millia, obligat eidẽ Põ- nifõ omnia bona eiusdem Ca- meræ.

Insũmque The- saurarium decer nit nõ teneri pro bare hanc sum- mam conuersam esse in subuentio nem Sedis, & Ca- meræ Apost. ne- que registrarì fa cere in Camera has literas, iuxta const. Pij 4. quẽ est sup. fol. 873. nu 131. Registrata tamẽ fuit hæc const. vt mox sequitur.

Claufulæ præ scriuatur.

medium impetrari, minusque sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, & alijs contrarijs dispositionibus comprehendi posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illa emanabunt, toties in pristinum, & eum in quo antequam illa emanarent, erant statum, restitutas, repositas, & plenarie etiam sub quacunque data per ipsum Benedictum, eiusque in dicto officio Theaurariatus generalis successores eligenda, reintegratas, ac de nouo concessas, ac validas, & efficaces semper fore, & esse, vimque ualidi, & efficacis contractus inter nos, ac Sedem, & Cameram praedictas ex vna, ipsumque Benedictum ex altera partibus rite, & recte initi, & stipulati, ac etiam hincinde iurati habere, & obtinere, ac inuiolabiliter obseruari.

Decretis irritis.

Sicque, & non aliter per quoscunque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque & inane, si secus super his a quocunque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Executorum deputatio, & facultates.

Quocirca venerabilibus fratribus nostris Amerinen. & Vicentin. Episcopis, ac dilecto filio Curiae causarum eiusdem Camerae, generali Auditori, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, praefatos literas, & in eis contenta quaecunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte, dicti Benedicti, & eius in dicto officio Theaurariatus, successorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eiusque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant Benedictum, & eius in dicto officio Theaurariatus successores, necnon alios quos praesentes nostrae litterae concernunt, cassatione, reuocatione, erectione, institutione, vnione, annexione, incorporatione, applicatione, appropriatione, statuto, ordinatione, concessione, assignatione, admisione, receptione, mandato, indulto, obligatione, hypothecatione, remissione, condonatione, decreto, & alijs praemissis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, seu eorum aliquem per Camerarium, Praesidentes, Clericos praedictos, seu quoscunque alios quauis auctoritate fungentes, quomodolibet molestari, perturbari, vel inquietari, Contradictores quoslibet & rebelles, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, legitimeque super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggruari, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit auxilio brachij saecularis.

Clausula derogatoria.

Non obstantibus praemissis, ac quatenus opus sit nostra, de iure quae sit non tollendo, caeterisque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Camerae, & officiorum praedictorum, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ac vsibus, & naturis quancumque tempore pacifice obseruatis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, eidem Camerae, illiusque praerogatis, ac nunc, & pro tempore existentibus Camerario, Praesidentibus, & Clericis, necnon quibusvis personis per quoscunque Rom. Pont. etiam quatenus opus sit per recolendam memoriam Gregorium Papam Decimum tertium sub dat. pridie Idus Maij duodecimo, & Non. Decembris tertio decimo sui Pontificatus annis, praemissis quatenus in aliquo obtent, necnon dictam Sedem, etiam per modum statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus, ac alias sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, necnon consistorialiter iteratis vicibus quomodocunque, & quotiescunque concessis, approbatis, & innouatis, ac extensis, & moderatis. Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac indiuidua, & de verbo ad verbum, non autem per clausulae generales idem importantes mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent praesentibus pro sufficienter expressis habentes illis alias in suo robore permanens hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus contrarijs quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, cassationis, reuocationis, erectionis, institutionis, vnionis, annexionis, incorporationis, applicationis, appropriationis, statuti, ordinationis, concessionis, absolutionis, assignationis, admisionis, receptionis, mandati, indulti, obligationis, hypothecationis, remissionis, condonationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae apud sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae 1585. sexto non. Maij. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Inl. C. P. A. r. a. u. s. P. Pultrius Ioan. Bap. Gabriellus. E. Locius

A. Iacobutius. C. Pamphilius. A. Postigianus. Io. F. Ruggierus.

A. Breuius.

Anno Incarnationis D. millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, Die nona Maij Retroscriptus Rodolphus praesenti resignationi & litterarum expeditioni consensit.

Pro Paride Doria Io. Bap. Zianus.

Registrata in Secretaria Apostolica, Io. F. Ruggierus.

Sequuntur

Sequuntur Facultates eiusdem Reuerendiss. D. Benedicti Iustiniani circa Collectoriam Spoliorum Ecclesiasticorum, & aliorum iurium R. Camerae Apost.

SIXTVS Papa Quintus. Dilecte Fili salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum hodie Officium Theaurariatus nostri, & Camerae Apostolicae perpetuum, & ad instar aliorum Rom. Curiae Officiorum precio concedi solitorum vacabile constituerimus, eique Collectoriam generalem Spoliorum & iurium eidem Camerae debitorum in vniuersa Italia sub certis modo & forma tunc expressis etiam perpetuo vnuerimus, officiumque ipsum Theaurariatus, sic a primaua huiusmodi constitutione, vel alias quouis modo vacans tibi apostolica auctoritate concesserimus, & assignauerimus, prout in nostris literis inde sub plumbo confectis plenius continetur. Nos ea quae ad te, & pro tempore existentem Theaurarium nostrum generalem ratione dictae Collectoriae pertinent, quibusque vos vti, & in quibus Vos exercere ac Iurisdictionem, & potestatem habere debetis plenius explicare, vobisque & muneris vestro in hac parte consulere volentes, omnes & quoscunque alios Collectores, necnon Subcollectores, Commissarios, & officiales dictorum Spoliorum & iurium per totam Italiam ad hunc vsque diem, tam per Praedecessores nostros, ac nos, quam alios quoscunque quomodolibet deputatos, omnemque illis desuper attributam potestatem & auctoritatem reuocamus, & abolemus. Decernentes irritum & inane quicquid posthac ab eisdem, & quibuscunque alijs scienter vel ignoranter contigerit attentari. Motu proprio & ex certa scientia nostra, deque apostolica potestatis plenitudine statuimus, & ordinamus, vt per vnionem Collectoriae huiusmodi, Tu & pro tempore existentes Theaurarius, plenam, liberam, & absolutam potestatem, ac omnimodam Iurisdictionem perpetuo habeatis, quamque vobis in perpetuum concedimus & per alium seu alios tam in vrbe & eius districtu dominio temporali Sanctae Romanae Ecclesiae quam tota Italia, nostro & dictae Camerae nomine colligendi, percipiendi, & exigendi, omnia, & quaecunque bona mobilia, & immobilia, ac se mouentia, necnon spolia, aliasque res & iura quomodolibet nuncupata, necnon fructus, redditus, & prouentus mensurarum Abbatialium monasteriorum, necnon Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, & aliarum Ecclesiarum & quorumcunque beneficiorum ex quouis titulo etiam infecto, aut alijs male & indebite perceptos, ac bona vacantia, & de quibus contra Constitutionem pia memoriae Pij PP. Quinti contra illegitimos editam disponi contigerit, aut ia dispositum fuerit, & quae ab apostatis obtinentur, quaeque per obitum ipsorum Apostatarum, & aliorum regularium extra claustra suorum ordinum, & alijs iusta formam litterarum recol. me. Gregorij Papae xiiij. desuper edictarum, ac etiam illa, necnon aedificia, & loca quae ex fructibus, redditibus & prouentibus Ecclesiasticis profecta, aedificata, resecta & restaurata fuerint, seu alijs ex eisdem fructibus, redditibus & prouentibus quomodolibet prouenerint per obitum quarumcunque Ecclesiasticarum personarum, beneficia Ecclesiastica tam simplicia, de quorum tamen simplicium fructibus, vel ex priuilegio apostolico, vel ex consuetudine legitime praescripta dispositum non fuerit, quam in administrationem obtinentium secularium, & quorumvis ordinum regularium, quauis etiam pontificali dignitate fulgentium in omni Italiae parte pro tempore decedentium remanura, etiam si in auro, argento, gemmis, & alijs preciosis cuiuscunque qualitatis generis, & speciei fuerint, ac etiam fructus, redditus & prouentus mensurarum Ecclesiarum & monasteriorum in praedicta Camerae libris taxatorum, nec no beneficiorum etiam in diocesis, quae pactum cum dicta Camera iniuerunt ex quacunque causa sedi Apostolicae reseruatorum, vel effectorum ex die Vacationis vsque ad diem praefectionis, ac prouisionis, & adepra possessionis illorum, seu commendae de illis faciendae, quos omnes fructus, redditus & prouentus ab ipsis vsque vacationibus perceptos & confectos ad nos, & dictam Cameram spectare & pertinere volumus & decernimus, & eidem Camerae applicamus & appropriamus, necnon omnia, & quaecunque bona relicta, & quoscunque fructus, redditus & prouentus huiusmodi male perceptos cuiuscunque qualitatis, & quantitatis fuerint, ac etiam inquirendi, & inuestigandi omnibus vijs, & modis tam super illis quam super alijs quibuscunque spolijs, quae haecenus ex bonis relictis et fructibus huiusmodi per similibus personarum obitum, aut alijs vt praefertur, seu quomodolibet remanserunt, & indebite quocunque praetextu vsurpantur, & pro faciliiori inquisitione quascunque personas cuiuscunque Dignitatis, status, gradus, ordinis & praeminentiae fuerint etiam exemptas, necnon praeteritos Collectores, subcollectores, officiales coram te, vel alio seu alijs a te vel pro tempore Theaurarium ad reddendum computum & rationem deputandis de administratis, exactis & receptis ab eisdem, illosque quorum testimonio indigere cognoueritis ad se examini subiiciendum & spoliorum, necnon fructuum, reddituum & prouentuum, ac bonorum huiusmodi occupatores & detentores ad spolia, fructus, redditus & prouentus huiusmodi restituendum, & relaxandum, & tibi consignandum, & soluendum, & quos in praemissis, & circa ea quomodolibet deliquerint etiam ad personaliter coram vobis seu deputando, vel deputan. comparandum sub confiscationis bonorum & priuationis Beneficiorum, inhabilitatisque ad illa & alia in posterum obtinenda, ac etiam pecuniarijs quae vobis videbuntur, & demum excommunicationis, alijsque Ecclesiasticis censuris & poenis vestro arbitrio infligendis moderan. & applican. monendi, citandi, & compellendi, ac contradictores quoslibet & rebelles poenas ac censuras praedictas incidisse declarandi, illaque etiam saepius aggrauandi, auxiliumque brachij saecularis ad hoc si opus fuerit inuocandi ac super eisdem spolijs, fructibus, redditibus, & prouentibus ac bonis praedicta Camera, prout tibi videbitur componendi, & concordandi, soluentes, de compositis & solutis per eos ac receptis absoluendi & liberandi, necnon ad cor reuersos, si id humiliter petierint, a censuris, & poenis si quas incurrerint praevia satisfactione absoluendi, & liberandi, ac in praemissis omnibus etiam summarie, simpliciter de plano, & sine strepitu, & figura indicij, sola facti veritate inspecta procedendi, vnum quoque vel plures loco vestri cum simili, aut limitata potestate substituendum, & alia praemissa faciendi, collectores, & subcollectores, & subcommissarios per vestras literas, sigillo vestro munitas deputandi, & subdelegandi, illosque quoties vobis videbitur reuocandi, caeteraque omnia faciendi, gerendi, & exequendi, quae in praemissis, & circa ea necessaria fuerint, & quomodolibet opportuna. Insuper vt spoliorum fructuum, bonorum, & iurium huiusmodi exactio celerius, commodiusque fiat, eisdem motu, scientia, & potestatis plenitudine, etiam perpetuo statuimus, vt de caetero omnes & quaecunque lites, causae, & controuersae super quibusvis fructibus, redditibus, & prouentibus,

Hic Pont. Theauraria, & Collectoriae officium perpetuum, & vacabile instituit, illudque R. D. Benedicto Iustiniano concessit, vt sup. prox.

Facultatesque ipsius Theaurarii nunc explicat.

Pij V. consil. 17 habetur sup. nu. 120. fol. 1102.

Greg. 13. consil. 44. fol. 1254.

bus, spolijs, & bonis prædictis, & illorum occasione, ac alias quæ ab ipsis litibus & causis, quomodolibet de-

Datum Romæ, apud sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 2. Maij millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, Pontificatus nostri Anno Primo.

Io. Baptista Canobius.

Sequuntur facultates eiusdem Reuerendissimi Domini Theaurarij, circa exactionem, & applicationem prouentuum. Commununitatis Terracinae, pro constructione nouæ Ciuitatis.

SIXTVS PAPA V. Dilecte Filij salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum sicut accepimus ad ædificationem nouæ Ciuitatis Terracinae dudum mandato se. re. Gregorij Papæ XIIII. prædecessoris nostri in Monte sancti Angeli salubriori sanè loco cœptam, adhuc magna pecuniarum summa necessaria sit: Nos qui pro securitate, & sanitate incolarum cœptum hoc opus perfici summopere cupimus, vestigijs dicti prædecessoris in hærentes, Tibi ad nostrum, & Sedis Apostolicæ beneplacitum committimus, & mandamus, vt nostro, & Camera Apostolicæ nomine, omnes & quoscunque fructus, redditus, & prouentus, & prouentum ad ipsam Communitatem, & Populum ex quauis causa, spectantes, & pertinentes apud homines fide, & facultatibus idoneis sequestro poni cures, ita vt posthac nihil ex eis soluatur cuiquam nisi abs te, vel ab ijs, quos ad id deputaueris, iussum fuerit. Dantes propterea tibi plenam, & liberam facultatem, & potestatem eiusdem Communitatis, agros, syluas, pascua, & alia quæcunque bona, vectigalia, redditus, & prouentus vni, vel pluribus personis, prout tibi, vel ad hoc abs te constitutis placuerit, pro pretio, & tempore tibi beneuiso locandi, mercedisque, & pretium huiusmodi exigendi, nec non conductoribus etiam si qui hoc tempore sunt, ne quicquam alteri hoc nomine præterquam tibi, vel deputatis supradictis soluant, inhibendi, necnon eosdem, & alios quoscunque eiusdem Communitatis debitores ad soluendum, & satisfaciendum iuris, & facti remedijs etiam per censuras Ecclesiasticas cogendi, & compellendi. Vnum quoque, seu plures loco tui cum simili, vel limitata potestate substituendi, & deputandi, ac propterea officialibus, & Communitati ipsi districtius præcipiendi, ne posthac aliquid ex dictis bonis & redditibus exigere, vel ab eis quocunque modo se introumittere audeant: eam autem pecuniam, quæ redacta inde fuerit ad nouæ Ciuitatis mœnia ædificanda fideliter erogari volumus, & iubemus. Declarantes durante huiusmodi fructuum, & reddituum depositum, exactione, & erogatione, salarium Gubernatorum pro tempore ibi existentium, & quæcunque alia subsidia, & impositiones Camerales tempore quo expediens esse iudicaueris, ac alia debita, & onera, quæ tamen soluenda tibi esse videbuntur, idem Communitati incumbentia ex eisdem fructibus, & redditibus per illorum Depositarium, seu alium ad id a te deputatum solui debere. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Communitatis statutis, et consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis priuilegijs quoque indultis, et literis Apostolicis eidem Communitati, et hominibus publice, vel priuatim sub quibuscunque uerbis tenoribus, et formis concessis, approbatis, et innouatis, Quibus omnibus, illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alijs in suo robore

Hæc const. n. 5 est registrata in Camera, licet generaliter contrarij decreuerit. Pius 4. in eius c. 13. fo. 873.

Clausula de rogato

Noua Ciuitas Terracinae de mandato Greg. xij. ædificari coepit

Hic igitur Pontifex pro illius perfectione, prouentibus illius Communitatis, sequestrari, & in tali ædificatione erogari mandauit per Theaurarium.

Salarijsq; Gubernatorum, & alia subsidia, & onera dictæ Communitatis, solui mandauit ex dictis Prouentibus, durante dicta ædificatione.

Clausula de rogato

robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die secunda Maij, 1585. Pontificatus Nostri, Anno Primo.

Io. Bap. Canobius.

Die trigesima prima Maij millesimo quingentesimo octuagesimo quinto præsentis literæ Apostolicæ præsentatæ fuerunt in plena Camera Apostolica, & septima Iunij subsequenti, referente Reuerendis. Domino Francisco Corneo dictæ Camera Clerico, Præsidente, & Iudice ex decreto in dicta Camera eadem die trigesima prima per eandem Camera admissa, & registrari mandatum fuit, prout successiue in eiusdem Camera libris registratæ fuerunt 53. libro quinto signaturarum fel. rec. Gregorij XIIII. & primo S. D. N. fol. 36. penes me infrascriptum dictæ Camera Notarium.

Tydeus de Marchis Not.

Sequuntur facultates eiusdem Reuerendissimi Domini Theaurarij, circa administrationem Montis Iulij, ac Montis Primi, & Montis Secundi Succursus Auinionen.

SIXTVS PAPA V. Motu proprio, &c. Alias fel. re. Pius Papa V. prædecessor noster q. Bartholomæo Buffotto eius tunc Theaurario generali ultra alia, facultatem dedit loca, et portiones Montis Iulij Urbis vacabilis per obitum illa obtineri. Vni, vel pluribus personis simul, vel separatim vendendi, non obstant. clausula in literis erectionis dicti Montis apposita, videlicet. Volumus autem, quod loca & portiones huiusmodi cum primum per obitum illa obtinentium, & alijs quouis modo, præterquam per resignationem vacauerint per Romanum Pontificem pro tempore existentem alijs concedi, seu in alios transferri non possint, sed eo ipso extinguant, & expirent ac eorum prouentus, & emolumenta dictæ Camera reintegrentur, & reintegrata esse censeantur, & deinde quia necessitates Sedis Apostolicæ, & dictæ Camera propter quas prædictus Pius prædecessor tunc motus fuerat in dies magis videbantur accrescere. Idcirco præ me. Gregorius Papa XIII. etiam prædecessor noster Venerabili Fratri nostro tunc suo Ludouico Episc. Laudens. tunc in minoribus constituto, & Theaurario suo generali commisit, & mandauit, ac eidem ultra concessam auctoritatem plenam & liberam concessit facultatem omnia, & singula dicti Montis Iulij ac etiam Primi, & Secundi succursus Auinionen. Montium & cuiuslibet ipsorum loca, quæ per obitum, vel prouisionem seu quamuis aliam dimissionem, vel amissionem illa obrinentium, aut alijs quouis modo vacabant tunc ad præsens & in posterum pro tempore vacarent, & vacare contigerit, ac toties quoties id eueniret necessitatibus ipsius Gregorij prædecessoris, & sedis ac Camera huiusmodi duran. vni vel pluribus personis, simul vel separatim vendendi, pretiumque venditionis huiusmodi recipiendi, & de illo quietandi, necnon literas super concessione dictorum locorum etiam ad instar literarum in erectione Montium huiusmodi expediarum expediendi, & alia necessaria faciendâ, etiam perinde ac si supradicta clausula extinctionis, expirationis, & reintegrationis, in instructione, & literis erection. Montium huiusmodi vel alia similis clausula, vel prohibitio minime apposita fuisset, nec esset, ac insuper voluit, quod personæ dicta loca empturæ, & illarum in illis per resignationem successores omnibus priuilegijs, facultatibus, & indultis in literis erectionis Montium huiusmodi contentis et perinde, ac si primæua erectione Montium huiusmodi loca prædicta emissent gauderent, cum certis decretis & clausulis inibi contentis. Ac postremo cum idem Gregorius prædecessor Rodolphum Bonifolium loco dicti Ludouici Episcopi Theaurarium suum generalem deputasset dictæque necessitates adhuc perdurarent. Ideo ipse Gregorius prædecessor, tam ex eis, quam alijs causis animam suam ad id mouen, commissionem & mandatum, ac concessionem per eum in dictum Ludouicum Episcopum, vt præmittitur datas & factum in personam eiusdem Rodulphi, tunc eius Theaurarij generalis cum præmissis, alijsque facultatibus & auctoritatibus solitis & consuetis extendit, & prorogauit, extensaque & prorogata esse voluit & decreuit, ac alijs prout in diuersis Montium priorum cedulis dictorum prædecessorum nostrorum desuper signatis plenius continetur, seu continetur. Cum autem Sedis, & Camera prædictarum necessitates, etiam nunc subsisterent, quinimo dierum inualescere cernantur, propterea & etiam ex alijs causis animam suam ad hor inducen. Motu simili, &c. & ex certa nostra scientia, deque Apostol. potestatis plenitudine dilecto filio Benedicto Iustiniano Notario Apostolico, & in ytraque signatura nostra Referendario ac nostro generali Theaurario Apostolica auctoritate committimus pariter, & mandamus, & eidem ultra concessam sibi auctoritatem plenam, & liberam concedimus facultatem, omnia & singula Iulij, ac etiam Primi & Secundi Succursus Auinionen. Montium prædictorum, & eiusdem ipsorum loca quæ per obitum, vel priuationem, seu quamuis aliam dimissionem, vel omissionem illa obtinentium, aut aliter quouis modo vacant ad præsens & in posterum pro tempore vacabant, & vacare contigerit, ac toties quoties id eueniret necessitatibus nostris, & Sedis, & Camera huiusmodi duran. vni vel pluribus personis simul vel separatim vendendi, pretiumque conditionis huiusmodi recipiendi, & de illo quietandi, necnon literas super concessione dictorum locorum, etiam ad instar literarum in erectione Montium huiusmodi expediarum expediendi, & alia necessaria faciendi, etiam perinde ac si supradicta clausula extinctionis, expirationis, & reintegrationis in erection. & literis erection. Montium huiusmodi, vel alia similis clausula vel prohibitio minime apposita fuisset, nec esset. Ac insuper volumus quod personæ dicta loca empturæ, & illarum in illis per resignationem successores omnibus priuilegijs, facultatibus, & indultis in literis erectionum Montium huiusmodi contentis, etiam perinde, ac si primæua erectione dictorum Montium loca prædicta emissent, gaudeat. Sicque in præmissis omnibus ceteri, ac ita etiam per quoscunque Iudices, &c. sublata, &c. iudicari, &c. debere irritum quoque, &c. decernimus. Mandantes præsentem nostram cedulam in prædicta Camera Apostolica ad maiorem cautelam emptorum dictorum locorum admitti, & in illius libris registrari, ac eidem emptoribus, & quibuslibet alijs omnino suffragari, & etiam ab omnibus inuolabiliter obseruari. Non obstantibus præmissis, ac dicta clausula, & prohibitione alienandi in prædictis literis apposita

Admissio, & registratio in Camera Apost.

Pius V. concessit facultatem Buffotto Theaurario, vendendi loca Montis Iulij vacantia per obitum Montium.

Greg. 13. auctoritate dedit Episc. Laudens. eius Theaurario dupponendi de locis quocunque modo vacantibus ipsius Montis Iulij, ac Montis Primi, & Montis Secundi succursus Auinionen.

De Monte Iulio habes in Pij V. consti. 157. fol. 1164. Motusque Primo succursus Auinionen. habes in Pij 4. consti. 90. f. 786.

Montesque Secundi habes in eiusdem Pij 4. consti. 103. fol. 306.

Hic etiam Pontifex easdem facultates Reuerendis. D. Benedicto Iustiniano

Personisq; loca huiusmodi Montium ab ipso Theaurario empturis, das priuilegia concessa antiquis Montibus,

Decretum irritans. Hæc consti. registratio in Camera Apost. Registratio ista habetur hic in fine.

Clausula derogatoria.

Posita, & etiam nostra de iure quaesito non tollendo, alijque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac capitulis etiam super non alienatione bonorum Ecclesiasticorum, ac Sedis, & Camerae Apostolicae, & consistorialiter, vel alias quomodolibet emanatis etiam iuramento, &c. roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem solam praesentium signaturam sufficere, & ubique in iudicio & extra, fidem facere, etiam absque data, & registratura quacunque regula, seu constitutione contraria edita, & edenda, ac omnibus in contrarium facien. non obstan. quibuscunque statum, &c. ac praemissorum omnium, & aliorum necessarium ten. &c. pro plene, & sufficient. expressis habent.

Placet Motu proprio F.

Die nona Septembris millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, Registrata ad maiorem cautelam in libris Camerae, scilicet primo signaturarum Sacrosissimi Domini Nostri Sixti Papae Quinti, fol. 46. penes me inscriptum dictae Camerae Notarium.

Tydeus de Marchis.

Die decimasexta Septembris millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, Praesens cedula Motus proprii praesentata fuit in plena Camera Apostolica, & die vigesimatertia eisdem Camera, citato Mag. D. Io. Bern. Piscina dictae Camerae generali Commissario referente R. D. I. Maluasia eisdem Cam. Clerico, & Iudice dictae die 16. deputato admitti, & registrari mandavit, prout registrata fuit libro primo signaturarum S. D. N. Sixti Papae V. fol. 46. penes me Notarium superscriptum, &c.

Idem Tydeus

Sequitur concessio Facultatum a Iulio Tertio concessarum Ascanio della Corgnia, quas inferere oportunum mihi visum fuit, cum de eis quotidie in Tribunalibus disputetur.

IULIVS Papa III. Dilecte Fili salutem, & Apostolicam benedictionem. Ad fidei constantiam et animi magnitudinem, ceterisque virtutum doctis, quibus in nostro, et Sedis apostolicae conspectu fulgere dignosceris, nostrae considerationis intuitum extendentes, et propterea volentes te, qui nosster secundum carnem nepos existis condignis fauoribus et gratijs sublimare, Motu proprio, et ex certa scientia, ac de apostolica potestate plenitudine, te militum custodiae corporis nostri, tam peditum, quam equitum, Capitaneum generalem cum omnibus, & singulis honoribus, oneribus, prouisionibus, stipendijs, emolumentis, priuilegijs, praerogatijs, iuribus, pertinentijs, facultatibus, & iurisdictionibus ad capitaneatus huiusmodi officium quomodolibet de iure, aut speciali gratia tibi etiam praesentium vigore facta spectantibus & pertinentibus auctoritate Apostolica tenore praesentium facimus, constituimus, & deputamus. Necnon tibi per te ipsum, vel alium, seu alios aut iudicem, seu Iudices per te pro tempore deputatos, vel deputandos omnimodam in temporalibus ciuilem & criminalem iurisdictionem ordinariam, seu etiam delegatam, ac merum & mixtum Imperium gladijque potestatem, etiam sede vacante duraturam in dilectos filios incolas, & habitatores vtriusque Burgi nostri Sancti Petri, citato tamen prius in causis criminalibus, pro tempore existente iurisdictionis nostrae huiusmodi Burgi Procuratore Fiscali, Ita tamen quod nullus deinceps ex quibus ius Almae Urbis nostrae Iudicibus, tam ordinarijs, quam extraordinarijs aliquam superioritatem, aut superintendentiam in te, aut curiam ipsius Burgi, seu pro tempore per te deputatos, & deputandos illius Iudices Notarios, Bariffellos, Executores, & Subexecutores, etiam praetextu facultatum, priuilegiorum, & indultorum apostolicorum eis etiam per nos, aut praedecessores nostros sub quibuscunque tenoribus, & formis etiam motu simili quomodolibet hactenus concessorum habere aut per se, vel executores suos de quibusuis tam ciuilibus quam criminalibus dictae curiae Burgi, causis in prima instantia pro tempore indecis pendens antelaram in eis diffinitiuam sententiam quouis alio quaesito colore se intromittere. Aut Bariffellus dictae Urbis seu cuiuscunque alterius curiae eiusdem Urbis executores pro tempore existentes quodcunque mandatum executiuum per eosdem Iudices contra quascunque personas in ipso Burgo pro tempore habitantes et degentes, aut illorum res, & bona quacunque decretum seu laxatum aut pro tempore decernendum & laxandum sine tui aut Iudicis dictae Curiae Burgi pro tempore existentis expressa licentia sine consensu exequi non possint. Nullusque nullae cuiuscunque status, gradus, & conditionis existat, incolas & habitatores Burgi huiusmodi, seu in eo, & illius iurisdictione hospitantes aut moram trahentes conuenire, aut molestare, nec conueniri vel molestari, neque ad aliud iudicium, siue Tribunal trahere seu trahi facere actiue vel passiuue ex quouis causa, aut actione personali, reali, ciuili, criminali, aut mixta durante prima instantia, praeterquam solum, & dumtaxat in iudicio, & coram Iudice curiae dicti Burgi pro tempore existente, sub penis contentis in bannis in iurisdictione praefati Burgi publicatis, seu in futurum quando opus fuerit publicandis audeat, vel praesumat, sed te iurisdictionem, & potestatem tuas praedictas ab omni & quacunque superioritate, auctoritate, seu gladij, aut quacunque maiori potestate, atque etiam a quocunque Urbis praedictae superiore Iudice, siue Magistratu, & Commissario, cuiuscunque auctoritatis, & in quocunque Tribunali, ac officio dictae Urbis pro tempore existente, seu etiam quibuscunque stratarum Magistratibus, & alijs Iudicibus etiam Commissarijs ipsius Urbis per nos pro tempore deputatis, praeterquam nostra, & Romani Pontificis pro tempore existentis superioritate, auctoritate, seu potestate liberam, immunem, & exemptam habeas, Ac eisdem & quibuscunque alijs, quibus pro tempore opus fuerit, etiam sub sententijs, & censuris Ecclesiasticis, ac alijs etiam pecuniarijs, tuo, seu dictae curiae Burgi Iudicis arbitrio imponendis, moderandis, & applicandis, ne de praemissis causis, tam ciuilibus, quam criminalibus in eadem prima instantia, donec sententia diffinitiuam per praefatum Iudicem curiae Burgi pro tempore existentem lata fuerit quocummodo intromittant, seu in eis procedere, aut se intromittere quomodolibet audeant, siue praesumant inhibendi eamque in eos exercendi. Ac inter & contra ipsos ciuilitate, & citato dictae nostrae iurisdictionis Burgi Procuratore Fiscali criminaliter procedendi, ac iudicandi, statuendi, & ordinandi, ipsosque & eorum quemlibet iuxta eorum demerita puniendi, & multandi, ac delinquentes, qui ex eorum culpa, & demeritis vrgentibus vltimo supplicio, ac poena capitali affici meruerint condemnandi, & in eodem Burgo, seu illius iurisdictione, & pertinentijs, dictae

Sola signatura sufficit.

Registratio in libris Cam. Apost.

Admissio, & registratio in eadem Camera.

Deputatio Ascanii della Corgnia, in Gubernatore Burgi S. Petri, & Capitaneum Custodiam Pontificiam.

Facultates eiusdem cognoscendi causas ciuiles & criminales in prima instantia habitatorum Burgi priuatiue quo ad alios Iudices Urbis.

Executores cuiusque Curiae Urbis, exequi non possunt mandata contra degentes in Burgo, aut eorum bona, absque licentia Iudicis Burgi. Quod fuit correctum a Pio 4. in eius constit. 83. fol. 773.

Facultates eiusdem Gubernatoris, qui Iudices inhibendi intromittentibus se in dictis causis.

Delinquentes et vltimo supplicio puniendi.

dictae Curiae morti tradi faciendi, seu illis indulgendi, ac ipsos absoluendi, & liberandi. Necnon omnes & singulos Iudices Procuratorem Fiscalem, Notarios, Bariffellos, & executores, ac subexecutores, & quoscunque commissarios ipsius Curiae Burgi cum honoribus, oneribus, emolumentis, salarijs, & alijs regalibus sibi propterea debitis, & exhiberi solitis & consuetis, ita quod tam Iudex, Procurator, Fiscalis, Notarius, Bariffellus, & alij executores, siue subexecutores, ac Commissarij eorum officia per loca quacunque dicti Burgi libere & licite absque conditione resistentia, siue oppositione, quibuslibet sub praetextu locorum quomodolibet reseruatorum, libere & licite exercere possint, & debeant poni, & deputandi. Et insuper quoscunque, tam Portanarios omnium, & singulorum portarum dicti Burgi custodes ad Capitaneatus officium huiusmodi spectantes & pertinentes quomodolibet, ad tuum nutum amouibiles, quam dictos ad Commissarios ad tui libitum & voluntatem poni etiam, atque reuocandi, restituendi, & amouendi, ac quando et quoties tibi videbitur alios illorum loco, etiam cum honoribus, oneribus, et emolumentis solitis, et consuetis, ut praefertur simul vel successiue substituendi, surrogandi etiam deputandi. Ceterum tibi quacunque banna, et alia desuper necessaria, et opportuna in ipso Burgo per quemcunque Tibicinem aut Banditorem per te, aut tuos officiales eligendum publicandi, et publicari faciendi, ac omnia, et singula, tam per te, quam Iudicem, Notarium, Bariffellum, Commissarios, et alios officiales tuos praedictos per hactenus deputatos nunc, et pro tempore existentes, ac quos pro tempore deputari contigerit, et quae circa iurisdictionem dictae Curiae Burgi, et alias per eos, seu eorum quemlibet hactenus facta, gesta, dicta, et exequuta fuerunt valida, et efficacia existant, vobisque et colligantibus in Curia Burgi, huiusmodi preinde valeant, & suffragentur, ac si praesentes literae a die Assumptionis nostrae ad summi Apostolatus apicem emanatae extitissent, gratiamque praesentem tunc a nobis reportassent, cetera alia in praemissis, & circa ea necessaria, & & quomodolibet opportuna faciendi, gerendi, exercendi, & exequendi, seu fieri, & exequi faciendi plenam liberam, ac omnimodam, meri, & mixti imperij, ac etiam gladij potestatem, facultatem, auctoritatem concedimus, atque pariter indulgemus. Non obstantibus praemissis, ac consuetudinibus, & ordinationibus Apost. Camerae, & Apostolicae etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, necnon Urbis generalibus, vel specialibus ac etiam particularibus, & Camerae praedictae decretis, contra scriptis, consuetudinibus etiam ab immemorabili obseruatis, necnon etiam longissimi temporis praescriptionibus priuilegijs quoque indultis, licentijs, concessionibus, & literis Apostolicis, etiam in forma breuis quibusuis personis, cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existentibus sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, necnon etiam fortioribus, clausulis, irritantibus quoque, & alijs decretis, & contra scriptis cum eadem praemissis, necnon etiam cum quibusuis alijs personis, etiam ipsius Camerae Commissarijs forsitan celebratis, seu etiam per se, record. Paulum Papam Tertium, seu alios Romanos Pontifices praedecessores nostros, aut etiam per nos forsitan sub quibuscunque tenoribus, & formis, etiam pari motu, vel alijs quomodolibet concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus inuouatis, necnon cuiuscunque Tribunalis praedictae Urbis, ac dilectorum filiorum supra dictae Camerae Clericorum significationibus, mandatis, & inhibitionibus. (Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, ac illorum loco datis, & totis tenoribus, necnon nominibus, & cognominibus personarum huiusmodi specialis, specifica, indiuidua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut quouis alia expressio habenda, vel aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inferri foret, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alijs in suo robore permanfuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus) ceterisque contrarijs quibuscunque.

Iudicemque, & Procuratorem Fiscalem, Notarios, & Bariffellos deputandi.

Custodesque portarum Burgi eligendi, &c.

Clausula derogatoria.

Datum Romae, apud sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 22. Februarij millesimo quingentesimo quinquagesimo, Pontificatus nostri Anno Primo.

Leo de Fano, V. Macareus.

II.

Iurisdictione, & Facultates Illustriss. Roberti de Altaemps Gubernatoris Burgi S. Petri, ac generalis Capitanei Custodiae Sanctissimi D. N. Papae Sixti V.

Facultates istas, vide etiam in constitutione Iulij Tertij, hic inserta, & eorum declarationem, vide supra in Pij Quarti, constitutio. 85. Cum ab ipso, fol. 776.

SIXTVS Papa V. Dilecte Fili Nobilis vir, salutem & Apostolicam benedictionem. DE IVA FIDE atque solertia quam opinionem, & spem conceperimus, ex grauitate muneris cui nunc te praeficiendum duximus, perspicias; Etenim motu proprio ex certa scientia nostra, ac de Apostolica potestate plenitudine, te Militum custodiae corporis nostri, tam peditum, quam equitum Capitaneum generalem cum omnibus & singulis auctoritatibus, iurisdictionibus, facultatibus, prouisionibus, stipendijs, emolumentis, praerogatijs, iuribus, praerogatijs, honoribusque & oneribus solitis & consuetis, ad Capitaneatus huiusmodi officium de iure, vel consuetudine, aut ex speciali gratia, vel alijs quomodolibet spectantibus, & pertinentibus auctoritate Apostolica, tenore praesentium ad nostrum, & sanctae Sedis Apostolicae beneplacitum facimus, constituimus, & deputamus, Tibique ut per te ipsum, vel alium, seu alios Iudicem, seu Iudices a te pro tempore deputandos

Deputatio Gubernatoris & Capitanei.

Facultates cognoscendi causas ciuiles & criminales habitantium in Burgo in prima instantia.

L L L 2 tandos

Concessio facultatum alijs Gubernatoribus & Capitaneis esse solem.

Officiales dictae Custodiae obediant. Capitaneo.

Camerales praesentent eidem solita emolumenta. Iuramentum solum Capitaneus praestitit ante admissionem.

tandem omnimodam in temporibus civilem vel criminalem iurisdictionem ordinum cum etiam delegatam ac merum & mixtum Imperium, gladijque potestatem, etiam Sede vacante duraturam in incolas, & habitatores quoscumque Burgi nostri sancti Petri, citato tamen prius in causis criminalibus procuratore nostro Fiscali, necnon ceteras omnes ante te Custodiae huiusmodi Capitaneis per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, etiam quoad dicti Burgi, & illius curiae Gubernium, & Iurisdictionem, ac officiales quomodolibet hactenus concessas facultates, quibus literis in forma brevis, seu motus proprii desuper confectis contentas, & quavis alias solitas & consuetas, dummodo Reformatio Tribunalium almae Urbis nostrae per fel. rec. Pium Papam Quartum facta observetur, gerere, exercere, & exequi, illisque uti, & frui libere, & licite valeas, eadem auctoritate Apostolica concedimus pariter & indulgemus. Mandantes omnibus, tam particularibus Capitaneis equitum & peditum ipsius Custodiae nostrae, quam ipsi peditibus, ceterisque omnibus ad quos spectat, ut te in Capitaneum generalem eiusdem Custodiae nostrae debito cum honore recipiant & agnoscant, ac in omnibus quae illis pro tempore mandandum duxeris efficaciter pareant & obediant. Dilectis vero filiis nostro, & Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario, ac Thesaurario, & Depositario generalibus, ut tibi de provisionibus, stipendijs, & emolumentis praedictis, suo tempore cum effectu respondeant, & ab omnibus faciant responderi. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus alijs quae in dictis literis concessum fuit non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem, quod ut moris est, de hoc Capitaneatus generalis officio fideliter, ac strenue sicut de te nobis pollicemur fungendo, in manibus nostris, vel eiusdem S. R. E. Camerarii antequam illud in eas, debitum praestes iuramentum.

Datum Romae apud sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 25. Aprilis 1585. suscepti a nobis Apostolatus officij Anno Primo.

Io. Bap. Canobius.

III.

Deputatio Ioannis Iacobi Panici I. C. Maceraten. in Procuratorem generalem Fisci, & R. Camerae Apostolicae.

De officio autem, huius Procuratoris, habes supra in Pij 4. const. 85. Cum ab ipso fol. 776. & const. 140. Cum sicut. fol. 895. cum ibi not. & de vigesima poenarum sibi tangen. vide sup. in Clem. 7. const. 21. Quoniam, fol. 320.

SIXTVS Papa V. Motu proprio, &c. Dilecte Fili salutem, & Apostolicam benedictionem. DE DOCTRINA, fide, industriaque tua plenam in Domino fiduciam obtinentes, Motu proprio ex certa scientia nostra officium Procuratoris generalis Fisci, & Camerae nostrae Apostolicae cum omnibus illius facultatibus, privilegijs, prerogatijs, exemptionibus, gratijs, favoribus, salarijs, emolumentis, honoribus, introitibus, & oneribus solitis, & consuetis per te, seu per substitutam, vel substitutos idoneos exercendum tibi auctoritate Apostolica, quoad vixeris concedimus, & assignamus, ac omnia & singula, quae ad dictum officium, eiusque liberum exercitium de iure, vel consuetudine, aut ex nostra, seu dictae Sedis ordinatione pertinere noscuntur, & quae alij Fisci, & Camerae Apostolicae procuratores generales, qui pro tempore fuerunt, facere potuerunt, seu etiam debuerunt faciendi, gerendi, mandandi, & exercendi tibi plenam & liberam dicta auctoritate facultatem & potestatem impartimur. Mandantes dilectis filijs Philippo S. Angeli in Foro Piscium, Diacono Cardinali Vastauillano nuncupato nostro, & Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario, necnon Praesidentibus Clericis dictae Camerae, ac generali Thesaurario, ceterisque ad quos spectat, ut te iuxta tenorem praesentium ad dictum officium, eiusque liberum exercitium recipiant, & admittant, ac de salarijs, iuribus, & emolumentis, ac alijs praedictis respondeant, seu responderi faciant cum effectu. Non obstante concessione de dicto officio dilecto filio Ioanni Felici Saluatorio per fel. record. Gregorium Papam Decimum tertium praedecessorem nostrum ad eius vitam facta, quam ad effectum praesentium reuocamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem, quod tu de dicto officio bene, ac fideliter exercendo, necnon de recipiendo aliquod genus muneris, praeter esculenta, & poculenta, quae triduo consumi possint, iuxta formam iuris communis in manibus dicti Philippi Cardinalis, & Camerarii praestes in forma solita iuramentum. Nec vero dubitamus quin id muneris ita sis administraturus, ut hoc nostrum de te iudicium, vel maxime comprobetur, & tua in Deum, & Rempub. merita quotidie magis elucescant.

Datum Romae, apud sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, Die 28. Maij. 1585. Pontificatus Nostri, Anno Primo.

Io. Bap. Canobius.

Die tertia Iunij 1585. Retroscriptus Mag. D. Ioannes Iacobus Procurator Fiscalis praesens, & c. iuramentum in manibus supradicti Illustris. & Reuerendis. D. mei D. Philippi Vastauillani Cardinalis Camerarii, necnon in Camera Apostolica in manibus Reuerendis. D. Iulij Vitellij eiusdem Camerae Decani, iuxta formam supradictam respectiue praestitit tactis, &c. Fuitque ad dictum officium Procuratoris Fisci admissus, seruatis solitis caeremonijs.

A. Martini.

Deputatio

Deputatio.

Clausula derogatoria.

Forma iuramenti ab ipso praestati.

Iuramentum.

Admissio ad officium.

IIII.

Deputatio, & facultates Illustris. & Reuerendis. DD. Prosperi Sanctae Crucis, Io. Baptistae & Marcelli, & Scipionis Lancellotti S. R. E. Cardinalium, audiendi grauamina Subditorum status Ecclesiastici, & desuper prouidendi.

SIXTVS Papa V. Ad futuram rei memoriam. ONVS PASTORALIS officij nobis supremae Maiestatis prouidentia, meritis licet imparibus, commissi, nos inducit, atque etiam propriam, ac propensam nostram voluntatem excitat, ut non solum circa spiritualia, sed etiam temporalia, sollicita, & vigilantia cura intendamus, & licet ad vniuersorum Christianifidelium Prouincias intensae mentis oculos paterna charitate dirigamus, Prouincias tamen, Ciuitates, Comitatus, Terras, Castra, & loca nobis, & Sedi Apostolicae, tam spiritualiter, quam temporaliter subiecta, ad nos, & eandem Sedem spectantia, ac vniuersos illorum Ciues, populos, subditos, tanquam spirituales nostros, & dictae Sedis filios, & deuotos, eo maiori affectu intuemur, quod super illorum foelici regimine, ac statu pacifico, & tranquillo tenemur specialius prouidere, ne contra ius, & fas, iustitiaeque normam vexentur, & opprimantur, sed prospere, & fideliter regantur, ab indebitisque oppressionibus subleuati, in semitis iustitiae dirigantur, ac Omnipotenti Deo gratias agentes, pacificam, quietam, & tranquillam vitam peragant, & alij Principes ad bene de suis subditis merendum, ac charitate Christiana complectendum nostrum, etiam exemplo inuidentur, quod non ignoramus pro nostra in illos charitate euenturum, si semper, & omni tempore omnium personarum petitiones, & querelas per nos ipsos audire, illasque discutere, & terminare valeremus. Verum cum onus vniuersalis gregis Domini superna dispositione nobis inuictum diligenter attendimus, & debita meditatione pensamus, quod licet nobis sit potestatis plenitudo commissa, humanarum tamen virium fines excedere non valemus, ac videntes, quod aliquando grauissimis negotijs occupati, non ita de facili, neque omni tempore omnibus personis ad nostrum conspectum accedere licet, nec valemus circa singula per nos ipsos exoluere debitum Apostolicae seruitutis. Idcirco nonnullos ex Venerabilibus Fratribus nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, ad quos facilior omnibus extat accessus, viros ex pluribus electos, scientia praeditos, & virtute, in quibus timor Domini sanctus elucet, in sollicitudinis partem assumimus, ac ipsi nostras vires suppulentibus, nos laudabili eorum cooperatione alleuante, nostri grauiter operis ministerium nobis commissum, diuina fauente clementia facilius, & efficacius exequimur. Praemissorum itaque consideratione inducti, & subditorum eorundem indemnitati, quantum cum Deo possumus, consulentes. Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine, Dilectis filijs nostris Prosperi Sanctae Crucis, & Ioanni Baptistae Sancti Marcelli, & Scipionis Sancti Simeonis titularum Lancellotto nuncupatis presbyteris Cardinalibus viris integerrimis, & literarum scientia, atque longa rerum experientia insignibus, ut auctoritate nostra omnes, & singulos quarumcumque Prouinciarum, Ciuitatum, Castrorum, Terrarum, Vniuersitatum, locorum nobis, & Sanctae Sedi immediate subiectorum Oratores, Nuncios, Procuratores, Syndicos, Agentes, benigne audire, illorumque postulata, & si quae erunt grauamina, & querelae, aut illicite vexationes, illa diligenter examinare, & discutere, vocatis etiam, si ita eis videbitur, vocandis, ac deinde facta nobis relatione eadem expedire, & terminare, & quae emendanda, corrigenda, & moderanda fuerint, emendare, corrigere, & moderari, Populorumque commodis, utilitati, & tranquillitati, atque indemnitati, & necessitatibus consulere, ac iuxta animi nostri sensum, & propensam ad subleuandos populos voluntatem opportune prouidere, & quae decreta fuerint, debite executioni demandare libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore praesentium plenam damus, & concedimus potestatem. Volentes, ut quacumque a Cardinalibus praedictis decreta, statuta, emendata, correctata, ordinataue fuerint super praemissis ab omnibus inuolabiliter obseruentur, idemque firmitatis robur obtineant, quod haberent, si nos ipsi eadem mandauissemus, Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, & Palatij nostri Apostolici Auditores iudicari, & diffiniri debere, irritumque, & inane, si quid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque non obstantibus. Datum Romae apud sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris. Die v. Iunij. M. D. LXXXV. Pontificatus nostri anno primo.

Causa huius deputacionis.

Deputatio trius Cardinalium ad audiendum status Ecclesiarum grauamina, & desuper prouidendum facta prius Pontifici relatione.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Io. Baptista Canobius.

V.

Prohibitio alienandi Castra, & Fortalitia in statu Ecclesiastico existentia absque Sedis Apostolicae licentia, & vendendi alia quauis bona alijs quam Vassallis, & absque simili licentia.

De prohibitione autem, & alienandi, & infeudandi terras Sanctae Romanae Ecclesiae, vide sup. in Pij 5. const. 35. Admonet, fol. 975.

SIXTVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. SOLICITUDO PATERNVS QVE affectus, quo Sedis Apostolicae subditos prosequimur, nos inducunt, ut ea diligenti cura prospiciamus, quae ad illorum conseruationem statusque Ecclesiae utilitatem, & commodum pertinent. Accepimus siquidem, quod in dueris Ciuitatibus, Terris, Oppidis, & Castris nobis, & dictae Sedis temporalis ditioni subiectis extant statuta prohibentia res, ac bona stabilia in forenses, & non subditos alienari. Nihilominus nonnulli Ciues, & incolae Ciuitatum, Terrarum, Castrorum,

Causa huiusmodi...

Confirmatio statutorum...

Prohibitio alienandi bona...

Declaratio dictae prohibitionis...

Declaratio bonorum...

Contrauenientiam...

Decretum irritum...

Clausula derogatoria...

Forma, & effectus publicandi...

strorum, & locorum huiusmodi bona stabilia, alijs personis extraneis vendere, & alienare praesumunt in maximum praedictum, & damnum Civium, & incolarum praedictorum. Quocirca nos considerantes quantum statuta praefata vitia, & fauorabilia sint, quantumque Reipublicae interdicta bona in illius Civis, & habitatores conferuari. Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & certa scientia, statuta huiusmodi, etiam si non sint in usu, Apostolica auctoritate tenore praesentium de cætero obseruari mandamus. Et nihilominus, quod perpetuis futuris temporibus, Vniuersitates, Ciuitates, Collegia, Feudatarij quicumque, ac personæ cuiuscumque status, gradus, ordinis, qualitatis, & conditionis existant, etiam si Imperiali, Regali, Ducali, vel alia quauis auctoritate, & dignitate, etiam Ecclesiastica, quæ specialem, & indiuiduam mentionem requireret, praediti sint, nullatenus sine nostra, & Sedis praedictæ licentia, audeant, seu praesumant Ciuitates, Oppida, Castra, Feuda, iurisdictiones, ac bona quæcunque stabilia, vel immobilia in dicto statu Ecclesiastico existentia cuiuscumque qualitatis, quantitatis, & valoris per eos nunc, & pro tempore possessa vendere, permutare, vltra triennium locare, in emphyteosim, feudum, liuellum, pignus, seu precarium concedere, in aliquam Communitatem, Vniuersitatem, Collegium, vel personam extraneam, seu forensam, quæ nobis, & dictæ Sedi ratione temporalis iurisdictionis, status, nostri subdita, & supposita non sit, vel quæ domicilium legitime non contraxerit in dicto nostro statu, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, conditionis, & qualitatis existat, etiam si, vt praefertur, Imperiali, Regali, Ducali, vel alia quauis auctoritate, & dignitate, etiam Ecclesiastica, quæ specialem, & indiuiduam mentionem requireret, praeditus sit. Insuper quia decens, & conueniens existit, quod si vendantur, vel permutentur, seu etiam donentur Ciuitates, Castra, & oppida, multo magis fortalitia, id ad noticiam Principis deducatur, & praesertim si feuda, & iurisdictiones feudales, ea omnia, nec in exteros, nec in alios quoscunque, nisi de expressa praecedente nostra, & pro tempore existentis Romani Pontificis eadem supra dicta licentia, vendi, permutari, vel donari valeant. Neque etiam extraneus, aut subditus originarius bona huiusmodi in dicto statu habens, & in eo habitans, si ab illo discedat amplius ad ipsum non reuersurus, illa retinere possit, sed intra biennium, ex quo ipse demigrauerit, ea vendere, seu pro alijs extra dictum statum existentibus permutare, aut alijs transferre in alium immediate subiectum teneatur, auctoritate, & tenore praesentium de Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardin. consilio perpetuo statuimus, & ordinamus. Licet tamen erit omni dicti status habitatori, siue extraneo, siue subdito de bonis suis in eodem statu possitis, vel in consanguineos, vel in alios de dicto statu non existentes quocunque alio, quam venditionis, seu permutationis, vel donationis titulo disponere, ac suis, etiam ab intestato hæredibus pariter licebit in illis succedere, qui tamen intra triennium, vel in eundem statum habitatum veniant, vel bona ipsa in alium, seu alios habitatores, & subditos, vt praefertur, transferant. Quod etiam illis extraneis, ad quos bona huiusmodi ex quibuscunque alijs, quam venditionis, seu permutationis, aut donationis huiusmodi causis peruenerint, illaue acquisierint, censeatur permissum. Bonorum autem praefatorum appellatione, neque census, neque portiones, seu loca Montium, nec mulierum dotes, sed neque Urbem nostram, quæ communis patria est, cum eius decem passuum millia circuitu, volumus comprehendere, si filij tamen, & hæredes dictarum mulierum soluto matrimonio, si extranei fuerint, aut in eodem statu ad habitandum, aut vendendum, seu permutandum, vt dictum est, sint ascripti. Decernentes Communitates, Vniuersitates, Collegia, vel personas extraneas, seu forenses huiusmodi ad dictorum bonorum pro tempore contra earundem praesentium tenorem alienationum acquisitiones omnino inhabiles, necnon quoscunque contractus, venditiones, & alienationes contra huiusmodi prohibitionem quocunque modo, vel causa pro tempore faciendas nullas, & inualidas existere, nullumque ius per eas emptoribus tributum esse, seu tribui posse. Necnon omnes scripturas desuper conficiendas, ac inde secuta quæcunque nullius roboris, vel momenti esse, nec ex illis audiri, agi, & excipi posse in iudicio, vel extra, ipsaque bona alienata ad eos, ad quos de iure peruenire debent, spectare, & pertinere, Sicque per S. R. E. Card. etiam Legatos, ac Vicelegatos, necnon sacri Palatii Apostolici Auditores, Gubernatores, seu illorum Locatenentes, aliosque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere. Necnon irritum, & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Mandantes eisdem Legati, Vicelegati, Gubernatoribus, ac Iudicibus nunc, & pro tempore in totu statu praedicto existentibus, & eorum cuilibet, & ordinationem, & alia praemissa perpetuo ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore spectabit per censuras Ecclesiasticas, & alia eis beneuifa remedia obseruari faciant, & mandent. Non obstantibus nostris de non tollendo iure quaesito, alijsque Apostolicis constitutionibus, necnon Ciuitatum, oppidorum, Terrarum, & locorum praedictorum statutis, & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque alia firmitate munitis, ac etiam immemorabili, & quantocunque tempore pacifice obseruatis, necnon ciuitatibus, Ciuitatumque iuribus, priuilegijs, exemptionibus, & indultis Apostolicis illis, eorumque Dominis praedictis, ac quibuslibet alijs per quoscunque Rom. Pont. ac nos, & dictam Sedem quomodocunque, & quotiescunque concessis, confirmatis, & innouatis, quæ omnia, illorum tenores praesentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, omnino tollimus, & abrogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem easdem praesentes, quoniam in Consistorio nostro, & de Consilio praedicto promulgatae sunt, à die datæ ipsarum quoscunque, tam praesentes, quam absentes, & vbicumque etiam extra dictum statum existentes perinde obligare, ac si cuique singularim intimatae fuissent. Et nihilominus, vt ille amplius innotescant, mandamus eas valis Ecclesie S. Ioan. Lateranen. & Basilicæ Principis Apostolorum de Urbè, alijsque locis consueris appendi, & in libris dictæ Camerae describi. Ac etiam volumus, vt ipsarum exempla, etiam impressa edantur, eaque Notarij publici manu, & sigillo cuiuscumque Curie, Ecclesie, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ ob signata eam ipsam prorsus fidem vbique locorum in iudicio, & extra illud faciant, quam ipsæ praesentes facerent, si essent exhibitæ, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum mandatorum, statuti, ordinationis, decreti, sublationis, abrogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ, 1585. Kalen. Iulij, Pontificatus nostri anno primo.

Ego Si-

Ego Sixtus Cath. Ecclesie Episcopus.

Io. Hier. Card. Albanus.

Ego Io. Anton. Episc. Tusc. Card. S. Georgij.

P. Card. Deza. Ego Ant. Card. Carafa. Io. Ant. Car. SS. Quatuor. Ego Io. Bap. Card. S. Marcelli. Ego Aug. Card. de Verona. Ego Vin. Card. Montis Regalis. Ego M. Card. S. Stephani. Scipio Card. Lancelottus.

M. Sitic. Car. ab Altaemps. Ego In. Aua. Card. de Arag.

Ego P. Car. Sanctacrucius. Ego Gulielm. Sirletus Card. F. Mic. Bo. Card. Alex. Ego Lud. Card. Madrucius. Ego N. Card. Senonensis. Iul. Ant. Sanctorius Gard. S. Seuering. P. Card. Cæsius.

Ego Aloysius Card. Esten. Ego Fer. Card. de Medicis. Phil. Vast. Card. Cam.

Ego Hier. Card. Rusf.

Ego Vincen. Card. Gonzaga.

Alex. Card. de Montealto.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

A. de Alexijs.

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, 1585. Indictione 13. die vero Mercurij 25. mensis Septembris. Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Sixti diuina prouidentia Papæ V. Anno primo. Rescriptæ literæ Apost. affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Ecclesiarum S. Io. Lateran. Principis Apost. de Vrbe, necnon Cancell. Apost. & in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Ioan. Burlurault, & Franciscum Baron prælibatu Sanctis. D. N. Papæ Apost. Curf.

Io. Andreas Panizza Mag. Curf.

VI.

Contra Bannitos, Homicidas, Latrones, eorumque complices, fautores, ac receptatores, Baronesque & Communitates eorum Territoria ab illis libera non custodientes, ac particulares personas eosdem non persequentes, & Iustitijs Ministris non obedientes.

De Materia Bannitorum, & poenis fautorum habes etiam sup. in Pij 2. const. 8. Ad retinendas fol. 80. Pauli 2. const. 5. Viros. fol. 90. Six. 4. const. 7. Perniciofam. fol. 99. Innoc. 8. const. 5. Et si de cunctarum. fol. 111. & const. 11. Licet fol. 128. Iul. 2. const. 11. Fide. fol. 157. Leon. 10. const. 31. Omnes. fol. 235. Clem. 7. const. 6. In Sancta. fol. 287. Iul. 3. const. 26. Cum ciuitates. fol. 526. & const. 56. Cum sicut. fol. 558. Pij 4. const. 30. In eminenti. fol. 692. & const. 68. Et si cuncta. fol. 742. & const. 80. Cum nos fol. 766 & cost. 104. Nuper. fol. 810. Pij V. const. 2. Romanus. fol. 922. & const. 13. Ex supernæ. fol. 937. & const. 15. Indefessa. fol. 946. & const. seq. & const. 107. Licet. fol. 1081. & Greg. 13. const. 66. In tanta. fol. 1294. & const. 96. Ad Facinorolos. & const. seq. fol. 1338. & const. 110. Non sine. fol. 1362.

De Materia autem Baronum & Communitatum non custodientium eorum Territoria libera à Bannitis, & Furibus habes etiam sup. in Iul. 2. const. 1. Quia, fol. 148. Leon. 10. const. 23. Romani. fol. 227. Clem. 7. const. 6. In sancta, fol. 287. Pij 4. const. 30. In eminenti, fol. 692. Pij V. const. 12. Exigit, fol. 936. & Greg. 13. const. 66. In tanta, fol. 1294.

SIXTUS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. HOC NOSTRI Pontificatus initio, inter multa Reipublicæ damna & incommoda, quæ mentis nostræ obseruabantur, nobis longe fuit grauisimum, quod Populos S. R. E. ditioni temporali subiectos, non modo ad rerum substantiarumque suarum perturbationem & iacturam, sed etiam vitæ periculum redactos inuenerimus, Exulibus, Bannitis, cæterisque id genus facinorosis hominibus ita vndique ingruentibus & grassantibus, vt vix quisquam ab hac hominum peste, tutus alicubi consistere posse videatur. Quare cum a hoc sanandi in illa, ex officio nostri debito, & præcipua erga nostros ac eiusdem Rom. Eccl. subditos charitate assidue extimulemur, nihil non agere & tentare decreuimus quo Populis optata quies, salus, securitas, & tran-

Causa huius const.

tran-

tranquillitas per nos restituatur. Quod ita demum, Deo auxiliante, speramus nos esse consecuturos, si caute pro videatur, ne vllum domi forisque intra extraue. fines nostros criminosi hominibus huiusmodi pateat diffugiū aut receptaculum, sed omnino legum & Magistratum seueritatem Iustitiæ; gladium subire, ac debitas pœnas luere cogantur.

Itaque de fratrum nostrorum consilio, omnes, & singulas constitutiones à fel. rec. Pio II. Paulo etiam II, Sixto III. Iulio similiter II. Leone X. Clemente VII. Iulio III. Pio etiam IV. Pio V. Greg. XIII. & quibusuis alijs Romanis Pont. prædecessoribus nostris, suo cuiusque tempore in detestabile prædictorum, & aliorum infrascriptorum hominum genus, pro temporis, & criminum ratione editas, cum omnibus, & singulis in eis contentis, quoad ea quæ præsentibus non contrariantur, & excepta Excommunicationis sententia, per easdem constitutiones in illis contrarietas promulgata, quam ne animarum perniciem potius quam salutem adferat cõsulto tollendam, & submouendam duximus, ex certa scientia nostra approbantes, & innouantes illarumque omnium teores, ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus, pro expressis, & insertis haberi volentes, Vniuersis, & singulis Ducibus, Principibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & Domicellis, etiam quacunquẽ Ecclesiastica dignitate fungentibus, necnon Vicarijs, Feudatarijs, Armorum Ducibus, Capitaneis, Magistratibus, Communitatibus, Vniuersitatibus, & officialibus, Ciuitatum, Terrarum, Castrorum, oppidorum, & aliorum quorumcunque locorum prædictæ Rom. Eccl. mediate, vel immediate subiectorum in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub indignationis nostræ, necnon duorum millium per Communicatas, & mille per Vniuersitates, ac quinque millium ducatorum auri Cameræ Apost. iremissibiliter ipso facto applicandorū per Dominos temporales, & alios prædictos absque alia declaratione incurrendis pœnis (vltra alias in eorundem prædecessorum nostrorum literis contentas) districte præcipiendo mandamus, quatenus adhibita exactissima diligentia, de qua per publica documenta, & alias probationes fidem faciant, eorum Ciuitates, Terras, Oppida, Castra, Villas, Dominia, loca, & Territoria omnia à Perduellionibus, Homicidis, Latronibus viarum grassatoribus, raptoribus, incendiarijs, sicarijs, exitijs, publicæ quietis perturbatoribus, armatas facientibus, statum Ecclesiasticum hostiliter peragratis pro quocunque crimine capitali, etiam in contumaciam Bannitis, alijsque similibus notorijs delinquentibus, & facinorosis hominibus, etiam nondum condemnatis, eorumque fautoribus, & complicibus, quos omnes nostros, dictæque Rom. Eccl. rebelles, ac publicos Hostes esse decernimus, & expurgata custodire, tenere, & præseruare

Necnon si quos ex ipsis eo accedere, vel commorari, seu ad prædicta loca declinare, vel illac pertransire contigerit, statim illos capere, & apprehendere, ac ad carceres conducere, captosque nostris, & pro tempore existentium Romanorum Pontificum Magistratibus, & officialibus fideliter tradere, & consignare, populosque suos pulsu campanarum, & alijs signis ad arma conuocare; & coadunare teneantur.

Quod si illos capere, & apprehendere per se ipsos nequiuerint, finitimas quasque Communitates, & Vniuersitates, necnon Dominos temporales commonefaciant, & in auxilium conuocent, iunctisque simul viribus eosdem Perduelliones, homicidas, latrones, & alios prædictos forti manu, & incessanter quocunque se uerterint, etiam extra proprium territorium, & iurisdictionem ipso persequutionis actu vsque ad vltimam eorum profugationem persequantur, ac vt capiantur, & apprehendantur, seu profugentur omnem operam adhibeant.

Cumque verisimile non sit huiusmodi Hominum genus in occulto versari, & eos qui ad custodiam tenentur si diligenter inuigilauerint, illorum notitiam non habere, neque tantam multitudinem esse posse quin à Dominis temporalibus, ac Communitatibus, & Vniuersitatibus prædictis uinci, & opprimi queat, iuncto præsertim finitimorum auxilio, cauillosæ excusationes sibi impostum nullo modo suffragentur.

Particulares vero personæ cuiusque status, gradus, & conditionis existentes sub quingentorum ducatorum similiter eidem Cameræ ipso facto applicandorum, alijsque corporalibus, etiam vltimi supplicij inclusiue, Gubernatorum, & officialium prædictorum arbitrio iuxta cuiuscunque personæ, & culpæ qualitatẽ extendendis pœnis cum primam campanæ sonitum aliaue signa populum aduersus dictos facinorosos homines conuocantia audierint, vel aliàs de illis quomodolibet notitiam habuerint arma capere, & ad locum necessarium concurrere, ac vnà cum alijs, & per se ipsum omnem conatum in persequendis capiendis, & profugandis bannitis, alijsque nefarijs hominibus prædictis adhibere teneantur.

Præterea sub eisdem pœnis omnes, & singuli prædicti tam in Vrbe, quam extra eam ad quamcunque Curiam, seu Ministrorum, & executorum Iustitiæ, vel cuiusque eorum simplicem requisitionem, ac etiam nulla requisitione præuia (si aliquos ipsos resisterent, vel sese opponerent, seu aliquod impedimentum adferrent, eolue ad aliquam executionem faciendam auxilio egere quoquomodo cognouerint) eidem Curie Ministris, & executoribus opem, & fauorem, armata, etiam manu conferre, & subuenire, ac presto esse, & denique obedire, eosque si opus fuerit in perquisitione, executione, permutatione, transitu, & alijs præmissis comitari debeant.

Insuper statuimus, & ordinamus, vt si qui ex Perduellionibus, homicidis, latronibus, furibus, & alijs facinorosis hominibus prædictis in Ciuitatibus, Terris, Oppidis, Castris, Villis, Dominijs, locis, & Territorijs huiusmodi damna aliqua intulerint, seu furtum, aut latrocinium commiserint, nec capti, & deprehensi fuerint, sed impune euaserint, Dominij temporales, seu Communitates, Vniuersitates nobis, & Sedi Apostolicæ mediate, ac immediate subiecti, in quorum locis, territorijs, & iurisdictionibus respectiue similia perpetrata fuerint, præter hoc, quod ad damnorum quorumcunque sic illatorum parti læsæ damnaque huiusmodi patienti, ac eorum heredibus plenariam restitutionem, & satisfactionem omnino teneantur ad tantundem etiam quantum damna illata, extimata fuerint Cameræ prædictæ realiter, & cum effectu perfoluendum eo ipso sint adstricti, ac aliàs prout latius continetur in alijs literis dicti Pij V. prædecessoris contra Dominos, ac Communitates, & Vniuersitates eorum territoria non custodientes editis, quas, firmis tamen remanentibus alijs supra, & infrascriptis pœnis tenore præsentium, etiam innouamus.

Duces quoque Principes, Marchiones, Comites, Barones, Domicellos, Vicarios, Feudatarios, Gubernatores, Magistratus, Ducatores, Capitaneos, & officiales prædictos, necnon quoscunque alios cuiuscunque etiam Eccl. dignitatis, conditionis, status, gradus, ordinis, excellentiæ sexus, & ætatis, dummodo decimumquartum illius annũ excedant huius status, & iurisdictionis nostræ temporalis, ac prædictæ Romanæ Eccl. in eisdem territorialibus

poralibus mediate, vel immediate subiectos, etiam dominia, iurisdictiones, & loca extra statum prædictum obtinentes, qui Perduelliones, homicidas, latrones, & alios nefarios homines prædictos in suis quiscunque Dominijs, Terris, Oppidis, Castris, fortalitijs, villis, locis, territorijs, seu domibus, tam in ipso statu, quam extra eum consistentibus receptauerint, seu confouerint, aut quod in illis recipiantur, vel confouentur quoquomodo permiserint, seu ne ij capiantur impediuerint, vel captos eriperint, seu occultauerint, aut illis potestatem, seu commoditatẽ euadendi fecerint, vel carcerem, aut aliam quamcunque custodiam effregerint, inuaserint, aut quoquo modo violarentauerint, siue ad hoc homines, vel arma, aliaue ministrauerint, siue aliàs auxilium, consiliũ, vel fauorem, palam, vel in occulto per se, vel alium, seu alios quoquomodo etiam extra territoria iurisdictiones, & domos proprias præstiterint, seu præstare permiserint, vel etiam quoscunque Iudices, Ministros, aut executores Iustitiæ in perquisitione, captura, vel abductione, ac omnino in eorum officij libera executione, siue in Vrbe, siue extra vrbeque locorum impediuerint, seu verberauerint, vel insequuti fuerint, aut concusserint, seu minis, vel aliàs perterrefecerint, aut ad arma conclamauerint, aliosque concitauerint, seu talia fieri mandauerint facientibus adhæserint, & fauerint, seu alicuius Magnatis nomen auxiliij causa aduersus Curiam, Executores, & Ministros prædictos inuocauerint, seu franchitias appellauerint (contra quas aliam constitutionẽ dicti Gregorij prædecessoris desuper editam similiter innouamus; Acrioribus, etiam remedijs in dies vsuri pro huiusmodi Asylis, præsertim in dicta Vrbe rollendis, & omnino extirpandis) læsæ Maiestatis reatum verum, ac nulla iuris, aut hominis fictione confictum crimen incurrisse, & eiusdem Rom. Eccl. Rebelles, omnibusque & singulis priuilegijs, gratijs, libertatibus indultis, exemptionibus, immunitatibus, realibus & personalibus, necnon Ducatibus, Principatibus, Marchionatibus, Comitibus, Ciuitatibus, Terris, Oppidis, Castris, Dominijs, Vicariatus, Gubernijs, locis, iurisdictionibus, dignitatibus, etiam Ecclesiasticis honoribus, iuribus officijs, pensionibus, beneficijs, & fructibus Ecclesiasticis, ac etiam quibuscunque feudis, & concessionibus, quæ à Romanâ prædicta, & quibuscunque alijs Ecclesijs obtinent, & in futurum obtinebunt, ceterisque etiam immobilibus, mobilibus, & se mouentibus bonis, iuribus, & actionibus eo ipso priuatos, Ipsosque & illorum filios ad illa, & quælibet alia impostum obtinenda, ac quoscunque actus legitimos exerce ados inhabiles, & indignos fore, atque esse: Necnon à toto statu Ecclesiastico vnà cum eorum familijs perpetui exilij pœna damnari, Domosque ædificia arcēs, & fortalitia eorundem demoliri, & solo æuari, seu alijs dictæ Cameræ iuribus adscribi debere, nec illis portam vilius dignitatis Ecclesiasticæ, vel mundanæ vnquam patere decernimus, & declaramus. Vassallos vero Custodes, Capitaneos, Officiales, populos, & subditos eorundem à fidelitatis iuramento, ac homagij, & quocunque alio iure, quo ipsis quomodolibet adstricti fuerint ex nunc, penitus absoluiamus, & liberamus. Ducatus autem, Dominia, Vicariatus, gubernia, feuda, Ciuitates, Terras, Oppida, Castra, ceteraque bona prædicta, necnon iura, & actiones cum fructibus, & emolumentis eorundem Fisco nostro, & Cameræ prædictæ ipso facto, absque aliqua declaratione, citatione, Iudicis sententia, seu decreto, vel alia iuris, & facti solemnitate habenda, etiam in præiudicium filiorum descendentium, & aliorum quoruscunque Agnatorum in inuestituris concessionibus, seu alijs dispositionibus comprehensorum in omnibus & per omnia, perinde ac si per lapsum temporis illorum concessionibus, & finitatem ad ipsam Camera redijissent, seu deuoluta essent, confiscamus, applicamus, & incorporamus, illaque sic nobis, & pro tempore existentibus Rom. Pont. & Cameræ prædictæ aperta, deuoluta, confiscata, applicata, & incorporata sub constitutione eiusdem Pij V. prædecessoris de huiusmodi Dominijs, & iurisdictionibus in feudum, aut aliàs nõ concedendis minimè comprehendis, etiã declaramus. Nec nõ quacunquẽ fideicommissa, substitutiones, & alias dispositiones sub quacunque verborũ forma, etiã cum expressa alienationis prohibitione, alijsque strictissimis clausulis, & cautelis conceptas, ad hoc, vt fructus, honorum huiusmodi fideicommissis subiectorum durante vita naturali delinquentis etiam in contumaciam ex prædictis causis cõdēnati Fisco applicentur, & i dictæ Cameræ vsu cõuertantur, proprietatesque dictorum honorũ quadiu ipse delinquens naturaliter vixerit per Fiscum, & Camera huiusmodi possideantur, & detineantur soliti, & abrogantur.

Ad hæc Communitates, & Vniuersitates huiusmodi, si homines facinorosos prædictos receptauerint, tolerauerint, cibis, comæatu, auxilio, consilio, vel fauore, aut quocunque alio modo, etiam, vt euadant per se, vel alios iuauerint, omnibus pœnis supradictis supponimus, eorumque res & bona omnia, necnon fructus, & emolumenta eidem Fisco, modo & forma præmissis applicamus, & appropriamus.

Particularibus autem Hominibus, qui ad facinorosos prædictos capiendos, & apprehendendos Iustitiæque ministris tradendos sufficientibus viribus fuerint destituti, nisi eosdem illico propalauerint, officialesque, populos, & finitimos, ita vt nullo modo euadant conuocauerint.

Ac demum ijs, qui aliquẽ in præmissis culpabilem sciuerint, nec nobis, vel successoribus nostris, seu alicui per quem ad nos, vel dictos successores fideliter deferatur intra trium dierum spaciũ reuelauerint pœnam arbitrio Iudicis pro modo culpæ, etiam vsque ad mortem inclusive infligendam statuimus.

Decernentes super omnibus, & singulis præmissis per accusationem, delationem, inquisitionem, & quouis alio meliori modo procedi posse.

Ac quacunquẽ vetusta priuilegia, siue exemptiones, etiam immemorabiles, vel alia quæcunque præsentibus nos de recipiendis, & non consignandis huiusmodi bannitis, & alijs facinorosis hominibus, nemini contra præsentium tenorem suffragari, etiam si de eis specialis, & indiuidua mentio facienda esset.

Neque Receptatores, fautores, auxiliares, consultores, & alios quoscunque præsentibus nostris, ac prædecessorum nostrorum literis, vt præfertur approbatis, & innouatis quomodolibet contrarietas quocunque pretextu, etiam Agnationis, & cuiuscunque consanguinitatis, etiã in primo gradu, aut vnice, & non dolose, & penitus inculpate, nec ad malum finem receptionis vllatenus excusari, Cum beneficium publicum sit priuatum necessarium dini præferendum, nec dolus absit ab eo qui ipse nefarijs hominibus, & publicis inimicis quoquomodo se amicum præstat, genusque hominũ huiusmodi facile cognoscatur. Eum quoque qui sese vi, & metu ad manifestum, & inflas vitæ periculum euitandum, de quo tamen per legitimas probationes docere teneatur, eis receptum dedisse, siue victum, & alia præstitisse asseruerit, nequaquam excusari, nisi quam primum se subripere, & alios transfugerẽ potuerit, nulla interposita mora de transitu, vel statione dictorum facinorosorum hominum viciniorum locum, illiusque Magistratus, & officiales certiorauerit.

Sicque per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos quauis auctoritate fungentes sublata eis, & eorum quolibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicant, & designari debere, nec nõ

Confirmatio eõ situtionũ à prædecessoribus editarum cõtra bannitos eorumque fautores cõpœnis in eis contentis, præterquam excommunicationis. Has const. indicauit hic in rub.

Barones, & Communitates eorũ Territoria à bannitis, &c. libera esse stant. Ad quod habes const. indicat hic in rub. in g. vers.

Eosque capiant & officialib. pœnijs consignent.

Et capere nõ valentes persequatur conuocatis Communitatibus conuicinis.

Et ad cauillosas excusationes nõ admittentur.

Particulares per sonæ contra bannitos, &c. arma capiant, & accurent.

Executoresque Iustitiæ arma etiam manu subueniant.

Barones, & Communitates loci.

In quo furta, latrocinia, vel alia damna illata fuerint, facinorosos capere debent a quoque vntra a lias pœnas ad refectionem damnorum, & pœnã Cameræ Apost. soluendam adstrixi sunt.

Ad quod habes const. Pij. & aliorum, quas in dicta hic in rub. in tercio vers.

Barones, & alij maiores an. 14. & S.R. E. mediate, & immediate in temporalibus subiecti, auxiliæ res, aut eosdẽ bannitos receptates, pœnas hic descriptas incurrant. Ad quod habes alias const. indicat hic in rub. in a. vers.

Hec const. Greg. XIII. est sup. fol. 1213. nu. 20.

Hec const. Pij 5. est sup. f. 975. num. 35.

Communitatesque eosdem tolerantes, easdẽ pœnas incurrant.

Particulares autem eos capere nõ valentes, illico propalare, & eos bannitos conuocare debent.

Sciẽtes in præmissis aliquẽ esse culpabilem, reuelare tenentur.

Indices procedant etiam per inquisitionem, &c. Priuilegia de recipiendis, & non consignandis bannitis reuocantur. Receptac. nõ excusantur pœna agnationis, vel consanguinitatis, aut non dolose receptionis, nisi coacti quid faciat, vt hic decretũ irritis.

irritū, & inane quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignorāter cōtigerit attētarī, Et nihilominus, vt præmissa suum debitū (prout ex intimo cordis nostri affectu exoptamus) consequātur effe-

Executorum dep. & facult.

Clausula derogatoria.

Horatio ad principes extra statū Ecclesiasticū, tēporalem iurisdictionem habētes vt bannitos non affecurent sed capiāt, & remittant.

Forma, & effectus publ. hanc consit. Qum publ. est hic in fine.

Communitates publicent hanc consit. in eorū publicis, consiliis & in Archiuis custodiant.

Et quolibet anno eam cum aliis hic nominatis in publico consilio recitent. Quod noluit etiā Pius V. sup. in eius consit. 16. f. 946.

Non obstantibus fidei commissis, inuestituris, concessionibus, substitutionibus, testamentis, & alijs dispositionibus, necnō priuilegijs, exceptionibus, ac alijs præmissis, quorū omnium tenores, ac si de verbo ad verbū nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, obseruata inferri foret præsertim haberi volum⁹ p expressis, & insertis, necnon omnibus, quæ in singulis literis prædictis concessum est, non obstare, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Rogam⁹ quoq; & hortamur attēte in Domino omnes, & singulos quacūq; iurisdictionē tēporalē extra statū Ecclesiasticū exercētēs, etiā Regia, Ducali, vel alia quacūq; mūdāna, vel Ecclesiastica auctoritate, superioritate, & excellētia fulgētēs, velint pro sua in nos, & hanc sātā Sedē Apost. deuotione, & obseruatiā, rei; ipsius æquitate providere, ne posthac in Prouincijs, Dominijs, & locis suis perduelliones, homicidæ, & alij facinorosi prædicti vllō modo recipiātur, assurentur, vel tuti reddātur, quinimo si ipsos ad illa declinare, aut ibidē reperi cōtigerit per suos Iustitiæ Ministros, & Executores capi, & apprehēdi, ac ad præfides, & Gubernatores Prouinciarū, & locorū nostrorū vnde ipsi originē traxerint, vel delictū cōmiserint libere cōduci, & remitti, eiq; consignari mādēt, & procurent; Ac quoscūq; saluos cōductos, & alias assecurationes, reuocent, & annullēt, prout nos vice versa idipsū cōtra huiusmodi facinorosos homines à dictis eorū Prouincijs, & Dominijs bannitos fieri, & obseruari curabimus, sperātes hac optima ratione omnino futurū, vt eiusdē Ro. Eccl. & cuiusq; eorū ditionis, status (annuētē Domino) expurgetur, Populique nobis, & illis subditi pacis, & tranquillitatis dulcedine fruantur.

Vt autē præsertim literæ omnibus innotescāt, & ne quisquā illarū ignorationem allegare possit, iubemus illas valuis Ecclesiæ S. Io. Lateranen. & Basilicæ Principis Apostolorū de Vrbe, ac in acie Cāpi Floræ appēdi, eiq; de tractis illarū exēpla, etiā impressa in eisdē locis affixa relinqui, factaq; huiusmodi publicatione volum⁹ ipsas præfentes hic in Vrbe publicatas die sequētis; extra eā vero post decē dies quoscunq; perinde arctare, atq; afficere, ac contrafacientes pœnas, & alia supradicta omnino incurrere, ac si eis singulis præsentibus in proprijs eorū personis, & locis intimatæ fuissent.

Insuper earundem præsentium exēpla etiam impressa Notarij publici manu, & Camerarij prædicti, aut alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillo obfignata, eandem prorsus fidem vbique locorum in iudicijs, & extra illa facere, quæ ipsæmet præfentes facerent si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Necnō quod quælibet Communitas, Vniuersitas, & populus quarumcunque Ciuitatum, Oppidorum, Castrorum, & locorum prædictorum sub indignationis nostræ, ac mille ducatorum dictæ Cameræ applicandorum pœnis per contrafacientes eo ipso incurrendis statim cum præfentes literæ nostræ huiusmodi, siue earum transumptum, etiam impressum ad eorum noticiam peruenerit. Conuocato publico consilio in præsentia Officialium, Syndicorum, & curam malefactorum habentium eas vnā cum alijs prædecessorum nostrorum constitutionibus, sic, vt præfertur confirmatis, & innouatis ibi alta & intelligibili voce, etiam vulgari sermone illas declarādo, vt melius, & facilius ab omnibus percipi, & intelligi possint, legi facere, & deinde in eorum Archiuiō publico diligenter custodiri curare omnino debeant.

Ac singulis annis successiue in principio cuiuslibet anni perpetuis futuris temporibus similiter easdem literas præfentes, & alias innouatas in eodem publico consilio legendo reiterare teneantur. Alioquin loci Gubernator, & Rector, & quilibet alius Iustitiæ Minister quocunq; nomine nuncupatus contra eos ad executionem pœnarum huiusmodi sine mora irremissibiliter procedat. Dat. Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo octuagesimo quinto Kal. Iulij, Pontificatus nostri anno primo.

Ego Sixtus Cath. Ecclesiæ Episcopus.

Ego Alex. Farnesius Episcopus ostien.

Ego Io. Anto. Card. S. Georgij Episc. Tusa.

M. S. Card. ab Altaempa.

Ego Inn. Aualus Card. de Arag.

Ego P. Card. Sancta Crucius.

Ego Gulielm. Sirletus Card.

Ego F. Michael Card. Alex.

Ego Ludouicus Card. Madrutius.

Ego Nicolaus de Pelleue Car. S. Praxedis.

Iul. Ant. Gard. S. Seuering.

Ego P. Card. Cæsius.

Ego Carolus Card. Rambouilletus.

Ego Hier. Card. Rust.

Ego Io. Hier. Card. Albanus.

Ego Phil. Boncomp. Card. S. Sixti M. P.

Ego Hier. Card. Simoncellus.

Ego P. Card. Deza.

Ego Ant. Card. Carafa.

Io. Ant. Car. SS. Quatuor.

Ego Io. Bap. Card. S. Marcelli.

Ego Aug. Card. de Verona.

Ego Vin. Card. Montis Regalis.

Ego M. Presbyt. Card. S. Stephani in Monte Celio.

Ego Scipio Card. Lancelottus.

Ego Aloy

Ego Vincentius Card. Gonzaga.

Ego Franciscus Card. Sfortia S. Georgij.

Ego Aloysius Card. Esten.

Ego Ferd. Card. de Medicis.

Ego Phil. Vast. Card. Cam.

Ego Carolus à Lotharingia Card. Vademontanus.

Ego Alexander Card. de Montealto.

Anno à Natiuitate Domini, millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, Indictione decimatertia, die Publicatio. vero quinta mensis Iulij, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Sixti diuina prouidentia Papæ Vianno primo. Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in valuis, seu portis Ecclesiarum S. Ioannis Lateranen. & Principum Apostolorum de Vrbe, necnon in Valuis Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est per nos Io. Gauce, & Nicolaum Taglietum, S. D. N. Papæ Curfores, Io. Freile Mag. Curf.

VII.

Banniti à Regno Neapolis, in locis S. R. E. ab Officialibus non affecurentur, sed capti ad Proregem remittantur, & è conuerso.

Similem constit. fecit Pius 4. vt sup. fol. 828. nu. 111. Romanus, & Pius 5. sup. fol. 922. nu. 2. Romanus.

De materia autem Bannitorum, habes in constit. præcedenti.

SIXTVS Papa V. Ad futuram rei memoriam.

ALIAS FELICIS recordationis Pius Papa V. prædecessor noster, exulibus, facinorosisq; hominibus non in statu solū tēporali Sedis Apostolicæ, sed fere vbique in Italia impie, & crudeliter grassantibus, ac populorū pacem, & quietem perturbantibus, cogitans ei malo nullum aptius reperiri posse remedium, quàm si vicini Principes in id concordi animo consentirent, vt pro sua quisq; parte prouideret, ne exules, & criminosi prædicti tuto alicubi cōsistere possent, nee ex vna ditione ad aliam receptus eis daretur, re cum Prorege Neapolit. tūc existente cōmunicata, & facta ab eo promissione, parem se gratiā in eo relaturū Sedi Apostolicæ; omnibus Magistratibus, ac officialibus, & subditis S. R. E. inhiuit, ne bannitos, & criminosos homines prædictos è Regno Neapolit. eiectos, vel aufugietes receptarent, aut saluos facerent, quinimo caperēt, & ipsi Proregi, vel eius officialibus traderent, & consignarent, prout in literis dicti prædecessoris in forma breuis die prima Februarij, Pontificatus sui anno primo editis plenius fuit expressum.

Pius 5. iussit bannitos à Regno Neap. non posse affecurari ab officialibus, (status Eccl. sed ad proregem remitti debere, vt sup. in eius consit. 2. fol. 922.

Quare cum idem nunc vigeat morbus, vel etiam ex superiorum tēporū malitia, seu licentia, adeo creuerit, vt ad illū extinguentū maiori, quàm vnquā antea opus sit cura, & vigilantia: Nos Pij prædecessoris prædicti vestigijs, & consilijs inherentes, ac dilecti filij nobili viri Petri Ducis Ossunæ Proregis, & Locūtenentis generalis charissimi in Christo filij nostri Philippi Regis Catholici in dicto Regno supplicationibus inclinati, præsertim auctoritate prohibemus omnibus, & singulis Legatis, Vicelegatis, alijsq; ministris, & officialibus nostris, ac præcipue Gubernatori Ciuitatis nostræ Beneuentanæ, seu eius Locūtenenti, ne ab eis, aut eorum aliquo in Ciuitatibus, Terris, & locis nostris, & dictæ Sedis, hæretici, rebelles, sacrilegij, falsarij, monetarij, raptores, pacis violatores, latrones, assassini, homicidæ, viarū grassatores, & alij qui bannitos armati cōcomitātur, à Regno prædicto exules aliquo modo recipiātur, aut securi, vel tuti fiant; quinimo capiātur, & carceribus mācipētur, ac ipsi Petro Duci, & Proregi, vel officialibus, & Ministris suis ad omnē eorū requisitionē capti remittantur, & nō capti cuiuscunq; dignitatis fuerint, & siue de prædictis delictis, vel aliquo eorum inquisiti, & damnati, vel alijs in contumaciam tantum banniti similiter capiantur, ac vt præfertur tradantur, quoscunq; saluos conductos, & securitates eis habitenus forsan concessas reuocantes, & ne in posterum concedantur omnino prohibentes.

Hic Pont. modo idem statuit.

Oriundosq; ex locis Sedis Apost. pro delictis in ipso Regno comis sis puniri posse decreuit, ab officialibus suis.

Præterea si contigerit aliquem ex Terris, & locis nostris, & dictæ Sedis oriundum in prædicto Regno aliquod delictum committere, illum præcipimus ab officialibus, & ministris nostris, si in eorum potestate fuerit, puniri, perinde, ac si delictum ipsum in Terris nostris commisisset.

Ac etiam, vt ministri, & officiales dicti Proregis, delinquentes prædictos intra fines, & territorium status nostri Ecclesiastici per spacium decem milliariū in Villis, & Casalibus, ac Terris, quæ tamen muris carent, capere, & captos secum abducere libere, & licite valeant, permittimus.

Proregis officiales iniqui posse bannitos intra territorij Eccl. declarari.

Quod si forte tam in dicto Regno, quàm in ditione nostrā tēporali reperiantur aliquæ personæ Ecclesiasticæ seculares, vel regulares, etiā in dignitate constitutæ, quæ bannitos, ac nepharios, & sceleratos prædictos in suis Ecclesijs, Monasterijs, cellis, seu locis quouis prætextu recipere, derinere, vel occultare audeant, concedimus dictis officialibus Regijs, vt Ecclesijs, Monasterijs, cellas, seu loca huiusmodi ingredi, ipsosq; bannitos, & delinquentes inde extrahere, & si opus fuerit, ipsas etiam personas Ecclesiasticas, & Religiosas capere, & carceribus Ecclesiasticis dumtaxat mancipare, ac cum interuentu, & assistentia suorum Superiorum, vel locorum ordinariorum, seu eorum Vicariorum, vel officialium illos examinare, ac si eisdem Superioribus ex inditiorum, & facti grauitate ita videbitur, torquere, & contra illos ad pœnas in prædictis literis contentas per manus tamen prædictorum Superiorum, & non alter procedere absq; aliquo censurarum, vel alterius pœnæ incurſu possint, & valeāt. Quibus quidem Regijs, officialibus, & ministris districte, etiā sub excommunicationis pœna præcipimus, & mandamus, vt quæ eis in hac executione (publicæ, quietis, & salutis causa) tribuimus auctoritatem, ea ne ad vexandos Ecclesiasticos abutantur, sed qua decet reuerentia, & moderatione, nec nisi vrgente necessitate contra illos agant, & in Ecclesijs, locisque sacris à sanguinis effusione, & ab omni alia vi, quæ immunitatem Ecclesiasticam labefactare, & scandalum populo præbere possit, diligenter caueant, & abſtineant.

Et etiam in Monasterijs perquirere & personas Ecclesiasticas capere, &c.

Et si etiam acciderit, quod pro bono regimine alicuius Terræ, Castri, seu Villæ dicti Regni, aliquæ familia, de mandato Proregis, seu ministrorum eius inde expellantur, seu alijs ad confinia, seu certa loca transmittantur, nemini liceat illas familias, aut earum aliquā in statu nostro Ecclesiastico receptare, aut eis saluum conductū, seu tolerantiam tacite, vel expresse concedere; quinimo, vt illas capiant, & ministris Regijs consignent, iubemus, ita

Familiasq; à Regno expellendas prohiberi, receptari in statu Eccl. siast.

vt receptatores predictorum expulsum, ac eidem auxilium, consilium, vel fauorem publice, aut occulte praestantes, eidem poenis, quibus receptantes bannitos status Ecclesiastici affici, & puniri debeant.

Mandantes propterea omnibus, & singulis Communitatibus, & Vniuersitatibus, ac Magistratibus, officialibus populis, & particularibus personis nobis subiectis, necnon ministris, & officialibus ipsius Proregis, vt circa praemissa exequenda ubi opus fuerit, omnem fauorem, & auxilium praebent.

Quae quidem oia eo libentius fecimus atque decreuimus, quia idem Prorex, & per suas literas, & per dilectum filium Ferdinandum de Torres, (cui negotiorum eiusdem Regni spalis cura iminet) significauit nobis, & pollicitus est, se cuncta superius expressa in dicto Regno a suis ministris, & officialibus erga nos obseruatur, sedulo mandaturum, & curaturum. Non obstantibus consuetudinibus, & ordinationibus Apostolicis, statutisque, & consuetudinibus quauis Prouinciarum, Ciuitatum, & locorum, necnon priuilegijs, indultis, & literis Apostolicis, etiam sub titulo Maris Magnae comprehensis, quibus personis Ecclesiasticis secularibus, vel regularibus, eorumue ordinibus, Ecclesijs, Monasterijs, ac illorum Superioribus, quoquomodo concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus eorum tenore praesentibus pro sufficienter expressis habentur, illis alijs in suo robore permanens hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Datum Romae, apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die vigesima octaua Iulij, millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, Pontificatus nostri anno primo.

VIII.

Montis Pacis non vacabilis erectio, cum emolumentis scutorum quinque cum vno quarto pro centenaria.

SIXTVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. MVLTA, ET graua, quae in Rempublicam Christianam ante hac excreuerunt incommoda, nos cum primam ad Summi Apostolatus apicem diuina clementia assumpti sumus, creditoque nobis fideli populo inuigilare coepimus, vsquequaque circumfretur, & nunc magis, magisque sollicitat, atque animu nostrum ob imminetia pericula anxium dies noctesque vehementer perturbant. Nec solum Prouinciarum, & Regnorum longo a nobis interuallo disunctorum plagas, partim ab execrabili, & pestifera haeresi, partim a seditiosorum armis infectas audimus; sed, & in Romanae Ecclesiae temporalisque eius ditionis sinu inexpletam sceleratorum hominum, ac sicariorum rabiem, immanemque in bonos, & pacis cultores violentiam, caedibus, latrocinijs, stupris, atque incendijs saeuientem nostris pene oculis conspiciamus, quaeque propiora sunt mentem nostram grauius excruciant, atque eam a maioribus curis ad quas saluti commisi gregis intendens pietatis zelo assidue fertur, saepe distrahunt. Cumque eo confirmata processerit audacia, vt non sine maximo totius status temporalis Ecclesiastici detrimento iam negligi possit, subit item & alia cura, quod ab arario propter ingentes sumptus pene exhausto, aut ab ordinarijs nostris redditibus ad ditionem nostram tutandam, Prouinciasque sceleratis, & impuris hominibus purgandas, aliasque necessitates subleuandas, & vt ad futura quoque, ac repentina pericula propulsanda parati simus, auxilia nobis minime suppeditantur; Ipsique, qui subditis nostris quantum possumus in Domino parcere, & a nouis oneribus eis, qui filij nostri spirituales sunt imponendis, quod in huiusmodi angustijs plerique, alij Romani Pontifices fecerunt, refugimus, difficiliorem nobis administrationis, & seruitutis rationem efficitur. Talibus igitur curis circumuenti, diu multumque nobiscum meditates, quae ratione ex huiusmodi difficultatibus sine cuiusquam incommodo euadere possemus: tandem decreuimus aliquam partem nostrorum partem in vnum vno tempore congerere, vt praesentes calamitates, diuina nobis gratia assistente, aliquo pacto deuitari possint, ac simul nostrorum subditorum saluti, & tranquillitati promptius consulatur. Habita itaque cum fratribus nostris in Consistorio nostro secreto deliberatione matura, ac de illorum consilio, & assensu, deque tradita nobis Apostolica potestatis plenitudine, vnum Montem Pacis nuncupandum trecentorum millium scutorum monetae decem iulij pro scuto computatis, super fructibus, & iuribus Dohanarum Vrbs ad rationem huius summae, ac cuius portiones, & loca non vacent, & quarum quaeque non minor centum scutis similibus sit, & alias prout Montis Fidei Alumeriarum, & Religionis, ceteraque eiusdem Vrbs Montium non vacabilium portiones, & loca, quam inter stabilia reputantur perpetuo erigimus, & instituimus. Illique sic erecto, & instituto pro illius dote, ac eorum qui nostram, & Romani Pontificis fidem sequuti pecunias in dicto Monte contulerint, annua responsione, & honesto fructu cuiuscunque illi sint qualitatis, & conditionis, etiam si laica vtriusque sexus, ac presbyteri, & alij Clerici Ecclesiarum Praelati, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, ac ceteri cuiuscunque dignitatis, status, & conditionis, saeculares, & quocunque ordinum, etiam in communi Mendicantium, ac Militiarum, vel Hospitalium regulares, & aliae quocunque personae cuiuscunque aetatis, etiam illegitimi, incapaces, & inhabiles, necnon Ecclesiae Capitula, Congregationes, Conuentus, Societates, Hospitalia, Capella, & loca Religiosa, & profana, summam quindecim millium & septingentorum quinquaginta scutorum similibus ex quadraginta quinque millibus scutis, qui ex redditibus, & iuribus dictarum Dohanarum, qui nulli hucusque obligati sunt, qua spe nuper conduxit initio Romanam Curiam sequens, Ita quod iidem omnes, qui pecuniam in dicto Monte collocauerint, pro rata centum scutorum singulis annis summam quinque scutorum, cum quarta parte alterius similis scuti annis singulis, ac vnoquoque bimelstri rata eiusdem portionis partem, absque vlla prorsus diminutione percipiant, etiam perpetuo applicamus, & appropriamus, eandemque summam quindecim millium & septingentorum quinquaginta scutorum titulo venditionis, & alienationis eidem Monti, illiusque Collegio, vni singulis, & vniuersis perpetuo assignamus, ac in illos omne ius, & potestatem, atque auctoritatem, qua nos ipsi, & Camera Apostolica est transferimus, ipsosque in nostrum, & Camerae praedictae locum, ius, & actionem, quo ad dictam summam illiusque exactioem, & perceptionem ponimus, & subrogamus, praedictamque summam, vt praefertur assignatam ab oneribus, tributis, collationibus, ex quacunque vrgenti, & publica, ac etiam fidei causa impositis, ac omnibus, & quibuscunque grauaminibus ordinarijs, & extraordinarijs, praesentibus, & futuris eximimus, & liberamus. Dictamque summam quinque scutorum cum vno quarto per quemcunque libere, & licite exigi, ac in sortem minime computari posse intendimus; Necnon contrahentium nobiscum, & Camera praedictae securitati

Communitati busq; alijs precipit vt in praemissis faueant, executoribus huic const.

Causa huius erectionis.

Erectio Montis Pacis, trecentorum millium scutorum.

Declaratio circa personas, quae pecunias ponere possunt in hoc Monte.

Assignatio fructuum ad quinque annos pro centenario.

Exemptio quibuslibet in possessionibus.

securitati consulere volentes, quod idem Tiberius, durante tempore conductionis Dohanarum praedictarum, & eius in dicta conductione qui pro tempore fuerint successores, se ipsos, illorumque haeredes, & bona praedicta summa quindecim millium, & septingentorum quinquaginta scutorum, singulis eiusdem Montis descriptis creditoribus, & eorum nomine infra designato Depositario annuatim integre, & singulis duobus mensibus pro rata absque vlla prorsus retentione, siue diminutione persoluenda in forma dictae Camerae, ac alijs artibus obligationum vinculis se obligare teneantur statuimus, illisque id expresse iniungimus. Necnon eam summam, quae ex dictis quadragintaquinque millibus nulli adhuc obligatis praeter quantitatem quindecim millium septingentorum & quinquaginta huius Monti assignatam nemini adhuc, vt praefertur, constitutam, neque distractam specialiter praeter ceteris, necnon omnino, & singula eiusdem Camerae mobilia, & immobilia, & se mouentia bona, iuraque res & actiones praesentia & futura vbi que locorum & gentium existentia, praedicto Monti, illiusque per sonis pro praemissorum omnino obseruatione in solidum ac generaliter obligamus, atque hypotecamus. Ac ad conferuandum eosdem indemnes semper teneri, ac eiusdem Camerae ministros atque agentes, ad eximendum in praedictis personas praedictas ab omni molestia obligatos esse volumus. Et insuper concedimus, vt quicunque praedictorum, siue ex praedictis, siue alijs & quibuscunque fructibus ac pecunijs confecta loca dicti Montis habuerint, atque acquisuerint, illa tanquam bona patrimonialia & profana obtineant, & in eis eorumque fructibus & emolumentis ipsorum filij & haeredes vtriusque sexus quocunque fuerint, etiam illegitimi, & alijs quomodocunque inhabiles, tam ex testamento, quam ab intestato succedere, seque eis simul vel successiue, ac quotiescunque, siue donationis inter viuos, vel causa mortis, siue legatis, cessionis, venditionis, siue alio quocunque titulo, iure, & modo, ac etiam simplici scriptura, manu sua scripta vel subscripta, nullisque adhibitis testibus, etiam in fauorem suorum, vel aliorum illegitimos prohibitorum & incapacium, etiam si illa in plures illegitimos, incapaces, & prohibitos, ordine successiuo transferant, ac alijs vt cuique libererit disponere. Quin etiam loca praedicta quocunque modo obtinentes, si illa in alios cedere, aut transferre, ac etiam qui loca huiusmodi alijs acquirere voluerint, talis in huiusmodi cessionibus, translationibus, vel acquisitionibus, sibi ipsis vel alijs etiam quoad vixerint omnimodam dictorum locorum sic cessorum vel acquiritorum administrationem, eorumque fructus & emolumentorum perceptionem, necnon plenam, liberam, & absolutam potestatem illa quandocunque voluerint, nulla etiam subsistente causa, ad se recipiendi, & reuocandi, seu alij vel alijs vendendi, alienandi, donandi, relinquendi, obligandi, & pignorandi, super eis paciscendi, & contrahendi, & prorsus omnem aliam ipsorum dispositionem, ius & facultatem, nullo obtinentium consensu desuper requisito, aut alia solemnitate seruata, ac etiam eum prohibitionem huiusmodi administrationis fructuum perceptionis, cessionis, venditionis, obligationis, fideiussionis, aut alterius cuiuscunque dispositionis, per ipsos obtinentes faciendae, necnon decreto irritati adiecto, his quae secus facta fuerint, ab eisdem reseruare & obtinere libere & licite valeant, nulla alia licentia a nobis, vel Romano Pontifice pro tempore existente imperita, seu confirmatione, aliaue solemnitate desuper requisita: Ita tamen quod illegitimi in eis locis nullo modo succedant, quae de fructibus, seu pensionibus alijsue rebus Ecclesiasticis fuerint coparata. Ceterum expresse prohibemus nulla omnino loca praedicta, nullius eorum fructus & emolumenta, etiam causa rebellionis, prodicionis, assilinijs, sacrilegij, & Maiestatis, aut aliorum criminum quantumcunque grauium, & enormium per loca ipsa obtinentes, non tamen in personam Romani Pontificis, aut S. R. E. Card. commissorum, etiam confessatorum & probatorum publicari, nec alias Fisco applicari, aut publicata vel Fisco applicata declarari, seu deliberari, nec sub aliquibus siue generalibus, siue specialibus omnium bonorum, rerum, & iurium confiscationibus, proscriptioibus, aut alijs adiudicationibus propterea factis, & decretis, seu alijs etiam ipso iure, vel ipso facto inductis deuolutionibus, etiam si sua capitalis & mors secuta esset comprehendatur, sed semper ab illis excepta sint, & esse censeantur; eisque vobis obstantibus delinquentium filij & haeredes, in huiusmodi locis & fructibus, vt praefertur succedere, & illa ad eos deuenire omnino debeant, seu ipsimet delinquentes de iisdem omnino disponere possint, ac si delicta huiusmodi nequaquam commisissent: Necnon statuimus dictum Montem, & illius singulares personas, omnibus & singulis priuilegijs, exemptionibus, gratijs, facultatibus, fauoribus, & indultis, quibus Fidei, Alumeriarum, & Religionis Montes in Vrbe praedem instituti, quibuscunque illa sint concepta formulis, aut confirmationibus, & innouationibus vallata, ac quae si de verbo ad verbum infererentur his litteris habere volumus pro expressis, quibus eorundem Montium descripti creditores vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac quomodocunque in futurum vtentur, & gaudebunt, etiam si notam magis speciale requirerent, quam praesentibus sit expressa, vti, potiri, & gaudere posse: Ac Montem praedictum, illiusque loca & portiones, respectu summae illi assignatae nullis omnino reductionibus, diminutionibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, etiam praetextu enormissimae laesionis, vrgentis necessitatis, seu etiam euidentis utilitatis, aut alia quacunque causa siue in genere siue in specie faciendis obnoxia esse, sed firma perpetuo & inuiolata persistere, nec quenquam ex ipsius Montis descriptis creditoribus, aut ab eis causam & ius habentibus integris fructibus, & emolumentis praedictis, quocunque modo turbari, vel impediti, Neque eosdem Montis creditores ad probandum, vel docendum in iudicio vel extra pecunias in ipso Monte erogatas, aut illarum partem in dicta sedis vel Camerae praedictae necessitatem vel utilitatem conuersa fuerint nullo vnquam tempore teneri. Atque has nostras litteras vim validi & efficacis contractus inter nos successoresque nostrorum, & eos qui creditores dicti Montis descripti fuerint, illorumque haeredes aut successores, iusque & causam ab illis habuerint, solemniter iniiti & stipulati obtinere, eundemque ab omnibus obseruari debere, neque ab illo sub quocunque falso colore vel ingenio resiliari posse, aut in ius vel controuersiam deduci. Necnon ab illo sub quocunque falso colore vel ingenio resiliari posse, aut in ius vel controuersiam deduci. Necnon quibuscunque oppositionibus non obstantibus, dictum Tiberium, ac quocunque in dicta conductione Dohanarum successores ad praesentem summam praedictam vt praefertur Monti assignatam statutis temporibus libere & expedite teneri & obligatum esse, & ad id iuris & facti remedijs opportunis cogi & compelli posse, facultate tamen redimendi dictum Montem pro eodem pretio, vobis & successoribus vestris reseruata. Sicque in omnibus & singulis praedictis per quoscunque Iudices ordinarios delegatos, etiam S. R. E. Card. in quavis causa & instantia, sublata eis & eorum cuiuscunque quavis alter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari & diffiniri debere: Necnon irritum & inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari decernimus. Demum vt illa quae in praedicto Monte praecipue gerenda & exercenda erunt, per probos & peritos viros omni fide, studio & diligentia exerceantur, idemque Mons felices habeat successus

Obligatio omnium bonorum Sedis Apostolicae, ad fauorem etiam illegitimum.

Facultas disponendi de locis ipsius Montis, ac fructibus, ad fauorem etiam illegitimum. Quod mox infra declaratur.

Et in alios transferendi, etiam reuocandi sibi libera administratio ne, & dispositio ne.

Declaratio inhabilitatis illegitimos succedendi in acquisitione de bonis Ecclesiae. Ad quod vide supra Pij v. const. 120. fol. 1102.

Priuilegium quod dicta loca Montis ac fructus non possunt confiscari.

Cessio priuilegiorum Montibus Fidei, Alumeriarum, & Religionis concessorum Montis Fidei priuilegia, vide supra in Clem. 7. const. 17. fo. 314. Alumeriarum vide supra Pau. 4. co. 11. 46. fol. 634. Religionis, vide supra Pij v. const. 120. fol. 1121.

Montis non tenetur probare pecunias versas esse in utilitatem Sedis Apostolicae.

Clausula praesentium.

Deputatio Theaurarii in administrationem Montis.

cessus: Dilectum filium Magistrum Benedictum Iustinianum Notarium ac Thesaurarium nostrum generalem, eiusque in dicto officio pro tempore existentem successorem dicti Montis Protectorem, ac administratorem, cum libera & absoluta potestate ea omnia peragendi, quae ad dicti Montis utilitatem pertinere cognouerit. Ac dilectum filium Iosephum quondam Benedicti Iustiniani Depositarium dicti Montis quoad vixerit; Necnon Ludovicum natum Vincentij Rentij nostri & Camerae Apostolicae Ratiocinatoris & Computitae in Secretarium eiusdem Montis, necnon Fantinum alterum eiusdem Vincentij filium in Computorem, quoad quilibet ipsorum etiam vixerint, in recognitionem immensorum laborum, quos Vincentius illorum genitor superioribus temporibus in Camera Apostolica maximo cum eiusdem Camerae commodo ac utilitate iustiniuit, & in dies perferre cogitur, ac in illorum veram & actualem remunerationem & compensationem etiam ex causa quae vere onerosa est, cum emolumento trium Iuliorum pro quolibet loco, tam Secretario, quam Computori aequaliter inter ipsos diuidendos. Verum donec Vincentius pater vixerit per eundem Vincentium exigentem. constituimus & deputamus. In quibus muneribus & curis illis demandatis ita se gerant quemadmodum in Monte Provinciae confuevit, & in eo obseruatur. Non obstantibus praemissis, necnon felicitis recordationis Symmachi, Alexandri VI. Pauli II. Pauli III. Pauli III. & Pii V. de rebus Ecclesiae non alienandis, aut alienatis recuperandis, ac etiam contra illegitimos aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutionibus & ordinationibus apostolicis, & in concilijs generalibus editis, praedicta fieri spaliter & expresse prohibentibus, & facta irrita esse decernentibus, dictaque Camerae Apostolicae iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, stabilimentis, vsibus, & naturis, priuilegijs quoque indultis, & literis apostolicis, eidem Camerae illiusque Agentibus & personis sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis derogatoriis derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis irritantibusque & alijs decretis etiam motu proprio, & ex certa scientia, deque consilio, assensu, & potestatis plenitudine similibus, ac pro conseruatione status, dignitatis, & estimationis S. R. E. concessis, confirmatis, & iteratis vicibus, & in nouatis, extensis, & moderatis. Quibus omnibus etiam si de illis, eorumque tenoribus specialis, specifica, atque integra, & indiuidua mentio habenda esset, illorum tenores ac si de verbis ad verbum inferrentur praesentibus pro sufficenter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alijs in suo robore permansuris, hac vice dum taxat specialiter & expresse derogamus, illaque quatenus praemissis obstant, tollimus, abrogamus, ac et abolemus, ut aut praesentiu litteraru exempla ad manus eoru qui eas inspicere aut illis uti voluerint de facili peruenire valeant, volumus illarum exemplis manu secretarij dicti Montis, aut alterius notarij publici subscriptis, ac sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae obfirmatis, eadem prorsus fides in iudicijs vel extra adhibeatur, quae his nostris literis haberetur, si ostenderentur vel producerentur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae erectionis, institutionis, applicationis, appropriationis, assignationis, translationis, positionis, subrogationis, exemptionis, liberationis, iniunctionis, obligationis, hypothecae, concessiois, prohibitionis, statutorum, decreti, constitutionis, deputationis, derogationis, sublationis, abrogationis, abolitionis, & voluntatis intentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romae apud sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicae, 1585. quarto Kalen. Augusti, Pontificatus Nostri Anno Primo.

Ego Sixtus Catholicae Ecclesiae Episcopus.

Ego Io. Hier. Card. Albanus. Ego Phil. Boncomp. Card. S. Sixti. M. P.

Ego Io. Antonius Episcopus Tuscul. Card. S. Georgij.

P. Card. Deza. Ant. Card. Carafa. Io. Ant. Card. SS. Quatuor. Io. Bap. C. S. Marcelli. Ego Aug. Card. de Verona. Ego Vin. Card. Montis Regalis. Ego M. et S. Stephani in Monte Caelio, Presbyt. Card. Scipio Card. Lancellotus.

Ego M. S. Card. ab Altaemps. Ego Inn. Aualus Card. de Arago.

Ego P. Card. Sancta Crucis. Ego Gulielmus Sirletus Card.

Ego F. Michael Bonellus Card. Alex. Ego Ludouicus Card. Madrutius. Ego Nicolaus Cardin. Senonensis Sanctae Praxedis. Iul. Ant. Card. S. Seuerinae. Ego P. Card. Caesus. Ego Hier. Card. Rustic.

Ferd. Card. de Medicis. Phil. Vast. Card. Cam. Ego Vincentius Card. Gonzaga. Ego Franciscus Card. Sfortia S. Nicolai.

Alexander Card. de Montealto.

A. de Alexijs.

Anno a Natiuitate Domini nostri Iesu Christi, Millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, Indictione decima tertia, die vero tertia Mensis Augusti, Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Sixti diuina prouidentia Papae Quinti. Anno Primo. Retroscriptae litterae affixae, & publicatae fuerunt in acie Campi Florae per nos Calistum Brunettum, & Dominicum Gugnetum eiusdem Sanctissimi Domini Nostri Papae Cursores.

Pompeius Guerra Mag. Curf.

Erectio

I X.

Montis Caesarini non vacabilis Erectio cum emolumentis Scutorum quinque cum dimidio pro centenariio.

SIXTVS Papa V. Ad futuram rei memoriam. SVOLENTES DILECTVM filium Iulianum Caesarinum Domicellum Romanum, quem nuper dum Cardinalatus fugebamur honore, ex patris voluntate ac testamento, in nostram fidem, & clientelam recepimus, fauore prosequi gratiae specialis, vel in eo praecipue, vt res alienum, quo maxime praegratur ab eius antecessoribus contractum, quam maxime expedita ratione, ac minori quo fieri possit, ipsius Iuliani incommodo, facultatumque suarum iactura dissoluere possit, Motu proprio, & ex certa scientia nostra ac de Apostolica potestatis plenitudine, Montem vnum Caesarinum nuncupandum centum millium scutorum monetae de iulij decem pro quolibet scuto, pro his, qui pecunias vsque ad summam praedictam centum, vel etiam quinquaginta saltem scutis similibus pro quolibet loco eiusdem Montis computatis, & estimatis in dicto Monte, ac in emptionem locorum eiusdem Montis collocabunt, atque exponunt: quae quidem loca Montis huiusmodi resignabilia sint, & nunquam vacent, ad instar aliorum Montium non vacabilium per Romanos Pontifices praedecessores nostros, aut eorum auctoritate tam in Vrbe nostra, quam alibi institutorum, super fructibus, redditibus, & prouentibus, iuribus, emolumentis, ac obuentibus vniuersis Terrarum Ciuitatis Lauinae, & Ienzani, ac Plani del Frasso, Fufignani, Bonireposi, Campi Siluae, & Campi Carnis, Casalium ad praefatum Iulianum legitime, & pleno iure spectantium, ac per ipsum possessorum, quae pro annua pensione duodecim millium, & quadringentorum decem scutorum similibus, vel circa ad praesens locata reperiuntur, erigimus, & instituimus, distamque summam duodecim millium quadringentorum decem scutorum ab omni onere prorsus liberam, immunitatem, & exemptam a reliquis ipsius Iuliani bonis, & fructibus, ac prouentibus, annuatim diuidimus, & separamus, illamque eidem Monti & locorum dicti Montis emptoribus pro se ipsis, & quibuscunque ab eisdem emptoribus quando cuius nominandis etiam vtriusque sexus personis, qui inter se Collegium constituant, applicamus, & appropriamus, & titulo venditionis damusque concedimus. Ita vt de fructibus & prouentibus huiusmodi ad rationem quinque scutorum cum dimidio pro quolibet Centenario, & anno, ac de bimestri in bimestre pro rata dictis Collegio, & Montis per Depositarium a dicto Iuliano, seu illius Tutoribus, vel Actoribus praestandum, qui Campor sit publicus, fide, & facultatibus idoneus, qui etiam se de persoluendis fructibus per Triennium in fauorem ipsorum Montistarum in ampliori forma Camerae obligabit, persoluarur: Quiquidem fructus in sorte computari minime possint, dictoque Montistas, eorumque Collegium, quoad omnes redditus, & prouentus Terrarum, & Casalium praedictorum, vt supra assignatorum, & illarum proprietatem in locum, ac ius vniuersum dicti Iuliani substituimus, ponimus, & surrogamus, eisdemque montistas postquam in dicto Monte pecunias contulerint, & de pecunijs, vt supra collatis, per dictum Iulianum, aut illius Tutorem, vel Actores legitime absoluti, & quietati fuerint ad probandum, quod pecuniae in extinctionem debitorum dicti Iuliani conuerse extiterint, minime teneri, nec per quoscunque ad id in iudicio, vel extra compelli posse volumus. Ac pro facili debitorum dicti Iuliani solutione, atque huius negotij expeditione statuimus, quod dictus Iulianus, seu pro eo Tutores, aut Actores ad lites, & negotia legitime deputati, pecunias in dicto Monte collocantibus, tam vniuersaliter, quam particulariter eorum singulis Patentes literas, vel instrumenta publica in hac prima erectione prout desuper conuenierint, pro securitate, & admisione ipsorum Montistarum conficere, concedere, & celebrare possint, nulla re alia requisita. In posterum autem ipsi Montistas, eorumque Collegium ad instar aliorum Montium Urbis, Secretarium eiusdem Montis ab ipsis eligendum, qui patentes literas sigillo dicti Montis munitas conficiat, atque pro dictorum Montistarum cautela easdem patentes literas descriptis creditoribus tradat, atque consignet, iuraque eiusdem Collegij custodiat, nec tamen pro suo labore ultra quintam vnius aurei partem, scilicet, iulios duos pro singulo loco, & summa centum scutorum, & iulium vnum pro his, qui loca ad rationem quinquaginta habere voluerint, exigere queat, constituere, & deputare debeant. Et nihilominus eidem Montistas, eorumque heredes & successoribus quibuscunque, tam respectu personarum, quam ipsius Montis, ac annui redditus vt supra assignati, necnon liberarum perceptionis, & dispositionis, tam inter viuos, quam in vltima voluntate Montistas, & successores praefatos concernentium, vt omnibus, & singulis immunitatibus, libertatibus, praerogatiuis, priuilegijs, honoribus, exemptionibus, facultatibus per Romanos Pontifices Monti Fidei, & alijs quibuscunque concessis, etiam si notam exigent magis specialem, quam praesentibus sit expressum, vti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant. Ita tamen quod Montistas eorum credita pro pretio centum, seu quinquaginta scutorum respectiue pro singulis, locis, post Triennium a data praesentium inchoandum retrouendere, dictusque Iulianus, ac pro eo Depositarius vt praefertur constituendus ex prouentibus ipsi Monti assignatis, qui annuatim, & in fine cuiuslibet anni, siue sexto quoque mense superfuerint, prout eidem Iuliano, eiusque Tutoribus magis expedire videbitur, Montem praedictum extinguere teneantur, & obligati sint, ipsaque extinctio forte fieri debeat per extractionem, scilicet ex vrba, vel bussula, prout in Monte carnis Almaz Vrbs fieri consuevit, donec Mons praedictus spatio ad summam vndecim annorum post dictum Triennium, in totum redemptus & extinctus sit. Ipsi vero locorum Montis huiusmodi creditoribus descriptis, vt pro dicti Collegij gubernio quasunque conuentiones, ordinationes, Capitula, & Statuta sub quibuscunque modis, & formis pro iuribus, & emolumentis, alijsque rebus ad dictum Montem pertinentibus tuendis, condere, & inire valeant, Apostolica auctoritate tenore praesentium concedimus, & indulgemus. Ac demum, vt creditorum Montis huiusmodi indemnitati magis consulatur, omnes, & singulos Terrarum, & Casalium praedictorum conductores, tam praesentes, quam futuros ad se eidem Collegio, & Montistas pro solutione dictorum fructuum, reddituum, & prouentuum, ipsa locatione durante, obligandum teneri, & ad id cogi, & compelli posse, ac in euentum, in quem redditus annuus ipsi Monti, vt praemittitur, assignatus impediretur, controuerteretur, aut diminueretur, siue quouis modo, vel causa, etiam ratione licitis tam in petitorio, quam possessorio motu, vel moueretur, & hypothecae, siue obligationis realis, vel personalis, (salua tamen redemptione, & extinctione vt supra

Six. V. dumerat Cardinalis fuit deputatus tutor & curator Iuliani Caesarini in testamento paterno.

Ideo ipse Pont. ad extinguendū debita contracta per Antecessores ipsius Iuliani erigit Montem non vacabilem 100. millium scutorum.

Montistae assignat fructus ad quinque cum dimidio pro centenariio.

Et eisdem Montistas declarat non teneri probare pecunias in Monte postas, veritas fuisse in extinctione debitorum ipsius Iuliani.

Montistae facultatem concedit eligendi Secretarium.

Priuegiisque & exemptiones Monti Fidei, & alijs concessa, eidem Montistas concedit.

Montistas quoque obligatos esse declarat ad retrouendum ipsi Iuliano sua credita, post triennium.

Iulianumque debere illa credita emere, & partem Montis extinguere iuxta prouentus qui superfuerint.

Depositarij deputatio.

Computarij deputatio.

Clausula derogatoria.

Publicatio

pra faciendi) cessaret; tunc Iulianum, illiusque Tutores vel Actores praefatos ad suscipiendum in se litem, & controuersiam huiusmodi, ac interim se in forma iuris valida, & in Vrbe consueta de euictione particulari, & generali dictorum bonorum obligandum, conseruandumque indemnes dicti Montis creditores efficaciter se obligare: ac praeterea obligationem Camporis Depositarij praedicti in ipsorum Montistarum fauorem de Triennio in Triennium renouare. Sicque per quoscumque iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii apostolici Auditores, & sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere: Irritumque & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus. Non obstantibus testamentis, codicillis, voluntatibus, ac fideicommissis, & de non alienando prohibitionibus, etiam sub poena caducitatis, & deuolutionis: quas omnes dispositiones, illarumque effectum per praedictum tresdecim annorum spatium suspendimus, ac etiam nostra de non tollendo iure quaesito, alijsque constitutionibus, suspensionibus, & ordinationibus Apostolicis, quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus etiam si de illis, eorumque totis tenoribus & formis, specialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut exquisita forma seruanda foret, eorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem, quod praesentium literarum transumptis, etiam impresis, manu alicuius Defensoris pro tempore Collegij Montis Caesarij huiusmodi subscriptis, & sigillo Montis eiusdem munitis, eadem prorsus vbique fides adhibeatur quae adhiberi posset eidem praesentibus, si forent exhibitae vel ostensa.

Datum Romae, apud sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die decima tertia Iunii. M. D. LXXXV. Pont. Nostri Anno Primo.

Io. Bap. Canobius.

Die 26. Iunii 1585. Praesentes literae Apostolicae praesentatae fuerunt in plena Camera Apostolica, & referente Reuerendiss. D. Archiepiscopo Cusentino Camerae praefatae Clerico Praesidente, & Iudice deputato, citato prius Magnifico D. Ioanne Bernardino Piscina dictae Camerae generali Commissario, admittae, & in illius libris registratae, scilicet libro quinto signaturarum fel. rec. Gregor. xij. & primo Sanctissimi D. N. Sixti Papae V. folio 36. penes me infra scriptum eiusdem Camerae Notarium.

Tydeus de Marchis.

Sequitur declaratio circa prouentus dicti Montis.

SIXTVS Papa V. Ad futuram rei memoriam. Cum nos nuper ad dissoluendum res alienam, quo dilectus filius Iulianus Caesarius Domicellus Romanus maxime praegrabatur, sicuti praegrabatur, unum Montem Caesarij nuncupatum centum millium scutorum monetae de Iulij decem pro quolibet scuto, super certorum tunc nominatorum terrarum & casualium ad eundem Iulianum spectantium, quae pro annua pensione duodecim millium & quadringentorum decem scutorum similibus, vel circa tunc locata reperiebantur, & reperiuntur, fructibus, redditibus, & prouentibus, modis, & formis ibi expressis, Apostolica auctoritate, per nostras sub Dat. Romae apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die xij. Iunii proxime praeteriti desuper confectas literas erexerimus, & instituerimus. Cum hoc inter alia quod Montis dicti Montis eorum credita post triennium a Dat. dictarum nostrarum literarum inchoandum, retrouendere, dictusque Iulianus, ac pro eo Depositarius ab eodem Iuliano, seu illius tutoribus, vel actoribus constituendus ex prouentibus ipsi Monti etiam, ut praefertur, assignatis, qui annuatim, & in fine cuiuslibet anni, siue sexto quoque mense superessent, prout eidem Iuliano, eiusque Tutoribus magis expedire videretur, Montem praefatum extinguere tenerentur, & obligati essent; ipsaque extinctio sorte fieri deberet, per extinctionem scilicet ex vna, seu bussula, prout in Monte carnis Almae Urbis fieri consuevit, donec Montis praedictus spatio ad summam undecim annorum post dictum triennium in totum redemptus & extinctus esset, ac alias pro ut in literis nostris praedictis, quarum tenores ac si de verbo ad verbum infererentur praesentibus pro expressis ac insertis haberi volumus, plenius continetur. Cumque in eisdem nostris literis disponatur, quod Montis eorum credita post triennium a data literarum huiusmodi inchoandum, retrouendere, ac Iulianus & pro eo Depositarius, ut praefertur, deputandus, ex prouentibus ipsi Monti assignatis, qui ut supra superfuerint, Montem praefatum extinguere teneantur: dicto uero triennio durante, ad manus eiusdem Depositarij summa duodecim millium & quadringentorum decem scutorum quolibet anno peruentura sit, & dictorum Montistarum prouentus annis singulis ad summam quinque millium & quingentorum dumtaxat ascendat, seu ascensuri sint, & sic penes ipsum Depositarium summa sex millium & noningentorum decem scutorum quolibet anno, dicto triennio durante, sit remansura, de qua quid agendum sit in literis nostris praefatis nequaquam disponitur, unde iam aliqua super eo, ac nonnullis alijs emerferunt seu emergere possent difficultates. Nos in his oportuna prouidere, omnesque difficultates & dubitationes, quantum fieri potest, de medio tollere cupientes, Motu proprio, ex certa scientia nostra, ac de Apostolica potestate plenitudine volumus, & eadem Apostolica auctoritate statuimus, decernimus, & ordinamus, quod dictus Depositarius summam & quantitatem sex millium & noningentorum decem scutorum huiusmodi, quolibet anno dicto triennio durante, penes eum, ut praefertur remansuram, tutoribus, & actoribus praefati Iuliani omnino tradere, soluere, & consignare; dictique tutores & actores eam in extinctionem, ac satisfactionem dicti Iuliani debitorum, & legatorum, ad quae ipsi, ex patris testamento & codicillis obligatus est, eo ordine ac modo, quibus & prout eis expediens videbitur, conuertere debeant, & teneantur. Ipso autem triennio elapso, idem Depositarius ex prouentibus ipsi Monti assignatis, qui, ut dictum est, annuatim, & in fine cuiuslibet anni, siue sexto quoque mense superfuerint pro ratae partis dicti Montis extinctione, summam & quantitatem, quae ex dictis prouentibus ad eius manus peruenierint, omnino soluere & exburfare obligatus sit, obligationesque conductorum, qui pro tempore fuerint terrarum

Obligatio Depositarii de triennio in triennium renouanda.

Decretum irritans.

Clausulae de rogatoris.

Admissio, & registratio in eadem Camera.

Hic Pont. erexit Montem Caesarij ad extinguendum debita contra a praedecessoribus Iuliani Caesarij. vt mox supra.

Et dictum Montem post triennium extinguere debere decreuit pro rata prouentuum quae superessent, vt hic, & ibidem.

Quia tamen in hoc declarauit quid agendum esset de prouentibus durante triennio apud Depositarium deuenturis.

Ideo Pont. nunc declarat quid de eis agendum sit.

rarum & casualium praedictorum, ad Montistarum, Montisq; Depositarij fauorem fiant. Praeterea cum in derogatione fideicommissi, de quo in eisdem literis fit mentio, tempus siue circulum Tresdecim annorum expressum fuerit, essetque dicendum Quatuordecim, prout superius narratum fuerat, declaramus, quod extinctio Montis huiusmodi Quatuordecim annorum spatio, videlicet undecim post priores tres annos perfici, & per eosdem quatuordecim annos ipsius quoque Depositarij obligatio iuxta dictam erectionem durare debeat. Insuper eisdem Montis collegialiter congregatis, qui vigintifex saltem numero sint, ut vna cum dicto Depositario, etiam quod omnia loca eiusdem Montis integre vendita & alienata non fuerint, dum aliqui casus venditionis & alienationis ipsius Montis vrgere possunt, personam idoneam & peritam in eiusdem Montis Secretarium constituere, & deputare valeant, integra Montis alienatione non expectata, plenam licentiam & liberam facultatem impartimur. Ac ex nunc dilectos filios Bartholomaeum, Alexandrum & Horatium Ruspulos mercatores Florentinos Romanam Curiam sequentes, in eiusdem Montis Depositarios nominamus, fructusque illius in proximis Calendis Augusti decurrere, ac illos primo elapso trimestri, singulis duobus mensibus, & in illorum sine perfolui. Necnon praesentes & in eis contenta quaecumque a Data praedictarum literarum nostrarum super erectione Montis huiusmodi confectarum, valere, & obseruari, perinde ac si eadem omnia in eisdem literis, prout hodie hic enarrantur, expressa, statuta, & ordinata fuissent: neque de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis contrarijs quibuscumque. Praesentium autem literarum transumptis, etiam impresis, manu alicuius Defensoris pro tempore Collegij Montis huiusmodi subscriptis, ac sigillo eiusdem Montis munitis, eandem prorsus fidem adhiberi volumus, quae adhiberetur eidem praesentibus, si forent exhibitae vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub annulo Piscatoris, die 31. Iunii. M. D. LXXXV. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Ioannes Baptista Canobius.

Die vigesima prima Augusti millesimo quingentesimo octuagesimo quinto Praesentes literae Apostolicae in plena Camera Apostolica praesentatae fuerunt, & vigesima sexta eiusdem Camera ipsa referente Reuerendiss. D. F. Corneo dictae Camerae Apostolicae Clerico Praesidente, & Iudice ad hoc deputato, citato prius Magn. Domino Ioanne Bernardino Piscina dictae Camerae generali Commissario illas admittit, & registrari mandauit, prout registratae fuerunt in libris ipsius Camerae, scilicet libro quinto signaturarum felicitatis recordationis Gregorij Decimitertij, & primo Sanctissimi Domini nostri folio 44. penes me infra scriptum dictae Camerae Notarium.

Tydeus de Marchis.

X.

Declaratio contra Henricum Borbonium assertum Regem Nauarrae, & Henricum item Borbonium, praesentem Principem Condensem Haereticos, eorumque posteros & successores: & eorundem inhabilitatio ad succedendum in Regno Franciae, alijsque Dominijs, ac liberatio Subditorum ab omni fidelitatis & obsequij debito.

Similem declarationem fecit Pius Quintus contra Helisabeth Reginam Angliae, vt supra in eius constituto. 102. Reguans, fol. 1072.

SIXTVS Episcopus Seruus Seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. AB IMMENS Aeterni Regis potentia beato Petro, eiusque successoribus tradita auctoritas omnes terrenorum Regum, & Principum supereminet potestates, stabilique in petra consistens, nec ullis aduersantibus, vel etiam secundis flatibus a recto deslexa, inconcussa, profert in omnes iudicia; & ne diuinae maxime leges violentur, summa ope prouidet, & si quos ordinationi Dei resistentes inuenit, seueriore hos vindicta vlcisitur, & quamuis potentiores de folio deiiciens, veluti superbientis Luciferi ministros ad infima terrae turbatos prosternit. Quare pro incumbenti nobis Ecclesiarum omnium, populorum, ac gentium sollicitudine, vt animarum saluti in primis prospiciatur, & non solum famulatus nostri, sed etiam omnia futura tempora impis, ac detestandis monstris purgata cunctis Christiani Orbis partibus pacem afferant, & quietem, & praesertim amplissimo Galliae Regno, in quo Christiana Religio omni tempore ita viguit, tantaque Regum illius pietas, fides, ac deuotio, tot in Romanam Ecclesiam merita extiterunt, vt ij iure optimo gloriosissimum Christianissimum

Extinctionemque dicti Montis in fra quantum tempus fieri velit de clarat.

Depositariorum deputatio.

Clausulae praesertuatur.

Decretum irritans.

Clausulae de rogatoris. Hic est const. Pij 4. habetur supra fol. 873. nu. 131.

Admissio, & registratio in Camera Apost.

Causa huius declaratio.

mi cognomen ab ea sint consecuti, ac etiam ne nos de neglecta officij nostri cura vnquam apud Deum argui pos-
simus, arma militiæ nostræ, quæ non carnalia sunt, sed potentia Deo in districtionem munitionum nunc con-
tra duos potissimum iræ filios, Henricum Borbonium quondam Nauarræ Regem, & Henricum item Borboniũ
olim Principem Condensem exercere compellimur. Ille enim quondam Rex, Caluini errores, atque hæreses
etiam ab ineunte adolescentia secutus est, pertinaxque earum patrocinium tandiũ exercuit, quoad claræ mem.
Caroli Noni Francorum Regis, & charissimæ in Christo filiæ Catharinæ Reginæ eius matris pietissimæ, atque
etiam dilecti filij nostri Caroli tit. S. Chrysogoni presbyteri Cardinalis Borbonij patri sui, & Ludouici Mom-
penferi Ducis, pijs frequentibus hortationibus, apertisque eximie virtutis ac doctrinæ Theologorum de-
monstrationibus ad fidem Catholicam & Apostolicam Romanam (vt existimabatur) conuersus, hæreticas om-
nes contra fidem Catholicam opiniones Parisijs publice in Ecclesia damnauit, anathematizauit, & abiurauit,
fidemque ipsam Catholicam expresse professus est, datisque subinde, suis ad fe. re. Gregorium Papam XIII.
prædecessorum nostrorum literis, quibus eundem prædecessorem supremum Catholicæ Ecclesiæ caput iam agno-
scens, ipsum supplex deprecabatur, vt poenitentia, conuersionis, & obedientiæ suæ confessionem acceptam
habere, & anteaكتورum veniam remissionisque gratiam concedere dignaretur, firmiter promittens se fidem ip-
sam Catholicam perpetuo integre, ac inuiolate seruaturum. Quibus literis, vt pote Regijs idem prædecessor
credens, & paternæ charitatis visceribus commotus, ac etiam grauissimo Regis, Reginæ matris, Cardinalis &
Ducis prædictorum de huiusmodi conuersione testimonio adductus, illum ipsum præteritos errores confitente,
veniamque humiliter petentem à criminæ hæresis, & a censuris Ecclesiasticis propterea incurfis absoluit, & in
gremium Sanctæ matris Ecclesiæ communionemque fidelium admisit, omni inhabilitate ab eo sublata. Quia
etiam vt arctiori, & firmiori vinculo ligaretur, cum eo, & Margarita dicti Caroli Regis sorore, quæ ex illa
Christianissima stirpe nata, atque alta facile maritum in officio, & Religionis Catholicæ obseruantia contine-
re posse separabatur, dispensauit, vt non obstantibus impedimentis tertij, & aliorum forsan inter eos graduũ
consanguinitatis, & cognationis spiritualis, matrimonium inter se contrahere possent, prout in facie Eccle-
siæ contraxerunt, excursisque deinde aliquot mensibus, ille Ioannem Duratij Dominum Oratorem suum, qui
nomine suo de poenitentia, conuersione, fide, & constantia sua in sedis Apostolicæ conspectu sponderet, ad
dictum prædecessorem delegauit, habitoque pro eo publico, solemnique in aula Regia de more consistorio, in
confessu Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, Prælatorumque, & aliorum frequentissimo concursu, profes-
sus omnibus supradictis, idem Henricus tanquam Rex recens ad fidem conuersus, & vt Catholicus admissus est,
tota Vrbe exultante, & ingentes Deo de conquista & inuenta oue gratias agente. Sed ille, vt erat vario & in-
constanti animo, haud multo post a Catholica fide, & debita erga sedem Apostolicam obedientia, cæterisque
a se expresse, & cum iuramento professis deficiens, atque in eo, quo prius erat, cæno reuolutus, a Rege
Christianissimo clam se subducens, collectoque in loco ab ipsius Regis aula satis remoto, quàm potuit copio-
so hæreticorum sceleratorum, aliorumque id genus impiorum hominum numero, ibi ea omnia, quæ de Caluinis-
mi detestatione, hæresum omnium abiuratione, ac Romanæ fidei Catholicæ & Apostolicæ professione antea
fecerat, palam reuocauit, testificans, se Caluinismum ipsum profiteri prout professus est, eique hæresi pertinaci, &
obdurato animo semper adhæsit, & in ea hucusque viuens, sæpius hæreticos perduelles, ac seditiosos (quorum
caput, dux, & propugnator in Gallia, & etiam exterorum hæreticorum acerrimus fautor semper fuit) ad arma
contra prædictum Carolum, ac etiam charissimum in Christo filium nostrum Henricum Francorum Regem
Christianissimum, tamen eum, vt Regem, ac Dominum suum colere, vt fororiam amare, & sequi debebat, om-
nis scilicet officij, ac pietatis immemor, aduersus ipsum, & reliquos Catholicos omnes concitauit, infestissimos
exercitus, accitis etiam externarum nationum hæreticis contraxit, a quibus omnia pasim loca creuentis priorũ
hominum cædibus foedata, sacra Dei templa temerata & direpta, sacerdotes, & viri religiosi cruciatibus truci
dati sunt: oppida præterea, & munitiones Catholicorum partim infidijs, partim vi, & armis occupauit, & in eis
Catholicæ Ecclesiæ ritus prohibuit, ac sustulit, ministros & concionatores hæreticos constituit, Ciues & Incolas
ad eandem impietatem capessendam minis, verberibusque coegit. Sed ne hæc quidem satis sibi esse existimans,
inter alios, intimum quandam suum nefarijs artibus suis instructum, extra Galliarum fines ad diuersa loca misit,
per quem cum primarijs hæreticis impia consilia sua communicauit, eorumque vires, & arma contra Religio-
nem Catholicam & Romani Pontificis potestatem prouocauit: conciliabula quoque hæreticorum in diuersis
Prouincijs habenda curauit, quorum nonnullis dum iniquissima illa foedera contra fidem Catholicam, ac præ-
sertim contra Ecclesiæ, Clerum & vniuersos Catholicos Regni Franciæ tractabantur, ille non solum interfuit,
sed etiam præfuit: Henricus vero Borbonius Princeps Condensis, vtroque parente hæretico genitus, cum illi
extimalia Caluini dogmata, eorumque Ministros pertinaciter in omni vita fouissent, eorundem patris, ac matris
secutus hæreses, cõsilia facinora etiam adolescens perpetravit: deinde eadem illa, qua alter Henricus, opera,
viam veritatis poenitentia, & humilitate cordis quantum conijci potuit, arripiens, detestatisque pariter, &
abiuratis publice hæreticorum erroribus & deliramentis, fidem Catholicam, vt præfertur, pro-
fessus est. Quibus ad eundem Pontificem perlatis, ac etiam pro eo similibus precibus porrectis, ipse præde-
cessor illum, ac etiam quondam Mariam Cluensem præntem coniugem suam, eodem tunc hæresis crimi-
ne infectam, simili modo poenitentem, detestantem, ac profitentem ab hæresi & censuris huiusmodi absol-
uit, eosque in gremium Catholicæ Ecclesiæ, fideliumque consortium recepit: quintetiam ex paternæ chari-
tatis abundantia, cum eis, vt non obstante impedimento secundũ gradus consanguinitatis, quo inuicem
tenebantur, matrimonium inter se contrahere possent, dispensauit. Sed ille paulò post ad pristinam
impietatem rediens, deterrimamque illam viam, quæ signata, & impressa erat vestigijs quondam Lu-
douici Condensis patris sui impiissimi Catholicæ Ecclesiæ persecutoris ingressus, eisdemque vestigijs in-
sistens, se quoque hæreticorum, ac consceleratorum hominum dicti Regni Galliarum Ducem, ac defenso-
rem, bellorumque ciuiliũ, ac seditionum auctorem præstitit, militum hæreticorum exterorum copias in
Galliam transfudit, Vrbes & oppida expugnare tentauit, Templam euertit, sacra violauit & populatus
est, Sa-

Henricus Borbo-
nius assertus Rex
Nauarræ, Calui-
ni hæreses olim
sequebatur.

Sed postea hære-
ses abiurauit, &
a Greg. Papa 13.
absolutionem
obtinuit.

Sed deinde in ear-
de reuocauit hæ-
reses, & se Calui-
nismũ professus
fuit.

Multaque delicta
enormissima hic
expressa commisit.

Alter vero Henri-
cus Borbonius af-
sertus Princeps
Condensis, natus
ex vtroque paren-
te hæretico, eorũ
secutus fuit hæ-
reses.

Sed illas postea
destruxit, & pro-
se, ac Maria eius
uxore absolucio-
nem obtinuit ab
eodem Greg. 13.

Sed tamen rediit
ad pristina hære-
sis, & multa ne-
phanda scelera
perpetrauit.

est, Sacerdotes indignis modis negauit ministrosque impietatum substituens, peruersam illorum doctrinam pu-
blicari, & custodiri iussit & denique omne feritatis & læuitiæ genus, tam in Dei ministros, quàm in cæteros
Catholicæ fidei cultores exercuit. Quæ omnia cum manifesta, publica, & notoria sint, cum que nobis plene, &
legitime constet, præsertim ex processu, tempore eiusdem felicitis recordationis Gregorij Papæ prædecessoris
nostri confecto, & alijs quàm plurimis documentis, & grauissimis recordationis Gregorij Papæ prædecessoris
& Henricum Condensem prædictos notorij, & inexcusabilis criminis hæresis, & in hæresim relapsus, atque
etiam hæreticorum fautorum reos existere; Nos gladium vindictæ contra eos pro officij nostri debito exercere
coacti vehementer indolemus, quod illum in hanc prolem deestabilem, ac degenerem inclytæ Borboniorum
familia, in qua spectatæ Religionis candor, & virtutis decus, ac in sedem Apostolicam obseruantia omni tempo-
re emicuit, pro his scelerebus conuertere debeamus. Itaque in præcelso hoc solio & in plenitudine potestatis
quam ipse Rex Regum, & Dominus dominantium, licet nobis indignis tribuit, constituti auctoritate Dei om-
nipotentis, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, & nostra, ac de venerabilium fratrum nostrorum
Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio, pronunciamus, & declaramus Henricum quondam Regem, &
Henricum Condensem supradictos fuisse, & esse hæreticos, in hæreses relapsos, & impenitentes, hæreticorum
quoque duces, fautores, & defensores manifestos, publicos, & notorios, si que læsæ Maiestatis diuinæ reos,
& orthodoxæ fidei Christianæ hostes, adeo vt nulla possint se tergiuersatione, aut excusatione defendere; ac
proinde eos damnabiliter incurrisse in sententias, censuras, & poenas sacris canonibus, & constitutionibus
Apostolicis, legibusque generalibus, & particularibus contentas, ac hæreticis relapsis, & impenitentibus
debitas, & specialiter eosdem fuisse, & esse ipso iure priuatos Henricum quondam Regem, videlicet præntem so-
Nauarræ Regno, illiusque parte, quàm adhuc obtinuit, necnon Bearn alterum vero Henricum, Condensem, &
vtrumque eorumque posteros omnibus, & quibuscunque alijs Principatibus, Ducatibus, Dominijs, Ciuitati-
bus, & locis, feudisque, & bonis etiam emphyteoticis, & successionebus, necnon dignitatibus, honoribus, mu-
neribus, & officijs, etiam Regis, ac iurisdictionibus, & iuribus, quæ de facto detinent, & ad quæ ius quo-
modolibet habuerunt, seu prætendunt, eosdemque propterea se illis reddidisse indignos, ac fuisse & esse inha-
biles, & incapaces ad illa retinenda, & alia huiusmodi in posterum obtinenda. Ac pariter eos ipso iure priua-
tos, & incapaces, ac inhabiles ad succedendum in quibuscunque Ducatibus, Principatibus, Dominijs, & Re-
gnis, ac specialiter in Regno Franciæ in quo tot atrocitas, & nefaria crimina patrarunt, ac Regno ipsi annexis
dominijs, iurisdictionibus, & locis cæterisque omnibus bonis, & rebus prædictis, & ad illa alias quomodocũ-
que acquirendam prout etiam ex abundantia, & in quantum opus est, nos illos, illorumque posteros priuamus in
perpetuum, videlicet Henricum quondam Regem Regno Nauarræ, & illius parte ac Bearn, & alterum Henri-
cum Condensem, ac vtrumque, & eorum posteros, alijs Principatibus, Ducatibus, Dominijs, Feudis, ac cæteris
omnibus bonis, & rebus necnon iure succedendi & acquirendi, alijsque prædictis vniuersis, & singulis: Ac etiã
in perpetuum inhabilitamus eosdem, eorumque posteros ad illa, & ad successionem in quibusuis Principati-
bus, Ducatibus, Dominijs, Feudis, & regnis, & signanter in Franciæ Regno & illi annexis omnibus supradi-
ctis, suppletis omnes iuris & facti defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem. Quinetiam Procures, Feuda-
tarios, Vasallos, Subditos, & Populos Regnorum, Ducatum Principatum, & aliorum Dominiorum, prædicto-
rum, etiam alium superiorem non recognoscentes, ac cæteros omnes, qui illis quomodocunque iurauerunt
a iuramento huiusmodi, ac omni prorsus Dominijs, fidelitatis, & obsequij debito perpetuo absolutos esse, pro
ut nos illos omnes tam vniuersis, quàm singulatim, auctoritate præsentium absoluiamus, & liberamus; Præcipi-
musque & interdiciamus eis vniuersis & singulis, ne illis, eorumvè monitis, legibus & mandatis audeant obe-
dire: qui secus fecerint, eos excommunicationis sententia innodamus eo ipso, cæterum eundem charissimum
in Christo filium nostrum Hæricum Francorum Regem Christianissimum per viscera misericordiæ Iesu Christi
hortamur, rogamus, ac etiam monemus, vt memor præstantissimæ fidei, & religionis Regum maiorum suorum,
quam quasi hereditatem longe ipso Regno potiorẽ ab eis accepit, memor etiam illius iuramenti, quod in
eius coronatione de exterminandis hæreticis solemniter præstitit, auctoritate, potestate, virtute atque animi
magnitudine vere regia ad executionem tam iustæ huius sententiæ nostræ incumbat, vt scilicet in hoc quoque gratũ
se omnipotenti Deo exhibeat, & matri suæ Ecclesiæ obsequium debitũ incumbat, vt scilicet in hoc quoque gratũ
fratribus nostris Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis per Regnum Franciæ, Nauarræ, Bearn, & alia præ-
nominata loca constitutis in virtute sanctæ obedientiæ præcipimus, & mandamus, vt cum primum harum li-
terarum exempla ad eorũ manus peruenerint, illa publicari faciant, & quantum in ipsis erit, ad effectũ perduc-
euret. Volumus autem quod eadem præsentis nostræ literæ ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, & in acie
Campi Floræ, vt moris est, affigantur, & publicentur, quodque earum exemplis, etiam impressis, ac Notarij pu-
blici manu, & prælati Ecclesiastici, eiusue Curie sigillo obsignatis eadem prorsus fides in iudicio, & extra il-
lud vbique gentium habeatur, quæ haberetur ipsis præsentibus, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omni-
no hominum liceat hanc paginam nostræ pronuntiationis, declarationis, priuationis, inhabilitatis, suppletio-
nis, absolutionis, liberationis, præcepti, interdicti, innodationis, hortationis, rogationis, monitionis, mandati, &
voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationẽ
omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum.

Datum Romæ apud sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo octuagesimo
quinto, Quinto Idus Septembris, Pontificatus Nostri anno Primo.

A. de Alexijs.

Ideo Greg. 13. cõ-
tra prædictos pro-
cessum, ubi vo-
luit.

Hic vero Pon-
tificatus Henri-
cos, declarat hæ-
reticos, & in hæ-
reticorum poenas
incidisse.
Hæreticorum poe-
nas vide supra in
Pau 4. consti. 4.
fol. 630.

Ipsosque omnib.
regnis, & bonis
& dignitatibus
priuatos decla-
rauit.

Inhabiles etiam
eos, & eorum suc-
cessores declarat
ad succedendum
in Regno Fran-
ciæ, &c.

Subditosque a iu-
ramento fidelita-
tis, & obsequij de-
bito absoluit.

Regem quoque
Franciæ hortatur,
vt hanc sententiã
exequatur.

Ordinarijsq; lo-
corum præcipit,
vt hanc const. pu-
blicari faciant.

Forma publ. hæc
const.
Quæ publ. est hic
in fine.

Ego Sixtus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ego Io. Bap. Card. S. Marcelli.

Ego Io. Antonius Episcopus Tuscul. Card. S. Georgij.

Ego M. Sitticus Card. ab Altaemps. Ego Inn. Auals Card. de Arag. Ego P. Card. Sancta Crucius. Ego Gulielmus Sirletus Card. F. Michael Bonellus Card. Alex. Ego Ludouicus Card. Madrutius. Ego Nicolaus Cardin. Senonensis. Iul. Ant. Sanctorius Card. S. Seuerinæ. Ego P. Card. Cæsius. Ego Hier. Card. Rustic. Ego Io. Hier. Card. Albanus.

Ego Aug. Card. de Verona. Ego Vin. Card. Montis Regalis.

M. Card. S. Stephani. Scipio Card. Lancellotus.

Ferd. Card. de Medicis. Phil. Vast. Card. Cam.

Ego Vincentius Card. Gonzaga. Ego Franciscus Card. Sfortia S. Nicolai.

P. Card. Deza. Ego Ant. SS. Io. & Pauli Card. Carafa. Io. Ant. Card. SS. Quatuor.

Alexander Card. de Montealto.

Publicatio:

Anno a Natiuitate Domini nostri Iesu Christi, Millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, Indictione decima tertia, Die vero vigesima prima Mensis Septembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Sixti diuina prouidentia Papæ Quinti Anno Primo. Retroscriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt in Basilica Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ per nos Hieronymum Lucium, & Nicolaum Taglietum Sanctissimi Domini Nostri Papæ Curfores.

Io. Andreas Panizza Mag. Curf.

X I.

Facultates Illustris. D. Ioannis Pellicani I. C. Maceraten. Almæ Urbis Senatoris, procedendi & iudicandi in causis criminalibus, iuxta facultates Gubernatoris Urbis, & non seruata forma Statutorum nuper editorum & confirmatorum.

Huius Senatoris Collaterales, sunt Magn. Domini Franciscus Beninus Florentinus & Gismundus Ghiottus Firmanus Iuriconsulti, & Iudex Maleficiorum, est Magn. Dominus Iosephus Boglionus Fanen. etiam Iureconf.

Gubernatoris facultates, vide infra in constit. 13. Spectata, vbi notabo.

Statutorum Urbis confirmationem habes supra in Greg. XIII. constit. 63. Urbem, fol. 1287.

SIXTVS Papa V. Motu proprio, &c. CVM IN Curia Capitolij Almæ Urbis Nostre multi delinquentes, prauique, & facinorosi homines, quotidie carceribus macipentur, qui propter seriosam dictæ Urbis statutorum, in procedendo obseruantiam, leuissimaque per eadem statuta impositas & inflictas, scelerisque grauitate non condignas in iudicando poenas, quodammodo impuniti euadere soleant, nec etiam per eadem statuta cautionibus de non offendendo, inter partes dandis quandoque per eiusdem Urbis Senatorem pro tempore existent. prouideri valeat. Vnde facinorosi homines ad grauissima scelera frequenter perpetranda, audacioris redduntur. Nos qui inter cætera cordis nostri desiderabilia a tempore, quo diuina fauente clementia ad summi Apostolatus apicem assumpti fuimus, illud sinceris semper exoptauimus desiderijs, vt in toto nostro statu Ecclesiastico, & præcipue Alma Vrbe nostra prædicta, ne vtiq; delicta impunita remanerent, quin potius vt aliquando temerarij flagitiorum auctus hominum si non virtutis amore, saltem formidine poenæ arctius reprimerentur, ac cuncti delinquentes, vt cæteris in exemplum transirent, condignis suorum scelerum plecterentur poenis, in præmissis, pro nostri pastoralis officij debita opportune prouidere volentes. Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine. Dilecto filio Ioanni Pellicano Maceraten. per nos creato & deputato moderno Urbis Senatori, de cuius fide & probitate, in præmissis exequen. multum confidimus, vt in casibus quibuscunque criminalibus, tam in procedendo, quam iudicando, statutorum Urbis forma aliter non seruata, contra delinquentes quoscunque in ipsius Curie Carceribus nunc & pro tempore detentos, etiam cuiuscunque status, gradus, conditionis, & præminentie existen. prout sibi beneuifum fuerit, ac etiam iuxta facultates in similibus nostro & pro tempore existent. Urbis prædictæ Gubernatori, hæcenus quomodolibet cõcessas, procedendi, & iudicandi,

Causæ concessio nis istarum, ta cultatum.

Co ccessio facultat in procedendi & iudicandi in casibus criminalibus non seruata forma statutorum. & iuxta facultates Gubernatoris Urbis. Quas vide supra in Leon. x. constit. 7. fol. 135.

candi, poenæque statutarias secundum delictorum, & personarum qualitates, eius arbitrio augendi, plenam, amplam, liberam, atque omnimodam facultatem, auctoritatem, atque potestatem præsentium tenore concedimus. Omnesque & singulos processus, acta, sententias, & decreta, de super statutorum huiusmodi, etiam vt præmittitur minime seruata, per Senatorem prædictum, in posterum formatos, facta, lata, & habita, in omnibus, & per omnia, perinde ac si eadem statutorum forma huiusmodi in eis, & eorum quolibet, seruata foret, valida, & efficacia perpetuo existere, suosque plenarios effectus sortiri, sic & per quoscunque Iudices, & c. sublata, & c. iudicari, & c. deberi, Irritum quoque, & c. decernimus. Non obstantibus dictæ Urbis statutis, ac etiam iuramento, & c. roboratis priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos, pro illorum corroboracione hæcenus quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis, ac concedendis. Quibus omnibus etiam si de illis, & c. illorum tenores, & c. latissime, & c. hac vice, & ad effectum præmissorum dumtaxat derogamus, illisque sufficienter derogatum esse, & censi similitur decernimus, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Decretum irritum

Clausula derog.

Placet F.

XII.

Deputatio, & facultates Illustrissimorum, & Reuerendis. DD. Antonij Carafa, Io. Baptista S. Marcelli, & Augustini Sancti Marci Veronen. S. R. E. Cardinalium, causas Religiosorum extra claustra degentium audiendi, & desuper prouidendi.

De materia Apostatarum, & extra claustra degentium, vide sup. in Pauli 4. constit. 29. Postquam, fol. 610. & ibi notauit concord.

SIXTVS Papa V. Ad futuram rei memoriam. CVM PRIMVM in Apostolicæ seruitutis specula, non nostris meritis, sed Domino pro sua bonitate ita disponente, fuimus constitutus statim mentis nostræ oculis cunctas Christianæ Reipublicæ partes cœpimus perlustrare; & inter cætera, quæ occurrebant, animaduertimus, debere nos quam primum pro Pastoralis officij nostri debito, curare, & agere, vt omnes Ecclesiastici, & præsertim Regulares in suo ordine, & ea vocatione, qua vocati essent, firmiter permanerent; & si quid defecissent, locumque, & stationem suam deseruissent, ij tanquam oues à grege Dominico aberrantes & deperditæ conquirentur sollicitè, & omnibus modis in viam salutis reducerentur. Quæ quidem cura, & sollicitudo, dum animum nostrum assidue pulsant, ex varijs multorumque querelis, ac supplicationibus nobis innotuit, quamplurimos Religiosos extra Religionem, quam semel professi sunt, siue ab eorum Superioribus ob demerita eiectos, siue propria temeritate, vel ex causis friuolis instinctuque Satanæ impulsos, & amisso, vel deposito regulari habitu, cum proprio salutis detrimento, aliorumque scandalo extra claustra degere: quorum causæ cum ad Sedem Apostolicam omnino pertineant, oportet pro cuiusque earum statu, & qualitate congruum à nobis adhiberi remedium. Quare, vt propositum hoc nostrum ad rem perducamus, prouideamusque, vt causæ prædictæ, quam expeditissima via decidantur: & hac ratione qui in Diaboli laqueos inciderunt, inde eripiantur, & extricentur dilectos filios nostros Antonium Tituli Sanctorum Ioannis & Pauli Carafam, Ioannem Baptistam S. Marcelli Castaneum, Augustinum Sancti Marci Veronen. nuncupatos. Presbyteros Cardinales, quos scimus, pro singulari ipsorum pietate, & charitate, ac regularis disciplinæ augendæ studio, libenti animo laborem huiusmodi suscepturos, ad id potissimum eligendos duximus. Quare, quod alijs dictis Cardinalibus verbo significauimus, idem nunc præsentium tenore committimus, vt adiunctis sibi aliquibus Prælati, seu probis, & doctis viris, illorum omnium, qui extra claustra Monasteriorum in maximam animarum suarum perniciem vagantes viuunt, petitiones, ac supplices libellos accipiant, eorumque causas diligenter examinent, & tam ipsorum, qui claustra egressi sunt, quam Superiorum, qui forsitan illos eiecerunt, rationes fundamentaque omnia cognoscant, & intelligant, ac quæ terminandâ videbuntur, terminent, quæ ad nos referenda referant, vt sic omnibus mature discussis, rerumque, ac temporum, locorum, personarum, & Religionum qualitate pensata, quæ cuique opportuna, & salutaria visa fuerint remedia sine mora applicentur. Super quibus omnibus, Motu proprio, ex certa scientia nostra, dicta auctoritate Apostolica plenam, & liberam prænominatis Cardinalibus impertimus facultatem, & auctoritatem, ita, vt quæ illi in causis prædictis decreuerint, statuerint, & ordinauerint, iusserintque, eandem vim, idemque robur obtineant in iudicio, & extra illud, ac si à nobis ipsis decreta, statuta, ordinata, & iussa essent; Sicque per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos, Sacrique Palatii nostri Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos sublata eis, & earum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiti debere, ac quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scieat, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac cuiuscunque ordinis regularum iuramento, confirmacione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis eisdem ordinibus, ac regulis, earumque Prælati, & particularibus personis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs huiusmodi decretis, in genere, vel in specie, ac alijs quocunque modo concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alijs in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem facilius hæc literæ in eorum, quorum interest, notitiam perueniant, volumus, & eadem auctoritate decernimus, vt illarum exemplis, etiam impressis, & manu nota-

Causa huius ex pectationis.

Deputatio Car. causas Religiosorum extra claustra degentium audiendi, & desuper prouidendi.

Decretum irritum

Clausula derog.

Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides habeatur, quæ haberetur ipsis præsentibus, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris. Die xvi. Augusti. M. D. LXXXV. Pontificatus nostri anno primo.

Io. Baptista Canobius.

XIII.

Iurisdicchio, & facultates Reuerendissimi D. Mariani Perbenedicti Camerin. Episcopi Marturanen. Almæ Urbis Gubernatoris, & Vicecamerarij.

De facultatibus Gubernatoris, habes etiam sup. in Six. 4. const. 5. fol. 98. Jul. 2. const. 13. fol. 159. Pauli 4. const. 51. fol. 639. Pij 4. const. 85. fol. 777. & const. 161. fol. 917. Pij 5. const. 109. fol. 1083. Greg. 13. const. 80. fol. 1315. & const. 85. fol. 1322. & Stat. Urbis, lib. 1. cap. 41.

Deputatio Gub. cum solis facultatibus, & emolumentis.

Camerarius, & alij admittat Gubernato. ad eius officium.

Thesaurarius, ac Depositarius solita præsentent eidem emolumenta.

Gubernator præter solitum iuramentum.

Admissio Gubernatoris ad officium.

SIXTVS Papa V. Venerabilis frater, salutem, & Apostolicam Benedictionem. SPECTATA fides, prudentia, integritas, doctrina, & experientia nos adducunt, vt ea quæ nobis maxime cordi sunt tuæ curæ, & administrationi libenter committamus. Itaque te Almæ Urbis nostræ Gubernatorem, ac Vicecamerarium cum omnibus, & singulis honoribus, oneribus, auctoritatibus, facultatibus iurisdictionibus, salarijs, & emolumentis consuetis, & quibusuis alijs dictæ Urbis ante te Gubernatoribus quomodolibet concessis, ita quod te immiscendo in criminalibus nullam propterea censuram Ecclesiasticam, aut irregularitatis notam incurras, dummodo à sententia sanguinis per te ipsum ferenda, & voto abstineas, auctoritate Apostolica tenore præsentium, ad beneplacitum nostrum facimus, & deputamus. Mandantes dilectis filijs nostro, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario, & Camera Apostolicæ Clericis Præsidentibus, cæterisque, ad quos spectat, vt te ad officium huiusmodi, eiusque liberum exercitium iuxta tenorem præsentium, recipiant, & admittant, tibi in omnibus officium ipsum concernentibus faueant, & assistant, The-saurario vero, ac Depositario nostris generalibus, vt tibi de salarijs, & emolumentis præfatis, debito tempore cum effectu respondeant; Contrarijs non obstant. quibuscunque. Volumus autem, vt de eodem officio iuste, & fideliter exercendo, ac de non recipiendo aliquod genus muneris præter esculenta, & poculenta, quæ tri-duo consumi possint, iuxta formam iuris communis, in manibus ipsius Camerarij debitum præstes in forma solita iuramentum. Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die xx. Augusti. 1585. Pontificatus nostri anno primo.

Io. Baptista Canobius.

Die xxi. Augusti. 1585. Ex decreto in Camera Apostolica facto, Retroscriptus Reuerendissimus P.D. Marianus Episcopus Guber. præfens, &c. fuit ad suprascriptum Vicecamerarij, & Gubernatoris officium admissus, præfatis prius per eum in manibus Illustrissimi, & Reuerendissimi D. mei Philippi Vastauillani Cardinalis Camerarij iuramento præfatis, &c. iurauit iuxta formam suprascriptam, &c.

Andreas Martini.

XIII.

Festum Præsentationis Beatæ Mariæ Virginis, singulis annis die xxi. mensis Nouembris duplici officio celebretur.

SIXTVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. INTEMERATAE MATRIS Dei Mariæ, ex cuius purissimis visceribus salua per Spiritus Sancti virtutem integritate virginitatis auctor vitæ nasci dignatus est, saluiferam fecunditatem humiliter veneramus, & quæcunque vltimis Orientis adhuc Ecclesiæ, alijsque temporibus à Sanctis Patribus in eius honorem instituta fuerunt, nostræ imbecillitatis ope ueri, atque augere, & si quid fuerit prætermisum ipsa adiuuante, quæ supra Choros Angelorum renouare studemus, vt spirituum gaudiorum crebritate deuota nobiscum plebs lætetur, & cuius splendorem Angelici coetus admirantur in Cælis, eius in Terris per Sacras Festiuitates recolendæ, laudandæ, atque inuocandæ pia memoria non prætermittatur. Alijs igitur celebrariis perpetuæ Virgini, quæ ab æterno præparata, & Prophetis testificationibus prænuntiata, nondum tamen Mater Dei Angelo nunciante fuerat effecta, à Catholica Ecclesia consecratis, eiusdem quoque, quæ Templum Dei futura erat, & Sacrum Spiritus Sancti in Templum Præsentationem ab antiquissimis vsque temporibus summa vbique gentium cum ueneratione obseruatam adscribi volumus, & sicubi intermissa est, restitui, ac iugiter custodiri. Quare hac perpetua constitutione mandamus, vt Præsentationis Beatæ Mariæ semper Virginitatis die summo Præsentationis vocabulo peragatur, idemque in Calendario cum duplici adiectione inferatur. Præcipientes omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, cæterisque Ecclesiarum Prælatibus in vniuersi Orbis ambitu constitutis, vt in suis quisque Ecclesijs, Prouincijs, Ciuitatibus, & diocel. præfentes nostras solemni publicari faciant ab omnibusque Ecclesiasticis personis, secularibus, & quorumuis ordinum

Causa huius constit.

Festum Præsentationis B. Mariæ quotannis die 21. Nouemb. duplici officio celebra.

Prælati omnes hæc const. publicari faciunt, & obseruati.

regularibus omnino obseruari, licet adnotatio huius celebritatis in postremis Breuarij, & Missalis reformationibus fuerit prætermissa. Volumus quoque, vt præsentium exemplis etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides vbique adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, Kalen. Septembris, Pontificatus nostri anno primo.

M. Card. S. Stephani.

Io. Baptista Canobius.

A. de Alexijs.

XV.

Contra Officiales Status Ecclesiastici dantes participationes prouentuum officiorum, pro illis obtinendis, aut retinendis, & participationibus ipsas recipientes, Ac contra Barigellos & alios, vltra eorum stipendia aliquid exigentes.

Consonat Sixti 4. constit. 8. sup. fol. 101. & Pij 5. const. 145. fol. 1151.

SIXTVS Papa Quintus Motuproprio, &c. ET SI nos diuina prouidentia vniuersæ S. Ecclesiæ curæ, licet immeriti, præpositi, ea potius respicere debeamus, quæ maiora sunt, & sublimiora tangunt negotia, cogimur tamen paterno quodam affectu, quo Ecclesiastici status subditos prosequimur, vt ea etiam, quæ minora videntur pro eiusdem status felici regimine minime negligamus. Si quidem ad nos peruenit plurimarum Prouinciarum, Ciuitatum, seu locorum Centuriones, quos Barigellos appellant, vel etiam Gubernatores, Potestates, Commissarij, & officiales, quouis nomine nuncupentur, vt talia officia adipiscantur, vel in eisdem confouentur, diuersis personis, etiã quandoq; locorum Gubernatoribus ipsis, seu eorum, aut Legatorum familiaribus de parte salarij, & mercedis contribuere & (vt dicitur) correspondere, & sub donationis, seu recognitionis, & gratitudinis, vel alijs diuersis titulis, coloribus, & adinventionibus eos participes facere; ita vt quadam simonia similitudine fauores, & gratias huiusmodi aucupentur. Quo fit, vt qui officia, seu administrationes hoc modo emunt, potiusquam ad ea eligantur, illas pariter vendere curent, subditos nostros diuersimode grauando, indebita exigendo, & extorquendo.

Causa huius prohibitionis.

Volentes igitur huiusmodi grauaminibus, ac sordibus obuiare, omnibus, & singulis officialibus prædictis, tam dantibus, quam recipientibus districte præcipimus, ac mandamus, ne de cætero talia agere, seu tentare præsumant sub poena priuationis officij, & inhabilitatis ad alia, ac perpetuæ infamiae, alijsque poenis arbitrio Superiorum imponendis.

Prohibitio recipiendi, & dandi participationes de prouentibus officiorum, pro illis consequendis.

Mandantes Venerabilibus S.R.E. Cardinalibus de Latere Prouinciarum Legatis, necnon earundem Gubernatoribus, vt omni cura, ac diligentia inter Officiales, & familiares suos inquirent, an talia committantur: quod si reos inuenerint, puniant. Intelligentes, quod si in hoc negligent, seu remissi fuerint, ipsi quicumque sint, nostræ indignationis effectum non euitabunt.

Prohibitio recipiendi aliquid vltra debita stipendia.

Præcipimus insuper eisdem Legatis, Gubernatoribus, ac Magistratibus omnibus, & singulis, vt prouideant, & cum effectu prouideant, vt Ministri, & officiales huiusmodi contenti sint suis stipendijs, & nullo prorsus pretextu, etiã quod dicant à sponte dantibus accipere, Ciues, vel Comitatuos molestent, sed taxatis paucis aliquibus, quæ gratias habere solent, iuxta cuiusuis Prouinciæ, vel Ciuitatis laudabilem consuetudinem, seu aliàs, prout eorum Legatorum prudentiæ, pietati, ac discretioni conuenire videbitur, si quid vltra debitum aliquis ex Militibus, seu Birruarijs receperit, si talis non apparuerit, vel soluere non posset, tantum de salario ipsius Barigelli retineatur, quantum res ipsa extorta valet, & de eo Domino plene satisfiat, vel alio modo satisfactioni prouideatur.

Barigelli retineant verum numerum birruariorum.

Recensitis autem in principio cuiuslibet mensis Militibus prouideant, vt scriptus numerus vere, ac integre retineatur.

Nec mercedes executionum, tam ciuilium, quam criminalium recipient, nisi iuxta taxam à Superioribus prædictis constitutam, vel constituendam, & non nisi perfecta executione, & semel tantum.

Cedula ipsa taxarum vbique in omnibus Cancellarijs ciuilibus, & criminalibus affigatur vulgari sermone descripta.

Et demum vltra hæc ipsi Legati, Gubernatores, Præsidentes vniuscuiusque Prouinciæ, & Ciuitatis, qualitate, & necessitate pensata ea constituent, ac seruari mandent, quibus abusus prorsus tollantur, laudabiles vero consuetudines, constitutiones, subditorumque indemnitas, paxque, ac iustitia conferuetur.

Taxarum cedula retineatur in omnibus Cancellarijs Guber. locorum tollantur abusus, &c.

In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Idibus Octobris, Anno primo.

Indulgentia Plenaria perpetua, pro omnibus Christianis, qui in Festiuitatibus Sanctorum Francisci, Antonij de Padua, Bonauenturae, ac Bernardini, Ecclesias Fratrum Minorum Conuentualium, Capuccinorum & de Obseruantia, Ac in Festiuitate Sanctae Clarae, Monasteria dicti Ordinis Montialium deuote uisitauerint & cæt.

De Conuentualium Ordinis alij Indultis, & tota Materia, habes sup. in Pauli 3. const. 61. Exhibita. folio 474. & Pij V. const. 67. Illa nos folio 1023. & Greg. 13. const. 74. Sedes folio 1307. & ibi not.

De Obseruantium, ac Monialium S. Clarae Materia, vide sup. in Greg. 13. const. 35. Ex benigna. folio 1237.

SIXTUS Papa V. Vniuersis Christianis praesentes literas inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem.

CVM A PRIMAE VA institutione regulae Beati Francisci, tam ob illius, & Sanctorum Antonij de Padua, Ludouici Episcopi, & Confessoris, Bonauenturae, & Bernardini, necnon Diuae Clarae, aliorumque eiusdem ordinis sequacium Sanctitatem, & miraculorum multitudinem, quam etiam ob multorum ipsius Religionis Summorum Pontificum praedecessorum nostrorum merita; ingens vbiq; Christianorum multitudo singularem erga quemcunq; dictorum Sanctorum gerat deuotionis affectum:

Nos vt ipsorum fidelium deuotio huiusmodi non modo conseruetur, sed indies magis augeatur, animarumque saluti vberius consulatur, precibus, etiam dilecti filij Clementis Bonadosij Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium Magistri Generalis super hoc nobis humiliter porrectis inclinati, tam omnibus, & singulis dicti Ordinis Minorum Conuentualium, Capuccinorum, & de obseruantia nuncupatorum Fratribus, & Monialibus, quam caeteris vtriusque sexus Christianis, qui vere penitentes, & confessi, ac sanctissima Communione refecti, diebus festis Sanctorum Francisci, Antonij de Padua, Bonauenturae, Ludouici Episcopi & confessoris, ac Bernardini praedictorum; eorundem Fratrum Minorum Conuentualium, Capuccinorum, & de obseruantia; Necnon die festiuitatis Sanctae Clarae Monialium dicti Ordinis Monasteriorum vbilibet constitutorum Ecclesias, tam erectas, quam erigendas, vel earum aliquam, a primis vesperis vsque ad occasum Solis eorundem dierum, singulis annis deuote uisitauerint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, haeresum extirpatione, & Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die praefatorum id egerint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & elargimur.

Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, caeterisque contrariis quibuscunq;.

Vt autem praesentes literae ad ipsorum Christianorum notitiam facilius, citiusque perueniant, volumus, quod earum exemplis, etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si essent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, die xxvij. Septembris. 1585. Pontificatus nostri anno primo.

Io. Baptista Canobius.

Ordinationes, & Constitutiones Cancellariae Apostolicae.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & Dominus Noster, Dominus Sixtus diuina prouidentia Papa Quintus suorum praedecessorum vestigijs inhærendo, normam, & ordinem rebus gerendis dare volens in crastinum assumptionis suae ad Summi Apostolatus apicem, videlicet die vigesima quinta mensis Aprilis, Anni ab Incarnatione Domini, millesimi quingentesimi octuagesimi quinti, Reseruaciones, Constitutiones, & Regulas infra scriptas fecit, quas etiam ex tunc suo tempore duraturas obseruari voluit, & quas Nos Alexander Episcopus Ostien. Cardinalis Farnesius nuncupatus S. R. E. vicecancellarius die Iouis secunda mensis Maij in Cancellaria Apostolica publicari fecimus.

Reseruaciones generales, & speciales.

In primis Reseruaciones fecit similes illis, quae in constitutione se. rec. Benedicti Papae Duodecimi, quae incipit. Ad regimen, continentur, & illas locum habere voluit, etiam si officiales in eadem constitutione expressi Apostolicae sedis officiales ante obitum eorum esse desierint, quoad beneficia, quae tempore quo officiales erant obtinebant. Declarans nihilominus beneficia, quae dictae sedis officiales, qui ratione officiorum suorum huiusmodi eiusdem sedis notarii erant, etiam dimisis ipsiis officiis, & quodocumque affecti fuerint, sub huiusmodi Reseruacionibus comprehendi. Ac Reseruauit beneficia, quae per constitutionem Ioannis Papae 22. quae incipit. Execrabilis. vacant, vel vacare contigerit, quas constitutionem, & Reseruacionem Sanctissimae suae etiam ad beneficia de quibus ordinarij, & alij collatores contra Concilij Tridentini decreta disposuerunt, & disponent in futurum extendit, & ampliauit.

Item Reseruauit generaliter omnes Ecclesiasticas, Patriarchales, Archiepiscopales, Episcopales, necnon omnia Monasteria virorum. Ac etiam Reseruauit dignitates & beneficia omnia ad collationem, praesentationem, electionem, & quacumque aliam dispositionem Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, necnon Abbatum, & aliorum quorumcunq; collatorum, & collatricum secularium, & regularium quomodolibet, non tamen cum alio vel aliis pertinentia, quae post illorum obitum, aut Ecclesiarum seu Monasteriorum, vel aliarum dignitatum suarum dimissionem, seu amissionem, vel priuationem vique ad promotionem successorum ad eandem Ecclesias, aut monasteria, vel dignitates Apostolica auctoritate faciendam, & adeptam ab eisdem successoribus pacificam illorum possessionem quomodocumque vacant, & vacabunt in futurum.

Reseruatio dignitatum, necnon suorum, & Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium familiarium beneficiorum.

1. Itē Reseruauit generaliter dispositioni suae omnes dignitates maiores post Pontificales in Cathedralibus, etiam Metropolitanis, & Patriarchalibus, necnon principales in collegiatis, ac etiam vnicas, & quae monoculares appellantur in eisdem Cathedralibus, etiam Metropolitanis, ac Patriarchalibus, necnon Collegiatis Ecclesiis, Reseruauit etiam Prioratus, Praeposuras, Praepositatus, ac alias dignitates, conuentuales, & praepositorias generales ordinum quorumcunq; sed non miliarum, ac quacumque beneficia, quae cui etiam dum Cardinalatus fungebatur honore existentes, ac Sanctae Romanae Ecclesiae viuientium nunc, & qui erunt suo tempore Cardinalium familiares continui comensales obtinent, & in posterum obtinebunt eorum familiaritate, durante, ac in quibus, seu ad quae ius eis competit, aut competierit, etiam si ab ipsa familiaritate per obitum Cardinalium eorundem, vel alias recesserint. Declarans dignitates, quae in Cathedralibus, etiam Metropolitanis post Pontificales non maiores existunt, & quae ex Apostolicae sedis indulgentia, vel ordinaria auctoritate, aut consuetudine praescripta, vel aliis quouis modo in collegiatis Ecclesijs principalem praeminentiam habere noscuntur, sub Reseruacione praedicta comprehendi debere.

Reseruatio beneficiorum Collectorum, & Subcollectorum.

3. Item Reseruauit generaliter omnia beneficia Ecclesiastica quorumcunq; collatorum, & vnitorum in quacumque Ciuitate vel dioecesi, qui suo tempore officia exercuerunt subcollectorum fructuum, & prouentuum Camerae Apostolicae debitorum, illa videlicet beneficia dumtaxat, quae durante eorum officio obtinebant, & in quibus, seu ad quae ius tunc eis competeat.

Reseruatio beneficiorum Curialium dum Curia transfertur.

4. Itē Reseruauit omnia, & singula beneficia Ecclesiastica quorumcunq; Curialium, quos dum Curia Romana de loco ad locum transfertur eam sequendo decedere contigerit, in quouis loco quantumcunq; etiam a dicta Curia remoto.

Reseruatio beneficiorum Cubiculariorum, & Curforum.

5. Itē Reseruauit generaliter idem D.N. Papa dispositioni suae omnia beneficia Cubiculariorum & Curforum suorum.

○○○ Reseruatio

Reservatio beneficiorum Ecclesiarum Sancti Petri, & Sancti Iohannis Lateranen. ac Beatæ Mariæ Maioris de Vrbe, ac beneficiorum titularum Cardinalium à Curia absentium.

6 Item reservavit dispositioni suæ generaliter quæcunque Canonicatus, & præbendas, ac dignitates, personatus, & officia in Principis Apostolorum, & sancti Iohannis Lateranen. ac Beatæ Mariæ Maioris, de Vrbe Ecclesijs, necnon ad collationem, provisionem, & præsentationem, seu quamvis aliam dispositionem S. R. E. Cardinalium à Romana Curia absentium ratione suorum Episcopatum, Cardinalatus, ac ipsorum Cardinalium titularum, & Diaconiarum spectantia, quandiu absentia sua duraverit Canonicatus, & præbendas, dignitates, personatus, administrationes, & officia, cæteraque beneficia Ecclesiastica, cum cura vel sine cura vacantia, & in antea vacatura, tam in eadem Vrbe, quam in Ecclesijs, Civitatibus, & dioc. dictorum Episcopatum consistentia, ac decrevit irritum, &c.

De literis in forma rationi congruit expediendis.

7 Item voluit idem Dominus N. Papa, quod concessa per se. re. Gregorium Papam XIII. prædecessorem suum, & de eius mandato expediatur in forma rationi congruit sub die Coronationis suæ, vt moris est, & idem quoad concessa per pię mem. Pium Papam V. etiam prædecessorem suum, ad sex menses dumtaxat ab ipso die Coronationis incipiendos observari voluit.

Declaratio reservationis Ecclesiarum, & beneficiorum per prædecessores reservatorum.

8 Item declaravit omnium, & singularum Ecclesiarum Cathedralium, & Monasteriorum provisiones, quas præfati prædecessores sui ordinationi, & dispositioni eorum, necnon omnia, & singula beneficia Ecclesiastica, quæ dicti prædecessores etiam prædictæ dispositioni, cum interpositione decreti reservaverant. Quæ quidem Ecclesiæ, & Monasteria, necnon sic reservata beneficia tempore obitus eorundem prædecessorum vacabant, aut Ecclesiæ ipsæ, vel Monasteria huiusmodi si commendata, vel eis administratores deputati non fuissent, etiam tunc vacassent remansisse, & remanere per huiusmodi reservationem, & decretum affecto, nullumque de illis præter Romanum Pontificem ea vice se intromittere, vel disponere potuisse siue posse quoquomodo, Decernens irritum & inanè, si secus super illis attemptum fore, ac in posterum contingeret attemptari.

Revalidatio literarum prædecessoris gratiæ, & iustitię infra annum concessarum.

9 Item prædictus D. N. omnes, & singulas ab ipso Gregorio XIII. prædecessore suo infra annum ante diem obitus eius concessas gratiæ vel iustitiæ literas temporibus debitis eorum executoribus non præsentatas omnino revalidavit, & in statum pristinum, in quo videlicet ante fuerant, vel pro quibus erant obtentæ, quoad hoc plenarie restituit, ac decrevit, per executores prædictos, vel ab eis subdelegandos perinde ad illarum executionem procedi posse, & debere, ac si executio huiusmodi temporibus prædictis inchoata fuisset.

Reuocatio vnionum.

10 Item rationalibus suadentibus causis ipse D. N. omnes vniones, annexiones, incorporaciones, suppressiones, extinctiones, applicationes, & dismembraciones, etiã perpetuas, de quibusvis Cathedralibus, necnon alijs Ecclesijs, Monasterijs, dignitatibus, personatibus, officijs, & beneficijs Ecclesiasticis eorumque domibus, prædijs, & locis per cessum, vel decessum, aut quamvis aliam dimissionem, vel amissionem qualiacunque fuerint inuicem vel alijs Ecclesijs, Monasterijs, & mensis, dignitatibus, personatibus, officijs, beneficijs, ac pijs, & alijs locis, Vniuersitatibus, etiam Studiorum generalium, & Collegijs etiam in fauorem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, seu Ecclesijs, Monasterijs, & beneficijs per eos obtentis quomodolibet Apostolica, vel alia quauis, non tamen Concilij Tridentini auctoritate, aut pro fundatione, seu dotatione, augmento, vel conseruatione Collegiorum, & aliorum piorum, & religiosorum locorum ad fidei Catholicæ defensionem, & propagationem bonarumque artium cultum institutorum factas, quæ suum non sunt sortitæ effectum, ac quæcunque concessiones, & mandata super vnionibus, annexionibus, incorporacionibus, & alijs præmissis taliter faciendis, reuocavit, cassauit, & irritauit, nulliusque decreuit existere firmitatis, nec alicui quascunque clausulas, vel adiectiones in quibusvis Apostolicis, etiam quæ Motu proprio, aut ex certa scientia, & consistorialiter processerant, & emanauerant literis, & si in eis decretum esset illas ex tunc effectum sortitas esse, aut ius quæsitum fore quomodolibet contenta, aduersus reuocationem, & irritationem huiusmodi voluit aliquatenus suffragari.

Reuocatio facultatum quibusvis concessarum.

11 Item reuocavit quascunque facultates concessas, quibusvis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs Prælatibus, & personis, necnon Apostolicæ Sedis, Nuncijs, ac fructuum, & prouentuum Cameræ Apostolicæ debitorum collectoribus, de dispensando cum quibusvis personis, super matrimonio contracto, vel contrahendo in gradu prohibito, ac natalium, & ætatis defectibus, & de incompatilibus beneficijs Ecclesiasticis in simul recipiendis, necnon de Notarijs publicis creandis, ac disponendis, quomodolibet de quibusvis beneficijs Ecclesiasticis, & alijs à præmissis officia ipsorum Nunciorum, & collectorum directe non concernentes, etiam si in literis desuper

desuper concessis sint clausula restrictoria, & derogatoria, & alia efficaciores, quas pro expressis haberi voluit, quoad omnia, in quibus facultates ipsæ non sunt sortitæ effectum, etiam si Nuncijs ei sedem dictæ Sedis Legatis de Latere competens sit concessa prædicti. Decernens irritum, &c.

Reuocatio facultatum conferendi beneficia reservata.

12 Item reuocavit quascunque facultates, & literas desuper concessas, per quas quicunque sui prædecessores Romani Pontifices quibusvis personis ordinariam collationem, seu aliam dispositionem beneficiorum Ecclesiasticorum de iure, vel consuetudine habentibus, & quauis etiam Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, vel alia dignitate, vel alio non tamen Cardinalatus honore fungentibus quauis consideratione vel intuitu, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine concesserant, aut quauis uiuerent, vel suis Ecclesijs, seu Monasterijs præsent, aut ad aliud tempus de beneficijs Ecclesiasticis generaliter, reservatis, seu affectis, ad eorum collationem, provisionem, præsentationem, electionem, & quamvis aliam dispositionem communiter, vel diuisim spectantibus disponere libere, & licite valerent, aut etiam ad id per eosdem prædecessores Vicarij perpetui, vel ad tempus constituti forent.

De dictionibus numeralibus.

13 Item vt in Apostolicis literis committendi crimen falsi per amplius tollatur occasio, voluit, statuit, & ordinavit, quod dictiones numerales, quæ in dictis literis annus, nonas, & idus immediate poni consueuerunt per literas, & syllabas extense describantur, & illæ ex prædictis literis in quibus huiusmodi dictiones aliter scriptæ fuerint, ad bullariam nullatenus mittantur.

De concurrentibus in Dat.

14 Item voluit quod de concurrentibus super vacantibus, seu certo modo vacaturis beneficijs illis, quibus gratia Motu proprio conceduntur, cæteris simili modo gratias non habentibus, alijs graduati, non graduatis, aut inter graduatos magis graduati, ac inter æqualiter graduatos prius graduati, necnon colorato titulo possessoribus non possessoribus, ac inter personas alijs in Curia præsentibus absentibus ab ea, ac inter præsentibus non beneficiatis beneficiatis, & similiter inter absentes cæteris paribus oriundus non oriundo, & dioecesanus non dioecesanus, si reliquis vero singuli, qui prius Apostolicas desuper literas eorum executoribus præsentauerint, alijs in ipsorum, de quibus agi contigerit beneficiorum affectuone præferantur.

De non tollendo iure quæsito.

15 Item vt per varias, quæ pro commissionibus, seu mandatis, & declarationibus habendis in causis plerumque sunt suggestiones iustitiæ postponatur, Idem Dominus Noster decreuit, & declaravit suæ intentionis esse, quod deinceps per quamcunque signaturam, seu concessionem, aut gratiam, vel literas Apostolicas pro commissionibus, seu mandatis, aut declarationibus huiusmodi, etiam si Motu proprio, & ex certa scientia, ac etiam ante motam litem a sanctitate sua emanauerint, vel de eius mandato faciendas nulli ius sibi quæsitum quomodolibet tollatur.

Regula de viginti.

16 Item voluit, quod si quis in infirmitate constitutus resignauerit aliquod beneficium siue simpliciter, siue ex causa permutationis, vel alijs dimiserit, aut illius Commendæ cesserit, seu ipsius beneficij vnionis dissolutioni consenserit, etiam vigore supplicationis dum esset sanus signatæ, & postea infra viginti dies a die per ipsum resignantem præstandi consensus computandos, de ipsa infirmitate decesserit, & ipsum beneficium quauis auctoritate conferatur per resignationem sic factam, collatio huiusmodi sit nulla, ipsumque beneficium nihilominus per obitum censetur vacare.

De idiomate.

17 Item voluit quod si cõtingat ipsum alicui personæ de parochiali Ecclesia, vel quouis alio beneficio exercitium curæ animarum parochianorum quomodolibet habere prouidere, seu mandare prouideri, nisi ipsa persona intelligat, & intelligibiliter loqui sciat idioma, loci vbi Ecclesia vel beneficium huiusmodi consistit, prouisio, seu mandatum, & gratia desuper quoad parochialem Ecclesiam, vel beneficium huiusmodi aullius sint roboris vel momenti.

De non impetrando beneficium per obitum viuentium.

18 Item si quis supplicauerit sibi de beneficio quocunque tanquam per obitum alicuius, licet tunc viuentis, vacante prouideri, & postea per obitum eius vacet prouisio, & quauis alia dispositio dicto supplicanti per obitum huiusmodi denuo faciendæ, nullius sint roboris vel momenti.

De vnionibus, & vnionum confirmatione.

19 Item voluit quod petentes beneficia Ecclesiastica alijs vniri, tenerentur exprimere verum annum valorem secundum communem estimationem tam beneficij vniedi, quam illius, cui vniri petitur. Alioquin vnio non valeat

valeat, & semper in vnionibus commissio fiat ad partes vocatis quorum interest, & idem voluit obseruari in confirmationibus vnionum factarum.

De Moneta.

20 Item declarauit idem D. N. quod libra Turonen, paruorum, & florenus auri de Camera pro æquali valore in cõcernentibus literas, & Camera Apostolicam computari, & æstimari debeant.

De beneficijs vacaturis per promotionem ad Ecclesias & Monasteria.

21 Item prædictus D. N. Papa voluit, decreuit, & ordinauit, quod quæcumque concessiones, gratiæ, & mandata etiam Motu proprio & cum derogatione huius constitutionis, quæ ab eo pro quibusvis personis emanauerunt de prouidendo eis, de quibusvis beneficijs vacaturis per promotionem quorumcumque ad Ecclesiarum, & Monasteriorum regimina si huiusmodi concessiones, & mandata diem promotionis promouendorum ipsorum præcesserint. Necnon quæcumque collationes, prouisiones, & dispositiones pro tempore faciendæ, de præmissis, ac quibusvis alijs beneficijs Ecclesiasticis, secularibus, & regularibus, quæ per promouendos, vel assumendos ad quascumque prælaturas inter illarum vacationis, & huiusmodi promotionis vel assumptionis tempora simpliciter, vel ex causa permutationis vbicumque resignari, vel alias dimitti contigerit cum inde secutis, pro tempore sint cassæ & irritæ, nulliusque roboris vel momenti.

De non iudicando iuxta formam supplicationum, sed literarum expeditarum.

22 Item cum ante confessionem literarum gratia Apostolica sit informis, Voluit, statuit, & ordinauit, idem D. N. quod iudices in Rom. Curia, & extra eam pro tempore existentes, etiam si sint Sanctæ Rom. Ecclesiæ Cardinales, causarum Palatij Apostolici Auditores, vel quicumque alij, tam in possessorio, quam in petitorio iudicio nõ iuxta supplicationum signatarum super quibusvis impetratiõibus (nisi in dicta Curia dumtaxat sint commissioes iustitiam concernentes per placet, vel per Sanctæ Rom. Ecclesiæ Vicecancellarium iuxta facultatem super hoc sibi concessam signatæ) sed iuxta literarum super eisdem impetrationibus & concessionibus confectarum tenores & formas iudicare debeant. Decernentes irritum, &c. & si litteræ ipsæ per præoccupationem, vel alias minus bene expeditæ reperiantur ad illorum quorum interest instantiam ad Apostolicam Cancellariam remitti poterunt per eius Officiales, quibus huiusmodi tenores, & formas restringere cõuenit, ad formas debitas reducendæ.

De Regulis Cancellariæ producendis.

23 Item attendens D. N. Papa, quod super habendis de Cancellaria Apostolica Regulis & Constitutionibus inibi descriptis faciliter per eos, qui in Romana Curia indigerint ad ipsam Cancellariam recursus dirigi potest, nec Consultum foret, quod super earundem regularum & constitutionum, quæ iuxta varietatem occurrentium causarum, & negotiorum aliquoties immutari conuenit probando tenore vel effectu testium plerumque tenacem desuper memoriam non habentium depositionibus stari deberet, voluit, statuit, & ordinauit, quod deinceps quilibet ex auditoribus causarum Palatij Apostolici, & alij etiam si S. R. E. sint Cardinales in ipsa Curia pro tempore deputatis auctoritate Apostolice iudicibus, etiam in causis actu pendentibus super huiusmodi tenore, vel effectu probando dumtaxat stet, fidemque adhibeat cedulæ, seu scripturæ desuper a duobus de maiori parco, quod danda sit, a tergo signatæ, & etiam duobus alijs literarum Apostolicarum abbreviatoribus in ipsa Cancellaria auscultatæ, & D. Vicecancellarij, seu dictam Cancellariam, Regentis manu subscriptæ, vt mores est, quicquid autem secus fieri contigerit nullius sit roboris, vel momenti.

De surrogandis colligantibus.

24 Itē Dominus noster cupiens litium succidere anfractus, & ne noui colligantibus aduersarii dentur, prouidere, voluit, statuit, & ordinauit, quod quoties deinceps aliquem super quouis Ecclesiastico beneficio colligantem in iure, vel ad ius, si quod forsitan eius aduersario in dicto beneficio competierit, surrogari concesserit (dummodo prædictus colligans in dicto beneficio intrusus non fuerit, nec super eo contra dictum aduersarium, postquam illud per triennium pacifice possederit, lis tunc mota fuerit) aliorum quorumlibet de præmissis iure, siue tunc vacet, vel cum vacauerit, impetrationes, vel concessiones, etiam Motu proprio infra mensem ante concessionem huiusmodi factæ nullius sint roboris, vel momenti; & nihilominus cupiens eorum fraudibus obuiare, qui viuentium beneficia illorum præferunt, quibus, aut propter senium, aut propter infirmitatem immiaeret vitæ periculum impetrant, vt illis decedentibus, tamquam colligantes in eorum iuribus facilius subrogentur, voluit, vt deinceps nullus in iure, vel ad ius in beneficio defuncti, quod illo viuente in casibus præmissis, vel similibus impetrauerit aliquo modo subrogetur, ac subrogatio, vel gratia, si neutri, si nulli, seu nouæ prouisionis, aut perinde valere taliter impetrandi, nullatenus suffragetur, quod etiam strictissime obseruari mandauit in impetrationibus beneficiorum per priuationem, & amotionem, ex quibusvis criminibus, & excessibus forsitan perpetratis, etiam si vsque ad diffinitiuam sententiam, quæ tamen in rem non transierint iudicatam processum foret.

De verisimili notitia.

25 Item voluit, & ordinauit, quod omnes gratiæ, quas, de quibusvis beneficijs Ecclesiasticis cum cura, vel sine cura, secularibus vel regularibus per obitum quarumcumque personarum vacantibus in antea fuerint nullius

ius roboris, vel momenti sint, nisi post obitum, & ante datam gratiarum huiusmodi tantum tempus effluxerit, quod interim vacationes ipsæ de locis, in quibus personæ prædictæ decesserint ad notitiam eiusdem Domini Nostri verisimiliter potuerint peruenisse.

Non valeant commissioes causarum nisi literis expeditis.

26 Item quod omnes, & singule commissioes causarum, quas in antea fieri contigerit, obtentæ, vel occasione concessioem dumtaxat Apostolicarum de beneficijs Ecclesiasticis gratiarum, super quibus literæ Apostolicæ confectæ non fuerint, ac processus desuper habendi nullius sint roboris vel momenti.

De impetrantibus beneficia per obitum familiarium Cardinalium.

27 Item voluit, quod impetrans beneficium vacans per obitum familiaris alicuius Cardinalis teneatur exprimere nomen, & titulum ipsius Cardinalis, & si ille in Curia fuerit, eius ad id accedat assensus, alias desuper gratia sit nulla, & idem seruari voluit, si dicti familiares eorundem Cardinalium familiares esse desierint, seu ad aliorum Cardinalium familiaritatem similem transferint quoad beneficia, quæ familiaritate priori durante obtinuerint, & in quibus priori ipsa familiaritate durante, ius eius competierit, ita quod quoad illa, Cardinales quorum prius familiares fuerint, suum habeant adhibere consensum. Declarans præsentem constitutionem locum non habere, in illis beneficijs, quæ non solum ratione familiaritatis, continuæ commensalitatatis huiusmodi, sed etiam ratione officiorum, quæ familiares ipsi tempore obitus eorum in dicta curia, vel extra eam obtinerent, aut antea obtinuerint dictæ dispositioni generaliter reseruata, vel effecta fuisse appaerent. Necnon illos, quoad effectum dictæ constitutionis familiares eorundem Cardinalium censerit, qui ipsorum Cardinalium familiares continui commensales ad minus per quatuor menses fuisse probarentur. Decernens irritum, &c.

Super eadem familiaritate.

28 Item idem Dominus Noster ad euitandas lites, & contentiones, quæ ex præcedenti sua constitutione, exoriri possent vestigijs prædecessorum suorum inhærendo voluit stare, & ordinauit, quod si beneficia quæ per obitum familiarium continuorum commensalium eorundem Cardinalium in futurum vacabunt cessantibus Apostolicis reseruatiõibus de alterius Cardinalis collationem, vel aliam dispositionem pertinere deberent, in dicta præcedenti constitutione non comprehendantur, quo ad hoc, vt in prouisionibus talium beneficiorum, super expeditionibus literarum illius Cardinalis, cuius familiaris defunctus illæ exitit contentus requiri debeat, sed beneficia huiusmodi ad collationem, seu quamuis aliam dispositionem Cardinalis ordinarij collatoris, vt præfertur libere spectare censeantur, & si apud Sedem Apostolicam beneficia huiusmodi per obitum dictorum familiarium vacauerint, tunc in prouisione talium beneficiorum super expeditione literarum illius Cardinalis exigatur consensus, si in Romana Curia præsens fuerit, ad quem eorundem collatio, vel dispositio, vt præfertur pertinere deberet.

Signatura per fiat, præferatur alteri per concessum.

29 Item voluit idem Dominus Noster, quod concurrentibus eadem die super quocumque beneficio per fiat, & concessum signaturis, ex eis per fiat etiam vt petitur habens, alteri per concessum etiam Motu proprio habenti præferatur, etiam si in illa per concessum prægnantiores, & quantumlibet priuilegiatæ essent clausulæ.

De Annali possessore.

30 Item Sanctissimus Dominus Noster, vt improbi lites exquirentium motus reprimantur, voluit, statuit, & ordinauit, quod quicumque beneficium Ecclesiasticum tunc per annum immediate præcedentem pacifice possessum, & quod certo modo vacare prætenditur deinceps impetrauerit, nomen, gradum, & nobilitatem possessionis eiusdem & quotannis illud ipse possederit, ac specicam, & determinatam, ex qua clare poterit constare quod nullum ipsi possessori in dicto beneficio ius competat causam in huiusmodi impetratione exprimere, & infra sex menses ipsum possessorem ad iudicium euocari facere, causam que ex tunc desuper infra annum vsque ad sententiam diffinitiuam inclusue prosequi debeat, & teneatur. Alioquin impetratio prædicta, & quæcumque inde secuta nullius erunt firmitatis, & idem impetrans de damnis, & interesse possessorem præfatum propterea contingentibus ei satisfacere, & si possessorem ipsum iniuste, friuole, & indebite molestasse reperitus extiterit. Quinquaginta florenos auri persoluere Camere Apostolicæ sit adstrictus, nec alius, quam præmissæ vacationis modus, etiam per literas, si neutri, aut surrogationis, aut ab alijs sibi quoad hoc, vt beneficium huiusmodi ea vice consequi, aut obtinere valeat quomodolibet suffragetur illudque nullatenus in antea litigiosum propterea censeatur, quod etiam extendi voluit ad impetrantes beneficia Ecclesiastica cuiuscunque qualitatibus per priuationem, & amotionem, vel alias propter commissæ excessus, & crimina vacantia, vel vacatura, & similiter ad impetrantes beneficia tanquam vacantia per deuolutionem.

De Triennali.

31 Item statuit, & ordinauit idem Dominus Noster, quod si quis quæcumque beneficia Ecclesiastica qualiacumque sint absque simoniaco ingressu, ex quibus titulo Apostolica vel ordinaria collatione, aut electione, & electionis huiusmodi confirmatione seu præsentatione, & institutione illorum, ad quos beneficiorum huiusmodi collatio, prouisio, electio, & præsentatio, seu quauis alia dispositio pertinet per triennium pacifice possederit

cederit (dummodo in beneficijs huiusmodi, si dispositioni Apostolicæ ex reservatione generali in corpore iuris clausula reservata fuerint se non intruserit) super eisdem beneficijs taliter possessis molestari nequeat, necnon impetraciones, quaslibet de beneficijs ipsis sic possessis factas irritas, & inanes conferri debere decreuit, ahtiquas lites super illis moras penitus extinguendo.

De non appellando ante diffinitivam sententiam.

32. Item idem D. Noster, vt finis litibus celerius imponatur, & litigantium parcatur satistibus, & expensis, suorum prædecessorum constitutionibus, & statutis in hærendo, statuit, & ordinavit, quod in causis in Romana Curia pendentibus, & quas in posterum contigerit agitari, nulli ante diffinitivam sententiam liceat appellare, nec appellatio si fuerit emissa, debeat admitti nisi ab interlocutoriis, quæ vim habeat diffinitivæ, vel à gravamine minime concernente negotium principale, quod non possit per appellationem à diffinitiva sententia reparari, nullæque causæ appellationum committantur, nisi in commissione exprimat, quod interlocutoria vna diffinitivæ habeat vel gravamen sit tale quod in appellatione à diffinitiva non valeat reparari. Alioquin appellationes, & commisiones imposterum, & quicquid inde sequutum fuerit, nullius sit roboris, vel momenti, commisionibus appellationi iam iudicibus præsentatis, & exhibitis in suo robore permansuris, in quibus laxis super eisdem sententijs secundo, vel ulterius ab eis non liceat appellare, appellantes vero, & appellationes etiam ab interlocutoriis, & gravaminibus huiusmodi suo vel alterius nomine prosequentes si succubuerint, ultra expensas, & damna, ad quæ refarcienda de iure condemnatus compellitur, viginti Florenorum auri poenâ mulctetur.

Non statuitur commisioni post conclusionem.

33. Item statuit, & ordinavit, quod in commissionibus de iustitia seu mandatis etiam consistorialibus per eum seu de eius mandato, vel auctoritate in causis, in quibus conclusum existat imposterum concedendis, etiam si in eis de conclusione huiusmodi implicitè vel explicitè mentio facta fuerit, nihil censeatur esse concessum, nisi per concessionem commissionis huiusmodi derogetur expresse.

De literis Religiosorum expediendis.

34. Item voluit, & ordinavit quod si aliqui Religiosi petunt aliquod beneficium ad nutum amovibile cum clausula, quod exinde pro solo nutu Abbatis, vel superioris, amoveri non possint literæ, quoad ipsam clausulam nullatenus expediantur, nisi idem Dominus Noster ponat in signatura, quod non possit amoveri, vel ad partem ulam ipsam concedat.

De clausula ponenda in literis permutationum beneficiorum.

35. Item si committatur alicui beneficii resignationis receptio, ponatur clausula, attente quoque provideas &c. & si ex causa permutationis resignationes fiant, ponatur clausula, Quod neuter permutanti ius acquirat nisi quilibet ipsorum ius habuerit in beneficio per ipsam resignato.

De supplendis defectibus.

36. Voluit, quod si petatur suppleri defectus in genere, nullatenus literæ desuper concedantur nisi in petitione desuper huiusmodi defectus exprimantur, vel per fiat vt petitur, supplicatio signata fuerit.

De derogatione iuris patronatus.

37. Item voluit, quod super quovis beneficio Ecclesiastico de iure patronatus laicorum non expediantur literæ, nisi ponatur expresse, quod tale beneficium tanto tempore vacavit, quod eius collatio ad sedem Apostolicam legitime est devoluta, vel quia tempus patronis laicis ad præsentandum à iure præfixum lapsum existat, aut ad id patronorum ipsorum accedat assensus, & si per ipsum iuripatronatus huiusmodi derogari contigerit, iuris patronatus huiusmodi mentio dispositivè, ac specificè, & determinate, non autem conditionaliter fiat, & si illud ad aliquem Regem, Ducem, Marchionem vel alium Principem pertineat, & de hoc in literis provisionis, vel mandati de providendo de dicto beneficio similis mentio facta non fuerit, non censeatur quomodolibet derogatum.

De Commendis.

38. Item voluit, quod nulli seculari de regulari, nec Religioso de seculari beneficijs commenda detur, nisi in signatura per clausulam ad partem super petitione commendæ huiusmodi de commenda ipsa mentio fiat.

De reformationibus.

39. Item voluit, statuit, & ordinavit, quod super quibuscunque reformationibus signatis super impetrationibus quorumcumque beneficiorum vacantium, vel certo modo vacaturorum, in quibus petitur, quod literæ super prima data expediri possent, si ex huiusmodi expeditione sub tali data cuiquam videatur posse fieri præiudicium, literæ huiusmodi sub ipsa prima data nullatenus expediantur, nisi reformationes huiusmodi per fiat sub prima data signatæ fuerint.

De consensu in resignationibus, & pensionibus.

40. Item voluit, & ordinavit, quod super resignatione cuiuscumque beneficii Ecclesiastici, seu cessione iuris in eo, quam in manibus suis, vel in Cancellaria Apostolica fieri contigerit, Apostolicæ literæ nullatenus expediantur nisi resignans vel cedens, si præfens in Romana Curia fuerit, personaliter, alioquin per procuratorem suum ad hoc ab eo specialiter constitutum expeditioni huiusmodi in eadem Cancellaria expresse consenserit, & iuraverit, vt moris est, & si ipsam resignantem, seu cedentem pluries super vno & eodem beneficio in favorem diversarum personarum successivè consentire contigerit, voluit Sanctitas sua, quod primus consensus tenere debeat, & alii posteriores consensus, ac literæ illorum prætextu, etiam sub priori data expeditæ pro tempore nullius sint roboris, vel momenti literæ reservationis, vel assignationis Motu proprio cuiusvis pensionis annuæ super alicuius beneficii fructibus expediri possint, nisi de consensu illius qui pensionem persolvere tunc habebit.

De ingressu Religionis.

41. Item non dentur literæ super beneficijs vacaturis per ingressum Religionis, nisi ille præcesserit datam desuper petitionis.

Non valeat impetratio facta per modum in Cancellaria exprimendum.

42. Item voluit, quod si petatur aliquod beneficium vacans per modum in Cancellaria Apostolica exprimendum, talis impetratio non valeat, nec literæ desuper expediantur.

De executione faciendâ.

43. Item voluit, statuit, & ordinavit, quod quotiescumque per signaturam suam, vel de eius mandato factam super exequendis aliquibus cum adiectione proprii nominis vel dignitatis cuiusvis iudex datur, literæ desuper expediantur cum expressione, quod idem iudex executionem faciat per seipsum.

De dispensationibus in gradibus consanguinitatis.

44. Voluit quod in literis dispensationum super aliquo gradu consanguinitatis, vel affinitatis, aut alias prohibito ponatur clausula, Si mulier rapta non fuerit, Et si scienter, ponatur clausula addita in quaterno.

Super defectu Natalium.

45. Voluit quod in dispensationibus super defectu Natalium, quod possint succedere in bonis temporalibus ponatur clausula. Quod non præiudicetur illis ad quos successio bonorum ab intestato pertinere debeat.

Super dispensationibus.

46. Item quod per quamcumque signaturam in quavis gratia nullatenus dispensatio veniat, nisi dicta gratia totaliter effectum huiusmodi dispensationis concernat, vel alias nihil conferat, aut operetur.

Nulli suffragetur dispensatio, nisi literis confectis.

47. Item cum concessiones super gratis dispensationum quarumcumque quibusvis per ipsum Dominum Nostrem concessarum, vel concedendarum per regulas Cancellariæ Apostolicæ sint provide limitatæ, licet aliquando in petitionibus super huiusmodi concessionibus oblati multa sint petita, nequis talium concessionum prætextu id dispensatiue tenere, aut facere præsumat, ad quod concessiones huiusmodi se non extendant. Voluit, idem Dominus Noster, quod nulla talis dispensatio cuiquam in iudicio, vel extra suffragetur, antequam super ea literæ Apostolicæ sint confectæ.

De clausulis ponendis in literis indulgentiarum.

48. Item voluit, quod in literis indulgentiarum ponatur, quod si Ecclesiæ, vel cappellæ vel alijs aliqua indulgentias fuerit per ipsum concessa, de qua inibi specialis mentio facta non sit, huiusmodi literæ sint nullæ.

De indulgentiis concessis ad instar.

49. Item voluit idem Dominus Noster, quod literæ super indulgentijs non expediantur ad instar nisi specificentur.

De exprimendo valore beneficiorum in impetrationibus.

50. Item voluit, quod in gratis, quas quibusvis personis de beneficijs vacantibus, seu certo modo vacaturis fieri contigerit, illorum, & aliorum quorumcumque beneficiorum, quæ dictæ personæ tunc obtinuerint, seu de quibus eis fuerit pronisum, vel concessum, aut mandatum provideri verus annuus valor, per Marchas argenti, aut

ti, aut sterlingorum, vel libras Turonen. paruorum, seu florenorum auri, aut ducati, vel uncias auri, seu aliam monetam, secundum communem estimationem, exprimentur, nisi personæ prædictæ beneficia, quæ tunc obtinuerint, aut in quibus, vel ad quæ ius eis competit, iuxta ipsarum oblationes, aut alias dimittere teneantur. Alioquin gratiæ prædictæ sint nullæ, & idem seruetur in gratijs, quas à Sanctitate sua Motu proprio emanare contigerit, quoad beneficia, de quibus per Sanctitatem suam pro tempore prouidetur, seu prouideri mandatur, aut alias disponitur, ac literis, per quas pro tempore ad Ecclesiarum Patriarchalium, & Cathedralium ac Monasteriorum regimina promotis conceditur, quod Monasteria, & alia beneficia Ecclesiastica, secularia, & regularia per eos obtenta, & in quibus, & ad quæ ius eis competit retinere possint.

De clausulis in beneficiis vacantibus ponendis.

51 Voluit & ordinauit, quod quando prouidet, seu mandat prouideri alicui de beneficio Ecclesiastico vacante, tunc dari poterunt clausulæ si petantur, etiam si illud quouismodo &c. seu per constitutionem execrabilis vacet, ac specialiter reseruatam inter aliquos litigiosum sit, & eius collatio deuoluta fuerit, & si pro colligante, vel surrogationem, aut si neutri, vel si nulli, &c. petente, si tunc lis specificè exprimitur. Nec debeat aliqua generalis reseruatio dispositiue nisi desuper in concessione specialis, & expressa, ac pure, & non sub conditione mentio fiat, & tunc reliquæ reseruaciones ibi contentæ veniant. Si uero tempore expeditionis inde literarum generalis reseruatio huiusmodi probari non possit, aut in nouis prouisionibus, seu pro colligantibus, si neutri, vel si nulli, &c. sit expressum, quod ab aliquibus asseritur, illum cuius beneficium conceditur Collectorem vel unicum subcollectorem, Abbreuiatorem, vel familiarem. Notarium, aut dictæ sedis officialem fuisse clausula ponatur, etiam si dictum beneficium, ex eo quod talis Collector, vel unicus subcollector, abbreuiator, vel familiaris Notarius, aut dictæ sedis officialis fuit dispositioni Apostolicæ generaliter reseruatam existat, dummodo non sit in eo alicui specialiter ius quaesitum: in reliquis vero nulla clausula datur. Vnde reseruatio generalis dici possit, nisi desuper signatura per duplex, fiat, signata sit, aut reseruatio, vel alias specialiter habeatur.

De expressione qualitatum beneficiorum in impetrationibus.

52 Item voluit quod super beneficijs Ecclesiasticis, de qualitibus illorum videlicet, an dignitates, personatus, vel officia sint, eisque cura imminet animarum, & ad illa consueuerint, qui per electionem assumi merito fiat, alias gratiæ desuper factæ sint nullæ, & si qualitates huiusmodi affirmatiue, vel conditionaliter non exprimentur, nrgatiua expresse desuper fiat in beneficijs, quæ tales qualitates, vel ex eis aliquas consueuerint habere.

De beneficijs vacantibus per contractum matrimonij.

53 Item si reseruetur beneficium per contractum matrimonij, non dentur alij modi vacationum de futuro nec censeatur beneficium reseruatam specialiter vel affectum, nisi sequatur matrimonium: sed in beneficijs per promotionem, aut ingressum Religionis, vel affectuionem vacaturis ponatur clausula, etiam si non petatur. Cum beneficia huiusmodi præmissa, vel alias quouis modo &c. præterquam per obitum obitantis vacare contigerit, etiam si vacent.

De clausulis ponendis in literis Religiosorum.

54 Item voluit, quod si petatur aliquem in Religiosum recipi, & sibi de quouis beneficio Ecclesiastico prouideri per simplicem signaturam fiat receptio huiusmodi, dumtaxat detur adiecto, si petens idoneus sit, aut aliud Canonicum non obstat, & exprimat si certus numerus Regularium sit ibidem, cui etiam non derogetur, nisi expresse concedatur, & si numerus iste non existat, ponatur, dummodo receptionis locus huiusmodi nimium propterea non grauetur.

De translatione Religiosorum.

55 Item si regularis petat sibi de beneficio ab aliquo Monasterio, vel alio regulari loco dependente prouideri, & appareat ex petitione huiusmodi, quod alterius Monasterij, vel loci Religiosus sit ibi. Translatio non petatur nihilominus illa veniat.

Petenti prouideri de vacaturo, dentur literæ de vacaturo, & e conuerso.

56 Item petenti sibi prouideri de vacaturo, dentur literæ de vacaturo, & e conuerso, prout expedierit impetranti.

De mandatis Apostolicis, & executorialibus.

57 Voluit, & ordinauit, quod mandata Apostolica super sententijs in Romana Curia latis executioni demandis sub bulla expediantur, alias sint nulla.

Reuocatio decimarum, & aliarum impositionum.

58 Item reuocauit quascumque decimarum subsidiorum, vigesimæ, & aliorum onerum impositiones, quæ à prædicto Gregorio 13. prædecessore suo, ex quouis causa, etiam in subsidium expeditionis contra Turcas, & Orthodoxos

Orthodoxæ fidei hostes emanarunt, & quascumque facultates super decimarum, vigesimæ, & onerum huiusmodi exactione, quibusvis fructuum, & prouentuum Camere Apostolicæ debitorum, Collectoribus, & Apostolicæ sedis nuncijs ab eodem prædecessore concessas. Suspendit quoque ad suæ Sanctitatis, & sedis Apostolicæ beneplacitum, quascumque plenarias Indulgentias, ab eodem prædecessore, ex quouis causa etiam expeditionis huiusmodi concessas, si quæ per Nuncios, vel Quæitores deferebantur. Necnon depurandi, & eligendi confessores, qui plenarie absoluant, & alia faciant ad earundem indulgentiarum suspensionum effectum, reliquasque facultates, ipsasque Indulgentias, quomodolibet concernentes, præterquam, quoad ea, in quibus Indulgentiæ, & facultates in aliqua sui parte sint sortitæ effectum, ita vt illis, qui implentes iniuncta eis in literis indulgentiarum huiusmodi iam consequuti sunt facultatem eligendi confessores, qui absoluant eos plenarie in mortis articulo per huiusmodi suspensionem non præiudicetur, quin facultate ipsa vti possint in futurum: decreuit quoque irritum, & inane quicquid facultatum reuocatarum, earundem prætextu imposterum contigerit attentari.

Reuocatio facultatum percipiendi pretium Officiorum.

59 Item reuocauit, cassauit, & annullauit, ac irritas declarauit quascumque facultates percipiendi pretium officiorum Rom. Curie pro tempore vacantium in toto vel in parte, ac qualuis concessiones, & collationes, aliasque dispositiones, per se. record. Gregorium PP. 13. prædecessorem suum de dictis officijs, etiam ex die collationum, concessionum, & dispositionum earundem in antea vacaturis in fauorem quarumcunque personarum, Ecclesiarum, Monasteriorum, piorum locorum, Collegiorum, seu eorum mensarum, etiam perpetuo, etiam in vim contractus, & ex titulo oneroso, & sub alia quouis verborum forma, quam & præmissorum tenores pro expressis haberi voluit, concessas, & factas, quoad officia, quæ post obitum ipsius prædecessoris vacarunt, & in posterum quomodolibet vacabunt.

Quod fructus in tertia parte augeri possint vigore clausula.

60 Item cum nonnulli in impetrationibus beneficiorum Ecclesiasticorum pro tempore vacantium, & certo modo vacaturorum asserendo illorum fructus, &c. certum per eos expressum annuum valorem non excedere non nunquam obtineant à Sanctitate sua, vt huiusmodi valorem annuum augeri possint, vt verius possit in cõfessione literarum super huiusmodi impetrationibus summa, ac valor ipse annuus exprimi, aliter desuper non specificato, ne de virtute huiusmodi concessionis imposterum hæsitari contingat, declarauit prætextu concessionis huiusmodi valorem ipsum vsque ad tertiam partem valoris expressi, & in prima, quæ desuper fiet literarum expeditione dumtaxat augeri posse, & eas, quas literis iam expeditis cum expressione valoris specificati, aut non integro augmento prædicto denuo desuper expediri contigerit literas cum aliquo augmento valoris huiusmodi nullius esse roboris, vel momenti, etiam si Motu proprio beneficiales gratiæ, & dispositiones quascumque à Sanctitate sua emanarent.

De infordecensibus.

61 Item ne personis, pro quibus literæ suæ Sanctitatis emanabunt ob generalem absolutionem à censuris Ecclesiasticis, quibus ligati forent, ad eorum effectum indifferenter concedi, & in literis Apostolicis apponi solita præstetur occasio censuras ipsas vilipendendi, & infordecensendi in illis, statuit, & ordinauit huiusmodi absolutionem, & clausulam in literis, quas in futurum cum illa concedi contingerit, non suffragari, non parentibus rei iudicæ, Incendiarijs, violatoribus Ecclesiarum, falsificatoribus, & falsificari procurantibus literas, & supplicationes Apostolicas, & illis ventibus, receptoribus, & fautoribus eorum, ac res vetitas, ad infideles deferentibus. Violatoribus Ecclesiasticæ libertatis. Via facti, ausu temerario Apostolicis mandatis non obtemperantibus, & Nuncios vel executores Apostolicæ sedis, & eius officialium eis commissa exequentes impediens, qui propter præmissa, vel aliquod eorum excommunicati à iure vel ab homine per quatuor menses scienter excommunicationis sententiam huiusmodi sustinuerint, & generaliter quibuscumque alijs, qui censuris aliquibus, etiam alias, quam vt præfertur quomodolibet ligati in illis per annum continuum infordecensent.

Officiales nihil exigant vltra debitum.

62 Item idem Dominus Noster exactionibus, quas Sanctitas sua non sine displicentia plerumque fieri intellexit per officiales Romanæ Curie, qui constitutis sibi emolumentis pro exercitio officiorum, quæ obtinent, non contenti vltra à prosequentibus negociorum quorundam expeditionem in eadem exigere non verentur, obviare volens, districte præcipiendo inhibuit omnibus, & singulis quouis officia in eadem Curia obtinentibus, ne de cætero quicquam prætextu officiorum, quæ obtinent, quouis colore, etiam celerioris expeditionis vltra emolumenta huiusmodi exigere, seu ad hunc effectum expeditionem eorum, quæ eis incumbunt malitiose differre sub excommunicationis, & præter illam suspensionis à perceptione emolumentorum huiusmodi pro prima ad semestre, & pro secunda ad annum, & pro tertia vicibus, quibus sic excederent priuationis officiorum per eos obtentorum in quibus sic excesserint pœnis. Ac voluit, quod S. Rom. E. Vicecancellarius, & Camerarius excedentes ipsos respectiue, prout eis subsunt per subtractionem emolumentorum eorundem, ac alias vt præmittitur compellant ab huiusmodi illicitis exactionibus abstinere, & contra eos per prædictas pœnas, & alias prout melius expedire viderint, procedant.

Quod Cardinales non comprehendantur sub regulis faciendis.

63 Item cum S. R. E. Cardinales ipsi Sanctissimo D. N. assistant, ac propterea debeant specialibus prærogatiuis

tius, & privilegijs gaudere, idem D. N. statuit, ordinavit, & decrevit, quod in quibuscumque constitutionibus & regulis per Sanctitatem suam imposterum post hanc primam editionem, & suarum constitutionum, & regularum publicationem faciendis, non includantur ipsi Cardinales, nisi illarum eorundem Cardinalium favorem conseruant, vel ipsarum constitutionum edenda de eorundem Cardinalium, vel maioris partis eorum consilio edita fuerint.

De potestate Reverendissimi D. Vicecancellarij, & Cancellariam a Regentis.

64 Primo quod possit committere absolucionem illorum, qui ignoranter in supplicationibus, vel in literis Apostolicis aliquid scriberent, corrigerent, vel delerent.

Item quod possit corrigere nomina, cognomina personarum, non tamen eorum, quibus gratia, & concessiones sunt, ac beneficiorum, dum tamen de corpore consistet.

Item quod possit omnes causas beneficiales, etiam non devolutas committere in Curia, cum potestate citandi ad partes.

Item quod processus Apostolica auctoritate decretos aggravare possit cum inuocatione brachij secularis, & sententias executioni demandari facere contra intrusos, & intrudendos, per literas apostolicas desuper faciendas, & non alias.

Item quod possit signare supplicationes manibus duorum Referendariorum signatas de beneficijs Ecclesiasticis, secularibus, & regularibus dispositioni Apostolicæ generaliter non reservatis, quorum cuiuslibet valor, centum florenorum auri de Camera vel totidem librarum Turonen. paravoru seu totidem in alia moneta secundum communem estimationem valorem annuum non excedat.

Item quod possit signare supplicationes etiam duorum Referendariorum manibus signatas, & de novis provisionibus si neutri, & subrogationibus pro colligantibus, in quibus non detur clausula generalem reservationem importans.

Item quod possit ad ordines suscipiendos arctatis prorogare terminos de dictis suscipiendis ordinibus, usque ad proxima tunc a iure statuta tempora, in quibus sic arctati, successivè ad ipsos ordines promovantur.

Placet, & ita publicentur, & describantur F.

Acta, & publicata fuerunt superscripta Regula, ordinationes, constitutiones, Romæ in Cancell. Apost. anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, die vero Iouis, 2. mensis. Maij. Pont. S. D. N. D. Sixti divina providentia Papæ V. anno primo.

Claudius Ciccolinus Custos.

XVII.

Reservatio mensium Apostolicorum, & alternatium, pro Episcopis residentibus.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & Dominus Noster Dominus Sixtus divina providentia Papa Quintus, Cupiens pauperibus clericis, & alijs benemeritis personis providere, omnia beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura secularia, & quorumvis ordinum regularia qualitercunque qualificata, & ubicunque existentia in mensibus Maij, Iulij, Augusti, Octobris, Nouembris, Ianuarij, Februarij, & Aprilis a die publicationis presentis Constitutionis vsque ad suam voluntatis beneplacitum, extra Romanam Curiam, alias quam per resignationem quocunque modo vacatura, ad collationem, provisionem, presentationem, electionem, & quamvis aliam dispositionem quorumcunque collatorum, & collatricum secularium, & quorumvis ordinum regularium, non tamen S. R. E. Cardinalium, aut aliorum sub concordatis inter sedem Apostolicam, & quoscunque alios initis, & per eos, qui illa acceptare, & observare debuerant acceptatis, & observatis, quæ lacerare non intendit comprehensorum quomodolibet pertinentia, dispositioni suæ generaliter reservavit. Volens supplicationibus seu concessionibus gratiarum, quæ de dictis beneficijs tunc vacantibus, etiã Motu proprio fierent de mense in quo vacaverint, dispositione mentionem fieri, alioquin gratias nullas esse, ac consuetudines etiam immemorabiles optandi maiores & pinguiore præbendas, necnon privilegia & indulta Apostolica circa ea, ac etiam disponendi de huiusmodi beneficijs, aut quod illa sub ea, huiusmodi reservationibus namque comprehendantur, etiam cum quibusvis derogatoriis derogatorijs, ac fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, quibusvis personis, & collegijs, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus quomodolibet concessa, adversus reservationem huiusmodi minime suffragari. Insuper Sanctitas suæ, ad gratificandum Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis intenta ipsiis quamdiu apud Ecclesias, aut dioceses suas vere, ac personaliter resederint, duntaxat, de omnibus & quibuscunque beneficijs Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura secularibus, & regularibus ad liberam ipsorum duntaxat, non autem aliorum cum eis dispositionem, seu presentationem, vel electionem, nec etiam cum consilio, vel consensu, seu interuentu Capitulum, vel aliorum, aut alias pertinentibus, quæ in antea in mensibus Iunij, Augusti, Octobris, Decembris, Februarij, & Aprilis, extra Curiam ipsam vacare contigerit (dummodo alias dispositioni Apostolicæ reservata, vel affecta non fuerint) libere disponendi facultatem concessit, ac etiam voluit, ut si ipsi in collatione, aut alia dispositione beneficiorum in alijs sex mensibus, videlicet, Maij, Iulij, Septembris, Nouembris, Ianuarij, & Martij vacaturorum (quæ etiam dispositioni suæ, ut præfertur reservavit) seu etiam aliorum dispositioni suæ, & dictæ sedis, alias quomodolibet reservatorum, vel affectorum sese intromiserint, aut quo minus provisiones, & gratia Sanctitatis suæ de illis debitum effectum consequantur, impedimentum quoquomodo præstiterint, vsu & beneficio prædictæ facultatis, eo ipso privati existant, ac collationes, & alia

Reservatio mensium Apostolicorum.

Alternatium pro Episcopis residentibus.

aliam dispositionem de beneficijs, illius potestate deinceps faciendæ nullius essent roboris, vel momenti. Illi vero qui gratiam alternatium prædictam acceptare voluerint, acceptationem huiusmodi per patentes literas manu propria subscriptas suoque sigillo munitas, & in sua quisque Curia, vel diocesi, datas declarare, & literas ipsas huc ad Datarium Sanctitatis suæ transmittere teneantur, quibus ab eo receptis, & recognitis, tunc deinceps, & non antea uti incipiant gratia prædicta. Decernens sic in prædictis omnibus per quoscunque &c. iudicari debere, ac irritum, &c.

Placet publicetur, & describatur F.

Acta, & publicata fuit superscripta Regula seu constitutio Romæ in Cancellaria Apostolica, anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, die vero Sabbati quarta mensis Maij. Pontificatus præfati S. D. N. D. Sixti divina providentia PP. V. anno primo.

Claudius Ciccolinus Custos

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & Dominus Noster, Dominus Sixtus divina providentia Papa Quintus, Accepto quod postquam ipse dispositioni suæ generaliter reservaverat omnia beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura secularia, & quorumvis ordinum regularia qualitercunque qualificata, & ubicunque existentia in mensibus Maij, Iulij, Augusti, Octobris, Nouembris, Ianuarij, Februarij, & Aprilis a die publicationis super hoc editæ constitutionis, quæ fuit dies quarta mensis Maij proxime præteriti vsque ad suam voluntatis beneplacitum extra Romanam Curiam, alias quam per resignationem quocunque modo vacatura ad collationem, provisionem, presentationem electionem, & quamvis aliam dispositionem quorumcunque collatorum, & collatricum secularium, & quorumvis ordinum regularium, non tamen Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, aut aliorum sub concordatis inter Sedem Apostolicam, & quoscunque alios initis, & per eos, qui illa acceptare & observare debuerant acceptatis & observatis quomodolibet comprehensorum pertinentia irritant, & alijs decretis, & clausulis adiectis a nonnullis revocatur in dubium. An ipsa dies publicationis & beneficia quæ in ipsa die vacarunt comprehensa sint sub prædicta reservatione. Ad tollendum in præmissis omnem dubitandi, & litigandi occasionem, declarant mentis & intentionis suæ fuisse & esse, nec aliquem præter Sanctitatem suam de huiusmodi beneficijs, quæ in ipsa die quarta Maij vacaverunt disponere potuisse, neque posse, & quascunque collationes, provisiones, electiones, & alias dispositiones de illis per alios quam per Sanctitatem suam factas cum possessionibus, ac alijs pro tempore inde securis quibuscunque nullas roboris, vel momenti fuisse & esse, nec per illas ius cuique tam in possessione quam in petitorio acquiri potuisse ac posse, ac literas Apostolicas super provisionibus, quæ de eisdem beneficijs tamquam eius dispositioni reservatis per Sanctitatem suam pro tempore factæ fuerint expeditas vel expediendas validas omnino, & efficaces fuisse & esse, suosque plenarios effectus sortiri debere in omnibus & per omnia, sicutque per quoscunque iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, &c. iudicari & diffiniri, ac irritum, &c.

Publicatio

Declaratio dicitur reservationis.

Decretum insertum.

Placet publicetur, & describatur F.

Acta, & publicata fuit superscripta Regula Romæ in Cancellaria Apostolica Anno Incarnationis Dominicæ 1585. Die vero Sabbati vigesima septima mensis Iulij, Pontificatus præfati Sanctissimi Domini Nostri Papæ Anno Primo.

Claudius Ciccolinus Custos.

XIX.

Deputatio & Iurisdicatio & facultates Excellentissimi D. Michaelis Peretti Governatoris Burgi S. Petri, & Generalis Capitanei Custodis Sanctissimi D. N. Papæ Sixti V.

Circa Iurisdictionem & Facultates Governatoris Burgi, vide Pii Quarti constit. 5. supra fol. 776. & quandam Iulij Tertii constitutionem, de qua sepe in Tribunalibus disputatur, & ideo me Laertio inserta fuerit sup. in constit. 2. Sed per errorem fuit impressa in fi. constit. 1. fol. 1370.

SIXTVS Papa V. Dilecte fili Salutem & apostolicam benedictionem. QVIA OB discessum Roberti Ducis Galleijs, quem Avinionè misimus, officium regiminis militum castrodis nostræ vacat, nec præter te alium sanguine nobis proximiorum habemus, quem iuxta usitatum prædecessorum nostrorum morem ei muneri præficiamus, tuæque præclara indoles ac pietatis, & virtutis specimen quod in te apparet spem faciunt, euaforum te adolescentè loco & gradu huiusmodi non indignum, Idcirco te ad id muneris duximus eligendum.

Causa deputatio.

Itaque motu proprio & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, te militum custodiae torporis nostri in peditum quam equitum Capitaneum generalem, cum omnibus & singulis auctoritatibus, iurisdictionibus, facultatibus, provisionibus, stipendijs, emolumentis, prerogatijs, præminentijs, iuribus, honoribusque & oneribus solitis, & consuetis, & ad capitaneatus generalis officij huiusmodi quocunque modo de iure aut speciali gratia vel consuetudine seu privilegio spectantibus, & pertinentibus ad nostrum, & sedis apostolicæ beneplacitum auctoritate apostolica tenore presentium creamus, facimus, & deputamus.

Deputatio.

Ac etiam tibi pro iudicem, seu iudices pro te pro tempore deputatos omnimodam in Generalibus civilibus, & criminales iurisdictionem ordinariam seu etiã delegatã, ac merum & mixtum imperium gladijque potestatem, etiam sede vacante duraturam in incolas, & habitatores quoscunque Burgi nostri S. Petri, citato prius etiam in causis criminalibus procuratore nostro fiscali, & quasvis alias quibusvis ante te custodiae huiusmodi capitaneis generalibus per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, tam quoad equites, & pedites eorumque capitaneos militum huiusmodi, quam etiam quoad dicti Burgi, & illius curie gubernium, & iurisdictionem

Concessio, iurisdictionis, & facultatum. Ad quod vide cõstitutiones indicatas hic in rubrica.

Declaratio iustitiae
Reformationis
Pii 4. quae est in
pra. fol. 776.

Assignatio solito
rum emolumentorum

Clausula de rogatione

Juramentum Excellentiss. D. Michaelis

Adeptio possessionis

jurisdictionem, ac officiales quomodolibet haecenus concessas facultates in diuersis literis in forma breuis seu motus proprii desuper confectis contentas, dummodo reformatio tribunalium almae urbis nostrae per se, re. Pii PP. 4. praedecessorem nostrum facta obseruetur, exercendi, gerendi atque exequendi plenam, liberam, & omnimodam potestatem, facultatem, & auctoritatem harum serie concedimus pariter & indulgemus. Mandantes omnibus tam particularibus capitaneis equitum, & peditum ipsius custodiae nostrae, quam dictis peditibus & equitibus, caeterisque ad quos spectat, vt te in capitaneum generalem eiusdem custodiae nostrae iuxta tenorem praesentium debito cum honore recipiant, & admittant, ac pro eorum capitaneo generali habeant, teneant, & agnoscant, atque in omnibus quae illis pro tempore mandanda duxeris efficaciter pareant, & obediant.

Dilectis vero filiis nostro ac S.R.E. Camerario, ac Thesaurario generali, & Depositario nostris iniungimus, vt tibi de prouisionibus, stipendijs, & emolumentis praefatis congruo tempore cum effectu respondeant, & responderi faciant.

Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus apostolicis, caeterisque cōtrariis quibuscunque. Volumus autem, vt sicut moris est, de capitaneatus generalis huiusmodi officio fideliter exercendo in manibus nostris iuramentum praestes.

Datum Romae apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die 12. Nouembris M. D. LXXXV. Pont. nostri Anno Primo.

Io. Baptista Canobius.

Die 24. Nouembris 1585 Excellentiss. D. Michael praesens &c. iuramentum in manibus Sanctissimi D. N. D. Sixti PP. V. iuxta formam superscriptam genuflexus praestitit tactis, &c.

Andreas Martini.

Eodem die adeptio possessionis vtriusque custodiae S.D.N. & gubernij Burgi S. Petri de Vrbe in forma &c.

Franciscus Gratianus Notarius.

FINIS

PONTIFICVM

NOMINA

Iuxta seriem literarum, & Numerus
Constitutionum.

A	Drianus		Innocentius Quartus	5	xij
	Sextus		Innocentius Sextus	42	i
	f. 273	cost vi	Innocentius Septimus	49	i
	Alexander		Innocentius Octauus	106	xxi
	der		Iulius Secundus	148	xxvii
	Quar-		Iulius Tertius	49	ixij
	tus 14	xxiiii	L		
	Alexander Sextus	134	Leo Decimus	165	xlvi
	B		M		
	Benedictus Duodecimus	38	Marcellus Secundus	567	i
	Bonifacius Octauus	33	Martinus Quintus	49	vi
	Bonifacius Nonus	47	N		
	C		Nicolaus Tertius	29	ij
	Calixtus Tertius	73	Nicolaus Quintus	69	iiij
	Clemens Quartus	27	O		
	Clemens Sextus	39	Paulus Secundus	87	ix
	Clemens Septimus	28	Paulus Tertius	356	lxxxix
	E		Paulus Quartus	569	LI
	Eugenius Quartus	64	Pius Secundus	74	xii
	G		Pius Quartus	641	clxii
	Gregorius Nonus	3	Pius Quintus	921	cxix
	Gregorius Vndecimus	44	S		
	Greg. Decimus tertius	1197	Sixtus Quartus	96	xij
	H		SIXTVS Quintus	1364	xix
	Honorius Quartus	31	V		
	I		Urbanus Quartus	25	i
	Ioan. Vigessimus secundus	35	Urbanus Sextus	46	ij
	Innocentius Tertius	1			

Pontifices sunt 38.

Constitutiones vero sunt 940

† Index

Index initiorum singularum Constitutionum, secundum ordinem literarum.

A

<i>Bea ipsa die</i>	Pau.iii. fol. 589
<i>Ab immensa</i>	Six.v. 1385
<i>Ab initio nostri</i>	Iulius.iii. 522
<i>Ab ipso pontific.</i>	Greg.xiii. 1228
<i>Accepimus fisco</i>	Iul.ii. 154
<i>Accepimus nuper</i>	Clem.vii. 324
<i>Accepimus nuper</i>	Pau.iii. 442
<i>Accepimus per statuta</i>	Pau.iii. 470
<i>Accepimus quod</i>	Pius.v. 1190
<i>Accepimus multos</i>	Pius.v. 1196
<i>Ad apostolica</i>	Greg.xiii. 1334
<i>Ad audientiam</i>	Alex.iii. 22
<i>Ad audientiam</i>	Alex.iii. 22
<i>Ad aures nostras</i>	Iul.iii. 517
<i>Ad canonum</i>	Clem.vii. 339
<i>Ad charitatis</i>	Pius.iii. 641
<i>Ad diuersas</i>	Alex.iii. 14
<i>Ad ecclesia</i>	Pius.iii. 688
<i>Ad extirpanda</i>	Alex.iii. 23
<i>Ad extirpanda</i>	Imoc.iii. 6
<i>Ad extirpanda</i>	Clem.iii. 28
<i>Ad extirpanda</i>	Clem.iii. 29
<i>Ad extirpandos</i>	Pius.v. 1017
<i>Ad eximia deuotionis</i>	Iul.ii. 164
<i>Ad eximia deuotionis</i>	Iul.iii. 518
<i>Ad eximia deuotionis</i>	Pius.iii. 704
<i>Ad exequendum</i>	Pius.v. 999
<i>Ad facinorosos</i>	Greg.xiii. 1338
<i>Ad generis</i>	Pius.iii. 842
<i>Ad generis</i>	Greg.xiii. 1271
<i>Ad hoc nos Deus militanti</i>	Pius.v. 1118
<i>Ad hoc nos Deus praelu</i>	Pius.v. 1135
<i>Ad hoc nos Deus licet</i>	Greg.xiii. 1343
<i>Ad intollerabiles</i>	Pau.iii. 453
<i>Admirabile sacramentum</i>	Alex.vi. 137
<i>Admonet nos suscepti</i>	Clem.vii. 292
<i>Admonet nos incumbentis</i>	Clem.vii. 353
<i>Admonet nos suscepti</i>	Pius.v. 975
<i>Ad nostrum</i>	Ioan.22. 35
<i>Ad onus</i>	Pau.iii. 471
<i>Ad pastoralis</i>	Pius.v. 1164
<i>Ad reprimendas</i>	Mart.v. 62
<i>Ad reprimendas</i>	Pius.ii. 80
<i>Ad Rom. pont. prouidentiam</i>	Pau.ii. 89
<i>Ad Rom. pont. auctoritatem</i>	Pau.iii. 622
<i>Ad Rom. pont. prouidentiam</i>	Greg.13. 1220
<i>Ad Rom. pont. spectat</i>	Pius.iii. 732
<i>Ad Rom. spectat pont.</i>	Pius.v. 1018
<i>Ad Rom. spectat pont.</i>	Pius.v. 1159
<i>Ad Rom. pont. spectat</i>	Pius.v. 1011
<i>Ad Rom. pont. spectat</i>	Greg.xiii. 1289
<i>Ad sacram Petri</i>	Nicol.v. 69
<i>Ad sacram beati</i>	Clem.vii. 253
<i>Ad tollendum</i>	Greg.xiii. 1319
<i>Alias fel. reg. Alex.</i>	Pau.ii. 374

<i>Alias felicitatis recordationis Iulius</i>	Pau.iii. 474
<i>Alias a felicitatis recordatio. Iulio</i>	Pius.iii. 646
<i>Alias per felicitatis record. Pium</i>	Greg.xiii. 1314
<i>Alias felicitatis recordationis Pius</i>	Six.v. 1379
<i>Alias cupientes facinorosorum</i>	Pius.v. 1083
<i>Alias cupientes indemnitate</i>	Greg.xii. 1329
<i>Alias emanarunt.</i>	Greg.xiii. 1334
<i>Alias pia memorie Paulus</i>	Greg.xiii. 1303
<i>Alias nonnullas</i>	Pius.iii. 896
<i>Almana urbem</i>	Greg.xiii. 1315
<i>Altitudo diuina</i>	Pau.ii. 416
<i>Ambitiose cupiditati</i>	Pau.ii. 91
<i>Antiqua Iudeorum</i>	Greg.xii. 1305
<i>Apostolatus officium</i>	Innoc.vii. 118
<i>Apostolici regiminis</i>	Leo.x. 171
<i>Apostolica camera</i>	Innoc.vii. 106
<i>Apostolica sedis prouid.</i>	Pau.iii. 623
<i>Apostolica sedis poscit</i>	Pau.iii. 632
<i>Apostolice sedis benignitas</i>	Pius.v. 1001
<i>Apostolica sedis poscit</i>	Pius.v. 1178
<i>Apostolice seruitutis</i>	Pius.ii. 850
<i>Ascendentes domino</i>	Grego.xii. 1350
<i>A supremo patre fam.</i>	Euge.iii. 65
<i>Attendentes continuos</i>	Pau.iii. 487

B

<i>Beatisime pater</i>	Iul.ii. 554
<i>Beatisime pater</i>	Pius.ii. 690
<i>Beatus Christi saluatoris</i>	Pius.v. 1009
<i>Benedictus Deus & pater</i>	Pius.iii. 799
<i>Benedictus dominus Deus</i>	Greg.xiii. 1280

C

<i>Christiana nobiscum</i>	Greg.xiii. 1292
<i>Christiana Respub.</i>	Pius.v. 1077
<i>Circumspecta in omnibus</i>	Innoc.vii. 108
<i>Circumspecta omnibus</i>	Greg.xii. 1295
<i>Circumspecta Romani</i>	Pius.ii. 76
<i>Circumspecta Romani</i>	Iul.iii. 497
<i>Circumspecta Romani</i>	Pius.iii. 663
<i>Circumspecta Romani</i>	Pius.iii. 697
<i>Circumspecta Romani</i>	Pius.iii. 716
<i>Circa pastorals</i>	Pius.iii. 709
<i>Circa pastorals</i>	Pius.v. 930
<i>Cogit muneris</i>	Greg.xiii. 1262
<i>Cogit nos necessitas</i>	Pius.v. 1167
<i>Cogitur Romanus pont.</i>	Clem.vii. 281
<i>Cognoscentes quam</i>	Greg.xiii. 1242
<i>Considerantes varia</i>	Pius.v. 949
<i>Constitutum iuxta</i>	Leo.x. 219
<i>Consueuerunt Romani</i>	Pius.v. 1057
<i>Consueuit Rom. pont.</i>	Clem.vi. 298
<i>Consueuit sedes apost.</i>	Greg.xiii. 1326
<i>Con ciuitates</i>	Iul.iii. 516

Index Initorum

Confueuerunt Rom. Pont.	Grego. xij.	1330
Consuluit nos	Alex. iij.	25
Continua mentem nestram	Pius iij.	867
Conuenit equitati	Clem. vij.	299
Corde nobis est	Pius 5	1013
Cresti enibus Iudais	Iul. iij.	542
Cum ab Apostolica	Innoc. viij.	107
Cum ab initio	Greg. xij.	1278
Cum ab ipso nostri	Pius iij.	776
Cum acceperimus	Alex. vi.	148
Cum acceperimus	Iul. iij.	524
Cum ad tollenda	Iul. iij.	510
Cum aduersus	Innoc. ii.	9
Cum alias ad coercendam	Clemen. vii.	355
Cum alias fel. recor. Paulus	Greg. xiii.	1356
Cum alias nos	Pau. iij.	473
Cum alias fel. record.	Pius v.	1037
Cum alias fel. record.	Greg. xiii.	1347
Cum alias per fel.	Pius v.	1181
Cum alias omnes	Pius v.	1166
Cum alias per specialem	Pius iij.	763
Cum alias postquam	Pau. iij.	585
Cum alias sicut	Pius v.	1175
Cum alias spoliatorum	Pau. iij.	465
Cum Almam	Pius ii.	82
Cum a primana	Six. v.	1392
Cum a nobis	Alex. iij.	14
Cum Apostolica	Pius v.	1083
Cum carissimus	Clem. vii.	333
Cum de viribus	Clem. vi.	332
Cum diebus	Paul. iij.	481
Cum dilecti filij	Greg. xiii.	1210
Cum dilectus	Clem. iij.	27
Cum dilectus filius	Paul. iij.	488
Cum dudum fel.	Adrian. vi.	276
Cum dudum fel.	Clem. vij.	286
Cum ea firmitus	Iul. iij.	516
Cum & multis	Pius v.	1005
Cum ex Apostolatus	Pau. iij.	630
Cum ex Apostolatus	Pius v.	968
Cum ex corpore	Clem. vii.	304
Cum ex multorum	Clem. vii.	335
Cum ex relatione	Alex. vi.	139
Cum ex sacrorum	Pius ii.	79
Cum felix recordatio	Pius v.	1171
Cum fratres	Innoc. iij.	9
Cum homines	Iul. ii.	152
Cum hora iam	Alex. iij.	18
Cum illius	Greg. xiii.	1276
Cum in alienationibus	Pius iij.	680
Cum in constitutionibus	Innoc. 4.	13
Cum in curia	Greg. xiii.	1363
Cum in curia	Six. v.	1388
Cum in omnibus	Pau. ii.	88
Cum intellexerimus	Clem. vii.	282
Cum inter alios	Iul. iij.	562
Cum inter alias	Iul. iij.	565
Cum inter ceteras Rom.	Pius iij.	729
Cum inter ceteras animi	Pius iij.	821
Cum inter crimina	Pius iij.	819

Singularum Const.

Cum meditatio	Iul. iij.	500
Cum nit magis	Pius v.	1092
Cum nimis	Pau. iij.	575
Cum nobis constet	Pau. iij.	368
Cum nobis inter	Pau. iij.	360
Cum nobis nuper	Iul. iij.	551
Cum nobis nuper	Pius v.	927
Cum nonnulli	Io. xxii.	36
Cum nos alias	Adr. vi.	275
Cum nos dudum	Pius iij.	766
Cum nos hodie	Pau. iij.	383
Cum nos hodie	Pau. iij.	604
Cum nos ingrauescente	Pau. iij.	592
Cum nos ingrauescente	Pius iij.	709
Cum nos nuper diuersa	Iul. iij.	543
Cum nos nuper generali	Pius iij.	774
Cum nos nuper iustis	Pau. iij.	571
Cum nos nuper pro	Pius v.	946
Cum nos nuper seu	Pius iij.	701
Cum nos nuper syndicos	Six. iij.	99
Cum nos nuper argentibus	Greg. xiii.	1266
Cum nos per nostrum	Pius iij.	900
Cum nos pro pastoralis	Pius v.	1161
Cum nos pro subleuandis	Pius iij.	675
Cum nos super	Paul. iij.	599
Cum nos vestigijs	Pius iij.	845
Cum nostra	Pius iij.	689
Cum nostra	Pius v.	1173
Cum nuper ad	Clem. vii.	336
Cum nuper ex	Iul. iij.	557
Cum nuper generali	Pius iij.	901
Cum nuper generali	Pius iij.	903
Cum nuper ne ordo	Pius v.	1157
Cum nuper postquam	Pau. iij.	579
Cum nuper postquam	Pius v.	1004
Cum ob celebrationem	Pius iij.	913
Cum ob innumeras	Pius v.	933
Cum ob inuasionem	Paul. iij.	638
Cum omnibus notorium	Paul. iij.	614
Cum onus vniuersale	Pau. iij.	444
Cum onus Apostolica	Pius v.	1042
Cum onus vniuersalis	Iul. iij.	501
Cum pastoralis	Paul. iij.	375
Cum pastoralis	Pius iij.	859
Cum perceperimus	Leo x.	227
Cum per nostras	Innoc. iij.	9
Cum perturbatissima	Pius v.	1143
Cum post huius	Clem. vii.	328
Cum postquam	Pau. iij.	463
Cum presenti anno	Pius v.	1160
Cum primum Apostolatus	Pius v.	924
Cum primum in	Six. v.	1389
Cum pro munere	Pius iij.	802
Cum prouida	Six. iij.	97
Cum quorundam	Paul. iij.	577
Cum Redemptor	Pau. iij.	385
Cui Regis	Greg. xiii.	1339
Cum secundum tenorem	Alex. iij.	14
Cum secundum Apostolum	Paul. iij.	624
Cum sepe contingat	Innoc. viii.	133
Cum sepius		

Index Initorum

Cum sepius	Pau. iij.	637
Cum seruare	Pius ii.	75
Cum sicut accepimus	Leo x.	228
Cum sicut accepimus dilecti	Pau. iij.	449
Cum sicut accepimus nonnulli	Pau. iij.	450
Cum sicut accepimus dilecti	Pau. iij.	449
Cum sicut accepimus diuersa	Pau. iij.	475
Cum sicut accepimus ad	Pau. iij.	483
Cum sicut accepimus vos	Pau. iij.	515
Cum sicut accepimus a centum	Iul. iij.	525
Cum sicut accepimus dilectus	Iul. iij.	558
Cum sicut accepimus licet	Iul. iij.	558
Cum sicut accepimus vniuersis	Iul. iij.	562
Cum sicut accepimus in hac	Pau. iij.	569
Cum sicut accepimus diuersa	Pau. iij.	576
Cum sicut accepimus dudum	Pau. iij.	599
Cum sicut accepimus nonnulli	Pau. iij.	603
Cum sicut accepimus annis	Pius iij.	646
Cum sicut accepimus abas	Pius iij.	653
Cum sicut accepimus venerabilis	Pius iij.	707
Cum sicut accepimus licet	Pius iij.	713
Cum sicut accepimus dilectus	Pius iij.	718
Cum sicut accepimus pretextu	Pius iij.	720
Cum sicut accepimus pro	Pius iij.	721
Cum sicut accepimus in causis	Pius iij.	723
Cum sicut accepimus in hac	Pius iij.	725
Cum sicut accepimus Hospitalis	Pius iij.	794
Cum sicut accepimus nuper	Pius iij.	846
Cum sicut accepimus inter	Pius iij.	871
Cum sicut accepimus dilecti	Pius iij.	889
Cum sicut accepimus alias	Pius iij.	891
Cum sicut accepimus commissarij	Pius iij.	895
Cum sicut accepimus non sine	Pius iij.	907
Cum sicut accepimus non sine	Pius iij.	910
Cum sicut accepimus fel.	Pius iij.	917
Cum sicut accepimus dilectus	Pius iij.	918
Cum sicut accepimus nonnulli	Pius v.	957
Cum sicut accepimus diuersa	Pius v.	1023
Cum sicut accepimus Arch.	Pius v.	1119
Cum sicut accepimus postquam	Pius v.	1127
Cum sicut accepimus postquam	Pius v.	1165
Cum sicut accepimus a dilecto	Pius v.	1182
Cum sicut accepimus alias	Pius v.	1183
Cum sicut accepimus visitatores	Pius v.	1189
Cum sicut accepimus postquam	Pius v.	1192
Cum sicut accepimus fel.	Greg. xiii.	1198
Cum sicut accepimus nonnulli	Greg. xiii.	1241
Cum sicut accepimus alias	Greg. xiii.	1250
Cum sicut accepimus sepe	Greg. xiii.	1261
Cum sicut accepimus nonnulli	Greg. xiii.	1304
Cum sicut accepimus dilecti	Greg. xiii.	1310
Cum sicut experientia	Pau. iij.	613
Cum sicut ex plurimorum	Pau. iij.	392
Cum sicut ex relatione	Clem. vii.	336
Cum sicut fide dignorum	Iul. iij.	520
Cum sicut nobis innotuit	Clem. vii.	343
Cum sicut nobis exponit	Iul. iij.	529
Cum sicut nobis innotuit	Pius v.	921
Cum sicut nobis innotuit	Pius v.	990
Cum sicut nobis nuper	Pau. iij.	443

Singularum Const.

Cum sicut nobis nuper	Iul. iij.	504
Cum sicut non sine	Innoc. viii.	113
Cum sicut non sine animi	Pau. iij.	482
Cum sicut non sine animi	Iul. iij.	546
Cum sicut non sine graui	Iul. iij.	563
Cum sicut non sine magna	Pius iij.	723
Cum sicut non sine	Pius iij.	796
Cum sicut non sine graui	Pius v.	1194
Cum sicut nuper non	Iul. iij.	547
Cum sicut nuper accepimus	Iul. iij.	560
Cum Sixtus Quartus	Leo x.	271
Cum tam diuino	Iul. 2.	149
Cum tam per sacrosanctum	Pius iij.	848
Cum venerabilis	Innoc. 8.	9
Cum venerabiles	Pau. iij.	578
Cum venerabilis	Pius iij.	661
Cum vices eius	Pius iij.	740
Cum vices eius	Pius v.	1158
Cum vrbes	Pius v.	1172
Cupientes vt Inquisitionis	Alex. iij.	22
Cupientes quod	Pau. iij.	359
Cupientes abusu	Pau. iij.	369
Cupientes abusu	Pau. iij.	609
Cupientes Iudæos	Pau. iij.	415
Cupientes vt Alma	Iul. iij.	496
Cupientes camera	Iul. iij.	559
Cupientes vt mons	Pau. iij.	584
Cupientes indemnitati	Pau. iij.	633
Cupientes vtilibet	Pau. iij.	639
Cupientes malitij	Pius iij.	691
Cupientes malitij	Pius iij.	700
Cupientes malitij	Pius v.	1008
Cupientes Mercatoribus	Pius iij.	722
Cupientes pro communi	Pius iij.	752
Cupientes pro commisso	Pius v.	950
Cupientes pro inuncta	Pius iij.	806
Cupientes pro nostri	Pius v.	1021
Cupientes vt Monasterium	Pius v.	1039
Cupientes litium	Pius v.	973
Cupientes litium	Greg. xiii.	1169
Cupientes litium	Greg. xiii.	1210
Cupientes vniuersos	Greg. xiii.	1227
Cupientes vnicuique	Pius iij.	682
Cupiens pauperibus	Pius v.	1167

D

Debita consideratione	Pau. iij.	402
Decens & necessarium	Bened. xii.	38
Decens esse censemus	Pau. iij.	423
Decens esse censemus	Pau. iij.	627
Decens esse censentes	Pius iij.	685
Decens esse arbitramur	Pius iij.	916
Decet Rom. Pont. Iesu Christi	Innoc. viii.	133
Decet Rom. Pont. sic.	Pau. ii.	93
Decet Rom. Pont. ex debito	Iul. iij.	159
Decet Rom. Pont. ex tradita	Iul. iij.	531
Decet Rom. Pont. ea qua	Leo x.	258
Decet Rom. Pont. in	Pius ii. i.	699
Decet Rom. Pont. id	Pius iij.	725

Index Initiorum

Decret Rom. Pont.	Clem. vii.	334
Decret Rom. Pont. ex debito	Pius iii.	727
Decret Rom. Pont. quem	Pius iii.	770
Decret Rom. Pont. quem	Pius iii.	811
Decret Rom. Pont. equi	Pius v.	1129
Decret Rom. Pont. Camera	Greg. xiii.	1257
Decret nos qui omnium	Pius v.	1064
Decret & expedit oportune	Pius v.	1115
Decret ex benigno	Pius v.	1140
Decori & honestati	Pius v.	1069
De commisso nobis	Pius iii.	764
De Doctrina	Six. v.	1372
Deo & hominibus	Six. iii.	103
Deo sacris virginibus	Greg. xiii.	1205
De salute gregis	Pius iii.	678
De salute gregis	Pius v.	1000
De statu Ecclesiarum	Pius iii.	659
Dignum & congruum	Iul. iii.	556
Dignum & rationi	Pius v.	948
Dilectos filios	Pius iii.	753
Dilectos filios	Greg. xiii.	1317
Dilectus filius	Innoc. viii.	112
Dilectus filius	Pau. iii.	441
Discretioni	Alex. iii.	24
Diuina in eminenti	Eug. iii.	66
Diuina disponente	Pius v.	1026
Dominici gregis	Pius iii.	803
Dominus ac redemptor	Greg. xiii.	1215
Dum ad haberes	Pius iii.	944
Dum ad haberes	Greg. xiii.	1202
Dum ad studium	Alex. iii.	23
Dum ad solitam	Pius iii.	835
Dubijs que emergunt	Greg. xiii.	1308
Dudum videlicet	Vrb. vi.	46
Dudum siquidem	Leo x.	266
Dudum vti nobis	Adr. vi.	277
Dudum antiqua	Pau. iii.	451
Dudum ex certis rationabilibus	Iul. iii.	536
Dudum ex certis tunc	Iul. iii.	553
Dudum fel. record. Paulus	Iul. iii.	564
Dudum postquam Papa	Pau. iii.	590
Dudum a fel. record.	Pius iii.	734
Dudum accepimus	Pius iii.	906
Dudum postquam fel.	Pius v.	1133
Dudum fel. record. Pius	Greg. xiii.	1312
Dum intra mentis	Leo x.	217
Dum inter mentis	Pius iii.	836
Dum mente indefessa	Pius v.	1152
Dum preclara	Pius iii.	697
Dum recte administranda	Greg. xiii.	1229
Durum nimis &	Pius v.	1080
Dum singularem	Leo x.	165
Dum suauissimos	Leo x.	167

E

E a à Prædecessoribus	Pius iii.	686
Ea est in Fouendis	Innoc. iii.	2
Ea est officij	Pius v.	1019

Singularum Const.

Ea est rerum	Greg. xiii.	1200
Ea fuit superiorum	Pau. iii.	634
Ea que à Prædecessoribus	Alex. vi.	135
Ea que ex fidelium	Six. iii.	102
Equum censemus	Pius v.	1191
Et ipsa ratio	Greg. xiii.	1213
Et si ad singula	Clem. vii.	344
Et si benedictus	Pius v.	1147
Et si cuncta que	Pius iii.	742
Et si cuncta que	Pius v.	1036
Et si de cunctarum	Six. iii.	100
Et si de cunctarum	Six. iii.	103
Et si de cunctarum	Innoc. 8.	111
Et si de singulis	Pius v.	1057
Et si dominici	Pius v.	969
Et si ea que	Pau. iii.	452
Et si ea que	Iul. iii.	543
Et si ea sit	Pius v.	932
Et si ex commisso	Inno. viii.	109
Et si ex debito	Iul. ii.	158
Et si in cunctarum	Mart. v.	61
Et si in mente gerimus	Pau. iii.	593
Et si ea que ob	Pius v.	1171
Et si in craftinum	Greg. xiii.	1198
Et si Mendicantium	Pius v.	982
Et si omnium	Pius v.	1066
Et si per alias	Pau. iii.	478
Et si per diuersos	Pius iii.	728
Et si pro cunctarum	Leo x.	185
Et si nos diuina	Six. v.	1395
Et si Romanus Pont. in	Iul. ii.	161
Et si Roman. Pont. quem	Pius iii.	849
Et si Roman. Pont. continua	Pius v.	1155
Et si saluatoris	Iul. iii.	527
Et si solertem	Clem. vi.	39
Et si speramus	Clem. vii.	309
Et si summa ratione	Greg. xiii.	1211
Et si vniuersis	Six. iii.	97
Et si vniuersis	Alex. vi.	143
Ex Apostolica	Pius iii.	715
Ex benigna	Greg. xiii.	1237
Excellentissimum	Eug. iii.	67
Ex clementis	Clem. vii.	340
Ex clementis	Pau. iii.	572
Excommunicamus	Greg. ix.	3
Ex debito Pastoralis	Iul. ii.	150
Ex debito Pastoralis	Pius iii.	887
Ex debito Pastoralis	Pius v.	1104
Ex debito Pastoralis	Pius v.	1163
Ex debito Pastoralis	Pau. iii.	433
Ex debito Pastoralis	Pau. iii.	434
Ex debito Pastoralis	Pau. iii.	435
Execrabilis	Pius ii.	75
Exhibita nobis	Hono. iii.	32
Exhibita nobis	Pau. iii.	474
Exigit ordinis	Ioan. xxii.	35
Exigit debitum	Pius iii.	874
Exigit Apostolicæ	Pius v.	936
Exigit incumbentis	Pius v.	1065
Exigit incumbentis	Pius v.	1088

Exigit no

Index Initiorum

Exigit nostri	Pius v.	1087
Eximia fides	Pau. iii.	370
Eximia tue	Pau. iii.	621
Eximia tue	Pius iii.	899
Ex insinuatione	Alex. iii.	24
Ex incumbenti nobis.	Iul. iii.	536
Ex incumbenti nobis	Greg. xiii.	1300
Ex ministerij	Leo x.	176
Exortis	Alex. 4.	15
Exortis	Alex. iii.	21
Ex ordine	Pau. iii.	637
Ex parte	Alex. iii.	20
Exponi nobis	Pius iii.	719
Exposcit debitum	Greg. xiii.	1321
Exposcit Pastoralis	Pius v.	1134
Exposcit Pastoralis	Greg. xiii.	1323
Ex proximo	Pius v.	1134
Ex querelis	Iul. ii.	163
Ex quo Deus	Greg. xiii.	1300
Ex superna	Leo x.	272
Ex superna	Pius v.	937
Ex superna	Pius v.	1084
Extraordinarias	Pau. iii.	480
Exurge domine	Leo x.	243

F

F elicis recordationis	Alex. iii.	17
Fide digna	Iul. ii.	157
Finem litibus	Innoc. viii.	127
Firma	Alex. iii.	15
Firmissime	Alex. iii.	21

G

G loriosus in Sanctis	Pau. iii.	612
Grata deuotionis	Pau. iii.	377
Graues & ferme	Pau. iii.	589
Graue nobis	Pius iii.	660
Graues ad nos	Pius v.	993

H

H ebraorum gens sola	Pius v.	1043
His proximis diebus	Marcel. ii.	567
His que ad ampliand.	Innoc. iii.	2
His que pro religiosis	Pius iii.	736
Hoc nostri pontificatus	Six. v.	1375
Honesti petentium votis	Leo x.	261
Horrendum illud scelus	Pius v.	1028
Humano vixi iudicio	Greg. xiii.	1324

I

I llam in Rom. Pont.	Clem. vii.	321
illa nos cura inter ceteras	Pius v.	1023
ille humani	Greg. ix.	4
illius qui caritas	Leo x.	236
Illius qui misericors	Paul. iii.	498
Illius qui pro dominici	Six. iii.	106

Singularum Const.

Illius qui pro dominici	Pau. iii.	428
Illius qui pro gregis	Greg. xiii.	1204
Illius qui veritas	Clem. vii.	314
Illius vices in terris	Pau. iii.	362
Impia iudeorum	Innoc. iii.	5
Implacida	Alex. iii.	17
In apostolica dignitatis	Mar. v.	57
In apostolica dignitatis	Leo x.	203
In apostolica sedis	Greg. xiii.	1255
In apostolici culminis	Pau. iii.	412
In beati Petri sede	Pau. iii.	455
In conferendis	Pius v.	972
In conferendis	Greg. xiii.	1359
Incumbentia nobis	Pius iii.	600
Indefessa pastoralis	Pius v.	946
In earum pro nostro	Pius v.	1154
In carum rerum	Pius v.	1050
In Ecclesijs præsertim	Greg. xiii.	1297
Ineffabile sacramentum	Mart. v.	63
Ineffabilis diuina	Pau. iii.	626
Ineffabilis prouidentia	Pau. ii.	54
In eligendis ecclesiarum	Pius iii.	767
In eminentis Apostolatus	Leo x.	207
In eminenti sedis	Alex. vi.	146
In eminenti sedis	Pius iii.	692
In eminenti dignitatis	Pius iii.	791
In eminenti sedis	Eug. iii.	64
Infelicis seculi	Pius v.	1062
In firma æui conditio	Pius v.	1063
Ingenus humeris	Pius iii.	873
Inherendo vestigijs	Leo x.	226
In his extremis	Pius v.	1113
Initio nostri	Pau. iii.	436
Iniunctum nobis apostolica	Pius iii.	804
Iniunctum nobis apostolica	Pius iii.	832
Iniunctum nobis desuper	Calix. iii.	73
Iniunctum nobis desuper	Pau. iii.	570
Iniunctum nobis desuper	Pius v.	1045
Iniunctum nobis licet	Alex. vi.	146
Iniunctum nobis licet	Leo x.	170
Iniunctum nos existat	Innoc. vii.	49
In minoribus agentes	Pius ii.	83
In multis deprauatis	Iul. iii.	545
In omnibus rebus	Pius v.	1048
In principis apostolorum	Pius iii.	841
In sacra beati	Clem. vii.	289
In sacra beati	Pau. iii.	409
In sacra beati	Pau. iii.	634
In sacro sancta beati	Pius iii.	829
In sublimi	Pius iii.	744
Insuper eminentis	Leo x.	265
Insuprema	Bonif. viii.	33
Insuprema	Clem. vii.	346
Insupremo	Leo x.	229
Insuprema	Pius iii.	833
In tanta rerum	Greg. xiii.	1208
Intemerata matris	Six. v.	1390
Inter alias immunerabiles	Pau. iii.	427
Inter alias multiplices	Pau. iii.	484
Inter apostolicas	Greg. xiii.	1352

Inter

Index Initiorum

Inter asiduas	Pius.iii.	852
Inter cætera	Innoc.iii.	1
Inter cætera	Ioan.xxii.	35
Inter cætera	Alex.vi.	134
Inter cætera	Greg.xiii.	1197
Inter cæteras curas	Pius ii.	80
Inter cæteras curas	Pius ii.	82
Inter cæteras curas	Pau.iii.	581
Inter cæteras curas	Pau.iii.	614
Inter cæteras quibus	Pius iii.	733
Inter cæteras pastorales	Greg.xiii.	1234
Inter cunctas	Mart.v.	49
Inter curas multiplices	Alex.vi.	141
Inter curas multiplices	Leo x.	197
Inter curas multiplices	Leo x.	262
Inter desiderabilia	Pius v.	1054
Inter graues	Leo x.	195
Inter grauisimas	Greg.xiii.	1309
Inter illa quæ	Pius v.	1094
Inter multiplices nostræ	Leo x.	189
Inter multiplices pastorales	Pius iii.	755
Inter multiplices apost.	Pius iii.	759
Inter multiplices curas quibus	Pius iii.	783
Inter multiplices curas quibus	Pius iii.	875
Inter multiplices curas quæ	Pius iii.	876
Inter multiplices curas quæ	Pius v.	958
Inter multiplices nobis	Pius iii.	908
Inter multiplices animi	Greg.xiii.	1355
Inter precipuas nobis	Pau.ii.	92
Inter sollicitudines	Leo x.	190
Inter sollicitudines	Clem.vii.	296
Inter varias &	Greg.xiii.	1201
Intolerabilis	Pius v.	1051
In tribono iustitiæ	Pius iii.	771
Ita est presentium	Pau.iii.	596
Ita & vos in uineam	Leo x.	221

L

Læta coram nobis	Alex.iii.	14
Lætentur cæli	Eug.iii.	68
Licet contra Notarios	Pius v.	1022
Licet dudum	Pius iii.	869
Licet ea quæ per Rom.	Clem.vii.	339
Licet ea quæ laudabili	Innoc.viii.	128
Licet ea quæ per sedens	Iul.ii.	154
Licet ecclesiarum	Clem.vii.	322
Licet ecclesiarum	Pau.iii.	421
Licet ex debito	Iul.iii.	507
Licet ex iuris	Pau.iii.	639
Licet ex omnibus	Inno.iii.	12
Licet ex omnibus	Vrbani.iii.	25
Licet ex omnibus	Clem.iii.	28
Licet alias sel. rec.	Pius v.	991
Licet sel. rec. Pius	Pius v.	1007
Licet à diuersis	Iul.iii.	509
Licet nos à nostræ	Iul.iii.	521
Licet nos in ipso	Pius iii.	917
Licet nos nuper	Pius v.	1086
Licet nos post nostram	Iul.iii.	498

Singularum Const.

Licet nuper in concistorio	Pau.iii.	476
Licet omnibus notissimum	Pius v.	1012
Licet potestatis	Clem.vii.	329
Licet potestatis	Pau.iii.	577
Licet primum & precipuum	Pius v.	1081
Licet varia	Clem.vii.	352
Licet iuri maxime	Pius v.	1146
Licet vniuersi	Alex.iii.	23
Lubricum vitæ genus	Pius v.	1035

M

Malitia huius temporis	Innoc.iii.	13
Mentis & intentionis	Iul.iii.	524
Ministerio sacri	Clem.vii.	310
Ministerio sacri	Leo x.	238
Mirabilis Deus	Pius v.	977
Misericordias Domini	Pius ii.	76
Multa & graua	six.v.	1380
Munera excecato	Pau.ii.	88
Muneris nostri debito	Greg.xiii.	1214
Muneris uostri est	Pius v.	1118

N

Nobilitas generis	Alex.iii.	24
Nobilitas generis	Pius iii.	898
Non debet reprehensibile	Innoc.viii.	113
Non sine animi molestia	Pau.iii.	49
Non sine graui	Greg.xiii.	1362
Nos pro pastorales	Pius iii.	910
Nouerit vniuersitas	Innoc.iii.	12
Nouerit vniuersitas	Nicol.iii.	30
Nouimus quod	Pau.iii.	357
Novit ille qui	Pau.iii.	466
Nunciatum est nobis	Six.iii.	97
Nuper certis rationabilibus	Pius v.	1177
Nuper cupientes	Iul.iii.	533
Nuper sel. rec. Adrianus	Clem.vii.	282
Nuper sel. rec. Leone	Adrian.vi.	273
Nuper nonnullis	Iul.iii.	531
Nuper si quidem	Pius iii.	810
Nuper volentes	Iul.ii.	557
Nuper volentes	Pius v.	1041

O

Officij nostri partes	Greg.xiii.	1254
Officij nostri debitum	Iul.iii.	506
Officij nostri debitum	Pau.iii.	380
Officij nostri debitum	Inno.viii.	131
Officium credita nobis	Pius v.	992
Olim sicut accepimus	Hon.iii.	31
Olim tam in generali	Nic.v.	71
Omnis quidem Christi fideles	Leo x.	235
Omnino certo studio	Greg.xiii.	1197
Omnibus & singulis	Greg.xiii.	1328
Omnipotens Deus	Leo x.	224
Onerosum pastorale	Pius iii.	806
Onus pastoralis	Clem.vii.	325

Onus

Index Initiorum

Onus pastoralis	six.v.	1373
Orthodoxæ fidei	Innoc.iii.	5

P

Pastoralis incumbit officio	Pius iii.	913
Pastoralis officij	Leo x.	233
Pastoralis officij	Pius iii.	717
Pastoralis officij autoritas	Pius iii.	657
Pastoralis officij	Pius v.	1126
Pastoris eterni	Iul.ii.	550
Pastoris eterni qui	Alex.vi.	142
Pastoris eterni qui pro	Clem.vii.	297
Pastoris eterni vices	Pius iii.	662
Pastoris eterni vices	Pius iii.	741
Paternum amorem	Ioan.xxii.	36
Percepimus à fide dignis	Iul.ii.	155
Periculis quæ	Pau.iii.	413
Pernitiosam Deo	Six.iii.	99
Per Romani Pontificis	Greg.xi.	44
Pia consideratione	Greg.xiii.	1340
Pia deuotio	Pius v.	949
Pii patris altissimi	Pius iii.	647
Plurimis grauisimisque	Greg.xiii.	1265
Postquam Deo placuit	Greg.xiii.	1212
Postquam diuina bonitas	Pau.iii.	610
Postquam eousque	Pius v.	1093
Postquam fauente	Pius v.	1180
Postquam nuper	Pius v.	1153
Pridem nos anxio	Pius v.	1054
Prouida Rom. Pontificis	Pius iii.	681
Prouide attendentes	Bonif.viii.	33
Pro nostri apostolatus	Greg.xiii.	1284
Pro nostri muneris	Pius v.	1073
Pro paterna erga populos	Greg.xiii.	1245
Prouidencia Rom. Pontificis	Pau.iii.	358
Prouidencia Rom. Pontificis	Pius iii.	686
Prouidencia Rom. Pontificis	Pius v.	947
Prouidencia Rom. Pontificis	Pau.iii.	368

Q

Quam amabile	Clem.vi.	41
Quam Deo & hominibus	Leo x.	232
Quam plenum sit	Pius v.	1068
Quamuis a sede Apostolica	Pius iii.	781
Quamuis a sede Apostolica	Pius v.	1015
Quamuis sel. rec.	Greg.xi.	44
Quanta ecclesie Dei	Pius v.	1014
Quanta violentia	Greg.i.	1
Quantis dispendijs	Iul.iii.	548
Quantum animarum cura	Pius v.	1032
Quantum utilitatis	Pius v.	979
Quæ a Romanis	Greg.xiii.	1361
Quæcunque sacrarum	Pius v.	1059
Quæ in ecclesiam Dei	Greg.xiii.	1249
Quæ inter Religiosorum	Greg.xiii.	1279
Quemamodum sollicitus	Pius v.	1106
Quæ ordini ecclesiastico	Pius v.	1102
Quæ publice utilia	Greg.xiii.	1222
Quia in futurorum	Pau.iii.	625

Singularum Const.

Quia licet prænominatus	Pius iii.	912
Quia nihil est	Iul.ii.	148
Quia non solum	Pius iii.	684
Quia plerumque	Clem.vii.	292
Quia sicut displicenter	Vrb.vi.	47
Quia sicut accepimus	Pau.iii.	475
Quia sicut accepimus	Pius v.	1079
Quod a nobis postulat	Pius v.	1031
Quod super	Alex.iii.	19
Quo in statu respublica	Greg.xiii.	1231
Quo in vos	Greg.xiii.	1326
Quo magis ac firmiter	Greg.xiii.	1285
Quoniam diuina	Greg.xiii.	1344
Quoniam ex diuersis	Clem.vii.	338
Quoniam ex querelis	Leo x.	232
Quoniam in formati	Pau.ii.	87
Quoniam intelleximus	Innoc.viii.	129
Quoniam nos pluries	Pius v.	989
Quoniam nostro pastorali	Greg.xiii.	1236
Quoniam nulli	Clem.vii.	320
Quoniam per extinctionem	Pius v.	1108
Quoniam pro paterna	Pius v.	1155
Quoniam sancti	Greg.xiii.	1219
Quoniam sicut accepimus	Pau.iii.	579
Quoniam vt proxime	Pius ii.	87
Quo primum temporis	Pius v.	1099

R

Ratio iuris	Ioan.xxii.	37
Rationi congruit	Pau.iii.	356
Rationi congruit	Iul.iii.	491
Regimini militantis	Pau.iii.	390
Regimini militantis	Greg.xiii.	1240
Regimini vniuersalis	Leo x.	187
Regimini vniuersalis	Pius iii.	757
Regis pacifici	Iul.ii.	155
Regnans in excelsis	Pius v.	1072
Regularium personarum	Pius v.	952
Reuerendi domini	Pius v.	1195
Rex excelsus	Greg.ix.	3
Romanus Pont. cui	Leo x.	199
Romanus Pont. qui	Clem.vii.	347
Romanus Pont. qui	Pau.iii.	464
Romanus Pont. ad	Pau.iii.	393
Romanus Pont. ex sua	Iul.iii.	511
Romanus Pont. ex sua	Pius iii.	695
Romanus Pont. nunquam	Pau.iii.	594
Romanus Pont. Christi	Pius iii.	747
Romanus Pont. Christi	Pius iii.	784
Romanus Pont. Christi	Pius v.	926
Romanus Pont. precipuus	Pius iii.	801
Romanus Pont. in supremo	Pius iii.	828
Romanus Pont. in supremo	Pius v.	922
Romanus Pont. tam vniuersalis	Pius v.	997
Romanus Pont. sacrorum	Pius v.	1034
Romanus Pont. in excelso	Pius v.	1060
Romanus Pont. priuilegia	Pius v.	1002
Romanus Pont. consueta	Pau.iii.	374
Romani Pont. prouidentia	Iul.ii.	151

Roma

Index Initiorum

Romani Pont. providentia	Leo x.	227
Romani Pont. providentia	Clem. vii.	307
Romani Pont. providentia	Pau. iii.	382
Romani Pont. providentia	Pau. iii.	411
Romani Pont. providentia	Pau. iii.	420
Romani Pont. providentia	Pius v.	995
Romani Pont. providentia	Pius v.	1131
Romani Pont. providentia	Pius v.	1132
Romani Pont. providentia	Pius v.	1162
Romani Pont. providentia	Pius v.	1180
Romani Pont. providentia	Greg. xiii.	1243
Romani pont. aqua	Pius iii.	710
Romani Pont. circumspccta	Pius v.	1070
Romanum Pont. in quo	Leo x.	267
Romanum Pont. in excelsa	Pius iii.	820
Romanum Pont. decet	Pius v.	1016
Romanum decet Pont.	Pius iii.	884
Romanum decet Pont.	Pius iii.	914
Romanum decet Pont.	Greg. xiii.	1297

S

S acrosanctum Catholica	Pius v.	955
Sacrosanctum Ecclesia	Pius v.	1028
Sacrosanctæ Romanæ	Pius v.	1091
Sacro huic loco	Pius v.	1121
Sacri Apostolatus	Pius iii.	789
Saluator dominus	Leo x.	172
Saluator dominus	Greg. xiii.	1235
Saluator noster	Leo x.	240
Saluator domini	Pius iii.	643
Sancta mater	Greg. xiii.	1338
Sancta mater	Greg. xiii.	1357
Sanctissimus	Six. iii.	98
Sanctissimus	Clem. vii.	318
Sanctissimus	Clem. vii.	320
Sanctissimus	Clem. vii.	342
Sanctissimus	Clem. vii.	353
Sanctissimus	Adr. vi.	274
Sanctissimus	Pau. iii.	432
Sanctissimus	Pau. iii.	462
Sanctissimus	Pau. iii.	478
Sanctissimus	Pau. iii.	489
Sanctissimus	Pau. iii.	490
Sanctissimus	Iul. iii.	534
Sanctissimus	Iul. iii.	546
Sanctissimus	Iul. iii.	538
sanctissimus	Pius iii.	674
sanctissimus	Pius iii.	741
sanctissimus	Pius iii.	785
sanctissimus	Pius iii.	804
sanctissimus	Pius iii.	831
sanctissimus	Pius iii.	888
sanctissimus	Pius iii.	896
sanctissimus	Pius iii.	897
sanctissimus	Pius iii.	898
sanctissimus	Pius v.	924
sanctissimus	Pius v.	952
sanctissimus	Pius v.	953

Singularum Const.

sanctissimus	Pius v.	974
Sanctissimus	Pius v.	1169
sanctissimus	Pius v.	1167
sanctissimus	Pius v.	1170
sanctissimus	Pius v.	1177
sanctissimus	Pius v.	1177
sanctissimus	Pius v.	1179
sanctissimus	Pius v.	1182
sanctissimus	Pius v.	1187
sanctissimus	Pius v.	1189
sanctissimus	Greg. xiii.	1197
sanctissimus	Greg. xiii.	1199
sanctissimus	Greg. xiii.	1204
sanctissimus	Adr. vi.	277
satis & plusquam satis	Imoc. vi.	42
sedentis in throno	Clem. vii.	350
sedis Apostolica	Pius iii.	654
sedis Apostolica	Pius iii.	797
sedes apostolica que	Pius v.	934
sedes apostolica pia	Greg. xiii.	1307
sapen:mero accidit	Iul. iii.	537
sicut ad sacrorum	Pius iii.	813
sicut bonus pastor	Imoc. viii.	130
sicut bonus agricola	Pius v.	960
sicut nostris	Six. iii.	96
sicut prudens	Leo x.	247
si de-protegendis	Pius v.	1046
si diffusis	Pau. iii.	486
si diligenter	Nicol. v.	71
si ex-præcepto	Pau. iii.	615
si inter præcipuas	Greg. xiii.	1260
sincere fides	Pau. iii.	587
Sincere deuotionis	Iul. iii.	517
singularis ingenij	Pau. iii.	361
si nostrarum	Iul. ii.	162
si presentis	Greg. viii.	1207
si pastores	Iulius iii.	494
si pro pauperum	Clem. vii.	37
solet Romanus pont.	Pau. iii.	431
solet apostolica	Pius iii.	683
solicite debet	Greg. xi.	46
solicitudo pastoralis	Nic. v.	72
solicitudo ministerij	Leo x.	230
solicitudo	Six. v.	373
solita nostra	Pius iii.	872
spectatus qui	Greg. xiii.	1269
spectata tua fides	Six. v.	1390
sperantes te pro tua	Greg. xiii.	1322
supra gregem	Pius v.	923
superni benignitas	Ponif. ix.	47
superna dispositione	Pius iii.	714
superna providentia	Pius iii.	813
superne dispositionis	Leo x.	191
superne maiestatis	Leo x.	205
superni Omnipotentis	Pius v.	1111
superioribus mensibus	Paul. iii.	582
super extirpatione	Alex. iii.	21
super vniuersas	Greg. xi.	44
super speculam	Pius v.	1100
super regiminis	Iul. ii.	156

Tanta

Index Initiorum

T anta est presentis	Pius v.	1130
Tanta tamq; horrenda	Greg. xiii.	1294
Temerariorum quorundam	Leo x.	218
Tempus & necessitas	Pius v.	1047
Triumphans pastor.	Pius ii.	74
Tunc potissime	Innoc. iii.	8

V igratie & indulta	Greg. xiii.	1239
Venerabilibus	Clem. iii.	29
Viam ambitiosa	Mart. v.	56
Vineam	Nic. iii.	29
Videntes nos	Iul. iii.	534
Viros sanguineos	Pau. ii.	90

Singularum Const.

Vniuersi gregis	Pius iii.	705
Vniuersi orbis	Greg. xiii.	1320
Vniuersi dominici	Greg. xiii.	1283
Vobis dilectis	Alex. vi.	136
Volentes vt tenemur	Iul. iii.	42
Volentes ex rationabilibus	Pius iii.	53
Volentes ne beneficia	Pius iii.	659
Volentes dilectos	Pius iii.	729
Volentes pro nostra	Greg. xiii.	1267
Volentes dilectum	Six. v.	1383
Volumus vt omnes	Pius v.	1166
Vrbem Romam	Greg. xiii.	1287
Vt ad artis lana	Pius v.	971
Vt apostolica	Greg. xiii.	1358
Vt ceteri	Greg. xiii.	1226
Vt fabrica	Pau. iii.	485
Vt pestiferarum	Greg. xiii.	1203

**Index Initiorum singularum Constitutionum,
secundum ipsarum situationem, &
ordinem Pontificum.**

<i>Gregorius Septimus habet Const. 1.</i>	
1	Quanta violentia. fol. 1
<i>Innocentius Tertius habet Const. 3.</i>	
1	Inter cetera 1
2	His quæ ad ampliandam 2
3	Ea est in fouendis 2
<i>Gregorius Nonus habet Const. 4.</i>	
1	Rex excellus 3
2	Cum tota terra 3
3	Excommunicamus 3
4	Ille humani 4
<i>Innocentius Quartus habet Const. 1 2.</i>	
1	Impia Iudæorum 5
2	Orthodoxæ 5
3	Ad extirpanda 6
4	Tunc potissime 8
5	Cum fratres 9
6	Cum per nostras 9
7	Cum venerabilis 9
8	Cum aduersus 9
9	Licet ex omnibus 9
10	Nouerit vniuersitas 12
11	Malitia huius temporis 13
12	Cum in constitutionibus 13
<i>Alexander Quartus habet Const. 2 4.</i>	
1	Leeta coram nobis 14
2	Cum a nobis 14
3	Cum secundum 14
4	Ad diuerfas 14
5	Exortis 15
6	Firma 15
7	Felicis recordationis 17
8	Implacida 17
9	Cum hora iam 18
10	Quod super 19
11	Ex parte 20
12	Super extirpatione 21
13	Exortis in agro 21
14	Firmissime 21
15	Ad audientiam 22
16	Ad audientiam 22
17	Cupientes 22
18	Ad extirpandam 23
19	Dum ad studium 23
20	Licet vniuersi 23
1	Ex infinuacione 23
21	Discretionis 24
22	Ne Commiffæ 24
23	Ne Commiffæ 24

24	Consultur nos 25
<i>Urbanus Quartus habet Const. 1.</i>	
1	Licet ex omnibus 25
<i>Clemens Quartus habet Const. 5.</i>	
1	Cum dilectis 27
2	Licet ex omnibus 28
3	Ad extirpanda 28
4	Ad extirpanda 29
5	Venerabilibus 29
<i>Nicolaus Tertius habet Const. 2.</i>	
1	Vineam 29
2	Nouerit vniuersitas 30
<i>Honorius Quartus habet Const. 2.</i>	
1	Olim sicut accepimus 31
2	Exhibita nobis 32
<i>Bonifacius Octauus habet Const. 2.</i>	
1	Prouide attendentes 33
2	In supremæ præminentie 33
<i>Ioan. Vigessimus secundus habet Const. 6.</i>	
1	Inter cetera 35
2	Exigit ordinis 35
3	Ad nostrum 35
4	Cum nonnulli 36
5	Paternum amorem 36
6	Ratio iuris 37
<i>Benedictus Duodecimus habet Const. 1.</i>	
1	Decens & necessarium 38
<i>Clemens Sextus habet Const. 2.</i>	
1	Et si solertem 39
2	Quam amabile 41
<i>Innocentius Sextus habet Const. 1.</i>	
1	Sedentis in throno 42
<i>Gregorius Vndecimus habet Const. 4.</i>	
1	Super vniuersas 44
2	Per Romani Pont. 44
3	Quamuis fel. recor 44
4	Solicite debet 46
<i>Urbanus Sextus habet Const. 2:</i>	
1	Dudum videlicet 46
2	Quia sicut 47

Boni-

**Index Initiorum
Singularum Const.**

<i>Bonifacius Nonus habet Const. 1.</i>	
1	Superni benignitas 47
<i>Innocentius Septimus habet Const. 1.</i>	
1	Iniunctum nos excitat 49
<i>Martinus Quintus habet Const. 6.</i>	
1	Inter cunctas 49
2	Viam ambiciose 56
3	In Apostolicæ dignitatis 57
4	Et si in cunctarum 61
5	Ad reprimendas insolentias 62
6	Ineffabile sacramentum 63
<i>Eugenius Quartus habet Const. 5.</i>	
1	In eminenti sedis 64
2	A supremo patrefamilias 65
3	Diuina in eminenti 66
4	Excellentissimum 67
5	Latentur cæli 68
<i>Nicolaus Quintus habet Const. 4.</i>	
1	Ad sacram Petri 69
2	Olim tam in generali 71
3	Si diligenter attendimus 71
4	Solicitude pastoralis 72
<i>Calixtus Tertius habet Const. 1.</i>	
1	Iniunctum nobis desuper 73
<i>Pius Secundus habet Const. 1 2.</i>	
1	Triumphans pastor 74
2	Cum tertiare in rebus 75
3	Execrabilis & pristinis 75
4	Circumspecta Romani 76
5	Misericordias Domini 76
6	Cum ex factorum 79
7	Inter ceteras curas quas 80
8	Ad retinendas insolentias 80
9	Cum almam nostram 82
10	Inter ceteras curas 82
11	In minoribus agentes 83
12	Quoniam vt proxime 87
<i>Paulus Secundus habet Const. 9.</i>	
1	Quoniam informati 87
2	Cum in omnibus 88
3	Munera excæcare 88
4	Ad Romani Pontificis 89
5	Viros sanguineos 90
6	Ambiciose cupiditati 91
7	Inter præcipuas nobis 92

8	Decet Roman. Pont. 93
9	Ineffabilis prouidentie 94
<i>Sixtus Quartus habet Const. 1 2.</i>	
1	Sicut nostris 96
2	Nunciatum est nobis 97
3	Cum prouida sanctorum 97
4	Et si vniuersis 97
5	Sanctissimus 98
6	Cum nos nuper findicos 99
7	Perniciosam Deoquæ 99
8	Et si de cunctorum 100
9	Ea quæ ex fidelium 102
10	Deo & hominibus 103
11	Et si de cunctarum 103
12	Illius qui pro dominici 106
<i>Innocentius Octauus habet Const. 1 6.</i>	
1	Apostolicæ Camere 106
2	Cum ab Apostolica sede 107
3	Circumspecta in omnibus 108
4	Et si ex commisso 109
5	Et si de cunctarum 111
6	Dilectus filius 112
7	Cum sicut non sine 113
8	Non debet reprehensibiles 113
9	Apostolatus officium 118
10	Finem litibus 127
11	Licet ea quæ laudabili 128
12	Quoniam intelleximus 129
13	Sicut bonus pastor 130
14	Officij nostri debitum 131
15	Cum sepe contingat 133
16	Decet Ro. Pont. Iesuchristi 133
<i>Alexander Sextus habet Const. 1 2.</i>	
1	Inter cetera diuinæ 134
2	Ea quæ a prædecessoribus 135
3	Vobis dilectis filijs 136
4	Admirabile sacramentum 137
5	Ro. Pont. prouidentia 137
6	Cum ex relatione dilecti 139
7	Inter curas multiplices 141
8	Pastoris æterni qui 142
9	Et si vniuersis 143
10	Iniunctum nobis 145
11	In eminentis sedis 146
12	Cum acceperimus in Prouincia 148
<i>Iulius Secundus habet Const. 1 7.</i>	
1	Quia nihil est 148
2	Cum iam diuino 149
3	Ex debito pastoralis 150
4	Rom. Pont. Prouidentia 151
5	Cum homines se 152
6	Acceperimus fisco 154
7	Licet

Index Initiorum

7 Licet ea quæ per sedem	154
8 Percipimus à fide dignis	155
9 Regis pacifici qui	155
10 Sucepti regiminis nos	156
11 Fide digna relatione	157
12 Et si ex debito pastoralis	158
13 Decet Rom. Pont. ex debito	159
14 Et si Rom. Pontifex	161
15 Si nostrarum ciuitatum	162
16 Ex querelis nostri	163
17 Ad eximie deuotionis	164

Leo Decimus habet Const. 45.

1 Dum singularem fidei	165
2 Dum suauissimos	167
3 Iniunctura nobis licet	170
4 Apostolici regiminis sollicitudo	171
5 Saluator dominus noster	172
6 Ex ministerij pastoralis	176
7 Et si pro cunctarum	185
8 Regimini vniuersalis	187
9 Inter multiplices nostræ	189
10 Inter sollicitudines nostris	190
11 Supernæ dispositionis	191
12 Inter graues sollicitudines	195
13 Inter curas multiplices	197
14 Romanus Pont. cui	199
15 Supernæ Maiestatis	205
16 In eminenti Apostolatus	207
17 Dum intra mentis	217
18 Temerariorum quorundam	218
19 Constituti iuxta verbum	219
20 Ite & vos in vineam	221
21 Omnipotens Deus cuius	224
22 Inherendo vestigijs	226
23 Rom. Pontificis prouidentia	227
24 Cum perceperimus	227
25 Cum sicut accepimus non obstant.	228
26 In supremo Apost. sedis	229
27 Sollicitudo Ministerij pastoralis	230
28 Quoniam ex querelis affidatorum	232
29 Quam Deo & hominibus	232
30 Pastoralis officij	233
31 Omnes quidem Christi fideles	235
32 Illius qui charitas	236
33 Ministerio sacri apostolatus	238
34 Saluator noster Iesus	240
35 Exurge domine & iudica	243
36 Sicut prudens pater familias	247
37 Decet Ro. Pont. ex tradita	258
38 Honestis petentium votis	261
39 Inter curas multiplices quibus	262
40 In Apostolicæ dignitatis	263
41 Insuper eminentis Apostolicæ	265
42 Dudum siquidem	266
43 Romanum Pont. in quo fidei	267
44 Cum Sixtus Quartus	271
45 Ex supernæ dispositionis	272

Singularum Const.

Adrianus Sextus habet Const. 6.

1 Nuper fel. record. Leone	273
2 Sanctissimus	274
3 Cum nos alias dum	275
4 Cum dudum fel. record. Sixtus	276
5 Dudum vti nobis	277
6 Satis & plusquam satis	277

Clemens Septimus habet Const. 47.

1 Cogitur Romanus pont.	281
2 Cum intellexerimus	282
3 Nuper fel. record. Adrianus	282
4 Ad sacram Beati Petri	283
5 Cum dudum fel. re. Sixtus	286
6 In sacra Beati Petri	287
7 Quia plerumque in futurorum	292
8 Admonet nos suscepi	292
9 Inter sollicitudines	296
10 Pastoris æterni qui pro	297
11 Consuevit Rom. Pontifex	298
12 Conuenit equitati	299
13 Cum ex corpore	304
14 Romani Pont. prouidentia	307
15 Et si speramus	309
16 Ministerio sacri	310
17 Illius qui veritas	314
18 Si pro pauperum	317
19 Sanctissimus	318
20 Sanctissimus	320
21 Quoniam nulli	320
22 Illam in Rom. Pontifice	321
23 Licet Ecclesiarum	322
24 Accepimus nuper	324
25 Onus pastoralis	325
26 Cum post huius	328
27 Licet potestatis	329
28 Cum de viribus	332
29 Cum charissimus	333
30 Decet Rom. Pontificum	334
31 Cum ex multorum	335
32 Cum nuper	336
33 Cum sicut ex relatione	336
34 Quoniam ex diuersis	338
35 Licet ea que	339
36 Ad Canonum conditorem	339
37 Ex Clementi sedis	340
38 Sanctissimus	342
39 Cum sicut nobis	343
40 Et si ad singula	344
41 In suprema	346
42 Romanus pontifex qui	347
43 Sedis Apostolicæ	350
44 Licet varie	352
45 Sanctissimus	353
46 Admonet nos incumbentis	353
47 Cum alias ad coercendum	355

Paulus

Index Initiorum

Paulus Tertius habet Const. 79.

1 Rationi congruit	356
2 Nouimus quod	357
3 Prouidentia Rom. Pontificis	358
4 Cupientes quod	359
5 Cum nobis inter	360
6 Singularis ingenij	361
7 Illius vices in terris	362
8 Cum nobis constet	368
9 Prouisionis nostræ	368
10 Cupientes abusui	369
11 Eximia fides	370
12 Alias fel. recordationis	374
13 Rom. Pont. consueta	374
14 Cum pastoralis	375
15 Grata deuotionis	377
16 Licet potestatis	377
17 Officij nostri	380
18 Romani Pont. prouidentia	382
19 Cum nos hodie	383
20 Cum redemptor	385
21 Regimini militantis	390
22 Cum sicut ex plurimorum	392
23 Romanus Pont. ad onera	393
24 Debita consideratione	402
25 In sacra Beati	409
26 Rom. Pont. prouidentia circumspecta	411
27 In apostolici culminis	412
28 Periculis quæ	413
29 Cupientes Iudeos	415
30 Altitudo diuinæ	416
31 Romani Pontificis	420
32 Licet Ecclesiarum	421
33 Decens esse	423
34 Illius qui	428
35 Solet Romanus	431
36 Sanctissimus	432
37 Ex debito pastoralis officij nobis	433
38 Ex debito pastoralis officij nobis	434
39 Ex debito pastoralis officij mentis	435
40 Initio nostri	436
41 Dilectus filius	441
42 Accepimus nuper	442
43 Cum sicut nobis	443
44 Cum onus	444
45 Cum sicut accepimus dilecti	449
46 Cum sicut accepimus nonnulli	450
47 Dudum antiqua	451
48 Et si ea quæ a Romanis	452
49 Ad intolerabiles impensas	453
50 In Beati Petri sede	455
51 Sanctissimus	462
52 Cum postquam per	463
53 Romanus Pontifex qui	464
54 Cum alias spoliatorum	465
55 Nouit ille qui nihil	466
56 Cum sicut accepimus dilecti	469
57 Accepimus per statuta	470

Singularum Const.

58 Ad onus Apostolicæ	471
59 Cum alias nos	473
60 Alias fel. recordationis Iulius	474
61 Exhibita nobis	474
62 Quia sicut accepimus	475
63 Cum sicut accepimus diuersæ	475
64 Licet nuper in Consistorio	476
65 Inter alias innumerabiles	477
66 Et si per alias nostras	478
67 Sanctissimus	478
68 Extraordinarias expensas	480
69 Cum diebus proxime	481
70 Cum sicut non sine animi	482
71 Cum sicut accepimus ad	483
72 Inter alias multiplices	484
73 Vt fabrica Principis	485
74 Si diffusis per Orbem	486
75 Attendentes continuos	487
76 Cum dilectus filius	488
77 Non sine animi molestia	489
78 Sanctissimus	489
79 Sanctissimus	490

Iulius Tertius habet Const. 62.

1 Rationi congruit	491
2 Si pastores ouium	494
3 Cupientes vt alma	496
4 Circumspecta Romani	497
5 Licet nos post nostram	498
6 Illius qui misericors	498
7 Cum meditatio cordis	500
8 Cum onus vniuersalis	501
9 Cum sicut nobis nuper	504
10 Officij nostri debitum	506
11 Licet ex debito summi	507
12 Licet nos à diuersis	509
13 Cum ad tollenda	510
14 Romanus Pont. ex sua	511
15 Cum sicut accepimus nos	515
16 Cum ea firmiter	516
17 Sincere deuotionis	517
18 Ad aures nostras non	517
19 Ad eximie deuotionis	518
20 Cum sicut fide dignorum	520
21 Licet nos a nostræ	521
22 Ab initio nostri	522
23 Mentis & intentionis	524
24 Cum acceperimus non sine	524
25 Cum sicut accepimus à centum	525
26 Cum ciuitates & loca	526
27 Et si saluatoris	527
28 Cum sicut nobis exponi	529
29 Nuper non nullis	531
30 Decet Romanum Pontificem	531
31 Nuper cupientes à certis	533
32 Videntes nos Ecclesiasticæ	534
33 Sanctissimus	534
34 Dudum cum ex certis	536

36 Ex

Index Initiorum

35	Ex incumbenti nobis	536
36	Sepe numero accidit	537
37	Sanctissimus	538
38	Cupientes Camerae Apost.	539
39	Crescentibus indies	542
40	Volentes vt tenemur	542
41	Cum nos nuper diuersa	543
42	Et si ea quae à Romanis	543
43	In multis deprauatis	545
44	Sanctissimus	546
45	Cum sicut non sine	546
46	Cum sicut nuper	547
47	Quantis dispendijs	548
48	Pastoris eterni	550
49	Cum nobis nuper	551
50	Dudum ex certis tunc	553
51	Beatissimę pater	554
52	Dignum & congruum	556
53	Nuper volentes Ecclesiastici	557
54	Cum nuper ex rationabilibus	557
55	Cum sicut accepimus dilectus	558
56	Cum sicut accepimus licet	558
57	Cum sicut nuper accepimus	560
58	Cum inter alios	562
59	Cum sicut accepimus Vniuersitatem	562
60	Cum sicut non sine graui	563
61	Dudum fel. record. Paulus	564
62	Cum inter alias quas	565

Marcellus Secundus habet Cōst. 1.

1	His proximis diebus	567
---	---------------------	-----

Paulus Quartus habet Cōst. 51.

1	Cum sicut accepimus in	569
2	Iniunctum nobis desuper	570
3	Cum nos nuper	571
4	Ex clementi sedis	572
5	Cum minis absurdum	575
6	Cum sicut accepimus diuersae	576
7	Cum quorundam	577
8	Cum Venerabiles	578
9	Quoniam sicut accepimus	579
10	Cum nuper postquam	579
11	Inter ceteras curas	581
12	Superioribus mentibus	582
13	Cupientes vt Mons	584
14	Cum alias postquam	585
15	Sincera fides	587
16	Ab ea ipsa die	589
17	Graues & ferme intolerabiles	589
18	Dudum postquam	590
19	Cum nos ingrauescente	592
20	Et si in mente gerimus	593
21	Romanus Pont. non unquam	594
22	Ita est praesentium	596
23	Cum nos nuper	599

Singularum Const.

24	Cum sicut accepimus dudum	599
25	Incumbentia nobis	600
26	Cum sicut accepimus nonnulli	603
27	Cum nos hodie te	604
28	Cupientes abusui	609
29	Postquam diuina bonitas	610
30	Gloriosus in sanctis	612
31	Cum sicut experientia	613
32	Cum omnibus notorium	614
33	Inter ceteras curas	614
34	Si ex precepto	615
35	Eximia tuę	621
36	Ad Romani Pont. auctoritatem	622
37	Apostolicę sedis prouidentia	623
38	Cum secundum Apostolum	624
39	Quia in futurorum	625
40	Ineffabilis diuine	626
41	Decens esse censemus	627
42	Cum ex Apostolatus	630
43	Apostolicę sedis poscit	632
44	Cupientes indemnitati	633
45	In sacra beati Petri	634
46	Ea fuit superiorum	634
47	Ex ordine	637
48	Cum saepius etiam	637
49	Cum ob mansionem	638
50	Licet ex iuris communis	639
51	Cupientes vbilibet	639

Pius Quartus habet Const. 162.

1	Ad charitatis	641
2	Saluatoris domini	643
3	Alias a fe. rec. Iulio	646
4	Cum sicut accepimus annis	646
5	Pij patris altissimi	647
6	Cum sicut accepimus alias	653
7	Volentes ex rationabilibus	653
8	Sedis apostolicę solertia	654
9	Pastoralis officij auctoritas	657
10	De statu Ecclesiarum	659
11	Graue nobis & molestum	660
12	Cum venerabilis Archiconfraternitas	661
13	Pastoris eterni vices	662
14	Circumspecta Romani	663
15	Sanctissimus	674
16	Cum nos pro subleuandis	675
17	De salute gregis	678
18	Cum in alienationibus	680
19	Prouida Rom. Pont.	681
20	Cupientes vnicuique	682
21	Solet apostolicę sedis	683
22	Quia non solum	684
23	Decens esse censentes	685
24	Prouidentia Rom. Pont.	686
25	Ea quae à praedecessoribus	686
26	Ad Ecclesiae regimen	688
27	Cum nostrę intentionis	689
28	Beatissime pater	690

Index Initiorum

29	Cupientes malitijs	691
30	In eminenti sedis	692
31	Romanus Pontifex ex sua	695
32	Dum praclara	697
33	Circumspecta Romani	697
34	Decet Romanum Pont.	699
35	Volentes ne beneficia	699
36	Cupientes malitijs	700
37	Cum nos nuper	701
38	Ad eximia	704
39	Cum sicut accepimus venerabilis	707
40	Cum nos ingrauescente	709
41	Circa pastoralis	709
42	Romani Pont. aqua	710
43	Ex apostolicę seruitutis	711
44	Cum sicut accepimus licet	713
45	Superna dispositione	714
46	Circumspecta Romani Pont.	716
47	Pastoralis officij	717
48	Cum sicut accepimus dilectus	718
49	Exponi nobis nuper	719
50	Cum sicut accepimus pretextu	720
51	Cum sicut accepimus pro	721
52	Cupientes mercatoribus	722
53	Cum sicut non sine magna	723
54	Cum sicut accepimus in causis	723
55	Cum sicut accepimus in hac	725
56	Decet Romanum Pont.	725
57	Decet Romanum Pont. ex	727
58	Et si per diuersos Romanos	728
59	Volentes dilectos filios	729
60	Cum inter ceteras Roma.	729
61	Ad Romanum spectat Pont.	732
62	Inter ceteras quibus ex	733
63	Dudum à fel. record.	734
64	His quę pro Religionis	736
65	Cum vices eius licet	740
66	Sanctissimus	741
67	Pastoris eterni vices	741
68	Et si cuncta quę ex nulla	742
69	In sublimi Beati Petri	744
70	Romanus Pont. Christi Vicarius	747
71	Vniuersi gregis dominici	750
72	Cupientes pro communi ac	752
73	Dilectos filios	753
74	Inter multiplices pastoralis	755
75	Regimini vniuersalis	757
76	Inter multiplices	759
77	Cum alias per specialem	763
78	De commisso nobis	764
79	Solet interdum	765
80	Cum nos dudum	766
81	In eligendis ecclesiarum	767
82	Decet Romanum Pont. quem	770
83	In throno iustitię super	771
84	Cum nuper nos generali	774
85	Cum ab ipso nostri	776
86	Quamuis à sede	781
87	Inter multiplices curas	783
88	Romanus Pont. Christi	784

Singularum Const.

89	Sanctissimus	785
90	Ad vniuersalis Ecclesie	786
91	Sacri Apostolatus	789
92	In eminenti dignitatis	791
93	Cum sicut accepimus Hospitale	794
94	Cum sicut non sine	796
95	Sedis apostolicę	797
96	Benedictus Deus	799
97	Romanus Pontifex praecipuus	801
98	Cum pro munere	802
99	Dominici gregis	803
100	Sanctissimus	804
101	Iniunctum nobis	804
102	Cupientes pro iniunctę	806
103	Onerosum pastorale	805
104	Nuper siquidem	810
105	Decet Romanum	811
106	Sicut ad sacrorum	813
107	Superna prouidentia	813
108	Cum inter crimina	819
109	Romanum Pontificem in	820
110	Cum inter ceteras animi	822
111	Romanus Pont. in superno	828
112	In sacrosancta beati	829
113	Sanctissimus	831
114	Iniunctum nobis apostolicę	832
115	In suprema militantis	833
116	Dum ad solitam Romani	835
117	Dum inter mentis	836
118	Cum pastoralis nostro	839
119	In principis apostolorum	841
120	Ad generis nobilitatem	842
121	Cum nos vestigijs	845
122	Cum sicut accepimus nuper	846
123	Cum tam per sacrosanctum	848
124	Et si Romanum	849
125	Apostolicę seruitutis	850
126	Inter assiduas dominici	852
127	Continua mentem nostram	867
128	Licet dudum per	869
129	Cum sicut accepimus inter	871
130	Solita nostra in	872
131	Ingens humeris nostris	873
132	Exigit debitum pastoralis	874
133	Inter multiplices curas quibus	875
134	Inter multiplices curas quę	876
135	Romanum decet Pont. almam	884
136	Ex debito pastoralis officij nobis	887
137	Sanctissimus	888
138	Cum sicut accepimus dilecti	889
139	Cum sicut accepimus alias	891
140	Cum sicut accepimus Commissarii	895
141	Alias nos nonnullas	896
142	Sanctissimus	896
143	Sanctissimus	897
144	Sanctissimus	898
145	Nobilitas generis	898
146	Eximia tuę circumspectionis	899
147	Cum nos per nostram	900
148	Cum nuper generali	901

Index Initiorum

149	Cum nuper generali	903
150	Dudum accepimus	906
151	Cum sicut accepimus non sine	907
152	Inter multiplices nobis	908
153	Nos pro pastoralis	910
154	Cum sicut accepimus non sine	910
155	Quia licet prænominatus	912
156	Pastoralis incumbit officio	913
157	Cum ob celebrationem concilij	913
158	Romanum decet Pont. ex	914
159	Decens esse arbitramur	916
160	Cum sicut accepimus fel.	917
161	Licet nos in ipso	917
162	Cum sicut accepimus dilectus	918

Pius Quintus habet Const. 190.

1	Cum sicut nobis innotuit	921
2	Romanus Pont. in supremo	922
3	Supra gregem dominicum	923
4	Sanctissimus	924
5	Cum primum apostolatus	924
6	Romanus pont. Christi	926
7	Cum nobis nuper	927
8	Circa pastoralis	930
9	Et si ea sit mentis	932
10	Cum ob innumeras Romanorum	933
11	Sedes apostolica quæ consuevit	934
12	Exigit apostolicæ	936
13	Ex supernæ dispositionis	937
14	Dum ad vberes quos	944
15	Indefesse pastoralis	946
16	Cum nos nuper pro	946
17	Providentia Romani Pont. plurimū	947
18	Dignum & rationi	948
19	Pia deuotio & assidua	949
20	Considerantes varia	949
21	Cupientes pro commisso	950
22	Regularium personarum	952
23	Sanctissimus	957
24	Sanctissimus	953
25	Sacrosanctæ Catholicæ	955
26	Cum sicut accepimus nonnulli	957
27	Inter multiplices curas quæ	958
28	Sicut bonus Agricola	960
29	Cum ex apostolatus	968
30	Et si dominici gregis	969
31	Vt ad artis lanæ	971
32	In conferendis beneficijs	972
33	Cupientes litium	973
34	Sanctissimus	974
35	Admonet nos suscepti	975
36	Mirabilis Deus	977
37	Quantum vilitatis	979
38	Et si mendicantium	982
39	Quoniam nos pluries	989
40	Cum sicut nobis innotuit	990
41	Licet alias fel. rec. Pius	991
42	Officium credite nobis	992

Singularum Const.

43	Graues ad nos quotidie	993
44	Romani Pont. prouidentia	995
45	Romanus pont. tam vniuersalis	997
46	Ad exequendum pastoralis	999
47	De salute gregis	1000
48	Apostolicæ sedis benignitas	1001
49	Romanus Pont. priuilegia	1002
50	Cum nuper postquam nos	1004
51	Cum et multis multorum	1005
52	Licet fel. rec. Pius	1007
53	Cupientes malitijs nonnullorum	1008
54	Beatus Christi saluatoris	1009
55	Ad Romani Pont. spectat	1011
56	Licet omnibus notissimum	1012
57	Cordi nobis est lites	1013
58	Quanta Ecclesiæ Dei	1014
59	Quamuis a sede apostolica	1015
60	Romanum Pontificem decet	1016
61	Ad extirpandos cupide	1017
62	Ad Romanum spectat Pont. sua	1018
63	Ea est officij nostri ratio	1019
64	Cupientes pro nostri pastoralis	1021
65	Licet contra notarios	1022
66	Cum sicut accepimus diuersa	1023
67	Illa nos cura inter cæteras	1023
68	Volentes indemnitate Ecclesiarum	1025
69	Diuina disponente clementia	1026
70	Horrendum illud scelus	1028
71	Sacrosanctum ecclesiæ Dei	1028
72	Quod à nobis postulat	1031
73	Quantum animarum cura	1032
74	Romanus Pont. sacrorum	1334
75	Lubricum vitæ genus	1055
76	Et si cuncta quæ ex	1036
77	Cum alias fel. record. Paul.	1037
78	Cupientes vt monasterium	1039
79	Nuper volentes errores	1041
80	Cum onus Apostolicæ seruitutis	1042
81	Hebræorum gens sola	1043
82	Iniunctum nobis desuper	1045
83	Si de protegendis	1046
84	Tempus & necessitas	1047
85	In omnibus rebus humanis	1048
86	In earum rerum commutatione	1050
87	Intolerabilis multorum	1051
88	Inter desiderabilia	1054
89	Pridem nos anxio	1054
90	Consueuerunt Romani Pont.	1057
91	Quæcunque sacrarum	1059
92	Romanus Pontifex in	1060
93	Infelicitis seculi	1062
94	Infirma æui conditio	1063
95	Decet nos qui omnium	1064
96	Exigit incumbentis	1065
97	Et si omnium litium	1066
98	Et si de singulis pastoralis	1067
99	Quam plenum sit periculi	1068
100	Decori & honestari	1069
101	Romani Pont. circumspecta	1070
102	Regnans in excelsis	1072

103 Pro

Index Initiorum

103	Pro nostri muneris	1073
104	Christiana Resp. quo	1077
105	Quia sicut accepimus a	1079
106	Durum nimis & incommodum	1080
107	Licet primum & precipuum	1081
108	Alias cupientes facinorosorum	1083
109	Cum apostolica sedes quasi	1083
110	Ex supernæ dispositionis	1084
111	Licet nos nuper ex	1086
112	Exigit nostri pastoralis	1087
113	Exigit incumbentis nobis	2088
114	Sacrosanctæ Rom. & Vniuersali	1091
115	Cum nil magis humane	1092
116	Postquam eo vsque	1093
117	Inter illa quæ in singulis	1094
118	Quo primum tempore	1099
119	Super speculam	1100
120	Quæ ordini Ecclesiastico	1102
121	Ex debito pastoralis	1104
122	Quemadmodum sollicitus pater	1106
123	Quoniam per extinctionem	1103
124	Muneris nostri est	1111
125	Superni Omnipotentis	1111
126	In his extremis Reip.	1113
127	Decet & expedit opportune	1115
128	Ad hoc nos Deus militanti	1118
129	Cum sicut accepimus Archiconfr.	1119
130	Sacro huic loco	1121
131	Pastoralis officij nobis	1126
132	Cum sicut accepimus postquam	1127
133	Decet Romanum Pont. equi	1129
134	Tanta est præsentis	1130
135	Romani Pont. prouidentia	1131
136	Romani Pont. prouidentia	1132
137	Dudum postquam fel. record. Pius	1133
138	Ex proximo Lateran.	1134
139	Exposcit pastoralis officij	1134
140	Ad hoc nos Deus	1135
141	Decens ex benigno	1140
142	Cum perturbatissima	1143
143	Licet iuri maxime	1146
144	Et si benedictus Deus	1147
145	Et si Romani Pont. continua	1151
146	Dum mente indefessa	1152
147	Postquam nuper inter nos	1153
148	In eam pro nostro	1154
149	Quoniam pro paternæ	1155
150	Cum nuper ne ordo	1157
151	Cum vices eius licet	1158
152	Ad Romanum spectat Pont. sua	1159
153	Cum præsentis anno clasiss	1160
154	Cum nos pro pastoralis	1161
155	Romani pont. prouidentia	1162
156	Ex debito pastoralis	1163
157	Ad pastoralis Officij curam	1164
158	Cum sicut accepimus postquam	1165
159	Cum alias omnes	1166
160	Volumus vt omnes	1166
161	Cupientes pauperibus	1167
162	Exigit nos necessitas	1167

Singularum Const.

163	Cupientes litium compendis	1169
164	Sanctissimus	1169
165	Sanctissimus	1170
166	Et si ea quæ ob	1171
167	Cum fel. record. Pius 4.	1171
168	Cum Vrbes & oppida	1172
169	Cum nostræ intentionis	1173
170	Cum alias sicut accepimus Pius	1175
171	Nuper certis rationabilibus	1177
172	Sanctissimus	1177
173	Sanctissimus	1177
174	Apostolicæ sedis poscit	1178
175	Sanctissimus	1079
176	Romani Pont. prouidentia	1180
177	Postquam fauente Domino	1180
178	Cum alias per fel. re. Pius	1181
179	Sanctissimus	1182
180	Cum sicut accepimus à dilecto	1182
181	Cum sicut accepimus alias postquæ	1183
182	Sanctissimus	1187
183	Sanctissimus	1189
184	Cum sicut accepimus Visitatores	1189
185	Accepimus quod postquam pie	1190
186	Equum censemus & rationi	1191
187	Cum sicut accepimus postquæ alias	1192
188	Cum sicut non sine graui	1194
189	Reuerendi Domini	1195
190	Accepimus multos pauperes	1196

Gregorius Decimustertius habet Const. 111.

1	Inter cætera quæ ad	1197
2	Omni certe studio	1197
3	Et si in crastinum	1198
4	Cum sicut accepimus fel. re. Pius	1198
5	Sanctissimus	1199
6	Sanctissimus	1199
7	Ea est rerum humanarum	1200
8	Inter varias & multiplices	1201
9	Dum ad vberes saluiferosque	1202
10	Vt pestiferarum opinionum	1203
11	Illius qui pro gregis	1204
12	Sanctissimus	1204
13	Deo sacris virginibus	1205
14	Si præsentis temporis & rerum	1207
15	In tanta rerum & negociorum	1208
16	Cum dilecti filijs magnus	1210
17	Cupientes litium compendijs	1210
18	Et si summa ratione	1211
19	Postquam Deo placuit	1212
20	Et si ratio & vsus	1213
21	Muneris nostri debito	1214
22	Domini & redemptor	1215
23	Superna dispositione cuius	1216
24	Ad Romani Pont. prouidentiam	1320
25	Quæ publicæ vtilia	1222
26	Vt ceteri de Republica	1226
27	Cupientes vniuersos almæ Vrbs	1227
28	Ab ipso Pont. nostri	1228

Index Initiorum

29	Quoniam sancti	1229
30	Dum recte administrandæ	1229
31	Quo in statu Respublica	1231
32	Inter cæteras pastoralis	1234
33	Saluator dominus noster	1235
34	Quoniam nostro pastoralis	1236
35	Ex benigna Sedis Apost.	1237
36	Vbi gratia & indulta	1239
37	Regimini militantis	1240
38	Cum sicut accepimus nonnulli	1241
39	Cognoscentes quàm frequenter	1242
40	Rom. Pontificis providentia	1243
41	Pro paterna erga populos	1245
42	Quæ in Ecclesiam dei	1249
43	Cum sicut accepimus alias bo. me.	1250
44	Officij nostri partes	1254
45	In apostolicæ sedis specula	1255
46	Decet Rom. Pont. Camera	1257
47	Si inter præcipuas virtutes	1260
48	Cum sicut accepimus saepe	1261
49	Cogit muneris Apost. ratio	1262
50	Plurimis grauisimusque	1265
51	Cum nos nuper vrgentibus	1266
52	Ex incumbenti nobis Apostolicæ	1267
53	Volentes pro nostra pastoralis	1267
54	Spectatus qui in castitatis	1269
55	Ad generis nobilitatem	1271
56	Cum illius vicem meritis licet	1276
57	Cum ab initio Pont. nostri	1278
58	Quæ inter Religiosorum	1279
59	Benedictus dominus Deus	1280
60	vniuersi dominici	1283
61	Pro nostri apostolatus	1284
62	Quo magis ac firmitus	1285
63	Vrbem Romam ex qua	1287
64	Ad Romani Pont. spectat officium	1289
65	Christiane nobiscum	1292
66	Tanta tamque horrenda	1294
67	Circumpecta in omnibus	1295
68	in ecclesijs præsertim	1297
69	Romanum decet Pontificem post	1297
70	Ex quo nos Deus ad regendam	1300
71	Alias piæ me. Paulus Papa 4.	1303
72	Cum sicut accepimus nonnulli	1304
73	Antiqua Iudæorum improbitas	1305
74	Sedes Apostolica pia mater	1307
75	Dubijs quæ emergunt	1308
76	Inter grauisimas pastoralis	1309
77	Cum sicut accepimus Dilecti	1311
78	Dudum fel. re. Pius Papa V.	1312
79	Alias per fel. re. Pius Papam 4.	1314
80	Almam Vrbem nostram	1315
81	Dilectos filios senatum	1317

Singularum Const.

82	Ad tollendum detestabilem	1319
83	Vniuersi orbis Ecclesijs	1320
84	Exposcit debitum pastoralis	1321
85	Sperantes se pro tua	1322
86	Exposcit pastoralis officij	1323
87	Humano vix iudicio	1324
88	Consuevit sedes apostolica	1326
89	Quo in vos Conuentumque	1326
90	Omnibus & singulis	1328
91	Alias cupientes indemnitatibus	1329
92	Consueuerunt Romani	1330
93	Alias emanarunt	1334
94	Ad apostolice dignitatis	1334
95	Sancta mater	1338
96	Ad facinorosos	1338
97	Cui regis æterni	1339
98	Pia consideratione	1340
99	Ad hoc nos deus	1343
100	Quoniam diuinæ	1344
104	Cum alias fe. re.	1347
102	Ascendente domino	1350
103	Inter apostolicas & alias	1354
104	Inter multiplices animi	1355
105	Cum alias fe. re. Paulus	1356
106	Sancta mater	1357
107	Vt apostolica	1358
108	In conferendis	1359
109	Quæ a Romanis Pont.	1361
110	Non sine graui	1362
111	Cum in Curia	1363

SIXTVS Quintus habet Cōst. 19.

1	De statu nostri	1364
2	De tua fide	1371
3	De doctrina	1372
4	Onus pastoralis	1373
5	Sollicitudo	1373
6	Hoc nostri	1375
7	Alias felicitis	1379
8	Multa & grauia	1380
9	Volentes dilectum	1383
10	Ab immensa	1385
11	Cum in Curia	1385
12	Cum primum	1389
13	Spectata tua fides	1390
14	Intemeratæ matris	1390
15	Et si nos diuina	1391
16	Cum à primæua	1392
17		
18	Sanctissimus	1395
19	Sanctissimus	vl.

Index

Index Rubricarum singularum Constitutionum cuiuslibet Pontificis.

Adrianus Sextus.

	E Retinentibus bona Pala-	
	tij Apostolici, fol.	273
	Iurispatronatus concessioni-	
	bus	574
	Sumptis supplicationum &	
	commissionum	275
	Beneficiorum consistorialium impetratione	276
	Inquisitorum facultatibus contra incantato-	
	res, &c.	277
	Hortatione Federici Saxonie Ducis, vt dimit-	
	tat Martinum Lutherum	277

Alexander Quartus.

D onatione Federici Imperatoris ad fauo-	
rem Hospitalis S. Lazari	14
Confirmatione Regula S. Augustini professæ a	
Militibus S. Lazari	14
Declaratione Constitut. Innoc. iiii. contra He-	
reticos editæ	14
Deputatione Gubernatoris in terris patrimo-	
ny & Sabinia	14
Declaratione constitut. Innoc. iiii. editæ contra	
Hereticos	15
Prohibitione eligendi in Regem Romanorum	
Corradum filium Federici olim Imperato-	
ris	15
Declaratione articuloꝝ constitutionis In-	
no. iiii. editæ contra Hereticos	17
Statutis impediens Officium Inquisitio-	
nis	17
Privilegijs & facultatibus fratrum ordinis Mi-	
norum inquisitorum	18
Declaratione quorundam articuloꝝ concer-	
nentium causam fidei	19
Petentibus consolamentum Hereticorum	
Exactione & applicatione panarum Hereti-	
corum	21
Episcopis & alijs, qui assistere debent Inqui-	
sitoribus	21
Inquisitorum eorumque fautorum Indulgen-	
tijs	21
Inquisitorum sententijs exequen-	
Exactione panarum promissarum a redeunti-	
bus ad fidem	22
Facultatibus fratrum Ordinis Minorum Inqui-	
sitorum	22
Saluoconductu fratris Andreæ Inquisitoris, et	
sociorum	23
Inquisitorum in Prouincia Romana deputatio-	
ne	23
Comonitione Petri Iacobi Surdi Ciuis Ro.	23

Viterbien. Communitatis commendatione	24
Hereticorum confiscatione bonorum	24
Inquisitorum facultatibus	24
Fide adhibenda excommunicato vel socio cri-	
minis in causa fidei	25

Alexander Sextus.

Insulis Novi Orbis	134
Iure congrui	135
Magistris Viarum Vrbs	136
Inuentione Tituli Crucis Domini Nostri Iesu	
Christi	137
Dohana Patrimonij fida soluenda	137
Censibus & Feudis Camera Apostolicæ	139
Anni Sancti indictione	141
Pœnitentiariorum in Ecclesia Sancti Petri de	
putatione	142
Aedificijs in via Alexandrina Vrbs constru-	
endis	143
Secretariorum Apostolorum emolumentis	145
Litigantes in Romana Curia eorumque aduo-	
cates offendentibus	146
Inquisitorum facultate contra Maleficos, &	
Incantatores	148

Benedictus Duodecimus.

Aduocatorum & Procuratorum Palatii Aposto-	
lici reformatione	38

Bonifacius Octauus.

Ciuitatibus non supponendis interdicto Ecclesie pro	
debitis pecuniarijs	33
Doctorem & Studentium Vrbs privilegijs	33

Bonifacius Nonus.

Visitationis Beatae Mariae Virginis celebratio-	
ne	47

Calixtus Tertius.

Prædicatione verbi Crucis	73
---------------------------	----

Clemens Quartus.

Militibus Sancti Lazari	27
Ministri Prouincialis Fratrum Minorum Inqui-	
sitorum facultate	28
Confor-	

Index Initiorum

Confirmatione constitutionum editarum ab Innocentio iiii. contra Hæreticos	28
Legibus contra Hæreticos editis in statutis Ciuitatum describendis	29
Militum Sancti Lazari facultate leprosos vndique suscipiendi	29

Clemens Sextus.

Occupatoribus terrarum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ	39
Militum Sancti Lazari priuilegijs	41

Clemens Septimus.

Detinentibus bona Palatii Apostolici	281
Detinentibus bona Palatii Apostolici	282
Iudicis Ripetta iurisdictione & mercatorum priuilegijs	282
Agriculturam exercentibus in territorio Urbis	283
Beneficiorum consistorialium impetratione	286
Homicidis & bannitis, ac brigosis	287
Dispensationibus matrimonialibus	292
S. Petri de Vrbe fabricæ Collegio, &c.	292
Anni Sancti Indictione	296
Penitentiariorum in Basilica S. Petri deputatione	297
Duellantibus & Duellum permittentibus	298
Rota Auditorum priuilegijs & exemptionibus	299
Conuertitarum de Vrbe indultis, &c.	304
Familiarium Romani Pontificis priuilegijs	307
Baronibus & alijs S. Romanæ Ecclesiæ subiectis militantibus absque licentia Pontificis	309
Militum S. Petri priuilegijs, & emolumentis	310
Montis Fidei erectione & emolumentis	314
Cardinalium deputatione vendendi bona S. Romanæ Ecclesiæ	317
Consensibus prestandis in beneficiorum resignationibus	318
Resignationum instrumentis, &c.	320
Fisci Apostolici vigesima	320
Gratiarum in Arce S. Angeli concessarum reuocatione	321
Vigarij Urbis iurisdictione	322
Cursoribus Papæ & Mandatarijs Urbis	324
Sindicatum officialium status S. Romanæ Ecclesiæ	325
Casalium locationibus	328
Cardinalis de Monte Legati de latere facultatibus	329
Cursoribus Papæ & Mandatarijs Urbis	332
Electio Pontificis successoris	333

Singularum Const.

Expectuarum & gratiarum concessarum reuocatione	334
Cessionibus & discussionibus bonorum, ac directionibus quinquennialibus	335
Discussionis bonorum causis	336
Inquisitorum ex Ordine fratrum Predicatorum facultatibus	336
Questuum & Confessionalium reuocatione	338
Ciuitatibus interdicto Ecclesiastico non supplicandis pro debitis pecuniarijs	339
Filijs presbyterorum, &c.	339
Carmelitarum priuilegijs & indulgentijs	340
Beneficijs pertinentibus ad collationem Cardinalium	342
Annatis R. Camere Apostolicæ	343
Vicecancellarij S. Romanæ Ecclesiæ deputatione	344
Fratrum Reformatorum Ordinis Minorum S. Francisci de Obseruantia institutione	346
Litterarum Apostolicarum executionem impediendis	347
Fratribus S. Francisci de Obseruantia extra clausula vagantibus	350
Electio Romani Pontificis successoris	352
Consensibus prestandis in resignationibus beneficiorum	353
Vsurpationibus dispositiones beneficiorum Sedi Apostolicæ reseruatorum	353
Notariorum Alma Urbis reformatione & taxis ab eis seruandis	355

Eugenius Quartus.

Cardinalium creatione	64
Studij Urbis reformatio	65
Curialibus extra Curiam non conueniendis	66
Corporis Christi festiuitatis celebratione	67
Ecclesiarum Græcæ & Latine circa concordia articulos fidei	68

Gregorius Septimus.

De Inducijs inter Saxones, & Henricum Imperatorem.	1
--	---

Gregorius Nonus.

Alienatione bonorum Ecclesiasticorum	3
Castris non edificandis in Terra Sabiniæ	3
Excommunicatione Hæreticorum	3
Predicatione fidei & Hæreticorum persecutio	4

Gregorius Undecimus.

Ecclesia Lateranen. de Vrbe præeminentia super omnes Urbis & Orbis Ecclesias	44
--	----

Index Rubricarum

Religiosorum subiectione eorum superioribus	44
Aduocatis, Procuratoribus, & Notarijs causarum Palatii Apostolici	44
Prohibitione aliquid dandi nuncijs promotionibus beneficiorum	46

Gregorius Decimus tertius.

Terris S. R. E. non alienandis neque infundandis	1197
Agnus Dei non depingendis neque vendendis	1197
Decimarum reuadatione	1198
Hospitali Corciren. pro curandis infirmis Christianæ classis	1198
Prorogatione expeditionum Pij Quarti	1199
Mensium Apostolicorum reseruatione & alternatiua pro Episcopis residentibus	1199
Famigeratoribus & famulos libellos scribentibus	1200
Vestigali Camera Apostolicæ soluendo pro extractione frumentorum	1201
Eremitarum S. Augustini facultatibus alienandi bona Ordinis	1202
Indicis recognitione & expurgatione librorum prohibitorum	1203
Indulgentijs pro Confraternitatibus Doctrinæ Christianæ	1204
Indulgentijs pro Confraternitate Doctrinæ Christianæ	1204
Monialium clausura & elemosynis	1205
Carnis suinæ vestigali	1207
Reductione constitutionū Pij Quinti pro Mendicantibus, & alijs regularibus editarum	1208
Hospitali Hierosolymitano, elemosynisque ei applicatis	1210
Iudicum Curia Capitolijs facultate restituendi in integrum litigantes ad fatalia Sedis vacantis	1210
Sindicis, Senatoris & Iudicum Capitolijs	1211
Collegij Germanici in Vrbe erectione	1212
Franchitarum in Vrbe prohibitione	1213
Alumina infidelium ad partes Christianorum asportantibus	1214
Anni Sancti Indictione	1215
Cisterciensium priuilegijs & reformatione	1216
Litterarum Apostolicarum executione	1210
Aedificijs & iure congrui	1222
Collegij Germanici exemptionibus, & Professorum iurisdictione	1226
Doctores Romanis admittendis ad legendum in Studio Urbis	1227
Dantibus & aliquid recipientibus pro obtinenda gratia vel iustitia apud Sedem Apostolicam	1228
Indulgentiarum suspensione durante Anno Sæ	

Singularum Const.

Ho	1229
Curia de Sabellis reformatione	1229
Decimarum impositione super beneficijs Ecclesiasticis	1231
Profecti annonæ deputatione	1234
Anni Sancti concessione pro Catholicis Anglis	1235
Prohibitione appellandi per religiosos S. Francisci de Obseruantia	1236
Fratrum & Monialium de Obseruantia priuilegiorum confirmatione	1237
Licentiarum ingrediendi Monasteria reuocatione	1239
Ordinis sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captiuorum priuilegiorum confirmatione	1240
Theaurarii generalis in Collectorem spoliarum deputatione, & facultatibus	1241
Appellationibus in causis spoliarum	1242
Secretariorum Prouincialium erectione	1243
Montis Prouinciarum erectione	1245
Collatione beneficiorum iuxta concordatam inter Sedem Apostolicam, & Germanicam Nationem	1249
Hebræorum, Bancheriorum, Capitulis, & Reformatione	1250
Regularum extra claustra degentium spolijs	1254
Collegij Græci in Vrbe erectione & Protectione facultatibus	1255
Dohana Patrimonij	1257
S. Spiritus de Vrbe priuilegiorum confirmatione	1260
S. Ioannis Lateranen. de Vrbe Archipresbyteri & Iudicis facultatibus	1261
Monachorum S. Basilij Prouinciæ Hispaniæ institutione, &c.	1262
Decimarum super fructibus beneficiorum solutione	1265
Decimarum super beneficijs impositarum reductione	1266
Sal exterum in locis S. R. E. mercandi prohibitione	1267
Frumentorum & Animalium extractione extra statum Ecclesiasticum	1267
Fratrum S. Hieronymi Iesuatorum priuilegiorum confirmatione	1269
Auditoris Camere facultatibus	1271
Fratribus Reformatorum Ordinis S. Francisci de Obseruantia	1276
Affrancationibus bonorum Ecclesiasticorum	1278
Canonicis Regularibus S. Saluatoris	1279
Ordinis S. Basilij reformatione	1280
Cisterciensium Monialium exemptione a superioritate Ministrorum eiusdem Ordinis	1283
Monialium exemptione a fratribus Eremitarum S. Augustini de Obseruantia Congregationis Lombardiæ	1284
Militiæ S. Ioannis Hierosolymitani priuilegiorum confirmatione	1285

Index Rubricarum

Statutorum Almae Urbis confirmatione	1287
Detentoribus bonorum sedis Apostolicae, & non solventibus census	1289
Consolationis de Urbe Archiconfraternitate eius que facultatibus redimendi captiuos	1292
Homicidii & Bannitis	1294
Militia S. Ioannis Hierosolymitani priuilegiorum declaratione	1295
Dispositionibus beneficalibus quae sunt personis prohibitis propter genus, aut heresim	1297
Dobanae Patrimonij consensum declaratione	1297
Fratribus Reformatis Ordinis S. Francisci de Observantia in Regnis Aragonae, &c.	1300
Hebraeis Medicis, vel infidelibus ad Christianorum curas non mittendis	1303
Thesaurarij generalis in Collectorem, & Iudicem spoliatorum deputatione, & facultatibus	1304
Iudeorum blasphemis, & flagitijs ab Inquisitoribus coercendis	1305
Fratribus translatis ad Conuentuales	1307
Prælatis Monialium, & facultate ingrediendi monasteria	1308
Calendarij nuper restituti approbatione	1309
Furnariorum Urbis pralatione pro pretio panis	1311
Solutione onerum impositorum super beneficijs Militie S. Ioannis Hierosolymitani	1312
Nominis Dei Confraternitatis indulgentijs	1314
Reintegratione iurisdictionis Consulium Artificum Urbis	1315
Montis & Gabelle Farinae extinctione, & Montis Gabelle Studij augmento	1317
Duellum permittentibus & cat.	1319
Ecclesiae Bononiensis erectione in Archiepiscopatum	1320
Abbatissis ad triennium tantum eligen.	1321
Gubernatoris Urbis facultatibus	1322
Fratrū Mendicantium & Confraternitatum laicorum precedentia in processionibus	1323
Publicandis resignationibus	1324
Ordinariorum facultatibus visitandi loca, & personas Militie S. Ioannis Hierosolymitani	1326
Militum S. Ioannis Hierosolymitani subsidio imposito ad quadriennium	1326
Processione Papali in festo Corporis Christi, & ordine desuper seruando	1328
Scriptoribus Archiepij Romanae Curiae, & eorum taxa	1329
Bulla lecta die Cæne Domini	1330
Sal exterum in locis S. R. E. emendi prohibitione	1334
Montis Pij noua erectione	1334
S. Annae Festi celebratione	1338
Presbyterorum approbatorum ad audiendas confessiones facultate absolui eos qui cum bannitis conversati sunt	1338
Bannitis remittendis a Cardinalibus deputatis	

Singularum Const.

tis	1339
Fratribus et Monialibus Discalciatis de Monte Carmelo	1340
Fratribus discalciatis S. Francisci de Obseruantia	1343
Collegij Anglici in Urbe erectione	1344
Alumeriarum Montis augmento	1347
Societatis Iesu priuilegiorum confirmatione & declaratione	1350
Iurantibus & iurare facientibus illicita, &c.	1354
Depositis actualibus supra scuta quinque penes Montem Pietatis de Urbe fiendis	1355
Mercatorum Ripae Urbis priuilegij	1356
Prædicatione faciendâ Iudeis	1357
Reseruatione beneficiorum Monasterijs S. Crucis Ordinis Camaldulen.	1358
Camariatus Officij concessione	1359
Camarij facultatum inuocatione	1361
Diripientibus in Statu Ecclesiastico animalia, &c.	1362
Senatoris Urbis Deputatione & facultatibus	1363

Honorius Quartus.

Citatione contra Communitatem Parmen. Filio & Nepotibus q. Philippi Inquisiti de Herefi	31
	32

Ioannes Vigessimus secundus.

Alienatione bonorum Eccles.	35
Inquisitorum facultatibus dandi licentias deferendi arma	35
Religiosis se transferentibus ad partes Infidelium absque licentia Superiorum	35
Inquisitorum facultatibus procedendi contra inuidentes sedera cum Herecticis	35
Commonitione Regis Angliae	36
Auditorum & Notariorum Rotae reformatione	37

Innocentius Tertius.

Herefsum extirpatione	1
Herecticis ad dignitates non admittendis	1
Librorum vulgaris translationis prohibitione	2

Innocentius Quartus.

Comburendis libris Tabaudi	5
Legibus editis contra Hereticos, in Statutis Ciuitatum describendis	5
Constitutionibus obseruandis contra Hereticos	5
Herecticorum persecutione	8
Herecticis banno exponendis	9
Relapsorum poenis exponendis pro expen. Inquisitorum	9
Herecticorum cautione de fide tenenda	9

Legibus

Index Rubricarum

Legibus Federici Imperatoris contra Hereticos	9
Facultate Prioris Prouincialis Ordinis Prædicatorum creandi & remouendi Inquisitores	12
Excommunicatione Herecticorum	12
Prædicatione Verbi Crucis, & priuilegijs Crucifiguratorum	13
Declaratione constitutionis editæ contra Hereticos	13

Innocentius Sextus.

Citatione contra Franciscum occupatorem terrarum S. R. E.	42
---	----

Innocentius Septimus.

Citatione contra occupatores terrarum S. R. E.	49
--	----

Innocentius Octauus.

Annatis soluendis Camere Apost.	106
Iurispatronatus concessionum reuocatione	107
Rotæ Auditorum Officij vacatione ob promotionem ad Cathedrales Ecclesias	108
S. Spiritus de Urbe Priuilegijs, & Indulgentijs	109
Vindictam sumentibus contra propinquos offenditis	111
Inquisitorum sententijs exequendis	112
Afferentibus se esse tales quales non sunt in literis Apostolicis	113
Secretarijs Apostolicis	113
Officialium Urbis status Ecclesiasticæ taxæ	118
Rotæ Auditorum officio, & iurisdictione	127
Homicidii & Brigosis	128
Debitoribus occasione rerum Ripalium	129
Resignationibus Beneficiorum	130
Literarum Apostolicarum executionem impedientibus	131
Fida Dobanae Patrimonij soluenda	133
Censibus Reueren. Camere Apostolicæ soluendis	133

Iulius Secundus.

Baronibus, & Communitatibus non custodientibus eorum territoria libera a Bannitis, &c.	148
Simoniaca Pontificis electione	149
Annatis & Quidemnijs	150
Ingerentibus se in beneficijs ante expeditionem literarum Apostolicarum	151
Bannitis, & Homicidii	152

Singularum Const.

Appellationibus in causis criminalibus	154
Curialium priuilegijs	154
Clericis & Ministris Camere Apostolicæ participantibus in contractibus rerum Cameralium	155
Duellantibus & Duellum permittentibus	155
Appellantibus ad futurum Concilium	156
Homicidii & alijs non audiendis nisi in carceribus constitutis	157
Gabella Studij Almae Urbis	158
Iurisdictione Iudicum Urbis	159
Officialium Romanae Curiae taxæ obseruatione	161
Populi Romani reintegratione ad Ciuitatis Tyrannine superioritatem	162
Causis Capitolinis a Signatura non committendis alijs Iudicibus	163
Auditoris Camere facultatibus	164

Iulius Tertius.

Pœnitentiarij S. R. E. auctoritate	491
Anni Sancti Indictione	494
Curialium & Incolarum Urbis priuilegijs	496
Militum s. Pauli Priuilegiorum confirmatione	497
Cardinalibus quibus Gubernia Ciuitatum a Papa committuntur	498
Herecticorum & Infidelium ad fidem reuocatione	498
Libros de fide suspectos retinendi licentis	500
Cardinalis de Sabellis Legati in Prouincia Marchie facultatibus	501
Fructibus beneficiorum in exactis	504
Fratribus Cappuccinis, qui non recipiant fratres de Observantia	506
Cubiculariorum, & Scutiferorum Apostolicorum priuilegijs	507
Inpedientibus Inquisitores	509
Concilij Tridentini ad Ciuitatem Tridentinam reuocatione	510
Prælatorum in Cappella Papæ assistentibus priuilegijs	511
Iudeorum priuilegijs	515
Cursoribus Papæ & Mandatarijs Urbis	516
Rosario Beatae Mariæ Virginis	517
Cathecuminoꝝ exemptione a solutione Gabellarum, & Dationum	517
A. C. iurisdictione	518
Doctores in Urbe creandis a Collegio Auditorum Consistorialium	520
Exemptionum suspensione	521
Subsidij triennalis prorogatione	522
Iudicum Urbis facultatibus restituendi in integrum ad fatalia decursa Sede Vacante Pauli 3.	524
Detinentibus Scripturas Camere Apostolicæ	524

††††

Alienationum

Index Rubricarum

<i>Alienationum bonorum Ecclesiasticorum reuisione, & rescissione</i>	525
<i>Homicidis & franchisiis</i>	526
<i>S. Spiritus de Vrbe Præceptorum suppressio- ne</i>	527
<i>Furnariorum Urbis priuilegijs, & Consulum iurisdictione</i>	529
<i>Dilationibus non concedendis</i>	531
<i>Commissionibus causarum Fabricæ s. Petri de Vrbe</i>	531
<i>Gabellæ quaterni carnis impositione</i>	533
<i>Subditis sine licentia militantibus</i>	534
<i>Detinentibus beneficia Ecclesiastica literis apo- stolicis non expeditis</i>	534
<i>Gabellæ quaterni carnis declaratione circa he- dorum carnes</i>	536
<i>Salis exteri in locis S. R. E. mercandi probibi- tione</i>	536
<i>Transumptandis instrumentis Notariorum de suatorum Curie Capitolii</i>	537
<i>Cardinalium indultis circa beneficiorum colla- tiones</i>	538
<i>Annatis soluendis Camere apostolicæ</i>	539
<i>Dohana soluenda pro salinis serici</i>	542
<i>Dohana soluenda pro fauo mellis</i>	542
<i>Annatis, & quindennijs R. Cam. Apost.</i>	543
<i>Aluminibus non deferendis de partibus Insi- delium ad partes Christianorum</i>	543
<i>Blasphemantium pœnis, & ludorum, ac barra- tariarum prohibitione</i>	545
<i>Familiaribus Papæ</i>	546
<i>Annatarum & quindenniorum solutione</i>	546
<i>Hebrais retinentibus libros Thalmudi, & alios quibus nomen Iesu ignominiosè nomina- tur</i>	547
<i>Bonorum Ecclesiasticorum liberatione</i>	548
<i>Iudgorum taxa soluenda Cathecuminis Urbis</i>	550
<i>Nautis naufragium patientibus</i>	551
<i>Bonorum Ecclesiasticorum liberatione</i>	553
<i>Aromatariorum Urbis priuilegijs, & Consu- lum iurisdictione</i>	554
<i>Bannitis in statu Ecclesiastico commorantibus</i>	556
<i>Declaratione constitutionis editæ circa banni- tos</i>	557
<i>Dilationum pauperibus concessarum declara- tione circa eorum fideiussores</i>	557
<i>Capitulum Dobanæ mercium Urbis confir- matione</i>	558
<i>Homicidis, & Duellantibus, &c.</i>	558
<i>Affidatis venientibus in Dobanam patrimonij non impediendis</i>	560
<i>Fida Dobanæ patrimonij soluenda a Ciuibus Romanis non originarijs</i>	562
<i>Iudæorum Urbis causis coram Vicario Papæ cognoscendis</i>	569
<i>Religiosis extra claustra vagantibus</i>	565
<i>Officiorum resignatione</i>	564
<i>Artificum Urbis taxa pro expurgatione via- rum</i>	565

Singularum Const.

Leo Decimus.

<i>Populi Romani priuilegijs</i>	165
<i>Lectorum & studentium Urbis priuilegijs</i>	167
<i>Auditoris Camera facultatibus</i>	170
<i>Afferentibus animam rationalem esse morta- lem, &c.</i>	171
<i>S. Spiritus de Vrbe priuilegijs & indulgen- tijs</i>	172
<i>Scriptoribus Archiepij Romanæ Curie</i>	176
<i>Gubernatoris Urbis facultatibus</i>	185
<i>Causis spectantibus ad forum Ecclesiasticum</i>	187
<i>Monibus Pietatis</i>	189
<i>Libris non imprimendis absque approbatio- ne Vicarij & Magistri sacri Palatii Aposto- lici</i>	190
<i>Reformatione Clericorum, & Laicorum, ac Ro- mana Curie</i>	191
<i>Inuadentibus, & occupationibus loca S. R. Ecclesiæ.</i>	195
<i>Aedificijs, & iure congrui</i>	197
<i>Cubiculariorum & Scutiferorum Apostolico- rum erectione</i>	199
<i>Prædicatorum officio, & approbatione</i>	205
<i>Concordatis inter sedem Apostolicam, & Re- gem Francia, & abrogatione pragmatice</i>	207
<i>Mendicantium, & aliorum Religiosorum pri- uilegijs</i>	217
<i>Cardinalium domos inuadentibus</i>	218
<i>Concilij Lateranen. confirmatione</i>	219
<i>Fratrum Minorum de Obseruantia, & Conuen- tualium vnione</i>	221
<i>Vnione Fratrum Minorum de Obseruantia, & Conuenualium</i>	224
<i>Afferentibus se esse tales quales non sunt in li- teris Apostolicis</i>	226
<i>Baronibus, & Communitatibus non custodien- tibus eorum territoria a bannitis</i>	227
<i>Procuratoribus Romanæ Curie non matricu- latis</i>	227
<i>Appellatione a sententijs Magistrorum Via- rum Urbis</i>	228
<i>Literarum Apostolicarum executionem impe- dientibus</i>	229
<i>Sollicitatoribus literarum Apostolicarum</i>	230
<i>Affidatis cõducentibus animalia in Dobanam patrimonij non impediendis</i>	232
<i>Duellantibus & Duellum permittentibus</i>	232
<i>Florentinorum in Vrbe Collegio & Consulum iurisdictione</i>	233
<i>Homicidijs & bannitis</i>	235
<i>Charitatis de Vrbe Archiconfraternitatis in- stitutione, & indultis</i>	236
<i>Auditoris Camera facultatibus</i>	238
<i>Conueritarum de Vrbe priuilegijs</i>	240
<i>Martini Lutheri & sequacium erroribus</i>	243
<i>Militum s. Petri institutione, & priuilegijs</i>	247
<i>Martini Lutheri & sequacium excoicatione</i>	258
Inquisi-	

Index Rubricarum

<i>Inquisitorum facultatibus procedendi contra sacrilogos &c.</i>	261
<i>Notariorum A. C. Apostolicæ statuti confir- matione</i>	262
<i>Cisterciens. & Militis de Alcantara priuile- gijs</i>	263
<i>Vicancellario officijs assignatis</i>	265
<i>Dilationibus non concedendis debitoribus mer- catorum Riparum Urbis</i>	266
<i>Præsidentibus, & Portionarijs Ripæ Vr- bis</i>	267
<i>Impetrantibus beneficia consistorialia</i>	271
<i>Henrici Regis Anglia titulo defensoris fidei</i>	272

Marcellus Secundus.

<i>Subsidij triennialis prorogatione</i>	567
--	-----

Martinus Quintus.

<i>Erroribus Ioannis Vuicleff de Anglia, Io- annis Husz de Bohemia, & Hieronymi de Praga</i>	49
<i>Mendicantibus transire volentibus ad ordines Monasticos</i>	56
<i>Cancellaria & Rotæ reformatione</i>	57
<i>Magistrorum Viarum Officij reintegratio- ne</i>	61
<i>Personis Ecclesiasticis ad forum laicale non trahendis</i>	62
<i>Corporis Christi festiuitatis celebratione</i>	63

Nicolaus Tertius.

<i>Prædicatione Euangelij pro Iudæis</i>	29
<i>Hæreticorum excommunicatione</i>	30

Nicolaus Quintus.

<i>Concordatis inter Sedem Apostolicam, & Na- tionem Germanicam</i>	69
<i>Deferentium mercimonia in partibus Sarace- norum pœnis</i>	71
<i>Officialium & Clericorum concubinariorum pœnis</i>	71
<i>Contractibus censualibus</i>	72

Paulus Secundus.

<i>Prohibitione aliquid exigendi a conducenti- bus animalia in Dobanam patrimonij</i>	87
<i>Alienationum commissionibus in forma si in euidenter</i>	88
<i>Muneribus non recipiendis</i>	88
<i>Beneficijs sedi Apostolicæ reseruat</i>	89

Singularum Const.

<i>Sumenibus vindictam contra propinquos of- fendentis</i>	90
<i>Alienatione bonorum Ecclesiasticorum</i>	91
<i>Notariorum A. C. officio & exercitio</i>	92
<i>Monasterijs & beneficijs quæ soluere debent quindennia</i>	93
<i>Anni Sancti institutione, & reductione</i>	94

Paulus Tertius.

<i>Rosario Beatæ Mariæ Virginis</i>	356
<i>Mancipijs confugientibus ad Cõseruatores Vr- bis prohibentate</i>	357
<i>Præsidentibus & Portionarijs Ripæ</i>	358
<i>Portonariarum emolumentis</i>	359
<i>Mandatis non concedendis vigore supplica- tionum nisi literis expeditis</i>	360
<i>Vicancellarii deputatione</i>	361
<i>Hæreticorum & infidelium ad fidem renoca- tione</i>	362
<i>Causis cognoscendis in Curia Ripæ Urbis</i>	368
<i>Conueritarum Urbis priuilegiarum confirma- tione</i>	368
<i>Fratribus Ordinis s. Francisci extra claustra degentibus</i>	369
<i>Legati de Latere ad Carolum Quintum de- putatione</i>	370
<i>Curforibus Papæ</i>	374
<i>Auditorum Rotæ priuilegiarum confirmatio- ne</i>	374
<i>Populi Romani reintegracione ad iurisdictionem Curie Capitolii</i>	375
<i>Auditoris Camera facultatibus</i>	377
<i>Legati de latere in Vrbe deputatione</i>	377
<i>Megidianarum constitutionum confirmatione & declaratione</i>	380
<i>Legit mandati facultatibus scriptorum Archi- eui Romanæ Curie</i>	382
<i>Legati de latere in Prouincia Marchia depu- tatione</i>	383
<i>Henrici Regis Anglia, & sequacium excom- municatione</i>	385
<i>Nominis Iesu Societatis institutione</i>	390
<i>Appellationibus in causis criminalibus</i>	392
<i>Militum s. Pauli priuilegijs & emolumentis</i>	393
<i>Referendariorum signaturæ Rom. Pont. pri- uilegijs</i>	402
<i>Censibus Eccles. liberandis, & extinguen- dis</i>	409
<i>Fratribus Cappuccinis, qui non recipiunt fra- tres de Obseruantia</i>	411
<i>Inquisitorum facultatibus procedendi contra prædicantes propositiones scandalosas</i>	412
<i>Censibus Eccles. affirmandis, & extinguen- dis</i>	413
<i>Neophitorum, & aliorum ad fidem conuerso- rum indultis, & modo viuendi</i>	415
<i>Orphanorum Archiconfraternitatis in Vrbe institutione, & Protectoris iurisdictione</i>	416
†††† 2 Spolijs	

Index Rubricarum

Spolijs Ecclesiasticarum personarum	420
Vicarij Papæ facultatibus	421
Montis fidei augmento	423
Neophitorū Archiconfraternitate & privile- gijs, ac Protectoris iurisdictione	428
Feudatariis S. R. E. obligatis soluere subsi- dia	431
Curialium declaratione	432
Decimæ impositione	433
Exemptionum declaratione circa subsidium triennale	434
Aegidianarum constitutionum confirmatione, & obseruantia	435
Concilij Tridentini Indictione, &c.	436
Censibus contrahendis in Prouincia Mar- chia	441
Naufragantibus & eorum bona diripienti- bus	442
Familiaribus Prælatorum, & eorum stipen- dijs	443
Legati de latere in Prouincia Vmbriæ deputa- tione	444
Exemptionibus ob numerum duodecim filio- rum	449
Ministris Camera Apostolicæ rationem admi- strationis fideliter non reddentibus	450
Iurisdictione Consulium Artis Mercantiæ pan- norum Vrbs	451
Aluminibus de partibus infidelium ad par- tes Christianorum non deferendis	452
Decimarum impositione	453
Militum de Lilio privilegijs	455
Fabricæ S. Petri, & Archihospitalis S. Spiri- tus facultatum limitatione	462
Mercatorum Riparum Vrbs privilegijs, & Ca- merarii Ripæ, & Iudices Ripetæ facultati- bus	463
Personis Eccles. testandi facultatem non ha- bentibus, &c.	464
Causa spoliatorum Episcopi Sagonen.	465
Subsidij triennalis prorogatione	466
Mancipijs ad Conservatores Vrbs confugien- tibus pro libertate	469
Naufragantibus auxilio præstando	470
Statutis seruandis a Visitatoribus Carcerum, & Iudicibus Vrbs	471
Decretis pro pauperibus in Vrbe carcera- tis	473
Officialibus Camera Apostolicæ participanti- bus in contractibus rerum Cameralium	474
Fratrum Conuentualium privilegiorum con- firmatione	474
Dilationum reuocatione quoad solutionem an- natarum	475
Coniugatis mulieribus cautiones de non offen- dendo a maritis petentibus	475
Excommunicationibus S. Eleuterij	476
Magistrorum Viarum Vrbs iurisdictione	477
Taxa impositionum proiectis domorum Vr- bis	478

Singularum Const.

Impetratione beneficiorum tanquam certo mo- do vacantium	478
Fabricæ s. Petri privilegio circa solutionem re- gistrorum, &c.	480
Commissionibus causarum Fabricæ s. Petri	481
Dilationibus non concedendis debitoribus	482
S. Mariæ Maioris de Vrbe Archipresbytero eiusque iurisdictione	483
Fabricæ s. Petri donatione circa Flumen Tibe- ronis, &c.	484
Fabricæ s. Petri facultate circa lapides	485
Casalium locationibus	486
Auditorum Rotæ exemptione	487
S. Petri de Vrbe Archipresbytero eiusque iurisdictione	488
Fisci causis civilibus in Camera Apostolica cognoscendis	489
Familiaribus & Commensalibus Papæ	489
Familiaribus Romani Pont.	490

Paulus Quartus.

Artificum Vrbs fraudibus coercendis	569
Alienationibus bonorum Eccles.	570
Alienationibus bonorum Eccles.	571
Fratrum, & Monialium s. Francisci de Obser- uantia privilegijs & eorum confirmatio- ne	572
Iudeorum ordinationibus circa eorum vinen- di modum.	575
Gabella quaterni carnis	576
Negantibus Trinitatem Iesu Christi	577
Decanatu Cardinalium	578
Annatis & quindennijs Camera Apostolicæ soluendis	579
Executoribus constitutionum editarum circa annatas, & quindennia	579
Societatibus officiorum	581
Montis Nouennalis erectione & privilegijs	582
Theaurarij deputatione circa administratio- nem Montis Nouennalis	584
Annatis & quindennijs Camera Apostolicæ soluendis	585
Populi Romani iurisdictionibus, & privilegijs	587
Dispensationibus matrimonialibus in secundo gradu	589
Gabella quaterni carnis prorogatione, & ex- tensione	589
Cathecumenorum & Neophitorum Vrbs Pro- tectoꝝ eiusque iurisdictione	590
Cardinalium deputatione ad cognoscendum re- gocia status Eccles.	592
Decimarum impositione	593
Cancellarijs status Eccles.	594
Militum de Lilio augmento	596
Militum de Lilio officiorum vacatione	599
Cathecumenorum Vrbs ducatorum ducento- rum applicatione	599
Occupatoribus Terrarum, Censuum, & Anna- tarum	

Index Rubricarum

tarum Camera Apostolicæ	600
Theaurarij deputatione in Collectorem spolio- rum Italia	603
Legati de latere ad Principes Italiæ deputa- tione	604
Fratribus Minoribus s. Francisci extra clau- stra vagantibus	609
Apostatis, & extra claustra degentibus	610
S. Dominici festiuitatis celebratione	612
Maleficiorum pœnis à xxv. annis citra non exactis fisco Camera Apostolicæ applicatis	613
Ducato aureo soluendo Camera Apostolicæ lo- co decem Iuliorum	614
Supponentibus se pro alijs in examine pro- obtinendis beneficijs &c.	614
Regentatus Camera apostolicæ institutione	615
Regentatus Camera apostolicæ officij colla- tione	621
Regressibus & accessibus Cardinalium ad plu- res Ecclesias &c.	622
Facultatibus expurgandi libros Hebraeos Ambientibus Papatum	623
Libros reprobatos legendi licentijs	625
Cathedra s. Petri Apostoli Romæ ce- lebratione	626
Quindennijs soluendis à beneficijs perpetuo vnitis	627
Hæreticis & schismaticis	630
Capitulis Ecclesiarum Collegiatarum que de- bent indicare beneficia &c. Commissarijs quindenniorum	632
Exemptionum reuocatione circa solutionē sub- sidij triennalis	633
Archiepiscopis &c. ad claustra suorum ordi- num redeuntibus	634
Montis alumeriarum erectione, & privile- gijs	634
Lenorum & eorum Complicum pœnis	637
Litium inter Cardinales vertentium reserva- tione ad Papæ decisionem	637
Casalium locationibus & pensionibus &c.	638
Carceratis confessis aut torquendis sub cautio- nibus non relaxandis	639
Gubernatoris Vrbs Auditorum deputatione & Officij reformatione	639

Pius Secundus.

Senensis Ecclesia erectione in Archiepiscopatu	74
Episcoporum & Protonotariorū præcedentia	75
Appellationis ad futurum Conciliū prohibitione	75
SS. Bernardini & Catherinæ de senis Vita & canonizatione	76
Faciendibus se minus Canonice promoueri ad ordines sacros	79
Pascuis infra limites Dobanæ Patrimonij non vendendis absque licentia Dobonerij	80
Homicidis & Bannitis	80
Antiquis ædificijs Vrbs non demoliendis	82

Singularum Const.

Conducentibus animalia in Dobanam Patrimo- nii non impediendis	82
Retractione eorum que Pius 2. scripsit pro Concilio Basilen.	83
Decimæ impositione	87

Pius Quartus.

Incurabiliū de Vrbe Protectoris Iurisdictione	641
Neophitorum & Cathecumenorum Vrbs in- dultorum confirmatione	643
Introitibus Theaurariarum & Comunitatum non percipiendis a Cardinalibus Guberna- toribus deputatis	646
Gabella quaterni carnis	646
Militum Piorum Privilegijs & emolumentis	647
Gabellæ studij Vrbs Capitularum confirmatio- ne	653
Equorum taxis a quibuscunque exigendis	653
Declaratione Constitutionis Pauli quarti circa Apostatas	654
Detinentibus localia & alia bona sedis aposto- licæ	657
Monialium exemptionibus	659
Prohibitione disponendi de redditibus ecclesiasti- cis absque licentia Sedis Apost.	660
Maleficiorum Vrbs applicatione Archicon- fraternitati Charitatis de Vrbe	661
Militum S. Lazari privilegiorum confirmatio- ne	662
Militum S. Ioannis Hierosolymitani indulto- rum confirmatione	663
Publicandis resignationibus	674
Militum piorum ampliatione	675
Residentia episcopali	678
Solemnitatibus seruandis in locationibus, & venditionibus bonorum Camera apostolicæ	680
Moderatione constitutionis Pauli Quarti de alienatione bonorum ecclesiasticorum	681
Iudicibus causarum beneficiorum &c. & be- nificijs quæ ab eis impetrari non possunt	682
Legatorum & Nunciorum Apost. facultatum declaratione	683
Passallorum obligationibus	684
Clericorum bonis ex illicita negotiatione acqui- sitis	685
Cameralium S. R. E. privilegiorū confirmatio- ne	686
Duellantibus & duellum permittentibus	686
Concilij Tridentini prosecutione	688
Impudicis mulieribus & habitu honesta- rum mulierum Vrbs	689
Populi Romani absolutione ab excessibus cõ- missis sede vacante Pauli Quarti	690
Fructuum beneficiorum regni Neapolis reser- uatorum applicatione ad Camera Aposto- licam	991
Homicidis & Bannitis Baronibusque & Com- muni-	

Index Rubricarum

munitatibus non custodientibus eorum territoria	692
Testandi privilegii Incolarum & Curialium Urbis	695
Indulgentiis distantium Cappellam Rosarii in ecclesia S. Marię supra Minervam de Urbe	697
Prelatorum Concilio Tridentino inter essentium privilegii	697
Testandi facultate Scriptoribus litterarum apostolicarum concessa	699
Theaurarii facultatibus circa beneficia reservata	699
Fructuum beneficiorum reservatorum applicatione ad Camera Apostolicam	700
Facultatibus erigendi Cappellas & Confraternitates &c.	701
A. C. facultatibus	704
Confraternitatis Crucifixi de Urbe Protectoris Iurisdictione	707
Cardinalis Borromei gestorum approbatione & facultatum ampliatione	709
Portus Anconitani subsidij impositione	709
S. Antonij indulgentiis & privilegiis	710
Aluminibus non deferendis ab infidelibus ad partes Christianorum	711
Causis civilibus Fisci Apostolici in Camera cognoscendis	713
Terrearum Dioclesiani de Urbe concessione pro fratribus Cartusien.	714
Milium s. Petri privilegiorum confirmatione	716
Inquisitorum facultate eligendi, & creandi Clericos in Notarios causarum inquisitivis	717
S. Petri de Urbe Iudicis facultatibus	718
Militia s. Lazari Magni Magistris Iurisdictione	719
A. C. & Vicarij & Gubernatoris Urbis facultatum declaratione	720
S. Spiritus de Urbe Secretariorum & Notariorum facultatibus	721
Birreto virili deferendo	722
Inquisitore Avinionen.	723
Registrorum & extractuum in Ro. Cu. conficiendorum reformatione	723
Fructuum ad Capitulum & mensam Ecclesiarum Urbis applicatione	725
Maleficiorum status ecclesiastici applicatione ad Camera Apostolicam	725
Ripa Urbis Proxenetiis Nautis & Mercatoribus	727
Fabrica s. Petri deputatorum facultatibus	728
Privilegiorum artis Mercantia pannorum Urbis ampliatione	729
Neophitarum Urbis Monasterij erectione, & exemptionibus	729
Maleficij status ecclesiastici Camera Apostolicę applicatis	732

Singularum Const.

Franchitias in Urbe habentibus vel acclamantibus &c.	733
Iudeorum ordinationibus circa modum vivendi & eorundem privilegii	734
Militie s. Stephani erectione & privilegiis	736
Archibuteorum breviorum prohibitione	740
Nunciatorum apostolicorum facultatum reuocatione	741
Inquisitorum facultatibus procedendi contra Religiosos ac exemptos	741
Homicidis & alijs non audiendis nisi in carceribus constitutis & appellationibus in causis criminalibus	742
Penitentiarie apostolicę reformatione	744
Camera Apostolicę reformatione	747
Cancellarię Apostolicę reformatione	750
Cameras Ripę & iudicis Ripę iurisdictione & Nautarum & mercatorum indulgiis	752
Curia Capitolij iuridicum iurisdictione	753
A. C. Tribunalis reformatione	755
Reuocatione facultatum erigendi Ecclesias &c.	757
Montis Pii recuperationum erectione & emolumentis	759
Maleficiorum portione Officialibus Status ecclesiastici assignata	763
Fabrica s. Petri & Hospitalis s. Spiritus facultatum reuocatione	764
Reformationum obseruatione	765
Homicidis non audiendis nisi in carceribus constitutis	766
Conclauis reformatione	767
Indulgentiarum expeditione gratis fienda	770
Rota Palatii Apost. reformatione	771
Signature iustitię reformatione	774
Tribunalium ordinariorum Urbis reformatione	776
Legitimationum annullatione, & legitimandi facultatem reuocatione	781
Beneficiorum Curatorum collatione, & modo conferendi	783
Inquisitorum generalium facultatibus	784
Legatorum & Nunciatorum facultatum moderatione	785
Montis primi succursus Avinionen. erectione & emolumentis	786
Studii Bononię privilegii	789
Cisterciensium exemptionibus	791
S. Hieronymi illivorum de Urbe Protectione eiusque iurisdictione	794
Hospitum, Albergatorum, & Cauponum Urbis privilegii	796
Precedentia inter Canonicos Regulares, & Monachos Cassinens.	797
Concilij Tridentini confirmatione	799
Gręcorum subiectione sub iurisdictione Ordinariorum	801
Libros de Hęresi suspectos legendi licentiis	802
Iudicis Librorum prohibitorum approbatione	803
Electoibus	

Index Rubricarum

Electionibus ad regimina dignitatum Conventualium	804
Nominis Dei sodalitatibus indulgentiis	804
Maleficiorum taxa applicata officialibus Status Ecclesiastici	806
Montis secundi succursus Avinionen. erectione & emolumentis	806
Gratiis, & compositionibus condemnatorumque per Officiales fieri non possunt	810
Notariorum Auditoris Camera privilegii, & assecuratione scripturarum	811
Concilij Tridentini declaratione circa tempus quo ligare capit	813
Cancellarij Status Ecclesiastici	813
Inquisitorum generalium facultate legendi libros prohibitos, & alijs licentiam concedendi	819
Confidentiis beneficiis	820
Camera Apostolicę reformatione	822
Bannitis a Regno Neapolis	828
Doctorum promotione, & forma professionis fidei	829
Dispensationibus circa residentiam & fructuum perceptionem ratione studii	831
Forma iuramenti professionis fidei	832
Residentia Prelatorum & aliorum Curatorum	833
Confraternitatum privilegiorum liberandi carceratos reuocatione	835
Cardinalis de Altemps Legati de latere deputatione in toto statu Eccles.	836
Mercatorum Urbis consulibus & eorum iurisdictione	839
Maris Magni & Confessionarium &c. reuocatione	841
Auditoris Camera facultatibus	842
Auditoris Camera facultatum declaratione	845
Montis Gabellę Studij Urbis erectione & emolumentis	845
Auditoris Camera facultate contra Curatos non residentes	848
Favoribus per Nuncios non procurandis a Principibus pro obtinendis dignitatibus	849
Alienationum locorum S. R. E. reuocatione	850
Milium S. Lazari privilegii	852
Theaurarii facultate locandi Cancellarias status Eccles.	867
Appellationibus in causis fisci & de penis Trege & pacis fractę &c.	869
Decretis interponendis a Iudicibus Capitolinis	870
Commissariis deputandis ad capiendum bona delinquentium	872
Gratiis interesse Camera concernentibus in eadem Camera registrandis	873
Compositionibus fiendis in Urbe	874
Frumentorum extratione de status eccle.	870
Aedificiis & iure congrui	876

Singularum Const.

Ciuitatis Pie de Urbe erectione & privilegii	884
S. Antonij gratiarum confirmatione	887
Dispensationibus matrimonialibus	888
Gabellarij Maioris officio circa fraudes Mercatorum Urbis	889
Bancherorum Hebręorum reformatione	895
Commissariis extra Curiam destinandis ad formandos processus	895
Cardinalium deputatione pro obseruatione Concilij Tridentini, & reformationum Pii quarti	896
Sequestris decernendis super facultatibus beneficiorum	896
Conclauistarum privilegiorum reuocatione	897
Beneficiorum fraudulentis permutationibus	898
Camerariatus concessione Cardinali Vitellio	898
Camerariatus concessione eidem Cardinali Vitellio	899
Inquisitorum generalium facultate ut valeat id quod maior pars in Congregatione interuenientium fecerit	900
Notariorum causarum civilium Urbis taxa	901
Notariorum causarum criminalium Urbis taxa	903
Extinctione officij expurgationis immunditiarum Urbis	906
Conueritarum de Urbe Protectore eiusque iurisdictione	907
Prefecti annonę facultatibus	908
Clericorum in Urbe degentium habitu & tonsura	910
Gubernatoris Urbis Iurisdictione contra Mercatores contrabentes cambia sicca & illicita	910
Exemptionum ob numerum duodecim filiorum declaratione	912
Patritijs Romanis deputandis circa impositiones proiectus domorum Urbis	913
Prelatorum ad Concilium Tridentinum proficiscentium causis	913
Camerarij facultate reuidendi computa Officialium Camera Apostolicę	914
Camerarij facultate circa rescissionem alienationum bonorum Sedis & Camera Apostolicę	916
Societatibus Officiorum	917
Gubernatoris Urbis officij reductione ad pristinum statum	917
S. Marię Maioris de Urbe Archipresbytero eiusque iurisdictione	918

Pius Quintus.

A. C. facultatum confirmatione	921
Bannitis Regni Neapolis non asscuran.	922
Medi	

Index Rubricarum

Medicorum obseruatione in curandis infirmis	923
Missis vespertino tempore non celebrandis	924
Diuini cultus obseruantia, & pauperibus mendicantibus	924
Iudeorum viuendi modo	926
Nautis, & Naufragantibus	927
Monialium clausura	930
Exemptionum reuocatione	932
Allegatione nouae causa in causis treguae & pacis fractae	933
Exemptis in Prouincia Marchia	934
Baronibus, & Communitatibus non custodiens eorum territoria	936
Homicidis & Bannitis	937
Mendicantium priuilegiis	944
Homicidarum & Bannitorum receptatoribus	946
Constitutionibus editis contra homicidas, &c. in Consilio Communitatum legendis	946
Missis Graeco, & Latino more celebrandis	947
Sclauis baptizatis ad Conseruatores Vrbs pro libertate confugientibus	948
Agriculturae Vrbs priuilegiorum, & Consulium iurisdictionis confirmatione	949
Vicarii Papae facultatibus circa executionem obligationum in forma Camerae, &c.	949
Agriculturam in Vrbe exercentibus, & prohibitione emendi frumenta ultra usum familiae	950
Monasteria ingrediendi licentiarum reuocatione	952
Gradibus exprimentis in dispensationibus matrimonialibus	952
Cognitionis spiritualis & affinitatis ex fornicatione impedimentis	953
Neophitarum traslatione ad Ecclesiam s. Basilii de Vrbe	955
Veritate exprimentis in dispensationibus matrimonialibus, & aliis gratiis Apostolicis	957
Inquisitorum generalium facultate, ac sententiis latis contra inquisitos	958
Militum s. Lazari priuilegiorum moderacione	960
Beneficiis vacantibus propter haeresim	968
Indulgentiarum continentium facultatem quaesiuandi reuocatione	969
Artis lanae Consulibus & eorum iurisdictione	971
Parochialium Ecclesiarum collatione	972
Creditoribus Pralatorum & mercede familiarium	973
Cardinalium indultis circa beneficiorum collationes	974
Alienandi & infeudandi loca S. R. E. prohibitione	975
S. Thomae de Aquino festiuitatis celebracione	977
Fratrum humiliatorum reformatione	979
Mendicantium priuilegiorum declaratione & extensione ad alios ordines	982

Singularum Const.

Dotium in Vrbe constituendarum munerumque & ornamentorum moderacione	989
Commissariorum reuocatione	990
Bannitis non audiendis nisi in carceribus constitutis	991
Episcoporum facultatis suspensione admittendi resignaciones	992
Militum s. Lazari priuilegiorum reuocatione	993
Spolijs ad Reuerendam Cameram apostolicam spectantibus	995
Ordinibus mendicantibus	997
Vicariorum portionibus	999
Taurorum agitationis prohibitione	1000
Fratribus minoribus s. Francisci de Paula	1001
Fratribus s. Hieronymi Iesuatis	1002
Congregationum regularium facultate alienandi bona	1004
Militibus Hierosolymitanis infra sex menses se conferre obligatis ad defensionem Insulae Meliten.	1005
Confidentiarum causis & eorum cognitione	1007
Fructuum beneficiorum regni Neapolis reseruatorum applicatione ad Cameram apostolicam	1008
Fratrum Amadeorum, & Clarenorum unione sub ordine fratrum s. Francisci de obseruantia	1009
Notificandis relictis Ecclesiae s. Marię de Laureto & illorum exactione	1011
Christianorum apud Turcas repertorum liberatione	1012
Fructibus beneficiorum deponendis lite pendente	1013
Resignacionibus admittendis per Episcopos et alios Collatores	1014
Comitum Palatinorum & aliorum facultatis reuocatione doctorandi &c.	1015
Ripae Vrbs & illius Mercatorum priuilegijs & Iurisdictione	1016
Fratrum Conuentualium s. Francisci reformatione	1017
Impedimento publice honestatis circa sponsalia & matrimonia	1018
Tertii ordinis s. Francisci de penitentia reformatione, et subiectione sub Ministris minorum de Obseruantia	1019
Residentia Rectorum Parochialium	1021
Notarijs, & alijs dicta testium propalantibus &c.	1025
Monialium cura traslatione a Fratribus Humilitatis ad ordinarios locorum	1023
Minorum Conuentualium reformatione	1023
Cameralium facultatis reuocatione concedendi Commissiones in forma si in eidentem	1025
Fratrum Ordinis Pradicatorum precedentia.	1026
Clericorum nefandi criminis reorum poenis	1028
Pensionum obtinendarum &c. priuilegiorum moderacione	1028
Breuiarii nuper restituti approbacione	1031
Beneficiis ecclesiarum Insulae Sardiniae, &c.	1032

Clericorum

Index Rerum

Clericorum secularium & regularium promotione ad ordines sacros	1034
Professione Trium votorum emittenda &c.	1035
Militum Hierosolymitanorum exemptionum declaratione	1036
Montis Nouennalis ampliatione & fructuum reductione	1037
S. Catherina della Rosa de Vrbe Monasterio eiusque Protectoris iurisdictione	1039
Procuratorum & sollicitatorum Romanae Curiae reformatione	1041
Census contrahendi forma	1042
Iudeorum exterminacione ex locis S. R. E.	1043
Fratribus Reformatis Ordinis s. Francisci de Obseruantia & locis eis assignandis	1043
Inquisitionis bona diripientibus & personas offendentibus	1046
Penitentiarie apostolicae facultatum reuocatione	1047
Penitentiarie Apostolicae reformatione	1048
Scriptoribus & procuratoribus Penitentiarie traslatis ad Cancellariam Apostolicam	1050
Confidentijs beneficiatibus	1051
Rosarij Cappellarum erectione & Confratrum priuilegijs, & indulgentijs	1054
Scriptorum Archiuii Romanae Curie priuilegiorum Confirmacione	1054
Rosario Beatę Marię Virginis, & eius indulgentijs	1057
Religiosos alterius ordini reinendi indultorum reuocatione	1059
Cosmi Medices eiusque successorum creatione in Magnos Duces Ethruriae	1060
Cardinales offendentibus eosque scientibus, & non reuelantibus	1062
S. Ioan. Lateranen. de Vrbe Basilicę praeminentia super omnes Vrbs & Orbis Ecclesias	1063
Fabricę sancti Petri deputatorum facultate exequendi legata pia	1064
Fabrica s. Petri medietate circa legata pia	1065
Sententijs diffinitijs in causis fabricę s. Petri & commissionibus Appellationum	1066
Fabrica s. Petri deputatorum facultate rescindendi concessiones bonorum Eccles.	1067
Indulgentias ad questum publicandi & confessores eligendi prohibitione	1068
Monialibus exantibus a clausura	1069
Correctoris literarum contradicatarum officii reformatione	1070
Elisabeth asserta Reginae Angliae haeretice excommunicatione	1072
Fructuum seruorum Beatę Marię Congregationis suppressione ordinisq; generalis reformatione	1073
Decimarum impositione	1077
Aromatarijs creditoribus prelatorum Ro. Cu. decedentium	1079
Consuetudinum aliquid recipiendi in collatione beneficiorum reuocatione	1080
Bannitorum remissionibus & compositionibus	1081

& Materiarum

Bannitorum nominationibus	1082
Gubernatoris Vrbs facultatibus	1083
Decimarum reductione pro Mendicantibus	1084
Decimas solutibus in terminis constitutis, &c.	1086
Aque virginis distributioe & varios fontes Vrbs	1087
Fabrica s. Petri deputatorum facultate circa rescissionem alienationum bonorum Eccles.	1088
Crucesignatorum priuilegijs	1091
Monetarum tonsoribus	1092
Decessoribus dolosis & fraudulentis	1093
A. C. tribunalis esformatione, et expeditioe taxa	1094
Missalis Romani nuper restituti approbacione	1099
Conceptione Beatę Marię Virginis in publicis predicationibus non disputanda	1100
Testandi ad fauorem illegitimatorum facultatibus & eorum reuocatione	1102
Fabrica s. Petri fructuum indebite perceptorum ex bonis Eccles. applicatione	1104
Fratrum Humiliatorum extinctione	1106
Fratrum Humiliatorum praepositorum	1108
Inuentario actorum criminalium quolibet anno conficien. ab Episcopis Regni Siciliae	1111
Officii Beatę Marię Virginis nuper reformati approbacione	1111
Subsidij 400. milium scutorum impositione super bonis duodecim congregationum	1113
Congregationum regularium facultate alienandi bona pro solutione subsidij	1115
Reduccionem ad terminos Iuris Communis constitutionum editarum super Iure congrui	1118
S. Trinitatis de Vrbe Archiconfraternitate eiusque Iudicis iurisdictione	1119
Montis Religionis erectione & emolumentis	1121
Fratribus s. Francisci de obseruantia & officio ac electione superiorum ipsius ordinis	1126
Fratrum Humiliatorum extinctionis declaratione	1127
Nominis Dei sodalitatibus erigendis in ecclesijs fratrum ordinis Pradicatorum	1129
Reduccionis ad terminos Iuris apostolicarum constitutionum editarum super Iure congrui extensione	1130
Regularibus qui possunt confessiones secularium audire	1131
Regressuum reuocatione	1132
Condemnatis sponte infra annum comparentibus	1133
Horas Canonicas non recitantibus	1134
Ordinariorum facultate visitandi &c. loca & personas Militie Hierosolymitanae	1134
Fratrum Ordinis Pradicatorum priuilegijs & eorum declaratione	1135
Congregatiōis Casinę facultate alienandi bona	1140
Montis federis erectione & emolumentis	1143
Appellationibus in causis criminalibus infra sex mensibus expediendis	1146
Bonorum ecclesiasticorum affrancationibus	1147
Ambientibus dignitates & officia ea que pretio assequuntibus &c.	1151
Facultatibus deputatorum circa bannitorum absolutiōem	1152

†††† Captiuis

Index Rubricarum

Capitulis in bello contra Turcas effectis non relaxandis	1153
Cambia illicita contrahentium poenis	1154
Militantium contra Turcas absolutione	1155
Ambientium officia Mediatoribus &c.	1157
Armorum breuioris mensuram triū palmorum delationis prohibitione	1158
Illegitimum inhabilitate ad succedendum in bonis acquisitis ex rebus ecclesiasticis &c.	1159
Hospitalis Corcirenſi	1160
Bellam contra Turcas adiuantium gratiis	1161
Libellis famosis	1162
Doctrina Christiana Confraternitatum erectio ne, & indulgentijs	1163
Montis-Lulij emolumentorum reductione	1164
Confidentiarum beneficiorum Iudicis deputa- tione, & facultatibus	1165
Confidentiarum Iudice eiusq; facultatū declaratioe	1166
Elemofynis colligendis pro carceratis in Vrbe	1166
Beneficiorum vacantium sede Episcopali vacante reſeruatione	1167
Literarum Apoſtolicarum conficiendi forma	1167
Iudicium Capitoli facultate reſtituendi in inte- grū ad fatalia ſedis vacantis Pij Quarti	1169
Menſium Apoſtolicorum reſeruatione, & alter natia pro Episcopis reſidentibus	1169
Menſium Apoſtolicorum reſeruatione, & alter natia pro Episcopis reſidentibus	1170
Impoſitionibus pro fortificatione locorū S. R. E.	1171
Inquiſitorū generalium deputatioe, & facultatib.	1171
Reſtaurandis vijs publicis Vrbiſ, &c.	1172
Turribus edificandis in horis maritimis Vrbiſ	1173
Mōtis Gabelæ farinae Vrbiſ fruſtuū reductioe	1175
Correſtoris, & Procuratorum contradicſtarum facultatibus, & earum declaratione	1177
Prorogatione expeditionis literarum quoad cō- ceſſa per Paulum Quartum	1177
Prorogatione expeditionum Pauli Quarti	1177
Annatis, & quindennijs	1178
Inquiſitorum generalium præminentia	1179
Frumēta extrahēdi licētjs earūq; reuocatioe	1180
Deputatorum facultate circa executionem re- formationum	1181
Auditoris Cam. facultate contra non reſidētes	1181
Legatorū & Nunciatorū facultatū reuocacione	1182
Appellationibus non recipiendis niſi factō de- poſito, & confeſſi appellatione reicienda	1182
Proxenetarum Ripa Vrbiſ reintegratione	1183
Publicandis reſignationibus	1187
Excommunicationum expediendarum forma	1189
Viſitatorū carcerū Vrbiſ facultate circa rela- xationes carceratorū ex cauſa criminali	1189
Capranicenſis, & Nardini Collegiorum Vrbiſ reformatione	1190
Societatis Miſericordiæ priuilegiarum confir- matione	1191
Societatis Miſericordiæ de Vrbe Gratiarum, et Indulgentiarum confirmatione	1192
Exemptione Piorum locorum ab onere hoſpi- tandi Milites	1194

Singularum Const.

Viſitatorum Carcerum Vrbiſ facultatibus 1193
Miſerabilibus perſonis præferendis in concurſu creditorum 1198

Sixtus Quartus.

Prouinciarum Gubernatoribus & eorum officio	96
Aſſerentibus non eſſe hęreticum a Dæmoni- bus expectare reſponſa	97
Subtrahentibus ornamenta Eccleſiarum	97
Curialium priuilegijs	79
Iudicium Vrbiſ Iuriſdictione	98
Gubernatorum & Theſaurariorum Marchię Romandiolę reformatione	99
Vindictam ſumentibus contra propinquos offendentiſ	99
Aegidianarum conſtitutionum obſeruatione	100
Rofario Beatę Marię Virginiſ	102
Bannitiſ & Homicidiſ	103
Iure congrui & Magiſtri Viarum Vrbiſ	103
S. Spiritus de Vrbe Hoſpitaliſ priuilegijs	106

SISTVS Quintus.

Theſaurariatus Generaliſ erectioe in officiu perpetuum vacabile	1364
Gubernatoris Burgi Vrbiſ facultatibus	1371
Fiſci apoſtoliſ deputacione	1372
Cardinalium deputacione ad audiendum graua mina ſubditorum	1373
Caſtris & fortaliſ in ſtatu Eccleſiæ exiſtenti- bus non alienandis	1373
Bannitiſ & Homicidiſ eorumque fautoribus ac Baronibus & Communitatibus eorum Territoria non cuſtodien.	1375
Bannitiſ non aſſecurandis	1379
Montiſ Paciſ erectioe, & emolumentis	1380
Montiſ Caſarini erectioe & emolumentis	1383
Reclamatione contra aſſertum Regē Nauarrę, & præſertim Principē Cōdenſem Hęreticoſ	1385
Senatoris Vrbiſ deputacione & facultatibus	1388
Cardinalium deputacione circa cauſas religio- ſorum degentium extra clauſtra	1389
Gubernatoris Vrbiſ deputacione & facultatib.	1390
Præſentationiſ B. Marię Virg. celebratione	1390
Officialibus participationeſ prouentuum pro obtinendis officijs, &c. recipientibus	1391
Indulgentia plenaria pro feſtiuitatibus S. S. Franciſci, Antoniſ de Padua, Bonauentu- rę, ac Bernardini	1392
Reguliſ Cancellarię	1393
Reſeruatione menſium Apoſtolicarum, & al- ternatiua pro Episcopis	penult.
Deputacione Gub. Vrbiſ	penult.

Urbanus Quartus.

Inquiſitorum deputacione in Prouincijs Lom- bardia, & Marchia 25

Urbanus Sextus.

Gratiarum perſoniſ Eccleſ. Studentibus con- ceſſarum declaratione	46
Layciſ Bannitiſ, &c. perſoniſ Eccleſ.	47

Index

Index Alphabeticus Materiarum & rerum memo- rabilium in Bullario contentarum.

Primus numerus designat folia, secundus autem constitutiones.

A
B B A S monaſterio præficiendus qualis eſſe debeat Leo x. fol. 208. conſt. 16
Abbas literiſ non expeditiſ non ſe ingerat monaſterio ſul. 2. 151. 4
Abbas pro Monacho non auditur in cauſis capitalibus niſi monacho in carceribus cō- ſtituto Iu. 2. 157. 11
Abbatē Congregationum Lateraſi. & S. Bene- dicti quomodo inter ſe præcedant Pius 4. 797. 95
Abbatē priuari non poſſunt in criminibus etiam notorijs niſi copia, & facultate deſenſionis permitatur Leo x. 191. 11
Abbatēſ monaſterium, & alia monaſteriorum præſertim ad trienniū tantum modo eligi debent Greg. 13. 1321. 84
Abbreuiatoris & Scriptorię Apoſtol. officium ſimul retinere non licet Mart. 5. 58. 3
Abbreuiatorum munere in conficiendis literiſ Apoſt. ſuper gratijs reſignationum Pius 5. 1167. 162
Abbreuiatores ſunt exempti a ſolutione vniuſ ducati debiti Secre- tarijs Apoſt. Alex. 6. 145. 10
Abbreuiatores ultra taxam nihil exigere aut petere poſſunt Mar- ti. 5. 57. 3
Abbreuiatorum examine ante admiſſionem ad officium Marti. 5. 58. 3
Abſoluciones, ſeu remiſſiones a Papa pro delictiſ commiſiſ obti- nentes debent Gubernatoribus locorū literarum Apoſt. exhibere, & de earum veritate docere Pius 4. 743. 68
Abſolui quiſ non poſſet pro aliquo delicto niſi in carceribus ſe conſtituat Pius 4. Ibidem
Abſolutus a crimine nō tenetur cauere de ſe repræſentando, vel nō deſcendendo de Vrbe Pius 4. 779. 85
Accuſatiſ quibuſcuſque conceſſiſ ad beneficia Eccleſiaſtica reuoca- uit Pius 5. 1132. 136
Accuſatores quartam partem poenarum bannimentalium accipiſt Pius 4. 806. 102
Adrianus Papa conceſſit Regi Anglię dominium Hibernię Ioan. 22. 35. 5
Adrianus Sextus coronatus fuit Romę tertio Calen. Septembris 1522. 273
Adrianus Sextus obiit Romę 18. Cal. Octobriſ 1522. 281
Aduocatus Fiſci Camerę Apoſtol. præſt viſitationibus carcerum Vrbiſ vna cum alijs Viſitatoribus Pius 4. 777. 85
Aduocati Fiſci Apoſt. officio Pius 4. Ibidem
Aduocati pauperum Vrbiſ officio Pius 4. Ibidem
Aduocatus pauperum Vrbiſ præſt viſitationibus carcerum Vrbiſ vna cum alijs Viſitatoribus Pius 4. Ibidem
Aduocati Rotę nihil recipiant a pauperibus Bened. 12. 38. 1
Aduocati Rotę cauēant a multitudinē cauſarū Bened. 12. Ibid.
Aduocati Rotę diligenter examinent cauſas antequam illas agant Bened. 12. Ibidem. Greg. 11. 45. 3
Aduocati Rotę nihil recipiant ultra conuentum ſalarium. Ben. 12. Ibidem
Aduocatorum Rotę admiſſioe & officio Mart. 5. 60. 3. Innocenſ. 8. 127. 10
Aduocati Rotę ſalarium Mar. 5. 61. 3
Aduocati conſultorialis admiſſioe & officio Mart. 5. 60. 3
Aduocatorum Conſultorialium Collegium creare ſolummodo po- teſt doctores in vtroque iure in Vrbe Iul. 3. 520. 20
Aduocatos litigantium in Romana Curia offendentibus, & eorum poenis Alex. 6. 146. 11
Aduocatiſ & deſenſoribus Hęreticorum Innoc. 4. 10. 8. & 13. 10. & Nicol. 3. 32. 2
Aedificantium in via Alexandrina Vrbiſ priuilegijs Alex. 6. 135. 2. & 143. 9
Aedificia Vrbiſ antiqua deſtrui non poſſunt Pius 2. 82. 9
Aedificijs & iure congrui ac officio Camerarij, & Magiſtratum Viarum Vrbiſ Six. 4. 103. 11. Alex. 6. 135. 2. Greg. 13. 1222. 25
Aedificiorum conſtructione & ampliatione Six. 4. 104. 11. & Gre- go. 13. Ibidem
Aedificare volentibus pluribus quiſ præferri debeat Six. 4. 105. 11. Greg. 13. Ibidem
Aedificantes in Ciuitate pia prope Arcem Sancti Angeli de Vrbe nonnulla habent priuilegia Pius 4. 885. 155
Aedificare volentes quiſ ſeruare debeant Six. 4. 105. 11. Grego 13. Ibidem
Aegidianas Conſtitutiones confirmauit Pau. 3. 380. 17
Aegidianas Conſtitutiones a Cardinali de Carpiſ reformatas con- firmauit, & in Prouincia Marchię ſeruari præcepit Paulus 3. 455. 39
Aegidianę Conſtitutiones obſeruari debent in toto ſtatu Eccleſia- ſtico Six. 4. 100. 8. & Pau. 3. 380. 17

Aegidianę Conſtitutiones non præiudicant ſtatutiſ Ciuitatum Six. 4. Ibidem
Aegidianę Conſtitutiones non præiudicant facultatibus Auditoris Camerę Pau. 3. 380. 17
Aeras minor vigintiſ quinque annorum homicidas nō excuſat, ſed annū attingentes vigintiſ pro maioribus habent. Iul. 2. 158. 11. Pius 4. 743. 68. Immo maiores 14. ann. non excuſant Pius 4. 871. 128. Six. 5. 1376. 6
Affidati animalia conducentes in Dohanam Patrimonij non im- pediantur Paul. 2. 82. 10. & Leo x. 232. 28
Affidati in itinere per triidū impune paſcuare poſſunt in quibuſ- cunque lociſ. Iul. 3. 561. 57
Affidati medio eorum iuramento creditur circa damna eis illata in animaliſ Iul. 3. Ibidem
Affidati omnes fidam dohanę ſoluere tenentur. Vide in ver. Dohana
Affidati pro animalibus conducentiſ in dohanam aliis com- munitatibus nihil ſoluere tenentur Paul. 2. 87. 1. & Iul. 3. 560. 57
Affinitatiſ ex fornicatione impedimentis quoad matrimoniū Pius 5. 953. 24
Aſſerantionibus & liberationibus bonorum Eccleſiaſtic. Pius 5. 1247. 144
Agnus Dei a Papa benedictiſ depingi miniari aut venales propo- ni vetuit Greg. 13. 1197. 2
Agriculſturam exercentibus in territorio Vrbiſ &c. & eorum pri- uilegijs Clem. 7. 283. 4. & Pius 5. 950. 21
Albergatores an præſumantur ſcienter bannitiſ receptare vel recep- torum conditionem ſcire Iul. 3. 558. 56
Albergatores Vrbiſ quando tenentur de rebus in eorum hoſpitijs furto ſubtraſtiſ Pius 4. 796. 94
Albergatorum Vrbiſ ſtatuta &c. confirmauit Pius 4. Ibidem
Alexander 4. Coronatus fuit Neapoli Idibus Ianuarii 1255. 14
Alexander 4. obiit Viterbij octauo Cal. Iunij 1261. 25
Alexander 4. ſepultus fuit in Eccleſia Cathedrali S. Laurentij 25
Alexander 6. coronatus fuit Romę pridie idus Septembris 1492. 134
Alexander 6. obiit Romę Quintodecimo Cal. Septembris 1503. 148
Algabiorum hęreticiſ, vide in ver. Hęreticiſ
Alienacione bonorum Eccleſiaſticorum Greg. 9. 3. 1. Ioan. 22. 35. 4
Clem. 6. 39. 1. Pau. 4. 570. 2. & Pius 5. 975. 35
Alienacionum bonorum Eccleſiaſticorum cauſe in forma ſi in- cidentem quomodo examinandę ab illiſ quibus delegantur Pau. 2. 88. 2
Alienacioneſ bonorum Eccleſiaſticorū pro bello contra Turcas in- ferendo permitit Clem. 7. 3. 17. 18
Alienacionū bonorum Eccleſiaſticorū cauſas cognofcit Vicariuſ Vrbiſ. Clem. 7. 323. 23. & Pau. 3. 422. 32
Alienaciones terrarum S. R. E. ſine competenti recompenſa. aut ne- ceſſitate, vel Sed. Apoſtol. vtilitate, id non exigente factas reſciſit Pius 4. 850. 125
Alienaciones terrarum S. R. E. etiam ex cauſa permutacioniſ ne- ceſſitatiſ vel vtilitatiſ Sed. Apoſtol. fieri, tractari, vel ſuaderi pro- hibuit Pius 5. 975. 35. & Greg. 13. 1197. 1
Alienaciones bonorum Eccleſiaſticorum in damnum Eccleſiarum aut non ſeruatiſ ſolemnitatibus factas reuocauit Pau. 4. 570. 2. & Pius 5. 1067. 98
Alienaciones & locaciones bonorum & reddituum Cam. Apoſtol. quibus cum ſolemnitatibus fieri debeant Pau. 4. 680. 18. & Pius 4. 823. 110
Alienacionū bonorum Eccleſiaſticorū, confirmationes, & alienandi li- centię in Cancellaria Apoſtolica non expediuntur Pius 5. 1071. 101
Alternatiua pro Episcopis reſidentibus Pius 5. 1169. 164. & ſequē. Greg. 13. 1199. 6 & Six. 5. conſt. pen.
Alternatiuum pauperibus concedendam materiam, vide in ver. Dilacionum
Alumna de partibus infidelium, ad Chriſtianos conduci & mer- cari prohibitum eſt Leo x. 248. 36. Pau. 3. 452. 48. Iul. 3. 543. 42
Pius 4. 711. 43
Alumen in Patrimonio beati Petri, & Tulſę inuentum fuit tempo- re Pij Secundi Leo x. 248. 36. Pau. 4. 634. 46
Alumeriarum Monniſ erectioe emolumentis & priuilegijs Pau. 4. 634. 46. & Greg. 13. 1347. 103
Amader fratres ſub ordine minorum de obſeruantia vniti fuerunt a Pio 5. ſel. 1009. conſt. 54.
Ambientibus dignitatiſ & officia iuriſdictioniſ adminiſtrationeſ habentia eaque pretio procurantibus vel aſſequētib. & eorum poeniſ. Pius 5. 1151. 145
Ambientibus Papatum aut viuente Papa de eligendo futuro Pon- tifice tractantibus & eorum poeniſ. Paul. 4. 624. 38
Ambituſ officiorum inter fratres Conuentuales S. Franciſci prohibi- tus eſt. Pius 5. 1017. 61. ac inter fratres B. Marię ſeruorum. Pius 5. 1074. 103

++++ + Anconitani

Index Rerum

Anconitani portus reparandi causa impostum fuit annuum subsidium octo millium scutorum. Pius 4. fol. 709. cens. 41
 Anglici Collegij Protectore & Iudice eiusque facultate & iurisdictione. Greg. 13. 1344. 100
 Anglici Collegij in Vrbe erectione & privilegij Grego. 13. Ibidem
 Anglis catholicis Romam venire impeditis Iubileum Anni Sancti 1575. concessit Greg. 13. 1235. 33
 Anglia Regem commonet Ioan. 22. vt corrigat grauamina populo Hibernico illata. Ioan. 22. 56. 5
 Anglia Regi Adrianus Papa concessit dominium Hiberniae Ioan. 22. 36. 5
 Anglia Rex grauauit populum Hiberniae contra formam concessio- nis Papae Adriani. Ioan. 22. 36. 5
 Anglia Regi Henrico titulum defensoris fidei donauit Leo 10. quia scripsit contra Martinum Lutherum, & alios Hereticos 1272. 45
 Anglia Regina Helisabeth haeretica cum suis adherentibus declara- ta, a comitiu Regni ac dignitate priuata fuit a Pio 5. 1072. 102
 Angliae Regis Henrici eiusque complicum erroribus, & eorum excom- municatione, & alijs poenis. Pau. 3. 85. 20
 Animalia & alia bona in statu Eccles. diripiuntibus illaque emenci- bus &c. Greg. 13. 1362. 110
 Animalium extractions ex locis status Ecclesiastici, & extrahendi licentij. Pius 4. 875. 133. & Pius 5. 1180. 196. & Greg. 13. 1247. 53
 Anima eorum qui in actuali peccato mortali vel solo originali dece- dunt in infernum descendit. Eugen. 4. 68. 5
 Animas ex purgatorio viuendum suffragijs liberatas esse minus bea- tas quam si per se satisfecissent ait haereticus Lutheri. Leo x. 244. 35
 Animas querentes requiem & haereticas poenas, sine intermissione peccare, est haereticus Lutheri. Leo x. Ibidem
 Animam rationalem, haereticum est dicere esse mortalem & vnicam in cunctis hominibus. Leo x. 171. 4
 Anima est de se vere & essentialiter humani corporis forma, & immortalis & singulariter multiplicabilis pro multitudine corpo- rum, quibus induritur. Leo x. Ibidem
 Animabus in purgatorio existentibus viuorum suffragia profunt. Eug. 4. 68. 5
 Anima baptizatorum qui peccatum non contraxerunt vel contra- tum purgauerunt ascendit in caelum. Eugen. 4. Ibidem
 Anima vere poenitentium & antequam de commissis, & omiffis sa- tisfecerint decedentium, in purgatorio descendunt. Eug. 4. Ibidem
 Animarum curam habentes residere debent. Pius 4. 678. 17
 Annatarum taxa quo ad beneficia Germaniae N. col. 5. 70. 1
 Annatas non soluentium poenis, Paul. 2. 94. 8. Iul. 2. 150. 3. & Iul. 3. 539. 38. & Paul. 4. 600. 25
 Annatas singulis quindecim annis soluere tenentur monasteria & beneficia quae de cetero non vacant. Paul. 2. 93. 8. Iul. 2. 150. 3
 Annatarum Constitutiones Apostol. exequi debent Camerarius & Thesaurarius. Pau. Iul. 3. 543. 41
 Annatarum & iurium solutiones Cam. Apost. differri prohibuit Paul. 3. 475. 62
 Annatarum exactio antiquitus introducta fuit in recognitione do- minij sed. Apost. Paul. 4. 627. 41
 Annate non debentur ex beneficiorum pensionibus annuum valorem ducatorum viginti quinque non excedent. Clem. 7. 343. 32
 S. Anna festum singulis annis Die 26. Iulij duplici officio vbiue celebrari iussit Grego. 13. 1328. 95
 S. Annae commendatio. Greg. 13. Ibidem
 Annu 20. attingens in delictis non excusatur Pius 4. 742. 68. Imo ne que maior 14. Pius 4. 871. 128. & Six. 5. 1377. 68
 Anni Sancti Iubileum conseq. volentes quatuor Vrbs Ecclesias visitare debent Alex. 6. 142. 7 Clem. 7. 266. 9
 Anni Sancti Iudicij pro anno 1500. Alex. 6. 141. 7
 Anni Sancti Iudicij pro anno 1525. Clem. 7. 296. 9
 Anni Sancti Iudicij pro anno 1550. Iul. 3. 494. 2
 Anni Sancti Iudicij pro anno 1575. Greg. 13. 1215. 22
 Anni Sancti coeclio pro anno 1575. pro Catholicis Anglis Romam venire impeditis Greg. 13. 1235. 33
 Annum Sanctum quolibet centesimo anno. Bonif. 8. celebrari man- dauit Pau. 2. 941. 9
 Annum Sanctum quolibet anno quinquagesimo. Clem. 6. celebrari voluit Pau. 2. Ibidem
 Annum Sanctum quolibet 33. anno Vrban. 6. celebrari praecipit Pau. 2. Ibidem
 Annum Sanctum computatur a Natiuitate Domini Pau. 2. 95. 9. Alex. 6. 141. 7. & Clem. 7. 296. 9
 Annoz Almae Vrbs Praefecti facultates. Pius 4. 908. 152. & Greg. 13. 1234. 32
 Antichristi & Iudicij Aduentus certum praedicator diem proponere non potest Leo x. 206. 15
 Antiochenus Patriarcha tenet quartum locum post Papam. Eug. 4. 68. 5
 Antiqua Vrbs Aedificia destrui aut comminui prohibuit etiam a dominis praediorum in quibus exstant. Pius 4. 829
 S. Antonij Hospitalis privilegia confirmauit. Pius 4. 887. 136
 Apostatarum bona tanquam spolia spectant ad Cam. Apostol. Gre- go. 13. 1254. 44
 Apostatarum beneficia vacant. Pau. 4. 610. 29
 Apostate ad beneficia iuris patronatus praesentari non possunt. Pau. 4. Ibidem

& Materiarum

Apostate an possint transire ad alios ordines pares vel actiores Pau. 4. Ibidem
 Apostatarum causis eorumque cognitione, & expeditione. Pius 4. 656. 8. & Six. 5. 1389. 12
 Apostatarum poenis. Pau. 4. 610. 29
 Apostatarum receptores & fautores incurrunt poenas, de quibus Pau. 4. Ibidem
 Apostata tenentur deferre hirretum nigrum. Pau. 4. Ibidem
 Apostolicas litteras falsificantibus Greg. 13. 1133. 92
 Apostol. litterarum expeditionem impediuntibus eorumque poenis. Innoc. 8. 131. 14. Leo x. 229. 26. Clem. 7. 347. 42. Grego. 13. 1333. 92
 Apostol. litterarum expeditionem gratis falso consequentibus. Innoc. 8. 113. 7
 Appellantes ad futurum concilium mala inducunt. Pius 4. 75. 3
 Appellantes a Papa ad futurum Concilium incidunt in poenas Bul- lae Conq. Domini. Greg. 13. 130. 92 & Pius 2. 75. 3
 Appellatione a sententia diffinita data in Roma anno. 8. 127. 10
 Appellatione a sententij Magistrorum Viarum Vrbs Alex. 6. 137. 3. & Leo x. 228. 25
 Appellatio ab excessiua taxatione expensarum semel datur Pius 4. 774. 84
 Appellationes quae admitti possint ab Auditore Camerz Grego. 13. 1271. 75
 Appellatio ab interlocutorijs vim diffinitivae habent. siue sententis laicis prout in cedula, an committantur a Signatura Iustitiz. Pius 4. Ibidem
 Appellatio a liquidatione fructuum semel conceditur. Pius 4. 772. 83
 Appellatio a decretis Ordinarium ante sententiam diffinitivam, & ubi agitur de correctione morum prohibetur. Pius 4. 679. 17
 Appellatio a sententij seu mandatis Pont. ad futurum Concilium est prohibita. Pius 2. 75. 3. & Iul. 2. 156. 10
 Appellatio an admittatur in causis criminalibus in curia Gubernato- ris Vrbs Leo x. 186. 7
 Appellatio in causis spoliarum datur ad Thesaurarium generalem Papae. Greg. 13. 1242. 39. & Six. 5. 1367. 1
 Appellatio non conceditur in causis Fisco & Cam. Apostol. interesse concernent nisi facta actuali deposito vel data cautione in forma depositi ac Fisco & Thesaurario Provinciae citatis. Pius 4. 869. 128. & Pius 5. 1182. 130
 Appellationibus in causis criminalibus vel mixtis concernentibus Fiscum Cam. Apost. Pau. 3. 392. 22
 Appellationibus non admittendis in causis criminalibus vel mix- tis nisi facta deposito. Pius 4. 742. 68. & Iul. 2. 154. 6
 Appellationum eadem in criminalibus infra sex menses expedi- ri debent per appellantes alioquin Index a quo sententiam exequitur. Pius 5. 1146. 133
 Appellatio Fisci ab absolutoria lata pro reo an sit admittenda quae- do ei adhaeret instigator. Pius 4. 779. 85
 Archidiaconorum breuioribus delationes & retent. prohibuit Pius 4. 740. 65. & Pius 5. 1158. 151
 Archidiaconos breuioribus licentias deferendi, officiales Papae conce- dere non possunt. Pius 4. Ibidem
 Archiconfraternitates Charitatis de Vrbe institutione indulgentijs & indulg. Leo x. 236. 32
 Archiepiscoporum residendum materiam. Vide in ver. Residentia
 Archiepiscopi cuiuscunque ordinis professores ad claustra suorum ordinum redeunt ad officia & dignitates assumi non possunt Pau. 4. 634. 45
 Archiuji Rom. Cur. 2 scriptorum erectione privilegij & emolumentis. Leo x. 176. 6
 Archiuji Romanae Curiae Collegium. Iulius 2. instituit, Leo x. 176. 6
 Archiuji scriptorum numero Leo x. Ibidem. & 180. 6
 Archiuji Rom. Curiae scriptores possunt Notarios creare, & illegiti- mos legitimize. Leo x. Ibidem
 Archiuji Rom. Curiae scriptores & correctores sunt familiares Pont. Leo x. Ibidem
 Archiuji Rom. Curiae scriptores non soluntur taxae pro eorum litem- s. Apost. Leo x. Ibidem
 Archiuji Rom. Curiae scriptores eorum officia resignare possunt. Leo x. 182. 6
 Archiuji Rom. Curiae scriptores quem locum habeant in praesentia ne Papali festiuitatis Corporis Christi. Greg. 13. 1328. 90
 Archiuji Romanae Curiae scriptorum taxa Greg. 13. 1329. 91
 Archiuji Romanae Curiae erectione & privilegia reintegravit & confir- mauit Pius 5. 1055. 89
 Archiuji Romanae Curiae scriptores sunt notarij causarum vententis coram omnibus iudicibus Vrbs commissarijs & ordinarijs non habentibus notarios proprios Pius 5. Ibidem
 Archiuja si non extant in aliqua terra status ecclesiastici Cancellarius est loco Archiuji vrbi Pij 4. 816. 107
 Arma quibus Christiani oppugnantur ad infideles transmittentes incidunt in bullam Cerae Domini Greg. 13. 1330. 92
 Armorum prohibitorij delatione & quae arma sint prohibita Pius 5. 1158. 151
 Armorum delationem concedunt inquisitores haereticae prauitatis pro eorum securitate. Ioan. 22. 35. 2
 Aromatariorum vrbs privilegij. Iul. 3. 554. 51

Aromatariorum

Index Rerum

Aromatariorum Vrbs Consulibus facultatibus & iurisdictione Iul. 3. Ibidem
 Aromatariorum vrbs libris crediti vsque ad annos quinque inter praesentes vt in Iul. 3. Ibidem
 Aromatarij vrbs praerentur alijs creditoribus defuncti vel de- cocti pro medelis & non veniunt in discussione Iul. 3. Ibidem
 Aromatarij vrbs an sint praerendi alijs creditoribus Praelatorum in Romana Curia decedentium Pius 5. 107. 9. 105
 Aromatariorum vrbs privilegia & eorum Consulibus Iurisdictiones reintegravit Greg. 13. 1315. 80
 Artes liberales exercere volentes fidem catholicam profiteri de- bent iuxta Pij. 4. cons. 112. 829
 Artifices vrbs quolibet trimestre soluere debent iulum vnum pro expurgatione viaru exactor. Magistroru viarum Iul. 3. 565. 62
 Artificibus dictam solutionem facere recusantibus exactor propria autoritate pignus facit Iul. 3. Ibidem
 Artifices Vrbs fraudes committentes per Conservatores Vrbs, & illis negligens vt per Gubernatorem puniantur Pau. 4. 569. 1
 Artificum Vrbs privilegia eorumque Consulibus iurisdictiones reintegravit Greg. 13. 1315. 80
 Artis lanaz Vrbs Consulibus eorumque facultatibus & iurisdic- tio- ne Pius 5. 971. 17
 Assentes se esse tales quales non sunt vt literaru Apostolicarum expeditioes gratas consequantur Leo x. 216. 22. & Innoc. 8. 113. 7
 Assesores Consulibus Vrbs sint contenti sponctulis a statuto taxatis Pius 4. 780. 85
 Assistentium votum in causis Curiae Capitolijs quando peti possit Pius 4. 754. 73
 Assistentium in causis Curiae Capitolijs quando fiat per tres Iu- dices tantum absente vel infirmo vel vti suspensio recusa- to Pius 4. Ibidem
 Attentatorum commissioes quando signandae Pius 4. 774. 84
 Auditor Camerz non permittat affigi edulones cum picturis de- morum Pius 4. 755. 74
 Auditor Camerz tenet primum locum in Capella Pontificis post Gubernatorem Vrbs & Principum Oratores si Praelati sint Gre- go. 13. 1273. 55
 Auditor Camerz procedere potest contra Praelatos & alios in eo- rum Ecclesijs non residentes Pius 4. 848. 123
 Auditoris Camerz tribunalis reformatione Pius 4. 755. 74. Pius 5. 1094. 117
 Auditoris Camerz Apostolicae facultatibus & iurisdic- tioe Iul. 2. 159. 13. & 164. 17. Leo x. 170. 3. & 238. 33. Pau. 3. 377. 15. Iul. 3. 518. 19. & Greg. 13. 1271. 55
 Auditoris Camerz expeditionum taxa, & emolumentoru diuisione Pius 5. 1094. 117
 Auditoris Camerz Notariorum criminalium taxa Pius 4. 903. 149
 Auditoris Camerz Notariorum civilium taxa Pius 5. 901. 148
 Auditorum Rotae materiam vide in ver. Rota
 S. Augustini Ordini concessa fuit facultas alienandi bona ipsius or- dinis in eu dentem ipsius vt litatem Greg. 13. 1202. 9
 S. Augustini Ordinis de Obsequia Moniales Congregationis L6- bardae exemptae fuerunt a fratribus Heremitarum ipsius ordinis Greg. 13. 1284. 61
 S. Augustini fratrum & Monialium materiam, vide etiam in ver. fra- trum & monialium
 Auinionens. Inquisitor non tenetur publicare dicta testium contra haereticos examinatos Pius 4. 725. 53
 Auinionens. Inquisitor fundari non potest ab alio, quam a Roma- no Pont. vel a Supremo Inquisitoribus Vrbs de processibus co- tra Hereticos factis Pius 4. Ibidem
 Auinionens. succursus causa Montes duo erecti fuerunt a Pio 4. 786. 90. & 806. 103

B

Bancherorum Hebraeorum materiam, vide in ver. Iudaeo- rum
 Banniti a Regno Neapolis in locis status Ecclesiastici per offi- ciales alicurari non possunt, sed remitti debent ad Praesentem, & e conuersio Pius 4. 828. 111. Pius 5. 922. 2 Six. 5. 1379. 7
 Bannitis a sententij contra eos laicis appellare no possunt nisi in certis casibus Pius 2. 81. 8
 Banniti non audiuntur nisi in carceribus constituti Pius 4. 742. 68
 Bannitis non remittitur nisi habita pace ab hereditibus occisi Pius 4. 766. 80
 Banniti per officiales non remittuntur etiam habita pace absque Sedis Apostol. ca commissione Pius 2. 81. 8
 Banniti quorum unum quocumque reperit in locis status Ecclesiasti- ci coercantur Iul. 3. 556. 52
 Banniti remittantur per Barones ad officiales Sed. Apost. Clem. 7. 291. 6
 Bannitis saluus conductus non concedatur per officiales absque Sedis Apostol. licentia Pius 2. 80. 8
 Bannitorum & illorum receptorum ac fautorum poenis Pius 2. 80. 8. Six. 4. 103. Iul. 2. 152. 5. Greg. 13. 1294. 66 & Six. 5. 1375. 6
 Bannitorum graua & compositiones ex causa homicidij heri non possunt ab officialibus nisi supplicatione manu Papae signa- ta fuerint Pius 4. 810. 104
 Bannitorum nominationibus Pius 5. 1083. 108

& Materiarum

Bannitos absoluedi & remittendi facultates concessit deputatis. Pius 5. 1081. 107. & 1152. 146. & Greg. 13. 1339. 97
 Bannitos, & eorum fautores reuolare quilibet tenetur Iul. 2. 153. 5. & Six. 5. 1375. 6
 Baptizati baptizantis suscipientisque, & aliorum cognatio spiritua- lis, an matrimonium impediatur Pius 5. 953. 24
 Baptizati qui maculam peccati non habuerunt vel purgarunt ad caelum ascendunt. Eug. 4. 68. 5
 Baptizati sclauj vel serui libertatem a Senatu Vrbs consequuntur. Pius 5. 948. 18
 Baratter & ludi prohibiti sunt a Iul. 3. in eius constitutione 43. 546
 Barigelli seruentur taxae circa eorum mercedes Pius 4. 780. 85. & Six. 5. 1391. 15
 Barigelli Gubernatoris Vrbs sindicatu Iul. 2. 160. 13
 Barigellus potest aliquem in flagranti crimine repertum punire. Iul. 2. Ibidem
 Barones & Communitates no custodientes eorum territoria a ban- nitis & latronibus tenentur ad emendationem damnorum illa- torum, & Iul. 2. 148. 1. & Greg. 13. 1294. 66 Six. 5. 1375. 6
 S. Basilij Monachorum Provinciae Hispan. institutum one profes- sione & privilegij & Visitatoris officio electione & potestate Grego. 13. 1262. 49
 S. Basilij Ordinis Abbate, seu Vicario generali eiusque Generalis potestate & officio Greg. 13. Ibidem
 S. Basilij ordinis reformatione exemptionibus & privilegij Greg. 13. 1280. 59
 Bassardi an legitimum possint per sollicitatores literaru Apostolica- rum Leo x. 231. 27
 Bassardi an legitimum possint a Militibus S. Petri. Leo x. 249. 36
 Bassardi quomodo legitimum possint a Collegio Archiuji Rom. Curiae vide in ver. Archiuji
 Bassardorum materiam, vide etiam in ver. Illegitimum
 Bellum contra Turcas adinuicibus gratias & indulgentias conce- dit Pius 5. 1161. 154
 Benedictus 12. Coronatus fuit Auinion. 8. Cal. Ianuarii 1334. 38
 Benedictus 12. obiit Auinion. 7. Cal. Maii. 1342. 39
 Beneficia ac dignitates obtinentes iuramentu professionis fidei pre- stare debent iuxta formam traditam a Pio 4. 832. 114
 Beneficia collata personis prohibitis propter genus aut haereticum So- di Apostol. reuocata sunt & collationes sunt inualidae Greg. 13. 1297. 68
 Beneficia consistorialia impetrantes quae seruare teneantur Leo x. 171. 44. & Adrian. 6. 276. 4. & Clem. 7. 286. 5
 Beneficia curata debito modo non collata ipso iure vacant, & per omnes impetrari possunt non tamen per illorum affines & consi- dentes Pius 4. 783. 87
 Beneficia curata quomodo conferenda Pius 4. Ibidem
 Beneficia Ecclesiastica de iuribus seu possessione apprehendentibus literis Apostol. non expeditis & eorum poenis. Iul. 2. 151. 4. Iul. 3. 514. 33
 Beneficia impetrari non possunt a iudicibus causarum beneficium vel criminalium concernent priuationem beneficiorum ne- que ab affinibus vel familiaribus ipsorum Pius 4. 682. 20
 Beneficia in Vrbe, & eius districtu existentia Romanis Ciuibus con- ferri iussit Leo x. 166. 1
 Beneficia omnia Pij locis perpetuo vacante de cetero non vacantia quidem inna & annatae Gam. Apost. soluere debent non obstantibus quibuscunque exceptionibus Paul. 2. 93. 8. Iul. 2. 150. 3. Paul. 4. 627. 41 & Pius 5. 1178. 174
 Beneficia parentum impetrari non possunt per filios Presbyteroru Clem. 7. 339. 36
 Beneficia pro alijs impetrantes vt ab eis aliquid consequatur in- currunt poenas de quibus in Paul. 4. 614. 33
 Beneficia pro se ipsis impetrantes vt alijs cum pensione resignent incurrunt poenas de quibus. Ibidem
 Beneficia propter crimina haereticis vacantia sed. Apost. reuocata sunt a Pio 5. 968. 29. & Greg. 13. 1297. 68
 Beneficia propter haereticam vacantia quando comprehendantur in impetrationibus in quibus non est expressus modus vacacionis propter crimen haereticum. Pius 5. Ibidem
 Beneficia propter haereticam vacantia spectant ad dispositione Pont. si habentes ius patronatus non praesentant infra legitima tempora personas idoneas Paul. 4. 631. 42
 Beneficia sed. Apost. reuocata licentias resignandi reuocat Innoc. 8. 131. 13
 Beneficia sed. Apost. reuocata quouis modo vacantia semper reman- dent affecta Paul. 2. 89. 4
 Beneficia in confidentiam recepta eo ipso vacant Pius 4. 821. 109
 Beneficia vacantia propter confidentiam sedis Apost. dispositioni reuocata sunt. Pius 4. Ibidem. & Pius 5. 1051. 87
 Beneficiorum in confidentiam receptorum fructus percepti spe- ctant ad Cam. Apost. Pius 4. Ibidem
 Beneficialis confidentiae causa etiam per presumptiones & coniec- turas iudicantur Pius 4. Ibidem. & Pius 5. 1051. 87
 Beneficij in obtinendis aliquis pro alio in examine supponi vel pensiones offerri non possunt Paul. 4. 614. 33
 Beneficij pertinentibus ad collationem Cardinalium Gle. 7. 342. 38 & ibi not.
 Beneficij Sed. Apost. reuocatis. Pau. 2. 89. 4. & Pius 5. 1167. 161. & Greg. 13. 1318. 107

Beneficiorum

Index Rerum

Beneficiorum fructus in exacti tempore obitus beneficiorum non ad eorum heredes sed ad successores in beneficijs spectant & de illis debita occasione beneficiorum facta & ligata ad Pias causas solui debent si aliunde solui non possint Jul. 3. 504. 9

Beneficiorum fructus lite pendente deponi debent apud personam à iudice eligendam non obstantibus statutis disponentibus quod capitula & canonici ea percipient Pius 5. 1013. 57

Beneficiorum fructus occupantibus & eorum penis Leo x. 194. 10

Beneficiorum fructus qui & quando sequestrari possint lite pendente Pius 4. 896. 142

Beneficium obtinens si omittat dicere officij punitur ut in Leone x. 194. 11. & Pius 5. 1134. 138

Beneficiorum in Regno Neapolitano sed. Apost. referuorum fructus a die vacationis vsque ad diem quo prouisi possessione capiunt de manu Nuncij Apost. applicati sunt Cam. Apost. Pius 4. 968. 29. & Pius V. 1008. 13

Beneficia Monasterij S. Crucis Fontis Auellanesis. Ordinis Camaldulensis. sedi Apost. referuauit Greg. 13. 1158. 107

Beneficiorum permutationes simulatas & fraudulentas prohibuit Pius 4. 898. 144

Beneficiorum possessionem adipiscendi licetias per officiales concedi prohibetur literis Apost. non expeditis Paul. 3. 360. 5

Beneficiorum publicandis resignacionibus. & iurium celsionibus Innocen. 8. 13. 0. 13. Pius 4. 674. 15. Pius 5. 1187. 182. & Greg. 13. 1324. 87

Beneficiorum pluralitate Leo x. 192. 11

Beneficiorum Regni Neapolis sed. Apostol. referuorum fructus spectant ad Camera Apost. pro tempore quo vacant Pius 5. 1008. 53

Beneficiorum remissiones pronunciantibus nil decur vel permittatur Greg. 11. 46. 4

Beneficiorum resignacionum annuati debent per Notarios Cam. Apost. in eiusdem Camere libris Clem. 7. 318. 19

Beneficiorum resignacionum notificatione vel referuacione. Innocen. 8. 13. 0. 13

Beneficiorum sed. Apost. referuorum dispositiones impediuntibus. & eorum penis Clem. 7. 353. 46

Beneficiorum sed. Apostol. referuorum. seu affectorum fructus a die vacationis vsque ad diem prouisionis applicauit Cam. Apostol. Pius 4. 700. 36

Beneficiorum tanquam certo modo uacatum impetrationibus. & forma desuper seruanda Pau. 3. 473. 67

Beneficij vacantes in Germania in mensibus Sedi Apostol. referuatis Nic. 5. 69. 1

Beneficij vacantes in mensibus Ordinariorum Nationis Germanice collatione Nic. 5. Ibidem

S. Bernardini Senensis uita & miraculis Pius 2. 77. 5

S. Bernardinus canonizatus fuit a Papa Nicolao 5. Pius 2. Ibidem

S. Bernardinus inter cōfessores relatus fuit a Papa Nicolao 5. Pius 2. Ibidem

S. Bernardinus obiit in Ciuitate Aquile Pius 2. Ibidem

S. Bernardus notata digna uerba dixit Eugen. 3. Pius 2. 8. 6. 11

Bibliothecarij libros de fide suspectos penes se tenere vel vendere non possunt Jul. 3. 500. 7

Bidelli Studij Vrbis officio Leo x. 169. 2

Biterum uiride deferre debent impetrantes alternatim siue dilacione Pius 4. 722. 52

Blada ad Vrbes deferentes pro eorum debitis. & Cameralibus exactiōibus. & repraesentis molestari non debent. & eorum bonos aratorij. & ipsi pro debitis capi non possunt Pius 5. 951. 21

Bladum extraxerunt. extra statum Ecclesiasticum. & extrahendi licentij Pius 4. 875. 133. & Pius 5. 1180. 176. & Greg. 13. 1267. 53

Blasphematorum scientes. & non reuelantes incurrunt pena. de quibus in Jul. 3. 545. 43. & Pij 5. 924. 5

Blasphematorum causas cognoscit Vicarius Pappin Vrbe Clem. 7. 323. 23. Imo omnes competentes Pius 5. 926. 5

Blasphematorum falsi denunciatores. vel testes incurrunt penas Blasphematoribus met impostas Jul. 3. 545. 43. & Pius 5. 924. 5

Blasphematorum penis Leo x. 194. 11. & Jul. 3. 545. 43. & Pius 5. 924. 55

Blasphematores efficiuntur infames intestabiles actiue. & passiue non possunt ferre testimonium beneficijs priuantur. & alias penas incurrunt Leo x. 194. 11. Jul. 3. 545. 43. & Pius 5. 926. 5

Blasphematorum penis cui applicatę sint Pius 5. Ibidem

Blasphemiz uitiū statuta coherencia ubique seruare iussit Blasphematores seipso accusantes euitant penas Jul. 3. 545. 43

Bonifacius 8. coronatus Romę 16. Cal. Februarij anno 1291. 33

Bonifacius 8. obiit Romę 5. Idus Octobris anno 1303. 34

Bonifacius 9. coronatus fuit Romę tertio Idus Nouembris anno 1389. 47

Bonifacius 9. obiit Romę Cal. Octobris anno 1404. 48

Bononensis Ecclesie erectio in Metropoli. & Archiepiscopatum Greg. 13. 1320. 83

Bononensis Studij eiusque Rectoris. & Scholarum facultates. & priuilegia Pius 4. 789. 91

Bonorum Ecclesiasticorum alienatione Ioan. 22. 35. 1. & Clem. 6. 39. 1. Greg. 9. 3. 1. Pau. 2. 91. 6. & Pau. 4. 570. 2

Bonorum Ecclesiasticorum occupatoribus. & eorum penis Clem. 6. 39. 1. Leo x. 195. 12. & Greg. 13. 1289. 64

Borromæi Cardinalis gestorum approbacione. & facultatibus Pius 4. 709. 40

Bonus aratorij. aliaque instrumenta necessaria ad agriculturam

& Materiarum

pro debitis capi non debent. & in tacitis hypotheis non comprehenduntur. & gaudent priuilegijs bonorum donalium. Pius 5. 951. 21

Breuiarium Romanum ex decreto Concilij Tridentini restitutum fuit a Pio 5. 1031. 72

Brigosi eorum rixas remittit in Pacerios Vrbs. ac Vicecamerarium Anno. 8. 112. 5

Brigosi remittantur per Barones ad Officiales sed. Apost. Clem. 7. 291. 6

Brigosis eorumque fauoribus. & illorum penis Pau. 2. 90. 5. Inn. 8. 111. 5. & 128. 11. Leo x. 235. 31

Brittanniz Dux & Ducissa impetrarunt a Six. 4. confirmationem Rosarij Six. 4. 102. 9

Bullarum Apostolicarum materiam. vide in ver. Apostolicarum Bullarum Apostolicarum super gratijs. resig. expediendi. & faciendi forma tradita est a Pio 5. 1167. 162

Bulla lecta die Conę Domini vltima vice a Greg. 13. habetur in eius constitutione 9. 2. 1330

Burgi Almaz Vrbs Notariorum ciuiliū & criminalium taxa Pius 4. 901. 148. & seq.

Burgi Iudex sindicari debet coram Gubernatore. & A. C. Pius 4. 777. 85

Burgi Gubernatoris. & Iudicis facultatibus. & iurisdictione Pius 4. 777. 85. & Six. 5. 137. 1. 2. conf. vit.

C

Caaduerum deposita siue cassas in ecclesijs super terram exten. ammoneri iussit Pius 5. 925. 5

Cadulones excommunicati. cum pictura demonum affigi non permittat A. C. Pius 4. 755. 74

Calcedonens. Concilij materiam. vide in ver. Concilij

Calendarij nuper restituti approbatio. Greg. 13. 1309. 76

Calendarij veteris abolitio Greg. 13. Ibidem

Calistus Tertius Coronatus fuit Romę 12. Cal. Maii. 1455. 73

Calistus Tertius obiit Romę 12. Cal. Augusti 1458. 73

Camaldulens. Priuilegia recipiendi fratres alterius ordinis Paul. 4. 612. 29

Camaldul. fauoras alienandi bona pro impositione 4000. millium scutorum Pius 5. 1153. 126

Cambiorum illicitorum declaratio & prohibitio Pius 4. 910. 154. & Pius 5. 1154. 148

Cambiorum causa corā Aud. C. cognoscantur Greg. 13. 1374. 53

Cameras R. C. A. in prima Camera quolibet anno legere debent reformationem Pij 4. quę habetur. fol. 822

Cameralium uota quomodo sumantur & quod maior pars attendatur in decidendis causis Pius 4. 828. 110

Cameralij facultates cognoscendi causas interesse C. A. tangente s& reuidendi computa officialium & reuidendi contractus eidem Camere damnosos & coercendi bonorum detentores Pius 4. 914. 158

Cameralij & Clericorum offic. Pius 4. 768. 81

Cameralij & Magistrorū Vrbis Vrbs officio Sede vac. Six. 4. 105. 11

Cameralis est Iudex ludorum Bacheriorum Vrbs circa causas concernentes capitula ipsorum Bacheriorum Pius 4. 891. 139. & Greg. 13. 1250. 43

Cameralis est executor const. editę a Pio 4. circa reuisionem & alienationem bonorum Sedis & Camere Apost. Pius 4. 916. 159

Cameralis concedit trasas frumentorum Greg. 13. 1362. 109

Cameralij iurisdictione circa bona naufragata Pius 5. 927. 7

Cameralij facultates inuouauit Greg. 13. 1361. 109

Cameraliatus S. R. E. officium concessit Philippo Card. Vastauilano Greg. 13. 1359. 108

Cameras Sede vacante exactiōibus creditorum Camere. & prouisionibus Sedi vacantis incumbere. & a ceteris expeditionibus abstinere debent Pius 4. 747. 70

Cameras non possunt imponere. nec immutare uicigalia Pius 4. Ibidem

Camera Apost. cognoscere debet causas sua interest angenti. Paul. 3. 489. 77

Cam. Apost. ministris rationem fideliter non reddentibus Paul. 3. 450. 46

Camere administratores quomodo rationes reddere debeant Pius 4. 826. 110.

Camere Apost. annatarum. & iurium solutiones differri prohibuit Paul. 3. 475. 62

Cam. Apost. annatas non soluentes incurrunt penas de quibus in Jul. 3. const. 38. fol. 539

Cam. Apost. applicati sunt fructus beneficiorum in regno Neapolitano. sed. Apost. referuorum a die vacationis. vsque ad diem. quo prouisi capiunt possessionem de manu Nuncij Apost. in eodem Regno Pius 4. 691. 29

Cam. Apost. applicati sunt fructus beneficiorum sed. Apost. referuorum. seu affectorum a die vacationis. vsque ad diem possessionis Pius 4. 700. 36

Cam. Apost. census non soluentibus in festo SS. Petri & Pauli Innoc. 8. 133. 16 & Greg. XIII. 1289. 64

Cam. Apost. Clerici & ministri non possunt se intromittere. vel participare in contractibus rerum Cameralium. nec auxilium. aut fauorem prestare Jul. 2. 155. 8. Paul. 3. 474. 60

Cam. Apost. Commissarij officio Pius 4. 827. 110

Cam. Apost. compucatorum officio Pius 4. Ibidem

Index Rerum

Cam. Apost. contractus in eundi forma Pius 4. 823. 110

Cam. Apostol. debitoribus tempus duorum mensium assignauit. & non soluentibus penas impoſuit Pau. 4. 627. 40

Cam. Apostol. Fisco applicatę fuerunt malefactorum. & conſisca. bonorum pena Pau. 4. 613. 31

Cam. Apost. spolijs. vide in ver. spolijs

Cam. Apost. Theſaurarij officio. & facultatibus. vide in ver. Theſaurarij

Cam. Apost. Commissarij officio. vide in ver. Commiss.

Cam. Apost. Cleri. vide in ver. Clerici

Ca. Apost. eiusq; officialiū reformatione. Pius 4. 747. 70. & 822. 110

Cam. Apost. libros & scripturas occupantes excommunicationem incurrunt Pius 4. 827. 110

Cam. Apost. Notariis. vide in ver. Notarijs

Cam. Apost. prouentus sub hasta licitari debent Pius 4. 823. 110

Cam. Apost. reddituum & honorum locationibus. & uenditionibus. & sol. ammittibus desuper seruandis Pius 4. 680. 18

Camere Apostolicę Regens officium. & iurisdictionibus Pau. 4. 615. 34

Cam. Apostol. scripturas detinentibus. & scientibus. & non reuelantibus. & eorum penis Jul. 3. 524. 24

Cam. Apostol. solui debet vnus duratus auri de Camera loco iuliorum decem in solutiōibus ei debitis Pau. 4. 614. 32

Cam. Apost. terrarum alienaciones sine competente recompensa necessitate vel utilitate id non exigente factas reſcisit Pius 4. 850. 125

Cam. Apostol. terras & loca alienari & infeudari non posse prohibuit Pius 5. 975. 35

Cam. Apost. bona occupantibus & eorum penis vide in ver. Occupantibus

Cameralij Ripę Vrbs officium Pop. Rom. restitutum fuit a Leone x. 165. 1

Cameralij Ripę Vrbs materia. vide in ver. Ripę

Campores notabiles Vrbs coram Auditore Camere conueniri debent Jul. 2. 160. 13

Cancellarias status Ecclesiasticę uedit vel afficit Theſaurarius Generalis Papę Pius 4. 813. 107

Cancellarię status Eccl. applicatę sunt Cam. Apost. & habent noua priuilegia & exemptiones Pius 4. Ibidem

Cancellarij dicti status an habere debeant habitationem a Gubernatoribus Pau. 4. 595. 21

Cancellarię predictę an possint emi ab hominibus ipsorum locorum Pau. 4. Ibidem

Cancellariarum concessiones præterquam ex causa onerosa factas annullauit Pau. 4. Ibidem

Cancellarię predictę vacant per mortem illas obtinentium. Pau. 4. 595. 21

Cancellarij eligendi fidem profiteri debent iuxta formã traditam a Pio 4. 829. 112

Cancellarij status Ecclesiasticę an per substitutum officia exercere possint Pau. 4. 595. 21

Cancellarij status Eccl. gaudent priuilegijs Notariorum Romanę Curie Pau. 4. Ibidem

Cancellarij status Eccl. & non alij Notarij rogari possunt de instrumentis cautionis pacis induciarum. & aliarum rerum criminalium Pau. 4. Ibidem

Cancellarij status Eccl. non possunt cassare processus nisi habita & registrata supplicatione Pau. 4. Ibidem

Cancellarij status Eccl. examinum copias dare non possunt nisi præuio Iudicis decreto Pau. 4. Ibidem

Cancellarij status Eccl. scripturas per inuentarium reconſignare debent successoribus. ut in Pau. 4. const. de qua supra

Can. cellarij status Eccl. tenentur stare sindicari vna cum Gubernatoribus tempore eorum mutationis Pau. 4. Ibidem

Cancellarię Apostolicę Examinatorum. & Registratorum officio Mart. 5. 59. 3

Cancellarię Apostolicę eiusque Officialium reformatione Mart. 5. Ibidem. & Pius 4. 750. 71. & Pius 5. 1070. 101

Canonicis Regularibus priuilegia Mendicantium concessit Pius 5. 987. 38

Canonici Regulares Ordinis S. Augustini Congregationis Lateranens. præcedunt Monachos Ordinis S. Benedicti Congregationis Cassinens. Pius 4. 797. 95

Canonicis Regularibus. S. Saluatoris Ordinis S. Augustini. & Prioris Generalis. & aliorum Prælatorum electione Greg. 13. 1279. 58

Canonicorum electione a defunctum obtinendi dignitates Leo x. 209. 16

Canonicatus Theologales in Regno Francię. quibus conferti possint Leo x. Ibidem

Canonizatione S. Bernardini Pius 2. 77. 5

Canonum Cam. Apostol. debitorum solutione. vide in ver. Feudorum

Canonum bonorum Ecclesiasticorum liberatione Pius 5. 1147. 144 & ibi not.

Canonicę Beatę Marię Virginis Bonif. 9. 48. 1

Capitolinæ Curie Iudicium facultate. & iurisdictione Pius 4. 753. 73

Capitolinę Curie materiam. vide in ver. Curie

Capitula Ecclesiarum Collegiarum Congregationesque. & Plo ca tenentur indicare beneficia que possident. & titulum possessionis Commissarijs exactiōis quinquenniorum Cam. Apostolicę Pau. 4. 632. 43

& Materiarum

Capitulum regionum Vrbs officium restituit Populo Rom. Leo x. 166. 1

Capitularis mensis fructus distribuuntur inter eos qui diuini officij interfunt Pius 4. 725. 55

Cappellani sed. Apostol. subiecti sunt eorum superioribus Greg. 11. 44. 2

Cappellas erigendi facultas tollitur per Clem. 7. 338. 34

Cappello de Chia Heretico Alex. 4. 23. 20

Cappelli de Chia Heretici exterminacione Alexan. 4. 44. 21

Cappuccinis. vide in ver. Fratibus

Capranicens Collegij de Vrbe. & Studentium reformatione. eiusque Gubernatorum facultatibus. & iurisdictione Pius 5. 1190. 185

Captiuos ab infidelibus redimendi facultates concessę fuerunt Archiconfraternitati Conſalonis de Vrbe Greg. 13. 1292. 65

Captiuos effectos in bello contra Turcas non relaxari per Christianos. sed notificari iussit Pius 5. 1153. 147

Captus pro informatione Curie tanquam testis relaxetur gratis. Pau. 3. 471. 58

Carcerari non debet aliquis pro altercationibus. & iniurijs uerbilibus sine armis vel sanguine Pau. 3. 471. 58

Carcerari non potest aliquis pro debito mere ciuili in minori summa septem aureorum Pius 5. 1166. 160

Carcerari crimen confessi. aut ex indicij torquendi non sunt relaxandi cum cautionibus. nisi Fisco addito Pau. 4. 639. 50

Carcerari in Ripa Vrbs in uisitatione carcerum Capitolię comparere debent Pau. 3. 471. 58

Carcerari in vrbe non possunt de vno carcere ad aliud transportari absque Iudicis decreto Paul. 3. 471. 58

Carcerari in Burgo Vrbs comparere debent in uisitatione Carcerum Curie Turris Nonę Paul. 3. Ibidem

Carceratis iniuste expense etiam alimentorum reficiendę sunt ab aduersario Paul. 3. Ibidem

Carcerari in vrbe & statutis in eorum causis seruandis per coram Iudicis ac carcerum uisitatores Paul. 3. 471. 58

Carceratorum in Vrbe cibatione Paul. 3. 472. 68

Carceratorum Vrbs elemosynę recogligendę exponi debent pro soluendis debitis pauperum carceratorum Pius 5. 1166. 170

Carceratos liberandi priuilegium Archiconfraternitatibus concessum reuocauit Pius 4. 835. 116. sed Pius 5. iterum concessit societati Misericordię 1193. 187

Carceratus pro informatione Curie habeat alimenta a Fisco vel infigatore Paul. 3. 471. 58

Carcerari quando possint arrestari Paul. 3. Ibidem

Carcerum custodibus & eorum officio & taxa Paul. 3. Ibidem

Carcerum uisitatorum officio & facultate. Vide in ver. Uisitatores

Cardinaliū moribus dignitate & officio. & familia. Leo x. 192. 11

Cardinalium exequijs & expensis pro funeralibus Leo x. Ibidem

Cardinales complicis & mediatores simoniacę Rom. Pont. eligentes multas penas incurrunt Jul. 2. 149. 2

Cardinales inquisitores procedere possunt etiam eorum prælatos Hereticos. & eorum fautores Pius 4. 784. 88

Cardinalium Inquisitorum facultates. vide in ver. Inquisitores

Cardinales Inquisitores generales possunt tenere & legere libros prohibitos & alius licentias concedere possunt Pius 4. 819. 108

Cardinales in Conclauis unico ferculo in propria cella uesci debent Pius 4. 768. 81

Cardinales in conclauis duos tantum habere possunt seruientes Pius 4. Ibidem

Cardinalium in conclauis officio existen. Pius 4. Ibidem

Cardinales Legati pro maiori tempore residere debent in locis legationum Leo x. 193. 11

Cardinales non habent uocem actiuam in electione Pontificis nec in alio actu sine licentia Papę Eug. 4. 65. 1

Cardinalium offensores scientesque & non reuelantes in multis. penas incurrunt Pius 5. 1062. 93

Cardinalium decanatus ad quem occurrere uacacione spectet Pau. 4. 578. 8

Cardinalium antulus siue eius precium ducat. 500 tempore obitus. debet solui Cam. Apost. Jul. 3. 504. 9

Cardinalium capelle ornamenta tempore obitus spectant ad cappellam Apostol. cam Jul. 3. Ibidem

Cardinales quibus gubernia Ciuitatum committuntur non possunt percipere introitus Theſaurariarum communiatum Inl. 3. 498. 5. & Pius 4. 646. 3

Cardinales que beneficia conferre possunt Clem. 7. 342. 38

Cardinales residere debent in Rom. Curia Leo x. 193. 11

Cardinales residentes in Curia. preferuntur abſentibus anterioribus in optacione titulorum & earum Ecclesiarum Cathedralium Paul. 4. 578. 8

Cardinales sunt membra Pontificis Paul. 4. Ibidem

Cardinalis uota data in Consistorio Pont. non reuelent Leo x. 193

Cardinalium electione & eligendi forma Eug. 4. 64. 1

Cardinalium officio quo ad Ecclesiam sui tituli. & presbyterum ibi sustentandum Leo x. 194. 11

Cardinalis Borromę gesta approbauit. & facultates amplianit Pius 4. 709. 40

Cardinalium Borromę interficere tentarunt quidam Fratres Humilitati Pius 5. 1106. 123

Cardinali Vitellio Camerariatus officium concessit Pius 4. 898. 145. & seq.

Index Rubricarum

Cardinalis Carafa ad Principes Italix cum multis privilegijs, & facultatibus Legatus de Latere destinatus fuit Pau. 4. 604. 27
 Cardinalis de Altiemps Pij 4. ex forore nepotis, & totius status Ecclesiastici Legatus de Latere facultatibus Pius 4. 836. 117
 Cardinalis de Carpo Protectoris Ordinis Minorum S. Fran. facultatibus procedenti contra vagantes extra claustra Pau. 4. 608. 28
 Cardinalis Sabelli in Prouincia Marchix Legatus facultatibus, & iurisdictione Iul. 3. 501. 8
 Cardinalium accessibus regressibus, & eorum reuocatione Pau. 4. 621. 36
 Cardinalium defunctorum Cappellæ spectant ad Cappellam Pont. Iul. 3. 504. 9
 Cardinalium ca usas Summi Pontificis dispositioni referuauit Pau. 4. 637. 48
 Cardinalium creatione Eugen. 4. 64. 1
 Cardinalium decanatus spectant ad Cardinalem antiquiorem Episcopum tempore vacationis in Vrbe existentem, præterquam ex causa publica Pau. 4. 578. 8
 Cardinalium defunctorum hæredes annuli pretium ducatorum 500. Cam. Apost. soluere tenentur Iul. 3. 504. 9
 Cardinalium domos in nudentibus Leo X. 218. 18
 Cardinalium exequijs Leo X. 19. 3. 11
 Cardinalium excommunicationes suspenduntur ad effectum eligendi Pont. Pius 4. 767. 81
 Cardinalium familijs Leo X. 19. 3. 11
 Cardinalium in eorum domo existentium offensione Leo X. 218. 18
 Cardinalium indultis circa beneficiorum collationes Pius 5. 974. 34
 Cardinalium funeralibus Leo X. 19. 3. 11
 Cardinalium Inquisitionum generalium in Congregatione interuenientium quod maior pars facit ualeat, ac si omnes interuenirent Pius 4. 900. 147. & Pius 5. 1171. 167
 Cardinalium offenders eorumque auxiliatores incidunt in penas Bullæ Cœnæ Domini Greg. 13. 1330. 92
 Cardinalium decentium creditores quo ordine satisfieri debeant Pius 5. 673. 53
 Cardinalium priuilegia faciendi meliorameta in locis a Sed. Apo. stolis concessis & ea reuocantur usque ad illorum refectionem em limitauit & reuocauit Pius 4. 976. 35
 Carmelitarum indultis priuilegijs, & indulgentijs Clem. 7. 340. 31. & ibinotat.
 Carnis quatuor Gabella, vide in ver. Gabella
 Carusiens. priuilegia recipiunt, fratres alterius ordinis Paul. 4. 610. 29
 Carusiens. facultas circa alienationem bonorum Pius 5. 1123. 126
 Casuum domorum vinearum in alma Vrbe locatione, vide in ver. locationum
 Cassinensis Cōgregationis facultas circa alienationem bonorum Pius 5. 1113. 126
 Casus referati in Bulla Cœnæ Domini Greg. 13. 1330. 92
 S. Caterina della Rosa de Vrbe monasterij Protectoris & Iudice eorumque facultate & iurisdictione Pius 5. 1039. 78
 Caterina de Senis anno eius septimo uirginitatem Deo consecrauit Pius 2. 78. 5
 Caterina de Senis habitum B. Domini gestauit Pius 2. Ibidem
 Caterina de Senis ad Heremum in sex annorum accessit Pius 2. Ibidem
 Caterina de Senis Calicio utebatur Pius 2. Ibidem
 Caterina de Senis ieiunauit a die cinerum usque ad ascensionem Domini sola Eucarestie communicatione contenta Pius 2. Ibidem
 Caterina de Senis iudicabat continuo Demones Pius 2. Ibidem
 Caterina de Senis miraculis Pius 2. Ibidem
 Caterina de Senis obiit anno a sinæstatis xxx. Romæ Pius 2. Ibidem
 Caterina de Senis sepulta fuit in Ecclesia S. Marix supra Mineruam de Vrbe Pius 2. Ibidem
 Caterina de Senis uita & canonizatione Pius 2. Ibidem
 Caterina de Senis Profeta est ad Greg. 11. pro concordia Florentinorum Pius 2. Ibidem
 Cathecumenorum exemptione circa solutionem gabellarum, & dationum Iul. 3. 517. 17
 Cathecumenorum indultis, & priuilegijs, vide in ver. Neophitorum
 Cathecumenorum Ordinationibus super eorum uiuendi modo Iul. 3. 515. 29
 Cathedralis Antiochenæ S. Petri festum celebratur die 22. Februarij Pau. 4. 627. 40
 Cathedralis S. Petri Apostolici sollicitas Romæ singulis annis die 18 Februarij subduplo officio, ubique celebrari debet Paulus 4. 626. 4
 Capponum materiam, vide in verbo Albergatorum
 Causas Ecclesiasticas auocantes a iudicijs Apost. incidunt in penas Bullæ Cœnæ Domini Greg. 13. 1330. 92
 Causæ Ecclesiasticæ coram Ordinarijs in prima instantia cognosci debent Leo X. 187. 8
 Causæ criminales & matrimoniales, quibus sint à Signatura Pont. committendæ Pius 4. 77. 484
 Causæ discussionum infra quantum tempus terminandæ sint Pius 4. Ibidem
 Causæ spectantes ad Curiam Capitolinam per Signaturam alij iudicibus non committuntur, & commissæ reassumantur Iulius 2. 163. 16. Leo X. 166. 1
 Causæ ad forum Ecclesiasticum spectantes coram Ordinarijs in prima instantia cognoscantur, nisi quis perhorrescat coram Or-

Singularum Const.

dinarijs litigare Leo X. 188. 8
 Cautio quando præstari debeat a Marito instante vxore Paul. 3. 475. 63
 Cautioibus de non offendendo Pius 4. 870. 128
 Censuali in re vendenda Dominos Censui præferri uoluit Pius 5. 1042. 80
 Censui sine censuales contractus contrahendi forma trahita fuit a Pio 5. 1042. 80
 Censui annuus super bonis immobilibus in Prouincia Marchix licite fieri declarauit Paul. 3. 441. 41
 Censui annuus non excedat decimam partem fortis principalis Nicol. 5. 72. 4
 Censuales contractus in Regnis Sicillæ quomodo fieri Nicol. 5. 72. 4
 Censuarij in ditione S. R. E. bona possidentes tenentur ad soluendum subsidia Cameræ Apost. Paul. 3. 431. 35 & 434. 38
 Censuum Cameræ Apost. solutione, vide in uersiculo Cameræ Censuum Ecclesiasticis locis debitorum affrancatione Pius 5. 1147. 144
 Cera & mel uenale ad solutionem Dohanæ tenentur Iul. 3. 542. 40
 Cessionis beneficiorum materiam, vide in ver. beneficiorum
 Cessionis bonorum causa infra tres menses expediri debent emi 7. 335. 31
 Cessionis bonorum materiam, vide etiam ver. dilationis
 Charitatis de Vrbe Archiconfraternitatis priuilegijs facultatibus indultis & indulgentijs Leo X. 216. 32
 Charitatis Vrbs Archiconfraternitati penas usque ad ducatos decem applicauit Pius 4. 661. 12
 Christi & Sanctorum Imagines retinendæ, & uenerandæ sunt Pius 4. 831. 112
 Christus uere est, & realiter in Eucharistia Sacramento Pius 4.
 Christus sub altera tantum specie totus utrunque Sacramentum sumitur Pius 4. Ibidem
 Christus nascens sub Augusto Casare Monarchix regimen ceteris prætulisse uideatur Pius 2. 86. 11
 Christi diuinitatem Conceptionem de Spiritu Sancto, & mortem pro nostra redemptione negantes in hæreticorum penas incidunt Pau. 4. 577. 7
 Christus pro humani generis salute factus est homo, tormentum Crucis subiit infero spoliatus, Sanctos Patres liberauit, & ad Cælum ascendit Pius 2. 77. 5
 Christiani non possunt familiariter Hebræjs Paul. 4. 575. 5
 Christianos apud Turcas seruos reperiunt licet cum suis bonis abire posse declarauit Pius 5. 1012. 56
 Christianæ doctrinæ societate & eius indulgentijs Pius 5. 1163. 156
 Greg. 13. 1204. 40
 Chirurgi Vrbs Curie Capitoline vel Gubernatori uulnerum notitiam dare debent Pius 4. 754. 73
 Cibariorum nomine Aromatariorum merces non ueniunt Pius 5. 1079. 105
 Cibariorum causa creditores ceteris preferuntur in hereditate Prælatorum in Rom. Curia decedentium Pius 5. 973. 33
 Cisterciensis ordinis iaculas alienandi bona pro impositionem 400 millium scutorum Pius 5. 1113. 126
 Cisterciensis ordinis antiqua priuilegia confirmata, & alia concessa fuerunt a Pio 4. 791. 92. & Greg. 13. 1216. 23
 Cisterciensem Ordinem conformauit Greg. 13. Ibidem
 Cisterciensis Ordinis Moniales a superioritate Ministerum eiusdem Ordinis exempti, & ordinat. iurisdictione subiectæ fuerunt a Greg. 13. 1281. 60
 Citationes contra Fiscum quo ordine fieri debeant Pius 4. 779. 85
 Citationes quando per Curiores Papæ aut mandatarios Vrbs exequi possunt, vide in ver. Curiores
 Citationum Apostolicarum executionem impediendum penas, vide in ver. Apostolicarum
 Cives Romani, & Incolæ ubi pro causis ciuilibus & criminalibus conueniri debeant. Pius 4. 753. 78. & Greg. xij. 1271. 55
 Ciuitatis Piz prope arcam sancti Angeli de Vrbe erectio & edificatum in ea priuilegia. Pius 4. 884. 135
 Ciuitatis Leoninæ que est suburbium sancti Petri institutio, & ornatus. Pius 4. Ibidem
 Ciuitatis Veietri gubernium restituit Populo Rom. Leo X. 166. & seq. const. 1.
 Ciuitatem Veliternam tempore belli Pij 4. rexit Ioannes Baptista Cherubinus L. V. D. Pater meus.
 Clareni fratres sub ordine fratrum minorum de Obseruantia sancti Francisci uisitauerunt a Pio V. 1009. 54.
 Clausura Monialium cuiuscunque Ordinis Pius 5. 930. 8 Greg. 13. 1205. 13
 Clem. 4. coronatus fuit Viterbij octauo Calend. Martij anno 1265. 27
 Clem. 4. obiit Viterbij, & sepultus fuit in Ecclesia Fratrum Minorum tertio Cal. Septembris anno 1268. 29
 Clem. 6. coronatus fuit Auinioni decimo quarto Cal. Ian. anno. 1342. 39
 Clem. 6. obiit Auinioni octauo Cal. Decembris anno 1352. 42
 Clem. 7. Florentinus coronatus Romæ sexto Cal. Decembris 1523 & obiit Romæ sexto Cal. Octobris anno 1534. 356
 Clem. 7. in Ciuitatem Bononiam cum Carolo Imperatore conuenit pro pace Italix componenda, & bello contra Turcas inferendo. Clem. 7. 329. 27. & 334. 29

Index Rerum

Electio Hæreticus eiusque penis Greg. 9. 4. 34. Alexan. 4. 20. 10. & Nicol. 3. 31. 2
 Clerici Romani Curiam sequentes quando conueniantur coram Auditore Cameræ vel Vicario Papæ. Six. 4. 98. 5. Clem. 7. 3. 23. 23. & Greg. 13. 127. 3. 55.
 Clericorum in Vrbe degentium habitus & tonsura 4. 910. 153
 Clericorum bona ex illicita negotiatione acquisita ueniunt sub nomine spoliatorum & spectant ad Cam. Apost. Pau. 3. 421. 32
 Clerici coniugati pensiones habere non possunt Pius 5. 1028. 71
 Clericis impediendis officium inquisitionis & eius penis Alex. 4. 20. 10
 Clericorum secularium & regularium ad sacros ordines promotione cum promouendi forma Pius 5. 1034. 74
 Clericorum facultate testandi, vide in ver. testandi
 Clericorum de beneficijs curatis prouidentes qualitatibus Pius 4. 783. 87
 Clericis concubinarijs & eorum penis, vide in ver. Concubinarijs
 Clericis sodomitis & eorum penis Pius 5. 1028. 70
 Clerici omittentes dicte officium abque legitimo impedimento fructus beneficiorum suos non faciunt pro rata omissionis, & alias penas incurrunt Leo X. 191. 11
 Clerici blasphemantes & sioniaci quas penas incurrunt, vide in ver. Blasphematores, & ver. Sioniaci
 Clerici studentes an dum sunt in studio fructus beneficiorum percipi perepossunt Leo X. 168. 2. & Pius 4. 831. 113
 Clericorum C. A. eligendorum qualitatibus Pius 4. 823. 110
 Clerici C. A. non possunt se intrinsecere ad particip. in rebus & affiatis Cameræ Iul. 2. 155. 8. & Paul. 3. 474. 60
 Clericorum Cam. Apostol. suspensionis causa in Camera approbati debent Pius 4. 823. 110
 Clericorum C. A. eligendorum qualitatē designat Pius 4. Ibidem
 Clericorum C. A. facultas concedendi si in euidenter super alienationibus bonorum ecclesiasticorum reuocata fuit a Pio 5. 1025. 68
 Clerici Cameræ, quas causas cognoscant Pius 4. 747. 70
 Clerici Cam. causas propinquorum cognoscere, aut earum discussiones non debeant Pius 4. Ibidem
 Clerici Cam. quo habitu induti esse debeant in Cam. Pius 4. 824. 110
 Clericorum Cam. decanus per distribuit causas non concernentes officia, vel gubernia inter Clericos distributa Pius 4. 823. 110
 Clericus Cameræ Mensarius ante Cameram scribit propositiones causarum, & deinde in eas in Came a legit Pius 4. Ibidem
 Clericus Cam. quolibet anno eligendus in Cam. interuenit uisitatio nibus carcerum cum alijs uisitationibus Paul. 1. 473. 59
 Clericus Ca. Mensarius legit in Ca. oratione B. Iudori Pius 4. Ibidem
 Clerici Cam. causas proponere debent praua citatione ad informandum, & transmissa cedula propositionis Pius 4. Ibidem
 Clerici C. A. expeditiones sub nomine & sigillo Camerarij expedite debent Greg. 13. 1361. 109
 Clericorum C. A. Auditores non possunt expeditiones super rebus ad Cam. spectantibus subscribere Greg. 13. Ibidem
 Clerici Cam. causas proponentes debent in Cam. portare secum seripuras, & earum decissiones debent postea adnotare in lib. decissionum Cameræ Pius 4. Ibidem
 Clericorum materiam, vide etiam in ver. Cameræ, & Camerales
 Coadiutorias quibuscunque concessas ad beneficia Ecclesiastica reuocari possunt Pius 5. 1132. 136
 Cognationis spiritualis impedimentis quoad matrimonium Pius 5. 913. 2
 Cognationis spiritualis gradus in dispensationibus exprimi debent Pius 5. 957. 26
 Collateralibus Senatoris vrbs infirmis, vel absentibus potest Index criminalis eorum iurisdictionem exercere, & decreta in contractibus apponere Pius 4. 871. 129
 Collegij Aduocatorum, Procuratorum & Notariorum Curie Capitoline facultatem confirmauit Paul. 3. 376. 14
 Collegij Angliæ in Vrbe erectio, & priuilegia Greg. 13. 1344. 100
 Collegij Caprapontensis & Collegij Nardini de Vrbe eorumque studium reformatione eorumque gubernatoribus, facultatibus & iurisdictione Pius 5. 1190. 185
 Collegij Germanici eiusque scholarum aliorum que in eo degentium erectione, priuilegijs, & exemptionibus Greg. 13. 1226. 26
 Collegij Germanici protectore eiusque facultatibus, & iurisdictione Greg. 13. Ibidem
 Collegij Graeci in Vrbe erectione exemptionibus, & priuilegijs Greg. 13. 1255. 45
 Collegij Procuratorum Ro. Cur. statuta confirmauit Leo X. 228. 24
 Collegij Scriptorum Archiuij Ro. Curie erectione officio & emolumentis Leo X. 176. 6
 Collegij Scriptorum Archiuij Rom. Cur. facultatibus, declaratione & ampliatione Paul. 3. 382. 18
 Collegij sex Secretariorum Prouincialium erectione eorumque officij, priuilegijs, & emolumentis Greg. 13. 1243. 40
 Coloni quas responsiones dare debeant Dominis terrarum & agrorum Clem. 7. 287. 4
 Comitibus Palatinis non possunt concedere de doctoribus aliosue gradus Pius 5. 1015. 59
 Comitum Palatinorum & eorum facultate promouendi ad gradus doctoratus, & licentia fuit a Pio 4. Ibidem
 Commissarij Cameræ iurisdictione Pius 4. 823. 110
 Commissarios pro negocijs C. A. deputatos reuocari & absque licentia Papæ deputari prohibuit Pius 5. 990. 40

& Materiarum

Commissarij destinandi extra curiam ad formandos processus eorumque Notarij debent finita commissione processus criminales consignare Not. causę vel cui siticus Cam. Apostol. mandauerit, Pius 4. 895. 140
 Commissarij deputandi a iudicibus Ro. Cur. ad capiendū bona delinquentiū debent omnia in inuentarij redigere & persona a Camerario deputandæ consignare & ipsi inde viaticum consequantur Pius 4. 872. 130
 Commissiones appellationum ab interlocutorijs alias uim diffinitiuę habentibus vel sententijs laicis prout in cedula an committantur a Signatura Iustitię Pius 4. 774. 84
 Commissiones Aduocatorum & aliarum prouidenciales non signantur nisi parte citata Pius 4. Ibidem
 Commissiones præferatarum reformatoricarum nullatū & attentatorū quando signandę sint Pius 4. Ibidem
 Commissiones reiectę in signatura Iust. quando proponi possunt in signatura Gratię Pius 4. Ibidem
 Commissiones causarum concernentium fabricam S. Petri de Vrbe gratis expediri debent per Curiores Papæ Paul. 3. 480. 68
 Commissiones in forma si in euidenter concedi non possunt a Camerario, & Clericis Cameræ Apost. Pius 5. 1025. 68
 Commissiones causarum Gratię & Iustitię fabricam S. Petri de Vrbe concernentes signari non debent nisi manu Pont. & citato Oeconomo Paul. 3. 481. 69. Iul. 3. 532. 30
 Commissiones causę in Cam. Apost. non expeditantur nisi in causis prophanis non excedentibus summam ducatorum 25. & infra 50. millaria ab vrbe Pius 4. 747. 70
 Commorantium in Vrbe absque iurisdictione perturbatores incidunt in penas Bullæ Cœnæ Domini Greg. 13. 1330. 92
 Communitates & Barones non custodentes eorum territoria a banis & latronibus tenentur ad emendationem damnorum illatorum ueniuntibus & cat. Iul. 2. 148. 1 & Clem. 7. 287. 6
 Conparentatis impedimentis quo ad Matrimonium Pius 5. 951. 24
 Compositiones sunt cum interuentu Iudicis & Fiscij Pius 4. 779. 87
 Compositiones pro delictis Iudices Vrbs facere non possunt absque consensu Thesaurarij Pius 4. 874. 132
 Computatorum Cameræ officio Pius 4. 827. 110
 Cōceptionem B. Marię uirginis in publicis predicationibus disputari aut de ea uulgari sermone scribere vel dicere prohibuit Pius 5. 1100. 119
 Conceptionem de Spiritu sancto negantes incurrunt penas de quibus in Paul. 4. 577. 7
 Conceptionis B. Marię disputationes per mittuntur cessante occasione scandalij Pius 5. 1100. 119
 Concilium Calcedonen. a Leon. Primo celebratum fuit Leo X. 215. 16
 Concilij Calcedonen. reuocauit que contra fidem gesta erant in synodo Ephesina Leo X. Ibidem
 Concilium Florentinum celebratum fuit pro concordandis ecclesijs Græcæ & Latine ab Eugenio 4. 68. 5
 Concilium Lateranen. confirmauit Leo X. 219. 19
 Concilium Lateranen. damnat Cōcilium Pisanen. Leo X. Ibidem
 Concilium Lugdunen. multas penas imposuit transmittentibus uitalia & arma Saracenis Nicol. 5. 71. 2
 Concilij Tridentini iudicatio & profucatione Paul. 3. 437. 40
 Concilij Tridentini decreta circa impedimenta cognationis spirituales affirmata ex fornicat. oas quo ad matrimonia declarauit Pius 5. 953. 24. & 1018. 62 & Greg. 13. 1220. 24
 Concilij Tridentini decretum de clericorum secularium ad sacros ordines promotione ext. nium fuit ad clericos regulares non profucos a Pio 5. 1034. 74
 Concilio Tridentino inerescentes aut in itinere permanentes gaudent priuilegio alternatiuę quo ad collation. beneficiorum indulto que exemptione, a solutione decimarum & aliorum onerū & in causis eorum superdare facere possunt Pius 4. 697. 33
 Concilium Tridentinum confirmauit Pius 4. 7. Calen. Feb. 1563. 799. 96
 Concilium Tridentinum circa reformationem & ius possuum quando iurare cepit Cal. Maij 1564. Pius 4. 813. 106
 Concilia generalia in maximis Chriustianę Reipub. periculis optimum remedium fuit Paul. 3. 437. 40
 Conciliorum generalium confirmatio peti solat a Rom. Pont. Pius 4. 801. 97
 Concilium generale an conuocare possint Cardinales si Papa simonice eligatur Iul. 2. 150. 2
 Concilia iudicare transferre, ac dissoluere & declarare potest Papa qui est supra concilia Leo X. 215. 26. & Pius 4. 813. 106
 Concilium futurum appellans quas penas incuriat, Vide in ver. Appellans
 Concilium prouinciale quolibet triennio celebrari iussit Leo 10. 189. 8
 Concionatorum materiam, vide in ver. Prædicatorum
 Conclauis ingrediuntur Cardinales presentes in Curia post decem dies a die obitus Pontif. Pius 4. 767. 81
 Conclauis clauso nemo ad colloquium admittitur Pius 4. Ibidem
 Conclauis Cellę forte distribuntur Pius 4. Ibidem
 Conclauis reformatione Pius 4. Ibidem
 Conclauis approbati debent a Cardinalibus deputatis Pius 4. 767. 81
 Conclauis discedentes a Conclauis ibi amplius redire non possunt Pius 4. Ibidem
 Conclauistarum indulta circa pensiones obtinendas & transferendas

Index Rerum

de reuocauit Pius 5. 1028. 71
Conclaustrum privilegia circa resignationes beneficiorum, &
cessionis reuocauit Pius 4. 897. 143
Concordatis inter fedem Apoft. & Regem Gallie Leo x. 207. 16
Concubinarii publici qui sint Leo x. 211. 16
Concubinarios clericorum pennis Nic. 5. 71. 3. & Pius 5. 926. 5
Concubinarios officialium sedis Apoft. pennis, vide in ver. Of
ficialium
Concubinarios omnium pennis Leo x. 194. 11. & 211. 16. &
Pius 5. 926. 5
Concubinas permittere & ob permissionem pecunias recipere prohi
buit Leo x. 211. 16
Condemnati qui absolutionem obtinuerint non possunt remitti
ad locum in quo heredes occisi commorantur nisi habita pace ab
eis Pius 4. 766. 80
Condemnati in contumaciam sponte infra annum compentes
admittantur ad defensionem Pius 5. 1133. 137
Condemnati in causis inter esse fisci tangentibus non audiuntur, nisi
facto deposito vel data cautione in forma depositi Pius 4. 869. 128
& Pius 5. 1182. 180
Condemnatorum gratia & compositiones ex causa homicidii fieri
non possunt ab officialibus nisi supplicationes manu Papae si
gnatae fuerint Pius 4. 810. 104
Confalonis de Vrbe Archiconfraternitate eiusque facultatibus capri
uos ab infidelibus redimendis Greg. 13. 1292. 65
Confessiones secularium audire non possunt regulares cuiuscunque
ordinis absque approbatione ordinariorum Pius 5. 1133. 135
Confessionalia concedendi facultatem reuocauit Clem. 7. 338. 34
Confessorum facultates aboluendi a sententia excommunicatio
nis eo qui contrauerint Greg. 13. 1338. 46
Confessor vnus eligitur debet pro carceratis Vrbs Pius 4. 777. 85
Confessus non relaxetur data cautione nisi poena fisco solum vel
eo audito Paul. 4. 639. 50
Confessus appellare non potest Pius 5. 1182. 180
Confidentie beneficiis materiam, vide in ver. Benefic.
Confiscatione bonorum hereticorum Alex. 4. 24. 22
Confiscationes bonorum status ecclesiastici a 25. annis citra non
exaet fisco C. A. applicatae fuerint Paul. 4. 613. 31
Confraternitatem hospitalis S. Spiritus de vrbe renouauit Six. 4.
Leo 10. 173. 5
Confraternitates Sanctissimi Nominis siue iuramentorum institui debent
in ecclesijs ordinum fratrum Predicatorum si existant, sin autē
erigi possunt in alijs ecclesijs cum licentia Prioris eiusdem ordi
nis Pius 5. 1129. 133
Confraternitate Rosarii, vide in ver. Rosarii
Confraternitates supradictae indulgentijs Greg. 13. 1314. 79
Confraternitate Sanctissimi Crucifixi in ecclesia S. Marcelli de Vrbe
Pius 4. 707. 19
Confraternitas eiusdem Proteftore & Iudice eorumque facultati
bus & iurisdictione Pius 4. ibidem
Confraternitatum privilegia liberandi homicidas carceratos reuo
cauit Pius 4. 835. 116. & Pius 5. iterum concessit societati Misericordie
1193. 187
Confraternitatum laicorum precedencia in processionibus Greg.
13. 131. 86
Confraternitas doctrinae Christianae, vide in ver. Doctrinae
Congregationes duodecim regulares censu imponere & bona res
pectiue alienare posse, concessit ob solutionem subsidij 30. mil
lium scutorum Pius 5. 1004. 10
Congregatio Casinen. facultatem habuit alienandi eius bona vsq;
ad summam quinquaginta millium scutorum a Pio 5. 1140. 141
Congregationes duodecim regulares composuerunt cu C. A. solve
re quolibet anno scuta triginta duo millia Pius 5. 1121. 130
Congregationes praedictae habuerunt a Pio 5. facultatem alienandi
eorum bona, & desuper censu exaudi ob solutionem subsidij
Pius 5. 1121. 130
Coniugatae mulieres non habitantes in aliquo honesto loco non
possunt petere cautiones de non offendendo a maritis neque alie
ter cum illis litigare Paul. 3. 475. 63
Consanguinitatis & finitatis gradus in dispensationibus expri
mi debent Pius 5. 957. 26
Consecratione Ecclesiarum fratrum Mendicantium Leo x. 218. 17
Confessus praesentis in beneficiorum resignationibus, & c. per No
tarium Camerae Apoft. adnotari debent in libris eiusdem Cam.
Clem. 7. 318. 19
Conseruatores Vrbs in sua iurisdictione reposuit Paul. 4. 788. 15
Conseruatores Vrbs libertatem concedunt Sclauis baptizatis Pius
5. 948. 18
Conseruatores Vrbs quo ordine resideant in Palatio Pius 4. 777. 85
Conseruatorum Vrbs facultates in coerendo arifices Pius 4. ibide.
Conseruatoribus fratrum Mendicantium Leo x. 218. 17
Conseruatoribus fratrum Ordinis S. Dominici eorumque iurisdic
tio ne Pius 5. 1138. 140
Consistorialium Aduocatorum materiam, vide in ver. Aduocatorum
Consistorialia beneficia impetrantes debet seruare debeant Leo x.
271. 44. Adrian. 6. 276. 4. & Clem. 7. 286. 5
Constantiensis synodus declarauit huiusmodi Vnicle, Ioannē Vult,
& Hieronymum de Praga Mart. 5. 50. 1
Constantinus Imperator S. Siluestri baptismum suscepit Clem. 7.
293. 8
Constantinus Imperator Basilicas S. Saluatoris & S. Petri & Pauli
de vrbe edificare fecit & S. Syluester consecrauit Clem. 7. 293. 8

& Materiarum

Constantinopolitanus Patriarcha tenet secundū locum post Pont.
Rom. Eug. 4. 68. 5
Constitutiones Egidianae in vrbe & alijs, Ciuitatibus obseruentur
Six. 4. 102. 8
Constitutiones Egidianae obseruentur cum earum declarationibus
Six. 4. 100. 8
Constitutiones Ecclesiarum aliquid recipiendi in collatione promi
sione seu admisione ad possessionem beneficiorum reuocauit Pius
5. 1020. 101
Consultibus Actum Vrbs eorumque iurisdictione Pius 4. 780. 85. &
Greg. 13. 125. 80
Contradictarum literarum Correctoris officij reformatione Pius 4.
750. 71. & Pius 5. 1070. 101
Contradictarum literarum Correctoris facultates declarauit Pius
5. 1177. 171
Contumace infra annum sponte comparentes ad defensionem ad
mittuntur Pius 5. 1133. 137
Contumace aliquo existente & ob contumaciam condemnato fide
iussor conuenitur Pius 4. 870. 128
Conuentualiū fratru & fratru de obseruantia vnione Leo x. 221. 20
Conuentualium minister generalis tenetur petere confirmationem
a Magistro generali totius ordinis Leo x. 225. 21
Conuentuales tra hite possunt ad fratres de obseruantia Leo x. 225. 21
Conuentualium fratrum materiam, vide etiam in ver. Fratrum.
Conuertitarum de Vrbe monasterij succedit in bonis mulierū im
pudicaru de entū in Vrbe sine testamento in quo quarta vel quin
ta pars bonorum non fuerint monasterij relicta Clem. 7. 306. 13
Conuertitarum monasterium tenetur de dictis bonis salere filios il
larum mulierum Clem. 7. ibidem
Conuertitarum de Vrbe, officialibus eorūque facultatibus & iurisdic
tione Clem. 7. 304. 13
Conuertitarum de vrbe regulari priuilegijs & indulgentijs Leo x.
240. 34. & Clem. 7. 304. 13
Conuertitarum Monasterium de Vrbe non succedit in bonis mulie
rum impudicarum quae edificauerunt in ciuitate Pia prope arcē
S. Angeli de Vrbe Pius 4. 896. 135
Conuertitarum de Vrbe Proteftoris & Iudicis iurisdictione & fa
cultatibus Pius 4. 907. 151
Corcyre Hospitalis erectum fuit pro infirmis Christianis classis con
tra Turcas Pius 5. 1160. 153
Corporis Christi festum ordinauit Vrbe 4. & indulgentias concessit
Eugen. 4. 67. 4
Corporis Christi festiuitatis celebratione & indulgentijs Eugen. 4.
ibidem, & Mart. 5. 63. 6
Corporis Christi Sacramento Eug. 4. 68. 5
Correctoris Cancellarie Apoft. materiam vide in ver. Cancellarie.
Correctoris litterarum contradictarum, vide in ver. Contradictarum
Cosmi Medicī staudibus multisque insignitibus in eum collatis
Pius 5. 1060. 92
Creditores Praetorum in Ro. Curia decedentium quo ordine sur
tascificandi Pius 5. 973. 33
Creditores si miserabiles sint personae praesentium ceteris credito
ribus in causis discussionū pro summa scilicet 50. Pius 5. 1196. 190
Criminales caue quib. comittantur assignata Papae Pius 4. 774. 84
Cruce signatorum priuilegijs Innoc. 4. 13. 11
Cruce signatorum societatis institutionem & priuilegia confirma
uit Pius 5. 1091. 114
Crucis cultus D. N. Iesu Christi in ecclesia S. Crucis in Hierusalem de
vrbe inuentus fuit anno Domini 1492. Alex. 6. 137. 4
Cubicularij Apoft. dicuntur familiaris Pont. & illorū priuilegijs
vtuntur L. o. x. 200. 14 & Jul. 3. 509. 11
Cubicularij Apoft. gaudēt priuilegijs & indulgentijs Referendariorū
& Apoft. ac Militum S. Petri & Pauli ac de Iulio Jul. 3. 509. 11
Cubicularij Apoft. & eorum priuilegijs Leo x. 199. 14
Cubicularij Apoftolici sunt sexaginta Leo x. 100. 14
Cubicularij exempti sunt a solutione Localium & aliorum iurium
C. A. huiusmodi Leo x. 202. 14
Cubicularij exempti non literarij Apoft. gratis consequunt Leo x. ibi.
Cubicularij tempore Coronationis vestes rubras & tempore obitus
Pont. vestes ugubres habere debent Leo x. ibidem
Cubiculariorum emolumentis & illorum diuisione Leo x. ibidem
Cubiculariorum & Scutiferorum Collegij erectione Leo x. ibidem
Cubiculariorum officio Leo x. ibidem
Cubiculariorū Collegiū in Cancellaria & Cam. locū habere debet Leo
Cubiculariorum Apoftolicorum tria officia assignantur vice Cancel
lario Leo x. 265. 41
Cubiculariorum Apoftolicorum primogenituram illegitimi no
biles dicuntur Jul. 3. 508. 11
Culiciorum breuiori mensura trium palmorum delatio prohibi
ta est a Pio 5. 748. 151
Curiales extra curiam conueniri non possunt Eug. 4. 66. 3
Curiales in vrbe remanentes in diuersis Pont. & etiam frequentes
S. Suā sunt vere curiales & gaudēt priuilegijs Paul. 3. 496. 36
Curialium priuilegijs testandi, & succed. ab intestato Jul. 3. 496. 37
Curialium priuilegijs disponendi de eorū bonis existentibus, vt
de infra decem millaria Six. 4. 103. 11. Alex. 6. 135. 12. Jul. 3. 497.
Leo x. 197. 13
Curiam in executione sui officij impediētib. & eorū poenis Jul.
3. 26. Greg. 13. 1294. 66 & Six. 5. 137. 6
Curiae Capitoline Iudices restituere possunt in integrum litigany
tes aduersus fatalia decuria tempore sedis vacantis Pii 4. & Pii 5.
Pius 5. 1169. 163. & Greg. 13. 1294. 66
Curie

Index Rerum

Curie Capitolinae iudicum facultatibus Pius 4. 753. 73. & vide
etiam in ver. Collaterales.
Curie de Sabellis Iudex gratuito per Marefcalcum deputari debet
Pius 4. 777. 85
Curie de Sabellis Iudex fudicari debet a Gubernatore & Aud. Ca.
Pius 4. ibidem
Curie de Sabellis duo tantum notarij esse debent Pius. 4. ibidem
Curie de Sabellis reformatione Greg. 13. 1229. 30
Curie de Sabellis Iudicis iurisdictione Greg. 13. ibidem
Cursores Papae & non alij mandatarij in causis Commissarijs cita
re & alia exequi possunt Clem. 7. 324. 24. & Paul. 3. 374. 12 &
Jul. 3. 516. 16
Cursores Papae nihil recipere possunt pro commissionibus causarū
concernentium fabricam S. Petri de Vrbe Paul. 3. 420. 68
Cursum Papae mercede pro citationibus, subhaestationibus eorū,
commissionibus Pius 4. 780. 85
Custodes Cancellariae Apoftolicae officio Mart. 5. 58. 3

D

Annus passus in territorijs Ciuitatum contra communitates
eorum agere possunt Leo 10. 227. 23. Clem. 7. 287. 6. Pius 5.
936. 12. Greg. 13. 1294. 66
Damni in inuasiōne Vrbs dactorū Indices deputauit Pau. 4. 63. 8. 49
Datarij Papae officium per obitum Papae expirat Aug. 4. 768. 81
Debiti pecuniarij occasione ciuitas vel alius locus interdictio eccle
siastico subijci non debet Clem. 7. 339. 35
Debitores mercatorum Riparum Vrbs ad quinquenales dilatio
nes, & c. non admittantur Innoc. 8. 129. 12
Debitores mercatorum Riparum Vrbs & eorum materia, vide in
ver. Riparum.
Debitor suspectus de fuga expen. creditoris capi debet Six. 4. 98. 5
Debitor suspectus de fuga non potest capi nisi de mandato Iudicis
competentis Six. 4. 98. 5
Debitor pro minori summa quam duodecim septem capi non de
bet in vrbe Pius 5. 1166. 160
Debitoribus in vrbe carceratis in casu infirmitatis alimenta & me
dicamenta subministrari debent a creditoribus, nolentibus con
sentire excarcerationi Pius 5. 1165. 189
Debitores carcerati ex quibus causis possunt relaxari a visitatoribus
carcerum vrbs Paul. 3. 472. 58. & Pius 5. 1105. 189
Decanus Cardinalium spectat ad Episcopum Cardinale antiquo
rem tempore vacationis in curia praesentem vel ob publicam vti
litate absentem Paul. 4. 578. 8
Decimas super fructibus beneficiorum Italiae pro bello contra here
ticos imposuit Paul. 3. 453. 49
Decimas a Pio Quinto impostas reualidauit Greg. 13. 1198. 3
Decimas duas imposuit super fructibus beneficiorum anni 1556. to
tius status ecclesiastici Paul. 4. 593. 20
Decimas & alia onera imponentes personis ecclesiasticis absque li
centia Papae incidunt in poenas Bullae Coenae Domini Greg. 13.
1330. 92
Decimas sex super fructibus & pensionibus beneficiorum Italiae im
posuit Pius 5. 1077. 104
Decimas praedictas soluere non tenentur mendicantes qui alias deci
mas soluere non consueverunt Pius 5. 1084. 110
Decimas praedictas ad res decimas & ad antiquam taxam pro ordi
nibus mendicantium reuocauit Pius 5. ibidem
Decimas praedictas non tenentur soluere congregationes Regulares
quae singulis annis partē suorum reddituum soluunt Cam. Apoft.
Pius 5. 1086. 111
Decimas praedictas morosi secundum verum valorem soluere debent,
alij autem iuxta antiquam taxam Pius 5. ibidem
Decimas sex super fructibus & pensionibus beneficiorum imposuit
Greg. 13. 1231. 31
Decimas istas Cardinales, Milites Hierosolymitani, & duodecim
Congregationes quae de ordinario subsidio eum Camera se con
cordant soluere non tenentur Greg. 13. ibidem
Decimas fructuum beneficiorum secularium, & quartae partis Regu
larium in Italia & Regno Siciliae, ac Insulis Corsicae & Sardiniae
consistentium impositione & prorogatione Paul. 3. 466. 55
Decimas super officijs Rom. Curie pro bello contra Turcas impo
suit Pius 2. 87. 12
Decatores fraudolentes & dolosos vltimo supplicio plesti decreuit
Pius 5. 1095. 116
Decatores dolosi & fraudolentes qui sint declarauit Pius 5. ibidem
Decreta in contractibus interponi possunt etiam a Locutenente siue
Iudice maleficiorum Capitoli pro aliquo ex Collateralibus infir
mo vel absente Pius 4. 871. 129
Depositum quando fieri debeat in causis appellationum in crimina
libus Jul. 2. 154. 6. Pius 4. 869. 128. & Pius 5. 1182. 180
Depositum siue capta cadauerū in ecclesijs super terram existen. amo
neri iussit Pius 5. 925. 5
Depositum actualia quae supra summam scutorum quinqu in causis
in vrbe verten. fieri cōti tepingnes montem Pietatis fieri iussit
Greg. 13. 1355. 104
Defunctorum animabus in Purgatorio existentibus viuorum suf
fragia profunt Eug. 4. 68. 5
Dei & sanctorum nomē blasphemantibus, vide in ver. Blasphemā.

& Materiarum

Deinentibus bona Palacij Apoft. & non reuelantibus Adriam. 6
273. 1. & Clem. 7. 281. 1. & sequen.
Deinentibus scripturas R. C. A. accipientibus & non reuelantibus,
& eorum poenis Jul. 3. 524. 24
Dignitates & officia iurisdictionem & administrationem habentia
ambientibus eaque precio procurantibus vel assequentibus, &
eorum poenis Pius 5. 1151. 145
Dignitates ecclesiasticae quando & quibus in Gallia concedi debeant
Leo 10. 207. 16
Dignitatum ecclesiasticarum materiam, vide in ver. Beneficia.
Dilationes concessae carceratis a visitatoribus carcerum Vrbs non
suffragantur eorum fideiussoribus Jul. 3. 557. 54
Dilat. onibus carceratis concedem. a Visitatoribus carcerum Vrbs,
vide supra in ver. Debitorum.
Dilationes quinquennales quibus concedantur & suffragentur.
Clem. 7. 335. 31 & ibi not.
Dilationes vel alternatius petentes deferre debent bircum vixide
Pius 4. 722. 52
Dilationis quinquennalis beneficia impetrantes intra tres menses
causas expedire tenentur Clem. 7. 335. 31
Dilationum concessarum ad soluen. annatas & iura Cam. Apoft. re
uocatio & prohibitio Paul. 3. 475. 62
Dioclesiani Thermas de Vrbe Fratrum ordinis Cartusien. concessit
Pius 4. 714. 45
Diripientibus bona in domibus Cardinalium Leo 10. 218. 18
Diripientibus bona naufragantium, vide in ver. Naufragantium.
Diripientibus animalia & alia bona in statu Ecclesiast. ih. aequ. car
ceribus, & c. Greg. 13. 1362. 110
Discussionis bonorum cause infra quod tempus expediri debent
Clem. 7. 335. 31. & Pius 4. 722. 52
Discussionum causis pendens bus credita liquida executioni de
mandantur data cautione de restituendo & c. Pius 4. ibidem
Discussionum in causis non ueniunt Aromatae Vrbs pro pretio
medelatum infirmis venditarum nec furnarij pro precio panis,
nec miserabiles personae pro summa scutorum quinquaginta
Jul. 3. 554. 51. Pius 5. 1196. 190. & Greg. 13. 1311. 77
Dispensandi facultates super impediētijs matrimonialibus, & c.
concessit fabricae S. Petri & Hospitali S. Spiritus de Vrbe ab ijsq;
pijs locis reuocatae sunt a Pio 4. 764. 78
Dispensationes de non residendo & beneficiorum fructus percipie
do ratione studij non valent absque consensu ordinariorum
Pius 4. 831. 113
Dispensationes matrimoniales in secundo gradu non concedun
tur contrahentibus matrimonia scienter in casibus prohibitis
Paul. 4. 589. 16
Dispensationes matrimoniales pro coniunctis in diuersis gradibus
inualide sunt si remotiores, & propinquiores gradus non sint
expressi Pius 4. 888. 137
Dispensationibus non concedendis contrahentibus matrimonium
scienter in gradibus prohibitis Clem. 7. 292. 7
Dispensationum matrimonialium procuratores & alij sub poena fal
si veritatem exprimerere debent Pius 5. 957. 26
Distributionibus quotidianis ecclesiarum Vrbs Pius 4. 725. 55
Dimitatem Iesu Christi negantes puniuntur poenis de quibus in
Paul. 4. 577. 7
Doctores & alij cuiuscunque artis professores tam promoti quam
promouendi Catholicam fidem profiteri debent, iuxta formam
traditam a Pio 4. 829. 112
Doctores in vrbe creati possunt solummodo a Collegio Aduocato
rum Consistorialium Jul. 3. 520. 20
Doctores pauperes gratis a dicto Collegio creati debent Jul. 3.
ibidem
Doctores Romanos ad legendum in studio Vrbs cum annuo sala
rio 25. scutorum admitti iussit Greg. 13. 1227. 27
Doctorem in studio Alme Vrbs priuilegijs Bon. 8. 33. 2
Doctorem Indices sunt Rectores studij Vrbs Leo 10. 168. 2
Doctores facultates Comitiibus Palatinis, & alijs concessas reuo
cauit Pius 5. 1015. 59
Doctrinae Christianae Confraternitates erigi iussit in singulis Ciui
tatibus Pius 5. 1163. 156
Doctrinae Christianae Confratibus indulgentias concessit Pius 5.
ibidem. & Greg. 13. 1204. 11 & seq.
Dohanam Vrbs fraudantes tenentur in vtroque foro ad interesse
Clem. 7. 315. 17
Dohanam vrbs omnes exempti praeterquam ob numerum duode
cim filiorum soluere tenentur vt in Paul. 3. 449. 45
Dohanam Patrimonij affidati animalia in dohanam conducentes
impediri non possunt quous praetextu aut aliquid ab eis exigi
Pius 2. 82. 10. Paul. 2. 87. 1. Leo 10. 23. 2. 28. Jul. 3. 560. 57. & Greg. 13.
1157. 46
Dohanam Patrimonij fidam Cuius Romani soluere tenentur origi
narij sicut forenses Innoc. 8. 133. 15. & Jul. 3. 562. 58
Dohanam patrimonij fidam omnes soluere tenentur Pius 2. 76. 4
Dohanam patrimonij fidam, vide etiam in ver. Affidatis
Dohanam patrimonij pascua non possunt vendi absque licentia Do
hanerij Pius 2. 80. 7 & Alex. 6. 137. 5
Dohanam vrbs ab omnibus solui debent non obstantibus exemptio
nibus Pius 4. 912. 155
S. Dominicus Ordinem; Predicatorum fundauit Paul. 4.
612. 30
S. Dominici laudes & miracula, vide in Pauli 4. const. 30
††††† a S. Do.

Index Rerum

S. Dominici festum celebrari debet die 4. Augusti sub duplici & solemniori officio Paul. 4. ibidem
 S. Dominici ecclesias visitantibus Indulgentias concessit Paul. 4. ibidem
 S. Dominici festum non celebratur sub die sexta Augusti qua mortuus est, quia tunc est festum transfigurationis Domini Paul. 4. ibidem
 S. Dominici festum quartae non celebratur sub die 4. Augusti Paul. 4. ibidem
 S. Dominici fratris & eorum materia vide in ver. Fratribus.
 S. Dominici tempore haresis Albigenisum vigeat Pius 5. 1057.90
 S. Dominicus Rosarium instituit Pius 5. ibidem, & in ver. Rosarii.
 Domini non cogant vasallos pro ipsis se obligare imo liberet eos ab obligationibus factis Pius 4. 684.22
 Domorum dirutarum venditione vel refectione Six. 4. 104.11
 Domorum ludæis locatarum pensiones augeri non possunt Pius 4. 735.63
 Domorum pensiones a quo taxari debeant pro doctoribus & scholasticis vrbis Bon. 8. 34.2
 Domus hereticorum diruantur Innoc. 4. 7.3. & 21.12. Alex. 4. 17.7
 Domorum vendendarum maritiam vide in ver. Iure congrui.
 Donatione Federici Imperatoris ad fauorem fratrum & Hospitalis Leprosorum S. Lazari Hierosolymitanorum Alex. 4. 14.1
 Dotium in vrbis constitutarum munerumq. & ornamentorum moderatio Pius 5. 98.9.39
 Duellum permittentibus spectantibus auxiliantibus aut in eo pugnantibus & eorum poenis Leo 2. 235.9. Leo X. 233.29. Clem. 7. 208.11. Pius 4. 686.25. & Greg. 13. 119.82
 Dulciora recipi in presentatione seu collatione beneficiorum prohibuit Pius 5. 1080.106
 Duplex expedendis per notarios A. C. Paul. 2. 93.7
 Dux & Ducissa Britannie imperatrix a Sixto 4. confirmatione Romani B. Mariae Virginis Six. 4. 102.9

E

Ecclēsia Catholica Romana a SS. Petro & Paulo Christiane de exordio habuit Iul. 3. 494.2
 Ecclesia predicta proprium est iudicare de vero sensu scripturarum Iul. 4. 830.112
 Ecclesia predicta est omnium ecclesiarum mater & magistra. Pius 4. ibidem
 Ecclesia Lateranen. est dignior ecclesia & Basilica S. Petri de Vrbe Greg. 11. 44.1. & Pius 5. 1063.94
 Ecclesia Lateranen. est maior super omnes orbis ecclesias & Basilicas Greg. 11. & Pius 5. ibidem
 Ecclesia Lateranen. fuit edificata a Constantino Imperatore in Lateranen. Palatio suo Greg. 11. 44.1
 Ecclesia Lateranen. sedes Pont. vocatur Greg. 11. ibidem
 Ecclesia Graeca & Latina in aliquibus dissidebant & concordatae fuerunt tempore Eugenij 4. vt in eius const. 5. 68
 Ecclesiam Senen. in Metropolitim. & Archiepiscopatum erexit Pius 2. 74.1
 Ecclesiam Bonon. in Metropolitim. & Archiepiscopatum erexit Greg. 13. 1320.83
 Ecclesia Parochiali Iurisdictionis vacare, quid a Patrono, quid ab Episcopo agendum sit decreuit Pius 5. 972.32
 Ecclesiarum capitula congregatione q. & pia loca tenentur indicare beneficia que possident & titulum possessionis commissarij exactionis quindemnum C. A. Paul. 4. 632.43
 Ecclesiarum ornamenta & res sacre non veniunt sub nomine spoliatorum Pius 5. 996.44
 Ecclesiarum & beneficiorum collatione & dignitate Leo 10. 209.16 & Pius 5. 972.32
 Ecclesiarum fratrum Mendicantium consecratione Leo 10. 218.17
 Ecclesiarum vrbis fructus & emolumenta ad Capitulum & mensam spectant. distribui debent inter officij dinimis intererentes. Pius 4. 725.55
 Ecclesiarum ornamenta subrahentibus & eorum poenis Six. 4. 97.3
 Ecclesiarum vacationes nunciandis dari aliquid vel promitti prohibuit Greg. 11. 46.4
 Ecclesias & confraternitates erigendi facultates reuocauit Pius 4. 757.75
 Ecclesie pijs locis vnite de cetero non vacantes quindemnia & alia iura Cam. Apost. soluere debent Iul. 2. 150.3. Paul. 4. 627.41 & Pius 5. 1178.174
 Ecclesiasticam libertatem impediens & eorum poenis Leo 10. 195.12. & Greg. 13. 1330.92
 Ecclesiasticarum personarum causas criminales cognoscentes Iudices seculares incidunt in poenas Bullæ Cœnæ Domini Greg. 13. ibidem
 Ecclesiastici ad forum laicalem non trahantur pro causis ad forum ecclesiasticum spectantibus Mart. 5. 62.5
 Ecclesiasticorum bonorum affrancatione liberatione vel extinctione Paul. 3. 409.25
 Ecclesiasticorum bonorum alienatione vide in ver. Bonorum & in ver. Alienatione.
 Ecclesiasticorum bonorum alienationes factas in damnum ecclesiarum aut nō seruatis solemnitatibus annullauit Paul. 4. 570.2
 Ecclesiasticorum bonorum emphiteoticorum liberandi facultatibus. Clem. 7. 173.8. Paul. 3. 409.25. 413.28. & Pius 5. 1147.144
 Ecclesiasticorum bonorum locationibus. Pau. 3. 486.74. & Paul. 4. 570.2

& Materiarum

Ecclesiasticorum iudicium iurisdictionem impediens eorumq. fautores incidunt in poenas Bullæ Cœnæ Domini. Greg. 13. 1330.92
 Ecclesiasticas personas præter iuris dispositionem ad secularia tribunaia trahentes incidunt in poenas Bullæ Cœnæ Domini. Greg. 13. 1330.92
 Egidianæ constitutiones a Cardinali Carpen. reformatas confirmavit & non obseruari mandauit Paul. 3. 435.39
 Egidianæ constitutiones & illarum confirmatione præiudicant facultatibus A. C. Paul. 3. 80.17
 Egidianæ constitutiones in vrbis & alijs Ciuitatibus obseruentur Six. 4. 102.8
 Egidianas const. obseruent, & obseruari faciant officiales S. R. E. ceterarum declarationibus Six. 4. 100.8
 Electiones ad regimina Monasteriorum & aliarum dignitatum conuentualium absque sed. Apost. provisione factas annullauit Pius 4. 804.100
 Electionibus predictis de cetero fieri formam tradidit Pius 4. ibid.
 Electio simoniaca Rom. Pont. per subsequentem adorationem & obedientiam non conualescit Iul. 2. 149.2
 Electionem Pont. successoris in Vrbe fieri declarauit Clem. 7. in euentu eius obitus ante reditum ad vrbē Cle. 7. 333.29. & 352.44
 Electione Notarij Rotæ Mart. 5. 60.3
 Electione Reformatorum Rudij. Vrbs Eugen. 4. 61.1
 Electione Prælatorum ad ecclesias & beneficia Leo 10. 191.11. & 208.16
 Electoribus Imperij ne eligerent Regem Romanorum. Coradum Federici Imperatoris filium præcepit Alex. 4. 15.6
 Eleemosynarum medietas pro Christi pauperum victu & vestitu eregna. applicata fuit Monialibus a Greg. 13. 1206.13
 Eleemosynas petere aut mendicare per ecclesias tempore diuinorum officiorum pauperibus non licet Pius 5. 925.5
 Eleemosynas non recipiant clerici ab hereticis Greg. 9. 4.3
 Eleemosynæ pro Monialibus per quos colligi possunt Pius 5. 931.8
 S. Eleuterij excommunicationes de cetero expediri & concedi prohibuit & concessas annullauit Paul. 3. 476.64
 Elifabeth Angliæ astra Regina hæretica cum suis adherentibus declarata ac omni dignitate & iure Regni priuata fuit a Pio 5. 1072.102
 Emphiteosi in Ditione S. R. E. bona possidentes tenentur ad soluen. subsidia Cam. Apost. Paul. 3. 431.35. & 434.38
 Emphiteoticorum ecclesiasticorum bonorum liberatione vide supra in ver. Ecclesiasticorum.
 Ephesinæ synodus reuerentia in Romanum Pont. Leo 10. 215.16
 Episcopalis dignitas est ceteris maior Leo 10. 217.17
 Episcopali reuerentia & residentium priuilegijs, & non residentium poenis Pius 4. 678.17
 Episcopi an de beneficijs resignandis prouidere possint familiaribus & consanguineis Pius 5. 1014.58
 Episcopi cuiuscunque ordinis professores ad claustra suorum ordinum redeuntibus assumi non possunt ad officia & dignitates Paul. 4. 634.45
 Episcopi non citantur ad curiam ab A. C. sine mandato Papæ Pius 4. 755.74
 Episcopi priuari non possunt in criminibus etiam notarijs nisi detur copia & facultas legitime defensionis Leo 10. 191.11
 Episcopi Regni Sicieliæ quotannis inuentarium actorum criminalium conficere & custodire tenentur Pius 5. 1111.124
 Episcoporum assistentium in Capella Rom. Pont. materiam vide infra in ver. Prælatorum.
 Episcoporum facultatibus testandi, & c. vide in ver. Testandi.
 Episcoporum & Protonotariorum Apost. præcedentia Pius 2. 75.2
 Episcoporum priuatione Leo 10. 191.11
 Episcoporum iurisdictione quo ad visitationem Parochialium ecclesiarum Mendicantium Leo 10. 217.17
 Episcoporum residentium a sententijs vbi agitur de correctione morum appellari non possunt Pius 4. 699.17
 Equorum taxæ exiguntur a quibuscumque communitatibus & personis. Pius 4. 653.7
 Eremitarum fratrum S. Augustini materiam. Vide in ver. Fratrum.
 Etruriæ Prouinciæ laudibus & Cosmi Medices Magni Ducis creatione Pius 5. 1060.92
 Euangelium Iudeis prædicetur ut conuertantur ad fidem Nic. 3. 30.1
 Eucharistia in sacramento est vere realiter ac substantialiter corpus & sanguis vna cum anima & diuinitate Iesu Christi Pius 4. 832.114
 Eugenius 4. Venens Coronatus fuit Romæ quinto Idus Martij anno 1431.64
 Eugenius 4. obiit Romæ septimo Cal. Martij 1447.69
 Examinatorum. Cancellarij officium Mart. 5. 59.3
 Examine & ætate promouendorum ad ecclesias Leo 10. 191.11
 Excommisio super electione Pont. fieri prohibetur Pius 4. 769.81
 Excommunicatis an credatur in causis fidei Alex. 4. 25.24
 Excommunicatus multi a Pontificibus in Bulla quæ anno quolibet die Cœnæ Domini legitur Greg. 13. 1330.92
 Excommunicationes expediti debent ad instantiam quorumcumque liter interest Pius 5. 1189.183
 Excommunicationes S. Eleuterij concessas annullauit & de cetero concedi & publicari prohibuit Paul. 3. 476.64
 Executores cuiuscunque tribunalis Vrbs possunt cuiuscunque Iudicis mandata in quocunque loco vrbis exequi Pius 4. 778.85
 Execu-

Index Rerum

Executionem litterarum Apostolicarum impediens. Vide in ver. Apostol.
 Executores & ministros Iustitiæ impediens & eorum poenis Iul. 3. 527.26. Pius 4. 733.62. & Greg. 13. 1213.20. & 1294.66. & Six. 5. 1376.6
 Exemptio Monasteriorum Piorumque locorum ab onere hospitandi milites Pius 5. 1194.188
 Exemptiones a solutione subsidij & censuum R. C. A. debitorum suspendit Iul. 3. 521.21
 Exempti debent contribuere impositionibus pro fortificationibus & munimine cuiuscunque loci S. R. E. Pius 5. 1171.166
 Exempti in prouincia Marchiæ contribuere debent subsidij & impositionibus Pius 5. 932.9
 Exemptiones omnes præterquam ex causa verè onerosa concessas quo ad solutionem subsidij Triennalis quatrini carnis taxarum æquorum & aliarum impositionum camerarum reuocauit Pius 5. 932.9
 Exemptionibus & priuilegijs Fratrum & Monialium Mendicantium Leo 10. 217.17
 Exemptionibus ob numerum filiorum Paul. 3. 449.45. & Pius 4. 912.155
 Exemptionibus Militum S. Petri Leo 10. 251.36
 Exemptionum omnium reuocatio quo ad solutionem Dohanarum Vrbs Pius 4. 912.155
 Exequijs & expensis in funeralibus Cardinalium. Leo 10. 193.11
 Expectatiuarum gratiarum reuocatio. Vide in ver. Regressum.
 Expeditionem litterarum Apostol. gratis falso consequentibus noc. 8. 113.7
 Expensa contumaciales in criminalibus quibus testantur. Pius 4. 755.74
 Extrahone bladorum frumentorum. & aliorum Vide in ver. Bladotum.
 Extrahone frumentorum bladorum leguminum & animalium ex locis status eccles. Pius 4. 875.133. & Pius 5. 1180.176. & Greg. 13. 1267.53
 Extrahone præbent in alio tribunali, ad quod transportantur Pius 4. 723.54
 Extrahone quando in causis ordinarijs & commissarijs fieri possint Pius 4. ibidem
 Extrahone conficiendi forma. Pius 4. ibidem
 Extrahone in vrbis officio in ponderandis carnis & perquirendis fraudibus Mercatorum. Pius 4. 777.85. & 889.138
 Exulum materiam Vide in ver. Bannitorum.

F

Fabrica S. Petri de Vrbe pro registris & alijs scripturis id tantum soluere debet quod sicut Cameræ soluere solet. Paul. 3. 480.68
 Fabrica S. Petri nihil soluere tenetur cursoribus pro commissionibus causarum. Paul. 3. ibidem
 Fabrica S. Petri inchoata fuit a Iulio 2. vt in Clemente 7. 292.8
 Fabrica S. Petri de Vrbe demoliri & magnificentius reedificari. Iul. 2. mandauit. Clem. 7. 293.8
 Fabricæ S. Petri appellationis causis Clem. 7. 295.8. & Paul. 3. 481.69. & Pius 5. 1066.97
 Fabricæ S. Petri de Vrbe Collegium Iul. 2. instituit cura multis facultatibus. Clem. 7. 293.8
 Fabricæ S. Petri Collegium potest cogere quoscunque notarios ad aperendum & ostendendum testamentum post annum a die obitus testatoris. Pius 4. 728.58
 Fabricæ S. Petri de Vrbe causarum commissiones signari non debent nisi manu Paul. & citato, economo. Paul. 3. 481.69. & Iul. 3. 531.30
 Fabricæ S. Petri de Vrbe eleemosynis & carum erogatione Clem. 7. 294.8
 Fabricæ S. Petri de Vrbe Paulus 3. donauit humen Anienis nuncupato il Teuerone & omnes mineras lapidum & puteolanas spectantes ad C. A. ut in eius Const. 72. 484
 Fabricæ S. Petri de Vrbe facultatum limitatio & reuocatio. Paul. 3. 462.51
 Fabricæ S. Petri fauorem concernentes dispositiones notificari debent collegio. Clem. 7. 293.8
 Fabricæ S. Petri deputati possunt effodi facere in quibuscumque locis lapides marinos seu triuertinos pro vsu fabricæ Paul. 3. 485.73
 Fabricæ S. Petri facultates dispensandi super impedimentis matrimonialibus reuocatae sunt a Pio 4. 764.78
 Fabricæ S. Petri in causis duæ sententiæ faciunt rem iudicatam & commissiones appellationis semper intelliguntur cum clausula sine præiudicio legitime executionis & duarum conformium Pius 5. 1066.97
 Fabricæ S. Petri de vrbe deputati possunt exequi legata Pia in Vrbe executioni demandanda & reuocari infra quindem menses a die obitus testatorum. Pius 5. 1064.95
 Fabricæ S. Petri deputati debent relictis infra triennium a die mortis testatorum non exequi facere Pius 5. 1065.96
 Fabricæ S. Petri Ministri exigant legata relictis S. Mariæ de Lauiteto si Ministri S. Mariæ neglexerint illa exigere Pius 5. 1011.55

& Materiarum

Fabricæ deputati percipiant de prædictis bonis recuperandis tertiam partem, aut omnes fructus indebite perceptos Pius 5. 1067.98. & 1104.111
 Fabricæ deputatæ facultas data est reuocandi & rescindendi alienationes bonorum ecclesiasticorum factas sine licentia sed. Apost. aut sine solemnitatibus siue in damnum ecclesiarum. Pius 5. 1067.98
 Falsi poenam incurrunt Procuratores. Penitentiarie & ceteri non exprimentes veritatem in dispensationibus matrimonialibus & alijs gratis Apost. Pius 5. 957.26
 Falsificantes litteras Apost. & falso fabricantes incidunt in poenas Bullæ Cœnæ Domini Greg. 13. 1330.92
 Familiarum nuncupatorum Menantium & eorum scripta recipientium poenis Greg. 13. 1200
 Familiars Cardinalium coram Auditore Cam. conueniri debent Iul. 2. 160.13
 Familiares Pont. sunt prælati ex Palatio Aposto. panem habentes Iul. 3. 546.44
 Familiares Prælatorum pro biennio tantum salarium petere possunt & infra annum a die obitus illorum Paul. 3. 443.43
 Familiares Prælatorum decedentium in Rom. curia quo ordine sint satisfaciendi de eorum mercede Pius 5. 973.33
 Familiares Romani Pont. qui sint Paul. 3. 489.78. & seq.
 Familiarium Cardinalium exemptionibus Leo 10. 188.8
 Familiarium Papæ & Cardinalium moribus Iustitiæ & qualitatis Leo 10. ibidem
 Familiarium Prælatorum Pont. beneficia sunt reseruata Sed. Aposto. Iul. 3. 546.44
 Familijs Cardinalium Leo 10. 193.11
 Farinæ gabellam in Vrbe imposuit Iul. 3. & desuper montem erexit, & eius fructus reduxit ad septem pro centenario Pius 5. 1175.170
 Farinæ gabellam & montem extinxit Greg. 13. 1317.17
 Fataliū prorogationes quoties dari possint a signatura Iustitiæ Pius 4. 774.84
 Fautoribus Inquisitorum & eorum poenis Alex. 4. 21.13
 Fautoribus bannitorum Vide in ver. Bannitorum.
 Federicus Saxonie Dux, & Maritimum Luterum vt hæresim dimitteret & catholicam religionem amplecteretur admonuit Adrian. 6. 277.6
 Federicus Imperator supplicauit Pio 2. pro canonizatione S. Caterinæ de Senis Pius 2. 78.5
 Federici Imperatoris donatione ad fauorem militiæ S. Lazari Alex. 4. 14.1
 Ferdinandus Rex Regnum Granatæ a Saracenis recuperauit Alex. 6. 134.1
 Festa sanctorum celebrari solent sub die mortis ipsorum Paul. 4. 622.30
 Festiuitate & indulgentijs societatis Corporis Christi Mart. 5. 63.6
 Festiuitate veneratione Pius 5. 925.5
 Feudalia bona ecclesiastica non existentibus legitimis ad ecclesiam deuoluuntur Pius 5. 1103.120
 Feudatarij in ditione S. R. E. bona possidentes tenentur ad soluen. subsidia C. Apost. Paul. 3. 431.35 & 434.38
 Feudorum C. A. debitorum solutione. Alex. 6. 139.6
 Fidam dohanæ Patrimonij omnes soluere tenentur Pius 2. 76.4. Alex. 6. 137.5
 Fidam dohanæ Patrimonij soluere tenentur Ciues Roman. non originarij sicut forenses Innoc. 8. 133.15
 Fidei Monte & eius materia Vide in ver. Monte.
 Fidei catholice prædicatione Greg. 9. 4.4
 Fidei professionis iuramento Pius 4. 832.114
 Fidei iuramentis non suffragantur dilationes concessæ principalibus debitoribus visitatoribus carcerum Iul. 3. 557.54
 Fidei iuramentis de non offendendo in fauorem Cam. Apostol. stipulari debent Pius 4. 870.128
 Fidei iuramentis de non offendendo allegare an possint nouam causam Pius 4. ibidem & Pius 5. 933.10
 Filij & successores hæreticorum non admittantur ad officia Hon. 4. 32.2
 Filij & successores hæreticorum & eorum poenis Innoc. 4. 10.8. & 12.10. Alex. 4. 20.10. Nicol. 3. 31.2
 Filiorum ob numerum exemptionibus Paul. 3. 449.45
 Filiorum hæreticorum poenis Vide in ver. Hæreticorum.
 Filiorum hæreticorum defensorum poenis Greg. 9. 4.3. Innoc. 4. 7.3
 Filiorum illegitimorum legitimandi facultatibus. Vide in ver. Legitimatio.
 Filij presbyterorum ex fornicatione nati non possunt obtinere beneficia ecclesiastica quæ eorum patres obrinebant. Clem. 7. 339.36
 Fisci Apostolici appellatio an admittatur ab absolutoria rei Pius 4. 755.74. & 777.85
 Fisci Apostolici causis civilibus in C. Apost. cognoscendis Paul. 3. 489.77
 Fisci Apostolici appellaciones quando sint a signatura Papæ committendæ vel rescindendæ Pius 4. 779.85
 Fisci Apostolici. Aduocato & Procuratore eorum que officio Pius 4. 778.85
 Fisci Apostolici officio. Pius 4. ibidem. Fisci

Index Rerum

Fisci Apost. Privilegio circa scripturas & causarum commissione Paul. 3. 480. 68
 Fisci Capitolii officio Pius 4. 779. 85
 Fisco Apost. applicate fuerunt pœne malefactorum & confiscationes bonorum a Paul. 4. 613. 31
 Fisco predicto quando concedatur litere ad partes pro capiendis iudiciis Pius 4. 779. 85
 Fisco predicto quando concedatur remissio Pius 4. 755. 74
 Fisco predicto quando concedatur superfloria in causis civilibus Pius 4. 779. 85
 Fiscus Apost. quomodo sit citandus Pius 4. ibidem
 Fiscus predictus nil recipit a suis subditis Pius 4. ibidem
 Fiscus S. xti Pape Quinti est Io. Iacobus Panicus I. C. Maceraten. vt in Sixto 5. 1372. 3
 Fiscus Apost. deputat Fiscales in dominio status ecclesiastici Pius 4. 778. 85
 Fiscus Apost. habet vigesimam partem pœnarum ex causis criminalibus ab ipsam Cameram prouenient. Clem. 7. 320. 21
 Fiscus predictus citari debet coram quocumque iudice & in quacumque causa Criminali in vrbe Pius 4. 777. 85
 Fiscus etiã in Curia de Sabellis, Ripæ & Burgi intruenire debet. Pius 4. ibidem
 Fiscus interuenire debet in cõpõsitionibus fiendis in Vrbe Pius 4. ibidem
 Fiscus non auditur in causis priuatorum nisi doceat decius inter esse Pius 4. ibidem
 Fiscus non prosequitur appellationem si addit instigator nisi ille caueat Pius 4. ibidem
 Fiscus quando det mandata de capiendis Pius 4. 779. 85
 Florentinorum mercatorum in Rom. Curia Consulibus & consiliariis eorumque facultatibus & iurisdictione Leo 10. 233. 30
 Florentinum Concilium vide in ver. Concilium
 Fluminum portus Tyberis institutione & reparazione Pius 5. 1172. 168
 Fontium vrbis congregatione & deputatorum facultatibus Pius 5. 1087. 112
 Fortalitis in statu ecclesiastico existentibus non alienandis absque licentia sedis Apostolicæ Six. 5. 1375. 5
 Fortificationibus cuiuscumque loci S. R. E. contribuere debent omnes Ciuitates etiam exemptæ ex causa onerosa Pius 5. 1171. 166
 Franchitiarum preteritu iustitiam ministros impediuntibus & eorum pœnis Greg. 13. 1213. 20. & Six. 5. 1375. 6
 Franchitiarum vrbis prohibitio Iul. 3. 526. 26. & Pius 4. 773. 62. & Greg. 13. 1213. 20. & Six. 5. 1375. 6
 Franciscus Rex Franciæ Leonis x. personaliter obediencia prestavit in Ciuitate Bonon. Leo 10. 208. 16
 S. Francisci Tertii ordinis sororibus Leo 10. 218. 17
 S. Francisci Tertius ordo de penitentia reformati & subiecti sunt Generali & Prouincialibus fratrum Minorum de obseruantia Pius 5. 1019. 63
 Fratres Tertii ordinis S. Francisci de Penitentia reformati & subiecti fuerunt Generali & Prouincialibus Fratrum Minorum de obseruantia Pius 5. 1019. 63
 Fratrum eorumdem privilegia confirmavit Greg. 13. 1237. 35
 Fratrum eorumdem Visitatoribus, Prouincialibus & eorum officio Pius 5. 1019. 63
 Fratrum ordinis Minorum Conuentualium S. Francisci Privilegiorum confirmatione Paul. 3. 474. 61
 Fratrum Conuentualium & Fratrum de obseruantia vniõne Leo 10. 221. 20
 Fratrum Minorum eiusdem ordinis materiam Vide in Ver. Minorum.
 Fratribus discalciatis Prouinciæ S. Iosephi Hispaniarum ordinis Minorum S. Francisci de obseruantia Greg. 13. 1345. 99
 Fratribus & Monialibus discalciatis primitiuam regulam ordinis Carmelitani in Regnis Hispaniarum obseruantibus eorumque regula & privilegia Greg. 13. 1340. 98
 Fratres obseruantie qui intelligi debeant Leo 10. 223. 20
 Fratres obseruantie nõ possunt se conferre ad Conuentuales Leo 10. ibidem
 Fratribus ordinis Minorum S. Francisci de obseruantia Greg. 13. 1276. 56 & 1300. 70.
 Fratribus ordinis Minorum S. Francisci de obseruantia extra claustra religionis vagan. & eorum pœnis Clem. 7. 350. 43.
 Fratres eiusdem ordinis nullam habent superioritatem in Cõuentualibus Leo 10. 223. 21
 Fratres eiusdem ordinis exemptos fecit à pedagiis & gabellis Paul. 4. 572. 4
 Fratres eiusdem ordinis præcedunt Conuentuales in processionibus & aliis actibus publicis Leo 10. 225. 21
 Fratres eiusdem ordinis non possunt appellare a Praelatis eiusdem ordinis ad Tribunalia secularia sed recursum habere possunt ad Papam Protectorem vel Ministrum generalem Greg. 13. 1236. 34
 Fratres predicti resistere non possunt Commissariis Ministri generalis eiusdem ordinis Greg. 13. ibidem
 Fratrum eiusdem ordinis Privilegia confirmavit Paul. 4. 572. 4
 Fratrum & Monialium eiusdem ordinis Privilegia confirmavit Greg. 13. 1237. 35.
 Fratrum ordinis Minorum de obseruantia & Cõuentualium vniõne

& Materiarum

ne Leo 10. 221. 20.
 Fratres ordinis S. Francisci extra claustra Religionis vagan. Paul. 3. 369. 10.
 Fratres ordinis S. Francisci Mendicantes declaravit Pius 5. 997. 45
 Fratrum eiusdem ordinis præcedentia in Processionibus Greg. 13. 1223. 86
 Fratres Mendicantes non possunt transire absq. licentia Sed. Apost. ad Monasteria ordinis excepto Cartulien. Mart. 5. 56. 2
 Fratrum Mendicantium materiam. Vide etiam in Ver. Mendicantium.
 Fratres reformati qui intelligi debeant Leo 10. 223. 20
 Fratrum reformatorum S. Francisci de obseruantia ordinis institutione Clem. 7. 346. 41
 Fratrum eorumdem regula & officialibus Clem. 7. ibidem.
 Fratribus eiusdem loca in Prouinciis ipsius ordinis assignari iussit Pius 5. 1045. 82
 Fratres alterius ordinis recipiendi & retinendi indulta præter Iuris communis dispositionem concessa reuocavit Pius 5. 1059. 91
 Fratres seruorum B. Mariæ aliquid priuatum retinere prohibetur Pius 5. 1074. 103
 Fratres predicti sint saltem duodecim in quolibet Conuentu exceptis Conuentibus pro iter facientibus Pius 5. 1075. 103
 Fratres predicti in Refectorio communibus epulis omnes vesci debent Pius 5. ibidem
 Fratres predicti donata & relicta eorum superioribus consignare debent. Pius 5. ibidem.
 Fratres seruorum B. Mariæ inter Mendicantes comprehendi & eorum Privilegiis gaudere decreuit Pius 5. 997. 45
 Fratrum seruorum B. Mariæ congregatio sub ordine generalis subiecta fuit a Pio 5. 1073. 103
 Fratrum seruorum B. Mariæ ordo reformatus fuit a Pio 5. 1074. 103
 Fratrum eorumdem superiores dispensare possunt circa ommissionem prædicationum & diuinorum officiorum Pius 5. ibidem
 Fratrum eorumdem confessorum qualitatibus Pius 5. ibidem.
 Fratrum eorumdem Priorum officio Pius 5. ibidem
 Fratrum eorumdem Nouitii abire annuunt 18. & laici minores ante annos 25. recipi non possunt Pius 5. 1076. 103
 Fratrum eorumdem Nouitii recipi & educari debent in Conuentibus insignioribus Pius 5. ibidem
 Fratrum eorumdem habitu Pius 5. ibidem
 Fratres S. Dominici ceteris ordinibus Mendicantium præcedere voluit Pius V. 1026. 69. quod correxit Greg. 13. 1238. 86.
 Fratres S. Dominici ordinis Prædicatorum Mendicantes esse declaravit Pius 5. 997. 45
 Fratrum eorumdem Privilegia declaravit Pius 5. 1135. 140. & Greg. 13. 1208. 15
 Fratrum eorumdem Conservatoribus eorumque facultatibus in iurisdictione. Pius 5. 1138. 140.
 Fratres Capucini non possunt recipere fratres de obseruantia absque licentia suorum superiorum Paul. 3. 411. 26. & Iul. 3. 506. 10
 Fratres Iesuatos Congregationis S. Hieronymi Mendicantes esse declaravit Pius 5. 1002. 49
 Fratrum eorumdem indulgentias & privilegia confirmavit Greg. 13. 1269. 54
 Fratres eremitarum S. Augustini Mendicantes esse declaravit. Pius 5. 997. 45
 Fratribus eiusdem ordinis concessa fuit facultas alienandi bona ipsius ordinis ob euentem eorum utilitatem a Greg. 13. 1202. 9.
 Fratrum ordinis Trinitatis Redemptionis captiuorum facultates & Privilegia confirmavit Greg. 13. 1240. 37.
 Fratres Minorum S. Francisci de Paula Mendicantes esse declaravit Pius 5. 997. 45
 Fratres vagabundi redeant ad eorum regulas. Mart. 5. 56. 2.
 Fraudes Artificum vrbis a Conservatoribus & Gubernatore vrbis coercendæ sunt Paul. 4. 369. 1. & Pius 4. 889. 138
 Fridericus Imperator male se gessit erga ecclesiam Romanã Alex. 4. 15. 6
 Fructus ad Capitulum & mensam ecclesiarum vrbis spectan. quotidianis distributionibus applicavit & diuinis officiis interesset distribuit iussit Pius 4. 725. 55
 Fructus beneficiorum in exacti tempore obitus beneficiorum spectant ad successores in beneficiis Iul. 3. 504. 9
 Fructus beneficiorum eorum qui non recitant horas canonicas Pius 5. 1134. 138
 Fructus bonorum ecclesiasticorum male alienatorum restituendi sunt. Paul. 4. 570. 2
 Frumenta ad vrbem deferentium Privilegiis Pius 5. 950. 21
 Frumenta emere licet pro vsu familiæ dumtaxat vnius anni Greg. 13. 1268. 53
 Frumenta ad vrbem afferentes molestari non debent. Gregor. 13. 1268. 53
 Frumentorum extractione vide in ver. Bladorum.
 Frumentorum extractione ex locis status ecclesiastici & extrahendi licentias Pius 4. 875. 133. & Pius 5. 1180. 176. & Greg. 13. 1269. 53
 Fugitiuus siue suspensus de fuga non potest capi nisi de mandato Iudicis

Index Rerum

Judicis competentis Six. 4. 98. 5
 Fugitiui captura sic expensis creditoris. Six. 4. ibidem.
 Fugitiuos debitores releuare possunt visitatores carcerum vrbis data cautione de se representando Pius 5. 1195. 189.
 Furibus vide in ver. Banniis & in ver. dispendentibus, & in ver. Baronibus
 Furnarii vrbis pro precio panis ceteris creditoribus præferuntur in causis discussionum Greg. 13. 1311. 77.
 Furnariorum causa ratione panis a quocumque Iudice summarie cognosci debent Iul. 3. 529. 28
 Furnariorum debitores occasione panis ad dilaciones aut cessiones admitti prohibuit Iul. 3. 529. 28
 Furnariorum eorumque consulum iurisdictione & facultatibus Iul. 3. 529. 28
 Furnariorum causa pro precio panis manu regia cognosci possunt ab omnibus Vrbis Iudicibus Greg. 13. 1313. 77
 Furto rerum subreptarum occasione quando concedatur excommunicationis Pius 5. 1189. 183
 Furta & latrocinia, permittentibus & eorum pœnis Six. 5. 1378. 6. & ibi not.
 Furta si committantur in confinibus, quartu ciuitatis in confinibus eorum locorum damnum passus agere potest contra dominos cuiuscumque loci. Leo 10. 227. 23
 Furta sic commissa probantur iuramen. o. damnum passus & liquidatur a clericis R. C. A. Leo 10. ibidem
 Furta quæ committuntur in naufragiis Vide in Ver. Naufragantium.
 Futura an prædici possint a Prædicationibus Leo 10. 206. 15
 G
 Gabellâ quatrini Carnis in statu eccl. imposuit Iul. 3. 533. 31
 Gabella quatrini Carnis exactione, & ordinationum R. C. de superfluarum confirmatione Pius 4. 646. 4.
 Gabella quatrini carnis non comprehendit carnes Hædorum Iul. 3. 536. 34
 Gabella quatrini carnis etiam solui debet in terris Baronum Paul. 4. 589. 17
 Gabella quatrini carnis. Suius ex oratione Greg. 13. 1207. 14
 Gabellam farinæ scilicet duorum carlenorum pro molituræ cuiuslibet rubri farinæ in septem pro centenariis reduxit Pius 5. 1175. 170
 Gabellam & Montem farinæ Vrbis extinxit Greg. 13. 1378. 81
 Gabellarum maioris de Vrbe, eiusque officium officio & facultatibus Pius 4. 889. 138
 Gabella mercium Vrbis soluitur pro fauo mellis Iul. 3. 542. 40
 Gabellæ mercium Vrbis soluitur pro qualibet salina ferici Iul. 3. 542. 39
 Gabellæ studii vrbis super curio forenti impositione. Eug. 4. 65. 2. Iul. 2. 158. 12
 Gabellæ studii emolumenta exponantur in salariis Lectorum studii Vrbis & pro collegio pauperum scholarum Eug. 4. 66. 2. siue pro maiorum Pictarum. Aqueductuum et fontium Vrbis necessitate Leo 10. 167. 2. Iul. 2. 159. 12
 Gabellæ prædictæ capilla confirmavit Pius 4. 653. 6
 Gabellæ prædictæ Montium auxit Greg. 13. 1317. 81
 Germanici collegii materiam vide in ver. Collegii
 Germanicæ nationis concordatis cum Sed. Apost. Nicol. 5. 69. 1. & Clem. 7. 353. 46
 Germanicæ nationis Concordatis Contrauenientes pœnas multas incurunt Clem. 7. 353. 46
 Gratiæ & remissiones banniarum etiam non possunt fieri a Gubernatoribus nisi supplicationes manu Papæ signatæ sint Pius 4. 810. 104
 Gratiæ arce S. Angeli concessas reuocavit Clem. 7. 321. 22
 Gratiæ expeditionum quas in arce S. Angeli de vrbe detentus concessas Clem. 7. reuocavit 321. 22
 Gratiæ aliquæ obsequenda causa apud Sed. Apost. dari aliquid aut promitti vel recipi prohibuit Greg. 13. 1228. 28
 Gratiæ & iurisdictione concordati quæ a reuocatis huius Eugem. 4. 68. 5
 Græcorum licentiar celebrandi missas more latino reuocavit Pius 5. 947. 17
 Græci subiecti sunt iurisdictione ordinariorum in concernentibus Dei cultum sacramentorum administrationem animarum salutem & hæreticam extirpationem. Pius 4. 891. 97
 Granata regnum Ferdinandus Rex ac Iaracensis recuperavit Ale. 6. 134. 1
 Gratiæ concernentes interesse Cam. Apost. debent in ea presentari & registrari Pius 4. 875. 133
 Gregorius 9. coronatus fuit Romæ 12. Calendis Aprilis anno 1227. 3
 Gregorius 9. obiit Romæ 11. Calendar. Augusti anno 1241. 4
 Greg. 11. Coronatus fuit Martiæ Prouinciæ Narbonen. 8. Idus Ianuarii anno 1271. 44
 Greg. 11. obiit Romæ 6. Cal. Aprilis anno 1278. 46
 Greg. 13. Bononiarum Coronatus fuit Romæ 8. Calend. Iunii anno 1572. 1197
 Greg. 13. Obiit Romæ die 10. Aprilis anno 1585. 1303
 Gubernator Vrbis cognoscit causas metcedum & criminales reiecta appellatione Iul. 2. 160. 18. & Leo 10. 185. 7
 Gubernatores status S. R. E. mureta non recipiant Paul. 2. 88. 3

& Materiarum

Gubernatores status S. R. E. sine licentia Pont. officia conferre nõ possunt Paul. 2. ibidem.
 Gubernatores status S. R. E. semel tantum Ciuitates & alia loca Gubernari videntur Six. 4. 96. 11.
 Gubernatores status S. R. E. causas in prima Instantia a Tribunali spectant auocare non debent Six. 4. 96. 1 & 101. 8
 Gubernatores status S. R. E. obseruent & oblatuere faciant constitutiones egdianas cum eorum declarationibus. Six. 4. 100. 8
 Gubernatores status S. R. E. in causis Commissariis nil recipiant Six. 4. 101. 8
 Gubernatoris vrbis Iurisdictione circa cognitionem causarum Six. 4. 98. 5. Iul. 2. 159. 13. Leo 10. 185. 7
 Gubernatoris vrbis Iurisdictione contra Mercatores cambia illicita contrahentes Pius 4. 910. 154.
 Gubernatoris vrbis Iurisdictione circa recursum petitos a Consulibus lanæ Capitolii Greg. 13. 1317. 80
 Gubernatoris vrbis facultas coercendi artifices vrbis circa eorum fraudes Paul. 4. 569. 1
 Gubernatoris vrbis Notarii ciuiles quomodo officio arrendarum possint Iul. 2. 159. 13. & Pius 4. 779. 85
 Gubernatoris vrbis Notariorum Ciuilium taxa a Pius 4. 901. 148
 Gubernatores vrbis Notariorum Caminalium taxa Pius 4. 903. 149
 Gubernatoris vrbis officium reformavit Paul. 4. 630. 51.
 Gubernatoris Vrbis officium in pristinum statum ante reformationem Paul. 4. reduxit Pius 4. 917. 161
 Gubernatoris Vrbis Iudices quando propinas recipere possint Paul. 4. 640. 81. & Pius 4. 776. 85
 Gubernator Vrbis conducit lucem Palatium expensis Cameræ Apost. Paul. 4. 640. 51
 Gubernator Vrbis visitare debet carceres quolibet mense ultra visitationem ordinariam quolibet anno ebdomoda siens. Pius 4. 777. 85
 Gubernatori vrbis arrestanti aliquid facere de Ordine Papæ creditur Pius 5. 1083. 109
 Gubernatoris vrbis præcedentia in Capella Papæ Gregor. 13. 1273. 55
 Gubernatoris vrbis nunc est Reuerend. S. D. Marianus Per benedictus de Camerino episcopus Maturanen. Cuius ego Laercius sum in Ciuilibus locum Tenens. Six. 5. 1390. 13
 H
 Habitu Clericorum in vrbe degentium Pius 4. 910. 153
 Hæreticorum materiam vide in Ver. Iudæorum.
 Hædorum carnes exempte sunt a Gabella quatrini carnis vt supra Gabella in verbo
 Hæretes occisi citari debent in causis de homicidio inquisitorum Pius 4. 766. 80
 Hæreticum occisi pax haberi debet ad effectum consequendi remissionem ad locum delicti Pius 4. ibidem.
 Hæretes infra quadrum tempus liberate & inuentarium facere debeant Pius 4. 774. 84
 Hæretis crimen est publicum & ceteris omnibus peius Innocen. 4. 11. 8
 Hæreticum Lutheri articulo Leo 10. 243. 35
 Hæretici ad ciuitates non admittantur. Innocent. 3. 1. 2. & ibi not.
 Hæretici eorumque fautores incidunt in pœnas Bullæ Cœnæ Domini Greg. 13. 1330. 92
 Hæretici non sepeliantur in Ecclesiis. Gregor. 9. 4. 3. Nicola. 3. 1. 2
 Hæretici in principio regiminis banno supponantur per Magistratum. Innoc. 4. 11. 8. 3. veridem
 Hæretici inquiruntur absque querela. Innoc. 4. 11. 8
 Hæretici interrogari debent super interrogatoriis de quibus in Mart. 5. 54. 1
 Hæretici Barreni curia nominati Innoc. 4. 11. 8
 Hæretici viui comburendi sunt Innoc. 4. ibidem.
 Hæreticorum domus diruendæ sunt Innoc. 4. ibidem & Alex. 4. 177.
 Hæreticis redeuntibus ad fidem. Alex. 4. 21. 12. Vrb. 4. 25. 1. Nicol. 3. 30. 1. Innoc. 4. 8. 4. & 9. 7. & 10. 8. & 12. 20
 Hæreticis damnatis iuc concilio Constantin. Mart. 5. 49. 10. Leo 10. 243. 35
 Hæretico Aduocato Inno. 4. 12. 10
 Hæretico Clerico Greg. 9. 4. 3. Alex. 4. 20. 10 Nicol. 3. 32. 2
 Hæretico Iudice Greg. 9. 3. 3
 Hæreticorum Aduocatis & Defensoribus Innocen. 4. 10. 9. Nicola. 3. 32. 3
 Hæreticorum bonis confiscandis. Innocent. 4. 11. 8. Alexand. 4. 21. 12
 Hæreticorum consolamentum petentibus. Alex. 4. 20. 11
 Hæreticorum pœnis. Grego. 9. 3. 3. Innoc. 4. 7. 3. 10. 8. Nicola. 3. 32. 2
 Hæreticorum fautorum & complicitum pœnis Innoc. 4. 9. 5. 11. 8. 12. 10. Nicol. 3. 31. 2. Ioann. 22. 36. 4. Mart. 5. 50. & 55. 1. & Innoc. 4. 7. 3
 Hæreticorum filijs & successoribus & eorum pœnis. Innoc. 4. 10. 8. Alex. 4. 20. 10. Nicol. 3. 31. 2
 Hæreticorum nomina delentantur. Innoc. 4. 7. 3
 Hære-

Index Rerum

& Materiarum

Hereticorum poenarum ex executione & applicatione Alexan. 4. 21. 12. Hereticorum poenae condemnatis non relaxentur Innoc. 4. 7. 3. Hereticorum Regni Portugallie & Algabiorum reuocatione & indulgentiis eis concessis si ad fidem redeant. Paul. 3. 362. 7. Hereticorum successores cogi possunt ad implendas poenitentias defunctis iniunctas Alex. 4. 19. 10. Hereticos quoscumque preterquam comprehentes sub generali inquisitione Regnorum Hispanie & Portugallie ad fidem reuocantur Iul. 3. 498. 6. Hereticos scientibus & non reuelantibus Innocent. 4. 12. 10. Nicol. 3. 31. 2. Henrici Regis Anglie materiam Vide in ver. Anglie. Henricum asserunt Regem Navarrae & Henricum asserunt Principem Condensum hereticos declarauit Six. 5. 135. 10. Hibernia dominium, Henrico Anglie Regi concessit Adrianus Papa Alex. 4. 16. 6. S. Hieronymi Iesuatorum congregationis indulta & indulgentias confirmauit Greg. 13. 1269. 54. S. Hieronymi Illiricorum de Vrbe societate & hospitali eiusq. Protectoris & Iudicis Iurisdictione Pius 4. 794. 93. Hieronymus Mattheus, nob. Romanus Auditor Cam. deputatus fuit cum multis facultatibus a Greg. 13. 1271. 55. Hieronymus Praga de heresi damnatus Mart. 5. 49. 1. Hieronymus, Praga heresi circa combustus fuit Constantia Pius 2. 83. 11. Hierosolymitano hospitali applicauit elemosynas prius applicatas hospitali Corcorie, Greg. 13. 1210. 16. Hypothecam habent Mercatores Ripae Vrbs ante alios in rebus Ripalibus per eos venditis extantibus, in aliis autem concurrunt cum obligationibus Camera libris Paul. 3. 463. 52. & Grego. 13. 1356. 105. Homicidarum & illorum fautorum poenis Pius 2. 80. 2. Six. 4. 103. 10. Iul. 2. 152. 5. Leo X. 235. 3. Grego. 13. 1294. 66. Six. 5. 137. 6. Homicidarum gratia & compositiones ex causa homicidii fieri non possunt ab officialibus nisi supplicationes manu Papae signatae fuerint. Pius 4. 810. 104. Homicidarum receptationibus & illorum poenis, Iul. 2. 153. 5. Clem. 7. 287. 6. Homicidas & illorum fautores reuelare omnes tenentur. Iul. 2. ibidem Clem. 7. 290. 6. Six. 5. 137. 5. Homicidae aringentes 14. annos pro maioribus habentur Pius 4. 871. 128. & Six. 5. 137. 6. Homicidae a Sententiis contra eos laici appellare non possunt nisi in certis casibus. Pius 2. 81. 8. Homicidae exules esse debent a loco delicti per quinquaginta miliaria. Pius 2. 81. 8. Imo etiam a quibuscumque locis S. R. E. Clem. 7. 291. 6. Homicidae non possunt audiri nisi in carceribus constituti Iul. 2. 157. 11. Pius 4. 742. 68. & 766. 80. Homicidae remittantur pro Baronibus ad officiales Sed. Apost. Clem. 7. 291. 6. Homicidae remissionem obtinentes narrata in supplicationibus verificare debent Gubernatoribus locorum Iul. 2. 157. 11. Honorius 4. Coronatus fuit Romae 17. Calen. Maii. anno 1283. 31. Honorius 4. Obiit Romae 3. Non. Aprilis anno 1287. Horas Canonicae non recitandum poenis Pius 5. 1134. 138. Horas canonicas recitare possunt Auditores Rotae horti postpositi Clem. 7. 300. 12. Hospitale S. Spiritus. vide in ver. S. Spiritus. Hospitalis Militum S. I. annis Hierosolymitani materiam vide in ver. Militum S. Inanis. Hospitalis S. Lazari materiam vide in ver. Militum S. Lazari. Hospitalium materiam vide in ver. Albergatorum. Humiliatorum Fratrum ordinem reformauit & postea extinxit Pius 5. 979. 37. & 1106. 122.

I

S. Iacobi Incurrabiliu de Vrbe Pro teatore & Iudice eorumque facultas & Iurisdictione Pius 4. 641. 1. Iesuatorum S. Hieronymi priuilegia & indulgentias confirmauit Greg. 13. 1269. 54. Illegitimus relinquere non possunt acquisita ex bonis ecclesiasticis & aliis rebus proprio labore vel patrimonialibus partibus Pius 5. 1102. 120. & 1159. 152. Imagines Christi & sanctorum retinendae & venerande sunt Pius 4. 831. 112. Immunditiarum Vrbs expurgationis officium extinxit Pius 4. 906. 150. Impedientibus executionem literarum Apost. eorumque poenis vide in ver. literarum. Impedientibus Inquisitionis officium eorumque poenis vide in ver. Inquisitionum. Impedientibus libertatem ecclesiasticam. Leo X. 195. 11. 187. 8. Imperator Ecclesie Aduocatus appellatur Alex. 4. 16. 6. Imperator eligendus qualis esse debent Alex. 4. ibidem. Imperator Federicus supplicauit Pio 2. pro canonizatione S. Catharinae de Senis. Pius 2. 78. 5. Impetrantibus literas Apost. gratis asserendo se esse tales quales

non sunt Leo X. 226. 22. Impositio ad triennium in decime partis fructuum beneficiorum secularium & quarta partis fructuum beneficiorum regularium Paul. 3. 433. 37. Impositionibus pro fortificatione cuiuscumque loci S. R. E. contra buere debent omnes ciuitates etiam exemptae ex causa onerosa Pius 5. 1171. 166. Impressores libros de fide suspectos habere non possunt Iul. 3. 509. 7. Imprimi non possunt lib. absque licentia Leo X. 190. 10. Impudice mulieres edificantes in Ciuitate Pia habent facultatem disponendi de bonis acquisitis ex turpi lucro absq. eo quod Monasterium Conuertitarum de vrbe succedat. Pius 4. 886. 135. Impudice mulieres vide in ver. Conuertitae. Incantatores multa scelera & errores induxerunt Alexandr. 6. 148. 12. Incantatorum maleficorum & vanarum superstitionum causas cognoscunt inquisitores Alex. 6. 148. 12. Incollarum Vrbs priuilegia circa facultatem testandi & successione nem ab intestato. Pius 4. 635. 31. Incolae Vrbs in curia Capitoli conueniri debent Iul. 2. 163. 16. Incurabilium S. Iacobi Arch. hospitalis de Vrbe Protectoris Iudiciorumque facultatibus & Iurisdictione Pius 4. 641. 1. Indicis librorum prohibitorum appellatio Pius 4. 802. 99. Indicis librorum prohibitorum recognitione. Greg. 13. 1203. 10. Indiciolorum copiz dari debent in modum extractus Paul. 3. 472. 58. Indiciolorum copiz dari debent petenti antetorturam Pius 4. 756. 74. Indulgentia in meritis passionis Christi & Sanctorum consistunt Pius 4. 770. 82. Indulgentiarum potestas a Deo in ecclesia relicta fuit illarumque usus Christiano Populo est maxime salutaris Pius 4. 831. 112. Indulgentia plenaria & perpetua pro festiuitatibus Ss. Francisci Antonii de Padua Bonaventurae ac Clare. Six. 5. 1392. 16. Indulgentiarum reuocatione Clem. 7. 338. 34. Indulgentiarum reductione Pius 4. 701. 37. & 710. 42. Indulgentias ad questum publicare prohibuit Pius 5. 1068. 99. Indulgentia continentes facultatem questuandi ac pro quibus consequendis porrigendae sunt manus ad uerices procauit Pius 5. 969. 30. Indulgentia gratis expediti debent ab omnibus officialibus. Pius 4. 770. 82. Indulgentia docentium doctrina Christiana Pius 5. 1163. 156. 6. Greg. 13. 1204. 11. & seq. Indulgentia audientium praedicationem uerbi Crucis Innocent. 4. 13. 11. Indulgentia recitanda Breviarium reformatum & officium B. Mariae & defunctorum & cet. Pius 5. 1111. 125. Indulgentia concedendis his qui accedunt ad praedicationem Inquisitorum Greg. 94. 4. Indulgentia Crucem signatorum Innoc. 4. 13. 11. Indulgentia & Indultus S. Spiritus in Saxia de Vrbe Innocent. 8. 109. 4. Indulgentia persequentium hereticos etiam Grego. 9. 4. 4. Indulgentia adiuuantibus bellum contra Turcas concessit Pius 5. 1161. 154. Infeudationes Terrarum S. R. E. etiam ex causa permutationis necessitatis vel uoluntatis Sed. Apost. fieri tractari & suaderi prohibuit Pius 5. 975. 35. & Greg. 13. 1197. 1. Infeudationes Terrarum S. R. E. sine competentis recompensa vel necessitate & utilitate id non exigente factas rescisit Pius 4. 850. 125. Infideles ad fidem se conuertere. non amittunt eorum bona. Paul. 3. 405. 29. Infideles in articulis fidei instruantur. & ab infidelium commercio se abstinere. & cum originariis Christianis matrimonia contrahant. ac ritus antiquae sectae non obseruent Paulus 3. 415. 29. Infideles se conuertentes bona male acquisita restituere tenentur si persona nota sint. sin autem licet retineant. Paul. 3. 415. 29. Infideles se conuertentes priorum elemosynas iuuari debent. & Infideles Ciues efficiuntur locorum in quibus baptizantur Paul. 3. ibidem. Infideles vel Iudaei Medici Christianos curare prohibentur Grego. 13. 1303. 71. Infidelium materiam. vide in ver. Hereticorum & Iudaeorum. Infidelium ad fidem conuersionem indultus & priuilegiis Paul. 3. 415. 29. Infidelium ad fidem conuersionem ordinationibus super eorum modo uiuendi Paul. 3. ibidem. Infirmi carcerati pro debito in Vrbe relaxantur. habita fide Medico. & data cautione de se repraesentando. vel consignetur Guardiano alicuius Vrbs Hospitalis Paul. 3. 473. 58. Innocentius 3. Sancti Spiritus Hospitalis Fundauit Leo X. 172. 5. Innocentius 3. coronatus fuit Romae 8. Cal. Martii anno 1198. 1. Innocentius 3. obiit Perusii 16. Cal. Augusti anno 1216. & sepultus fuit in Ecclesia Cathedrali Sancti Laurentii 2. Innocentius 4. coronatus Romae 3. Cal. Iulii anno 1255. Innocentius 4. obiit Neapoli idibus Decembris anno 1254. 13. Innocentius 6. coronatus Auinionii 3. Cal. Ianuarii anno 1352. 45. Innocentius 6. obiit Auinionii 10. Cal. Septembris anno 1362. & sepultus

Index Rerum

& Materiarum

& sepultus fuit in Ecclesia S. Mariae de Donis. & postea ad Monasterium Cartusien. delatus fol. 43. Innocentius 7. coronatus Romae tertio non. Nouembris anno 1440. 49. Innocentius 7. obiit Romae octauo idus Nouembris anno 1406. 49. Innocentius 8. coronatus fuit Romae. Pridae idus Septembris anno 1484. 106. Innocentius 8. obiit Romae septimo Calen. Augusti anno 1492. & sepultus fuit in Basilica S. Petri de Vrbe 134. Innocentius 8. Mitram Pontificalem pignorauit Innocent. 8. 113. 8. Innocentius 8. auxit numerum Secretariorum Apostolicorum. & redimet mitram Pontificalem Inno. 8. 113. 8. Inquisitor contra Hereticos absque querela Inno. 4. 11. 8. Inquisitorum facultas creandi Notarios in causis fidei Pius 4. 717. 47. Inquisitor Auinionensis non tenetur publicare dicta testium contra Hereticos examinatorum Pius 4. 723. 53. Inquisitor Auinionensis iudicari nequit ab alio. quam a Rom. Pontifice. vel sup. emis Inquisitoribus Vrbs de processibus contra Hereticos Pius 4. ibidem. Inquisitores non cognoscunt causas uisurarum Alex. 4. 19. 10. Inquisitores possunt procedere contra maleficos. incantatores. & superstitionum obseruatores Alexan. 6. 148. 12. & Adrianus 6. In 277. 5. Inquisitores generales possunt procedere etiam contra Praelatos Hereticos vel Hereticorum fautores Pius 4. 784. 88. Inquisitores generales possunt tenere. & legere libros prohibitos & alios licentias concedere Pius 4. 819. 108. Inquisitores generales praereminentiam habent super omnibus Officialibus Pius 5. 1179. 375. Inquisitores generales reuendere possunt causas. in quibus sententia in fauorem reorum contra stylum vel dispositionem inquisitionis latae sint Pius 5. 958. 27. Inquisitores habeant familiares laudabilis uitae Ioan. 22. 35. 1. Inquisitores haereticam praereminentiam admittunt. secum laicos cognoscere. aut iudicare incurrunt multas poenas quas imposuit Iul. 3. 510. 120. Inquisitores non sinitentur Innoc. 4. 6. 3. Inquisitores in eorum officio se impediuntibus aut ingerentibus. in cognoscendis de eorum heresibus multas poenas imposuit Iul. 3. 509. 12. Inquisitores omnes possunt procedere contra Iudaeos in multis flagitijs de quibus Greg. 13. 1305. 73. Inquisitores struuntur indennes Innoc. 4. 6. 3. Inquisitoribus delinquentibus Innoc. 4. 6. 3. Inquisitoribus omnes fauere & obedire debet Inno. 4. 7. 3. & Pius 5. 1179. 175. Inspiraciones diuinae per Praedicatorum quando praedici possunt Leo X. 207. 15. Instigator in causis criminalibus non potest appellare nisi caueat Pius 4. 779. 85. Instigator quando praestare debet alimenta carcerato pro informatione Curiae Paul. 3. 471. 58. Instrument. Notariorum eorum Capitoli defunctorum quomodo sint transtumptanda praestanda Iul. 3. 537. 36. Insularum nouarum gentes credebant uoum Deum creator esse in caelis Alex. 6. 134. 1. Insularum nouarum homines nudi incedebant & carnibus non uescabantur Alex. 6. 134. 1. Insulas nouas absque Imperatoris licentia petere pro mercibus habendis prohibuit Alex. 6. 135. 1. Insulas nouas concessit Ferdinando Regi. Alex. 6. ibidem. Interdictum non supponatur Provincia vel Ciuitas pro debito peuniarum Bonif. 8. 33. 1. & Leo X. 212. 16. Inuadentibus Cardinalium domos Leo X. 218. 18. Inuadentibus Ciuitates. & loca S. R. E. eorumque fautoribus. vide in ver. Occupatoribus. Inuentarium ad fauorem Fisci quando fiat Pius 4. 755. 74. Inuentarium actorum criminalium quolibet anno confici. & custodiri deberet Archiepiscopi Siciliae Pius 5. 1111. 124. Inuentione tituli Crucis Domini Nostri Iesu Christi in Ecclesia S. Crucis in Hierosalem de Vrbe de anno 1492. Alex. 6. 137. 4. Ioannes Carualis Rotae Auditor. & inde Cardinalis fuit creatus Pius 2. 83. 11. Ioannes Huz de Bohemia Hereticus damnatus Mart. 5. 49. 1. Ioannes Viced. Hereticus combustus fuit Constantia Pius 2. 83. 11. Ioannes Franciscus S. Georgii Casale. Episcopus Aquei. fuit Almx Vrbs Gubernator deputatus cum solitis facultatibus a Grego. 13. 1322. 85. Ioannes 22. coronatus fuit Lugduni Nonis Septembris anno 1316. 34. Ioannes 22. obiit Auinionii Pridae Nonis Decembris 1334. & sepultus fuit in Ecclesia Cathedrali 38. Ioannis Pellicani Maccratanensis I. C. deputatio in Senatorem Almx Vrbs. & eius facultatibus Six. 5. 1388. 11. Ioannis Iacobi Panici I. C. Maccratan. in Procuratorem Fisci Apost. deputatus Six. 5. 1372. 3. S. Ioannis Hierosolymitani Hospitalis materiam. vide in ver. Militum S. Ioannis. S. Ioannis Lateranen. Archiepiscopi & Iudicis facultate & iurisdictione. Greg. 13. 1261. 48.

S. Ioannis Lateranen. Basilica supra omnes vrbs & orbis ecclesia & ac Basilicam S. Petri de vrbe praereminentiam et praereminentiam habet Greg. 11. 44. 1. Pius 5. 1063. 94. Locali a Sed. Apost. deinentibus eorum scien. & non reuelantibus illorumque poenis Pius 4. 657. 9. Iubilei materiam vide in ver. Anni san. & Iudaeis ad fidem se conuertentibus vide in ver. Infidelibus. Iudaei Christianis immobilia vendere debent Paul. 4. 575. 5. Iudaei Collectis extraordinariis grauari non possunt. Iul. 3. 515. 15. Iudaei conuersi sint quomodo tractandi Nicolaus 3. 29. 1. Iudaei debent seruare statuta vrbs Pius 4. 734. 63. Iudaei debent deferre signum nuncupato Guallo Pius 5. 927. 6. Iudaei degentes in statu ecclesiastico quolibet anno soluere debent hospitali Cathedrae uisibus ducatos decem pro quolibet sinagoga etiam demolita & alienata Pius 4. 735. 63. Iudaei frumentum mercaturas & similes exercere non possunt Paul. 4. 575. 5. Iudaei litigantur statutis locorum in quibus existunt. Paul. 4. ibidem. Iudaei Medici ad curam christianorum accedere non possunt. Paul. 4. ibidem. Iudaei non possunt habere apothecas extra eorum Ghetum Paul. 4. ibidem. Iudaei puniuntur in Criminalibus iuxta formam Iuris & constitutionum Iul. 3. 515. 15. Iudaei vendere possunt pignora post lapsum decem & octo mensium Pius 4. 775. 63. & Paul. 4. 575. 5. Iudaei augeri non possunt pensiones domorum eis locatarum Pius 4. 735. 63. Iudaei semel in hebdomada in locis in quibus est Synagoga praedici iussit Greg. 13. 1357. 106. Iudaeis est permittum facere vnam synagogam in terris in quibus habitant & alias demolire debent Paul. 4. 575. 5. Iudaeis Euangelium praediceatur ut ad fidem conuertantur Nicol. 3. 30. 1. Iudaeis nutrices Christianas habere prohibuit. Paul. 4. 575. 5. Iudaeorum bancheiorum pignoribus Pius 4. 801. 130. & Greg. 13. 1330. 43. Iudaeis opponi possunt praescripto iuris communis Pius 4. 735. 63. Iudaeorum ad fidem conuersionem priuilegiis & indultis eorumque ordinationibusq. circa eorum uiuenti modum Paul. 3. 415. 29. Iudaeorum conuersionem materiam vide etiam Neophitorum. Iudaeorum bancheiorum Iudex est Camerarius circa causas concernentes capitula ipsorum bancheiorum Pius 4. 891. 139. & Greg. 13. 1350. 43. Iudaeorum bancheiorum reformatione Pius 4. & Greg. 13. ibi. Iudaeorum causas cognoscit Vicarius Papae in vrbe Clem. 7. 323. 23. Paul. 3. 421. 32. & Iul. 3. 562. 59. dummodo non sint bancheiorum & causa sit circa capitula bancheiorum quia tunc spectat ad Camerarium ut in Pio 4. 891. 139. & Greg. 13. 1350. 43. Iudaeorum debitoribus dilaciones concedi prohibuit Iul. 3. 510. 15. Paul. 4. 575. 5. Iudaeorum instrumenta cum Christianis conficere possunt Notarii Christiani Paul. 4. ibidem. Iudaeorum libri non probant contra Christianos nisi sint scripti vulgari Italico sermone Pius 4. 735. 63. & Paul. 4. 575. 5. Iudaeorum librorum expurgandi facultates reuocauit Paul. 4. 623. 37. Iudaeorum licentias emendi res fortunas & de super pecuniis mutandi reuocauit Paul. 4. 588. 15. Iudaeorum perfidia Nicol. 3. 30. 1. Iudaeorum vigesima impositione & prorogatione. Paul. 3. 466. 55. Iudaeis Burg. materiam vide in ver. Burgi. Iudaeis hospitalia & societatis S. Hieronymi Illiricorum de vrbe facultatibus Pius 4. 794. 93. Iudicis Ripetae officium Populo Rom. restituit Leo X. 167. 1. Iudicis Ripetae Vrbs iurisdictione & facultatibus Pius 4. 752. 72. Iudicis Turris Nonquateriam Vide in ver. Turris Nonae. Iudicis dilaciones debitoribus concedere non possunt Iul. 3. 513. 29. Iudicis absque in diis neminem carcerari faciant Paul. 3. 471. 58. Iudices Vrbs quando & quas sportulas recipere possunt Pius 4. 776. 85. Iudices Vrbs Ordinarij terminos habitos pro seruatis. infra decem dies declarare debent Pius 4. ibidem. Iudices offendentibus occasione factis. & eorum poenis Alex. 6. 146. 11. Iudices causarum beneficiorum vel Criminalium concernentium priuationem beneficiorum eorumque alines & familiares non possunt impetrare illa beneficia Pius 4. 682. 20. Iudicis certa dies proponi non potest Leo X. 206. 15. Iudicum Laicorum interponendum se in causis personarum ecclesiasticarum Mart. 5. 65. 5. Greg. 13. 1332. 92. Iudicum status ecclesiasticis Salaris pro eorum uaticis & c. Six. 4. 101. 3. Iudicum Curiae capitoli Iurisdictione Pius 4. 753. 73. Iudicum Monasteriorum & aliorum Piorum locorum Vrbs materiam vide in ver. concernent. eorum cognominaciones. Iudicum Vrbs officio circa carceres Paul. 3. 471. 58. Iuramentorum Nemini Desocietate vide in ver. Nominis Dei Iurantibus & iura re facientibus illicita impossibilia & eccles. libertati & decretis Concilii Tridentini aduersantia. Grego. 13. 1354. 103. Iure congrui Aedificij ac officio Camerari & Magistrorum vicarij

Index Rerum

Vrbis Six. 4. 103. 11. Alex. 6. 135. 2. & Greg. 13. 1222. 25
 Iuris patronatus concessionibus & reuocationibus quo ad benefi-
 cia non electa Innoc. 8. 108. 2. Adrian. 6. 274. 2
 Iuris patronatus concessionibus & reuocationibus quo ad benefi-
 cia Innoc. 8. ibidem & Adrian. 6. ibidem
 Iuris patronatus presentationem habentibus ad ecclesias parochia-
 les Pius 5. 72. 32
 Ius patronatus non est concedendum propter augmentum fru-
 ctuum Pius 4. 755. 66
 Iohannes 2. coronatus fuit Romæ 6. Calen. Decembris anno 1503.
 S. Petri 148
 Iulius 2. obiit Romæ Non. Cal. Martij anno 1513. 165
 Iulius 3. Tuscus ex familia de Monte Coronatus fuit Romæ 8. Cal.
 Martij 1550.
 Iulius 3. obiit Romæ Calen. Maii anno 1555. & sepultus fuit in
 Basilica S. Petri. 567

L

L Amiz siue striges ab inquisitoribus coercentur Adrian. 6.
 277. 5
 Langæ aris in vrbe priuilegiis Pius 5. 971. 31
 Layci banditi aut delegati non possunt per personas ecclesiasticas
 Vrb. 6. 47. 3
 Layci de excoisibus factis in vrbe puniantur per officiales laycos
 Six. 4. 98. 5
 Layci iurisdictione non exercent in personas ecclesiasticas Mart.
 5. 62. 2. & Greg. 13. 1335. 92
 Lateranen. Concilium conuocauit Leo x. 220. 19
 Lateranen. Concilium damnat Conciliabulum Pisarum Leo x. ibid
 Lateranen. Concilium ex quibus causis congregatum fuerit. Leo x. ibid
 Lateranen. Concilium indixit Iul. 2. & prolecutus fuit Leo x. 207.
 16. & 219. 19
 Lateranen. ecclesia a Constantino Imperatore fuit adificata in La-
 teranense Palatio suo Greg. 11. 44. 1
 Lateranen. ecclesia est dignior omnibus orbis ecclesiis & etiam
 Basilica S. Petri de vrbe Greg. 11. ibidem & Pius 5. 1063. 94
 Lateranen. ecclesia Sedes Pont. vocatur Greg. 11. ibidem
 Latini non possunt celebrare Græco ritu missas & alia diuina of-
 ficia Pius 5. 947. 17
 Latine & Græce ecclesie vnione in articulis fidei in quibus discor-
 date videbantur. Eug. 4. 68. 5
 Latrocinia communia contra ciuites & redeantes ab Vrbe & aliis
 Ciuitatibus S. R. I. emendare tenentur Domini & Communita-
 tes locorum in quibus commissa fuerunt Iul. 2. 148. 1
 Latrocinij commissis in Naufragiis vide in ver. Naufragiis
 S. Laurentij in Damasco ecclesia Titulus & administratio spectat ad
 vicecanoniarum S. R. E. Clem. 7. 344. 40. & Paul. 3. 361. 6
 S. Lazari Hierosolymitani milites leprosi vndique suscipere & ha-
 bitationem leproforum aliorum transuolare possunt Cle. 4. 29. 5
 S. Lazari Hierosolymitani mulieres & coram materiam vide in
 ver. Militibus.
 Lectores Philosophiæ dissoluant dogmata Philosophorum fidei
 aduersantia & explicent discipulis Catholicam veritatem Leo x.
 172. 4
 Lectores studij vrbis cessantibus a legendo salarium loco penæ
 defalcatur Leo x. 169. 2
 Lectori in studio Alma vrbis priuilegiis Bon. 8. 34. 2. Leo x. 167. 2
 Legati Apost. munera non recipiant. Paul. 2. 38. 3
 Legati pro maiori temporis parte in locis legationum permanere
 debent Leo x. 193. 11
 Legati de latere facultibus que ob eius discessum ab vrbe versus
 ciuitatem Bononiæ deputantur in vrbe Clem. 7. 329. 27
 Legatorum Apostolicorum facultates circa collationes beneficio-
 rum disputationes que etiam reuocantur Pius 4. 785. 39
 Legatorum Apostolicorum facultates generaliter reuocantur Pius 5.
 118. 2. 179
 Legatorum Sed. Apost. facultates super indultis conferendi bene-
 ficia declarant Pius 4. 683. 21
 Legatus de latere fuit Cardinalis Caraffa apud Principes Italiz
 cum multis Priuilegiis & facultatibus Paul. 4. 604. 27
 Legatus de latere in prouincia Marchiz fuit Cardinalis S. bellus cu-
 facultatibus & iurisdictione de quibus in Iul. 3. 501. 8
 Legatis relictis ecclesie S. Mariæ Lauretanz Pius 3. 101. 2. 55
 Legatis ad Pias causas exequent. & facultatibus deputatorum fabri-
 ca S. Petri & Vicarij Vrbis circa illorum executionem Pius 5.
 1064. 95 & sequen.
 Leges adita contra hereticos describantur in statutis Ciuitatum
 Innoc. 4. 5. 3
 Legibus contra hereticos eorumque complicitibus obseruandis In-
 noc. 4. 5. 3
 Legitima filiorum ex aliquo delicto condemnatorum a Parenti-
 bus solui debet non obstante quocumq; statuto vel consuetudi-
 ne Pius 4. 870. 128
 Legitimandi facultatem cum clausulis sine preiudicio venientiu
 ab intestato habent scriptores Archiuii Romanæ Curie Leo x.
 176. 6
 Legitimatur illegitimi per scriptores Archiuii Ro. Cur. Leo x. ibid.
 Legitimationes de naturalibus spuris factas in preiudicium va-

& Materiarum

torum ex fidei commissio aut Testamento, aut quauis alia vali-
 da dispositione dummodo non fiat foris effectum reuocata fue-
 runt a Pio 4. 781. 86
 Legitimandi modo premissio facultates Comitibus & aliis concessa
 reuocata fuerunt a Pio 4. ibidem.
 Leguminum extraxione vide in ver. Frumentorum.
 Leonum & eorum complicum penes Paul. 4. 637. 47
 Leo x. coronatus fuit Romæ 13. Calen. Aprilis anno 1513. 165
 Leo x. Obijt apud Villam Maximam Diocesis Porten. Calend. De-
 cembris anno. 1521. 273
 Leo x. Parmam & Placentiam recuperavit Leo x. 196. 12.
 Leprosi ad cohabitandum cum aliis leprosis cogi possunt per milites
 S. Lazari Hi. ierosolymitani Clem. 4. 29. 5
 Libellorum famosorum scriptores recitantes & est multas penas
 incurrant Pius 5. 1162. 155 & Greg. 13. 1200. 7
 Libertatem ecclesiasticam impeditentibus & eorum penes Leo x.
 187. 8. & 195. 11
 Libri heretici reprobatu legi imprimi & vendi prohibiti est Paul.
 4. 625. 39
 Libri imprimi non possunt absque superioris licentia Leo 10.
 190. 10
 Libri Iudeorum non probant contra christianos nisi sint scripti
 vulgari Italico sermone Pius 4. 735. 63. & Paul. 4. 573. 5
 Libri iuterani aut de heresi suspecti haberi a iuribus non possunt
 Pius 4. 802. 98
 Librorum prohibitorum Index confectus per patres a Tridenti-
 na sinodo detectos approbatus fuit a Pio 4. 803. 99
 Librorum sacrorum translatio vulgaris prohibita est ab Inn. 3. 2. 3
 Libros de fide suspectos infra certum tempus. Inquisitoribus loco-
 rum consignari precepit Iul. 3. 500. 7
 Libros de fide suspectos legendi licentias præterquam Inquisitori-
 bus concessas reuocant Iul. 3. ibidem
 Libros & scripturas Canonicas occupantes excommunicationem incur-
 runt Pius 4. 827. 110
 Libros Iohannis Vnicief Iohannis Huz. Hieron. de Praga tenen-
 tes ac imprimentes incurrunt in penas Bullæ Cæsar. Domini
 Greg. 13. 1330. 92
 Libros reprobatos legendi licentias reuocant Paul. 4. 625. 39
 Libri Mercatorum vrbis quando & ulque ad quam summam pro-
 bent Pius 4. 839. 118
 Libri Mercatorum vrbis quando & ulque ad quam summam pro-
 bent Paul. 3. 451. 47 & Pius 4. 729. 59
 Libri Mercatorum Ripar. vrbis conuocantes cum libris Proxenera-
 rum plene probant etiam contra mulieres Paul. 3. 463. 52. &
 Greg. 13. 1356. 105
 Literarum Apostolicarum executionem impediens illorumq;
 fautoribus & eorum penes Innoc. 8. 131. 14 & Leo x. 229. 26. &
 Clem. 7. 347. 42
 Literarum Apost. sollicitatoribus eorumque priuilegiis & emolu-
 mentis Leo x. 230. 27
 Literarum Apost. super gratis resignat beneficiorum expediendi
 & conficiendi forma tradita est a Pio 5. 1167. 162
 Literas nuncupatus de auxilij continentes alicuius famæ Cognitionem
 futurorumque successuum & secretorum negotiorum status ce-
 les. reuelationem prohibita fuerunt a Pio 5. 1162. 155.
 Literæ Apostolicæ gratis expediendi debent pro Cubicularijs & scu-
 tiferis Apost. Leo 10. 201. 14
 Literis Apost. non expeditis mandata adipiscendi possessione ben-
 ficiorum per officiales non concedantur vigore supplicationis
 registrarum Paul. 3. 360. 5
 Literarum Apost. executionem impediens & eorum penes Innoc.
 8. 131. 14. Leo x. 229. 26. Clem. 7. 347. 42 & Greg. 13. 1330. 92
 Litigantes in Romana Curia eorumque aduocatos offendentes
 & eorum penes Alex. 6. 146. 11
 Locationibus bonorum ecclesiasticorum Paul. 3. 486. 74
 Locationibus bonorum & reddituum C. A. nec non venditionibus
 & solemnitatibus de super seruandis Pius 4. 680. 18
 Locationibus domorum casualium Vinearum in alma vrbe Clem.
 7. 328. 25
 Ludouicus Rex Galliz tempore Pii 2. abrogauit quandam præ-
 matricam sanctionem nuncupatam fidei catholice contrariam
 Leo x. 207. 16.
 Lugdunen. Concilium multas penas imposuit transmittentibus
 vidualia & arma saracenis Nicol. 5. 71. 2
 Lutheri sequacium & erroribus illorumq; de heresi condemnatione
 & excommunicatione & aliis penis Leo x. 243. 55
 Lutheri heresum articulis Leo x. 243. 55
 Lutheri materiam vide in ver. Martini
 Lutheri opera omni prohibentur Leo x. 245. 33
 Lutheri sequaces multi impenitentes & multi ad fidem conuer-
 si sunt Leo x. 245. 33
 Lutherus inhibuit prædicationis officium Leo x. 246. 35
 Lutherus citatus fuit a Leone x. 245. 35
 Lutherum & eius sequaces hereticos publicari iussit. Leo x. 247.
 35

Magi-

Index Rerum

M Agiftratus in principio regiminis hereticos banno suppo-
 nere debent Innoc. 4. 6. 3
 Magiftratus Curie debent persequi hereticos Inn. 4. 11. 8
 Magiftri iurare debent seruare statuta contra hereticos Innoc. 4.
 6. 3
 Magiftrum scholarium in quibus eos instituere debeant Leo x.
 194. 11
 Magiftrum Viarum Vrbis officium reintegravit Mart. 5. 62. 4
 Magiftri Viarum Vrbis in impositionibus pro iectis domorum
 seruare debent taxam traditam a Pau. 3. 478. 66
 Magiftri Viarum debent eligere Assessorum in causis si id petitum
 fuerit Alex. 6. 136. 3
 Magiftrorum Viarum a sententiis non appellatur in causis merce-
 dum operatorum vique ad ducatos 25. & in reliquis casibus vsque
 ad ducatos 15. Pau. 3. 477. 65
 Magiftrorum Viarum Vrbis & Camerarij iurisdictione, & faculta-
 tibus Six. 4. 103. 11. Alex. 6. 136. 3. Grego. 13. 1222. 25. & ibi not.
 Malefici multa scelera & errores induxerunt Alex. 6. 148. 12
 Malefici, & eorum penes Leo x. 195. 11
 Maleficium in cantorum, & vanarum superflitionum causas eo-
 gnoscant Inquisitores Alex. 6. 148. 12
 Maleficium Status Ecclesiastici penarum decima pars tantum
 datur Officialibus Pius 4. 806. 102
 Maleficium Status Ecclesiastici penas applicat C. A. Pius 4. 725. 56
 Maleficium penæ de manibus Depositariorum capi debent per
 Officiales Status Ecclesiastici Pius 4. 763. 77
 Maleficium Status Ecclesiastici penæ a 23. annis citra non exacta Fisco
 C. A. applicatæ fuerunt a Paulo 4. 613. 31
 Maleficium Vrbis penæ vsque ad ducatos decem applicatæ Ar-
 chiconfraternitati Charitatis Vrbis Pius 4. 661. 12
 Mancipij, vide in ver. seruis
 Mandata executiua cuiuscunque Iudicis Vrbis per quoscunque
 Executores Iudicis Vrbis exequi possunt Pius 4. 778. 85
 Mandata de manu tenendo quando ab A. C. concedi possunt
 Pius 5. 1095. 117
 Mandatarij Capitolij Vrbis exequi possunt citationes Iudicis C6-
 fraternitatis Crucifixi in Ecclesia S. Marcelli de Vrbe Piu 4.
 707. 39
 Mandatarij Curiarum Vrbis in causis commissariis licet a prin-
 cipio ordinariis citationes, & c. facere non possunt, & Curiores
 Papæ tantum citant Clem. 7. 124. 24
 Mandatarij Curie Capitolij possunt citare in causis a principio or-
 dinariis licet in eis superuenerit aliqua commissio Papæ Iul. 3.
 516. 16
 Mandatarij in Vrbe mercede pro citationibus substationibus,
 & c. Pius 4. 780. 85
 Marcellus Secundus ex Familia Cervina Tuscus, coronatus fuit Ro-
 me 4. idus Aprilis 1555. 567
 Marcellus Secundus obiit Romæ Cal. Maii anno 1555. & sepultus
 fuit in Basilica S. Petri 568
 Marchiani etiam exempti contribuere debent subsidij, & imposi-
 tionibus Pius 5. 934. 11
 Marchiz Theaurarij non soluant pecunias nisi illæ exponantur
 adualiter in his que ordinata sunt Six. 4. 99. 6
 Mariani Perbenedicti Episcopi Marturanen. deputatio in Guber-
 natorem Vrbis Six. 5. 1390. 13
 S. Mariæ de Laureto Legata exigij possunt, per ministros Fabricæ
 S. Petri de Vrbe, si Ministri S. Mariæ in illis exigendis negliges-
 tes fuerint Pius 5. 1011. 55
 S. Mariæ de Laureto Legata non distentur a Notariis quibuscun-
 que Pius 5. ibidem
 S. Mariæ Maioris cause appellationum cognosci possunt etiam fe-
 riis non obstantibus Pau. 3. 483. 71
 S. Mariæ Maioris de Vrbe Archipresbyteri, & Iudicis facultate, &
 iurisdictione Pau. 3. ibidem
 S. Mariæ Maioris de Vrbe eiusque Capituli, & Canonicorum Iudice,
 & eius iurisdictione, & facultatibus, & c. Pius 4. 918. 162
 S. Mariæ Maioris de Vrbe eiusque Capituli, & Canonicorum pri-
 uilegia confirmantur Pius 4. ibidem
 S. Mariæ Maioris Iudex cognoscit causas Capituli, & Canonicorum,
 & c. Etiam Criminales extra penam san. uinis & corporis
 afflictuam Pau. 3. 483. 71
 S. Mariæ Maioris Iudex procedit etiam in causis obligationum
 in forma Camera, & feris non obstantibus Paul. 3. ibidem
 S. Mariæ Transpontinæ de Vrbe eiusque Conuentus translatio ad
 Ciuitatem Piam prope arcem S. Angeli Pius 4. 884. 135
 Mariæ Virginis Cantico. Bonif. 9. 48. 1
 Mariæ Virginis Conceptione, & eius prædicatione, vide in ver.
 Conceptione
 Mariæ Virginis Conceptionem negantibus quas penæ incurrunt
 Pau. 4. 459. 7
 Mariæ Virginis laudibus Bonif. 9. 47. 1
 Mariæ Virginis Rosario, vide in ver. Rosarium
 Mariæ Virginis Visitationis festo, & illius iustitiatione Bonif. 9.
 47. 1
 Mariæ Virginis nomen blasphemantibus, vide in ver. blasphemantibus
 Mariæ Virginis Officium recitantibus Pius 5. 1111. 125
 Mariæ Magni, & aliarum gratiarum quibuscunque concessarum
 reuocatio Pius 4. 841. 119

& Materiarum

Maritimis naufragijs Pau. 3. 442. 42
 Martini Lutheri, & sequacium erroribus illorumque de heresi
 condemnatione & excommunicatione, & aliis penis Leo x.
 245. 35
 Martini Lutheri heresum articulis Leo x. ibidem
 Martini Lutheri opera prohibuit Leo x. 245. 35
 Martini Lutheri sequaces multi impenitentes fuerunt, & multi
 ad fidem conuerfi sunt Leo x. 246. 35
 Martino Luthero inhibuit prædicationis officium Leo x. 245. 35
 Martinum Lutherum, & eius sequaces hereticos publicari man-
 dauit Leo x. 247. 35
 Martium Lutherum recepit apud se, & defensusit Federicus Dux
 Saxoniz Adria. 6. 277. 6
 Martinus Lutherus appellauit ad futurum Concilium Leo x.
 246. 35
 Martinus Lutherus asserbat se esse alterum Danielem, & lacerabar
 in eius sermonibus Rom. Pont. & Sacerdotes. Adria. 6. 279. 6
 Martinus Lutherus multa mala induxit, & improba dedit manda-
 ta Concilij detraxit, & licentiosam vitam inducere tentauit
 Adria. 6. 278. 6
 Martinus 5. Rom. ex Familia Columna, coronatus Constantiæ 10
 Calen. Decembris 1417. fol. 49
 Martinus 5. obiit Romæ 10. Calen. Martij anno 1431. 64
 Massa Notariarum A. C. Paul. 2. 92. 7
 Matrimoniales causas, quibus sint a signatura committendæ Pius
 4. 774. 85
 Matrimoniales causas spectant ad Vicarium Vrbis Clem. 7. 322. 23
 & Paul. 3. 421. 32
 Matrimoniales dispensationes ordinariis locorum sunt committendæ
 Pius 4. 745. 69
 Matrimonialium dispensationum materiam, vide in ver. Dispensationum
 Matrimonialis scienter contractis Clem. 7. 292. 7
 Matrimoniorum & sponsalium impedimentis publice honestati
 Pius 5. 1518. 62
 Matrones, & aliz honestæ mulieres tantum habitu Romano in
 Vrbe vii possunt Pius 4. 689. 77
 Medici ores & Complices ac Cardiales simoniacæ Ro. Pont. eligen-
 tes multas penas incurrunt Iul. 2. 149. 2
 Medici duo ad curandos cereratos Vrbis eligi debent. Pius 4.
 777. 85
 Medici Hebræi vel infideles Christianos cura rei non possunt
 Ger. o. 13. 1303. 71
 Medici tam promouendam quam promouendi Christianam fidem profi-
 teri debent iuxta formam iuramentum traditam Pio 4. 829. 112 &
 curate etiam debent obseruare contenta in Pii 5. 923. 3
 Medici visitare non possunt vltra diem infirmos renitentes con-
 fitei eorum peccata confessori Pius 5. 923. 3
 Melioramenta quando fieri possunt in locis a Sede Apostolica alicui
 in gubernium dasis Pius 4. 976. 35
 Mellis f. ni qui mercimonij causa ad Vrbe afferuntur Gabellam
 mercium solunt Iul. 3. 542. 40
 Menantium, siue fami geratorum eorumque scripta recipientium
 penes Greg. 13. 1200. 7
 Mendicantes. Fratres ad processiones accedere debent ad omne
 mandatum Prælatorum Leo x. 217. 17
 Mendicantes fratres, & moniale gratis habeant sal pro eorum vsu
 a Ministris C. A. Pius 5. 945. 14
 Mendicantes tranfite non possunt absque licentia Sedis Apostolice
 ad Monasticos ordines, excepto Cartusien. Mart. 5. 56. 1
 Mendicantium Fratrum Conseruatoribus Leo x. 218. 17
 Mendicantium Fratrum decimis Leo x. 1. ibidem
 Mendicantium Ordines qui sint Pius 5. 997. 45 & Grego. 13.
 1350. 102
 Mendicantium Ordinum exemptio a datijs collectis subsidij, &
 hospitij Militum, & multa alia priuilegia Pius 5. 944. 14. &
 982. 38
 Mendicantium priuilegiis, & exemptionibus Leo x. 217. 17
 Mendicantium materiam, vide etiam in ver. Fratrum
 Mendicare per Ecclesias tempore diuinorum Officiorum paupe-
 ribus non licet Pius 5. 925. 9
 Mercantio Notariarum A. C. Pau. 2. 93. 7
 Mercantiz Artis Panorum statuta, & eorum confirmatiõne, &
 Consulum iurisdictione Pau. 3. 451. 47
 Mercatores notabiles Vrbis coram A. C. conueniri debent
 Iul. 2. 160. 15. & Greg. 13. 1217. 3. 59
 Mercatorum cambi materiam, vide in ver. Cambij
 Mercatorum & Merciariorum Vrbis libris quando credatur, vide
 in ver. Libris
 Mercatorum, & Merciariorum Vrbis priuilegiis, & eorum Consu-
 lum iurisdictione Pau. 3. 451. 47. & Pius 4. 729. 19. & 839. 118. &
 Greg. 13. 1315. 80
 Mercatorum Florentinorum in Rom. Curia Consulum, eorumque
 facultatibus, & iurisdictione Leo x. 233. 30
 Mercatorum Riparum libri plene probant etiam contra mulieres,
 dummodo concordent cum libris Proxeneræ Paul. 3. 451. 47. &
 Greg. 13. 1356. 105
 Mercatorum Riparum debitores ad quinquennales, & c. non ad-
 mitantur Innoc. 8. 129. 12. Pau. 3. 463. 52
 Mercatorum Riparum Vrbis debitoribus, vide in ver. Riparum
 Mercatorum Riparum Vrbis priuilegiis Clem. 7. 282. 3. Pau. 3. 463.
 52. Pius 4. 752. 72. & Greg. 13. 1356. 105
 ttttttt Mercatores

Index Rerum

& Materiarum

Mercedores Ripales in rebus venditis extantibus ceteris venditoribus preferuntur Paul. 3. ibidem
 Mercede & officio Notariorum status S. R. E. Six. 4. 101. 8
 Mercede executorum Capitoli Jul. 2. 160. 13
 Mercede familiarum creditorum Praelati in Rom. curia decedentis Pius 5. 973. 33
 Mercede Notariorum Capitoli Jul. 2. 160. 13
 Mercedum causas cognoscit Gubernator vrbis Idl. 2. ibidem
 Mercedum in causis quae cognoscuntur in curia Gubernatoris vrbis non datur appellatio Leo x. 186. 7
 Mercatorum fraudes quomodo perquirantur a Gabellario maiore Almæ vrbis Pius 4. 889. 138
 Meretrices vrbis quomodo testari possint & debent Leo x. 241. 34. Clem. 7. 306. 13
 Meretrices edificantes in Civitate Pia vrbis libere testari possunt Pius 4. 885. 135
 Meretricum bona inuenturizari debent per officiales Monasterii Converteritarum de vrbe Clem. 7. 306. 13
 Meretricum decedentium bona detinentes infra decem dies tenentur consignare deputatis Monasterii Converteritarum de vrbe Clem. 7. 306. 13
 Meretricum dispositiones Notarii notificare debent Clem. 7. 307. 13
 Meretricum filii alii educare debent ex bonis eorum Monasterio Converteritarum applicatis Clem. 7. 306. 13
 Meretricum sine testamento decedentium ipsius Leo x. 224. 134
 Milites contra Turcas aut militibus stipendia subministrantes certo modo commissis delictis absolvi voluit Pius 5. 1155. 149
 Militibus sine licentia Pontificis illorumque favoribus & eorum penis Clem. 7. 309. 15
 Milites recipi non possunt in terris S. R. E. absque licentia Papæ Leo x. 197. 12
 Militum de Lilio institutione privilegii & emolumentis Paul. 3. 455. 50
 Militum de Lilio præcedentia Paul. 3. ibidem. 458. & Gregor. 13. 1228. 60
 Militum S. Lazari Hierosolymitani privilegii & exemptionibus Pius 4. 851. 126. & Pius 5. 960. 28
 Milites S. Lazari possunt leprosus vadique suscipere & ad cohabitandum cum leprosis transducere Clem. 4. 29. 5
 Militum S. Stephani institutione & privilegii Pius 4. 739. 64
 Militum S. Stephani Magistro & eius iurisdictione Pius 4. ibidem
 Militum de Alcantara ordinis Gisterciensis iudicis privilegii & exemptionibus Leo x. 263. 40
 Militum S. Lazari privilegia non moderata fuerunt a Pio 5. 993. 43
 Militum S. Ioan. Hierosolymitani privilegii & exemptionibus Pius 4. 663. 14
 Militum S. Ioan. Hierosolymitani Magno Magistro eiusque iurisdictione Pius 4. ibidem
 Militum S. Pauli institutione privilegii & emolumentis Paul. 3. 393. 23. & Jul. 3. 497. 4
 Militum S. Pauli præcedentia Paul. 3. ibidem & Greg. 13. 1328. 90
 Militum S. Ioan. Hierosolym. capitulum imposuit ad quadriennium annuum subsidium quinquaginta militum scutorum quod confirmavit Greg. 13. 1312. 78
 Militum S. Ioan. Hierosol. loca an & quando & in quibus visitari & corrigi possint ab Ordinariis locorum Pius 5. 113. 3. 139. & Greg. 13. 1326. 88
 Militum S. Petri institutione emolumentis indultis & privilegii Leo x. 247. 36. & Clem. 7. 10. 16
 Militum S. Petri officia 26. Vicecancellario assignavit Leo x. 248. 36. & 265. 41
 Militum S. Petri præcedentia Leo x. 253. 36. Greg. 13. 1328. 90
 Militum Piorum institutione privilegii & emolumentis Pius 4. 650. 5
 Militum Piorum præcedentia Pius 4. ibidem & Greg. 13. ibidem
 Minas inferentibus pro obtinenda pace Innoc. 8. 128. 11
 Ministris R. C. A. orationem administrationis fideliter non reddentibus Paul. 3. 450. 46
 Ministrorum C. Apost. materiam vide etiam in ver. Camerae Minoritas 25. annorum in delictis non excusat. Jul. 2. 158. 11. Pius 4. 743. 68. Immo maiores annis 14. non excusantur Pius 4. 871. 128. & Six. 5. 1376. 6
 Minores Conventuales ordinis S. Francisci nihil proprium aut privatim habere possunt Pius 5. 1017. 61. & 1024. 67
 Minores predicti etiam officiales cum aliis fratribus in tinello coedemere debent edes separatas habere non possunt. Pius 5. ibid.
 Minores Conventuales ultra biennium in eodem conventu manere non possunt nisi sine exagenarii Pius 5. 1024. 67
 Minores predicti camillis laneis & reliquo vestitu paupere & humiliter uti debent Pius 5. 1025. 67
 Minores predicti retinere possunt fratres alterius ordinis qui ad eos tranferunt Greg. 13. 1307. 74
 Minorum Conventualium Nouitii ante annum decimum obitum recipi non possunt Pius 5. 1024. 67. & educari debent in coenaculis insignibus Pius 5. ibidem
 Minorum eorumdem Guardianorum officium quærum daret Pius 5. ibidem.
 Minorum eorumdem Layci ante annum vigesimum quintum recipi non possunt. ibidem
 Minorum eorumdem numerus in conventibus retinendus, sit admi-

nus duodecim exceptis conventibus retinendis pro commoditate fratrum iter facientium Pius 4. ibidem
 Minorum eorumdem ordo reformatus fuit a Pio 5. 1023. 67
 Minorum eorumdem superiores vnica camera lectu & mensa humilibus contenti esse debent Pius 5. 1017. 61
 Minorum eorumdem Monialibus vide in ver. Monialibus
 Minorum de obseruantia & Minorum conuentualium vnione Leo x. 221. 20
 Minorum de obseruantia fratribus reformatis loca in Prouinciis ipsius ordinis assignari iussit Pius 5. 1045. 82
 Minorum S. Francisci de obseruantia ministro generali & scilicet superioribus eorumque electione & officio Pius 5. 1126. 131
 Miserabiles personæ ceteris alijs creditoribus preferuntur pro eorum creditis vsque summam scutorum 50. Pius 5. 1196. 190
 Misericordiae societas quolibet anno potest liberare vnum carceratum Pius 5. 1191. 186. & seq.
 Misericordiae societatis gratias, priuilegijs & indulgentijs Pius 5. 1191. 186. & seq.
 Missale Rom. ex decreto Concilii Tridentini restituit Pius 5. 1099. 118
 Missa celebrandi vespertino tempore facultates reuocavit Pius 5. 924. 4
 Missaliaque diuina officia Græco ritu Latinos, & Latino more Græcos celebrare prohibuit Pius 5. 947. 17
 Mitram Pontificalem pignorauit Innoc. 8. 114. 8
 Mitram Pontif. vt redimeret auxit. numerum secretariorum Apo. Innoc. 8. ibidem
 Monasteria cuiuscumque ordinis ingredi prohibitum est & licentia concessa reuocata sunt a Pio 5. 952. 22. & a Gregor. 13. 1239. 36
 Monasteria ingrediendi licentia concessa pro casibus necessarijs intelliguntur quando necessitas urget Greg. 13. 1239. 36
 Monasteria pijs locis vnica & de cetero non vacantia singulis 15 annis annata soluere debent Paul. 2. 938. Jul. 2. 150. 3
 Monasteria quorum fructus reperiuntur taxati in libris Ca. Apost. quindemnia & alia iura Camerae soluere tenentur Pius 5. 1178. 174
 Monasteriorum collatione & commendatione Leo x. 191. 11
 Monasteriorum exemptio ab opere hospitandi. milites Pius 5. 1194. 188
 Monetæ tam aureæ quæ argenteæ confiores vltimi supplicij penam incurunt Pius 5. 1092. 115
 Moniales a Claustura exire non possunt absque licentia concedenda ex causa dumtaxat magni incendij infirmitatis lepræ vel epidimie Pius 5. 1069. 100
 Moniales etiam Tertriaria non possunt egredi primam ianuam Monasterii ad claudendam vltiorem ianuam quæ patet aditus secularibus Greg. 13. 1206. 13
 Moniales ordinis Humiliatorum subiectæ ad ordinatis locorum translatæ fuerunt a Pio 5. 1023. 66
 Moniales non possunt habere hostium per quod ex monasterio introiri possit ecclesia Greg. 13. 1206. 13
 Moniales ordinis Cisterciensis a superioritate Ministrorum eiusdem ordinis exemptæ & ordinarij iurisdictioni subiectæ fuerunt a Greg. 13. 1283. 60
 Moniales ordinis S. Augustini de obseruantia congregationis Lombardie exemptæ fuerunt a fratribus Heremitarum ipsius ordinis Greg. 13. 1284. 61
 Moniales Tertij ordinis S. Francisci de penitentia reformati & subiectæ fuerunt Generali ac Prouincialibus fratrum Minorum de obseruantia Pius 5. 1019. 63
 Monialibus Clausturam seruantibus medietas elemosinarum pro Christi pauperum victu & vestitu erogandarum applicata fuit a Greg. 13. 1206. 13
 Monialibus fratribus discalciatis primitiuam regulam ordinis Carmelitan. in Regnis Hispania obseruantibus eorumque regula & priuilegijs Greg. 13. 1340. 98
 Monialium Abbatissæ & aliarum monasteriorum præfæctæ ad triennium tantummodo elegi debent Gregor. 13. 1321. 84
 Monialium Converteritarum de vrbe regula privilegii & indulgentijs Leo x. 240. 34
 Monialium elemosynæ colligatur per conuersas aut professas habitantes prope monasteria & existentes gratis annorum 40. Pius 5. 931. 8
 Monialium & Fratrum minorum Sancti Francisci de Obseruantia priuilegia confirmata fuerunt a Gregor. 13. 1238. 35
 Monialium exemptio ne a solutione decimarum & aliorum subdiariorum & onerum Pius 4. 659. 10
 Monialium omnium claufura Pius 5. 930. 8. & Gregor. 13. 1205. 13
 Monialium prælati & alij monasteriorum curam habentes in casibus tantummodo necessarijs ingredi possunt. Gregor. 13. 1308. 75
 Monialium recipendarum numerus regulatur iuxta redditus monasteriorum Pius 5. 931. 8
 Monialium Sanctæ Clare priuilegia confirmavit Gregor. 13. 1237. 35
 Monialium 3. ordinis S. Franc. de penitentia priuilegia confirmavit Greg. 13. 1237. 31
 Monopolia in vrbe heri prohibuit Paul. 4. 588. 15

Montes

Index Rerum

& Materiarum

Montes Pietatis sicuti sunt & contrarium predicantes excommunicationis late sententiæ penam incurunt Leo x. 189. 9
 Montis aumeriarum erectione priuilegijs exemptionibus & emolumentis Paul. 4634. 46
 Montis Alumeriarum augmento & illius fructuum reductione Greg. 13. 1347. 101
 Montis Alumeriarum loca resignari possunt & de illis libere disponi potest Paul. 4. 635. 46
 Montis Alumeriarum loca, & fructus sequestrari & confiscari non possunt Paul. 4. ibidem
 Montis fidei erectione emolumentis & priuilegijs Clem. 7. 314. 17
 Pius 5. 1143. 14
 Montis fidei augmento & emolumentorum reductione Paul. 3. 423. 33
 Montis Gabelle farinz vrbis fructus ad septem pro centenarijs rediit Pius 5. 1175. 170
 Montem Gabelle prædictæ extinxit Greg. 13. 1317. 81
 Montis Gabelle studij Almæ vrbis erectione priuilegijs & emolumentis Pius 4. 846. 122
 Montis Gabelle studij augmenti & emolumentorum reductione Greg. 13. 1317. 81
 Montis Iulij emolumentorum ad decem pro centenarijs reductione Pius 5. 1164. 157
 Montis Proxenarum Ripæ vrbis non vacabilis, erectione super massa emolumentorum proxenarum Pius 5. 1183. 181
 Montis Nouenallis erectione priuilegijs & emolumentis Paul. 4. 582. 12
 Montis Nouenallis ampliatione & fructuum reductione Pius 5. 1037. 77
 Montis Pacis erectione & emolumentis Six. 5. 1380. 8
 Montis Cesarini erectione & emolumentis Six. 5. 1383. 9
 Montis Pii recuperationum, erectione, priuilegijs & emolumentis Pius 4. 759. 76
 Montis Pii noua erectione & fructuum reductione Gregor. 13. 1334. 94
 Montis primi succursus Aninion. erectione emolumentis & exemptionibus Pius 4. 786. 90
 Montis secundi succursus Aninion. erectione emolumentis & exemptionibus Pius 4. 806. 103
 Montis Prouinciarum erectione priuilegijs & emolumentis Greg. 13. 1245. 41
 Montis Religionis non vacabilis erectione, emolumentis & priuilegijs Pius 5. 1127. 130
 Montis Theaurarig Perusij extinctione Pius 4. 759. 76
 Moratoris, vide in ver. Dilationibus
 Morientibus in peccato saltem originali in infernum descendunt Eug. 4. 68. 5
 Mortem Christi pro Mundi redemptione negantes, incurunt penas de quibus in Paul. 4. 577. 7
 Mortuorum cadauera in cæcis supra terram existens amoueri iussit Pius 5. 925. 5
 Mulierum Rom. habitus Pius 4. 689. 27
 Mulieres coniugate quando viros ad cauen. de non offendendo cogere possunt Paul. 3. 475. 63
 Mulieres impudicæ edificantes in Civitate Pia habent facultatem de acquisitis ex turpi lucro disponendi absque eo quod Monasterium Converteritarum de vrbe in aliquo succedat Pius 4. 886. 135
 Mulieres impudicæ de pecunijs positis in monte fidei an teneantur relinquere quintam partem Monasterio Converteritarum vrbis Clem. 7. 316. 17
 Mulieres non possunt ingredi Monasteria & loca quorumcunque ordinum regularium & licentia concessa reuocata sunt a Pio 5. 952. 22. & Greg. 13. 1239. 36
 Mulieribus impudicis priuilegium est vsus Rom. habitus a Pio 4. 689. 27
 Mulieribus impudicis, vide in ver. Conuertitis & Meretricibus
 Munerum receptio officialibus Sanctæ Romane Ecclesiæ prohibita est Paul. 2. ibidem
 Muratorum causa coram Magistris viarum vrbis cognosci debent Pius 4. 823. 134

N

Nardini Collegij de vrbe eiusque scholarium reformatione & illius Gubernatorum facultatibus & iurisdictione Pius 5. 1190. 185
 Nauarræ Regis & Principis Condensis excommunicatione Six. 5. 1385. 10
 Naufragantia bona maritima dripienibus Paul. 3. 442. 42. & 470. 57. & Jul. 3. 552. 49. & Pius 5. 927. 7
 Naufragij tempore auxilium præstantibus, ibidem
 Naufragijs maritimis ibidem
 Naufragorum bona rapientes aut ab alijs rapæ accipientibus incidunt in penas Bullæ Cenæ Domini Greg. 13. 1330. 92
 Nautarum & mercatorum Ripæ materiam, vide in ver. Mercatorum.
 Nautarum Ripæ vrbis privilegii & indultis Pius 4. 752. 72
 Neapolis Regni Bannitis, vide in ver. Bannitis
 Neophitarum virginum vrbis Monasterii erectione priuilegijs &

exemptionibus Pius 4. 729. 60
 Neophiti moniales vrbis translatæ fuerunt ad Ecclesiam S. Basilij in regione Montium Pius 5. 955. 25
 Neophitarum vrbis Archiconfraternitatis institutione Paul. 3. 428. 8. 34. & Paul. 4. 592. 18
 Neophiti se conuertent. ad fidem non amittant bona eorum Paul. 3. 415. 29
 Neophiti in articulis fidei instruantur & ab infidelium commercio se abstineant, & cum originatis Christianis matrimonia contrahant, acritum antiquæ fæctæ non obseruent Paul. 3. 415. 29
 Neophiti in Vrbe & extra commorantes eorumque bona & officiales exempti sunt a iurisdictione quorumcumque ordinarij vel iudicij, & eorum Protectoris iurisdictione subiecti sunt Paul. 4. 592. 18
 Neophiti se conuertent. bona male acquisita restituere tenentur si personæ notæ sint si autem licite retineant Paul. 4. 415. 29
 Neophiti se conuertentes priorum elemosynis iuari debent & Cines efficiuntur locorum in quibus baptizantur Paul. 3. 415. 29
 Neophitorum Collegio applicantur CC. annui Ducati quos Hebrei soluebant Iacobo Geraldini pro salario sibi constituto vt libros hebreos expurgaret Paul. 4. 599. 24
 Neophitorum hospitali Iudæi in statu Ecclesiastico degentes soluerentur quolibet anno ducatos decem pro qualibet sinagoga etiam demolita vel alienata Paul. 5. 590. 18
 Neophitorum ordinationibus circa eorum viuendi modum Paul. 3. 415. 29
 Neophitorum Protectoris & Iudicis iurisdictione & facultatibus Paul. 3. 430. 34
 Neophitorum vrbis exemptione a solutione gabellarum & dationum Jul. 3. 517. 18
 Nicolaus 3. Coronatus fuit Romæ 8. Cal. Ianuarij anno 1277. 29
 Nicolaus 3. obiit in Castro Soriani Viterbiensis Diocesis 18. Calen. Septemb. anno 1280. 31
 Nicolaus 5. Coronatus fuit Romæ 3. Nonas Martij anno 1447. 69
 Nicolaus 5. obiit Romæ 9. Cal. Aprilis anno 1455. 73
 Nominationibus bannitorum Pius 5. 1083. 108
 Nominationem bannitorum habere volentes in carceribus se constituti debent Pius 4. 744. 68
 Nominis Dei Confraternitates institui debent in Ecclesijs ordinis Fratrum Prædicatorum si existant in sui autem erigi possunt in alijs ecclesijs cum licentia Prioris eiusdem Ordinis Pius 5. 1129. 133
 Nominis Dei Confraternitatibus indulgentias concessit Pius 4. 804. 101. & Greg. 13. 1247. 9
 Notariatus sine Cancellariæ status Ecclesiastici applicati sunt Cam. Apost. Pius 4. 813. 107
 Notariatus sine Cancellariis prædictas vendit vel afficit Theaurarius generalis Papæ Pius 4. 813. 107
 Notariatum sine Cancellariarum status. ecclesiastici officio & priuilegijs Pius 4. 813. 107
 Notarii ab Inquisitoribus creati possunt in causis fidei Pius 4. 717. 47
 Notarii Cam. Apost. extorsiones facientes puniendi sunt Pius 4. 748. 70
 Notarii Cam. Apost. in expeditionibus & scripturis debent facere mentionem de commissione data in Cam. Apost. C. lictico expeditionem facienti Pius 4. ibidem
 Notarii Christiani possunt conficere instrumenta inter hebreos & Christianos Jul. 3. 515. 15
 Notarii creati possunt per Collegium Scriptorum Romane Curie Leo x. 178. 6
 Notarii dent copiam pauperibus absque precio Ioann. 22. 37. 6
 Notarii duo esse possunt in Curia de Sabellis Pius 4. 777. 85
 Notarii & alij propalantes dicta testium vel reorum aut eis carceratis ambaiciatas deferentes absque Iudicis & fiscalientia egerendi sunt Pius 5. 1022. 65
 Notarios offendentes occasione litis vertentis in Rom. Curia & eorum penis Alex. 6. 146. 11
 Notarii Gubernatoris vrbis an per se ipsos vel substitutos officia exercere possunt Jul. 2. 160. 13. & Pius 4. 779. 85
 Notariorum civilium Gubernatoris vrbis taxa Pius 4. 901. 148
 Notariorum criminalium Gubernatoris vrbis taxa Pius 4. 903. 149
 Notarij intereffentes appellationi ad futurum Conciliorum eadem pena qua appellantes plebantur Pius 2. 75. 3
 Notarij non recipiant reuocationes procuratorum nisi renocantes constituant alios procuratores acceptantes Clem. 7. 356. 47
 Notarij non sint procuratores in eorum curijs Clem. 7. ibidem
 Notarij notificent dispositiones factas ad fauorem hospitalis S. Spiritus de vrbe Leo x. 174. 5
 Notarij notificent relicta S. Mariæ de Laureo Pius 5. 1011. 55
 Notarij vrbis notificent monasterio Converteritarum omnes dispositiones mulierum impudicarum Clem. 7. 307. 13
 Notarii quando per se ipsos vel substitutos exercere possint officia & pro illis teneantur Clem. 7. ibidem
 Notarij Rotæ electione & officio Mart. 5. 60. 3
 Notarij Rotæ nihil soluant Auditori. respectu officij Mart. 5. 60. 3

Notarij

Index Rerum

Notarii Rotæ quæ seruare debent Ioan. 22. 38. 6. Greg. 11. 45. 3
 Notarii Tribunalium ordinariarum Vrbis (seruare taxæ eis datas Pius 4. 776. 85)
 Notarii prædicti habeant substitutos approbatos pro quibus sine obligati ad damna illata Pius 4. ibid.
 Notarii vrbis instrumentorum notas ad Archiuum portare debent Leo x. 180. 6
 Notariis recusantibus dare instrumenta executionis literarum Apost. Innoc. 8. 132. 14
 No tarii recusantibus exequi commissiones Apost. Innoc. 8. i bidem
 Notariis Magistrorum vrbis Vrbis Mart. 5. 62. 4
 Notarium A. C. Apost. statutis circa scripturas notariorum de- cedentium. Leo x. 262. 39
 Notarium A. C. Ciuilium taxa. Pius 5. 1094. 117
 Notarium A. C. Criminalium taxa. Pius 4. 903. 149
 Notarium A. C. eligendorum qualitatibus Paul 2. 92. 7
 Notarium A. C. officio & exercitio Paul. 2. 9
 Notarium A. C. missa. Paul. 2. 93. 7
 Notarium A. C. mensario Paul. 2. ibidem
 Notarium A. C. priuilegiis circa assecurationem scripturarum. Pius 4. 811. 105
 Notarium Ciuilium Gubernatoris Vicarij Papæ Iudicis Burgi & Magistrorum vrbium & Curie Capitoli taxa Pius 4. 901. 148
 Notarium Criminalium Vicarij Papæ Iudicis Burgi & Magi- strorum vrbium & curie Capitoli taxa Pius 4. 903. 149
 Notarium Rom. curie in vrbe defunctorum & filios non habentium Prouocolla assignetur in Archiuo vrbis Leo x. 181. 6
 Notarium Status S. R. E. mercede & officio. Six. 4. 101. 8
 Notarium vrbis taxa & reformatione. Clem. 7. 355. 47
 Notarium vrbis taxa circa registra & extractus Pius 4. 723. 54
 Notificatio resignationum beneficiorum Innoc. 8. 131. 13
 Nouis operibus & Aedificiis in vrbe construendis vide in ver. Ma- gistrorum vrbium
 Nullitates ex defectu citationis iurisdictionis & mandati tantum attendi debent a Iudicibus ordinariis Vrbis Pius 4. 777. 85
 Nullitatem commissionis quando signanda sint Pius 4. 774. 84
 Nunciis ecclesiarum vacationes dari aliquid vel promitti verit Greg. 11. 46. 4
 Nunciij Apost. non possunt a Principibus ad quos mittuntur pro- curare fauores ad obtinendas dignitates Pius 4. 849. 124
 Nunciiorum Apost. facultates circa collationes beneficiorum di- spensationesque reuocant Pius 4. 785. 89. & Pius 5. 1182. 179
 Nunciiorum Sedis Apostolicæ facultates super indultis conferendi beneficia declarant Pius 4. 683. 21

O
 Obsequantium fratrum materiam vide in ver. fratrum
 Obligationum in forma Camere causæ coram iquo Iudice in vrbe cognoscendæ sint Greg. 13. 127. 55
 Occupatoribus bonorum Palatii Apost. Adria. 6. 273. 1. Clem. 7. 281. 1. & sequen. Clem. 6. 39. 1. Innoc. 6. 432. 1
 Occupatoribus terrarum S. R. E. eorumque fauoribus Innoc. 6. 424. 1. Leo x. 195. 12. Paul. 4. 600. 25
 Occupatoribus bonorum ecclesiasticorum pœnis Clem. 6. 39. 1
 Offendentibus litigantes in Romana curia eorumque Aduocatos Procuratores Iudicis Testes vel Notarios. Alex. 6. 146. 11
 Officia iurisdictionis administratione habentia ambientes eaq. pro- prio procurantes vel assequentes multas pœnas incurrunt Pius 5. 1151. 145
 Officiales Brixien. Ciuitatis exequantur sententias inquisitorum Innoc. 8. 112. 16
 Officiales Rom. curie seruent taxas eis assignatas. Jul. 2. 167. 14
 Officiales Rom. Curie coram A. C. cœueniri debent Jul. 2. 160. 13
 Officiales Status ecclesiastici non dant neque recipiant participa- tiones prouentuum officiorum Six. 5. 139. 15
 Officiales Status ecclesiastici decem pro Centenario de Maleficio- rum pœnis statutariis & bannimentibus accipere possunt Pius 4. 806. 103
 Officiales Status S. R. E. a subditis paleas seu ligna aliudue non exigant Six. 4. 96. 1
 Officiales Status S. R. E. causas in prima instantia a Tribunali ad quod spectant auocare non debent Six. 4. 96. 1 & 101. 8
 Officiales prædicti munera non recipiant Paul. 2. 88. 3
 Officiales prædicti nil recipiant in causis commissariis Six. 4. 101. 8
 Officiales prædicti semel tantum Ciuitates & alia loca Gubernii visitent Six. 4. 96. 1
 Officiales prædicti sine licentia Pont. officia conferre non pos- sunt Paul. 2. 88. 3
 Officiales prædicti obseruent & obseruari faciant Constitutiones Egidianas cum eorum declarationibus Six. 4. 100. 8
 Officiales prædicti super officiorum emolumentis non faciant pa- tiones Six. 4. 101. 8
 Officialium Sedis Apostolicæ concubinariorum pœnis. Nicol. 5. 71. 3
 Officialium Status S. R. E. findicatu. vide in ver. findicatu
 Officialium S. R. E. taxa soluenda Innoc. 8. 119. 9
 Officium B. Mariæ Virginis reformauit & illud recitantibus in- dulgentias concessit Pius 5. 1111. 125
 Officium B. Mariæ non recitantes quas pœnas incurrant Pius 5. 1134. 138
 Ornamenta ecclesiarum subrahentibus & eorum pœnis Six. 4. 97. 3

& Materiarum

Orfanorum vrbis Archiconfraternitatis & ecclesie institutione ac- confirmatione Paul. 3. 416. 30
 Orfanorum prædictorum Protectore & Iudice eiusque iurisdictione Paul. 3. ibidem

P
 Paciorum a sententijs non appellatur Inno. 8. 112. 5
 Pacis & treguarum fractores nouam causam allegare possunt Pius 4. 869. 128. & Pius 5. 933. 10
 Pacis & treguarum fractæ pœnz in fauorem Camere Apostolicæ stipu- lari debent Pius 4. ibidem
 Pacis & treguarum fractæ causis Pius 4. ibidem
 Pace non habita ab hæredibus occisi, reus remitti non potest Pius 4. 766. 80
 Palatii Apostolici bona detinentibus, & eorum pœnis Adria. 6. 273. 1. & Clem. 7. 281. 1. & seq. & vide in ver. Occupatoribus
 Palatii Apostolici Auditoribus, vide in verbo Rotæ
 Palatinorum Comitum facultate doctorandi. vide in ver. Do- ctorandi
 Pannos in Vrbe ementium & vendentium causæ quomodo sint terminandæ Pius 4. 889. 138
 Papa viuentis prohibetur esse tractare de electione futuri Pont. sub multis pœnis. de quibus in Pau. 4. 624. 38
 Papæ simoniaca electione Jul. 2. 149. 2
 Papatum ambientibus, & illorum pœnis Pau. 4. 624. 38
 Patram Ciuitatem recuperant Leo x. 196. 12
 Parmen. Ciuitas quodam excessu commisit in Inquisitores Ho- no. 4. 11. 1
 Parmen. Communias, & Officiales citati fuerunt ad Curiam. pro- pter excessum commissum in Inquisitores Hon. 4. ibidem
 Parochialium Ecclesiarum collatione Pius 5. 97. 2. 32
 Parochialium Rectorum residentia Pius 5. 1021. 64
 Patreni Hæresis cur ita nominati Inno. 4. 10. 8
 Patrefamilias quando gaudeat exemptione ob numerum duode- cim filiorum, vide in ver. Exemptionum
 Patriarcharum gradibus Eug. 4. 68. 5
 Patriarcharum assistentium in Capella Rom. Pont. priuilegijs, & indultis. vide mox infra in ver. Prælatorum
 Patrimonij Dohanæ solutio, vide in verbo Fidej.
 Patrimonij Dohanæ pascua non vendantur sine licentia Dohanæ rii Pius 2. 80. 7
 Patronatus iure concessionibus quo ad beneficia electiua Inno. 8. 108. 2
 Patronatus iure concessionibus, quo ad beneficia non electiua In- no. 8. ibidem
 Patronatus ius habentes vel beneficia propter hæresim vacantia si infra legitima tempora non presentauerint. personas ido- neas, illorum dispositio spectat ad Pontificem Pau. 3. 61. 42
 Pauperibus in Vrbe carceratis, vide in ver. carceratis, & in ver. captis.
 Pauperes mendicare, aut elemosinas petere per Ecclesias non possunt, tempore diuinorum officiorum Pius 5. 925. 5
 Pauperibus dent Notarii copias gratis Ioan. 22. 37. 6
 S. Pauli Apostoli laudibus & mira culis Clem. 7. 293. 8
 Paulus 2. coronatus fuit Romæ quinto idus Septembris anno 1464. 87
 Paulus 2. obiit Romæ quinto Calendas Augusti anno 1471. 96
 Paulus 3. Romanus ex familia Farnesia coronatus fuit Romæ Ca- len. Nouembris anno 1534. 356
 Paulus 3. obiit Romæ quarto idus Nouembris anno 1549. & se- pulsus fuit in Basilica S. Petri 491
 Paulus 4. Neapolitanus ex familia Carafa, coronatus fuit Romæ septimo Calen. Iunii anno 1555. 569
 Paulus 4. obiit Romæ 15. Calen. Septembris anno 1559. & sepultus fuit in Basilica S. Petri. & deinde ad Ecclesiam S. Mariæ supra- Mineruam traslatus 640
 Pedagia noua absque potestate imponentes incurrunt in pœnas Bullæ Cænz Domini Greg. 13. 1330. 92
 Pensionum obtinendarum, & transferendarum facultates qui- busque Officijs, & Militibus concessæ reuocatæ fuerunt a Pio 5. 1028. 71
 Pensionum reformationibus Leo x. 192. 11
 Per & Pro dictiones id operantur in lippulationibus de nob offen- dendo Pius 4. 766. 80
 Peregrinorum, & aliorum ad Sedem Apostolicam venientium offensores incurrunt in pœnas Bullæ Cænz Domini Grego. 13. 1330. 92
 Periuuriorum causæ spectant ad Vicarium Vrbis Clem. 7. 322. 23
 Permutationes beneficiorum simulatas, & fraudulentas prohi- buit Pius 4. 898. 144
 Permutationum bonorum Ecclesiasticorum causæ spectant ad Vicarium Papæ Pau. 3. 422. 32
 S. Petri laudibus, & miraculis Clem. 7. 293. 8
 S. Petri Cathedralis Antiochenæ festiuitas die 23. Februarii celebra- tur Pau. 4. 627. 40
 S. Petri Cathedralis Romæ solemnitate, & eius celebratione, vide in ver. Cathedralis
 S. Petri Militibus, vide in ver. Militibus
 S. Petri Apostoli fabricæ materiam, vide in ver. Fabricæ
 SS. Petri & Pauli Apostolorum corpora sunt sub Altari maioris Ba- silicæ S. Petri, & capita in Altari Basilicæ Lateranen. de Vrbe Clem. 3

Index Rerum

Clemen. 7. 296. 9
 SS. Petri & Pauli martirio Roma consecrata fuit, & ideo Magistra- veritatis, & orbis tapur effecta est Pau. 4. 626. 40
 SS. Petri & Pauli Basilicam in Vrbe edificari fecit Constantinus Im- perator, & S. Siluester consecrauit Clem. 7. 293. 8
 SS. Petrus & Paulus eadem die & loco & sub eodẽ persecutore, mar- tyrij coronam susceperunt Clem. 7. 293. 8
 S. Petrus Cathedralis episcopalem Romæ instituit, camq. rexit per annos 25. Paul. 4. 636. 40
 SS. Petrus & Paulus Apostoli Romæ Euangelium prædicarunt Cle- men. 7. 292. 8
 S. Petri Basilicæ & Capituli, Archiepiscopatus, Iudice, & Vicario, eiusq. iurisdictione in causis Capituli & Canoniorum Paul. 3. 488. 76
 Philosophiæ Lectores dissoluti dogmata Philosophorum fidei ad- uersantia, & explicit discipulis Catholice veritatis, Leo x. 172. 4
 Philosophi, Catholicam fidem profiteri debent, iuxta formam tra- ditam a Pio 4. 829. 112
 Pietatis Montes liciti sunt & contrarium prædicantes excommu- nicationis latæ sententiæ pœnam incurrunt Leo x. 199. 9
 Pignora a Iudicibus vendi possunt post lapsum 18. mensium Pius 4. 714. 63
 Pignoriibus Iudiciorum, vel Iudicis datis Pius 4. 901. 139. & Greg. 13. 1250. 43
 Piratæ & eorum auxiliatores incurrunt in pœnas Bullæ Cænz Domi- ni Greg. 13. 1330. 92
 Pius 4. Mediolanensis, ex familia Medicea coronatus fuit Romæ 8. Idus Ianuarij anno 1550. 641
 Pius 4. obiit Romæ 5. Idus Decembris anno 1565. & sepultus fuit in Basilica S. Petri & mox ad ecclesiam S. Mariæ in Thermis Dijo- cietanis traslatus 919
 Pius 5. Italus ex familia Ghisleria oppido Bofchen. diocesis Torto- nen. in Prouincia Lombardie coronatus Romæ die 17. Ianua- rij, anno 1566. 921
 Pius 5. obiit Romæ Cal. Maij anno 1572. & sepultus fuit in Basili- ca S. Petri 1196
 Pius 5. Senensis ex familia Piccolominea coronatus fuit Romæ 3. Nonas Septembris anno 1458. 74
 Pius 2. obiit Ancona 19. Cal. Septemb. anno 1464. 87
 Pius 2. existens in minoribus multa scripsit pro Concilio Basilea, contra Eugenium 4. sed Pontifex effectus illa retractauit Pius 2. 83. 11
 Pius 2. in minoribus existens minores ordines in Austria suscepit Pius 2. 86. 11
 Pius 2. Subdiaconatus, & Diaconatus ordines in Austria suscepit ibidem
 Pius 2. in Vrbe ad presbyteratum peruenit, ibidem
 Placentiam Ciuitatem recuperant Leo x. 196. 12
 Placetium in Vrbe constructione & ampliatione Six. 4. 104. 11
 Pœnarum promissarum ad fidem redeuntibus exactioe Alex. 4. 22. 16
 Pœnarum hereticorum exactioe & applicatione Alex. 4. 21. 12
 Pœnis appellantium ad futurum Concilium Pius 2. 75. 3
 Penitentiarie Apostolicæ facultates reuocant Pius 5. 1047. 84
 Penitentiarie Apostolicæ officialiumque nouum statum induxit & reformauit Pius 5. 1048. 85
 Penitentiarie officialibus eorumque qualitatibus Pius 5. ibidem
 Penitentiarie officia conferuntur a Penitentiaris Pius 5. ibidem
 Penitentiarie Apost. reformatione Pius 4. 744. 69. Pius 5. 1047. 84
 Penitentiarie Apost. Scriptores & Procuratores ad Cancellariam Apost. translati fuerunt a Pio 5. 1050. 86
 Penitentiarie Procuratores, vide in ver. Procuratores
 Penitentiarie Maioris auctoritate & facultatibus Jul. 3. 49. 1
 Penitentiarie Maioris literarum Apost. executionem impediens & eorum pœnis Jul. 3. 49. 1
 Penitentiarie Maioris officio sede vacante Pius 4. 768. 81
 Penitentiariorum tempore Anni Sancti facultatibus Alex. 6. 143. 8
 Penitentiaris & in Basilica S. Petri de Vrbe cum facultate absol- di a casibus referuatis pro anno Iubilij 1525. deputauit Clem. 7. 297. 10
 Pontificis Rom. auctoritate Pius 2. 86. 11
 Pontificis auctoritas est supra Concilium Leo x. 215. 16
 Pontificis electio nulla est si ante promotionem a fide Catholica deuiat Paul. 4. 631. 42
 Pontificis electio simoniaca per subsequentem adorationem & obe- dientiam non conualescit Jul. 2. 149. 2
 Pont. Rom. simoniace electio opponi potest de simonia sicut de ve- ra heresi Jul. 2. ibidem
 Populi Romani Priuilegijs Leo x. 165. 1. & Paul. 4. 587. 15
 Populi Rom. reintegratioe ad superioritatem & iurisdictionem Ciuitatis Tiburtinæ concessit Jul. 2. 162. 15
 Populo Rom. officia multar. sicut Leo x. 165. 1
 Populi Romani materiam, vide etiam in ver. Romani
 Portionarijs Ripe, vide in ver. Ripe
 Portus Anconitani impositione & exactioe Pius 4. 709. 41
 Possessore pacifico per triennium Leo x. 211. 16
 Possidentibus beneficia sine titulo Leo x. 214. 16
 Pragmaticæ Regni Franciæ ab rogatione Leo x. 215. 16
 Pragmatica Sanctio nuncupata in Regno Franciæ edita fuit a Con- cilio Basilea. Leo x. 215. 16
 Præcedentia fratrum Mendicantium, & confraternitatum laicorū, in processibus Greg. 13. 1323. 86

& Materiarum

Præcedentis inter Canonicos regulares Ordinis S. Augustini C6- gregationis Lateranen. & Monachos Ordinis S. Benedicti Congre- gationis Casinen. decisa fuit a Pio 4. 797. 97
 Prædicantes vel proponentes propositiones a fide Catholica discre- pantes per Inquisitores, coercantur Paul. 3. 412. 27
 Prædicatione fidei Greg. 9. 4. 4
 Prædicationes semel in hebdomada faciendæ Iudicis pro eorum con- uersione, in locis in quibus est in sinagoga Greg. 13. 1337. 106
 Prædicationem verbi Crucis Innoc. 4. 13. 11. Calist. 3. 7. 1
 Prædicationem verbi Crucis audientium indulgentijs Innoc. 4. ibidem
 Prædicatores Euangelium iuxta sensum posterum approbatorum prædicare debent Leo x. 206. 35
 Prædicatores quando possunt prædicare inspirationes diuinas Leo x. ibidem
 Prædicatores Iudicij aut Antichristi aduentus certum diem propo- nere non possunt Leo x. ibid. m
 Prædicatores prædicare futura aut reuelationes habuisse a spiritus sancto vel diuina reuelatione affirmare non debent Leo x. ibi- dem.
 Prædicatores superiores & prælati incaute reprehendere non de- bent Leo x. ibidem
 Prædicatorum officio, examine, & approbatione Leo x. ibidem.
 Præfecti Annoræ Vrbis facultatibus Pius 4. 908. 152. & Grego. 13. 1234. 32
 Prælati assistentes in Cappella Rom. Pont. exempti sunt a vestiga- tum solutione pro sex vegetibus vini Jul. 3. 546. 44
 Prælati a Palatio Apost. panes habentes sunt familiares Pontificis Jul. 3. 546. 44
 Prælati a prædicatore incaute reprehendi non debent Leo 10. 206. 15
 Prælatorum assistentium in Cappella Rom. Pont. priuilegijs & in- dultis Jul. 3. 511. 14
 Prælatorum electio nulla est si prius promotionem a fide Ca- tholica deueniat Paul. 4. 631. 42
 Prælatorum offensores auxiliatoresque eorum incurrunt in pœnas Bullæ Cænz Domini Greg. 13. 1330. 92
 Prælati um Pont. familiarium beneficia referuata sunt sed. Apost. Jul. 3. 546. 44
 Prælatorum promotione ad ecclesias & beneficia Leo x. 191. 11. & 208. 16
 Prælatorum exercitorum familiarium salario Paul. 3. 443. 43
 Præsentationis B. Mariæ Virginis celebratione Six. 5. 139. 0. 14
 Presbyterorum filij ex fornicatione non beneficia que parente obtulerunt impetrare non possunt Clem. 7. 339. 36
 Præscriptio Iuris Communis contra Iudicos opponi potest Pius 4. 735. 63
 Præsentibus Ripe vide in ver. Ripe
 Piorum locorum exemptio ab onere hospitandi milites Pius 5. 1194. 188
 Priuilegia interesse Camere concessentia debent registrari in Ca- mera antra tres menses, alioquin inualide existant Pius 4. 873. 131
 Priuilegijs Curialium dispensandi de eorum bonis existentibus in vrbe & infra Ecclesijs Six. 4. 103. 11. Alex. 6. 133. 22
 Jul. 2. 154. 7. & Leo x. 197. 13
 Priuilegijs Cruce signatorum Innoc. 4. 13. 11
 Priuilegijs Doctorum & studentium Almie vrbis Bonif. 8. 33. 22
 Vrb. 6. 46. 1. Leo 10. 167. 2
 Priuilegijs & exemptionibus Fratrum Mendicantium vide in ver. fratrum
 Priuilegijs & facultatibus Inquisitorum vide in ver. Inquisitorū
 Priuilegijs & facultatibus adificantium in via Alexandrina vrbis Alex. 6. 135. 2 & 144. 9
 Priuilegijs facultatibus & emolumentis secretariorum Apost. In- noc. 8. 113. & 114. 8. Alex. 6. 145. 10
 Priuilegijs Indultis & Indulgentijs Hospitalis S. Spiritus de Vr- be vide in ver. S. Spiritus
 Priuilegijs lectorum in studio Almie Vrbis Bonif. 8. 34. 2 Leo x. 127. 6
 Priuilegijs officio emolumentis ac erectione scriptorum Archiuū Rom. Curie Leo x. 176. 6. & vide in ver. Archiuū
 Priuilegijs Militum S. Petri & aliorum vide in ver. Militum
 Processionis ordo seruandus in die Festiuitatis Sanctissimi Corpo- ris Christi Greg. 13. 1328. 90
 Procuratorum literarum Contradictarum facultates declarauit Pius 5. 1177. 175
 Procuratores penitentiarie vide in ver. penitentiarie
 Procurantes fraudolenter alienationem bonorum eccles. multas pœnas incurrunt Paul. 2. 88. 2
 Procuratores calumnijs coercantur Greg. 11. 45. 3
 Procuratores Rom. curie non matriculati non debent admitti Leo x. 227. 24
 Procuratores Rom. Curie non matriculati non debent admitti & admissi officio procuratoris vti non possunt Pius 5. 1041. 79
 Procuratoris fisci materiam vide in ver. Fisci
 Procuratoris Rotæ materiam vide in ver. Rotæ
 Promouones beneficiorum nunciis nihil detur vel pro- mittatur Greg. 11. 46. 4
 Promouones prælatorum ad eccles. & beneficia, vide in ver. pro- lato. um.
 Pro-

Index Rerum

Promouendorum ad eccles. examine & aetate Leo x. 191. 11
Promoueri se facientes minus canonice ad sacros ordines multas
papas incurrunt. Pius 2. 79. 2

Q Vestrandi facultatum reuocatione Clem. 7. 378. 34
Quatuor pro indulgentiis concessis vel concedendis. Pro-
hibuit Pius 5. 959. 30. & 1068. 99

R Apud vrbis. vide in verbo Furtus, & in verbo Bannitus, &
in verbo Diripiendus

Rectoribus Studij Vrbis sunt Iudices, causarum Doctorum, & Scho-
larum ipsius Studij eorumque familiarium Leo x. 168. 2

Redemptio ad fidem Catholicam Alex. 4. 21. 12. & 22. 16. Vrb. 4.
25. 1. Nico. 3. 30. 2

Registratio in alijs Tribunalibus ad qua transportatur Pius
4. 723. 54

Regressus Cardinalium eorumque reuocatione Pau. 4. 664. 14

Regulares cuiusque ordinis audire non possunt secularium
confessiones absque approbatione ordinarij Pius 5. 1131. 135

Religiosi ad alios ordines neque pates, neque ardiores, translati
reddite debent ad loca suorum ordinum, alios tanquam Apostata
re cohereri debent Pau. 4. 611. 29

Religiosi in causis fidei Tabelliones esse possunt Vrb. 4. 26. 1

Religiosorum extra claustra degentium causas Cardinalibus depu-
tatis commisit Six. 5. 1389. 12

& Materiarum

Repraesentatio Pau. 4. 588. 15. Pius 4. 748. 70

Residentia Episcoporum non possunt citari ad compareri. principa-
liter nisi de mandato Papae Pius 4. 678. 17

Residentia piscopali & residentium ptiullegijs & non residentium
pennis Paul. 4. 618. 17

Resignationis beneficiorum publicandi modo & forma Greg. 13.
134. 87. & ibidem not.

Resignandi beneficia Sed. Apost. reuocata licentia reuocauit In-
noc. 8. 131. 13

Responsum expectare a Demonijs hereticum est. Six. 4. 97. 2

Riparum officia Populo Rom. restituit Leo x. 166. 1

Riparum vrbis Mercatorum debitoribus delationes non conce-
dantur Innoc. 8. 122. 14. & Leo x. 266. 42

Riparum vrbis Mercatorum officium restituit & reuocauit Pius 5. 1183. 18 1

Riparum vrbis Mercatorum priuilegijs Clem. 7. 283. 3

Riparum vrbis Mercatorum priuilegijs Clem. 7. 283. 3

Riparum vrbis Mercatorum priuilegijs Clem. 7. 283. 3

Riparum vrbis Mercatorum priuilegijs Clem. 7. 283. 3

Riparum vrbis Mercatorum priuilegijs Clem. 7. 283. 3

Riparum vrbis Mercatorum priuilegijs Clem. 7. 283. 3

Index Rerum

missis & absolutionem habuit a Pio 4. 699. 28

Rofarii Capella in ecclesia S. Marci super Minerua visitantibus &
eorum indulgentijs Pius 4. 697. 22

Rofarii Capellanus erectione Pius 5. 1054. 88

Rofarii Confratres recipere possunt quascunq; oblationes & le-
gata & conuocare debent in Pius vltus confraternitatum Pius 5.
ibidem

Rofarii eiusq; confratru facultate accedendi ad processiones Pius 5.
ibidem

Rofarii B. Mariae Virginis eiusque indulgentijs. Six. 4. 102. 9. Pau. 3.
356. 1. & Iul. 3. 517. 17. & Pius 5. 1054. 88

Rota Auditorum & eorum beneficia a iurisdictione ordinariorum
& aliorum sunt exempta Clem. 7. 302. 12

Rota Auditorum & eorum beneficia a iurisdictione ordinariorum
& aliorum sunt exempta Clem. 7. 302. 12

Rota Auditorum & eorum beneficia a iurisdictione ordinariorum
& aliorum sunt exempta Clem. 7. 302. 12

Rota Auditorum & eorum beneficia a iurisdictione ordinariorum
& aliorum sunt exempta Clem. 7. 302. 12

Rota Auditorum & eorum beneficia a iurisdictione ordinariorum
& aliorum sunt exempta Clem. 7. 302. 12

Rota Auditorum & eorum beneficia a iurisdictione ordinariorum
& aliorum sunt exempta Clem. 7. 302. 12

Rota Auditorum & eorum beneficia a iurisdictione ordinariorum
& aliorum sunt exempta Clem. 7. 302. 12

Rota Auditorum & eorum beneficia a iurisdictione ordinariorum
& aliorum sunt exempta Clem. 7. 302. 12

Rota Auditorum & eorum beneficia a iurisdictione ordinariorum
& aliorum sunt exempta Clem. 7. 302. 12

& Materiarum

Scholares studentes in studio Almaz vrbis ad pedagias & collectas
non tenentur Leo x. 168. 2

Scholares vrbis Iudices sunt Rectores studij Leo x. 168. 2

Scholarius Almaz Vrbis priuilegijs Bonif. 8. 33. 1. Vrb. 6. 46. 1

Scholarius materiam, vide etiam in ver. Studentium.

Sclauus vel serui baptizati confugientes pro libertate ad Senatum vr-
bis libertatem consequuntur & ciues Romani efficiuntur Pius 5.
948. 18

Sclauus, vide in ver. Seruus.

Scriptores Archiuii Rom. Cur. septuagintaquattuor millia Duca-
tos Iul. 4. perfoluerunt Leo x. 177. & 182. 2

Scriptores Archiuii Ro. Cur. sunt notarii, & interpretes in quibus-
cumque causis Leo x. ibidem

Scriptores & correctores Archiuii eiusdem sunt familiares Pont.
Leo x. ibidem

Scriptores Archiuii Rom. Curiae non soluuntur taxas pro eorum li-
teris Apostolicis Leo x. ibidem

Scriptores Archiuii eorum officia resignare possunt Leo x. ibidem

Scriptores Archiuii ducatos bis mille soluent Leo x. 184. 6

Scriptores Apostolicae officium non potest retineri cum officio Pe-
nitentiarie Mart. 5. 57. 3

Scriptorium Apost. institutione officio emolumentis, priuilegijs, &
indultis Leo x. 199. 14. & Iul. 3. 509. 11

Scutiferi Apostolici dicuntur familiares Pont. & eorum gaudent
priuilegijs Leo x. 100. 14

Index Rerum

Si in euidentem Commissionem super alienationem bonorum eccle-
 stasticorum concedi non possunt a Camerario & Clericis Came-
 re Apostolice Pius 5. 1025.68
 Si in euidentem Commissionem quando expediendę Paul. 2. 384.2
 Simoniaci Romani Pont. electione Jul. 2. 149.2
 Simoniacis & eorum penis Leo x. 194. 11. & Pius 5. 925. 5
 Sinagogam habere possunt iudę in terris in quibus habitat Paul.
 4. 571.5
 Sixtus 4. Coronatus fuit Romę 15. Cal. Septembris anno 1471. 96
 Sixtus 4. Obiit Rome Idibus Augusti anno 1484. 106
 Sixtus 4. regidit uae fecit S. Spiritus Hospitale Leo x. 173. 5
 Sixtus 4. renouauit confraternitatem S. Spiritus Leo x. ibidem.
 Sixtus 5. ex familia Peretta & Provincia Marchie coronatus fuit
 Romę Cal. Maii anno 1585. 1364
 Societate Charitatis Vide in ver. Charitatis
 Societatis Misericordie materiam vide in ver. Misericordie
 Societatum priuilegia liberandi homicidas carceratos reuocauit
 Pius 4. 831. 116
 Societates officiorum contrahentes tenentur exprimere alias societa-
 tes contractas si requirantur a contrahentibus Pius 4. 917. 160
 Societates officiorum fieri non possunt ab officialibus ultra dimidium
 valoris officiorum Paul. 4. 58. 11. quod reuocauit Pius 4. ibid.
 Societates officiorum super officio & ad certam participationem fru-
 ctuum fieri & non alias prohibuit Paul. 4. 381. 11. sed reuocauit Pius 4.
 ibidem.
 Societates officiorum iuxta antiquum solitum contrahi licere non
 tamen ultra valorem officiorum decreuit Pius 4. ibidem
 Societatis S. Trinitatis de Vrbe Procureto & iudice eorumq. iuri-
 dictione & facultatibus Pius 5. 1119. 129
 Societatis Iesu constitutione Paul. 3. 390. 21
 Societas Iesu inter ordines mendicantium comprehenditur & eor-
 um gaudet priuilegijs Greg. 13. 1350. 102
 Societas Iesu institutionem indulta & priuilegia confirmauit. &
 declarauit Greg. 13. 1350. 102
 Sodomitorum penis Pius 5. 926. 5
 Solicitatores causarum in Rom. Cur. non matriculati, officio soli-
 citatoris vti non possunt Pius 5. 1041. 79
 Solicitatores literarum Apostolicarum eorumq. priuilegijs & emo-
 lumentis Leo x. 230. 27
 Sorores S. Praxedis de penitentia reformatę & subiectę fuerunt Ge-
 nerali & Provinciali B. Minoru de obseruati. P. 5. 1019. 63
 Sororibus Tertii ordinis S. Francisę, vide in ver. Monialibus
 Sororibus comitibus & eorum penis Leo x. 195. 11
 S. Spiritus i Saxia de vrbe confraternitate reuocauit Six. 4. L. x. 135. 5
 S. Spiritus hospitale reedificare fecit Six. 4. & illud fundauerat inn.
 7. Leo x. 172. 5
 S. Spiritus facultatum limitatio & reuocatio Paul. 3. 462. 51
 S. Spiritus facultate erigendi ecclesias &c. reuocauit Pius 4. 757. 75
 S. Spiritus de vrbe facultates dispensandi super impedimentis matri-
 monialibus, &c. reuocare sunt a Pio 4. 764. 78
 S. Spiritus in Saxia Notarij & Secretarij rogare possunt instrumen-
 ta pro interesse hospitalis Pius 4. 721. 51
 S. Spiritus de vrbe Notarii notificent dispositiones factas ad eius fa-
 uorem Leo x. 174. 5
 S. Spiritus in Saxia de vrbe preceptoria suppressa, & societas pro
 regimine hospitalis erecta fuit a Jul. 3. 527. 27
 S. Spiritus de vrbe priuilegia & indulgentias confirmauit Greg. 13.
 1260. 47
 S. Spiritus de vrbe hospitalis priuilegijs indultis & indulgentijs
 Innoc. 8. 109. 4. Leo x. 172. 5
 S. Spiritus hospitalis per preceptorem regitur Leo x. 273. 5
 S. Spiritus hospitale elemolynas prestantibus & eorum priuilegijs
 Leo x. 174. 5
 Spolia & alia credita fiscalia remitti non possunt a Cameralibus
 Pius 4. 748. 70
 Spoliorum Italie Collectorem & Iudicem Paul. 4. deputauit eius
 Thesaurarium 603. 26. & Six. 5. 1364. 1
 Spoliorum Praetorum & aliorum decedentium sine testamento
 vel facultate testandi Paul. 3. 420. 31
 Spoliorum nomine veniunt non residendum in Ecclesijs res-
 sidentiam requirent. non obstantelicitia testandi Sede Aposto-
 lica obtenta Pius 4. 834. 115
 Spoliorum nomine veniunt prouentus Ecclesiarum & Monasterio-
 rum pro tempore quo vacant Greg. 13. 1304. 72
 Spoliorum nomine veniunt bona Regularium extra claustra deg-
 tium Greg. 13. 1254. 44
 Spoliorum nomine quę bona veniant declarauit Pius 5. 995. 44
 Spoliorum nomine veniunt bona clericorum ex illicita negotiatio-
 ne acquisita & spectant ad Cam. Apost. Pius 4. 685. 23
 Spoliorum in causis ad Thesaurarium generalem Papę appellatur
 Greg. 13. 1242. 19
 Spoliorum cause in Cam. Apost. cognosci debent Paul. 3. 963. 14
 Spolia pretendi non possunt per obitum obrinentis beneficia vel
 pensiones non excedentes ducatos triginta Pius 5. 996. 44
 Sponsaliorum nomine an veniant matrimonia per verba de presenti
 Pius 5. 953. 24
 Sportularum iudicium ordinarium Romanę Curie taxa Pius 4.
 776. 85
 Sportularum taxa pro Auditoribus Rotę Pius 4. 772. 83
 Sportulis officialium S. R. E. Six. 4. 96. 1
 Statutum Collegij Procuratorum Rom. Cur. confirmauit Leo x. 228. 24
 Statutorum vrbis confirmatio Paul. 3. 375. 14. & 451. 47

& Materiarum

Studentes in studio Almar vrbis ad pedagia obsequia & cert. non te-
 nentur Leo x. 168. 2
 Studentes clerici dñ sunt in studio an percipere possint fructus be-
 neficiorum Leo x. 168. 2. & Pius 4. 831. 113
 Studentium Almar vrbis priuilegijs Leo x. 162. 2
 Studentiu in vrbe Iudices sunt Rectores studij vrbis Leo x. 168. 2
 Studij vrbis lectioibus a legendo cessantibus loco pœnæ salarium
 defalcator Leo x. 169. 2
 Studij vrbis Bidelli officio Leo x. 169. 2
 Studij vrbis Rectorum & Reformatorum facultatibus Leo x. 169. 2
 Studij vrbis Rectores sunt Iudices Causarum Doctorum & scho-
 larium studij eorumque familiarium Leo x. 168. 2
 Studij vrbis Rectores & reformatores corrigunt & reformant que
 spectant ad studium Leo x. 169. 2
 Studij vrbis reformatorem officia restituit Pop. Rom. Leo x. 166. 1
 Studiorum Rectores & alij superiores in eorum electione iuramen-
 tum professionis fidei prestare debent iuxta formam traditam a
 Pio 4. 829. 112
 Studiorum Rectores debent singulis annis in principio studij pu-
 blicare constitutionem Leo x. 171. 4
 Stuprum puero suadentium & eorum penis Pau. 4. 637. 47
 Subditi non possunt cogi ab eorumque Dominis vt frumenta eis
 vendant vel ne ad vrbem conducant Clem. 7. 284. 4
 Subditis S. R. E. militanti bus abque Rom. Pont. licentia eorum-
 que fauorum penis Clem. 7. 309. 15
 Subditis Papę sine licentia militantibus & stipendia dantibus vel
 recipientibus & illos scientibus & non reuelantibus Clem. 7. 309.
 15. & Jul. 3. 514. 32
 Subditorum status ecclesiasticij grauiamina cognosci iussit a Card-
 nalibus deputatis Six. 5. 1373. 4
 Subditorum materiam, vide etiam in ver. Vassallorum.
 Subsidium quatuor millium scutorum super bonis duodecim Com-
 gregationum regularium pro bello contra Turcas imposuit
 Pio 5. 1113. 126
 Subsidium prefatum redactum fuit ad scuta triginta duo millia
 quolibet anno soluenda Cam. Apostolice Pius 5. 1122. 130
 Subsidium Triennale exempti & priuilegiati soluere tenentur Pau-
 3. 434. 38
 Subsidij Triennalis materiam vide in ver. Triennalis.
 Suffragij pro defuncto Eug. 4. 68. 5
 Summatoris officio Pius 5. 1167. 162
 Sumptus supplicationum Registro extractis & per eum subscriptis
 plene creditur Adrian. 6. 275. 3
 Suppellectilia presbyteri seu clerici defuncti non excedentia valo-
 rem triginta scutorum non veniunt nomine spoliatorum Pius 4.
 996. 44
 Suspecti de hæresi interrogentur super interrogatorijs de quibus
 in Mart. 5. 54. 1
 Suspecti de hæresi penis. Greg. 9. 4. 3. Nicol. 3. 31. 2. Mart. 5. 51. 1
 Suspectus de fuga expensis creditoris capi debet Six. 4. 98. 5
 Suspectus de fuga non debet capi nisi de mandato iudicis compe-
 tentis Six. 4. 98. 5
 Suspectus de hæresi debet annotari in quatuor libris Innoc. 4. 7. 3
 Symbolo fidei. Pius 4. 831. 112
 Synagogis hebræorum vide in ver. Iudeorum
 Syndicatu officialium status eccle. Clem. 7. 325. 25
 Syndicatus in causis officiales condemnati non possunt appellare
 sed ad Papam recursum habere Clem. 7. ibidem
 Syndicatus in causis predictis proceditur summarię Clem. 7. ibid.
 Syndicatu senatoris & iudicium curię Capitoli & Syndicatorum
 electione Greg. 13. 1211. 18
 Syndicatus iudicis Burgi & Curie de Sabellis ac Turris Nonę Pius
 4. 777. 85
 Syndicatu Camerarii Ripę vrbis Pius 4. ibidem

TAbellione hæretico. Greg. 9. 4. 3. Innoc. 4. 11. 10
 Tabellionum materiam vide in ver. Notariorum.
 Tabernariorum exemptiones Gabelle studij vrbis priuile-
 giales reuocauit Paul. 4. 588. 15
 Tabernariorum materiam vide etiam in ver. Hospitum
 Taurorū & aliarū bestiarū agitationes prohibuit. Pius 5. 1000. 47
 Taxis notariorum vrbis vide in ver. Notariorum.
 Taxis per officiales status ecclesiastici soluendis Innoc. 8. 118. 9
 Taxis imponendis pro æditibus & demolitione domorum vrbis
 Pau. 3. 478. 69
 Terminorum reiteratione nulliter & male obseruatum in Rotę
 Innoc. 8. 127. 10.
 Terminos habitos pro seruato Iudice vrbis infra decem dies de-
 clarare debent Pius 4. 776. 85
 Terracina. nouę Ciuitatis constructione & prouentibus Six. 5.
 1368. 1
 Terrarum S. R. E. occupatoribus Innoc. 6. 42. 1. Innoc. 7. 44. 1
 Tertiaris monialibus. Vide in ver. Monialibus
 Tertii ordinis S. Francisę materiam vide in ver. Fratrum
 Testandi & dispensandi in vltimis voluntatibus prohibitione de-
 redditis ecclesiasticis abque licentia sedis Apost. Pius 4. 660. 11
 Testandi facultatibus Praetorum & aliarum ecclesiasticarū per-
 sonarum Paul. 3. 464. 63
 Testandi facultates de bonis ecclesiasticis militibus & officialibus
 concessę reuocata fuerunt a Pio 5. 1028. 73

Index Rerum

Testandi facultates ad fauore illegitimos de acquisitis ex bonis
 ecclesiasticis & alijs rebus etiam proprio labore partis & patrimo-
 nijs reuocauit Pius 5. 1102. 120 & 1159. 152
 Testes examinati pro habedis indicij repetidij sunt Pau. 3. 472. 58
 Testes interfectores appellati ad futurum Concilium eadem po-
 na qua appellantes plecentur Pius 2. 75. 3
 Testes litigantium in Romana curia offendentes. 1. & eorum pen-
 nis Alex. 6. 146. 11
 Testes perituri admittuntur in crimine hæresis & causis fidei Alex.
 4. 19. 10
 Testium iudicia non propellantur absque Iudicis & fidei licentia
 Pius 5. 1022. 65
 Testium publicatione in causis fidei Vrb. 4. 26. 1
 Theras Dioclitiani de Vrbe Praetibus Ordinarij Carthusien. con-
 cessit Pius 4. 1014. 45
 Thesaurarius Generalis Papę & collectoris spoliatorum officium
 etiam fuit in officium perpetuum vacabile a Six. 5. 1364. 1
 Thesaurarius generalis Papę & collectoris spoliatorum officij co-
 cessum fuit Reu. Pno Benedicto Iustiniano Ianneti a Six. 5. ibid.
 Thesaurarij generalis emolumenta Six. 5. 1364. 1
 Thesaurarij eiusdem precedencia in Capella Papę & alijs actibus
 Six. 5. ibidem
 Thesaurarij eiusdem facultatibus circa spolia Six. 5. 1365. 1
 Thesaurarij generalis & spoliatoris collectoris facultate circa benefi-
 cia Sed. Apost. reseruata vacantia per obitum illa obrinentium
 Pius 4. 699. 35
 Thesaurarij studem facultatibus circa prouentus Communitatij
 Ciuitatis Teracinen. Six. 5. 1368. 1
 Thesaurarij administrationem Montis Iulij Six. 5. 1369. 1
 Thesaurarij administrationem Montis Primi & Secundi successus
 Aninonen. Six. 5. ibidem
 Thesaurarij eiusdem administratione Mbris Nouentis Pius 5. 1039
 Thesaurarij eiusdem administratione Montis Prorinciarum Greg.
 13. 1247. 41
 Thesaurarij eiusdem administratione Montis Religionis Pius 5.
 1124. 130
 Thesaurarij eiusdem administratione Montis Pacis Six. 5. 1382. 8
 Thesaurarius predictus interuenire debet in compositionibus fa-
 ciendis pro delictis a Iudicibus vrbis Pius 4. 874. 132
 Thesaurarius predictus eisdem compositionibus exigit Pius 4. ibid.
 Thesaurarius locat & assignat Cancellarias itas ecclesiasticas Pius 4.
 867. 127
 Thomas de Aquino festum Die 7. mēsis Martij quolibet anno sub
 duplici officio celebrari iussit Ioan. 22. & Pius 5. qui etiam in-
 dulgentias concessit, visitationem ea die Sacella 977. 36
 Thomas fuit Ordinarij Praetorum & multas hæreses confutauit
 Pius 5. ibidem
 Tiberis portus in lauratione & reparatione Pius 5. 1172. 168
 Tiburtinę Ciuitatis iurisdictionem & superioritatem concessit & re-
 stituit Pop. Rom. Jul. 2. 162. 15 & Leo x. 165. 1. & Paul. 4. 588. 15
 Tonforibus monetarum, vide in ver. Monetarum.
 Torquendi ex Indicijs alicuius criminis non debeant relaxari sub
 cautionibus nisi sileo audito Paul. 4. 639. 50
 Tortura carceratorum Paul. 3. 472. 58
 Transumptandi instrumenta notariorum defunctorum Curie Ca-
 pitoli priuilegia reuocauit Jul. 3. 537. 36
 Translationes vulgaris sacrorū librorū prohibitione, vide in ver.
 Librorum.
 Translati ad alios Ordines, vide in ver. Religiosis
 Tridentini Concilij materiam, vide in ver. Concilij
 Triennalis subsidij impositione & prorogatione Paul. 3. 466. 55. &
 Inl. 3. 512. 21
 Triennalis subsidij exēptione suspendit Jul. 3. 521. 21
 Triennale subsidium & decimas super fructibus beneficiorum, &
 vigesimas hebræorum status ecclesiastici prorogauit ad trienniu
 & cetera ad beneplacium sedis Apost. Marcel. 2. 567. 1
 Trinitatem negantes & impenitentes incurrunt penas de quibus
 in Paul. 4. 577. 7
 S. Trinitatis de Vrbe Procureto & Iudice eiusq. iurisdictione & fa-
 cultatibus Pius 5. 1119. 129
 Tritemes visitentur bis in anno Gubernatore Paul. 3. 473. 58
 Turris edificandis in oris Maritimę vrbis & ore Tyberis pro secu-
 ritate nauigantium Pius 5. 1173. 169
 Turris Nonę Iudex non potest cognoscere causas ad decem scatis
 supra nec criminales nisi minimas Pius 4. 780. 19
 Turris Nonę Iudicij syndicatus Pius 4. ibidem

Vacationes Ecclesiarum nunciaturibus nihil dari aut prom-
 itti potest Jul. 11. 46. 4
 Valor verus debet exprimi in imperationibus beneficiorū
 Leo x. 211. 16
 Vassali obligati pro eorum dominis indemnes releuari debent ab
 eisdem dominis Pius 4. 684. 22
 Vassalis restitui debent pecunie pro eorū dñis solute Pius 4. ibid.
 Vassalorum obligationes de ereo fiendę pro eorum dominis sed.
 Apost. subiectis nulla sunt Pius 4. ibidem
 Vestigal quateris carnis fuit generaliter impositū a Jul. 3. 533. 31
 Vestigalis quateris quinquaginta librarū carnis impositione, & ex-
 tinctione Greg. 13. 1207. 14
 Vestigali soluendo pro extractione frumentorum de loco ad locum
 status ecclesiastici Greg. 13. 1201. 8

& Materiarum

Vestigalia imponi nõ pnt a Cameralibus neq. imutari Pius 4. 748. 70
 Velletri Ciuitatis Gubernium restituit Populo Rom. Leo x. 167. 1
 Velletri Ciuitatem de anno 1558. gubernauit Ioan. Baptista Cheru-
 binus de Nursia pater meus ibidem. Histamen temporibus gu-
 bernare solet Decanus Cardinalium.
 Vendere volentes domos, &c. teneantur vendere vicinis prout in
 Greg. 13. 1222. 25
 Venditionibus & locationibus bonorum Cam. Apost. & solemnita-
 tibus desuper seruandis Pius 4. 680. 18
 Viarū publicatū vrbis instauracione & reparatione Pi. 5. 1172. 168
 Vicarius Papę est Iudex hebræorum Almar vrbis vt in ver. Iudicis.
 Vicarius Papę in vrbe conuenit cum alijs Visitatoribus carcerum
 Clem. 7. 322. 23. Vicarius & Paul. 3. 421. 32
 Vicarius Papę quādo possit reuocare dilationes quinquenales, ibid.
 Vicarius Vrbis interueniet cum magistris viarum in decidendis
 causis si peticum fuerit Alex. 6. 136. 3
 Vicarius vrbis procedit contra clericos in vrbe degentes & debita
 tonsuram & habitum non deferentes Pius 4. 910. 153
 Vicarii Papę facultates circa executionem obligationum in forma
 Camerarij Ripę, & Ripetę circa personas ecclesiasticas & loca-
 pia Pius 5. 949. 20
 Vicarii Papę in vrbe facultatibus & iurisdictione Inl. 2. 159. 13.
 Clem. 7. 322. 23. & Paul. 3. 421. 32
 Vicarii Vrbis notariorum ciuiliū & criminalium taxa Pius 4.
 901. 148. & seq.
 Vicarii perpetui Parochialium pijs locis vnitatum quas portiones
 habere debeant Pius 5. 999. 46
 Vicecancellarij priuilegijs & indultis Clem. 7. 344. 40. Paul. 3. 362. 6
 Vicecancellario assignatur viginij sex officia militum S. Petri Leo x.
 248. 36
 Vicecancellario Cubiculariorum Apost. trium, scutiferorum septē
 & milium S. Petri viginti sex officia assignauit Leo x. 265. 41
 Vicecancellario ecclesiam & Palatum SS. Laurentij & Damasi V-
 rbis concessit Clem. 7. 344. 40
 Vigilia ad Vrhem deferentium perturbatores eorumque fautores
 incurrunt in penas Bullę Cenę Domini Greg. 13. 1330. 92
 Vigilia & mercantia non transmittantur in paribus infidelis
 Nic. 5. 71. 2
 Vig vt sint securę latibula hic inde per Comitatus lecorum amo-
 ueri debent Leo x. 227. 23
 Vigilia hebræorum ditacionis ecclesiasticę impositione, & pro-
 rogatione Paul. 3. 466. 55
 Vindictam fumentibus contra innocuos propinquos offendentes il-
 lorumq. fautoribus & eorum penis Paul. 2. 90. 5. Six. 4. 99. 7.
 Innoc. 8. 111. 5. & Clem. 7. 291. 6
 Vini Gabelę emolumenta expouantur in salarijs lectorum vrbis &
 pro Collegio pauperum scholarum Eug. 4. 66. 2. sine pro moro-
 portarū & aqueductus & fontiu vrbis necessitatibus Leo x. 169. 1
 Virginitatem super uoluntate pudicitie interpellantibus & eorum pen-
 nis, Pau. 4. 637. 47
 Virginitatem gloriosę Virginis Marię negantes & impenitentes in-
 currunt penas de quibus in Paulo 4. 577. 7
 Visitacionis B. Marię festo & illius institutione Bonif. 9. 47. 1
 Visitacionis Carcerum Vrbis quando & quoties a visitatoribus fieri
 debeant Pius 4. 777. 85
 Visitatores Carcerū vrbis sunt Gubernator Aud. Cam. Clericus Ca.
 Apost. Praefidens carcerum, Vicarius Papę, Senator, Praetor, Cha-
 ritatis, Advocatus, & Procurator fisci, Advocatus & Procurator
 pauperum Cle. 7. 322. 13. Paul. 3. 473. 59. Pius 4. 777. 81
 Visitatorum carcerum vrbis facultatibus Paul. 3. 368. 8. 471. 58.
 Inl. 3. 557. 53. & Pius 5. 1195. 189
 Visitatores carcerum vrbis non possunt relaxare carceratos pro de-
 bitis ripalibus nisi de consensu Camerarii & interuentu notarij
 Ripę Paul. 3. 368. 8
 Visitatores carcerum vrbis dilationes concedere possunt misere-
 biles carceratis data cautione de representando Inl. 3. 531. 19
 Viterbien. Communitas commendatur quod hostiliter prolixerit ob-
 tra Capellam hæreticam Alex. 4. 24. 21
 Vniōne beneficiorum Pius 5. 999. 46
 Voti professionis emitti debet ab illis qui in diuisis Congregatio-
 nibus sub voluntaria obedientia & extra solempne vrbis religio-
 nis viuunt & habitu a secularibus presbyteris distinctum habent
 Pius 5. 1035. 75
 Vrbanus 4. coronatus fuit Viterbij Prædie 2. nonas Sept. ann. 1261. 23
 Vrbanus 4. obiit Perusij Prædie Cal. Octobris anno 1264. 26
 Vrbanus 6. coronatus fuit Romę 16. Cal. Maii anno 1378. 46
 Vrbanus 6. obiit Romę 3. Idus Octobris anno 1389. 47
 Vrbis quando emittatur Leo x. 19. 9. & Pius 5. 1154. 148
 Vrbis causas in vrbe Vicarius Papę cognoscit Clem. 7. 322. 23. &
 Paul. 3. 421. 32
 Vrbis causas an per Inquisitiones cognoscantur Alex. 4. 19. 10
 Vrbis causas si consensu non potest retardare executionem Mercen-
 toribus Pius 4. 778. 81
 Vrbis causas quomodo sint puniendi Pius 4. 911. 154
 Vrbis in vrbe comitatus aliquo honesto loco nõ possit petere cautio-
 nē de non offendendo a Mariis nec cui eis litigare Paul. 3. 475. 65

Omnipotenti Deo, eiusq. Gloriosa Matri Virginij
 Marię Laus & gloria, ac Sanctis. D. N.
 Sixto Papa V. Felicitas.

REGESTVM.

A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. V. X. Y. Z.

Aa. Bb. Cc. Dd. Ee. Ff. Gg. Hh. Ii. Kk. Ll. Mm. Nn. Oo. Pp. Qq. Rr. Ss. Tt. Vv. Xx. Yy. Zz.

Aaa. Bbb. Ccc. Ddd. Eee. Fff. Ggg. Hhh. Iii. Kkk. Lll. Mmm. Nnn. Ooo. Ppp. Qqq. Rrr. Sss. Ttt. Vuu. Xxx. Yyy. Zzz.

Aaaa. Bbbb. Cccc. Dddd. Eeee. Ffff. Gggg. Hhhh. Iiii. Kkkk. Llll. Mmmm. Nnnn. Oooo. Pppp. Qqqq. Rrrr. Ssss. Tttt. Vuuu. Xxxx. Yyyy. Zzzz.

Aaaaa. Bbbbbb. Cccccc. Dddddd. Eeeee. Fffff. Ggggg. Hhhhh. Iiiii. Kkkkk. Lllll. Mmmmm. Nnnnn. Ooooo. Ppppp. Qqqqq. Rrrrr. Sssss. Ttttt. Vuuuu. Xxxxx. Yyyyy. Zzzzz.

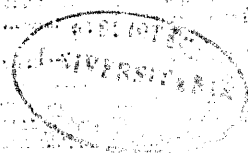
A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. V. X. Y. Z.

AA. BB. CC. DD. EE. FF. GG. HH. II. KK. LL. MM. NN. OO. PP. QQ. RR. SS. TT. VV. XX. YY. ZZ.

AAA. BBB. CCC. DDD. EEE. FFF. GGG. HHH. III. KKK. LLL. MMM. NNN. OOO. PPP. QQQ. RRR. SSS. TTT. VVV. XXX. YYY. ZZZ.

t. tt. ttt. tttt. ttttt. tttttt. ttttttt.

Omnes sunt Duerniones, preter PPP. simplex & tttttt. Ternio.

ROMAE.

Apud Hæredes Antonii Bladi Impressores

Camerales, 1586.